ISSN 1977-0618

Официален вестник на Европейския съюз

L 347

Издание
на български език

Година 56

20 декември 2013 г.

Законодателство

Съдържание

I *Законодателни актове*

РЕГЛАМЕНТИ

★ **Регламент (ЕС) № 1285/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 година за изграждане и експлоатация на европейските навигационни спътникови системи и за отмяна на Регламент (ЕО) № 876/2002 на Съвета и на Регламент (ЕО) № 683/2008 на Европейския парламент и на Съвета** 1

★ **Регламент (ЕС) № 1286/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 година за създаване на програма за действие за подобряване на функционирането на системите за данъчно облагане в Европейския съюз за периода 2014—2020 г. („Фискалис 2020“) и за отмяна на Решение № 1482/2007/ЕО** 25

★ **Регламент (ЕС) № 1287/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 година за създаване на Програма за конкурентоспособност на предприятията и малките и средните предприятия (COSME) (2014—2020 г.) и за отмяна на Решение № 1639/2006/ЕО** [1] 33

★ **Регламент (ЕС) № 1288/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 година за създаване на „Еразъм +“ — програма на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта и за отмяна на решения № 1719/2006/ЕО, № 1720/2006/ЕО и № 1298/2008/ЕО** [1] 50

★ **Регламент (ЕС) № 1289/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 година за изменение на Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета за определяне на третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници на държавите членки, както и тези, чиито граждани са освободени от това изискване** 74

Цена: 15 EUR

(Продължава на вътрешната корица)

[1] Текст от значение за ЕИП

BG

Актовете, чиито заглавия се отпечатват със светъл шрифт, са актове по текущо управление на селскостопанската политика и имат кратък срок на действие.

Заглавията на всички останали актове се отпечатват с получер шрифт и се предшестват от звездичка.

★ **Регламент (ЕС) № 1290/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 година за определяне на правилата за участие и разпространение на резултатите в „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.)“ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1906/2006** [1] 81

★ **Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 година за установяване на „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.) и за отмяна на Решение № 1982/2006/ЕО** [1] 104

★ **Регламент (ЕС) № 1292/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 година за изменение на Регламент (ЕО) № 294/2008 за създаване на Европейски институт за иновации и технологии** [1] 174

★ **Регламент (ЕС) № 1293/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 година за създаване на Програма за околната среда и действията по климата (LIFE)и за отмяна на Регламент (ЕО) № 614/2007** [1] 185

★ **Регламент (ЕС) № 12942013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на програма за действие за митниците в Европейския съюз за периода 2014—2020 г. („Митници 2020“) и за отмяна на Решение № 624/2007/ЕО** 209

★ **Регламент (ЕС) № 1295/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 година за създаване на програма „Творческа Европа“ (2014 – 2020 г.) и за отмяна на Решения № 1718/2006/ЕО, № 1855/2006/ЕО и № 1041/2009/ЕО** [1] 221

★ **Регламент (ЕС) № 1296/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 година относно Програма на Европейския съюз за заетост и социални иновации („EaSI“) и за изменение на Решение № 283/2010/ЕС за създаване на Европейски механизъм за микрофинансиране за трудова заетост и социално приобщаване "Прогрес"** [1] 238

★ **Регламент (ЕС) № 1297/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета по отношение на някои разпоредби относно финансовото управление за определени държави членки, които изпитват или са застрашени от сериозни затруднения с финансовата стабилност, относно правилата за освобождаване на бюджетни задължения по отношение на някои държави членки и относно правилата за плащанията на окончателното салдо** 253

★ **Регламент (ЕС) № 1298/2013 на европейския парламент и на съвета от 11 декември 2013 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета по отношение на финансовите средства, отпуснати за някои държави членки от Европейския социален фонд** 256

★ **Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно специални разпоредби за подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие по цел „Европейско териториално сътрудничество“** 259

[1] Текст от значение за ЕИП

(Продължава на стр. 1044)

I

(Законодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1285/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 11 декември 2013 година

за изграждане и експлоатация на европейските навигационни спътникови системи и за отмяна на Регламент (ЕО) № 876/2002 на Съвета и на Регламент (ЕО) № 683/2008 на Европейския парламент и на Съвета

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 172 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателен акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) Европейската политика в областта на спътниковата навигация има за цел да осигури на Съюза две навигационни спътникови системи, а именно създадената по програма „Галилео“ система и системата EGNOS (наричани по-долу „системите“). Тези системи са резултат съответно от програмите „Галилео“ и EGNOS. Всяка една от двете инфраструктури е съставена от спътници и мрежа от наземни станции.

(2) Програмата „Галилео“ има за цел изграждането и експлоатацията на първата инфраструктура за спътникова навигация и позициониране, проектирана специално за граждански цели, която може да бъде използвана от широк кръг участници от публичния и частния сектор в Европа и по целия свят. Създадената по програмата „Галилео“ система функционира независимо както от другите съществуващи системи, така и от тези, които биха могли да бъдат създадени, като по този начин допринася, наред с другото, за стратегическата самостоятелност на Съюза, както беше подчертано от Европейския парламент и от Съвета.

(3) Програмата EGNOS има за цел подобряване на качеството на отворените сигнали от съществуващите глобални навигационни спътникови системи (ГНСС), както и тези от отворените услуги, предлагани от системата, създадена по програмата „Галилео“, когато има такива. Услугите, предоставяни по програмата EGNOS, следва да покриват като приоритет териториите на държавите-членки, географски разположени в Европа, включващи за тази цел и Азорските острови, Канарските острови и Мадейра.

(4) Европейският парламент, Съветът, Европейският икономически и социален комитет и Комитетът на регионите оказваха последователно пълна подкрепа за програмите „Галилео“ и EGNOS.

(5) Тъй като програмите „Галилео“ и EGNOS се намират в напреднал етап на развитие, в резултат на което системите са във фаза на експлоатация, е необходим специален правен инструмент, за да се отговори на потребностите им, по-специално по отношение на ръководството и сигурността, да се съобрази изискването за добро финансово управление и да насърчи използването на системите.

(6) Системите са инфраструктури, изградени като трансевропейски мрежи, чието използване значително надхвърля националните граници на държавите-членки. Освен това предлаганите чрез тези системи услуги допринасят за широк кръг икономически и социални дейности, включително разработването на трансевропейски мрежи в областта на транспортната, далекосъобщителната и енергийната инфраструктура.

([1]) ОВ C 181, 21.6.2012, стр. 179.

(7) Програмите „Галилео“ и EGNOS са инструмент на промишлената политика и част от стратегията „Европа 2020“, както е изтъкнато в съобщението на Комисията от 17 ноември 2010 г., озаглавено „Интегрирана индустриална политика за ерата на глобализацията. Извеждане на преден план на конкурентоспособността и устойчивото развитие“. Програмите са посочени и в съобщението на Комисията от 4 април 2011 г. „Към космическа стратегия на Европейския съюз в услуга на гражданите“. Тези програми осигуряват многобройни ползи за икономиката и гражданите на Съюза, чиято обща стойност се изчислява на около 130 милиарда евро за периода 2014—2034 г.

(8) Все по-голям брой стопански сектори, по-специално транспортът, далекосъобщенията, селското стопанство и енергетиката, все повече използват навигационни спътникови системи. Публичните органи също могат да се възползват от тези системи в различни области, като услуги за спешна помощ, полиция, управление на кризи или управление на границите. Развитието на използването на навигационни спътникови системи носи огромни ползи за стопанството, обществото и околната среда. Тези социално-икономически ползи се подразделят в три основни категории: преки ползи, произтичащи от разрастването на космическия пазар, преки ползи, произтичащи от разрастването на пазара надолу по веригата на основани на ГНСС приложения и услуги, и косвени ползи, произтичащи от появата на нови приложения или трансфер на технологии в други сектори, които разкриват нови пазарни възможности в други сектори, увеличават производителността в промишлеността като цяло и носят ползи за обществото, като водят до намаляване на замърсяването на околната среда или като подобряват нивата на безопасност и сигурност.

(9) Следователно е важно Съюзът да подкрепя разработването на приложения и услуги, основани на системите. Това ще позволи на гражданите на Съюза да извлекат ползи от системите и ще осигури запазването на общественото доверие в програмите „Галилео“ и EGNOS. Подходящият инструмент за финансиране на научноизследователските и иновационните дейности, свързани с разработването на основани на ГНСС приложения, е Хоризонт 2020 - рамкова програма за научни изследвания и иновации („Хоризонт 2020“), установена с Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1]. Въпреки това една много конкретна част от научноизследователските и развойните дейности нагоре по веригата следва да се финансира от бюджета, разпределен за програмите „Галилео“ и EGNOS съгласно настоящия регламент, когато тези дейности засягат основни елементи като чипсетове и приемници, функциониращи чрез „Галилео“, което ще улесни разработването на приложения между различните стопански сектори. Такова финансиране обаче не следва да излага на риск разгръщането или експлоатацията на инфраструктурите, създадени в рамките на програмите.

(10) Предвид нарастващото използване на спътниковата навигация в многобройни области на дейност е възможно прекъсването в предоставянето на услугите да доведе до значителни вреди за съвременното общество и до загуби за много икономически оператори. Освен това, поради стратегическото си измерение навигационните спътникови системи представляват чувствителни инфраструктури, които могат да са обект на недобросъвестно използване. Тези фактори могат да засегнат сигурността на Съюза, неговите държави-членки и неговите граждани. По тази причина изискванията по отношение на сигурността следва да се отчитат при проектирането, развитието, разгръщането и експлоатацията на инфраструктурите, създадени по програмите „Галилео“ и EGNOS в съответствие със стандартната практика.

(11) Програмата „Галилео“ включва вече приключила фаза на дефиниране, фаза на развитие и валидиране, която продължава до 2013 г., фаза на разгръщане, започнала през 2008 г. и която следва да завърши през 2020 г., и фаза на експлоатация, която следва постепенно да започне от 2014—2015 г., така че цялата система да бъде напълно работеща през 2020 г. Първите четири работещи спътника бяха изградени и изстреляни по време на фазата на развитие и валидиране, а пълната конфигурация от спътници следва да бъде завършена по време на фазата на разгръщане и да бъде допълвана по време на фазата на експлоатация. Свързаната с тях наземна инфраструктура следва да бъде разработвана и експлоатирана в съответствие с това.

(12) Програмата EGNOS е във фаза на експлоатация от обявяването за работещи на отворената услуга и услугата за безопасност на човешкия живот по тази програма— съответно през октомври 2009 г. и март 2011 г. При спазване на ограниченията от техническо и финансово естество и въз основа на международни споразумения, географското покритие на услугите, предоставяни чрез системата EGNOS, може да се разшири до други райони на света, и по-специално до териториите на държавите кандидатки, на трети държави, които са асоциирани към инициативата за Единно европейско небе, и на държавите в рамките на Европейската политика за съседство. Това разширяване към други райони на света не следва обаче да се финансира от бюджетните кредити, предназначени за програмите „Галилео“ и EGNOS съгласно Регламент (ЕС,Евратом)) № 1311/2013 на Съвета [2] и не следва да забавя разширяването на покритието на териториите на държавите-членки, които са географски разположени в Европа.

(13) Първоначалният проект за услугата за безопасност на човешкия живот в рамките на програмата „Галилео“, предвидена в Регламент (ЕО) № 683/2008 на Европейския

[1] Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за установяване на „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.) и за за отмяна на Решение № 1982/2006/ЕО (Виж страница 104 от настоящия брой на Официален вестник).

[2] Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 г. за определяна на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020 (Виж страница 884 от настоящия брой на Официален вестник).

парламент и на Съвета ([1]), беше променен, за да се осигури оперативна съвместимост с други ГНСС, да се отговори ефективно на потребностите на ползвателите, свързани с безопасността на човешкия живот, и да се намалят сложността, рисковете и разходите за необходимата инфраструктура.

(14) За да се увеличи в максимална степен използването на услугата за безопасност на човешкия живот в рамките на програмата EGNOS, тя следва да се предоставя, без да се начисляват преки такси на ползвателите. Публично регулираната услуга ("public regulated service" —"PRS"), създадена по програмата "Галилео", също следва да се предоставя безплатно на следните ползватели на PRS по смисъла на Решение № 1104/2011/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([2]): държавите-членки, Съветът, Комисията и Европейската служба за външна дейност (ЕСВД) и надлежно оправомощени агенции на Съюза. Липсата на такси не следва да бъде разбирана като засягаща разпоредбите относно разходите за дейността на компетентния орган за PRS, предвидени в Решение № 1104/2011/ЕС.

(15) За да се оптимизира използването на предоставяните услуги, системите, мрежите и услугите, получени по програмите „Галилео“ и EGNOS, следва да са съгласувани и оперативно съвместими помежду си и, доколкото е възможно —с други навигационни спътникови системи и с конвенционалните средства за навигация, когато тази съгласуваност и оперативна съвместимост са предвидени в международно споразумение, без при това да се засяга целта за стратегическа самостоятелност.

(16) Тъй като по принцип програмите „Галилео“ и EGNOS изцяло се финансират от Съюза, следва да се предвиди, че Съюзът е собственик на всички материални или нематериални активи, създадени или разработени по тези програми. За да бъдат спазени в пълна степен основните права в областта на собствеността, следва да се постигнат необходимите договорености със сегашните собственици, по-специално относно основните елементи на инфраструктурите и тяхната сигурност. Следва да е ясно, че разпоредбите относно собствеността върху нематериални активи, предвидени в настоящия регламент, не се прилагат за неимуществените права, които са непрехвърлими съгласно приложимото национално право. Тази собственост на Съюза не следва да засяга възможността Съюзът, в съответствие с настоящия регламент и когато това е целесъобразно с оглед всеки конкретен случай, да предоставя тези активи на трети лица или да се разпорежда с тях. По-специално, Съюзът следва да може да прехвърля на трети лица права върху интелектуална собственост, произтичащи от работата по програмите „Галилео“ и EGNOS, или да предоставя на трети лица лицензии във връзка с тях. За да се улесни приемането на спътниковата навигация на пазара, е необходимо да се гарантира по-специално, че трети лица могат да използват оптимално правата върху интелектуална собственост, произтичащи от програмите „Галилео“ и EGNOS, които принадлежат на Съюза, включително в социално-икономически план.

(17) Разпоредбите относно собствеността на настоящия регламент не засягат активи, създадени или разработени извън програмите „Галилео“ и EGNOS. Тези активи може обаче в някои случаи да се окажат важни за резултатите от програмите. За да насърчи разработването на нови технологии извън програмите „Галилео“ и EGNOS, Комисията следва да насърчава трети лица да предоставят на вниманието ѝ нематериални активи от значение и, когато това би било от полза за програмите, да се договоря условия за подходящото използване на тези активи.

(18) Фазите на разгръщане и експлоатация на програмата „Галилео“ и фазата на експлоатация на програмата EGNOS следва да бъдат изцяло финансирани от Съюза. Въпреки това, в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([3]) държавите-членки следва да имат възможност да предоставят на програмите „Галилео“ и EGNOS допълнително финансиране или непарични вноски въз основа на подходящи споразумения, за да се финансират допълнителни програмни елементи във връзка с евентуалните специфични цели на съответните държави-членки. Трети държави и международни организации също следва да могат да допринасят за програмите.

(19) За да се гарантира непрекъснатост и стабилност на програмите „Галилео“ и EGNOS и предвид европейското им измерение и присъщата им европейска добавена стойност, е необходимо достатъчно и последователно финансиране за периодите на финансово планиране. Също така е необходимо да се посочи сумата, необходима през периода между 1 януари 2014 г. и 31 декември 2020 г. за финансиране на приключването на фазите на разгръщане програмата „Галилео“, както и на фазата на експлоатацията на програмите „Галилео“ и EGNOS.

(20) С Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 бе разпределена максимална сума от 7 071,73 милиона евро по текущи цени за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г. за финансиране на дейностите във връзка с програмите „Галилео“ и EGNOS. За по-голяма яснота и за улесняване на контрола върху разходите, цялата сума следва да бъде разбита по различни категории. Въпреки това, за осигуряване на гъвкавост и за да се гарантира нормалното изпълнение на програмите, Комисията следва да може да преразпределя финансови средства от една категория в друга. Дейностите по програмата следва да включват също така защитата на системите и тяхното функциониране, включително при изстрелването на спътници. Във връзка с това участието в разходите за

([1]) Регламент (ЕО) № 683/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за продължаване на изпълнението на европейските програми за спътникова навигация (EGNOS и Галилео) (ОВ L 196, 24.7.2008 г., стр. 1).

([2]) Решение № 1104/2011/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. относно правилата за достъп до публично регулираната услуга, предоставяна от глобалната навигационна спътникова система, създадена по програмата „Галилео“ (ОВ L 287, 4.11.2011 г., стр. 1).

([3]) Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

услугите, които могат да осигурят тази защита, би могло да се финансира от определения за програмите „Галилео“ и EGNOS бюджет, доколкото това е възможно при стриктно управление на разходите и при пълно съобразяване на максималната сума, установена в Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013. Такова участие следва да се използва само за предоставяне на данни и услуги, но не и за закупуването на инфраструктура. За непрекъснатост на програмите „Галилео“ и EGNOS в настоящия регламент е предвиден финансов пакет, който трябва да представлява основна референтна сума по смисъла на точка 17 от Междуинституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетните въпроси и доброто финансово управление ([1]) за Европейския парламент и Съвета по време на годишната бюджетна процедура.

(21) В настоящия регламент следва да се уточнят дейностите, за които се отпускат бюджетните кредити на Съюза, разпределени за програмите „Галилео“ и EGNOS за периода 2014—2020 г. Тези бюджетни кредити следва да се отпускат основно за дейностите във връзка с фазата на разгръщане на програмата „Галилео“, включително дейностите по управление и наблюдение на тази фаза, както и за дейностите във връзка с експлоатацията на системата, създадена по програмата „Галилео“, включително за предварителни или подготвителни дейности по фазата на експлоатация на тази програма, както и за дейности във връзка с фазата на експлоатация на системата EGNOS. Те следва да се отпускат и за финансиране на определени други дейности, необходими за управлението и постигането на целите на програмите „Галилео“ и EGNOS, и по-специално в подкрепа на научни изследвания и разработване на основни елементи, например чипсетове и приемници, функциониращи чрез „Галилео“, включително, когато е целесъобразно, подходящи софтуерни модули за наблюдение на позиционирането и целостта. Тези елементи съставляват интерфейс между услугите, предлагани от инфраструктурите и приложенията надолу по веригата, и улесняват разработването на приложения в различни стопански сектори. Разработването им действа като катализатор за увеличаването на социалните и икономическите ползи от програмите, тъй като улеснява приемането на предлаганите услуги на пазара. Комисията следва ежегодно да докладва на Европейския парламент и Съвета относно прилаганата стратегия за управление на разходите.

(22) Важно е да се отбележи, че в прогнозните инвестиционни и експлоатационни разходи за системите за периода 2014—2020 г. не са отчетени непредвидените финансови задължения, които може да се наложи Съюзът да поеме, по-специално свързаните със задължения, произтичащи от изпълнението на услугите или собствеността на Съюза върху системите, особено във връзка с неизправности на системите. Тези задължения са предмет на специален анализ от страна на Комисията.

(23) Също така следва да се посочи, че бюджетните ресурси, предвидени с настоящия регламент, не покриват дейностите, финансирани със средства, разпределени за „Хоризонт 2020“, като например тези, които са свързани с разработването на произтичащи от системите приложения. Тези дейности ще спомогнат да се оптимизира използването на услугите, предоставяни в рамките на програмите „Галилео“ и EGNOS, да се осигури добра възвращаемост на инвестициите на Съюза от гледна точка на социалните и икономическите ползи и да се увеличат знанията, които имат предприятията от Съюза за технологията за спътникова навигация. Комисията следва да осигури прозрачност и яснота по отношение на различните източници на финансиране на отделните аспекти на програмите.

(24) Освен това приходите от системите, произтичащи по-специално от търговската услуга, предоставяна от системата, установена по програмата „Галилео“, следва да се получават от Съюза, за да може той да получи частична компенсация за предходните си инвестиции, като тези приходи следва да се използват в подкрепа на целите на програмите „Галилео“ и EGNOS. Освен това в договорите, сключени със субекти от частния сектор, може да се предвиди механизъм за разделяне на приходите.

(25) За да се избегнат превишаването на разходите и закъсненията, които препятстваха напредъка на програмите „Галилео“ и EGNOS през изминалите години, е необходимо да се увеличат усилията за контрол на рисковете, които биха могли да доведат до допълнителни разходи и/или закъснения, в съответствие с изискванията на Европейския парламент, изложени в Резолюция от 8 юни 2011 г. относно междинния преглед на европейските програми за спътникова навигация: оценка на прилагането, бъдещи предизвикателства и финансови перспективи ([2]) и в заключенията на Съветаот 31 март 2011 г. и посочени в съобщението на Комисията от 29 юни 2011 г., озаглавено „Бюджет за стратегията „Европа 2020“.

(26) Доброто публично управление на програмите „Галилео“ и EGNOS изисква на първо място стриктно разпределение на отговорностите и задачите, по-специално между Комисията, Европейската агенция за ГНСС и Европейската космическа агенция (ЕКА), и, на второ място, постепенно адаптиране на управлението към оперативните потребности на системите.

(27) Тъй като Комисията представлява Съюза, който по принцип самостоятелно осигурява финансирането на програмите „Галилео“ и EGNOS и е собственик на системите, тя следва да отговаря за напредъка по програмите и за общия надзор върху тях. Тя следва да управлява финансовите средства, разпределени за програмите съгласно настоящия регламент, да следи за изпълнението на всички дейности по програмите и да осигурява ясно разпределение на отговорностите и задачите, по-специално между Европейската агенция за ГНСС и ЕКА. За целта, освен задачите, свързани с тези общи отговорности и другите задачи, които са ѝ възложени съгласно настоящия регламент, на Комисията следва да се възложат специфични задачи. За да се оптимизират ресурсите и компетентността на отделните

([1]) ОВ C 420 du 20.12.2013, p. 1.

([2]) ОВ C 380 E, 11.12.2012 г., стр. 84.

участници, Комисията следва да може да делегира определени задачи чрез споразумения за делегиране съгласно Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

(28) Предвид значението за програмите „Галилео“ и EGNOS на наземната инфраструктура на системите и въздействието ѝ върху сигурността им, определянето на местоположението на тази инфраструктура следва да бъде една от специфичните задачи, възложени на Комисията. За разгръщането на наземната инфраструктура на системите следва да продължи да се прилага открит и прозрачен процес. Местоположението на тази инфраструктура следва да бъде определено, като се отчитат ограниченията от географско и техническо естество, свързани с оптималното географско разпределение на наземната инфраструктура и евентуалното наличие на съществуващи съоръжения и оборудване, подходящи за съответните задачи, както и като се съобразят потребностите от гледна точка на сигурността на всяка наземна станция, както и националните изисквания за сигурност на всяка държава-членка.

(29) Европейската агенция за ГНСС беше създадена с Регламент (ЕС) № 912/2010 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), за да се постигнат целите на програмите „Галилео“ и EGNOS и за да се изпълняват определени задачи във връзка с напредъка по тези програмите. Тя е агенция на Съюза, за която в качеството ѝ на орган по смисъла на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 се прилагат задълженията, приложими към агенциите на Съюза. Следва да ѝ се възложат определени задачи във връзка със сигурността на програмите и с възможното ѝ определяне за компетентен орган за PRS. Тя следва също така да допринася за популяризирането и пазарната реализация на системите, включително чрез установяване на връзка с ползвателите и потенциалните ползватели на услугите, предлагани по програмите „Галилео“ и EGNOS, и следва да събира информация относно техните изисквания и тенденциите на пазара на спътниковата навигация. Освен това тя следва да изпълнява задачи, които Комисията ѝ възлага с едно или повече споразумения за делегиране, обхващащи други различни специфични задачи във връзка с програмите, по-специално задачи, свързани с фазата на експлоатация на системите, включително оперативното управление на програмите, популяризиране на приложенията и услугите на пазара на спътниковата навигация и насърчаване на разработването на основни елементи, свързани с програмите. Тези споразумения за делегиране следва да включват общите условия за управление на финансовите средства, отпуснати на Европейската агенция за ГНСС, за да може като представител на Съюза Комисията да упражнява в пълна степен правомощията си за контрол.

Прехвърлянето на Европейската агенция за ГНСС на отговорността за задачи, свързани с оперативното управление на програмите „Галилео“ и EGNOS и тяхната експлоатация, следва да бъде постепенно и да зависи от успешното приключване на подходящ преглед във връзка с прехвърлянето, както и от готовността на Европейската агенция за ГНСС да поеме такива задачи, за да се гарантира непрекъснатост на програмите. За програмата EGNOS това прехвърляне следва да се осъществи на 1 януари 2014 г., а за програмата „Галилео“ то се очаква през 2016 г.

(30) За фазата на разгръщане на програмата „Галилео“ Съюзът следва да сключи с ЕКА споразумение за делегиране, в което се определят задачите на ЕКА в тази фаза. Комисията като представител на Съюза следва да положи всички възможни усилия за сключване на споразумението за делегиране в рамките на шест месеца след началната дата на прилагане на настоящия регламент. Споразумението за делегиране следва по-специално да включва общите условия за управление на финансовите средства, отпуснати на ЕКА, за да може Комисията да упражнява в пълна степен правомощията си за контрол. Що се отнася до дейностите, които изцяло се финансират от Съюза, тези условия следва да осигуряват степен на контрол, сравнима с тази, която би се изисквала, ако ЕКА беше агенция на Съюза.

(31) За фазата на експлоатация на програмите „Галилео“ и EGNOS Европейската агенция за ГНСС следва да сключи с ЕКА работни споразумения, в които се посочват задачите на последната при разработването на следващите поколения системи и оказването на техническа подкрепа във връзка със съществуващото поколение системи. Тези споразумения следва да са в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012. Те не следва да уреждат ролята на ЕКА по отношение на дейности, свързани с научните изследвания и технологиите, нито ранните фази на дейности по развитие и изследователски дейности във връзка с инфраструктури по програмите EGNOS и „Галилео“. Тези дейности следва да се финансират извън бюджета, определен за програмите, например с финансови средства, разпределени за „Хоризонт 2020“.

(32) Отговорността за напредъка по програмите „Галилео“ и EGNOS включва по-специално отговорността за сигурността на самите програми, както и на системите и експлоатацията им. Освен в случаите на прилагане на Съвместно действие 2004/552/ОВППС на Съвета ([2]), което е необходимо да се преразгледа, за да се отразят промените в програмите „Галилео“ и EGNOS, тяхното управление и измененията в Договора за Европейския съюз и Договора за функционирането на Европейския съюз, внесени с Договора от Лисабон, Комисията отговаря за сигурността, дори ако определени задачи във връзка със сигурността се възложат на Европейската агенция за ГНСС. По-специално Комисията отговаря за създаването на механизмите за осигуряване на подходяща координация между отделните субекти, които отговарят за сигурността.

(33) При прилагането на настоящия регламент по свързани със сигурността въпроси Комисията следва да се консултира със съответните експерти по сигурността на държавите-членки.

([1]) Регламент (ЕС) № 912/2010 на Европейския парламент и на Съвета от 22 септември 2010 г. за създаване на Европейската агенция за ГНСС, за отмяна на Регламент (ЕО) № 1321/2004 на Съвета за създаване на структури за управление на европейските сателитни радионавигационни програми и за изменение на Регламент (ЕО) № 683/2008 на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 276, 20.10.2010 г, стр. 11).

([2]) Съвместно действие 2004/552/ОВППС на Съвета от 12 юли 2004 г. за някои аспекти на експлоатацията на европейската спътникова радионавигационна система, свързани със сигурността на Европейския съюз (ОВ L 246, 20.7.2004 г., стр. 30).

(34) Предвид особения експертен опит, с който разполага ЕСВД, и редовните ѝ контакти с администрациите на трети държави и международни организации, тя е в състояние да подпомага Комисията при изпълнението на някои от нейните задачи във връзка със сигурността на системите и програмите „Галилео“ и EGNOS в областта на външните отношения, в съответствие с Решение 2010/427/ЕС на Съвета ([1]). Комисията следва да гарантира, че ЕСВД участва пълноценно в дейността по изпълнението на задачите във връзка със сигурността в областта на външните отношения. За тази цел на ЕСВД следва да се предостави цялата необходима техническа подкрепа.

(35) За да се гарантира сигурността на информационния поток, в рамките на настоящия регламент съответните разпоредби относно сигурността следва да осигуряват степен на защита на класифицираната информация на ЕС, равностойна на степента, осигурена с правилата относно сигурността, установени в приложението към Решение 2001/844/ЕО, ЕОВС, Евратом на Комисията ([2]), и с правилата на Съвета относно сигурността, установени в приложенията към Решение 2013/488/ЕС на Съвета ([3]). Всяка държава-членка следва да гарантира, че националните ѝ разпоредби относно сигурността се прилагат към всички физически лица, пребиваващи на нейна територия, и към всички правни образувания, установени на нейна територия, които обработват класифицирана информация във връзка с програмите „Галилео“ и EGNOS. Правилата на ЕКА относно сигурността и Решението от 15 юни 2011 г. на върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност ([4]) следва да се считат за равностойни на правилата, установени в приложението към Решение 2001/844/ЕО, ЕОВС, Евратом, и с правилата относно сигурността, установени в приложенията към Решение 2013/488/ЕС.

(36) Настоящият регламент не засяга нито действащите, нито бъдещите правила относно достъпа до документи, приети в съответствие с член 15, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС). Освен това настоящият регламент не следва да се тълкува като налагащ задължение на държавите-членки да не спазват конституционните си изисквания относно достъпа до документи.

(37) За да се разпределят финансовите средства, които Съюзът е отпуснал за програмите „Галилео“ и EGNOS до определен таван, който Комисията следва да не надвишава, следва да се прилагат ефективни процедури за възлагане на обществени поръчки и по-специално да се сключват договори, договорени по начин, позволяващ да се гарантира оптимално използване на ресурсите, предоставяне на услуги със задоволително качество, нормално изпълнение на програмите, добро управление на риска и спазване на предложения график. Съответните възлагащи органи следва да положат необходимите усилия, за да спазят тези изисквания.

(38) Тъй като по принцип програмите „Галилео“ и EGNOS ще бъдат финансирани от Съюза, при възлагането на обществени поръчки в рамките на тези програми следва да се спазват правилата на Съюза в областта на обществените поръчки и да се цели преди всичко да се получат максимални ползи от вложените парични средства, да се контролират разходите, да се намали рискът, да се повиши ефективността и да се намалят случаите на зависимост от един доставчик. Следва да се осигури свободен достъп и лоялна конкуренция по цялата верига на доставки и балансирани възможности за участие на отрасъла на всички нива, включително на новите участници и на малките и средните предприятия (МСП). Следва да се избягват възможните злоупотреби с господстващо положение или дългосрочната зависимост само от един доставчик. За да се намалят рисковете във връзка с програмите, да се избегне зависимостта само от един доставчик и да се гарантира по-добър общ контрол върху програмите и техните разходи и график, е важно да се използва повече от един източник на доставки, доколкото е целесъобразно. Освен това развитието на европейската промишленост следва да се запази и да се насърчава във всички области, свързани със спътниковата навигация в съответствие с международните споразумения, по които Съюзът е страна. Рискът от лошо изпълнение или от неизпълнение на договорите следва да се намали във възможно най-голяма степен. За тази цел изпълнителите следва да покажат последователни резултати при изпълнението на договорите от тяхна страна по отношение на поетите задължения и срока на договорите. Следователно възлагащите органи следва, когато е целесъобразно, да определят изискванията, свързани с надеждността на доставките и предоставянето на услуги.

Освен това при закупуване на стоки и услуги с чувствителен характер възлагащите органи може да поставят конкретни изисквания във връзка с тези покупки, по-специално с цел осигуряване на сигурността на информацията. Отраслите на Съюза следва да имат възможност да използват източници извън Съюза за определени елементи и услуги при доказани явни значителни предимства по отношение на качеството и разходите, като обаче се вземат предвид стратегическият характер на програмите и изискванията на Съюза в областта на сигурността и контрола върху износа. Целесъобразно е да се използват инвестициите в публичния сектор, промишления опит и компетентност, включително придобитите по време на фазите на дефиниране и на развитие и валидиране на програмите, като същевременно се гарантира съблюдаването на правилата във връзка със състезателния характер на процедурите за възлагане на обществени поръчки.

(39) С цел да се подобри оценяването на общите разходи за даден продукт, услуга или работа, предмет на процедура за възлагане на обществена поръчка, включително дългосрочните им оперативни разходи, по време на

([1]) Решение 2010/427/ЕС на Съвета от 26 юли 2010 г. за определяне на организацията и функционирането на Европейската служба за външна дейност (ОВ L 201, 3.8.2010 г., стр. 30).

([2]) Решение 2001/844/ЕО, ЕОВС, Евратом на Комисията от 29 ноември 2001 г. за изменение на нейния вътрешен процедурен правилник (ОВ L 317, 3.12.2001 г., стр. 1).

([3]) Решение 2013/488/ЕС на Съвета от 23 септември 2013 г. относно правилата за сигурност за защита на класифицирана информация на ЕС (ОВ L 274, 15.10.2013 г., стр. 1).

([4]) ОВ C 304, 15.10.2011 г., стр. 7.

процедурата следва да бъдат отчитани, когато е целесъобразно, общите разходи за целия полезен жизнен цикъл на продукта, услугата или работата, предмет на процедурата, посредством използването на подход, основан на икономическата ефективност, например оценка на разходите за целия жизнен цикъл, когато се цели възлагане въз основа на критерия за икономически най-изгодната оферта. За тази цел възлагащият орган следва да се увери, че методиката, предназначена за изчисляване на разходите за полезния жизнен цикъл на даден продукт, услуга или работа, е изрично посочена в тръжната документация или в обявлението за процедура за възлагане на обществена поръчка и позволява проверка на точността на информацията, предоставена от оферентите.

(40) Спътниковата навигация е комплексна технология, която непрекъснато се променя. Това води до несигурност и рискове за договорите за обществени поръчки, сключени в рамките на програмите „Галилео“ и EGNOS, тъй като тези договори могат да включват дългосрочен ангажимент във връзка с оборудване или предоставяне на услуги. Тези особености налагат да се предвидят конкретни мерки в областта на обществените поръчки, които да се прилагат в допълнение на правилата по Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012. Така възлагащият орган следва да може да възстанови условията на равнопоставеност, когато преди обявлението за процедура за възлагане на обществена поръчка едно или няколко предприятия разполагат с повече информация за дейностите, свързани със съответната обществена поръчка. Също така следва да е възможно да се възложи обществена поръчка под формата на обществена поръчка с условни етапи, да се въведе възможността за внасяне, при определени условия, на изменение в договора за обществена поръчка в хода на неговото изпълнение или дори да се наложи минимална степен на използване на подизпълнители. На последно място, поради технологичната несигурност, която характеризира програмите „Галилео“ и EGNOS, цената на обществените поръчки не може винаги точно да се изчисли и поради това се оказва уместно да се сключват договори със специална форма, в които не се определя твърда и окончателна цена и се включват клаузи за защита на финансовите интереси на Съюза.

(41) Следва да се отбележи, че в съответствие с член 4, параграф 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) държавите-членки следва да се въздържат от всякакви мерки, които биха могли да застрашат програмите „Галилео“ и EGNOS или услугите. Следва също така да се посочи ясно, че съответните държави-членки следва да вземат всички необходими мерки, за да гарантират защитата на наземните станции, установени на тяхна територия. Освен това държавите-членки и Комисията следва да работят заедно и със съответните международни органи и регулаторни органи за осигуряване и защита на радиочестотния сектор, необходим за системата, установена по програмата „Галилео“, което да позволи пълното разработване и прилагане на приложенията, основани на тази система в съответствие с Решение № 243/2012/ЕС на Европейския парламент и на Съвета [1].

(42) Предвид глобалния характер на системите е от ключово значение Съюзът да сключва споразумения с трети държави и международни организации в рамките на програмите „Галилео“ и EGNOS в съответствие с член 218 от ДФЕС, по-специално за да се осигури нормалното им изпълнение, да се решат някои въпроси, свързани със сигурността и таксите, да се оптимизират услугите, предоставяни на гражданите на Съюза, и да се отговори на потребностите на трети държави и международни организации. Също така е удачно съществуващите споразумения да се адаптират към напредъка на програмите „Галилео“ и EGNOS, когато това се налага. При изготвянето или прилагането на тези споразумения Комисията може да използва помощта на ЕСВД, ЕКА и Европейската агенция за ГНСС в рамките на задачите, които са им възложени съгласно настоящия регламент.

(43) Следва да се потвърди, че за изпълнението на някои от своите задачи, които не са от регулаторен характер, Комисията може да се обръща за техническа помощ към определени външни лица, ако и доколкото това е необходимо. И другите субекти, участващи в публичното управление на програмите „Галилео“ и EGNOS, могат да се ползват от тази техническа помощ при изпълнение на задачите, които са им възложени с настоящия регламент.

(44) Съюзът се основава на зачитането на основните права, като по-специално членове 7 и 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз изрично признават основното право на неприкосновеност на личния живот и на защита на личните данни. Следва да се осигури защитата на личните данни и личния живот в рамките на програмите „Галилео“ и EGNOS.

(45) Финансовите интереси на Съюза следва да бъдат защитавани през целия цикъл на разходите с пропорционални мерки, включително посредством предотвратяване, разкриване и разследване на нередностите, възстановяване на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани финансови средства, а при необходимост — чрез административни и финансови санкции в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

(46) Необходимо е да се гарантира, че Европейският парламент и Съветът са редовно информирани за изпълнението на програмите „Галилео“ и EGNOS, по-специално по отношение на управлението на риска, разходите, сроковете и резултатите. Освен това Европейският парламент, Съветът и Комисията ще провеждат срещи в рамките на междуинституционалната група за „Галилео“ в съответствие със съвместната декларация относно междуинституционалната група за „Галилео“, публикувана заедно с настоящия регламент.

(47) Комисията следва да извършва оценки, основани на договорени показатели, за оценяване на ефективността и ефикасността на мерките, предприети за постигане на целите на програмите „Галилео“ и EGNOS.

[1] Решение № 243/2012/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 14 март 2012 г. за създаване на многогодишна програма за политиката в областта на радиочестотния спектър (ОВ L 81, 21.3.2012 г., стр. 7).

(48) За да се обезпечи сигурността на системите и тяхното функциониране, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС по отношение на първостепенните цели, необходими за гарантиране на сигурността на системите и тяхното функциониране. От особено значение е Комисията да провежда съответните консултации по време на подготвителната си работа, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да гарантира едновременното и своевременното предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

(49) За да се гарантират еднакви условия за прилагане на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

(50) Тъй като доброто публично управление налага единно управление на програмите „Галилео“ и EGNOS, ускорен процес на вземане на решения и равен достъп до информация, представителите на Европейската агенция за ГНСС и ЕКА следва да могат да участват като наблюдатели в работата на Комитета за европейските програми за ГНСС (наричан по-долу „Комитетът“), създаден, за да подпомага Комисията. По същите съображения представителите на трети държави или международни организации, сключили международно споразумение със Съюза, следва да могат да участват в работата на Комитета при спазване на определени ограничения, свързани със сигурността, и в съответствие с условията, предвидени в споразумението. Тези представители на Европейската агенция за ГНСС, ЕКА, трети държави и международни организации нямат право на участие при гласуването в Комитета.

(51) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно създаването и експлоатацията на навигационни спътникови системи, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки, защото надхвърля финансовите и техническите възможности на всяка една отделна държава-членка, и следователно, поради неговия обхват и последици, може да бъде постигната по-добре с действия на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

(52) Съвместното предприятие „Галилео“, създадено с Регламент (ЕО) № 876/2002 ([2]) преустанови дейността си на 31 декември 2006 г. Поради това Регламент (ЕО) № 876/2002 следва да бъде отменен.

(53) Предвид необходимостта от оценка на програмите „Галилео“ и EGNOS, мащаба на измененията, които трябва да се внесат в Регламент (ЕО) № 683/2008, и от съображения за яснота и правна сигурност Регламент (ЕО) № 683/2008 следва да бъде отменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се определят правилата за въвеждане и експлоатация на системите по европейските програми за спътникова навигация, по-специално правилата, които се отнасят до управлението и финансовото участие на Съюза.

Член 2

Европейски системи и програми за спътникова навигация

1. Европейските програми за спътникова навигация „Галилео“ и EGNOS обхващат всички дейности, необходими за дефиниране, развитие, валидиране, изграждане, експлоатация, обновяване и усъвършенстване на европейските навигационни спътникови системи, а именно системата, установена по програмата „Галилео“, и системата EGNOS, и всички дейности за обезпечаване на сигурността им и оперативната съвместимост.

Тези програми също така целят максимално увеличаване на социално-икономическите ползи от европейските навигационни спътникови системи, по-специално чрез насърчаване на използването на системите и подкрепа за разработването на приложения и услуги, основани на тези системи.

2. Установената по програмата „Галилео“ система представлява система за граждански цели под граждански контрол и е независима инфраструктура на глобалната навигационна спътникова система (ГНСС), която се състои от конфигурация от спътници и глобална мрежа от наземни станции.

3. Система EGNOS представлява инфраструктура на регионална навигационна спътникова система, която наблюдава и коригира отворените сигнали, излъчвани от съществуващите глобални навигационни спътникови системи, както и сигналите от отворената услуга, предлагана от системата, създадена по програма „Галилео“, когато има такива. Тя се състои от наземни станции и няколко транспондера, инсталирани на геостационарни спътници.

([1]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г, стр. 13).

([2]) Регламент (ЕО) № 876/2002 на Съвета от 21 май 2002 г. за създаване на съвместното предприятие „Галилео“ (ОВ L 138, 28.5.2002 г., стр. 1).

4. Специфичните цели на програмата „Галилео“ са да се гарантира, че сигналите, излъчвани от установената по тази програма система, могат да се използват за изпълнение на следните функции:

а) предлагане на отворена услуга („open service“ — „OS“), която е безплатна за ползвателите и предоставя информация за позициониране и синхронизация, предназначена главно за масовите приложения на спътниковата навигация;

б) принос, посредством сигналите на отворената система на „Галилео“ и/или съвместно с други навигационни спътникови системи, към услугите за наблюдение на целостта, насочени към ползватели на приложения, свързани с безопасността на човешкия живот, в съответствие с международните стандарти;

в) предлагане на търговска услуга („commercial service“ — „CS“) за развитие на приложения за професионални или търговски цели чрез подобрени резултати и на данни, чиято добавена стойност надхвърля тази на данните, осигурени от отворената услуга;

г) предлагане на публично регулирана услуга ("public regulated service" — „PRS“), запазена за оправомощени от правителствата ползватели, за приложения с чувствителен характер, които изискват висока степен на непрекъснатост на услугата, безплатно за държавите-членки, Съвета, Комисията, ЕСВД и, по целесъобразност, за надлежно оправомощените агенции на Съюза. При публично регулираната услуга се използват силни и шифровани сигнали. Въпросът дали да се начисляват такси на другите ползватели на PRS, посочени в член 2 от Решение № 1104/2011/ЕС, се преценява във всеки отделен случай, като в споразуменията, сключени съгласно член 3, параграф 5 от същото решение, се включват подходящи разпоредби;

д) принос към услугата по търсене и спасяване („search and rescue“ — SAR) на системата COSPAS-SARSAT посредством засичане на предавани от маяци сигнали за бедствие и препращане на съобщения до тях.

5. Специфичните цели на програмата EGNOS са да гарантира, че сигналите, излъчвани от системата EGNOS, могат да бъдат използвани за изпълнение на следните функции:

а) предлагане на отворена услуга, която е безплатна за ползвателите и предоставя информация за позициониране и синхронизация, предназначена основно за масовите приложения на спътниковата навигация в зоната на покритие на системата EGNOS;

б) предлагане на услуга за разпространение на търговски данни, а именно услугата на EGNOS за достъп до данни ("EGNOS Data Access Service" — EDAS), за насърчаване на развитието на приложения за професионални или търговски цели чрез подобрени резултати и данни с по-висока добавена стойност от тези, получени чрез отворената ѝ услуга;

в) предлагане на услуга за безопасност на човешкия живот („safety-of-life“ — SoL), предназначена за ползватели, за които сигурността е от първостепенно значение; услугата, която се предоставя без такси за прекия ползвател, отговаря по-специално на изискванията на определени сектори за непрекъснатост, наличност и точност и включва функция за цялост на системата, която в случай на неизправност или отклонение от допустимите норми във функционирането на системи прави възможно изпращането на съобщение до ползвателите, подсилено от системата EGNOS в цялата зона на покритие.

Приоритет е тези функции да бъдат осигурени възможно най-скоро на територията на държавите-членки, които са географски разположени в Европа.

Географското покритие на системата EGNOS може да бъде разширено до други райони на света, по-специално на държави кандидатки и на трети държави, които са асоциирани към инициативата за Единно европейско небе, както и на държави в рамките на Европейската политика за съседство, доколкото това е технически осъществимо и въз основа на международни споразумения. Разходите за това разширение, включително свързаните с него експлоатационни разходи, няма да се покриват от ресурсите, посочени в член 9. Това разширение не трябва да забавя разширението на географското покритие на системата EGNOS на територите на държавите-членки, които са географски разположени в Европа.

Член 3

Фази на програмата „Галилео“

Програма „Галилео“ включва следните фази:

а) фаза на дефиниране, която приключи през 2001 г. и по време на която беше проектирана архитектурата на системата и бяха определени нейните елементи;

б) фаза на развитие и валидиране, която се предвижда да приключи до 31 декември 2013 г. и която обхваща изграждането и изстрелването на първите спътници, изграждането на първите наземни инфраструктури и всички дейности и операции, необходими за валидирането на системата в орбита;

в) фаза на разгръщане, която трябва да приключи до 31 декември 2020 г. и която включва:

i) изграждане, установяване и защита на цялата космическа инфраструктура, по-специално всички спътници, необходими за постигане на специфичните цели, посочени в член 2, параграф 4, и необходимите резервни спътници и свързаните с това поддръжка в развитие и операции;

ii) изграждане, установяване и защита на цялата наземна инфраструктура, по-специално на инфраструктурата, необходима за контролиране на спътниците и за обработване на спътниковите радионавигационни данни, и на обслужващи центрове и други наземни центрове и свързаните с това поддръжка в развитие и операции;

iii) подготовка за фазата на експлоатация, включително подготвителни дейности, свързани с осигуряването на услугите, посочени в член 2, параграф 4;

г) фаза на експлоатация, която включва:

i) управлението, поддръжката, непрекъснатото усъвършенстване, развитие и защита на космическата инфраструктура, включително управление на попълването и обновяването;

ii) управлението, поддръжката, непрекъснатото усъвършенстване, развитие и защита на наземната инфраструктура, и по-специално на обслужващите съоръжения и други наземни центрове, мрежи и обекти, включително управление на попълването и обновяването;

iii) разработване на бъдещи поколения на системата и развитие на услугите, посочени в член 2, параграф 4;

iv) операции по сертификация и стандартизация, свързани с програмата,

v) предоставяне и пазарна реализация на услугите, посочени в член 2, параграф 4;

vi) сътрудничество с други ГНСС; както и

vii) всички други дейности, необходими за разработването на тази система и за нормалното изпълнение на програмата.

Фазата на експлоатация започва постепенно между 2014 и 2015 г. с предоставянето на първоначалните услуги за отворената услуга, услугата по търсене и спасяване и публично регулираната услуга. Тези първоначални услуги постепенно се подобряват, а другите функции, посочени в специфичните цели, изброени в член 2, параграф 4, постепенно се въвеждат с цел постигането на пълна оперативност до 31 декември 2020 г.

Член 4

Фаза на експлоатация на системата EGNOS

Фазата на експлоатация на системата EGNOS обхваща основно:

а) управлението, поддръжката, непрекъснатото усъвършенстване, развитие и защита на космическата инфраструктура, включително управление на попълването и обновяването;

б) управлението, поддръжката, непрекъснатото усъвършенстване, развитие и защита на наземната инфраструктура, и по-специално на мрежи, обекти и поддържащи съоръжения, включително управление на попълването и обновяването;

в) развитие на бъдещи поколения на системата и развитие на услугите, посочени в член 2, параграф 5;

г) операции по сертификация и стандартизация, свързани с програмата;

д) предоставяне и пазарна реализация на услугите, посочени в член 2, параграф 5;

е) всички елементи, свързани с надеждността на системата и експлоатацията ѝ;

ж) дейности по координиране във връзка с постигането на специфичните цели по член 2, параграф 5,втора и трета алинея.

Член 5

Съгласуваност и оперативна съвместимост на системите

1. Системите, мрежите и услугите, получени по програмите „Галилео“ и EGNOS, трябва да са съгласувани и оперативно съвместими от техническа гледна точка.

2. Системите, мрежите и услугите, получени по програмите „Галилео“ и EGNOS, трябва да са съгласувани и оперативно съвместими с други навигационни спътникови системи и с конвенционални средства за радио навигация, когато изискванията за съгласуваност и оперативна съвместимост са предвидени в международно споразумение, сключено съгласно член 29.

Член 6

Собственост

Съюзът е собственик на всички материални или нематериални активи, създадени или разработени в рамките на програмите „Галилео“ и EGNOS. За тази цел, когато е целесъобразно, се сключват споразумения с трети лица във връзка със съществуващите права на собственост.

Комисията гарантира чрез подходяща рамка оптималното използване на активите, посочени в настоящия член; по-специално, тя управлява свързаните с програмите „Галилео“ и EGNOS права върху интелектуална собственост възможно най-ефективно, като отчита необходимостта да закриля и да осигурява ценност на правата върху интелектуална собственост на Съюза, интересите на участниците и необходимостта от хармонично развитие на пазарите и от нови технологии. За тази цел тя гарантира, че сключените по програмите „Галилео“ и EGNOS договори включват възможността за прехвърляне на трети лица на правата върху интелектуална собственост, произтичащи от работата по тези програми или издаване на лицензии във връзка с тези права.

ГЛАВА II

БЮДЖЕТНО УЧАСТИЕ И МЕХАНИЗМИ

Член 7

Дейности

1. Бюджетните кредити на Съюза, разпределени за програмите „Галилео“ и EGNOS за периода 2014 – 2020 г. съгласно настоящия регламент, се отпускат за финансиране на дейности във връзка със:

а) приключването на фазата на разгръщане на програма „Галилео“ по член 3, буква в);

б) фазата на експлоатация на програмата „Галилео“ по член 3, буква г);

в) фазата на експлоатация на програмата EGNOS по член 4;

г) управлението и наблюдението на програмите „Галилео“ и EGNOS.

2. В съответствие с член 9, параграф 2 бюджетните кредити на Съюза, разпределени за програмите „Галилео“ и EGNOS, се предоставят и за финансиране на дейностите във връзка с научни изследвания и разработване на основни елементи, например чипсетове и приемници, функциониращи чрез „Галилео“.

3. Бюджетните кредити на Съюза, разпределени за програмите „Галилео“ и EGNOS, покриват и разходите на Комисията за дейности по подготовка, наблюдение, контрол, одит и оценка, които са необходими за управлението на програмите и за постигането на специфичните цели, посочени в член 2, параграфи 4 и 5. Тези разходи могат да покриват по-специално:

а) проучванията и срещите с експерти;

б) информационните и комуникационните дейности, включително институционалната комуникация за политическите приоритети на Съюза, доколкото те имат пряка връзка с целите на настоящия регламент, по-специално с оглед осигуряването на единодействие с други съответни политики на Съюза;

в) мрежите в областта на информационните технологии, чиято цел е обработка или обмен на информация;

г) всяка друга техническа или административна помощ, оказвана на Комисията за управлението на програмите.

4. Разходите по програмите „Галилео“ и EGNOS и отделните им фази се определят ясно. В съответствие с принципа на прозрачно управление Комисията ежегодно информира Европейския парламент, Съвета и Комитета по член 36 (наричан по-долу „Комитетът“) относно разпределянето на финансовите средства на Съюза, включително на резерва за непредвидени разходи, за всяка от дейностите по параграфи 1, 2 и 3 от настоящия член и за използването на тези финансови средства.

Член 8

Финансиране на програмите „Галилео“ и EGNOS

1. В съответствие с член 9 Съюзът финансира дейностите, свързани с програмите „Галилео“ и EGNOS, които са посочени в член 7, параграфи 1, 2 и 3, с цел изпълнение на целите, установени в член 2, без да се засяга участието на всякакви други източници на финансиране, включително на посочените в параграфи 2 и 3 от настоящия член.

2. Държавите-членки могат да поискат да предоставят допълнително финансиране на програмите „Галилео“ и EGNOS за покриване на допълнителни елементи в особени случаи, при условие че тези допълнителни елементи не създават финансова или техническа тежест или забавяния за съответната програма. Въз основа на искане от държава-членка Комисията решава, в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 36, параграф 3, дали тези две условия са изпълнени. Комисията съобщава на Европейския парламент, Съвета и Комитета за последиците за програмите „Галилео“ и EGNOS, произтичащи от прилагането на настоящия параграф.

3. Трети държави и международни организации също могат да предоставят допълнително финансиране за програмите „Галилео“ и EGNOS. Редът и условията за тяхното участие се определят в международните споразумения, посочени в член 29.

4. Допълнителното финансиране, посочено в параграфи 2 и 3 от настоящия член, представлява външен целеви приход в съответствие с член 21, параграф2 от Регламент (ЕО, Евратом) № 966/2012.

Член 9

Ресурси

1. Финансовият пакет за изпълнение на дейностите, посочени в член 7, параграфи 1, 2 и 3, и за покриване на рисковете, свързани с тези дейности, е определен на 7 071,73 милиона евро по текущи цени за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.

Европейският парламент и Съветът разрешават годишните бюджетни кредити в границите на многогодишната финансова рамка.

Сумата, посочена в първа алинея, се разбива по следните категории разходи по текущи цени:

а) за дейностите, посочени в член 7, параграф 1, буква а) — 1 930 милиона евро;

б) за дейностите, посочени в член 7, параграф 1, буква б)—3 000 милиона евро;

в) за дейностите, посочени в член 7, параграф 1, буква в)— 1 580 милиона евро;

г) за дейностите, посочени в член 7, параграф 1, буква г) и в член 7, параграф 3— 561,73 милиона евро.

2. Без да се засягат сумите, разпределени за разработването на приложения, основани на системи в рамките на „Хоризонт 2020“, бюджетните кредити, разпределени за програмите „Галилео“ и EGNOS, включително целевите приходи, финансират дейностите, посочени в член 7, параграф 2, до максимален размер 100 милиона евро по постоянни цени.

3. Комисията може да преразпределя финансови средства от една категория разходи към друга, както е предвидено в параграф 1, трета алинея, букви а) – г), като таванът е 10 % от сумата, посочена в параграф 1, първа алинея. Когато преразпределението достигне обща сума, надвишаваща 10 % от сумата, посочена в параграф 1, първа алинея, Комисията се консултира с Комитета в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 36, параграф 2.

Комисията информира Европейския парламент и Съвета за всяко преразпределение на финансови средства между категориите разходи.

4. По отношение на кредитите се спазват приложимите разпоредби на настоящия регламент и Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

5. Свързаните с програмите „Галилео“ и EGNOS бюджетни задължения се изпълняват на ежегодни траншове.

6. Комисията управлява финансовите ресурси, посочени в параграф 1, по прозрачен и ефективен от гледна точка на разходите начин. Комисията ежегодно докладва на Европейския парламент и Съвета относно прилаганата стратегия за управление на разходите.

Член 10

Приходи от програмите „Галилео“ и EGNOS

1. Приходите от експлоатацията на системите се получават от Съюза, превеждат се на бюджета на Съюза и се разпределят за програмите „Галилео“ и EGNOS, и по-специално за целта, посочена в член 2, параграф 1. Ако размерът на приходите надхвърля необходимото за финансиране на фазата на експлоатация на програмите, всяко адаптиране на принципа на разпределение подлежи на одобрение от Европейския парламент и Съвета въз основа на предложение на Комисията.

2. В договорите, сключени със субекти от частния сектор, може да се предвиди механизъм за разделяне на приходите.

3. Лихвите, получени от предварителното финансиране в полза на субектите, отговарящи непряко за изпълнението на бюджета, се отпускат за дейностите, които са предмет на споразумение за делегиране или на договор между Комисията и съответния субект. В съответствие с принципа на добро финансово управление субектите, отговарящи непряко за изпълнението на бюджета, откриват сметки, които да дават възможност да се определят финансовите средства и съответните лихви.

ГЛАВА III

ПУБЛИЧНО УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОГРАМИТЕ „ГАЛИЛЕО“ и EGNOS

Член 11

Принципи за управление на програмите „Галилео“ и EGNOS

Публичното управление на програмите „Галилео“ и EGNOS се основава на принципите на:

а) стриктно разделяне на задачите и отговорностите между отделните участващи субекти, а именно Комисията, Европейската агенция за ГНСС и ЕКА, като общата отговорност се носи от Комисията;

б) лоялно сътрудничество между посочените в буква а) субекти и държавите-членки;

в) строг контрол над програмите, включително стриктно спазване на разходите и графика от страна на всички участващи субекти в рамките на съответните им области на отговорност, по отношение на целите на програмите „Галилео“ и EGNOS;

г) оптимизиране и рационализиране на използването на съществуващите структури с цел избягването на дублиране на технически експертен опит;

д) използването на основани на най-добрите практики системи и техники за управление на проекти с цел наблюдение на изпълнението на програмите „Галилео“ и EGNOS, с оглед на конкретните изисквания и с подкрепата на експерти в областта.

Член 12

Роля на Комисията

1. Комисията поема общата отговорност за програмите „Галилео“ и EGNOS. Тя управлява финансовите средства, разпределени съгласно настоящия регламент, и наблюдава изпълнението на всички дейности по програмите, по-специално по отношение на разходите, графика и постигнатите резултати.

2. В допълнение към общата отговорност, посочена в параграф 1, и специфичните задачи, посочени в настоящия регламент, Комисията:

а) осигурява ясно разделение на задачите между отделните институции и субекти, участващи в програмите „Галилео“ и EGNOS, и възлага на Европейската агенция за ГНСС и ЕКА задачите, посочени съответно в член 14, параграф 2 и член 15, по-специално чрез споразумения за делегиране;

б) осигурява своевременното изпълнение на програмите„Галилео“ и EGNOS в рамките на разпределените на програмите ресурси и в съответствие с целите, установени в член 2.

За тази цел, тя създава и въвежда подходящите инструменти и структурни мерки, необходими за определяне, контрол, намаляване и наблюдение на рисковете във връзка с програмите;

в) ръководи, от името на Съюза и в рамките на своята компетентност, отношенията с трети държави и международни организации;

г) своевременно предоставя на държавите-членки и на Европейския парламент цялата информация от значение, свързана с програмите„Галилео“ и EGNOS, по-специално по отношение на управлението на риска, общата стойност, годишните оперативни разходи за всеки съществен елемент от инфраструктурата на „Галилео“, приходите, графика и изпълнението, както и преглед на прилагането на системите и техниките за управление на проекти, посочени в член 11, буква д);

д) оценява възможностите да се насърчава и гарантира използването на европейските навигационни спътникови системи в различните стопански сектори, включително чрез анализ на начините за използване на ползите, получени от системите.

3. За нормалния напредък на фазите на разгръщане и експлоатация на програмата „Галилео“ и на фазата на експлоатация на програмата EGNOS, посочени съответно в членове 3 и 4, при необходимост Комисията установя мерките, необходими за:

а) управление и намаляване на рисковете, съпътстващи напредъка по програмите „Галилео“ и EGNOS;

б) определяне на основните етапи за вземане на решения във връзка с наблюдението и оценката на изпълнението на програмите;

в) определяне на местоположението на наземната инфраструктура на системите в съответствие с изискванията за сигурност чрез открит и прозрачен процес и осигуряване на нейното функциониране;

г) определяне на техническите и оперативните спецификации, необходими за изпълнение на функциите, посочени в член 2, параграф 4, букви б) и в), и за доразвиване на системите.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 36, параграф 3.

Член 13

Сигурност на системите и на тяхното функциониране

1. Комисията гарантира сигурността на програмите „Галилео“ и EGNOS, включително сигурността на системите и тяхното функциониране. За тази цел Комисията:

а) отчита необходимостта от надзор и включване във всички програми на изисквания и стандарти във връзка със сигурността;

б) гарантира, че общият ефект от тези изисквания и стандарти ще съдейства за успешния напредък по програмите, по-специално по отношение на разходите, управлението на риска и графика;

в) установява механизми за координация между отделните участващи органи;

г) взема предвид действащите стандарти и изисквания във връзка със сигурността, за да не се понижи общото равнище на сигурност и да не се засегне функционирането на съществуващите системи, основани на тези стандарти и изисквания.

2. Без да се засягат членове 14 и 16 от настоящия регламент и член 8 от Решение 1104/2011/ЕС, Комисията приема делегирани актове в съответствие с член 35, с които установява първостепенни цели, необходими за осигуряване на сигурността на програмите „Галилео“ и EGNOS по параграф 1.

3. Комисията установява необходимите технически спецификации и други мерки за изпълнение на първостепенните цели, посочени в параграф 2. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 36, параграф 3.

4. ЕСВД продължава да подпомага на Комисията при упражняването на функциите ѝ в областта на външните отношения, в съответствие с член 2, параграф 2 от Решение 2010/427/ЕС.

Член 14

Роля на Европейската агенция за ГНСС

1 В съответствие с насоките, определени от Комисията, Европейската агенция за ГНСС:

а) без да се засягат членове 13 и 16, осигурява по отношение на сигурността на програмите „Галилео“ и EGNOS:

i) посредством своя Съвет за акредитация на сигурността — акредитирането на сигурността в съответствие с глава III от Регламент (ЕС) № 912/2010; за тази цел тя въвежда процедури за сигурност, следи за прилагането им и извършва одити по отношение на сигурността на системата,

ii) работата на Центъра за наблюдение на сигурността на „Галилео“, посочен в член 6, буква г) от Регламент (ЕС) № 912/2010, в съответствие със стандартите и изискванията, посочени в член 13 от настоящия регламент, и с указанията по Съвместно действие 2004/552/ОВППС;

б) изпълнява задачите по член 5 от Решение № 1104/2011/ЕС и оказва съдействие на Комисията съгласно член 8, параграф 6 от същото решение;

в) в рамките на фазите на разгръщане и на експлоатация на програмата „Галилео“ допринася за популяризирането и пазарната реализация на услугите, посочени в член 2, параграфи 4 и 5, включително като извършва необходимия анализ на пазара, по-специално чрез доклада за пазара, изготвян ежегодно от Европейската агенция за ГНСС относно пазара за приложения и услуги, като установява тесни връзки с ползвателите и потенциалните ползватели на системите с цел събиране на информация относно техните потребности, като следи тенденциите на пазарите на спътникова навигация надолу по веригата и като съставя план за действие за приемането от общността на ползвателите на услугите, посочени в член 2, параграфи 4 и 5, който включва по-специално необходимите дейности по стандартизация и сертификация.

2. Европейската агенция за ГНСС изпълнява и други задачи, свързани с изпълнението на програмите „Галилео“ и EGNOS, включително задачи по управлението на програмите, и носи отговорност за тях. Тези задачи ѝ се възлагат от Комисията чрез споразумение за делегиране, прието въз основа на решение за делегиране в съответствие с член 58, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, и включват:

а) оперативните дейности, включително управлението на инфраструктурата на системите, поддръжката и непрекъснатото усъвършенстване на системите, дейностите по сертификация и стандартизация и предоставянето на услугите, посочени в член 2, параграфи 4 и 5;

б) дейностите по развитие и разгръщане във връзка с доразвиването и бъдещите поколения системи и приноса за определянето на доразвиването на услугите, включително възлагане на обществени поръчки;

в) насърчаване на разработването на приложения и услуги, основани на системите, както и повишаване на осведомеността за тези приложения и услуги, включително определяне, свързване и координиране на мрежата от европейски центрове за върхови постижения в областта на приложенията и услугите на ГНСС, използване на експертния опит на публичния и частния сектор и оценка на мерките за насърчаване и повишаване на осведомеността;

г) насърчаване на разработването на основни елементи, например чипсетове и приемници, функциониращи чрез „Галилео“.

3. Със споразумението за делегиране, посочено в параграф 2, се осигурява подходяща степен на независимост и правомощия на Европейската агенция за ГНСС, по-специално по отношение на възлагащия орган, в рамките на член 58, параграф 1, буква в) и член 60 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012. Освен това с него се определят общите условия за управление на финансовите средства, отпуснати на Европейската агенция за ГНСС, и по-специално дейностите, които трябва да се изпълняват, съответното финансиране, процедурите за управление, мерките за наблюдение и контрол, мерките, приложими при лошо изпълнение на договорите по отношение на разходите, графика и резултатите, както и разпоредбите относно собствеността върху всички материални и нематериални активи.

Мерките за наблюдение и контрол включват по-специално схема за прогнозиране на разходите, за системно информиране на Комисията за разходите и графика, а при несъответствие между предвидения бюджет, резултатите и графика – за корективни действия, обезпечаващи установяването на инфраструктурите при спазване на ограниченията на разпределения бюджет.

4. Европейската агенция за ГНСС сключва с ЕКА работните споразумения, необходими за изпълнението на съответните им задачи съгласно настоящия регламент за фазата на експлоатация на програмите „Галилео“ и EGNOS. Комисията информира Европейския парламент, Съвета и Комитета за работните споразумения, сключени от Европейската агенция за ГНСС, и за всички изменения в тях. Когато е целесъобразно, Европейската агенция за ГНСС може да разгледа и възможността за използване на услугите на други субекти от публичния или частния сектор.

5. Освен задачите по параграфи 1 и 2 и в рамките на своя мандат Европейската агенция за ГНСС предоставя на Комисията своя технически опит и ѝ предоставя всякаква информация, необходима за изпълнението на задачите ѝ в рамките на настоящия регламент, включително за оценяването на възможността да се насърчи и гарантира използването на системите, посочени в член 12, параграф 2, буква д).

6. С Комитета се провеждат консултации във връзка с решението за делегиране, посочено в параграф 2 от настоящия член, в съответствие с процедурата по консултиране по член 36, параграф 2. Европейският парламент, Съветът и Комитетът биват информирани предварително за споразуменията за делегиране, които ще бъдат сключени от Съюза, представляван от Комисията, и Европейската агенция за ГНСС.

7. Комисията информира Европейския парламент, Съвета и Комитета за междинните и крайните резултати от оценката на всички процедури за възлагане на обществени поръчки и договори със субекти от частния сектор, като включва информация относно случаите на подизпълнение.

Член 15

Роля на Европейската космическа агенция

1. За фазата на разгръщане на програмата „Галилео“ по член 3, буква в) Комисията незабавно сключва споразумение за делегиране с ЕКА, в което подробно се описват задачите на последната, по-специално по отношение на проектирането и разработването на системата и възлагането на обществени поръчки във връзка с нея. Споразумението за делегиране с ЕКА се сключва въз основа на решение за делегиране, прието от Комисията в съответствие с член 58, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

Доколкото това е необходимо за изпълнението на задачите и бюджета, които са предмет на делегирането, със споразумението за делегиране се определят общите условия за управление на финансовите средства, отпуснати на ЕКА, и по-специално дейностите, които трябва да се изпълнят по отношение на проектирането и разработването на системата и възлагането на обществени поръчки във връзка с нея, съответното финансиране, процедурите за управление, мерките за наблюдение и контрол, мерките, приложими при лошо изпълнение на договорите по отношение на разходите, графика и резултатите, както и разпоредбите относно собствеността върху всички материални и нематериални активи.

Мерките за наблюдение и контрол включват по-специално схема за прогнозиране на разходите, за системно информиране на Комисията за разходите и графика и, при несъответствие между предвидения бюджет, изпълнението и графика — за корективни действия, обезпечаващи установяването на инфраструктурите при спазване на ограниченията на разпределения бюджет.

2. С Комитета се провеждат консултации във връзка с решението за делегиране по параграф 1 от настоящия член в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 36, параграф 2. Европейският парламент, Съветът и Комитетът биват информирани предварително за споразумението за делегиране на правомощия, което ще бъде сключено от Съюза, представляван от Комисията, и ЕКА.

3. Комисията информира Европейския парламент, Съвета и Комитета за междинните и крайните резултати от оценката на процедурите за възлагане на обществени поръчки и договорите със субекти от частния сектор, които ще бъдат сключени от ЕКА, като включва информация относно случаите на подизпълнение.

4. За фазата на експлоатация на програмите „Галилео“ и EGNOS, посочени в член 3, буква г) и член 4, в работните споразумения по член 14, параграф 4 между Европейската агенция за ГНСС и ЕКА се урежда също така ролята на ЕКА на тази фаза и нейното сътрудничество с Европейската агенция за ГНСС, по-специално по отношение на:

а) концепцията, проектирането, наблюдението, възлагането на обществени поръчки и валидирането в рамките на разработването на бъдещи поколения на системите;

б) техническата подкрепа в рамките на функционирането и поддръжката на съществуващото поколение системи.

Тези споразумения трябва да са в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и мерките, предвидени от Комисията в съответствие с член 12, параграф 3.

5. Без да се засягат споразумението за делегиране и работните споразумения, посочени съответно в параграфи 1 и 4, Комисията може да поиска от ЕКА технически експертен опит и информация, необходими за изпълнението на задачите ѝ по настоящия регламент.

ГЛАВА IV

АСПЕКТИ, СВЪРЗАНИ СЪС СИГУРНОСТТА НА СЪЮЗА ИЛИ НА ДЪРЖАВИТЕ-ЧЛЕНКИ

Член 16

Съвместно действие

Когато функционирането на системите може да засегне сигурността на Съюза или на неговите държави-членки, се прилагат процедурите, предвидени в Съвместно действие 2004/552/ОВППС.

Член 17

Прилагане на правилата относно класифицираната информация

В обхвата на настоящия регламент:

а) всяка държава-членка гарантира, че националните ѝ разпоредби относно сигурността осигуряват степен на защита на класифицираната информация на ЕС, равностойна на степента, гарантирана с правилата относно сигурността, установени в приложението към Решение 2001/844/ЕО, ЕОВС, Евратом, и с правилата на Съвета относно сигурността, установени в приложенията към Решение 2013/488/ЕС;

б) държавите-членки незабавно информират Комисията за националните разпоредби относно сигурността, посочени в буква а);

в) физическите лица, които пребивават в трети държави, и юридическите лица, които са установени в трети държави, могат да работят с класифицирана информация на ЕС във връзка с програмите „Галилео“ и EGNOS само ако към тях в съответните държави се прилагат разпоредби относно сигурността, които осигуряват степен на защита, равностойна най-малко на степента, осигурена с правилата на Комисията относно сигурността, установени в приложението към Решение 2001/844/ЕО, ЕОВС, Евратом, и с правилата на Съвета относно сигурността, посочени в приложенията към Решение 2013/488/ЕС. Равностойността на разпоредбите относно сигурността, прилагани в трета държава или международна организация, се определя в споразумение за сигурност на информацията между Съюза и тази трета държава или международна организация, сключено в съответствие с процедурата, предвидена в член 218 от ДФЕС, и като се взема предвид член 13 от Решение 2013/488/ЕС;

г) без да се засягат член 13 от Решение 2013/488/ЕС и правилата в областта на промишлената сигурност, установени в приложението към Решение 2001/844/ЕО, ЕОВС, Евратом, на физически или юридически лица, трети държави или международни организации може да бъде разрешен достъп до класифицирана информация на ЕС, когато това бъде преценено за необходимо във всеки конкретен случай с оглед на естеството и съдържанието на информацията, необходимостта на получателя да знае и предимствата за Съюза.

ГЛАВА V

ОБЩЕСТВЕНИ ПОРЪЧКИ

РАЗДЕЛ I

Общи разпоредби за обществените поръчки в рамките на фазите на разгръщане и експлоатация на програмата „Галилео“ и на фазата на експлоатация на програмата EGNOS

Член 18

Общи принципи

Без да се засягат мерките, необходими за защита на основните интереси във връзка със сигурността на Съюза или обществената сигурност или за спазване на изискванията на Съюза във връзка с контрола върху износа, към фазите на разгръщане и на експлоатация на програмата „Галилео“ и фазата на експлоатация на програмата EGNOS се прилага Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012. Освен това към фазите на разгръщане и на експлоатация на програмата „Галилео“ и фазата на експлоатация на програмата EGNOS се прилагат и следните общи принципи: свободен достъп и лоялна конкуренция по цялата верига на промишлени доставки, възлагане на обществени поръчки въз основа на прозрачна и своевременна информация, ясно съобщаване на приложимите правила към обществените поръчки, както и на критериите за подбор и възлагане и всяка друга информация от значение, която осигурява равнопоставеност за всички потенциални участници.

Член 19

Специфични цели

При процедурата за възлагане на обществени поръчки възлагащите органи се стремят да постигнат следните цели при провеждането на процедурите за възлагане на обществени поръчки:

а) насърчаване в целия Съюз на възможно най-широко и свободно участие на всички икономически оператори, и по-специално на нови участници и МСП, включително чрез насърчаване на използването на подизпълнители от страна на участниците в процедурите за възлагане на обществени поръчки;

б) избягване на възможни злоупотреби с господстващо положение и на зависимостта само от един доставчик;

в) оползотворяване на предходни инвестиции на публичния сектор и на извлечените поуки, както и на промишления опит и компетентност, включително придобитите през фазите на дефиниране, развитие и валидиране и разгръщане на програмите „Галилео“ и EGNOS, като се гарантира спазване на правилата във връзка със състезателния характер на процедурите за възлагане на обществени поръчки;

г) търсене, когато е целесъобразно, на повече от един източник с цел обезпечаване на по-добър общ контрол върху програмите „Галилео“ и EGNOS, свързаните с тях разходи и график;

д) отчитане, когато е целесъобразно, на общите разходи за целия полезен жизнен цикъл на продукта, услугата или работата, предмет на процедурите за възлагане на обществени поръчки.

РАЗДЕЛ 2

Специални разпоредби за обществените поръчки в рамките на фазите на разгръщане и експлоатация на програмата „Галилео“ и на фазата на експлоатация на програмата EGNOS

Член 20

Създаване на условия за лоялна конкуренция

Възлагащият орган предприема подходящи мерки за създаване на условия за лоялна конкуренция, когато предишното участие на дадено дружество в дейности във връзка с тези, които са предмет на процедурата за възлагане на обществена поръчка:

а) може да даде на това дружество значителни предимства от гледна точка на информираността и поради това може да породи опасения относно принципа на равно третиране; или

б) засяга обичайните условия на конкуренция или безпристрастността и обективността при възлагането или изпълнението на договорите.

Тези мерки не трябва да нарушават конкуренцията, нито да застрашават равното третиране и поверителността на събраната информация относно предприятията, техните търговски отношения и структурата на разходите им. Във връзка с това при тези мерки се отчитат естеството и условията на предвиждания договор за обществена поръчка.

Член 21

Сигурност на информацията

Когато обществените поръчки включват, изискват и/или съдържат класифицирана информация, възлагащият орган посочва в тръжната документация мерките и изискванията, необходими за гарантиране на сигурността на информацията на изискваното равнище.

Член 22

Надеждност на доставките

Възлагащият орган посочва в тръжната документация изискванията си, свързани с надеждността на доставките или с предоставянето на услуги по изпълнението на договора.

Член 23

Обществени поръчки с условни етапи

1. Възлагащият орган може да възложи обществена поръчка под формата на обществена поръчка с условни етапи.

2. Обществената поръчка с условни етапи съдържа един сигурен етап с бюджетно задължение, което поражда твърд ангажимент за изпълнение на работите или предоставянето на доставките или услугите, договорени за този етап, и един или повече условни етапи както от гледна точка на бюджета, така и на изпълнението. В тръжната документация се посочват особените характеристики на обществената поръчка с условни етапи. В нея по-специално се определят предметът на обществената поръчка, цената или начините за определянето ѝ и договореностите за изпълнението на работи и предоставянето на доставки и услуги на всеки етап.

3. Задълженията по сигурния етап трябва да представляват свързано цяло; същото важи и за задълженията по всеки условен етап, като се вземат предвид задълженията по предходните етапи.

4. Изпълнението на всеки условен етап зависи от решение на възлагащия орган, което се съобщава на изпълнителя в съответствие с договора. Когато даден условен етап е потвърден със закъснение или не е потвърден, изпълнителят може да получи обезщетение за закъснението или отказа, ако договорът го предвижда и при определените в него условия.

5. Когато по отношение на определен етап възлагащият орган установи, че работите, доставките или услугите, договорени за този етап, не са завършени, той може да поиска обезщетение и да прекрати договора, ако договорът го предвижда и при определените в него условия.

Член 24

Обществени поръчки с цена, основана на действително направените разходи за изпълнение

1. Възлагащият орган може да избере обществена поръчка с цена, която е изцяло или частично основана на действително направените разходи за изпълнение до определен таван, при условията по параграф 2.

Цената, която се заплаща при такива обществени поръчки, представлява възстановяване на всички действително направени разходи от страна на изпълнителя във връзка с изпълнението на договора за обществена поръчка, като разходи за труд, материали, консумативи и използване на оборудване и инфраструктури, необходими за изпълнението на договора за обществена поръчка. Към тези разходи се добавя предварително фиксирана сума за непреките разходи и печалбата или сума за непреките разходи и добавка, зависеща от изпълнението на целите по отношение на резултатите и графика.

2. Възлагащият орган може да избере обществена поръчка с цена, изцяло или частично основана на действително направените разходи за изпълнение, когато обективно е невъзможно да се определи твърда цена и ако може обосновано да се докаже, че такава твърда цена би била неоснователно завишена поради несигурността във връзка с изпълнението на договора за обществена поръчка, тъй като:

а) обществената поръчка има много сложен характер или изисква използването на нова технология и поради това е свързана със значителен брой технически рискове; или

б) поради оперативни съображения дейностите, които са предмет на обществената поръчка, трябва да започнат веднага, а все още не е възможно да се определи обща твърда и окончателна цена поради наличието на значителни рискове или тъй като изпълнението на договора за обществена поръчка зависи отчасти от изпълнението на други договори.

3. Таванът при обществени поръчки с цена, изцяло или частично основана на действително направените разходи за изпълнение, е максималната цена, която може да се заплати. Той може да се надвиши само в надлежно обосновани, изключителни случаи и с предварителното съгласие на възлагащия орган.

4. В тръжната документация при процедурата за възлагане на обществена поръчка с цена, изцяло или частично основана на действително направените разходи за изпълнение, се посочват:

а) естеството на обществената поръчка, а и именно дали е обществена поръчка с цена, която е изцяло или частично основана на действително направените разходи за изпълнение до определен таван;

б) при обществена поръчка с цена, частично основана на действително направените разходи за изпълнение – съответните елементи, за които цената се определя въз основа на действително направените разходи за изпълнение;

в) размерът на общия таван;

г) критериите за възлагане, които трябва позволяват да се оцени доколко са реалистични посочените в офертата общ проектобюджет, възстановими разходи, механизми за определяне на тези разходи и печалба;

д) начинът на изчисляване на добавената сума по параграф 1, която се прилага към разходите;

е) правилата и процедурите за определяне на допустимостта на разходите, предвидени от оферента за изпълнението на договора за обществена поръчка при спазване на принципите по параграф 5;

ж) счетоводните правила, които трябва да се спазват от оферентите;

з) при преобразуване на договор за обществена поръчка с цена, частично основана на действително направените разходи за изпълнение, в договор за обществена поръчка с твърда и окончателна цена – условията за преобразуване.

5. Декларираните от изпълнителя разходи при изпълнението на договора за обществена поръчка с цена, изцяло или частично основана на действително направените разходи за изпълнение, са допустими само ако:

а) са действително направени в хода на изпълнението на договора за обществена поръчка, с изключение на разходите за оборудване, инфраструктури и дълготрайни нематериални активи, необходими за изпълнението на договора, които могат да се считат за допустими до пълния размер на покупната им цена;

б) са посочени в общия проектобюджет, който може да бъде преразгледан с изменения в първоначалния договор;

в) са необходими за изпълнението на договора за обществена поръчка;

г) произтичат от изпълнението на договора за обществена поръчка или се дължат на това;

д) са установими, проверими и вписани в счетоводните документи на изпълнителя и са определени в съответствие със счетоводните правила, посочени в спецификациите и в договора;

е) отговарят на изискванията на приложимото данъчно и социално право;

ж) не нарушават условията на договора;

з) са приемливи, обосновани и отговарят на изискванията за добро финансово управление, по-специално от гледна точка на икономичността и ефикасността.

Изпълнителят е отговорен за осчетоводяването на разходите си, правилното водене на счетоводната си документация или на който и да е друг документ, необходим за доказване, че разходите, чието възстановяване иска, са направени и отговарят на принципите на настоящия член. Разходите, които не могат да бъдат обосновани от изпълнителя, се считат за недопустими и се отказва тяхното възстановяване.

6. Възлагащият орган е отговорен за следните задачи с цел осигуряване на точното изпълнение на договорите за обществените поръчки с цена, основана на действително направените разходи за изпълнение:

а) определя възможно най-реалистичен таван, като при това се осигурява необходимата гъвкавост с оглед на евентуални технически трудности;

б) преобразува договора за обществена поръчка с цена, частично основана на действително направените разходи за изпълнение, в договор за обществена поръчка с твърда и окончателна цена веднага щом е възможно да се определи такава твърда и окончателна цена в хода на изпълнението на договора за обществена поръчка. За тази цел определя условията за преобразуване на договора за обществена поръчка с цена, основана на действително направените разходи за изпълнение, в договор за обществена поръчка с твърда и окончателна цена;

в) въвежда мерки за наблюдение и контрол, с които се установява по-специално система за прогнозиране на разходите;

г) определя подходящи принципи, средства и процедури за изпълнението на договорите за обществени поръчки, по-специално за установяване и контрол на допустимостта на разходите, направени от изпълнителя или неговите подизпълнители в хода на изпълнението на договора, и за внасянето на изменения в договора;

д) проверява дали изпълнителят и подизпълнителите му спазват счетоводните стандарти, посочени в договора, и задължението да представят своите счетоводни документи, отразяващи техните сметки по точен и обективен начин;

е) осигурява през целия срок на изпълнение на договора за обществена поръчка непрекъсната ефективност на принципите, средствата и процедурите, посочени в буква г).

Член 25

Изменения

Възлагащият орган и изпълнителите могат да изменят договора за обществена поръчка чрез изменение, при условие че същото отговаря на всички условия по-долу:

а) не променя предмета на договора;

б) не нарушава икономическото равновесие на договора;

в) не добавя условия, които ако бяха съществували първоначално в документацията за обществената поръчка, биха позволили участието на оференти, различни от първоначално допуснатите, или приемането на оферта, различна от първоначално приетата.

Член 26

Подизпълнители

1. Възлагащият орган изисква от оферента да възложи подизпълнение на част от обществената поръчка чрез конкурентна процедура на подходящи нива на подизпълнение на дружества, които не са част от групата на оферента, по-специално на нови участници и на МСП.

2. Възлагащият орган уточнява необходимата част от обществената поръчка, която да бъде предмет на подизпълнение, под формата на скала с минимален и максимален процент. Той гарантира, че този процент е пропорционален на целта и цената на обществената поръчка, като взема предвид естеството на съответния сектор на дейност, и по-специално на условията за конкуренция и на наблюдавания промишлен потенциал.

3. Ако оферентът посочи в своята оферта, че не възнамерява да възлага на подизпълнител никаква част дял от обществената поръчка или че възнамерява да възложи на подизпълнител част, която е под минималния праг, посочен в параграф 2, той посочва на възлагащия орган причините за това. Възлагащият орган предоставя тази информация на Комисията.

4. Възлагащият орган може да отхвърли подизпълнителите, избрани от кандидата на етапа на процедурата за възлагане на основната обществена поръчка или от оферента, избран за изпълнението на обществената поръчка. Той обосновава писмено своя отказ, който може да се основава само на критериите, използвани за подбор на оферентите за основната обществена поръчка.

ГЛАВА VI

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Член 27

Програми

Комисията приема годишна работна програма под формата на план за изпълнение на действията, необходими за постигане на специфичните цели на програмата „Галилео“, определени в член 2, параграф 4 в съответствие с фазите по член 3, и на специфичните цели на програмата EGNOS, определени в член 2, параграф 5. В годишната работна програма също така се предвижда финансиране на тези действия.

Тези актове за изпълнение се приемат съгласно процедурата по разглеждане, посочена в член 36, параграф 3.

Член 28

Действия на държавите-членки

Държавите-членки вземат всички необходими мерки за осигуряване на доброто функциониране на програмите „Галилео“ и EGNOS, включително мерки за гарантиране на защитата на установените на тяхна територия наземни станции, които са поне равностойни на необходимите за защитата на европейските критични инфраструктури по смисъла на Директива 2008/114/ЕО на Съвета ([1]). Държавите-членки се въздържат от предприемане на мерки, които биха могли да застрашат програмите или услугите, предоставяни чрез тяхната експлоатация, по-специално по отношение на непрекъснатото функциониране на инфраструктурите.

Член 29

Международни споразумения

Съюзът може да сключва споразумения с трети държави и международни организации в рамките на програмите „Галилео“ и EGNOSв съответствие с процедурата, предвидена в член 218 от ДФЕС.

Член 30

Техническа помощ

За изпълнението на техническите задачи, посочени в член 12, параграф 2, Комисията може да използва необходимата ѝ техническа помощ, по-специално капацитета и експертния опит на националните агенции, компетентни в космическия сектор, или помощта на независими експерти и органи, които могат да предоставят независим и анализи и мнения относно напредъка на програмите „Галилео“ и EGNOS.

Субектите, участващи в публичното управление на програмите, различни от Комисията, а именно Европейската агенция за ГНСС и ЕКА, също могат да получават същата техническа помощ при изпълнение на задачите, които са им възложени съгласно настоящия регламент.

Член 31

Защита на личните данни и личния живот

1. Комисията гарантира защитата на личните данни и личния живот при проектирането, въвеждането и експлоатацията на системите, както и включването на подходящи гаранции в системите.

2. Обработката на всякакви лични данни при изпълнението на задачите и дейностите, предвидени в настоящия регламент, се извършва в съответствие с приложимото право в областта на защитата на личните данни, по-специално Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета ([2]) и Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([3]).

Член 32

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. Комисията предприема необходимите мерки, за да гарантира, че при изпълнението на действията, финансирани по настоящия регламент, финансовите интереси на Съюза са защитени чрез прилагането на превантивни мерки срещу измама, корупция и всякакви други незаконни дейности, чрез ефективни проверки и, при установяването на нередности — чрез събирането на недължимо платените суми и, когато е уместно, чрез ефективни, пропорционални и възпиращи санкции.

2. Комисията или нейни представители и Сметната палата имат правомощия за извършване на одити, по документи и чрез проверки на място, на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, които са получили финансови средства от Съюза по настоящия регламент.

Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва разследвания, включително проверки и инспекции на място по отношение на икономически оператори, заинтересовани пряко или непряко от такова финансиране, в съответствие с разпоредбите и процедурите, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([4]) и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета ([5]), с оглед установяване на случаи на измама, корупция или всякаква друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза във връзка със споразумение за отпускане на безвъзмездни средства, решение за отпускане на безвъзмездни средства или договор за финансиране от страна на Съюза.

Без да се засягат първа и втора алинея, в международни споразумения с трети държави и с международни организации, споразумения за отпускане на безвъзмездни средства, решения за отпускане на безвъзмездни средства и договори, произтичащи от прилагането на настоящия регламент, изрично съдържат разпоредби оправомощаващи Комисията, Сметната палата и OLAF да провеждат такива одити и разследвания в съответствие с тяхната съответна компетентност.

([1]) Директива 2008/114/ЕО на Съвета от 8 декември 2008 г. относно установяването и означаването на европейски критични инфраструктури и оценката на необходимостта от подобряване на тяхната защита (ОВ L 345, 23.12.2008 г., стр. 75).

([2]) Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

([3]) Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

([4]) Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г, стр. 1).

([5]) Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

Член 33

Информация за Европейския парламент и Съвета

1. Комисията осигурява прилагането на настоящия регламент. Всяка година при представянето на проектобюджета тя представя пред Европейския парламент и Съвета доклад относно изпълнението на програмите „Галилео“ и EGNOS. Този доклад съдържа цялата информация, свързана с програмите, по-специално по отношение на управлението на риска, общата стойност, годишните оперативни разходи, приходите, графика и изпълнението, както е посочено в член 12, параграф 2, буква г), и по отношение на действието на споразуменията за делегиране, сключени съгласно член 14, параграф 2 и член 15, параграф 1. Той включва:

а) преглед на разпределението и използването на финансовите средства, разпределени за програмите, както е посочено в член 7, параграф 4;

б) информация относно прилаганата от Комисията стратегия за управление на разходите, посочена в член 9, параграф 6;

в) оценка на управлението на правата върху интелектуална собственост;

г) преглед на прилагането на системите и техниките за управление на проекти, включително системите и техниките за управление на риска, посочени в член 12, параграф 2, буква г);

д) оценка на мерките, предприети с цел увеличаване на социално-икономическите ползи от програмите.

2. Комисията информира Европейския парламент и Съвета за междинните и крайните резултати от оценката на процедурите за възлагане на обществени поръчки и за договорите със субекти от частния сектор, извършена от Европейската агенция за ГНСС и ЕКА съответно съгласно член 14, параграф 7 и член 15, параграф 3.

Тя също така информира Европейския парламент и Съвета:

а) за всяко преразпределение на финансови средства между категориите разходи, извършвано съгласно член 9, параграф 3;

б) за последиците за програмите „Галилео“ и EGNOS, произтичащи от прилагането на член 8, параграф 2.

Член 34

Преглед на прилагането на настоящия регламент

1. До 30 юни 2017 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка относно прилагането на настоящия регламент с цел вземането на решение за подновяване, изменение или спиране на прилагането на мерките, приети съгласно настоящия регламент, относно:

а) постигането на целите по тези мерки от гледна точка на резултатите и въздействието;

б) ефективността при използването на ресурсите;

в) европейската добавена стойност.

Освен това в оценката се разглеждат технологичното развитие във връзка със системите, възможностите за опростяване, вътрешната и външната съгласуваност, значението на всички цели, приносът на мерките с оглед на приоритетите на Съюза от гледна точка на интелигентния, устойчив и приобщаващ растеж. В нея се вземат предвид резултатите от оценките на дългосрочното въздействие на вече предприетите мерки.

2. При оценката се взема предвид напредъкът по постигането на специфичните цели на програмите „Галилео“ и EGNOS, установени съответно в член 2, параграфи 4 и 5, въз основа на показатели за резултатите, например:

а) за програмата „Галилео“ по отношение на:

i) разгръщането на нейната инфраструктура:

— брой и наличност на действащи спътници и брой на наличните наземни резервни спътници спрямо броя на планираните спътници, посочени в споразумението за делегиране;

— действителна наличност на елементите на наземната инфраструктура (като например наземни станции, контролни центрове) спрямо планираната наличност;

ii) нивото на услугата:

— карта на наличността за всяка услуга спрямо документа за определяне на услугата;

iii) разходите:

— индекс на усвояване за всяка важна разходна позиция на програмата въз основа на съотношението между действителните разходи и предвидените в бюджета разходи;

iv) графика:

— индекс за изпълнението на графика по всяка основна точка от програмата въз основа на сравнение на предвидените в бюджета разходи за извършена работа и предвидените в бюджета разходи за планирана работа;

v) нивото на пазара:

— тенденции на пазара, основани на процента на приемниците по „Галилео“ и EGNOS спрямо общия брой модели приемници, включени в доклада за пазара, предоставен от Европейската агенция за ГНСС, посочен в член 14, параграф 1, буква в);

б) за програмата EGNOS по отношение на:

i) разширяването на нейния обхват:

— напредък при разширяването на обхвата спрямо договорения план за разширяване на обхвата;

ii) нивото на услугата:

— индекс за наличност на услугата въз основа на броя на летищата, които имат базирани на EGNOS действащи процедури за подход спрямо общия брой летища с базирани на EGNOS процедури за подход;

iii) разходите:

— индекс за усвояване на разходите въз основа на съотношението между действителните разходи и предвидените в бюджета разходи;

iv) графика:

— индекс за изпълнението на графика въз основа на сравнение на предвидените в бюджета разходи за извършена работа и предвидените в бюджета разходи за планирана работа.

3. Органите, участващи в прилагането на настоящия регламент, представят на Комисията данните и информацията, необходими за наблюдението и оценката на съответните действия.

ГЛАВА VII

ДЕЛЕГИРАНЕ И МЕРКИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Член 35

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 13, параграф 2, се предоставя на Комисията за неограничен срок, считано от 1 януари 2014 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 13, параграф 2, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява делегирането на посочените в него правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. Решението не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 13, параграф 2, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 36

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този Комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

4. Представители на Европейската агенция за ГНСС и ЕКА участват като наблюдатели в работата на Комитета при условията, предвидени в процедурния му правилник.

5. Международните споразумения, сключени от Съюза съгласно член 29, могат да предвиждат участието, когато е целесъобразно, на представители на трети държави или международни организации в работата на Комитета при условията, предвидени в процедурния му правилник.

6. Комитетът заседава редовно, за предпочитане четири пъти годишно — на всяко тримесечие. На всяко заседание Комисията представя доклад относно напредъка по програмите. Тези доклади съдържат общ преглед на състоянието и напредъка по програмите, по-специално по отношение на управлението на рисковете, разходите, графика и резултатите. Най-малко веднъж годишно тези доклади включват показателите за резултатите, посочени в член 34, параграф 2.

ГЛАВА VIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 37

Отмяна

1. Регламенти (ЕО) № 876/2002 и (ЕО) № 683/2008 се отменят, считано от 1 януари 2014 г.

2. Мерките, приети въз основа на Регламент (ЕО) № 876/2002 или на Регламент (ЕО) № 683/2008, остават в сила.

3. Позоваванията на отменения Регламент (ЕО) № 683/2008 се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложението към настоящия регламент.

Член 38

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2014 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 11 декември 2013 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
M. SCHULZ	V. LEŠKEVIČIUS

ПРИЛОЖЕНИЕ

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Регламент (ЕО) № 683/2008	Настоящият регламент
Член 1	Член 2
Член 2	Член 1
Член 3	Член 3
Член 4	Член 8
Член 5	Член 4
Член 6	Член 8
Член 7	Член 5
Член 8	Член 6
Член 9	Член 7
Член 10	Член 9
Член 11	Член 10
Член 12, параграф 1	Член 11
Член 12, параграфи 2 и 3	Член 12
Член 13, параграфи 1, 2 и 3	Член 13
Член 13, параграф 4	Член 16
Член 14	Член 17
Член 15	Член 27
Член 16	Член 14
Член 17	Членове 18—26
Член 18	Член 15
Член 19, параграфи 1 — 4	Член 36
Член 19, параграф 5	Член 35
Член 20	Член 31
Член 21	Член 32
Член 22	Член 33
Член 23	
Член 24	Член 38
Приложение	Член 1

Съвместна декларация на

Европейския парламент, Съвета и Европейската комисия относно МЕЖДУИНСТИТУЦИОНАЛНАТА ГРУПА ЗА „ГАЛИЛЕО“ („GIP“)

1. С оглед на важността, спецификата и сложността на европейските програми за ГНСС, произтичащата от тези програми собственост на Съюза над тези системи и цялостното финансиране на програмите от бюджета на Съюза за периода 2014—2020 г. Европейският парламент, Съветът и Европейската комисия признават необходимостта от тясно сътрудничество между трите институции.

2. Създаването на междуинституционална група за „Галилео“ („GIP“) отговаря на целта всяка институция да бъде улеснена в упражняването на съответните ѝ отговорности. Във връзка с това се създава междуинституционална група за „Галилео“, която да наблюдава отблизо:

   а) напредъка при изпълнението на европейските програми за ГНСС, по-специално що се отнася до възлагането на обществени поръчки и изпълнението на договорите, по-конкретно по отношение на ESA;

   б) международните споразумения с трети страни, без да се засягат разпоредбите на член 218 от Договора за функционирането на Европейския съюз;

   в) подготовката на пазара на навигационни спътникови услуги;

   г) ефективността на договореностите относно управлението; както и

   д) годишния преглед на работната програма.

3. В съответствие със съществуващите правила междуинституционалната група за „Галилео“ ще зачита необходимостта от поверителност, по-специално с оглед на конфиденциалната търговска информация и чувствителния характер на определени данни.

4. Комисията ще вземе предвид становищата на междуинституционалната група за „Галилео“.

5. Междуинституционалната група за „Галилео“ ще се състои от седем представители, от които:

   — трима представители на Съвета,

   — трима представители на ЕП,

   — един представител на Комисията,

   и ще провежда редовни заседания (като правило 4 пъти годишно).

6. Междуинституционалната група за „Галилео“ не засяга установените отговорности или други междуинституционални отношения.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1286/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 11 декември 2013 година

за създаване на програма за действие за подобряване на функционирането на системите за данъчно облагане в Европейския съюз за периода 2014—2020 г. („Фискалис 2020“) и за отмяна на Решение № 1482/2007/ЕО

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 114 и 197 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта за законодателен акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет [1],

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) Прилаганата преди 2014 г. многогодишна програма за действие в областта на данъчното облагане допринесе значително за улесняване и задълбочаване на сътрудничеството между данъчните органи в рамките на Съюза. Данъчните администрации на участващите държави признават добавената стойност на тази програма, включително за защита на финансовите интереси на държавите членки, на Съюза и на данъкоплатците. Набелязаните предизвикателства през следващото десетилетие не могат да бъдат преодолени, ако държавите членки не насочат вниманието си отвъд границите на своите административни територии или не си сътрудничат активно с партньорите си. Програмата „Фискалис“, която се изпълнява от Комисията в сътрудничество с участващите държави, предоставя на държавите членки рамка на равнището на Съюза за развитие на тези дейности за сътрудничество и при по-голяма разходна ефективност, отколкото ако всяка държава членка изгражда собствена рамка за сътрудничество на двустранна или многостранна основа. Поради това е целесъобразно да се осигури продължаване на програмата чрез създаването на нова програма в същата област.

(2) Програмата, създадена съгласно настоящия регламент, Фискалис 2020 и нейният успех са жизненоважни в настоящата икономическа ситуация и следва да подкрепят сътрудничеството по отношение на фискалните въпроси.

(3) Дейностите по Фискалис 2020, а именно европейските информационни системи, определени в настоящия регламент ("европейски информационни системи"), съвместните действия за служители на данъчните органи и общите инициативи за обучение, следва да допринесат за изпълнението на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж чрез укрепване на функционирането на вътрешния пазар, осигуряване на рамка за подкрепа на дейности за повишаване на административния капацитет на данъчните органи и засилване на технически напредък и иновации. Програмата активно ще укрепва функционирането на системите за данъчно облагане на вътрешния пазар, като същевременно допринася за постепенното премахване на съществуващите пречки и нарушения на вътрешния пазар, чрез осигуряване на рамка за дейности, насочени към по-ефикасни данъчни органи, укрепване на конкурентоспособността на предприятията, насърчаване на заетостта и съдействие за защитата на финансовите и икономическите интереси на държавите членки, на Съюза, както и на данъкоплатците.

(4) Обхватът на Фискалис 2020 следва да бъде съобразен с настоящите потребности, така че да се постави акцент върху всички данъци, хармонизирани на равнището на Съюза, и други данъци, доколкото те са от значение за вътрешния пазар и за административното сътрудничество между държавите членки.

(5) С оглед да се подпомогне процесът на присъединяване и асоцииране на трети държави, Фискалис 2020 следва да бъде отворена за участие за присъединяващи се държави и страни кандидатки, както и за потенциални кандидатки и страни партньори по европейската политика за съседство, ако са изпълнени някои условия и ако тяхното участие е в подкрепа единствено на дейности по Фискалис 2020, чиито цели са борбата с данъчните измами, укриването на данъци и справянето с агресивното данъчно планиране. Предвид нарастващото ниво на взаимосвързаност на световната икономика във Фискалис 2020 следва да продължи да се предвижда възможност външни експерти да бъдат канени да осигурят принос в дейностите по програма Фискалис 2020. Външни експерти, например представители на правителствени органи, икономически оператори и техните организации или представители на международни организации, следва да бъдат канени само когато приносът им се счита за съществен за постигането на целите на Фискалис 2020.

(6) При формулирането на целите и приоритетите на Фискалис 2020 се отчитат набелязаните проблеми и предизвикателства по отношение на данъчното облагане през следващото десетилетие. Фискалис 2020 следва да запази значението си в изключително важни области, като съгласуваното прилагане на законодателството на Съюза в областта на данъчното облагане, осигуряването на обмен на информация и подпомагането на административното сътрудничество и повишаването на административния капацитет на данъчните органи. Предвид динамиката на проблемите, свързани с набелязаните нови предизвикателства, следва да се наблегне допълнително на подпомагането на борбата с данъчните измами, укриването на данъци и агресивното данъчно планиране. Следва да се обърне специално внимание и на намаляването на административната тежест за данъчните органи, намаляването на разходите на данъкоплатците, свързани с изпълнението на данъчните задължения и предотвратяването на случаи на двойно данъчно облагане.

[1] ОВ C 143, 22.5.2012 г., стр. 48 и ОВ C 11, 15.1.2013 г., стр. 84.

(7) На оперативно ниво Фискалис 2020 следва да въвежда, експлоатира и подпомага европейските информационни системи, да подкрепя дейностите за административно сътрудничество, да повишава уменията и компетентността на данъчните служители, да подобрява разбирането и прилагането на законодателството на Съюза в областта на данъчното облагане и да съдейства за подобряване на административните процедури и за обмена и разпространението на добри административни практики. Тези цели следва да се изпълняват, като се наблегне върху подпомагането на борбата с данъчните измами, укриването на данъци и агресивното данъчно планиране.

(8) Програмните инструменти, прилагани преди Фискалис 2020, следва да бъдат допълнени, за да отговорят по подходящ начин на предизвикателствата, които очакват данъчните органи през следващото десетилетие, и да отразят развитието на правото на Съюза. Фискалис 2020 следва да обхваща: двустранни или многостранни контролни действия и други форми на административно сътрудничество, установени в съответното право на Съюза относно административното сътрудничество; експертни екипи; действия за изграждане на капацитет в публичната администрация с цел предоставяне на конкретно подпомагане в областта на данъчното облагане за държави членки, изправени пред особени и извънредни обстоятелства, които оправдават предприемането на такива целенасочени действия; и, при необходимост, проучвания и общи комуникационни дейности с цел подкрепа на прилагането на законодателството на Съюза в областта на данъчното облагане.

(9) Европейските информационни системи изпълняват изключително важна роля за изграждане на взаимовръзки между данъчните органи и по този начин за укрепване на системите за данъчно облагане в рамките на Съюза и поради това следва да продължат да бъдат финансирани и подобрявани по линия на Фискалис 2020. Освен това следва да се осигури възможност за включване във Фискалис 2020 на нови информационни системи, свързани с данъчното облагане и създадени съгласно правото на Съюза. Европейските информационни системи, когато това е уместно, следва да се основават на модели за споделено разработване и обща ИТ архитектура.

(10) В контекста на подобряването на административното сътрудничество в по-широк план и подпомагането на борбата с данъчните измами, укриването на данъци и агресивното данъчно планиране може да е от полза за Съюза да сключи споразумения с трети държави, за да се даде възможност на тези държави да използват компонентите на Съюза в европейските информационни системи за осигуряване на сигурен обмен на информация между тях и държавите членки в рамките на двустранни данъчни споразумения.

(11) По линия на Фискалис 2020 следва също да се осъществяват общи дейности за обучение. Фискалис 2020 следва да продължи да подпомага участващите държави за повишаване на професионалните умения и знания в областта на данъчното облагане посредством подобрено, съвместно разработено съдържание на дейностите за обучение, насочени към данъчните служители и икономическите оператори. За тази цел сегашният подход за общо обучение в рамките на Фискалис 2020, който се основава главно на развитието на централно електронно базирано обучение, следва да се превърне в многостранна програма на Съюза за подпомагане на обучението.

(12) Фискалис 2020 следва да обхваща период от седем години, за да се съгласува нейната продължителност с тази на многогодишната финансова рамка, определена в Регламент (ЕС, Euratom) № 1311/2013 на Съвета. ([1]).

(13) С настоящия регламент се предвижда финансов пакет за целия срок на Фискалис 2020, който представлява основната референтна сума, по смисъла на точка 17 от Междуинституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетните въпроси и доброто финансово управление ([2]), за Европейския парламент и Съвета в хода на годишната бюджетна процедура.

(14) В съответствие с ангажимента на Комисията за съгласуваност и опростяване на програмите за финансиране, посочен в нейното съобщение от 2010 г., озаглавено „Преглед на бюджета на ЕС“, ресурсите следва да бъдат осигурявани съвместно с други инструменти на Съюза за финансиране, ако предвидените дейности по Фискалис 2020 са насочени към цели, които са общи за различни инструменти за финансиране, като обаче се изключва двойното финансиране.

(15) Необходимите мерки за финансовото изпълнение на настоящия регламент следва да се приемат в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([3]), и в съответствие с Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията ([4]).

(16) Участващите държави следва да поемат разходите за националните елементи на Фискалис 2020, които включват наред с другото компонентите извън Съюза на европейските информационни системи и всяко обучение, което не е част от общите инициативи за обучение.

(17) Като се има предвид, че е важно участващите държави да участват пълноценно в съвместните действия, е възможно, когато това е необходимо за пълното постигане на целите на Фискалис 2020, размерът на съфинансирането да е 100 % от допустимите разходи, когато става въпрос за разходи за път и настаняване, разходи, свързани с организиране на мероприятия, и дневни разходи.

([1]) Регламент (ЕС, Euratom) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014-2020 (Виж стр. 884 от настоящия брой на Официален вестник).

([2]) ОВ C 37, 20.12.2013, г., стр. 1.

([3]) Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

([4]) Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията от 29 октомври 2012 г. относно правилата за прилагане на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L 362, 31.12.2012 г., стр. 1).

(18) Финансовите интереси на Съюза следва да се защитават чрез подходящи мерки през целия цикъл на разходите, включително чрез предотвратяване, разкриване и разследване на нередности, възстановяване на изгубени, недължимо платени или неправомерно използвани средства, а в случаите, когато е уместно — санкции.

(19) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагане на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия за създаването на годишните работни програми. Тези правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

(20) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно създаване на многогодишна програма за подобряване на функционирането на системите за данъчно облагане на вътрешния пазар, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, тъй като те не могат ефикасно да извършват сътрудничеството и координацията, необходими за постигането на тази цел, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

(21) За изпълнението на програмата Комисията следва да се подпомага от комитета по Фискалис 2020.

(22) С цел улесняване на оценката на Фискалис 2020 следва от самото начало да се въведе подходяща рамка за наблюдение на постигнатите резултати по Фискалис 2020. Комисията заедно с участващите държави следва да създаде регулируеми показатели и да установи предварително определени изходни равнища за наблюдение на резултатите от дейностите по Фискалис 2020. Следва да се извършва и междинна оценка на изпълнението на целите на Фискалис 2020, нейната ефикасност и добавена стойност на европейско равнище. Освен това крайната оценка следва да разглежда дългосрочното въздействие на Фискалис 2020 и резултатите от нея във връзка с устойчивостта. Следва да се осигури пълна прозрачност чрез редовно докладване относно наблюдението и чрез представяне на доклади за оценка на Европейския парламент и на Съвета.

(23) Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([2]) се прилага по отношение на обработването на лични данни, извършвано в държавите членки във връзка с настоящия регламент и под надзора на компетентните органи на държавите членки, по-специално определените от тях независими публични органи. Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета ([3]) се прилага по отношение на обработването на лични данни, извършвано от Комисията в рамките на настоящия регламент и под контрола на Европейския надзорен орган по защита на данните. Всеки обмен или предаване на информация от компетентните органи следва да бъде в съответствие с правилата за предаване на лични данни, предвидени в Директива 95/46/ЕО, и всеки обмен или предаване на информация от страна на Комисията следва да бъде в съответствие с правилата за предаване на лични данни, предвидени в Регламент (ЕО) № 45/2001.

(24) Настоящият регламент заменя Решение № 1482/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([4]). Поради това посоченото решение следва да бъде отменено,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 1

Предмет

1. Създава се многогодишна програма за действие „Фискалис 2020“ („програмата“) с цел подобряване на функционирането на системите за данъчно облагане на вътрешния пазар и подкрепа на сътрудничеството във връзка с това.

2. Програмата обхваща периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

(1) „данъчни органи“ означава публичните органи и други органи в участващите държави, в чиято компетентност е администрирането на данъчното облагане или за дейностите, свързани с данъците;

(2) „външни експерти“ означава:

а) представители на правителствени органи, включително от държави, които не участват в програмата съгласно член 3, параграф 2;

б) икономически оператори и организации, които представляват икономически оператори;

в) представители на международни и други организации, имащи отношение към областта на данъчното облагане.

([1]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

([2]) Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

([3]) Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на тези данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

([4]) Решение № 1482/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2007 г. за създаване на програма на Общността за подобряване на работата на системите за данъчно облагане на вътрешния пазар (Фискалис 2013) и за отмяна на Решение 2235/2002.ЕО (ОВ L 330, 15.12.2007, стр. 1).

(3) „данъчно облагане“ означава следното:

а) данък върху добавената стойност, предвиден в Директива 2006/112/ЕО на Съвета ([1]);

б) акцизи върху алкохола, предвидени в Директива 92/83/ЕИО на Съвета ([2]);

в) акцизи върху тютюневите изделия, предвидени в Директива 2011/64/ЕС на Съвета ([3]);

г) данъци върху енергийните продукти и електроенергията, предвидени в Директива 2003/96/ЕО на Съвета ([4]);

д) други данъци, попадащи в обхвата на член 2, параграф 1, буква а) от Директива 2010/24/ЕС на Съвета ([5]), доколкото са от значение за вътрешния пазар и за административното сътрудничество между държавите членки.

(4) „двустранни или многостранни контролни действия“ означава координирани проверки на данъчните задължения на едно или повече свързани данъчно задължени лица, организиран от две или повече участващи държави с общи или допълващи се интереси, от които най-малко две са държави членки.

Член 3

Участие в програмата

1. Участващите държави са държавите членки и държавите, посочени в параграф 2, ако са изпълнени предвидените в същия параграф условия,.

2. Програмата е отворена за участие за всяка от следните държави:

а) присъединяващи се държави, страни кандидатки и потенциални страни кандидатки, които се ползват от предприсъединителна стратегия, в съответствие с общите принципи и общите условия за участие на тези държави в програмите на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения, решения на Съвета за асоцииране или подобни споразумения;

б) държавите партньори по европейската политика за съседство, при условие че тези държави са постигнали достатъчно ниво на сближаване на съответното законодателство и административни методи с тези на Съюза.

Държавите партньори, посочени в първа алинея, буква б), участват в програмата в съответствие с разпоредбите, които подлежат на съвместно определяне с тези държави след сключването на рамкови споразумения относно тяхното участие в програми на Съюза. Тяхното участие е в подкрепа единствено на дейности по програмата, чиято цел е борбата с данъчните измами, укриването на данъци и справянето с агресивното данъчно планиране.

Член 4

Участие в дейности по програмата

Външни експерти могат да бъдат поканени да участват с принос към избрани дейности, организирани по програмата, когато това е от съществено значение за постигането на целите, посочени в членове 5 и 6. Тези външни експерти се избират от Комисията заедно с участващите държави въз основа на техните умения, опит и знания, свързани с конкретните дейности, като се взема предвид всеки евентуален конфликт на интереси и като се постигне баланс между представители на деловите среди и други експерти от гражданското общество. Списък на избраните външни експерти се обявява публично и редовно се актуализира.

Член 5

Обща цел и конкретна цел

1. Общата цел на програмата е да се подобри функционирането на системите за данъчно облагане на вътрешния пазар чрез засилване на сътрудничеството между участващите държави, техните данъчни органи и служители.

2. Конкретната цел на програмата е да се подкрепи борбата с данъчните измами, укриването на данъци и агресивното данъчно планиране и прилагането на законодателството на Съюза в областта на данъчното облагане чрез осигуряване на обмен на информация, подпомагане на административното сътрудничество и, когато е необходимо и целесъобразно, подобряване на административния капацитет на участващите държави, с оглед да се подпомогне намаляването на административната тежест за данъчните органи и намаляването на разходите за данъкоплатците, свързани с изпълнение на данъчните задължения.

3. Постигането на посочените в настоящия член цели се измерва въз основа по-специално на следното:

а) наличие на обща комуникационна мрежа за европейските информационни системи и пълен достъп до нея;

б) обратна информация от участващите държави за резултатите от дейностите по програмата.

Член 6

Оперативни цели и приоритети на програмата

1. Програмата има следните оперативни цели и приоритети:

а) въвеждане, подобряване, експлоатиране и подкрепа на европейските информационни системи в областта на данъчното облагане.

б) подпомагане на дейностите за административно сътрудничество;

в) засилване на уменията и компетентността на данъчните служители;

([1]) Директива 2006/112/ЕО на Съвета от 28 ноември 2006 г. относно общата система на данъка върху добавената стойност (ОВ L 347, 11.12.2006 г., стр. 1).

([2]) Директива 92/83/ЕИО на Съвета от 19 октомври 1992 г. за хармонизиране на структурата на акцизите върху алкохола и алкохолните напитки (ОВ L 316, 31.10.1992 г., стр. 21).

([3]) Директива 2011/64/ЕС на Съвета от 21 юни 2011 г. относно структурата и ставките на акциза върху обработен тютюн (ОВ L 176, 5.7.2011 г., стр. 24).

([4]) Директива 2003/96/ЕО на Съвета от 27 октомври 2003 г. относно преструктурирането на правната рамката на Общността за данъчно облагане на енергийните продукти и електроенергията (ОВ L 283, 31.10.2003 г., стр. 51).

([5]) Директива 2010/24/ЕС на Съвета от 16 март 2010 г. относно взаимната помощ при събиране на вземания, свързани с данъци, такси и други мерки (ОВ L 84, 31.3.2010 г., стр. 1).

г) подобряване на разбирането и прилагането на законодателството на Съюза в областта на данъчното облагане;

д) подкрепа за подобряване на административните процедури и обмена на добри административни практики.

2. Целите и приоритетите, посочени в параграф 1, се следват, като се набляга по-специално върху подпомагането на борбата с данъчните измами, укриването на данъци и агресивното данъчно планиране.

ГЛАВА II

Допустими действия

Член 7

Допустими действия

1. Програмата предоставя при условията, определени в годишната работна програма, посочена в член 14, финансова подкрепа за следното:

а) съвместни действия:

(i) семинари и работни срещи;

(ii) проектни групи, които обикновено са съставени от ограничен брой държави, действат в рамките на ограничен период от време и са насочени към реализацията на предварително определена цел с точно определен краен резултат;

(iii) двустранни или многостранни контролни действия и други дейности, предвидени в правото на Съюза за административно сътрудничество, които се организират от две или повече участващи държави и включват най-малко две държави членки;

(iv) работни посещения, организирани от участващите държави или от друга държава, с цел да се даде възможност на служителите да придобият или увеличат своя експертен опит или знания в областта на данъчното облагане;

(v) експертни екипи, които представляват структурирани форми на сътрудничество, създадени за ограничен период от време и обединяващи експертен опит за изпълнение на задачи в конкретни области, по-специално в европейските информационни системи, евентуално с помощта на услуги за онлайн сътрудничество, административна помощ и инфраструктурни съоръжения и оборудване;

(vi) изграждане на капацитет в публичната администрация и помощни действия;

(vii) проучвания;

(viii) комуникационни проекти;

(ix) всички други дейности, които подпомагат общите, конкретните и оперативните цели и приоритети, определени в членове 5 и 6, при условие че необходимостта от такива други дейности е надлежно обоснована.

б) изграждане на европейски информационни системи: разработка, поддръжка, експлоатация и контрол на качеството на компонентите на Съюза в европейските информационни системи, посочени в буква А от приложението, и нови европейски информационни системи, създадени съгласно право на Съюза, с оглед на създаване на ефикасни взаимовръзки между данъчните органи;

в) общи дейности по обучение: съвместно разработени действия за обучение с цел да се подпомогне развитието на необходимите професионални умения и знания в областта на данъчното облагане.

Работните посещения, посочени в първа алинея, буква а), подточка iv), не надвишават един месец. При работни посещения, организирани на територията на трети държави, допустимите разходи за финансиране по програмата са само пътните и ежедневните разходи (дневни и квартирни разходи).

Експертните екипи, посочени в първа алинея, буква а), подточка v), се организират от Комисията в сътрудничество с участващите държави за не повече от една година, освен в надлежно обосновани случаи.

2. Средствата за допустимите действия, посочени в настоящия член, се разпределят балансирано и съразмерно по отношение на действителните нужди за тези действия.

3. При извършване на оценка на програмата Комисията преценява необходимостта от въвеждане на бюджетни ограничения за различните допустими действия.

Член 8

Специални разпоредби за осъществяване на съвместни действия

1. Участието в съвместните действия, посочени в член 7, параграф 1, първа алинея, буква а), се осъществява на доброволна основа.

2. Участващите държави вземат мерки за участие в съвместните действия да се номинират служители с подходящ профил и квалификация, включително езикови умения.

3. По целесъобразност участващите държави предприемат необходимите мерки за повишаване на осведомеността за съвместните действия и за да се гарантира използването на създадените крайни продукти.

Член 9

Специални разпоредби за прилагане на европейските информационни системи

1. Комисията и участващите държави гарантират, че европейските информационни системи, посочени в буква А от приложението, се разработват, експлоатират и поддържат в добро състояние.

2. В сътрудничество с участващите държави Комисията координира онези аспекти от създаването и функционирането на компонентите на Съюза и компонентите извън Съюза на европейските информационни системи и инфраструктурата, посочени в буква А от приложението, които са необходими за осигуряване на тяхната оперативност, взаимосвързаност и за непрекъснатото им усъвършенстване.

3. Използването на компонентите на Съюза в европейските информационни системи, посочени в буква А от приложението, от неучастващи държави е предмет на споразумения с тези държави, които се сключват в съответствие с член 218 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

Член 10

Специални разпоредби за осъществяване на общи дейности по обучение

1. Участието в общите дейности по обучение, посочени в член 7, параграф 1, първа алинея, буква в), се осъществява на доброволна основа.

2. Участващите държави вземат мерки за участие в общите дейности по обучение да се номинират служители с подходящ профил и квалификация, включително езикови умения.

3. По целесъобразност участващите държави включват в своите национални програми за обучение съвместно разработеното учебно съдържание, включително модули за електронно обучение, програми за обучение и съвместно договорени стандарти за обучение.

ГЛАВА III

Финансова рамка

Член 11

Финансова рамка

1. Финансовият пакет за изпълнение на програмата е 223 366 000 EUR по текущи цени.

2. Предвидените за програмата средства могат да покриват също разходи, свързани с дейности за подготовка, наблюдение, проверка, одит и оценка, които се изискват редовно за управлението на програмата и постигането на нейните цели; по-специално проучвания, срещи на експерти, информационни и комуникационни дейности, свързани с целите, определени в настоящия регламент, разходи, свързани с ИТ мрежи за обработка и обмен на информация, заедно с всички други разходи за техническа и административна помощ, направени от Комисията за управление на програмата.

Делът на административните разходи по правило не надвишава 5 % от общия размер на разходите по програмата.

Член 12

Видове намеса

1. Комисията изпълнява програмата в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

2. Финансовата подкрепа от Съюза за дейностите, предвидени в член 7, е под формата на:

а) безвъзмездни средства;

б) договори за възлагане на обществена поръчка;

в) възстановяването на разходи, направени от външните експерти, посочени в член 4.

3. Размерът на съфинансирането за безвъзмездните средства е до 100 % от допустимите разходи, при разходи за път и настаняване, разходи, свързани с организирането на мероприятия, и дневни разходи.

Посоченият размер се прилага по отношение на всички допустими действия, с изключение на експертните екипи, посочени в член 7, параграф 1, първа алинея, буква а), подточка (v). Приложимият размер на съфинансиране за експертни екипи се определя в годишните работни програми, когато тези действия налагат предоставяне на безвъзмездни средства.

4. Компонентите на Съюза в европейските информационни системи се финансират от програмата. Участващите държави по-специално поемат разходите за закупуване, разработване, инсталиране, поддръжка и текуща експлоатация на компонентите извън Съюза на европейските информационни системи.

Член 13

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. Комисията предприема необходимите мерки, за да гарантира, че при изпълнението на действията, финансирани по силата на настоящия регламент, финансовите интереси на Съюза са защитени чрез прилагането на превантивни мерки срещу измама, корупция и всякакви други незаконни дейности, чрез ефективни проверки и, при установяването на нередности, чрез възстановяване на недължимо платените суми и, когато е уместно, чрез ефективни, пропорционални и възпиращи административни и финансови санкции.

2. Комисията или нейни представители и Сметната палата имат правомощия за извършване на одити по документи и на място, на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, които са получили средства от Съюза по настоящия регламент.

3. Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва разследвания, включително проверки и инспекции на място в съответствие с разпоредбите и процедурите, предвидени в Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета [1] и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 [2], за да установи дали е налице измама, корупция или всякаква друга незаконна дейност, накърняваща финансовите интереси на Съюза във връзка със споразумение за отпускане на безвъзмездни средства, решение за отпускане на безвъзмездни средства или договор за финансиране съгласно настоящия регламент.

ГЛАВА IV

Изпълнителни правомощия

Член 14

Работна програма

За изпълнението на програмата Комисията приема чрез актове за изпълнение годишни работни програми, в които се определят поставените цели, очакваните резултати, метода на прилагане и тяхната обща сума. Те съдържат също така описание на действията, които ще бъдат финансирани, посочване на разпределената сума за всеки вид действия и приблизителен график на изпълнението. По отношение на безвъзмездните средства в годишните програми се посочват приоритетите, основните критерии за оценка и максималният размер на съфинансирането. Тези актове за изпълнение се основават на резултатите от предходните години и се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 15, параграф 2.

[1] Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета от 25 май 1999 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF) (ОВ L 136,31.5.1999 г., стр. 1.)

[2] Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности ((ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

Член 15

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

ГЛАВА V

Наблюдение и оценка

Член 16

Наблюдение на действията по програмата

1. В сътрудничество с участващите държави Комисията извършва наблюдение на програмата и действията по нея.

2. Комисията и участващите държави създават количествени и качествени показатели и, ако е необходимо, добавят нови показатели в хода на програмата. Показателите се използват, за да се измерят резултатите от програмата спрямо предварително определените изходни равнища.

3. Комисията оповестява публично резултатите от наблюдението, посочени в параграф 1, и показателите, посочени в параграф 2.

4. Резултатите от наблюдението се използват за оценката на програмата в съответствие с член 17.

Член 17

Оценка и преглед

1. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета междинен и окончателен доклад за оценка по отношение на въпросите, посочени в параграфи 2 и 3. Резултатите от тези оценки се включват в решенията за евентуално подновяване, изменение или спиране на настоящата програма за следващи периоди. Тези оценки се извършват от независим външен оценител.

2. До 30 юни 2018 г. Комисията изготвя междинен доклад за оценка относно постигането на целите от действията по програмата, ефикасността при използването на ресурсите и добавената стойност на европейско равнище. Освен това в този доклад се разглеждат възможността за опростяване и запазване актуалността на целите, както и приносът на програмата към приоритетите на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

3. До 31 декември 2021 г. Комисията изготвя окончателен доклад за оценка относно въпросите, посочени в параграф 2, както и относно дългосрочното въздействие и устойчивостта на ефектите на програмата.

4. При поискване от Комисията участващите държави й предоставят всички налични данни и информация, които могат да допринесат за изготвянето на нейния междинен и окончателен доклад за оценката.

ГЛАВА VI

Заключителни разпоредби

Член 18

Отмяна

Решение № 1482/2007/ЕО се отменя, считано от 1 януари 2014 г.

Независимо от това финансовите задължения, свързани с извършвани действия съгласно посоченото решение, продължават да се уреждат от него до тяхното приключване.

Член 19

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2014 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на 11 декември 2013 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
M. SCHULZ	V. LEŠKEVIČIUS

ПРИЛОЖЕНИЕ

ЕВРОПЕЙСКИ ИНФОРМАЦИОННИ СИСТЕМИ И ТЕХНИТЕ КОМПОНЕНТИ НА СЪЮЗА

А. Европейските информационни системи са, както следва:

(1) общата комуникационна мрежа/общият системен интерфейс (CCN/CSI — CCN2), CCN mail3, CSI бридж, http бридж, CCN LDAP и свързаните инструменти, уебпорталът на CCN, наблюдение на CCN;

(2) помощни системи, по-специално инструментът за конфигурация на приложенията за CCN, инструментът за докладване на дейностите (ART2), инструментът на ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“ за онлайн електронно управление на проекти (TEMPO), инструментът за управление на услугите (SMT), системата за управление на потребителите (UM), системата BPM за моделиране на бизнес процеси, таблото за наличност (availability dashboard) и AvDB, порталът за управление на ИТ услуги, управлението на директории и достъп на потребители;

(3) пространство за информация и комуникация за програми (PICS);

(4) системите, свързани с ДДС, по-специално системата за обмен на информация за ДДС (VIES) и за възстановяването на ДДС, включително началното приложение на VIES, инструментът за наблюдението на VIES, системата за статистически данни от данъчното облагане, интернет системата VIES („VIES-on-the-web“), инструментът за конфигурация на „VIES-on-the-web“, инструментите за тестване на VIES и възстановяване на ДДС, алгоритмите за номера по ДДС, обменът на електронни формуляри за ДДС, облагането с ДДС на доставките на услуги, извършвани по електронен път (VoeS); инструментът за тестване на VoeS, инструментът за тестване на електронни формуляри за ДДС, минигише (MoSS);

(5) системите, свързани с възстановяването, по-специално електронните формуляри за събиране на вземания, електронните формуляри за единен инструмент за предприемане на изпълнителни мерки (UIPE) и за единен формуляр за уведомяване (UNF);

(6) системите, свързани с прякото данъчно облагане, по-специално системата за данъчно облагане на спестяванията, инструмента за тестване на данъчното облагане на спестяванията, електронните формуляри за пряко данъчно облагане, данъчния идентификационен номер „TIN-on-the-web“, обмена по член 8 от Директива 2011/16/ЕС ([1]) на Съвета и свързаните с него инструменти за тестване;

(7) други системи, свързани с данъчното облагане, по-специално базата данни „Данъци в Европа“ (TEDB);

(8) акцизните системи, по-специално системата за обмен на акцизни данни (SEED), системата за движението и контрола на акцизни стоки (EMCS), електронни формуляри за MVS, приложение за тестване (TA);

(9) други централни системи, по-специално информационната и комуникационна система за данъчното облагане на държавите членки (TIC), системата за тестване на самообслужване (SSTS), системата за статистически данни във връзка с данъчното облагане, централното приложение за уеб формуляри, системата за централни услуги/управление на информацията относно акцизите (CS/MISE).

Б. Компонентите на Съюза в европейските информационни системи са, както следва:

(1) ИТ активи, например хардуерът, софтуерът и мрежовите връзки на системите, включително свързаната с тях инфраструктура от данни;

(2) ИТ услуги, необходими за подпомагане на разработката, поддръжката, усъвършенстването и експлоатацията на системите; и

(3) всички други елементи, които поради съображения за ефикасност, сигурност и рационализиране са определени от Комисията като общи за участващите държави.

([1]) Директива 2011/16/ЕС на Съвета от 15 февруари 2011 г. относно административното сътрудничество в областта на данъчното облагане и за отмяна на Директива 77/799/ЕИО (ОВ L 64, 11.3.2011 г., стр. 1).

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1287/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 11 декември 2013 година

за създаване на Програма за конкурентоспособност на предприятията и малките и средните предприятия (COSME) (2014—2020 г.) и за отмяна на Решение № 1639/2006/ЕО

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 173 и 195 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет [1],

като взеха предвид становището на Комитета на регионите [2],

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) През март 2010 г. Комисията прие съобщение, озаглавено „Европа 2020 — Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“(по-долу „стратегията „Европа 2020“). Съобщението беше утвърдено от Европейския съвет през юни 2010 г. Стратегията „Европа 2020“ представлява отговор на икономическата криза и е предназначена да подготви Съюза за следващото десетилетие. В нея се определят пет амбициозни цели по отношение на климата и енергетиката, заетостта, иновациите, образованието и социалното приобщаване, които да бъдат постигнати до 2020 г., и се набелязват основните движещи сили за растежа, които целят да направят Съюза по-динамичен и конкурентоспособен. В стратегията също така се подчертава значението на засилването на растежа на европейската икономика, съпроводено с високо ниво на заетост, икономика с ниски емисии на въглероден диоксид и ефективно използване на ресурсите и енергията и социално сближаване. Малките и средните предприятия (МСП) следва да играят решаваща роля за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“. Тяхната роля е видна от факта, че МСП са посочени в шест от общо седемте водещи инициативи по стратегията „Европа 2020“.

(2) За да се гарантира, че предприятията, по-специално МСП, играят централна роля за икономическия растеж в Съюза, който е основен приоритет, през октомври 2010 г. Комисията прие съобщение, озаглавено „Интегрирана индустриална политика за ерата на глобализацията. Извеждане на преден план на конкурентоспособността и устойчивото развитие“, което беше утвърдено от Съвета през декември 2010 г. Това е водеща инициатива по стратегията „Европа 2020“. В съобщението се очертава стратегия, насочена към насърчаване на растежа и създаване на работни места чрез поддържане и оказване на подкрепа на силна, диверсифицирана и конкурентна промишлена база в Европа, по-специално чрез подобряване на рамковите условия за предприятията и засилване на няколко аспекта на вътрешния пазар, включително свързаните с бизнеса услуги.

(3) През юни 2008 г. Комисията прие съобщение, озаглавено „Мисли първо за малките!“ „Small Business Act“ за Европа“, което беше приветствано от Съвета през декември 2008 г. В „Small Business Act“ (SBA) се предвижда мащабна рамка на политиката за МСП, насърчава се предприемачеството и принципът „Мисли първо за малките!“ се залага в правото и политиката, за да се засили конкурентоспособността на МСП. Със SBA се установяват десет принципа и се очертават политиката и законодателните действия за насърчаване на потенциала на МСП за растеж и създаване на работни места. Изпълнението на SBA допринася за постигането на целите на стратегията „Европа 2020“. Във водещите инициативи вече са включени редица действия за МСП.

(4) Оттогава насам беше извършен един преглед на SBA като резултатите бяха публикувани през февруари 2011 г., и въз основа на него бяха приети заключения на Съвета от 30 и 31 май 2011 г. В прегледа се прави равносметка на изпълнението на SBA и се оценяват нуждите на МСП, които работят в условията на сегашната икономическа среда, в която те все по-трудно получават достъп до финансиране и пазари. В него се прави обзор на напредъка, постигнат през първите две години от действието на SBA, изложени са нови действия в отговор на произтичащите от икономическата криза предизвикателства, посочени от заинтересованите страни, и са предложени мерки за подобряване на използването и прилагането на SBA с ясно очертана роля за заинтересованите страни и водещите стопанските организации. Специфичните цели на програмата за конкурентоспособност на предприятията и МСП следва да отразяват приоритетите, определени в прегледа. Важно е да се осигури съгласуваност между изпълнението на програмата и изпълнението на SBA.

По-специално, действията, предприети във връзка със специфични цели, следва да допринасят за прилагането на посочените десет принципа и новите действия, набелязани в процеса на преглед на SBA.

[1] ОВ C 181, 21.6.2012 г., стр. 125.
[2] ОВ C 391, 18.12.2012 г., стр. 37.

(5) С Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета [1] се определя многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г. В многогодишната финансова рамка се описва как ще се постигнат целите на политиката за увеличаване на растежа и създаване на повече работни места в Европа, създаване на по-екологосъобразна икономика с ниски емисии на въглероден диоксид и извеждане на Съюза на водеща позиция в световен мащаб.

(6) За да се допринесе за увеличаването на конкурентоспособността и устойчивостта на предприятията от Съюза, и по-специално на МСП, за да се подпомогнат съществуващите МСП, да се насърчи създаването на предприемаческа култура и да се стимулира растежът на МСП, напредъкът на основаното на знанието общество и развитието, въз основано на балансиран икономически растеж, следва да бъде създадена Програма за конкурентоспособност на предприятията и МСП (по-долу „Програмата COSME“).

(7) В Програма COSME следва да се даде първостепенен приоритет на програмата за опростяване в съответствие със съобщението на Комисията от 8 февруари 2012 г., озаглавено „Програма за опростяване на МФР за периода 2014—2020 г.“. Изразходването на средства на Съюза и на държавите членки за насърчаване на конкурентоспособността на предприятията и МСП следва да бъде по-добре координирано, за да се осигури взаимно допълване, по-голяма ефективност и видимост и за да се постигне по-добро полезно взаимодействие на бюджетите.

(8) Комисията пое ангажимент да включи действията в областта на климата в разходните програми на Съюза и да насочи най-малко 20 % от неговия бюджет към свързани с климата цели. Важно е да се гарантира, че смекчаването на изменението на климата и приспособяването към него, както и предотвратяването на рисковете се извеждат на преден план при подготовката, разработването и изпълнението на Програма COSME. Мерките, обхванати от настоящия регламент, следва да допринасят за насърчаване на прехода към икономика и общество с ниски емисии на въглероден диоксид и устойчиви на изменението на климата.

(9) От Решение 2001/822/ЕО на Съвета [2] следва, че образуванията и органите от отвъдморските страни и територии отговорят на условията за участие в Програма COSME.

(10) Политиката на Съюза в областта на конкурентоспособността има за цел установяването на институционалната и политическата уредба, с която да се създадат условия за устойчив растеж на предприятията, и по-специално МСП. Постигането на конкурентоспособност и устойчивост включва способността за постигане и поддържане на икономическата конкурентоспособност и растежа на предприятията в съответствие с целите за устойчиво развитие. Подобрената производителност, включително по отношение на ресурсите и енергията, е първостепенният източник на устойчив растеж на приходите. Конкурентоспособността зависи и от способността на дружествата да се възползват напълно от възможности като вътрешния пазар. Това е от особено значение за МСП, които представляват 99 % от предприятията в Съюза, осигуряват две от всеки три съществуващи работни места в частния сектор и 80 % от новосъздадените работни места и са източник на повече от половината от общата добавена стойност, създавана от предприятията в Съюза. МСП са ключова движеща сила за икономическия растеж, заетостта и социалната интеграция.

(11) Съобщението на Комисията от 18 април 2012 г., озаглавено „Към възстановяване и създаване на работни места“, съдържа прогноза, съгласно която политиките, насърчаващи прехода към зелена икономика, като политиките в областта на ефективността от гледна точка на използването на ресурсите и енергийната ефективност, както и политиката в областта на изменението на климата, биха могли да създадат повече от пет милиона работни места до 2020 г., и по-специално в сектора на МСП. Като се има предвид това, конкретните действия по Програма COSME биха могли да включват насърчаване на разработването на устойчиви продукти, услуги, технологии и процеси, както и на ефективното използване на ресурсите и корпоративната социална отговорност.

(12) В последните години конкурентоспособността заема централно място при разработването на политиките на Съюза поради несъвършенствата на пазара, политиките и институциите, които пречат на конкурентоспособността на предприятията от Съюза, и по-специално на МСП.

(13) Поради това Програма COSME следва да бъде насочена към преодоляване на несъвършенствата на пазара, които засягат конкурентоспособността на икономиката на Съюза в световен мащаб и намаляват способността на предприятията, по-специално МСП, да се съревновават с конкуренти от други части на света.

(14) Програма COSME следва да е насочена по-специално към МСП по смисъла на Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията [3]. При прилагането на настоящия регламент Комисията следва да се консултира с всички съответни заинтересовани страни, включително организации, представляващи МСП. Следва да се обърне особено внимание на микропредприятията, предприятията, осъществяващи занаятчийска дейност, самостоятелно заетите лица, свободните професии и социалните предприятия. Следва също така да се обърне внимание на потенциалните, новите и младите предприемачи и на жените предприемачи, както и на други особени целеви групи, например по-възрастни хора, мигранти и предприемачи, спадащи към социално уязвими групи или групи в неравностойно положение, като хора с увреждания, и на насърчаването на прехвърлянето, отделянето и разделянето на предприятия и даването на втори шанс на предприемачите.

[1] Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014 - 2020 (Виж стр. 884 от настоящия брой на Официален вестник).

[2] Решение 2001/822/ЕО на Съвета от 27 ноември 2001 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейската общност ("Решение за отвъдморско асоцииране") (ОВ L 314, 30.11.2001 г., стр. 1).

[3] Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

(15) Много от проблемите, свързани с конкурентоспособността на Съюза, се отнасят до трудностите на МСП при получаването на достъп до финансиране, тъй като за тях доказването на тяхната кредитоспособност е нелека задача, а достъпът до рисков капитал е съпътстван с трудности. Тези трудности имат отрицателен ефект върху нивото и качеството на създадените нови предприятия и върху техния растеж и коефициент на оцеляване, както и върху готовността на новите предприемачи да поемат жизнеспособни предприятия при прехвърляне/наследяване на предприятия. Финансовите инструменти на Съюза, въведени с Решение № 1639/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([1]), имат доказана добавена стойност и са допринесли положително за най-малко 220 000 МСП. Увеличената добавена стойност за Съюза в предложените финансови инструменти се изразява, наред с другото, в укрепване на вътрешния пазар за рисков капитал, в създаване на общоевропейски пазар за финансиране на МСП, както и в преодоляване на несъвършенствата на пазара, с които държавите членки не могат да се справят. Действията на Съюза следва да бъдат съгласувани, последователни и да допълват финансовите инструменти за МСП на държавите членки, да умножават ползите и да не нарушават функционирането на пазара, в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([2]). Образуванията, на които е възложено изпълнението на действията, следва да гарантират допълняемост и да не допускат двойно финансиране с ресурси на Съюза.

(16) Комисията следва да обръща внимание на видимостта на финансирането, осигурено чрез финансовите инструменти по настоящия регламент, за да може подкрепата от Съюза да бъде разпозната и да получи признание на пазара. За тази цел е необходимо да се въведе и задължение за финансовите посредници изрично да изтъкват пред крайните получатели, че финансирането е възможно с подкрепата на финансовите инструменти по настоящия регламент. Комисията и държавите членки следва да предприемат подходящи мерки, включително чрез удобни за потребителите онлайн системи, за разпространение на информация за наличните финансови инструменти сред МСП и посредниците. Тези системи, които може да включват и единен портал, не следва да дублират съществуващите системи.

(17) Мрежата „Enterprise Europe“ (по-долу „мрежата“) е доказала своята добавена стойност за европейските МСП като служба „на едно гише“ за подкрепа на бизнеса чрез подпомагане на предприятията при подобряване на тяхната конкурентоспособност и проучване на бизнес възможностите в рамките на вътрешния пазар и извън него. Рационализирането на методологиите и на методите на работа и осигуряването на европейско измерение на услугите в подкрепа на бизнеса могат да бъдат постигнати само на равнището на Съюза. Поспециално, мрежата помогна на МСП да намерят партньори за сътрудничество или трансфер на технологии в рамките на вътрешния пазар и в трети държави, да получат консултации относно източници на финансиране от Съюза, законодателството на Съюза и интелектуалната собственост и програмите на Съюза за насърчаване на насочените към околната среда иновации и устойчивото производство. Тя също така получава обратна информация относно правото и стандартите на Съюза. Нейният единствен по рода си експертен опит е особено важен за преодоляване на информационната асиметрия и за намаляване на разходите за операции при трансгранична дейност.

(18) Необходими са постоянни усилия за допълнително оптимизиране на качеството на услугите и функционирането на мрежата, особено по отношение на осведомеността на МСП и последващото приемане от страна на МСП на предлаганите услуги, чрез по-нататъшно включване на услуги, свързани с интернационализация и иновации, подобряване на сътрудничеството на мрежата с регионални и местни заинтересовани страни сред МСП, предоставяне на консултации и осигуряване на поголямо участие на организации домакини, намаляване на бюрокрацията, подобряване на информационно-техническата поддръжка, подобряване на видимостта на мрежата и предлаганите от нея услуги в рамките на географските райони, които покрива.

(19) Ограничената интернационализация на МСП както в Европа, така и извън нея засяга конкурентоспособността. Според някои оценки понастоящем 25 % от МСП в Съюза се занимават с износ или са извършвали такава дейност в даден момент през последните три години, като само 13 % от тях извършват износ извън Съюза редовно и само 2 % са инвестирали извън своята държава. Освен това проучването на Евробарометър от 2012 г. показва неизползвания потенциал за растеж на МСП на „зелените пазари“ в Съюза и извън него по отношение на интернационализацията и достъпа до обществени поръчки. В съответствие със SBA, който призова Съюза и държавите членки да подпомагат и насърчават МСП да се възползват от растежа на пазарите извън Съюза, Съюзът предоставя финансова помощ на няколко инициативи, например Центъра за промишлено сътрудничество ЕС – Япония и бюрото в Китай в помощ на МСП по въпросите на правата върху интелектуалната собственост. Добавената стойност на равнището на Съюза се създава чрез насърчаване на сътрудничеството и чрез предлагане на услуги на европейско равнище, които допълват, без да дублират, основните услуги на държавите членки за насърчаване на търговията и засилват общите усилия на публичните и частните доставчици на услуги в тази област. Такива услуги следва да включват информация относно правата върху интелектуалната собственост, стандартите и правилата и възможностите за обществени поръчки. Следва изцяло да бъде взета под внимание част II от заключенията на Съвета от 6 декември 2011 г., озаглавена „Засилване на прилагането на индустриалната политика в целия ЕС“, относно съобщението на Комисията, озаглавено „Интегрирана индустриална политика за ерата на глобализацията. Извеждане на преден план на конкурентоспособността и устойчивото развитие“. Във връзка с това националните и регионалните усилия за насърчаване на групите от предприятия към

([1]) Решение № 1639/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 2006 г. за създаване на Рамкова програма за конкурентноспособност и иновации (2007–2013 г.) (ОВ L 310, 9.11.2006 г., стр. 15).

([2]) Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

върхови постижения и международно сътрудничество следва да бъдат допълнени от ясно определена европейска стратегия за групите от предприятия, като се има предвид че групирането на МСП може да бъде ключово средство за повишаване на техния капацитет за иновации и за започване на дейност на чужди пазари.

(20) За да се подобри конкурентоспособността на предприятия в Съюза, и по-специално на МСП, държавите членки и Комисията трябва да създадат благоприятна бизнес среда. Интересите на МСП и секторите, в които те са най-активни, се нуждаят от особено внимание. Необходими са и инициативи на равнището на Съюза, за да се осигури обмен на информация и знания в европейски мащаб, като цифровите услуги могат да бъдат особено икономически ефективни в тази област. Такива дейности могат да спомогнат за създаване на условия на равнопоставеност за МСП.

(21) Пропуските, разпокъсването и ненужната бюрокрация в рамките на вътрешния пазар препятстват гражданите, потребителите и предприятията, по-специално МСП, да извлекат максимални ползи от него. Следователно е крайно необходимо да бъдат положени съгласувани усилия от страна на държавите членки, Европейския парламент, Съвета и Комисията за отстраняване на недостатъците във връзка с изпълнението, законодателството и информацията. В съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност държавите членки, Европейският парламент, Съветът и Комисията следва също така да си сътрудничат с цел намаляване и избягване на ненужната административна и регулаторна тежест върху МСП. Действията по Програма COSME — единствената програма на Съюза, насочена специално към МСП — следва да допринасят за постигането на тези цели, най-вече като способстват за подобряването на рамковите условия за предприятията. Тези усилия следва да включват проверки за пригодност и оценки на въздействието, финансирани по Програма COSME.

(22) Друг фактор, който влияе върху конкурентоспособността, е сравнително слабият предприемаческия дух в Съюза. Едва 45 % от гражданите на Съюза (и по-малко от 40 % от жените) биха желали да извършват дейност като самостоятелно заети лица в сравнение с 55 % от населението в САЩ и 71 % в Китай (според проучването на Евробарометър от 2009 г. относно предприемачеството). В съответствие със SBA следва да се обърне внимание на всички ситуации, пред които се изправят предприемачите, включително започване на дейност, растеж, прехвърляне и несъстоятелност („втори шанс“). Насърчаването на образованието в областта на предприемачеството, както и мерките за увеличаване на последователността и съгласуваността като определянето на показатели за сравнение и обмена на добри практики осигуряват висока добавена стойност на равнището на Съюза.

(23) Програмата Еразъм за млади предприемачи започна с цел осигуряването на възможност за нови или кандидат предприемачи да придобият стопански опит в държава членка, различна от тяхната, и по този начин да повишат предприемаческите си умения. Във връзка с целта за подобряване на рамковите условия за насърчаване на предприемачеството и културата на предприемачество Комисията следва да може да предприеме мерки, разработени с цел подпомагане на новите предприемачи да подобрят способността си за придобиване на собствено ноу-хау, умения и нагласи в предприемаческата област, както и технологичния си капацитет и способностите си за управление на предприятие.

(24) Световната конкуренция, демографските промени, ограничените ресурси и новите социални тенденции пораждат предизвикателства и възможности за различни сектори, които са изправени пред глобални предизвикателства и се характеризират с голям дял на МСП. Така например свързаните с дизайна сектори трябва да се приспособят, за да се възползват от неразработения потенциал на високото търсене на съобразени с личните потребности, творчески продукти, способни да удовлетворят широк кръг потребители. Тъй като тези предизвикателства засягат всички МСП в Съюза в посочените сектори, са необходими съгласувани усилия на равнището на Съюза за създаване на допълнителен растеж чрез инициативи за ускоряване на появата на нови продукти и услуги.

(25) В подкрепа на предприето в държава членка действие Програма COSME може да подпомага инициативи както в секторни, така и в междусекторни области със значителен потенциал за растеж и предприемаческа дейност, особено такива с голям дял на МСП, които ускоряват появата на конкурентни и устойчиви отрасли, основани на най-конкурентните бизнес модели, подобрени продукти и процеси, организационни структури или модифицирани вериги на стойността. Както е посочено в съобщението на Комисията от 30 юни 2010 г., озаглавено „Европа — водеща световна туристическа дестинация — нова политическа рамка за европейския туризъм“, което беше приветствано от Съвета през октомври 2010 г., туризмът е важен сектор на икономиката на Съюза. Предприятията в този сектор допринасят пряко с 5 % от брутния вътрешен продукт (БВП) на Съюза. Договорът за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) признава значението на туризма и очертава компетентността на Съюза в тази област. Европейските инициативи в областта на туризма може да допълват действията на държавите членки, като насърчава създаването на благоприятна среда и сътрудничеството между държавите членки, по-специално чрез обмен на добри практики. Действията могат да включват подобряване на базата от знания в областта на туризма чрез предоставяне на данни и анализи и разработване на транснационални проекти за сътрудничество, в тясно сътрудничество с държавите членки, като същевременно се избягват задължителните изисквания за предприятията от Съюза.

(26) В Програма COSME се посочват действия във връзка с целите, общият финансов пакет за постигането на тези цели, минималният финансов пакет за финансовите инструменти, различни видове мерки за изпълнение и прозрачни механизми за мониторинг и оценка, както и за защита на финансовите интереси на Съюза.

(27) Програма COSME допълва други програми на Съюза, като същевременно се признава, че всеки инструмент следва да се прилага съгласно своите собствени специални процедури. Съответно едни и същи допустими разходи не следва да получават двойно финансиране. С цел да се постигне добавена стойност и съществено въздействие от финансирането от Съюза следва да се установи тясно полезно взаимодействие между Програма COSME, Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]) (програма „Хоризонт 2020“), Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([2]) (структурни фондове) и други програми на Съюза.

(28) Всички съответни инициативи и действия, обхванати от Програма COSME, следва да са съобразени с принципите на прозрачност и равни възможности на мъжете и жените. Зачитането на правата на човека и основните свободи на всички граждани също следва да бъде отчетено в тези инициативи и действия.

(29) Предоставянето на безвъзмездни средства на МСП следва да се предхожда от прозрачен процес. Предоставянето на безвъзмездни средства и тяхното изплащане следва да бъдат прозрачни, небюрократични и съответстващи на общите правила.

(30) С настоящия регламент се определя финансов пакет за целия срок на действие на Програма COSME, който в рамките на годишната бюджетна процедура трябва да служи за Европейския парламент и Съвета като основна референтна сума по смисъла на точка 17 от Междуинституционално споразумение между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетните въпроси и относно доброто финансово управление ([3]).

(31) За да се гарантира, че финансирането е ограничено до преодоляване на несъвършенствата на пазара, политиките и институциите, и за да се избегне нарушаване на функционирането на пазара, финансирането от Програма COSME следва да е в съответствие с правилата на Съюза относно държавните помощи.

(32) Споразумението за Европейското икономическо пространство и протоколите към споразуменията за асоцииране предвиждат участието на съответните държави в програмите на Съюза. Участието на други трети държави следва да бъде възможно, когато това е посочено в споразумения и процедури.

(33) Важно е да се осигури доброто финансово управление на Програма COSME и нейното изпълнение по възможно най-ефективния и удобен за ползвателите начин, както и правна сигурност и достъпност на Програма COSME за всички участници.

(34) Програма COSME следва да бъде предмет на мониторинг и оценка, така че да се осигури възможност за корекции. Следва да се изготвя годишен доклад за нейното изпълнение, в който да се представят постигнатият напредък и планираните дейности.

(35) Изпълнението на Програма COSME следва да бъде предмет на ежегоден мониторинг, извършван с помощта на ключови показатели за оценяване на резултатите и въздействието. Тези показатели, включващи подходящи основни параметри, следва да осигуряват минималната основа за оценка на степента, в която са постигнати целите на Програма COSME.

(36) Изготвеният от Комисията междинен доклад относно постигането на целите на всички подкрепяни по Програма COSME действия следва да включва и оценка на ниския процент на участие на МСП, когато това се наблюдава в значителен брой държави членки. Когато е целесъобразно, държавите членки биха могли да отразят резултатите от междинния доклад в съответните си политики.

(37) През целия цикъл на разходите финансовите интереси на Съюза следва да бъдат защитавани с пропорционални мерки, включително посредством предотвратяване, разкриване и разследване на нередности, възстановяване на изгубени, недължимо платени или неправомерно използвани средства, както и — в случаите, когато е целесъобразно — налагане на административни и финансови санкции в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

(38) За да се гарантират еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия да приема годишни работни програми за изпълнението на Програма COSME. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([4]). Някои от включените в годишната работна програма действия налагат координиране на действията на национално равнище. Във връзка с това следва да се прилага член 5, параграф 4 от посочения регламент.

(39) На Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 ДФЕС във връзка с допълнения към показателите, промени в някои конкретни детайли по отношение на финансовите инструменти и измененията на индикативните суми, които биха довели до превишаване на тези суми с повече от 5 % от стойността на финансовия пакет във всеки отделен случай. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе

([1]) Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за определяне на правилата за участие и разпространение на резултатите в „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.) за отмяна на Решение № 1982/2006 (Виж стр. 104 от настоящия брой на Официален вестник).

([2]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета(Виж стр. 320 от настоящия брой на Официален вестник).

([3]) ОВ C 373, 20.12.2013 г., стр. 1.

([4]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета,

(40) Решение № 1639/2006/ЕО следва да бъде отменено от съображения за правна сигурност и яснота,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Предмет

Член 1

Създаване

Създава се Програма за действия на Съюза за подобряване на конкурентоспособността на предприятията със специална насоченост към малките и средните предприятия (МСП) (по-долу „Програмата COSME“) за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.

Член 2

Определение

За целите на настоящия регламент "МСП" означава микро-, малки и средни предприятия по смисъла на Препоръка 2003/361/ЕО.

Член 3

Общи цели

1. Програма COSME допринася за постигането на следните общи цели, като се обръща специално внимание на конкретните потребности на МСП, установени в Съюза, и на МСП, установени в трети държави, които участват в Програма COSME в съответствие с член 6:

а) укрепване на конкурентоспособността и устойчивостта на предприятията от Съюза, по-специално на МСП;

б) насърчаване на култура на предприемачество и на създаването и растежа на МСП.

2. Степента на постигане на целите, посочени в параграф 1, се измерва чрез следните показатели:

а) резултати на МСП по отношение на устойчивостта;

б) промени в ненужните административни и регулаторни тежести върху новите и вече съществуващи МСП;

в) промени в дела на МСП, извършващи износ в рамките на Съюза или извън него;

г) промени в растежа на МСП;

д) промени в дела на гражданите на Съюза, които желаят да бъдат самостоятелно заети лица.

3. Приложението съдържа подробен списък на показателите и целите на Програма COSME.

4. Програма COSME подпомага изпълнението на стратегията „Европа 2020“ и допринася за постигането на целта за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. По-специално Програма COSME допринася за постигането на водещата цел относно заетостта.

ГЛАВА II

Специфични цели и области на действие

Член 4

Специфични цели

1. Специфичните цели на Програма COSME са следните:

а) подобряване на достъпа до финансиране за МСП под формата на капиталови и дългови инструменти;

б) подобряване на достъпа до пазарите, по-специално в рамките на Съюза, но също и в световен мащаб;

в) подобряване на рамковите условия за конкурентоспособност и устойчивост на предприятията от Съюза, по-специално на МСП, във всички сектори, включително в сектора на туризма;

г) насърчаване на предприемачеството и на културата на предприемачество.

2. При изпълнението на Програма COSME се обръща внимание на необходимостта предприятията да се приспособят към икономика с ниски емисии на въглероден диоксид, устойчива на изменението на климата и ефективна от гледна точка на използването на енергията и ресурсите.

3. За да се измери въздействието на Програма COSME при постигането на специфичните цели, изброени в параграф 1, се използват показателите, изложени в приложението.

4. В годишните работни програми по член 13 се описват подробно всички действия, които ще се изпълняват по Програма COSME.

Член 5

Бюджет

1. Финансовият пакет за изпълнението на Програма COSME е определен на стойност 2 298,243 милиона евро по текущи цени, от които не по-малко от 60 % се разпределят за финансови инструменти.

Европейският парламент и Съветът разрешават годишните бюджетни кредити в границите на многогодишната финансова рамка.

2. С установения с настоящия регламент финансов пакет може да се покриват и разходи, свързани с дейности по подготовката, мониторинга, контрола, одита и оценката, необходими за управлението на Програма COSME и за постигането на нейните цели. По-специално той обхваща по икономически ефективен начин проучвания, срещи на експерти, информационни и комуникационни действия, включително институционална комуникация на политическите приоритети

на Съюза, доколкото те са свързани с общите цели на Програма COSME, разходите, свързани с информационно-технологичните мрежи, насочени към обработката и обмена на информация, както и всякакви други разходи за техническа и административна помощ, направени от Комисията по управлението на Програма COSME.

Тези разходи не трябва да надвишават 5 % от стойността на финансовия пакет.

3. От финансовия пакет за Програма COSME се разпределят следните индикативни суми — 21,5 % от стойността на финансовия пакет за специфичната цел по член 4, параграф 1, буква б), 11 % за специфичната цел по член 4, параграф 1, буква в) и 2,5 % за специфичната цел по член 4, параграф 1, буква г). Комисията може да се отклони от тези индикативни суми, но с не повече от 5 % от стойността на финансовия пакет във всеки отделен случай. Ако се окаже необходимо да се превиши това ограничение, на Комисията се предоставя правомощието да приеме делегирани актове в съответствие с член 23 за изменение на тези индикативни суми.

4. Разпределените финансови средства могат да покриват и разходите за техническа и административна помощ, необходима за осигуряване на прехода между Програма COSME и мерките, приети съгласно Решение № 1639/2006/ЕО. Ако това е необходимо, за покриване на подобни разходи могат да бъдат предвидени бюджетни кредити в бюджета за периода след 2020 г., за да се осигури управлението на действия, които не са приключили до 31 декември 2020 г.

Член 6

Участие на трети държави

1. Програма COSME е отворена за участие на:

а) държавите от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са членки на Европейското икономическо пространство (ЕИП), в съответствие с условията, установени в Споразумението за ЕИП, както и други европейски държави, когато споразумения и процедури позволяват това;

б) присъединяващите се държави, държавите кандидатки и потенциалните кандидатки в съответствие с общите принципи и общите правила и условия за участие на посочените държави в програмите на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения и решения на съвети за асоцииране или в подобни договорености;

в) държави, обхванати от европейските политики за съседство, когато споразумения и процедури позволяват това и в съответствие с общите принципи и общите правила и условия за участие на посочените държави в програмите на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения, протоколи към споразумения за асоцииране и решения на съвети за асоцииране.

2. Образувания, установени в държава по параграф 1, може да участват в части от Програма COSME, когато съответната държава участва съгласно условията, установени в съответните споразумения, посочени в параграф 1.

Член 7

Участие на образувания от неучастващи държави

1. В частите от Програма COSME, в които не участва трета държава по член 6, могат да участват образувания, установени в тази държава. Образуванията, установени в други трети държави, могат да участват и в действия по Програма COSME.

2. Образуванията по параграф 1 нямат право да получават финансови средства от Съюза освен в случаите, когато това е от съществено значение за Програма COSME, по-специално по отношение на конкурентоспособността и достъпа до пазари за предприятията от Съюза. Това изключение не се прилага за образувания със стопанска цел.

Член 8

Действия за подобряване на достъпа до финансиране за МСП

1. Комисията подкрепя действия, които имат за цел улесняване и подобряване на достъпа до финансиране за МСП във фазите им на започване на дейност, растеж и прехвърляне, които допълват използването от държавите членки на национално и регионално равнище на финансови инструменти за МСП. За да се осигури допълняемост, посочените действия се координират тясно с действията, предприети в рамките на политиката на сближаване, в рамките на Програма „Хоризонт 2020“ и на национално или регионално равнище. С тези действия се цели насърчаване на усвояването и предоставянето на финансиране под формата както на капиталови, така и на дългови инструменти, което може да включва начално финансиране, финансиране от неформални инвеститори и финансиране под формата на квазикапиталови инструменти, в зависимост от пазарното търсене, като същевременно се изключва източването на активи.

2. В допълнение към посочените в параграф 1 действия от подкрепата на Съюза могат да се ползват и действия за подобряване на трансграничното финансиране и на финансирането с участието на много държави, в зависимост от пазарното търсене, като с това се съдейства на МСП да интернационализират своите дейности в съответствие с правото на Съюза.

Комисията може също така да проучи възможностите за разработване на новаторски финансови механизми, като например групово финансиране, в зависимост от пазарното търсене.

3. В член 17 са изложени действията, посочени в параграф 1.

Член 9

Действия за подобряване на достъпа до пазари

1. За да продължи да се подобрява конкурентоспособността и достъпът до пазари на предприятията от Съюза, Комисията може да подпомага действия за подобряване на достъпа на МСП до вътрешния пазар, като предоставяне на информация (включително чрез цифрови услуги) и повишаване на осведомеността, наред с другото, относно програмите, правото и стандартите на Съюза.

2. Конкретните мерки имат за цел да улеснят достъпа на МСП до пазари извън Съюза. Тези мерки може да включват предоставяне на информация относно съществуващите пречки за навлизане на пазара и бизнес възможностите, обществените поръчки и митническите процедури и подобряване на спомагателните услуги по отношение на стандартите и правата върху интелектуалната собственост в приоритетни трети държави Тези мерки допълват, без да дублират, основни дейности на държавите членки за насърчаване на търговията.

3. Действията по Програма COSME може да имат за цел засилване на международното сътрудничество, включително диалози по въпросите на промишлеността и регулаторните мерки с трети държави. Конкретните мерки могат да имат за цел намаляване на различията между регулаторните рамки на Съюза и на други държави по отношение на продуктите, допринасяне за развитието на предприемаческата и промишлената политика и за подобряването на бизнес средата.

Член 10

Мрежа „Enterprise Europe“

1. Комисията подпомага предоставянето от мрежата „Enterprise Europe“ (по-долу „мрежата“) на интегрирани спомогателни услуги за бизнеса за МСП от Съюза, които се стремят да търсят възможности в рамките на вътрешния пазар и в трети държави. Действията, предприети чрез мрежата, може да включват:

а) предоставяне на информационни и консултантски услуги относно инициативите и правото на Съюза; подкрепа за подобряване на управленските способности с цел повишаване на конкурентоспособността на МСП; подкрепа за подобряване на знанията на МСП в областта на финансите, включително информационни и консултантски услуги относно възможностите за финансиране, достъпа до финансиране и свързани с това схеми за обучение и наставничество; мерки за осигуряване на по-добър достъп на МСП до експертни познания в областта на енергийната ефективност, климата и околната среда; насърчаване на програмите за финансиране и финансовите инструменти на Съюза (включително по Програма „Хоризонт 2020“, в сътрудничество с национални центрове за контакт и структурните фондове);

б) улесняване на трансграничното бизнес сътрудничество, научноизследователската и развойна дейност, трансфера на технологии и знания и партньорствата в областта на технологиите и иновациите;

в) осигуряване на пътища за осъществяване на връзка между МСП и Комисията.

2. Мрежата може да се използва също и за предоставяне на услуги от страна на други програми на Съюза, например Програма „Хоризонт 2020“, които включват специализирани консултантски услуги за насърчаване на участието на МСП в други програми на Съюза. Комисията осигурява ефективното координиране на различните финансови ресурси за мрежата и— когато чрез чрез мрежата се предоставят услуги от страна на други програми на Съюза — финансирането от съответните програми.

3. Изграждането на мрежата се извършва в тясна координация с държавите членки, така че да се избегне дублиране на дейности в съответствие с принципа на субсидиарност.

Комисията прави оценка на мрежата по отношение на нейната ефективност, управление и предоставяне на висококачествени услуги в рамките на Съюза.

Член 11

Действия за подобряване на рамковите условия за конкурентоспособност и устойчивост на предприятията от Съюза, по-специално МСП

1. Комисията подкрепя действията за подобряване на рамковите условия за конкурентоспособност и устойчивост на предприятията от Съюза, и по-специално на МСП, с цел да се увеличат ефективността, последователността, координацията и съгласуваността на националните и регионалните политики за насърчаване на конкурентоспособността, устойчивостта и растежа на предприятията от Съюза.

2. Комисията може да подкрепя конкретни действия за подобряване на рамковите условия за предприятията, по-специално за МСП, чрез намаляване и избягване на ненужната административна и регулаторна тежест. Тези действия може да включват редовно измерване на въздействието на приложимото право на Съюза върху МСП, когато е целесъобразно — чрез индекс, подкрепа на независими експертни групи и обмен на информация и добри практики, включително относно систематичното прилагане на теста за МСП на равнището на Съюза и на равнището на отделни държави членки.

3. Комисията може да подкрепя действия, насочени към разработване на нови стратегии за конкурентоспособност и стопанско развитие. Тези действия може да включват:

а) мерки за подобряване на разработването, изпълнението и оценяването на политиките, които имат отражение върху конкурентоспособността и устойчивостта на предприятията, включително чрез обмен на добри практики относно рамковите условия и управлението на групи от предприятия от световна величина и бизнес мрежи; чрез насърчаване на транснационално сътрудничество между групи от предприятия и бизнес мрежи — разработване на устойчиви продукти, услуги, технологии и процеси, както и ефективност от гледна точка на използването на ресурсите и енергията и корпоративна социална отговорност;

б) мерки, насочени към международните аспекти на политиките в областта на конкурентоспособността, като се отделя специално внимание на сътрудничеството в областта на политиката между държавите членки, други участващи в Програма COSME държави и търговските партньори на Съюза в световен мащаб;

в) мерки за подобряване на развитието на политиките за МСП, сътрудничество между създателите на политиките, партньорски проверки и обмен на добри практики между държавите членки, като когато е целесъобразно, се взема предвид наличната информация и гледните точки на заинтересованите страни, и по-специално с цел улесняване на достъпа на МСП до програми и мерки на Съюза в съответствие с плана за действие по SBA.

4. Комисията може, като насърчава координацията, да подкрепя действия на държавите членки за ускоряване на появата на конкурентоспособни отрасли с пазарен потенциал. Тази подкрепа може да включва действия за насърчаване на обмена на добри практики и определяне на изисквания за уменията и обучението в различните отрасли, особено тези на МСП, и по-специално за уменията за работа с електронни приложения. Тя може да включва и действия за насърчаване на прилагането на нови бизнес модели и сътрудничеството на МСП в нови вериги на стойността, както и на използването за търговски цели на значими идеи за нови продукти и услуги.

5. Комисията може да допълни действията на държавите членки с цел засилване на конкурентоспособността и устойчивостта на МСП от Съюза в области, характеризиращи се с висок потенциал за растеж, особено такива с висок дял на МСП като сектора на туризма. Тези действия може да включват насърчаване на сътрудничеството между държавите членки, особено чрез обмен на добри практики.

Член 12

Действия за насърчаване на предприемачеството

1. Комисията допринася за насърчаване на предприемачеството и предприемаческата култура, като подобрява рамковите условия, които имат отражение върху развитието на предприемачеството, включително чрез намаляване на пречките за създаване на предприятия. Комисията подпомага създаването на бизнес среда и култура, благоприятни за устойчивостта на предприятията, започването на дейност, растежа и прехвърлянето на предприятия, „втория шанс“ (повторно започване на дейност), както и отделянето и разделянето на предприятия.

2. Обръща се специално внимание на потенциалните, новите, младите предприемачи и жените предприемачи, както и на други конкретни целеви групи.

3. Комисията може да предприеме действия, например програми за мобилност за нови предприемачи, чрез които да се подобрят способността им за придобиване на собствено ноу-хау, умения и нагласи в предприемаческата област, както и технологичният им капацитет и способностите им за управление на предприятие.

4. Комисията може да подкрепя мерките на държавите членки за организиране и улесняване на образованието, обучението, развитието на уменията и нагласите в предприемаческата област, по-специално сред потенциалните и новите предприемачи.

ГЛАВА III

Изпълнение на Програма COSME

Член 13

Годишни работни програми

1. За целите на изпълнението на Програма COSME Комисията приема годишни работни програми в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 21, параграф 2. Във всяка годишна работна програма се предвижда изпълнение заложените в настоящия регламент цели и подробно се излагат:

а) описание на действията, които ще бъдат финансирани, целите, които се преследват чрез всяко действие и които са съобразени с общите и специфичните цели, определени в членове 3 и 4, очакваните резултати, методът на изпълнение, сумата, разпределена за всяко действие, общата сума за всички действия, ориентировъчен график на изпълнението и профил на плащанията;

б) подходящи качествени и количествени показатели за всяко действие с цел анализ и мониторинг на ефективността при постигането на резултатите и изпълнението на целите по всяко отделно действие;

в) за безвъзмездните средства и свързаните с тях мерки — основните критерии за оценка, определени така, че заложените в Програма COSME цели да бъдат постигнати възможно най-добре, и максималният процент на съфинансиране;

г) отделна подробна глава относно финансовите инструменти, която в съответствие с член 17 от настоящия регламент отразява задълженията относно информацията, определени във Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, включително очакваното разпределение на финансовия пакет — между капиталовия механизъм за растеж и механизма за гарантиране на заеми, посочени съответно в членове 18 и 19 от настоящия регламент,и информация като нивото на гаранцията и връзката с Програма „Хоризонт 2020“.

2. Комисията изпълнява Програма COSME в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

3. Програма COSME се изпълнява по начин, който гарантира, че при получаващите подкрепа действия се отчитат бъдещите събития и потребности, особено след междинната оценка по член 15, параграф 3, и че те съответстват на развитието на пазарите, икономиката и обществените промени.

Член 14

Мерки за подкрепа

1. В допълнение към мерките, включени в посочените в член 13 годишни работни програми, Комисията редовно предприема мерки за подкрепа, включително:

а) подобряване на анализа и мониторинга по секторни и междусекторни въпроси, свързани с конкурентоспособността;

б) набелязване и разпространяване на добри практики и подходи на политиката и тяхното доразвиване;

в) проверки за пригодност на действащото право и оценки на въздействието на новите мерки на Съюза, които са от особено значение за конкурентоспособността на предприятията, с цел да бъдат набелязани области от действащото право, в които има нужда от опростяване, и да се гарантира, че тежестта за МСП е сведена до минимум в областите, в които се предлагат нови законодателни мерки;

г) оценка на законодателството, което има отражение върху предприятията, по-специално МСП, промишлената политика и мерките, свързани с конкурентоспособността;

д) насърчаване на интегрирани и удобни за потребителите онлайн системи за предоставяне на информация за програми, които са от значение за МСП, като същевременно се гарантира, че те не дублират съществуващи портали.

2. Общите разходи за тези мерки за подкрепа не трябва да надвишават 2,5 % от стойността на финансовия пакет по Програма COSME.

Член 15

Мониторинг и оценка

1. Комисията извършва мониторинг на изпълнението и управлението на Програма COSME.

2. Комисията изготвя годишен мониторингов доклад, в който разглежда ефикасността и ефективността на получилите подкрепа действия от гледна точка на финансовото им изпълнение, резултатите, разходите и когато е възможно — въздействието им. Докладът включва информация относно бенефициерите, когато е възможно, за всяка покана за представяне на предложения, относно размера на разходите, свързани с климата, и въздействието на подкрепата върху целите в областта на изменението на климата, относимите данни относно заемите, отпуснати по линия на механизма за гарантиране на заеми на стойност над и под 150 000 EUR, доколкото събирането на подобна информация не води до неоправдана административна тежест за предприятията, и по-специално за МСП. Мониторинговият доклад включва годишния доклад за всеки финансов инструмент съгласно изискванията на член 140, параграф 8 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

3. Най-късно до 2018 г. Комисията изготвя междинен доклад за оценка относно постигането на целите на всички действия, получили подкрепа по Програма COSME, от гледна точки на резултатите и въздействието, ефективността на използваните средства и европейската добавена стойност, с цел вземане на решение за подновяване, изменение или спиране прилагането на мерките. В междинния доклад за оценка се разглеждат и възможностите за опростяване, вътрешната и външната съгласуваност, въпросът доколко продължават да са актуални всички цели, както и приносът на мерките към приоритетите на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. В него се вземат предвид резултатите от оценката на дългосрочното въздействие на предишните мерки, като той се използва при вземането на решение относно евентуалното подновяване, изменение или спиране прилагането на последваща мярка.

4. Комисията изготвя окончателен доклад за оценка на дългосрочното въздействие и на устойчивостта на ефекта от мерките.

5. Всички бенефициери на безвъзмездни средства и други участващи страни, които са получили средства от Съюза по настоящия регламент, предоставят на Комисията подходящите данни и информация, необходими за извършване на мониторинг и оценка на съответните мерки.

6. Комисията изпраща на Европейския парламент и на Съвета докладите, посочени в параграфи 2, 3 и 4, и ги оповестява публично.

ГЛАВА IV

Финансови разпоредби и форми на финансова помощ

Член 16

Форми на финансова помощ

Финансовата помощ от Съюза по Програма COSME може да се осигурява непряко чрез делегиране на задачи по изпълнението на бюджета на образуванията, изброени в член 58, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

Член 17

Финансови инструменти

1. Финансовите инструменти по Програма COSME, установени в съответствие с дял VIII от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, се използват с цел улесняване на достъпа до финансиране за МСП във фазите им на започване на дейност, растеж и прехвърляне. Финансовите инструменти включват капиталов механизъм и механизъм за гарантиране на заеми. При разпределянето на средствата за тези механизми се отчита търсенето от страна на финансовите посредници.

2. Финансовите инструменти за МСП могат, когато е целесъобразно, да се съчетават със и да допълват:

а) други финансови инструменти, създадени от държавите членки и техните управляващи органи, финансирани с национални или регионални средства или в рамките на операциите на структурните фондове, в съответствие с [член 33, параграф 1, буква а)] от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

б) други финансови инструменти, създадени от държавите членки и техните управляващи органи, финансирани чрез национални или регионални програми извън операциите на структурните фондове;

в) финансирани от Съюза безвъзмездни средства, включително по настоящия регламент.

3. Капиталовият механизъм за растеж и механизмът за гарантиране на заеми, посочени съответно в членове 18 и 19, може да допълват използваните от държавите членки финансови инструменти за МСП в рамките на политиката на сближаване на Съюза.

4. Когато е целесъобразно, капиталовият механизъм за растеж и механизмът за гарантиране на заеми допускат обединяването на финансови ресурси с държави членки и/или региони, които желаят да участват с част от структурните фондове, които са им разпределени в съответствие с [член 33, параграф 1, буква а)] от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

5. Финансовите инструменти може да генерират приемлива възвращаемост, за да се постигнат целите на други партньори или инвеститори. Капиталовият механизъм за растеж може да функционира на подчинен принцип, но трябва да има за цел запазването на стойността на активите, предоставени от бюджета на Съюза.

6. Капиталовият механизъм за растеж и механизмът за гарантиране на заеми се прилагат в съответствие с дял VIII от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и Делегиран регламент (ЕС, Евратом) № 1268/2012 на Комисията [1].

7. Финансовите инструменти по линия на Програма COSME се разработват и прилагат съгласувано и в допълнение към тези, създадени за МСП в рамките на Програма „Хоризонт 2020“.

8 В съответствие с член 60, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 образуванията, на които е възложено прилагането на финансови инструменти, осигуряват публичност на дейността на Съюза при управлението на средствата на Съюза. За тази цел образуванието, на което е възложено прилагането, гарантира, че финансовите посредници изрично уведомяват крайните получатели, че финансирането е било осигурено благодарение на подкрепата от финансовите инструменти по Програма COSME. Комисията гарантира, че публикуваната впоследствие информация относно получателите в съответствие с член 60, параграф 2, буква д) от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 е лесно достъпна за потенциалните крайни получатели.

9. Възстановените средства, които са генерирани чрез втория прозорец на Средството за висок растеж и иновации на МСП, създадено съгласно Решение № 1639/2006/ЕО, и които са получени след 31 декември 2013 г., се разпределят в съответствие с член 21, параграф 4 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 към капиталовия механизъм за растеж, посочен в член 18 от настоящия регламент.

10. Финансовите инструменти се прилагат в съответствие със съответните правила на Съюза за държавните помощи.

Член 18

Капиталов механизъм за растеж

1. Капиталовият механизъм за растеж (КМР) се прилага като кредитен прозорец на единен капиталов финансов инструмент на Съюза, който подпомага растежа на предприятията от Съюза и научноизследователските и иновационните дейности от най-ранна фаза,включително на идейна фаза, до фазата на растеж. Единният капиталов финансов инструмент на Съюза получава финансова подкрепа по Програма „Хоризонт 2020“ и по Програма COSME.

2. КМР е насочен към фондове, които предоставят рисков капитал и финансиране тип „мецанин“, като например подчинени заеми и заеми с участие в печалбата, на предприятия в процес на разширяване или във фазата на растеж, и по-специално на извършващите трансгранична дейност, като същевременно има възможност за инвестиции във фондове на по-ранни фази от развитието им в съчетание с капиталовия механизъм за научноизследователски и иновационни дейности по Програма „Хоризонт 2020“ и за осигуряване на механизми за съвместно инвестиране за неформални инвеститори. При инвестирането на ранна фаза инвестициите от КМР не трябва да надвишават 20 % от общия размер на инвестициите на Съюза, с изключение на случаите на многофазови фондове и фондове, инвестиращи в други фондове, при които финансирането от КМР и от капиталовия механизъм за научноизследовотелски и иновационни дейности по Програма „Хоризонт 2020“ се предоставя пропорционално в зависимост от инвестиционната политика на фондовете. Комисията може да реши да измени 20-процентния праг предвид променящите се пазарни условия. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 21, параграф 2.

3. КМР и капиталовият механизъм за научноизследовотелски и иновационни дейности по Програма „Хоризонт 2020“ използват един и същ механизъм на прилагане.

4. Подкрепата от КМР се предоставя под формата на един от следните видове инвестиции:

а) пряко от Европейския инвестиционен фонд или от други образувания, на които е възложено прилагането на КМР от името на Комисията; или

б) чрез фондове, инвестиращи в други фондове, или инвестиционни механизми, чрез които се извършват трансгранични инвестиции и които са създадени от Европейския инвестиционен фонд, или други образувания (включително ръководители от частния или публичния сектор), на които е възложено прилагането на КМР от името на Комисията, заедно с инвеститори от частни и/или публични финансови институции.

5. КМР инвестира в посреднически фондове за рисков капитал, включително във фондове, инвестиращи в други фондове, които осигуряват инвестиции за МСП, обикновено в тяхната фаза на разширяване и растеж. Инвестициите по КМР са дългосрочни, което обикновено предполага от 5 до 15-годишни позиции във фондове за рисков капитал. При всички случаи целият срок на инвестициите по КМР не може да надвишава 20 години, считано от подписването на споразумението между Комисията и образуванието, на което е възложено неговото прилагане.

Член 19

Механизъм за гарантиране на заеми

1. Механизмът за гарантиране на заеми (МГЗ) предоставя:

а) насрещни гаранции и други механизми за поделяне на риска за гаранционни схеми, включително, когато е целесъобразно, съвместни гаранции;

б) преки гаранции и други механизми за поделяне на риска за всички други финансови посредници, които отговарят на критериите за допустимост, посочени в параграф 5.

[1] Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията от 29 октомври 2012 г. относно правилата за прилагане на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L 362, 31.12.2012 г., стр. 1).

2. МГЗ се прилага като част от единен дългов финансов инструмент на Съюза за растеж на предприятията от Съюза и научноизследователските и иновационни дейности, като се използва същият механизъм на прилагане като този на ориентирания към потребностите на МСП кредитен прозорец на дълговия механизъм за научноизследователски и иновационни дейности по Програма „Хоризонт 2020“ (ИПР II).

3. МГЗ включва:

а) гаранции за дългово финансиране (включително чрез подчинени заеми и заеми с участие в печалбата, лизинг или банкови гаранции), което намалява особените трудности, пред които са изправени жизнеспособните МСП при достъпа до финансиране поради това, че са възприемани като високорискови, или поради факта, че не разполагат с достатъчно налично обезпечение;

б) секюритизация на портфейлите с дългово финансиране на МСП, което осигурява допълнително дългово финансиране за МСП при подходящи механизми за поделяне на риска с целевите институции. Подкрепата за посочените операции за секюритизация зависи от поемането на ангажимент от институциите инициатори за използване на значителна част от получената ликвидност или от осигурения капитал за отпускане на нови заеми за МСП в разумен срок. Размерът на това ново дългово финансиране се изчислява спрямо размера на риска на гарантирания портфейл. Този размер и срокът се договарят поотделно с всяка институция инициатор.

4. МГЗ се управлява от Европейския инвестиционен фонд или от други образувания, на които е възложено прилагането на МГЗ от името на Комисията. Срокът на индивидуалните гаранции по МГЗ е до 10 години.

5. Допустимостта по МГЗ се определя за всеки посредник въз основа на неговата дейност и ефективността му при подпомагането на малките и средните дружества за получаване на достъп до финансиране за жизнеспособни проекти. МГЗ може да се използва от посредници, които подкрепят бизнеса, наред с другото, при финансиране на придобиването на материални и нематериални активи, за оборотен капитал, както и за прехвърлянето на предприятия. Критериите, свързани със секюритизацията на портфейлите с дългово финансиране на МСП, включват индивидуални операции и операции с много продавачи, както и операции с участието на много държави. Допустимостта се основава на добри пазарни практики, по-специално относно качеството на кредитите и диверсификацията на риска на секюритизирания портфейл.

6. С изключение на заемите в секюритизирания портфейл, МГЗ покрива заеми в размер до 150 000 EUR и с минимален матуритет от 12 месеца. МГЗ покрива и заеми над 150 000 EUR, в случаите когато МСП, които отговарят на критериите за допустимост по Програма COSME, не отговарят на критериите за допустимост на кредитния прозорец за МСП на дълговия механизъм по Програма „Хоризонт 2020“ и имат минимален матуритет от 12 месеца. Над този праг финансовите посредници носят отговорността да докажат дали МСП отговорят на критериите за допустимост на кредитния прозорец за МСП на дълговия механизъм по Програма „Хоризонт 2020“.

7. МГЗ се разработва по такъв начин, че да е възможно докладването за получилите подкрепа МСП както по отношение на техния брой, така и на обема на заемите.

Член 20

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. Комисията предприема подходящи мерки, за да гарантира, че при изпълнението на дейностите, финансирани по настоящия регламент, финансовите интереси на Съюза са защитени чрез прилагане на мерки за предотвратяване на измами, корупция и всякакви други незаконни дейности, чрез ефективни проверки и при констатирани нередности — чрез възстановяване на недължимо платените суми, както и чрез ефективни, пропорционални и възпиращи административни и имуществени санкции, когато е целесъобразно.

2. На Комисията или нейни представители и на Сметната палата се предоставят правомощия за извършване на одити по документи и на място на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители и други трети лица, които са получили средства от Съюза по настоящия регламент.

3. Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да провежда разследвания, включително контрол и проверки на място в съответствие с разпоредбите и процедурите, установени в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]) и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета ([2]), за да се установят евентуални случаи на измама, корупция или всякакви други незаконни действия, засягащи финансовите интереси на Съюза, във връзка със споразумение за предоставяне на безвъзмездни средства или с решение или договор за финансиране по настоящия регламент.

4. Без да се засягат параграфи 1, 2 и 3, споразуменията за сътрудничество с трети държави и с международни организации, договорите, споразуменията и решенията за предоставяне на безвъзмездни средства, произтичащи от прилагането на настоящия регламент, съдържат разпоредби, с които на Комисията, Сметната палата и OLAF изрично се предоставят правомощия да провеждат такива одити и разследвания в рамките на тяхната съответна компетентност.

([1]) Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и на Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

([2]) Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередност(ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

ГЛАВА V

Комитет и заключителни разпоредби

Член 21

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011. Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 22

Делегирани актове

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 23 във връзка с допълнения към показателите, посочени в приложението, когато тези показатели могат да улеснят измерването на напредъка към постигането на общите и специфични цели на Програма COSME.

2. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 23 във връзка с промени на някои конкретни подробности във връзка с финансовите инструменти. Тези подробности се отнасят до дела на инвестициите от КМР от всички инвестиции на Съюза във фондове за рисков капитал на ранна фаза от развитието им и до състава на секюритизираните дългови портфейли.

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 23 във връзка с измененията на посочените в член 5, параграф 3 индикативни суми, които биха довели до превишаване на тези суми с повече от 5 % от стойността на финансовия пакет във всеки отделен случай, ако се окаже необходимо да се превиши това ограничение.

Член 23

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове по член 22 се предоставя на Комисията за срок от седем години, считано от [23 декември 2013 г.]

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 22, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. Решението поражда действие от деня след публикуването му в Официален вестник на Европейския съюз или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 22, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 24

Отмяна и преходни разпоредби

1. Решение № 1639/2006/ЕО се отменя, считано от 1 януари 2014 г.

2. Въпреки това действията, предприети съгласно Решение № 1639/2006/ЕО, и финансовите задължения, свързани с посочените действия, продължават да се уреждат от посоченото решение до тяхното приключване и погасяване.

3. Разпределените средства по член 5 могат да покриват и разходите за техническа и административна помощ, необходима за осигуряване на прехода между Програма COSME и мерките, приети съгласно Решение № 1639/2006/ЕО.

Член 25

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на 11 декември 2013 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
V. LEŠKEVIČIUS

ПРИЛОЖЕНИЕ

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОБЩИТЕ И СПЕЦИФИЧНИТЕ ЦЕЛИ

Обща цел:	1. Укрепване на конкурентоспособността и устойчивостта на предприятията от Съюза, по-специално на МСП	
А. Показател за въздействието [1]	Настояща ситуация	Дългосрочна цел и етапна цел (2020 г.)
А.1. Резултати на МСП по отношение на устойчивостта	Ще се следи редовно, например чрез проучване на Евробарометър	Увеличение на дела на МСП в Съюза, произвеждащи „зелени“, т.е. щадящи околната среда продукти [2], в сравнение с изходната стойност (резултатите от първоначалното проучване)
А.2. Промени в ненужната административна и регулаторна тежест върху новите и вече съществуващите МСП [3]	Брой дни за създаване на ново МСП през 2012 г.: 5,4 работни дни	Значително намаление на броя на дните, необходими за създаване на ново МСП
	Цена на започването на дейност от ново предприятие през 2012 г.: 372 EUR	Значително намаление на средната стойност на разходите за започване на дейност от ново предприятие в Съюза в сравнение с изходната стойност
	Брой държави членки, в които времето, необходимо за получаване на лицензии и разрешителни (включително разрешителни, свързани с околната среда) за започване и упражняване на конкретната дейност на предприятие, е един месец: 2	Значително увеличение на броя държави членки, в които времето, необходимо за получаване на лицензии и разрешителни (включително разрешителни, свързани с околната среда) за започване и упражняване на конкретната дейност на предприятие, е един месец
	Брой държави членки през 2009 г. с практика за обслужване „на едно гише“ при започване на дейност от предприятие, така че предприемачите да могат да извършват всички необходими процедури (например регистрация, плащане на данъци, ДДС и социалноосигурителни вноски) посредством единно административно звено за контакт, независимо дали физическо (офис), виртуално (онлайн) или и двете: 18	Значително увеличение на броя на държавите членки с практика за обслужване „на едно гише“ при започване на дейност от предприятие
А.3. Промени в дела на МСП, извършващи износ в рамките на Съюза или извън него	25 % от МСП извършват износ и 13 % от МСП извършват износ извън Съюза (2009 г.) [4]	Увеличение на дела на МСП, извършващи износ, и на дела на МСП, извършващи износ извън Съюза, в сравнение с изходните стойности

Обща цел:	2. Насърчаване на културата на предприемачество и създаването и растежа на МСП	
Показател за въздействието	Настояща ситуация	Дългосрочна цел и етапна цел (2020 г.)
Б.1. Промени в растежа на МСП	През 2010 г. МСП са осигурили над 58 % от общата брутна добавена стойност на Съюза;	Увеличение на продукцията на МСП (добавена стойност) и на броя на заетите лица в сравнение с изходната стойност
	Общ брой заети лица в МСП през 2010 г.: 87,5 милиона (67 % от работните места в частния сектор в Съюза)	
Б.2. Промени в дела на гражданите на Съюза, които желаят да бъдат самостоятелно заети лица	Тази стойност се измерва на всеки две или три години чрез проучване на Евробарометър. Последната налична стойност е 37 % през 2012 г. (45 % през 2007 г. и 2009 г.)	Увеличение на дела на гражданите на Съюза, които биха желали да бъдат самостоятелно заети, в сравнение с изходната стойност

Специфична цел:	Подобряване на достъпа до финансиране за МСП под формата на капиталови и дългови инструменти	
В. Финансови инструменти за растеж	Последен известен резултат (изходна стойност)	Дългосрочна цел (2020 г.)
В.1. Брой предприятия, които се ползват от дългово финансиране	От 31 декември 2011 г. е осигурено финансиране в размер на 13,4 милиарда евро, предназначени за 219 000 МСП (Средство за гарантиране на МСП (ГМСП).	Стойност на осигуреното финансиране в размер от 14,3 милиарда евро до 21,5 милиарда евро; брой предприятия, получили финансови средства, ползващи се с гаранции по Програма COSME, в размер от 220 000 до 330 000.
В.2. Брой инвестиции в рисков капитал от Програма COSME и общ обем на инвестирания капитал.	От 31 декември 2012 г. е осигурено финансиране в размер на 2,3 милиарда евро за рисков капитал за 289 МСП (Средство за висок растеж и иновации на МСП (СРИ)	Обща стойност на инвестициите в рисков капитал в размер от 2,6 милиарда евро до 3,9 милиарда евро; брой предприятия, получили инвестиции в рисков капитал от Програма COSME в размер от 360 до 540.
В.3. Коефициент на ливъридж	Коефициент на ливъридж за ГМСП — 1:32 Коефициент на ливъридж за СРИ — 1:6,7	Дългов инструмент 1:20—1:30 Капиталов инструмент 1:4—1:6 ([5])
В.4. Допълняемост на КМР и МГЗ	Допълняемост на ГМСП: 64 % от крайните бенефициери са заявили, че подкрепата е била от решаващо значение за намиране на необходимите им средства Допълняемост на СРИ: 62 % от крайните бенефициери на СРИ са заявили, че подкрепата е била от решаващо значение за намиране на необходимите им средства	Увеличение на дела на крайните бенефициери, които се обръщат към КМР или МГЗ за получаване на финансиране, което не биха могли да получат по друг начин, в сравнение с изходната стойност.

Специфична цел:	Подобряване на достъпа до пазарите, по-специално в рамките на Съюза, но също и в световен мащаб	
Г. Международно сътрудничество в областта на промишлеността	Последен известен резултат (изходна стойност)	Дългосрочна цел (2020 г.)
Г.1. Брой случаи на подобрена хармонизация между предписанията на Съюза и на трети държави относно промишлените продукти	Според оценките при регулаторното сътрудничество с основните търговски партньори (САЩ, Япония, Китай, Бразилия, Русия, Канада и Индия) съществуват средно по 2 важни области, в които има значителна степен на хармонизация на техническите предписания	4 важни области на значителна степен на хармонизация на техническите предписания с основните търговски партньори (САЩ, Япония, Китай, Бразилия, Русия, Канада и Индия)
Д. Мрежа „Enterprise Europe“	Последен известен резултат (изходна стойност)	Дългосрочна цел (2020 г.)
Д.1. Брой подписани споразумения за партньорство	Подписани споразумения за партньорство: 2 475 (2012 г.)	Подписани споразумения за партньорство: 2 500 годишно
Д.2. Разпознаване на мрежата сред МСП	Разпознаването на мрежата сред МСП ще бъде измерено през 2015 г.	По-добро разпознаване на мрежата сред МСП в сравнение с изходната стойност
Д.3. Степен на удовлетвореност сред клиентите (% от МСП, които твърдят, че са удовлетворени, добавена стойност от конкретна услуга, предоставена от мрежата)	Степен на удовлетвореност сред клиентите (% от МСП, които твърдят, че са удовлетворени, добавена стойност от конкретна услуга): 78 %	Степен на удовлетвореност сред клиентите (% от МСП, които твърдят, че са удовлетворени, добавена стойност от конкретна услуга): > 82 %
Д.4. Брой МСП, които получават спомагателни услуги	Брой МСП, които получават спомагателни услуги: 435 000 (2011 г.)	Брой МСП, които получават спомагателни услуги: 500 000 годишно
Д.5. Брой МСП, които ползват цифрови услуги (включително електронни информационни услуги), предоставяни от мрежата	Ползващи цифрови услуги МСП: 2 милиона годишно	Ползващи цифрови услуги МСП: 2,3 милиона годишно

Специфична цел:	Подобряване на рамковите условия за конкурентоспособност и устойчивост на предприятията от Съюза, по-специално на МСП, във всички сектори, включително в сектора на туризма	
Е. Дейности за подобряване на конкурентоспособността	Последен известен резултат (изходна стойност)	Дългосрочна цел (2020 г.)
Е.1. Брой на приетите мерки за опростяване	5 мерки за опростяване годишно (2010 г.)	Най-малко 7 мерки за опростяване годишно
Е.2. Приспособяване на регулаторната рамка, за да се пригоди към целта	От 2010 г. се провеждат проверки за пригодност. Единствената относима проверка за пригодност е текущият пилотен проект относно „одобряване на типа на моторно превозно средство“	Да се започнат до 5 проверки за пригодност в хода на Програма COSME.
Е.3. Брой държави членки, които използват тест за проверка на конкурентоспособността	Брой държави членки, които използват тест за проверка на конкурентоспособността: 0	Значително увеличение на броя на държавите членки, които използват тест за проверка на конкурентоспособността
Е.4. Предприети от МСП дейности във връзка с ефективността от гледна точка на използването на ресурсите (което може да включва енергия, материали или вода, рециклиране и пр.)	Ще се измерва редовно, например чрез проучване на Евробарометър	Увеличение на дела на МСП в Съюза, които предприемат най-малко едно действие с цел по-голяма ефективност от гледна точка на използването на ресурсите (което може да включва енергия, материали или вода, рециклиране и пр.) в сравнение с изходната стойност (резултатите от първоначалното измерване) Увеличение на дела на МСП в Съюза, които планират да осъществяват допълнителни действия с цел по-голяма ефективност от гледна точка на използването на ресурсите (което може да включва енергия, материали или вода, рециклиране и пр.) на всеки две години в сравнение с изходната стойност (резултатите от първоначалното измерване)
Ж. Разработване на политика за МСП	Последен известен резултат (изходна стойност)	Дългосрочна цел (2020 г.)
Ж.1. Брой държави членки, които използват тест за МСП	Брой държави членки, които използват тест за МСП: 15	Значително увеличение на броя на държавите членки, които използват тест за МСП

Специфична цел:	Подобряване на рамковите условия за конкурентоспособност и устойчивост на предприятията от Съюза, по-специално на МСП, във всички сектори, включително в сектора на туризма	
З. Туризъм	Последен известен резултат (изходна стойност)	Дългосрочна цел (2020 г.)
З.1. Участие в транснационални проекти за сътрудничество	През 2011 г. — по три държави, обхванати от проект	Увеличение на броя на държавите членки, участващи във финансирани от Програма COSME транснационални проекти за сътрудничество, в сравнение с изходната стойност
З.2. Брой дестинации, приели моделите за устойчиво развитие на туризма, насърчавани от най-добрите европейски дестинации	Общ брой наградени най-добри европейски дестинации — 98 (средно 20 годишно: през 2007 г. — 10, през 2008 г. — 20, през 2009 г. — 22, през 2010 г. — 25, през 2011 г. — 21)	Над 200 дестинации са приели моделите за устойчиво развитие на туризма, насърчавани от най-добрите европейски дестинации (около 20 годишно)
И. Нови бизнес концепции	Последен известен резултат (изходна стойност)	Дългосрочна цел (2020 г.)
И.1. Брой нови продукти/услуги на пазара	Ще се измерва редовно (До момента тази дейност беше ограничена до аналитична работа в ограничен мащаб)	Увеличение на общия брой на новите продукти/услуги в сравнение с изходната стойност (резултатите от първоначалното измерване)

Специфична цел:	Подобряване на рамковите условия за конкурентоспособност и устойчивост на предприятията от Съюза, по-специално на МСП, във всички сектори, включително в сектора на туризма	
Й. Подкрепа за предприемачеството	Последен известен резултат (изходна стойност)	Дългосрочна цел (2020 г.)
Й.1. Брой държави членки, които прилагат предприемачески решения въз основа на добри практики, набелязани чрез програмата	Брой държави членки, които прилагат предприемачески решения: 22 (2010 г.)	Значително увеличение на броя държави членки, които прилагат предприемачески решения
Й.2. Брой държави членки, които прилагат предприемачески решения, насочени към потенциалните, младите и новите предприемачи и жените предприемачи, както и към конкретни целеви групи	В момента 12 държави членки участват в Европейската мрежа на наставници за жени предприемачи. Понастоящем шест държави членки и два региона имат конкретна стратегия за образование в областта на предприемачеството, 10 държави членки са включили националните си цели, свързани с образованието в областта на предприемачеството, в по-мащабни стратегии за учене през целия живот, а в осем държави членки протича обсъждане на стратегии в областта на предприемачеството.	Значително увеличение на броя държави членки, които прилагат предприемачески решения, насочени към потенциалните, младите и новите предприемачи и жените предприемачи, както и към конкретни целеви групи, в сравнение с изходната стойност.

([1]) Тези показатели се отнасят за събитията в област на политиката „Предприятия и промишленост“. Комисията не е единствената, която отговаря за постигането на целите. Редица други фактори извън контрола на Комисията също имат отражение върху резултатите.

([2]) "Зелените" продукти и услуги са тези, чиято основна функция се състои в намаляване на риска за околната среда и свеждане на замърсяването и използваните ресурси до минимум. Към тях спадат и продуктите с екологични характеристики (екопроектирани, със знак за екомаркировка, продукти на биологичното земеделие и такива със значително съдържание на рециклирани материали). Източник: Флаш Евробарометър № 342 — „МСП, ресурсна ефективност и екологични пазари“.

([3]) Заключенията на Съвета от 31 май 2011 г. включват призив към държавите членки, с който се насърчават, когато е целесъобразно, до 2012 г. да намалят времето за започване на дейност от нови предприятия до 3 работни дена, а разходите — до 100 EUR, както и да намалят времето, необходимо за получаване на лицензии и разрешителни за започване и упражняване на конкретната дейност на предприятие на три месец до края на 2013 г.

([4]) "Internationalisation of European SMEs"("Интернационализация на европейскитеМСП"), EIM, 2010 г., http://ec.europa.eu/enterprise/policies/sme/market-access/files/internationalisation_of_european_smes_final_en.pdf

([5]) 1 EUR от бюджета на Съюза ще се преобразува в 20—30 EUR финансиране и 4—6 EUR капиталови инвестиции през срока на действие на Програма COSME.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1288/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 11 декември 2013 година

за създаване на „Еразъм +“ — програма на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта и за отмяна на решения № 1719/2006/ЕО, № 1720/2006/ЕО и № 1298/2008/ЕО

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 165, параграф 4 и член 166, параграф 4 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ([2]),

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([3]),

като имат предвид, че:

(1) В съобщението на Комисията от 29 юни 2011 г., озаглавено „Бюджет за Европа 2020“, се призовава за единна програма в областта на образованието, обучението, младежта и спорта, в която да се включат международните аспекти на висшето образование, да се обединят програмата за действие в областта на ученето през целия живот („Обучение през целия живот“), създадена с Решение № 1720/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([4]), и програмата „Младежта в действие“ („Младежта в действие“), създадена с Решение № 1719/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([5]), програмата за действие „Еразмус Мундус“ („Еразмус Мундус“), създадена с Решение № 1298/2008/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([6]), програмата „ALFA III“, създадена с Регламент (ЕО) № 1905/2006 на Европейския парламент и на Съвета ([7]), и програмите „Темпус“ и „Edulink“, за да се гарантира по-голяма ефективност, по-силна стратегическа насоченост и използването на полезните взаимодействия между различните аспекти на единната програма. Освен това се предлага спортът да бъде част от единната програма (наричана по-долу „програмата“).

(2) Междинните доклади за оценка на съществуващите програми —„Обучение през целия живот“, „Младежта в действие“ и „Еразмус Мундус“, както и общественото допитване за бъдещето на действията на Съюза в областта на образованието, обучението и младежта, а също и във висшето образование, разкриха голяма, а в някои отношения, и нарастваща необходимост от продължаване на европейско равнище на сътрудничеството и мобилността в тези области. В докладите се подчертава важността на създаването на по-тесни връзки между програмите на Съюза и разработването на политиките в областта на образованието, обучението и младежта, изразява се желанието действията на Съюза да се структурират по начин, който позволява по-добра реакция в рамките на парадигмата за учене през целия живот, и се отправя призив за приемане на по-прост, по-ориентиран към потребителя и по-гъвкав подход за изпълнението на тези действия и за трайно преодоляване на разпокъсаността на международните програми за сътрудничество във висшето образование.

(3) Програмата следва да се съсредоточи върху достъпността на финансирането и прозрачността на административните и финансови процедури, включително посредством използването на информационните и комуникационни технологии (ИКТ) и цифровизацията. Изключително важни за успеха на програмата са рационализирането и опростяването на организацията и управлението ѝ, както и трайната насоченост към намаляване на административните разходи.

(4) Допитването до обществеността относно стратегическия избор на Съюза за прилагане на новите правомощия на Съюза в областта на спорта, както и докладът за оценка на Комисията на подготвителните действия в областта на спорта предоставиха полезна информация за приоритетните области на действията на Съюза и показаха ползите, които Съюзът може да извлече, като подпомага дейности, насочени към създаване, споделяне и разпространяване на опит и познания по отношение на различните проблеми на европейско равнище, свързани със спорта, при условие че те са съсредоточени главно върху масовия спорт.

([1]) ОВ C 181, 21.6.2012 г., стр. 154.
([2]) ОВ C 225, 27.7.2012 г., стр. 200.
([3]) Позиция на Европейския парламент от 19 ноември 2013 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 3 декември 2013 г.
([4]) Решение № 1720/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 ноември 2006 г. за създаване на Програма за действие за обучение през целия живот (ОВ L 327, 24.11.2006 г., стр. 45).
([5]) Решение № 1719/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 ноември 2006 г. за създаване на програма „Младежта в действие“ за периода 2007—2013 г. (ОВ L 327, 24.11.2006 г., стр. 30).
([6]) Решение № 1298/2008/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 16 декември 2008 г. за приемане на програмата за действие „Еразмус Мундус“ 2009—2013 г. за повишаване на качеството на висшето образование и насърчаване на междукултурното разбирателство чрез сътрудничеството с трети държави (ОВ L 340, 19.12.2008 г., стр. 83).
([7]) Регламент (ЕО) 1905/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. за създаване на финансов инструмент за сътрудничество за развитие (ОВ L 378, 27.12.2006 г., стр. 41).

(5) В стратегията Европа 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж се определя стратегията на Съюза за растеж за следващото десетилетие в подкрепа на такъв растеж и се поставят пет амбициозни цели, които трябва да бъдат постигнати до 2020 г., по-специално в областта на образованието, в която целта е да се намали под 10 % делът на преждевременно напускащите училище и да се достигне дял в размер на най-малко 40 % на завършилите висше или равностойно на него образование сред гражданите на възраст 30—34 години. Това включва и водещите ѝ инициативи и по-специално „Младежта в движение“ и Програмата за нови умения и работни места.

(6) В заключенията си от 12 май 2009 г. Съветът отправи призив за създаване на стратегическа рамка за европейско сътрудничество в образованието и обучението („ЕСЕТ 2020“) и за определяне на четири стратегически цели с оглед да се отговори на предизвикателствата, които все още предстои да бъдат преодолени при създаването на Европа на знанието и превръщането на ученето през целия живот в реалност за всички.

(7) Съгласно членове 8 и 10 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), както и членове 21 и 23 от Хартата на основните права на Европейския съюз, програмата насърчава наред с другото равенството между жените и мъжете и мерките за борба с дискриминацията, основана на пол, расов или етнически произход, религия или убеждения, увреждания, възраст или сексуална ориентация. Необходимо е при прилагането на програмата да се разшири достъпът за лица от групи в неблагоприятно или уязвимо положение и да се подходи активно към специалните образователни потребности на хората с увреждания.

(8) Програмата следва да включва силно изразено международно измерение, особено що се отнася до висшето образование, не само за да се подобри качеството на европейското висше образование с оглед на постигането на по-широките цели на „ЕСЕТ 2020“ и привлекателността на Съюза като място за получаване на образование, но също и за да се насърчи разбирателството между хората и да се допринесе за устойчивото развитие на висшето образование в държави партньори, както и за по-широкото им социално-икономическо развитие, наред с другото, посредством насърчаване на „движението на мозъци“ чрез дейности по мобилност с участието на граждани на държави партньори. За тази цел следва да бъде достъпно финансиране от Инструмента за сътрудничество за развитие (ИСР), Европейския инструмент за съседство (ЕИС), Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП) и Инструмента за партньорство за сътрудничество с трети държави(ИП). Финансови средства би могло да бъдат предоставени и от Европейския фонд за развитие (ЕФР) в съответствие с приложимите за това процедури. Разпоредбите на настоящия регламент следва да се прилагат за използването на тези финансови средства, като се гарантира спазването на съответните регламенти, с които се създават посочените инструменти и фонд.

(9) В резолюцията си от 27 ноември 2009 г. относно обновената рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта (2010—2018 г.) Съветът подчертава необходимостта всички младежи да се разглеждат като ресурс за обществото и да се търсят възможности за улесняване на тяхното участие в разработването на политики, които ги засягат, чрез постоянен структуриран диалог между вземащите решенията и младежите и младежките организации на всички равнища.

(10) Обединяването на формалното, неформалното и самостоятелното учене в една обща програма следва да създаде полезни взаимодействия и да насърчи междусекторното сътрудничество на различните сектори в областта на образованието, обучението и младежта. При изпълнението на програмата следва да бъдат надлежно взети предвид конкретните потребности на различните сектори и, където е уместно, ролята на местните и регионални органи.

(11) За да бъде подкрепена мобилността, равнопоставеността и високите постижения в ученето, Съюзът следва да установи пилотно механизъм за гарантиране на студентски заеми, който да позволи на студентите, независимо от социалния им произход, да получат магистърската си степен в друга държава, за която програмата е отворена за участие ("държава по програмата"). Механизмът за гарантиране на студентски заеми следва да е на разположение на финансовите институции, които са съгласни да предоставят на студентите заеми при благоприятни условия за обучение за магистърска степен в други държави по програмата. Този допълнителен и новаторски инструмент за образователна мобилност не следва да замества някоя от настоящите, нито да възпрепятства развитието на бъдещи системи за безвъзмездно финансиране или за заеми в подкрепа на мобилността на студентите на местно и национална равнище, както и на равнището на Съюза. Механизмът за гарантиране на студентски заеми следва да подлежи на строг мониторинг и оценка, по-специално що се отнася до приемането му от пазара в различните държави. В съответствие с член 21, параграфи 2 и 3, най-късно до края на 2017 г. на Европейския парламент и на Съвета следва да бъде представен междинен доклад с оглед получаването на политически насоки относно запазването на Механизма за гарантиране на студентски заеми.

(12) Държавите членки следва да се стремят да приемат всички подходящи мерки за отстраняване на правните и административни пречки за правилното действие на програмата. Това включва разрешаването, когато е възможно, на административните проблеми, които създават трудности за получаването на визи и разрешителни за пребиваване. В съответствие с Директива 2004/114/ЕО на Съвета [1] държавите членки се насърчават да въведат ускорени процедури за прием.

[1] Директива 2004/114/ЕО на Съвета от 13 декември 2004 г. относно условията за прием на граждани на трети страни с цел образование, ученически обмен, безвъзмездно обучение или доброволческа дейност (ОВ L 375, 23.12.2004 г., стр. 12).

(13) Съобщението на Комисията от 20 септември 2011 г., озаглавено „Подкрепа за растеж и работни места – програма за модернизирането на системите за висше образование в Европа“, установява рамка, в която Съюзът, държавите членки и институциите в областта на висшето образование могат да си сътрудничат, за да се увеличи броят на завършилите висше образование, да се подобри качеството на образованието и да се увеличи приносът, който висшето образование и научноизследователската дейност могат да осигурят, за да помогнат на икономиките и обществото в държавите членки да излязат по-силни от световната икономическа криза.

(14) За по-добро справяне с младежката безработица в Съюза следва да се обърне специално внимание на транснационалното сътрудничество между образователни институции за висше и професионално образование и предприятията, с цел повишаване на пригодността за заетост на студентите и развиване на предприемаческите им умения.

(15) С декларацията от Болоня, подписана на 19 юни 1999 г., от министрите на образованието на 29 европейски държави бяха установени междуправителствени процедури, насочени към създаване на „Европейско пространство за висше образование“, което изисква постоянна подкрепа на равнището на Съюза.

(16) Ключовата роля на професионалното образование и обучение при оказването на помощ за постигането на редица цели, заложени в стратегията „Европа 2020“, е широко призната и определена в обновения процес от Копенхаген (2011—2020 г.), като по-специално се има предвид нейният потенциал за справяне с високото равнище на безработица в Европа, особено на младежката и дългосрочната безработица, за насърчаване на културата на учене през целия живот, за преодоляване на социалното изключване и за насърчаване на активното гражданство. Необходими са качествени стажове и периоди на чиракуване, включително в микро- и в малки и средни предприятия, с цел преодоляване на разминаването между знанията, получени в образователния и обучителния процес, и уменията и компетентностите, които се изискват в работната среда, както и укрепване на пригодността на младежите за започване на работа.

(17) Необходимо е да се увеличат интензивността и степента на европейското сътрудничество между училищата, мобилността на училищния персонал и учащите с цел да се работи за реализиране на приоритетите, определени в плана за европейско сътрудничество по въпросите на училищата на 21-ви век, а именно да се повиши качеството на училищното образование в Съюза в областта на развиването на умения, да се подобри равнопоставеността и включването в училищните системи и институции, а също и да се подкрепи и укрепва учителската професия и ръководството на училищата. В този контекст следва да се даде приоритет на стратегическите цели за намаляване на преждевременното напускане на училище, за подобряване на резултатите в областта на основните умения,и за осигуряване на висококачествено образование и грижи в ранна детска възраст за повече деца, наред с целите за повишаване на професионалната компетентност на учителите и училищните ръководители и подобряване на образователните възможности на децата, произхождащи от семейства на мигранти, както и на тези в неравностойно социално-икономическо положение.

(18) Обновената европейска програма за учене за възрастни, включена в резолюцията на Съвета от 28 ноември 2011 г., има за цел да създаде възможност за всички възрастни да развиват и подобряват своите умения и способности през целия си живот. Специално внимание следва да се обърне на подобряването на възможностите за учене на големия брой нискоквалифицирани европейски граждани, по-специално чрез повишаване на езиковата и математическа грамотност и чрез насърчаване на гъвкави модели за обучение и мерки за предоставяне на втори шанс.

(19) Дейността на Европейския форум на младежта, националните информационни центрове за академично признаване (NARIC), мрежите „Евридика“, „Euroguidance“ и EURODESK, както и тази на националните звена за координация на дейността eTwinning, националните „Европас“ центрове и националните информационни бюра в съседните държави е от съществено значение за постигане на целите на програмата, по-специално чрез предоставяне на Комисията на редовна и актуална информация по отношение на различните области на дейността на посочените организации и чрез разпространяване на резултатите от прилагането на програмата в Съюза и в държавите партньори.

(20) Следва да бъде засилено сътрудничеството по програмата с международните организации в областта на образованието, обучението, младежта и спорта, и в частност със Съвета на Европа.

(21) За да се допринесе за развитието в световен мащаб на високи постижения в изследването на европейската интеграция и за да се отговори на нарастващата нужда от познания и от диалог за процеса на европейска интеграция и неговото развитие, е важно да се насърчат високите постижения в преподаването, научните изследвания и проучванията в тази област, като се оказва подкрепа на институциите за висше образование или сдруженията, работещи в областта на европейската интеграция, и преследващи цел в интерес на Европа, чрез програмата „Жан Моне“.

(22) Сътрудничеството по програмата с организациите на гражданското общество в областта на образованието, обучението, младежта и спорта на национално равнище и на равнището на Съюза е от изключително значение, за да се усвоят в голяма степен стратегиите и политиките за учене през целия живот и да се отчитат идеите и съображенията на заинтересованите лица от всички равнища.

(23) В съобщението на Комисията от 18 януари 2011 г. озаглавено „Развиване на европейското измерение в спорта“, се излагат идеите на Комисията за действия на равнището на Съюза в областта на спорта след влизането в сила на Договора от Лисабон и се предлага списък с конкретни действия на Комисията и държавите членки за повишаване на европейската спортна идентичност, разделени в три основни глави: обществената роля на спорта, икономическото измерение на спорта и организацията на спорта. Необходимо е да се вземе предвид и добавената стойност на спорта, включително местния спорт, и приносът му към културното и историческото наследство на Съюза.

(24) Необходимо е съсредоточаване на вниманието по-специално върху масовия спорт и доброволното участие в спортни дейности с оглед на важната им роля за насърчаване на социалното приобщаване, равните възможности и укрепващата здравето физическа дейност.

(25) По-високата прозрачност и признаване на професионалните квалификации и умения и по-широко използване на инструментите на Съюза за прозрачност и признаване следва да допринесат за подобряване на качеството на образованието и обучението и да улеснят мобилността за целите както на ученето през целия живот, така и за професионални цели в Европа, както между държавите, така и между различните сектори. Осигуряването на достъп до методи, практики и технологии, използвани в други държави, ще помогне за повишаване на пригодността за заетост.

(26) За тази цел се препоръчва да се използва в по-голяма степен единната рамка за прозрачност на професионалните квалификации и умения („Европас“), създадена с Решение № 2241/2004/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([1]), Европейския регистър за осигуряване на качество във висшето образование (EQAR) и Европейската асоциация за осигуряване на качество във висшето образование (ENQA), създадени съгласно Препоръка 2006/143/ЕО на Европейския парламента и на Съвета ([2]), Европейската квалификационна рамка (ЕКР), създадена съгласно Препоръка на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. ([3]), Европейската система за кредити в професионалното образование и обучение (ECVET), създадена съгласно Препоръка на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. ([4]), Европейската референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение (EQAVET), създадена съгласно Препоръка на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. ([5]), и Европейската система за трансфер и натрупване на кредити (ECTS).

(27) За да се гарантира по-голяма ефективност на връзките с широката общественост и по-силно взаимодействие между комуникационните дейности, предприети по инициатива на Комисията, ресурсите, отделени за комуникация съгласно настоящия регламент, следва да допринесат и за институционалната комуникация на политическите приоритети на Съюза, при условие че те са свързани с общата цел на настоящия регламент.

(28) Необходимо е да се осигури европейската добавена стойност на всички действия, провеждани в рамките на програмата, и допълването им с дейностите на държавите членки в съответствие с член 167, параграф 4 ДФЕС, както и с други дейности, по-специално тези в областите на културата и медиите, заетостта, научните изследвания и иновациите, промишлеността и предприятията, политиката на сближаване и развитие, както и политиката на разширяване и инициативите, инструментите и стратегиите в областта на регионалната политика и външните отношения.

(29) Целта на програмата е да има положително и устойчиво въздействие върху политиките и практиките в областите на образованието, обучението, младежта и спорта. Това системно въздействие следва да бъде постигнато посредством различни действия и дейности, предвидени в програмата, чиято цел е да насърчат промени на институционално равнище и, когато е целесъобразно, да доведат до иновации на системно равнище. Не се изисква наличието на системно въздействие на отделните проекти, за които се иска финансова подкрепа от програмата. Кумулативният ефект от тези проекти следва да допринася за постигането на системно въздействие.

(30) Ефективното управление на изпълнението, включително оценката и мониторингът, изисква разработването на конкретни, измерими и реалистични показатели за постигнатите резултати, които могат да бъдат измервани с течение на времето и които отразяват логиката на намесата.

(31) Комисията и държавите членки следва да оптимизират използването на ИКТ и нови технологии с цел да улеснят достъпа до действия, свързани с образованието, обучението, младежта и спорта. Това би могло да включва виртуална мобилност, която следва да допълва, но не и да замества мобилността с учебна цел.

([1]) Решение № 2241/2004/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 декември 2004 г. относно единна рамка на Общността за прозрачност на професионалните квалификации и умения (Европас) (ОВ L 390, 31.12.2004 г., стр. 6).

([2]) Препоръка 2006/143/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 февруари 2006 г. относно бъдещото европейско сътрудничество за осигуряване на качеството във висшето образование (ОВ L 64, 4.3.2006 г., стр. 60).

([3]) Препоръка на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. за създаване на Европейска квалификационна рамка за обучение през целия живот (ОВ C 111, 6.5.2008 г., стр. 1)

([4]) Препоръка на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. за създаване на Европейска референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение (ОВ C 155, 8.7.2009 г., стр. 1).

([5]) Препоръка на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 година за създаване на Европейска референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение (ОВ C 155, 8.7.2009 г., стр. 1).

(32) В настоящия регламент за целия срок на програмата се установява финансов пакет, представляващ основна референтна сума по смисъла на точка 17 от Междуинституционалното споразумение между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление ([1]) за Европейския парламент и за Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура.

(33) За да се сигури непрекъснатост на финансовата подкрепа, предвидена по програмата, на действието на органи, Комисията следва да е оправомощена по време на първоначалния етап от програмата да счита за допустими за финансиране разходите, пряко свързани с изпълнението на ползващите се от подкрепа дейности, дори когато те са направени от бенефициера преди подаването на заявлението за безвъзмездни средства.

(34) Необходимо е да се установят критерии за постигнатите резултати, въз основа на които да се извършва разпределението на бюджетни средства между държавите членки за дейностите, управлявани от националните агенции.

(35) Държавите - кандидатки за присъединяване към Съюза, и държавите от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са част от Европейското икономическо пространство (ЕИП), могат да участват в програми на Съюза въз основа на рамкови споразумения, решения на Съвети за асоцииране или подобни споразумения.

(36) Конфедерация Швейцария може да участва в програми на Съюза в съответствие със споразумение, което ще бъде подписано между Съюза и тази държава.

(37) Физическите лица от отвъдморски страни и територии (ОСТ) и компетентните органи и публични и/или частни институции на ОСТ могат да участват в програмите на Съюза в съответствие с Решение 2001/822/ЕО на Съвета ([2]). Ограниченията, породени от разстоянието до най-отдалечените региони на Съюза и ОСТ, следва да бъдат вземани предвид при изпълнението на програмата.

(38) Комисията и върховният представител на Европейския съюз по въпросите на външните работи и политиката на сигурност в съвместното си съобщение от 25 май 2011 г., озаглавено „Нов отговор на промените в съседните държави“, подчертаха, наред с другото, целта за понататъшно улесняване на участието на съседните държави в действия на Съюза в областта на мобилността и изграждането на капацитет във висшето образование, както и отварянето на бъдещата програма за образование и за съседните държави.

(39) Финансовите интереси на Съюза следва да бъдат защитавани посредством пропорционални мерки по време на целия цикъл на разходите, включително чрез предотвратяване, откриване и разследване на нередности, възстановяване на изгубени, недължимо платени или неправилно използвани средства, и когато е уместно, чрез налагане на санкции. Въпреки че за действията на Съюза по външно подпомагане е налице нарастваща нужда от финансиране, икономическото и бюджетното състояние на Съюза ограничават наличните за това подпомагане ресурси. Следователно е необходимо Комисията да потърси най-ефикасния и устойчив начин за оползотворяване на наличните ресурси, по-специално чрез използването на финансови инструменти, притежаващи „ефект на лоста“.

(40) С цел насърчаване на достъпа до програмата, безвъзмездните средства, предоставяни в подкрепа на мобилността на физически лица, следва да бъдат съобразени с издръжката за живот в приемащата държава. В съответствие с националното право държавите членки следва също така да бъдат насърчавани да освобождават тези средства от всякакви данъци и социални плащания. Същото освобождаване следва да се прилага за публични или частни органи, които посредничат при предоставяне на посочената финансова подкрепа на съответните лица.

(41) В съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([3]) времето на доброволците може да се признава като съфинансиране в натура.

(42) В своето съобщение от 29 юни 2011 г., озаглавено „Бюджет за Европа 2020“,Комисията подчерта ангажимента си за опростяване на финансирането на Съюза. Създаването на единна програма за образованието, обучението, младежта и спорта следва да доведе до значително опростяване, рационализиране и взаимодействие при управлението на програмата. Изпълнението на програмата следва да бъде допълнително опростено чрез използването на финансиране с еднократно платими суми, единични цени и фиксирани ставки, както и чрез намаляване на формалните и бюрократични изисквания за бенефициерите и държавите членки.

(43) Подобряването на изпълнението и повишаването на качеството на разходите следва да съставляват ръководни принципи за постигането на целите на програмата, като същевременно се гарантира оптимално използване на финансовите ресурси.

(44) Важно е да се осигури добро финансово управление на програмата и нейното изпълнение по възможно най-ефективния и ориентиран към потребителите начин, като същевременно се гарантира правна сигурност и достъпност на програмата за всички участници.

(45) С цел да се осигури бърза реакция на променящите се потребности през целия срок на действие на програмата на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 ДФЕС по отношение на разпоредбите, свързани с допълнителните дейности, управлявани от националните агенции. От

([1]) ОВ C 373, 20.12.2013 г., стр. 1.

([2]) Решение 2001/822/ЕО на Съвета от 27 ноември 2001 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейската общност („Решение за отвъдморско асоцииране“) (ОВ L 314, 30.11.2001 г., стр. 1).

([3]) Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

(46) За да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

(47) Програмата следва да обхваща три различни области и комитетът, създаден съгласно настоящия регламент, следва да разглежда както хоризонтални, така и секторни въпроси. Задължение на държавите членки е да осигурят изпращането на подходящи представители да присъстват на заседанията на комитета съобразно темите от неговия дневен ред, а задължение на председателя на комитета е да гарантира, че дневният ред на заседанията посочва ясно съответния сектор или сектори и темите по сектори, които ще бъдат обсъждани на всяко заседание. Когато е уместно, в съответствие с правилника на комитета и в отделни случаи, следва да бъде възможно външни експерти, включително представители на социалните партньори, да бъдат поканени да участват в заседанията на комитета като наблюдатели.

(48) Целесъобразно е да се осигури правилното завършване на програмата, по-специално по отношение на продължаването на многогодишните мерки за управлението ѝ, като например финансирането на техническата и административната помощ. Считано от 1 януари 2014 г., посредством техническата и административната помощ следва да се гарантира, ако е необходимо, управлението на дейности, които към края на 2013 г. още не са завършени в рамките на предходните програми,

(49) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно създаването на програма, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки, а поради своя мащаб и ефект, може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки, в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

(50) Следователно Решения № 1719/2006/ЕО, № 1720/2006/ЕО и № 1298/2008/ЕО следва да бъдат отменени,

([1]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

(51) За да се осигури непрекъснатост на финансовата подкрепа, предвидена по програмата, настоящият регламент следва да се прилага считано от 1 януари 2014 г. Поради спешност настоящият регламент следва да влезе в сила възможно най-бързо след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз,*

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 1

Обхват на програмата

1. С настоящия регламент се създава програма за действие на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта, наречена „Еразъм+“ (наричана по-долу „програмата“).

2. Програмата се изпълнява през периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.

3. Програмата обхваща следните области, като отчита структурите и конкретни потребности на различните сектори в държавите членки:

а) образованието и обучението на всички равнища в перспективата на ученето през целия живот, включително училищното образование („Коменски“), висшето образование („Еразъм“), международното сътрудничество във висшето образование („Еразмус Мундус“), професионалното образование и обучение („Леонардо да Винчи“) и ученето за възрастни („Грюндвиг“);

б) младежта („Младежта в действие“), най-вече в контекста неформалното и самостоятелното учене;

в) спорта, и по-специално масовия спорт.

4. Програмата включва международно измерение с цел да се подкрепя външната дейност на Съюза, включително неговите цели за развитие, чрез сътрудничество между Съюза и държави партньори.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1) „учене през целия живот“ означава всякакъв вид общо образование, професионално образование и обучение, неформално учене и самостоятелно учене, предприето в течение на живота, което води до подобряване на знанията, уменията и компетентностите или участието в обществото в личен, граждански, културен, социален и/или свързан със заетостта дейност план, включително предоставянето на консултации и услуги по ориентиране;

2) „неформално учене“ означава учене, което се осъществява посредством планирани дейности (по отношение на учебните цели и учебното време) и при наличие на някаква форма на подпомагане на учебния процес (например връзка между учащ и преподавател), но което не е част от официалната система за образование и обучение.

3) „самостоятелно учене“ означава учене, което е резултат от ежедневни дейности, свързани с работата, семейството или свободното време, и което не е организирано или структурирано по отношение на целите, учебното време или подпомагането на учебния процес; то може да е непреднамерено от гледна точка на учащия;

4) „структуриран диалог“ означава диалогът с младежите и младежките организации, който служи като средище за непрекъснато съвместно обмисляне на приоритетите, изпълнението и следващите стъпки в европейското сътрудничество по въпросите на младежта;

5) „транснационален“ се отнася, освен ако не е посочено друго, за всяко действие, което включва най-малко две държави по програмата, както е посочено в член 24, параграф 1;

6) „международен“ се отнася за всяко действие, което включва най-малко една държава по програмата и най-малко една трета държава („държава партньор“);

7) „образователна мобилност“ означава физическо преместване в държава, различна от държавата на пребиваване, с цел учебна дейност, обучение или неформално или самостоятелно учене; тя може да бъде под формата на стажове, периоди на чиракуване, младежки обмен, доброволчество, преподаване или участие в дейност за професионално развитие и може да включва подготвителни дейности, като курс за обучение по езика на приемащата държава, както и дейности по изпращане и приемане и последващи дейности;

8) „сътрудничество за иновации и обмен на добри практики“ означава проекти за транснационално и международно сътрудничество, в които участват организации, работещи в областта на образованието, обучението и/или младежта, като те могат да включват и други организации;

9) „подкрепа за реформиране на политиката“ означава всеки вид дейност, която има за цел подкрепа и улесняване на модернизацията на системите за образование и обучение, както и подкрепа за разработване на европейска политика за младежта, чрез процес на политическо сътрудничество между държавите членки, по-специално в рамките на отворения метод на координация и структурирания диалог с младежите;

10) „виртуална мобилност“ означава организирани на институционално ниво дейности, подкрепяни чрез информационните и комуникационните технологии, включително електронното обучение, чрез които се осъществят или улесняват транснационални и/или международни прояви на сътрудничество в контекста на преподаване и/или обучение;

11) „персонал“ означава лицата, които на професионални или доброволни начала участват в образованието, обучението или неформалното учене за младежи, като може да включва университетски преподаватели, учители, инструктори, училищни ръководители, специалисти, работещи с младежи, както и непреподавателски състав;

12) „специалист, работещ с младежи“ е лице, което на професионални или доброволни начала работи в областта на неформалното учене и което подкрепя младежите в личното им социално-икономическо и професионално развитие;

13) „младежи“ са лицата на възраст между 13 и 30 години;

14) „висша учебна институция“ означава:

а) всеки вид висша учебна институция, която в съответствие с националното право или практика предлага признати степени или други признати квалификации за висше образование, без значение как се наричат тази институция;

б) всяка институция, която в съответствие с националното право или практика предлага професионално образование или обучение на ниво висше образование;

15) „съвместна степен“ означава интегрирана учебна програма, предлагана от най-малко две висши учебни институции, след преминаването на която се получава едно свидетелство за степен, издадено и подписано съвместно от всички участващи институции, което се признава официално в държавите, в които са разположени участващите институции;

16) „двустранна степен/многостранна степен“ означава учебна програма, предлагана от най-малко две (двустранна) или повече (многостранна) висши учебни институции, при която учащият при приключване на учебната програма получава отделно свидетелство за степен от всяка участваща институция;

17) „младежка дейност“ означава извънучилищна дейност (като например младежки обмен, доброволческа дейност или обучение на младежи), извършвана от младеж, самостоятелно или в група, по-специално чрез младежки организации, която се характеризира с неформален подход при учене;

18) „партньорство“ означава споразумение между група институции и/или организации от различни държави по програмата за провеждане на съвместни европейски дейности в областите на образованието, обучението, младежта и спорта или споразумение за създаване на формална или неформална мрежа в съответната област, като съвместни учебни проекти за ученици и техните учители под формата на обмен на класове и индивидуална дългосрочна мобилност, интензивни програми в областта на висшето образование и сътрудничество между регионалните и местни органи за насърчаване на междурегионалното, включително трансгранично, сътрудничество; то може да бъде разширено до институции и/или организации от държави партньори с оглед подобряване на качеството на партньорството;

19) „ключови компетентности“ означава основният набор от познания, умения и нагласи, необходим. на всички лица за личностна реализация и развитие, активно гражданско участие, социално приобщаване и трудова заетост, описан в Препоръка 2006/962/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([1]);

20) „отворен метод на координация (ОМК)“ означава метод на междуправителствено сътрудничество, който осигурява рамка за сътрудничество между държавите членки, чиито национални политики по този начин могат да бъдат насочени към някои общи цели; в рамките на настоящата програма ОМК се прилага по отношение на образованието, обучението и младежта;

21) „инструменти на Съюза за прозрачност и признаване“ означава инструментите, които помагат на заинтересованите страни да разберат, оценят и, когато е целесъобразно, признаят резултатите от ученето и квалификациите в целия Съюз;

22) „съседни държави“ означава държавите и териториите, обхванати от Европейската политика на съседство;

23) „двойна кариера“ означава съчетаването на високо спортно майсторство с общо образование или работа;

24) „масов спорт“ означава организиран спорт, практикуван на местно равнище от непрофесионални спортисти, и спорт за всички.

Член 3

Европейска добавена стойност

1. С програмата се подкрепят само действията и дейностите, които съставляват европейска добавена стойност и да допринесат за постигането на общата цел, посочена в член 4.

2. Европейската добавена стойност на действията и дейностите по програмата се осигурява по-специално чрез техните:

а) транснационален характер, по-специално по отношение на мобилността и сътрудничеството, насочени към постигането на устойчиво системно въздействие;

б) взаимно допълване и взаимодействие с други програми и политики на национално и международно равнище и на равнището на Съюза;

в) принос към ефективното използване на европейските инструменти за прозрачност и признаване.

([1]) Препоръка 2006/962/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно ключови умения за обучение през целия живот (ОВ L 394, 30.12.2006 г., стр. 10).

Член 4

Обща цел на програмата

Програмата допринася за постигането на:

а) целите на стратегията „Европа 2020“, включително водещата цел в областта на образованието;

б) целите на стратегическата рамка за европейско сътрудничество в областта на образованието и обучението („ЕСЕТ 2020“), включително съответните критерии;

в) устойчивото развитие на държави партньори в областта на висшето образование,

г) общите цели на обновената рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта (2010—2018 г.),

д) целта за развиването на европейско измерение в спорта, по-специално масовия спорт, в съответствие с работния план на Съюза за спорта, както и

е) популяризирането на европейските ценности в съответствие с член 2 от Договора за Европейския съюз.

ГЛАВА II

Образование и обучение

Член 5

Специфични цели

1. В съответствие с общата цел на програмата, установена в член 4, и по-специално с целите на ЕСЕТ 2020, както и в подкрепа на устойчивото развитие на държави партньори в областта на висшето образование програмата има следните специфични цели:

а) да се подобри равнището на ключовите компетентности и умения, особено по отношение на тяхната адекватност на пазара на труда и приноса им за сплотено общество, по-специално чрез по-големи възможности за образователна мобилност, както и чрез засилено сътрудничество между сектора на образованието и обучението и пазара на труда;

б) на равнището на образователните и обучителните институции да се насърчи подобряването на качеството, иновациите, високите постижения и интернационализацията, по-специално чрез засилено транснационално сътрудничество между доставчиците на услуги в сферата на образованието и обучението и други заинтересовани страни;

в) да се насърчи развитието на европейско пространство за учене през целия живот и да се повиши информираността във връзка с това с цел да се допълнят реформите на политиките на национално равнище и да се подкрепи модернизацията на системите на образование и обучение, по-специално чрез засилено сътрудничество в областта на политиките, по-добро използване на инструментите на Съюза за прозрачност и признаване и разпространението на добри практики;

г) да се засили международното измерение на образованието и обучението, по-специално чрез сътрудничество между Съюза и институции на държави партньори в областта на професионалното образование и обучение и във висшето образование, чрез увеличаване на привлекателността на европейските институции за висше образование и подкрепа на външните действия на Съюза, включително неговите цели за развитие, посредством насърчаване на мобилността и сътрудничеството между Съюза и институциите за висше образование на държави партньори и целенасочено изграждане на капацитет в държави партньори;

д) да се подобри преподаването и изучаването на езици и да се насърчава широкото езиково многообразие в Съюза и междукултурната осведоменост;

е) да се насърчат високите постижения в преподаването и научноизследователската дейност в областта на европейската интеграция чрез дейности по инициативата „Жан Моне“ по целия свят, както е посочено в член 10.

2. За целите на извършването на оценка на програмата, в приложение I се определят измерими и относими ключови показатели за специфичните цели, посочени в параграф 1.

Член 6

Действия по програмата

1. В областта на образованието и обучението програмата е насочена към изпълнение на своите цели чрез следните видове действия:

а) образователна мобилност за граждани;

б) сътрудничество за иновации и обмен на добри практики; и

в) подкрепа за реформиране на политиката.

2. Специфичните за инициативата „Жан Моне“ дейности са описани в член 10.

Член 7

Образователна мобилност за граждани

1. Действието за образователна мобилност за граждани подкрепя следните дейности в рамките на държавите по програмата, посочени в член 24, параграф 1:

а) мобилността на студенти от всички етапи на висшето образование, на студенти, чираци и ученици в професионалното образование и обучение. Посочената мобилност може да се осъществи под формата на обучение в институция партньор или трупането на опит като чирак, асистент или стажант в чужбина. Мобилността за завършване на магистърска степен може да се подкрепя чрез механизма за гарантиране на студентски заеми, посочен в член 20;

б) мобилността на персонала в рамките на държавите по програмата, както е посочено в член 24, параграф 1. Посочената мобилност може да се осъществи под формата на преподаване или асистентски стажове, или участие в дейности за професионално развитие в чужбина.

2. Това действие подкрепя и международната мобилност към държави партньори и от тях на студенти и персонал във връзка с висшето образование, включително мобилността, организирана въз основа на съвместни, двустранни или многостранни степени с високо качество или въз основа на съвместни покани.

Член 8

Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики

1. Сътрудничеството за иновации и обмен на добри практики подкрепя:

а) стратегически партньорства между организации и/или институции, работещи в областта на образованието и обучението или други съответни сектори с цел да се разработват и изпълняват съвместни инициативи и да се насърчава ученето и обменът на опит сред равнопоставени партньори;

б) партньорства между пазара на труда и образователни и обучителни институции под формата на:

— „алианси на познанията“, по-специално между институциите за висше образование и пазара на труда, които имат за цел да насърчават творчеството, иновациите, ученето в процеса на работа и предприемаческия дух чрез предлагане на съответни възможности за учене, включително за разработване на нови учебни планове и педагогически подходи;

— секторни „алианси на уменията“ между доставчиците на услуги в областта на образованието и обучението и пазара на труда, които имат за цел да се насърчава пригодността за трудова заетост, да се спомага за създаването на нови специфични за дадения сектор или междусекторни учебни планове, да се разработват иновативни методи за професионално образование и обучение и да се прилагат на практика инструментите на Съюза за прозрачност и признаване;

в) реализирани с помощта на информационните технологии платформи за поддръжка, които обхващат всички сектори на образованието и обучението, включително по-специално e-Twinning („електронно побратимяване“), които дават възможност за учене от равнопоставени партньори, виртуална мобилност и обмен на най-добри практики, както и предоставят достъп на участници от съседните държави.

2. Това действие подкрепя също така развитието, изграждането на капацитет, регионалната интеграция, обмена на знания и процесите на модернизация чрез международни партньорства между висши учебни институции в Съюза и в държави партньори, по-специално за учене от равнопоставени партньори и съвместни образователни проекти, както и чрез насърчаване на регионалното сътрудничество и националните информационни бюра, по-специално със съседните държави.

Член 9

Подкрепа за реформиране на политиката

1. Подкрепата за реформиране на политиката включва предприети на равнището на Съюза дейности, свързани с:

а) изпълнението на програмата за политиката на Съюза в областта на образованието и обучението в контекста на ОМК, както и на процесите от Болоня и Копенхаген;

б) прилагането в държавите по програмата на инструментите за прозрачност и признаване на Съюза, по-специално единната рамка на Съюза за прозрачност на професионалните квалификации и умения („Европас“),европейската квалификационна рамка (ЕКР), Европейската система за трансфер и натрупване на кредити (ECTS), Европейската система за трансфер на кредити в професионалното образование и обучение (ECVET), Европейската референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение (EQAVET), Европейския регистър за осигуряване на качеството (EQAR) и Европейската асоциация за осигуряване на качеството на висшето образование (ENQA), както и предоставянето на подкрепа на общите за Съюза мрежи и европейските неправителствени организации (НПО) в областта на образованието и обучението;

в) политическия диалог със съответните заинтересовани страни в Европа в областта на образованието и обучението;

г) NARIC, мрежите „Евридика“ и „Euroguidance“, както и националните центрове „Европас“.

2. Действието подкрепя и политическия диалог с държави партньори и международни организации.

Член 10

Дейности по инициативата „Жан Моне“

Дейностите по инициативата „Жан Моне“ имат за цел:

а) да насърчават в световен мащаб преподаването и научните изследвания в областта на европейската интеграция сред академичната общност, учащите и гражданите, по-специално чрез създаването на катедри „Жан Моне“ и други академични дейности, както и чрез предоставяне на помощ за други дейности за натрупване на знания във висшите учебни институции;

б) подкрепа на дейностите на академичните институции или сдружения, работещи в областта на европейската интеграция и подкрепа за знака за високи постижения „Жан Моне“;

в) подкрепа на следните институции, преследващи цел от европейски интерес:

i) Европейския университетски институт във Флоренция;

ii) Колежа на Европа (университетските градчета в Брюж и Натолин);

iii) Европейския институт по публична администрация (EIPA), Маастрихт;

iv) Академията по европейско право, Трир;

v) Европейската агенция за развитие на образованието за хора със специални потребности, Одензе;

vi) Международния център за европейско обучение (CIFE), Ница;

г) насърчаване на дебатите в областта на политиката и на размяната на мнения за политически приоритети на Съюза между академичния свят и определящите политиката лица.

ГЛАВА III

Младеж

Член 11

Специфични цели

1. В съответствие с общата цел на програмата, посочена в член 4, и по-специално в съответствие с целите на обновената рамка за европейско сътрудничество по въпросите на младежта (2010—2018 г.), програмата е насочена към изпълнение на следните специфични цели:

а) да се подобри равнището на ключовите компетентности и умения на младежите, включително на тези с по-малко възможности, както и да се насърчи участието им в демократичния живот на Европа и участието им на пазара на труда, тяхното активно гражданство, междукултурен диалог, социално приобщаване и солидарност, по-специално чрез по-големи възможности за образователна мобилност за младежите, лицата, участващи в работа, свързана с младежи, или младежките организации и лидери, както и чрез укрепване на връзките между областта на младежта и пазара на труда;

б) да се насърчи подобряването на качеството в работата, свързана с младежи, по-специално чрез засилено сътрудничество между организации в областта на младежта и/или други заинтересовани страни;

в) да се допълват реформите на политиката на местно, регионално и национално равнище и да се подкрепя разработването на основана на знания и доказателства политика за младежта и признаването на неформалното и самостоятелното учене, по-специално чрез засилено сътрудничество в областта на политиката, по-добро използване на инструментите на Съюза за прозрачност и признаване и разпространението на добри практики;

г) да се засили международното измерение на младежките дейности и ролята на специалистите и организациите, работещи с младежи, като структури за подкрепа за младежите, в допълнение към външната дейност на Съюза, по-специално чрез насърчаване на мобилността и сътрудничеството между Съюза и заинтересованите страни от държави партньори и международни организации, както и чрез насочено изграждане на капацитет в държави партньори.

2. За целите на извършването на оценка на програмата в приложение I се определят измерими и относими ключови показатели за специфичните цели, посочени в параграф 1.

Член 12

Действия по програмата

Програмата е насочена към изпълнение на своите цели чрез следните видове действия:

а) образователна мобилност за граждани;

б) сътрудничество за иновации и обмен на добри практики;

в) подкрепа за реформиране на политиката.

Член 13

Образователна мобилност за граждани

1. Мобилността с учебна цел на физически лица подкрепя:

а) мобилността на младежите, включени в дейностите по неформално и самостоятелно обучение между държавите по програмата; подобна мобилност може да бъде под формата на младежки обмен и доброволчески дейности под егидата на Европейската доброволческа служба, както и на иновационни дейности въз основа на съществуващите разпоредби за мобилността;

б) мобилността на лицата, участващи в младежка дейност или младежките организации, и лидери; тази мобилност може да бъде под формата на дейности по обучение и работа в мрежи.

2. Това действие подкрепя също така мобилността към и от държави партньори, по-специално съседни страни, на младежи, лица, участващи в младежка дейност или младежки организации, и младежки лидери.

Член 14

Сътрудничество за иновации и обмен на добри практики

1. Сътрудничеството за иновации и обмен на добри практики подкрепя:

а) стратегическите партньорства, насочени към разработване и изпълнение на съвместни инициативи, включително младежки инициативи и граждански проекти, насърчаващи активната гражданска позиция, обществените иновации, участието в демократичния живот и предприемачеството, чрез учене и обмен на опит сред равнопоставени партньори;

б) информационни платформи за поддръжка, даващи възможност за учене от равнопоставени партньори, основана на знания работа с младежи, виртуална мобилност и обмен на добри практики.

2. Действието подкрепя също така развитието, изграждането на капацитет и обмена на знания посредством партньорства между организации от държавите по програмата и държави партньори, по-специално чрез учене от равнопоставени партньори.

Член 15

Подкрепа за реформиране на политиката

1. Подкрепата за реформиране на политиката включва дейности, свързани със:

а) изпълнението на програмата на политиката на Съюза в областта на младежта чрез ОМК;

б) прилагането в държавите по програмата на инструментите на Съюза за прозрачност и признаване, по-специално Youthpass, и подкрепата за общите за Съюза мрежи и европейските НПО в областта на младежта;

в) политическия диалог със съответните заинтересовани страни в Европа и структуриран диалог с младежите;

г) Европейския форум на младежта, центровете за ресурси за развитието на работата, свързана с младежи, и мрежата „Eurodesk“.

2. Действието подкрепя и политическия диалог с държави партньори и международни организации.

ГЛАВА IV

Спорт

Член 16

Специфични цели

1. В съответствие с общата цел на програмата, посочена в член 4, и работния план на Съюза за спорта, програмата е насочена по-специално към масовия спорт и към изпълнение на следните специфични цели в областта на спорта:

а) справяне с трансграничните заплахи за почтеността в спорта, като допинга, уговарянето на мачове и насилието, както и всички видове прояви на нетърпимост и дискриминация;

б) насърчаване и подкрепа за доброто управление в спорта и двойната кариера на спортистите;

в) насърчаване на доброволческите дейности в спорта, заедно със социалното приобщаване, равните възможности и информираността за значението на укрепващата здравето физическа активност чрез засилено участие и равен достъп до спортни дейности за всички.

2. За целите на извършването на оценка на програмата в приложение I се определят измерими и относими ключови показатели за специфичните цели, посочени в параграф 1.

Член 17

Дейности

1. Целите на сътрудничеството се постигат посредством следните транснационални дейности, които следва да са насочени по-специално към масовия спорт:

а) подкрепа за партньорства за сътрудничество;

б) подкрепа за европейски спортни събития с нестопанска цел, които обхващат няколко държави по програмата и които допринасят за постигане на целите, посочени в член 16, параграф 1, буква в);

в) подкрепа за подобряване на доказателствената база, необходима за разработването на политиките;

г) диалог със съответните заинтересовани лица в Европа.

2. За дейности, посочени в параграф 1, може да се използва допълнително финансиране от трети лица, като например частни предприятия.

ГЛАВА V

Финансови разпоредби

Член 18

Бюджет

1. Финансовият пакет за изпълнението на програмата, считано от 1 януари 2014 г., се определя в размер на 14 774 524 000 EUR по текущи цени.

Годишните бюджетни кредити се разрешават от Европейския парламент и от Съвета в рамките на Многогодишната финансова рамка.

2. Сумата, посочена в параграф 1, се разпределя за дейностите по програмата, както следва, с допустимо отклонение до 5 % от всяка от разпределените суми:

а) 77,5 % за образование и обучение, от които се разпределят следните минимални суми:

i) 43 % за висшето образование, които съставляват 33,3 % от общия бюджет;

ii) 22 % за професионалното образование и обучение, които съставляват 17 % от общия бюджет;

iii) 15 % за училищното образование, които съставляват 11,6 % от общия бюджет;

iv) 5 % за ученето за възрастни, които съставляват 3,9 % от общия бюджет;

б) 10 % за младежта;

в) 3,5 % за Механизма за гарантиране на студентски заеми;

г) 1,9 % за инициативата „Жан Моне“;

д) 1,8 % за спорта, от които до 10 % за дейността, посочена в член17, параграф 1, буква б);

е) 3,4 % като безвъзмездни средства за оперативни разходи за националните агенции; както и

ж) 1,9 % за покриване на административни разходи.

3. От разпределените суми по параграф 2, букви а) и б) най-малко 63 % се предоставят за образователна мобилност за граждани, най-малко 28 % – за сътрудничество в областта на иновациите и обмен на добри практики, и 4,2 % — за подкрепа за реформиране на политиките.

4. В допълнение към посочения в параграф 1 финансов пакет, с цел да се насърчи международното измерение на висшето образование се разпределя допълнително финансиране, предвидено в различните външни инструменти — Инструмента за сътрудничество и развитие (ИСР), Европейския инструмент за съседство (ЕИС), Инструмента за партньорство за сътрудничество с трети държави (ИП) и Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП)за действия по мобилността с учебна цел към или от държави партньори, и за действия по сътрудничеството и политическия диалог с органи, институции и организации от тези държави. Настоящият регламент се прилага за използването на посочените финансови средства, като същевременно се гарантира съответствие със съответните регламенти, уреждащи посочените външни инструменти, а за ИСР — и изпълнението на критериите за официална помощ за развитие, установени от Комитета за подпомагане на развитието на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие.

Финансирането се предоставя под формата на две многогодишни разпределения, обхващащи съответно първите четири и оставащите три години. Разпределението на това финансиране се определя в многогодишните индикативни програми за външните инструменти, посочени в първа алинея, в съответствие с набелязаните потребности и приоритети на съответните държави. Сътрудничеството с държави партньори може да се основава, когато е целесъобразно, на допълнителни бюджетни кредити към тези държави, които ще бъдат предоставени в съответствие с процедурите, договорени с тях.

Дейността във връзка с мобилността на студенти и персонал между държави по програмата и държави партньори, финансирани чрез разпределените средства от ИСР, е насочена към области, свързани с приобщаващото и устойчиво развитие на развиващите се държави.

5. Разпределените за програмата финансови средства могат да покриват и разходи, свързани с дейности за подготовка, мониторинг, контрол, одит и оценка, които са необходими за управлението на програмата и постигането на нейните цели, и по-специално проучвания, срещи на експерти и дейности по комуникация и предоставяне на информация, включително институционална комуникация за политическите приоритети на Съюза, доколкото те са свързани с общата цел на настоящия регламент, разходи, свързани с ИТ, насочени към обработката и обмена на информация, и всички други разходи за техническа и административна помощ, направени от Комисията за управлението на програмата.

6. Разпределените финансови средства могат да покриват и разходите за техническата и административна помощ, необходима за осигуряване на прехода между програмата и мерките, приети съгласно решения № 1719/2006/ЕО, № 1720/2006/ЕО и № 1298/2008/ЕО. Ако е необходимо, за покриване на подобни разходи могат да бъдат предвидени бюджетни кредити и в бюджета за периода след 2020 г., за да се позволи управлението на действия и дейности, които не са приключили към 31 декември 2020 г.

7. Финансовите средства за образователна мобилност за граждани, посочена в член 6, параграф 1, буква а) и член 12, буква а), които се управляват от национална агенция или агенции („националната агенция), се разпределят въз основа на броя на населението и на издръжката за живот в държавата членка, разстоянието между столиците на държавите членки и постигнатите резултати. Показателят за постигнати резултати има тежест от 25 % от общите финансови средства в съответствие с критериите, посочени в параграфи 8 и 9. За посочените в член 8, параграф 1, буква а) и в член 14, параграф 1, буква а) стратегически партньорства, които се подбират и управляват от национална агенция, финансовите средства се разпределят въз основа на критерии, които се определят от Комисията в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 36, параграф 3. Тези формули, доколкото е възможно, са неутрални по отношение на различните системи на образование и обучение на държавите членки, избягват значителни намаления на годишния бюджет, разпределян на държавите членки в две последователни години, и намаляват прекомерните неравновесия в размера на разпределените безвъзмездни средства.

8. Финансовите средства се разпределят въз основа на постигнатите резултати с цел да се насърчи ефикасното и ефективно използване на ресурсите. Критериите, използвани за измерване на постигнатите резултати, се основават на последните налични данни и са насочени по-специално към:

а) равнището на получените през годината крайни продукти; и

б) равнището на извършените през годината плащания.

9. Разпределянето на финансови средства за 2014 г. се основава на последните налични данни за проведените действия и на равнището на усвоените бюджетни средства по линия на програмата за обучение през целия живот и програмите „Младежта в действие“ и „Еразмус Мундус“ до 31 декември 2013 г. включително.

10. Програмата може да осигури подкрепа чрез специфични иновативни методи на финансиране, и по-специално посочените в член 20.

Член 19

Специфични методи на финансиране

1. Комисията предоставя финансовата подкрепа от страна на Съюза в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

2. Комисията може да отправи покани заедно с държави партньори или техни организации и агенции за финансиране на проекти чрез съфинансиране. Проектите могат да се оценяват и подбират чрез съвместни процедури по оценка и подбор, които ще се договорят от участващите финансиращи агенции в съответствие с принципите, изложени в Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

3. Счита се, че публични органи, както и училища, висши учебни институции и организации в областта на образованието, обучението, младежта и спорта, които са получили над 50 % от годишните си приходи през последните две години от публични източници, имат необходимия финансов, професионален и административен капацитет, за да изпълняват дейности по програмата. От тях не се изисква да предоставят допълнителни документи, за да докажат такъв капацитет.

4. Чрез дерогация от член 130, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и в надлежно обосновани случаи Комисията може да приеме разходи, които са пряко свързани с изпълнението на ползващите се от подкрепа действия и направени през първите шест месеца на 2014г., за допустими за финансиране, считано от 1 януари 2014 г., дори когато те са направени от бенефициера преди подаването на заявлението за финансиране.

5. Сумата, посочена в член 137, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, не се прилага за финансова подкрепа за образователна мобилност, отпусната на граждани.

Член 20

Механизъм за гарантиране на студентски заеми

1. Механизмът за гарантиране на студентски заеми осигурява частични гаранции на финансовите посредници за заеми, отпускани при възможно най-благоприятни условия на студенти, започващи втори цикъл на обучение, като например магистратура, в призната висша учебна институция в държава по програмата, посочена в член 24, параграф 1, която не е нито тяхната държава на пребиваване, нито държавата, в която са придобили квалификацията, предоставяща им достъп до магистърската програма.

2. Гаранциите, учредени по Механизма за гарантиране на студентски заеми, покриват нови допустими студентски заеми до максимум 12 000 EUR за едногодишна програма и до 18 000 EUR за двегодишна програма, или тяхната равностойност в местна валута.

3. Управлението на Механизма за гарантиране на студентски заеми на равнището на Съюза се възлага на Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 въз основа на споразумение за делегиране с Комисията, в което се определят подробните правила и изисквания, уреждащи прилагането на Механизма за гарантиране на студентски заеми и съответните задължения на страните. На тази основа ЕИФ сключва споразумения с финансови посредници, като банки, национални и/или регионални институции за отпускане на заеми за студенти или други признати финансови институции, и се стреми да избере финансов посредник от всяка държава по програмата, така че да се гарантира, че студентите от всички държави по програмата имат съпоставим и недискриминационен достъп до Механизма за гарантиране на студентски заеми.

4. Техническа информация относно действието на Механизма за гарантиране на студентски заеми е изложена в приложение II.

ГЛАВА VI

Изпълнение, постигнати резултати и разпространение на информация

Член 21

Мониторинг и оценка на изпълнението и постигнатите резултати

1. В сътрудничество с държавите членки Комисията осъществява редовен мониторинг на програмата и докладва за нейното изпълнение и постигнатите резултати, съпоставени с нейните цели, по-специално във връзка със:

а) европейската добавена стойност, посочена в член 3;

б) разпределението на финансовите средства във връзка със секторите на образованието, обучението и младежта, с оглед на това до края на програмата да се осигури такова разпределение на финансирането, което да гарантира устойчиво системно въздействие;

в) използването на финансовите средства от външни инструменти, както е посочено в член 18, параграф 4, и техния принос за съответните цели и принципи на тези инструменти.

2. В допълнение към осъществяването на непрекъснат мониторинг до 31 декември 2017 г. Комисията представя междинен доклад за оценка относно ефективността на мерките, предприети за постигането на целите на програмата, и относно ефикасността на програмата и нейната европейска добавена стойност, като по целесъобразност този доклад се придружава от законодателно предложение за изменение на настоящия регламент. В посочения междинен доклад за оценка се разглеждат възможностите за опростяване на програмата, нейната вътрешна и външна съгласуваност, доколко продължават да са актуални всички нейни цели, както приносът на мерките, предприети за изпълнението на стратегия Европа 2020. В него се вземат предвид и резултатите от оценката на въздействието в дългосрочен план на предходните програми (Програмата за обучение през целия живот, програмите „Младежта в действие“, „Еразмус Мундус“ и други международни програми за висше образование).

3. Комисията представя междинен доклад за оценка, посочен параграф 2, на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.

4. Без да се засягат изискванията, посочени в глава VIII, и задълженията на националните агенции, посочени в член 28, до 30 юни 2017 г. държавите членки предават на Комисията доклад за изпълнението и въздействието на програмата на териториите им.

5. До 30 юни 2022 г. Комисията представя на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите окончателна оценка на програмата.

Член 22

Комуникация и разпространение на информация

1. В сътрудничество с държавите членки Комисията осигурява разпространението на информация, публичността и последващите дейности във връзка с всички действия и дейности, подкрепяни от програмата, както и с разпространението на резултатите от предходните програми — програмата за обучение през целия живот, „Младежта в действие“ и „Еразмус Мундус“.

2. Бенефициерите по проектите, подкрепяни чрез действията и дейностите, посочени в членове 6, 10, 12, 17 и 20, осигуряват подходяща комуникация и разпространение на постигнатите резултати и оказаното въздействие. Това може да включва предоставянето на информация между партньори относно възможностите за мобилност.

3. Националните агенции, посочени в член 28, разработват последователна политика с оглед на ефективното разпространение и използване на резултатите от дейностите, подкрепяни в рамките на действията, управлявани по програмата от посочените национални агенции, подпомагат Комисията в изпълнението на общата задача за разпространение на информация относно програмата, включително информация за действията и дейностите, управлявани на национално равнище и на равнището на Съюза, и резултатите от нея, и информират съответните целеви групи относно действията, предприети в тяхната държава.

4. Публичните и частни органи в рамките на секторите, обхванати от програмата, използват наименованието „Еразъм+“ за целите на комуникацията и разпространението на информация във връзка с програмата. За различните сектори на програмата се използват следните наименования:

— „Коменски“, свързано с училищното образование;

— „Еразъм“, свързано с всички видове висше образование в рамките на държавите по програмата;

— „Еразмус Мундус“, свързано с всички видове дейности в рамките на висшето образование между държавите по програмата и държави партньори;

— „Леонардо да Винчи“, свързано с професионалното образование и обучение;

— „Грюндвиг“, свързано с ученето за възрастни;

— „Младежта в действие“, свързано с неформалното и самостоятелното учене в областта на младежта;

— „Спорт“, свързано с дейности в областта на спорта.

5. Дейностите по комуникация трябва да допринасят и за институционалната комуникация на политическите приоритети на Съюза, при условие че тези приоритети са свързани с общата цел на настоящия регламент.

ГЛАВА VII

Достъп до програмата

Член 23

Достъп

1. Всички публични или частни органи, които развиват дейност в областта на образованието, обучението, младежта и масовия спорт, могат да кандидатстват за финансиране по програмата. По отношение на дейностите, посочени в член 13, параграф 1, буква а) и член 14, параграф 1, буква а), програмата подкрепя участието на групи от младежи, осъществяващи работа, свързана с младежта, но не непременно в рамките на младежка организация.

2. При изпълнението на програмата, наред с другото, по отношение на подбора на участниците и отпускането на стипендиите Комисията и държавите членки гарантират, че се полагат специални усилия за насърчаване на социалното приобщаване и участието на хора със специални потребности или с по-малко възможности.

Член 24

Участие на държавите

1. Програмата е отворена за участие на следните държави (наричани по-долу „държавите по програмата“):

а) държавите членки;

б) държавите в процес на присъединяване, държавите кандидатки и потенциалните държави кандидатки, за които има предприсъединителна стратегия, в съответствие с общите принципи и условия за участие на такива държави в програми на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения и решения на съвети за асоцииране или подобни споразумения;

в) държавите – членки на ЕАСТ, които са страни по Споразумението за ЕИП, в съответствие с разпоредбите на това споразумение;

г) Конфедерация Швейцария, въз основа на двустранно споразумение, сключено с тази държава;

д) държавите в рамките на Европейската политика за съседство, които са сключили със Съюза споразумения, предвиждащи възможност за участието им в програмите на Съюза, при условие че със Съюза бъде сключено двустранно споразумение относно условията за участието им в програмата.

2. Държавите по програмата имат всички задължения и изпълняват всички задачи, предвидени в настоящия регламент по отношение на държавите членки.

3. Програмата подпомага сътрудничеството с държави партньори, по-специално съседните държави, по действия и дейности, посочени в членове 6, 10 и 12.

ГЛАВА VIII

Система за управление и одит

Член 25

Взаимно допълване

В сътрудничество с държавите членки Комисията гарантира цялостната съгласуваност и взаимното допълване на програмата със:

а) съответните политики и програми, по-специално свързаните с културата и медиите, заетостта, научните изследвания и иновациите, промишлеността и предприятията, сближаването и политиката за развитие, както и политиката на разширяване и инициативите, инструментите и стратегиите в областта на регионалната политика и външните отношения;

б) другите значими източници на финансиране от Съюза за образованието, обучението, младежта и спорта, по-специално Европейския социален фонд и другите финансови инструменти, свързани с трудовата заетост и социалното приобщаване, Европейския фонд за регионално развитие, Рамковата програма за научни изследвания и иновации "Хоризонт 2020", както и финансовите инструменти, свързани с правосъдието и гражданството, здравеопазването, програмите за външно сътрудничество и предприсъединителната помощ.

Член 26

Изпълнителни органи

Програмата се изпълнява по последователен начин от следните органи:

а) на равнището на Съюза — от Комисията;

б) на национално равнище — от националните агенции в държавите по програмата.

Член 27

Национален орган

1. Понятието „национален орган“ се отнася до един или повече национални органи в съответствие с националното право и практики.

2. В срок до 22 януари 2014 г. всяка държава членка уведомява Комисията с официално уведомление, предадено чрез постоянното ѝ представителство, относно лицето (лицата), законно оправомощено(и) да действа(т) от нейно име в качеството на „национален орган“ за целите на настоящия регламент. В случай на замяна на националния орган по време на изпълнението на програмата съответната държава членка уведомява незабавно Комисията за това в съответствие със същата процедура.

3. Държавите членки предприемат всички подходящи мерки за премахване на правните и административните пречки пред правилното действие на програмата, включително, когато е възможно, мерки с цел решаване на проблеми, които създават затруднения за получаването на визи.

4. В срок до 22 март 2014 г. националният орган определя национална агенция или национални агенции. В случай че има повече от една национална агенция, държавите членки установяват подходящ механизъм за координирано управление на изпълнението на програмата на национално равнище, по-специално с цел осигуряване на съгласувано и икономически ефективно изпълнение на програмата и ефективни контакти с Комисията във връзка с това, и с цел улесняването възможното прехвърляне на финансови средства между агенциите, с което да се осигури гъвкавост и по-добро оползотворяване на средствата, разпределени на държавите членки. Без да се засягат разпоредбите на член 29, параграф 3, всяка държава членка решава как да организира взаимоотношенията между своя национален орган и своята национална агенция, включително за задачи като изготвянето на годишната работна програма на националната агенция.

Националният орган предоставя на Комисията подходяща предварителна оценка на съответствието, в уверение на това, че националната агенция спазва член 58, параграф 1, буква в), подточки v) и vi) и член 60, параграфи 1, 2 и 3 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и член 38 от Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията ([1]), както и на изискванията на Съюза по отношение на стандартите за вътрешен контрол за националните агенции и на правилата за управлението на финансовите средства по програмата, предназначени за отпускане на безвъзмездни средства.

5. Националният орган определя независим одитен орган, както е посочено в член 30.

6. Националният орган изготвя своята предварителна оценка на съответствието въз основа на резултатите от собствените си проверки и одити и/или въз основа на проверките и одитите, предприети от независимия одитен орган, посочен в член 30.

7. Когато националната агенция, определена за програмата, е агенцията, която е била определена за национална агенция за предходната програма за обучение през целия живот или програмата „Младежта в действие“, обхватът на проверките и одитите за изготвяне на предварителна оценка на съответствието може да бъде ограничен до изискванията, които са нови и специфични за програмата.

8. Националният орган извършва мониторинг и следи управлението на програмата на национално равнище. Той своевременно информира Комисията и провежда консултации с нея преди вземането на каквото и да било решение, което може да окаже значително въздействие върху управлението на програмата, по-специално във връзка със своята национална агенция.

9. Националният орган осигурява подходящо съфинансиране на операциите на своята национална агенция, за да се гарантира, че програмата се управлява при спазване на приложимите правила на Съюза.

10. В случай че Комисията отхвърли определената национална агенция въз основа на своята преценка на предварителната оценка на съответствието, националният орган гарантира, че са предприети необходимите коригиращи действия по отношение на националната агенция, за да бъде тя приведена в съответствие с минималните изисквания, определени от Комисията, или определя друг орган за национална агенция.

11. Въз основа на годишната декларация за управлението на националната агенция, независимото одитно становище по нея и анализа на Комисията на съответствието и дейността на националната агенция до 31 октомври всяка година националният орган предоставя на Комисията информация за дейностите по мониторинг и надзор по програмата.

12. Националният орган носи отговорност за правилното управление на финансовите средства на Съюза, преведени от Комисията на националната агенция под формата на безвъзмездни средства, които се отпускат в рамките на програмата.

13. При нередност, небрежност или измама, дължащи се на националната агенция, както и в случай на сериозни пропуски или незадоволителни резултати от страна на националната агенция, когато това води до претенции към нея от страна на Комисията, националният орган отговаря за възстановяването на несъбраните средства на Комисията.

14. В случаите, описани в параграф 13, националният орган може да оттегли мандата на националната агенция по своя собствена инициатива или по искане на Комисията. В случай че националният орган желае да оттегли този мандат по други основателни причини, той уведомява Комисията за оттеглянето най-малко шест месеца преди предвидената дата на приключване на мандата на националната агенция. В такъв случай националният орган и Комисията официално договарят конкретни и определени във времето преходни мерки.

15. В случай на оттегляне националният орган провежда необходимите проверки по отношение на финансовите средства на Съюза, поверени на националната агенция, чийто мандат е оттеглен, и осигурява безпрепятственото прехвърляне на тези финансови средства на новата национална агенция, както и на всички документи и управленски инструменти, необходими за управление на програмата. Националният орган предоставя на националната агенция, чийто мандат е оттеглен, финансова подкрепа, необходима, за да продължи да изпълнява договорните си задължения към бенефициерите по програмата и към Комисията до момента на прехвърляне на тези задължения на нова национална агенция.

16. По искане на Комисията националният орган определя институциите или организациите или видовете институции и организации, които да се считат за допустими за участие в конкретни действия по програмата на съответните им територии.

([1]) Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията от 29 октомври 2012 г. относно правилата за прилагане на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L 362, 31.12.2012 г., стр. 1).

Член 28

Национална агенция

1. Понятието „национална агенция“ се отнася до един или повече национални органи в съответствие с националното право и практика.

2. Националната агенция:

а) има правосубектност или е част от образувание, което има правосубектност, и се урежда от законодателството на съответната държава членка; за национална агенция не може да бъде определено министерство;

б) разполага с подходящ персонал, инфраструктура и капацитет за управление, така че да изпълнява задачите си по задоволителен начин, като осигурява ефикасно и ефективно управление на програмата и добро финансово управление на финансовите средства на Съюза;

в) разполага с оперативни и правни средства за прилагане на правилата за административното, договорното и финансовото управление, определени на равнището на Съюза;

г) предлага подходящи финансови гаранции, учредени за предпочитане от орган от публичния сектор, съответстващи на размера на финансовите средства на Съюза, които ще трябва да управлява;

д) се определя за времетраенето на програмата.

3. Националната агенция отговаря за управлението на всички етапи от жизнения цикъл на проектите по следните действия по програмата в съответствие с член 58, параграф 1, буква в), подточки v) и vi) от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и с член 44 от Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012:

а) образователна мобилност за граждани, с изключение на мобилността, организирана въз основа на съвместни или двустранни/многостранни степени, широкомащабни доброволчески проекти и Механизма за гарантиране на студентски заеми;

б) стратегически партньорства в рамките на действието за сътрудничество за иновации и обмен на добри практики;

в) управлението на дейности с ограничен мащаб в подкрепа на структурирания диалог в областта на младежта в рамките на действието за подкрепа за реформиране на политиката.

4. Чрез дерогация от параграф 3 вземането на решенията за подбор и отпускане на финансови средства за стратегическите партньорства, посочени в параграф 3, буква б), може да бъде управлявано на равнище на Съюза, ако за тази цел бъде взето решение в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 36, параграф 3, и само в конкретни случаи, когато са налице ясни основания за такава централизация.

5. Националната агенция отпуска безвъзмездни средства на бенефициерите посредством споразумение за отпускане на безвъзмездни средства или решение за отпускане на безвъзмездни средства, в съответствие с посоченото от Комисията за съответното действие по програмата.

6. Националната агенция докладва ежегодно на Комисията и на своя национален орган в съответствие с член 60, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012. Националната агенция отговаря за изпълнението на бележките, направени от Комисията след осъществения от нея анализ на годишната декларация за управлението и на независимото одитно становище по декларацията.

7. Националната агенция не може да делегира на трето лице каквато и да било възложена й задача по програмата или по изпълнението на бюджета, без предварително писмено разрешение от националния орган и Комисията. Националната агенция носи цялата отговорност за задачите, делегирани на трето лице.

8. В случай на оттегляне на мандата на национална агенция тя продължава да носи юридическа отговорност за изпълнението на договорните си задължения към бенефициерите по програмата и към Комисията до прехвърлянето на тези задължения на нова национална агенция.

9. Националната агенция отговаря за управлението и приключването на финансовите споразумения, свързани с предходните програми — програмата за обучение през целия живот и програмата „Младежта в действие“, които все още действат към момента на започване изпълнението на програмата.

Член 29

Европейска комисия

1. В срок от два месеца след получаване от националния орган на предварителната оценка на съответствието, посочена в член 27, параграф 4, Комисията приема, приема условно или отхвърля определената национална агенция. Комисията не влиза в договорни отношения с националната агенция, докато не приеме предварителната оценка на съответствието. При условно приемане Комисията може да приложи пропорционални предпазни мерки в договорните си отношения с националната агенция.

2. При приемане на предварителната оценка на съответствието на националната агенция, определена за програмата, Комисията признава официално правните отговорности по отношение на финансовите споразумения, свързани с предходните програми — програмата за обучение през целия живот и програмата „Младежта в действие“, които са все още съществуват към момента на започване изпълнението на програмата.

3. В съответствие с член 27, параграф 4 в документа, уреждащ договорните взаимоотношения между Комисията и националната агенция:

а) се установяват стандартите за вътрешен контрол за националните агенции, както и правилата за управление на финансовите средства на Съюза за отпускане на безвъзмездни средства от националните агенции;

б) се съдържа работната програма на националната агенция, в която са включени управленските задачи на националната агенция, за които се предоставя подкрепа от Съюза;

в) се посочват изискванията за докладване за националната агенция.

4. Комисията предоставя ежегодно на националната агенция следните финансови средства по програмата:

а) финансови средства за отпускане на безвъзмездни средства в съответната държава членка за действията по програмата, чието управление е поверено на националната агенция;

б) финансово участие в подкрепа на управленските задачи на програмата, изпълнявани от националната агенция. То се предоставя под формата на участие с единна ставка към оперативните разходи на националната агенция и се определя в зависимост от размера на финансовите средства на Съюза за отпускане на безвъзмездни средства, поверени на националната агенция.

5. Комисията определя изискванията за работната програма на националната агенция. Комисията не предоставя на националната агенция финансови средства, докато не одобри официално работната програма на националната агенция.

6. Въз основа на изискванията за съответствие на националните агенции, посочени в член 27, параграф 4, Комисията прави преглед на националните системи за управление и контрол, по-специално въз основа на предварителната оценка на съответствието, която ѝ е представена от националния орган, годишната декларация за управлението на националната агенция и на становището на независим одитен орган по нея, като надлежно отчита ежегодната информация, предоставена от националния орган за извършените от него дейности по мониторинг и надзор по програмата.

7. След като направи оценка на годишната декларация за управлението и на становището на независимия одитен орган по нея, Комисията изпраща своето становище и бележките си по посочените документи на националната агенция и на националния орган.

8. В случай че Комисията не може да приеме годишната декларация за управлението или независимото одитно становище по нея или в случай на незадоволително изпълнение от националната агенция на бележките на Комисията, последната може да приложи всякакви предпазни и корективни мерки, необходими за защита на финансовите интереси на Съюза, в съответствие с член 60, параграф 4 от Регламент (ЕС, Евратом) №°996/2012.

9. Комисията организира редовни срещи с мрежата от национални агенции с цел да гарантира съгласувано прилагане на програмата във всички държави по програмата.

Член 30

Независим одитен орган

1. Независимият одитен орган изготвя одитно становище относно годишната декларация за управлението, посочена в член 60, параграф 5 от Регламент (ЕС, Евратом) № 996/2012.

2. Независимият одитен орган трябва да:

а) притежава необходимата професионална компетентност за извършване на одити в публичния сектор;

б) гарантира, че при своите одити взема предвид международно признатите одитни стандарти;

в) не е в положение на конфликт на интереси по отношение на правното образувание, в чиято структура е националната агенция. По-специално, той трябва да е функционално независим по отношение на правното образувание, в чиято структура е националната агенция.

3. Независимият одитен орган предоставя на Комисията и на нейните представители, както и на Сметната палата, пълен достъп до всички документи и доклади, подкрепящи одитното становище, което той изготвя относно годишната декларация за управлението на националната агенция.

ГЛАВА IX

Система за контрол

Член 31

Принципи на системата за контрол

1. Комисията предприема подходящи мерки, за да гарантира, че когато се изпълняват дейности, финансирани съгласно настоящия регламент, финансовите интереси на Съюза са защитени чрез прилагането на мерки за предотвратяване на измами, корупция и всякакви други незаконни действия, чрез ефективни мерки за контрол, а ако се открият нередности — чрез възстановяване на недължимо платените суми, и, когато е целесъобразно, чрез ефективни, пропорционални и възпиращи санкции.

2. Комисията отговаря за надзорните проверки по отношение на действията и дейностите по програмата, които се управляват от националните агенции. Тя определя минималните изисквания за проверките, извършвани от националната агенция и от независимия одитен орган.

3. Националната агенция отговаря за първичните проверки на бенефициерите на безвъзмездни средства за действия и дейности по програмата, както е посочено в член 28, параграф 3. Тези проверки трябва да осигуряват достатъчно гаранции, че отпуснатите безвъзмездни средства са използвани по предназначение и в съответствие с приложимите правила на Съюза.

4. По отношение на финансовите средства по програмата, преведени на националните агенции, Комисията гарантира подходяща координация на своите проверки с националните органи и националните агенции въз основа на принципа на

единния одит и на анализ на риска. Настоящата разпоредба не се прилага за разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF).

Член 32

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. Комисията или нейни представители и Сметната палата имат правомощия за извършване на одити по документи и на място по отношение на всички бенефициери, изпълнители, подизпълнители и други трети лица, които са получили финансови средства от Съюза. Те могат също така да провеждат одити и проверки по отношение на националните агенции.

2. OLAF може да извършва контрол и проверки на място на икономически оператори, имащи пряко или непряко отношение към такова финансиране, в съответствие с процедурите, предвидени в Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета ([1]), с оглед да установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, накърняваща финансовите интереси на Съюза, във връзка със споразумение за отпускане на безвъзмездни средства, решение за отпускане на безвъзмездни средства или договор за финансиране от страна на Съюза.

3. Без да се засягат параграфи 1 и 2, в споразуменията за сътрудничество с трети държави и международни организации, както и споразуменията и решенията за отпускане на безвъзмездни средства и договорите, произтичащи от прилагането на настоящия регламент, на Комисията, Сметната палата и OLAF изрично се предоставят правомощия да извършват такива одити, контрол и проверки на място.

ГЛАВА X

Делегиране на правомощия и разпоредби за прилагане

Член 33

Делегиране на правомощия на Комисията

За да бъде управлението на задачите на най-подходящото равнище, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 34 за изменение на член 28, параграф 3, но само по отношение на осигуряването на допълнителни действия, които да се управляват от националните агенции.

Член 34

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при условията, предвидени в настоящия член.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 33, се предоставя на Комисията за целия срок на програмата.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 33 може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 33, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 35

Изпълнение на програмата

С цел изпълнението на програмата Комисията приема чрез актове за изпълнение годишни работни програми в съответствие с процедурата за разглеждане, посочена в член 36, параграф 3. Всяка годишна работна програма гарантира, че общите и специфичните цели, определени в членове 4, 5, 11 и 16, се изпълняват ежегодно по последователен начин и очертава очакваните резултати, метода на изпълнение и общия размер на разходите. В годишните работни програми се съдържа също така описание на действията, които ще се финансират, информация за разпределената за всяко действие сума и за разпределението на финансовите средства между държавите членки за дейности, управлявани чрез националните агенции, както и примерен график за тяхното изпълнение. При отпуснати безвъзмездни средства в тях се включват максималният процент на съфинансиране, който е съобразен с особеностите на целевите групи, и по-специално техния капацитет за съфинансиране и възможностите за привличане на финансиране от трети лица. По-специално, за действия, насочени към организации с ограничени финансови възможности, процентът на съфинансиране се определя най-малко на 50 %.

Член 36

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕО) № 182/2011.

2. Комитетът може да заседава в специални състави, за да разглежда секторни въпроси. Когато е целесъобразно, в съответствие с неговия процедурен правилник и в специални случаи, на заседанията му могат да бъдат поканени да участват като наблюдатели външни експерти, включително представители на социалните партньори.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

([1]) Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията, за защитата на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

ГЛАВА XI

Заключителни разпоредби

Член 37

Отмяна и преходни разпоредби

1. Решения № 1719/2006/ЕО, № 1720/2006/ЕО и № 1298/2008/ЕО се отменят, считано от 1 януари 2014 г.

2. Действията, започнати до 31 декември 2013 г., включително въз основа на решения № 1719/2006/ЕО, № 1720/2006/ЕО и № 1298/2008/ЕО, се управляват, когато е приложимо, в съответствие с разпоредбите на настоящия регламент.

3. Държавите членки гарантират на национално равнище безпрепятствения преход между действията, провеждани в рамките на предходните програми в областта на ученето през целия живот, младежта и международното сътрудничество във висшето образование, и действията, които се изпълняват по програмата.

Член 38

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2014 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на 11 декември 2013 година

За Европейския парламент	*Председател*
Председател	*За Съвета*
M. SCHULZ	V. LEŠKEVIČIUS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ОЦЕНКА НА ПРОГРАМАТА

Програмата ще бъде следена отблизо въз основа на набор от показатели, предназначени за измерване на това до каква степен са били постигнати общите и специфичните цели на програмата и с цел намаляване на административната тежест и разходите. За целта ще бъдат събирани данни по отношение на следния набор от ключови показатели.

„Европа 2020“Водеща цел в областта на образованието	Процентът на 18—24-годишните със завършен само долен курс на средно образование и които не са в процес на образование или обучение
	Процентът на 30—34-годишните, които са завършили висше образование или равностойно на висшето образование
Критерии за мобилност в съответствие със заключенията на Съвета относно критерия за образователна мобилност	Процентът на завършилите висше образование, които са имали период на свързано с висшето образование учене или обучение (включително стажове) в чужбина
	Процентът на 18–34-годишните с първоначално професионално образование и квалификация, които са имали първоначално професионално образование и учене, свързано с обучението или период на обучение (включително стажове) в чужбина
Количествени (общи)	Броят на служителите, подкрепяни от програмата, по държави и по сектори
	Броят на участниците със специални потребности или с по-малко възможности
	Броят и вида на организациите и проектите, по държави и по действия
Образование и обучение	Броят на учениците, студентите или стажантите, участващи в програмата, по държави, сектори, действия и пол
	Броят на студентите, получаващи подкрепа за учене в държава партньор, както и броят на студентите от държава партньор, отиващи да учат в държава по програмата
	Броят на висшите учебни институции от държави партньори, участващи в дейности по мобилност и сътрудничество
	Броят на ползващите „Euroguidance“
	Процентът на участниците, които са получили свидетелство, диплома или друг вид официално признание за своето участие в програмата
	Процентът на участниците, заявили, че са повишили ключовите си компетентности
	Процентът на участниците в дългосрочна мобилност, заявили, че са подобрили своите езикови умения
„Жан Моне“	Броят на студентите, преминали обучение в рамките на дейностите по инициативата „Жан Моне“
Младеж	Броят на младите хора, участващи в дейности по мобилност, подкрепяни от програмата, по държави, действия и пол
	Броят на младежките организации както от държавите по програмата, така и от държави партньори, участващи в дейности по международна мобилност и сътрудничество;
	Броят на ползващите мрежата „Eurodesk“
	Процентът на участниците, които са получили свидетелство, например „Youthpass“, диплома или друг вид официално признание за своето участие в програмата

	Процентът на участниците, заявили, че са повишили ключовите си компетентности
	Процентът на участниците в доброволчески дейности, заявили, че са подобрили своите езикови умения
Спорт	Членска маса на спортните организации, кандидатстващи или участващи в програмата, по държави
	Процентът на участниците, които са използвали резултатите от трансграничните проекти, за да: а) се борят със заплахите за спорта; б) подобрят управлението и двойната кариера; в) засилят социалното приобщаване, равните възможности и процентът на участие

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ТЕХНИЧЕСКА ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО МЕХАНИЗМА ЗА ГАРАНТИРАНЕ НА СТУДЕНТСКИ ЗАЕМИ

1. Подбор на финансови посредници

След покана за изразяване на интерес финансовите посредници се подбират в съответствие с най-добрите пазарни практики, като се взема предвид, наред с другото,:

а) размерът на финансирането, което ще се предостави на студентите;

б) възможно най-благоприятните условия, предлагани на студенти, при спазване на минималните стандарти за отпускане на заеми, определени в параграф 2;

в) достъпът до финансиране от всички лица, пребиваващи в държавите по програмата, посочени в член 24, параграф 1;

г) мерки за предотвратяване на измамите, както и

д) съблюдаване на Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [1].

2. Защита за заемополучателя

Следните предпазни клаузи са минималните условия, които трябва да бъдат предложени от финансовите посредници, които желаят да предоставят студентски заеми, гарантирани от Механизма за гарантиране на студентски заеми:

а) не се изисква обезпечение или гаранция от родителите за заема;

б) заемите се отпускат без дискриминация;

в) като част от процедурата за оценка финансовият посредник проучва риска от свръхзадлъжнялост за студента, въз основа на равнищата на натрупани дългове и всяко съдебно решение за неплатен дълг; както и

г) изплащането на заемите е основано на хибриден модел, който съчетава стандартизираните плащания от типа на ипотечните кредити със социални предпазни клаузи, и по-специално:

i) значително по-нисък лихвен процент в сравнение с пазарните стойности;

ii) първоначален гратисен период преди започването на изплащането, който продължава най-малко 12 месеца след приключване на учебната програма, или, когато националното право не предвижда такова отсрочване, клауза за извършването на символични плащания през този 12-месечен период;

iii) клауза за „спиране на изплащането” за отсрочване на изплащането за срок от най-малко 12 месеца за целия срок на заема, която може да бъде задействана по искане на завършилия или, когато националното право не предвижда такива отсрочки, клауза за извършването на символични плащания през този 12-месечен период;

iv) възможност за отсрочване на плащането на лихвата през периода на обучение;

v) застраховка живот или инвалидност; както и

vi) липса на санкции за предсрочно цялостно или частично изплащане.

Финансовите посредници могат да предлагат погасителен план в зависимост от бъдещите доходи, както и по-добри условия като по-дълъг период на „спиране на изплащането” или по-късен падеж, за да се вземат предвид конкретните потребности на завършилите, както и на тези, които впоследствие започват докторантура, както и за да се предостави повече време на завършилите да си намерят работа. Осигуряването на такива подобрени условия се взема предвид в процедурата по подбор на финансови посредници.

3. Мониторинг и оценка

Механизмът за гарантиране на студентски заеми подлежи на мониторинг и оценка съгласно член 21 от настоящия регламент и въз основа на член 140, параграф 8 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

[1] Директива 2008/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2008 г. относно договорите за потребителски кредити и за отмяна на Директива 87/102/ЕИО на Съвета (ОВ L 133, 22.5.2008 г., стр. 66).

Като част от този процес Комисията докладва за последиците от прилагането на Механизма за гарантиране на студентски заеми за бенефициерите и за системите на висше образование. Докладът на Комисията включва, наред с другото, данни и предложения за мерки за решаване на всички въпроси, които будят загриженост по отношение на:

а) броя на студентите, които са получили заеми с подкрепата на Механизма за гарантиране на студентски заеми, включително данни относно броя на завършилите;

б) размера на кредитирането от финансови посредници;

в) равнището на лихвените проценти;

г) равнищата на неизплатения дълг и на неизпълнение, включително всякакви мерки, предприети от финансовите посредници срещу лицата, които не обслужват своите заеми;

д) мерките за предотвратяване на измами, взети от финансовите посредници;

е) профила на подкрепяните студенти, включително техния социално-икономически профил, изучаван предмет, държава на произход и приемаща държава, в съответствие с националното законодателство за защита на личните данни;

ж) географски баланс на усвояването; както и

з) географско покритие на финансовите посредници.

Независимо от правомощията, предоставени на Европейския парламент и на Съвета съгласно член 140, параграф 9 от Регламент (ЕС, Евратом) №966/2012, Комисията обмисля предлагането на целесъобразни регулаторни промени, включително законодателни промени, ако предвиденото приемане от пазара или участието на финансовите посредници не са задоволителни.

4. Бюджет

Разпределените бюджетни средства покриват всички разходи по Механизма за гарантиране на студентски заеми, включително задълженията за плащане към участващите финансови посредници, които се използват за частичните гаранции и таксите за управление за ЕИФ.

Бюджетът, отпуснат за Механизма за гарантиране на студентски заеми, както е посочен в член 18, параграф 2, буква в), съставлява не повече от 3,5 % от общия бюджет за програмата.

5. Видимост и повишаване на осведомеността

Всеки участващ финансов посредник допринася за популяризирането на Механизма за гарантиране на студентски заеми като предоставя информация на бъдещите студенти. За целта Комисията, наред с другото, предоставя на националните агенции в държавите по програмата необходимата информация, за да им даде възможност да действат като информационни центрове за Механизма за гарантиране на студентски заеми.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1289/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 11 декември 2013 година

за изменение на Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета за определяне на третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници на държавите членки, както и тези, чиито граждани са освободени от това изискване

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 77, параграф 2, буква а) от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([1]),

като имат предвид, че:

(1) Механизмът за реципрочност, който трябва да се приложи, ако трета страна, включена в приложение II към Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета ([2]), прилага изискване за виза за гражданите на поне една държава членка, е необходимо да се адаптира с оглед на влизането в сила на Договора от Лисабон и в съответствие с практиката на Съда на Европейския съюз в областта на вторичните правни основания. Освен това е необходимо този механизъм да се адаптира, така че да предвижда отговор на Съюза като акт на солидарност, ако трета страна, включена в приложение II към Регламент (ЕО) № 539/2001, прилага изискване за виза за гражданите на поне една държава членка.

(2) При получаване на нотификация от държава членка, че дадена трета страна, включена в приложение II към Регламент (ЕО) № 539/2001, прилага изисквания за виза за гражданите на тази държава членка, всички държави членки следва да реагират колективно, като по този начин изразят реакцията на Съюза в ситуация, която засяга Съюза като цяло и подлага неговите граждани на различно третиране.

(3) Пълната визова реципрочност е цел, която Съюзът следва да преследва активно в своите отношения с трети страни, като по този начин допринася за подобряване на авторитета и последователността на външната политика на Съюза.

(4) С настоящия регламент следва да бъде въведен механизъм за временно суспендиране на освобождаването от изискването за виза за трета страна, включена в списъка в приложение II към Регламент (ЕО) № 539/2001, („механизъм за суспендиране“) при извънредна ситуация, изискваща спешна реакция за преодоляване на трудностите, които изпитва поне една държава членка, и като се вземе предвид цялостното отражение на извънредната ситуация върху Съюза като цяло.

(5) За целите на механизма за суспендиране съществено и внезапно нарастване означава нарастване, което надвишава прага от 50 %. Може да означава и по-малко нарастване, в случай че Комисията счете, че то е приложимо за конкретния случай, за който засегнатата държава членка е изпратила нотификация.

(6) За целите на механизма за суспендиране нисък процент на признаване означава процент на признаване на молбите за убежище около 3 или 4 %. Може да означава и по-висок процент на признаване, в случай че Комисията счете, че това е приложимо за конкретния случай, за който засегнатата държава членка е изпратила нотификация.

(7) Необходимо е да се избегне и да се предотврати всяка злоупотреба, която произтича от освобождаването от изискването за виза за краткосрочно пребиваване на граждани на трета страна, когато те представляват заплаха за обществения ред (ordre public) и вътрешната сигурност на засегнатата държава членка.

(8) С настоящия регламент следва да се предостави правно основание за изискването за виза или за освобождаването от това изискване по отношение на притежателите на документи за пътуване, издадени от определени образувания, признати от засегнатата държава членка за субекти на международното право, които не са междуправителствени международни организации.

(9) Тъй като правилата, приложими по отношение на бежанците и лицата без гражданство, въведени с Регламент (ЕО) № 1932/2006 на Съвета ([3]), не се прилагат по отношение на такива лица, когато те пребивават в Обединеното кралство или в Ирландия, е необходимо да се изясни положението във връзка с изискването за виза за определени бежанци и лица без гражданство, пребиваващи в Обединеното кралство или в Ирландия. С настоящия регламент следва да се даде свобода на държавите членки да вземат решения относно освобождаването от изискването за виза за тази категория лица в съответствие със своите международни задължения. Държавите членки следва да съобщават тези решения на Комисията.

([1]) Позиция на Европейския парламент от 12 септември 2013 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 5 декември 2013 г.

([2]) Регламент (ЕО) № 539/2001 на Съвета от 15 март 2001 г. за определяне на третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници на държавите членки, както и тези, чиито граждани са освободени от това изискване (ОВ L 81, 21.3.2001 г., стр. 1).

([3]) Регламент (ЕО) № 1932/2006 на Съвета от 21 декември 2006 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 539/2001 за определяне на третите страни, чиито граждани трябва да притежават виза, когато преминават външните граници на държавите членки, както и тези, чиито граждани са освободени от това изискване (ОВ L 405, 30.12.2006 г., стр. 23).

(10) Регламент (ЕО) № 539/2001 следва да не засяга прилагането на международни споразумения, сключени от Европейската общност преди влизането в сила на този регламент, които предполагат необходимостта от дерогация от общите визови правила, като се взема предвид съдебната практика на Съда на Европейския съюз.

(11) За да се осигури адекватното участие на Европейския парламент и на Съвета във втория етап от прилагането на механизма за реципрочност и предвид особено чувствителния политически характер на суспендирането на освобождаването от изискването за виза за всички граждани на трета страна, включена в списъка в приложение II към Регламент (ЕО) № 539/2001, както и хоризонталните последици за държавите членки, асоциираните към Шенген държави и самия Съюз, по-специално за външните им отношения и за цялостното функциониране на Шенгенското пространство, на Комисията се предоставя правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка с определени елементи на механизма за реципрочност. Предоставянето на такова правомощие на Комисията отчита необходимостта от политическо обсъждане на визовата политика на Съюза в Шенгенското пространство. Това отразява и нуждата от гарантиране на адекватно ниво на прозрачност и правна сигурност при прилагането на механизма за реципрочност спрямо всички граждани на съответната трета страна, по-специално чрез съответното временно изменение на приложение II към Регламент (ЕО) № 539/2001. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

(12) За да се осигури ефективното прилагане на механизма за суспендиране и на някои разпоредби на механизма за реципрочност, и по-конкретно за да се позволи всички имащи отношение фактори и възможните последици от прилагането на тези механизми да бъдат отчетени по подходящ начин, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия във връзка с определянето на категориите граждани на съответната трета страна, които следва да подлежат на временно суспендиране на освобождаването от изискването за виза в рамките на механизма за реципрочност и на съответната продължителност на това суспендиране, както и правомощия да прилага механизма за суспендиране. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета [1]. За приемането на такива актове за изпълнение следва да бъде използвана процедурата по разглеждане.

(13) По отношение на Исландия и Норвегия настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението, сключено от Съвета на Европейския съюз, от една страна, и Република Исландия и Кралство Норвегия, от друга страна, за асоциирането на последните в процеса на изпълнение, прилагане и развитие на достиженията на правото от Шенген [2], които попадат в областта, посочена в член 1, буква Б от Решение 1999/437/ЕО на Съвета [3].

(14) По отношение на Швейцария настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген [4], които попадат в областта, посочена в член 1, буква Б от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2008/146/ЕО на Съвета [5].

(15) По отношение на Лихтенщайн настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген по смисъла на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген [6], които попадат в областта, посочена в член 1, буква Б от Решение 1999/437/ЕО, във връзка с член 3 от Решение 2011/350/ЕС на Съвета [7].

(16) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Обединеното кралство не участва в съответствие с Решение 2000/365/ЕО на Съвета [8]. Следователно Обединеното кралство не участва в неговото приемане и не е обвързано от него, нито от неговото прилагане.

---

[1] Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

[2] ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 36

[3] Решение 1999/437/ЕО на Съвета от 17 май 1999 г. относно определени условия по прилагането на Споразумението между Европейския съюз и Република Исландия и Кралство Норвегия за асоцииране на тези две държави при изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 176, 10.7.1999 г., стр. 31).

[4] ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 52.

[5] Решение 2008/146/ЕО на Съвета от 28 януари 2008 г. за сключване от името на Европейската общност на Споразумение между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария за асоцииране на Конфедерация Швейцария към въвеждането, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген (ОВ L 53, 27.2.2008 г., стр. 1).

[6] ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 21.

[7] Решение 2011/350/ЕС на Съвета от 7 март 2011 г. за сключване от името на Европейския съюз на Протокола между Европейския съюз, Европейската общност, Конфедерация Швейцария и Княжество Лихтенщайн относно присъединяването на Княжество Лихтенщайн към Споразумението между Европейския съюз, Европейската общност и Конфедерация Швейцария относно асоциирането на Конфедерация Швейцария към изпълнението, прилагането и развитието на достиженията на правото от Шенген, по отношение на премахването на проверките по вътрешните граници и движението на хора (ОВ L 160, 18.6.2011 г., стр. 19).

[8] Решение 2000/365/ЕО на Съвета от 29 май 2000 г. относно искането на Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 131, 1.6.2000 г., стр. 43).

(17) Настоящият регламент представлява развитие на разпоредбите на достиженията на правото от Шенген, в които Ирландия не участва, в съответствие с Решение 2002/192/ЕО на Съвета [1]. Следователно Ирландия не участва в неговото приемане и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

(18) Следователно Регламент (ЕО) № 539/2001 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕО) № 539/2001 се изменя, както следва:

1) Член 1 се изменя, както следва:

а) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Ако трета страна, включена в списъка в приложение II, прилага изискване за виза за граждани на поне една държава членка, се прилагат следните разпоредби:

а) в срок от 30 дни от въвеждането на изискване за виза от третата страна или в случаите, когато се запазва изискването за виза, съществуващо към 9 януари 2014 г., в срок от 30 дни от тази дата, засегнатата държава членка нотифицира писмено Европейския парламент, Съвета и Комисията за това.

Тази нотификация:

i) посочва датата на въвеждане на изискването за виза, както и видовете документи за пътуване и визи, за които то се отнася;

ii) съдържа подробно обяснение на предварителните мерки, които засегнатата държава членка е предприела с оглед на осигуряването на безвизов режим на пътуване с въпросната трета страна, както и цялата информация по въпроса.

Информацията относно тази нотификация се публикува незабавно от Комисията в *Официален вестник на Европейския съюз,* като се посочват датата на въвеждане на изискването за виза и видовете документи за пътуване и визи, за които то се отнася.

Ако третата страна вземе решение за отмяна на изискването за виза преди изтичането на срока по първа алинея от настоящата буква, нотификацията не се прави или се оттегля, а информацията не се публикува;

б) Непосредствено след публикуването, посочено в буква а), трета алинея и консултирайки се със засегнатата държава членка, Комисията предприема мерки съвместно с органите на въпросната трета страна, по-конкретно в политическата, икономическата и търговската област, за възстановяване или въвеждане на безвизов режим на пътуване и информира незабавно Европейския парламент и Съвета относно тези мерки;

в) ако в срок от 90 дни от публикуването, посочено в буква а), трета алинея и независимо от всички мерки, предприети съгласно буква б), третата страна не е отменила изискването за виза, засегнатата държава членка може да поиска от Комисията да суспендира освобождаването от изискване за виза за определени категории граждани на тази трета страна. Когато дадена държава членка отправя такова искане, тя информира Европейския парламент и Съвета за него;

г) когато обмисля предприемане на по-нататъшни стъпки в съответствие с букви д), е) или з), Комисията взема под внимание резултата от мерките, предприети от засегнатата държава членка с цел осигуряване на безвизов режим на пътуване с въпросната трета страна, мерките, предприети съгласно буква б) и последиците от суспендирането на освобождаването от изискване за виза за външните отношения на Съюза и неговите държави членки с въпросната трета страна;

д) ако въпросната трета страна не е отменила изискването за виза, най-късно шест месеца от деня на публикуването, посочено в буква а),трета алинея, и впоследствие на интервали, не по-дълги от шест месеца, като общият период не може да надхвърля датата, на която посоченият в буква е) делегиран акт поражда действие или на която по него е повдигнато възражение, Комисията:

i) приема, по искане на засегнатата държава членка или по своя инициатива, акт за изпълнение, с който суспендира временно освобождаването от изискване за виза за някои категории граждани на съответната трета страна за период до шест месеца. В този акт за изпълнение се определя дата в рамките на 90 дни от влизането му в сила, на която суспендирането на освобождаването от изискване за виза поражда действие, като се вземат предвид наличните ресурси в консулствата на държавите членки. При приемането на последващи актове за изпълнение Комисията може да удължи периода на това суспендиране с допълнителни периоди до шест месеца и може да измени категориите граждани на въпросната трета страна, за които се суспендира освобождаването от изискването за виза.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 4а, параграф 2. Без да се засяга прилагането на член 4, през периодите на суспендиране от всички категории граждани на третата страна,

[1] Решение 2002/192/ЕО на Съвета от 28 февруари 2002 г. относно искането на Ирландия да участва в някои разпоредби от достиженията на правото от Шенген (ОВ L 64, 7.3.2002 г., стр. 20).

посочени в акта за изпълнение, се изисква да притежават виза при преминаването на външните граници на държавите членки; или

ii) представя на комитета, посочен в член 4а, параграф 1, доклад с оценка на положението, който посочва основанията за решението ѝ да не суспендира освобождаването от изискването за виза, и уведомява Европейския парламент и Съвета за това.

В доклада се отчитат всички имащи отношение фактори, като тези, посочени в буква г). Европейският парламент и Съветът могат да проведат политическа дискусия въз основа на този доклад;

е) ако в срок от 24 месеца от публикуването, посочено в буква а), трета алинея, въпросната трета страна не е отменила изискването за виза, Комисията приема делегиран акт в съответствие с член 4б, с който временно суспендира прилагането на приложение II за период от 12 месеца за гражданите на тази трета страна. В делегирания акт се определя дата, в срок от 90 дни от влизането му в сила, от която суспендирането на прилагането на приложение II поражда действие, като се вземат предвид наличните ресурси в консулствата на държавите членки, и приложение II се изменя по съответния начин. Това изменение се прави, като до името на въпросната трета страна се вмъква бележка под линия, в която се отбелязва, че освобождаването от изискването за виза се суспендира за тази трета страна и се посочва периодът на това суспендиране.

От датата, на която суспендирането на прилагането на приложение II за граждани на въпросната трета страна поражда действие или на която е повдигнато възражение по делегирания акт в съответствие с член 4б, параграф 5, престават да действа актът за изпълнение, приет съгласно буква д) по отношение на въпросната трета страна.

Когато Комисията представи законодателно предложение, както е посочено в буква з), срокът на суспендиране, посочен в първа алинея на настоящата буква, се удължава с още шест месеца. Бележката под линия, посочена в тази алинея, се изменя съответно.

Без да се засяга прилагането на член·4, през периодите на това суспендиране от гражданите на третата страна, които са засегнати от делегирания акт, се изисква да притежават виза при преминаването на външните граници на държавите членки;

ж) всяка последваща нотификация, направена от друга държава членка в съответствие с буква а) относно същата трета страна през периода на прилагане на мерките, приети съгласно букви д) или е) спрямо тази трета страна, се интегрират в текущите процедури без удължаване на крайните срокове или на периодите на прилагане на тези мерки, посочени в тези букви;

з) ако в срок от шест месеца от влизането в сила на делегирания акт по буква е) въпросната трета страна не е отменила изискването за виза, Комисията може да представи законодателно предложение за изменение на настоящия регламент с оглед на прехвърлянето на третата страна от приложение II в приложение I;

и) процедурите, посочени в букви д), е) и з), не засягат правото на Комисията да представи по всяко време законодателно предложение за изменение на настоящия регламент с оглед на прехвърлянето на третата страна от приложение II в приложение I;

й) ако въпросната трета страна премахне задължението за виза, засегнатата държава членка незабавно нотифицира за това Европейския парламент, Съвета и Комисията. Нотификацията се публикува незабавно от Комисията в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Действието на всеки акт за изпълнение или делегиран акт, приет по силата на букви д), или е), по отношение на въпросната трета страна, изтича седем дни след публикуването, посочено в първа алинея на настоящата буква. Когато въпросната трета страна е въвела изискване за виза за гражданите на две или повече държави членки, срокът на действие на акта за изпълнение или на делегирания акт относно тази трета страна изтича седем дни след публикуването на нотификацията относно последната засегната държава членка спрямо чиито граждани е било прилагано изискване за виза от тази трета страна. Бележката под линия, посочена в буква е), първа алинея, се заличава след изтичането на срока на действие на съответния делегиран акт. Информацията за изтичането на срока на действие се публикува незабавно от Комисията в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Когато въпросната трета страна отмени изискването за виза без засегнатата държава членка да я е уведомила в съответствие с първа алинея от настоящата буква, по своя инициатива Комисията пристъпва незабавно към публикуването, посочено в същата алинея, като се прилага втора алинея от настоящата буква.“;

(б) параграф 5 се заличава.

2) Вмъкват се следните членове:

„*Член 1а*

1. Чрез дерогация от член 1, параграф 2, освобождаването от изискването за виза за гражданите на трета страна, включена в списъка в приложение II, се суспендира временно в спешни ситуации като последна мярка в съответствие с настоящия член.

2. Държава членка може да нотифицира Комисията, ако се сблъсква в рамките на период от шест месеца, в сравнение със същия период през предходната година или спрямо последните шест месеца, предхождащи прилагането на освобождаването от изискването за виза за гражданите на трета страна, включена в списъка в приложение II, с едно или повече от следните обстоятелства, водещи до спешна ситуация, с която тя не може да се справи сама, а именно съществено и внезапно нарастване на броя на:

а) гражданите на тази трета страна, за които е установено, че пребиват на територията на държавата членка, без да имат право;

б) на броя на молбите за предоставяне на убежище от граждани на тази трета страна, за която процентът на признаване е нисък, когато такова нарастване довежда до конкретен натиск върху системата за предоставяне на убежище;

в) отхвърлените молби за обратно приемане, подадени от държавата членка до тази трета страна относно граждани на последната.

Сравнението с шестмесечния период, предхождащ прилагането на освобождаването от изискване за виза, посочено в първа алинея, се прилага само за период от седем години, считано от датата на прилагане на освобождаването от изискване за виза за гражданите на тази трета страна.

Нотификацията, посочена в първа алинея, съдържа причините, на които се основава и включва подходяща информация и статистически данни, както и подробно обяснение за предварителните мерки, които съответната държава членка е предприела за разрешаване на ситуацията. Комисията незабавно информира Европейския парламент и Съвета за получаването на такава нотификация.

3. Комисията разглежда всяка нотификация, направена съгласно параграф 2, като взема предвид:

а) дали са налице някои от ситуациите, посочени в параграф 2;

б) броя на държавите членки, засегнати от някоя от посочените в параграф 2 ситуации;

в) цялостното въздействие на нарастването, посочено в параграф 2, върху миграционната обстановка в Съюза, за която свидетелстват предоставените от държавите членки данни;

г) докладите на Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите–членки на Европейския съюз, на Европейската служба за подкрепа в областта на убежището или на Европейската полицейска служба (Европол), ако обстоятелствата го изискват в конкретния нотифициран случай;

д) въпроса за обществения ред и вътрешната сигурност като цяло, след консултации със засегнатата държава членка.

Комисията уведомява Европейския парламент и Съвета за резултатите от проучването си.

4. Когато въз основа на проучването, посочено в параграф 3 и като взема под внимание последиците от суспендирането на освобождаването от изискване за виза за външните отношения на Съюза и неговите държави членки с въпросната трета страна и като работи в тясно сътрудничество с тази трета страна с цел намирането на алтернативни решения в дългосрочен план, Комисията реши, че е необходимо да се предприемат действия, в рамките на три месеца от получаване на нотификацията по параграф 2, тя приема акт за изпълнение, с който временно суспендира освобождаването от изискването за виза за гражданите на съответната трета страна за период от шест месеца. Актът за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 4а, параграф 2. В акта за изпълнение се определя датата, от която суспендирането на освобождаването от изискване за виза трябва да породи действие.

Без да засяга прилагането на член 4, през периодите на това суспендиране граждани на трета страна, засегнати от акта за изпълнение, се изисква да притежават виза при преминаването на външните граници на държавите членки.

5. Преди да изтече срокът на действие на акта за изпълнение, приет съгласно параграф 4, Комисията в сътрудничество със засегнатата държава членка представя доклад на Европейския парламент и на Съвета. Към този доклад може да бъде приложено законодателно предложение за изменение на настоящия регламент с цел прехвърляне на въпросната трета страна от приложение II в приложение I.

6. Когато Комисията е представила законодателно предложение съгласно параграф 5, тя може да продължи срока на действие на акта за изпълнение, приет съгласно параграф 4, за срок не по-дълъг от 12 месеца. Решението за продължаване на срока на действие на решението за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 4а, параграф 2.

Член 1б

До 10 януари 2018 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка на ефективността на механизма за реципрочност, уреден в член 1, параграф 4 и механизма за суспендиране, уреден в член 1а, като при необходимост представя и законодателно предложение за изменение на настоящия регламент. Европейският парламент и Съветът се произнасят по предложението посредством обикновената законодателна процедура.“;

(3) Член 4 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следния текст:

„1. Държава членка може да допусне изключения от изискването за виза по член 1, параграф 1, или изключения от освобождаването от изискване за виза по член 1, параграф 2, когато се отнася до:

а) притежателите на дипломатически паспорти, служебни паспорти или специални паспорти;

б) членовете на граждански въздушни и морски екипажи при изпълнение на задълженията им;

в) членовете на граждански морски екипажи, които притежават документ за самоличност на морско лице, издаден в съответствие с конвенциите на Международната организация на труда № 108 от 13 май 1958 г. или № 185 от 16 юни 2003 г. или с Конвенцията за улесняване на международното морско корабоплаване на Международната морска организация от 9 април 1965 г. при слизане на брега;

г) членовете на екипажи и членовете на спешни или спасителни мисии в случай на бедствие или авария;

д) гражданския екипаж на кораби, които плават в международни вътрешни води;

е) притежателите на документи за пътуване, издадени от междуправителствени международни организации, в които членува поне една държава членка, или от други образувания, признати от съответната държава членка като субекти на международното право, на служители на тези организации или образувания.“;

б) в параграф 2 се добавя следната буква:

„г) без да се засягат задълженията по силата на Европейското споразумение за премахване на визите за бежанци, подписано в Страсбург на 20 април 1959 г., лица с признат статут на бежанци и лица без гражданство и други лица, които не са граждани на нито една страна, пребиваващи в Обединеното кралство или в Ирландия и притежаващи документ за пътуване, издаден от Обединеното кралство или от Ирландия и признат от съответната държава членка.“;

(4) Вмъкват се следните членове:

„*Член 4а*

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета (*).

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

3. Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 4б

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 1, параграф 4, буква е) се предоставя на Комисията за срок от пет години, считано от 9 януари 2014 г. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди края на петгодишния период. Делегирането на правомощия се продължава с мълчаливо съгласие за срокове със същата продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 1, параграф 4, буква е), може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 1, параграф 4, буква е), влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от четири месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета, или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

(*) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).“.

Член 2

Член 1а от Регламент (ЕО) № 539/2001, както е изменен с настоящия регламент, и по-специално разпоредбите на параграф 2, втора алинея, се прилагат и спрямо трети страни, по отношение на чиито граждани освобождаването от изискването за виза е въведено преди 9 януари 2014 г.

Член 3

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко в държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Страсбург на 11 декември 2013 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
M. SCHULZ	V. LEŠKEVIČIUS

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1290/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 11 декември 2013 година

за определяне на правилата за участие и разпространение на резултатите в „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.)“ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1906/2006

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 173, 183 и член 188, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта за законодателен акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Сметната палата ([1]),

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([2]),

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([3]),

като имат предвид, че:

(1) Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“ (2014—2020 г.) („Хоризонт 2020“) е създадена с Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([4]). Посоченият регламент следва да бъде допълнен с правила за участие в непреки дейности, предприети по „Хоризонт 2020“ и за използване и разпространение на резултатите от тези дейности.

(2) „Хоризонт 2020“ следва да се прилага така, че да допринесе пряко за заемане на водещи позиции в промишлеността, за растежа и заетостта, както и за благоденствието на гражданите в Европа, и да отразява стратегическото виждане, залегнало в съобщението на Комисията от 6 октомври 2010 г., озаглавено „Водеща инициатива на стратегията „Европа 2020“ Съюз за иновации“, в което Комисията се задължава коренно да опрости достъпа на участниците.

(3) „Хоризонт 2020“ следва да подпомага постигането и функционирането на Европейско научноизследователско пространство, в което изследователите, научните знания и технологиите се движат свободно, чрез укрепване на сътрудничеството както между Съюза и държавите-членки, така и сред държавите-членки, по-специално чрез прилагане на съгласуван набор от правила.

(4) Правилата за участие, използване и разпространение по „Хоризонт 2020“, установени в настоящия регламент ("правилата") следва да отразяват адекватно препоръките на Европейския парламент, обобщени в неговата резолюция от 11 ноември 2010г. относно опростяването на изпълнението на рамковите програми за научни изследвания ([5]), и на Съвета относно опростяването на административните и финансовите изисквания на рамковите програми за научни изследвания. Правилата следва да придадат последователност на мерките за опростяване, които вече са въведени по силата на Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([6]).Те следва да бъдат съобразени с препоръките от окончателния доклад на експертната група, озаглавен „Междинна оценка на Седмата рамкова програма“ от 12 ноември 2010 г., както и следва да доведат до по-нататъшен напредък в облекчаването на административната тежест за участниците и в намаляването на сложността на финансовите разпоредби с цел улесняване на участието и снижаване на финансовите грешки. В правилата следва също така да се отразят тревогите и препоръките на научноизследователската общност, произтичащи от дебата, предизвикан от съобщението на Комисията от 29 април 2010 г., озаглавено „Опростяване на изпълнението на рамковите програми за научни изследвания“и последвалата го Зелена книга от 9 февруари 2011 г., озаглавена „От предизвикателства към възможности — изграждане на обща стратегическа рамка за финансиране от ЕС на научните изследвания и иновациите“.

(5) Междинната оценка на „Хоризонт 2020“ следва да включва оценка на новия модел на финансиране, включително въздействието му върху равнищата на финансиране, участието и привлекателността на "Хоризонт 2020".

(6) Комисията или съответният орган за финансиране следва да гарантира, че насоките и информацията са достъпни за всички потенциални участници към момента на публикуване на поканата за представяне на предложения.

([1]) ОВ C 318, 20.10.2012 г., стр. 1.
([2]) ОВ C 181, 21.6.2012 г., стр. 111.
([3]) Позиция на Европейския парламент от 21 ноември 2013 г. (все още непубликувана в Официален вестник)
([4]) Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 ноември 2013 г. установяващ Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“ (2014—2020 г.) и за отмяна на Решение № 1982/2006/ЕО (Виж страница 104 от настоящия брой на Официален вестник).

([5]) ОВ C 74E, 13.3.2012, стр. 34.
([6]) Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.) (ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1).

(7) За да се осигури съгласуваност с другите програми за финансиране от Съюза, „Хоризонт 2020“ следва да се прилага в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета [1], и делегирания регламент на Комисията (ЕС) 1268/2012 [2], като надлежно се отчита специфичният характер на научноизследователските и иновационните дейности.

(8) Необходимо е да се гарантира комплексен подход чрез обединяване на дейностите, извършвани въз основа на действащата Седма рамкова програма за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.), приета с Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, на Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации, създадена с Решение № 1639/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [3] и от Европейския институт за иновации и технологии („ЕИТ“), създаден с Регламент (ЕО) № 294/2008 на Европейския парламент и на Съвета [4], с което да се улесни участието, да се създаде по-съгласуван набор от инструменти и да се повиши научното и икономическото въздействие, като същевременно се избегнат дублирането и разпокъсването. За осигуряването на цялостна рамка, улесняваща участието в програми, които се подпомагат финансово от Съюза чрез бюджета на „Хоризонт 2020“, включително в програми, ръководени от ЕИТ, смесени предприятия или всякакви други структури, създадени по силата на член 187 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и в програми, осъществявани от държавите-членки съгласно член 185 от ДФЕС, следва да се прилагат общи правила.

Същевременно следва да се гарантира гъвкавост при приемането на конкретни правила, когато това е оправдано поради специфичните нужди на съответните дейности. За да се вземат предвид специфичните оперативни нужди, установени в рамките на съответния основен акт на органите, създадени по член 187 от ДФЕС, на Комисията следва да бъдат делегирани правомощия за приемане на актове в съответствие с член 290 от ДФЕС. Особено важно е по време на подготвителната си работа Комисията да провежда подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и съставянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

(9) Дейностите, които попадат в приложното поле на настоящия регламент, следва да бъдат съобразени със зачитането на основните права и съблюдаването на принципите, заложени по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз. Тези дейности следва да бъдат в съответствие с правните задължения, в т.ч. с международното право и с всички релевантни решения на Комисията като обявлението на Комисията от 28 юни 2013 г. [5],., както и с етичните принципи, които включват принципът да се избягват всякакви нарушения на почтеността на научните изследвания.

(10) В съответствие с целите на международното сътрудничество, определени в членове 180 и 186 от ДФЕС, следва да бъде поощрявано участието на правни образувания, установени в трети държави, и на международни организации. Прилагането на правилата следва да бъде в съответствие с мерките, приети съгласно членове 75 и 215 от ДФЕС, както и с международното право. Прилагането на правилата следва също така надлежно да отчита условията за участие на образувания от Съюза в съответните програми на трети държави.

(11) Правилата следва да осигурят съгласувана, изчерпателна и прозрачна рамка, която да гарантира възможно най-ефикасното изпълнение на програмата, като се вземе предвид необходимостта от лесен достъп чрез опростени процедури за всички участници, особено за микро, малки и средни предприятия (МСП). Финансовата помощ от Съюза може да се предоставя в различна форма.

(12) Съгласно принципа на прозрачност и в допълнение към оповестяването, посочено в Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и в Регламент (ЕС) № 1268/2012, Комисията следва да публикува открити покани за представяне на предложения на интернет страниците на „Хоризонт 2020“ посредством специални информационни канали, както и следва да осигури широкото им разпространение, в т.ч. посредством националните точки за контакт и при поискване в достъпни формати, когато това е осъществимо.

(13) Посочените в настоящия регламент критерии за подбор и отпускане на безвъзмездни средства следва да се прилагат по прозрачен начин и съгласно обективни и измерими параметри, като се отчита основната цел на „Хоризонт 2020“ за постигане на добре функциониращо европейско научноизследователско пространство.

(14) Като общо правило, периодът между датата на окончателно представяне на предложенията и подписването на споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства на кандидатите или уведомяването им за решението относно отпускането на безвъзмездните средства следва да бъде по-кратък от периода, предвиден в Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012. В надлежно обосновани случаи и за дейности на Европейския научноизследователски съвет следва да бъде допустим по-дълъг период.

[1] Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за годишния бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

[2] Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията от 29 октомври 2012 г. относно правилата за прилагане на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L 362, 31.12.2012 г., стр. 1).

[3] Решение № 1639/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 2006 г. за създаване на Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации (2007—2013 г.) (ОВ L 310, 9.11.2006 г., стр. 15).

[4] Регламент (ЕО) № 294/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2008 г. за създаване на Европейски институт за иновации и технологии (ОВ L 97, 9.4.2008 г., стр. 1).

[5] ОВ C 205, 19.7.2013 г., стр. 9.

(15) Комисията следва да продължи усилията си за опростяване на процедурите по начините, за които дава възможност усъвършенстването на информационно-технологичните системи, например по-нататъшното разширяване на портала за участниците, който следва да функционира като единствена входна точка от публикуването на поканите през представяне на предложения до изпълнението на действието, с цел създаване на система за обслужване на едно гише. Системата може да предоставя на кандидатите и обратна информация относно напредъка и сроковете по кандидатстването им.

(16) Работата с поверителни данни и класифицирана информация се подчинява на съответното право на Съюза, включително на вътрешните правила на институциите, като например Решение 2001/844/ЕО, ЕОВС, Евратом на Комисията [1], с което се определят разпоредбите относно сигурността на класифицираната информация на Европейския съюз.

(17) Необходимо е да се установят минималните условия за участие, както като общо правило, така и с оглед на спецификата на дейностите по „Хоризонт 2020“. По-специално, следва да се установят правила относно броя на участниците и тяхното място на установяване. В случай на дейност без участието на установен в държава-членка правен субект, следва да се изпълняват целите, посочени в членове 173 и 179 от ДФЕС.

(18) Съгласно Решение 2001/822/ЕО на Съвета [2], правните образувания от отвъдморските страни и територии могат да участват в „Хоризонт 2020“, като спазват съответните условия, посочени в него.

(19) Комисията следва да предвиди сроковете за поканите и исканията за информация, като при възможност вземе под внимание обичайните празнични и почивни дни.

(20) За неодобрените предложения Комисията следва да предоставя обратна информация на засегнатите кандидати.

(21) Наличието на ясни и прозрачни механизми за разработване на поканите по конкретни теми следва да създаде равни условия за участниците, да повиши привлекателността на "Хоризонт 2020" и да повиши участието.

(22) По всички аспекти на „Хоризонт 2020“ Комисията следва да действа съгласно принципите на Европейския кодекс за добро поведение на администрацията, приложен към Решение 2000/633/ЕО, ЕОВС, Евратом на Комисията [3].

(23) Необходимо е да се установят редът и условията за предоставяне на финансиране от страна на Съюза за участниците в дейности по „Хоризонт 2020“. За да се намали сложността на съществуващите правила за финансиране, следва да се приеме опростена система за възстановяване на разходите с по-често използване на еднократни общи суми, фиксирани ставки и разходи за единица продукт.

(24) Ставките за възстановяване на разходите, упоменати в настоящия регламент, са посочени като максимум, за да бъдат спазени изискването за нестопанска цел и принципът на съфинансиране, както и за да се даде възможност на участниците да поискат по-ниска ставка. По принцип ставките за възстановяване на разходите обаче следва да бъдат 100 % или 70 %.

(25) При класификацията на технологичните изследвания, разработването на продукти и демонстрационните дейности следва да бъдат взети предвид определенията на ОИСР по отношение на равнището на технологична готовност (TRL).

(26) Отговор на специфичните предизвикателства в областта на научните изследвания и иновациите следва да се търси чрез нови форми на финансиране, например награди, обществени поръчки за продукти в предпазарен стадий и за новаторски решения, инструмента за МСП и дейностите по проекта „Бърз път към иновации“, които изискват специфични правила.

(27) За да се осигури равнопоставеност на всички предприятия на вътрешния пазар, финансирането, предоставено от „Хоризонт 2020“, следва да бъде съобразено с правилата на Съюза за държавните помощи, за да се гарантира ефективността на публичните разходи и да се предотвратят смущения на пазара като отблъскване на частното финансиране, създаване на неефикасни пазарни структури или поддържане на неефективни фирми. Следва да се направи необходимото, за да се гарантира, че финансирането на иновационните дейности не нарушават конкуренцията и не водят до намеса на пазара без достатъчно причини.

(28) Финансовите интереси на Съюза следва да бъдат защитавани с пропорционални мерки през целия цикъл на разходите, като се гарантира подходящ баланс между доверие и контрол.

(29) Съгласно Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 правилата следва да предоставят основата за по-широко приемане на обичайните счетоводни практики за разходи на бенефициентите.

[1] Решение 2001/844/ЕО, ЕОВС, Евратом на Комисията от 29 ноември 2001 г. за изменение на нейния процедурен правилник (ОВ L 317, 3.12.2001 г.).

[2] Решение 2001/822/ЕО на Съвета от 27 ноември 2001 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейската общност („Решение за отвъдморско асоцииране“) (ОВ L 314, 30.11.2001 г., стр. 1).

[3] Решение 2000/633/ЕО, ЕОВС, Евратом на Комисията от 17 октомври 2000 г. за изменение на процедурния ѝ правилник (ОВ L 267, 20.10.2000 г., стр. 63).

(30) Гаранционният фонд на участниците, създаден по силата на Регламент (ЕО) № 1906/2006 на Европейския парламент и на Съвета [1] и управляван от Комисията, се оказа важен предпазен механизъм, който ограничава рисковете, свързани с дължимите и невъзстановени суми от неизпълнили задълженията си участници. Ето защо е необходимо да бъде създаден нов гаранционен фонд на участниците (наричан по-нататък „Фондът“). За да се гарантира по-ефикасно управление и по-широко обхващане на участниците, чрез Фонда следва да се финансират дейности по програмата, създадена с Решение № 1982/2006/ЕО, по програмата, създадена с Решение на Съвета 2006/970/Евратом [2], по програмата, създадена с Решение 2012/93/Евратом [3] на Съвета, както и дейностите, посочени в „Хоризонт 2020“ и Регламент (Евратом) № 1314/2013 на Съвета [4]. Фондът не следва да обхваща програми, управлявани от правни субекти, различни от органите за финансиране на Съюза.

(31) За постигане на по-голяма прозрачност следва да се публикуват имената на експертите, сътрудничили на Комисията или съответните органи за финансиране при прилагането на настоящия регламент. Когато има опасност публикуването на името да застраши сигурността или неприкосновеността на експерт или да засегне неоснователно личния му живот, Комисията или органите за финансиране следва да могат да се въздържат от публикуване на името.

(32) Личните данни на експертите следва да бъдат обработвани в съответствие с Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета [5].

(33) Следва да бъдат определени правила за използване и разпространение на резултатите, с което да се гарантира, че участниците защитават, използват и разпространяват тези резултати по подходящ начин — по-специално, да се предвиди възможността за допълнителни условия за използване в стратегически интерес на Европа. Участниците, които са получили финансиране от Съюза и планират да използват получените чрез него резултати основно в трети държави, които не са асоциирани към „Хоризонт 2020“, следва да посочат начина, по който предоставеното от Съюза финансиране ще допринесе за цялостната конкурентоспособност на Европа (принцип на реципрочност), съгласно предвиденото в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.

(34) В случаите на научни изследвания с потенциал за по-нататъшно развитие като нова медицинска технология (като лекарства, ваксини и медицинска диагностика) следва да се предприемат мерки за гарантиране на незабавно използване и разпространение на резултатите по целесъобразност.

(35) Въпреки успеха на действащите дългови и капиталови финансови инструменти на Съюза за научноизследователска и развойна дейност и иновации, достъпът до рисково финансиране продължава да е основен проблем, особено за иновативните МСП. За да може те да се използват по най-ефективен начин, на дълговите и капиталовите финансови инструменти трябва да им се даде възможност да се съчетават помежду си и с безвъзмездни средства, отпускани от бюджета на Съюза, включително по линия на „Хоризонт 2020“. Нещо повече, Комисията следва специално да осигури приемственост на механизма за финансиране с поделяне на риска (RSFF), създаден с Решение № 1982/2006/ЕО, и на началния етап на Средството за висок растеж и иновации на МСП (СРИ 1), създадено с Решение № 1639/2006/ЕО, в рамките на заменилите ги дългови и капиталови финансови инструменти по „Хоризонт 2020“, съответно „Заеми и гаранции от Европейския съюз за научни изследвания и иновации“ и „Капиталови инструменти на Европейския съюз за научни изследвания и иновации“. В този контекст приходите и възстановяванията, получени по който и да било от тези финансови инструменти, следва да бъдат пряко в полза на финансовите инструменти, създадени с „Хоризонт 2020“.

(36) Комисията следва да осигури достатъчно възможности за допълване между инструмента за МСП по „Хоризонт 2020“ и финансовите инструменти по „Хоризонт 2020“ и Програмата COSME, създадена с Регламент (ЕС) № 1287/2013 на Европейския парламент и на Съвета [6], както и със схемите и инструментите, създадени съвместно с държавите-членки, например съвместната програма „Eurostars“ [7].

(37) С оглед на правната сигурност и яснота Регламент (ЕО) № 1906/2006 следва да бъде отменен.

---

[1] Регламент № 1906/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. за определяне на правилата за участието на предприятия, изследователски центрове и университети в дейности по Седмата рамкова програма и за разпространение на резултатите от научните изследвания (2007—2013 г.) ОВ L 391, 30.12.2006 г., стр. 1.

[2] Решение 2006/970/Евратом на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за атомна енергия (Евратом) за дейности в областта на ядрените изследвания и обучение (2007—2011 г.) (ОВ L 400, 30.12.2006 г., стр. 60).

[3] 2012/93/Евратом: Решение на Съвета от 19 декември 2011 г. относно Рамковата програма на Европейската общност за атомна енергия за ядрени изследвания и обучение (2012—2013 г.) (ОВ L 47, 18.2.2012 г., стр. 25).

[4] Регламент (Евратом) № 1314/2013 на Съвета относно програмата за научни изследвания и обучение на Европейската общност за атомна енергия (2014—2018 г.) в допълнение към „Хоризонт 2020“ — Рамкова програма за научни изследвания и иновации (Виж страница 948 от настоящия брой на Официален вестник).

[5] Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

[6] Регламент (ЕС) № 1287/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Програма за конкурентоспособност на предприятията и за малките и средни предприятия (COSME) 2014–2020 г. и за отмяна на Решение № 1639/2006/ЕО (Виж страница 33 от настоящия брой на Официален вестник).

[7] Решение № 743/2008/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 9 юли 2008 г. за участието на Общността в научноизследователска и развойна програма, предприета от няколко държави-членки, насочена към подпомагане на малки и средни предприятия, извършващи научноизследователска и развойна дейност (ОВ L 201, 30.7.2008 г., стр. 58).

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет и обхват

1. С настоящия регламент се определят специфичните правила за участие в непреките дейности, предприети съгласно Регламент (ЕС) № 1291/2013, включително участието в непреки дейности, които се финансират от органите за финансиране в съответствие с член 9, параграф 2 от посочения регламент.

С настоящия регламент се определят също така правилата за използване и разпространение на научноизследователски резултати.

2. При спазване на специфичните правила, определени в настоящия регламент, се прилагат съответните правила на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и Регламент (ЕС) № 1268/2012.

3. Регламент (ЕО) № 294/2008 или всеки основен акт за възлагане на задачи по изпълнението на бюджета на орган за финансиране по член 185 от ДФЕС може да се установят правила, които се отклоняват от определените в настоящия регламент. За да се вземат предвид специфичните оперативни нужди, установени в рамката на съответния основен акт, на Комисията се дават правомощия да приема по отношение на органите за финансиране, създадени по член 187 от ДФЕС, делегирани актове в съответствие с член 56, отнасящи се за:

а) условията за участие в покани за представяне на предложения, отправени от органи за финансиране, установени в областта на въздухоплаването, с оглед намаляване на минималния брой участници, определен в член 9, параграф 1;

б) допускането до финансиране, определено в член 10, с което се дава възможност на органите за финансиране, установени в областта на промишлеността на биологична основа и на иновативните лекарства, да ограничат допускането до финансиране само до определени видове участници;

в) правилата за използване и разпространение на резултати, с които на органите за финансиране, установени в областта на иновативните лекарства, се дава възможност за:

i) разширяване на възможностите за трансфер и лицензиране на резултати и предходни знания за свързани образувания, купувачи и евентуални образувания правоприемници, в съответствие със споразумението за отпускане на безвъзмездни средства и без съгласието на останалите участници, посочени в член 44, параграфи 1 и 2;

ii) сключване на специални споразумения за права на достъп до предходни знания за разработване на резултати с цел търговска реализация или търговска реализация на самите резултати (пряко използване), посочени в член 48, параграфи 2—4;

iii) допълване на правилата чрез въвеждане на разпоредби относно собствеността и достъпа до данни, знания и информация, които излизат извън целите на дейността и които не са необходими за изпълнението и използването на дейността (sideground), посочени в член 41, параграф 2, и членове 45—48;

iv) разширяване на правилата за използването, така че да се включат и други цели освен изпълнението на дейността (научни изследвания) или разработването на резултати с цел търговска реализация или търговска реализация на самите резултати (пряко използване), посочени в член 48;

v) задаване на специални критерии за разрешаване на преотстъпване на лицензa от един участник на друг участник в рамките на същата дейност, посочено в член 46, параграф 2;

vi) разширяване, при условията, определени в споразумението за консорциум, посочено в член 24, параграф 2, на правата за достъп на участниците, техните свързани образувания и трети страни в качеството на притежатели на лиценз до резултати или предходни знания за цели, различни от изпълнението на дейността (научни изследвания) при подходящи условия, в т.ч. финансови условия, или развойна дейност с цел търговска реализация или търговска реализация на самите резултати (пряко използване), посочени в членове 46—48;

vii) поставяне като условие относно правата на достъп за пряко използване наличието на споразумение между съответните участници, посочено в член 48;

viii) избор дали да се използва разпространение чрез научни публикации с отворен достъп, посочено в член 43, параграф 2;

г) финансирането на дейностите, като се даде възможност на органите за финансиране в областта на електронните компоненти и системи да прилагат ставки за възстановяване, различни от определените в член 28, параграф 3 в случаите, когато една или повече държави-членки съфинансират участник или дейност.

Ако специфичните му оперативни нужди го налагат, орган за финансиране, на който са възложени задачи по изпълнението на бюджета в съответствие с член 58, параграф 1, буква в), подточки i) и ii) от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, може да приложи правила, които се различават от определените в настоящия регламент, при условие че е получено съгласието на Комисията. Комисията дава съгласието си само когато посочените правила са в съответствие с общите принципи, установени в настоящия регламент.

4. Настоящият регламент не се прилага за преки дейности, извършвани от Съвместния изследователски център (СИЦ).

Член 2

Определения

1. За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1) „права на достъп“ означава права за използване на резултати или предходни знания при реда и условията, определени в съответствие с настоящия регламент;

2) „свързано образувание“ означава всяко правно образувание, което се намира под пряк или непряк контрол на участник, или под същия пряк или непряк контрол, под който е и участникът, или което пряко или непряко контролира даден участник. Контролът може да приеме всяка от формите, определени в член 8, параграф 2;

3) „асоциирана държава“ означава трета държава, която е страна по международно споразумение със Съюза, както е определено в член 7 от Регламент (ЕС) № 1291/2013;

4) „предходни знания“ означава всички данни, ноу-хау или информация, независимо от тяхната форма или характер, осезаеми или неосезаеми, включително всички права, например права върху интелектуална собственост, които са i) притежавани от участниците преди включването им в съответната дейност, ii) необходими за извършване на дейността или за използване на резултатите от нея, и iii) определени от участниците в съответствие с член 45;

5) „основен акт“ означава законодателен акт, приет от институциите на Съюза под формата на регламент, директива или решение по смисъла на член 288 от ДФЕС, който дава правно основание за определена дейност;

6) „иновативна дейност“ означава дейност, която включва основно дейности, пряко предназначени за изготвяне на планове и договорености или проекти за нови, променени или подобрени продукти, процеси или услуги. За тази цел те могат да включват изготвяне на прототипи, изпитвания, демонстрации, пилотни проекти, мащабно валидиране на продукти и въвеждане на пазара;

7) „координационна и спомагателна дейност“ означава дейност, състояща се основно от съпътстващи мерки, например стандартизация, разпространение на резултати, повишаване на осведомеността, комуникация, осъществяване на контакти, координация или спомагателни услуги, обсъждане на въпроси на съответната политика, обмяна на опит и проучвания (включително проектни проучвания за нова инфраструктура), и може да включва допълнителни дейности за създаване на мрежи и координация между програмите в различни държави;

8) „разпространение на резултатите“ означава публично оповестяване на резултатите чрез подходящи средства (различни от тези, произтичащи от защитата или използването на резултатите), включително чрез научни публикации на всякакъв носител;

9) „използване“ означава употребата на резултатите в понататъшни научноизследователски дейности, различни от тези в обхвата на съответната дейност, или за разработване, създаване и предлагане на пазара на продукт или процес, или за създаване и предоставяне на услуга, или в дейности по стандартизация;

10) „справедливи и разумни условия“ означава подходящи условия, включително възможни финансови условия или условия на безвъзмезден достъп, като се отчитат специфичните обстоятелства на искането за достъп, например действителната или потенциалната стойност на резултатите или на предходните знания, до които се иска достъп, и/или обхватът, продължителността или други характеристики на предвидената употреба;

11) „орган за финансиране“ означава орган, различен от Комисията, съгласно посоченото в член 58, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, на който Комисията възлага задачи по изпълнението на бюджета в съответствие с член 9, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1291/2013;

12) „международна организация от европейски интерес“ означава международна организация, мнозинството от членовете на която са държави-членки или асоциирани държави и основната цел на която е да насърчава научното и технологичното сътрудничество в Европа;

13) „правно образувание (правен субект)“ означава физическо лице или юридическо лице, учредено и признато в това си качество съгласно националното, съюзното или международното право, което има правосубектност и може, действайки от свое име, да упражнява права и да поема задължения;

14) „правно образувание с идеална цел“ означава правно образувание, което по юридическата си форма е с идеална цел или е задължено по закон или по устав да не разпределя печалби на своите акционери или отделни членове;

15) „участник“ означава всяко правно образувание, което извършва дейност или част от дейност по силата на Регламент (ЕС) № 1291/2013 и има права и задължения по отношение на Съюза или друг орган за финансиране съгласно условията на настоящия регламент;

16) „дейност по съфинансиране на програма“ означава дейност, финансирана чрез безвъзмездни средства, чието основно предназначение е да допълват конкретни покани за представяне на предложения или програми, финансирани от образувания, различни от органите за финансиране на Съюза, които управляват програми за научни изследвания и иновации. Дейностите по съфинансиране на програма могат да включват също допълнителни мероприятия, свързани със създаване на мрежи и с координация между програмите на различни държави;

17) „обществена поръчка за продукти в предпазарен стадий“ означава обществена поръчка за научноизследователски и развойни услуги при разпределяне на рисковете и ползите съобразно пазарните условия, както и за поетапни конкурентни разработки в случаите на ясно разделяне на предоставените научноизследователски и развойни услуги от разработването на крайни продукти в търговски количества;

18) „обществена поръчка за новаторски решения“ означава обществена поръчка, при която възлагащите органи се явяват пилотен клиент за новаторски стоки или услуги, които все още не са широко достъпни на търговска основа и могат да включват изпитване за съответствие;

19) „резултати“ означава всички осезаеми и неосезаеми продукти от дейността, например данни, знания или информация, създадена в рамките на съответната дейност, независимо от нейната форма или характер и от това дали може или не може да бъде защитена, както и свързаните с нея права, включително правата върху интелектуална собственост;

20) „МСП“ означава микро-, малки и средни предприятия, съгласно определението в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията ([1]).

21) „работна програма“ означава документ, приет от Комисията за изпълнението на конкретна програма в съответствие с член 5 от Решение 2013/743/ЕС на Съвета ([2]);

22) „работен план“ означава документ, подобен на работна програма на Комисията и приет от органите за финансиране, на които е възложено изпълнението на част от „Хоризонт 2020“ в съответствие с член 9, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1291/2013.

([1]) Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определянето на микро, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

([2]) Решение 2013/743/ЕС на Съвета от 11 декември 2013 г. за установяване на конкретна програма за изпълнение на „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.) (Виж страница 965 от настоящия брой на Официален вестник).

2. За целите на настоящия регламент образувание, което няма правосубектност съгласно приложимото национално право, се счита за приравнено на правно образувание, ако са спазени условията, посочени в член 131, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и член 198 от Регламент (ЕС) № 1268/2012.

3. За целите на настоящия регламент получателите на безвъзмездни средства не се разглеждат като органи за финансиране.

Член 3

Поверителност

При спазване на условията, установени в изпълнителните споразумения, решения или договори, всички данни, научни знания и информацията, обменени като поверителни в рамките на съответната дейност, се съхраняват като поверителни, като се взема предвид правото на Съюза относно защитата на класифицираната информация и достъпа до нея.

Член 4

Информация, която трябва да се предостави

1. Без да се засягат разпоредбите на член 3, при поискване Комисията предоставя на институциите, органите, службите или агенциите на Съюза, на всяка държава-членка или асоциирана държава притежаваната от нея полезна информация относно резултатите, създадени от участник в рамките на дейност, която е получила финансиране от Съюза, ако са изпълнени следните две условия:

а) съответната информация е от значение за публичната политика;

б) участниците не са представили надеждни и достатъчни основания за отказ съответната информация да бъде предоставена.

При изпълнението на конкретната цел „Сигурни общества — Защита на свободата и сигурността на Европа и нейните граждани“ Комисията при поискване предоставя на институциите, органите, службите или агенциите на Съюза или на националните органи на държавите-членки притежаваната от нея полезна информация относно резултатите, създадени от участник в рамките на дейност, която е получила финансиране от Съюза. Комисията уведомява участника за предоставянето на информацията. Когато държава-членка или институция, орган, служба или агенция на Съюза поиска да ѝ/му бъде предоставена информация, Комисията уведомява за предоставянето всички държави-членки.

2. Предоставянето на информация съгласно параграф 1 не се смята за прехвърляне върху получателя на каквито и да било права или задължения на Комисията или на участниците. Въпреки това, получателят борави с всяка такава информация като с поверителна, освен ако тя не стане обществено достояние или не бъде публично оповестена от участниците, или ако не е съобщена на Комисията без ограничения относно нейната поверителност. Спрямо класифицираната информация се прилагат правилата на Комисията относно сигурността.

Член 5

Насоки и информация за потенциални участници

Съгласно Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и Регламент (ЕС) № 1268/2012 Комисията или съответният орган за финансиране прави необходимото, така че всички потенциални участници да разполагат с достатъчно насоки и информация към момента на публикуване на поканата за представяне на предложения, по-специално приложимия модел на споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.

ДЯЛ II

ПРАВИЛА ЗА УЧАСТИЕ

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 6

Форми на финансиране

В съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1291/2013 финансирането може да се осъществи в една или няколко от формите, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, по-конкретно — чрез безвъзмездни средства, награди, възлагане на обществени поръчки или финансови инструменти.

Член 7

Правни образувания, които могат да участват в дейностите

1. Всяко правно образувание, независимо от мястото му на установяване, или всяка международна организация могат да участват в дадена дейност, ако са изпълнени както условията, определени в настоящия регламент, така и условията, определени в съответната работна програма или работен план.

2. Дадена работна програма може да ограничава изцяло или частично участието в „Хоризонт 2020“ на правни образувания, установени в трети държави, когато условията за участие на правни образувания от държавите-членки или на техни свързани образувания, установени в трета държава, в програмите за научни изследвания и иновации на третата държава накърняват интересите на Съюза.

3. Дадена работна програма или работен план може да изключи правни субекти, които не са в състояние да предоставят удовлетворителни гаранции за сигурност, включително що се отнася до личните разрешения на персонала за работа с класифицирана информация, ако това е оправдано поради съображения за сигурност.

4. СИЦ може да участва в дейности със същите права и задължения, каквито има правно образувание, установено в държава-членка.

Член 8

Независимост

1. Две правни образувания се разглеждат като независими едно от друго, ако никое от тях не е под пряк или непряк контрол на другото, нито под същия пряк или непряк контрол като другото.

2. За целите на параграф 1 контролът може да приеме, по-специално, една от следните форми:

а) пряко или непряко притежание на повече от 50 % от номиналната стойност на емитирания акционерен капитал на съответното правно образувание или на мнозинството от правата на глас на акционерите или съдружниците в същото правно образувание;

б) пряко или непряко притежание, фактическо или юридическо, на правомощия за вземане на решения в съответното правно образувание.

3. За целите на параграф 1 следните взаимоотношения между правни образувания не се смята, че съставляват сами по себе си взаимоотношения на контролиране:

а) една и съща обществена инвестиционна корпорация, институционален инвеститор или дружество за рисков капитал притежава пряко или непряко повече от 50 % от номиналната стойност на емитирания акционерен капитал или на мнозинството от правата на глас на акционерите или съдружниците;

б) съответните правни образувания се притежават или са обект на надзор от един и същ публичен орган.

ГЛАВА II

Безвъзмездни средства

Раздел I

Процедура за отпускане на безвъзмездни средства

Член 9

Условия за участие

1. Прилагат се следните минимални условия:

а) в дадена дейност трябва да участват най-малко три правни образувания;

б) всяко от трите правни образувания трябва да е установено в различна държава-членка или асоциирана държава;

в) трите правни образувания, посочени в буква б), трябва да бъдат независими едно от друго по смисъла на член 8.

2. За целите на параграф 1, ако един от участниците е СИЦ, международна организация от европейски интерес или правен субект, учреден съгласно законодателството на Съюза, се приема, че този участник е установен в държава-членка или в асоциирана държава, различна от всяка държава-членка или асоциирана държава, в която е установен друг участник в същата дейност.

3. Чрез дерогация от параграф 1, минималното условие е участието на едно правно образувание, установено в държава-членка или в асоциирана държава:

а) при дейности на Европейския научноизследователски съвет (ЕНС), свързани с авангардни проучвания,

б) при инструмента за МСП, при действия с явна европейска добавена стойност,

в) при програми за съфинансиране на дейности, както и

г) в обосновани случаи, предвидени в работната програма или в работния план.

4. Чрез дерогация от параграф 1, при координационни и спомагателни дейности, както и при дейности, свързани с обучение и мобилност, минималното условие е участието на едно правно образувание.

5. Когато е уместно и надлежно обосновано, в работните програми или работните планове може да се предвиждат допълнителни условия съгласно специфичните изисквания на съответната политика или характера и целите на дейността, включително, наред с останалото, условия за броя, вида и мястото на установяване на участниците.

Член 10

Допускане до финансиране

1. До финансиране от Съюза се допускат следните участници:

а) всяко правно образувание, което е установено в държава-членка или в асоциирана държава или е учредено съгласно законодателството на Съюза;

б) всяка международна организация от европейски интерес;

в) всяко правно образувание, установено в трета държава, посочена в работната програма.

2. При участие на международна организация или на правно образувание, установено в трета държава, които не отговарят на условията за финансиране по параграф 1, финансиране от Съюза може да бъде предоставено само ако е изпълнено поне едно от следните условия:

а) участието се счита за особено важно за осъществяване на дейността от Комисията или от съответния орган за финансиране;

б) финансирането е предвидено в двустранно споразумение за научно и технологично сътрудничество или в друго споразумение между Съюза и международната организация, или при правни образувания, установени в трети държави — с държавата, в която е мястото им на установяване.

Член 11

Покани за представяне на предложения

1. Поканите за представяне на предложения се отправят съгласно Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и Регламент (ЕС) № 1268/2012, като се отчита по-специално необходимостта от прозрачност и недискриминация, както и от гъвкавост, съответстваща на многообразието в секторите на научните изследвания и на иновациите.

2. По изключение и без да се засягат другите случаи, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и Регламент (ЕС) № 1268/2012, покани за представяне на предложения не се отправят за координационни и спомагателни дейности, както и за програми за съфинансиране на дейности, които трябва да се извършват от правните образувания, посочени в работните програми или работните планове, ако тези дейности не попадат в обхвата на поканата за представяне на предложения.

3. В съответствие с правилата на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и Регламент (ЕС) № 1268/2012 се предвиждат достатъчни срокове за изготвяне на предложенията, като предстоящите покани за представяне на предложения се обявяват предварително в разумен срок чрез публикуване на работна програма и в разумен срок между публикуването на поканата и крайния срок за представяне на предложенията.

Член 12

Покани за представяне на предложения, отправяни съвместно с трети държави или международни организации

1. Покани за представяне на предложения могат да бъдат отправяни заедно с трети държави или техни научнотехнически организации и агенции или с международни организации с оглед на съвместното финансиране на дейности в приоритетни области от общ интерес и с очаквани споделени ползи, когато е налице явна добавена стойност за Съюз. Предложенията се оценяват и подбират чрез договорени съвместни процедури за оценка и подбор. Процедурите за оценка и подбор гарантират съответствието с принципите, изложени в дял VI от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и включват балансирана група от независими експерти, назначени от всяка страна.

2. Правните образувания, които получават финансиране от Съюза, сключват споразумение за отпускане на безвъзмездни средства със Съюза или със съответния орган за финансиране. Споразумението за отпускане на безвъзмездни средства включва описание на работата, която трябва да се извърши от участниците и от участващите правни образувания от трети държави.

3. Правните образувания, които получават финансиране от Съюза, сключват споразумение за координиране с участващите правни образувания, които получават финансиране от съответните трети държави или международни организации.

Член 13

Предложения

1. Предложенията включват проектоплан за използване и разпространение на резултатите, когато това се изисква от работната програма или работния план.

2. Всяко предложение за научни изследвания върху стволови клетки от човешки ембриони включва при необходимост информация относно лицензирането и мерките за контрол, които ще бъдат предприети от компетентните органи на съответните държави-членки, а така също и информация относно одобренията от гледна точка на етиката, които ще бъдат предоставени. Що се отнася до извличането на стволови клетки от човешки ембриони, то институциите, организациите и изследователите подлежат на строго лицензиране и контрол в съответствие с правната рамка на съответните държави-членки.

3. Предложение, което противоречи на етичните принципи или на приложимото законодателство, или което не изпълнява условията, определени в Решение № /2013//ЕС, в работната програма, в работния план или в поканата за подаване на предложения, може по всяко време да бъде изключено от процедурите за оценка, подбор и отпускане на средства.

4. Когато е уместно и е посочено в работната програма или работния план, в предложенията се посочва как и в каква степен анализът на свързаните с равенството между половете въпроси има отношение към съдържанието на предприемания проект.

Член 14

Оценка на съответствието с етичните стандарти

1. Комисията системно извършва оценки на съответствието с етичните стандарти при предложения, повдигащи етични въпроси. С тази оценки се проверява съблюдаването на етичните принципи и на законодателството, а при научните изследвания, извършвани извън Съюза, се проверява дали същите изследвания биха били позволени в държава-членка.

2. Комисията прави необходимото процесът на оценка на съответствието с етичните стандарти да бъде максимално прозрачен в рамките на възможното и да бъде осъществяван своевременно, като се избягва при възможност повторното представяне на документи.

Член 15

Критерии за подбор и за отпускане на безвъзмездни средства

1. Подадените предложения се оценяват въз основа на следните критерии за отпускане на безвъзмездни средства:

а) върхови постижения;

б) въздействие;

в) качество и ефективност при внедряването.

2. За предложенията, представени в рамките на дейностите на ЕНС, свързани с авангардни изследвания, се прилага единствено критерият, посочен в параграф 1, буква а).

3. При предложения за иновативни дейности може да се даде по-голяма относителна тежест на критерия, посочен в параграф 1, буква б).

4. В работната програма или в работния план се уточнява прилагането на посочените в параграф 1 критерии за отпускане на безвъзмездни средства и се определят коефициенти и прагове.

5. Комисията взема под внимание възможността за двуетапна процедура на представяне на предложенията, предвидена в разпоредбите на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и Регламент (ЕС)№ 1268/2012, когато това е уместно и съответства на целите на поканата за представяне на предложения.

6. Предложенията се класират според резултатите от оценяването. Подборът се извършва въз основа на това класиране.

7. Оценката се извършва от независими експерти.

8. В случаите на правно образувание, посочено в член 11, параграф 2, или при други надлежно обосновани извънредни обстоятелства оценката може да бъде извършена чрез дерогация от параграф 7. Във всеки случай на такава оценка Комисията предоставя на държавите-членки подробна информация за използваната в случая процедура на оценяване и резултатите от нея.

9. Когато исканото от Съюза финансиране за дейност е равно на или превишава 500 000 EUR, Комисията или съответният орган за финансиране използвайки начини, съвместими с националното право, проверяват предварително финансовите възможности само на координаторите. Освен това ако наличната информация дава основания за съмнение във финансовите възможности на координатора или на други участници, Комисията или съответния орган за финансиране проверява техните финансови възможности.

10. Не се проверяват финансовите възможности както на правни образувания, чиято жизнеспособност е гарантирана от държава-членка или от асоциирана държава, така и на средни и висши учебни заведения.

11. Финансовите възможности могат да бъдат гарантирани от всяко друго правно образувание, чиито финансови възможности също се проверяват съгласно параграф 9.

Член 16

Процедура за преразглеждане на оценката

1. Комисията или съответният орган за финансиране предвижда прозрачна процедура за преразглеждане на оценката за кандидати, които считат, че оценката на тяхното предложение не е била извършена в съответствие с процедурите, определени в настоящия регламент, в конкретните работна програма, работен план или покана за представяне на предложения.

2. Молбата за преразглеждане е свързана с конкретно предложение и се представя от координатора на предложението в срок от 30 дни от датата, на която Комисията или съответният орган за финансиране уведомява координатора за резултатите от оценката.

3. Комисията или съответният орган за финансиране отговаря за разглеждането на молбата, посочена в параграф 2. То обхваща само процедурните аспекти на оценката, а не качествата на предложението.

4. Комисията за преразглеждане на оценката, съставена от служители на Комисията или служители на съответния орган за финансиране, представя становище по процедурните аспекти на процеса на оценяване. Тя се председателства от длъжностно лице от Комисията или от съответния орган за финансиране, което е от отдел, различен от отговарящия за поканата за представяне на предложения. Комисията за преразглеждане на оценката може да препоръча една от следните стъпки:

а) преоценка на предложението, извършена основно от оценители, които не са участвали в предишната оценка;

б) потвърждение на първоначалната оценка.

5. Въз основа на препоръката, посочена в параграф 4, Комисията или съответният орган за финансиране вземат решение, за което уведомяват координатора на предложението. Комисията или съответният орган за финансиране вземат това решение без неоснователно закъснение.

6. Процедурата за преразглеждане на оценката не забавя процеса на подбор на предложения, които не са предмет на молби за преразглеждане.

7. Процедурата за преразглеждане на оценката не изключва други действия, които участникът може да предприеме в съответствие с правото на Съюза.

Член 17

Запитвания и жалби

1. Комисията прави необходимото, за да осигури на участниците процедура за подаване на запитвания и жалби относно участието си в „Хоризонт 2020“.

2. Комисията прави необходимото, за да може до всички участниците да достига информация относно начините за отправяне на въпроси, запитвания или жалби, както и тя да бъде публикувана онлайн.

Член 18

Споразумение за отпускане на безвъзмездни средства

1. В тясно сътрудничество с държавите-членки Комисията изготвя модел на споразумения за отпускане на безвъзмездни средства между Комисията или съответния орган за финансиране и участниците в съответствие с настоящия регламент. Ако се изисква съществено изменение на модела за споразумение за отпускане на безвъзмездни средства, Комисията го преразглежда, както е уместно, в тясно сътрудничество с държавите-членки.

2. Комисията или съответният орган за финансиране сключва с участниците споразумение за отпускане на безвъзмездни средства. Премахването или замяната на дадено образувание, преди да бъде подписано споразумението за отпускане на безвъзмездни средства, се обосновава надлежно.

3. В споразумението за отпускане на безвъзмездни средства се определят правата и задълженията на участниците и на Комисията или на съответния орган за финансиране, в съответствие с настоящия регламент. В него се определят също така правата и задълженията на правните образувания, които се включват като участници по време на изпълнението на дейността, както и ролята и задачите на координатора на консорциум.

4. Въз основа на изискване в работна програма или в работен план в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства могат да се определят права и задължения на участниците по отношение на правата на достъп, използването и разпространението на резултатите, в допълнение към посочените в настоящия регламент.

5. Споразумението за отпускане на безвъзмездни средства, когато е уместно и в максимално възможна степен, отразява общите принципи, залегнали в препоръката на Комисията относно Европейската харта за изследователи и Кодекса за поведение при подбор на изследователи, принципите за почтеност в научните изследвания, препоръката на Комисията относно управлението на интелектуалната собственост при дейности по трансфера на знания и Кодекса за университети и други обществени организации за научни изследвания, както и принципа на равенство между половете, залегнал в член 16 от Регламент (ЕС) № 1291/2013.

6. Споразумението за отпускане на безвъзмездни средства при необходимост съдържа разпоредби, гарантиращи съблюдаването на етичните принципи, включително създаването на независим съвет по етика, и правото на Комисията да извършва проверка на спазването на етичните принципи чрез независими експерти.

7. В надлежно обосновани случаи отпускането на конкретни безвъзмездни средства за дейности може да бъде част от рамково партньорство в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и Регламент (ЕС) № 1268/2012.

Член 19

Решения за отпускане на безвъзмездни средства

Комисията, в съответствие с член 121, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, или съответният орган за финансиране може, когато това е уместно и в надлежно обосновани случаи, да нотифицира решения за отпускане на безвъзмездни средства вместо да сключва споразумения за отпускането им. Разпоредбите на настоящия регламент, отнасящи се до споразумения за отпускане на безвъзмездни средства, се прилагат *mutatis mutandis*.

Член 20

Срок за отпускане на безвъзмездни средства

1. Съгласно член 128, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 в поканите за представяне на предложения се посочва датата, до която всички заявители трябва да са информирани за резултатите от оценката на техните заявления, както и примерната дата за подписване на споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства или за уведомлението относно решението за отпускане на безвъзмездни средства.

2. Датите, посочени в параграф 1 се определят на основата на следните периоди:

а) за информиране на всички заявители за резултатите от научната оценка на техните заявления — максимален период от пет месеца, считано от крайната дата за подаване на пълните предложения;

б) за подписване със заявителите на споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства или за уведомяването им за тези решения — максимален период от три месеца, считано от датата на информиране на успешните кандидати.

3. Периодите, посочени в параграф 2 могат да бъдат превишени за дейности на ЕНС и в изключителни, надлежно обосновани случаи, по-конкретно при комплексни дейности, когато има голям брой предложения или при поискване от заявителите.

4. На участниците се дава разумен срок за представяне на информацията и документацията, необходими за подписване на споразумението за отпускане на безвъзмездни средства. Комисията взема решения и отправя искания за информация в най-кратките възможни срокове.Когато е възможно се избягва повторното предоставяне на документи.

Член 21

Срок за плащанията на безвъзмездни средства

Съответните суми се изплащат на участниците своевременно и в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012. Комисията или съответния орган за финансиране уведомява участниците за всяко извършено плащане към координатора.

Член 22

Защитена електронна система

Всички контакти с участниците, включително сключването на споразумения за отпускане на безвъзмездни средства, уведомлението относно решението за отпускане на безвъзмездни средства и евентуални техни изменения, могат да се осъществяват чрез електронна система за обмен, създадена от Комисията или съответния орган за финансиране съгласно разпоредбите на член 179 от Регламент (ЕС) № 1268/2012.

Раздел II

Изпълнение

Член 23

Изпълнение на дейности

1. Участниците изпълняват дейността в съответствие с всички условия и задължения, посочени в настоящия регламент, Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, Регламент (ЕС) № 1268/2012, Решение 2013/743/ЕС, в работната програма или в работния план, в поканата за представяне на предложения и в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.

2. Участниците не поемат никакви задължения, които са несъвместими с настоящия регламент и със споразумението за отпускане на безвъзмездни средства. Ако един участник не изпълнява задълженията си по техническото осъществяване на дейността, другите участници изпълняват задълженията без допълнително финансиране от Съюза, освен ако Комисията или съответният орган за финансиране не ги освободи изрично от това задължение. В случай че участникът не изпълнява задълженията си, Комисията може в съответствие с член 39, параграф 3, буква а) да прехвърли дължимата сума от Гаранционния фонд на участниците, посочен в член 38, на координатора на дейността. Финансовата отговорност на всеки участник е ограничена до неговия дълг, като се спазват разпоредбите, отнасящи се до Гаранционния фонд на участниците. Участниците гарантират, че Комисията или органът за финансиране ще бъдат информирани своевременно за всяко събитие, което може значително да засегне изпълнението на дейността или интересите на Съюза.

3. Участниците изпълняват дейността и взимат всички необходими и разумни мерки в това отношение. Те следва да разполагат с подходящите ресурси за нейното извършване, когато това е необходимо. Когато това се налага от изпълнението на дейността, те могат да възложат извършването на работа по линия на тази дейност на трети страни, включително на подизпълнители, или могат да използват ресурси, предоставени от трети страни във вид на нефинансов принос съгласно условията, определени в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства. Участниците носят отговорност за извършената работа пред Комисията или съответния орган за финансиране, както и пред останалите участници.

4. Договорите за подизпълнение за извършване на определени елементи от дейността следва се ограничават до случаите, предвидени в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства, и надлежно обосновани случаи, които не могат да бъдат ясно предвидени към момента на влизането на споразумението за отпускане на безвъзмездни средства в сила.

5. Трети страни, различни от подизпълнителите, може да извършват работа по линия на дейността при условията, определени в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства. Третата страна и работата, която да бъде извършена, се посочват в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.

Разходите, направени от тези трети страни, могат да се смятат за допустими, ако третата страна отговаря едновременно на следните условия:

а) би изпълнявала условията за финансиране, ако би била участник;

б) явява се свързано образувание или има правна връзка с участник, предполагаща сътрудничество, което не се ограничава само с дейността;

в) посочена е в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства;

г) спазва правилата за допустимост и контрол на разходите, приложими спрямо участник в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства;

д) приема солидарната отговорност с участника за приноса на Съюза, съответстваща на декларираната от третата страна сума, ако това бъде поискано от Комисията или съответния орган за финансиране.

6. Трети страни могат да предоставят ресурси на участник и чрез нефинансов принос за дейността. Разходите на трети страни във връзка с нефинансов принос, който са предоставили безвъзмездно, са допустими за финансиране, ако отговарят на условията, определени в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.

7. Дейността може да включва финансова подкрепа за трети страни съгласно условията, определени в Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и Регламент (ЕС) № 1268/2012. Сумите, посочени в член 137, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, могат да бъдат надвишени, ако това е необходимо за постигане на целите на дейността.

8. Дейността, извършвана от участници, които са възлагащи органи по смисъла на Директив 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [1], Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [2] и Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [3], може да включва или да има за основна цел възлагането на обществени поръчки за продукти в предпазарен стадий и за новаторски решения, когато това е предвидено в работната програма или в работния план и се изисква за тяхното изпълнение. В такива случаи за процедурата по възлагане на обществени поръчки от страна на участниците се прилагат правилата, определени в член 51, параграфи 2, 4 и 5 от настоящия регламент.

9. Участниците трябва да съблюдават националното законодателство, нормативната уредба и етичните правила в държавите, където ще се извършва дейността. При необходимост участниците трябва преди началото на дейността да потърсят одобрение от съответните национални или местни комисии по етика.

10. Работата, свързана с използване на животни, се извършва в съответствие с член 13 от ДФЕС и е съобразена с изискването за заместване, намаляване и облекчаване на използването на животни за научни цели съгласно правото на Съюза, и по-специално Директива 2010/63/ЕС на Европейския парламент и на Съвета [4].

Член 24

Консорциум

1. Членовете на консорциум, който желае да участва в дейност, назначават един от тях, който да действа като координатор, като това се посочва в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства. Координаторът е основната точка за контакти между членовете на консорциума в отношенията с Комисията или съответния орган за финансиране, освен ако в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства не е посочено друго или ако не спазва задълженията, определени в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.

2. Членовете на консорциум, участващ в дейност, сключват вътрешно споразумение (споразумение за консорциум), в което са установени правата и задълженията по отношение на изпълнението на дейността в съответствие със споразумението за отпускане на безвъзмездни средства, с изключение на надлежно обосновани случаи, предвидени в работната програма, работния план или поканата за представяне на предложения. Комисията публикува насоки по основните въпроси, които участниците могат да уреждат в споразуменията си за консорциум.

3. В споразумението за консорциум се уреждат включително следните елементи:

а) вътрешната организация на консорциума;

б) разпределението на финансирането от Съюза;

в) правила за разпространение, използване и права за достъп, в допълнение към посочените в дял III, глава I от настоящия регламент, и към разпоредбите в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства;

г) договорености за уреждането на вътрешни спорове;

д) договореностите между участниците по отношение на отговорността, обезщетяването и поверителността.

[1] Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координиране на процедурите за възлагане на обществени поръчки от възложители, извършващи дейност във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги (ОВ L 134, 30.4.2004, стр. 1).

[2] Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, услуги и доставки (ОВ L 134, 30.4.2004, стр. 114).

[3] Директива 2009/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно координирането на процедурите за възлагане на някои поръчки за строителство, доставки и услуги от възлагащи органи или възложители в областта на отбраната и сигурността и за изменение на директиви 2004/17/ЕО и 2004/18/ЕО (ОВ L 216, 20.8.2009, стр. 76).

[4] Директива 2010/63/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 септември 2010 г. относно защитата на животните, използвани за научни цели (ОВ L 276, 20.10.2010 г., стр. 33).

В рамките на консорциума членовете могат да приемат всякакви договорености, които преценят за необходими, доколкото тези договорености не влизат в противоречие със споразумението за отпускане на безвъзмездни средства или с настоящия регламент.

4. Консорциумът може да предложи включване или изключване на участник или смяна на координатора съгласно съответните разпоредби на споразумението за отпускане на безвъзмездни средства, ако промяната е в съответствие с условията за участие, не се отразява неблагоприятно върху изпълнението на дейността и не противоречи на принципа на равнопоставеност.

Раздел III

Форми на отпускане на безвъзмездни средства и правила за финансиране

Член 25

Форми на отпускане на безвъзмездни средства

Отпускането на безвъзмездни средства може да се осъществи във всяка от формите, посочени в член 123 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, като се вземат предвид целите на дейността.

Член 26

Допустимост на разходите

1. Условията за допустимост на разходите са определени в член 126 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012. Разходите на трети страни в рамките на дейността могат да бъдат допустими съгласно разпоредбите на настоящия регламент и на споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.

2. Недопустими разходи са тези, които не отговарят на условията по параграф 1, по-специално, отчисления за възможни бъдещи загуби или такси, загуби от курсови разлики, разходи, свързани с възвръщаемост на капитала, разходи, възстановени по отношение на друга дейност или програма на Съюза, дълг и разходи по обслужване на дълг, прекомерни или неоправдани разходи.

Член 27

Преки допустими разходи за персонал

1. Без да се засягат условията по член 26, преките допустими разходи за персонал се ограничават до заплатите плюс разходите за социална сигурност и другите разходи, включени във възнаграждението на персонала, определен за изпълнение на дейността, произтичащи от националното право или от договора за наемане на работа.

2. Без да се засягат условията по член 26, допълнителното възнаграждение на персонала на участници, които са правни образувания с нестопанска цел, определен за изпълнение на дейността, в т.ч. плащанията въз основа на допълнителни договори, независимо от техния характер, може също да се смята за пряк допустим разход за персонал, до посочената в параграф 3 горна граница, ако отговаря на следните допълнителни условия:

а) част е от обичайните практики за възнаграждение на участника и се изплаща редовно за същия вид работа или експертен опит и познания;

б) критериите, които се използват за изчисление на допълнителните плащания, са обективни и се прилагат по принцип от участника, независимо от използвания източник на финансиране.

3. Допълнителното възнаграждение може да бъде допустимо в размер до 8 000 евро на година на човек. По отношение на лице, което не работи единствено по изпълнението на дейността, се прилага праг на възнаграждението на час. Прагът на час се изчислява като се разделят 8 000 евро на броя на годишните отработени часове, изчислени съгласно член 31.

Член 28

Финансиране на дейността

1. Финансирането на дейност не превишава общия размер на допустимите разходи, от които се приспадат постъпленията от дейността.

2. За постъпления от дейността се смятат:

а) ресурсите, предоставени от трети страни на участниците посредством финансови преводи или безвъзмезден нефинансов принос, чийто размер участникът е декларирал като допустими разходи, с изричната цел да бъдат използвани за дейността;

б) приходите, получени от дейността, с изключение на приходите от използването на резултатите ѝ;

в) приходите от продажбата на активи, закупени по споразумението за отпускане на безвъзмездни средства, до размера на разходите, които участникът първоначално е начислил за сметка на дейността.

3. За всяка дейност, финансирана от програмата, се прилага единна ставка на възстановяване на допустимите разходи. Максималната ставка се определя в работната програма или в работния план.

4. Безвъзмездните средства, отпускани в рамките на „Хоризонт 2020“, могат да достигнат максимален размер от 100 % от общата сума на допустимите разходи, без да се засяга принципът за съфинансиране.

5. Безвъзмездните средства, отпускани в рамките на „Хоризонт 2020“, се ограничават до максимум 70 % от общите допустими разходи за иновативни дейности и дейности по програми за съфинансиране.

Чрез дерогация от параграф 3, безвъзмездните средства по „Хоризонт 2020“ за иновативни дейности могат да достигнат максимум 100 % от общите допустими разходи за правни образувания с идеална цел, без да се засяга принципът за съфинансиране.

6. Ставките за възстановяване на разходите, посочени в настоящия член, се прилагат и по отношение на дейности, при които финансирането се извършва изцяло или частично чрез фиксирана ставка, разходи за единица продукт или еднократна обща сума.

Член 29

Непреки разходи

1. Непреките допустими разходи се определят посредством прилагането на фиксирана ставка в размер на 25 % от общите преки допустими разходи, с изключение на преките допустими разходи за договори за подизпълнение и разходите за ресурси, предоставени от трети страни, които не се използват в помещенията на бенефициера, както и на финансовата подкрепа за трети страни.

2. Чрез дерогация от параграф 1 могат да бъдат декларирани непреки разходи под формата на еднократна обща сума или разходи за единица продукт, когато това е предвидено в работната програма или в работния план.

Член 30

Оценка на равнищата на финансиране

Междинната оценка на „Хоризонт 2020“ включва оценка на въздействието на различните характеристики, въведени с новите равнища на финансиране, установени в членове 27, 28 и 29 от настоящия регламент, с цел да се прецени дали новият подход не е довел до нежелани ситуации, които се отразяват неблагоприятно на атрактивността на „Хоризонт 2020“.

Член 31

Брой на годишно отработените часове

1. Допустимите разходи за персонал се отнасят само за действително отработените часове от лица, заети пряко с дейността. Доказателствата за действително отработените часове трябва да бъдат предоставени от участника, обикновено чрез система за отчитане на времето.

2. За лица, заети изключително с дейността, не се изисква отчитане на време. В такива случаи участникът подписва декларация, в която потвърждава, че съответното лице е заето изключително с дейността.

3. Споразумението за отпускане на безвъзмездни средства съдържа:

а) минимални изисквания по отношение на системата за отчитане на времето;

б) възможността за избор между фиксирания брой годишно отработени часове и метода за изчисляване на броя на годишно отработените часове, който се прилага при изчисляването на почасовите ставки за персонал, като се отчитат обичайните счетоводни практики на участника.

Член 32

Собственици на МСП и физически лица без заплата

Собствениците на МСП, които не получават заплата, и другите физически лица, които не получават заплата, могат да начисляват разходи за персонал въз основа на разходи за единица продукт.

Член 33

Разходи за единица продукт

1. В съответствие с член 124 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 Комисията може да установи методи за определяне на разходите за единица продукт въз основа на:

а) статистически данни или подобни обективни средства;

б) подлежащи на одит ретроспективни данни на участника.

2. Преките допустими разходи за персонал могат да се финансират въз основа на разходите за единица продукт, определени според обичайната практика на участника за осчетоводяване на разходите, ако отговарят на следните кумулативни критерии:

а) изчисляват се въз основа на общия размер на действителните разходи за персонал, записани в общите сметки на участника, които могат да се коригират от участника чрез бюджетирани или прогнозни елементи в съответствие с условията, определени от Комисията;

б) съобразени са с член 26 и 27;

в) гарантират спазването на изискването за нестопанска цел и избягване на двойното финансиране на разходи;

г) изчисляват се с оглед на член 31 относно отработените часове.

Член 34

Сертификат за финансовите отчети

Сертификатът за финансовите отчети обхваща общия размер на безвъзмездните средства, заявен от участника под формата на възстановяване на действителните разходи и под формата на разходи за единица продукт, посочени в член 33, параграф 2, с изключение на сумите, декларирани на основата на еднократни общи суми, фиксирани ставки и разходи за единица продукт, различни от тези, определени съгласно обичайните счетоводни практики за разходи на участника. Сертификатът се представя само когато тази сума е равна на или по-висока от 325 000 EUR към момента на искането за изплащане на остатъка от безвъзмездните средства.

Член 35

Сертификати за методиката

1. Участници, които калкулират и начисляват преки разходи за персонал въз основа на разходите за единица продукт в съответствие с член 33, параграф 2, могат да представят на Комисията сертификат за методиката. Методиката трябва да отговаря на условията, посочени в член 33, параграф 2, и да изпълнява изискванията на споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.

2. Когато Комисията приеме сертификат за методиката, той важи за всички дейности, финансирани по силата на Регламент (ЕС) № 1291/2013, и участникът изчислява и декларира разходите си въз основа на него. След като Комисията приеме сертификат за методиката, тя не присъжда никаква системна или повтаряща се грешка на приетата методика.

Член 36

Сертифициращи одитори

1. Сертификатите за финансовите отчети и за методиката, посочени в членове 34 и 35, се издават от независим одитор, който притежава правоспособност да извършва задължителен одит на счетоводни документи в съответствие с Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [1] или подобни национални нормативни актове, или от квалифициран и независим държавен служител, на когото съответните национални органи са предоставили правоспособност да извършва одит на участник и който не е участвал в изготвянето на финансовите отчети.

2. При поискване от Комисията, Европейската сметна палата или Европейската служба за борба с измамите (OLAF) одиторът, издал сертификата за финансовите отчети и за методиката, осигурява достъп до подкрепящите документи и работните документи по одита, въз основа на които е издаден сертификатът за финансовите отчети или за методиката.

Член 37

Кумулативно финансиране

Дейност, за която вече са отпуснати безвъзмездни средства от бюджета на Съюза, може да доведе до отпускането на безвъзмездни средства въз основа на Регламент (ЕС) № 1291/2013, при условие че отпуснатите безвъзмездни средства не обхващат едни и същи разходни елементи.

Раздел IV

Гаранции

Член 38

Гаранционен фонд на участниците

1. С настоящото се учредява гаранционен фонд на участниците (наричан по-нататък „Фондът“), който покрива риска, свързан с невъзстановяването на суми, дължими на Съюза по дейности, финансирани от Комисията чрез безвъзмездни средства съгласно Решение № 1982/2006/ЕО, и от Комисията или органи за финансиране на Съюза в рамките на „Хоризонт 2020“ съгласно правилата, определени в настоящия регламент. Фондът заменя и е приемник на Гаранционния фонд на участниците, създаден по силата на Регламент (ЕО) № 1906/2006.

2. Дейността на Фонда се осъществява в съответствие с член 39. Финансовите лихви, генерирани от Фонда, се добавят към него и служат изключително за целите, посочени в член 39, параграф 3.

3. Когато лихвите са недостатъчни за покриване на дейностите, изложени в член 39, параграф 3, Фондът не се намесва и Комисията или съответният орган на Съюза за финансиране събира всяка дължима сума направо от участниците или третите страни.

4. Фондът се смята за достатъчна гаранция съгласно Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012. От участниците не могат да бъдат приемани допълнителни гаранции или ценни книжа, или да им се налагат такива, с изключение на случая, описан в параграф 3 на настоящия член.

5. Участниците в дейности по „Хоризонт 2020“, чийто риск е покрит от Фонда, правят вноска в размер на 5 % от финансирането на дейността от Съюза. При приключване на дейността сумата, внесена във Фонда, се връща на участниците посредством координатора.

6. Ставката на вноските на участниците във Фонда, посочена в параграф 5, може да бъде намалена на базата на междинната оценка на „Хоризонт 2020“.

Член 39

Дейност на Фонда

1. Фондът се управлява от Съюза, представляван от Комисията, която действа като изпълнителен агент от името на участниците в съответствие с условията, определени в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.

Комисията може да управлява Фонда пряко или да повери финансовото му управление на Европейската инвестиционна банка или на подходяща финансова институция („банка депозитар“). Банката депозитар управлява Фонда съгласно инструкциите на Комисията.

2. Вноските на участниците във Фонда могат да бъдат компенсирани от първоначалното предварително финансиране и да бъдат изплатени на Фонда от името на участниците.

3. Ако участник дължи суми на Съюза, Комисията може, без да се засягат санкциите, които могат да бъдат наложени на просрочилия плащане участник, да предприеме едно от следните действия:

[1] Директива 2006/43/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 май 2006 г. относно задължителния одит на годишните счетоводни отчети и консолидираните счетоводни отчети, за изменение на Директиви 78/660/ЕИО и 83/349/ЕИО на Съвета и за отмяна на Директива 84/253/ЕИО на Съвета (ОВ L 157, 9.6.2006 г., стр. 87).

а) да прехвърли или да нареди на банката депозитар да прехвърли директно дължимата сума от Фонда на координатора на дейността. Прехвърлянето се извършва след прекратяването или оттеглянето от участие на просрочилия плащане участник, ако дейността е все още в процес на осъществяване и ако останалите участници са съгласни то да се извърши с оглед на поставените цели. Прехвърлените от Фонда суми се считат за финансиране от страна на Съюза;

б) да събере ефективно упоменатата сума от Фонда.

Комисията издава нареждане за събиране на вземания от участника или третата страна в полза на Фонда. За тази цел Комисията може да приеме решение за събиране на вземания в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

4. Събраните суми представляват приход, приписан на Фонда по смисъла на член 21, параграф 4 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012. След като приключи усвояването на всички безвъзмездни средства, чийто риск е покрит от Фонда, неизплатените суми се събират от Комисията и се вписват в бюджета на Съюза съгласно решенията на законодателния орган.

ГЛАВА III

Експерти

Член 40

Назначаване на независими експерти

1. Комисията и, когато е уместно, органите за финансиране, могат да назначат независими експерти за оценка на предложения в съответствие с член 15 или за консултации или съдействие при:

а) оценката на предложенията;

б) наблюдението на изпълнението на дейностите, извършвани съгласно Регламент (ЕС) № 1291/2013, както и на предходни програми за научни изследвания и иновации;

в) прилагането на политиката или програмите на Съюза за научни изследвания и иновации, включително „Хоризонт 2020“, както и постигането и функционирането на европейското научноизследователско пространство;

г) оценката на програмите за научни изследвания и иновации;

д) разработването на политика на Съюза за научни изследвания и иновации, включително подготовката на бъдещи програми.

2. Независимите експерти се избират въз основа на техните умения, опит и знания, необходими за изпълнението на възложените им задачи. В случаите, когато се налага независимите експерти да боравят с класифицирана информация, преди назначаването им се изисква съответна проверка за благонадеждност.

Независимите експерти се определят и подбират въз основа на покани за представяне на заявления от отделни лица и покани, насочени към съответни организации, например научноизследователски агенции, научноизследователски институции, университети, организации за стандартизация, организации на гражданското общество или предприятия, с оглед създаването на база данни с подходящи кандидати.

Комисията или съответният орган за финансиране може, ако това се прецени за уместно и в надлежно обосновани случаи, да избере, по прозрачен начин, експерт с подходяща квалификация извън базата данни.

При определянето на независими експерти Комисията или съответният орган за финансиране взема съответни мерки, за да се осигури балансиран състав на експертните групи и групите за оценяване по отношение на уменията, опита, знанията, географското разнообразие и представянето на половете, като се отчита положението в областта на съответната дейност. Когато това е уместно, се търси баланс между публичния и частния сектор.

Комисията или съответният орган за финансиране може да се обърне за съвет към консултативни органи за назначаването на независими експерти. При дейности, свързани с авангардни изследвания на ЕНС, Комисията назначава експерти въз основа на предложение от Научния съвет на ЕНС.

3. Комисията или съответният орган за финансиране гарантира, че експерт, който е в конфликт на интереси по отношение на даден въпрос, по който от него се изисква становище, не предоставя оценки, консултации или помощ по този въпрос.

4. Всички контакти с независими експерти, включително сключването на договор за назначаването им и неговите изменения, могат да се осъществяват чрез електронни системи за обмен, създадени от Комисията или съответния орган за финансиране съгласно разпоредбите на член 287, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1268/2012.

5. Имената на експертите, назначени в лично качество, които са сътрудничили на Комисията или на органите за финансиране при изпълнението на Регламент (ЕС) № 1291/2013 и Решение 2013/743/ЕС, заедно с експертната им област, се публикуват най-малко веднъж годишно на интернет страницата на Комисията или на съответния орган за финансиране. Тази информация се набира, обработва и публикува в съответствие с Регламент (ЕО) № 45/2001.

ДЯЛ III

ПРАВИЛА ЗА ИЗПОЛЗВАНЕТО И РАЗПРОСТРАНЕНИЕТО НА РЕЗУЛТАТИТЕ

ГЛАВА I

Безвъзмездни средства

Раздел I

Резултати

Член 41

Собственост върху резултатите

1. Резултатите са собственост на участника, който ги е създал.

2. Когато участниците в дейността са създали резултатите съвместно и съответният им принос в съвместните резултати не може да бъде точно установен или не е възможно този съвместно постигнат резултат да бъде отделен с цел подаване на заявление, придобиване или запазване на съответната закрила на правата върху интелектуална собственост, резултатите са тяхна съсобственост. Съсобствениците сключват споразумение за разпределението и условията за упражняване на съсобственост, в съответствие с техните задължения съгласно споразумението за отпускане на безвъзмездни средства. Съсобствениците могат да сключат споразумение да не запазят съсобствеността, а да изберат алтернативен режим, например като прехвърлят дела си на един-единствен собственик с право на достъп за останалите участници, след като резултатите са вече налице.

Освен ако в споразумението за съсобственост е уговорено друго, всеки съсобственик има право да предостави лиценз без изключителни права на трети страни, които да използват съвместно притежавани резултати, без право на преотстъпване на лиценза, при следните условия:

а) предизвестие до останалите съсобственици;

б) справедлива и разумна компенсация за останалите съсобственици.

3. Ако служители или страна, работещи за участник, имат право да претендират за права върху получените резултати, съответният участник гарантира, че е възможно тези права да се упражняват по начин, съвместим със задълженията му по споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.

Член 42

Закрила на резултатите

1. Когато резултатите могат или в разумни граници може да се очаква, че могат да бъдат използвани за търговски или промишлени цели, участникът, чиято собственост са те, проучва възможността за тяхната правна закрила. Участникът, ако това е възможно, разумно и основателно, предвид обстоятелствата, осигурява адекватна правна закрила за подходящ период от време и с подходящо териториално покритие, като отчита законните си интереси и законните и особено търговските интереси на останалите участници в дейността.

2. Когато участник, който е получил финансиране от Съюза, не възнамерява да осигури правна закрила на постигнатите резултати по причини, които не произтичат от невъзможността това да бъде осъществено според националното или съюзното право или от липсата на потенциал те да бъдат използвани за търговски или промишлени цели, и освен ако участникът възнамерява да ги прехвърли на друго правно образувание, установено в държава-членка или в асоциирана държава, с оглед на тяхната закрила, той уведомява Комисията или съответния орган за финансиране преди каквото и да било разпространяване на тези резултати. Комисията, действаща от името на Съюза, или съответния орган за финансиране може, със съгласието на съответния участник, да поеме собствеността върху тези резултати и да предприеме необходимите действия за адекватната им закрила.

Участникът може да откаже да даде съгласието си само ако докаже, че това би накърнило сериозно законните му интереси. Резултатите не могат да бъдат разпространявани преди Комисията или съответния орган за финансиране да вземе решение да не поеме собствеността върху резултатите или да реши, че ще поеме собствеността върху резултатите и преди да предприеме необходимите действия за осигуряване на закрилата им. Комисията или съответният орган за финансиране взема това решение без неоснователно забавяне. В споразумението за отпускане на безвъзмездни средства се определят сроковете в това отношение.

3. Когато участник, който е получил финансиране от Съюза, възнамерява да се откаже от закрила на резултатите или да не иска нейното удължаване по причини, различни от липсата на възможност те да бъдат използвани за търговски или промишлени цели в рамките на период от най-много пет години след окончателното разплащане, той уведомява Комисията или съответния орган за финансиране, които могат да продължат или да удължат закрилата чрез поемане на собствеността върху резултатите. Участникът може да откаже да даде съгласието си само ако докаже, че това би накърнило сериозно законните му интереси. В споразумението за отпускане на безвъзмездни средства се определят сроковете в това отношение.

Член 43

Използване и разпространение на резултатите

1. Всеки участник, който е получил финансиране от Съюза, полага максимални усилия за оползотворяване на притежаваните от него резултати или ги предоставя на друго правно образувание за ползване, по-специално чрез прехвърляне и лицензиране на резултати в съответствие с член 44.

Всякакви допълнителни задължения относно използването на резултатите се определят в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства. В случай на научни изследвания с потенциал за справяне с основни обществени предизвикателства допълнителните задължения относно използването на резултатите може да включват лицензиране при неизключителни условия. Всички допълнителни задължения се посочват в работната програма или в работния план.

2. Всеки участник разпространява чрез подходящи средства и възможно най-бързо притежаваните от него резултати, при условие че спазва всички ограничения, произтичащи от закрилата на интелектуалната собственост, правилата за сигурност или законните интереси. В споразумението за отпускане на безвъзмездни средства могат да се определят сроковете в това отношение.

Всякакви допълнителни задължения относно разпространяването на резултатите се определят в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства и се посочват в работната програма или в работния план.

По отношение на разпространяването на резултатите посредством научни публикации, свободният достъп се прилага съгласно реда и условията, определени в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства. Разходите, свързани със свободния достъп до научни публикации, изготвени в резултат на научни изследвания, финансирани по „Хоризонт 2020“, и направени в рамките на срока на дейността, са допустими за възстановяване при условията на споразумението за отпускане на безвъзмездните средства. При надлежно спазване на разпоредбите на член 18 от Регламент (ЕС) № 1291/2013, в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства не се поставят условия относно свободния достъп до публикации, които биха довели до допълнителни разходи за публикуване след приключването на дейността.

По отношение на разпространението на данни от научни изследвания, в рамките на свободния достъп до данни от научни изследвания и тяхното опазване, в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства може да се определят редът и условията, при които се предоставя свободен достъп до тези резултати, по-специално при авангардните изследвания на ЕНС и изследванията за БНТ или в други подходящи области, като се отчитат законните интереси на участниците, както и всички ограничения, произтичащи от правилата за защита на данните, правилата за сигурност и защитата на правата върху интелектуалната собственост. В такъв случай в работната програма или в работния план се посочва дали се изисква разпространение чрез свободен достъп на данните от научни изследвания.

Останалите участници се предизвестяват за всяка дейност по разпространение на резултатите. След получаване на предизвестието всеки участник може да възрази, ако докаже, че законните му интереси във връзка с неговите резултати или предходни знания ще бъдат сериозно накърнени от предвиденото разпространение. В такива случаи разпространението не може да се осъществи, освен ако са взети подходящи мерки за опазване на споменатите законни интереси. В споразумението за отпускане на безвъзмездни средства се определят сроковете в това отношение.

3. Участниците предоставят на Комисията или на съответния орган за финансиране за целите на наблюдението и разпространението всяка полезна информация относно дейностите си по използване и разпространение и необходимата документация съгласно условията, определени в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства. Като се спазват законните интереси на участниците, предоставили информацията, тази информация се прави публично достояние. В споразумението за отпускане на безвъзмездни средства се определят и сроковете по отношение на тези задължения за докладване.

4. Всички заявления за патенти, стандарти, публикации или друго разпространение, включително в електронна форма, във връзка с резултати, съдържат, когато това е възможно, изявление, което може да обхваща визуални средства, че дейността е получила финансова подкрепа от Съюза. Условията за това изявление се определят в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.

Член 44

Прехвърляне и лицензиране на резултати

1. Когато участник прехвърля собственост върху резултати, той прехвърля на правоприемника своите задължения съгласно споразумението за отпускане на безвъзмездни средства относно тези резултати, включително задължението да ги предаде при всяко последващо прехвърляне.

Без да се засягат задълженията за поверителност, произтичащи от законите или подзаконовите актове в случаите на сливания и придобивания, когато други участници все още се ползват с права на достъп или все още могат да поискат да получат права на достъп до резултатите, които трябва да бъдат прехвърлени, участникът, който възнамерява да прехвърли резултатите, предизвестява другите участници, като им предоставя достатъчно информация относно предполагаемия нов собственик на резултатите, с цел да даде възможност на останалите участници да анализират въздействието на планираното прехвърляне на собственост върху евентуалното упражняване на техните права на достъп.

След получаване на предизвестието всеки участник може да възрази срещу прехвърлянето на собствеността ако докаже, че то ще се отрази неблагоприятно върху упражняването на неговите права на достъп. В такъв случай прехвърлянето не може да се осъществи, докато не се постигне споразумение между заинтересованите участници. В споразумението за отпускане на безвъзмездни средства се определят сроковете в тази връзка.

Другите участници могат с предварително писмено споразумение да се откажат от правото си на предизвестие и на възражение срещу прехвърляне на собственост от един участник към конкретно посочена трета страна.

2. При условие че правата на достъп до резултатите могат да бъдат упражнявани и че са спазени всички допълнителни задължения относно използването на резултатите от страна на участника, който е техен собственик, този участник може да издава лицензи или по друг начин да предоставя на правно образувание право, в това число — изключително, на ползването им. Изключителен лиценз за резултати може да се предостави, ако всички останали заинтересовани участници са съгласни да се откажат от правата си на достъп до тези резултати.

3. По отношение на резултати, постигнати от участници, които са получили финансиране от Съюза, в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства може да се предвиди Комисията или съответния орган за финансиране да може да възрази срещу прехвърляния на собственост или срещу предоставянето на изключителен лиценз на трети страни, установени в трета държава, която не е асоциирана към „Хоризонт 2020“, ако сметне, че прехвърлянето или предоставянето не съответства на интересите за развитие на конкурентоспособността на икономиката на Съюза, на етичните принципи или на съображения за сигурност.

В тези случаи прехвърлянето на собственост или предоставянето на изключителен лиценз не се осъществява, освен ако не бъде удовлетворено изискването на Комисията или на съответния орган за финансиране за осигуряване на подходящи предпазни мерки.

Когато е уместно, в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства се предвижда, че Комисията или съответния орган за финансиране трябва да бъдат уведомени предварително за всяко прехвърляне на собственост или предоставяне на изключителен лиценз. В споразумението за отпускане на безвъзмездни средства се определят сроковете за това.

Раздел II

Права на достъп до предходни знания и нови резултати

Член 45

Предходни знания

Участниците определят по подходящ начин в писмено споразумение предходните знания, които имат отношение към съответната дейност.

Член 46

Принципи на правата на достъп

1. Всяко искане за упражняване на права на достъп или всеки отказ от права на достъп се представя писмено.

2. Освен ако е уговорено друго от собственика на резултатите или предходните знания, до които се иска достъп, правата на достъп не включват правото на преотстъпване на лиценза.

3. Участниците в една и съща дейност се информират взаимно за всички законови ограничения върху предоставянето на достъп до предходните им знания преди присъединяването си към споразумението за отпускане на безвъзмездни средства. Всяко споразумение, сключено след това от участник по отношение на предходни знания, гарантира, че всички права на достъп могат да бъдат упражнявани.

4. Прекратяването на участието в дадена дейност не засяга задължението на участника да предостави достъп при реда и условията, определени в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.

5. В споразумението за консорциум може да се предвиди лишаването от права на достъп на участник, който не изпълнява задълженията си и не коригира това неизпълнение.

Член 47

Права на достъп за изпълнение на дейността

1. Участник се ползва с права на достъп до резултатите на друг участник в същата дейност, ако първият се нуждае от тези резултати, за да изпълнява своята работа по съответната дейност.

Достъпът се предоставя безвъзмездно.

2. Участник се ползва с права на достъп до предходните знания на друг участник в същата дейност, ако първият се нуждае от тези знания, за да изпълнява своята работа по съответната дейност, и при спазване на ограниченията съгласно член 46, параграф 3.

Такива права на достъп се предоставят безвъзмездно, освен ако не е договорено друго от участниците преди присъединяването им към споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.

Член 48

Права на достъп за използване на резултатите

1. Участник се ползва с права на достъп до резултатите на друг участник в същата дейност, ако първият се нуждае от тези резултати, за да използва собствените си резултати от дейността.

При наличие на споразумение такъв достъп се предоставя при справедливи и разумни условия.

2. Участник се ползва с права на достъп до предходните знания на друг участник в същата дейност, ако първият се нуждае от тези знания, за да използва собствените си резултати от дейността при спазване на ограниченията съгласно член 46, параграф 3.

При наличие на споразумение такъв достъп се предоставя при справедливи и разумни условия.

3. Свързано образувание, установено в държава-членка или в асоциирана държава, освен ако в споразумението за консорциум не е предвидено друго, също има права на достъп до резултати и, при спазване на ограниченията по член 46, параграф 3, до предходни знания при справедливи и разумни условия, ако тези резултати и предходни знания са необходими за използване на резултатите, получени от участника, с когото образуването е свързано. Тези права на достъп се искат или получават пряко от участника, чиято собственост са резултатите или предходните знания, освен ако не е предвидено друго съгласно член 46, параграф 2.

4. Искане за достъп съгласно параграфи 1, 2 или 3 може да се отправи до една година след приключване на дейността. Участниците могат обаче да се споразумеят за различен краен срок.

Член 49

Права на достъп за Съюза и за държавите-членки

1. За надлежно обоснованите цели на разработването, прилагането и наблюдението на политиките или програмите на Съюза, институциите, органите, службите или агенциите на Съюза се ползват с права на достъп единствено до резултатите на участник, който е получил финансиране от Съюза. Такива права на достъп са ограничени до употреба с нетърговска и неконкурентна цел.

Достъпът се предоставя безвъзмездно.

2. Във връзка с дейностите в рамките на конкретната цел „Сигурни общества – Защита на свободата и сигурността на Европа и нейните граждани“ на приоритет "Обществени предизвикателства", както е определена в приложение I, част III от Регламент (ЕС) № 1291/2013, институциите, органите, службите и агенциите на Съюза, както и националните органи на държавите-членки, за целите на разработването, прилагането и наблюдението на техните политики или програми в тази област, се ползват с необходимите права на достъп до резултатите на участник, който е получил финансиране от Съюза. Тези права на достъп са ограничени до употреба с нетърговска и неконкурентна цел. Тези права на достъп се предоставят безвъзмездно и въз основа на двустранно споразумение, в което са определени специалните условия, с които се гарантира, че тези права ще се използват единствено за определената цел и че ще са предвидени съответни задължения за поверителност. Тези права на достъп не се отнасят за предходните знания на участника. Искащата държава-членка, институция, орган, служба или агенция на Съюза уведомяват всички държави-членки за тези искания. Спрямо класифицираната информация се прилагат правилата на Комисията по отношение на сигурността.

ДЯЛ IV

СПЕЦИАЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 50

Награди

1. Финансирането от Съюза може да се извършва под формата на награди, както е определено в дял VII от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и Регламент (ЕС) № 1268/2012.

2. Присъждането на награда се обуславя от поемането на задължения за подходяща обществена разгласа. По отношение на разпространението на резултатите се прилага дял III от настоящия регламент. Работната програма или работният план може да съдържа специални задължения относно използването и разпространението на резултати.

Член 51

Обществени поръчки за продукти в пазарен и предпазарен стадий и за новаторски решения

1. Всяка обществена поръчка, възложена от Комисията от нейно име или съвместно с държавите-членки, се подчинява на правилата за обществените поръчки, както са определени в Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и Регламент (ЕС) № 1268/2012.

2. Финансирането от Съюза може да се извършва под формата на обществени поръчки за продукти в предпазарен стадий или за новаторски решения самостоятелно от Комисията или от съответния орган за финансиране или съвместно с възлагащи органи от държавите-членки и асоциираните държави.

Процедурите за възлагане на обществени поръчки:

а) са в съответствие с принципите за прозрачност, недискриминация, равнопоставеност, добро финансово управление и пропорционалност, с правилата за конкуренция и, когато е приложимо, с Директиви № 2004/17/ЕО, 2004/18/ЕО и 2009/81/ЕО или, когато Комисията действа самостоятелно, с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012;

б) могат да предвидят специфични условия, например място на изпълнение на възложените дейности, като при обществени поръчки за продукти в предпазарен стадий то се ограничава до територията на държавите-членки и на асоциираните държави по „Хоризонт 2020“, когато това е надлежно обосновано от целите на съответната дейност;

в) могат да разрешат сключването на няколко договора в рамките на една процедура (възлагане на няколко доставчици);

г) предвиждат възлагане на поръчките на участника или участниците в тръжната процедура, предлагащи най-добро съотношение между качество и цена.

3. Освен ако в поканата за участие в търг не е посочено друго, резултатите, получени при обществена поръчка, възложена от Комисията, са собственост на Съюза.

4. В договорите за възлагане на обществени поръчки за продукти в предпазарен стадий се формулират специални разпоредби относно собствеността, правата на достъп и лицензирането, за да се оползотворят максимално резултатите и да се избегне всякакво непочтено предимство. Изпълнителят, който създава резултати при обществена поръчка за продукти в предпазарен стадий, притежава най-малкото свързаните с тях права върху интелектуалната собственост. Възлагащите органи се ползват най-малкото с права на безвъзмезден достъп до резултатите за тяхна лична употреба и с правото да предоставят или да изискват от участващите изпълнители да предоставят на трети страни неизключителни лицензи да използват резултатите при справедливи и разумни условия, без право на преотстъпване на лицензи. Ако изпълнителят не успее да постигне търговска реализация на резултатите в рамките на определен период след възлагането на обществената поръчка за продукти в предпазарен стадий, както е посочено в договора, той прехвърля на възлагащите органи собствеността върху резултатите.

5. В договорите за възлагане на обществени поръчки за новаторски решения могат да се формулират специални разпоредби относно собствеността, правата на достъп и лицензирането, за да се оползотворят максимално резултатите и да се избегне всякакво непочтено предимство.

Член 52

Финансови инструменти

1. Финансовите инструменти могат да приемат всяка от формите, посочени в дял VIII от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, и могат да бъдат съчетавани помежду си и с безвъзмездни средства, финансирани от бюджета на Съюза, включително в рамките на Регламент (ЕС) № 1291/2013.

2. Чрез дерогация от член 140, параграф 6, втора алинея от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, както приходите, така и годишните вноски за изплащане, генерирани от финансов инструмент, създаден съгласно Регламент (ЕС) № 1291/2013, се прехвърлят към този финансов инструмент в съответствие с член 21, параграф 4 от Регламент № 966/2012.

3. Чрез дерогация от член 140, параграф 6, втора алинея от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, както приходите, така и годишните вноски за изплащане, генерирани от Инструмента за финансиране с поделяне на риска, създаден с Решение № 1982/2006/ЕО и в ранната фаза на Средството за висок растеж и иновации на МСП (СРИ 1), създадено с Решение № 1639/2006/ЕО се включват съгласно член 21, параграф 4 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 към следващите финансови инструменти по силата на Регламент (ЕС) № 1291/2013.

Член 53

Инструмент за МСП

1. Само МСП могат да кандидатстват по покани за представяне на предложения, отправени по линия на специализирания инструмента за МСП, посочен в член 22 от Регламент (ЕС) № 1291/2013. Те могат да си сътрудничат с други дружества и научноизследователски организации или университети.

2. Когато дадено дружество е признато за МСП, този правен статут се приема за целия период на изпълнение на проекта, дори в случаите, когато дружеството поради разрастването си по-късно надвиши горните стойности от определението за МСП.

3. При инструмента за МСП или безвъзмездните средства, предоставяни от органи за финансиране или от Комисията за подпомагане на МСП, в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства могат да се формулират специални разпоредби, в частност относно собствеността, правата на достъп, използването и разпространението на резултати.

Член 54

Бърз път към иновации (БПИ)

1. Съгласно член 7 всяко правно образувание може да участва в дейност по линия на БПИ. Дейностите, които се финансират по линия на БПИ, са иновационни дейности. По линия на БПИ се отправят покани за представяне на предложения, свързани с някоя от технологичните области по конкретна цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“, както са определени в приложение I, част II, точка 1 от Регламент (ЕС) № 1291/2013 или някоя от конкретните цели по приоритет „Обществени предизвикателства“, посочени в приложение I, част III, точки 1—7 към същия регламент.

2. Предложения могат да се представят по всяко време. Комисията определя три крайни дати годишно за представяне на предложения за оценяване. Периодът между крайната дата за представяне на предложения и подписването на споразумение за отпускане на безвъзмездни средства или уведомлението относно решението за отпускане на безвъзмездни средства не е повече от шест месеца. Предложенията се класират според въздействието, качеството и ефикасността на изпълнението и върховите постижения, като на критерия за въздействие се дава по-голяма относителна тежест. В една дейност могат да участват не повече от пет правни образувания. Размерът на безвъзмездните средства не надвишава 3 милиона евро.

Член 55

Други специални разпоредби

1. При изпълнение на дейности, свързани със сигурността, в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства може да се формулират специални разпоредби, в частност относно обществените поръчки за продукти в предпазарен стадий и за новаторски решения, промените в състава на консорциума, класифицираната информация, използването, разпространението, свободния достъп до научни публикации, прехвърлянето и лицензирането на резултатите.

2. При дейности в подкрепа на съществуваща или нова научноизследователска инфраструктура в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства може да се формулират специални разпоредби относно потребителите на инфраструктурата и достъпа на потребителите до нея.

3. При авангардни изследвания на ЕНС в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства могат да се формулират специални разпоредби, в частност относно правата на достъп, преносимост и разпространение, или свързани с участниците, изследователите и която и да е заинтересована от дейността страна.

4. При дейности, свързани с обучението и мобилността, в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства могат да се формулират специални разпоредби относно задълженията, отнасящи се за изследователите, които се възползват от дейността, собствеността, правата на достъп и преносимостта на резултати.

5. При координационни и спомагателни дейности в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства могат да се формулират специални разпоредби, в частност относно собствеността, правата на достъп, използването и разпространението на резултати.

6. При Общностите за знания и иновации към ЕИТ в споразумението за отпускане на безвъзмездни средства могат да се формулират специални разпоредби, в частност относно собствеността, правата на достъп, използването и разпространението.

ДЯЛ V

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 56

Упражняване на делегираните правомощия

1. Правомощията да приема делегирани актове се предоставят на Комисията при спазване на установените в настоящия член условия.

2. Правомощията да приема делегираните актове, посочени в член 1, параграф 3, се предоставят на Комисията за срока на действие на „Хоризонт 2020“.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 1, параграф 3, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна посочена в него дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията уведомява за него едновременно Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 1, параграф 3, влиза в сила само ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от два месеца след уведомлението на Европейския парламент и на Съвета относно акта или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 57

Отмяна и преходни разпоредби

1. Регламент (ЕО) № 1906/2006 се отменя, считано от 1 януари 2014 г.

2. Без да се засягат разпоредбите на параграф 1, разпоредбите на настоящия регламент не засягат продължаването или изменението, включително цялостното или частичното прекратяване на съответните дейности до тяхното приключване или до отпускането на финансовата помощ от Комисията или органите за финансиране съгласно Решение № 1982/2006/ЕО или други законодателни актове, приложими за тази помощ към 31 декември 2013 г., която продължава да се прилага за съответните дейности до тяхното приключване.

3. Всички суми от Гаранционния фонд на участниците, създаден по силата на Регламент (ЕО) № 1906/2006, както и всички негови права и задължения, се прехвърлят на Фонда, считано от 31 декември 2013 г. Участниците в дейности, предвидени в Решение № 1982/2006/ЕО, които подписват споразумения за отпускане на безвъзмездни средства след 31 декември 2013 г., правят своите вноски във Фонда.

Член 58

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 11 декември 2013 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
M. SCHULZ	V. LEŠKEVIČIUS

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1291/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 11 декември 2013 година

за установяване на „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.) и за отмяна на Решение № 1982/2006/ЕО

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 173, параграф 3 и член 182, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската Комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ([2]),

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([3]),

като имат предвид, че:

(1) Съюзът има за цел да укрепва своята научна и технологична база чрез създаване на европейско научноизследователско пространство (ЕНП), в което свободно да се движат изследователите и да се разпространяват научни познания и технологии, както и да насърчава напредъка на Съюза към общество, основано на знанието, и постигането на по-конкурентоспособна и устойчива икономика по отношение на своята промишленост. За постигане на посочената цел Съюзът следва да извършва научноизследователски, технологично-развойни, демонстрационни и иновационни дейности, да насърчава международното сътрудничество, да разпространява и оптимизира резултатите и да стимулира обучението и мобилността.

(2) Съюзът има за цел и да гарантира наличието на условията, необходими за конкурентоспособността на промишлеността на Съюза. За постигането на тази цел действията следва да бъдат насочени към подпомагане на по-доброто използване на промишления потенциал на политиката на иновации, научни изследвания и технологично развитие.

(3) Съюзът е решен да постигне целите на стратегията „Европа 2020“, с която се преследва интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, като се изтъква ролята на научните изследвания и иновациите като ключови фактори за социален и икономически просперитет, както и за устойчивост на околната среда, и се поставя целта разходите за научноизследователска и развойна дейност да се увеличат с цел да се привлекат частни инвестиции в размер, който може да достигне две трети от общите инвестиции, като с това бъдат достигнати 3 % от брутния вътрешен продукт (БВП) до 2020 г., като същевременно се разработи и показател за интензивността на иновациите. Общият бюджет на Съюза следва да отразява тази амбициозна цел чрез преминаване към финансиране на ориентирани към бъдещето инвестиции, например научноизследователска и развойна дейност и иновации. В този контекст, водещата инициатива по стратегия „Европа 2020“ - „Съюз за иновации“ задава стратегически и интегриран подход към научните изследвания и иновациите, като определя рамката и целите, за чието постигане следва да допринесе бъдещото финансиране от Съюза на научните изследвания и иновациите. Научните изследвания и иновациите са ключови фактори и за други водещи инициативи по стратегия „Европа 2020“, а именно „Европа за ефективно използване на ресурсите“, „Индустриална политика за ерата на глобализацията“, „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“, както и други цели на политиката, например в областта на енергетиката и климата. Ключова роля за постигането на целите на стратегия „Европа 2020“ по отношение на научните изследвания и иновациите играе и политиката на сближаване чрез изграждане на необходимия капацитет и осигуряване на „стълбище“ към високи постижения.

(4) В съобщението от Комисията от 19 октомври 2010 г., озаглавено „Преглед на бюджета на ЕС“ се посочват основните принципи, които следва да се спазват за бъдещия бюджет на Съюза, а именно съсредоточаване върху инструменти с доказана добавена стойност за Съюза, насочване в по-голяма степен към постигането на резултати и привличане на други публични и частни източници на финансиране. В него също се предлага пълната гама от съюзни инструменти за научни изследвания и иновации да бъдат обединени в обща стратегическа рамка.

(5) Европейският парламент в своята резолюция от 11 ноември 2010 г. ([4]) призова за радикално опростяване на финансирането на научните изследвания и иновациите

([1]) ОВ C 181, 21.6.2012 г., стр. 111.
([2]) ОВ C 277, 13.9.2012 г., стр. 143.
([3]) Позиция на Европейския парламент от 21 ноември 2013 г. и решение на Съвета от 3 декември 2013 г.
([4]) ОВ C 74 E, 13.3.2012 г., стр. 34.

от Съюза, в резолюцията си от 12 май 2011 г. ([1]) изтъкна значението на „Съюз за иновации“ за преобразяването на Европа съобразно следкризисния свят, в резолюцията си от 8 юни 2011 г. ([2]) привлече вниманието към важни поуки от междинната оценка на Седмата рамкова програма, а в резолюцията си от 27 септември 2011 г. ([3]) подкрепи концепцията за обща стратегическа рамка за финансиране на научните изследвания и иновациите.

(6) На 26 ноември Съветът настоя в бъдещите съюзни програми за финансиране да се наблегне повече върху приоритетите по „Европа 2020“, те да са насочени към обществените предизвикателства и ключовите технологии, да улесняват съвместните научни изследвания с водеща роля на промишлеността, да се оптимизират инструментите, съществено да се опрости достъпът, да се съкрати необходимото време за пазарна реализация и да се повдигне още равнището на високите постижения.

(7) На заседанието си, проведено на 4 февруари 2011 г., Европейският съвет подкрепи концепцията за обща стратегическа рамка за финансиране от Съюза на научните изследвания и иновациите, за да се повиши ефективността на това финансиране на национално и съюзно равнище, и призова Съюза бързо да се отстранят оставащите пречки за привличане на таланти и инвестиции с оглед до 2014 г. да се завърши изграждането на ЕНП и да се постигне действителен единен пазар за знания, научни изследвания и иновации.

(8) Със Зелената книга от 9 февруари 2011 г., озаглавена „От предизвикателствата към възможностите — изграждане на обща стратегическа рамка за финансиране от ЕС на научните изследвания и иновациите“ Комисията установи ключовите въпроси във връзка с постигането на амбициозните цели посочени в Съобщение на Комисията от 19 октомври 2010 г. и постави началото на широка консултация, по време на която заинтересовани страни и съюзни институции изразиха съгласие до голяма степен с представените в нея идеи.

(9) Значението на съгласувания стратегически подход беше подчертано и в становищата, представени от Комитета за европейското научноизследователско пространство и иновации (КЕНПИ) на 3 юни 2011 г., от Комитета на регионите — на 30 юни 2011 г. ([4]), и от Европейския икономически и социален комитет — на 13 юли 2011 г. ([5])

(10) В съобщението си от 29 юни 2011 г., озаглавено „Бюджет за стратегията „Европа 2020“ Комисията предложи областите, покривани от Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.), приета с Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([6]), от отнасящата се до иновациите част от Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации (2007—2013 г.), създадена с Решение № 1639/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([7]), и от Европейския институт за иновации и технологии (ЕИТ), създаден с Регламент (ЕО) № 294/2008 на Европейския парламент и на Съвета ([8]), да бъдат обхванати от единна обща стратегическа рамка за научни изследвания и иновации, за да продължи постигането на целта на стратегията „Европа 2020“ разходите за научни изследвания и развойна дейност да нараснат на 3 % от БВП до 2020 г. В същото съобщение Комисията пое и ангажимента да включи изменението на климата като тема в разходните програми на Съюза и да насочи поне 20 % от общия бюджет на Съюза за постигането на цели, свързани с климата.

Действията във връзка с климата и ресурсната ефективност са взаимно допълващи се цели за постигането на устойчиво развитие. Конкретните цели, отнасящи се до двете, следва да бъдат допълнени чрез другите конкретни цели на „Хоризонт 2020“ - рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.) („Хоризонт 2020“), установена с настоящия регламент. В резултат на това се очаква поне 60 % от общия бюджет на „Хоризонт 2020“ да бъдат свързани с устойчивото развитие. Очаква се също така разходите във връзка с климата да превишат 35 % от общия бюджет на „Хоризонт 2020“, включително взаимно съвместими мерки за подобряване на ресурсната ефективност. Комисията следва да предоставя информация относно мащаба на подкрепата за цели във връзка с климата и резултатите от нея. Разходите във връзка с климата по „Хоризонт 2020“ следва да се следят в съответствие с методиката, посочена в горното съобщение.

(11) „Хоризонт 2020“ е съсредоточена по три приоритета, а именно: да се създаде отлична наука с оглед да се укрепят високите научни постижения на Съюза на световно равнище; да се спомогне за водещите позиции на промишлеността в подкрепа на предприятията, включително микро-, малките и средните предприятия (МСП), и иновациите; да се овладеят обществените предизвикателства в пряк отговор на предизвикателствата, установени в стратегията „Европа 2020“, чрез подкрепа за дейности, обхващащи цялостния процес от научните изследвания до пазара. Чрез „Хоризонт 2020“ следва да се подпомагат всички етапи в научноизследователската и иновационната верига, включително нетехнологични и социални иновации, както и по-тясно свързани с пазарната реализация дейности, като иновационните и научноизследователските действия се ползват от различни ставки за финансиране на принципа, че колкото потясно свързана с пазарната реализация е подпомаганата

([1]) ОВ C 377 E, 7.12.2012 г., стр. 108.
([2]) ОВ C 380 E, 11.12.2012 г., стр. 9.
([3]) ОВ C 56 E, 26.2.2013 г., стр. 1.
([4]) ОВ C 259, 2.9.2011 г., стр. 1.
([5]) ОВ C 318, 29.10.2011 г., стр. 121.
([6]) Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.) (ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1).
([7]) Решение № 1639/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 2006 г. за създаване на Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации (2007—2013 г.) (ОВ L 310, 9.11.2006 г., стр. 15).
([8]) Регламент (ЕО) № 294/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2008 г. за създаване на Европейски институт за иновации и технологии (ОВ L 97, 9.4.2008 г., стр. 1).

дейност, толкова по-голямо следва да бъде допълнителното финансиране от други източници. Дейностите, които са по-тясно свързани с пазарната реализация, включват иновативни финансови инструменти и имат за цел задоволяване на нуждите на широка гама политики на Съюза, като се набляга върху максималното оползотворяване на получените от подпомаганите дейности знания чак до търговското използване на тези знания. Приоритетите на „Хоризонт 2020“ следва да се поддържат и чрез програма за ядрени изследвания и дейности по обучение създадена с Регламент (Евратом) № 1314/2013 ([1]) на Съвета.

(12) Програма „Хоризонт 2020“ следва да е отворена за нови участници, за да се осигури широко и отлично функциониращо сътрудничество с партньори в целия Съюз, както и да се осигури интегрирано ЕНП.

(13) Съвместният изследователски център (СИЦ) следва да предоставя определяна от потребителите научна и техническа подкрепа за политиките на Съюза, като същевременно гъвкаво откликва на изискванията за нови политики.

(14) В контекста на триъгълника на знанието — научни изследвания, иновации и образование, общностите за знания и иновации (ОЗИ) по линия на ЕИТ следва значително да допринесат за постигане целите на „Хоризонт 2020“, включително по отношение на обществените предизвикателства, а именно чрез интегрирането на научните изследвания, иновациите и образованието. ЕИТ следва да насърчава предприемачеството в своите дейности в областта на висшето образование, научните изследвания, и иновациите. По-специално ЕИТ следва да насърчава отлично предприемаческо образование и да подпомага създаването на нови и съпътстващи предприятия.

(15) В съответствие с член 182, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз „Хоризонт 2020“ определя максималния общ размер и установява подробните правила за финансовото участие на Съюза в нея и съответното дялово участие във всяка от предвидените дейности.

(16) С настоящия регламент се определя финансов пакет за цялото времетраене на „Хоризонт 2020“, който при годишната бюджетна процедура следва да бъде за Европейския парламент и за Съвета основна референтна сума по смисъла на точка 17 от Междуинституционалното споразумение от 2 декември 2013 г.между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетните въпроси и доброто финансово управление ([2]).

(17) Подходяща част от бюджета за научноизследователските инфраструктури следва да бъде разпределена за електронни инфраструктури.

(18) Дейностите по конкретната цел „Бъдещи и нововъзникващи технологии (БНТ“) следва да допълват дейностите в другите части на „Хоризонт 2020“, а където е възможно, следва да се търси единодействие.

(19) Целесъобразно е да се осигури надлежно приключване на „Хоризонт 2020“ и на предшестващите я програми особено по отношение на продължаването на многогодишните механизми за тяхното управление, като например финансирането на техническата и административната помощ.

(20) Опростяването е основна цел на „Хоризонт 2020“, като това следва надлежно да бъде отразено в нейната структура, правила, финансово управление и изпълнение. „Хоризонт 2020“ следва да е насочена към привличането на широкото участие на университети, научноизследователски центрове, промишлеността и особено на МСП, а също така да е отворена за нови участници, тъй като тя обединява в обща стратегическа рамка пълната гама от мерки за подпомагане на научните изследвания и иновациите, включително оптимизиран набор от форми за подкрепа, и използва правила за участие с принципи, които са приложими за всички действия по „Хоризонт 2020“. Опростените правила за финансиране следва да понижат административните разходи и да допринесат за предотвратяване и намаление на грешките от финансов характер.

(21) „Хоризонт 2020“ следва да допринесе за постигането на целите на европейските партньорства за иновации в съответствие с водещата инициатива „Съюз за иновации“, като обедини всички значими участници по цялата верига на научните изследвания и иновациите с оглед да се рационализират, опростят и по-добре координират инструментите и инициативите.

(22) С цел да се задълбочават връзките между науката и обществото, както и да се укрепва общественото доверие в науката, „Хоризонт 2020“ следва да насърчава гражданите и обществото да поемат информиран ангажимент по въпроси на научните изследвания и иновациите, като се повишава достъпността на научните знания, разработват се сериозни програми за научни изследвания и иновации съобразно безпокойствата и очакванията на гражданите и обществото, и се улеснява участието им в дейности по „Хоризонт 2020“. Участието на гражданите и гражданското общество следва да бъде съчетано с дейности за популяризиране, за да се генерира и поддържа обществена подкрепа за „Хоризонт 2020“.

(23) Следва да се поддържа подходящ баланс между малките и големите проекти в рамките на приоритета „Обществени предизвикателства“ и на конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“.

([1]) Регламент № 1314/2013 на Съвета от 11 декември 2013 за програмата за научни изследвания и обучение на Европейската общност за атомна енергия (2014—2018 г.) за допълнение на „Хоризонт 2020“ – рамкова програма за научни изследвания и иновации (Виж страница 948 от настоящия брой на Официален вестник).

([2]) ОВ C 373, 20.12.2013 г., стр. 1

(24) Изпълнението на „Хоризонт 2020“ следва да отговаря на променящите се възможности и нужди на науката и технологиите, промишлеността, политиките и обществото. По същество програмите следва да се изготвят в тясна връзка със заинтересованите страни от всички засегнати сектори и следва да се предвиди достатъчна гъвкавост за реагиране на нови тенденции на развитие. За срока на „Хоризонт 2020“ непрекъснато следва да се ползват външни експерти за консултации, като се използват и съответните структури, например европейските технологични платформи, инициативите за съвместно планиране, европейските партньорства за иновации, както и консултации с групи от научни експерти, например групата от научни експерти по здравни въпроси.

(25) При дейностите, развивани по линия на „Хоризонт 2020“, следва да се утвърждава равенството между жените и мъжете в научните изследвания и иновациите, като се обърне особено внимание на коренните причини за неравновесието между половете, използва се целият потенциал както на жените, така и на мъжете изследователи, и измерението на пола се включи в съдържанието на научните изследвания и иновациите, както и като се отделя специално внимание на постигането на равновесие между половете (предвид положението в областта на научните изследвания и иновациите) в комисиите за оценяване и в други съответни консултативни и експертни групи, с цел да се подобри качеството на научноизследователската работа и да се стимулират иновациите. Дейностите следва да са насочени и към прилагането на принципите за равенство между мъжете и жените съгласно членове 2 и 3 от Договора за Европейския съюз и член 8 от ДФЕС.

(26) „Хоризонт 2020“ следва да допринесе за привлекателността на научноизследователската професия в Съюза. Следва да се обърне внимание на Европейската харта на научните работници и Етичния кодекс за наемане на научни работници, установен в препоръката на Комисията от 11 март 2005 г. ([1]), както и на други референтни рамки, определени в контекста на ЕНП, като същевременно се зачита техният доброволен характер.

(27) За да бъде конкурентоспособен в световен мащаб, за да отговори ефективно на големите обществени предизвикателства и за да постигне целите на стратегията си „Европа 2020“, Съюзът следва да използва пълноценно човешките си ресурси. Във връзка с това „Хоризонт 2020“ следва да допринесе за постигане на ЕНП, като насърчава развитието на рамкови условия, които да спомогнат за оставането или завръщането на европейските изследователи в Европа и за привличането на изследователи от целия свят в Европа, както и да я направят по-привлекателна дестинация за най-добрите изследователи.

(28) За да се увеличи разпространението и използването на знания, следва да се осигури отворен достъп до научни публикации. Освен това следва да се насърчава отвореният достъп до научноизследователски данни, получени в резултат на научни изследвания, публично финансирани в рамките на „Хоризонт 2020“, като се отчитат ограниченията, свързани с неприкосновеността на личния живот, националната сигурност и правата върху интелектуална собственост.

(29) При научноизследователските и иновационните дейности, подпомагани по линия на „Хоризонт 2020“, следва да се зачитат основните етични принципи. Следва да се вземат под внимание становищата на европейската група за етика в науката и новите технологии. При научноизследователските дейности следва да се спазва също така член 13 от ДФЕС и следва да се намали използването на животни в научните изследвания и тестовете, като крайната цел е намирането на техен заместител за лабораторни цели. Всички дейности следва да се извършват при гарантирано високо равнище на защита на човешкото здраве в съответствие с член 168 от ДФЕС.

(30) На всички етапи от научноизследователския цикъл по „Хоризонт 2020“ следва да се взема надлежно предвид принципът на равно третиране и недискриминация в съдържанието на научните изследвания и иновациите.

(31) Комисията не настоява изрично за използването на човешки ембрионални стволови клетки. Използването на човешки стволови клетки, били те от възрастни или от ембриони, става по преценка на учените с оглед на целите, които желаят да постигнат, и подлежи на контрол за стриктно спазване на съответните етични стандарти. Не следва да се финансират включващи използването на човешки ембрионални стволови клетки проекти, които не са получили необходимите одобрения от държавите-членки. Не следва да се финансират дейности, които са забранени във всички държави-членки. Не следва да се финансира дейност в държава-членка, в която тази дейност е забранена.

(32) За постигане на максимално въздействие следва да се развиват тесни полезни взаимодействия на „Хоризонт 2020“ с други програми на Съюза в различни области, например образованието, космическите изследвания, околната среда, енергетиката, селското стопанство и рибното стопанство, конкурентоспособността и МСП, вътрешната сигурност, културата и медиите.

(33) И „Хоризонт 2020“, и политиката на сближаване се стремят към по-цялостно съответствие с целите на стратегията „Европа 2020“. Този подход изисква по-голямо единодействие между „Хоризонт 2020“ и политиката на сближаване. Поради това „Хоризонт 2020“ следва да развие тесни взаимодействия с Европейските структурни и инвестиционни фондове, които конкретно могат да спомогнат за укрепване на местните, регионалните и националните способности за научни изследвания и иновации, особено в контекста на стратегии за интелигентна специализация.

([1]) ОВ L 75, 22.3.2005 г., стр. 67.

(34) МСП представляват важен източник на иновации и растеж и на работни места в Европа. Ето защо е необходимо широко участие в „Хоризонт 2020“ на МСП, така както са определени в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията ([1]). Това следва да е в подкрепа на целите на „Small Business Act“, така както са установени в съобщението на Комисията от 25 юни 2008 г., озаглавено „Мисли първо за малките!“ - „Small Business Act“ за Европа“. В „Хоризонт 2020“ са предвидени различни средства в подкрепа на дейностите и капацитета на МСП в областта на научните изследвания и иновациите в различните етапи от цикъла на иновации.

(35) Комисията следва да извършва оценки и да отчита степента на участие на МСП в „Хоризонт 2020“. В случай че не бъде постигната целта от 20 % от общия комбиниран бюджет за конкретна цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“ и на приоритета „Обществени предизвикателства“ да бъде предназначен за МСП, Комисията следва да проучи причините за това и да предложи незабавно подходящи нови мерки, които да осигурят на МСП възможности да увеличат участието си.

(36) Изпълнението на „Хоризонт 2020“ може да доведе до допълнителни програми с участието само на определени държави-членки, участието на Съюза в програми, предприети от няколко държави-членки, или създаването на съвместни предприятия или други договорености по смисъла на членове 184, 185 и 187 от ДФЕС. Тези допълнителни програми следва да бъдат идентифицирани и изпълнявани по открит, прозрачен и ефикасен начин.

(37) За да се съкрати времето от идеята до пускането на пазара посредством „възходящ“ подход и за да се увеличи участието на промишлеността, на МСП и на участващи за пръв път кандидати в „Хоризонт 2020“, пилотният проект „Бърз път към иновации“ следва да бъде изпълнен в рамките на конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“ и на приоритета „Обществени предизвикателства“. Той следва да стимулира инвестиции от частния сектор в научни изследвания и иновации, да насърчава научните изследвания и иновациите с акцент върху създаването на стойност и да ускорява трансформирането на технологиите в иновативни продукти, процеси и услуги.

(38) Изпълнението на „Хоризонт 2020“ следва да отчете съществената роля, която университетите играят в рамките на научната и технологична база на Съюза в качеството си на институции за високи постижения в областта на висшето образование, научните изследвания и иновациите, тъй като са от съществено значение за свързване на Европейското пространство за висше образование и ЕНП.

([1]) Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определянето на микро, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

(39) С цел да се постигне максимално въздействие на финансирането от страна на Съюза, при изпълнението на „Хоризонт 2020“ следва да се развиват по-тесни връзки на единодействие, включително под формата на публично-частни партньорства, с международни, национални и регионални програми за подпомагане на научните изследвания и иновациите. Във връзка с това при изпълнението на „Хоризонт 2020“ следва да се насърчава оптималното използване на ресурсите и да се избягва ненужно дублиране.

(40) По-голямо въздействие следва да се постигне и чрез съчетаването на „Хоризонт 2020“ със средства от частния сектор в рамките на публично-частни партньорства в ключови области, в които научните изследвания и иновациите могат да допринесат за по-широки цели за конкурентоспособността на Европа и за привличане на частни инвестиции, както и да спомогнат за справяне с обществени предизвикателства. Тези партньорства следва да се основават на дългосрочни ангажименти, включително балансиран принос от всички партньори, да се отчитат за постигането на целите си и да бъдат съобразени със стратегическите цели на Съюза по отношение на научните изследвания, развойната дейности и иновациите. Управлението и функционирането на тези партньорства следва да бъде открито, прозрачно, ефективно и ефикасно и да дава възможност за участие на широк кръг заинтересовани лица, осъществяващи дейност в конкретните си области. Публично-частните партньорства под формата на съвместни технологични инициативи, стартирани съгласно Седмата рамкова програма, могат да бъдат продължени с използването на по-подходящи за тяхната цел структури.

(41) Чрез „Хоризонт 2020“ следва да се насърчава сътрудничеството с трети държави въз основа на общ интерес и взаимна полза. Международното сътрудничество в областта на науката, технологиите и иновациите следва да бъде насочено към постигане на целите на стратегията „Европа 2020“ за укрепване на конкурентоспособността и за справяне с обществените предизвикателства, както и да подкрепя външната политика на Съюза и неговата политика за развитие, включително като се развиват полезни взаимодействия с външни програми и се допринася за изпълнението от Съюза на неговите международни ангажименти, като например постигане на Целите на хилядолетието за развитие, приети от ООН. Дейностите за международно сътрудничество следва да се поддържат най-малкото на равнището на Седмата рамкова програма.

(42) С оглед запазване на равнопоставеността за всички предприятия с дейност на вътрешния пазар, финансирането по „Хоризонт 2020“ следва да бъде съобразено с правилата за държавните помощи, за да се осигури ефективно разходване на публичните средства и да се избегне нарушаването на пазарните условия, като например отблъскването на частното финансиране, създаването на неефективни пазарни структури или протекционизма за неефективни предприятия.

(43) По време на Европейския съвет от 4 февруари 2011 г. беше отчетена необходимостта от нов подход за контрол и управление на риска при финансирането на научни изследвания от Съюза и се настоя за нов баланс между доверието и контрола, както и между поемането и избягването на риск. Европейският парламент, в своята резолюция от 11 ноември 2010 г. за опростяване на изпълнението на рамковите програми за научни изследвания, призова за прагматична промяна към административно и финансово опростяване и заяви, че управлението на европейското финансиране на научни изследвания следва да се основава в по-голяма степен на доверие към участниците и толерантност към риска. В междинния доклад за оценка на Седмата рамкова програма се заключава, че е необходим по-радикален подход, за да се постигне качествен скок в опростяването, и че трябва да се възстанови баланса между риска и доверието.

(44) През целия цикъл на разходите финансовите интереси на Съюза следва да бъдат защитавани с пропорционални мерки, включително посредством предотвратяване, откриване и разследване на нередности, възстановяване на изгубени, погрешно изплатени или неправомерно използвани средства и при необходимост — с налагане на санкции. Преработена стратегия за контрол, при която ударението се премества от свеждането до минимум на процента на грешките към основан на риска контрол и откриване на измамите, следва да намали тежестта на контрола за участниците.

(45) Важно е също да се осигури надеждно финансово управление на „Хоризонт 2020“ и нейното изпълнение по възможно най-ефективния и удобен за потребителите начин, като същевременно се осигури правна сигурност и достъпност на „Хоризонт 2020“ за всички участници. Необходимо е да се осигури съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 г. на Европейския парламент и на Съвета ([1]) и с изискванията за опростяване и по-добро регулиране.

(46) Ефективното управление на работата, включващо оценяване и наблюдение, изисква да бъдат разработени специфични показатели за изпълнението, които са измерими в хода на времето, които са реалистични и същевременно отразяват логиката на интервенцията и които съответстват на подходящата йерархия от цели и дейности. Следва да бъдат въведени подходящи механизми за координация между изпълнението и наблюдението на „Хоризонт 2020“, от една страна, и наблюдението на напредъка, постиженията и функционирането на ЕНП — от друга страна.

(47) До края на 2017 г., като част от междинната оценка на „Хоризонт 2020“ следва да се направи задълбочена оценка както на съществуващите, така и на новите публично-частни партньорства, в т.ч. съвместните технологични инициативи, която следва да включва inter alia анализ на тяхната откритост, прозрачност и ефективност. При тази оценка следва да се вземе предвид оценката на ЕИТ, предвидена в Регламент (ЕО) № 294/2008, така че да се даде възможност за оценка на основата на общи принципи.

(48) Тъй като целите на настоящия регламент, а именно укрепване на общата рамка за научни изследвания и иновации и координиране на усилията в рамките на Съюза не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки, а с оглед да се избегне дублиране, да се запази критичната маса в ключовите области и да се гарантира оптималното използване, могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, установен в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в посочения член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.

(49) От съображения за правна сигурност и яснота следва да бъде отменено Решение № 1982/2006/ЕО,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

С настоящия регламент се установява рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“ (2014—2020 г.) („Хоризонт 2020“) и се определя рамката, уреждаща подпомагането от Съюза на научноизследователските и иновационните дейности, като по този начин се укрепва европейската научна и технологична база и се увеличават ползите за обществото, както и по-добре се оползотворява икономическия и промишления потенциал на политиките в областта на иновациите, научните изследвания и технологичното развитие.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1) „научноизследователски и иновационни дейности“ означава целия спектър от дейности за научни изследвания, технологично развитие, демонстрации и иновации, включително насърчаване на сътрудничеството с трети държави и международни организации; разпространяване и оптимизиране на резултатите и стимулиране на висококачествено обучение и мобилност на научните работници в Съюза;

2) „преки действия“ означава научноизследователски и иновационни дейности, предприемани от Комисията посредством подчинения ѝ Съвместен изследователски център (СИЦ);

([1]) Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

3) „непреки действия“ означава научноизследователски и иновационни дейности, за които Съюзът осигурява финансова подкрепа и които се предприемат от участниците;

4) „публично-частно партньорство“ означава партньорство, при което партньори от частния сектор, Съюза и, когато е целесъобразно, други партньори, като например органи от публичния сектор, се ангажират съвместно да подкрепят разработването и изпълнението на програма или дейности за научни изследвания и иновации;

5) „партньорство в рамките на публичния сектор“ означава партньорство, при което органи от публичния сектор или организации с мисия за обществена услуга на местно, регионално, национално или международно равнище се ангажират със Съюза съвместно да подкрепят разработването и изпълнението на програма или дейности за научни изследвания и иновации;

6) „научноизследователски инфраструктури“ означава структури, ресурси и услуги, които се използват от научноизследователските среди за осъществяване на научни изследвания и за стимулиране на иновациите в съответните области. Където е уместно, могат да се използват и за други цели освен за научни изследвания, например с образователна цел или за обществени услуги. Тези инфраструктури включват: значително научно оборудване (или набор от инструменти); основани на знанието ресурси като колекции, архиви или научни данни; електронни инфраструктури като данни и компютърни системи и комуникационни мрежи; и всяка друга уникална по естеството си инфраструктура, която е от основно значение за постигане на високи постижения в областта на научните изследвания и иновациите. Тези инфраструктури могат да бъдат „еднообектни“, „виртуални“ или “разпределени“.

7) „стратегия за интелигентно специализиране“ означава стратегия за интелигентно специализиране по смисъла на определението в член 2, буква 3) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1].

Член 3

Установяване на „Хоризонт 2020“

С настоящото се установява „Хоризонт 2020“ за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.

Член 4

Добавена стойност за Съюза

„Хоризонт 2020“ постига максимална добавена стойност и въздействие за Съюза, като набляга върху цели и дейности, които не могат да бъдат ефикасно осъществени, ако държавите-членки действат сами. „Хоризонт 2020“ играе централна роля за изпълнението на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж (стратегия „Европа 2020“), като предоставя обща стратегическа рамка за финансирането от Съюза на научни изследвания и иновации на световно ниво и по този начин действа като инструмент за привличане на частни и публични инвестиции, създаване на възможности за нови работни места и гарантиране в дългосрочна перспектива на устойчивостта, растежа, икономическото развитие, социалното приобщаване и индустриалната конкурентоспособност, както и за решаване на обществените предизвикателства в рамките на Съюза.

Член 5

Обща цел, приоритети и конкретни цели

1. Общата цел на „Хоризонт 2020“ е да допринесе за изграждане на общество и икономика, основани на знанието и иновациите в Съюза чрез привличане на допълнителни средства за финансиране на научноизследователска, развойна и иновационна дейност и принос за постигане на целите за научноизследователската и развойна дейност, включително целта от 3 % от БВП за научни изследвания и развитие в целия Съюз до 2020 г. С това „Хоризонт 2020“ подкрепя прилагането на стратегията „Европа 2020“ и на други политики на Съюза, както и изграждането и функционирането на европейското научноизследователско пространство (ЕНП). Първият набор от съответни показатели за изпълнението за оценка на напредъка в постигането на тази обща цел са посочени във въведението на приложение I.

2. Общата цел, посочена в параграф 1, се преследва по три взаимно подсилващи се приоритета, отнасящи се до:

а) високи постижения в научната област;

б) водещи позиции в промишлеността;

в) обществени предизвикателства.

Конкретните цели по всеки от посочените три приоритета са зададени в части I—III от приложение I заедно с общи насоки за дейностите.

3. Общата цел, зададена в параграф 1, се постига и чрез конкретните цели „Разпространяване на високи научни постижения и разширяване на участието“ и „Наука със и за обществото“, зададени съответно в приложение I, части IV и V, съответно заедно с общите насоки за дейностите.

4. Съвместният изследователски център допринася за общата цел и приоритетите, посочени съответно в параграфи 1 и 2, като оказва научна и техническа подкрепа за политиките на Съюза в сътрудничество, където е целесъобразно, със съответните национални и регионални заинтересовани участници в научноизследователската област, например относно развитието на стратегии за интелигентно специализиране. Конкретната цел и общите насоки за дейностите се дават в приложение I, част VI.

[1] Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (Виж страница 320 от настоящия брой на Официален вестник).

5. Европейският институт за иновации и технологии (EIT) допринася за общата цел и приоритетите, посочени съответно в параграфи 1 и 2, с конкретната цел да се изгради триъгълника на знанието, интегриращ научните изследвания, иновациите и висшето образование. Съответните показатели за изпълнението от страна на EIT са посочени във въведението на приложение I, а конкретните цели и общите насоки за дейностите — в част VII от приложение I.

6. В рамките на приоритетите конкретните цели и общите насоки, посочени в параграфи 2 и 3, могат да бъдат взети предвид нови и непредвидени потребности, възникващи в периода на изпълнение на „Хоризонт 2020“. Когато е надлежно обосновано, това може да включва реагиране на ново-възникващи възможности, кризи и заплахи, както и на потребности във връзка с разработването на нови политики на Съюза.

Член 6

Бюджет

1. Финансовият пакет за изпълнение на „Хоризонт 2020“ е определен на 770 283 милиона евро по текущи цени, от които максимум 743 169 милиона евро се разпределят за дейности по дял XIX от ДФЕС.

Годишните бюджетни кредити се разрешават от Европейския парламент и от Съвета, в рамките на многогодишната финансова рамка.

2. Сумата за дейности по дял XIX от ДФЕС се разпределя по приоритетите, посочени в член 5, параграф 2 от настоящия регламент, както следва:

а) високи постижения в научната област — 244 411 милиона евро по текущи цени;

б) водещи позиции в промишлеността — 170 155 милиона евро по текущи цени;

в) обществени предизвикателства — 29 679 милиона евро по текущи цени.

Максималният общ размер на финансовото участие на Съюза по линия на „Хоризонт 2020“ за конкретните цели посочени в член 5, параграф 3 и за неядрените преки действия на СИЦ са както следва:

i) „Разпространяване на високи научни постижения и разширяване на участието“, 8 165 милиона евро по текущи цени.

ii) „Наука със и за обществото“, 4 622 милиона евро по текущи цени.

iii) Неядрени преки действия на СИЦ, 19 026 милиона евро по текущи цени.

Ориентировъчната разбивка за приоритетите и конкретните цели посочени в член 5, параграфи 2 и 3, са дадени в приложение II.

3. Европейският институт за иновации и технологии се финансира по линия на „Хоризонт 2020“ с максимум 27 114 милиона евро по текущи цени съгласно посоченото в приложение II.

4. Финансовият пакет за „Хоризонт 2020“ може да покрива разходи по дейности за подготовка, наблюдение, контрол, одит и оценяване, които са необходими за управлението на „Хоризонт 2020“ и постигане на целите ѝ, в частност проучвания и срещи на експерти, доколкото те са свързани с целите на „Хоризонт 2020“, разходи по информационни мрежи във връзка главно с обработката на информация и нейния обмен, както и всякакви други разходи за техническа и административна помощ, направени от Комисията за управлението на „Хоризонт 2020“.

При необходимост и когато е надлежно обосновано, бюджетни кредити могат да бъдат вписани в бюджета на „Хоризонт 2020“ след 2020 г., за да покрият разходи за техническа и административна помощ, което да позволи управлението на дейности, които не са завършени до 31 декември 2020 г. „Хоризонт 2020“ не урежда нито финансирането на изграждането, нито функционирането на програмата „Галилео“, програмата „Коперник“ или Европейското съвместно предприятие за ITER.

5. С оглед да се реагира на непредвидени ситуации или на нови развития или нужди Комисията може, след междинната оценка на „Хоризонт 2020“ съгласно посоченото в член 32, параграф 3 и резултатите от прегледа на EIT, посочен в член 32, параграф 2, в рамките на годишната бюджетна процедура да преразгледа определените суми по предвидените в параграф 2 от настоящия член приоритети и конкретни цели „Разпространяване на високи научни постижения и разширяване на участието“ и „Наука със и за обществото“ и дадената в приложение II ориентировъчна разбивка по конкретни цели в рамките на тези приоритети, както и приносът към EIT, предвиден в параграф 3 от настоящия член. Комисията може при същите условия и да прехвърли бюджетни кредити между приоритетите и конкретните цели, както и EIT в размер на максимум 7,5 % от общото първоначално разпределение за всеки приоритет и конкретните цели „Разпространяване на високи научни постижения и разширяване на участието“ и „Наука със и за обществото“ и в размер на максимум 7,5 % от първоначалната ориентировъчна разбивка за всяка конкретна цел и в размер на максимум 7,5 % от приноса за EIT. Това не се позволява за сумата, предвидена за преки действия на СИЦ по параграф 2 от настоящия член.

Член 7

Участие на трети държави

1. „Хоризонт 2020“ е отворена за асоцииране на:

а) присъединяващите се държави, държавите кандидатки и потенциални кандидатки, в съответствие с общите принципи и общите условия за участие на тези държави в програми на Съюза, установени в съответното рамково споразумение и решенията на съвети за асоцииране или подобни споразумения;

б) членки на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ) или държави или територии, обхванати от Европейската политика за съседство, които отговарят на следните критерии:

i) да разполагат с добър капацитет в областта на науката, технологиите и иновациите;

ii) да са показали добри резултати от участието си в програми на Съюза за научни изследвания и иновации;

iii) да съблюдават честно и справедливо правата върху интелектуалната собственост.

в) държави и територии, асоциирани към Седмата рамкова програма.

2. Специфичните принципи и условия за участието на асоциираните държави в „Хоризонт 2020“, включително финансовото участие съобразно брутния вътрешен продукт на съответната асоциирана държава, се определят с международни споразумения между Съюза и асоциираните държави.

Редът и условията за асоциирането на държавите — членки на ЕАСТ, които са страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП), са в съответствие с разпоредбите на това споразумение.

ДЯЛ II

ИЗПЪЛНЕНИЕ

ГЛАВА I

Изпълнение, управление и форми на подпомагане

Член 8

Изпълнение чрез конкретна програма и финансиране на ЕИТ

„Хоризонт 2020“ се изпълнява посредством консолидирана конкретна програма, създадена с Решение на Съвета 2013/743/ЕС ([1]), в която са посочени целите и подробните правила за изпълнението и чрез финансовия принос за ЕИТ.

Конкретната програма съдържа по една част за всеки от трите приоритета, посочени в член 5, параграф 2, една част за всяка от конкретните цели, посочени в член 5, параграф 3 и една част за преките действия на Съвместния изследователски център извън ядрената област.

Необходима е ефективна координация между трите приоритета на „Хоризонт 2020“.

Член 9

Управление

1. „Хоризонт 2020“ се изпълнява от Комисията в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

2. Комисията може да възложи част от изпълнението на „Хоризонт 2020“ на финансиращите органи, посочени в член 58, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

Член 10

Форми на подкрепа от Съюза

1. „Хоризонт 2020“ подпомага непреки действия чрез една или няколко форми на финансиране, предвидени с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, по-конкретно чрез безвъзмездни средства, награди, обществени поръчки и финансови инструменти. Финансовите инструменти са основната форма на финансиране на близки до пазара дейности, които се подкрепят по „Хоризонт 2020“.

2. „Хоризонт 2020“ подпомага и преки действия, предприети от Съвместния изследователски център.

3. Когато преките действия, предприети от Съвместния изследователски център допринасят за инициативи съгласно член 185 или член 187 от ДФЕС, този принос не се счита за част от финансовите средства, отпуснати за тези инициативи.

Член 11

Правила за участие и разпространение на резултатите

Правилата за участие и разпространение на резултатите, формулирани в Регламент (ЕС) № 1290/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), се прилагат за непреки действия.

ГЛАВА II

Програмиране

Раздел I

Общи принципи

Член 12

Консултации с външни експерти и участие на обществото

1. За изпълнението на „Хоризонт 2020“ се вземат предвид съветите и данните, получени от: създадени от Комисията независими консултативни групи,съставени от водещи експерти, подбрани сред широка база от заинтересовани страни, включително от сферата на научните изследвания, промишлеността и гражданското общество, които да внесат необходимите интердисциплинарни и междусекторни гледни точки, като се отчитат съществуващите инициативи на равнището на Съюза и на национално и регионално равнище. Друг вид принос ще бъде

([1]) Решение 2013/743/ЕС на Съвета от 3 декември 2013 за създаване на конкретна програма за изпълнение на „Хоризонт 2020“ – рамковата програма за научни изследвания и иновации (2014-2020 г.) и за отмяна на решения 2006/971/ЕО, 2006/972/ЕО, 2006/973/ЕО, 2006/974/ЕО и 2006/975/ЕО (Виж страница 965 от настоящия брой на Официален вестник).

([2]) Регламент (ЕС) № 1290/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 за определяне на правилата за участие и разпространение на резултатите в „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1906/2006 (Виж страница 81 от настоящия брой на Официален вестник).

предоставен от структури за водене на диалог, създадени по силата на международни споразумения в областта на науката и технологиите; дейности с перспективна насоченост; целеви публични консултации, включително когато е подходящо консултации с национални и регионални органи или заинтересовани страни; и прозрачни и интерактивни процеси, които гарантират, че се подпомагат сериозни научни изследвания и иновации.

Когато е целесъобразно, се вземат предвид и препоръките относно определянето и разработването на стратегическите приоритети от Комитета за европейското научноизследователско пространство и иновации (КЕНПИ), други, свързани с ЕНП групи и Групата за политика на предприятията (ГПП).

2. В пълна степен се вземат под внимание и съответни аспекти на научноизследователските и иновационни програми, създадени наред с други от ЕИТ, европейски технологични платформи, европейски партньорства за иновации, както и експертни становища на групи от научни експерти като групата от научни експерти по здравни въпроси.

Член 13

Единодействие с национални програми и съвместно планиране

1. С оглед изпълнението на „Хоризонт 2020“ се взема предвид необходимостта от изграждане на подходящо единодействие и взаимно допълване между националните и европейските научноизследователски и иновационни програми, особено в областите, в които се полагат усилия за координация посредством инициативите за съвместно планиране.

2. Може да се предостави подпомагане от Съюза, включително подкрепа от различно естество, на инициативи за съвместно планиране посредством инструментите, посочени в член 26, съгласно условията и критериите, предвидени за тези инструменти.

Член 14

Хоризонтални въпроси

1. В рамките на приоритетите по „Хоризонт 2020“ и между тях се осъществяват връзки и интерфейси. В това отношение особено внимание се обръща на:

а) разработването и прилагането на базови и промишлени технологии от ключово значение, както и на бъдещи и нововъзникващи технологии;

б) областите, свързани с довеждането на откритията до пазарна реализация;

в) интердисциплинарните и междусекторните изследвания и иновации;

г) социалните, икономическите и хуманитарните науки;

д) изменението на климата и устойчивото развитие;

е) стимулирането на функционирането и завършването на ЕНП и на водещата инициатива „Съюза за иновации“;

ж) рамковите условия в подкрепа на водещата инициатива „Съюза за иновации“;

з) приносът за всички съответни водещи инициативи по линия на „Европа 2020“, (включително Програмата в областта на цифровите технологии за Европа);

и) разширяването на участието в научни изследвания и иновации в целия Съюз и съдействието за преодоляване на разделението в Европа в областта на научните изследвания и иновациите;

й) международните мрежи за научни изследователи и иноватори на световно равнище като Европейското сътрудничество в областта на науките и технологиите (COST);

к) сътрудничеството с трети държави;

л) сериозните научни изследвания и иновации, включително равенството между половете;

м) участието на МСП в научните изследвания и иновации и по-широкото участие на частния сектор;

н) повишаването на привлекателността на изследователската професия; и

о) улесняването на трансграничната и междусекторната мобилност на учените.

2. Когато се подкрепя непряко действие, което е от голямо значение за няколко от приоритетите или конкретните цели, посочени в член 5, параграфи 2 и 3, сумата за финансиране на това действие може да се състои от сумите, разпределени за всеки приоритет или конкретна цел.

Член 15

Развитие на науката, технологиите, иновациите, икономиките и обществото

„Хоризонт 2020“ се изпълнява по начин, който да гарантира, че приоритетите и подпомаганите дейности отговарят на променящите се нужди и са съобразени с развитието на науката, технологиите, иновациите, икономиките и обществото в един глобализиран свят, като иновациите обхващат стопански, организационни, технологични, обществени и екологични аспекти. Предложението за промени в приоритетите и действията по линия на „Хоризонт 2020“ се съобразява със становищата на външните експерти, посочени в член 12, както и с препоръките от междинната оценка, посочена в член 32, параграф 3.

Член 16

Равенство между половете

При „Хоризонт 2020“ се гарантира ефективното поощряване на равенството между половете и измерението на пола в съдържанието на научните изследвания и иновациите. Обръща се особено внимание на гарантирането на баланса между половете, в зависимост от конкретните условия на съответните научни дейности и иновации, в групите за оценка и в органи като консултативни групи и експертни групи.

Измерението на пола се интегрира по подходящ начин в научноизследователското и иновационното съдържание в стратегии, програми и проекти и за него се следи на всички етапи от научноизследователския цикъл.

Член 17

Професионално развитие на изследователите

„Хоризонт 2020“ се изпълнява в съответствие с Регламент (ЕС) № 1290/2013, като по този начин допринася за укрепването на единния пазар на изследователи и засилването на привлекателността на изследователската професия в рамките на Съюза в контекста на ЕНП, като се има предвид транснационалният характер на повечето от подпомаганите съгласно него дейности.

Член 18

Свободен достъп

1. Гарантира се свободен достъп до научни публикации, изготвени в резултат от научни изследвания, финансирани с публични средства по линия на „Хоризонт 2020“. Този достъп се прилага в съответствие с Регламент (ЕС) № 1290/2013.

2. Насърчава се свободен достъп до научни данни, събрани в резултат от научни изследвания, финансирани с публични средства по линия на „Хоризонт 2020“. Този достъп се прилага в съответствие с Регламент (ЕС) № 1290/2013.

Член 19

Етични принципи

1. Всички изследователски и иновационни дейности по „Хоризонт 2020“ се извършват в съответствие с етичните принципи и съответното национално, съюзно и международно законодателство, включително Хартата на основните права на Европейския съюз и Европейската конвенция за защита на правата на човека и допълнителните протоколи към нея.

Особено внимание се обръща на принципа на пропорционалност, правото на личен живот, правото на защита на личните данни, правото на физическа и психическа неприкосновеност на личността, правото на недискриминация и необходимостта да се гарантира високо равнище на защита на човешкото здраве.

2. Научноизследователските и иновационните дейности, извършвани в рамките на „Хоризонт 2020“, са насочени изключително към граждански приложения.

3. Не се финансират научни изследвания в следните области:

а) клониране на човека с цел възпроизводство;

б) промяна на генното наследство на човека, в резултат на която промените могат да станат унаследими [1];

в) създаването на човешки ембриони единствено с цел научни изследвания или за набавяне на стволови клетки, включително посредством трансфер на ядра от соматични клетки.

4. Могат да бъдат финансирани научни изследвания относно човешки стволови клетки, както на възрастни, така и на ембриони, в зависимост както от съдържанието на научното предложение, така и от правната рамка на съответните държави-членки. Не се предоставя финансиране за научноизследователски дейности, които са забранени във всички държави-членки. Не се финансира определена дейност в държава-членка, в която тази дейност е забранена.

5. Областите на научни изследвания, посочени в параграф 3 от настоящия член, могат да бъдат преразгледани в контекста на междинната оценка съгласно член 32, параграф 3 с оглед на напредъка на науката.

Член 20

Допълване с други програми на Съюза

„Хоризонт 2020“ се изпълнява по начин, който допълва други програми и политики за финансиране от Съюза, включително европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИ фондове), Общата селскостопанска политика, Програмата за конкурентоспособност на предприятията и на малките и средни предприятия (COSME) (2014-2020г.), програмата Еразъм+ и програмата „Life“.

Член 21

Единодействие с ЕСИ фондовете

Наред със съюзните, националните и регионалните структурни политики, „Хоризонт 2020“ допринася и за преодоляването на разликите в областта на научните изследвания и иновациите в рамките на Съюза като насърчава единодействието с ЕСИ фондовете. Когато това е възможно, може да се използва и кумулативно финансиране, както е предвидено в Регламент (ЕС) № 1290/2013.

[1] Научните изследвания, които се отнасят за лекуване на рак на половите жлези могат да бъдат финансирани.

Раздел II

Конкретни области на действие

Член 22

Микро-, малки и средни предприятия

1. Особено важно е да се гарантира подходящото участие на микро-, малките и средните предприятия (МСП) през целия процес на изпълнение на „Хоризонт 2020“ и научноизследователското и иновационното въздействие върху тях. Предприема се количествено и качествено оценяване на участието на МСП като част от механизмите за оценяване и наблюдение.

2. В допълнение на подобряването на условията за участие на МСП във всички съответни възможности по линия на „Хоризонт 2020“ се предприемат конкретни действия. По-специално създава се и специален инструмент за МСП, насочен към всички видове МСП с потенциал за иновации в широк смисъл, в рамките на единна централизирана система за управление, който се прилага главно на принципа „отдолу нагоре“ посредством постоянна покана за представяне на предложения, съобразена с потребностите на МСП, както е предвидено в конкретната цел „Иновации в малките и средни предприятия“ в точка 3.3.(а) от приложение I, част II. Този инструмент отчита приоритетите по конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“, посочена в приложение I, част II, точка 1 и всички конкретни цели по приоритет „Обществени предизвикателства“, посочени в приложение I, част III, точки 1—7 и се прилага съгласувано.

3. Зададеният в параграфи 1 и 2 интегриран подход и опростяването на процедурите следва да доведат до предоставяне на МСП на минимум 20 % от общия сумарен бюджет за конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“ и по приоритета „Обществени предизвикателства“.

4. Следва да се обърне особено внимание на подходящото представителство на МСП в публично-частните партньорства, както е посочено в член 25.

Член 23

Съвместни проекти и партньорски програми

„Хоризонт 2020“ следва да се изпълнява предимно чрез транснационални съвместни проекти, възлагани чрез покани за представяне на предложения в рамките на работните програми по „Хоризонт 2020“, предвидени в Решение 2013/743/ЕС. Тези проекти ще се допълват чрез публично-частни партньорства и партньорства в рамките на публичния сектор. Партньорствата се изграждат с участието на държавите-членки и разработват принципи за вътрешното си управление.

Член 24

Бърз път към иновации

Инструментът „Бърз път към иновации“ се прилага под формата на пилотен проект в пълен мащаб в съответствие с член 54 от Регламент (ЕС) № 1290/2013, с който се създава инструментът „Бърз път към иновации“, считано от началото на 2015 г.

Член 25

Публично-частни партньорства

1. „Хоризонт 2020“ може да бъде изпълнявана чрез публично-частни партньорства, при които всички партньори поемат ангажимент да подпомагат разработването и изпълнението на пред-конкурентни научни изследвания и на иновационни дейности от стратегическо значение за конкурентоспособността на Съюза и за неговите водещи позиции в промишлеността или да преодоляват специфични обществени предизвикателства. Публично-частните партньорства се осъществяват по такъв начин, че да не възпрепятстват пълноценното участие на най-изявените европейски фактори.

2. При участието на Съюза в публично-частни партньорства се използват вече съществуващи и олекотени структури за управление и то може до се осъществява под една от следните форми:

а) финансов принос на Съюза за съвместни предприятия, създадени съгласно член 187от ДФЕС по силата на Седма рамкова програма, при условие, че бъдат изменени техните базисни актове; за нови публично-частни партньорства, създадени съгласно член 187 от ДФЕС; и за други финансиращи органи, посочени в член 58, параграф1, буква в), подточка iv) и vii) от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012. Тази форма на партньорства се прилага само когато обхватът на преследваните цели и обемът на необходимите ресурси оправдават това, като се отчитат в пълна степен съответните оценки на въздействието и когато други форми на партньорство не биха изпълнили целите или не биха привлекли необходимите средства;

б) договорни споразумения между партньорите, посочени в параграф 1, в които се уточняват целите на партньорството, съответните ангажименти на партньорите, основните показатели за тяхното изпълнение и изискваните резултати, включително конкретните научноизследователски и иновационни дейности, за които е необходима подкрепа по линия на „Хоризонт 2020“.

С оглед на участието на заинтересовани партньори, включително когато е подходящо, на крайни потребители, университети, МСП и научноизследователски институти, публично-частните партньорства осигуряват достъп до публични средства чрез прозрачни процедури и най-вече чрез конкурентни покани, съобразени с правила за участие, изготвени от своя страна в съответствие с правилата на „Хоризонт 2020“. Изключенията при използването на конкурентни покани следва да бъдат надлежно обосновани.

3. Публично-частните партньорства се идентифицират и изпълняват по открит, прозрачен и ефикасен начин. Идентификацията им се основава на един от следните критерии:

а) доказване на добавената стойност на действието на равнище Съюз и избора на инструмент, който да се използва;

б) мащаб на въздействието върху промишлената конкурентоспособност, създаването на работни места, устойчивия растеж и социално-икономическите въпроси, включително предизвикателствата пред обществото, оценени спрямо ясно очертани и измерими цели;

в) дългосрочен ангажимент, включително балансиран принос от всички партньори, въз основа на споделена визия и ясно определени цели;

г) размер на необходимите ресурси и способност за привличане на допълнителни инвестиции в научни изследвания и иновации;

д) ясно определяне на ролята на всеки партньор и договорени основни показатели за изпълнението през избрания период.

е) взаимно допълване с други части на „Хоризонт 2020“ и съответствие със стратегическите приоритети на Съюза в областта на научните изследвания и иновациите, по-конкретно приоритетите по линия на стратегията „Европа 2020“;

При необходимост в публично-частните партньорства се осигурява взаимно допълване между приоритетите и дейностите и участието на държавите-членки.

4. Когато е подходящо приоритетите в областта на научните изследвания, обхванати от публично-частни партньорства, могат да бъдат включени в редовни покани за работните програми по „Хоризонт 2020“, с оглед на развиването на нови единодействия с научноизследователски и иновационни действия от стратегическо значение.

Член 26

Партньорства в рамките на публичния сектор

1. „Хоризонт 2020“ допринася за укрепването на партньорствата в рамките на публичния сектор, ако и когато е целесъобразно, при които действия на регионално, национално или международно равнище се осъществяват съвместно в рамките на Съюза.

Особено внимание се обръща на инициативи за съвместно планиране между държавите-членки. Инициативите за съвместно планиране, които се подпомагат по линия на „Хоризонт 2020“ остават открити за участие за всяка държава-членка или асоциирана държава.

2. Партньорствата в рамките на публичния сектор могат да бъдат подпомагани в рамките на посочените в член 5, параграф 2, приоритети или между тях, по-специално чрез:

а) инструмент ЕНП-NET за подпомагане с безвъзмездни средства на партньорства в рамките на публичния сектор при тяхната подготовка, изграждането на мрежови структури, проектирането, извършването и координацията на съвместни дейности, както и за допълване от Съюза на финансирането на не повече от една съвместна покана годишно и на действия с транснационален характер;

б) участие на Съюза в програми, предприети от няколко държави-членки в съответствие с член 185 от ДФЕС, когато участието е оправдано от обхвата на преследваните цели и обема на необходимите ресурси.

За целите на първа алинея, буква а) допълващото финансиране зависи от доказването на добавена стойност на действията на равнище Съюз и от предварителните индикативни финансови ангажименти в брой или в натура на образуванията, участващи в съвместните покани и действия. Една от целите на инструмента ЕНП-NET може да бъде, когато е възможно, хармонизиране на правилата и условията за изпълнение за съвместните покани и действия. Той може да бъде използван и за подготовка на инициатива съгласно член 185 от ДФЕС.

За целите на първа алинея, буква б) такива инициативи се предлагат само в случай, че съществува необходимост от специална изпълнителна структура и когато е налице силен ангажимент от страна на участващите държави за интеграция на научно, управленско и финансово равнище. Освен това предложенията за такива инициативи се оценяват въз основа на всички от следните критерии:

а) ясно определяне на преследваната цел и на нейното значение за целите на „Хоризонт 2020“ и по-общите цели на политиките на Съюза;

б) индикативни финансови ангажименти в брой или в натура от страна на участващите държави, включително предварителни ангажименти за привеждане в съответствие на националните и/или регионалните инвестиции за транснационални научни изследвания и иновации, и ако е целесъобразно, за обединяване на ресурсите;

в) добавена стойност на действието на съюзно равнище;

г) критична маса по отношение на размера и броя на участващите програми, сходство или взаимно допълване на обхванатите от тях дейности и техният дял в съответните научни изследвания;

д) целесъобразността на член 185 от ДФЕС за постигане на целите.

Член 27

Международно сътрудничество с трети държави и международни организации

1. Правни субекти, съгласно определението в член 2, параграф 1, точка 13 от Регламент (ЕС) № 1290/2013, установени в трети държави, и международни организации имат право да участват в непреки действия по „Хоризонт 2020“ при условията, определени в този Регламент. Международното сътрудничество с трети държави и с международни организации се насърчава и се интегрира в рамките на „Хоризонт 2020“ за постигането най-вече на следните цели:

а) укрепване на високите постижения и привлекателността на Съюза в областта на научните изследвания и иновациите, както и на неговата икономическа и промишлена конкурентоспособност;

б) ефективно справяне с общите обществени предизвикателства;

в) подкрепа за целите на външната политика на Съюза и политиката му за развитие, допълвайки външни програми и програми за развитие, включително международните ангажименти и свързаните с тях цели, като например постигането на Целите на хилядолетието за развитие, приети от ООН. Ще се търсят полезни взаимодействия с други политики на Съюза.

2. Целевите действия за насърчаване на сътрудничеството с конкретни трети държави или групи от трети държави, включително стратегически партньори на Съюза, се осъществяват въз основа на стратегически подход, както и на общ интерес, приоритети и взаимна полза, като се вземат предвид техният научен и технологичен капацитет и конкретни нужди,възможностите на пазара и очакваното въздействие от подобни действия.

Следва да се насърчава и когато е подходящо да се наблюдава реципрочният достъп до програмите на трети държави. С оглед да се постигне максимално въздействие на международното сътрудничество се насърчава координирането и единодействието с инициативи на държави-членки и асоциирани държави. Естеството на сътрудничеството може да варира в зависимост от конкретните страни партньори.

При приоритетите за сътрудничество се вземат предвид развитията в политиката на Съюза, възможностите за сътрудничество с трети държави и честното и справедливо третиране на правата върху интелектуалната собственост.

3. Освен това по линия на „Хоризонт 2020“ се осъществяват хоризонтални и междусекторни дейности за стимулиране на стратегическото развитие на международното сътрудничество.

Член 28

Информация, комуникации, използване и разпространение

Комисията осъществява информационни и комуникационни дейности относно „Хоризонт 2020“, включително мерки за оповестяване на подкрепяните проекти и на резултатите от тях. По-специално, тя предоставя навременна и подробна информация на държавите-членки.

Частта от отпуснатият бюджет по „Хоризонт 2020“, предвидена за комуникации служи и за покриване на разходите по институционалната комуникация на политическите приоритети на Съюза, доколкото те са свързани с общата цел на настоящия регламент.

Дейностите за разпространение на информация и за комуникации са неразделна част от всички дейности, подпомагани от „Хоризонт 2020“. Информацията и комуникацията относно „Хоризонт 2020“, включително относно подкрепяните проекти, се предоставя и е достъпна в цифрова форма.

Освен това ще бъдат подпомагани следните конкретни действия:

а) инициативи, насочени към разширяване на осведомеността и улесняване на достъпа до финансиране по „Хоризонт 2020“, по-специално за онези региони или видове участници с относително ниско равнище на участие;

б) целева помощ за проекти и консорциуми, за предоставяне на адекватен достъп до необходимите умения за оптимизиране на комуникациите, използването и разпространението на резултатите;

в) действия, които обединяват и разпространяват резултати от редица проекти, включително такива с евентуално финансиране от други източници, за да предоставят удобни за ползване и достъпни цифрови бази данни и да изготвят доклади, обобщаващи основните констатации, както и по целесъобразност, съобщаване и разпространение сред научната общност, индустрията и широката общественост;

г) разпространение сред създатели на политики, включително органи по стандартизация, за да се насърчава използването на значимите за политиките резултати от съответните органи на международно, съюзно, национално и регионално равнище;

д) инициативи за насърчаване на диалога и дискусиите с обществеността по научни, технологични и иновационни въпроси чрез въвличане на научноизследователската и иновационна общност и на организациите на гражданското общество, както и за възползване от социални медии и други иновативни технологии и методики, особено с цел да се спомогне за повишаване на обществената осведоменост относно ползите от научните изследвания и иновациите при посрещане на социалните предизвикателства.

ГЛАВА III

Контрол

Член 29

Контрол и одит

1. Системата за контрол, създадена за изпълнението на настоящия регламент, се проектира така, че да осигури разумна гаранция за постигането на достатъчно намаляване и подходящо управление на рисковете, свързани с ефективността и ефикасността на операциите, както и за законосъобразността и редовността на извършените транзакции, като се отчита многогодишният характер на програмите, а също и естеството на съответните плащания.

2. Системата за контрол гарантира подходящ баланс между доверието и контрола, като се вземат предвид административните и другите разходи за контрол на всички равнища, особено за участниците, така че да могат да бъдат постигнати целите на „Хоризонт 2020“ и да се осигури нейната привлекателност за най-добрите изследователи и най-иновативните предприятия.

3. Като част от системата за контрол, стратегията за одит на разходите за непреки действия по „Хоризонт 2020“ се основава на финансов одит на представителна извадка от разходите за цялата „Хоризонт 2020“. Тази представителна извадка се допълва от подбор въз основа на оценка на рисковете, свързани с разходите.

Одити на разходи за непреки действия по „Хоризонт 2020“ се извършват по последователен начин в съответствие с принципите на икономичност, ефикасност и ефективност с оглед да се сведе до минимум одитната тежест за участниците.

Член 30

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. Комисията предприема необходимите мерки, за да гарантира, че при изпълнението на действията, финансирани по силата на настоящия регламент, финансовите интереси на Съюза са защитени чрез прилагането на превантивни мерки срещу измама, корупция и всякакви други незаконни дейности, чрез ефективни проверки и, при установяването на нередности, чрез събирането на недължимо платените суми и, когато е уместно, чрез ефективни, пропорционални и възпиращи административни и финансови санкции.

2. Комисията или нейни представители и Сметната палата имат правомощия за извършване на одити по документи и проверки на място на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, които са получили средства от Съюза по линия на „Хоризонт 2020“.

Без да се засягат разпоредбите на параграф 3, Комисията може да извършва одити до две години след окончателното плащане.

3. Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва разследвания, включително проверки и инспекции на място, в съответствие с разпоредбите и процедурите, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1] и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета [2], с цел да се установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза във връзка с грантово споразумение, решение за предоставяне на безвъзмездна помощ или договор, финансирани по линия на „Хоризонт 2020“.

4. Без да се засягат параграфи 1, 2 и 3, споразуменията за сътрудничество с трети страни и с международни организации, грантовите споразумения, решенията за отпускане на безвъзмездни средства и договорите, произтичащи от прилагането на настоящия регламент, съдържат разпоредби, с които Комисията, Сметната палата и OLAF изрично се упълномощават да провеждат такива одити и разследвания съгласно съответните им компетенции.

[1] Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 г. на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013, стр. 1).

[2] Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

ГЛАВА IV

Мониторинг и оценка

Член 31

Мониторинг

1. Комисията ежегодно наблюдава изпълнението на „Хоризонт 2020“ и на нейната конкретна програма, както и дейностите на ЕИТ. Мониторингът, който се основава на количествени и когато е подходящо на качествени данни включва информация по междусекторни теми като социални, икономически и хуманитарни науки, устойчивост и изменение на климата, включително информация за размера на разходите във връзка с климата, участие на МСП, участие на частния сектор, равенство между половете, разширяване на участието и напредък по отношение на показателите за изпълнението. Наблюдението включва и информация за степента на финансиране на публично-частните партньорства и на тези в рамките на публичния сектор, вкл. инициативи за съвместно планиране. При необходимост наблюдението на финансирането на публично-частните партньорства се предприема в тясно сътрудничество с участниците.

2. Комисията докладва и прави публично достояние резултатите от това наблюдение.

Член 32

Оценка

1. Оценките се изготвят на достатъчно ранен етап, за да могат да се използват в процеса на вземане на решения.

2. До 31 декември 2017 г. с помощта на независими експерти, подбрани чрез прозрачен процес, Комисията провежда преглед на ЕИТ, като взема предвид оценката, посочена в член 16 от Регламент (ЕО) №294/2008. Поканата по ОЗИ през 2018 г. се изготвя в случай на положителен резултат от този преглед. Прегледът оценява напредъка на ЕИТ съгласно следните критерии в тяхната цялост:

а) степента на усвояване и ефективността при използването на разпределението на средствата съгласно член 6, параграф 3 от настоящия регламент, като се прави разлика между сумата, използвана за развитието на ОЗИ от първата вълна и ефекта от първоначалното финансиране за последващи вълни, и способността на ЕИТ да привлича средства от партньорите в ОЗИ, и по-специално от частния сектор съгласно Регламент (ЕО) 294/2008;

б) приносът на ЕИТ и ОЗИ по приоритета „Обществени предизвикателства“ и за конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“ и изпълнението, оценено въз основа на показателите, определени в приложение I;

в) приносът на ЕИТ и ОЗИ за интегрирането на висшето образование, научните изследвания и иновациите;

г) способността на ОЗИ да приобщават съответни нови партньори, когато те могат да осигурят добавена стойност.

3. До 31 декември 2017 г. и като се имат предвид последващата оценка на Седмата рамкова програма, която трябва да приключи до 31 декември 2015 г. и прегледът на ЕИТ, Комисията извършва с помощта на независими експерти, подбрани въз основа на прозрачен процес, междинна оценка на „Хоризонт 2020“, на нейната конкретна програма, включително Европейския научноизследователски съвет (ЕНС), и дейностите на ЕИТ.

При междинната оценка се прави преглед на напредъка по различните части на „Хоризонт 2020“ по всички от следните критерии:

а) постиженията (на равнище резултати и напредък в реализирането на въздействие, основано, когато е подходящо, на показателите, посочени в приложение II от конкретната програма), на целите на „Хоризонт 2020“ и продължаващата значимост на всички свързани мерки;

б) ефективността и използването на ресурси, като се обръща особено внимание на междусекторните и междудисциплинарните въпроси и другите елементи, посочени в член 14, параграф 1; и

в) добавената стойност за Съюза.

Като част от междинната оценка на „Хоризонт 2020“ се прави задълбочена оценка както на съществуващите, така и на новите публично-частни партньорства, в т.ч. съвместните технологични инициативи, която включва, наред с другото, и анализ на тяхната откритост, прозрачност и ефективност. При тази оценка следва да се вземе предвид оценката на ЕИТ, предвидена в член 16 от Регламент (ЕО) № 294/2008, така че да се даде възможност за оценка на основата на общи принципи.

Като част от междинната оценка инструментът „Бърз път към иновации“ е обект на задълбочена оценка, която включва, inter alia, оценка на приноса към иновациите, участието на промишлеността, участието на нови кандидати, оперативната ефективност и финансирането, и мобилизирането на частни инвестиции. По-нататъшното прилагане на „Бърз път към иновации“ се определя въз основа на резултатите от оценката и може да бъде съответно адаптирано или разширявано.

При междинната оценка се вземат предвид аспектите, отнасящи се до разпространението и използването на резултатите от научните изследвания.

При изготвянето на междинната оценка се отчита и полето за по-нататъшно опростяване, както и аспектите, свързани с достъпа до възможности за финансиране на участниците във всички региони, на частния сектор, и най-вече на МСП, както и обхвата за насърчаване на баланса между половете. Освен това при оценяването се отчита приносът на мерките по целите на стратегия „Европа 2020“, резултатите по дългосрочното въздействие на предходните мерки и до каква степен съществуват синергии и взаимодействие с другите програми за финансиране от Съюза, включително европейските структурни и инвестиционни фондове.

Като част от междинната оценка моделът за финансиране на „Хоризонт 2020“ подлежи на задълбочена оценка спрямо всеки от посочените по-долу показатели:

— привличане на участници, които разполагат с висококачествени научноизследователски инфраструктури или които са използвали система за пълно отчитане на разходите по линия на Седма рамкова програма;

— опростяване за участници, които разполагат с висококачествени научноизследователски инфраструктури или които са използвали система за пълно отчитане на разходите по линия на Седма рамкова програма;

— приемане на обичайните счетоводни практики на бенефициерите;

— степен на използване на допълнително възнаграждение за персонала, както е посочено в член 27 от Регламент (ЕС) № 1290/2013.

В междинната оценка по целесъобразност се съдържа и информация за координацията с научноизследователските и иновационните дейности, провеждани от държавите-членки, включително в областите, в които съществуват инициативи за съвместно планиране.

4. До 31 декември 2023 г. Комисията извършва, с помощта на независими експерти, подбрани въз основа на прозрачен процес, последваща оценка на „Хоризонт 2020“, нейната конкретна програма и дейностите на ЕИТ. Тази оценка обхваща обосновката, изпълнението и постиженията, както и по-дългосрочното въздействие и устойчивост на мерките, за да се подпомогне вземането на решение за евентуално подновяване, изменение или прекратяване на всяка последваща мярка. При оценката се вземат предвид аспектите, отнасящи се до разпространението и използването на резултатите от научните изследвания.

5. Посочените във въведението на приложение I показатели за изпълнението на общата цел на „Хоризонт 2020“ и на ЕИТ, както и за конкретните цели, установени в специфичната програма, образуват заедно със съответното изходно положение минималната основа за оценяване на степента, в която са постигнати целите на „Хоризонт 2020“.

6. При целесъобразност и когато има налични такива, държавите-членки представят на Комисията данни и информация, необходими за наблюдението и оценяването на съответните мерки.

7. Комисията съобщава на Европейския парламент, на Съвета, на Европейския икономически и социален комитет и на Комитета на регионите заключенията от оценките, посочени в настоящия член, придружени от нейните забележки.

ДЯЛ III

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 33

Отмяна и заключителни разпоредби

1. Решение № 1982/2006/ЕО се отменя, считано от 1 януари 2014 г.

2. Независимо от параграф 1 действията, започнати по силата на Решение № 1982/2006/ЕО, и свързаните с тези действия финансови задължения продължават да се уреждат от разпоредбите на това решение до завършването им.

3. Финансовият пакет, посочен в член 6 от настоящия регламент, може да покрива и разходите за техническа и административна помощ, необходима за осигуряване на прехода между „Хоризонт 2020“ и мерките, приети с Решение № 1982/2006/ЕО.

Член 34

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след публикуването му *в Официален вестник на Европейския съюз.*

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 11 декември 2013 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
M. SCHULZ	V. LEŠKEVIČIUS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Основни насоки за конкретните цели и дейности

Основната цел на „Хоризонт 2020“ е изграждането в целия Съюз на общество и водеща световна икономика, основани на знания и иновации, като същевременно се допринесе за устойчивото развитие. Чрез нея се подкрепя стратегията „Европа 2020“ и други политики на Съюза, както и изграждането и функционирането на европейското научноизследователско пространство (ЕНП).

Показателите за изпълнението, служещи за оценяване на напредъка в постигането на тази основна цел, са:

— делът на разходите за научноизследователска и развойна дейност (НИРД) в БВП спрямо заложената в „Европа 2020“ цел (3 % от БВП);

— основният показател за резултатите от иновациите съгласно „Европа 2020“ ([1]).

— Делът от научни изследователи сред икономически активното население.

Тази основна цел се преследва по три обособени, но взаимно подсилващи се приоритети, всека един от които съдържа набор от конкретни цели. Те ще бъдат прилагани по цялостен начин с оглед да се създадат благоприятни условия за взаимодействия между различните конкретни цели, да се избегне дублиране на усилията и да се усили тяхното комбинирано въздействие.

Съвместният изследователски център (СИЦ) допринася за общата цел и по приоритетите на „Хоризонт 2020“ с конкретната цел да предоставя определяна от потребителите научна и техническа подкрепа за политиките на Съюза.

Европейският институт за иновации и технологии (ЕИТ) допринася за общата цел и приоритетите на „Хоризонт 2020“ с конкретната цел да изгражда триъгълника на знанието, обединяващ висшето образование, научните изследвания и иновациите. Показателите за оценяване на изпълнението от ЕИТ са:

— брой на академичните, стопанските и научноизследователските организации, интегрирани в общности за знания и иновации (ОЗИ);

— степен на сътрудничество в рамките на триъгълника на знанието, водещо до разработването на иновативни продукти, услуги и процеси.

В настоящото предложение се излагат общите насоки за конкретните цели и дейности, посочени в член 5, параграфи 2, 3, 4 и 5.

Междусекторни въпроси и мерки за подкрепа в рамките на „Хоризонт 2020“

Междусекторните въпроси, индикативен списък на които се съдържа в член 14, ще бъдат насърчавани сред конкретните цели на трите приоритета, като необходими за развитието на нови знания, ключови компетентности и големи технологични постижения, както и за превръщането на знанията в икономическа и обществена стойност. Освен това, в редица случаи ще трябва да бъдат разработени интердисциплинарни решения, имащи отношение към различни конкретни цели на „Хоризонт 2020“. „Хоризонт 2020“ ще осигурява стимули за действия свързани с тези междусекторни въпроси, включително чрез ефективно групиране на бюджети.

Обществени и хуманитарни науки

Научните изследвания в областта на обществените и хуманитарните науки ще бъдат напълно интегрирани във всеки един от приоритетите на „Хоризонт 2020“ и във всяка една конкретна цел и ще допринесат за качеството на базата от научни доказателства за нуждите на създаването на политики на равнище Съюз, както и на международно, национално, регионално и местно равнище. Що се отнася до обществените предизвикателства, обществените и хуманитарните науки ще бъдат включени като съществен елемент на дейностите, необходими за справяне с всяко от обществените предизвикателства и за укрепване на тяхното въздействие. Конкретната цел на обществеото предизвикателство „Европа в един променящ се свят - приобщаващи, новаторски и мислещи общества“ ще подпомага изследванията в областта на обществените и хуманитарните науки посредством насочване на вниманието към приобщаващите, новаторски и мислещи общества.

Наука и общество

С дейностите по линия на „Хоризонт 2020“ се задълбочава връзката между науката и обществото и същевременно се насърчава отговорната научноизследователска и иновационна дейност, достъпът до научни знания и култура и се укрепва общественото доверие в науката, като се благоприятства информираният ангажимент на гражданите и гражданското общество по въпросите на научните изследвания и иновациите.

([1]) COM(2013)0624

Пол

Насърчаването на равенството между половете в областта на науката и иновациите е ангажимент на Съюза. В „Хоризонт 2020“ темата за половете ще бъде третирана като въпрос с междусекторно значение с цел да се коригират дисбалансите между жените и мъжете, както и да се включи в планирането и съдържанието на научните изследвания и иновациите на измерение, свързано с равенството между половете.

МСП

„Хоризонт 2020“ ще насърчи и подпомогне участието на МСП по един интегриран начин по отношение на всички конкретни цели. В съответствие с член 22 мерките, предвидени по конкретната цел „Иновации в МСП“ (специализиран инструмент за МСП), се прилагат за конкретна цел „Водещи позиции в базовите и промишлените технологии“ и за приоритета „Обществени предизвикателства“.

Бърз път към иновации (БПИ)

В съответствие с член 24 „Бърз път към иновации“ ще подкрепя иновативни дейности по конкретна програма „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“ и по приоритета „Обществени предизвикателства“, като следва логиката „отдолу нагоре“ въз основа на постоянна покана за предложения и с период за отпускане на безвъзмездни средства, който не надвишава шест месеца.

Разширяване на участието

Потенциалът за научни изследвания и иновации на държавите-членки продължава да е твърде различен въпреки известната степен на конвергенция напоследък, като съществуват големи разлики между „водещите в иновациите“ и „скромните новатори“. Дейностите спомагат за преодоляване на разликите в Европа по отношение на научните изследвания и иновациите, чрез стимулиране на единодействие с европейските структурни и инвестиционни фондове („ЕСИ фондове“), както и чрез конкретни мерки за „отключване“ на високи постижения в региони с по-слаби резултати по отношение на научните изследвания, развойната дейност и иновациите (НИРДИ), като по този начин се разширява участието в „Хоризонт 2020“ и се допринася за изграждането на ЕНП.

Международно сътрудничество

Необходимо е наличието на международно сътрудничество с трети страни, международни, регионални и световни организации с цел предприемането на ефективни действия по много от конкретните цели, определени в „Хоризонт 2020“. Международното сътрудничество е от съществено значение за провеждането на гранични и основни научни изследвания с цел оползотворяване на нововъзникващите научни и технологични възможности. Сътрудничество е необходимо за справяне с обществените предизвикателства и укрепване на конкурентоспособността на европейската промишленост. Насърчаването на мобилността на персонала, занимаващ се с НИИ на международно равнище също е от решаващо значение за укрепване на това сътрудничество в световен мащаб. Международното сътрудничество в областта на научните изследвания и иновациите е ключов аспект на ангажиментите на Съюза в световен план. Затова международното сътрудничество ще бъде насърчавано по всеки един от трите приоритета на „Хоризонт 2020“. Освен това ще бъдат подпомагани и специални хоризонтални дейности с цел осигуряването на еднородно и ефективно развитие на международното сътрудничество в рамките на цялата програма „Хоризонт 2020“.

Устойчиво развитие и изменение на климата

„Хоризонт 2020“ ще стимулира и подпомага дейности, насочени към използването на водещата позиция на Европа в надпреварата за разработване на нови процеси и технологии за насърчаване на устойчивото развитие в най-широк смисъл и борба с изменението на климата. Този хоризонтален подход, интегриран изцяло във всички приоритети на „Хоризонт 2020“, ще помогне на Съюза да преуспява в един свят с ниски нива на въглеродни емисии и с ограничени ресурси, като същевременно изгражда ефективна по отношение на ресурсите, устойчива и конкурентоспособна икономика.

Довеждане на откритията до пазарна реализация

Действията за осъществяване на връзка в цялата програма „Хоризонт 2020“ са насочени към довеждането на откритията до пазарна реализация, което води до използването на идеи и предлагането им на пазара, когато е целесъобразно. Действията следва да бъдат основани на широка концепция за иновациите и да стимулират междусекторните иновации.

Междусекторни мерки за подкрепа

Междусекторните въпроси ще бъдат подкрепени от редица хоризонтални мерки, включващи подкрепа за: повишаване на привлекателността на изследователската професия, включително общите принципи на Европейската харта на изследователите; укрепване на базата от научни доказателства и развитие и подкрепа за Европейското научноизследователско пространство (ЕНП) (включително петте инициативи в рамките на ЕНП) и Съюза за иновации; подобряване на рамковите условия за подкрепа на Съюза за иновации [1], включително принципите в Препоръката на Комисията относно управлението на интелектуалната собственост и проучване на възможността за инструмент на европейско равнище за остойностяване на правата върху интелектуалната собственост; управление и координация на международни мрежи за отличили се изследователи и новатори (например COST).

[1] Препоръка на Комисията относно управлението на интелектуалната собственост в дейностите по трансфер на знания и кодекс на добрите практики за университетите и другите публични научноизследователски организации (C(2008) 1329, 10.4.2008 г.).

ЧАСТ I.

ПРИОРИТЕТ „Високи постижения в научната област“

Тази част има за цел по-нататъшно повдигане на нивото и разширяване на високите постижения на Съюза в научната област, както и към укрепване на ЕНП с оглед да се повиши конкурентоспособността в световен мащаб на системата на Съюза за научни изследвания и иновации. Тя се състои от четири конкретни цели:

а) „Европейския научноизследователски съвет (ЕНС)“, въз основа на конкуренция в рамките на целия Съюз, предоставя привлекателно и гъвкаво финансиране, с което да се даде възможност на подбрани талантливи изследователи с творчески дух и на техните екипи да работят по най-перспективните направления за разширяване на научните познания.

б) „Бъдещи и нововъзникващи технологии (БНТ)“ подкрепят съвместните научни изследвания с оглед да се разширява капацитетът на Европа за авангардни иновации, променящи модела. Това създава благоприятни условия за съвместна работа между различни научни дисциплини по принципно нови, високорискови идеи, ускорява развитието в най-перспективните нововъзникващи области на науката и технологиите и спомага за структуриране на съответните научни общности на съюзно равнище.

в) „Действия по програмата „Мария Склодовска—Кюри“ предоставят отлично и иновативно обучение на изследователи, както и привлекателни възможности за професионално израстване и обмен на знания посредством трансгранична и междусекторна мобилност на изследователите, за да са максимално подготвени за справяне със сегашни и бъдещи обществени предизвикателства.

г) „Научноизследователските инфраструктури“ развиват и подкрепят висококачествени европейски научноизследователски инфраструктури и помагат за приноса им за европейското научноизследователско пространство чрез разгръщане на техния иновационен потенциал, привличане на изследователи от световна класа и обучаване на човешки капитал, и допълват това със съответната политика на Съюза и с международно сътрудничество.

Всяка от посочените цели е с доказана висока добавена стойност за Съюза. В съчетание те определят мощен и балансиран набор от дейности, които заедно с дейностите на национално, регионално и местно равнище обхващат всички потребности на Европа по отношение на авангардната наука и технология. Тяхното обединяване в една единствена програма ще даде възможност за по-съгласуваното им извършване по рационализиран, опростен и по-целенасочен начин, като същевременно се запазва приемствеността, която е от ключово значение за поддържане на ефективността им.

Присъщо на дейностите е, че те са с перспективна насоченост, изграждат компетентност в дългосрочен план, съсредоточени са върху научни дисциплини, технологии, изследователи и иновации от следващото поколение и предоставят подкрепа за млади таланти от Съюза и асоциираните държави, както и в световен мащаб. Тъй като инициативите за тези дейности идват от научните среди, а механизмите за финансирането се предлагат до голяма степен от самите изследователи, т.е. подход „отдолу нагоре“, европейската научна общност ще играе важна роля в определянето на следваните по „Хоризонт 2020“ направления на научните изследвания.

ЧАСТ II

ПРИОРИТЕТ „Водещи позиции в промишлеността“

Тази част има за цел да се ускори развитието на технологиите и иновациите, които ще бъдат в основата на бъдещата стопанска дейност, и да се помогне на иновативните европейски МСП да се превърнат във водещи световни компании. Тя се състои от три конкретни цели:

а) „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“ оказва специална подкрепа за научни изследвания, развойни и демонстрационни дейности и когато е подходящо дейности по стандартизиране и сертифициране в областта на информационните и комуникационните технологии (ИКТ), нанотехнологията, авангардните материали, биотехнологията, усъвършенстваните технологии за производство и преработка, както и космическите технологии. Ударението ще се постави върху взаимодействието и конвергенцията между различните технологии и връзката им с обществените предизвикателства. Вземат се предвид потребностите на ползвателите във всички тези области.

б) „Достъп до рисково финансиране“ цели да преодолее недостига на дългово и капиталово финансиране за НИРД, иновативни дружества и проекти на всички етапи на разработване. Така, заедно с капиталовия инструмент на Програмата за конкурентоспособността на предприятията и малките и средни предприятия (COSME) (2014-2020 г.), се подкрепя развитието на рисков капитал на съюзно равнище.

в) „иновации в МСП“ предоставя специална и адаптирана за МСП подкрепа за стимулиране на всички форми на новаторство, насочено към МСП с потенциал за растеж и развитие на международна дейност на целия единен пазар и извън него.

Дейностите се определят от плановете на предприятията. Бюджетът за конкретните цели „Достъп до рисково финансиране“ и „Иновации в МСП“ ще се определя от потребностите по подход „отдолу нагоре“. Тези бюджети се допълват с използването на финансови инструменти. Специален инструмент за МСП, пригоден за потребностите на МСП се прилага основно на принципа „отгоре надолу“, като се отчитат конкретните цели на приоритета „Обществени предизвикателства“ и конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“.

При „Хоризонт 2020“ ще се прилага интегриран подход към участието на МСП, като се отчитат наред с другото потребностите им от трансфер на знания и технологии, което следва да доведе до разпределянето за МСП на минимум 20 % от общия сумарен бюджет за всички конкретни цели в рамките на приоритета „Обществени предизвикателства“ и за конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“.

За постигане на конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“ се следва технологично обусловен подход за разработване на базови технологии, използваеми в множество области, сектори и услуги. Приложенията на тези технологии в отговор на обществени предизвикателства се подпомагат съвместно с приоритета „Обществени предизвикателства“.

ЧАСТ III

ПРИОРИТЕТ „Обществени предизвикателства“

Тази част пряко отговаря на политическите приоритети и предизвикателствата към обществото, установени в стратегията „Европа 2020“, и е насочена към осигуряване на нужната критична маса на усилията за научни изследвания и иновации, за да се постигнат целите на политиката на Съюза. Финансирането е насочено към следните конкретни цели:

а) здравеопазване, демографски промени и благосъстояние;

б) продоволствена сигурност, устойчиво земеделие и горско стопанство, мореплавателски, морски и вътрешноводни изследвания и биоикономика;

в) сигурна, чиста и ефективна енергия;

г) интелигентен, екологосъобразен и интегриран транспорт;

д) действия във връзка с климата, околната среда, ресурсната ефективност и суровините;

е) Европа в един променящ се свят — приобщаващи, новаторски и мислещи общества;

ж) Сигурни общества — защита на свободата и сигурността на Европа и нейните граждани.

При всички дейности се прилага подход, съобразен с конкретното предизвикателство, който може да включва основни научни изследвания, приложни научни изследвания, трансфер на знания и иновации, като се съсредоточава върху приоритетите на политиката без предварително да се определят точно технологиите или решенията, които следва да бъдат разработени. Ще бъде обърнато внимание на нетехнологичните, организационните, системните иновации и иновациите в публичния сектор, в допълнение към решенията въз основа на технологии. Ударението се поставя върху обединяването на критична маса от ресурси и знания по различни области, технологии и научни дисциплини и научни инфраструктури за справяне с предизвикателствата. Дейностите обхващат пълния цикъл от фундаменталните научни изследвания до пазарната реализация, като новото е, че се набляга върху свързани с иновации дейности, като например пилотни и демонстрационни дейности, изпитвателни платформи, подкрепа за обществени поръчки, проектиране, иновации по идеи на крайни потребители, социални иновации, трансфер на знания и пазарно внедряване на иновациите и стандартизация.

ЧАСТ IV.

КОНКРЕТНА ЦЕЛ „РАЗПРОСТРАНЯВАНЕ НА ВИСОКИ НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ И РАЗШИРЯВАНЕ НА УЧАСТИЕТО“

Конкретната цел „Разпространяване на високи научни постижения и разширяване на участието“ е насочена към пълноценното използване на потенциала от таланти, с които разполага Европа, и да се гарантира, че ползите от основана на иновации икономика са възможно най-големи и същевременно са широко разпространени в рамките на Съюза в съответствие с принципа на високите постижения.

ЧАСТ V.

КОНКРЕТНА ЦЕЛ „НАУКА СЪС И ЗА ОБЩЕСТВОТО“

Конкретната цел „Наука със и за обществото“ е насочена към изграждане на ефективно сътрудничество между науката и обществото, набиране на нови таланти в науката и съчетаване на високите научни постижения със социално съзнание и отговорност.

ЧАСТ VI.

НЕЯДРЕНИ ПРЕКИ ДЕЙСТВИЯ НА СЪВМЕСТНИЯ ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ЦЕНТЪР (СИЦ)

Дейностите на СИЦ са неразделна част от „Хоризонт 2020“ с оглед да се оказва стабилна, основана на факти подкрепа за политиките на Съюза. Тя се определя от потребностите на клиентите и се допълва от дейности с перспективна насоченост.

ЧАСТ VII.

ЕВРОПЕЙСКИ ИНСТИТУТ ЗА ИНОВАЦИИ И ТЕХНОЛОГИИ (EIT)

EIT играе основна роля за обединяване на научни изследвания, иновации и висше образование на най-високо ниво с оглед да се изгради триъгълникът на знанието. EIT осъществява това главно чрез ОЗИ. Освен това той осигурява обмена на опит между и отвъд рамките на ОЗИ чрез целеви мерки за разпространение на информация и споделяне на знания, като по този начин спомага за по-бързото внедряване на иновационни модели в целия Европейски съюз.

ЧАСТ I

ВИСОКИ ПОСТИЖЕНИЯ В НАУЧНАТА ОБЛАСТ

1. **Европейски научноизследователски съвет (ЕНС)**

1.1. *Конкретна цел*

Конкретната цел е да се укрепват високите постижения, динамиката и творческия характер на европейските научни изследвания.

Амбицията на Европа е да премине към нов икономически модел, основан на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. За такова преобразяване ще бъдат необходими не само постепенни подобрения в сегашните технологии и знания. То ще изисква силно повишена способност за фундаментални научни изследвания и иновации на научна основа, подхранвани от принципно нови знания, което да позволи на Европа да поеме водеща роля в създаването на промени в научния и технологичния модел, които ще бъдат основните движещи сили за растежа на производителността, конкурентоспособността, благосъстоянието, устойчивото развитие и социалния напредък на бъдещите индустрии и сектори. Историята показва тенденция такива промени в модела да се пораждат от научната база на публичния сектор преди да формират основата за създаването на цели нови отрасли и сектори.

Водещите в световен мащаб иновации са тясно свързани с високите постижения в научната област. Европа — някогашният безспорен световен лидер, изостана в надпреварата за превъзходство в авангардната наука и беше с второстепенна роля след САЩ за основните постижения на следвоенното технологично развитие. Макар Съюзът да продължава да води в световен мащаб по брой на научните публикации, в САЩ се създават два пъти повече от най-значимите измежду тях (т.е. най-често цитираните, представляващи 1 % от общия брой). Подобно е положението и с университетите: челните места в международните класации са заети главно от университети от САЩ. Освен това 70 % от носителите на Нобелова награда в света са от САЩ.

Част от проблема е, че при сходен размер на инвестициите на Европа и САЩ в научната база на техния публичен сектор броят на изследователите в публичния сектор на Съюза е близо три пъти по-голям, което води до значително по-малък среден размер на инвестициите за един изследовател. Освен това в САЩ се подхожда по-избирателно при предоставянето на ресурси на водещи изследователи. Това спомага да се обясни защо изследователите в публичния сектор на Съюза обикновено са по-малко производителни и като цяло оказват по-малко съвкупно научно въздействие отколкото техните далеч по-малобройни колеги в САЩ.

Друга важна част от проблема е, че в много европейски държави публичният и частният сектор все още не предлагат достатъчно привлекателни условия за най-добрите изследователи. На талантливи млади научни работници може да се наложи да чакат дълги години за придобиването на самостоятелност в своите изследвания. Това води до драстично разпиляване на европейския научноизследователски потенциал, тъй като се забавя, а в някои случаи дори се потиска появата на следващото поколение научни работници, които носят нови идеи и енергия, и отлични млади изследователи в началото на своята кариера се подтикват да търсят професионално израстване другаде.

Освен това съчетанието от посочените фактори затвърдява относителната непривлекателност на Европа в глобалната надпревара за привличане на научни таланти.

1.2. *Обосновка и добавена стойност за Съюза*

ЕНС беше създаден, за да се предоставят на най-добрите европейски изследователи — жени и мъже, нужните им ресурси за повишаване на тяхната конкурентоспособност в световен мащаб, като на общоевропейска конкурентна основа се финансират отделни екипи. Той действа автономно: независим научен съвет, съставен от най-реномирани и вещи учени, инженери и преподаватели, както жени, така и мъже от различни възрастови групи, определя общата

научна стратегия и има пълна свобода за вземането на решения относно характера на научните изследвания, които да бъдат финансирани. Тези основни характеристики на ЕНС гарантират ефективността на неговата научна програма, качеството на действията му и на процеса на партньорска оценка, както и доверието на научната общност в него.

Като действа в цяла Европа на конкурентна основа, ЕНС е в състояние да привлече по-широк кръг от таланти и идеи отколкото е възможно по каквато и да е национална схема. Най-добрите изследователи и идеи се конкурират помежду си. Кандидатите знаят, че трябва да се представят най-добре, наградата за което е гъвкаво финансиране при равнопоставени условия на конкуренция, независимо от пречки от местен характер или от наличието на национално финансиране.

Поради това се очаква финансираните от ЕНС гранични изследвания да окажат съществено пряко въздействие под формата на напредък по границите на познанието, като разкрият възможности за получаване на нови и често неочаквани научни и технологични резултати и възникване на нови области на изследвания, което в крайна сметка може да породи принципно нови идеи за иновации, стопанска изобретателност и справяне с обществени предизвикателства. Съчетаването на отлични отделни учени с иновативни идеи е в основата на всички етапи на иновационната верига.

Освен това ЕНС оказва значително структурно въздействие чрез създаването на мощен стимул за повишаване на качественото равнище на европейската система за научни изследвания, надхвърлящо изследователите и проектите, финансирани пряко от ЕНС. С финансираните от ЕНС проекти и изследователи се поставят ясни и вдъхновяващи цели за гранични изследвания в Европа, повдига се нивото им и се повишава тяхната привлекателност за най-добрите изследователи в световен мащаб. Престижността на приема на стипендианти на ЕНС и съпровождащият го „знак за отлично качество“ води до засилена конкуренция между университетите и другите научноизследователски организации в Европа да предложат най-привлекателни условия за най-добрите изследователи. А способността на националните системи и на отделните научноизследователски институции да привличат и приемат стипендианти на ЕНС може да служи като показател за оценяване на техните относителни предимства и слабости, и за съответно реформиране на политиките и практиките им. Следователно финансирането от ЕНС допълва текущите усилия на съюзно, национално и регионално равнище за реформиране, изграждане на капацитет, оползотворяване на пълния потенциал и повишаване на привлекателността на европейската система за научни изследвания.

1.3. *Общи насоки за дейностите*

Основната дейност на ЕНС е да предоставя привлекателно дългосрочно финансиране на отлични изследователи и техните екипи, за да ги подпомага в извършването на особено значими високорискови, но многообещаващи научни изследвания.

ЕНС предоставя финансиране в съответствие със следните утвърдени принципи. Високите научни постижения са единственият критерий за отпускането на безвъзмездни средства от ЕНС. ЕНС функционира на принципа „отдолу нагоре“ без предварително определени приоритети. Право да кандидатстват за безвъзмездни средства от ЕНС имат отделни екипи от изследователи на всякаква възраст, пол и от всяка държава в света, работещи в Европа. ЕНС спомага за установяване на сериозна конкуренция в европейски мащаб, въз основа на стабилни, прозрачни и безпристрастни процедури за оценка, които целят по-специално преодоляване на потенциални предубеждения по отношение на пола.

Първостепенен приоритет за ЕНС е да подпомага най-добрите изследователи с отлични идеи в началото на тяхната кариера да осъществят прехода към независимост, като им оказва адекватна подкрепа на критичния етап на създаването или укрепването на техен собствен екип или програма. ЕНС ще продължи да осигурява и необходимата степен на подкрепа за утвърдените изследователи.

При необходимост ЕНС оказва подкрепа и за нови методи на работа в научната област с потенциал за големи научни постижения и улеснява проучването на търговския и социалния иновационен потенциал на научните изследвания, финансирани от него.

Ето защо до 2020 г. ЕНС се стреми в обявяваните от него конкурси да участват най-добрите изследователи, финансирането от ЕНС да доведе до научни публикации от най-високо качество и научноизследователски резултати с висок потенциал за обществено и икономическо въздействие и ЕНС съществено да допринася за превръщането на Европа в по-привлекателна среда за най-добрите учени в света. По-специално ЕНС се стреми към забележимо увеличение на дела на Съюза в научните публикации от най-високо качество в света, представляващи 1 % от всички научни публикации. Освен това той се стреми към съществено увеличение на броя на финансираните от него отлични изследователи извън Европа. ЕНС споделя опит и най-добри практики с регионални и национални агенции за финансиране на научни изследвания с цел да бъде насърчено подпомагането на отличните изследователи. Освен това ЕНС допълнително повишава видимостта на своите програми.

Научният съвет на ЕНС наблюдава непрекъснато действията и процедурите за оценка на ЕНС и обмисля по какъв начин най-добре ще постигне своите цели посредством схеми за финансиране, в които се набляга върху ефективността, яснотата, стабилността и несложността както за заявителите, така и за прилагането и управлението на тези схеми, а също така как да реагира на възникващи нови потребности. Той се старае да поддържа и доусъвършенства реномираната в световен мащаб система на ЕНС за партньорска проверка, която се основава на изцяло прозрачно, справедливо и безпристрастно разглеждане на предложенията, позволяващо установяването на особено значими високи научни постижения, принципно нови идеи и талант независимо от пола, националността, институцията

или възрастта на конкретния изследовател. Накрая, ЕНС продължава своите собствени стратегически изследвания за подготовка и подкрепа на дейностите си, поддържа тесни контакти с научната общност, регионалните и националните агенции за финансиране и други заинтересовани страни, и се стреми чрез своите дейности да допълва научни изследвания, осъществявани на други равнища.

ЕНС ще гарантира прозрачност относно дейностите и резултатите си в комуникацията си с научната общност и широката общественост и ще поддържа актуализирани данни от финансирани проекти.

2. **Бъдещи и нововъзникващи технологии (БНТ)**

2.1. *Конкретна цел*

Конкретната цел е да се спомогне за създаването на принципно нови технологии с потенциал за откриване на нови територии за научното познание и технологии и се допринесе за създаването на европейските индустрии от следващо поколение, като се проучат оригинални и високорискови идеи на научна основа. Цели се разкриване и реализиране на възможности от дългосрочна полза за гражданите, икономиката и обществото, като се предоставя гъвкава подкрепа за целенасочени и междудисциплинарни съвместни изследвания в различен мащаб и се възприемат иновативни изследователски практики. БНТ ще доведат добавената стойност за Съюза до границите на модерните научни изследвания.

Във връзка с БНТ се насърчават научните изследвания и технологиите отвъд границите на известното, допусканото или широко приетото и се спомага за оригинално и далновидно мислене за разкриване на перспективни пътища към нови технологии с големи възможности, някои от които могат да се превърнат във водещи технологични и интелектуални модели за следващите десетилетия. Във връзка с БНТ се стимулират усилията за възползване от възможности за изследвания в малък мащаб във всички области, включително по нововъзникващи теми и големи научни и технологични предизвикателства, които изискват тясно сътрудничество между програми в цяла Европа и извън нея. Двигател на този подход са високите постижения, като той се простира до проучването на начални идеи на предконкурсен етап за очертаване бъдещето на технологиите, което да позволи на обществото и на промишлеността да се възползват от сътрудничеството в мултидисциплинарни изследвания, необходимо на европейско равнище за осъществяване на връзката между изследванията за целите на науката и изследванията, двигател на които са обществените цели и предизвикателства или нуждата от промишлена конкурентоспособност.

2.2. *Обосновка и добавена стойност за Съюза*

За революционни научни постижения с преобразяващо въздействие в нарастваща степен се налага сътрудничество между различни научни дисциплини и технологични области (например информатика и съобщения, биология, биоинженерство и роботика, химия, физика, математика, медицинско моделиране, науки за Земята, материалознание, неврокогнитивни науки, социални науки или икономика), както и с изкуствата, поведенческите и хуманитарните науки. Това може да изисква не само отлични постижения в науката и технологиите, но и нови отношения и принципно нови взаимодействия между широка гама участници в научните изследвания.

Докато някои идеи е възможно да бъдат разработени с малки ресурси, други могат да се окажат толкова трудни за осъществяване, че да изискват големи колективни усилия за значителен период от време. Това е осъзнато от големите икономики в цял свят и е налице нарастваща глобална надпревара за установяване и използване на нововъзникващите технологични възможности на границата на научните познания, което може да породи значително въздействие върху иновациите и ползи за обществото. С оглед да бъдат ефективни тези видове дейности може да е необходимо да бъдат развити бързо в голям мащаб с общо европейско усилие около общи цели за изграждане на критична маса, поощряване на единодействие и получаване на оптимален лостов ефект.

БНТ разглежда целия спектър от иновации, чиито двигател е научното развитие от ранното проучване в малки мащаби в посока „отдолу нагоре“ на зачатъчни и крехки идеи през изграждането на нови общности за научни изследвания и иновации по преобразяващи нововъзникващи научни области и големи колективни научноизследователски инициативи по програма за постигане на амбициозни и далновидни цели. Всяко от тези три равнища на ангажимент притежава своя собствена специфична ценност, като същевременно те взаимно се допълват и си взаимодействат. Например при проучванията в малък мащаб могат да се появят потребности от разработване на нови теми, които пък могат да доведат до действия в голям мащаб въз основа на съответни пътни карти. Те могат да обхващат широка гама от участници в научните изследвания, в това число млади учени, МСП с интензивна научноизследователска дейност и общности на заинтересовани страни (гражданското общество, създатели на политики, изследователи от промишлеността и публичния сектор), групирани по променящи се програми за научни изследвания в хода на тяхното формиране, съзряване и диверсификация.

2.3. *Общи насоки за дейностите*

При БНТ се преследва далновидност, преобразяващ ефект и неконвенционалност, а нейните дейности следват различна логика, като варират от напълно отворени до такива с различна степен на структуриране на темите, общностите и финансирането.

Дейностите придават по-ясна форма на различните концепции за действие в подходящия мащаб, като чрез тях се установяват и реализират възможности от дългосрочна полза за гражданите, икономиката и обществото:

а) чрез насърчаване на оригинални идеи във връзка с БНТ („разкриване на БНТ“) се подкрепят научни и технологични изследвания на начален етап относно основите за принципно нови бъдещи технологии чрез нарушаване на сегашните модели и смело навлизане в непознати области. Чрез процес на подбор „отдолу нагоре“, който е широко отворен за всякакви идеи за научни изследвания, се изгражда разнообразен набор от целеви проекти. От ключово значение ще бъде ранното откриване на многообещаващи нови области, развития и тенденции заедно с привличането в научноизследователските и иновационните дейности на нови участници с голям потенциал.

б) чрез подхранване на нововъзникващи теми и общности във връзка с БНТ („активна подкрепа за БНТ“), в тясна връзка с темите за обществените предизвикателства и водещите позиции в промишлеността, се обръща внимание на множество многообещаващи теми за изследвания с потенциал да се постигне критична маса от взаимосвързани проекти, които съвместно осигуряват широко и многостранно проучване на темите и изграждат европейски ресурс от знания.

в) чрез следването на големи интердисциплинарно научни и технологични предизвикателства („водещи инициативи по БНТ“) по линия на БНТ, при пълното отчитане на резултатите от подготвителните проекти, се подкрепят амбициозни широкомащабни научни и технологични изследвания, целящи големи научни и технологични постижения в съответните области, определени по открит и прозрачен начин с участието на държавите-членки и съответните заинтересовани страни. За тези дейности би могло да има полза от координацията между европейските, националните и регионалните програми. Научният прогрес следва да предостави стабилна и широка основа за бъдещи технологични иновации и приложение в икономиката, както и нови ползи за обществото. Тези дейности се осъществяват при използване на съществуващите инструменти за финансиране.

40 % от ресурсите по БНТ ще бъдат заделени за „разкриване на БНТ“.

3. **Действия по програмата „Мария Склодовска-Кюри“**

3.1. *Конкретна цел*

Конкретната цел е да се гарантира оптималното развитие и динамичното използване на европейския интелектуален капитал с оглед да се създават, развиват и предават нови умения, знания и иновации и по този начин да се реализира неговият пълен потенциал във всички сектори и региони.

Добре обучените, динамични и креативни изследователи са жизнено важният елемент за най-високи научни постижения и най-високопроизводителни иновации въз основа на научни изследвания.

Макар Европа да разполага с многобройни и разнообразни квалифицирани човешки ресурси за научни изследвания и иновации, те непрекъснато трябва да бъдат попълвани, подобрявани и приспособявани към бързо развиващите се потребности на трудовия пазар. През 2011 г. само 46 % от тези ресурси са били заети в стопанския сектор, а това е много по-малко отколкото в основните икономически конкуренти на Европа — например 69 % в Китай, 73 % в Япония и 80 % в САЩ. Освен това демографската картина означава, че през следващите няколко години несъразмерно много изследователи ще навършат възрастта за пенсиониране. Това в съчетание с нуждата от много повече висококвалифицирани изследователи, тъй като интензивността на научните изследвания в европейската икономика нараства, ще бъде едно от основните предизвикателства за европейските системи за научни изследвания, иновации и образование през следващите години.

Необходимата реформа трябва да започне с първите етапи в кариерата на изследователите — по време на тяхната докторантура или аналогично следдипломно обучение. Европа трябва да разработи иновативни схеми за обучение на съвременно равнище, които да отговарят на силната конкуренция и изискванията за растящ междудисциплинарен характер на научните изследвания и иновациите. За придобиване от изследователите на междусекторни умения за новаторство и предприемачество, изисквани за бъдещата им работа, и за насърчаването им да се насочат към кариера в сектора на промишлеността или в най-иновативните дружества, ще се наложи активното включване на предприятията, включително МСП, и на други социално-икономически участници. Важно ще бъде също така да се повиши мобилността на тези изследователи, тъй като понастоящем тя е на твърде скромно равнище: през 2008 г. само 7 % от европейските докторанти са преминали обучение в друга държава-членка, докато целта е 20 % към 2030 г.

Тази реформа трябва да продължи за всички етапи от кариерата на изследователите. От съществено значение е да се повиши мобилността на изследователите на всички равнища, включително по средата на кариерата, не само между държавите, но и между публичния и частния сектор. Това създава мощен стимул за учене и придобиване на нови умения. Това е и ключов фактор за сътрудничество между академичните институции, научноизследователските центрове и промишлеността в различни държави. Човешкият фактор представлява „гръбнака“ на трайното сътрудничество, което от своя страна е ключов фактор за иновациите и творчеството в Европа за справяне с обществените предизвикателства, както и основно средство, за да се преодолее разпокъсването на националните политики. Съвместната работа и споделянето на знанията чрез мобилността на индивидуалния изследовател на всички етапи от неговата кариера и чрез обмена на висококвалифицирани кадри за НИИ са от съществено

значение, за да поеме Европа отново по пътя на устойчивия растеж и да се справи с обществените предизвикателства и по този начин да допринесе за преодоляване на несъответствията в научноизследователския и иновационния капацитет.

В този контекст „Хоризонт 2020“ следва също да насърчава професионалното развитие и мобилността на изследователите чрез определянето на по-добри условия за преносимост на безвъзмездните плащания, отпускани по линия на „Хоризонт 2020“.

Действията по „Мария Склодовска—Кюри“ ще гарантират ефективни равни възможности за мобилност на изследователи мъже и жени, включително чрез конкретни мерки за премахване на пречките.

Ако стремежът е Европа да не отстъпва на своите конкуренти в областта на научните изследвания и иновациите, тя трябва да привлича повече млади жени и мъже за започване на изследователска кариера и да предоставя силно привлекателни възможности и среда за научни изследвания и иновации. За най-големите таланти от Европа и другаде Европа следва да изглежда като превъзходно място за работа. Равенството между половете, високото качество и надеждността на заетостта и условията за работа и признанието са особено важни аспекти, които трябва да бъдат гарантирани по съгласуван начин в цяла Европа.

3.2. *Обосновка и добавена стойност за Съюза*

Нито единствено с финансиране от Съюза, нито отделните държави-членки са в състояние да се справят с това предизвикателство. Макар държавите-членки да проведоха реформи за подобряване на своите висши учебни заведения и за модернизиране на техните системи за обучение, напредъкът все още е неравномерен в рамките на Европа, като съществуват големи различия между държавите. Общо взето, научното и технологичното сътрудничество между публичния и частния сектор в Европа като цяло остава слабо. Същото е положението и с равенството на половете и усилията за привличане на студенти и изследователи извън европейското научноизследователско пространство. Понастоящем около 20 % от докторантите в Европейския съюз са граждани на трети държави, докато в САЩ 35 % са от чужбина. За ускоряване на промяната се налага стратегически подход на съюзно равнище с обхват отвъд националните граници. От решаващо значение е финансирането от страна на Съюза за създаване на стимули и насърчаване за крайно необходимите структурни реформи.

Действията по програмата „Мария Склодовска—Кюри“ постигнаха забележителен напредък в насърчаването както на транснационалната, така и на междусекторната мобилност, а също и за разкриване на възможности за изследователска кариера на европейско и международно равнище с отлични условия за работа съгласно принципите на Европейската харта на научните работници и Етичния кодекс за наемане на научни работници. В държавите-членки липсва нещо подобно по отношение на мащаби, обхват, финансиране, международен характер, придобиване и трансфер на знания. Тези действия укрепиха ресурсите на тези институции, способни да привличат изследователи в международен мащаб, и по този начин се насърчи разпространението на центровете за високи постижения в Съюза. Те послужиха като образец с ясно изразен структуриращ ефект чрез разпространение на техните най-добри практики на национално равнище. Подходът „отдолу нагоре“, възприет при действията по програмата „Мария Склодовска—Кюри“, позволи също така на голямото мнозинство от тези институции да обучават и повишават квалификацията на ново поколение изследователи, способни да се справят с обществени предизвикателства.

По-нататъшното развитие на действията по програмата „Мария Склодовска-Кюри“ значително ще допринесе за изграждането на ЕНП. Със своята структура за общоевропейско финансиране на конкурентна основа действията по програмата „Мария Склодовска-Кюри“ ще насърчават, при зачитане на принципа за субсидиарност, нови, творчески и иновативни видове обучение, като например съвместни или множество докторски степени и индустриални докторати за участници в, научноизследователски, иновационни и образователни дейности, които ще трябва да се конкурират глобално, за да придобият репутация за високи постижения. Чрез предоставянето на финансиране от Съюза за най-добрите програми за научни изследвания и обучение съгласно принципите за иновативно обучение на докторанти в Европа те ще спомагат също така за по-широкото разпространение и внедряване, като се премине към по-структурирано обучение на докторантите.

Отпускането на безвъзмездни средства по „Мария Склодовска—Кюри“ ще бъде разширено, така че да обхване и временната мобилност на опитни изследователи и инженери от публични институции към частния сектор или обратно, като по този начин се насърчават и подкрепят университетите, научноизследователските центрове, предприятията и други социално-икономически фактори да си сътрудничат на европейско и международно равнище. С помощта на утвърдената при действията по програмата „Мария Склодовска-Кюри“ прозрачна и справедлива система за оценяване ще се откриват таланти в областта на научните изследвания и иновациите чрез международни конкурси, което ще бъде престижно и поради това мотивиращо за изследователите да напредват в своята кариера в Европа.

Обществените предизвикателства, с които трябва да се справи висококвалифицираният персонал в областта на НИИ, са проблем не само на Европа. Това са международни предизвикателства с колосална сложност и от огромен мащаб. Необходимо е най-добрите изследователи в Европа и в света да работят заедно отвъд границите на отделните държави, сектори и научни дисциплини. Действията по програмата „Мария Склодовска-Кюри“ ще играят ключова роля в това отношение чрез подкрепа за обмен на персонал, което ще спомага за съвместното мислене чрез международен и междусекторен обмен на знания, а това е толкова важно за отворените иновации.

Механизмът за съфинансиране на действията по програмата „Мария Склодовска-Кюри“ ще бъде от решаващо значение, за да се разшири ресурсът на Европа от таланти. Количественият и структурният ефект от действията на Съюза ще бъде увеличен чрез привличане едновременно на публични и частни финансови средства от регионални, национални и международни източници за създаване на нови програми със сходни и допълващи се цели и за адаптиране на съществуващите към международното и междусекторното обучение, мобилността и кариерното развитие. Такъв механизъм ще изгради по-тесни връзки между научноизследователските и образователните дейности на национално и съюзно равнище.

Всички дейности по това предизвикателство ще допринасят за създаването на съвсем нова духовна нагласа в Европа, което е решаващо за творчеството и иновациите. Мерките за финансиране по „Мария Склодовска-Кюри“ ще засилят процеса на обединяване на ресурсите в Европа и по този начин ще доведат до подобрения в координацията и управлението на обучението, мобилността и кариерното развитие на изследователите. Те ще допринесат за постигане на политическите цели, очертани във водещите инициативи „Съюз за иновации“, „Младеж в движение“ и „Програма за нови умения и работни места“, а също така ще бъдат от първостепенно значение за превръщането на ЕНП в реалност. Затова действията по програмата „Мария Склодовска—Кюри“ ще бъдат разработвани в тясно взаимодействие с други програми, подпомагащи тези цели на политиката, включително програмата „Еразъм +“ и ОЗИ на ЕИТ.

3.3. *Общи насоки за дейностите*

а) Насърчаване за нови умения посредством отлично първоначално обучение на изследователи

Целта е да се обучи ново поколение творчески и иновативни изследователи, способни да превръщат знанията и идеите в продукти и услуги от икономическа и социална полза за Съюза.

Основната дейност се състои в предоставянето на отлично и иновативно следдипломно обучение на изследователи в начален етап на тяхната кариера чрез междудисциплинарни проекти, включително наставничество за трансфер на знания и опит между изследователи или програми за докторантура, които подпомагат изследователите да развиват кариерата си и с участието на университети, научноизследователски институции, научноизследователски инфраструктури, предприятия, МСП и други социално-икономически групи от различни държави, държави-членки, асоциирани страни и/или трети държави. Това ще подобри перспективите за професионално израстване на младите изследователи след дипломиране както в публичния, така и в частния сектор.

б) Подхранване на високи постижения посредством трансгранична и междусекторна мобилност

Целта е да се повиши творческия и иновативен потенциал на опитните изследователи на всички етапи на тяхната кариера чрез създаване на възможности за трансгранична и междусекторна мобилност.

Основната дейност се изразява в насърчаване на опитни изследователи да разширяват или задълбочават своята квалификация посредством мобилност чрез разкриване на привлекателни възможности за професионално израстване в университети, научноизследователски институции, научноизследователски инфраструктури, предприятия, включително малки и средни, и други социално-икономически групи в цяла Европа и отвъд нея. Това следва да повиши новаторството в частния сектор и да насърчи междусекторната мобилност. Подкрепят се и възможности за обучение и за придобиване на нови знания в научноизследователска институция на високо равнище в трета държава, предоставянето на възможности за връщане към изследователска кариера след прекъсване и за (ре-)интегриране на изследователи на по-дългосрочни научноизследователски постове в Европа, включително в тяхната държава на произход, след приключването на дейност по транснационална/международна мобилност, като се обхващат аспектите на връщането и реинтегрирането.

в) Стимулиране на иновациите посредством взаимно обогатяване на знанията

Целта е да се укрепва международното трансгранично и междусекторно сътрудничество в научните изследвания и иновациите посредством обмен на съответен персонал, за да се повиши способността за справяне с глобални предизвикателства.

Основната дейност се изразява в подкрепа за обмен на персонал в областта на НИИ в рамките на партньорства между университети, научноизследователски институти, научноизследователски инфраструктури, предприятия, включително малки и средни, и други социално-икономически групи както в европейски, така и в световен мащаб. Това ще включва насърчаване на сътрудничеството с трети държави.

г) Повишаване на структурното въздействие посредством съфинансиране на дейностите

Целта е чрез привличане на допълнителни средства да се увеличи количественият и структурният ефект от действията по програмата „Мария Склодовска—Кюри“ и да се стимулират високите постижения на национално равнище в обучението, мобилността и кариерното развитие на изследователите.

Основните дейности включват с помощта на механизъм за съфинансиране насърчаването както на публичните, така и на частните регионални, национални и международни организации, създаването на нови програми и адаптирането на съществуващите програми към международното и междусекторното обучение, мобилността и кариерното развитие. Това ще повиши качеството на обучение на изследователите в Европа на всички етапи на

професионално израстване, включително на докторантите, ще стимулира свободното движение на изследователи и разпространение на научни знания в Европа, ще спомогне за привлекателността на изследователската кариера чрез предлагане на открито набиране и атрактивни условия за работа, и ще подкрепи сътрудничеството в научните изследвания и иновациите между университети, научноизследователски институти и предприятия, както и с трети държави и с международни организации.

д) Конкретна подкрепа и политически действия

Целите са да се наблюдава напредъка, да се установяват пропуски и препятствия в действията по програмата „Мария Склодовска—Кюри“ и да се повишава тяхната ефективност. В този контекст се разработват показатели и се анализират данни относно мобилността, квалификацията, професионалното израстване и равенството между половете на изследователи, като се търси единодействие и тясна координация с действията за политическа подкрепа на изследователите, техните работодатели и финансиращи организации, извършвани по конкретна цел „Европа в един променящ се свят - Приобщаващи, иновативни и мислещи общества“. Дейността е насочена и към повишаване на информираността за значението и привлекателността на изследователската кариера и към разпространение на резултатите от научните изследвания и иновациите, подкрепени с действия по програмата „Мария Склодовска—Кюри“.

4. **Научноизследователски инфраструктури**

4.1. *Конкретна цел*

Конкретната цел е Европа да се сдобие с научноизследователски инфраструктури на световно равнище, които да са достъпни за всички изследователи в Европа и извън нея и техният потенциал да се оползотворява изцяло за напредък на науката и за иновации.

Научноизследователските инфраструктури са определящ фактор за конкурентоспособността на Европа за цялата гама от научни области и от съществено значение за научно обусловените иновации. В много области изследванията са невъзможни без достъп до суперкомпютри, съоръжения за анализ, източници на облъчване за получаването на нови материали, чисти помещения и модерно метрологично оборудване за нанотехнологии, специално оборудвани лаборатории за биологични и медицински изследвания, бази данни за геномиката и социалните науки, обсерватории и сензори за науките за Земята и околната среда, високоскоростни широколентови мрежи за предаване на данни и т.н. Научноизследователските инфраструктури са необходими за извършване на научните изследвания, които се налагат за справяне с големи обществени предизвикателства. Те са двигател на трансграничното и междудисциплинарното сътрудничество и създават цялостно и отворено европейско пространство за изследвания в онлайн среда. Те спомагат за мобилността на хората и идеите, обединяват най-добрите учени от Европа и от целия свят и повишават равнището на научното образование. Те подтикват изследователите и новаторските дружества да разработват високи технологии. По този начин те укрепват високотехнологичната иновационна промишленост на Европа. Те са двигател за високите постижения на европейските научноизследователски и иновационни общности и могат да бъдат отлична „витрина“ на науката пред обществото като цяло.

Европа трябва да създаде, въз основа на общоприети критерии, адекватна, солидна основа за изграждане, поддържане и експлоатация на научноизследователски инфраструктури, за да останат извършваните в нея научни изследвания на световно равнище. Това изисква интензивно и ефективно сътрудничество между Съюза, националните и регионалните финансиращи органи, поради което ще се търсят тесни връзки с политиката на сближаване, за да се гарантира единодействие и съгласуван подход.

Тази конкретна цел е свързана с един основен ангажимент по водещата инициатива „Съюз за иновации“, което подчертава решаващата роля на научноизследователските инфраструктури на световно равнище за осъществимостта на особено значими научни изследвания и иновации. С тази инициатива се изтъква необходимостта от обединяване на ресурсите на цяла Европа, а в някои случаи — и в световен мащаб, за да се изградят и експлоатират научноизследователски инфраструктури. С водещата инициатива „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“ също така се изтъква нуждата от укрепване на европейските електронни инфраструктури и значението на развитието на иновационните клъстери, за да си осигури Европа предимство в областта на нововъведенията.

4.2. *Обосновка и добавена стойност за Съюза*

Научноизследователските инфраструктури на съвременно равнище са все по-сложни и по-скъпи, като често изискват обединяването на различно оборудване, услуги и източници на данни, както и широко международно сътрудничество. Никоя държава не разполага сама с достатъчно ресурси, за да поддържа всички научноизследователски инфраструктури, от които се нуждае. Европейският подход към научноизследователските инфраструктури постигна забележителен напредък през последните години с постоянното развитие и прилагане на пътната карта на Европейския стратегически форум за научноизследователски инфраструктури (ESFRI), като бяха интегрирани и отворени за достъп национални научноизследователски съоръжения, а също така се разработиха електронни инфраструктури, които са в основата на отворено цифрово европейско научноизследователско пространство. Мрежите от научноизследователски инфраструктури в цяла Европа укрепват своята база от човешки ресурси, като предоставят обучение на световно равнище за ново поколение научни работници и инженери, и спомагат за междудисциплинарното сътрудничество. Ще бъде насърчавано единодействието с действията по програмата „Мария Склодовска—Кюри“.

По-нататъшното развитие и по-широкото използване на научноизследователски инфраструктури на европейско равнище значително ще допринесе за изграждането на ЕНП. Макар да се запазва централната роля на държавите-членки за развитието и финансирането на научноизследователските инфраструктури, Съюзът играе важна роля, като подкрепя инфраструктурите на европейско равнище, например чрез насърчаване на координирането на европейските научноизследователски инфраструктури, като стимулира появата на нови и интегрирани съоръжения, разкрива и подпомага широкия достъп до национални и европейски инфраструктури и осигурява съгласуваността и ефективността на регионалните, националните, европейските и международните политики. Необходимо е да се избягва дублирането и фрагментирането на усилия, да се насърчава координираното и ефективно използване на съоръженията и, когато е целесъобразно, да се обединяват ресурси, така че Европа да съумее също да се сдобие и да оперира с научноизследователска инфраструктура на световно ниво.

ИКТ променят науката, като правят възможно дистанционното сътрудничество, обработката на големи обеми от данни, провеждането на компютърно моделирани (in-silico) експерименти и достъпа до отдалечени ресурси. По тази причина изследователската работа придобива все по-транснационален и междудисциплинарен характер и изисква използването на ИКТ инфраструктури, които са наднационални като самата наука.

Дължащото се на мащаба и обхвата подобрение на ефективността, постигнато чрез европейски подход към изграждането, използването и управлението на научноизследователски инфраструктури, включително електронни инфраструктури, значително ще допринесе за повишаване на потенциала на Европа за научни изследвания и иновации и ще направи Съюза по-конкурентоспособен на международно равнище.

4.3. *Общи насоки за дейностите*

Дейностите са насочени към изграждането на европейски научноизследователски инфраструктури за 2020 г. и след това, увеличаване на техния иновационен потенциал и човешки ресурси, както и към укрепване на европейската политика относно научноизследователските инфраструктури.

а) Изграждане на европейски научноизследователски инфраструктури за 2020 г. и след това

Целта е да се улесняват и подкрепят действия, свързани с: 1) подготовката, осъществяването и експлоатацията на научноизследователски инфраструктури съгласно пътната карта на ESFRI, както и на други научноизследователски инфраструктури на световно равнище, включително разработването на съоръжения на регионални партньори, където има голяма добавена стойност от намесата на Съюза; 2) включването и транснационалния достъп до национални и регионални научноизследователски инфраструктури от общоевропейски интерес, така че европейските учени да могат да ги използват, независимо от местоположението им, за провеждането на високи научни изследвания; 3) разработването, внедряването и експлоатацията на електронни инфраструктури, за да се осигури водещ световен капацитет по отношение на мрежовите, компютърните и научните данни.

б) Повишаване на иновационния потенциал на научноизследователските инфраструктури и на техните човешки ресурси

Целите са да се насърчи въвеждането най-напред или разработването в научноизследователски инфраструктури на нови авангардни технологии, да се подпомогнат партньорствата за НИРД с промишления сектор, да се улесни промишленото използване на научноизследователските инфраструктури и да се стимулира създаването на иновационни клъстери. Дейността подкрепя освен това обучението и/или обмена на персонал по управлението и експлоатацията на научноизследователски инфраструктури.

в) Укрепване на европейската политика относно научноизследователската инфраструктура и международното сътрудничество

Целта е да се подкрепят партньорства между съответните създатели на политики и органи за финансиране, да се картографират и следят инструментите за вземане на решения, както и дейност за международно сътрудничество. Европейските научноизследователски инфраструктури могат да получават подкрепа за своите дейности по линия на международните отношения.

Целите на дейностите по букви б) и в) се преследват със специални действия, както и в рамките на действията, разработени по дейността от буква а), когато е уместно.

ЧАСТ II

ВОДЕЩИ ПОЗИЦИИ В ПРОМИШЛЕНОСТТА

1. Водещи позиции при базовите и промишлените технологии

Конкретната цел е да се изградят и поддържат водещи позиции в световен план чрез научни изследвания и иновации при базовите технологии и в областта на космическите изследвания, които са в основата на конкурентоспособността на редица съществуващи и нововъзникващи промишлени отрасли и сектори.

Световната бизнес среда бързо се променя и целите на стратегията „Европа 2020“ пораждат предизвикателства и възможности за европейската промишленост. Европа трябва да ускори иновационния процес на оползотворяване на придобитото знание за усъвършенстване на съществуващи продукти, услуги и пазари; както и да създава нови, като остава съсредоточена върху качеството и устойчивостта. Иновациите следва да се използват не само технологично, а възможно най-широко, като се обхванат и стопански, организационни и социални аспекти.

За запазване на челни позиции в световната надпревара със силна технологична база и мощен промишлен капацитет са необходими стратегически инвестиции в научноизследователска и развойна дейност, валидиране и пилотни проекти в областта на ИКТ, нанотехнологиите, авангардните материали, биотехнологиите, усъвършенстваните технологии за производство и преработка, както и космическите технологии.

Успешното овладяване, внедряване и развой на базови технологии от европейската промишленост е ключов фактор за укрепването на производителността и иновационния капацитет на Европа, както и за осигуряване на напреднала, устойчива и конкурентоспособна европейска икономика, водещи позиции в световен мащаб във високотехнологичните сектори и способност за намиране на ефективни и устойчиви решения за обществените предизвикателства. Повсеместният характер на тези дейности може да доведе до по-нататъшен напредък чрез допълнителни изобретения, приложения и услуги, осигуряващи по-висока възвръщаемост на инвестициите в посочените технологии отколкото в която и да е друга област.

Тези дейности ще допринесат за постигане целите на водещите инициативи на стратегията „Европа 2020“ — „Съюз за иновации”, „Европа за ефективно използване на ресурсите”, „Индустриална политика за ерата на глобализацията” и „Програма в областта на цифровите технологии за Европа”, както и на целите на политиката на Съюза по отношение на космическото пространство.

Допълване с други дейности по „Хоризонт 2020“

Дейностите по конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“ ще се основават главно на програми за научни изследвания и иновации, изготвени основно от промишлеността и предприятията (включително МСП) заедно с научноизследователската общност и държавите-членки по открит и прозрачен начин, и ориентирани до голяма степен към привличането на инвестиции от частния сектор и към иновации.

Внедряването на базови технологии в решения за справяне с обществени предизвикателства се подпомага в рамките на дейностите по съответните предизвикателства. Несвързаните с обществени предизвикателства приложения на базови технологии, които са важни за укрепване на конкурентоспособността на европейската промишленост, се подпомагат по конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“. Следва да се търси подходяща координация с приоритетите „Високи постижения в научната област“ и „Обществени предизвикателства“.

Общ подход

Подходът включва както програмно ориентирани дейности, така и по-отворено пространство, в което кандидатите да предлагат новаторски проекти и революционни решения, обхващащи цялата верига от ценности, включително научноизследователска и развойна дейност, широкомащабни пилотни и демонстрационни дейности, изпитвателни платформи и „живи лаборатории“, изготвяне на прототипи и валидиране на продукти, произведени от пилотни линии. Дейностите са предназначени за повишаване на промишлената конкурентоспособност чрез стимулиране на промишлеността и особено на МСП да инвестират повече в научни изследвания и иновации, включително чрез открити покани за представяне на предложения. Подходящ акцент ще бъде поставен върху проектите с малък и среден мащаб.

Интегриран подход към ключовите базови технологии

Конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“ се отнася в голяма степен за ключовите базови технологии (КБТ): като такива са определени микро- и наноелектрониката, фотониката, нанотехнологията, биотехнологията, авангардните материали и усъвършенстваните производствени системи ([1]). Тези технологии с междудисциплинарен характер, за които са необходими много знания и големи инвестиции, намират приложение в най-разнообразни сектори, като предоставят основата за значително конкурентно предимство на европейската промишленост, за стимулиране на растежа и за създаването на нови работни места. Един интегриран подход, спомагащ за съчетаването, конвергенцията и ефекта на взаимно обогатяване на КБТ в различни цикли на иновации и създаване на добавена стойност, може да даде многообещаващи резултати от научните изследвания и да разкрие възможности за нови промишлени технологии, продукти, услуги и принципно нови приложения (например в космическото пространство, транспорта, селското стопанство, рибарството, горското стопанство, околната среда, храните, здравеопазването и енергетиката). Поради това многобройните взаимодействия между КБТ и другите промишлени базови технологии ще бъдат оползотворявани гъвкаво като важен източник на иновации. Това ще допълни подкрепата за научноизследователската дейност и иновациите в областта на КБТ, която може да бъде предоставена чрез национални или регионални органи от фондовете на политиката на сближаване в рамките на стратегии за интелигентно специализиране.

Иновациите изискват повишени усилия в областта на изследването на междусекторните технологии. Поради това мултидисциплинарните проекти и проектите за междусекторни дейности в областта на КБТ следва да бъдат неразделна част от приоритета „Водещи позиции в промишлеността“. Изпълнителната структура на „Хоризонт 2020“ за подпомагане на КБТ и междусекторните дейности в областта на КБТ (мулти КБТ) следва да осигури единодействие и ефективна координация, наред с другото, с обществените предизвикателства. Освен това, по целесъобразност, ще се търси единодействие между дейностите в областта на КБТ и дейностите по политиката на сближаване за периода 2014 - 2020г., както и с ЕИТ.

([1]) COM(2009)0512

За всички базови и промишлени технологии, включително КБТ, основна цел ще бъде да се спомогне за взаимодействия на технологиите помежду им и с приложенията във връзка с обществени предизвикателства. Това изцяло се има предвид при разработването и изпълнението на програми и приоритети. Това изисква в процеса на определяне и изпълнение на приоритети изцяло да бъдат включени заинтересовани страни, представящи различни гледни точки. В някои случаи това ще изисква и действия, които са съвместно финансирани по линия на базовите и промишлените технологии, от една страна, и на обществените предизвикателства — от друга. Това би могло да включва съвместно финансиране за публично-частни партньорства, насочени към разработване на технологии, стимулиране на иновации и прилагане на тези технологии в отговор на обществени предизвикателства.

ИКТ играят важна роля, тъй като предоставят ключовите основни инфраструктури, технологии и системи за жизнено важни икономически и социални процеси, както и за нови частни и обществени продукти и услуги. Европейската промишленост се нуждае от запазване на водещите си позиции в областта на ИКТ, където много технологии навлизат в нов преходен етап, разкриващ нови възможности.

Космическите изследвания представляват бързо разрастващ се сектор, който предоставя информация от жизнено важно значение в много отношения за съвременното общество, отговаря на негови основни потребности и на универсални научни въпроси, а също така служи да осигури важната роля на Съюза на международната сцена. Космическите изследвания са в основата на всички дейности, предприемани в космическото пространство, но понастоящем са предмет на програми, осъществявани от държавите-членки на Съюза, Европейската космическа агенция (ЕКА) или в контекста на рамковите програми на Съюза за научни изследвания. Ще продължават действията и инвестициите на равнището на Съюза за космически изследвания в съответствие с член 189 от ДФЕС, за да се запази конкурентното предимство, да се защитят космическите инфраструктури и програми на Съюза като „Коперник“ и „Галилео“ и да се подкрепя бъдещата роля на Европа по отношение на космоса.

Освен това иновативните услуги и лесните за ползване приложения надолу по веригата за използване на получена в космоса информация представляват важен източник на растеж и нови работни места и тяхното развитие е важна възможност за Съюза.

Партньорства и добавена стойност

Европа може да постигне нужната критична маса, водеща до пробиви, нови технологии и иновативни решения по отношение на продукти, услуги и процеси чрез партньорства, групирания и мрежи, стандартизация и насърчаване на сътрудничеството между различни научни и технологични дисциплини и сектори със сходни потребности от научни изследвания и иновации.

Разработването и изпълнението на програми за научни изследвания и иновации, включително чрез публично-частни партньорства, но и чрез изграждането на ефективни връзки между промишлеността и академичните институции, привличането на допълнителни инвестиции, достъпът до рисково финансиране, стандартизацията и подкрепата за обществени поръчки за продукти в предпазарен стадий, както и за новаторски продукти и услуги — всичко това са важни предпоставки за повишаване на конкурентоспособността.

Във връзка с това са необходими и тесни връзки с Европейския институт за иновации и технологии за подготовка и насърчаване на предприемчиви таланти и за ускоряване на иновациите чрез обединяване на хора от различни държави, дисциплини и организации.

Сътрудничеството на съюзно равнище може да спомага и за нови възможности за търговия чрез подкрепа за разработването на европейски или международни стандарти за нововъзникващи продукти, услуги и технологии. Разработването на такива стандарти, след консултации със съответните заинтересовани страни, включително от средите на науката и промишлеността, би могло да има положително въздействие. Ще бъдат насърчавани дейности в подкрепа на стандартизацията, оперативната съвместимост и безопасността, както и предхождащи регулирането.

1.1. *Информационни и комуникационни технологии (ИКТ)*

1.1.1. Конкретна цел за ИКТ

В съответствие с водещата инициатива „Програмата в областта на цифровите технологии за Европа“, конкретната цел на научните изследвания и иновациите (НИИ) в областта на ИКТ е да се повиши способността на Европа да подпомага, разработва и използва възможностите, предоставяни от напредъка на ИКТ, в полза на своите граждани, предприятия и научни общности.

В качеството си на най-голямата икономика в света, която е и с най-голям дял в световния пазар на ИКТ с обем над 2 600 млрд. евро (2 600 000 000 000 EUR) през 2011 г., Европа следва да има основателни амбиции нейните предприятия, правителства, центрове за НИРД и университети да определят европейското и световното развитие в областта на ИКТ, да развиват нова стопанска дейност и да инвестират повече за иновации в тази област.

Към 2020 г. европейският сектор на ИКТ следва да доставя поне толкова, колкото е бил неговият дял през 2011 г. от около една трета в световния пазар на ИКТ. Европа следва да създава и новаторски предприятия в областта на ИКТ, така че една трета от всички инвестиции на предприятията за НИРД от Съюза в тази област, които са възлизали на над 35 млрд. евро годишно през 2011 г., да се правят от дружества, създадени през последните две десетилетия. Това би наложило да се увеличат публичните инвестиции в НИРД в областта на ИКТ, така че да привличат и средства от частния сектор, за да се постигне целта инвестициите да се увеличат през следващото десетилетие и да се създадат значително повече европейски ядра и клъстери за високи постижения на световно равнище в тази област.

За овладяване на все по-сложните и мултидисциплинарни технологични и стопански вериги в ИКТ са необходими партньорства, споделяне на риска и мобилизирането на критична маса в целия Европейски съюз. Действията на съюзно равнище следва да помагат на предприятията да се насочват към единен пазар и да постигат икономии от мащаба и обхвата. Сътрудничеството по общи, отворени технологични платформи със странични и лостови ефекти ще позволи широка гама от заинтересовани страни да се възползват от нови разработки и да създават допълнителни иновации. Осъществяването на партньорство на съюзно равнище дава възможност и за постигане на консенсус, установява видима фокусна точка за международните партньори и ще подкрепя разработването на съюзни и световни стандарти и оперативно съвместими решения.

1.1.2. Обосновка и добавена стойност за Съюза

ИКТ са в основата на новаторството и конкурентоспособността за широка гама от частни и публични пазари и сектори, като създават възможности за напредък по всички научни дисциплини. През следващото десетилетие все повече ще се проявява преобразяващото въздействие на цифровите технологии, компонентите, инфраструктурите и услугите на ИКТ във всички области на живота. През следващите години ще продължат да се разпространяват ресурси за електронна обработка и съхранение на данни, както и за комуникации. Огромни количества информация и данни, включително в реално време ще бъдат генерирани от датчици, машини и продукти с информационни функции, така че действията от разстояние ще се превърнат в нещо обикновено, което ще позволи разгръщането в световен мащаб на стопански процеси и устойчиви производствени обекти, давайки възможност за създаването на широка гама от услуги и приложения.

Множество особено важни търговски и публични услуги и всички ключови процеси по създаването на знания в научната област, образованието, стопанската дейност, културата и творческия сектор, както и в публичния сектор, ще се осъществяват чрез ИКТ, което ще ги направи по-достъпни. ИКТ ще предоставят критичната инфраструктура за производствени и стопански процеси, комуникации и транзакции. Използването на ИКТ е наложително и за справянето с ключови обществени предизвикателства, както и за осъществяването на обществени процеси като формиране на общности, потребителско поведение, политическо участие и публично управление, например посредством социални медии и платформи и средства за колективно осведомяване. От решаващо значение е изследванията да се подкрепят и интегрират в ориентиран към потребителите подход с цел да се разработват конкурентоспособни решения.

Подкрепата от Съюза за научни изследвания и иновации в областта на ИКТ представлява значителен принос за разработването на следващото поколение технологии и приложения, тъй като тя е с голям дял в общите разходи за съвместни средно- и високорискови НИИ в Европа. Публичните инвестиции на съюзно равнище за научни изследвания и иновации в областта на ИКТ бяха и остават от съществено значение за постигане на критичната маса, водеща до пробиви, по-широко внедряване и по-добро използване на новаторски решения, продукти и услуги. Те продължават да играят централна роля за разработването на отворени платформи и технологии, приложими навсякъде в Съюза, за изпитване и пилотно внедряване на иновации в реални общоевропейски условия, както и за оптимизиране на ресурси във връзка с конкурентоспособността на Съюза и справянето с общи обществени предизвикателства. Подкрепата от Съюза за научни изследвания и иновации в областта на ИКТ позволява също така на високотехнологични МСП да се разрастват и се възползват от големината на пазарите, обхващащи целия Съюз. Тя укрепва сътрудничеството между учените и инженерите в Съюза и тяхното високо равнище, засилва единодействието с и между националните бюджети и действа като фокусна точка за сътрудничество извън Европа.

Няколко последователни оценки на дейностите в областта на ИКТ по Седмата рамкова програма показаха, че осъществените на съюзно равнище целеви инвестиции за НИИ в тази област са спомогнали за постигането на водещи позиции например при мобилните съобщения и ИКТ системите от особено значение за безопасността, както и за реагиране на предизвикателства като енергийната ефективност, здравеопазването, продоволствената сигурност, транспорта или демографските промени. Инвестициите на Съюза в научноизследователски инфраструктури в областта на ИКТ осигуриха на европейските изследователи най-доброто мрежово и компютърно оборудване в света за техните нужди.

1.1.3. Общи насоки за дейностите

Множество направления на дейност са насочени към предизвикателствата, свързани с промишленото и технологичното лидерство в областта на ИКТ, и обхващат общи теми за научни изследвания и иновации в тази област, включващи по-специално:

а) ново поколение компоненти и системи: създаване на авангардни и ефективни по отношение на енергията и ресурсите компоненти и системи за вграждане;

б) изчислителни технологии от следващото поколение: авангардни и сигурни изчислителни системи и технологии, включително изчислителни облаци;

в) интернет на бъдещето: софтуер, хардуер, инфраструктури, технологии и услуги;

г) технологии за съдържание и управление на информацията: ИКТ за цифрово съдържание, и за културни и творчески индустрии;

д) усъвършенствани интерфейси и роботи: роботика и интелигентни пространства;

е) микро- и наноелектроника и фотоника: ключови базови технологии във връзка с микро- и наноелектрониката и фотониката, обхващащи и квантови технологии.

Очаква се тези шест основни направления на дейност да покрият пълния спектър от нужди, като се отчита конкурентоспособността на европейската промишленост в световен мащаб. Те включват водещи позиции в създаването на общи решения, продукти и услуги въз основа на ИКТ, необходими за справяне с основните обществени предизвикателства, както и програми за изследвания и иновации с приложна насоченост в областта на ИКТ, които ще бъдат подкрепяни в рамките на работата по съответното обществено предизвикателство. Предвид непрекъснатия напредък на технологиите във всички сфери на живота, взаимодействието между човека и технологиите ще бъде важно в това отношение и ще представлява част от посочените по-горе научни изследвания в областта на ИКТ, насочени към създаването на приложения.

Посочените шест основни направления на дейност включват също специфични за ИКТ научноизследователски инфраструктури, като например „живи“ лаборатории за експерименти, инфраструктури за съответните ключови базови технологии и за интегрирането им в усъвършенствани продукти и новаторски интелигентни системи, включително оборудване, инструменти, спомагателни услуги, чисти помещения и достъп до производствени съоръжения за създаване на прототипи.

„Хоризонт 2020“ ще подкрепя научните изследвания и разработването на ИКТ системи при пълно зачитане на основните права и свободи на физическите лица и по-специално правото им на неприкосновеност на личния живот.

1.2. *Нанотехнологии*

1.2.1. Конкретна цел за нанотехнологиите

Конкретната цел на научните изследвания и иновациите в областта на нанотехнологиите е да се осигурят водещите позиции на Съюза в съответния бързо разрастващ се световен пазар, като се стимулират научният и технологичният напредък и инвестициите в нанотехнологиите, както и тяхното внедряване в конкурентоспособни продукти и услуги с голяма добавена стойност в широк спектър от приложения и сектори.

До 2020 г. нанотехнологиите ще навлязат широко в употреба, като се интегрират цялостно с повечето технологии и приложения в търсене на ползи за потребителите, подобрено качество на живот, здравеопазване, устойчиво развитие и оползотворяване на големия промишлен потенциал за досега невъзможни решения за повишаване на производителността и на ефективно използване на ресурсите.

Европа трябва да стане и световен образец за безопасно и отговорно внедряване и управление на нанотехнологиите, осигуряващи висока промишлена възвращаемост и обществено въздействие, съчетани с високи стандарти за безопасност и устойчивост.

Продуктите, в които се използват нанотехнологии, представляват световен пазар, който Европа не може да си позволи да игнорира. Прогнозира се пазарната стойност на продуктите, чийто основен компонент е създаден чрез нанотехнология, да достигне 700 млрд. евро до 2015 г. и 2 трилиона евро до 2020 г. със съответно 2 и 6 млн. работни места. Европейските нанотехнологични дружества следва да се възползват от този двуцифрен пазарен растеж и да са в състояние да спечелят пазарен дял в размер поне колкото дела на Европа в световните разходи за научни изследвания (т.е. една четвърт) към 2020 г.

1.2.2. Обосновка и добавена стойност за Съюза

Нанотехнологиите представляват гама от развиващи се технологии с доказан потенциал, оказващи революционно въздействие например в областта на материалите, ИКТ, транспортната мобилност, науките за живота, здравеопазването (включително лечение), потребителските стоки и производството, след като резултатите от научните изследвания бъдат преобразувани в принципно нови, устойчиви и конкурентоспособни продукти и производствени процеси.

Нанотехнологиите са от решаващо значение за справяне с предизвикателствата, установени в стратегията „Европа 2020“. Успешното внедряване на тези ключови базови технологии ще допринесе за конкурентоспособността на европейската промишленост, като ще позволи да се създадат принципно нови и усъвършенствани продукти или по-ефективни процеси, както и да се отговори на днешните и бъдещите обществени предизвикателства.

Размерът на финансирането в световен мащаб на научните изследвания в областта на нанотехнологиите се удвои от около 6,5 млрд. евро през 2004 г. на около 12,5 млрд. евро през 2008 г., като делът на Европейския съюз в тази сума е около една четвърт. Европейският съюз е признат за водещ в научните изследвания в областта на нанонауките и нанотехнологиите, като се прогнозира броят в ЕС на дружествата в тази област да бъде около 4 000 към 2015 г. Тази водеща роля в научните изследвания трябва да се поддържа и засилва, и все повече да намира приложение в практическото използване и комерсиализацията.

Сега Европа трябва да осигури и изгради своите позиции на световния пазар чрез насърчаване на широкомащабно сътрудничество в и между множество различни вериги за създаване на добавена стойност и между различни промишлени сектори, за да създаде въз основа на тези технологии безопасни, устойчиви и успешни търговски продукти. Проблемите с оценяването и управлението на риска, както и отговорното управление се оформят като определящи фактори за бъдещото въздействие на нанотехнологиите върху обществото, околната среда и икономиката.

Поради това дейностите са съсредоточени върху широкото, отговорно и устойчиво прилагане на нанотехнологиите в икономиката, за да се извлекат ползи с голямо обществено и промишлено въздействие. Научните изследвания следва да предоставят необходимите инструменти, позволяващи правилното осъществяване на стандартизацията и регулирането с оглед да се оползотворят потенциалните възможности, включително чрез създаване на нови дружества и на нови работни места.

1.2.3. Общи насоки за дейностите

а) Разработване на наноматериали, наноустройства и наносистеми от следващо поколение

Те са насочени към принципно нови продукти, позволяващи устойчиви решения в широка гама от сектори.

б) Осигуряване на безопасно и устойчиво разработване и прилагане на нанотехнологиите

Разширяване и задълбочаване на научните знания относно потенциалното въздействие на нанотехнологиите и наносистемите върху здравето или върху околната среда и се предоставят инструменти за оценяване и управление на риска през целия жизнен цикъл, включително въпроси, свързани със стандартизацията.

в) Разработване на общественото измерение на нанотехнологиите

Поставяне на ударението върху управлението на нанотехнологиите за благото на обществото и на околната среда.

г) Ефикасен и устойчив синтез и производство на наноматериали, компоненти и системи

Съсредоточаване върху нови операции, интелигентно интегриране на нови и съществуващи процеси, включително конвергенцията на технологиите, както и увеличаване на мащаба, за да се постигне широкомащабно и с висока степен на точност производство на продукти и гъвкави и многофункционални инсталации, което да осигури ефективното преобразуване на знания в промишлени иновации.

д) Разработване и стандартизация на техники за увеличаване на капацитета, измервателни методи и оборудване

Съсредоточаване върху технологии, които са в основата на разработването и пускането на пазара на безопасни сложни наноматериали и наносистеми.

1.3. *Авангардни материали*

1.3.1. Конкретна цел за авангардните материали

Конкретната цел на научните изследвания и иновациите в областта на авангардните материали е да се създадат материали с нови функционални възможности и подобрени експлоатационни характеристики, които да се използват за продукти с повишена конкурентоспособност и безопасност, свеждащи до минимум въздействието върху околната среда и разхода на ресурси.

Материалите играят централна роля в промишлените иновации и представляват ключова предпоставка за това. Авангардните материали с по-високо информационно съдържание, нови функционални възможности и подобрени характеристики са абсолютно необходими за промишлената конкурентоспособност и за устойчивото развитие за широка гама от приложения и сектори.

1.3.2. Обосновка и добавена стойност за Съюза

Необходими са нови авангардни материали за разработването на устойчиви продукти и процеси с подобрени характеристики и за заместването на ограничените ресурси. Тези материали са част от решението на нашите промишлени и обществени проблеми, като използването им осигурява по-добро функциониране, намаляване на потребностите от ресурси и енергия, както и устойчивост на продуктите през целия им жизнен цикъл.

Приложно ориентираната развойна дейност често включва проектирането на принципно нови материали, способни да осигурят планираните експлоатационни характеристики. Тези материали са важен елемент във веригата на доставки за производство с голяма добавена стойност. Те са също така основата за напредъка в междусекторни технологични области (например технологиите в областта на здравеопазването, бионауки, електроника и фотоника), както и на практика във всички пазарни сектори. Самите материали са от ключово значение, за да се повиши ценността на продуктите и се подобри тяхното функциониране. Прогнозира се авангардните материали да придобият значителна пазарна стойност и въздействие при годишен растеж от около 6 % и очакван обем на пазара от порядъка на 100 млрд. евро към 2015 г.

Създаването на материали е съобразено с цялостния им жизнен цикъл — от доставката на налични материали до края на техния експлоатационен срок („от люлка до люлка“), и се прилагат новаторски подходи за свеждане до минимум на ресурсите (включително енергията), необходими за тяхното преобразуване или за свеждането до минимум на неблагоприятното въздействие върху човека и околната среда. Обхванати са и непрекъснатото използване, рециклирането или повторната употреба на материалите след края на техния експлоатационен срок, както и съответните обществени иновации като промени в нагласите на потребителите и нови бизнес модели.

За ускоряване на напредъка се насърчава прилагането на мултидисциплинарен и съгласуван подход, включващ химията, физиката, техническите науки, теоретичното и изчислителното моделиране, биологичните науки и все по-творчески промишлен дизайн.

Насърчават се нови партньорства за екологосъобразни иновации и промишлена симбиоза, позволяващи на промишлените сектори да се диверсифицират, да разширяват своите бизнес модели и да използват повторно отпадъците си като основа за нови производства.

1.3.3. Общи насоки за дейностите

а) Междусекторни и базови технологии за производство на материали

Научни изследвания в областта на проектантските материали, функционалните материали, многофункционалните материали с вложено високо съдържание на познания, нови функции и подобрени показатели, както и на структурните материали за иновации във всички промишлени отрасли, включително творческите сектори.

б) Разработване и преобразуване на материали

Научноизследователска и развойна дейност за осигуряване на ефикасно, безопасно и устойчиво разработване и увеличаване на мащаба, с цел да се направи възможно промишленото производство на бъдещи основани на проектирането продукти за постигане на „безотпадъчно“ управление на материалите в Европа.

в) Управление на компоненти на материалите

Научноизследователска и развойна дейност по нови и иновативни производствени техники за материали и техните компоненти и системи.

г) Материали за устойчива, ефективна по отношение на ресурсите промишленост с ниски емисии

Да се разработят нови продукти и приложения, бизнес модели, както и отговорно поведение на потребителите за намаляване на потребностите от енергия и за улеснено нисковъглеродно производство.

д) Материали за творческите индустрии, включително културно наследство

Да се проектират и разработят конвергентни технологии за създаване на нови възможности за бизнес, включително съхраняване и възстановяване на материали с историческа или културна стойност, както и принципно нови материали.

е) Метрология, характеризиране, стандартизация и контрол на качеството

Да се подпомагат технологии за характеризиране, неразрушителни методи за оценка, постоянна оценка и наблюдение и прогнозно моделиране на експлоатационните характеристики, за да се постигне напредък и въздействие в областта на материалознанието и техническите науки.

ж) Оптимизиране на използването на материали

Научноизследователска и развойна дейност за проучване на замяната и алтернативите на използването на материали и подходи за създаването на новаторски бизнес модели и идентифициране на ресурсите от жизненоважно значение.

1.4. *Биотехнология*

1.4.1. Конкретна цел за биотехнологията

Конкретната цел на научните изследвания и иновациите в областта на биотехнологията е да се разработят конкурентоспособни, устойчиви, безопасни и иновативни промишлени продукти и процеси, и да се допринесе за иновации в редица европейски сектори като селското стопанство, горското стопанство, храните, енергетиката, химическата промишленост и здравеопазването, както и основаната на знания биоикономика.

Солидната научна, технологична и иновационна база по биотехнология ще подпомогне европейските отрасли да си осигурят водещи позиции в тази ключова базова технология. Тези позиции ще бъдат укрепени чрез интегриране на аспекти по оценяването на здравето и безопасността, на икономическото въздействие и въздействието върху околната среда на използването на технологията, както и на аспектите на управлението във връзка с общите и специфични рискове по разгръщането на биотехнологията.

1.4.2. Обосновка и добавена стойност за Съюза

Разширяването на знанията за живите системи обуславя очакванията биотехнологията да предостави поток от нови приложения и да укрепи промишлената база на Съюза, както и неговия капацитет за иновации. Примери за нарастващото значение на биотехнологиите могат да бъдат намерени сред промишлените приложения, включително биофармацевтичните продукти, производството на храни и фуражи и биохимикалите, от които пазарният дял на последните се очаква до 2015 г. да нарасне до 12—20 % от общата химическа продукция. Биотехнологията има отношение и към редица от така наречените дванадесет принципа на „зелената химия“ поради избирателността и ефективността на биосистемите. Възможната икономическа тежест за предприятията в Съюза може да бъде намалена чрез оползотворяване на потенциала на биотехнологичните процеси и на продуктите на биологична основа да намалят емисиите на CO_2, който потенциал се оценява на 1 до 2,5 млрд. тона CO_2 еквивалент годишно към 2030 г.

В биофармацевтичния сектор в Европа вече около 20 % от лекарствата сега се произвеждат посредством биотехнология, от които до 50 % са нови лекарства. Биотехнологиите ще играят важна роля в прехода към биоикономика посредством разработването на нови промишлени процеси. Биотехнологията разкрива и нови възможности за развитието на устойчиво селско стопанство, аквакултура и горско стопанство и за оползотворяване на огромния потенциал на морските ресурси за разработването на новаторски приложения в промишлеността, здравеопазването, енергетиката, химическата промишленост и околната среда. Прогнозира се нововъзникващият сектор на морската („синя“) биотехнология да се разраства с 10 % годишно.

Други ключови източници на иновации се съдържат в интерфейса между биотехнологията и други ключови и конвергентни технологии, по-специално нанотехнологиите и ИКТ, с приложения като осезаване и диагностика.

1.4.3. Общи насоки за дейностите

а) Подпомагане на авангардните биотехнологии като двигател на бъдещи иновации

Развойна дейност в нововъзникващи технологични области, като например синтетична биология, биоинформатика и биология на системите, които са с голям потенциал за иновативни продукти и технологии и принципно нови приложения.

б) Продукти и промишлени процеси на основата на биотехнология

Да се развива промишлената биотехнология и проектирането на биопроцеси в промишлени мащаби за конкурентоспособни промишлени продукти и устойчиви процеси (например в химическата промишленост, здравеопазването, минното дело, енергията производството на целулоза и хартия, производството на влакнени продукти и дървообработването, текстила, производството на нишесте, преработката на храни) и на тяхното екологично и здравно измерение, включително операциите за почистване.

в) Иновативни и конкурентоспособни платформени технологии

Да се разработят платформени технологии (напр. геномика, метагеномика, протеомика, метаболомика, молекулярни инструменти, изразни системи, фенотипни платформи и клетъчни платформи) за укрепване на водещата роля и конкурентното предимство в голям брой сектори с икономическо въздействие.

1.5. *Авангардни технологии за производство и преработка*

1.5.1. Конкретна цел

Конкретната цел на научните изследвания и иновациите в областта на авангардното производство и преработка е да се преобразят днешните производствени предприятия, системи и процеси. Това ще се извърши наред с другото чрез ефективно използване на ключовите базови технологии с цел постигане на основани в по-голяма степен на знания, устойчиви, ефективни в ресурсно и енергийно отношение и обхващащи повече от един сектор технологии за производство и преработка, което да доведе до повече новаторски, безопасни и сигурни продукти, процеси и услуги. Чрез въвеждането на нови, устойчиви продукти, процеси и услуги и тяхното конкурентно разгръщане, авангардното производство и обработка са също от основно значение за постигане на целите на приоритета „Обществени предизвикателства“.

1.5.2. Обосновка и добавена стойност за Съюза

Производственият сектор е от голямо значение за европейската икономика, като допринася за около 17 % от БВП и осигурява около 22 млн. работни места в Съюза в 2007 г. Намаляването на икономическите пречки за търговията и благоприятното въздействие на съобщителната технология доведоха до силно нарастване на конкуренцията в промишленото производство, поради което е налице тенденция за неговото преместване в държави, където общите разходи са най-ниски. Необходима е радикална промяна на европейския подход към промишленото производство, за да се запази конкурентоспособността в световен мащаб, а „Хоризонт 2020“ може да спомогне за обединяването на всички заинтересовани страни за нейното постигане.

Европа трябва да увеличи инвестициите на равнището на Съюза, за да запази своите водещи позиции и компетентност в производствените технологии и да осъществи прехода към основани в голяма степен на знания стоки с висока стойност, като създаде нужните условия и ресурси за устойчиво производство и сервизно обслужване на промишлени продукти през целия им експлоатационен срок. Ресурсоемките производствени и преработващи отрасли се нуждаят от мобилизиране на още ресурси и знания на съюзно равнище, както и да увеличат инвестициите в научноизследователската и развойна дейност, а също и в иновациите, което да позволи по-нататъшен напредък към конкурентоспособна, ефективна по отношение на ресурсите и устойчива икономика с ниски въглеродни емисии, и спазване на договореното за целия Съюз намаляване на емисиите на парникови газове до 2050 г. от промишлеността ([1]).

Чрез воденето от Съюза на амбициозна политика Европа ще осигури растежа на своята съществуваща промишленост и ще спомогне за развитието на зараждащите се предприятия на бъдещето. Прогнозира се секторът на авангардните производствени системи да придобие значителен размер и въздействие с очакван обем на пазара около 150 млрд. евро към 2015 г. и среден годишен растеж от около 5 %.

От решаващо значение е да се поддържат необходимите знания и компетентност за запазване на производствени и преработвателни мощности в Европа. Ударението в научноизследователските и иновационните дейности е върху устойчивото и безопасно производство и преработка, като се въвеждат необходимите технически иновации и насоченост към потребителите, за да се произвеждат изискващи много знания продукти и услуги с нисък разход на материали и енергия.

Европа се нуждае също от трансфер на посочените базови технологии и знания към други производителни сектори като строителството, което е основен източник на парникови газове, като със своя дял от около 40 % от общата консумация на енергия в Европа поражда 36 % от емисиите на CO_2. Строителният сектор, създаващ 10 % от БВП и осигуряващ 16 млн. работни места в 3 млн. предприятия, от които 95 % са МСП, трябва да възприеме новаторски подходи към материалите и производството, за да ограничи своето въздействие върху околната среда.

1.5.3. Общи насоки за дейностите

а) Технологии за заводи на бъдещето

Да се насърчава устойчив промишлен растеж чрез улесняване на стратегическия преход в Европа от разходно-ориентирано производство към подход, основан на ефективното използване на ресурси и създаването на продукти с висока добавена стойност и основаващо се на ИКТ интелигентно и високоефективно производство в рамките на интегрирана система.

б) Технологии, позволяващи изграждането на енергийноефективни системи и енергийноефективни сгради с по-слабо въздействие върху околната среда

Да се намалява консумацията на енергия и емисиите на CO2 чрез научни изследвания, разработване и внедряване на устойчиви строителни технологии и системи, насочени към цялата верига на създаване на добавена стойност, както и към намаляване на цялостното въздействие на сградите върху околната среда.

([1]) COM(2011)0112

в) Устойчиви нисковъглеродни технологии с ефективно използване на ресурсите в енергоемките преработващи отрасли

Да се повишава конкурентоспособността на преработващите отрасли чрез драстично подобряване на енергийната и ресурсната ефективност и намаляване на въздействието на подобни промишлени дейности върху околната среда по цялата верига на създаване на добавена стойност, като се насърчава внедряването на нисковъглеродни технологии, по-устойчиви промишлени процеси и когато е приложимо — интегрирането на възобновяеми източници на енергия.

г) Нови устойчиви бизнес модели

Да се извеждат концепции и методики за адаптивни, „основани на знания“ бизнес модели по подходи, съобразени с конкретните случаи, включително алтернативни, ефективни в ресурсно отношение подходи.

1.6. *Космическо пространство*

1.6.1. Конкретна цел за космическия сектор

Конкретната цел на научните изследвания и иновациите в космическия сектор е да се спомогне за създаването на икономически ефективна конкурентоспособна и иновативна космическа промишленост (в т.ч. МСП) и на научно-изследователска общност за разработване и експлоатация на космическа инфраструктура в отговор на бъдещи потребности на политиката на Съюза и на обществото.

Укрепването на европейския публичен и частен космически сектор чрез подпомагането на космическите научни изследвания и иновации е от решаващо значение, за да се поддържа и гарантира способността на Европа да използва космическото пространство в подкрепа на политики на Съюза, международни стратегически интереси и конкурентоспособност сред утвърдените и нововъзникващите космически нации. Действието на равнището на Съюза ще се осъществява съвместно с дейностите на държавите-членки и на Европейската космическа агенция (ЕКА) за изследване на космическото пространство с цел осигуряване на взаимно допълване между различните фактори.

1.6.2. Обосновка и добавена стойност за Съюза

Космосът е важна, но често невидима предпоставка за осъществяването на разнообразни услуги и продукти, които са от решаващо значение за съвременното общество, като например навигация и комуникация, както и метеорологични прогнози и географска информация, получени от наблюдение на Земята от спътници. Формулирането и прилагането на политиката на европейско, национално и регионално равнище в нарастваща степен зависи от информация, извлечена от космоса. Световният космическия сектор бързо се разраства и обхваща нови региони (например Китай, Южна Америка и Африка). Понастоящем европейската промишленост е значителен износител на първокласни спътници за търговски и научни цели. Растящата конкуренция в света застрашава позициите на Европа в тази област.

Поради това в интерес на Европа е да осигури условия нейната промишленост да продължи да се развива бързо в този силно конкурентен пазар. Освен това данни от европейски научни спътници и сонди доведоха до някои от най-значителните научни пробиви през последните десетилетия в науките за Земята, фундаменталната физика, астрономията и планетологията. Освен това иновативните космически технологии, напр. роботиката, допринесоха за напредъка на знанието и технологията в Европа. Уникалните възможности на европейския космически сектор му отреждат решаваща роля за справяне с предизвикателствата, установени в стратегията „Европа 2020“.

Научните изследвания, технологичното развитие и иновациите са в основата на капацитета за космически операции, който е от особено важно значение за европейското общество. Докато САЩ изразходват за НИРД около 25 % от своя бюджет за космическия сектор, за Европейския съюз този показател е 10 %. Освен това космическите научни изследвания в Съюза се разглеждат в националните програми на държавите-членки, програмите на ЕКА и Седмата рамкова програма на Съюза за научни изследвания.

С оглед запазване на технологичното и конкурентното предимство на Европа и възползване от инвестициите са необходими действия на равнището на Съюза, като се вземат предвид член 4, параграф 3 и член 189 от ДФЕС, успоредно с дейностите в областта на космическите научни изследвания на държавите-членки и ЕКА, която от 1975 г. насам ръководи промишленото разработване на спътници и провеждането на мисии в дълбокия космос на междуправителствена основа за държавите — членки на ЕКА. Необходими са и действия на равнището на ЕС за насърчаване на участието на най-добрите изследователи от всички държави-членки и за намаляване на пречките за осъществяване на съвместни трансгранични проекти за космически научни изследвания.

Освен това информацията, предоставяна от европейски спътници, ще осигурява растящ потенциал за по-нататъшното развитие на иновативни спътникови услуги надолу по веригата. Това е типичен сектор на дейност на МСП и той следва да бъде подкрепен чрез мерки за научни изследвания и иновации, за да се оползотворят изцяло предоставените възможности особено от значителните инвестиции в двете програми на Съюза „Галилео“ и Коперник.

Космическото пространство надхвърля земните граници, като предоставя уникален наблюдателен пункт с глобално измерение и по този начин дава възможност за широкомащабни проекти, осъществявани чрез международно сътрудничество. За гарантиране на значителна роля в такива международни космически дейности през следващите десетилетия са абсолютно необходими както обща европейска космическа политика, така и космически научно-изследователски и иновационни дейности на европейско равнище.

Космическите научни изследвания и иновации в рамките на „Хоризонт 2020“ са съгласувани с приоритетите в политиката на Съюза относно космоса и потребностите на европейските оперативни програми, тъй като те продължават да се определят от Съвета и от Комисията ([1]).

Европейските космически инфраструктури като програмите „Коперник“ и „Галилео“ са стратегически инвестиции и е необходимо да се разработят иновативни приложения надолу по веригата. За тази цел прилагането на космическите технологии по целесъобразност се подкрепя чрез съответните конкретни цели на приоритета „Обществени предизвикателства“ с цел да се гарантират социално-икономически ползи, както и възвращаемостта на инвестициите и водещата роля на Европа в приложенията надолу по веригата.

1.6.3. Общи насоки за дейностите

а) Създаване на условия за конкурентоспособността, независимостта и иновативността на европейския космически сектор

Това включва защита и допълнително развитие на конкурентоспособна, устойчива и инициативна космическа промишленост в съчетание с научна общност за космически изследвания на световно равнище, за да се запазят и засилят водещите позиции и независимостта на Европа в областта на космическите системи, да се насърчават иновациите в космическия сектор и да се създадат условия за космически базирани земни иновации — например чрез използване на данни от дистанционно наблюдение и навигационни данни.

б) Създаване на условия за напредък в космическите технологии

Цели се разработването на авангардни и базови космически технологии и концепции за експлоатация от идеята до демонстрацията в космоса. Това включва технологии за подпомагане на достъпа до космоса, технологии за защита на космически съоръжения от заплахи като отломки и слънчеви изригвания, както и сателитна телекомуникация, навигация и дистанционно наблюдение. За разработването и прилагането на авангардни космически технологии се изисква непрекъснатото образование и обучение на висококвалифицирани инженери и учени, както и силни връзки между тях и ползвателите на космически приложения.

в) Създаване на условия за използване на космически данни

Използването на постъпващите от европейски спътници данни (от научен, публичен или търговски характер) може значително да се повиши, ако бъдат положени допълнителни усилия за обработката, архивирането, валидирането, стандартизацията и устойчивата наличност на космическите данни, както и за подкрепа на разработването на нови информационни продукти и услуги, получени в резултат на тези данни, като се взема предвид член 189 от ДФЕС, включително иновативните подходи при обработката, разпространението и оперативната съвместимост на данните, по-конкретно насърчаването на достъпа до данни и метаданни в областта на науките за Земята и на техния обмен. Тези дейности могат също така да осигурят по-висока възвръщаемост на инвестициите в космическа инфраструктура и да допринесат за справяне с обществени предизвикателства, особено ако се координират в рамките на глобални усилия като Глобалната мрежа от системи за наблюдение на Земята (GEOSS), по-специално чрез пълноценното използване на програмата „Коперник“ като основен европейски принос, Европейската програма за спътникова навигация „Галилео“ или Междуправителствения комитет по изменение на климата (IPCC) за въпроси във връзка с изменението на климата. Бързото въвеждане на тези иновации в съответното приложение и в процесите на вземане на решение ще получи подкрепа. Това включва също така използването на данни за допълнителни научни изследвания.

г) Създаване на условия за провеждане на европейски научни изследвания в подкрепа на международни космически партньорства

Космическите начинания по принцип са с глобален характер. Това важи в особена степен за дейности като ситуационна осведоменост относно космическото пространство (SSA) и за много космически научноизследователски проекти. Разработването на авангардни космически технологии в нарастваща степен се осъществява в рамките на такива международни партньорства. Осигуряването на достъп до тях представлява важен фактор за успех на европейските изследователи и промишленост. Определянето и осъществяването на дългосрочни пътни карти и координирането с международни партньори са от съществено значение за постигането на тази цел.

2. **Достъп до рисково финансиране**

2.1. *Конкретна цел*

Конкретната цел е да се спомогне да се преодолеят недостатъци на пазара при достъпа до рисково финансиране за научни изследвания и иновации.

([1]) COM(2011)0152.

Положението с инвестициите в областта на НИИ е много лошо, особено за иновативни МСП и дружества със средна капитализация и голям потенциал за растеж. Налице са няколко основни недостатъка на пазара в предоставянето на финансови средства, тъй като необходимите иновации за постигане на целите на политиката обикновено се оказват твърде рисковани за пазара и поради това по-широките ползи за обществото не се извличат пълноценно.

Един механизъм за уреждане на дългове (наричан по-долу „дългов механизъм“) и друг механизъм за капиталово финансиране („капиталов механизъм“) ще спомогнат да се преодолеят такива проблеми, като се подобри финансовият и рисковият профил на съответните научноизследователски и иновационни дейности. Това от своя страна ще улесни достъпа от фирми и други бенефициери до заеми, гаранции и други форми на рисково финансиране; ще стимулира инвестирането на ранен етап и развитието на вече съществуващи и нови фондове за рисков капитал; ще подобри трансфера на знания и пазара на интелектуална собственост; ще привлече средства към пазара на рисков капитал и като цяло ще спомогне за улесняване на прехода от идеята, разработването и демонстрирането на нови продукти и услуги до тяхната пазарна реализация.

Общият ефект ще се изрази в повишаване на готовността на частния сектор да инвестира в НИИ и така да допринесе за постигането на една основна цел на стратегията „Европа 2020“: 3 % от БВП на Съюза да се инвестират в НИРД до края на десетилетието, като две трети са от частния сектор. Използването на финансови инструменти ще спомогне и за постигане на целите за НИИ на всички сектори и области на политиката, които са от решаващо значение за справяне с обществените предизвикателства с оглед да се повишава конкурентоспособността и да се поддържа устойчив, приобщаващ растеж и предоставянето на екологосъобразни и други обществени блага.

2.2. *Обосновка и добавена стойност за Съюза*

Необходим е дългов механизъм на равнището на Съюза за НИИ, за да се повиши вероятността за предоставяне на заеми и гаранции и за постигане на целите на политиката относно НИИ. Сегашното разминаване на пазара между търсенето и предлагането на заеми и гаранции за рискови инвестиции в НИИ, на което се противодейства чрез механизма за финансиране с поделяне на риска (RSFF), вероятно ще се запази, като търговските банки ще продължат до голяма степен да избягват по-рисковано кредитиране. Търсенето на кредитно финансиране по RSFF е голямо, откакто този механизъм беше пуснат в действие в средата на 2007 г.: през първата му фаза (2007—2010 г.) възползването от него превиши първоначалните очаквания с повече от 50 % по отношение на обема на одобрените заеми (7,6 млрд. евро срещу прогнозирани 5 млрд. евро).

Освен това банките обикновено не са в състояние да остойностяват активи на основата на знания, като например интелектуална собственост, и затова често не желаят да инвестират в дружества в сектора на икономиката на знанията. Последицата от това е че множество утвърдени иновативни дружества — както малки, така и големи — не могат да получат заеми за по-рисковани научноизследователски и иновационни дейности. При проектирането и прилагането на своя/ите механизъм/ми, което ще се извършва в партньорство с един или няколко субекта, на които е възложено управлението в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, Комисията гарантира, че се вземат предвид подходящите равнища и форми на технологични и финансови рискове, за да се отговори на набелязаните потребности.

Тези недостатъци на пазара по същество се дължат на несигурност, информационна асиметрия и на големите разходи по опитите за справяне с посочените проблеми: неотдавна създадените фирми са с твърде кратко кредитно досие, за да удовлетворят потенциалните заемодатели, и дори утвърдени фирми често не могат да предоставят достатъчно информация, а в началото на инвестирането в НИИ въобще не е сигурно, че положените усилия действително ще доведат до успешно нововъведение.

Освен това предприятията, които се намират на етап на разработване на концепция или работят в нововъзникващи области, често не разполагат с достатъчно персонал. Друг демотивиращ фактор е, че дори ако научноизследователските и иновационните дейности доведат до търговски продукт или процес, въобще не е сигурно, че единствено създалото го дружество ще съумее да се възползва от произтичащите от това предимства.

По отношение на добавената стойност за Съюза, дълговият механизъм ще спомогне да се преодолеят недостатъците на пазара, които пречат на частния сектор да инвестира на оптимално равнище в НИИ. Неговото прилагане ще позволи обединяването на критична маса от ресурси от бюджета на Съюза и — въз основа на поделяне на риска — от финансова институция (или институции), на която/които е възложено това прилагане. Това ще стимулира дружествата да инвестират повече собствени средства в НИИ, отколкото биха направили в противен случай. Освен това дълговият механизъм ще спомогне организациите — както обществени, така и частни — да намалят рисковете по поръчки за продукти в предпазарен стадий или за новаторски продукти и услуги.

Необходим е капиталов механизъм на равнището на Съюза, за да се увеличи наличието на капиталово финансиране за инвестиции на ранен етап и на етапа на растеж, и да се стимулира развитието на пазара на рисков капитал в Съюза. По време на трансфера на технологии и в началния етап новите дружества трябва да преминат през „долина на смъртта“, когато спрат публичните безвъзмездни средства за научноизследователска дейност, а не е възможно да се привлекат финансови средства от частния сектор. Подкрепата от страна на публичния сектор, чиято цел е да подпомогне първоначалните частни инвестиции и начален капитал, за да бъде запълнена тази празнина, в момента е твърде разпокъсана и непостоянна или се управлява без необходимите експертни познания. Освен това повечето фондове за рисков капитал в Европа са твърде малки, за да подкрепят трайно във времето растежа на иновативни дружества, и не притежават необходимата критична маса, за да се специализират и извършват дейност в международен план.

Последствията от това са сериозни. Преди финансовата криза сумата, инвестирана в МСП от европейски фондове за рисков капитал възлизаше на около 7 млрд. евро годишно, а за 2009 и 2010 г. числата са от порядъка на 3—4 млрд. евро. Намаленото финансиране с рисков капитал се отрази на броя на новосъздадените предприятия, получили такова финансиране от съответни фондове: през 2007 г. около 3 000 МСП са получили финансиране с рисков капитал спрямо само около 2 500 през 2010 г.

По отношение на добавената стойност за Съюза капиталовият механизъм за НИИ ще допълва националните и регионалните схеми, които не могат да обхванат трансграничните инвестиции в НИИ. Подкрепата на ранен етап ще има и демонстрационен ефект, който може да е от полза за публичните и частните инвеститори в цяла Европа. За етапа на растеж само на европейско равнище е възможно да се постигне необходимият мащаб и активното участие на частни инвеститори, което е от съществено значение за функционирането на самоподдържащ се пазар на рисков капитал.

Дълговият и капиталовият механизъм, подкрепяни от набор от съпътстващи мерки, ще спомагат за постигане на политическите цели на „Хоризонт 2020“. За тази цел те ще бъдат насочени към укрепването и повишаването на качеството на европейската научна база; насърчаване на научните изследвания и иновациите съобразно плановете на предприятията и справяне с обществени предизвикателства с наблягане върху дейности като пилотно внедряване, демонстрация, изпитване и навлизане на пазара. Следва да се осигурят специални мерки за подкрепа, като например информационни и наставнически дейности за МСП. Регионалните органи, сдруженията на МСП, търговските палати и финансовите посредници могат да бъдат консултирани по целесъобразност във връзка с планирането и изпълнението на тези мерки.

Освен това те ще спомагат за постигане на целите по отношение на НИИ на други програми и области на политиката, като например общата селскостопанска политика, действията във връзка с климата (преход към нисковъглеродна икономика и приспособяване към изменението на климата) и общата политика в областта на рибарството. В контекста на общата стратегическа рамка за политиката на сближаване 2014-2020 г., в която е предвидена по-голяма роля на финансовите инструменти, ще се разработват допълнения към национални и регионални финансови инструменти.

При разработването на капиталовите и дълговите механизми ще се вземат предвид нуждите от преодоляване на конкретни недостатъци на пазара, характеристиките (като например степен на динамика и размер на създаването на нови дружества) и финансовите потребности на посочените и на други области, без да се нарушава функционирането на пазара. Използването на финансови инструменти трябва да има ясно изразена добавена стойност за Европа и следва да осигури лостов ефект и да функционира като допълнение към националните инструменти. В хода на изпълнение на „Хоризонт 2020“ е възможно преразпределяне между инструментите на предвидените бюджетни средства в отговор на изменения в икономическите условия.

Капиталовият механизъм и предназначената за МСП част от дълговия механизъм ще бъдат прилагани като част от двата финансови инструмента на Съюза, които осигуряват капиталово и дългово финансиране в подкрепа на научните изследвания, инвестициите и растежа на МСП, съвместно с капиталовите и дълговите механизми по програмата COSME. Ще се осигури взаимно допълване между програмите „Хоризонт 2020“ и COSME.

2.3. *Общи насоки за дейностите*

а) Механизъм за дългово финансиране на НИИ: „Заеми и гаранции от Съюза за научни изследвания и иновации“

Целта е да се улесни достъпът до дългово финансиране — заеми, гаранции, насрещни гаранции и други форми на дългово и рисково финансиране — за публични и частни организации, както и за публично-частни партньорства, ангажирани с научноизследователски и иновационни дейности, за които се изискват рисковани инвестиции, за да се получават резултати. Набляга се върху спомагателни научни изследвания и иновации с голям потенциал за високи постижения.

Като се има предвид, че една от целите на „Хоризонт 2020“ е да бъде преодоляна съществуващата липса на връзка между НИРД и иновациите, като се създават благоприятни условия за достигане до пазара на нови и подобрени продукти и услуги, и предвид изключително важната роля на етапа на изпитания за доказване на приложимостта на концепцията в процеса на трансфер на знания, могат да бъдат предвидени механизми, позволяващи финансирането на етапите за провеждане на изпитания за приложимост на концепцията, които са необходими, за да се докаже преимуществото, значимостта и бъдещото новаторско въздействие на резултатите от научните изследвания или изобретението, обект на трансфер.

Целевите крайни бенефициери са правни образувания от всякакъв размер, които могат да заемат и да възстановяват парични средства, и особено МСП с потенциал да осъществяват иновации и бързо да се разрастват; дружества със средна капитализация и големи фирми; университети и научноизследователски институти; научноизследователски и иновационни инфраструктури; публично-частни партньорства и дружества със специална цел или проекти.

Финансирането по дълговия механизъм се състои от два основни компонента:

1) според търсенето, като се предоставят заеми и гаранции по реда на постъпване на исканията и специално се оказва подкрепа на бенефициери като МСП и дружества със средна капитализация. Този компонент отговаря на постоянния, непрекъснат растеж, наблюдаван за обема на заемите по RSFF, при който определящо е търсенето. По частта за МСП се подкрепят дейности, с които се подобрява достъпът до финансиране на МСП и други организации, за които НИРД и иновациите са определящи. Това би могло да включва подкрепа на етап 3 от инструмента за МСП в зависимост от нивото на търсене.

2) Целеви, съсредоточени върху политики и ключови сектори, които са от решаващо значение за справяне с обществени предизвикателства, повишаване на водещите позиции в промишлеността и на конкурентоспособността, подкрепа за устойчив, приобщаващ растеж с ниски емисии на въглероден диоксид и предоставяне на екологосъобразни и други обществени блага. Този компонент спомага Съюзът да подходи към научноизследователските и иновационните аспекти на секторните цели на политиката.

б) Механизъм за капиталово финансиране на НИИ: „Капиталови инструменти на Съюза за научни изследвания и иновации“

Целта е да се допринесе за преодоляване на недостатъците на европейския пазар на рисков капитал и да се осигури собствен капитал и частично собствен капитал за покриване на потребностите за развитие и финансиране на иновативните предприятия от първоначалния етап до растежа и разширяването. Ударението се поставя върху подкрепата за целите на „Хоризонт 2020“ и съответните политики.

Целевите крайни бенефициери са правни образувания от всякакъв размер, извършващи или започващи иновационни дейности, като особено се набляга върху МСП и дружества със средна капитализация.

Капиталовият механизъм ще бъде съсредоточен върху фондове за рисково финансиране на ранен етап и фондове, инвестиращи в други фондове, предоставящи рисков капитал и квазисобствен капитал (включително капитал тип „мецанин“) на отделни предприятия от портфейла. По този механизъм ще бъдат възможни и инвестиции на етапите на разширяване и растеж съвместно с капиталовия механизъм за растеж по програмата COSME, за да се осигури непрекъснатост на подкрепата през началния етап на дружествата и по време на тяхното развитие.

За капиталовия механизъм, определян главно от търсенето, се използва портфейлен подход, като фондове за рисков капитал и други подобни посредници подбират предприятията, в които да се инвестира.

Възможно е да се заделят средства за постигане на конкретни политически цели, като се използва положителният опит от Рамковата програма за конкурентоспособност и иновации (2007-2013г.) със заделянето на средства за екологични иновации, например за постигане на целите, свързани с набелязаните обществени предизвикателства.

Частта за първоначално финансиране, подкрепящо зараждането и началните етапи, дава възможност за инвестиции между другото в организации за трансфер на знания и подобни органи чрез подкрепа за технологичен трансфер (включително трансфера в производствения сектор на научноизследователските резултати и изобретения, създадени в обществената научноизследователска сфера, например чрез доказване на приложимостта на концепцията), фондове за първоначален капитал, включително трансгранични, и фондове за ранния етап, дружества за съвместни инвестиции от т.нар. „бизнес ангели“; права върху интелектуална собственост, платформи за обмен на права върху интелектуална собственост и търгуване с тях, както и във фондове за рисков капитал за първоначалния етап и трансгранично действащи фондове, инвестиращи във фондове за рисков капитал. Това би могло да включва подкрепа на етап 3 от инструмента за МСП в зависимост от нивото на търсене.

По частта за растеж се извършват инвестиции на етапите на разширяване и растеж съвместно с капиталовия механизъм за растеж по програмата COSME, включително инвестиции в частни или публични трансгранично действащи фондове, инвестиращи във фондове за рисков капитал, повечето от които ще са с тематична насоченост в подкрепа на целите на стратегията „Европа 2020“.

3. **Иновации в МСП**

3.1. *Конкретна цел*

Конкретната цел е да се стимулира устойчивият икономически растеж посредством повишаване на равнището на иновациите в МСП, като се обхванат техните различни потребности от нововъведения за целия иновационен цикъл за всички видове иновации и по този начин се създадат по-бързо разрастващи се МСП с международна дейност.

Като се има предвид централната роля на МСП в европейската икономика, научните изследвания и иновациите в МСП ще бъдат от решаващо значение за повишаване на конкурентоспособността, стимулиране на икономическия растеж и създаване на работни места, а по този начин и за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“ и особено на нейната водеща инициатива „Съюз за иновации“.

Макар МСП да притежават голям дял в икономиката и заетостта, както и значителен иновационен потенциал, те срещат няколко вида проблеми, пречещи за повишаване на тяхната иновативност и конкурентоспособност, включително недостиг на финансови средства и достъп до финансиране, недостатъчно умения в областта на управлението на иновациите, слабости при изграждането на мрежи и сътрудничеството с външни субекти и недостатъчно използване на обществените поръчки за насърчаване на иновациите в МСП. Въпреки че броят на възникващите в Европа нови дружества е сходен с този за САЩ, за европейските МСП се оказва много по-трудно отколкото за американските да се разраснат в големи дружества. Придобилата международно измерение бизнес среда с растяща степен на взаимосвързаност между веригите на създаване на добавена стойност оказва допълнителен натиск върху тях. МСП се нуждаят от повишаване на своя капацитет за научни изследвания и иновации. Те трябва по-бързо и с по-голям размах да създават, проучват и реализират на пазара нови знания и идеи за стопанска дейност, за да се конкурират успешно на динамичните световни пазари. С оглед на това трябва да се стимулират повече иновациите в МСП, като по този начин се повишава конкурентоспособността, устойчивостта и растежът им.

С предлаганите действия се цели да бъдат допълнени националните и регионалните политики и програми за иновации, да се насърчава сътрудничеството между МСП, в т.ч. транснационалното сътрудничество, клъстери и други участници в Европа от значение за иновациите, да се улесни успешната пазарна реализация на резултатите от НИРД, да се осигури по-благоприятна среда и подкрепа за стопански нововъведения, включително чрез мерки по отношение на търсенето и мерки, насочени към стимулиране на трансфера на знания, като се отчитат измененията в иновационните процеси, новите технологии, пазарите и бизнес моделите.

Ще бъдат установени тесни връзки с политиките на Съюза относно промишлеността, и по-специално с програмата COSME, както и с фондовете по политиката на сближаване, за да се осигурят полезни взаимодействия и съгласуван подход.

3.2. *Обосновка и добавена стойност за Съюза*

МСП са основен двигател за иновации в резултат на своята способност бързо и ефикасно да превръщат нови идеи в успешна стопанска дейност. Те играят важна роля за оползотворяване на знанията, като довеждат резултатите от научните изследвания до пазарна реализация. МСП имат също така основна роля в процесите на трансфер на знания и технологии, като допринасят за пренасянето на пазара на иновациите, произтичащи от научните изследвания, провеждани в университетите, научноизследователските органи и осъществяващите научноизследователска дейност дружества. През последните двадесет години бяха обновени цели сектори и бяха създадени нови отрасли благодарение на иновативни МСП. Бързо растящите предприятия са от решаващо значение за развитието на нововъзникващи отрасли и за ускоряването на структурните промени, от които се нуждае Европа, за да се превърне в основана на знания устойчива икономика с постоянен растеж и висококачествени работни места.

МСП съществуват във всички сектори на икономиката. Те са с по-голям дял в икономиката на Европа отколкото в други региони като САЩ. МСП от всички видове могат да осъществяват иновации. Те трябва да бъдат подкрепяни да инвестират в научни изследвания и иновации, както и да се повишава способността им да управляват иновационните процеси. При това те следва да са в състояние да се възползват от пълния иновативен потенциал на вътрешния пазар и на европейското научноизследователско пространство, така че да създават нови възможности за стопанска дейност в Европа и отвъд нея и да допринасят за намирането на решения за ключови обществени предизвикателства.

Участието в научни изследвания и иновации на равнището на Съюза укрепва способността на МСП за НИРД и технологично развитие, увеличава техния капацитет за създаване, възприемане и използване на нови знания, повишава степента на икономическо оползотворяване на нови решения, стимулира иновациите в продукти, услуги и бизнес модели, насърчава стопанската дейност в по-големи пазари и придава международно измерение на мрежите от знания на МСП. МСП, които вече прилагат добро управление на иновациите, при което често разчитат на външни знания и умения, постигат по-добри резултати от останалите.

Трансграничното сътрудничество е важен елемент на стратегията на иновации на МСП, за да преодолеят някои от проблемите, свързани с техния размер, като например достъп до технологична и научна компетентност, както и до нови пазари. Те допринасят за превръщането на идеите в печалби и растеж на дружествата, което от своя страна води до увеличаване на частните инвестиции в научни изследвания и иновации.

Съществена роля за подпомагането на МСП играят регионалните и международните програми за научни изследвания и иновации, които често получават подкрепа по линия на европейската политика на сближаване. Особено фондовете по политиката на сближаване са от ключово значение чрез изграждането на капацитет и осигуряването на „стълба“ към високи постижения на МСП посредством разработването на отлични проекти, с които може да се кандидатства за финансиране по линия на „Хоризонт 2020“. Малко са обаче националните и регионалните програми,

по линия на които се предоставя финансиране за транснационални научноизследователски и иновационни дейности на МСП, за разпространението в целия Съюз и внедряването на иновативни решения или за трансгранични услуги в подкрепа на иновациите. Предизвикателството е да се оказва тематично отворена подкрепа на МСП за осъществяването на международни проекти в съответствие с иновационните стратегии на дружествата. Следователно са необходими мерки на равнището на Съюза за допълване на действията, предприети на национално и регионално равнище, така че да се увеличи тяхното въздействие и да се осигури достъп до системи за подкрепа на научните изследвания и иновациите.

3.3. *Общи насоки за дейностите*

а) Интегриране на подкрепата за МСП, по-конкретно чрез инструмент за тази цел

МСП ще бъдат подкрепяни в рамките на „Хоризонт 2020“. За тази цел се установяват по-добри условия за МСП, за да участват в „Хоризонт 2020“. Освен това специален за целта инструмент за МСП осигурява поетапна и цялостна подкрепа, обхващаща целия иновационен цикъл. Инструментът за МСП е насочен към всички видове иновативни МСП, показващи силна амбиция да се развиват, разрастват и осъществяват международна дейност. Той е на разположение за всички видове иновации, включително нетехнологични и социални иновации, както и иновации в услугите, като се има предвид, че всяка дейност има ясно изразена добавена стойност за Европа. Целта е да се развива и оползотворява иновационният потенциал на МСП чрез запълване на празнината във финансирането на високорискови научни изследвания и иновации на ранен етап, да се стимулират иновациите и да се увеличи търговското използване от частния сектор на резултатите от научните изследвания.

Инструментът ще се управлява от една-единствена централизирана управленска структура, при облекчен административен режим и с единствена входна точка. Той се прилага главно на принципа „отдолу нагоре“ посредством постоянна покана за представяне на предложения.

Специалният инструмент за МСП ще се прилага за всички конкретни цели по приоритета „Обществени предизвикателства“ и за конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“, за което ще бъде разпределена отделна сума.

б) Подкрепа за МСП, занимаващи се с интензивни научни изследвания

Целта е да се насърчават транснационални пазарно ориентирани иновации в МСП, осъществяващи НИРД. Конкретно действие е насочено към МСП във всички сектори, занимаващи се с интензивни научни изследвания и показващи способност за пазарна реализация на резултатите от тях. Тази мярка ще бъде основана на програмата „Eurostars“.

в) Повишаване на капацитета за иновации на МСП

Подкрепят се транснационални дейности, подпомагащи изпълнението и допълващи специфичните мерки за МСП в „Хоризонт 2020“, по-специално за да се повиши капацитетът за иновации на МСП. Тези дейности по целесъобразност се координират с подобни национални мерки. Предвижда се тясно сътрудничество с мрежата на националните звена за контакт (NCP) и мрежата „Enterprise Europe“ (EEN).

г) Подкрепа за пазарно ориентирани иновации

Подкрепят се транснационални пазарно ориентирани иновации за подобряване на рамковите условия за иновации и се засягат специфични пречки, спъващи по-специално растежа на иновативни МСП.

ЧАСТ III

ОБЩЕСТВЕНИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

1. **Здравеопазване, демографски промени и благосъстояние**

1.1. *Конкретна цел*

Конкретната цел е да се подобри здравето и благосъстоянието на всички граждани през целия им живот.

Здраве и благосъстояние през целия живот за всички — деца, възрастни и хора в напреднала възраст, висококачествени, икономически устойчиви и иновативни системи за здравеопазване, като част от системите за социални грижи, и предоставяне на възможности за нови работни места и растеж — това са целите на предоставената подкрепа за научни изследвания и иновации в отговор на това предизвикателство, като с тях значително се допринася за стратегията „Европа 2020“.

Разходите по системите на Съюза за здравни и социални грижи нарастват, тъй като мерките за грижи и профилактика за всички възрасти струват все повече, броят на европейците на възраст над 65 години се очаква почти да се удвои от 85 милиона през 2008 г. на 151 милиона към 2060 г., а на тези на възраст над 80 години да нарасне през същия период съответно от 22 на 61 милиона. Намаляването или ограничаването на тези разходи така, че те да останат в приемлив размер, зависи отчасти от подобряването на здравето и благосъстоянието на всички през целия им живот, т.е. от ефективната профилактика, лечение и управление на заболяванията и увреждания.

Хроничните състояния и заболявания са основните причинители на увреждане, лошо здравословно състояние, пенсиониране по болест и преждевременна смърт, като водят до значителни разходи за обществото и икономиката.

В Съюза годишно над 2 млн. души умират от сърдечно-съдова болест, което струва на икономиката над 192 млрд. евро, а една четвърт от всички смъртни случаи се дължи на ракови заболявания, като те са основен причинител за смъртта на хора от възрастовата група 45—64 години. Над 27 милиона души в Съюза страдат от диабет, а повече от 120 милиона от ревматични и мускулно-скелетни заболявания. Редките заболявания, засягащи близо 30 милиона души в Европа, продължават да бъдат голямо предизвикателство. Причинените от мозъчни разстройства (включително, но не само засягащите психичното здраве и случаите на депресия) общи разходи се оценяват на 800 милиарда евро. Според оценки само психичните заболявания засягат 165 милиона души в Съюза, което води до разходи в размер на 118 милиарда евро. Тези разходи ще продължат да се покачват драматично, до голяма степен в резултат на застаряването на населението на Европа и на свързаното с това увеличение на невродегенеративните заболявания. За няколко от посочените заболявания са от значение екологични, професионални и социално-икономически фактори, както и начинът на живот, като се счита, че с тях е свързана една трета от световните медицински разходи.

Инфекциозните заболявания (напр. ХИВ/СПИН, туберкулоза и малария) са световен проблем, като на тях се дължат 41 % от общата сума за света от 1,5 милиарда години живот след заболяване, от които 8 % за Европа. Болестите, свързани с бедността, и неизследваните болести също са проблем от световен мащаб. Трябва да сме подготвени и за възникващи епидемии, завръщане на изчезнали инфекциозни заболявания (включително болестите, свързани с лошото качество на водата), както и за заплахата от растяща антимикробна резистентност. Следва да се обърне внимание на повишения риск от болести, пренасяни от животните.

Междувременно процесите на разработване на лекарства и ваксини изискват все повече разходи при намаляваща ефективност. Усилията за увеличаване на успеваемостта при разработването на лекарства и ваксини включват алтернативни методи за заместване на класическите изпитвания за безопасност и ефикасност. Трябва да се противодейства на запазващото се неравенство по отношение на здравните грижи и да се посрещнат потребностите на специфични групи от населението (напр. лицата, страдащи от редки заболявания) и да се гарантира достъп на всички европейци, независимо от възрастта и конкретните обстоятелства, до ефективни и компетентни системи за здравеопазване и предоставяне на грижи.

Други фактори като храненето, физическата активност, финансовото благополучие, приобщаването, участието, социалния капитал и работата също се отразяват на здравето и благосъстоянието и затова трябва да се предприеме цялостен подход.

Поради по-високата продължителност на живота възрастта и структурата на населението в Европа ще се променят. Ето защо научните изследвания, които способстват за подобряването на здравето през целия живот, активния живот на възрастните хора и благосъстоянието, ще бъдат крайъгълен камък на успешното приспособяване на обществата към демографските промени.

1.2. *Обосновка и добавена стойност за Съюза*

Болестите и увреждания не се спират от границите между държавите. Подходящите усилия на европейско равнище по отношение на научните изследвания, развойните дейности и иновациите в сътрудничество с трети държави и с участието на всички заинтересовани лица, включително пациенти и крайни потребители могат и следва съществено да допринесат за справянето с тези глобални предизвикателства, като по този начин допринесат за постигането на Целите на хилядолетието за развитие, приети от ООН, подобряването на здравето и благосъстоянието на всички и за водещите позиции на Европа в бързо разширяващите се световни пазари за иновации в областта на здравето и благосъстоянието.

Отговорът зависи от високите постижения в научните изследвания с оглед да подобрим нашето основно разбиране на определящите фактори за здравето, увреждания, болестите, здравословните условия на труд, развитието и стареенето (включително продължителността на живота), както и от безпроблемното и широко пренасяне на новите и съществуващите знания в иновативни, ефективни, достъпни и безопасни продукти, стратегии, интервенции и услуги, чийто мащаб да може да се променя съобразно потребностите. Освен това значението на тези предизвикателства за цяла Европа, а в много случаи и за света, налага отговор, който да се характеризира с дългосрочна и координирана подкрепа за сътрудничество между отлични, мултидисциплинарни и многосекторни екипи. Също така е необходимо да се справим с предизвикателството от гледна точка на социално-икономическите и хуманитарните науки.

Сложността на предизвикателството и взаимозависимостта между неговите компоненти също така налагат отговор на европейско равнище. Много подходи, инструменти и технологии са приложими в повече области на научни изследвания и иновации във връзка с това предизвикателство и се подкрепят най-добре на равнището на Съюза. Това включва разбиране на болестта на молекулярна основа, установяване на иновативни терапевтични стратегии и принципно нови типови системи, мултидисциплинарно прилагане на знанията по физика, химия и биология на системите, развитие на дългосрочни кохорти и провеждане на клинични изследвания (включително които да се съсредоточават върху разработването и ефектите на лекарства във всички възрастови групи), клинично използване на технологии, чието име завършва на „омика“, биомедицина на системите и развитие на ИКТ и на техните приложения в здравната практика, т.е. електронното здравеопазване. На изискванията на конкретни групи от населението също така се отговаря най-добре по интегриран начин — например в развитието на стратифицирана и/или персонализирана медицина, в лечението на редки болести и в предоставянето на решения за интелигентна заобикаляща среда за живеене или за самостоятелен начин на живот.

С оглед да се постигне максимално въздействие от действията на равнището на Съюза, ще се оказва подкрепа за пълната гама от научноизследователски, развойни и иновационни дейности: от фундаменталните изследвания, през пренасянето на основополагащи знания за болестите, през ново лечение, до широкомащабни експериментални, пилотни и демонстрационни действия с привличането на частни инвестиции, обществени поръчки и поръчки за нови продукти в предпазарен стадий, услуги и решения за голям мащаб, които при необходимост са оперативно съвместими и основани на определени стандарти и/или общи насоки. Тези координирани европейски усилия ще увеличат научните възможности в изследванията в областта на здравеопазването и ще допринесат за текущото развитие на европейското научноизследователско пространство. Те ще имат допирни точки, по подходящ начин и когато е целесъобразно, с дейности, развивани в контекста на програмата „Здраве за растеж“, инициативите за съвместно планиране, в т.ч. „Изследване на невродегенеративни заболявания“, „Здравословно хранене за здравословен живот“ „Антимикробна устойчивост“ и „По-дълъг и по-добър живот“, както и Европейското партньорство за иновации в областта на активното остаряване в добро здраве.

Научната група за здравеопазване ще бъде платформа на заинтересованите страни за научни цели, която изготвя научен принос във връзка с това обществено предизвикателство. Тя ще предоставя съгласуван научно ориентиран анализ на пречките пред научните изследвания и иновациите и на възможностите, свързани с това обществено предизвикателство, ще допринесе за определянето на научноизследователските и иновационни приоритети в тази област и ще насърчава участието на учени от целия Съюз в него. Чрез активно сътрудничество със заинтересованите страни групата ще спомогне за изграждането на способности и за стимулиране на споделянето на знания и по-тясно сътрудничество в рамките на Съюза в тази област.

1.3. *Общи насоки за дейностите*

Ефективното насърчаване на здравословен начин на живот, подкрепено от солидна база от научно потвърдени знания, води до предотвратяване на заболявания, спомага за благосъстоянието и е икономически ефективно. Насърчаването на здравословен начин на живот, активният живот на възрастните хора, благосъстоянието и профилактиката на заболяванията зависят също и от разбирането на определящите здравето фактори, от наличието на ефективни средства за профилактика, от ефективния надзор на здравето и заболяванията и от подготвеността, както и от ефективността на програмите за скрининг. Ефективното насърчаване на здравословен начин на живот се улеснява и от предоставянето на по-добра информация за гражданите, което стимулира отговорния от гледна точка на здравето избор.

Успешните усилия за предотвратяване, ранно откриване, управление и лечение на болести, увреждания, крехко здраве и намалена функционалност се основават на фундаменталното разбиране на техните определящи фактори и причини, процеси и въздействие, както и на факторите за добро здраве и благосъстояние. По-доброто разбиране за здравето и болестите ще изисква установяване на тясна връзка между фундаментални, клинични, епидемиологични и социално-икономически изследвания. Ефективният обмен на данни, стандартизираната обработка на данни и връзката на тези данни с широкомащабни кохортни проучвания също са от съществено значение, както и пренасянето на резултатите от научните изследвания в клиничната практика, включително чрез провеждането на клинични изпитвания, които следва да бъдат насочени към всички възрастови групи, за да се гарантира, че лекарствата са подходящи за съответната употреба.

Завръщането на някои стари инфекциозни заболявания, включително на туберкулозата, както и нарастващото разпространение на ваксинопредотвратими заболявания още повече подчертават необходимостта от цялостен подход по отношение на болестите, свързани с бедността и на неизследваните болести. Нарастващият проблем с антимикробната резистентност също изисква възприемането на подобен цялостен подход.

Персонализираната медицина трябва да се развива с цел адаптиране на стратегиите за профилактика и лечение към изискванията на пациента и трябва да се основава на ранната диагностика на заболяванията. Адаптирането към нарастващите нужди в сектора на здравеопазването и предоставянето на грижи поради застаряването на населението е обществено предизвикателство. За да се запази ефективността на здравеопазването и социалните грижи за всички възрасти, са необходими усилия за оптимизиране на процеса на вземане на решения в областта на профилактиката и лечението, за установяване на най-добрите практики в сектора на здравеопазването и социалните грижи и спомагане за тяхното разпространение и за подкрепа на интегрираните грижи. По-доброто разбиране на процесите на остаряване и профилактиката на свързаните с възрастта заболявания са основа за поддържането на здравословен и активен режим на европейските граждани през целия им живот. Също толкова важно е и широкото разпространение на технологични, организационни и социални иновации, даващи възможност по-специално на по-възрастни хора, лица с хронични заболявания и на лица с увреждания да останат активни и независими. Това ще допринесе за повишаване на равнището и удължаване на продължителността на тяхното физическо, социално и душевно благосъстояние.

Всички тези дейности се осъществяват по такъв начин, че да подпомагат цялостния изследователски и иновационен цикъл и да укрепват конкурентоспособността на европейските предприятия и разработването на нови пазарни

възможности. Следва да се акцентира и върху ангажирането на всички заинтересовани страни в здравната сфера — в това число на пациенти и пациентски организации и доставчици на услуги в областта на здравето и грижите — с цел да се изготви програма за научни изследвания и иновации с активното участие на гражданите, която да отразява техните потребности и очаквания.

Конкретните дейности включват: разбиране на определящите фактори за здравето (включително свързани с храненето, физическата активност, пола, околната, социално-икономическата и професионалната среда и климата), насърчаване на здравословен начин на живот и на профилактика на заболяванията; разбиране на заболяванията и подобряване на диагностиката и прогнозирането; разработване на ефективни програми за профилактика и скрининг и подобрено оценяване на податливостта към болести; подобряване на надзора на инфекциозните заболявания и подготвеност за борба с епидемии и възникващи болести; разработване на нови и по-добри профилактични и терапевтични ваксини и лекарства; използване на методи in-silico в медицината с цел да се подобри управлението и прогнозирането на болести; развиване на регенеративна медицина и адаптирани лечения и лечение на болести, включително палиативна медицина; трансфер на знания в клиничната практика и новаторски дейности с променлив мащаб; подобряване на здравната информация и по-добро събиране и използване на здравни, кохортни и административни данни; анализ и техники за стандартизирани данни; активно остаряване и самостоятелен начин на живот или живот в интелигентна заобикаляща среда; индивидуално осъзнаване и поемане на отговорност за собственото здраве; насърчаване на интегрираните грижи, включително и на психосоциални аспекти; подобряване на научните инструменти и методи в подкрепа на разработването на политики и на нуждите от регулиране; оптимизиране на ефикасността и ефективността на предоставянето на здравни грижи и намаляване на различията и неравенството по отношение на здравето чрез решения, основани на факти, и разпространение на най-добри практики, иновативни технологии и подходи. Трябва да се насърчава активното участие на доставчиците на здравни услуги, за да се гарантира бързо увеличение на броя на ползващите тези услуги, както и внедряване на резултатите.

2. **Продоволствена сигурност, устойчиво земеделие и горско стопанство, изследвания в областта на морската среда, корабоплаването и вътрешните води и биоикономика**

2.1. *Конкретна цел*

Конкретната цел е да се осигурят достатъчно доставки на безопасна, здравословна и висококачествена храна и други продукти на биологична основа чрез разработване на продуктивни, устойчиви и ресурсно ефективни първични производствени системи, спомагащи за свързани екосистемни услуги и възстановяването на биологичното разнообразие, успоредно с конкурентни нисковъглеродни вериги на доставки, преработка и пускане на пазара. Това ще ускори прехода към устойчива европейска биоикономика, като спомогне за запълване на празнината между новите технологии и тяхното прилагане.

През следващите десетилетия проблеми за Европа ще породят растящата конкуренция в снабдяването с ограничени и изчерпаеми природни ресурси, последиците от изменението на климата особено за първичните производствени системи (земеделие, вкл. животновъдство и градинарство, горско стопанство, рибарство и аквакултури) и необходимостта да се осигури устойчиво, надеждно и сигурно предлагане на храни за европейците и растящото световно население. Изчислено е, че за изхранване на световното население от 9 млрд. души към 2050 г. ще бъде необходимо предлагането на храни да се увеличи със 70 %. Земеделието е с дял от около 10 % в емисиите на парникови газове в Съюза, и въпреки че за Европа този дял намалява, в световен мащаб се прогнозира той да се увеличи на 20 % към 2030 г. Освен това Европа ще трябва да си осигури достатъчно устойчиво произведени суровини, енергия и промишлени продукти в условията на намаляващи ресурси от изкопаем въглерод (очаква се добивът на нефт и втечнен газ да намалее с около 60 % до 2050 г.), като същевременно запази конкурентоспособността си. Биологичните отпадъци (чийто обем в Европейския съюз се оценява на до 138 млн. тона годишно, до 40 % от които се депонират) представляват огромен проблем и много разходи въпреки своята висока потенциална добавена стойност.

Например около 30 % от цялата храна, произведена в развитите държави, се изхвърля. Нужни са големи промени, за да се намали това количество с 50 % до 2030 година ([1]). Освен това държавните граници не спират навлизането и разпространението на вредители и болести по животните и растенията, включително зоонози и пренасяни в храни патогени. Наред с ефективните национални мерки за превенция са необходими и действия на равнището на Съюза, които са от съществено значение за крайния контрол и ефективното функциониране на единния пазар. Проблемът е сложен, засяга широка гама от взаимосвързани сектори и изисква прилагането на цялостен и системен подход.

([1]) COM(2011)0112.

Необходими са все повече биологични ресурси, за да се отговори на пазарното търсене на сигурни и здравословни храни, биоматериали, биогорива и продукти на биологична основа, включващи от потребителски стоки до химикали в насипно състояние. Капацитетът на сухоземните и водните екосистеми, необходими за тяхното производство, обаче е ограничен, като същевременно има съперничество за тяхното използване, а и често не са управлявани оптимално, както показва например силният спад на въглеродното съдържание в почвата и на плодородието и изчерпването на рибните запаси. Не са използвани напълно възможностите за насърчаване на екосистемните услуги от земеделска земя, гори, морски и сладки води чрез интегриране на агрономически, екологични и социални цели за устойчиво производство и потребление.

Потенциалът на биологичните ресурси и екосистемите може да бъде използван по много по-устойчив, ефективен и интегриран начин. Например по-добре може да се оползотвори потенциалът на биомасата от земеделието, горите и на потоците от отпадъци със селскостопански, воден, промишлен и общински произход.

По същество се налага преход към оптимално и възобновяемо използване на биологичните ресурси и към устойчиви първични системи за производство и преработка, които могат да произвеждат повече храна, фибри и други продукти на биологична основа с минимални разходи, въздействие върху околната среда и емисии на парникови газове, както и към подобрени екосистемни услуги, нулеви отпадъци и адекватна обществена стойност. Целта е създаването на системи за производство на храни, които укрепват, подсилват и подхранват ресурсната база и дават възможност за устойчиво създаване на богатства. Реакциите на начина, по който създаваме, разпространяваме, пласираме, консумираме и регулираме производството на храни трябва да бъдат по-добре разбирани и развивани. Полагането на решаващи усилия за взаимосвързани изследвания и иновации, както и непрекъснат диалог между политически, социални, икономически и други заинтересовани групи е от ключово значение, за да стане това реалност в Европа и извън нея.

2.2. *Обосновка и добавена стойност за Съюза*

Земеделието, горското стопанство, рибарството и аквакултурите, заедно с отраслите на биологична основа, са основните сектори, които са в основата на биоикономиката. Биоикономиката представлява значителен и нарастващ пазар, чиято стойност се оценява на повече от 2 трилиона евро, осигурява 20 милиона работни места и е с дял от 9 % в общата заетост в Европейския съюз през 2009 г. Инвестициите в научни изследвания и иновации в отговор на това обществено предизвикателство ще дадат възможност за водещи позиции на Европа в съответните пазари и ще играят роля за постигане на целите на стратегията „Европа 2020“ и на водещите инициативи по нея „Съюз за иновации“ и „Европа за ефективно използване на ресурсите“.

Една пълноценно функционираща европейска биоикономика — включваща устойчивото производство на възобновяеми ресурси от земята, рибарството и аквакултурите и тяхното превръщане в храни, фуражи, фибри, продукти на биологична основа и биоенергия, както и в съответни обществени блага – ще генерира висока добавена стойност за Съюза. Успоредно със свързаните с пазара функции биоикономиката поддържа и широка гама от общественополезни функции, биоразнообразие и екосистемни услуги. Ако се управлява по устойчив начин, тя може да намали екологичния отпечатък на първичното производство и на веригата на доставки като цяло. Тя може да увеличи тяхната конкурентоспособност, да повиши самостоятелността на Европа и да осигури работни места, както и възможности за стопанска дейност, съществени за развитието на селските и крайбрежните райони. Предизвикателствата във връзка с продоволствената сигурност, устойчивото земеделие и селско стопанство, производството на аквакултури, горското стопанство и биоикономиката като цяло са от европейски и световен характер. Действията на равнището на Съюза са от съществено значение за формирането на клъстери, за да се постигне необходимият мащаб и критична маса в допълнение на усилията на отделна държава-членка или групи от държави-членки. Подходът с множество участници ще осигури необходимите полезни взаимодействия между изследователите, предприятията, земеделските стопани/производители, консултантите и крайните потребители. Действията на равнището на Съюза са необходими и за съгласуван отговор на това предизвикателство отвъд рамките на отделните сектори и със силно обвързване със съответните политики на Съюза. Координацията на равнище ЕС на научните изследвания и иновациите ще стимулира необходимите промени в Съюза и ще спомага за ускоряването им.

Научните изследвания и иновациите ще имат допирни точки с широк спектър от политики и свързани цели на Съюза и ще подкрепят тяхното разработване, включително общата селскостопанска политика (по-специално политиката за развитие на селските райони, инициативите за съвместно планиране, в т.ч. „Селско стопанство, продоволствена сигурност и изменение на климата“, „Здравословно хранене за здравословен живот“ и „Здрави и продуктивни морета и океани“) и европейско партньорство за иновации „Селскостопанска производителност и устойчивост“, европейско партньорство за иновации в областта на водите, общата политика в областта на рибарството, интегрираната морска политика, европейската програма за изменението на климата, Рамковата директива за водите [1], Рамковата директива за морската стратегия [2], плана на ЕС за действие за горите, тематичната стратегия за опазване на почвите, стратегията за биологичното разнообразие на ЕС за 2020 г., стратегическия план за енергийни технологии, политиките на Съюза в областта на иновациите и промишлеността, външната политика и политиката за подпомагане на развитието, фитосанитарните стратегии, стратегиите за здравето на

[1] Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

[2] Директива 2008/56/ЕО на европейския парламент и на съвета от 17 юни 2008 г. за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морска среда (Рамкова директива за морска стратегия) (ОВ L 164, 25.6.2008 г., стр. 19).

животните и хуманното отношение към тях, и регулаторните рамки за опазване на околната среда, здравето и безопасността, за насърчаване на ефективното използване на ресурсите, за действия във връзка с климата, и за намаляване на отпадъците. По-добрата интеграция на пълния цикъл от фундаменталните научни изследвания до иновациите в съответните политики на Съюза значително ще подобри тяхната добавена стойност за Съюза, ще осигури лостов ефект, ще увеличи общественото значение, ще осигури здравословни хранителни продукти и ще спомогне за по-нататъшното развитие на устойчивото управление на земята, моретата и океаните, както и на пазарите на биоикономиката.

С цел да се подкрепят политиките на Съюза във връзка с биоикономиката и да се улесни управлението и наблюдението на научните изследвания и иновациите, ще бъдат извършвани социално-икономически изследвания и дейности с перспективна насоченост по отношение на стратегията за биоикономиката, включително разработване на показатели, бази данни, модели, предвиждане и прогнозиране и оценка на въздействието на инициативите върху икономиката, обществото и околната среда.

Продиктуваните от предизвикателствата действия, насочени към социални, икономически и екологични ползи, и модернизацията на свързаните с биоикономиката сектори и пазари се подкрепят чрез мултидисциплинарни научни изследвания, които са двигател на иновациите и водят до разработването на нови стратегии, практики, устойчиви продукти и процеси. Освен това ще се следва широк подход към иновациите, който се простира от технологични, нетехнологични, организационни, икономически и социални иновации, до например начини за осъществяване на трансфер на технологии, нови бизнес модели, търговски марки и услуги. Потенциалът на земеделските стопани и на МСП за принос към иновациите в областта трябва да бъде напълно признат. Подходът към биоикономиката трябва да отчита значението на местните познания и многообразие.

2.3. *Общи насоки за дейностите*

а) Устойчиво земеделие и горско стопанство

Целта е да се осигури достатъчно количество храна, фураж, биомаса и други суровини, като същевременно се опазват природните ресурси (напр. водата, почвата и биоразнообразието) от европейска и световна гледна точка и се подобряват екосистемните услуги, включително справяне с изменението на климата и ограничаването му. Дейностите са насочени към повишаване на качеството и стойността на земеделските продукти, чрез предоставяне на разнообразни, устойчиви и продуктивни земеделски, включително животновъдни и горски системи, които да са ресурсно ефективни (включително нисковъглеродни, слабо зависими от външни източници и вода), опазват природните ресурси, произвеждащи по-малко отпадъци и са способни да се адаптират към променящата се среда. Освен това дейностите са насочени към разработване на услуги, концепции и политики за икономическо укрепване на селските райони и насърчаване на устойчивото потребление.

По-специално по отношение на горското стопанство целта е да се осъществи устойчиво производство на биомаса и на продукти на биологична основа и да се предоставят екосистемни услуги, като надлежно се отчитат икономическите, екологичните и социалните аспекти на горското стопанство. Дейностите ще се съсредоточат върху по-нататъшното развитие на производството и устойчивостта на ресурсно ефективни горски системи, които способстват за засилването на устойчивостта на горите и опазването на биологичното разнообразие и които могат да отговарят на увеличеното търсене на биомаса.

Също така ще бъдат разгледани взаимодействието на функционалните растения със здравето и благосъстоянието, както и използването на градинарството и горското стопанство за развитието на градското озеленяване.

б) Устойчив и конкурентоспособен хранително-вкусов сектор за безопасно и здравословно хранене

Целта е да се изпълнят изискванията на гражданите и на околната среда за безопасна, здравословна и достъпна по цена храна, както и да се повиши устойчивостта на преработката, разпространението и консумацията на храни и фуражи, а хранително-вкусовият сектор да стане по-конкурентоспособен, като същевременно се отчита културният елемент на качеството на храната. Дейностите са насочени към здравословни и безопасни храни за всички граждани, информиран избор на потребителите, свързани с режима на хранене решения и иновации за по-добро здраве и конкурентоспособни методи за преработка на храни с използването на по-малко ресурси и добавки и генерирането на по-малко странични продукти, отпадъци и парникови газове.

в) Оползотворяване на потенциала на водните биологични ресурси

Целта е водните биологични ресурси да се управляват, експлоатират устойчиво и да се поддържат за получаването на максимални социални и икономически ползи/възвращаемост от европейските океани, морета и вътрешни води, като същевременно се опазва биоразнообразието. Дейностите са насочени към оптимален принос за осигуряването на храна чрез развитие на устойчиво и екологосъобразно рибарство, устойчиво управление на екосистемите, предоставящи стоки и услуги, конкурентоспособни и екологосъобразни европейски аквакултури в контекста на световната икономика и към стимулиране на иновации в областта на морската среда и корабоплаването чрез биотехнология за подхранване на интелигентен „син“ растеж.

г) Устойчива и конкурентоспособна промишленост на биологична основа и подкрепа на развитието на европейска биоикономика

Целта е да се насърчава развитието на нисковъглеродна, ефективно използваща ресурсите, устойчива и конкурентоспособна европейска промишленост на биологична основа.

Дейностите са насочени към подпомагане на основаната на знания биоикономика чрез превръщането на традиционни промишлени процеси и продукти в такива на биологична основа с ефективно използване на ресурсите и енергията, разработване на интегрирани рафинерии за биогорива от второ и следващо поколение, оптимизирано използване на биомаса от първичното производство, включително на остатъци, биологични отпадъци и странични продукти на промишлеността на биологична основа, отваряне на нови пазари чрез спомагаща за това стандартизация и системи за сертифициране, както и регулиране и демонстрации/изпитвания на място, като се вземат предвид последиците от биоикономиката за ползването на земята и промените в него, както и вижданията и опасенията на гражданското общество.

д) Междусекторни изследвания в областта на морската среда и корабоплаването

Целта е да се повиши въздействието на моретата на Съюза и океани върху обществото и икономическия растеж чрез устойчиво експлоатиране на морските ресурси, както и чрез използването на различни източници на морска енергия и на богато разнообразие от възможности за използване на моретата.

Акцент в дейностите ще бъдат междусекторните научно-технологични предизвикателства в областта на морската среда и корабоплаването с оглед на отключване на потенциала на моретата и океаните в рамките на морския отрасъл и корабоплаването, като същевременно се опазва околната среда и се постига адаптиране към изменението на климата. Стратегическият координиран подход за изследвания в областта на морската среда и корабоплаването в рамките на предизвикателствата и приоритетите на „Хоризонт 2020“ също така ще окаже подкрепа в прилагането на съответните политики на Съюза, за да спомогне за осъществяването на ключовите цели за син растеж.

3. **Сигурна, чиста и ефективна енергия**

3.1. *Конкретна цел*

Конкретната цел е да се осъществи преходът към надеждна, достъпна, приета от обществеността, устойчива и конкурентоспособна енергийна система, насочена към намаляване на зависимостта от изкопаеми горива в условията на все по-оскъдни ресурси, нарастващи енергийни нужди и изменението на климата.

Съюзът възнамерява до 2020 г. да намали емисиите на парникови газове с 20 % под равнището от 1990 г., а до 2050 г. — с още 80-95 %. В допълнение възобновяемите енергийни източници следва да покриват 20 % от крайното потребление на енергия през 2020 г. в съчетание с увеличение с 20 % на енергийната ефективност. Постигането на тези цели изисква радикално преустройство на енергийната система за съчетаване на ниски емисии на въглероден диоксид и разработването на алтернативи на изкопаемите горива, сигурност и ценова достъпност на енергията, като в същото време се укрепи икономическата конкурентоспособност на Европа. Европа понастоящем е далеч от постигането на тази обща цел. 80 % от европейската енергийна система все още са зависими от изкопаеми горива и този сектор генерира 80 % от всички емисии на парникови газове в Съюза. С оглед на постигането на дългосрочните цели на Съюза в областта на климата и енергетиката е целесъобразно да се увеличи бюджетният дял за енергия от възобновяеми източници, постигане на енергийна ефективност на равнище крайно потребление, интелигентни мрежи и дейности за съхраняване на енергия в сравнение с дела по Седмата рамкова програма, както и да се увеличи бюджетът за пазарна реализация на иновативните дейности в областта на енергетиката, предприети по програмата „Интелигентна енергия — Европа“ в рамките на Рамковата програма „Конкурентоспособност и иновации“ (2007-2013 г.). Стремежът ще бъде общият размер на заделените средства за тези дейности да достигне най-малко 85 % от бюджета за това „Обществено предизвикателство“. Ежегодно 2,5 % от БВП на Съюза се изразходват за вноса на енергия и този процент вероятно ще се увеличи. Тази тенденция би довела до пълна зависимост от внос на нефт и газ към 2050 г. Изправени пред нестабилни енергийни цени на световния пазар в съчетание с тревога относно сигурността на доставките, промишлеността и потребителите в Европа изразходват все по-голяма част от доходите си за енергия. Европейските градове са отговорни за 70—80 % ([1]) от общото потребление на енергия в Съюза и за същия дял на емисии на парникови газове.

В Пътната карта за изграждането до 2050 г.на конкурентоспособна нисковъглеродна икономика ([2]) се предлага преследваното намаляване на емисиите на парникови газове да бъде осъществено главно в рамките на територията на Съюза. Това би означавало емисиите на CO_2 от енергетиката да се намалят до 2050 г. с над 90 %, от промишлеността — с над 80 %, от транспорта — най-малко с 60 % и от жилищния сектор и услугите — с около 90 %. Пътната карта също показва, че в краткосрочен до средносрочен план, наред с другото, природният газ може да допринесе за преобразуването на енергийния сектор в съчетание с използването на технология за улавяне и съхранение на въглероден диоксид.

За постигане на тези амбициозни намаления трябва да се направят значителни инвестиции в НИРД, демонстрационната дейност и пазарната реализация на достъпни цени на ефективни, безопасни, сигурни и надеждни нисковъглеродни енергийни технологии и услуги, включително газ, съхраняване на електроенергия и разгръщане на малки и микроенергийни системи. Това трябва да се осъществява успоредно с нетехнологични решения във връзка както с предлагането, така и с търсенето включително чрез иницииране на процеси на участие и приобщаване на потребителите. Всичко това трябва да бъде част от интегрирана устойчива политика за ниски емисии на въглероден диоксид, включително усвояване на главните базови технологии, и по-специално решения на основата на ИКТ, авангардни

([1]) Световна енергийна прогноза за 2008 г., ОИСР—МАЕ, 2008 г.
([2]) COM(2011)0112.

технологии за производство и преработка, както и авангардни материали. Целта е да се разработват и произвеждат ефективни енергийни технологии и услуги, включително интегрирането на енергия от възобновяеми източници, с потенциал за широко разпространение на европейския и на международните пазари, и да се въведе интелигентно управление на потреблението въз основа на отворен и прозрачен енергиен пазар, както и на сигурни интелигентни системи за управление на енергийната ефективност.

3.2. *Обосновка и добавена стойност за Съюза*

Новите технологии и решения трябва да са конкурентоспособни по цена и надеждност спрямо силно оптимизираните енергийни системи на утвърдени на пазара участници и технологии. Научните изследвания и иновациите са от изключително значение за привлекателността от търговска гледна точка в необходимия мащаб на тези нови, по-чисти, нисковъглеродни и по-ефективни енергийни източници. Нито само промишлеността, нито отделни държави-членки са в състояние да поемат разходите и рисковете, основните фактори за които (преходът към нисковъглеродна икономика и осигуряването на достъпна и сигурна енергия) са извън пазара.

Ускоряването на това развитие ще изисква стратегически подход на равнището на Съюза, обхващащ енергийните доставки, търсенето и използването в сградите, услугите, бита, транспорта и промишлените вериги за създаване на добавена стойност. Това ще изисква обединяване на ресурси в целия Съюз, включително фондовете на политиката на сближаване, по-специално чрез национални и регионални стратегии за интелигентно специализиране, схеми за търговия с емисии, обществени поръчки и други механизми за финансиране. Това ще изисква и политики за регулиране и разгръщане на употребата на възобновяеми енергийни източници и за повишаване на енергийната ефективност, целенасочена техническа помощ и изграждане на капацитет за премахване на пречките от нетехнологично естество.

Европейският стратегически план за енергийните технологии (SET) осигурява такъв стратегически подход. Той предоставя дългосрочна програма, за да се преодолеят основните пречки за иновации в енергийните технологии, възникващи на етапите на гранични изследвания, НИРД, доказване на потенциала на концепцията и демонстрация, когато дружествата търсят капитал за финансиране на големи, първи по рода си проекти и да пристъпят към пазарната реализация. Ще бъде обърнато внимание и на нововъзникващите технологии с потенциал за пробив.

Ресурсите, необходими за пълното изпълнение на плана SET, се оценяват на 8 млрд. евро годишно за следващите 10 години ([1]). Това значително превишава възможностите на отделните държави-членки или на заинтересованите страни от сферата на научните изследвания и промишлеността. Необходими са инвестиции в научни изследвания и иновации на равнището на Съюза в съчетание с мобилизиране на усилията на цяла Европа под формата на съвместно изпълнение и използване на капацитета, както и споделяне на риска. Следователно финансирането от страна на Съюза на изследванията и иновациите в областта на енергетиката допълва дейностите на държавите-членки чрез съсредоточаване върху авангардни технологии и дейности с ясна добавена стойност за Съюза, по-специално тези с голям потенциал за привличане на национални ресурси и за създаване на работни места в Европа. Действията на равнището на Съюза също така подкрепят високорискови и свързани с големи разходи дългосрочни програми, които не са по възможностите на отделните държави-членки, обединяват усилията за намаляване на инвестиционните рискове в широкомащабни дейности, като например демонстриране на промишлени решения, и водят до общоевропейски, оперативно съвместими енергийни решения.

Изпълнението на плана SET като научноизследователски и иновационен стълб на европейската енергийна политика ще повиши сигурността на доставките за Съюза и ще ускори прехода към нисковъглеродна икономика, ще спомогне за обвързването на програмите за научни изследвания и иновации с трансевропейските и регионалните инвестиции в енергийната инфраструктура и ще увеличи готовността на инвеститорите да предоставят капитал за проекти с дълъг срок на изпълнение, свързани със значителни технологични и пазарни рискове. Той ще предостави и на малки и на големи дружества възможности за иновации и ще спомогне те да станат или да останат конкурентоспособни на огромния и разрастващ се световен пазар на енергийни технологии.

На международната сцена предприетите на равнището на Съюза действия осигуряват нужната „критична маса“, за да се привлече интересът на други технологични лидери и да се спомогне за международни партньорства за постигане на целите на Съюза. Това ще улесни международните партньори да си взаимодействат със Съюза за общи действия, когато е налице взаимна полза и интерес.

Следователно дейностите по настоящото обществено предизвикателство ще представляват технологичният стълб на европейската политика в областта на енергетиката и климата. Те също така ще допринесат за постигане на целите на водещата инициатива „Съюз за иновации“ в областта на енергетиката и на целите на политиката, формулирани във водещите инициативи „Европа за ефективно използване на ресурсите“, „Индустриална политика за ерата на глобализацията“ и „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“.

([1]) COM(2009)0519.

Научноизследователски и иновационни дейности по ядрено делене и термоядрена енергетика се извършват в частта по програма „Евратом“, създадена с Регламент (Евратом) № 1314/2013. Когато е приложимо следва да се предвиждат евентуални единодействия между това „Обществено предизвикателство“ и частта от програма „Евратом“.

3.3. *Общи насоки за дейностите*

а) Намаляване на консумацията на енергия и на емисиите на въглероден диоксид чрез интелигентно и устойчиво използване

Дейностите са насочени към научни изследвания и пълномащабно изпитване на нови концепции и нетехнологични решения, както и на по-ефективни, социално приемливи и достъпни технологични компоненти и системи с вградена интелигентност, които да осигуряват енергийно управление в реално време за нови и съществуващи сгради, обновени сгради, градове и области с почти нулеви емисии, почти нулева енергия и положителен енергиен баланс, отопление и охлаждане от възобновяеми източници, висока ефективност на предприятията и масово навлизане на решения и услуги за енергийна ефективност и пестене на енергия в дружества, частни домове, общности и градове.

б) Евтино електроснабдяване с ниски емисии на въглероден диоксид

Дейностите са насочени към НИРД и пълномащабната демонстрация на иновативни технологии за възобновяеми енергийни източници, ефективни и гъвкави електроцентрали на база изкопаеми горива с ниски емисии на въглероден диоксид и улавяне и съхраняване на въглероден диоксид, или технологии за повторно използване на CO_2, осигуряващи по-голям мащаб, по-ниски разходи, безопасност за околната среда, по-висок к.п.д. на преобразуването и по-висока степен на разполагаемост за различни пазари и експлоатационни условия.

в) Алтернативни горива и мобилни източници на енергия

Дейностите са насочени към НИРД и пълномащабната демонстрация на технологии и вериги за създаване на добавена стойност с оглед да се повиши конкурентоспособността и устойчивостта на биоенергията и другите алтернативни горива, за енергия и топлина, наземен, морски и въздушен транспорт, с потенциал за по-ефективно преобразуване на енергия, да се съкрати времето за пускането на пазара на водородни и горивни клетки и да се разкрият нови варианти с дългосрочен потенциал за пазарна зрялост.

г) Единна интелигентна европейска електропреносна мрежа

Дейностите са насочени към НИРД и пълномащабната демонстрация на нови интелигентни технологии за пренос на електроенергия; резервни технологии и технологии за уравновесяване на подаването, включително конвенционалните електроцентрали, позволяващи по-голяма гъвкавост и ефективност, гъвкавост при акумулирането на енергия, системи и пазарни модели за планиране, наблюдение, контрол и безопасна експлоатация на оперативно съвместими мрежи, в т.ч. въпроси, свързани със стандартизацията, в отворен, невъглероден, устойчив от гледна точка на околната среда и на изменението на климата и конкурентен пазар при нормални и при аварийни условия.

д) Нови знания и технологии

Дейностите са насочени към мултидисциплинарни изследвания за чисти, безопасни и устойчиви енергийни технологии (включително в далечна перспектива) и към съвместното осъществяване на паневропейски научноизследователски програми и съоръжения на световно равнище.

е) Солидна подкрепа за вземането на решения и съпричастност на обществото

Дейностите са насочени към разработването на инструменти, методи, модели и вероятни прогнозни сценарии за солидна и прозрачна подкрепа на политиката, включително дейности за ангажиране на обществеността, включване на потребителите, въздействие върху околната среда и оценка на устойчивостта, които подобряват разбирането за свързаните с енергетиката социално-икономически тенденции и перспективи.

ж) Пазарна реализация на иновации в областта на енергетиката — надграждане върху „Интелигентна енергия — Европа“

Дейностите ще се основават и ще разширят допълнително предприетите по линия на програмата „Интелигентна енергия — Европа“ дейности. Те са насочени към приложни иновации и насърчаване на стандарти, за да се улесни пазарната реализация на енергийни технологии и услуги, да се преодолеят нетехнологични пречки и да се ускори икономически ефективното прилагане на енергийните политики на Съюза. Ще се обърне внимание и на иновациите за интелигентно и устойчиво използване на съществуващи технологии.

4. **Интелигентен, екологосъобразен и интегриран транспорт**

4.1. *Конкретна цел*

Конкретната цел е да се постигне европейска транспортна система, която да е ресурсно ефективна, да щади околната среда и климата, да е безопасна и цялостна в полза на всички граждани, икономиката и обществото.

Европа трябва да съчетае нарастващите потребности на своите граждани и стоки от мобилност и променящите се потребности, оформени от новите демографски и обществени предизвикателства с императивите за икономически постижения и с изискванията за енергийно ефективно общество с ниски емисии на въглероден диоксид и за икономика, която да е устойчива на изменението на климата. Въпреки своя растеж транспортният сектор трябва значително да намали емисиите на парникови газове и други отрицателни въздействия върху околната среда, както и да прекъсне зависимостта си от нефта и други изкопаеми горива, като същевременно се поддържат високи равнища на ефективност и мобилност и се насърчава териториалното сближаване.

Устойчива мобилност може да бъде постигната единствено чрез коренна промяна в транспортната система, в т.ч. в обществения транспорт, благодарение на пробиви в научните изследвания в областта на транспорта, мащабни иновации и съгласувано общоевропейско прилагане на по-екологични, по-сигурни, по-надеждни и по-интелигентни транспортни решения.

Научните изследвания и иновациите трябва да доведат до целенасочен и своевременен напредък за всички видове транспорт, който ще спомогне да се постигнат основните цели на политиката на Съюза и същевременно да се повиши икономическата конкурентоспособност, да се подкрепи преходът към устойчива към изменението на климата, енергийно ефективна и нисковъглеродна икономика и да се запазят водещите позиции на световния пазар както по отношение на сектора на услугите, така и на производствените сектори.

Въпреки че необходимите за това инвестиции в научни изследвания, иновации и внедряване ще бъдат значителни, липсата на подобрение в устойчивостта на цялата транспортна система и на системата за мобилност и неспособността да се запази технологичното лидерство на Европа в областта на транспорта ще доведе до неприемливо високи социални, екологични и икономически разходи в дългосрочен план и до вредни последици за европейските работни места и дългосрочния икономически растеж.

4.2. *Обосновка и добавена стойност за Съюза*

Транспортът е основен двигател на икономическата конкурентоспособност и растежа на Европа. Той осигурява мобилността на хора и стоки, необходима за интегрирания единен европейски пазар, териториалното сближаване, както и за отвореното и приобщаващо общество. Той представлява един от най-важните европейски активи във връзка с промишления капацитет и качеството на обслужване, като играе водеща роля на световните пазари. На транспортния сектор заедно с производството на транспортно оборудване се падат 6,3 % от БВП на Съюза. Цялостният принос на транспортния сектор за икономиката на Съюза е още по-голям, като се отчитат търговията, услугите и мобилността на работниците. Същевременно европейският транспортен сектор е изправен пред все по-ожесточена конкуренция от други части на света. Ще бъдат необходими принципно нови технологии, за да се осигури бъдещото конкурентно предимство на Европа и се ограничат недостатъците на нашата сегашна транспортна система.

Транспортният сектор е един от основните източници на парникови газове и генерира до една четвърт от всички емисии. Той има основен принос и за други проблеми, свързани със замърсяването на въздуха. Транспортът продължава да зависи до 96 % от изкопаемите горива. От съществено значение е да се намали това въздействие върху околната среда чрез целенасочени технологични подобрения, като се има предвид, че всеки вид транспорт е изправен пред различни предизвикателства и се характеризира с различни цикли на интегриране на технологиите. Освен това все по-сериозен става проблемът със задръстванията; системите все още не са достатъчно „интелигентни“; алтернативите за преход към по-устойчиви видове транспорт не винаги са привлекателни; смъртните случаи остават на трагично високо равнище, като техният брой в Европейския съюз възлиза на 34 000 годишно; гражданите и предприятията очакват транспортната система да е достъпна за всички, безопасна и сигурна. Градските условия създават специфични предизвикателства и предоставят възможности за устойчивостта на транспорта и за по-добро качество на живота.

Очакваните темпове на растеж на транспорта ще доведат само след няколко десетилетия до блокиране на движението в Европа и ще направят непоносими икономическите разходи по него и въздействието му върху обществото с неблагоприятни последици за икономиката и обществото. Ако тенденциите от миналото продължат и в бъдеще, броят пътникокилометри се прогнозира да се удвои през следващите 40 години и да нараства два пъти по-бързо за пътуванията по въздуха. Емисиите на CO_2 ще нараснат с 35 % до 2050 г. ([1]). Разходите поради задръствания ще се увеличат с около 50 % на почти 200 млрд. евро годишно. Външните разходи, причинени от произшествия, ще се увеличат с около 60 млрд. евро в сравнение с 2005 г.

([1]) Бяла книга на Комисията „Пътна карта за постигането на Единно европейско транспортно пространство – към конкурентоспособна транспортна система с ефективно използване на ресурсите“ (COM(2011)0144)

Поради това запазването на сегашното положение не е допустимо. Научните изследвания и иновациите, определяни от политически цели и насочени към ключовите предизвикателства, ще допринесат съществено за постигане на целите на Съюза: световното затопляне на климата да се ограничи на 2 °C, да се понижат с 60 % емисиите на CO_2 от транспорта, драстично да се намалят задръстванията и дължащите се на произшествия разходи, както и към 2050 г. почти да изчезнат смъртните случаи по пътищата ([13]).

Проблемите със замърсяването на околната среда, задръстванията, безопасността и сигурността са общи за целия Европейски съюз и изискват съвместен общоевропейски отговор. Ускореното разработване и внедряване на нови технологии и новаторски решения за превозните средства ([1]), инфраструктурите и управлението на транспорта ще бъде от съществено значение за постигане на по-чиста, по-безопасна, по-сигурна, по-достъпна и по-ефективна интермодална и мултимодална транспортна система в Съюза; за постигане на резултатите, необходими за ограничаване на изменението на климата и за подобряване на ресурсната ефективност; и за запазване на водещите позиции на Европа на световните пазари за продукти и услуги, свързани с транспорта. Тези цели не могат да се постигнат само чрез разпокъсани национални усилия.

Финансирането на равнището на Съюза на научните изследвания и иновациите в областта на транспорта ще допълва дейностите на държавите-членки чрез съсредоточаване върху дейности с ясно изразена европейска добавена стойност. Това означава, че ще се наблегне върху приоритетни области, които отговарят на целите на европейската политика; когато е необходимо постигането на критична маса от усилия; когато общоевропейски, оперативно съвместими или мултимодални интегрирани транспортни решения могат да съдействат за премахване на пречките в транспортната система; или когато транснационалното обединяване на усилията, както и по-доброто използване и ефективното разпространение на съществуващи научни резултати могат да намалят рисковете по инвестиране в научни изследвания, да създадат условия за общи стандарти и да съкратят необходимото време за пазарна реализация на резултатите от научните изследвания.

Научноизследователските и иновационните дейности включват широк спектър от инициативи, в т.ч. съответните публично-частни партньорства, които обхващат цялата верига за иновации и следват интегриран подход към иновативни транспортни решения. Няколко дейности са специално предназначени да спомагат за пазарната реализация на резултатите: програмен подход към научните изследвания и иновациите, демонстрационни проекти, действия за пазарно разпространение и подкрепа за стандартизация, регулиране и новаторски стратегии за обществени поръчки — всичко това служи на тази цел. Освен това участието и експертният опит на заинтересованите страни ще спомогнат за внедряването на резултатите от научните изследвания в транспортния сектор.

Инвестирането в научни изследвания и иновации за по-екологична, по-интелигентна и напълно интегрирана надеждна транспортна система ще допринесе значително за постигане на целите на стратегия „Европа 2020“, както и на целите на водещата ѝ инициатива „Съюз за иновации“. Дейностите ще спомогнат за изпълнението на Бялата книга „Пътна карта за постигането на Единно европейско транспортно пространство — към конкурентоспособна транспортна система с ефективно използване на ресурсите“. Те ще допринесат и за постигане на политическите цели, изложени в водещите инициативи „Европа за ефективно използване на ресурсите“, „Индустриална политика за ерата на глобализацията“ и „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“. Дейностите ще имат също допирни точки със съответните инициативи за съвместно планиране.

4.3. *Общи насоки за дейностите*

Дейностите ще бъдат организирани по начин, който да дава възможност за интегриран подход, съобразен с вида транспорт, по целесъобразност. Многогодишната обозримост и приемственост ще бъдат необходими, за да се отчетат особеностите на всеки вид транспорт и цялостното естество на предизвикателствата, както и съответните стратегически научноизследователски и иновационни програми на европейските технологически платформи в областта на транспорта.

a) Ресурсно ефективен екологосъобразен транспорт

Целта е да се сведе до минимум въздействието на транспортните системи върху климата и околната среда (в т.ч. шумовото замърсяване и замърсяването на въздуха), като се подобри качеството им и ефикасността на използване на природни ресурси и горива и се намалят емисиите на парникови газове и зависимостта от изкопаемите горива.

Дейностите са насочени към намаляване на потреблението на ресурси, особено на изкопаемите горива, намаляване на емисиите на парникови газове и нивата на шум, както и подобряване на ефективността на транспорта и превозните средства, ускоряване на разработването, производството и внедряването на ново поколение чисти превозни средства (електрически, водородни и други превозни средства с ниски или нулеви емисии), включително посредством радикално нови решения и оптимизиране на двигателите, съхраняване на енергия и инфраструктура; проучване и оползотворяване на потенциала на алтернативни и устойчиви горива и на новаторски и по-ефективни системи за задвижване и движение, включително горивна инфраструктура и зареждане; оптимизиране на планирането и използването на инфраструктурите посредством интелигентни транспортни системи, логистика и интелигентно оборудване; и увеличаване на използването, особено в градските зони, на управление на потребностите, както и на обществен и немоторизиран транспорт, а също и на интермодални вериги на мобилност. Ще се насърчават иновации за постигане на ниски или нулеви емисии при всички видове транспорт.

([1]) „Превозни средства“ да се разбира в широк смисъл, включително всички транспортни средства.

б) Повишена мобилност, по-малко задръствания, повече безопасност и сигурност

Целта е нарастващите потребности от мобилност да се съчетаят с повишена транспортна безконфликтност благодарение на новаторски решения за цялостни, интермодални, всеобхватни, достъпни, на разумни цени, безопасни, сигурни, здравословни и надеждни транспортни системи.

Дейностите са насочени към намаляване на натоварването на пътната мрежа, увеличаване на достъпността, оперативната съвместимост и избора на пътниците и отговаряне на нуждите на потребителите чрез разработване и насърчаване на интегриран транспорт „от врата до врата“, управление на мобилността и логистика; подобряване на интермодалността и прилагането на интелигентни решения за планиране и управление; както и драстично намаляване на възникването на произшествия и въздействието на заплахи за сигурността.

в) Водещи позиции на европейския производствен сектор за транспортна техника

Целта е да се укрепи конкурентоспособността и производителността на европейския производствен сектор за транспортна техника и на свързаните с него услуги, (включително логистични процеси, поддръжка, ремонт, обновяване и рециклиране), като същевременно се запази водещата позиция на Европа в определени области (напр. въздухоплаването).

Дейностите са насочени към разработване на ново поколение иновативни въздушни, водни и наземни транспортни средства, осигуряване на устойчиво производство на иновативни системи и оборудване и подготовка за транспортни средства на бъдещето чрез работа по нови технологии, концепции и проекти, интелигентни системи за контрол и оперативно съвместими стандарти, ефективни производствени процеси, иновативни услуги и процедури по сертифициране, съкращаване на необходимото време за разработване и намаляване на разходите по време на жизнения цикъл, без да се прави компромис с експлоатационната безопасност и сигурност.

г) Социално-икономически и поведенчески изследвания и дейности с перспективна насоченост във връзка с разработването на политики

Целта е да се спомогне за подобреното разработване на политики, което е необходимо за насърчаване на иновациите и отговаря на предизвикателствата, породени от транспорта и от обществените нужди, свързани с него.

Дейностите са насочени към по-добро разбиране на свързаните с транспорта социално-икономически въздействия, тенденции и перспективи, включително развитието на бъдещото търсене, както и към предоставяне на обективни данни и анализи за нуждите на създателите на политики. Внимание ще се отдели и на разпространението на резултатите, постигнати при тези дейности.

5. Действия във връзка с климата, околна среда, ресурсна ефективност и суровини

5.1. *Конкретна цел*

Конкретната цел е да се постигнат ефикасни по отношение на ресурсите и водата и устойчиви към изменението на климата икономика и общество, опазване и устойчиво управление на природните ресурси и екосистемите, както и устойчиви доставки и използване на суровини, за да се отговори на нуждите на нарастващото световно население в устойчивите граници на природните ресурси и екосистемите на планетата. Дейностите ще допринесат за увеличаване на европейската конкурентоспособност, сигурността на суровините и подобряване на благосъстоянието, като същевременно се осигурява екологична цялост, издръжливост и устойчивост, с цел средният размер на глобалното затопляне да се поддържа под 2 °C и да се даде на екосистемите и обществото възможност да се адаптират към изменението на климата и към други промени в околната среда.

През XX век светът увеличи от порядъка на десет пъти както използването на изкопаеми горива, така и добива на материални ресурси. Тази ера на привидно изобилни и евтини ресурси е към своя край. Налице са затруднения със суровините, водата, въздуха и биологичното разнообразие, както и със сухоземните, водните и морските екосистеми. Много от основните екосистеми в света се увреждат, като до 60 % от предоставяните от тях услуги се използват неустойчиво. В Европейския съюз годишният разход на материали възлиза на около 16 тона на глава от населението, от които 6 тона се разхищават, като половината отиват в депа за отпадъци. Световното търсене на ресурси продължава да нараства успоредно с увеличението на населението и покачващите се аспирации особено на лицата със средни доходи в бързо развиващите се икономики. Налага се да се прекъсне връзката между икономическия растеж и използването на ресурсите.

През последните 100 години средната температура на повърхността на Земята се е увеличила с около 0,8 °C и се очаква да се увеличи с между 1,8 до 4 °C до края на XXI век (в сравнение със средната стойност за периода 1980—1999 г.) ([1]). Вероятното въздействие върху природните и човешките системи, свързани с тези изменения, ще отправи предизвикателство към планетата и способността ѝ да се приспособи, а също така застрашава бъдещото икономическо развитие и благосъстоянието на човечеството.

([1]) 4-ти доклад за оценка на Междуправителствения комитет по изменение на климата (IPCC), 2007 г., (www.ipcc.ch).

Нарастващото въздействие на изменението на климата и екологичните проблеми, например увеличаването на киселинността на океанските води, промените в тяхната циркулация, повишаването на температурата на морските води, топенето на ледовете в Арктика и намаляването на соленост на морската вода, влошаването на качеството и изтощаването на почвата, загубата на плодородие на почвата, недостига на вода, сушите и наводненията, сеизмичните и вулканични бедствия, промените в пространственото разпределение на видовете, химическото замърсяване, прекомерната експлоатация на ресурсите и загубата на биологично разнообразие показват, че планетата се доближава до границите на своята устойчивост. Например, без повишаване на ефективността във всички сектори, включително чрез иновативни водни системи, търсенето на вода се очаква да надхвърли предлагането с 40 % след 20 години, което ще доведе до изчерпване и недостиг на вода. Горите изчезват с тревожно висока скорост от 5 млн. хектара годишно. Взаимодействията между ресурси могат да породят рискове за системата — с изчерпването на даден ресурс възниква необратима повратна точка за други ресурси и екосистеми. Ако се запазят сегашните тенденции, за поддържането на нарастващото световно население към 2050 г. ще бъдат необходими ресурсите на повече от две планети като Земята.

Устойчивото снабдяване и ресурсно ефективното управление на суровините, включително тяхното проучване, добив, преработка, повторно използване, рециклиране и замяна, са от съществено значение за функционирането на съвременните общества и техните икономики. Европейските производствени сектори, като например строителството, химическата промишленост, автомобилостроенето, аеронавтиката и машиностроенето, които осигуряват обща добавена стойност от около 1,3 трилиона евро и заетост за около 30 милиона души, силно зависят от достъпа до суровини. Налице са обаче растящи затруднения с доставките на суровини за Съюза. Освен това Европейският съюз е силно зависим от вноса на суровини от стратегическо значение, които са засегнати в тревожни размери от смущения на пазара.

Освен това Съюзът все още разполага с ценни минерални залежи, чието проучване, добив и преработка се ограничават поради липсата на адекватни технологии и неадекватно управление на цикъла на отпадъците, както и поради недостиг на инвестиции, и се възпрепятстват от нарасналата глобална конкуренция. Предвид значението на суровините за европейската конкурентоспособност, икономиката и за прилагането им в иновативни продукти, устойчивото снабдяване със суровини и тяхното ресурсно ефективно управление са жизненоважен приоритет за Съюза.

Способността на икономиката да се адаптира и да повишава устойчивостта си към изменението на климата, ефективно да използва ресурсите и същевременно да запази конкурентоспособността си зависи от постигането на високо равнище на екологичните иновации от обществен, икономически, организационен и технологичен характер. Екологичните иновации, чийто световен пазар е на стойност около 1 трилион евро годишно, която се очаква да се утрои до 2030 г., представляват важен фактор за повишаване на конкурентоспособността и създаване на нови работни места в европейските икономики.

5.2. *Обосновка и добавена стойност за Съюза*

Необходимо е да се извърши преход към общество с ниски емисии на въглероден диоксид, да се разработят и внедрят икономически ефективни и устойчиви технологични и нетехнологични решения, да се предприемат мерки за ограничаване и приспособяване, както и да се разберат по-добре обществените отговори на тези предизвикателства, за да се постигнат целите на Съюза и международните цели относно емисиите и концентрацията на парникови газове, а също и за справяне с последиците от изменението на климата. Политическите рамки на Съюза и със световен обхват трябва да гарантират, че екосистемите и биоразнообразието се защитават, оценяват и надлежно се възстановяват, за да се запази тяхната способност да предоставят ресурси и услуги в бъдеще. Необходимо е да се потърсят решения за предизвикателствата във връзка с водата в селска, градска и промишлена среда, като се стимулират иновациите във водните системи и ефективното използване на ресурсите, както и чрез опазване на водните екосистеми. Научните изследвания и иновациите могат да спомогнат да се осигури надежден и устойчив достъп до суровини на сушата и на морското дъно и тяхното използване, както и значително намаление на използването и разхищаването на ресурсите.

Следователно действията на Съюза се съсредоточават върху подкрепата за ключови цели и политики на Съюза, обхващащи целия иновационен цикъл, както и елементите на триъгълника на знанието, включително: стратегията „Европа 2020“; водещата инициатива „Съюз за иновации“; „Индустриална политика за ерата на глобализацията“, „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“, „Европа за ефективно използване на ресурсите“ и съответната пътна карта ([1]); „Пътна карта за постигане до 2050 г. на конкурентоспособна икономика с ниска въглеродна интензивност“; Приспособяването към изменението на климата: към европейска рамка за действие“ ([2]); инициативата за суровините ([3]); стратегията за устойчиво развитие на Съюза ([4]); „Интегрирана морска политика за Европейския съюз“ ([5]); Рамковата директива за морска стратегия; Рамковата директива за водите ([6]) и базираните на нея директиви; Директивата за наводненията; планът за действие за екологични иновации и общата програма на Европейския съюз за действие за околната среда до 2020 г. ([7]).Тези действия по целесъобразност си взаимодействат със съответните европейски партньорства за иновации и инициативи за съвместно планиране. Тези действия повишават способността на обществото да придобие по-голяма устойчивост към изменението на околната среда и на климата и да осигуряват наличието на суровини.

([1]) COM(2011)0571
([2]) COM(2009)0147.
([3]) COM(2011)0025.
([4]) COM(2009)0400.
([5]) COM(2007)0575
([6]) Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно оценката и управлението на риска от наводнения (ОВ L 288, 6.11.2007 г., стр. 27).
([7]) COM(2012)0710

Предвид транснационалния и глобален характер на климата и околната среда, техния мащаб и сложност и международното измерение на веригата на доставки на суровини, дейностите трябва да се извършват на равнището на Съюза и отвъд него. Мултидисциплинарният характер на необходимите научни изследвания изисква обединяване на допълнителни знания и ресурси за ефективно справяне с това предизвикателство по устойчив начин. За намаляване на използването на ресурси и на въздействието върху околната среда, като същевременно се повишава конкурентоспособността, се изисква решителен социален и технологичен преход към икономика, основана на устойчива връзка между природата и благосъстоянието на хората. Координирани научноизследователски и иновационни дейности ще подобрят разбирането и прогнозирането на изменението на климата и околната среда в системна и междусекторна перспектива, ще намалят несигурността, ще разкрият и оценят уязвимостта, рисковете, разходите и благоприятните възможности, а също така ще разширят обхвата и ще подобрят ефективността на обществените и политическите отговори и решения. С действията ще се преследва също така подобряване на предоставянето и разпространението на научните изследвания и иновациите в подкрепа на изготвянето на политиките и предоставяне на възможност на участниците на всички обществени равнища активно да участват в този процес.

За решаване на проблемите по достъпа до суровини се налагат координирани научноизследователски и иновационни усилия в много дисциплини и сектори, което ще спомогне за безопасни, икономически ефективни, екологосъобразни и социално приемливи решения по цялата верига на създаване на добавена стойност (проучване, добив, преработка, проектиране, устойчиво и повторно използване, рециклиране и замяна). Иновациите в тези области ще предоставят възможности за растеж и заетост, както и варианти за иновации, обхващащи науката, технологиите, икономиката, обществото, политиката и управлението. Във връзка с това стартираха европейски партньорства за иновации в областта на водата и суровините.

Отговорните екоиновации могат да осигурят ценни нови възможности за растеж и работни места. С решения, разработени чрез действия на равнището на Съюза, ще се противодейства на основни заплахи за промишлената конкурентоспособност, като ще се преследва бързото им внедряване и разпространение в целия единен пазар и отвъд него. Това ще позволи прехода към екологична икономика, при която се обръща внимание на устойчивото използване на ресурсите. Партньорите за този подход ще включват международни, европейски и национални създатели на политики, международни и национални (на държавите-членки) програми за научни изследвания и иновации, европейски предприятия и промишлени сектори, Европейската агенция за околната среда и национални агенции за околната среда, както и други заинтересовани страни.

В допълнение към двустранното и регионалното сътрудничество, действията на равнището на Съюза ще подкрепят също и съответните международни усилия и инициативи, включително Междуправителствения комитет по изменение на климата (IPCC), междуправителствената платформа по биологичното разнообразие и екосистемните услуги (IPBES) и Групата за наблюдение на Земята (GEO).

5.3. *Общи насоки за дейностите*

а) Борба с изменението на климата и приспособяване към него

Целта е да се разработят и оценят новаторски, икономически ефективни и устойчиви мерки и стратегии за приспособяване и ограничаване, насочени както към CO_2, така и към различни от CO_2 парникови газове и към аерозоли, при които се набляга както върху технологични, така и върху нетехнологични екологични решения, чрез събиране на необходимите данни за информирани, навременни и ефективни действия и свързване в мрежа на лицата с нужната компетентност. Дейностите са насочени към: по-добро разбиране на изменението на климата и на опасностите, свързани с екстремните явления и резките промени, с цел изготвяне на надеждни климатични прогнози; оценяване на въздействията на глобално, регионално и местно равнище и на уязвимостта, както и разработване на иновативни и икономически ефективни мерки за приспособяване и за предотвратяване и управление на рискове; подкрепа за политиките и стратегиите за ограничаване на отрицателното въздействие, в т.ч. проучвания, които са съсредоточени върху въздействието на други секторни политики.

б) Защита на околната среда, устойчиво управление на природните ресурси, водите, биологичното разнообразие и екосистемите

Целта е да се предоставят знания и инструменти за управлението и опазването на природните ресурси, за да се постигне устойчив баланс между ограничените ресурси и настоящите и бъдещите нужди на обществото и икономиката. Дейностите са насочени към: по-добро разбиране на биологичното разнообразие и функционирането на екосистемите, тяхното взаимодействие със социалните системи и ролята им за поддържане на икономиката и на човешкото благосъстояние;разработване на интегрирани подходи за справяне с предизвикателства, свързани с водата, както и към прехода към устойчиво управление и използване на водните ресурси и водните услуги;и предоставяне на знания и инструменти за ефективно вземане на решения и за съпричастност на обществото.

в) Гарантиране на устойчивото снабдяване с неенергийни и неселскостопански суровини

Целта е да се подобри базата от познания за суровините и да се разработят новаторски решения за икономически ефективно, съобразено с ефективното използване на ресурсите и екологосъобразно разработване, добив, преработка, използване, повторно използване, рециклиране и оползотворяване на суровини и за тяхното заместване с икономически привлекателни и екологично устойчиви алтернативи с по-слабо въздействие върху

околната среда, включително затворени процеси и системи. Дейностите са насочени към: подобряване на базата от знания относно наличието на суровини; стимулиране на устойчивото и ефикасно снабдяване със суровини и тяхното използване и повторно използване, в т.ч. минерални ресурси, от сушата и морето; намиране на заместители на особено важни суровини; и подобряване на информираността на обществото относно суровините и на уменията за тяхното използване.

г) Създаване на условия за прехода към екологична икономика и общество чрез екологични иновации

Целта е да се подпомагат всички форми на екоиновации, които създават условия за прехода към екологична икономика. Дейностите са наред с другото за усъвършенстване и разширяване на предприетите дейности по линия на програмата за екоиновации и са насочени към: укрепване на технологии, процеси, услуги и продукти за екоиновации, включително проучване на начини за намаляване на количествата на суровините при производството и потреблението и преодоляване на затрудненията във връзка с това, както и стимулиране на тяхното навлизане и разпространение на пазара, като се обръща специално внимание на МСП; подкрепа за политиките за иновации, устойчивите икономически модели и обществени промени; измерване и оценяване на напредъка към екологична икономика; и създаване на благоприятни условия за ресурсна ефективност чрез цифрови системи.

д) Разработване на информационни системи за всеобхватно и устойчиво глобално наблюдение на околната среда

Целта е да се осигури предоставянето на дългосрочни данни и информация, необходими за отговор на това предизвикателство. Дейностите са насочени към средствата, технологиите и информационните инфраструктури за наблюдението и мониторинга на Земята, както дистанционно, така и чрез измервания *in situ*, чрез които непрекъснато да може да се предоставя своевременна и точна информация и се дава възможност за прогнози и предварителни преценки. Ще се насърчава свободният, отворен и неограничен достъп до оперативно съвместими данни и информация. Дейностите спомагат за определяне на бъдещите оперативни дейности на програмата „Коперник“ и засилват използването на данни на „Коперник“ за научноизследователски дейности.

е) Културно наследство

Целта е да се изследват стратегиите, методологиите и инструментите, които са необходими, за да се даде възможност за динамично и устойчиво културно наследство в Европа в отговор на изменението на климата. Културното наследство в разнообразните му осезаеми форми предоставя действителния контекст за устойчивите общности, реагиращи на многопараметрови промени. Изследването на културното наследство изисква мултидисциплинарен подход, за да се подобри разбирането за историческия материал. Дейностите са насочени към определяне на нива на устойчивост чрез наблюдения, мониторинг и моделиране, както и към осигуряване на по-добро разбиране на начина, по който общностите възприемат и реагират на изменението на климата и на сеизмичните и вулканични бедствия.

6. **Европа в един променящ се свят — приобщаващи, новаторски и мислещи общества**

6.1. *Конкретна цел*

Конкретната цел е да се насърчава по-добро разбиране по отношение на Европа, да се предоставят решения и да се подкрепят приобщаващи, новаторски и мислещи европейски общества в условията на безпрецедентни преобразования и нарастваща взаимозависимост в световен мащаб.

Европа е изправена пред големи социално-икономически предизвикателства, които оказват съществено влияние за общото ѝ бъдеще. Те включват: нарастващи икономически и културни взаимозависимости, застаряване на населението и демографски промени, социално изключване и бедност, интеграция и дезинтеграция, неравенство и миграционни потоци, нарастващо цифрово разделение, насърчаване на културата на новаторство и творчество в обществото и предприятията, както и намаляващо чувство на доверие в демократичните институции и между гражданите в рамките на националните граници и отвъд тях. Тези предизвикателства са огромни и изискват общ европейски подход, основан на споделени научни познания, които могат да бъдат предоставени наред с другото от социалните и хуманитарните науки.

В Съюза продължават да съществуват значителни различия както между отделните държави, така и в самите тях. През 2011 г. стойността на индекса за човешко развитие — сборен показател за измерването на напредъка в здравеопазването, образованието и приходите, е в диапазона 0,771–0,910 за държавите-членки, което отразява значителните различия между отделните държави. Продължава да съществува и значително неравенство между жените и мъжете: например разликата в заплащането на двата пола в Съюза продължава да е средно 17,8 % в полза на мъжете ([1]). През 2011 г. всеки шести гражданин на Съюза (т.е. това засяга около 80 милиона души) е бил застрашен от изпадане в бедност. През последните две десетилетия нарасна бедността сред младите хора и семействата с деца. Процентът на безработицата сред младите хора е над 20 %. 150 милиона европейци (т.е. около 25 % от цялото население) никога не са използвали интернет и вероятно никога няма да придобият достатъчна цифрова грамотност. Политическата апатия и поляризацията при избори също нараснаха, което отразява разклатеното доверие на гражданите в сегашните политически системи.

([1]) COM(2010)0491

Тези факти подсказват, че някои социални групи и общности трайно са изолирани от социалното и икономическото развитие и/или от демократичното волеизявление. Тези неравенства не само задушават обществено развитие, но пречат и на икономиките в Съюза и намаляват научноизследователския и иновационния капацитет както между отделните държави, така и в самите тях.

Основно предизвикателство при преодоляването на тези неравенства ще бъде насърчаването на среда, в която европейската, националната и етническата идентичност могат да съществуват съвместно и да се обогатяват взаимно.

Освен това се очаква броят на европейците на възраст над 65 години да нарасне значително с 42 % — от 87 милиона през 2010 г. на 124 милиона през 2030 г. Това представлява сериозно предизвикателство за икономиката, обществото и устойчивостта на публичните финанси.

Производителността и темповете на икономически растеж на Европа относително намаляваха в продължение на четири десетилетия. Освен това нейният дял в световното създаване на нови знания и водещите ѝ позиции в областта на иновациите бързо се топят в полза на ключови бързо развиващи се икономики като Бразилия и Китай. Европа разполага с добра научноизследователска база, но тя трябва да се използва пълноценно като важно предимство за създаването на иновативни стоки и услуги.

Добре известно е, че Европа се нуждае от много повече инвестиции в науката и иновациите и че също така ще трябва да координира тези инвестиции много по-интелигентно отколкото в миналото. От началото на финансовата криза много икономически и социални неравенства в Европа се задълбочиха дори още повече и връщането на темповете на икономически растеж преди кризата изглежда далеч в бъдещето за по-голямата част от Съюза. Настоящата криза също така показва, че е предизвикателство да се намерят решения за кризи, които отразяват разнородността на държавите-членки и на техните интереси.

Тези предизвикателства трябва да бъдат преодолени в своята съвкупност по новаторски и мултидисциплинарни начини, тъй като те се намират в сложни и често неочаквани взаимодействия помежду си. Иновациите могат да доведат до по-слаба степен на приобщаване, както може да се види например от явленията с цифровото разделение или сегментацията на пазара на труда. Социалните иновации и общественото доверие понякога трудно се съчетават в политиките — например в социално слаби райони на големи европейски градове. Освен това взаимодействието на иновациите и растящите потребности на гражданите също така водят създателите на политики и икономическите и социалните партньори до намирането на нови отговори, които пренебрегват установените граници между секторите, дейностите, стоките или услугите. Явления като разрастването на интернет и на финансовите системи, застаряването на икономиката, както и екологичното общество съвсем ясно показват, че по тези въпроси трябва да се мисли и да се търсят отговори, като едновременно се отчитат измеренията приобщаване и иновации.

Поради това присъщата сложност на тези предизвикателства и развитието на потребностите придават изключителна важност на иновативните научни изследвания и разработването на нови интелигентни технологии, процеси и методи, механизми за социални иновации, съгласувани действия и политики, които да изпреварят важни тенденции за развитие на Европа или да окажат влияние върху тях. Това налага ново разбиране на определящите фактори за новаторството. Освен това налага и разбиране на обуславящите тенденции и въздействия в рамките на тези предизвикателства и преоткриване на успешни форми на солидарност, поведение, координация и творчество, които разграничават Европа по отношение на нейните приобщаващи, иновативни и мислещи общества от други региони по света.

Това също така изисква по-стратегически подход към сътрудничеството с трети държави, който се основава на по-дълбоко разбиране на миналото на Съюза и неговата настояща и бъдеща роля на глобален фактор.

6.2. *Обосновка и добавена стойност за Съюза*

Тези предизвикателства надхвърлят националните граници и поради това са необходими по-сложни сравнителни анализи, за да се изготви основа, на която да се разбират по-добре националните и европейските политики. Тези сравнителни анализи следва да са насочени към мобилността (на хора, стоки, услуги и капитали, но също и на умения, знания и идеи) и формите на институционално сътрудничество, междукултурни взаимодействия и международно сътрудничество. Ако тези предизвикателства не са по-добре разбрани и предвиждани, те също така тласкат европейските държави да се конкурират помежду си вместо да си сътрудничат, като по този начин се набляга върху различията в Европа, а не върху общите черти и правилното равновесие между сътрудничество и конкуренция. Реагирането на такива сериозни въпроси, включително социално-икономически предизвикателства, само на национално равнище крие опасност от неефективно използване на ресурсите, изнасяне на проблемите към други европейски и неевропейски държави и наблягане върху социално, икономическо и политическо напрежение, което може пряко да засегне целите на Договорите относно неговите ценности, по-специално в дял I от него.

За да се разберат, анализират и изградят приобщаващи, иновативни и мислещи общества, Европа се нуждае от отговор, който развива потенциала на споделените идеи за европейското бъдеще за създаване на нови знания, технологии и способности. Понятието за приобщаващи общества признава многообразието по отношение на културата, регионите и социално-икономическата среда като европейско преимущество. Необходимо е европейското многообразие да се превърне в източник на новаторство и развитие. Такова начинание ще помогне на Европа да се справи с предизвикателствата, пред които е изправена, не само във вътрешен план, но и като участник от световна класа на международната сцена. Това на свой ред ще помогне и на държавите-членки да се възползват от придобития другаде опит и ще им позволи по-добре да определят своите собствени конкретни действия съобразно специфичните условия в тях.

Следователно основна задача във връзка с това „Обществено предизвикателство“ ще бъде насърчаването на нови форми на сътрудничество между държавите в рамките на Съюза и в световен мащаб, както и между съответните научноизследователски и иновационни общности. Систематично ще се преследва подпомагането на процесите на социални и технологични иновации, насърчаване на интелигентната и съпричастна публична администрация, както и информиране и насърчаване на разработването на политики въз основа на факти, за да се повиши значението на всички тези дейности за създателите на политики, социалните и икономическите субекти и гражданите. Научните изследвания и иновациите ще бъдат предпоставка за конкурентоспособността на европейските предприятия и услуги, като се обръща по-специално внимание на устойчивостта, насърчаването на образованието, увеличаването на заетостта и намаляването на бедността.

Така финансирането от Съюза във връзка с това предизвикателство ще подкрепи разработването, прилагането и адаптацията на ключови политики на ЕС, в частност целите на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. То ще има допирни точки, по подходящ начин и когато е целесъобразно, с инициативите за съвместно планиране, в т.ч. „Културно наследство“, „По-дълъг и по-добър живот“ и „Европа на градовете“ и ще се търси координация с преките действия на СИЦ.

6.3. *Общи насоки за дейностите*

6.3.1. Приобщаващи общества

Целта е да се разберат по-добре обществените промени в Европа и тяхното въздействие върху социалното сближаване, както и да се анализират и развиват социалното, икономическото и политическото приобщаване и положителната динамика между културите в Европа и с международни партньори чрез авангардна наука и междудисциплинарност, технологичен напредък и организационни иновации. Сред основните предизвикателства за преодоляване по отношение на европейските модели за социално сближаване и благоденствие са миграцията, интеграцията, демографските промени, застаряващото общество и уврежданията, образованието и ученето през целия живот, както и намаляването на бедността и социалното изключване, като се отчитат различните регионални и културни характеристики.

Изследванията в областта на социалните и хуманитарните науки играят водеща роля в този контекст, тъй като те разглеждат промените във времето и пространство и дават възможност за изследване на очакванията за бъдещето. Европа има огромна споделената история както на сътрудничество, така и на конфликт. Нейните динамични културни взаимодействия са източник на вдъхновение и възможности. Необходими са изследвания, за да се разбере идентичността и принадлежността при отделните общности, региони и нации. Изследванията ще подпомагат разработването на политики за насърчаване на заетостта, борба с бедността и предотвратяване на развитието на различни форми на разделение, конфликти и политическо и социално изключване, дискриминация и неравенства, като например неравенства между жените и мъжете и между поколенията, дискриминация поради увреждане или етнически произход, цифрово или иновационно разделение в европейските общества и в други региони на света. Те служат по-специално за прилагането и адаптацията на стратегията „Европа 2020“ и за широката външна дейност на Съюза.

Дейностите са насочени към разбиране, насърчаване или прилагане на:

а) механизмите за стимулиране на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж;

б) надеждните организации, практики, услуги и политики, които са необходими за изграждане на устойчиви, приобщаващи, активни, отворени и творчески общества в Европа, по-специално като се вземат предвид миграцията, интеграцията и демографските промени;

в) ролята на Европа като глобален фактор, по-специално по отношение на правата на човека и световната справедливост;

г) насърчаването на устойчива и приобщаваща среда чрез иновативно пространствено и градско планиране и проектиране.

6.3.2. Иновативни общества

Целта е да се подпомогне развитието на иновативни общества и политики в Европа чрез включването на граждани, организации на гражданското общество, предприятия и потребители в научни изследвания и иновации и да се подкрепят съгласувани политики относно научните изследвания и иновациите в контекста на глобализацията и необходимостта от насърчаване на най-високите етични норми. Особена подкрепа ще се предоставя за развитието на европейското научноизследователско пространство (ЕНП) и за разработването на рамкови условия за иновации.

Културните и обществените познания са основен източник на творчество и иновации, включително стопански и социални иновации и иновации в публичния сектор. В много случаи социалните и водените от потребителите иновации също така предшестват разработването на иновативни технологии, услуги и икономически процеси. Творческите сектори са основно средство за справяне с обществените предизвикателства и за постигане на конкурентоспособност. Тъй като взаимовръзките между социалните и технологичните иновации са сложни и рядко линейни, са необходими допълнителни изследвания, в т.ч. междусекторни и мултидисциплинарни изследвания, за развитието на всички видове иновации и дейности, финансирани за насърчаване на тяхното ефективно развитие в бъдеще.

Дейностите са насочени към:

а) укрепване на доказателствената основа и подкрепа за водещата инициатива „Съюз за иновации“ и ЕНП;

б) проучване на нови форми на новаторство, като се обръща специално внимание на социалните иновации и творчеството, и разбиране на начина, по който иновациите във всичките си форми се развиват, успяват или претърпяват провал;

в) използване на новаторския, творческия и продуктивния потенциал на всички поколения;

г) насърчаване на последователното и ефективно сътрудничество с трети държави.

6.3.3. Мислещи общества — културно наследство и европейска идентичност

Целта е да се допринесе за разбирането на интелектуалната основа на Европа- нейната история и множеството европейски и неевропейски влияния като вдъхновение за живота ни днес. Европа се характеризира с разнообразие от различни народи (в т.ч. малцинства и местно население), традиции, регионални и национални идентичности, както и различни равнища на икономическо и обществено развитие. Миграцията и мобилността, медиите, промишлеността и транспортът допринасят за многообразието на гледните точки и начина на живот. Това многообразие и възможностите, които то предоставя, следва да бъдат признати и разгледани.

Европейските колекции в библиотеки, в т.ч. цифрови библиотеки, архиви, музеи, галерии и други обществени институции притежават богатство от изобилна неизползвана документация и обекти за изследване. Тези архивни ресурси, заедно с нематериалното наследство, представляват историята на отделните държави-членки, но и колективното наследство на Съюза, което се е появявало с течение на времето. Тези материали следва да бъдат достъпни — също и чрез нови технологии — за изследователите и гражданите, за да се предостави възможност за поглед към бъдещето чрез архива на миналото. Достъпността и опазването на културното наследство в тези форми са необходими за съхраняване на живите взаимодействия в рамките на европейските култури и между тях в наши дни и допринасят за постигането на устойчив икономически растеж.

Дейностите са насочени към:

а) изучаване на европейското наследство, памет, идентичност, интеграция и културно взаимодействие и преобразуване, включително тяхното представяне в културни и научни колекции, архиви и музеи, за постигане на по-добра осведоменост и разбиране на настоящето чрез по-богати тълкувания на миналото;

б) изследване на историята, литературата, изкуството, философията и религиите на европейските страни и региони и на начина, по който те са формирали съвременното европейско многообразие;

в) изследване на ролята на Европа в света, взаимното въздействие и връзки между регионите в света и външен поглед върху европейските култури.

7. **Сигурни общества — защита на свободата и сигурността на Европа и нейните граждани**

7.1. *Конкретна цел*

Конкретната цел е да се насърчават сигурни европейски общества в условията на безпрецедентни преобразования и нарастваща взаимозависимост и заплахи в световен мащаб, като същевременно се укрепва европейската култура на свобода и правосъдие.

Европа никога досега не е била толкова мирно консолидирана и равнището на сигурност, на което се радват европейските граждани, е по-високо спрямо други части на света. Въпреки това уязвимостта на Европа продължава да е налице в контекста на все по-засилващата се глобализация, в която обществата са изправени пред заплахи и предизвикателства за сигурността, чиито мащаб и степен на сложност нарастват.

Заплахата от мащабни военни агресии е намаляла, а съображенията за сигурност са насочени към новите многообразни, взаимосвързани и транснационални заплахи. Необходимо е да се отчитат аспекти като правата на човека, влошаването на околната среда, политическата стабилност и демокрацията, социалните въпроси, културната и религиозната идентичност или миграцията. В този смисъл вътрешните и външните аспекти на сигурността са неразривно свързани. За да се защити свободата и сигурността, Съюзът има необходимост от ефективни отговори чрез използването на всеобхватен и иновативен пакет от инструменти за сигурност. Научните изследвания и иновациите могат да изиграят ясна поддържаща роля, въпреки че сами по себе си те не могат да гарантират сигурността. Научноизследователските и иновационни дейности следва да бъдат насочени към разбиране, разкриване, предотвратяване, възпиране, подготовка и защита срещу заплахите за сигурността. Освен това сигурността е свързана с основни предизвикателства, които не могат да бъдат разрешени с независими и специфични за сектора методи, а по-скоро се нуждаят от по-амбициозни, координирани и цялостни подходи.

Много форми на несигурност, например поради престъпност, насилие, тероризъм, природни или причинени от човека бедствия, атаки в кибернетичното пространство и нарушения на неприкосновеността на личния живот, както и други форми на социални и икономически нарушения засягат все повече граждани.

Смята се, че вероятно до 75 млн. души стават преки жертви на престъпления всяка година в Европа ([1]). Преките разходи вследствие на престъпност, тероризъм, незаконни действия, насилие и бедствия в Европа се оценяват на най-малко 650 млрд. евро (т.е. около 5 % от БВП на Съюза) за 2010 г. В някои части на Европа и по света се проявиха фаталните последици от тероризма, довели до хиляди човешки жертви и съществени икономически загуби. Тероризмът освен това има значително културно и глобално въздействие.

Граждани, дружества и институции участват във все по-голяма степен в цифрови взаимодействия и трансакции в социалната, финансовата и търговската сфера на живота, но развитието на интернет доведе и до киберпрестъпления с щети за милиарди евро всяка година, кибератаки върху ключови инфраструктури и нарушения на неприкосновеността на личния живот, засягащи отделни лица или образувания по целия континент. Промените в естеството и усещането за несигурност в ежедневието вероятно се отразяват върху доверието на гражданите не само в институциите, но и върху взаимното им доверие.

За да се предвидят, предотвратят и преодоляват тези заплахи, е необходимо да се разберат причините, да се разработят и приложат иновационни технологии, решения, прогнозни инструменти и знания, да се стимулира сътрудничеството между доставчици и потребители, да се намерят решения за гражданската сигурност, да се повиши конкурентоспособността на сектора и услугите на европейската сигурност, в т.ч. ИКТ, и да се предотвратят и преодолеят злоупотребите с неприкосновеността на личния живот, както и нарушенията на правата на човека в интернет и в други области, като същевременно се гарантират личните права и свободи на европейските граждани.

За да се насърчи по-добро трансгранично сътрудничество между различните видове служби за спешна помощ, следва да се обърне внимание на оперативната съвместимост и стандартизацията.

Накрая, тъй като политиките за сигурност следва да взаимодействат с различни социални политики, повишаването на общественото измерение на научните изследвания по сигурността ще бъде важен аспект на това обществено предизвикателство.

Зачитането на основни ценности като свободата, демокрацията, равенството и принципите на правовата държава трябва да бъде в основата на всяка дейност, предприемана във връзка с това предизвикателство, за да се гарантира сигурността на европейските граждани.

7.2. *Обосновка и добавена стойност за Съюза*

Съюзът и неговите граждани, промишленост и международни партньори са изправени пред редица заплахи за сигурността като престъпност, тероризъм, незаконен трафик и мащабни извънредни ситуации, дължащи се на природни или предизвикани от човека бедствия. Тези заплахи могат да преминат през съществуващите граници, да бъдат насочени към физически цели или към киберпространството, като атаките могат да са от различни източници. Атаките срещу информационни или комуникационни системи на обществени органи и частни субекти например не само подкопават доверието на гражданите в информационните и комуникационните системи и водят до преки финансови загуби и загуба на бизнес възможности, но могат и сериозно да засегнат важна инфраструктура и услуги като енергетиката, въздухоплаването и друг вид транспорт, снабдяването с вода и продоволствената сигурност, здравеопазването, финансите или телекомуникациите.

Тези заплахи евентуално биха могли да застрашат вътрешните устои на нашето общество. Технологията и творческото проектиране могат да допринесат съществено за всеки отговор, който бъде даден. При все това новите решения следва да се разработват, като същевременно се взема предвид целесъобразността на средствата и на тяхната адекватност по отношение на общественото търсене, по-специално по отношение на гаранции за спазване на основните права и свободи на гражданите.

Накрая, сигурността представлява и значително икономическо предизвикателство, като се има предвид делът на Европа в бързо разрастващия се световен пазар в сектора на сигурността. Като се има предвид потенциалното въздействие на някои заплахи по отношение на услугите, мрежите или предприятията, внедряването на подходящи решения в областта на сигурността придоби решаващо значение за конкурентоспособността на икономиката и европейското производство. Сътрудничеството между държавите-членки, както и сътрудничеството с трети държави и международни организации, е част от това предизвикателство.

Така финансирането, отпускано от Съюза за научни изследвания и иновации във връзка с това „Обществено предизвикателство“, ще подкрепи разработването, прилагането и адаптацията на ключови политики на Съюза, в частност целите на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, общата външна политика и политика на сигурност, стратегията на Съюза за вътрешна сигурност и водещата инициатива „Програмата в областта на цифровите технологии за Европа“. Ще се преследва координиране с преките действия на СИЦ.

([1]) COM(2011)0274

7.3. *Общи насоки за дейностите*

Целта е да се подкрепят политиките на Съюза за вътрешна и външна сигурност, както и да се гарантира кибернетичната сигурност, надеждност и неприкосновеност на личния живот в цифровия единен пазар, като същевременно се повишава конкурентоспособността на секторите и услугите за сигурност на Съюза, в т.ч. ИКТ. Дейностите ще включват акцент върху проучването и разработването на следващото поколение новаторски решения — чрез работа по нови концепции и проекти — и оперативно съвместими стандарти. Това ще бъде осъществено чрез разработване на иновативни технологии и решения, с които да се отстраняват пропуски по отношение на сигурността и които да водят до намаляване на риска от заплахи за сигурността.

Тези ориентирани към конкретна мисия действия ще обединяват изискванията на различните крайни потребители (граждани, предприятия, организации на гражданското общество и администрации, включително национални и международни органи, гражданска защита, правоприлагане, гранична охрана и др.), за да се вземе предвид развитието на заплахите за сигурността, защитата на неприкосновеността на личния живот и необходимите обществени аспекти.

Дейностите са насочени към:

а) борба с престъпността, незаконния трафик и тероризма, в т.ч. разбиране на терористични идеи и убеждения и справяне с тях;

б) защита и подобряване на устойчивостта на ключови инфраструктури, вериги за доставка и транспортни средства;

в) укрепване на сигурността чрез управление на границите;

г) подобряване на кибернетична сигурност;

д) повишаване на устойчивостта на Европа спрямо кризи и бедствия;

е) гарантиране на неприкосновеността на личния живот и свободата, в т.ч. в интернет, и повишаване на обществеността, правното и етичното разбиране за всички области на сигурността, риска и управлението;

ж) подобряване на стандартизацията и оперативната съвместимост на системите, включително с оглед на извънредни ситуации;

з) подкрепа за политиките на Съюза за външна сигурност, в т.ч. предотвратяване на конфликти и изграждане на мира.

ЧАСТ IV

РАЗПРОСТРАНЯВАНЕ НА ВИСОКИТЕ НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ И РАЗШИРЯВАНЕ НА УЧАСТИЕТО

1. **Конкретна цел**

Конкретната цел е да се използва изцяло потенциалът от таланти, с които разполага Европа, и да се гарантира, че ползите от основана на иновации икономика са възможно най-големи и същевременно са разпределени справедливо в рамките на Съюза в съответствие с принципа на високите постижения.

Независимо от отбелязаната напоследък тенденция към сближаване на постиженията на отделните държави и региони в областта на иновациите, все още се наблюдават съществени различия между държавите-членки. Освен това с поставянето на ограничения в националните бюджети, настоящата финансова криза заплашва да задълбочи пропастта. Използването на потенциала от таланти, с които разполага Европа, и максималното оползотворяване и разпространение на ползите от иновациите в целия Съюз е от решаващо значение за конкурентоспособността на Европа и способността ѝ да се справя с обществените предизвикателства в бъдеще.

2. **Обосновка и добавена стойност за Съюза**

С цел отбелязване на напредък към устойчиво, приобщаващо и интелигентно общество е необходимо Европа да използва възможно най-добре информацията, която съществува в Съюза, и да развие неоползотворения потенциал за научни изследвания и иновации.

Чрез поощряване и свързване на центровете за високи научни постижения предложените дейности ще допринесат за укрепване на ЕИП.

3. **Общи насоки за дейностите**

Ще се улесни разпространението на високите постижения и ще се разшири участието чрез следните конкретни дейности:

— Сформиране на екипи от научноизследователските институции на върхово равнище и региони със слабо представяне в областта на научните изследвания, развойната дейност и иновациите с цел създаване на нови (или значително усъвършенстване на съществуващи) центрове за високи постижения в държави-членки и региони със слабо представяне в областта на научните изследвания, развойната дейност и иновациите.

— Туининг на научноизследователски институции с цел значително укрепване на дадена сфера на изследвания в изграждаща се институция посредством връзки с най-малко две водещи в международен план институции от определена област.

— Създаване на длъжност „председатели на ЕНП“, за да бъдат привлечени изтъкнати учени към институции с видим потенциал за високи постижения в научната област, с цел да се помогне на тези институции да разгърнат напълно този потенциал и така да се създадат равни условия за научноизследователската дейност и иновациите в ЕИП. Следва да се проучат възможните единодействия с дейности на Европейския научноизследователски съвет.

— Механизъм за подкрепа в областта на политиките с цел подобряване на изготвянето, осъществяването и оценката на националните/регионалните политики за научни изследвания и иновации.

— Подкрепа за достъпа до международни мрежи за отличили се изследователи и новатори, за които няма достатъчно възможности за участие в европейските и международните мрежи, включително Европейското сътрудничество в областта на науката и технологиите (COST).

— Укрепване на административния и оперативен капацитет на транснационалните мрежи от национални точки за контакт, включително чрез обучение, за да могат да предоставят по-добра подкрепа на потенциалните участници.

ЧАСТ V

НАУКА СЪС И ЗА ОБЩЕСТВОТО

1. **Конкретна цел**

Целта е да се изгради ефективно сътрудничество между науката и обществото, да се набират нови таланти в науката и да се съчетаят високите научни постижения със социално съзнание и отговорност.

2. **Обосновка и добавена стойност за Съюза**

Силата на европейската научна и технологична система зависи от нейния капацитет за привличане на таланти и идеи отвсякъде, където е възможно. Това може да се постигне само ако се развива ползотворен и богат диалог и активно сътрудничество между науката и обществото, за да се гарантира по-голяма отговорност на науката и да се даде възможност за разработване на по-подходящи за гражданите политики. Бързият напредък в съвременните научни изследвания и иновации доведе до повдигане на важни етични, правни и социални въпроси, които засягат отношенията между науката и обществото. Подобряването на сътрудничеството между науката и обществото с цел разширяване на социалната и политическата подкрепа за науката и технологиите във всички държави-членки е въпрос с все по-голямо значение, който настоящата икономическа криза значително изостри. Публичните инвестиции в науката изискват широка социална и политическа подкрепяща среда, която споделя ценностите на науката, запозната е с научните процеси и участва в тях, а също така е в състояние да признае приноса им към познанието, обществото и икономическия напредък.

3. **Общи насоки за дейностите**

Дейностите са насочени към:

а) това да направят привлекателни научните и технологичните кариери за младите ученици и студенти и насърчаване на устойчиво взаимодействие между училищата, научноизследователските институции, промишлеността и организациите на гражданското общество;

б) насърчаване на равенството между половете, по-специално чрез подкрепа на структурни промени в организацията на научноизследователските институции и в съдържанието и проектирането на научноизследователската дейност;

в) приобщаване на обществото към въпросите, политиките и дейностите, свързани с науката и иновациите, за да се вземат предвид интересите и ценностите на гражданите и да се увеличат качеството, значението, приемливостта и устойчивостта на резултатите от научните изследвания и иновациите в различни области на дейност — от социалните иновации до области като биотехнологиите и нанотехнологиите;

г) насърчаване на участието на гражданите в науката чрез формално и неформално научно образование, както и насърчаване на разпространяването на научни дейности, по-конкретно в научни центрове и чрез други подходящи канали;

д) повишаване на достъпността и използването на резултатите от публично финансираните научни изследвания.

е) подобряване на управлението с цел постигане на напредък на отговорните изследвания и иновации от страна на всички заинтересовани страни (изследователи, публични органи, промишленост и организации на гражданското общество), които да отчитат обществените потребности и искания, и насърчаване на етична рамка за научните изследвания и иновациите;

ж) вземане на надлежни и съразмерни предпазни мерки при научноизследователските и иновационните дейности, като се предвиждат и оценяват потенциалните последици за околната среда, здравето и безопасността;

з) подобряване на знанията относно научните съобщения с оглед подобряване на качеството и ефективността на взаимодействията между учените, средствата за масова информация и обществеността.

ЧАСТ VI

НЕЯДРЕНИ ПРЕКИ ДЕЙСТВИЯ НА СЪВМЕСТНИЯ ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ЦЕНТЪР

1. **Конкретна цел**

Конкретната цел е да се оказва определяна от потребителите научна и техническа подкрепа за политиките на Съюза, като същевременно гъвкаво се откликва на изискванията за нови политики.

2. **Обосновка и добавена стойност за Съюза**

Съюзът си постави амбициозни политически цели до 2020 г. в отговор на набор от сложни и взаимосвързани предизвикателства, като например устойчиво управление на ресурсите и конкурентоспособност. За успешното справяне с тези предизвикателства са необходими солидни научни доказателства от различни научни дисциплини, което да позволи правилна оценка на вариантите за политика. СИЦ, играейки ролята си на научна служба за нуждите на разработването на политиките на Съюза, ще оказва необходимата научна и техническа подкрепа по време на всички етапи от цикъла на разработване на политики — от концепцията до прилагането и оценката. За да допринесе за тази конкретна цел той категорично ще насочи своите научни изследвания по политическите приоритети на Съюза, като същевременно се повишава междусекторната компетентност и сътрудничество с държавите-членки.

Независимостта на СИЦ от конкретни частни или национални интереси в съчетание с неговата научно-техническа компетентност му дават възможност да улесни необходимото постигане на консенсус между заинтересованите страни и създателите на политики. Държавите-членки и гражданите на Съюза се възползват от научните изследвания на СИЦ, което е най-забележимо в области като здравеопазването и защитата на потребителите, околната среда, безопасността и сигурността, както и управлението на кризи и бедствия.

По-специално, държавите-членки и регионите ще се възползват и от подкрепата за своите стратегии за интелигентна специализация.

СИЦ е неразделна част от европейското научноизследователско пространство и ще продължи активно да подкрепя неговото функциониране чрез тясно сътрудничество с партньорите и заинтересованите страни, като увеличи възможно най-много достъпа до своите съоръжения, и чрез обучението на изследователи, както и чрез тясно сътрудничество с държавите-членки и с международни институции, които преследват подобни цели. Това също така ще спомага за интеграцията на новите държави-членки и асоциираните държави; за тях СИЦ ще продължи да предоставя специализирани курсове за обучение относно научно-техническата база на основната част от правото на Съюза. СИЦ ще установи връзки за координация с имащи отношение други конкретни цели на „Хоризонт 2020“. В допълнение към своите преки действия и с цел по-нататъшна интеграция и включване в мрежата на европейското научноизследователско пространство, СИЦ може да участва и в непреки действия и инструменти за координация по „Хоризонт 2020“ в области, в които той притежава съответния експертен опит за създаване на добавена стойност за Съюза.

3. **Общи насоки за дейностите**

Дейностите на СИЦ в рамките на „Хоризонт 2020“ ще са насочени по политическите приоритети на Съюза и към съответните предизвикателства пред обществото. Тези дейности са съгласувани с целите на стратегията „Европа 2020“, както и с функциите „Сигурност и гражданство“ и „Глобална Европа“ на Многогодишната финансова рамка за 2014-2010 г.

Ключовите области на компетентност на СИЦ ще бъдат енергетиката, транспортът, околната среда и изменението на климата, селското стопанство и продоволствената сигурност, здравеопазването и защитата на потребителите, информационните и комуникационните технологии и справочните материали, както и безопасността и сигурността (включително в областта на ядрената безопасност и сигурност по програмата Евратом). Дейностите на СИЦ в тези области ще бъдат осъществявани, като се отчитат съответните инициативи на равнището на регионите, държавите-членки или Съюза, в рамките на перспективата за оформяне на ЕНП.

Капацитетът по тези области на компетентност ще бъде значително увеличен за обхващане на пълния цикъл на политиката и за оценяване на възможните варианти. Тук се включват:

а) предвиждане и прогнозиране — проактивна стратегическа информация за тенденции и събития в областта на науката, технологиите и обществото и за възможните последици от тях за публичната политика;

б) икономика — за интегрирана услуга, обхващаща както научно-техническите, така и макроикономическите аспекти;

в) моделиране — съсредоточаване върху устойчивостта и икономиката, както и намаляване на зависимостта на Комисията от външни изпълнители за особено важен анализ на различни сценарии;

г) анализ на политиката — с оглед на междусекторно проучване на варианти на политиката;

д) оценка на въздействието — да се предоставят научни доказателства в подкрепа на варианти на политиката.

СИЦ продължава да се стреми към високи постижения в научните изследвания и интензивно взаимодействие с научноизследователски институции като основа за достоверна и надеждна научно-техническа подкрепа за политиката. За постигането на тази цел той ще засили сътрудничеството си с европейски и международни партньори, inter alia, чрез участие в непреки действия. Той също така ще извършва проучвания и ще повишава компетентността си в подбрани нововъзникващи области, които са от значение за политиката.

СИЦ се съсредоточава върху:

3.1. *Високи постижения в научната област*

Извършване на изследвания с оглед да се повишава качеството на базата от научни доказателства за нуждите на създаването на политики, както и изучаване на възникващите нови области на науката и технологиите, включително посредством програма за проучвания.

3.2. *Водещи позиции в промишлеността*

Принос към европейската конкурентоспособност чрез подкрепа с изследвания в преднормативната фаза за процеса на стандартизация и за стандарти, разработване на справочни материали и измервания, както и хармонизиране на методиките в пет ключови области (енергетика, транспорт, водещата инициатива „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“, сигурност и безопасност, защита на потребителите). Оценяване на безопасността на новите технологии в области като енергетиката, транспорта, здравеопазването и защитата на потребителите. Принос за улесняване на използването, стандартизацията и валидирането на космически технологии и данни, по-специално с оглед да се преодолеят предизвикателства пред обществото.

3.3. *Обществени предизвикателства*

а) Здравеопазване, демографски промени и благосъстояние

Принос към здравеопазването и защитата на потребителите посредством научно-техническа подкрепа в области като храни, фуражи, потребителски продукти; околна среда и здравеопазване; здравна диагностика и практики за скрининг; хранене и хранителни режими.

б) Продоволствена сигурност, устойчиво земеделие и горско стопанство, изследвания в областта на морската среда, корабоплаването и вътрешните води и биоикономика

Подкрепа за разработването, прилагането и наблюдението на европейските политики в областта на селското стопанство и рибарството, включително за продоволствена безопасност и сигурност, и за развитието на биоикономиката например чрез прогнозиране на реколтата, технически и социално-икономически анализи и моделиране, както и насърчаване на здрави и продуктивни морета.

в) Сигурна, чиста и ефективна енергия

Подкрепа за целите 20-20-20 относно климата и енергията с изследвания относно технологични и икономически аспекти на енергийните доставки, ефективността, нисковъглеродните технологии, преносните мрежи за енергия/електроенергия.

г) Интелигентен, екологосъобразен и интегриран транспорт

Подкрепа за политиката на Съюза за устойчива, безопасна и сигурна мобилност на хората и стоките с лабораторни изследвания, моделиране и подходи за наблюдение, включително за нисковъглеродни технологии за превоз, като например електрифициране, незамърсяващи и ефективни превозни средства и алтернативни горива, както и интелигентни системи за мобилност.

д) Действия във връзка с климата, околната среда, ресурсна ефективност и суровини

Проучване на междусекторните предизвикателства по устойчивото управление на природните ресурси посредством мониторинг на основните променливи характеристики на околната среда и разработване на интегрирана рамка за моделиране с оглед на оценка на устойчивостта.

Подкрепа за ресурсна ефективност, намаляване на емисиите и устойчиви доставки на суровини чрез интегрирани социални, екологични и икономически оценки на екологично чисти производствени процеси, технологии, продукти и услуги.

Подкрепа за целите на политиката на Съюза за развитие с научни изследвания, за да се спомогне за гарантиране на достатъчни доставки на основни ресурси, като се наблегне върху мониторинга на параметри на околната среда и на ресурси, анализите във връзка с безопасността на храните и продоволствената сигурност, както и върху трансфера на знания.

е) Европа в един променящ се свят — приобщаващи, новаторски и мислещи общества

Принос към изпълнението на водещата инициатива „Съюз за иновации“ и наблюдение на изпълнението с макроикономически анализ на движещите сили и пречките за научни изследвания и иновации, както и разработване на методологии, индекси и показатели.

Подкрепа за ЕНП чрез наблюдение на функционирането му и анализ на движещите сили и пречките за някои от ключовите му елементи; както и чрез изграждането на научноизследователски мрежи, обучение, предоставяне на достъп на потребители в държавите-членки, държавите кандидатки и асоциираните държави до съоръжения и бази данни на СИЦ.

Принос по ключовите цели на водещата инициатива „Програмата в областта на цифровите технологии за Европа“ с качествени и количествени анализи на икономически и социални аспекти (цифрова икономика, цифрово общество, цифров начин на живот).

ж) Сигурни общества — защита на свободата и сигурността на Европа и нейните граждани

Подкрепа за вътрешната безопасност и сигурност чрез разкриване и оценка на уязвимостта на критичните инфраструктури в качеството им на жизненоважни елементи на обществени функции, както и чрез оценка на работните показатели и по социални и етични критерии на технологиите, свързани с цифровата самоличност; справяне с глобалните предизвикателства за сигурността, включително с нововъзникващи или хибридни заплахи, чрез разработване на усъвършенствани инструменти за извличане на информация и анализ, както и за управление на кризи.

Увеличаване на капацитета на Съюза за управлението на природни и причинени от човека бедствия чрез засилване на мониторинга на инфраструктурите и разработване на съоръжения за изпитване и на глобални информационни системи за ранно предупреждение и за управление на множество рискове, като се използват спътникови платформи за наблюдение на Земята.

ЧАСТ VII

ЕВРОПЕЙСКИ ИНСТИТУТ ЗА ИНОВАЦИИ И ТЕХНОЛОГИИ (ЕИТ)

1. **Конкретна цел**

Конкретната цел е да се изгради триъгълникът на знанието, интегриращ научните изследвания, иновациите и висшето образование, като по този начин се укрепи иновационният капацитет на Съюза и се отговори на предизвикателствата пред обществото.

Европа е изправена пред редица структурни слабости по отношение на иновационния капацитет и способността да предоставя нови услуги, продукти и процеси, с което се възпрепятстват устойчивият икономически растеж и създаването на работни места. Основните проблеми включват: относително слабите резултати на Европа в привличането и задържането на таланти; недостатъчното икономическо и социално оползотворяване на съществуващите предимства в областта на научните изследвания;липсата на достигащи до пазара резултати от научните изследвания;ниското равнище на предприемаческа активност и нагласа; ниската степен на ливъридж на частните инвестиции в НИРД, недостатъчния за конкурентоспособност в световен мащаб размер на ресурсите, включително човешките ресурси, в центровете за високи постижения; както и прекалено голям брой пречки за сътрудничество на европейско равнище в рамките на триъгълника на знанието — научни изследвания, иновации и висше образование.

2. **Обосновка и добавена стойност за Съюза**

Тези структурни слабости трябва да бъдат преодолени, за да бъде Европа конкурентоспособна в международен мащаб. Елементите, посочени по-горе, са общи за всички държави-членки и засягат капацитета за иновации на Съюза като цяло.

ЕИТ ще се заеме с тези проблеми, като спомага за структурни промени в европейската иновационна среда. Той ще осъществява това, като подпомага интегрирането на научните изследвания, иновациите и висшето образование по най-високи стандарти, по-специално чрез своите общности на знание и иновации (ОЗИ), с което се създават нови, благоприятни условия за иновации, и като насърчава и подкрепя предприемачи от ново поколение и стимулира създаването на иновативни нови и съпътстващи (spin-off) предприятия. По този начин ЕИТ ще допринесе напълно на целите на стратегията „Европа 2020“ и по-специално за тези на водещите инициативи „Съюз за иновации“ и „Младеж в движение“.

Освен това ЕИТ и неговите ОЗИ следва да се стремят към единодействие и взаимодействие между стълбовете в „Хоризонт 2020“ и с други имащи отношение инициативи. По-специално ЕИТ чрез ОЗИ ще допринесе за постигането на конкретните цели на приоритета „Обществени предизвикателства“ и на конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“.

Обединяване на образованието и предприемачеството с научните изследвания и иновациите

Характерната особеност на ЕИТ е, че обединява висшето образование и предприемачеството с научните изследвания и иновациите като звена в единна верига за иновации в рамките на Съюза и отвъд него, което следва да доведе наред с другото до увеличаване на иновативните услуги, продукти и процеси, реализирани на пазара.

Бизнес логика и подход, насочен към постигането на резултати

ЕИТ функционира чрез своите ОЗИ в съответствие с бизнес логиката и възприема подход, ориентиран към постигането на резултати. Необходима предпоставка е силното ръководство: всяка ОЗИ се управлява от изпълнителен директор. Партньорите в рамките на ОЗИ са представени само с по едно правно образувание с оглед на по-рационален процес на вземане на решения. ОЗИ трябва да представят ясно определени годишни бизнес планове, определящи многогодишна стратегия и включващи амбициозен набор от дейности от образованието до създаването на предприятия, с ясно определени цели и резултати, като се преследва въздействие както върху пазара, така и върху обществото. Сега действащите правила относно участието, оценяването и наблюдението на ОЗИ позволяват ускорено, делово вземане на решения. Бизнесът и предприемачите следва да имат силна роля по отношение на водещи дейности в ОЗИ и ОЗИ следва да бъдат в състояние да привличат инвестиции и дългосрочен ангажимент от стопанския сектор.

Преодоляване на разпокъсаността с помощта на дългосрочни интегрирани партньорства

Създадените по линия на ЕИТ ОЗИ представляват силно интегрирани предприятия, обединяващи партньори от промишлеността, в т.ч. МСП, висшето образование, както и научноизследователски и технологични институти, известни със своите високи постижения, по открит, отговорен и прозрачен начин. ОЗИ дават възможност партньори от целия Съюз и извън него да се обединяват в нови, трансгранични конфигурации, да се оптимизира използването на наличните ресурси и да се разкрие достъп до нови възможности за бизнес чрез нови вериги за създаване на добавена стойност, за да се преодоляват предизвикателствата на увеличения риск и по-големия мащаб. ОЗИ са отворени за включване на нови участници, които носят добавена стойност на партньорството, в т.ч. МСП.

Грижи за основния иновационен актив на Европа: нейните високо талантливи граждани

Талантът е ключов елемент на иновациите. ЕИТ подхранва таланти и взаимодействията между тях, като поставя в центъра на своя иновационен модел студенти, изследователи и предприемачи. ЕИТ ще захранва талантливи хора с предприемаческа и творческа култура, както и с мултидисциплинарно образование за получаване на магистърска и докторска степен с марката ЕИТ, която трябва да придобие реномето на международно признат знак за високи постижения. По този начин ЕИТ значително спомага за мобилността и обучението в рамките на триъгълника на знанието.

3. **Общи насоки за дейностите**

ЕИТ действа главно чрез ОЗИ, по-специално в области, които предлагат истински иновационен потенциал. Макар ОЗИ да разполагат като цяло със значителна степен на независимост при определяне на собствените си стратегии и дейности, редица новаторски характеристики са общи за всички ОЗИ, където се търси постигането на координация и единодействие. Освен това ЕИТ ще увеличава своето въздействие, като разпространява добри практики относно начина на интегриране на триъгълника на знанието и развитието на предприемачеството, приобщавайки съответните нови партньори, когато те могат да осигурят добавена стойност, и като активно насърчава нова култура на споделяне на знания.

а) Трансфер и прилагане на академични, научноизследователски и иновационни дейности за създаване на нови предприятия

ЕИТ се стреми да създава среда за развиване на иновационния потенциал на хората и да се възползва от техните идеи независимо от мястото им в иновационната верига. Така ЕИТ ще спомогне и за преодоляване на „европейския парадокс“ високите резултати от научни изследвания да се оползотворяват в далеч по-ниска степен от възможната. По този начин ЕИТ спомага за пазарната реализация на идеите. Главно чрез своите ОЗИ и чрез ударението, поставяно върху насърчаване на предприемаческото мислене, той ще създаде нови възможности за бизнес под формата както на нови, така и на съпътстващи предприятия, включително и в рамките на съществуващи отрасли. Акцентът ще се постави върху всички видове иновации, включително технологични, социални и нетехнологични иновации.

б) Авангардни научни изследвания с иновационна насоченост в области от ключов икономически и обществен интерес

Стратегията и дейностите на ЕИТ се определят от акцента върху области, които предлагат истински иновационен потенциал и са от първостепенно значение за обществените предизвикателства, разглеждани в „Хоризонт 2020“. Чрез всестранното разглеждане на основните обществени предизвикателства ЕИТ ще насърчава прилагането на между- и мултидисциплинарни подходи и ще спомага за съсредоточаване на научноизследователските усилия на партньорите в ОЗИ.

в) Развитие на талантливи и квалифицирани кадри с предприемачески дух чрез образование и обучение

ЕИТ интегрира изцяло образованието и обучението на всички етапи на професионално израстване и подкрепя и улеснява разработването на нови и иновативни учебни програми за отразяване на нуждите от нови профили, породени от сложните обществени и икономически предизвикателства. За тази цел ЕИТ ще играе ключова роля при насърчаване на нови съвместни или многоинституционални образователни степени и дипломи в държавите-членки, като се спазва принципът на субсидиарност.

ЕИТ ще играе съществена роля и в усъвършенстването на концепцията за „предприемачеството“ чрез своите образователни програми, с които насърчава предприемаческия дух в условията на интензивно придобиване на нови знания, като се основава на иновативни изследвания и допринася за решения с голямо обществено значение.

г) Разпространение на най-добри практики и системен обмен на знания

ЕИТ се стреми да е инициатор на нови подходи в областта на иновациите и да развива обща култура за иновации и трансфер на знания, включително в МСП. Това може да стане, inter alia, чрез споделяне на разнообразния опит на ОЗИ посредством различни механизми за разпространение, например платформи за заинтересованите страни и предоставяне на стипендии.

д) Международно измерение

ЕИТ действа, като се съобразява с глобалните условия, в които работи, и спомага за установяването на връзки с ключови международни партньори в съответствие с член 27, параграф 2. Той ще се стреми да направи Европа по-привлекателна за таланти от чужбина, като увеличава мащаба на центровете за високи постижения посредством ОЗИ и насърчава предоставянето на нови възможности за образование.

е) Повишаване на общоевропейското въздействие чрез иновативен модел за финансиране

ЕИТ значително ще допринесе за целите, поставени в „Хоризонт 2020“, по-специално като се заеме с предизвикателствата пред обществото по начин, който допълва други инициативи в тези области. В рамките на „Хоризонт 2020“ той ще изпробва нови и опростени подходи за финансиране и управление и по този начин ще играе ролята на пионер в европейската среда за иновации. Част от годишните средства ще се предоставят на ОЗИ на конкурентен принцип. Подходът на ЕИТ към финансирането ще се основава твърдо на силен лостов ефект за мобилизиране както на публични, така и на частни средства на национално равнище и на равнището на Съюза и за него ще бъде съобщавано по прозрачен начин на държавите-членки и на съответните заинтересовани страни. Освен това той ще използва напълно нови средства за целенасочено подпомагане на отделни дейности чрез фондацията на ЕИТ.

ж) Свързване на регионалното развитие с шансовете за Европа

ЕИТ ще бъде обвързан и с регионалната политика чрез ОЗИ и техните така наречени колокационни центрове — възлови точки за високи постижения, обединяващи партньори от сферата на висшето образование, научните изследвания и бизнеса в даден географски район. Това по-специално осигурява по-добра връзка между висшите учебни заведения, пазара на труда и регионалните иновации и растеж в контекста на регионални и национални стратегии за интелигентно специализиране. Така ще се допринесе за постигане на целите на политиката на Съюза за сближаване.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Разбивка на бюджета

Ориентировъчната разбивка за „Хоризонт 2020“ е, както следва:

	млн. евро по текущи цени
I „Високи постижения в научната област“, в това число:	24 441,1
1. Европейски научноизследователски съвет (ЕНС)	13 094,8
2. Бъдещи и нововъзникващи технологии (БНТ)	2 696,3
3. Действия по програмата „Мария Склодовска-Кюри“	6 162
4. Научноизследователски инфраструктури	2 488
II „Водещи позиции в промишлеността“, в това число:	17 015,5
1. Водещи позиции при базовите и промишлените технологии (*), (****)	13 557
2. Достъп до рисково финансиране (**)	2 842,3
3. Иновации в МСП (***)	616,2
III „Обществени предизвикателства“, в това число (****):	29 679
1. Здравеопазване, демографски промени и благосъстояние	7 471,8
2. Продоволствена сигурност, устойчиво земеделие и горско стопанство, изследвания в областта на морската среда, корабоплаването и вътрешните води и биоикономика	3 851,4
3. Сигурна, чиста и ефективна енергия	5 931,2
4. Интелигентен, екологосъобразен и интегриран транспорт	6 339,4
5. Действия във връзка с климата, околната среда, ресурсна ефективност и суровини	3 081,1
6. Европа в един променящ се свят — приобщаващи, новаторски и мислещи общества	1 309,5
7. Сигурни общества — опазване на свободата и сигурността на Европа и нейните граждани	1 694,6
IV Разпространяване на високите научни постижения и разширяване на участието	816,5
V Наука със и за обществото	462,2
VI Неядрени преки действия на Съвместния изследователски център (СИЦ)	1 902,6
VII Европейски институт за иновации и технологии (ЕИТ)	2 711,4
ОБЩО	**77 028,3**

(*) Включително 7 711 милиона евро за информационни и комуникационни технологии (ИКТ), от които 1 594 милиона евро за фотоника, микро- и наноелектроника, 3 851 милиона евро за нанотехнологии, авангардни материали и авангардни технологии за производство и преработка, 516 милиона евро за биотехнологии и 1 479 милиона евро за космически технологии. В резултат на това ще се разполага с 5 961 милиона евро в подкрепа на дейностите по главни базови технологии.

(**) Около 994 милиона евро от тази сума могат да бъдат използвани за изпълнението на проекти по стратегическия план за енергийни технологии (плана SET). Около една трета от тази сума може да се предостави на МСП.

(***) В рамките на целта за разпределяне на минимум 20 % от общите сумарни бюджети за конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“ и приоритета „Обществени предизвикателства“ за МСП минимум 5 % от тези сумарни бюджети ще бъдат първоначално разпределени за инструмента за МСП. Минимум 7 % от общите бюджети на конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“ и на приоритета „Обществени предизвикателства“ ще бъдат разпределени за инструмента за МСП, усреднено за целия срок на действие на програма „Хоризонт 2020“.

(****) Дейностите по пилотния инструмент „Бърз път към иновации“ ще се финансират от конкретната цел на „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“ и от съответните конкретни цели на приоритета „Обществени предизвикателства“. За целите на цялостна оценка на пилотния инструмент ще се стартират достатъчен брой проекти.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1292/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 11 декември 2013 година

за изменение на Регламент (ЕО) № 294/2008 за създаване на Европейски институт за иновации и технологии

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 173, параграф 3 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([2]),

като имат предвид, че:

(1) Стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж отрежда водеща роля на Европейския институт за иновации и технологии („ЕИТ“), който допринася за редица водещи инициативи.

(2) В периода от 2014 до 2020 г. ЕИТ следва да допринесе за целите на „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации, създадена с Регламент (ЕС) № 1291/2013 ([3]) на Европейския парламент и на Съвета („Хоризонт 2020“) чрез интегриране на триъгълника на знанието — висше образование, научни изследвания и иновации.

(3) С цел да се осигури съгласувана рамка за участниците в „Хоризонт 2020“ Регламент (ЕС) № 1290/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([4]) („правилата за участие“) следва да се прилага за ЕИТ.

(4) Правилата относно управлението на правата на интелектуална собственост са определени в правилата за участие.

(5) Правилата относно асоциирането на трети държави са определени в „Хоризонт 2020“.

(6) ЕИТ следва да насърчава предприемачеството в неговите дейности, свързани с висшето образование, научните изследвания и иновациите. По-специално той следва да поощрява отличното образование в областта на предприемачеството и да подкрепя създаването на нови дружества, възникнали независимо или в резултат на сливане или отделяне от друго дружество.

(7) ЕИТ следва пряко да работи с национални и регионални представители и с други заинтересовани страни от всички звена на иновационния процес, което ще бъде от взаимна полза за всички участници. За по-систематичното провеждане на такъв диалог и обмен следва да се създаде форум на заинтересованите страни към ЕИТ, който обединява по-широк кръг от заинтересовани страни около хоризонтални въпроси. ЕИТ следва също да осъществява информационни и комуникационни дейности, насочени към съответните заинтересовани страни.

(8) ЕИТ следва да насърчава участие, балансирано по подходящ начин между различните участници от триъгълника на знанието, включени в общности на знание и иновации („ОЗИ“). Освен това той следва да насърчава активното участие на частния сектор, по-специално на микропредприятията/малките и средни предприятия („МСП“).

(9) Следва да се определи обхватът на финансовото участие, предоставяно от страна на ЕИТ за ОЗИ и да се уточнят източниците на финансови средства за ОЗИ.

(10) Съставът на органите на ЕИТ следва да се опрости. Работата на управителния съвет на ЕИТ следва да се рационализира, а ролята и задачите на управителния съвет и директора следва да бъдат допълнително уточнени.

(11) Нови ОЗИ, включително техните приоритетни области и организацията и графикът на процедурата за избора им, следва да бъдат създадени в съответствие с условията и реда, определени в стратегическата иновационна програма след отворена, прозрачна и състезателна процедура.

(12) ОЗИ следва да разширят образователната си дейност, за да разширят базата от умения на територията на Съюза, като предоставят курсове за професионално обучение и други подходящи курсове за обучение.

(13) Необходимо е Комисията и ЕИТ да си сътрудничат при организацията на наблюдението и оценките на ОЗИ с цел да се гарантира съгласуваност с цялостната система за наблюдение и оценка на равнището на Съюза. По-специално следва да има ясни принципи за наблюдение на ОЗИ и ЕИТ.

([1]) ОВ C 181, 21.6.2012 г., стр. 122.

([2]) Позиция на Европейския парламент от 21 ноември 2013 г. (все още непубликувано в ОВ)

([3]) Регламент (ЕС) № 1291/2013 11 декември 2013 г. на Европейския парламент и Съвета от … за установяване на „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.), (Виж стр. 104 от настоящия брой на Официален вестник).

([4]) Регламент (ЕС) № 1290/2013 от 11 декември 2013 г. на Европейския парламент и Съвета за определяне на правилата за участие и разпространение на резултатите в „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.), (Виж стр. 81 от настоящия брой на Официален вестник).

(14) ОЗИ следва да търсят полезни взаимодействия с други подходящи инициативи на Съюза, и национални и регионални инициативи.

(15) С цел да се гарантира по-широко участие на организации от различни държави членки в ОЗИ партньорските организации следва да бъдат установени в поне три държави членки.

(16) ЕИТ и ОЗИ следва да развиват информационни дейности и да разпространяват най-добри практики, включително чрез регионалната иновационна схема.

(17) ЕИТ следва да приеме критериите и процедурите за финансиране, наблюдение и оценка на дейността на ОЗИ, преди да започне процедурата за избор на нови ОЗИ.

(18) Тригодишната работна програма на ЕИТ следва да бъде съобразена със становището на Комисията относно конкретните цели на института, определени в „Хоризонт 2020“, и взаимното му допълване с политики и инструменти на Съюза.

(19) Като част от „Хоризонт 2020“ ЕИТ ще участва в оптимизирането на разходите, свързани с изменението на климата, както е определено в „Хоризонт 2020“.

(20) Оценката на ЕИТ следва своевременно да подаде данни за оценката на „Хоризонт 2020“ през 2017 и 2023 г.

(21) Комисията следва да засили своята роля при наблюдението на изпълнението на специфични аспекти от дейността на ЕИТ.

(22) Настоящият регламент определя финансов пакет за целия срок на изпълнение на „Хоризонт 2020”, който да съставлява основната референтна сума по смисъла на точка 17 от Междуинституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление [1] за Европейския парламент и Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура. Финансовото участие за ЕИТ следва да бъде предоставено от „Хоризонт 2020“.

(23) Въпреки първоначалните предвиждания фондацията на ЕИТ няма да получава финансови средства пряко от бюджета на Съюза и поради това процедурата на Съюза по освобождаване от отговорност не следва да се прилага за нея.

(24) От съображения за яснота приложението към Регламент (ЕО) № 294/2008 на Европейския парламент и на Съвета [2] следва да бъде заменено с ново приложение.

(25) Поради това Регламент (ЕО) № 294/2008 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕО) № 294/2008 се изменя, както следва:

(1) Член 2 се изменя, както следва:

а) точка 1 се заменя със следното:

„1. „иновация“: означава процесът, включително неговите резултати, посредством който нови идеи отговарят на обществените или икономически нужди и търсене и водят до създаването на нови продукти, услуги или стопански и организационни модели, които навлизат успешно на съществуващия пазар или са в състояние да създадат нови пазари и които осигуряват полза за обществото;“

б) точка 2 се заменя със следното:

„2. „общност на знание и иновации“ (ОЗИ): означава автономно партньорство на висши учебни заведения, научноизследователски организации, дружества и други заинтересовани от иновационния процес страни под формата на стратегическа мрежа, независимо от неговата точна правна форма, основано на съвместно средно- и дългосрочно иновационно планиране с цел посрещане на предизвикателствата пред ЕИТ и допринасяне за постигане на целите, заложени в Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета (*) („Хоризонт 2020“);

(*) Регламент (ЕС) № 1291/2013 от 11 декември 2013 г. на Европейския парламент и на Съвета за създаване на „Хоризонт 2020“ – рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014-2020 г.) и за отмяна на Решение № 1982/2006/ЕО (ОВ L 347 20.12.2013 г., стр. 104.).“;

в) точка 3 се заменя със следното:

„3. „център за съвместно ползване“: означава географска зона, където основните партньори по триъгълника на знанието са установени и могат лесно да взаимодействат, и представлява централната точка за дейността на ОЗИ в тази зона;“;

г) точка 4 се заличава;

д) точка 5 се заменя със следното:

„5. „партньорска организация“: означава всяка организация, която е член на ОЗИ и по-специално може да включва висши учебни заведения, научноизследователски организации, публични или частни дружества, финансови институции, регионални и местни органи, фондации, юридически лица с нестопанска цел;“;

[1] ОВ C 373 20.12.2013 г., стр. 1.
[2] Регламент (ЕО) № 294/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2008 г. за създаване на Европейски институт за иновации и технологии (ОВ L 97, 9.4.2008 г., стр. 1).

е) точка 9 се заменя със следното:

„9. „стратегическа иновационна програма“ (СИП): означава политически документ, който очертава приоритетните области и дългосрочната стратегия на ЕИТ за бъдещи инициативи, включително преглед на запланuваните академични, научноизследователски и иновационни дейности за седемгодишен период;“;

ж) добавя се следната точка:

„9а. „регионална иновационна схема“ (РИС): означава информационна схема, насочена към партньорства между висши учебни заведения, научноизследователски организации, дружества и други заинтересовани страни с цел да се насърчават иновациите на територията на Съюза;“;

з) добавят се следните точки:

„10. „Форум на заинтересованите страни“: означава платформа, отворена за представители на национални, регионални и местни органи, организирани интереси и отделни образувания от стопанските, академичните, научноизследователските среди, асоциации, организации на гражданското общество и клъстерни организации и други заинтересовани страни от целия триъгълник на знанието;

11. „Дейности на ОЗИ с добавена стойност“: означава дейности, извършвани от партньорски организации или юридически лица на ОЗИ, ако е приложимо, които допринасят за интегрирането на триъгълника на знанието — висше образование, научни изследвания и иновации, включително създаване и административни, и координационни дейности на ОЗИ, и принос за постигането на общите цели на ЕИТ.“.

(2) Член 3 се заменя със следното:

„*Член 3*

Мисия и цели

Мисията на ЕИТ е да допринесе за устойчив европейски икономически растеж и конкурентоспособност чрез засилване на иновационния капацитет на държавите членки и на Съюза с цел справяне с големи предизвикателства, пред които е изправено европейското общество. Той постига това, като насърчава полезното взаимодействие и сътрудничеството между, и обединява академични, научноизследователски и иновационни дейности, които отговарят на най-високите стандарти, включително чрез поощряване на предприемачеството.

Общите цели, конкретните цели и показателите за резултатите на ЕИТ за периода от 2014 г. до 2020 г. са определени в Хоризонт 2020“.

(3) Член 4, параграф 1 се изменя, както следва:

а) буква а) се заменя със следното:

„а) управителен съвет, съставен от висококвалифицирани членове, които притежават опит в академичната, научноизследователската, иновационната и стопанската област. Управителният съвет отговаря за ръководството на дейността на ЕИТ, за избора, определянето и оценката на ОЗИ, както и за всички останали стратегически решения. Управителният съвет се подпомага от изпълнителен комитет;“;

б) буква б) се заличава;

в) буква в) се заменя със следното:

„в) директор, назначен от управителния съвет, който отговаря пред управителния съвет за административното и финансовото управление на ЕИТ и е законен представител на ЕИТ;“.

(4) Член 5, параграф 1 се изменя, както следва:

а) буква а) се заменя със следното:

„а) определя в съответствие със СИП своите основни приоритети и дейности;“;

б) буква в) се заменя със следното:

„в) избира и определя ОЗИ в приоритетните области в съответствие с член 7 и определя техните права и задължения със споразумение, осигурява им подходяща подкрепа, прилага подходящи мерки за контрол на качеството, непрекъснато наблюдава и периодично оценява техните дейности, осигурява подходящо равнище на координация и улеснява комуникацията и тематичното сътрудничество между ОЗИ;“;

в) буква е) се заменя със следното:

„е) насърчава разпространението на най-добри практики за интегрирането на триъгълника на знанието, включително между ОЗИ, с цел да се развие обща иновационна култура и култура на преноса на знания и насърчава участието в информационни дейности, включително в РИС;“;

г) буква з) се заменя със следното:

„з) насърчава мултидисциплинарните подходи към иновациите, включително интеграцията на технологични, социални и нетехнологични решения, организационни подходи и нови бизнес модели;“;

д) добавят се следните букви:

„и) осигурява допълване и полезно взаимодействие между дейностите на ЕИТ и другите програми на Съюза, по целесъобразност;

й) популяризира ОЗИ като партньори с високи постижения в иновациите в рамките на Съюза и извън Съюза;

к) създава форум на заинтересованите страни с цел да ги информира за дейностите на ЕИТ, неговия опит, най-добри практики и принос към политиките и целите на Съюза в областта на иновациите, научните изследвания и образованието, и да позволи на заинтересованите страни да изразят становищата си. Форумът на заинтересованите страни се свиква поне веднъж годишно. Представителите на държавите членки се срещат в специален състав, в рамките на заседанието на форума на заинтересованите страни, за да се осигури подходяща комуникация и предаване на информацията с ЕИТ, и за да бъдат информирани за постиженията на ЕИТ и ОЗИ, да им дават насоки и да споделят опит с тях. Специалният състав от представители на държавите членки в рамките на форума на заинтересованите страни също осигурява подходящи полезни взаимодействия и взаимно допълване между дейностите на ЕИТ и ОЗИ и националните програми и инициативи, включително евентуално национално съфинансиране на дейностите на ОЗИ.“.

(5) Член 6 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се изменя, както следва:

i) буква б) се заменя със следното:

„б) най-модерни научни изследвания с иновационна насоченост в области от ключов икономически и обществен интерес и използване на резултатите от европейските и национални научни изследвания с потенциал да укрепят конкурентоспособността на Европа на международно равнище и да намерят решения на големите предизвикателства пред европейското общество;“;

ii) буква в) се заменя със следното:

„в) образование и обучение за магистърска и докторска степен, както и курсове за професионално обучение в дисциплини, които имат потенциал да задоволят бъдещите европейски обществено-икономически потребности и които водят до увеличаване на талантите в Съюза, насърчават развитието на иновационни умения, усъвършенстването на управленски и предприемачески умения и мобилността на научните работници и студентите, и насърчават споделянето на знания, наставничеството и създаването на мрежа на притежателите на степени на ЕИТ и на преминалите обучение на ЕИТ;“;

iii) буква г) се заменя със следното:

„г) информационни дейности и разпространение на най-добри практики в иновационния сектор с акцент върху развитието на сътрудничеството между академичната, научноизследователската и стопанската област, включително сектора на услугите и финансовия сектор;“;

iv) добавя се следната буква:

„д) търсене на полезно взаимодействие и допълняемост между дейностите на ОЗИ и съществуващите европейски, национални и регионални програми, по целесъобразност.“;

б) параграф 2 се заменя със следното:

„2. ОЗИ разполагат със значителна обща автономия при определяне на вътрешната си организация и състав, както и на точната си програма и методи на работа. По-специално ОЗИ:

а) определят мерки на управление, които отразяват триъгълника на знанието – висше образование, научни изследвания и иновации;

б) целят да бъдат отворени за нови членове, винаги когато тези членове имат добавена стойност за партньорството;

в) работят по открит и прозрачен начин в съответствие със своите вътрешни правила;

г) определят бизнес планове с цели и ключови показатели за изпълнение;

д) разработват стратегии за финансова устойчивост.“.

(6) Член 7 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. ЕИТ избира и определя партньорство, което да стане ОЗИ, след състезателна, открита и прозрачна процедура. ЕИТ приема и публикува подробни критерии за избор на ОЗИ, основаващи се на принципите за високи научни постижения и значимост на иновациите. В процеса на избор се привличат външни и независими експерти.“;

б) вмъква се следният параграф:

„1а. ЕИТ започва процедурата за избор и определяне на ОЗИ в съответствие с приоритетните области и графика, посочени в СИП.“;

в) параграф 2 се заменя със следното:

„2. В съответствие с принципите, определени в параграф 1, критериите за избор за определяне на ОЗИ, наред с другото, включват:

а) настоящ и потенциален иновационен капацитет, включително предприемачеството, в рамките на партньорството, както и високата научната стойност на неговите постижения в академичната, научноизследователската и иновационната област;

б) потенциал на партньорството да постига целите на СИП и по този начин да допринася за общата цел и приоритети на „Хоризонт 2020“;

в) мултидисциплинарен подход към иновациите, включително интегрирането на технологични, социални и нетехнологични решения;

г) способност на партньорството да си осигурява устойчиво и дългосрочно самофинансиране, включително чрез значителен и нарастващ принос от частния сектор, промишлеността и услугите;

д) подходящо балансирано участие в партньорството на организации, работещи активно в триъгълника на знанието — висше образование, научни изследвания и иновации;

е) наличие на план за управление на интелектуалната собственост, подходящ за съответния сектор, включително начина, по които се отчита приносът на различните партньорски организации;

ж) мерки в подкрепа на участието на и сътрудничеството с частния сектор, включително финансовия сектор, и по-специално МСП, както и в подкрепа на създаването на нови дружества, възникнали независимо или в резултат на сливане или отделяне от друго дружество, както и на МСП, с оглед на търговската реализация на резултатите от дейността на ОЗИ;

з) готовност за въвеждане на конкретни мерки за взаимодействие и сътрудничество с публичния сектор и трети сектори, по целесъобразност;

и) готовност за взаимодействие с други организации и мрежи извън ОЗИ с цел споделяне на най- добри практики и високи научни постижения;

й) готовност за изготвяне на конкретни предложения за полезни взаимодействия с инициативи на Съюза и други относими инициативи.“;

г) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Минималното изискване за създаване на ОЗИ е участието на поне три партньорски организации, установени в поне три различни държави членки. Всички такива партньорски организации трябва да бъдат независими една от друга по смисъла на член 8 от Регламент (ЕС) № 1290/2013 на Европейския парламент и на Съвета (*)

(*) Регламент (ЕС) № 1290/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за определяне на правилата за участие и разпространение на резултатите в „Хоризонт 2020” – рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014-2020 г.) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1906/2006 (ОВ L 347 20.12.2013 г., стр. 81.).“;

д) параграф 4 се заменя със следното:

„4. В допълнение към условието, предвидено в параграф 3, най-малко две трети от партньорските организации, включени в определена ОЗИ, са установени в държавите членки. В състава на всяка ОЗИ влизат поне едно висше учебно заведение и едно частно дружество.“;

е) добавя се следният параграф:

„5. ЕИТ приема и публикува критериите и процедурите за финансиране, наблюдение и оценка на дейността на ОЗИ, преди да започне процедурата за избор на нови ОЗИ. Специалният състав на представителите на държавите членки в рамките на форума на заинтересованите страни се уведомява своевременно за тях.“.

(7) Вмъкват се следните членове:

„*Член 7а*

Принципи за оценка и наблюдение на ОЗИ

На базата на ключови показатели за изпълнение, определени, наред с другото, в Регламент (ЕС) № 1291/2013, и в СИП, и в сътрудничество с Комисията, ЕИТ организира постоянно наблюдение и периодични външни оценки на крайните продукти, резултатите и въздействието на всяка ОЗИ. Резултатите от това наблюдение и оценки се докладват на Европейския парламент и на Съвета и се оповестяват публично.

Член 7б

Срок, продължаване и прекратяване на работата на ОЗИ

1. В зависимост от резултатите от постоянното наблюдение и периодичните оценки и особеностите на конкретните области ОЗИ се създават обикновено за срок от седем до петнадесет години.

2. ЕИТ може да установи рамково споразумение за партньорство с ОЗИ за първоначален период от седем години.

3. Управителният съвет може да реши да удължи рамковото споразумение за партньорство с ОЗИ след първоначално определения период в границите на финансовия пакет, посочен в член 19, ако това е най-подходящият начин за постигане на целите на ЕИТ.

4. В случай че оценките на ОЗИ покажат незадоволителни резултати, управителният съвет предприема подходящи мерки, включително намаляване, изменение или отнемане на предоставяната финансова подкрепа или прекратяване на споразумението.“.

(8) В член 8, параграф 2 се вмъква следната буква:

„аа) да разпространява най-добри практики по хоризонтални въпроси;“.

(9) Член 10 се заличава.

(10) Член 13, параграф 2 се заменя със следното:

„2. ЕИТ публикува своя процедурен правилник, специалните си финансови правила, посочени в член 21, параграф 1, както и подробните критерии за избор на ОЗИ, посочени в член 7, преди издаване на покани за представяне на предложения за избор на ОЗИ.“.

(11) Член 14 се изменя както следва:

а) параграф 2 се заменя със следното:

„2. ОЗИ се финансират по-конкретно от следните източници:

а) вноски от партньорски организации, съставляващи значителен източник на финансиране;

б) доброволни вноски от държавите членки, от трети държави или от техни публични органи;

в) вноски от международни органи и институции;

г) приходи от собствени активи и дейност на ОЗИ и възнаграждения, свързани с права върху интелектуалната собственост;

д) целеви капиталови фондове, включително управляваните от фондацията на ЕИТ;

е) завещания, дарения и вноски от физически лица, институции, фондации или други национални органи;

ж) вноската от ЕИТ;

з) финансови инструменти, включително финансирани от общия бюджет на Съюза.

Вноските могат да включват апортни вноски.“.

б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Вноската от ЕИТ за ОЗИ може да покрива до 100 % от общите допустими разходи за дейностите на ОЗИ с добавена стойност.“;

в) добавят се следните параграфи:

„6. Вноската от ЕИТ не надвишава средно 25 % от общото финансиране на ОЗИ.

7. ЕИТ установява конкурентен механизъм за преразглеждане за предоставянето на подходящ дял от неговата финансова вноска за ОЗИ. Той включва оценка на бизнес плановете на ОЗИ, и на резултатите, отчетени при постоянното наблюдение.“.

(12) Член 15 се заменя със следното:

„*Член 15*

Изготвяне на програми и доклади

1. ЕИТ приема текуща тригодишна работна програма, която се основава на СИП, след като такава бъде приета, и в която са набелязани основните приоритети и заплануваните инициативи на ЕИТ и ОЗИ, включително оценка на финансовите потребности и на източниците на финансиране. Програмата съдържа също така подходящи показатели за наблюдение на дейността на ОЗИ и ЕИТ, като използва ориентиран към резултати подход. ЕИТ представя на Комисията предварителната тригодишна работна програма до 31 декември на годината, която завършва две години преди влизането в сила на съответната тригодишна работна програма (година N - 2).

В рамките на три месеца след представянето на работната програма Комисията дава становището си относно конкретните цели на ЕИТ, определени в „Хоризонт 2020“, и допълването им с политиките и инструментите на Съюза. ЕИТ взема предвид становището на Комисията и в случай на несъгласие мотивира позицията си. ЕИТ предава за сведение окончателната работна програма на Европейския парламент, Съвета, Комисията, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите. При поискване директорът представя окончателната работна програма на компетентната комисия в Европейския парламент.

2. ЕИТ приема годишен доклад до 30 юни всяка година. Докладът съдържа отчет за извършените от ЕИТ и ОЗИ дейности през предходната календарна година и оценка на постигнатите резултати спрямо определените цели, показатели и график, както и на рисковете, свързани с извършените дейности, използваните ресурси и работата на ЕИТ като цяло. ЕИТ предава годишния доклад на Европейския парламент и на Съвета и ги информира поне веднъж годишно за дейността на ЕИТ, приноса му към „Хоризонт 2020“ и към политиките и целите на Съюза, свързани с иновациите, научните изследвания и образованието.“.

(13) Член 16 се изменя, както следва:

а) в параграф 2 думата „пет“ се заменя с думата „три“;

б) вмъква се следният параграф:

„2а. Комисията може да извършва допълнителни оценки по теми или въпроси от стратегическо значение с помощта на независими експерти с цел да разгледа постигнатия от ЕИТ напредък по набелязаните цели, да определи факторите, допринасящи за изпълнението на дейностите, и да установи най-добри практики. При извършването на тези действия Комисията в пълна степен взема предвид административните последици за ЕИТ и ОЗИ.“.

(14) Член 17 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се заменя със следното:

„2. СИП определя приоритетните области и дългосрочната стратегия на ЕИТ и включва оценка на обществено-икономическото му въздействие и способността му да генерира най-висока добавена стойност в областта на иновациите. СИП взема под внимание резултатите от наблюдението и оценката на ЕИТ, в съответствие с посоченото в член 16.“;

б) вмъква се следният параграф:

„2а. СИП включва анализ на възможните полезни и подходящи взаимодействия и допълване между дейностите на ЕИТ и други инициативи, инструменти и програми на Съюза.“;

в) параграф 4 се заменя със следното:

„4. Въз основа на предложение от Комисията, Европейския парламент и Съветът приемат СИП в съответствие с член 173, параграф 3 от Договора за функциониране на Европейския съюз.“.

(15) Член 19 се заменя със следното:

„Член 19

Бюджетни задължения

1. Финансовият пакет от „Хоризонт 2020“ за изпълнение на настоящия регламент за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г. се определя на 2 711,4 милиона евро по текущи цени.

2. Тази сума представлява основна референтна сума за Европейския парламент и за Съвета по време на годишната бюджетна процедура по смисъла на точка 17 от Междуинституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление (*).

3. Годишните бюджетни кредити се разрешават от Европейския парламент и Съвета съобразно ограниченията на финансовата рамка. Финансовото участие от ЕИТ за ОЗИ се предоставя от този финансов пакет.

_____

(*) ОВ C 373 20.12.2013 г., стр. 1.“

(16) Член 20 се изменя както следва:

а) параграф 5 се заменя със следното:

„5. Управителният съвет приема проекта за разчет, придружен от проект за щатно разписание и предварителната тригодишна работна програма, и ги изпраща на Комисията до 31 декември на година N - 2.“.

б) параграф 6 се заменя със следното:

„6. Въз основа на разчета Комисията въвежда в проекта на общия бюджет на Съюза разчетите, които счете за необходими по отношение на размера на субсидията, която ще бъде за сметка на общия бюджет.“.

(17) Член 21 се изменя, както следва:

а) вмъква се следният параграф:

„1а. Финансовото участие за ЕИТ се усвоява в съответствие с Регламент (ЕС) № 1290/2013 и с Регламент (ЕС) № 1291/2013.“;

б) параграф 4 се заменя със следното:

„4. По препоръка на Съвета преди 15 май на година N + 2 Европейският парламент освобождава от отговорност директора за изпълнението на бюджета на ЕИТ за година N.“.

(18) Член 22, параграф 4 се заличава.

(19) Вмъква се следният член:

„Член 22а

Закриване на ЕИТ

В случай на закриване на ЕИТ ликвидацията му се извършва под надзора на Комисията в съответствие с приложимите правни разпоредби. В споразуменията с ОЗИ и в учредителния акт на фондацията на ЕИТ се предвиждат съответните разпоредби за тази цел.“.

Член 2

Приложението към Регламент (ЕО) № 294/2008 се заменя с приложението към настоящия регламент.

Член 3

Настоящият регламент влиза в сила на 1 януари 2014 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на 11 декември 2013 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
M. SCHULZ	V. LEŠKEVIČIUS

ПРИЛОЖЕНИЕ

Устав на Европейския институт за иновации и технологии

РАЗДЕЛ 1

СЪСТАВ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

1. Управителният съвет се състои както от назначени членове, така и от представителни членове.

2. Назначените членове са дванадесет и се назначават от Комисията, като се осигурява балансирано представяне на лица с опит в стопанската, академичната и научноизследователската област. Те имат четиригодишен мандат без право на подновяване.

   Когато е необходимо, управителният съвет представя на Комисията предложение за назначаване на нов(и) член(ове). Кандидатът(ите) се избира(т) въз основа на резултатите от прозрачна и открита процедура, която включва консултации със заинтересованите страни.

   Комисията следи за спазването на балансирано представяне на опит в академичната, научноизследователската, инновационната и стопанската област, както и за равновесието между половете и географския баланс, и отчита особеностите на академичната, научноизследователската и иновационната среда в рамките на Съюза.

   Комисията назначава члена(овете) и уведомява Европейския парламент и Съвета за процеса на избор и за окончателното назначаване на членовете на управителния съвет.

   В случай че назначен член не е в състояние да завърши мандата си, на негово място за остатъка от мандата се назначава заместник по същата процедура, по която е бил назначен съответният член. Заместник, който е заемал длъжността за период, по-малък от две години, може по искане на управителния съвет да бъде повторно назначен от Комисията за допълнителен срок от четири години.

   По време на преходен период членовете на съвета, първоначално назначени за срок от шест години, завършват мандата си. До изтичането на този срок назначените членове са осемнадесет. В рамките на шест месеца след влизането в сила на настоящия регламент една трета от дванадесетте членове, назначени през 2012 г., се избират от управителния съвет с одобрението на Комисията за срок от две години, една трета — за срок от четири години, и една трета — за срок от шест години.

   При изключителни и надлежно обосновани обстоятелства, с цел запазване на целостта на управителния съвет, Комисията може да прекрати по собствена инициатива мандата на член на съвета.

3. Представителните членове са трима и се избират от ОЗИ измежду техните партньорски организации. Те имат двугодишен мандат с право на еднократно подновяване. Мандатът им се прекратява, в случай че напуснат ОЗИ.

   Условията и процедурата за избор и смяна на представителните членове се приемат от управителния съвет по предложение на директора. Този механизъм гарантира подходящо представителство на разнообразието и взема под внимание развитието на ОЗИ.

   По време на преходен период представителните членове, първоначално избрани за срок от три години, завършват мандата си. До изтичането на този срок представителните членове са четирима.

4. Членовете на управителния съвет действат независимо и по прозрачен начин, в интерес на ЕИТ, като защитават неговите цели и мисия, идентичност, автономия и съгласуваност.

РАЗДЕЛ 2

ОТГОВОРНОСТИ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

Управителният съвет взема необходимите стратегически решения, по-специално:

а) приема проект на стратегическата иновационна програма (СИП) на ЕИТ, тригодишната работна програма, бюджета, годишния отчет и счетоводния баланс, както и годишния доклад за дейността по предложение на директора;

б) приема критериите и процедурите за финансиране, наблюдение и оценка на дейността на ОЗИ по предложение на директора;

в) приема процедурата за избор на ОЗИ;

г) избира и определя партньорства под формата на ОЗИ или отменя решението за определяне на партньорство, когато е уместно;

д) гарантира постоянното оценяване на дейността на ОЗИ;

е) приема свой процедурен правилник, правила за изпълнителния комитет, както и специални финансови правила за ЕИТ;

ж) със съгласието на Комисията определя подходящо възнаграждение за членовете на управителния съвет и на изпълнителния комитет; тези възнаграждения се съпоставят със съществуващите сходни възнаграждения в държавите членки;

з) приема процедура за избор на изпълнителния комитет и директора;

и) назначава и, ако е необходимо, освобождава от длъжност директора и упражнява дисциплинарна власт над него;

й) назначава счетоводителя и членовете на изпълнителния комитет;

к) приема кодекс за поведение по отношение на конфликтите на интереси;

л) при необходимост създава консултативни групи, които може да са за определен срок;

м) установява функция по вътрешен одит в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 2343/2002 на Комисията [1];

н) е оправомощен да създаде фондация с конкретната цел да насърчава и подкрепя дейността на ЕИТ;

о) взема решение относно езиковата политика на ЕИТ, като отчита съществуващите принципи относно многоезичието и практическите изисквания за дейността му;

п) популяризира ЕИТ в световен мащаб с цел повишаване на неговата привлекателност и превръщането му в световен еталон за високи постижения в академичната, научноизследователската и иновационната област.

РАЗДЕЛ 3

ФУНКЦИИ НА УПРАВИТЕЛНИЯ СЪВЕТ

1. Управителният съвет избира своя председател измежду назначените членове. Мандатът на председателя е двугодишен с право на еднократно подновяване.

2. Без да се засягат разпоредбите на параграф 3, управителният съвет взема решения с обикновено мнозинство на всички членове с право на глас.

   Въпреки това за решенията по раздел 2, букви а), б), в), и) и о) и по параграф 1 от настоящия раздел се изисква мнозинство от две трети от всички членове с право на глас.

3. Представителните членове не могат да гласуват при вземането на решения по раздел 2, букви б), в), г), д), е), ж), и), й), к), о) и п).

4. Управителният съвет провежда редовни заседания най-малко три пъти годишно и извънредни заседания, които се свикват от председателя или по искане най-малко на една трета от всички членове на управителния съвет.

5. Управителният съвет се подпомага от изпълнителен комитет. Изпълнителният комитет се състои от трима назначени членове и председателят на управителния съвет, който председателства и изпълнителния комитет. Другите трима членове се избират от управителния съвет измежду назначените членове на управителния съвет. Управителният съвет може да делегира конкретни задачи на изпълнителния комитет.

РАЗДЕЛ 4

ДИРЕКТОР

1. Директорът е лице с експертен опит и добра репутация в областите, в които работи ЕИТ. Директорът се назначава от управителния съвет за срок от четири години. Управителният съвет може еднократно да продължи този мандат за срок от четири години, когато счете, че това се налага от интересите на ЕИТ.

[1] Регламент (ЕО, Евратом) № 2343/2002 на Комисията от 23 декември 2002 г. относно рамковия Финансов регламент за органите, посочени в член 185 от Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета относно Финансовия регламент, приложим за общия бюджет на Европейските общности (ОВ L 357, 31.12.2002 г., стр. 72).

2. Директорът отговаря за работата и текущото управление на ЕИТ и е негов законен представител. Директорът отговаря пред управителния съвет и периодично му докладва за развитието на дейността на ЕИТ.

3. По-специално директорът:

а) организира и ръководи дейността на ЕИТ;

б) подпомага работата на управителния съвет и на изпълнителния комитет и осигурява секретариат за провеждането на заседанията им и доставя цялата необходима информация за изпълнение на задълженията им;

в) изготвя проект за СИП, предварителна тригодишна работна програма, проекти за годишен доклад и за годишен бюджет, които се предават на управителния съвет;

г) подготвя и ръководи административно процедурата за избор на ОЗИ, като гарантира, че различните етапи на тази процедура се провеждат прозрачно и обективно;

д) подготвя, договаря и сключва договорни споразумения с ОЗИ;

е) организира форум на заинтересованите страни, включително специалния състав на представителите на държавите членки;

ж) гарантира осъществяването на ефективни процедури за наблюдение и оценка, свързани с резултатите от дейността на ЕИТ в съответствие с член 16 от настоящия регламент;

з) отговаря за административните и финансовите въпроси, включително за изпълнението на бюджета на ЕИТ, като взема под внимание препоръките, отправени от функцията по вътрешен одит;

и) отговаря за всички кадрови въпроси;

й) чрез изпълнителния комитет представя проекта за годишния финансов отчет и за счетоводния баланс на функцията по вътрешен одит, а след това и на управителния съвет;

к) гарантира изпълнението на задълженията на ЕИТ във връзка със сключени от ЕИТ договори и споразумения.

л) осигурява ефективна комуникация с институциите на Съюза;

м) действа в интерес на ЕИТ, като защитава по независим и прозрачен начин неговите цели и мисия, идентичност, автономия и съгласуваност.

РАЗДЕЛ 5

ПЕРСОНАЛ НА ЕИТ

1. Персоналът на ЕИТ се състои от служители, които се назначават пряко от ЕИТ на срочни договори. Условията за работа на другите служители на Европейския съюз се прилагат и спрямо директора и персонала на ЕИТ.

2. Допуска се командироване на експерти в ЕИТ за ограничен срок. Управителният съвет приема разпоредби, с които на командировани експерти се предоставя възможност да работят в ЕИТ и се определят техните права и задължения.

3. По отношение на персонала ЕИТ упражнява правомощията на орган, оправомощен да сключва договори със своя персонал.

4. От членовете на персонала може да се изиска да поправят изцяло или частично вреди, причинени на ЕИТ вследствие на сериозно нарушение, извършено от тях по време на или във връзка с изпълнението на задълженията им.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1293/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 11 декември 2013 година

за създаване на Програма за околната среда и действията по климата (LIFE)и за отмяна на Регламент (ЕО) № 614/2007

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз и по-специално член 192 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ([2]),

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([3]),

като имат предвид, че:

(1) Политиката и законодателството на Съюза в областта на околната среда и климата доведоха до съществени подобрения в състоянието на околната среда. Въпреки това в областта на околната среда и климата остават големи предизвикателства, които, ако не бъдат разрешени, ще доведат до сериозни последствия за Съюза.

(2) Справянето с тези предизвикателства, свързани с околната среда и климата, поради техния мащаб и сложност, следва да бъде финансирано предимно чрез основните програми за финансиране от страна на Съюза. В съобщението си от 29 юни 2011 г., озаглавено „Бюджет за Европа 2020“, Комисията, отчитайки предизвикателството с изменението на климата, заяви, че има намерение да увеличи свързаната с климата част от бюджета на Съюза на поне 20 %, като към това да допринасят и други политики. Настоящият регламент следва да допринесе за постигането на тази цел.

(3) Тези програми за финансиране от страна на Съюза не могат да обхванат всички специфични нужди на действията в областта на околната среда и климата. Нужни са специфични подходи по отношение на действията в областта на околната среда и климата, които да разглеждат неравномерното интегриране на техните цели в практиките на държавите-членки, неравномерното и неправилно прилагане на законодателството в държавите-членки и недостатъчното разпространение на информация и недостатъчното насърчаване на политическите цели. Уместно е да се осигури проследяване на програмата, създадена с Регламент (ЕО) № 614/2007 на Европейския парламент и на Съвета ([4]) и да се приеме нов регламент. Следователно настоящият регламент следва да установи програма за финансиране, специално предназначена за действията в областта на околната среда и климата („програма LIFE“). За да се постигне съществено въздействие от финансирането от Съюза, следва да се установи тясно взаимодействие и взаимно допълване между програмата LIFE и други програми за финансиране на Съюза.

(4) Природните блага са разпределени неравномерно по територията на Съюза, но ползите от тях засягат всички и се усещат от Съюза като цяло. Задължението на Съюза да запази тези блага изисква последователното прилагане на принципите на солидарност и споделяне на отговорностите, което предполага, че някои проблеми на Съюза в областта на околната среда и климата ще бъдат по-добре решени на регионално или местно равнище. От 1992 г. насам програмите LIFE играят съществено важна роля за повече солидарност и споделяне на отговорностите за запазване на общото благо на Съюза в областта на околната среда и климата. Програмата LIFE следва да продължи да играе тази роля.

(5) Като се има предвид нейната характеристика и мащаб, програмата LIFE не може да разреши всички проблеми, свързани с околната среда и климата. По-скоро нейната цел следва да бъде да действа като катализатор на промени в разработването и прилагането на политиките, като предоставя и разпространява решения и най-добри практики за постигане на целите в областта на околната среда и климата и като насърчава новаторски технологии за околната среда и изменението на климата. В усилията си да постигне това, програмата LIFE следва да подпомага прилагането на Обща програма на Европейския съюз за действие за околната среда до 2020 година „Благоденствие в рамките на нашата планета“, установена с Решение на Европейския парламент и на Съвета ([5]) ("7-ма програма за действие за околната среда").

([1]) ОВ C 191, 29.6.2012 г., стр. 111.
([2]) ОВ C 277, 13.9.2012 г., стр. 61.
([3]) Позиция на Европейския парламент от 21 ноември 2013 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и Решение на Съвета от 5 декември 2013 г.

([4]) Регламент (ЕО) № 614/2007 на Европейския парламент и на Съвета от 23 май 2007 година относно финансовия инструмент за околна среда (LIFE+) (ОВ L 149, 9.6.2007 г., стр. 1).
([5]) Решение на Европейския парламент и на Съвета 20 ноември 2013 г. относно „Обща програма на Европейския съюз за действие за околната среда до 2020 година „Да живеем добре в пределите на нашата планета“

(6) Настоящият регламент установява финансов пакет от 3 456,655 милиона евро по текущи цени, което се равнява на 0,318 % от общата сума на бюджетните кредити за поети задължения, посочена в Регламента на Съвета (ЕС, Евратом) № 1311/2013 г. ([1]), за цялата продължителност на програмата LIFE, който представлява основната референтна сума за Европейския парламент и за Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура по смисъла на точка 17 от Междуинституционално споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление ([2]).

(7) Съгласно заключенията на Европейския съвет от Люксембург от декември 1997 г. и на Европейския съвет от Солун от юни 2003 г. държавите кандидатки и държавите от Западните Балкани, включени в процеса на стабилизиране и асоцииране, както и държавите, спрямо които се прилага Европейската политика за съседство, следва да имат право да участват в програми на Съюза, в съответствие с условията, установени в съответните двустранни или многостранни споразумения, сключени с тези държави.

(8) Съгласно Решение 2001/822/ЕО на Съвета ([3]) (Решение за асоцииране на отвъдморските страни и територии) лица от отвъдморска страна или територия (ОСТ) и когато е приложимо, съответни публични и/или частни органи и институции от ОСТ се допускат за участие в програми на Съюза при спазване на правилата и целите на въпросните програми, а също и на разпоредбите, приложими за държавата-членка, с която ОСТ е свързана.

(9) С оглед на ефективността на направените в рамките на Съюза инвестиции в областта на околната среда и климата, някои дейности трябва да се изпълняват извън неговите граници. Тези инвестиции не винаги може да бъдат финансирани от финансовите инструменти за външна дейност на Съюза. По изключение и ако са спазени определени условия, установени с настоящия регламент, следва да са възможни дейности, финансирани по програмата LIFE, и в държави, които не участват пряко в програма LIFE, както и дейности на юридически лица, установени в тези държави.

(10) Настоящият регламент следва да осигурява също така рамка за сътрудничество със съответните международни организации и осигуряване на подкрепа за тях, с оглед посрещане на нуждите в областта на околната среда и климата, които не попадат в обхвата на финансовите инструменти за външна дейност, като например някои проучвания.

(11) Изисквания по отношение на околната среда и климата следва да бъдат интегрирани в политиките и дейностите на Съюза. Следователно програмата LIFE следва да бъде допълваща към други програми за финансиране от страна на Съюза, включително Европейския фонд за регионално развитие ([4]), Европейския социален фонд ([5]), Кохезионния фонд ([6]), Европейския фонд за гарантиране на земеделието ([7]), Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони ([8]), Европейския фонд за морско дело и рибарство и „Хоризонт 2020 - рамковата програма за научни изследвания и иновации“ ([9]) („Хоризонт 2020“).

Комисията и държавите-членки следва да осигурят такова взаимно допълване на всички равнища. Взаимното допълване на равнището на Съюза следва да се гарантира чрез създаване на структурирано сътрудничество между програмата LIFE и програмите за финансиране от страна на Съюза при споделено управление в общата стратегическа рамка, създадена с Регламент на Европейския парламент и на Съвета (ЕС) № 1303/2013 ([10]) („Регламент за общоприложими разпоредби), по-специално с цел да се насърчава финансирането на дейностите, които допълват интегрирани проекти или подкрепят използването на решения, методи и подходи, разработени в рамките на програмата LIFE. Програма LIFE следва да насърчава също така използването на резултатите от изследвания и иновации в областта на околната среда и климата, постигнати по „Хоризонт 2020“. В този контекст програмата следва да предлага възможности за съфинансиране за проекти с ясни ползи за околната среда и климата с оглед осигуряване на полезни взаимодействия между програмата LIFE и „Хоризонт 2020“. Необходимо е координиране, за да се предотврати двойното финансиране. Комисията следва да предприеме действия, за да предотврати припокриване и

([1]) Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020 г. (Виж страница 884 от настоящия брой на Официален вестник.).
([2]) ОВ C 373, 20.12.2013 г., стр. 1.
([3]) Решение 2001/822/ЕО на Съвета от 27 ноември 2001 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейската общност („Решението за отвъдморско асоцииране“) (ОВ L 314, 30.11.2001 г., стр. 1).
([4]) Регламент (ЕС) № 1301/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно специални разпоредби по отношение на Европейския фонд за регионално развитие и целта „Инвестиции за растеж и работни места“ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1080/2006 (Виж страница 289 от настоящия брой на Официален вестник.).
([5]) Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1081/2006 (Виж страница 470 от настоящия брой на Официален вестник.).
([6]) Регламент (ЕС) № 1300/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относноКохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1084/2006 (Виж страница 281 от настоящия брой на Официален вестник.).
([7]) Регламент (ЕО) № 1290/2005 на Съвета от 21 юни 2005 г. относно финансирането на Общата селскостопанска политика (ОВ L 209, 11.8.2005, стр. 1).
([8]) Регламент (ЕО) № 1290/2005.
([9]) Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за установяване на „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.) и за отмяна на Решение 1982/2006/ЕО (Виж страница 104 от настоящия брой на Официален вестник.).
([10]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 (Виж страница 320 от настоящия брой на Официален вестник.).

допълнителна административна тежест за бенефициерите на проектите, в резултат на задължения за докладване по различни финансови инструменти. С цел гарантиране на яснота и практическа осъществимост на интегрираните проекти по програмата LIFE, евентуалните договорености за сътрудничество следва да се определят на ранен етап. Държавите-членки следва да предвидят позоваване на подобни договорености в своите споразумения за партньорство, за да се гарантира, че предимствата на интегрираните проекти могат да се вземат предвид по време на изготвянето на оперативни програми или програми за развитие на селските райони.

(12) Спирането на загубата на биологично разнообразие, обръщането на този процес и подобряването на ресурсната ефективност, както и справянето с проблемите на околната среда и здравето продължават да бъдат основни предизвикателства пред Съюза. Тези предизвикателства изискват по-големи усилия на равнището на Съюза за предоставяне на решения и най-добри практики, които спомагат за постигането на целите от Съобщението на Комисията от 3 март 2010 г., озаглавено „Европа 2020: стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ („стратегията „Европа 2020“). Освен това подобряването на управлението, по-специално чрез повишаване на осведомеността и участие на заинтересованите страни, е от съществено значение за постигането на целите в областта на околната среда. Следователно подпрограмата за околната среда следва да има три приоритетни области за действие: околна среда и ресурсна ефективност, природа и биологично разнообразие, както и управление и информация, свързани с околната среда. Следва да се даде възможност проектите, финансирани по програмата LIFE, да допринасят за постигането на специфичните цели на повече от една от тези приоритетни области и да включват участието на повече от една държава-членка.

(13) Съобщението на Комисията от 20 септември 2011 г., озаглавено „Пътна карта за ефективно използване на ресурсите в Европа“ предложи основните етапи и действията, които са необходими за очертаване пътя на Съюза към по-ефикасно използване на ресурсите и устойчив растеж. Следователно приоритетната област „околна среда и ресурсна ефективност“ следва да подкрепи ефективното изпълнение на политиката на Съюза в областта на околната среда от публичния и частния сектор, по-специално в секторите на околната среда, обхванати от пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа, като се улесняват разработването и споделянето на нови решения и най-добри практики. В този контекст Комисията следва да гарантира съгласуваност и да избегне припокриване с „Хоризонт 2020“.

(14) В Съобщението на Комисията от 3 май 2011 г., озаглавено „Нашата застраховка живот, нашият природен капитал: стратегия на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г.“ („Стратегия на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г.“) са поставени цели за спиране на загубата и възстановяване на биологичното разнообразие. Тези цели включват, наред с другото, пълното прилагане на Директива 92/43/ЕИО на Съвета [1] и Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [2], както и поддържането и възстановяването на екосистемите и услугите, които те предоставят. Програмата LIFE следва да допринася за постигането на тези цели. Следователно приоритетната област „природа и биологично разнообразие“ следва да акцентира върху изпълнението и управлението на мрежата „Натура 2000“, създадена съгласно Директива 92/43/ЕИО, по-специално по отношение на приоритетната рамка за действие изготвена въз основа на член 8 от същата директива, върху разработването и разпространението на най-добри практики по отношение на биологичното разнообразие и на Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО, както и върху по-широките предизвикателства пред биологичното разнообразие, установени от Стратегията на Съюза за биологичното разнообразие до 2020 г.

(15) Приносът на програмата LIFE към годишните потребности от финансиране на мрежата „Натура 2000“ следва да се разглежда в контекста на осигурените разходи за биологично разнообразие от други фондове на Съюза. Следва да се обърне специално внимание на интегрираните проекти по програмата LIFE като механизъм за координирано финансиране за мрежата „Натура 2000“, предвид техния потенциал за мобилизиране на финансови средства и увеличаване на капацитета за усвояване на средства за разходите за природа и биологично разнообразие в рамките на други фондове на Съюза.

(16) Горите играят значителна роля за околната среда и климата, например по отношение на биологичното разнообразие, водите, почвите и смекчаването на изменението на климата и адаптацията към него. Горите и почвите помагат за регулирането на климата чрез поглъщането на въглероден диоксид (CO_2) от атмосферата и съхранението на огромни количества въглерод. Нужно е осигуряването на подходящи съвместими данни и информация, за да се оптимизира тази роля. Следователно настоящият регламент следва да представлява също така рамка за подкрепа на полезните взаимодействия между действията в областта на околната среда и климата, които са свързани с горите и почвите, включително и наблюдението на тези действия. Недостигът на вода и засушаванията, както и управлението на риска от наводнения представляват други области за увеличаване на полезните взаимодействия.

(17) С оглед на оптимално използване на средствата по програмата LIFE следва да се насърчава взаимодействието между подпрограмата за околната среда, по-специално за опазване на биологичното разнообразие, и мерките за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптация към това изменение по подпрограмата за действия по климата.

[1] Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазването на природните местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

[2] Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7).

(18) В Съобщението на Комисията от 15 декември 2011 г., озаглавено „Пътна карта за постигане до 2050 г. на конкурентоспособна икономика с ниска въглеродна интензивност“ („Пътна карта 2050“), се потвърждава, че изпитването на нови подходи за смекчаване на изменението на климата ще продължи да бъде от съществено значение за преминаването към икономика с ниска въглеродна интензивност. Адаптацията към изменението на климата, като междусекторен приоритет на Съюза, също трябва да бъде гарантирана. Освен това насърчаването на управлението и повишаването на осведомеността са от съществено значение за постигането на конструктивни резултати и за гарантиране на участието на заинтересованите страни. Следователно подпрограмата за действия по климата следва да подкрепя усилията, които допринасят към трите приоритетни области: смекчаване на изменението на климата, адаптация към изменението на климата и управление и информация, свързани с климата. Следва да се даде възможност проектите, финансирани по програмата LIFE, да допринасят за постигането на специфичните цели на повече от една от тези приоритетни области и да включват участието на повече от една държава-членка.

(19) Приоритетната област „смекчаване на изменението на климата“ следва да допринася за разработването и изпълнението на политиката и законодателството на Съюза по отношение на климата, по-специално по отношение на мониторинга и докладването на емисиите на парникови газове, политиките, свързани със земеползването, промяната на земеползването и горското стопанство, опазването на естествените поглътители на въглерод, системата за търговия с емисии, усилията на държавите-членки за намаляване на емисиите на парникови газове, улавянето и съхранението на въглерод, възобновяемата енергия, енергийната ефективност, транспорта и горивата, защитата на озоновия слой и флуорираните газове. Изграждането на инфраструктура за улавяне и съхранение на въглерод се считат за попадащи извън обхвата на програмата LIFE и следователно няма да бъдат подкрепяни.

(20) Първите последици от изменението на климата вече може да се видят в Европа и в световен мащаб, като екстремни климатични условия, водещи до наводнения и суши, както и покачващите се температури и морското равнище. Следователно приоритетната област „адаптация към изменението на климата“ следва да помогне на населението, икономическите сектори и регионите да се адаптират към посочените въздействия, посредством специфичните мерки и стратегии за адаптация. Действия в тази област следва да бъдат допълващи към действията, отговарящи на условията за финансиране по финансовия инструмент за гражданска защита, установен с Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([1]). Изграждането на големи инфраструктурни проекти се счита за попадащо извън обхвата на програмата LIFE и следователно няма да бъдат подкрепяно.

([1]) Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Механизъм за гражданска защита на ЕС (Виж страница 924 от настоящия брой на Официален вестник.).

(21) Пълното прилагане на политиката и законодателството в областта на околната среда и климата е неразделно свързано с постигането на по-добро управление, подобряване на участието на заинтересованите лица и разпространението на информация. Следователно приоритетните области „управление и информация“ и по двете подпрограми следва да подкрепят разработването на платформи за сътрудничество и споделянето на най-добри практики с оглед на по-ефективното спазване и прилагане на законодателството, включително програми за обучение на съдии и прокурори, и следва да генерират подкрепа от обществеността и заинтересованите страни към усилията на Съюза за формиране на политиката в областта на околната среда и климата. По-специално следва да се подкрепят подобрения в разпространението на базата знания и най-добрите практики при прилагането на законодателството на Съюза, при повишаването на осведомеността, както и при участието на обществеността, достъпа до информация и достъпа до правосъдие по въпроси от областта на околната среда.

(22) Предоставянето на подпомагане в рамките на настоящия регламент следва да се извършва в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([2]). Проектите, финансирани по програма LIFE, следва да отговарят на критериите за допустимост и подбор с оглед осигуряване на възможно най-доброто използване на фондовете на Съюза и осигуряване на добавена стойност за Съюза. При оценката на добавената стойност за Съюза Комисията следва да обръща специално внимание, доколкото е приложимо към приоритетните области, на потенциала на резултатите от проектите, който да бъде за възпроизвеждан и прехвърлян, устойчивостта на техните резултати и приноса към постигане на общите и специфичните цели на приоритетните области, както и на тематичните приоритети, осъществявани посредством темите на проектите. Следва да бъдат насърчавани проекти с междусекторно въздействие. Комисията следва да насърчава и стимулира също така и използването на „зелените“ обществени поръчки, по-специално при изпълнението на проекти.

(23) С цел поддържане на равни условия за всички предприятия, извършващи дейност на вътрешния пазар, и с оглед избягване на неоправдано нарушаване на конкуренцията, предоставеното финансиране по програма LIFE следва да е насочено, когато е уместно, към недостатъците на пазара. Освен това в случаите, когато финансирането представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), то следва да се планира по начин, който съответства на правилата за държавните помощи, така че да се предотвратят нарушения на пазара, като например изместване на частното финансиране, създаване на неефективни пазарни структури или запазване на неефективни предприятия, и не може да бъде

([2]) Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

използвано докато не бъде одобрено от Комисията в съответствие с член 108, параграф 3 от ДФЕС, освен ако не е в съответствие с регламент, приет съгласно Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета ([1]).

(24) С цел да се подобри прилагането на политиката в областта на околната среда и климата и да се засили интеграцията на целите по отношение на околната среда и климата в други политики, програмата LIFE следва да насърчава проекти, които подпомагат интегрирани подходи към изпълнението на законодателството и политиката в областта на околната среда и климата. Подобни интегрирани проекти следва да служат като конкретни инструменти за засилване на интеграцията на целите за околната среда и климата в други политики на Съюза и в цялостните разходи на Съюза в съответствие със стратегията Европа 2020. Те следва да предоставят примери за добри практики за ефективно и добре координирано изпълнение на политиката на Съюза за околната среда и климата в държавите-членки и регионите. Интегрираните проекти по подпрограмата за околната среда следва да акцентират главно върху прилагането на Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г., като особено внимание се отделя на ефективното управление и консолидирането на мрежата „Натура 2000“, създадена съгласно Директива 92/43/ЕИО, чрез прилагане на приоритетни рамки за действие, изготвени въз основа на член 8 от същата директива, прилагането на Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([2]) и върху прилагането на законодателството по отношение на отпадъците и въздуха.

(25) Интегрираните проекти с фокус върху набелязаните теми следва да бъдат многоцелеви механизъм за изпълнение (например насочени към екологични ползи и изграждане на капацитет), като по този начин дават възможност за постигане на резултати в други области на политиките, по-специално по отношение на морската среда, в съответствие с целите на Директива 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([3]). Интегрирани проекти също може да бъдат планирани и в други екологични области. В рамките на подпрограмата за действия по климата такива проекти следва да се отнасят по-специално до стратегии и планове за действие за смекчаване на изменението на климата и за адаптация към него.

(26) Интегрираните проекти следва да подпомагат само поредица от конкретни дейности и мерки, докато други дейности, които допълват включените в проекта, следва да бъдат финансирани от други програми за финансиране от страна на Съюза, както и от национални и регионални фондове, и фондове от частния сектор. Финансирането по линия на програмата LIFE следва да използва полезните взаимодействия и да гарантира съгласуваност между различните източници на финансиране на Съюза, като предоставя стратегически акцент върху околната среда и климата и същевременно осигурява опростяване на процедурите.

(27) Интегрираните проекти със специален акцент върху прилагането на законодателството и политиката на Съюза в областта на околната среда и климата чрез интегрирани подходи изискват действия във всички части на Съюза и във всички сектори, към които е насочен настоящият регламент. Това налага въвеждането на разпределителен елемент в процеса на подбор за улесняване на постигането на географски баланс, както и полагането на усилия от страна на държавите-членки, ако е необходимо, с подкрепата на проект за техническа помощ по линия на LIFE, за да изготвят и предложат най-малко един интегриран проект по време на програмния период на LIFE.

(28) Предвид факта, че подходът с интегрирани проекти е новост, при необходимост заинтересованите страни следва да получат подкрепа чрез техническа помощ. Една двуетапна процедура за кандидатстване следва да облекчи фазата за кандидатстване. През първия етап следва финансов план да посочва кои други източници за финансиране — от Съюза, национални или частни, трябва да бъдат мобилизирани и до каква степен. Едва на втория етап следва да се изискват писма за намерение от поне още един източник на финансиране, за да се гарантира, че е изпълнено изискването за мобилизиране на допълнителен източник на финансиране. Степента, до която са мобилизирани други фондове на Съюза, следва да бъде взета предвид по време на фазата на възлагане.

(29) Успехът на интегрираните проекти е свързан с тясно сътрудничество между националните, регионалните и местните органи и недържавните участници, свързани с целите на програмата LIFE. По тази причина следва да се прилагат принципите на прозрачност и оповестяване на решенията, свързани с изготвянето, прилагането, оценяването и мониторинга на проекти.

(30) За проекти по подпрограмата за околната среда, различни от интегрирани проекти, следва да се предвиди пропорционално разпределение на средствата между всички държави-членки за срока на първата многогодишна работна програма в съответствие с принципите на солидарност и споделена отговорност посредством изготвяне на прогнозно национално разпределение на средства.

(31) С цел изграждане на капацитет на държавите-членки за участие в програмата LIFE, на всяка държава-членка, която отговаря на съответните изисквания, установени с настоящия регламент, следва да се предоставя гарантирано финансиране за проекти за изграждане на капацитет. Такова финансиране следва да се предоставя въз основа на съгласуван план за изграждане на капацитет, в който се очертават необходимите интервенции и средства.

([1]) Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета от 7 май 1998 г. по прилагането на членове 92 и 93 от Договора за създаване на Европейската общност към някои категории хоризонтална държавна помощ (ОВ L 142, 14.5.1998 г., стр. 1).

([2]) Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

([3]) Директива 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морска среда (Рамкова директива за морска стратегия) (ОВ L 164, 25.6.2008 г., стр. 19).

(32) В програмата LIFE качеството следва да служи като главен критерий, ръководещ оценката на проекта и процеса на възлагане. Разпределителните елементи, въведени с цел да се отрази географският баланс, са с ориентировъчен характер и не предполагат обезпечени средства или разпределения по държава-членка.

(33) Съюзът е страна по Конвенцията за достъп до информация, участието на обществеността в процеса на вземане на решения и достъп до правосъдие по въпроси на околната среда („Конвенцията от Орхус“) на Икономическата комисия за Европа на Организацията на обединените нации (ИКЕ на ООН). Следователно работата на неправителствените организации (НПО) и мрежите от организации с нестопанска цел за постигане на цел от общ интерес за Съюза, следва да бъде подпомагана, тъй като те ефективно подкрепят целите на Конвенцията от Орхус, като активно дават израз на опасенията и застъпват гледните точки на гражданите на Съюза в рамките на процеса на разработване на политиката, както и подкрепят нейното изпълнение и повишават осведомеността по проблеми, свързани с околната среда и климата, и ответните действия на политиката. Целесъобразно е по програма LIFE да бъде подпомаган широк обхват от НПО, както и мрежи от организации с нестопанска цел, които се стремят към постигане на цел от общ интерес за Съюза, и които работят главно по действия в областта на околната среда и/или климата, чрез конкурентно и прозрачно отпускане на безвъзмездни средства за оперативни разходи, с оглед подпомагането им ефективно да допринасят за политиката на Съюза, и за насърчаване и укрепване на изпълнението и прилагането на целите на Съюза по отношение на околната среда и климата, както и изграждане и укрепване на техния капацитет, за да станат по-ефективни партньори.

(34) С оглед изпълнението на своята роля по иницииране на разработването и прилагането на политиката в областта на околната среда и климата, Комисията следва да използва ресурси по програма LIFE, за да подпомага иницииране, изпълнението и целенасоченото интегриране на политиката и законодателството на Съюза в областта на околната среда и климата, включително придобиването на услуги и стоки. Отпуснатите финансови ресурси за комуникационни дейности по настоящия регламент следва да обхващат и институционалната комуникация по политическите приоритети на Съюза, както и по статуса на изпълнение и транспониране на цялото основно законодателство на Съюза в областта на околната среда и климата.

(35) Настоящото пазарно несъответствие между търсенето и предлагането на заеми, дялов капитал и рисков капитал е вероятно да продължи в контекста на финансовата криза, и поради това е целесъобразно да се позволи използването на финансови инструменти за подпомагане на проекти, които могат да генерират приходи в областта на околната среда и климата. Финансовите инструменти, които се подкрепят по програма LIFE, следва да се използват по икономически ефективен начин за задоволяване на конкретни пазарни нужди в съответствие с целите на програмата и не следва да изместват частното финансиране. Следва да бъде възможно комбинирането на финансови инструменти с безвъзмездни средства, финансирани от бюджета на Съюза, включително по настоящия регламент.

(36) Опитът от предишните програми LIFE показа нуждата от съсредоточаване на усилията върху конкретни приоритети и сфери на действие на политиката в областта околната среда и климата. Тези тематични приоритети не следва да са изчерпателни с цел да се даде възможност на кандидатите да внасят нови предложения в други области и да включват нови идеи за посрещане на нови предизвикателства. Многогодишните работни програми следва също да бъдат гъвкави, за да се постигнат целите на програмата LIFE, като същевременно осигуряват нужното постоянство на темите на проектите, които прилагат тематичните приоритети, за потенциалните кандидати, за да планират, изготвят и представят предложенията. Първата многогодишна работна програма следва да бъде валидна за период от четири години, последвана от втора работна програма с тригодишна продължителност. И двете работни програми следва да съдържат неизчерпателен списък от теми на проекти, които изпълняват тематичните приоритети.

(37) Опитът от предишните програми LIFE изтъкна значението на националните звена за контакт LIFE, по-специално за предоставяне на подкрепа за кандидатите и бенефициерите, като по този начин допринасят за успешното изпълнение на програмите. Поради това системата от национални и регионални звена за контакт LIFE следва да бъде продължена и укрепвана, когато е възможно, по-специално в държавите-членки със слабо усвояване на средствата за проекти, и да се засили сътрудничеството между Комисията и националните звена за контакт LIFE, както и между националните и регионалните звена за контакт LIFE. Опитът от предишните програми LIFE също така подчерта значението на гарантирането на ефективното разпространение на резултатите от проектите и комуникационните дейности за повишаването на ефекта на лоста и добавената стойност за Съюза на програмата LIFE, по-специално посредством организиране на семинари, работни срещи и други дейности, насочени към обмяна на опит, знания и добри практики в рамките на Съюза. Поради това Комисията следва да продължи и засили целенасочените дейности за популяризиране, включително дейностите със специален акцент върху интегрираните проекти, по-специално в държавите-членки със слабо усвояване на средствата, и във връзка със специфични сектори, и да улеснява сътрудничеството и обмена на опит между бенефициерите по програмата LIFE и другите. Комисията следва също така да продължи да публикува редовно списъка с проекти, финансирани по линия на програмата LIFE, заедно с кратко описание на целите и постигнатите резултати, и резюме на изразходваните средства, като използва подходящи медии и технологии.

(38) С оглед опростяването на програмата LIFE и намаляване на административната тежест за кандидатите и бенефициерите следва в по-голяма степен да се използват единни ставки и еднократни фиксирани суми, без да се компрометира допустимостта на ДДС и на разходите за постоянен персонал съгласно условията, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012. Както е според съществуващата практика, съвкупният размер на средствата, предоставени на проектите от публични организации (в ролята им на координиращ проекта бенефициер и/или асоцииран бенефициер), следва да надхвърля с поне 2 % размера на разходите за заплати за служители на националните администрации, които се таксуват за проекта. Средства на Съюза не следва да се използват за субсидиране на националните бюджети, като например за покриване на разходите за ДДС. При все това съществува твърде ограничена информация относно сумите от средства на Съюза, които се използват за покриване на ДДС. Във връзка с това в междинната и последващата оценка на програмата LIFE Комисията следва да представи преглед по държава-членка на възстановяванията на ДДС, които бенефициерите по проекти по LIFE са изискали на етапа на окончателно плащане.

(39) Максималният размер на съфинансирането следва да се определи на такова равнище, каквото е необходимо с цел да се поддържа ефективното ниво на подпомагане, осигурено от програма LIFE.

(40) Програма LIFE и подпрограмите ѝ следва да бъдат редовно подлагани на мониторинг и оценявани по съответни показатели за изпълнение, за да се даде възможност за корекции, включително за всички необходими преразглеждания на тематичните приоритети. При допълнителното определяне на показателите за изпълнение за оценката на програмите и проектите, Комисията следва да постави акцент върху мониторинга на качеството въз основа на показатели за изпълнение и очаквани резултати и въздействие. Комисията следва също така да предложи метод за мониторинг на дългосрочния успех на проектите, по-специално в приоритетната област природа и биологично разнообразие. С цел да се осигурят доказателства за съпътстващите ползи, които двете подпрограми могат да допринесат за действията по климата и биологичното разнообразие, както и да се осигури информация за нивото на разходите, мониторингът на програмата LIFE следва да проследява разходите, направени във връзка с действията по климата и с биологичното разнообразие, както е определено в „Бюджет за Европа 2020“. Посоченото проследяване следва да се основава на обикновена методика чрез отнасяне на разходите към една от следните три категории: разходи, извършени само във връзка с климата/ биологичното разнообразие (да се отчитат като 100 %), разходи в значителна връзка с климата/биологичното разнообразие (да се отчитат като 40 %), и разходи без връзка с климата/биологичното разнообразие (да се отчитат като 0 %). Посочената методика не следва да изключва използването на поточни методики, когато е целесъобразно.

(41) Предвид дългогодишния опит на Комисията в управлението на програмата LIFE и проектите по нея и положителния опит на бенефициерите по програма LIFE с външни екипи за мониторинг, управлението на програмата LIFE следва да остане в рамките на Комисията. Всяка промяна в структурата на управление на програма LIFE и проектите по нея следва да подлежи на предварителен анализ на разходите и ползите и да обръща специално внимание на осигуряването на адекватен и цялостен експертен опит, по-специално в приоритетната област „природа и биологично разнообразие“.

(42) През целия цикъл на разходите финансовите интереси на Съюза следва да бъдат защитавани с пропорционални мерки, включително посредством предотвратяване, разкриване и разследване на нередности, възстановяване на изгубени, неоснователно изплатени или неправомерно използвани средства, и в случаите, когато е необходимо, санкции.

(43) С цел да се осигури възможно най-добрата оценка на използването на средствата на Съюза, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с показателите за изпълнение, приложими към тематичните приоритети по подпрограмата за околната среда и приоритетните области по подпрограмата за действия по климата, да изменя тематичните приоритети, посочени в приложение III, и да увеличава процентната стойност на бюджета, разпределен за безвъзмездни средства за проекти, които подкрепят опазването на природата и биологичното разнообразие. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

(44) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент във връзка с приемането на многогодишните работни програми, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

(45) Ако Комитетът за Програмата за околната среда и действията по климата LIFE не представи становище относно проект на акт за изпълнение, Комисията следва в съответствие с член 5, параграф 4, втора алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011 да не приема проекта на акт за изпълнение. Прибягването до тази процедура следва да бъде обосновано, наред с другото, от необходимостта от оценка на пропорционалното разпределение на средства между интегрираните проекти, и по-специално — на максималната сума, която може да получи отделен интегриран проект.

([1]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

(46) С цел да се гарантира ефикасният преход между мерките, приети в съответствие с Регламент (ЕО) № 614/2007 и програмата LIFE, е необходимо мониторингът, одитът и оценяването на качеството на дейностите, финансирани по посочения регламент, да продължат и след неговото изтичане.

(47) Добавената стойност на програмата LIFE произтича от спецификата на подхода и акцента ѝ, които правят нейните интервенции специално пригодени към нуждите на околната среда и климата. Програмата LIFE може чрез по-голямо обединяване на ресурси и експертни знания да допринесе за по-ефективното прилагане на политиките в областта на околната среда, отколкото при самостоятелни действия от страна на държавите-членки. Програмата осигурява също така платформа за разработване и обмен на най-добри практики и знания, с което се подобряват, катализират и ускоряват промени в изпълнението на достиженията на правото на Съюза, и за изграждане на капацитет, като подкрепя частни участници – по-специално МСП – в изпробването на технологии и решения с ограничен мащаб, и предоставя възможност на държавите-членки и заинтересованите страни да се учат едни от други. Освен това в рамките на програмата LIFE се създават полезни взаимодействия между средствата на Съюза и националите фондове и се стимулират допълнителни средства от частния сектор, като по този начин се повишава съгласуваността на интервенциите на Съюза и се насърчава по-хомогенното прилагане на достиженията на правото на Съюза.

(48) Доколкото целите на настоящия регламент, а именно принос към прилагането и разработването на политиката и законодателство на Съюза в областта на околната среда и климата, включително интегрирането на целите, свързани с околната среда и климата, в други политики, както и насърчаването на по-доброто управление, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки, а поради мащаба и последиците от настоящия регламент могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели,

(49) Поради това Регламент (ЕО) № 614/2007 следва да бъде отменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ПРОГРАМА ЗА ОКОЛНАТА СРЕДА И ДЕЙСТВИЯТА ПО КЛИМАТА (LIFE)

Член 1

Създаване

Създава се Програма за околната среда и действията по климата, която обхваща периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г. („Програма LIFE“).

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

а) „пилотни проекти“ означава проекти, в които се прилага технически похват или метод, които не са били прилагани преди това или на друго място, които предлагат потенциални ползи в областта на околната среда и климата, в сравнение с настоящите най-добри практики и които впоследствие могат да бъдат прилагани в по-голям мащаб при сходни ситуации;

б) „демонстрационни проекти“ означава проекти, които осъществяват на практика, изпитват, оценяват и разпространяват действия, методики или подходи, които са нови или неизвестни в специфичния контекст на проектите, като например географския, екологичния или социално-икономическия контекст, и които може да се приложат при подобни обстоятелства другаде;

в) „проекти с най-добра практика“ означава проекти, които прилагат подходящи, разходно-ефективни и съвременни техники, методи и подходи, като се взема предвид специфичният контекст на проекта;

г) „интегрирани проекти“ означава проекти, които изпълняват в голям териториален мащаб, по-специално в регионален, многорегионален, национален или транснационален мащаб, стратегии или планове в областта на околната среда или климата, изисквани от специфичното законодателство на Съюза в посочената област, разработени съгласно други актове на Съюза или разработени от органите на държавите-членки, преди всичко в областта на природата, включително, наред с другото, на управлението на мрежата „Натура 2000“, водите, отпадъците, въздуха и смекчаването на изменението на климата и адаптацията към него, като същевременно гарантират участие на заинтересованите страни и насърчават мобилизиране и координиране с поне още един подходящ източник на финансиране от Съюза, на национално равнище или от частния сектор;

д) „проекти за техническа помощ“ означава проекти, които посредством безвъзмездни средства за дейности предоставят финансова подкрепа на кандидатите при изготвянето на интегрирани проекти, и по-специално за гарантиране,че тези проекти съответстват на графика и техническите и финансовите изисквания на програмата LIFE в координация със средства, посочени в член 8, параграф 3;

е) „проекти за изграждане на капацитет“ означава проекти, които посредством безвъзмездни средства за дейности предоставят финансова подкрепа за действията, необходими за изграждане на капацитета на държавите-членки, включително националните или регионалните звена за контакт LIFE, с оглед държавите-членки да могат да участват по-ефективно в програмата LIFE;

ж) „подготвителни проекти“ означава проекти, определени основно от Комисията в сътрудничество с държавите-членки, насочени към конкретни нужди за разработването и изпълнението на политиката и законодателството на Съюза в областта на околната среда или климата;

з) „проекти за информация, осведоменост и разпространяване“ означават проекти, насочени към подкрепа на комуникацията, разпространението на информация и повишаването на осведомеността в областите на подпрограмите за околната среда и действия по климата.

Член 3

Общи цели и показатели за изпълнение

1. Програма LIFE има, по-специално, следните общи цели:

а) да допринесе за преминаване към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика с по-ефикасно използване на ресурсите, защитата и подобряването на качеството на околната среда и за спирането на загубата и възстановяването на биологично разнообразие, включително за подпомагане на мрежата „Натура 2000“ и справяне с влошаването на състоянието на екосистемите;

б) да подобрява разработването, изпълнението и прилагането на политиката и законодателството на Съюза в областта на околната среда и климата, както и да действа като катализатор и насърчава интегрирането и целенасоченото включване на целите, свързани с околната среда и климата, в други политики на Съюза и в практиките на обществения и частния сектор, включително чрез повишаване на капацитета на публичния и частния сектор;

в) да спомага за по-добро управление в областта на околната среда и климата на всички равнища, включително за подобрено ангажиране на гражданското общество, НПО и местните участници.

г) да подпомага изпълнението на 7-мата програма за действие за околната среда.

При следването на тези цели програмата LIFE допринася за устойчивото развитие и постигането на целите и задачите на стратегията „Европа 2020“ и на съответните стратегии и планове на Съюза в областта на околната среда и климата.

2. Общите цели, предвидени в параграф 1, се изпълняват посредством следните подпрограми:

а) подпрограма за околната среда;

б) подпрограма за действия по климата.

3. Изпълнението на програма LIFE се оценява, по-специално, по следните показатели:

а) по отношение на общите цели, посочени в параграф 1 буква а), — приписваните на програмата подобрения в областта на околната среда и климата. По отношение на целта за допринасяне за спиране на загубата и възстановяване на биологичното разнообрази е— приписваните на програмата подобрения на околната среда по отношение на целта се измерват чрез процента възстановени или доведени до подходящо управление райони в мрежата „Натура 2000“, чрез площта и вида на възстановените екосистеми, и чрез броя и вида на целевите местообитания и видовете с подобряващо се природозащитно състояние;

б) по отношение на общите цели, свързани с разработване и изпълнение, посочени в параграф 1, буква б) — брой на разработени или предприети интервенции за изпълнение на планове, програми или стратегии в съответствие с политиката и законодателството на Съюза в областта на околната среда или климата и брой интервенции, подходящи за възпроизвеждане или трансфер;

в) по отношение на общите цели, насочени към интегриране и включване, посочени в параграф 1, буква б) — брой интервенции, с които се постигат полезни взаимодействия с други програми за финансиране от страна на Съюза или които са целенасочено включени в тях, или които са интегрирани в практики от публичния или частния сектор;

г) по отношение на общата цел, посочена в параграф 1, буква в) — брой интервенции за гарантиране на по-добро управление, разпространяване на информация и повишаване на осведомеността по аспектите на околната среда и климата.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 29 за допълнително определяне на показателите за изпълнение с оглед на прилагането им към приоритетните области и тематичните приоритети, посочени съответно в член 9 и приложение III по отношение на подпрограмата за околна среда и член 13 — по отношение на подпрограмата за действия по климата.

Член 4

Бюджет

1. Финансовият пакет за изпълнението на програмата LIFE за периода от 2014 г. до 2020 г. се определя в размер на 3 456 655 000 EUR по текущи цени, което се равнява на 0,318 % от общата сума на бюджетните кредити за поети задължения, както е посочено в Регламента на (ЕС) № 1311/2013.

Годишните бюджетни кредити се разрешават от Европейския парламент и от Съвета в рамките на многогодишната финансова рамка.

2. Бюджетната разбивка за подпрограмите е както следва:

а) 2 592 491 250 EUR от общия финансов пакет, посочен в параграф 1, се отпуска за подпрограмата за околна среда;

б) 864 163 750 EUR от общия финансов пакет, посочен в параграф 1, се отпуска за подпрограмата за действия по климата.

Член 5

Участие на трети държави в програма LIFE

Програмата е открита за участие на следните държави:

а) държави от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство (ЕИП);

б) държави кандидатки, потенциални кандидати и държави в процес на присъединяване към Съюза;

в) държави, за които се прилага Европейската политика за съседство;

г) държави, които са станали членове на Европейската агенция за околната среда в съответствие с Регламент (ЕО) № 933/1999 на Съвета ([1]).

Участието се извършва в съответствие с условията, предвидени в съответните двустранни или многостранни споразумения, установяващи общите принципи за участие на тези трети държави в програми на Съюза.

Член 6

Дейности извън Съюза или в отвъдморските страни и територии

1. Без да се засягат разпоредбите на член 5, в рамките на програмата LIFE може да се финансират дейности извън Съюза и в отвъдморските страни и територии (ОСТ) в съответствие с Решение 2001/822/ЕО (Решение за асоцииране на отвъдморските страни и територии), при условие че тези дейности са необходими за постигането на целите на Съюза по отношение на околната среда и климата и за осигуряване на ефективността на интервенциите, изпълнявани на териториите на държавите-членки, за които се прилагат Договорите.

2. Юридическо лице, установено извън Съюза, може да участва в проектите, посочени в член 18, при условие че бенефициерът, който координира проекта, е установен в Съюза и дейността, която ще бъде извършвана извън Съюза, отговаря на посочените в параграф 1 от настоящия член изисквания.

Член 7

Международно сътрудничество

В процеса на изпълнение на програмата LIFE е възможно сътрудничество с международни организации и техните институции и органи, ако е необходимо за постигането на общите цели, предвидени в член 3.

([1]) Регламент (ЕО) № 933/1999 на Съвета от 29 април 1999 г. за изменение на Регламент (ЕИО) № 1210/90 за създаване на Европейска агенция по околната среда и на Европейска мрежа за информация и наблюдение на околната среда (ОВ L 117, 5.5.1999 г., стр. 1).

Член 8

Допълване

1. Комисията и държавите-членки гарантират, че подкрепата по програма LIFE е съгласувана с политиките и приоритетите на Съюза и допълва други финансови инструменти на Съюза, като същевременно осигурява изпълнението на мерките за опростяване.

2. Операциите, финансирани в рамките на програмата LIFE, са в съответствие с правото на Съюза и националното право, включително правилата на Съюза за държавните помощи. По-специално, финансирането по програма LIFE, което представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС, се съобщава на Комисията от държавите-членки и може да бъде използвано едва след като бъде одобрено от Комисията в съответствие с член 108, параграф 3 от ДФЕС, освен ако не е в съответствие с регламент, приет съгласно член 2, параграф 1 и член 8 от Регламент (ЕО) № 994/98.

3. В съответствие със съответните им отговорности Комисията и държавите-членки осигуряват координацията между програмата LIFE и Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство, с цел да се създадат полезни взаимодействия, особено в контекста на интегрираните проекти, и да се подкрепи използването на решения, методи и подходи, разработени в рамките на програмата LIFE. Тази координация се осъществява в рамката, установена в Регламента за общоприложими разпоредби и чрез Общата стратегическа рамка и механизмите, определени в споразуменията за партньорство, както се изисква от посочения регламент.

4. Комисията също така осигурява съгласуваност и полезни взаимодействия и избягва припокриване между програмата LIFE и други политики и финансови инструменти на Съюза, по-специално „Хоризонт 2020“ и тези в рамките на външните действия на Съюза.

ДЯЛ II

ПОДПРОГРАМИ

ГЛАВА 1

Подпрограма за околната среда

Член 9

Приоритетни области на подпрограмата за околната среда

1. Подпрограмата за околната среда има три приоритетни области:

а) околна среда и ресурсна ефективност,

б) природа и биологично разнообразие,

в) управление и информация, свързани с околната среда.

2. Посочените в параграф 1 приоритетни области обхващат тематичните приоритети, предвидени в приложение III.

На Комисията се предоставя правомощието да приема, когато е необходимо, делегирани актове в съответствие с член 29 във връзка с добавяне, заличаване или изменение на тематичните приоритети, предвидени в приложение III, въз основа на следните критерии:

а) приоритетите, установени в 7-та програма за действие за околната среда;

б) специфичните цели, определени за всяка приоритетна област, посочена в членове 10, 11 и 12;

в) събрания опит от изпълнението на многогодишната работна програма, посочена в член 24;

г) събрания опит от изпълнението на интегрираните проекти;

д) приоритетите, произтичащи от ново законодателство на Съюза в областта на околната среда, прието след 23 декември 2013 г.; или

е) събрания опит от прилагането на действащото законодателство и актуалната политика на Съюза в областта на околната среда.

Комисията преразглежда и ако е необходимо, преработва тематичните приоритети, предвидени в приложение III, най-късно до междинната оценка на програмата LIFE, посочена в член 27, параграф 2, буква а).

3. Най-малко 55 % от бюджетните ресурси, отпуснати за проекти под формата на безвъзмездни средства за дейности по подпрограмата за околната среда, са определени за проекти, подкрепящи опазването на природата и биологичното разнообразие.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 29 във връзка с увеличаване на процентната стойност, посочена в параграф 3 от настоящия член, с максимум 10 %, при условие че всички средства, поискани през две последователни години чрез предложения, които попадат в приоритетната област „Природа и биологично разнообразие“ и отговарят на минималните изисквания за качество, надвишават с повече от 20 % съответната сума за двете години, предшестващи тези години.

Член 10

Специфични цели за приоритетната област „Околна среда и ресурсна ефективност“

Специфичните цели за приоритетната област „Околна среда и ресурсна ефективност“ на подпрограмата за околната среда са по-специално:

а) да разработва, изпитва и демонстрира подходи за политиката или управлението, най-добри практики и решения за проблеми с околната среда, включително разработка и демонстрация на иновативни технологии, подходящи за възпроизвеждане, трансфер или интегриране, включително по отношение на връзката между околната среда и здравето, и които подкрепят политиката и законодателството относно ефективното използване на ресурсите, включително пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа;

б) да подкрепя прилагането, разработването, изпитването и демонстрирането на интегрирани подходи при изпълнение на планове и програми по политиката и законодателството на Съюза в областта на околната среда, най-вече в областта на водите, отпадъците и въздуха;

в) да подобрява базата от знания за разработването, прилагането, оценяването, мониторинга и крайната оценка на политиката и законодателството на Съюза в областта на околната среда, както и за оценяването и мониторинга на факторите, видовете натиск и реакции, които оказват въздействие върху околната среда в рамките на Съюза и извън него.

Член 11

Специфични цели за приоритетната област „Природа и биологично разнообразие“

Специфичните цели за приоритетната област „Природа и биологично разнообразие“ на подпрограмата за околната среда са по-специално:

а) да допринася за разработването и изпълнението на политика и законодателство на Съюза в областта на природата и биологичното разнообразие, включително на Стратегията на ЕС за биологичното разнообразие до 2020 г., и директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО, по-специално чрез прилагане, разработване, изпитване и демонстрирането на подходи, най-добри практики и решения;

б) да подпомага по-нататъшното развитие, изпълнението и управлението на мрежата „Натура 2000“, изградена съгласно член 3 от Директива 92/43/ЕИО по-специално прилагането, разработването, изпитването и демонстрирането на интегрирани подходи за изпълнението на рамките на приоритетни действия, изготвени въз основа на член 8 от посочената директива;

в) да подобрява базата от знания за разработването, прилагането, оценяването, мониторинга и крайната оценка на политиката и законодателството на Съюза в областта на природата и биологичното разнообразие, както и за оценяването и мониторинга на факторите, видовете натиск и реакциите, които оказват въздействие върху природата и биологичното разнообразие в рамките на Съюза и извън него.

Член 12

Специфични цели за приоритетната област „Управление и информация, свързани с околната среда“

Специфичните цели на приоритетната област „Управление и информация, свързани с околната среда“ на подпрограмата за околната среда са по-специално:

а) да насърчава повишаването на осведомеността по въпросите на околната среда, включително изграждането на обществена подкрепа и подкрепа от страна на заинтересованите страни за процеса на формиране на политиката на Съюза в областта на околната среда, както и да насърчава познанията за устойчиво развитие и новите модели за устойчиво потребление;

б) да подкрепя комуникацията, управлението и разпространението на информация в областта на околната среда, да улеснява споделянето на знания за успешни решения и практики в областта на околната среда, включително чрез създаване на платформи за сътрудничество сред заинтересованите страни, и обучение;

в) да насърчава и подпомага по-ефективното спазване и прилагане на законодателството на Съюза в областта на околната среда, по-специално чрез насърчаване на разработването и разпространението на най-добри практики и подходи в политиките;

г) да насърчава по-добро управление в областта на околната среда посредством разширяване на участието на заинтересованите страни, в това число и НПО, в консултациите по изпълнението на политиките.

ГЛАВА 2

Подпрограма за действия по климата

Член 13

Приоритетни области на подпрограмата за действия по климата

Подпрограмата за действия по климата има три приоритетни области:

а) смекчаване на изменението на климата;

б) адаптация към изменението на климата:

в) управление и информация, свързани с климата.

Член 14

Специфични цели на приоритетната област „Смекчаване на изменението на климата“

С оглед на приноса за намаляване на емисиите на парникови газове приоритетната област „Смекчаване на изменението на климата“ има следните специфични цели:

а) да допринася за прилагането и разработването на политиката и законодателството на Съюза относно смекчаването на изменението на климата, включително целенасоченото включване на всички области на политиката, по-конкретно чрез разработване, изпитване и демонстриране на подходи в политиката или управлението, най-добри практики и решения за смекчаване на изменението на климата;

б) да подобрява базата от знания за разработване, оценяване, мониторинг, крайното оценяване и изпълнението на ефективни действия и мерки за смекчаване на изменението на климата, както и да увеличава способността тези знания да се прилагат в практиката;

в) да улеснява разработването и прилагането на интегрирани подходи, като например при стратегии и планове за действие за смекчаване на изменението на климата, на местно, регионално или национално равнище;

г) да допринася за разработването и демонстрирането на новаторски технологии, системи, методи и инструменти за смекчаване на изменението на климата, които са подходящи за възпроизвеждане, трансфериране или интегриране.

Член 15

Специфични цели за приоритетната област „Адаптация към изменението на климата“

С оглед на приноса за подкрепа на усилията, водещи до увеличаване на устойчивостта към изменението на климата, приоритетна област „Адаптация към изменението на климата“ има следните специфични цели:

а) да допринася за разработването и прилагането на политиката на Съюза по отношение на адаптацията към изменението на климата, включително целенасоченото включване на всички области на политиката, по-специално чрез разработване, изпитване и демонстриране на подходи в политиката или управлението, най-добри практики и решения за адаптация към изменението на климата, включително, по целесъобразност, подходи, основани на екосистемите;

б) да подобрява базата от знания за разработването, оценяването, мониторинга, крайната оценка и изпълнението на ефективни действия и мерки, свързани с адаптацията към изменението на климата, като определя като приоритетни, по целесъобразност, онези, които прилагат подход, основан на екосистемата, и да увеличава способността тези знания да се прилагат в практиката;

в) да улеснява разработването и прилагането на интегрирани подходи, като например при стратегии и планове за действие за адаптация към изменението на климата, на местно, регионално или национално равнище, като определя като приоритетни, по целесъобразност, подходите, основани на екосистемата;

г) да допринася за разработването и демонстрирането на новаторски технологии, системи, методи и инструменти за адаптиране към изменението на климата, които са подходящи за възпроизвеждане, трансфериране или интегриране.

Член 16

Специфични цели за приоритетната област „Управление и информация, свързани с климата“

Специфичните цели на приоритетната област „Управление и информация, свързани с климата“, са по-специално:

а) да насърчава повишаването на осведомеността относно въпроси за климата, включително изграждането на обществена подкрепа и подкрепа от страна на заинтересованите страни за политиката на Съюза по отношение на климата, и да насърчава познанията за устойчиво развитие;

б) да подкрепя комуникацията, управлението и разпространението на информация, свързана с климата, и да улеснява споделянето на знания за съответни успешни решения и практики, включително чрез създаване на платформи за сътрудничество сред заинтересованите страни, и обучение;

в) да насърчава и подпомага по-ефективното спазване и прилагане на законодателството на Съюза по отношение на климата, по-специално чрез насърчаване на разработването и разпространението на най-добри практики и подходи в политиките;

г) да насърчава по-добро управление в областта на климата посредством разширяване на участието на заинтересованите страни, включително и НПО, в консултациите по изпълнението на политиките.

ДЯЛ III

ЕДИННИ ПРАВИЛА ЗА ПРИЛАГАНЕ

ГЛАВА 1

Финансиране

Член 17

Видове финансиране

1. Финансирането от Съюза може да приеме следните правни форми:

а) безвъзмездни средства;

б) договори за възлагане на обществени поръчки;

в) вноски към финансови инструменти в съответствие с разпоредбите за финансови инструменти по Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, и по-специално в членове 139 и 140 от него, и с оперативни изисквания, определени в конкретни актове на Съюза;

г) други интервенции, необходими за постигане на общите цели, предвидени в член 3.

2. Комисията прилага настоящия регламент в съответствие с Регламент (ЕО, Евратом) № 966/2012.

3. Финансирането по настоящия регламент, което представлява държавна помощ по смисъла на член 107, параграф 1 ДФЕС, се прилага последователно по отношение на съответните правила на Съюза за държавните помощи.

4. Най-малко 81 % от бюджетните средства за програма LIFE се разпределят за проекти, подпомагани чрез безвъзмездните средства за действия, или по целесъобразност, финансови инструменти, посочени в параграф 1, буква в).

Комисията може да включи тези финансови инструменти като част от многогодишната работна програма, посочена в член 24, в зависимост от предварителната оценка, посочена в член 140, параграф 2, буква е) от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

5. Най-много 30 % от бюджетните средства, отпуснати за безвъзмездни средства за действия в съответствие с параграф 4, може да се заделят за интегрирани проекти. Максималният процент се преоценява в рамките на средносрочната оценка на програмата LIFE посочена в член 27, параграф 2, буква а), и се придружава, ако е целесъобразно, от законодателно предложение.

Член 18

Проекти

Следните видове проекти може да бъдат финансирани с безвъзмездни средства за дейности:

а) пилотни проекти;

б) демонстрационни проекти;

в) проекти за най-добри практики;

г) интегрирани проекти;

д) проекти за техническа помощ;

е) проекти за изграждане на капацитет;

ж) подготвителни проекти;

з) проекти за информация, осведоменост и разпространяване;

и) всички други проекти, необходими за постигане на общите цели, предвидени в член 3.

Член 19

Критерии за допустимост и възлагане и подбор на проекти

1. Проектите, посочени в член 18, трябва да отговарят на критерии за допустимост, основаващи се на определенията по член 2 и на следните критерии за възлагане:

а) да бъдат от интерес за Съюза, като имат съществен принос за постигането на една от общите цели на програмата LIFE, предвидени в член 3, както и на специфичните цели за приоритетните области, изброени в член 9, тематичните приоритети, предвидени в приложение III, или специфичните цели за приоритетните области, изброени в член 13;

б) да осигуряват ефективен от гледна точка на разходите подход и да бъдат технически и финансово съвместими, и;

в) да бъдат стабилни по отношение на изпълнението.

2. Възлагането на проектите зависи от съответствието на проектите с минималните изисквания за качество в съответствие с относимите разпоредби на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

3. Проектите, финансирани по една от приоритетните области на програма LIFE, избягват да са в ущърб на екологичните или климатичните цели на друга приоритетна област и насърчават полезните взаимодействия между различните цели, когато е възможно, както и използването на „зелени“ обществени поръчки.

4. Комисията осигурява географски баланс за интегрираните проекти, като предоставя най-малко три интегрирани проекта на всяка държава-членка, като при това гарантира поне един интегриран проект по подпрограмата за околната среда и поне един интегриран проект в рамките на подпрограмата за действия за климата за срока на програмния период за програмата LIFE, посочен в член 1.

Интегрираните проекти се разпределят с оглед на постигане на целите, определени в съответствие с член 24, параграф 2, буква в) за всяка от областите, посочени в член 2, буква г).

С цел да се направи оценка на съответствието с разпоредбата за мобилизирането на средства на Съюза, на национални или частни средства, посочено в член 2, буква г), предложенията за интегрирани проекти се придружават от:

а) на първия етап от процеса на подаване на заявления: от финансов план, и

б) на втория етап от процеса на подаване на заявления— от поне едно писмо за намерение, в което се посочва степента, в която ще бъдат мобилизирани други съответни източници на финансиране от Съюза, национални или частни източници на финансиране, и се уточнява кои са тези източници на финансиране.

5. Комисията осигурява за срока на първата многогодишна работна програма географски баланс за проектите, различни от интегрираните проекти, представени по подпрограмата за околната среда, посредством пропорционално разпределение на средствата между всички държави-членки в съответствие с прогнозните национални разпределения, установени в съответствие с критериите по приложение I. Когато прогнозните национални разпределения не са приложими, проектите се подбират изключително въз основа на техните качества.

6. Ако размерът на съфинансирането, необходимо за проекти, представени от държава-членка, различни от интегрирани проекти, от списъка, съставен от Комисията в края на процедурата по подбор, е по-малък от прогнозно разпределените средства за тази държава-членка, Комисията използва остатъка от това прогнозно национално разпределение, за да съфинансира онези проекти, представени от други държави-членки, с изключение на проекти в ОСТ, които имат най-голям принос за постигане на общите цели, посочени в член 3

При представянето на списъка с проекти, които да бъдат съфинансирани, Комисията докладва пред Комитета за програмата LIFE за околната среда и действия за климата за начина, по който е взела под внимание критериите за разпределение, установени в съответствие с параграфи 4 и 5.

7. Комисията обръща особено внимание на транснационални проекти, в които транснационалното сътрудничество е съществено за гарантиране на опазването на околната среда и изпълнение на целите, свързани с климата, и полага усилия да гарантира, че най-малко 15 % от бюджетните ресурси, отделени за проекти, са разпределени за транснационални проекти. Комисията разглежда предоставянето на средства за финансиране на транснационални проекти дори и в случаи, при които балансът на националното прогнозно разпределение на една или повече държави-членки, участващи в тези транснационални проекти, е бил превишен.

8. По време на първата многогодишна работна програма дадена държава-членка има право на финансиране по един проект за изграждане на капацитет до сумата от 1 000 000 EUR, ако отговаря на един от следните критерии:

а) средното равнище на усвояване на прогнозното национално разпределение на държавата-членка за 2010, 2011 и 2012 г., както е определено в член 6 от Регламент (ЕО) № 614/2007, е под 70 %;

б) през 2012 г. БВП на глава от населението на държавата-членка е бил под 90 % от средното ниво за Съюза, или

в) държавата-членка се е присъединила към Съюза след 1 януари 2013 г.

По време на втората многогодишна работна програма дадена държава-членка има право на финансиране по един проект за изграждане на капацитет до сумата от 750 000 EUR, ако отговаря на следните критерии:

а) средното равнище на усвояване на прогнозното национално разпределение на държавата-членка за 2014, 2015 и 2016 г., както е посочено в параграф 5, е под 70 %; и

б) средното равнище на усвояване на прогнозното национално разпределение на държавата-членка за 2014, 2015 и 2016 г. се е увеличило, в сравнение със средното равнище на усвояване за 2010, 2011 и 2012 г.

За да има право на финансиране за проекти за изграждане на капацитет, дадена държава-членка трябва да се ангажира да поддържа ресурсите, заделени за програмата LIFE, включително, *inter alia*, броя на служителите, на равнище, не по-ниско от това през 2012 г., за срока на съответната многогодишна работна програма. Този ангажимент се посочва в плана за изграждане на капацитет по параграф 9.

По изключение от разпоредбите за допустимост по първа и втора алинеи държава-членка няма право на финансиране на проекти за изграждане на капацитет за целия срок на програмата LIFE, ако нейният БВП на глава от населението през 2012 г. е бил по-висок от 105 % от средното ниво за Съюза. Финансирането на проектите за изграждане на капацитет се ограничава до един проект на държава-членка за многогодишна работна програма.

9. Комисията установява ускорена процедура за възлагане за всички проекти за изграждане на капацитет. Заявления за такива проекти за изграждане на капацитет могат да се подават от 23 декември 2013 г.. Заявленията се основават на план за изграждане на капацитет, който се договаря между Комисията и държавата-членка и в него се очертават интервенциите, които ще бъдат финансирани по програмата LIFE, за да се развие капацитетът на държавата-членка да представя успешно заявления за финансиране за проекти по подпрограмите за околната среда и за действие по климата. Такива интервенции включват, но не се ограничават до:

а) назначаване на нов персонал и обучение за националните или регионални звена за връзка LIFE;

б) улесняване на обмена на опит и на най-добри практики, както и насърчаване на разпространението и използването на резултатите от проектите по програма LIFE;

в) подходи за обучение на обучаващите;

г) програми за обмен и командироване на персонал между публичните органи в държавите-членки, по-специално обмен на дейности от най-висок клас.

Интервенциите, обхванати от плана за изграждане на капацитет, могат да включват предоставяне на експерти за разрешаване на конкретни технически недостатъци и пропуски в капацитета на процесите, но не могат да включват предоставяне на експерти, чиято основна функция е изготвянето на предложения за внасяне в отговор на годишни покани за представяне на предложения.

Планът за изграждане на капацитет очертава и прогнози за разходите, свързани с тези интервенции.

Член 20

Ставки на съфинансиране и допустимост на разходи за проекти

1. Максималният размер на съфинансирането за проекти, посочени в член 18, е:

а) За срока на първата многогодишна работна програма — до 60 % от допустимите разходи за всички проекти, различни от посочените в буква в), финансирани по двете подпрограми за околната среда и действия за климата.

б) за срока на втората многогодишна работна програма — до 55 % от допустимите разходи за всички проекти, различни от посочените в буква в), финансирани по двете подпрограми за околната среда и действия за климата.

в) За целия срок на програмата LIFE:

i) до 60 % от допустимите разходи за проектите, посочени в член 18, букви г), д) и ж);

ii) при условията на подточка iii), до 60 % от допустимите разходи за проекти, финансирани по приоритетната област „природа и биологично разнообразие“ в подпрограмата за околната среда;

iii) до 75 % от допустимите разходи за проекти, финансирани по приоритетната област „Природа и биологично разнообразие“ в подпрограмата за околната среда, отнасящи се до приоритетни местообитания или видове за изпълнението на Директива 92/43/ЕИО или видовете птици, считани за приоритет за финансиране от Комитета за адаптиране към техническия и научния прогрес, създаден по силата на член 16 от Директива 2009/147/ЕО, когато това е необходимо за постигане целта за опазване;

iv) до 100 % от допустимите разходи за проектите, посочени в член 18, буква е);

2. Условията за допустимост на разходите са установени в член 126 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012. Такива разходи включват разходи за ДДС и персонал.

В междинната и последващата оценка на програмата LIFE Комисията следва да представи преглед по държава-членка на възстановяванията на ДДС, които бенефициерите по проекти по програмата LIFE са изискали на етапа на окончателно плащане.

3. Разходи, свързани с купуването на земя, се считат за допустими за финансиране от Съюза за проектите, посочени в член 18, при условие че:

а) купуването ще допринесе за подобряване, поддържане и възстановяване на целостта на мрежата „Натура 2000“, установена по член 3 от Директива 92/43/ЕИО, включително чрез подобряване на връзките, чрез изграждане на коридори, екопасажи, или на други елементи на зелената инфраструктура;

б) купуването на земята е единственият или най-ефективният начин за постигане на желаните резултати по опазване на природата,

в) закупената земя се запазва за дългосрочно използване в съответствие с целите, посочени в членове 11, 14, или 15; и

г) съответните държави-членки гарантират, посредством прехвърляне или по друг начин, че предназначението на такава земя в дългосрочен план ще бъде за целите на опазване на природата.

Член 21

Безвъзмездни средства за оперативни разходи

1. С безвъзмездни средства за оперативни разходи се подкрепят определени оперативни и административни разходи на организации с нестопанска цел, които се стремят към постигане на цел от общ интерес за Съюза, които работят предимно в областта на околната среда или действията по климата и участват в разработването, изпълнението и прилагането на политиката и законодателството на Съюза.

2. Максималният размер на съфинансиране от Съюза с безвъзмездни средства за оперативни разходи, посочени в параграф 1, е 70 % от допустимите разходи.

Член 22

Други видове дейности

По програма LIFE може да се финансират дейности, изпълнявани от Комисията в подкрепа на подготовката, изпълнението и целенасоченото включване на политиките и законодателството на Съюза в областта на околната среда и климата с оглед постигане на общите цели, посочени в член 3. Тези дейности може да включват:

а) информация и комуникации, включително кампании за повишаване на осведомеността. Отпуснатите финансови ресурси за комуникационни дейности съгласно настоящия регламент обхващат също и институционалната комуникация относно политическите приоритети на Съюза, както и относно статуса на изпълнение и транспониране на цялото основно законодателство на Съюза в областта на околната среда и климата;

б) проучвания, наблюдения, моделиране и разработка на сценарии;

в) подготовка, изпълнение, мониторинг, проверка и оценка на проекти, политики, програми и законодателство;

г) работни срещи, конференции и срещи;

д) работа в мрежа и платформи за най-добри практики;

е) всякакви други дейности, необходими за постигане на общите цели, посочени в член 3.

Член 23

Бенефициери

Програмата LIFE може да финансира публични и частни органи.

С оглед осигуряване на популярност на програмата LIFE бенефициерите популяризират програмата LIFE и резултатите от своите проекти, като винаги посочват подкрепата, получена от Съюза. Запазеният знак (лого) на програмата LIFE, показан в приложение II, се използва при всяка комуникация и се поставя на информационни табла на стратегически места, видими за обществеността. Всички стоки за дълготрайна употреба, получени в рамките на програмата LIFE, носят запазения знак на програмата LIFE, освен ако Комисията не е уточнила друго.

ГЛАВА 2

Мерки за изпълнение

Член 24

Многогодишни работни програми

1. Комисията приема с актове за изпълнение многогодишни работни програми за програма LIFE. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 30, параграф 2.

Първата многогодишна работна програма е за срок от четири години, а втората многогодишна работна програма е за срок от три години.

2. Всяка многогодишна работна програма уточнява в съответствие с общите цели, предвидени в член 3, следното:

а) разпределението на средствата за финансиране между приоритетните области, както и различните видове финансиране в рамките на всяка подпрограма в съответствие с член 9, параграф 3 и член 17, параграфи 4 и 5. Не се извършва никакво по-нататъшно предварително разпределяне за безвъзмездни средства за действие по проекти между или в рамките на всяка приоритетна област, с изключение на проектите за техническа помощ и проектите за изграждане на капацитет;

б) темите на проекти, изпълняващи тематичните приоритети, предвидени в приложение III, за проекти, които да бъдат финансирани за периода, обхванат от многогодишната работна програма;

в) качествените и количествените резултати, показателите и целите за всяка приоритетна област и всеки тип проект за периода, обхванат от многогодишната работна програма в съответствие с показателите за изпълнение по член 3, параграф 3 и специфичните цели, определени за всяка приоритетна област в членове 10, 11, 12, 14, 15 и 16;

г) техническата методология за процедурата за подбор на проектите и критериите за подбор и отпускане на безвъзмездни средства в съответствие с членове 2 и 19 от настоящия регламент и съответните разпоредби на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012;

д) ориентировъчни графици за поканите за представяне на предложения за периода, обхванат от многогодишната работна програма.

3. В рамките на многогодишните работни програми Комисията публикува ежегодни покани за представяне на предложения за приоритетните области, изброени в член 9, параграф 1 и член 13. Комисията гарантира, че неизползваните средства от дадена покана за представяне на предложения се преразпределят между различните видове проекти, посочени в член 18.

4. Комисията посредством акт за изпълнение преразглежда многогодишната работна програма най-късно до междинната оценка на програмата LIFE. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 30, параграф 2.

Член 25

Методи за изпълнение

Комисията изпълнява дейностите, насочени към осъществяване на общите цели, предвидени в член 3 от настоящия регламент, в съответствие с методите за изпълнение на бюджета, предвидени в член 58 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, по-специално с пряко или непряко управление от Комисията на централизирана база или съвместното управление с международни организации.

Член 26

Административно и техническо съдействие

Финансовите средства, отпуснати по програмата LIFE, може да покриват и необходимите разходи по дейностите, свързани с подготовка, мониторинг, контрол, одит, комуникация и оценка, пряко изисквани за управлението на програмата LIFE и за постигане на нейните общи цели, предвидени в член 3.

Комисията редовно и в сътрудничество с националните звена за контакт LIFE организира семинари и работни срещи, публикува списъци с проекти, финансирани по програма LIFE, или предприема други дейности с цел улесняване на обмена на опит, знания и най-добри практики относно всички проекти и на възпроизвеждането и трансфера на резултатите от проекта в целия Съюз. За тази цел Комисията предприема действия, насочени към разпространението на резултатите от проектите сред бенефициерите на LIFE и сред други, и обръща специално внимание, когато е приложимо, на държавите-членки с ниска степен на усвояване на средства по програма LIFE и улеснява комуникацията и сътрудничеството между приключени или текущи проекти с нови бенефициери по проекти, кандидати или заинтересовани страни в същата област.

Комисията организира също редовно специфични семинари, работни срещи или, по целесъобразност, други видове дейности най-малко веднъж на две години, за да се улесни обменът на опит, познания и най-добри практики относно проектирането, изготвянето и прилагането на интегрирани проекти, както и относно ефективността на помощта, която се предоставя чрез проекти за техническа помощ. Тези дейности включват национални или регионални администрации, които управляват други средства на Съюза, и други съответни заинтересовани страни.

Член 27

Наблюдение и оценка

1. Комисията редовно извършва мониторинг и отчитане на изпълнението на програмата LIFE (и нейните подпрограми), включително на размера на разходите по дейности, свързани с климата и с биологичното разнообразие. Комисията оценява и полезните взаимодействия между програма LIFE и други допълващи програми на Съюза и по-специално между нейните подпрограми. Комисията изчислява прогнозните национални разпределения в съответствие с критериите, определени в приложение I, за срока на втората многогодишна работна програма, изключително за целите на сравняването на постиженията на държавите-членки.

2. Комисията предоставя на Европейския парламент, на Съвета, на Европейския икономически и социален комитет и на Комитета на регионите следните доклади:

а) не по-късно от 30 юни 2017 г. с оглед на решение за продължаване, изменение или прекратяване на мерките — доклад за външна и независима междинна оценка на програма LIFE (и нейните подпрограми), включително качествените и количествените аспекти на нейното изпълнение, размера на разходите по дейности, свързани съответно с климата и с биологичното разнообразие, степента на постигнато взаимодействие между целите, допълването с други съответни програми на Съюза, постигането на целите по всичките мерки (на нивото на резултатите и въздействията, когато е възможно), ефективността на използване на ресурсите и добавената стойност на програмата за Съюза. Този доклад за междинна оценка включва и количествен и качествен анализ на приноса на програма LIFE за природозащитния статус на местообитанията и видовете, изброени в директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО. Оценката освен това разглежда обсега за опростяване, вътрешната и външна съгласуваност, запазването на целесъобразността на всички цели, както и приноса на мерките по програма LIFE към целите на стратегията „Европа 2020“ и към устойчивото развитие. В доклада се вземат предвид резултатите от оценките на дългосрочното въздействие на LIFE+. Докладът за междинна оценка се придружава от забележки на Комисията, включително за начина, по който констатациите на междинната оценка се вземат предвид при изпълнението на програмата LIFE, и по-специално степента, до която е необходима промяна на тематичните приоритети, предвидени в приложение III.

Докладът за средносрочна оценка съдържа или се придружава от задълбочен анализ на обхвата и качеството на търсенето, планирането и прилагането на интегрирани проекти. Специално внимание се обръща на реализирания или очаквания успех на интегрираните проекти при балансирането на други фондове на Съюза, като се вземат предвид ползите от увеличената съгласуваност с други инструменти за финансиране на Съюза, степента на участие на заинтересовани страни и степента, до която предишни проекти по LIFE+ са били или се очаква да бъдат обхванати от интегрирани проекти.

б) не по-късно от 31 декември 2023 г. — доклад за външна и независима последваща оценка, който обхваща изпълнението и резултатите по програмата LIFE (и нейните подпрограми), включително размера на разходите по дейности, свързани съответно с климата и с биологичното разнообразие, степента, до която програма LIFE като цяло и всяка от нейните подпрограми са постигнали своите цели, степента

на постигане на полезни взаимодействия между различните цели, и приноса на програма LIFE за постигането на общите и конкретните цели на стратегията „Европа 2020“. В доклада за последваща оценка също така се проучва във възможно най-голяма степен степента, до която е постигната интеграцията на целите, свързани с околната среда и климата, в другите политики на Съюза и доколкото е възможно, икономическите ползи, постигнати с помощта на програмата LIFE, както и въздействието и добавената стойност за участващите общности.

3. Комисията прави резултатите от предприетите съгласно настоящия член оценки обществено достъпни.

Член 28

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. Комисията предприема необходимите мерки, за да гарантира, че когато се изпълняват дейности, финансирани по настоящия регламент, финансовите интереси на Съюза са защитени чрез прилагането на превантивни мерки срещу измама, корупция и всяка друга форма на незаконна дейност, чрез ефективни проверки и, при установени нередности, чрез възстановяване на неоснователно платени суми и, когато е уместно, чрез ефективни, пропорционални и възпиращи административни и финансови санкции.

2. Комисията или нейни представители и Сметната палата имат правомощия за извършване на одит по документи и проверки на място на всички бенефициери, изпълнители и подизпълнители, които са получили средства от Съюза по програмата LIFE.

Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва проверки и инспекции на място по отношение на икономически оператори, засегнати пряко или непряко от такова финансиране в съответствие с процедурите, предвидени в Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета [1], с цел да се установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, накърняваща финансовите интереси на Съюза във връзка със споразумение за отпускане на безвъзмездни средства, решение за отпускане на безвъзмездни средства или договор за финансиране от страна на Съюза.

Без да се засягат първа и втора алинея, в договори за сътрудничество с трети държави и международни организации, в споразумения за безвъзмездни средства, решения за безвъзмездни средства и договори, произтичащи от прилагането на настоящия регламент, изрично се оправомощават Комисията, Сметната палата и OLAF да провеждат подобни одити, проверки на място и контрол.

3. Бенефициерите на финансиране от Съюза пазят на разположение на Комисията за срок от пет години след последното плащане по отношение на всеки проект всички разходооправдателни документи, свързани с разходи по съответния проект.

[1] Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията, за защитата на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

ДЯЛ IV

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 29

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегираните актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощията за приемане на делегираните актове, посочени в член 3, параграф 3, член 9, параграф 2 и член 9, параграф 4, се предоставят на Комисията за срок от седем години, считано от 23 декември 2013 г..

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 3, параграф 3, член 9, параграф 2 и член 9, параграф 4, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 3, параграф 3, член 9, параграф 2 и член 9, параграф 4, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 30

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от Комитет за Програмата за околната среда и действията по климата LIFE. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта за акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 31

Отмяна

Регламент (ЕО) № 614/2007 се отменя, считано от 1 януари 2014 г.

Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент.

Член 32

Преходни мерки

1. Независимо от член 31, първа алинея, мерките, започнали преди 1 януари 2014 г. в съответствие с Регламент (ЕО) № 614/2007, продължават да се уреждат по посочения регламент и трябва да съответстват на техническите разпоредби, определени в него, до тяхното приключване. Комитетът, посочен в член 30, параграф 1 от настоящия регламент, заменя комитета, посочен в член 13, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 614/2007, считано от 23 декември 2013 г.

2. Финансирането по програмата LIFE може да покрива също така разходи за техническо и административно съдействие, включително за всички задължителни съгласно Регламент (ЕО) № 614/2007 дейности по мониторинг, комуникация и оценка след изтичането на срока на действието му, за да се осигури преходът между мерките, приети в съответствие с Регламент (ЕО) № 614/2007 и програмата LIFE.

3. Нужните суми в рамките на финансовия пакет за осигуряване на мерки за мониторинг, комуникация и одит в периода след 31 декември 2020 г. се считат за потвърдени, само ако са съгласувани с финансовата рамка, приложима от 1 януари 2021 г.

4. Бюджетните кредити, които съответстват на целеви приходи, произтичащи от възстановяването на погрешно изплатени суми по Регламент (ЕО) № 614/2007, се използват за финансиране на програмата LIFE в съответствие с член 21 от Регламент (ЕО, Евратом) № 966/2012.

Член 33

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2014 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 11 декември 2013 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
M. SCHULZ	V. LEŠKEVIČIUS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Критерии за установяване на прогнозни национални разпределения на средства за проекти, различни от интегрирани проекти, представени в рамките на подпрограмата за околната среда

В съответствие с принципите на солидарността и споделяне на отговорността Комисията разпределя между всички държави-членки средствата за програмния период на LIFE, посочен в член 1, за проекти, различни от интегрирани проекти, въз основа на следните критерии:

а) Население

i) общото население на всяка държава-членка (корекционен коефициент от 50 %); и

ii) гъстота на населението на всяка държава-членка, до пределна стойност, два пъти по-висока от средната гъстота на населението в Съюза (корекционен коефициент от 5 %)

б) Природа и биологично разнообразие

i) общата площ на обекти по „Натура 2000“ за всяка държава-членка, изразена като дял от общата площ по „Натура 2000“ (корекционен коефициент от 25 %); и

ii) дяла от територията на държава-членка на обектите й по „Натура 2000“(корекционен коефициент от 20 %).

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Логото на програмата LIFE

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Тематични приоритети за подпрограмата за околната среда, посочени в член 9

А. Приоритетна област „Околна среда и ресурсна ефективност“:

а) Тематични приоритети за водите, включително морската среда: дейности по прилагането на специфичните цели за водите, предвидени в Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа и 7-ата програма за действие за околната среда, по-специално:

i) интегрирани подходи за прилагането на Директива 2000/60/ЕО;

ii) дейности по прилагането на Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([1])

iii) дейности по прилагането на програмата от мерки на Директива 2008/56/ЕО с оглед на постигането на добро екологично състояние на морските води;

iv) дейности за осигуряване на безопасно и ефективно използване на водните ресурси, подобряване на количественото управление на водите, запазване на високо равнище на качество на водите и предотвратяване на неправилното използване и влошаването на водните ресурси.

б) Тематични приоритети за отпадъците: дейности за прилагане на специфичните цели във връзка с отпадъците, предвидени в Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа и в 7-ата програма за действие за околната среда, и по-специално:

i) интегрирани подходи за изпълнението на плановете и програмите за управление на отпадъците;

ii) дейности за прилагането и развитието на законодателството на Съюза, свързано с отпадъците, като се обръща особено внимание на първите стъпки на йерархията на отпадъците в Съюза (предотвратяване, повторна употреба и рециклиране);

iii) дейности с оглед на ефективността на ресурсите и въздействието през целия жизнен цикъл на продуктите, моделите на потребление и дематериализацията на икономиката.

в) Тематични приоритети за ефективно използване на ресурсите, включително почвите и горите, и екологичната и кръгова икономика: дейности за прилагане на Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа и на 7-ата програма за действие за околната среда, които не са обхванати от други тематични приоритети, посочени в това приложение и по-конкретно:

i) дейности за промишлена симбиоза и за трансфер на знания и разработване на нови модели за преминаване към кръгова и екологична икономика;

ii) дейности за тематичната стратегия за опазване на почвите (Съобщение на Комисията от 22 септември 2006 г. „Тематична стратегия за опазване на почвите“) със специален акцент върху намаляване и компенсиране на запечатването на почвата, както и по-добро земеползване;

iii) дейности за мониторинг на горите и информационни системи за тях, както и за предотвратяване на горските пожари.

г) Тематични приоритети в областта на околната среда и здравето, включително химикалите и шума: дейности за подпомагане на изпълнението на специфичните цели в областта на околната среда и здравето в 7-ата програма за действие за околната среда, и по-специално:

i) дейности за подпомагане на прилагането на Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета ([2]) (REACH) и на Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([3]) (Регламента за биоцидите) за осигуряване на по-безопасно, по-устойчиво или икономично използване на химикалите (включително наноматериали);

([1]) Директива 2007/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2007 г. относно оценката и управлението на риска от наводнения (ОВ L 288, 6.11.2007 г., стр. 27).

([2]) Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО, за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и Директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията (ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 27).

([3]) Регламент (ЕС) № 528/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2012 г. относно предоставянето на пазара и употребата на биоциди (ОВ L 167, 27.6.2012 г., стр. 1).

ii) помощни дейности за улесняване на прилагането на Директива 2002/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([1]) (Директивата за шума), за да се постигнат нива на шума, които не пораждат значително отрицателно въздействие и опасност за човешкото здраве;

iii) помощни дейности за избягване на големи аварии, по-специално за улесняване прилагането на Директива 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([2]) (директивата „Севезо III“).

д) Тематични приоритети за качество на въздуха и на емисиите, включително в градска среда: помощни дейности за прилагане на специфичните цели във връзка с въздуха и емисиите в Пътната карта за ефективно използване на ресурсите в Европа и в 7-ата програма за действие за околната среда, и по-конкретно:

i) интегрирани подходи към изпълнението на законодателството за качеството на въздуха;

ii) помощни дейности, за да се улесни спазването на качеството на въздуха в Съюза и свързаните с това стандарти за емисии във въздуха, включително на Директива 2001/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([3]) (Директивата за националните тавани за емисии);

iii) помощни дейности за засиленото прилагане на Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([4]) (Директивата относно промишлените емисии) със специален акцент върху подобряването на процеса на определянето и прилагането на най-добрите налични технически похвати, като се гарантира лесен публичен достъп до информация и засилване на приноса на Директивата за националните тавани за емисии за иновациите.

Б. Приоритетна област „Природа и биологично разнообразие“:

а) Тематични приоритети за природата: дейности за прилагането на директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО, по-специално:

i) дейности за подобряване на природозащитния статус на местообитанията и видовете, включително морските местообитания и видове, както и видовете птици, представляващи интерес за Съюза;

ii) дейности в подкрепа на биогеографски семинари по мрежата „Натура 2000“;

iii) интегрирани подходи за изпълнението на приоритетните рамки за действие.

б) Тематични приоритети за биологичното разнообразие: дейности за прилагане на стратегията на Съюза за биологичното разнообразие до 2020 г., по-специално:

i) дейности, които имат за цел да допринесат за постигането на цел 2;

ii) дейности, които имат за цел да допринесат за постигането на цели 3, 4 и 5.

В. Приоритетна област „Управление и информация, свързани с околната среда“

а) информационни, комуникационни кампании и кампании за повишаване на осведомеността, в съответствие с приоритетите на 7-ата програма за действие за околната среда;

б) дейности в подкрепа на ефективни процедури за контрол, както и мерки за насърчаване на спазването на изискванията по отношение на законодателството на Съюза в областта на околната среда, и в подкрепа на информационни системи и информационни инструменти за прилагането на законодателството на Съюза в областта на околната среда.

([1]) Директива 2002/49/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 25 юни 2002 г. относно оценката и управлението на шума в околната среда (ОВ L 189, 18.7.2002 г., стр. 12).

([2]) Директива 2012/18/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 4 юли 2012 г. относно контрола на опасностите от големи аварии, които включват опасни вещества, за изменение и последваща отмяна на Директива 96/82/ЕО на Съвета (ОВ L 197, 24.7.2012 г., стр. 1).

([3]) Директива 2001/81/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2001 г. относно националните тавани за емисии на някои атмосферни замърсители (ОВ L 309, 27.11.2001 г., стр. 22).

([4]) Директива 2010/75/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 24 ноември 2010 г. относно емисиите от промишлеността (комплексно предотвратяване и контрол на замърсяването) (ОВ L 334, 17.12.2010 г., стр. 17).

Изявления на Комисията

Максимална сума, която може да се получи по един интегриран проект

За Комисията е от особена важност да се осигури пропорционално разпределение на средствата за интегрирани проекти, за да могат да бъдат финансирани възможно най-много от тях и да се гарантира равномерното им разпределение в държавите членки. Предвид това в хода на обсъждането на проекта на работната програма с членовете на комитета по програмата LIFE Комисията ще предложи максимална сума, която да може да бъде получавана по един интегриран проект. Това предложение ще бъде представено като част от методологията за подбор на проекти, която ще бъде приета като част от многогодишната работна програма.

Актуално състояние на финансирането за опазване на биологичното разнообразие в отвъдморските страни и територии

За Комисията опазването на околната среда и биоразнообразието в отвъдморските страни и територии е от особена важност — видно и от предложението за решение за асоцииране на отвъдморските страни и територии, в което тези сектори се включват към областите на сътрудничество между Европейския съюз и отвъдморските страни и територии и се набелязват различните дейности, които биха могли да се ползват от финансиране от Европейския съюз.

Подготвителната дейност по BEST се оказа успешна инициатива, която с готовност бе приета от отвъдморските страни и територии и благодарение на която бяха постигнати реални резултати по отношение на биологичното разнообразие и екосистемните услуги. С приключването на схемата BEST Комисията разглежда възможностите за продължаване на работата по тази линия, но вече по някой от новите инструменти, а именно програмата за глобалните обществени блага и предизвикателства по Инструмента за сътрудничество за развитие.

Тази конкретна възможност за финансиране за опазване на биологичното разнообразие в отвъдморските страни и територии ще бъде допълнена с възможностите, предлагани съгласно член 6 на програмата LIFE за периода 2014 — 2020 г.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 12942013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 11 декември 2013 г.

за създаване на програма за действие за митниците в Европейския съюз за периода 2014—2020 г. („Митници 2020“) и за отмяна на Решение № 624/2007/ЕО

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 33 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([1]),

като имат предвид, че:

(1) Прилаганата преди 2014 г. многогодишна програма за действие за митниците допринесе значително за улесняване и задълбочаване на сътрудничеството между митническите органи в рамките на Съюза. Много дейности в митническата сфера са от трансгранично естество, като включват и засягат всички държави членки — и поради това те не могат да се осъществяват по ефективен и ефикасен начин от отделните държави членки. Програма „Митници“ на равнището на Съюза, която се прилага от Комисията, предоставя на държавите членки рамка на равнището на Съюза за развитие на тези дейности за сътрудничество при по-голяма ефективност на разходите, отколкото ако всяка държава членка изградеше собствена рамка за сътрудничество на двустранна или многостранна основа. Поради това е целесъобразно да се осигури продължаване на предишната многогодишна програма за действие за митниците чрез създаване на нова програма в същата област — програма „Митници 2020“ („Програмата“).

(2) Дейностите по Програмата, а именно европейските информационни системи, съвместните действия за митническите служители и общите инициативи за обучение, ще допринесат за изпълнението на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, като укрепят функционирането на вътрешния пазар. Програмата активно ще укрепва функционирането на митническия съюз чрез осигуряването на рамка за дейности, насочени към по-ефикасни и модернизирани митнически органи, укрепване на конкурентоспособността на предприятията, насърчаване на заетостта и рационализиране и координиране на действията на държавите членки за защита на техните и на Съюза финансови и икономически интереси, така че предприятията и гражданите да могат да се възползват от пълния потенциал на вътрешния пазар и световната търговия.

(3) С оглед да се подкрепи процесът на присъединяване и асоцииране на трети държави, Програмата следва да бъде отворена за участие за присъединяващи се държави и държави кандидатки, както и за потенциални кандидати и държави партньори по европейската политика за съседство, ако са изпълнени някои условия. Предвид нарастващата взаимосвързаност на световната икономика Програмата следва да продължава да предоставя възможност за включване на външни експерти, например служители на трети държави, представители на международни организации или икономически оператори, в определени дейности. Участието на външни експерти се счита от съществено значение, когато целите на дадена програма не могат да бъдат постигнати без приноса на тези експерти. Създаването на Европейската служба за външна дейност под ръководството на Върховния представител на Съюза по въпросите на външните работи и политиката на сигурност улеснява постигането на координация и съгласуваност на политиката в една област, която е важен елемент от външнополитическите стратегии и действия на Съюза както на двустранна, така и на многостранна основа.

(4) При формулирането на целите на Програмата следва да се вземат предвид набелязаните проблеми и предизвикателства в митническата сфера през следващото десетилетие. Програмата следва да запази значението си в изключително важни области като съгласуваното прилагане на правото на Съюза в митническата сфера и свързаните с нея въпроси. Освен това Програмата следва да бъде насочена към защита на финансовите и икономическите интереси на Съюза и към защита на безопасността и сигурността. Това следва да обхваща, *inter alia*, сътрудничество и обмен на информация между органите за наблюдение на вътрешния пазар, както национални, така и на Съюза, и митническите органи. Програмата освен това следва да бъде насочена към улесняване на търговията, *inter alia*, чрез съвместни усилия за борба с измамите и увеличаване на административния капацитет на митническите органи. В тази перспектива следва да бъде осъществен анализ на ползите и разходите по отношение на детекторното оборудване и свързаната с него технология, за да се улесни придобиването на модерни инструменти за митнически контрол от митническите органи след 2020 г. Следва да бъдат разгледани и методите, улесняващи придобиването на модерни инструменти за митнически контрол, включително съвместни обществени поръчки.

(5) Прилаганите преди 2014 г. инструменти по Програмата са доказали целесъобразността си и поради това следва да се запазят. С оглед на необходимостта от по-структурирано оперативно сътрудничество следва да се прибавят допълнителни инструменти — експертни екипи, съставени от експерти на Съюза и национални експерти, за съвместно

([1]) Позиция на Европейския парламент от 21 ноември 2013 г. (все още непубликувана в Официален вестник).

изпълнение на задачи в конкретни области, както и действия за изграждане на капацитет в публичната администрация с цел да се осигури специализирано съдействие на участващите държави, които имат нужда от развитие на административен капацитет.

(6) Европейските информационни системи изпълняват изключително важна роля за укрепване на митническите системи в рамките на Съюза и поради това следва да продължат да се финансират по Програмата. Освен това следва да се осигури възможност за включване в Програмата на нови информационни системи, свързани с митниците и създадени съгласно правото на Съюза. Европейските информационни системи, когато това е уместно, следва да се основават на модели за споделено разработване и обща ИТ архитектура, с цел да се увеличи гъвкавостта и ефикасността на митническата администрация.

(7) Изграждането на компетентност на човешките ресурси следва да бъде също така осъществено под формата на общо обучение и следва да се реализира чрез Програмата. Необходимо е митническите служители да разширяват и актуализират своите знания и умения, необходими за обслужване на потребностите на Съюза. Програмата следва да има съществен принос за укрепването на капацитета на човешките ресурси чрез засилена подкрепа за обучение, насочена към митническите служители и икономическите оператори. За тази цел настоящият подход на Съюза за общо обучение, който се основава главно на развитието на централно електронно обучение, следва да се превърне в многостранна програма за подпомагане на обучението за нуждите на Съюза.

(8) Програмата „Митници 2020“ следва да отдаде дължимото значение и да задели подходяща част от своя бюджет за функционирането на съществуващите европейски информационни системи в митническата сфера и за разработването на нови европейски информационни системи, необходими за изпълнението на Митническия кодекс на Съюза. Същевременно следва да се заделят подходящи средства за дейности, чиято цел е да обединява служители, които работят с митниците, както и за изграждането на компетентност на човешките ресурси. Освен това Програмата следва да предвижда определена степен на бюджетна гъвкавост, необходима, за да се отговоря на промените в приоритетите на политиките.

(9) Програмата следва да обхваща период от седем години, за да се съгласува нейната продължителност с тази на многогодишната финансова рамка, определена в Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 ([1]).

(10) Настоящият регламент определя финансов пакет за целия срок на Програмата, който да представлява основната референтна сума по смисъла на точка 17 от Междуинституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление ([2]), за Европейския парламент и Съвета в хода на годишната бюджетна процедура.

(11) В съответствие с ангажимента на Комисията за съгласуваност и опростяване на програмите за финансиране, посочен в нейното съобщение от 19 октомври 2010 г., озаглавено „Преглед на бюджета на ЕС“, ресурсите следва да се споделят с други инструменти на Съюза за финансиране, ако предвидените дейности по Програмата са насочени към цели, които са общи за различни инструменти за финансиране, като обаче се изключва двойното финансиране. Действията по Програмата следва да гарантират съгласуваност при използването на ресурсите на Съюза в подкрепа на функционирането на митническия съюз.

(12) Необходимите мерки за финансовото изпълнение на настоящия регламент следва да се приемат в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([3]) и в съответствие с Делегиран регламент (ЕС, Евратом) № 1268/2012 на Комисията ([4]).

(13) Финансовите интереси на Съюза следва да се защитават чрез подходящи мерки през целия цикъл на разходите, включително чрез предотвратяване, разкриване и разследване на нередности, възстановяване на изгубени, недължимо платени или неправомерно използвани средства, а в случаите, когато е уместно — санкции.

(14) Сътрудничеството относно интелигентната оценка на риска е жизненоважно, за да се даде възможност на надеждните предприятия да се възползват максимално от опростяването на електронната администрация на митниците, и позволява да се отстранят нередностите.

(15) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на създаването на годишните работни програми. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([5]).

([1]) Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020 (Виж страница 884 от настоящия брой на Официален вестник)

([2]) ОВ C 373, 20.12.2013 г., стр. 1.

([3]) Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

([4]) Делегиран регламент (ЕС) № 1268/2012 на Комисията от 29 октомври 2012 г. относно правилата за прилагане на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L 362, 31.12.2012 г., стр. 1).

([5]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

(16) За да се реагира по подходящ начин на промените в приоритетите на политиките, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз във връзка с изменение на списъка от показатели за измерване на постигането на специфичните цели и промяна на индикативните суми, разпределени за всеки вид дейност. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

(17) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно създаване на многогодишна програма за подобряване на функционирането на митническия съюз, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, тъй като те не могат ефикасно да извършват сътрудничеството и координацията, необходими за осъществяването на Програмата,но поради нейния мащаб и последици може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

(18) За изпълнението на Програмата Комисията следва да се подпомага от комитета по програма „Митници 2020“.

(19) С цел улесняване на оценката на Програмата следва от самото начало да се въведе подходяща рамка за мониторинг на резултатите от Програмата. Следва да се извърши и междинна оценка на изпълнението на целите на Програмата, нейната ефикасност и нейната добавена стойност на европейско равнище. Освен това в крайната оценка следва да се разгледа дългосрочното въздействие на Програмата и ефекта от нея във връзка с устойчивостта. Следва да се осигури пълна прозрачност чрез редовно докладване относно мониторинга и оценката пред Европейския парламент и Съвета. Тези оценки следва да се основават на показатели, с които се измерва ефекта от Програмата спрямо предварително определени базови нива. Показателите следва,inter alia, да измерват времето, през което общата комуникационна мрежа е на разположение без сривове в системата, тъй като това е условие за правилното функциониране на всички европейски информационни системи, за да могат митническите органи да си сътрудничат ефикасно в рамките на митническия съюз.

(20) Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [1] урежда обработването на лични данни, извършвано в държавите членки във връзка с настоящия регламент и под надзора на компетентните органи на държавите членки, по-специално определените от тях независими публични органи. Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета [2] урежда от своя страна обработването на лични данни, извършвано от Комисията в рамките на настоящия регламент и под контрола на Европейския надзорен орган по защита на данните. Всеки обмен или предаване на информация от компетентните органи следва да бъде в съответствие с правилата за предаване на лични данни, предвидени в Директива 95/46/ЕО, и всеки обмен или предаване на информация от страна на Комисията следва да бъде в съответствие с правилата за предаване на лични данни, предвидени в Регламент (ЕО) № 45/2001.

(21) Настоящият регламент заменя Решение № 624/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [3]. Поради това посоченото решение следва да бъде отменено,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

1. Създава се многогодишна програма за действие „Митници 2020“ („Програмата“) с цел да се подпомогне функционирането на митническия съюз.

2. Програмата обхваща периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

(1) „митнически органи“ означава органите, които отговарят за прилагането на правилата относно митниците;

(2) „външни експерти“ означава:

a) представители на държавни органи, включително от държави, които не участват в Програмата, съгласно член 3, параграф 2;

[1] Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

[2] Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1.)

[3] Решение № 624/2007/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 май 2007 г. за създаване на програма за действие за митниците в Общността (Митници 2013) (ОВ L 154, 14.6.2007 г., стр. 25).

б) икономически оператори и организации, представляващи икономически оператори;

в) представители на международни и други организации в митническата сфера.

Член 3

Участие в Програмата

1. Участващи държави са държавите членки и държавите, посочени в параграф 2, ако са изпълнени условията, установени в същия параграф.

2. Програмата е отворена за участие за всяка от следните държави:

а) присъединяващи се държави, държави кандидатки и потенциални кандидати, които се ползват от предприсъединителна стратегия в съответствие с общите принципи и общите условия за участие на тези държави в програмите на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения, решения на Съвета за асоцииране или подобни споразумения;

б) държавите партньори по европейската политика за съседство, при условие че тези държави са постигнали достатъчно ниво на сближаване на съответното законодателство и административни методи с тези на Съюза.

Съответните държави партньори, посочени в първа алинея, буква б), участват в Програмата в съответствие с разпоредбите, които подлежат на определяне съвместно с тези държави след сключването на рамкови споразумения относно тяхното участие в програми на Съюза.

Член 4

Принос към дейностите по Програмата

Външни експерти могат да бъдат поканени да осигурят принос към избрани дейности, организирани по Програмата, когато това е от съществено значение за постигането на целите, посочени в членове 5 и 6. Външните експерти се подбират от Комисията заедно с участващите държави въз основа на техните умения, опит и знания, свързани със съответните специфични дейности.

Член 5

Обща цел и специфични цели

1. Общата цел на Програмата е да се подпомогне функционирането и модернизирането на митническия съюз, за да се укрепи вътрешният пазар посредством сътрудничество между участващите държави, техните митнически органи и техните служители. Осъществяването на общата цел минава през постигането на специфични цели.

2. Специфичните цели включват подкрепа за митническите органи при защитата на финансовите и икономическите интереси на Съюза и на държавите членки, включително борбата с измамите и защита на правата върху интелектуалната собственост, повишаване на безопасността и сигурността, защита на гражданите и опазване на околната среда, подобряване на административния капацитет на митническите органи и укрепване на конкурентоспособността на европейските предприятия.

Тези специфични цели се постигат по-специално чрез:

а) компютризация;

б) осигуряването на модерен и хармонизиран подход към митническите режими и проверки;

в) улесняване на законната търговия;

г) намаляване на разходите за привеждане в съответствие с изискванията и намаляване на административната тежест; и

д) подобряване на функционирането на митническите органи.

3. Постигането на специфичните цели се измерва въз основа на показателите, изброени в приложение I. При необходимост тези показатели могат да бъдат преработени в хода на Програмата.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 15 с оглед изменение на списъка от показателите, предвиден в приложение I.

Член 6

Оперативни цели

Оперативните цели на Програмата са следните:

а) подпомагане на изготвянето, съгласуваното прилагане и ефективното изпълнение на правото и политиката на Съюза в митническата сфера,

б) разработване, подобряване, експлоатиране и подкрепа за европейските информационни системи в митническата сфера,

в) идентифициране, разработване, споделяне и прилагане на най-добрите работни практики и административни процедури, по-специално в допълнение на дейностите по сравнителен анализ,

г) укрепване на уменията и компетентностите на митническите служители,

д) подобряване на сътрудничеството между митническите органи и международни организации, трети държави, други държавни органи, включително органи на Съюза и национални органи за наблюдение на пазара, както и икономически оператори и организации, представляващи икономически оператори.

ГЛАВА II

ДОПУСТИМИ ДЕЙСТВИЯ

Член 7

Допустими действия

Програмата предоставя при условията, определени в годишната работна програма, посочена в член 14, финансова подкрепа за следните видове действия:

а) съвместни действия:

i) семинари и работни срещи;

ii) проектни групи, които обикновено са съставени от ограничен брой държави, действат в рамките на ограничен период от време и са насочени към реализацията на предварително определена цел с точно определен краен резултат, включително координация или сравнителен анализ;

iii) работни посещения, организирани от участващите държави или друга държава, с цел да се даде възможност на служителите да придобият или увеличат своя експертен опит или знания по митническите въпроси; при работни посещения, организирани на територията на трети държави, допустимите разходи за финансиране по Програмата са само пътните и дневните разходи (надбавка за настаняване и дневна надбавка);

iv) дейности по мониторинг, провеждани от съвместни екипи, съставени от служители на Комисията и служители на участващите държави, за анализ на митнически практики, установяване на трудности при прилагането на правилата и, когато е целесъобразно, изготвяне на предложения за адаптиране на правилата и работните методи на Съюза;

v) експертни екипи, а именно организирани форми на сътрудничество, които са създадени за ограничен период от време или за постоянно, и обединяват експертен опит за изпълнение на задачи в специфични области или за извършване на оперативни дейности, евентуално с помощта на услуги за сътрудничество в реално време, административна помощ и инфраструктурни съоръжения и оборудване;

vi) изграждане на капацитет на митническата администрация и помощни действия;

vii) проучвания;

viii) съвместно разработени комуникационни действия;

ix) всички други дейности, които подпомагат общите, специфичните и оперативните цели, определени в членове 5 и 6;

б) изграждане на капацитет в областта на информационните технологии (ИТ): разработка, поддръжка, експлоатация и контрол на качеството на съюзните компоненти в европейските информационни системи, установени в приложение II, раздел А, и нови европейски информационни системи, създадени съгласно правото на Съюза;

в) изграждане на компетентност на човешките ресурси: общи действия за обучение с цел да се подпомогне развитието на необходимите професионални умения и знания във връзка с митниците.

Член 8

Специални разпоредби по изпълнението за съвместни действия

1. Участието в съвместните действия, посочени в член 7, буква а), се осъществява на доброволна основа.

2. Участващите държави гарантират, че за участие в съвместните действия се избират служители с подходящ профил и квалификация.

3. Участващите държави предприемат по целесъобразност необходимите мерки за осъществяване на съвместните действия, по-специално чрез повишаване на осведомеността за тези действия и като гарантират оптимално използване на получените крайни резултати.

Член 9

Специални разпоредби по изпълнението за изграждане на ИТ капацитет

1. Комисията и участващите държави гарантират, че европейските информационни системи, посочени в приложение II, раздел А, се разработват, експлоатират и поддържат по подходящ начин.

2. В сътрудничество с участващите държави Комисията координира аспектите по създаването и функционирането на съюзните компоненти, които са изброени в приложение II, раздел Б, и несъюзните компоненти, описани в приложение II, раздел В, на европейските информационни системи, посочени в приложение II, раздел А, които са необходими с цел да се осигури тяхната оперативност, взаимосвързаност и непрекъснато усъвършенстване.

3. Съюзът поема разходите за закупуване, развиване, инсталиране, поддръжка и ежедневно функциониране на съюзните компоненти. Разходите за закупуване, развиване, инсталиране, поддръжка и ежедневно функциониране на несъюзните компоненти се поемат от участващите държави.

Член 10

Специални разпоредби по изпълнението за изграждането на компетентност на човешките ресурси

1. Участието в общите действия за обучение, посочени в член 7, буква в), се осъществява на доброволна основа.

2. Участващите държави включват, когато е целесъобразно, съвместно разработеното учебно съдържание, включително модули за електронно обучение, програми за обучение и съвместно договорени стандарти за обучение, в своите национални програми за обучение.

3. Участващите държави осигуряват на своите служители първоначално и по-нататъшно обучение, необходимо за придобиване на общи професионални умения и знания в съответствие с програмите за обучение.

4. Участващите държави осигуряват необходимото езиково обучение на служителите, за да докажат достатъчно ниво на езикови познания за участие в Програмата.

ГЛАВА III

ФИНАНСОВА РАМКА

Член 11

Финансова рамка

1. Финансовият пакет за изпълнение на Програмата за периода 2014-2020 г.е в размер на 522 943 000 евро по текущи цени.

Годишните бюджетни кредити се отпускат от Европейския парламент и от Съвета в рамките на многогодишната финансова рамка.

2. В рамките на финансовия пакет за Програмата се отпускат индикативни суми за допустимите действия, изброени в член 7, в границите на процентите, определени в приложение III за всеки вид дейност. Комисията може да се отклони от тези индикативни суми, но не може да увеличава определения дял от финансовия пакет с повече от 10 % за всеки вид дейност.

Когато се окаже необходимо да се превиши това ограничение, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 15 с оглед промяна на индикативните сум, определени в приложение III.

Член 12

Видове намеса

1. Комисията изпълнява Програмата в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

2. Финансовата подкрепа от Съюза за допустимите действия, предвидени в член 7, приема формата на:

а) безвъзмездни средства;

б) договори за възлагане на обществена поръчка;

в) възстановяване на разходи, направени от външните експерти, посочени в член 4.

3. Процентът на съфинансиране при безвъзмездните средства е до 100 % от допустимите разходи при дневните и пътните разходи, разходите за настаняване и разходите, свързани с организирането на мероприятия.

В годишните работни програми се определя приложимият процент на съфинансиране, когато действията изискват отпускането на безвъзмездни средства.

4. Разпределените за Програмата средства могат да покриват също:

а) разходи, свързани с дейности за подготовка, мониторинг, контрол, одит и оценка, които са необходими за управлението на Програмата и за постигането на нейните цели — по-специално проучвания, срещи на експерти, действия във връзка с информация и комуникация, включително обща комуникация по политическите приоритети на Съюза, доколкото са свързани с целите на настоящата програма;

б) разходи, свързани с ИТ мрежи, които са насочени към обработка и обмен на информация; и

в) всички други разходи за техническа и административна помощ, направени от Комисията за управлението на Програмата.

Член 13

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. Комисията предприема необходимите мерки, за да гарантира, че при изпълнението на действията, финансирани съгласно настоящия регламент, финансовите интереси на Съюза са защитени чрез прилагането на превантивни мерки срещу измама, корупция и всякакви други незаконни дейности, чрез ефективни проверки и, при установяването на нередности, чрез възстановяване на недължимо платените суми и, когато е уместно, чрез ефективни, пропорционални и възпиращи административни и финансови санкции.

2. Комисията или нейни представители и Сметната палата имат правомощия за извършване на одити по документи и чрез проверки на място на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, които са получили средства съгласно настоящия регламент.

3. Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва разследвания, включително проверки и инспекции на място в съответствие с разпоредбите и процедурите, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1] и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на

[1] Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 година относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета

Съвета ([1]), с оглед установяване дали е налице измама, корупция или каквато и да е друга незаконна дейност, накърняваща финансовите интереси на Съюза във връзка със споразумение за отпускане на безвъзмездни средства, с решение за отпускане на безвъзмездни средства или с договор съгласно настоящия регламент.

ГЛАВА IV

ИЗПЪЛНИТЕЛНИ ПРАВОМОЩИЯ

Член 14

Работна програма

1. За изпълнението на Програмата Комисията приема годишни работни програми посредством актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 16, параграф 2.

Всяка годишна работна програма изпълнява целите на Програмата, като определя следното:

а) действията в съответствие с общите, специфичните и оперативните цели, установени в членове 5 и 6, методът на изпълнение, включително, когато е целесъобразно, условията за създаването на експертни екипи, посочени в член 7, буква а), подточка v), и очакваните резултати;

б) разбивка на бюджета по вид дейност;

в) процентът на съфинансиране при безвъзмездните средства, посочен в член 12, параграф 3.

2. При подготовката на годишната работна програма Комисията взема предвид общия подход към митническата политика. Този подход подлежи на редовен преглед и се определя в партньорство от Комисията и държавите членки в рамките на Групата за митническа политика, съставена от ръководителите на митническите администрации на държавите членки или техни представители и представители на Комисията.

Комисията редовно информира Групата за митническа политика относно мерките, свързани с изпълнението на Програмата.

Член 15

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при условията, предвидени в настоящия член.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 5, параграф 3, втора алинея и в член 11, параграф 2, втора алинея, се предоставя на Комисията за срок, започващ на 1 януари 2014 г. и приключващ на 31 декември 2020 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 5, параграф 3, втора алинея и в член 11, параграф 2, втора алинея, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 5, параграф 3, втора алинея и член 11, параграф 2, втора алинея, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са направили възражение в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета за акта, или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да правят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 16

Процедура на комитета

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

ГЛАВА V

МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

Член 17

Мониторинг на действията по Програмата

1. В сътрудничество с участващите държави Комисията извършва мониторинг на изпълнението на Програмата и на действията по нея въз основа на показателите, посочени в приложение I.

2. Комисията оповестява резултатите от мониторинга.

3. Резултатите от мониторинга се използват при оценката на Програмата в съответствие с член 18.

([1]) Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

Член 18

Оценка

1. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета междинен и окончателен доклад с оценка на Програмата по отношение на въпросите, посочени в параграфи 2 и 3. Резултатите от тези оценки, включително установяването на сериозни недостатъци, се включват в решенията за евентуално подновяване, изменение или спиране на Програмата за следващи периоди. Посочените оценки се извършват от независим външен оценител.

2. До 30 юни 2018 г. Комисията изготвя междинен доклад за оценка относно постигането на целите от действията по Програмата, ефикасността при използването на средствата и добавената стойност на програмата на европейско равнище. Освен това в доклада се разглеждат опростяването и продължаващата значимост на целите, както и приносът на програмата към приоритетите на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

3. До 31 декември 2021 г. Комисията изготвя окончателен доклад за оценка по въпросите, посочени в параграф 2, и на дългосрочното въздействие и устойчивостта на ефектаот програмата.

4. По искане на Комисията участващите държави ѝ предоставят всички данни и информация от значение, с които могат да допринесат за изготвянето на междинния и окончателния доклад за оценка.

ГЛАВА VI

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 19

Отмяна

Решение № 624/2007/ЕО се отменя, считано от 1 януари 2014 г.

Независимо от това финансовите задължения, свързани с извършвани действия съгласно посоченото решение, продължават да се уреждат от него до тяхното приключване.

Член 20

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2014 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Люксембург на 11 декември 2013 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
M. SCHULZ	V. LEŠKEVIČIUS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Показатели

Постигането на специфичните цели, посочени в член 5, параграф 2, се измерва въз основа на следните показатели:

а) индексът за обратната информация от участниците в действия по Програмата и от нейните ползватели, който ще измерва възприемането ѝ от заинтересованите страни по отношение на последиците от действията по Програмата, *inter alia*, по отношение на:

i) последиците от действията по Програмата, свързани с изграждане на мрежи,

ii) последиците от действията по Програмата по отношение на сътрудничеството;

б) броят изготвени насоки и препоръки вследствие на действията по Програмата, свързани с модерен и хармонизиран подход към митническите процедури;

в) показателят за обща комуникационна мрежа за европейските информационни системи, който ще измерва наличието на обща мрежа, която е абсолютно необходима за функционирането на свързаните с митниците европейски информационни системи. Мрежата следва да е налична през 98 % от времето;

г) индексът за прилагане и изпълнение на правото и политиката на Съюза, който ще измерва напредъка в подготовката, прилагането и изпълнението на правото и политиката на Съюза в митническата сфера, *inter alia*, въз основа на:

i) броя действия по Програмата, организирани в тази сфера, по-специално във връзка със защитата на правата върху интелектуална собственост, въпросите за безопасността и сигурността, борбата с измамите и сигурността по веригата на доставки;

ii) броя препоръки, изготвени вследствие на тези действия;

д) показателят за наличието на европейска информационна система, който ще измерва наличието на съюзните компоненти на приложенията от ИТ в митническата сфера. Тези компоненти следва да бъдат налични през 97 % от работното време и през 95 % от останалото време;

е) индексът за най-добри практики и указания, който ще измерва развитието в идентифицирането, разработването, споделянето и прилагането на най-добри работни практики и административни процедури, *inter alia*, въз основа на:

i) броя действия по Програмата, организирани в тази сфера,

ii) броя споделени указания и най-добри практики;

ж) индексът за учене, който ще измерва напредъка, произтичащ от действията по Програмата, които имат за цел укрепване на уменията и компетентностите на митническите служители, *inter alia*, въз основа на:

i) броя обучени служители при използване на материали на Съюза за общо обучение,

ii) броя извършени трансферина модули на програмата за електронно обучение;

з) показателят за сътрудничество с трети държави, който ще установява по какъв начин Програмата подпомага органи, различни от митническите органи на държавите членки, като измерва броя действия по Програмата, подпомагащи тази цел.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Европейски информационни системи и техните съюзни и несъюзни компоненти

А. Европейските информационни системи са, както следва:

(1) общата комуникационна мрежа/общият системен интерфейс (CCN/CSI — CCN2), CCN mail3, CSI бридж, http бридж, CCN LDAP и свързаните инструменти, уебпорталът на CCN, мониторинг на CCN;

(2) помощни системи, по-специално инструментът за конфигурация на приложенията за CCN, инструментът за докладване на дейностите (ART2), инструментът на ГД „Данъчно облагане и митнически съюз“ за онлайн електронно управление на проекти (TEMPO), инструментът за управление на услугите (SMT), системата за управление на потребителите (UM), системата BPM за моделиране на бизнес процеси, таблото за наличност (availability dashboard) и AvDB, порталът за управление на ИТ услуги, управлението на директории и достъп на потребители;

(3) пространството за информация и комуникация по митнически и данъчни програми (PICS);

(4) системите за митническо придвижване, по-специално (новата) компютризирана система за транзит ((N)CTS), NCTS TIR за Русия, системата за контрол на износа (ECS) и системата за контрол на вноса (ICS). Следните приложения/компоненти поддържат тези системи: системата за обмен на данни с трети държави (SPEED bridge), „SPEED Edifact Converter Node“ (SPEED-ECN), стандартното приложение за тестване на SPEED (SSTA), стандартното приложение за тестване на транзита (STTA), приложението за тестване на транзита (TTA), централни услуги/референтни данни (CSRD2) и системата за централни услуги/управленска информация (CS/MIS);

(5) системата на Общността за управление на риска (CRMS), която обхваща информационните формуляри относно рисковете (RIF) и функционалните домейни на общите профили на CPCA;

(6) системата на икономическите оператори (EOS), която обхваща регистрацията и идентификацията на икономическите оператори (EORI), одобрените икономически оператори (AEO), редовните корабни линии (RSS) и взаимното признаване на функционалните домейни на страните партньори. Generic Web Service е помощен компонент за тази система;

(7) тарифната система (TARIC3), която е система за референтни данни за други приложения, например системата за управление на квоти (QUOTA2), системата за управление и мониторинг на контрола (SURV2), Европейската обвързваща тарифна информационна система (EBTI3), Европейския митнически опис на химическите вещества (ECICS2). Комбинираната номенклатура (КН) и приложенията за суспендиране (Suspensions) управляват правната информация с пряка връзка към тарифната система;

(8) приложенията за контрол, по-специално системата за управление на мостри (SMS) и информационната система за режимите за усъвършенстване (ISPP);

(9) системата за борба с фалшифицирането и пиратството (COPIS);

(10) системата за разпространение на данни (DDS2), която управлява цялата информация, достъпна за обществеността чрез интернет;

(11) информационната система за борба с измамите (AFIS); и

(12) всички други системи, включени в многогодишния стратегически план, предвиден в член 8, параграф 2 от Решение № 70/2008/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [1] и последващите го планове.

Б. Съюзните компоненти на европейските информационни системи са, както следва:

(1) ИТ активи, например хардуерът, софтуерът и мрежовите връзки на системите, включително свързаната инфраструктура от данни;

[1] Решение № 70/2008/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. относно безкнижна среда в митниците и търговията (ОВ L 23, 26.1.2008 г., стр. 21).

(2) ИТ услуги, необходими за подкрепа на разработката, поддръжката, усъвършенстването и експлоатацията на системите; и

(3) други елементи, които поради съображения за ефикасност, сигурност и рационализиране са определени от Комисията като общи за участващите държави.

В. Несъюзните компоненти на европейските информационни системи са тези, които не са установени като съюзни компоненти в раздел Б.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Индикативно разпределение на средства

Индикативното разпределение на средства за допустими действия, изброени в член 7, е следното:

Вид действие	Дял от финансовия пакет (в %)
Съвместни действия	най-много 20 %
Изграждане на капацитет в ИТ	най-малко 75 %
Изграждане на компетентност на човешките ресурси	най-много 5 %

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1295/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 11 декември 2013 година

за създаване на програма „Творческа Европа“ (2014 – 2020 г.) и за отмяна на Решения № 1718/2006/ЕО, № 1855/2006/ЕО и № 1041/2009/ЕО

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 166, параграф 4, член 167, параграф 5, първо тире и член 173, параграф 3 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет [1],

като взеха предвид становището на Комитета на регионите [2],

в съответствие с обикновената законодателна процедура [3],

като имат предвид, че:

(1) В Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) е залегнал стремежът за все по-тесен съюз между народите на Европа, а на Съюза се поставя задачата, *inter alia*, да допринесе за разцвета на културите на държавите-членки, като зачита тяхното национално и регионално многообразие и същевременно гарантира осигуряването на условията, необходими за конкурентоспособността на промишлеността в Съюза. В това отношение, когато е необходимо, Съюзът подкрепя и допълва действията, които държавите-членки предприемат за зачитане на културното и езиковото многообразие в съответствие с член 167 от ДФЕС и Конвенцията на Юнеско от 2005 г. за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване („Конвенция на Юнеско от 2005 г.“), за засилване на конкурентоспособността на секторите на културата и творчеството и за улесняване на приспособяването към промените в промишлеността.

(2) Подкрепата от Съюза за секторите на културата и творчеството се основава главно на придобития опит с програмите на Съюза, създадени с Решение № 1718/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [4] („програма МЕДИА“), Решение № 1855/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [5] („програма „Култура“) и с Решение № 1041/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [6] („програма МЕДИА Мундус“). Решение № 1622/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [7] (действие „Европейска столица на културата“) и Решение № 1194/2011/ЕС на Европейския парламент и на Съвета [8] („действие „Знак за европейско наследство“) също допринасят за действията на Съюза в подкрепа на секторите на културата и творчеството.

(3) Съобщението на Комисията относно Европейската програма за култура в глобализиращия се свят, одобрена от Съвета с резолюцията му от 16 ноември 2007 г. [9] и от Европейския парламент с неговата резолюция от 10 април 2008 г. [10], поставя целите за бъдещите дейности на Съюза в секторите на културата и творчеството. Тя има за цел поощряване на културното многообразие и междукултурния диалог и насърчаване на културата като стимул за творческата дейност при осигуряването на растеж и заетост, а също и като жизненоважен елемент в международните отношения на Съюза.

(4) Що се отнася до Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално членове 11, 21 и 22 от нея, секторите на културата и творчеството имат важен принос в борбата срещу всички форми на дискриминация, включително расизма и ксенофобията, и представляват важна трибуна за свободата на изразяването на мнение и за насърчаване на зачитането на културното и езиковото многообразие.

(5) В Конвенцията на Юнеско от 2005 г., която влезе в сила на 18 март 2007 г. и по която Съюзът е страна, се подчертава, че културните дейности, културните продукти и услуги имат както икономически, така и културен характер, защото са носители на самобитност, на ценности и смисъл, и следователно не трябва да се третират като имащи само търговска стойност. Посочената конвенция е насочена към укрепване на международното сътрудничество, включително международни споразумения за съвместни продукции и

[1] ОВ C 181, 21.6.2012 г., стр. 35.
[2] ОВ C 277, 13.9.2012 г., стр. 156.
[3] Позиция на Европейския парламент от 19 ноември 2013 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 5 декември 2013 г.
[4] Решение № 1718/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 15 ноември 2006 г. за прилагане на програма за подпомагане на европейския аудио-визуален сектор (МЕДИА 2007) (ОВ L 327, 24.11.2006 г., стр. 12).
[5] Решение № 1855/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно създаване на програма „Култура“ (2007—2013 г.) (ОВ L 372, 27.12.2006 г., стр. 1).
[6] Решение № 1041/2009/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на програма за сътрудничество в областта на аудиовизията с професионалисти от трети държави (MEDIA Mundus) (ОВ L 288, 4.11.2009 г., стр. 10).
[7] Решение № 1622/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 2006 г. за установяване на действията на Общността „Европейска столица на културата“ за годините 2007—2019 (ОВ L 304, 3.11.2006 г., стр. 1).
[8] Решение № 1194/2011/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. за предприемане на действие от страна на Европейския съюз за Знака за европейско наследство (ОВ L 303, 22.11.2011 г., стр. 1).
[9] ОВ C 287, 29.11.2007 г., стр. 1.
[10] ОВ C 247 E, 15.10.2009 г., стр. 32.

съвместно разпространение, и към солидарност, създаваща предпоставки за формите на културно изразяване във всички държави и от всички хора. В конвенцията се заявява също да се обърне дължимото внимание на специфичното положение и потребности на различните социални групи, включително на лицата, които принадлежат към малцинства. Съответно една програма за подкрепа на секторите на културата и творчеството следва да насърчава културното многообразие на международно равнище в съответствие с Конвенцията.

(6) Популяризирането на материалното и нематериалното културно наследство inter alia в контекста на Конвенцията на Юнеско от 2003 г. за опазване на нематериалното културно наследство и на Конвенцията на Юнеско от 1972 г. за опазване на световното културно и природно наследство, следва да допринася също така за повишаването на стойността на съответните места, като същевременно на хората се създава чувството за принадлежност към културната и историческата стойност на такива места.

(7) В Съобщението на Комисията, озаглавено „Европа 2020 – Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ („стратегия Европа 2020“) е набелязана стратегия, която има за цел превръщането на Съюза в интелигентна, устойчива и приобщаваща икономика с високо ниво на заетост, производителност и социално сближаване. В посоченото съобщение Комисията отбеляза, че е необходимо Съюзът да осигури рамка от по-привлекателни условия за развитие на иновациите и творчеството. В това отношение секторите на културата и творчеството са източник на новаторски идеи, които могат да се превърнат в продукти и услуги, създаващи растеж и работни места и спомагащи за справянето с някои обществени промени. Освен това постигнатите отлични резултати и конкурентоспособност в тези сектори са главно резултат от усилията на хората на изкуството, творците и професионалистите, за които има необходимост да бъдат насърчавани. За тази цел достъпът до финансиране за секторите на културата и творчеството следва да бъде подобрен.

(8) В заключенията си относно информационните услуги за мобилността за хора на изкуството и професионалисти в областта на културата [1] Съветът потвърди значението на мобилността на хората на изкуството и на професионалистите в областта на културата за Съюза и за постигането на целите по линия на стратегията „Европа 2020“ и отправи призив към държавите-членки и Комисията да улеснят в съответните си сфери на компетентност и при надлежно зачитане на принципа на субсидиарност предоставянето на изчерпателна и точна информация на хората на изкуството и на професионалистите в областта на културата, които желаят да бъдат мобилни на територията на Съюза.

(9) За да се допринесе за укрепването на споделено културно пространство, е важно да се насърчава транснационалната мобилност на културните деятели и творците и транснационалното разпространение на културни и художествени творби, включително аудио-визуални творби и продукти, като по този начин се насърчава културният обмен и диалогът между културите.

(10) Програмите „МЕДИА“, „Култура“ и „МЕДИА Мундус“ бяха предмет на редовен мониторинг и външна оценка, а относно тяхното бъдеще бяха организирани обществени консултации, от които се очертава изводът, че тези програми играят ключова роля за опазването и насърчаването на културното и езиковото многообразие на Европа и че са релевантни за нуждите на секторите на културата и творчеството. От тези дейности по мониторинг, оценка и консултации, а също и от различни независими проучвания, по-специално изследването на аспекта на предприемачеството в културата и творчеството, разглеждани като индустрии, става ясно, че тези сектори са изправени пред общи предизвикателства, а именно бързата промяна, предизвикана от навлизането на цифровите технологии и глобализацията, разпокъсаността на пазара, свързана с езиковото многообразие, затруднения достъп до финансиране, сложните административни процедури и недостига на сравними данни, като всичко това изисква да се предприемат действия на равнището на Съюза.

(11) Поради своята същност европейските сектори на културата и творчеството се различават по езиков и национален признак, което води до богата и във висока степен независима културна среда, в която се откроява самобитността на различните културни традиции на европейското наследство. Същевременно обаче това разнообразие води до редица пречки, които възпрепятстват плавното транснационално движение на културните и творческите произведения и мобилността на културните дейци и творците в рамките на Съюза и извън него, което може да доведе до географски неравновесия, а вследствие на това — до ограничен избор за потребителя.

(12) Като се има предвид, че европейските сектори на културата и творчеството се характеризират с езиково многообразие, което в някои сектори води до разпокъсаност на езиков принцип, съществена роля за разпространението на културните и художествените произведения, включително аудио-визуалните творби, играят субтитрите, дублирането и аудио описанието.

(13) Преминаването към цифрови технологии оказва силно въздействие върху начина, по който културните произведения се създават, разпространяват, стигат до потребителя, потребяват се и се реализират икономически. Докато от една страна следва да се признае необходимостта от намиране на нов баланс между нарастващата достъпност на произведенията на културата и творчеството, справедливото възнаграждение на хората на изкуството и творците и появата на нови стопански модели, то от друга страна промените, пораждани от преминаването към цифровите технологии, предлагат широки възможности за европейските сектори на културата и творчеството и за европейското общество като цяло. По-ниските разходи за разпространение, новите канали за разпространение и възможностите за нова и по-широка публика, както и новите възможности за заемане на пазарни ниши са сред начините за улесняване на пазарния достъп и за разрастване на разпространението в световен мащаб на културни и художествени произведения. С цел пълно оползотворяване на тези възможности и приспособяване към навлизащите цифрови технологии и глобализацията, в секторите на културата и творчеството са необходими нови умения и по-широк достъп до финансиране с оглед обновяване на

[1] ОВ C 175, 15.6.2011 г., стр. 5.

техническото оборудване, разработване на нови методи за производство и разпространение и адаптиране на стопанските модели.

(14) Системата за финансиране на филмите се основава на съществуващите практики в областта на разпространението. Все повече нараства необходимостта обаче от насърчаване на привлекателни законни онлайн оферти и от стимул за иновациите. Поради това за създаването на нови стопански модели е от съществена важност да се поощряват нови форми на разпространение.

(15) Цифровизацията на киносалоните е един от проблемите на дневен ред за редица оператори на малки киносалони, и по-специално операторите на едноекранни киносалони, поради високите цени на цифровото оборудване. Докато държавите-членки притежават първична компетентност в областта на културата и поради тази причина следва да продължават да разглеждат този въпрос на национално, регионално и местно равнище по целесъобразност, съществува възможност за финансиране от програмите и фондовете на Съюза, и по-специално програмите и фондовете, насочени към местно и регионално развитие.

(16) Привличането на публика, особено що се отнася до младите хора, изисква конкретен ангажимент от страна на Съюза за подпомагане специално на медийната и филмовата грамотност.

(17) Едно от най-големите предизвикателства за секторите на културата и творчеството, особено за микро-, малките и средните предприятия („МСП“) и микро-, малките и средните организации, включително организациите с нестопанска цел и неправителствените организации, е затрудненият достъп до средствата, които са им необходими за финансиране на дейности, растеж, поддържане и повишаване на конкурентоспособността или развиване на техните дейности в международен план. Докато това предизвикателство стои по принцип пред МСП, положението е значително утежнено в областта на културата и творчеството поради нематериалния характер на много от активите в тези сектори, естеството на дейността им, свързано с уникално сътворяване на прототипи, и присъщата им потребност да поемат рискове и да експериментират, за да извършват новаторска дейност. Тази необходимост от поемането на риск се нуждае от разбиране и от подкрепа също и от финансовия сектор.

(18) Като пилотен проект Европейският алианс на творческите индустрии е междусекторна инициатива, която главно предоставя подкрепа на творческите отрасли на политическо равнище Целта е привличане на допълнителни средства за творческите отрасли и стимулиране търсенето на творчески услуги на пазара на други промишлености и отрасли. Изпробването на нови инструменти за по-широка подкрепа за иновациите в творческите отрасли ще послужи за създаването на платформа за дискусия и обмен относно политиката с участието на европейски, национални и регионални заинтересовани страни.

(19) Обединяването на съществуващите отделни програми на Съюза в секторите на културата и творчеството „МЕДИА“, „Култура“ и „МЕДИА Мундус“ в една цялостна програма („програмата“) би подпомогнало по-ефективно МСП и микро-, малките и средните организации в усилията им да се възползват от възможностите, които предлагат преминаването към цифровите технологии и глобализацията, и би им помогнало при решаването на проблемите, които в момента водят до разпокъсване на пазара. За да бъде ефективна, програмата следва да отчита специфичното естество на различните сектори, техните различни целеви групи и конкретните им потребности чрез прилагане на специфични подходи в рамките на две независими подпрограми и междусекторно направление. По-специално, в процеса на изпълнение на програмата е важно да се осигури взаимодействието ѝ с националните и регионалните стратегии за интелигентна специализация. За тази цел програмата следва да създаде последователна структура за подпомагане на различните сектори на културата и творчеството, която да се състои от система за безвъзмездни помощи, допълнена от финансов инструмент.

(20) Програмата следва да взема предвид двойствения характер на културата и културните дейности, като отчита същинската и художествената стойност на културата от една страна, и икономическата стойност на тези сектори от друга, включително техния принос към творчеството, новаторството и социалното приобщаване в по-широк план за обществото.

(21) При изпълнението на програмата следва да се вземе под внимание същинската стойност на културата и специфичното естество на секторите на културата и творчеството, в т.ч. значението на организациите с нестопанска цел и проектите по подпрограма „Култура“.

(22) Самостоятелен финансов инструмент - Механизмът за гарантиране на секторите на културата и творчеството („механизмът за гарантиране“) следва да дава възможност на тези сектори като цяло да реализират растеж и следва да осигурява по-специално чрез ефекта на лоста достатъчно средства за нови дейности и възможности. Избрани финансови посредници следва да действат в полза на културните и творческите проекти, за да се гарантира балансиран портфейл от кредити по отношение на географското покритие и секторното представяне. Освен това публичните и частните организации играят важна роля в този контекст, за да бъде постигнат широк подход в рамките на механизма за гарантиране.

(23) Следва също така да бъде осигурено финансиране за действието „Европейски столици на културата“ и за управлението на действието за Знака за европейско наследство, тъй като те допринасят за засилване на чувството за принадлежност към едно общо културно пространство, за насърчаването на междукултурния диалог и взаимното разбиране и за повишаване на значимостта на културното наследство.

(24) Освен държавите-членки и отвъдморските страни и територии, които отговарят на изискванията за участие в програмата съгласно член 58 от Решение 2001/822/ЕО на Съвета [1], програмата следва също така да бъде отворена при определени условия за участие на държавите от Европейската асоциация за свободна търговия („ЕАСТ"), които са страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство („ЕИП"), както и на Конфедерация Швейцария. Държавите в процес на присъединяване, държавите кандидатки и потенциалните държави кандидатки, ползващи се от предприсъединителна стратегия, както и държавите от Европейската политика за съседство, също следва да могат да участват в програмата, освен по отношение на механизма за гарантиране.

(25) Програмата следва да бъде отворена също и за действия за двустранно или многостранно сътрудничество с трети държави, въз основа на допълнителни средства за участие, които следва да бъдат определени, и специфични споразумения, които следва да бъдат договорени със съответните държави.

(26) Следва да се насърчава сътрудничеството в областта на културата и аудио-визуалната дейност между програмата и международните организации, като Юнеско, Съвета на Европа, Организацията за икономическо сътрудничество и развитие („ОИСР") и Световната организация за интелектуална собственост („WIPO").

(27) Необходимо е да се гарантира европейската добавена стойност на всички действия и дейности по програмата, допълващият им характер по отношение на дейностите на държавите-членки, както и съответствието им с член 167, параграф 4 от ДФЕС и съгласуваността им с други дейности на Съюза, по-специално в областта на образованието, заетостта, вътрешния пазар, предприятията, младежта, здравето, гражданството и правосъдието, научните изследвания и иновациите, промишлената политика и политиката на сближаване, туризма и външните отношения, търговията и развитието и Програмата в областта на цифровите технологии.

(28) В съответствие с принципите за оценка на изпълнението процедурите за мониторинг и оценка на програмата следва да включват изготвянето на ежегодни подробни доклади и следва да се основават на специфични, измерими, достижими, целесъобразни и обвързани със срокове цели и показатели, включително качествени цели и показатели. В процедурите за наблюдение и оценка се вземат под внимание работата на съответните участници като Евростат, както и констатациите на проекта ESS-net Culture и на Института по статистика на Юнеско. В тази връзка по отношение на аудио-визуалния сектор участието на Съюза в Европейската аудио-визуална обсерватория („Обсерваторията") следва да продължи.

(29) С цел да се осигури оптимален мониторинг и оценка през целия период на изпълнение на програмата, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС по отношение на приемането на допълнителни количествени и качествени показатели. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и Съвета.

(30) Както е посочено в доклада на Комисията от 30 юли 2010 г. относно въздействието на решенията на Европейския парламент и на Съвета за изменение на правното основание на европейските програми в областта на ученето през целия живот, културата, младежта и гражданството, значителното намаляване на сроковете в процедурите на управление доведе до повишаване на ефективността на програмите. Следва да се обърне особено внимание, за да се гарантира че административните и финансовите процедури продължават да бъдат опростявани, включително чрез използването на разумни, обективни и редовно актуализирани системи за определяне на еднократни суми, единични цени и финансиране с фиксирана ставка.

(31) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета [2].

(32) В съответствие с Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета [3] Комисията възложи от 2009 г. насам на Изпълнителната агенция за образование, аудиовизия и култура осъществяването на задачи по изпълнението, свързани с управлението на действието на Съюза в областта на образованието, аудио-визуалната дейност и културата. Следователно Комисията, въз основа на анализ на разходите и ползите, може съгласно предвиденото в посочения регламент да използва съществуваща изпълнителна агенция при изпълнението на програмата.

(33) В настоящия регламент се определя финансов пакет за целия период на изпълнение на програмата, съставляващ основна референтна сума по смисъла на точка 17 от Междуинституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и

[1] Решение № 2001/822/ЕО на Съвета от 27 ноември 2001 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейската общност („Решение за отвъдморско асоцииране") (ОВ L 314, 30.11.2001 г., стр. 1).

[2] Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

[3] Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета от 19 декември 2002 г. относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността (ОВ L 11, 16.1.2003 г., стр. 1).

Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетните въпроси и относно доброто финансово управление [1], за Европейския парламент и за Съвета в рамките на годишната бюджетна процедура.

(34) Финансовите интереси на Съюза следва да бъдат защитени чрез прилагане на пропорционални мерки през целия цикъл на разходи, включително мерки за предотвратяване, разкриване и разследване на нередности, възстановяване на загубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и, по целесъобразност, налагане на административни и финансови санкции в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 г. на Европейския парламент и на Съвета [2] („Финансовия регламент“).

(35) С оглед дейността на Европейската служба за борба с измамите („OLAF“) и съгласно Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета [3] и Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета [4] е необходимо разработването и прилагането на подходящи мерки за предотвратяване на измамите и събиране на средствата, които са били изгубени, предоставени или използвани по неправомерен начин.

(36) Тъй като целите на настоящия регламент, а именно опазването, развитието и насърчаването на европейското културно и езиково многообразие и популяризирането на европейското културно наследство, както и засилването на конкурентоспособността на европейските сектори на културата и творчеството, и по-специално на аудиовизуалния сектор, не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки предвид транснационалния и международния характер на програмата, а поради обхвата и очакваното въздействие, могат да бъдат постигнати по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приема мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, установен в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

(37) Поради това решения № 1718/2006/ЕО, № 1855/2006/ЕО и № 1041/2009/ЕО следва да бъдат отменени.

(38) Следва да се предвидят разпоредби за мерки, уреждащи прехода от програмите „МЕДИА“, „Култура“ и „МЕДИА Мундус“ към програмата.

(39) За да се сигури непрекъснатост на финансовата подкрепа, предвидена по програмата, на действието на органи, Комсията следва да е оправомощена по време на първоначалния етап от програмата да счита за допустими за финансиране разходите, пряко свързани с изпълнението на ползващите се от подкрепа дейности, дори когато те са направени от бенефициера преди подаването на заявлението за безвъзмездни средства.

(40) За да се осигури непрекъснатост на финансовата подкрепа, предвидена по програмата, настоящият регламент следва да се прилага считано от 1 януари 2014 г. Поради спешност настоящият регламент следва да влезе в сила възможно най-бързо след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз,*

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 1

Създаване и срок на действие

1. С настоящия регламент се създава програма „Творческа Европа“ с цел оказване на подкрепа за секторите на културата и творчеството в Европа („програмата“).

2. Програмата се прилага за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1) „сектори на културата и творчеството“ означава всички сектори, чиито дейности се основават на културни ценности и/или художествени и други творчески форми на изразяване, независимо дали тези дейности са пазарно ориентирани или не, без оглед на вида организация, която ги осъществява, както и без оглед на начина на финансиране на същата организация. Тези дейности включват разработването, създаването, производството, разпространението и съхраняването на стоки и услуги, които представляват културни, художествени или други творчески форми на изразяване, както и свързани с тях функции, като образование или управление. Секторите на културата и творчеството включват, inter alia архитектура, архиви, библиотеки и музеи, художествени занаяти, аудиовизуална дейност (включително филми, телевизия, видеоигри и мултимедийни продукти), материално и нематериално културно наследство, проектиране, фестивали, музика, литература, сценично изкуство, издателска дейност, радио и изобразително изкуство;

2) „МСП“ означава микро-, малки и средни предприятия съобразно определението им в Препоръка 2003/361/ЕО [5];

[1] ОВ C 420, 20.12.2013 г., стр. 1.

[2] Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

[3] Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

[4] Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

[5] Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

3) „участващи финансови посредници“ означава финансови посредници по смисъла на член 139, параграф 4, втора алинея от Финансовия регламент, подбрани по линия на механизма за гарантиране в съответствие с Финансовия регламент и с приложение I към настоящия регламент, които предоставят или възнамеряват да предоставят:

а) заеми на МСП и на микро-, малки и средни организации в секторите на културата и творчеството (гаранции от Европейския инвестиционен фонд („ЕИФ“)); или

б) гаранции по заеми на други финансови посредници, които предоставят заеми на МСП и на микро-, малки и средни организации в секторите на културата и творчеството (насрещни гаранции от ЕИФ);

4) „доставчици за изграждане на капацитет“ означава образувания, които са способни да предоставят експертен опит в съответствие с приложение I, за да позволят на участващите финансови посредници ефективно да оценяват спецификата и рисковете, свързани с МСП и с микро-, малките и средните организации в секторите на културата и творчеството и с техните проекти.

Член 3

Общи цели

Общите цели на програмата са:

а) опазване, развитие и насърчаване на европейското езиково и културно многообразие и популяризиране на европейското културно наследство;

б) засилване на конкурентоспособността на европейските сектори на културата и творчеството, и по-специално на тази на аудио-визуалния сектор, с цел насърчаването на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

Член 4

Конкретни цели

Конкретните цели на програмата са:

а) предоставяне на подкрепа, свързана с възможностите за извеждане на дейността на европейските сектори на културата и творчеството на транснационално и международно равнище;

б) насърчаване на транснационалното разпространение на културните и творческите произведения и на транснационалната мобилност на културните деятели и творците, и по-специално хората на изкуството, както и привличане на нова и по-широка публика и подобряване на достъпа до културни и творчески произведения в Съюза и извън него с особена насоченост към децата, младите хора, лицата с увреждания и слабо представените групи;

в) укрепване на финансовия капацитет на МСП и на микро-, малките и средните организации в секторите на културата и творчеството по устойчив начин при стремеж същевременно да се осигури балансирано географско покритие и секторно представяне;

г) поощряване на развитието на политиката, новаторството, творчеството, привличането на публика, както и новите стопански и управленчески модели посредством подкрепа за транснационално сътрудничество в областта на политиката.

Член 5

Европейска добавена стойност

1. Като се признава същинската и икономическата стойност на културата, програмата подкрепя действия и дейности, които се отличават с европейска добавена стойност в секторите на културата и творчеството. Тя допринася за постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ и на нейните водещи инициативи.

2. Европейската добавена стойност се осигурява чрез един или няколко от следните ефекти:

а) транснационалния характер на действията и дейностите, които допълват регионални, национални, международни програми и политики или други такива на Съюза, и въздействието на тези действия и дейности върху секторите на културата и творчеството, както и върху гражданите и познанията им за култури, които са различни от тяхната собствена;

б) развитието и насърчаването на транснационално сътрудничество между културните деятели и творците, включително хората на изкуството, професионалистите в аудио-визуалната област, културните и творческите организации и аудио-визуалните оператори, съсредоточавайки се върху стимулирането на по-всеобхватни, бързи, ефективни и дългосрочни действия в отговор на глобалните предизвикателства;

в) икономиите от мащаба и натрупването на критична маса, улеснявани от подкрепата от Съюза, които създават ефект на лоста за привличането на допълнителни средства;

г) осигуряването на по-голяма равнопоставеност в европейските сектори на културата и творчеството, като бъдат взети предвид държавите с нисък производствен капацитет и/или държавите или регионите с ограничен в географско и/или езиково отношение район.

Член 6

Структура на програмата

Програмата се състои от:

а) подпрограма „МЕДИА“;

б) подпрограма „Култура“;

в) междусекторно направление.

Член 7

Логограми на подпрограмите

1. Комисията гарантира видимостта на програмата чрез използването на логограми, които са специфични за всяка от подпрограмите.

2. Бенефициерите на подпрограма „МЕДИА“ използват нейната логограма, установена в приложение II. Комисията определя конкретни правила по използването на посочената логограма и ги изпраща на бенефициерите.

3. Бенефициерите на подпрограма „Култура“ използват логограма, която се определя от Комисията. Комисията установява конкретни правила по използването на тази логограма и ги изпраща на бенефициерите.

4. Комисията и информационните бюра по програмата „Творческа Европа“, посочени в член 16, също имат право да използват логограмите на подпрограмите.

Член 8

Достъп до програмата

1. Програмата насърчава културното многообразие на международно равнище в съответствие с Конвенцията на Юнеско от 2005 г.

2. Програмата е открита за участието на държавите-членки.

3. Без да се засяга параграф 4, програмата е отворена за участие и за следните държави, при условие че платят допълнителни средства за участие и че отговарят по отношение на подпрограма „МЕДИА“ на условията, установени в Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([1]):

а) държавите в процес на присъединяване, държавите кандидатки и потенциалните държави кандидатки, ползващи се от предприсъединителна стратегия, в съответствие с общите принципи и общите условия и процедури за участието на тези държави в програмите на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения, решенията на Съвета за асоцииране или други подобни споразумения;

б) държавите, които са страни по Споразумението за ЕИП, в съответствие с посоченото споразумение;

в) Конфедерация Швейцария, въз основа на двустранно споразумение, което да бъде сключено с тази държава;

г) държавите от Европейската политика за съседство, в съответствие с процедурите, установени с тези държави въз основа на рамковите споразумения, в които се предвижда тяхното участие в програмите на Съюза.

4. Държавите, посочени в параграф 3, букви а) и г), се изключват от участие в механизма за гарантиране.

5. Програмата е отворена за действия, включващи двустранно или многостранно сътрудничество и насочени към определени държави или региони, въз основа на допълнителни средства за участие, плащани от, и специфични споразумения, които следва да бъдат договорени с тези държави или региони.

6. Програмата дава възможност за сътрудничество и съвместни действия с държави, които не участват в програмата, и с международни организации, действащи в секторите на културата и творчеството като Юнеско, Съвета на Европа, ОИСР или СОИС въз основа на съвместен принос за осъществяването на целите на програмата.

ГЛАВА II

Подпрограма „МЕДИА“

Член 9

Приоритети по подпрограма „МЕДИА“

1. Приоритетите, свързани с укрепването на капацитета на европейския аудио-визуален сектор за извършване на дейност на транснационално равнище, са следните:

а) улесняване на придобиването и усъвършенстването на умения и компетентности от професионалистите в аудио-визуалната област и развитието на мрежи, включително използването на цифровите технологии, за да се осигури адаптирането към развитието на пазара, изпробването на нови подходи, свързани с привличането на публика и изпробването на нови стопански модели;

б) засилване на капацитета на европейските оператори в аудио-визуалната сфера за разработване на аудио-визуални произведения с потенциал за разпространение в Съюза и извън него и улесняване на европейските и международните съвместни продукции, включително с телевизионни разпространители;

в) насърчаване на обмена между предприятията чрез улесняване на достъпа до пазари и до стопански инструменти, позволяващи на аудио-визуалните оператори по-видимо присъствие на техните проекти на пазарите в Съюза и на международните пазари.

2. Приоритетите във връзка с насърчаването на транснационалното разпространение са следните:

а) подкрепа за киноразпространението чрез транснационален маркетинг, изграждане на „отличителни марки“, разпространение и показване на аудио-визуални произведения;

б) насърчаване на транснационалния маркетинг, изграждане на „отличителни марки“ и разпространение на аудио-визуални произведения на всички други платформи, несвързани с киноразпространението;

([1]) Директива 2010/13/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 10 март 2010 г. за координирането на някои разпоредби, установени в закони, подзаконови и административни актове на държавите членки, отнасящи се до предоставянето на аудио-визуални медийни услуги (Директива за аудио-визуалните медийни услуги (ОВ L 95, 15.4.2010 г., стр. 1).

в) подкрепа за привличане на публика като средство за стимулиране на интереса към европейските аудио-визуални произведения и подобряване на достъпа до тях, по-специално чрез популяризиране, организиране на събития, филмова грамотност и фестивали;

г) поощряване на нови форми на разпространение с цел създаване на нови стопански модели.

Член 10

Мерки за подкрепа по подпрограма „МЕДИА“

За изпълнение на приоритетите, изложени в член 9, подпрограма „МЕДИА“ предоставя подкрепа за:

а) разработването на цялостен набор от мерки за обучение, които насърчават придобиването и развиването на умения и компетенции от страна на аудио-визуалните експерти, обмена на знания и инициативите за изграждане на мрежи, в т.ч. интегрирането на цифрови технологии;

б) разработването на европейски аудио-визуални произведения, по-специално на филми и телевизионни произведения, като например художествени, документални, детски и анимационни филми, както и интерактивни произведения, като например видеоигри и мултимедийни продукти, притежаващи по-голям потенциал за трансгранично разпространение;

в) дейности, насочени към оказване на подкрепа на европейски аудио-визуални продуцентски дружества, по-специално независими продуцентски дружества, с оглед улесняване на европейските и международните съвместни продукции на аудио-визуални произведения, включително телевизионни произведения;

г) дейности, които помагат на партньорите по европейски и международни копродукции да се срещат и/или оказват непряка подкрепа за аудио-визуални произведения, които са копродукция, чрез оказване на подкрепа за международните фондове за копродукции, установени в държава, участваща в програмата;

д) улесняване на достъпа до професионални търговски прояви и пазари в аудио-визуалната сфера, както и използване на онлайн търговски инструменти в Съюза и извън него;

е) създаване на системи за подкрепа на разпространението на европейските ненационални филми чрез киноразпространението и всякакви други видове платформи, както и за международни търговски дейности, по специално изготвянето на субтитри, дублаж и аудио описание на аудио-визуалните произведения;

ж) улесняване на разпространението на европейските филми по целия свят, както и на международни филми в Съюза чрез всякакви платформи за разпространение, посредством международни проекти за сътрудничество в аудио-визуалния сектор;

з) европейска мрежа от оператори на киносалони, в чиято програма е включен значителен дял ненационални европейски филми;

и) инициативи за представяне и популяризиране на многообразието от европейски аудио-визуални произведения, включително късометражни филми като например фестивали и други събития за популяризиране;

й) дейности, насочени към стимулиране на филмовата грамотност и повишаване на познанията на публиката за европейските аудио-визуални произведения и интереса й към тях, включително аудио-визуалното и кинематографичното наследство, преди всичко сред младата публика;

к) новаторски действия за изпробване на нови стопански модели и инструменти в области, които има вероятност да бъдат повлияни от въвеждането и използването на цифровите технологии.

Член 11

Европейска аудио-визуална обсерватория

1. Съюзът е член на „Обсерваторията“ за срока на действие на програмата.

2. Участието на Съюза в Обсерваторията допринася за постигането на приоритетите на подпрограма „МЕДИА“ чрез:

а) насърчаване на прозрачността и установяване на равнопоставени условия по отношение на достъпа до правна и финансова/пазарна информация и допринасяне за съпоставимостта на правната и статистическата информация;

б) предоставяне на анализ на данните и на пазара, който е полезен за изготвянето на насоките на действие на подпрограмата „МЕДИА“ и за оценката на тяхното въздействие върху пазара.

3. Комисията представлява Съюза при неговите отношения с Обсерваторията.

ГЛАВА III

Подпрограма „Култура“

Член 12

Приоритети по подпрограма „Култура“

1. Приоритетите, свързани с укрепването на капацитета на секторите на културата и творчеството за извършване на дейност на транснационално равнище, са следните:

а) подкрепа за действия, осигуряващи на деятелите на културата и творчеството умения, компетентности и знания, които допринасят за укрепването на секторите на културата и творчеството, включително насърчаване на адаптирането към цифровите технологии, изпробването на нови подходи за привличане на публика и изпробване на нови стопански и управленчески модели;

б) подкрепа за дейности, даващи възможност за международно сътрудничество на деятелите на културата и творчеството и за професионално развитие и извършване на дейност в международен мащаб в рамките на Съюза и извън него, по възможност на основата на дългосрочни стратегии;

в) предоставяне на подкрепа за засилване на капацитета на европейските културни и творчески организации и изграждане на международни мрежи с оглед улесняване на достъпа до професионални възможности.

2. Приоритетите, свързани с насърчаването на транснационалното разпространение и мобилността, са следните:

а) подкрепа за международни турнета, прояви и изложби и фестивали;

б) подкрепа за разпространението на европейската литература с оглед осигуряване на възможно най-широк достъп;

в) подкрепа за привличането на публика като средство за стимулиране на интереса към европейските културни и творчески произведения и към материалното и нематериалното културно наследство и подобряване на достъпа до тях.

Член 13

Мерки за подкрепа по подпрограма „Култура“

1. За изпълнение на изложените в член 12 приоритети подпрограма „Култура“ предоставя подкрепа за:

а) проекти за транснационално сътрудничество с цел обединяването на културни и творчески организации от различни държави при предприемането на секторни или междусекторни дейности;

б) дейности на европейски мрежи от културни и творчески организации от различни държави;

в) дейности на организации с европейска насоченост, които допринасят за развитие на нови таланти и стимулиране на транснационалната мобилност на деятелите на културата и творчеството и на разпространението на творбите, които притежават потенциал да оказват широко въздействие върху целия сектор и осигуряват трайни ефекти;

г) превод на литературни произведения и тяхното по-нататъшно популяризиране;

д) специфични действия, насочени към това богатството и разнообразието от европейски култури да стане по-видимо, и които стимулират междукултурния диалог и взаимното разбирателство, включително чрез награди на Съюза за култура, действието за европейски столици на културата и действието за Знак за европейско наследство.

2. Мерките за подкрепа, изложени в параграф 1, са насочени по-специално към подкрепа на проекти с нестопанска цел.

ГЛАВА IV

Междусекторно направление

Член 14

Механизъм за гарантиране за секторите на културата и творчеството

1. Комисията създава механизъм за гарантиране, насочен към секторите на културата и творчеството в Съюза.

Механизмът за гарантиране функционира като самостоятелен инструмент и се създава и управлява в съответствие с дял VIII от Финансовия регламент.

2. Механизмът за гарантиране има следните приоритети:

а) улесняване на достъпа до финансиране за МСП и микро-, малките и средните организации в секторите на културата и творчеството;

б) подобряване на способността на участващите финансови посредници за оценка на рисковете, свързани с МСП и микро-, малките и средните организации в секторите на културата и творчеството и с техните проекти, включително посредством техническа помощ, изграждане на познания и мерки за изграждане на мрежи.

Изпълнението на приоритетите се осъществява в съответствие с приложение I.

3. В съответствие с член 139, параграф 4 от Финансовия регламент Комисията прилага механизма за гарантиране в режим на непряко управление, възлагайки задачи на ЕИФ, както е посочено в член 58, параграф 1, буква в), подточка iii) от посочения регламент, при спазване на реда и условията на споразумение между Комисията и ЕИФ.

Член 15

Транснационално сътрудничество в областта на политиката

1. За насърчаване на транснационалното сътрудничество в областта на политиката междусекторното направление предоставя подкрепа за:

а) транснационален обмен на опит, знания и умения относно нови стопански и управленчески модели, дейности за партньорско обучение и създаване на мрежи между културните и творческите организации и лицата, разработващи политиките, във връзка с развитието на секторите на културата и творчеството, чрез насърчаване на изграждането на цифрови мрежи, където е подходящо;

б) събирането на пазарни данни, изследвания, анализи на пазара на труда и потребностите от умения, анализи на европейските и националните политики в областта на културата и подкрепа за статистически проучвания, основани на специфични за всеки сектор инструменти и критерии и оценки, включително измерване на всички аспекти на въздействието на програмата;

в) плащането на вноската за членство на Съюза в Обсерваторията с цел подобряване събирането на данни и анализа по отношение на аудио-визуалния сектор;

г) изпробване на нови и междусекторни стопански подходи, свързани с финансирането, разпространението и икономическата реализация на творбите и произведенията;

д) провеждане на конференции, семинари и политически диалог, включително в областта на културната осведоменост и медийната грамотност чрез насърчаване на изграждането на цифрови мрежи, където е подходящо;

е) информационните бюра по програмата „Творческа Европа“, посочени в член 16, и изпълнението на техните функции.

2. В срок до 30 юни 2014 г. Комисията извършва проучване на осъществимостта, като проучва възможността за събиране и анализиране на данни в секторите на културата и творчеството с изключение на аудио-визуалния сектор, и представя резултата от това проучване на Европейския парламент и на Съвета.

В зависимост от резултатите от проучването на осъществимостта Комисията може да представи предложение за изменение на настоящия регламент.

Член 16

Информационни бюра по програмата „Творческа Европа“

1. Държавите, участващи в програмата, установяват във взаимодействие с Комисията информационни бюра по програмата „Творческа Европа“ в съответствие със своето национално право и практика („бюра „Творческа Европа“).

2. Комисията поддържа мрежа от бюра „Творческа Европа“.

3. Бюрата „Творческа Европа“ изпълняват следните функции, като вземат предвид специфичните характеристики на всеки един сектор:

а) даване на информация за програмата и популяризирането ѝ в техните държави;

б) подпомагане на секторите на културата и творчеството по отношение на програмата и предоставяне на основна информация относно други подходящи възможности за подпомагане, които са на разположение в рамките на политиката на Съюза;

в) стимулиране на трансграничното сътрудничество в рамките на секторите на културата и творчеството;

г) подпомагане на Комисията чрез съдействие по отношение на секторите на културата и творчеството в държавите, участващи в програмата, например посредством предоставяне на налични данни за тези сектори;

д) подпомагане на Комисията за осигуряването на адекватна комуникационна дейност и разпространение на информация относно резултатите и въздействието на програмата;

е) осигуряване на комуникацията и разпространението на информацията за предоставеното финансиране от Съюза и постигнатите резултати за държавата, в която се намират.

4. Комисията осигурява във взаимодействие с държавите-членки качеството и резултатите на услугите, предоставяни от бюрата „Творческа Европа“ посредством редовен и независим мониторинг и оценка.

ГЛАВА V

Резултати от изпълнението и разпространение на информация

Член 17

Съгласуваност и взаимно допълване

1. Съвместно с държавите-членки Комисията гарантира цялостната съгласуваност и взаимно допълване между програмата и:

а) съответните политики на Съюза, като тези в областта на образованието, заетостта, здравеопазването, вътрешния пазар, Програмата в областта на цифровите технологии, младежта, гражданството, външните отношения, търговията, научноизследователската дейност и иновациите, предприятията, туризма, правосъдието, разширяването и развитието;

б) други източници на финансиране от Съюза от значение в областта на политиката за културата и медиите, по-специално Европейския социален фонд, Европейския фонд за регионално развитие и програмите за научни изследвания и иновации, както и финансовите инструменти, свързани с правосъдието и гражданството, програмите за външно сътрудничество и инструментите за предприсъединителна помощ.

2. Настоящият регламент се прилага и изпълнява, без да се засягат международните ангажименти на Съюза.

Член 18

Мониторинг и оценка

1. Комисията осигурява редовен мониторинг и външна оценка на програма въз основа на качествените и количествените показатели за изпълнение, изложени по-долу:

а) Показатели за общите цели, посочени в член 3:

i) равнището на заетост в секторите на културата и творчеството, промяната в него и делът му от брутния вътрешен продукт;

ii) броят на хората, които имат достъп до европейски културни и творчески произведения, включително, когато е възможно, произведения от страни, различни от собствената им страна;

б) Показатели за конкретната цел, посочена в член 4, буква а):

i) мащабът на международните дейности на организациите в сферата на културата и творчеството и броят на създадените транснационални партньорства;

ii) броят на проявите, организирани с цел обучение, и дейностите, подкрепяни от програмата, в резултат на които се е повишила компетентността и пригодността за заетост на културните деятели и професионалистите в аудио-визуалната област;

в) Показатели за конкретната цел, посочена в член 4, буква б) по отношение на подпрограмата „МЕДИА“:

i) броят на продадените билети за ненационални европейски филми в Европа и за европейски филми по целия свят (на десет от най- важните неевропейски пазари) в кината;

ii) процентът на европейските аудио-визуални произведения в кината, по телевизията и на цифровите платформи;

iii) броят на хората в държавите-членки, които имат достъп до ненационални европейски аудио-визуални произведения и броят на хората, които имат достъп до европейски аудио-визуални произведения, в страните, участващи в програмата;

iv) броят европейски видеоигри, произведени в Съюза, както и в страните, участващи в програмата;

г) Показатели за конкретната цел, посочена в член 4, буква б) по отношение на подпрограмата „Култура“:

i) броят на хората, които пряко или косвено са засегнати от проекти, ползващи подкрепа по програмата;

ii) броят на проектите, насочени към децата, младите хора и слабо представените групи, както и приблизителният брой на хората, до които тези проекти са достигнали;

д) Показатели за конкретната цел, посочена в член 4, буква в):

i) обемът на заемите, гарантирани в рамките на механизма за гарантиране, категоризирани по национален произход, размер и сектори на МСП и на микро-, малките и средните организации;

ii) обемът на отпуснатите заеми от участващи финансови посредници, категоризирани по национален произход;

iii) броят и географското разпространение на участващите финансови посредници;

iv) броят на МСП и микро-, малки и средни организации, които се ползват от механизма за гарантиране, категоризирани по национален произход, размер и сектори;

v) средният процент на непогасяваните заеми;

vi) постигнатият ефект на лоста по гарантираните заеми по отношение на индикативния ефект на лоста (1:5,7);

е) Показатели за конкретната цел, посочена в член 4, буква г):

i) броят държави-членки, които при разработването на националните си политики използват резултатите от отворения метод на координация;

ii) броят на новите инициативи и резултати от политиките.

2. Резултатите от процеса на наблюдение и оценка се вземат под внимание при изпълнението на програмата.

3. Освен редовния мониторинг на програмата Комисията представя междинен доклад за оценка въз основа на външна и независима оценка, в който:

а) са включени качествени и количествени елементи с цел оценяване на ефективността на програмата при постигането на нейните цели, ефикасността на програмата, както и нейната европейска добавена стойност;

б) са разгледани възможностите за опростяване на програмата и за подобряване на нейната вътрешна и външна съгласуваност, запазването на значимостта на нейните цели, както и приносът на мерките към изпълнението на приоритетите на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

в) са взети под внимание резултатите във връзка с оценката на дългосрочното въздействие на решения № 1718/2006/ЕО, № 1855/2006/ЕО и № 1041/2009/ЕО.

4. В срок до 31 декември 2017 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета посочения в параграф 3 междинен доклад за оценка.

5. Въз основа на окончателна външна и независима оценка Комисията изготвя окончателен доклад за оценка, в който въз основа на подбраните количествени и качествени показатели се оценяват дългосрочният ефект и устойчивостта на въздействието на програмата. По отношение на конкретната цел, посочена в член 4, буква в), Комисията оценява и въздействието на механизма за гарантиране върху достъпа до банкови заеми и свързаните с това разходи за МСП и микро-, малките и средните организации в секторите на културата и творчеството.

6. В срок до 30 юни 2022 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета посочения в параграф 5 окончателен доклад за оценка.

Член 19

Комуникация и разпространение на информация

1. Комисията предоставя информация на държавите, участващи в програмата, относно проектите, които са получили финансиране от Съюза, като изпраща решенията за подбор в рамките на две седмици след тяхното приемане.

2. Бенефициерите по проектите, осъществявани с подкрепа от програмата, провеждат комуникационни дейности и разпространяват информация за полученото от Съюза финансиране и за постигнатите резултати.

3. Комисията осигурява разпространението на съответната информация сред бюрата „Творческа Европа“.

ГЛАВА VI

Делегирани актове

Член 20

Делегиране на правомощия на Комисията

Комисията се оправомощава да приема делегирани актове в съответствие с член 21 за допълване на количествените и качествените показатели за постигнатите резултати, установени в член 18, параграф 1.

Член 21

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове по член 20 се предоставя на Комисията за целия период на действие на програмата.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 20, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията уведомява едновременно Европейския парламент и Съвета за него.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 20, влиза в сила само в случай че нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след уведомлението до тях за съответния акт, или ако преди изтичането на този срок както Европейският парламент, така и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

ГЛАВА VII

Разпоредби за изпълнение

Член 22

Изпълнение на програмата

1. Комисията изпълнява програмата в съответствие с Финансовия регламент.

2. Комисията приема посредством актове за изпълнение годишна работна програма за подпрограмите и междусекторното направление. В годишната работна програма Комисията осигурява последователното ежегодно изпълнение на общите и конкретните цели, изложени в членове 3 и 4, както и на приоритетите, установени в членове 9 и 12, и очертава очакваните резултати, методите за изпълнение, както и общата сума на плана за финансирането. Годишната работна програма съдържа също така описание на мерките, които ще бъдат финансирани, информация за разпределената за всяка мярка сума и приблизителен график на изпълнението.

По отношение на безвъзмездните средства в годишната работна програма се посочват приоритетите, допустимостта, критериите за подбор и отпускане на финансирането и максималният размер на съфинансирането. Финансовият принос на програмата е максимално 80 % от разходите по осъществяване на подкрепяните операции.

По отношение на механизма за гарантиране в годишната работна програма се посочват критериите за допустимост и подбор на финансовите посредници, критериите за недопускане, свързани със съдържанието на представените пред участващите финансови посредници проекти, годишно отпуснатите средства на ЕИФ, както и критериите за допустимост, подбор и отпускане на средства на доставчиците за изграждане на капацитет.

Актовете за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 23, параграф 4.

3. Комисията приема общите насоки за изпълнение на програмата в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 23, параграф 3.

Член 23

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет (Комитет на програма „Творческа Европа“). Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. Комитетът на програма „Творческа Европа“ може да заседава в специални състави, за да разглежда конкретни въпроси, свързани с подпрограмите и междусекторното направление.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

4. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 24

Финансови разпоредби

1. Финансовият пакет за изпълнението на програмата за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г. се определя в размер на 1 462 724 000 EUR по текущи цени.

Годишните бюджетни кредити се разрешават от Европейския парламент и от Съвета в границите на многогодишната финансова рамка.

2. Финансовият пакет, посочен в параграф 1, се разпределя, както следва:

а) най-малко 56 % за подпрограма „МЕДИА“;

б) най-малко 31 % за подпрограма „Култура“;

в) най-много 13 % за междусекторното направление, като най-малко 4 % се заделят за мерки за транснационално сътрудничество, изброени в член 15, и за бюрата „Творческа Европа“.

3. Административните разходи, свързани с изпълнението на програмата, образуват част от отпуснатите средства по параграф 2, а общата сума на тези разходи не надвишава 7 % от бюджета на програмата, от които 5 % се разпределят за изпълнението на подпрограма „МЕДИА“, а 2 % - за изпълнението на подпрограма „Култура“.

4. С финансовия пакет, посочен в параграф 1 може да бъдат покривани и разходи, свързани с дейности по подготовката, наблюдението, контрола, одита и оценката, които са непосредствено необходими за управлението на програмата и за постигането на нейните цели; по-специално проучвания, експертни срещи, информационни и комуникационни дейности, включително институционална комуникация на политическите приоритети на Съюза от гледна точка на общите цели на настоящата програма и разходи, свързани с компютърните мрежи за обработка и обмен на информация, както и всякакви други разходи за техническа и административна помощ, направени от Комисията при управлението на програмата.

5. С финансовия пакет, посочен в параграф 1могат да се покриват разходите за техническо и административно съдействие, необходимо за осигуряване на прехода между мерките, приети с решения № 1718/2006/ЕО, № 1855/2006/ЕО и № 1041/2009/ЕО, и настоящия регламент.

Ако е необходимо, бюджетни кредити могат да бъдат включени в бюджета и след 2020 г. с цел покриването на подобни разходи за управлението на действията, които не са приключили до 31 декември 2020 г.

6. Чрез дерогация от член 130, параграф 2 от Финансовия регламент и в надлежно обосновани случаи Комисията може да приеме за допустими разходи, които са пряко свързани с изпълнението на ползващите се от подкрепа действия и дейности, дори когато те са направени от бенефициера преди подаването на заявлението за безвъзмездни средства.

Член 25

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. Комисията предприема необходимите мерки, за да гарантира, че при изпълнението на дейностите, финансирани по силата на настоящия регламент, финансовите интереси на Съюза са защитени чрез прилагането на превантивни мерки срещу измама, корупция и всякакви други незаконни дейности, чрез ефективни проверки и инспекции, и при установяването на нередности, чрез събирането на недължимо платените суми и когато е уместно, чрез ефективни, пропорционални и възпиращи административни и финансови санкции.

2. Комисията или нейни представители и Сметната палата имат правомощия за извършване на одити по документи и проверки и инспекции на място на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, които са получили средства от Съюза по програмата.

3. OLAF може да извършва разследвания, включително проверки и инспекции на място, в съответствие с разпоредбите и процедурите, предвидени в Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 и Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013, с цел да се установи дали е налице измама, корупция или друга незаконна дейност, накърняваща финансовите интереси на Съюза, във връзка със споразумение или решение за отпускане на безвъзмездни средства или договор за финансиране по програмата.

4. Без да се засягат параграфи 1, 2 и 3, споразуменията за сътрудничество с трети държави и международни организации, договорите, споразуменията и решенията за отпускане на безвъзмездни средства, произтичащи от прилагането на настоящия регламент, съдържат разпоредби, с които Комисията, Сметната палата и OLAF изрично се овластяват да провеждат одити и разследвания съгласно съответните техни компетенции.

ГЛАВА VIII

Окончателни разпоредби

Член 26

Отмяна и преходни разпоредби

1. Решения № 1718/2006/ЕО, № 1855/2006/ЕО и № 1041/2009/ЕО се отменят, считано от 1 януари 2014 г.

2. Дейностите, предприети до 31 декември 2013 г. въз основа на решенията, посочени в параграф 1, продължават, до приключването им, да се управляват в съответствие с посочените решения.

Член 27

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 1 януари 2014 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 11 декември 2013 година

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
M. SCHULZ	V. LEŠKEVIČIUS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

РЕД И УСЛОВИЯ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА МЕХАНИЗМА ЗА ГАРАНТИРАНЕ ЗА СЕКТОРИТЕ НА КУЛТУРАТА И ТВОРЧЕСТВОТО

Финансовата подкрепа, предоставена от механизма за гарантиране, е предназначена за МСП и микро-, малките и средните организации в секторите на културата и творчеството, адаптирана към конкретните нужди на секторите и с изградена търговска марка като такава.

1. Задачи

Механизмът за гарантиране предоставя:

а) гаранции за участващите финансови посредници от всяка държава, участваща в механизма за гарантиране;

б) на участващите финансови посредници допълнителен експертен опит за оценяване на рисковете, свързани с МСП и микро-, малките и средните организации и с техните проекти в секторите на културата и творчеството.

2. Подбор на участващите финансови посредници

ЕИФ подбира участващите финансови посредници в съответствие с най-добрите пазарни практики и с оглед на конкретните цели, посочени в член 4, буква в). Критериите за подбор включват по-специално:

а) обема на дълговото финансиране, предоставено на МСП и на микро-, малките и средните организации;

б) политиката за управление на риска при операциите по отпускане на средства, по-специално по отношение на проекти в областта на културата и творчеството;

в) способността за изграждане на диверсифициран портфейл от заеми и за предлагане на план за маркетинга и насърчаване на МСП и на микро-, малките и средните организации във всички региони и сектори.

3. Срок на действие на механизма за гарантиране

Матуритетът на отделните гаранции може да е до десет години.

В съответствие с член 21, параграф 3, подточка i) от Финансовия регламент, изплащанията, генерирани от гаранциите, се зачисляват на механизма за гарантиране за период, който не надвишава срока на поетите задължения плюс десет години. Изплащанията, генерирани съгласно разпоредбите на съответните споразумения за делегиране от дейностите за гарантиране на продукциите по програма „МЕДИА“, започнали преди 2014 г., се зачисляват на механизма за гарантиране за периода 2014-2020 г. Комисията уведомява държавите-членки за това зачисляване чрез Комитета „Творческа Европа“.

4. Изграждане на капацитет

Изграждането на капацитет по линия на механизма за гарантиране е предоставянето на експертен опит на участващите финансови посредници с цел увеличаване на тяхното разбиране на секторите на културата и творчеството — по отношение на нематериалния характер на служещите за обезпечение активи, размера на пазара, който няма критична маса, и прототипния характер на продуктите и услугите — както и предоставянето на всеки участващ финансов посредник на допълнителен експертен опит в изграждането на портфейли и оценяване на рисковете, свързани с проекти в областта на културата и творчеството.

Средствата, разпределяни за изграждането на капацитет, са ограничени до 10 % от бюджета на механизма за гарантиране.

ЕИФ подбира доставчиците за изграждане на капацитет от името на механизма за гарантиране и под наблюдението на Комисията посредством публична и отворена тръжна процедура, въз основа на критерии като например опит в областта на финансирането на секторите на културата и творчеството, експертен опит, географско разположение, капацитет и познаване на пазара.

5. Бюджет

Средствата от бюджета покриват пълните разходи на механизма за гарантиране, включително изплащането на задължения към участващите финансови посредници, като загуби по гаранции, такси за управление към ЕИФ, който управлява средствата от Съюза, както и всякакви други допустими разходи или разноски.

6. Публичност и повишаване на осведомеността

ЕИФ спомага за популяризирането на механизма за гарантиране в средите на европейския банков сектор. Освен това всеки участващ финансов посредник и ЕИФ осигуряват подходящо равнище на публичност и прозрачност по отношение на предоставената по линия на механизма за гарантиране подкрепа, като предоставят информация за финансовите възможности, предлагани за целевите МСП и микро-, малки и средни организации.

За тази цел, наред с другото, Комисията предоставя на мрежата от информационни бюра по програмата „Творческа Европа“ необходимата информация, която да им позволи да изпълняват своите задачи.

7. Видове заеми

Видовете заеми в обхвата на механизма за гарантиране включват по-конкретно:

а) инвестиции в материални или нематериални активи;

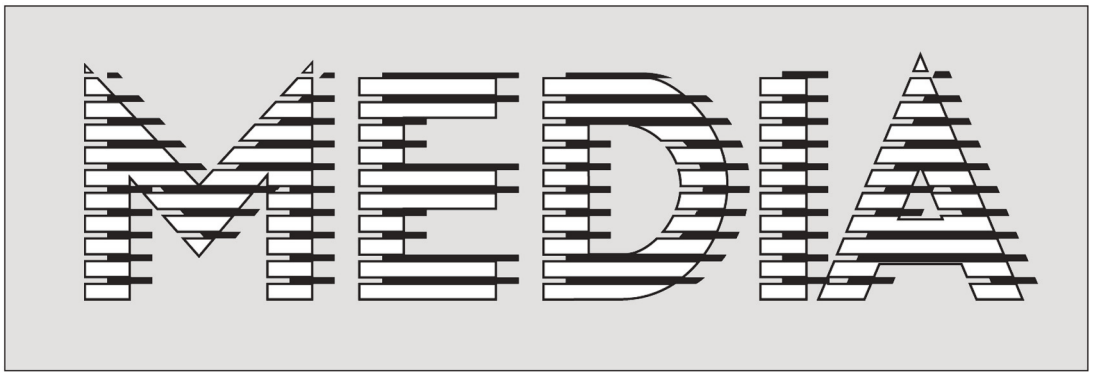
б) прехвърляне на стопански дейности;

в) оборотен капитал (като например междинно финансиране, финансиране на дефицити, паричен поток, кредитни линии).

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ЛОГОГРАМА НА ПОДПРОГРАМА „МЕДИА“

Логограмата на подпрограма „МЕДИА“ е следната:

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1296/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 11 декември 2013 година

относно Програма на Европейския съюз за заетост и социални иновации („EaSI“) и за изменение на Решение № 283/2010/ЕС за създаване на Европейски механизъм за микрофинансиране за трудова заетост и социално приобщаване "Прогрес"

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 46, буква г), член 149, член 153, параграф 2, буква а) и член 175, трета алинея от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ([2]),

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([3]),

като имат предвид, че:

(1) В съответствие със съобщение на Комисията от 29 юни 2011 г., озаглавено „Бюджет за стратегията „Европа 2020“, в което се препоръчва рационализиране и опростяване на инструментите за финансиране на Съюза и по-прецизното им насочване както към добавената стойност на Съюза, така и към въздействието и резултатите от тях, с настоящия регламент се създава Програма на Европейския съюз за заетост и социални иновации (наричана по-нататък „Програмата“) с цел да се осигури продължение и развитие на дейностите, провеждани на основание Решение № 1672/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([4]), Регламент (ЕС) № 492/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([5]), Решение за изпълнение № 2012/733/ЕС на Комисията ([6]) и Решение № 283/2010/ЕС на Европейския парламент и на Съвета, с което се създаде Европейски механизъм за микрофинансиране за трудова заетост и социално приобщаване ([7]) (наричан по-нататък „Механизмът“).

(2) На 17 юни 2010 г. Европейският съвет подкрепи предложението на Комисията за стратегия „Европа 2020“ за работни места и интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж („Европа 2020“), в която се поставят пет водещи цели (три от които са насочени съответно към заетостта, борбата с бедността и социалното изключване и образованието) и седем водещи инициативи и която представлява съгласувана рамка за политиките за идното десетилетие. Европейският съвет призова за пълно мобилизиране на подходящите инструменти и политики на Съюза в подкрепа на постигането на общите цели и прикани държавите-членки да увеличат техните координирани действия.

(3) В съответствие с член 148, параграф 4 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) на 21 октомври 2010 г. Съветът прие насоки за политиките в областта на заетостта, които заедно с общите насоки за икономическите политики на държавите-членки и на Съюза, приети в съответствие с член 121 ДФЕС, съставляват интегрираните насоки за стратегията „Европа 2020“. Програмата следва да допринесе за постигането на целите на „Европа 2020“, и по-специално на тези, свързани с намаляване на бедността и с трудовата заетост, както е определено в насоките за заетостта. За тази цел програмата следва да подкрепя изпълнението на водещите инициативи, особено на „Европейска платформа срещу бедността и социалното изключване“, „Програма за нови умения и работни места“ и „Младеж в движение“, както и на Пакета за младежка заетост.

(4) Водещите инициативи на „Европа 2020“, озаглавени „Европейска платформа срещу бедността и социалното изключване“ и „Съюз за иновации“ определят социалните иновации като важен инструмент за справяне със социалните предизвикателства, произтичащи от застаряването на населението, бедността, безработицата, новите модели на трудова дейност и начин на живот, както и от очакванията на гражданите по отношение на социалната справедливост, образованието и здравеопазването. Програмата следва да предоставя подкрепа за увеличаване дела на социалните иновации в отговор на социалните потребности, които не са задоволени или са задоволени в недостатъчна степен, по отношение на борбата срещу бедността и социалното изключване, насърчаването на високо равнище на качествена и устойчива заетост, осигуряването на адекватна и предотвратяваща бедността

([1]) ОВ C 143, 22.5.2012 г., стр. 88.
([2]) ОВ C 225, 27.7.2012 г., стр. 167.
([3]) Позиция на Европейския парламент от 21 ноември 2013 г. (все още непубликувана в Официален вестник).
([4]) Решение № 1672/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 2006 г. за създаване на програма на Общността за заетост и социална солидарност — „Прогрес“ (ОВ L 315, 15.11.2006 г., стр. 1).
([5]) Регламент (ЕС) № 492/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 г. относно свободното движение на работници в Съюза (ОВ L 141, 27.5.2011 г., стр. 1).
([6]) Решение № 2012/733/ЕС за изпълнение на Комисията от 26 ноември 2012 г. за изпълнение на Регламент (ЕС) № 492/2011 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на попълването на свободните работни места и повторното създаване на EURES (ОВ L 328, 28.11.2012 г., стр. 21).
([7]) Решение № 283/2010/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 март 2010 г. за създаване на Европейски механизъм за микрофинансиране за трудова заетост и социално приобщаване "Прогрес" (ОВ L 87, 7.4.2010 г., стр. 1).

социална закрила, както и подобряването на условията на труд и подобряването на достъпа до обучение за уязвими лица, като надлежно взема предвид ролята на регионалните и местните власти. Програмата също така следва да бъде катализатор за установяването на транснационални партньорства и връзки между участниците от публичния, частния и третия сектор, както и да подкрепя тяхното участие в разработването и прилагането на нови подходи към неотложните въпроси, свързани със социалните потребности и предизвикателства.

(5) По-специално, програмата следва да съдейства за установяването и анализирането на иновационните решения и за по-широкото им използване на практика чрез експериментиране в областта на социалната политика, с цел да се подпомогнат държавите-членки, където е необходимо, да увеличат ефективността на своите пазари на труда, както и да доусъвършенстват своите политики за социална закрила и приобщаване. Експериментирането в областта на социалната политика е полево изпитание на социални иновации на проектна основа. То позволява събирането на данни относно осъществимостта на социалните иновации. Успешните идеи следва да могат да бъдат прилагани в по-широк мащаб с финансовата подкрепа на Европейския социален фонд (ЕСФ), както и на други източници.

(6) Отвореният метод на координация, доказал гъвкавостта си и оперативната си ефективност в областта на заетостта и социалната политика, следва да бъде широко използван и да се ползва допълнително от действията, подкрепяни от програмата;

(7) За постигане на напредък в устойчивото развитие на обществото и околната среда в Европа се изисква да се предвидят и развият нови умения и компетентности, които да водят до подобряване на условията за създаване на работни места, на качеството на заетостта и на условията на труд чрез съпътстващи мерки в областта на образованието, пазара на труда и социалните политики във връзка с промените в промишлеността и услугите. Поради това програмата следва да спомогне за насърчаване създаването на качествени и устойчиви „зелени“ и „бели“ работни места и такива в областта на ИКТ, както и за предвиждане и развиване на нови умения и компетентности за нови качествени и устойчиви работни места чрез свързване на политиките по заетостта и социалните въпроси с промишлените и структурните политики и чрез подкрепа на прехода към икономика с ефективно използване на ресурсите и ниски въглеродни емисии. Програмата следва преди всичко да действа като катализатор за проучване на потенциала за създаване на работни места на екологичните и социалните инвестиции с водеща роля на публичния сектор, и на местните и регионалните инициативи за заетост.

(8) Когато е уместно, програмата следва да отчита териториалното измерение на безработицата, бедността и социалното изключване и преди всичко на засилващото се неравенство, което съществува между отделните региони и в самите тях, между селските райони и градовете, както и в самите градове.

(9) Необходимо е да бъдат консолидирани социалните измерения на вътрешния пазар. Като се има предвид нуждата да се засили доверието във вътрешния пазар, включително свободното движение на услуги чрез гарантиране зачитането на правата на работниците, е необходимо да се осигури предоставянето на еднакъв статут по отношение на съответните права — както на работниците, така и на предприемачите — на свободно движение на цялата територия на Съюза.

(10) В съответствие с „Европа 2020“ програмата следва да възприеме съгласуван подход за насърчаване на качествена и устойчива заетост, както и за противодействие и предотвратяване на социалното изключване и бедността, като отчита необходимостта да се спазва равенството между жените и мъжете. Изпълнението на програмата следва да бъде рационализирано и опростено, предимно чрез създаване на набор от общи разпоредби, включващи, *inter alia*, общите цели и мерките за мониторинг и оценка. Програмата следва да бъде насочена към проекти, независимо от размера им, с очевидна добавена стойност за Съюза. С цел намаляване на административните тежести програмата следва да оказва подкрепа за създаването и развитието на мрежи и партньорства. Освен това следва да се използват по-широко опростените варианти за разходите (еднократни суми или финансиране с единна ставка), по-специално за прилагането на схемите за мобилност, като се осигурява прозрачност на процедурите. Програмата следва да предлага „обслужване на едно гише“ за субектите, предоставящи микрофинансиране на равнището на Съюза, като предоставя финансиране за микрокредити и социално предприемачество, улеснява достъпа до заеми и предоставя техническа помощ.

(11) Като се имат предвид ограничените средства, които са на разположение на програмата, и предварителното разпределение на тези средства по различни оси, приоритет за финансиране следва да се дава на развитието на структури с явен мултиплициращ ефект, които ще бъдат от полза за по-нататъшни дейности и инициативи. Също така следва да бъдат предприети подходящи мерки, за да се избегне всякаква възможност за припокриване или дублиране на финансирането с други фондове или програми, по-специално ЕСФ.

(12) Съюзът следва да подсигури данни, основани на солиден анализ, в подкрепа на създаването на политики в областта на заетостта и социалните въпроси, като обръща специално внимание на въздействието на финансовата и икономическата криза. Една такава база данни би добавила стойност към действията на национално равнище, като им придаде измерение на равнището на Съюза и възможност за сравнение на събраните данни посредством разработването на статистически инструменти и методи и общи показатели за целите на получаване на пълна информация за ситуацията в областта на заетостта, социалната политика и условията на труд в целия Съюз, и като гарантира високо качество на оценяването на програмите и политиките от гледна точка на тяхната ефикасност и ефективност с оглед, *inter alia*, на постигането на целите на „Европа 2020“.

(13) Съюзът се намира в уникалната позиция да предостави платформа за обмен на политики и взаимно обучение между държавите, участващи в програмата, в областите на заетостта, социалната закрила и социалното приобщаване, както и на социалното предприемачество. Познаването на политиките, прилагани в други държави, и на резултатите от тях, включително на резултатите, постигнати чрез експериментиране в областта на социалната политика на местно, регионално и национално равнище, разширява набора от възможности пред създателите на политиките, като по този начин стимулира разработването на нови политики.

(14) Една от основните характеристики на социалната политика в Съюза е гарантирането на наличието на минимални стандарти и на непрекъснатото подобряване на условията на труд в Съюза. Съюзът трябва да изиграе важна роля за осигуряването на правна рамка, адаптирана към развиващите се модели на работа и към новите рискове за здравето и безопасността, в която се вземат предвид принципите на „достойния труд“ и „интелигентното регулиране“. Съюзът трябва да изиграе важна роля също така за финансирането на мерки за подобряване на съответствието с трудовите стандарти съгласно ратифицираните конвенции на Международната организация по труда (МОТ) и на Съюза в областта на защитата на правата на работниците. Това е по-конкретно случаят на мерки за повишаване на осведомеността (например чрез социален етикет), на разпространение на информация и на насърчаване на дебата относно ключовите предизвикателства и въпроси на политиката във връзка с условията на труд, включително сред социалните партньори и другите заинтересовани страни, както и за насърчаване на мерки за баланс на професионалния и личния живот, за стартиране на превантивни действия и за насърчаване на култура на превенция в областта на здравословните и безопасни условия на труд.

(15) Социалните партньори и организациите на гражданското общество играят ключова роля за насърчаване на качествена заетост и за борба със социалното изключване и бедността, както и за борба с безработицата. Поради това социалните партньори и организациите на гражданското общество, когато е уместно, следва да участват във взаимно обучение и в създаване, прилагане и разпространяване на нови политики. Комисията следва да информира и обменя мнения със социалните партньори от Съюза и организациите на гражданското общество относно резултатите във връзка с изпълнението на програмата.

(16) Ангажиментът на Съюза към засилване на социалното измерение на глобализацията и към борба срещу социалния дъмпинг се изразява чрез насърчаването на достойни условия и стандарти за труд не само в държавите, участващи в програмата, но също и в международен план както директно по отношение на трети държави, така и непряко чрез сътрудничество с международни организации. Съответно е необходимо да се развият подходящи отношения с трети държави, които не участват в програмата, с оглед подпомагане постигането на нейните цели, като се вземат предвид всички споразумения между такива държави и Съюза, които биха могли да имат отношение в тази връзка. Това може да включва участието на представители от такива трети държави в мероприятия от взаимен интерес (като например конференции, работни срещи и семинари), които се провеждат в държави, участващи в програмата. Освен това е необходимо засилване на сътрудничеството със съответните международни организации, по-специално с МОТ и други съответни органи на Организацията на обединените нации, Съвета на Европа и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), така че при изпълнението на програмата да бъде взета предвид ролята на тези организации.

(17) В съответствие с членове 45 и 46 ДФЕС, с Регламент (ЕС) № 492/2011 се установяват разпоредби за осъществяването на свободно движение на работниците на недискриминационна основа, като се гарантира тясно сътрудничество между централните служби по заетостта на държавите-членки и с Комисията. EURES, която е Европейската мрежа за услуги в областта на заетостта,следва да насърчава по-доброто функциониране на пазарите на труда, като улеснява доброволната транснационална презгранична географска мобилност на работниците, предоставя по-голяма прозрачност на пазара на труда, осигурява компенсирането на предложенията и заявленията за работа и подкрепя дейности в сферата на услугите по намиране на работа, наемане на персонал и предоставянето на консултации и ориентиране на национално и трансгранично равнище, като по този начин допринася за постигане на целите на „Европа 2020“. Държавите-членки следва да бъдат насърчени да интегрират услугите на EURES, като ги направят достъпни в „обслужване на едно гише“, когато е уместно.

(18) Обхватът на EURES би следвало да бъде разширен, за да включи разработването и подкрепата, след покани за представяне на предложения, на целеви схеми за мобилност на равнището на Съюза с оглед заемане на свободни работни места там, където са установени слабости при функционирането на пазара на труда. В съответствие с член 47 ДФЕС тези схеми следва да подкрепят улесняването на доброволната мобилност сред младите работници в Съюза. Целеви схеми за мобилност, като тези, основани на подготвителното действие „Твоята първа работа с EURES“, следва да улеснят достъпа на младите хора до възможности за работа и започването на работа в друга държава-членка, и следва също така да насърчат работодателите да създават възможности за работа за млади мобилни работници. Въпреки това схемите за мобилност не следва да възпират Съюза и държавите-членки от оказване на помощ на младите хора да намерят работа в своята държава по произход.

(19) В много гранични региони трансграничните партньорства по EURES играят важна роля в разработването на истински европейски пазар на труда. Трансграничните партньорства по EURES включват най-малко две държави-членки или една държава-членка и друга участваща държава. Вследствие на това те имат очевидно хоризонтално естество и са източник на добавена стойност за Съюза. Поради това следва да продължи подкрепата за трансграничните партньорства по EURES посредством хоризонтални дейности на Съюза, които биха могли да бъдат допълнени от национални ресурси или от ЕСФ.

(20) Оценката на дейностите на EURES следва да взема предвид качествени и количествени критерии. Тъй като изходящи назначения в една държава-членка означават входящи назначения в друга, и зависят от постоянно променящото се положение на пазара на труда и свързаните с това модели на мобилност, оценката следва да се съсредоточи не само върху входящи или изходящи назначения в отделните държави, но и върху обобщените данни на равнището на Съюза. Освен това следва да се има предвид, че консултирането не води непременно до измерима мобилност или до назначаване на работа.

(21) В „Европа 2020“, и по-специално в насока № 7, предвидена в Решение № 2010/707/ЕС на Съвета ([1]), се посочва, че самостоятелно заетите лица и предприемачеството са от ключово значение за постигането на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

(22) Липсата на достъп до кредитиране, собствен капитал или квазикапиталови средства е една от основните пречки пред създаването на предприятия, особено сред най-отдалечените от пазара на труда лица. Необходимо е да се засилят усилията както на равнището на Съюза, така и на национално ниво с цел да се увеличи предлагането на микрофинансиране и да се улесни достъпът до него, така че да се отговори на търсенето от страна на онези, които в най-голяма степен се нуждаят от него, и по-специално безработните, жените и уязвимите лица, които желаят да създадат или да развият микропредприятие, включително като самостоятелно заети лица, но нямат достъп до кредитиране. В допълнение микропредприятията съставляват мнозинството от новооснованите дружества в Съюза. Поради това следва да бъде възможно микрокредитите да предоставят средства за придаване на добавена стойност и бързо получаване на конкретни резултати. Като първа стъпка през 2010 г. Европейският парламент и Съветът създадоха механизма. Комуникационните дейности по отношение на възможностите за микрофинансиране на равнището на Съюза и на държавите-членки следва да бъдат подобрени, за да се достига по-лесно до тези, които се нуждаят от микрофинансиране.

(23) Микрофинансирането и подкрепата за социалното предприемачество следва да достигат до потенциалните бенефициери и следва да имат дълготрайно въздействие. Те следва да допринасят за високо равнище на качествена и устойчива заетост и да служат като катализатор както за икономическата политика, така и за политиките за местно развитие. С цел да се увеличат максимално възможностите за създаване на жизнеспособни предприятия, дейностите, включващи микрофинансиране и социално предприемачество, следва да бъдат съпътствани от програми за наставничество и обучение и от цялата относима информация, които следва да се актуализират редовно и да бъдат предоставени на обществеността от съответния предоставящ финансиране субект. За тази цел е съществено да се предоставя адекватно финансиране, по-конкретно чрез ЕСФ.

([1]) Решение 2010/707/ЕС на Съвета от 21 октомври 2010 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите членки (ОВ L 308, 24.11.2010 г., стр. 46).

(24) За да може микрофинансирането да бъде по-достъпно на младия пазар за микрофинансови услуги на Съюза е необходимо укрепване на институционалния капацитет на субектите, предоставящи микрофинансиране, и по-специално на небанковите институции за микрофинансиране, в съответствие със съобщение на Комисията, от 13 ноември 2007 г., озаглавено „Европейска инициатива за развитие на микрокредитирането в подкрепа на растежа и заетостта“ и доклада на Комисията от 25 юли 2008 г., озаглавен „Насърчаване на иновациите и предприемачеството сред жените“.

(25) Социалната икономика и социалното предприемачество представляват неразделна част от европейската плуралистична социална пазарна икономика и изпълняват важна роля за осигуряване на по-голямо социално сближаване в Европа. Те се основават на принципите на солидарност и отговорност и на предимство на личността и социалните цели пред капитала, както и на насърчаване на социалната отговорност, социално сближаване и социално приобщаване. Социалните предприятия могат да бъдат водеща сила на социалния напредък, като предлагат иновационни решения, като насърчават приобщаващи пазари на труда и достъпни за всички социални услуги. По този начин те дават ценен принос за постигането на целите на „Европа 2020“. Програмата следва да подобри достъпа чрез социалните предприятия до различни видове финансиране посредством подходящи инструменти, които да отговорят на специфичните им финансови потребности през целия период на съществуването им.

(26) За да се извлече полза от опита на субекти като групата на Европейската инвестиционна банка, действията, включващи микрофинансиране и социално предприемачество, следва да се провеждат непряко от Комисията чрез възлагане на задачите по изпълнение на бюджета на подобни субекти в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([2]) _("Финансов регламент"). Използването на ресурсите на Съюза позволява концентрирането на лостовия ефект от действията на международните финансови институции и другите инвеститори, създава положителни взаимодействия между действията на държавите-членки и на Съюза, и обединява подходите. По този начин подобрява достъпа до финансиране за определени рискови групи и за младите хора, както и обхватът на микрофинансирането за тях. Подобрява се достъпът до финансиране за микропредприятията, включително самостоятелно заетите лица и социалните предприятия. По този начин приносът на Съюза подпомага разрастването на възникващия сектор на социалната стопанска дейност и на пазара за микрофинансови услуги в Съюза и насърчава трансграничните дейности. Действията на Съюза следва да допълват използването от държавите-членки на финансови инструменти за микрофинансиране и социално предприемачество. Субектите, на които е възложено изпълнението на действията, следва да гарантират добавена стойност за Съюза и да не дублират друго финансиране с ресурси на Съюза.

([2]) Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

(27) В съответствие с„Европа 2020“, програмата следва да допринесе за решаване на наболелия проблем с безработицата сред младежта. На младите хора трябва следователно да бъде осигурено бъдеще и перспективата да изпълняват ключова роля в развитието на обществото и на икономиката в Европа, което е от особено значение във времена на криза.

(28) Програмата следва също така да изтъкне специалната роля и важност на малките предприятия, що се отнася до обучение, експертен опит и традиционно ноу-хау, както и да гарантира достъпа на младите хора до микрофинансиране. Програмата следва да улеснява обмена на най-добри практики между държавите-членки и други държави, участващи в програмата, във всички тези области.

(29) Действията по програмата следва да подпомагат прилагането от държавите-членки и участниците на пазара на труда на Препоръката на Съвета от 22 април 2013 г. ([1]) за създаване на гаранция за младежта. В тази препоръка се посочва, че всички млади хора на възраст под 25 години следва да получават качествено предложение за работа, продължаване на образованието, чиракуване или стаж в рамките на четири месеца, след като останат без работа или напуснат системата на формалното образование. Програмата следва да улесни обмена на най-добри практики в тази област между държавите-членки и други държави, участващи в програмата.

(30) Съгласно член 3, параграф 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и член 8 ДФЕС, е необходимо да се гарантира, че програмата допринася за насърчаването на равенството между жените и мъжете с всички свои оси и дейности, включително чрез интегриране на принципа за равенство между половете и когато е приложимо, чрез специфични действия за насърчаване на заетостта и социалното приобщаване на жените. В съответствие с член 10 ДФЕС програмата следва да гарантира, че осъществяването на нейните приоритети допринася за борбата с дискриминацията, основана на пол, раса или етническа принадлежност, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация. Следва да се извършва наблюдение и оценка на начина, по който въпросите на борбата с дискриминацията са включени в дейностите на програмата.

(31) Програма „Прогрес“ за периода 2007-2013 г. включва раздели, озаглавени „Недопускане на дискриминация и насърчаване на многообразието“ и „Равенство между половете“, които трябва да бъдат продължени и доразвити по програма „Права, равенство и гражданство“ за периода 2014-2020 г. От изключително значение е обаче да се поддържа засилено внимание върху въпросите на равенството между жените и мъжете и върху борбата срещу дискриминацията във всички съответни инициативи и действия, обхванати от програмата, особено по отношение на подобряването на участието на жените в работната сила, на условията им на труд, както и насърчаването на по-добър баланс между професионалния и личния живот.

(32) Съгласно член 9 ДФЕС и целите на „Европа 2020“ програмата следва да даде принос за осигуряването на висока степен на качествена и устойчива заетост, за осигуряването на адекватна социална закрила и за борбата срещу бедността и социалното изключване, и следва да отчита изискванията, свързани с високо равнище на защита на човешкото здраве.

(33) Програмата следва да допълва други програми на Съюза, като същевременно отчита, че всеки инструмент следва да работи в съответствие със своите собствени специфични процедури. Съответно едни и същи допустими разходи не следва да имат за резултат двойно финансиране. С цел да се постигне добавена стойност и съществено въздействие посредством финансирането от Съюза следва да се създадат тесни положителни взаимодействия между програмата, други програми на Съюза и структурните фондове, особено ЕСФ и Инициативата за младежка заетост. Програмата следва да допълва други програми и инициативи на Съюза, които са насочени към борба срещу младежката безработица.

(34) Програмата следва да се прилага по начин, който улеснява участието на компетентния орган или органи на всяка държава-членка в приноса за постигането на целите на програмата.

(35) За да се осигури по-ефикасна комуникация с широката общественост и по-полезно взаимодействие между комуникационните мероприятия, предприети по инициатива на Комисията, ресурсите, разпределени за информационни и комуникационни дейности съгласно настоящата програма, следва също така да допринасят за институционалната комуникация и за предоставянето на информация във връзка с политическите приоритети на Съюза, свързани с общите цели на настоящата програма.

(36) С настоящия регламент се определя финансов пакет за цялата продължителност на програмата, който представлява основната референтна сума по смисъла на точка 17 от Междуинституционалното споразумение [от 2 декември 2013 г.] между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление ([2]) за Европейския парламент и Съвета в хода на годишната бюджетна процедура.

(37) Финансовите интереси на Съюза следва да бъдат защитени чрез прилагане на пропорционални мерки през целия цикъл на разходи, включително предотвратяване, разкриване и разследване на нередности, възстановяване на загубени, погрешно платени или неправилно използвани средства и където е необходимо, налагане на административни и финансови санкции в съответствие с Финансовия регламент.

([1]) Препоръка на Съвета от 22 април 2013 г. за създаване на гаранция за младежта (ОВ C 120, 26.4.2013 г., стр. 1).

([2]) ОВ C 373, 20.12.2013, стр. 1.

(38) За да се гарантира, че програмата е достатъчно гъвкава, за да реагира на променящите се нужди и съответните политически приоритети в рамките на срока си на действие, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 ДФЕС по отношение на преразпределянето на средства между осите и за отделните тематични раздели в рамките на осите на програмата. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и Съвета.

(39) За да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

(40) Доколкото целите на настоящия регламент не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите-членки, а поради техния обхват и последици могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

1. С настоящия регламент се създава програма на Европейския съюз за заетост и социални иновации (наричана понататък „програмата“), която има за цел да допринесе за изпълнението на „Европа 2020“, включително на нейните водещи цели, интегрирани насоки и водещи инициативи, като предоставя финансова подкрепа за целите на Съюза за насърчаване на висока степен на качествена и устойчива заетост, осигуряване на адекватна и достойна социална закрила, борба срещу социалното изключване и бедността и подобряване на условията на труд.

2. Срокът на действие на програмата е от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент:

1) „социално предприятие“ означава предприятие, независимо от правната му форма, което:

а) в съответствие със своя учредителен договор, устав или друг правен документ за създаването му, има за основна цел постигането на измеримо, положително социално въздействие, а не генерирането на печалба за своите собственици, членове и акционери, и което:

(i) предоставя услуги или стоки, които генерират социална възвръщаемост и/или

(ii) използва метод за производство на стоки или услуги, който въплъщава неговата социална цел;

б) използва своята печалба на първо място за постигането на основната си цел и е въвело предварително определени процедури и правила относно всяко разпределяне на печалба между акционери и собственици, което гарантира, че това разпределяне не накърнява основната цел; и

в) се управлява по предприемачески, отчетен и прозрачен начин, по-специално чрез включване в управлението на работници, клиенти и заинтересовани страни, засегнати от стопанската му дейност;

2) „микрокредит“ означава заем в размер до 25 000 EUR;

3) „микропредприятие“ означава предприятие, включително самостоятелно заети лица, в което работят по-малко от 10 лица и чийто годишен оборот или общ годишен счетоводен баланс не надхвърля 2 милиона евро в съответствие с Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията ([2]);

4) „микрофинансиране“ включва гаранции, микрокредити, собствен капитал и квазикапиталови средства, от които могат да се ползват физически лица и микропредприятия, които изпитват затруднения с достъпа до кредитиране;

5) „социални иновации“ са иновации, които са социални както по отношение на целите, така и на средствата си, по-конкретно тези, които се отнасят до разработването и прилагането на нови идеи (относно продукти, услуги и модели), които едновременно отговарят на социални нужди и създават нови социални взаимоотношения или сътрудничества, като така се създават ползи за обществото и се увеличава способността му за действие;

([1]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

([2]) Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май. 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

б) „експериментиране в областта на социалната политика" означава политически интервенции, които предлагат иновативен отговор на социални нужди, които се прилагат в малък мащаб и при условия, които дават възможност за измерване на тяхното въздействие преди да бъдат повторени в по-широк мащаб, ако резултатите се окажат убедителни.

Член 3

Структура на програмата

1. Програмата се състои от следните три взаимно допълващи се оси:

а) ос „Прогрес", по която се подпомагат разработването, изпълнението, наблюдението и оценяването на инструментите и политиките, посочени в член 1 и съответното право на Съюза, и по която се насърчават основано на данни формулиране на политики, социални иновации и социален напредък в партньорство със социалните партньори, организациите на гражданското общество и публични и частни субекти;

б) ос „EURES", по която се подпомагат дейностите, осъществявани от EURES, а именно специализираните услуги, определени от държавите от ЕИП, и Конфедерация Швейцария, заедно със социалните партньори, с други доставчици на услуги по заетостта и с други заинтересовани страни, за развиването на обмен и разпространяване на информация и други форми на сътрудничество, като например трансгранични партньорства, с оглед насърчаване на доброволната географска мобилност на работници на справедлива основа и принос към високо равнище на качествена и устойчива заетост;

в) ос „Микрофинансиране и социално предприемачество", чрез която се разширява достъпът и се повишава наличието на финансиране за юридически и физически лица съгласно член 26.

2. Общите разпоредби, предвидени в настоящия дял, се прилагат за трите оси, посочени в параграф 1, букви а), б) и в), в допълнение към специфичните разпоредби на Дял II.

Член 4

Общи цели на програмата

1. Програмата има за задача постигането на следните общи цели:

а) засилване на ангажираността сред създателите на политики на всички равнища и осъществяване на конкретни, координирани и иновативни действия както на равнището на Съюза, така и на това на държавите-членки по отношение на целите на Съюза в областите, посочени в член 1, в тясно сътрудничество със социалните партньори, както и с организациите на гражданското общество и публичните и частните субекти;

б) подпомагане на разработването на подходящи, достъпни и ефективни системи за социална закрила и пазари на труда и способстване за реформата на политиката в областите, посочени в член 1, по-специално чрез насърчаване на достойния труд и достойните условия на труд, култура на превенция в областта на здравословните и безопасни условия на труд, по-здравословен баланс между професионалния и личния живот, и доброто управление за социални цели, включително конвергенцията, както и взаимното обучение и социалните иновации;

в) гарантиране на ефективното прилагане на законодателството на Съюза по въпросите, свързани с областите, посочени в член 1, и при необходимост допринасяне за модернизацията на законодателството на Съюза в съответствие с принципите на достоен труд, като се вземат предвид принципите на интелигентното регулиране;

г) насърчаване на доброволната географска мобилност на работниците на справедлива основа и увеличаване на възможностите за работа чрез изграждане на висококачествени и приобщаващи пазари на труда в Съюза, които са отворени и достъпни за всички, като същевременно се спазват правата на работниците в целия Съюз, включително свободата на движение;

д) насърчаване на заетостта и социалното приобщаване чрез увеличаване на наличността и достъпността на микрофинансирането за уязвимите хора, които желаят да създадат микропредприятие, както и за съществуващите микропредприятия, и чрез осигуряване на по-голям достъп до финансиране за социалните предприятия.

2. За постигането на посочените цели програмата с всички свои оси и действия се стреми да:

а) обръща особено внимание на уязвимите групи, като например младите хора;

б) насърчава равенството между жените и мъжете, включително чрез интегриране на принципа на равенство между половете и когато е уместно, чрез вземане предвид на тази проблематика при изготвянето на бюджети;

в) се бори срещу дискриминацията, основана на пол, раса или етническа принадлежност, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация;

г) при определянето и изпълняването на политиките и дейностите на Съюза насърчава високо равнище на качествена и устойчива заетост, гарантира адекватна и достойна социална закрила, бори се срещу дългосрочната безработица, бедността и социалното изключване.

Член 5

Бюджет

1. Финансовият пакет за изпълнението на програмата за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г. възлиза на 919 469 000 EUR по текущи цени.

2. За осите, предвидени в член 3, параграф 1, се отпускат следните индикативни проценти:

а) 61 % за ос „Прогрес";

б) 18 % за ос „EURES“;

в) 21 % за ос „Микрофинансиране и социално предприемачество“.

3. Комисията може да използва до 2 % от финансовия пакет, посочен в параграф 1, за финансиране на оперативни разходи за подкрепа на изпълнението на програмата.

4. Комисията може да използва финансовия пакет, посочен в параграф 1, за финансиране на техническа и/или административна помощ, по-специално свързана с одитиране, възлагане на преводи на външни изпълнители, заседания на експерти и информационни и комуникационни дейности, които са от взаимна полза за Комисията и бенефициерите.

5. Европейският парламент и Съветът дават разрешение за отпускането на годишните бюджетни кредити при спазване на ограниченията в многогодишната финансова рамка.

Член 6

Съвместно действие

Действията, допустими за финансиране по програмата, могат да бъдат изпълнявани съвместно с други инструменти на Съюза, при условие че тези действия отговарят на целите както на програмата, така и на съответните други инструменти.

Член 7

Съгласуваност и взаимно допълване

1. Комисията, като си сътрудничи с държавите-членки, гарантира, че извършваните в рамките на програмата дейности са съгласувани и с други действия на Съюза и ги допълват, като например европейските структурни и инвестиционни фондове (ЕСИФ), както се посочва в Общата стратегическа рамка, предвидена в Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от … ([1]), и по-специално по ЕСФ.

2. Програмата допълва други програми на Съюза, без да се засягат специфичните процедури на тези програми. Едни и същи допустими разходи не могат да имат за резултат двойно финансиране, а се установява тясно положително взаимодействие между програмата, други програми на Съюза и ЕСИФ, по-специално ЕСФ.

3. Подкрепяните от програмата действия са в съответствие със законодателството на Съюза и с националните законодателства, в това число правилата за държавна помощ и основните конвенции на МОТ.

4. Съгласуваността и взаимното допълване са гарантирани и чрез тясното включване на местните и регионалните органи.

Член 8

Сътрудничество с компетентни структури

Комисията установява необходимите връзки с Комитета по заетостта, Комитета за социална закрила, Консултативния комитет за здравословни и безопасни условия на труд, групата на генералните директори за колективни трудови правоотношения и Консултативния комитет за свободното движение на работници с цел да гарантира, че те са информирани редовно и по подходящ начин за напредъка при изпълнението на програмата. Комисията информира също така други комитети, които се занимават с политики, инструменти и действия от значение за програмата.

Член 9

Разпространяване на резултатите и комуникация

1. Комисията информира заинтересованите страни в Съюза, включително социалните партньори и организациите на гражданското общество, за резултатите от изпълнението на програмата и ги кани за размяна на мнения по тези теми.

2. Резултатите от действията, извършени по програмата, се съобщават и разпространяват редовно и по подходящ начин на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, както и на социалните партньори и на обществеността с цел максимално увеличаване на тяхното въздействие, на устойчивостта и добавената стойност на Съюза.

3. Комуникационните дейности също допринасят за институционалната комуникация на политическите приоритети на Съюза, доколкото те се отнасят до общите цели на настоящия регламент и предоставят информация за тези приоритети на обществеността.

Член 10

Финансови разпоредби

1. Комисията управлява програмата в съответствие с Финансовия регламент.

2. В споразумението за отпускане на безвъзмездни средства се посочва коя част от финансовото участие на Съюза ще се основава на възстановяване на реалните допустими разходи и коя част ще се основава на единни ставки, единични разходи или еднократни суми.

Член 11

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. Комисията взема подходящи превантивни мерки, за да гарантира, че при изпълнението на финансирани по настоящата програма действия финансовите интереси на Съюза са защитени от измами, корупция и всякакви други незаконосъобразни дейности чрез извършване на ефективни проверки и — в случай че бъдат констатирани нередности, ресурсите се възстановяват, предимно посредством приспадане, на погрешно

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство, обхванати от общата стратегическа рамка, и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд (Виж страница 320 от настоящия брой на Официален вестник).

изплатените суми, но когато е целесъобразно, чрез ефективни, съразмерни и възпиращи санкции в съответствие с член 325 ДФЕС, Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета [1] и Финансовия регламент.

2. Комисията или нейни представители и Сметната палата имат правомощия за извършване на одити, проверки по документи и на място по отношение на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, които са получили средства от Съюза по силата на програмата.

3. Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва разследвания, включително проверки на място и контрол, в съответствие с разпоредбите и процедурите, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета [2] и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 [3], с цел да се установи дали е била извършена измама, корупция или друга незаконна дейност, засягаща финансовите интереси на Съюза, във връзка със споразумение за отпускане на безвъзмездни средства или решение за отпускане на безвъзмездни средства, или договор, финансирани по програмата.

4. Без да се засягат параграфи 1, 2 и 3, договорите, споразуменията и решенията за отпускане на безвъзмездни средства, произтичащи от прилагането на настоящата програма, съдържат разпоредби, с които Комисията, Сметната палата и OLAF изрично се оправомощават да провеждат одитите и разследванията, предвидени в посочените параграфи, в съответствие със съответните техни компетенции.

Член 12

Мониторинг

С оглед редовното наблюдение на програмата и извършването на всякакви корекции, необходими за нейните приоритети в политиката или във финансирането, Комисията изготвя първоначален количествен и качествен доклад за наблюдение, обхващащ първата година, последван от три доклада, обхващащи период от две последователни години и изпраща тези доклади на Европейския парламент и Съвета. За сведение докладите се предават също така на Европейския икономически и социален комитет и на Комитета на регионите. Докладите обхващат резултатите от програмата и степента, в която принципите на равенството между жените и мъжете и интегрирането на тези принципи са били прилагани, както и начина, по който въпросите на борбата с дискриминацията, включително въпросите, свързани с достъпността, са засегнати в дейностите по програмата. Докладите се оповестяват публично с цел да се повиши прозрачността на програмата.

Член 13

Оценка

1. До 1 юли 2017 г. се извършва междинна оценка на програмата с цел да се измери на количествена и качествена основа напредъкът към постигането на целите на програмата, да се разгледат социалната среда в Съюза и евентуални значителни промени, въведени от законодателството на Съюза, да се определи дали ресурсите на програмата са били използвани ефективно и да се оцени нейната добавена стойност за Съюза. Резултатите от тази междинната оценка се представят на Европейския парламент и на Съвета.

2. Ако оценка, посочена в параграф 1 от настоящия член, или оценка, извършена в съответствие с член 19 от Решение № 1672/2006/ЕО или член 9 от Решение № 283/2010/ЕС, разкрие, че програмата има сериозни недостатъци, Комисията по целесъобразност представя предложение на Европейския парламент и на Съвета, включително подходящи изменения към програмата,за да вземе предвид резултатите от оценката.

3. Преди да представи предложение за продължаване на програмата след 2020 г., Комисията представя на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите оценка от концептуална гледна точка на силните и слабите страни на програмата през периода 2014—2020 г.

4. До 31 декември 2022 г. Комисията извършва последваща оценка на въздействието и добавена стойност за Съюза на програмата и изпраща доклад, съдържащ оценката до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите. Докладите се оповестяват публично.

ДЯЛ II

СПЕЦИФИЧНИ РАЗПОРЕДБИ ЗА ОСИТЕ НА ПРОГРАМАТА

ГЛАВА I

Ос „Прогрес“

Член 14

Тематични раздели и финансиране

1. По ос „Прогрес“ се подкрепят дейности в един или няколко от следните тематични раздели, изброени в букви а), б) и в). За цялото времетраене на програмата индикативното разпределение на средствата, предвидено в член 5, параграф 2, буква а), между различните раздели спазва следните минимални процентни граници:

а) заетост, по-конкретно за борба с младежката безработица: 20 %;

б) социална закрила, социално приобщаване и намаляване и предотвратяване на бедността: 50 %;

в) условия на труд: 10 %.

[1] Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

[2] Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013, стр. 1).

[3] Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1995 г., стр. 2).

Остатъкът се разпределя за един или повече от тематичните раздели, посочени в букви а), б) или в) или за комбинация от тях.

2. От цялата отпусната сума за ос „Прогрес“ и в рамките на различните тематични раздели 15 % до 20 % се отпуснат за насърчаване на социалното експериментиране като метод за изпитване и оценяване на иновационни решения с оглед тяхното по-широко използване.

Член 15

Специфични цели

В допълнение към общите цели, изложени в член 4, специфичните цели на ос „Прогрес“ са:

а) развиване и разпространение на висококачествени сравнителни аналитични знания, за да се гарантира, че политиките на Съюза в областите, посочени в член 1, се основават на надеждни данни и отговарят на потребностите, предизвикателствата и условията в отделните държави-членки и в други държави, участващи в програмата;

б) улесняване на ефективния и приобщаващ обмен на информация, взаимно обучение и диалог по политиките на Съюза в областите, посочени в член 1, на равнището на Съюза, на национално и на международно равнище с цел подпомагане на държавите-членки и на други държави, участващи в програмата, при разработването на техните политики и на държавите-членки при прилагането на законодателството на Съюза.

в) предоставяне на финансова подкрепа, за да могат да се направят изпитвания на иновации в областта на социалната политика и на политиката по отношение на пазара на труда, и при необходимост да се повиши капацитетът на основните действащи лица за проектиране и осъществяване на експериментиране в социалната политика и да се предоставя достъп до съответните знания и експертен опит;

г) предоставяне на финансова подкрепа за организации на Съюза и за национални организации за увеличаване на техния капацитет за развиване, насърчаване и подпомагане на прилагането на инструментите и политиките, посочени в член 1 и на относимото право на Съюза.

Член 16

Видове действия

По ос „Прогрес“ могат да се финансират следните видове действия:

1. Аналитични дейности:

а) събиране на данни и статистика, като се вземат предвид както качествените, така и количествените критерии, както и разработване на общи методологии, класификации, микросимулации, индикатори и целеви показатели, разпределени по пол и възрастова група, когато е уместно;

б) проучвания, изследвания, анализи и доклади, включително чрез финансирането на мрежи от експерти и натрупване на експертен опит по тематичните раздели;

в) качествени и количествени оценявания и оценки на въздействието, извършвани както от публични, така и от частни субекти;

г) наблюдение и оценяване на транспонирането и прилагането на правото на Съюза;

д) подготовка и прилагане на експериментиране в сферата на социалната политика като метод за изпитване и оценяване на иновативни решения с оглед на тяхното по-широко използване;

е) разпространение на резултатите от посочените аналитични дейности.

2. Дейности, свързани с взаимното обучение, осведомеността и разпространението:

а) обмен и разпространение на добри практики, иновативни подходи и опит, партньорски оценки, бенчмаркинг и взаимно обучение на европейско равнище;

б) мероприятия, конференции и семинари, организирани от председателството на Съвета;

в) обучение на лица, практикуващи в областта на правото и на политиките;

г) изготвяне и публикуване на наръчници, доклади и образователни материали и на мерки, свързани с информацията, комуникацията и медийното отразяване за инициативите, подкрепяни от програмата;

д) информационни и комуникационни дейности;

е) разработване и поддръжка на информационни системи с цел обмен и разпространение на информация за политиката и законодателството на Съюза, за пазара на труда.

3. Подкрепа по отношение на:

а) оперативните разходи на ключовите мрежи на равнището на Съюза, чиито дейности са свързани с целите на ос „Прогрес“ и допринасят за тях;

б) изграждане на капацитет на националните администрации и специализираните служби, отговарящи за насърчаването на географската мобилност, определени от държавите-членки, и на субекти, предоставящи микрокредитиране;

в) организиране на работни групи от национални държавни служители, които да наблюдават прилагането на правото на Съюза;

г) установяване на връзки и сътрудничество между специализирани структури и други съответни заинтересовани страни, национални, регионални и местни органи и служби по заетостта на европейско равнище;

д) финансиране на центрове за наблюдение на европейско равнище, включително по ключови тематични раздели;

е) обмен на персонал между националните администрации.

Член 17

Съфинансиране от Съюза

Когато дейности в рамките на оста „Прогрес“ са финансирани вследствие на покана за представяне на предложения, те могат да получат съфинансиране от Съюза, което като общо правило не надхвърля 80 % от общите допустими разходи. Евентуална финансова подкрепа, надхвърляща този таван, се предоставя единствено при надлежно обосновани извънредни обстоятелства.

Член 18

Участие

1. Участието в ос „Прогрес“ е отворено за:

а) държавите-членки;

б) държавите от ЕИП, в съответствие със споразумението за ЕИП, и държавите-членки на ЕАСТ;

в) държавите кандидатки и потенциалните кандидати в съответствие с общите принципи и общите условия, установени в рамковите споразумения, сключени с тях за участието им в програми на Съюза.

2. Ос „Прогрес“ е отворена за всички публични и/или частни субекти, участници и институции, и по-специално за:

а) националните, регионалните и местните органи;

б) службите по заетостта;

в) специализираните органи, предвидени съгласно правото на Съюза;

г) социалните партньори;

д) неправителствените организации;

е) висшите учебни заведения и научноизследователските институти;

ж) експертите по оценяването и по оценките на въздействието;

з) националните статистически служби;

и) медиите.

3. Комисията може да си сътрудничи с международни организации, и по-специално със Съвета на Европа, ОИСР, МОТ и с други структури на ООН, както и със Световната банка.

4. Комисията може да си сътрудничи с трети държави, които не участват в програмата. Представители от такива трети държави могат да участват в мероприятия от взаимен интерес (като например конференции, работни срещи и семинари), които се провеждат в държави, участващи в програмата, като разходите за участието им могат да бъдат покрити от програмата.

ГЛАВА II

Ос „EURES“

Член 19

Тематични раздели и финансиране

По оста „EURES“ се подкрепят действия в един или повече тематични раздели, изброени в букви а), б) и в). За цялото времетраене на програмата индикативното разпределение на средствата, предвидено в член 5, параграф 2, буква б), между различните раздели спазва следните минимални процентни граници:

а) прозрачност на свободните работни места, заявленията за работа и всяка свързана с това информация за потенциалните кандидати и за работодателите: 32 %;

б) развиване на услугите по наемането и намирането на работа на работници чрез компенсиране на предложенията и заявленията за работа на равнище на Съюза, и по-специално целеви схеми за мобилност: 30 %;

в) трансгранични партньорства: 18 %.

Остатъкът се разпределя за един или повече от тематичните раздели, посочени в букви а), б) или в) или за комбинация от тях.

Член 20

Специфични цели

В допълнение към общите цели, изложени в член 4, специфичните цели на ос „EURES“ са:

а) гарантиране, че се създава прозрачност на свободните работни места и заявленията за работа и на съответната информация и съвети, като например относно условията на живот и труд, съответно за потенциалните кандидати и за работодателите. Това се постига чрез обмена и разпространението на тази информация на транснационално, междурегионално и трансгранично равнище посредством използването на стандартни форми на оперативна съвместимост за свободни работни места и заявления за работа,и посредством други подходящи средства, като индивидуално консултиране и наставничество, особено за ниско квалифицираните лица;

б) подкрепа за предоставянето на услугите на EURES за наемането и намирането на работа на работници на качествена и устойчива работа чрез компенсиране на предложенията и заявленията за работа; подкрепата за предоставянето на услугите на EURES включва различни етапи на намирането на работа, от подготовката преди наемането до подпомагането след намирането на работа с оглед на успешното интегриране на кандидата на пазара на труда; такива помощни услуги могат да включват целеви схеми за мобилност за заемане на свободни работни места в определени сектори, професии, държави или групи държави или за определени групи работници, като млади хора с предразположение да бъдат мобилни, когато е установена ясна икономическа необходимост.

Член 21

Видове действия

Ос „EURES“ може да бъде използвана за финансиране на действия за насърчаване на доброволната мобилност на физически лица в Съюза на справедлива основа и за премахване на пречките пред мобилността, и по-конкретно:

а) развиването и дейностите на трансгранични партньорства по EURES, когато това се изисква от службите, териториално отговорни за граничните райони;

б) предоставянето на услуги за информиране, консултиране, намиране на работа и наемане за трансгранични работници;

в) разработването на многоезичната цифрова платформа за компенсиране на предложения и заявления за работа;

г) разработването на целеви схеми за мобилност, след покани за представяне на предложения, с цел заемане на свободни работни места там, където са установени слабости при функционирането на пазара на труда и/или за подпомагане на работници с предразположение да бъдат мобилни, когато е установена ясна икономическа необходимост;

д) взаимно обучение между участниците в EURES и обучение на съветници по EURES, включително съветници в трансграничните партньорства по EURES;

е) информационни и комуникационни дейности за повишаване на осведомеността за ползите от географската и професионалната мобилност като цяло, както и за дейностите и услугите, предоставяни от EURES.

Член 22

Съфинансиране от Съюза

Когато дейности в рамките на оста „EURES“ са финансирани вследствие на покана за представяне на предложения, те могат да получат съфинансиране от страна на Съюза, което като общо правило не надхвърля 95 % от общите допустими разходи. Евентуална финансова подкрепа, надхвърляща този таван, се предоставя единствено при надлежно обосновани извънредни обстоятелства.

Член 23

Наблюдение на моделите на мобилност

За да се открият и предотвратят отрицателните последици във връзка с географската мобилност в рамките на Съюза, Комисията заедно с държавите-членки, в съответствие с член 12 от Регламент (ЕС) № 492/2011, извършва редовно наблюдение на потоците и моделите на мобилност.

Член 24

Участие

1. Участието в ос „EURES“ е отворено за:

а) държавите-членки;

б) държавите от ЕИП в съответствие със споразумението за ЕИП и Конфедерация Швейцария в съответствие със споразумението между Европейската общност и нейните държави-членки, от една страна, и Конфедерация Швейцария, от друга страна, за свободното движение на хора [1].

2. Ос „EURES“ е отворена за всички структури, участници и институции, определени от държава-членка или от Комисията, които отговарят на условията за участие в EURES, както е посочено в Решение за изпълнение 2012/733/ЕО на Комисията. Тези структури, участници и институции включват по-специално:

а) националните, регионалните и местните органи;

б) службите по заетостта;

в) организации на социалните партньори и други заинтересовани лица.

ГЛАВА III

Ос „Микрофинансиране и социално предприемачество“

Член 25

Тематични раздели и финансиране

По оста „Микрофинансиране и социално предприемачество“ се подкрепят дейности в един или няколко от следните тематични раздели, изброени в букви а) и б). За цялото времетраене на програмата индикативното разпределение на средствата, предвидено в член 5, параграф 2, буква в), между различните раздели спазва следните минимални процентни граници:

а) микрофинансиране за уязвими групи и за микропредприятия: 45 %;

б) социално предприемачество: 45 %.

[1] ОВ L 114, 30.4.2002 г., стр. 6.

Остатъкът се разпределя за тематичните раздели, посочени в букви а) или б) или за комбинация от тях.

Член 26

Специфични цели

В допълнение към общите цели, изложени в член 4, специфичните цели на ос „Микрофинансиране и социално предприемачество“ са:

а) увеличаване на достъпа до микрофинансиране и неговата наличност за:

i) уязвими лица, които са загубили или за които съществува риск да загубят работата си, или изпитват затруднения при навлизането или завръщането си на пазара на труда, или за които съществува риск от социално изключване или са социално изключени и са в неравностойно положение по отношение на достъпа до традиционния кредитен пазар и желаят да започнат или допълнително да развият дейност със свое собствено микропредприятие;

ii) микропредприятия, които се намират на фаза стартиране или развитие, особено микропредприятия, в които работят лица, посочени в подточка i);

б) изграждане на институционалния капацитет на субектите, предоставящи микрокредитиране;

в) подпомагане на развитието на пазара на социалните инвестиции и улесняване на достъпа до финансиране за социални предприятия чрез предоставяне на собствен капитал, частично собствен капитал, кредитни инструменти и безвъзмездни средства в размер до 500 000 EUR на социални предприятия, чийто годишен оборот не надхвърля 30 милиона евро или чиято обща годишен счетоводен баланс не надхвърля 30 милиона евро и които не са дружества за колективно инвестиране.

За да се гарантира взаимно допълване, Комисията и държавите-членки координират тясно тези действия в своите съответни области на компетентност с действията, предприети в рамките на политиката на сближаване и националните политики.

Член 27

Видове действия

Подкрепа за микрофинансирането и социалното предприемачество, включително за изграждане на институционален капацитет, по-специално чрез финансовите инструменти, предвидени в част първа, дял VIII от Финансовия регламент, и безвъзмездни средства могат да бъдат предоставени по ос „Микрофинансиране и социално предприемачество“.

Член 28

Участие

1. Участието в ос „Микрофинансиране и социално предприемачество“ е отворено за публични и частни субекти, които са създадени на национално, регионално или местно равнище в държавите, посочени в член 18, параграф 1, и които предоставят в посочените държави:

а) микрофинансиране за физически лица и за микропредприятия; и/или

б) финансиране за социални предприятия.

2. Комисията осигурява достъпността до оста за всички публични и частни субекти в държавите членки, без дискриминация.

3. За да достигнат до крайните бенефициери и създадат конкурентоспособни и жизнеспособни микропредприятия, публичните и частните субекти, които извършват посочените в параграф 1, буква а) дейности, си сътрудничат тясно с организации, включително организации на гражданското общество, представляващи интересите на крайните бенефициери на микрокредити, и с организации, по-специално подкрепяните от ЕСФ, и осигуряват програми за наставничество и обучение за посочените крайни бенефициери. В този смисъл се осигурява проследяване в достатъчна степен на бенефициери преди и след създаването на микропредприятието.

4. Публичните и частните субекти, които извършват дейностите по параграф 1, буква а), се придържат към високи стандарти относно управлението, ръководството и защитата на потребителите в съответствие с принципите на Европейския кодекс за добри практики при предоставянето на микрокредити и се стремят да предотвратят свръхзадлъжняването на физическите лица и предприятията, например в резултат от отпускането на кредити за тях с високи лихвени проценти или при условия, които е вероятно да доведат до тяхната несъстоятелност.

Член 29

Финансово участие

Освен в случай на провеждане на съвместни действия, финансовите кредити, отпуснати за ос „Микрофинансиране и социално предприемачество“, покриват пълния размер на разходите за действията, изпълнени чрез финансови инструменти, включително задължения за плащане към финансови посредници, като например загуби от гаранции, такси за управлението за субектите, които управляват участието на Съюза, и всички други допустими разходи.

Член 30

Управление

1. За да приложи инструментите и безвъзмездните средства, посочени в член 27, Комисията може да сключва споразумения със субектите, изброени в член 139, параграф 4 от Финансовия регламент, и по-специално с Европейската инвестиционна банка и Европейския инвестиционен фонд. Посочените споразумения съдържат подробни разпоредби за изпълнението на задачите, възложени на тези субекти, включително разпоредби, определящи необходимостта да се гарантира допълняемост и координация със съществуващите финансови инструменти на Съюза и с националните финансови инструменти и ресурсите да се разпределят балансирано между държавите-членки и останалите участващи държави. Финансовите инструменти по част първа, дял VIII от Финансовия регламент могат да се предоставят чрез специален инвестиционен механизъм, който може да се финансира със средства от програмата,от други инвеститори или и по двата начина.

2. Специалният инвестиционен механизъм, посочен в параграф 1, може да предоставя, *inter alia*, заеми, собствен капитал и инструменти за споделяне на риска за посредници или пряко финансиране на социални предприятия, или и двете. Собствен капитал може да бъде предоставян, *inter alia*, под формата на отворени капиталови участия, недействащи холдинги, заеми от акционери и комбинации от различни видове капиталови участия, емитирани за инвеститорите.

3. Условията — като например лихвените проценти — за микрокредити, които получават пряка или косвена подкрепа в рамките на тази ос, трябва да отразяват ползата от подкрепата и да могат да бъдат обосновани във връзка с базисните рискове и действителните разходи за финансирането, свързани с даден кредит.

4. В съответствие с член 140, параграф 6 от Финансовия регламент годишните погасителни плащания, реализирани чрез даден финансов инструмент, се зачисляват на същия финансов инструмент до 1 януари 2024 г., а приходите се записват в общия бюджет на Съюза след приспадане на разноските и таксите за управление. За финансови инструменти, вече създадени при многогодишната финансова рамка за периода 2007-2013 г., годишните погасителни вноски и приходите, реализирани чрез операции, започнали през предходния период, се зачисляват на финансовия инструмент от текущия период.

5. При изтичане на срока на действие на споразуменията, сключени със субектите, посочени в параграф 1, или след изтичане на срока на инвестиране на специализирания инвестиционен механизъм, остатъкът, дължим на Съюза, се изплаща към общия бюджет на Съюза.

6. Субектите, посочени в параграф 1 от настоящия член, и когато е уместно, управителите на фондовете сключват писмени споразумения с публичните и частните субекти, посочени в член 28. В посочените споразумения се установяват задълженията на публичните и частните субекти, предоставящи микрофинансиране, да използват ресурсите, които са налични по ос „Микрофинансиране и социално предприемачество“, в съответствие с целите, посочени в член 26, и да предоставят информация за изготвянето на годишните доклади за изпълнението, предвидени в член 31.

Член 31

Доклади за изпълнението

1. Субектите, посочени в член 30, параграф 1, и когато е уместно, управителите на фондовете изпращат на Комисията годишни доклади за изпълнението, в които посочват дейностите, които са получили подкрепа, и обхващат тяхното финансово изпълнение и разпределението и достъпа до финансиране и инвестиции по сектори, географски области и видове бенефициери. Тези доклади посочват също така приетите или отхвърлените заявления по отношение на всяка специфична цел, договорите, сключени със съответните публични и частни субекти, финансираните дейности и резултатите, включително от гледна точка на тяхното социално въздействие, създаването на работни места и устойчивостта на предоставената подкрепа. Комисията изпраща тези доклади на Европейския парламент за сведение.

2. Информацията, предоставена в посочените годишни доклади за изпълнението, се включва в двугодишните доклади за наблюдение, предвидени в член 12. Посочените годишни доклади за наблюдение включват годишните доклади, предвидени в член 8, параграф 2 от Решение № 283/2010/ЕС, както и подробна информация относно комуникационните дейности и информация относно взаимното допълване с други инструменти на Съюза, по-специално ЕСФ.

ДЯЛ III

РАБОТНИ ПРОГРАМИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 32

Работни програми

Комисията приема актове за изпълнение, предвиждащи работни програми, обхващащи трите оси. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 36, параграф 3.

Работните програми, когато е уместно, се отнасят е за период от трите следващи години и съдържат описание на действията, които се предвижда да се финансират, процедурите за избор на действията, които да бъдат подкрепени от Съюза, географския обхват, целевата публика и индикативен график за изпълнение. Работните програми включват и ориентировъчната сума, отпусната за всяка специфична цел и отразяват преразпределението на средства в съответствие с член 33. Работните програми укрепват съгласуваността на програмата чрез посочване на връзките между трите оси.

Член 33

Преразпределение на средства между осите и за отделните тематични раздели в рамките на осите

На Комисията се предоставят правомощията да приема делегирани актове в съответствие с член 34 относно преразпределението на средства между осите и за отделните тематични раздели в рамките на всяка ос, които биха превишили индикативната сума, определена във всеки един случай, с над 5 %и до 10 %, когато промените в социално-икономическия контекст или констатациите от междинната оценка съгласно член 13, параграф 1 изискват това. Преразпределението на средствата по тематични раздели в рамките на всяка ос се отразява в работните програми по член 32.

Член 34

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегираните актове, посочени в член 33, се предоставя на Комисията за срок от седем години, считано от 1 януари 2014 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 33, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и на Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 33 влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета, или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 35

Допълнителни мерки за изпълнение

Мерките, необходими за изпълнение на програмата, като критериите за оценка на програмата, включително мерките, свързани с разходната ефективност и условията за разпространение и предаване на резултатите, се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 36, параграф 2.

Член 36

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 37

Преходни мерки

Действията, посочени в членове 4, 5 и 6 от Решение № 1672/2006/ЕО, които са започнали преди 1 януари 2014 г., остават предмет на уреждане от посоченото решение. По отношение на тези действия Комисията се подпомага от комитета, посочен в член 36 от настоящия регламент.

Член 38

Оценка

1. Крайната оценка, предвидена в член 13, параграф 4 от настоящия регламент, включва крайната оценка, предвидена в член 9 от Решение № 283/2010/ЕС.

2. Комисията извършва специфична крайна оценка на ос „Микрофинансиране и социално предприемачество“ не по-късно от една година след изтичането на срока на действие на споразуменията със субектите

Член 39

Изменения на Решение № 283/2010/ЕС

Решение № 283/2010/ЕС се изменя, както следва:

1) В член 5 параграф 4 се заменя със следното:

„4. При изтичане на срока на действие на механизма статъкът, дължим на Съюза, се предоставя за микрофинансиране и подкрепа за социални предприятия в съответствие с Регламент (ЕС) № 1296/2013 на Европейския парламент и на Съвета 11 декември 2013 г. относно програма на Европейския съюз за заетост и социални иновации („ЗиСИ“) (*).

(*) ОВ L 347, 20.12.2013, стр. 238“;

2) В член 8 параграфи 3 и 4 се заличават.

Член 40

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 11 декември 2013 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
V. LEŠKEVIČIUS

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1297/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 11 декември 2013 година

за изменение на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета по отношение на някои разпоредби относно финансовото управление за определени държави членки, които изпитват или са застрашени от сериозни затруднения с финансовата стабилност, относно правилата за освобождаване на бюджетни задължения по отношение на някои държави членки и относно правилата за плащанията на окончателното салдо

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 177 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([2]),

като имат предвид, че:

(1) Безпрецедентната продължителна световна финансова криза и икономическият спад сериозно засегнаха икономическия растеж и финансовата стабилност и доведоха до силно влошаване на финансовите, икономическите и социалните условия в държавите членки. По-конкретно някои държави членки изпитват сериозни затруднения или са застрашени от такива затруднения, по-специално във връзка с икономическия растеж и финансовата стабилност, както и с влошаването на позициите си по отношение на дефицита и дълга — също вследствие на международната икономическа и финансова конюнктура.

(2) Въпреки че вече бяха предприети сериозни мерки за намаляване на отрицателното въздействие на финансовата криза, включително изменения в нормативната уредба, последиците от тази криза върху реалната икономика, пазара на труда и гражданите се проявяват в широк мащаб. Натискът върху националните финансови ресурси нараства и следва спешно да бъдат предприети допълнителни мерки за намаляването му чрез максимално и оптимално използване на финансирането от структурните фондове и Кохезионния фонд (наричани по-долу „Фондовете“). С оглед на продължаващите финансови затруднения е необходимо да се удължи прилагането на мерките, приети с Регламент (ЕС) № 1311/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([3]). Тези мерки бяха приети съгласно член 122, параграф 2 и членове 136 и 143 от Договора за функционирането на Европейския съюз.

(3) С цел да се улесни управлението на финансирането от Съюза, да се спомогне за ускоряване на инвестициите в държавите членки и регионите и да се подобри достъпът до източници на финансиране за икономиката, Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета ([4]) бе изменен с Регламент (ЕС) № 1311/2011, за да бъде разрешено увеличение на междинните плащания от Фондовете, в размер, съответстващ на десет процентни пункта над определения процент на съфинансиране за всяка приоритетна ос за държави членки, които са изправени пред сериозни затруднения, свързани с тяхната финансова стабилност, и които са поискали да се възползват от тази мярка.

(4) Член 77, параграф 6 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 позволява прилагането на увеличения процент на съфинансиране до 31 декември 2013 г. Тъй като обаче държавите членки продължават да срещат сериозни затруднения, свързани с финансовата си стабилност, срокът на прилагането на увеличения процент на съфинансиране следва да не бъде ограничен до 31 декември 2013 г.

(5) В съответствие със заключенията на Европейския съвет от 7 и 8 февруари 2013 г. и съгласно предвиденото в член 22 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([5]) увеличеният с десет процентни пункта процент на съфинансиране се прилага по отношение на програмния период 2014—2020 г. до 30 юни 2016 г., когато възможността за увеличение ще

([1]) Становище от 19 септември 2013 г. (ОВ C 341, 21.11.2013 г., стр. 27).

([2]) Позиция на Европейския парламент от 20 ноември 2013 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 5 декември 2013 г.

([3]) Регламент (ЕС) № 1311/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета по отношение на някои разпоредби относно финансовото управление за определени държави членки, които изпитват сериозни затруднения във връзка с финансовата си стабилност или са застрашени от такива затруднения (ОВ L 337, 20.12.2011 г., стр. 5).

([4]) Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г. за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999 (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 25).

([5]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (Виж страница 320 от настоящия брой на Официален вестник).

бъде преразгледана. Тъй като програмните периоди 2007—2013 г. и 2014—2020 г. се застъпват, е необходимо да се гарантира съгласувано и еднакво третиране на държавите членки, получаващи финансова помощ през двата периода. Поради това получаващите финансова помощ държави членки следва да се ползват и от увеличен процент на съфинансиране до края на периода на допустимост и следва да отправят искане в този смисъл в заявленията си за плащане на окончателното салдо, дори когато вече не се предоставя финансова помощ.

(6) Регламент (ЕС) № 1303/2013 има за цел да допринесе за постигането на подходящо насочване на финансирането по политиката на сближаване към най-слабо развитите региони и държави членки. С цел да бъдат намалени различията в интензитета на помощта на глава от населението, максималното ниво на трансфер (въвеждането на горна граница) от Фондовете за всяка отделна държава членка съгласно бъдещите регламенти ще бъде в размер на 2,35 % от БВП на съответната държава членка. Горната граница ще се прилага на годишна основа и — ако е приложимо — ще доведе до пропорционално намаление на всички трансфери (с изключение на тези за по-развитите региони и по „Европейско териториално сътрудничество“) към съответната държава членка, за да се постигне максимално ниво на трансфер. За държавите членки, които са се присъединили към Съюза преди 2013 г. и чийто среден растеж на реалния БВП за периода 2008—2010 г. е бил по-нисък от – 1 %, максималното ниво на трансфер ще бъде определено на 2,59 % от техния БВП.

(7) С Регламент (ЕС) № 1303/2013 се определя горна граница на средствата, разпределени на всяка държава членка, от 110 % от тяхното равнище в реално изражение за периода 2007—2013 г. Държавите членки, засегнати от въвеждането на горна граница, следва да бъдат защитени в по-голяма степен от риска от автоматично освобождаване на бюджетни задължения във връзка с разпределените през периода 2007—2013 г. средства.

(8) В заключенията си от 8 февруари 2013 г. Европейският съвет прикани Комисията да проучи възможните практически решения във връзка с намаляване на риска от автоматично освобождаване на средствата за периода 2007—2013 г. от националния пакет за Румъния и Словакия, включително изменение на Регламент (ЕО) № 1083/2006.

(9) Европейският съвет подчерта също необходимостта от осигуряване на управляемо равнище и профил на плащанията по всички позиции с цел ограничаване на неизползваните бюджетни задължения, по-специално чрез прилагане на правилата за автоматично освобождаване по всички позиции. Ето защо разпоредбите за прилагане на правилата за освобождаване на бюджетни задължения по отношение на държавите членки, които са засегнати от въвеждането на горна граница съгласно Регламент (ЕС) № 1303/2013, следва да бъдат балансирани с оглед на отражението им върху неизползваните бюджетни задължения.

(10) Крайният срок за изчисляването на автоматичното освобождаване на годишните бюджетни задължения за 2011 г. и 2012 г. следва да бъде удължен с една година, но бюджетните задължения за 2012 г., които все още не са използвани към 31 декември 2015 г., трябва да бъдат обосновани до 31 декември 2015 г. Това удължаване следва да подобри усвояването на средства, заделени за оперативни програми в държавите членки, които са засегнати от въвеждането на горна граница за разпределяните в бъдеще средства по политиката на сближаване в размер на 110 % от тяхното равнище в реално изражение за периода 2007—2013 г. Подобна гъвкавост е необходима, за да се отчете по-бавното от очакваното изпълнение на програмите, засягащо тези държави членки в частност.

(11) С цел оптимално усвояване на средствата от Фондовете при определянето на размера на окончателното салдо, което следва да се плати по оперативните програми, следва да се прилагат ограничени корекции на максималния размер на помощта от Фондовете за всяка приоритетна ос.

(12) Предвид безпрецедентния характер на кризата е необходимо бързо да бъдат приети мерки за подпомагане и поради това е целесъобразно настоящият регламент да влезе в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

(13) Поради това Регламент (ЕО) № 1083/2006 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕО) № 1083/2006 се изменя, както следва:

1) Член 77 се изменя, както следва:

а) параграф 2 се изменя, както следва:

„2. Чрез дерогация от член 53, параграф 2, от член 53, параграф 4, второ изречение, както и от таваните, определени в приложение III, междинните плащания и плащанията на окончателното салдо се увеличават с размер, който съответства на десет процентни пункта над процента на съфинансиране, приложим за всяка приоритетна ос, но без да надвишават 100 %, и който се прилага за сумата на допустимите разходи, последно декларирани във всеки сертифициран отчет за разходите, подаден преди края на програмния период, ако след 21 декември 2013 година дадена държава членка отговаря на едно от следните условия:

а) предоставя ѝ се финансова помощ в съответствие с Регламент (ЕС) № 407/2010 на Съвета (*) или — преди влизането в сила на посочения регламент — от други държави членки от еврозоната;

б) предоставя ѝ се средносрочна финансова подкрепа в съответствие с Регламент (ЕО) № 332/2002 на Съвета (**);

в) предоставя ѝ се финансова помощ в съответствие с Договора за създаване на Европейски механизъм за стабилност след влизането му в сила;

(*) Регламент (ЕС) № 407/2010 на Съвета от 11 май 2010 г. за създаване на европейски механизъм за финансово стабилизиране (ОВ L 118, 12.5.2010 г, стр. 1).

(**) Регламент (ЕО)№ 332/2002 на Съвета от 18 февруари 2002 г. за установяване на механизъм, осигуряващ средносрочна финансова подкрепа за платежния баланс на държавите членки (ОВ L 53, 23.2.2002 г., стр. 1).“;

б) параграф 6 се заличава;

в) добавя се следният параграф:

„12. Чрез дерогация от параграф 10 участието на Съюза посредством плащания на окончателното салдо за всяка приоритетна ос не може да надвишава с повече от 10 % максималния размер на помощта от Фондовете за всяка приоритетна ос съгласно предвиденото в решението на Комисията за одобрение на оперативната програма. Въпреки това участието на Съюза чрез плащания на окончателното салдо не може да надвишава декларираното публично участие и максималния размер на помощта от всеки фонд за всяка оперативна програма съгласно предвиденото в решението на Комисията за одобрение на оперативната програма.“;

2) Член 93 се изменя, както следва:

а) вмъква се следният параграф:

„2б. Чрез дерогация от параграф 1, първа алинея и от параграф 2 за държавите членки с разпределени средства по политиката на сближаване в програмния период 2014—2020 г., ограничени до 110 % от тяхното равнище в реално изражение за периода 2007—2013 г., крайният срок, посочен в параграф 1, е 31 декември на третата година след годината на годишното бюджетно задължение за периода 2007 — 2012 г. по техните оперативни програми.“;

б) в параграф 3 се добавя следната алинея:

„Първа алинея не засяга прилагането на срока, предвиден в параграф 2б, за бюджетните задължения за 2012 г. за държавите членки, посочени в същия параграф.“.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Страсбург на 11 декември 2013 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
V. LEŠKEVIČIUS

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1298/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 11 декември 2013 година

за изменение на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета по отношение на финансовите средства, отпуснати за някои държави членки от Европейския социален фонд

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 177 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет,

след консултация с Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([1]),

като имат предвид, че:

(1) В процеса на договаряне на многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г. следва да бъдат решени някои проблеми, произтичащи от крайния резултат от преговорите.

(2) На своето заседание, проведено на 27 и 28 юни 2013 г. Европейският съвет счете, че следва да бъде намерено бюджетно решение за разрешаване на тези проблеми за най-засегнатите държави членки, а именно Франция, Италия и Испания.

(3) Предвид настоящата икономическа криза, с цел да се укрепи икономическото, социалното и териториалното сближаване в рамките на Съюза и като принос към специалните усилия, необходими за справяне с конкретните проблеми, свързани с безработицата, по-специално безработицата сред младите хора, бедността и социалното изключване във Франция, Италия и Испания, средствата, отпуснати за тези държави членки по линия на Европейския социален фонд (ЕСФ) за 2013 г. следва да бъдат увеличени.

(4) С цел да се определят сумите, които да бъдат отпуснати на съответните държави членки, съгласно приложение I към Регламент (ЕО) № 1083/2006 ([2]) на Съвета, разпоредбите, които определят общите средства на фондовете за трите цели, за които допринасят, както и приложение II към същия регламент за установяване на критериите и методологията, които се използват за ориентировъчното годишно разпределение на бюджетните кредити за поети задължения от държавите членки, следва да бъдат коригирани.

(5) За да се осигури ефективността на увеличението на бюджетните кредити за поети задължения за 2013 г. и да се улесни изпълнението на оперативните програми, следва да бъде взет предвид капацитетът за усвояване на съответните държави членки по отношение на целите „Сближаване“ и „Регионална конкурентоспособност и заетост“ на фондовете.

(6) За да се осигури достатъчно време, така че да има възможност по оперативните програми да се използват допълнителни отпуснати от ЕСФ средства, е необходимо също така да се удължи срокът за бюджетните задължения по отношение на оперативните програми, по които следва да се използват новите суми, предвидени в приложение II към Регламент (ЕО) № 1083/2006.

(7) Като се има предвид, че тези кредити за поети задължения се отнасят до 2013 г., настоящият регламент следва да влезе в сила в най-кратък срок.

(8) Регламент (ЕО) № 1083/2006 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Регламент (ЕО) № 1083/2006 се изменя, както следва:

(1) Член 18 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 първата алинея се заменя със следното:

„Наличните средства за поемане на задължения от фондовете за периода от 2007 до 2013 г. са 308 542 551 107 EUR при цени от 2004 г. в съответствие с годишното разпределение, посочено в приложение I.“;

([1]) Позиция на Европейския парламент от 20 ноември 2013 г. (все още непубликувана в Официален вестник) и решение на Съвета от 5 декември 2013 г.

([2]) Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г. за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999 (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 25).

б) параграф 3 се заменя със следното:

„3. Посочените в параграфи 12 - 30 и в параграф 32 на приложение II суми се включват в посочените в параграфи 19, 20 и 21 суми и се определят в документите по програмирането.“;

(2) Членове 19 и 20 се заменят със следното:

„Член 19

Средства за цел „Сближаване“

Общите средства за цел „Сближаване“ възлизат на 81,53 % от посочените в член18, параграф 1 средства (или общо 251 543 760 146 EUR) и се разпределят между различните компоненти, както следва:

а) 70,50 % (или общо 177 338 880 991 EUR) за финансиране, посочено в член 5, параграф 1, като се използват населението, отговарящо на изискванията, регионалният просперитет, националният просперитет и нивото на безработица като критерии за изчисляване на индикативното разпределение по държава членка;

б) 4,98 % (или общо 12 521 289 405 EUR) за преходната и специфична подкрепа, посочена в член 8, параграф 1, като се използват населението, отговарящо на изискванията, регионалният просперитет, националният просперитет и нивото на безработица като критерии за изчисляване на индикативното разпределение по държава членка;

в) 23,23 % (или общо 58 433 589 750 EUR) за финансиране, посочено в член 5, параграф 2, като се използват населението, отговарящо на изискванията, регионалният просперитет, националният просперитет и нивото на безработица като критерии за изчисляване на индикативното разпределение по държава членка;

г) 1,29 % (или общо 3 250 000 000 EUR) за преходната и специфична подкрепа, посочена в член 8, параграф 3.

Член 20

Средства за цел „Регионална конкурентоспособност и заетост“

Общите средства за цел „Регионална конкурентоспособност и заетост“ възлизат на 15,96 % от посочените в член 18, параграф 1 средства (или общо 49 239 337 841 EUR) и се разпределят между различните компоненти, както следва:

а) 78,91 % (или общо 38 854 031 211 EUR) за финансиране, посочено в член 6, като се използват населението, отговарящо на изискванията, регионалният просперитет, нивото на безработица, нивото на заетост и гъстотата на населението като критерии за изчисляване на индикативното разпределение по държава членка; и

б) 21,09 % (или общо 10 385 306 630 EUR) за преходната и специфична подкрепа, посочена в член 8, параграф 2, като се използват населението, отговарящо на изискванията, регионалният просперитет, националният просперитет и нивото на безработица като критерии за изчисляване на индикативното разпределение по държава членка.“;

(3) В член 21, параграф 1 уводното изречение се заменя със следното:

„Общите средства за цел „Европейско териториално сътрудничество“ възлизат на 2,51 % от посочените в член 18, параграф 1 средства (или общо 7 759 453 120 EUR) и, като се изключи посочената в параграф 22 от приложение II сума, се разпределят между различните компоненти, както следва:“;

(4) В член 75 се вмъква следният параграф:

„1б Чрез дерогация от параграф 1, бюджетните задължения за сумите, посочени в параграф 32 от приложение II, се извършват до 30 юни 2014 г.“;

(5) Приложение I се заменя със следното:

„ПРИЛОЖЕНИЕ I

Годишно разпределение на бюджетните задължения за периода от 2007 до 2013 г.

(посочено в член 18)

(евро, цени от 2004 г.)

2007 г.	2008 г.	2009 г.	2010 г.	2011 г.	2012 г.	2013 г.
42 863 000 000	43 318 000 000	43 862 000 000	43 860 000 000	44 073 000 000	44 723 000 000	45 843 551 107“;

(6) В приложение II се добавя следният параграф:

„32. За 2013 г. по линия на ЕСФ ще бъде предоставен допълнителен финансов пакет от 125 513 290 EUR, както следва: 83 675 527 EUR ще бъдат предоставени на Франция, 25 102 658 EUR ще бъдат предоставени на Италия и 16 735 105 EUR — на Испания.“.

Член 2

Настоящият регламент влиза в сила в деня след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Страсбург на 11 декември 2013 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
M. SCHULZ	V. LEŠKEVIČIUS

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1299/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 17 декември 2013 година

относно специални разпоредби за подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие по цел „Европейско териториално сътрудничество“

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 178 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ([2]),

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) В член 176 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда, че Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) е предназначен да подпомага преодоляването на основните различия между регионите в Съюза. В съответствие с посочения член и с член 174, първа и втора алинея от ДФЕС, ЕФРР трябва да допринася за намаляване на неравенството между нивата на развитие на различните региони и да намалява изостаналостта на най-неблагодетелстваните региони, сред които трябва да се обръща специално внимание на селски райони, районите, засегнати от промишлен преход и региони, засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, като например най-северните региони с много ниска гъстота на населението и островните, трансграничните и планинските региони.

(2) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([3]). предвижда общи разпоредби за ЕФРР, Европейския социален фонд (ЕСФ), Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР). Регламент (ЕС) №1301 /2013 на Европейския парламент и на Съвета ([4]) предвижда специални разпоредби относно вида дейности, които могат да бъдат финансирани от ЕФРР и определя техните цели. Посочените регламенти не са изцяло адаптирани към специфичните потребности на цел „Европейско териториално сътрудничество“, при която си сътрудничат най-малко две държави-членки или държава-членка и трета държава. Поради това е необходимо да се определят специални разпоредби за целта „Европейско териториално сътрудничество“ относно нейното приложно поле, географски обхват, финансови средства, тематична концентрация и инвестиционни приоритети, програмиране, мониторинг и оценка, техническа помощ, допустимост, управление, контрол и определяне, участие на трети държави и финансово управление.

(3) С цел да се увеличи добавената стойност на политиката на сближаване на Съюза специалните разпоредби следва да са насочени към постигане на значително опростяване за всички участници: бенефициери, органи по програмите, органи в участващите държави-членки на съответното местно, регионално или национално равнище, и трети държави, както и на равнището на Комисията.

(4) С цел да подкрепи хармоничното развитие на територията на Съюза на различни равнища ЕФРР следва да предоставя подкрепа за трансгранично, транснационално и междурегионално сътрудничество по целта „Европейско териториално сътрудничество“.

(5) Трансграничното сътрудничество има за цел преодоляването на общи предизвикателства, установени съвместно в граничните региони, като: затруднен достъп, по-конкретно в областта на информационните и комуникационните технологии (ИКТ) свързването и на транспортната инфраструктура, упадък на местната промишленост, неподходяща среда за стопанска дейност, липса на мрежови структури между местната и регионалната администрация, ниско равнище на научни изследвания, иновации и навлизане на ИКТ, замърсяване на околната среда, предотвратяване на риска, отрицателни нагласи към гражданите на съседни държави като цели и използването на неоползотворения потенциал за растеж в граничните райони (развитие на трансгранични бази и групи за научни изследвания и иновации, трансгранична интеграция на трудовия пазар, сътрудничество между образователни институции, включително университети или между здравни центрове) чрез засилен процес на сътрудничество за общото хармонично развитие на Съюза.

([1]) ОВ C 191, 29.6.2012 г., стр. 49.
([2]) ОВ C 277, 13.9.2012 г., стр. 96.
([3]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета за 17 декември 2013 г. определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство, обхванати от общата стратегическа рамка, и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на Регламент (ЕС) № 1083/2006 на Съвета (Виж страница 320 от настоящия брой на Официален вестник).
([4]) Регламент (ЕС) № 1301/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Европейския фонд за регионално развитие и специални разпоредби по отношение на целта „Инвестиции за растеж и работни места и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1080/2006 (Виж страница 289 от настоящия брой на Официален вестник).

(6) Транснационалното сътрудничество има за цел укрепване на сътрудничеството чрез действия, благоприятстващи интегрираното териториално развитие и обвързани с приоритетите на политиката на сближаване на Съюза, и следва също да включва морско трансгранично сътрудничество, което не е застъпено в програми за трансгранично сътрудничество.

(7) Междурегионалното сътрудничество следва да има за цел да повиши ефективността на политиката на сближаване, като насърчава обмена на опит между регионите по тематичните цели и развитието на градските райони, включително връзките между градските и селските райони, да подобри изпълнението на програмите и действията за териториално сътрудничество, както и да насърчи анализирането на тенденциите на развитието в областта на териториалното сближаване чрез проучвания, събиране на данни и други мерки. Обменът на опит относно тематичните цели следва да подобрява разработването и изпълнението главно на оперативни програми по цел „Инвестиции за растеж и работни места“, но също, по целесъобразност, на програми по целта „Европейско териториално сътрудничество“, включително насърчаването на взаимноизгодно сътрудничество между новаторски групи за интензивни научни изследвания и обмена между научните работници и научноизследователските институции както в развитите, така и в по-малко развитите райони, като се вземе предвид опитът от програмите „Региони на знанието“ и „Научноизследователски потенциал на регионите по цел „Сближаване“ и най-отдалечените региони“ по Седмата рамкова програма за научни изследвания.

(8) Следва да се определят обективни критерии за допустимост на региони и райони. За тази цел набелязването на региони и райони на равнището на Съюза, които отговарят на критериите за допустимост, следва да се основава на общата система за класификация на регионите, въведена с Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

(9) Трансграничното сътрудничество следва да подкрепя региони, разположени по сухопътни или морски граници. Въз основа на опита от предишни програмни периоди Комисията следва да определи списък на трансграничните райони, които следва да получават подкрепа по отделните програми за трансгранично сътрудничество с опростена процедура. При съставянето на списъка Комисията следва да отчита необходимите корекции с цел да се гарантират съгласуваност, по-специално по отношение на сухопътните и морските граници, и непрекъснатост на програмните райони, установени за програмния период 2007—2013 г. Тези корекции биха могли представляват намаляване или да разширяване съществуващите програмни райони или броя на програмите за трансгранично сътрудничество като допускат възможността за географско припокриване.

([1]) Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. относно установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS), (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).

(10) Комисията следва да определи районите за транснационално сътрудничество с оглед на необходимите действия за насърчаване на интегрирано териториално развитие.При определянето на тези райони, Комисията следва да вземе предвид придобития от предходни програми опит и, по целесъобразност, макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни.

(11) За да се осигури за всички региони на Съюза полза от обмена на опит и добри практики, програмите за междурегионално сътрудничество следва да обхващат цялата територия на Съюза.

(12) Необходимо е да продължи да се подкрепя или по целесъобразност да се установява трансгранично, транснационално и междурегионално сътрудничество със съседните на Съюза трети държави, тъй като това сътрудничество е важен инструмент на политиката за регионално развитие и следва да бъде от полза за регионите на държавите-членки, граничещи с трети държави. За тази цел ЕФРР следва да предоставя принос за трансгранични програми и програми за морските басейни, създадени по Европейския инструмент за съседство (ЕИС) в съответствие с бъдещ законодателен акт на Съюза относно Европейския инструмент за съседство за периода 2014-2020г. („ЕИС“) и Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП II) в съответствие с бъдещ законодателен акт на Съюза относно Инструмента за предприсъединителна помощ за периода 2014 - 2020 г. („законодателен акт относно ИПП II“).

(13) Освен при интервенции по външните граници, подкрепени от инструменти на външната политика на Съюза, които обхващат гранични региони в рамките на Съюза и извън него, следва да е възможно програмите за сътрудничество, подкрепяни от ЕФРР да обхващат региони в рамките на Съюза и в определени случаи извън него, когато регионите извън Съюза не попадат в обхвата на инструментите на външната политика, било защото не са определени като държава бенефициер, или защото такива програми за външно сътрудничество не могат да бъдат създадени. Необходимо е обаче да се вземат необходимите мерки за това подкрепата от ЕФРР за операции, провеждани на територията на трети държави, да обслужва на първо място интересите на регионите на Съюза. В рамките на тези ограничения, когато съставя списъците на трансграничните и транснационалните програмни райони, Комисията следва да включва в тях и региони в трети държави.

(14) Необходимо е да се предвидят средствата, които ще бъдат разпределени за всеки от компонентите на цел „Европейско териториално сътрудничество“, като значителна част от средствата останат съсредоточени за трансгранично сътрудничество, включително делът на всяка държава-членка от общите средства за трансгранично и транснационално сътрудничество, потенциалът, който е на разположение на държавите-членки във връзка с гъвкавостта между компонентите, и бъде осигурена достатъчна степен на финансова подкрепа за сътрудничество в най-отдалечените региони.

(15) В интерес на регионите на Съюза следва да се създаде механизъм за организиране на подкрепата от ЕФРР за инструменти на външната политика, като ЕИС и ИПП II, включително в случаите, когато не могат да бъдат приети програми за външно сътрудничество или те трябва да бъдат прекратени. Този механизъм следва да се стреми да постигне оптимално действие и възможно най-добра координация между тези инструменти.

(16) По-голямата част от финансирането по ЕФРР за програми за трансгранично и транснационално сътрудничество следва да се концентрира върху ограничен брой тематични цели, така че политиката на сближаване да постигне оптимално въздействие на цялата територия на Съюза. Въпреки това при програмата за междурегионалното сътрудничество по тематичните цели концентрацията следва да намери отражение в целта на всяка операция, а не в ограничаване на броя на тематичните цели, така че междурегионалното сътрудничество да допринесе във възможно най-голяма степен за повишаване главно на ефективността на политиката на сближаване по цел „Инвестиции за растеж и работни места" и също така, по целесъобразност, по цел „Европейско териториално сътрудничество". При другите програми за междурегионално сътрудничество, тематичната концентрация следва да произтича от техния специфичен обхват.

(17) За постигане на целите и задачите, заложени в стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, в рамките на цел „Европейско териториално сътрудничество" ЕФРР следва да допринесе за тематичните цели за развитие на икономика, основана на знанието, научните изследвания и иновациите, включително посредством насърчаване на сътрудничеството между предприятията, по-конкретно между МСП, и посредством насърчаване на създаването на системи за трансграничен обмен на информация в областта на ИКТ; за насърчаване на по-екологична, по-ефективно използваща ресурсите и по-конкурентна икономика, включително чрез насърчаване на устойчива трансгранична мобилност; за постигане на висока степен на заетост, която води до социално и териториално сближаване, включително посредством дейности за подкрепа на устойчив туризъм, на културата и националното наследство като част от една териториална стратегия, целяща постигане на растеж, допринасящ за заетостта; и за развитие на административен капацитет. Списъкът на инвестиционните приоритети по различните тематични цели обаче следва да бъде адаптиран към специфичните потребности на цел „Европейско териториално сътрудничество" чрез предоставяне на допълнителни инвестиционни приоритети, като в рамките на трансграничното сътрудничество бъде предоставена възможност по-специално за продължаване на правното и административно сътрудничество, сътрудничеството между гражданите и институциите и на сътрудничеството в областта на заетостта, обучението, приобщаването на обществата и социалното приобщаване в трансграничен аспекти бъдат разработени координирани макрорегионални стратегии и стратегии за морските басейни в рамките на транснационалното сътрудничество. В допълнение следва да се определят специфични или допълнителни инвестиционни приоритети за определени междурегионални програми за сътрудничество, които да отразяват техните специфични дейности.

(18) В рамките на тематичната цел за насърчаване на социалното приобщаване и борбата с бедността и като се има предвид нейното практическото значение е необходимо да се гарантира, че по трансграничната програма PEACE между Северна Ирландия и граничните райони на Ирландия за подкрепа на мира и помирението, ЕФРР следва да допринася и за насърчаване на социалната и икономическата стабилност в съответните региони, по-специално посредством действия за насърчаване на сближаването между обществата. Предвид спецификата на посочената трансгранична програма някои правила относно подбора на операции съгласно настоящия регламент следва да не се прилагат към тази трансгранична програма.

(19) Необходимо е изискванията за съдържанието на програмите за сътрудничество по цел „Европейско териториално сътрудничество" да бъдат съобразени с техните специфични потребности. В тези изисквания следва да бъдат застъпени и необходимите аспекти за ефективното им изпълнение на територията на участващите държави-членки, като тези относно отговорните органи за одит и контрол, процедура за създаване на съвместен секретариат и разпределение на задълженията в случай на финансови корекции. Когато държавите-членки участват в макрорегионални стратегии и стратегии за морските басейни, съответните програми за сътрудничество следва да уточняват по какъв начин намесата би могла да допринесе за тези стратегии. Освен това поради хоризонталния характер на програмите за междурегионално сътрудничество тяхното съдържание следва да се адаптира, особено по отношение на определянето на бенефициера или бенефициерите по текущите програми INTERACT и ESPON.

(20) С цел да се стимулира координацията на финансирането от ЕФРР за програми за сътрудничество, приети съгласно настоящия регламент, в които участват най-отдалечените региони, с възможното допълващо финансиране от Европейския фонд за развитие (ЕФР), ЕИС, ЕПП II и Европейската инвестиционна банка (ЕИБ), държавите-членки и третите държави или отвъдморски страни или територии (последните наричани по-нататък „територии"), участващи в тези програми за сътрудничество, следва да установят правила за механизми за координация в тези програми.

(21) Уместно е третите държави или територии да бъдат привличани в процеса на подготовка на програмите за сътрудничество, след като са приели поканата за участие в такива програми. В настоящия регламент следва да се установят специални процедури за такова привличане. Чрез дерогация от стандартната процедура, когато в програма за сътрудничество са включени най-отдалечени райони и трети държави или територии, участващите държави-членки провеждат консултации с тези трети държави или територии, преди да представят програмите на Комисията. За да бъде по-ефективно и прагматично участието на трети държави или територии в програмите за сътрудничество, следва да е възможно споразуменията относно съдържанието на програмите за сътрудничество и относно евентуалния принос на третите държави или територии да бъдат направени чрез официално одобрените протоколи от консултациите с тези трети държави или

територии или от обсъжданията в организациите за регионално сътрудничество. Като се отчитат принципите на споделено управление и на опростяване процедурите за одобряване на оперативните програми следва да бъдат такива, че Комисията да одобрява само централните елементи на програмите за сътрудничество, а останалите елементи следва да бъдат одобрени от участващата държава-членка или държави-членки. От съображения за правна сигурност и прозрачност е необходимо да се гарантира, че когато участващата държава-членка или държави-членки изменят елемент на програмата за сътрудничество, който не подлежи на одобрение от страна на Комисията, управляващият орган на тази програма уведомява Комисията за всяко такова решение за изменение в срок от един месец от датата на решението за изменение.

(22) В съответствие със стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж европейските структурни и инвестиционни фондове следва да осигуряват по-интегриран и приобщаващ подход за преодоляване на местните проблеми. За укрепването на този подход подкрепата от ЕФРР в граничните региони следва да бъде координирана с подкрепата от ЕЗФРСР и ЕФМДР, като по целесъобразност включва европейски групи за териториално сътрудничество (ЕГТС), създадени в съответствие с Регламент (ЕС) № 1302/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), когато местното развитие е една от целите им.

(23) Въз основа на опита от програмния период 2007—2013 г. условията за избор на операции следва да бъдат по-ясни и по-стриктни с цел да се гарантира, че се избират само действително съвместни операции. Поради специфичния контекст и особеностите на програмите за сътрудничество между най-отдалечените райони и трети държави или територии, следва да бъдат установени и пригодени по-леки условия за сътрудничество по отношение на провежданите по тези програми операции. Следва да се даде определение на понятието „единствени бенефициери“ и на тези бенефициери следва да се позволи самостоятелно да изпълняват операции за сътрудничество.

(24) Следва да се уточнят отговорностите на водещите бенефициери, които носят цялостна отговорност за изпълнението на определена операция.

(25) Изискванията към докладите за изпълнението следва да бъдат съобразени с контекста на сътрудничество и да отразяват цикъла на изпълнение на програмите. С оглед на доброто управление годишният преглед следва да може да се извършва в писмен вид.

(26) В съответствие с Регламент (ЕС) № 1303/2013 управляващият орган следва да гарантира, че оценките на програмите за сътрудничество се извършват въз основа на плана за оценка и включват оценки за измерване на ефективността, ефикасността и въздействието на тези програми. Поне веднъж по време на програмния период, една оценка следва да оцени по какъв начин предоставената подкрепа е допринесла за постигането на целите на програмата. Тези оценки следва да съдържат информация за всякакви предложения за корекции по време на програмния период.

(27) В приложение към настоящия регламент следва да бъде съставен общ набор от показатели за изпълнението, които да улеснят извършването на оценка на напредъка на изпълнението на програмите, съобразен със специфичния характер на програмите за сътрудничество. Тези показатели следва да се допълват от специфични за програмата показатели за резултатите и където е уместно — от специфични за програмата показатели за изпълнението.

(28) Поради участието на повече от една държава-членка и произтичащите от това по-големи административни разходи, по-специално за проверки и превод, таванът на разходите за техническа помощ следва да бъде по-висок, отколкото по цел „Инвестиции за растеж и работни места“. С цел компенсиране на по-високите административни разходи държавите-членки следва да се насърчават, когато е възможно, да намалят административната тежест по отношение на изпълнението на съвместни проекти. Освен това програми за сътрудничество, за които се предоставя ограничена подкрепа от ЕФРР, следва да получат определена минимална сума за техническа помощ, която би могло да е по-голяма от 6 %, с цел да се осигурят достатъчно финансови средства за ефективни дейности за техническа помощ.

(29) Поради участието на повече от една държава-членка общото правило, предвидено в Регламент (ЕС) № 1303/2013, според което всяка държава-членка приема национални правила за допустимост на разходите, не е целесъобразно за цел „Европейско териториално сътрудничество“. Въз основа на опита от програмния период 2007—2013 г. следва да бъде определена ясна йерархия на правилата за допустимост на разходите със силна ориентация към правила за допустимост на разходите,установени на равнището на Съюза или за дадена програма за сътрудничество като цяло, за да се избегнат всякакви възможни противоречия или несъответствия между различни регламенти и между регламентите и националните правила. По-конкретно Комисията, въз основа на опита от програмния период 2007—2013 г., следва да приеме правила за допустимост на разходите за категориите разходи, предвидени в настоящия регламент.

([1]) Регламент (ЕС) № 1302/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1082/2006 относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) с цел по-голяма яснота, опростяване и усъвършенстване на процеса на създаване и функциониране на такива групи (Виж страница 303 от настоящия брой на Официален вестник).

(30) Тъй като в изпълнението на операциите често участва персонал от повече от една държава-членка и предвид броя на операциите, при които разходите за персонал представляват съществено перо, следва да се прилага единна ставка на разходите за персонал, основана на другите преки разходи за операциите за сътрудничество, за да се избегне отделно счетоводство за управлението на такива операции.

(31) Правилата за гъвкавост относно местоположението на операциите извън програмния район следва да бъдат опростени. Освен това е необходимо да се подкрепя и улеснява чрез специфични правила ефективно трансгранично, транснационално и междурегионално сътрудничество със съседните на Съюза трети държави или територии, когато това е нужно, за да се гарантира ефективна подкрепа за развитието на регионите на държавите-членки. Във връзка с това в изключителни случаи и при определени условия е целесъобразно да се разреши подкрепа от ЕФРР за операции извън частта на Съюза от програмния район и на територията на съседни трети държави, ако тези операции са от полза за регионите на Съюза.

(32) Държавите-членки следва да бъдат поощрявани да възложат функциите на управляващия орган наЕГТС или да възложат на такава група отговорността за управлението на тази част от програмата за сътрудничество, която е свързана с територията, обхваната от тази група.

(33) Управляващият орган следва да създаде съвместен секретариат, който, inter alia, предоставя информация на кандидатите за подкрепа, занимава се със заявленията за проекти и подпомага бенефициерите при изпълнението на техните операции.

(34) Управляващите органи следва да отговарят за всички функции, установени в Регламент (ЕС) № 1303/2013, включително проверки на управлението, с цел да се гарантират единни стандарти в целия програмен район. Въпреки това когато за управляващ орган бъде определена ЕГТС, тези проверки следва да бъдат провеждани от или под отговорността на управляващия орган поне за тези държави-членки и трети държави или територии, от които има членове, участващи в ЕГТС, докато контрольорите следва единствено да бъдат използвани в останалите държави-членки и трети държави или територии. Дори когато не бъде определена ЕГТС, управляващият орган следва да бъде упълномощен от участващите държави-членки да извършва проверки на целия програмен район.

(35) Сертифициращите органи следва да носят отговорност за всички функции на сертифициращия орган, установени с Регламент (ЕС) № 1303/2013. Държавите-членки следва да могат да определят управляващ орган, който да изпълнява и функциите на сертифициращ орган.

(36) Един одитен орган следва да отговаря за извършването на одитните функции, установени с Регламент (ЕС) № 1303/2013, с цел да се гарантират единни стандарти в целия програмен район. Когато няма такава възможност, одитният орган по програмата следва да бъде подпомогнат от група одитори.

(37) С цел да се засили икономическото, социалното и териториалното сближаване на Съюза и да се увеличи ефективността на неговата политика на сближаване, следва да се позволи на трети държави да участват чрез принос към ресурсите на ИПП II и ЕИС в програми за транснационално и междурегионално сътрудничество. Операциите, съфинансирани в рамките на такива програми, следва обаче да продължават да преследват целите на политиката на сближаване, дори ако се изпълняват, частично или изцяло, извън територията на Съюза. В този контекст приносът към целите на външните действия на Съюза продължава да има само съпътстващ характер, тъй като центърът на интереса на програмите за сътрудничество следва да се определя от тематичните цели и инвестиционните приоритети на политиката на сближаване. За да бъде осигурено ефективното участие на трети държави в програмите за сътрудничество, управлявани в съответствие с принципа на споделеното управление, условията за изпълнението на програмите следва да се съдържат в самите програми за сътрудничество и ако е необходимо — в споразуменията за финансиране, сключени между Комисията, правителствата на всяка от третите държави и държавата-членка, на чиято територия се намира управляващият орган на съответната програма за сътрудничество. Условията за изпълнението на програмите следва да съответстват на разпоредбите на приложимото право на Съюза и, по целесъобразност — на разпоредбите на националното право на участващите държави-членки, които са свързани с неговото прилагане.

(38) Следва да се създаде ясна йерархия на финансовите задължения с оглед възстановяването на средства при установени нередности — от бенефициерите през водещия бенефициер и управляващия орган до Комисията. Следва да се предвиди държавите-членки да носят отговорност в случаите, когато средствата не могат да бъдат възстановени.

(39) Въз основа на опита от програмния период 2007—2013 г. следва да се предвиди изрична дерогация за преизчисляване на разходи, извършени във валута, различна от евро, като се прилага месечен обменен курс към възможно най-близката дата до момента на реалното извършване на разходите или през месеца, когато разходите са подадени за проверка или през месеца, когато разходите са докладвани на водещия бенефициер. Плановете за финансиране, докладите и отчетите по съвместни операции за сътрудничество се представят пред съвместния секретариат, органите по програмата и мониторинговия комитет само в евро. Извършва се проверка за точността на преизчисляването.

(40) С цел да бъдат определени специални правила за изменение на общите показатели за изпълнението и за допустимост на разходите, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с изменението на списъка с общите показатели за изпълнението, установени в приложението към настоящия регламент и със специфичните правила за допустимост на разходите за програмите за сътрудничество. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

(41) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на списъците на трансгранични райони и транснационални райони, на списъка на всички програми за сътрудничество и на общия размер на подкрепата от ЕФРР за всяка програма за сътрудничество, на номенклатурата относно категориите интервенции, и на образците за програми за сътрудничество и докладите за изпълнението. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

(42) На Комисията се предоставят изпълнителни правомощия за приемането на решения за одобряване на определени елементи от програмите за сътрудничество и за последващи изменения на тези елементи.

(43) Настоящият регламент следва да не засяга продължаването или промяната на помощта, одобрена от Комисията въз основа на Регламент (ЕО) № 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета ([2]) или на друг законодателен акт, приложим за тази помощ към 31 декември 2013 г. Посоченият регламент или друго приложимо законодателство впоследствие следва да продължи да се прилага и след 31 декември 2013 г. по отношение на тази помощ или на съответните операции до тяхното приключване. Заявленията за получаване на помощ, представени или одобрени в рамките на Регламент (ЕО) № 1080/2006, следва да продължат да бъдат валидни.

(44) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно укрепване на икономическото, социалното и териториалното сближаване чрез преодоляване на основните различия между регионите в Съюза, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки, а поради степента на неравенство между нивата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони, както и ограниченията на финансовите ресурси на държавите-членки и регионите, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, установен в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, установен в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

(45) За да се създадат условия за незабавното прилагане на мерките, предвидени в настоящия регламент, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз,*

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 1

Предмет и обхват

1. Настоящият регламент определя обхвата на ЕФРР по отношение на цел „Европейско териториално сътрудничество“ и въвежда специални разпоредби във връзка с тази цел.

2. Настоящият регламент определя за цел „Европейско териториално сътрудничество“приоритетните цели и организацията на ЕФРР, критериите за допустимост на държавите-членки и регионите за получаване на подкрепа от ЕФРР, наличните финансови средства за подкрепа от ЕФРР и критериите за тяхното разпределяне.

С него се въвеждат и необходимите разпоредби с цел да се гарантират ефективното изпълнение, мониторинг, финансово управление и контрол на оперативните програми по цел „Европейско териториално сътрудничество“ („програми за сътрудничество“), включително в случаите, когато в такива програми за сътрудничество участват трети държави.

3. Разпоредбите на Регламент (ЕС) № 1303/2013 и глава I от Регламент (ЕС) № 1301/2013 се прилагат за цел „Европейско териториално сътрудничество“ и програмите за сътрудничество по нея, освен когато по силата на настоящия регламент изрично е предвидено друго или когато посочените разпоредби могат да се прилагат единствено за цел „Инвестиции за растеж и работни места.“

([1]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

([2]) Регламент (ЕО) № 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейския фонд за регионално развитие и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1783/1999 (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 1).

Член 2

Компоненти на цел „Европейско териториално сътрудничество“

По цел „Европейско териториално сътрудничество“ ЕФРР предоставя подкрепа за следните компоненти:

(1) трансгранично сътрудничество между гранични региони за насърчаване на интегрирано регионално развитие между съседни региони от две или повече държави-членки, граничещи по суша или по море, или между съседни гранични региони от поне една държава-членка и една трета държава по външните граници на Съюза, които не са обхванати от други програми по външните финансови инструменти на Съюза;

(2) транснационално сътрудничество на големи транснационални територии с участието на национални, регионални и местни партньори, включително морско трансгранично сътрудничество в случаите, които не са обхванати по линия на трансграничното сътрудничество, с оглед постигането на по-висока степен на териториална интеграция на съответните територии;

(3) междурегионално сътрудничество за по-ефективна политика на сближаване чрез насърчаване на:

а) обмен на опит, съсредоточен върху тематични цели между партньорите на цялата територия на Съюза, включително във връзка с развитието на регионите, посочени в член 174 от ДФЕС, за установяване и разпространение на добри практики с оглед на пренасянето им главно в оперативни програми по цел „Инвестиции за растеж и работни места“, но също, при необходимост, в програми за сътрудничество;

б) обмен на опит за установяване, пренос и разпространение на добри практики в областта на устойчивото развитие на градските райони, включително връзките между градските и селските райони;

в) обмен на опит за установяване, пренос и разпространение на добри практики и новаторски подходи по отношение на изпълнението на действия и програми за сътрудничество, както и използването на ЕГТС;

г) анализ на тенденции в развитието по отношение на целите за териториално сближаване, включително териториалните аспекти на икономическото и социалното сближаване, и хармонично развитие на територията на Съюза чрез проучвания, събиране на данни и други мерки.

Член 3

Географски обхват

1. По отношение на трансграничното сътрудничество подкрепа получават региони на Съюза на ниво 3 по NUTS по всички вътрешни и външни сухопътни граници, които не са обхванати от други програми по външните финансови инструменти на Съюза, и всички региони на Съюза на ниво 3 по NUTS по морски граници, отстоящи най-много на 150 km, без да се засягат евентуални корекции, необходими с цел да се гарантират съгласуваност и непрекъснатост на районите по програмите за сътрудничество, определени за програмния период 2007—2013 г.

Комисията, чрез актове за изпълнение, приема решение, установяващо списъка на трансграничните райони, които получават подкрепа, разбит по програми за сътрудничество. Тези изпълнителни актове се приемат в съответствие с процедура по консултиране, посочена в член 150, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

В списъка се уточняват и регионите на Съюза на ниво 3 по NUTS, които се имат предвид при разпределянето на средства от ЕФРР за трансгранично сътрудничество по всички вътрешни граници и по външните граници, обхванати от външните финансови инструменти на Съюза, като ЕИС, съгласно законодателния акт относно ЕИС и ИПП II, съгласно законодателния акт относно ИПП II.

Когато представят проект на програми за трансгранично сътрудничество, държавите-членки могат — в надлежно обосновани случаи и с цел да осигурят съгласуваността между трансграничните райони — да поискат региони на ниво 3 по NUTS, различни от изброените в решението, посочено във втора алинея, да бъдат включени в даден район за трансгранично сътрудничество.

По искане на съответната държава-членка или държави-членки с цел улесняване на трансграничното сътрудничество по морските граници за най-отдалечените региони и без да се засягат разпоредбите на първа алинея, Комисията може да включи в решението, посочено във втора алинея, регионите на ниво 3 по NUTS в най-отдалечените региони по морски граници, отстоящи на над 150 km, като трансгранични райони, които могат да получават подкрепа от съответните средства на тези държави-членки,.

2. Без да се засягат разпоредбите на член 20, параграфи 2 и 3, в програмите за трансгранично сътрудничество могат да бъдат включени региони в Норвегия и Швейцария както и Лихтенщайн, Андора, Монако и Сан Марино, както и трети държави или територии, съседни на най-отдалечените региони, всички от които съответстват на ниво 3 по NUTS.

3. По отношение на транснационалното сътрудничество Комисията приема чрез актове за изпълнение решение, установяващо списък на транснационалните райони, които следва да получават подкрепа, разбит по програми за сътрудничество и обхващащ региони на ниво 2 по NUTS, и гарантира непрекъснатост на сътрудничеството в по-големи съгласувани райони въз основа на предходни програми, при отчитане на макрорегионални стратегии и стратегии за морските басейни, където е уместно. Тези изпълнителни актове се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 150, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Когато представят проекти на програми за транснационално сътрудничество, държавите-членки могат да поискат към даден район за транснационално сътрудничество да бъдат добавени допълнителни региони на ниво 2 по NUTS, граничещи с регионите, изброени в решението, посочено по първа алинея. Държавите-членки посочат мотивите за това искане.

4. Без да се засяга член 20, параграфи 2 и 3, в програмите за транснационално сътрудничество могат да бъдат включени региони от следните трети държави или територии:

а) третите държави или територии, изброени или посочени в параграф 2 от настоящия член;

б) Фарьорските острови и Гренландия.

Без да се засяга член 20, параграфи 2 и 3, в програмите за транснационално сътрудничество могат да бъдат включени и региони на трети държави, обхванати от външните финансови инструменти на Съюза, като ЕИС съгласно законодателния акт относно ЕИС, включително съответните региони на Руската федерация, и ИПП II, съгласно законодателния акт относно ИПП II.На разположение се предоставят годишни бюджетни кредити, съответстващи на подкрепата от ЕИС и ИПП II за тези програми, при условие че в програмите по подходящ начин са застъпени съответните цели в областта на външното сътрудничество.

Тези региони съответстват на ниво 2 по NUTS.

5. По отношение на междурегионалното сътрудничество подкрепата от ЕФРР обхваща цялата територия на Съюза.

Без да се засяга член 20, параграфи 2 и 3, програмите за междурегионално сътрудничество могат да обхващат цялата територия или част от третите държави или територии, посочени в параграф 4, първа алинея, букви а) и б)от настоящия член.

6. С информативна цел регионите на трети държави или територии, посочени в параграфи 2 и 4, се споменават в списъците по параграфи 1 и 3.

7. В надлежно обосновани случаи с цел увеличаване на ефикасността на изпълнението на програмата, най-отдалечените региони могат да включат в единна програма за териториално сътрудничество сумите от ЕФРР, разпределени за трансгранично и транснационално сътрудничество, включително допълнителните средства, предвидени в член 4, параграф 2 при спазване на приложимите правила за всяка от тези суми.

Член 4

Ресурси за цел „Европейско териториално сътрудничество“

1. Средствата за цел „Европейско териториално сътрудничество“ възлизат на 2,75 % от глобалните налични средства за поемане на бюджетни задължения от ЕФРР, ЕСФ и Кохезионния фонд за програмния период 2014—2020 г., посочени в член 91, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 (т.е. общо 8 948 259 330 EUR), и се разпределят, както следва:

а) 74,05 % (или общо 6 626 631 760 EUR за трансгранично сътрудничество;

б) 20,36 % (или общо 1 821 627 570 EUR) за транснационално сътрудничество;

в) 5,59 % (или общо 500 000 000 EUR) за междурегионално сътрудничество.

2. За програми по целта „Европейско териториално сътрудничество“ за най-отдалечените региони се разпределят средства в размер най-малко 150 % от предоставената подкрепа от ЕФРР за програмния период 2007—2013 г. за програми за сътрудничество. Освен това сума в размер 50 000 000 EUR от средствата, разпределени за междурегионално сътрудничество, се отделя за сътрудничество в най-отдалечените региони. По отношение на тематичната концентрация за тези допълнителни средства се прилага член 6, параграф 1.

3. Комисията уведомява всяка държава-членка за дела ѝ от общите суми за трансгранично и транснационално сътрудничество съгласно посоченото в параграф 1, букви а) и б), с разпределението по години. Критерий за разпределението по държави-членки е броят на населението в районите, посочени в член 3, параграф 1, втора алинея и член 3, параграф 3, първа алинея.

Въз основа на сумите, оповестени съгласно първа алинея всяка държава-членка информира Комисията дали и как е използвала възможността за трансфер, предвидена в член 5, и произтичащото от нея разпределение на средства между трансграничните и транснационалните програми, в които държавата-членка участва. Въз основа на предоставената от държавите-членки информация Комисията приема чрез актове за изпълнение решение, в което се съдържа списък с всички програми за сътрудничество и се посочва общият размер на цялостната подкрепа от ЕФРР за всяка програма. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 150, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013

4. Приносът от ЕФРР за трансгранични програми и програми за морските басейни по ЕИС, както и за трансгранични програми по ИПП II, се определя от Комисията и съответните държави-членки. Определеният за всяка държава-членка принос от ЕФРР впоследствие не се преразпределя между съответните държави-членки.

5. Подкрепата от ЕФРР за отделните трансгранични програми и програми за морските басейни по ЕИС и трансграничните програми по ИПП II се предоставя, при условие че от ЕИС и ИПП II бъдат предоставени най-малко средства в равностоен размер. Този равностоен размер е в рамките на максималната сума, определена в законодателния акт относно ЕИС или законодателния акт относно ИПП II.

6. Годишните бюджетни кредити, съответстващи на подкрепата от ЕФРР за трансграничните програми и програмите за морските басейни по ЕИС и трансграничните програми по ИПП II, се вписват в съответните бюджетни редове за тези инструменти за бюджетната 2014 година.

7. През 2015 и 2016 г. годишният принос от ЕФРР за програмите по ЕИС и ИПП II, за който до 30 юни в Комисията не е била представена нито една програма по трансграничните програми и програмите за морските басейни в рамките на ЕИС и трансграничните програми по ИПП II, и който не е бил преразпределен в полза на друга програма, представена в рамките на същата категория програми за външно сътрудничество, се разпределя за вътрешни програми за трансгранично сътрудничество по параграф 1, буква а), в които участва(т) съответната(ите) държава(и)-членка(и).

Ако до 30 юни 2017 г. все още има трансгранични програми и програми за морските басейни в рамките на ЕИС и трансгранични програми по ИПП II, които не са били представени в Комисията, цялата подкрепа от ЕФРР, посочена в параграф 4 за тези програми, за оставащия период до 2020 г., която не е била преразпределена в полза на друга приета програма в рамките на същата категория програми за външно сътрудничество, се разпределя за вътрешни програми за трансгранично сътрудничество в съответствие с параграф 1, буква а), в които участва(т) съответната(ите) държава(и)-членка(и).

8. Всички трансгранични програми и програми за морските басейни, посочени в параграф 4, приети от Комисията, се прекратяват, или разпределените за програмата средства се намаляват в съответствие с приложимите правила и процедури, по-специално в случай че:

а) нито една от държавите партньори, обхванати от програмата, не е подписала съответното финансово споразумение в срока, определен в съответствие с законодателния акт относно ЕИС или законодателния акт относно ИПП II; или

б) програмата не може да бъде изпълнена съгласно плана поради възникнали проблеми във взаимоотношенията между участващите държави.

В тези случаи по искане на съответната(ите) държава(и)-членка(и), посочената в параграф 4 подкрепа от ЕФРР, съответстваща на годишните вноски, за които все още не са били поети задължения, или на годишните вноски, за които са били поети задължения и тези задължения са били отменени изцяло или частично през същата бюджетна година, и които не са били преразпределени в полза на друга програма в рамките на същата категория програми за външно сътрудничество, се разпределя за вътрешни програми за трансгранично сътрудничество съгласно параграф 1, буква а), в които участва(т) съответната(ите) държава(и)-членка(и).

9. Комисията предоставя на комитета, създаден съгласно член 150, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, годишно обобщение на финансовото изпълнение на трансграничните програми и програмите за морските басейни по ЕИС, както и на трансграничните програми по ИПП II, за които ЕФРР допринася в съответствие с настоящия член.

Член 5

Опция за прехвърляне

Всяка държава-членка може да прехвърли до 15 % от разпределените за нея финансови средства за всеки от компонентите, посочени в член 4, параграф 1, букви а) и б) от един от тези компоненти към друг компонент.

ГЛАВА II

Тематична концентрация и инвестиционни приоритети

Член 6

Тематична концентрация

1. Поне 80 % от средствата, отпускани от ЕФРР за всяка програма за трансгранично сътрудничество и за всяка транснационална програма, се концентрират върху най-много четири от тематичните цели, посочени в член 9, първа алинея от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

2. Всички тематични цели, посочени в член 9, първа алинея от Регламент (ЕС) № 1303/2013 г., могат да се избират за междурегионално сътрудничество, посочено в член 2, точка 3, буква а) от настоящия регламент.

Член 7

Инвестиционни приоритети

1. ЕФРР, в рамките на своя обхват, както е посочено в член 3 от Регламент (ЕС) № 1301/2013, допринася за постигането на тематичните цели, изложени в член 9, първа алинея от Регламент (ЕС) № 1303/2013. чрез съвместни действия по трансгранични, транснационални и междурегионални програми за сътрудничество. В допълнение към инвестиционните приоритети, посочени в член 5 от Регламент (ЕС) № 1301 /2013., ЕФРР може също така да подкрепя следните инвестиционни приоритети в рамките на тематичните цели, посочени за всеки от компонентите на европейското териториално сътрудничество:

а) в областта на трансграничното сътрудничество:

i) насърчаване на устойчива и качествена заетост и подкрепа за мобилността на работната сила чрез интеграция на трансграничните трудови пазари, включително трансгранична мобилност, съвместни местни инициативи за заетост, информационни и консултационни услуги и съвместно обучение;

ii) насърчаване на социалното приобщаване, борба с бедността и всяка форма на дискриминация чрез насърчаване на равенството между половете, равните възможности, както и интеграцията на общностите през граница;

iii) инвестиции в образованието, обучението и професионално обучение за умения и ученето през целия живот чрез разработване и изпълнение на съвместни образователни и обучителни схеми и на схеми в областта на професионалното обучение;

iv) повишаване на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересованите страни и ефикасна публична администрация чрез насърчаване на правното и административното сътрудничество и сътрудничеството между гражданите и институциите;

б) в областта на транснационалното сътрудничество: повишаване на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересованите страни и ефикасна публична администрация чрез развиване и координиране на макрорегионални стратегии и стратегии за морските басейни;

в) в областта на междурегионалното сътрудничество: повишаване на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересованите страни и ефикасна публична администрация чрез:

i) разпространяване на добри практики и експертен опит и извличане на ползи от резултатите от обмяната на опит във връзка с устойчиво градско развитие, включително връзките между градските и селските райони, съгласно член 2, точка 3, буква б).

ii) насърчаване на обмяната на опит с цел укрепване на ефективността на програмите и действията за териториално сътрудничество, както и използването на ЕГТС съгласно член 2, точка 3, буква в);

iii) укрепване на доказателствената база с цел укрепване на ефективността на политиката на сближаване и постигането на тематичните цели чрез анализ на тенденциите за развитие съгласно член 2, точка 3, буква г);

2. При трансграничната програма PEACE и в рамките на тематичната цел за насърчаване на социалното приобщаване, борбата с бедността и всяко форма на дискриминация, ЕФРР допринася също така за насърчаването на социалната и икономическата стабилност в съответните региони, по-специално чрез действия за насърчаване на сближаването между общностите.

ГЛАВА III

Програмиране

Член 8

Съдържание, приемане и изменение на програмите за сътрудничество

1. Всяка програма за сътрудничество се състои от приоритетни оси. Без да се засягат разпоредбите на член 59 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, всяка приоритетна ос отговаря на една тематична цел и включва един или няколко инвестиционни приоритета от същата тематична цел в съответствие с членове 6 и 7 от настоящия регламент. По целесъобразност и с цел увеличаване на нейното въздействие и ефективност чрез тематично съгласуван интегриран подход за осъществяване на целите на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, дадена приоритетна ос може, в надлежно обосновани случаи, да съчетава един или повече допълнителни инвестиционни приоритета от различни тематични цели, за да се постигне максимален принос към тази приоритетна ос.

2. Всяка програма за сътрудничество допринася за стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и за постигането на икономическото, социалното и териториалното сближаване и посочва:

а) обосновка на избора на тематични цели, съответстващите им инвестиционни приоритети и разпределените за тях финансови средства, с оглед на общата стратегическа рамка, предвидена в Приложение I към Регламент (ЕС) № 1303/2013 въз основа на анализ на нуждите в програмния район и избраната в отговор на тези нужди стратегия, разглеждане, по целесъобразност, на липсващите връзки в трансграничната инфраструктура, като се вземат предвид резултатите от предварителната оценка, направена в съответствие с член 55 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

б) за всяка приоритетна ос, различна от техническата помощ:

i) инвестиционните приоритети и съответстващите им конкретни цели;

ii) за да се укрепи насочеността на програмирането към постигането на резултати — очакваните резултати по специфичните цели и съответните показатели за резултатите, с базова стойност и целева стойност, количествено определена, когато е целесъобразно, в съответствие с член 16;

iii) описание на видовете и примерите за действия, които ще получат подкрепа по всеки инвестиционен приоритет, и очаквания им принос за постигането на специфичните цели, посочени в подточка i), включително ръководните принципи за подбора на операциите и, когато е целесъобразно, определяне на основни целеви групи, конкретни целеви територии, категории бенефициери, планираното използване на финансовите инструменти, както и на големи проекти;

iv) общите и специфичните показатели за изпълнението, включително количествено определената целева стойност, които се очаква да допринесат за постигането на резултатите, в съответствие с член 16, за всеки един инвестиционен приоритет;

v) набелязване на стъпки за изпълнението на финансови показатели и на показатели за изпълнението, и когато е целесъобразно на показателите за резултати, които да служат за етапни цели и целеви стойности на рамката на изпълнението в съответствие с член 21, параграф 1 и приложение II към посочения регламент (ЕС) № 1303/2013;

vi) по целесъобразност, резюме на планираното използване на техническа помощ, включително, когато е необходимо, действия за укрепване на административния капацитет на органите, участващи в управлението и контрола на програмите, и бенефициерите и, когато е необходимо, действия за повишаване на административния капацитет на съответните партньори за участие в изпълнението на програмите;

vii) съответстващите категории интервенции, въз основа на номенклатура, приета от Комисията, и ориентировъчно разпределение на програмираните средства;

в) за всяка приоритетна ос, която засяга техническата помощ:

i) специфични цели;

ii) очакваните резултати за всяка конкретна цел и, където това е обективно оправдано, предвид съдържанието на действията, съответните показатели за резултати с базова стойност и целева стойност в съответствие с член 16;

iii) описание на действията, които ще получат подкрепа, и очаквания им принос за постигане на конкретните цели, посочени в подточка i);

iv) показателите за изпълнението, които се очаква да допринесат за постигане на резултатите;

v) съответстващите категории интервенции, въз основа на номенклатура, приета от Комисията, и ориентировъчно разпределение на програмираните средства;

Подточка ii) не се прилага, когато приносът на Съюза за приоритетната ос или приоритетните оси, които засягат техническата помощ в рамките на определена програма за сътрудничество, не надвишава 15 000 000 EUR;

г) план за финансиране със следните таблици (без подялба по участващи държави-членки):

i) таблица, в която за всяка година в съответствие с правилата за равнищата на съфинансиране, посочени в членове 60, 120 и 121 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, се посочва размерът на общия финансов бюджетен кредит, предвиден за подкрепата от ЕФРР;

ii) таблица, в която за целия програмен период за програмата за сътрудничество и за всяка приоритетна ос се посочва размерът на общия финансов бюджетен кредит на подкрепата от ЕФРР и националното съфинансиране. За приоритетните оси, които съчетават инвестиционни приоритети от различни тематични цели, в таблицата се посочва размерът на общия финансов бюджетен кредит и националното съфинансиране за всяка една от съответните тематични цели. Когато националното съфинансиране е съставено от публично и частно съфинансиране, в таблицата се дава ориентировъчна разбивка на публичните и частните източници. Тя показва с информативна цел евентуалния принос на участващите в програмата трети държави, и предвижданото участие от ЕИБ;

д) списък на големите проекти, чието изпълнение е планирано в рамките на програмния период.

Комисията приема актове за изпълнение относно номенклатура, посочена в първа алинея, буква б), подточка vii) и буква в), подточка v). Тези актове за изпълнение са приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 150, параграф 3 от Регламент № 1303/2013.

3. При отчитане на нейното съдържание и цели дадена програма за сътрудничество описва интегрирания подход за териториално развитие, включително по отношение на регионите и районите, посочени в член 174, параграф 3 от ДФЕС, като се вземат предвид споразуменията за партньорство на участващите държави-членки и представя начините, по които тази програма за сътрудничество допринася за изпълнението на нейните цели и планираните резултати, като уточнява, по целесъобразност, следното;

а) подхода за използването на инструментите на ръководеното от общностите местно развитие и принципите за определяне на областите, в които той ще бъде приложен;

б) принципите за определяне на областите в градовете, в които ще се изпълняват интегрирани действия за устойчиво градско развитие, и ориентировъчен размер на разпределяната от ЕФРР подкрепа за тези действия;

в) подхода за използването на инструмента за интегрирани териториални инвестиции, посочен в член 11, в случаи, различни от обхванатите в буква б), и примерната сума, отпусната за тях по всяка приоритетна ос;

г) когато държавите-членки и регионите участват в макрорегионални стратегии и стратегии за морските басейни, приноса на планираните интервенции по програмата за сътрудничество към тези стратегии, предмет на потребностите на програмния район, както са установени от съответните държави-членки и при отчитане, когато е приложимо, на стратегически важните проекти, определени в тези стратегии.

4. В програмата за сътрудничество се посочват и:

а) разпоредбите за изпълнение, които:

i) определят управляващия орган, сертифициращия орган по целесъобразност и одитния орган;

ii) определят органа или органите, определени да изпълняват контролни функции;

iii) определят органа или органите, определени да отговарят за изпълнението на одиторски функции;

iv) установяват процедурата за създаване на съвместен секретариат;

v) определят общо описание на механизмите за управление и контрол;

vi) определят разпределянето на задълженията между участващите държави-членки в случай на финансови корекции, наложени от управляващия орган или Комисията.

б) органът, към който Комисията прави плащания;

в) предприетите действия за включване на партньорите, посочени в член 5 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, в подготовката на програмата за сътрудничество, и ролята на тези партньори в подготовката и изпълнението на програмата за сътрудничество, включително включването им в мониторинговия комитет;

5. В програмата за сътрудничество се посочва и следното, като се взема предвид съдържанието на споразуменията за партньорство и се отчита институционалната и правната рамка на държавите-членки:

а) механизми, с които се гарантира ефективна координация между ЕФРР, ЕСФ, Кохезионния фонд, ЕЗФРСР, ЕФМДР и други инструменти за финансиране, национални и на Съюза, включително координацията и евентуалната комбинация с Механизма за свързване на Европа съгласно Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), ЕИС, ЕФР и ИПП II, както и с ЕИБ, като се отчитат разпоредбите, изложени в приложение I към Регламент (ЕС) № 1303/2013, в случаите, когато държавите-членки и трети държави или територии участват в програми за сътрудничество, които включват използването на бюджетни кредити по ЕФРР за най-отдалечените региони и средства от ЕФР, механизми за координация на подходящо равнище с цел улесняване на ефективната координация на използването на тези бюджетни средства и ресурси;

б) резюме на оценката на административната тежест за бенефициерите и, при необходимост, на планираните действия за намаляване на тази тежест, придружено от ориентировъчен график за тези действия.

6. Изискваната информация по параграф 2, първа алинея, буква а), параграф 2, първа алинея, буква б), подточки i)–vii), параграф 3 и параграф 5, буква а) се адаптира към специфичния характер на програмите за сътрудничество съгласно член 2, точка 3, букви б), в) и г). Изискваната информация по параграф 2, първа алинея, буква д) и параграф 5, буква б), не се включва в програмите за сътрудничество съгласно член 2, точка 3, букви в) и г).

7. Всяка програма за сътрудничество, по целесъобразност и предмет на съответната надлежно обоснована оценка от страна на държавите-членки за съответствието им със съдържанието и целите на програмата, съдържа описание на:

а) конкретните действия, с които при избора на операциите се отчитат изискванията за опазване на околната среда, ресурсната ефективност, смекчаването на изменението на климата и приспособяването към него, устойчивостта при бедствия, както и превенцията и управлението на риска;

б) конкретните действия за насърчаване на равните възможности и предотвратяване на дискриминация на основата на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация по време на подготовката, разработването и изпълнението на програмата за сътрудничество, и по-специално във връзка с достъпа до финансиране, като се имат предвид потребностите на различните целеви групи, изправени пред риск от подобна дискриминация, и по-специално изискванията за осигуряване на достъпност за хората с увреждания;

в) приноса на програмата за сътрудничество за насърчаване на равенството между мъжете и жените и — където е целесъобразно — описание на уредбата, с която се гарантира отчитането на социалния аспект на пола на ниво програма и на ниво операции.

Първа алинея, букви а) и б) не се прилагат за програми за сътрудничество по член 2, точка 3, букви б), в) и г).

8. В програмите за сътрудничество по член 2, точка 3, букви в) и г) се определят техният бенефициер или бенефициери и може да бъде определена процедурата за отпускане на средства

9. Участващите държави-членки и – когато са приели поканата за участие в програмата за сътрудничество – третите държави или територии, когато е приложимо, потвърждават писмено съгласието си със съдържанието на програмата за сътрудничество преди представянето ѝ в Комисията. Това споразумение включва и ангажимент от страна на всички участващи държави-членки и, по целесъобразност, трети държави или територии, да предоставят необходимото съфинансиране за изпълнение на програмата за сътрудничество и, когато е приложимо, ангажимента за финансов принос от страна на третите държави или територии.

Чрез дерогация от първа алинея, в случай на програми за сътрудничество, които включват най-отдалечени региони и трети държави или територии, съответните държави-членки провеждат консултации с тези трети държави или територии, преди да представят програмите за сътрудничество на Комисията. В този случай постигнатото съгласие по съдържанието на програмите за сътрудничество и евентуалния принос на третите държави или територии може да бъде изразено в официално одобрения протокол от срещите за консултации с третите държави или територии или обсъжданията в рамките на организациите за регионално сътрудничество.

([1]) Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета за 11 декември 2013 г. създаване на механизъм за свързване на Европа, за изменение на Регламент (ЕС) № 913/2010 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 680/2007 и (ЕО) № 67/2010 (ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 129).

10. Участващите държави-членки и – когато са приели поканата за участие в програмата за сътрудничество – третите държави и територии изготвят програмата за сътрудничество в съответствие с приетия от Комисията образец.

11. Комисията приема образеца, посочени в параграф 10 чрез актове за изпълнение. Тези изпълнителни актове се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 150, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

12. Чрез актове за изпълнение Комисията приема решение за одобряване на всички елементи, включително бъдещи изменения, които попадат в обхвата на настоящия член, с изключение на елементите, попадащи в обхвата на параграф 2, буква б), подточка vii), параграф 2, буква в), подточка v), параграф 2, буква д), параграф 4, буква а), подточка i) и параграф 4, буква в), и параграфи 5 и 7 от настоящия член, за които участващите държави-членки продължават да носят отговорност.

13. За всяко решение за изменение на елементите на програмата за сътрудничество, които не попадат в обхвата на решението на Комисията, посочено в параграф 12, управляващият орган уведомява Комисията в рамките на един месец от датата на решението за изменение. В решението за изменение се посочва датата на влизането му в сила, която не може да предшества датата на неговото приемане.

Член 9

Съвместен план за действие

В случаите, когато за изпълнението на съвместния план за действие, посочен в член 104, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, като бенефициер отговаря ЕГТС, служители на съвместния секретариат на програмата за сътрудничество и членове на Общото събрание на ЕГТС могат да участват като членове в управителния комитет по член 108, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Членовете на Общото събрание на ЕГТС не могат да представляват мнозинство в управителния съвет.

Член 10

Водено от общностите местно развитие

Водено от общностите местно развитие съгласно член 32 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 може да се осъществява по програми за трансгранично сътрудничество, при условие че в състава на местната група за развитие участват представители на поне две държави, една от които е държава-членка.

Член 11

Интегрирани териториални инвестиции

Междинният орган по програмите за сътрудничество, който управлява и реализира интегрираните териториални инвестиции, посочени в член 36, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, е юридическо лице, учредено в съответствие със законодателството на една от участващите държави, при условие че негови учредители са публични органи или организации от поне две участващи държави, или ЕГТС.

Член 12

Избор на операции

1. Операции по програмите за сътрудничество се избират от мониторингов комитет, посочен в член 47 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Посоченият мониторингов комитет може да състави управителен комитет, който да работи под негово ръководство и да осъществи избора на операции.

2. В избраните операции за трансгранично и транснационално сътрудничество участват бенефициери най-малко от две участващи държави, поне една от които е държава-членка. Определена операция може да се изпълнява на територията на една-единствена държава, при условие че са установени трансгранични и транснационални въздействия и ползи.

В операции в областта на междурегионалното сътрудничество, посочени в член 2, точка 3, букви а) и б), участват бенефициери най-малко от три държави, поне две от които са държави-членки.

Условията, посочени в първа алинея, не се прилагат за операции по трансграничната програма PEACE между Северна Ирландия и граничните райони на Ирландия за подкрепа на мира и помирението съгласно посоченото в член 7, параграф 2.

3. Независимо от разпоредбите на параграф 2 ЕГТС или друго юридическо лице, учредено в съответствие със законодателството на една от участващите държави, може да бъде единствен бенефициер за определена операция, при условие че учредителите са публични органи или организации от: поне две участващи държави при трансгранично и транснационално сътрудничество и поне три участващи държави при междурегионално сътрудничество.

Юридическо лице, което прилага съответно финансов инструмент или фонд на фондове, може да бъде единственият бенефициер за определена операция, без да се прилагат изискванията за неговия състав, определени в първа алинея.

4. Бенефициерите си сътрудничат при разработването и изпълнението на операциите. Освен това те си сътрудничат по отношение на осигуряването с персонал или на финансирането на операциите, или по отношение на двете.

При операция по програми между най-отдалечени региони и трети държави или територии от бенефициерите се изисква да си сътрудничат само в две от областите, посочени в първа алинея.

5. За всяка операция управляващият орган предоставя на водещия или единствен бенефициер документ, с който се определят условията за предоставяне на подкрепа за операцията, включително специалните изисквания за продуктите или услугите, които ще бъдат предоставяни в рамките на операцията, план за финансиране и график за изпълнение.

Член 13

Бенефициери

1. Когато в определена операция по програма за сътрудничество участват двама или повече бенефициери, всички бенефициери определят един от тях като водещ бенефициер.

2. Водещият бенефициер:

а) определя взаимоотношенията си с останалите бенефициери чрез споразумение, включващо разпоредби, inter alia, които гарантират доброто финансово управление на отпуснатите за операцията средства, включително механизмите за възстановяване на неправомерно изплатени суми;

б) поема отговорност да осигури изпълнението на цялата операция;

в) гарантира, че представените от всички бенефициери разходи са били извършени за изпълнение на операцията и съответстват на дейностите, договорени между всички бенефициери, както и в съответствие с документа, предоставен от управляващия орган съгласно член 12, параграф 5;

г) прави необходимото за това, разходите, представени от другите бенефициери, да бъдат проверени от контрольор(и) в случаите, когато такава проверка не се извършва от управляващия орган, съгласно член 23, параграф 3.

3. Освен ако в споразуменията по параграф 2, буква а) не е предвидено друго, водещият бенефициер гарантира, че останалите бенефициери получават общата сума на предоставения от фондовете принос възможно най-бързо и изцяло. Не се приспада или удържа каквато и да е сума и не се начислява специална такса или друга такса със същия ефект, която би намалила тези суми за останалите бенефициери.

4. Водещите бенефициери трябва да се намират на територията на държава-членка, участваща в програмата за сътрудничество. При все това държавите-членки и третите държави или територии, участващи в програма за сътрудничество, могат да се договорят, че водещият бенефициер може да се намира на територията на трета държава или територия, участваща в тази програма за сътрудничество, при условие че управляващият орган се е уверил, че водещият бенефициер е в състояние да изпълнява задачите по параграфи 2 и 3 и че са изпълнени изискванията за управление, проверки и одит.

5. Единствените бенефициери трябва да бъдат регистрирани на територията на държава-членка, участваща в програмата за сътрудничество. Те могат да бъдат регистрирани обаче в държава-членка, неучастваща в програмата, при положение че са изпълнени условията по член 12, параграф 3.

ГЛАВА IV

Мониторинг и оценка

Член 14

Доклади за изпълнението

1. До 31 май 2016 г. и до същата дата на всяка следваща година до 2023 г. включително управляващият орган представя на Комисията годишен доклад за изпълнението в съответствие с член 50, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Представеният през 2016 г. доклад за изпълнението обхваща финансовата 2014 и 2015 г. и периода от началната дата за допустимост на разходите до 31 декември 2013 г.

2. За докладите, представени през 2017 г. и 2019 г., крайният срок, посочен в параграф 1, е 30 юни.

3. Годишните доклади за изпълнението съдържат информация за:

а) изпълнението на програмата за сътрудничество в съответствие с член 50, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

б) по целесъобразност, напредъка по подготовката и изпълнението на основните проекти и съвместните планове за действие.

4. Годишните доклади за изпълнението, представени през 2017 и 2019 г., съдържат изложение и оценка на изискваната информация по член 50, параграфи 4 и 5 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и информацията, посочена в параграф 2 от настоящия член, както и следната информация:

а) напредъка по изпълнението на плана за оценка и предприетите действия във връзка с констатациите от извършените оценки;

б) резултатите от осъществените мерки за информация и публичност, извършени по комуникационната стратегия;

в) участието на партньорите в изпълнението, мониторинга и оценката на програмата за сътрудничество.

Годишните доклади за изпълнението, представени през 2017 г. и 2019 г. могат, с оглед на съдържанието и целите на всяка от програмите за сътрудничество, да установят информация относно и да оценяват следното:

а) напредъка по изпълнението на интегрирания подход за териториално развитие, включително устойчиво градско развитие и водено от общностите местно развитие в рамките на програмата за сътрудничество;

б) напредъка по изпълнението на действия, целящи да повишат капацитета на органите и бенефициерите да администрират и да използват ЕФРР;

в) по целесъобразност, приноса към макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни;

г) предприетите конкретни действия за насърчаване на равенството между мъжете и жените и за насърчаване на недискриминация, по-специално достъпност за хора с увреждания, както и създадената уредба, с която се гарантира отчитането на социалните аспекти на пола в програмата за сътрудничество и операциите;

д) предприетите действия за насърчаване на устойчивото развитие;

ж) напредъка по изпълнението на действия в областта на социалните иновации;

5. Годишните доклади за изпълнението и окончателният доклад се съставят съгласно образци, приети от Комисията чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 150, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Член 15

Годишен преглед

Срещата за годишния преглед се организира в съответствие с член 51 от Регламент (ЕС) № 1303 /2013.

В случаите, когато не се организира среща за годишен преглед в съответствие с член 51, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, годишният преглед може да се извърши в писмена форма.

Член 16

Показатели по цел „Европейско териториално сътрудничество“

1. Общите показатели за изпълнение, посочени в приложението към настоящия регламент, показателите за резултатите по отделните програми, както и по целесъобразност, показателите за изпълнение по отделните програми, се използват в съответствие с член 27, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и с член 8, параграф 2, буква б), подточки ii) и iv) и буква в), подточки ii) и iv) от настоящия регламент.

2. По отношение на общите показатели за изпълнение и на показателите за изпълнение по отделните програми за базовите стойности се задава нула. Кумулативните количествено определени целеви стойности за тези показатели се определят за 2023 г.

3. По отношение на показателите за резултатите по отделните програми, които са свързани с инвестиционните приоритети, за базовите стойности се използват последните налични данни и се определят цели за 2023 г. Целите могат да имат количествено или качествено изражение.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегиран акт в съответствие с член 29, за да измени списъка на общите показатели за изпълнение, определени в приложението към настоящия регламент с цел да извърши корекции, когато е обосновано, за осигуряване на ефективната оценка на напредъка при изпълнението на програмата.

Член 17

Техническа помощ

Сумата на разпределените средства от ЕФРР за техническа помощ се ограничава до 6 % от общата сума, разпределена за програмата за сътрудничество. За програми с общ размер на разпределените средства, който не надвишава 50 000 000 EUR, сумата на разпределените средства от ЕФРР за техническа помощ се ограничава до 7 % от общата разпределена сума, но не може да бъде по-малка от 1 500 000 EUR и по-голяма от 3 000 000 EUR.

ГЛАВА V

Допустимост

Член 18

Правила за допустимост на разходите

1. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 29 за установяването на специални правила относно допустимостта на разходите по програми за сътрудничество във връзка с разходите за персонал, разходите за офиси и административните разходи, разходите за път и престой, разходите за външни експертни оценки и разходите за услуги и оборудване. Комисията уведомява едновременно Европейския парламент и Съвета за делегираните актове, приети в съответствие с член 29 до 22 април 2014 г..

2. Без да се засягат правилата за допустимост, определени по силата на или на основание на членове 65—71 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, Регламент (ЕС) № 1301/2013, на настоящия регламент или на делегирания акт, посочен в параграф 1 от настоящия член, участващата в мониторинговия комитет държава-членка определя допълнителни правила за допустимост на разходите за цялата програма за сътрудничество.

3. В случаите, които не са уредени от правилата за допустимост, определени по силата на или на основание на членове 65—71 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, Регламент (ЕС) № 1301/2013, на делегирания акт, посочен в параграф 1 от настоящия член, или на правилата, установени съвместно от участващите държави-членки съгласно параграф 2 от настоящия член, се прилагат националните правила на държавата-членка, в която са извършени разходите.

Член 19

Разходи за персонал

Разходите за персонал по дадена операция могат да се изчисляват при единна ставка в размер до 20 % от преките разходи, различни от разходите за персонал по съответната операция.

Член 20

Допустимост на операциите по програмите за сътрудничество в зависимост от местоположението им

1. Операции по програми за сътрудничество, които са предмет на дерогациите по параграфи 2 и 3, се изпълняват в частта от програмния район, която е на територията на Съюза („част на програмния район в Съюза“).

2. Управляващият орган има право да приеме цялата операция или част от нея да се осъществява на територия извън частта на програмния район в Съюза, при положение че бъдат изпълнени всички от посочените по-долу условия:

а) операцията е от полза за програмния район;

б) разпределената обща сума по програмата за сътрудничество за операции на територия извън частта на програмния район в Съюза не надвишава 20 % от подкрепата от ЕФРР на програмно равнище или 30 % по програми за сътрудничество, при които частта на програмния район в Съюза са най-отдалечените региони;

в) задълженията на управляващите и одитните органи във връзка с управлението, контрола и одита на операцията се изпълняват от органите на програмата за сътрудничество или те сключват споразумения за това с органи в държавата-членка, трета държава или територия, където се осъществява операцията.

3. Разходите за операции, свързани с техническа помощ или дейности за популяризация и изграждане на капацитет, могат да се извършват на територия извън частта на програмния район в Съюза, при положение че бъдат изпълнени условията, посочени в параграф 2, букви а) и в).

ГЛАВА VI

Управление, контрол и определяне

Член 21

Определяне на органите

1. За целите на член 123, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 държавите-членки, участващи в програма за сътрудничество, определят единен управляващ орган; за целите на член 123, параграф 2 от същия регламент — единен сертифициращ орган; а за целите на член 123, параграф 4 от същия регламент — единен одитен орган. Управляващият орган и одитният орган са разположени в една и съща държава-членка.

Държавите-членки, участващи в програмата за сътрудничество, могат да определят управляващия орган да бъде отговорен и за упражняване на функциите на сертифициращ орган. Това определяне не засяга разпределянето на отговорностите във връзка с прилагането на финансовите корекции между участващите държави-членки, както е заложено в програмата за сътрудничество.

2. Сертифициращият орган получава плащанията от Комисията и като общо правило прави плащания към водещия бенефициер в съответствие с член 132 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

3. Процедурата за определяне на управляващия орган и — когато това е целесъобразно — на сертифициращия орган, изложена в член 124 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, се провежда от държавата-членка, на чиято територия се намира органът.

Член 22

Европейска група за териториално сътрудничество

Държавите-членки, участващи в програмата за сътрудничество, имат право да използват ЕГТС и да я натоварят с управлението на тази програма за сътрудничество или част от нея, по-специално като ѝ възложат отговорностите на управляващ орган.

Член 23

Функции на управляващия орган

1. Без да се засягат разпоредбите на параграф 4 от настоящия член управляващият орган на програмата за сътрудничество изпълнява функциите, предвидени в член 125 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

2. Управляващият орган създава съвместен секретариат след проведени консултации с държавите-членки и третите държави, участващи в програмата за сътрудничество.

Съвместният секретариат подпомага управляващия орган и мониторинговия комитет за изпълнението на функциите им. Съвместният секретариат също така предоставя информация на потенциални бенефициери за възможности за финансиране по програмите за сътрудничество и подпомага бенефициерите при изпълнението на операциите.

3. В случаите, когато управляващият орган е ЕГТС, проверките по член 125, параграф 4, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 се извършват от или на отговорността на управляващия орган поне за тези държави-членки и трети държави или територии, от които има членове, участващи в ЕГТС.

4. Когато управляващият орган не извършва проверките по член 125, параграф 4, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 в целия програмен район или когато проверките не се извършват от или на отговорността на управляващия орган за тези държави-членки и трети държави или територии, от които има членове, участващи в ЕГТС в съответствие с параграф 3, всяка държава-членка, или когато е приела поканата за участие в програмата за сътрудничество, всяка трета държава или територия, определя орган или лице, което отговаря за извършването на такива проверки на бенефициерите на нейна територия („контрольор/и“).

За контрольори, посочени в първа алинея, може да се определят същите органи, които отговарят за извършването на такива проверки по оперативните програми по цел „Инвестиции за растеж и работни места“ или, когато участват трети държави, за извършването на съпоставими проверки по инструментите на външната политика на Съюза.

Управляващият орган се уверява, че разходите на всеки бенефициер, участващ в дадена операция, са били проверени от определения контрольор.

Всяка държава-членка прави необходимото разходите на бенефициера да могат да бъдат проверявани в срок от три месеца от подаването на документите от страна на съответния бенефициер.

Всяка държава-членка или — когато е приела поканата за участие в програмата за сътрудничество — всяка трета държава, отговаря за проверките, които се извършват на нейна територия.

5. В случаите, когато предоставянето на съфинансирани продукти или услуги може да се провери само по отношение на цялата операция, проверката се извършва от управляващия орган или от контрольора на държавата-членка, в която се намира водещият бенефициер.

Член 24

Функции на сертифициращия орган

Сертифициращият орган на програмата за сътрудничество изпълнява функциите, предвидени в член 126 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Член 25

Функции на одитния орган

1. Държавите-членки и третите държави, участващи в програмата за сътрудничество, могат да вземат решение и да оправомощят одитния орган пряко да извършва функциите, предвидени в член 127 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, на цялата територия, обхваната от програмата за сътрудничество. Те уточняват случаите, в които одитният орган се придружава от одитор от държава-членка или трета държава.

2. В случаите, когато одитният орган не притежава правомощието, посочено в параграф 1, той се подпомага от група одитори, която изпълнява функциите, предвидени в член 127 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, и в чийто състав влизат представители от всяка държава-членка или трета държава, участваща в програмата за сътрудничество. Всяка държава-членка или всяка трета държава — когато е приела поканата за участие в програма за сътрудничество — отговаря за одитите, които се извършват на нейна територия.

Всеки представител от всяка държава-членка или трета държава, участваща в програмата за сътрудничество, отговаря за предоставянето на фактическите елементи, свързани с разходите на негова територия, които одитният орган изисква за извършване на оценката си.

Групата одитори се създава до три месеца след решението за одобрение на програмата за сътрудничество. Тя съставя собствен процедурен правилник и определя за свой председател одитния орган на програмата за сътрудничество.

3. Във функционално отношение одиторите са независими от контрольорите, извършващи проверки по член 23.

ГЛАВА VII

Участие на трети държави в програми за транснационално и междурегионално сътрудничество

Член 26

Условия за изпълнение за участието на трети държави

Приложимите условия за изпълнение на програмите, които уреждат финансовото управление, програмирането, мониторинга, оценката и контрола на участието на трети държави чрез принос с ресурси на ИПП II или ЕИСза програми за транснационално и междурегионално сътрудничество, се определят в съответната програма за сътрудничество и, при необходимост, във финансовото споразумение между Комисията, правителствата на съответните трети държави и държавата-членка, на чиято територия се намира управляващият орган на съответната програма за сътрудничество. Условията за изпълнение на програмите съответстват на правилата на политиката на сближаване на Съюза.

ГЛАВА VIII

Финансово управление

Член 27

Бюджетни задължения, плащания и възстановяване на средствата

1. Подкрепата от ЕФРР за програмите за сътрудничество постъпва в една сметка без национални подсметки.

2. Управляващият орган гарантира, че водещият или единствен бенефициер възстановява всички суми, платени в резултат на нередности. Бенефициерите връщат на водещия бенефициер всички неправомерно платени суми.

3. Ако водещият бенефициер не успее да осигури връщане на средствата от останалите бенефициери или управляващият орган не успее да осигури връщане на средствата от водещия или единствен бенефициер, държавата-членка или третата държава, на чиято територия се намира, а за ЕГТС — на чиято територия е регистриран съответният бенефициер, възстановява на управляващия орган всякакви неправомерни платенш на бенефициера суми. Управляващият орган носи отговорност за възстановяването на съответните суми в общия бюджет на Съюза в съответствие с разпределението на задълженията между участващите държави-членки, предвидено в програмата за сътрудничество.

Член 28

Използване на еврото

Чрез дерогация от член 133 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 бенефициерите преизчисляват в евро разходи, извършени в друга валута, като използват месечния счетоводен обменен курс на Комисията за месеца, в който разходите:

а) са били извършени,или

б) са представени за проверка на управляващия орган или контрольора в съответствие с член 23 от настоящия регламент, или

в) са били докладвани на водещия бенефициер.

Избраният метод се представя в програмата за сътрудничество и е приложим към всички бенефициери.

Преизчисляването им се проверява от управляващия орган или контрольора в държавата-членка или в третата държава, в която се намира бенефициерът.

ГЛАВА IX

Заключителни разпоредби

Член 29

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 16, параграф 4 и член 18, параграф 1, се предоставя на Комисията от 21 декември 2013 г. до 31 декември 2020 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 16, параграф 4 и член 18, параграф 1, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 16, параграф 4 и член 18, параграф 1, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 30

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга нито продължаването, нито промяната, включително цялостната или частичната отмяна на помощта, одобрена от Комисията въз основа на Регламент (ЕО) № 1080/2006 или друг законодателен акт, приложим за тази помощ към 31 декември 2013 г. Посоченият регламент или друго приложимо законодателство впоследствие продължава да се прилага и след 31 декември 2013 г. по отношение на тази помощ или съответните операции до тяхното приключване. За целите на настоящия параграф помощта обхваща оперативни програми и големи проекти.

2. Заявленията за получаване на помощ, подадени или одобрени съгласно Регламент (ЕО) № 1080/2006 преди 1 януари 2014 г., остават в сила.

Член 31

Преразглеждане

Европейският парламент и Съветът преразглеждат настоящия регламент до 31 декември 2020 г., в съответствие с член 178 от ДФЕС.

Член 32

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Членове 4, 27 и 28 се прилагат от 1 януари 2014 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 17 декември 2013 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
M. SCHULZ	R. ŠADŽIUS

ПРИЛОЖЕНИЕ

ОБЩИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ПО ЦЕЛ „ЕВРОПЕЙСКО ТЕРИТОРИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО“

	ЕДИНИЦА	НАИМЕНОВАНИЕ
Производствени инвестиции		
	предприятия	Брой подпомагани предприятия
	предприятия	Брой предприятия, които получават безвъзмездни средства
	предприятия	Брой предприятия, които получават финансова подкрепа, различна от безвъзмездни средства
	предприятия	Брой предприятия, които получават нефинансова подкрепа
	предприятия	Брой подпомогнати нови предприятия
	предприятия	Брой предприятия, участващи в трансгранични, транснационални или междурегионални проекти за научни изследвания
	организации	Брой научноизследователски институции, участващи в трансгранични, транснационални или междурегионални проекти за научни изследвания
	EUR	Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за предприятията (безвъзмездни средства)
	EUR	Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за предприятията (различни от безвъзмездни средства)
	еквивалент на пълно работно време	Ръст на заетостта в подпомогнатите предприятия
Устойчив туризъм	посещения/година	Ръст в очаквания брой посещения в подпомогнатите обекти на културното или природното наследство и туристически атракции
ИКТ инфраструктура	домакинства	Допълнителен брой домакинства, ползващи широколентов достъп от поне 30 Mbps
Транспорт		
Железопътен транспорт	километри	Обща дължина на нови железопътни линии,
		от които: TEN-T
	километри	Обща дължина на реконструирани или модернизирани железопътни линии,
		от които: TEN-T
Шосеен транспорт	километри	Обща дължина на построени нови пътища
		от които: TEN-T
	километри	Обща дължина на реконструирани или модернизирани пътища,
		от които: TEN-T
Градски транспорт	километри	Обща дължина на новите или подобрени трамвайни линии и линии на метрото
Вътрешни водни пътища	километри	Обща дължина на новите или подобрените вътрешноводни пътища
Околна среда		
Твърди отпадъци	тона/година	Допълнителен капацитет за рециклиране на отпадъци

	ЕДИНИЦА	НАИМЕНОВАНИЕ
Водоснабдяване	лица	Допълнителен брой жители с достъп до подобрено водоснабдяване
Пречистване на отпадъчните води	еквивалент жители	Допълнителен брой жители с достъп до подобрено пречистване на отпадъчните води
Предотвратяване и управление на риска	лица	Брой жители, които ползват мерки за защита от наводнения
	лица	Брой жители, които се ползват от мерки за защита срещу горски пожари
Рехабилитация на земята	хектари	Обща площ на рехабилитираната земя
Природа и биологично разнообразие	хектари	Площ на местообитанията, подкрепени с цел постигане на подобър природозащитен статус
Научни изследвания, иновации		
	еквивалент на пълно работно време	Брой нови научни работници в подпомогнатите институции
	еквивалент на пълно работно време	Брой научни работници, които работят в подобрени инфраструктурни обекти за научни изследвания
	предприятия	Брой предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски институции
	EUR	Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за иновации или за научноизследователски и развойни проекти
	предприятия	Брой предприятия, подпомогнати да въведат нови за пазара продукти
	предприятия	Брой предприятия, подпомогнати да въведат нови за предприятието продукти
Енергетика и изменение на климата		
Възобновяеми енергийни източници	MW	Допълнителен капацитет за производство на възобновяема енергия
Енергийна ефективност	домакинства	Брой домакинства, преминали в по-горен клас на енергопотребление
	kWh/годишно	Понижаване на годишното потребление на първична енергия от обществените сгради
	потребители	Брой допълнителни потребители на енергия, свързани към интелигентни енергийни мрежи
Намаляване на емисиите на парникови газове	тонове CO_2 екв.	Очаквано годишно намаляване на емисиите на парникови газове
Социална инфраструктура		
Грижи за децата и образование	лица	Капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование
Здравеопазване	лица	Брой жители, ползващи подобрени здравни услуги
Специфични показатели в областта на градоустройството		
	лица	Брой жители, живеещи в райони с интегрирани стратегии за градско развитие
	квадратни метри	Незастроени площи, създадени или рехабилитирани в градските райони

	ЕДИНИЦА	НАИМЕНОВАНИЕ
	квадратни метри	Обществени или търговски сгради, построени или обновени в градските райони
	Жилища	Рехабилитирани жилища в градските райони
Пазар на труда и обучение ([1])		
	лица	Брой участници в инициативи за трансгранична мобилност
	лица	Брой участници в съвместни инициативи за местна заетост и съвместно обучение
	лица	Брой участници в проекти, които насърчават равенството между половете, равните възможности и социалното приобщаване през граница
	лица	Брой участници в съвместни схеми за образование и обучение, които подкрепят младежката заетост, образователните възможности и висшето и професионалното образование през граница

([1]) Когато е уместно информацията за участниците ще се дава с разбивка, в която се посочва статусът им на пазара на труда: „заети лица“, „безработни лица“, „трайно безработни лица“, „неактивни лица“ или „неактивни лица, които не участват в образователни или обучителни програми“.

Съвместна декларация на Европейския парламент и на Съвета относно прилагането на член 6 от Регламента за ЕФРР, член 15 от Регламента за ЕТС и член 4 от Регламента относно Кохезионния фонд

Европейският парламент и Съветът отбелязват уверението, предоставено от Комисията на законодателния орган на ЕС, че общите показатели за изпълнението за Регламента за ЕФРР, Регламента за ЕТС и Регламента относно Кохезионния фонд, които трябва да бъдат включени в приложение към всеки регламент съответно , са плод на продължителен подготвителен процес, включващ експертите по оценките както на Комисията, така и на държавите членки, и че по принцип се очаква те да останат стабилни.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1300/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 17 декември 2013 година

относно Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1084/2006 на Съвета

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 177, втора алинея от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет [1],

като взеха предвид становището на Комитета на регионите [2],

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) В член 174, първа алинея от Договора за функциониране на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда, че Съюзът разработва и осъществява свои инициативи, които водят до укрепването на неговото икономическо, социално и териториално сближаване. Поради това Кохезионният фонд, който се създава с настоящия регламент, следва да предоставя финансова помощ по проекти в областта на околната среда и на трансевропейските мрежи в сферата на транспортната инфраструктура.

(2) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета [3] установява общите разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд (ЕСФ), Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство. Посоченият регламент представлява нова рамка за европейските структурни и инвестиционни фондове, включително за Кохезионния фонд. Необходимо е следователно да се посочат задачите на Кохезионния фонд във връзка с тази рамка и във връзка с целта, която е определена по отношение на Кохезионния фонд в ДФЕС.

(3) Следва да се установят специални разпоредби относно видовете дейности, които могат да бъдат подпомагани от Кохезионния фонд, за да се допринесе за инвестиционните приоритети в рамките на тематичните цели, определени в Регламент (ЕС) № 1303/2013.

(4) Посредством Кохезионния фонд Съюзът следва да може да допринесе за действия, свързани с постигането на неговите цели в областта на околната среда в съответствие с членове 11 и 191 от ДФЕС, като например енергийната ефективност и възобновяемите енергийни източници,както и на транспортния сектор извън трансевропейските мрежи, железопътния транспорт, вътрешния речен транспорт, морския транспорт, интермодалните системи и тяхната оперативна съвместимост, управлението на сухоземния, морския и въздушния трафик, чистия градски транспорт и обществения транспорт.

(5) Следва да се припомни, че дори когато мерки въз основа на член 192, параграф 1 от ДФЕС включват разходи, които изглеждат непосилно големи за съответните органи на дадена държава-членка, и финансовата подкрепа от Кохезионния фонд се предоставя в съответствие с член 192, параграф 5 от ДФЕС, все пак се прилага принципът „замърсителят плаща“.

(6) Проектът за трансевропейска транспортна мрежа (TEN-T), подпомаган от Кохезионния фонд, трябва да отговаря на насоките, установени в Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета [4]. За да се концентрират усилията в тази насока, следва да се даде приоритет на проекти от общ интерес, както е определено в посочения регламент.

(7) Инвестициите за постигане на намаляване на емисиите на парникови газове от дейностите, изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [5], следва да не са допустими за подкрепа от Кохезионния фонд, тъй като вече се възползват във финансово отношение от прилагането на посочената директива. Това изключение следва да не ограничава възможността Кохезионният фонд да се използва за подкрепа на дейности, които не са изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО, дори ако те се

[1] ОВ C 191, 29.6.2012 г., стр. 38.
[2] ОВ C 225, 27.7.2012 г., стр. 143.
[3] Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (Виж страница 320 от настоящия брой на Официален вестник).
[4] Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно насоките на Съюза за развитието на трансевропейската транспортна мрежа и за отмяна на Решение № 661/2010/ (ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 1).
[5] Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

изпълняват от едни и същи икономически оператори и включват дейности, като например насочени към енергийна ефективност инвестиции в комбинираното производство на топлина и енергия и в топлофикационните мрежи, разработване на интелигентни системи за разпределение, съхранение и пренос на енергия и мерки за намаляване на замърсяването на въздуха, дори ако едно от непреките въздействия на тези дейности е намаляването на емисиите на парникови газове или ако те са изброени в националния план, посочен в Директива 2003/87/ЕО.

(8) Не е възможно инвестиции в жилищния сектор, различни от свързаните с насърчаването на енергийната ефективност и използването на възобновяеми енергийни източници, да могат да бъдат допустими за подкрепа от Кохезионния фонд, тъй като те попадат извън обхвата на подкрепата от Кохезионния фонд, както е посочено в ДФЕС.

(9) С цел ускоряване на развитието на транспортната инфраструктура в целия Съюз Кохезионният фонд следва да подкрепя проекти за транспортна инфраструктура с добавена европейска стойност, предвидени в Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1] с общ размер на сума от 10 000 000 000 EUR. Предоставянето на подкрепа за тези проекти от Кохезионния фонд следва да е в съответствие с правилата, установени в член 92, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. В съответствие с Регламент (ЕС) № 1316/2013 подкрепата следва да се предоставя само на държави-членки, които имат право на финансиране от Кохезионния фонд, като спрямо този фонд се прилагат проценти на съфинансиране.

(10) Важно е да се гарантира, че при насърчаване на инвестициите в областта на управлението на риска се вземат под внимание специфични рискове на регионално, трансгранично и транснационално равнище.

(11) Следва да бъде гарантирано взаимното допълване и взаимодействието между действията, ползващи се от подкрепата на Кохезионния фонд, ЕФРР, Европейското териториално сътрудничество и Механизма за свързване на Европа, с цел да бъде избегнато дублирането на усилия и да бъде гарантирано оптималното свързване на различните видове инфраструктури на местно, регионално и национално равнище, както и в целия Съюз.

(12) С цел да се отговори на специфичните нужди на Кохезионния фонд и в съответствие със стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж е необходимо да се определят специфичните действия на Кохезионния фонд като „инвестиционни приоритети“ в рамките на всяка тематична цел, определена в Регламент (ЕС) № 1303/2013. В тези инвестиционни приоритети следва да се набележат подробни цели, които не се изключват взаимно и за които Кохезионният фонд трябва да допринася. Такива инвестиционни приоритети следва да служат за основа при определянето на конкретните цели в рамките на оперативните програми, които са съобразени с нуждите и характеристиките на програмния район. За да се повиши гъвкавостта и да се намали административната тежест чрез съвместно изпълнение, инвестиционните приоритети на ЕФРР и Кохезионния фонд в рамките на съответните тематични цели следва да бъдат приведени в съответствие.

(13) За да бъде оценен съвкупният напредък при изпълнението на оперативните програми на равнището на Съюза, в приложение към настоящия регламент следва да се установи общ набор от показатели за изпълнението. Тези показатели следва да съответстват на инвестиционния приоритет и вида на действието, подкрепяно съгласно настоящия регламент и приложимите разпоредби на Регламент (ЕС) № 1303/2013. Общите показатели за изпълнението следва да бъдат допълнени от специфични за програмата показатели за резултатите и където е уместно — от специфични за програмата показатели за изпълнението.

(14) С цел да се измени настоящият регламент по отношение на определени несъществени елементи, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с изменението на списъка с общите показатели за изпълнението, посочени в приложение I към настоящия регламент. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременно и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

(15) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно за засилване на икономическото, социалното и териториалното сближаване на Съюза в полза на насърчаването на устойчивото развитие, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки, а поради степента на неравенство между равнищата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони, както и ограниченията на финансовите средства на държавите-членки и регионите, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

[1] Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Механизъм за свързване на Европа, за изменение на Регламент (ЕС) № 913/2010 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 680/2007 и (ЕО) № 67/2010 (ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 129).

(16) Тъй като настоящият регламент заменя Регламент (ЕО) № 1084/2006 на Съвета [1] посоченият регламент следва да бъде отменен. Въпреки това настоящият регламент следва да не засяга продължаването или промяната на помощта, одобрена от Комисията въз основа на Регламент (ЕО) № 1084/2006 или друг законодателен акт, приложим за тази помощ към 31 декември 2013 г. Посоченият регламент или друго приложима законодателство следва да продължи да се прилага и след 31 декември 2013 г. по отношение на тази помощ или съответните операции до тяхното приключване. Заявленията за получаване на помощ, подадени или одобрени съгласно Регламент (ЕО) № 1084/2006, следва да останат валидни.

(17) За да се създадат условия за незабавното прилагане на мерките, предвидени в настоящия регламент, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Създаване на Кохезионния фонд и предмет

1. С настоящия регламент се създава Кохезионен фонд с цел засилване на икономическото, социалното и териториалното сближаване на Съюза в полза на насърчаването на устойчивото развитие.

2. С настоящия регламент се установяват задачите на Кохезионния фонд и обхватът на оказваната от него подкрепа по отношение на инвестициите в растеж и работни места, посочени в член 89 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Член 2

Обхват на подкрепата, оказвана от Кохезионния фонд

1. Като гарантира подходящо равновесие и взема предвид специфичните за всяка държава-членка нужди от инвестиции и инфраструктура, Кохезионният фонд подкрепя:

а) инвестиране в областта на околната среда, включително в области, свързани с устойчивото развитие и енергетиката, които предполагат ползи за околната среда;

б) TEN-T в съответствие с насоките, приети с Регламент (ЕС) № 1315/2013;

в) техническа помощ.

2. Кохезионният фонд не подкрепя:

а) извеждането от експлоатация или строежа на атомни електроцентрали;

б) инвестиции за постигане на намаляване на емисиите на парникови газове от дейности, изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО;

в) инвестиране в жилищно настаняване освен инвестиране, свързано с насърчаването на енергийната ефективност или използването на възобновяеми източници на енергия;

г) производството, обработката и продажбата на тютюн и тютюневи изделия;

д) предприятия в затруднение, така, както са определени в правилата на Съюза за държавните помощи;

е) инвестиции в летищна инфраструктура, освен ако са свързани с опазването на околната среда или са придружени от инвестиции, необходими за смекчаване или намаляване на отрицателното й въздействие върху околната среда.

Член 3

Подкрепа от Кохезионния фонд за проекти за транспортна инфраструктура в рамките на Механизма за свързване на Европа

Кохезионният фонд подкрепя проекти за транспортна инфраструктура с европейска добавена стойност, предвидени в Регламент (ЕС) № 1316/2013 за сума в размер на 10 000 000 000 EUR, в съответствие с член 92, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Член 4

Инвестиционни приоритети

Кохезионният фонд подкрепя следните инвестиционни приоритети в рамките на тематичните цели, установени в член 9, първа алинея от Регламент (ЕС) № 1303/2013, въз основа на нуждата от развитие и потенциала за растеж, посочени в член 15, параграф 1, буква а), подточка i) от посочения регламент и определени в Споразумението за партньорство:

а) подкрепа на преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори чрез:

i) насърчаване на производството и разпространението на енергия, добивана от възобновяеми източници;

ii) насърчаване на енергийната ефективност и на използването на енергия от възобновяеми източници в предприятията;

iii) предоставяне на подкрепа за енергийната ефективност, интелигентното управление в енергетиката и използването на възобновяеми източници на енергия в обществената инфраструктура, включително в обществените сгради и жилищния сектор;

iv) разработване и внедряване на интелигентни разпределителни мрежи, които функционират при ниско и средно напрежение;

[1] Регламент (ЕО) № 1084/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г. за създаване на Кохезионния фонд, отменящ Регламент (ЕО) № 1164/94 (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 79).

v) насърчаване на стратегии за нисковъглеродно развитие във всички видове територии, по специално в градските райони, включително насърчаване на устойчива мултимодална градска мобилност и мерки за приспособяване, свързани със смекчаването на изменението на климата;

vi) насърчаване на използването на високоефективното комбинирано производство на топлина и енергия, основано на търсенето на полезна топлоенергия;

б) насърчаване на приспособяването към изменението на климата чрез:

i) предоставяне на подкрепа за инвестиции за приспособяване към изменението на климата, включително основани на екосистеми подходи;

ii) насърчаване на инвестиции, предназначени за справяне със специфични рискове, осигуряване на устойчивост при бедствия и разработване на системи за управление на бедствия;

в) съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ефективното използване на ресурсите чрез:

i) инвестиране в сектора на отпадъците за съобразяване с изискванията на законодателството на Съюза в областта на околната среда и удовлетворяване на нуждите, идентифицирани от държавите-членки за инвестиции, които надхвърлят тези изисквания;

ii) инвестиране във водния сектор на отпадъците за съобразяване с изискванията на законодателството на Съюза в областта на околната среда и удовлетворяване на нуждите, идентифицирани от държавите-членки за инвестиции, които надхвърлят тези изисквания;

iii) опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и почвите и насърчаване на екосистемните услуги, включително NATURA 2000, и екологосъобразната инфраструктура;

iv) предприемане на действия за подобряване на градската среда, ревитализиране на градове, регенериране и обеззаразяване на промишлени зони (включително зони в процес на преобразуване), намаляване на замърсяването на въздуха и насърчаване на мерки за намаляване на шумовото замърсяване.

г) насърчаване на устойчивия транспорт и отстраняване на трудностите в ключовите мрежови инфраструктури чрез:

i) предоставяне на подкрепа за мултимодално единно европейско транспортно пространство с помощта на инвестиции в TEN-T;

ii) разработване и подобряване на екологосъобразни, включително с ниски емисии на шум, и нисковъглеродни транспортни системи, включително вътрешни водни пътища и морски транспорт, пристанища, мултимодални връзки и летищна инфраструктура с цел насърчаване на устойчиво развита регионална и местна мобилност;

iii) разработване и рехабилитация на всеобхватни, висококачествени и оперативно съвместими железопътни системи и насърчаване на мерки за намаляване на шумовото замърсяване;

д) повишаване на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересованите лица и ефективна публична администрация посредством действия за укрепване на институционалния капацитет и на ефективната публична администрация и обществените услуги, свързани с изпълнението на Кохезионния фонд.

Член 5

Показатели

1. Общите показатели за изпълнение, посочени в приложение I към настоящия регламент, показателите за резултатите по отделните програми, както и когато е уместно, показателите за изпълнение по отделните програми, се използват в съответствие с член 27, параграф 4, буква б), подточки ii) и iv) и член 96, параграф 2, буква в), подточки ii) и iv) от Регламент (ЕС) № 1303/2013

2. По отношение на общите показатели за изпълнение и на показателите за изпълнение по отделните програми за базовите стойности се задава нула. Кумулативните количествено определени целеви стойности за посочените показатели се определят за 2023 г.

3. По отношение на показателите за резултатите по отделните програми, които са свързани с инвестиционните приоритети, за базовите стойности се използват последните налични данни и се определят цели за 2023 г. Целите могат да имат количествено или качествено изражение.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 7 за изменение на списъка на общите показатели за изпълнение, посочени в приложение I, с цел да се направят корекции, когато това е оправдано с оглед гарантирането на ефективна оценка на напредъка в изпълнението на оперативната програма.

Член 6

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга нито продължаването, нито промяната, в това число цялостната или частичната отмяна на помощта, одобрена от Комисията въз основа на Регламент (ЕО) № 1084/2006 или на друг законодателен акт, приложим за тази помощ към 31 декември 2013 г. Посоченият регламент или друго приложимо законодателство се прилагат и след 31 декември 2013 г. по отношение на тази помощ или съответните операции до тяхното приключване. За целите на настоящия параграф помощта включва оперативни програми и основни проекти.

2. Заявленията за получаване на помощ, представени или одобрени съгласно Регламент (ЕО) № 1084/2006, остават в сила.

Член 7

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 5, параграф 4, се предоставя на Комисията от 21 декември 2013 г. до 31 декември 2020 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 5, параграф 4, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 5, параграф 4, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 8

Отмяна

Без да се засягат разпоредбите на член 6 от настоящия регламент, Регламент (ЕО) № 1084/2006 се отменя, считано от 1 януари 2014 г.

Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съобразно таблицата на съответствията, изложена в приложение II.

Член 9

Преглед

Европейският парламент и Съветът преразглеждат настоящия регламент не по-късно от 31 декември 2020 г. в съответствие с член 177 от ДФЕС.

Член 10

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 17 декември 2013 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
M. SCHULZ	R. ŠADŽIUS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОБЩИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ЗА КОХЕЗИОННИЯ ФОНД

	ЕДИНИЦА	НАИМЕНОВАНИЕ
Околна среда		
Твърди отпадъци	тона/година	Допълнителен капацитет за преработка на отпадъци
Водоснабдяване	лица	Допълнителен брой жители с достъп до подобрено водоснабдяване
Пречистване на отпадъчните води	еквивалент жители	Допълнителен брой жители с достъп до подобрено пречистване на отпадъчните води
Предотвратяване и управление на рискове.	лица	Брой жители, които се ползват от мерки за защита от наводнения
	лица	Брой жители, които се ползват от мерки за защита от горски пожари
Възстановяване състоянието на земята	хектари	Обща площ на рехабилитираната земя
Природа и биологично разнообразие	хектари	Площ на местообитанията, подкрепени с цел постигане на по-добра степен на съхраненост
Енергетика и изменение на климата		
Възобновяеми енергийни източници	MW	Допълнителен капацитет за производство на енергия от възобновяеми източници
Енергийна ефективност	домакинства	Брой домакинства, преминали в по-горен клас на енергопотребление
	kWh/година	Намаляване на годишното потребление на първична енергия на обществените сгради
	потребители	Допълнителен брой потребители на енергия, свързани към интелигентни електроенергийни мрежи
Намаляване на емисиите на парникови газове	тона CO_2 еквивалент	Очаквано годишно намаляване на емисиите на парникови газове
Транспорт		
Железопътен транспорт	километри	Обща дължина на нови железопътни линии
	километри	Обща дължина на реконструирани или модернизирани железопътни линии
Шосеен транспорт	километри	Обща дължина на построени нови пътища
	километри	Обща дължина на реконструирани или модернизирана пътища
Градски транспорт	километри	Обща дължина на новите или подобрени трамвайни линии и линии на метрото
Вътрешни водни пътища	километри	Обща дължина на новите или подобрените вътрешноводни пътища

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Регламент (ЕС) № 1084/2006	Настоящ регламент
Член 1	Член 1
Член 2	Член 2
Член 3	—
Член 4	—
—	Член 3
—	Член 4
—	Член 5
Член 5	Член 6
—	Член 7
Член 6	Член 8
Член 7	Член 9
Член 8	Член 10

Съвместна декларация на Европейския парламент и на Съвета относно прилагането на член 6 от Регламента за ЕФРР, член 15 от Регламента за ЕТС и член 4 от Регламента относно Кохезионния фонд

Европейският парламент и Съветът отбелязват уверението, дадено от Комисията на законодателните органи на ЕС, че общите показатели за изпълнение за Регламента за ЕФРР, Регламента за ЕТС и Регламента относно Кохезионния фонд, които фигурират в приложението към всеки от тези регламенти, са плод на продължителен подготвителен процес, в който участват експерти по оценяване от Комисията и от държавите членки, и че по принцип се очаква те да останат стабилни.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1301/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 17 декември 2013 година

относно Европейския фонд за регионално развитие и специални разпоредби по отношение на целта „Инвестиции за растеж и работни места“, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1080/2006

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз и по-специално членове 178 и 349 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет [1],

като взеха предвид становището на Комитета на регионите [2],

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) В член 176 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда, че Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) е предназначен да подпомага преодоляването на основните различия между регионите в Съюза. В съответствие с посочения член и с член 174, втора и трета алинея от ДФЕС, ЕФРР трябва да допринася за намаляването на неравенството между нивата на развитие на различните региони и за намаляването на изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони, като измежду тези региони специално внимание трябва да се обръща на регионите, засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, като например най-северните региони с много ниска гъстота на населението и островните, трансграничните и планинските региони.

(2) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета [3] установява общоприложимите разпоредби за ЕФРР, Европейския социален фонд (ЕСФ), за Кохезионния фонд, за Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и за Европейския фонд за морско дело и рибарство.

(3) Необходимо е да бъдат определени специални разпоредби по отношение на видовете дейности, на които може да бъде предоставена подкрепа от ЕФРР с цел да се допринася за инвестиционните приоритети в рамките на тематичните цели, определени в Регламент (ЕС) № 1303/2013. Същевременно е необходимо да се определят и уточнят дейностите, които са извън обхвата на ЕФРР, включително инвестициите за постигане на намаляването на емисиите на парникови газове от дейностите, изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [4]. За да се избегне прекомерно финансиране, тези инвестиции следва да не са допустими за подкрепа от ЕФРР, тъй като вече се възползват във финансово отношение от прилагането на Директива 2003/87/ЕО. Това изключение следва да не ограничава възможността ЕФРР да се използва за подкрепа на дейности, които не са изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО, дори ако те се изпълняват от едни и същи икономически оператори, като например инвестиции в енергийната ефективност на районните топлофикационни мрежи, разработване на интелигентни системи за разпределение, съхранение и пренос на енергия и мерки за намаляване на замърсяването на въздуха, дори ако едно от непреките им въздействия е намаляването на емисиите на парникови газове или ако те са изброени в националния план, посочен в Директива 2003/87/ЕО.

(4) Необходимо е да се уточни какви допълнителни дейности ЕФРР може да подкрепи в рамките на целта за европейско териториално сътрудничество.

(5) ЕФРР следва да допринася за изпълнението на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, като по този начин гарантира, че предоставяната по линия на ЕФРР подкрепа ще бъде концентрирана в по-голяма степен върху приоритетите на Съюза. В зависимост от категорията на регионите, за които се осигурява подкрепа, предоставяната по линия на ЕФРР подкрепа за целта „Инвестиции за растеж и работни места“ следва да се отпуска предимно за научни изследвания и иновации, за информационни и комуникационни технологии (ИКТ), за малките и средните предприятия (МСП), както и за насърчаването на нисковъглеродна икономика. Тази тематична концентрация следва да бъде постигната на национално равнище, като се дава възможност за гъвкавост на равнището на оперативните

[1] ОВ C 191, 29.6.2012 г., стр. 44.

[2] ОВ C 225, 27.07.2012 г., стр. 114.

[3] Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета за 17 декември 2013 г. определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (Виж страница 320 от настоящия брой на Официален вестник).

[4] Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 октомври 2003 г. за установяване на схема за търговия с квоти за емисии на парникови газове в рамките на Общността и за изменение на Директива 96/61/ЕО на Съвета (ОВ L 275, 25.10.2003 г., стр. 32).

програми и при различните категории региони. Тематичната концентрация следва да бъде коригирана по целесъобразност, за да се вземат предвид средствата от Кохезионния фонд, отпуснати в подкрепа на инвестиционните приоритети, свързани с преминаването към нисковъглеродна икономика и посочени в Регламент (ЕС) № 1300/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1]. Степента на тематична концентрация следва да е съобразена с нивото на развитие на региона, приноса от средствата на Кохезионния фонд, когато е приложимо, както и със специфичните нужди на регионите, чийто БВП на глава от населението, използван като критерий за допустимост за програмния период 2007—2013 г. е бил под 75 % от средния БВП за ЕС—25 за референтния период, регионите, които постепенно се изключват от финансиране през програмния период 2007—13 г. и определени региони от ниво 2 от NUTS, състоящи се единствено от островни държави-членки или от острови.

(6) Следва да е възможно подкрепата от ЕФВР по инвестиционен приоритет „водено от общностите местно развитие“ да допринесе за всички тематични цели, посочени в настоящия регламент.

(7) В отговор на специфичните нужди на ЕФРР и в съответствие със стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, е необходимо да бъдат определени — в рамките на всяка тематична цел, посочена в Регламент (ЕС) № 1303/2013 — специфичните за ЕФРР действия, които представляват „инвестиционни приоритети“. Тези инвестиционни приоритети следва да съдържат подробни цели, които не се изключват взаимно и към които ЕФРР допринася. Тези инвестиционни приоритети следва да служат за основа при определянето на конкретните цели в рамките на програмите, които са съобразени с нуждите и характеристиките на програмния район.

(8) Необходимо е да се насърчават иновациите и развитието на МСП в нововъзникващи области, свързани с европейските и регионалните предизвикателства, като например творческия и културния сектор и иновационни услуги, отразяващи нови обществени изисквания, или с продукти и услуги, свързани със застаряването на населението, полагане на грижи и здравеопазване, иновации в областта на околната среда, нисковъглеродната икономика и ефективността на ресурсите.

(9) В съответствие с Регламент (ЕС) № 1303/2013 с цел извличане на оптимална добавена стойност от инвестициите, финансирани изцяло или частично от бюджета на Съюза в областта на научните изследвания и иновациите, ще се търсят полезни взаимодействия най-вече по линия на ЕФРР и програма „Хоризонт 2020“- Рамковата програма за научни изследвания и иновации, като същевременно се зачитат техните различни цели.

(10) Важно е да се гарантира, че при насърчаване на инвестиции в управлението на риска следва да бъдат взети под внимание специфичните рискове на регионално, трансгранично и транснационално равнище.

(11) С цел постигането на максимален принос за целта да бъде подпомаган благоприятстващият заетостта растеж, дейностите в подкрепа на устойчивия туризъм, културата и националното наследство следва да бъдат част от териториална стратегия за конкретни зони, включително преобразуването на западащи промишлени райони. Подкрепата за тези дейности следва да допринася и за укрепването на иновациите и използването на ИКТ, за МСП, за екологичната и ресурсната ефективност или за насърчаването на социално приобщаване.

(12) С цел насърчаване на устойчива регионална или местна мобилност или намаляване на замърсяването на въздуха и шума е необходимо да се насърчават здравословни, устойчиви и безопасни видове транспорт. Инвестициите в летищна инфраструктура, подкрепяни от ЕФРР, следва да насърчават устойчив от екологична гледна точка въздушен транспорт, inter alia, чрез подобряване на регионалната мобилност посредством свързването на второстепенни и третостепенни възли с инфраструктурата на трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T), включително чрез мултимодални възли.

(13) За да насърчава постигането на енергийните и климатичните цели, определени от Съюза като част от стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, ЕФРР следва да подкрепя инвестиции за насърчаване на енергийната ефективност и сигурността на доставките в държавите-членки, inter alia, чрез разработване на интелигентни системи за разпределение, съхранение и пренос на енергия, включително чрез интегриране на разпределеното енергопроизводство от възобновяеми източници. За да се изпълнят техните изисквания към сигурността на доставките по начин, който отговаря на техните национални цели по стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, държавите-членки следва да могат да инвестират в енергийна инфраструктура, която е съвместима с избрания от тях енергиен микс. “.

(14) МСП, които могат да включват социално-икономически предприятия, следва да бъдат разглеждани съгласно определението по Регламент (ЕС) № 1303/2013, а именно да се разбират като обхващащи микро-, малките и средните предприятия по смисъла на Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията [2].

(15) С цел насърчаване на социалното приобщаване и борба с бедността, особено сред маргинализираните общности, е необходимо да се подобри достъпът до обществени, културни и развлекателни услуги, чрез предоставяне на

[1] Регламент (ЕС) № 1300/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1084/2006 (Виж страница 281 от настоящия брой на Официален вестник).

[2] Препоръка на Комисията 2003/361/ЕО от 6 май 2003 г. относно дефиницията на микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

дребномащабна инфраструктура, като се вземат предвид специфичните нужди на хората с увреждания и хората в напреднала възраст.

(16) Услугите, предлагани в общностите, следва да обхващат всички форми на услуги, предоставяни по домовете, в семейството, жилищни и други общностни услуги, които подкрепят правото на всички хора да живеят в общността, с равноправие при избора, и които се стремят да предотвратят изолация или сегрегация от общността.

(17) Инвестиционните приоритети на ЕФРР и на Кохезионния фонд в рамките на съответните тематични цели следва да бъдат приведени в съответствие с цел повишаване на гъвкавостта и намаляване на административната тежест чрез съвместно изпълнение.

(18) За да бъде оценен съвкупният напредък при изпълнението на програмите на равнището на Съюза, в приложението към настоящия регламент следва да се установи общ набор от показатели за изпълнението. Тези показатели следва да съответстват на инвестиционния приоритет и вида на действието, подкрепяно съгласно настоящия регламент и съответните разпоредби на Регламент (ЕС) № 1303/2013. Общият набор от показатели следва да бъде допълнен от специфични за всяка програма показатели за резултатите и където е уместно — от специфични за програмата показатели за изпълнението.

(19) В рамките на устойчивото градско развитие се счита за необходимо да се окаже подкрепа на интегрирани действия за справяне с икономическите, екологичните, климатичните, демографските и социалните предизвикателства в градските райони, включително функционалните градски райони, като се отчете необходимостта от насърчаване на връзките между градските и селските райони. Принципите за избор на градски райони, където трябва да бъдат изпълнени интегрирани действия за устойчиво градско развитие, както и ориентировъчните суми за тези действия, следва да бъдат определени в споразумението за партньорство, с разпределени на национално равнище за тази цел най-малко 5 % от средствата на ЕФРР. Управляващият орган, след консултация с градските органи, следва да вземе решение относно обхвата на всяко делегиране на задачи на градските органи.

(20) За да може да намира или изпробва нови решения на въпроси, свързани с устойчивото градско развитие, които са от значение на равнището на Съюза, ЕФРР следва да предоставя подкрепа за иновативни действия в областта на устойчивото градско развитие.

(21) За да се засили изграждането на капацитет, работата в мрежа и обменът на опит между програми и органи, отговорни за прилагане на стратегии за устойчиво градско развитие и иновативни действия в областта на устойчивото градско развитие и за допълване на съществуващите програми и органи, е необходимо да се създаде мрежа за градско развитие на равнището на Съюза.

(22) ЕФРР следва да се заеме с проблемите, свързани с достъпа до големите пазари и отдалечеността от тях — проблеми, пред които са изправени районите с изключително ниска гъстота на населението, посочени в протокол № 6 към Акта за присъединяване от 1994 г. относно специалните разпоредби по отношение на цел № 6 в рамките на структурните фондове за Финландия и Швеция. ЕФРР следва да включва мерки и по отношение на специфичните трудности, с които се сблъскват някои острови, гранични региони, планински региони и слабонаселени райони, чието географско положение забавя тяхното развитие, с цел поощряване на тяхното устойчиво развитие.

(23) Специално внимание следва да се отдели на най-отдалечените региони, а именно чрез приемането на мерки съгласно член 349 от ДФЕС за разширяване — в изключителни случаи — на обхвата на подкрепата от ЕФРР, така че да включва финансирането на функционални помощи, свързани с компенсирането на допълнителните разходи, произтичащи от специфичното икономическо и социално състояние на тези региони, което е утежнено поради неблагоприятните условия, произтичащи от факторите, изброени в член 349 от ДФЕС, а именно отдалеченост, островния характер, малката площ, трудните релеф и климат, икономическата зависимост от малък брой производства — фактори, чиято дълготрайност и съчетаване се отразяват тежко на тяхното развитие. Оперативната помощ, предоставяна от държавите-членки в този контекст, е освободена от задължението за уведомяване, предвидено в член 108, параграф 3 от ДФЕС, ако в момента на отпускането ѝ тя отговаря на условията, определени с регламент, обявяващ някои категории помощи за съвместими с вътрешния пазар в приложение на членове 107 и 108 от ДФЕС, приет съгласно Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета [1].

(24) В съответствие със заключенията на Европейския съвет от 7 и 8 февруари 2013 г., и като се вземат предвид специфичните цели, определени в ДФЕС по отношение на най-отдалечените региони, посочени в член 349 от ДФЕС, статутът на Майот беше променен с Решение на Европейския съвет 2012/419/ЕС [2] и той става нов най-отдалечен регион, считано от 1 януари 2014 г. За да се улесни и да се насърчи целенасочено и бързо развитие на инфраструктурата на Майот, следва да бъде възможно по изключение поне 50 % от частта по ЕФРР от пакета за Майот да се разпределят за петте тематични цели, определени в Регламент (ЕС) № 1303/ 2013.

[1] Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета от 7 май 1998 г. по прилагането на членове 92 и 93 от Договора за създаване на Европейската общност към някои категории хоризонтална държавна помощ, (ОВ L 142, 14.5.1998 г., стр. 1).

[2] Решение 2012/419/ЕС на Европейския съвет от 11 юли 2012 г. за изменение на статута на Майот по отношение на Европейския съюз (ОВ L 204, 31.7.2012 г., стр. 131).

(25) С цел допълване на настоящия регламент с някои несъществени елементи, правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС следва да бъде делегирано на Комисията във връзка с подробните правила за определяне на критериите за подбора и управлението на иновативни дейности. Такова правомощие следва също така да бъде делегирано на Комисията във връзка с изменения на приложение I към настоящия регламент, когато това е оправдано, с цел да се гарантира ефективна оценка на напредъка в изпълнението на оперативните програми. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

(26) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно икономическото, социалното и териториалното сближаване посредством преодоляването на основните различия между регионите в Съюза, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки, апоради степента на неравенство между равнищата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони, както и ограниченията на финансовите ресурси на държавите-членки и регионите, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, установен в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, установен в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

(27) С настоящия регламент се заменя Регламент (ЕО) № 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета [1]. От съображения за яснота Регламент (ЕО) № 1080/2006 следва да бъде отменен. Въпреки това настоящият регламент следва да не засяга продължаването или промяната на помощта, одобрена от Комисията въз основа на Регламент (ЕО) № 1080/2006 или на друг законодателен акт, приложим за тази помощ към 31 декември 2013 г. Този регламент или друг такъв законодателен акт следва да продължи да се прилага и след 31 декември 2013 г. по отношение на тази помощ или съответните операции до тяхното приключване. Ето защо заявленията за получаване на помощ, представени в рамките на Регламент (ЕО) № 1080/2006, следва да продължат да бъдат валидни.

(28) За да бъде възможно бързото прилагане на мерките, предвидени в настоящия регламент, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Общи правила

Член 1

Предмет

Настоящият регламент определя задачите на Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), обхвата на неговата подкрепа с оглед на целта „Инвестиции за растеж и работни места“ и на целта „Европейско териториално сътрудничество“, както и специалните разпоредби по отношение на предоставяната по линия на ЕФРР подкрепа за целта „Инвестиции за растеж и работни места“.

Член 2

Задачи на ЕФРР

ЕФРР участва във финансирането на подкрепа, целяща засилването на икономическото, социалното и териториалното сближаване посредством преодоляването на основните различия между регионите в Съюза, чрез подкрепа за устойчивото развитие и структурното приспособяване на регионалните икономики, включително преструктурирането на регионите със западаща индустрия и на регионите, чието развитие изостава.

Член 3

Обхват на подкрепата от ЕФРР

1. ЕФРР предоставя подкрепа за следните дейности с цел принос към инвестиционните приоритети, посочени в член 5:

а) производствени инвестиции, които допринасят за създаването и запазването на устойчиви работни места, чрез преки помощи за инвестиции в МСП;

б) производствени инвестиции, независимо от мащаба на съответното предприятие, които допринасят за постигането на инвестиционните приоритети, посочени в член 5, точки 1 и 4, и когато тези инвестиции включват сътрудничество между големи предприятия и МСП — в член 5, точка 2;

в) инвестиции в инфраструктура, която предоставя основни услуги на гражданите в областта на енергетиката, околната среда, транспорта и ИКТ;

г) инвестиции в социална, здравна, научноизследователска, иновационна, стопанска и образователна инфраструктура;

д) инвестиции за развиване на вътрешния потенциал посредством инвестиции в дълготрайни материални активи за оборудване и маломащабна инфраструктура, включително маломащабна инфраструктура за културен и устойчив туризъм, обслужващи дейности за предприятията, подкрепа за органите за научни изследвания и иновации и инвестиции в технологии и приложни изследвания в предприятията;

[1] Регламент (ЕО) № 1080/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейския фонд за регионално развитие и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1783/1999 (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 1).

е) изграждане на мрежи, сътрудничество и обмяна на опит между компетентните регионални, местни, градски и други публични органи, икономическите и социалните партньори и съответните организации, представляващи гражданското общество, посочени в член 5, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303 /2013, проучвания, подготвителни действия и изграждане на капацитет.

2. По целта „Европейско териториално сътрудничество“ ЕФРР може също така да предоставя подкрепа за общото използване на съоръжения и човешки ресурси и за всички видове трансгранична инфраструктура във всички региони.

3. ЕФРР не предоставя подкрепа за:

а) извеждането от експлоатация или изграждането на атомни електроцентрали;

б) инвестиции за постигане на намаляване на емисиите на парникови газове от дейности, изброени в приложение I към Директива 2003/87/ЕО;

в) производството, обработката и продажбата на тютюн и тютюневи изделия;

г) предприятия в затруднение, така както са определени в правилата на Съюза за държавните помощи;

д) инвестиции в летищна инфраструктура, освен ако не са свързани с опазването на околната среда или са придружени от инвестиции, необходими за смекчаване или намаляване на отрицателното й въздействие върху околната среда.

Член 4

Тематична концентрация

1. Тематичните цели, посочени в член 9, първа алинея от Регламент (ЕС) № 1303/2013, и съответните инвестиционни приоритети, посочени в член 5 от настоящия регламент, за които ЕФРР може да допринесе по цел „Инвестиции за растеж и работни места“, се концентрират по следния начин:

а) в по-силно развитите региони:

i) поне 80 % от общия размер на средствата, отпускани от ЕФРР на национално равнище, се заделят за две или повече от тематичните цели, посочени в член 9, първа алинея, точки 1, 2, 3 и 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013; и

ii) поне 20 % от общия размер на средствата, отпускани от ЕФРР на национално равнище, се заделят за тематичната цел, посочена в на член 9, първа алинея, точка 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

б) в регионите в преход:

i) поне 60 % от общия размер на средствата, отпускани от ЕФРР на национално равнище, се заделят за две или повече от тематичните цели, посочени в член 9, първа алинея, точки 1, 2, 3 и 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013; и

ii) поне 15 % от общия размер на средствата, отпускани от ЕФРР на национално равнище, се заделят за тематичната цел, посочена в член 9, първа алинея, точка 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

в) в по-слабо развитите региони:

i) поне 50 % от общия размер на средствата, отпускани от ЕФРР на национално равнище, се заделят за две или повече от тематичните цели, посочени в член 9, първа алинея, точки 1, 2, 3 и 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013; и

ii) поне 12 % от общия размер на средствата, отпускани от ЕФРР на национално равнище, се заделят за тематичната цел, посочена в член 9, първа алинея, точка 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

За целите на настоящия член регионите, чийто БВП на глава от населението, използван като критерий за допустимост, за програмния период 2007—2013 г., е бил под 75 % от средния БВП за ЕС—25 за референтния период, както и регионите, които постепенно се изключват от финансиране през програмния период 2007—13 г., но които са допустими по категория по-силно развити региони, така както са определени в член 90, параграф 2, първа алинея, буква в) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 за програмния период 2014—2020 г., се считат за региони в преход.

За целите на настоящия член всички региони от ниво 2 от NUTS, състоящи се единствено от островни държави-членки или от острови, които са част от държави-членки, получаващи подкрепа от Кохезионния фонд, и всички най-отдалечени региони, се считат за по-слабо развити региони.

2. Чрез дерогация от параграф 1 от настоящия член минималният процент средства, разпределени от ЕФРР за дадена категория региони, може да бъде по-малък от посочения в параграф 1, при положение че това намаление е компенсирано с увеличение на разпределените средства за други категории региони. Следователно общата сума на национално равнище, получена като сбор от сумите за всички категории региони, съответно за тематичните цели, посочени в член 9, първа алинея, точки 1, 2, 3 и 4 от Регламент (ЕС) № 1300/2013, и за тези, посочени в член 9, първа алинея, точка 4 от Регламент (ЕС) № 1303 /2013 е съответно не по-малка от сумата на национално равнище, получена в резултат на прилагането на минималните проценти средства, ралпределени от ЕФРР, посочени в параграф 1 от настоящия член.

3. Чрез дерогация от параграф 1 от настоящия член средствата от Кохезионния фонд, разпределени за подкрепа на инвестиционните приоритети, посочени в член 4, буква а) от Регламент (ЕС) № 1300/2013, могат да бъдат приспадани с цел достигане на минималните проценти, предвидени в параграф 1, първа алинея, буква а), подточка ii), буква б), подточка ii) и буква в), подточка ii) от настоящия член. В такъв случай процентът, посочен в параграф 1, първа алинея, буква в), подточка ii) от настоящия член, се увеличава на 15 %. Когато е приложимо, тези средства се разпределят пропорционално за различните категории региони въз основа на техния относителен дял от общото население на съответната държава-членка.

Член 5

Инвестиционни приоритети

ЕФРР предоставя подкрепа за следните инвестиционни приоритети в рамките на тематичните цели, посочени в член 9, първа алинея от Регламент (ЕС) № 1303/2013, в съответствие с нуждите от развитие и възможностите за растеж, посочени в член 15, параграф 1, буква а), подточка i) от посочения регламент и описани в Споразумението за партньорство:

1) засилване на научноизследователската дейност, технологичното развитие и иновациите посредством:

   а) укрепване на инфраструктурата, необходима за научноизследователска и иновационна дейност (НИД) и на капацитета за реализиране на достижения в областта на научноизследователската и иновационната дейност и насърчаване на центрове на компетентност, по-специално центрове, които са от интерес за Европа;

   б) насърчаване на инвестициите на предприятията в НИД, разработване на връзки и взаимодействие между предприятията, центровете за научноизследователска и развойна дейност и сектора на висшите учебни заведения, по-специално поощряване на инвестициите в разработването на продукти и услуги, на трансфера на технологии, на социалната иновация, екоиновациите и приложенията за публични услуги, на стимулирането на търсенето, на изграждането на мрежи, на клъстерите и на отворените иновации посредством интелигентна специализация и подпомагане на технологичните и приложните научни изследвания, пилотни линии, действия за одобрение на продуктите на начален етап, усъвършенствани производствени възможности и пилотно производство, по-специално в ключови базови технологии, както и разпространението на технологии с общо предназначение;

2) подобряване на достъпа до ИКТ и на тяхното използване и качество посредством:

   а) разгръщане на широколентовия достъп и въвеждане на висикоскоростни мрежи, както и подкрепа за внедряването на нововъзникващи технологии и мрежи за цифровата икономика;

   б) разработване на продукти и услуги в сферата на ИКТ, на електронната търговия и насърчаване на търсенето на ИКТ;

   в) засилено използване на основаващи се на ИКТ приложения за електронно правителство, електронно обучение, електронно приобщаване, електронна култура и електронно здравеопазване;

3) повишаване на конкурентоспособността на МСП посредством:

   а) поощряване на предприемаческия дух, по-специално чрез улесняване на икономическото оползотворяване на нови идеи и стимулиране на създаването на нови предприятия, включително чрез бизнес инкубатори;

   б) разработване и прилагане на нови бизнес модели за МСП, по-специално за насърчаване на тяхната интернационализация;

   в) подкрепа за създаването и увеличаването на усъвършенстваните възможности за разработване на продукти и услуги;

   г) подкрепа за капацитета на МСП за растеж в рамките на регионалните, националните и международните пазари и участие в процеса на иновации;

4) подкрепа на преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори чрез:

   а) насърчаване на производството и разпространението на енергия, добивана от възобновяеми източници;

   б) насърчаване на енергийната ефективност и на използването на възобновяема енергия в предприятията;

   в) предоставяне на подкрепа за енергийната ефективност, за интелигентното енергийно управление и за използването на възобновяема енергия в публичната инфраструктура, включително в обществените сгради, и в жилищния сектор;

   г) разработване и внедряване на интелигентни разпределителни мрежи, които функционират за ниско и средно напрежение;

   д) насърчаване на стратегии за нисковъглеродно развитие във всички видове територии, по-специално градските райони, включително насърчаването на устойчива мултимодална градска мобилност и мерки за приспособяване и смекчаване, свързани с изменението на климата;

   е) насърчаване на научните изследвания и иновациите и внедряване на нисковъглеродни технологии;

   ж) насърчаване на използването на високоефективното комбинирано производство на топлина и енергия, основано на търсенето на полезна топлоенергия;

5) насърчаване на приспособяването към изменението на климата чрез:

   а) предоставяне на подкрепа за инвестиции за приспособяването към изменението на климата, включително основани на екосистеми подходи;

   б) насърчаване на инвестиции, предназначени за справяне със специфични рискове, осигуряване на устойчивост при бедствия и разработване на системи за управление на бедствия;

6) съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ефективното използване на ресурсите чрез:

а) инвестиране в сектора на отпадъците за съобразяване с изискванията на достиженията на правото на Съюза в областта на околната среда и удовлетворяване на нуждите, идентифицирани от държавите-членки за инвестиции отвъд тези изисквания;

б) инвестиране във водния сектор на отпадъците за съобразяване с изискванията на достиженията на правото на Съюза в областта на околната среда и удовлетворяване на нуждите, идентифицирани от държавите-членки за инвестиции отвъд тези изисквания;

в) съхраняване, опазване, популяризиране и развитие на природното и културното наследство;

г) опазване и възстановяване на биологичното разнообразие и почвите и насърчаване на екосистемните услуги, включително чрез "Натура 2000" и екологосъобразните инфраструктури;

д) предприемане на действия за подобряване на градската околна среда, за съживяване на градовете, за възобновяване и обеззаразяване на терените за вторично застрояване (включително преструктурираните зони), намаляване на замърсяването на въздуха и насърчаване на мерките за намаляване на шума;

е) насърчаване на иновативни технологии с цел подобряване на защитата на околната среда и ефективното използване на ресурсите в сферата на отпадъците, водите и по отношение на почвата или за намаляване на замърсяването на въздуха;

ж) подкрепа за промишленото преминаване към икономика с ефективно използване на ресурсите, чрез насърчаване на зеления растеж, екологичните иновации и управлението на екологичните показатели в публичния и частния сектор;

7) насърчаване на устойчивия транспорт и отстраняване на тесните места в ключовите мрежови инфраструктури чрез:

а) предоставяне на подкрепа за мултимодално Единно европейско транспортно пространство с помощта на инвестиции в трансевропейската транспортна мрежа (TEN-T);

б) подобряване на мобилността на регионално равнище посредством свързването на второстепенни и третостепенни възли с инфраструктурата на TEN-T, включително мултимодални възли;

в) разработване и подобряване на екологосъобразни, включително с ниски емисии на шум, и нисковъглеродни транспортни системи, включително вътрешни водни пътища и морски транспорт, пристанища, мултимодални връзки и летищна инфраструктура с цел насърчаване на устойчиво развита регионална и местна мобилност;

г) изграждане и възстановяване на всеобхватна, висококачествена и оперативно съвместима железопътна и пристанищна система и насърчаване на мерки за намаляване на шума;

д) подобряване на енергийната ефективност и сигурността на доставките чрез разработване на интелигентни системи за разпределение, съхранение и пренос на енергия и чрез интегрирането на разпределеното производство от възобновяеми източници;

8) насърчаване на устойчивата и качествена заетост и подкрепа за мобилността на работната сила чрез:

а) подпомагане на изграждането на бизнес инкубатори и инвестиционна подкрепа за самостоятелно заетите лица и микропредприятията, както и за създаването на собствен бизнес;

б) подкрепа за благоприятстващия заетостта растеж чрез развитие на вътрешния потенциал като част от териториална стратегия за конкретни райони, включително преобразуването на западащи промишлени райони и укрепването на достъпа до и разработването на специфични природни и културни ресурси;

в) подпомагане на инициативи за местно развитие и помощ за структури, предоставящи услуги по места за създаването на работни места, когато тези действия са извън обхвата на Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1];

г) инвестиране в инфраструктура за служби по заетостта;

9) насърчаване на социалното приобщаване, борба с бедността и с всяка форма на дискриминацията чрез:

а) инвестиране в здравна и социална инфраструктура, която допринася за националното, регионалното и местното развитие, понижаване на неравнопоставеността по отношение на здравния статус, насърчаване на социалното приобщаване чрез подобряване на достъпа до обществени, културни и развлекателни услуги и преминаването от служби на институционално равнище към служби на местно равнище;

б) предоставяне на подкрепа за материалното, икономическото и социалното възстановяване на изостаналите общности в градските и селските райони;

в) предоставяне на подкрепа за социалните предприятия;

г) осъществяване на инвестиции в контекста на стратегии за водено от общностите местно развитие;

10) инвестиции в образованието, обучението, включително професионалното обучение за придобиване на умения и ученето през целия живот посредством изграждането на образователна инфраструктура и на инфраструктура за обучение;

[1] Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1081/2006 (Виж страница 470 от настоящия брой на Официален вестник).

11) повишаване на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересовани страни и ефективна публична администрация посредством действия за укрепване на институционалния капацитет и на ефективната публична администрация и обществените услуги, свързани с изпълнението на ЕФРР, и в подкрепа на действията по ЕСФ за укрепване на институционалния капацитет и на ефективната публична администрация.

Член 6

Показатели за целта „Инвестиции за растеж и работни места“

1. Общите показатели за изпълнение, установени в приложение I към настоящия регламент, показателите за резултатите по отделните програми, както и, когато е уместно, показателите за изпълнение по отделните програми, се използват в съответствие с член 27, параграф 4, и член 96, параграф 2, буква б), подточки ii) и iv) и буква в), подточки ii) и iv) от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

2. По отношение на общите показатели за изпълнение и на показателите за изпълнение по отделните програми за базовите стойности се задава нула. Кумулативните количествено определени целеви стойности за тези показатели се определят за 2023 г.

3. По отношение на показателите за резултатите по отделните програми, които са свързани с инвестиционните приоритети, за базовите стойности се използват последните налични данни и се определят цели за 2023 г. Целите могат да имат количествено или качествено изражение.

4. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 14, за да измени списъка на общите показатели за изпълнение, установени в приложение I с цел да извърши корекции, когато е обосновано, за осигуряване на ефективната оценка на напредъка при изпълнението на оперативните програми.

ГЛАВА II

Специални разпоредби относно разглеждането на териториалните особености

Член 7

Устойчивото градско развитие

1. ЕФРР подкрепя — в рамките на оперативните програми — устойчивото градско развитие посредством стратегии, с които се определят интегрирани действия за справяне с икономическите, екологичните, климатичните, демографските и социалните предизвикателства в градските райони, като се отчита необходимостта от насърчаване на нови връзки между градските и селските райони.

2. Устойчиво развитие на градовете се извършва посредством интегрираните териториални инвестиции, посочени в член 36 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 или чрез специална оперативна програма, или определена приоритетна ос в съответствие с член 96, параграф 1, първа алинея, буква в) от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

3. Като взема под внимание своето специфично териториално положение, всяка държава-членка определя в своето споразумение за партньорство принципите за подбор на градски райони, в които е необходимо да бъдат приложени интегрирани действия за устойчиво градско развитие, и посочва приблизителния размер на средствата, заделяни годишно за тези действия на национално равнище.

4. Поне 5 % от средствата, отпускани от ЕФРР на национално равнище по целта „Инвестиции за растеж и работни места“, се заделят за интегрирани действия за устойчиво градско развитие, като градовете, подрегионалните или местните органи, отговорни за изпълнението на стратегиите за устойчиво градско развитие („градски органи”), отговарят за задачи, свързани поне с подбора на операциите в съответствие с член 123, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, или, когато е уместно, в съответствие с член 123, параграф 7 от посочения регламент. Приблизителният размер на средствата, които трябва да бъдат заделени за целите на параграф 2 от настоящия член, се определя в съответната оперативна програма или оперативни програми.

5. Управляващият орган определя, като провежда консултации с градския орган, обхвата на задачите, които се предприемат от градските органи относно управлението на интегрираните действия за устойчиво развитие на градската среда. Решението на управляващия орган се изготвя официално в писмена форма. Управляващият орган може да си запази правото да извършва последна проверка на допустимостта на дейностите, преди да бъдат одобрени.

Член 8

Иновативни действия в сферата на устойчивото градско развитие

1. По инициатива на Комисията ЕФРР може да предостави подкрепа за иновативни действия в сферата на устойчивото градско развитие в съответствие с член 92, параграф 8 от Регламент (ЕС) № 1303 /2013. Тези действия включват изследвания и пилотни проекти, целящи намирането или изпробването на нови решения за справяне с проблеми, свързани с устойчивото градско развитие, и които са от значение на равнището на Съюза. Комисията насърчава тясната ангажираност на съответните партньори, посочени в член 5, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 в подготовката и осъществяването на иновативните действия.

2. Чрез дерогация от член 4 от настоящия регламент иновативните действия могат да подпомагат всички дейности, необходими за постигането на тематичните цели, посочени в член 9, първа алинея от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и съответните инвестиционни приоритети, посочени в член 5 от настоящия регламент.

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 14 за определяне на подробни правила относно принципите за подбор и управление на иновативните действия, които ще бъдат подкрепени от ЕФРР в съответствие с настоящия регламент.

Член 9

Мрежа за градско развитие

1. Комисията създава — в съответствие с член 58 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 — мрежа за градско развитие, за да насърчава изграждането на капацитет, на мрежи и обмяната на опит на равнището на Съюза между градските органи, отговорни за изпълнението на стратегиите за устойчиво градско развитие в съответствие с член 7, параграфи 4 и 5 от настоящия регламент, и органи, отговорни за иновативните действия в областта на устойчивото градско развитие в съответствие с член 8 от настоящия регламент.

2. Дейностите на мрежата за градско развитие допълват действията, предприети по линия на междурегионалното сътрудничество съгласно член 2, точка 3, буква б) от Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

Член 10

Региони с неблагоприятни природни или демографски условия

В оперативните програми, съфинасирани от ЕФРР, които обхващат области със сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, посочени в член 121, точка 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, се отделя специално внимание на разглеждането на специфичните за тези области затруднения.

Член 11

Северни региони с много ниска гъстота на населението

Член 4 не се прилага за специалните допълнителни средства за северните региони с много ниска гъстота на населението. Тези средства се отпускат за тематичните цели, посочени в член 9, първа алинея, точки 1, 2, 3, 4 и 7 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Член 12

Най-отдалечени региони

1. Член 4 не се прилага за допълнителните средства, отпускани специално за най-отдалечените региони. Тези средства се използват за компенсиране на допълнителните разходи, свързани с особените характеристики и ограниченията, посочени в член 349 от ДФЕС, извършени в най-отдалечените региони в подкрепа за:

а) тематичните цели, посочени в член 9, първа алинея от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

б) транспортирането на стоки и помощ за откриването на предприятие за транспортни услуги;

в) операциите, продиктувани от задълженията за складиране, от прекаления обем и поддръжката на производствените средства, както и от недостига на човешки капитал на местния пазар.

2. Допълнителните специално отпуснати средства, посочени в параграф 1, могат също така да се използват, за да се подпомогне финансирането на оперативни помощи и разходи, покриващи задължения и договори за обществени услуги в най-отдалечените региони.

3. Сумата, за която се прилага процентният дял на съфинансиране, е пропорционална на допълнителните разходи, посочени в параграф 1, направени от бенефициера, единствено за оперативни помощи и разходи, покриващи задължения и договори за обществени услуги, като тя може да покрие общия размер на допустимите разходи в случаите на разходи за инвестиции.

4. Специалните допълнителни средства, посочени в параграф 1 от настоящия член, не се използват за предоставянето на подкрепа за:

а) операции, отнасящи се до продукти, посочени в приложение I към ДФЕС;

б) помощи за транспорт на лица, разрешени съгласно член 107, параграф 2, буква а) от ДФЕС;

в) освобождаване от данъци и социални разходи.

5. Чрез дерогация от член 3, параграф 1, букви а) и б), ЕФРР може да предоставя подкрепа за производствени инвестиции в предприятия в най-отдалечените региони, независимо от размера на тези предприятия.

6. Член 4 не се прилага за частта на ЕФРР от средства за Майот като най- отдалечен регион по смисъла на член 349 от ДФЕС и най-малко 50 % от тази част на ЕФРР се отпускат за тематичните цели, посочени в член 9, първа алинея, точки 1, 2, 3, 4 и 6 от Регламент (ЕС) № 1303 /2013.

ГЛАВА III

Заключителни разпоредби

Член 13

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга нито продължаването, нито промяната, включително цялостната или частична отмяна на помощта, одобрена от Комисията, на базата на Регламент (ЕО) № 1080/2006 или на друг законодателен акт, приложим за тази помощ към 31 декември 2013 г. Посоченият регламент или друго приложимо законодателство продължава да се прилага след 31 декември 2013 г. за тази помощ или съответните операции до приключването им. За целите на настоящия параграф помощта обхваща оперативни програми и големи проекти.

2. Заявленията за получаване на помощ, представени или одобрени съгласно Регламент (ЕО) № 1080/2006, остават в сила.

([1]) Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно специални разпоредби за подкрепа на Европейския фонд за регионално развитие по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Виж страница 259 от настоящия брой на Официален вестник).

Член 14

Упражняване на делегираните правомощия

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 6, параграф 4 и в член 8, параграф 3, се предоставя на Комисията от 21 декември 2013 г. до 31 декември 2020 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 6, параграф 4 и в член 8, параграф 3, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 6, параграф 4 и член 8, параграф 3, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 15

Отмяна

Без да се засяга член 13 от настоящия регламент, Регламент (ЕО) № 1080/2006 се отменя, считано от 1 януари 2014 г.

Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съобразно таблицата на съответствията, изложена в приложение II.

Член 16

Преглед

Европейският парламент и Съветът преразглеждат настоящия регламент не по-късно от 31 декември 2020 г. в съответствие с член 177 от ДФЕС.

Член 17

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 12, параграф 6 се прилага, считано от 1 януари 2014 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 17 декември 2013 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
M. SCHULZ	R. ŠADŽIUS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОБЩИ ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ ЗА ПРЕДОСТАВЯНАТА ОТ ЕФРР ПОДКРЕПА ПО ЦЕЛТА „ИНВЕСТИЦИИ ЗА РАСТЕЖ И РАБОТНИ МЕСТА“ (ЧЛЕН 6)

	ЕДИНИЦА	НАИМЕНОВАНИЕ
Производствени инвестиции		
	предприятия	Брой на предприятията, получаващи подкрепа
	предприятия	Брой предприятия, които получават безвъзмездни средства
	предприятия	Брой предприятия, които получават финансова подкрепа, различна от безвъзмездни средства
	предприятия	Брой предприятия, които получават нефинансова подкрепа
	предприятия	Брой подпомогнати нови предприятия
	EUR	Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за предприятията (безвъзмездни средства)
	EUR	Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за предприятията (различни от безвъзмездни средства)
	еквивалент на пълно работно време	Ръст на заетостта в подпомогнатите предприятия
Устойчив туризъм	посещения/година	Ръст в очаквания брой посещения на подпомогнатите обекти на културното или природното наследство и туристически атракции
ИКТ инфраструктура	домакинства	Допълнителен брой домакинства, ползващи широколентов достъп от поне 30 Mbps
Транспорт		
Железопътен транспорт	километри	Обща дължина на нови железопътни линии, от които: TEN-T
	километри	Обща дължина на реконструирани или модернизирани железопътни линии, от които: TEN-T
Шосеен транспорт	километри	Обща дължина на построени нови пътища, от които: TEN-T
	километри	Обща дължина на реконструирани или модернизирана пътища, от които: TEN-T
Градски транспорт	километри	Обща дължина на новите или подобрените трамвайни линии и линии на метрото
Вътрешни водни пътища	километри	Обща дължина на новите или подобрените вътрешноводни пътища
Околна среда		
Твърди отпадъци	тонове/година	Допълнителен капацитет за рециклиране на отпадъци
Водоснабдяване	лица	Допълнителен брой жители с достъп до подобрено водоснабдяване
Пречистване на отпадъчните води	еквивалент жители	Допълнителен брой жители с достъп до подобрено пречистване на отпадъчните води
Предотвратяване и управление на риска	лица	Брой жители, които се ползват от мерки за защита от наводнения
	лица	Брой жители, които се ползват от мерки за защита от горски пожари

	ЕДИНИЦА	НАИМЕНОВАНИЕ
Рехабилитация на земята	хектари	Обща площ на рехабилитираната земя
Природа и биологично разнообразие	хектари	Площ на местообитанията, подкрепени с цел постигане на по-добра степен на съхраненост
Научни изследвания, иновации		
	еквивалент на пълно работно време	Брой нови изследователи в подпомогнатите субекти
	еквивалент на пълно работно време	Брой изследователи, работещи в подобрени инфраструктурни обекти за научни изследвания
	предприятия	Брой предприятия, които си сътрудничат с научноизследователски институции
	EUR	Частни инвестиции, допълващи публичната подкрепа за иновации или за научноизследователски и развойни проекти
	предприятия	Брой предприятия, подпомогнати да въведат нови за пазара продукти
	предприятия	Брой предприятия, подпомогнати да въведат нови за фирмата продукти
Енергетика и изменение на климата		
Възобновяеми енергийни източници	MW	Допълнителен капацитет за производство на възобновяема енергия
Енергийна ефективност	домакинства	Брой домакинства, преминали в по-горен клас на енергопотребление
	kWh/годишно	Понижаване на годишното потребление на първична енергия от обществените сгради
	потребители	Брой допълнителни потребители на енергия, свързани към интелигентни енергийни мрежи
Намаляване на емисиите на парникови газове	тонове CO_2 екв.	Очаквано годишно намаляване на емисиите на парникови газове
Социална инфраструктура		
Грижи за децата и образование	лица	Капацитет на подпомогнатата инфраструктура, предназначена за грижи за децата или образование
Здравеопазване	лица	Брой жители, ползващи подобрени здравни услуги
Специфични показатели в областта на градоустройството		
	лица	Брой жители, живеещи в райони с интегрирани стратегии за градско развитие
	квадратни метра	Незастроени площи, създадени или рехабилитирани в градските райони
	квадратни метра	Обществени или търговски сгради, построени или обновени в градските райони
	жилищни единици	Рехабилитирани жилища в градските райони

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Регламент (ЕО) No 1080/2006	Настоящ Регламент
Член 1	Член 1
Член 2	Член 2
Член 3	Член 3
—	Член 4
Член 4	Член 5
Член 5	Член 5
Член 6	—
Член 7	—
—	Член 6
Член 8	Член 7
—	Член 8
—	Член 9
Член 9	—
Член 10	Член 10
—	Член 11
Член 11	Член 12
Член 12	—
Член 13	—
Член 14	—
Член 15	—
Член 16	—
Член 17	—
Член 18	—
Член 19	—
Член 20	—
Член 21	—
Член 22	Член 13
—	Член 14
Член 23	Член 15
Член 24	Член 16
Член 25	Член 17

Съвместно изявление на Европейския парламент и на Съвета относно прилагането на член 6 от Регламента за ЕФРР, член 15 от Регламента за ЕТС и член 4 от Регламента относно Кохезионния фонд

Европейският парламент и Съветът отбелязват уверението, предоставено от Комисията на законодателния орган на ЕС, че общите показатели за изпълнението за Регламента за ЕФРР, Регламента за ЕТС и Регламента относно Кохезионния фонд, които трябва да бъдат включени в приложение към всеки регламент съответно, са плод на продължителен подготвителен процес, включващ експертите по оценките както на Комисията, така и на държавите членки, и че по принцип се очаква те да останат стабилни.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1302/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 17 декември 2013 година

за изменение на Регламент (ЕО) № 1082/2006 относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) с цел по-голяма яснота, опростяване и усъвършенстване на процеса на създаване и функциониране на такива групи

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 175, трета алинея от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателен акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Икономическия и социален комитет ([1]),

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ([2]),

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) В съответствие с Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета ([3]), на 29 юли 2011 г. Комисията прие доклад до Европейския парламент и до Съвета относно прилагането на посочения регламент. В посочения доклад Комисията обяви намерението си да предложи ограничен брой изменения на Регламент (ЕО) № 1082/2006, за да се улесни създаването и функционирането на ЕГТС, както и да бъде внесена яснота в някои от съществуващите разпоредби. Пречките пред създаването на нови ЕГТС следва да бъдат отстранени, като се запази приемствеността и се улесни функционирането на вече съществуващите групи, което ще позволи по-масовото използване на ЕГТС за подобряване на съгласуваността между политиките и на сътрудничеството между публичните органи, без това да създава допълнителна тежест за националните администрации или за тези на Съюза.

(2) Създаването на ЕГТС е въпрос, който подлежи на решаване от нейните членове и техните национални органи и не е автоматично свързано с юридически или финансови преимущества на равнището на Съюза.

(3) С Договора от Лисабон се добави териториалното измерение на политиката на сближаване и терминът „Общност“ беше заменен с термина „Съюз“. Поради това новата терминология следва да бъде въведена в Регламент (ЕО) № 1082/2006.

(4) ЕГТС могат да имат потенциала да засилят насърчаването и постигането на хармоничното развитие на Съюза като цяло и по-специално на икономическото, социалното и териториалното сближаване на неговите региони, както и да допринесат за постигане на целите на стратегията „Европа 2020 за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ („стратегия Европа 2020“). ЕГТС могат също така да допринесат положително за намаляване на пречките пред териториалното сътрудничество между регионите, които са засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, включително и по отношение на специфичната ситуация с най-отдалечените региони, и могат да бъдат от основно значение за укрепване на сътрудничеството между трети държави, отвъдморски страни и територии („ОСТ“) и пограничните региони на Съюза, включително чрез използване на програмите на Съюза за външно сътрудничество.

(5) Опитът, натрупан от създадените до момента ЕГТС, показва, че ЕГТС се използват като правен инструмент и за сътрудничество в контекста на други политики на Съюза, различни от политиката на сближаване, включително чрез изпълнение на програми или части от програми, с финансова подкрепа от Съюза, различна от подкрепата в рамките на политиката на сближаване. Ефикасността и ефективността на ЕГТС следва да бъдат подобрени, като се добавят нови аспекти към същността на ЕГТС, като се премахнат съществуващите пречки и се улесни създаването и дейността на ЕГТС, като същевременно се запази способността на държавите-членки да ограничават действията, които ЕГТС могат да извършват без финансова подкрепа от Съюза. Съгласно Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Съюза ЕГТС се ползват във всяка държава-членка с възможно най-широката правосубектност, предоставена на юридическите лица по националното право, включително способността да сключват споразумения с други ЕГТС или с други правни образувания за целите на осъществяване на съвместни проекти за сътрудничество, за да се осигури, наред с другото, по-ефективно управление на макрорегионалните стратегии.

(6) По дефиниция ЕГТС извършват дейност в повече от една държава-членка. Поради това Регламент (ЕО) № 1082/2006 предвижда възможността в конвенцията за ЕГТС и устава им да бъде определено приложимото право по дадени въпроси. Следва да бъдат изяснени случаите, в които това определяне дава приоритет в йерархията на приложимото право, установена в същия регламент, на националното право на държавата-членка, в която е седалището на ЕГТС. В същото време обхватът на разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1082/2006 относно приложимото право следва да бъде разширен, за да се включват актовете и дейностите на ЕГТС, които подлежат на правен контрол от страна на държавите-членки във всеки отделен случай.

(7) В резултат на разликите в статута на местните и регионалните органи в държавите-членки е възможно дадени

([1]) ОВ C 191, 29.6.2012 г. стр. 53.
([2]) ОВ C 113, 18.4.2012 г., стр. 22.
([3]) Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 19).

правомощия да са от компетентността на регионален орган в една държава, а в съседна на нея държава —на национален орган, особено в по-малки или централизирани държави-членки. Затова национални органи следва да могат да станат членове на ЕГТС наред с държавата-членка.

(8) Независимо че Регламент (ЕО) № 1082/2006 позволява членството в ЕГТС на организации, учредени по реда на частното право, при условие че се считат за „публичноправни организации по смисъла на Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [1], следва да е възможно ЕГТС да се използват в бъдеще за съвместно управление на публични услуги с особен акцент върху услугите от общ икономически интерес или в областта на инфраструктурата. По този начин други участници от частния и публичния сектор също следва да могат да станат членове на ЕГТС. Поради това в обхвата следва да се включат и „публичните предприятия“ по смисъла на Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [2], както и предприятия, натоварени с изпълнението на услуги от общ икономически интерес в области като образование и обучение, медицински грижи, социални нужди по отношение на здравеопазването и дългосрочни грижи, грижи за децата, достъп до и реинтеграция на пазара на труда, социални жилища и грижа за и социално включване на уязвими групи.

(9) В Регламент (ЕО) № 1082/2006 не се съдържат подробни правила относно участието на образувания от трети държави в ЕГТС, създадена в съответствие със същия регламент, т.е. от членове от най-малко две държави-членки. Предвид допълнителното привеждане в съответствие на правилата относно сътрудничеството между една или повече държави-членки и една или повече трети държави — най-вече в контекста на трансграничното сътрудничество в рамките на Европейския инструмент за съседство (ЕИС) и Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП II), но също и в контекста на допълнителното финансиране от Европейския фонд за развитие, както и на транснационалното сътрудничество по цел „Европейско териториално сътрудничество“, като отпуснатите средства от ЕИС и ИПП II ще бъдат прехвърлени, за да бъдат обединени с отпуснатите средства от Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) по линия на съвместни програми за сътрудничество — следва изрично да се предвиди участието на членове от трети държави, граничещи с държава-членка, в т.ч. нейните най-отдалечени региони, в ЕГТС, създадени от най-малко две държави-членки. Това следва да е възможно, ако законодателството на третата държава или споразуменията между най-малко една участваща държава-членка и трета държава позволяват това.

(10) С цел да се укрепи икономическото, социалното и териториалното сближаване на Съюза, а с това да се повиши по-специално ефективността на един или повече аспекти на териториалното сътрудничество — трансграничен, транснационален и междурегионален — между членовете на ЕГТС, следва да се позволи участието в ЕГТС на трети държави, граничещи с държава-членка, в т.ч. нейните най-отдалечени региони. Поради това операциите в рамките на програми за европейско териториално сътрудничество, съфинансирани от Съюза, следва да продължават да преследват целите на политиката на сближаване на Съюза дори ако се изпълняват, частично или изцяло, извън територията на Съюза, като по този начин дейностите на дадена ЕГТС се осъществяват поне до известна степен извън територията на Съюза. В този контекст и когато въобще е от значение, приносът на дейностите на дадена ЕГТС с членове и от трети държави, граничещи най-малко с една държава-членка, в т.ч. с нейните най-отдалечени региони, към целите на политиките в областта на външната дейност на Съюза (напр. цели на сътрудничеството за развитие или на икономическото, финансовото и техническото сътрудничество) продължава да бъде само епизодичен, тъй като центърът на тежестта на съответните тематични програми за сътрудничество и следователно дейностите на дадена ЕГТС следва да бъде основно съсредоточен върху целите на политиката на сближаване на Съюза. Вследствие на това евентуалните цели на сътрудничеството за развитие или на икономическото, финансовото и техническото сътрудничество между само една държава-членка, в т.ч. нейните най-отдалечени региони, и една или повече трети държави имат единствено спомагателна функция по отношение на целите на териториалното сътрудничество, основаващо се на политиката на сближаване, между държавите-членки, включително техните най-отдалечени региони. Поради това член 175, трета алинея от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) е достатъчно правно основание за приемането на настоящия регламент.

(11) След получаването на разрешение за участие в ЕГТС на национални, регионални, подрегионални и местни органи и организации, както и, когато е целесъобразно, други публични органи или институции, включително доставчици на публични услуги от ОСТ въз основа на Решение 2013/755/ЕС на Съвета [3], и като се има предвид намерението за програмния период 2014—2020 г. чрез отпускането на специални допълнителни финансови средства по многогодишната финансова рамка да се укрепи сътрудничеството на най-отдалечените региони на Съюза със съседни трети държави и някои от ОСТ, изброени в приложение II към ДФЕС и съседни на тези най-отдалечени региони, ЕГТС като правен инструмент следва да бъде отворен и за членове от ОСТ. С оглед на правната сигурност и прозрачността следва да се създадат специални процедури за одобряване за присъединяването на членове от ОСТ към ЕГТС, включително във връзка с това, ако е необходимо, и специални правила относно приложимото право по отношение на съответната ЕГТС с членове и от ОСТ.

[1] Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, доставки и услуги (ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 114).

[2] Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите за възлагане на поръчки от възложители, извършващи дейност в секторите на водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги (ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 1).

[3] Решение 2013/755/ЕС на Съвета от 25 ноември 2013 г. относно асоциирането на отвъдморски страни и територии със Съюза („Решение за отвъдморско асоцииране“) (ОВ L 344, 19.12.2013 г., стр. 1).

(12) Регламент (ЕО) № 1082/2006 прави разграничение между конвенцията, с която се определят съставните елементи на бъдещата ЕГТС, и устава, определящ елементите на нейното функциониране. Съгласно посочения регламент обаче уставът понастоящем трябва да съдържа всички разпоредби на конвенцията. Въпреки че и конвенцията, и уставът подлежат на изпращане на държавите-членки, те са различни документи и процедурата по одобряване следва да бъде ограничена до конвенцията. Освен това някои елементи, които понастоящем са в обхвата на устава, следва вместо това да бъдат включени в конвенцията.

(13) Опитът, натрупан при създаването на ЕГТС, показва, че тримесечният срок за процедурата за одобряване от държавата-членка рядко се спазва. Затова този срок следва да бъде удължен на шест месеца. От друга страна, за да се осигури правна сигурност, след този срок конвенцията следва да се счита за одобрена с мълчаливо съгласие, ако е приложимо, в съответствие с националното право на съответните държави-членки, включително със съответните им конституционни изисквания. Държавата-членка, в която ще се намира предложеното седалище на ЕГТС, следва обаче официално да одобри конвенцията. Макар че държавите-членки следва да могат да прилагат национални правила по отношение на процедурата за одобряване на участие на потенциален член в ЕГТС или да създадат специални правила в рамките на националните правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1082/2006, следва да бъдат изключени дерогации от разпоредбата относно мълчаливото съгласие след изтичане на шестмесечния срок, освен в случаите, предвидени в настоящия регламент.

(14) Следва да бъдат определени основанията, при които държавите-членки могат да откажат да одобрят участието на потенциалния член или конвенцията.При одобрението следва да не се взема предвид всяко национално законодателство, с което се изискват различни правила и процедури от тези, предвидени в Регламент (ЕО) № 1082/2006.

(15) Тъй като Регламент (ЕО) № 1082/2006 не може да се прилага в трети държави, държавата-членка, в която ще се намира предложеното седалище на ЕГТС, следва при одобряването на участието на потенциални членове от трети държави, създадени съгласно законодателството на тези трети държави, да се увери, като се консултира с тези държави-членки, съгласно чието законодателство са създадени други потенциалните членове на ЕГТС, че третите държави са приложили условия и процедури, равностойни на тези, предвидени в Регламент (ЕО) № 1082/2006, или приети в съответствие с международни двустранни или многостранни споразумения, сключени между държави членки на Съвета на Европа, независимо дали са и държави членки на Съюза, въз основа на Европейската рамковата конвенция за трансгранично сътрудничество между териториалните общности или власти, подписана в Мадрид на 21 май 1980 г., и допълнителните протоколи, приети съгласно нея. В случай на участие на няколко държави-членки на Съюза и една или повече трети държави следва да е достатъчно споразумението да е сключено между съответната трета държава и една от участващите държави-членки на Съюза.

(16) За да се насърчи присъединяването на нови членове към вече съществуващи ЕГТС, следва да бъде опростена процедурата за изменение на конвенцията в такива случаи. След това, в случай на нов член от държава-членка, която вече е одобрила конвенцията, за тези изменения следва да не бъдат уведомявани всички участващи държави-членки, а само държавата-членка, съгласно чието право е създаден новият потенциален член, и държавата-членка, в която се намира седалището на ЕГТС. За всички последващи изменения на конвенцията следва да бъдат уведомявани всички заинтересовани държави-членки. Това опростяване на процедурата за изменение обаче не следва да се прилага в случай на нов потенциален член от държава-членка, която все още не е одобрила конвенцията, от трета държава или от ОСТ, за да се даде възможност на всички участващи държави-членки да проверят дали неговото присъединяване е в съответствие с техния обществен интерес или обществен ред.

(17) Предвид връзките между държавите-членки и ОСТ, процедурите за одобряване на участието на потенциални членове от ОСТ следва да включват тези държави-членки. В съответствие със специфичните управленски отношения между държавата-членка и ОСТ, държавата-членка следва или да одобри участието на потенциалния член от ОСТ, или да предостави писмено потвърждение на държавата-членка, в която ще се намира предложеното седалище на ЕГТС, че компетентните органи в ОСТ са одобрили участието на потенциалния член в съответствие с условия и процедури, равностойни на предвидените в Регламент (ЕО) № 1082/2006. Същата процедура следва да се прилага в случай че потенциален член от ОСТ желае да се присъедини към съществуваща ЕГТС.

(18) Тъй като уставът вече не съдържа всички разпоредби на конвенцията, както конвенцията, така и уставът следва да се регистрират или публикуват или и двете. Освен това с цел прозрачност следва да бъде публикувано известие относно решението за създаване на ЕГТС в серия C на *Официален вестник на Европейския съюз*. От съображения за съответствие това известие следва да съдържа подробната информация, посочена в приложението към Регламент (ЕО) № 1082/2006, така както е изменен с настоящия регламент.

(19) Обхватът на целта на ЕГТС следва да бъде разширен, за да включва улесняване и поощряване на териториалното сътрудничество като цяло, включително в областта на стратегическото планиране и разрешаването на въпроси от регионално и местно значение в съответствие с политиката на сближаване и други политики на Съюза, като по този начин се допринесе за изпълнението на стратегията „Европа 2020“ или на макрорегионалните стратегии. Поради това ЕГТС следва да може да изпълнява също така операции с финансова подкрепа, различна от предоставяната в рамките на политиката на сближаване на Съюза. Освен това, всеки член от държавите-членки или от трети представени държави следва да притежава необходимото правомощие за ефективното функциониране на ЕГТС, освен ако държавата-членка или трета държави

одобряват участието на член, създаден по националното право, дори когато този член не е компетентен по всички задачи, посочени в конвенцията.

(20) С ЕГТС като правен инструмента не се цели заобикаляне на рамката, предвидена от достиженията на правото на Съвета на Европа, която предлага различни възможности и рамки, позволяващи на регионалните и местните органи да осъществяват трансгранично сътрудничество, включително чрез новите еврорегионални групи за сътрудничество ([1]), нито се предлага набор от конкретни общи правила, които по еднакъв начин да уреждат всички такива механизми в целия Съюз.

(21) Както конкретните задачи на ЕГТС, така и възможността държавите-членки да ограничат действията, които ЕГТС могат да осъществяват без финансовата подкрепа от Съюза, следва да бъдат в съответствие с разпоредбите, които уреждат ЕФРР, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд за програмния период 2014 — 2020 г.

(22) Въпреки че в Регламент (ЕО) № 1082/2006 е предвидено, че задачите на една ЕГТС, наред с другото, не включват „правомощията на регулиращите органи“, които може да имат различни правни последици в различните държави-членки, все пак събранието на ЕГТС следва да се определи, ако конвенцията нарочно предвижда това, и при спазване на националното право и правото на Съюза, да определи реда и условията за използване на дадена част от инфраструктурата, която ЕГТС управлява, или реда и условията, при които може да се предоставя дадена услуга от общ икономически интерес, включително тарифите и таксите, заплащани от нейните ползватели.

(23) Вследствие на отварянето на ЕГТС към членове от трети държави или от ОТС в конвенцията следва да се съдържат разпоредбите, регламентиращи тяхното участие.

(24) Конвенцията следва да съдържа освен позоваване на приложимото право като цяло, както понастоящем е предвидено в член 2 от Регламент (ЕО) № 1082/2006, така и да посочва правилата на Съюза и националното право, приложимо за ЕГТС. Освен това следва да е възможно за това национално право да бъде правото на държавата-членка, в която органите на ЕГТС упражняват своите правомощия, по-специално в случаите, в които персоналът работи под ръководството на директора и се намира в държава-членка, различна от държавата членка, в която е седалището на ЕГТС. Конвенцията следва също така да изброява приложимото право на Съюза и националното право, пряко относими към дейностите на ЕГТС, извършвани в рамките на посочените в конвенцията задачи, включително когато ЕГТС управлява услуги от общ интерес или инфраструктура.

([1]) Протокол № 3 към Европейската рамкова конвенция за трансгранично сътрудничество между териториалните общности или органи във връзка с еврорегионалните групи за сътрудничество (ЕРГС), открита за подписване на 16 ноември 2009 г.

(25) Настоящият регламент не следва да обхваща срещаните от ЕГТС проблеми във връзка с възлагането на трансгранични обществени поръчки.

(26) Предвид значимостта на правилата, приложими по отношение на персонала на ЕГТС, както и принципите, залегнали в разпоредбите във връзка с управлението на персонала и процедурите за неговото наемане, тези правила и принципи следва да се определят в конвенцията, а не в устава. Следва да е възможно в конвенцията да могат да се предвидят различни възможности за избора на приложимите правила за персонала на ЕГТС. Уставът следва да съдържа конкретни разпоредби относно управлението на персонала и процедурите за неговото наемане.

(27) Държавите-членки следва да използват в по-голяма степен възможностите, предвидени в Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), да се предвидят чрез общо споразумение изключения във връзка с определянето на приложимото законодателство съгласно посочения регламент в интерес на някои лица или категории лица и третират персонала на ЕГТС като такава категория лица.

(28) Предвид значимостта на разпоредбите за отговорността на членовете тези разпоредби следва да бъдат уредени в конвенцията, а не в устава.

(29) Когато дадена ЕГТС има за изключителна цел управлението на програма за сътрудничество или част от нея, подпомагана от ЕФРР, или когато ЕГТС има за цел междурегионално сътрудничество или мрежи, следва да не се изисква информация за територията, в която ЕГТС може да изпълнява своите задачи. В първия случай обхватът на територия следва да бъде определена, и когато е целесъобразно, да бъде и изменен в съответната програма за сътрудничество. Във втория случай изискванията за такава информация, макар че се отнасят главно до нематериални дейности, биха могли да попречат на участието на нови членове в междурегионалното сътрудничество или в мрежите.

(30) Следва да бъдат изяснени различните правила във връзка с контрола на управлението на публичните фондове, от една страна, и одита на отчетните документи на ЕГТС, от друга.

(31) ЕГТС, чиито членове са с ограничена отговорност, следва да бъдат по-ясно разграничени от тези, чиито членове са с неограничена отговорност. Освен това, за да се даде възможност на ЕГТС, чиито членове имат ограничена отговорност, да извършват дейности, от които потенциално може да възникнат дългове, на държавите-членки следва да се позволи да изискват тези ЕГТС да сключат подходяща застраховка или да са обект на подходяща финансова гаранция, която да покрива специфичните рискове във връзка с тези дейности.

([2]) Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за координация на системите за социална сигурност (ОВ L 166, 30.4.2004 г., стр. 1).

(32) Държавите-членки следва да предоставят на Комисията всички разпоредби, както и всички техни изменения, приети за прилагане на Регламент (ЕО) № 1082/2006. За да се подобри обменът на информация и координацията между държавите-членки, Комисията и Комитета на регионите, Комисията следва да предава текста на тези разпоредби на държавите-членки и на Комитета на регионите. Комитетът на регионите създава платформа за ЕГТС, която позволява на всички заинтересовани лица да обменят опит и добри практики и подобрява комуникацията относно възможностите и предизвикателствата пред ЕГТС, като улеснява обмена на опит във връзка със създаването на ЕГТС на териториално равнище и споделянето на знания за най-добрите практики за териториално сътрудничество.

(33) Следва да бъде определен нов краен срок за доклада за прилагането на Регламент (ЕО) № 1082/2006. В съответствие с инициативата на Комисията за преминаване към разработване на политики въз основа на надеждни данни, в този доклад следва да се разглеждат основните въпроси във връзка с оценката, включително ефективността, ефикасността, относимостта, европейската добавена стойност, диапазона за опростяване и устойчивостта. Ефективността следва да се разбира и като отнасяща се, inter alia, до естеството на опитите в отделните служби на Комисията, както и между Комисията и други органи като например Европейската служба за външна дейност, за разпространяване на информация относно инструмента ЕГТС. Комисията следва да изпрати този доклад на Европейския парламент, Съвета и, съгласно член 307, първа алинея от ДФЕС, на Комитета на регионите. Този доклад следва да бъде изпратен до 1 август 2018 г.

(34) За да се изготви списък с индикатори, който да се използва за изготвянето на доклада за прилагането на Регламент (ЕО) № 1082/2006, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове съгласно член 290 от ДФЕС. От особена важност е Комисията да направи подходящи консултации по време на подготвителната си работа, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегирани актове Комисията следва да осигури незабавно, своевременно и по подходящ начин предаване на съответните документи на Европейския парламент и на Съвета.

(35) Съществуващите ЕГТС следва да не бъдат задължавани да адаптират конвенцията и устава си съобразно измененията на Регламент (ЕО) № 1082/2006, въведени с настоящия регламент.

(36) Необходимо е да се уточни при действието на кой набор от правила следва да бъдат одобрени ЕГТС, за които процедурата за одобряване вече е започнала преди настоящият регламент да започне да се прилага.

(37) За да бъдат адаптирани съществуващите национални правила за прилагане на настоящия регламент преди програмите съгласно цел „Европейско териториално сътрудничество“ да бъдат представени на Комисията, настоящият регламент следва да започне да се прилага шест месеца след датата на влизането му в сила. При адаптиране на своите съществуващи национални правила държавите-членки следва да гарантират, че са определени компетентните органи, отговарящи за одобрението на ЕГТС, и че в съответствие с техните правни и административни разпоредби тези органи са същите такива, които отговарят за получаването на известия в съответствие с член 4 от Регламент (ЕО) № 1082/2006.

(38) Тъй като целта на настоящия регламент, а именно подобряване на правния инструмент ЕГТС, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки и следователно може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, установен в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на посочената цел, като се има предвид, че участието в ЕГТС не е задължително и се извършва при спазване на конституционния ред на всяка държава-членка.

(39) Поради това Регламент (ЕО) № 1082/2006 следва да бъде съответно изменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Изменения на Регламент (ЕО) № 1082/2006

Регламент (ЕО) № 1082/2006 се изменя, както следва:

1) Член 1 се изменя, както следва:

а) параграфи 1 и 2 се заменят със следното:

„1. Европейска група за териториално сътрудничество („ЕГТС“) може да бъде създадена на територията на Съюза при условията и разпоредбите, предвидени в настоящия регламент.

2. Целта на ЕГТС е да улеснява и насърчава по-специално териториалното сътрудничество, включително един или повече аспекти на трансграничното, транснационалното и междурегионалното сътрудничество между нейните членове, както са определени в член 3, параграф 1, с цел по-голямо икономическо, социално и териториално сближаване на Съюза.“;

б) добавя се следният параграф:

„5. Седалището на ЕГТС се намира в държава-членка, съгласно чието право е създаден поне един от членовете на ЕГТС.“;

2) Член 2 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Актовете на органите на ЕГТС се уреждат от:

а) настоящия регламент;

б) конвенцията, посочена в член 8, когато това е изрично разрешено по настоящия регламент; както и

в) при въпроси, които не са уредени от настоящия регламент или са само частично уредени от него — националното право на държавата-членка, в която се намира седалището на ЕГТС.

Когато е необходимо да се определи приложимото право съгласно правото на Съюза или международното частно право, дадена ЕГТС се счита за образувание от държавата-членка, в която е седалището ѝ.“;

б) вмъква се следният параграф:

„1а. Дейностите на ЕГТС във връзка с изпълнение на задачите, посочени в член 7, параграфи 2 и 3, в рамките на Съюза се уреждат от приложимото право на Съюза и националното право, определени от конвенцията, посочена в член 8.

Дейностите на ЕГТС, които са съфинансирани от бюджета на Съюза, отговарят на изискванията, установени в приложимото право на Съюза и националното право, по отношение на прилагането на правото на Съюза.“;

3) Член 3 се изменя, както следва:

а) параграф 1, първа алинея се заменя със следното:

„1. Следните образувания могат да станат членове на ЕГТС:

а) държави-членки или органи на национално равнище;

б) регионални органи;

в) местни органи;

г) публични предприятия по смисъла на член 2, параграф 1, буква б) от Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (*) или публичноправни организации по смисъла на член 1, параграф 9, втора алинея от Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (**);

д) предприятия, на които е възложено извършването на услуги от общ икономически интерес, в съответствие с приложимото право на Съюза и национално право;

е) национални, регионални или местни органи или организации, или публични предприятия, равностойни на посочените в буква г), от трети държави, при условията, определени в член 3а.“;

(*) Директива 2004/17/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координиране на процедурите за възлагане на обществени поръчки от възложители, извършващи дейност във водоснабдяването, енергетиката, транспорта и пощенските услуги (ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 1).

(**) Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, услуги и доставки (ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 114).

б) параграф 2 се заменя със следното:

„2. ЕГТС се състои от членове, установени на територията на най-малко две държави-членки, с изключение на случаите, предвидени в член 3а, параграфи 2 и 5.“;

4) Вмъква се следният член:

„Член 3а

Приемане на членове от трети държави или отвъдморски страни или територии (ОСТ)

1. В съответствие с член 4, параграф 3а ЕГТС може да се състои от членове, установени на територията на най-малко две държави-членки и една или повече трети държави, граничещи най-малко с една държава-членка, включително с нейните най-отдалечени региони, ако тези държави-членки и трети държави съвместно извършват действия за териториално сътрудничество и изпълнение на програми, подпомагани от Съюза.

За целите на настоящия регламент за трета държава или ОСТ се счита държава или ОСТ, граничеща с държава-членка, включително с нейните най-отдалечени региони, когато третата държава или ОСТ и същата държава-членка имат обща сухопътна граница или когато както третата държава или ОСТ, така и държавата-членка отговарят на условията на съвместна морска трансгранична или транснационална програма по целта „Европейско териториално сътрудничество“ или отговарят на условията на друга трансгранична програма за сътрудничество или програма за сътрудничество, свързана с прекосяване на море или с морски басейни, включително когато са разделени от международни води.

2. ЕГТС може да се състои от членове, установени на територията само на една държава-членка и една или повече трети държави, граничещи със същата държава-членка, включително нейните най-отдалечени региони, ако заинтересованата държава-членка счита, че тази ЕГТС е в съответствие с обхвата на провежданото от нея териториално сътрудничество в контекста на трансграничното или транснационалното сътрудничество или двустранните отношения със съответните трети държави.

3. За целите на параграфи 1 и 2 трети държави, граничещи с държава-членка, включително нейните най-отдалечени региони, включват морските граници между съответните държави.

4. В съответствие с член 4а и при условията по параграф 1 от настоящия член дадена ЕГТС може да се състои и от членове, установени на територията на най-малко две държави-членки, включително техните най-отдалечени региони, и една или повече ОСТ, със или без членове от една или повече трети държави.

5. В съответствие с член 4а и при условията по параграф 2 от настоящия член дадена ЕГТС може да се състои и от членове, установени на територията само на една държава-членка, включително нейните най-отдалечени региони, и една или повече ОСТ, със или без членове от една или повече трети държави.

6. ЕГТС не може да се създава от членове само от една държава-членка и една или повече ОСТ, свързани със същата държава-членка.“;

5) Член 4 се изменя, както следва:

а) параграф 3 се заменя със следното:

„3. След известие съгласно параграф 2, получено от потенциален член, държавата-членка, която е получила известието, като взима под внимание своята конституционна структура, одобрява участието на потенциалния член в ЕГТС и конвенцията, освен ако същата държава членка счита, че:

а) това участие или конвенцията не е в съответствие с нито едно от следните:

i) настоящия регламент;

ii) други разпоредби на правото на Съюза относно актовете и дейностите на ЕГТС;

iii) националното право, свързано с правомощията и компетентността на потенциалния член;

б) такова участие не е обосновано по причини, свързани с обществения интерес или обществения ред на същата държава-членка; или

в) уставът не е в съответствие с конвенцията.

В случай на отказ на одобрение държавата-членка излага мотивите си да откаже одобрение и, по целесъобразност, предлага необходимите изменения в конвенцията.

Държавата-членка взема решение относно одобрение в срок от шест месеца от датата на получаване на известие в съответствие с параграф 2. Ако държавата-членка, която е получила известието, не направи възражение в този срок, участието на потенциалния член и конвенцията се считат за одобрени. Независимо от това държавата-членка, в която ще се намира предложеното седалище на ЕГТС, официално одобрява конвенцията, за да се позволи създаването на ЕГТС.

Всяко искане за допълнителна информация от държавата-членка до потенциален член прекъсва срока, посочен в трета алинея. Прекъсването започва от деня, следващ датата, на която държавата-членка е изпратила забележките си до потенциалния член, и продължава, докато потенциалният член даде отговор по забележките.

Прекъсване на срока, посочен в трета алинея обаче не настъпва, ако потенциалният член представи отговор по забележките на държавата-членка в срок от десет работни дни след началото на периода на прекъсване.

При вземане на решение относно участието на потенциален член в ЕГТС държавите-членки могат да приложат националните си правила.“;

б) вмъква се следният параграф:

„3а. В случай на ЕГТС с потенциални членове от една или повече трети държави държавата-членка, в която ще се намира предложеното седалище на ЕГТС, като се консултира с другите заинтересовани държави-членки, се уверява, че са спазени условията, определени в член 3а, и че всяка трета държава е одобрила участието на потенциалния член в съответствие с едно от следните:

а) условия и процедури, равностойни на установените в настоящия регламент; или

б) споразумение, сключено между най-малко една държава-членка, съгласно чието законодателство е създаден потенциалният член, и тази трета държава.“;

в) параграфи 5 и 6 се заменят със следното:

„5. Членовете се споразумяват относно конвенцията, посочена в член 8, като осигуряват нейната съгласуваност с одобрението в съответствие с параграф 3 от настоящия член.

6. ЕГТС уведомява държавите-членки, съгласно чието право са създадени членовете на ЕГТС, за всички изменения на конвенцията или на устава. Всяко изменение в конвенцията, с изключение единствено в случай на присъединяване на нов член по реда и при

условията на параграф 6а, буква а), подлежи на одобряване от тези държави-членки в съответствие с процедурата, предвидена в настоящия член.“;

г) добавя се следният параграф:

„6а. В случай на присъединяване на нови членове към съществуваща ЕГТС се прилагат следните разпоредби:

а) в случай на присъединяване на нов член от държава-членка, която вече е одобрила конвенцията, това присъединяване подлежи на одобряване само от държавата-членка, съгласно чието право е създаден новият член в съответствие с процедурата, предвидена в параграф 3, и за него се уведомява държавата-членка, в която се намира седалището на ЕГТС;

б) в случай на присъединяване на нов член от държава-членка, която все още не е одобрила конвенцията, се прилага процедурата, предвидена в параграф 6;

в) в случай на присъединяване на нов член от трета държава към вече съществуваща ЕГТС, това присъединяване подлежи на разглеждане от държавата-членка, в която се намира седалището на ЕГТС, в съответствие с процедурата, предвидена в параграф 3а.“;

6) Вмъква се следният член:

„*Член 4а*

Участие на членове от ОСТ

В случай на ЕГТС с потенциален член от ОСТ, държавата-членка, с която е свързана ОСТ, се уверява, че са спазени условията по член 3а, и като взема предвид връзката си с ОСТ:

а) одобрява участието на потенциалния член в съответствие с член 4, параграф 3; или

б) дава писмено потвърждение на държавата-членка, в която ще се намира предложеното седалище на ЕГТС, че компетентните органи в ОСТ са одобрили участието на потенциалния член в съответствие с условия и процедури, равностойни на предвидените в настоящия регламент.“;

7) Член 5 се заменя със следното:

„*Член 5*

Придобиване на статут на юридическо лице и публикуване в Официален вестник

1. Конвенцията и уставът, както и всяко последващо тяхно изменение, се регистрират или публикуват или и двете в държавата-членка, където се намира седалището на съответното ЕГТС, в съответствие с приложимото национално право в тази държава членка. ЕГТС придобива статут на юридическо лице от датата на регистрацията или публикуването на конвенцията и устава, в зависимост от това кое от тези събития настъпва първо. Членовете информират съответните държави-членки и Комитета на регионите за регистрацията или за публикуването на конвенцията и на устава.

2. ЕГТС гарантира, че в срок от десет работни дни от датата на регистрацията или от публикуването на конвенцията и устава се изпраща заявление до Комитета на регионите в съответствие с образеца, посочен в приложението към настоящия регламент. След това Комитетът на регионите предава това заявление на Службата за публикации на Европейския съюз за публикуване на известие в серия С на *Официален вестник на Европейския съюз*, оповестяващо създаването на ЕГТС и съдържащо данните, посочени в приложението към настоящия регламент.“;

8) В член 6 параграф 4 се заменя със следното:

„4. Независимо от параграфи 1, 2 и 3 от настоящия член, ако задачите на дадена ЕГТС, както са посочени в член 7, параграф 3, включват дейности, съфинансирани от Съюза, се прилага съответното законодателство относно контрола на средствата, предоставени от Съюза.“;

9) Член 7 се изменя, както следва:

а) параграфи 2 и 3 се заменят със следното:

„2. ЕГТС действа съгласно възложените ѝ задачи, а именно улесняване и поощряване на териториалното сътрудничество за укрепване на икономическото, социалното и териториалното сближаване в Съюза и преодоляване на пречките за вътрешния пазар. Всяка задача се определя от нейните членове, така че да попада в кръга на компетентност на всеки член, освен ако държавата-членка или третата държава не одобри участието на член, създаден съгласно национално ѝ право, даже и ако този член не е компетентен по отношение на всички задачи, посочени в конвенцията.

3. Дадена ЕГТС може да извършва конкретни дейности във връзка с териториалното сътрудничество между нейните членове за постигане на целта, посочена в член 1, параграф 2, със или без финансова подкрепа от Съюза.

Преди всичко задачите на ЕГТС може да се отнасят до изпълнението на програми за сътрудничество или части от тях или до изпълнението на операции, подпомагани от Съюза чрез Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и/или Кохезионния фонд.

Държавите-членки могат да ограничат задачите, които ЕГТС може да изпълняват без финансова подкрепа от Съюза. Държавите-членки обаче, без да се засяга член 13, не могат да изключват задачите относно инвестиционните приоритети, посочени в член 7 от Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета (*).“;

(*) Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно конкретните разпоредби за подкрепа от Европейския регионален фонд за развитие на целта за европейско териториално сътрудничество (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 259)“;

б) в параграф 4 се добавя следната алинея:

„В съответствие с приложимото право на Съюза и национално право, посоченото в член 10, параграф 1, буква а) събрание на ЕГТС може обаче да определи реда и условията за използване на дадена част от инфраструктурата, която ЕГТС управлява, или реда и условията, при които се предоставя дадена услуга от общ икономически интерес, включително тарифите и таксите, заплащани от ползвателите.“;

10) В член 8 параграф 2 се заменя със следното:

„2. В конвенцията се определят:

а) наименованието и седалището на ЕГТС;

б) териториалният обхват, в който ЕГТС може да изпълнява своите задачи;

в) целта и задачите на ЕГТС;

г) срокът, за който е учредена ЕГТС, и условията за прекратяването ѝ;

д) списъкът на членовете на ЕГТС;

е) списъкът на органите на ЕГТС и съответните им правомощия;

ж) приложимото право на Съюза и национално право на държавата-членка, в която се намира седалището на ЕГТС, за целите на тълкуването и прилагането на конвенцията;

з) приложимото право на Съюза и национално право на държавата-членка, в която функционират органите на ЕГТС;

и) условията за участие на членове от трети държави или от ОСТ, ако е целесъобразно, включително установяването на приложимото право, когато ЕГТС изпълнява задачи в трети държави или в ОСТ;

й) приложимото право на Съюза и национално право, пряко свързани с дейностите на ЕГТС, извършвани в рамките на посочените в конвенцията задачи;

к) правилата, приложими по отношение на персонала на ЕГТС, както и принципите, уреждащи разпоредбите във връзка с управлението на персонала и процедурите за неговото наемане;

л) разпоредбите относно отговорността на ЕГТС и на нейните членове в съответствие с член 12;

м) съответните условия за взаимно признаване, включително по отношение на финансовия контрол на управлението на обществените фондове; и

н) процедурите за приемане на устава и изменение на конвенцията, които са в съответствие със задълженията, посочени в членове 4 и 5.

3. Ако задачите на ЕГТС се отнасят единствено до управлението на програма за сътрудничество или част от нея съгласно Регламент (ЕС) № 1299/2013 или ако ЕГТС се отнася до междурегионално сътрудничество или мрежи, информацията съгласно параграф 2, буква б) не се изисква.“;

11) Член 9 се заменя със следния текст:

„*Член 9*

Устав

1. Уставът на ЕГТС се приема от нейните членове с единодушие въз основа на нейната конвенцията и в съответствие с нея.

2. В устава на ЕГТС се определя най-малко следното:

а) разпоредбите относно работата на органите на ЕГТС и техните правомощия, както и броят на представителите на членовете в съответните органи;

б) нейните процедури за вземане на решение;

в) нейният работен език или работни езици;

г) редът за нейното функциониране;

д) нейните процедури относно управлението на персонала и неговото наемане;

е) редът за финансовата вноска на нейните членове;

ж) отчетните и бюджетните правила, приложими от нейните членове;

з) назначеният независим външен одитор на нейните отчетни документи; и

и) процедурите за изменение на нейния устав, които са в съответствие със задълженията, установени в членове 4 и 5.“;

12) В член 11 параграф 2 се заменя със следното:

„2. Изготвянето на отчетните документи на ЕГТС и при необходимост на годишния отчет към тях, както и одитът и публикуването на тези отчетни документи, се уреждат от националното право на държавата-членка, в която е седалището на ЕГТС.“;

13) Член 12 се изменя, както следва:

а) в параграф 1 се добавя следната алинея:

„ЕГТС носи отговорност за всичките си дългове.“;

б) параграф 2 се заменя със следното:

„2. Без да се засяга параграф 3, когато активите на ЕГТС се окажат недостатъчни, за да покрият пасивите ѝ, членове ѝ носят отговорност за дълговете на ЕГТС независимо от естеството на дълговете, като делът на всеки от членовете се определя пропорционално на неговата финансова вноска. Условията за финансовото участие се определят в устава.

Членовете на ЕГТС могат да предвидят в устава, че те носят отговорност и след като са престанали да бъдат членове на ЕГТС, за задължения, произтичащи от дейности на ЕГТС, извършени по време на тяхното членство.

2а. Ако отговорността на най-малко един от членовете на ЕГТС от държава-членка е ограничена по силата на националното право, съгласно което е създаден той, останалите членове могат също да ограничат своята отговорност в конвенцията, когато националното право за прилагането на настоящия регламент им дава възможност за това.

Наименованието на ЕГТС, съставена от членове с ограничена отговорност, включва думата „ограничена“.

Изискванията за публикуване на конвенцията, устава и отчетните документи на ЕГТС, чиито членове са с ограничена отговорност, са най-малко равностойни на изискванията за другите правни субекти с ограничена отговорност, съгласно законите на държавата-членка, в която се намира седалището на ЕГТС.

В случай на ЕГТС, чиито членове са с ограничена отговорност, всяка заинтересована държава-членка може да изиска ЕГТС да сключи подходяща застраховка или да е обект на гаранция, предоставена от банка или друга финансова институция, установена в държава-членка, или да е покрита от инструмент, предоставен като гаранция от публичен орган или от държавата-членка, за да се покрият специфичните рискове във връзка с дейностите на ЕГТС.“;

14) В член 15, параграф 2 първа алинея се заменя със следното:

„2. Ако в настоящия регламент не е предвидено друго, при спорове, по които ЕГТС е страна, се прилага правото на Съюза относно юрисдикцията. За всички случаи, които не са уредени от правото на Съюза в тази област, компетентните съдебните инстанции за уреждане на споровете са тези в държавата-членка, в която е седалището на ЕГТС.“;

15) Член 16 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите-членки приемат разпоредби за осигуряване на ефективното прилагане на настоящия регламент, включително във връзка с определянето на компетентните органи, които отговарят за процедурата за одобрение в съответствие с тяхната правна и административна уредба.

Когато това се изисква съгласно националното право, съответната държава-членка може да установи подробен списък на задачите, които членовете на дадена ЕГТС по смисъла на член 3, параграф 1, създадени съгласно нейните закони, вече изпълняват в същата държава-членка във връзка с териториалното сътрудничество.

Държавата-членка предоставя на Комисията текста на всички разпоредби, приети съгласно настоящия член, както и техните изменения. Комисията предава тези разпоредби на останалите държави-членки и Комитета на регионите.“;

б) вмъква се следният параграф:

„1а. Разпоредбите, посочени в параграф 1, доколкото засягат държава-членка, с която е свързана ОСТ, като се вземе предвид връзката на държавата-членка с тази ОСТ, осигуряват ефективното прилагане на настоящия регламент и по отношение на онези ОСТ, които граничат с други държави-членки или най-отдалечени региони на тези държави-членки.“;

16) Член 17 се заменя със следното:

„Член 17

Доклад

До 1 август 2018 г. Комисията представя на Европейския парламент, на Съвета и на Комитета на регионите доклад относно прилагането на настоящия регламент, в който се оценява, въз основа на показатели, неговата ефективност, ефикасност, практическо значение, европейска добавена стойност и възможностите за неговото опростяване.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 17а, с които се определя списъкът на показателите, посочен в първа алинея.“;

17) Създава се следният член 17а:

„*Член 17а*

Упражняване на делегирането

1. Правомощията да приема делегирани актове се предоставят на Комисията при условията, предвидени в настоящия член.

2. Правомощията за приемане на делегирани актове, посочени в член 17, втора алинея, се предоставят на Комисията за период от пет години, считано от 21 декември 2013 г..

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 17, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията уведомява за това едновременно Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 17, втора алинея, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от три месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с три месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.“.

Член 2

Преходни разпоредби

1. ЕГТС, създадени преди 21 декември 2013 г., не са задължени да приведат своята конвенция и устава си в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1082/2006 във версията му, както е изменен с настоящия регламент.

2. В случай на ЕГТС, по отношение на които е започнала процедура съгласно член 4 от Регламент (ЕО) № 1082/2006 преди 22 юни 2014 г., и за които остава само регистрация или публикуване съгласно член 5 от Регламент (ЕО) № 1082/2006, конвенцията или уставите се регистрират, публикуват или и двете в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1082/2006 във версията му преди неговото изменение с настоящия регламент.

3. ЕГТС, по отношение на които е започнала процедура съгласно член 4 от Регламент (ЕО) № 1082/2006 повече от шест месеца преди 22 юни 2014 г., се одобряват в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1082/2006 преди изменението му с настоящия регламент.

4. ЕГТС, различни от посочените в параграфи 2 и 3 от настоящия член, по отношение на които е започнала процедура съгласно член 4 от Регламент (ЕО) № 1082/2006 преди 22 юни 2014 г., се одобряват в съответствие с разпоредбите на Регламент (ЕО) № 1082/2006, така както е изменен с настоящия регламент.

5. Държавите-членки предават на Комисията текста на необходимите изменения на националните разпоредби, приети в съответствие с член 16, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 1082/2006, така както е изменен с настоящия регламент, не по-късно от 22 юни 2014 г.

Член 3

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от 22 юни 2014 г..

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 17 декември 2013 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
M. SCHULZ	R. ŠADŽIUS

ПРИЛОЖЕНИЕ

Образец за подаване на информацията съгласно член 5, параграф 2

СЪЗДАВАНЕ НА ЕВРОПЕЙСКА ГРУПА ЗА ТЕРИТОРИАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО (ЕГТС)

Наименованието на ЕГТС, съставена от членове с ограничена отговорност, трябва да включва думата „ограничена“ (член 12, параграф 2)

Със звездичка (*) са обозначени задължителните полета.

I.1) **НАИМЕНОВАНИЕ, АДРЕС И ЗВЕНО/А ЗА КОНТАКТ**

Регистрирано наименование*:		
Седалище*:		
Населено място*:	Пощенски код:	Държава*:
Звено/а за контакт: На вниманието на:	Телефон:	
E-mail:	Факс:	
Интернет адрес/и *(ако е приложимо)*		

I.2) **СРОК НА СЪЩЕСТВУВАНЕ НА ГРУПАТА*:**

Срок на съществуване на групата: ☐ безсрочно ☐ до: ☐☐/☐☐/☐☐☐☐ *(дд/мм/гггг)*
Дата на регистрация/публикуване : ☐☐/☐☐/☐☐☐☐ *(дд/мм/гггг)*

II. **ЦЕЛИ***

код по NUTS ☐☐☐☐ код по NUTS ☐☐☐☐

код по NUTS ☐☐☐☐ код по NUTS ☐☐☐☐

III. **ДОПЪЛНИТЕЛНИ ПОДРОБНОСТИ ЗА НАИМЕНОВАНИЕТО НА ГРУПАТА** *(ако е приложимо)*

Наименование *(моля, посочете езиковата версия за съответната държава)*

BG	ES	CS	DA	DE	ET	EL	EN	FR	GA	HR	IT	LV
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

LT	HU	MT	NL	PL	PT	RO	SK	SL	FI	SV	Други: ____
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐

Пълно наименование *(ако е приложимо):* _____

Съкратено наименование *(ако е приложимо):* _____

---------- *Раздел III се попълва колкото пъти е необходимо* ----------

IV. **ЧЛЕНОВЕ***

IV. 1) **Общ брой членове на групата*:** ☐☐☐

IV. 2) **Информация за членовете на групата***		
Официално наименование*:		
Пощенски адрес:		
Населено място:	Пощенски код:	Държава*:
Звено/а за контакт: На вниманието на:	Телефон:	
E-mail:	Факс:	
Интернет адрес/и *(ако е приложимо)*		

Вид член*:

☐ Държава-членка

☐ Национален орган

☐ Регионален орган

☐ Местен орган

☐ Публичноправна организация

☐ Публично предприятие

☐ Асоциация на:

- Държава-членка (държави-членки) Общо:* ☐☐
- Национален орган (национални органи) Общо:* ☐☐
- Регионален орган (регионални органи) Общо:* ☐☐☐☐
- Местен орган (местни органи) Общо:* ☐☐☐☐
- Публичноправна(и) организация(и) Общо:* ☐☐☐☐
- Публично(и) предприятие(я) Общо:* ☐☐

☐ Трета държава или отвъдморска страна или територия

---------- *Раздел IV.2 се попълва колкото пъти е необходимо* ----------

V. **ДОПЪЛНИТЕЛНА ИНФОРМАЦИЯ** *(ако е приложимо)*

VI. **ДАТА НА ИЗПРАЩАНЕ НА НАСТОЯЩОТО ИЗВЕСТИЕ:** ☐☐/☐☐/☐☐☐☐ **(дд/мм/гггг)**

Съвместно изявление на Европейския парламент, Съвета и Комисията във връзка с повишаването на осведомеността и членове 4 и 4а от Регламента за ЕГТС

Европейският парламент, Съветът и Комисията се споразумяват да положат по-координирани усилия за повишаване на осведомеността в институциите и държавите членки и между тях, за да станат по-видими възможностите за използване на ЕГТС като допълнителен инструмент за териториално сътрудничество във всички области на политиката на ЕС.

В този контекст Европейският парламент, Съветът и Комисията приканват държавите членки по-специално да предприемат необходимите действия за координация и комуникация между националните органи и между органите на различни държави членки, за да се гарантират ясни, ефективни и прозрачни процедури за издаване на разрешения за нови ЕГТС в рамките на определените срокове.

Съвместно изявление на Европейския парламент, Съвета и Комисията във връзка с член 1, параграф 9 от Регламента за ЕГТС

Европейският парламент, Съветът и Комисията се споразумяват, че при прилагането на член 9, параграф 2, буква и) от съответно изменения Регламент (ЕС) № 1082/2006, когато оценяват правилата, които да бъдат приложени за служителите на ЕГТС както е предложено в проекта на конвенцията, държавите членки ще положат усилия да отчетат различните налични варианти за режима на заетост, които да бъдат избрани от ЕГТС, независимо дали по реда на частното или публичното право.

Когато трудовите договори на служителите на ЕГТС се уреждат от частното право, държавите членки ще вземат предвид също приложимото право на ЕС, като например Регламент (ЕО) № 593/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. относно приложимото право към договорни задължения (Рим I), както и правната практика в тази област на останалите държави членки, представени в ЕГТС.

Европейският парламент, Съветът и Комисията освен това разбират, че когато трудовите договори на служителите на ЕГТС се уреждат от публичното право, националните публичноправни норми ще бъдат тези на държавата членка, където се намира съответният орган на ЕГТС. Националните публичноправни норми на държавата членка, в която е регистрирано ЕГТС, обаче могат да се прилагат по отношение на служителите на ЕГТС, които вече са предмет на тези норми, преди да станат служители на ЕГТС.

Съвместно изявление на Европейския парламент, Съвета и Комисията във връзка с ролята на Комитета на регионите в рамките на платформата за ЕГТС

Европейският парламент, Съветът и Комисията отбелязват ценната работа, извършвана от Комитета на регионите в рамките на платформата за ЕГТС, която той наблюдава, и насърчават Комитета на регионите да продължи да наблюдава дейността на съществуващите ЕГТС и на тези в процес на учредяване, да организира обмен на най-добри практики и да откроява общите цели.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1303/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 17 декември 2013 година

за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 177 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становищата на Европейския икономически и социален комитет [1],

като взеха предвид становищата на Комитета на регионите [2],

като взеха предвид становищата на Сметната палата [3],

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) Член 174 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) предвижда, че за да засили своето икономическо, социално и териториално сближаване, Съюзът трябва да си поставя за цел да намали разликата между нивата на развитие на различните региони и изоставането на най-малко облагодетелстваните региони или острови, и че специално внимание трябва да се отделя на селските райони, районите, засегнати от индустриалния преход, и регионите, които са засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условияи. Член 175 от ДФЕС изисква Съюзът да подкрепя осъществяването на тези цели чрез действията, които предприема посредством Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на селското стопанство — секция „Ориентиране“, Европейския социален фонд, Европейския фонд за регионално развитие, Европейската инвестиционна банка и други инструменти.

(2) С цел подобряване на координацията и хармонизиране на прилагането на фондовете, които оказват подкрепа в рамките на политика на сближаване, а именно Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд (ЕСФ) и Кохезионния фонд, с фонда за развитието на селските райони, а именно Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), и за морския сектор и сектора на рибарството, а именно мерки, финансирани съгласно споделеното управление по дял V от Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР), следва да бъдат определени общоприложими разпоредби за всички тези фондове („европейските структурни и инвестиционни фондове“). Освен това настоящият регламент съдържа общи разпоредби, които се прилагат за ЕФРР, ЕСФ и за Кохезионния фонд, но не се прилагат за ЕЗФРСР и ЕФМДР, както и общи разпоредби, които се прилагат за ЕФРР, ЕСФ, Кохезионния фонд и ЕФМДР, но не се прилагат към ЕЗФРСР. Поради спецификата, която е налице при всеки европейски структурен и инвестиционен фонд, конкретните правила, приложими към всеки европейски структурен и инвестиционен фонд и към цел „Европейско териториално сътрудничество“ по ЕФРР, следва да бъдат определени в отделни регламенти.

(3) В съответствие със заключенията на Европейския съвет от 17 юни 2010 г., с които беше приета стратегията за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, Съюзът и държавите-членки следва да осъществят постигането на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, като същевременно насърчават хармоничното развитие на Съюза и намаляват регионалните различия. Европейските структурни и инвестиционни фондове следва да изпълняват важна роля при постигането на целите на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

(4) Що се отнася до общата селскостопанска политика (ОСП), чрез хармонизирането и съгласуването на правилата за управление и контрол за първия стълб (Европейски фонд за гарантиране на земеделието — ЕФГЗ) и втория стълб (ЕЗФРСР) на ОСП вече е постигнато значително единодействие. Поради това здравата връзка между ЕФГЗ и ЕЗФРСР следва да бъде запазена, както и структурите, които вече съществуват в държавите-членки.

(5) Най-отдалечените региони следва да се ползват от специални мерки и от допълнително финансиране, което да вземе предвид тяхното структурно социално и икономическо положение заедно с неблагоприятните условия, причинени от факторите, посочени в член 349 от ДФЕС.

(6) Северните региони с много ниска гъстота на населението следва да се ползват от специални мерки и допълнително финансиране, което да компенсира сериозните и природни или демографски неблагоприятни условия, посочени в член 2 от Протокол № 6 към Акта за присъединяване от 1994 г.

[1] ОВ C 191, 29.6.2012 г., стр. 30, ОВ C 44, 15.2.2013 г., стр. 76 и ОВ C 271, 19.9.2013 г., стр. 101.
[2] ОВ C 225, 27.7.2012 г., стр. 58 и ОВ C 17, 19.1.2013 г., стр. 56.
[3] ОВ C 47, 17.2.2011 г., стр. 1, ОВ C 13, 16.1.2013 г., стр. 1 и ОВ C 267, 17.9.2013 г., стр. 1.

(7) С цел да се гарантира правилното и последователно тълкуване на разпоредбите и с цел даване на принос към правната сигурност за държавите-членки и бенефициерите е необходимо да се дадат определения на някои понятия, използвани в настоящия регламент.

(8) Когато в съответствие с настоящия регламент е определен срок, в който Комисията да приеме или измени дадено решение, срокът за приемане или изменение на това решение следва да не включва периода между датата, на която Комисията е изпратила своите коментари на държавата-членка, и момента, в който държавата-членка е отговорила на тези коментари.

(9) Настоящият регламент се състои от пет части, първата от които определя предмета и определенията, втората съдържаправилата, приложими за всички европейски структурни и инвестиционни фондове, третата обхващаразпоредбите, приложими единствено за ЕФРР, ЕСФ и Кохезионния фонд („фондовете“), четвъртата включва разпоредби, приложими единствено за фондовете и за ЕФМДР, а петата включва заключителните разпоредби. За да се гарантира последователност в тълкуването на различните части на настоящия регламент и между настоящия регламент и регламентите за отделните фондове, важно е да се определят ясно връзките между тях. Освен това някои конкретни правила, установени с правилата за отделните фондове, могат да се допълват, но за тях следва да се предвиди дерогация от разпоредбите на настоящия регламент само когато в настоящия регламент изрично се предвижда такава дерогация.

(10) Съгласно член 317 от ДФЕС и в контекста на споделеното управление следва да бъдат уточнени условията, които позволяват на Комисията да упражнява отговорностите си за изпълнение на общия бюджет на Съюза, както и да бъдат изяснени отговорностите за съдействие със държавите-членки. Тези условия следва да позволят на Комисията да получи гаранции, че държавите-членки използват европейските структурни и инвестиционни фондове законосъобразно и без нередности и в съответствие с принципа на доброто финансово управление по смисъла на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([1]) (Финансовия регламент). Държавите-членки, на съответното териториално ниво в съответствие с тяхната институционална, правна и финансова рамка, и определените от тях за целта органи следва да отговарят за подготовката и изпълнението на програмите. Тези условия следва да гарантират също така, че се обръща внимание на необходимостта да се гарантира допълняемостта и съгласуваността на съответната интервенция на Съюза, да се спазва принципът на пропорционалността и да се вземе под внимание общата цел за намаляване на административната тежест.

(11) За споразумението за партньорство и съответно за всяка отделна програма всяка държава-членка следва да организира партньорство с представители на компетентните регионални, местни, градски и други публични органи, икономическите и социалните партньори и други съответни организации, представляващи гражданското общество, включително партньорите от областта на околната среда, неправителствените организации и организациите, отговарящи за насърчаване на социалното включване, равенството на половете и недискриминацията, включително по целесъобразност обединения на такива органи и организации. Целта на това партньорство е да се осигури спазването на принципите на многостепенното управление, и също така да се зачитат принципите на субсидиарност и пропорционалност, характерните особености на различните институционални и правни рамки на държавите-членки, както и да се гарантира ангажираност на заинтересованите страни с планираните интервенции и да се използват опитът и специфичното ноу-хау, което притежават съответните действащи лица. Държавите-членки следва да открият най-представителните имащи отношение партньори. Сред тези партньори следва да фигурират институциите, организациите и групите, които могат да повлияят на подготовката или да бъдат засегнати от подготовката и изпълнението на програмите. В този контекст следва да е възможно държавите-членки също да набелязват по целесъобразност като имащи отношение партньори обединенията на организации, които са сдружения, федерации или конфедерации на съответните регионални, местни и градски органи или други структури в съответствие с приложимото национално право и практика.

Комисията следва да бъде оправомощена да приеме делегиран акт, с който да предвиди Европейски кодекс на поведение относно партньорството, за да подкрепи и улесни държавите-членки при организирането на партньорството, с цел да гарантира участието на имащите отношение партньори в подготовката, изпълнението, мониторинга и оценката на споразуменията за партньорство и програмите по последователен начин. Приетият делегиран акт в никакъв случай и по никакъв начин не следва да се тълкува като акт с обратно действие, нито да бъде основа за установяване на нередности, които да водят до финансови корекции. Приетият делегиран акт следва да не определя дата на прилагане, предхождаща датата на приемането му. Приетият делегиран акт следва да предоставя на държавите-членки възможността да решават най-подходящата подробна уредба за изпълнение на партньорството в съответствие с техните институционални и правни рамки, както и с техните национални и регионални правомощия, при условие че се постигат целите на партньорството, определени в настоящия регламент.

(12) Дейностите в рамките на европейските структурни и инвестиционни фондове и операциите, които те подкрепят, следва да са в съответствие с приложимото право на Съюза и свързаното с него национално право, с което пряко или косвено се изпълняват разпоредбите на настоящия регламент и правилата за отделните фондове.

(13) В контекста на своите усилия да увеличи икономическото, социалното и териториалното сближаване Съюзът следва на всички етапи от прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове да се стреми да премахва неравнопоставеността между мъжете и жените и да насърчава равенството между тях и интегрирането на измерението на половете, както и да се противопоставя на дискриминацията по пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация, както е посочено в

([1]) Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

член 2 от Договора за Европейския съюз (ДЕС), член 10 от ДФЕС и член 21 от Хартата на основните права на Европейския съюз, като се отчита по-специално достъпността за хората с увреждания, както и член 5, параграф 2 от Хартата за основните права, която предвижда, че никой не може да бъде заставян да извършва принудителен или задължителен труд.

(14) Целите на европейските структурни и инвестиционни фондове следва да се осъществяват в рамките на устойчивото развитие и действията на Съюза за утвърждаване на целта за съхраняване, опазване и подобряване на качеството на околната среда, както е предвидено в член 11 и член 191, параграф 1 от ДФЕС, като се взема предвид принципът „замърсителят плаща“. За тази цел, в съответствие с амбицията поне 20 % от бюджета на Съюза да бъдат предоставяни за цели във връзка с изменението на климата държавите-членки следва да предоставят информация относно подкрепата за такива цели, като използват методология, основана на категориите интервенции или мерки, приети от Комисията чрез акт за изпълнение, който е в съответствие с принципа на пропорционалност.

(15) За да допринесе за стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, както и за специфичните задачи на отделните фондове съгласно заложените им цели в Договорите, включително икономическото, социалното и териториалното сближаване, европейските структурни и инвестиционни фондове следва да съсредоточат подкрепата си върху ограничен брой общоприложими тематични цели. Точният обхват на всеки от европейските структурни и инвестиционни фондове следва да бъде определен в правилата за отделния фонд. Следва да бъде възможно този обхват да бъде ограничен само до някои от тематичните цели, определени в настоящия регламент.

(16) С цел максимално да се увеличи подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове и да се определят ръководни стратегически принципи за улесняване на процеса на програмиране на ниво държави-членки и региони, следва да бъде установена обща стратегическа рамка (ОСР). ОСР следва да улесни секторната и териториалната координация на интервенциите на Съюза, осъществявани в рамките на европейските структурни и инвестиционни фондове, с други имащи отношение политики и инструменти на Съюза, в съответствие с целите и задачите на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, като се вземат предвид основните териториални предизвикателства на различните видове територии.

(17) ОСР следва да определя как европейските структурни и инвестиционни фондове ще допринесат към стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, уредбатае за насърчаване на интегрираното използване на европейските структурни и инвестиционни фондове, уредбата за координация на европейските структурни и инвестиционни фондове с други релевантни политики и инструменти на Съюза, хоризонталните принципи, посочени в членове 5, 7 и 8 и междусекторните цели на политиките за изпълнението на европейските структурни и инвестиционни фондове, както и уредбата за преодоляване на основните териториални предизвикателства и приоритетните области за дейности по сътрудничество за европейските структурни и инвестиционни фондове.

(18) Държавите-членки и регионите все по-често се изправят пред предизвикателства във връзка с въздействието на глобализацията, съображенията относно околната среда и енергетиката, застаряването на населението и демографските промени, технологичните промени и изискванията за иновации, както и социалното неравенство. Поради сложната същност и взаимната свързаност на тези предизвикателства, подпомаганите от европейските структурни и инвестиционни фондове решения следва да имат комплексен, многосекторен и многоизмерен характер. В този контекст и с цел увеличаване на ефективността и ефикасността на политиките, следва да има възможност за комбиниране на европейските структурни и инвестиционни фондове в интегрирани пакети, специално съобразени с конкретните териториални потребности.

(19) Съчетанието между намаляването на работещото население и увеличаването на дела на пенсионерите спрямо общата численост на населението, както и проблемите, свързани с териториалното разпределение на населението се очаква да продължат да оказват натиск, *inter alia*, върху структурите на държавите-членки за образование и социално подпомагане, а оттам и върху икономическата конкурентоспособност на Съюза. Адаптирането към тези демографски промени представлява едно от основните предизвикателства, пред които са изправени държавите-членки и регионите в следващите години, и като такова следва да бъде взето предвид в особено голяма степен, що се отнася до най-засегнатите от демографска промяна региони.

(20) Въз основа на общата стратегическа рамка всяка държава-членка следва да подготви — в сътрудничество със своите партньори и в диалог с Комисията — споразумение за партньорство. Споразумението за партньорство следва да свежда елементите, определени в ОСР, към националния контекст и да определя твърди ангажименти за постигане на целите на Съюза чрез програмирането на европейските структурни и инвестиционни фондове. В споразумението за партньорство следва да се предвидят механизми, които да осигурят съгласуваността със стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, както и със специфичните задачи на отделните фондове съгласно техните основани на Договора цели, уредба за осигуряване на ефективно и ефикасно изпълнение на европейските структурни и инвестиционни фондове и уредба за принципа на партньорство, интегриран подход към териториалното развитие, както и уредба за осигуряване на ефективно изпълнение на европейските структурни и инвестиционни фондове. Следва да се прави разлика между съществените елементи от споразумението за партньорство, които са предмет на решение на Комисията и другите елементи, които не са предмет на решение на Комисията и могат да бъдат изменяни от държавите-членки. Това налага да се предвидят специални уредба, които позволяват подаването и приемането на споразумението за партньорство и програмите в случай че влизането в сила на един или повече от регламентите за отделните фондове се забави или се очаква да се забави. Това предпоставя създаване на разпоредби, които позволяват подаването и приемането на споразумение за партньорство дори при липсата на някои елементи във връзка със засегнатия(те) от забавяне европейски структурен(и) и инвестиционен(и) фонд(ове) и по-късното подаване на преразгледано споразумение за

партньорство след датата на влизане в сила на регламента(ите) за отделните фондове, засегнат(и) от забавяне. Тъй като в този случай програмите, съфинансирани от засегнатия от забавяне европейски структурен и инвестиционен фонд, следва да бъдат подадени и приети едва след влизането в сила на съответния регламент за конкретния фонд, следва също така да се предвидят подходящи крайни срокове за подаването на засегнатите програми.

(21) Държавите-членки следва да концентрират подкрепата, с цел да гарантират значителен принос за постигането на целите на Съюза в съответствие със своите специфични потребности на националното и регионалното развитие. Следва да бъдат определени предварителни условия, както и кратък и изчерпателен набор от обективни критерии за тяхната оценка, с цел да се гарантира наличието на необходимите предпоставки за ефективно и ефикасно използване на подкрепата на Съюза. За целта всяко предварително условие следва да се прилага към приоритет на дадена програма само когато то има пряка и реална връзка и директно въздействие върху ефективността и ефикасността на изпълнението на специфичните цели за даден инвестиционен приоритет или приоритет на Съюза, като се има предвид, че не всяка специфична цел е задължително свързана с предварително условие, предвидено в правилата за отделните фондове. Оценката на приложимостта на дадено предварително условие следва да взема под внимание принципа на пропорционалност, като отчита равнището на разпределената подкрепа, където това е целесъобразно. Изпълнението на приложимите предварителни условия следва да се оценява от държавата-членкадържавата-членка в рамките на подготовката от нейна страна на програмите и, където това е целесъобразно, на споразумението за партньорство. Комисията следва да се занимае с последователността и адекватността на информацията, предоставена от държавата-членкадържавата-членка. В случай на неизпълнение на приложимо предварително условие в рамките на предвидения срок, Комисията следва да има правомощие за спиране на междинните плащания към съответните приоритети на програмата при ясно определени условия.

(22) Комисията следва в сътрудничество с държавите-членки да предприеме преглед на изпълнението през 2019 г. въз основа на рамка на изпълнението. Рамката на изпълнението следва да бъде определена за всяка програма с оглед проследяване на напредъка към определените за всеки приоритет цели в течение на програмния период 2014 г. -2020 г. ("прорамен период"). С цел да гарантира, че бюджетът на Съюза не се разхищава или използва неефективно, когато са налице доказателства, че по даден приоритет има сериозен неуспех при постигането на етапните цели, свързани единствено с финансовите показатели и показателите за изпълнението и с ключовите етапи на изпълнението, изложени в рамката на изпълнението, поради ясно установени слабости при изпълнението, които вече са били отбелязани от Комисията, а държавата-членкадържавата-членка не е предприела необходимите коригиращи мерки, Комисията следва да е в състояние да спре плащанията към програмата или в края на програмния период да приложи финансови корекции. Прилагането на финансова корекция следва — при строго спазване на принципа на пропорционалност — да взема предвид степента на усвояване и външните фактори, допринесли за неуспеха. Финансови корекции не следва да се прилагат, когато целите не са постигнати поради въздействието на социално-икономически или екологични фактори, съществени промени в икономическите или екологичните условия в дадена държава-членка или поради други форсмажорни причини, които оказват сериозно въздействие върху изпълнението на съответните приоритети. Показателите за резултатите не следва да се вземат предвид за целите на спиране на плащанията или финансови корекции.

(23) За да се улесни концентрацията върху изпълнението и постигането на целите на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж,, за всяка държава-членка следва да се създаде резерв за изпълнение, включващ 6 % от общия размер на сумата, предназначена за целта „Инвестиции за растеж и работни места“, както и за ЕЗФРСР и средствата за мерки, финансирани по споделеното управление в съответствие с бъдещ правен акт на Съюза, установяващ условията за финансова помощ в областта на морското дело и рибарството за програмния период 2014 г.-2020 г. (Регламент за ЕФМДР). следва да бъдат установени за всяка държава-членка. Поради разнообразието на и участието на множество държави в тях следва да няма резерв за изпълнение за програмите по целта за европейско териториално сътрудничество. Средствата, отпуснати за инициативата за младежка заетост съгласно оперативната програма и в съответствие с Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]) (Регламент за ЕСФ), техническата помощ по инициатива на Комисията, средствата, прехвърлени от първи стълб на ОСП към ЕЗФРСР съгласно Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), средствата, прехвърлени към ЕЗФРСР съгласноразпоредбите за доброволна модулация на преките плащания за 2013 г. и за прехвърляне към ЕЗФРСР, установени в Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета ([3]) по отношение на календарните години 2013 и 2014, средствата, прехвърлени от Кохезионния фонд към Механизма за свързване на Европа, средствата, прехвърлени към Европейския фонд за подпомагане на най-нуждаещите се лица, както е определено в бъдещ правен акт на Съюза, както и иновативните действия за устойчиво градско развитие в съответствие с член 92, параграф 8 следва да бъдат изключени за целите на изчисляването на резерва за изпълнение.

(24) Необходима е по-тясна връзка между политиката на сближаване и икономическото управление на Съюза, за да се гарантира, че ефективността на разходите в рамките на европейските структурни и инвестиционни

([1]) Регламент (ЕС) № 1304/2013 г. на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1081/2006 (Виж страница 470 от настоящия брой на Официален вестник).

([2]) Регламент (ЕС) № 1307/2013 г. на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета (Виж страница 608 от настоящия брой на Официален вестник)

([3]) Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета от 19 януари 2009 г. за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски стопаниза изменение на регламенти (ЕО) № 1290/2005, (ЕО) № 247/2006, (ЕО) № 378/2007 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1782/2003 (ОВ L 30, 31.1.2009 г., стр. 16).

фондове почива на солидни икономически политики и че европейските структурни и инвестиционни фондове могат, ако е необходимо, да бъдат пренасочени за преодоляване на икономическите проблеми, с които се сблъсква дадена държава-членка. По първото направление от мерките, обвързващи ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с разумно икономическо управление, Комисията следва да може да отправя искане за изменения в споразумението за партньорство и в програмите с цел подкрепа на изпълнението на съответните препоръки на Съвета или максимизиране на въздействието върху растежа и конкурентоспособността на наличните европейски структурни и инвестиционни фондове, когато държавите-членки получават съответната финансова помощ. Препрограмирането следва да се използва единствено в случаите, в които то действително би могло да има пряко въздействие върху коригирането на предизвикателствата, установени в съответните препоръки на Съвета в рамките на механизмите за икономическо управление, с цел да се избегне непрекъснатото препрограмиране, което би нарушило сериозно предсказуемостта на управлението на фондовете. По второто направление, когато дадена държава-членка не предприеме ефективни действия в контекста на процеса на икономическо управление, Комисията следва да представи предложение на Съвета за спиране на част или на всички бюджетни кредити за поети задължения или плащания по програмите на тази държава-членка. Необходимо е да се установят различни процедури за спиране на бюджетните кредити за поети задължения и на плащанията. Въпреки това и в двата случая при изготвянето на предложението за спиране Комисията следва да вземе предвид цялата релевантна информация и да разгледа надлежно всички елементи, произтичащи от структурирания диалог с Европейския парламент, и всички мнения, изразени в рамките на този диалог.

Обхватът и равнището на спирането следва да бъдат пропорционални и ефективни и да зачитат равното третиране на държавите-членки. Освен това при спирането следва да се вземат предвид икономическите и социалните обстоятелства в съответната държава-членка, както и възможното общо икономическо въздействие върху дадена държава-членка, произтичащо от различните стъпки на процедурата при прекомерен дефицит (ППД) и процедурата при прекомерно неравновесие (ППН).

(25) По силата на Протокол № 15 за някои разпоредби, отнасящи се до Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, приложени към ДЕС и ДФЕС определени разпоредби относно прекомерния дефицит и свързани с тях разпоредби не се прилагат по отношение на Обединеното кралство. Следователно разпоредбите за цялостно или частично спиране на плащания и бюджетни кредити за поети задължения следва да не се прилагат по отношение на Обединеното кралство.

(26) Поради първостепенното значение на принципа на съфинансиране за изпълнението на европейските структурни и инвестиционни фондове с цел да се гарантира ангажиментът към политиките на място, и в съответствие с пропорционалното прилагане на спиранията, всяко решение за спиране, задействано в рамките на второто направление от мерки, свързващи ефективноста на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление, следва да се взема, като се отчитат специфичните изисквания, приложими към съответната държава-членка за предоставяне на съфинансиране за програмите, финансирани по европейските структурни и инвестиционни фондове. Спиранията следва да се отменят и фондовете да се предоставят отново на съответната държава-членка веднага щом държавата-членка-държавата-членка предприеме необходимото действие.

(27) Европейските структурни и инвестиционни фондове следва да се изпълняват чрез програми, обхващащи програмния период в съответствие със споразумението за партньорство. Програмите следва да се изготвят от държавите-членки по прозрачни процедури, в съответствие с тяхната институционална и правна рамка. Държавите-членки и Комисията следва да си сътрудничат, за да осигурят координация и съгласуваност на уредбата за програмирането за европейските структурни и инвестиционни фондове. Тъй като съдържанието на програмите е тясно свързано със съдържанието на споразумението за партньорство, програмите следва да се подават най-късно в рамките на три месеца от подаването на споразумението за партньорство. За подаването на програмите по целта заевропейско териториално сътрудничество следва да се предвиди срок от девет месеца от датата на влизане в сила на настоящия регламент, за да се отчете участието на множество държави в тези програми. По-специално следва да се разграничават основните елементи на споразумението за партньорство и програмите, които следва да са предмет на Комисията, и другите елементи, които не са обхванати от решението на Комисията и могат да се изменят в рамките на отговорността на държавата-членка-държавата-членка. Програмирането следва да осигури съгласуваност с ОСР и споразумението за партньорство, координация между европейските структурни и инвестиционни фондове и координация с други съществуващи инструменти за финансиране и с участието на Европейската инвестиционна банка, ако има такова.

(28) С оглед да се осигури съгласуваност между програмите, които получават подкрепа по линия на различни европейски структурни и инвестиционни фондове, особено с цел да се осигури принос към стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, е необходимо да се установят общи минимални изисквания по отношение на съдържанието на програмите, които могат да се допълват с правила за отделните фондове, които да са съобразени със специфичния характер на всеки от европейските структурни и инвестиционни фондове.

(29) Необходимо е да се определят ясни процедури за оценяването, приемането и изменението на програмите от Комисията. За да се осигури съгласуваност между споразумението за партньорство и програмите, следва да се уточни, че с изключение на програмите по целта за европейско териториално сътрудничество, програмите не могат да бъдат одобрявани преди приемане на решение на Комисията, с което се одобрява споразумението за партньорство. За да се намали административната тежест за държавите-членки, всяко одобрение на изменение на определени части от дадена програма от страна на Комисията следва автоматично да води до изменение на съответните части на споразумението за партньорство. Освен това следва също така да се гарантира незабавното мобилизиране на средствата, отпуснати за инициативата за младежка заетост, чрез създаване на специални правила за представянето и процедурата за одобрение на специалните оперативни програми за инициативата за младежка заетост, посочени в Регламента за ЕСФ.

(30) С цел извличане на оптимална добавена стойност от инвестициите, финансирани изцяло или частично от бюджета на Съюза в областта на научните изследвания и иновациите, следва да се търсят единодействия най-вече по линия на европейските структурни и инвестиционни фондове и програма „Хоризонт 2020“, както е установена в Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), като се отчитат техните различни цели. Основните механизми за постигане на тези единодействия следва да бъдат признаването на единни ставки за допустимите разходи по програма „Хоризонт 2020“ за подобна операция и бенефициер и възможността за една и съща операция да се съчетава финансиране от различни инструменти на Съюза, включително европейските структурни и инвестиционни фондове и програма „Хоризонт 2020“, като същевременно се избягва двойното финансиране. С цел укрепване на капацитета за научни изследвания и иновации на националните и регионалните участници и постигане на целта за изграждане на „стълба към върховите постижения“ в по-слабо развитите региони и държави-членки и региони с по-слаби резултати по отношение на научните изследвания, развойната дейност и иновациите следва да се развиват тесни единодействия между европейските структурни и инвестиционни фондове и програма „Хоризонт 2020“ по всички имащи отношение приоритети на програмата.

(31) ДФЕС добави към целите за икономическо и социално сближаване и целта за териториално сближаване, като е необходимо да се работи по ролята на градовете, функционалната диференциация в географски план и подрегионалните области, изправени пред специфични географски или демографски проблеми. За целта и за да бъде мобилизиран по-добре потенциалът на местно ниво, е необходимо да бъде активизирано и улеснено воденото от общностите местно развитие, като бъдат заложени общоприложими правила, и да се осигури тясно сътрудничество за всички имащи отношение европейски структурни и инвестиционни фондове. Воденото от общностите местно развитие следва да отчита местните потребности и потенциал, както и съответните социални и културни характеристики. Отговорността за разработването и изпълнението на стратегиите за водено от общността местно развитие следва принципно да бъде възложена на местни групи за действие, които представляват интересите на общността. Подробната уредба относно определение на областта и населението, обхванати от стратегиите за водено от общността местно развитие, следва да се определят в съответните програми в съответствие с правилата за отделните фондове.

(32) За да се спомогне за осъществим подход към неговото интегриране в процеса на програмиране, воденото от общността местно развитие може да се осъществява по линия на една-единствена тематична цел или за насърчаване на социалното приобщаване и борба с бедността, или за насърчаване на заетостта и мобилността на работната сила, независимо от това, че действията, финансирани като част от воденото от общността местно развитие, могат да допринасят за всички останали тематични цели.

(33) Когато една стратегия за развитие на град или територия изисква интегриран подход, тъй като включва инвестиции по повече от една приоритетна ос на една или няколко оперативни програми, следва да е възможно подкрепено от фондовете действие, което може да се допълва от финансова подкрепа от ЕЗФРСР или ЕФМДР, да се осъществява като интегрирана териториална инвестиция в рамките на дадена оперативна програма или програми.

(34) Финансовите инструменти стават все по-важни заради лостовия си ефект върху европейските структурни и инвестиционни фондове, техния капацитет да съчетават различни форми на публични и частни ресурси в подкрепа на целите на публичната политика и тъй като революващ поток от финансови средства прави тази подкрепа по-устойчива в дългосрочен план.

(35) Финансовите инструменти, подкрепяни от европейските структурни и инвестиционни фондове, следва да се използват за разходоефективен отговор на специални пазарни нужди в съответствие с целите на програмите и следва да не изместват частното финансиране. Поради това решението за финансиране на мерки за подкрепа чрез финансови инструменти следва да се взема на базата на предварителна оценка, в която са констатирани пазарна неефективност или неоптимална инвестиционна ситуация и са определени очакваното ниво и обхват на нуждите от публични инвестиции. Основните елементи на предварителните оценки следва ясно да се определят в настоящия регламент. Предвид подробния характер на последващата оценка следва да се предвидят разпоредби, позволяващи извършването на предварителна оценка на етапи, а също и за преразглеждане и актуализация на предварителната оценка по време на изпълнението.

(36) Финансовите инструменти следва да бъдат разработвани и прилагани така, че да се насърчава значително участие от страна на инвеститорите и финансовите институции от частния сектор на основата на целесъобразно поделяне на риска. За да бъдат достатъчно привлекателни за частния сектор, от особена важност е финансовите инструменти да се разработват и прилагат гъвкаво. Поради това управляващите органи следва да вземат решение кои са най-подходящите форми за прилагане на финансови инструменти, за да отговорят на специфичните потребности на целевите региони в съответствие с целите на съответната програма, резултатите от предварителната оценка и приложимите правила за държавната помощ. Когато е приложимо, тази гъвкавост следва да включва също и възможност за повторно използване на част от средствата, възстановени през периода на допустимост, с цел да се осигури преференциално възнаграждение за частните инвеститори или за публичните инвеститори, работещи съгласно принципа на инвеститор в условията на пазарна икономика. Това преференциално възнаграждение следва да взема под внимание пазарните стандарти и да гарантира, че всички държавни помощи са в съответствие с приложимите право на Съюза и национално право и са ограничени до минималната сума, необходима, за да се компенсира липсата на наличен частен капитал, като се отчита пазарната неефективност или неоптималните инвестиционни ситуации.

([1]) Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за установяване на „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.) и за отмяна на Решение № 1982/2006/ЕО (Виж страница 104 от настоящия брой на Официален вестник).

(37) С цел да се отчете възстановимият характер на помощта, предоставяна чрез финансови инструменти, и с оглед на съответствието с пазарните практики, помощта от европейските структурни и инвестиционни фондове, предоставяна на крайните получатели под формата на капиталови или квазикапиталови инвестиции, заеми или гаранции, или други инструменти за поделяне на риска, следва да може да покрива извършените от крайните получатели инвестиции в тяхната цялост, без да се прави разграничение за разходите във връзка с ДДС. Съответно само в случаите, когато финансовите инструменти се съчетават с безвъзмездни средства, начинът, по който е отчетен ДДС на равнището на крайния получател, следва да се взема предвид при определяне на допустимостта на разходите във връзка с безвъзмездните средства.

(38) Когато някои части от дадена инвестиция не генерират пряка финансова възвръщаемост, би могло да е основателно да се съчетават финансови инструменти с безвъзмездни средства до степента, позволена съгласно приложимите правила за държавни помощи, с цел да се постигне икономическа устойчивост на проектите. В подобни случаи следва да се определят конкретни условия за избягване на двойното финансиране.

(39) За да се гарантира, че средствата, разпределени за финансовите инструменти в полза на МСП, достигат действителната и ефективна критична маса за ново дългово финансиране на МСП, следва да е възможно тези ресурси да се използват на цялата територия на съответната държава-членка без оглед на категориите региони в нея. Следва да е възможно обаче и при договарянето на споразумението за финансиране между държавата-членка и ЕИБ да се даде възможност за пропорционално връщане към даден регион или група от региони в рамките на същата държава-членка, като част от единна специална национална програма за финансово участие на ЕФРР и ЕЗФРСР.

(40) Участието на държавите-членки в съвместната неограничена гаранция и секюритизацията на финансови инструменти в полза на МСП следва да бъде разпределено поетапно за 2014, 2015 и 2016 г. и сумите, които държавите-членки трябва да платят на ЕИБ, следва да се планират съответно в споразумение за финансиране в съответствие със стандартната банкова практика и с оглед на разпределянето на въздействието върху бюджетните кредити за плащания през всяка отделна година.

(41) В случай на секюритизационни трансакции, при приключването на програмата следва да се гарантира, че най-малкото средствата, съответстващи на участието на Съюза, са били използвани за целите на подпомагането на МСП в съответствие с принципите относно финансовите инструменти, определени във Финансовия регламент.

(42) Управляващите органи следва да имат възможност за гъвкавост, която се изразява в предоставяне на средства от програмите на финансови инструменти, организирани на равнището на Съюза и управлявани пряко или косвено от Комисията, или на инструменти, организирани на национално, регионално, транснационално или трансгранично ниво и управлявани от управляващия орган или под негова отговорност. Управляващите органи следва също така да имат възможността да прилагат пряко финансови инструменти чрез съществуващи или новосъздадени фондове или фондове на фондове.

(43) С цел да се осигурят пропорционални механизми за контрол и да се запази добавената стойност на финансовите инструменти, крайните получатели, към които е насочено финансирането, следва да не се обременяват с прекалена административна тежест. Органите, отговарящи за одита на програмите, следва първо да извършват одити на равнището на управляващите органи и на организациите, изпълняващи финансовите инструменти, включително фондове на фондове. При все това може да има специфични обстоятелства, при които документите, необходими за извършването на такива одити, не са налични на равнището на управляващите органи или на равнището на организациите, изпълняващи финансовите инструменти, или обстоятелства, при които тези документи не представляват верни и точни записи за предоставената подкрепа. Следователно в такива специфични случаи не е необходимо да се предвиждат някои разпоредби, за да се даде възможност и за одити на равнището на крайните получатели.

(44) Размерът на средствата, изплатени във всеки един момент от европейските структурни и инвестиционни фондове на финансови инструменти, следва да отговаря на размера, необходим за осъществяване на планираните инвестиции и плащания на крайните получатели, включително разходите и таксите за управление. Съответно заявленията за междинни плащания следва да са поетапни. Размерът, който трябва да се изплаща като междинно плащане, следва да е ограничен с максимален таван от 25 % от общия размер на приноса от програмата, предвиден за финансовия инструмент съгласно съответното финансово споразумение, като следващите междинни плащания бъдат обусловени от минимален процент от действителните суми, включени в предишни заявления и изразходвани като допустими разходи.

(45) Необходимо е да бъдат определени специални правила относно размера на средствата, които могат да бъдат приемани като допустими разходи при приключването на дадена програма, с цел да се гарантира, че размерът на средствата, включително разходите и таксите за управление, изплатени от европейските структурни и инвестиционни фондове на финансови инструменти, се използват ефективно за инвестиции в крайни получатели. Правилата следва да са достатъчно гъвкави, за да позволяват подпомагането на инструменти с дялово участие в полза на целеви предприятия, и поради това следва да отчитат някои особености, характерни за инструментите с дялово участие, насочени към предприятия, като пазарните практики във връзка с предоставянето на последващо финансиране в областта на фондовете за рисков капитал. При спазване на условията, предвидени в настоящия регламент, целевите предприятия следва да могат да се ползват от продължаваща подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове след края на периода на допустимост.

(46) Необходимо е също така да бъдат определени специални правила относно повторното използване на средства, числящи се към подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове, до края на периода на допустимост и да бъдат предвидени допълнителни правила относно използването на наследени средства след края на периода на допустимост.

(47) Като общо правило подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове следва да не се използва за финансиране на инвестиции, които вече са били физически завършени или изцяло осъществени към датата на решението за инвестиция. При все това, що се отнася до инвестициите в инфраструктура с цел подкрепа на градското развитие или възстановяване на градската среда или подобни инвестиции в инфраструктура за целите на разнообразяването на неземеделски дейности в селските райони, подкрепа в определен размер би могла да е необходима за реорганизация на дълговия портфейл по отношение на инфраструктурата, която съставлява част от нова инвестиция. В такива случаи следва да е възможно да се използва подкрепа от европейски структурни и инвестиционни фондове за реорганизиране на дълговия портфейл до максимум 20 % от общия размер на програмната подкрепа от финансовия инструмент за инвестицията.

(48) Държавите-членки следва да провеждат мониторинг на програмите с цел провеждане на преглед на изпълнението и напредъка в постигането на целите на оперативните програми. За целта следва да бъдат сформирани мониторингови комитети от държавата-членка, в съответствие с нейната институционална, правна и финансова рамка, и съставът и функциите ѝ, определени за европейските структурни и инвестиционни фондове. Предвид специалния характер на програмите по целта заевропейско териториално сътрудничество следва да се предвидят специални правила за мониторинговите комитети по посочените програми. Биха могли да бъдат сформирани съвместни мониторингови комитети, които да улеснят координацията между европейските структурни и инвестиционни фондове. С цел да се гарантира ефективността, даден мониторингов комитет следва да може да отправя коментари към управляващите органи относно изпълнението и оценката на програмата, включително действията, свързани с намаляването на административната тежест за бенефициерите, и да следи действията, предприети като следствие от неговите коментари.

(49) Необходимо е да бъде хармонизирана уредбата за мониторинг и докладване на европейските структурни и инвестиционни фондове с цел опростяване на управленската уредба на всички нива. Важно е да се осигурят пропорционални изисквания за докладване, но и наличието на комплексна информация относно напредъка в ключови за прегледа точки. Поради това е необходимо всички изисквания за докладване да отчитат необходимостта от информация в дадени години и да бъдат хармонизирани спрямо времето на провеждане на прегледа на изпълнението.

(50) С оглед проследяване на напредъка на програмите между всяка държава-членка и Комисията следва да се провежда годишна среща за преглед. Държавата-членка и Комисията следва обаче да могат да се договорят да не организират тази среща в години, различни от 2017 и 2019 г., с цел да избегнат ненужната административна тежест.

(51) С оглед на това Комисията да следи напредъка в постигането на целите на Съюза, както и на специфичните задачи на отделните фондове съгласно заложените им цели в Договорите, държавите-членки следва да подават доклади за напредъка по изпълнението на техните споразумения за партньорство. Въз основа на тези доклади Комисията следва да изготви през 2017 и 2019 г. стратегически доклад за напредъка. С цел да се осигури редовен дебат за стратегическата политика във връзка с приноса на европейските структурни и инвестиционни фондове към постигането на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и да се подобри качеството на разходите и ефективността на политиката в съответствие с европейския семестър, стратегическите доклади следва да се подлагат на обсъждане в Съвета. Въз основа на това обсъждане Съветът следва да може да даде принос към оценката, извършвана на пролетното заседание на Европейския съвет, относно ролята на всички политики и инструменти на Съюза за постигането на устойчив растеж, съпроводен със създаване на работни места, в целия ъСъюз.

(52) Необходимо е да се оцени ефективността, ефикасността и въздействието на помощта от европейските структурни и инвестиционни фондове, с цел да се повиши качеството на разработването и изпълнението на програми и да се определи въздействието на програмите спрямо целите на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и като се отчита мащабът на програмата, спрямо брутния вътрешен продукт (БВП) и безработицата в съответния програмен район, когато е уместно. В това отношение следва да бъдат определени отговорностите на държавите-членки и на Комисията.

(53) За да бъде повишено качеството и подобрено разработването на всяка програма, и да бъде проверено дали нейните цели могат да бъдат постигнати, следва да бъде направена предварителна оценка на всяка програма.

(54) Управляващият орган или държавата-членка следва да изготвят план за оценка, Следва да е възможно този план за оценка да обхваща повече от една програма. По време на програмния период управляващите органи следва да гарантират, че се извършват оценки с цел определяне на ефективността, ефикасността и въздействието на отделните програми. Мониторинговият комитет и Комисията следва да бъдат информирани за резултатите от оценките с цел улесняване на управленските решения.

(55) Следва да бъдат направени последващи оценки, с цел да се оцени ефективността и ефикасността на европейските структурни и инвестиционни фондове и тяхното въздействие върху общите цели на европейските структурни и инвестиционни фондове и стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, като се отчитат заложените в тази стратегия на Съюза цели. За всеки от европейските структурни и инвестиционни фондове Комисията следва да изготви обобщаващ доклад, в който се посочват основните заключения от последващите оценки.

(56) Следва да се конкретизират видовете действия, които могат да бъдат предприемани по инициатива на Комисията и на държавите-членки като техническа помощ с подкрепата на европейските структурни и инвестиционни фондове.

(57) С цел да се гарантира ефективното използване на средствата на Съюза и да се избегне свръхфинансирането на операциите, които след приключване генерират нетни приходи, следва да се използват различни методи за определяне на нетните приходи, генерирани от такива операции, включително опростен подход, който се базира на единни ставки за сектори или подсектори. Единните ставки следва да се базират на ретроспективните данни, с които разполага Комисията, на потенциала за възстановяване на разходите и на принципа „замърсителят плаща“, където е приложимо. Следва също да се предвиди разпоредба за разширяване на единните ставки, така че да обхванат нови сектори, за въвеждане на нови подсектори или за преразглеждане на ставките за бъдещи операции при постъпване на нови данни — посредством делегиран акт. Използването на единни ставки би могло да се окаже особено подходящо за операции в областта на информационните и комуникационни технологии (ИКТ), НИРДИ, както и енергийната ефективност. В допълнение, за да се гарантира прилагането на принципа на пропорционалност и да се вземат предвид други регулаторни и договорни разпоредби, които би могло да са приложими, е необходимо да се определят освобожданията от прилагането на тези правила.

(58) Важно е да осигури пропорционален подход и да се избягва дублирането на проверката на потребностите от финансиране в случая на операции, които след приключването си генерират нетни приходи, които подлежат също така на правилата за държавни помощи, като се има предвид, че тези правила определят и граници за подкрепата, която може да бъде предоставена. Следователно, когато е налице минимална помощ, съвместима държавна помощ за МСП, при която се прилага интензитет на помощта или ограничение на размера на помощта във връзка с държавната помощ, или съвместима държавни помощи за големи предприятия, при която е била извършена индивидуална проверка на потребностите от финансиране в съответствие с приложимите правила за държавните помощи, разпоредбите, изискващи изчислението на нетни приходи, не се прилагат. При все това дадена държава-членка следва да може да прилага методите за изчисление на нетни приходи, когато това се предвижда в националните правила.

(59) Публично-частните партньорства („ПЧП“) могат да бъдат ефективен инструмент за изпълнението на операции, които гарантират постигането на целите на публичната политика чрез обединяване на различни форми на публични и частни ресурси. За да се улесни използването на европейските структурни и инвестиционни фондове в подкрепа на операции, структурирани като ПЧП, настоящият регламент следва да отчита определени специфични за ПЧП характеристики, като адаптира някои от общоприложимите разпоредби на европейските структурни и инвестиционни фондове.

(60) Следва да се определят началната и крайната дата на допустимостта на разходите, така че да се установи еднакво и справедливо правило, което да се прилага по отношение на изпълнението на европейските структурни и инвестиционни фондове в целия Съюз. С цел да се улесни осъществяването на програмите е целесъобразно да се уточни, че началната дата за допустимостта на разходите може да бъде преди 1 януари 2014 г., ако съответната държава-членка представи програма преди тази дата. Като се вземе предвид спешната нужда от мобилизиране на ресурсите, отделени за инициативата за младежка заетост, за подкрепа на нейното незабавно изпълнение, по изключение началната дата за допустимостта на разходите следва да бъде 1 септември 2013 г. С оглед на това да се гарантира ефективното използване на европейските структурни и инвестиционни фондове и намаляването на риска за бюджета на Съюза е необходимо да бъдат въведени ограничения за подкрепата за приключените операции.

(61) В съответствие с принципа на субсидиарност и при спазване на изключенията, предвидени в Регламент (ЕС) № 1301/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1], Регламента за ЕСФ, Регламент (ЕС) № 1300/2013 на Европейския парламент и на Съвета [2], Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета [3], Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета [4] и в Регламента за ЕФМДР държавите-членки следва да приемат национални правила относно допустимостта на разходите.

(62) С оглед опростяване на използването на европейските структурни и инвестиционни фондове, намаляване на риска от грешки и същевременно предвиждане на възможност за диференциране — където е необходимо — за да се отчетат спецификите на политиката, е целесъобразно да бъдат определени формите на подкрепа, хармонизираните условията за възстановяването на безвъзмездни средства и възстановима помощ, финансирането с единна ставка, специални правила за допустимост за безвъзмездните средства и възстановимата помощ и специалните условия относно допустимостта на операциите в зависимост от местоположението.

(63) Следва да бъде възможно осигуряване на подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове под формата на безвъзмездни средства, награди, възстановима помощ или финансови инструменти, или комбинация от тях, за да могат отговорните органи да избират най-подходящата форма на подкрепа за удовлетворяване на набелязани потребности.

([1]) Регламент (ЕС) № 1301/2013 НА Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно специални разпоредби по отношение на Европейския фонд за регионално развитие и специални разпоредби по отношение на целта „Инвестиции за растеж и работни места“ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1080/2006 (Виж страница 289 от настоящия брой на Официален вестник).

([2]) Регламент (ЕС) № 1300/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент на Съвета (ЕО) № 1084/2006 (Виж страница 281 от настоящия брой на Официален вестник).

([3]) Регламент (ЕС) № 1299/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно специални разпоредби за подкрепа от Европейския фонд за регионално развитие по цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Виж страница 259 от настоящия брой на Официален вестник).

([4]) Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (ЕЗФРСР) (Виж страница 487 от настоящия брой на Официален вестник).

(64) За да се гарантира ефективност, справедливост и устойчиво въздействие на интервенцията на европейските структурни и инвестиционни фондове, следва да се предвидят разпоредби, които да гарантират дългосрочността на инвестициите в предприятия и инфраструктура и предотвратяване използването на европейските структурни и инвестиционни фондове за неправомерни облаги. Опитът показва, че периодът от пет години е подходящ катоминималенпериод, който да бъде прилаган, с изключение на случаите, при които правилата за държавната помощ предвиждат различен период. Въпреки това и в съответствие с принципа на пропорционалност, възможно е един по-кратък период от три години да може да бъде обоснован, когато инвестициите се отнасят за запазване на инвестициите или работните места, създадени от МСП. В случая на операции, включващи инвестиции в инфраструктура или производствени инвестиции, и когато бенефициерът не е МСП, такива операции следва да възстановяват приноса от европейските структурни и инвестиционни фондове, ако в срок от 10 години от крайното плащане към бенефициера производствената дейност бъде преместена извън Съюза. Целесъобразно е действията, подкрепяни от ЕСФ, и тези, в които няма производствени инвестиции или инвестиции в инфраструктура, да бъдат освободени от общото изискване за дълготрайност, освен ако такива изисквания не произтичат от приложими правила за държавните помощи, като бъде изключен и приносът от и за финансови инструменти. Неправомерно платените суми следва да се възстановяват и да бъдат обект на процедурите, приложими при нередности.

(65) Държавите-членки следва да приемат адекватни мерки, за да гарантират правилната структура и правилното функциониране на своите системи за управление и контрол, за да дават гаранции за законосъобразното и редовно използване на европейските структурни и инвестиционни фондове. Следва да се определят задълженията на държавите-членки по отношение на системите за управление и контрол на програмите, както и по отношение на превенцията, разкриването и отстраняването на нередности и нарушения на правото на Съюза.

(66) В съответствие с принципите на споделеното управление държавите-членки и Комисията следва да са отговорни за управлението и контрола на програмите. Държавите-членки следва да носят основната отговорност — чрез своите системи за управление и контрол — за изпълнението и контрола на операциите в рамките на програмите. С цел да бъде засилена ефективността на контрола над избора или изпълнението на операциите и да бъде подсилено действието на системата за управление и контрол следва да бъдат конкретизирани функциите на управляващия орган.

(67) Държавите-членки следва да изпълняват задълженията си по отношение на управлението, контрола и одита и да поемат произтичащите отговорности, както е определено в правилата относно споделеното управление, съдържащи се в настоящия регламент, във Финансовия регламент и в правилата за отделните фондове. Държавите-членки следва да гарантират, че е въведена ефективна уредба за разглеждане на жалби във връзка с европейските структурни и инвестиционни фондове, в съответствие с определените в настоящия регламент условия. В съответствие с принципа на субсидиарност държавите-членки следва да разглеждат, по искане на Комисията, подадените до нея жалби, попадащи в обхвата на тяхната уредба, и при поискване да я информират за резултатите от разглеждането.

(68) Следва да бъдат определени правомощията и отговорностите на Комисията да проверява ефективното действие на системите за управление и контрол и да изисква от държавите-членки действия. Комисията следва да има и правомощието да провежда одити на място и проверки, съсредоточаващи се върху въпроси във връзка с доброто финансово управление, с цел да може да направи изводи относно усвояването на европейските структурни и инвестиционни фондове.

(69) Поемането на задължения от бюджета на Съюза следва да става ежегодно. С цел да се гарантира ефективното управление на програмите е необходимо да бъдат предвидени общоприложими правила за предварително финансиране, искания за междинни плащания и окончателно салдо, без те да засягат специалните правила, изисквани за всеки европейски структурен и инвестиционен фонд.

(70) Плащането за предварително финансиране при започването на програмите гарантира, че дадена държава-членка има средствата да оказва подкрепа на бенефициерите още от началото на изпълнението на програмата, така че тези бенефициери да получават аванси, когато е необходимо, за да осъществяват планираните инвестиции, и сумите да им се възстановяват бързо след подаването на исканията за плащане. Поради това следва да бъдат предвидени разпоредби за първоначални суми за предварително финансиране от европейските структурни и инвестиционни фондове. Първоначалното предварително финансиране следва да бъде изцяло уравнено към момента на приключване на програмата.

(71) С цел да бъдат предпазени финансовите интереси на Съюза следва да бъдат предвидени мерки, които са ограничени във времетои коитопозволяват оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити да може да прекъсва плащанията, когато са налице явни доказателства, сочещи значителни недостатъци във функционирането на системата за управление и контрол, доказателства за нередности във връзка с дадено искане за плащане или не са подадени документи за целите на проверката и приемането на отчетите. Продължителността на срока на прекъсване следва да бъде до шест месеца, с възможност за удължаване на този срок до девет месеца при споразумение с държавата-членка, за да се осигури достатъчно време за преодоляване на причините за прекъсването, с което да се избегне прилагането на спирания.

(72) С цел да бъде предпазен бюджетът на Съюза следва да е възможно да бъде необходимо Комисията да прави финансови корекции. За да се гарантира правна сигурност за държавите-членки, е важно да се определят обстоятелствата, при които нарушенията на приложимите право на Съюза или национално право, свързано с неговото прилагане, могат да доведат до финансова корекция от страна на Комисията. С цел да се гарантира, че всички финансовите корекции, които Комисията налага на държавите-членки, са свързани със защитата на финансовите интереси на Съюза, тези корекции следва да бъдат ограничени до случаи, при които нарушението на приложимите право на Съюза или национално право, свързано

с прилагането на съответното право на Съюза, засяга пряко или косвено допустимостта, редовността, управлението или контрола на операциите и съответстващите им разходи, декларирани пред Комисията. За да се гарантира пропорционалност, е важно, когато взема решение за финансова корекция, Комисията да разглежда естеството и тежестта на нарушението, както и свързаните с него финансови последици за бюджета на Съюза.

(73) С цел да бъде насърчена финансовата дисциплина, е целесъобразно да се определи уредбата за отмяната на която и да е част от поетите бюджетни задължения в една програма, по-специално в случаите, когато една сума може да не подлежи на отмяна, по-специално когато закъсненията в изпълнението произтичат от обстоятелства, които не зависят от съответната страна, които са необичайни или непредвидими и чиито последици не могат да бъдат избегнати въпреки показаното старание, както и в случай на направено искане за плащане, чийто срок за плащане е прекъснат или плащането е било спряно.

(74) Процедурата по отмяна е също така необходима част от механизма за разпределяне на резерва за изпълнение и в такива случаи следва да е възможно бюджетните кредити да се възстановят за последващото им разпределяне за други програми и приоритети. Освен това, при прилагането на определени специални финансови инструменти в полза на МСП, когато отмяната е резултат от прекратяване на участието на дадена държава-членка в такива финансови инструменти, следва да се предвиди последващо възстановяване на бюджетните кредити за разпределянето им за други програми. Като се има предвид, че ще бъде необходимо включването на допълнителни разпоредби във Финансовия регламент с цел да се създаде възможност за такова възстановяване на бюджетни кредити, тези процедури следва да се прилагат едва от датата на влизане в сила на съответното изменение на Финансовия регламент.

(75) Необходими са допълнителни общи разпоредби във връзка със специфичното функциониране на фондовете. По-специално с цел да бъде увеличена тяхната добавена стойност и да бъде засилен приносът им към приоритетите на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и към специфичното предназначение на отделните фондове съгласно техните основани на договорите цели, функционирането на фондовете следва да бъде опростено и концентрирано върху целта „Инвестиции за растеж и работни места“ и целта „Европейско териториално сътрудничество“.

(76) Допълнителни разпоредби за специфичното функциониране на ЕЗФРСР и ЕФМДР са определени в съответното специално законодателство за техните сектори.

(77) За да бъдат утвърдени целите на ДФЕС за икономическо, социално и териториално сближаване, по целта „Инвестиции за растеж и работни места“ следва да се оказва подкрепа на всички региони. За да се предоставя балансирана и постепенна подкрепа и да се отчита нивото на икономическо и социално развитие, ресурсите по тази цел следва да се разпределят от ЕФРР и ЕСФ за по-слабо развитите региони, регионите в преход и за по-силно развитите региони в съответствие със съотношението между техния БВП на глава от населението и средния за ЕС-27. За да се гарантира дългосрочната устойчивост на инвестициите от ЕФРР и ЕСФ, да се консолидира постигнатото развитие и да се насърчи икономическият растеж и социалното сближаване на регионите на Съюза, регионите, чийто БВП на глава от населението за програмния период 2007 г.—2013 г. е бил под 75 % от средния за ЕС-25 за референтния период, но чийто БВП на глава от населението е нараснал до над 75 % от средния за ЕС-27, следва да получават поне 60 % от индикативните средни годишни средства, заделени за тях през 2007 г.—2013 г. Общо заделените средства от ЕФРР, ЕСФ и Кохезионния фонд за дадена държава-членка следва да представляват най-малко 55 % от общо заделените за нея средства през 2007 г.–2013 г. Държавите-членки, чийто брутен национален доход (БНД) е под 90 % от средния за Съюза, следва да се ползват от Кохезионния фонд по целта „Инвестиции за растеж и работни места“.

(78) Следва да бъдат определени обективни критерии за определяне на допустими региони и области, които да получат подкрепа от фондовете. За тази цел идентифицирането на регионите и районите на равнището на Съюза следва да се основава на общата система за класификация на регионите, създадена с Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета [1], изменен с Регламент на Комисията № 105/2007 [2].

(79) За да определи целесъобразна финансова рамка за фондовете, Комисията следва да установи чрез актове за изпълнение годишно разпределение на наличните бюджетни кредити за поети задължения, като използва обективен и прозрачен метод с цел да насочи средствата към регионите, чието развитие изостава, включително тези, които получават преходна подкрепа. За да вземе предвид особено тежкото положение на държавите-членки, които страдат от кризата, и в съответствие с Регламент (ЕС, Euratom) № 1311/2013 на Съвета [3], Комисията следва през 2016 г. да преразгледа общия размер на отпуснатите средства за всички държави-членки въз основа на наличните в този момент найнови статистически данни и, когато има кумулативно отклонение от повече от +/- 5 %, да коригира тези отпуснати средства. Необходимите корекции следва да бъдат разпределени на равни части през годините през периода 2017 г.—2020 г.

[1] Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).

[2] Регламент (ЕО) № 105/2007 на Комисията от 1 февруари 2007 г. за изменение на приложенията към Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 39, 10.2.2007 г., стр. 1).

[3] Регламент (ЕС, Euratom) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020 (Виж страница 884 от настоящия брой на Официален вестник)

(80) С цел да се даде стимул на необходимото ускоряване на развитието на транспортната и енергийната инфраструктура и на ИКТ в целия Съюз, Механизъм за свързване на Европа ("МСЕ") се създава в съответствие с Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]). Следва да се осигури подкрепа от Кохезионния фонд за проекти за реализиране на основни мрежи или за проекти и хоризонтални дейности, определени в част I от приложението към посочения регламент.

(81) Отпусканите от фондовете годишни бюджетни кредити на държава-членка, следва да бъдат ограничени до таван, който ще бъде определен, като се отчита БВП на съответната държава-членка.

(82) Необходимо е да се определят граници за тези средства за целта „Инвестиции за растеж и работни места“ и да се приемат обективни критерии за тяхното отпускане на регионите и държавите-членки. Държавите-членки следва да концентрират подкрепата, за да гарантират насочването на достатъчно инвестиции към младежката заетост, мобилността на работната сила, знанията, социалното приобщаване и борбата с бедността, като по този начин се гарантира, че делът на ЕСФ като процент от общите комбинирани средства за структурните фондове и Кохезионния фонд на равнището на Съюза, без да се включва подкрепата от Кохезионния фонд за транспортна инфраструктура в рамките на МСЕ и подкрепата от структурните фондове за подпомагане на най-нуждаещите се, в държавите-членки е не по-малко от 23,1 %.

(83) Като се има предвид спешната и първостепенна необходимост за преодоляване на младежката безработица в най-засегнатите региони на Съюза, както и в Съюза като цяло, създаде се инициатива за младежка заетост, която се финансира със специално разпределени средства и с целеви инвестиции от ЕСФ за допълване и засилване на значителната подкрепа, която вече е предоставена чрез европейските структурни и инвестиционни фондове. Инициативата за младежка заетост следва да има за цел предоставянето на подкрепа на младежи, по-конкретно на такива, които не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение и живеят в допустимите региони. Инициативата за младежка заетост следва да се осъществява като част от цел „Инвестиции за растеж и работни места“.

(84) Освен това в съответствие с водещата цел за намаляване на бедността е необходимо да бъде преориентиран Фондът за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица с цел насърчаване на социалното приобщаване. Следва да бъде предвиден механизъм за прехвърляне на средства към този инструмент от разпределените по структурните фондове средства за всяка държава-членка.

(85) Като отчита настоящата икономическа ситуация, максималното равнище на трансферите (горната граница) от фондовете за всяка отделна държава-членка не следва да води до отпускане на суми за държава-членка, които са по-високи от 110 % от тяхното равнище в реално изражение за програмния период 2007 г. —2013 г.

(86) С оглед осигуряване на целесъобразно разпределение на средствата за всяка категория региони, между по-слабо развитите, по-силно развитите и регионите в преход не следва да се прехвърлят ресурси от фондовете, освен при надлежно мотивирани обстоятелства, свързани с постигането на една или няколко тематични цели. Такива прехвърляния не следва да обхващат повече от 3 % от общите бюджетни кредити за съответната категория региони.

(87) За да се осигури истинско икономическо въздействие, подкрепата от фондовете следва да не замества публичните разходи на държавите-членки или еквиваленти на тях структурни разходи съгласно настоящия регламент. Наред с това, с цел подкрепата от фондовете да отчита по-широкия икономически контекст, равнището на публичните разходи следва да бъде определено спрямо общите макроикономически условия, при които се осъществява финансирането, въз основа на показателите, предвидени в програмите за стабилност и сближаване, които държавите-членки подават ежегодно в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета ([2]). Проверките на принципа на допълняемост, които Комисията прави, следва да се концентрират върху държавите-членки, в които по-слабо развитите региони обхващат поне 15 % от населението, с оглед мащаба на разпределените им финансови ресурси.

(88) Необходимо е да бъдат предвидени допълнителни разпоредби относно програмирането, управлението, мониторинга и контрола на оперативните програми, подкрепяни от фондовете, за да се засили ориентирането към постигане на резултати. По-специално е необходимо да се определят подробни изисквания за съдържанието на оперативните програми. Това следва да улесни представянето на последователна логика на интервенция за работа по набелязаните потребности на развитието, за да бъде определена рамката за оценката на изпълнението и да се създаде основа на ефективното и ефикасно изпълнение на фондовете. Като общ принцип всяка приоритетна ос следва да обхваща една тематична цел, един фонд и една категория региони. Когато е целесъобразно и за да се увеличи ефективността в рамките на един тематично съгласуван интегриран подход, следва да е възможно дадена приоритетна ос да се отнася до повече от една категория региони и да съчетава един или повече допълнителни инвестиционни приоритети от ЕФРР, ЕСФ и Кохезионния фонд в рамките на една или повече тематични цели.

(89) В случаите, когато дадена държава-членка подготвя най-много по една оперативна програма за всеки фонд, в резултат на което както програмите, така и споразумението за партньорство се подготвят на национално равнище, следва да се въведат специална уредба, за да се гарантира, че тези документи се допълват взаимно.

([1]) Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и Съвета от.11 декември 2013 г. за създаване на механизъм за свързване на Европа, за изменение на Регламент (ЕС) № 913/2010 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 680/2007 и (ЕО) № 67/2010 (ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 129).

([2]) Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за засилване на надзора върху състоянието на бюджета и на надзора и координацията на икономическите политики (ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 1).

(90) За да се постигне баланс между необходимостта от кратки оперативни програми, в които се определят ясни ангажименти на държавите-членки, и необходимостта да съществува възможност за гъвкавост за адаптиране към променящите се обстоятелства, следва да се прави разграничение между съществените елементи на оперативната програма, които се уреждат с решение на Комисията, и другите елементи, които не се уреждат с решение на Комисията и могат да бъдат изменяни от държава-членка. Затова следва да се предвидят процедури, които позволяват изменение на тези несъществени елементи на национално равнище без решение на Комисията.

(91) С оглед на по-доброто взаимно допълване и опростяване на изпълнението следва да бъде възможно да се комбинира подкрепата от Кохезионния фонд и ЕФРР с подкрепа от ЕСФ в съвместни оперативни програми по цел „Инвестиции за растеж и работни места“.

(92) Големите проекти представляват значителен дял от разходите на Съюза и често са от стратегическо значение за изпълнението на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Поради това е оправдано операциите над определени прагове да продължат да подлежат на специални процедури за одобряване съгласно настоящия регламент. Прагът следва да се установи спрямо общия размер на допустимите разходи, след като се вземат предвид очакваните нетни приходи, като прагът за транспортните проекти трябва да е по-висок поради принципно по-големия размер на инвестициите в този сектор. За да се осигури яснота е целесъобразно за целта да се определи какво да съдържа заявлението за голям проект. Заявлението следва да съдържа необходимата информация, даваща гаранция, че финансовият принос от фондовете няма да доведе до значителна загуба на работни места в съществуващите обекти в рамките на Съюза.

(93) С цел да се насърчи подготовката и изпълнението на големи проекти на стабилна икономическа и техническа основа и да се насърчи използването на експерта помощ на ранен етап, в рамките на която независими експерти, подпомагани технически от Комисията или — по споразумение с Комисията — от други независими експерти, са в състояние да констатират по недвусмислен начин, че голям проект е осъществим и икономически жизнеспособен, прилаганата от Комисията процедура за одобрение следва да се рационализира. Комисията следва да може да откаже да одобри предоставянето на финансовия принос, само ако е установила значителна слабост по време на независимия преглед на качеството.

(94) В случаите, когато не е бил извършен независим преглед на качеството на голям проект, държавата-членка следва да предостави цялата изискуема информация и Комисията следва да оцени големия проект, за да се определи дали исканият финансов принос е основателен.

(95) За да се осигури непрекъснатост на изпълнението и да се избегне излишна административна тежест, както и за целите на привеждането в съответствие с Решението на Комисията относно насоките за приключване на програмния период 2007 г.–2013 г., се предвиждат разпоредби за поетапно изпълнение на големи проекти, одобрени съгласно Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета ([1]), чийто период на изпълнение се очаква да се застъпи с програмния период, обхванат от настоящия регламент. При спазването на определени условия, следва да има ускорена процедура за уведомление и одобряване на втори или последващ етап на голям проект, чийто предходен етап или етапи са били одобрени от Комисията в рамките на програмния период 2007 г.–2013 г. Всеки отделен етап на поетапно изпълняваната операция, който служи за същата обща цел, следва да се изпълнява в съответствие с правилата за съответния програмен период.

(96) С цел да бъде дадена възможност на държавите-членки да изпълняват част от една оперативна програма, като прилагат подход, основан на резултатите, е полезно да бъде предвиден съвместен план за действие, в който да влизат проект или група от проекти, които да бъдат изпълнени от бенефициер с цел принос към целите на оперативната програма. С цел да бъде опростена и подсилена ориентацията на фондовете към резултатите, управлението на съвместния план за действие следва да се базира изключително и само на съвместно договорени етапни цели, крайни продукти и резултати, определени в решението на Комисията за приемане на съвместния план за действие. Контролът и одитът на всеки съвместен план за действие също следва да се ограничава до това дали осъществява неговите етапни цели, крайни продукти и резултати. Следователно е необходимо да бъдат определени правила за подготовката, съдържанието, приемането, финансовото управление и контрола на съвместните планове за действие.

(97) Необходимо е да бъдат приети специални правила във връзка с функционирането на мониторинговия комитет и годишните доклади за изпълнението на оперативните програми, подкрепяни от фондовете. Допълнителни разпоредби за специфичното функциониране на ЕЗФРСР следва да се определят в съответното специално законодателство за сектора.

(98) За да се гарантира наличието на основната актуална информация за изпълнението на програмите, е необходимо държавите-членки да предоставят редовно на Комисията най-важните данни. С цел да се избегне допълнителна тежест за държавите-членки, те следва да се ограничават до постоянно събираните данни, а предаването им следва да става чрез електронен обмен на данни.

([1]) Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета от 11 юли 2006 г. за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999 (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 25).

(99) За да се постигне по-строг мониторинг на напредъка по отношение на изпълнението на фондовете и да се улесни финансовото управление, е необходимо да се осигури навременно наличие на основни финансови данни за напредъка в изпълнението.

(100) В съответствие с член 175 от ДФЕС Комисията трябва да представя на всеки три години на Европейския парламент, Съвета, Икономическия и социален комитет и Комитета на регионите доклад за напредъка в реализирането на икономическото, социалното и териториалното сближаване на Съюза. Необходимо е да бъдат предвидени разпоредби относно съдържанието на този доклад.

(101) Важно е постиженията на фондовете на Съюза да бъдат представени на вниманието на широката общественост и да се повиши осведомеността за целите на политиката на сближаване. Гражданите следва да имат правото да знаят как се инвестират финансовите средства на Съюза. Основната отговорност за това да осигурят разпространението на подходяща информация сред обществеността следва да бъде както на управляващите органи, така и на бенефициерите. За да се осигури по-голяма ефективност в комуникацията с широката общественост и по-голямо единодействие между комуникационните действия, предприемани по инициатива на Комисията, средствата, разпределени за комуникационна дейност съгласно настоящия регламент, следва да допринасят също и за обезпечаването на корпоративните комуникации във връзка с политическите приоритети на Съюза, доколкото те са свързани с общите цели на настоящия регламент.

(102) С оглед укрепване на достъпността и прозрачност на информацията относно възможностите за финансиране и бенефициерите на проектите във всяка държава-членка следва да се осигури единен уебсайт или портал, предоставящ информация за всички оперативни програми, включително списък на подкрепените операции по всяка оперативна програма.

(103) С цел да се гарантира разпространяване на широка основа на информация за постиженията на фондовете и за ролята, която Съюзът има за тях, и да се информират потенциалните бенефициери за възможностите за финансиране, в настоящия регламент следва да бъдат определени подробни правила, които отчитат мащаба на оперативните програми в съответствие с принципа на пропорционалност, за информационните и комуникационните мерки, както и някои технически характеристики на тези мерки.

(104) За да се гарантира, че разпределените за всеки фонд средства се съсредоточават върху стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, както и върху специфичните задачи на отделните фондове съгласно заложените им цели в Договорите, е необходимо да се определят тавани за разпределените средства за техническа помощ на държавата-членка. Освен това е необходимо да се гарантира, че правната рамка за програмирането на техническа помощ улеснява създаването на рационализирана уредба за изпълнението в случаи, когато държави-членки изпълняват паралелно множество фондове и следва да е възможно тази рамка да обхваща няколко категории региони.

(105) Необходимо е да се определят елементите за модулиране на ставката на съфинансиране от фондовете за приоритетни оси, и по-специално да се усили мултипликационният ефект на средствата на Съюза. Необходимо е също така да се установят максимални ставки на съфинансиране по категории региони, с цел да се гарантира, че принципът за съфинансиране е спазен чрез подходящо ниво на публична или частна национална подкрепа.

(106) Необходимо е държавите-членки да определят управляващ орган, сертифициращ орган и функционално независим одитен орган за всяка оперативна програма. С цел да се предвиди гъвкавост за държавите-членки при изграждането на системите за контрол е целесъобразно да се предвиди възможността функциите на сертифициращия орган да се изпълняват от управляващия орган. Държавите-членки следва също така да могат да определят междинни звена, които да изпълняват определени задачи на управляващия или на сертифициращия орган. В такъв случай държавите-членки следва да определят ясно техните съответни отговорности и функции.

(107) С цел да се отчете специфичната организация на системите за контрол и управление за фондовете и на ЕФМДР, както и необходимостта от осигуряване на пропорционален подход следва да се предвидят специални разпоредби във връзка с определянето на управляващия орган и на сертифициращия орган. За да се избегне излишна административна тежест, предварителната проверка за спазване на критериите за определяне, посочени в настоящия регламент, следва да се ограничи до управляващия и сертифициращия орган, и в съответствие с условията, предвидени в настоящия регламент, следва да не се изисква допълнителна одитна дейност, когато системата по същество е същата като през програмния период 2007 г.—2013 г. Не следва да има изискване за одобряване на определянето от Комисията. Същевременно, с цел да се увеличи правната сигурност, държавите-членки следва да имат възможността да представят документите, свързани с определянето, на Комисията при спазване на определени условия, предвидени в настоящия регламент. Наблюдението на спазването на критериите за определяне, извършвано въз основа на уредбата за одита и контрола, в случаите, когато резултатите показват неспазване на критериите, следва да води до корективни мерки и евентуално прекратяване на определянето.

(108) Управляващият орган носи основната отговорност за ефективното и ефикасно изпълнение на фондовете и на ЕФМДР и следователно изпълнява значителен брой функции, свързани с управлението на програмата и мониторинга, финансовото управление и контрола, както и подборът на проекти. Съответно отговорностите и функциите на управляващия орган следва да бъдат определени.

(109) Сертифициращият орган следва да изготвя и подава до Комисията заявления за плащане. Той следва да изготвя счетоводните отчети и да сертифицира тяхната пълнота, точност и достоверност, както и че записаните в тях разходи съответстват на приложимите правила на Съюза и национални правила. Отговорностите и функциите на сертифициращия орган следва да бъдат определени.

(110) Одитният орган следва да гарантира провеждането на одити на системите за управление и контрол, на подходяща извадка от операции и на счетоводните отчети. Отговорностите и функциите на одитния орган следва да бъдат определени. Одитите на декларираните разходи следва да се провеждат на базата на представителна извадка от операции, за да се позволи екстраполация на резултатите. Като общо правило следва да се използва статистически извадков метод, за да се осигури надеждна представителна извадка. При все това при надлежно обосновани обстоятелства одитните органи следва да могат да използват нестатистически извадков метод, при условие че са изпълнени условията, предвидени в настоящия регламент.

(111) Без да се засягат правомощията на Комисията по отношение на финансовия контрол, следва да се засили сътрудничеството между държавите-членки и Комисията в тази област и да се установят критерии, които да позволят на Комисията да определи в контекста на стратегията си за контрол на националните системи степента на гаранциите, които тя следва да получи от националните одитни органи.

(112) Наред с общоприложимите правила относно финансовото управление за европейските структурни и инвестиционни фондове, допълнителни разпоредби за фондовете и ЕФМДР следва да бъдат предвидени. По-специално, за да се осигурят за Комисията гаранции в разумна степен преди приемането на отчетите, заявленията за междинни плащания следва да се възстановяват на 90 % от сумата, която се получава при прилагане на ставката на съфинансиране за всеки приоритет, предвиден в решението за приемане на оперативната програма, към допустимите разходи за приоритета. Оставащите неразплатени суми следва да бъдат изплатени на държавите-членки след приемането на отчетите, при условие че Комисията е в състояние да заключи, че отчетите са пълни, точни и достоверни.

(113) Бенефициерите следва да получават подкрепата в пълен размер не по-късно от 90 дни от датата на подаване на искането за плащане от бенефициера, при условие че има налични средства от първоначалното и годишното предварително финансиране и междинните плащания. Управляващият орган следва да може да прекъсне срока, когато разходооправдателните документи са непълни или има доказателства за нередност, налагащи допълнително разследване. Следва да се предвижда първоначално и годишно предварително финансиране, за да се гарантира, че държавите-членки разполагат с достатъчно средства да изпълняват програмите при тази уредба. Годишното предварително финансиране следва да се уравнява всяка година при приемането на отчетите.

(114) За да се намали рискът от деклариране на неправомерни разходи, следва да е възможно сертифициращият орган да включва, без допълнителна обосновка, сумите, които изискват допълнителна проверка, в заявление за междинно плащане след счетоводната година, през която са вписани в неговата счетоводна система.

(115) За да се гарантира правилното прилагане на общите правила относно отмяната на бюджетни кредити, в определените за фондовете и за ЕФМДР правила следва да се посочва подробно как се определят сроковете за освобождаването.

(116) За да се приложат изискванията от Финансовия регламент [1] към финансовото управление на фондовете и ЕФМДР, е необходимо да се определят процедури за подготовката, проверката и приемането на отчети, които следва да осигурят ясна база и правна сигурност по отношение на тази уредба. В допълнение, с цел да се позволи на държавите-членки надлежно да изпълняват отговорностите си, следва да е възможно те да изключват сумите, които са предмет на текуща оценка на законосъобразността и редовността.

(117) С цел да се намали административната тежест върху бенефициерите, следва да се определят конкретни срокове, в рамките на които управляващите органи са задължени да осигурят наличността на документите относно операциите след представянето на разходите или приключването на дадена операция. В съответствие с принципа на пропорционалност срокът за съхраняване на документите следва да е различен в зависимост от общия размер на допустимите разходи за дадена операция.

(118) Тъй като отчетите се проверяват и приемат всяка година, следва да се въведе значително опростяване на процедурата по приключване. Поради това окончателното приключване на програмата следва да се основава само на документите, свързани с последната счетоводна година и окончателния доклад за изпълнението или последния годишен доклад за изпълнението, без да е необходимо да се представят каквито и да било допълнителни документи.

(119) С цел да бъдат защитени финансовите интереси на Съюза и да бъдат осигурени средствата, които да гарантират ефективно изпълнение на програмите, следва да се предвидят разпоредби, които да дават възможност на Комисията да спира плащанията на нивото на приоритетите или оперативните програми.

(120) За да се осигури правна сигурност за държавите-членки, е целесъобразно да се предвиди специална уредба и процедури за финансови корекции от страна на държавите-членки и Комисията по отношение на фондовете и ЕФМДР, като се спазва принципът на пропорционалност.

[1] ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1.

(121) Необходимо е да се установи правна рамка, която предвижда стабилни системи за управление и контрол на национално и регионално равнище и подходящо разделение на ролите и отговорностите в контекста на споделеното управление. Поради това ролята на Комисията следва да бъде уточнена подробно и ясно, както и да бъдат определени пропорционални правила за прилагането на финансови корекции от страна на Комисията.

(122) Честотата на одитите на операциите следва да бъде пропорционална на степента на подкрепата на Съюза от фондовете и ЕФМДР. По-специално броят на проведените одити следва да бъде намален, в случаите когато общите допустими разходи за дадена операция не надвишават 200 000 EUR за ЕФРР и Кохезионния фонд, 150 000 EUR за ЕСФ и 100 000 EUR за ЕФМДР. Независимо от това следва да бъде възможно одити да се провеждат във всеки момент, в случай че са налице доказателства за нередност или измама или като чат от одитна извадка след приключване на операцията. Комисията следва да може да преразглежда одитната следа на одитния орган или да участва в одитите на място на одитния орган. Когато Комисията не получи чрез тези средства необходимата гаранция за ефективното функциониране на одитния орган, тя следва да може да провежда повторно неговата одитна дейност, когато това е в съответствие с международно признатите стандарти за одит. С цел нивото на одитиране от Комисията да бъде пропорционално на риска, Комисията следва да може да намалява одитната си работа по отношение на оперативни програми, в които няма значими недостатъци или при които може да се разчита на одитния орган. С цел да бъде намалена административната тежест за бенефициерите следва да се въведат специални правила за намаляване на опасността от припокриване на одитите на едни и същи операции от страна на различни институции, а именно от Сметната палата, Комисията и одитния орган.

(123) С цел да бъдат допълнени и изменени някои несъществени елементи от настоящия регламент, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС по отношение на Европейски кодекс на поведение относно партньорството, допълнения и изменения на раздели 4 и 7 от ОСР, критерии за определяне на степента на финансовата корекция, която трябва да бъде приложена, специални правила относно закупуването на земя и съчетаването на техническа подкрепа с финансови инструменти, ролята и отговорността на организациите, изпълняващи финансовите инструменти, управление и контрол на финансови инструменти, оттеглянето на плащанията за финансови инструменти и последващите корекции по отношение на заявленията за плащане, създаването на система за капитализиране на годишни вноски за финансови инструменти, специфичните правила за критериите за определяне на разходите и таксите за управление въз основа на изпълнението и приложимите прагове, както и правила относно възстановяването на капитализираните разходи и такси за управление за инструменти с дялово участие и микрокредити, техническото коригиране на фиксирана ставка за генериращи нетни приходи операции в отделни сектори, както и установяването на фиксирана ставка за определени сектори или подсектори в областите на ИКТ, научните изследвания, развитието и иновациите и енергийната ефективност и добавяне на сектори или подсектори, методологията за изчисляване на текущата стойност на дисконтираните нетни приходи за генериращи нетни приходи операции, допълнителни правила относно замяна на бенефициер по операции на ПЧП, минималните изисквания, които да бъдат включени в споразуменията за ПЧП и които са необходими за прилагането на дерогация относно допустимите разходи, определянето на единната ставка, прилагана към непреки разходи за безвъзмездни средства въз основа на съществуващи методи и съответните ставки, прилагани в политики на Съюза, методологията, която да се използва при извършването на преглед на качеството на голям проект, критериите за определяне на случаите на нередности, които трябва да бъдат докладвани, данните, които трябва да бъдат предоставени, както и условията и процедурите, които трябва да се прилагат, за да се определи дали суми, които не подлежат на събиране, ще бъдат възстановени от отговорностите на държавите-членки, данните, които трябва да бъдат записани и съхранени в компютризирана форма в рамките на системата за мониторинг, създадена от управляващите органи, минимални изисквания за одитната следа, обхвата и съдържанието на одитите и методологията за избор на извадката от операциите, използването на данни, събрани по време на одитите, и критериите за определяне на сериозни недостатъци в ефективното функциониране на системите за управление и контрол, за установяване на ниво на финансово корекция, която трябва да се прилага и за прилагане на фиксирани ставки или екстраполирани финансови корекции. От особено значение е Комисията да провежда съответните консултации по време на своята подготвителна работа, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

(124) По отношение на всички европейски структурни и инвестиционни фондове на Комисията следва да бъде предоставено правомощието да приема чрез актове за изпълнение решения за одобряване на елементи от споразуменията за партньорство и техните изменения, решения за одобряване на елементи от преразгледаното споразумение за партньорство, решения за програми и приоритети, които са постигнали своите етапни цели и могат да се ползват от разпределяне на резерва за изпълнение, решения за изменение на програми в резултат на корективни действия относно прехвърляне на разпределени финансови средства към други програми, решения за годишни планове за действия, които да бъдат финансирани от техническата помощ по инициатива на Комисията, и в случай на отмяна, решения за изменение на решения, с които се приемат програми; и по отношение на ЕФРР, ЕСФ и Кохезионния фонд, решения за определяне на регионите и държавите-членки, отговарящи на критериите за „Инвестиции за растеж и работни места“, решения за определяне на годишното разпределение на бюджетните кредити за поети задължения по държави-членки, решения за определяне на размера на сумата, която трябва да се прехвърли от разпределените на всяка държава-членка финансови средства по Кохезионния фонд към МСЕ, решения за определяне на размера на сумата, която

трябва да се прехвърли от разпределените на всяка държава-членка финансови средства по Кохезионния фонд за помощ за най-нуждаещото се население, решения за приемане на прехвърляния на части от бюджетните кредити за цел „Европейско териториално сътрудничество“ към цел „Инвестиции за растеж и работни места“, решения за извършване на финансова корекция в случай на

неспазване на допълнителността, решения за приемане и изменение на оперативни програми, решения, с които се отказва предоставяне на финансов принос за голям проект, решения за одобряване на финансовия принос за избран голям проект и удължаване на срока за изпълнение на условията, свързани с одобряването на големи проекти и решения относно съвместни планове за действие; и по отношение на ЕФРР, ЕСФ, Кохезионния фонд и ЕФМДР, решения относно неприемане на отчетите и сумата, която трябва да се удържи, ако отчетите не са приети, решения за спиране на междинни плащания и решения за финансови корекции.

(125) За да се гарантират еднакви условия за изпълнението на настоящия регламент, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия във връзка с образеца, който трябва да се използва при представяне на доклада за напредъка, образеца за оперативна програма за фондовете, методологията, която следва да се използва при извършването на анализа на разходите и ползите за големите проекти, образеца за предоставяне на информация за големите проекти и, образеца на съвместния план за действие, образеца на годишния и на окончателния доклад за изпълнението, честотата на докладването на нередности и формата за докладването на нередности, образеца на декларацията за управлението и образците на одитна стратегия, становище и годишен контролен доклад. Тези правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

(126) С цел да се осигури необходимият принос и по-силният ангажимент от страна на държавите-членки, когато Комисията упражнява своите изпълнителни правомощия във връзка с настоящия регламент в някои особено чувствителни области на политики, свързани с европейските структурни и инвестиционни фондове, и с цел да се засили ролята на държавите-членки при приемането на еднакви условия в такива области или други изпълнителни мерки със значително отражение или с потенциално значително въздействие или върху националната икономика, или върху националния бюджет, или върху правилното функциониране на публичната администрация на държавите-членки, актовете за изпълнение, свързани с методологията за предоставяне на информация относно подкрепата за цели във връзка с изменението на климата; подробните разпоредби за осигуряване на последователен подход за определяне на етапни цели в рамката на изпълнението за всеки приоритет и за оценяване на постигането на етапните цели и целите; стандартните условия за мониторинг на финансовите инструменти, подробните разпоредби относно прехвърлянето и управлението на приноса от програми, управлявани от организации, изпълняващи финансови инструменти, образец за финансовото споразумение относно съвместната неограничена гаранция и секюритизацията на финансови инструменти в полза на МСП, образците, които следва да се използват при подаването на допълнителна информация относно финансовите инструменти със заявления за плащане до Комисията и при докладване относно финансовите инструменти на Комисията, реда и условията за електронната система за обмен на данни за управление и контрол, номенклатурата, въз основа на която могат да бъдат определени категориите интервенции във връзка с

приоритетната ос в рамките на оперативните програми, формата на нотификацията за избран голям проект, техническите характеристики на мерките за информация и комуникация по отношение на операциите и инструкциите за създаване на емблема и определяне на нейните стандартни цветове; модела, който трябва да се използва при подаване на финансови данни до Комисията за целите на мониторинга, подробни правила за обмен на информация между бенефициерите и управляващите органи, сертифициращите органи, одитните органи и междинните звена, образеца на доклада и становището на независимата одитна структура и описание на функциите и въведените процедури за управляващите органи и, където е подходящо, за сертифициращите органи, техническите спецификации за системата за управление и контрол, образеца на заявления за плащане и образеца за сметки, следва да се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, установена в член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

(127) Потенциалното въздействие и последиците от някои актове за изпълнение, които се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, предвидена в член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011, са от толкова голямо значение за държавите-членки, че има основания за изключение от общото правило. Съответно когато комитетът не е представил становище, Комисията следва да не приема проекта на акт за изпълнение. Тези актове за изпълнение са свързани с определянето на методологията за предоставяне на информация относно подкрепата за цели във връзка с изменението на климата; определянето на методология за етапните цели и целите по отношение на рамката на изпълнението; установяването на стандартни условия и ред във връзка с финансовите инструменти; предвиждането на условията и реда за прехвърлянето и управлението на приноса от програми

([1]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

по отношение на някои финансови инструменти; приемането на образец на финансовото споразумение за съвместната неограничена гаранция и секюритизацията на финансови инструменти в полза на МСП; установяването на образеца, който трябва да се използва при докладване до Комисията относно финансови инструменти; определянето на номенклатурата, въз основа на която могат да бъдат определени категориите интервенции във връзка с приоритетната ос в рамките на оперативните програми; относно техническите характеристики на мерките за информация и комуникация по отношение на операциите и инструкциите за създаване на емблема и определяне на нейните стандартни цветове; определянето на техническите спецификации за записване и съхраняване на данни във връзка със системата за управление и контрол. Поради тази причина за тези актове за изпълнение следва да се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

(128) Доколкото настоящият регламент заменя Регламент (ЕО) № 1083/2006, посоченият регламент следва да се отмени. Въпреки това настоящият регламент следва да не засяга продължаването или изменението на помощта, одобрена от Комисията въз основа на Регламент (ЕО) № 1083/2006 или на друг законодателен акт, приложим за тази помощ към 31 декември 2013 г. Ето защо заявленията, подадени или одобрени съгласно Регламент (ЕО) № 1083/2006, следва да останат валидни. Чрез дерогация от член 59, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 1083/2006 следва също да се предвидят специални преходни правила за случаите, когато управляващ орган може да изпълнява функциите на сертифициращ орган за оперативните програми, изпълнявани по силата на предишната законодателна рамка, за целите на оценката на Комисията в съответствие с член 73, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1083/2006 при прилагане на член 123, параграф 5 от настоящия регламент и за процедурите по одобряване на големи проекти съгласно член 102, параграф 1, буква а) от настоящия регламент.

(129) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно да засили икономическото, социалното и териториалното сближаване, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите-членки, а поради степента на неравенство между нивата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони, както и ограниченията на финансовите ресурси на държавите-членки и регионите, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, установен в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

(130) За да се създадат условия за незабавното прилагане на предвидените в настоящия регламент мерки, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ПЪРВА ЧАСТ

ПРЕДМЕТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Предмет

В настоящия регламент се определят общоприложимите правила за Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Европейския социален фонд (ЕСФ), Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР), които функционират в съответствие с обща рамка (наричани по-нататък „европейските структурни и инвестиционни фондове“). В него са предвидени също така разпоредбите, които са необходими, за да се осигури ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове и тяхната координация един с друг и с други инструменти на Съюза. Общите правила, приложими към европейските структурни и инвестиционни фондове, са определени във втора част.

В трета част са предвидени общите правила за уредбата на ЕФРР, ЕСФ (наричани заедно „структурните фондове“) и Кохезионния фонд по отношение на задачите, приоритетните цели и организацията на структурните фондове и Кохезионния фонд(„фондовете“), критериите, на които държавите-членки и регионите трябва да отговарят, за да бъдат допустими за подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове, наличните финансови средства и критериите за разпределението им.

В четвърта част са определени общите правила, приложими към фондовете и ЕФМДР относно управлението и контрола, финансовото управление, отчетите и финансовите корекции.

Правилата, определени в настоящия регламент, се прилагат без да се засягат разпоредбите, предвидени в Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1] и специалните разпоредби, предвидени в следните регламенти („регламенти за отделните фондове“) в съответствие с пета алинея от настоящия член:

1) Регламент (ЕС) № 8141301/2013 („Регламент за ЕФРР“);

2) Регламент (ЕС) № 1304/2013 („Регламент за ЕСФ“);

3) Регламент (ЕС) № 1300/2013 („Регламент за КФ“);

4) Регламент (ЕС) № 1299/2013 („Регламент за ЕТС“);

5) Регламент (ЕС) № 1305/2013 („Регламент за ЕЗФРСР“); както и

[1] Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (Виж страница 549 от настоящия брой на Официален вестник).

6) бъдещ правен акт на Съюза за установяване на условията за финансова подкрепа за политиката на морско дело и рибарство за програмния период 2014 г.-2020 г. („Регламента за ЕФМДР“).

Втора част от настоящия регламент се прилага за всички европейски структурни и инвестиционни фондове, с изключение на случаите, в които в нея изрично се позволяват дерогации. В трета и четвърта част от настоящия регламент се предвиждат допълнителни правила към втора част, които се прилагат съответно към фондовете и към фондовете и ЕФМДР и могат изрично да позволяват дерогации в съответните регламенти за отделните фондове. В регламентите за отделните фондове могат да се предвидят допълнителни правила към втора част от настоящия регламент по отношение на европейските структурни и инвестиционни фондове, към трета част от настоящия регламент по отношение на фондовете и към четвърта част от настоящия регламент по отношение на фондовете и ЕФМДР. Предвидените в регламентите за отделните фондове допълнителни правила не могат да влизат в противоречие с разпоредбите на втора, трета или четвърта част от настоящия регламент. В случай на съмнение относно прилагането на различните разпоредби втора част на настоящия регламент има предимство пред правилата за отделните фондове, а втора, трета и четвърта част на настоящия регламент имат предимство пред регламентите за отделните фондове.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

1) „стратегия на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ означава целите и споделените цели, които направляват действията на държавите-членки и на Съюза и са определени в заключенията, приети от Европейския съвет на 17 юни 2010 г. като приложение I (Нова европейска стратегия за работни места и растеж, водещи цели на ЕС), в Препоръката на Съвета от 13 юли 2010 г. ([1]) и в Решение 2010/707/ЕС на Съвета ([2]), както и евентуалното преразглеждане на тези цели и споделени цели;

2) „стратегическа рамка на политиката“ означава документ или няколко документа, съставени на национално или регионално равнище, които определят ограничен брой съгласувани приоритети, установени въз основа на данни, и времева рамка за изпълнението на тези приоритети и които могат да включват механизъм за мониторинг;

3) „стратегия за интелигентна специализация“ означава националните или регионалните стратегии за иновации, които определят приоритети с цел създаване на конкурентно предимство чрез развитие и съобразяване на собствените силни страни в областта на научните изследвания и иновациите с потребностите на бизнеса, за да се отговори последователно на новите възможности и промени на пазара, като се избегне дублирането и разпокъсването на усилията; дадена стратегия за интелигентна специализация може да е под формата или да бъде включена в национална или регионална стратегическа рамка на политиката в областта на научните изследвания и иновациите;

4) „правила за отделните фондове“ означава разпоредбите, предвидени в трета или четвърта част на настоящия регламент или определени въз основа на нея или регламент относно уредбата на един или няколко от европейските структурни и инвестиционни фондове, изредени в член 1, четвърта алинея;

5) „програмиране“ означава процесът на организация, вземане на решения и разпределяне на финансовите средства на няколко етапа с участието на партньори в съответствие с член 5, предназначен да изпълни на многогодишна база съвместното действие на Съюза и държавите-членки за постигане на целите на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж;

6) „програма“ означава „оперативна програма“, както е посочено в трета или четвърта част на настоящия регламент и в Регламента за ЕФМДР, както и „програма за развитие на селските райони“, както е посочено в Регламента за ЕЗФРСР;

7) „програмен район“ означава географска район, обхванат от специфична програма, или в случай на програма, обхващаща повече от една категория региони, географски район, отговарящ на всяка специфична категория региони;

8) „приоритет“ във втора и четвърта част на настоящия регламент означава „приоритетна ос“, посочена в трета част на настоящия регламент за ЕФРР, ЕСФ и Кохизионния фонд, както и „приоритет на Съюза“, посочен в Регламента за ЕФМДР и и в Регламента за ЕЗФРСР;

9) „операция“ означава проект, договор, действие или група проекти, избрани от управляващите органи на съответните програми или на тяхна отговорност, които допринасят за целите на приоритета или приоритетите, към които се отнасят; в контекста на финансовите инструменти операцията е съставена от финансовия принос от една програма за финансови инструменти и последващата финансова подкрепа, която тези финансови инструменти предоставят;

10) „бенефициер“ означава публична или частна организация, и — само за целите на Регламента за ЕЗФРСР и Регламента за ЕФМДР — физическо лице, които отговарят за започването или за започването и изпълнението на операции; и в контекста на схемите за държавни помощи съгласно определението в точка 13 от настоящия член – организация, която получава помощта; и в контекста на финансовите инструменти по втора част, дял IV от настоящия регламент – организацията, която прилага финансовия инструмент или фонда на фондове, ако е уместно;

11) „финансови инструменти“ означава финансови инструменти, както са определенивъв Финансовия регламент, освен ако в настоящия регламент не е предвидено друго;

([1]) Препоръка на Съвета от 13 юли 2010 г. относно общи насоки за икономическите политики на държавите-членки и на Съюза (ОВ L 191, 23.7.2010 г., стр. 28).

([2]) Решение 2010/707/ЕС на Съвета от 21 октомври 2010 г. относно насоки за политиките за заетост на държавите-членки (ОВ L 308, 24.11.2010 г., стр. 46).

12) „краен получател“ означава юридическо или физическо лице, което получава финансова подкрепа от финансов инструмент;

13) „държавни помощи“ означава помощ, която попада в член 107, параграф 1 от ДФЕС, като се счита, че за целите на настоящия регламент тя включва и помощта *de minimis* по смисъла на Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията ([1]), Регламент (ЕО) № 1535/2007 на Комисията ([2]) и Регламент (ЕО) № 875/2007 на Комисията ([3]);

14) „приключила операция“ означава операция, която е физически завършена или изцяло изпълнена и по отношение на която всички свързани с нея плащания са направени от бенефициерите, а съответстващият им публичен принос е платен на бенефициерите;

15) „публични разходи“ означава всеки публичен принос за финансирането на операции, източникът на които произхожда от бюджета на национален, регионален или местен публичен орган, от свързания с европейските структурни и инвестиционни фондове бюджет на Съюза, от бюджета на публичноправни организации или от бюджета на сдружения на публични органи или публичноправни организации, и за целите на определянето на ставката на съфинансиране за програмите или приоритети по ЕСФ може да включва финансови средства, набрани съвместно от работодатели и работници;

16) „публичноправна организация“ означава всяка организация, уредена от публичното право, по смисъла на член 1, точка 9 от Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([4]) и всяка европейска група за териториално сътрудничество (ЕГТС), създадена в съответствие с Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета ([5]), независимо дали ЕГТС се счита за публичноправна или частноправна организация съгласно приложимите национални разпоредби за изпълнение;

17) „документ“ означава хартиен или електронен носител, съдържащ информация, която е от значение в контекста на настоящия регламент;

18) „междинно звено“ означава всяка публична или частна организация, която действа на отговорността на управляващ или сертифициращ орган или която изпълнява задължения от името на такъв орган спрямо изпълняващите операциите бенефициери;

19) „водена от общностите стратегия за местно развитие“ означава последователен набор от операции, чието предназначение е постигане на местни цели и удовлетворяване на местни потребности, и който допринася за изпълнението на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и който се разработва и изпълнява от местна група за действие;

20) „споразумение за партньорство“ означава документ, изготвен от държава-членка с участието на партньорите в съответствие с подхода на многостепенно управление, в който е определена стратегията на посочената държава-членка, нейните приоритети и организация за ефективното и ефикасно използване на европейските структурни и инвестиционни фондове за целите на изпълнението на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и който е одобрен от Комисията след оценка и диалог със съответната държава-членка;

21) „категория региони“ означава категоризацията на регионите като „по-слабо развити региони“, „региони в преход“ или „по-силно развити региони“ в съответствие с член 90, параграф 2;

22) „искане за плащане“ означава заявление за плащане или декларация за разходите, подадени от държавата-членка до Комисията;

23) „ЕИБ“ означава Европейската инвестиционна банка, Европейския инвестиционен фонд или всяка друга дъщерна структура на Европейската инвестиционна банка;

24) „публично-частни партньорства“ (ПЧП) означава форми на сътрудничество между публичноправните организации и частния сектор, чиято цел е да се подобри ефективността на инвестициите в инфраструктурни проекти или други видове операции, които предоставят публични услуги чрез поделяне на рисковете, обединяване на опита и познанията на частния сектор или осигуряване на допълнителни източници на капитал;

25) „операция на ПЧП“ означава операция, изпълнена или предвидена за изпълнение съгласно ПЧП структурата на ПЧП;

26) „гаранционна блокирана сметка“ означава банкова сметка, обезпечена с писмено споразумение между управляващ орган или междинно звено и организацията, прилагаща финансовия инструмент, или когато се отнася за операция на публично-частно партньорство — писмено споразумение между публичната организация бенефициер и частния партньор, одобрено от управляващия орган или от междинно звено, която сметка е създадена специално, за да се държат средствата, които да бъдат изплатени след периода на допустимост изключително за целите, предвидени в член 42, параграф 1, буква в), член 42, параграф 2, член 42, параграф 3 и член 64, или банкова сметка, създадена при условия, които осигуряват равностойни гаранции за изплащането на средствата;

([1]) Регламент (ЕО) № 1998/2006 на Комисията от 15 декември 2006 г. за прилагане на членове 87 и 88 от Договора към минималната помощ (ОВ L 379, 28.12.2006 г., стр. 5).

([2]) Регламент (ЕО) № 1535/2007 на Комисията от 20 декември 2007 г. за прилагане на членове 87 и 88 от Договора за ЕО към помощите *de minimis* в сектора на производството на селскостопански продукти (ОВ L 337, 21.12.2007 г., стр. 35).

([3]) Регламент (ЕО) № 875/2007 на Комисията от 24 юли 2007 г. за прилагане на членове 87 и 88 от Договора за ЕО спрямо помощта *de minimis* в сектора на рибарството и за изменение на Регламент (ЕО) № 1860/2004 (ОВ L 193, 25.7.2007 г., стр. 6);

([4]) Директива 2004/18/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 31 март 2004 г. относно координирането на процедурите за възлагане на обществени поръчки за строителство, услуги и доставки (ОВ L 134, 30.4.2004 г., стр. 114).

([5]) Регламент (ЕО) № 1082/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 19).

27) „фонд на фондове“ означава фонд, създаден с цел да се допринесе с подкрепа от програма или програми за няколко финансови инструменти. Когато финансовите инструменти се прилагат посредством фонд на фондове, организацията, прилагаща фонда на фондове, се счита за единствен бенефициер по смисъла на точка 10 от настоящия член;

28) „МСП“ означава микро-, малко или средно предприятие съгласно определението в Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията ([1]);

29) „счетоводна година“ означава за целите на трета и четвърта част периодът от 1 юли до 30 юни, с изключение на първата счетоводна година от програмния период, по отношение на която означава периодът от началната дата за допустимостта на разходите до 30 юни 2015 г. Последната счетоводна година е от 1 юли 2023 г. до 30 юни 2024 г.;

30) „финансова година“ означава — за целите на трета и четвърта част — периодът от 1 януари до 31 декември;

31) „макрорегионална стратегия“ означава интегрирана рамка, одобрена от Европейския съвет, която може да бъде подкрепена, наред с другото, от европейските структурни и инвестиционни фондове, с цел да се преодолеят общите предизвикателства, пред които е изправен определен географски район, и засяга държави-членки и трети държави, разположени в същия географски район, които по този начин се ползват от засилено сътрудничество, допринасящо за постигането на икономическо, социално и териториално сближаване;

32) „стратегия за морските басейни“ означава структурирана рамка за сътрудничество във връзка сна даден географски район, разработена от институции на Съюза, държави-членки, техни региони и, според случая, трети държави, които споделят даден морски басейн; стратегията за морските басейни отчита географските, метеорологичните, икономическите и политическите особености на морския басейн;

33) „приложимо предварително условие“ означава конкретен и ясно определен предварителен решаващ фактор, който се явява необходима предпоставка и има пряка и реална връзка и директно въздействие върху действителното и ефективно изпълнение на дадена специфична цел за инвестиционен приоритет или приоритет на Съюза;

34) „специфична цел“ означава резултатът, за който допринася инвестиционен приоритет или приоритет на Съюза в определен национален или регионален контекст чрез действия или мерки, предприети в рамките на такъв приоритет;

35) „съответни препоръки за отделните държави, приети в съответствие с член 121, параграф 2 от ДФЕС“ и „съответни препоръки на Съвета, приети в съответствие с член 148, параграф 4 от ДФЕС“ означават препоръките, свързани със структурните предизвикателства, за чието преодоляване е уместно да се използват многогодишни инвестиции, попадащи пряко в обхвата на европейските структурни и инвестиционни фондове, както е посочено в регламентите за отделните фондове;

36) „нередност“ означава всяко нарушение на правото на Съюза или на националното право, свързано с прилагането на тази разпоредба, произтичащо от действие или бездействие на икономически оператор, участващ в прилагането на европейските структурни и инвестиционни фондове, което има или би имало за последица нанасянето на вреда на бюджета на Съюза чрез начисляване на неправомерен разход в бюджета на Съюза.

37) „икономически оператор“ означава всяко физическо или юридическо лице или друг субект, които участват в изпълнението на помощта от европейските структурни и инвестиционни фондове, с изключение на държава-членка, която упражнява правомощията си като публичен орган;

38) „системна нередност“ означава всяка нередност, която може да има повтарящ се характер, с висока степен на вероятност от поява при сходни по вид операции, която се дължи на сериозни недостатъци в ефективното функциониране на дадена система за управление и контрол, включително липса на подходящи процедури, установени в съответствие с настоящия регламент и правилата за отделните фондове;

39) „сериозен недостатък в ефективното функциониране на системата за управление и контрол“ означава, за целите на прилагането на фондовете и ЕФМДР по четвърта част, недостатък, по отношение на който са необходими значителни подобрения в системата, който излага фондовете и ЕФМДР на значителен риск от нередности и чието съществуване е несъвместимо с одитно становище без резерви по отношение на функционирането на системата за управление и контрол.

Член 3

Изчисляване на сроковете за решенията на Комисията

Когато съгласно член 16, параграфи 2 и 3, член 29, параграф 3, член 30, параграфи 2 и 3, член 102, параграф 2, член 107, параграф 2 и член 108, параграф 3 на Комисията е определен срок за приемането на решение или за изменение на решение посредством акт за изпълнение, този срок не включва периода, който започва на датата, следваща датата, на която Комисията изпраща своите коментари на държавата-членка, и продължава, докато държавата-членка отговори на тези коментари.

([1]) Препоръка на Комисията от 6 май 2003 г. относно определението за микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

ВТОРА ЧАСТ

ОБЩОПРИЛОЖИМИ РАЗПОРЕДБИ ЗА ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ДЯЛ I

ПРИНЦИПИ НА ПОДКРЕПАТА НА СЪЮЗА ЗА ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

Член 4

Общи принципи

1. Чрез многогодишни програми, които допълват националните, регионалните и местните интервенции, европейските структурни и инвестиционни фондове предоставят подкрепа за изпълнението на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, както и за изпълнението на специфичните задачи на отделните фондове, съгласно заложените в Договорите цели, включително икономическото, социалното и териториалното сближаване, като отчитат съответните интегрирани насоки „Европа 2020“ и съответните препоръки за отделните държави, приети в съответствие с член 121, параграф 2 от ДФЕС, и съответните препоръки на Съвета, приети в съответствие с член 148, параграф 4 от ДФЕС, и ако е приложимо на национално равнище — националната програма за реформи.

2. Като отчитат особения контекст на всяка държава-членка, Комисията и държавите-членки гарантират, че подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове е съгласувана със съответните политики, с хоризонталните принципи, посочени в членове 5, 7 и 8 и със съответните приоритети на Съюза и че тя допълва другите финансови инструменти на Съюза.

3. Подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове се реализира в тясно сътрудничество между Комисията и държавите-членки в съответствие с принципа на субсидиарност.

4 Държавите-членки, на съответното териториално ниво в съответствие със своята институционална, правна и финансова рамка, и определените от тях за целта органи отговарят за подготвянето и реализирането на програмите и за изпълнението на своите задачи в партньорство със съответните партньори, посочени в член 5, при спазване на настоящия регламент и правилата за отделните фондове.

5. Уредбата за изпълнението и използването на европейските структурни и инвестиционни фондове, и по-специално финансовите и административните ресурси, необходими за тяхната подготовка и изпълнение във връзка с мониторинга, отчитането, оценяването, управлението и контрола, спазват принципа на пропорционалност, като отчитат равнището на разпределената подкрепа и общата цел за намаляване на административната тежест за органите, участващи в управлението и контрола на програмите.

6. В съответствие със съответните им отговорности Комисията и държавите-членки осигуряват координацията между европейските структурни и инвестиционни фондове и между европейските структурни и инвестиционни фондове и други имащи отношение политики, стратегии и инструменти на Съюза, включително тези в рамките на външната дейност на Съюза.

7. Частта от бюджета на Съюза, разпределена на европейските структурни и инвестиционни фондове, се изпълнява в рамките на споделено управление между държавите-членки и Комисията в съответствие с член 59 от Финансовия регламент, с изключение на сумата от подкрепата от Кохезионния фонд, прехвърлена към МСЕ, посочена в член 92, параграф 6 от настоящия регламент, иновативните действия по инициатива на Комисията съгласно член 8 от Регламента за ЕФРР и техническата помощ по инициатива на Комисията и подкрепата от прякото управление съгласно Регламента за ЕФМДР.

8. Комисията и държавите-членки спазватпринципа за добро финансово управление в съответствие с член 30 от Финансовия регламент.

9. Комисията и държавите-членки гарантират ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове по време на подготовката и изпълнението във връзка с мониторинга, докладването и оценката.

10. Комисията и държавите-членки изпълняват съответните си роли по отношение на европейските структурни и инвестиционни фондове с цел да намалят административната тежест за бенефициерите.

Член 5

Партньорство и многостепенно управление

1. За споразумението за партньорство и за всяка програма всяка държава-членка организира, в съответствие със своята институционална и правна рамка, партньорство с компетентните регионални и местни органи. Партньорството включва също следните партньори:

а) компетентните градски и други публични органи;

б) икономическите и социалните партньори; и

в) имащи отношение организации, представляващи гражданското общество, включително партньорите от областта на опазването на околната среда, неправителствените организации и организациите, отговарящи за утвърждаването на социалното приобщаване, равенството между половете и недискриминацията.

2. В съответствие с подхода на многостепенно управление държавите-членки привличат партньорите, посочени в параграф 1, в подготовката на споразуменията за партньорство и докладите за напредъка, както и чрез изготвянето и изпълнението на програмите, включително чрез участието в мониторинговите комитети на програмите в съответствие с член 48.

3. На Комисията се предоставят правомощия да приема делегиран акт в съответствие с член 149, с цел да предвиди европейски кодекс на поведение за партньорство („кодекс на поведение“), за да се подпомогнат и улеснят държавите-членки при организирането на партньорство в съответствие с параграфи

1 и 2 от настоящия член. Кодексът на поведение определя рамката, в която държавите-членки осъществяват партньорството в съответствие със своята институционална и правна рамка и своите национални и регионални правомощия. Като зачита във всяко отношение принципите на субсидиарност и пропорционалност, кодексът на поведение определя следните елементи:

а) основните принципи относно прозрачни процедури, които трябва да се следват с оглед на идентификацията на съответните партньори, включително, ако е приложимо, обединенията на организации, в които участват, за да се улеснят държавите-членки при определянето, в съответствие с тяхната институционална и правна рамка, на най-представителните имащи отношение партньори;

б) основните принципи и добрите практики относно участието на различни категории имащи отношение партньори, посочени в параграф 1, при подготовката на споразумението за партньорство и програмите, информацията, която трябва да бъде предоставена относно тяхното участие, и на различните етапи от изпълнението;

в) добрите практики относно формулирането на правилата за членство и вътрешните процедури за мониторинговите комитети, които трябва да бъдат определени по целесъобразност от държавите-членки или от мониторинговите комитети по програмите в съответствие с приложимите разпоредби на настоящия регламент и правилата за отделните фондове;

г) основните цели и добрите практики в случаите, когато управляващият орган включва имащите отношение партньори в подготовката на поканите за предложения, и особено добрите практики за избягване на потенциални конфликти на интереси в случаи, при които е възможно имащите отношение партньори да бъдат и потенциални бенефициери, и за включване на имащите отношение партньори в подготовката на докладите за напредъка и във връзка с мониторинга и оценката на програмите в съответствие с приложимите разпоредби на настоящия регламент и правилата за отделните фондове;

д) примерните области, теми и добри практики относно начина, по който компетентните органи на държавите-членки могат да използват европейските структурни и инвестиционни фондове, включително техническа помощ за укрепването на институционалния капацитет на имащите отношение партньори в съответствие с приложимите разпоредби на настоящия регламент и правилата за отделните фондове;

е) ролята на Комисията при разпространението на добри практики;

ж) основните принципи и добри практики, които могат да улеснят държавите-членки при оценяването на осъществяването на партньорството и добавената му стойност.

Разпоредбите на кодекса на поведение по никакъв начин не противоречат на приложимите разпоредби на настоящия регламент или на правилата за отделните фондове.

4. Комисията нотифицира делегирания акт, посочен в параграф 1 от настоящия член, относно Европейския кодекс на поведение за партньорство едновременно на Европейския парламент и Съвета до 18 април 2014 г.. Посоченият делегиран акт не посочва дата на прилагане, която е преди датата на приемането му.

5. Нарушение на задължение, наложено на държава-членка по силата на настоящия член, или на делегирания акт, приет в съответствие с параграф 3 от настоящия член, не представлява нередност, пораждаща финансова корекция по смисъла на член 85.

6. Поне веднъж годишно за всеки от европейските структурни и инвестиционни фондове Комисията провежда консултации с организациите, които представляват партньорите на равнището на Съюза, относно изпълнението на подкрепата от съответния европейски структурен и инвестиционен фонд и докладва за резултата на Европейския парламент и на Съвета.

Член 6

Съответствие със правото на Съюза и националното право

Операциите, получили подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове, съответстват на приложимото право на Съюза и националното право, свързано с прилагането му („приложимо право“).

Член 7

Насърчаване на равенството между мъжете и жените и на недискриминацията

Държавите-членки и Комисията гарантират, че равенството между мъжете и жените и отчитането на социалните аспекти на пола се вземат под внимание и се насърчават през цялото време на подготовката и изпълнението на програмите, включително по отношение на мониторинга, докладването и оценката.

Държавите-членки и Комисията предприемат съответните стъпки, за да предотвратят всякаква дискриминация на основата на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация по време на подготовката и изпълнението на програмите. По-специално през цялото време на подготовката и изпълнението на програмите се взема под внимание достъпността за хората с увреждания.

Член 8

Устойчиво развитие

Целите на европейските структурни и инвестиционни фондове се осъществяват в съответствие с принципа на устойчивото развитие и с действията на Съюза за утвърждаване на целта за съхраняване, опазване и подобряване на качеството на околната среда, както е предвидено в член 11 и член 191, параграф 1 от ДФЕС, като се взема предвид принципът „замърсителят плаща“.

Държавите-членки и Комисията гарантират, че по време на подготовката и изпълнението на споразуменията за партньорство и програмите се насърчават изискванията за опазване на околната среда, ресурсната ефективност, смекчаването на изменението на климата и адаптацията към него, опазването на биологичното разнообразие, устойчивостта на природни бедствия, както и превенцията и управлението на риска. Държавите-членки предоставят информация относно подкрепата за цели във връзка с изменението на климата, като използват методология, основана на категориите интервенции, целеви области или мерки, както е целесъобразно, за всеки от европейските структурни или инвестиционни фондове. Тази методология се състои от приписването на конкретен коефициент на подкрепата, предоставяна по европейските структурни и инвестиционни фондове на равнище, което отразява степента, в която тази подкрепа допринася към целите за смекчаване на изменението на климата и за адаптация към него. Приписаният коефициент се различава въз основа на това, дали подкрепата оказва значителен или умерен принос към целите, свързани с изменението на климата. Когато помощта не допринася към постигането на тези цели или приносът е незначителен, се приписва нулев коефициент. В случая на ЕФРР, ЕСФ и Кохезионният фонд коефициенти се прилагат към категориите интервенции, установени в приетата от Комисията номенклатура. В случая на ЕЗФРСР коефициенти се прилагат към целевите области, определени в регламента за ЕЗФРСР, а в случая на ЕФМДР – към мерките, определени в Регламента за ЕФМДЛ.

Комисията определя еднакви правила за всеки от европейските структурни и инвестиционни фондове по отношение на прилагането на методологията, посочена във втора алинея, чрез акт за изпълнение. Актовете за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 150, параграф 3.

ДЯЛ II

СТРАТЕГИЧЕСКИ ПОДХОД

ГЛАВА I

Тематични цели за европейските структурни и инвестиционни фондове и обща стратегическа рамка

Член 9

Тематични цели

За да допринесе за осъществяването на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, както и за изпълнението на специфичните задачи на отделните фондове съгласно заложените им цели в Договорите, включително икономическото, социалното и териториалното сближаване, всеки европейски структурен и инвестиционен фонд подкрепя следните тематични цели:

1) засилване на научноизследователската дейност, технологичното развитие и иновациите;

2) подобряване на достъпа до ИКТ и на тяхното използване и качество;

3) повишаване на конкурентоспособността на МСП и на селскостопанския сектор (за ЕЗФРСР), и на сектора на рибарството и аквакултурите (за ЕФМДР);

4) подпомагане на преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори;

5) насърчаване на адаптацията към изменението на климата и превенцията и управлението на риска;

6) съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност;

7) насърчаване на устойчивия транспорт и премахване на участъците с недостатъчен капацитет във всички ключови мрежови инфраструктури;

8) насърчаване на устойчивата и качествена заетост и подкрепа за мобилността на работната сила;

9) насърчаване на социалното приобщаване, борба с бедността и всяка форма на дискриминация;

10) инвестиции в образованието, обучението, включително професионално обучение за придобиване на умения и ученето през целия живот;

11) повишаване на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересованите страни и допринасяне за ефективна публична администрация.

Тематичните цели се изразяват като приоритети, които са специфични за всеки от европейските структурни и инвестиционни фондове, и се определят в правилата за отделните фондове.

Член 10

Обща стратегическа рамка

1. С оглед да бъде насърчено хармоничното, балансирано и устойчиво развитие на Съюза, общата стратегическа рамка (ОСР) се установява, както е посочено в приложение I. ОСР установява стратегически ръководни принципи за улесняване на процеса на програмиране и секторната и териториалната координация на интервенциите на Съюза по европейските структурни и инвестиционни фондове и с други имащи отношение политики и инструменти на Съюза, в съответствие с целите и задачите на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, като се вземат предвид основните териториални предизвикателства пред различните видове територии.

2. Стратегическите ръководни принципи, съгласно предвиденото в ОСР, се установяват в съответствие с целта и в рамките на обхвата на подкрепата, която всеки европейски структурен и инвестиционен фонд предоставя, както и в съответствие с правилата, ръководещи функционирането на всеки европейски структурен и инвестиционен фонд, както е определено в настоящия регламент и в правилата за отделните фондове. ОСР не налага допълнителни задължения на държавите-членки освен определените в рамките на съответните секторни политики на Съюза.

3. ОСР улеснява подготовката на споразумението за партньорство и програмите в съответствие с принципите на пропорционалност и субсидиарност и при отчитане на националната и регионалната компетентност за целите на вземане на решение за специфични и подходящи мерки по отношение на политиките и координацията.

Член 11

Съдържание

ОСР определя:

а) механизмите за гарантиране на приноса на европейските структурни и инвестиционни фондове към стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и на последователност и съгласуваност в процеса на програмиране на европейските структурни и инвестиционни фондове във връзка със съответните препоръки за отделните държави, приети в съответствие с член 121, параграф 2 от ДФЕС, съответните препоръки на Съвета, приети в съответствие с член 148, параграф 4 от ДФЕС, и ако е приложимо, на национално равнище — с националните програми за реформи;

б) уредбата за насърчаване на интегрираното използване на европейските структурни и инвестиционни фондове;

в) уредбата за координация между европейските структурни и инвестиционни фондове и други имащи отношение политики и инструменти на Съюза, включително външни инструменти за сътрудничество;

г) хоризонталните принципи, посочени в членове 5, 7 и 8, и междусекторните цели на политиките за усвояването на европейските структурни и инвестиционни фондове;

д) механизми за преодоляване на основните териториални предизвикателства пред градските, селските и крайбрежните и рибарските райони, демографските предизвикателства на регионите или специфичните потребности на географските райони, засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, както е посочено в член 174 от ДФЕС, и специфичните предизвикателства на най-отдалечените региони по смисъла на член 349 от ДФЕС;

е) приоритетните области за дейностите по сътрудничество по европейските структурни и инвестиционни фондове, като, когато е уместно, се вземат предвид макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни.

Член 12

Преразглеждане

При големи промени в социалната и икономическата ситуация в Съюза или промени в стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж Комисията може да представи предложение за преразглеждане на ОСР или Европейският парламент или Съветът, като действат съответно в съответствие с член 225 или член 241 от ДФЕС, могат да поискат от Комисията да представи подобно предложение.

Комисията се оправомощава да приема делегирани актове в съответствие с член 149, за да допълва или изменя раздел 4 на приложение I, когато е необходимо да се отчетат промените в политиките или инструментите на Съюза, посочени в раздел 4, или промените в дейностите по сътрудничество, посочени в раздел 7, или да се отчете въвеждането на нови политики, инструменти или дейности по сътрудничество на Съюза.

Член 13

Насоки за бенефициерите

1. Комисията изготвя насоки относно начина за ефективен достъп и използване на европейските структурни инвестиционни фондове и относно начина за използване на допълняемостта с други инструменти на имащите отношение политики на Съюза.

2. Насоките се изготвят до 30 юни 2014 г. и предоставят за всяка тематична цел обща информация за съответните налични инструменти на равнището на Съюза с подробни източници на информация, примери на добри практики за съчетаване на наличните инструменти за финансиране в рамките на отделните области на политиката и между тях, описание на съответните органи и организации, участващи в управлението на всеки инструмент, контролен списък за потенциални бенефициери, с цел да им се помогне да установят най-подходящите източници за финансиране.

3. Насоките се публикуват на уебсайтовете на съответните генерални дирекции на Комисията. Комисията и управляващите органи, действащи в съответствие с правилата за отделните фондове, и в сътрудничество с Комитета на регионите, осигуряват разпространението на насоките до потенциалните бенефициери.

ГЛАВА II

Споразумение за партньорство

Член 14

Подготовка на споразумението за партньорство

1. Всяка държава-членка подготвя споразумение за партньорство за периода 1 януари 2014—31 декември 2020 г.

2. Споразумението за партньорство се изготвя от държавите-членки в сътрудничество с партньорите, посочени в член 5. Споразумението за партньорство се подготвя в диалог с Комисията. Държавите-членки изготвят споразумението за партньорство, основано на процедури, които са прозрачни за обществеността и в съответствие със своята институционална и правна рамка.

3. Споразумението за партньорство обхваща цялата подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове в съответната държава-членка.

4. Всяка държава-членка предоставя своето споразумение за партньорство на Комисията до 22 април 2014 г..

5. Когато един или повече от регламентите за отделните европейски структурни и инвестиционни фондове не е влязъл в сила или не се очаква да влезе в сила до 22 февруари 2014 г., изискването споразумението за партньорство, подадено от държава-членка съгласно посоченото в параграф 4, да съдържа елементите, посочени в член 15, параграф 1, буква а), подточки ii), iii), iv) и v), не се прилага за европейския структурен и инвестиционен фонд, засегнат от такова забавяне или очаквано забавяне при влизането в сила на регламента за конкретния фонд.

Член 15

Съдържание на споразумението за партньорство

1. В споразумението за партньорство се определят:

а) уредбата, която гарантира хармонизирането със стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, както и специфичните задачи на отделните фондове съгласно заложените им в Договорите цели, включително икономическото, социалното и териториалното сближаване, включително:

i) анализ на различията, потребностите на развитието и възможността за растеж спрямо тематичните цели и териториалните предизвикателства, като се отчита националната програма за реформи, когато е уместно, както и съответните препоръки за отделните държави, приети в съответствие с член 121, параграф 2 от ДФЕС, и съответните препоръки на Съвета, приети в съответствие с член 148, параграф 4 от ДФЕС;

ii) обобщение на предварителните оценки на програмите или на ключовите констатации от предварителната оценка на споразумението за партньорство, когато последната оценка е извършена от държавата-членка по нейна собствена инициатива;

iii) избрани тематични цели и за всяка от избраните тематични цели — обобщение на основните резултати, очаквани от всеки от европейските структурни и инвестиционни фондове;

iv) ориентировъчния размер на разпределена подкрепа от Съюза по тематични цели на национално равнище за всеки от европейските структурни и инвестиционни фондове, както и общия ориентировъчен размер на подкрепата, предвидена за цели във връзка с изменението на климата;

v) прилагането на хоризонталните принципи, посочени в членове 5, 7 и 8, и целите на политиката при усвояването на европейските структурни и инвестиционни фондове;

vi) списъка на програмите по ЕФРР, ЕСФ и Кохезионния фонд, с изключение на тези по цел „Европейско териториално сътрудничество“, и на програмите на ЕЗФРСР и ЕФМДР със съответните ориентировъчни размери на разпределените средства по европейски структурен и инвестиционен фонд и по години;

vii) информацията относно разпределените средства, свързани с резерва за изпълнение, с разбивка по европейски структурен и инвестиционен фонд и където е целесъобразно – по категория на региона, както и за сумите, които не се включват за целите на изчисляването на резерва за изпълнение в съответствие с член 20;

б) уредбата, с която се гарантира ефективното усвояване на европейските структурни и инвестиционни фондове, включително:

i) уредбата в съответствие с институционалната рамка на държавите-членки, с която се гарантира координацията между европейските структурни и инвестиционни фондове и координацията с други инструменти за финансиране, национални и на Съюза, и с ЕИБ;

ii) информацията, необходима за предварителна проверка на съответствието с правилата за допълняемостта, определени в трета част;

iii) обобщение на оценката за изпълнението на приложимите в съответствие с член 19 и приложение XI на национално равнище предварителни условия и в случай чеприложимите предварителни условия не са изпълнени — на действията, които трябва да бъдат предприети, отговорните ортанизации и графика за провеждането на тези действия,;

iv) методологията и механизмите, с които се гарантира съгласуваност на функционирането на рамката на изпълнението в съответствие с член 21;

v) оценка на това, дали има необходимост от укрепване на административния капацитет на органите, участващи в управлението и контрола на програмите, и — когато е целесъобразно — на бенефициерите, както и ако е необходимо — обобщение на действията, които трябва да бъдат предприети за тази цел;

vi) обобщение на планираните в програмите действия, включващо примерен график за постигане на намаление на административната тежест за бенефициерите;

в) уредба на принципа на партньорство, както е посочено в член 5;

г) примерен списък на партньорите, посочени в член 5, и обобщение на предприетите действия за привличането им в съответствие с член 5 и за тяхната роля в подготовката на споразумението за партньорство, както и доклада за напредъка, посочен в член 52.

2. В споразумението за партньорство се посочва също:

а) интегриран подход за териториално развитие, подпомогнато от европейските структурни и инвестиционни фондове, или обобщение на основаните на съдържанието на програмите интегрирани подходи за териториално развитие, в което се установява:

i) уредбата, с която се гарантира интегриран подход към използването на европейските структурни и инвестиционни фондове за териториалното развитие на специфични подрегионални райони, и по-специално уредбата за прилагане на членове 32, 33 и 36, придружена от принципите за определяне на градските райони, в които е необходимо да се проведат интегрирани действия за устойчиво градско развитие;

ii) основните приоритетни области за сътрудничество по европейските структурни и инвестиционни фондове, като се отчитат — където е целесъобразно — макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни;

iii) ако е целесъобразно, интегриран подход, насочен към специфичните потребности на най-силно засегнатите от бедност географски райони или на целевите групи, изложени на най-висок риск от дискриминация или социално изключване, като се обръща специално внимание на маргинализираните общности и хората с увреждания, дълготрайно безработните и младежите, които не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение;

iv) ако е целесъобразно, интегриран подход, насочен към демографските предизвикателства за регионите или специфичните потребности на географските райони, засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, както е посочено в член 174 от ДФЕС;

б) уредба за осигуряване на ефективното изпълнение на европейските структурни и инвестиционни фондове, включително оценка на съществуващите системи за обмен на електронни данни и обобщение на планираните действия, с които постепенно да се даде възможност целият обмен на информация между бенефициерите и органите, отговорни за управлението и контрола на програмите, да бъде осъществяван чрез обмен на електронни данни.

Член 16

Приемане и изменение на споразумението за партньорство

1. Комисията оценява съгласуваността на споразумението за партньорство с настоящия регламент, като отчита националната програма за реформи, когато е уместно, и съответните препоръки за отделните държави, приети в съответствие с член 121, параграф 2 от ДФЕС, и съответните препоръки на Съвета, приети в съответствие с член 148, параграф 4 от ДФЕС, както и предварителните оценки на програмите, и в тримесечен срок след датата на подаване от държавата-членка на споразумението за партньорство представя коментарите си. Съответната държава-членка предоставя всичката необходима допълнителна информация и, когато е целесъобразно, преразглежда споразумението за партньорство.

2. Комисията чрез актове за изпълнение приема решение за одобряване на елементите на споразумението за партньорство, които попадат в обхвата на член 15, параграфи 1 и,тези, които попадат в обхвата на член 15, параграф 2 и в случай че дадена държава-членка е приложила разпоредбите на член 96, параграф 8 за елементите, изискващи решение на Комисията съгласно член 96, параграф 10, не по-късно от четири месеца след датата на подаването от държавата-членка на нейното споразумение за партньорство, при условие че евентуално направените от Комисията коментари са подходящо отчетени. Споразумението за партньорство не може да влиза в сила по-рано от 1 януари 2014 г.

3. До 31 декември 2015 г. Комисията подготвя доклад относно резултата от преговорите по споразуменията за партньорство и програмите, включващ подробен преглед на основните проблеми, за всяка държава-членка. Този доклад се представя едновременно на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите.

4. Когато държава-членка предложи изменение на елементите на споразумението за партньорство, които попадат в обхвата на решението на Комисията, посочено в параграф 2, Комисията прави оценка в съответствие с параграф 1 и, когато това е целесъобразно, приема чрез актове за изпълнение решение за одобряване на изменението в рамките на три месеца от датата на представянето на предложението за изменение от държавата-членка.

5. Когато държава-членка изменя елементи от споразумението за партньорство, които не попадат в обхвата на решението на Комисията, посочено в параграф 2, държавата-членка нотифицира за това Комисията в рамките на един месец от датата на решението за изменение.

Член 17

Приемане на преразгледаното споразумение за партньорство в случай на забавяне при влизането в сила на регламента за конкретния фонд

1. Когато се прилага член 14, параграф 5, всяка държава-членка представя на Комисията преразгледано споразумение за партньорство, което включва елементите, липсващи в споразумението за партньорство, за съответния европейски структурен и инвестиционен фонд, в срок от два месеца от датата на влизане в сила на регламента за конкретния фонд, който е бил обект на закъснението.

2. Комисията оценява съгласуваността на преразгледаното споразумение за партньорство с настоящия регламент в съответствие с член 16, параграф 1 и приема, чрез актове за изпълнение, решение, с което одобрява преразгледаното споразумение за партньорство в съответствие с член 16, параграф 2.

ГЛАВА III

Тематична концентрация, предварителни условия и преглед на изпълнението

Член 18

Тематична концентрация

Държавите-членки концентрират подкрепата — в съответствие с правилата за отделните фондове — върху интервенциите, които имат най-голяма добавена стойност по отношение на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, като вземат предвид основните териториални предизвикателства пред различните видове територии в съответствие с ОСР, предизвикателствата, набелязани в националните програми за реформи, и, когато е целесъобразно, съответните препоръки за отделните държави в съответствие с член 121, параграф 2 от ДФЕС и съответните препоръки на Съвета, приети съгласно член 148, параграф 4 от ДФЕС. Разпоредбите за тематичната концентрация по правилата за отделните фондове не се отнасят за техническата помощ.

Член 19

Предварителни условия

1. Държавите-членки оценяват в съответствие със своите институционални и правни рамки и в контекста на подготовката на програмите и, където е целесъобразно, на споразумението за партньорство дали предварителните условия, предвидени в съответните правила за отделните фондове, и общите предварителни условия, предвидени в част II от приложение XI, са приложими към специфичните цели, преследвани в рамките на приоритетите на техните програми, както и дали приложимите предварителни условия са изпълнени.

Предварителните условия се прилагат само ако и при положение, че спазват предвиденото в член 2, точка 33 определение по отношение на специфичните цели, преследвани в рамките на приоритетите на програмата. Оценката на приложимостта взема под внимание, без да се накърнява определението, посочено в член 2, точка 33 принципа на пропорционалност в съответствие с член 4, параграф 5, като отчита равнището на разпределената подкрепа, където това е целесъобразно. Оценката на изпълнението се ограничава до критериите, предвидени в правилата за отделните фондове и в част II от приложение XI.

2. Споразумението за партньорство включва обобщение на оценката относно изпълнението на приложимите предварителни условия на национално равнище, а по отношение на онези, които съгласно оценката, посочена в параграф 1, не са изпълнени към датата на подаване на споразумението за партньорство, действията, които трябва да бъдат предприети, отговорните органи и графикът за изпълнението на тези действия. Всяка програма определя кои от предварителните условия, предвидени в съответните правила за отделните фондове, и от общите предварителни условия, определени в част II от приложение XI, са приложими към програмата и кои от тях, съгласно оценката, посочена в параграф 1, са изпълнени към датата на подаване на споразумението за партньорство и програмите. Когато приложимите предварителни условия не са изпълнени, програмата включва описание на действията, които трябва да бъдат предприети, отговорните органи и графика за тяхното изпълнение. Държавите-членки изпълняват тези предварителни условия не по-късно от 31 декември 2016 г. и докладват за тяхното изпълнение най-късно в рамките на годишния доклад за изпълнението през 2017 г.в съответствие с член 50, параграф 4, или на доклада за напредъка през 2017 г. в съответствие с член 52, параграф 2, буква в).

3. Комисията оценява съгласуваността и уместността на предоставената от държавата-членка информация за приложимостта на предварителните условия и изпълнението на приложимите предварителни условия в рамките на своята оценка на програмите и, където е целесъобразно, на споразумението за партньорство.

Тази оценка на Комисията на приложимостта взема под внимание, в съответствие с член 4, параграф 5, принципа на пропорционалност, като отчита равнището на разпределената подкрепа, където това е целесъобразно. Оценката на Комисията на изпълнението се ограничава до критериите, предвидени в правилата за отделните фондове, и в част II от приложение XI и зачита националните и регионалните правомощия за вземане на решение относно конкретните и подходящи мерки на политиката, включително съдържанието на стратегиите.

4. В случай на несъгласие между Комисията и държава-членка относно приложимостта на предварително условие към специфичната цел на приоритетите на дадена програма или неговото изпълнение, Комисията доказва както приложимостта в съответствие с определението по член 2, точка 33, така и неизпълнението.

5. Когато приема дадена програма, Комисията може да реши да спре всички междинни плащания по съответния приоритет на посочената програма или част от тях до завършването на действията, посочени в параграф 2, когато е необходимо, за да се избегне накърняването в значителна степен на ефективното и ефикасно постигане на специфичните цели на съответния приоритет. Незавършването до определения в параграф 2 срок на действията за изпълнение на приложимо предварително условие, което не е било изпълнено към датата на подаване на споразумението за партньорство и на съответните програми, представлява основание за спиране на междинни плащания от Комисията към приоритетите на съответната програма, които са засегнати. И в двата случая обхватът на спрените плащания е съразмерен, като се вземат предвид действията, които трябва да бъдат предприети, и фондовете, изложени на риск.

6 Параграф 5 не се прилагат в случай на споразумение между Комисията и държавата-членка относно неприложимостта на предварително условие или при факт, че приложимо предварително условие е било изпълнено, за което сочи одобряването на програмата и споразумението за партньорство, или при липса на коментари от страна на Комисията в рамките на 60 дни от подаването на съответния доклад, посочен в параграф 2.

7 При завършване от държавата-членка на действията, свързани с изпълнението на предварителни условия, които са приложими към засегнатата програма и които не са били изпълнени към момента на решението на Комисията за спиране, Комисията незабавно отменя спирането на междинни плащания за даден приоритет. Освен това Комисията незабавно отменя спирането, когато след изменение на програмата, свързана със засегнатия приоритет, съответното предварително условие вече не е приложимо.

8. Параграфи 1—7 не се прилагат по отношение на програмите по линия на цел „Европейско териториално сътрудничество“.

Член 20

Резерв за изпълнение

6 % от средствата, разпределени на ЕФРР, ЕСФ и Кохезионния фонд по цел „Инвестиции за растеж и работни места“, посочена в член 89, параграф 2, буква а) от настоящия регламент, както и на ЕЗФРСР и ЕФМДР, и за мерките, финансирани съгласно споделеното управление в съответствие с Регламента за ЕФМДР представляват резерв за изпълнение, който се определя в споразумението за партньорство и програмите, разпределен за конкретни приоритети в съответствие с член 20 от настоящия регламент.

За целите на изчисляването на резерва за изпълнение се изключват следните средства:

а) средствата, разпределени за инициативата за младежка заетост, както са определени в оперативната програма в съответствие с член 18 от Регламента за ЕСФ;

б) средствата, разпределени за техническа помощ по инициатива на Комисията;

в) средствата, прехвърлени от първи стълб на ОСП към ЕЗФРСР съгласно член 7, параграф 2 и член 14, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1307/2013;

г) средствата, прехвърлени към ЕЗФРСР в изпълнение на членове 10б, 136 и 136б от Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета съответно за календарните години 2013 и 2014;

д) средствата, прехвърлени от Кохезионния фонд към МСЕ в съответствие член 92, параграф 6;

е) средствата, прехвърлени към Европейския фонд за подпомагане на най-нуждаещите се лица в съответствие с член 92, параграф 7 от настоящия регламент;

ж) средствата, разпределени за иновативни дейности в областта на устойчивото градско развитие в съответствие с член 92, параграф 8 от настоящия регламент.

Член 21

Преглед на изпълнението

1. Комисията в сътрудничество с държавите-членки предприема преглед на изпълнението на програмите във всяка държава-членка през 2019 г. („преглед на изпълнението“) спрямо рамката на изпълнението, определена в съответните програми. Методът за определяне на рамката на изпълнението е определен в приложение II.

2. При прегледа на изпълнението се разглежда постигането на етапните цели на програмите на нивото на приоритетите въз основа на информацията и оценките, представени в годишния доклад за изпълнението, предоставен от държавите-членки през 2019 г.

Член 22

Прилагане на рамката за изпълнение

1. Резервът за изпълнение е в размер между 5 и 7 % от разпределените средства за всеки приоритет в рамките на дадена програма, с изключение на приоритетите, предназначени за техническа помощ и програмите, предназначени за финансови инструменти в съответствие с член 39. Общият размер на резерва за изпълнение, разпределен по европейски структурен и инвестиционен фонд и по категория региони, възлиза на 6 %. Сумите, съответстващи на резерва за изпълнение, се определят в програмите, разбити по приоритет и, където е целесъобразно, по европейски структурен и инвестиционен фонд и по категория региони.

2. Въз основа на прегледа на изпълнението в срок от два месеца от получаването на съответните годишни доклади за изпълнението през 2019 г. Комисията приема решение посредством актове за изпълнение за определяне за всеки европейски структурен и инвестиционен фонд и за всяка държава-членка на програмите и приоритетите, по които са постигнати етапните цели, като посочва тази информация по европейски структурен и инвестиционен фонд и по категория региони, когато приоритетът обхваща повече от един европейски структурен иинвестиционен фонд или категория региони.

3. Резервът за изпълнение се разпределя единствено на програми и приоритети, по които са постигнати етапните цели. Когато приоритетите са постигнали своите етапни цели, сумата на резерва за изпълнение, определен за приоритета, се счита за окончателно разпределена въз основа на решението на Комисията, посочено в параграф 2.

4. Когато приоритетите не са постигнали своите етапни цели, държавата-членка предлага преразпределението на сума, съответстваща на резерва за изпълнение, към приоритетите, определени в решението на Комисията, посочено в параграф 2, и други изменения на програмата, които са резултат от преразпределянето на резерва за изпълнение, не по-късно от три месеца след приемането на решението, посочено в параграф 2.

Комисията одобрява, в съответствие с член 30, параграфи 3 и 4, изменението на съответните програми. В случаите, когато държава-членка не подаде информация в съответствие с член 50, параграфи 5 и 6, резервът за изпълнение за съответните програми или приоритети не се разпределя на засегнатите програми или приоритети.

5. Предложението на държавата-членка за преразпределяне на резерва за изпълнение трябва да е в съответствие с изискванията за тематична концентрация и минималните размери на разпределените средства, определени в настоящия регламент и в правилата за отделните фондове. Чрез дерогация, когато един или повече от приоритетите, свързани с изискванията за тематична концентрация или с минималните размери на разпределените средства, не са постигнали своите етапни цели, държавата-членка може да предложи преразпределяне на резерва, който не отговаря на горепосочените изисквания и минимални размери на разпределените средства.

6. Когато вследствие на преглед на изпълнението на даден приоритет са налице доказателства за сериозен неуспех по отношение на постигането на етапните цели на този приоритет, свързани единствено с финансовите показатели и показателите за изпълнението и с основните етапи на изпълнението, определени в рамката на изпълнението, и че този неуспех се дължи на ясно установени слабости по отношение на изпълнението, които Комисията предварително е съобщила, съгласно член 50, параграф 8, след тесни консултации със съответната държава-членка, и че тази държава-членка не е предприела необходимите корективни действия за отстраняване на тези слабости, Комисията може, не по-рано от пет месеца след това съобщение, да спре по дадения приоритет на програмата всички междинни плащания или част от тях в съответствие с процедурата, предвидена в правилата за отделните фондове.

Комисията незабавно отменя спирането на междинните плащания, когато държавата-членка предприеме необходимите корективни действия. Когато корективното действие се отнася до пренасочване на разпределени финансови средства към други програми или приоритети, по които са постигнати етапните цели, Комисията одобрява чрез акт за изпълнение необходимото изменение на съответните програми в съответствие с член 30, параграф 2. Чрез дерогация от член 30, параграф 2 в такъв случай Комисията взема решение относно изменението не по-късно от два месеца след подаването на искането за изменение от страна на държавата-членка.

7. В случай че въз основа на прегледа на окончателния доклад за изпълнението на програмата Комисията установи сериозен неуспех в постигането на целите, свързани единствено с финансовите показатели, показателите за изпълнението и основните етапи на изпълнението, определени в рамката на изпълнението, който се дължи на ясно установени слабости по отношение на изпълнението, които Комисията предварително е съобщила съгласно член 50, параграф 8, след тесни консултации със съответната държава-членка, и тази държава-членка не е предприела необходимите корективни действия за отстраняване на тези слабости, Комисията може, независимо от разпоредбите на член 85, да приложи финансови корекции по отношение на съответните приоритети в съответствие с правилата за отделните фондове.

Когато прилага финансови корекции, Комисията — при строго спазване на принципа на пропорционалност — взема предвид степента на усвояване и външните фактори, допринесли за неуспеха.

Финансови корекции не се прилагат, когато неуспехът за постигане на целите се дължи на въздействието на социално-икономически или екологични фактори, съществени промени в икономическите или екологичните условия в съответната държава-членка или на причини, свързани с форсмажорни обстоятелства, които оказват сериозно въздействие върху изпълнението на съответните приоритети.

Комисията се оправомощава да приема делегирани актове в съответствие с член 149 с цел установяването на подробни правила относно критериите за определяне на степента на финансовата корекция, която трябва да бъде приложена.

Комисията приема актове за изпълнение за определяне на подробна уредба с цел осигуряване на последователен подход при определянето на етапните и общите цели в рамката на изпълнението за всеки приоритет и за оценка на постигането на етапните и общите цели. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 150, параграф 3.

ГЛАВА IV

Мерки, свързани с доброто икономическо управление

Член 23

Мерки за обвързване на ефективността на европейските структурни и инвестиционни фондове с доброто икономическо управление

1. Комисията може да поиска от дадена държава-членка да преразгледа своето споразумение за партньорство и съответните програми и да предложи изменения в тях, когато това е необходимо за подпомагане на изпълнението на съответните препоръки на Съвета или за осигуряване на максимално въздействие на европейските структурни и инвестиционни фондове по отношение на растежа и конкурентоспособността в държавите-членки, които получават финансова помощ.

Такова искане може да бъде направено за следните цели:

а) с цел подкрепа за изпълнението на съответна препоръка на Съвета за отделна държава, приета в съответствие с член 121, параграф 2 от ДФЕС или на съответна препоръка на Съвета за отделна държава, приета в съответствие с член 148, параграф 4 от ДФЕС, отправена към засегнатата държава-членка;

б) с цел подкрепа на изпълнението на съответните препоръки на Съвета, насочени към съответната държава-членка и приети в съответствие с член 7, параграф 2 или член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 ([1]) на Европейския парламент и на Съвета, при условие че тези изменения се считат за необходими с цел спомагане за коригирането на макроикономическите дисбаланси, или

в) с цел максимално увеличаване на въздействието на наличните европейски структурни и инвестиционни фондове по отношение на растежа и конкурентоспособността, ако дадена държава-членка отговаря на едно от следните условия:

i) предоставя ѝ се финансова помощ от Съюза съгласно Регламент (ЕС) № 407/2010 на Съвета ([2]);

ii) предоставя ѝ се финансова помощ в съответствие Регламент (ЕС) № 332/2002 на Съвета ([3]);

iii) предоставя ѝ се финансова помощ, която задейства програма за макроикономически корекции в съответствие с Регламент (ЕС) № 472/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([4]) или води до решение на Съвета в съответствие с член 136, параграф 1 от ДФЕС.

За целите на втора алинея, буква б) всяко едно от тези условия се счита за изпълнено, ако такава помощ е била предоставена на държавата-членка преди или след 21 декември 2013 г. и държавата-членка продължава да разполага с нея.

([1]) Регламент (ЕС) № 1176/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 ноември 2011 г. относно предотвратяването и коригирането на макроикономическите дисбаланси (ОВ L 306, 23.11.2011 г., стр. 25).

([2]) Регламент (ЕС) № 407/2010 на Съвета от 11 май 2010 г. за създаване на европейски механизъм за финансово стабилизиране (ОВ L 118, 12.5.2010 г., стр. 1).

([3]) Регламент (ЕО) № 332/2002 на Съвета от 18 февруари 2002 г. за установяване на механизъм, осигуряващ средносрочна финансова подкрепа за платежния баланс на държавите-членки (ОВ L 53, 23.2.2002 г., стр. 1).

([4]) Регламент (ЕС) № 472/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 21 май 2013 г. за засилване на икономическото и бюджетно наблюдение над държавите членки в еврозоната, изпитващи или застрашени от сериозни затруднения по отношение на финансовата си стабилност (ОВ L 140, 27.5.2013 г., стр. 1).

2 Искането на Комисията към държава-членка в съответствие с параграф 1 е основателно, с оглед на необходимостта от подкрепа за изпълнението на съответните препоръки или за осигуряване на максимално въздействие на европейските структурни и инвестиционни фондове по отношение на растежа и конкурентоспособността, както е целесъобразно, и да посочва програмите или приоритетите, които според нея са засегнати, и естеството на очакваните изменения. Такива искания не се правят преди 2015 г. или след 2019 г., нито във връзка с една и съща програма в две последователни години.

3. Държавата-членка представя своя отговор на искането, посочено в параграф 1, в срок от два месеца от получаването му, като посочва измененията, които счита за необходими в споразумението за партньорство и програмите, причините за тези изменения, като идентифицира засегнатите програми и очертава естеството на предлаганите изменения, както и очакваното им въздействие върху изпълнението на препоръките и върху изпълнението на европейските структурни и инвестиционни фондове. Ако е необходимо, Комисията прави коментари в срок от един месец от получаването на този отговор.

4. Държавата-членка представя предложение за изменение на споразумението за партньорство и съответните програми в срок от два месеца от датата на подаване на отговора, посочен в параграф 3.

5. В случай, че Комисията не е представила коментари или е удовлетворена, че представените коментари са били надлежно отчетени, Комисията приема решение за одобряване на измененията в споразумението за партньорство и съответните програми без ненужно забавяне и във всички случаи не по-късно от три месеца след датата на тяхното представяне от държавата-членка в съответствие с параграф 3.

6. В случаите, когато държавата-членка не предприеме ефективни действия в отговор на искане, направено в съответствие с параграф 1, в сроковете, определени в параграфи 3 и 4, Комисията може в тримесечен срок след коментарите си съгласно параграф 3 или след подаването на предложението от държавата-членка съгласно параграф 4, да предложи на Съвета да спре част от плащанията или всички плащания за съответните програми или приоритети. В предложението си Комисията посочва основанията, поради които е стигнала до заключението, че държавата-членка не е предприела ефективни действия. При изготвянето на предложението си Комисията взема предвид цялата относима информация и разглежда надлежно всички елементи, произтичащи от структурирания диалог по параграф 15, и мненията, изразени в хода на този диалог.

Съветът взема решение по това предложение чрез акт за изпълнение. Този акт за изпълнение се прилага само по отношение на искания за плащане, подадени след датата на приемане на този акт за изпълнение.

7 Обхватът и равнището на спиране на плащанията, налагано в съответствие с параграф 5, са пропорционални и ефективни и зачитат равното третиране на държавите-членки, по-специално по отношение на въздействието на спирането върху икономиката на съответната държава-членка. Програмите, които подлежат на спиране, се определят въз основа на нуждите, определени в посоченото в параграфи 1 и 2 искане.

Спирането на плащанията не надхвърля 50 % от плащанията по всяка от съответните програми. В решението може да се предвиди увеличение на равнището на спиране до 100 % от плащанията, ако държавата-членка не предприеме ефективни действия в отговор на искане, отправено в съответствие с параграф 1, в срок от три месеца от датата на решението за спиране на плащанията, посочено в параграф6.

8. Когато държавата-членка е предложила изменения на споразумението за партньорство и съответните програми съгласно искането на Комисията, Съветът по предложение на Комисията взема решение за отмяна на спирането на плащанията.

9. Комисията отправя предложение до Съвета за спиране на всички или част от бюджетните кредити за поети задължения или плащания за програмите на дадена държава-членка в следните случаи:

а) когато Съветът реши в съответствие с член 126, параграф 8 или член 126, параграф 11 от ДФЕС, че съответната държава-членка не е предприела ефективни действия да коригира прекомерния си дефицит;

б) когато Съветът приеме две последователни препоръки в същата процедура при дисбаланс в съответствие с член 8, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1176/2011 на основание, че дадена държава-членка е представила неудовлетворителен план за коригиращи действия;

в) когато Съветът приеме две последователни решения в същата процедура при дисбаланс в съответствие с член 10, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, с които се установява неспазване от страна на държава-членка на основание, че последната не е предприела препоръчаните коригиращи действия;

г) когато Комисията заключи, че дадена държава-членка не е предприела мерки за изпълнението на програмата за приспособяване, посочена в Регламент (ЕС) № 407/2010 или Регламент (ЕО) № 332/2002, и вследствие на това реши да не разрешава отпускането на финансовата помощ, предоставена на тази държава-членка;

д) когато Съветът реши, че дадена държава-членка не спазва програмата за макроикономически корекции, посочена в член 7 от Регламент (ЕС) № 472/2013, или мерките, поискани с решение на Съвета, прието в съответствие с член 136, параграф 1 от ДФЕС.

При изготвянето на предложението си Комисията спазва разпоредбите на параграф 11 и взема предвид цялата относима информация в тази връзка и разглежда надлежно всички елементи, произтичащи от структурирания диалог по параграф 15, и мненията, изразени в хода на структурирания диалог по параграф 15.

Приоритет се отдава на спирането на бюджетни кредити за поети задължения: плащания се спират само ако са поискани незабавни действия и в случай на съществено неспазване. Спирането на плащания се прилага по отношение на искания за плащане, представени за съответните програми след датата на вземане на решението за спиране.

10. Предложение от страна на Комисията, както е посочено в параграф 9, по отношение на спирането на бюджетни кредити за поети задължения, се счита за прието от Съвета, освен ако Съветът вземе решение посредством акт за изпълнение да отхвърли това предложение с квалифицирано мнозинство в срок от един месец от представянето на предложението на Комисията. Спирането на бюджетни кредити за поети задължения се прилага по отношение на бюджетни кредити за поети задължения от европейските структурни и инвестиционни фондове за съответната държава-членка, считано от 1 януари на годината, следваща решението за спиране.

Съветът приема решение посредством акт за изпълнение относно дадено предложение на Комисията, посочено в параграф 9, във връзка със спирането на плащанията.

11. Обхватът и равнището на спирането на бюджетните кредити за поети задължения или плащанията, които следва да се налагат въз основа на параграф 10, са пропорционални, зачитат равноправното третиране на държавите-членки и вземат предвид икономическите и социалните условия в съответната държава-членка, по-специално равнището на безработицата на съответната държава-членка спрямо средното за Съюза равнище и въздействието на спирането върху икономиката на съответната държава-членка. Въздействието на спирането върху програми, които са от решаващо значение за справяне с неблагоприятни икономически или социални условия, е специфичен фактор, който подлежи на отчитане.

Подробни разпоредби за определяне на обхвата и равнището на спиране са предвидени в приложение II.

Спирането на бюджетни кредити за поети задължения подлежи на най-ниския от следните тавани:

а) най-много 50 % от бюджетните кредити за поети задължения, свързани със следващата финансова година за европейските структурни и инвестиционни фондове, при първи случай на неспазване на процедура при прекомерен дефицит, както е посочено в параграф 9, първа алинея, буква а), и най-много 25 % от бюджетните кредити за поети задължения, свързани със следващата финансова година за европейските структурни и инвестиционни фондове, при първия случай на неспазване, свързано с план за коригиращи действия в рамките на процедура при прекомерен дисбаланс, както е посочено в параграф 9, първа алинея, буква б), или неспазване на препоръчаните коригиращи действия в съответствие с процедура при прекомерен дисбаланс, както е посочено в параграф 9, първа алинея, буква в).

Равнището на спиране се увеличава постепенно до достигане на най-много 100 % от бюджетните кредити за поети задължения, свързани със следващата финансова година за европейските структурни и инвестиционни фондове, в случай на процедура при прекомерен дефицит и до 50 % от бюджетните кредити за поети задължения, свързани със следващата финансова година за европейските структурни и инвестиционни фондове, в случай на процедура при прекомерен дисбаланс, съобразно съссериозността на неспазването;

б) най-много 0,5 % от номиналния БВП, прилагани при първи случай на неспазване на процедура при прекомерен дефицит, както е посочено в параграф 6, буква б), и най-много 0,25 % от номиналния БВП, прилагани при първи случай на неспазване на план за коригиращи действия в рамките на процедура при прекомерен дисбаланс, както е посочено в параграф 9, първа алинея, буква б), или неспазване на препоръчаните коригиращи действия в съответствие с процедура при прекомерен дисбаланс, както е посочено в параграф 9, първа алинея, буква в).

Ако неспазването, свързано с коригиращите действия, посочено в параграф 9, букви а), б) и в), продължи, процентът на този БВП таван се увеличава постепенно до достигането на:

— най-много 1 % от номиналния БВП, прилаган в случай на трайно неспазване на процедура при прекомерен дефицит в съответствие с параграф 9, първа алинея, буква а), и

— най-много 0,5 % от номиналния БВП, прилагани в случай на трайно неспазване на процедура при прекомерен дисбаланс в съответствие с параграф 9, първа алинея, букви б) или в), съобразно сериозността на неспазването.

в) най-много 50 % от бюджетните кредити за поети задължения, свързани със следващата финансова година за европейските структурни и инвестиционни фондове, или най-много 0,5 % от номиналния БВП, при първи случай на неспазване, както е посочено в параграф 9, първа алинея, букви г) и д).

При определяне на равнището на спирането и на това, дали да се спрат бюджетните кредити за поети задължения или плащанията, се взема предвид етапът на програмния цикъл, като се отчита по-специално оставащият период за използване на средствата след повторното вписване в бюджета на спрените бюджетни кредити за поети задължения.

12. Без да се засягат правилата относно отмяната на бюджетните кредити за поети задължения, предвидени в членове 86 – 88, Комисията без забавяне отменя спирането на бюджетните кредити за поети задължения в следните случаи:

а) когато процедурата при прекомерен дефицит се провежда при спиране в съответствие с член 9 от Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета ([1]) или Съветът реши в съответствие с член 126, параграф 12 от ДФЕС да отмени решението относно съществуването на прекомерен дефицит;

([1]) Регламент (ЕО) № 1467/97 на Съвета от 7 юли 1997 г. за определяне и изясняване на прилагането на процедурата при прекомерен дефицит (ОВ L 209, 2.8.1997 г., стр. 6).

б) когато Съветът е одобрил плана за коригиращи действия, подаден от съответната държава-членка в съответствие с член 8, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1176/2011, или процедурата при прекомерен дисбаланс е поставена в положение на спиране в съответствие с член 10, параграф 5 от посочения регламент или Съветът приключи процедурата при прекомерен дисбаланс в съответствие с член 11 от посочения регламент;

в) когато Комисията заключи, че съответната държава-членка е предприела подходящи мерки за изпълнението на програмата за корекции, посочена в член 7 от Регламент (ЕС, Euratom) № 472/2013, или мерките, поискани с решение на Съвета в съответствие с член 136, параграф 1 от ДФЕС.

При отмяната на спирането на бюджетни кредити за поети задължения Комисията повторно вписва в бюджета спрените бюджетни кредити за поети задължения в съответствие с член 8 от Регламент (ЕС, Euratom) № 1311/2013 на Съвета.

Решение относно отмяна на спирането на плащанията се взема от Съвета по предложение на Комисията, когато приложимите условия, посочени в първа алинея, букви а)–в), са изпълнени.

13. Параграфи 6–12 не се прилагат за Обединеното кралство, когато спирането на бюджетните кредити за поети задължения или на плащанията е свързано с въпроси, обхванати от параграф 1, втора алинея, букви а), б) и в), подточка (iii) или– параграф 9, първа алинея, букви а),б) или в).

14. Настоящият член не се прилага по отношение на програми по цел „Европейско териториално сътрудничество“.

15. Комисията информира Европейския парламент за прилагането на настоящия член. По-специално, когато едно от условията, определени в параграф 6 или параграф 9, първа алинея, букви а)–д), е изпълнено за държава-членка, Комисията незабавно информира Европейския парламент и представя подробни данни относно европейските структурни и инвестиционни фондове и програми, които могат да бъдат обект на спиране на бюджетните кредити за поети задължения или на плащанията.

Европейският парламент може да покани Комисията на структуриран диалог относно прилагането на настоящия член, като се взема предвид по-специално предаването на информацията, посочена в първата алинея.

Комисията предава предложението за спиране на бюджетните кредити за поети задължения или на плащанията или предложението за отмяна на такова спиране на Европейския парламент и на Съвета незабавно след приемането му. Европейският парламент може да покани Комисията да обясни причините за предложението си.

16. През 2017 г. Комисията прави преглед на прилагането на настоящия член. За тази цел Комисията изготвя доклад, който предава на Европейския парламент и на Съвета и който при необходимост е придружен от законодателно предложение.

17. При големи промени в социалната и икономическата ситуация в Съюза Комисията може да представи предложение за преглед на приложението на настоящия член или Европейският парламент или Съветът, като действат в съответствие с член 225 или член 241 ДФЕС, могат да изискат от Комисията да представи подобно предложение.

Член 24

Увеличение на плащанията за държави-членки, изпитващи временни бюджетни затруднения

1. По искане на държава-членка междинните плащания могат да бъдат увеличени с 10 процентни пункта над ставката на съфинансиране, приложима за всеки приоритет за ЕФРР, ЕСФ и Кохезионния фонд, или за всяка мярка за ЕЗФРСР и ЕФМДР. Ако дадена държава-членка изпълнява едно от следните условия след 21 декември 2013 г., увеличената ставка, която не може да надвишава 100 %, се прилага към исканията за плащане на тази държава-членка за периода до 30 юни 2016 г.:

а) в случаите, когато съответната държава-членка получава заем от Съюза съгласно Регламент (ЕС) № 407/2010 на Съвета;

б) в случаите, когато съответната държава-членка получава средносрочна финансова помощ съгласно Регламент (ЕО) № 332/2002, обвързана с изпълнението на програма за макроикономически корекции;

в) в случаите, когато на съответната държава-членка се предоставя финансова помощ, обвързана с изпълнението на програма за макроикономически корекции съгласно посоченото в Регламент (ЕС) № 472/2013.

Настоящият параграф не се прилага за програми по Регламента за ЕТС.

2. Независимо от параграф 1, подкрепата на Съюза посредством междинните плащания и плащанията на окончателното салдо не може да надвишава размера на публичната подкрепа или максималния размер на подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове за всеки приоритет на ЕФРР, ЕСФ и Кохезионния фонд или за всяка мярка на ЕЗФРСР и ЕФМДР, както е определено в решението на Комисията за одобряване на програмата.

3. Комисията разглежда прилагането на параграфи 1 и 2 и представя на Европейския парламент и на Съвета доклад с нейната оценка и при необходимост представя съответно законодателно предложение преди 30 юни 2016 г.

Член 25

Управление на техническата помощ за държави-членки, изпитващи временни бюджетни затруднения

1. По искане на държава-членка, изпитваща временни бюджетни затруднения, която изпълнява условията, определени в член 24, параграф 1, част от средствата, предвидени в член 59 и програмирани в съответствие с правилата за отделните фондове, по споразумение с Комисията могат да бъдат прехвърлени за техническа помощ по инициатива на Комисията за изпълнението на мерки във връзка със съответната държава-членка в съответствие с член 58, параграф 1, трета алинея, буква к) чрез пряко или непряко управление.

2. Средствата, посочени в параграф 1, са допълнение към сумите, установени в съответствие с таваните, определени в правилата за отделните фондове за техническа помощ по инициатива на Комисията. Когато таванът на техническа помощ по инициатива на държава-членка е определен в правилата за отделните фондове, сумата, която подлежи на прехвърляне, се включва за целите на изчисляването на спазването на този таван.

3. Държава-членка отправя искане за прехвърлянето, посочено в параграф 2, за дадена календарна година, през която тя изпълнява условията, определени в член 24, параграф 1, до 31 януари на годината, в която трябва да се извърши прехвърлянето. Искането се придружава с предложение за изменение на програмата или програмите, от които ще се извърши прехвърлянето. В споразумението за партньорство се правят съответните изменения в съответствие с член 30, параграф 2 за определяне на общата сума, която се прехвърля на Комисията всяка година.

Когато дадена държава-членка изпълнява условията, определени в член 24, параграф 1, към 1 януари 2014 г., тя може да подаде искането за тази година едновременно с подаването на своето споразумение за партньорство за определяне на сумата, която трябва да бъде прехвърлена към техническата помощ по инициатива на Комисията.

ДЯЛ III

ПРОГРАМИРАНЕ

ГЛАВА I

Общи разпоредби относно европейските структурни и инвестиционни фондове

Член 26

Подготовка на програмите

1. Европейските структурни и инвестиционни фондове се изпълняват чрез програми в съответствие със споразумението за партньорство. Всяка програма обхваща периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.

2. Програмите се изготвят от държавите-членки или от орган, посочен от тях, в сътрудничество с партньорите, посочени в член 5. Държавите-членки изготвят програмите въз основа на процедури, които са прозрачни за обществеността в съответствие със своята институционална и правна рамка.

3. Държавите-членки и Комисията си сътрудничат за осигуряване на ефективна координация при подготовката и изпълнението на програмите за европейските структурни и инвестиционни фондове, включително, когато е уместно, многофондовите програми за фондовете, като отчитат принципа на пропорционалност.

4. Програмите се подават от държавите-членки до Комисията дотри месеца след подаването на споразумението за партньорство. Програмите по „Европейско териториално сътрудничество“ се подават до 22 септември 2014 г.. Всички програми се придружават от предварителната оценка, посочена в член 55.

5. Когато влизането в сила на един или повече от регламентите за отделните европейски структурни и инвестиционни фондове е между 22 февруари 2014 г. и 22 юни 2014 г., програмата или програмите, подкрепяна(и) от европейския структурен и инвестиционен фонд, засегнат от забавяне при влизането в сила на регламента за конкретния фонд, се подава(т) до три месеца след подаването на преразгледаното споразумение за партньорство, посочено в член 17, параграф 1.

6. Когато влизането в сила на един или повече от регламентите за отделните европейски структурни и инвестиционни фондове е след 22 юни 2014 г., програмата или програмите, подкрепяна(и) от европейския структурен и инвестиционен фонд, засегнат от забавяне при влизането в сила на регламента за конкретния фонд, се подава(т) до три месеца след датата на влизане в сила на регламента за конкретния фонд, който е бил обект на забавяне.

Член 27

Съдържание на програмите

1. Във всяка програма се определя стратегия за приноса ѝ към стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж в съответствие с настоящия регламент, правилата за отделните фондове и съдържанието на споразумението за партньорство.

Във всяка програма се включва уредба, с която се гарантира ефективно, ефикасно и координирано изпълнение на европейските структурни и инвестиционни фондове, и действия за намаляване на административната тежест за бенефициерите.

2. Във всяка програма се определят приоритети, като се посочват специфични цели, финансови кредити за подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове и съответстващото им национално съфинансиране, включително сумите, свързани с резерва за изпълнение, което може да бъде публично или частно в съответствие с правилата за отделните фондове.

3. Когато държавите-членки и регионите участват в макрорегионални стратегии или стратегии за морските басейни, съответната програма, съгласно потребностите на програмната област, установени от държавата-членка, определя приноса на планираните интервенции към тези стратегии.

4. За всеки приоритет се определят показатели и съответни цели, изразени количествено или качествено, в съответствие с правилата за отделните фондове, с цел оценяване на напредъка

на програмата към постигане на целите като основа за мониторинг, оценка и преглед на изпълнението. Тези показатели включват:

а) финансови показатели, отнасящи се до разпределените разходи;

б) показатели за изпълнението, отнасящи се до подкрепените операции;

в) показатели за резултатите, отнасящи се до съответния приоритет.

За всеки от европейските структурни и инвестиционни фондове в правилата за отделните фондове се определят общи показатели, като могат да се предвидят разпоредби, свързани с показатели за отделните програми.

5. Във всяка програма, с изключение на програмите, в които е обхванатa изключително и само техническа помощ, се включва описание в съответствие с правилата за отделните фондове на действията,, с които се отчитат принципите, определени в членове 5, 7 и 8.

6. За всяка програма, с изключение на случаите, при които техническата помощ се предприема по специална програма, се определя ориентировъчният размер на подкрепата, която ще бъде използвана за цели във връзка с изменението на климата, въз основа на методологията, посочена в член 8.

7. Държавите-членки изготвят програмата в съответствие с правилата за отделните фондове.

Член 28

Специални разпоредби относно съдържанието на програмите, предназначени за съвместни инструменти за неограничени гаранции и за секюритизация с цел предоставяне на капиталово облекчение, осъществявани от ЕИБ

1. Чрез дерогация от член 27 специалните програми, посочени в член 39, параграф 4, първа алинея, буква б), включват:

а) елементите, определени съгласно член 27, параграф 1, първа алинея и член 27, параграфи 2, 3 и 4, по отношение на принципите, определени съгласно член 5;

б) посочване на органите, посочени в членове 125, 126 и 127 от настоящия регламент и в член 65, параграф 2 от Регламента за ЕЗФРСР като имащи отношение към съответния фонд;

в) за всяко предварително условие, установено в съответствие с член 19 и приложение XI, което е приложимо за програмата – оценка на това, дали предварителното условие е изпълнено към датата на подаване на споразумението за партньорство и програмата, а когато предварителните условия не са изпълнени – описание на действията за изпълнение на предварителните условия, отговорните органи и сроковете за тези действия съгласно обобщението, представено в споразумението за партньорство;

2. Чрез дерогация от член 55 предварителната оценка, посочена в член 39, параграф 4, първа алинея, буква а), се счита за предварителната оценка на такива програми.

3. За целите на програмите, посочени в член 39, параграф 4, буква б) от настоящия регламент, член 7, параграф 2 и член 59, параграфи 5 и 6 от Регламента за ЕЗФРСР не се прилагат. Освен елементите, посочени в параграф 1 от настоящия член, за програмите по ЕЗФРСР се прилагат само разпоредбите, предвидени в член 8, параграф 1, буква в), подточка i), букви е), з), и) и буква м), подточки i)–iii) от Регламента за ЕЗФРСР.

Член 29

Процедура за приемането на програми

1. Комисията оценява съгласуваността на програмите с настоящия регламент и с правилата за отделните фондове, техния реален принос към подбраните тематични цели и към приоритетите на Съюза за всеки един от европейските структурни и инвестиционни фондове, както и съгласуваността със споразумението за партньорство, като отчита съответните препоръки за отделните държави, приети в съответствие с член 121, параграф 2 от ДФЕС, и съответните препоръки на Съвета, приети в съответствие с член 148, параграф 4 от ДФЕС, както и предварителната оценка. Оценката разглежда, по-специално адекватността на програмната стратегия, съответстващите ѝ цели, показателите, количествени цели и разпределението на бюджетните средства.

2. Чрез дерогация от параграф 1, от Комисията не се изисква да оценява съгласуваността на специалните оперативни програми за инициативата за младежка заетост, посочени в член 18, втора алинея, буква а) от Регламента за ЕСФ, и специалните програми, посочени в член 39, параграф 4, първа алинея, буква б) от настоящия регламент, със споразумението за партньорство, в случай че към датата на представяне на специалните програми държавата-членка не е представила своето споразумение за партньорство.

3. Комисията представя коментарите си в тримесечен срок след датата на подаване на програмата. Държавата-членка предоставя на Комисията всичката необходима допълнителна информация и, когато е целесъобразно, преразглежда предложената програма.

4. В съответствие с правилата за отделните фондове Комисията одобрява всяка програма не по-късно от шест месеца след подаването ѝ от съответната държава-членка, при условие че евентуално направените от Комисията коментари са подходящо отчетени, но не по-рано от 1 януари 2014 г. или преди приемането от Комисията на решение за одобряване на споразумението за партньорство.

Чрез дерогация от изискванията, посочени в първа алинея, програмите по цел „Европейско териториално сътрудничество“ могат да бъдат одобрени от Комисията преди приемането на решението за одобрение на споразумението за партньорство, а специалните оперативни програми за инициативата за младежка заетост, посочени в член 18, втора алинея, буква а) от Регламента за ЕСФ, и специалните програми, посочени в член 39, параграф 4, първа алинея, буква б), могат да бъдат одобрени от Комисията преди представянето на споразумението за партньорство.

Член 30

Изменение на програмите

1. Исканията за изменение на програми, подадени от държава-членка, трябва да бъдат надлежно обосновани, и по-специално да посочват очакваното отражение на промените в програмата върху постигането на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и на специфичните цели, определени в програмата, като се отчитат настоящият регламент и правилата за отделните фондове, хоризонталните принципи, посочени в членове 5, 7 и 8, както и в споразумението за партньорство. Те се придружават от преразгледаната програма.

2. Комисията оценява информацията, предоставена в съответствие с параграф 1, като взема предвид обосновката, предоставена от държавата-членка мотивация. Комисията може да направи коментари в срок от един месец след представянето на преработената програма, като държавата-членка предоставя на Комисията цялата необходима допълнителна информация. В съответствие с правилата за отделните фондове Комисията одобрява исканията за изменение на програми във възможно най-кратък срок, но не по-късно от три месеца след подаването им от държавата-членка, при условие че евентуално направените от Комисията коментари са подходящо отчетени.

Когато изменението на определена програма засяга информацията, предоставена в споразумението за партньорство в съответствие с член 15, параграф 1, буква а), подточки iii), iv) и vi), одобрението на изменението на програмата от страна на Комисията представлява едновременно и одобрение на последващото преразглеждане на информацията, съдържаща се в споразумението за партньорство.

3. Чрез дерогация от параграф 2, когато искането за изменение се представя на Комисията с цел преразпределяне на резерва за изпълнение вследствие на преразглеждане на изпълнението, Комисията прави коментари само в случаите, когато счита, че предложеното преразпределение не е в съответствие с приложимите правила, не е съвместимо с нуждите за развитие на държавата-членка или региона или би довело до значителен риск, че целите, включени в предложението, няма да могат да бъдат постигнати. Комисията одобрява исканията за изменение на програми във възможно най-кратък срок и не по-късно от два месеца след подаването на искането от държавата-членка, при условие че евентуално направените от Комисията коментари са адекватно отчетени. Одобрението на изменението на програмата от страна на Комисията представлява същевременно одобрение за следващото от него преразглеждане на информацията в партньорското споразумение.

4. Чрез дерогация от параграф 2 в Регламента за ЕФМДР могат да бъдат установени специални процедури за изменение на оперативните програми.

Член 31

Участие на ЕИБ

1. По искане на държави-членки ЕИБ може да участва в подготовката на споразумението за партньорство, както и в дейностите във връзка с подготовката на операции, по-специално големи проекти, финансови инструменти и ПЧП.

2. Комисията може да се консултира с ЕИБ преди приемането на споразумението за партньорство или на програмите.

3. Комисията може да поиска от ЕИБ да прегледа техническото качество, икономическата и финансовата устойчивост и жизнеспособността на големите проекти и да я подпомогне по отношение на финансовите инструменти, които ще се прилагат или разработват.

4. Изпълнявайки разпоредбите на настоящия регламент Комисията може да отпуска безвъзмездни средства или да възлага договори за услуги на ЕИБ, обхващащи инициативи, които се изпълняват на многогодишна база. Поемането на задължения за приноса от бюджета на Съюза по отношение на такива безвъзмездни средства или договори за услуги се извършва ежегодно.

ГЛАВА II

Водено от общностите местно развитие

Член 32

Водено от общностите местно развитие

1. Воденото от общностите местно развитие получава подкрепа от ЕЗФРСР, като се нарича местно развитие в рамките на LEADER, и може да получава подкрепа от ЕФРР, ЕСФ и ЕФМДР. За целите на настоящата глава тези фондове са наречени по-долу „съответните европейски структурни и инвестиционни фондове“.

2. Воденото от общностите местно развитие е:

а) насочено към конкретни подрегионални райони;

б) водено от местни групи за действие, съставени от представители на публичния и частния местен социално-икономически интерес,в които на ниво вземане на решения нито публичните органи, съгласно определението в съответствие с националните правила, нито която и да било от групите, представляващи конкретните заинтересовани страни, не представлява повече от 49 % от правата на глас;

в) се извършва чрез интегрирани и многосекторни стратегии за местно развитие, основани на характеристиките на района;

г) разработено, като се имат предвид местните потребности и потенциал, и включва иновативни характеристики в местния контекст, изграждане на мрежи и — където е целесъобразно — сътрудничество.

3. Подкрепата от съответните европейски структурни и инвестиционни фондове за водено от общностите местно развитие трябва да бъде съгласувана и координирана между съответните европейски структурни и инвестиционни фондове. Това се гарантира, *inter alia*, чрез координирано изграждане на капацитет, подбор, одобряване и финансиране на стратегиите за водено от общностите местно развитие и местните групи за действие.

4. Когато комитетът за подбор на стратегиите за водено от общностите местно развитие, учреден съгласно член 33, параграф 3, определи, че изпълнението на избраната стратегия за водено от общностите местно развитие изисква подкрепа от повече от един фонд, той може да определи, в съответствие с националните правила и процедури, водещ фонд за подкрепа на всички текущи разходи и разходи за популяризиране съгласно член 35, параграф 1, букви г) и д) за стратегията за водено от общностите местно развитие.

5. Воденото от общностите местно развитие, подкрепяно от съответните европейски структурни инвестиционни фондове, се осъществява по един или по няколко приоритета на съответната програма или програми в съответствие с правилата за съответните европейски структурни и инвестиционни фондове.

Член 33

Стратегии за водено от общностите местно развитие

1. Всяка стратегия за водено от общностите местно развитие съдържа поне следните елементи:

а) определяне на района и населението, обхванати от стратегията;

б) анализ на нуждите и потенциала за развитие на района, включително анализ на силните страни, слабите страни, възможностите и заплахите;

в) описание на стратегията и нейните цели, описание на интегрирания и иновативните характеристики на стратегията и йерархията на целите, включително цели за крайните продукти или резултатите. По отношение на резултатите целите могат да имат количествено или качествено изражение. Стратегията е съвместима със съответните програми на всички участващи европейски структурни и инвестиционни фондове;

г) описание на процеса на участие на общността в разработването на стратегията;

д) план за действие, който показва как целите са превърнати в действия;

е) описание на уредбата за управлението и мониторинга на стратегията, която показва капацитета на местната група за действие да изпълни стратегията, и описание на специфичната уредба относно оценката;

ж) финансовия план на стратегията, включително планираното разпределение на средствата от всеки от съответните европейски структурни и инвестиционни фондове.

2. Държавите-членки определят критерии за подбора на стратегиите за водено от общностите местно развитие.

3. Стратегиите за водено от общностите местно развитие се избират от комитет, учреден с тази цел от отговорния управляващ орган или отговорните управляващи органи и се одобряват от отговорния управляващ орган или отговорните управляващи органи.

4. Първият кръг от подбора на стратегии за водено от общностите местно развитие приключва до две години след датата на одобряване на споразумението за партньорство. Държавите-членки могат да подбират допълнителни стратегии за водено от общностите местно развитие и след тази дата, но не по-късно от 31 декември 2017 г.

5. В решението за одобряване на стратегия за водено от общностите местно развитие се определят разпределените суми от всеки от съответните европейски структурни и инвестиционни фондове. Освен това в решението се определят отговорностите за ръководните и контролните задачи по програмата или програмите във връзка със стратегията за водено от общностите местно развитие.

6. Населението на района, посочен в параграф 1, буква а), е не по-малко от 10 000 души и не по-голямо от 150 000 жители. При надлежно обосновани случаи и въз основа на предложение на държава-членка обаче Комисията може да приема или променя тези ограничения относно населението в нейното решение по член 15, параграфи 2 или 3 съответно да одобри или измени споразумението за партньорство за дадената държава-членка, с цел да вземе под внимание рядко или гъсто населените области или с цел гарантиране на териториално сближаване на областите, обхванати от стратегии за водено от общностите местно развитие.

Член 34

Местни групи за действие

1. Местните групи за действие разработват и изпълняват стратегиите за водено от общностите местно развитие.

Държавите-членки определят съответните роли на местните групи за действие и на органите, които отговарят за изпълнението на съответните програми, за всички задачи по изпълнението, които се отнасят до стратегията за водено от общностите местно развитие.

2. Отговорният управляващ орган или отговорните управляващи органи гарантира(т), че местните групи за действие избират или един партньор в рамките на групата като административен и финансов водещ партньор, или образуват законно учредена обща структура.

3. Задачите на местните групи за действие включват следното:

а) изграждане на капацитета на местните участници за разработване и изпълнение на операции, включително поощряване на способностите им за управление на проекти;

б) определяне на недискриминационна и прозрачна процедура за подбор и обективни критерии за подбор на операции, които избягват конфликта на интереси, които гарантират, че поне 50 % от гласовете при решения за подбор са дадени от партньори, които не са публични органи, и предвиждат възможност за подбор чрез писмена процедура;

в) гарантиране на съгласуваност със стратегията за водено от общностите местно развитие при избора на операции, като тези операции се приоритизират според техния принос за постигане на целите на тази стратегия;

г) разработване и публикуване на покани за предложения или текуща процедура за подаване на проекти, включително определяне на критериите за подбор;

д) получаване и оценяване на заявления за подкрепа;

е) избор на операции и определяне на размера на подкрепата и, където е приложимо, изпращане на тези предложения до отговорния орган за последна проверка на допустимостта преди одобряването им;

ж) мониторинг на изпълнението на стратегията за водено от общностите местно развитие и на подкрепените операции и провеждане на конкретни дейности за оценка във връзка с тази стратегия.

4. Без да се засягат разпоредбите на параграф 3, буква б), местната група за действие може да бъде бенефициер и да провежда операции в съответствие със стратегията за водено от общностите местно развитие.

5. По отношение на дейностите за сътрудничество на местни групи за действие, посочени в член 35, параграф 1, буква в), изброените в параграф 3, буква е) от настоящия член задачи могат да се извършват от отговорния управляващ орган.

Член 35

Подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове за воденото от общностите местно развитие

1. Подкрепата от съответните европейски структурни и инвестиционни фондове за воденото от общностите местно развитие обхваща:

а) разходите за подготвителна подкрепа, включващи изграждането на капацитет, обучението и създаването на мрежи с цел изготвяне и прилагане на стратегия за воденото от общностите местно развитие.

Тези разходи може да включват един или повече от следните елементи:

i) дейности по обучение на местни заинтересовани страни;

ii) проучвания в съответния район;

iii) разходи, свързани с изготвяне на стратегия за воденото от общностите местно развитие, включително разходи за консултации и за дейности, свързани с консултиране на заинтересовани страни за целите на подготовката на стратегията;

iv) административни разходи (оперативни разходи и разходи за персонал) за организация, която кандидатства за подготвителна подкрепа по време на подготвителната фаза;

v) подкрепа за малки пилотни проекти.

Тази подготвителна подкрепа е допустима независимо от това дали стратегията за воденото от общностите местно развитие, изготвена от местната група за действие, възползваща се от помощта, е подбрана за финансиране от комитета за подбор, създаден съгласно член 33, параграф 3.

б) изпълнение на операции в рамките на стратегията за водено от общностите местно развитие;

в) подготовка и изпълнение на дейности за сътрудничество на местните групи за действие;

г) текущи разходи, свързани с управлението и изпълнението на стратегията за водено от общностите местно развитие, състоящи се от оперативни разходи, разходи за персонал, разходи за обучение, разходи за връзки с обществеността, финансови разходи и разходи, свързани с мониторинга и оценката на стратегията, както е посочено в член 34, параграф 3, буква ж);

д) популяризиране на стратегията за водено от общностите местно развитие, с цел да се улесни обменът за предоставяне на информация между заинтересованите страни, да се популяризира стратегията и да се съдейства на потенциалните бенефициери с оглед разработването на операции и подготовката на предложения.

2. Подкрепата във връзка с текущите разходи и популяризирането на стратегията, както е посочено в параграф 1, букви г) и д), не превишава 25 % от общия размер на публичните разходи в рамките на стратегията за водено от общностите местно развитие.

ГЛАВА III

Териториално развитие

Член 36

Интегрирани териториални инвестиции

1. Когато дадена стратегия за градско развитие или друга стратегия за териториално развитие или териториален пакт, посочен в член 12, параграф 1 от Регламента за ЕСФ, изисква интегриран подход, включващ инвестиции от ЕСФ, ЕФРР или Кохезионния фонд по повече от една приоритетна ос на една или няколко оперативни програми, действия могат да се проведат като интегрирана териториална инвестиция („ИТИ“).

Действията, проведени като ИТИ, могат да бъдат допълнени с финансова подкрепа от ЕЗФРСР или ЕФМДР.

2. Когато дадена ИТИ се осъществява с подкрепата на ЕСФ, ЕФРР или Кохезионния фонд, в съответната оперативна програма или програми се описва подходът към използването на инструмента ИТИ и се определя ориентировъчното финансиране от всяка приоритетна ос съгласно правилата за отделните фондове.

Ако инструментът ИТИ се допълва от финансова подкрепа от ЕЗФРСР или ЕФМДР, примерната отпусната сума и обхванатите мерки се посочват в съответната програма или програми съгласно правилата за отделните фондове.

3. Държавата-членка или управляващият орган може да определи един или няколко междинни звена, включително местни органи, организации за регионално развитие или неправителствени организации, които да осъществяват управлението и изпълнението на ИТИ съгласно правилата за отделните фондове.

4. Държавата-членка или съответните управляващи органи гарантират, че системата за мониторинг за програмата или програмите предвижда набелязване на операциите и на крайните продукти по даден приоритет, допринасящ за дадена ИТИ.

ДЯЛ IV

ФИНАНСОВИ ИНСТРУМЕНТИ

Член 37

Финансови инструменти

1. Европейските структурни и инвестиционни фондове могат да бъдат използвани за подкрепа на финансови инструменти по една или повече програми, включително когато са организирани чрез фондове на фондове, с цел да допринесат за постигането на специфичните цели, определени по даден приоритет.

Финансовите инструменти се използват за подкрепа на инвестиции, които се очаква да бъдат финансово жизнеспособни, но не могат да генерират достатъчно финансиране от пазарни източници. Когато се прилага настоящият дял, управляващите органи, организациите, изпълняващи фондове на фондове и организациите, управляващи финансовите инструменти спазват приложимото право, по-специално отнасящото се за държавната помощ и обществените поръчки.

2. Подкрепата за финансови инструменти се основава на предварителна оценка, която е установила, че са налице доказателства за пазарна неефективност или неоптимална инвестиционна ситуация, и на прогнозното равнище и обхват на публичните нужди от инвестиции, включително видовете финансови инструменти, които да бъдат подкрепени. Тази предварителна оценка включва:

а) анализ на случаите на пазарна неефективност, неоптимални инвестиционни ситуации и инвестиционни нужди за областите на политиката и тематичните цели или инвестиционните приоритети, за които да се намери решение с цел да се способства за постигането на специфичните цели, заложени в даден приоритет, които ще бъдат подкрепени чрез финансовите инструменти. Този анализ се изготвя въз основа на методика за наличните добри практики;

б) оценка на добавената стойност на финансовите инструменти, за които се обмисля да бъдат подкрепени от европейските структурни и инвестиционни фондове, съгласуваност с други форми на публична интервенция, насочени към същия пазар, евентуалното наличие на държавни помощи, пропорционалността на предвижданите интервенции и мерки за свеждане до минимум на нарушаването на пазара;

в) предварителна оценка на допълнителните публични и частни ресурси, които потенциално ще бъдат събрани от финансовия инструмент до равнището на крайния получател (очакван лостов ефект), включително, когато е целесъобразно, оценка на потребността от преференциално възнаграждение за привличане на насрещни ресурси от частни инвеститори, както и неговия размер, и/или описание на механизмите, които ще се използват за установяване на потребността и размера на това преференциално възнаграждение, например конкурентен или целесъобразно независим процес на оценяване;

г) оценка на изводите, извлечени от подобни инструменти и направени от държавата-членка предварителни оценки в миналото, както и начините за прилагане на тези изводи в бъдеще;

д) предлаганата инвестиционна стратегия, включително разглеждане на вариантите за уредба за изпълнението по смисъла на член 38, финансовите продукти, които ще се предлагат, целевите крайни получатели, и предвижданото съчетаване с безвъзмездни средства, където е уместно;

е) посочване на очакваните резултати и как съответният финансов инструмент се очаква да допринесе за постигането на специфичните цели, определени в рамките на съответния приоритет, включително показателите за този принос;

ж) разпоредбите, които дават възможност за преразглеждане и актуализиране на предварителната оценка съгласно изискванията в хода на изпълнението на който и да е финансов инструмент, който се е изпълнявал въз основа на тази оценка, когато по време на фазата на изпълнението управляващият орган прецени, че предварителната оценка може вече да не отразява точно пазарните условия по време на изпълнението.

3. Предварителната оценка, посочена в параграф 2, може да се извършва поетапно. Във всеки случай тя завършва, преди управляващият орган да вземе решение за отпускане на принос от програмата на даден финансов инструмент.

Обобщените констатации и заключения от предварителните оценки, отнасящи се за финансови инструменти, се публикуват до три месеца след датата на финализирането им.

Предварителната оценка се предоставя на мониторинговия комитет за сведение в съответствие с правилата за отделните фондове.

4. Когато с финансови инструменти се подкрепя финансирането на предприятия, включително МСП, тази подкрепа се насочва по-специално за създаване на нови предприятия, капитал на ранните етапи, т.е. първоначален и начален капитал, капитал за разрастване, капитал за засилване на общата дейност на дадено предприятие или за реализация на нови проекти, проникване на нови пазари или ново развитие на съществуващи предприятия, без да се засягат приложимите правила на Съюза за държавната помощ и в съответствие с правилата за отделните фондове. Такава подкрепа може да

включва инвестиции както в материални, така и в нематериални активи, както и работен капитал в рамките на приложимите правила на Съюза за държавната помощ, с цел да се стимулира частният сектор като източник на финансиране за предприятията. Подкрепата може да включва и разходите за прехвърляне на правата на собственост върху предприятията, при условие че прехвърлянето се извършва между независими инвеститори.

5. Инвестиции, които трябва да бъдат подкрепяни чрез финансови инструменти, не трябва да са физически завършени или изцяло осъществени към датата на решението за инвестиция.

6. Когато финансови инструменти предоставят подкрепа за крайни получатели по отношение на инвестиции в инфраструктура с цел подкрепа на градското развитие или възстановяване на градската среда или подобни инвестиции в инфраструктура за целите на разнообразяването на неземеделски дейности в селските райони, тази подкрепа може да включва сумата, необходима за реорганизацията на дълговия портфейл по отношение на инфраструктурата, която съставлява част от новата инвестиция, до максимум 20 % от общия размер на програмната подкрепа от финансовия инструмент за инвестицията.

7. Финансовите инструменти могат да се комбинират с безвъзмездни средства, лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси. Когато подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове се предоставя чрез финансови инструменти и е комбинирана в една операция с други форми на подкрепа, пряко свързани с финансови инструменти, насочени към същите крайни получатели, включително техническа подкрепа, лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси, към всички форми на подкрепа в рамките на операцията се прилагат разпоредбите, приложими към финансовите инструменти. В тези случаи се спазват приложимите правила на Съюза за държавната помощ и се поддържа отделна отчетност за всяка форма на подкрепа.

8. Подкрепените от финансов инструмент на европейските структурни и инвестиционни фондове крайни получатели могат също така да получават помощ от друг приоритет или програма на европейските структурни и инвестиционни фондове или от друг инструмент, подкрепен от бюджета на Съюза, в съответствие с приложимите правила на Съюза за държавната помощ. В такъв случай се поддържа отделна отчетност за всеки източник на помощ и подкрепата от финансов инструмент на европейските структурни и инвестиционни фондове е част от операция с допустими разходи, различна от другите източници на помощ.

9. Комбинацията от подкрепа, предоставяна чрез безвъзмездни средства и финансови инструменти, както е посочено в параграфи 7 и 8, при спазване на приложимите правила на Съюза за държавната помощ, може да обхваща същата разходна позиция, при условие че сумата от всички форми на комбинирана подкрепа не надхвърля общия размер на съответната разходна позиция. Безвъзмездните средства не се използват за възстановяване на подкрепа, получена от финансови инструменти. Финансовите инструменти не се използват за предварително финансиране на безвъзмездни средства.

10. Приносът в натура не представлява допустим разход по отношение на финансовите инструменти, с изключение на приноса под формата на земя или недвижим имот по отношение на инвестициите с цел подкрепа на развитието на селските райони, градското развитие или възстановяването на градската среда, когато земята или недвижимият имот представляват част от инвестицията. Приносът под формата на земя или недвижим имот е допустим, при условие че са изпълнени условията, предвидени в член 69, параграф 1.

11. ДДС не представлява допустим разход за дадена операция, освен в случаите на ДДС, което не е възстановимо съгласно националното законодателство за ДДС. Начинът на отчитане на ДДС на равнището на инвестициите, направени от крайните получатели, не се взема предвид при определяне на допустимостта на разходите във връзка с финансовия инструмент. Когато финансовите инструменти се съчетават с безвъзмездни средства съгласно параграфи 7 и 8 от настоящия член, по отношение на безвъзмездните средства се прилагат разпоредбите на член 69, параграф 3.

12. За целите на прилагането на настоящия член приложимите правила на Съюза за държавната помощ са тези, които са в сила по времето, когато управляващият орган или органът, изпълняващ фонда на фондовете договорно предоставя програмен принос на даден финансов инструмент или когато финансовият инструмент договорно предоставя програмен принос на крайни получатели, както е приложимо.

13. Комисията се оправомощава да приема делегирани актове в съответствие с член 149, с които да определя допълнителни специални правила относно закупуването на земя и относно съчетаването на техническа подкрепа и финансови инструменти.

Член 38

Изпълнение на финансови инструменти

1. При прилагането на член 37 управляващите органи могат да предоставят финансов принос към следните финансови инструменти:

а) финансови инструменти, създадени на равнището на Съюза, управлявани пряко или косвено от Комисията;

б) финансови инструменти, създадени на национално, регионално, транснационално или трансгранично ниво, управлявани от или на отговорността на управляващия орган.

2. Приносът от европейските структурни и инвестиционни фондове за финансови инструменти по параграф 1, буква а) се държи в отделни сметки и се използва — в съответствие с целите на съответните европейски структурни и инвестиционни фондове — за подкрепа на дейности и крайни получатели, които са в съответствие с програмата или програмите, от които се прави този принос.

Приносът към финансовите инструменти, посочени в първа алинея, е предмет на настоящия регламент, освен ако изрично не са предвидени изключения.

Втората алинея не засяга правилата, регулиращи създаването и функционирането на финансови инструменти съгласно Финансовия регламент, освен ако тези правила не противоречат на правилата нанастоящия регламент, като в такъв случай настоящият регламент има предимство.

3. За финансови инструменти по параграф 1, буква б) управляващият орган може да предостави финансов принос на следните финансови инструменти:

а) финансови инструменти, отговарящи на стандартните условия, определени от Комисията в съответствие с втора алинея от настоящия параграф;

б) вече съществуващи или новосъздадени финансови инструменти, които са специално разработени с цел постигане на специфичните цели, изложени в рамките на съответния приоритет.

Комисията приема актове за изпълнение относно стандартните условия, на които трябва да отговарят финансовите инструменти по първа алинея, буква а). Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 150, параграф 3.

4. Когато подкрепя финансови инструменти, посочени в параграф 1, буква б), управляващият орган може:

а) да инвестира в капитала на съществуващи или новосъздадени правни субекти, включително финансираните от други европейски структурни и инвестиционни фондове, предназначени за изпълнението на финансови инструменти, които съответстват на целите на съответните европейски структурни и инвестиционни фондове, които ще предприемат задачи по изпълнението; подкрепата за такива субекти се ограничава до необходимите суми за изпълнението на нови инвестиции в съответствие с член 37 и по начин, който е в съответствие с целите на настоящия регламент;

б) да поверява задачи по изпълнението на:

i) ЕИБ;

ii) международни финансови институции, в които някоя от държавите-членки е акционер, или финансови институции, установени в държава-членка и целящи постигане на публичен интерес под контрола на публичен орган;

iii) публичноправна или частноправна организация; или

в) да предприема пряко задачи по изпълнението в случай на финансови инструменти, състоящи се само от заеми или гаранции. В този случай управляващият орган се счита за бенефициер по смисъла на определението по член 2, точка 10.

При изпълнението на финансови инструменти посочените в първа алинея, букви а), б) и в) организациите осигуряват спазването на приложимото право, включително правилата за европейските структурни и инвестиционни фондове, държавната помощ, обществените поръчки и съответните стандарти и приложимото законодателство относно изпирането на пари, борбата с тероризма и данъчните измами. Тези организации не се установяват в територии, чиято юрисдикция не сътрудничи на Съюза във връзка с прилагането на международно договорените данъчни стандарти, и не поддържат бизнес отношения със субекти, установени в тези територии, и транспонират тези изисквания в договорите си с избраните финансови посредници.

Комисията се оправомощава да приема, в съответствие с член 149, делегирани актове за определяне на допълнителните конкретни правила относно ролята и отговорността на органите, изпълняващи финансовите инструменти, съответните критерии за подбор и продуктите, които могат да се доставят чрез финансови инструменти в съответствие с член 37. Комисията уведомява едновременно Европейския парламент и Съвета за тези делегирани актове до 22 април 2014 г..

5. Организациите, посочени в параграф 4, първа алинея, букви а) и б), когато изпълняват фондове на фондове, могат допълнително да поверят част от изпълнението на финансови посредници, при условие че тези субекти гарантират на своя отговорност, че финансовите посредници удовлетворяват критериите, определени в член 140, параграфи 1, 2 и 4 от Финансовия регламент. Финансовите посредници се избират въз основа на открити, прозрачни, пропорционални и недискриминационни процедури, като се избягват конфликти на интереси.

6. Организациите, посочени в параграф 4, първа алинея, буква б), на които са поверени задачи по изпълнението, откриват доверителни сметки на свое име и от името на управляващия орган или създават финансовия инструмент като отделен финансов блок в рамките на финансовата институция. В случай на отделен финансов блок, се прави счетоводно разграничение между отпусканите по програма ресурси, инвестирани във финансовия инструмент, и останалите ресурси, с които разполага финансовата институция. Активите в доверителни сметки и отделните финансови блокове се управляват в съответствие с принципа на доброто финансово управление, като се следват подходящи пруденциални правила и сметките имат подходяща ликвидност.

7. Когато финансов инструмент се изпълнява по параграф 4, първа алинея, букви а) и б), в зависимост от структурата за изпълнението на финансовия инструмент, условията и редът за приноса за финансовите инструменти от програми се определят във финансови споразумения в съответствие с приложение III на следните равнища:

а) където е приложимо, между разполагащите със съответния мандат представители на управляващия орган и организацията, изпълняваща фонда на фондовете, и

б) между разполагащите със съответния мандат представители на управляващия орган или, където е приложимо, организацията, изпълняваща фонда на фондове, и организацията, изпълняваща финансовия инструмент.

8. За финансови инструменти, изпълнявани по параграф 4, първа алинея, буква в), условията и редът за приносите за финансовите инструменти от програми се определя в стратегически документ в съответствие с приложение IV, който се разглежда от мониторинговия комитет.

9. Националният публичен и частен принос, включително, когато е целесъобразно, приносът в натура, посочен в член 37, параграф 10, може да се предоставя на равнище фонд на фондове, на равнище финансов инструмент или на равнище крайни получатели, в съответствие с правилата за отделните фондове.

10. Комисията приема актове за изпълнениеза определяне на еднакви условия относно подробните правила за прехвърлянето и управлението на приноса от програми, управлявани от организациите, посочени в член 38, параграф 4, първа алинея. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 150, параграф 3.

Член 39

Принос на ЕФРР и ЕЗФРСР за съвместната неограничена гаранция и секюритизацията на финансови инструменти в полза на МСП, осъществявана от ЕИБ

1. За целите на настоящия член „дългово финансиране“ означава заем, лизинг или гаранции.

2. Държавите-членки могат да използват ЕФРР и ЕЗФРСР за предоставяне на финансов принос за финансовите инструменти, посочени в член 38, параграф 1, буква а) от настоящия регламент, които се управляват косвено от Комисията чрез задачи по изпълнението, възложени на ЕИБ съгласно член 58, параграф 1, буква в), подточка iii) и член 139, параграф 4 от Финансовия регламент, по отношение на следните дейности:

а) неограничени гаранции за предоставяне на капиталово облекчение на финансови посредници за нови портфейли за дългово финансиране на допустими МСП в съответствие с член 37, параграф 4 от настоящия регламент;

б) секюритизация, както е определена в член 4, параграф 1, точка 61 от Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1], на някое от следните:

(i) съществуващи портфейли за дългово финансиране на МСП и други предприятия с по-малко от 500 работници и служители;

(ii) нови портфейли за дългово финансиране на МСП.

Финансовият принос, посочен в първа алинея, букви а) и б) от настоящия параграф, допринася за подчинени траншове и/или траншове тип „мецанин“ на посочените там портфейли, при условие че съответният финансов посредник запазва достатъчна част от риска на портфейлите, която се равнява поне на изискването за запазване на риска, определено в Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета [2] и в Регламент (ЕС) № 575/2013, за гарантиране на адекватно хармонизиране на интересите. В случай на секюритизация съгласно първа алинея, буква б) от настоящия параграф, финансовият посредник е длъжен да отпусне ново дългово финансиране на допустимите МСП в съответствие с член 37, параграф 4 от настоящия регламент.

Всяка държава-членка, която възнамерява да участва в такива финансови инструменти, внася сума, която съответства на нуждите на МСП от дългово финансиране в дадена държава-членка и на очакваното търсене на такова дългово финансиране на МСП, като се вземе предвид предварителната оценка, посочена в параграф 4, първа алинея, буква а), и при всички случаи не надхвърля 7 % от разпределените на държавата-членка средства от ЕФРР и ЕЗФРСР. Съвкупната вноска по линия на ЕФРР и ЕЗФРСР на всички участващи държави-членки не надвишава общата горна граница от 8 500 000 000 EUR (по цени за 2011 г.).

Когато Комисията, след консултации с ЕИБ, счете, че съвкупният минимален принос към инструмента, който представлява сумата на вноските на всички участващи държави-членки, е недостатъчен, като надлежно се отчита минималната критична маса, определена в предварителната оценка, посочена в параграф 4, първа алинея, буква а), прилагането на финансовия инструмент се преустановява и вноските се връщат на държавите-членки.

Когато държавата-членка и ЕИБ не са в състояние да се споразумеят за условията на финансовото споразумение, посочено в параграф 4, първа алинея, буква в) от настоящия член, държавата-членка подава искане за изменение на програмата, посочена в параграф 4, първа алинея, буква б), и преразпределя приноса към други програми и приоритети, в съответствие с изискванията за тематична концентрация.

Когато условията за прекратяване на участието на държавата-членка в инструмента, установени във финансовото споразумение между съответната държава-членка и ЕИБ, посочено в параграф 4, първа алинея, буква в), бъдат изпълнени, държавата-членка

[1] Регламент (ЕС) № 575/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно пруденциалните изисквания за кредитните институции и инвестиционните посредници и за изменение на Регламент (ЕС) № 648/2012 (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 1).

[2] Директива 2013/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно достъпа до осъществяването на дейност от кредитните институции и относно пруденциалния надзор върху кредитните институции и инвестиционните посредници, за изменение на Директива 2002/87/ЕО и за отмяна на директиви 2006/48/ЕО и 2006/49/ЕО (ОВ L 176, 27.6.2013 г., стр. 338).

подава искане за изменение на програмата, посочена в параграф 4, първа алинея, буква б), и преразпределя останалия принос към други програми и приоритети, в съответствие с изискванията за тематична концентрация.

Когато участието на държава-членка бъде прекратено, тази държава-членка подава искане за изменение на програмата. Когато неизползваните бюджетни кредити за поети задължения се отменят, отменените бюджетни кредите зо поети задължения се предоставят отново на съответната държава-членка, за да се препрограмират за други програми и приоритети, в съответствие с изискванията за тематична концентрация.

3. МСП, които получават ново дългово финансиране в резултат на новия портфейл, натрупан от финансовия посредник в контекста на финансовия инструмент, посочен в параграф 2, се считат за крайни получатели на приноса на ЕФРР и ЕЗФРСР за съответния финансов инструмент.

4. Финансовият принос, посочен в параграф 2, отговаря на следните условия:

а) чрез дерогация от член 37, параграф 2 той се основава на една предварителна оценка на равнището на Съюза, която се осъществява от ЕИБ и Комисията;

Въз основа на налични източници на данни относно банковото дългово финансиране и МСП, предварителната оценка ще обхваща, наред с другото, анализ на нуждите на МСП от финансиране на равнището на Съюза, условията за финансиране на МСП и нуждите от това, както и индикация за недостига на финансиране на МСП във всяка държава-членка, профил на икономическото и финансово положение на сектора на МСП на равнището на държавите-членки, минимална критична маса на съвкупните вноски, приблизителна оценка на общия размер на заемите, генерирани от такива вноски, и добавената стойност.

б) предоставя се от всяка участваща държава-членка като част от единна специална национална програма за финансов принос на ЕФРР и ЕЗФРСР за подкрепа на тематичната цел, посочена в член 9, първа алинея, точка 3;

в) подлежи на условията, определени във финансовото споразумение, сключено между всяка участваща държава-членка и ЕИБ, което включва, наред с другото:

i) задачи и задължения на ЕИБ, включително възнаграждения;

ii) минималния лостов ефект, който трябва да бъде постигнат по ясно определени етапни цели в рамките на периода на допустимост, посочен в член 65, параграф 2;

iii) условия за ново дългово финансиране;

iv) разпоредби във връзка с недопустими дейности и критерии за изключване;

v) график на плащанията;

vi) санкции в случай на неизпълнение от страна на финансовите посредници;

vii) подбор на финансови посредници;

viii) наблюдение, докладване и одит;

ix) видимост;

x) условия за прекратяване на споразумението.

За целите на изпълнението на инструмента ЕИБ ще влезе в договорни споразумения с избрани финансови посредници;

г) в случай че финансовото споразумение, посочено в буква в), не бъде сключено в рамките на шест месеца от приемането на програмата, посочена в буква б), държавата-членка има правото да разпредели отново този принос към други програми и приоритети, насочени към същата тематична цел.

С оглед осигуряването на еднакви условия за прилагането на настоящия член, Комисията приема акт за изпълнение за определяне на образец на финансовото споразумение, посочено в първа алинея, буква в). Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 150, параграф 3.

5. Минимален лостов ефект се постига във всяка участваща държава-членка по етапните цели, определени във финансовото споразумение, посочено в параграф 4, първа алинея, буква в), изчислен като съотношението между новото дългово финансиране на допустими МСП, отпуснато от финансовите посредници, и съответстващия принос на ЕФРР и ЕЗФРСР от съответната държава-членка във финансовите инструменти. Минималният лостов ефект може да варира между участващите държави-членки.

В случай че финансовият посредник не постигне минималния лостов ефект, определен във финансовото споразумение, посочено в параграф 4, първа алинея, буква в) от настоящия член, той е договорно задължен да изплати санкции в полза на участващата държава-членка в съответствие с реда и условията, определени във финансовото споразумение.

Нито предоставените гаранции, нито съответните секюритизационни трансакции са засегнати от недостигането от страна на финансовия посредник на посочения във финансовото споразумение минимален лостов ефект.

6. Чрез дерогация от член, 38, параграф 2, първа алинея финансовият принос, посочен в параграф 2 от настоящия член, може да бъде поместен в отделни сметки за всяка държава-членка или, ако две или повече участващи държави-членки дадат своето съгласие, в една сметка, която обхваща всички държави-членки и се използва в съответствие със специфичните цели на програмите, от които се правят вноските.

7. Чрез дерогация от член 41, параграфи 1 и 2 по отношение на финансовия принос, посочен в параграф 2 от настоящия член, искането на държавата-членка за плащане до Комисията се прави въз основа на 100 % от сумите, които трябва да бъдат изплатени от държавата-членка на ЕИБ в съответствие с графика, определен във финансовото споразумение, посочено в параграф 4, първа алинея, буква в) от настоящия член. Такива искания за плащане се основават на сумите, изискани от ЕИБ, които са счетени за необходими за покриване на задълженията по договори за гаранции или секюритизационни трансакции, които трябва да бъдат завършени в рамките на следващите три месеца. Плащанията от държавите-членки към ЕИБ се извършват незабавно и във всеки случай преди поемането на задължения от ЕИБ.

8. При приключването на програмата допустимите разходи представляват общата сума от вноски по линия на програмата, изплатени на финансовия инструмент, която съответства:

а) за дейностите, посочени в параграф 2, първа алинея, буква а) от настоящия член - на средствата, посочени в член 42, параграф 3;

б) за дейностите, посочени в параграф 2, първа алинея, буква б)от настоящия член - на съвкупния размер на ново дългово финансиране, което е резултат от секюритизационни трансакции, платено на допустими МСП или в тяхна полза в рамките на периода на допустимост, посочен в член 65, параграф 2.

9. За целите на членове 44 и 45 непоисканите гаранции и възстановените суми съответно във връзка с неограничените гаранции и секюритизационните трансакции се считат за средства, възстановени на финансовите инструменти. При приключването на финансовите инструменти нетните постъпления от ликвидация, след приспадане на разходите, таксите и плащанията на суми, дължими на кредитори, които имат предимство пред тези, внесени от ЕФРР и ЕЗФРСР, се връщат на съответните държавите-членки пропорционално на техния принос за финансовия инструмент.

10. Докладът, посочен в член 46, параграф 1, включва следните допълнителни елементи:

а) общ размер на подкрепата от ЕФРР и ЕЗФРСР, изплатена на финансовия инструмент във връзка с неограничени гаранции или секюритизационни трансакции, по програма и приоритет или мярка;

б) напредък при създаването на новото дългово финансиране в съответствие с член 37, параграф 4 за допустими МСП.

11. Независимо от член 93, параграф 1, средствата, предназначени за инструменти по параграф 2 от настоящия член, могат да бъдат използвани за целите на създаването на ново дългово финансиране на МСП на цялата територия на държавата-членка, без оглед на категориите региони, освен ако споразумението за финансиране, посочено в параграф 4, първа алинея, буква в) не предвижда друго.

12. Член 70 не се прилага по отношение на програми, създадени за прилагане на финансови инструменти съгласно настоящия член.

Член 40

Управление и контрол на финансовите инструменти

1. Органите, определени в съответствие с член 124 от настоящия регламент за ЕФРР, Кохезионния фонд, ЕСФ и ЕФМДР и с член 65 от Регламента за ЕЗФРСР заЕЗФРСР, не провеждат проверки на място на операции, които включват финансови инструменти, изпълнявани съгласно член 38, параграф 1, буква а). Тези определени организации получават редовни контролни доклади от организациите, натоварени с изпълнението на тези финансови инструменти.

2. Органите, отговарящи за одита на програмите, не провеждат одити на операции, които включват финансови инструменти, изпълнявани съгласно член 38, параграф 1, буква а), и на системите за управление и контрол във връзка с тези финансови инструменти. Те получават редовни контролни доклади от одиторите, определени в споразуменията, с които са създадени тези финансови инструменти.

3. Органите, отговарящи за одита на програмите, могат да извършват одити на равнище крайни получатели само когато възникнат една или повече от следните ситуации:

(а) не са на разположение разходооправдателни документи, доказващи наличието на подкрепата от финансовия инструмент за крайните получатели, както и за използването му по предназначение в съответствие с приложимото право, на равнището на управляващия орган или на равнището на организациите, изпълняващи финансови инструменти;

б) има доказателства за това, че наличните документи на равнището на управляващия орган или на равнището на организациите, изпълняващи финансови инструменти, не представляват верни и точни записи за предоставената подкрепа.

4. Комисията се оправомощава да приема делегирани актове в съответствие с член 149 относно уредбата за управление и контрол на финансови инструменти,посочени в член 38, параграф 1, буква б), включително проверките, извършвани от управляващите и одитните органи, уредбата относно поддържането на разходооправдателни документи, елементите, за които се отнасят разходооправдателните документи, както и уредба за управлението, контрола и одита. Комисията уведомява едновременно Европейския парламент и Съвета за тези делегирани актове до 22 април 2014 г..

5. Организациите, изпълняващи финансовите инструменти, носят отговорност за гарантирането, че разходооправдателните документи са налични и не налагат на крайните получатели изисквания за поддържане на регистри, които надхвърлят необходимото, за да могат те да носят тази отговорност.

Член 41

Искания за плащане, в които се включват разходи за финансови инструменти

1. Що се отнася до финансовите инструменти, посочени в член 38, параграф 1, буква а) и финансовите инструменти, посочени в член 38, параграф 1, буква б), изпълнявани съгласно член 38, параграф 4, букви а) и б), поетапни заявления за междинни плащания се подават за принос от програмата, който се изплаща на финансовия инструмент в периода на допустимост, посочен в член 65, параграф 2 („период на допустимост“), съгласно следните условия:

а) размерът на приноса от дадена програма, изплатен на финансовия инструмент, включен във всяко заявление за междинно плащане, подадено в периода на допустимост, не надвишава 25 % от общия размер на приноса от програмата, за който са поети задължения за финансовия инструмент съгласно съответното финансово споразумение, и представлява разходи по смисъла на член 42, параграф 1, букви а), б) и г), които се очаква да бъдат изплатени в периода на допустимост. В заявленията за междинно плащане, подадени след периода на допустимост, се вписва общият размер на допустимите разходи по смисъла на член 426;

б) всяко заявление за междинно плащане, посочено в буква а) от настоящия параграф, може да включва най-много 25 % от общия размер на националното съфинансиране, посочено в член 38, параграф 9, което се очаква да бъде изплатено на финансовия инструмент, или на равнището на крайните получатели — за разходите по смисъла на член 42, параграф 1, букви а), б) и г) в срока на допустимост;

в) следващи заявления за междинно плащане, подадени в срока на допустимост, се подават само в следните случаи:

i) за второто заявление за междинно плащане, когато най-малко 60 % от сумата, вписана в първото заявление за междинни плащания, е изразходвана като допустими разходи по смисъла на член 42, параграф 1, букви а), б) и г);

ii) за третото и следващите заявления за междинно плащане, когато най-малко 85 % от сумите, вписани в предходните заявления за междинни плащания, са изразходвани като допустими разходи по смисъла на член 42, параграф 1, букви а), б) и г);

г) във всяко заявление за междинно плащане, в което е вписан разход, свързан с финансови инструменти, отделно се съобщават общият размер на приноса от програмата, изплатен на финансовия инструмент, и сумите, изплатени като допустими разходи по смисъла на член 42, параграф 1, букви а), б) и г).

При приключването на програмата в заявлението за плащане на окончателното салдо се вписва общият размер на допустимите разходи съгласно член 42.

2. Що се отнася до финансовите инструменти, посочени в член 38, параграф 1, буква б), изпълнявани съгласно член 38, параграф 4, буква в), в заявленията за междинни плащания и за плащане на окончателното салдо се включва общият размер на плащанията, извършени от управляващия орган за инвестиции в крайни получател, както е посочено в член 42, параграф 1, букви а) и б).

3. Комисията се оправомощава да приема чделегирани актове в съответствие с член 149 за определяне на правилата за оттеглянето на плащанията за финансови инструменти и последващите корекции по отношение на заявленията за плащане.

4. За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия член Комисията приема актове за изпълнение, уреждащи моделите, които да се използват при представянето със заявленията за плащане на допълнителна информация на Комисията относно финансовите инструменти. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 150, параграф 3.

Член 42

Допустими разходи при приключване

1. При приключването на дадена програма допустимите разходи на финансовия инструмент са общата сума на приноса от програмата, реално изплатена или — при гаранции — за която са поети задължения от финансовия инструмент в периода на допустимост, която съответства на:

а) плащания към крайни получатели, а в посочените в член 37, параграф 7 случаи — плащания в полза на крайните получатели;

б) средства, за които са поети задължения по договори за гаранции, независимо дали са непогасени или вече са достигнали своя падеж, за да се отговори на евентуални покани за осигуряване на гаранции за загуби, изчислени въз основа на предпазлива предварителна оценка на риска, обхващащи множество съответни нови заеми или други рискови инструменти за нови инвестиции в крайни получатели;

в) субсидии с капитализирана лихва или субсидии за гаранционни такси, които трябва да бъдат изплатени за период, не по-дълъг от 10 години след периода на допустимост, използвани в комбинация с финансови инструменти, изплатени в гаранционна блокирана сметка, специално открита за тази цел с предназначение те да се отпускат ефективно след периода на допустимост, но по отношение на заеми и други рискови инструменти — отпуснати за инвестиции в крайни получатели в рамките на периода на допустимост;

г) възстановяване на направени разходи за управление или плащане на такси за управление на финансовия инструмент.

Комисията се оправомощава да приема делегирани актове в съответствие с член 149 за установяване на специални правила относно създаването на система за капитализиране на годишни вноски за лихвени субсидии и субсидии за гаранционни такси, посочени в първа алинея, буква в).

2. В случай на инструменти с дялово участие и микрокредити капитализираните разходи или таксите за управление, които трябва да се изплатят за период, не по-дълъг от шест години след периода на допустимост, по отношение на инвестиции в крайни получатели, извършени в рамките на този период на допустимост, които не могат да бъдат обхванати от разпоредбите на членове 44 или 45, могат да се считат за допустими разходи, когато се плащат в гаранционна блокирана сметка, специално открита за тази цел.

3. В случай на инструменти с дялово участие, насочени към предприятия, посочени в член 37, параграф 4, за които финансовото споразумение, посочено в член 38, параграф 7, е подписано преди 31 декември 2017 г., които до края на периода на допустимост са инвестирали най-малко 55 % от средствата по програмата, отпуснати в съответното финансово споразумение, ограничен размер плащания за инвестиции в крайни получатели, направени за срок, не по-дълъг от четири години след края на периода на допустимост, могат да се считат за допустим разход, когато се плащат в гаранционна блокирана сметка, специално открита за тази цел, при условие че са спазени правилата за държавна помощ и са изпълнени всички посочени по-долу условия.

Сумата, платена в гаранционна блокирана сметка:

а) се използва единствено за последващи инвестиции в крайни получатели, получили начални дялови инвестиции от финансовия инструмент в рамките на периода на допустимост, които все още са изцяло или частично неизплатени,

б) се използва единствено за последващи инвестиции, които да се извършват в съответствие с пазарните стандарти и договорните споразумения за пазарни стандарти и са ограничени до необходимия минимум за стимулиране на съинвестирането от частния сектор, като същевременно се осигури непрекъснатост на финансирането за целевите предприятия, така че и публичните, и частните инвеститори да могат да се възползват от инвестициите;

в) не надвишава 20 % от допустимите разходи на инструмента с дялово участие, посочен в параграф 1, първа алинея, буква а), като от този таван се приспадат капиталови ресурси и печалби, върнати на този финансов инструмент с дялово участие в периода на допустимост.

Всички суми, платени в гаранционната блокирана сметка, които не са използвани за инвестиции в крайни получатели, платени през периода, посочен в първа алинея се използват в съответствие с член 45.

4. Допустимите разходи, съобщени в съответствие с параграфи 1 и 2, не могат да надвишават сбора от:

а) общия размер на подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове, изплатена за целите на параграфи 1 и 2; и

б) съответното национално съфинансиране.

5. Разходите и таксите за управление, посочени в параграф 1, първа алинея, буква г) и в параграф 2 от настоящия член, могат да се начисляват от организацията, изпълняваща фонда на фондове, или от организациите, изпълняващи финансови инструменти, в съответствие с член 38, параграф 4, букви а) и б) и не могат да надвишават праговете, определени в делегирания акт, посочен в параграф 6 от настоящия член. Докато в разходите за управление се включват преки или косвени разходни позиции, възстановявани при представяне на доказателства за направените разходи, то таксите за управление се отнасят към договорена цена за предоставени услуги, установена чрез състезателна пазарна процедура, където това е приложимо. Разходите и таксите за управление се основават на методика за изчисление, базирана на постигнатите резултати.

Разходите и таксите за управление могат да включват такси за уредба. Когато таксите за уредба или част от нея се начисляват на краен потребител, те не се обявяват като допустими разходи.

Разходите и таксите за управление, включително извършените за подготвителна работа във връзка с финансовия инструмент преди подписване на съответното финансово споразумение, са допустими от датата на подписването на съответното финансово споразумение.

6. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 149, които установяват специфичните правила за критериите за определяне на разходите и таксите за управление въз основа на резултатите и приложимите прагове, както и правила относно възстановяването на капитализираните разходи и такси за управление за инструменти с дялово участие и микрокредити.

Член 43

Лихви и други печалби, генерирани от подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове за финансови инструменти

1. Подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове, изплатена на финансови инструменти, се депозира в сметки, открити във финансови институции в държави-членки, и се инвестира временно в съответствие с принципите на доброто финансово управление.

2. Лихвите и други печалби, които могат да бъдат отнесени към подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове, изплатена на финансови инструменти, се използват за същите цели, сред които възстановяването на извършените разходи за управление или плащането на управленски такси на финансовия инструмент в съответствие с член 42, параграф 1, първа алинея, буква г), и разноските, изплащани в съответствие с член 42, параграф 2, като първоначалната подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове или в рамките на същия финансов инструмент, или, след приключването на финансовия инструмент, в други финансови инструменти или форми на подкрепа в съответствие с конкретните цели, определени съгласно приоритет, до края на периода на допустимост.

3. Управляващият орган гарантира, че се води адекватна отчетност за използването на лихвите и на другите печалби.

Член 44

Повторно използване на ресурси, които могат да бъдат отнесени към подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове до края на срока на допустимост

1. Ресурсите, възстановени на финансовите инструменти от инвестиции или от освобождаването на ресурси, поети като задължение по договори за гаранции, включително изплащане на главници и печалби и други приходи или доходи, например лихви, гаранционни такси, дивиденти, капиталова печалба или всякакви други постъпления от инвестиции, които могат да бъдат отнесени към подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове, се използват повторно за следните цели — до необходимия размер и по договорения в съответните финансови споразумения ред:

а) допълнителни инвестиции чрез същия или други финансови инструменти в съответствие с конкретните цели, посочени в даден приоритет;

б) където е приложимо, преференциално възнаграждение за частни инвеститори или публични инвеститори, работещи съгласно принципа на инвеститор в условията на пазарна икономика, които осигуряват насрещни ресурси за подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове за финансовия инструмент или съинвестират на нивото на крайните получатели;

в) където е приложимо, възстановяване на направени разходи за управление и плащане на такси за управление на финансовия инструмент.

Потребността от преференциално възнаграждение и неговият размер съгласно първа алинея, буква б) се установяват в предварителната оценка. Преференциалното възнаграждение не надхвърля необходимото за създаване на стимулите за привличане на насрещни ресурси от частни инвеститори и не предоставя свръхкомпенсация на частните или публичните инвеститори, работещи съгласно принципа на инвеститор в условията на пазарна икономика. Хармонизирането на интересите се гарантира чрез подходящо поделяне на рисовете и печалбата и се осъществява на базата на обичайната търговска практика и е съвместимо с правилата на Съюза за държавната помощ.

2. Управляващият орган гарантира, че се води адекватна отчетност за използването на средствата и печалбите, посочени в параграф 1.

Член 45

Използване на средства след края на срока на допустимост

Държавите-членки приемат необходимите мерки, за да гарантират, че ресурсите, възстановени на финансовите инструменти, включително изплащането на главници, както и печалбите и другите доходи или приходи, генерирани за период от поне осем години след края на периода на допустимост, които могат да бъдат отнесени към подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове за финансовите инструменти съгласно член 37, се използват в съответствие с целите на програмата или програмите или в рамките на същия финансов инструмент, или — след излизането на тези ресурси от финансовия инструмент — в други финансови инструменти, при условие че и в двата случая оценката на пазарните условия демонстрира продължаваща нужда от такава инвестиция или от други форми на подкрепа.

Член 46

Доклад за използването на финансовите инструменти

1. Управляващият орган изпраща на Комисията специален доклад за операциите, в които се съдържат финансови инструменти, като приложение към годишния доклад за изпълнението.

2. В посочения в параграф 1 специален доклад за всеки финансов инструмент се включва следната информация:

а) посочват се програмата и приоритетът или мярката, от които се предоставя подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове;

б) описание на финансовия инструмент и уредбата за изпълнението му;

в) посочват се структурите, изпълняващи финансови инструменти, и структурите, изпълняващи средства от фондовете, когато е уместно, както е посочено в член 38, параграф 1, буква а), член 38, параграф 4, букви а), б) и в), както и финансовите посредници, посочени в член 38, параграф 6;

г) общ размер на приноса от програми по приоритети или мерки, изплатен за финансовия инструмент;

д) общ размер на подкрепата, която е изплатена на крайните получатели или в полза на крайните получатели, или за която са поети задължения по договори за гаранции от финансовия инструмент за инвестиции в крайните получатели, както и за направените разходи за управление или изплатените такси за управление, по програми и приоритети или мерки;

е) изпълнението на финансовия инструмент, включително напредъка по отношение на неговото въвеждане и на подбора на структурите, изпълняващи финансовия инструмент, включително на организацията, изпълняваща фонда на фондове;

ж) лихви и други печалби, генерирани от подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове за финансовия инструмент, и програмни средства, възстановени на финансовите инструменти от инвестиции, както е посочено в членове 43 и 44;

з) напредък при постигането на очаквания лостов ефект на инвестициите, направени от финансовия инструмент, и стойност на инвестициите и участията;

и) стойността на инвестициите в собствен капитал спрямо предходни години;

й) принос на финансовия инструмент за постигането на показателите на съответния приоритет или мярка.

Информацията по първа алинея, букви з) и й) може да се включва само в приложението към годишните доклади за изпълнението през 2017 г. и 2019 г., както и в окончателния доклад за изпълнението. Задълженията за докладване по първа алинея, букви а) - й) не се прилагат на равнище крайни получатели.

3. За да се гарантират еднакви условия за изпълнението на настоящия член, Комисията приема актове за изпълнение,, с които се установяват образци, които трябва да се използват при докладване относно финансовите инструменти на Комисията. Тези актове са изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 143, параграф 3.

4. Всяка година, считано от 2016 г., в рамките на шест месеца от крайния срок за представяне на годишните доклади за изпълнението, посочен в член 111, параграф 1 за ЕФРР, ЕСФ и Кохезионния фонд, член 75 от Регламента за ЕЗФРСР за ЕЗФРСР, както и съответните разпоредби на правилата за отделните фондове за ЕФМДР, Комисията предоставя обобщени справки на данните за постигнатия напредък по отношение на финансирането и изпълнението на финансовите инструменти, изпратени от управляващите органи в съответствие с настоящия член. Тези обобщени справки се изпращат на Европейския парламент и на Съвета и се оповестяват публично.

ДЯЛ V

МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

ГЛАВА I

Мониторинг

Раздел I

Мониторинг на програмите

Член 47

Мониторингов комитет

1. В срок от три месеца, считано от датата на нотифициране на държавата-членка за решението на Комисията за одобрение на дадена програма, държавата-членка в съответствие с нейната институционална, правна и финансова рамка създава комитет за мониторинг на изпълнението на програмата („мониторингов комитет“), като го съгласува с управляващия орган.

Дадена държава-членка може да създаде един-единствен мониторингов комитет за повече от една от програмите, съфинансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове.

2. Всеки мониторингов комитет изготвя и приема свой процедурен правилник в съответствие с институционалната, правната и финансовата рамка на съответната държава-членка.

3. Мониторинговият комитет на програма в рамките на целта „Европейско териториално сътрудничество“ се създава от държавите-членки, които участват в програмата за сътрудничество, и от трети държави, в случай че те са приели поканата за участие в програмата за сътрудничество, след съгласуване с управляващия орган в рамките на три месеца от датата на нотификацията на държавите-членки за решението за приемане на програмата за сътрудничество. Този мониторингов комитет изготвя и приема свой процедурен правилник.

Член 48

Състав на мониторинговия комитет

1. Съставът на мониторинговия комитет се определя от държавата-членка, при условие че мониторинговият комитет се състои от представители на съответните органи на държавата-членка и на междинните звена, както и от представители на партньорите, посочени в член 5. На представителите на партньорите се делегира правото да бъдат част от мониторинговия комитет от съответните партньори чрез прозрачни процеси. Всеки член на мониторинговия комитет може да има право на глас.

Съставът на мониторинговия комитет на дадена програма в рамките на цел „Европейско териториално сътрудничество“ се договаря от участващите в програмата държави-членки и трети държави, в случай чете са приели поканата за участие в програмата за сътрудничество. В мониторинговия кометет попадат съответните представители на тези държави-членки и трети държави. Мониторинговият комитет може да включва представители на ЕГТС, извършващи дейности, свързани с програмата в рамките на програмната област.

2. Списъкът с членовете на мониторинговия комитет се публикува.

3. Комисията участва в работата на мониторинговия комитет със съвещателна функция.

4. Ако ЕИБ участва във финансирането на дадена програма, тя може да участва в работата на мониторинговия комитет със съвещателна функция.

5. Мониторинговият комитет се председателства от представител на държавата-членка или на управляващия орган.

Член 49

Функции на мониторинговия комитет

1. Мониторинговият комитет заседава поне веднъж годишно, като на заседанията му се прави преглед на изпълнението на програмата и на напредъка в посока на постигането на нейните цели. При това той отчита финансовите данни, общите и специфичните за програмата показатели, включително промените в стойността на показателите за резултатите и напредъка в постигането на количествено определените целеви стойности, както и на етапните цели, определени в рамката на изпълнението, посочена в член 21, параграф 1, и, когато е подходящо, резултатите от количествения анализ.

2. Мониторинговият комитет подлага на разглеждане всички въпроси, отнасящи се до изпълнението на програмата, включително заключенията от прегледа на изпълнението.

3. С мониторинговия комитет се провеждат консултации и ако той намери за подходящо, представя становище по всяко изменение на програмата, предложено от управляващия орган.

4. Мониторинговият комитет може да отправя коментари към управляващия орган относно изпълнението и оценката на програмата, включително. действия, свързани с намаляването на административната тежест за бенефициерите. Мониторинговият комитет осъществява мониторинг на действията, предприети вследствие на неговите коментари.

Член 50

Доклади за изпълнението

1. Считано от 2016 г. до и включително 2023 г. всяка държава-членка представя пред Комисията годишен доклад за изпълнението на програмата през предходната финансова година. Всяка държава-членка представя на Комисията окончателен доклад за изпълнението на програмата за ЕФРР, ЕСФ и Кохезионния фонд и годишен доклад за изпълнението за ЕЗФРСР и ЕФМДР до крайния срок, установен в правилата за отделните фондове.

2. В годишните доклади за изпълнението се съдържа ключова информация относно изпълнението на програмата и нейните приоритети по отношение на финансовите данни, общите и специфичните за програмата показатели и количествени целеви стойности, включително по целесъобразност промени в стойността на показателите за резултатите, както и, считано от годишния доклад за изпълнението, който трябва да бъде представен през 2017 г., етапните цели, определени в рамката на изпълнението. Подадените данни се отнасят за стойностите на показателите за изцяло изпълнени операции и, където е възможно, като се взема предвид етапът на изпълнение, за избраните операции. Те също така излагат резюме на констатациите от всички оценки на програмата, представени през предходната финансова година, всякакви въпроси, засягащи изпълнението на програмата, както и приетите мерки. Годишният доклад за изпълнението, който трябва да бъде представен през 2016 г., може също така да описва по целесъобразност действията, предприемани за изпълнение на предварителните условия.

3. Чрез дерогация от параграф 2 специфичните правила относно данните, които трябва да се подадат за ЕСФ, могат да бъдат установени в Регламента за ЕСФ.

4. В годишния доклад за изпълнението, който трябва да бъде представен през 2017 г., се излага и оценява информацията, посочена в параграф 2, както и напредъкът в постигането на целите на програмата, включително приносът на европейските структурни и инвестиционни фондове за промените в стойността на показателите за резултатите, в случаите, в които е налице доказателствен материал от съответните оценкие. В годишния доклад за изпълнението се излагат действията, предприети за изпълнение на предварителните условия, които не са били изпълнени при приемането на програмите. В него също така се оценява изпълнението на действията, с които се цели да бъдат взети предвид принципите, определени в членове 7 и 8, ролята на партньорите, определени в член 5, за изпълнението на програмата, и се отчита подкрепата, използвана за постигане на целите във връзка с борбата срещу изменението на климата.

5. Годишният доклад за изпълнението, който трябва да бъде представен през 2019 г., и окончателният доклад за усвояването на европейските структурни и инвестиционни фондове в допълнение към информацията и оценката, посочени в параграфи 2 и 3, включват и информация относно и оценка на напредъка към постигането на целите на програмата и нейния принос за постигането на целите на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

6. За да бъдат счетени за допустими, годишните доклади за изпълнението, посочени в параграфи 1 — 5, съдържат цялата информация, изисквана съгласно тези параграфи и в правилата за отделните фондове.

Ако годишният доклад за изпълнението е недопустим, Комисията информира държавата-членка за това в срок от 15 работни дни от датата на получаването му, като в противен случай той се счита за допустим.

7. Комисията разглежда годишния и окончателния доклад за изпълнението и информира държавата-членка за своите коментари в срок от два месеца от датата на получаването на годишния доклад за изпълнението и в срок от пет месеца от датата на получаването на окончателния доклад за изпълнението. Ако Комисията не представи коментари в рамките на тези срокове, докладът се счита за приет.

8. Комисията може да отправя коментари към управляващия орган относно проблемите, които засягат съществено изпълнението на програмата. В случаите, в които са отправени такива коментари, управляващият орган представя цялата необходима информация във връзка с коментарите и, когато е целесъобразно, информира Комисията в срок от три месеца за предприетите мерки.

9. Годишните и окончателните доклади за изпълнението, както и обобщение за гражданите на тяхното съдържание, се оповестяват публично.

Член 51

Годишна среща за преглед

1. Всяка година от 2016 г. до и включително през 2023 г. се организира годишна среща за преглед между Комисията и всяка една от държавите-членки с цел да бъде разгледано изпълнението на всяка оперативна програма, като се отчита годишният доклад за изпълнението и коментарите на Комисията, когато това е приложимо.

2. Годишната среща за преглед може да обхваща повече от една програма. През 2017 г. и 2019 г. годишната среща за преглед обхваща всички програми в държавата-членка и отчита също така докладите за напредъка, представени от държавата-членка в съответствие с член 52 през тези години.

3. Чрез дерогация от параграф 1, държавата-членка и Комисията могат да се споразумеят да не провеждат годишна среща за преглед за дадена програма през годините, различни от 2017 г. и 2019 г.

4. Годишната среща за преглед се председателства от Комисията или, ако държавата-членка поиска това, се съпредседателства от държавата-членка и от Комисията.

5. Държавата-членка гарантира, че в отговор на коментари на Комисията след годишната среща за преглед са предприети последващи действия относно въпроси, които съществено засягат изпълнението на програмата и, когато е целесъобразно, информира Комисията в срок от три месеца за предприетите мерки.

Раздел II

Стратегически напредък

Член 52

Доклад за напредъка

1. До 31 август 2017 г. и до 31 август 2019 г. държавите-членки представят на Комисията доклад за напредъка по изпълнението на споразумението за партньорство съответно към 31 декември 2016 г. и 31 декември 2018 г.

2. Докладът за напредъка представя информация и дава оценка за:

а) промените в нуждите на развитието в държавата-членка след приемането на споразумението за партньорство;

б) напредъка в постигането на целите на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, както и на конкретни за фонда задачи, посочени в член 4, параграф 1, чрез приноса на европейските структурни и инвестиционни фондове за избраните тематични цели, и по-специално по отношение на етапните цели, определени в рамката на изпълнението за всяка програма и на използваната за постигане на цели във връзка с борбата срещу изменението на климата подкрепа;

в) дали действията, предприети в изпълнение на приложимите предварителни условия, посочени в споразумението за партньорство, които не са били изпълнени към датата на приемане на споразумението за партньорство, са изпълнени в съответствие с установения график. Настоящата буква се прилага само за доклада за напредъка, който трябва да се подаде за 2017 г.;

г) изпълнение на механизмите за осигуряване на съгласуваност между европейските структурни и инвестиционни фондове и други инструменти за финансиране на равнището на Съюза и на национално равнище, както и съгласуваност с ЕИБ;

д) изпълнение на интегриран подход към териториалното развитие или обобщение на изпълнението на интегрираните подходи, които се основават на програмите, включително напредъка в постигането на определените приоритетни области за сътрудничество;

е) когато е уместно, действията, предприети за укрепване на административния капацитет на органите на държавата-членка и на бенефициерите, за управление и използване на европейските структурни и инвестиционни фондове;

ж) предприетите действия и постигнатия напредък за намаляване на административната тежест за бенефициерите;

з) ролята на партньорите, посочени в член 5, в изпълнението на споразумението за партньорство;

и) обобщение на предприетите действия по прилагането на хоризонталните принципи, посочени в членове 5, 7 и 8 и целите на политиката при усвояването на европейските структурни и инвестиционни фондове.

3. В случаите, в които Комисията определи в срок от два месеца от датата на представяне на доклада за напредъка, че представената информация е непълна или неясна по начин, който засяга съществено качеството и надеждността на съответната оценка, тя може да изиска допълнителна информация от държавата-членка, при условие че това искане не предизвиква неоправдано забавяне и при условие че Комисията изложи причини, обосноваващи предполагаемата липса на качество и надеждност. Държавата-членка предоставя на Комисията исканата информация в срок от три месеца, и — когато е целесъобразно — преразглежда съответно доклада за напредъка.

4. За да се гарантират еднакви условия на изпълнение на настоящата разпоредба, Комисията приема, актове за изпълнение за установяване на образец, който трябва да се използва при представяне на доклада за напредъка. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 150, параграф 2.

Член 53

Докладване на Комисията и разискване относно европейските структурни и инвестиционни фондове

1. Считано от 2016 г. Комисията представя ежегодно на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите доклад, в който обобщава изпълнението на програмите, финансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове, въз основа на годишните доклади за изпълнението на държавите-членки, представени съгласно член 50, както и синтез на констатациите на наличните оценки на програмите. През 2017 г. и 2019 г. обобщителният доклад ще бъде част от стратегическия доклад, посочен в параграф 2.

2. През 2017 г. и 2019 г. Комисията подготвя стратегически доклад, в който обобщава докладите за напредъка на държавите-членки, и до 31 декември 2017 г. и съответно до 31 декември 2019 г. го представя на Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, като отправя покана до посочените институции за неговото разискване.

3. Съветът разисква стратегическия доклад, по-специално по отношение на приноса на европейските структурни и инвестиционни фондове за постигането на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, и получава покана да даде своя принос към пролетното заседание на Европейския съвет.

4. Считано от 2018 г. на всеки две години Комисията включва в годишния си доклад за напредъка, представян пред пролетното заседание на Европейския съвет, раздел, в който се обобщават най-актуалните доклади, посочени в параграфи 1 и 2, по-специално по отношение на приноса на европейските структурни и инвестиционни фондове към напредъка по стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

ГЛАВА II

Оценка

Член 54

Общи разпоредби

1. С оглед подобряване на качеството на изготвянето и изпълнението на програмите, както и с цел да се направи оценка на тяхната ефективност, ефикасност и на въздействието им, се извършват оценки. Въздействието на програмите се оценява от гледна точка на задачата на всеки европейски структурен и инвестиционен фонд спрямо целите по стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, и като се отчита размерът на програмата по отношение на БВП и безработицата в съответния програмен район, когато това е целесъобразно.

2. Държавите-членки осигуряват средствата, необходими за извършването на оценките, и гарантират, че са налице процедури за създаването и събирането на данните, необходими за извършването на оценки, включително и на данни, свързани с общите и — когато е уместно — специфичните за програмата показатели.

3. Оценките се извършват от вътрешни или външни експерти, които са функционално независими от органите, отговарящи за изпълнението на програмата. Комисията предоставя насоки относно начина на извършване на оценките веднага след влизане в сила на настоящия регламент.

4. Всички оценки се правят обществено достояние.

Член 55

Предварителна оценка

1. Държавите-членки извършват предварителни оценки за подобряване на качеството на изготвяне на всяка програма.

2. Предварителните оценки се извършват на отговорността на органа, който отговаря за подготовката на програмите. Те се представят на Комисията едновременно с програмата, заедно с резюме. С правилата за отделните фондове могат да се определят прагове, под които предварителната оценка може да бъде комбинирана с оценката за друга програма.

3. В предварителните оценки се оценява:

а) приносът към стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, като се имат предвид избраните тематични цели и приоритети и като се отчитат националните и регионалните нужди и потенциалът за развитие, както и извлечените изводи от предходните програмни периоди;

б) вътрешната съгласуваност на предложената програма или дейност и как тя се отнася към други относими инструменти;

в) последователността на разпределянето на бюджетните средства спрямо целите на програмата;

г) последователността на избраните тематични цели, приоритетите и съответните цели на програмите с ОСР, споразумението за партньорство и съответните препоръки за отделните държави, приети съгласно член 121, параграф 2 от ДФЕС, и когато това е целесъобразно на национално равнище — националната програма за реформи;

д) относимостта и яснотата на предлаганите за програмата показатели;

е) по какъв начин очакваното изпълнение ще допринесе за резултатите;

ж) дали количествените целеви стойности за показателите са реалистични, като се отчита предвидената подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове;

з) основанията за предложената форма на подкрепа;

и) адекватността на човешките ресурси и на административния капацитет за управление на програмата;

й) пригодността на процедурите за мониторинг на програмата, както и за събирането на данни, необходими за провеждане на оценките;

к) пригодността на етапните цели, избрани за рамката на изпълнението;

л) адекватността на планираните мерки за насърчаване на равните възможности за мъжете и жените и предотвратяване на всякаква дискриминация; по-специално по отношение на достъпност за хората с увреждания;

м) адекватността на планираните мерки за насърчаване на устойчивото развитие;

н) планираните мерки за намаляване на административната тежест за бенефициерите.

4. Предварителните оценки включват, когато това е целесъобразно, изискванията за стратегическа оценка на околната среда, определени в Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([1]), като се вземат предвид нуждите във връзка със смекчаването на изменението на климата.

Член 56

Оценка през програмния период

1. Управляващият орган или държавата-членка съставя план за оценка, която може да обхваща повече от една програма. Той се представя в съответствие с правилата за отделните фондове.

2. Държавите-членки гарантират, че е налице подходящ капацитет за провеждане на оценка.

([1]) Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 г. относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда (ОВ L 197, 21.7.2001 г., стр. 30).

3. През програмния период управляващият орган гарантира извършването на оценки, включително за оценяване на ефективността, ефикасността и въздействието на всяка програма въз основа на плана за оценка, както и че всяка оценка е подложена на подходящо проследяване в съответствие с правилата за отделните фондове. Поне веднъж през програмния период се провежда оценка, с която се оценява приносът на подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове за постигането на целите по всеки приоритет. Всички оценки се разглеждат от мониторинговия комитет и се изпращат на Комисията.

4. Комисията може да извършва по своя собствена инициатива оценки на програмите. Тя информира управляващия орган, а резултатите се изпращат на управляващия орган и се представят на съответния мониторингов комитет.

5. Параграфи 1, 2 и 3 от настоящия член не се прилагат за специалните програми, посочени в член 39, параграф 4, първа алинея, буква б).

Член 57

Последваща оценка

1. Последващите оценки се извършват от Комисията или от държавите-членки в тясно сътрудничество с Комисията. Последващите оценки разглеждат ефективността и ефикасността на европейските структурни и инвестиционни фондове и техния принос за изпълнението на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, като се отчитат заложените в тази стратегия на Съюза цели и в съответствие със специфичните изисквания, определени в правилата за отделните фондове. Последващите оценки трябва да бъдат завършени до 31 декември 2024 г.

2. Последващите оценки трябва да бъдат завършени до 31 декември 2023 г.

3. Последващата оценка на специалните програми, посочени в член 39, параграф 4, буква б), се осъществява от Комисията в срок до 31 декември 2019 г.

4. За всеки от европейските структурни и инвестиционни фондове Комисията изготвя до 31 декември 2025 г. обобщаващ доклад, в който се посочват основните заключения от последващите оценки.

ДЯЛ VI

ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ

Член 58

Техническа помощ по инициатива на Комисията

1. По инициатива на Комисията европейските структурни и инвестиционни фондове могат да подкрепят мерки за подготвителна помощ, помощ за мониторинг, административна и техническа помощ, мерки за оценка, мерки за одит и контрол, необходими за изпълнението на настоящия регламент.

Меркит, посочени в първа алинея могат да се изпълняват или пряко от Комисията или непряко от образувания и лица, различни от държавите-членки, в съответствие с член 60 от Финансовия регламент.

Мерките, посочени в първата алинея, могат да включват по-специално:

а) помощ за подготовка и оценка на проекти, включително с ЕИБ;

б) подкрепа за институционално укрепване и изграждане на административен капацитет за ефективното управление на европейските структурни и инвестиционни фондове;

в) проучвания, свързани с докладването от страна на Комисията във връзка с европейските структурни и инвестиционни фондове и доклада за сближаването;

г) мерки, отнасящи се до анализа, управлението, мониторинга, обмена на информация и усвояването на европейските структурни и инвестиционни фондове, както и мерки, отнасящи се до прилагането на системите за контрол и техническа и административна помощ;

д) оценки, експертни доклади, статистически данни и проучвания, включително такива от общ характер, свързани с настоящото и бъдещото функциониране на европейските структурни и инвестиционни фондове, които могат да се осъществяват, когато е целесъобразно, от ЕИБ;

е) действия за разпространяване на информация, за подкрепа на изграждането на мрежи, провеждането на комуникационни дейности, повишаване на осведомеността и насърчаване на сътрудничеството и обмена на опит, включително с трети държави.

ж) изграждане, експлоатация и свързване на компютърни системи за управление, мониторинг, одит, контрол и оценка;

з) действия за подобряване на методите за оценка и обмена на информация относно практиките за оценяване;

и) действия, свързани с одитирането;

й) укрепване на националния и регионалния капацитет по отношение на инвестиционното планиране, оценката на нуждите, подготовката, изготвянето и използването на финансови инструменти, съвместни планове за действие и големи проекти, включително съвместни инициативи с ЕИБ;

к) разпространение на добри практики с цел оказване на помощ за държавите-членки да укрепят капацитета на съответните партньори, посочени в член 5, и на обединенията на организации, в които участват;

л) мерки за установяване, приоритизиране и прилагане на структурни и административни реформи в отговор на икономическите и социалните предизвикателства в държавите-членки, които отговарят на условията, посочени в член 24, параграф 1.

За постигането на по-висока степен на ефикасност в комуникациите с широката общественост и по-висока степен на единодействия между провежданите по инициатива на Комисията комуникационни дейности, разпределените съгласно настоящия регламент средства за комуникационни дейности също така допринасят за осъществяването на общата комуникация по политическите приоритети на Съюза, доколкото те са свързани с основните цели на настоящия регламент.

2. Всяка година Комисията изготвя посредством актове за изпълнение своите планове за типа действия, свързани с изброените в параграф 1 мерки, за които се предвижда принос от европейските структурни и инвестиционни фондове.

Член 59

Техническа помощ по инициатива на държавите-членки

1. По инициатива на дадена държава-членка европейските структурни и инвестиционни фондове могат да отпускат подкрепа за дейности по подготовка, управление, мониторинг, оценка, информация и комуникация, създаване на мрежи, разглеждане на жалби, както и контрол и одит. Европейските структурни и инвестиционни фондове могат да се използват от държавата-членка за финансиране на действия за намаляване на административната тежест за бенефициерите, включително електронни системи за обмен на данни, и действия за укрепване на капацитета на органите на държавите-членки и на бенефициерите за администриране и използване на тези фондове. Европейските структурни и инвестиционни фондове могат също да бъдат използвани за подкрепа на действия, целящи укрепването на капацитета на съответните партньори в съответствие с член 5, параграф 3, буква д) и за подкрепа на обмена на добри практики между тези партньори. Действията, посочени в настоящия параграф, могат да се отнасят до предходни и последващи програмни периоди.

2. Правилата за отделните фондове могат да добавят или изключват действия, които могат да се финансират от средствата за техническа помощ всеки европейски структурен и инвестиционен фонд.

ДЯЛ VII

ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА ОТ ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ

ГЛАВА I

Подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове

Член 60

Определяне на ставките на съфинансиране

1. В решението на Комисията за приемане на дадена програма се определя ставката на съфинансиране и максималният размер на подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове в съответствие с правилата за отделните фондове.

2 Осъществените по инициатива или от името на Комисията мерки за техническа помощ могат да бъдат финансирани на 100 %.

Член 61

Операции, които след приключване генерират нетни приходи

1. Настоящият член се прилага за операции, които след приключването си генерират нетни приходи. За целите на настоящия член „нетни приходи“ означава паричните потоци, заплащани директно от потребителите за стоки и услуги, предоставени с операцията, като такси, заплащани директно от потребителите за използването на инфраструктура, продажбата или отдаването под наем на земя или сгради или плащанията за услуги минус всички оперативни разходи и разходи за подмяна на недълготрайно оборудване за съответния период. Генерираните от операцията икономии от оперативните разходи се разглеждат като нетни приходи, освен ако не са компенсирани от равностойно намаляване на субсидиите за дейността.

Когато не всички инвестиционни разходи са допустими за съфинансиране, нетните приходи, посочени в първа алинея, се разпределят пропорционално между допустимите и недопустимите части от инвестиционните разходи.

2. Допустимите разходи за операцията, които ще се съфинансират от европейските структурни и инвестиционни фондове, се намаляват предварително при отчитане на потенциала на операцията да генерира нетни приходи през определен референтен период, който обхваща както периода на изпълнение на операцията, така и периода след приключване на нейното изпълнение.

3. Потенциалните нетни приходи от операцията се определят предварително по един от следните методи за избор на управляващия орган за дадения сектор, подсектор или тип операция:

а) прилагане на фиксиран процент за нетните приходи за сектора или подсектора, приложим за операцията, както е определено в приложение V или в някой от делегираните актове, посочени във втора, трета и четвърта алинея;

б) изчисляване на дисконтираните нетни приходи от операцията при отчитане на подходящия референтен период за сектора или подсектора, приложим за операцията, обичайно очакваната рентабилност за съответната категория инвестиция, прилагането на принципа „замърсителят плаща“ и, ако е необходимо, съображенията за справедливост, свързани с относителния просперитет на съответната държава-членка или регион.

На Комисията се предоставят правомощия в надлежно обосновани случаи да приема делегирани актове в съответствие с член 149 за изменение на приложение V чрез коригиране на установените в него фиксирани проценти, при отчитане на историческите данни, потенциала за събиране на разходите, както и на принципа „замърсителят плаща“, където е приложимо.

На Комисията се предоставят правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 149 за установяване на фиксираните проценти за сектори или подсектори в областта на ИКТ, научноизследователската и развойната дейност, иновациите и енергийната ефективност. Комисията нотифицира делегираните актове на Европейския парламент и на Съвета не по-късно от 30 юни 2015 г.

Освен това на Комисията се предоставят правомощието в надлежно обосновани случаи да приема делегирани актове в съответствие с член 149 във връзка с допълване в приложение V на сектори или подсектори, включително подсектори на секторите, които попадат в обхвата на определените в член 9, първа алинея тематични цели и получават подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове.

При прилагането на посочения в първа алинея, буква а) метод се смята, че всички нетни приходи, генерирани при изпълнението и след приключването на операцията, са взети предвид чрез прилагането на фиксирания процент и следователно те не се приспадат впоследствие от допустимите разходи за операцията.

Когато за даден нов сектор или подсектор е установена единна ставка чрез приемането на делегиран акт в съответствие с трета и четвърта алинея, управляващият орган може да избере да приложи метода, посочен в първа алинея, буква а), за нови операции във връзка със съответния сектор или подсектор.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 149, с които да определя метода, посочен в първа алинея, буква б). При прилагането на този метод нетните приходи, генерирани при изпълнението на операцията, от източници на приходи, които не са отчетени при определянето на потенциалните нетни приходи от тази операция, се приспадат от допустимите разходи за операцията най-късно при окончателното искане за плащане, подадено от бенефициера.

4. Методът, по който нетните приходи се приспадат от разходите за операцията, включени в искането за плащане, представено на Комисията, се определя в съответствие с националните правила.

5. Като алтернатива на прилагането на методите, установени в параграф 3, максималният процент на съфинансиране по член 60, параграф 1 може по искане на дадена държава-членка да бъде намален в момента на приемане на програма за приоритет или мярка, съгласно която за всички операции, подкрепени по този приоритет или мярка, може да се прилага единна ставка в съответствие с параграф 3, първа алинея, буква а). Намалението е не по-малко от сумата, получена, като се умножи максималният процент на съфинансиране от Съюза, приложим съгласно правилата за отделните фондове, по съответния фиксиран процент, посочен в член 3, първа алинея, буква а).

При прилагането на посочения в първа алинея метод се смята, че всички нетни приходи, генерирани при изпълнението и след приключването на операцията, са взети предвид чрез прилагането на намаления процент за съфинансиране и следователно те не се приспадат впоследствие от допустимите разходи за операциите.

6. Когато обективно не е възможно да се определят предварително приходите въз основа на някой от методите, посочени в параграфи 3 или 5, нетните приходи, генерирани в рамките на три години от приключването на операция или до крайния срок за представяне на документи за приключването на програма, определен в правилата за отделните фондове, в зависимост от това коя дата е по-ранна, се приспадат от декларираните пред Комисията разходи.

7. Параграфи 1—6 не се прилагат за:

а) операции или части от операции, подкрепяни единствено от ЕСФ;

б) операции, за които общият размер на допустимите разходи преди прилагането на параграфи 1—6 не надвишава 1 000 000 EUR;

в) възстановима помощ, предмет на задължение за цялостно възстановяване, и награди;

г) техническа помощ;

д) подкрепа за или от финансови инструменти;

е) операции, за които публичната подкрепа е под формата на еднократни суми или на покриване на единични разходи съгласно стандартна таблица;

ж) операции, изпълнявани в рамките на съвместен план за действие;

з) операции, за които сумите или процентите на подкрепа са определени в приложение I към Регламента за ЕЗФРСР.

Независимо от разпоредбите на първа алинея, буква б) от настоящия параграф, когато дадена държава-членка прилага параграф 5, тя може да включи в съответния приоритет или мярка операциите, за които общият размер на допустимите разходи преди прилагането на параграфи 1—6 не надвишава 1 000 000 EUR.

8. Освен това параграфи 1—6 не се прилагат за операции, за които подкрепата в рамките на програмата представлява:

а) помощ *de minimis*;

б) съвместима държавни помощи за МСП, когато се прилага интензитет на помощта или ограничение на размера на помощта във връзка с държавната помощ;

в) съвместима държавни помощи, когато е била извършена индивидуална проверка на нуждите от финансиране в съответствие с приложимите правила за държавната помощ.

Независимо от разпоредбите на първа алинея, управляващият орган може да приложи параграфи 1–6 по отношение на операции, които попадат в обхвата на първа алинея, букви а)–в) от настоящия параграф, когато това е предвидено в националните правила.

ГЛАВА II

Специални правила за подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове за ПЧП

Член 62

Публично-частни партньорства (ПЧП)

Европейските структурни и инвестиционни фондове могат да се използват в подкрепа на операции на ПЧП („операция на ПЧП“). Такива операции на ПЧП съответстват на приложимото право, и по-конкретно относно държавната помощ и възлагането на обществени поръчки.

Член 63

Бенефициери по операции на ПЧП

1. По отношение на операция на ПЧП и чрез дерогация от член 2, точка 10 бенефициер може да бъде:

а) публичноправна организация, която започва изпълнението на операция, или

б) частноправна организация на държава-членка („частен партньор“), която е избрана или ще бъде избрана за изпълнението на операцията.

2. Публичноправната организация, която започва изпълнението на операцията на ПЧП, може да предложи частният партньор, който ще бъде избран след одобряване на операцията, да бъде бенефициерът за целите на подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове. В такъв случай решението за одобрение се взема, ако управляващият орган се увери, че избраният частен партньор изпълнява и поема всички приложими задължения на бенефициер съгласно настоящия регламент.

3. Частният партньор, избран за изпълнение на операцията, може да бъде заменен като бенефициер по време на изпълнението, когато това се налага съгласно реда и условията на ПЧП или финансовото споразумение между частния партньор и финансовата институция, съфинансиращи операцията. В такъв случай заместващият частен партньор или публичноправна организация става бенефициер, при условие че управляващият орган се увери, че заместващият партньор изпълнява и поема всички приложими задължения на бенефициер съгласно настоящия регламент.

4. На Комисията се предоставят правомощия да приема делегирани актове в съответствие с член 149 за определяне на допълнителни правила относно замяна на бенефициер и относно съответните отговорности.

5. Замяната на бенефициер не се счита за промяна на собствеността по смисъла на член 71, параграф 1, буква б), ако тази замяна отговаря на приложимите условия, посочени в параграф 3 от настоящия член и в делегиран акт, приет по силата на параграф 4 от настоящия член.

Член 64

Подкрепа за операции на ПЧП

1. При операция на ПЧП, където бенефициерът е публичноправна организация, разходите за операция на ПЧП, които са направени и платени от частния партньор, могат чрез дерогация от член 65, параграф 2 да се смятат за направени и платени от бенефициер и да се включат в искане за плащане до Комисията, при условие че са спазени следните условия:

а) бенефициерът е сключил споразумение за ПЧП с частен партньор;

б) управляващият орган е проверил, че декларираните от бенефициера разходи са платени от частния партньор и че операцията съответства на приложимите право на Съюза и национално право, на програмата и на условията за подкрепа на операцията.

2. Плащанията към бенефициери, които се правят за разходите, включени в искането за плащане в съответствие с параграф 1, се извършват по гаранционна блокирана сметка, специално открита за тази цел на името на бенефициера.

3. Средствата, преведени по гаранционната блокирана сметка по параграф 2, се използват за плащания в съответствие със споразумението за ПЧП, включително за плащанията, които трябва да се направят в случай на прекратяване на споразумението за ПЧП.

4. На Комисията се предоставят правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 149 за определяне на минималните изисквания, които да бъдат включени в споразуменията за ПЧП и които са необходими за прилагането на дерогацията, предвидена в параграф 1 от настоящия член, включително разпоредбите, свързани с прекратяване на споразумения за ПЧП и за целите на осигуряване на адекватна одитна следа.

ГЛАВА III

Допустимост на разходите и дълготрайност

Член 65

Допустимост

1. Допустимостта на разходите се определя въз основа на националните правила, освен в случаите, в които са определени специални правила във или въз основа на настоящия регламент или в правилата за отделните фондове.

2. Разходите са допустими за финансиране от европейските структурни и инвестиционни фондове, ако те са направени от бенефициер и платени между датата на изпращане на програмата до Комисията или от 1 януари 2014 г. — в зависимост от това коя дата е по-ранна — и 31 декември 2023 г. Освен това разходите са допустими за финансиране от ЕЗФРСР единствено когато разплащателната агенция действително е изплатила съответната помощ в периода 1 януари 2014 г. — 31 декември 2023 г.

3. Чрез дерогация от параграф 2 разходите по линия на инициативата за младежка заетост са допустими от 1 септември 2013 г.

4. В случай на разходи, възстановявани съгласно член 67, параграф 1, първа алинея, букви б) и в), действията, съставляващи основание за възстановяването на разходите, трябва да са извършени между 1 януари 2014 г. и 31 декември 2023 г.

5. Чрез дерогация от параграф 4, началната дата във връзка с разходите, възстановени въз основа на член 67, параграф 1, първа алинея, букви б) и в) за действия по линия на инициативата за младежка заетост, е 1 септември 2013 г.

6. Не се избират за финансиране от европейските структурни и инвестиционни фондове операции, които са били физически завършени или изцяло осъществени преди подаването на заявление за финансиране по програмата от страна на бенефициера до управляващия орган, независимо дали всички свързани плащания са направени от бенефициера или не.

7. Настоящият член не засяга правилата за допустимост на техническата помощ по инициатива на Комисията, определени в член 58.

8. Настоящият параграф се прилага за операции, при чието изпълнение се генерират приходи и за които не се прилагат член 61, параграфи 1—6.

Допустимите разходи за операцията, които ще се съфинансират от европейските структурни и инвестиционни фондове, се намаляват с нетните приходи, които не са взети предвид при одобряването на операцията, а са генерирани пряко едва през периода на нейното изпълнение, най-късно при окончателното искане за плащане, подадено от бенефициера. Когато не всички разходи са допустими за съфинансиране, нетните приходи се разпределят пропорционално между допустимите и недопустимите части от разходите.

Настоящият параграф не се прилага за:

а) техническа помощ;

б) финансови инструменти;

в) възстановима помощ, предмет на задължение за цялостно възстановяване;

г) награди;

д) операции, предмет на правилата за държавни помощи;

е) операции, за които обществената подкрепа е под формата на еднократни суми или стандартни таблици с разходи за единица продукт, при условие че нетните приходи са били взети предвид предварително;

ж) операции, изпълнени съгласно съвместен план за действие, при условие че нетните приходи са били взети предвид предварително;

з) операции, за които сумите или процентите на подкрепа са определени в приложение I към Регламента за ЕЗФРСР; или

и) операции, за които общият допустим разход не превишава 50 000 EUR.

За целите на настоящия член и на член 61 всяко плащане, получено от бенефициера, произтичащо от договорна санкция в резултат на нарушение на договора между бенефициера и трета страна или страни или извършено в резултат на оттеглянето на оферта от трета страна, избрана по правилата за възлагане на обществени поръчки („депозит“), не се смята за приход и не се приспада от допустимите разходи за операцията.

9. Разходи, станали допустими в резултат на изменение в програма, са допустими единствено от датата на подаване на искането за изменение до Комисията или, в случай че се прилага член 96, параграф 11, от датата на влизане в сила на решението за изменение на програмата.

По отношение на ЕФМДР в правилата за отделните фондове може да се предвиди дерогация от първа алинея.

10. Чрез дерогация от параграф 9, в Регламента за ЕЗФРСР могат да бъдат установени специални разпоредби относно датата на начало на допустимост.

11. Дадена операция може да получава подкрепа от един или няколко европейски структурни и инвестиционни фонда или една или няколко програми, както и от други инструменти на Съюза, при условие че разходната позиция, включена в искане за плащане за възстановяване на средства от един от европейските структурни и инвестиционни фондове, не получава подкрепа от друг фонд или инструмент на Съюза, или подкрепа от същия фонд по друга програма.

Член 66

Форми на подкрепа

Европейските структурни и инвестиционни фондове се използват за осигуряване на подкрепа под формата на безвъзмездни средства, награди, възстановима помощ и финансови инструменти, или комбинация от тях.

В случай на възстановима помощ, подкрепата, възстановена на организацията, която я е предоставила, или на друг компетентен орган на държавата-членка, се държи в отделна сметка или се отделя чрез сметкови кодове и се използва отново за същата цел или в съответствие с целите на програмата.

Член 67

Форми на предоставяне на безвъзмездни средства и възстановима помощ

1. Безвъзмездните средства и възстановимата помощ могат да бъдат отпускани под формата на:

а) възстановяване на действително направени и платени допустими разходи, заедно с — когато е приложимо — приноси в натура и обезценяване;

б) стандартна таблица на разходите за единица продукт;

в) еднократни суми, които не надхвърлят 100 000 EUR публичен принос;

г) финансиране с единна ставка, определено чрез прилагане на процент към една или няколко определени категории разходи.

Правилата за отделните фондове могат да ограничават формите на безвъзмездна помощ или възстановима помощ, приложими към определени операции.

2. Чрез дерогация от параграф 1, в Регламента за ЕФМДР могат да бъдат установени допълнителни форми на безвъзмездна помощ и методи на изчисляване.

3. Възможностите, посочени в параграф 1, могат да се комбинират само когато всяка възможност обхваща различна категория разходи или когато те се използват за различни проекти, които са част от една операция или за последващи фази на операция.

4. Когато дадена операция или проект, част от операция, се осъществява изключително чрез възлагане на обществени поръчки за строителни работи, стоки или услуги, се прилага единствено първа алинея, буква а). Когато възлагането на поръчки в рамките на дадена операция или проект, част от операция, е ограничено само до определени категории разходи, могат да бъдат прилагани всички възможности, посочени в параграф 1.

5. Размерите на сумите, посочени в първа алинея, букви б), в) и г), се определят по един от следните начини:

а) коректен, справедлив и проверим метод на изчисление, основаващ се на:

i) статистически данни или друга обективна информация;

ii) проверени данни за минали периоди за отделните бенефициери; или

iii) прилагането на обичайните практики за осчетоводяване на разходите на отделните бенефициери;

б) в съответствие с правилата за прилагането на съответни таблици за разходите за единица продукт, еднократни суми и единни ставки, прилагани в други политики на Съюза за подобен тип операция и бенефициер;

в) в съответствие с правилата за прилагането на съответни таблици за разходите за единица продукт, еднократни суми и единни ставки, прилагани в рамките на схеми за предоставяне на безвъзмездни средства, финансирани изцяло от държавата-членка за подобен тип операция и бенефициер;

г) ставки, установени с настоящия регламент или с правилата за отделните фондове;

д) специфични методи за определяне на сумите, установени в съответствие с правилата за отделните фондове.

6. Документите, установяващи условията за предоставяне на подкрепа за всяка операция, установяват метода, приложим за определянето на разходите за операцията и условията за изплащане на безвъзмездните средства.

Член 68

Финансиране с единни ставки за непреки разходи и разходи за персонал относно безвъзмездни средства и възстановима помощ

1. Когато изпълнението на операция поражда непреки разходи, те могат да бъдат изчислени като единна ставка по един от следните начини:

а) единна ставка в размер до 25 % от допустимите преки разходи, при условие че ставката се изчислява въз основа на коректен, справедлив и проверим метод на изчисление или метод, прилаган в рамките на схеми за предоставяне на безвъзмездни средства, финансирани изцяло от държавата-членка, за подобен тип операция и бенефициер;

б) единна ставка в размер до 15 % от допустимите преки разходи за персонал, без да се изисква от държавата-членка да извършва изчисления за определянето на приложимата ставка;

в) единна ставка, прилагана към допустимите преки разходи въз основа на съществуващите методи и съответстващите ставки, приложими в политиките на Съюза за подобен тип проект и бенефициер.

Комисията се оправомощава да приема делегирани актове в съответствие с член 149 относно определянето на единната ставка и на свързаните методи, посочени в първа алинея, буква в) от настоящия параграф.

2. За целите на определянето на разходите за персонал, свързани с изпълнението на дадена операция, приложимата почасова ставка може да бъде изчислена, като годишните брутни разходи за трудови възнаграждения в счетоводните отчети за последната година се разделят на 1 720 часа.

Член 69

Специални правила за допустимост за безвъзмездни средства и възстановима помощ

1. Приносът в натура под формата на предоставяне на строителни работи, стоки, услуги, земя и недвижимо имущество, за които няма плащане в брой, подкрепено с фактури или счетоводни документи с еквивалентна доказателствена стойност, могат да бъдат допустими, при условие че правилата за допустимост на европейските структурни и инвестиционни фондове и на програмата го предвиждат това и че са изпълнени всички от следните критерии:

а) публичната подкрепа, изплатена на операцията, което включва принос в натура, не надвишава общата стойност на допустимите разходи, с изключение на приноса в натура, към момента на приключване на операцията;

б) стойността, приписана на приноса в натура, не надхвърля разходите, които обикновено се приемат на съответния пазар;

в) стойността и предоставянето на приноса могат да бъдат независимо оценени и проверени;

г) в случай на предоставяне на земя или недвижимо имущество може да бъде направено плащане в брой за целите на лизингово споразумение с номинален годишен размер, не по-голям от една единица от валутата на държавата-членка;

д) в случай на принос в натура под формата на безплатен труд стойността на този труд се определя, като се вземе предвид провереното отработено време и ставката на заплащане на еквивалентен труд.

Стойността на земята или недвижимото имущество, посочени в първа алинея, буква г) от настоящия параграф, се удостоверява от независим квалифициран експерт или надлежно оправомощена официална структура и не надвишава границата, определена в параграф 3, буква б)

2. Амортизационните разходи могат да бъдат считани за допустим разход, когато са изпълнение следните условия:

а) правилата за допустимост на програмата позволяват това;

б) размерът на разходите е надлежно удостоверен с придружаваща документация, имаща равностойна доказателствена стойност на фактури за допустими разходи, в случаите, в които разходите се възстановяват по начина, посочен в член 67, параграф 1, първа алинея, буква а);

в) разходите се отнасят изключително за периода на подкрепата на операцията;

г) за придобиването на амортизираните активи не са допринесли публични безвъзмездни средства.

3. Следните разходи не са допустими за финансиране от европейските структурни и инвестиционни фондове и от размера на подкрепата, прехвърлена от Кохезионния фонд в МСЕ, както е посочено в член 92, параграф 6:

а) лихви по дългове, с изключение свързани с безвъзмездни средства, предоставени под формата на лихвени субсидии или субсидии за гаранционни такси;

б) закупуването на незастроени и застроени земи на стойност над 10 % от общите допустими разходи за съответната операция. За изоставени земи и за такива, използвани преди това за промишлени цели, които включват сгради, това ограничение се увеличава на 15 %. При изключителни и добре обосновани случаи може да се разреши по-висок процент от горепосочените проценти за операции, свързани със съхранение на околната среда;

в) данък върху добавената стойност, освен когато не е възстановим по националното законодателство за облагане с ДДС.

Член 70

Допустимост на операциите в зависимост от местоположението

1. Операциите, подкрепени от европейските структурни и инвестиционни фондове, се осъществяват в програмния район, като се прилагат дерогациите, посочени в параграфи 2 и 3 и правилата за отделните фондове.

2. Управляващият орган може да приеме осъществяването на дадена операция извън програмния район, но в границите на Съюза, при условие че са изпълнени всички от следните условия:

а) операцията е в полза на програмния район;

б) общата сума, разпределена по програмата за операции извън програмния район, не надвишава 15 % от подкрепата от ЕФРР, от Кохезионния фонд и от ЕФМДР на ниво приоритет или 5 % от подкрепата от ЕЗФРСР на ниво програма;

в) мониторинговият комитет е дал съгласието си за съответната операция или съответните видове операции;

г) задълженията на органите по програмата във връзка с управлението, контрола и одита по отношение на операцията, се изпълняват от органите, които отговарят за програмата, по която проектът получава подкрепа, или те сключват споразумения с органите в района, в който се осъществява операцията.

3. За операции, свързани с дейности за оказване на техническа помощ или популяризиране, могат да се правят разходи извън границите на Съюза, ако са изпълнени условията, определени в параграф 2, буква а) и задълженията във връзка с управлението, контрола и одита по отношение на операцията.

4. Параграфи 1—3 не се прилагат по отношение на програми по цел „Европейско териториално сътрудничество“, а параграфи 2 и 3 не се прилагат за операции, подкрепени от ЕСФ.

Член 71

Дълготрайност на операциите

1. Операциите, включващи инвестиции в инфраструктура или производствени инвестиции, възстановяват приноса от европейските структурни и инвестиционни фондове, ако в срок от пет години от крайното плащане към бенефициера или в рамките на периода от време, определен в правилата за държавна помощ — когато е приложимо — подлежат на едно от следните:

а) прекратяване или преместване на производствена дейност извън програмния район;

б) промяна на собствеността на дадена позиция от инфраструктурата, която дава на дадено търговско дружество или публичноправна организация неправомерно преимущество;

в) значителна промяна, която засяга естеството, целите или условията за изпълнение и която би довела до подкопаване на нейните първоначални цели.

Неправомерно платените суми във връзка с операцията се възстановяват от държавата-членка пропорционално спрямо периода, за който изискванията не са били изпълнени.

Държавите-членки могат да съкратят сроковете, посочени в първа алинея, на три години в случай на поддържане на инвестиции или работни места, създадени от МСП.

2. Операциите, включващи инвестиции в инфраструктура или производствени инвестиции, възстановяват приноса от европейските структурни и инвестиционни фондове, ако в срок от 10 години от крайното плащане към бенефициера производствената дейност е преместена извън Съюза, с изключение на случаите, когато бенефициер е МСП. Когато приносът от европейските структурни и инвестиционни фондове приеме формата на държавна помощ, периодът от 10 години се заменя със срок, приложим съгласно правилата за държавни помощи.

3. Операциите, подкрепяни от ЕСФ, и операциите, подкрепяни от другите европейски структурни и инвестиционни фондове, които не са инвестиции в инфраструктура или производствени инвестиции, възстановяват приноса от фонда само когато са обвързани със задължение за поддържане на инвестициите съгласно приложимите правила за държавните помощи и когато претърпяват прекратяване или преместване на производствена дейност в рамките на периода, определен в тези правила.

4. Параграфи 1, 2 и 3 не се прилагат по отношение на принос за или от финансови инструменти или за операции, които претърпяват прекратяване на производствената дейност поради несъстоятелност, която не е с измамна цел.

5. Параграфи 1, 2 и 3 не се прилагат по отношение на физически лица, които са бенефициери на подкрепа за инвестиции и след изпълнението на инвестиционната операция отговорят на изискванията за получаване на подкрепа и получат такава подкрепа съгласно Регламент (ЕС) № 1309/2013 на Европейския парламент и на Съвета в случаите, в които съответните инвестиции са пряко свързани с вида дейност, определен като допустим за подкрепа по Европейския фонд за приспособяване към глобализацията.

ДЯЛ VIII

УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

ГЛАВА I

Системи за управление и контрол

Член 72

Общи принципи на системите за управление и контрол

Системите за управление и контрол, в съответствие с член 4, параграф 8, предвиждат:

а) описание на функциите на всяка организация, участваща в управлението и контрола, и разпределението на функциите в рамките на всяка организация;

б) спазване на принципа на разделение на функциите между и в рамките на тези организации;

в) процедури за гарантиране на правилността и редовността на декларираните разходи;

г) компютризирани системи за счетоводство, съхраняване и предаване на финансови данни и данни за показателите с цел мониторинг и докладване;

д) системи за докладване и мониторинг, в случаите, в които отговорната организация е възложила изпълнението на задачи на друга организация;

е) уредба за извършване на одит на функционирането на системите за управление и контрол;

ж) системи и процедури, които гарантират адекватна одитна следа;

з) предотвратяване, откриване и поправяне на нередности, включително и на измами, и събиране на неправомерно платени суми, заедно с всички дължими лихви за просрочени плащания.

Член 73

Отговорности при споделено управление

В съответствие с принципа на споделено управление държавите-членки и Комисията са отговорни за управлението и контрола на програмите съгласно определените им в настоящия регламент отговорности и правилата за отделните фондове.

Член 74

Отговорности на държавите-членки

1. Държавите-членки изпълняват задълженията си по отношение на управлението, контрола и одита и поемат произтичащите от това отговорности, които са предвидени в правилата относно съвместното управление, съдържащи се във Финансовия регламент и в правилата за отделните фондове.

2. Държавите-членки гарантират, че системите им за управление и контрол на програмите са създадени в съответствие с правилата за отделните фондове и че тези системи функционират ефективно.

3. Държавите-членки гарантират, че съществува ефективна уредба за разглеждане на жалби във връзка с европейските структурни и инвестиционни фондове. За обхвата, правилата и процедурите във връзка с тези разпоредби отговарят държавите-членки съгласно тяхната институционална и правна рамка. При поискване държавите-членки разглеждат подадени в Комисията жалби, които попадат в обхвата на уредбата им. При поискване държавите-членки уведомяват Комисията за резултатите от тези разглеждания.

4. Всеки официален обмен на информация между държавите-членки и Комисията се извършва посредством електронна система за обмен на данни. Комисията приема актове за изпълнение за установяване на условията и реда, на които трябва да отговаря системата за обмен. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 150, параграф 3.

ГЛАВА II

Правомощия и отговорности на Комисията

Член 75

Правомощия и отговорности на Комисията

1. Комисията се уверява въз основа на наличната информация, включително информация относно определянето на организации, които да отговарят за управлението и контрола, за документите, предоставяни всяка година от тези определени организации в съответствие с член 59, параграф 5 от Финансовия регламент, контролните доклади, годишните доклади за изпълнението и проведените от националните органи и от органите на Съюза одити, че държавите-членки са създали системи за управление и контрол, които отговарят на изискванията на настоящия регламент и правилата за отделните фондове и че тези системи функционират ефективно в процеса на изпълнение на програмите.

2. Длъжностните лица на Комисията или упълномощени представители на Комисията могат да извършват одити или проверки на място, при условие че на компетентния национален орган бъде дадено предизвестие от поне 12 работни дни, освен при спешни случаи. Комисията спазва принципа на пропорционалност, като отчита необходимостта да се избегне неоправдано дублиране на одитите и проверките, извършвани от държавите-членки, равнището на риска за бюджета на Съюза и необходимостта да се сведе до минимум административната тежест за бенефициерите в съответствие с правилата за отделните фондове. Обхватът на такива одити или проверки може да включва по-специално проверка на ефективното функциониране на системите за управление и контрол по дадена програма или част от нея, на операциите и оценка на доброто финансово управление на операциите или програмите. В такива одити или проверки могат да участват длъжностни лица или упълномощени представители на държавата-членка.

Длъжностните лица на Комисията или упълномощените представители на Комисията, надлежно оправомощени да извършват одити или проверки на място, имат достъп до всички необходими досиета, документи и метаданни, независимо от носителя, на който се съхраняват, свързани с операции, подкрепяни от европейските структурни и инвестиционни фондове, или до системите за управление и контрол. Държавите-членки предоставят копия на такива досиета, документи и метаданни на Комисията при поискване.

Определените в настоящия параграф правомощия не засягат прилагането на национални разпоредби, които запазват някои действия за конкретно определени от националното законодателство служители. Длъжностните лица и упълномощените представители на Комисията не участват, *inter alia*, в посещения по домовете или в официални разпити на лица в рамките на националното законодателство. Такива длъжностни лица или представители обаче имат достъп до информацията, получена по този начин, без да се засяга компетентността на националните съдилища и при пълно зачитане на основните права на засегнатите правни субекти.

3. Комисията може да изиска от дадена държава-членка да предприеме необходимите действия с оглед осигуряване на ефективното функциониране на нейните системи за управление и контрол или да провери правомерността на разходите в съответствие с правилата за отделните фондове.

ДЯЛ IX

ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ, РАЗГЛЕЖДАНЕ И ПРИЕМАНЕ НА ОТЧЕТИТЕ И ФИНАНСОВИ КОРЕКЦИИ, ОТМЯНА

ГЛАВА I

Финансово управление

Член 76

Бюджетни задължения

Поемането на бюджетни задължения от страна на Съюза по отношение на всяка програма се извършва на годишни вноски за всеки от фондовете в периода между 1 януари 2014 г. и 31 декември 2020 г. Бюджетните задължения, свързани с резерва за изпълнение във всяка програма, се определят отделно от останалото разпределяне на средствата за програмата.

Решението на Комисията за приемане на дадена програма се явява решение за финансиране по смисъла на член 84 от Финансовия регламент, а след нотифицирането си на засегната държава-членка — правно задължение по смисъла на посочения регламент.

Бюджетните задължения за първата вноска за всяка програма се поема след приемането на програмата от Комисията.

Бюджетните задължения за следващите вноски се поемат от Комисията преди 1 май всяка година въз основа на решението, посочено във втора алинея от настоящия член, освен в случаите, в които се прилага член 16 от Финансовия регламент.

След прилагането на рамката за изпълнение в съответствие с член 22, когато не са постигнати етапните цели по приоритетите, Комисията при необходимост отменя съответните кредити, определени за дадените програми като част от резерва за изпълнение, и ги предоставя отново за програмите, за които разпределените средства са увеличени в резултат от изменение, одобрено от Комисията в съответствие с член 22, параграф 5.

Член 77

Общовалидни правила за плащанията

1. Плащанията от страна на Комисията на приноса от европейските структурни и инвестиционни фондове за всяка програма се извършва в съответствие с бюджетните кредити и при условие че са налични средства. Всяко плащане се регистрира в най-рано откритите бюджетни задължения на съответния фонд.

2. Плащанията, свързани със задълженията по резерва за изпълнение, не се извършват преди окончателното разпределяне на резерва за изпълнение в съответствие с член 22, параграфи 3 и 4.

3. Плащанията са под формата на предварително финансиране, междинни плащания и плащане на окончателното салдо.

4. За формите на подкрепа по член 67, параграф 1, първа алинея, букви б), в) и г) и по членове 68 и 69 разходите, изчислени въз основа на приложимата база, се разглеждат като допустим разход.

Член 78

Общовалидни правила за изчисляване на междинните плащания и плащането на окончателното салдо

Правилата за изчисляването на размера на сумата, която се възстановява като междинни плащания, както и на окончателното салдо, се определят в правилата за отделните фондове. Размерът на тази сума е функция на конкретната ставка на съфинансиране, приложима към допустимите разходи.

Член 79

Искания за плащане

1. Специфичната процедура и информацията, която следва да бъде подавана в исканията за плащане във връзка с всеки европейски структурен и инвестиционен фонд, се определят в правилата за отделните фондове.

2. Искането за плащане, което трябва да бъде представено на Комисията, предоставя цялата информация, необходима на Комисията с оглед изготвянето на отчети в съответствие с член 68, параграф 3 от Финансовия регламент.

Член 80

Използване на еврото

Сумите, посочени в програмите, представени от държавите-членки, прогнозите за разходите, отчетите за разходите, исканията за плащане, отчетите и разходите, посочени в годишния и в окончателния доклад за изпълнението, се дават в евро.

Член 81

Изплащане на първоначално предварително финансиране

1. След решението на Комисията за приемане на програмата Комисията изплаща първоначална сума за предварително финансиране за целия програмен период. Първоначалното предварително финансиране се изплаща на вноски в съответствие с бюджетните нужди. Размерът на тези вноски се определя в правилата за отделните фондове.

2. Първоначалното предварително финансиране се използва само за плащания към бенефициерите при изпълнението на програмата. То се предоставя без отлагане на отговорната за случая структура.

Член 82

Уравняване на първоначалното предварително финансиране

Първоначално платената като предварително финансиране сума се уравнява напълно в сметките на Комисията не по-късно от приключването на програмата.

Член 83

Прекъсване на крайния срок за плащане

1. Изтичането на срока за искане за междинно плащане може да бъде прекъснато от оправомощения разпоредител с бюджетни кредити по смисъла на Финансовия регламент за максимален срок от шест месеца, ако:

а) вследствие на сведенията, предоставени от национален одитен орган или одитен орган на Съюза, са налице явни доказателства, които говорят за съществуването на съществен недостатък във функционирането на системата за управление и контрол;

б) оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити трябва да направи допълнителни проверки, когато на вниманието му се постави информация, че разходите, посочени в дадено искане за плащане, са свързани с нередност със значителни финансови последици;

в) не е представен някой от документите, изисквани по силата на член 59, параграф 5 от Финансовия регламент.

Държавата-членка може да приеме удължаване на срока за прекъсване с още 3 месеца.

По отношение на ЕФМДР в правилата за отделните фондове може да се предвидят и допълнителни основания за прекъсване на плащанията, свързани с неспазване на правилата, приложими съгласно общата политика в областта на рибарството, които основания са пропорционални, отчитащи естеството, тежестта, продължителността и повтаряемостта на неспазването.

2. Оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити ограничава прекъсването само до частта от разходите, обхванати от искането за плащане, носещо характеристиките, посочени в параграф 1, първа алинея, освен при невъзможност да се установи засегнатата част от разходите. Оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити незабавно информира писмено държавата-членка и управляващия орган за причините за прекъсването и ги приканва да поправят ситуацията. Оправомощеният разпоредител с бюджетни кредити слага край на прекъсването веднага след като бъдат предприети необходимите мерки.

ГЛАВА II

Проверка и приемане на отчети

Член 84

Краен срок за проверка и приемане на отчети от Комисията

До 31 май на годината след края на счетоводния период Комисията осъществява процедури за проверка и приемане на отчетите съгласно член 59, параграф 6 от Финансовия регламент и уведомява държавата-членка дали приема, че отчетите са пълни, точни и верни в съответствие с правилата за отделните фондове.

ГЛАВА III

Финансови корекции

Член 85

Финансови корекции от страна на Комисията

1. Комисията прави финансови корекции, като отменя целия или част от приноса на Съюза в дадена програма и извършва събиране от държавата-членка, с цел изключване от финансиране от Съюза на разходи, които са направени в нарушение на приложимото право.

2. Нарушението на приложимото право води до финансова корекция само във връзка с разходите, които са декларирани на Комисията, и когато е изпълнено едно от следните условия:

а) нарушението е повлияло подбора на операция от страна на отговорната за подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове структура или в случаите, при които поради естеството на нарушението е невъзможно да се установи това въздействие, но съществува основателен риск нарушението да е имало подобен ефект;

б) нарушението е повлияло размера на разходите, заявени за възстановяване от бюджета на Съюза или в случаите, при които поради естеството на нарушението е невъзможно да се даде количествено изражение на неговите финансови последици, но съществува основателен риск нарушението да е имало подобен ефект.

3. При вземането на решение относно финансова корекция по параграф 1 Комисията спазва принципа на пропорционалност, като отчита естеството и сериозността на нарушението на приложимото право и неговите финансови отражения върху бюджета на Съюза. Комисията информира Европейския парламент относно взетите решения за прилагане на финансови корекции.

4. Критериите и процедурите за прилагането на финансови корекции се определят в правилата за отделните фондове.

ГЛАВА IV

Отмяна

Член 86

Принципи

1. Всички програми подлежат на процедура по отмяна, въз основа на принципа, че сумите, свързани със задължение, които не бъдат обхванати от предварително финансиране или чрез искане за плащане в рамките на определен срок, се отменят, включително всяко искане за плащане, при което цялото плащане или част от него подлежи на прекъсване на крайния срок за плащането или прекратяване на плащанията.

2. Задължението, свързано с последната година от периода, се отменя в съответствие с правилата, които се спазват за приключването на програмите.

3. Правилата за отделните фондове уточняват точното прилагане на правилото за отмяна за всеки един от европейските структурни и инвестиционни фондове.

4. Всяка част от задълженията, която все още е открита, се отменя, ако някой от документите, изисквани за приключването, не е бил представен на Комисията в сроковете, определени в правилата за отделните фондове.

5. Бюджетните задължения по отношение на резерва за изпълнение подлежат само на процедурата за отмяна, определена в параграф 4.

Член 87

Изключване от отмяна

1. Засегнатата от отмяната сума се намалява със суми, равностойни на тази част оте бюджетното задължение, за която:

а) операциите са спрени поради съдебно производство или административно обжалване със суспензивен ефект; или

б) е било невъзможно да се внесе искане за плащане поради причини, дължащи се на форсмажорни обстоятелства, които сериозно засягат изпълнението на цялата или на част от програмата.

Националните органи, които твърдят, че са били налице форсмажорни обстоятелства съгласно първа алинея, буква б), трябва да докажат преките последствия от форсмажорните обстоятелства върху изпълнението на цялата или на част от програмата.

За целите на първа алинея, букви а) и б) намалението може да бъде поискано веднъж, в случай че спирането или форсмажорните обстоятелства са продължили не повече от една година, или няколко пъти, който отговаря на продължителността на форсмажорните обстоятелства или на броя на годините между датата на съдебното или административно решение, спиращо изпълнението на операцията, и датата на окончателното съдебно или административно решение.

2. До 31 януари държавата-членка предава на Комисията информация относно посочените в параграф 1, първа алинея, букви а) и б) изключения за сумата, която е трябвало да бъде декларирана към края на предходната година.

Член 88

Процедура

1. Комисията своевременно информира държавата-членка и управляващия орган, когато е налице риск от прилагане на правилото за отмяна по член 86.

2. Въз основа на информацията, която е получила към 31 януари, Комисията уведомява държавата-членка и управляващия орган относно размера на подлежащите на отмяна средства в резултат на тази информация.

3. Държавата-членка разполага с два месеца, за да се съгласи със сумата, която трябва да бъде отменена, или да представи коментари.

4. До 30 юни държавите-членки представят на Комисията преразгледан план за финансиране, отразяващ за съответната финансова година на намаления размер на подкрепата по един или повече приоритети на програмата, като взема предвид разпределението по фонд и по категория на региона, където е целесъобразно. В противен случай Комисията преразглежда плана за финансиране, като намалява приноса на европейските структурни и инвестиционни фондове за съответната финансова година. Това намаление се разпределя пропорционално между всички приоритети.

5. Не по-късно от 30 септември Комисията изменя решението за приемане на програмата чрез актове за изпълнение.

ТРЕТА ЧАСТ

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ, ПРИЛОЖИМИ ЗА ЕФРР, ЕСФ И КОХЕЗИОННИЯ ФОНД

ДЯЛ I

ЦЕЛИ И ФИНАНСОВА РАМКА

ГЛАВА I

Мисия, цели и географски обхват на подкрепата

Член 89

Мисия и цели

1. Фондовете съдействат за разработването и прилагането на действията на Съюза, които водят до укрепване на неговото икономическо, социално и териториално сближаване в съответствие с член 174 от ДФЕС.

Действията, подкрепяни от фондовете, допринасят също така за осъществяването на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.

2. С оглед допринасяне към целите, посочени в параграф 1, следните цели се преследват:

а) „Инвестиции за растеж и работни места“ в държавите-членки и в регионите, подкрепяна от фондовете; и

б) „Европейско териториално сътрудничество“, подкрепяна от ЕФРР.

Член 90

Цел „Инвестиции за растеж и работни места“

1. Структурните фондове подкрепят целта „Инвестиции за растеж и работни места“ във всички региони, съответстващи на ниво 2 на общата класификация на териториалните единици за статистиката („региони от ниво 2 по NUTS“), създадена с Регламент (ЕО) № 1059/2003, изменен с Регламент (ЕО) № 105/2007.

2. Средствата за целта „Инвестиции за растеж и работни места“ се разпределят между следните три категории региони от ниво 2 по NUTS:

а) по-слабо развити региони, чийто БВП на глава от населението е по-малък от 75 % от средния БВП на ЕС—27;

б) региони в преход, чийто БВП на глава от населението е между 75 % и 90 % от средния БВП на ЕС—27;

в) по-силно развити региони, чийто БВП на глава от населението е над 90 % от средния за ЕС—27.

Класифицирането на регионите по една от трите категории региони се определя въз основа на съотношението между БВП на глава от населението на всеки регион, измерен с паритет на покупателната способност (ППС) и изчислен въз основа на данни на Съюза за периода 2007—2009 г., и средния БВП за ЕС—27 през същия референтен период.

3. Кохезионният фонд подкрепя държавите-членки, чийто БНД на глава от населението, измерен с ППС и изчислен въз основа на данни на Съюза за периода 2008—2010 г., е по-нисък от 90 % от средния БНД на глава от населението за ЕС—27 през същия референтен период.

Държавите-членки, допустими за финансиране по Кохезионния фонд през 2013 г., но чийто номинален БНД на глава от населението надвишава 90 % от средния БНД на глава от населението за ЕС—27, изчислен съгласно първа алинея, получават подкрепа от Кохезионния фонд на преходно и специално основание.

4. Незабавно след влизането в сила на настоящия регламент Комисията приема с акт за изпълнение решение за определяне на списъка на регионите, които отговарят на критериите на трите категории региони, посочени в параграф 2, и на държавите-членки, които отговарят на критериите по параграф 3. Този списък е валиден от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.

5. През 2016 г. Комисията прави преглед на допустимостта на държавите-членки за подкрепа от Кохезионния фонд, въз основа на данни на Съюза за БНД в периода 2012—2014 г. за ЕС—27. Тези държави-членки, чийто номинален БНД на глава от населението е под 90 % от средния БНД на глава от населението за ЕС—27, стават отново допустими за подкрепа от Кохезионния фонд, а държавите-членки, които са били допустими за Кохезионния фонд и чийто номинален БНД на глава на населението надвишава 90 %, губят своята допустимост и получават подкрепа от Кохезионния фонд на преходно и специално основание.

ГЛАВА II

Финансова рамка

Член 91

Средства за икономическо, социално и териториално сближаване

1. Наличните средства за поемане на бюджетни задължения за икономическо, социално и териториално сближаване за периода 2014 — 2020 г. са в размер на 325 145 694 739 EUR по цени от 2011 г. в съответствие с годишното разпределение, посочено в приложение VI, от които 322 145 694 739 EUR представляват глобалните средства, разпределени за ЕФРР, ЕСФ и Кохезионния фонд, и 3 000 000 000 EUR представляват специално разпределени средства за инициативата за младежка заетост. За целите на програмирането и последващото включване в бюджета на Съюза размерът на средствата за икономическо, социално и териториално сближаване се индексира с 2 % годишно.

2. Чрез актове за изпълнение Комисията приема решение, в което се определят годишното разпределение на глобалните средства по държава-членка по цел „Инвестиции за растеж и работни места“ и по цел „Европейско тероториално сътрудничество“ и годишното разпределение на специално разпределените средства за инициативата за младежка заетост по държава-членка, както и списъкът на допустимите региони в съответствие с критериите и методологията, определени съответно в приложения VII и VIII, без да се засяга параграф 3 от настоящия член или член 92, параграф 8.

3. 0,35 % от глобалните средства се разпределят за техническа помощ, предоставяна по инициатива на Комисията, след приспадане на подкрепата по МСЕ, както е посочено в член 92, параграф 7, както и помощта за най-нуждаещото се население съгласно посоченото в член 92, параграф 7.

Член 92

Средства за цел „Инвестиции за растеж и работни места“ и цел „Европейско териториално сътрудничество“

1. Средствата за цел „Инвестиции за растеж и работни места“ възлизат на 96,33 % от глобалните средства (т.е. общо 313 197 435 409 EUR) и се разпределят както следва:

а) 52,45 % (т.е. общо 164 279 015 916 EUR) за по-слабо развитите региони;

б) 10,24 % (т.е. общо 32 084 931 311 EUR) за регионите в преход;

в) 15,67 % (т.е. общо 49 084 308 755 EUR) за по-силно развитите региони;

г) 21,19 % (т.е. общо 66 362 384 703 EUR) за държавите-членки, подкрепяни от Кохезионния фонд;

д) 0,44 % (т.е. общо 1 386 794 724 EUR) като допълнително финансиране за най-отдалечените региони, посочени в член 349 от ДФЕС, и регионите от ниво 2 по NUTS, отговарящи на критериите, определени в член 2 от Протокол № 6 към Договора за присъединяването на Австрия, Финландия и Швеция.

2. В допълнение към сумите, посочени в член 91 ив параграф 1 от настоящия член, за 2014 г. и 2015 г. се отпускат допълнителни суми от съответно 94 200 000 EUR и 92 400 000 EUR, както е посочено в „Допълнително коригиране“ съгласно приложение VII. Тези суми се определят в решението на Комисията, посочено в член 91, параграф 2.

3. През 2016 г., в своите технически корекции за 2017 г. в съответствие с членове 4 и 5 от Регламент (ЕС, Euratom) № 1311/2013 на Съвета., Комисията преразглежда общия размер на разпределените средства по цел „Инвестиции за растеж и работни места“ на всяка държава-членка за периода 2017–2020 г., като прилага метода за разпределяне, посочен в параграфи 1–16 от приложение VII, въз основа на последната налична статистика и на сравнението, за държавите-членки, за които се прилага таван, между съвкупния национален БВП, наблюдаван за годините 2014–2015 г., и съвкупния национален БВП, прогнозиран за същия период през 2012 г. в съответствие с параграф 10 от приложение VII. Когато е налице кумулативно отклонение от повече от +/-5 % между преразгледаните разпределени средства и общите разпределени средства, общите разпределени средства се коригират съответно. В съответствие с член 5 от Регламент (ЕС, Euratom) № 1311/2013на Съвета. корекциите се разпределят на равни части през годините от периода 2017–2020 г. и съответстващите тавани на финансовата рамка се изменят съответно. Общият нетен ефект от корекциите, независимо дали е положителен или отрицателен, не може да надхвърля 4 000 000 000 EUR. Вследствие на техническата корекция Комисията приема решение чрез актове за изпълнение, с което определя преразгледана годишна разбивка на глобалните средства за всяка държава-членка.

4. С цел да се гарантира, че достатъчно инвестиции са насочени към младежката заетост, трудовата мобилност, придобиването на знания, социалното приобщаване и борбата с бедността, делът на средствата от структурните фондове, налични за програмиране на оперативните програми по целта „Инвестиции за растеж и работни места“, разпределени на ЕСФ във всяка държава-членка, не е по-малък от съответния дял на ЕСФ за тази държава-членка, предвиден в оперативните програми за целите „Сближаване“ и „Регионална конкурентоспособност и заетост“ за програмния период 2007—2013 г. Към този дял се добавя допълнителна сума за всяка държава-членка, определени в съответствие с метода, посочен в приложение IX, за да се гарантира, че в държавите-членки делът на ЕСФ като процент от общите комбинирани средства за фондовете на равнището на Съюза, като се изключи подкрепата от Кохезионния фонд за транспортна инфраструктура по МСЕ, посочена в параграф 4, както и подкрепата от структурните фондове за най-нуждаещото се население, както е посочено в параграф 5, е не по-малък от 23,1 %. За целите на настоящия параграф инвестициите, предоставени от ЕСФ на инициативата за младежка заетост, се разглеждат като част от средствата по структурните фондове, разпределени за ЕСФ.

5. Средствата за инициативата за младежка заетост са в размер на 3 000 000 000 EUR от специално разпределените средства за инициативата за младежка заетост и най-малко 3 000 000 000 EUR от целевите инвестиции от ЕСФ.

6. Размерът на подкрепата, която ще се прехвърля от Кохезионния фонд към МСЕа, е в размер на 10 000 000 000 EUR. Тя се изразходва за проекти за транспортна инфраструктура в съответствие с Регламент ((ЕС) № 1316/2013 изключително в държави-членки, които са допустими за финансиране от Кохезионния фонд.

Комисията приема с акт за изпълнение решение, с което определя размера на средствата, които да се прехвърлят от разпределените на всяка държава-членка финансови средства по Кохезионния фонд към МСЕ, който размер се определя пропорционално за целия период. Разпределените на всяка държава-членка финансови средства по Кохезионния фонд съответно се намаляват.

Годишните бюджетни кредити, съответстващи на подкрепата от Кохезионния фонд, посочена в първа алинея, се вписват в съответните бюджетни редове на МСЕ, считано от бюджета за 2014 г.

Сумата, прехвърлена от Кохезионния фонд към МСЕ, посочена в първа алинея, се изпълнява чрез отправяне на специални покани за проекти за реализиране на основните мрежи или за проекти и хоризонтални дейности, установени в част I от приложение I към Регламент (ЕС) № 1316/2013.

Правилата, приложимиза транспортния сектор съгласно Регламент (ЕС) № 1316/2013 се прилагат по отношение на специалните покани, посочени в четвърта алинея. До 31 декември 2016 г. подборът на проектите, които са допустими за финансиране, се осъществява, като се вземе предвид разпределението на средства по линия на Кохезионния фонд на национално равнище. От 1 януари 2017 г. средствата, прехвърлени към МСЕ, които не са били разпределени за проект за транспортна инфраструктура, се предоставят на всички държави-членки, които отговарят на критериите за финансиране от Кохезионния фонд, за финансиране на проекти за транспортна инфраструктура в съответствие с Регламент (ЕС) № 1316/2013.

За да бъдат подкрепени държавите-членки, отговарящи на условията за финансиране от Кохезионния фонд, които могат да срещнат затруднения при изготвянето на проекти, които да са концептуално достатъчно зрели, с добро качество или и двете, и които имат достатъчно висока добавена стойност за Съюза, специално внимание се отделя на действия за подкрепа на програмата, насочени към укрепване на институционалния капацитет и ефективността на публичните администрации и публичните услуги, свързани с развитието и осъществяването на проектите, изброени в част I от приложението към Регламент (ЕС) № 1316/2013. За да се гарантира възможно най-висока степен на усвояване на прехвърлените средства във

всички държави-членки, отговарящи на условията за финансиране от Кохезионния фонд, Комисията може да организира допълнителни покани за представяне на предложения.

7. Подкрепата по линия на структурните фондове за помощ за най-нуждаещото се население по цел „Инвестиции за растеж и работни места“ възлиза на не по-малко от 2 500 000 000 EUR и може да бъде увеличена с до 1 000 000 000 EUR чрез допълнителна подкрепа, за която е взето решение на доброволна основа от държавите-членки.

Комисията приема решение чрез акт за изпълнение, в който се определя размерът на сумата, която следва да бъде прехвърлена от разпределеното за всяка държава-членка финансиране от структурните фондове за помощ за най-нуждаещото се население за целия период. Разпределените на всяка държава-членка финансови средства по структурните фондове се намаляват съответно въз основа на пропорционално намаляване по категория региони.

Годишните бюджетни кредити, съответстващи на подкрепата от структурните фондове, посочена в първа алинея, се вписват в съответните бюджетни редове на помощта за инструмента за най-нуждаещото се население за бюджетната 2014 г.

8. 330 000 000 EUR от средствата от структурните фондове по целта „Инвестиции за растеж и работни места“ се отпускат за иновативни дейности под прякото или непрякото управление на Комисията в сферата на устойчивото градско развитие.

9. Средствата по цел „Европейско териториално сътрудничество“ възлизат на 2,75 % от глобалните средства, налични за поемане на бюджетни задължения от фондовете в периода 2014—2020 г. (т.е. общо 8 948 259 330 EUR).

10. За целите на настоящия член членове 18, 91, 93, 95 и 120, приложение I и приложение X от настоящия регламент, за целите на член 4 от Регламента за ЕФРР, член 4 и членове от 16 до 23 от Регламента за ЕСФ, член 3, параграф 3 от Регламента за ЕТС, най-отдаленият регион Майот се счита за регион от ниво 2 по NUTS, попадащ в обхвата на категорията за по-слабо развити региони. За целите на член 3, параграфи 1 и 2 от Регламента за ЕТС регионите Майот и Сен Мартен се считат за региони от ниво 3 по NUTS.

Член 93

Непрехвърляемост на средствата между категориите региони

1. Общите бюджетни кредити, разпределени на всяка държава-членка за по-слабо развитите региони, регионите в преход и за по-силно развитите региони, не могат да се прехвърлят между тези категории региони.

2. Чрез дерогация от параграф 1 Комисията може да приеме — при надлежно обосновани обстоятелства, свързани с изпълнението на една или няколко тематични цели — предложение от държава-членка при първото ѝ подаване на споразумението за партньорство или, при надлежно обосновани обстоятелства, по време на разпределянето на резерва за изпълнение или при сериозно преразглеждане на споразумението за партньорство, за прехвърляне на не повече от 3 % от общите бюджетни кредити за дадена категория региони към други категории региони.

Член 94

Непрехвърляемост на средствата между целите

1. Общите бюджетни кредити, разпределени на всяка държава-членка за целта „Инвестиции за растеж и работни места“ и целта „Европейско териториално сътрудничество“, не могат да се прехвърлят между тези цели.

2. Чрез дерогация от параграф 1 Комисията може, с цел спазване на ефективния принос на фондовете към задачите, посочени в член 89, параграф 1, при надлежно обосновани обстоятелства и в зависимост от условието, предвидено в параграф 3, да приеме чрез акт за изпълнение предложение от държава-членка при първото ѝ подаване на споразумението за партньорство за прехвърляне на част от бюджетните кредити за целта „Европейско териториално сътрудничество“ към целта „Инвестиции за растеж и работни места“.

3. Делът на целта „Европейско териториално сътрудничество“ в държавата-членка, която прави предложението по параграф 2, представлява не по-малко от 35 % от общите бюджетни кредити, разпределени за тази държава-членка по целта „Инвестиции за растеж и работни места“ и целта „Европейско териториално сътрудничество“, и след прехвърлянето не- е по-малко от 25 % от тези общи бюджетни кредити.

Член 95

Допълняемост

1. За целите на настоящия член и приложение X се прилагат следните определения:

1. „бруто образуване на основен капитал“ означава цялото придобиване минус отписването на дълготрайни активи на резидентни производители за даден период плюс известно увеличение на стойността на непроизведени активи, реализирано от производствената дейност на производствени или институционални единици съгласно определението в Регламент (ЕС) № 2223/96 на Съвета ([1]);

2. „дълготрайни активи“ означава всякакви материални и нематериални активи, произведени като продукция в резултат на производствени процеси, които на свой ред се използват многократно или непрекъснато в производствени процеси за повече от една година;

3. „сектор „Държавно управление“ означава всички институционални единици, които освен че изпълняват политическите си отговорности и ролята си по отношение на икономическата регулация, произвеждат принципно непазарни услуги (евентуално стоки) за индивидуално или колективно потребление и преразпределят доходи и богатство.

4. „публичен или еквивалентен структурен разход“ означава бруто образуване на основен капитал на сектор „Държавно управление“.

([1]) Регламент (ЕО) № 2223/96 на Съвета от 25 юни 1996 г. относно Европейската система от национални и регионални сметки в Общността (ОВ L 310, 30.11.1996 г., стр. 1).

2. Подкрепата от фондовете по целта „Инвестиции за растеж и работни места“ не замества публичните или приравнените на тях структурни разходи на държава-членка.

3. Държавите-членки поддържат за периода 2014 — 2020 г. средно годишно ниво на публичните или приравнените на тях средногодишни структурни разходи, което е поне равно на референтното ниво, определено в споразумението за партньорство.

При определянето на референтното ниво, посочено в първа алинея, Комисията и държавите-членки отчитат общите макроикономически условия, както и специфичните или извънредни обстоятелства, като приватизация, извънредно ниво на публичните или приравнените на тях структурни разходи на държава-членка за програмния период 2007—2013 г. и развитието на другите показатели за публични инвестиции. Те отчитат също така промените в разпределените от фондовете средства за отделните държави в сравнение с периода 2007—2013 г.

4. Проверка дали нивото на публичните или приравнените на тях структурни разходи по целта „Инвестиции за растеж и работни места“ се е запазило в течение на периода се провежда само в онези държави-членки, в които в по-слабо развитите региони и в регионите в преход попадат поне 15 % от общото население.

В онези държави-членки, в които в по-слабо развитите региони и в регионите в преход попадат поне 65 % от общото население, проверката се провежда на национално ниво.

В онези държави-членки, в които в по-слабо развитите региони и в регионите в преход попадат между 15 % и 65 % от общото население, проверката се провежда на национално и на регионално ниво. За тази цел тези държави-членки предоставят на Комисията информация относно разходите в по-слабо развитите региони и регионите в преход на всеки етап от процеса на проверка.

5. Проверката дали нивото на публичните или приравнените на тях структурни разходи по цел „Инвестиции за растеж и работни места“ е запазено се провежда в момента на подаване на споразумението за партньорство (предварителна проверка), през 2018 г. (проверка в средата на периода) и през 2022 г. (последваща проверка).

Подробните правила във връзка с проверката на допълняемостта са определени в приложение X, точка 2.

6. Ако по време на последващата проверка Комисията установи, че дадена държава-членка не е запазила референтното ниво на публичните или приравнените на тях структурни разходи по цел „Инвестиции за растеж и работни места“, определено в споразумението за партньорство, и съобразно посоченото в приложение X, Комисията може, в зависимост от степента на неспазване, да направи финансова корекция чрез приемане на решение посредством акт за изпълнение. Когато взема решение дали да направи финансова корекция, Комисията отчита дали икономическото положение на държавата-членка се е променило значително след проверката в средата на периода. Подробните правила във връзка със ставките на финансовата корекция са определени в приложение X, точка 3.

7. Параграфи 1 - 6 не се прилагат по отношение на програми по целта „Европейско териториално сътрудничество“.

ДЯЛ II

ПРОГРАМИРАНЕ

ГЛАВА I

Общи разпоредби относно фондовете

Член 96

Съдържание, приемане и изменение на оперативните програми по цел „Инвестиции за растеж и работни места“

1. Всяка оперативна програма е съставена от приоритетни оси. Всяка приоритетна ос се отнася до един фонд и до една категория региони, с изключение на Кохезионния фонд, и съответства, без да се засягат разпоредбите на член 59, на дадена тематична цел и включва един или повече от инвестиционните приоритети на съответната тематична цел в съответствие с правилата за отделните фондове. Когато е целесъобразно, както и с цел повишаване на въздействието и ефективносттачрез тематично съгласуван интегриран подход, дадена приоритетна ос може:

а) да се отнася до повече от една категория региони;

б) да съчетава един или повече допълващи се инвестиционни приоритета от ЕФРР, Кохезионния фонд и ЕСФ по една тематична цел;

в) да обединява в надлежно обосновани случаи един или повече допълващи се инвестиционни приоритети от различни тематични цели за постигане на максималния принос за тази приоритетна ос;

г) за ЕСФ, да обединява инвестиционни приоритети от различните тематични цели, изложени в член 9, първа алинея, точки 8, 9, 10 и 11, с цел да се улесни техният принос към другите приоритетни оси и да се осъществи социална иновация и транснационално сътрудничество.

Държавите-членки могат да съчетават два или повече от вариантите, изложени в букви а)—г).

2. Всяка оперативна програма допринася за стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и за постигането на икономическо, социално и териториално сближаване, като определя:

а) обосновка за избора на тематични цели, на съответстващите им инвестиционни приоритети и на разпределението на финансови средства предвид споразумението за партньорство, въз основа на набелязаните регионални и, когато е уместно, национални нужди, включително необходимостта от справяне с предизвикателствата, посочени в съответните препоръки за

отделните държави, приети съгласно член 121, параграф 2 от ДФЕС, и относимите препоръки на Съвета, приети съгласно член 148, параграф 4 от ДФЕС, като се взема предвид предварителната оценка в съответствие с член 55;

б) за всяка приоритетна ос, различна от техническата помощ:

i) инвестиционните приоритети и съответстващите им специфични цели;

ii) за да се укрепи насочеността на програмирането към постигането на резултати, очакваните резултати по всяка конкретна цел и съответните показатели за резултатите, с базова и целева стойност, която, когато е целесъобразно, е количествено определена в съответствие с правилата за отделните фондове;

iii) описание на видовете и примерите за действия, които ще получат подкрепа по всеки инвестиционен приоритет, и очаквания им принос за постигането на специфичните цели, посочени в подточка i), включително ръководните принципи за подбора на операциите и, когато е целесъобразно, набелязването на основни целеви групи, категории бенефициери според конкретни целеви територии, и планираното използване на финансовите инструменти и на големите проекти;

iv) общите и специфичните показатели за изпълнението, включително количествено определената целева стойност, които се очаква да допринесат за постигането на резултатите по всеки инвестиционен приоритет в съответствие с правилата за отделните фондове;

v) набелязване на стъпки за изпълнението и на финансови показатели и показатели за изпълнението, и където е целесъобразно, показатели за резултатите, които да бъдат използвани като етапни цели и цели на рамката на изпълнението в съответствие с член 21, параграф 1 и приложение II;

vi) съответните категории интервенции, въз основа на номенклатура, приета от Комисията и ориентировъчно разпределение на програмираните средства;

vii) когато е целесъобразно — резюме на планираното използване на техническа помощ, включващо, при необходимост, действия за укрепване на административния капацитет на органите, които участват в управлението и контрола на програмите и бенефициерите;

в) за всяка приоритетна ос, която засяга техническата помощ:

i) специфични цели;

ii) очакваните резултати за всяка специфична цел и, където това е обективно обосновано предвид съдържанието на действията, съответните показатели за резултати с базова и целева стойност в съответствие с правилата за отделните фондове;

iii) описание на действията, които ще се подкрепят, и очаквания им принос за постигане на специфичните цели, посочени в подточка i);

iv) показателите за изпълнението, които се очаква да допринесат за постигане на резултатите;

v) съответните категории интервенции, въз основа на номенклатура, приета от Комисията и ориентировъчно разпределение на програмираните средства.

Подточка ii) не се прилага, когато приносът на Съюза за приоритетната ос или приоритетните оси, които засягат техническата помощ в рамките на определена оперативна програма, не надвишава 15 000 000 EUR.

г) план за финансиране, съдържащ следните таблици:

i) таблици, в които за всяка година в съответствие с членове 60, 120 и 121 се посочва размерът на общия финансов бюджетен кредит, предвиден за подкрепата от всеки от фондовете, като се определят сумите, свързани с резерва за изпълнение;

ii) таблици, в които за целия програмен период за оперативната програма и за всяка приоритетна ос се посочва размерът на общия финансов бюджетен кредит на подкрепата от всеки от фондовете и от националното съфинансиране, като се определят сумите, свързани с резерва за изпълнение. За приоритетните оси, които се отнасят до няколко категории региони, в таблиците се посочва размерът на общия финансов бюджетен кредит от фондовете и националното съфинансиране за всяка отделна категория регион.

За приоритетните оси, които съчетават инвестиционни приоритети от различни тематични цели, в таблицата се посочва размерът на общия финансов бюджетен кредит от всеки от фондовете и националното съфинансиране за всяка една от съответните тематични цели.

Когато националното съфинансиране е съставено от публично и частно съфинансиране, в таблицата се дава ориентировъчна разбивка на публичния и частния компонент. Тя показва — с информативна цел — предвижданото участие от ЕИБ;

д) списък на големи проекти, чието изпълнение е планирано в рамките на програмния период.

Комисията приема актове за изпълнение относно номенклатурата, посочена в първа алинея, буква б), подточка vi) и буква в), подточка v). Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 150, параграф 3.

3. При отчитане на нейното съдържание и цели в дадена оперативна програма се описва, интегрираният подход към териториалното развитие, във връзка със споразумението за партньорство, и се демонстрира начинът, по който тази оперативна програма допринася за изпълнението на нейните цели и очакваните от нея резултати, като се уточнява, когато е целесъобразно, следното:

а) подходът за използването на инструментите на ръководеното от общностите местно развитие и принципите за определяне на областите, в които той ще бъде приложен;

б) ориентировъчният размер на подкрепата от ЕФРР за интегрирани действия за устойчиво градско развитие, които следва да бъдат извършени в съответствие с член 7, параграф 3 от Регламента за ЕФРР, и примерната сума, отпусната като подкрепа от ЕСФ за интегрирани действия;

в) подходът към използването на инструмента за ИТИ в случаи, различни от обхванатите в буква б), и примерната сума, отпусната за тях по всяка приоритетна ос;

г) уредбата за междурегионалните и транснационалните действия в рамките на оперативните програми, с бенефициери, намиращи се в поне още една държава-членка;

д) когато държави-членки и региони участват в макрорегионални стратегии и стратегии за морските басейни, предвид потребностите на програмната област, посочена от държавата-членка — приносът на планираните действия съгласно програмата към тези стратегии.

4. В допълнение в оперативната програма се посочва следното:

а) когато е целесъобразно, дали и по какъв начин тя отговаря на специфичните потребности на географските райони, които са най-тежко засегнати от бедност, или на целевите групи с най-висок риск от дискриминация или социално изключване, със специална насоченост към маргинализираните общности и хората с увреждания, и — когато е целесъобразно — приносът за интегрирания подход, установен в споразумението за партньорство;

б) когато е целесъобразно, дали и по какъв начин тя отговаря на демографските предизвикателства на регионите или на специфичните потребности на районите, които страдат от тежки и постоянни неблагоприятни природни и демографски условия, съгласно посоченото в член 174 от ДФЕС, и приносът за интегрирания подход, установен в споразумението за партньорство за тази цел.

5. В оперативната програмата се посочват:

а) управляващия орган, сертифициращия орган, където е целесъобразно, и одитния орган;

б) организацията, към която Комисията прави плащания;

в) предприетите действия за привличане на съответните партньори, съгласно посоченото в член 5 във връзка с подготовката на оперативната програма, и ролята на тези партньори в изпълнението, мониторинга и оценката на оперативната програма.

6. В оперативната програма се излага и следното, като се взема предвид съдържанието на споразумението за партньорство и се отчита институционалната и правната рамка на държавите-членки:

а) механизми, които гарантират координирането между ЕЗФРСР, ЕФМДР и други национални инструменти за финансиране, и при отчитане от страна на ЕИБ на съответните разпоредби, предвидени в ОСР;

б) за всяко предварително условие, установено съгласно член 19 и приложение XI, което е приложимо за оперативната програма — оценка на това дали предварителното условие е изпълнено към датата на представяне на споразумението за партньорство и оперативната програма, а когато предварителните условия не са изпълнени — описание на действията за изпълнение на предварителните условия, отговорните организации и сроковете за тези действия съгласно резюмето, представено в споразумението за партньорство;

в) резюме на оценката на административната тежест за бенефициерите и при необходимост, действията, планирани, придружени от ориентировъчен график, с цел намаляване на административната тежест.

7. Във всяка оперативна програма, с изключение на програмите, при които техническата помощ е предприета в рамките на специфична оперативна програма, след надлежно обоснована оценка от страна на държавата-членка на тяхното съответствие със съдържанието и целите на оперативните програми, се включват описание на:

а) конкретните действия за отчитане при подбора на операции на изискванията за опазване на околната среда, ефективно използване на ресурсите, смекчаване на измененията на климата и адаптация към него, устойчивост при бедствия и превенция и управление на риска;

б) конкретните действия за насърчаване на равните възможности и предотвратяване на дискриминация на основата на пол, расов или етнически произход, религия или вероизповедание, увреждане, възраст или сексуална ориентация, по време на подготовката, разработването и изпълнението на оперативната програма, и по-специално във връзка с достъпа до финансиране, като се имат предвид потребностите на различните целеви групи, изправени пред риск от подобна дискриминация, и по-специално изискванията за осигуряване на достъпност за хората с увреждания;

в) приноса на оперативната програма за насърчаване на равенството между мъжете и жените и — където е целесъобразно — уредбата, с която се гарантира отчитането на социалния аспект на пола на ниво оперативна програма и на ниво операции.

Заедно с предложението за оперативна програма по цел „Инвестиции за растеж и работни места“ държавите-членки могат да представят становище от националните организации за равенството относно мерките, посочени в първа алинея, букви б) и в).

8. Когато държава-членка подготвя най-много една оперативна програма за всеки фонд, елементите на оперативната програма, попадащи в обхвата на параграф 2, първа алинея, буква а), параграф 3, букви а), в) и г) и параграфи 4 и 6, могат да бъдат включени единствено съгласно съответните разпоредби от споразумението за партньорство.

9. Оперативната програма се подготвя в съответствие с образец. За да се гарантират еднакви условия за изпълнението на настоящия член, Комисията приема акт за изпълнение за определяне на този образец. Този акт за изпълнение се приема в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 150, параграф 2.

10. Чрез актове за изпълнение Комисията приема решение за одобряване на всички елементи (включително всички бъдещи изменения) на оперативната програма, които попадат в обхвата на настоящия член, с изключение на елементите, попадащи в обхвата на параграф 2, буква б), подточка vi), буква в), подточка v) и буква д), параграфи 4 и 5, параграф 6, букви а) и в) и параграф 7, за които държавите-членки продължават да носят отговорност.

11. Управляващият орган уведомява Комисията за всяко решение за изменение на елементите на оперативната програма, които не попадат в обхвата на решението на Комисията, посочено во параграф 10, в рамките на един месец от датата на приемане на решението за изменение. В решениетоза изменение се посочва датата на влизането му в сила, която не може да предшества датата на неговото приемане.

Член 97

Специфични разпоредби относно програмирането на подкрепа за съвместни инструменти за неограничени гаранции и за секюритизация по целта „Инвестиции за растеж и работни места“

В съответствие с член 28, оперативните програми, посочени в член 39, параграф 4, буква б), включват единствено елементите, посочени в член 96, параграф 2, буква б), подточки i), ii) и iv), член 96, параграф 2, буква г), член 96, параграф 5 и член 96, параграф 6, буква б).

Член 98

Съвместна подкрепа от фондовете по цел „Инвестиции за растеж и работни места“

1. Фондовете могат съвместно да предоставят подкрепа на оперативни програми по целта „Инвестиции за растеж и работни места“.

2. ЕФРР и ЕФС могат да финансират — като се допълват и при спазване на граница от 10 % от финансирането на Съюза за всяка приоритетна ос на една оперативна програма — част от операция, разходите по която са допустими за подкрепа от другия фонд въз основа на правилата за допустимост, прилагани за този фонд, при условие че такива разходи са необходими за удовлетворителното изпълнение на операцията и са пряко свързани с нея.

3. Параграфи 1 и 2 не се прилагат по отношение на програми по целта „Европейско териториално сътрудничество“.

Член 99

Географски обхват на оперативните програми по целта „Инвестиции за растеж и работни места“

Оперативните програми за ЕФРР и ЕСФ се изготвят на съответното географско ниво и най-малко на ниво 2 по NUTS, в съответствие с институционалната и правната рамка на държавата-членка, освен ако не е договорено друго между Комисията и държавата-членка.

Оперативните програми, подпомагани от Кохезионния фонд, се съставят на национално равнище.

ГЛАВА II

Големи проекти

Член 100

Съдържание

Като част от оперативна програма или оперативни програми, които са предмет на решение на Комисията съгласно член 96, параграф 10 от настоящия регламент или член 8, параграф 12 от Регламента за ЕТС, ЕФРР и Кохезионният фонд могат да подкрепят операция, съдържаща серия от строителни работи, дейности или услуги, предназначени по своя характер да изпълнят неделима задача от точно икономическо или техническо естество, която има ясно определени цели и общите допустими разходи за която надхвърлят 50 000 000 EUR, а в случая с операции за постигането на тематичната цел по член 9, първа алинея, точка 7 — общите допустими разходи надхвърлят 75 000 000 EUR („голям проект“). Финансовите инструменти не се считат за големи проекти.

Член 101

Информация, необходима за одобряването на големи проекти

Преди да бъде одобрен голям проект, управляващият орган осигурява наличието на следната информация:

а) данни относно организацията, която ще отговаря за изпълнението на големия проект, и за нейния капацитет;

б) описание на инвестицията и нейното местоположение;

в) общият размер на разходите и общият размер на допустимите разходи, като се вземат предвид изискванията, определени в член 61;

г) извършените проучвания за осъществимост, включително и анализ на вариантите, както и резултатите;

д) анализ на разходите и ползите, включително икономически и финансов анализ и оценка на риска;

е) анализ на въздействието върху околната среда, като се вземат предвид нуждите във връзка с приспособяването към изменението на климата и смекчаване на последиците от него и устойчивостта на бедствия;

ж) обяснение за начина, по който големият проект се съгласува със съответните приоритетни оси на оперативната програма или оперативните програми и неговият очакван принос за постигане на специфичните цели на тези приоритетни оси, и очакваният принос за социално–икономическото развитие;

з) плана за финансиране, който показва общия размер на планираните финансови средства и планираната подкрепа от фондовете, ЕИБ и всички други източници на финансиране, както и физическите и финансови показатели за мониторинг на напредъка, като се отчитат установените рискове;

и) графика за изпълнение на големия проект и, когато се очаква периодът на изпълнение да е по-дълъг от програмния период, на фазите, за които се иска подкрепа от фондовете през програмния период 2014 г.—2020 г.

Комисията приема актове за изпълнение за установяване на методологията, която следва да се използва въз основа на най-добрите признати практики при извършването на анализа на разходите и ползите, посочен в буква д). Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 150, параграф 2.

По инициатива на държава-членка информацията в първа алинея, букви а)—и) може да бъде оценявана от независими експерти, на които Комисията оказва техническа помощ, или по споразумение с Комисията — от други независими експерти („преглед на качеството“). В другите случаи държавите-членки подават на Комисията предвидената в първа алинея, букви а)—и) информация веднага след като стане налична.

Комисията се оправомощава да приема делегирани актове в съответствие с член 149, с които да определя методологията, която да се използва при извършването на преглед на качеството на голям проект.

Комисията приема актове за изпълнение, с които установява формата за представяне на информацията, посочена в първа алинея, букви а)—и). Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 150, параграф 2.

Член 102

Решение относно голям проект

1. Когато даден голям проект е оценен положително по време на прегледа на качеството от независими експерти, въз основа на тяхната оценка на информацията, посочена в член 101, първа алинея, управляващият орган може да пристъпи към подбора на големия проект в съответствие с член 125, параграф 3. Управляващият орган нотифицира Комисията за избрания голям проект. Тази нотификация съдържа следните елементи:

а) документа, посочен в член 125, параграф 3, буква в), в който се посочват:

i) организацията, която ще отговаря за изпълнението на големия проект;

ii) описание на инвестицията, местоположението, графика и очаквания принос на големия проект за специфичните цели на съответната приоритетна ос или оси;

iii) общият размер на разходите и общия размер на допустимите разходи, като се вземат предвид изискванията, определени в член 61,

iv) планът за финансиране, както и физическите и финансовите показатели за мониторинг на напредъка, като се отчитат установените рискове;

б) прегледа на качеството от независимите експерти, предоставящ ясни становища относно осъществимостта на инвестицията и икономическата жизнеспособност на големия проект.

Финансовият принос за големия проект, избран от държавата-членка, се счита за одобрен от Комисията при липсата на решение чрез акт за изпълнение за отказване на финансовия принос, в срок от три месеца от датата на нотификацията, посочена в първа алинея. Комисията отказва предоставянето на финансовия принос само на основание на установена съществена слабост на проекта по време на независимия преглед на качеството.

Комисията приема актове за изпълнение, с които се установява формата на нотифокацията, посочена в първа алинея. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 150, параграф 3.

2. В другите случаи, различни от посочените в първа алинея от настоящия член, Комисията оценява големия проект въз основа на информацията, посочена в член 101, с цел да определи дали е основателен исканият финансов принос за големия проект, избран от управляващия орган в съответствие с член 125, параграф 3. Комисията приема чрез акт за изпълнение решение за одобряване на финансовия принос за избрания голям проект не по-късно от три месеца след датата на подаване на информацията, посочена в член 101.

3. Одобрението от Комисията съгласно параграф 1, втора алинея и параграф 2 зависи от сключването на първия договор за извършване на строителни работи или в случаите на дейности, извършвани в рамките на структури за ПЧП, от подписването на споразумението за ПЧП между публичната организация и организацията от частния сектор, в рамките на три години от датата на одобрението. След надлежно мотивирано искане на държавата-членка, по-конкретно в случай на забавяне, причинено от административни и правни процедури, свързани с изпълнението на големи проекти и проведени в рамките на тригодишния срок, Комисията има право да приеме решение, чрез акт за изпълнение, за продължаване на срока с не повече от две години.

4. Когато Комисията не одобри финансовия принос за избрания голям проект, в решението си тя излага мотивите за своя отказ.

5. Големите проекти, за които Комисията е нотифицирана съгласно параграф 1, или които са представени на Комисията за одобрение съгласно параграф 2, се включват в списъка на големите проекти по дадена оперативна програма.

6. Разходите, отнасящи се до даден голям проект, могат да бъдат включени в искане за плащане след изпращане на уведомлението, посочено в параграф 1, или след изпращането за одобрение съгласно параграф 2. Когато Комисията не одобри големия проект, избран от управляващия орган, декларацията за разходите се коригира съответно след приемане на решението от страна на Комисията.

Член 103

Решение относно голям проект с поетапна реализация

1. Чрез дерогация от член 101, параграф 1, трета алинея и член 102, параграфи 1 и 2, процедурите по параграфи 2, 3 и 4 от настоящия член се прилагат за операция, която отговаря на следните условия:

а) операцията представлява вторият или последващ етап на голям проект по линия на предишния програмен период, за който предходният етап или етапи са били одобрени от Комисията не по-късно от 31 декември 2015 г. в съответствие с Регламент (ЕО) № 1083/2006, или за държави-членки, присъединили се към Съюза след 1 януари 2013 г. — не по-късно от 31 декември 2016 г.;

б) сумата на общите допустими разходи за всички етапи на големия проект надвишава съответните равнища по член 100;

в) заявлението за голямия проект и неговата оценка от Комисията по линия на предишния програмен период са обхванали всички планирани етапи;

г) не са настъпили съществени промени в информацията по член 101, първа алинея от настоящия регламент за големия проект в сравнение с информацията, която е предоставена в заявлението за големия проект, подадено съгласно Регламент (ЕО) № 1083/2006, по-специално във връзка с общите допустими разходи;

д) етапът на големия проект, който се изпълнява по линия на предишния програмен период, е готов или ще бъде готов за използване по предназначение, както е посочено в решението на Комисията, до крайния срок за подаване на документите за приключването за съответната оперативна програма или програми.

2. Управляващият орган може да пристъпи към подбора на големия проект в съответствие с член 125, параграф 3 и да подаде нотификацията, съдържаща всички елементи по член 102, параграф 1, буква а), заедно с потвърждение, че условието по параграф 1, буква г) от настоящия член е изпълнено. Не се изисква преглед на качеството на информацията от независими експерти.

3. Финансовият принос за големия проект, избран от управляващия орган, се счита за одобрен от Комисията при липсата на решение чрез акт за изпълнение за отказване на финансовия принос за големия проект, в срок от три месеца от датата на нотификацията, посочена в параграф 2. Комисията отказва финансовия принос само на основание, че са настъпили съществени промени в информацията, посочена в параграф 1, буква г), или че големият проект не съответства на приоритетната ос на въпросната оперативна програма или програми.

4. Член 102, параграфи 3—6 се прилагат към решения за голям проект с поетапна реализация.

ГЛАВА III

Съвместен план за действие

Член 104

Обхват

1. Съвместният план за действие е операция, чийто обхват се определя и която се управлява във връзка с изпълнението и резултатите, които трябва да бъдат постигнати с нея. Той обхваща проект или група проекти, които не се състоят от осигуряване на инфраструктура и се провеждат под отговорността на бенефициера като част от оперативна програма или програми. Крайните продукти и резултатите от съвместния план за действие се договарят между държавата-членка и Комисията и допринасят за специфични цели на оперативните програми и формират основата за отпускане на подкрепа от фондовете. Резултатите се отнасят до преките последици от съвместния план за действие. Бенефициерът по съвместен план за действие е публичноправна организация. Съвместните планове за действие не се считат за големи проекти.

2. Публичните разходи, разпределени за даден съвместен план за действие, са в минимален размер на 10 000 000 EUR или 20 % от публичната подкрепа на оперативната програма или програми, в зависимост от това коя от двете стойности е по-ниска. С цел стартиране на пилотен проект минималните публични разходи, разпределени за един съвместен план за действие за всяка една оперативна програма, могат да бъдат намалени до 5 000 000 EUR.

3. Параграф 2 не се прилага по отношение на операции, подкрепени по инициативата за младежка заетост.

Член 105

Подготовка на съвместни планове за действие

1. Държавата-членка, управляващият орган или евентуално определена публичноправна организация може да представи предложение за съвместен план за действие, едновременно със или след представянето на съответните оперативни програми. Това предложение съдържа цялата информация, посочена в член 106.

2. Съвместният план за действие обхваща част от периода 1 януари 2014 г.—31 декември 2023 г. Изпълнението и резултатите от съвместния план за действие дават основание за възстановяване само ако са постигнати след датата на решението за одобряване на съвместния план за действие, посочен в член 107 и преди края на определения период за изпълнение, определен в посоченото решение.

Член 106

Съдържание на съвместните планове за действие

Съвместен план за действие съдържа:

1) анализ на нуждите и целите на развитието, който го обосновават, като се вземат предвид целите на оперативната програма и, когато е приложимо, относимите за отделните държави препоръки и общите насоки на икономическите политики на държавите-членки и на Съюза съгласно член 121, параграф 2 от ДФЕС и относимите препоръки на Съвета, които държавите-членки трябва да отчитат при формулирането на своите политики за заетост, приети съгласно член 148, параграф 4 от ДФЕС;

2) рамката, описваща взаимовръзката между общите и конкретните цели на плана за съвместно действие, етапните цели и целевите стойности за крайните продукти и резултатите, както и предвижданите проекти или видове проекти;

3) общите и специфичните показатели, използвани за мониторинга на крайните продукти и резултатите, когато е целесъобразно, по приоритетни оси;

4) информация относно неговия географски обхват и целеви групи;

5) неговият очакван срок на изпълнение;

6) анализ на неговото въздействие за насърчаването на равенството между мъжете и жените и предотвратяването на дискриминацията;

7) анализ на неговото въздействие за насърчаването на устойчивото развитие, когато е целесъобразно;

8) неговите разпоредби за прилагане, включващи следното:

а) определяне на бенефициера, отговорен за изпълнението на съвместния план за действие, като се осигуряват гаранции относно неговата компетентност в съответната област, както и относно административния му капацитет и капацитет за финансово управление;

б) механизмите за управление на съвместния план за действие в съответствие с член 108;

в) механизмите за мониторинг и оценка на съвместния план за действие, включително механизмите за осигуряване на качество, събиране и съхранение на данни относно постигането на етапните цели, крайните продукти и резултатите;

г) механизмите, осигуряващи разпространението на информацията и комуникацията относно съвместния план за действие и относно фондовете;

9. финансовите му механизми, включващи следното:

а) разходите за постигане на етапните цели, и целевите стойности за крайните продукти и резултатите, във връзка с точка 2, въз основа на методите, определени в член 67, параграф 5 от настоящия регламент и член 14 от Регламента за ЕСФ;

б) ориентировъчен график на плащанията към бенефициера, свързани с етапните цели и целевите стойности;

в) плана за финансиране по оперативни програми и по приоритетни оси, включително общия размер на допустимите разходи и размера на публичните разходи.

За да гарантира еднакви условия за изпълнението на настоящия член, Комисията приема актове за изпълнение за определяне на формата на образеца на съвместния план за действие. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 150, параграф 2.

Член 107

Решение относно Съвместния план за действие

1. Комисията оценява съвместния план за действие въз основа на информацията, посочена в член 106, с цел да се определи дали предоставянето на подкрепа от фондовете е обосновано.

Когато Комисията в рамките на два месеца след представянето на съвместен план за действие счете, че той не отговаря на изискванията за оценяване, посочени в член 104, трябва да представи пред държава-членка коментари. Държавата-членка предоставя на Комисията цялата необходима поискана допълнителна информация и когато е целесъобразно, преразглежда съвместния план за действие.

2. При условие че всички коментари са били адекватно взети предвид, Комисията, чрез акт за изпълнение, приема решение за одобряване на съвместния план за действие не по-късно от четири месеца след представянето му от държавата-членка, но не преди приемането на съответните оперативни програми.

3. Решението, посочено в параграф 2, определя бенефициера и общите и специфичните цели на съвместния план за действие, етапните цели и целите за крайните продукти и резултатите, разходите за постигане на тези етапни цели и на целите за крайните продукти и резултатите и плана за финансиране по оперативни програми и по приоритетни оси, включително общите допустими разходи и размера на публичните разходи, периода на изпълнение на съвместния план за действие, и, когато е уместно, географския обхват и целевите групи на съвместния план за действие.

4. Когато Комисията, чрез акт за изпълнение, откаже отпускането на подкрепа от фондовете за разпределение за съвместен план за действие, тя уведомява държавата-членка за мотивите си в срока, определен в параграф 2.

Член 108

Управителен комитет и изменение на съвместния план за действие

1. Държавата-членка или управляващият орган създава управителен комитет за съвместния план за действие, различен от мониторинговия комитет за съответните оперативни програми. Управителният комитет заседава най-малко два пъти годишно и докладва на управляващия орган. Управляващият орган информира съответния мониторингов комитет относно резултатите от извършената от управителния комитет работа и напредъка по изпълнението на плана за съвместно действие в съответствие с член 110, параграф 1, буква е) и член 125, параграф 2, буква а).

Съставът на управителния комитет се решава от държавата-членка със съгласието на съответния управляващ орган, при което се спазва принципът на партньорство.

Комисията може да участва в работата на управителния комитет със съвещателна функция.

2. Управителният комитет провежда следните дейности:

а) преглед на напредъка към постигането на етапните цели, крайните продукти и резултатите на съвместния план за действие;

б) разглеждане и одобряване на всяко предложение за изменение на съвместния план за действие, с цел да се отчетат всички въпроси, засягащи работата му.

3. Исканията за изменение на съвместните планове за действие, представени от държава-членка на Комисията, трябва да бъдат надлежно обосновани. Комисията преценява дали искането за изменение е основателно, като се отчита информацията, предоставена от държавата-членка. Комисията може да направи коментари, като държавата-членка предоставя на Комисията цялата необходима допълнителна информация. Чрез акт за изпълнение Комисията приема решение относно искане за изменение не по-късно от три месеца след представянето му от държавата-членка, при условие че евентуалните коментари, направени от Комисията, са били задоволително взети предвид. Ако бъде одобрено, изменението влиза в сила от датата на решението, освен ако в него не е посочено друго.

Член 109

Финансово управление и контрол на съвместния план за действие

1. Плащанията към бенефициера на съвместен план за действие се разглеждат като еднократни суми или стандартни таблици за разходите за единица продукт. Таванът за еднократната сума, определен в член 67, параграф 1, буква в), не се прилага.

2. С финансовото управление, контрола и одита на съвместния план за действие се цели изключително проверка, че условията за плащане, определени в решението за одобряване на съвместния план за действие, са изпълнени.

3. Бенефициерът на съвместен план за действие и организациите, действащи на негова отговорност, могат да прилагат своите счетоводни практики по отношение на разходите за изпълнение на операции. Тези счетоводни практики и действително направените от бенефициера разходи не подлежат на одит от страна на одитния орган или от Комисията.

ДЯЛ III

МОНИТОРИНГ, ОЦЕНКА, ИНФОРМАЦИЯ И КОМУНИКАЦИЯ

ГЛАВА I

Мониторинг и оценка

Член 110

Функции на мониторинговия комитет

1. Мониторинговият комитет разглежда по-специално:

а) всички въпроси, които засягат изпълнението на оперативната програма;

б) напредък, постигнат в изпълнението на плана за оценката и последващите мерки във връзка с констатациите от оценките;

в) изпълнение на комуникационната стратегия;

г) изпълнение на големите проекти;

д) изпълнение на съвместните планове за действие;

е) действията за насърчаване на равенството между мъжете и жените, равните възможности и недискриминацията, включително достъпността за хората с увреждания;

ж) действията за насърчаване на устойчивото развитие;

з) напредък по действията за изпълнение на приложимите предварителни условия, когато приложимите предварителни условия не са изпълнени на датата на подаване на споразумението за партньорство и на оперативната програма;

и) финансови инструменти.

2. Чрез дерогация от член 49, параграф 3 мониторинговият комитет разглежда и одобрява:

а) методологията и критериите, използвани за подбор на операции;

б) годишните и окончателните доклади за изпълнението;

в) плана за оценка за оперативната програма и всяко изменение на плана за оценка, включително когато се явява част от общ план за оценка съгласно член 114, параграф 1;

г) комуникационната стратегия за оперативната програма и всяко изменение на стратегията;

д) всяко предложение за изменение на оперативната програма, направено от управляващия орган.

Член 111

Доклади за изпълнение по целта „Инвестиции за растеж и работни места“

1. До 31 май 2016 г. и до същата дата на всяка следваща година до и включително през 2023 г. държавите-членки представят на Комисията годишен доклад за изпълнението в съответствие с член 50, параграф 1. Докладът, представен през 2016 г., обхваща финансовите години 2014 г. и 2015 г., както и периода между началната дата за допустимостта на разходите и 31 декември 2013 г.

2. За докладите, предадени през 2017 г. и 2019 г., крайният срок, посочен в параграф 1, е 30 юни.

3. В годишните доклади за изпълнението се излага информация относно:

а) изпълнението на оперативната програма в съответствие с член 50, параграф 2;

б) напредъка в изготвянето и изпълнението на големи проекти и съвместни планове за действие.

4. В годишните доклади за изпълнението, представени през 2017 г. и 2019 г., се предоставя и оценява информацията, изисквана по член 50, параграфи 4 и 5 съответно, информацията, изложена в параграф 3 от настоящия член заедно със следната информация:

а) напредъка в изпълнението на плана за оценка и последващите мерки във връзка с констатациите от оценките;

б) резултатите от мерките за информиране и публичност относно фондовете, провеждани в рамките на комуникационната стратегия;

в) участието на партньорите в изпълнението, мониторинга и оценката на оперативната програма.

Годишните доклади за изпълението, подадени в 2017 г. и 2019 г. могат в зависимост от съдържанието и целите на оперативните програми, да посочват информация и да оценяват следното:

а) напредъка в прилагането на интегрирания подход към териториалното развитие, включително развитието на регионите, засегнати от демографски предизвикателства и неблагоприятни постоянни условия или природни бедствия, устойчивото развитие на градските райони и воденото от общностите местно развитие в рамките на оперативната програма;

б) напредъка в осъществяването на действия за засилване на капацитета на органите на държавите-членки и на бенефициерите за администриране и използване на средствата от фондовете;

в) напредъка в изпълнението на междурегионални и транснационални действия;

г) когато е целесъобразно, приноса към макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни;

д) специфичните действия, предприети за насърчаване на равенството между мъжете и жените и за предотвратяване на дискриминацията, по-специално насърчаване на достъпността за хората с увреждания, и разпоредбите, въведени, за да се гарантира интегрирането на аспекта за равенството между половете в оперативната програма и в операциите;

е) действията, предприети за насърчаване на устойчивото развитие в съответствие с член 8;

ж) напредъка в изпълнението на действията в областта на социалните иновации, когато това е целесъобразно;

з) напредъка в изпълнението на мерките, насочени към специфичните нужди на най-силно засегнатите от бедност географски райони или на целевите групи, изложени на най-висок риск от бедност, дискриминация или социално изключване, като се обръща специално внимание на маргинализираните общности, хората с увреждания, дълготрайно безработните и младежите, които не участват в никаква форма на заетост, включително, ако е целесъобразно, използваните финансови ресурси.

Чрез дерогация от първа и втора алинеи и с цел да се гарантира съответствие между споразумението за партньорство и доклада за напредъка държави-членки, изпълняващи повече от една оперативна програма в рамките на един фонд, могат да включат информация, свързана с предварителните условия, посочени в член 50, параграф 3, изискваната по член 50, параграф 4 информация и посочената във втора алинея, букви а), б), в) и з) от настоящия параграф информация в доклада за напредъка вместо в годишните доклади за изпълнението, предавани съответно през 2017 г. и 2019 г., и окончателния доклад за изпълнението, без да се засяга член 110, параграф 2, буква б).

5. За да се гарантират еднакви условия за изпълнението на настоящия член, Комисията приема актове за изпълнение за установяване на образците на годишните и окончателните доклади за изпълнението. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 150, параграф 2.

Член 112

Предаване на финансови данни

1. До 31 януари, 31 юли и 31 октомври държавата-членка предава на Комисията по електронен път за целите на мониторинга за всяка оперативна програма и по приоритетни оси:

а) общите и публичните допустими разходи за операциите и броя на избраните за подпомагане операции;

б) общите допустими разходи, декларирани от бенефициерите пред управляващия орган.

2. Освен това подадената до 31 януари информация съдържа горепосочените данни, разбити по категории интервенции. За предаването на тази информация се счита, че изпълнява изискването за представяне на финансови данни, посочено в член 50, параграф 2.

3. Информацията, подадена на 31 януари и 31 юли, трябва да бъде придружена от прогноза относно размера на сумата, за която държавите-членки очакват да представят заявления за плащане за текущата финансова година и за следващата финансова година.

4. Крайната дата за данните, представени съгласно настоящия член, е краят на месеца, предхождащ месеца на подаването.

5. За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия член, Комисията приема актове за изпълнение, установяващи модела, който трябва да се използва при подаване на финансови данни на Комисията за целите на мониторинга. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, предвидена в член 150, параграф 3.

Член 113

Доклад за сближаването

Посоченият в член 175 от ДФЕС доклад на Комисията включва:

а) отчет за отбелязания напредък към постигането на икономическото, социално и териториално сближаване, включително социално-икономическото положение и развитието на регионите, както и интегрирането на приоритетите на Съюза;

б) отчет за ролята на фондовете, финансирането от ЕИБ и другите инструменти, както и въздействието на други политики на Съюза и национални политики върху постигнатия напредък;

в) когато е целесъобразно, посочване на бъдещи мерки и политики на Съюза, необходими за укрепване на икономическото, социалното и териториалното сближаване, както и за изпълнение на приоритетите на Съюза.

Член 114

Оценка

1. Управляващият орган или държавата-членка съставят план за оценка за една или повече оперативни програми. Планът за оценка се представя на мониторинговия комитет най-късно една година след приемането на оперативната програма.

2. До 31 декември 2022 г. управляващите органи представят на Комисията за всяка оперативна програма доклад, обобщаващ констатациите от оценките, извършени през програмния период и основните крайни продукти и резултати от оперативната програма, като правят коментари върху докладваната информация.

3. Комисията извършва последващи оценки в тясно сътрудничество с държавите-членки и управляващите органи.

4. Параграфи 1 и 2 от настоящия член не се прилагат за специалните програми, посочени в член 39, параграф 4, първа алинея, буква б).

ГЛАВА II

Информация и комуникация

Член 115

Информация и комуникация

1. Държавите-членки и управляващите органи отговарят за:

а) изготвянето на комуникационни стратегии;

б) създаването на единен уебсайт или на единен портал, предоставящ информация за всички оперативни програми в съответната държава-членка, включително информация относно графика за изпълнението на програмирането и всички свързани процеси по допитване до обществеността и достъп до тях;

в) информирането на потенциалните бенефициери относно възможностите за финансиране в рамките на оперативните програми;

г) популяризирането сред гражданите на Съюза на ролята и постиженията на политиката на сближаване и на фондовете чрез информационна и комуникационна дейност във връзка с резултатите и въздействието от споразуменията за партньорство, оперативните програми и дейностите.

2. Държавите-членки или управляващите органи, с цел да се гарантира прозрачността относно подкрепата от фондовете, поддържат списък на операциите по оперативна програми и по фонд във вид на електронна таблица, която позволява сортиране, търсене, извличане, сравняване и лесно публикуване в интернет на данните, например в CSV или XML формат. Списъкът на операциите е достъпен чрез единния уебсайт или единния портал, предоставящ списък и кратко описание на всички оперативни програми в съответната държава-членка.

За да се стимулира впоследствие използването на списъка на операциите от частния сектор, от гражданското общество или от националната публична администрация, на уебсайта може ясно да са указани приложимите лицензионни правила, съобразно които са публикувани данните.

Списъкът на операциите се актуализира най-малко на всеки шест месеца.

Задължителният минимум от информация, която трябва да бъде посочена в списъка на операциите, е определен в приложение XII.

3. Подробни правила относно мерките за информиране и комуникация, насочени към обществеността, и мерките за осведомяване на кандидатите и бенефициерите са изложени в приложение XII.

4. Комисията приема актове за изпълнение относно техническите характеристики на мерките за информация и комуникация относно операциите и инструкциите за създаване на емблема и определяне на стандартните цветове.Тази актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, предвидена в член 150, параграф 3.

Член 116

Комуникационна стратегия

1. Държавата-членка или управляващите органи съставят комуникационна стратегия за всяка оперативна програма. Възможно е създаването на обща комуникационна стратегия за няколко оперативни програми. Комуникационната стратегия е съобразена с размера на съответната оперативна програма или програми в съответствие с принципа на пропорционалност.

Комуникационната стратегия включва елементите, изложени в приложение XII.

2. Комуникационната стратегия се представя на мониторинговия комитет за одобрение в съответствие с член 110, параграф 2, буква г) най-късно до шест месеца след приемането на съответната оперативна програма или програми.

Когато се изготвя обща комуникационна стратегия за няколко оперативни програми и тя засяга няколко мониторингови комитета, държавата-членка може да определи един мониторингов комитет, който да отговаря, съгласувано с другите съответни мониторингови комитети, за одобряването на общата комуникационна стратегия, както и за одобряването на изменения на тази стратегия.

При необходимост държавата-членка или управляващите органи може да изменят комуникационната стратегия по време на програмния период. Изменената комуникационна стратегия се представя от управляващия орган на мониторинговия комитет за одобрение съгласно член 110, параграф 2, буква г).

3. Чрез дерогация от параграф 2, трета алинея, управляващият орган информира отговорния мониторингов комитет или комитети най-малко веднъж годишно за постигнатия напредък по прилагането на комуникационната стратегия и за своя анализ на резултатите и на планираните информационни и комуникационни дейности за следващата година, както е посочено в член 110, параграф 1, буква в). Мониторинговият комитет, ако счете за уместно, дава мнение относно планираните дейности за следващата година.

Член 117

Длъжностни лица за информацията и комуникацията и мрежи на тези длъжностни лица

1. Всяка държава-членка определя длъжностно лице за информацията и комуникацията, което да координира информационните и комуникационни дейности във връзка с един или повече фонда, включително съответните програми за целта „Европейско териториално сътрудничество“, и информира съответно Комисията.

2. Длъжностното лице за информацията и комуникацията отговаря за координацията на национална мрежа от комуникационни експерти по въпроси, свързани с фондовете, когато такава съществува, създаването и поддръжката на уебсайта или интернет портала, посочен в приложение VII, и за предоставянето на и преглед на мерките за комуникация, предприети на равнището на държавата-членка.

3. Всеки управляващ орган определя едно лице, което да отговаря за информирането и публичността на равнището на оперативната програма, и информира Комисията за определените лица. Когато е подходящо, едно лице може да бъде определено за няколко оперативни програми.

4. Мрежите на ниво Съюза, включващи членовете, определени от държавите-членки, се създават от Комисията, за да се осигури обмен на информация относно резултатите от изпълнението на комуникационните стратегии, обменът на опит по отношение изпълнението на мерките за информация и комуникация, както и обменът на добри практики.

ДЯЛ IV

ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ

Член 118

Техническа помощ по инициатива на Комисията

Като отчитат приспаданията, направени в съответствие с член 91, параграф 3, фондовете могат да оказват подкрепа за техническа помощ до таван от 0,35 % от съответните им годишни средства.

Член 119

Техническа помощ на държавите-членки

1. Размерът на финансовите средства, разпределени за техническа помощ, е ограничен до 4 % от общия размер на средствата, разпределени за оперативните програми в дадена държава-членка по всяка категория региони, когато е уместно, по целта „Инвестиции за растеж и работни места“.

Специално разпределените средства за инициативата за младежка заетост могат да бъдат взети предвид от държавите-членки при изчисляването на границата на общата сума на средствата по линия на фондовете, разпределени на държавата-членка за техническа помощ.

2. Всеки фонд може да подкрепя операции за техническа помощ, които са допустими по някой от другите фондове. Без да се засяга параграф 1, отпуснатото финансиране за техническа помощ от даден фонд не надвишава 10 % от общия размер на сумата, разпределена от този фонд на оперативни програми в дадена държава-членка по всяка категория региони, когато това е приложимо, по целта „Инвестиции за растеж и работни места“.

3. Чрез дерогация от член 70, параграфи 1 и 2 операциите за техническа помощ може да бъдат изпълнявани извън програмния район, но на територията на Съюза, при условие че операциите са от полза за оперативната програма, или, при оперативна програма за техническа помощ — за другите засегнати програми.

4. В случай на структурните фондове, когато средства, посочени в параграф 1, се използват в подкрепа на операции за техническа помощ, свързани с повече от една категория региони, разходите за операциите може да се направят по приоритетна ос, обединяваща различни категории региони, и може да се приложи пропорционална основа, като се вземат под внимание разпределените средства за всяка категория региони като дял от общите разпределени средства на държавата-членка.

5. Чрез дерогация от параграф 1, когато общата сума на разпределените средства от фондовете за дадена държава-членка по цел „Инвестиции за растеж и работни места“ не надвишава 1 000 000 000 EUR, разпределените средства за техническа помощ може да нараснат до 6 % от тази обща сума, или 50 000 000 EUR, която от двете стойности е по-ниска.

6. Техническата помощ е под формата на приоритетна ос, финансирана само по един фонд, в рамките на оперативната програма или на специална оперативна програма, или и двете.

ДЯЛ V

ФИНАНСОВА ПОДКРЕПА ОТ ФОНДОВЕТЕ

Член 120

Определяне на ставките на съфинансиране

1. В решението на Комисията за приемане на оперативна програма се определят ставката на съфинансиране и максималният размер на подкрепата от фондовете за всяка приоритетна ос. Когато дадена приоритетна ос се отнася до повече от една категория региони или повече от един фондове, в решението на Комисията, когато е необходимо, се определя ставката на съфинансиране по категория региони и фондове.

2. За всяка приоритетна ос в решението на Комисията се посочва дали ставката на съфинансиране за приоритетната ос ще се прилага към:

а) общите допустими разходи, включително публичните и частните разходи; или

б) допустимите публични разходи.

3. Ставката на съфинансиране за всяка приоритетна ос, и когато е приложимо, по категория регион и фонд, на оперативните програми по целта „Инвестиции за растеж и работни места“ не може да надвишава:

а) 85 % за Кохезионния фонд;

б) 85 % за по-слабо развитите региони на държавите-членки, чийто среден БВП на глава от населението за периода 2007 – 2009 г. е бил под 85 % от средния за ЕС-27 през същия период и за най-отдалечените региони, включително допълнително отпуснатите средства за най-отдалечените региони в съответствие с член 92, параграф 1, буква д) и член 4, параграф 2 от Регламента за ЕТС;

в) 80 % за по-слабо развитите региони на държавите-членки, различни от посочените в буква б), както и за всички региони, чийто БВП на глава от населението, използван като критерий за допустимост, за програмния период 2007—2013 г. е под 75 % от средния за ЕС-25, но чийто БВП на глава от населението е над 75 % от средния БВП за ЕС-27, както и за регионите, определени в член 8, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1083/2006, получаващи преходна подкрепа за програмния период 2007—2013 г.;

г) 60 % за регионите в преход, различни от посочените в буква в);

д) 50 % за по-силно развитите региони, различни от посочените в буква в).

За периода от 1 януари 2014 г. до 30 юни 2017 г. ставката на съфинансиране на равнището на всяка приоритетна ос за всички оперативни програми в Кипър е не по-висока от 85 %.

Комисията извършва преглед за оценка на обосновката за поддържане на ставката на съфинансиране, посочена във втора алинея, след 30 юни 2017 г. и при необходимост прави законодателно предложение преди 30 юни 2016 г.

Ставката на съфинансиране на нивото на всяка приоритетна ос на оперативните програми по целта „Европейско териториално сътрудничество“ не може да надвишава 85 %.

Максималната ставка на съфинансиране съгласно първа алинея, букви б), в) г) и д) се увеличава за всяка приоритетна ос, която изпълнява инициативата за младежка заетост, и в случаите, когато дадена приоритетна ос се отнася за социална иновация или транснационално сътрудничество, или комбинация от двете. Това увеличение се определя в съответствие с правилата за отделните фондове.

4. Ставката на съфинансиране за допълнително разпределените средства в съответствие с член 92, параграф 1, буква д) не може да надвишава 50 % за регионите от ниво 2 по NUTS, отговарящи на критериите, предвидени в Протокол № 6 към Акта за присъединяването от 1994 г.

5. Максималната ставка на съфинансиране по параграф 3 на ниво приоритетна ос се увеличава с десет процентни пункта, когато цяла приоритетна ос се изпълняват посредством финансови инструменти или посредством водено от общностите местно развитие.

6. Приносът от фондовете за всяка приоритетна ос не може да бъде под 20 % от допустимите публични разходи.

7. В рамките на една оперативна програма е възможно създаването на отделна приоритетна ос със ставка на съфинансиране в размер до 100 % за подкрепа на операции, изпълнявани посредством финансови инструменти, създадени на равнището на Съюза и пряко или непряко управлявани от Комисията. Когато за целта е създадена отделна приоритетна ос, подкрепата по тази ос не може да бъде осъществявана с никакви други средства.

Член 121

Модулация на ставките на съфинансиране

Ставката на съфинансиране от фондовете за дадена приоритетна ос може да бъде модулирана, така че да се отчете:

1) значението на приоритетната ос за изпълнението на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, като се имат предвид специфичните пропуски, които трябва да бъдат коригирани;

2) опазването и подобряването на околната среда, главно чрез прилагане на принципа на предохранителните мерки, принципа за превантивни действия и принципа „замърсителят плаща“;

3) степента на мобилизиране на частно финансиране;

4) обхващането на райони със сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, определени както следва:

   а) островни държави-членки допустими за финансиране по Кохезионния фонд и други острови, с изключение на тези, в които се намира столицата на държава-членка или които имат постоянна връзка с континента;

   б) планински райони, както са определени в националното законодателство на държавата-членка;

   в) слабо (например по-малко от 50 жители на квадратен километър) и много-слабо (по-малко от 8 жители на квадратен километър) населени райони;

   г) включване на най-отдалечените региони, определени в член 349 от ДФЕС.

ЧЕТВЪРТА ЧАСТ

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ, ПРИЛОЖИМИ КЪМ ФОНДОВЕТЕ И ЕФМДР

ДЯЛ I

УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

ГЛАВА I

Системи за управление и контрол

Член 122

Отговорности на държавите-членки

1. Държавите-членки гарантират, че системите за управление и контрол на оперативните програми са установени в съответствие с членове 72, 73 и 74.

2. Държавите-членки предотвратяват, откриват и коригират нередностите и възстановяват неправомерно платените суми, заедно с лихвите за просрочени плащания. Те нотифицират Комисията за нередности, които надвишават 10 000 EUR принос от фондовете, и я информират редовно за съществен напредък по отношение на свързаните административни и съдебни производства.

Държавите-членки не нотифицират Комисията за нередности във връзка със следното:

а) случаи, при които нередността се състои единствено в цялостно или частично неизпълнение на операция, която е част от съфинансираната оперативна програма, поради несъстоятелност на бенефициера;

б) случаи, докладвани доброволно от бенефициера на управляващия или сертифициращия орган, преди един от тези органи да е разкрил нередността, било преди или след изплащане на публичния принос;

в) случаи, които са разкрити и коригирани от управляващия или от сертифициращия орган преди включването на въпросния разход в отчет за разходите, представен на Комисията.

Във всички останали случаи и по-специално тези, предшестващи несъстоятелност, както при съмнение за измама, установените нередности и свързаните с тях мерки за предотвратяване и коригиране се докладват на Комисията.

Когато неправомерно платените на даден бенефициер суми не могат да бъдат възстановени и това е в резултат на грешка или на небрежност от страна на държава-членка, държавата-членка отговаря за възстановяването на съответните суми към бюджета на Съюза. Държавите-членки могат да решат да не събират дадена неправомерно платена сума, ако сумата, която трябва да бъде събрана от бенефициера, без лихвите, не надвишава 250 EUR принос от фондовете.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 149, определящ допълнителни подробни правила относно критериите за определяне на случаите на нередности, които трябва да бъдат докладвани, и данните, които трябва да бъдат предоставени, както и относно условията и процедурите, които трябва да се прилагат за определяне дали неподлежащите на събиране суми да бъдат възстановени от държавите-членки

Комисията приема актове за изпълнение, определящи честотата на докладването и формата, който трябва да бъде използвана. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 150, параграф 2.

3. Държавите-членки гарантират, че не по-късно от 31 декември 2015 г., всеки обмен на информация между бенефициерите и управляващия орган, сертифициращия орган, одитния орган и междинните звена може да се извършва посредством електронните системи за обмен на данни.

Системите, посочени в първа алинея, улесняват оперативната съвместимост на националните рамки и рамката на Съюза и дават възможност на бенефициерите да предоставят цялата информация, посочена в първа алинея само един път чрез еднократно предаване.

Комисията приема актове за изпълнение, предвиждащи подробни правила относно обмена на информация съгласно настоящия параграф. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 150, параграф 3.

4. Параграф 3 не се прилага за ЕФМДР.

ГЛАВА II

Органи за управление и контрол

Член 123

Определяне на органите

1. Всяка държава-членка определя за всяка оперативна програма национален, регионален или местен публичен орган или организация или частна организация, които да изпълняват функциите на управляващ орган. Един и същ управляващ орган може да бъде определен за няколко оперативни програми.

2. Държавата-членка определя, за всяка оперативна програма, национален, регионален или местен публичен орган или организация като сертифициращ орган, без да се засягат разпоредбите на параграф 3. Един и същ сертифициращ орган може да бъде определен за няколко оперативни програми.

3. Държавата-членка може да определи за дадена оперативна програма управляващ орган, който е публичен орган или организация, да упражнява в допълнение функциите на сертифициращ орган.

4. Държавата-членка определя за всяка оперативна програма национален, регионален или местен публичен орган или организация, функционално независим от управляващия орган и от сертифициращия орган, който да изпълнява ролята на одитен орган. Един и същ одитен орган може да бъде определен за няколко оперативни програми.

5. За фондовете, свързани с целта „Инвестиции за растеж и работни места“ и за ЕФМДР, при условие че е спазен принципът за разделение на функциите, управляващият орган, сертифициращият орган, когато е приложимо, и одитният орган могат да бъдат част от един и същ публичен орган или организация.

Когато общият размер на подкрепата от фондовете към дадена оперативна програма надхвърля 250 000 000 EUR или размерът на подкрепата от ЕФМДР надхвърля 100 000 000 EUR, одитният орган може да бъде част от същия публичен орган или организация, от който е част управляващият орган, ако съгласно приложимите разпоредби за предишния програмен период Комисията е информирала държавата-членка преди датата на приемане на съответната оперативна програма за заключението си, че последната може да се базира главно на своето одитно становище, или ако въз основа на опита от предишния програмен период Комисията се е уверила, че институционалната организация и отчетност на одитния орган дават адекватни гаранции за функционалната му независимост и надеждност.

6. Държавата-членка може да определи едно или няколко междинни звена, които да извършват определени задачи на управляващия или на сертифициращия орган на отговорността на този орган. Съответните договорености между управляващия орган или сертифициращия орган и междинните звена се оформят официално в писмена форма.

7. Държавата-членка или управляващият орган може да повери управлението на част от оперативна програма на междинно звено чрез споразумение в писмена форма между междинното звено и държавата-членка или управляващия орган („глобална субсидия“). Междинното звено предоставя гаранции за платежоспособността си и компетенциите си в съответната област, както и за своя капацитет за административно и финансово управление.

8. Държавата-членка може да посочи по своя инициатива координационна структура, чиято задача е да поддържа връзка с Комисията и да ѝ предоставя информация, да координира действията на другите определени органи и да насърчава хармонизираното прилагане на приложимото право.

9. Държавата-членка определя писмено правила, уреждащи нейните отношения с управляващите органи, сертифициращите органи и одитните органи, отношенията между тези органи и отношенията на тези органи с Комисията.

Член 124

Процедура за определяне на управляващия орган и на сертифициращия орган

1. Държавите-членки нотифицират Комисията относно датата и формата на определянето на управляващия орган и когато е уместно, на сертифициращия орган, които се извършват на подходящо равнище, преди да подадат първото заявление за междинно плащане в Комисията.

2. Посоченото в параграф 1 определяне се извършва въз основа на доклад и становище на независима одитна структура, която оценява изпълнението от страна на органите на критериите, свързвани с вътрешната среда за контрол, управлението на риска, дейностите за управление и контрол и мониторинга съгласно приложение XIII. Независимата одитна структура е одитен орган или друга публичноправна или частноправна организация, която разполага с необходимия одиторски капацитет и е независима от управляващия орган или — в зависимост от случая — от сертифициращия орган, и която извършва дейността си при отчитане на международно приетите стандарти за одит. Ако независимата одитна структура стигне до заключението, че част от системата за управление и контрол, отнасяща се до управляващия орган или сертифициращия орган, по същество е същата като предходния програмен период, и че са налице данни въз основа на одиторската дейност, извършена съгласно съответните разпоредби от Регламент (ЕО) № 1083/2006 и Регламент (ЕО) № 1198/2006 ([1]) на Съвета, че тези системи са функционирали ефективно през въпросния период, независимата одитна структура може да излезе със заключението, че съответните критерии са изпълнени без да извършва допълнителна одиторска дейност.

3. Когато общият размер на подкрепата от фондовете за дадена оперативна програма надхвърля 250 000 000 EUR, или 100 000 000 EUR от ЕФМДР, Комисията може да поиска в рамките на един месец от получаването на нотификацията относно определянето, посочено в параграф 1, да й бъдат предоставени докладът и становището на независимата одитна структура, посочени в параграф 2, и описанието на функциите и процедурите, свързани с управляващия орган и — в зависимост от случая — сертифициращия орган. Комисията взема решение дали да изиска тези документи въз основа на своята оценка на риска, като отчита информацията за настъпили значими промени във функциите и процедурите, свързани с управляващия орган и — в зависимост от случая — сертифициращия орган, спрямо предходния програмен период, както и данните за тяхното ефективно функциониране.

Комисията може да представи коментари в срок от два месеца от получаването на документите, посочени в първа алинея. Без да се засяга член 83, разглеждането на тези документи не води до прекъсване на обработването на заявления за междинни плащания.

4. Ако общият размер на подкрепата от фондовете за дадена оперативна програма надхвърля 250 000 000 EUR и са налице значителни промени във функциите и процедурите на управляващия органи и — в зависимост от случая — на сертифициращия орган, спрямо предходния програмен период, държавата-членка може по собствена инициатива да предостави на Комисията документите по параграф 3 в рамките на два месеца от нотификацията за определянето, посочена в параграф 1. В рамките на три месеца след получаването на тези документи Комисията прави коментари по тях.

5. Ако наличните резултати от одита и контрола показват, че определеният орган вече не отговаря на критериите по параграф 2, държавата-членка установява на съответното равнище, предвид сериозността на проблема, изпитателен срок, по време на който да се предприемат нужните коригиращи действия.

Ако определеният орган не успее да изпълни нужните коригиращи действия в рамките на установения от държавата-членка изпитателен срок, държавата-членка отнема на съответното равнище статута му на определен орган.

Държавата-членка незабавно нотифицира Комисията, когато определен орган бъде поставен в изпитателен срок, като предоставя информация за съответния изпитателен срок, а също и когато вследствие на предприетите коригиращи действия изпитателният срок се прекратява или на органа се отнема статутът му на определен орган. Без да се засяга прилагането на член 83, нотификацията за поставянето на определен орган в изпитателен срок от страна на държава-членка не води до прекъсване на обработването на заявления за междинни плащания.

6. Ако решението за определяне на управляващ орган или на сертифициращ орган бъде отменено, държавите-членки определят в съответствие с процедурата, предвидена в параграф 2, нов орган, който да поеме функциите на управляващия орган или на сертифициращия орган, и нотифицират Комисията за това.

7. За да се гарантират еднакви условия на изпълнение на настоящия член, Комисията приема актове за изпълнение относно образеца за доклад и становище на независимата одитна структура и за описанието на функциите и процедурите, отнасящи се до управляващия орган и — в зависимост от случая — сертифициращия орган. Тези актове за изпълнение се приемат, в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 150, параграф 3.

Член 125

Функции на управляващия орган

1. Управляващият орган отговаря за управлението на оперативната програма в съответствие с принципа на доброто финансово управление.

2. По отношение на управлението на оперативната програма, управляващият орган:

а) подпомага работата на мониторинговия комитет, посочен в член 47, и му предоставя информацията, необходима за осъществяването на неговите задачи, по-специално данни относно напредъка на оперативната програма в постигането на нейните цели, финансови данни и данни за показателите и етапните цели;

б) съставя и след одобрение от мониторинговия комитет изпраща до Комисията годишни доклади и окончателен доклад за изпълнението, посочени в член 50;

([1]) Регламент (ЕО) № 1198/2006 на Съвета от 27 юли 2006 година за Европейския фонд за рибарство (ОВ L 223, 15.8.2006 г., стр. 1).

в) предоставя на междинните звена и на бенефициерите информация от значение съответно за изпълнението на техните задачи и за изпълнението на операциите;

г) създава система за записване и съхраняване в компютризирана форма на данни за всяка операция, необходими за мониторинга, оценката, финансовото управление, проверката и одита, включително данни за отделните участници в операциите, когато е приложимо;

д) гарантира, че данните, посочени в буква г), се събират, въвеждат и съхраняват в системата, посочена в буква г), и че данните за показателите се разбиват по пол в случаите, в които това се изисква в приложения I и II към Регламента за ЕСФ.

3. По отношение на подбора на операциите управляващият орган:

а) изготвя и — след като бъдат одобрени — прилага подходящите процедури и критерии за подбор, които:

i) гарантират, че операциите допринасят за постигането на конкретните цели и резултати по съответните приоритети;

ii) са недискриминационни и прозрачни;

iii) вземат предвид общите принципи, определени в членове 7 и 8;

б) гарантира, че избраната операция попада в обхвата на съответния(ите) фонд(ове) и може да бъде включена в категория интервенции или — по отношение на ЕФМДР — в мярка, набелязана в приоритета или приоритетите на оперативната програма;

в) гарантира, че на бенефициера е предоставен документ, в който се посочват условията за подпомагане за всяка операция, включително специфичните изисквания за продуктите или услугите, които трябва да бъдат доставени по съответната операция, плана за финансиране и крайните срокове за изпълнение;

г) се уверява, че бенефициерът разполага с необходимия административен, финансов и оперативен капацитет за изпълнение на условията, посочени в буква в), преди одобряването на операцията;

д) се уверява, че когато операцията е започнала преди подаването на заявление за финансиране до управляващия орган, приложимо право, касаещо операцията, са били спазени;

е) гарантира, че операциите, избрани да получат подкрепа от фондовете, не включват дейности, които са били част от операция, която е била или е трябвало да бъде обект на процедура за събиране в съответствие с член 71 след преместване на производствена дейност извън програмния район;

ж) определя категориите интервенции или — по отношение на ЕФМДР — мерките, към които се приписват разходите по дадена операция.

4. По отношение на финансовото управление и контрола на оперативната програма управляващият орган:

а) проверява дали съфинансираните продукти и услуги са доставени и дали разходите, декларирани от бенефициерите, са били заплатени и дали съответстват на приложимото законодателство, на оперативната програма и и на условията за подпомагане на операцията;

б) гарантира, че бенефициерите, участващи в изпълнението на операциите, по които възстановяването на сумите е въз основа на действително направените допустими разходи, поддържат или отделна счетоводна система, или адекватен счетоводен кодекс за всички трансакции, отнасящи се до операцията;

в) създава ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите при отчитане на установените рискове;

г) установява процедури, за да се гарантира, че с всички документи относно разходите и одитите, необходими за осигуряване на адекватна одитна следа, се борави в съответствие с изискванията на член 72, буква ж);

д) съставя декларацията за управлението и годишния отчет, посочен в член 59, параграф 5, букви а) и б) от Финансовия регламент.

Чрез дерогация от първа алинея, буква а) Регламентът за ЕТС може да определи конкретни правила за проверка, приложими за програмите за сътрудничество.

5. Проверките по параграф 4, първа алинея, буква а) включват следните процедури:

а) административни проверки по отношение на всяко заявление за възстановяване, подадено от бенефициерите;

б) проверки на операции на място.

Честотата и обхватът на проверките на място са пропорционални на размера на публичната подкрепа за дадена операция и на равнището на риска, установен при такива проверки и одити от одитния орган за системите за управление и контрол като цяло.

6. Проверките на място на отделни операции съгласно параграф 5, първа алинея, буква б) могат да се извършват на база извадка.

7. В случай че управляващият орган е също бенефициер в рамките на оперативната програма, уредбата на проверките, посочени в параграф 4, първа алинея, буква а), гарантира адекватно разделение на функциите.

8. Комисията се оправомощава да приема делегирани актове в съответствие с член 149, с които определя правилата за определяне на информацията във връзка с данните, които трябва да се записват и съхраняват в компютъризирана форма, в рамките на системата за мониторинг, установена съгласно параграф 2, буква г) от настоящия член.

Комисията приема актове за изпълнение, с които определя техническите спецификации на системата, установена съгласно параграф 2, буква г) от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 150, параграф 3.

9. Комисията се оправомощава да приема делегирани актове в съответствие с член 149, с които определя подробни минимални изисквания за одитната следа, посочена в параграф 4, първа алинея, буква г) от настоящия член, по отношение на счетоводните записи, които да се поддържат, и разходооправдателните документи, които да се съхраняват на равнището на сертифициращия орган, управляващия орган, междинните звена и бенефициерите.

10. За да се гарантират еднакви условия на изпълнение на настоящия член, Комисията приема актове за изпълнение относно образеца на декларацията за управлението, посочена в параграф 4, първа алинея, буква д) от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 150, параграф 2.

Член 126

Функции на сертифициращия орган

Сертифициращият орган на дадена оперативна програма по-специално отговаря за:

а) изготвянето и изпращането до Комисията на заявления за плащане и удостоверяването, че те са продукт на надеждни счетоводни системи, основават се на проверими разходооправдателни документи и са били подложени на проверки от управляващия орган;

б) съставянето на отчетите, посочени в член 59, параграф 5, буква а) от Финансовия регламент;

в) удостоверяването на пълнотата, точността и достоверността на отчетите, както и че разходите, вписани в счетоводните отчети, са в съответствие с приложимото право и са били направени във връзка с операциите, избрани за финансиране в съответствие с критериите, приложими за оперативната програма, и са в съответствие с приложимото право;

г) осигуряване на наличието на система за записване и съхранение в компютризирана форма на счетоводните записи за всяка операция, която съхранява всички данни, необходими за изготвянето на заявленията за плащане и отчетите, включително записи на сумите, подлежащи на събиране, на събраните суми и на оттеглените суми в резултат на отмяната на целия или на част от приноса за дадена операция или оперативна програма;

д) осигуряване — за целите на изготвянето и представянето на заявления за плащане — че е получил адекватна информация от управляващия орган относно процедурите и проверките, провеждани по отношение на разходите;

е) отчитане — при изготвянето и подаването на заявления за плащане — на резултатите от всички одити, извършени от или на отговорността на одитния орган;

ж) поддържане на счетоводни записи в компютризирана форма на декларираните пред Комисията разходи и съответното публично финансиране, заплатено на бенефициерите;

з) водене на счетоводство на сумите, подлежащи на събиране, и на сумите, оттеглени в резултат на отмяната на целия или на част от приноса за дадена операция. Събраните суми се внасят повторно в бюджета на Съюза преди приключването на оперативната програма, като се приспадат от следващия отчет за разходите.

Член 127

Функции на одитния орган

1. Одитният орган осигурява извършването на одити на правилното функциониране на системите за управление и контрол на оперативната програма, както и на подходяща извадка от операции въз основа на декларираните разходи. Декларираните разходи се одитират въз основа на представителна извадка и по принцип въз основа на статистически извадкови методи.

Нестатистически извадков метод може да се използва по професионална преценка на одитния орган в надлежно обосновани случаи в съответствие с международно признатите одитни стандарти и във всеки случай, когато броят операции за отчетната година не е достатъчен, за да се използва статистически метод.

В такива случаи размерът на извадката е достатъчен, за да позволи на одитния орган да състави валидно одитно становище в съответствие с член 59, параграф 5, втора алинея от Финансовия регламент.

Нестатистическият извадков метод обхваща минимум 5 % от операциите, за които пред Комисията са декларирани разходи по време на счетоводната година, и 10 % от разходите, които са декларирани пред Комисията по време на счетоводната година.

2. Когато одитите се извършват от структура, различна от одитния орган, одитният орган гарантира, че тази структура има необходимата функционална независимост.

3. Одитният орган гарантира, че при одитната дейност се вземат предвид международно приетите стандарти за одит.

4. Одитният орган в рамките на осем месеца от приемането на оперативна програма изготвя стратегия за одит за извършването на одити. Стратегията за одит определя методологията на одита, метода за подбор на извадка за одити на операции и планирането на одити във връзка с текущата счетоводна година и двете следващи счетоводни години. Стратегията за одит се актуализира ежегодно от 2016 г. до и включително през 2024 г. Когато за няколко оперативни програми се прилага една обща система за управление и контрол, може да бъде изготвена единна стратегия за одит за съответните оперативни програми. Одитният орган представя стратегията за одит на Комисията при поискване.

5. Одитният орган изготвя:

а) одитно становище в съответствие с член 59, параграф 5, втора алинея от Финансовия регламент;

б) контролен доклад, в който са посочени основните констатации от одитите, извършени в съответствие с параграф 1, включително констатациите във връзка с установени недостатъци в системите за управление и контрол, и предложените и предприетите коригиращи действия.

Когато за повече от една оперативна програма се прилага една обща система за управление и контрол, информацията, изисквана по първа алинея, буква б), може да бъде групирана в единен доклад.

6. За да гарантира еднакви условия за изпълнението на настоящия член, Комисията приема актове за изпълнение, предвиждащи образците на одитната стратегия, одитното становище и контролния доклад. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 150, параграф 2.

7. Комисията се оправомощава да приема делегирани актове в съответствие с член 149, за да определя обхвата и съдържанието на одитите на операциите и одитите на отчетите, както и методологията за избор на извадката от операциите, посочени в параграф 1 от настоящия член.

8. Комисията се оправомощава да приема делегирани актове в съответствие с член 149, с които определя подробни правила, свързани с използването на данните, събрани по време на одитите, извършвани от длъжностни лица на Комисията или от упълномощени представители на Комисията.

ГЛАВА III

Сътрудничество с одитните органи

Член 128

Сътрудничество с одитните органи

1. Комисията си сътрудничи с одитните органи за координацията на техните одитни планове и методи и незабавно обменя с тези органи резултатите от проведените одити на системите за управление и контрол.

2. За да се улесни това сътрудничество, в случаите, в които държава-членка определи повече от един одитен орган, държавата-членка може да определи координационна структура.

3. Комисията, одитните органи и евентуалните координационни структури заседават редовно и по принцип най-малко веднъж годишно, освен ако не е договорено друго, за да разгледат годишния контролен доклад, одитното становище и стратегията за одит, както и да обменят възгледи по въпроси, свързани с подобряването на системите за управление и контрол.

ДЯЛ II

ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ, ИЗГОТВЯНЕ, РАЗГЛЕЖДАНЕ, ПРИЕМАНЕ И ПРИКЛЮЧВАНЕ НА ОТЧЕТИ И ФИНАНСОВИ КОРЕКЦИИ

ГЛАВА I

Финансово управление

Член 129

Общовалидни правила за плащанията

Държавата-членка гарантира, че до приключването на оперативната програма сумата на публичните разходи, изплатена на бенефициерите, е най-малко равна на приноса от фондовете, изплатен от Комисията на държавата-членка.

Член 130

Общовалидни правила за изчисляване на междинните плащания и плащането на окончателното салдо

1. Комисията възстановява като междинни плащания 90 % от сумата, която се получава при прилагане на ставката на съфинансиране за всеки приоритет, определена в решението за приемане на оперативната програма, към допустимите разходи за приоритета, включени в заявлението за плащане. Комисията определя оставащите суми, които да бъдат възстановени като междинни плащания или да бъдат събрани в съответствие с член 139.

2. Приносът от фондовете или ЕФМДР за даден приоритет посредством междинни плащания и плащане на окончателното салдо не надвишава:

а) допустимите публични разходи, посочени в заявлението за плащане за приоритета; или

б) приноса от фондовете или ЕФМДР за приоритета, определен в решението на Комисията за одобряване на оперативната програма.

Член 131

Заявления за плащане

1. Заявленията за плащане включват, за всеки приоритет:

а) общия размер на допустимите разходи, направени от бенефициерите и платени за изпълнение на операциите, така както е вписан в счетоводната система на сертифициращия орган;

б) общия размер на публичните разходи, направени за изпълнението на операциите, така както е вписан в счетоводната система на сертифициращия орган.

2. Допустимите разходи, включени в заявлението за плащане, се обосновават със заверени фактури или счетоводни документи с равностойна доказателствена стойност, освен за формите на подпомагане по член 67, параграф 1, първа алинея, букви б), в) и г), член 68, член 69, параграф 1 и член 109 от настоящия регламент и по член 14 от Регламента за ЕСФ. За тези форми на подпомагане включените в дадено заявление за плащане суми представляват разходите, изчислени въз основа на приложимата база.

3. В случай на схемите за помощ по член 107 от ДФЕС публичният принос, съответстващ на разходите, включени в заявление за плащане, се заплаща на бенефициерите от организацията, която предоставя помощта.

4. Чрез дерогация от параграф 1, в случаи на държавна помощ заявлението за плащане може да включва авансови плащания към бенефициерите от организацията, която предоставя помощта, съгласно следните кумулативни условия:

а) тези авансови плащания са предмет на гаранция, предоставена от установена в държавата-членка банка или друга финансова институция, или са покрити от инструмент, предоставен като гаранция от публичен субект или от държавата-членка;

б) тези авансови плащания не превишават 40 % от общия размер на помощта, която се отпуска на бенефициер за определена операция;

в) тези авансови плащания се покриват от разходите, платени от бенефициерите за изпълнение на операцията, и се обосновават със заверени фактури или счетоводни документи с равностойна доказателствена стойност най-късно три години след годината на плащането на аванса или на 31 декември 2023 г., в зависимост от това коя дата е по-ранна, като в противен случай следващото заявление за плащане се коригира съответно.

5. Всяко заявление за плащане, което включва авансови плащания от вида, посочен в параграф 4, отделно представя общия размер, изплатен от оперативната програма като авансово плащане, сумата, която е покрита от разходите, платени от бенефициера до три години след плащането на аванса в съответствие с параграф 4, буква в), и сумата, която не е покрита от разходите, платени от бенефициера, и за която тригодишният период все още не е изтекъл.

6. За да се гарантират еднакви условия на изпълнение на настоящия член, Комисията приема актове за изпълнение, предвиждащи образеца на заявленията за плащане. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 150, параграф 3.

Член 132

Плащания към бенефициерите

1. В зависимост от наличието на финансиране от първоначалното и годишното предварително финансиране и междинните плащания, управляващият орган гарантира, че даден бенефициер получава общата сума на дължимите допустими публични разходи в пълен размер и не по-късно от 90 дни от датата на подаване на искането за плащане от бенефициера.

Не се приспада или удържа каквато и да е сума и не се начислява специална такса или друга такса с равностоен ефект, която би намалила суми, дължими на бенефициерите.

2. Крайният срок за плащане, посочен в параграф 1, може да бъде прекъснат от управляващия орган във всеки от следните надлежно обосновани случаи:

а) сумата в искането за плащане не е дължима или не са били представени подходящите разходооправдателни документи, необходими за проверките на управлението по член 125, параграф 4, първа алинея, буква а);

б) започнато е разследване във връзка с евентуална нередност, отнасяща се до съответните разходи.

Засегнатият бенефициер се уведомява писмено за прекъсването и причините за него.

Член 133

Използване на еврото

1. Държавите-членки, които не са приели еврото като своя парична единица към датата на заявлението за плащане, превръщат в евро сумите на разходите, направени в национална валута. Тези суми се превръщат в евро, като се използва месечният счетоводен обменен курс на Комисията в месеца, през който разходът е бил отразен в отчетите на сертифициращия орган на съответната оперативна програма. Обменният курс се публикува електронно от Комисията всеки месец.

2. Чрез дерогация от параграф 1, Регламентът за ЕТС може да определи отделни правила за конкретното време на превръщането в евро.

3. Когато еврото стане парична единица на някоя държава-членка, процедурата по превръщане, описана в параграф 1, продължава да се прилага за всички разходи, вписани в отчетите от сертифициращия орган преди датата на влизане в сила на фиксирания обменен курс между националната парична единица и еврото.

Член 134

Изплащане на предварителното финансиране

1. Първоначалната сума за предварително финансиране се изплаща на вноски, както следва:

а) през 2014 г.: 1 % от размера на подкрепата от фондовете и ЕФМДР за целия програмен период за оперативната програма или 1,5 % от размера на подкрепата от фондовете и ЕФМДР за целия програмен период за оперативната програма, когато държавата-членка е получавала финансова помощ в периода след 2010 г. в съответствие с членове 122 и 143 от ДФЕС или от Европейския инструмент за финансова стабилност (ЕИФС), или към 31 декември 2013 г. получава финансова помощ в съответствие с членове 136 и 143 от ДФЕС;

б) през 2015 г.: 1 % от размера на подкрепата от фондовете и ЕФМДР за целия програмен период за оперативната програма или 1,5 % от размера на подкрепата от фондовете и ЕФМДР за целия програмен период за оперативната програма, когато държавата-членка е получавала финансова помощ в периода след 2010 г. в съответствие с членове 122 и 143 от ДФЕС или от ЕИФС, или към 31 декември 2014 г. получава финансова помощ в съответствие с членове 136 и 143 от ДФЕС;

в) през 2016 г.: 1 % от размера на подкрепата от фондовете и ЕФМДР за целия програмен период за оперативната програма.

Ако дадена оперативна програма бъде приета през 2015 г. или по-късно, по-ранните вноски се изплащат през годината на приемане.

2. В периода 2016 г.—2023 г. преди 1 юли се изплаща годишна сума за предварително финансиране. Тя е процент от размера на подкрепата от фондовете и ЕФМДР за оперативната програма за целия програмен период, както следва:

— 2016 г.: 2 %

— 2017 г.: 2,625 %

— 2018 г.: 2,75 %

— 2019 г.: 2,875 %

— 2020 г. до 2023 г.: 3 %.

3. При изчисляването на размера на първоначалното предварително финансиране, посочено в параграф 1, в размера на подкрепата за целия програмен период не се включват сумите от резерва за изпълнение, които са били първоначално разпределени на оперативната програма.

При изчисляването на размера на годишното предварително финансиране, посочено в параграф 2 до и включително 2020 г. в размера на подкрепата за целия програмен период не се включва сумите от резерва за изпълнение, които са били първоначално разпределени на оперативната програма.

Член 135

Крайни срокове за представяне на заявления за междинно плащане и за тяхното изплащане

1. Сертифициращият орган представя редовно заявление за междинно плащане в съответствие с член 131, параграф 1, обхващащо сумите, вписани в неговата счетоводна система през счетоводната година. Въпреки това, когато счита за необходимо, сертифициращият орган може да включи такива суми в заявленията за плащане, подадени през следващите счетоводни години.

2. Сертифициращият орган предава окончателното заявление за междинно плащане до 31 юли след края на предходната счетоводна година и във всеки случай преди първото заявление за междинно плащане за следващата счетоводна година.

3. Първото заявление за междинно плащане се прави не преди Комисията да е нотифицирана за определянето на управляващите органи и сертифициращите органи в съответствие с член 124.

4. Междинни плащания за оперативна програма не се правят, освен ако годишният доклад за изпълнение не е бил изпратен до Комисията в съответствие с правилата за отделните фондове.

5. В зависимост от наличието на средства Комисията извършва междинното плащане не по-късно от 60 дни след датата, на която заявлението за плащане е регистрирано в Комисията.

Член 136

Отмяна

1. Комисията отменя всяка част от сумата в дадена оперативна програма, която не е била използвана за плащане на първоначалното или годишното предварително финансиране и междинните плащания до 31 декември на третата финансова година след годината на бюджетния ангажимент по оперативната програма, или за която изготвено в съответствие с член 131 заявление за плащане не е било представено в съответствие с член 135.

2. Частта от задълженията, която все още е неприключена към 31 декември 2023 г., се отменя, ако някой от документите, изисквани по член 141, параграф 1, не е бил внесен в Комисията до крайния срок, определен в член 141, параграф 1.

ГЛАВА II

Изготвяне, разглеждане и приемане на отчети, приключване на оперативни програми и спиране на плащания

Раздел I

Изготвяне, разглеждане и приемане на отчети

Член 137

Изготвяне на годишните счетоводни отчети

1. Отчетите за всяка оперативна програма, посочени в член 59, параграф 5, буква а) от Финансовия регламент, се представят на Комисията. Счетоводните отчети обхващат счетоводната година и включват на нивото на всеки приоритет и, ако е приложимо, фонд и категория региони:

а) общият размер на допустимите разходи, записани в счетоводните системи на сертифициращия орган, включени в исканията за плащане, подадени до Комисията в съответствие с член 131 и член 135, параграф 2 до 31 юли след края на счетоводната година, общият размер на съответните публични разходи, направени за изпълнение на операциите, както и общият размер на съответните плащания към бенефициерите в съответствие с член 132, параграф 1;

б) оттеглените и събраните през счетоводната година суми, сумите, подлежащи на събиране към края на счетоводната година, извършените съгласно член 71 събирания и неподлежащите на събиране суми;

в) размерът на приносите от програмата, платени на финансовите инструменти по член 41, параграф 1, и авансовите плащания от държавната помощ по член 131, параграф 4;

г) за всеки приоритет — равнение между разходите, посочени в съответствие с буква а), и разходите, декларирани по отношение на същата счетоводна година в заявленията за плащане, придружено от обяснение на разликите.

2. Когато държава-членка изключи от отчетите разходи, включени преди това в заявление за междинно плащане за счетоводната година, поради текуща оценка на законосъобразността и редовността на тези разходи, цялата сума на тези разходи или част от тях, която е преценена като законосъобразна и редовна, може да бъде включена в заявление за междинно плащане за следващи счетоводни години.

3. За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия член, Комисията приема актове за изпълнение, установяващи образец за отчетите, посочени в настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 150, параграф 3.

Член 138

Предоставяне на информация

За всяка от годините от 2016 г. до 2025 г. включително държавите-членки представят в срока, посочен в член 59, параграф 5 от Финансовия регламент, документите, посочени в същия член, и по-специално:

а) отчетите, посочени в член 137, параграф 1 от настоящия регламент, за предходната счетоводна година;

б) декларацията за управлението и годишния отчет, посочен в член 125, параграф 4, първа алинея, буква д) от настоящия регламент за предходната счетоводна година;

в) одитното становище и контролния доклад, посочени в член 127, параграф 5, първа алинея, букви а) и б) от настоящия регламент, за предходната счетоводна година.

Член 139

Разглеждане и приемане на отчети

1. Комисията извършва проверка на документите, представени от държавата-членка в съответствие с член 129. По искане на Комисията държавата-членка представя цялата необходима допълнителна информация, така че да даде възможност на Комисията да определи до срока, предвиден в член 84 дали отчетите са пълни, точни и достоверни.

2. Комисията приема отчетите, когато може да стигне до заключението, че те са пълни, точни и верни. Комисията стига до такова заключение, когато одитният орган представи одитно становище без резерви относно пълнотата, точността и достоверността на отчетите, освен ако Комисията няма конкретни доказателства, че одитното становище за отчетите е ненадеждно.

3. Комисията информира държавата-членка до срока, посочен в член 84 дали може да приеме отчетите.

4. Ако по причини, отнасящи се до държава-членка, Комисията не е в състояние да приеме отчетите до крайния срок, посочен в член 84, Комисията уведомява държавата-членка за причините в съответствие с параграф -2 от настоящия член, както и за действията, които се изисква да бъдат предприети, и срока за тяхното приключване. В края на срока за приключване на тези действия Комисията информира държавата-членка дали може да приеме отчетите.

5. Въпроси, свързани със законосъобразността и редовността на първичните трансакции във връзка с разходите, включени в отчетите, не се вземат предвид за целите на приемането на отчетите от Комисията. С процедурата на проверка и приемане на отчетите не се прекъсва обработката на заявленията за междинни плащания и тя не води до спиране на плащанията, без с това да се засягат членове 83 и 142.

6. Въз основа на приетите отчети Комисията изчислява сумата, изискуема от фондовете и от ЕФМДР за счетоводната година, и последващите корекции по отношение на плащанията за държавата-членка. Комисията взема под внимание:

а) сумите в отчетите, посочени в член 137, параграф 1, буква а), към които се прилага ставката на съфинансиране за всеки приоритет;

б) общия размер на плащанията, направени от Комисията през съответната счетоводна година, състоящ се от:

i) размера на междинните плащания, направени от Комисията в съответствие с член 130, параграф 1 и член 24; както и

ii) размера на годишното предварително финансиране, платено съгласно член 134, параграф 2.

7. След извършване на изчислението по параграф 6, Комисията уравнява съответното годишно предварително финансиране и изплаща всяка допълнителна дължима сума в срок от 30 дни от приемането на отчетите. В случай на сума, подлежаща на събиране от държавата-членка, Комисията издава нареждане за събирането ѝ, което се изпълнява по възможност чрез прихващане от суми, дължими на държавата-членка по следващи плащания по същата оперативна програма. Такова събиране не представлява финансова корекция и не намалява подпомагането от фондовете за оперативната програма. Събраните суми представляват целеви приходи по член 177, параграф 3 от Финансовия регламент.

8. Когато след прилагане на процедурата, предвидена в параграф 4, Комисията не може да приеме отчетите, тя определя на основата на наличната информация и в съответствие с параграф 6 сумата, изискуема от фондовете за счетоводната година, и информира държавата-членка. Ако държавата-членка уведоми Комисията за съгласието си в рамките на два месеца, след като Комисията предаде информацията, се прилага параграф 7. При отсъствие на такова съгласие Комисията взема решение посредством актове за изпълнение, в които се посочва сумата, изискуема от фондовете за счетоводната година. Такова решение не представлява финансова корекция и не намалява подпомагането от фондовете за оперативната програма. Въз основа на решението Комисията прилага корекциите на плащанията за държавата-членка в съответствие с параграф 7.

9. Приемането на отчетите от Комисията или на решение на Комисията съгласно параграф 8 от настоящия член не засяга прилагането на корекциите по членове 144 и 145.

10. Държавите-членки могат да заменят неправомерните суми, разкрити след предаването на отчетите, като извършат съответните корекции в отчетите за счетоводната година, в която е установена нередността, без с това да се засягат членове 144 и 145.

Член 140

Наличност на документи

1. Без да се засягат правилата, уреждащи държавните помощи, управляващият орган гарантира, че всички разходооправдателни документи за разходи по линия на фондовете за операциите, за които сумата на допустимите разходи не надвишава 1 000 000 EUR, са на разположение на Комисията и на Европейската сметна палата при поискване за период от три години, считано от 31 декември след предаването на отчетите, в които са включени разходите по операцията.

При операции, различни от тези, посочени в първа алинея, всички удостоверителни документи се предоставят за период от две години, считано от 31 декември след представянето на отчетите, в които са включени окончателните разходи по приключената операция.

Управляващ орган може да реши да приложи за операции, за които общите допустими разходи не надвишават 1 000 000 EUR, правилото, посочено във втората алинея.

Периодът, посочен в първата алинея, се прекъсва в случай на съдебно производство или при надлежно обосновано искане на Комисията.

2. Управляващият орган информира бенефициерите за началната дата на периода, посочен в параграф 1.

3. Документите се съхраняват под формата на оригинали или заверени копия на оригиналите или на общоприети носители на информация, включително електронни версии на оригинални документи или документи, съществуващи единствено в електронна версия.

4. Документите се съхраняват във форма, която позволява идентифицирането на самоличността на субектите на данните в продължение на срок, чиято продължителност не надвишава необходимата за целите, за които данните са събрани или обработени впоследствие.

5. Процедурата, по която се удостоверява, че документите, съхранявани на общоприети носители на данни, са верни с оригиналния документ, се определя от националните органи и трябва да гарантира, че съхраняваните версии отговарят на националните правни изисквания и на тях може да се разчита за целите на одита.

6. Когато документите съществуват единствено в електронна форма, използваните компютърни системи отговарят на приетите стандарти за сигурност, които гарантират, че съхраняваните документи отговарят на националните законови изисквания и на тях може да се разчита за целите на одита.

Раздел II

Приключване на оперативните програми

Член 141

Подаване на документите за приключването и плащане на окончателното салдо

1. В допълнение към документите, посочени в член 138, за последната счетоводна година, обхващаща периода от 1 юли 2023 г. до 30 юни 2024 г., държавите-членки представят окончателен доклад за изпълнението на оперативната програма или последния годишен доклад за изпълнението за оперативната програма, подкрепена от ЕФМДР;

2. Окончателното салдо се изплаща не по-късно от три месеца след датата на приемането на отчетите за последната счетоводна година или един месец след датата на приемане на окончателния доклад за изпълнението, в зависимост от това коя дата е по-късна.

Раздел III

Спиране на плащанията

Член 142

Спиране на плащанията

1. Всички или част от междинните плащания на ниво приоритети или оперативни програми могат да бъдат спрени от Комисията, ако са изпълнени едно или повече от следните условия:

а) налице е сериозен недостатък в ефективното функциониране на системата за управление и контрол на оперативната програма, който излага на риск приноса на Съюза към оперативната програма и за чието отстраняване не са били предприети мерки;

б) разходите в даден отчет за разходите са свързани с нередност със сериозни финансови последици, която не е отстранена;

в) държавата-членка не е успяла да предприеме необходимите действия за коригиране на ситуацията, довела до прекъсването по член 83;

г) налице е сериозен недостатък в качеството и надеждността на системата за мониторинг или на данните за общите и специфични показатели;

д) не са приключени действията за изпълнение на предварително условие, подлежащо на изложените в член 19 условия;

е) налице са доказателства, произтичащи от прегледа на изпълнението на даден приоритет, че има сериозен неуспех при постигането на етапните цели на този приоритет, свързани с финансовите показатели и показателите за изпълнението и с ключовите етапи на изпълнението, определени в рамката на изпълнението, предмет на изложените в член 22 условия.

В правилата за отделния фонд за ЕФМДР може да бъдат предвидени специфични основания за спиране на плащанията, свързани с неспазване на правилата, приложими съгласно общата политика в областта на рибарството, които са пропорционални на естеството, сериозността, продължителността и повторяемостта на неспазването.

2. Комисията може да реши чрез акт за изпълнение да спре всички или част от междинните плащания, след като даде на държавата-членка възможност да представи своите коментари.

3. Комисията отменя спирането на всички междинни плащания или на част от тях, когато държавата-членка е предприела необходимите мерки, за да позволи отмяната на спирането.

ГЛАВА III

Финансови корекции

Раздел I

Финансови корекции от държавите-членки

Член 143

Финансови корекции от държавите-членки

1. Държавите-членки на първо място носят отговорност за разследването на нередностите и за извършването на необходимите финансови корекции и възстановяването на дължимите суми. В случай на системна нередност държавата-членка разширява своите разследвания, за да обхване всички операции, които потенциално могат да бъдат засегнати.

2. Държавите-членки извършват необходимите финансови корекции във връзка с отделните или системни нередности, установени в операциите или в оперативните програми. Финансовите корекции се изразяват в отмяната на всички или на част от публичния принос за дадена операция или оперативна програма. Държавите-членки вземат предвид характера и сериозността на нередностите и финансовата загуба за фондовете или за ЕФМДР и прилага пропорционална корекция. Финансовите корекции се вписват в счетоводните отчети от управляващия орган за счетоводната година, през която е взето решението за отмяна.

3. Отменените в съответствие с параграф 2 приноси от фондовете или ЕФМДР могат да бъдат повторно използвани от държавата-членка в рамките на съответната оперативна програма при условията на параграф 4.

4. Отменените в съответствие с параграф 2 приноси не могат да бъдат повторно използвани за операция, която е предмет на корекции, или когато финансовата корекция се извършва за системна нередност — за всяка операция, засегната от системната нередност.

5. В правилата за отделните фондове относно ЕФМДР могат да бъдат предвидени допълнителни основания за финансови корекции от държавите-членки, свързани с неспазване на приложимите в рамките на общата политика в областта на рибарството правила, които са пропорционални, и отчитат естеството, тежестта, продължителността и повтаряемостта на неспазването.

Раздел II

Финансови корекции от страна на Комисията

Член 144

Критерии за финансови корекции

1. Комисията прави финансови корекции чрез актове за изпълнение, като отменя целия размер или част от приноса на Съюза към оперативната програма, в съответствие с член 85, когато след извършване на необходимото разследване заключи, че:

а) е налице сериозен недостатък в ефективното функциониране на системата за управление и контрол на оперативната програма, който излага на риск вече изплатения от Съюза принос в оперативната програма;

б) държавата-членка не е спазила своите задължения съгласно член 143 преди откриването на процедурата за корекция по настоящия параграф;

в) разходите, съдържащи се в дадено заявление за плащане, са неправомерни и не са коригирани от държавата-членка преди откриването на процедурата за корекция по настоящия параграф.

Комисията основава своите финансови корекции на констатираните отделни случаи на установена нередност, като отчита дали нередността е системна. Когато не е възможно да се определи точно размерът на неправомерните разходи, финансирани за сметка на фондовете или ЕФМДР, Комисията прилага единна ставка или екстраполирана финансова корекция.

2. Когато взема решение относно корекция по параграф 1, Комисията зачита принципа на пропорционалност, като взема предвид естеството и сериозността на нередността и степента и финансовите последици от недостатъците в системите за управление и контрол, открити в оперативната програма.

3. Когато Комисията основава позицията си на доклади от одитори, различни от одиторите от нейните служби, тя прави свои собствени заключения относно финансовите последици, след като разгледа предприетите от съответната държава-членка мерки по член 143, параграф 2, уведомленията, изпратени по член 122, параграф 2, и отговорите от държавата-членка.

4. В съответствие с член 22, параграф 7, когато Комисията въз основа на извършена проверка на окончателния доклад за изпълнението на оперативната програма — за фондовете, или последния годишен доклад за изпълнението — за ЕФМДР, установи сериозно несправяне с постигането на целите, заложени в рамката на изпълнението, тя може да приложи финансови корекции по отношение на съответните приоритети чрез актове за изпълнение.

5. Когато държава-членка не изпълни задълженията си по член 95, Комисията може, в зависимост от степента на неспазване на тези задължения, да извърши финансова корекция, като отменя целия или част от приноса на структурните фондове за съответната държава-членка.

6. Комисията се оправомощава да приема делегирани актове в съответствие с член 149 за установяване на подробни правила относно критериите за определяне на сериозни недостатъци в ефективното функциониране на системите за управление и контрол, включително основните видове такива недостатъци, критериите за определяне на равнището на приложимата финансова корекция и критериите за прилагане на фиксирани ставки или екстраполирана финансова корекция.

7. В правилата за отделните фондове относно ЕФМДР могат да бъдат предвидени специфични основания за финансови корекции от Комисията, свързани с неспазване на правилата, приложими съгласно общата политика в областта на рибарството, които са пропорционални на естеството, тежестта, продължителността и повторяемостта на неспазването.

Член 145

Процедура

1. Преди да вземе решение за финансова корекция, Комисията открива процедурата, като информира държавата-членка за предварителните заключения от своето разследване и изисква от държавата-членка да представи забележките си в срок от два месеца.

2. Когато Комисията предлага финансова корекция въз основа на екстраполация или на фиксирана ставка, на държавата-членка се предоставя възможност да докаже чрез проверка на съответната документация, че действителната степен на нередност е по-ниска от преценката на Комисията. По споразумение с Комисията държавата-членка може да ограничи обхвата на това разследване до подходяща част или извадка от съответната документация. Освен в надлежно обосновани случаи, срокът, който се предоставя за прегледа, не надвишава два месеца след двумесечния срок, посочен в параграф 1.

3. Комисията взема предвид всяко доказателство, предоставено от държавата-членка в сроковете, посочени в параграфи 1 и 2.

4. В случай че държавата-членка не приеме предварителните заключения на Комисията, държавата-членка се кани на изслушване от Комисията с цел да се гарантира, че е налице цялата информация от значение и всички забележки като основа за заключенията на Комисията относно прилагането на финансовата корекция.

5. В случай на съгласие и без да се засяга параграф 6 от настоящия член, държавата-членка може отново да използва засегнатите фондове в съответствие с член 143, параграф 3.

6. С оглед извършване на финансови корекции Комисията взема решение чрез актове за изпълнение в срок от шест месеца от датата на изслушването, или от датата на получаване на допълнителна информация, когато държавата-членка се съгласи да представи такава допълнителна информация след изслушването. Комисията трябва да вземе предвид цялата информация и коментарите, предоставени в хода на процедурата. Ако не се проведе изслушване, шестмесечният срок започва да тече два месеца след датата на писмото покана за изслушване, изпратено от Комисията.

7. Когато Комисията, при изпълнение на отговорностите си по член 75, или Европейската сметна палата констатират нередности, които са проява на сериозни недостатъци в ефективното функциониране на системите за управление и контрол, произтичащата от това финансова корекция води до намаляване на подкрепата от фондовете за оперативната програма.

Първата алинея не се прилага в случай на сериозен недостатък в ефективното функциониране на системата за управление и контрол, който, преди датата на установяването от Комисията или Европейската сметна палата:

а) е бил установен в декларацията за управлението, годишния контролен доклад или одитното становище, представени на Комисията в съответствие с член 59, параграф 5 от Финансовия регламент, или в други одитни доклади на одитния орган, представени на Комисията, и са били предприети подходящи мерки, или

б) е бил предмет на подходящи коригиращи мерки от държавата-членка.

Оценката на сериозните недостатъци в ефективното функциониране на системата за управление и контрол се основава на приложимото право към момента на подаване на съответните декларации за управлението, годишни контролни доклади и одитни становища.

Когато взема решение относно финансова корекция, Комисията:

а) зачита принципа на пропорционалност, като взема предвид естеството и тежестта на сериозния недостатък в ефективното функциониране на системата за управление и контрол и финансовите му последици за бюджета на Съюза;

б) за целите на прилагането на фиксирана ставка или екстраполирана корекция, изключва неправомерните разходи, установени преди това от държавата-членка, които са били подложени на корекция в отчетите в съответствие с член 139, параграф 10, както и разходите — предмет на текуща оценка за законосъобразност и правомерност съгласно член 137, параграф 2;

в) взема предвид единната ставка или екстраполираните корекции, приложени към разходите от държавата-членка за други сериозни недостатъци, установени от държавата-членка при определянето на остатъчния риск за бюджета на Съюза.

8. В правилата за отделните фондове относно ЕФМДР може да бъдат предвидени допълнителни правила за процедурата за финансовите корекции, посочена в член 144, параграф 7.

Член 146

Задължения на държавите-членки

Прилагането на финансова корекция от Комисията не засяга задължението на държавата-членка да продължи събиранията, предвидени в член 143, параграф 2 от настоящия регламент, и да събере държавната помощ по смисъла на член 107, параграф 1 от ДФЕС и по член 14 от Регламент (ЕО) № 659/1999 на Съвета [1].

Член 147

Възстановяване

1. Възстановяването на суми в бюджета на Съюза се извършва преди крайната дата, посочена в нареждането за събиране, изготвено в съответствие с член 73 от Финансовия регламент. Падежната дата е последният ден от втория месец след издаването на нареждането.

2. Всяко забавяне на възстановяването поражда лихва за просрочено плащане, която започва да тече на датата, на която то е дължимо, и приключва на датата на действителното плащане. Размерът на тази лихва е един и половина процентни пункта над прилагания от Европейската централна банка лихвен процент спрямо основните й операции за рефинансиране в първия работен ден от месеца на падежната дата.

ДЯЛ III

ПРОПОРЦИОНАЛЕН КОНТРОЛ НА ОПЕРАТИВНИТЕ ПРОГРАМИ

Член 148

Пропорционален контрол на оперативните програми

1. Операциите, за които общите допустими разходи не превишават 200 000 EUR за ЕФРР и Кохезионния фонд, 150 000 EUR за ЕСФ или 100 000 EUR за ЕФМДР, не подлежат на повече от един одит от одитния орган или от Комисията преди подаването на отчетите за счетоводната година, в която е приключена операцията. Останалите операции не подлежат на повече от един одит на счетоводна година от одитния орган или от Комисията преди подаването на отчетите за счетоводната година, в която е приключила операцията. Операциите не подлежат на одит от страна на Комисията или одитния орган през година, през която вече е извършен одит от Европейската сметна палата, при условие че резултатите от одиторската работа, извършена от Европейската сметна палата за тези операции, могат да бъдат използвани от одитния орган или от Комисията за целите на изпълнението на съответните им задачи.

2. За оперативни програми, за които последното одитно становище показва, че не са налице съществени недостатъци, Комисията може да се договори с одитния орган на следващото заседание, посочено в член 128, параграф 3, че нивото на изискваната одитна дейност може да бъде намалено, така че то да е пропорционално на установената степен на риск. В такива случаи Комисията не извършва собствени одити на място, освен ако са налице доказателства за недостатъци в системата за управление и контрол, които влияят върху декларираните пред Комисията разходи през дадена счетоводна година, за която отчетите са били приети от Комисията.

[1] Регламент (ЕО) № 659/99 на Съвета от 22 март 1999 г. за установяване на подробни правила за прилагането на член 93 от Договора за ЕО (ОВ L 83, 27.3.1999 г., стр. 1).

3. За оперативни програми, за които Комисията достигне до заключението, че може да разчита на становището на одитния орган, тя може да договори с одитния орган да ограничи одитите на Комисията на място с цел одиторска проверка на работата на одитния орган, освен ако са налице доказателства за недостатъци в работата на одитния орган за дадена счетоводна година, за която отчетите са били приети от Комисията.

4. Независимо от параграф 1, одитният орган и Комисията могат да провеждат одити на операциите в случай, че оценката на риска или одитът, извършен от Европейската сметна палата, установи специфичен риск от нередност или измама, в случай че са налице доказателства за сериозни недостатъци в ефективното функциониране на системата за управление и контрол на съответната оперативна програма, както и през периода, посочен в член 140, параграф 1. Комисията може, за целите на оценяването на работата на даден одитен орган, да преразгледа одитната следа на одитния орган или да участва в одитите на място на одитния орган, и когато в съответствие с международно признатите стандарти за одит е необходимо с цел получаване на гаранция за ефективното функциониране на одитния орган, Комисията може да извършва одит на операциите.

ПЕТА ЧАСТ

ДЕЛЕГИРАНЕ НА ПРАВОМОЩИЯ, РАЗПОРЕДБИ ЗА ПРИЛАГАНЕ, ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ГЛАВА I

Делегиране на правомощия и разпоредби за прилагане

Член 149

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на установените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 5, параграф 3, член 12, втора алинея, член 22, параграф 7, четвърта алинея, член 37, параграф 13, член 38, параграф 4, трета алинея, член 40, параграф 4, член 41, параграф 3, член 42, параграф 1, втора алинея, член 42, параграф 6, член 61, параграф 3, втора, трета, четвърта и седма алинеи, член 63, параграф 4, член 64, параграф 4, член 68, параграф 1,втора алинея, член 101, четвърта алинея, член 122, параграф 2, пета алинея, член 125, параграф 8, първа алинея, член 125, параграф 9, член 127, параграфи 7 и 8 и член 144, параграф 6 се предоставя на Комисията от 21 декември 2013 г. до 31 декември 2020 г.

3. Делегирането на правомощията, посочено в посочено в член 5, параграф 3, член 12, втора алинея, член 22, параграф 7, четвърта алинея, член 37, параграф 13, член 38, параграф 4, трета алинея, член 40, параграф 4, член 41, параграф 3, член 42, параграф 1, втора алинея, член 42, параграф 6, член 61, параграф 3, втора, трета, четвърта и седма алинеи, член 63, параграф 4, член 64, параграф 4, член 68, параграф 1,втора алинея, член 101, четвърта алинея, член 122, параграф 2, пета алинея, член 125, параграф 8, първа алинея, член 125, параграф 9, член 127, параграфи 7 и 8 и член 144, параграф 6, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява делегирането на правомощията, посочени в същото решение. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно посочено в член 5, параграф 3, член 12, втора алинея, член 22, параграф 7, четвърта алинея, член 37, параграф 13, член 38, параграф 4, трета алинея, член 40, параграф 4, член 41, параграф 3, член 42, параграф 1, втора алинея, член 42, параграф 6, член 61, параграф 3, втора, трета, четвърта и седма алинеи, член 63, параграф 4, член 64, параграф 4, член 68, параграф 1,втора алинея, член 101, четвърта алинея, член 122, параграф 2, пета алинея, член 125, параграф 8, първа алинея, член 125, параграф 9, член 127, параграфи 7 и 8 и член 144, параграф 6, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 150

Процедура на комитет

1. При прилагането на настоящия регламент, на Регламента за ЕФРР, Регламента за ЕТС, Регламента за ЕСФ и Регламента за КФ Комисията се подпомага от Комитет за координация на европейските структурни и инвестиционни фондове. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Когато Комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение по отношение на изпълнителните правомощия, посочени в член 8, трета алинея, член 22, параграф 7, пета алинея, член 38, параграф 3, втора алинея, член 38, параграф 10, член 39, параграф 4, втора алинея, член 46, параграф 3, член 96, параграф 2, втора алинея, член 115, параграф 4 и член 125, параграф 8, втора алинея и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

ГЛАВА II

Преходни и заключителни разпоредби

Член 151

Преразглеждане

Европейският парламент и Съветът преразглеждат настоящия регламент до 31 декември 2020 г. в съответствие с член 177 от ДФЕС.

Член 152

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга нито продължаването, нито промяната, включително цялостната или частична отмяна на помощта, одобрена от Комисията въз основа на Регламент (ЕО) № 1083/2006 или на друго законодателство, приложимо за тази помощ към 31 декември 2013 г. Посоченият регламент или друго приложимо законодателство следователно продължава да се прилага след 31 декември 2013 г. за тази помощ или за съответните операции до приключването им. За целите на настоящия параграф помощта обхваща оперативните програми и големите проекти.

2. Заявленията за получаване на помощ, подадени или одобрени съгласно Регламент (ЕО) № 1083/2006, остават в сила.

3. Когато държава-членка използва възможността, предвидена в член 123, параграф 3, тя може да подаде искане до Комисията за това управителният орган да изпълнява функциите на сертифициращ орган чрез дерогация от член 59, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕО) № 1083/2006 за съответните оперативни програми, изпълнявани въз основа на Регламент (ЕО) № 1083/2006. Искането се придружава от оценка, извършена от одитния орган. Когато Комисията установи, въз основа на информация, предоставена от одитния орган, и на свои собствени одити, че системите за управление и контрол на тези оперативни програми функционират ефективно и това функциониране няма да бъде засегнато от управителния орган, изпълняващ функциите на сертифициращ орган, тя информира държавите-членки за съгласието си в рамките на два месеца от датата на получаване на искането.

Член 153

Отмяна

1. Без да се засягат разпоредбите, предвидени в член 152, Регламент (ЕО) № 1083/2006 се отменя, считано от 1 януари 2014 г.

2. Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съобразно таблицата на съответствието, изложена в приложение XIV.

Член 154

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Членове 20—24, член 29, параграф 3, член 38, параграф 1, буква а), членове 58, 60, 76—92, 118, 120, 121 и членове 129—147 се прилагат от 1 януари 2014 г.

Член 39, параграф 2, седма алинея, второ изречение и член 76, пета алинея се прилагат от датата, на която изменението на Финансовия регламент, свързано с отмяната на бюджетни кредити е влязло в сила.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 17 декември 2013 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
R. ŠADŽIUS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОБЩА СТРАТЕГИЧЕСКА РАМКА

1. ВЪВЕДЕНИЕ

С цел да се насърчи хармоничното, балансирано и устойчиво развитие на Съюза и максимално да се увеличи приносът на европейските структурни и инвестиционни фондове за стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, както и специфичните за отделните фондове задачи на европейските структурни и инвестиционни фондове, включително икономическо, социално и териториално сближаване, е необходимо да се гарантира, че политическите ангажименти, поети в контекста на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, са подкрепени от инвестиции чрез европейските структурни и инвестиционни фондове и други инструменти на Съюза. Поради това общата стратегическа рамка (ОСР), в съответствие с член 10 и съгласно приоритетите и целите, определени в регламентите за отделните фондове, предвиждая стратегически ръководни принципи за постигане на интегриран подход за развитие, използвайки европейските структурни и инвестиционни фондове, координирани с други политики и инструменти на Съюза в съответствие с целите на политиките и главните цели на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и, когато е целесъобразно, нейните водещи инициативи, като същевременно се отчитат основните териториални предизвикателства и специфичният национален, регионален и местен контекст.

2. ПРИНОС НА ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ КЪМ СТРАТЕГИЯТА НА СЪЮЗА ЗА ИНТЕЛИГЕНТЕН, УСТОЙЧИВ И ПРИОБЩАВАЩ РАСТЕЖ И СЪГЛАСУВАНОСТ С ИКОНОМИЧЕСКОТО УПРАВЛЕНИЕ НА СЪЮЗА

1. С цел да се съдейства за ефективна насоченост на споразуменията за партньорство и програмите към интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, в настоящия регламент се набелязват единадесет тематични цели, определени в член 9, първа алинея, които съответстват на приоритетите на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и получават подпомагане от европейските структурни и инвестиционни фондове.

2. Съобразно тематичните цели, посочени в член 9, първа алинея, за да гарантират критичната маса, необходима за осигуряване на растеж и работни места, държавите-членки съсредоточават подкрепата си, в съответствие с член 18 от настоящия регламент и с правилата за отделните фондове, върху тематичната концентрация и гарантират ефективността на разходите. Държавите-членки обръщат специално внимание на определянето на приоритетните за растежа разходи, включително разходите за образование, научни изследвания, иновации и енергийна ефективност, както и разходи за улесняване достъпа на МСП до финансиране и за осигуряване на устойчива околна среда, управление на природните ресурси и действия във връзка с климата, както и за модернизиране на публичната администрация. Те също така вземат предвид поддържането или подобряването на обхвата и ефективността на службите по заетостта и активните политики на пазара на труда с цел борба с безработицата, като се обръща специално внимание на младежите, и с цел преодоляване на социалните последици от кризата и насърчаване на социалното приобщаване.

3. За да постигнат съгласуваност с приоритетите, установени в контекста на европейския семестър, при изготвянето на своите споразумения за партньорство държавите-членки планират използването на европейските структурни и инвестиционни фондове, като вземат предвид националните програми за реформи, когато е целесъобразно, и най-новите специфични за всяка държава препоръки, приети от Съвета съгласно член 121, параграф 2 от ДФЕС и съответните препоръки, приети съгласно член 148, параграф 4 от ДФЕС, в съответствие със своите отговорности и задължения. Също така, когато е необходимо, държавите-членки вземат под внимание съответните препоръки на Съвета, отправени въз основа на Пакта за стабилност и растеж и на програмите за икономическа адаптация.

4. С цел да се определи начинът, по който европейските структурни и инвестиционни фондове могат най-ефективно да допринесат за стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, и да се вземат под внимание целите на Договора, включително икономическото, социалното и териториалното сближаване, държавите-членки избират тематичните цели за планираното използване на европейските структурни и инвестиционни фондове в рамките на съответния национален, регионален и местен контекст.

3. ИНТЕГРИРАН ПОДХОД КЪМ И УРЕДБА ЗА ИЗПОЛЗВАНЕТО НА КЪМ ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ И

3.1 Въведение

1. В съответствие с член 15, параграф 2, буква а) споразумението за партньорство представя интегриран подход към териториалното развитие. Държавите-членки гарантират, че подборът на тематичните цели, инвестициите и приоритетите на Съюза отговаря на потребностите на развитието и териториалните предизвикателства по интегриран начин, в съответствие с анализа, изложен в раздел 6.4. Държавите-членки се стремят да се възползват максимално от възможностите за гарантиране на координирано и интегрирано предоставяне на европейските структурни и инвестиционни фондове.

2. Държавите-членки и, когато е целесъобразно в съответствие с член 4, параграф 4, регионите, гарантират, че интервенциите, подкрепени от европейските структурни и инвестиционни фондове, взаимно се допълват и се изпълняват по съгласуван начин с оглед създаване на единодействие, за да се намалят административните разходи и административната тежест за управляващите органи и бенефициерите в съответствие с членове 4, 15 и 27.

3.2 Координация и допълняемост

1. Държавите-членки и управляващите органи, отговорни за усвояването на европейските структурни и инвестиционни фондове, следва да работят в тясно сътрудничество при подготовката, изпълнението, мониторинга и оценката на споразумението за партньорство и програмите. По-специално те гарантират извършването на следните дейности:

а) набелязване на областите на интервенция, в които европейските структурни и инвестиционни фондове могат да се съчетават и допълват за постигането на тематичните цели, посочени в настоящия регламент;

б) в съответствие с член 4, параграф 6 осигуряване на наличието на уредба за ефективна координация на европейските структурни и инвестиционни фондове, за да се увеличи въздействието и ефективността на фондовете, включително, когато е уместно, чрез използването на финансирани по няколко фонда програми за фондовете;

в) насърчаване на участието на управляващите органи, отговорни за другите европейски структурни и инвестиционни фондове, или други управляващи органи и съответните министерства, в разработването на схеми за подпомагане, за да се гарантира координацията и да се избегне дублиране;

г) създаване, когато е целесъобразно, на съвместни мониторингови комитети за програмите, по които се използват средства от европейските структурни и инвестиционни фондове, и разработване на други механизми за съвместно управление и контрол с цел да се улесни координацията между органите, отговорни за усвояването на европейските структурни и инвестиционни фондове;

д) използване на съвместни средства за електронно управление, които могат да помогнат на кандидатите и бенефициерите, както и на обслужване „на едно гише“, включително за съвети относно възможностите за подкрепа, налични посредством всеки от европейските структурни и инвестиционни фондове;

е) създаване на механизми за координация на дейностите по сътрудничество, финансирани от ЕФРР и ЕСФ, с инвестиции, подкрепени от програмите по целта „Инвестиции за растеж и работни места“;

ж) насърчаване на общи за европейските структурни и инвестиционни фондове подходи във връзка с насоките за разработване на операции, покани за представяне на предложения и процедури за подбор или други механизми за улесняване на достъпа на интегрирани проекти до фондовете;

з) насърчаване на сътрудничеството между управляващите органи на различни европейски структурни и инвестиционни фондове в областта на мониторинга, оценката, управлението, контрола и одита.

3.3 Насърчаване на интегрирани подходи

1. Държавите-членки следва, когато е целесъобразно, да комбинират европейските структурни и инвестиционни фондове в интегрирани пакети на местно, регионално или национално равнище, специално съобразени с конкретни териториални предизвикателства за постигането на целите, определени в споразумението за партньорство и програмите. Това може да се постигне чрез ИТИ, интегрирани операции, съвместни планове за действие и водено от общностите местно развитие.

2. В съответствие с член 36, за да се постигне интегрирано използване на тематичните цели, финансирането по линия на различни приоритетни оси или оперативни програми, подкрепяни от ЕСФ, ЕФРР и Кохезионния фонд, може да се съчетава в рамките на ИТИ. Извършваните в рамките на ИТИ действия могат да бъдат допълнени с финансова подкрепа от програмите по ЕЗФРСР или ЕФМДР за съответно.

3. Съгласно съответните разпоредби от правилата за отделните фондове, за да се увеличи въздействието и ефективността на даден тематично съгласуван интегриран подход, дадена приоритетна ос може да се отнася до повече от една категория региони, да съчетава един или повече допълнителни инвестиционни приоритета от ЕФРР, Кохезионния фонд и ЕСФ по една тематична цел и, в надлежно обосновани случаи, да съчетава един или повече допълнителни инвестиционни приоритети от различни тематични цели, с оглед постигането на максимален принос към тази приоритетна ос.

4. Държавите-членки насърчават разработването на местни и подрегионални подходи в съответствие със своите институционални и правни рамки и с член 32. Воденото от общностите местно развитие се осъществява като част от стратегически подход, за да се гарантира, че при определянето на потребностите на местно равнище се вземат предвид приоритетите, установени на по-високо ниво. Следователно държавите-членки определят подхода за водено от общностите местно развитие, в рамките на ЕЗФРСР и когато е целесъобразно — в ЕФРР, ЕСФ или ЕФМДР в съответствие с член 15, параграф 2 и посочват в споразумението за партньорство основните предизвикателства, които трябва да бъдат преодолени по този начин, основните цели и приоритети за воденото от общностите местно развитие, видовете обхванати територии, специфичната роля, която да бъде отредена на местните групи за действие при изпълнението на стратегиите и ролята, предвидена за ЕЗФРСР и когато е целесъобразно — за ЕФРР, ЕСФ или ЕФМДР в изпълнението на стратегиите за водено от общностите местно развитие в различните видове територии — като селски, градски и крайбрежни райони, както и съответните механизми за координиране.

4. КООРДИНАЦИЯ И ЕДИНОДЕЙСТВИЕ МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИТЕ СТРУКТУРНИ И ИНВЕСТИЦИОННИ ФОНДОВЕ И ДРУГИ ПОЛИТИКИ И ИНСТРУМЕНТИ НА СЪЮЗА

Координацията от страна на държавите-членки, както е предвидено съгласно настоящия раздел, се прилага доколкото дадена държава-членка възнамерява да ползва подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове и други инструменти на Съюза в съответната област на политиката. Програмите на Съюза, посочени в настоящия раздел, не представляват изчерпателен списък.

4.1 Въведение

1. В съответствие със своите отговорности държавите-членки и Комисията вземат предвид въздействието на политиките на Съюза на национално и регионално ниво, както и от гледна точка на социалното, икономическото и териториалното сближаване, с цел да се насърчи единодействието и ефективната координация и да се набележат и популяризират най-подходящите средства за използване на фондовете на Съюза в подкрепа на местните, регионалните и националните инвестиции. Държавите-членки осигуряват също така взаимното допълване между политиките и инструментите на Съюза и националните, регионалните и местните интервенции.

2. В съответствие с член 4, параграф 6 и със своите отговорности държавите-членки и Комисията гарантират координацията между европейските структурни и инвестиционни фондове и други съответни инструменти на Съюза на равнището на Съюза и на равнището на държавите-членки. Те предприемат подходящи стъпки, за да гарантират съгласуваността на подпомаганите от европейските структурни и инвестиционни фондове интервенции с целите на другите политики на Съюза на етапите на програмиране и изпълнение. За тази цел те се стремят да вземат предвид следните аспекти:

а) подобряване на взаимнодопълващите се функции и единодействие на различните инструменти на Съюза на равнището на Съюза, национално и регионално равнище както на етап планиране, така и по време на изпълнението;

б) оптимизиране на съществуващите структури и когато е необходимо, създаване на нови структури, които улесняват стратегическото набелязване на приоритети за различните инструменти и структури за координация на равнището на Съюза и на национално равнище, които избягват дублирането на усилията и набелязват областите, в които е необходима допълнителна финансова подкрепа;

в) използване на потенциала за съчетаване на подкрепа от различни инструменти за отделни дейности и работа в тясно сътрудничество с отговорните органи за прилагането на равнището на Съюза и на национално равнище, за да се осигурят съгласувани и рационализирани възможности за финансиране за бенефициерите.

4.2 Координация с общата селскостопанска политика и общата политика в областта на рибарството

1. ЕЗФРСР е неразделна част от общата селскостопанска политика и допълва мерките по Европейския фонд за гарантиране на земеделието, който предоставя пряка помощ за земеделските производители и подпомагащи мерки за пазара. Следователно държавите-членки управляват тези интервенции заедно, за да се увеличат максимално полезните взаимодействия и добавената стойност на подкрепата на Съюза.

2. ЕФМДР подпомага постигането на целите на реформираната обща политика в областта на рибарството и на интегрираната морска политика. Поради това държавите-членки трябва да се възползват от ЕФМДР в усилията си за подобряване на събирането на данни и за засилване на контрола, както и за да гарантират, че се търсят полезни взаимодействия в подкрепа на приоритетите на интегрираната морска политика, като например познанията за моретата, морското пространствено планиране, интегрираното управление на крайбрежните зони, интегрираното наблюдение на моретата, защитата на морската среда и биологичното разнообразие, както и приспособяването към неблагоприятните последици от изменението на климата върху крайбрежните зони.

4.3 „Хоризонт 2020“ и други централно управлявани програми на Съюза в областта на научните изследвания и иновациите

1. Държавите-членки и Комисията надлежно вземат предвид засилването на координацията и допълняемостта между европейските структурни и инвестиционни фондове и „Хоризонт 2020“, Програмата за конкурентоспособност на предприятията и малките и средните предприятия (COSME) в съответствие с Регламент (ЕС) № 1287/2013 г. на Европейския парламент и на Съвета ([1]), както и други централно управлявани програми на Съюза за финансиране, като същевременно ясно се разпределят областите на интервенция помежду им.

2. Държавите-членки разработват национални и/или регионални стратегии за „интелигентно специализиране“ в съответствие с националната програма за реформи, когато е целесъобразно. Тези стратегии могат да приемат формата на национална или регионална стратегическа политическа рамка за научни изследвания и иновации за „интелигентно специализиране“ или да бъдат включени в тях. Стратегиите за интелигентното специализиране се разработват чрез включване на националните или регионалните управляващи органи и заинтересованите страни, като например университети и други висши учебни заведения, промишлеността и социалните партньори, в процес на опознаване на сферата на предприемачеството. Органите, пряко засегнати от „Хоризонт 2020“, са тясно свързани с този процес. Стратегиите за интелигентно специализаране включват:

([1]) Регламент (ЕС) № 1287/2013 г на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 за създаване на Програма за конкурентоспособност на предприятията и малките и средните предприятия (COSME) (2014—2020 г.) и за отмяна на Решение № 1639/2006/ЕО (Виж страница 33 от настоящия брой на Официален вестник).

а) „Възходящи дейности“ за подготовка на регионалните участници в областта на научните изследвания и иновациите за участие в „Хоризонт 2020“ („стълба към върхови постижения“), които да бъдат разработени при необходимост посредством изграждане на капацитет. Комуникацията и сътрудничеството между националните звена за контакт по „Хоризонт 2020“ и органите за управление на европейските структурни и инвестиционни фондове се засилват;

б) „низходящи дейности“, които да осигуряват средства за пазарно използване и разпространение на резултатите от научните изследвания и иновациите по „Хоризонт 2020“ и предходните програми, като се поставя особен акцент на създаването на благоприятна за иновациите среда за предприятията и промишлеността, включително МСП и в съответствие с приоритетите, определени за териториите в съответната стратегия за интелигентно специализиране.

3. Държавите-членки насърчават използването на разпоредбите на настоящия регламент, което позволява съчетаването на европейските структурни и инвестиционни фондове с ресурсите по „Хоризонт 2020“ в съответните програми, използвани за изпълнение на части от стратегиите, посочени в точка 2. На националните и регионалните органи се предоставя съвместна подкрепа при разработването и изпълнението на тези стратегии с цел да се установят възможности за съвместно финансиране на инфраструктури за научни изследвания и иновации с европейска значимост, насърчаване на международното сътрудничество, методологическа помощ посредством партньорски проверки, обмен на добри практики и обучение в отделните региони.

4. Държавите-членки и, когато е целесъобразно по член 4, параграф 4, регионите вземат предвид следните допълнителни мерки, целящи да стимулират техния потенциал за върхови постижения в областта на научните изследвания и иновациите, по начин, който допълва и създава полезни взаимодействия с „Хоризонт 2020“, по-специално чрез съвместно финансиране. Тези мерки се състоят от:

а) свързване на отлични научноизследователски институции и по-слабо развитите региони, както и държавите-членки и регионите с по-слаби резултати по отношение на научните изследвания, развойната дейност и иновациите (НИРДИ) с цел създаване на нови или подобряване на съществуващите центрове за високи постижения в по-слабо развитите региони, както и в държавите-членки и регионите с по-слаби резултати по отношение на научните изследвания, развойната дейност и иновациите (НИРДИ);

б) изграждане на връзки в по-слабо развитите региони, както и в държави-членки и региони с по-слаби резултати по отношение на научните изследвания, развойната дейност и иновациите (НИРДИ) между иновационни клъстери с признати върхови постижения;

в) създаване на „катедри по ЕНП“ за привличане на изтъкнати представители на академичните среди, по-специално към по-слабо развитите региони и държавите-членки и регионите с по-слаби резултати по отношение на научните изследвания, развойната дейност и иновациите (НИРДИ);

г) подкрепа за достъп до международни мрежи за изследователи и новатори, които участват в по-малка степен в европейското научноизследователско пространство (ЕНП) или са от по-слабо развити региони или от държави-членки и региони с по-слаби резултати по отношение на научните изследвания, развойната дейност и иновациите (НИРДИ);

д) по целесъобразност, принос към Европейските партньорства за иновации;

е) подготовка на национални институции и/или клъстери с върхови постижения за участие в „общностите на знания и иновации“ (ОЗИ) на Европейския институт за иновации и технологии (ЕИТ); както и

ж) домакинство по водещи международни програми за мобилност на научни изследователи със съфинансиране от действия по програмата „Мария Склодовска-Кюри“.

Когато е целесъобразно и в съответствие с член 70, държавите-членки се стремят да използват гъвкавостта да подкрепят операции извън програмния район с достатъчно равнище на инвестиции за постигане на критичната маса, с цел прилагане на мерките, посочени в първа алинея, по възможно най-ефективен начин.

4.4 Финансиране на демонстрационни проекти по програмата „Резерв за нови участници“ (NER) 300 [1]

Държавите-членки гарантират, че финансирането от европейските структурни и инвестиционни фондове е съгласувано с подкрепата по програма NER 300, която използва приходите от състезателното разпределяне на 300 милиона квоти за емисии, запазени в рамките на резерва за нови участници в Схемата на Общността за търговия с емисии.

[1] Решение на Комисията 2010/670/ЕС от 3 ноември 2010 г. за определяне на критерии и мерки за финансиране на демонстрационни проекти със стопански характер за безопасно за околната среда улавяне и съхранение в геоложки обекти на CO_2, както и за финансирането на демонстрационни проекти за новаторски технологии за възобновяема енергия, чрез схемата за търговия с квоти за емисии на парникови газове в Общността, въведена с Директива 2003/87/ЕО на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L 290, 6.11.2010 г., стр. 39).

4.5 Програма за околната среда и действията по климата (LIFE) ([1]) и достиженията на правото в областта на опазването на околната среда

1. Държавите-членки и Комисията — чрез засилена тематична концентрация в програмите и прилагане на принципа на устойчиво развитие в съответствие с член 8 — се стремят да използват полезни взаимодействия с инструментите на политиките на Съюза (както финансови, така и нефинансови), насочени към смекчаване на последиците и приспособяване към изменението на климата, опазване на околната среда и ефективност на ресурсите.

2. Държавите-членки насърчават и, когато е целесъобразно и в съответствие с член 4, гарантират взаимната допълняемост и съгласуваност с програма LIFE, по-специално с интегрирани проекти в областта на природата, биологичното разнообразие, водите, отпадъците, въздуха, смекчаването на последиците и приспособяването към изменението на климата. Това съгласуване се постига чрез мерки като насърчаване на финансирането на дейности чрез европейските структурни и инвестиционни фондове, които допълват интегрираните проекти по програма LIFE, както и чрез насърчаване на използването на решения, методи и подходи, валидирани в рамките на програмата LIFE, наред с другото, включително инвестиции в екологосъобразна инфраструктура, енергийна ефективност, екологични иновации, основани на екосистемите решения и приемане на съответни иновативни технологии.

3. Съответните секторни планове, програми и стратегии (включително Рамката за приоритетни действия, Планът за управление на речните басейни, Планът за управление на отпадъците, Планът за смекчаване на последиците или стратегията за приспособяване), могат да служат като координационна рамка, когато е предвидена подкрепа за засегнатите области.

4.6 „ЕРАЗЪМ +“ ([2])

1. Държавите-членки се стремят да използват европейските структурни и инвестиционни фондове за въвеждане на инструменти и методи, разработени и изпитани успешно в рамките на „Еразъм+“, за да се постигне максимално социално и икономическо въздействие от инвестициите в хората и, наред с другото, да се даде тласък на младежките инициативи и гражданските действия.

2. Държавите-членки насърчават и осигуряват в съответствие с член 4 ефективна координация между европейските структурни и инвестиционни фондове и „Еразъм+“ на национално ниво посредством ясно разграничаване между видовете инвестиции и целевите групи, за които е предоставена помощ. Държавите-членки се стремят към взаимнодопълващи се функции по отношение на финансирането на действията в подкрепа на мобилността.

3. Координацията се постига чрез въвеждането на подходящи механизми за сътрудничество между управляващите органи и националните агенции, създадени в рамките на програмата „Еразъм+“, което може да благоприятства прозрачната и достъпна комуникация с гражданите на равнището на Съюза, на национално и регионално равнище.

4.7 Програма на Европейския съюз за заетост и социални иновации („ЗиСИ“) ([3])

1. Държавите-членки насърчават и осигуряват в съответствие с член 4, параграф 6 ефективна координация между Програмата на Европейския съюз за заетост и социални иновации („ЗиСИ“) и подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове в рамките на тематичните цели за заетост и социално приобщаване. Това ефективно координиране включва координация на подкрепата, предоставена по оста „EURES“ на ЗиСИ, с действията за повишаване на транснационалната трудова мобилност, подкрепяни от ЕСФ, за да се насърчи географската мобилност на работниците и да се увеличат възможностите за заетост, както и координация между подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове за самостоятелната заетост, предприемачеството, създаването на предприятия и социалните предприятия и подкрепата от ЗиСИ по оста „Микрофинансиране и социално предприемачество“.

2. Държавите-членки се стремят с подкрепата на ЕСФ да приложат в по-широк мащаб най-успешните мерки, разработени в рамките на оста „Прогрес“ на ЗиСИ, най-вече в областта на социалните иновации, и тестването на нови практики в социалната политика.

4.8 Механизъм за свързване на Европа (МСЕ) ([4])

1. За постигане на максимална европейска добавена стойност в областта на транспорта, телекомуникациите и енергетиката държавите-членки и Комисията гарантират, че интервенциите на ЕФРР и Кохезионния фонд се планират в тясно сътрудничество с подкрепата, предоставена от МСЕ, за да се осигури допълняемост, да се избегне дублиране на усилията и да се гарантира оптимално свързване посредством различни видове инфраструктура на местно, регионално и национално равнище, както и на цялата територия на Съюза. Необходимо

([1]) Регламент (ЕС) № 1293/2013 от 11 декември 2013 на Съвета за създаване на Програма за околната среда и действията по климата (LIFE) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 614/2007 (Виж страница 185 от настоящия брой на Официален вестник).

([2]) Регламент (ес) №1288/2013 на Европейския парламент и на Съвета от11 декември 2013 за създаване на „Еразъм +“ — програма на Съюза в областта на образованието, обучението, младежта и спорта и за отмяна на решения № 1719/2006/ЕО, № 1720/2006/ЕО и № 1298/2008/ЕС (Виж страница 50 от настоящия брой на Официален вестник).

([3]) Регламент (ЕС) № 1296/2013 от Европейския парламет и Съвета относно Програма на Европейския съюз за заетост и социални иновации („EaSI“) и за изменение на Решение № 283/2010/ЕС за създаване на Европейски механизъм за микрофинансиране за трудова заетост и социално приобщаване "Прогрес" (Виж страница 238 от настоящия брой на Официален вестник).

([4]) Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 за установяване на Механизъм за свързване на Европа, за изменение на Регламент (ЕС) № 913/2010 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 680/2007 и (ЕО) № 67/2010 (ОВ L 348, 20.12.2013, стр. 129)

е да се осигури максимален ефект от различните инструменти за финансиране, за проектите с измерение на равнище на Съюза и значимост за вътрешния пазар, които предоставят най-високата добавена стойност на европейско равнище и насърчават социалното, икономическото и териториалното сближаване, по-специално за проектите, с които се изграждат приоритетните транспортни, енергийни и цифрови инфраструктурни мрежи, набелязани в съответните политически рамки относно трансевропейските мрежи, за да се изгради нова инфраструктура и да се модернизира значително съществуващата.

2. В областта на транспорта инвестиционното планиране трябва да се основава на реални и прогнозни потребности от транспортни услуги, като се набелязват липсващи връзки и проблеми и се взема предвид, посредством съгласуван подход, развитието на трансграничните връзки в Съюза и се изгражда свързаност между регионите в рамките на дадена държава-членка. Инвестициите за регионални връзки към общата трансевропейска транспортна мрежа (TEN-T) и основната мрежа TEN-T позволяват на градските и селските райони да се възползват от възможностите, създадени от големите мрежи.

3. Даването на приоритет на инвестициите, които имат отражение отвъд територията на дадена държава-членка, особено онези, които са част от коридорите от основната мрежа TEN-T, се съгласува с планирането на TEN-T и плановете за изпълнение на коридорите на основната мрежа, така че инвестициите от страна на ЕФРР и Кохезионния фонд в транспортна инфраструктура да са изцяло в съответствие с насоките за развитие на TEN-T.

4. Държавите-членки поставят акцент върху устойчивите форми на транспорт и устойчивата градска мобилност, както и върху инвестирането в области, които предлагат най-голяма европейска добавена стойност, като вземат предвид необходимостта от подобряване на качеството, достъпността и надеждността на транспортните услуги за насърчаване на обществения транспорт. След като бъдат набелязани, инвестициите са степенувани по важност в зависимост от приноса им за мобилността, устойчивостта, намаляването на емисиите на парникови газове, както и за единното европейско транспортно пространство, в съответствие с визията, изложена в Бялата книга, озаглавена „Пътна карта за постигането на Единно европейско транспортно пространство — към конкурентоспособна транспортна система с ефективно използване на ресурсите“, с което се подчертава, че в транспортния сектор е необходимо значително намаляване на емисиите на парникови газове. Приносът на проектите за устойчиви европейски мрежи за товарен транспорт посредством разработването на вътрешни водни пътища следва да се насърчава въз основа на предварителна оценка на въздействието им върху околната среда.

5. Европейските структурни и инвестиционни фондове осигуряват местни и регионални инфраструктури и тяхната свързаност с приоритетните мрежи на Съюза в областта на енергетиката и телекомуникациите.

6. Държавите-членки и Комисията въвеждат подходящи механизми за координация и техническо съдействие с цел осигуряване на взаимна допълняемост и ефективно планиране на ИКТ мерки и използване в пълна степен на различните инструменти на Съюза (европейските структурни и инвестиционни фондове, МСЕ, трансевропейските мрежи, „Хоризонт 2020“) за финансиране на широколентовите мрежи и на инфраструктурата за цифрови услуги. С оглед на избора на най-подходящия инструмент за финансиране се взема предвид потенциалът за генериране на приходи на операцията и нейното равнище на риск, с цел по-ефективно използване на публичните фондове. В контекста на изготвянето на оценка на заявления за подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове държавите-членки следва да вземат под внимание оценките на операции, свързани с тях, които са били подадени за финансиране от МСЕ, но не са били одобрени, без с това да се засяга окончателното решение на управляващия орган относно подбора.

4.9 Инструмент за предприсъединителна помощ, Европейски инструмент за съседство и Европейски фонд за развитие

1. Държавите-членки и Комисията се стремят към засилване на координацията между външните инструменти и европейските структурни и инвестиционни фондове за подобряване на ефективността при постигането на многобройните цели на политиките на Съюза. Координацията и допълняемостта с Европейския фонд за развитие, Инструмента за предприсъединителна помощ и Европейския инструмент за съседство е особено важна.

2. С цел да подкрепят по-задълбочена териториална интеграция държавите-членки се стремят да се възползват от полезни взаимодействия между дейностите за териториално сътрудничество в рамките на политиката на сближаване и европейските инструменти за съседство, по-специално по отношение на дейности за трансгранично сътрудничество, като вземат предвид потенциала, предлаган от ЕГТС.

5. ХОРИЗОНТАЛНИ ПРИНЦИПИ И МЕЖДУСЕКТОРНИ ЦЕЛИ НА ПОЛИТИКИТЕ

5.1 Партньорство и многостепенно управление

1. В съответствие с член 5 принципът на партньорство и многостепенно управление се спазва от държавите-членки с цел да се улесни постигането на социално, икономическо и териториално сближаване и изпълнение на приоритетите на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. За да се спазят тези принципи, се изискват координирани действия, по-специално между различните равнища на управление, извършвани в съответствие с принципите на субсидиарност и пропорционалност, включително чрез оперативно и институционално сътрудничество, по отношение на подготвянето и прилагането на споразумението за партньорство и програмите.

2. Държавите-членки разглеждат необходимостта от засилване на институционалния капацитет на партньорите, с цел да се развие техният потенциал за принос по отношение на ефективността на партньорството.

5.2 Устойчиво развитие

1. През всички етапи на прилагане държавите-членки и управляващите органи гарантират пълното интегриране на устойчивото развитие в европейските структурни и инвестиционни фондове, спазването на принципа за устойчиво развитие, установен в член 3, параграф 3 от ДЕС, както и спазването на задължението за интегриране на изискванията за опазване на околната среда съгласно член 11 и на принципа „замърсителят плаща“, предвиден в член 191, параграф 2 от ДФЕС.

Управляващите органи предприемат действия по време на целия жизнен цикъл на програмата, за да се избегнат или намалят вредните въздействия върху околната среда, както и да се осигурят резултати и нетни ползи в социален и екологичен аспект, както и от гледна точка на климата. Действията, които се предприемат, могат да включват следното:

а) насочване на инвестициите към най-устойчивите варианти с най-ефективно използване на ресурсите;

б) избягване на инвестиции, които биха могли да имат значително отрицателно въздействие за околната среда или за климата, и подкрепа за действия за смекчаване на всички останали въздействия;

в) прилагане на дългосрочна перспектива при сравняването на разходите „през жизнения цикъл“ на алтернативните възможности за инвестиции;

г) засилено използване на „зелени“ обществени поръчки.

2. Държавите-членки отчитат потенциала за намаляване на изменението на климата и за адаптиране на инвестициите с подкрепата на европейските структурни и инвестиционни фондове, съгласно член 8, и гарантират, че те ограничават въздействието на изменението на климата и на природните бедствия, като повишен риск от наводнения, суши, горещи вълни, горски пожари и екстремни метеорологични събития.

3. Инвестициите са съгласувани със степенуването по важност на управлението на възможните решения за справяне с проблема с водата в съответствие с Директива 2000/60 на Европейския парламент и на Съвета ([1]) за водите на ЕС), с акцент върху вариантите за управление на търсенето. Алтернативни варианти за доставка се разглеждат само след изчерпване на потенциала за икономии и рационално използване на водите. Публичната интервенция в сектора за управление на отпадъците допълва усилията на частния сектор, по-специално по отношение на отговорността на производителите. Чрез инвестициите се стимулират новаторски подходи за насърчаване на високо равнище на рециклиране. Инвестициите са съвместими с йерархията на отпадъците, установена съгласно Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([2]). Разходите, свързани с биологичното разнообразие и опазването на природните ресурси, са в съответствие с Директива № 92/43/ЕИО на Съвета ([3]).

5.3 Насърчаване на равенството между мъжете и жените и недопускане на дискриминация

1. В съответствие с член 7 държавите-членки и Комисията съблюдават целта за равенство между мъжете и жените и предприемат съответните стъпки, за да предотвратят всякаква дискриминация по време на подготовката, изпълнението, мониторинга и оценката на дейностите в рамките на програмите, съфинансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове. При осъществяване на целите на член 7 държавите-членки описват действията, които трябва да бъдат предприети, по-специално по отношение на подбора на операциите, определянето на цели за интервенции и механизми за мониторинг и докладване. Също така, когато е целесъобразно, държавите-членки извършват анализи на фактори, свързани с равенството между половете. По-специално, конкретните целенасочени действия се подкрепят посредством ЕСФ.

2. Държавите-членки гарантират, съгласно членове 5 и 7, участието в партньорството на съответните органи, отговорни за насърчаване на равенството между половете и недопускане на дискриминация, и използват адекватни структури в съответствие с националните практики, които да дават препоръки в тази област с цел да се предостави необходимият експертен опит в подготовката, мониторинга и оценката на европейските структурни и инвестиционни фондове.

3. Управляващите органи предприемат оценки или дейности по самооценка в сътрудничество с мониторинговите комитети, като наблягат върху прилагането на принципа за интегриране на равенството между половете в политиките.

([1]) Директива 2000/60/ЕО на Европейския ларламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

([2]) Директива 2008/98/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 19 ноември 2008 г. относно отпадъците и за отмяна на определени директиви (ОВ L 312, 22.11.2008 г., стр. 3).

([3]) Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

4. Държавите-членки отговарят по подходящ начин на потребностите на групите в неравностойно положение, за да им дадат възможност да се интегрират по-добре на пазара на труда, като по този начин улесняват пълноценното им участие в обществото.

5.4 Достъпност

1. В съответствие с член 7 държавите-членки и Комисията предприемат подходящи стъпки за предотвратяване на всякаква дискриминация на основата на увреждане. Управляващите органи гарантират посредством действия по време на целия жизнен цикъл на програмата, че всички продукти, стоки, услуги и инфраструктура, които са с открит достъп или се предоставят на широката общественост и са съфинансирани от европейските структурни и инвестиционни фондове, са достъпни за всички граждани, включително за хората с увреждания, съгласно приложимото, като по този начин допринасят за среда без пречки за хората с увреждания и възрастните хора. По-специално се осигурява достъп до физическата среда, транспорта, ИКТ с цел да се насърчи приобщаване на групите в неравностойно положение, включително на хората с увреждания. Действията, които следва да се предприемат, могат да включват насочване на инвестициите към достъпност на съществуващите сгради и установените услуги.

5.5 Преодоляване на демографските промени

1. Предизвикателствата, произтичащи от демографските промени, включително по-специално тези, свързани с намаляване на работещото население, с увеличаване на дяла на пенсионерите в общото население и с обезлюдяване, се вземат под внимание на всички равнища. Държавите-членки използват европейските структурни и инвестиционни фондове, съгласно съответните национални или регионални стратегии, когато са приложени такива стратегии, за преодоляване на демографските проблеми и за постигане на растеж, като се отчита застаряването на обществото.

2. Държавите-членки използват европейските структурни и инвестиционни фондове, съгласно съответните национални или регионални стратегии, за да улеснят приобщаването на всички възрастови групи, включително чрез по-добър достъп до образование и структури за социална подкрепа с оглед на подобряване на възможностите за трудова заетост за хората в напреднала възраст и младежите, и като се поставя акцент върху регионите с високи равнища на безработица сред младите хора в сравнение със средното равнище на Съюза. Инвестициите в здравна инфраструктура целят да осигурят дълъг и здравословен трудов живот за всички граждани на Съюза.

3. За преодоляване на предизвикателствата в най-засегнатите от демографските промени региони държавите-членки по-специално набелязват мерки за:

а) подкрепа за демографското обновяване чрез по-добри условия за семействата и подобряване на равновесието между професионален и семеен живот;

б) насърчаване на заетостта, увеличаване на производителността и икономическите резултати посредством инвестиции в образованието, ИКТ и научните изследвания и иновациите;

в) акцент върху адекватността и качеството на структурите за образование, обучение и социална подкрепа, както и при целесъобразност, върху ефективността на системите за социална закрила;

г) насърчаване на икономически ефективно предоставяне на здравни грижи и дългосрочни грижи, включително инвестиции в електронното здравеопазване, грижи и инфраструктура.

5.6 Смекчаване на последиците от изменението на климата и приспособяване към тях

В съответствие с член 8 смекчаването на последиците от изменението на климата, приспособяването към тях и превенцията на риска следва да бъдат интегрирани в подготовката и изпълнението на партньорските споразумения и програми.

6. МЕХАНИЗМИ ЗА СПРАВЯНЕ С ОСНОВНИТЕ ТЕРИТОРИАЛНИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

6.1 Държавите-членки вземат предвид географските и демографските характеристики на всеки регион и предприемат действия за справяне с конкретните териториални предизвикателства, така че да отключат специфичния потенциал за развитие на регионите, като при това също така им оказват съдействие за постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж по най-ефективния начин.

6.2. Изборът и съчетанието на тематичните цели, както и подборът на съответстващите инвестиции и приоритети на Съюза, както и определените специфични цели, отразяват потребностите и потенциала за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж на всяка държава-членка и всеки регион.

6.3. В този смисъл при подготовката на споразуменията за партньорство и на програмите държавите-членки отчитат факта, че големите предизвикателства за обществото, пред които е изправен Съюзът днес — глобализацията, демографските промени, влошаването на състоянието на околната среда, миграцията, изменението на климата, използването на енергията, икономическите и социалните последици от кризата — могат да окажат различно въздействие в различните региони.

6.4. С оглед на приемането на интегриран териториален подход по отношение преодоляването на териториалните предизвикателства държавите-членки гарантират, че програмите по европейските структурни и инвестиционни фондове отразяват многообразието на европейските региони по отношение на заетостта и характеристиките на пазара на труда, взаимозависимостта между различните сектори, моделите на придвижване до работното място, застаряването на населението и демографските промени, културните, ландшафтните и наследствените характеристики, уязвимостта от изменението на климата и неговото въздействие, земеползването и ограничените ресурси, потенциала за по-устойчиво използване на природните ресурси, включително възобновяемите, институционалните споразумения и правилата за управление, свързаността и достъпността, както и връзките между селските и градските райони. В съответствие с член 15, параграф 1, буква а) държавите-членки и регионите предприемат съответно следните стъпки при подготовката на своите споразумения за партньорство и програми:

а) анализ на характеристиките, потенциала и капацитета за развитие на държавата-членка или региона, по-специално във връзка с ключовите предизвикателства, набелязани в стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, националните програми за реформи, когато е целесъобразно, съответните специфични за отделните държави препоръки, приети съгласно член 121, параграф 2 от ДФЕС, и в съответните препоръки на Съвета, приети съгласно член 148, параграф 4 от ДФЕС;

б) оценка на основните предизвикателства, които трябва да бъдат преодолени от региона или от държавата-членка, набелязване на участъци с недостатъчен капацитет и липсващи връзки, пропуски в иновациите, включително липса на капацитет за планиране и изпълнение, които са в ущърб на дългосрочния потенциал за растеж и заетост. Това създава основа за набелязване на възможните области и дейности за приоритетни политики, интервенции и концентрация;

в) оценка на междусекторните, юридическите или трансграничните затруднения пред координацията, особено по отношение на макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни;

г) набелязване на стъпки за подобряване на координацията между различните териториални нива, при отчитане на подходящия териториален мащаб и контекст за оформяне на политика, както и междуинституционалната и правна рамка на държавите-членки и източници на финансиране за постигане на интегриран подход, свързващ стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж с регионалните и местните действащи лица.

6.5. С цел да бъде взета предвид целта за териториално сближаване, държавите-членки и регионите гарантират по-специално, че общият подход за насърчаване на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж в съответните области:

а) отчита ролята на градовете, градските и селските райони, рибарските и крайбрежните райони и областите със специфични неблагоприятни географски или демографски условия;

б) взема под внимание специфичните предизвикателства за най-отдалечените региони, най-северните региони с много ниска гъстота на населението и островните, трансграничните и планинските региони;

в) разглежда връзките между градските и селските райони по отношение на наличието на достъпни, висококачествени инфраструктура и услуги, както и проблемите в регионите с висока концентрация на социално маргинализирани общности.

7. ДЕЙНОСТИ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО

7.1 Координация и допълняемост

1. Държавите-членки се стремят към взаимна допълняемост между дейностите за сътрудничество и другите действия, подкрепяни от европейските структурни и инвестиционни фондове.

2. Държавите-членки гарантират, че дейностите за сътрудничество дават своя ефективен принос за постигане на целите на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и че сътрудничеството е организирано в подкрепа на по-широки политически цели. За постигане на тази цел държавите-членки и Комисията, в съответствие със своите отговорности, осигуряват допълняемост и координация с други финансирани от Съюза програми или инструменти.

3. С цел да се повиши ефективността на политиката на сближаване държавите-членки се стремят към координация и взаимна допълняемост между програмите по цел „Европейско териториално сътрудничество“ и програмите по цел „Инвестиции за растеж и работни места“, по-специално за да се осигури съгласувано планиране и да се улесни изпълнението на широкомащабни инвестиции.

4. Когато е целесъобразно, държавите-членки гарантират, че целите на макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни са част от цялостното стратегическо планиране — в споразуменията за партньорство, съгласно член 15, параграф 2 от настоящия регламент, и в програмите в съответните региони и държави-членки, съгласно съответните разпоредби на правилата за отделните фондове. Държавите-членки гарантират също така, че когато има макрорегионални стратегии и стратегии за морските басейни, европейските структурни и инвестиционни фондове подпомагат тяхното изпълнение, съгласно член 15, параграф 2 от настоящия регламент, и относимите разпоредби на правилата за отделните фондове и съобразно нуждите на програмния район, набелязани от държавите-членки. За да се осигури ефективно изпълнение се осъществява и координация с другите финансирани от Съюза инструменти и с други подходящи инструменти.

5. Държавите-членки, когато е целесъобразно, използват възможността за осъществяване на междурегионални и транснационални действия с бенефициери, разположени в най-малко една друга държава-членка, в рамките на оперативни програми по целта „Инвестиции за растеж и работни места“, включително изпълнението на съответните научноизследователски и иновационни мерки, произтичащи от техните стратегии за интелигентна специализация.

6. Държавите-членки и регионите използват по най-добър начин програмите за териториално сътрудничество за преодоляване на пречките пред сътрудничеството извън административните граници, като същевременно допринасят за стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж и засилват икономическото, социалното и териториалното сближаване. В този контекст се обръща специално внимание на регионите, обхванати от член 349 от ДФЕС.

7.2 Трансгранично, транснационално и междурегионално сътрудничество в рамките на ЕФРР

1. Държавите-членки и регионите се стремят да използват сътрудничеството за постигане на критична маса, наред с другото, в областта на ИКТ и научните изследвания и иновациите, както и да насърчават разработването на съвместни подходи за интелигентна специализация и партньорства между образователните институции. Когато е целесъобразно, междурегионалното сътрудничество включва стимулиране на сътрудничеството между клъстери за интензивни иновативни научни изследвания и обмена между научноизследователски институции, като се взема под внимание опитът на „Региони на знанието“ и „Научноизследователски потенциал на регионите по цел „Сближаване“ и най-отдалечените региони“ съгласно Седмата рамкова програма за научни изследвания.

2. В съответните области държавите-членки и регионите се стремят да се опират на трансграничното и транснационалното сътрудничество, за да:

а) направят необходимото районите, които имат еднакви основни географски характеристики (острови, езера, реки, морски басейни или планински вериги) да подкрепят съвместното управление и поддържането на своите природни ресурси;

б) използват икономиите от мащаба, които могат да бъдат постигнати, като например по отношение на инвестициите, свързани със съвместното използване на общи публични услуги;

в) стимулират съгласуваното планиране и изграждане на трансгранична инфраструктурна мрежа, по-специално на липсващи трансгранични връзки, екологосъобразни и оперативно съвместими начини на транспорт в по-големите географски райони;

г) постигнат критична маса, по-специално в областта на научните изследвания, иновациите, ИКТ и образованието и по отношение на мерките за подобряване на конкурентоспособността на МСП;

д) засилят трансграничните услуги на пазара на труда с цел стимулиране на мобилността на работниците през границите;

е) подобрят трансграничното управление.

3. Държавите-членки и регионите се стремят да използват междурегионалното сътрудничество, за да повишат ефективността на политиката на сближаване, като насърчават обмена на опит между регионите и градовете, за да подобрят разработването и изпълнението на програми по целта „Инвестиции за растеж и работни места“ и по целта „Европейско териториално сътрудничество“.

7.3 Принос на основните програми за макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни

1. Съгласно член 15, параграф 2, буква а), подточка ii) от настоящия регламент и относимите разпоредби от правилата за отделните фондове държавите-членки се стремят да осигурят успешно мобилизиране на финансирането от Съюза за макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни в съответствие с нуждите на програмния район, набелязан от държавите-членки. Осигуряването на успешно мобилизаране може да се осъществи, наред с другите действия, чрез приоритизиране на операциите, произтичащи от макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни, като се организират специални покани за участие за тях или се дава приоритет на тези операции в процеса на подбор чрез определяне на операциите, които могат да бъдат финансирани съвместно по линия на различни програми.

2. Държавите-членки разглеждат възможността за използване на съответните транснационални програми като рамка за подпомагане на спектъра от политики и средства, необходими за изпълнението на макрорегионалните стратегии и стратегиите за морските басейни.

3. Когато е целесъобразно, държавите-членки насърчават използването на европейските структурни и инвестиционни фондове във връзка с макрорегионалните стратегии за създаване на европейски транспортни коридори, включително за подпомагане на модернизацията на митниците; в областта на предотвратяването, готовността и реакцията при природни бедствия, управлението на водите на равнище управление на речните басейни, екологичната инфраструктура, интегрираното трансгранично и междусекторно морско сътрудничество, мрежите за научни изследвания и иновации и за ИКТ и управлението на общи морски ресурси в морските басейни и опазване на морското биоразнообразие.

7.4 Транснационално сътрудничество в рамките на ЕСФ

1. Държавите-членки се стремят да работят в областите на политиката, набелязани в съответните препоръки на Съвета, за да извлекат максимална полза от взаимното обучение.

2. Когато е целесъобразно, държавите-членки подбират темите за транснационалните дейности и установяват подходящи механизми за изпълнение в съответствие с конкретните си нужди.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

МЕТОД ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РАМКАТА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

1. Рамката на изпълнението се състои от етапни цели, определени за всеки приоритет с изключение на приоритетите, предназначени за техническа помощ и програмите, предназначени за финансови инструменти в съответствие с член 39 за 2018 г., и от цели, определени за 2023 г. Етапните цели и целите се представят в съответствие с посочения в таблица 1 формат.

Таблица 1: Стандартен формат за рамката на изпълнението

Приоритет	Показател и мерна единица, където е целесъобразно		Етапна цел за 2018 г.	Цел за 2023 г.

2. Етапните цели са междинни цели, пряко свързани с постигането на конкретната цел по даден приоритет, при целесъобразност, като посочват желания напредък към постигането на определените за края на периода цели. Етапните цели, определени за 2018 г., включват финансови показатели, показатели за изпълнението и, където е целесъобразно, показатели за резултатите, като тези показатели са тясно свързани с интервенциите за подкрепа на политиката. За целите на член 22, параграфи 6 и 7, не се вземат под внимание показателите за резултатите. Етапни цели могат също да се определят за ключовите етапи на изпълнението.

3. Етапните цели и целите са:

а) реалистични, постижими, меродавни, тъй като позволяват събиране на съществената информация относно напредъка по даден приоритет;

б) съответстващи на естеството и характера на конкретните цели по даден приоритет;

в) прозрачни, тъй като целите са обективно проверими, посочени са изходните данни и, когато е целесъобразно, са публично достъпни;

г) проверими, без да налагат непропорционална административна тежест;

д) последователни в различните програми, където е целесъобразно.

4. Целите за 2023 г. за даден приоритет се определят, като се взема предвид сумата на резерва за изпълнение, свързан с този приоритет.

5. В надлежно обосновани случаи като значителни промени в икономическите, екологичните и свързаните с пазара на труда условия в дадена държава-членка или регион, и в допълнение към измененията, произтичащи от промените в отпуснатите за даден приоритет средства, тази държава-членка може да предложи етапните цели и целите да бъдат преразгледани в съответствие с член 30 от настоящия регламент.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

РАЗПОРЕДБИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОБХВАТА И РАВНИЩЕТО НА СПИРАНЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ИЛИ ПЛАЩАНИЯТА, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 23, ПАРАГРАФ 11

1. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА РАВНИЩЕТО НА СПИРАНЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ

Максималното равнище на спиране, прилагано към дадена държава-членка, се определя на първо място, като се вземат предвид таваните, определени в член 23, параграф 11, трета алинея, букви а) – в). Това равнище се намалява, ако се прилага едно или няколко от следните условия:

а) ако през годината, предхождаща събитието, посочено в член 23, параграф 9, което е предизвикало спирането, ръстът на безработица в държавата-членка надхвърля средния за Съюза с повече от два процентни пункта, максималното равнище на спирането се намалява с 15 %;

б) ако през годината, предхождаща събитието, посочено в член 23, параграф 9, което е предизвикало спирането, ръстът на безработица в държавата-членка надхвърля средния за Съюза с повече от пет процентни пункта, максималното равнище на спирането се намалява с 25 %;

в) ако през годината, предхождаща събитието, посочено в член 23, параграф 9, което е предизвикало спирането, ръстът на безработица в държавата-членка надхвърля средния за Съюза с повече от осем процентни пункта, максималното равнище на спирането се намалява с 50 %;

г) ако през годината, предхождаща събитието, посочено в член 23, параграф 9, което е предизвикало спирането, делът на лицата в държавата-членка, изложени на риск от бедност или социално изключване, надхвърля средния за Съюза с повече от 10 процентни пункта, максималното равнище на спирането се намалява с 20 %;

д) ако за две или повече последователни години, предхождащи събитието, посочено в член 23, параграф 9, което е предизвикало спирането, в държавата-членка е отбелязан спад на реалния БВП, максималното равнище на спирането се намалява с 20 %;

е) ако спирането засяга бюджетни кредити за поети задължения за 2018 г., 2019 г. или 2020 г., се прилага намаление до равнището, произтичащо от приложението на член 23, параграф 11, както следва:

i) за 2018 г. равнището на спиране се намалява с 15 %;

ii) за 2019 г. равнището на спиране се намалява с 25 %;

iii) за 2020 г. равнището на спиране се намалява с 50 %.

Общото намаление на равнището на спиране, произтичащо от приложението на букви а) – е), не надхвърля 50 %.

В случай че обстоятелствата по буква б) или в) настъпят едновременно с тези по букви г) и д), действието на спирането се отлага с една година.

2. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОБХВАТА НА СПИРАНЕТО НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА РАЗЛИЧНИТЕ ПРОГРАМИ И ПРИОРИТЕТИ

Спирането на бюджетните кредити за поети задължения, прилагано към дадена държава-членка, на първо място засяга пропорционално всички програми и приоритети.

Въпреки това следните програми и приоритети се изключват от обхвата на спирането:

i) програми или приоритети, за които вече има решение за спиране, прието в съответствие с член 23, параграф 6;

ii) програми или приоритети, средствата за които следва да бъдат увеличени в резултат от искане за препрограмиране, отправено от Комисията в съответствие с член 23, параграф 1 през годината на събитието, посочено в член 23, параграф 9, което е предизвикало спирането,;

iii) програми или приоритети, средствата за които са били увеличени през двете години, предхождащи събитието, посочено в член 23, параграф 9, което е предизвикало спирането, вследствие на решение, прието в съответствие с член 23, параграф 5;

iv) програми или приоритети, които са от ключово значение за преодоляването на неблагоприятни икономически или социални условия. Тези програми или приоритети включват програми или приоритети в подкрепа на инвестиции от особено значение за Съюза, свързани с инициативата за младежка заетост. Може да се счита, че програмите или приоритети са от такова ключово значение, когато подкрепят инвестиции, свързани с изпълнението на препоръките, отправени към засегнатата държава-членка в рамките на европейския семестър и са насочени към структурни реформи, или свързани с приоритети в подкрепа на намаляването на бедността или с финансови инструменти за конкурентоспособност на МСП.

3. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОКОНЧАТЕЛНОТО РАВНИЩЕ НА СПИРАНЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ПРОГРАМИТЕ, ПОПАДАЩИ В ОБХВАТА НА СПИРАНЕТО

Изключването на приоритет в рамките на дадена програма се извършва чрез намаляване на бюджетния кредит за поети задължения за програмата пропорционално на отпуснатите за този приоритет средства.

Равнището на спирането, което следва да се приложи към бюджетните кредити за поети задължения за програмите, е това, което е необходимо за достигане на съвкупното равнище на спирането, определено в точка 1.

4. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ОБХВАТА И РАВНИЩЕТО НА СПИРАНЕ НА ПЛАЩАНИЯТА

Програмите и приоритетите, посочени в точка 2, подточки i) – iv), също се изключват от обхвата на спирането на плащанията.

Равнището на спирането, което следва да се приложи, не надхвърля 50 % от плащанията по програмите и приоритетите.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ФИНАНСОВИТЕ ИНСТРУМЕНТИ: СПОРАЗУМЕНИЯ ЗА ФИНАНСИРАНЕ

1. Когато финансов инструмент се изпълнява по член 38, параграф 5, букви а) и б), в споразумението за финансиране се включват условията и редът за предоставяне на приноса от програмата на финансовия инструмент и най-малко следните елементи:

   а) инвестиционната стратегия или политика, включително уредбате за изпълнение, финансовите продукти, които ще се предлагат, целевите крайни получатели и предвижданото съчетаване с безвъзмездни средства (където е целесъобразно);

   б) бизнес план или равностоен документ за финансовия инструмент, който ще се прилага, включително очакваният лостов ефект, посочен в член 37, параграф 2;

   в) целевите резултати, които въпросният финансов инструмент се очаква да постигне, за да допринесе за осъществяването на конкретните цели и резултати на съответния приоритет;

   г) разпоредбите за мониторинг на изпълнението на инвестициите и потоците от сделки, включително докладване от финансовия инструмент пред фонда на фондове и/или управляващия орган, за да се осигури съответствие с член 46;

   д) изискванията за одит, като например минималните изисквания за документацията, която следва да се поддържа на равнище финансов инструмент (и, когато е целесъобразно, на равнище фонд на фондове), както и изискванията по отношение на поддържането на отделни записи за различните форми на подкрепа в съответствие с член 37, параграфи 7 и 8 (където е приложимо), включително разпоредби и изисквания във връзка с достъпа на одитните органи на държавите-членки, одитните органи на Комисията и Европейската сметна палата до документи, за да се осигури ясна одитна следа в съответствие с член 40;

   е) изискванията и процедурите за управление на поетапния принос, предоставян от програмата в съответствие с член 41, и за прогнозиране на потоците от сделки, включително изискванията за доверително/отделно счетоводство, посочени в член 38, параграф 6;

   ж) изискванията и процедурите за управление на лихви и други печалби, посочени в член 43, включително допустими касови операции/инвестиции, както и отговорностите на съответните страни;

   з) разпоредби относно изчисляването и плащането на направени разходи за управлението или на такси за управлението на финансовия инструмент;

   и) разпоредби във връзка с повторното използване на ресурси, които могат да бъдат отнесени към подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове, до края на периода на допустимост в съответствие с член 44;

   й) разпоредби относно използването на ресурси, които могат да бъдат отнесени към подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове, след края на периода на допустимост в съответствие с член 45 и политиката в случай на излизане на приноса от европейските структурни и инвестиционни фондове от конкретния финансов инструмент;

   к) условията за евентуално цялостно или частично оттегляне на принос от програма от програмите за финансови инструменти, включително фонда на фондове, където е приложимо;

   л) разпоредбите, с които се гарантира, че прилагащите финансови инструменти организации управляват финансовите инструменти по независим начин и съобразно съответните професионални стандарти и действат изключително в интерес на страните, осигуряващи принос към финансовия инструмент;

   м) разпоредбите за приключване на финансовия инструмент.

   Освен това, когато финансовите инструменти са организирани посредством фонд на фондове, в споразумението за финансиране между управляващия орган и организацията, изпълняваща фонда на фондове, трябва също така да се предвидят разпоредби за оценка и подбор на организациите за изпълнение на финансовите инструменти, включително покани за изразяване на интерес или процедури за обществени поръчки.

2. Стратегическите документи, посочени в член 38, параграф 8, за финансови инструменти, изпълнявани съгласно член 38, параграф 4, буква в), включват най-малко следните елементи:

   а) инвестиционната стратегия или политика на финансовия инструмент, общите условия и ред за предвидените дългови продукти, целевите получатели и действията, за които е предназначена подкрепата;

б) бизнес план или равностоен документ за финансовия инструмент, който ще се прилага, включително очаквания лостов ефект, посочен в член 37, параграф 2;

в) използването и повторното използване на ресурси, които могат да бъдат отнесени към подкрепата от европейските структурни и инвестиционни фондове, в съответствие с членове 43, 44 и 45;

г) мониторинг и докладване на изпълнението на финансовия инструмент с цел да се гарантира съответние с член 46.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ФИКСИРАНИ СТАВКИ ЗА ПРОЕКТИ, ГЕНЕРИРАЩИ НЕТНИ ПРИХОДИ

	Сектор	Фиксирана ставка
1	АВТОМОБИЛЕН ТРАНСПОРТ	30 %
2	ЖЕЛЕЗОПЪТЕН ТРАНСПОРТ	20 %
3	ГРАДСКИ ТРАНСПОРТ	20 %
4	ВОДЕН СЕКТОР	25 %
5	ТВЪРДИ ОТПАДЪЦИ	20 %

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

ГОДИШНО РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА БЮДЖЕТНИТЕ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ ЗА ПЕРИОДА 2014 — 2020 Г.

Коригиран годишен профил (включително допълнителни средства за Инициативата за младежка заетост)

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Общо
(в EUR, по цени от 2011 г.)	44 677 333 745	45 403 321 660	46 044 910 729	46 544 721 007	47 037 288 589	47 513 211 563	47 924 907 446	325 145 694 739

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

МЕТОДОЛОГИЯ ЗА РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ

Метод на разпределение за по-слабо развитите райони, допустими по целта „Инвестиции за растеж и работни места“, посочен в член 90, параграф 2, първа алинея, буква а)

1. Сумата, отпусната на всяка държава-членка, представлява сбор от отпуснатите средства за отделните допустими региони от ниво 2 по NUTS, изчислена в съответствие със следните стъпки:

а) определяне на абсолютния размер (в евро), получен, като се умножи населението на съответния регион по разликата между БВП на глава от населението на този регион, измерен по паритет на покупателната способност (ППС), и средния за ЕС-27 БВП на глава от населението;

б) прилагане на процент към горепосочения абсолютен размер с цел да се определи финансовият пакет на региона; този процент е модулиран, за да отрази относителния просперитет, измерен по ППС, в сравнение със средния за ЕС-27, на държавата-членка, в която се намира регионът с право на финансиране, т.е.:

i) за региони в държави-членки, чието ниво на БНД на глава от населението е под 82 % от средния за ЕС-27: 3,15 %;

ii) за региони в държави-членки, чието ниво на БНД на глава от населението е между 82 % и 99 % от средния за ЕС-27: 2,70 %;

iii) за региони в държави-членки, чието ниво на БНД на глава от населението надвишава 99 % от средния за ЕС-27: 1,65 %;

в) към сумата, получена в съответствие с буква б), се прибавя, ако е приложимо, сума, получена от отпускането на годишна премия от 1 300 EUR за всеки безработен, приложена към броя на безработните в този регион, който превишава евентуалния брой на безработните, който ще се получи при използване на средния ръст на безработица на всички по-слабо развити региони в ЕС;

Метод на разпределение за регионите в преход, допустими по целта „Инвестиции за растеж и работни места“, посочен в член 90, параграф 2, първа алинея, буква б)

2. Сумата, отпусната на всяка държава-членка, представлява сбор от отпуснатите средства за отделните допустими региони от ниво 2 по NUTS, изчислена в съответствие със следните стъпки:

а) определяне на теоретичния минимален и максимален интензитет на помощта за всеки регион в преход, отговарящ на условията за финансиране. Минималният размер на подкрепата се определя от средния интензитет на помощта на глава от населението за всяка държава-членка преди прилагането на регионалната мрежа за сигурност, отпускана на по-силно развитите региони в тази държава-членка. Ако държавата-членка не разполага с по-развити региони, минималното ниво на помощта ще съответства на първоначалния среден интензитет на помощта на глава от населението за всички по-развити региони, т.е. 19,80 EUR на глава от населението годишно. Максималният размер на подкрепата се основава на теоретичен регион с БВП на глава от населението, възлизащ на 75 % от средния БВП за ЕС-27, и се изчислява по метода, определен в точка 1, букви а) и б. От получената по този метод сума се вземат под внимание 40 %.

б) изчисляване на първоначално отпуснатите средства на региона, като се взема предвид регионалният БВП на глава от населението (в ППС) чрез линейна интерполация на относителното благосъстояние на региона спрямо ЕС-27;

в) към сумата, получена в съответствие с б), се прибавя, ако е приложимо, сума, получена от отпускането на годишна премия от 1 100 EUR за всеки безработен, приложена към броя на безработните в този регион, превишаващ евентуалния брой на безработните, който ще се получи при използване на средното ниво на безработица на всички по-слабо развити региони.

Метод на разпределение за по-развитите региони, допустими по целта „Инвестиции за растеж и работни места“, посочен в член 90, параграф 2, първа алинея, буква в)

3. Общият първоначален теоретичен финансов пакет се получава, като интензитетът на годишната помощ на глава от населението от 19,80 EUR се умножава по броя на населението, имащо право на финансиране.

4. Делът на всяка засегната държава-членка представлява сбор от дяловете на нейните допустими региони от ниво 2 по NUTS, които се определят въз основа на следните критерии и приложени коефициенти:

а) общо население на региона (коефициент 25 %),

б) брой на безработните в регионите от ниво 2 по NUTS с равнище на безработица над средното за всички по-силно развити региони (коефициент 20 %),

в) заетост, която трябва да се добави за постигане на целта на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж за регионално ниво на заетост (възраст 20—64 години) от 75 % (коефициент 20 %),

г) брой лица на възраст 30—34 години със завършено висше образование, който трябва да се добави за постигане на целта на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж от 40 % (коефициент 12,5 %),

д) брой лица (на възраст 18—24 години), преждевременно напускащи системата на образование и обучение, който трябва да се приспадне за постигане на целта на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж от 10 % (коефициент 12,5 %),

е) разлика между отчетения БВП на региона, измерен в ППС, и теоретичния БВП на региона на глава от населението, ако регионът имаше същият БВП на глава от населението като най-благоденстващите региони от ниво 2 по NUTS (коефициент 7,5 %),

ж) население на регионите от ниво 3 по NUTS с гъстота на населението под 12,5 жители/km^2 (коефициент 2,5 %).

Метод на разпределение за държавите-членки, отговарящи на условията за финансиране от Кохезионния фонд съгласно член 90, параграф 3

5. Общият теоретичен финансов пакет се получава, като средният интензитет на годишната помощ на глава от населението от 48 EUR се умножава по броя на населението, отговарящо на условията за финансиране. Сумата, отпусната a priori от този теоретичен финансов пакет на отговаряща на условията за финансиране държава-членка, съответства на процент, основан на населението, площта и националния просперитет и се получава, като се приложат следните стъпки:

а) изчисляване на аритметичната средна стойност на дела на населението и площта на тази държава-членка от общия брой население и общата площ на всички държави-членки, отговарящи на условията за финансиране. Ако въпреки това частта на държавата-членка от общия брой на населението превишава дела от общата площ пет или повече пъти, което отразява изключителна гъстота на населението, само частта от общото население ще се използва за тази стъпка;

б) корекция на получените по този начин проценти с коефициент, представляващ една трета от процента, с който БНД на глава от населението на тази държава-членка, измерен по паритет на покупателната способност за периода 2008—2010 г., превишава или спада под средния БНД на глава от населението на всички отговарящи на условията за финансиране държави-членки (средна стойност, равна на 100 %).

6. За да се отразят значителните нужди на държавите-членки, които се присъединиха към Съюза на 1 май 2004 г. или след тази дата, по отношение на инфраструктурата в областта на транспорта и околната среда, делът им от Кохезионния фонд ще се определя на най-малко една трета от тяхната обща крайна отпусната сума след въвеждането на горна граница, както е определено в параграфи 10-13, получена средно за периода.

7. Разпределението на средства от Кохезионния фонд за държавите-членки, определени във втора алинея на член 90, параграф 3, се намалява прогресивно за период от седем години. Тази преходна подкрепа ще бъде в размер на 48 EUR на глава от населението през 2014 г., приложена към цялото население на държавата-членка. Сумите през следващите години ще бъде изразени като процент от сумата, определена за 2014 г., като процентите са 71 % през 2015г., 42 % през 2016г., 21 % през 2017г., 17 % през 2018г., 13 % през 2019 г. и 8 % през 2020 г.

Метод на разпределение за целта „Европейско териториално сътрудничество“, посочен в член 4 от Регламента за ETC

8. Отпускането на средства от държава-членка за трансгранично и транснационално сътрудничество, като се включва приносът от ЕФРР за Европейския инструмент за съседство и Инструмента за предприсъединителна помощ, се определя като сума от дела на населението от пограничните райони и дела на общото население на всяка държава-членка, към която сума е приложен коефициент. Коефициентът се определя от съответните дялове на трансграничните и транснационални компоненти. Дяловете на компонентите на трансграничното и транснационалното сътрудничество са 77,9 % и 22,1 %.

Метод за разпределение на допълнително финансиране за регионите, посочени в член 92, параграф 1, буква д)

9. Ще бъде отпусната специална допълнителна сума, която отговаря на интензитет на помощта от 30 EUR за един жител на година, за най-отдалечените региони от ниво 2 по NUTS и северните рядко населени региони от ниво 2 по NUTS. Тази сума ще се разпределя по региони и държави-членки пропорционално на общото население на тези региони.

Максимално ниво на трансферите от фондове, подкрепящи сближаването

10. За да се допринесе за целите за достатъчно съсредоточаване на финансирането за сближаване върху най-слабо развитите региони и държави-членки и за намаляване на разликите в средните обеми помощ на глава от населението, максималното равнище на трансферите (горната граница) от фондовете за всяка отделна държава-членка ще бъде в размер на 2,35 % от БВП на държавата-членка. Горната граница ще се прилага на годишна основа, подлежаща на необходимите корекции за адаптиране към предвижданията за инициативата за младежка заетост, и ако е приложимо – ще намалява пропорционално всички трансфери (с изключение на тези за по-развитите региони и по целта „Европейско териториално сътрудничество“) към съответната държава-членка с цел да се постигне максимално ниво на трансфер. За държавите-членки, които са се присъединили към Съюза преди 2013 г. и чийто среден растеж на реалния БВП за периода 2008 – 2010 г. е бил под -1 %, максималното ниво на трансфер ще бъде 2,59 %.

11. Посочените в параграф 10 по-горе тавани включват приносите от ЕФРР за финансирането на трансграничния компонент на Европейския инструмент за съседство и на Инструмента за предприсъединителна помощ. Тези тавани не включват специално отпуснати средства в размер на 3 000 000 000 EUR за инициативата за младежка заетост.

12. Изчисленията на БВП от Комисията ще се базират на статистическите данни, предоставени на разположение през май 2012 г. Индивидуалните темпове на национален растеж на БВП за периода 2014—2020 г., както се предвидени от Комисията през май 2012 г., се прилагат за всяка държава-членка поотделно.

13. Правилата, описани в точка 10, не могат да доведат до отпускане на суми за държава-членка, които са по-високи от 110 % от тяхното равнище в реално изражение за програмния период 2007 г. —2013 г.

Допълнителни разпоредби

14. За всички региони, чийто БВП на глава от населението (в ППС), е бил използван като критерий за допустимост, за програмния период 2007—2013 г. и е бил под 75 % от средния за ЕС-25, но чийто БВП на глава от населението е над 75 % от средния за ЕС-27, минималният размер на подкрепа през периода 2014—2020 г. за целта „Инвестиции за растеж и работни места“ ще съответства всяка година на 60 % от предишния им ориентировъчен среден годишен размер на средствата, отпускани по линия на помощта за сближаване, изчислен от Комисията в многогодишната финансова рамка за периода 2007—2013 г.

15. Регионите в преход няма да получат по-малко средства, отколкото биха получили, ако бяха по-силно развити региони. За да се определи равнището на минималните отпуснати средства, методът за отпускане на средства за по-силно развитите региони ще се прилага за всички региони с БВП на глава от населението, възлизащ на най-малко 75 % от средния БВП за ЕС-27.

16. Минималният общ размер на отпуснатите средства от фондовете за всяка държава-членка съответства на 55 % от общия размер на отпуснатите ѝ средства за периода 2007—2013 г. Корекциите, необходими за изпълнението на това изискване, се прилагат пропорционално на средствата от фондовете, с изключение на средствата по целта „Европейско териториално сътрудничество“.

17. За да се преодолеят въздействията от икономическата криза върху благосъстоянието на държавите, които са членки на еврозоната, и за да се стимулира растежът и създаването на работни места в тези държави-членки, структурните фондове ще осигурят следните допълнителни средства:

а) 1 375 000 000 EUR за по-силно развитите региони на Гърция;

б) 1 000 000 000 EUR за Португалия, разпределени, както следва: 450 000 000 EUR за по-силно развитите региони, от които 150 000 000 EUR за остров Мадейра, 75 000 000 EUR за регионите в преход и 475 000 000 EUR за по-слабо развитите региони;

в) 100 000 000 EUR за пограничния, централния и западния регион на Ирландия;

г) 1 824 000 000 EUR за Испания, от които 500 000 000 EUR за Екстремадура, 1 051 000 000 EUR за регионите в преход и 273 000 000 EUR за по-силно развитите региони;

д) 1 500 000 000 EUR за по-слабо развитите региони на Италия, от които 500 000 000 EUR за извънградските зони.

18. С оглед отчитане на предизвикателствата, свързани с положението на островните държави-членки, и отдалечеността на определени части на Съюза, Малта и Кипър получават, след прилагането метода за изчисление, посочен в точка 16, допълнителен пакет от съответно 200 000 000 EUR и 150 000 000 EUR по целта „Инвестиции за растеж и работни места“, разпределени, както следва: една трета за Кохезионния фонд и две трети за структурните фондове.

На испанските региони Сеута и Мелила се отпуска допълнителен пакет в общ размер на 50 000 000 EUR по линия на структурните фондове.

На Майот като най-отдалечен регион се отпуска пакет в общ размер на 200 000 000 EUR по линия на структурните фондове.

19. За да се подпомогне приспособяването на определени региони към промените в статута им на допустимост или към дългосрочния ефект от настъпили в последно време тенденции в икономиката им, се отпускат следните средства:

а) за Белгия 133 000 000 EUR, от които 66 500 000 EUR за Лимбург и 66 500 000 EUR за регионите в преход в региона на Валония;

б) за Германия 710 000 000 EUR, от които510 000 000 EUR за бившите региони за сближаване в категорията региони в преход и 200 000 000 EUR за регион Лайпциг;

в) без да се засяга точка 10, на по-слабо развитите региони на Унгария ще бъде отпуснат допълнителен финансов пакет в размер на 1 560 000 000 EUR, на по-слабо развитите региони на Чешката република ще бъде отпуснат допълнителен финансов пакет в размер на 900 000 000 EUR и на по-слабо развитите райони в Словения допълнителен финансов пакет в размер на 75 000 000 EUR в рамките на структурните фондове.

20. Общо 150 000 000 EUR ще бъдат отпуснати за програма PEACE, от които 106 500 000 EUR за Обединеното кралство и 43 500 000 EUR за Ирландия. Тази програма ще се прилага като програма за трансгранично сътрудничество, включваща Северна Ирландия и Ирландия.

Допълнителни корекции в съответствие с член 92, параграф 2

21. В допълнение към сумите, посочени в членове 91 и 92, Кипър получава допълнително финансиране в размер на 94 200 000 EUR през 2014 г. и 92 400 000 EUR през 2015 г., които да бъдат прибавени към отпуснатите за Кипър суми по структурните фондове.

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

МЕТОДОЛОГИЯ ОТНОСНО СПЕЦИАЛНО РАЗПРЕДЕЛЕНИТЕ СРЕДСТВА ЗА ИНИЦИАТИВАТА ЗА МЛАДЕЖКА ЗАЕТОСТ, ПОСОЧЕНА В ЧЛЕН 91

I. Разбивката на специално разпределените средства за инициативата за младежка заетост се определя в съответствие със следните стъпки:

1. Определя се броят на безработните младежи на възраст 15 – 24 години в допустимите региони от ниво 2 по NUTS съгласно определението в член 16 от Регламента за ЕСФ, по-конкретно регионите от ниво 2 по NUTS, в които ръстът на безработните младежи на възраст 15 – 24 години през 2012 г. е над 25 %, или за държавите-членки, в които равнището на младежката безработица е нараснало с над 30 % през 2012 г – регионите, в които равнището на младежка безработица е над 20 % през 2012 г. („допустим регион“).

2. Съответният размер на разпределените средства за всеки допустим регион се изчислява на базата на отношението между броя на безработните младежи в допустимия регион и общия брой на безработните младежи, посочени в точка 1, във всички допустими региони.

3. Разпределените средства за всяка държава-членка представляват сумата на разпределените средства за всеки от допустимите региони в нея.’

II. Специално разпределените средства за инициативата за младежка заетост не се вземат предвид за целите на прилагането на правилата за горна граница, установени в приложение VII във връзка с разпределението на глобалните средства.

III. За определяне на специално разпределените средства за инициативата за младежка заетост за Майот равнището на младежка безработица и броят на безработните младежи се определя на основата на най-новите налични данни на национално равнище, докато не бъдат предоставени данните на Евростат за ниво 2 по NUTS.

IV. Средствата за инициативата за младежката заетост могат да бъдат преразгледани в посока нагоре за периода 2016–2020 г. в рамките на бюджетната процедура в съответствие с член 14 от Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 г.. Разбивката по държави-членки на допълнителните средства се извършва в същите стъпки, като приложените за първоначалното разпределяне, но се позовава на най-новите налични годишни данни.

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

МЕТОДИКА ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА МИНИМАЛНИЯ ДЯЛ НА ЕСФ

Допълнителният процентен дял, който трябва да се добави към дела на средствата от структурните фондове, посочен в член 92, параграф 3, разпределен в държава-членка за ЕСФ, който съответства на дела на тази държава-членка за програмния период 2007-2013 г., се определя, както следва, въз основа на ръст на заетост (за лица на възраст от 20 до 64 години) за референтната 2012 г.:

— когато ръста на заетост е 65 % или по-малко, делът се увеличава с 1,7 процентни пункта;

— когато ръста на заетост е над 65 %, но не по-високо от 70 %, делът се увеличава с 1,2 процентни пункта;

— когато ръста на заетост е над 70 %, но не по-високо от 75 %, делът се увеличава с 0,7 процентни пункта;

— когато ръста на заетост е над 75 %, не се изисква увеличение.

Общият процентен дял на дадена държава-членка след прибавянето не превишава 52 % от средствата от структурните фондове, посочени в член 92, параграф 3.

За Хърватия делът на средствата от структурните фондове, с изключение на целта „Европейско териториално сътрудничество“, разпределен за ЕСФ за програмния период 2007-2013 г., е средният дял на регионите за сближаване на тези държави-членки, които са се присъединили към Съюза на или след 1 януари 2004 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ X

ДОПЪЛНЯЕМОСТ

1. ПУБЛИЧНИ ИЛИ РАВНОСТОЙНИТЕ НА ТЯХ СТРУКТУРНИ РАЗХОДИ

В държавите-членки, в които най-малко 65 % от населението живее в по-слабо развити региони, стойността на брутния основен капитал, докладвана в програмите за стабилност и конвергенция, които държавите-членки изготвят в съответствие с Регламент (ЕО) № 1466/97 на Съвета с цел представяне на техните средносрочни бюджетни стратегии, ще бъде използвана за определяне на публичните или равностойните на тях структурни разходи. Стойността, която следва да се използва, е стойността, докладвана в контекста на баланса и дълга на сектор „Държавно управление“, свързана е с бюджетните перспективи на сектор „Държавно управление“ и се представя като процент от БВП.

В държавите-членки, в които между 15 % и 65 % от населението живее в по-слабо развити региони, общата стойност за бруто образуване на основен капитал в по-слабо развитите региони ще бъде използвана за определяне на публичните или равностойните на тях структурни разходи. Тя се посочва във формат, определен в първа алинея.

2. ПРОВЕРКА

Проверките на допълняемостта в съответствие с член 95, параграф 5 трябва да съблюдават следните правила:

2.1 Предварителна проверка

а) Когато дадена държава-членка представи споразумение за партньорство, тя предоставя информация относно планирания профил на разходите във формата на таблица 1.

Таблица 1:

Разходи на сектор „Държавно управление“ като дял от БВП	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
P51	X	X	X	X	X	X	X

б) Държавите-членки, в които между 15 % и 65 % от населението живее в по-слабо развити региони, предоставят също информация относно планирания профил на разходите в по-слабо развитите региони във формата на таблица 2.

Таблица 2

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Бруто образуване на основен капитал на сектор „Държавно управление“ в по-слабо развитите региони като дял от БВП	X	X	X	X	X	X	X

в) държавите-членки предоставят на Комисията информация за основните макроикономически показатели и прогнози, на които се основава размерът на публичните или равностойните на тях структурни разходи.

г) Държавите-членки, в които между 15 % и 65 % от населението живее в по-слабо развити региони, предоставят на Комисията и информация относно използвания метод за изчисление на брутото образуване на основен капитал в тези региони. За целта държавите-членки използват данните за публичните инвестиции на регионално равнище, ако разполагат с такива. В случай че не разполагат с такива данни или в други надлежно обосновани случаи, включително когато за периода 2014 – 2020 г. държавата-членка е променила значително регионалната разбивка съгласно определението в Регламент (ЕО) № 1059/2003, брутото образуване на основен капитал може да бъде приблизително изчислено, като се прилагат показателите за публичните разходи на регионално равнище или броя на населението в регионите спрямо данните за публичните инвестиции на национално равнище.

д) Когато Комисията и държавата-членка постигнат споразумение, таблица 1 и когато е приложимо – таблица 2, се включват в споразумението за партньорство на съответната държава-членка като референтен размер на публичните или равностойните на тях структурни разходи, който трябва да се поддържа през периода 2014—2020 г.

2.2 Проверка в средата на периода

а) По време на извършваната в средата на периода проверка се счита, че държавата-членка е поддържала нивото на публичните или равностойните на тях структурни разходи, ако средните годишни разходи за периода 2014—2017 г. са равни на референтната сума на разходите в споразумението за партньорство или са по-големи от нея.

б) След проверката в средата на периода Комисията може да преразгледа, в консултация с държавата-членка, референтното ниво на публичните или равностойните на тях структурни разходи в споразумението за партньорство, ако икономическото положение на държавата-членка се е променило значително в сравнение с предвижданото по време на приемането на споразумението за партньорство.

2.3 Последваща проверка

По време на последващата проверка се счита, че държавата-членка е поддържала нивото на публичните или равностойните на тях структурни разходи, ако средните годишни разходи за периода 2014—2020 г. са равни на референтното ниво на разходите в споразумението за партньорство или са по-големи от него.

3. ПРОЦЕНТИ НА ФИНАНСОВИТЕ КОРЕКЦИИ СЛЕД ПОСЛЕДВАЩА ПРОВЕРКА

Когато Комисията реши да извърши финансова корекция съгласно член 95, параграф 6, процентът на финансовата корекция се получава чрез приспадане на 3 % от разликата между референтното ниво в споразумението за партньорство и постигнатото ниво, изразена като процент от референтното ниво, и като след това резултатът се раздели на 10. Финансовата корекция се определя чрез прилагане на този процент на финансовата корекция спрямо отпуснатите по фондовете средства в полза на съответната държава-членка за по-слабо развитите региони и регионите в преход за целия програмен период.

Ако разликата между референтната сума в споразумението за партньорство и постигнатото ниво, изразена като процент от референтната сума в споразумението за партньорство, е 3 % или по-малко, не се извършва финансова корекция.

Финансовата корекция не може да надхвърля 5 % от отпуснатите по фондовете средства в полза на съответната държава-членка за по-слабо развитите региони за целия програмен период.

ПРИЛОЖЕНИЕ XI

Предварителни условия

ЧАСТ I: Тематични предварителни условия

Тематични цели	Инвестиционни приоритети	Предварителни условия	Критерии за изпълнение
1. Засилване на научноизследователската дейност, технологичното развитие и иновациите (цел във връзка с НИРД) (по член 9, първа алинея, точка 1)	ЕФРР: — Всички инвестиционни приоритети по тематична цел № 1.	1.1. Научни изследвания и иновации: Наличие на национална или регионална стратегия за интелигентно специализиране в съответствие с националната програма за реформи, имаща за цел да набере частни средства за научноизследователската дейност и иновациите и която е в съответствие с характеристиките на добре работещи национални или регионални системи в областта на научните изследвания и иновациите.	— Въведена е национална или регионална стратегия за интелигентно специализиране, която: — се основава на SWOT анализ (анализ на силните страни, слабостите, възможностите и заплахите) или подобен анализ, за да се съсредоточат ресурсите върху ограничен набор от приоритети в областта на научните изследвания и иновациите; — очертава мерки за насърчаване на частните инвестиции в научноизследователската дейност и технологичното развитие; — съдържа механизъм за мониторинг. — Приета е рамка, която очертава наличните бюджетни ресурси за научни изследвания и иновации.
	ЕФРР: — Укрепване на инфраструктурата, необходима за научноизследователска и иновационна дейност, подобряване на капацитета за реализиране на достижения в областта на научноизследователската и иновационната дейност и насърчаване на центрове на компетентност, по-специално центрове, които са от интерес за Европа.	1.2 Инфраструктура за научни изследвания и иновации.Наличие на многогодишен план за включване в бюджета и определяне на приоритетите на инвестициите.	— Приет е предварителен многогодишен план за включване в бюджета и определяне на приоритетите на инвестициите, свързани с приоритетите на Съюза, и при целесъобразност, с Европейския форум за стратегии за научноизследователски инфраструктури (ESFRI).
2. Подобряване на достъпа до информационни и комуникационни технологии (ИКТ) и на тяхното използване и качество (цел във връзка с широколентовите мрежи) (по член 9, първа алинея, точка 2))	ЕФРР: — Разработване на продукти и услуги в сферата на ИКТ, на електронната търговия и насърчаване на търсенето на ИКТ. — Засилено използване на основаващи се на ИКТ приложения за електронно правителство, електронни обучения, електронно приобщаване, електронна култура и електронно здравеопазване.	2.1. Цифров растеж: Стратегическа рамка на политиката за цифров растеж за стимулиране на достъпни като цена, качествени и оперативно съвместими частни и публични услуги, предоставяни благодарение на ИКТ, и увеличаване на използването на цифровите технологии от гражданите,включително уязвимите групи, предприятията и публичните администрации, включително трансгранични инициативи.	— Въведена е стратегическа рамка на политиката за цифров растеж, като например в рамките на националната или регионалната стратегия за интелигентно специализиране, която съдържа: — включване в бюджета и определяне на приоритетите на дейностите чрез съгласуван SWOT или подобен анализ в съответствие с таблицата с ключовите показатели за програмата в областта на цифровите технологии за Европа; — следва да е извършен анализ на балансиращата подкрепа за търсенето и предлагането на (ИКТ);

Тематични цели	Инвестиционни приоритети	Предварителни условия	Критерии за изпълнение
			— показатели за измерване на напредъка в резултат на интервенциите в области като цифровата грамотност, електронното приобщаване, електронната достъпност и на напредъка в областта на електронното здраве в предвидените от член 168 от ДФЕС граници, които са приведени в съответствие, когато е целесъобразно, със съществуващите приложими секторни национални или регионални стратегии на Съюза; — оценка на нуждите с цел подсилване на изграждането на капацитета в областта на ИКТ.
	ЕФРР: — Разширяване на въвеждането на широколентовия спектър и разгръщане на високоскоростни мрежи, както и подкрепа за внедряването на възникващи технологии и мрежи за цифровата икономика.	2.2. Мрежова инфраструктура от следващо поколение (NGN): Наличие на национални или регионални планове за мрежова инфраструктура от следващо поколение (NGN), които вземат под внимание регионалните дейности за постигане на целите на Съюза във връзка с достъпа до високоскоростен Интернет, съсредоточавайки се върху областите, в които пазарът не осигурява отворена инфраструктура на приемлива цена и с качество в съответствие с правилата на Съюза за конкуренцията и държавните помощи, и за предоставяне на достъпни услуги за уязвимите групи.	— Въведен е национален или регионален план за мрежова инфраструктура от следващо поколение, който включва: — основан на икономически анализ план за инвестициите в инфраструктурата, в който се отчитат съществуващата частна и публична инфраструктура и планирани инвестиции; — модели за устойчиви инвестиции, които подобряват конкуренцията и осигуряват достъп до инфраструктура и услуги, които са отворени, достъпни като цена, качествени и създадени така, че да са трайни; — мерки за насърчаване на частните инвестиции.
3. Повишаване на конкурентоспособността на малките и средните предприятия (МСП (по член 9, първа алинея, точка 3))	ЕФРР: — Поощряване на предприемаческия дух, по-специално чрез улесняване на икономическото оползотворяване на нови идеи и стимулиране на създаването на нови предприятия, включително чрез бизнес инкубатори — Предоставяне на подкрепа за капацитета на МСП за растеж в рамките на регионалния, националния и международния пазари и за участие в процеса на иновации.	3.1. Извършени са специални действия в подкрепа на поощряването на предприемачески дух, като се отчита Small Business Act (SBA).	— Специалните действия са: — въведени са мерки с цел намаляване на времето и разходите, свързани с учредяване на дружество, като се вземат под внимание целите на SBA; — въведени са мерки с цел намаляване на времето, необходимо за получаване на лицензи и разрешителни за започване и упражняване на конкретната дейност на предприятие, като се вземат под внимание целите на SBA;

Тематични цели	Инвестиционни приоритети	Предварителни условия	Критерии за изпълнение
			— въведен е механизъм за мониторинг на прилагането на мерките на SBA, които са предприети и оценяват въздействието на законодателството върху МСП.
4. Подкрепа за преминаването към нисковъглеродна икономика във всички сектори (по член 9, първа алинея, точка 4))	ЕФРР + Кохизионния фонд: — Предоставяне на подкрепа за енергийната ефективност, за интелигентното енергийно управление и за използването на възобновяема енергия в публичната инфраструктура, включително в обществените сгради, и в жилищния сектор.	4.1. Извършени са действия за насърчаване на разходоефективни подобрения на ефективността при крайното потребление на енергия и разходоефективни инвестиции в енергийната ефективност при изграждането или реновирането на сгради.	— Действията са: — мерки, които да гарантират, че са въведени минималните изисквания във връзка с енергийните характеристики на сградите, в съответствие с членове 3, 4 и 5 от Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([1]); — мерки, необходими за създаването на система за сертифициране на енергийните характеристики на сградите, които са в съответствие с член 11 от Директива 2010/31/ЕС; — мерки за осигуряване на стратегическото планиране в областта на енергийната ефективност в съответствие с член 3 от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([2]). — мерки, съвместимис член 13 от Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([3]) относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги, с цел на крайните клиенти да се осигури предоставянето на отделни измервателни уреди, доколкото това е технически възможно, разумно от финансова гледна точка и съразмерно на потенциалните икономии на енергия.
	ЕФРР + Кохезионния фонд: — Насърчаване на използването на високоефективно комбинирано производство на топлинна и електроенергия, основано на търсенето на полезна топлинна енергия.	4.2. Извършени са действия за насърчаване на високоефективно комбинирано производство на топлинна енергия и електроенергия.	— Действията са: — Подкрепа за комбинирано производство, основана на търсенето на полезна топлоенергия и спестяване на първична енергия, съвместими с член 7, параграф 1 и член 9, параграф 1, букви а) и б) от Директива 2004/8/ЕО, като държавите-членки или техните компетентни органи са направили оценка на съществуващата законодателна и регулаторна рамка във връзка с процедурите за издаване на разрешително или други процедури с цел:

Тематични цели	Инвестиционни приоритети	Предварителни условия	Критерии за изпълнение
			а) насърчаване на проектирането на агрегати за комбинирано производство на енергия, което да съответства на икономически оправданото търсене на произведена полезна топлоенергия и чрез което да се избягва производството на повече топлина от полезната топлоенергия; както и б) намаляване на регулаторните и нерегулаторните пречки пред увеличаването на комбинирано производство на енергия.
	ЕФРР + Кохезионния фонд: — Насърчаване на производството и разпространението на енергия, добивана от възобновяеми източници.	4.3. Извършени са действия за насърчаване на производството и разпространението на възобновяеми енергийни източници ([4]).	— Въведени са прозрачни системи за подкрепа, приоритетен достъп до мрежата или гарантиран достъп и приоритет при разпределението, както и публично оповестени са стандартни правила за поемането и поделянето на разходите за техническо приспособяване, съвместими с член 14, параграф 1, член 16, параграфи 2 и 3 от Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([4]). — Държавата-членка е приела национален план за действие относно енергията от възобновяеми източници в съответствие с член 4 от Директива 2009/28/ЕО.
5. Насърчаване на приспособяването към изменението на климата, превенция и управление на риска (Цел във връзка с изменението на климата) (по член 9, първа алинея, точка 5))	ЕФРР + Кохезионния фонд: — Насърчаване на инвестициите за справяне със специфични рискове, осигуряване на устойчивост при бедствия и разработване на системи за управление на бедствия.	5.1. Превенция и управление на риска: наличие на национални или регионални оценки на риска за целите на управлението на бедствията, които оценки вземат под внимание приспособяването към изменението на климата1.	— Въведена е национална или регионална оценка на риска със следните елементи: — описание на процеса, методологията, методите и неповерителните данни, използвани за оценка на риска, както и на основаните на риска критерии за определяне на приоритетите по отношение на инвестициите; — описание на сценарии с един риск и множество рискове; — отчитане, където е целесъобразно, на националните стратегии за приспособяване към изменението на климата.

Тематични цели	Инвестиционни приоритети	Предварителни условия	Критерии за изпълнение
6. Опазване и защита на околната среда и насърчаване на ефективното използване на ресурсите (по член 9, първа алинея, точка 6))	ЕФРР + Кохезионния фонд: — Инвестиции във водния сектор за съобразяване с изискванията на достиженията на правото на Съюза в областта на околната среда и за вземане на мерки във връзка с нуждите, установени от държавите-членки, от инвестиции, които надхвърлят тези изисквания.	6.1. Воден сектор: Наличие на а) политика за определяне на цените на водата, която осигурява на потребителите подходящи стимули да използват водните ресурси ефективно, и б) адекватен принос на различните потребители на вода към възстановяването на разходите за водни услуги на равнище, определено в одобрения план за управление на речни басейни за инвестиции, подкрепени от програмите.	— В секторите, получаващи подкрепа от ЕФФР и Кохезионния фонд, държавата-членка е осигурила принос на различните потребители на вода към възстановяването на разходите за водни услуги по сектори в съответствие с член 9, параграф 1 от Директива 2000/60/ЕО, като се вземат предвид, където е целесъобразно, социалните, екологичните и икономическите последици от възстановяването, както и географските и климатичните условия на засегнатия регион или региони. — Приемане на план за управление на речни басейни за региона на речния басейн в съответствие с член 13 от Директива 2000/60/ЕО.
	ЕФРР + Кохезионния фонд: — Инвестиции в сектора на отпадъците за съобразяване с изискванията на достиженията на правото на Съюза в областта на околната среда и за вземане на мерки във връзка с нуждите, установени от държавите-членки, от инвестиции, които надхвърлят тези изисквания.	6.2. Сектор на отпадъците: Насърчаване на икономически и екологично устойчиви инвестиции в сектора на отпадъците, по-конкретно чрез съставяне на планове за управление на отпадъците в съответствие с Директива 2008/98/ЕО и с йерархията на отпадъците.	— На Комисията е представен доклад за изпълнението съгласно изискването по член 11, параграф 5 от Директива 2008/98/ЕО относно напредъка във връзка с постигането на целите, посочени в член 11 от Директива 2008/98/ЕО. — Наличие на един или повече планове за управление на отпадъците съгласно изискването на член 28 от Директива 2008/98/ЕО; — Наличие на програми за предотвратяване на отпадъци съгласно изискването по член 29 от Директива 2008/98/ЕО; — Приети са необходимите мерки за постигане до 2020 г. на целите относно подготовката за повторната употреба и рециклирането в съответствие с член 11, параграф 2 от Директива 2008/98/ЕО.

Тематични цели	Инвестиционни приоритети	Предварителни условия	Критерии за изпълнение
7. Насърчаване на устойчиво развития транспорт и премахване на участъците с недостатъчен капацитет в ключови мрежови инфраструктури (по член 9, първа алинея, точка 7)	ЕФРР + Кохезионния фонд: — Предоставяне на подкрепа за мултимодално Единно европейско транспортно пространство с помощта на инвестиции в TEN-T. — Разработване и рехабилитация на всеобхватни, висококачествени и оперативно съвместими железопътни системи и насърчаване на мерки за намаляване на шумовото замърсяване. — Разработване и подобряване на екологосъобразни (включително нискошумови) и нисковъглеродни транспортни системи, включително вътрешноводни пътища и морски транспорт, пристанища, мултимодални връзки и летищна инфраструктура, с цел насърчаване на устойчиво развита мобилност на регионално и местно равнище. ЕФРР: — Подобряване на мобилността на регионално равнище посредством свързването на второстепенни и третостепенни възли с инфраструктурата на TEN-T, включително мултимодални възли.	7.1. Транспорт: Наличие на всеобхватен(ни) план(ове) или рамка(и) за инвестиции в транспорта в съответствие с институционалното устройство на държавите-членки (включително обществения транспорт на регионално и местно равнище), подпомагащи развитието на инфраструктурата и подобряващи свързаността с TEN-T всеобхватната и основната мрежи.	— Наличие на всеобхватен(ни) план(ове) за транспорта или рамка(и) за инвестиции в транспорта, който(които) спазва(т) правните изисквания за стратегическа оценка на околната среда и определя(т): — приноса към Единното европейско транспортно пространство в съответствие с член 10 от Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([5]), включително приоритети за инвестиции в: — основната мрежа TEN-T и всеобхватната мрежа, където се предвиждат инвестиции от ЕФРР и Кохезионния фонд, както и — във второстепенната свързаност; — портфейл от реалистични и концептуално изчистени проекти, за които се предвижда подкрепа от ЕФРР и Кохезионния фонд; — мерки, гарантиращи капацитета на междинните звена и на бенефициерите за реализиране на портфейла от проекти.
	ЕФРР + Кохезионния фонд: — Предоставяне на подкрепа за мултимодално Единно европейско транспортно пространство с помощта на инвестиции в TEN-T. — Разработване и рехабилитация на всеобхватни, висококачествени и оперативно съвместими железопътни системи и насърчаване на мерки за намаляване на шумовото замърсяване.	7.2. Железопътен транспорт: Наличие във всеобхватния(ните) план(ове) или рамка(и) на специален раздел за развитието на железопътния транспорт в съответствие с институционалното устройство на държавите-членки (включително относно обществен транспорт на регионално и местно равнище), което подпомага развитието на инфраструктурата и подобрява свързаността с TEN-T всеобхватната и основната мрежа. Инвестициите обхващат мобилните активи, оперативната съвместимост и изграждането на капацитет.	— Наличие в плана(овете) или рамката(ите) за транспорта на раздел за развитието на железопътния транспорт, както е посочено по-горе, който изпълнява правните изисквания за стратегическа оценка на околната среда и определя портфейл от реалистични и концептуално изчистени проекти (включително график, бюджетна рамка); — мерки, гарантиращи капацитета на междинните звена и на бенефициерите за реализиране на портфейла от проекти.

Тематични цели	Инвестиционни приоритети	Предварителни условия	Критерии за изпълнение
	— Разработване и подобряване на екологосъобразни (включително нискошумови) и нисковъглеродни транспортни системи, включително вътрешноводни пътища и морски транспорт, пристанища, мултимодални връзки и летищна инфраструктура, с цел насърчаване на устойчиво развита мобилност на регионално и местно равнище. ЕФРР: — Подобряване на мобилността на регионално равнище посредством свързването на второстепенни и третостепенни възли с инфраструктурата на TEN-T, включително мултимодални възли.		
	ЕФРР + Кохезионния фонд: — Предоставяне на подкрепа за мултимодално Единно европейско транспортно пространство с помощта на инвестиции в TEN-T. — Разработване и рехабилитация на всеобхватни, висококачествени и оперативно съвместими железопътни системи и насърчаване на мерки за намаляване на шумовото замърсяване. — Разработване и подобряване на екологосъобразни (включително нискошумови) и нисковъглеродни транспортни системи, включително вътрешноводни пътища и морски транспорт, пристанища, мултимодални връзки и летищна инфраструктура, с цел насърчаване на устойчиво развита мобилност на регионално и местно равнище. ЕФРР: — Подобряване на мобилността на регионално равнище посредством свързването на второстепенни и третостепенни възли с инфраструктурата на TEN-T, включително мултимодални възли.	7.3. Други видове транспорт, включително вътрешните водни пътища и морски транспорт, пристанища, мултимодални връзки и летищна инфраструктура: наличие във всеобхватния(ните) план(ове) или рамка(и) на специален раздел за вътрешните водни пътища и морски транспорт, пристанища, мултимодални връзки и летищна инфраструктура, допринасящи за подобряване на свързаността с TEN-T всеобхватната и основната мрежа и за насърчаване на устойчиво развита регионална и местна мобилност.	— Наличие в плана(овете) или рамката(ите) за транспорта на раздел за вътрешните водни пътища и морски транспорт, пристанища, мултимодални връзки и летищна инфраструктура, който: — спазва правните изисквания за стратегическа оценка на околната среда; — определя портфейл от реалистични и концептуално изчистени проекти (включително график за изпълнението и бюджетна рамка); — мерки, гарантиращи капацитета на междинните звена и на бенефициерите за реализиране на портфейла от проекти.
	ЕФРР: — Подобряване на енергийната ефективност и сигурността на доставките чрез разработване на интелигентни системи за разпределение, съхранение и пренос на енергия и чрез интегрирането на разпределеното производство от възобновяеми източници.	7.4 Разработване на интелигентни системи за разпределение, съхранение и пренос. Наличие на всеобхватни планове за инвестиции в интелигентна енергийна инфраструктура и на регулаторни мерки, допринасящи за подобряване на енергийната ефективност и сигурността на доставките.	— Въведени са всеобхватни планове, описващи националните приоритети за енергийна инфраструктура: — в съответствие с член 22 от Директива 2009/72/ЕО и член 22 от Директива 2009/73/ЕО, когато е приложимо, и

Тематични цели	Инвестиционни приоритети	Предварителни условия	Критерии за изпълнение
			— съгласувани със съответните регионални инвестиционни планове по член 12 и с десетгодишния план за развитие на мрежата в целия Съюз в съответствие с член 8, параграф 3, буква б) от Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета ([6]) и с Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета ([7]), и — съвместими с член 3, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([8]); — Тези планове съдържат: — портфейл от реалистични и концептуално изчистени проекти, за които се предвижда подкрепа от ЕФРР; — мерки за постигане на целите за социално и икономическо сближаване и опазване на околната среда в съответствие с член 3, параграф 10 от Директива 2009/72/ЕО и член 3, параграф 7 от Директива 2009/73/ЕО; — мерки за оптимизиране на потреблението на електроенергия и насърчаване на енергийната ефективност съгласно член 3, параграф 11 от Директива 2009/72/ЕО и член 3, параграф 8 от Директива 2009/73/ЕО.
8. Насърчаване на устойчивата и качествена заетост и подкрепа за мобилността на работната сила (цел във връзка със заетостта) (по член 9, първа алинея, точка 8)	ЕСФ: — Достъп до заетост за търсещите работа и за неактивните лица, включително трайно безработни и лица, които са отдалечени от пазара на труда, също и чрез местни инициативи за заетост и подкрепа за мобилността на работната сила.	8.1. Разработени са активни политики на пазара на труда, които се изпълняват с оглед на насоките относно заетостта.	— Службите по заетостта разполагат с нужния капацитет и предоставят следното: — индивидуализирани услуги и активни — на ранен етап —превантивни мерки на пазара на труда, от които могат да се възползват всички лица, които търсят работа, като се фокусират върху лица с най-висок риск от социално изключване, включително хора от маргинализирани общности;

Тематични цели	Инвестиционни приоритети	Предварителни условия	Критерии за изпълнение
			— изчерпателна и прозрачна информация за новите свободни работни места и възможностите за заетост при отчитане на променящите се потребности на пазара на труда. — Службите по заетостта са установили договорености за официално или неофициално сътрудничество със съответните заинтересовани страни.
	ЕСФ: — Самостоятелна заетост, предприемачество и създаване на предприятия, включително иновативни микро-, малки и средни предприятия. ЕФРР: — Подпомагане на изграждането на бизнес инкубатори и инвестиционна подкрепа за самостоятелно заети лица, микро предприятия и за създаване на собствен бизнес.	8.2. Самостоятелна заетост, предприемачество и създаване на предприятия: наличието на стратегическа рамка на политиката за приобщаващо започване на дейност.	— Въведена е стратегическа рамка на политиката за подкрепа на приобщаващото започване на дейност със следните елементи: — въведени са мерки с цел намаляване на времето и разходите за учредяване на дружество, като се вземат под внимание целите на SBA; — въведени са мерки с цел намаляване на времето, необходимо за получаване на лицензи и разрешителни за започване и упражняване на конкретната дейност на предприятие, като се вземат под внимание целите на SBA; — действия, които свързват съответните услуги за бизнес развитие с финансовите услуги (достъп до капитал), включително обхващане на групите, областите в неравностойно положение или и двете, когато е необходимо.
	ЕСФ: — Модернизиране на институциите на пазара на труда, като публични и частни служби по заетостта, и повишаване на адекватността спрямо потребностите на пазара на труда, включително чрез действия, които подобряват транснационалната мобилност на работната сила, както и чрез схеми за мобилност и по-добро сътрудничество между институциите и съответните заинтересовани страни. ЕФРР: — Инвестиране в инфраструктура за служби по заетостта.	8.3. Институциите на пазара на труда са модернизирани и подсилени с оглед на насоките относно заетостта; Реформите на институциите на пазара на труда се предшестват от ясна стратегическа рамка и предварителна оценка, включително по отношение на измерението за равенство между половете.	— Действия за реформа на службите по заетостта, целящи осигуряването за тези служби на капацитет за предоставяне на: — индивидуализирани услуги и активни и — на ранен етап —превантивни мерки на пазара на труда, от които могат да се възползват всички лица, които търсят работа, като се фокусират върху лица с най-висок риск от социално изключване, включително хора от маргинализирани общности; — изчерпателна и прозрачна информация за новите свободни работни места и възможностите за заетост при отчитане на променящите се потребности на пазара на труда.

Тематични цели	Инвестиционни приоритети	Предварителни условия	Критерии за изпълнение
			— Реформата на службите по заетостта включва изграждане на мрежи за официално или неофициално сътрудничество със съответните заинтересовани страни.
	ЕСФ: — Активно стареене в добро здраве	8.4. Активно стареене в добро здраве: Политиките за активно стареене са замислени с оглед на насоките относно заетостта.	— Съответните заинтересовани страни участват в създаването и последващите действия по политиките за активно стареене с оглед на задържането на възрастните работници на пазара на труда и насърчаването на заетостта им; — държавата-членка е предприела мерки за насърчаване на активното стареене.
	ЕСФ: — Приспособяване на работниците, предприятията и предприемачите към промяната.	8.5. Приспособяване на работниците, предприятията и предприемачите към промяната: Наличие на политики, насочени към насърчаване на прогнозите и доброто управление на промяната и преструктурирането.	— Въведени са инструменти, за да се помогне на социалните партньори и публичните органи да разработят и наблюдават проактивни подходи към промяната и преструктуриране, които включват мерки за: — насърчаване на прогнозите за промяна; — насърчаване на подготовката и управлението на процеса на преструктуриране.
	ЕСФ: — Устойчиво интегриране на пазара на труда на младите хора, по-специално тези, които не работят, не учат и не се обучават, включително младите хора с риск от социално изключване и младите хора от маргинализирани общности, включително чрез прилагането на Гаранцията за младежта.	8.6. Наличие на стратегическа рамка на политиката за насърчаване на младежка заетост, включително чрез прилагането на Гаранцията за младежта. Това предварително условие се отнася само за прилагането на Инициативата за младежка заетост.	— Създадена е стратегическа рамка на политиката за насърчаване на младежка заетост, като тази рамка: — се основава на данни, с които се измерват резултатите по отношение на младежите, които не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение, и представлява основа за разработване на целенасочени политики и за наблюдаване на настъпващите промени; — посочва публичния орган, който отговаря за управлението на мерките за младежка заетост и координира партньорствата на всички равнища и между всички сектори; — включва всички заинтересовани страни, чието участие е от значение за преодоляване на младежката безработица; — позволява намеса и активизиране на ранен етап;

Тематични цели	Инвестиционни приоритети	Предварителни условия	Критерии за изпълнение
			— включва мерки, подпомагащи достъпа до заетост, повишаването на уменията, трудовата мобилност и устойчивото интегриране на пазара на труда на младежи, които не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение.
9. Насърчаване на социалното приобщаване, борба с бедността и всяка форма на дискриминация (цел във връзка с бедността) (по член 9, първа алинея, точка 9)	ЕСФ: — Активно приобщаване, включително с оглед на насърчаване на равните възможности и активното участие, и по-добрата пригодност за заетост. ЕФРР: — Инвестиране в здравна и социална инфраструктура, която допринася за националното, регионалното и местното развитие, намаляването на неравнопоставеността по отношение на здравния статус, насърчаването на социалното приобщаване чрез подобряване на достъпа до социални, културни и развлекателни услуги и преминаването от услуги, предоставяни в институции, към услуги, предоставяни в общността. — Предоставяне на подкрепа за материалното, икономическото и социалното възстановяване на нуждаещите се общности в градските и селските райони.	9.1. Наличието и прилагането на национална стратегическа рамка на политиката за намаляване на бедността с цел активно приобщаване на лица, изключени от пазара на труда, с оглед на на насоките относно заетостта.	— Въведена е национална стратегическа рамка на политиката за намаляване на бедността с цел активно приобщаване, която: — осигурява достатъчна база от данни за разработване на политики за намаляване на бедността и наблюдаване на настъпващите промени; — съдържа мерки в подкрепа на постигането на националната цел за борба с бедността и социалното изключване (определена в националната програма за реформи), която включва насърчаване на устойчиви и качествени възможности за заетост на хора, изложени на най-висок риск от социално изключване, включително хора от маргинализирани общности; — включва в борбата с бедността съответните заинтересовани лица; — в зависимост от установените нужди включва мерки за преминаването от система на институционални грижи към грижи в общността; — При поискване и когато това е оправдано, съответните заинтересовани лица ще получават подкрепа за подаването на заявления за проекти и за изпълнението и управлението на избраните проекти.

Тематични цели	Инвестиционни приоритети	Предварителни условия	Критерии за изпълнение
	ЕСФ: — Социално-икономическо интегриране на маргинализираните общности, като например ромите. ЕФРР: — Инвестиране в здравна и социална инфраструктура, която допринася за националното, регионалното и местното развитие, намаляването на неравнопоставеността по отношение на здравния статус, насърчаването на социалното приобщаване чрез подобряване на достъпа до социални, културни и развлекателни услуги и преминаването от услуги, предоставяни в институции, към услуги, предоставяни в общността. — Предоставяне на подкрепа за материалното, икономическото и социалното възстановяване на нуждаещите се общности в градските и селските райони. — Инвестиране в образованието, обучението и професионалната квалификация за умения и ученето през целия живот посредством изграждането на образователна инфраструктура и на инфраструктура за обучение.	9.2. Въведена е национална стратегическа рамка на политиката за приобщаване на ромите	— Въведена е стратегическа рамка на политиката за приобщаване на ромите, която: — определя постижими национални цели за интегриране на ромите за намаляване на разликите с останалата част от населението. Тези цели следва да обхванат четирите цели на ЕС за интегриране на ромите, свързани с достъпа до образование, трудовата заетост, здравеопазването и жилищното настаняване; — идентифицира, когато е целесъобразно, микрорегионите в неравностойно положение или сегрегираните квартали, в които общностите са в най-неравностойно положение, като се използват вече наличните социално-икономически и териториални показатели (т.е. много ниско образователно равнище, дългосрочна безработица и т.н.); — включва солидни методи за наблюдение, с които да се оценява въздействието на действията за интегриране на ромите, както и механизъм за преразглеждане, чрез който да се адаптира стратегията; — е замислена, изпълнява се и се наблюдава в тясно сътрудничество и постоянен диалог с ромското гражданско общество, регионалните и местните органи; — При поискване и когато това е основателно, съответните заинтересовани лица ще получават подкрепа за подаването на заявления за проекти и за изпълнението и управлението на избраните проекти.
	ЕСФ: — Повишаване на достъпа до услуги, които са устойчиви, висококачествени и на достъпна цена, включително здравни и социални услуги от общ интерес.	9.3. Здраве: Наличие на национална или регионална стратегическа рамка на политиката за здравеопазване в предвидените от член 168 ДФЕС граници, която осигурява икономическа устойчивост.	— Въведена е национална или регионална стратегическа рамка на политиката за здравеопазване, която съдържа: — координирани мерки за подобряване на достъпа до здравни услуги;

Тематични цели	Инвестиционни приоритети	Предварителни условия	Критерии за изпълнение
	ЕФРР: — Инвестиране в здравна и социална инфраструктура, която допринася за националното, регионалното и местното развитие, намаляването на неравнопоставеността по отношение на здравния статус, насърчаването на по-добро социално приобщаване чрез подобряване на достъпа до социални, културни и развлекателни услуги и преминаването от услуги, предоставяни в институции, към услуги, предоставяни в общността.		— мерки за стимулиране на ефективността в здравния сектор чрез внедряване на модели за доставка на услуги и инфраструктура; — система за мониторинг и преглед. — Държавата-членка или регионът са приели рамка, определяща ориентировъчно наличните бюджетни ресурси и разходоефективно съсредоточаване на ресурси в приоритетни потребности от здравеопазване.
10. Инвестиране в образованието, обучението и професионалното обучение за придобиване на умения и ученето през целия живот; (цел във връзка с образованието) (по член 9, първа алинея, точка 10)	ЕСФ: — Намаляване и предотвратяване на преждевременното напускане на училище и насърчаване на равния достъп до висококачествено предучилищно, основно и средно образование, включващо (формални, неформални и самостоятелни) начини на учене за повторно включване в образователната система и системата на обучение ЕФРР: — Инвестиране в образованието, обучението и професионалнотообучение за придобиване на умения и ученето през целия живот посредством изграждането на образователна инфраструктура и на инфраструктура за обучение.	10.1. Преждевременното напускане на училище: Наличие на стратегическа рамка на политиката за намаляване на преждевременното напускане на училище в границите, предвидени от член 165 ДФЕС.	— Въведена е система за събиране и анализ на данни и информация относно преждевременното напускане на училище на съответните равнища, която: — предоставя достатъчна база от данни за разработване на целенасочени политики и наблюдава настъпващите промени. — Въведена е стратегическа рамка на политиката относно преждевременното напускане на училище, която: — се основава на данни; — включва в обхвата си съответните образователни сектори, включително развитието в ранна детска възраст, насочена е по-специално към най-уязвимите групи, изложени на най-висок риск от преждевременно напускане на училище, включително хора от маргинализирани общности, и позволява да се предприемат подходящи мерки във връзка с превенцията, интервенцията и компенсирането; — включва всички сектори на политиката и заинтересовани лица, които могат да подпомогнат борбата срещу преждевременното напускане на училище.

Тематични цели	Инвестиционни приоритети	Предварителни условия	Критерии за изпълнение
	ЕСФ: — Подобряване на качеството и ефикасността и достъпа до висшето и равностойното на него образование с цел увеличаване на участието и подобряване на равнищата на образование, особено за групите в неравностойно положение. ЕФРР: — Инвестиране в образованието, обучението и професионалното обучение за придобиване на умения и ученето през целия живот посредством изграждането на образователна инфраструктура и на инфраструктура за обучение.	10.2. Висше образование: Наличие на национална или регионална стратегическа рамка на политиката за увеличаване на броя на завършващите висше образование и за повишаване на качеството и ефикасността на висшето образование в границите, предвидени от член 165 ДФЕС.	— Въведена е национална или регионална стратегическа рамка на политиката в областта на висшето образование със следните елементи: — при необходимост мерки за увеличаване на броя на следващите и завършващите висше образование, които: — увеличават броя на следващите висше образование сред групите с ниски доходи и други слабо представени групи със специално внимание към уязвимите хора, включително хора от маргинализирани общности; — намаляват процента на отпадналите/повишават процента на завършилите; — насърчават иновативното съдържание и структура на програмите; — мерки за повишаване на пригодността за заетост и на предприемачеството, които: — насърчават развиването на „напречни“ умения, включително на предприемачество, в съответните програми за висше образование; — намаляват разликите между половете от гледна точка на академичния и професионалния избор.
	ЕФРР: — Повишаване на равния достъп до учене през целия живот за всички възрастови групи чрез формални, неформални и самостоятелни начини, усъвършенстване на знанията, уменията и квалификацията на работната сила, и насърчаване на гъвкави начини за учене, включително чрез напътствия за кариерно развитие и валидиране на придобитата квалификация.	10.3. Учене през целия живот: Наличие на национална и/или регионална стратегическа рамка на политиката за учене през целия живот в границите, предвидени от член 165 ДФЕС.	— Въведена е национална или регионална стратегическа рамка на политиката за учене през целия живот, която съдържа мерки: — в подкрепа на разработването и свързването на услуги за ученето през целия живот, включително тяхното изпълнение и усъвършенстването на уменията (т.е. валидиране, напътствия, образование и обучение), с участието на заинтересованите страни и партньорство с тях;

Тематични цели	Инвестиционни приоритети	Предварителни условия	Критерии за изпълнение
	ЕФРР: — Инвестиране в образованието, обучението и професионалното обучение за придобиване на умения и ученето през целия живот посредством изграждането на образователна инфраструктура и на инфраструктура за обучение.		— за предоставяне на възможност за развиване на умения на различни целеви групи, когато те са определени за приоритети в националните или регионалните стратегически рамки на политиката (например младите хора, които преминават курс на професионално обучение, възрастните, родителите, които се връщат на пазара на труда, нискоквалифицираните работници и по-възрастните работници, мигрантите и другите групи в неравностойно положение, и по-специално хората с увреждания); — мерки за увеличаване на достъпа до ученето през целия живот, включително чрез усилия за ефективно прилагане на инструменти за прозрачност (например Европейска рамка за квалификациите, Национална рамка за квалификациите, Европейска система за кредити в професионалното образование и обучение, Европейско гарантиране на качеството в професионалното образование и обучение); — мерки за подобряване на свързаността с трудовия пазар на образованието и обучението и за адаптирането им към нуждите на определените целеви групи (например млади хора, които преминават курс на професионално обучение, възрастни, родители, които се връщат на пазара на труда, нискоквалифицирани работници и по-възрастни работници, мигранти и другите групи в неравностойно положение, и по-специално хората с увреждания).
	ЕСФ: — Подобряване на адекватността на системите за образование и обучение спрямо пазара на труда, улесняване на прехода от образование към работа и укрепване на системите за професионалното образование и обучение, както и тяхното качество, включително чрез механизми за предвиждане на уменията, адаптиране на учебните програми и създаване и развитие на основаващи се на работата системи за учене, включително двойни системи на учене и схеми за стаж.	10.4. Наличие на национална или регионална стратегическа рамка на политиката за повишаване на качеството и ефикасността на системите на професионално образование и обучение в границите, предвидени от член 165 ДФЕС.	— Въведена е национална или регионална стратегическа рамка на политиката за повишаване на качеството и ефикасността на системите на професионално образование и обучение в границитеот член 165 ДФЕС, която включва мерки за следното:

Тематични цели	Инвестиционни приоритети	Предварителни условия	Критерии за изпълнение
	ЕФРР: — Инвестиране в образованието, обучението и професионалното обучение за придобиване на умения и ученето през целия живот посредством изграждането на образователна инфраструктура и на инфраструктура за обучение.		— подобряване на адекватността на системите за професионално образование и обучение спрямо пазара на труда, в тясно сътрудничество със съответните заинтересовани страни, включително чрез механизми за предвиждане на уменията, адаптиране на учебните програми и засилване на предлагането на основаващо се на работата учене под различни форми; — увеличаване на качеството и привлекателността на ПОО, включително чрез установяване на национален подход за гарантиране на качеството на системите на професионално образование и обучение (например в съответствие с Европейската референтна рамка за осигуряване на качество в професионалното образование и обучение) и прилагане на инструментите за прозрачност и признаване, например Европейската система за трансфер на кредити в професионалното образование и обучение (ECVET).
11. Повишаване на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересованите страни и ефективна публична администрация (по член 9, първа алинея, точка 11)	ЕСФ: — Инвестиции в институционален капацитет и в ефикасността на публичните администрации и публичните услуги на национално, регионално и местно равнище с цел осъществяването на реформи и постигането на по-добро регулиране и добро управление. ЕФРР: — Повишаване на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересованите страни и ефективна публична администрация посредством действия за укрепване на институционалния капацитет и ефикасността на публичните администрации и обществените услуги, свързани с изпълнението на ЕФРР, и в подкрепа на действията по ЕСФ за укрепване на институционалния капацитет и на ефикасността на публичната администрация.	— Наличие на стратегическа рамка на политиката за укрепване на административната ефикасност на държавите-членки, включително реформа на публичната администрация.	— Въведена е и се изпълнява стратегическа рамка на политиката за укрепване на административната ефикасност на публичните органи на държавите-членки и техните умения със следните елементи: — анализ и стратегическо планиране на правните, организационните и/или процедурните реформи; — разработване на системи за управление на качеството; — интегрирани действия за опростяване и рационализиране на административните процедури; — разработване и изпълнение на стратегии и политики за човешките ресурси, насочени към преодоляване на установените основни слабости в тази област; — развиване на умения на всички равнища на професионалната йерархия в рамките на публичните органи;

Тематични цели	Инвестиционни приоритети	Предварителни условия	Критерии за изпълнение
	Кохезионен фонд: — Повишаване на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересованите страни и ефективна публична администрация посредством действия за укрепване на институционалния капацитет и на ефикасността на публичните администрации и обществените услуги, свързани с изпълнението на Кохезионния фонд.		— разработване на процедури и инструменти за наблюдение и оценка.

([1]) Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите (ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13).
([2]) Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО(ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1).
([3]) Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 г. относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги и за отмяна на Директива 93/76/ЕИО(ОВ L 114, 27.4.2006 г., стр. 64).
([4]) Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 16).
([5]) ОВ: Моля завършете бележката под линия относно Регламента в PE-CONS 42/13.
([6]) Регламент (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно условията за достъп до мрежата за трансграничен обмен на електроенергия и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1228/2003 (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 15).
([7]) Регламент (ЕО) № 715/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 година относно условията за достъп до газопреносни мрежи за природен газ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1775/2005 (ОВ L 211, 14.8.2009 г., стр. 36).
([8]) Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2013 година относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура и за отмяна на Решение № 1364/2006/ЕО, както и за изменение на регламенти (ЕО) № 713/2009, (ЕО) № 714/2009 и (ЕО) № 715/2009 (ОВ L 115, 25.4.2013 г., стр. 39).

ЧАСТ II: Общи предварителни условия

Област	Предварителни условия	Критерии за изпълнение
1. Борба с дискриминацията	Наличие на административен капацитет за въвеждането и прилагането на правото и политиката на Съюза за борба с дискриминацията в областта на европейските структурни и инвестиционни фондове	— Уредба в съответствие с институционалната и правната рамка на държавите-членки за осигуряване на участието на органите, отговарящи за насърчаването на равното третиране на всички лица, през цялото време на подготовката и изпълнението на програмите, включително предоставянето на консултации по въпросите на равенството в рамките на дейностите, свързани с европейските структурни и инвестиционни фондове; — Уредба за обучение на персонала на органите, които участват в управлението и контрола на европейските структурни и инвестиционни фондове, в областите на правото и политиката на Съюза за борба с дискриминацията.
2. Въпроси, свързани с половете	Наличие на административен капацитет за въвеждането и прилагането на правото и политиката на Съюза за равенството между половете в областта на европейските структурни и инвестиционни фондове	— Уредба в съответствие с институционалната и правната рамка на държавите-членки за осигуряване на участието на органите, отговарящи за равенството между половете, през цялото време на подготовката и изпълнението на програмите, включително предоставянето на консултации по въпросите на равенството между половете в рамките на дейностите, свързани с европейските структурни и инвестиционни фондове; — Уредба за обучение на персонала на органите, които участват в управлението и контрола на европейските структурни и инвестиционни фондове, в областите на правото и политиката на Съюза за равенството между половете, както и интегрирането на принципа на равенство между половете.

Област	Предварителни условия	Критерии за изпълнение
3. Увреждания	Наличие на административен капацитет за въвеждането и прилагането на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания в областта на европейските структурни и инвестиционни фондове в съответствие с Решение на Съвета 2010/48/ЕО [1].	— Уредба в съответствие с институционалната и правната рамка на държавите-членки за консултиране и осигуряване на участието на органите, отговарящи за защитата на правата на хората с увреждания, или представителни организации на хората с увреждания и други заинтересовани страни през цялото време на подготовката и изпълнението на програмите; — Уредба за обучение на персонала на органите, които участват в управлението и контрола на европейските структурни и инвестиционни фондове, в областите на приложимите право и политика на Съюза и на държавите-членки, включително достъпността и практическото прилагане на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания, както е отразена в законодателството на Съюза и на държавите-членки, по целесъобразност; — Уредба за осигуряване на мониторинг на изпълнението на член 9 от Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания във връзка с европейските структурни и инвестиционни фондове през цялото време на подготовката и изпълнението на програмите.
4. Обществени поръчки	Наличие на уредба за ефективното прилагане на законодателството на Съюза за обществените поръчки в областта на европейските структурни и инвестиционни фондове.	— Уредба за ефективното прилагане на правилата на Съюза за обществените поръчки посредством подходящи механизми; — Уредба, гарантираща прозрачни процедури за възлагане на договори; — Уредба за обучение на персонала, който участва в привеждането на европейските структурни и инвестиционни фондове в действие, и за разпространение на информация до този персонал; — Уредба, гарантираща административния капацитет за въвеждане и прилагане на правилата на Съюза за обществените поръчки.
5. Държавни помощи	Наличие на уредба за ефективното прилагане на правилата на Съюза за държавните помощи в областта на европейските структурни и инвестиционни фондове.	— Уредба за ефективното прилагане на правилата на Съюза за държавните помощи; — Уредба за обучение на персонала, който участва в привеждането на европейските структурни и инвестиционни фондове в действие, и за разпространение на информация до този персонал; — Уредба, гарантираща административния капацитет за въвеждане и прилагане на правилата на Съюза за държавните помощи.
6. Законодателство в областта на околната среда във връзка с оценката на въздействието върху околната среда (ОВОС) и стратегическата оценка на околната среда (СООС)	Наличие на уредба за ефективното прилагане на законодателството на Съюза относно околната среда, свързано с ОВОС и СООС.	— Уредба за ефективното прилагане на Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета [2] (ОВОС) и на Директива 2001/42/ЕО [3] (СООС); — Уредба за обучение на персонала, който участва в прилагането на директивите за ОВОС и СООС, и за разпространение на информация до този персонал; — Уредба за осигуряване на достатъчен административен капацитет.

Област	Предварителни условия	Критерии за изпълнение
7. Статистически системи и показатели за резултатите	Наличие на статистическа база, необходима за оценяване на ефективността и въздействието на програмите. Наличие на система от показатели за резултатите, необходими за подбора на действия, които най-ефективно допринасят за постигане на желаните резултати, за наблюдение на напредъка към постигане на резултатите и за извършване на оценка на въздействието	— Въведена е уредба за своевременно събиране и агрегиране на статистически данни със следните елементи: — идентифициране на източници и механизми за осигуряване на статистическо валидиране; — уредба относно публикуването и публичната достъпност на агрегираните данни; — Ефективна система от показатели за резултатите, включително: — подбор на показатели за резултатите за всяка програма, които предоставят информация за обосновката на подбора на свързани с политиката действия, финансирани от програмата; — определяне на количествени цели за тези показатели; — съгласуваност на всеки показател със следните реквизити: солидност и статистическо валидиране, яснота на тълкуването на нормите, реагиране на предприетите мерки на ниво политика, своевременно събиране на данните; — въведени процедури, които гарантират, че всички операции, финансирани от програмата, възприемат ефективна система от показатели.

([1]) Решение на Съвета от 26 ноември 2009 г. относно сключването от Европейската общност на Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания (ОВ L 23, 27.1.2010 г., стр. 35).

([2]) Директива 2011/92/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 година относно оценката на въздействието на някои публични и частни проекти върху околната среда (ОВ L 26, 28.1.2012 г., стр. 1).

([3]) Директива 2001/42/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2001 година относно оценката на последиците на някои планове и програми върху околната среда
(ОВ L 197, 21.7.2001 г., стр. 30).

ПРИЛОЖЕНИЕ XII

ИНФОРМАЦИЯ И КОМУНИКАЦИЯ ОТНОСНО ПОДКРЕПАТА ОТ ФОНДОВЕТЕ

1. СПИСЪК НА ОПЕРАЦИИТЕ

Списъкът на операциите по член 115, параграф 2 съдържа, на поне един от официалните езици на държавата-членка, следните полета за данни:

— наименование на бенефициера (само за юридическите лица, името на физическите лица не се посочва);

— наименование на операцията;

— обобщение на операцията;

— дата на начало на операцията;

— дата на приключване на операцията (очаквана дата на физическо приключване или на пълно осъществяване на операцията);

— общо допустими разходи, отпуснати за операцията;

— процент на съфинансиране от Съюза (съгласно приоритетната ос);

— пощенски код на операцията; или друг подходящ показател за местоположението;

— държава;

— наименование на категорията интервенция за операцията в съответствие с член 96, параграф 2, първа алинея, буква б), подточка vi);

— дата на последното актуализиране на списъка на операциите.

Наименованията на полетата за данни се посочват също на поне един друг официален език на Съюза.

2. МЕРКИ ЗА ИНФОРМАЦИЯ И КОМУНИКАЦИЯ, НАСОЧЕНИ КЪМ ОБЩЕСТВЕНОСТТА

Държавата-членка, управляващият орган и бенефициерите предприемат необходимите мерки за осигуряване на информация и комуникация за обществеността относно операциите, подпомагани от оперативна програма, в съответствие с настоящия регламент.

2.1. Отговорности на държавата-членка и управляващия орган

1. Държавата-членка и управляващият орган правят необходимото мерките за информация и комуникация да се изпълняват в съответствие с комуникационната стратегия и тези мерки да са насочени към възможно най-широко отразяване от медиите, чрез използване на различни форми и методи на комуникация на подходящото равнище.

2. Държавата-членка или управляващият орган отговаря най-малко за следните мерки за информация и комуникация:

а) организирането на голяма информационна дейност, оповестяваща стартирането на оперативната програма или програми, дори и преди одобряването на съответните комуникационни стратегии;

б) организирането на една голяма информационна дейност на година, която популяризира възможностите за финансиране и изпълняваните стратегии и представя постиженията на оперативната програма или програми, включително, в случаите, в които е целесъобразно, големи проекти, съвместни планове за действие и други примери за проекти;

в) поставяне на емблемата на Съюза в помещенията на всеки управляващ орган;

г) електронно публикуване на списъка на операциите в съответствие с раздел 1 от настоящето приложение;

д) посочване на примери за операции по оперативни програми на единния уебсайт или на уебсайта на оперативната програма, който е достъпен през портала на единния уебсайт; примерите трябва да бъдат на широко разпространен официален език на Съюза, различен от официалния език или езици на съответната държава-членка;

е) актуализиране на информацията за изпълнението на оперативната програма, включително, при целесъобразност, за основните ѝ постижения, на единния уебсайт или на уебсайта на оперативната програма, който е достъпен през портала на единния уебсайт.

3. В съответствие с националните закони и практики управляващият орган, при целесъобразност, включва в мерките за информация и комуникация следните органи:

а) партньорите, посочени в член 5;

б) информационните центрове за Европа, както и представителствата на Комисията и информационните бюра на Европейския парламент в държавите-членки;

в) образователните и научноизследователските институции.

Тези органи разпространяват широко информацията, описана в член 115, параграф 1.

2.2. Отговорности на бенефициерите

1. При всички мерки за информация и комуникация, предприети от бенефициера, се потвърждава подкрепата от фондовете за операцията, чрез поставяне на:

а) емблемата на Съюза в съответствие с техническите характеристики, предвидени в акта за изпълнение, приет от Комисията съгласно член 115, параграф 4, заедно с упоменаване на Съюза;

б) упоменаване на фонда или фондовете, които оказват подкрепа на операцията.

Когато мерките за информация или комуникация са свързани с операция или с няколко операции, съфинансирани от повече от един фонд, предвиденото в точка б) упоменаване може да се замени с упоменаване на европейските структурни и инвестиционни фондове.

2. По време на осъществяването на дадена операция бенефициерът информира обществеността за получената от Фондовете подкрепа, като:

а) включва на уебсайта на бенефициера — когато такъв съществува — кратко описание на операцията, пропорционално на равнището на подкрепа, включително на нейните цели и резултатите от нея, и откроява финансовата подкрепа от Съюза;

б) поставя, за операциите, които не попадат в обхвата на точки 4 и 5, поне един плакат с информация за проекта (поне размер A3), в който се споменава финансовата подкрепа от Съюза, на видно за обществеността място, като например входа на сграда.

3. По отношение на дейностите, подпомагани от ЕСФ, и в целесъобразните случаи дейностите, подпомагани от ЕФРР или Кохезионния фонд, бенефициерът прави необходимото участващите в дадена операцията да бъдат уведомени за това финансиране.

Във всеки документ, свързан с изпълнението на операция, който се използва за обществеността или за участниците, включително всяко присъствено или друго удостоверение, се посочва, че оперативната програма е била осъществена с подкрепата на Фонда или Фондовете.

4. По време на изпълнението на дейност, подпомагана от ЕФРР или Кохезионния фонд, бенефициерът поставя на видимо за обществеността място временен билборд с големи размери за всяка операцията, която представлява финансиране на инфраструктура или строителни дейности и за която общата публична подкрепа надхвърля 500 000 EUR.

5. Не по-късно от три месеца след приключването на дадена операцията бенефициерът поставя постоянна табела или билборд с големи размери на видимо за обществеността място за всяка операцията, която изпълнява следните критерии:

а) общата публична подкрепа за операцията надхвърля 500 000 EUR;

б) операцията се състои в закупуване на физически предмет или във финансиране на инфраструктура или на строителни работи.

Табелата или билбордът посочват наименованието и основното предназначение на операцията. Те се изготвят в съответствие с техническите характеристики, приети от Комисията съгласно член 115, параграф 4.

3. МЕРКИ ЗА ИНФОРМАЦИЯ ЗА ПОТЕНЦИАЛНИТЕ БЕНЕФИЦИЕРИ И БЕНЕФИЦИЕРИТЕ

3.1. Мерки за информация за потенциалните бенефициери

1. В съответствие с комуникационната стратегия управляващият орган предприема необходимите мерки стратегията и целите и възможностите за финансиране на оперативната програма, предоставени чрез съвместна подкрепа от Съюза и държавите-членки, да бъдат широко разпространени сред потенциалните бенефициери и всички заинтересовани страни, заедно с информация за финансовата подкрепа от съответните фондове.

2. Управляващият орган прави необходимото потенциалните бенефициери да имат достъп до съответната информация, включително актуална информация, когато е необходимо, като взема под внимание достъпността на електронните или други услуги за комуникация за някои потенциални бенефициери, поне за следното:

а) възможностите за финансиране и публикуването на покани за заявления;

б) условията за допустимост на разходите, които трябва да бъдат изпълнени, за да има бенефициерът право на подкрепа по дадена оперативна програма;

в) описание на процедурите за разглеждане на заявленията за финансиране и на свързаните с тях срокове;

г) критериите за подбор на операциите, които ще получат подкрепа;

д) лицата за връзка на национално, регионално или местно равнище, които могат да предоставят информация за оперативните програми;

е) отговорността на потенциалните бенефициери да уведомяват обществеността за целта на операцията и за подкрепата от Фондовете за операцията съгласно точка 2.2. Управляващият орган може да изиска от потенциалните бенефициери да предложат в заявленията примерни комуникационни дейности, пропорционални на размера на операцията.

3.2. Мерки за информация за бенефициерите

1. Управляващият орган информира бенефициерите, че приемането на финансиране представлява приемане на тяхното включване в списъка на операциите, публикуван в съответствие с член 115, параграф 2.

2. Управляващият орган предоставя средства за информация и комуникация, включително образци в електронен формат, за да помогне на бенефициерите да изпълнят своите задължения, посочени в точка 2.2, когато е необходимо.

4. ЕЛЕМЕНТИ НА КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ

Комуникационната стратегия, съставена от управляващия орган и, при целесъобразност, от държавата-членка, включва следните елементи:

а) описание на възприетия подход, включително на основните мерки за информация и комуникация, които ще бъдат предприети от държавата-членка или управляващия орган и които са насочени към потенциалните бенефициери, бенефициерите, разпространителите на информация и широката общественост, като се вземат под внимание целите, описани в член 115;

б) описание на материалите, които ще бъдат предоставени във формати, достъпни за хората с увреждания;

в) описание на начина, по който бенефициерите ще бъдат подпомагани в своите комуникационни дейности;

г) ориентировъчен бюджет за изпълнението на стратегията;

д) описание на административните органи, включително персонала, които отговарят за изпълнението на мерките за информация и комуникация;

е) уредбата във връзка с мерките за информация и комуникация, посочени в точка 2, включително уебсайта или портала на уебсайта, на който могат да бъдат намерени такива данни;

ж) обяснение за начина, по който мерките за информация и комуникация ще бъдат оценявани от гледна точка на видимостта и осведомеността за политиката, оперативните програми и операциите и за ролята на Фондовете и Съюза;

з) в случаите, в които е целесъобразно, описание на използването на основните резултати от предходната оперативна програма;

и) годишна актуализация, в която се посочват информационните и комуникационните дейности, които трябва да бъдат извършени през следващата година.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIII

КРИТЕРИИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА УПРАВЛЯВАЩИЯ И СЕРТИФИЦИРАЩИЯ ОРГАН

1. ВЪТРЕШНА СРЕДА ЗА КОНТРОЛ

i) Наличие на организационна структура, която покрива функциите на управляващия и сертифициращия орган и разпределението на функциите във всеки един от тези органи, което да гарантира, че принципът на разделение на функциите се спазва, когато това е приложимо.

ii) Рамка, която да обезпечава, в случай на делегиране на задачи на посреднически органи, определянето на техните отговорности и задължения, проверката на капацитета им да изпълняват делегираните им задачи и наличието на процедури за отчитане.

iii) Процедури за отчитане и мониторинг за нередностите и за събиране на неправомерно платените суми.

iv) План за разпределяне на необходимите човешки ресурси с нужните технически умения на отделните равнища и за отделните функции в организацията.

2. УПРАВЛЕНИЕ НА РИСКА

Предвид принципа на пропорционалност — рамка, която да гарантира, че се провежда подобаваща оценка на риска, когато това е необходимо и особено при настъпване на съществени промени в дейностите.

3. ДЕЙНОСТИ ПО УПРАВЛЕНИЕ И КОНТРОЛ

А. Управляващ орган

i) Процедури относно заявленията за безвъзмездни средства, оценка на заявленията, подбор за финансиране, включително инструкции и насоки, които да осигуряват приноса на операциите в съответствие с член 125, параграф 3, буква а), подточка i) за постигане на специфичните цели и резултати по съответните приоритетни оси.

ii) Процедури за проверки на управлението, включително административни проверки по отношение на всяко заявление за възстановяване на средства, подадено от бенефициерите, и проверки на място на операциите.

iii) Процедури за обработване на заявленията за възстановяване на средства, подадени от бенефициерите, и разрешаване на плащанията.

iv) Процедури за система за събиране, записване и съхраняване в компютризиранан форма на данни за всяка операция, включително при необходимост данни относно отделните участници и разбивка по пол на данните относно показателите, когато това се изисква, както и процедури, с които да се гарантира, че сигурността на системите отговаря на международно приетите стандарти.

v) Процедурите, установени от управляващия орган, за да се гарантира, че бенефициерите поддържат отделна счетоводна система или подходящ счетоводен кодекс за всички трансакции, отнасящи се до операцията.

vi) Процедури за въвеждане на ефективни и пропорционални мерки за борба с измамите.

vii) Процедури, с които да се осигури нужната одитна следа и система за архивиране.

viii) Процедури за изготвяне на декларацията за управлението на доклада относно извършените проверки и констатираните слабости и на годишния отчет за окончателните одити и проверки.

ix) Процедури, с които да се гарантира, че бенефициерът получава документ, в който се посочват условията за предоставяне на подкрепа за всяка операция.

Б. Сертифициращ орган

i) Процедури за сертифициране на заявленията за междинни плащания, подадени в Комисията.

ii) Процедури за изготвяне на отчетите и сертифициране, че те са верни, пълни и точни, и че разходите отговарят на приложимото право, като се вземат предвид резултатите от всички одити.

iii) Процедури за осигуряване на необходимата одитна следа чрез водене на счетоводни записи в компютризирана форма, включително за сумите, подлежащи на събиране, събрани или оттеглени за всяка операция.

iv) Процедури, чрез които при необходимост да се гарантира, че сертифициращият орган получава от управляващия орган нужната информация относно извършените проверки и резултатите от одитите, проведени от одитния орган или под негово ръководство.

4. МОНИТОРИНГ

А. Управляващ орган

i) Процедури за подкрепа на дейността на мониторинговия комитет.

ii) Процедури за изготвяне и предаване на Комисията на годишните и окончателните доклади за изпълнението.

Б. Сертифициращ орган

Процедури относно изпълнението на задълженията на сертифициращия орган за мониторинг на резултатите от проверките на управлението и резултатите от одитите, проведени от одитния орган или под негово ръководство преди подаването на заявленията за плащания в Комисията.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

Регламент (ЕО) № 1083/2006	Настоящият регламент
Член 1	Член 1
Член 2	Член 2
Членове 3 и 4	Член 89
Членове 5, 6 и 8	Член 90
Член 7	—
Член 9	Членове 4 и 6
Член 10	Член 4, параграф 1
Член 11	Член 5
Член 12	Член 4, параграф 4
Член 13	Член 4, параграф 5
Член 14	Членове 4, параграфи 7 и 8 и 73
Член 15	Член 95
Член 16	Член 7
Член 17	Член 8
Член 18	Член 91
Членове 19 — 21	Член 92
Член 22	Членове 93 и 94
Член 23	Член 92, параграф 6
Член 24	Член 91, параграф 3
Член 25	Членове 10 и 11
Член 26	Член 12
Член 27	Член 15
Член 28	Членове 14 и 16
Член 29	Член 52
Член 30	Член 53
Член 31	Член 113
Член 32	Членове 26, 29 и 96, параграфи 9 и 10
Член 33	Член 30 и член 96, параграф 11
Член 34	Член 98
Член 35	Член 99
Член 36	Член 31
Член 37	Членове 27 и 96, параграфи 1 — 8
Член 38	—

Регламент (ЕО) № 1083/2006	Настоящият регламент
Член 39	Член 100
Член 40	Член 101
Член 41	Членове 102 и 103
Член 42	Член 123, параграф 7
Член 43	—
Член 43а	Член 67
Член 43б	Член 67
Член 44	Членове 37 — 46
Член 45	Членове 58 и 118
Член 46	Членове 59 и 119
Член 47	Член 54
Член 48	Член 55, член 56, параграфи 1 — 3, член 57 и член 114, параграфи 1 и 2
Член 49	Член 56, параграф 4, член 57 и член 114, параграф 3
Член 50	Членове 20 — 22
Член 51	—
Член 52	Член 121
Членове 53 и 54	Членове 60 и 120
Член 55	Член 61
Член 56	Членове 65 — 70
Член 57	Член 71
Член 58	Член 73
Член 59	Член 123
Член 60	Член 125
Член 61	Член 126
Член 62	Член 127
Член 63	Член 47
Член 64	Член 48
Член 65	Член 110
Член 66	Член 49
Член 67	Членове 50 и 111
Член 68	Членове 51 и 112
Член 69	Членове 115 — 117
Член 70	Членове 74 и 122
Член 71	Член 124
Член 72	Член 75

Регламент (ЕО) № 1083/2006	Настоящият регламент
Член 73	Член 128
Член 74	Член 148
Член 75	Член 76
Член 76	Членове 77 и 129
Член 77	Членове 78 и 130
Членове 78 и 78a	Член 131
Член 79	—
Член 80	Член 122
Член 81	Членове 80 и 133
Член 82	Членове 81 и 134
Член 83	—
Член 84	Член 82
Членове 85 — 87	Член 135
Член 88	—
Член 89	Член 141
Член 90	Член 140
Член 91	Член 83
Член 92	Член 142
Член 93	Членове 86 и 136
Член 94	—
Член 95	—
Член 96	Член 87
Член 97	Член 88
Член 98	Член 143
Член 99	Членове 85 и 144
Член 100	Член 145
Член 101	Член 146
Член 102	Член 147
Членове103 и 104	Член 150
Член 105	Член 152
Член 105a	—
Член 106	Член 151
Член 107	Член 153
Член 108	Член 154

Съвместно изявление на Съвета и на Комисията във връзка с член 67

Съветът и Комисията изразяват съгласие, че член 67, параграф 4, който изключва прилагането на опростените разходи, посочени в член 67, параграф 1, букви б)—г), в случаите когато дадена операция или проект, част от операция, се осъществява изключително чрез процедури за възлагане на обществени поръчки, не изключва осъществяването на операция чрез такива процедури, водещи до плащания от бенефициера за предприемача въз основа на предварително определени разходи за единица продукт. Съветът и Комисията изразяват съгласие, че разходите, определени и заплатени от бенефициера въз основа на тези разходи за единица продукт, установени чрез процедурите за възлагане на обществени поръчки, представляват истински и действително направени разходи, които бенефициерът е платил, по силата на член 67, параграф 1, буква а).

Съвместно изявление на Европейския парламент, Съвета и Комисията относно преразглеждането на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета, свързано с възстановяването на бюджетни кредити

Европейският парламент, Съветът и Комисията се споразумяват да включат в преразглеждането на Финансовия регламент, с цел привеждане в съответствие на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета за многогодишната финансова рамка за периода 2014–2020 г., разпоредби, необходими за прилагането на уредбата за разпределението на резерва за изпълнение и свързани с прилагането на финансовите инструменти съгласно член 39 (инициатива за МСП) съгласно Регламента за определяне на общоприложими разпоредби за европейските структурни и инвестиционни фондове във връзка с възстановяването на:

i. бюджетни кредити, за които са били поети задължения за програмите във връзка с резерва за изпълнение и които е трябвало да бъдат отменени, тъй като приоритетите по тези програми не са постигнали етапните си цели; и

ii. бюджетни кредити, за които са били поети задължения във връзка със специалните програми, посочени в член 39, параграф 4, буква б), и които е трябвало да бъдат отменени, тъй като се е наложило участието на дадена държава членка във финансовия инструмент да бъде преустановено.

Съвместно изявление на Европейския парламент, Съвета и Комисията относно член 1

Ако са необходими допълнителни обосновани дерогации от общоприложимите правила, за да се вземат под внимание особеностите на ЕФМДР и на ЕЗФРСР, Европейският парламент, Съветът и Европейската комисия поемат ангажимент да позволят тези дерогации, като пристъпват с дължима грижа към необходимите изменения на Регламента за определяне на общоприложими разпоредби за европейските структурни и инвестиционни фондове.

Съвместно изявление на Европейския парламент и Съвета относно изключването на всяко обратно действие по отношение на прилагането на член 5, параграф 3

Европейският парламент и Съветът се споразумяват, че:

— по отношение на прилагането на член 14, параграф 2, член 15, параграф 1, буква в) и член 26, параграф 2 от Регламента за определяне на общоприложими разпоредби за европейските структурни и инвестиционни фондове, действията, предприети от държавите членки за привличане на партньорите по член 5, параграф 1 в подготовката на споразумението за партньорство и програмите по член 5, параграф 2, включват всички действия, предприети на практическо равнище от държавите членки, независимо от това кога са били предприети, както и действия, предприети от тях преди влизането в сила на този регламент и преди деня на влизане в сила на делегирания акт за Европейския кодекс на поведение, приет в съответствие с член 5, параграф 3 от същия регламент, по време на подготвителните етапи от процедурата по програмиране на държавата членка, при условие че са постигнати целите на принципа на партньорство, предвидени в същия регламент. В този контекст държавите членки, в съответствие с техните национални и регионални области на компетентност, ще вземат решение относно предложеното споразумение за партньорство и предложените проектопрограми, съобразно приложимите разпоредби на този регламент и правилата за отделните фондове;

— делегираният акт за определяне на Европейски кодекс на поведение, приет в съответствие с член 5, параграф 3, в никакъв случай и нито пряко, нито косвено няма да има обратно действие, особено що се отнася до процедурата за одобрение на споразумението за партньорство и програмите, тъй като намерението на законодателя на ЕС не е да предостави правомощия на Комисията за отхвърляне на одобрението на споразумението за партньорство и програмите единствено и изключително въз основа на неспазване на Европейския кодекс на поведение, приет в съответствие с член 5, параграф 3;

— Европейският парламент и Съветът приканват Комисията да им предостави проекта на текст на делегирания акт, който ще бъде приет по член 5, параграф 3, възможно най-скоро, но не по-късно от датата, на която политическото споразумение относно Регламента за определяне на общоприложими разпоредби за европейските структурни и инвестиционни фондове е прието от Съвета, или датата, на която проектът на доклад относно този регламент е гласуван на пленарно заседание от Европейския парламент, в зависимост от това коя от двете дати е най-ранна.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1304/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 17 декември 2013 г.

относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1081/2006 на Съвета

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 164 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становищата на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ([2]),

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) В Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([3]) се установява рамката за действие на Европейския социален фонд (ЕСФ), Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР), Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, Европейския фонд за морско дело и рибарство и се определят по-специално тематичните цели, принципите и правилата, свързани с програмирането, мониторинга и оценката, управлението и контрола. Поради това е необходимо да се определят задачите и обхватът на ЕСФ, както и свързаните с тях инвестиционни приоритети, насочени към тематичните цели, и да се предвидят специфични разпоредби за видовете дейности, които могат да бъдат финансирани от ЕСФ.

(2) ЕСФ следва да подобри възможностите за заетост, да засили социалното приобщаване, да се бори срещу бедността, да насърчава образованието, уменията и ученето през целия живот и да разработва политики за активно, всеобхватно и устойчиво приобщаване в съответствие със задачите, които са му поверени с член 162 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), като по този начин допринася за икономическото, социалното и териториалното сближаване в съответствие с член 174 от ДФЕС. В съответствие с член 9 от ДФЕС, ЕСФ следва да вземе предвид изискванията, свързани с насърчаването на висока степен на заетост, осигуряването на адекватна социална закрила, борбата срещу социалното изключване, както и с постигане на високо равнище на образование, обучение и опазване на човешкото здраве.

(3) На заседанието си на 17 юни 2010 г. Европейският съвет призова за необходимостта всички общи политики, включително политиката на сближаване, да се осъществяват в подкрепа на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж (стратегията"Европа 2020"). За да се постигне пълно хармонизиране на ЕСФ с целите на тази стратегия, по-специално по отношение на заетостта, образованието, обучението и борбата срещу социалното изключване, бедността и дискриминацията, ЕСФ следва да предоставя подкрепа на държавите-членки като взема предвид съответните интегрирани насоки и съответните препоръки за отделните държави, приети съгласно член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от ДФЕС, както и, когато е целесъобразно на национално равнище, националните програми за реформа въз основа на националните стратегии за заетост, националните социални доклади, националните стратегии за интеграция на ромите и националните стратегии за хората с увреждания. ЕСФ следва също да допринася за съответните аспекти на изпълнението на водещите инициативи, като се обърне специално внимание на инициативите „Програма за нови умения и работни места“, „Младежта в движение“ и „Европейска платформа срещу бедността и социалното изключване. Той следва да предоставя подкрепа и за съответните дейности в рамките на инициативите „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“ и „Съюз за иновации“.

(4) Съюзът е изправен пред структурни предизвикателства, произтичащи от глобализацията на икономиката, технологичното развитие и все по-застаряващата работна ръка, както и все по-големия недостиг на умения и работна ръка в някои сектори и региони. Тези процеси бяха изострени от настъпилата неотдавна икономическа и финансова криза, която доведе до по-високи равнища на безработица и засегна по-специално младите хора и другите лица в неравностойно положение като мигрантите и малцинствата.

(5) Целите на ЕСФ следва да бъдат насочени към насърчаване на заетостта, подобряване на достъпа до пазара на труда, като се обръща особено внимание на лицата, които са най-отдалечени от пазара на труда, както и към подпомагане на доброволната мобилност на работната сила. ЕСФ следва също да подпомага остаряването в добро здраве и активния живот на възрастните хора, включително чрез иновативни форми на организация на

([1]) ОВ C 143, 22.5.2012 г., стр. 82 и ОВ C 271, 19.9.2013 г., стр. 101.
([2]) ОВ C 225,27.7.2012 г., стр. 127.
([3]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (Виж страница 320 от настоящия брой на Официален вестник)

труда,
насърчаване на здравето и безопасността на работното място и повишаване на пригодността за заетост. Като насърчава по-доброто функциониране на трудовите пазари чрез засилване на транснационалната географска мобилност на работниците, ЕСФ следва по-специално да предоставя подкрепа на дейностите на EURES (дейностите на мрежата на Европейските служби по заетостта) във връзка с наемането на работа и свързаните с него услуги по информиране, консултиране и ориентиране на национално и трансгранично равнище. Операциите, финансирани от ЕСФ, следва да са в съответствие с член 5, параграф 2 от Хартата на основните права на Европейския съюз, съгласно който никой не може да бъде заставян да извършва принудителен или задължителен труд.

(6) ЕСФ следва също да насърчава социалното приобщаване и да предотвратява и води борба с бедността, така че да се прекъсне затвореният кръг на неравностойното положение между поколенията, което предполага мобилизирането на цял набор политики, насочени към лицата в най-неравностойно положение независимо от тяхната възраст,включително деца, бедни трудещи се и по-възрастни жени. Следва да се обърне особено внимание на участието на търсещите убежище и бежанците. ЕСФ може да се ползва за подобряване на достъпа до достъпни, устойчиви и висококачествени услуги от общ интерес, по-специално по отношение на здравните услуги, услугите в областта на заетостта и обучението, услугите за бездомните, грижите по отглеждане на деца извън рамките на училищата, детегледаческите услуги и дългосрочните грижи. Подпомаганите услуги могат да бъдат публични, частни и/или предоставяни от съответните общности, както и да се предоставят от различни видове доставчици, а именно публични администрации, частни дружества, социални предприятия, неправителствени организации.

(7) ЕСФ следва да се справи с преждевременното напускане на училище, да насърчава равния достъп до висококачествено образование, да инвестира в професионалното образование и обучение, да подобрява системите за образование и обучение спрямо пазара на труда и да подобрява ученето през целия живот, включващо формални, неформални и неофициални процеси на изучаване.

(8) В допълнение към тези приоритети, в по-слабо развитите региони и държави-членки и с оглед повишаване на икономическия растеж и възможностите за заетост следва да бъде подобрена ефикасността на публичната администрация на национално и регионално равнище, както и възможността публичната администрация да действа като активен участник. Следва да бъде засилен институционалният капацитет на заинтересованите страни, в това число и неправителствените организации, които изпълняват политики в областта на заетостта, образованието, обучението и социалната сфера, включително в областта на недискриминацията.

(9) Подпомагането по инвестиционен приоритет "Водено от общностите местно развитие" може да допринесе за всички тематични цели, изложени в настоящия регламент. Подпомаганите от ЕСФ стратегии за водено от общностите местно развитие следва да бъдат приобщаващи по отношение на намиращите се на територията лица в неравностойно положение, както по отношение на управлението на местната група за действие, така и по отношение на съдържанието на стратегията.

(10) Същевременно е от основно значение да се подкрепя развитието и конкурентоспособността на микро-, малките и средните предприятия на Съюза и да се гарантира, че чрез придобиване на подходящи умения и чрез възможности за учене през целия живот хората могат да се адаптират към новите предизвикателства като преминаването към икономика, основана на знанието, стратегията в областта на цифровите технологии и прехода към икономика с ниски емисии на въглероден двуокис и с по-висока енергийна ефективност. При осъществяването на своите първостепенни тематични цели ЕСФ следва да допринесе за преодоляването на тези предизвикателства. В този контекст ЕСФ следва да подкрепя прехода на работната сила от образование към заетост, насочен към по-екологосъобразни умения и работни места, както и следва да се справи с недостига на умения, включително в секторите на енергийната ефективност, възобновяемата енергия и устойчивия транспорт. ЕСФ следва също да допринася за развитие на културните и творческите умения. Социално-културният, креативният и културният сектор са важни за косвеното справяне с целите на ЕСФ; поради тази причина техният потенциал следва по-добре да бъде включен в проектите и програмирането на ЕСФ.

(11) Като се има предвид продължаващата необходимост от усилия за преодоляване на проблема с младежката безработица в Съюза като цяло, за най-засегнатите региони следва да бъде създадена инициатива за младежка заетост (ИМЗ). В тези региони ИМЗ следва да осигурява подкрепа на младите хора, които не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение, които са безработни или неактивни, като засили и ускори предоставянето на дейностите, които получават финансово подпомагане от ЕСФ. За ИМЗ следва да бъдат специално разпределени допълнителни средства, като по линия на ЕСФ в най-засегнатите региони следва да бъдат заделени средства в същия размер. ИМЗ следва да бъде насочена към конкретни лица, а не към структури, и да играе допълваща роля по отношение на другите финансирани по линия на ЕСФ операции и национални действия, насочени към млади хора, които не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение, които са неактивни или безработни, включително чрез прилагането на гаранцията за младежта в съответствие с препоръката на Съвета от 22 април 2013 г. за създаване на гаранция за младежта ([1]), според която младите хора следва да получат качествено предложение за работа, продължаване на образованието, чиракуване или стаж в срок от четири месеца след попадането в положение на безработен или напускането на формалното обучение. ИМЗ може също да подпомага действия, насочени срещу ранното напускане на училище. Достъпът до социални придобивки за младите хора и техните семейства или лица на издръжка не следва да зависи от участието на младите хора в ИМЗ.

([1]) ОВ C 120, 26.4.2013 г., стр. 1

(12) ИМЗ следва изцяло да бъде включена в графика на ЕСФ, но когато е целесъобразно, следва да се предвидят подходящи конкретни разпоредби, свързани с ИМЗ, с оглед постигането на нейните цели. В частност, необходимо е да се опрости и улесни прилагането на ИМЗ, по-специално по отношение на разпоредбите за финансово управление и мерките за тематична концентрация. С цел да гарантира, че резултатите от ИМЗ са ясно показани и съобщени следва да се предвидят специфичен мониторинг и оценка, както и мерки за информиране и публичност. Младежките организации следва да участват в обсъжданията в мониторинговите комитети относно подготовката и прилагането, включително оценката на ИМЗ.

(13) Приносът на ЕСФ към стратегията „Европа 2020“ следва да се основава на по-силна концентрация на оказваната подкрепа върху приоритетите на Съюза. Установява се минимален дял на ЕСФ от финансирането по кохезионната политика, в съответствие с член 92, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. ЕСФ следва по-специално да увеличи предоставяната подкрепа за борба срещу социалното изключване и бедността чрез заделяне на специално предназначени за това средства, от минимум 20 % от общите средства по линия на ЕСФ за всяка държава-членка. Изборът и броят на инвестиционните приоритети, които ще получат подкрепа по линия на ЕСФ, следва също да бъдат ограничени, в съответствие със степента на развитие на подпомаганите региони.

(14) С цел да се гарантира по-точен мониторинг и по-добра оценка на постигнатите на равнището на Съюза резултати чрез действията, подкрепяни по линия на ЕСФ, в настоящия регламент следва да бъде установен общ набор от показатели за изпълнението и резултатите. Тези показатели следва да съответстват на инвестиционния приоритет и вида на действието, подкрепяно съгласно настоящия регламент, както и приложимите разпоредби на Регламент (ЕС) № 1303/2013. Показателите следва да бъдат допълнени при необходимост от специфични за програмата показатели за изпълнението и/или резултатите.

(15) Държавите-членки се насърчават да докладват за въздействието на инвестициите по линия на ЕСФ върху равните възможности, равнопоставения достъп и интеграцията на маргинализираните групи по отношение на всички оперативни програми.

(16) Като имат предвид изискванията за защита на данните, свързани със събирането и съхраняването на чувствителни данни относно участниците, държавите-членки и Комисията следва редовно да оценяват ефективността, ефикасността и въздействието на подпомагането от ЕСФ по отношение на насърчаването на социалното приобщаване и борбата с бедността, в частност във връзка с лица в неравностойно положение като ромите. Държавите-членки се насърчават да докладват за финансирани от ЕСФ инициативи в националните доклади в социалната област, приложени към националните програми за реформа, по-специално във връзка с маргинализирани общности като ромите и мигрантите.

(17) Осъществяването на действията, подкрепяни по линия на ЕСФ, по ефикасен и ефективен начин зависи от доброто управление и партньорството между всички съответни териториални и социално-икономически участници, като се вземат предвид субектите, действащи на регионално и местно равнище, и по-специално обединяващите сдружения, представляващи местните и регионалните органи, организираното гражданско общество, икономическите и, по-специално, социалните партньори и неправителствените организации. Следователно държавите-членки следва да осигурят участието на социалните партньори и на неправителствените организации в стратегическото управление на ЕСФ, от формулирането на приоритетите за оперативните програми до изпълнението и оценката на резултатите от ЕСФ.

(18) Държавите-членки и Комисията следва да вземат необходимите мерки изпълнението на приоритетите, финансирани от ЕСФ, да допринася за насърчаване на равнопоставеността на жените и мъжете в съответствие с член 8 от ДФЕС. Данните от проведените оценки показват, че е важно аспектът за целите за равнопоставеност на половете да бъде вземан предвид на всяко едно равнище и на всички етапи от подготовката, мониторинга, изпълнението и оценката на оперативните програми по своевременен и последователен начин, като същевременно се гарантира предприемането на конкретни действия за насърчаване на равенството между половете, икономическата независимост на жените, образованието и повишаването на квалификацията, както и реинтеграцията на пострадали от насилие жени на пазара на труда и в обществото.

(19) В съответствие с член 10 от ДФЕС изпълнението на приоритетите, финансирани от ЕСФ, следва да допринесе за борбата с дискриминацията, основана на пол, расова или етническа принадлежност, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация, като се отделя специално внимание на лицата, които са обект на многостранна дискриминация. Дискриминация, основана на пола, следва да се разбира в широк смисъл, така че да се обхванат други, свързани с пола аспекти, в съответствие със съдебната практика на Съда на Европейския съюз. Изпълнението на приоритетите, финансирани от ЕСФ следва също да допринесе за насърчаването на равните възможности. ЕСФ следва да подкрепя изпълнението на задължението на Съюза, поето съгласно Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания, във връзка, inter alia, с образованието, работата, заетостта и достъпността. ЕСФ следва също така да подпомага прехода от грижи, предоставяни от институциите, към грижи, предоставяни от съответните общности. ЕСФ не следва да подкрепя действия, които допринасят за сегрегация или социално изключване.

(20) Подкрепата за социалните иновации допринася за това политиките да отговорят по-добре на социалните промени. ЕСФ следва да насърчава и подкрепя иновативни социални предприятия и предприемачи, както и иновативни проекти, реализирани от неправителствени организации и други субекти, работещи в областта на социалната икономика. По-специално изпитването и оценяването на иновативните решения преди по-широкото им прилагане е от основно значение за

подобряване на ефикасността на политиките и следователно е аргумент за предоставяне на специфична подкрепа от ЕСФ. При условие че докажат своята ефективност, иновативните решения биха могли да включват, разработване на социални показатели като например социалното етикетиране.

(21) Транснационалното сътрудничество има значителна добавена стойност и поради това следва да бъде подкрепяно от всички държави-членки с изключение на надлежно обосновани случаи като се взема предвид принципът на пропорционалност. Необходимо е също така да се засили ролята на Комисията за улесняване на обмена на опит и за координиране на изпълнението на съответните инициативи.

(22) С цел укрепването на интегриран и цялостен подход по отношение на заетостта и социалното приобщаване ЕСФ следва да подпомага хоризонтални и основаващи се на териториален принцип партньорства.

(23) Мобилизирането на регионалните и местните заинтересовани страни следва да спомогне за изпълнението на стратегията „Европа 2020“ и нейните водещи цели. Териториалните пактове, местните инициативи за заетост и социално приобщаване, устойчивите и приобщаващи стратегии за водено от общностите местно развитие в градските и селските райони и стратегиите за устойчиво развитие на градовете могат да бъдат използвани и да получат подкрепа с цел при подготовката и изпълнението на оперативните програми да се включат по-активно регионалните и местните органи, градовете, социалните партньори и неправителствените организации.

(24) В Регламент (ЕС) № 1303/2013 се предвижда правилата за допустимост на разходите да се установяват на национално ниво с някои изключения, за които е необходимо да се определят специфични разпоредби по отношение на ЕСФ.

(25) За опростяване на използването на ЕСФ и намаляване на риска от грешки и предвид специфичността на операциите, подкрепяни от ЕСФ, е целесъобразно да се определят разпоредби, които допълват Регламент (ЕС) № 1303/2013 по отношение на допустимостта на разходите.

(26) Използването на стандартни таблици за разходите за единица продукт, еднократни суми и финансиране с единна ставка следва да доведе до опростяване за бенефициерите и до намаляване на административната тежест за всички партньори по проекти на ЕСФ.

(27) Важно е да се осигури доброто финансово управление на всяка оперативна програма и нейното изпълнение по възможно най-ефективния и удобен за ползвателите начин. Държавите-членки следва да се въздържат от добавяне на правила, които усложняват използването на финансовите средства от бенефициера.

(28) Държавите-членки и регионите следва да бъдат насърчавани да прибягват до ЕСФ чрез финансови инструменти с цел осигуряване на подкрепа, например за студенти, за създаване на работни места, мобилност на работниците, социално приобщаване и социално предприемачество.

(29) ЕСФ следва да допълва други програми на Съюза и следва да се развие тясно взаимодействие между ЕСФ и други финансови инструменти на Съюза.

(30) Инвестициите в човешки капитал са основният лост, на който Съюзът може да разчита, за да гарантира своята конкурентоспособност на международно равнище и за да постигне устойчиво възстановяване на своята икономика. Никоя инвестиция не може да доведе до структурни реформи, ако не е съпроводена от последователна, ориентирана към растежа стратегия за развитие на човешкия капитал. Следователно трябва да се гарантира, че по време на периода на програмиране 2014-2020 г. средствата, предназначени за подобряване на уменията и повишаване на равнищата на заетост, позволяват провеждането на дейности с подходящ мащаб.

(31) На Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС във връзка с определянето на стандартните размери на единичните разходи и еднократните суми и на максималния им размер в зависимост от различните видове операции. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

(32) При управлението на ЕСФ Комисията се подпомага от Комитета, посочен в член 163 от ДФЕС.

(33) Тъй като настоящият регламент заменя Регламент (ЕС) № 1081/2006 на Европейския парламент и на Съвета [1], посоченият регламент следва да бъде отменен. Въпреки това настоящият регламент следва да не засяга продължаването или промяната на помощта, одобрена от Комисията въз основа на Регламент (ЕО) № 1081/2006 или на друг законодателен акт, приложим за тази помощ към 31 декември 2013 г. Посоченият регламент или друго приложимо законодателство впоследствие следва да се прилага и след 31 декември 2013 г. по отношение на тази помощ или съответните операции до тяхното приключване. Заявленията за получаване на помощ, представени или одобрени в рамките на Регламент (ЕО) № 1081/2006, следва да останат в сила,

[1] Регламент (ЕО) № 1081/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юли 2006 г. относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1784/1999 (ОВ L 210, 31.7.2006 г., стр. 12).

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

В настоящия регламент се определят задачите на Европейския социален фонд (ЕСФ), включително инициативата за младежка заетост (ИМЗ), и обхватът на предоставяното от него подпомагане, съдържат се специфични разпоредби и се установяват видовете допустими разходи, по отношение на които може да бъде предоставено подпомагане.

Член 2

Задачи

1. ЕСФ насърчава постигането на високи нива на заетост и на качество на работните места, подобрява достъпа до пазара на труда, предоставя подкрепа за географската и професионалната мобилност на работниците и улеснява тяхното адаптиране към промените в промишлеността и промените в системата на производство, необходими за устойчиво развитие, стимулира постигането на високо ниво на образование и обучение за всички и подпомага прехода от образование към трудова заетост за младите хора, води борба с бедността, подобрява социалното приобщаване и насърчава равенството между половете, недискриминацията и равните възможности, като по този начин допринася за изпълнение на приоритетите на Съюза за засилване на икономическото, социалното и териториалното сближаване.

2. ЕСФ осъществява задачите си, предвидени в член 1, като предоставя подкрепа на държавите-членки в усилията им за изпълнение на приоритетите и водещите цели на стратегията на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж (стратегията „Европа 2020“) и дава възможност на държавите-членки да се справят с конкретните предизвикателства пред тях по отношение на постигането на целите на стратегията „Европа 2020“. ЕСФ предоставя подкрепа за разработването и изпълнението на политики и действия във връзка със своите задачи, като взема предвид съответните интегрирани насоки и съответните препоръки за отделните държави, приети съгласно член 121, параграф 2 и член 148, параграф 4 от ДФЕС, а когато е целесъобразно, на национално равнище, националните програми за реформа, както и други приложими национални стратегии и доклади.

3. Дейността на ЕСФ е в полза на хората, включително лицата в неравностойно положение като трайно безработните, хората с увреждания, мигрантите, етническите малцинства, маргинализираните общности, както и хората от всички възрастови групи, изправени пред бедност и социална изолация. ЕСФ също така предоставя подкрепа на работници, предприятия, включително субекти в областта на социалната икономика, и предприемачи, както и на системи и структури, за да улесни адаптирането им към нови предизвикателства, включително нарастващото несъответствие на уменията, и да насърчи доброто управление, социалния напредък и провеждането на реформи, по-специално в областта на заетостта, образованието, обучението и социалните политики.

Член 3

Обхват на подкрепата

1. В рамките на тематичните цели по член 9, първа алинея, точки 8, 9, 10 и 11 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, които отговарят на букви а), б), в) и г) от настоящия параграф и съгласно задачите си, ЕСФ предоставя подкрепа за следните инвестиционни приоритети:

а) за тематичната цел „насърчаване на устойчивата и качествена заетост и подкрепа на мобилността на работната сила”:

i) достъп до заетост за търсещите работа и за неактивните лица, включително трайно безработни и лица, отдалечени от пазара на труда, а също и чрез местни инициативи за заетост и подкрепа за мобилността на работната сила;

ii) устойчиво интегриране на пазара на труда на младите хора, в частност, тези които не са ангажирани с трудова дейност, образование или обучение, включително младите хора, изложени на риск от социално изключване и младите хора от маргинализирани общности, включително чрез прилагане на гаранцията за младежта;

iii) самостоятелна заетост, предприемачество и създаване на предприятия, включително иновативни микро-, малки и, средни предприятия;

iv) равенство между мъжете и жените във всички области, включително в достъпа до заетост,напредъка в кариерата, съчетаване на професионалния и личния живот и насърчаване на равно заплащане за равен труд;

v) приспособяване на работниците, предприятията и предприемачите към промените;

vi) активен живот на възрастните хора и остаряване в добро здраве;

vii) Модернизиране на институциите на пазара на труда, като публични и частни служби по заетостта и повишаване на адекватността спрямо потребностите на пазара на труда, включително чрез действия за повишаване на транснационалната мобилност на работната сила, както и чрез схеми за мобилност и по-добро сътрудничество между институциите и съответните заинтересовани страни.

б) за тематичната цел „насърчаване на социалното приобщаване, борба с бедността и всяка форма на дискриминация”:

i) активно приобщаване, включително с оглед насърчаване на равните възможности и активното участие и по-добрата пригодност за заетост;

ii) социално-икономическа интеграция на маргинализирани общности като ромите;

iii) борба срещу всички форми на дискриминация и насърчаване на равенството на възможностите;

iv) повишаване на достъпа до услуги, които са на достъпна цена, устойчиви и висококачествени, включително здравни и социални услуги от общ интерес;

v) насърчаване на социалното предприемачество и на професионалната интеграция в социалните предприятия и насърчаване на социалната и солидарна икономика с цел улесняване на достъпа до заетост;

vi) стратегии за водено от общностите местно развитие;

в) за тематичната цел „инвестиране в образование, обучение и професионално обучение за придобиване на умения и обучение през целия живот“:

i) намаляване и предотвратяване на преждевременното напускане на училище и насърчаване на равния достъп до висококачествено предучилищно, основно и средно образование, включващоформални, неформални и неофициални процеси на изучаване за повторно включване в образователната и обучителната система;

ii) подобряване на качеството и ефикасността на и достъпа до висшето и равностойното на него образование с цел увеличаване на участието и подобряване на равнищата на образование, по-специално за групите в неравностойно положение;

iii) подобряване на равния достъп до възможностите за учене през целия живот за всички възрастови групи във формален, неформален и неофициален вид, осъвременяване на познанията, уменията и компетенциите на работната ръка, както и насърчаване на гъвкави процеси на учене, включително чрез професионална ориентация и валидиране на придобитите компетенции;

iv) подобряване на системите за образование и обучение спрямо пазара на труда, улесняване на прехода от образование към работа и укрепване на професионалното образование и системите на обучение, както и тяхното качество, включително чрез механизми за предвиждане на уменията, адаптиране на учебните програми и създаване и развитие на основаващи се на работата системи за учене, включително двойни системи на учене и схеми за чиракуване;

г) за тематичната цел „засилване на институционалния капацитет на публичните органи и заинтересовани страни и ефикасна публична администрация“:

i) инвестиции в институционален капацитет и в ефикасността на публичните администрации и публичните услуги на национално, регионално и местно равнище с цел осъществяването на реформи и постигането на по-добро регулиране и добро управление;

Този инвестиционен приоритет е приложим само в държави-членки, отговарящи на условията за допустимост по отношение на подкрепата по линия на Кохезионния фонд или в държавите-членки, които имат един или повече региони от ниво 2 по NUTS, посочени в член 90, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

ii) изграждане на капацитет по отношение на всички заинтересовани страни, които изпълняват политики в областта на образованието, ученето през целия живот, обучението и политиките в областта на заетостта или социалната сфера, включително чрез секторни и териториални пактове за мобилизиране с цел осъществяването на реформи на национално, регионално и местно равнище.

2. Посредством инвестиционните приоритети, изброени в параграф 1, ЕСФ допринася също и за другите тематични цели, посочени в член 9, първа алинея от Регламент (ЕС) № 1303/2013, основно чрез:

а) подкрепа за прехода към икономика, която е нисковъглеродна, устойчива на изменението на климата, екологично устойчива и използваща ефикасно ресурсите, чрез подобряване на системите за образование и обучение, необходимо за адаптирането на уменията и квалификацията, повишаване квалификацията на работната сила и създаването на нови работни места в секторите, свързани с околната среда и енергетиката;

б) повишаване на достъпността, използването и качеството на информационните и комуникационните технологии чрез развитие на електронната грамотност и електронното обучение и инвестициите в електронното приобщаване, електронните умения и свързаните с тях предприемачески умения;

в) Стимулиране на изследванията, технологичното развитие и иновациите чрез развиване на следдипломното образование и предприемаческите умения, обучението на изследователи, свързването в мрежи на дейности и партньорства между висшите учебни заведения, центровете за научни изследвания и технологии и предприятията;

г) Повишаване на конкурентоспособността и устойчивостта в дългосрочен план на малките и средни предприятия чрез насърчаване на адаптивността на предприятията, ръководните кадри и работниците, увеличаване на инвестициите в човешки капитал, както и насърчаване на организации, предоставящи практически насочено професионално обучение и обучение.

Член 4

Съгласуваност и тематична концентрация

1. Държавите-членки гарантират, че стратегията и действията, предвидени в оперативните програми, са съгласувани и отговарят на предизвикателствата, набелязани в националните програми за реформа, както и, когато това е уместно, в техните други национални стратегии за борба с безработицата, бедността и социалното изключване и също така в съответните препоръки на Съвета, приети в съответствие с член 148, параграф 4 от ДФЕС, с цел да се допринесе за постигане на водещите цели на стратегията „Европа 2020“, свързани със заетостта, образованието и намаляването на бедността.

2. Най-малко 20 % от общите средства по линия на ЕСФ във всяка държава-членка се отпускат за тематичната цел „Насърчаване на социалното приобщаване, борба с бедността и всяка форма на дискриминация“, установена в член 9, първа алинея, точка 9 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

3. Държавите-членки прилагат тематичната концентрация в съответствие с посочените по-долу условия:

а) по отношение на по-силно развитите региони държавите-членки концентрират най-малко 80 % от отпуснатите по линия на ЕСФ за всяка оперативна програма средства върху максимум пет инвестиционни приоритета от посочените в член 3, параграф 1.

б) по отношение на регионите в преход държавите-членки концентрират най-малко 70 % от отпуснатите по линия на ЕСФ за всяка оперативна програма средства върху максимум пет инвестиционни приоритета от посочените в член 3, параграф 1.

в) по отношение на по-слабо развитите региони държавите-членки концентрират най-малко 60 % от отпуснатите по линия на ЕСФ за всяка оперативна програма средства върху максимум пет инвестиционни приоритета от посочените в член 3, параграф 1.

4. Приоритетните оси, посочени в член 11, параграф 1, се изключват при изчисляването на процентните ставки, предвидени в параграфи 2 и 3 от настоящия член.

Член 5

Показатели

1. Общите показатели за изпълнение и за резултати, посочени в приложение I към настоящия регламент и, когато това е уместно, специфичните за програмата показатели, се използват в съответствие с член 27, параграф 4 и член 96, параграф 2, буква б), подточки ii) и iv) от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Всички общи показатели за изпълнение и за резултати се докладват за всички инвестиционни приоритети. Показателите за резултати, посочени в приложение II към настоящия регламент, се докладват в съответствие с параграф 2 от настоящия член. Когато това е приложимо данните се разбиват по пол.

По отношение на общите показатели за изпълнение и на показателите за изпълнение по отделните програми за базовите стойности се задава нула. Където е приложимо с оглед естеството на операциите, които се подкрепят, кумулативните количествено определени целеви стойности за тези показатели се определят за 2023 г. Показателите за изпълнение се изразяват в абсолютни стойности.

По отношение на общите показатели за резултати и на показателите за резултати по отделните програми, за които са били определени кумулативните количествено определени целеви стойности за 2023 г., базовите стойности се определят като се използват последните налични данни или други съответни източници на информация. Специфичните за програмата показатели за резултати и свързаните с тях цели могат да имат количествено или качествено изражение.

2. В допълнение към параграф 1, показателите за резултати, посочени в приложение II към настоящия регламент, се прилагат по отношение на всички операции, за които се предоставя подкрепа по инвестиционните приоритети, определени в член 3, параграф 1, буква а), подточка ii) за прилагането на ИМЗ. На всеки от показателите, определени в приложение II към настоящия регламент, отговаря кумулативна количествено определена целева стойност за 2023 г., както и базова стойност.

3. Заедно с предаването на годишните доклади за изпълнение, всеки управляващ орган предава по електронен път структурираните данни за всяка приоритетна ос с разбивка по инвестиционни приоритети. Данните се внасят за категориите намеса съгласно член 96, параграф 2, буква б), подточка vi) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и показателите за изпълнение и за резултати. Чрез дерогация от член 50, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 предадените данни за общите показатели за изпълнение и за резултати са свързани със стойности за частично или изцяло изпълнени операции.

ГЛАВА II

СПЕЦИФИЧНИ РАЗПОРЕДБИ ЗА ПРОГРАМИРАНЕ И ИЗПЪЛНЕНИЕ

Член 6

Участие на партньори

1. Участието на партньорите, посочени в член 5 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 в изпълнението на оперативните програми, може да бъде под формата на глобални субсидии, както е определено в член 123, параграф 7 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. В такъв случай в оперативната програма се посочва частта от оперативната програма, за която се отнася глобалната субсидия, като се включва и примерна разбивка на финансовите средства, отпуснати от всяка приоритетна ос за програмата.

2. За да се поощрява подходящото участие на социалните партньори в действията, подкрепяни по линия на ЕСФ, управляващите органи на дадена оперативна програма в регион, определен в член 90, параграф 2, буква а) или буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013, или в държавите-членки, отговарящи на условията за допустимост по отношение на подкрепата по линия на Кохезионния фонд, гарантират, в съответствие с нуждите, отпускането на целесъобразно количество средства от ЕСФ за дейности по изграждане на капацитет под формата на обучение, мерки за изграждане на мрежи и укрепване на социалния диалог, както и за съвместни дейности със социалните партньори.

3. За да се поощрява подходящото участие на неправителствените организации и техния достъп до действия, подкрепяни по линия на ЕСФ, по-специално в областта на социалното приобщаване, равенството между половете и равните възможности, управляващите органи на дадена оперативна програма в регион, определен в член 90, параграф 2, буква а) или буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013, или в държавите-членки, отговарящи на условията за допустимост по отношение на подкрепата по линия на Кохезионния фонд, гарантират отпускането на целесъобразно количество средства от ЕСФ за изграждане на капацитет по отношение на неправителствените организации.

Член 7

Насърчаване на равенството между мъжете и жените

Държавите-членки и Комисията насърчават равенството между мъжете и жените чрез интегриране, както е посочено в член 7 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 по време на подготовката, прилагането, мониторинга и оценката на оперативните програми. Чрез ЕСФ държавите-членки и Комисията предоставят също така подкрепа за конкретни целеви действия в рамките на всеки от инвестиционните приоритети, както е посочено в член 3, и по-специално в член 3, параграф 1, буква а), подточка iv) от настоящия регламент, с цел увеличаване на устойчивата трудова заетост и напредък на жените в тази сфера, като по този начин се води борба с феминизирането на бедността, намалява се сегрегацията въз основа на пола, води се борба със стереотипите по отношение на пола на пазара на труда и в сферата на образованието и обучението и се насърчава съчетаването на професионалния и личния живот на всички, както и равномерното разпределение на семейните отговорности между жените и мъжете.

Член 8

Насърчаване на равните възможности и недискриминацията

Държавите-членки и Комисията насърчават равните възможности за всички, без дискриминация, основана на пол, раса или етнически произход, религия или убеждения, увреждания, възраст или сексуална ориентация, чрез интегрирането на принципа на недискриминация, посочен в член 7 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Посредством ЕСФ, държавите-членки и Комисията също така подкрепят специфични действия в рамките на всеки от инвестиционните приоритети, посочени в член 3, и по-специално в член 3, параграф 1, буква б), подточка iii) от настоящия регламент. Тези дейности са насочени към борба с всички форми на дискриминация, а също и към подобряване на достъпността за хората с увреждания, с цел да се подобри интеграцията на пазара на труда, в образованието и обучението, като по този начин се засили социалното приобщаване, се намали неравнопоставеността по отношение на образователните постижения и здравния статус, както и се улесни преходът от институционални грижи към грижи в рамките на общността, по-специално за лицата, които са изправени пред многостранна дискриминация.

Член 9

Социални иновации

1. ЕСФ насърчава социалните иновации във всички области в обхвата на действие на ЕСФ, определен в член 3 от настоящия регламент, по-специално с цел изпитване, оценка и прилагане на широка основа на иновативни решения, включително на местно или регионално равнище, в отговор на социалните потребности, с участието на съответните партньори, и по-конкретно социалните партньори.

2. Държавите-членки определят или в техните оперативни програми, или на по-късен етап по време на прилагането им, области за социални иновации в съответствие със специфичните им потребности.

3. Комисията улеснява изграждането на капацитет за социални иновации, по-конкретно чрез подкрепа за взаимно обучение, изграждане на мрежи и разпространение и популяризиране на добри практики и методологии.

Член 10

Транснационално сътрудничество

1. Държавите-членки подкрепят транснационалното сътрудничество с цел насърчаване на взаимното обучение, като така повишават ефективността на политиките, подкрепяни от ЕСФ. Транснационалното сътрудничество включва партньори от най-малко две държави-членки.

2. Чрез дерогация от параграф 1 държавите-членки с една единствена оперативна програма, подкрепена от ЕСФ, или с една единствена многофондова оперативна програма, могат, в надлежно обосновани случаи и като отчитат принципа на пропорционалност, по изключение да решат да не подкрепят действия за транснационално сътрудничество,.

3. Държавите-членки, като си партнират със съответните участници, могат да избират теми за транснационално сътрудничество от списък с общи теми, предложен от Комисията и одобрен от Комитета, посочен в член 25 или да изберат други теми, които отговарят на техните конкретни нужди.

4. Комисията улеснява транснационалното сътрудничество по общите теми от списъка, посочен в параграф 3, и когато е целесъобразно – други теми, избрани от държавите-членки, чрез взаимно обучение и чрез провеждане на координирани или съвместни действия. По-конкретно Комисията изгражда платформа на равнището на ЕС с цел улесняване на създаването на транснационални партньорства, обмена на опит, изграждането на капацитет и на мрежи, както и разпространението на съответните резултати и извличането на полза от тях. С цел улесняване на транснационалното сътрудничество Комисията разработва също и координирана рамка за изпълнение, включваща общи критерии за допустимост, вид и график на действията, както и общи методологични подходи за мониторинг и оценка.

Член 11

Специфични за фонда разпоредби, свързани с оперативните програми

1. Чрез дерогация от член 96, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 в оперативните програми могат да бъдат установени приоритетни оси за изпълнение на дейностите за социални иновации и транснационално сътрудничество, както е посочено в членове 9 и 10 от настоящия регламент.

2. Чрез дерогация от член 120, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 максималният процент на съфинансиране за дадена приоритетна ос се увеличава с 10 процентни пункта, но не надвишава 100 %, когато цялата приоритетна ос е предназначена за социални иновации или за транснационално сътрудничество, или за комбинация от двете.

3. В допълнение към предвиденото в член 96, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 в оперативните програми се установява и приносът на планираните и подкрепяни по линия на ЕСФ дейности:

а) към тематичните цели, изброени в член 9, първа алинея, точки 1—7 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, по приоритетни оси, когато е целесъобразно;

б) към социалните иновации и транснационалното сътрудничество, както е посочено в членове 9 и 10 от настоящия регламент, когато те не са включени в специално предвидена за тях приоритетна ос.

Член 12

Специални разпоредби относно разглеждането на териториални особености

1. ЕСФ може да предоставя подкрепа за стратегии за водено от общностите местно развитие в градските и селските райони, както е посочено в членове 32, 33 и 34 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, териториални пактове и местни инициативи за заетост, включително за заетост на младите хора, образование и социално приобщаване, както и за интегрирани териториални инвестиции (ИТИ), както е посочено в член 36 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

2. В допълнение на интервенциите по линия на ЕФРР, посочени в член 7 от Регламент (ЕС) № 1301/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1], ЕСФ може да предоставя подкрепа за устойчиво градско развитие чрез стратегии, в които се определят интегрирани действия за справяне с икономическите, екологичните и социалните предизвикателства пред градските райони, посочени от държавите-членки, въз основа на принципите, установени в съответните им споразумения за партньорство.

ГЛАВА III

СПЕЦИФИЧНИ РАЗПОРЕДБИ ЗА ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ

Член 13

Допустимост на разходите

1. ЕСФ предоставя подкрепа за допустими разходи, които както е посочено в член 120, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013, могат да включват финансови средства, постъпили от работодатели и работници.

2. ЕСФ може да предоставя подкрепа за разходи за операции, които се осъществяват извън програмния район, но в рамките на Европейския съюз, при условие че са изпълнени следните две условия:

а) операцията е в полза на областта, обхваната от програмата;

б) задълженията на органите по оперативната програма във връзка с управлението, контрола и одита на операцията се изпълняват от органите, отговорни за оперативната програма, по линия на която се подкрепя съответната операция, или те се споразумяват с органите на държавата-членка, в която се изпълнява операцията, при положение че в тази държава-членка са изпълнени задълженията във връзка с управлението, контрола и одита на операцията са изпълнени.

3. В размер до 3 % от бюджета на оперативна програма по ЕСФ или на частта на ЕСФ от многофондова оперативна програма, разходите, направени извън границите на Съюза са допустими за участие от страна на ЕСФ, при условие че те се отнасят до тематичните цели в съответствие с член 3, параграф 1, буква а) или член 3, параграф 1, буква в), и при условие, че съответният мониторингов комитет е дал съгласието си за съответната операция или съответните видове операции.

4. В допълнение към разходите, посочени в член 69, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, разходите по закупуване на инфраструктура, земя и недвижимо имущество също не са допустими за участие от страна на ЕСФ.

5. Приносът в натура под формата на надбавки или заплати, изплатени от трета страна в полза на участниците в дадена операция, може да бъде допустим за участие от страна на ЕСФ, при положение че приносът в натура е извършен в съответствие с националните правила, включително счетоводните правила и не надхвърля размера на разходите, поети от третата страна.

Член 14

Варианти за опростено отчитане на разходите

1. В допълнение към възможностите, посочени в член 67 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, Комисията може да възстанови платените от държавите-членки разходи въз основа на стандартни размери на единичните разходи и еднократните суми, определени от Комисията. Сумите, изчислени на тази основа, се считат за публична подкрепа, изплатена на бенефициерите, и за допустим разход за целите на прилагането на Регламент (ЕС) № 1303/2013.

За изпълнението на целта, посочена в първата алинея, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 24 по отношение на видовете обхванати операции, определянето на стандартните размери на единичните разходи и еднократните суми, както и техния максимален размер, който може да бъде актуализиран в съответствие с приложимите общоприети методи, като се взема надлежно предвид опитът, натрупан по време на предишния програмен период.

[1] Регламент (ЕС) № 1301/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Европейския фонд за регионално развитие и специални разпоредби по отношение на целта „Инвестиции за растеж и работни места“ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1080/2006 (Виж страница 289 от настоящия брой на Официален вестник)

Основната цел на финансовите одити е да се провери дали условията за възстановяване на суми от Комисията въз основа на стандартните размери на единичните разходи и еднократните суми са били изпълнени.

Когато се използва финансиране въз основа на стандартни размери на единичните разходи и еднократните суми, при предоставянето на подкрепа за операциите държавата-членка може да прилага своите собствени счетоводни практики. За целите на настоящия регламент и на Регламент (ЕС) № 1303/2013 подобни счетоводни практики и получените въз основа на тях суми не подлежат на одит от одитния орган или от Комисията.

2. В съответствие с разпоредбите на член 67, параграф 1, буква г) и параграф 5, буква г) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 може да бъде използвана единна ставка в размер на 40 % от допустимите преки разходи за персонал, за да се покрият останалите допустими разходи за дадена операция, без да се изисква държавата-членка да прави изчисления за определянето на приложимата ставка.

3. В допълнение към методите, посочени в член 67, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, когато публичната подкрепа за отпускане на безвъзмездни средства и възстановима помощ не превишава 100 000 EUR, сумите, посочени в член 67, параграф 1, букви б), в) и г) от Регламент (ЕС) № 1303/2013, могат да се определят за всеки отделен случай, чрез позоваване на проектобюджета, съгласуван предварително от управляващия орган.

4. Без да се засяга член 67, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, безвъзмездните средства и възстановима помощ, при които публичната подкрепа не надвишава 50 000 EUR, се предоставят под формата на стандартни таблици за разходите за единица продукт или еднократни суми в съответствие с параграф 1 от настоящия член или с член 67 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 или единни ставки, съгласно член 67 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 с изключение на операциите, които се ползват от подкрепа в рамките на схема за държавна помощ. Когато се използва финансиране с единни ставки, разделените по категории разходи, използвани за изчисляване на ставката, могат да бъдат възстановени в съответствие с член 67, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Член 15

Финансови инструменти

В съответствие с член 37 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 ЕСФ може да подкрепя действия и политики, попадащи в неговия обхват, чрез финансови инструменти, включително микрокредити и гаранционни фондове.

ГЛАВА IV

ИНИЦИАТИВА ЗА МЛАДЕЖКА ЗАЕТОСТ

Член 16

Инициатива за младежка заетост

ИМЗ подпомага действията за борба с младежката безработица в допустимите региони на Съюза, чрез предоставяне на подкрепа за дейностите, определени в член 3, параграф 1, буква а), подточка ii) от настоящия регламент. Тя е насочена към всички млади хора на възраст под 25 години, които не участват в никаква форма на заетост, образование или обучение и живеят в допустимите региони, неактивни са или са безработни,включително трайно безработни, независимо дали са регистрирани като търсещи работа или не. На доброволен принцип държавите-членки могат да решат да разширят целевата група, така че да включва младите хора на възраст под 30 години.

За целите на ИМЗ за 2014–2015г. „допустими региони“ са регионите на ниво 2 по NUTS с равнище на младежката безработица за младите хора на възраст между 15 и 24 години по-високо от 25 % през 2012 г., а за държавите-членки, в които равнището на безработица сред младите хора се е увеличило с повече от 30 % през 2012 г., регионите на ниво 2 по NUTS с равнище на младежката безработица по-високо от 20 % през 2012 г.

Средствата за инициативата за младежката заетост (ИМЗ) могат да се преразгледат в посока нагоре за годините 2016–2020 в рамките на бюджетната процедура в съответствие с член 14 от Регламент (ЕС) № 1311/2013. За определяне на регионите, допустими по ИМЗ за периода 2016–2020 г., препратката към данните от 2012 г. във втора алинея се тълкува като позоваване на последните налични годишни данни. Разбивката на допълнителните средства по държави-членки следва същите стъпки като първоначалното специално разпределение в съответствие с приложение VIII от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Съгласувано с Комисията държавите-членки могат да решат да заделят средства в ограничен размер – максимум 10 % от средствата по линия на ИМЗ, в подкрепа на младите хора, живеещи в подрегиони, в които са налице високи равнища на младежка безработица и които са извън допустимите региони от ниво 2 по NUTS.

Член 17

Тематична концентрация

Специално разпределените за ИМЗ средства не се вземат предвид за целите на изчисляването на тематичната концентрация, посочена в член 4.

Член 18

Програмиране

ИМЗ се включва като част от програмирането по ЕСФ съгласно член 96 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Когато е необходимо, държавите-членки определят уредбата за програмирането за ИМЗ в споразуменията им за партньорство и в оперативните им програми.

По отношение на уредбата за програмирането са възможни една или повече от следните форми:

а) специална оперативна програма;

б) специална приоритетна ос в рамките на оперативната програма;

в) част от една или повече приоритетни оси.

Членове 9 и 10 от настоящия регламент се прилагат и по отношение на ИМЗ.

Член 19

Мониторинг и оценка

1. В допълнение към функциите на мониторинговата комисия, установена вчлен 110 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, поне веднъж годишно мониторинговият комитет разглежда изпълнението на ИМЗ в контекста на оперативната програма и на напредъка, постигнат по отношение на нейните цели.

2. Годишният доклад за изпълнението и окончателният доклад, посочени в член 50, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, включват допълнителна информация за изпълнението на ИМЗ. Комисията предава на Европейския парламент обобщение на тези доклади, както се посочва в член 53, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Комисията присъства на годишното разискване на тези доклади в Европейския парламент.

3. Считано от април 2015 г. и през следващите години и едновременно с годишните доклади за изпълнението, посочени в член 50, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, управляващите органи предават на Комисията по електронен път структурирани данни за всяка приоритетна ос или част от нея, по която се предоставя подкрепа за ИМЗ. Предадените данни относно показателите се отнасят за стойностите на показателите, посочени в приложения I и II от настоящия регламент, и, когато е приложимо, за специфичните за програмата показатели. Те се отнасят до частично или изцяло изпълнени операции.

4. В годишните доклади за изпълнението, посочени в член 50, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, или, когато е приложимо, в доклада за напредъка, посочен в член 111, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и в годишния доклад за изпълнението, представен до 31 май 2016 г., се представят основните констатации от посочените в параграф 6 от настоящия член оценки. Докладите също така представят и оценяват качеството на офертите за работа, получени от участниците в ИМЗ, включително млади хора в неравностойно положение, лица от маргинализирани общности и напускащите образованието си без квалификация. Докладите също така представят и оценяват техния напредък за продължаване на образованието, намиране на устойчиви и достойни работни места, или преминаването им към чиракуване или качествени стажове.

5. Докладите за напредъка, посочени в член 52 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, включват допълнителна информация за ИМЗ, както и оценка на нейното изпълнение. Комисията предава на Европейския парламент обобщение на тези доклади, както се посочва в член 53, параграф 2 от този регламент, и ще присъства на годишното разискване на тези доклади в Европейския парламент.

6. Най-малко два пъти по време на периода на програмиране се извършва оценка на ефективността, ефикасността и въздействието на предоставяната съвместно от ЕСФ подкрепа и специално разпределените средства за ИМЗ, включително и за изпълнението на гаранцията за младежта.

Първата оценка се извършва до 31 декември 2015 г., а втората оценка – до 31 декември 2018 г.

Член 20

Мерки за информиране и комуникация

1. Бенефициерите гарантират, че на участващите в дадена операция лица изрично се предоставя информация за подкрепата по линия на ИМЗ, предоставяна чрез финансиране от ЕСФ и специално разпределените средства за ИМЗ.

2. Във всеки документ, свързан с изпълнението на операция и който е е изготвен за обществеността или за участниците, включително всяко присъствено или друго удостоверение, се посочва, че оперативната програма е била осъществена с подкрепата на ИМЗ.

Член 21

Техническа помощ

Специално разпределените средства за ИМЗ могат да бъдат взети предвид от държавите-членки при изчисляването на границата на общата сума на средствата по линия на фондовете, отпуснати на всяка държава-членка за техническа помощ.

Член 22

Финансова подкрепа

1. В решението на Комисията за приемане на дадена оперативна програма за всяка приоритетна ос се определя максималният размер на специално разпределените средства за ИМЗ и съответната подкрепа от ЕСФ като обща сума, както и по категории региони. За всяка приоритетна ос съответната подкрепа от ЕСФ трябва да бъде най-малко равностойна на подкрепата от специално разпределените средства за ИМЗ.

2. Въз основа на сумите, посочени в параграф 1, в решението на Комисията, посочено в параграф 1 се определя и съотношението между категориите региони за подкрепата от ЕСФ за всяка приоритетна ос.

3. Когато ИМЗ се изпълнява чрез конкретна приоритетна ос, която обхваща допустими региони от повече от една категория, по отношение на средствата от ЕСФ се прилага най-високата ставка на съфинансиране.

Изискването за национално съфинансиране не важи по отношение на специално разпределените средства за ИМЗ.

За всяка приоритетна ос общата ставка на съфинансирането, определена в решението на Комисията, посочено в параграф 1, се изчислява, като се взема предвид ставката на съфинансиране за средствата по линия на ЕСФ заедно със специално разпределените средства за ИМЗ.

Член 23

Финансово управление

В допълнение към член 130 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, когато Комисията възстановява междинни плащания и изплаща окончателното салдо за ИМЗ по приоритетна ос, тя разпределя възстановяваните средства от бюджета на Съюза по равно между ЕСФ и специално разпределените средства за ИМЗ. Когато всички специално разпределени средства за ИМЗ са били възстановени, Комисията разпределя оставащото възстановяване от бюджета на Съюза към ЕСФ.

Комисията разпределя възстановяваните средства от ЕСФ между категориите региони съгласно съотношението, определено в член 22, параграф 2.

ГЛАВА V

ДЕЛЕГИРАНЕ НА ПРАВОМОЩИЯ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 24

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 14, параграф 1, се предоставя на Комисията от 21 декември 2013 г. до 31 декември 2020 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 14, параграф 1, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощията. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 14, параграф 1, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 25

Комитет съгласно член 163 от ДФЕС

1. Комисията се подпомага от комитет („Комитет за ЕСФ“), създаден в съответствие с член 163 от ДФЕС.

2. Членът на Комисията, натоварен да председателства Комитета за ЕСФ, може да делегира тази отговорност на старши служител на Комисията. Секретариатът на Комитета за ЕСФ се осигурява от Комисията.

3. Всяка държава-членка определя един правителствен представител, един представител на организациите на работниците, един представител на организациите на работодателите и по един техен заместник за максимален срок от седем години. При отсъствието на съответния член, заместникът получава автоматично право да участва в обсъжданията.

4. Комитетът за ЕСФ включва по един представител от всяка от организациите, представляващи съответно организациите на работниците и на работодателите на равнището на Съюза.

5. Комитетът за ЕСФ може да покани на заседанията си представители на Европейската инвестиционна банка и на Европейския инвестиционен фонд, както и на съответни организации на гражданското общество, които са без право на глас, ако дневният ред на заседанието налага тяхното участие.

6. Комитетът за ЕСФ:

а) представя становища по проекти на решения на Комисията във връзка с оперативните програми и програмирането в случай на подкрепа от ЕСФ;

б) представя становища по планираното използване на техническа помощ за дейностите, финансирани от ЕСФ, както и по други въпроси, от значение за ЕСФ, които оказват влияние върху изпълнението на стратегиите на равнището на Съюза;

в) одобрява списъка с общите теми за транснационалното сътрудничество, предвидено в член 10, параграф 3.

7. Комитетът за ЕСФ може да излиза със становища по:

а) въпроси, свързани с приноса на ЕСФ за изпълнението на стратегията „Европа 2020“;

б) въпроси, свързани с Регламент (ЕС) № 1303/2013, които са от значение за ЕСФ;

в) въпроси, свързани с ЕСФ, отнесени до него от Комисията, с изключение на въпросите, посочени в параграф 6.

8. Становищата на Комитета за ЕСФ се приемат с абсолютно мнозинство на подадените действителни гласове и се предоставят за сведение на Европейския парламент. Комисията информира Комитета за ЕСФ за това по какъв начин е отчела становищата му.

Член 26

Преходни разпоредби

1. Настоящият регламент не засяга нито продължаването, нито изменението, включително цялостната или частичната отмяна на помощта, одобрена от Комисията въз основа на Регламент (ЕО) № 1081/2006 или друг законодателен акт, приложим за тази помощ към 31 декември 2013 г. Посоченият регламент или друго приложимо законодателство впоследствие продължава да се прилага и след 31 декември 2013 г. по отношение на тази помощ или съответните операции до тяхното приключване.

2. Заявленията за получаване на помощ, подадени или одобрени съгласно Регламент (ЕО) № 1081/2006 преди 1 януари 2014 г., остават в сила.

Член 27

Отмяна

Без да се засягат разпоредбите, предвидени в член 26 от настоящия регламент, Регламент (ЕО) № 1081/2006 се отменя, считано от 1 януари 2014 г.

Позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент и се четат съобразно таблицата на съответствието, изложена в приложение III.

Член 28

Преглед

Европейският парламент и Съветът преразглеждат настоящия регламент не по-късно от 31 декември 2020 г. в съответствие с член 164 от ДФЕС.

Член 29

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 17 декември 2013 година

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
M. SCHULZ	R. ŠADŽIUS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Общи показатели за изпълнение и за резултат за инвестициите на ЕСФ

(1) Общи показатели за изпълнение относно участниците

Участниците ([1]) са лица, които се ползват пряко от интервенция на ЕСФ, които могат да бъдат идентифицирани и от които може да бъде поискана информация за техните характеристики, и за които са определени конкретни разходи. Други лица не се считат за участници. Всички данни се представят в разбивка по пол.

Общите показатели за изпълнение относно участниците са:

— безработни, включително трайно безработни*,

— трайно безработни*,

— неактивни*,

— неактивни, неангажирани с образование или обучение*,

— заети, включително самостоятелно заети*,

— под 25 години*,

— над 54 години*,

— над 54 години, които са безработни, включително трайно безработни, или неактивни, неангажирани с образование или обучение*,

— с основно образование (ISCED 1) или прогимназиален етап на основното образование (ISCED 2)*,

— със средно образование (ISCED 3) или образование след средното образование (ISCED 4)*,

— с висше образование (ISCED 5 до 8)*,

— участници, които живеят в безработни домакинства,

— участници, които живеят в безработни домакинства с деца на издръжка,

— участници, които живеят в едночленно домакинство с деца на издръжка,

— мигранти, участници с произход от друга държава, малцинства (включително маргинализирани общности като ромите)**,

— участници с увреждания**,

— други в неравностойно положение**,

Общият брой на участниците ще бъде изчислен автоматично въз основа на показателите за изпълнение.

Тези данни за участниците в операция, подкрепяна по линия на ЕСФ, се представят в годишните доклади за изпълнението, посочени в член 50, параграфи 1 и 2, и в член 111, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

— бездомни или засегнати от изключване от жилищно настаняване*,

— от селски райони* ([2]).

([1]) Управляващите органи установяват система, която записва и съхранява данните на отделните участници в електронна форма, както е посочено в член 125, параграф 2, буква г) от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Мерките относно обработката на данни, въведени от държавите-членки, са в съответствие с разпоредбите на Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 21.11.1995 г., стр. 31), и по-специално членове 7 и 8 от нея.
Данните от отбелязаните с „*“ показатели представляват лични данни съгласно член 7 от Директива 95/46/ЕО. Обработването им е необходимо за спазването на правното задължение, чийто субект е администраторът (член 7, буква в от Директива 95/46/ЕО)). За определението на администратор, вж. член 2 от Директива 95/46/ЕО.
Данните от отбелязаните с „**“ показатели представляват специална категория от данни съгласно член 8 от Директива 95/46/ЕО. При условие, че съществуват подходящи гаранции, държавите-членки могат по съображения, свързани със значим обществен интерес, да определят други изключения, в допълнение към тези, посочени в член 8, параграф 2 от Директива 95/46/ЕО, или в националното законодателство, или с решение на надзорния орган (член 8, параграф 4 от Директива 95/46/ЕО).

([2]) Данните се събират на равнище на по-малките административни единици (местни административни единица 2), в съответствие с Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).

Данните за участниците по горепосочените два показателя ще бъдат представени в годишните доклади за изпълнението, посочени в член 50, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Данните се събират въз основа на представителна извадка от участниците в рамките на всеки инвестиционен приоритет. Вътрешната валидност на извадката се гарантира по начин, позволяващ данните да бъдат обобщени на равнището на инвестиционния приоритет.

(2) Общи показатели за изпълнение относно субектите са:

— брой проекти, изцяло или частично изпълнени от социални партньори или неправителствени организации,

— брой проекти, посветени на трайното участие и напредъка на жените в заетостта,

— брой проекти, насочени към публичните администрации и публичните услуги на национално, регионално или местно равнище,

— брой на микро-, малките и средните предприятия, (включително кооперативните предприятия и предприятията на социалната икономика), получили подкрепа.

Тези данни се представят в годишните доклади за изпълнението, посочени в член 50, параграфи 1 и 2, и член 111, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

(3) Общи показатели за непосредствени резултати относно участниците са:

— неактивни участници, които при напускане на операцията са започнали да търсят работа*,

— участници, които при напускане на операцията са ангажирани с образование/обучение*,

— участници, които при напускане на операцията получават квалификация*,

— участници, които при напускане на операцията имат работа, включително като самостоятелно заети лица*,

— участници в неравностойно положение, които при напускане на операцията са започнали да търсят работа, са ангажирани с образование/обучение, са получили квалификация, имат работа, включително като самостоятелно заети лица**.

Тези данни се представят в годишните доклади за изпълнението, посочени в член 50, параграфи 1 и 2, и член 111, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Всички данни се представят в разбивка по пол.

(4) Общи показатели за дългосрочни резултати относно участниците са:

— участници, които в рамките на шест месеца след напускане на операцията имат работа, включително в качеството на самостоятелно заети лица*,

— участници, чието положение на пазара на труда в рамките на шест месеца след напускане на операцията е по-добро*,

— участници над 54 години, които в рамките на шест месеца след напускане на операцията имат работа, включително в качеството на самостоятелно заети лица*,

— участници в неравностойно положение, които в рамките на шест месеца след напускане на операцията имат работа, включително в качеството на самостоятелно заети лица**.

Тези данни се представят в годишните доклади за изпълнението, посочени в член 50, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Данните се събират въз основа на представителна извадка от участниците в рамките на всеки инвестиционен приоритет. Вътрешната валидност на извадката се гарантира по начин, позволяващ данните да бъдат обобщени на равнището на инвестиционния приоритет. Всички данни се представят в разбивка по пол.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Показатели за резултати за ИМЗ

Тези данни се представят в годишните доклади за изпълнението, посочени в член 50, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и в доклада, който трябва да бъде представен през април 2015 г., както е посочено в член 19, параграф 3 от настоящия регламент. Всички данни се представят в разбивка по пол.

(1) Показатели за непосредствени общи резултати за участници

"Участниците" ([1]) са лица, които се ползват пряко от интервенция на ИМЗ, които могат да бъдат идентифицирани и от които може да бъде поискана информация за техните характеристики, и за които са определени конкретни разходи.

Показателите за непосредствени резултати са:

— безработни участници, които завършват интервенция, финансирана от ИМЗ*,

— безработни участници, които при напускане на операцията получават предложение за работа, продължаване на образованието, чиракуване или стаж*,

— безработни участници, които при напускане на операцията са ангажирани с образование/обучение, или които получават квалификация или имат работа, включително като самостоятелно заети лица *,

— трайно безработни участници, които завършват интервенция, финансирана от ИМЗ*,

— трайно безработни участници, които при напускане на операцията получават предложение за работа, продължаване на образованието, чиракуване или стаж*,

— трайно безработни участници, които при напускане на операцията са ангажирани с образование/обучение, или които получават квалификация или имат работа, включително като самостоятелно заети лица *,

— неактивни участници, неангажирани с образование или обучение, които завършват интервенция, финансирана от ИМЗ*,

— неактивни участници, неангажирани с образование или обучение, които при напускане на операцията получават предложение за работа, продължаване на образованието, чиракуване или стаж*,

— неактивни участници, неангажирани с образование или обучение, които при напускане на операцията са ангажирани с образование/обучение, получават квалификация или имат работа, включително като самостоятелно заети лица *.

(2) Показатели за дългосрочни общи резултати за участници

Показателите за дългосрочни резултати са:

— участници, които в рамките на шест месеца след напускане на операцията участват в програми за продължаване на образованието, за обучение за придобиване на квалификация, за чиракуване или стаж*,

— участници, които в рамките на шест месеца след напускане на операцията имат работа*,

— участници, които в рамките на шест месеца след напускане на операцията са самостоятелно заети*.

Данните за показателите за дългосрочни резултати се събират въз основа на представителна извадка от участниците в рамките на всеки инвестиционен приоритет. Вътрешната валидност на извадката се гарантира по начин, позволяващ данните да бъдат обобщени на равнището на инвестиционния приоритет.

([1]) Управляващите органи установяват система, която записва и съхранява данните на отделните участници в електронна форма, както е посочено в член 125, параграф 2, буква г) от Регламент 1303/2013 Мерките относно обработката на данни, въведени от държавите-членки, трябва да бъдат в съответствие с разпоредбите на Директива 95/46/ЕО, и по-специално членове 7 и 8 от нея.
Данните от отбелязаните с „*“ показатели представляват лични данни съгласно член 7 от Директива 95/46/ЕО. Обработването им е необходимо за спазването на правното задължение, чийто субект е администраторът (член 7, буква в от Директива 95/46/ЕО)). За определението на администратор, вж. член 2 от Директива 95/46/ЕО.
Данните от отбелязаните с „**“ показатели представляват специална категория от данни съгласно член 8 от Директива 95/46/ЕО. При условие, че съществуват подходящи гаранции, държавите-членки могат по съображения, свързани със значим обществен интерес, да определят други изключения, в допълнение към тези, посочени в член 8, параграф 2 от Директива 95/46/ЕО, или в националното законодателство, или с решение на надзорния орган (член 8, параграф 4 от Директива 95/46/ЕО).

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Таблица на съответствието

Регламент (ЕО) № 1081/2006 на Европейския парламент и на Съвета	Настоящият регламент
Член 1	Член 1
Член 2	Член 2
Член 3	Член 3
Член 4	Член 4
	Член 5
Член 5	Член 6
Член 6	Член 7
	Член 8
Член 7	Член 9
Член 8	Член 10
Член 9	—
Член 10	—
	Член 11
	Член 12
Член 11	Член 13
	Член 14
	Член 15
	Членове от 16 до 23
	Член 24
	Член 25
Член 12	Член 26
Член 13	Член 27
Член 14	Член 28
Член 15	Член 29

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1305/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 17 декември 2013 година

относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

Като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 42 и член 43, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Сметната палата,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) В Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, озаглавено „Общата селскостопанска политика през 2020 г.: подготовка за бъдещите предизвикателства в областта на хранителното снабдяване, природните ресурси и териториалния баланс“ са очертани потенциалните предизвикателства, цели и посоки за общата селскостопанска политика (ОСП) след 2013 г. С оглед на дебата по това съобщение ОСП следва да бъде реформирана, считано от 1 януари 2014 г. Тази реформа следва да обхване всички основни инструменти по ОСП, включително Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета ([1]). Предвид обхвата на реформата е целесъобразно Регламент (ЕО) № 1698/2005 да бъде отменен и да бъде заменен с нов текст.

(2) Политиката за развитие на селските райони следва да бъде създадена да придружава и допълва директните плащания и пазарните мерки по линия на ОСП и по този начин да допринася за целите на тази политика, определени в Договора за функционирането на Европейския съюз („ДФЕС“). Такава политика за развитие на селските райони следва също да интегрира основните цели на политиката, изложени в съобщението на Комисията от 3 март 2010 г., озаглавено „Европа 2020 - Стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж“ (стратегията „Европа 2020“), и следва да бъде съвместима с главните цели на политиката за икономическо и социално сближаване, определени в ДФЕС.

(3) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно развитието на селските райони, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки предвид връзката между развитието на селските райони и другите инструменти на ОСП, степента на съществуващите различия между отделните селски райони и ограниченията върху финансовите ресурси на държавите членки в разширения Съюз, а поради многогодишна гаранция за финансиране от Съюза и чрез насочване към неговите приоритети, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5от Договора за Европейския съюз ("ДЕС"). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел.

(4) За да се гарантира устойчивото развитие на селските райони, е необходимо съсредоточаване върху ограничен брой ключови приоритети, свързани с трансфера на знания и иновации в областта на селското и горското стопанство и селските райони, с жизнеспособността на земеделските стопанства, с конкурентоспособността на всички видове селскостопанска дейност във всички региони и насърчаване на новаторските технологии в селското стопанство и устойчивото управление на горите, с организацията на хранителната верига, включително преработката и предлагането на пазара на селскостопански продукти, с хуманното отношение към животните и управлението на риска в селското стопанство, възстановяването, опазването и укрепването на екосистемите, които са свързани със селското и горското стопанство, с насърчаване на ефективното използване на ресурсите и прехода към нисковъглеродна икономика в сектора на селското стопанство, храните и горското стопанство, както и с насърчаването на социалното приобщаване, намаляването на бедността и икономическото развитие на селските райони. В хода на тази работа следва да се отчитат разнообразието на условията, които дават отражение върху селските райони с различни характеристики или различни категории потенциални бенефициери, и междусекторните цели във връзка с иновациите, околната среда и смекчаването и адаптирането към последиците от изменението на климата. Действията за смекчаване на последиците следва да са свързани както с ограничаване на емисиите в селското и горското стопанство от основни дейности като животновъдство и използване на торове, така и с опазване на въглеродните поглътители и подобряване на поглъщането на въглерод по отношение на земеползването, промените в земеползването и горския сектор. Приоритетът на Съюза за развитие на селските райони, свързан с трансфер на

([1]) Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 277, 21.10.2005 г., стр. 1).

знания и иновации в областта на селското и горското стопанство и селските райони, следва да се прилага в хоризонтален план спрямо останалите приоритети на Съюза за развитие на селските райони.

(5) Приоритетите на Съюза за развитие на селските райони следва да се изпълняват в рамките на устойчивото развитие и насърчаването на целта на Съюза за опазване и подобряване на околната среда, предвидена в член 11 от ДФЕС, като се взема предвид принципът „замърсителят плаща“. Държавите членки следва да предоставят информация относно подкрепата за целите във връзка с изменението на климата в съответствие с намерението за тази цел да се отделят поне 20 % от бюджета на Съюза, като се използва приетата от Комисията методика.

(6) Дейностите на Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони („ЕЗФРСР“) и операциите, които се финансират чрез него, следва да са съгласувани и съвместими с подпомагането по линия на други инструменти на ОСП.

(7) С цел осигуряване на незабавното стартиране и ефективното изпълнение на програмите за развитие на селските райони подпомагането от ЕЗФРСР следва да се основава на наличието на солидни административни рамкови условия. Във връзка с това държавите членки следва да направят оценка на приложимостта и изпълнението на определени предварителни условия. Всяка държава членка следва да изготви или национална програма за развитие на селските райони за цялата си територия, или пакет от регионални програми, или и двете - национална програма и пакет от регионални програми. Във всяка програма следва да се определи стратегия за изпълнение на целите, свързани с приоритетите на Съюза за развитие на селските райони, и набор от мерки. Програмирането следва да съблюдава приоритетите на Съюза за развитие на селските райони, като същевременно е адаптирано към националния контекст и допълва другите политики на Съюза, по-специално политиката в областта на селскостопанските пазари, политиката на сближаване и общата политика в областта на рибарството. Държавите членки, които изберат да подготвят пакет от регионални програми, следва да могат да изготвят и национална рамка без специално предвидени бюджетни кредити, за да улеснят координирането между регионите при преодоляването на предизвикателствата в национален мащаб.

(8) Държавите членки следва да могат да включат в своите програми за развитие на селските райони тематични подпрограми за задоволяване на специфичните нужди в районите с особено значение за тях. Тематичните подпрограми следва да се отнасят, наред с другото, до младите земеделски стопани, малките стопанства, планинските райони, изграждането на къси вериги на доставки, жените в селските райони, смекчаването и адаптирането към последиците от изменението на климата, както и до биологичното разнообразие. Тематичните подпрограми следва да се използват също за създаване на възможности за принос към преструктурирането на селскостопанските сектори, които имат сериозно въздействие върху развитието на селските райони. Като средство за увеличаване на ефикасните интервенции на определени тематични подпрограми, на държавите членки следва да се разреши да предоставят по-високи ставки на помощта за някои операции в обхвата на тези тематични подпрограми.

(9) В програмите за развитие на селските райони следва да се установят нуждите на обхванатия район и да се описва последователна стратегия за задоволяването на тези нужди в контекста на приоритетите на Съюза за развитие на селските райони. Тази стратегия следва да се основава на определянето на цели. Следва да бъдат установени връзките между установените нужди, определените цели и избора на мерки за задоволяването на тези нужди. Програмите за развитие на селските райони следва да съдържат и цялата необходима информация за оценяване на тяхното съответствие с изискванията на настоящия регламент.

(10) Целите в програмите за развитие на селските райони трябва да се определят въз основа на единен набор от целеви показатели за всички държави членки, а когато е необходимо въз основа на специфични за програмата показатели. За улеснение обхванатите от тези показатели области трябва да бъдат определени в съответствие с приоритетите на Съюза за развитие на селските райони. Предвид хоризонталното прилагане на приоритета на Съюза за развитие на селските райони, свързан с трансфер на знания в областта на селското и горското стопанство, интервенциите в рамките на този приоритет трябва да се разглеждат като способстващи за постигането на целевите показатели, определени за останалите приоритети на Съюза.

(11) Необходимо е да се установят определени правила за програмиране и преглед на програмите за развитие на селските райони. Следва да се предвиди опростена процедура за преглед, която да не засяга стратегията на програмите, нито съответното финансово участие на Съюза.

(12) Развитието и специализацията на селското и горското стопанство и конкретните предизвикателства, пред които се изправят микропредприятията и малките и средните предприятия („МСП“) в селските райони, изискват подходящо ниво на техническо и икономическо обучение, както и увеличен капацитет за достъп и обмен на знания и информация, включително чрез разпространение на най-добрите производствени практики в областта на селското и горското стопанство. Трансферът на знания и действията за осведомяване не следва да бъдат единствено под формата на традиционни курсове за обучение, а следва да бъдат пригодени към

нуждите на участниците в селскостопанската дейност. Ето защо следва да се подпомагат и семинари, индивидуално обучение, демонстрационни дейности, действия за осведомяване, а също и схеми за краткосрочен обмен на опит и посещения в земеделски и горски стопанства. Придобитите знания и информация следва да позволят на земеделските стопани, горските стопани, лицата, заети в сектора на храните, и МСП в селските райони да повишат по-специално своята конкурентоспособност и ресурсна ефективност и да подобрят екологичните си показатели, като същевременно допринасят за устойчивостта на икономиката в селските райони. При предоставяне на подпомагане за МСП държавите членки могат да дадат приоритет на МСП, свързани със секторите на селското и горското стопанство. За да се гарантира ефективното постигане на тези резултати от трансфера на знания и действията за осведомяване, следва да се изисква доставчиците на услуги по трансфер на знания да разполагат с всички необходими възможности.

(13) Консултантските услуги в областта на селското стопанство помагат на земеделски стопани, млади земеделски стопани, горски стопани, други лица, стопанисващи земи и на МСП в селските райони да подобрят устойчивото управление и общата ефективност на своите стопанства или предприятия. Ето защо следва също да се поощрява както разкриването на такива услуги, така и използването на консултации от земеделски стопани, млади земеделски стопани, горски стопани, други лица, стопанисващи земи и МСП. С цел да се повиши качеството и ефективността на предлаганите консултации, следва да се въведе разпоредба за минималните квалификации и редовното обучение на консултантите. Както е предвидено в Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), консултантските услуги в областта на селското стопанство следва да подпомогнат земеделските стопани да оценят по-добре ефективността на своите земеделски стопанства и да определят необходимите подобрения във връзка със законоустановените изисквания за управление, доброто земеделско и екологично състояние, селскостопанските практики от полза за климата и опазването на околната среда, установени в Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), мерките на ниво земеделско стопанство, предвидени в програмите за развитие на селските райони и насочени към модернизиране на земеделските стопанства, изграждане на конкурентоспособност, секторна интеграция, иновации, пазарна ориентация и насърчаване на предприемачеството.

Консултантските услуги в областта на селското стопанство следва също така да подпомогнат земеделските стопани да набележат необходимите подобрения по отношение на изискванията, установени за прилагането на член 11, параграф 3 от Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([3]) ("Рамковата директива за водите"), както и на изискванията за прилагането на член 55 от Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета ([4]) и член 14 от Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([5]), по-конкретно във връзка със спазването на общите принципи за интегрирано управление на вредителите. Когато е приложимо, консултациите следва да включват професионалните стандарти или стандартите за безопасност, свързани със земеделското стопанство, както и специфични съвети за земеделски стопани, които за първи път създават стопанство. Следва да бъде възможно консултациите да обхващат и създаването на стопанства от млади земеделски стопани, устойчивото развитие на икономическите дейности на стопанството и въпроси за местното преработване и предоставяне на пазара, свързани с икономическата, селскостопанската или екологичната ефективност на стопанството или предприятието. Могат да се предоставят и специфични консултации относно смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към него, биологичното разнообразие, опазването на водите, разработването на къси вериги на доставки, биологичното земеделие и здравните аспекти на животновъдството. При предоставяне на подпомагане за МСП държавите членки разполагат с възможност да дадат приоритет на МСП, свързани със секторите на селското и горското стопанство. Услугите по управление на земеделски стопанства и услугите по заместване в земеделски стопанства следва да помагат на земеделските стопани да подобрят и улеснят управлението на своето стопанство.

(14) Схемите за качество на равнището на Съюза или национално равнище, включително схемите за сертифициране на земеделските стопанства за селскостопански продукти и храни, осигуряват на потребителите гаранции за качеството и характеристиките на продукта или използвания производствен процес в резултат на участието на земеделските стопани в такива схеми, постигат добавена стойност за съответните продукти и разширяват техните пазарни възможности. Ето защо земеделските стопани и групите от земеделски стопани следва да бъдат поощрявани да участват в тези схеми. С цел да се гарантира ефективното използване на ресурсите на ЕЗФРСР, подкрепата следва да се ограничи до действащи земеделски стопани по смисъла на член 9 от Регламент № 1307/2013. Тъй като към момента на включване в такива схеми и през първите години на участие в тях земеделските стопани трябва да поемат допълнителни разходи и задължения вследствие на участието си, които не се компенсират изцяло от пазара, подпомагането следва да се предоставя на включилите се нови участници и да обхваща период, който не превишава пет години. Предвид специфичните особености на памука като селскостопански продукт следва да бъдат обхванати и схемите за качество

([1]) Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика (Виж страница 549 от настоящия брой на Официален вестник)

([2]) Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета (Виж страница 608 от настоящия брой на Официален вестник).

([3]) Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

([4]) Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 1).

([5]) Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчива употреба на пестициди (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 71).

на памука. Подпомагането следва да се предоставя и за дейности за осведомяване и популяризиране на продукти, включени в обхвата на схемите за качество и сертифициране, получаващи подпомагане съгласно настоящия регламент.

(15) С оглед подобряване на икономическите и екологичните показатели на земеделските стопанства и предприятията в селските райони, повишаване на ефективността на сектора за търговия и преработка на селскостопански продукти, включително създаване на малки съоръжения за преработка и предлагане на пазара в контекста на късите вериги на доставки и местните пазари, осигуряване на необходимата инфраструктура за развитието на селското и горското стопанство и подпомагане на невъзвръщаемите инвестиции, необходими за постигането на екологични цели, следва да бъде осигурена подкрепа за инвестициите в материални активи, допринасящи за постигането на тези цели. През програмния период 2007—2013 г. различни сфери на интервенции бяха обхванати от разнообразни мерки. В интерес на опростяването, а и за да се създадат възможности за бенефициерите да планират и осъществяват интегрирани проекти с повишена добавена стойност, повечето видове инвестиции в материални активи следва да бъдат обхванати от една мярка. Държавите членки следва да насочват подпомагането към земеделски стопанства, които отговарят на условията за предоставяне на помощ за инвестиции, свързани с подпомагане на жизнеспособността на стопанствата, въз основа на резултатите от анализ на силните и слабите страни, възможностите и заплахите (SWOT анализ) като средство за по-добро целево насочване на въпросната помощ. С цел да се улесни първоначалното създаване на стопанства от млади земеделски стопани, може да се предостави допълнителен период на допустимост, в който инвестициите да бъдат приведени в съответствие със стандартите на Съюза. С цел поощряване на прилагането на новите стандарти на Съюза, инвестициите във връзка със спазването на тези стандарти следва да са допустими за допълнителен срок, след като са станали задължителни за земеделското стопанство.

(16) Производственият потенциал на селскостопанския сектор е изложен на заплаха от щети в резултат на природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития в по-голяма степен от другите сектори. С цел да се подпомогне жизнеспособността и конкурентоспособността на стопанствата в контекста на такива бедствия или явления, следва да се предвиди помощ за земеделските стопани за възстановяване на увредения селскостопански потенциал. Държавите членки следва също да гарантират, че не се допуска свръхкомпенсация на щетите в резултат на комбиниране на схеми за обезщетение на равнището на Съюза (по-специално мярката за управление на риска съгласно настоящия регламент), национални и частни схеми за обезщетение.

(17) От съществено значение за развитието на селските райони са разкриването и развитието на нови икономически дейности под формата на нови земеделски стопанства, разнообразяването с неселскостопански дейности, включително предоставянето на услуги за селското и горското стопанство, дейностите, свързани със здравеопазване, социална интеграция, и туристическите дейности. Разнообразяването с неселскостопански дейности може също да предостави решения във връзка с устойчивото управление на ловните ресурси. Дадена мярка за развитие на стопанствата и предприятията следва да улеснява първоначалното установяване на млади земеделски стопани и структурното приспособяване на техните земеделски стопанства след първоначалното установяване. Нещо повече, разнообразяването с неселскостопански дейности при земеделските стопани и създаването и развитието на неселскостопански МСП в селските райони следва да се поощряват. Тази мярка следва да стимулира и предприемачеството сред жените в селските райони. Освен това следва да се насърчава развитието на малки стопанства, които са потенциално жизнеспособни от икономическа гледна точка. С цел гарантиране на жизнеспособността на нови икономически дейности, подпомагани с тази мярка, помощта следва да се предоставя само при представянето на бизнес план. Помощта за създаване на предприятия следва да обхваща единствено първоначалния период от жизнения цикъл на предприятието и не следва да се превръща в оперативна помощ. Следователно, ако държавите членки са избрали да предоставят помощ на вноски, тези вноски следва да се отпускат за максимален срок от пет години. Освен това, за да се насърчи преструктурирането на селскостопанския сектор, следва да се осигури подпомагане под формата на годишни или еднократни плащания за земеделски стопани, отговарящи на условията по схемата за дребни земеделски стопани, установена в дял V от Регламент (ЕС) № 1307/2013 ("схемата за дребни земеделски стопани"), които поемат задължението да прехвърлят цялото си стопанство и съответните права за получаване на плащане на друг земеделски стопанин.

С цел да се предоставят решения за проблемите на младите земеделски стопани, свързани с достъпа до земя, държавите членки могат също да предлагат това подпомагане в съчетание с други форми на подкрепа, например чрез използването на финансови инструменти.

(18) МСП формират гръбнака на икономиката в селските райони на Съюза. Развитието на стопанства и неселскостопански предприятия следва да е насочено към насърчаване на заетостта и разкриване на качествени работни места в селските райони, запазването на съществуващите работни места, намаляването на сезонните колебания в заетостта, развитието на неселскостопанските сектори извън селското стопанство и преработката на селскостопански продукти и хранително-вкусовата промишленост. Същевременно следва да се насърчават бизнес интеграцията и местните междуотраслови връзки. Следва да се насърчават проекти, които обединяват едновременно селско стопанство и селски туризъм, чрез насърчаване на устойчив и отговорен туризъм в селските райони и природно и културно наследство, както и инвестиции в енергия от възобновяеми източници.

(19) Изграждането на местна инфраструктура и местни основни услуги в селските райони, включително услуги в областта на отдиха и културата, обновяването на селата и дейностите, насочени към възстановяване и подобряване на културното и природното наследство на селата и ландшафта в селските райони, са основен елемент на всяко усилие за реализиране на потенциала за растеж и за насърчаване на устойчивостта на селските райони. Ето защо следва да се предоставя помощ за операции с такава

цел, включително достъп до информационни и комуникационни технологии и развитие на скоростни и високоскоростни широколентови мрежи. В съответствие с тези цели следва да се насърчава развитието на услуги и инфраструктура, които водят до социално приобщаване и обръщане на тенденциите за социален и икономически спад и обезлюдяване на селските райони. С оглед постигане на максималната ефективност за тази помощ, обхванатите операции следва да се изпълняват в съответствие с плановете за развитие на общините и на техните основни услуги, когато са налице такива планове, разработени от една или повече селски общности. С цел да се изградят полезни взаимодействия и да се подобри сътрудничеството, операциите следва, когато е приложимо, да насърчават и връзките между селските и градските райони. Държавите членки разполагат с възможността да разглеждат като приоритетни инвестициите на ръководени от общностите партньорства за местно развитие и инвестициите за проекти, управлявани от общностни организации.

(20) Горското стопанство е неразделна част от развитието на селските райони и помощите за устойчиво и съобразено с климата използване на земята следва да включва развитието на горските райони и устойчивото управление на горите. През програмния период 2007—2013 г. различни типове помощ за инвестиции в горски дейности и управление на горите бяха обхванати от разнообразни мерки. В интерес на опростяването, а и за да се създадат възможности за бенефициерите да планират и осъществяват интегрирани проекти с повишена добавена стойност, всички видове помощ за инвестиции в горски дейности и управление на горите следва да бъдат обхванати от една мярка. Тази мярка следва да обхваща увеличаването и подобряването на горските ресурси чрез залесяването на земи и създаването на агро-лесовъдни системи, съчетаващи екстензивно земеделие и горски стопанства. Тя следва също да обхваща възстановяването на гори, засегнати от пожари или други природни бедствия и катастрофични събития, и подходящи превантивни мерки, инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти, насочени към подобряване на икономическите и екологичните показатели на горските стопани, и невъзвръщаеми инвестиции, които подобряват устойчивостта на горските екосистеми на изменението на климата и екологичната им стойност. Помощта следва да не нарушава конкуренцията и следва да бъде неутрална по отношение на пазара. Поради това следва да бъдат наложени ограничения, свързани с мащаба и правния статус на бенефициерите. Превантивните мерки срещу пожари следва да бъдат предприемани в районите, класифицирани от държавите членки като райони с висок или среден риск от пожари. Всички превантивни мерки следва да бъдат част от план за опазване на горите. В случай на действия, предприети за възстановяване на увреден горски потенциал, настъпването на природно бедствие следва да бъде предмет на официално признаване от публична научна организация.

Мярката за горските стопанства следва да се приеме в контекста на гаранциите, дадени от Съюза и държави членки на международно равнище, и следва да се основава на националните или поднационалните планове на държавите членки за горите или на еквивалентни инструменти, при които се вземат предвид ангажиментите, поети на конференциите на министрите за опазване на горите в Европа. Такава мярка следва да допринася за прилагането на стратегията на Съюза за горите в съответствие със Съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, озаглавено „Нова стратегия на ЕС за горите: за горите и сектора на горското стопанство“.

(21) Групите и организациите на производителите помагат на земеделските стопани да посрещат заедно предизвикателствата, свързани с нарастващата конкуренция и консолидирането на пазарите надолу по веригата във връзка с предлагането на техните продукти, включително на местните пазари. Ето защо следва да се насърчава създаването на групи и организации на производителите. С оглед осигуряване на най-ефективното използване на ограничените финансови ресурси, от помощта следва да се възползват единствено групи и организации на производителите, които отговарят на критериите за МСП. Държавите членки разполагат с възможността да дават приоритет на групи и организации на производители на висококачествени продукти, попадащи в обхвата на мярката в настоящия регламент относно схемите за качеството за селскостопански продукти и храни. За да се гарантира, че групата или организацията на производителите ще се превърне в жизнеспособен субект, на държавите членки следва да бъде представен бизнес план като условие за предоставяне на помощ на група или организация на производителите. С оглед да се избегне предоставянето на оперативна помощ и да се запази стимулиращата роля на помощта, максимална продължителност на помощта следва да бъде ограничена до пет години от датата на признаването на групата или организацията на производителите въз основа на представения от нея бизнес план.

(22) Плащанията за агроекология и климат следва да продължат да играят важна роля при подпомагане на устойчивото развитие на селските райони и за посрещане на все по-голямото търсене на екологични услуги от страна на обществото. Те следва допълнително да насърчават земеделските стопани и други стопанисващи земи да обслужват обществото като цяло чрез въвеждане или по-нататъшно прилагане на селскостопански практики, които допринасят за смекчаване и адаптиране към последиците от изменението на климата и са съвместими с опазването и подобряването на околната среда, ландшафта и неговите особености, природните ресурси, почвата и генетичното разнообразие. В този контекст следва да се обърне специално внимание на опазването на генетичните ресурси в селското стопанство, както и на допълнителните нужди на селскостопанските системи с висока природна стойност. Плащанията следва да допринасят за покриването на допълнителни разходи и пропуснати доходи, произтичащи от поетите ангажименти, и следва да покриват единствено онези ангажименти, които надхвърлят приложимите задължителни стандарти и изисквания, в съответствие с принципа „замърсителят плаща“. Държавите членки следва също да гарантират, че плащанията за земеделските стопани не

водят до двойно финансиране по настоящия регламент и по Регламент № 1307/2013 едновременно. В много случаи полезните взаимодействия, произтичащи от ангажименти, поети съвместно от група земеделски стопани, умножават ползите за околната среда и климата. Съвместните действия обаче генерират допълнителни разходи по трансакции, които следва да бъдат адекватно обезщетени. Освен това, с оглед да се гарантира, че земеделските стопани и другите лица, стопанисващи земи, са в състояние да изпълняват коректно поетите ангажименти, държавите членки следва да положат усилия да им осигурят необходимите знания и умения.

Държавите членки следва да поддържат нивото на полаганите усилия от програмния период 2007—2013 г. и от тях следва да се изисква да изразходват минимум 30 % от общия принос от ЕЗФРСР за всяка програма за развитие на селските райони, насочена към смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него, както и към проблеми, свързани с околната среда. Тези разходи следва да се извършват посредством агроклиматични плащания и плащания в областта на околната среда, плащания за биологично земеделие, плащания за площи с природни или други специфични ограничения, както и посредством плащания за горското стопанство, плащания за зони от „Натура 2000“ и подпомагане на инвестициите, свързани с климата и околната среда.

(23) Плащанията за земеделските стопани за преминаване към или поддържане на биологично земеделие следва да ги насърчават да участват в такива схеми и по този начин да се отговори на нарастващите нужди на обществото за използване на екологосъобразни селскостопански практики и високи стандарти за хуманно отношение към животните. С оглед увеличаване на полезните взаимодействия при биологичното разнообразие, генерираните от мярката за биологично земеделие ползи, колективните договори или сътрудничеството между земеделските стопани, следва да се насърчават с оглед обхващането на по-големи съседни райони. С цел избягване на широкомащабно връщане на земеделските стопани към конвенционално земеделие, следва да се подпомагат мерки за преминаване към биологично земеделие и за поддържането му. Плащанията следва да допринасят за покриването на направените допълнителни разходи и пропуснатите доходи, произтичащи от поетия ангажимент, и следва да покриват единствено онези ангажименти, които надхвърлят приложимите задължителни стандарти и изисквания. Държавите членки следва също да гарантират, че плащанията за земеделските стопани не водят до двойно финансиране по настоящия регламент и по Регламент (ЕС) № 1307/2013 (ДП). С цел да се гарантира ефективното използване на ресурсите на ЕЗФРСР, подкрепата следва да се ограничи до действащи земеделски стопани по смисъла на член 9 от Регламент № 1307/2013.

(24) Следва да продължи отпускането на помощи на земеделски и горски стопани, за да се спомогне за преодоляване на специфичните недостатъци в съответните райони, произтичащи от изпълнението на Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([1]) и Директива 92/43/ЕИО на Съвета ([2]), както и с цел подпомагане ефективното управление на обекти по Натура 2000. Следва да се отпускат и помощи на земеделски стопани за преодоляване на недостатъци в районите на речни басейни, произтичащи от изпълнението на Рамковата директива за водите. Подпомагането следва да е обвързано със специални изисквания, описани в програмата за развитие на селските райони, които надхвърлят приложимите задължителни стандарти и изисквания. Държавите членки следва също да гарантират, че плащанията за земеделските стопани не водят до двойно финансиране по настоящия регламент и по Регламент (ЕС) № 1307/2013. Освен това държавите членки следва да вземат предвид специфичните нужди на зони по „Натура 2000“ в цялостната концепция на програмите си за развитие на селските райони.

(25) Плащанията за земеделски стопани в планински райони или в други райони с природни или други специфични ограничения следва да допринесат, чрез насърчаване на постоянното използване на земеделски земи, за поддържането на ландшафта, както и за поддържането и насърчаването на системи за устойчиво селско стопанство. С цел да се гарантира ефикасността на тази помощ плащанията следва да обезщетяват земеделските стопани за допълнителните разходи и пропуснатите доходи, свързани с ограниченията на съответния район. С цел да се гарантира ефективното използване на ресурсите на ЕЗФРСР, подкрепата следва да се ограничи до действащи земеделски стопани по смисъла на член 9 от Регламент № 1307/2013 (ДП).

(26) С цел да се гарантира ефикасното използване на фондовете на Съюза и еднаквото третиране на земеделските стопани на цялата територия на Съюза, планинските райони и районите с природни или други специфични ограничения следва да се определят в съответствие с обективни критерии. Когато става дума за райони с природни ограничения, тези критерии следва да бъдат биофизични критерии и да бъдат подкрепени с убедителни научни доказателства. Следва да се приемат преходни механизми с цел да се улесни постепенното спиране на плащанията в районите, които в резултат на прилагането на тези критерии няма повече да се считат за райони с природни ограничения.

(27) Следва да продължи насърчаването на земеделските стопани да приемат високи стандарти за хуманно отношение към животните чрез отпускане на помощи за земеделски стопани, които искат да приемат стандарти за животновъдство, които надхвърлят съответните задължителни стандарти. С цел да се гарантира ефективното използване на ресурсите на ЕЗФРСР, подкрепата следва да се ограничи до действащи земеделски стопани по смисъла на член 9 от Регламент № 1307/2013

([1]) Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7).

([2]) Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

(28) Следва да продължат плащанията за горските стопани, които предоставят услуги по опазване на горите във връзка с околната среда и климата чрез поемането на ангажименти за увеличаване на биологичното разнообразие, запазване на горските екосистеми с висока стойност, подобряване на техния потенциал за смекчаване и адаптиране на последиците от изменението на климата и укрепване на защитната стойност на горите спрямо ерозията на почвата, спрямо поддържането на водните ресурси и спрямо природните бедствия. В този контекст следва да се обърне специално внимание на опазването и укрепването на генетичните ресурси в горските стопанства. Следва да се отпуснат плащания за поети екологични ангажименти за опазване на горите, надхвърлящи приложимите задължителни стандарти, установени от националното право.

(29) През програмния период 2007—2013 г. в рамките на политиката за развитие на селските райони помощ беше изрично предоставяна само за един вид сътрудничество — сътрудничеството при разработването на нови продукти, процеси и технологии в сектора на селското стопанство и храните, както и в сектора на горското стопанство. Помощта за този вид сътрудничество все още е необходима, но следва да се адаптира, за да отговори по-добре на изискванията на икономиката на знанието. В този контекст следва да се предвиди възможност за проекти с един изпълнител, които да се финансират по тази мярка, при условие че получените резултати бъдат разпространени, така че да се постигне целта за разпространяване на нови практики, процеси или продукти. Освен това вече е безспорно, че подпомагането на по-разнообразен спектър от различни видове сътрудничество с по-широк кръг от бенефициери, от по-малки до по-големи икономически оператори, може да допринесе за постигането на целите на политиката за развитие на селските райони, като на икономическите оператори в селските райони се съдейства за преодоляване на икономическите, екологичните и други отрицателни последици от разпокъсаността. Ето защо тази мярка следва да бъде разширена. Помощта за малки икономически оператори за организиране на съвместни работни процеси и за споделяне на оборудване и ресурси следва да подпомогне тяхната икономическа жизнеспособност независимо от малкия им мащаб. Помощта за хоризонтално и вертикално сътрудничество сред участниците във веригата на доставки, както и за дейности на местно равнище за популяризиране, следва да стимулира икономически обоснованото развитие на къси вериги на доставки, местните пазари и местните хранителни вериги. Помощта за съвместните подходи към екологосъобразните проекти и практики следва да спомогне за постигането на по-осезаеми и по-съгласувани ползи за околната среда и климата от онези, които могат да се постигнат от отделните икономически оператори, осъществяващи дейност без съгласуване с останалите икономически оператори (например чрез прилагането на практики на по-големи неразпокъсани площи земя).

Помощта следва да се предоставя в различни форми. Клъстерите и мрежите имат особено изразена роля в обмена на експертен опит, както и в развитието на нови и специализирани експертен опит, услуги и продукти. Пилотните проекти са важни инструменти за изпитване на икономическата приложимост на технологиите, техниките и практиките при различни условия и за адаптирането им, когато е необходимо. Оперативните групи са централен елемент на Европейското партньорство за иновации („ЕПИ“) за селскостопанска производителност и устойчивост. Друг важен инструмент представляват стратегиите за местно развитие, които се прилагат извън действията за местно развитие в рамките на подхода LEADER — между операторите от публичния и частния сектор от селските и градските райони. За разлика от партньорствата съгласно подхода LEADER, е възможно такива партньорства и стратегии да бъдат ограничавани до един сектор или до относително специфични цели на развитието, включително посочените по-горе. Държавите членки разполагат с възможността да дават приоритет на сътрудничеството между организации, които включват първични производители. Междубраншовите организации също следва да имат право на подпомагане по тази мярка. Това подпомагане следва да бъде ограничено за срок от седем години, освен за съвместни дейности по опазване на околната среда и климата в надлежно обосновани случаи.

(30) Понастоящем земеделските стопани са изложени на нарастващи икономически и екологични рискове вследствие на изменението на климата и повишената нестабилност на цените. В този контекст ефективното управление на рисковете е все по-важно за земеделските стопани. В резултат на това следва да бъде установена мярка за управление на риска за подпомагане на земеделски стопани при справянето с най-разпространените рискове, с които те се сблъскват. Следователно тази мярка следва да помага на земеделските стопани да покриват плащането на премиите за застраховане на реколтата, на животните и на растенията, както и да подпомага създаването на взаимоспомагателни фондове и обезщетението, изплащано на земеделските стопани от такива фондове за претърпените загуби в резултат на неблагоприятни климатични явления, поява на болести по животните или по растенията, нашествие на вредители или екологични катастрофи. Освен това тя следва да включва инструмент за стабилизиране на доходите под формата на взаимоспомагателен фонд за подпомагане на земеделските стопани, изправени пред сериозен спад в доходите. С оглед гарантиране на еднакво третиране на земеделските стопани на цялата територия на Съюза, ненарушаване на конкуренцията и спазване на международните задължения на Съюза следва да се предвидят специални условия за предоставяне на помощ по линия на тези мерки. С цел да се гарантира ефективното използване на ресурсите на ЕЗФРСР, подкрепата следва да се ограничи до действащи земеделски стопани по смисъла на член 9 от Регламент №/1307/2013.

(31) Подходът за местно развитие LEADER с течение на годините доказа своята ефективност за насърчаване на развитието на селските райони, като отчита в пълна степен нуждите от ендогенно развитие на селските райони в различни сектори чрез своя подход „отдолу нагоре“. Ето защо подходът LEADER трябва да продължи да се използва в бъдеще и прилагането му следва да остане задължително за програмите за развитие на селските райони на национално и/или регионално равнище.

(32) Подпомагането за местно развитие LEADER от страна на ЕЗФРСР следва да обхваща и проекти за междутериториално сътрудничество между групи в дадена държава членка или за проекти за транснационално сътрудничество между групи в няколко държави членки или проекти за транснационално сътрудничество между групи в държавите членки и в трети държави.

(33) С цел да се даде възможност на партньорите в земеделските райони, които все още не прилагат LEADER, да изпробват и да се подготвят за изготвянето и изпълнението на стратегия за местно развитие, "стартов пакет в рамките на LEADER" следва също да бъде финансиран. Подпомагането не следва да се поставя в зависимост от представянето на стратегия за местно развитие.

(34) Инвестициите са общи за много от мерките за развитие на селските райони в обхвата на настоящия регламент и могат да се отнасят до операции от много разнообразно естество. С оглед да се осигури яснота при изпълнението на тези операции, следва да бъдат установени някои общи правила за всички инвестиции. Тези общи правила следва да определят видовете разходи, които могат да се разглеждат като инвестиционни разходи, и следва да гарантират, че подпомагане получават само такива инвестиции, които водят до създаване на нова стойност в селското стопанство. За да се улесни изпълнението на инвестиционни проекти, държавите членки следва да разполагат с възможност за авансови плащания. С оглед да се обезпечи ефективността, безпристрастността и устойчивото влияние на помощта от ЕЗФРСР, следва да бъдат установени правила, които да гарантират, че инвестициите във връзка с операциите са трайни и че помощта от ЕЗФРСР не се използва за нарушаване на конкуренцията.

(35) Следва да бъде възможно ЕЗФРСР да подпомага инвестиции в напоителни системи, с цел осигуряване на икономически ползи и ползи за околната среда, при условие, че е гарантирана устойчивостта на съответната напоителна система. В следствие на това подпомагането във всеки конкретен случай следва да се отпуска само ако в конкретната област е налице план за управление на речното корито съгласно изискванията на Рамковата директива за водите и ако на равнището на инвестицията вече е въведено отчитане на консумацията на вода или предстои да бъде въведено като част от инвестицията. Инвестициите в подобрения на съществуваща инфраструктура за напояване или напоително оборудване следва да водят до минимална печалба от ефективно използване на водата, която да се изразява във възможност за спестяване на вода. Ако водоемът, който е повлиян от инвестицията, е изложен на напрежение по причини, свързани с количеството вода, предвидено в аналитичната рамка, установена с Рамковата директива за водите, половината от тази печалба от ефективното използване на водата следва да се изразява в реално намаление на консумацията на вода на равнището на подпомаганата инвестиция, за да се намали напрежението, на което е подложен въпросният водоем. Следва да бъдат указани онези случаи, в които не е възможно или необходимо да бъдат прилагани изискванията за възможно или ефективно спестяване на вода, включително изискванията относно инвестиции в рециклиране или в повторна употреба на вода. Освен подпомагането на инвестиции в подобряване на съществуващо оборудване, за ЕЗФРСР следва да бъде предвидена възможност за подпомагане на инвестиции в нови напоителни системи в зависимост от заключенията в екологичния анализ. С някои изключения обаче подпомагане не следва да се предоставя за нови напоителни системи, когато водният басейн, върху който се оказва въздействие, е вече подложен на напрежение, с оглед на много големия риск при предоставяне на подпомагане при такива обстоятелства да се влошат съществуващите екологични проблеми.

(36) Някои мерки в обхвата на настоящия регламент изискват поемането на ангажименти от страна на бенефициерите, чийто срок е най-малко пет години. През този период е възможно да настъпят промени в състоянието на стопанството или на бенефициера. Ето защо трябва да се установят правила за определяне на последиците в такива случаи.

(37) Някои мерки в обхвата на настоящия регламент предвиждат като условие за предоставяне на помощ бенефициерите да поемат ангажименти, които надхвърлят съответните базови изисквания от гледна точка на задължителните стандарти или изисквания. С оглед на възможни промени в нормативната уредба по време на срока на валидност на ангажиментите, в резултат на които да се променят базовите изисквания, следва да се предвидят разпоредби за преразглеждане на съответните договори, за да се гарантира постоянното спазване на това условие.

(38) С цел да се гарантира, че финансовите ресурси за развитие на селските райони се използват по възможно най-добрия начин и за насочване на мерките в програмите за развитие на селските райони в съответствие с приоритетите на Съюза за развитие на селските райони, както и с цел да се гарантира и еднакво третиране на кандидатите, държавите членки следва да определят критерии за подбор на проектите. Изключение от това правило следва да се направи единствено за плащания по мерки в областта на агроекологията и климата, биологичното земеделие, "Натура 2000" и Рамковата директива за водите на, райони с природни или други специфични ограничения, хуманното отношение към животните, екологични услуги в областта на горското стопанство и на климата и мерки, свързани с управлението на риска. При прилагането на критерии за подбор следва да се вземе предвид мащабът на операцията в съответствие с принципа на пропорционалност.

(39) ЕЗФРСР следва да подпомага чрез техническа помощ действия, свързани с прилагането на програми за развитие на селските райони, включително разходите за защита на символи и съкращения, свързани със схеми за качество на Съюза, за участие в които може да се предостави помощ съгласно настоящия регламент, и разходи на държавите членки за определяне на границите на райони с природни ограничения.

(40) Доказано е, че създаването на връзки между национални мрежи, организации и администрации, които участват в различните етапи на изпълнение на програмата, организирано в контекста на Европейската мрежа за развитие на селските райони, може да играе много важна роля в подобряването на качеството на програмите за развитие на селските райони чрез повишаване на участието на заинтересованите страни в управлението на развитието на селските райони, както и в осведомяването на широката общественост за ползите от него. Поради това то следва да се финансира като част от техническата помощ на равнището на Съюза. За да се отчетат специфичните нужди на оценяването, следва да бъде създаден европейски капацитет за оценка на развитието на селските райони като част от Европейската мрежа за развитие на селските райони, с което да се обединят всички участници в дейностите по оценка за улесняване на обмена на експертен опит в тази област.

(41) ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост следва да допринася за постигането на целите на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Важно е ЕПИ да обединява всички значими участници на равнището на Съюза, на национално и регионално равнище, като представя на държавите членки нови идеи за оптимизиране, опростяване и по-добро координиране на наличните инструменти и инициативи и при необходимост ги допълва с нови дейности.

(42) С оглед да се способства за постигането на целите на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост, следва да се изгради мрежа на ЕПИ за свързване на оперативните групи, консултантските услуги и изследователите, участващи в изпълнението на дейности, насочени към иновациите в селското стопанство. Тя следва да се финансира като част от техническата помощ на равнището на Съюза.

(43) Държавите членки следва да отделят част от общите средства на всяка програма за развитие на селските райони за техническа помощ за финансиране на изграждането и функционирането на национална мрежа за селските райони, която да обединява организации и администрации, участващи в развитието на селските райони, включително ЕПИ, с цел повишаване на тяхното участие в изпълнението на програмата и подобряване на качеството на програмите за развитие на селските райони. За тази цел националните мрежи за селските райони следва да изготвят и прилагат план за действие.

(44) В програмите за развитие на селските райони следва да се предвиждат иновативни действия, насърчаващи продуктивен селскостопански сектор с ниски нива на въглеродни емисии, който използва ефективно ресурсите, с подпомагането на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост. ЕПИ следва да е насочено към насърчаване на едно по-бързо и по-широкообхватно прилагане на иновативните решения в практиката. ЕПИ следва да създава добавена стойност чрез подобряване на усвояването и ефективността на инструментите, свързани с иновации, и чрез повишаване на взаимодействията между тях. ЕПИ следва да попълва празнините чрез по-успешното свързване на научните изследвания и практиката в областта на селското стопанство.

(45) Изпълнението на иновативни проекти в контекста на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост следва да се предприема от оперативни групи, които обединяват земеделски стопани, лица, стопанисващи горски стопанства, селски общности, научни изследователи, неправителствени организации, консултанти, предприятия и други участници, заинтересовани от иновациите в селскостопанския сектор. Резултатите от такива проекти в областта на иновациите и обмена на знания в рамките на Съюза и с трети държави следва да бъдат разпространявани с оглед да се гарантира, че те са от полза за сектора като цяло.

(46) Следва да се изготви разпоредба за определяне на общия размер на помощта от Съюза за развитие на селските райони съгласно настоящия регламент за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г. в съответствие с многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г.. Наличните бюджетни кредити следва да се индексират на базата на фиксиран курс за целите на програмирането.

(47) С оглед да се улесни управлението на средствата от ЕЗФРСР, следва да се определи единно процентно участие за помощта от ЕЗФРСР за програмирането за развитие на селските райони, във връзка с публичните разходи в държавите членки. С оглед да се отчете тяхната специфична важност или естество, за някои видове операции следва да бъде определено специфично процентно участие. С оглед да се намалят специфичните ограничения в резултат на степента на развитие, отдалеченост или островния характер, за по-слабо развитите региони, най-отдалечените региони, посочени в ДФЕС и малките острови в Егейско море, както и за регионите в преход, следва да се определи подходящо процентно участие на ЕЗФРСР.

(48) Държавите членки следва да предприемат всички необходими мерки, за да гарантират, че техните мерки за развитие на селските райони подлежат на проверка и контрол, което включва въвеждането на съответни разпоредби. За тази цел управляващият орган и разплащателната агенция следва да дадат предварителна оценка и да се ангажират да оценяват мерките през целия период на изпълнение на програмата. Мерките, които не отговарят на това условие, следва да се коригират.

(49) Комисията и държавите членки следва да предприемат всички необходими мерки, за да гарантират доброто управление на програмите за развитие на селските райони. В този контекст Комисията следва да изпълни подходящи мерки и контрол, а държавите членки следва да предприемат мерки за гарантиране на доброто функциониране на своите системи за управление.

(50) За управлението и изпълнението на всяка програма за развитие на селските райони следва да отговаря един управляващ орган. Неговите задължения следва да се определят в настоящия регламент. Управляващият орган следва да има право да делегира част от своите задължения, като остава отговорен за ефективното и коректно управление. Когато дадена програма за развитие на селските райони съдържа тематични подпрограми, управляващият орган следва да може да определи друг орган, който да осъществява управлението и изпълнението на тази подпрограма по отношение на сумите, които са определени за нея в програмата, като същевременно гарантира добро финансово управление на тези подпрограми. Когато дадена държава членка управлява повече от една програма може да бъде създаден координиращ орган с цел осигуряване на съгласуваност.

(51) Всяка програма за развитие на селските райони следва да подлежи на редовен мониторинг по отношение на нейното изпълнение и напредъка към установените цели на програмата. Доколкото доказването и повишаването на въздействието и ефективността на действията по ЕЗФРСР зависят също и от коректната оценка по време на подготовката и изпълнението на програмата и нейното завършване, следва да се създаде система за мониторинг и оценка съвместно от Комисията и държавите членки, с цел да се покаже напредъкът и да се оценят въздействието и ефикасността на изпълнението на политиката за развитие на селските райони.

(52) С оглед да се гарантира, че информацията може да се обобщава на равнището на Съюза, в тази система за мониторинг и оценка следва да се включи набор от общи показатели. Ключовата информация относно изпълнението на програмите за развитие на селските райони следва да се записва и поддържа в електронен вид като средство за улесняване на обобщаването на данните. Следователно бенефициерите следва да са задължени да предоставят необходимия минимум информация за мониторинг и оценка.

(53) Отговорността за мониторинг на програмата следва да се разделя между управляващия орган и сформирания за тази цел комитет за мониторинг. Комитетът за мониторинг следва да е отговаря за мониторинга на ефективността на изпълнението на програмата. С оглед на тази цел следва да бъдат посочени неговите задължения.

(54) Мониторингът на програмата следва да включва изготвяне на годишен доклад за изпълнението, който да се изпраща на Комисията.

(55) С цел да се подобри нейното качество и да се демонстрират нейните постижения, всяка програма за развитие на селските райони следва да подлежи на оценка..

(56) Членове 107, 108 и 109 от ДФЕС следва да се прилагат по отношение на помощта за мерките за развитие на селските райони съгласно настоящия регламент. Независимо от това, предвид специфичните особености на селскостопанския сектор, посочените разпоредби от ДФЕС следва да не се прилагат към мерките за развитие на селските райони по отношение на операциите, които попадат в обхвата на член 42 от ДФЕС и които се осъществяват в обхвата на настоящия регламент и в съответствие с него, нито към направените от държавите членки плащания, предназначени да осигурят допълнително национално финансиране за операции по развитие на селските райони, за които е отпусната помощ от Съюза и които попадат в обхвата на член 42 от ДФЕС.

(57) Освен това, с оглед да се гарантира съгласуваност с мерките за развитие на селските райони, които отговарят на условията за помощи от Съюза, както и за опростяване на процедурите, направените от държавите членки плащания, предназначени да осигурят допълнително национално финансиране за операции по развитие на селските райони, за които е отпусната помощ от Съюза и които попадат в обхвата на член 42 от ДФЕС, следва да бъдат включени в програмата за развитие на селските райони за оценка и одобрение в съответствие с разпоредбите на настоящия регламент. С оглед да се гарантира, че не се прилага допълнително национално финансиране, освен когато то е разрешено от Комисията, съответните държави членки следва да не разполагат с възможност да привеждат в действие предлаганото допълнително финансиране за развитие на селските райони, докато то не бъде одобрено. В съответствие с член 108, параграф 3 от ДФЕС Комисията следва да бъде уведомена за плащанията, направени от държавите членки, предназначени да осигурят допълнително национално финансиране за операции по развитие на селските райони, за които е отпусната помощ от Съюза и които попадат извън обхвата на член 42 от ДФЕС, освен ако те попадат в обхвата на регламент, приет по реда на Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета ([1]), а държавите членки следва да не разполагат с възможност да извършат тези плащания, докато в резултат на тази процедура за уведомяване не се получи окончателното одобрение на Комисията.

(58) Следва да бъде създадена електронна информационна система с цел да се осигури ефикасен и сигурен обмен на данни от общ интерес, както и за записване, поддържане и управление на основната информация и за докладване относно мониторинга и оценката.

([1]) Регламент (ЕО) № 994/98 на Съвета от 7 май 1998 г. по прилагането на членове 92 и 93 от Договора за създаване на Европейската общност към някои категории хоризонтална държавна помощ (ОВ L 142, 14.5.1998 г., стр. 1).

(59) Прилага се правото на Съюза в областта на защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни и за свободното движение на такива данни, по-специално Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([1]) и Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета ([2]).

(60) С цел допълване или изменение на някои несъществени елементи от настоящия регламент, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 290 от ДФЕС. От особено значение е Комисията да проведе подходящи консултации по време на подготвителната работа, включително на експертно ниво. При подготовката и изготвянето на делегирани актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

(61) Оправомощаването следва да обхваща: условията, при които дадено юридическо лице се счита за „млад земеделски стопанин“ и определянето на гратисен период за придобиване на умения, продължителността и съдържанието на схемите за обмен на опит и посещения на земеделски и горски стопанства; То следва да обхваща и специфичните схеми на Съюза по член 17, параграф 1, буква а), и характеристиките на групите производители и видовете действия, които могат да получават подпомагане съгласно член 17, параграф 2, както и установяването на условията, за да не се допускат изкривяване на конкуренцията, дискриминиране на продукти и изключване на търговски марки от подпомагането.

(62) В допълнение, оправомощаването следва да обхваща: минималното съдържание на бизнес плановете и критериите, които държавите членки трябва да използват при определянето на праговете по член 19, параграф 4; определянето и минималните екологични изисквания за залесяване и създаване на гористи местности; условията, приложими спрямо ангажиментите по линия на агроекологията и климата за преминаване към екстензивно животновъдство, за отглеждане на местни породи, застрашени от изчезване в животновъдството или за запазване на генетичните растителни ресурси, заплашени от генетична ерозия, както и определянето на допустимите операции за опазването и устойчивото използване и развитие на генетичните ресурси. Оправомощаването следва да обхваща и; метода на изчисление, който да се използва с цел избягване на двойно финансиране на практиките, посочени в член 43 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, за мерки в областта на агроекологията и климата, биологичното земеделие, мерки по "Натура 2000" и мерки съгласно Рамковата директива за водите; определянето на районите, в които задълженията за хуманно отношение към животните осигуряват повишени стандарти за методи на производство; видовете операции, които са допустими за подпомагане във връзка с опазване и укрепване на генетичните ресурси в горското стопанство; уточняването на характеристиките на пилотните проекти, клъстерите, мрежите, късите вериги на доставки и местните пазари, които ще бъдат допустими за отпускане на помощ по мярката за сътрудничество, както и условията за отпускане на помощ за видовете операции, изброени по тази мярка.

(63) Освен това, това оправомощаване следва да обхваща: минималния и максималния срок на търговските заеми за взаимоспомагателни фондове по мярката за управление на риска съгласно настоящия регламент; условията, при които разходи, свързани с договори за лизинг или използвано оборудване, могат да се считат за допустими разходи за инвестиции, както и определянето на видовете инфраструктура за енергия от възобновяеми източници, които отговарят на условията за инвестиции; условията, приложими за преобразуването или адаптирането на поетите ангажименти по мерките, посочени в членове 28, 29, 33 и 34, както и определянето на други положения, при които не се изисква възстановяване на получената помощ. Оправомощаването следва да обхваща и:преразглеждане на определение в приложение I тавани, условията, при които подпомагане, одобрено от Комисията съгласно Регламент (ЕО) № 1698/2005, може да се интегрира в подпомагане, предвидено съгласно настоящия регламент, включително за техническа помощ и за последващи оценки, за да се улесни плавният преход от системата, установена с Регламент (ЕО) № 1698/2005, към системата, установена с настоящия регламент. С цел да се вземе предвид Договорът за присъединяване на Република Хърватия, тези делегирани актове следва също да обхващат, за Хърватия, прехода от подпомагането на развитието на селските райони съгласно Регламент (ЕО) № 1085/2006 ([3]), когато това е необходимо.

(64) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагане на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия във връзка със съдържанието на програмите за развитие на селските райони и националните рамки, одобряването на програмите и на техните изменения, процедурите и сроковете за одобрение на програмите, процедурите и сроковете за одобрение на изменения на програмите и на националните рамки, включително тяхното влизане в сила и графиците за внасянето им, правилата относно методите за плащане на разходите на участниците за трансфер на знания и информационни дейности, специалните условия за изпълнението на мерки за развитие на селските райони,, структурата и функционирането на мрежите, създадени с настоящия регламент, изискванията за информация и публичност, приемането на системата за мониторинг и оценка и правилата за функциониране на информационната система и правилата относно представянето на годишните доклади за изпълнението. Тези

([1]) Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

([2]) Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 година относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

([3]) Регламент (ЕО) № 1085/2006 на Съвета от 17 юли 2006 г. за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП) (ОВ L 170, 29.6.2007 г., стр. 1).

правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

(65) Беше проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните и той представи становище от 14 декември 2011 г. ([2]).

(66) Поради спешната подготовка за безпрепятствено изпълнение на предвидените мерки, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

(67) Новата схема за подпомагане, предвидена в настоящия регламент, заменя схемата за подпомагане, установена с Регламент (ЕО) № 1698/2005. Във връзка с това Регламент (ЕО) № 1698/2005 следва да бъде отменен,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ЦЕЛИ И СТРАТЕГИЯ

ГЛАВА I

Предмет и определения

Член 1

Предмет

1. С настоящия регламент се определят общите правила, които регулират подпомагането на развитието на селските райони от Съюза, финансирано от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони („ЕЗФРСР“), създаден с Регламент (ЕС) № 1306/2013. С регламента се определят целите, за които ще допринася политиката за развитие на селските райони, и съответните приоритети на Съюза за развитие на селските райони. С него се очертава стратегическия контекст за политиката за развитие на селските райони; и се формулират мерките, които трябва да бъдат приети за изпълнение на политиката за развитие на селските райони. Освен това с настоящия регламент се определят правилата за програмиране, изграждане на мрежи, управление, мониторинг и оценка на базата на отговорностите, поделени между държавите членки и Комисията, и управилата за осигуряване на координация между ЕЗФРСР и други инструменти на Съюза.

2. Настоящият регламент допълва разпоредбите на част Втора от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([3]).

Член 2

Определения

1. За целите на настоящия регламент се прилагат определенията за "програма", „операция“, „бенефициер“, „оводена от общностите стратегия за местно развитие“, „публични разходи“, „МСП“, „приключила операция“ и „финансови инструменти“, предвидени или посочени в член 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 и определенията за „по-слабо развити региони“ и „региони в преход“, предвидени в член 90, параграф 2, букви а) и б) от посочения регламент.

В допълнение се прилагат следните определения:

а) „програмиране“ означава процесът на организация, на вземане на решения и на разпределяне на финансовите ресурси на няколко етапа, с участието на партньорите, който е предназначен да изпълни, на многогодишна база, съвместните действия на Съюза и държавите членки за постигане на приоритетите на Съюза за развитие на селските райони;

б) „регион“ означава териториална единица, съответстваща на ниво 1 или 2 от Номенклатурата на териториалните единици за статистически цели (NUTS ниво 1 и 2) по смисъла на Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета ([4]);

в) „мярка“ означава пакет от операции, които допринасят за изпълнението на един или повече приоритети на Съюза за развитие на селските райони;

г) „ставка на помощта“ означава процентът на публичния принос към дадена операция;

д) „разходи по трансакции“ означава допълнителните разходи, свързани с изпълнението на ангажимент, които обаче не произтичат непосредствено от неговото изпълнение или не са включени в разходите или пропуснатите доходи, които се компенсират директно и които могат да се изчислят въз основа на стандартни разходи;

е) „земеделска площ“ означава площ, която е заета от обработваема земя, постоянно затревени площи и постоянни пасища или трайни насаждения, определени в член 4 от Регламент (ЕС) № 1307/2013;

ж) „икономически загуби“ означава всякакъв допълнителен разход, направен от земеделски стопанин в резултат на изключителни мерки, взети от земеделския стопанин с цел намаляване на предлагането на съответния пазар или всякаква значителна загуба на продукция;

з) „неблагоприятно климатично явление“ означава метеорологични условия като слана, бури, градушка, заледяване, проливни дъждове или тежка суша, които могат да бъдат приравнени към природно бедствие;

([1]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

([2]) ОВ C 35, 9.2.2012 г., стр. 1.

([3]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (Виж страница 549 от настоящия брой на Официален вестник).

([4]) Регламент (ЕО) № 1059/2003 на Европейския парламент и на Съвета от 26 май 2003 г. за установяване на обща класификация на териториалните единици за статистически цели (NUTS) (ОВ L 154, 21.6.2003 г., стр. 1).

и) „болести по животните“ означава болестите, посочени в списъка на болести по животните, съставен от Световната организация за здравеопазване на животните, и/или в приложението към Решение 2009/470/ЕО ([1]) на Съвета;

й) „екологична катастрофа“ означава конкретен случай на замърсяване, заразяване или влошаване на качеството на околната среда, който е свързан с конкретно събитие и е с ограничен териториален обхват, но който не включва общи екологични рискове, които нямат връзка с конкретно събитие, като изменението на климата или замърсяване на атмосферата;

к) „природно бедствие“ означава естествено настъпващо събитие, свързано с живата или неживата природа, което води до съществени нарушения на системите за селскостопанско производство или на горските структури и като краен резултат причинява сериозни икономически щети на селскостопанския или горския сектор;

л) „катастрофично събитие“ означава непредвидено събитие, свързано с живата или неживата природа, предизвикано от човешка дейност, което води до съществени нарушения на системите за селскостопанско производство или на горските структури и като краен резултат причинява сериозни икономически щети на селскостопанския или горския сектор;

м) „къса верига на доставки“: означава верига на доставки, в която участват ограничен брой икономически оператори, заинтересовани за сътрудничеството, местното икономическо развитие и близките териториални и социални отношения между производителите, преработвателите и потребителите;

н) „млад земеделски стопанин“ означава лице на не повече от 40 години или към момента на подаване на заявлението, което притежава съответни професионални умения и компетентности и установява за пръв път земеделско стопанство в качеството на ръководител на такова стопанство;

о) „тематични цели“ означава тематичните цели, определени в член 9 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

п) „обща стратегическа рамка“ („ОСР“) означава общата стратегическа рамка, посочена в член 10 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

р) „клъстер“ означава групиране на независими предприятия, включително новосъздадени предприятия, малки, средни и големи предприятия, както и консултативни органи и/или научноизследователски организации, които целят да стимулират икономическата/иновативната дейност чрез утвърждаване на усилено взаимодействие, споделянето на съоръжения и обмена на знания и експертен опит, както и чрез ефективно допринасяне за трансфера на знания, свързването в мрежа и разпространяването на информация сред предприятията в клъстера;

с) „гора“ означава земна площ, която се простира върху повече от 0,5 хектара с дървета, високи над 5 метра и с покритие на короните над 10 процента, или дървета, които могат да достигнат тези прагови стойности *in situ*, и която не включва земна площ, която е с преобладаващо земеделско или градско ползване, при спазване на условията на параграф 2.2.

2. Дадена държава членка или регион може да реши да прилага определение за гора, различно от предвиденото в параграф 1 буква с), което се основава на действащото национално право или система за инвентаризация. Държавите членки или регионите предоставят такова определение в програмата за развитие на селските райони;

3. С цел да се гарантира последователност при третирането на бенефициерите и да се вземе под внимание необходимостта от период на приспособяване, във връзка с определението на понятието „млад земеделски стопанин“, установено в параграф 1, буква н), на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 относно условията, при които дадено юридическо лице може да се счита за „млад земеделски стопанин“, както и определянето на гратисен период за придобиване на професионални умения.

ГЛАВА II

Мисия, цели и приоритети

Член 3

Мисия

ЕЗФРСР следва да допринесе за изпълнението на стратегията „Европа 2020“ чрез насърчаване на устойчивото развитие на селските райони на цялата територия на Съюза по начин, който допълва останалите инструменти на ОСП, политиката на сближаване и общата политика в областта на рибарството. Фондът допринася за развитието на селскостопански сектор на Съюза, който да е по-балансиран в териториално и екологично отношение, по-съобразен с изменението на климата и устойчив на това изменение, по-конкурентен и иновативен. Той допринася също и за развитието на селските територии.

Член 4

Цели

В обхвата на цялостната рамка на ОСП подпомагането за развитие на селските райони, включително за дейности в хранителния и в нехранителния сектор, както и в горското стопанство, допринася за постигането на следните цели:

а) насърчаване на конкурентоспособността на селското стопанство;

б) осигуряване на устойчивото управление на природните ресурси и на дейности, свързани с климата;

в) постигане на балансирано териториално развитие на икономиките и общностите в селските райони, включително създаването и поддържането на заетост.

([1]) Решение 2009/470/ЕО на Съвета от 25 май 2009 г. относно разходите във ветеринарната област (ОВ L 155, 18.6.2009 г., стр. 30).

Член 5

Приоритети на Съюза за развитие на селските райони

Постигането на целите за развитие на селските райони, допринасящи за стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, следва да се осъществява чрез следните шест приоритета на Съюза за развитие на селските райони, в които са отразени съответните тематични цели на ОСР:

1) стимулиране на трансфера на знания и иновациите в областта на селското и горското стопанство и селските райони с акцент върху следните области:

   а) стимулиране на иновациите, сътрудничеството и развитието на базата от знания в селските райони;

   б) укрепване на връзките между селското стопанство, производството на храни, горското стопанство и научноизследователската дейност и иновациите, включително с цел подобряване на екологичното управление и екологичните показатели;

   в) поощряване на ученето през целия живот и професионалното обучение в секторите на селското и горското стопанство.

2) повишаване на жизнеспособността на земеделските стопанства и конкурентоспособността на всички видове селскостопанска дейност във всички региони и насърчаване на новаторските технологии в селското стопанство и устойчивото управление на горите, с акцент върху следните области:

   а) подобряване на икономическите резултати на всички земеделски стопанства и улесняване на преструктурирането и модернизирането на стопанствата, особено с оглед на увеличаването на пазарното участие и ориентация и на разнообразяването в селското стопанство;

   б) улесняване на навлизането на земеделски стопани с подходяща квалификация в селскостопанския сектор, и по-специално приемствеността между поколенията.

3) насърчаване на организацията на хранителната верига, включително преработката и предлагането на пазара на селскостопански продукти,на хуманното отношение към животните и управлението на риска в селското стопанство с акцент върху следните области:

   а) подобряване на конкурентоспособността на първичните производители чрез по-доброто им интегриране в селскостопанската и хранителната верига посредством схеми за качество, които да добавят стойност към селскостопанските продукти, популяризиране на местните пазари и къси вериги на доставки, групи на производителите и организации и междубраншови организации;

   б) подпомагане на превенцията и управлението на риска на стопанствата.

4) възстановяване, опазване и укрепване на екосистемите, свързани със селското и горското стопанство, с акцент върху следните области:

   а) възстановяване, опазване и укрепване на биологичното разнообразие, включително в зони по "Натура 2000" и в зони с природни или други специфични ограничения и земеделие с висока природна стойност, както и на състоянието на европейските ландшафти;

   б) подобряване управлението на водите, включително управлението на торовете и пестицидите;

   в) предотвратяване на ерозията на почвите и подобряване на управлението им.

5) насърчаване на ефективното използване на ресурсите и подпомагане на прехода към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика в селското стопанство, сектора на храните и горското стопанство, с акцент върху следните области:

   а) повишаване на ефективността при потреблението на вода в селското стопанство;

   б) повишаване на ефективността при потреблението на енергия в селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост;

   в) улесняване на доставките и използването на възобновяеми източници на енергия, на странични продукти, отпадъци и остатъци, и други нехранителни суровини за целите на биоикономиката;

   г) намаляване на емисиите на парникови газове и амоняк от селското стопанство;

   д) стимулиране на съхраняването и поглъщането на въглерода в сектора на селското и горското стопанство;

6) насърчаване на социалното приобщаване, намаляването на бедността и икономическото развитие в селските райони, с акцент върху следните области:

   а) улесняване на разнообразяването, създаването и развитието на малки предприятия, както и разкриването на работни места;

   б) стимулиране на местното развитие в селските райони;

   в) подобряване на достъпа до информационни и комуникационни технологии (ИКТ), използването и качеството им в селските райони.

Всички тези приоритети допринасят за междусекторните цели в областта на иновациите, околната среда и смекчаването и адаптирането към последиците от изменението на климата. Програмите може да обхващат и по-малко от шест приоритета, ако са обосновани въз основа на анализ на положението по отношение на силните и слабите страни, възможностите и заплахите ("SWOT анализ") и на предварителна оценка. Всяка програма обхваща най-малко четири приоритета. Когато държавата членка представя национална програма и пакет от регионални програми, националната програма може да обхваща по-малко от четири приоритета.

Ако е обосновано и измеримо, в програмите може да бъде поставен акцент и върху други области, с цел да се предприемат действия по един от приоритетите.

ДЯЛ II

ПРОГРАМИРАНЕ

ГЛАВА I

Съдържание на програмирането

Член 6

Програми за развитие на селските райони

1. ЕЗФРСР действа в държавите членки чрез програмите за развитие на селските райони. Тези програми осъществяват стратегия за изпълнение на приоритетите на Съюза за развитие на селските райони чрез пакет от мерки,.определени в дял III. За постигането на целите за развитие на селските райони, следвани посредством приоритетите на Съюза, се търси помощ от ЕЗФРСР.

2. Дадена държава членка може да представи или единна програма за цялата си територия, или пакет от регионални програми. Като алтернатива на това— в надлежно обосновани случаи — тя може да представи национална програма и пакет от регионални програми. Ако държавата членка представи национална програма и пакет от регионални програми, мерките и/или видовете операции се програмират на национално или регионално равнище и се осигурява съгласуваност между стратегиите на националните и регионалните програми.

3. Държавите членки с регионални програми може също да представят за одобрение в съответствие с член 10, параграф 2 национална рамка, съдържаща общи елементи за тези програми без отделни бюджетни средства.

Националните рамки на държавите членки с регионални програми могат да съдържат и таблица, в която се обобщава по региони и по години общият принос от ЕЗФРСР за съответната държава членка за целия програмен период.

Член 7

Тематични подпрограми

1. За да допринесат за постигането на приоритетите на Съюза за развитие на селските райони, държавите членки могат да включат в обхвата на програмите си за развитие на селските райони тематични подпрограми, които са насочени към специфични нужди. Такива тематични подпрограми могат, наред с останалото, да се отнасят до:

а) млади земеделски стопани;

б) малки стопанства, посочени в член 19, параграф 2, трета алинея;

в) планински райони, посочени в член 32, параграф 2;

г) къси вериги на доставка;

д) жените в селските райони;

е) смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към тях, както и биологичното разнообразие.

Примерен списък на мерките и видовете операции от особено значение за всяка тематична подпрограма е представен в приложение IV.

2. Тематичните подпрограми могат да задоволяват и специфични нужди, свързани с преструктурирането на селскостопански сектори със значително влияние върху развитието на определен селски район.

3. Установените в приложение II ставки на помощта могат да бъдат увеличени с допълнителни 10 процентни пункта за операциите, подпомагани в рамките на тематичните подпрограми, свързани с малки стопанства и къси вериги на доставка, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него и биологично разнообразие. По отношение на младите земеделски стопани и планинските райони максималните ставки на помощта може да бъдат увеличени в съответствие с приложение II. Максималната ставка на комбинираната помощ обаче не може да превишава 90 %.

Член 8

Съдържание на програмите за развитие на селските райони

1. Освен елементите, посочени в член 27 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, всяка програма за развитие на селските райони включва:

а) предварителната оценка, посочена в член 55 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

б) SWOT анализ на положението и установяване на потребностите, които е необходимо да бъдат посрещнати в обхванатия от програмата географски район.

Анализът се структурира около приоритетите на Съюза за развитие на селските райони. Специфичните нужди във връзка с околната среда, смекчаването и адаптирането към последиците от изменението на климата и иновациите се оценяват спрямо приоритетите на Съюза за развитие на селските райони с цел да се установят подходящите отговори в тези три области в контекста на всеки приоритет;

в) описание на стратегията, което показва, че:

i) за всяка от областите с поставен акцент на включените в програмата приоритети на Съюза за развитие на селските райони са определени съответни цели въз основа на общите показатели, посочени в член 69, и при необходимост въз основа на специфични за програмата показатели;

ii) по отношение на всяка от областите с поставен акцент на включените в програмата приоритети на Съюза за развитие на селските райони са подбрани подходящи комбинации от мерки, основани на солидна интервенционна логика, подкрепена от предварителната оценка, посочена в буква а), и от анализа, посочен в буква б);

iii) разпределението на финансови ресурси по мерките на програмата е обосновано и адекватно за постигането на поставените цели;

iv) са отчетени конкретните нужди, свързани със специфичните условия на регионално и подрегионално равнище, и към тях е подходено по конкретен начин чрез подходящо разработена комбинация от мерки или тематични подпрограми;

v) в програмата е интегриран целесъобразен подход към иновациите с оглед постигането на приоритетите на Съюза за развитие на селските райони, в това число ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост, към околната среда, включително специфичните нужди на зоните по "Натура 2000", и към смекчаването и адаптирането към последиците от изменението на климата;

vi) са предприети мерки за осигуряване на наличието на достатъчен капацитет за предоставяне на консултации относно нормативните изисквания и относно мерките, свързани с иновациите;

г) за всяко предварително условие, установено съгласно член 19 и част II от приложение XI към Регламент (ЕС) № 1303/2013 за общите предварителни условия и съгласно приложение V към настоящия регламент, оценка кои от предварителните условия са приложими за програмата и кои от тях са изпълнени към датата на представяне на Споразумението за партньорство и на програмата. Когато приложимите предварителни условия не са изпълнени, в програмата се включва описание на действията, които ще бъдат предприети, отговорните органи и график за изпълнение на тези действия в съответствие с представеното резюме в Споразумението за партньорство.

д) описание на рамката на изпълнението, установена за целите на член 21 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

е) описание на всяка от избраните мерки;

ж) плана за оценка, посочен в член 56 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Държавите членки предвиждат достатъчни ресурси с цел задоволяване на установените потребности и осигуряване на необходимия мониторинг и оценка;

з) план за финансиране, който включва:

i) таблица, посочваща в съответствие с член 58, параграф 4 предвидената обща сума от ЕЗФРСР за всяка година. Когато е приложимо, тази таблица посочва поотделно в рамките на общата сума от ЕЗФРСР бюджетните кредити, предвидени за по-слабо развитите региони, и средствата, прехвърлени на ЕЗФРСР в изпълнение на член 7, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1307/2013. Планираната годишна сума от ЕЗФРСР е съвместима с Многогодишната финансова рамка;

ii) таблица, посочваща за всяка мярка, за всеки вид операция със специфично процентно участие на ЕЗФРСР и за техническа помощ общия размер на запланираното участие на Съюза и приложимото процентно участие на ЕЗФРСР. Когато е приложимо, тази таблица посочва поотделно размера на участието на ЕЗФРСР за по-слабо развитите региони и за останалите региони;

и) план на показателите с разбивка по области с поставен акцент, който включва целите, посочени в член 8, параграф 1, буква в), подточка i), както и, планираните резултати и планираните разходи по всяка мярка за развитие на селските райони по отношение на съответната област с поставен акцент;

й) когато е приложимо, таблица за допълнително национално финансиране за всяка мярка в съответствие с член 82;

к) когато е приложимо, списък на схеми за помощ от обхвата на член 81, параграф 1, които да бъдат използвани за изпълнението на програмите;

л) информация за допълване с мерките, финансирани от другите инструменти на общата селскостопанска политика и чрез европейските структурни и инвестиционни фондове(„ЕСИФ“);

м) разпоредби за изпълнение на програмата, включително:

i) определяне от държавата членка на всички органи, предвидени в член 65, параграф 2, и, за информация, кратко описание на структурата за управление и контрол;

ii) описание на процедурите за мониторинг и оценка, както и състава на комитета за мониторинг;

iii) разпоредбите, с които да се гарантира, че програмата е оповестена публично, включително чрез националната мрежа за селските райони, посочена в член 54;

iv) описание на подхода, с който се определят принципите по отношение на установяването на критериите за подбор на операциите и местните стратегии за развитие съобразно със съответните цели; във връзка с това държавите членки могат да предвидят да се отдава приоритет на МСП, които са свързани със сектора на селското и горското стопанство.

v) във връзка с местното развитие, когато е приложимо, описание на механизмите, с цел да се гарантира съгласуваност между дейностите, предвидени по линия на стратегиите за местно развитие, мярката „сътрудничество“, посочена в член 35, и мярката „основни услуги и обновяване на селата в селските райони“, посочена в член 20, включително връзките между градовете и селата;

н) действията, предприети за привличане на партньорите, посочени в член 5 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, и обобщение на резултатите от консултациите с партньорите;

о) когато е приложимо, структурата на националната мрежа за селските райони, посочена в член 54, параграф 3, и разпоредбите за нейното управление, които ще формират основата за годишните ѝ планове за действие.

2. Когато програма за развитие на селските райони предвижда тематични подпрограми, всяка от тези подпрограми включва:

а) конкретен анализ на положението, който се основава на SWAT методологията, и установяване на потребностите, които трябва да бъдат посрещнати от подпрограмата;

б) конкретни цели на равнище подпрограма и набор от мерки въз основа на подробно определяне на интервенционната логика на подпрограмата, включително оценка на очакваното участие на избраните мерки за постигане на целите;

в) отделен план на специфичните показатели заедно с планираните резултати и планираните разходи за всяка мярка за развитие на селските райони, избрана по отношение на съответна област с поставен акцент.

3. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на правила за представянето на елементите по параграфи 1 и 2 в програмите за развитие на селските райони и правила за съдържанието на националните рамки, посочени в член 6, параграф 3. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

ГЛАВА II

Подготовка, одобрение и изменение на програмите за развитие на селските райони

Член 9

Предварителни условия

Освен общите предварителни условия, посочени в приложение XI, част II към Регламент (ЕС) № 1303/2013, предварителните условия, посочени в приложение V към настоящия регламент, се прилагат при програмирането за ЕЗФРСР, ако имат отношение и са приложими към преследваните конкретни цели в рамките на приоритетите на програмата.

Член 10

Одобряване на програмите за развитие на селските райони

1. Държавите членки представят на Комисията предложение за всяка програма за развитие на селските райони, съдържащо информацията, посочена в член 8.

2. Всяка програма за развитие на селските райони се одобрява от Комисията посредством акт за изпълнение.

Член 11

Изменение на програмите за развитие на селските райони

Исканията на държавите членки за изменение на програмите се одобряват в съответствие със следните процедури:

а) Комисията взема решения посредством актове за изпълнение относно исканията за изменения на програмите по отношение на един или повече от следните въпроси:

i) промяна в програмната стратегия чрез промяна с повече от 50 % в количествено изразен резултат, свързан с област с поставен акцент;

ii) промяна в процентното участие на ЕЗФРСР в една или повече мерки;

iii) промяна на цялото участие на Съюза или на годишното му разпределение на равнище програма;

б) Посредством актове за изпълнение Комисията одобрява искания за промени в програмата във всички останали случаи. Те включват по-специално:

i) въвеждане или оттегляне на мерки или видове операции;

ii) промени в описанието на мерките, включително промени в условията за допустимост.

iii) прехвърляне на средства между мерки, които се изпълняват при условията на различно процентно участие на ЕЗФРСР;

За целите на буква б), подточки i) и ii) и буква б), подточка iii) обаче, когато прехвърлянето на средства представлява по-малко от 20 % от разпределението за дадена мярка и по-малко от 5 % от общото участие на ЕЗФРСР в програмата, одобрението се счита за дадено, ако в срок от 42 работни дни от получаването на искането Комисията не е взела решение по него. Този срок не включва срока, който започва да тече от деня след датата, на която Комисията е изпратила коментарите си до държавата членка, и приключва в деня, в който държавата членка отговори на тези коментари.

(в) Одобрението на Комисията не се изисква за поправяне на грешки от чисто езиков или редакционен характер, които не засягат изпълнението на политиката и мерките. Държавите членки информират Комисията за тези изменения.

Член 12

Правила относно процедурите и сроковете

Комисията приема актове за изпълнение, с които определя правила относно процедурите и сроковете за:

а) одобрение на програмите за развитие на селските райони и на националните рамки;

б) внасяне и одобрение на предложения за изменение на програмите за развитие на селските райони и на предложения за изменение на националните рамки, включително на влизането им в сила и на графиците за внасянето им по време на програмния период.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

ДЯЛ III

ПОДПОМАГАНЕ НА РАЗВИТИЕТО НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

ГЛАВА I

Мерки

Член 13

Мерки

Всяка мярка за развитие на селските райони се програмира с оглед да допринася конкретно за постигането на един или повече приоритети на Съюза за развитие на селските райони. В приложение VI е включен примерен списък с мерки с особено значение за приоритетите на Съюза.

Член 14

Трансфер на знания и действия за осведомяване

1. Подпомагането по тази мярка обхваща дейности за професионално обучение и придобиване на умения, демонстрационни дейности и действия за осведомяване. Дейностите за професионално обучение и придобиване на умения могат да включват курсове за обучение, семинари и индивидуално обучение.

Подпомагането може да обхваща и краткосрочен обмен на опит в управлението на земеделски и горски стопанства, както и посещения на земеделски и горски стопанства.

2. Подпомагането по тази мярка е в полза на лица, ангажирани в сектора на селското стопанство, храните и горското стопанство, стопанисващите земи и други икономически субекти, които са МСП, осъществяващи дейност в селски райони.

Бенефициер на помощта е доставчикът на обучение или на други форми на трансфер на знания и действия за осведомяване.

3. Помощите по тази мярка не включват курсове за инструктиране или обучение, които са част от стандартни програми или системи за обучение за средни или висши училища.

Структурите, предоставящи услуги по трансфер на знания и информационни услуги, разполагат с необходимия капацитет под формата на квалификации на персонала и редовно обучение за изпълнение на тази задача.

4. Допустимите разходи по тази мярка са разходите за организиране и провеждане на трансфера на знания или действията за осведомяване. В случай на демонстрационни проекти подпомагането може да включва и съответните разходи за инвестиции. Допустими са също разходите за път, настаняване и дневните командировъчни на участниците, както и разходите за заместници на земеделските стопани. Всички разходи, набелязани по този параграф, се изплащат на бенефициера.

5. За да се гарантира, че схемите за обмен на опит и посещения на земеделски и горски стопанства са ясно разграничени от подобни действия по други схеми на Съюза, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 относно продължителността и съдържанието на схемите за обмен на опит и посещения на земеделски и горски стопанства.

6. Комисията приема актове за изпълнение, с които определя правилата относно условията за заплащане на разходите на участниците, включително посредством ваучери и други подобни форми.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

Член 15

Консултантски услуги, управление на стопанството и услуги по заместване в стопанството

1. Подпомагането по тази мярка се предоставя за:

а) подпомагане на земеделските стопани, младите земеделски стопани съгласно определението в настоящия регламент, горските стопани, други лица, стопанисващи земи и МСП в селските райони, с оглед да се възползват от консултантски услуги за подобряване на икономическите и екологичните показатели, както и на климатичната съобразеност и устойчивост на изменението на климата на техните стопанства, предприятия и/или инвестиции;

б) насърчаване на въвеждането на услуги по управление на стопанства, услуги по заместване в стопанства и консултантски услуги в областта на селското стопанство, както и в областта на горското стопанство, включително системата за съвети в селското стопанство, посочена в членове 12—14 от Регламент (ЕС) № 1306/2013;

в) насърчаване на обучението на консултанти.

2. Бенефициер на подпомагането, предвидено в параграф 1, букви а) и в), е доставчикът на консултации или обучение. Помощите, предвидени в параграф 1, буква б), се предоставят на органа или структурата, които са избрани да разкрият услугите за управление на стопанства, услуги по заместване в стопанства, консултантски услуги в областта на селското стопанство и консултантските услуги в областта на горското стопанство.

3. Органите или структурите, избрани да предоставят консултации, разполагат с подходящи ресурси от редовно обучен и квалифициран персонал и консултантски опит и надеждност по отношение на областите, в които дават консултации. Бенефициерите по тази мярка се избират чрез покани за отправяне на предложения. Процедурата за подбор се регламентира от правото за обществените поръчки и е отворена както за публични, така и за частни организации. Тя е обективна и изключва кандидати с конфликт на интереси.

При предоставянето на консултации с консултантските услуги се съблюдават задълженията за поверителност на информацията съгласно член 13, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

4. Консултациите за отделни земеделски стопани, млади земеделски стопани, съгласно определението в настоящия регламент и други лица, стопанисващи земи, са свързани най-малко с един приоритет на Съюза за развитие на селските райони и обхващат най-малко един от следните елементи:

а) задълженията на равнище стопанство, произтичащи от законово установените изисквания за управление и/или стандартите за добро земеделско и екологично състояние, предвидени в глава I на дял VI от Регламент (ЕС) № 1306/2013;

б) където е приложимо, селскостопанските практики от полза за климата и околната среда, установени в дял III, глава 3 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, и поддръжката на земеделските площи съгласно член 4, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1307/2013;

в) мерките на равнище стопанство, предвидени в програмите за развитие на селските райони, които са насочени към модернизиране на стопанството, изграждане на конкурентоспособност, секторна интеграция, иновации и пазарно ориентиране, както и насърчаване на предприемачеството;

г) изискванията, определени от държавите членки за изпълнението на член 11, параграф 3 от Рамковата директива за водите;

д) изискванията, определени от държавите членки за изпълнение на член 55 от Регламент (ЕО) № 1107/2009, по-специално спазване на общите принципи на интегрираното управление на вредителите, както е посочено в член 14 от Директива 2009/128/ЕО; или

е) когато е приложимо, стандартите за безопасност на труда или стандартите за безопасност на стопанствата;

ж) специфични съвети за земеделски стопани, които създават стопанство за първи път.

Консултациите могат да обхващат и други въпроси, по-специално информация, свързана с мерките за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него, биологичното разнообразие и опазването на водите, както е посочено в приложение I към Регламент (ЕС) № 1307/2013, или въпроси, свързани с икономическите и екологичните показатели на земеделското стопанство, включително въпросите на конкурентоспособността. Тук могат да бъдат включени и консултации относно разработването на къси вериги на доставки, биологичното земеделие и здравните аспекти на животновъдството.

5. Консултациите за горски стопани обхващат като минимум приложимите задължения съгласно директиви 92/43/ЕИО, 2009/147/ЕО и Рамковата директива за водите. Консултациите могат да включват и въпроси, свързани с икономическата и екологичната ефективност на горското стопанство.

6. Консултациите за МСП могат да включват въпроси, свързани с икономическата и екологичната ефективност на предприятието.

7. Когато това е надлежно обосновано и уместно, консултациите могат да се предоставят отчасти в група, като същевременно се отчита положението на всеки отделен потребител на консултантските услуги.

8. Помощите по параграф 1, букви а) и в) се ограничават до максималните суми, определени в приложение II. Помощите по параграф 1, буква б) са намаляващи за максимален период от пет години от установяването.

Член 16

Схеми за качеството за селскостопански продукти и храни

1. Подпомагането по тази мярка обхваща присъединяването за първи път на земеделски стопани и групи от земеделски стопани към:

а) схеми за качество, установени съгласно следните регламенти и разпоредби:

i) Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([1]);

ii) Регламент (ЕО) № 834/2007 ([2]);

iii) Регламент (ЕС) № 110/2008 на Европейския парламент и на Съвета ([3]);

iv) Регламент на Съвета (ЕИО) 1601/91 ([4]);

v) Част II, дял II, глава I, раздел 2 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Съвета по отношение на виното.

б) схеми за качество, включително схеми за сертифициране на земеделските стопанства, за селскостопанските продукти, памука или храните, които държавите членки признават като отговарящи на следните критерии:

i) специалните особености на готовия продукт по такива схеми произтича от ясни задължения, с които да се гарантира което и да е от следните:

— специфични характеристики на продукта,

— специфични селскостопански или производствени методи, или

— определено качество на готовия продукт, което значително надхвърля пазарните стокови стандарти по отношение на общественото здраве, здравето на животните или растенията, хуманното отношение към животните или опазването на околната среда;

ii) схемата е отворена за всички производители;

iii) схемата включва задължителни продуктови спецификации и спазването на тези спецификации се проверява от публични органи или от независим орган за инспекция;

iv) схемата е прозрачна и осигурява възможност за пълно проследяване на продуктите; или

в) схеми за доброволно сертифициране на селскостопански продукти, които държавите членки признават като съблюдаващи насоките за най-добри практики на Съюза за прилагане на схеми за доброволно сертифициране на селскостопански продукти и храни.

2. Подпомагането по тази мярка може да обхваща и разходите, произтичащи от дейности за предоставяне на информация и популяризиране, осъществявани от групи производители на вътрешния пазар по отношение на продукти, които са обхванати от схема за качество, получаваща подпомагане съгласно параграф 1.

3. Подпомагането по параграф 1 се отпуска като годишно поощрение, чийто размер се определя съгласно размера на постоянните разходи, възникнали от участието в подпомагани схеми, за максимален период от пет години.

За целите на настоящия параграф „постоянни разходи“ означава разходите, възникнали от присъединяването към подпомагана схема за качество и годишната вноска за участие в такава схема, включително, когато е необходимо, разходите за проверки, които се изискват за удостоверяване спазването на спецификациите на схемата.

За целите на настоящия член „земеделски стопанин“ означава действащ земеделски стопанин по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

4. Помощите се ограничават до максималната ставка на помощта и сума, определена в приложение II.

5. С оглед на спазването на новата правна уредба на Съюза, която би могла да окаже въздействие върху подпомагането по линия на тази мярка, както и за да се осигури съответствие с останалите инструменти на Съюза относно популяризирането на земеделските мерки и да се предотврати нарушаване на конкуренцията, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 относно специфичните схеми на Съюза от обхвата на параграф 1, буква а) и характеристиките на групите производители и видовете дейности, които могат да получат подпомагане по параграф 2, определянето на условия за предотвратяване на дискриминацията по отношение на определени продукти и определяне на условията, въз основа на които търговски марки трябва да бъдат изключени от подпомагане.

Член 17

Инвестиции в материални активи

1. Подпомагането по тази мярка обхваща инвестиции в материални и/или нематериални активи, които:

а) подобряват общата ефективност и устойчивост на земеделското стопанство;

б) са свързани с преработката, предлагането на пазара и/или развитието на селскостопански продукти, които попадат в обхвата на приложение I към Договора или на памук, с изключение на рибни продукти; резултатът от производствения процес може да бъде продукт, който не е включен в обхвата на посоченото приложение;

([1]) Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни (ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 1).

([2]) Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 2092/91 (ОВ L 189, 20.7.2007 г., стр. 1).

([3]) Регламент (ЕО) № 110/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. относно определението, описанието, представянето, етикетирането и защитата на географските указания на спиртните напитки и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 1576/89 на Съвета (ОВ L 39, 13.2.2008 г., стр. 16).

([4]) Регламент (ЕИО) № 1601/91 на Съвета от 10 юни 1991 г. относно установяване на общи правила за определянето, описанието и представянето на ароматизирани вина, ароматизирани напитки на винена основа и ароматизирани коктейли от лозаро-винарски продукти (ОВ L 149, 14.6.1991 г., стр. 1).

в) се отнасят до инфраструктура, свързана с развитието, модернизирането или адаптирането на селското и горското стопанство, включително достъп до земеделска и горска земя, комасация и подобряване на земи, и енерго- и водоснабдяване и спестяване на енергия и вода; или

г) представляват инвестиции в непроизводствени дейности, свързани с постигане на агроекологичните цели и целите в областта на климата, които се преследват с настоящия регламент, включително природозащитен статус на видовете и местообитанията, свързан с биологичното разнообразие, както и увеличаване на привлекателността на зоните по "Натура 2000" или други системи с висока природна стойност, които следва да се определят в програмата.

2. Подпомагане по параграф 1, буква а) се предоставя за земеделски стопани или групи от земеделски стопани.

В случай на инвестиции за подкрепа на преструктурирането на земеделски стопанства, държавите членки насочват помощта към стопанствата в съответствие с извършения SWOT анализ по отношение на приоритета на Съюза за развитие на селските райони „повишаване на жизнеспособността на стопанствата и конкурентоспособността на всички видове селскостопанска дейност във всички региони, както и насърчаване на новаторските технологии в селското стопанство и устойчивото управление на горите“.

3. Подпомагането по параграф 1, букви а) и б) е ограничено до максималните ставки на помощта, установени в приложение II. Тези максимални ставки могат да се увеличат за млади земеделски стопани, за колективни инвестиции, включително свързаните със сливания на организации на производители, и за интегрирани проекти, които включват подпомагане в рамките на повече от една мярка, за инвестиции в райони с природни и други специфични ограничения съгласно член 32, за инвестиции, свързани с операции по член 28 и 29 и за операции, подпомагани по линия на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост в съответствие със ставките на помощта, определени в приложение I. Максималната ставка на комбинираната помощ обаче не може да превишава 90 %.

4. Подпомагането по параграф 1, букви в) и г) подлежи на ставките на помощта, установени в приложение I.

5. На млади земеделски стопани, които за пръв път установяват земеделско стопанство, на което са управители, може да бъде предоставено подпомагане по отношение на инвестиции с цел съобразяване със стандартите на Съюза, приложими по отношение на селскостопанското производство, включително безопасността на труда. Подпомагането може да бъде предоставено за не повече от 24 месеца от датата на установяване на земеделското стопанство.

6. Ако в правото на Съюза бъдат наложени нови изисквания за земеделските стопани, може да бъде предоставено подпомагане за инвестиции с цел съобразяване с тези изисквания, като това подпомагане се предоставя за не повече от 12 месеца от датата, на която изискванията стават задължителни за земеделските стопанства.

Член 18

Възстановяване на потенциала за селскостопанска продукция, претърпял щети в резултат на природни бедствия и катастрофични събития, и въвеждане на подходящи превантивни мерки

1. Подпомагането по тази мярка обхваща:

а) инвестициите в превантивни мерки, насочени към ограничаване на последствията от вероятни природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития;

б) инвестиции за възстановяване на потенциала на земеделските земи и на селскостопанския производствен потенциал, нарушени от природни бедствия, неблагоприятни климатични явления и катастрофични събития.

2. Подпомагането се предоставя на земеделски стопани или групи земеделски стопани. Подпомагането се предоставя и на субекти от публичния сектор, когато се установи връзка между инвестициите, направени от такива субекти, и селскостопанския производствен потенциал.

3. Подпомагането по параграф 1, буква б) се предоставя, при условие че компетентните публични органи на държавите членки официално признаят настъпването на природно бедствие и причиняването на разрушения в размер най-малко на 30 % от съответния селскостопански потенциал вследствие на настъпването на това бедствие или на мерките, приети в съответствие с Директива 2000/29/ЕО на Съвета [1] за ликвидиране или ограничаване на болест по растенията или нашествие на вредители.

4. По тази мярка не се предоставя подпомагане за загуби на доход, дължащи се на природното бедствие или катастрофичното събитие.

Държавите членки гарантират, че се избягва свръхкомпенсация в резултат на комбиниране на настоящата мярка с други финансови инструменти на национално равнище или на равнището на Съюза или с частни застрахователни схеми.

5. Подпомагането по параграф 1, буква а) е ограничено до максималните ставки на помощта, установени в приложение II.

Член 19

Развитие на стопанството и стопанската дейност

1. Подпомагането по тази мярка обхваща:

а) помощ при стартиране за:

i) млади земеделски стопани;

ii) неселскостопански дейности в селските райони;

[1] Директива 2000/29/ЕО на Съвета от 8 май 2000 г. относно защитните мерки срещу въвеждането в Общността на вредители по растенията или растителните продукти и срещу тяхното разпространение в Общността (ОВ L 169, 10.7.2000 г., стр. 1).

iii) развитието на малки стопанства;

б) инвестиции в установяването и развитието на неселскостопански дейности;

в) годишно или еднократно подпомагане на земеделски стопани, отговарящи на условията по схемата за дребни земеделски стопани, установена в дял V от Регламент (ЕС) № 1307/2013 („схема за дребни земеделски стопани“), които трайно прехвърлят стопанството си на друг земеделски стопанин;

2. Подпомагането по параграф 1, буква а), подточка i) се предоставя на млади земеделски стопани.

Подпомагането по параграф 1, буква а), подточка ii) се предоставя на земеделски стопани или членове на земеделското домакинство, които го разнообразяват с неселскостопански дейности, както и на микро- и малки предприятия и на физически лица в селските райони.

Подпомагането по параграф 1, буква а), подточка iii) се предоставя на малки стопанства, определени от държавите членки.

Подпомагането по параграф 1, буква б) се предоставя на микро- и малки предприятия и на физически лица в селските райони, както и на земеделски стопани или членове на земеделско домакинство.

Подпомагането по параграф 1, буква в) се предоставя на земеделски стопани, които към момента на внасянето на заявленията им за подпомагане отговарят от поне една година на условията за участие в схемата за дребни земеделски стопани и които са се задължили да прехвърлят трайно цялото си стопанство и съответните права за получаване на плащане на друг земеделски стопанин. Подпомагането се изплаща от датата на прехвърлянето до 31 декември 2020 г. или се изчислява за този период и се изплаща като еднократна сума.

3. За член на земеделско домакинство може да се разглежда всяко физическо или юридическо лице или група физически или юридически лица, независимо какъв правен статус има групата и нейните членове по силата на националното право, с изключение на селскостопанските работници. Когато юридическо лице или група от юридически лица се счита за член на земеделското домакинство, този член трябва да упражнява селскостопанска дейност в земеделското стопанство към момента на подаване на заявлението за подпомагане.

4. Подпомагането по параграф 1, буква а) се предоставя само при представянето на бизнес план. Изпълнението на този бизнес план трябва да започне в срок от девет месеца от датата на решението за отпускане на помощта.

За младите земеделски стопани, които получават подпомагане по силата на параграф 1, буква а) подточка i), в бизнес плана се предвижда, че младият земеделски стопанин отговаря на изискванията на член 9 от Регламент (ЕС) № 1307/2013 относно действащите земеделски стопани в рамките на 18 месеца от датата на установяване.

Държавите членки определят горни и долни прагове за разрешаване на достъп до подпомагане на земеделските стопанства съгласно параграф 1, буква а), подточки i) и iii). Долният праг за подпомагане по параграф 1, буква а), подточка i) е по-висок от горния праг за подпомагане по параграф 1, буква а), подточка iii). Подпомагането се ограничава до стопанства, отговарящи на определението за микро- и малки предприятия.

5. Подпомагането по параграф 1, буква а) се изплаща на най-малко две вноски за максимален срок от пет години. Плащанията могат да бъдат намаляващи. Плащането на последната вноска по параграф 1, буква а), подточки i) и ii) се извършва само при коректно изпълнение на бизнес плана.

6. Максималната сума на подпомагането по параграф 1, буква а) е установена в приложение I. Държавите членки определят сумата на подпомагането по параграф 1, буква а), подточки i) и ii), като отчитат и социално-икономическата ситуация в програмния район.

7. Подпомагането по параграф 1, буква в) се равнява на 120 % от годишното плащане, което бенефициерът, който отговаря на условията, получава по схемата за дребни земеделски стопани.

8. За да се осигури ефикасно и ефективно използване на ресурсите на ЕЗФРСР, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 за определяне на минималното съдържание на бизнес плановете и критериите, които ще се използват от държавите членки за определяне на праговете, посочени в параграф 4 от настоящия член.

Член 20

Основни услуги и обновяване на селата в селските райони

1. Подпомагането по тази мярка обхваща по-специално:

а) изготвяне и актуализиране на планове за развитие на общините и селата в селските райони и на техните основни услуги и на планове за защита и управление, отнасящи се до обекти по "Натура 2000" и други райони с висока природна стойност;

б) инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура, включително инвестиции в енергия от възобновяеми източници и спестяване на енергия;

в) широколентова инфраструктура, включително нейното създаване, подобрение и разширяване, пасивна широколентова инфраструктура и мерки за достъп до решения чрез широколентова инфраструктура и електронно правителство;

г) инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на основни услуги на местно равнище за населението в селските райони, включително за отдих и културни дейности, както и на съответната инфраструктура;

д) инвестиции за публично ползване в инфраструктура за отдих, туристическа информация и малка по мащаб туристическа инфраструктура;

е) проучвания и инвестиции, свързани с поддържане, възстановяване и подобряване на културното и природното наследство на села, ландшафта в селски райони и обекти с висока природна стойност, включително съответните социално-икономически аспекти, както и действия за повишаване на екологичната информираност;

ж) инвестиции, чиято цел е преместването на дейности и преустройството на сгради или други съоръжения, разположени във или в близост до населени места от селски тип, с оглед подобряване на качеството на живот или повишаване на екологичната ефективност на населеното място.

2. Подпомагането по тази мярка се отнася единствено до малка по мащаби инфраструктура съгласно определеното в програмата от всяка държава членка. Програмите за развитие на селските райони обаче могат да предвиждат специфични дерогации от това правило за инвестиции в широколентова инфраструктура и енергия от възобновяеми източници. В този случай се предвиждат ясни критерии за осигуряване на взаимно допълване с помощта в рамките на други инструменти на Съюза.

3. Инвестициите по параграф 1 отговарят на критериите за подпомагане, когато съответните операции се изпълняват в съответствие с плановете за развитие на общините и селата в селските райони и техните основни услуги, когато са налице такива планове, и са съгласувани със съответна стратегия за местно развитие.

Член 21

Инвестиции в развитието на горските площи и подобряване на жизнеспособността на горите

1. Подпомагането по тази мярка се отнася до:

а) залесяване и създаване на гористи местности;

б) създаване на агро-лесовъдни системи;

в) превенция и възстановяване на вредите върху горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития, включително нашествия от вредители и поява на болести, и заплахи, свързани с климата;

г) инвестиции за подобряване на устойчивостта и екологичната стойност, както и на потенциала на горските екосистеми за смекчаване на последиците от изменението на климата;

д) инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти.

2. Ограниченията на собствеността върху гори, установени в членове 22—26, не се прилагат към тропичните или субтропичните гори и към залесените площи на територите на Азорските острови, Мадейра, Канарските острови, малките острови в Егейско море по смисъла на Регламент (ЕИО) № 2019/93 на Съвета [1] и френските отвъдморски департаменти.

За стопанства над определен размер, който държавите членки определят в програмата, подпомагане се предоставя само при представяне на необходимата информация от план за управление на горите или на еквивалентен инструмент в съответствие с устойчивото управление на горите, както е определено от конференцията на министрите за опазване на горите в Европа от 1993 г..

Член 22

Залесяване и създаване на горски масиви

1. Подпомагането по член 21, параграф 1, буква а) се предоставя на публични и частни стопани на земя и техни асоциации и покрива разходите за установяване и за годишна премия за хектар, която да покрива разходите за пропуснати доходи от селскостопанска дейност и за поддръжка, включително ранните и късните прочиствания, за максимален период от дванадесет години. Когато земята е собственост на държавата, подпомагане може да се предостави само ако субектът, стопанисващ земята, е частноправен субект или община.

Подпомагането за залесяване на земя, която е собственост на публични органи, или за бързорастящи дървета покрива само разходите за установяване.

2. Допустими за подпомагане са земеделски и неземеделски земи. Засадените растителни видове са пригодени към екологичните и климатичните условия на района и отговарят на минимални екологични изисквания. Не се отпуска помощ за засаждане на дървесни видове с кратък цикъл на ротация, коледни елхи или бързорастящи дървета за производството на енергия. В райони, където залесяването е затруднено от тежки почвено-климатични условия, помощ може да се отпуска за засаждането на други многогодишни дървесни видове като храсти или храстовидна растителност, подходящи за местните условия.

3. С цел да се гарантира, че залесяването на земеделска земя съответства на целите на политиката за околната среда, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 относно определянето на минимални екологични изисквания, посочени в параграф 2 от настоящия член.

Член 23

Създаване на агро-лесовъдни системи

1. Подпомагането по член 21, параграф 1, буква б) се предоставя на частни стопани на земя, общини и техни асоциации и покрива разходите за установяване и за годишна премия за хектар, която да покрива разходите за поддръжка за максимален период от пет години.

[1] Регламент (ЕИО) № 2019/93 на Съвета от 19 юли 1993 г. относно въвеждане на специфични мерки за малките острови в Егейско море относно някои селскостопански продукти (ОВ L 184, 27.7.1993 г., стр. 1).

2. За целите на настоящия член "агро-лесовъдни системи" означава онези системи за използване на земята, при които се отглеждат комбинирано дървета и селскостопански култури на една и съща площ. Държавите членки определят минималния и максималния брой дървета на хектар, като се съобразяват с местните почвено-климатични и екологичниусловия, горските видове и с необходимостта от осигуряване на устойчиво земеделско ползване на земята.

3. Помощите се ограничават до максималния размер, определен в приложение II.

Член 24

Предотвратяване и възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития

1. Подпомагането по член 21, параграф 1, буква в) се предоставя на частни и публични горски стопани и други частноправни и публични субекти и техни асоциации и покрива разходите за:

а) изграждане на защитна инфраструктура. В случай на противопожарни просеки помощта може да покрива също участие за финансиране на разходите за поддръжка. Не се предоставя подпомагане за свързани селскостопански дейности в райони, попадащи в обхвата на агроекологични ангажименти;

б) местни превантивни дейности с малък мащаб за борба с пожарите или други природни бедствия, включително използването на тревопасни животни;

в) изграждане и усъвършенстване на средства за мониторинг на горски пожари, нашествия на вредители и поява на болести, както и на комуникационна техника; и

г) възстановяване на горския потенциал, повреден вследствие на пожари и други природни бедствия, включително вредители, болести, както и катастрофални събития и събития, свързани с изменението на климата.

2. В случай на превантивни действия във връзка с вредители и болести рискът от настъпване на съответното бедствие трябва да се подкрепя от научни доказателства и да бъде признат от научни обществени организации. Когато е уместно, в програмите трябва да се предоставя списък на видовете вредители по растенията, които могат да причинят бедствия.

Операциите, допустими за подпомагане, са съгласувани с въведения от държавите членки план за опазване на горите. За стопанства над определен размер, който държавите членки определят в програмата, подпомагане се предоставя само при представяне на необходимата информация от план за управление на горите или на еквивалентен инструмент, съобразен с устойчивото управление на горите, както е определено от конференцията на министрите за опазване на горите в Европа от 1993 г., с подробно формулирани превантивни цели.

Горските райони, класифицирани като райони със среден или висок риск от пожари според плана за опазване на горите, установен от държавите членки, са допустими за подпомагане, свързано с предотвратяване на горски пожари.

3. Подпомагането по параграф 1, буква г) се предоставя, при условие че компетентните публични органи на държавите членки официално признаят настъпването на природно бедствие и причиняването на разрушения в размер на най-малко 20 % от съответния горски потенциал вследствие на настъпването на това бедствие или на мерките, приети в съответствие с Директива 2000/29/ЕО за ликвидиране или ограничаване на болест по растенията или нашествие на вредители.

4. По тази мярка не се предоставя подпомагане за загуби на доход, дължащи се на природното бедствие.

Държавите членки гарантират, че се избягва свръхкомпенсация в резултат на комбиниране на настоящата мярка с други финансови инструменти на национално равнище или на равнището на Съюза или с частни застрахователни схеми.

Член 25

Инвестиции, подобряващи устойчивостта и екологичната стойност на горските екосистеми

1. Подпомагането по член 21, параграф 1, буква г) се предоставя на физически лица, частни и публични горски стопани и други частноправни и публични субекти и техни асоциации.

2. Инвестициите са насочени към постигането на поетите ангажименти във връзка с екологичните цели, за предоставяне на услугите, предлагани от екосистемите и/или за увеличаване на привлекателността на гората или залесената площ за отдих и почивка в съответния район или подобряване на потенциала на екосистемите за смекчаване на последиците от изменението на климата, без да се изключват икономическите ползи в дългосрочен план.

Член 26

Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, мобилизирането и търговията на горски продукти

1. Подпомагането по член 21, параграф 1, буква д) се предоставя на частни горски стопани, общини и техни асоциации и на МСП за инвестиции, повишаващи потенциала на горското стопанство или свързани с преработка, мобилизиране и търговия с добавена стойност за горските продукти. За териториите на Азорските острови, островите Мадейра, Канарските острови, малките острови в Егейско море по смисъла на Регламент (ЕИО) № 2019/93 и за френските отвъдморски департаменти помощи може да се отпускат и за предприятия, които не са МСП.

2. Инвестициите, свързани с подобряване на икономическата стойност на горите, са оправдани във връзка с очакваното подобряване на горите в едно или повече стопанства и могат да включват инвестиции за оборудване и практики за прибиране на реколтата, щадящи почвата и ресурсите.

3. Инвестициите, свързани с използването на дървесина като суровина или като източник за производство на енергия, се ограничават до всички стопански операции, предхождащи промишлената преработка.

4. Помощта се ограничава до максималните ставки, определени в приложение II.

Член 27

Учредяване на групи и организации на производителите

1. Подпомагането по тази мярка се отпуска с оглед улесняване на учредяването на групи и организации на производителите в секторите на селското и горското стопанство с цел:

а) адаптиране към пазарните изисквания на продукцията и производството на производители, които са членове на такива групи или организации;

б) съвместно пускане на стоки на пазара, включително подготовка за продажби, централизация на продажби и доставки за купувачи на едро;

в) установяване на общи правила за информация за продукцията, в частност за прибирането на реколтата и наличностите; и

г) други дейности, които могат да се осъществяват от групи и организации на производителите, като изграждането на умения за стопанска и търговска дейност и организацията и улесняването на иновационните процеси.

2. Помощта се отпуска на групи и организации на производителите, които са официално признати от компетентните органи на държавите членки, въз основа на бизнес план. Тя е ограничена до групи и организации на производители, които са МСП.

Държавите членки проверяват дали целите на бизнес плана са изпълнени в срок от пет години след признаване на групата или организацията на производители.

3. Подпомагането се изплаща въз основа на бизнес план под формата на фиксирана помощ на годишни вноски за не повече от пет години от датата, на която групата или организацията на производители е призната, и намалява прогресивно. То се изчислява на база годишната продадена продукция от групата или организацията. Държавите членки изплащат последната вноска едва след като са проверили коректното изпълнение на бизнес плана.

През първата година държавите членки могат да изплатят помощ на групата или организацията на производители, изчислена на база средната годишна продадена продукция от нейните членовете през трите години, предхождащи включването им в групата или организацията. За групи и организации на производителите в горския сектор подпомагането се изчислява на база средната продадена продукция от членовете на групата или организацията през последните пет години, предхождащи нейното признаване, с изключение на най-високата и на най-ниската стойност.

4. Помощта се ограничава до максималните ставки и суми, определени в приложение II.

5. Държавите членки могат да продължат помощта за установяване на групи на производителите дори след като те са били признати за организации на производителите съгласно условията на Регламент (ЕС) № 1308/2013 ([1]).

Член 28

Агроекология и климат

1. Държавите членки предоставят подпомагането по настоящата мярка в рамките на техните територии, съобразно техните специфични национални, регионални или местни нужди и приоритети. Тази мярка е насочена към опазването и към насърчаването на необходимите промени в селскостопанските практики, които имат положителен принос за околната среда и климата. Нейното включване в програмите за развитие на селските райони е задължително на национално и/или регионално равнище.

2. Плащанията за агроекология и климат се отпускат на земеделски стопани, групи земеделски стопани или групи земеделски стопани и други лица, стопанисващи земи, които доброволно се задължават да извършват операции, състоящи се от един или повече ангажименти за агроекология и климат по отношение на земеделска земя, която се определя от държавите членки и която включва, но не се ограничава до земеделската площ, определена в член 2 от настоящия регламент. Когато са надлежно обосновани за постигане на екологични цели, плащания за агроекология и климат може да се отпускат и на други лица, стопанисващи земи или групи от други лица, стопанисващи земи.

3. Плащанията за агроекология и климат покриват само онези ангажименти, които надхвърлят съответните задължителни стандарти съгласно дял VI, глава I от Регламент (ЕС) № 1306/2013, приложимите критерии и минимални дейности съгласно член 4, параграф 1, буква в), подточки ii) и iii) от Регламент (ЕС) № 1307/2013, и приложимите минимални изисквания за употреба на торове и препарати за растителна защита, както и други приложими задължителни изисквания, установени от националното право. Всички тези задължителни изисквания се установяват в програмата.

4. Държавите членки се стремят да направят необходимото на лицата, които се задължават да извършват операции по тази мярка, да са предоставени необходимите знания и информация за изпълнението на тези операции. Те могат направят това, *inter alia*, посредством експертни консултации във връзка с ангажиментите и/или чрез обвързване на подпомагането по тази мярка с получаването на съответно обучение.

([1]) Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 (Виж страница 671 от настоящия брой на Официален вестник).

5. Ангажиментите по тази мярка се поемат за период от пет до седем години. При все това държавите членки могат да определят в своите програми за развитие на селските райони по-дълъг период за определени видове ангажименти, включително чрез предвиждане на ежегодно удължаване след изтичане на първоначалния период, когато това е необходимо с оглед постигането или запазването на търсените ползи за околната среда. По отношение на нови ангажименти, следващи непосредствено ангажимента, изпълнен в първоначалния период, държавите членки могат да определят по-кратък период в своите програми за развитие на селските райони.

6. Плащанията се отпускат годишно и покриват изцяло или частично размера на допълнителните разходи и пропуснатите доходи на бенефициерите, произтичащи от поетите задължения. При необходимост те могат да покриват и разходи по транзакции на стойност до 20 % от платимата премия за ангажименти за агроекология и климат. Когато ангажиментите се поемат от групи земеделски стопани или групи земеделски стопани и други стопанисващи земи, максималното равнище е 30 %.

При изчисляване на плащането, посочено в първата алинея, държавите членки приспадат сумата, необходима за изключване на двойното финансиране на практиките, посочени в член 43 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

В надлежно обосновани случаи при операции, свързани с опазването на околната среда, може да се предоставя помощ като фиксирана сума или еднократно плащане на единица за ангажименти за преустановяване на използването на площи за търговски цели, като изчисленията се правят въз основа на направените допълнителни разходи и пропуснатите доходи.

7. Когато това е необходимо с оглед осигуряване на ефикасното прилагане на мярката, държавите членки могат да използват процедурата за подбор на бенефициери, посочена в член 49, параграф 3.

8. Помощта се ограничава до максималните суми, определени в приложение II.

Подкрепа по тази мярка не се предоставя за ангажименти, които попадат в обхвата на мярката за биологично земеделие.

9. Могат да се отпускат помощи за опазване и устойчиво използване и развитие на генетичните ресурси в земеделието за операции, които не попадат в обхвата на разпоредбите на параграфи 1—8. Тези ангажименти могат да се изпълняват от бенефициери, различни от посочените в параграф 2.

10. За да се гарантира, че ангажиментите за агроекология и климат са определени в съответствие с приоритетите на Съюза за развитие на селските райони, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 относно следното:

а) условията, приложими към ангажиментите за преминаване към екстензивно животновъдство;

б) условията, приложими към ангажиментите за отглеждане на местни породи, които са заплашени от изчезване в животновъдството, или за запазване на генетичните растителни ресурси, които са заплашени от генетична ерозия, и

в) определянето на допустимите операции по параграф 9.

11. За да се гарантира, че е изключено двойното финансиране, както е посочено във втората алинея на параграф 6, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 за определяне на метода на изчисление, който да се използва, включително в случай на еквивалентни мерки съгласно член 43 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

Член 29

Биологично земеделие

1. Подпомагането по настоящата мярка се предоставя на хектар земеделска площ, на земеделски стопани или групи земеделски стопани, които доброволно се ангажират да преминат към или да поддържат практиките и методите за биологично земеделие, определени в Регламент (ЕО) № 834/2007, и които са действащи земеделски стопани по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

2. Подпомагането покрива само ангажименти, които надхвърлят съответните задължителни стандарти, установени съгласно глава I на дял VI от Регламент (ЕС) № 1306/2013, приложимите критерии и минимални дейности, установени съгласно член 4, параграф 1, буква в), подточки ii) и iii) от Регламент (ЕС) № ДП/2013, приложимите минимални изисквания за употреба на торове и продукти за растителна защита и други приложими задължителни изисквания, установени от националното право. Всички тези изисквания се установяват в програмите.

3. Ангажиментите по настоящата мярка се поемат за период от пет до седем години. При предоставяне на помощ за преминаване към биологично земеделие държавите членки могат да определят по-кратък първоначален период, съответстващ на преходния период. Когато подпомагането се предоставя за поддържането на биологично земеделие, държавите членки могат да предвидят в своите програми за развитие на селските райони ежегодно удължаване след изтичане на първоначалния период. По отношение на нови, свързани с поддържането ангажименти, следващи непосредствено ангажимента, изпълнен в първоначалния период, държавите членки могат да определят по-кратък период в програмите си за развитие на селските райони.

4. Плащанията се отпускат годишно и покриват изцяло или частично размера на допълнителните разходи и пропуснатите доходи на бенефициерите, произтичащи от поетите задължения. При необходимост те могат да покриват и разходи по трансакции на стойност до 20 % от платимата премия за поети ангажименти. Когато ангажиментите се поемат от групи земеделски стопани, максималното равнище е 30 %.

При изчисляване на плащането, посочено в първата алинея, държавите членки приспадат сумата, необходима за изключване на двойно финансиране на практиките, посочени в член 43 от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

5. Помощта се ограничава до максималните суми, определени в приложение II.

6. За да се гарантира, че е изключено двойното финансиране, както е посочено във втората алинея на параграф 4, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 за определяне на метода на изчисление, който да се използва.

Член 30

Плащания по „Натура 2000“ и Рамковата директива за водите

1. Подкрепата по тази мярка се отпуска годишно за хектар земеделска площ или за хектар гора, за да компенсира бенефициерите за допълнителните разходи и пропуснатите доходи, произтичащи от неблагоприятните условия във въпросните райони, свързани с изпълнението на Директива 92/43/ЕИО и Директива 2009/147/ЕО, както и на Рамковата директива за водите.

При изчисляване на подпомагането по тази мярка държавите членки приспадат сумата, необходима за изключване на двойното финансиране на практиките, посочени в член 43 от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

2. Помощта се предоставя на земеделски стопани и на частни горски стопани и асоциации на частни горски стопани. В надлежно обосновани случаи подпомагане може да се предостави и на други лица, стопанисващи земи.

3. Помощта за земеделски стопани във връзка с директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО се отпуска само по отношение на неблагоприятни условия, произтичащи от изискванията, които надхвърлят условията за добро земеделско и екологично състояние, посочени в член 94 и в приложение II към Регламент (ЕС) № 1306/2013, и приложимите критерии и минимални дейности, установени съгласно член 4, параграф 1, буква в), подточки ii) и iii) от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

4. Подкрепата за земеделски стопани във връзка с Рамковата директива за водите се отпуска само по отношение на специфични изисквания, които:

а) бяха въведени с Рамковата директива за водите и са в съответствие с програмите от мерки, които са част от плановете за управление на речните басейни, с цел да се постигнат набелязаните в същата директива екологични цели, и надхвърлят мерките, изисквани във връзка с прилагането на друго правото на Съюза в областта на защитата на водите;

б) надхвърлят законоустановените изисквания за управление и стандартите за добро земеделско и екологично състояние, предвидени в глава I на дял VI от Регламент (ЕС) № 1306/2013, и приложимите критерии и минимални дейности, установени съгласно член 4, параграф 1, буква в), подточки ii) и iii) от Регламент (ЕС) № 1307/2013;

в) надхвърлят равнището на защита, предвидено в действащото право на Съюза към момента на приемане на Рамковата директива за водите, както е установено в член 4, параграф 9 от същата директива; и

г) налагат съществени промени в начина на използване на земята и/или съществени ограничения в селскостопанската практика, които водят до значителна загуба на доходи.

5. Изискванията, посочени в параграфи 3 и 4, се установяват в програмата.

6. Следните области отговарят на условията за финансово подпомагане:

а) селскостопанските и горските райони по "Натура 2000", определени по реда на Директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО;

б) други определени защитени природни зони с екологични ограничения по отношение на селското стопанство или горите, които допринасят за прилагане на член 10 от Директива 92/43/ЕИО, ако за всяка програма за развитие на селските райони тези зони не надхвърлят 5 % от районите, определени по "Натура 2000", които попадат в нейния териториален обхват;

в) селскостопански райони, включени в плановете за управление на речните басейни съгласно Рамковата директива за водите.

7. Помощта се ограничава до максималните суми, определени в приложение II.

8. За да се гарантира, че е изключено двойното финансиране, както е посочено във втората алинея на параграф 1, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 за определяне на метода на изчисление, който да се използва.

Член 31

Плащания за райони, изправени пред природни или други специфични ограничения

1. Плащанията за земеделски стопани в планински райони и в други райони с природни или други специфични ограничения се отпускат годишно за хектар земеделска площ, за да се компенсират земеделските стопани изцяло или частично за направените допълнителни разходи и пропуснатите доходи, свързани с ограниченията за селскостопанско производство в съответния район.

Допълнителните разходи и пропуснатите доходи се изчисляват чрез съпоставяне с райони, които не са засегнати от природни или други специфични ограничения, като се вземат предвид плащанията по реда на дял III, глава 3 от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

При изчисляване на допълнителните разходи и пропуснати доходи държавите членки могат да направят разграничение в размера на плащането, когато това е надлежно обосновано, за да се вземат предвид:

— сериозността на установените постоянни ограничения, които се отразяват на селскостопанските дейности;

— селскостопанската система.

2. Плащанията се отпускат на земеделски стопани, които се ангажират да продължат да упражняват своята селскостопанска дейност в определените райони съгласно член 32 и са действащи земеделски стопани по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

3. Плащанията се фиксират между минималната и максималната сума, установени в приложение I. Тези плащания могат да бъдат увеличени в надлежно обосновани случаи с оглед на специфични обстоятелства, които следва да бъдат разяснени в програмите за развитие на селските райони.

4. Държавите членки предвиждат намаляващи плащания над прагово ниво за площ на стопанство, което се определя в програмата, освен в случай че отпуснатата сума покрива само минималното плащане за хектар за година съгласно установеното в приложение II.

За юридическите лица или за група физически или юридически лица държавите членки могат да приложат прогресивно намаляване на плащанията на равнището на членовете на тези юридически лица или групи, при условие че:

а) националното право предвижда отделните членове да поемат права и задължения, сравними с тези на отделните земеделски стопани, които имат статут на ръководители на стопанство, по-специално по отношение на техния икономически, социален и данъчен статус; и

б) отделните членове са допринесли за укрепването на селскостопанските структури на съответните юридически лица или групи.

5. В допълнение към плащанията, предвидени в параграф 2, държавите членки могат да предоставят плащания по тази мярка в периода от 2014 г. до 2020 г. на бенефициери от области, които са отговаряли на условията за подпомагане съгласно член 36, буква а), подточка ii) от Регламент (ЕО) № 1698/2005 през програмния период 2007—2013 г. За бенефициери от райони, които вече не отговарят на условията за подпомагане съгласно новото определяне на границите, посочено в член 32, параграф 3, тези плащания намаляват прогресивно за срок от най-много четири години. Този срок започва от датата, на която е завършило определянето на границите в съответствие с член 32, параграф 3, и най-късно през 2018 г. Посочените плащания започват при не повече от 80 % от средното плащане, определено в програмата за програмния период 2007—2013 г. в съответствие с член 36, буква а), подточка ii) от Регламент (ЕО) № 1698/2005, и приключват най-късно през 2020 г. при не повече от 20 %. Когато в резултат на прилагането на прогресивното намаляване равнището на плащанията достигне 25 EUR, държавата членка може да продължи плащанията на това равнище до изтичането на предвидения за намаляващи плащания срок.

След завършване на очертаването на границите бенефициерите в районите, които остават допустими, получават пълния размер на плащанията по тази мярка.

Член 32

Определяне на райони с природни и други специфични ограничения

1. Въз основа на параграфи 2, 3 и 4 държавите членки определят районите, допустими за предвидените в член 31 плащания в рамките на следните категории:

а) планински райони;

б) райони, различни от планинските райони, със съществени природни ограничения; и

в) други райони със специфични ограничения.

2. С оглед да бъдат допустими за плащанията, предвидени в член 31, планинските райони се характеризират със значително ограничение на възможностите за използване на земята и осезаемо нарастване на производствените разходи поради:

а) наличието, поради надморската височина, на много неблагоприятни климатични условия, които значително скъсяват вегетационния период за растениевъдството;

б) наличието, на по-ниска надморска височина, на твърде стръмни склонове в по-голямата част от въпросния район, поради което не може да се използва механизирана техника или пък се налага използването на твърде скъпо специално оборудване, или комбинация от тези два фактора, когато ограниченията, произтичащи от всеки един, взети поотделно, са по-малки, но комбинацията от двата фактора води до еквивалентно ограничение.

Районите на север от 62-рия паралел и някои съседни райони се считат за планински райони.

3. За да отговарят на условията за плащания по член 31, районите, които не са планински райони, се считат за райони със съществени природни ограничения, ако най-малко 60 % от земеделската площ отговаря на поне един от критериите, изброени в приложение III, по определената прагова стойност.

Спазването на тези условия се гарантира на равнището на местните административни единици (равнище „LAU 2“) или на равнището на ясно определена местна единица, която обхваща една-единствена ясно указана прилежаща географска област с определим икономически и административен облик.

При определянето на районите, за които се отнася настоящият параграф, държавите членки извършват прецизиране въз основа на обективни критерии с цел изключване на райони, в които са отчетени съществени природни ограничения, посочени в първа алинея, но те са преодолени чрез инвестиции, чрез стопанска дейност, или чрез доказателства за нормална производителност на земята, или в които производствените методи или селскостопанските системи са компенсирали загубата на доходи или добавените разходи, посочени в член 31, параграф 1.

4. Райони, различни от посочените в параграфи 2 и 3, са допустими за плащания по член 31, ако са със специфични ограничения и когато е необходимо управлението на земята да продължи с цел запазване или подобряване на околната среда, поддържане на ландшафта и запазване на туристическия потенциал в района или за защита на бреговата ивица.

Районите със специфични ограничения обхващат земеделски площи, в рамките на които естествените условия за производство са сходни и общата площ на които не надвишава 10 % от територията на съответната държава членка.

Освен това площите могат да отговарят на условията за финансово подпомагане по този параграф и когато:

— най-малко 60 % от земеделската площ отговаря на поне два от критериите, посочени в приложение III, всеки в рамките на не повече от 20 % от определената прагова стойност, или

— най-малко 60 % от земеделската площ се състои от площи, които отговарят на поне един от критериите, посочени в приложение III, по определената прагова стойност и от площи, които отговарят на поне два от критериите, посочени в приложение III, всеки в рамките на не повече от 20 % от определената прагова стойност.

Спазването на тези условия се гарантира на равнище LAU2 или на равнището на ясно определена местна единица, която обхваща една-единствена ясно определена прилежаща географска област с различим икономически и административен облик. При определянето на районите, за които се отнася настоящата алинея, държавите членки предприемат процедурата на прецизиране, описана в член 32, параграф 3. Районите, считани за отговарящи на условията съгласно настоящата алинея, се вземат предвид за изчисляване на ограничението до 10 %, посочено във втора алинея.

Чрез дерогация първата алинея не се прилага за държавите членки, чиято територия се счита изцяло за район, засегнат от специфични неблагоприятни природни условия съгласно Регламенти (ЕО) № 1698/2005 и (ЕО) № 1257/1999.

5. Държавите членки прилагат към своите програми за развитие на селските райони:

а) съществуващото или измененото определяне на граници съгласно параграфи 2 и 4;

б) новото определяне на граници на районите, посочени в параграф 3.

Член 33

Хуманно отношение към животните

1. Плащанията за хуманно отношение към животните по настоящата мярка се отпускат на земеделски стопани, които доброволно се задължават да извършват операции, състоящи се от едно или повече поети задължения за хуманно отношение към животните, и които са действащи земеделски стопани по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

2. Плащанията за хуманно отношение към животните покриват само онези ангажименти, които надхвърлят съответните задължителни стандарти, установени съгласно глава I на дял VI от Регламент (ЕС) № 1306/2013, и други приложими задължителни изисквания. Тези приложими изисквания се установяват в програмите.

Тези задължения се поемат за срок от една до седем години, който подлежи на подновяване.

3. Плащанията се отпускат годишно и покриват изцяло или частично размера на допълнителните разходи и пропуснатите доходи на бенефициерите, произтичащи от поетите задължения. При необходимост те могат да покриват и разходи по трансакции на стойност до 20 % от платимата премия за задълженията за хуманно отношение към животните.

Помощите се ограничават до максималната сума, определена в приложение II.

4. За да се гарантира, че задълженията за хуманно отношение към животните съответстват на цялостната политика на Съюза в тази област, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 относно определянето на районите, в които задълженията за хуманно отношение към животните трябва да осигуряват повишени стандарти за методите на производство.

Член 34

Екологични услуги и услуги във връзка с климата в горското стопанство и опазване на горите

1. Подпомагането по тази мярка се предоставя за хектар гора на публични и частни горски стопани и други частноправни и публични субекти и техни асоциации, които доброволно се задължават да извършват операции, състоящи се от едно или повече поети задължения за опазване на околната среда в горите и във връзка с климата. За гори, които са собственост на държавата, подпомагането може да се предостави само ако субектът, стопанисващ гората, е частноправен субект или община.

За горски стопанства над определен праг, който държавите членки определят в своите програми за развитие на селските райони, подпомагане по параграф 1 се предоставя само при представяне на необходимата информация от план за управление на горите или от еквивалентен инструмент в съответствие с устойчивото управление на горите, както е определено от Конференцията на министрите за опазване на горите в Европа от 1993 г.

2. Плащанията покриват само онези ангажименти, които надхвърлят съответните задължителни изисквания, установени от националния закон за горското стопанство или друго приложимо национално право. Всички тези изисквания се установяват в програмите.

Задълженията се поемат за срок между пет и седем години. При все това държавите членки могат да определят в своите програми за развитие на селските райони по-дълъг срок за определени видове задължения, когато това е необходимо и надлежно обосновано.

3. Плащанията покриват частично или изцяло допълнителните разходи и пропуснатите доходи на бенефициерите, произтичащи от поетите задължения. При необходимост те могат да покриват и разходи по трансакции на стойност до 20 % от платимата премия за поети задължения за опазване на околната среда в горите. Помощите се ограничават до максималната сума, определена в приложение II.

В надлежно обосновани случаи при операции, свързани с опазването на околната среда, може да се предоставя помощ като фиксирана сума или еднократно плащане на единица за ангажименти за преустановяване на използването на дървета и гори за търговски цели, като изчисленията се правят въз основа на направените допълнителни разходи и пропуснатите доходи.

4. Могат да се отпускат помощи на публични и частни субекти за опазване и укрепване на генетичните ресурси в горското стопанство за операции, които не попадат в обхвата на параграфи 1, 2 и 3.

5. За да се осигури ефективно използване на ресурсите от бюджета на ЕЗФРСР, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 относно видовете операции, които са допустими за помощ съгласно параграф 4 от настоящия член.

Член 35

Сътрудничество

1. Подпомагането по тази мярка се предоставя с оглед на насърчаването на форми на сътрудничество, в които участват най-малко два субекта, по-специално:

а) подходи за сътрудничество между различни участници в секторите на селското и горското стопанство на Съюза, и по хранителната верига, и други участници, които допринасят за постигане на целите и приоритетите на политиката за развитие на селските райони, включително групи на производители, кооперативи и междубраншови организации;

б) създаване на клъстери и мрежи;

в) сформиране и функциониране на оперативни групи в рамките на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост, посочени в член 56.

2. Сътрудничеството по параграф 1 е свързано, по-специално, със следното:

а) пилотни проекти;

б) разработване на нови продукти, практики, процеси и технологии в сектора на селското стопанство, храните и горското стопанство;

в) сътрудничество между малки икономически оператори за организиране на съвместни работни процеси и за споделяне на оборудване и ресурси и за развитие и/или реализиране на пазара на туристически услуги, отнасящи се до селски туризъм;

г) хоризонтално и вертикално сътрудничество между участниците във веригата на доставки за изграждането и развитието на къси вериги на доставки и местни пазари;

д) дейности на местно равнище за популяризиране, свързани с развитието на късите вериги на доставки и местните пазари;

е) предприемане на съвместни действия с оглед смекчаване или адаптиране към последиците от изменението на климата;

ж) съвместни подходи към екологични проекти и съществуващите екологични практики, включително ефективно управление на водите, използване на енергия от възобновяеми източници и опазване на селскостопанския ландшафт;

з) хоризонтално и вертикално сътрудничество между участниците във веригата на доставки за устойчиво доставяне на биомаса за приложение в производството на храни и енергия и в промишлени процеси;

и) изпълнение, по-специално от групи от публични и частни партньори,, различни от определените в член 32, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013, на стратегии за местно развитие, различни от определените в член 2, параграф 19, от Регламент (ЕС) № 1303/2013, насочени към един или повече от приоритетите на Съюза за развитие на селските райони;

й) изготвяне на планове за управление на горите или еквивалентни инструменти;

к) разнообразяване на селскостопанските дейности към дейности, свързани със здравеопазване, социална интеграция, поддържана от общността селскостопанска дейност и образователна дейност за околната среда и храните.

3. Подпомагането по параграф 1, буква б) се предоставя само на новосформирани клъстери и мрежи, както и на започващите нова за тях дейност.

Подпомагането на операции по параграф 2, букви а) и б) може да се предоставя и на отделни участници, когато тази възможност е предвидена в програмата за развитие на селските райони.

4. Резултатите от пилотните проекти по параграф 2, буква а) и операциите по параграф 2, буква б), осъществени от отделни участници, както е предвидено в параграф 3, се разпространяват.

5. По настоящата мярка допустими за подпомагане са следните разходи, свързани с формите на сътрудничество, посочени в параграф 1:

а) разходите за проучвания на съответния район, проучвания за техническа осъществимост и съставяне на бизнес план, план за управление на горите или еквивалентен инструмент или стратегия за местно развитие, различна от стратегията, посочена в член 33 от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

б) разходите за стимулиране на интерес в съответния район с цел създаване на условия за осъществяване на колективен териториален проект или проект, който да бъде осъществен от оперативна група в рамките на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост, както е посочено в член 56. При клъстерите стимулирането на интерес може да е свързано и с организиране на обучение, изграждане на мрежа между членовете и набиране на нови членове;

в) текущите разходи във връзка със сътрудничеството;

г) преките разходи за конкретни проекти, свързани с изпълнението на бизнес план, екологичен план, план за управление на горите или еквивалентен инструмент, стратегия за местно развитие, различна от стратегията, посочена в член 33 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, или преките разходи за други дейности, насочени към иновации, включително изпитвания;

д) разходите за дейности за популяризиране.

6. Когато се изпълнява бизнес план, екологичен план, план за управление на горите или еквивалентен инструмент или стратегия за развитие, държавите членки могат да отпуснат помощта или като обща сума, която покрива разходите за сътрудничество и разходите за изпълнените проекти, или да покрият само разходите за сътрудничество и да използват средства от други мерки или други фондове на Съюза за изпълнението на проекти.

Когато помощта се изплаща като обща сума и видът на осъществявания проект попада в обхвата на друга мярка по настоящия регламент, се прилага съответният максимален размер или ставка на помощта.

7. Сътрудничеството сред участници от различни региони или държави членки също отговаря на условията за подпомагане.

8. Подпомагането се ограничава за максимален срок от седем години, освен за съвместни дейности по опазване на околната среда в надлежно обосновани случаи.

9. Сътрудничеството по тази мярка може да се комбинира с проекти, които се подпомагат от фондове на Съюза на същата територия, различни от ЕЗФРСР. Държавите членки правят необходимото да се избягва свръхкомпенсация в резултат на комбинирането на настоящата мярка с други инструменти за подпомагане на национално равнище или на равнището на Съюза.

10. За да се осигури ефективно използване на ресурсите от бюджета на ЕЗФРСР, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 относно допълнителното уточняване на характеристиките на пилотните проекти, клъстерите, мрежите, късите вериги на доставки и местните пазари, които ще бъдат допустими за отпускане на помощ, както и относно условията за отпускане на помощ на видовете операции, изброени в параграф 2 от настоящия член.

Член 36

Управление на риска

1. Подпомагането по тази мярка обхваща:

а) финансови вноски за премиите за застраховка на реколтата, животните и растенията срещу икономически загуби на земеделските стопани, причинени от неблагоприятни климатични явления, болести по животните или по растенията, нашествие на вредители или екологичен инцидент;

б) финансови вноски във взаимоспомагателни фондове за изплащане на финансови обезщетения на земеделските стопани за икономически загуби, причинени от неблагоприятни климатични явления или от поява на болест по животните или по растенията, или от нашествие на вредители или екологичен инцидент;

в) инструмент за стабилизиране на доходите под формата на финансови вноски във взаимоспомагателни фондове за предоставяне на обезщетения на земеделски стопани при сериозен спад в техните доходи.

2. За целите на настоящия член „земеделски стопанин“ означава действащ земеделски стопанин по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) № 1307/2013.

3. За целите на параграф 1, букви б) и в), „взаимоспомагателен фонд“ означава схема, акредитирана от държавата членка съгласно националното право, чиято цел е членуващите земеделски стопани да се застраховат, при която се извършват компенсаторни плащания на членуващите земеделски стопани за икономически загуби, причинени от неблагоприятни климатични явления или болест по животните или по растенията, или нашествие на вредители, или екологичен инцидент, или за сериозен спад в техните доходи.

4. Държавите правят необходимото да се избягва свръхкомпенсация в резултат на комбинирането на настоящата мярка с други финансови инструменти на национално равнище или на равнището на Съюза или с частни застрахователни схеми.

5. За да се осигури ефективно използване на ресурсите от бюджета на ЕЗФРСР, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 относно минималния и максималния срок на търговските заеми за взаимоспомагателни фондове, посочени в член 38, параграф 3, буква б) и член 39, параграф 4.

До 31 декември 2018 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за прилагането на настоящия член.

Член 37

Застраховане на реколтата, животните и растенията

1. Подпомагането по член 36, параграф 1, буква а) се предоставя единствено за застрахователни договори, покриващи загуби, причинени от неблагоприятни климатични явления, от болест по животните или по растенията, от нашествие на вредители или от екологичен инцидент или от приемане на мярка в съответствие с Директива 2000/29/ЕО с цел ликвидиране или ограничаване на болест по растенията или нашествие на вредители, които са унищожили над 30 % от средногодишната продукция на даден земеделски стопанин за предшестващия тригодишен период или от усреднения размер на база три години от предшестващия петгодишен период, като се изключват годините с най-високия и най-ниския показател. За изчисляване на годишната продукция на земеделския стопанин могат да се използват индекси. Използваният метод на изчисление позволява да се определи действителната загуба на земеделския стопанин за дадена година.

Измерването на степента на причинената загуба може да се приспособи спрямо конкретните характеристики на всеки тип продукт, като се използват:

а) биологични показатели (количество на загубената биомаса) или равностойни показатели за загубен добив, установени на равнището на стопанствата, на местно, регионално или национално равнище; или

б) свързани с времето показатели (включително количество на валежите и температура), установени на местно, регионално или национално равнище.

2. Настъпването на неблагоприятно климатично явление, появата на болест по животните или по растенията, нашествието на вредители или екологичният инцидент трябва да бъдат официално признати като такива от компетентен орган на съответната държава членка.

Когато е целесъобразно, държавите членки могат предварително да установят критерии, при изпълнение на които да се счита, че официалното признаване е направено.

3. По отношение на болестите по животните финансово обезщетение по член 36, параграф 1, буква а) може да се предостави само във връзка с болестите, упоменати в списъка на болести по животните, съставен от Световната организация за здравеопазване на животните, или в приложението към Решение 2009/470/ЕО.

4. Застрахователните плащания покриват не повече от общия размер на разходите за отстраняването на загубите, посочени в член 36, параграф 1, буква а), и не изискват и не са свързани с определяне на вида или количеството на бъдещото производство. Държавите членки могат да ограничат размера на премията, която отговаря на условията за помощ, като приложат подходящи тавани.

5. Помощите се ограничават до максималната сума, определена в приложение II.

Член 38

Взаимоспомагателни фондове за неблагоприятни климатични явления, болести по животните и растенията, нашествия на вредители и екологични инциденти

1. За да отговаря на условията за подпомагане, съответният взаимоспомагателен фонд:

а) е акредитиран от компетентния орган в съответствие с националното право;

б) осъществява прозрачна политика по отношение на плащанията във фонда и тегленията от фонда;

в) има ясни правила за определяне на отговорностите за всички възникнали задължения.

2. Държавите членки определят правилата за създаване и управление на взаимоспомагателните фондове, по-специално за отпускане на компенсаторни плащания и за допустимост на земеделските стопани в случай на криза, както и за управлението и мониторинга на спазването на тези правила. Държавите членки правят необходимото разпоредбите на фондовете да предвиждат санкции в случай на небрежност от страна на земеделския стопанин.

Настъпването на събитията, посочени в член 36, параграф 1, буква б), трябва да бъде официално признато като такова от компетентния орган на съответната държава членка.

3. Финансовите вноски, посочени в член 36, параграф 1, буква б), могат да се отнасят единствено до:

а) административните разходи за създаване на взаимоспомагателния фонд, разпределени така, че да намаляват прогресивно за период от максимум три години;

б) сумите, изплатени от взаимоспомагателния фонд като финансова компенсация на земеделските стопани. Освен това, финансовите вноски могат да се отнасят до лихвата по търговските заеми, взети от взаимоспомагателния фонд с цел изплащане на финансова компенсация на земеделските стопани в случай на криза.

Подпомагането по член 36, параграф 1, буква б) се отпуска единствено за покриване на загуби, причинени от настъпване на неблагоприятни климатични явления, болест по животните или по растенията или нашествие на вредители или от приемане на мярка в съответствие с Директива 2000/29/ЕО с цел ликвидиране или ограничаване на болест по растенията, нашествие на вредители или екологичен инцидент, които са унищожили над 30 % от средногодишната продукция на земеделския стопанин за предшестващия тригодишен период, или от

усреднения размер на база три години от предшестващия петгодишен период, като се изключат годините с най-високия и най-ниския показател. За изчисляване на годишната продукция на земеделския стопанин могат да се използват индекси. Използваният метод на изчисление позволява да се определи действителната загуба на земеделския стопанин за дадена година.

Не се внасят публични финансови средства в първоначалния капитал.

4. По отношение на болестите по животните финансово обезщетение по член 36, параграф 1, буква б) може да се предостави във връзка с болестите, посочени в списъка на болести по животните, съставен от Световната организация за здравеопазване на животните, или в приложението към Решение 2009/470/ЕО.

5. Помощите се ограничават до максималния размер, определен в приложение II.

Държавите членки могат да ограничат разходите, които отговарят на условията за финансова помощ, като приложат:

а) тавани за всеки фонд;

б) подходящи единични тавани.

Член 39

Инструмент за стабилизиране на доходите

1. Подпомагането по член 36, параграф 1, буква в) се отпуска само при условие че спадът в доходите надхвърля 30 % от средногодишния доход на отделния земеделски стопанин за предшестващия тригодишен период или от усреднената сума за три години на база предшестващия петгодишен период, като се изключват най-високият и най-ниският показател. За целите на член 36, параграф 1, буква в) под доход се разбира сумата на приходите, които земеделският стопанин получава от пазара, включително всички форми на публично подпомагане, намалена с разходите за производствени ресурси. Плащанията за земеделски стопани от взаимоспомагателни фондове компенсират по-малко от 70 % от загубата на доходи през годината, в която производителят има право да получава помощта.

2. За да отговаря на условията за подпомагане, съответният взаимоспомагателен фонд:

а) е акредитиран от компетентния орган в съответствие с националното право;

б) осъществява прозрачна политика по отношение на плащанията във фонда и тегленията от фонда;

в) има ясни правила за определяне на отговорностите за всички възникнали задължения.

3. Държавите членки определят правилата за създаване и управление на взаимоспомагателните фондове, по-специално за отпускане на компенсаторни плащания на земеделските стопани в случай на криза или за управлението и мониторинга на спазването на тези правила. Държавите членки правят необходимото разпоредбите на фондовете да предвиждат санкции в случай на небрежност от страна на земеделския стопанин.

4. Финансовите вноски, посочени в член 36, параграф 1, буква в), могат да се отнасят единствено до:

а) административните разходи за създаване на взаимоспомагателния фонд, разпределени така, че да намаляват прогресивно за срок от максимум три години;

б) сумите, изплатени от взаимоспомагателния фонд като финансова компенсация на земеделските стопани. Освен това, финансовите вноски могат да се отнасят до лихвата по търговските заеми, взети от взаимоспомагателния фонд с цел изплащане на финансова компенсация на земеделските стопани в случай на криза. Не се внасят публични финансови средства в първоначалния капитал.

5. Помощите се ограничават до максималната сума, определена в приложение II.

Член 40

Финансиране на допълнителни национални директни плащания за Хърватия

1. Помощ може да се отпуска на земеделски стопани, отговарящи на изискванията за допълнителни национални директни плащания по член 19 от Регламент (ЕС) № 1307/2013. Условията, определени в този член, се прилагат също така към помощта, която ще се отпуска по настоящия член.

2. Помощта, предоставена на земеделски стопанин за 2014 г., 2015 г. и 2016 г., не надвишава разликата между:

а) размера на директните плащания, приложим в Хърватия за съответната година в съответствие с член 17 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, както и

б) 45 % от съответния размер на директните плащания, приложим от 2022 г.

3. Приносът на Съюза към помощта, отпусната по настоящия член в Хърватия по отношение на 2014 г., 2015 г. и 2016 г., не надвишава 20 % съответния общ годишен размер на отпусканите ѝ средства от ЕЗФРСР.

4. Делът на приноса от ЕЗФРСР за допълнения към директните плащания не надвишава 80 %.

Член 41

Правила относно прилагането на мерките

Комисията приема актове за изпълнение, с които се определят правила относно прилагането на мерките в настоящия раздел във връзка с:

а) процедурите за подбор на органите и структурите, предлагащи консултантски услуги в областта на селското и горското стопанство, услуги по управление на стопанства или услуги по заместване в стопанства, и процедурите за намаляването на помощта в обхвата на мярката за консултантски услуги, посочена в член 15;

б) оценката от страна на държавите членки за напредъка по бизнес плана, вариантите на плащане, както и условията за достъп до други мерки за млади земеделски стопани в рамките на мярката за развитие на стопанствата и предприятията по член 19;

в) преобразуването в мерни единици, различни от използваните в приложение II, и ставките за преобразуване на животните в животински единици съгласно мерките, посочени в членове 28, 29, 33 и 34;

г) възможността за използване на стандартни предположения за допълнителни разходи и пропуснати доходи в обхвата на мерките по членове 28—31, 334 и 35 и критерии за изчисляването им;

д) изчисляването на размера на подпомагането в случаите, когато дадена операция отговаря на условията за отпускане на помощ по повече от една мярка.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

LEADER

Член 42

Местни групи за действие в рамките на LEADER

1. В допълнение към задачите, посочени в член 34 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, местните групи за действие могат да извършват и допълнителни задачи, които са им делегирани от управителния орган и/или от разплащателната агенция.

2. Ако такава възможност е предвидена в програмата за развитие на селските райони, местните групи за действие могат да поискат авансово плащане от компетентната разплащателна агенция. Размерът на авансовите плащания не надвишава 50 % от общественото подпомагане, свързано с текущите разходи и разходите за възстановяване.

Член 43

Стартов пакет в рамките на LEADER

Подпомагането за местно развитие по линия на LEADER може да включва и стартов пакет в рамките на LEADER за местните общности, които не са прилагали LEADER през програмния период 2007—2013 г. Стартовият пакет в рамките на LEADER се състои от подпомагане за изграждане на капацитет и малки пилотни проекти. Подпомагането по линия на стартовия пакет в рамките на LEADER не зависи от представянето на стратегия за местно развитие в рамките на LEADER.

Член 44

Дейности за сътрудничество в рамките на LEADER

1. Помощта по член 35, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1303/2013 се предоставя на:

а) проекти за сътрудничество в рамките на една държава членка (междутериториално сътрудничество) или проекти за сътрудничество между територии в няколко държави членки или с територии в трети държави (транснационално сътрудничество).

б) техническа помощ за подготвителни дейности по проекти за междутериториално и транснационално сътрудничество, при условие че местните групи за действие могат да демонстрират, че те предвиждат изпълнението на конкретен проект.

2. Освен местни групи за действие, партньорите на местна група за действие по ЕЗФРСР могат да бъдат:

а) група от местни публични и частни партньори на територията на селски район, която изпълнява стратегия за местно развитие във или извън Съюза;

б) група от местни публични и частни партньори на територията на неселски район, която изпълнява стратегия за местно развитие.

3. В случаите, когато проектите за сътрудничество не са избрани от местни групи за действие, държавите членки въвеждат система за текущо кандидатстване.

Те оповестяват националните или регионалните административни процедури относно подбора на проекти за транснационално сътрудничество и списък на допустимите разходи най-късно две години след датата на одобрение на техните програми за развитие на селските райони.

Одобрението на проектите за сътрудничество от компетентния орган се извършва не по-късно от четири месеца след датата на подаване на кандидатурата за проекта.

4. Държавите членки информират Комисията за одобрените проекти за транснационално сътрудничество.

ГЛАВА II

Общи разпоредби за някои мерки

Член 45

Инвестиции

1. За да отговарят на условията за помощ от ЕЗФРСР инвестиционните операции се предхождат от оценка на очакваното въздействие върху околната среда в съответствие със специфичната за този вид инвестиции правна уредба, когато инвестицията е вероятно да има отрицателни последици за околната среда.

2. Разходите, отговарящи на условията за помощ от ЕЗФРСР, се свеждат до:

а) изграждането, придобиването, включително отпускането на лизинг, или подобренията на недвижимо имущество;

б) закупуването или вземането на лизинг на нови машини и оборудване, до пазарната цена на актива;

в) общи разходи, свързани с разноските по букви а) и б), например хонорари на архитекти, инженери и консултанти, хонорари, свързани с консултации относно екологичната и икономическата устойчивост, включително проучвания за техническа осъществимост. Проучванията за техническа осъществимост продължават да бъдат разход, който отговаря на условията, дори когато на база на техните резултати не се правят разходи по букви а) и б);

г) следните нематериални инвестиции: придобиването или развитието на компютърен софтуер и придобиването на патенти, лицензи, авторски права, търговски марки;

д) разходите по изготвяне на планове за управление на горите или еквивалентни на тях инструменти.

3. В случая на селскостопански инвестиции, не се признават за отговарящи на условията за инвестиционно подпомагане закупуването на права за производство на селскостопанска продукция, права на плащане, животни, едногодишни растения и тяхното засаждане. В случай обаче на възстановяването на селскостопански производствен потенциал, претърпял щети в резултат на природни бедствия или катастрофични събития, в съответствие с член 18, параграф 1, буква б), разходите за закупуване на животни могат да бъдат допустими разходи.

4. Бенефициерите на помощ, свързана с инвестиции, могат да поискат авансово плащане до 50 % от публичната помощ, свързана с инвестицията, от компетентните разплащателни агенции, ако тази възможност е включена в програмата за развитие на селските райони.

5. Работен капитал, който допълва нова инвестиция в сектора на селското или горското стопанство и е свързан с нея и за който се получава подпомагане от ЕЗФРСР посредством финансов инструмент, установен в съответствие с член 37 от Регламент № (ЕС) 1303/2013, може да бъде допустим разход. Такива допустимите разходи не надхвърлят 30 % от общия размер на допустимите разходи за инвестицията. Съответното искане се обосновава надлежно.

6. За да се вземат предвид специфичните особености на конкретен вид инвестиция, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 за определяне на условията, при които други разходи, свързани с договори за лизинг и използвано оборудване могат да се считат за допустими разходи, и за определянето на видовете инфраструктура за енергия от възобновяеми източници, които са допустими за подпомагане.

Член 46

Инвестиции в напояване

1. Без да се засяга член 45 от настоящия регламент, в случай на напояване на нови и съществуващи напоявани площи само инвестиции, които отговарят на условията в настоящия член, се считат за допустими разходи.

2. Плановете за управление на речните басейни съгласно изискванията на Рамковата директива за водите се представят на Комисията за цялата площ, за която ще се прави инвестицията, както и за всички други площи, където инвестицията може да засегне околната среда. Мерките, които ще се прилагат в рамките на план за управление на речните басейни в съответствие с член 11 от Рамковата директива за водите и които ще са от значение за селскостопанския сектор, се посочват в съответната програма от мерки.

3. Системата за измерване на потреблението на вода на равнището на подпомаганата инвестиция е въведена или трябва да се въведе като част от инвестицията.

4. Когато инвестиция е в подобрение на съществуващите напоителни инсталации или в елемент от напоителната инфраструктура, тя е допустима единствено, ако е била оценена предварително като осигуряваща потенциална икономия на вода най-малко между 5 % и 25 % съгласно техническите параметри на съществуващата инсталация или инфраструктура.

Ако инвестицията засяга басейни от подпочвени или повърхностни води, чието състояние попада в категория по-ниска от „добро състояние“ в съответния план за управление на речния басейн поради съображения, свързани с количеството на водите.

а) инвестицията гарантира ефективно намаление на консумацията на вода на ниво инвестиция, което да възлиза на най-малко 50 % от потенциалната икономия на вода, осигурена от инвестицията;

б) в случай на инвестиция в едно земеделско стопанство, тя също води до намаляване на общото потребление на вода на стопанството, възлизащо на най-малко 50 % от потенциалната икономия на вода, осигурена на ниво инвестиция. Общото потребление на вода на стопанството включва водата, продадена от стопанството.

Никое от условията в параграф 4 не се отнася до инвестиция в съществуващо съоръжение, която засяга единствено енергийната ефективност, нито до инвестиция за създаване на резервоар, нито до инвестиция в използване на рециклирана вода, която не засяга басейн от подпочвени или повърхностни води.

5. Инвестиция, която води до нетно увеличение на напояваната площ, засягаща басейн от подпочвени или повърхностни води, е допустима само ако:

а) състоянието на водния басейн не попада в категория по-ниска от „добро състояние“ в съответния план за управление на речния басейн поради съображения, свързани с количеството на водите; и

б) анализ на околната среда сочи, че инвестициите няма да доведат до значително отрицателно въздействие върху околната среда; подобен анализ на въздействието върху околната среда или се извършва, или се одобрява от компетентния орган и може да се отнася и до групи стопанства.

Площи, които не се напояват, но в които в близкото минало е действала напоителна инсталация, което трябва да се установи и обоснове в програмата, могат да се считат за напоявани площи за целите на определяне на нетното увеличение на напояваната площ.

6. Чрез дерогация от параграф 5, буква а), инвестиция, която води до нетно увеличение на напояваната площ, може все пак да бъде допустима при условие че:

а) инвестицията е съчетана с инвестиция в съществуваща напоителна инсталация или елемент от напоителната инфраструктура, която по предварителна оценка осигурява потенциална икономия на вода най-малко между 5 % и 25 % съгласно техническите параметри на съществуващата инсталация или инфраструктура, и

б) инвестицията гарантира ефективно намаление на потреблението на вода на ниво инвестиция като цяло, което възлиза най-малко на 50 % от потенциалната икономия на вода, осигурена от инвестицията в съществуващата напоителна инсталация или елемент от инфраструктура.

Освен това чрез дерогация условието по параграф 5, буква а) не се прилага за инвестиции в изграждането на нови напоителни инсталации, снабдявани с вода от съществуващ резервоар, одобрен от компетентните органи преди 31 октомври 2013 г., ако са спазени следните изисквания:

— въпросният резервоар е включен в съответния план за управление на речния басейн и подлежи на контролния режим, посочен в член 11, параграф 3, буква д) от Рамковата директива за водите;

— на 31 октомври 2013 г. са били в сила или максимална граница на общото водочерпене от резервоара или минимално изисквано равнище за потока във водните басейни, засегнати от резервоара;

— тази максимална граница или това минимално изисквано равнище за потока отговарят на условията, посочени в член 4 от Рамковата директива за водите, и

— въпросната инвестиция не води до водочерпене над максималната граница, която е била в сила на 31 октомври 2013 г., нито до намаляване на равнището на потока в засегнатите водни басейни под минималното изисквано равнище, което е било в сила на 31 октомври 2013 г.

Член 47

Правила за плащания на площ

1. Броят на хектарите, за които се прилага задължение съгласно членове 28, 29 и 34, може да варира от година на година, когато:

а) тази възможност е предвидена в програмата за развитие на селските райони;

б) въпросният ангажимент не се прилага за фиксирани парцели; и

в) постигането на целта на ангажимента не е застрашено.

2. Когато цялата земя, за която се отнася ангажиментът, или част от нея, или цялото стопанство се прехвърля на друго лице през периода, за който е валиден посоченият ангажимент, ангажиментът или част от него, съответстваща на прехвърлената земя, може да бъде поет от това друго лице за остатъка от периода или да отпадне и не се изисква възстановяване на средства по отношение на периода, през който ангажиментът се е изпълнявал.

3. Когато бенефициерът не е в състояние да продължи да спазва поетите ангажименти поради преразпределяне на стопанството или на част от него или поради включването му в публични мерки за комасация на земята или в мерки за комасация на земята, одобрени от компетентните публични органи, държавите членки предприемат необходимите мерки, за да осигурят възможност за адаптиране на ангажиментите към новото положение на стопанството. Когато подобно адаптиране е невъзможно, ангажиментът отпада и не се изисква възстановяване на средства по отношение на периода, през който ангажиментът се е изпълнявал.

4. Възстановяване на получената помощ не се изисква в случаите на форсмажорни и извънредни обстоятелства, както са определени в член 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

5. Параграф 2 по отношение на случаите на прехвърляне на цялото стопанство и параграф 4 се прилагат и за задълженията съгласно член 33.

6. С цел осигуряване на ефективното изпълнение на мерките, свързани с площ, и защитаване на финансовите интереси на Съюза, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 за определяне на приложимите условия за преобразуване или коригиране на ангажиментите съгласно мерките по членове 28, 29, 33 и 34 и определянето на други случаи, в които не се изисква възстановяване на помощта.

Член 48

Клауза за преразглеждане

Клауза за преразглеждане се предвижда за операции, предприети съгласно членове 28, 29, 33 и 34, за да се гарантира тяхното коригиране в случай на изменение на съответните задължителни стандарти, изисквания или задължения, посочени в тези членове, които поетите задължения надхвърлят. Клаузата за преразглеждане обхваща също така корекциите, необходими с цел избягване на двойното финансиране на практиките, посочени в член 43 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, в случай на изменение на тези практики.

Операциите, предприети съгласно членове 28, 29, 33 и 34, които продължават след текущия програмен период, съдържат клауза за преразглеждане, за да могат да се приспособят към правната рамка на следващия програмен период.

Ако тези корекции не бъдат приети от бенефициера, ангажиментът отпада и не се изисква възстановяване на средства по отношение на периода, през който ангажиментът се е изпълнявал.

Член 49

Подбор на операции

1. Без да се засягат разпоредбите на член 30, параграф 3, буква г) от Регламент (ЕС) № 1303/2013, управляващият орган на програмата за развитие на селските райони определя критерии за подбор на операции след консултация с комитета за мониторинг. Критериите за подбор имат за цел да гарантират еднакво третиране на кандидатите, по-добро използване на финансовите ресурси и насочване на мерките в съответствие с приоритетите на Съюза за развитие на селските райони. При определяне и прилагане на критериите за подбор се взема под внимание принципът на пропорционалност във връзка с мащаба на операцията.

2. Органът на държавата членка, който отговаря за подбора на операциите, гарантира, че с изключение на операциите по членове 28—31, 33—34 и 36—39, всички операции се избират в съответствие с посочените в параграф 1 критерии за подбор и по прозрачна и добре документирана процедура.

3. Когато е целесъобразно, бенефициерите могат да бъдат избирани въз основа на покани за представяне на предложения при специални критерии за икономическа и екологична ефективност.

Член 50

Определяне на селски район

За целите на настоящия регламент управляващият орган определя понятието „селски район“ на равнище програма. Държавите членки могат да приемат такова определение за мярка или вид операция, ако е надлежно обосновано.

ГЛАВА III

Техническа помощ и изграждане на мрежи

Член 51

Финансиране на техническа помощ

1. В съответствие с член 6 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 ЕЗФРСР може да използва до 0,25 % от годишните си средства за финансиране на задачите, посочени в член 58 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, включително разходи за изграждането и обслужването на Европейската мрежа за развитие на селските райони, посочена в член 52, и мрежата за ЕПИ, посочена в член 53, по инициатива на Комисията и/или от нейно име.

ЕЗФРСР може също така да финансира действия, предвидени в член 41, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1151/2012 г. на Европейския парламент и на Съвета [1] във връзка с указанията и символите на схемите за качество на Съюза.

Тези действия се извършват в съответствие с член 58 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета [2] и всички други разпоредби от този регламент и правилата за прилагането му, които са приложими към тази форма на изпълнение на бюджета.

2. По инициатива на държавите членки до 4 % от общите средства на всяка програма за развитие на селските райони могат да се отделят за задачите, посочени в член 59 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, както и за разходите, свързани с подготвителни дейности за определяне на райони с природни или други специфични ограничения, посочени в член 32.

Разходи, свързани със сертифициращия орган, посочен в член 9 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, не са допустими съгласно настоящия параграф.

В рамките на този лимит от 4 % се заделя сума за създаване и обслужване на националната мрежа за селските райони, посочена в член 54.

3. При програми за развитие на селските райони, които обхващат както по-слабо развити региони, така и други райони, процентното участие на ЕЗФРСР за техническа помощ, посочено в член 59, параграф 3, може да се определи, като се вземе предвид преобладаващият вид райони като брой в програмата.

Член 52

Европейска мрежа за развитие на селските райони

1. Създава се Европейска мрежа за развитие на селските райони с цел свързване на националните мрежи, организации и администрации, които работят в областта на развитието на селските райони на равнище ЕС в съответствие с член 51, параграф 1.

2. Изграждането на мрежа чрез Европейската мрежа за развитие на селските райони има за цел:

а) да засили участието в развитието на селските райони на всички заинтересовани страни, и по-специално тези в областта на селското и горското стопанство, както и на други страни, заинтересовани от развитие на селските райони;

б) да подобри качеството на програмите за развитие на селските райони;

в) да играе роля при информирането на широката общественост за ползите от политика за развитие на селските райони.

г) да подпомага оценяването на програмите за развитие на селските райони.

[1] Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 г. относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни (ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 1).

[2] Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

3. Задачите на мрежата са както следва:

а) да събира, анализира и разпространява информация за действия в областта на развитието на селските райони;

б) да оказва помощ при процесите на оценяване и при събирането и управлението на данни;

в) да събира, обобщава и разпространява в рамките на Съюза добрите практики за развитие на селските райони, включително относно методиките и инструментите за оценка;

г) да установява и ръководи тематични групи и/или семинари с цел улесняване на обмена на експертни знания и оказване на помощ при изпълнението, мониторинга и по-нататъшното разработване на политиката за развитие на селските райони;

д) да предоставя информация за развитието в селските райони на Съюза и в трети държави;

е) да организира срещи и семинари в рамките на Съюза за работещите активно в областта на развитието на селските райони;

ж) да подпомага националните мрежи и инициативите за транснационално сътрудничество и обмена на опит относно действия в областта на развитието на селските райони с мрежи в трети държави;

з) специално за местните групи за действие:

i) да създава полезни взаимодействия с дейности, извършвани на национално или регионално равнище или и на двете равнища, от съответните мрежи по отношение на действия за изграждане на капацитет и обмен на опит; и

ii) да сътрудничи с органите за изграждане на мрежи и органите за техническа помощ за местното развитие, създадени от ЕФРР, ЕСФ и ЕФМДР, по отношение на техните действия за местно развитие и транснационално сътрудничество.

4. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на организационната структура и дейност на Европейската мрежа за развитие на селските райони. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

Член 53

Мрежа за Европейско партньорство за иновации

1. Създава се мрежа за ЕПИ за подпомагане на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост, посочено в член 55, в съответствие с член 51, параграф 1. Тя дава възможност за свързване в мрежа на оперативни групи, консултантски услуги и изследователи.

2. Целите на мрежата за ЕПИ са:

а) да улесни обмена на експертни знания и добри практики;

б) да създава диалог между земеделските стопани и научноизследователската общност и да улесни включването на всички заинтересовани страни в процеса на обмен на знания.

3. Задачите на мрежата за ЕПИ са, както следва:

а) да изпълнява ролята на информационно бюро и да предоставя информация на ключови участници относно ЕПИ;

б) да насърчава създаването на оперативни групи и да предоставя информация относно възможностите, предоставяни от политиките на Съюза;

в) да улеснява разработването на клъстерни инициативи и пилотни или демонстрационни проекти, които могат, наред с другото, да се отнасят до следното:

i) повишаване на селскостопанската производителност, икономическата жизнеспособност, устойчивостта, продукцията и ефективното използване на ресурсите;

ii) иновации в подкрепа на биоикономиката;

iii) биологичното разнообразие, екосистемните услуги, функционалността на почвите и устойчивото управление на водите;

iv) иновативни продукти и услуги за интегрираната верига на доставки;

v) откриване на нови пазарни възможности и възможности за разработване на нови продукти за първичните производители;

vi) качество на храните, безопасност на храните и здравословно хранене;

vii) намаляване на загубите след прибиране на реколтата и разхищаването на храни.

г) да събира и разпространява информация в областта на ЕПИ, включително резултати от изследвания и нови технологии за иновациите и обмен на знания, включително обмен в областта на иновациите с трети държави.

4. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на организационната структура и дейност на мрежата за ЕПИ чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

Член 54

Национална мрежа на селските райони

1. Всяка държава членка създава национална мрежа на селските райони, която обединява всички организации и административни органи, работещи в областта на развитието на селските райони. Партньорството, посочено в член 5 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, също е част от националната мрежа за селските райони.

Държави членки с регионални програми могат да представят за одобрение специфични програми за създаването и обслужването на техните национални мрежи на селските райони.

2. Свързването в мрежа чрез националната мрежа на селските райони има за цел:

а) да повиши участието на заинтересованите страни в развитието на селските райони;

б) да постигне по-високо качество при изпълнението на програмите за развитие на селските райони;

в) да информира широката общественост и потенциалните бенефициери за политиката за развитие на селските райони и възможностите за финансиране;

г) да насърчава иновациите в селското стопанство, производството на храни, горското стопанство и селските райони.

3. Подкрепата от ЕЗФРСР по член 51, параграф 3 се използва:

а) за създаване на необходимите структури за осъществяване на работата на мрежата;

б) за изготвянето и изпълнението на план за действие, който обхваща най-малко следното:

i) дейности във връзка със събирането на примери за проекти, обхващащи всички приоритети на програмите за развитие на селските райони;

ii) дейности във връзка с улесняването на тематичния и аналитичен обмен между заинтересованите страни в развитието на селските райони, споделяне и разпространение на резултатите;

iii) дейности във връзка с предоставянето на обучение и за изграждане на мрежа за местните групи за действие и по-конкретно техническа помощ за междутериториално и транснационално сътрудничество, улесняване на сътрудничеството сред местни групи за действие и търсенето на партньори за посочената в член 35 мярка;

iv) дейности във връзка с изграждане на мрежа за консултанти и услуги за подкрепа на иновациите;

v) дейности във връзка със споделянето и разпространяването на резултатите от мониторинга и оценката;

vi) комуникационен план, включващ популяризиране и информация относно програмата за развитие на селските райони, съгласуван с управляващите органи, и информационни и комуникационни дейности, насочени към широката общественост;

vii) дейности във връзка с участие и принос към Европейската мрежа за развитие на селските райони.

4. Комисията приема актове за изпълнение за установяване на правила за създаването и обслужването на национални мрежи за селските райони и за съдържанието на посочените в параграф 1 специфични програми. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

ДЯЛ IV

ЕПИ ЗА СЕЛСКОСТОПАНСКА ПРОИЗВОДИТЕЛНОСТ И УСТОЙЧИВОСТ

Член 55

Цели

1. Целите на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост са:

а) насърчаване на икономически жизнеспособен, продуктивен, конкурентоспособен, съобразен с климата и устойчив на неговото изменение селскостопански и горски сектор с ниски емисии на въглероден диоксид, които използват ресурсите ефективно, осигуряват напредък към агроекологични системи за производство и работят в хармония с основните природни ресурси, от които зависи селскостопанската и горската дейност;

б) подпомагане на редовното и устойчиво снабдяване с храна, фуражи и биоматериали, включително съществуващи и нови типове;

в) подобряване на процесите за опазване на околната среда, смекчаване и адаптиране към последиците от изменението на климата;

г) изграждане на мостове между най-новите изследователски знания и технологии и земеделските стопани, лица, стопанисващи горски стопанства, селски общности, предприятия, НПО и консултантски услуги.

2. ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост се стреми да постигне своите цели чрез:

а) създаване на добавена стойност чрез по-добро свързване на научноизследователската дейност и селскостопанската практика и насърчаване на по-широкото използване на наличните иновационни мерки;

б) насърчаване на по-бързо и по-широкообхватно прилагане на иновативните решения в практиката;

в) информиране на научната общност относно нуждите от изследвания в полза на селскостопанската практика.

3. ЕЗФРСР допринася за целите на ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост, като в съответствие с член 35 подпомага оперативните групи на ЕПИ, посочени в член 56, и мрежата за ЕПИ, посочена в член 53.

Член 56

Оперативни групи

1. Оперативните групи на ЕПИ съставляват част от ЕПИ за селскостопанска производителност и устойчивост. Те се създават от заинтересовани страни като земеделски стопани, изследователи, консултанти и предприятия, които са заети в сектора на селското стопанство и храните и които имат отношение към постигането на целите на ЕПИ.

2. Оперативните групи на ЕПИ определят вътрешни процедури, с които се осигурява прозрачността на тяхната дейност и вземане на решение, и се избягват ситуации на конфликт на интереси.

3. В рамките на своите програми държавите членки решават до каква степен ще подпомагат оперативните групи.

Член 57

Задачи на оперативните групи

1. Оперативните групи на ЕПИ съставят план, който съдържа следното:

а) описание на иновативния проект, който ще се разработва, изпитва, адаптира или изпълнява;

б) описание на очакваните резултати и приноса към целта на ЕПИ за повишаване на производителността и устойчиво управление на ресурсите.

2. При изпълнението на своите иновативни проекти оперативните групи:

а) вземат решения за разработването и изпълнението на иновативни действия; и

б) изпълняват иновативни действия чрез мерки, финансирани посредством програми за развитие на селските райони.

3. Оперативните групи разпространяват резултатите от своите проекти по-специално чрез мрежата за ЕПИ.

ДЯЛ V

ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ

Член 58

Ресурси и тяхното разпределение

1. Без да се засягат параграфи 5, 6 и 7 от настоящия член, общият размер на помощта от Съюза за развитие на селските райони съгласно настоящия регламент за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г. е 84 936 милиона евро по цени от 2011 г., в съответствие с многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г.

2. 0,25 % от ресурсите по параграф 1 се заделят за техническа помощ за Комисията съгласно член 51, параграф 1.

3. За целите на тяхното програмиране и последващото въвеждане в общия бюджет на Съюза сумите по параграф 1 се индексират с 2 % годишно.

4. Годишната разбивка по държави членки на сумите по параграф 1, след като се приспадне сумата по параграф 2, се съдържа в приложение I.

5. Средствата, предоставени от дадена държава членка съгласно член 14, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, се приспадат от сумите, разпределени за тази държава членка в съответствие с параграф 4.

6. Средствата, предоставени на ЕЗФРСР в изпълнение на член 7, параграф 2 и член 14, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1307/2013 и средствата, прехвърлени към ЕЗФРСР в изпълнение на член 10б и член 136 от Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета [1] по отношение на календарната 2013 година, се включват също в годишната разбивка, посочена в параграф 4.

7. За да се вземат предвид новостите, свързани с посочената в параграф 4 годишна разбивка, включително посочените в параграфи 5 и 6 прехвърляния, да се направят технически корекции без промяна в общите разпределени суми или да се вземат предвид други промени, предвидени в законодателни актове след приемането на настоящия регламент, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83, с цел преразглеждане на определените в приложение I тавани.

[1] Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета от 19 януари 2009 г. за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски стопани, за изменение на регламенти (ЕО) № 1290/2005, (ЕО) № 247/2006, (ЕО) № 378/2007 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1782/2003 (ОВ L 30, 31.1.2009 г., стр. 16)

8. За целите на разпределяне на резерва за изпълнение, посочен в член 22, параграфи 3 и 4 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 наличните целеви приходи, събрани съгласно член 43 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 за ЕЗФРСР, се прибавят към сумите, посочени в член 20 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Тези налични целеви приходи се разпределят между държавите членки пропорционално на дела им в общата сума на подпомагането по ЕЗФРСР.

Член 59

Участие на фонда

1. В решението за одобряване на програма за развитие на селските райони се определя максималното участие на ЕЗФРСР в програмата. При необходимост в решението ясно се посочват бюджетните кредити, разпределени на по-слабо развитите региони.

2. Участието на ЕЗФРСР се изчислява въз основа на размера на допустимия публичен разход.

3. В програмите за развитие на селските райони се определя едно-единствено процентно участие на ЕЗФРСР, приложимо за всички мерки. По целесъобразност се определя отделно процентно участие на ЕЗФРСР за по-слабо развитите региони, за най-отдалечените региони и за малките острови в Егейско море по смисъла на Регламент (ЕИО) № 2019/93, както и за регионите в преход. Максималното процентно участие на ЕЗФРСР е:

а) 85 % от допустимия публичен разход в по-слабо развитите региони, най-отдалечените региони и малките острови в Егейско море по смисъла на Регламент (ЕИО) № 2019/93;

б) 75 % от допустимите публични разходи за всички региони, в които за периода 2007—2013 г. БВП на глава от населението е бил под 75 % от средната стойност за ЕС-25 за референтния период, но в които БВП на глава от населението е над 75 % от средната стойност за ЕС-27;

в) 63 % от допустимите публични разходи за регионите в преход, различни от регионите, посочени в буква б) от настоящия параграф;

г) 53 % от допустимия публичен разход в другите райони.

Минималното процентно участие на ЕЗФРСР е 20 %.

4. Чрез дерогация от параграф 3 максималното процентно участие на ЕЗФРСР е:

а) 80 % за мерките, посочени в членове 14, 27 и 35, за местното развитие в рамките на LEADER, посочено в член 32 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, и за операции по член 19, параграф 1, буква а), подточка i). Този процент може да се увеличи до най-много 90 % за програмите на по-слабо развитите региони, най-отдалечените региони, за малките острови в Егейско море по смисъла на Регламент (ЕИО) № 2019/93, както и за регионите в преход, посочени в параграф 3, букви б) и в);

б) 75 % за операции, допринасящи за целите, свързани с околната среда и смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към него съгласно член 17, член 21, параграф 1, букви а) и б), членове 28, 29, 30, 31 и 34.

в) 100 % от финансовите инструменти на равнището на Съюза, посочени в член 38, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) № 1303/2013;

г) процентът на участие, който се прилага за въпросната мярка, увеличен с допълнителни 10 процентни пункта за участие във финансови инструменти, посочени в член 38, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

д) 100 % за операции, финансирани от средства, прехвърлени към ЕЗФРСР в изпълнение на член 7, параграф 2 и член 14, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

е) 100 % за сумата от 500 милиона евро, по цени от 2011 г., разпределена за Португалия, и за сумата от 7 милиона евро, по цени от 2011 г., разпределена за Кипър, при условие че тези държави членки получават финансова помощ в съответствие с членове 136 и 143 от ДФЕС към 1 януари 2014 г. или след това, до 2016 г., когато прилагането на тази разпоредба ще бъде подложено на повторна оценка.

ж) За държавите членки, които към 1 януари 2014 г. или след това получават финансова помощ в съответствие с членове 136 и 143 от ДФЕС, процентното участие на ЕЗФРСР, произтичащо от прилагането на член 24, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, може да бъде увеличено най-много с допълнителни 10 процентни пункта до общ максимален размер до 95 %, за разходите, които тези държави членки трябва да изплатят през първите две години от изпълнението на програмата за развитие на селските райони. Процентното участие на ЕЗФРСР, което би било приложимо без настоящата дерогация, обаче трябва да се спазва за всички публични разходи, извършени по време на програмния период.

5. Най-малко 5 %, а за Хърватия 2,5 %, от общия размер на участието на ЕЗФРСР в програмата за развитие на селските райони е запазен за LEADER.

6. Поне 30 % от участието на ЕЗФРСР в програмата за развитие на селските райони е запазено за мерки по следните членове: член 17 за инвестиции, свързани с околната среда и климата; членове 21, 28, 29 и 30, с изключение на плащанията, свързани с Рамковата директива за водите; и членове 31, 32 и 34.

Първата алинея не се прилага по отношение на най-отдалечените региони и на отвъдморските територии на държавите членки.

7. Ако държава членка представи едновременно национална програма и пакет от няколко регионални програми, параграфи 5 и 6 не се прилага по отношение на националната програма. Приносът на ЕЗФРСР в националната програма се взема предвид за целите на изчисляването на процента, посочен в параграфи 5 и 6, за всяка регионална програма пропорционално на дела на регионалната програма в отпуснатата обща национална сума.

8. Разход, съфинансиран от ЕЗФРСР, не може да бъде съфинансиран с участие на структурните фондове, Кохезионния фонд или друг финансов инструмент на Съюза.

9. Публичният разход за помощ на предприятия съответства на ограниченията за помощи, определени относно държавната помощ, освен ако в настоящия регламент се предвижда друго.

Член 60

Допустимост на разходите

1. Чрез дерогация от член 65, параграф 9 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, в случай на извънредни мерки поради природни бедствия в програмите за развитие на селските райони може да се предвиди разходите, свързани с промени в програмата, да се считат за допустими от датата на настъпване на природното бедствие.

2. Разходите са допустими за финансиране от ЕЗФРСР само когато са направени за операции, одобрени от управляващия орган на съответната програма, или за дейности, за които той отговаря, съобразно критериите за подбор, определени в член 49.

С изключение на общите разходи, определени в член 45, параграф 2, буква в), във връзка с инвестиционни операции по мерки, попадащи в обхвата на член 42 от ДФЕС, за допустими се считат само разходи, които са направени след подаването на заявление до компетентния орган.

Държавите членки могат да предвидят в своите програми за допустими да се считат само разходи, които са извършени след като заявлението за помощ е одобрено от компетентния орган.

3. Параграфи 1 и 2 не се прилагат за член 51, параграфи 1 и 2.

4. Плащанията от бенефициери се подкрепят с фактури и документи, които доказват извършването на плащане. Когато това не е възможно, плащанията се подкрепят с документи с еквивалентна доказателствена стойност, с изключение на формите на подпомагане по член 67, параграф 1, букви б), в) и г) от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Член 61

Допустими разходи

1. Когато текущи разходи се покриват от помощта съгласно настоящия регламент, следните видове разходи са допустими:

а) оперативни разходи;

б) разходи за персонал;

в) разходи за обучение;

г) разходи за връзки с обществеността;

д) финансови разходи;

е) разходи за изграждане на мрежа.

2. Проучванията са допустим разход, когато са свързани с конкретна операция по програмата или специфичните цели и задачи на програмата.

3. Непарични вноски под формата на предоставяне на труд, стоки, услуги, земя и недвижима собственост, за които не е извършено плащане, подкрепено с фактури или документи с еквивалентна доказателствена стойност, могат да бъдат допустими за подпомагане, ако са изпълнени условията на член 69 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Член 62

Доказуемост и възможност за контролиране на мерките

1. Държавите членки гарантират, че всички мерки за развитие на селските райони, които те възнамеряват да прилагат, са доказуеми и позволяват извършване на контрол. За тази цел управляващият орган и разплащателната агенция на всяка програма за развитие на селските райони дават предварителна оценка на възможностите за проверка и контрол на мерките, които ще бъдат включени в програмата за развитие на селските райони. Управляващият орган и разплащателната агенция също така извършват оценка на възможността за доказуемост и контролиране на мерките по време на изпълнението на програмата за развитие на селските райони. В предварителната оценка и оценката по време на периода на изпълнение се вземат предвид резултатите от контрола през предходния и текущия програмен период. Ако в оценката бъде заключено, че не са спазени изискванията за доказуемост и възможност за контролиране, въпросните мерки се коригират по съответния начин.

2. Когато помощта се отпуска въз основа на стандартни разходи или допълнителни разходи и пропуснати доходи, държавите членки гарантират, че съответните изчисления са адекватни и точни, както и че са направени въз основа на метода за коректно, справедливо и доказуемо изчисление. За тази цел орган, който е функционално независим от органите, отговарящи за изпълнението на програмата, и който притежава подходящите експертни знания, прави изчисленията или потвърждава адекватността и точността на изчисленията. В програмата за развитие на селските райони се включва удостоверение, потвърждаващо адекватността и точността на изчисленията.

Член 63

Авансови плащания

1. Авансовите плащания се подчиняват на условието за предоставяне на банкова гаранция или еквивалентна гаранция, съответстваща на 100 % от размера на авансовото плащане. По отношение на публичноправните бенефициери, авансовите суми се изплащат на общини, регионални органи и техни сдружения, както и на публичноправни субекти.

Инструмент, предоставен като гаранция от публичноправен орган, се счита за еквивалентен на гаранцията, посочена в първата алинея, при условие че органът се задължава да плати сумата, покрита от тази гаранция, ако не се установи право за получаване на изплатения аванс.

2. Гаранцията може да бъде освободена, когато компетентната разплащателна агенция установи, че размерът на реалния разход, който съответства на публичната помощ, свързана с операцията, надхвърля размера на авансовото плащане.

ДЯЛ VI

УПРАВЛЕНИЕ, КОНТРОЛ И ПУБЛИЧНОСТ

Член 64

Отговорности на Комисията

С оглед да осигури добро финансово управление в съответствие с изискванията на член 317 от ДФЕС, в контекста на споделеното управление, Комисията прилага мерките и извършва проверките, определени в Регламент (ЕС) № 1306/2013.

Член 65

Отговорности на държавите членки

1. Държавите членки приемат всички законови, подзаконови и административни разпоредби в съответствие с член 58, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, за да се осигури ефективна защита на финансовите интереси на Съюза.

2. Държавите членки определят следните органи за всяка програма за развитие на селските райони:

а) управляващ орган, който може да бъде публичен или частен орган, действащ на национално или регионално ниво, или самата държава членка, когато тя извършва тази задача, който да отговаря за управлението на въпросната програма;

б) акредитирана разплащателна агенция по смисъла на член 7 от Регламент (ЕС) № 1306/2013;

в) сертифициращ орган по смисъла на член 9 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

3. Държавите членки гарантират, че за всяка програма за развитие на селските райони е създадена съответна система за управление и контрол по начин, който осигурява ясно възлагане и разделяне на функциите между управляващия орган и другите субекти. Държавите членки са отговорни за гарантиране на ефективното функциониране на системите за целия срок на програмата.

4. Държавите членки определят ясно задачите на управляващия орган, разплащателната агенция, а в рамките на LEADER— на местните групи за действие — по отношение на прилагането на критериите за допустимост и за подбор и на процедурата за подбор на проекти.

Член 66

Управляващ орган

1. Управляващият орган е отговорен за управлението и изпълнението на програмата по ефикасен, ефективен и правилен начин, и по-специално за:

а) гарантиране, че има подходяща сигурна електронна система, която да записва, поддържа, управлява и докладва статистическа информация за програмата и нейното изпълнение, която се изисква за целите на мониторинга и оценката, и по-специално информация, която се изисква за наблюдаване на напредъка към определените цели и приоритети;

б) да предоставя за всяка година от програмата до 31 януари и 31 октомври на Комисията съответните данни за показателите във връзка с операциите, избрани за финансиране, включително информация относно резултатите и финансовите показатели;

в) да гарантира, че бенефициерите и другите субекти, участващи в изпълнението на операциите:

i) са информирани за задълженията им, произтичащи от отпуснатата помощ, и че поддържат или отделна счетоводна система, или следват подходящ счетоводен кодекс за всички сделки, свързани с операцията;

ii) са запознати с изискванията за предоставяне на данни на управляващия орган и за отразяване на резултати;

г) да гарантира, че предварителната оценка, посочена в член 55 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, съответства на системата за оценка и мониторинг, и да отговаря за нейното приемане и изпращане до Комисията;

д) да гарантира, че е въведен планът за оценка, посочен в член 56 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, че последващата оценка на програмата, посочена в член 57 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, се извършва в сроковете, определени в посочения регламент, и че тези оценки съответстват на системата за мониторинг и оценка, както и да отговаря за изпращането им до комитета за мониторинг и до Комисията;

е) да предостави на комитета за мониторинг информацията и документите, необходими за мониторинг на изпълнението на програмата с оглед на нейните специфични цели и приоритети;

ж) да изготви годишния доклад за напредък, включително обобщени таблици за мониторинга, и да го изпрати на Комисията след одобрение от комитета за мониторинг;

з) да гарантира, че разплащателната агенция получава цялата необходима информация, по-специално за прилаганите процедури и всички извършвани проверки по операциите, одобрени за финансиране, преди плащанията да бъдат разрешени;

и) да осигури публичност за програмата, включително чрез националната мрежа за селските райони, чрез информиране на потенциалните бенефициери, професионалните организации, икономическите и социалните партньори, организациите, насърчаващи равенство между половете, и заинтересованите неправителствени организации, включително екологични организации, за възможностите, които предоставя програмата, и за правилата за получаване на достъп до финансиране от програмата, а също така чрез информиране на бенефициерите за приноса на Съюза, а на широката общественост за ролята на Съюза в програмата.

2. Държавите членки или управляващият орган може да определят един или повече междинни структури, включително местни органи, структури за регионално развитие или неправителствени организации, които да извършват управлението и изпълнението на операциите за развитие на селските райони.

Когато част от задачите му са делегирани на друга структура, управляващият орган остава изцяло отговорен за ефективното и коректно управление и изпълнение на тези задачи. Управляващият орган гарантира въвеждането на подходящи разпоредби, които позволяват на другия орган да получава всички необходими данни и информация за изпълнението на тези задачи.

3. Когато в програмата за развитие на селските райони е включена тематична подпрограма, посочена в член 8, управляващият орган може да определи един или повече междинни органи, включително местни органи, местни групи за действие или неправителствени организации, които да осъществяват управлението и изпълнението на тази стратегия. В този случай се прилага параграф 2.

Управляващият орган гарантира, че операциите и продуктите на тази тематична подпрограма се определят отделно за целите на системата за мониторинг и оценка, посочена в член 67.

4. При спазване на ролята на разплащателните агенции и други структури, съгласно посоченото в Регламент (ЕС) № 1306/2013, в случаите, когато държава членка има повече от една програма, може да бъде определена координираща структура с цел осигуряване на съгласуваност при управлението на фондовете и осъществяване на връзка между Комисията и националните управляващи органи.

5. Комисията приема актове за изпълнение, за установяване на еднакви условия за прилагането на изискванията за информация и публичност, посочени в параграф 1, буква и).

ДЯЛ VII

МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Раздел 1

Създаване и цели на системата за мониторинг и оценка

Член 67

Система за мониторинг и оценка

Съгласно настоящия дял, в сътрудничество между Комисията и държавите членки се изготвя обща система за мониторинг и оценка, която се приема от Комисията чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

Член 68

Цели

Системата за мониторинг и оценка има за цел да:

а) демонстрира напредъка и постиженията на политиката за развитие на селските райони и да оцени въздействието, ефективността, ефикасността и значението на интервенциите на политиката за развитие на селските райони;

б) допринесе за по-целенасочено подпомагане за развитието на селските райони;

в) подпомогне общ процес на обучение, свързан с мониторинга и оценката.

Раздел 2

Технически разпоредби

Член 69

Общи показатели

1. В системата за наблюдение и оценка, предвидена в член 67, се определя списък с общите показатели, свързани с първоначалното състояние, както и с финансовото изпълнение, крайни продукти, резултати и въздействие на програмата, които са приложими за всяка програма, с цел да се даде възможност за обобщаване на данните на равнището на Съюза.

2. Общите показатели се основават на достъпни данни и са свързани със структурата и целите на рамката на политиката за развитие на селските райони, и позволяват оценка на напредъка, ефикасността и ефективността на изпълнение на политиката по отношение на целите и задачите на равнището на Съюза, на национално равнище и на равнището на програмата. Общите показатели за въздействието се основават на достъпни данни.

3. Оценителите измерват количествено въздействието на програмата чрез показателите за въздействието. Въз основа на доказателствата, представени в оценките относно ОСП, включително оценките относно програмите за развитие на селските райони, Комисията — подпомагана от държавите членки — извършва оценка на комбинираното въздействие на всички инструменти на ОСП.

Член 70

Електронна информационна система

Ключова информация за изпълнението на програмата, за всяка операция, избрана за финансиране, както и за приключени операции, необходима за мониторинга и оценката, включително ключова информация за всеки бенефициер и проект, се записва и съхранява по електронен път.

Член 71

Предоставяне на информация

Бенефициерите на помощта по мерките за развитие на селските райони и местните групи за действие се задължават да предоставят на управляващия орган и/или на назначените оценители или други структури, на които е делегирано да изпълняват функции от негово име, цялата необходима информация, която позволява мониторинг и оценка на програмата, и по-конкретно във връзка със спазването на посочените цели и приоритети.

ГЛАВА II

Мониторинг

Член 72

Процедури за мониторинг

1. Управляващият орган и комитетът за мониторинг, посочен в член 47 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, наблюдават качеството на изпълнението на програмата.

2. Управляващият орган и комитетът за мониторинг извършват мониторинг на всяка програма за развитие на селските райони с помощта на финансови показатели и показатели за резултати и цели.

Член 73

Комитет за мониторинг

Държавите членки с регионални програми могат да учредят национален комитет за мониторинг, който да координира изпълнението на тези програми по отношение на националната рамка и усвояването на финансови ресурси.

Член 74

Отговорности на комитета за мониторинг

Комитетът за мониторинг следи за изпълнението на програмата за развитие на селските райони и за ефективността на нейното прилагане. За тази цел, в допълнение към функциите, посочени в член 49 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, комитетът за мониторинг:

а) в рамките на четири месеца след решението за одобрение на програмата дава консултация и становище относно критериите за подбор за финансираните операции, като тези критерии се преразглеждат съгласно нуждите на програмата;

б) проверява дейностите и резултатите, свързани с напредъка в изпълнението на плана за оценка на програмата;

в) разглежда по-конкретно действията в програмата, свързани с изпълнението на предварителните условия, които попадат в рамките на отговорността на управляващия орган, и бива информиран за действията, свързани с изпълнението на други предварителни условия;

г) участва в националната мрежа за селските райони с цел обмен на информация за изпълнението на програмата;

д) преглежда и одобрява годишните доклади за изпълнението преди изпращането им до Комисията.

Член 75

Годишен доклад за изпълнението

1. До 30 юни 2016 г. и до 30 юни на всяка следваща година до 2024 г. включително държавите членки представят на Комисията годишен доклад за изпълнението относно изпълнението на програмите за развитие на селските райони през предходната календарна година. Докладът, предаден през 2016 г., обхваща календарните години 2014 и 2015.

2. В допълнение към изпълняването на изискванията по член 50 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 годишните доклади за изпълнението, наред с останалото, включват и информация относно финансовите задължения и разходите по всяка мярка и обобщение на предприетите дейности във връзка с плана за оценка.

3. В допълнение към изпълняването на изискванията по член 50 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 годишният доклад за изпълнението, който се предава през 2017 г., включва и описание на изпълнението на всички подпрограми в обхвата на програмата.

4. В допълнение към изпълняването на изискванията по член 50 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 годишният доклад за изпълнението, който се предава през 2019 г., включва и описание на изпълнението на всички подпрограми в обхвата на програмата и оценка на постигнатия напредък за осигуряване на интегриран подход при използването на ЕЗФРСР и други финансови инструменти на ЕС за подпомагане на териториалното развитие на селските райони, включително чрез стратегии за местно развитие.

5. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на правила относно представянето на годишните доклади за изпълнението. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

ГЛАВА III

Оценка

Член 76

Общи разпоредби

1. Комисията може да приеме актове за изпълнение за определяне на елементите, които следва да се съдържат в предварителните и последващите оценки, посочени в членове 55 и 57 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, и за установяване на минималните изисквания за плана за оценка, посочен в член 56 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

2. Държавите членки гарантират, че оценките са в съответствие с общия подход за оценяване, договорен в съответствие с член 67, организират изготвянето и събирането на необходимите данни и изпращат на оценителите различна информация, осигурена от системата за мониторинг.

3. Докладите за оценка се предоставят от държавите членки по интернет и от Комисията на нейната интернет страница.

Член 77

Предварителна оценка

Държавите членки гарантират, че лицето, което извършва предварителната оценка, се включва още в ранен етап в процеса на разработване на програмата за развитие на селските райони, включително изготвянето на анализа, посочен в член 8, параграф 1, буква б), в проектирането на интервенционната логика на програмата и в определянето на целите на програмата.

Член 78

Последваща оценка

През 2024 г. държавите членки изготвят доклад за последваща оценка за всички програми за развитие на селските райони. Този доклад се представя на Комисията до 31 декември 2024 г.

Член 79

Обобщения на оценките

Комисията отговаря за изготвянето на обобщения на докладите за предварителни и последващи оценки на равнището на Съюза.

Обобщенията на докладите за оценка се изготвят най-късно до 31 декември на годината след преставянето на съответните оценки.

ДЯЛ VIII

РАЗПОРЕДБИ ЗА ЗАЩИТА НА КОНКУРЕНЦИЯТА

Член 80

Приложими правила по отношение на предприятията

Когато по настоящия регламент се предоставя подпомагане за форми на сътрудничество между предприятия, такова подпомагане може да се предоставя само на онези форми на сътрудничество, при които се спазват правилата за конкуренция, приложими по силата на членове 206—210 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета.

Член 81

Държавни помощи

1. Освен ако не е посочено друго в настоящия дял, членове 107, 108 и 109 от ДФЕС се прилагат по отношение на подпомагането за развитието на селските райони, отпуснати от държавите членки.

2. Членове 107, 108 и 109 от ДФЕС не се прилагат по отношение на плащания, предоставени от държавите членки съгласно и в съответствие с настоящия регламент или с допълнителното национално финансиране, посочено в член 82, в рамките на обхвата на член 42 от ДФЕС.

Член 82

Допълнително национално финансиране

Плащанията, направени от държавите членки във връзка с операции, попадащи в обхвата на член 42 от ДФЕС и предназначени да осигурят допълнително финансиране за развитие на селските райони, за които е отпусната помощ от Съюза във всеки един момент от програмния период, се включват от държавите членки в програмата за развитие на селските райони, предвидена в член 8, параграф 1, буква й), и се одобряват от Комисията, ако отговарят на критериите по настоящия регламент.

ДЯЛ IX

ПРАВОМОЩИЯ НА КОМИСИЯТА, ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ, ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ГЛАВА I

Правопощия на Комисията

Член 83

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 2, параграф 3, член 14, параграф 5, член 16, параграф 5, член 19, параграф 8, член 22, параграф 3, член 28, параграфи 10 и 11, член 29, параграф 6, член 30, параграф 8, член 33, параграф 4, член 34, параграф 5, член 35, параграф 10, член 36, параграф 5, член 45, параграф 6, член 47, параграф 6 и член 89, се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 2, параграф 3, член 14, параграф 5, член 16, параграф 5, член 19, параграф 8, член 22, параграф 3, член 28, параграфи 10 и 11, член 29, параграф 6, член 30, параграф 8, член 33, параграф 4, член 34, параграф 5, член 35, параграф 10, член 36, параграф 5, член 45, параграф 6, член 47, параграф 6 и член 89, се предоставя на Комисията за срок от седем години, считано от датата на влизане в сила на настоящия регламент. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на седемгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 2, параграф 3, член 14, параграф 5, член 16, параграф 5, член 19, параграф 8, член 22, параграф 3, член 28, параграфи 10 и 11, член 29, параграф 6, член 30, параграф 8, член 33, параграф 4, член 34, параграф 5, член 35, параграф 10, член 36, параграф 5, член 45, параграф 6, член 47, параграф 6, и член 89, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 2, параграф 3, член 14, параграф 5, член 16, параграф 5, член 19, параграф 8, член 22, параграф 3, член 28, параграфи 10 и 11, член 29, параграф 6, член 30, параграф 8, член 33, параграф 4, член 34, параграф 5, член 35, параграф 10, член 36, параграф 5, член 45, параграф 6, член 47, параграф 6 и член 89 влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 84

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет, наречен „Комитет за развитие на селските райони“. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

ГЛАВА II

Общи разпоредби

Член 85

Обмен на информация и документи

1. В сътрудничество с държавите членки Комисията създава информационна система, която позволява сигурен обмен на данни от общ интерес между Комисията и всяка държава членка. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на правила за работата на тази система. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 84.

2 Комисията гарантира, че има подходяща сигурна електронна система, в която може да се записва, съхранява и управлява ключова информация и доклад за мониторинга и оценката.

Член 86

Обработване и защита на личните данни

1. Държавите членки и Комисията събират лични данни за целите на извършването на задълженията си по управление, контрол, мониторинг и оценка съгласно настоящия регламент, и по-конкретно за целите на задълженията, предвидени в дялове VI и VII, и не обработват тези данни по несъвместим с тази цел начин.

2. Когато лични данни се обработват за целите на мониторинга и оценката съгласно дял VII, като се използва сигурната електронна система, посочена в член 85, те се правят анонимни и се обработват единствено в обобщен вид.

3. Личните данни се обработват в съответствие с правилата на Директива 95/46/ЕО и Регламент (ЕО) № 45/2001. По-конкретно такива данни не се съхраняват във вид, който позволява идентифицирането на субекта на данните, за срок, по-дълъг от необходимото за целите, за които са събрани или за които са подложени на допълнителна обработка, като се имат предвид минималните срокове за съхранение на данни, предвидени в приложимото национално право и право на Съюза.

4. Държавите членки информират субектите на данни, че личните им данни могат да бъдат обработвани от национални органи и органи на Съюза в съответствие с параграф 1 и че във връзка с това те могат да се ползват от правата, предвидени в правилата за защита на данните съответно в Директива 95/46/ЕО и в Регламент (ЕО) № 45/2001.

5. По отношение на настоящия член се прилагат членове 111—114 от Регламент (ЕС) 1306/2013.

Член 87

Общи разпоредби за ОСП

Регламент (ЕС) № 1306/2013 и приетите съгласно същия регламент разпоредби се прилагат по отношение на мерките, определени в настоящия регламент.

ГЛАВА III

Преходни и заключителни разпоредби

Член 88

Регламент (ЕО) № 1698/2005

Регламент (ЕО) № 1698/2005 се отменя.

Регламент (ЕО) № 1698/2005 продължава да се прилага по отношение на операции, изпълнявани по програми, одобрени от Комисията съгласно посочения регламент преди 1 януари 2014 г.

Член 89

Преходни разпоредби

С оглед да улесни прехода от системата, установена от Регламент (ЕО) № 1698/2005, към системата, установена от настоящия регламент, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 83 за определяне на условията, при които подпомагане, одобрено от Комисията съгласно Регламент (ЕО) № 1698/2005, може да се интегрира в подпомагане, предвидено съгласно настоящия регламент, включително за техническа помощ и за последващи оценки. Тези делегирани актове може също да съдържат условия за прехода от подпомагането на развитието на селските райони в Хърватия съгласно Регламент (ЕО) № 1085/2006 към помощта, предвидена по настоящия регламент.

Член 90

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2014 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 17 декември 2013 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
M. SCHULZ	V. JUKNA

ПРИЛОЖЕНИЕ I

РАЗБИВКА НА ПОМОЩТА ОТ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ (2014—2020 Г.)

(текущи цени в евро)

	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	ОБЩО 2014-2020 г.
Белгия	78 342 401	78 499 837	78 660 375	78 824 076	78 991 202	79 158 713	79 314 155	551 790 759
България	335 499 038	335 057 822	334 607 538	334 147 994	333 680 052	333 187 306	332 604 216	2 338 783 966
Чешка република	314 349 445	312 969 048	311 560 782	310 124 078	308 659 490	307 149 050	305 522 103	2 170 333 996
Дания	90 287 658	90 168 920	90 047 742	89 924 072	89 798 142	89 665 537	89 508 619	629 400 690
Германия	1 178 778 847	1 177 251 936	1 175 693 642	1 174 103 302	1 172 483 899	1 170 778 658	1 168 760 766	8 217 851 050
Естония	103 626 144	103 651 030	103 676 345	103 702 093	103 728 583	103 751 180	103 751 183	725 886 558
Ирландия	313 148 955	313 059 463	312 967 965	312 874 411	312 779 690	312 669 355	312 485 314	2 189 985 153
Гърция	601 051 830	600 533 693	600 004 906	599 465 245	598 915 722	598 337 071	597 652 326	4 195 960 793
Испания	1 187 488 617	1 186 425 595	1 185 344 141	1 184 244 005	1 183 112 678	1 182 137 718	1 182 076 067	8 290 828 821
Франция	1 404 875 907	1 408 287 165	1 411 769 545	1 415 324 592	1 418 941 328	1 422 813 729	1 427 718 983	9 909 731 249
Хърватия	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	332 167 500	2 325 172 500
Италия	1 480 213 402	1 483 373 476	1 486 595 990	1 489 882 162	1 493 236 530	1 496 609 799	1 499 799 408	10 429 710 767
Кипър	18 895 839	18 893 552	18 891 207	18 888 801	18 886 389	18 883 108	18 875 481	132 214 377
Латвия	138 327 376	138 361 424	138 396 059	138 431 289	138 467 528	138 498 589	138 499 517	968 981 782
Литва	230 392 975	230 412 316	230 431 887	230 451 686	230 472 391	230 483 599	230 443 386	1 613 088 240
Люксембург	14 226 474	14 272 231	14 318 896	14 366 484	14 415 051	14 464 074	14 511 390	100 574 600
Унгария	495 668 727	495 016 871	494 351 618	493 672 684	492 981 342	492 253 356	491 391 895	3 455 336 493
Малта	13 880 143	13 965 035	14 051 619	14 139 927	14 230 023	14 321 504	14 412 647	99 000 898
Нидерландия	87 118 078	87 003 509	86 886 585	86 767 256	86 645 747	86 517 797	86 366 388	607 305 360
Австрия	557 806 503	559 329 914	560 883 465	562 467 745	564 084 777	565 713 368	567 266 225	3 937 551 997
Полша	1 569 517 638	1 567 453 560	1 565 347 059	1 563 197 238	1 561 008 130	1 558 702 987	1 555 975 202	10 941 201 814

(текущи цени в евро)

	2014 г.	2015 г.	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.	ОБЩО 2014-2020 г.
Португалия	577 031 070	577 895 019	578 775 888	579 674 001	580 591 241	581 504 133	582 317 022	4 057 788 374
Румъния	1 149 848 554	1 148 336 385	1 146 793 135	1 145 218 149	1 143 614 381	1 141 925 604	1 139 927 194	8 015 663 402
Словения	118 678 072	119 006 876	119 342 187	119 684 133	120 033 142	120 384 760	120 720 633	837 849 803
Словакия	271 154 575	270 797 979	270 434 053	270 062 644	269 684 447	269 286 203	268 814 943	1 890 234 844
Финландия	335 440 884	336 933 734	338 456 263	340 009 057	341 593 485	343 198 337	344 776 578	2 380 408 338
Швеция	248 858 535	249 014 757	249 173 940	249 336 135	249 502 108	249 660 989	249 768 786	1 745 315 250
Обединено кралство	371 473 873	370 520 030	369 548 156	368 557 938	367 544 511	366 577 113	365 935 870	2 580 157 491
Общо ЕС–28	13 618 149 060	13 618 658 677	13 619 178 488	13 619 708 697	13 620 249 509	13 620 801 137	13 621 363 797	95 338 109 365
Техническа помощ (0,25 %)	34 130 699	34 131 977	34 133 279	34 134 608	34 135 964	34 137 346	34 138 756	238 942 629
Общо	13 652 279 759	13 652 790 654	13 653 311 767	13 653 843 305	13 654 385 473	13 654 938 483	13 655 502 553	95 577 051 994

ПРИЛОЖЕНИЕ II

РАЗМЕРИ И СТАВКИ НА ПОМОЩТА

Член	Предназначение	Максимална сума в евро или ставка	
Член 15, параграф 8	Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство	1 500	за консултация
		200 000	за три години, за обучение на консултанти
Член 16, параграф 2	Дейности за осведомяване и популяризиране	70 %	от допустимия разход за дейността
Член 17, параграф 4	Схеми за качество за селскостопански продукти и храни	3 000	за стопанство за година
Член 17, параграф 3	Инвестиции във физически активи		Селско стопанство
		50 %	от размера на допустимите инвестиции в по-слабо развитите региони и във всички региони, в които за периода 2007—2013 г. БВП на глава от населението е бил под 75 % от средната стойност за ЕС-25 за референтния период, но в които БВП на глава от населението е над 75 % от средната стойност за ЕС-27;
		75 %	от сумата за допустима инвестиция в най-отдалечени региони
		75 %	от сумата за допустима инвестиция в Хърватия за изпълнението на Директива 91/676/ЕИО [1] (*) на Съвета в срок най-много от четири години от датата на присъединяване в съответствие с член 3, параграф 2 и член 5, параграф 1 от същата директива
		75 %	от сумата за допустима инвестиция в малките острови в Егейско море
		40 %	от сумата за допустима инвестиция в други райони Горните ставки могат да се увеличат с допълнителни 20 процентни пункта, ако максималното комбинирано подпомагане не надхвърля 90 %, за: — млади земеделски стопани съгласно определението в настоящия регламент, или стопани, които вече са се установили през петте години преди подаването на заявление за подпомагане; — колективни инвестиции и интегрирани проекти, в т.ч. свързаните със сливане на организации на производители; — райони с природни и други специфични ограничения, както е посочено в член 32; — операции, подпомагани в рамките на ЕПИ; — инвестиции, свързани с операциите по членове 28 и 29

Член	Предназначение	Максимална сума в евро или ставка	
			Преработка и предлагане на пазара на продукти, изброени в приложение I към ДФЕС
		50 %	от размера на допустимите инвестиции в по-слабо развитите региони и във всички региони, в които за периода 2007—2013 г. БВП на глава от населението е бил под 75 % от средната стойност за ЕС-25 за референтния период, но в които БВП на глава от населението е над 75 % от средната стойност за ЕС-27;
		75 %	от сумата за допустима инвестиция в най-отдалечени региони
		75 %	от сумата за допустима инвестиция в малките острови в Егейско море
		40 %	от сумата за допустима инвестиция в други райони Горните ставки могат да се увеличат с допълнителни 20 процентни пункта за операции, подпомагани в рамките на ЕПИ, или операциите, свързани със сливане на организации на производители, ако максималното комбинирано подпомагане не надхвърля 90 %
Член 17, параграф 4	Инвестиции във физически активи	100 %	Инвестиции в непроизводствена дейност и селскостопанска и горска инфраструктура
Член 18, параграф 5	Възстановяване на селскостопански производствен потенциал, претърпял щети в резултат на природни бедствия, и въвеждане на подходящи превантивни мерки	80 %	от сумата за допустими разходи за инвестиции за превантивни операции, осъществявани от отделни земеделски стопани.
		100 %	от сумата за допустими разходи за инвестиции за превантивни операции, осъществявани съвместно от повече от един бенефициер
		100 %	от сумата за допустими разходи за инвестиции за операции за възстановяване на земеделски земи и на селскостопански производствен потенциал, нарушени от природни бедствия и катастрофични събития
Член 19, параграф 6	Развитие на стопанства и предприятия	70 000	на млад земеделски стопанин съгласно член 19, параграф 1, буква а), подточка i)
		70 000	на бенефициер съгласно член 19, параграф 1, буква а), подточка ii)
		15 000	на малко стопанство съгласно член 19, параграф 1, буква а), подточка iii)
Член 23, параграф 3	Създаване на агролесовъдни системи	80 %	от сумата за допустима инвестиция за създаване на агролесовъдни системи

Член	Предназначение	Максимална сума в евро или ставка	
Член 26, параграф 4	Инвестиции в технологии за лесовъдство и в преработката, в мобилизирането и търговията на горски продукти	65 %	от сумата за допустима инвестиция в по-слабо развити региони
		75 %	от сумата за допустима инвестиция в най-отдалечени региони
		75 %	от сумата за допустима инвестиция в малките острови в Егейско море
		40 %	от сумата за допустима инвестиция в други райони
Член 27, параграф 4	Създаване на групи и организации на производители	10 %,	Като процент от продадената продукция през първите пет години след признаването им. Подпомагането е намаляващо.
		100 000	Максимална сума на година при всички случаи.
Член 28, параграф 8	агроекология и климат	600 (*)	за хектар за година за едногодишни култури
		900 (*)	за хектар за година за специализирани многогодишни култури
		450 (*)	за хектар за година за други видове земеползване
		200 (*)	за животинска единица за година за местни породи, застрашени от изчезване в животновъдството
Член 29, параграф 5	Биологично земеделие	600 (*)	за хектар за година за едногодишни култури
		900 (*)	за хектар за година за специализирани многогодишни култури
		450 (*)	за хектар за година за други видове земеползване
Член 30, параграф 7	Плащания по Натура 2000 и Рамковата директива за водите	500 (*)	максимален размер за хектар за година през първоначалния период, не по-дълъг от пет години
		200 (*)	максимален размер за хектар за година
		50 (**)	минимален размер на плащанията по Рамковата директива за водите за хектар за година
Член 31, параграф 3	Плащания за райони с природни или други специфични ограничения	25	минимален размер за хектар за година, като средна стойност за площта, за която бенефициерът получава подкрепа
		250 (*)	максимален размер за хектар за година
		450 (*)	максимален размер за хектар за година в планински райони, определени в член 32, параграф 2
Член 33, параграф 3	Хуманно отношение към животните	500	за животинска единица

Член	Предназначение	Максимална сума в евро или ставка	
Член 34, параграф 3	Екологични услуги и услуги във връзка с климата в горското стопанство и опазване на горите	200 (*)	за хектар за година
Член 37, параграф 5	Застраховане на реколтата, животните и растенията	65 %	от дължимата застрахователна премия
Член 38, параграф 5	Взаимоспомагателни фондове за неблагоприятни климатични явления, болести по животните и растенията, нашествия на вредители и екологични катастрофи	65 %	от допустимите разходи.
Член 39, параграф 5	Инструмент за стабилизиране на доходите	65 %	от допустимите разходи

([1]) Директива 91/676/ЕИО на Съвета от 12 декември 1991 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници (ОВ L 375, 31.12.1991 г., стр. 1).

(*) Тези суми могат да бъдат увеличени в надлежно обосновани случаи с оглед на специфични обстоятелства, които следва да бъдат разяснени в програмите за развитие на селските райони.

(**) Тези суми могат да бъдат намалени в надлежно обосновани случаи с оглед на специфични обстоятелства, които следва да бъдат разяснени в програмите за развитие на селските райони.

NB: Интензитетът на помощта не засяга правилата на Съюза за държавните помощи.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

БИОФИЗИЧНИ КРИТЕРИИ ЗА ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ГРАНИЦИТЕ НА РАЙОНИТЕ С ПРИРОДНИ ОГРАНИЧЕНИЯ

КРИТЕРИЙ	ОПРЕДЕЛЕНИЕ	ПРАГ
КЛИМАТ		
Ниска температура (*)	Продължителност на вегетационния период (брой дни), определена чрез броя дни със средна дневна температура > 5 °C (LGP_{t5}) или	≤ 180 дни
	Сума на произведението от температурата по времето (градусодни) за вегетационен период, определен чрез натрупаната средна дневна температура > 5 °C.	≤ 1 500 градусодни
Сухота	Дял на годишното количество на валежите (КВ) спрямо годишната потенциална евапотранспирация (ПЕ)	КВ/ПЕ ≤ 0,5
КЛИМАТ И ПОЧВИ		
Прекомерна влажност на почвите	Брой дни в рамките на или превишаващи повърхностния капацитет	≥ 230 дни
ПОЧВИ		
Недостатъчно отводняване на почвите (*)	Райони, които са заблатени през голяма част от годината	Влажни до 80 cm от повърхността над 6 месеца или влажни до 40 cm от повърхността над 11 месеца или Почви с лошо или много лошо отводняване или Глеевиден цветови профил до 40 cm от повърхността
Неблагоприятна текстура и каменливост (*)	Относително изобилие на глина, утайки, пясък, органична материя (тегловни %) и грубозърнест материал (волуметрични %)	≥ 15 % от обема на най-горния почвен слой са съставени от грубозърнест материал, включително оголени скали, големи скални късове или
		класът на текстурата в половината или повече (сумарно) от 100 cm от повърхността на почвата е песъчлива, песъчливо-глинеста, определена като: % утайки + (2 × % глина) ≤ 30 % или
		Клас на текстурата на най-горния почвен слой: тежки глинести почви (≥ 60 % глина) или
		Органични почви (≥ 30 % органична материя) от минимум 40 cm или
		Най-горният почвен слой съдържа 30 % или повече глина и са налице вертични свойства до 100 cm от повърхността на почвата
Повърхностна дълбочина на вкореняване	Дълбочина (cm) от повърхността на почвата до консолидирани твърди скали или твърд хоризонт.	≤ 30 cm

КРИТЕРИЙ	ОПРЕДЕЛЕНИЕ	ПРАГ
Незадоволителни химични свойства (*)	Наличие на соли, обменен натрий, твърде висока киселинност	Съдържание на соли: ≥ 4 deci-Siemens на метър (dS/m) от най-горния почвен слой или
		Съдържание на натрий: ≥ 6 процента обменен натрий (ПОН) в половината или повече (сумарно) от 100 cm от повърхността на почвата или
		Киселинност на почвата: pH ≤ 5 (във водата) в повърхностния слой на почвата
ТЕРЕН		
Райони със стръмни склонове	Промяна в надморската височина във връзка с планиметричното разстояние (%).	≥ 15 %

(*) Държавите членки трябва да проверят дали този критерий е изпълнен единствено спрямо праговете, валидни за специфичното положение на даден район.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

ПРИМЕРЕН СПИСЪК НА МЕРКИТЕ И ОПЕРАЦИИТЕ ОТ ОСОБЕНО ЗНАЧЕНИЕ ЗА ТЕМАТИЧНИТЕ ПОДПРОГРАМИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 7

Млади земеделски стопани:

- Стартова помощ за млади земеделски стопани, които установяват за пръв път земеделско стопанство
- Инвестиции във физически активи
- Трансфер на знания и действия за осведомяване
- Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство
- Сътрудничество
- Инвестиции в неселскостопански дейности

Малки стопанства:

- Стартова помощ за развитието на малки стопанства
- Инвестиции във физически активи
- Схеми за качеството за селскостопански продукти и храни
- Трансфер на знания и действия за осведомяване
- Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство
- Сътрудничество

Инвестиции в неселскостопански дейности

- Създаване на групи на производителите
- Подход LEADER

Планински райони:

- Плащания за райони с природни или други специфични ограничения
- Агроекологични дейности и операции във връзка с климата
- Сътрудничество
- Инвестиции във физически активи
- Развитие на стопанства и предприятия в селските райони
- Схеми за качеството за селскостопански продукти и храни
- Създаване на агролесовъдни системи
- Основни услуги и обновяване на селата в селските райони
- Трансфер на знания и действия за осведомяване
- Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство
- Създаване на групи на производителите
- Подход LEADER

Къси вериги на доставки:

- Сътрудничество
- Създаване на групи на производителите
- Подход LEADER
- Схеми за качеството за селскостопански продукти и храни

Основни услуги и обновяване на селата в селските райони

Инвестиции във физически активи

Трансфер на знания и действия за осведомяване

Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство

Жените в селските райони:

Трансфер на знания и действия за осведомяване

Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство

Инвестиции във физически активи

Развитие на стопанства и предприятия

Основни услуги и обновяване на селата в селските райони

Сътрудничество

Подход LEADER

Смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към тях, както и биологичното разнообразие.

Трансфер на знания и действия за осведомяване

Консултантски услуги, услуги по управление на стопанство и услуги по заместване в стопанство

Инвестиции във физически активи

Възстановяване на селскостопанския производствен потенциал, претърпял щети в резултат на природни бедствия и катастрофични събития, и въвеждане на подходяща превантивна мярка

Основни услуги и обновяване на селата в селските райони

Инвестиции в развитие на горските райони и подобряване жизнеспособността на горите

Агроекология и климат

Биологично земеделие

Плащания по "Натура 2000" и Рамковата директива за водите

Плащания за райони с природни или други специфични ограничения (биологично разнообразие)

Екологични услуги и услуги във връзка с климата в горското стопанство и опазване на горите

Сътрудничество

Управление на риска

ПРИЛОЖЕНИЕ V

ПРЕДВАРИТЕЛНИ УСЛОВИЯ ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

1. УСЛОВИЯ, СВЪРЗАНИ С ПРИОРИТЕТИ

Приоритет на ЕС за РСР/Тематична цел (ТЦ) на ОСР	Предварително условие	Критерии за изпълнение
Приоритет за РСР 1: насърчаване на организацията на хранителната верига, в т.ч. преработката и предлагането на пазара на селскостопански продукти, на хуманното отношение към животните и управлението на риска в селското стопанство ТЦ 5: насърчаване на адаптирането към изменението на климата, избягването и управлението на риска	3.1. Превенция и управление на риска: наличие на национални или регионални оценки на риска с оглед управлението на бедствия, като се отчита адаптирането към изменението на климата	— Въведена е национална или регионална оценка на риска със следните елементи: — описание на процеса, методологията, методите и неповерителните данни, използвани за оценка на риска, както и на основаните на риска критерии за определяне на приоритетите по отношение на инвестициите; — описание на сценарии с един риск и множество рискове; — когато е уместно, отчитане на националните стратегии за адаптиране към изменението на климата,
Приоритет за РСР 4: възстановяване, опазване и укрепване на екосистемите, свързани със селското и горското стопанство	4.1 Добро земеделско и екологично състояние (ДЗЕС): на национално ниво са въведени стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята, посочени в дял VI, глава I от Регламент (ЕС) № 1306/2013	— В националното законодателство са установени стандарти за ДЗЕС и те са посочени в програмите;
Тематична цел 5: насърчаване на адаптирането към изменението на климата, избягването и управлението на риска	4.2 Минималните изисквания за употребата на торове и продукти за растителна защита на национално равнище са установени минималните изисквания за употребата на торове и продукти за растителна защита, посочени в дял III, глава I, член 28 от настоящия регламент	— В програмите са указани минималните изисквания за употребата на торове и продукти за растителна защита, посочени в дял III, глава I от настоящия регламент;
Тематична цел 6: съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ефективното използване на ресурсите	4.3 Други приложими национални стандарти: за целите на дял III, глава I, член 28 от настоящия регламент са определени приложими задължителни национални стандарти	— В програмите са указани приложимите задължителни национални стандарти;
Приоритет за РСР 5: насърчаване на ефективното използване на ресурсите и подпомагане на прехода към нисковъглеродна и устойчива на изменението на климата икономика в секторите на селското стопанство и храните и в горския сектор Тематична цел 4: подпомагане на прехода към нисковъглеродна икономика във всички сектори ТЦ 6: Съхраняване и опазване на околната среда и насърчаване на ресурсната ефективност	5.1 Енергийна ефективност: Предприети са действия за насърчаване на икономически ефективни подобрения в ефективността на крайното потребление, както и икономически ефективни инвестиции в енергийна ефективност при строителството или санирането на сгради.	— Мерките са: — Мерки, които да гарантират, че са въведени минималните изисквания във връзка с енергийните характеристики на сградите съгласно членове 3, 4 и 5 от Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([1]). — Мерки, необходими за въвеждане на система за сертифициране на енергийните характеристики на сградите съгласно член 11 от Директива 2010/31/ЕС. — Мерки за осигуряване на стратегическото планиране в областта на енергийната ефективност съгласно член 3 от Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ([2]).

Приоритет на ЕС за РСР/Тематична цел (ТЦ) на ОСР	Предварително условие	Критерии за изпълнение
		— Мерки съгласно член 13 от Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([3]) относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги, с цел да се осигури предоставянето на индивидуални измерителни уреди на крайните клиенти, доколкото това е технически възможно, разумно от финансова гледна точка и съразмерно на потенциалните икономии на енергия.
	5.2. Воден сектор: Наличие на а) политика за определяне на цените на водата, която осигурява на потребителите подходящи стимули да използват водните ресурси ефективно, и б) адекватен принос на различните потребители на вода към възстановяването на разходите за водни услуги на равнище, определено в одобрения план за управление на речните басейни за инвестициите, подкрепени от програмите.	— В подпомаганите от ЕЗФРСР сектори държавата членка е осигурила участието на различните видове ползване на водите във възстановяването на разходите за водни услуги от отрасъла в съответствие с член 9, параграф 1, първо тире от Рамковата директива за водите, като се отчита по целесъобразност социалното, екологичното и икономическото въздействие на това възстановяване, както и географските и климатичните условия в засегнатия(те) регион(и);
	5.3. Енергия от ВЕИ: Предприети са мерки за насърчаване на производството и разпространението на възобновяеми енергийни източници ([4]).	— Въведени са прозрачни схеми за подкрепа, приоритетен достъп до мрежата или гарантиран достъп и приоритет при разпределението, както и публично оповестени стандартни правила за поемането и поделянето на разходите за техническо приспособяване, съвместими с член 14, параграф 1 и член 16, параграфи 2 и 3 от Директива 2009/28/ЕО. — Държавата членка е приела национален план за действие в областта на енергията от ВЕИ в съответствие с член 4 от Директива 2009/28/ЕО
Приоритет за РСР 6: насърчаване на социалното приобщаване, намаляването на бедността и икономическото развитие в селските райони ТЦ 2: Подобряване на достъпа до информационни и комуникационни технологии и на тяхното използване и качество (цел във връзка с широколентовите мрежи)	6. Инфраструктура за мрежи за достъп от следващо поколение (NGN): Наличие на национални или регионални планове за достъп от следващо поколение, които вземат под внимание регионалните дейности, за да се постигнат целите на Съюза във връзка с достъпа до високоскоростен Интернет, съсредоточавайки се върху области, в които пазарът не осигурява отворена инфраструктура на приемлива цена и с качество, съответстващо на правилата на Съюза за конкуренцията и държавните помощи, и за предоставяне на достъпни услуги за уязвимите групи.	— Въведен е национален или регионален план за достъп от следващо поколение, който включва: — план за инвестиции в инфраструктура въз основата на икономически анализ, който отчита съществуващата частна и публична инфраструктура и планираните инвестиции[…]; — модели за устойчиви инвестиции, които повишават конкуренцията и обезпечават достъп до отворени качествени инфраструктура и услуги на приемлива цена, които са готови за бъдещето; — мерки за стимулиране на частните инвестиции.

([1]) Директива 2010/31/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 19 май 2010 г. относно енергийните характеристики на сградите (ОВ L 153, 18.6.2010 г., стр. 13).

([2]) Директива 2012/27/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно енергийната ефективност, за изменение на директиви 2009/125/ЕО и 2010/30/ЕС и за отмяна на директиви 2004/8/ЕО и 2006/32/ЕО (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 1).

([3]) Директива 2006/32/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2006 година относно ефективността при крайното потребление на енергия и осъществяване на енергийни услуги и за отмяна на Директива 93/76/ЕИО на Съвета. (ОВ L 114, 27.4.2006 г., стр. 64).

([4]) Директива 2009/28/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 април 2009 г. за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници и за изменение и впоследствие за отмяна на директиви 2001/77/ЕО и 2003/30/ЕО (ОВ L 140, 5.6.2009 г., стр. 16).

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

ПРИМЕРЕН СПИСЪК С МЕРКИТЕ, ИМАЩИ ОТНОШЕНИЕ КЪМ ЕДИН ИЛИ ПОВЕЧЕ ПРИОРИТЕТИ НА СЪЮЗА ЗА РАЗВИТИЕ НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Мерки от особено значение за няколко приоритета на Съюза

Член 15	Консултантски услуги, управление на стопанството и услуги по заместване в стопанството
Член 17	Инвестиции във физически активи
Член 19	Развитие на стопанството и стопанската дейност
Член 35	Сътрудничество
Членове 42-44	LEADER

Мерки от особено значение за насърчаване на трансфера на знания и иновациите в селското и горското стопанство и в селските райони

Член 14	Трансфер на знания и дейности, свързани с информацията
Член 26	Инвестиции в лесовъдни технологии и в преработката, мобилизирането и предлагането на пазара на продукти на горското стопанство

Мерки от особено значение за увеличаване на конкурентоспособността на всички типове селскостопанска дейност и укрепване на жизнеспособността на стопанствата

Член 16	Схеми за качеството за селскостопански продукти и храни

Мерки от особено значение за насърчаване на организацията на хранителната верига и управлението на риска в селското стопанство

Член 18	Възстановяване на потенциала за селскостопанска продукция, претърпял щети в резултат на природни бедствия или катастрофични събития, и въвеждане на подходящи превантивни мерки
Член 24	Предотвратяване и възстановяване на щети по горите от горски пожари, природни бедствия и катастрофични събития
Член 27	Учредяване на групи на производителите
Член 33	Хуманно отношение към животните
Член 36	Управление на риска
Член 37	Застраховане на реколтата, животните и растенията
Член 40	Взаимоспомагателни фондове за болести по животните и растенията и за екологични катастрофи
Член 39	Инструмент за стабилизиране на доходите

Мярка от особена важност за възстановяването, опазването и подобряването на екосистеми, зависими от селското и горското стопанство,

както и

Насърчаване на ефективното използване на ресурси и подпомагане на прехода към икономика с ниска въглеродна интензивност и устойчивост към измененията на климата в секторите на селското и горското стопанство и хранителната промишленост

Член 21, параграф 1, буква а)	Залесяване и създаване на горски масиви
Член 21, параграф 1, буква б)	Създаване на агролесовъдни системи

Член 21, параграф 1, буква г)	Инвестиции за подобряване на устойчивостта и екологичната стойност, както и на потенциала на горските екосистеми за смекчаване на последиците от изменението на климата
Член 28	Земеделие-околна среда-климат
Член 39	Биологично земеделие
Член 30	Плащания по „Натура 2000“ и Рамковата директива за водите
Член 31—32	Плащания за райони, изправени пред природни или други специфични ограничения
Член 34	Екологични услуги и услуги във връзка с климата в горското стопанство и опазване на горите

Мерки от особено значение за насърчаване на социалното приобщаване, намаляването на бедността и икономическото развитие в селските райони

Член 20	Основни услуги и обновяване на селата в селските райони
Членове 42—44	LEADER

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1306/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 17 декември 2013 година

относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 43, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Сметната палата,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) В съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, озаглавено „Общата селскостопанска политика през 2020 г.: подготовка за бъдещите предизвикателства в областта на хранителното снабдяване, природните ресурси и териториалния баланс“, са разгледани потенциални предизвикателства, цели и насоки за общата селскостопанска политика (ОСП) след 2013 г. В контекста на дебата по това съобщение ОСП следва да бъде реформирана, считано от 1 януари 2014 г. Тази реформа следва да обхване всички основни инструменти по ОСП, включително Регламент (ЕО) № 1290/2005 на Съвета ([2]). Опитът, извлечен от прилагането на този регламент, показва, че някои елементи на механизма за финансиране и мониторинг трябва да бъдат коригирани. С оглед на обхвата на реформата е целесъобразно да бъде отменен Регламент (ЕО) № 1290/2005 и той да бъде заменен с нов текст. Реформата следва също така във възможно най-висока степен да хармонизира, рационализира и опрости неговите разпоредби.

(2) За да се допълнят или изменят някои несъществени елементи на настоящия регламент, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема делегирани актове съгласно член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) по отношение на акредитацията на разплащателните агенции и координиращите органи, задълженията на разплащателните агенции по отношение на публичната интервенция, както и правилата относно съдържанието на управленските и контролни задължения на тези агенции, мерките, подлежащи на финансиране от общия бюджет на Европейския съюз, (бюджета на Съюза) в рамките на публична интервенция и оценяването на действията, свързани с публична интервенция. Това оправомощаване следва да обхваща също и изключенията от правилата за недопустимост на плащанията, които разплащателните агенции правят по отношение на бенефициери преди най-ранната или след най-късната възможна дата за плащане и компенсацията между разходи и приходи в рамките на Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР). В допълнение, това оправомощаване следва да обхваща приложимите методи за поетите задължения и плащането на суми, в случай че бюджетът на Съюза не е приет преди началото на финансовата година или че общият размер на поетите задължения надхвърля прага по член 170, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([3]).

Освен това, това оправомощаване следва да обхваща, отсрочването на месечните плащания от Комисията за държавите членки по отношение на разходите по ЕФГЗ и условията за намаляване или спиране от Комисията на междинните плащания за държавите членки по ЕЗФРСР. В допълнение това оправомощаване следва да обхваща и спирането на месечните плащания или на междинните плащания, за които не е подадена своевременно съответната статистическа информация, специалните задължения, които държавите членки трябва да спазват по отношение на проверките, критериите и методологията за прилагане на корекции в контекста на процедурата по уравняване по съответствие, и възстановяването на вземанията. Освен това, това оправомощаване следва да обхваща изискванията по отношение на митническите процедури, оттеглянето на помощта и санкциите в случаите на неспазване на условията за допустимост, и поетите задължения за бюджетни кредити или други задължения, произтичащи от прилагането на секторното законодателство в областта на селското стопанство. Също така това оправомощаване следва да включва пазарните мерки, за които Комисията може да спре месечните плащания, правилата за обезпеченията, за функционирането на интегрираната система за администриране и контрол, както и по отношение на мерките, изключени от проверката на трансакциите. По подобен начин, това оправомощаване следва да обхваща изменението на размера на приходите или плащанията до равнище, под което търговските документи на предприятията обикновено не би следвало да бъдат подлагани на проверка съгласно настоящия регламент, санкциите, прилагани в рамките на кръстосаното съответствие, изискванията за контрол в лозаро-винарския сектор, и правилата за

([1]) ОВ C 191, 29.6.2012 г. стр. 116.

([2]) Регламент (ЕО) № 1290/2005 на Съвета от 21 юни 2005 г. относно финансирането на общата селскостопанска политика (ОВ L 209, 11.8.2005 г., стр. 1).

([3]) Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

поддържане на постоянни пасища. На последно място, това оправомощаване следва да обхваща правилата за определяне на правопораждащия факт и обменния курс за държавите членки, които не използват еврото, мерките за гарантиране на прилагането на правото на Съюза, в случай че има вероятност то да бъде застрашено от извънредни парични практики, свързани с националната парична единица, както и по отношение на съдържанието на общата рамка за мониторинг и оценка на мерките, приети по ОСП, и по отношение на преходните мерки.

От особена важност е по време на подготвителната се работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

(3) Общата селскостопанска политика се състои от различни мерки, някои от които се отнасят до развитието на селските райони. Важно е да се осигури финансиране за тези мерки, за да се допринесе за постигането на целите на ОСП. Тъй като тези мерки имат определени общи елементи, но също така се различават в много отношения, разпоредбите относно тяхното финансиране следва да бъдат уредени в едни и същи пакет от разпоредби. Когато е необходимо, тези разпоредби следва да позволяват различно третиране. С Регламент (ЕО) № 1290/2005 се създадоха два европейски фонда в областта на селското стопанство, а именно ЕФГЗ и ЕЗФРСР („Фондовете“). Тези фондове следва да бъдат запазени.

(4) Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 и приетите в съответствие с него разпоредби следва да се прилагат към мерките, установени в настоящия регламент. По-специално, в настоящия регламент се определят разпоредби, свързани със споделеното управление с държавите членки, основано на принципите на доброто финансово управление, прозрачността и липсата на дискриминация, както и разпоредби за функциите на акредитираните органи и бюджетните принципи, които разпоредби следва да се зачитат в рамките на настоящия регламент.

(5) За да се осигури съгласуваност между практиките на държавите членки и хармонизирано прилагане на клаузата за непреодолима сила от държавите членки, в настоящия регламент следва да се предвидят, където е целесъобразно, изключения в случай на непреодолима сила и извънредни обстоятелства, както и неизчерпателен списък с възможни случаи на непреодолима сила и извънредни обстоятелства, които да бъдат признати от компетентните национални органи. Тези органи следва да вземат решения относно непреодолима сила и извънредни обстоятелства за всеки отделен случай въз основа на относими доказателства и като прилагат понятието за непреодолима сила от гледна точка правото на Съюза в областта на селското стопанство, включително съдебната практика на Съда.

(6) Бюджетът на Съюза следва да финансира разходите по ОСП, включително разходите за развитието на селските райони, чрез Фондовете — или пряко, или в контекста на споделеното управление с държавите членки. Следва да се посочат видовете мерки, които могат да бъдат финансирани чрез Фондовете.

(7) Следва да бъдат предвидени разпоредба за акредитиране на разплащателните агенции от държавите членки и за утвърждаване на процедурите за набавяне на декларации за управлението, за получаване на сертифициране на системите за управление и мониторинг и заверка на годишните счетоводни отчети от независими органи. Освен това, за да се осигури прозрачността на националните проверки, особено по отношение на процедурите за разрешение, валидиране и плащане, и за да се намали административното и одитното натоварване на Комисията и на държавите членки, когато се изисква акредитация за всяка отделна разплащателна агенция, броят на органите и структурите, на които се делегират тези отговорности, следва да бъде ограничен, като се спазва конституционната уредба на всяка държава членка. За да се избегнат излишните разходи за реорганизация, на държавите членки следва да бъде разрешено да запазят броя на разплащателните агенции, които са били акредитирани преди влизането в сила на настоящия регламент.

(8) Когато държава членка акредитира повече от една разплащателна агенция, е важно държавата да излъчи единен публичен координиращ орган, който да осигурява съгласуваност при управлението на средствата, да осъществява връзка между Комисията и всяка една от акредитираните разплащателни агенции и да обезпечава своевременното предоставяне на изискваната от Комисията информация относно операциите, извършвани от няколко разплащателни агенции. Публичният координиращ орган следва също да предприема и координира действия с оглед отстраняването на пропуски от общ характер и следва да уведомява Комисията за последващите действия. В допълнение, този орган следва да поощрява и когато е възможно, да осигурява еднаквото прилагане на общите правила и стандарти.

(9) Само използването на разплащателни агенции, които са били акредитирани от държавите членки, предоставя задоволителни гаранции, че са извършени необходимите проверки преди отпускането на помощ от Съюза за бенефициерите. Ето защо следва изрично да се посочи в настоящия регламент, че само разходите, направени от акредитирани разплащателни агенции, могат да бъдат възстановени от бюджета на Съюза.

(10) За да се съдейства за повишаването на осведомеността на бенефициерите относно връзката между земеделските практики и управлението на стопанствата, от една страна, и стандартите, свързани с околната среда, изменението на климата, доброто земеделско състояние на земята, безопасността на храните, общественото здраве, здравето на животните и растенията и хуманното отношение към животните, от друга страна, е необходимо държавите членки да установят широкообхватна система за съвети в селското стопанство, чрез която да се предоставят съвети на бенефициерите. Тази система за съвети в селското стопанство по никакъв начин не следва да влияе върху задълженията и отговорностите на бенефициерите за спазване на посочените стандарти. Освен това държавите членки следва да осигурят ясно разграничение между предоставянето на консултации и извършването на проверки.

(11) Системата за съвети в селското стопанство следва да покрива най-малко задълженията на ниво индивидуално стопанство, произтичащи от стандартите и изискванията за кръстосаното съответствие. Тази система следва също така да покрива изискванията, които трябва да се спазват по отношение на земеделските практики, които са от полза за климата и околната среда, и поддръжката на земеделските площи в съответствие с Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1], и мерките на ниво индивидуално стопанство, предвидени в програмите за развитие на селските райони, насочени към модернизиране на стопанства, изграждане на конкурентоспособност, секторна интеграция, иновация, пазарна ориентация и насърчаване на предприемачеството.

Системата следва да обхваща също и изискванията, наложени на бенефициерите от държавите членки за изпълнението на специфичните разпоредби на Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [2], както и за изпълнението на член 55 от Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета [3], по-специално изискванията относно спазването на общите принципи на интегрираното управление на вредителите, както е посочено в член 14 от Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [4].

(12) Бенефициерите следва да се включват в системата за съвети в селското стопанство на доброволни начала. Всички бенефициери, дори земеделски стопани, които не получават подпомагане по ОСП, следва да имат право да участват в системата. Следва да е възможно обаче държавите членки да установяват критерии за включване с предимство. Поради естеството на системата е удачно информацията, получена в процеса на консултациите, да се смята за поверителна, освен в случая на сериозни нарушения на правото на Съюза или на националното право. За да се обезпечи ефективността на системата, консултантите следва да притежават съответните квалификации и редовно да участват в обучения.

(13) По отношение на ЕФГЗ финансовите средства, необходими за покриване на разходите, извършени от акредитираните разплащателни агенции, следва да се отпускат на държавите членки от Комисията под формата на възстановяване на разходите въз основа на счетоводните отчети за разходите, извършени от разплащателните агенции. До изплащането на сумите за възстановяване на разходите под формата на месечни плащания, държавите членки трябва да мобилизират финансови средства в зависимост от потребностите на акредитираните от тях разплащателни агенции. Административните разходи и разходите за персонал на държавите членки и на бенефициерите, участващи в изпълнението на общата селскостопанска политика, следва да се поемат от самите тях.

(14) Използването на агрометеорологичната система и придобиването и подобряването на сателитни изображения следва да предостави на Комисията, по-специално, възможности за управление на селскостопанските пазари, за улесняване на мониторинга на селскостопанските разходи и за наблюдение на селскостопанските ресурси в средносрочен и дългосрочен план. Освен това, в светлината на опита, придобит при прилагането на Регламент (ЕО) № 165/94 на Съвета [5], някои от съдържащите се в него разпоредби следва да бъдат включени в настоящия регламент и следователно Регламент (ЕО) № 165/94 следва да бъде отменен.

(15) По отношение на спазването на бюджетната дисциплина е необходимо да се определи годишен таван за разходите, финансирани от ЕФГЗ, като се вземат предвид максималните суми, предвидени за този фонд в многогодишната финансова рамка, предвидена в Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета [6].

(16) Бюджетната дисциплина изисква също годишният таван на финансираните от ЕФГЗ разходи да бъде спазван при всички обстоятелства и на всеки етап от бюджетната процедура и от изпълнението на бюджета. Следователно е необходимо националният таван за директните плащания по държави членки, установен с Регламент (ЕС) № 1307/2013, да се разглежда като финансов таван за такива директни плащания за съответната държава членка и възстановяването на тези плащания да остава в рамките на същия финансов таван. Освен това бюджетната дисциплина изисква всички правни актове на Съюза в областта на ОСП, които са предложени от Комисията или приети от Съюза или от Комисията и които са финансирани от ЕФГЗ, да са съобразени с годишния таван за разходите, финансирани от Фонда.

(17) За да се гарантира, че сумите за финансиране на ОСП са в съответствие с годишните тавани, финансовият механизъм, посочен в Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета [7], чрез който нивото на директното подпомагане се коригира, следва да се запази. Когато Европейският парламент и Съветът не са направили корекциите преди 30 юни на календарната година, по отношение на която те се прилагат, Комисията следва да бъде оправомощена да определи тези корекции.

([1]) Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета (Виж страница 608 от настоящия брой на Официален вестник)

([2]) Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1)

([3]) Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 1)

([4]) Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчива употреба на пестициди (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 71)

([5]) Регламент (ЕО) № 165/94 на Съвета от 24 юни 1994 г. относно съфинансиране от страна на Общността на дистанционни проверки (ОВ L 24, 29.1.1994 г., стр. 6).

([6]) Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 за установяване на многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г. (Виж страница 884 от настоящия брой на Официален вестник).

([7]) Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета от 19 януари 2009 г. за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски стопани, за изменение на регламенти (ЕО) № 1290/2005, (ЕО) № 247/2006, (ЕО) № 378/2007 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1782/2003 (ОВ L 30, 31.1.2009 г., стр. 16).

(18) За да се подкрепи селскостопанският сектор в случай на значими кризисни ситуации, които засягат селскостопанското производство или дистрибуция, следва да се създаде резерв за кризи чрез прилагане в началото на всяка година на намаление на директните плащания чрез механизма за финансова дисциплина.

(19) Член 169, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 предвижда, че бюджетните кредити, за които няма поети задължения и които се отнасят до дейностите, посочени в член 4, параграф 1 от настоящия регламент, могат да бъдат пренесени само към следващата финансова година и че такъв пренос може да доведе до допълнителни плащания само за крайните получатели, по отношение на които през предходната финансова година е била направена корекцията на директните плащания, посочена в член 25 от настоящия регламент. Следователно, когато в такъв случай бюджетните кредити се пренасят към следващата финансова година, националните администрации би трябвало да извършват плащания към две групи бенефициери на директни плащания в рамките на една финансова година: от една страна, като възстановяват суми от пренесените неизползвани средства, подчинени на финансова дисциплина, на земеделските стопани, по отношение на които се е прилагала финансова дисциплина през предходната финансова година, а от друга, като извършват директните плащания през финансова година N на земеделските стопани, които са ги поискали. С цел избягване на прекомерната административна тежест за националните администрации следва да бъде предвидена дерогация от член 169, параграф 3, четвърта алинея от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, която да им дава възможност да възстановяват сумата, пренесена към финансова година N, на земеделските стопани, по отношение на които се прилага финансова дисциплина през година N, вместо на земеделските стопани, по отношение на които такава дисциплина се прилага през година N-1.

(20) Предприетите мерки за определяне на финансовия принос от Фондовете по отношение на изчисляването на финансовите тавани не засягат правомощията на бюджетния орган, посочен в ДФЕС. Следователно тези мерки следва да се базират на референтните суми, определени в съответствие с Междуинституционалното споразумение от 19 ноември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление и Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013.

(21) Бюджетната дисциплина изисква също така постоянно проучване на средносрочната бюджетна обстановка. Ето защо при предаването на проектобюджета за дадена година Комисията следва да представи своите прогнози и анализи пред Европейския парламент и Съвета и при необходимост следва да предложи на законодателя подходящи мерки. Освен това Комисията следва по всяко време да упражнява в пълна степен своите управленски правомощия, за да гарантира спазването на годишния таван, и при необходимост следва да предлага на Европейския парламент и на Съвета или само на Съвета подходящи мерки за коригиране на състоянието на бюджета. Ако в края на бюджетната година годишният таван не може да бъде спазен поради направените от държавите членки искания за възстановяване на разходите, Комисията следва да бъде в състояние да предприеме мерки, позволяващи, от една страна, временно разпределение на наличния бюджет между държавите членки, пропорционално на исканите от тях суми за възстановяване, които все още не са изплатени, и от друга страна, мерки, гарантиращи спазване на определения за съответната година таван. Плащанията за същата година следва да бъдат включени в следващата бюджетна година и следва да бъде окончателно установен общият размер на финансирането от бюджета на Съюза по държави членки, както и размерът на компенсацията между държави членки с оглед да се осигури, че установеният размер е спазен.

(22) При изпълнението на бюджета Комисията следва да приведе в действие за всеки месец система за ранно предупреждение и мониторинг по отношение на селскостопанските разходи, така че, ако съществува риск от превишаване на годишния таван, Комисията да може при първа възможност да предприеме необходимите мерки в рамките на управленските си правомощия и, ако тези мерки се окажат недостатъчни, да предложи други мерки. С редовни доклади пред Европейския парламент и Съвета Комисията следва да прави съпоставка на развитието на направените до момента разходи с профилите и следва да дава оценка на прогнозното изпълнение на бюджета за останалата част от бюджетната година.

(23) Обменният курс, който Комисията използва при съставянето на бюджетните документи, следва да отразява най-актуалната налична информация, като същевременно се взема под внимание изтеклият период от време между съставянето и предаването на документите.

(24) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1] установява правила, приложими към финансовото подпомагане от Фондовете, обхванати от този регламент, включително ЕЗФРСР. Тези правила обхващат също допустимостта на разходите, финансовото управление, както и системите за управление и контрол. По отношение на финансовото управление на ЕЗФРСР, с цел правна яснота и съгласуваност между Фондовете, обхванати от настоящия регламент, следва да се посочват съответните разпоредби относно бюджетните кредити, сроковете за плащане и отмяната на бюджетни кредити съгласно Регламент (ЕС) № 1303/2013.

(25) Програмите за развитие на селските райони се финансират от бюджета на Съюза на базата на поемане на задължения за извършване на годишни вноски. Държавите членки следва да са в състояние да се ползват от предвидените средства на Съюза от момента, в който започнат изпълнение на програмите. Следователно е необходимо да се въведе подходяща система за ограничено предварително финансиране, която да осигури непрекъснат поток на средствата с оглед на своевременното извършване на плащанията в полза на бенефициерите по програмите.

[1] Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство, обхванати от общата стратегическа рамка, и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 (Виж страница 320 от настоящия брой на Официален вестник).

(26) Освен предварителното финансиране, е необходимо да се прави разлика между плащанията от Комисията към акредитираните разплащателни агенции, междинните плащания и плащането на салдата, и да се предвидят детайлни правила за осъществяването им. Правилото за автоматична отмяна следва да допринесе за ускоряване на изпълнението на програмите и за добро финансово управление. В правилата относно националните рамки на държавите членки с регионални програми, установени в Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), също се предвижда инструмент, с който държавите членки да осигуряват изпълнението и доброто финансово управление.

(27) Помощта от Съюза следва да се изплаща на бенефициерите навреме, за да могат те да я използват ефективно. Неспазването от държавите членки на крайните срокове за плащанията, установени в правото на Съюза, може да създаде сериозни затруднения за бенефициерите и да изложи на риск годишното разпределение на бюджета на Съюза. Ето защо разходите, които са направени, без да се спазват крайните срокове за плащанията, следва да бъдат изключени от финансирането на Съюза. Принципът на пропорционалност, предвиден в Регламент (ЕО) № 1290/2005, следва да се запази и следва да се прилага за двата Фонда. За да бъде спазен принципът на пропорционалност, Комисията следва да има правото да предвижда изключения от това общо правило.

(28) Регламент (ЕО) № 1290/2005 предвижда намалявания или спиране на месечни или междинни плащания по Фондовете. Въпреки доста широката формулировка на тези разпоредби, на практика те се прилагат основно за намаляване на плащанията при неспазване на сроковете за плащане, таваните и други подобни „счетоводни причини“, които лесно се установяват в декларациите за разходите. Тези разпоредби позволяват също намаляване или спиране в случай на сериозни и трайни пропуски в националните системи за контрол. Налагането на подобни намалявания и спирания обаче е в зависимост от доста ограничаващи материалноправни условия за това и предвиждат специална процедура от два етапа, която трябва да се приложи. Европейският парламент и Съветът многократно са искали от Комисията да преустанови плащанията за държави членки, които не спазват условията. По тези причини е необходимо да се изясни системата, предвидена в Регламент (ЕО) № 1290/2005 за намалявания и спирания, и да се обединят правилата за намалявания и спирания за двата Фонда в един-единствен член. Системата на намаляванията по „счетоводни причини“ следва да се запази в съответствие с установените административни практики. Възможността за намаляване или спиране на плащанията в случай на значителни и трайни пропуски в националните системи за контрол следва да бъде засилена, за да може Комисията да налага бързо спиране на плащанията, в случай че бъдат установени сериозни пропуски. Тази възможност следва да бъде разширена, така че да включва и небрежност в системата за възстановяване на неправомерни плащания.

(29) Секторното законодателство в областта на селското стопанство изисква държавите членки да пращат информация за броя на извършените проверки и техния резултат в определени срокове. Тази статистика за контрола се използва при определянето на нивото на грешка на равнище държави членки и по-общо за целите на проверката на управлението на Фондовете. Статистиката за контрола е важен източник на информация за Комисията, който ѝ дава възможност да установи дали Фондовете са правилно управлявани, и представлява съществен елемент от годишната декларация за достоверност. Предвид жизненоважния характер на статистиката за контрола и за да се гарантира, че държавите членки спазват задължението си да я изпращат навреме, е необходимо да се предвиди възпиращо средство, за да се избегне закъсняло предоставяне на необходимите данни, което да е пропорционално на количеството липсващи данни. Следователно следва да се предвидят разпоредби, които да дават право на Комисията да спре част от месечните или междинните плащания, за които не е била изпратена навреме необходимата статистическа информация.

(30) За да стане възможно повторното използване на средствата по Фондовете, са необходими правила за разпределянето на специфични суми. Списъкът, включен в Регламент (ЕО) № 1290/2005, следва да се допълни със сумите, свързани със закъснелите плащания и уравняването на сметките по отношение на разходите по ЕФГЗ. Освен това с Регламент (ЕИО) № 352/78 на Съвета ([2]) бяха установени правила за разпределянето на сумите, постъпили в резултат от невъзстановени обезпечения. Тези разпоредби следва да се хармонизират и обединят със съществуващите разпоредби за целевите приходи. Следователно Регламент (ЕИО) № 352/78 следва да бъде отменен.

(31) Регламент (ЕО) № 814/2000 на Съвета ([3]) и правилата за приложението му определят информационните мерки, свързани с ОСП, които могат да се финансират съгласно член 5, буква в) от Регламент (ЕО) № 1290/2005. Регламент (ЕО) № 814/2000 съдържа списък с такива мерки и техните цели и определя правилата на финансирането им и изпълнението на съответните проекти. След приемането на този регламент бяха приети правила по силата на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 относно безвъзмездните средства и обществените поръчки. Тези правила следва да се прилагат и към информационните мерки по ОСП. За целите на опростяването и съгласуваността Регламент (ЕО) № 814/2000 следва да се отмени, като се запазят специфичните разпоредби по отношение на целите и видовете мерки, които подлежат на финансиране. Тези мерки следва също така да отчитат необходимостта от по-добра ефективност при комуникация с

([1]) Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (Виж страница 487 от настоящия брой на Официален вестник).

([2]) Регламент (ЕИО) № 352/78 на Съвета от 20 февруари 1978 г. относно предоставянето на обезпечения, депозити и гаранции, дадени в рамките на общата селскостопанска политика и впоследствие невъзстановени (ОВ L 50, 22.2.1978 г., стр. 1).

([3]) Регламент (ЕО) № 814/2000 на Съвета от 17 април 2000 г. относно информационните мерки в областта на общата селскостопанска политика (ОВ L 100, 20.4.2000 г., стр. 7).

широката общественост и по-силно взаимодействие между комуникационните дейности, предприемани по инициатива на Комисията, както и да гарантират ефективно разясняване на политическите приоритети на Съюза. Следователно те следва да включват и мерки за информиране, свързани с ОСП, в рамките на насочената към предприятията комуникация, както е посочено в съобщението на Комисията: Бюджет за стратегията „Европа 2020“(”съобщението на Комисията относно бюджет за стратегията „Европа 2020“) — част II: Информационни документи за политиките.

(32) Финансирането на мерките и операциите съгласно ОСП включва отчасти и споделено управление. За да обезпечи надеждно управление на финансовите средства на Съюза, Комисията следва да извършва проверки на управлението на Фондовете от органите на държавите членки, отговарящи за извършване на плащанията. Във връзка с това е уместно да се определи естеството на проверките, които Комисията трябва да извърши, да се посочат условията за упражняване на нейните функции по изпълнение на бюджета и да се изяснят задълженията на държавите членки за оказване на сътрудничество.

(33) За да може Комисията да изпълнява задължението си да проверява за съществуването и правилното функциониране на системите за управление и проверка на изразходването на средствата на Съюза в държавите членки, независимо от вътрешния контрол, упражняван от държавите членки, следва да бъде предвидена разпоредба за извършване на проверки от лица, упълномощени от Комисията да действат от нейно име, които да имат право да изискват съдействие от държавите членки при работата си.

(34) За набавянето на информацията, която трябва да бъде изпратена на Комисията, е необходимо във възможно най-голяма степен да се използват възможностите на информационните технологии. При провеждането на проверките Комисията следва да има пълен и непосредствен достъп до информацията за разходите, съхранена както на хартиен носител, така и в електронна форма.

(35) С цел да установят финансовите взаимоотношения между акредитираните разплащателни агенции и бюджета на Съюза, Комисията следва да извършва годишно уравняване на сметките на тези разплащателни агенции (финансово уравняване на сметките). Решението за уравняване на сметките следва да се отнася до пълнотата, точността и достоверността на сметките, но не и до съответствието на разходите с правото на Съюза.

(36) Комисията отговаря за изпълнението на бюджета на Европейския съюз в сътрудничество с държавите членки съгласно член 317 от ДФЕС. Комисията е оправомощена да решава посредством актове за изпълнение дали извършените от държавите членки разходи са в съответствие с правото на Съюза. Държавите членки следва да имат правото да обосновават решенията си за извършване на плащания и да имат достъп до помирителните процедури в случаите, когато не може да се достигне до взаимно съгласие между тях и Комисията. За да се предоставят на държавите членки правни и финансови гаранции по отношение на разходите, извършени в минали периоди, следва да се определи максимален срок, в който Комисията да вземе решение какви ще са финансовите последици от неспазването. По отношение на ЕЗФРСР процедурата по уравняване по съответствие следва да съответства на разпоредбите относно финансовите корекции от страна на Комисията, установени в част 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

(37) По отношение на ЕФГЗ, възстановените суми следва да бъдат върнати на Фонда в случаите, когато разходите са извършени в противоречие с правото на Съюза и не е съществувало правно основание за тяхното извършване. За да се осигури достатъчно време за извършване на всички необходими административни процедури, включително на вътрешни проверки, държавите членки следва да изискват бенефициерът да възстанови сумите в срок от 18 месеца след одобряването на доклад за проверка или подобен документ, удостоверяващ наличието на нередност, и където е приложимо, получаването му от разплащателната агенция или органа, отговарящ за възстановяването на разходите. Следва да бъде предвидена разпоредба за система за финансова отговорност в случаите на допуснати нередности и в случаите, когато пълната сума не е била възстановена. Във връзка с това следва да се установи процедура, даваща възможност на Комисията да защитава интересите на бюджета на Съюза, като взема решения сумите, изгубени в резултат на нередности и невъзстановени в разумни срокове, да бъдат частично начислени на съответната държава членка. В определени случаи на небрежност от страна на държавата членка е оправдано сумата да ѝ бъде начислена в пълен размер. Въпреки това, при условие че държавите членки са изпълнили задълженията си съгласно своите вътрешни процедури, финансовата тежест следва да бъде справедливо разпределена между Съюза и държавата членка. По отношение на ЕЗФРСР следва да важат същите правила, при спазване на изискването обаче, че възстановените или отменените вследствие на нередности суми следва да останат на разположение на одобрените програми за развитие на селските райони в съответната държава членка, тъй като тези суми са били отпуснати в полза на тази държава членка. Следва също да се установят разпоредби за задължението за докладване на държавите членки.

(38) Процедурите по възстановяване, прилагани от държавите членки, могат да имат за последица забавяне на възстановяването с години, без да има гаранция, че крайният резултат действително ще бъде успешен. Разходите по прилагането на тези процедури също могат да не бъдат пропорционални на сумите, които са или могат да бъдат събрани. Затова в определени случаи на държавите членки следва да се разреши да спрат процедурите по възстановяване.

(39) С оглед на защитата на финансовите интереси на бюджета на Съюза, държавите членки следва да предприемат мерки с цел да се уверят, че финансираните от Фондовете трансакции са действителни и са правилно извършени. Също така държавите членки следва да предотвратяват, откриват и да се справят ефективно с всякакви нередности или неспазване на задълженията от страна на бенефициерите. За тази цел следва да се прилага Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета ([1]). В случаите на нарушения на секторното законодателство в областта на селското стопанство, когато в правните актове на Съюза не са предвидени подробни правила за административните санкции, държавите членки следва да налагат национални санкции, които следва да бъдат ефективни, възпиращи и пропорционални.

(40) Следва да се избягва финансирането по линия на ОСП на дейности, които пораждат допълнителни разходи в други области на политиката, обхванати от общия бюджет на Европейския съюз, особено областта на околната среда и общественото здравеопазване. Освен това въвеждането на нови системи за плащане и свързани с тях системи за мониторинг и санкции следва да не води до излишно допълнителни административни процедури и формалности.

(41) Правилата, свързани с общите принципи, приложими към проверки, към оттегляне на неправомерни плащания и към налагане на санкции, се съдържат в различни регламенти, отнасящи се до селскостопанския сектор. Тези правила следва да се съберат в една и съща правна рамка на хоризонтално ниво. Те следва да обхващат задълженията на държавите членки по отношение на административните проверки и проверките на място, чиято цел е да се провери съответствието с разпоредбите относно мерките по линия на ОСП, и следва да обхващат правилата за възстановяване на помощ, намаляване на и изключване от помощта. Правилата за проверките на задълженията, които не са непременно свързани с плащането на помощ, следва също да се опишат.

(42) Различни разпоредби на секторното законодателство в областта на селското стопанство изискват внасянето на обезпечение, за да се осигури плащането на сума, дължима в случай на неизпълнение на задължение. За да се укрепи рамката за обезпечения, към всички тези разпоредби следва да се прилага единно хоризонтално правило.

(43) Държавите членки следва да създадат и ползват интегрирана система за администриране и контрол („интегрираната система“)за някои плащания, предвидени в Регламент (ЕС) № 1307/2013 и в Регламент (ЕС) № 1305/2013 За да се подобрят ефективността и наблюдението на подпомагането от Съюза, държавите членки следва да бъдат оправомощени да използват интегрираната система за други схеми за подпомагане на Съюза.

(44) Следва да се запазят основните елементи на интегрираната система, и по-специално разпоредбите относно компютъризираната база данни, системата за идентификация на земеделските парцели, заявленията за подпомагане или исканията за плащане и системата за идентификация и регистриране на правата на плащане, като същевременно се взема предвид развитието на политиката, по-конкретно чрез въвеждането на плащане за селскостопанските практики, благоприятни за климата и околната среда, и за екологичните ползи от особеностите на ландшафта.С оглед намаляване на административната тежест и осигуряване на ефикасен и ефективен контрол, държавите членки следва да използват технологиите по подходящ начин при създаването на тези системи.

(45) С цел създаване на референтен слой в системата за идентификация на земеделските парцели, който е пригоден към отчитане на приоритетните екологични площи, държавите членки следва да могат да вземат предвид специфичната информация, която може да бъде изисквана от земеделските стопани в заявленията им за години 2015—2017, например идентифицираните от тях такива особености на ландшафта или други площи, които биха могли да отговарят на изискванията за екологично насочени площи и, при необходимост, размера на площите с такива особености и другите площи.

(46) Компетентните национални органи следва да извършват плащанията към бенефициерите, предоставени по схемите на Съюза за подпомагане, които са включени в интегрираната система, в пълен размер, при съобразяване с намаляванията, предвидени в настоящия регламент, както и в рамките на предписаните срокове. За да се постигне по-гъвкаво управление на директните плащания, държавите членки следва да имат право да извършват плащания, включени в интегрираната система, под формата на най-много две вноски годишно.

(47) Проверката на търговските документи на предприятията, които получават или правят плащания, може да представлява много ефикасно средство за наблюдение над трансакциите, съставляващи част от системата за финансиране от ЕФГЗ. Разпоредбите относно проверката на търговските документи са предвидени в Регламент (ЕО) № 485/2008 на Съвета ([2]). Тази проверка допълва другите проверки, които вече са извършени от държавите членки. Освен това, когато националните разпоредби по отношение на проверките са по-обширни от разпоредбите в посочения регламент, те не се засягат от него.

(48) Съгласно Регламент (ЕО) № 485/2008, държавите членки следва да вземат мерките, необходими за осигуряване на ефективна защита на финансовите интереси на бюджета на Съюза, и по-специално за да се проверят истинността и съответствието на операциите, финансирани от ЕФГЗ. В интерес на яснотата и рационалността съответните разпоредби следва да се интегрират в един и същи акт. Следователно Регламент (ЕО) № 485/2008 следва да бъде отменен.

([1]) Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95 на Съвета от 18 декември 1995 г. относно защитата на финансовите интереси на Европейските общности (ОВ L 312, 23.12.1995 г., стр. 1).

([2]) Регламент (ЕО) № 485/2008 на Съвета от 26 май 2008 г. относно проверките от страна на държавите членки на трансакции, съставляващи част от системата за финансиране на Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ОВ L 143, 3.6.2008 г., стр. 1).

(49) Документите, въз основа на които се извършва въпросната проверка, следва да бъдат определени така, че да позволяват осъществяването на пълна проверка. Подборът на предприятията за проверка следва да се извършва, като се държи сметка за характера на трансакциите, които стават на тяхната отговорност, а разпределението по сектори на предприятията, които получават или правят плащания, следва да се извършва в зависимост от тяхната финансова важност в рамките на системата за финансиране от ЕФГЗ.

(50) Следва да се определят правомощията на служителите, на които са възложени проверките, както и задълженията на предприятията да им предоставят търговските документи за определен период, както и изискваните от тях сведения. Изземването на търговски документи в определени случаи следва да е възможно.

(51) Като се вземе предвид международната структура на търговията със селскостопански продукти и в интерес на функционирането на вътрешния пазар, е необходимо да се организира сътрудничеството между държавите членки. Необходимо е също да се създаде централизирана документационна система на равнището на Съюза относно установените в трети държави предприятия, които получават или извършват плащания.

(52) Макар че приемането на програмите за проверка е отговорност на държавите членки, необходимо е тези програми да бъдат съобщени на Комисията, за да може тя да поеме надзорната си и координационна роля, за да гарантира, че програмите са приети въз основа на подходящи критерии и че проверките се концентрират върху сектори или предприятия, в които рискът от измами е висок. От съществено значение е всяка държава членка да има специален отдел, който да отговаря за надзора на проверките на търговски документи, предвидени в настоящия регламент, или за координиране на тези проверки. Тези специални отдели следва да бъдат организирани независимо от отделите, които извършват проверките преди плащанията. Информацията, събрана по време на проверките, следва да се защитава като служебна тайна.

(53) С Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета [1], който беше заменен от Регламент (ЕО) № 73/2009, беше установен принципът, че пълното изплащане на бенефициерите на някои видове подпомагане по ОСП следва да бъде обвързано със спазването на правила за управлението на земите, селскостопанската продукция и селскостопанските дейности. Този принцип впоследствие залегна в Регламент (ЕО) № 1698/2005 [2] на Съвета и Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета [3].

Съгласно. системата за кръстосано съответствие държавите членки трябва да прилагат санкции под формата на изцяло или частично намаляване или изключване от подпомагането, получено по ОСП.

(54) Системата за кръстосано съответствие интегрира в ОСП основни стандарти относно околната среда, изменението на климата, доброто земеделско и екологично състояние на земите, общественото здраве, здравето на животните и растенията и хуманното отношение към животните. Кръстосаното съответствие има за цел да допринесе за развиването на устойчиво селско стопанство чрез подобра осведоменост на бенефициерите относно необходимостта от зачитане на тези основни стандарти. Тя също така цели да направи ОСП по-адекватна на обществените очаквания чрез подобряване на съгласуваността на тази политика с политиките относно околната среда, общественото здраве, здравето на животните и растенията и хуманното отношение към животните. Системата за кръстосано съответствие съставлява неделима част от ОСП и затова следва да се запази. Обхватът ѝ обаче, който до момента се състои от отделни списъци със законоустановени изисквания за управление и стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земите, следва да се рационализира така, че да бъде гарантирана съгласуваността на системата за кръстосано съответствие, и тя да се направи по-видима. За тази цел изискванията и стандартите следва да се организират в единен списък и да се групират по области и теми. Опитът показа, че редица изисквания от обхвата на кръстосаното съответствие не се отнасят в достатъчна степен до селскостопанската дейност или до площта на стопанството, или засягат по-скоро националните органи, а не толкова бенефициерите. Следователно този обхват трябва да бъде прецизиран. Освен това следва да се установят разпоредби за поддържането на постоянни пасища през 2015 и 2016 г.

(55) Законоустановените изисквания за управление трябва да се приложат изцяло от държавите членки, за да влязат в действие на равнището на индивидуалното стопанство и да гарантират необходимото равноправно третиране на земеделските стопани.

(56) Съгласно член 22 от Директива 2000/60/ЕО, Директива 80/68/ЕИО на Съвета [4] трябва да се отмени на 23 декември 2013 г. За да се запазят същите правила

[1] Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета от 29 септември 2003 г. относно установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители, и за изменение на регламенти (ЕИО) № 2019/93, (ЕО) № 1452/2001, (ЕО) № 1453/2001, (ЕО) № 1454/2001, (ЕО) № 1868/94, (ЕО) № 1251/1999, (ЕО) № 1254/1999, (ЕО) № 1673/2000, (ЕИО) № 2358/71 и (ЕО) № 2529/2001 (ОВ L 270, 21.10.2003 г., стр. 1).

[2] Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 277, 21.10.2005 г., стр. 1)

[3] Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета от 22 октомври 2007 година за установяване на обща организация на селскостопанските пазари и относно специфични разпоредби за някои земеделски продукти (Регламент за единната ООП) (ОВ L 299, 16.11.2007 г., стр. 1).

[4] Директива 80/68/ЕИО на Съвета от 17 декември 1979 г. относно опазването на подземните води от замърсяване, причинено от определени опасни вещества (ОВ L 20, 26.1.1980 г., стр. 43).

за кръстосано съответствие, свързани с опазването на подземните води като тези, предвидени в Директива 80/68/ЕИО, до последния ден от нейното действие, е уместно да се коригира обхватът на кръстосаното съответствие и да се определи стандарт за добро земеделско и екологично състояние, който да включва изискванията по членове 4 и 5 от посочената директива.

(57) Системата за кръстосано съответствие предполага някои административни ограничения както за бенефициерите, така и за националните администрации, тъй като воденето на документация трябва да се гарантира, трябва да се провеждат проверки и да се прилагат санкции, където е необходимо. Тези санкции следва да са пропорционални, ефективни и възпиращи. Тези санкции не следва да влияят върху други санкции, предвидени в правото на Съюза или в националното право. В името на последователността е уместно да се обединят съответните разпоредби на Съюза в един правен инструмент. За земеделски стопани, участващи в схемата за подпомагане на дребните земеделски стопани, посочена в дял V от Регламент (ЕС) № 1307/2013, усилията, които е необходимо да се положат в системата за кръстосано съответствие, може да се считат, че надвишават предимствата от обхващането на тези земеделски стопани в системата. С цел опростяване, тези земеделски стопани следва да бъдат освободени от кръстосано съответствие и особено от системата за контрол и риска за санкции по кръстосаното съответствие. Освобождаването обаче не следва да оказва влияние върху задължението им да зачитат приложимите разпоредби на секторното право или върху възможността да бъдат подложени на проверки и да им бъдат наложени санкции по това право.

(58) Регламент (ЕО) № 1782/2003 установи рамка от стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земите, в границите на която държавите членки да приемат национални стандарти, като вземат предвид специфичните характеристики на засегнатите области, включително почвено-климатичните условия и съществуващите системи за селско стопанство (ползване на земята, сеитбооборот, селскостопански практики) и структурата на индивидуалните стопанства. Тези стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земите имат за цел да допринесат за предотвратяване на ерозията, запазване на органичните вещества и структурата на почвите, осигуряване на минимално ниво на поддръжка, избягване на влошаването на местообитанията и защита и управление на водните ресурси. По-широкият обхват на системата за кръстосано съответствие, предвидена в настоящия регламент, следва да включва рамка, в която държавите членки трябва да приемат национални стандарти за добро земеделско и екологично състояние. Рамката на Съюза следва също да включва правила за подобряване на мерките по въпросите на водите, почвите, въглеродните запаси, биологичното разнообразие и ландшафта, както и минимално ниво на поддържане на земите.

(59) Бенефициерите следва да разберат точно своите задължения във връзка с правилата за кръстосано съответствие. За тази цел държавите членки следва да обясняват изчерпателно и разбираемо всички изисквания и стандарти, които съставляват част от тези правила, включително и по електронен път, където е възможно.

(60) Ефективното прилагане на кръстосаното съответствие изисква проверка дали задълженията се спазват на ниво бенефициери. Ако дадена държава членка реши да се възползва от възможността да не прилага намаление или изключване за суми под 100 EUR, през следващата година компетентният контролен орган следва да се увери чрез проверка на извадка от бенефициерите, че съответното неспазване е отстранено.

(61) За осигуряване на хармонично сътрудничество между Комисията и държавите членки по отношение на финансирането на разходите по общата селскостопанска политика и, по-специално, за да се даде възможност на Комисията да следи за управлението на средствата от държавите членки и да извършва уравняване на сметките на акредитираните разплащателни агенции, е необходимо държавите членки да предоставят на Комисията определена информация или да я държат на нейно разположение.

(62) За целите на събирането на данните, които трябва да бъдат изпратени на Комисията, и за да има Комисията пълен непосредствен достъп до данните за извършените разходи както на хартиен, така и на електронен носител, е необходимо да бъдат предвидени подходящи правила за предоставянето и преноса на данни, включително правила за сроковете.

(63) Тъй като при прилагането на националните системи за контрол и при уравняването по съответствие е възможно да се борави с лични данни или търговски тайни, държавите членки и Комисията следва да гарантират поверителността на получената в този контекст информация.

(64) В интерес на доброто финансово управление на бюджета на Съюза и на безпристрастното третиране както на равнище на държава членка, така и на равнище бенефициер, следва да бъдат установени правила за използването на еврото.

(65) Курсът на еврото към националната парична единица може да варира в периода, през който се извършва дадена операция. Следователно обменният курс, приложим за споменатите суми, следва да се определя като се вземе предвид събитието, чрез което се постига икономическата цел на операцията. Приложеният обменен курс следва да бъде този от датата на настъпване на събитието. Необходимо е да се определи този правопораждащ факт или да се отмени използването му, като се съблюдават определени критерии, по-специално скоростта, с която протичат валутните колебания. Тези критерии са предвидени в Регламент (ЕО) № 2799/98 на Съвета [1] и допълват сходни разпоредби в Регламент (ЕО) № 1290/2005. В интерес на яснотата и рационалността съответните разпоредби следва да се интегрират в един и същи акт и следователно Регламент (ЕО) № 2799/98 следва да бъде отменен.

[1] Регламент (ЕО) № 2799/98 на Съвета от 15 декември 1998 г. за определяне на агромонетарния режим на еврото (ОВ L 349, 24.12.1998 г., стр. 1).

(66) Следва да се установят специални правила за действие в извънредни монетарни ситуации, възникващи в Съюза или на световния пазар и изискващи незабавно действие с цел обезпечаване на ефективното функциониране на договореностите в рамките на ОСП.

(67) Държавите членки, които не са приели еврото, следва да имат възможността да извършват плащанията си по разходите, произтичащи от законодателството по ОСП, в евро вместо в националната си валута. Необходими са конкретни правила, с които да се гарантира, че тази възможност няма да доведе до необосновано преимущество за страните, извършващи или получаващи плащане.

(68) Всяка мярка по ОСП следва да бъде предмет на мониторинг и оценка, за да се подобри качеството ѝ и да се покажат нейните постижения. В този контекст следва да се определи списък с показатели и Комисията да оценява изпълнението на ОСП във връзка с целите на политиката за жизнеспособно производство на храни, устойчиво управление на природните ресурси и действията, свързани с климата, и балансирано териториално развитие. При оценяване конкретно на изпълнението на ОСП във връзка с целта за жизнеспособно производство на храни, следва да бъдат взети предвид всички имащи отношение фактори, сред които и промяната на цените на суровините. Комисията следва да установи рамка на обща система за наблюдение и оценяване, с която, *inter alia*, да гарантира, че съответните данни, включително информацията от държавите членки, се предоставят своевременно. Същевременно тя следва да вземе предвид нуждата от данни и полезните взаимодействия между потенциалните източници на данни. Освен това в съобщението на Комисията относно „Бюджет за стратегията „Европа 2020“ — част II“ се посочва, че разходите, свързани с климата, в цялостния бюджет на Съюза следва да нараснат до поне 20 %, с принос от различните политики. Поради това Комисията следва да може да оцени приноса на подпомагането от страна на Съюза в рамките на ОСП за постигането на целите в областта на климата.

(69) Прилага се правото на Съюза за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни, по-специално Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([1]) и Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета ([2]).

(70) В решението си от 9 ноември 2010 г. по съединени дела C-92/09 и 93/09 ([3]) *Volker und Markus Schecke GbR u Hartmut Eifert* срещу *Land Hessen* Съдът на Европейския съюз обяви за невалидни член 42, точка 8б и член 44а от Регламент (ЕО) № 1290/2005, както и Регламент (ЕО) № 259/2008 ([4]) на Комисията, доколкото, по отношение на физическите лица — бенефициери на помощи от европейските земеделски фондове, тези разпоредби налагат публикуването на лични данни относно всеки бенефициер, без да се прави разграничение въз основа на релевантни критерии като периодите, през които те са получавали подобна помощ, честотата или естеството и размера на помощта.

(71) В резултат на това решение и до приемането на нови правила, които отчитат възраженията, направени от Съда, Регламент (ЕО) № 259/2008 беше изменен чрез Регламент за изпълнение (ЕС) № 410/2011 на Комисията ([5]), за да се предвиди изрично, че задължението да се публикува информация не се отнася за физически лица.

(72) През септември 2011 г. Комисията организира консултация със заинтересованите страни, която събра представители на професионалните земеделски и търговски организации, представители на хранителната промишленост и работници, както и представители на гражданското общество и на институциите на Съюза. В рамките на тази консултация бяха предложени различни варианти във връзка с публикуването на данни за физически лица, подпомагани от земеделските фондове на Съюза, и относно спазването на принципа на пропорционалност при оповестяването на съответната информация. На конференцията се обсъди необходимостта от публикуване на имената на физическите лица, за да се постигне целта за по-добра защита на финансовите интереси на Съюза, да се подобри прозрачността и да се подчертаят успехите на бенефициерите при предоставянето на публични блага, като същевременно се гарантира, че това публикуване не надхвърля необходимото за постигането на тези законни цели.

(73) В решението си по дело *Volker und Markus Schecke GbR u Hartmut Eifert* срещу *Land Hessen* Съдът не оспорва законосъобразността на целта за засилването на публичния контрол върху използването на средствата от Фондовете. Съдът обаче изтъкна необходимостта да се проучат методи за публикуване на информацията относно съответните бенефициери, които да бъдат съобразени с целта на подобно публикуване и едновременно с това да засягат в по-малка степен правото на тези бенефициери на зачитане на техния личен живот като цяло и правото на защита на техните лични данни в частност.

([1]) Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

([2]) Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

([3]) Сборник 2010 г., стр. I-11063.

([4]) Регламент (ЕО) № 259/2008 на Комисията от 18 март 2008 г. за установяване на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1290/2005 относно публикуването на информация за получателите на средства от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 76, 19.3.2008 г., стр. 28).

([5]) Регламент за изпълнение (ЕС) № 410/2011 на Комисията от 27 април 2011 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 259/2008 за установяване на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 1290/2005 на Съвета относно публикуването на информация за получателите на средства от Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ) и Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 108, 28.4.2011 г., стр. 24).

(74) Целта за засилване на публичния контрол по отношение на отделните бенефициери следва да се анализира предвид новата рамка на финансовото управление и контрол, която ще се прилага от 1 януари 2014 г., и с оглед на придобития в държавите членки опит. В тази нова рамка, контролът от страна на националните администрации не може да бъде изчерпателен, тъй като при почти всички схеми проверките на място могат да обхванат само ограничена част от заявителите и бенефициерите. Освен това новата рамка предвижда, че при определени условия държавите членки могат да намалят броя на проверките на място.

Достатъчното увеличаване на минималния брой проверки в настоящия контекст би довело до такава допълнителна финансова и административна тежест за националните администрации, с каквато те не биха могли да се справят.

(75) В този контекст, публикуването на имената на бенефициерите на Фондовете представлява средство за засилване на публичния контрол върху използването на Фондовете и следователно е полезно допълнение към съществуващата рамка за управление и контрол, което е нужно с цел гарантирането на адекватна степен на защита на финансовите интереси на Съюза. Това се постига отчасти чрез превантивния и възпиращ ефект на такова публикуване, отчасти чрез възпиране на неправомерни действия от страна на бенефициерите, и отчасти чрез засилване на личната отговорност на земеделските стопани за използването на получените публични средства.

(76) В този контекст следва надлежно да се признаят ролята на гражданското общество, включително на медиите и неправителствените организации, и приносът им за укрепването на рамката на администрациите за контрол срещу измами и други злоупотреби с публични средства.

(77) Публикуването на съответната информация е съобразено и с подхода в Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

(78) Като алтернатива, целта за засилване на публичния контрол по отношение на отделните бенефициери би могла да се постигне чрез предвиждането на задължение за държавите членки при поискване да осигуряват публичен достъп до необходимата информация, без тя да бъде публикувана. Това обаче би било по-малко ефективно и крие риск от създаване на нежелани различия при изпълнението. Поради това националните органи следва да имат възможност да разчитат на публичния контрол по отношение на отделните бенефициери при публикуването на имената им и други имащи отношение данни.

(79) Ако целта на публичния контрол на използването на средствата от Фондовете трябва да бъде постигната, известна част от информацията относно бенефициерите е необходимо да се предостави на вниманието на обществеността. Тази информация следва да включва данни за самоличността на бенефициера, предоставената сума и фонда, от който е отпусната, целта и естеството на съответната мярка. Публикуването на тази информация следва да се извърши по такъв начин, че да се ограничи в най-голяма степен накърняването на правото на зачитане на личния живот на бенефициерите като цяло и в частност правото им на защита на личните данни — права, признати с членове 7 и 8 от Хартата на основните права на Европейския съюз.

(80) За да се гарантира, че настоящият регламент съответства на принципа на пропорционалност, законодателят е проучил всички алтернативни средства за постигането на целта за публичен контрол върху използването на средствата от Фондовете, които са анализирани в меморандум, изложен в документ на Съвета 6730/13 и е избрал това, което би било в най-малка степен в разрез с въпросните лични права.

(81) Публикуването на подробности за мярката, даваща право на помощ или подпомагане на земеделския стопанин, и за естеството и целта на помощта или подпомагането предоставя конкретна информация на обществеността относно подпомогнатата дейност и целта, за която са предоставени помощта или подпомагането. Това би допринесло и за превантивното и възпиращо въздействие на публичния контрол по отношение на защитата на финансовите интереси на Съюза.

(82) За да се запази равновесието между поставената цел за публичен контрол върху използването на средствата от Фондовете, от една страна, и правото на зачитане на личния живот като цяло и в частност защита на личните данни на бенефициерите, от друга, следва да се вземе предвид значимостта на помощта. След задълбочен анализ и консултация със заинтересованите страни се очерта мнението, че за да се засили ефективността на такова публикуване и да се ограничи накърняването на правата на бенефициерите, е необходимо да се установи праг на сумата на получената помощ, под който името на бенефициера не следва да се публикува.

(83) Този праг следва да бъде минимален и следва да отразява и да се основава на нивото на схемите за подпомагане, установени в рамките на ОСП. Тъй като структурите на селскостопанските икономики на държавите членки значително се различават една от друга и може да са много различни от средната за Съюза структура на земеделското стопанство, следва да се позволи прилагането на различни минимални прагове, които да отразяват конкретната ситуация на отделните държави членки. Регламент (ЕС) № 1307/2013 определя проста и специфична схема за малките земеделски стопанства. Член 63 от посочения регламент установява критерии за изчисляване на сумата на помощта. За целите на съгласуваността, за държавите членки, прилагащи схемата, прагът, който трябва да се има предвид, следва да се установи на същото равнище като сумите, определени от 1307държавата членка съгласно член 63, параграф 1, втора алинея или член 63, параграф 2, втора алинея от посочения регламент. В случай че държава членка реши да не прилага тази схема, прагът, който трябва да се има предвид, следва да се установи на същото равнище като максималната възможна сума на помощта по схемата, както е предвидено в член 63 от Регламент (ЕС) № 1307/2013. Под този специфичен праг публикацията следва да съдържа цялата необходима информация, с изключение на името, която да позволи на данъкоплатците да си съставят точна представа за ОСП.

(84) Предоставянето на публичен достъп до тази информация, заедно с общата информация за обществеността, предвидена в настоящия регламент, подобрява прозрачността по отношение на използването на средствата на Съюза в рамките на ОСП, като по този начин способства за популяризирането и по-доброто разбиране на тази политика. То дава възможност на гражданите да участват по-активно в процеса на вземане на решения и е гаранция за по-голяма законност, ефективност и отговорност на администрацията пред гражданите. То също предоставя на вниманието на гражданите конкретни примери за предоставяне на „публични блага“ чрез земеделие, като по този начин укрепва законосъобразността на държавното подпомагане за селскостопанския сектор.

(85) Поради това трябва да се има предвид, че общото публикуване на имащата отношение информация не надхвърля необходимото в едно демократично общество с оглед на нуждата да се защитят финансовите интереси на Съюза, като се отчита също и значителният превес на целта за публичен контрол върху използването на средствата от Фондовете.

(86) За да се спазят изискванията за защита на данните, бенефициерите на Фондовете следва да бъдат уведомявани за публикуването на данните им преди те да бъдат публикувани. Те също трябва да бъдат информирани, че тези данни могат да бъдат обработвани от одиторски и разследващи органи на Съюза и на държавите членки с цел опазване на финансовите интереси на Съюза. Освен това бенефициерите следва да бъдат уведомени относно правата си съгласно Директива 95/46/ЕО и процедурите, които се прилагат за упражняване на тези права.

(87) В резултат на това, след провеждане на задълбочен анализ и оценка на най-подходящия начин за съобразяване с правото на бенефициерите на защита на личните данни, основан и на предоставена от Комисията информация по време на преговорите по настоящия регламент, следва в настоящия регламент да се предвидят нови правила относно публикуването на информация за всички бенефициери на Фондовете.

(88) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия.

(89) За да се гарантират еднакви условия за изпълнение на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на: процедурите за издаване, оттегляне и преразглеждане на акредитацията на разплащателните агенции и координиращите органи, както и за надзор на акредитацията на разплащателните агенции; правилата за работата и проверките, които са в основата на декларациите за управление на разплащателните агенции, функционирането на координиращия орган и изпращането на информация до Комисията от същия координиращ орган; правилата относно задачите на сертифициращите органи, включително проверките, както и сертификатите и докладите, заедно с придружаващите ги документи, които тези органи изготвят. Тези изпълнителни правомощия се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

(90) Изпълнителните правомощия на Комисията следва също да обхващат: одиторските принципи, на които се основават становищата на сертифициращите органи, включително оценка на рисковете, вътрешни проверки и изискуемото равнище на одитни доказателства, одиторските методи, които ще използват сертифициращите органи за формулиране на становищата си предвид международните стандарти за одит, включително по целесъобразност използване на една интегрирана извадка за всяка група от населението, и, когато е уместно, възможност да се придружават разплащателните агенции при извършване на проверките на място;.

(91) Те следва да обхващат също така: правилата за еднаквото прилагане на системата за съвети в селското стопанство, определянето на месечните плащания от ЕФГЗ за държавите членки; определянето на сумите за финансиране на мерките за публична интервенция; правилата, свързани с финансирането на закупуването от Комисията на сателитните изображения, необходими за проверките, и на измерванията, които Комисията извършва посредством приложенията за дистанционно наблюдение, използвани за мониторинг на селскостопанските ресурси; процедурите за провеждането на закупуването от Комисията на тези сателитни изображения и за мониторинга на селскостопанските ресурси, рамката, която урежда закупуването, подобряването и използването на сателитните изображения и на метеорологичните данни, както и съответните срокове.

(92) Те следва също да обхващат: във връзка с процедурата за финансова дисциплина, ставката на корекция за директните плащания, както и неговото адаптиране, както и условията, приложими за бюджетните кредити, пренесени в съответствие с член 169, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, за да се финансират директните плащания; във връзка с процедурата за бюджетна дисциплина, предварителното определяне на размера на плащанията и предварителното разпределение на наличния бюджет между държавите членки.

(93) Освен това, изпълнителните правомощия на Комисията следва да обхващат: определянето на срока, в който акредитираните разплащателни агенции са длъжни да съставят и да изпратят на Комисията междинни декларации за разходите във връзка с програмите за развитие на селските райони; намаляването или спирането на месечните или междинните плащания за държавите членки; подробностите по поддържането на отделни сметки от разплащателните агенции; специфичните условия, приложими към информацията, която се записва за нуждите на осчетоводяването от разплащателните агенции; правилата за финансиране и осчетоводяване на мерките за интервенция под формата на

([1]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

публично съхранение, както и във връзка с другите разходи, финансирани от Фондовете, реда и условията за прилагането на процедурите за автоматична отмяна на бюджетно задължение, процедурата и другите практически условия за правилното функциониране на спирането на плащанията от Комисията за държавите членки в случай на закъснение при представянето на информация от държавите членки.

(94) Освен това, изпълнителните правомощия на Комисията следва да обхващат: процедурите, свързани със специфичните задължения, които държавите членки трябва да изпълняват във връзка с проверките; процедурите, свързани със задълженията за сътрудничество, които държавите членки трябва да спазват по отношение на проверките на място, извършвани от Комисията и достъпа до информация; процедурите и другите практически условия във връзка със задължението за докладване на нередностите и измамите, условията, при които да се съхраняват документите, доказващи извършените плащания и за изпълнението на административните и физическите проверки, изисквани от правото на Съюза; уравняването на сметките и уравняването по съответствие, изключването от финансиране от Съюза на суми, за които се плаща от бюджета на Съюза, процедурите за възстановяване на неправомерните плащания и лихвите по тях и формите, които държавите членки трябва да използват, за да уведомяват Комисията и да ѝ изпращат съобщения във връзка с нередности.

(95) Изпълнителните правомощия на Комисията следва също да обхващат: правилата, целящи постигане на еднакво прилагане от държавите членки на задълженията за защита на финансовите интереси на Съюза, необходимите правила, насочени към постигането на еднакво прилагане на контрола в Съюза, прилагането и изчисляването на частичното или цялостното оттегляне на плащанията или на правата на плащания; възстановяването на неправомерните плащания и глобите като санкции, както и по отношение на неправомерно отпуснатите права на плащане и начислението на лихви. Те също следва да обхващат: прилагането и изчисляването на административните санкции, подробните правила за определяне на дадено неспазване като незначително, правилата за определяне на случаите, при които, поради естеството на санкциите, държавите членки могат да запазят възстановените суми от санкциите; и спирането на месечни плащания в конкретни случаи съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013.

(96) Изпълнителните правомощия на Комисията следва да обхващат: формата на обезпеченията, които следва да се внесат, и процедурата за внасяне, приемане и замяна на първоначалните обезпечения; процедурата за освобождаване на обезпечения и уведомленията, които следва да направят държавите членки или Комисията във връзка с обезпеченията. Те също следва да обхващат: правилата, които са едновременно необходими и обосновани при спешни случаи за разрешаване на специфични проблеми, свързани със сроковете за плащане и авансовите плащания; правилата за заявлението за помощи и исканията за плащания, кандидатстването за право на плащане, включително крайния срок за подаване на заявленията, изискванията за минималното количество информация, което да се съдържа в заявленията за помощ, разпоредбите за изменение или оттегляне на заявлението за помощ, освобождаването от изискването за подаване на заявление за помощ и разпоредбите, които позволяват на държавите членки да прилагат опростени процедури или да поправят очевидни грешки.

(97) Подобно, изпълнителните правомощия на Комисията следва да обхващат: правилата за провеждане на проверките, за да се установи спазване на задълженията, и точността и изчерпателността на информацията, предоставена в заявлението за помощ или искането за плащания, включително правилата относно допустимите отклонения в измерванията при проверките на място, техническите спецификации, необходими за еднаквото прилагане на интегрираната система за администриране и контрол; правилата за случаи на прехвърляне на стопанства, придружено с прехвърляне на задължения във връзка с допустимостта по отношение на въпросната помощ, които все още предстои да се изпълнят; и правилата за извършване на авансови плащания. Те също следва да обхващат: правилата, насочени към постигане на еднакво прилагане на правилата за проверка на търговските документи; процедурите, свързани със собствените бази данни на държавите членки и аналитичната база данни за изотопни данни, която ще помогне за разкриването на измами; процедурите във връзка със сътрудничеството и съдействието между контролните органи, правилата за извършване на проверките за спазване на нормите за предлагане на пазара, правилата за органите, които отговарят за извършването на проверките, честотата и етапа на предлагане на пазара, за които ще се прилагат тези проверки.

(98) Изпълнителните правомощия на Комисията следва също да обхващат: във връзка с проверките, свързани със защитени наименования за произход, защитени географски указания и защитени традиционни наименования, съобщенията, които държавите членки трябва да изпращат на Комисията; правилата за отговорния орган, който трябва да следи за спазването на продуктовите спецификации, включително когато географската област се намира в трета държава, действията, които държавите членки трябва да предприемат, за да предотвратят недобросъвестното използване на защитени наименования за произход, защитени географски указания и защитени традиционни наименования, проверките и контрола, които държавите членки трябва да осъществяват, включително провеждането на изпитвания;

Те също следва да обхващат: правилата за осъществяване на проверките за установяване на съответствие със задълженията за кръстосано съответствие; подробните процедурни и технически правила за изчисляването и прилагането на административни санкции за неспазване на изискванията за кръстосано съответствие; правилата за съобщаване на информация от държавите членки на Комисията съгласно член 104 и мерките за гарантиране на прилагането на правото на Съюза, в случай че има вероятност то да бъде застрашено от извънредни парични практики, свързани с национална парична единица.

(99) Освен това, изпълнителните правомощия на Комисията следва да обхващат: набора от показатели, специфични за мониторинга и оценката на ОСП; правилата за информацията, която държавите членки трябва да изпращат на Комисията за целите на мониторинга и оценката на ОСП; правилата за формата и графика за оповестяване на бенефициерите от Фондовете, еднаквото прилагане на задължението за информиране на бенефициерите, че техните данни ще бъдат оповестени публично и сътрудничеството между Комисията и държавите членки във връзка с оповестяването на бенефициерите от Фондовете.

(100) За приемането на някои актове за изпълнение следва да се използва процедурата по консултиране. По отношение на актовете за изпълнение, включващи изчисления на суми от Комисията, процедурата по консултиране дава възможност на Комисията изцяло да поеме отговорността си за управлението на бюджета и цели повишаването на ефективността, предсказуемостта и бързината, при спазване на сроковете и бюджетните процедури. По отношение на актовете за изпълнение, свързани с плащанията към държавите членки и прилагането на процедурата по уравняване на сметките, процедурата по консултиране дава на Комисията възможност изцяло да поеме отговорността за управлението на бюджета и проверката на годишните сметки на националните разплащателни агенции с оглед приемането на такива сметки или, в случай на разходи, направени в разрез с правилата на Съюза, изключването на такива разходи от финансирането на Съюза. В други случаи, за приемането на актове за изпълнение следва да се прилага процедурата по разглеждане.

(101) Комисията следва да бъде оправомощена да приема актове за изпълнение без да се прилага Регламент (ЕС) № 182/2011 относно установяването на нетното салдо за финансиране на разходите на ЕФГЗ и извършването на допълнителни плащания или приспадания на суми в рамките на процедурата на месечните плащания.

(102) Тъй като преходът от системата по регламентите, отменени с настоящия регламент, към системата в настоящия регламент, може да породи практически и специфични затруднения, следва да се предвиди разпоредба Комисията да може да приема необходимите и надлежно обосновани мерки.

(103) Поради спешната подготовка за безпрепятствено изпълнение на предвидените мерки, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

(104) Тъй като програмният период за програмите за развитие на селските райони, финансирани въз основа на настоящия регламент, започва да тече от 1 януари 2014 г., настоящият регламент следва да се прилага от тази дата. Въпреки това, доколкото селскостопанската финансова година покрива направени разходи и получени приходи, които са осчетоводени по бюджетите на Фондовете от разплащателните агенции по отношение на финансова година N, започваща на 16 октомври в година N-1 и завършваща на 15 октомври в година N, разпоредбите, свързани по-специално с акредитиране и оттегляне на акредитацията на разплащателните агенции и координиращите органи и съответните правомощия на Комисията, разпоредбите, свързани с финансовото управление на Фондовете, като бюджетния таван, резерва за кризи в селскостопанския сектор, финансовата дисциплина и с целевите приходи, следва да се прилагат от по-ранна дата, съответстваща на началото на финансовата 2014 година, т.е. 16 октомври 2013 г. По същата причина разпоредбите, свързани с процедурата на месечните плащания, извършвани от Комисията към държавите членки и спазването на сроковете за плащане от разплащателните агенции, следва да се прилагат към разходите, направени, считано от началото на финансовата 2014 г., т.е. 16 октомври 2013 г.

(105) Беше проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните, който прие становище ([1]).

(106) Доколкото целите на настоящия регламент не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, като се имат предвид връзките между него и другите инструменти на ОСП и ограниченията на финансовите ресурси на държавите членки в един разширен Съюз, а поради многогодишната гаранция за финансиране от Съюза и чрез съсредоточаване върху неговите приоритети могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз (ДЕС). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ОБХВАТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Обхват

С настоящия регламент се установяват правилата относно:

а) финансирането на разходи в рамките на Общата селскостопанска политика (ОСП), включително разходи за развитие на селските райони;

б) системата за съвети в селското стопанство;

в) системите за управление и контрол, които да бъдат установени от държавите членки;

г) системата за кръстосано съответствие;

д) уравняването на сметки.

([1]) ОВ C 35, 9.2.2012 г., стр. 1

Член 2

Определения, използвани в настоящия регламент

1. За целите на настоящия регламент:

а) „земеделски стопанин“ означава земеделски стопанин по смисъла на член 4 от Регламент (ЕС) № 1307/2013;

б) „селскостопанска дейност“ означава селскостопанска дейност по смисъла на член 4 от Регламент (ЕС) № 1307/2013;

в) „земеделска площ“означава земеделска площ по смисъла на член 4 от Регламент (ЕС) № 1307/2013;

г) „стопанство“ означава стопанство по смисъла на член 4 от Регламент (ЕС) № 1307/2013 освен ако не е предвидено друго в член 91, параграф 3;

д) „директни плащания“ означава директни плащания по смисъла на член 1 от Регламент (ЕС) № 1307/2013;

е) „секторно законодателство в областта на селското стопанство“ означава всякакви приложими актове, приети в рамките на ОСП въз основа на член 43 от ДФЕС, както и, където е приложимо, всякакви делегирани актове или актове за изпълнение, приети въз основа на такива актове, и втора част от Регламент (ЕС) № 1303/2013, доколкото той се прилага за ЕЗФРСР;

ж) „нередност“ означава нередност по смисъла на член 1, параграф 2 от Регламент (ЕО, Евратом) № 2988/95.

2. За целите на финансирането, управлението и мониторинга на ОСП „непреодолима сила“ и „извънредни обстоятелства“ могат да бъдат признати по-специално в следните случаи:

а) смърт на бенефициера;

б) дългосрочна професионална нетрудоспособност на бенефициера;

в) тежко природно бедствие, което е засегнало сериозно стопанството;

г) случайно унищожение на постройките за животни на стопанството;

д) епизоотия или болест по растенията, която е засегнала съответно част или всички селскостопански животни или земеделски култури на бенефециера;

е) отчуждаване на цялото стопанство или на голяма част от стопанството, ако това отчуждаване не е могло да бъде предвидено към деня на подаване на заявлението.

ДЯЛ II

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ ФОНДОВЕ

ГЛАВА I

Земеделски фондове

Член 3

Фондове за финансиране на земеделските разходи

1. С оглед на постигането на предвидените в ДФЕС цели на ОСП, финансирането на различните мерки, попадащи в тази политика, включително мерките за развитие на селските райони, се извършва от:

а) Европейския фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ);

б) Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).

2. ЕФГЗ и ЕЗФРСР („Фондовете“) са включени в общия бюджет на Европейския съюз („бюджета на Съюза“).

Член 4

Разходи по линия на ЕЗФГ

1. ЕФГЗ се прилага при споделено управление между държавите членки и Съюза. Той финансира следните разходи, които се извършват в съответствие с правото на Съюза:

а) мерки за регулиране или подкрепа на селскостопанските пазари;

б) директни плащания на земеделски стопани в рамките на ОСП;

в) финансовия принос на Съюза за мерките за информиране и за насърчаване за селскостопански продукти на вътрешния пазар на Съюза и в трети държави, предприети от държавите членки въз основа на програми, избрани от Комисията, различни от посочените в член 5;

г) финансовия принос на Съюза към схемата за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата, посочена в член 23 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 и към мерките, свързани с болестите по животните и загубата на потребителското доверие, посочени в член 155 от посочения регламент.

2. ЕФГЗ финансира следните разходи пряко и в съответствие с правото на Съюза:

а) насърчаване на селскостопански продукти, предприето или пряко от Комисията, или посредством международни организации;

б) мерки, предприети в съответствие с правото на Съюза, за гарантиране на съхранението, характеризирането, събирането и използването на генетичните ресурси в селското стопанство;

в) въвеждането и поддържането на информационни системи за осчетоводяване на данните в селското стопанство;

г) системи за извършване на земеделски проучвания, включително проучвания за структурата на земеделските стопанства.

Член 5

Разходи по ЕЗФРСР

ЕЗФРСР се прилага при споделено управление между държавите членки и Съюза. Той финансира приноса на Съюза към програмите за развитие на селските райони, изпълнявани в съответствие с правото на Съюза за подпомагане на развитието на селските райони.

Член 6

Други разходи, включително техническо подпомагане

Всеки един от Фондовете може да финансира директно и по инициатива на Комисията и/или от нейно име дейностите за подготовка, мониторинг, административна и техническа подкрепа, както и за оценка, одит и контрол, необходими за провеждането на ОСП. Тези мерки включват, по-конкретно:

а) мерките, необходими за анализиране, управление, мониторинг, обмен на информация и прилагане на ОСП, както и мерките във връзка с прилагането на системи за контрол и с оказването на техническа и административна помощ;

б) придобиването от страна на Комисията на сателитните изображения, необходими за проверките в съответствие с член 21;

в) мерките, предприети от Комисията чрез приложения за дистанционно наблюдение, използвани за мониторинг на селскостопанските ресурси в съответствие с член 22;

г) мерките, необходими за поддържане и развитие на методи и технически средства за информация, взаимна връзка, мониторинг и контрол над финансовото управление на средствата, използвани за финансиране на ОСП;

д) предоставянето на информация относно ОСП в съответствие с член 45;

е) научните изследвания по отношение на ОСП и оценките на финансираните от Фондовете мерки, включително усъвършенстването на методите за оценка и обмена на информация относно практиките по ОСП;

ж) където е необходимо, изпълнителните агенции, създадени в съответствие с Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета ([1]), които работят във връзка с ОСП;

з) мерките, свързани с разпространението на информация, повишаването на осведомеността, насърчаването на сътрудничеството и обмяната на опит на равнището на Съюза, предприети в контекста на развитието на селските райони, включително изграждането на мрежа за съвместна работа на заинтересованите страни;

и) мерките, необходими за разработването, регистрацията и защитата на символи в рамките на политиките за качество на Съюза и за защитата на правата на интелектуална собственост, свързани с него, както и необходимите разработки в областта на информационните технологии.

ГЛАВА II

Разплащателни агенции и други органи

Член 7

Акредитиране и оттегляне на акредитацията на разплащателните агенции и координиращите органи

1. Разплащателните агенции са отдели или органи на държавите членки, отговарящи за управлението и контрола на разходите, посочени в член 4, параграф 1 и член 5.

С изключение на плащанията, изпълнението на тези задачи може да бъде делегирано.

2. Държавите членки акредитират като разплащателни агенции отдели или органи, които разполагат с административна организация и система за вътрешен контрол, предоставящи достатъчно гаранции, че плащанията са законни и редовни и че са надлежно отчетени. За тази цел разплащателните агенции спазват минимални изисквания за акредитация по отношение на вътрешната среда, контролните дейности, информацията и комуникацията, както и мониторинга, определени от Комисията в съответствие с член 8, параграф 1, буква а).

Всяка държава членка в зависимост от собствените си конституционни разпоредби ограничава броя на акредитираните от нея разплащателни агенции до не повече от една на национално равнище или на една за регион, където е приложимо. Когато обаче държавите членки установяват разплащателните агенции на регионално равнище, те освен това или акредитират разплащателна агенция на национално равнище за схеми за подпомагане, които, поради естеството си, трябва да се управляват на национално равнище, или поверяват управлението на тези схеми на своите регионални разплащателни агенции.

Чрез дерогация от втора алинея държавите членки могат да запазят разплащателните агенции, които са били акредитирани преди 20 декември 2013.

Преди края на 2016 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно функционирането на системата от разплащателни агенции в Съюза, придружен, при целесъобразност, от законодателни предложения.

3. До 15 февруари в годината след съответната финансова година лицето, което отговаря за акредитираната разплащателна агенция, изготвя:

а) годишния финансов отчет за разходите, направени при изпълнение на поверените на акредитираните разплащателни агенции задачи, придружен от необходимата информация за уравняването на сметките съгласно член 51;

([1]) Регламент (ЕО) № 58/2003 на Съвета от 19 декември 2002 година относно установяването на статута на изпълнителните агенции, отговарящи за някои задачи по управлението на програмите на Общността (ОВ L 11, 16.1.2003 г., стр. 1).

б) декларация за управлението относно изчерпателността, точността и достоверността на отчетите и доброто функциониране на системите за вътрешен контрол, въз основа на обективни критерии, както и относно законосъобразността и редовността на съответните трансакции;

в) годишно обобщение на окончателните одитни доклади и на извършените проверки, включително анализ на характера и степента на установените грешки и на слабостите в системите, както и коригиращите действия, които следва да се предприемат или планират.

По изключение Комисията може да удължи срока — 15 февруари, най-късно до 1 март, по искане на съответната държава членка.

4. В случаите на акредитиране на повече от една разплащателна агенция, държавата членка определя публичен координиращ орган („координиращия орган“), на който възлага следните задачи:

а) да събира информацията, която трябва да бъде предоставена на Комисията, и да изпраща тази информация на Комисията;

б) да предприема или координира, в зависимост от случая, действия с оглед отстраняването на пропуски от общ характер и да информира Комисията за всяко по-нататъшно развитие;

в) да насърчава и — ако е възможно — да обезпечава хармонизирано прилагане на правилата на Съюза.

По отношение на обработването на финансовата информация, посочена в първа алинея, буква а), координиращият орган подлежи на специална акредитация от държавите членки.

5. Когато определена акредитирана разплащателна агенция не отговаря или е престанала да отговаря на един или повече от критериите за акредитиране по параграф 2, държавата членка по собствена инициатива или по искане на Комисията оттегля акредитацията ѝ, освен ако разплащателната агенция не внесе необходимите промени в срок, който трябва да бъде определен в зависимост от сериозността на проблема.

6. Разплащателните агенции управляват и упражняват контрол върху операциите, свързани с публична интервенция, за които те отговорят и поемат цялостната отговорност в тази област.

Член 8

Правомощия на Комисията

1. За да осигури доброто функциониране на системата, предвидена в член 7, Комисията се оправомощава да приема делегирани актове съгласно член 111 относно:

а) минималните изисквания за акредитиране на разплащателните агенции и за координиращите органи, посочени съответно в член 7, параграф 2 и в член 7, параграф 4;

б) задълженията на разплащателните агенции по отношение на публичната интервенция, както и правилата относно естеството на техните отговорности в областта на управлението и контрола.

2. Комисията приема актове за изпълнение, с които определя правила относно:

а) процедурите за издаване, оттегляне и преразглеждане на акредитацията на разплащателните агенции и координиращите органи, както и процедурите за надзор на акредитацията на разплащателните агенции;

б) работата и проверките, които стоят в основата на декларацията за управлението на разплащателната агенция;

в) функционирането на координиращия орган и предоставянето на информация на Комисията съгласно член 7, параграф 4.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

Член 9

Сертифициращи органи

1. Сертифициращият орган е публичен или частен одиторски орган, определен от държавата членка. Когато е частен одиторски орган и ако приложимото право на Съюза или национално право го изисква, държавата членка осъществява подбора му чрез публична тръжна процедура. Сертифициращият орган представя становище, изготвено съгласно международно приетите одитни стандарти, относно изчерпателността, точността и достоверността на годишния финансов отчет на разплащателната агенция, доброто функциониране на нейната система за вътрешен контрол и законосъобразността и редовността на разходите, за чието възстановяване е отправено искане до Комисията. В това становище се посочва също дали прегледът поставя под съмнение твърденията от декларацията за управлението.

Сертифициращият орган разполага с необходимия технически опит. Той е оперативно независим както от разплащателната агенция и координиращия орган, така и от органа, който е акредитирал тази агенция.

2. Комисията приема актове за изпълнение, с които определя правила относно задачите на сертифициращите органи, включително проверките, както и относно сертификатите и докладите, които тези органи трябва да съставят, и придружаващата ги документация. С оглед на необходимостта от максимална ефективност за проверката на трансакции и за професионалната преценка от одита, в контекста на интегриран подход, в актовете за изпълнение се предвиждат също:

а) одиторските принципи, на които се базират становищата на сертифициращия орган, включително оценка на риска, вътрешни проверки и нужното равнище на доказателствата от одита;

б) одиторските методи, които ще използват сертифициращите органи при формулиране на становищата им, като се отчитат международните стандарти за одит, включително по целесъобразност използването на една интегрирана извадка за всяка група от населението, и когато е уместно, възможност да се придружават разплащателните агенции при проверките на място.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

Член 10

Допустимост на плащанията, извършени от разплащателните агенции

Разходите, посочени в член 4, параграф 1 и член 5, могат да бъдат обхванати от финансирането на Съюза само ако са извършени от акредитирани разплащателни агенции.

Член 11

Плащания в пълен размер на бенефициерите

Освен ако в правото на Съюза изрично не е предвидено друго, плащанията на бенефициерите по предвиденото в настоящия регламент финансиране се извършват в пълен размер.

ДЯЛ III

СИСТЕМА ЗА СЪВЕТИ В СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО

Член 12

Принцип и обхват

1. Държавите членки изграждат система за предоставяне на съвети за бенефициерите по въпросите на управлението на земята и на стопанствата („система за съвети в селското стопанство“). Тази система за консултации се управлява от посочени публични органи и/или от подбрани частни органи.

2. Системата за съвети в селското стопанство обхваща поне следното:

а) задълженията на ниво индивидуално стопанство, които са резултат от законоустановените изисквания за управление и стандартите за добро земеделско и екологично състояние на земите, посочени в дял VI, глава I;

б) земеделските практики, благоприятни за климата и околната среда, посочени в дял III, глава 3 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, и поддържането на земеделската площ, посочено в член 4, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1307/2013;

в) мерки на ниво индивидуално стопанство, предвидени в програмите за развитие на селските райони, насочени към модернизиране на стопанства, изграждане на конкурентоспособност, секторна интеграция, иновация и пазарна ориентация и за насърчаване на предприемачеството;

г) изискванията на равнище бенефициери, определени от държавите членки в изпълнение на член 11, параграф 3 от Директива 2000/60/ЕО;

д) изискванията на равнище бенефициери, определени от държавите членки в изпълнение на член 55 от Регламент (ЕО) № 1107/2009, по-специално спазването на общите принципи на интегрираното управление на вредителите, както е посочено в член 14 от Директива 2009/128/ЕО.

3. Системата за съвети в селското стопанство може да обхваща по-специално и:

а) насърчаване на преобразуването на стопанства и на разнообразяването на тяхната икономическа дейност;

б) управление на риска и въвеждане на подходящи превантивни действия в случай на природни бедствия, катастрофи, болести по животните и растенията;

в) минималните изисквания, установени в националното право, както са посочени в член 28, параграф 3 и член 29, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1305/2013;

г) информацията, свързана със смекчаването на последиците от изменението на климата и адаптирането към него, биологичното разнообразие и опазването на водите, съгласно посоченото в приложение I към настоящия регламент.

Член 13

Специфични изисквания във връзка със системата за съвети в селското стопанство

1. Държавите членки гарантират, че съветниците, които работят в системата за съвети в селското стопанство, имат подходяща квалификация и редовно участват в обучения.

2. Държавите членки обезпечават разделението между съвети и проверки. Във връзка с това и без да се засяга националното право относно публичния достъп до документи, държавите членки гарантират, че избраните и определените органи, посочени в член 12, параграф 1, не разпространяват лична или индивидуална информация или данни, получени в процеса на предоставяне на съвети, на лица, различни от бенефициера, който управлява съответното стопанство, с изключение на установени в процеса на работата им нередности или нарушения, за които съществува задължение, предвидено в правото на Съюза или в националното право, за уведомяване на публичен орган, по-специално в случай на престъпления.

3. Съответният национален орган предоставя, предимно по електронен път, на потенциалния бенефициер съответния списък на избраните и определените органи, както е посочено в член 12, параграф 1.

Член 14

Достъп до системата за съвети в селското стопанство

Бенефициерите и земеделските стопани, които не получават подпомагане в рамките на ОСП, могат да ползват системата за съвети в селското стопанство на доброволни начала.

Без да се засяга член 99, параграф 2, четвърта алинея, държавите членки могат обаче да определят по обективни критерии категориите бенефициери, които имат приоритетен достъп до системата за съвети в селското стопанство, включително мрежи, работещи с ограничени ресурси по смисъла на членове 53, 55 и 56 от Регламент (ЕС) № 1305/2013.

В такива случаи държавите членки гарантират, че приоритет се дава на земеделските стопани, чийто достъп до друга система за консултации, различна от системата за съвети в селското стопанство, е най-ограничен.

Системата за съвети в селското стопанство гарантира, че бенефициерите имат достъп до съвети, които отчитат специфичното положение на тяхното стопанство.

Член 15

Правомощия на Комисията

Комисията може да приеме актове за изпълнение, с които определя правила за еднаквото прилагане на системата за съвети в селското стопанство с цел тази система да стане напълно функционална.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

ДЯЛ IV

ФИНАНСОВО УПРАВЛЕНИЕ НА ФОНДОВЕТЕ

ГЛАВА I

Европейски фонд за гарантиране на земеделието (ЕФГЗ)

Раздел 1

Финансиране на разходите

Член 16

Бюджетен таван

1. Годишният таван на разходите по ЕФГЗ се състои от максималните суми, определени за него с Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013.

2. В случай че в правото на Съюза се предвиждат намаления или увеличения на посочените в параграф 1 суми, Комисията приема актове за изпълнение, без да се прилага посочената в член 116 процедура, за определяне нетното салдо за разходите по ЕФГЗ на базата на данните, посочени в правото на Съюза.

Член 17

Месечни плащания

1. Бюджетните кредити, необходими за финансиране на разходите по член 4, параграф 1, се предоставят на държавите членки от Комисията под формата на месечни плащания въз основа на разходите, направени през определен референтен период от акредитираните разплащателни агенции.

2. До трансфера на месечните плащания от Комисията държавите членки мобилизират необходимите средства за извършване на разходите в съответствие с потребностите на акредитираните от тях разплащателни агенции.

Член 18

Процедура на месечните плащания

1. Без да се засяга прилагането на членове 51 и 52, Комисията извършва месечни плащания за разходите, направени от акредитираните разплащателни агенции през съответния месец.

2. Месечните плащания се правят за всяка държава членка най-късно на третия работен ден от втория месец, следващ този, през който са направени разходите. Разходите, направени от държавите членки между 1 и 15 октомври, се смятат за направени през месец октомври. Разходите, направени между 16 и 31 октомври, се смятат за направени през месец ноември.

3. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на месечните плащания, които прави, въз основа на изпратените от държавите членки декларации за разходите и предоставената информация по член 102, параграф 1, като взема предвид намаляванията или спиранията, прилагани по член 41, или каквито и да било други корекции. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 116, параграф 2.

4. Комисията може да приема актове за изпълнение без да прилага процедурата, посочена в член 116, с които да определя допълнителни плащания или приспадания на суми. В такива случаи комитетът, посочен в член 116, параграф 1, се уведомява на следващото му заседание.

Член 19

Административни разходи и разходи за персонал

Административните разходи и разходите за персонал, направени от държавите членки и бенефициерите на помощ от ЕФГЗ, не се поемат от фонда.

Член 20

Разходи за публична интервенция

1. Когато в рамките на общата организация на пазарите не е определена сума за единица продукция във връзка с мярката за публична интервенция, ЕФГЗ финансира тази мярка на базата на стандартните суми, еднакви за целия Съюз, по-конкретно по отношение на средства от държавите членки, използвани за закупуване на продукти, за операции по съхраняването и, при необходимост, по обработката на интервенционните продукти.

2. За да осигури финансирането от ЕФГЗ на разходите за публична интервенция, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове съгласно член 115 относно:

а) типа мерки, допустими за финансиране от Съюза, и условията за възстановяване на разходите;

б) условията за допустимост и методите за изчисляване въз основа на действително получената от разплащателните агенции информация, или на база фиксирани суми, определени от Комисията, или на фиксирани и нефиксирани суми, предвидени в секторното законодателство в областта на селското стопанство.

3. За да се обезпечи правилното управление на средствата, предвидени в бюджета на Съюза за ЕФГЗ, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 115, за определяне на правила за оценка на операциите, свързани с публичната интервенция, за установяване на мерките, които да се предприемат в случай на загуба или влошаване на състоянието на продуктите при публичната интервенция, и за определяне на подлежащите на изплащане суми.

4. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на размера на сумите, посочени в параграф 1. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 116, параграф 2.

Член 21

Придобиване на сателитни изображения

Списъкът със сателитните изображения, необходими за проверки, се съгласува между Комисията и държавите членки в съответствие със спецификацията, изготвена от всяка държава членка.

Комисията осигурява безплатно тези сателитни изображения на контролните органи или на доставчиците на услуги, упълномощени от тези органи да ги представляват.

Комисията остава собственик на сателитните изображения и ги изисква обратно при приключване на работата. Тя може също така да предвижда извършването на дейности по подобряване на техниките и методите на работа във връзка с проверката на селскостопански земи чрез дистанционно наблюдение.

Член 22

Мониторинг на селскостопанските ресурси

Мерките, финансирани съгласно член 6, буква в), имат за цел да предоставят на Комисията средствата да:

а) управлява селскостопанските пазари на Съюза в глобален план;

б) осигурява агроикономическия и агроекологичния мониторинг на земеделската земя, включително агро-лесовъдните системи, и мониторинг на състоянието на посевите, за да дадат възможност за изготвяне на прогнози, особено по отношение на добива и селскостопанската продукция;

в) споделят достъпа до такива прогнози в международен контекст, като например тези инициативи, координирани от организации от системата на ООН или други международни агенции;

г) допринася за прозрачността на световните пазари; и

д) да осигурява технологичното наблюдение на агрометеорологичната система.

Мерките, финансирани съгласно член 6, буква в), засягат събирането или закупуването на данни, необходими за прилагане и мониторинг на ОСП, включително сателитни и метеорологични данни, създаването на инфраструктура от пространствени данни и уебсайт, провеждането на специфични проучвания на климатичните условия, дистанционното наблюдение, използвано в помощ на мониторинга на състоянието на почвите, и актуализирането на агрометеорологичните и иконометричните модели. Ако е необходимо, тези мерки се извършват в сътрудничество с националните лаборатории и органи.

Член 23

Изпълнителни правомощия

Комисията може да приема актове за изпълнение, предвиждащи:

а) правила, свързани с финансирането, съгласно член 6, букви б) и в),

б) процедурата, по която ще се осъществяват посочените в членове 21 и 22 мерки, за да се реализират поставените цели,

в) рамката, уреждаща придобиването, подобряването и използването на сателитни изображения и метеорологични данни, както и приложимите срокове.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

Раздел 2

Бюджетна дисциплина

Член 24

Спазване на тавана

1. В рамките на бюджетната процедура и на изпълнението на бюджета бюджетните кредити за разходите по линия на ЕФГЗ не превишават размера, посочен в член 16.

Всички законодателни инструменти, предложени от Комисията и приети от Европейския парламент и Съвета, от Съвета или от Комисията, които оказват влияние върху бюджета на ЕФГЗ, са в съответствие със сумата, посочена в член 16.

2. Когато правото на Съюза предвижда финансов таван в евро за селскостопанските разходи на държава членка, тези разходи се възстановяват до определения в евро таван, а когато се прилага член 41, се извършат всички необходими корекции,.

3. Националните тавани за директните плащания, посочени в член 7 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, коригирани в съответствие с корекциите, предвидени в член 26 от настоящия регламент, се считат за финансови тавани в евро.

Член 25

Резерв за кризи в селскостопанския сектор

Създава се резерв, предназначен за предоставяне на допълнителна подкрепа за сектора в случай на значими кризисни ситуации, които засягат селскостопанското производство или дистрибуция ("резерв за кризи в селскостопанския сектор"), чрез прилагане в началото на всяка година на намаление на директните плащания с механизма за финансова дисциплина, посочен в член 26.

Пълният размер на резерва е 2 800 милиона евро с еднакви годишни вноски от по 400 милиона евро (по цени за 2011 г.) за периода 2014—2020 г. и се включва във функция 2 на Многогодишната финансова рамка, както е предвидено в приложението към Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013

Член 26

Финансова дисциплина

1. За да се гарантира спазването на годишните тавани, установени в Регламент (ЕС, Евратом) № 1311/2013, за финансирането на свързани с пазара разходи и директни плащания, се определя ставка на корекция на директните плащания ("ставка на корекция"), когато прогнозите за финансирането на мерките в рамките на този подтаван за дадена финансова година показват, че приложимите годишни тавани ще бъдат надвишени.

2. Комисията представя предложение на Европейския парламент и на Съвета относно ставката на корекция най-късно до 31 март на съответната календарна година, за която се прилага тази ставка на корекция.

3. Ако всяка година ставката на корекция не е определена от Европейския парламент и Съвета до 30 юни, Комисията приема акт за изпълнение за определяне на ставка за корекция и незабавно информира Европейския парламент и Съвета за него. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 116, параграф 2.

4. До 1 декември Комисията може, въз основа на новата информация, с която разполага, да приема актове за изпълнение за промяна на ставката на корекция, определена в съответствие с параграф 2 или параграф 3. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 116, параграф 2.

5. Чрез дерогация от член 169, параграф 3, четвърта алинея от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 държавите членки възстановяват бюджетните кредити, пренесени в съответствие с член 169, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, на крайните получатели, подлежащи през финансовата година, към която са пренесени бюджетните кредити, на ставка на корекция.

Възстановяването, посочено в първа алинея, се прилага само за крайни бенефициери в тези държави членки, в които през предходната финансова година се е прилагала финансова дисциплина.

6. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на реда и условията, които се прилагат към бюджетните кредити, пренесени в съответствие с член 169, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, за да се финансират разходите, посочени в член 4, параграф 1, буква б) от настоящия регламент. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 116, параграф 2.

7. При прилагането на настоящия член, сумата за резерва за кризи в селскостопанския сектор, посочен в член 25, се включва при определянето на ставката на корекция. Всяка сума, която не се предоставя за мерки при кризи в края на финансовата година, се изплаща в съответствие с параграф 5 от настоящия член.

Член 27

Процедура на бюджетна дисциплина

1. Едновременно с представянето на проектобюджета за финансова година N, Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета изготвените от нея прогнози за финансови години N - 1, N и N + 1.

2. Ако при изготвянето на проектобюджета за финансова година N се породи риск сумата, посочена в член 16 за финансова година N да бъде надхвърлена, Комисията предлага на Европейския парламент и Съвета или на Съвета необходимите мерки, които да обезпечат спазването на посочената сума.

3. Ако Комисията сметне, че съществува риск от превишаване на посочената в член 16 сума и че в рамките на своите правомощия тя не може да предприеме подходящи мерки за подобряване на ситуацията, по всяко време тя предлага други мерки за гарантиране спазването на тази сума. Тези мерки се приемат от Съвета, когато правното основание за съответната мярка е член 43, параграф 3 от ДФЕС, или от Европейския парламент и от Съвета, когато правното основание за съответната мярка е член 43, параграф 2 от ДФЕС.

4. Ако в края на финансовата година N направените от държавите членки искания за възстановяване превишават или има вероятност да превишат сумата, определена в член 16, Комисията:

а) разглежда представените от държавите членки искания пропорционално и в рамките на наличния бюджет и приема актове за изпълнение за временно определяне на размера на плащанията за съответния месец;

б) определя за всички държави членки, най-късно до 28 февруари на финансовата година N + 1, тяхното състояние по отношение на финансирането от Съюза за финансовата година N;

в) приема актове за изпълнение за определяне на общия размер на финансирането от Съюза, разбито по държави членки, въз основа на единна норма на финансиране от Съюза, в рамките на бюджета, който е бил наличен за месечните плащания;

г) най-късно в момента на извършване на месечните плащания за месец март от година N + 1, изплаща всички евентуални компенсации, които трябва да бъдат изплатени по отношение на държавите членки.

Актовете за изпълнение, предвидени в първа алинея, букви а) и в), се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 116, параграф 2.

Член 28

Система за ранно предупреждение и мониторинг

За да гарантира, че бюджетният таван, посочен в член 16, няма да бъде превишен, Комисията прилага система за ранно предупреждение и мониторинг за всеки месец по отношение на разходите по линия на ЕФГЗ.

За това, в началото на всяка финансова година, Комисията определя профили на месечните разходи, основани, когато е необходимо, на средните месечни разходи през предходните три години.

Комисията представя периодично пред Европейския парламент и пред Съвета доклад, в който се разглежда развитието на разходите, направени във връзка с профилите, и се съдържа оценка на предвиденото изпълнение за текущата финансова година.

Член 29

Референтни обменни курсове

1. При приемането на проектобюджета или на писмо за внасяне на корекции в проектобюджета в частта относно селскостопанските разходи, Комисията използва за определянето на бюджета на ЕФГЗ средния обменен курс евро/щатски долар на пазара през последното тримесечие, приключващо най-малко 20 дни преди датата, на която тя приема бюджетния документ.

2. При приемането на коригиращ и допълнителен проектобюджет или на писмо за внасяне на корекции в него, доколкото тези документи се отнасят до кредитите във връзка с мерките по член 4, параграф 1, буква а), Комисията използва:

а) средния обменен курс евро/щатски долар, действително отчетен на пазара от 1 август от предходната финансова година до края на последното тримесечие, приключващо най-късно 20 дни преди приемането на бюджетния документ от Комисията и най-късно на 31 юли на текущата финансова година; и

б) средния обменен курс, действително отчетен през последното тримесечие, приключващо най-малко 20 дни преди приемането на бюджетния документ от Комисията, като прогноза за останалата част от финансовата година.

ГЛАВА II

Европейски земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)

Раздел 1

Общи разпоредби относно ЕЗФРСР

Член 30

Избягване на двойното финансиране

Разходите, финансирани от ЕЗФРСР, не подлежат на никакво друго финансиране от бюджета на Съюза.

Член 31

Разпоредби, приложими за всички плащания

1. Съгласно член 77, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, плащанията от страна на Комисията за приноса на ЕЗФРСР, както е посочено в член 5 от настоящия регламент, не надвишават бюджетните задължения.

Тези плащания са предназначени за изпълнение на най-старите открити бюджетни задължения.

2. Прилага се член 84 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

Раздел 2

Финансиране на програмите за развитие на селските райони

Член 32

Финансово участие на ЕЗФРСР

Финансовото участие на ЕЗФРСР по отношение на разходите по програмите за развитие на селските райони се определя за всяка програма в рамките на установените от правото на Съюза тавани за подпомагане на развитието на селските райони от ЕЗФРСР.

Член 33

Бюджетни задължения

По отношение на бюджетните задължения на Съюза към програмите за развитие на селските райони се прилага член 76 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Раздел 3

Финансово участие в програми за развитие на селските райони

Член 34

Разпоредби, приложими към плащанията по програмите за развитие на селските райони

1. Бюджетните кредити, необходими за финансиране на разходите, посочени в член 5, се предоставят на държавите членки под формата на предварително финансиране, междинни плащания и изплащане на салдото, както е описано в настоящия раздел.

2. Общият сбор от предварителното финансиране и междинните плащания не надхвърля 95 % от участието на ЕЗФРСР по всяка отделна програма за развитие на селските райони.

Когато се достигне таванът от 95 %, държавите членки продължават да изпращат искания за плащане до Комисията.

Член 35

Разпоредби за предварителното финансиране

1. След като вземе решение за одобрение на програмата за развитие на селските райони, Комисията изплаща на държавата членка начална сума за предварително финансиране за целия програмен период. Тази първоначална сума за предварително финансиране се изплаща на вноски, както следва:

а) през 2014 г.: 1 % от размера на подкрепата от ЕЗФРСР за целия програмен период за програмата и 1,5 % от размера на подкрепата от ЕЗФРСР за целия програмен период за програмата, когато държава членка е получавала финансова подкрепа в периода след 2010 г., в съответствие с членове 122 и 143 от ДФЕС или от Европейския инструмент за финансова стабилност, или към 31 декември 2013 г. получава финансова помощ в съответствие с членове 136 и 143 от ДФЕС;

б) през 2015 г.: 1 % от размера на подкрепата от ЕЗФРСР за целия програмен период за програмата и 1,5 % от размера на подкрепата от ЕЗФРСР за целия програмен период за програмата, когато държава членка е получавала финансова подкрепа в периода след 2010 г., или в съответствие с членове 122 и 143 от ДФЕС, или от Европейския инструмент за финансова стабилност, или към 31 декември 2014 г. получава финансова помощ в съответствие с членове 136 и 143 от ДФЕС;

в) през 2016 г.: 1 % от размера на подкрепата от ЕЗФРСР за целия програмен период за програмата.

Ако дадена програма за развитие на селските райони бъде приета през 2015 г. или по-късно, по-ранните вноски се изплащат през годината на приемането.

2. Общият размер на предварителното финансиране се възстановява на Комисията, ако не са извършени никакви разходи и не бъде представена декларация за разходите по програмата за развитие на селските райони в срок от 24 месеца от датата, на която Комисията е изплатила първата вноска от предварителното финансиране.

3. Натрупаната лихва по сумата на предварителното финансиране се вписва в полза на въпросната програма за развитие на селските райони и се приспада от размера на публичните разходи, отбелязан в окончателната декларация за разходите.

4. Общата сума на предварителното финансиране се уравнява в съответствие с процедурата, посочена в член 51 от настоящия регламент, преди приключването на програмата за развитие на селските райони.

Член 36

Междинни плащания

1. Междинни плащания се извършват за всяка отделна програма за развитие на селските райони. Те се изчисляват чрез прилагане на процента на съфинансиране за всяка отделна мярка към направените публични разходи за изпълнението ѝ, както се посочва в член 59 от Регламент (ЕС) № 1305/2013.

2. В зависимост от наличието на необходимите средства Комисията извършва междинни плащания за възстановяване на разходите, направени от акредитираните разплащателни агенции по изпълнението на програмите, като отчита намаляванията и спиранията, приложени съгласно член 41,.

3. Всяко междинно плащане се прави от Комисията при спазване на следните изисквания:

а) на Комисията да е предадена декларация за разходите, подписана от акредитираната разплащателна агенция, съгласно член 102, параграф 1, буква в);

б) да не е превишен общият размер на приноса на ЕЗФРСР за всяка отделна мярка за целия срок на изпълнение на въпросната програма;

в) на Комисията да е предаден последният годишен доклад за напредъка по прилагането на програмата за развитие на селските райони.

4. Ако не е изпълнено някое от изискванията,предвидени в параграф 3, Комисията незабавно уведомява акредитираната разплащателна агенция или координиращия орган, ако е определен такъв. Ако не е спазено някое от изискванията по параграф 3, буква а) или буква в), декларацията за разходите не се допуска за разглеждане.

5. Без да се засяга прилагането на членове 51 и 52, Комисията извършва междинните плащания в срок от 45 дни от регистрирането на декларацията за разходите, по отношение на която са изпълнени изискванията по параграф 3 от настоящия член.

6. Акредитираните разплащателни агенции изготвят и изпращат на Комисията пряко или чрез координиращия орган, когато е определен такъв, междинни декларации за разходите, свързани с програмите за развитие на селските райони, в определени от Комисията срокове.

Комисията приема актове за изпълнение за определяне на сроковете за изпращане от акредитираните разплащателни агенции на междинните декларации за разходите. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

Декларациите за разходите се отнасят за разходите, извършени от разплащателните агенции през всеки един от съответните срокове. Когато обаче разходите, посочени в член 65, параграф 9 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, не могат да бъдат декларирани пред Комисията в съответния срок поради това, че се очаква одобрението на Комисията за изменение в програмата, тези разходи могат да бъдат декларирани в следващи срокове.

Междинните декларации за разходите по отношение на разходите, извършени от 16 октомври до края на съответната година, се осчетоводяват за следващата бюджетна година.

7. Прилага се член 83 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Член 37

Плащане на салдото и закриване на програмата

1. След получаването на последния годишен доклад за напредъка по прилагането на програмата за развитие на селските райони, Комисията изплаща салдото, при условие че са налични необходимите средства, въз основа на действащия финансов план, на годишните счетоводни отчети за последната година от изпълнението на съответната програма за развитие на селските райони и на съответното решение за уравняване. Тези счетоводни отчети се представят на Комисията не по-късно от шест месеца след последната дата на допустимост на разходите, както е посочено в член 65, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, и съдържат разходите, извършени от разплащателната агенция до последната дата на допустимост на разходите.

2. Салдото се изплаща не по-късно от шест месеца след като информацията и документите по параграф 1 от настоящия член се смятат за получени от Комисията и последната годишна сметка е била уравнена. Без да се засягат разпоредбите на член 38, параграф 5, в срок от шест месеца Комисията отменя финансовия си ангажимент по изплащане на сумите, останали до пълния размер на съответния бюджетен кредит след изплащането на салдото.

3. Ако до посочения в параграф 1 краен срок Комисията не получи последния годишен доклад за напредъка и документите, необходими за уравняване на сметките за последната година от изпълнението на програмата, финансовият ангажимент по изплащане на салдото автоматично се отменя в съответствие с член 38.

Член 38

Автоматична отмяна за програмите за развитие на селските райони

1. Комисията автоматично отменя финансовия си ангажимент по изплащане на всеки дял от бюджетното задължение за дадена програма за развитие на селските райони, който не е използван за предварително финансиране или за междинни плащания, или за който не е представена декларация за разходите, отговаряща на условията по член 36, параграф 3, по отношение на разходите, извършени до 31 декември от третата година след годината на бюджетното задължение.

2. Тази част от бюджетните задължения, която все още не е приключена към последната дата на допустимост на разходите, посочена в член 65, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, за които не е направена декларация за разходите в рамките на шест месеца след тази дата, ще бъде автоматично отменена.

3. В случай на съдебно производство или административно обжалване с отлагателно действие, срокът за настъпване на автоматичната отмяна на финансовото задължение, посочен в параграф 1 или параграф 2, се прекъсва по отношение на сумата, свързана със съответните дейности, за срока на провеждане на съдебното производство или на административното обжалване, при условие че Комисията получи подкрепена с доказателства нотификация от държавата членка до 31 декември от година N + 3.

4. При изчисляване на автоматичната отмяна на задължението не се отчита следното:

а) частта от бюджетните задължения, за която е съставена декларация за разходите, но изплащането на разходите по която е намалено или спряно от Комисията на 31 декември от година N + 3

б) частта от бюджетните задължения, която дадена разплащателна агенция не е била в състояние да изплати поради непреодолима сила, засягаща сериозно прилагането на програмата за развитие на селските райони. Националните органи, които са заявили наличието на непреодолима сила, трябва да докажат пряко произтичащите от тях последици върху прилагането на цялата програма или на част от нея.

До 31 януари държавата членка изпраща на Комисията информация за изключенията, посочени в първа алинея, относно сумите, които са декларирани в края на предходната година.

5. Комисията своевременно информира държавите членки, ако съществува риск от автоматична отмяна на финансови задължения. Тя ги информира за съответния размер, посочен в информацията, с която разполага. Държавите членки разполагат с два месеца от получаването на тази информация, за да се съгласят с въпросния размер или да представят забележки. Комисията извършва автоматичната отмяна на финансовото задължение не по-късно от девет месеца след изтичането на последния срок, определен при прилагането на параграфи 1—3.

6. В случай на автоматична отмяна на финансово задължение, участието на ЕЗФРСР в съответната програма за развитие на селските райони за въпросната година се намалява с автоматично отменената сума. Държавата членка представя преработен план за финансиране, в който намаляването на помощта се разпределя между отделните мерки и подлежи на одобрение от Комисията. Ако държавата членка не представи такъв план, Комисията намалява пропорционално сумите, отпуснати за отделните мерки.

ГЛАВА III

Общи разпоредби

Член 39

Селскостопанска финансова година

Без да се засягат специалните разпоредби относно декларациите за разходите и приходите, свързани с публична интервенция, предвидени от Комисията съгласно член 46, параграф 6, селскостопанската финансова година покрива направени разходи и получени приходи, които са осчетоводени по бюджетите на Фондовете от разплащателните агенции по отношение на финансова година N, започваща на 16 октомври в година N-1 и завършваща на 15 октомври в година N.

Член 40

Спазване на сроковете за плащане

Когато в правото на Съюза са посочени срокове за плащане, всяко плащане, извършено от разплащателната агенция към бенефициер преди най-ранната или след най-късната възможна дата за плащане, прави такива плащания недопустими за финансиране от Съюза, освен при случаите, условията и в границите, които се определят, като се вземе предвид принципът на пропорционалност.

За да може разходите, направени преди най-ранната или след най-късната възможна дата за плащане, да станат допустими за финансиране от Съюза в конкретни случаи, като същевременно се ограничи финансовото въздействие от това, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 115, предвиждащи дерогации от правилото по първа алинея.

Член 41

Намаляване и спиране на месечните и междинните плащания

1. Ако декларациите за разходите или информацията, посочена в член 102, дават възможност на Комисията да установи, че разходите са били направени от органи, които не са акредитирани разплащателни агенции, че сроковете на плащане или финансовите тавани, определени от правото на Съюза, не са били спазени, или че разходите са били направени в друго нарушение на правилата на Съюза, Комисията може да намали или да спре месечните или междинните плащания за съответната държава членка в рамките на актове за изпълнение относно месечните плащания, посочени в член 18, параграф 3, или в рамките на междинните плащания, посочени в член 36, след като бъде дадена възможност на държавата членка да представи забележките си.

Ако декларациите за разходите или информацията, посочена в член 102, не дават възможност на Комисията да установи, че разходите са направени в съответствие с правилата на Съюза, Комисията изисква от съответната държава членка да представи допълнителна информация и да внесе забележките си в срок, който не може да бъде по-кратък от 30 дни. Ако държавата членка не изпълни искането на Комисията в определения срок, или ако отговорът се оцени като незадоволителен или показва, че разходите не са били направени в съответствие с правилата на Съюза, Комисията може да намали или да спре месечните или междинните плащания за съответната държава членка в рамките на актовете за изпълнение относно месечните плащания, посочени в член 18, параграф 3, или в рамките на междинните плащания, посочени в член 36.

2. Комисията може да приема актове за изпълнение за намаляване или спиране на месечните или междинните плащания за държава членка, ако един или повече ключови компоненти на въпросната национална система за контрол не съществува или е неефективен поради установени сериозни или постоянни пропуски, или са налице подобни сериозни пропуски в системата за възстановяване на неправомерни плащания, и ако е изпълнено едно от следните условия:

а) посочените в първа алинея пропуски са с траен характер и са довели до приемането на най-малко два акта за изпълнение съгласно член 52 за изключване от финансиране от бюджета на Съюза на разходи от съответната държава членка; или

б) Комисията е стигнала до заключението, че съответната държава членка не е в състояние да приложи в най-близко бъдеще необходимите корективни мерки в съответствие с план за действие с ясни показатели за напредък, който следва да се изготви след консултации с Комисията.

Намаляването или спирането се прилага към съответния разход, направен от разплащателната агенция, когато са налице пропуски, за срок, подлежащ на определяне в актовете за изпълнение, посочени в настоящия параграф, който не надвишава дванадесет месеца. Ако условията за намаляването или спирането на плащанията продължават да са налице, Комисията може да приема актове за изпълнение за удължаване на този срок с допълнителни срокове, които общо не надвишават дванадесет месеца. Намаляването и спирането не се продължава, ако посочените условия вече не са налице.

Актовете за изпълнение, предвидени в настоящата алинея, се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 116, параграф 2.

Преди да приеме актовете за изпълнение, посочени в настоящия параграф, Комисията информира съответната държава членка за намерението си и я приканва да реагира в срок, не по-кратък от 30 дни.

Актовете за изпълнение, определящи месечните плащания, посочени в член 18, параграф 3, или междинните плащания, посочени в член 36, вземат предвид актовете за изпълнение, приети съгласно настоящия параграф.

3. Намаляванията и спиранията по настоящия член се прилагат в съответствие с принципа за пропорционалност и не засягат прилагането на членове 51 и 52.

4. Намаляванията и спиранията по настоящия член не засягат разпоредбите на членове 19, 22 и 23 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Спиранията, посочени в членове 19 и 22 от Регламент (ЕС) № 1303/2013, се прилагат съгласно процедурата, посочена в параграф 2 на настоящия член.

Член 42

Спиране на плащанията в случай на закъснение

Ако секторното законодателство на Съюза за селското стопанство изисква от държавите членки в рамките на определен срок да подадат информация за броя на извършените по член 59 проверки и резултатите от тях и ако държавите членки просрочат този срок, Комисията може да спре месечните плащания, посочени в член 18, или междинните плащания, посочени в член 36, при условие че Комисията е предоставила на разположение на държавите членки достатъчно време преди началото на референтния период цялата информация и всички формуляри и разяснения, необходими за събиране на съответните статистически данни. Сумата, чието изплащане ще бъде спряно, не надвишава 1,5 % от разходите, за които съответната статистическа информация не е предадена навреме. В случай на такова спиране Комисията действа съгласно принципа на пропорционалност, като взема предвид колко голямо е закъснението. По-специално се взема предвид дали късното подаване на информация застрашава механизма за ежегодно освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета. Преди да спре месечните плащания, Комисията писмено уведомява съответната държава членка. Комисията предоставя сумите, чието изплащане е било спряно, когато получи статистическата

информация от съответните държави членки, при условие че датата на получаване е не по-късно от 31 януари на следващата година.

Член 43

Целеви приходи

1. Следното е "целеви приходи" по смисъла на член 21 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012:

а) суми, които по силата на членове 40 и 51 по отношение на разходите по ЕФГЗ и членове 52 и 54 трябва да бъдат изплатени в полза на бюджета на Съюза, включително натрупаните по тях лихви;

б) суми, събрани или възстановени съгласно част II, дял I, глава III, раздел III от Регламент (ЕО) № 1234/2007;

в) суми, събрани в резултат на санкции съгласно специфичните правила, предвидени в секторното законодателство на Съюза в областта на селското стопанство, освен ако то не предвижда изрично, че тези суми могат да останат в държавите членки;

г) суми, съответстващи на санкции, прилагани в съответствие с правилата за кръстосано съответствие, установени в дял VI, глава II по отношение на разходи по ЕФГЗ;

д) всички обезпечения, депозити или гаранции, представени в съответствие с правото на Съюза, прието в рамките на ОСП, с изключение на развитието на селските райони, които са задържани впоследствие. Задържаните обезпечения обаче, които са внесени при издаването на лицензи за внос или износ или по тръжна процедура единствено с цел да се гарантира внасянето на действителни оферти от участниците, остават в държавите членки.

2. Посочените в параграф 1 суми се внасят в полза на бюджета на Съюза и в случай на повторната им употреба се използват единствено за финансиране на разходите по линия на ЕФГЗ или ЕЗФРСР.

3. Настоящият регламент се прилага *mutatis mutandis* към целевите приходи, посочени в параграф 1.

4. По отношение на ЕФГЗ, членове 170 и 171 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 се прилагат *mutatis mutandis* за осчетоводяването на целевите приходи, посочени в настоящия регламент.

Член 44

Отделно счетоводство

Всяка разплащателна агенция води отделна счетоводна документация за бюджетните кредити, вписани в бюджета на Съюза за Фондовете.

Член 45

Информационни мерки

1. Предоставянето на информация, финансирано съгласно член 6, буква д), има за цел по-специално да помогне за разясняването, изпълнението и развитието на ОСП и да повиши обществената осведоменост относно съдържанието и целите ѝ, да възстанови потребителското доверие след кризисни ситуации посредством информационни кампании, да информира земеделските стопани и други участници, действащи в селските райони и да поощрява европейския модел на селско стопанство, както и да помага на гражданите да го разберат.

Това осигурява последователна, обективна и пълна информация за ОСП, както в границите на Съюза, така и извън него, за да се даде точна цялостна представа за нея.

2. Мерките, посочени в параграф 1, могат да се състоят от:

а) годишни работни програми или други специфични мерки, представени от трети страни;

б) дейности, осъществени по инициатива на Комисията.

Изключват се мерките, които се изискват от закона, или мерките, които вече се финансират от други дейности на Съюза.

За да провежда дейностите, посочени в буква б), Комисията може да бъде подпомагана от външни експерти.

Мерките, посочени в първа алинея, също допринасят за осигуряване на насочената към предприятията комуникация относно политическите приоритети на Съюза, доколкото тези приоритети са свързани с общите цели на настоящия регламент.

3. До 31 октомври всяка година Комисията публикува покана за представяне на предложения в съответствие с условията, установени в Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

4. Комитетът, посочен в член 116, параграф 1, се уведомява за мерките, които са предвидени и предприети в съответствие с настоящия член.

5. На всеки две години Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за прилагането на настоящия член.

Член 46

Правомощия на Комисията

1. За да могат да се вземат предвид приходите, събрани от разплащателните агенции в полза на бюджета на Съюза при плащанията, извършени въз основа на предоставените от държавите членки декларации за разходите, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 115 относно условията за компенсация по отношение на някои видове разходи и приходи в рамките на Фондовете.

2. За да бъде справедливо разпределението на наличните бюджетни кредити между държавите членки, ако бюджетът на Съюза не е приет до началото на финансовата година или ако общата сума на предвидените бюджетни задължения надвишава тавана, установен в член 170, параграф 3 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, на Комисията се предоставя правомощието да приеме делегирани актове в съответствие с член 115 от настоящия регламент относно разпоредбите за метода, приложим спрямо бюджетните задължения и изплащането на сумите.

3. За да се провери надеждността на данните, съобщени от държавите членки във връзка с разходите, или друга информация, предвидена в настоящия регламент, на Комисията се предоставя правомощието в случай на неизпълнение на задължението за информиране на Комисията съгласно член 102 да приема делегирани актове в съответствие с член 115 относно отсрочването на нейните месечни плащания за държавите членки, посочени в член 42 във връзка с разходите по линия на ЕФГЗ и относно предвиждане на условията, при които Комисията намалява или спира междинните плащания за държавите членки по линия на ЕЗФРСР, посочени в същия член.

4. При прилагането на член 42, за да се гарантира, че принципът на пропорционалност е спазен, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове съгласно член 115 относно правилата за:

а) списъка от мерки по член 42;

б) размера на спиране, посочен в същия член.

5. Комисията може да приеме актове за изпълнение, с които да въведе допълнителни подробни характеристики на задължението, посочено в член 44, както и специфичните условия по отношение на информацията, подлежаща на вписване в документацията на разплащателните агенции. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

6. Комисията може да приеме актове за изпълнение, с които да приема правила относно:

а) финансирането и осчетоводяването на мерките за интервенция под формата на публично съхранение, както и във връзка с другите разходи, финансирани от Фондовете;

б) реда и условията за прилагането на процедурите за автоматична отмяна на бюджетно задължение;

в) процедурата и другите практически условия за нормалното функциониране на механизма, посочен в член 42.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

ГЛАВА IV

Уравняване на сметки

Раздел I

Общи разпоредби

Член 47

Проверки на място от Комисията

1. Без да се засягат проверките, извършвани от държавите членки съгласно националните им законови, подзаконови и административни разпоредби или по силата на член 287 от ДФЕС, както и всеки вид проверка, организирана по силата на член 322 от ДФЕС или въз основа на Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 ([1]) на Съвета, Комисията може да организира проверки на място в държавите членки с оглед да се провери по-специално следното:

а) съответствието на административните практики с правилата на Съюза;

б) наличието на изискваните удостоверителни документи и тяхното съответствие с операциите, финансирани от ЕФГЗ или ЕЗФРСР;

в) условията, при които са извършени и проверени операциите, финансирани от ЕФГЗ или ЕЗФРСР;

г) дали дадена разплащателна агенция отговаря на критериите за акредитация, предвидени в член 7, параграф 2, и дали държавата членка прилага правилно разпоредбите на член 7, параграф 5.

Лицата, упълномощени от Комисията да извършат проверките на място от нейно име, или служителите на Комисията, действащи в обхвата на възложените им правомощия, получават достъп до счетоводните книги и всички други документи, включително документи и метаданни, съставени или получени и записани на електронен носител, които се отнасят до финансираните от ЕФГЗ или ЕЗФРСР разходи.

Правомощията за провеждане на проверки на място не засягат прилагането на национални разпоредби, които възлагат някои действия на служители, специално определени от националното право. Без да се засягат специфичните разпоредби на Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 ([2]) на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 лицата, упълномощени от Комисията да действат от нейно име, не участват, *inter alia*, в посещения по домовете или официални разпити на лица въз основа на правото на съответната държава членка. Те обаче имат достъп до информацията, получена чрез посочените мерки.

([1]) Регламент (ЕВРАТОМ, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 година относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996г., стр. 2.)

([2]) Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 година относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

2. Комисията дава предизвестие в разумен срок за извършването на проверка на място на съответната държава членка или на държавата членка, на чиято територия ще се извърши проверката, като се вземат предвид административната тежест върху разплащателните агенции при организирането на проверките. В тези проверки може да вземат участие и служители от съответната държава членка.

По искане на Комисията и със съгласието на държавата членка, компетентните органи на тази държава членка извършват допълнителни проверки или проучвания на извършените операции, обхванати от настоящия регламент. Служители на Комисията или лица, упълномощени от нея да действат от нейно име, могат да участват в подобни проверки.

За да подобри проверките, Комисията може да поиска съдействие от органите на държавите членки за определени проверки или запитвания със съгласието на съответните държави членки.

Член 48

Достъп до информация

1. Държавите членки предоставят на разположение на Комисията цялата информация, необходима за гладкото функциониране на Фондовете, и предприемат всички необходими мерки за улесняване на извършването на проверките, които Комисията сметне за уместни във връзка с управлението на финансирането от Съюза, включително проверките на място.

2. При поискване от нейна страна държавите членки съобщават на Комисията законовите, подзаконовите и административните разпоредби, които са приели за прилагането на правните актове на Съюза във връзка с ОСП, когато тези актове имат финансово въздействие върху ЕФГЗ или ЕЗФРСР.

3. Държавите членки предоставят на Комисията информация за нередности и подозрения за измама, установени от тях, както и информация за стъпките, предприети съгласно раздел III от настоящата глава с цел възстановяване на неправомерни плащания във връзка с тези нередности и измами.

Член 49

Достъп до документи

Акредитираните разплащателни агенции съхраняват документите, доказващи извършването на плащания, и документите във връзка с извършването на административните и физическите проверки по силата на правото на Съюза, и предоставят тези документи и информация на разположение на Комисията. Тези удостоверителни документи могат да се съхраняват в електронен вид при условията, определени от Комисията съгласно член 50, параграф 2.

Когато тези документи се съхраняват от орган, упълномощен от разплащателна агенция и отговарящ за разрешаване на извършването на разходи, този орган изпраща доклади на акредитираната разплащателна агенция относно броя на извършените проверки, тяхното съдържание и предприетите мерки във връзка с резултатите от тях.

Член 50

Правомощия на Комисията

1. За да се осигури правилното и ефективно прилагане на разпоредбите в настоящата глава, свързани с проверките на място и достъпа до документи, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 115, с които се допълват специфичните задължения, които държавите членки трябва да спазват по силата на настоящата глава.

2. Комисията може да приема актове за изпълнение,с които определя правила относно:

а) процедурите, свързани със специфичните задължения, които държавите трябва да изпълняват във връзка с регламентираните в настоящата глава проверки;

б) процедурите, свързани със задълженията за сътрудничество, които държавите членки трябва да изпълняват за прилагането на членове 47 и 48;

в) процедурите и другите практически условия относно задължението за докладване, посочено в член 48, параграф 3;

г) условията, при които се съхраняват удостоверителните документи, посочени в член 49, включително тяхната форма и продължителността на съхранението им.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

Раздел II

Уравняване

Член 51

Уравняване на сметки

Преди 31 май на годината след съответната бюджетна година и въз основа на информацията, предадена съгласно член 102, параграф 1, буква в), Комисията приема актове за изпълнение, съдържащи нейното решение относно уравняването на сметките на акредитираните разплащателни агенции ("решение за уравняване на сметките"). Тези актове за изпълнение обхващат изчерпателността, точността и достоверността на предадените годишни счетоводни отчети и не засягат съдържанието на приетите впоследствие решения по силата на член 52.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 116, параграф 2.

Член 52

Уравняване по съответствие

1. Когато установи, че разходите, посочени в член 4, параграф 1 и член 5, не са били направени в съответствие с правото на Съюза и, за ЕЗФРСР, с приложимите право на Съюза и национално право, посочени в член 85 от Регламент (ЕС) № 1303/2013. Комисията приема актове за изпълнение, с които определя сумите, подлежащи на изключване от финансирането на Съюза. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 116, параграф 2.

2. Комисията оценява подлежащите на изключване суми въз основа на сериозността на отчетеното несъответствие. При оценката надлежно се вземат предвид естеството на нарушението и причинената на Съюза финансова вреда. Изключването се базира на установените неправомерно изразходвани суми и когато това установяване би изисквало непропорционално усилие, могат да се прилагат екстраполирани или фиксирани корекции. Фиксирани корекции се прилагат само когато поради естеството на случая или поради това, че държавата членка не е предоставила необходимата информация на Комисията, би се изисквало непропорционално усилие, за да се установи по-точно финансовата вреда, причинена на Съюза.

3. Преди взимането на решение за отказване на финансиране резултатите от проверката на Комисията, както и отговорите на съответната държава членка, се съобщават писмено, след което двете страни се опитват да се споразумеят за необходимите действия. На този етап от процедурата на държавата членка се предоставя възможност да докаже, че реалният размер на неспазването е по-малък от оцененото от Комисията.

Ако не се постигне споразумение, държавата членка може да отправи искане за откриване на процедура за сближаване на позициите на страните в срок от четири месеца. На Комисията се представя доклад за резултата от процедурата. Комисията взема предвид препоръките в доклада преди да вземе решение за отказване на финансиране и посочва мотиви, ако реши да не се придържа към тези препоръки.

4. Не може да бъде отказано финансиране за:

а) разходи по член 4, параграф 1, направени повече от 24 месеца преди Комисията да е нотифицирала писмено държавата членка за заключенията от извършената от нея проверка;

б) разходи по многогодишните мерки, попадащи в обхвата на член 4, параграф 1 или на програмите по член 5, когато окончателното задължение на получателя възниква повече от 24 месеца преди Комисията да е нотифицирала писмено държавата членка за заключенията от извършената от нея проверка;

в) разходи по мерки в програмите, посочени в член 5, различни от посочените в буква б) от настоящия параграф, за които плащането, или в определени случаи окончателното плащане, е извършено от разплащателната агенция повече от 24 месеца преди Комисията да е нотифицирала писмено държавата членка за заключенията от извършената от нея проверка.

5. Параграф 4 не се прилага в случай на:

а) нередности, обхванати от раздел III на настоящата глава;

б) национални помощи, за които Комисията е започнала процедурата, определена в член 108, параграф 2 от ДФЕС, или нарушения, за които Комисията е уведомила с официално уведомително писмо съответната държава членка съгласно член 258 от ДФЕС;

в) нарушения от държави членки на техните задължения съгласно дял V, глава III от настоящия регламент, при условие че Комисията уведоми писмено държавата членка за заключенията от извършената от нея проверка в рамките на 12 месеца след получаване на доклада на държавата членка за резултатите от нейните проверки на въпросните разходи.

Член 53

Правомощия на Комисията

1. Комисията приема актове за изпълнение, с които определя правила относно:

а) уравняването на сметките, предвидено в член 51 по отношение на мерките, които трябва да се вземат във връзка с приемането и изпълнението на решението, включително обмена на информация между Комисията и държавите членки и сроковете, които трябва да се спазват;

б) уравняването по съответствие, предвидено в член 52, по отношение на мерките, които трябва да се вземат във връзка с приемането и изпълнението на решението, включително обмена на информация между Комисията и държавите членки и сроковете, които трябва да се спазват, както и помирителната процедура, предвидена в посочения член, включително учредяването, задачите, състава и правилника за дейността на помирителния орган.

2. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

3. За да се даде възможност на Комисията да защитава финансовите интереси на Съюза и да гарантира, че разпоредбите за уравняването по съответствие, предвидено в член 52, се прилагат ефективно, на Комисията се предоставя правомощието да приеме делегирани актове съгласно член 115 във връзка с критериите и методиката за прилагане на корекции.

Раздел III

Нередности

Член 54

Общи разпоредби

1. За всяко неправомерно плащане, възникнало в резултат на нередност или небрежност, държавите членки изискват възстановяване от бенефициера в срок от 18 месеца след одобрението и където е приложимо — получаването от страна на разплащателната агенция или органа, отговарящ за възстановяването, на контролен доклад или подобен документ, който посочва извършването на нередност. Съответните суми се вписват едновременно с искането за възстановяване в регистъра на длъжниците на разплащателната агенция.

2. Ако сумата не е възстановена в рамките на четири години след датата на искането за възстановяване, или в рамките на осем години, ако възстановяването е поискано чрез националните съдилища, 50 % от финансовите последици от невъзстановяването се поемат от съответната държава членка и 50 % се поемат от бюджета на Съюза, без да се засяга изискването съответната държава членка да прилага процедури за възстановяване съгласно член 58.

Когато в рамките на процедурата по възстановяване се установи отсъствие на каквито и да е нередности посредством административен или правен инструмент с окончателен характер, съответната държава членка декларира като разход пред Фондовете финансовата тежест, поета от нея по силата на първа алинея.

Ако обаче по причини, за които заинтересованата държава членка не носи отговорност, подлежащата на връщане сума не може да бъде възстановена в сроковете, посочени в първа алинея, и размерът на тази сума надвишава 1 милион евро, Комисията може, по искане на държавата членка, да удължи сроковете с период не по-дълъг от половината от първоначалния срок.

3. По надлежно обосновани съображения държавите членки могат да решат да не търсят възстановяване на средствата. Решение в този смисъл може да бъде взето само в следните случаи:

а) ако направените и евентуалните разходи по връщането на цялата сума надхвърлят размера на подлежащата на връщане сума, което условие се счита за настъпило, ако:

i) подлежащата на връщане от бенефициера сума в рамките на индивидуално плащане по схема за подпомагане или мярка за подпомагане не надхвърля 100 EUR, без да се включват лихвите, или

ii) подлежащата на връщане от бенефициера сума в рамките на индивидуално плащане по схема за подпомагане или мярка за подпомагане е между 100 EUR и 150 EUR, без да се включват лихвите, и съответната държава членка прилага праг, равен на подлежащата на възстановяване сума или по-висок от нея, под който съгласно националното си право не пристъпва към събиране на дългове на национално равнище;

б) ако връщането се окаже невъзможно поради неплатежоспособност, констатирана и призната съгласно националното право, на длъжника или на лицата, носещи юридическа отговорност за нередността.

Когато решението, посочено в първата алинея от настоящия параграф, е взето преди дължимата сума да стане предмет на правилата, посочени в параграф 2, финансовите последици от невъзстановяването се поемат от бюджета на Съюза.

4. В годишните счетоводни отчети, които трябва да бъдат изпратени на Комисията съгласно член 102, параграф 1, буква в), подточка iv), държавите членки вписват сумите, които трябва да бъдат поети от тях по силата на параграф 2 от настоящия член. Комисията проверява дали това е направено и внася всички необходими корекции в акта за изпълнение, посочен в член 51, параграф 1.

5. При условие че е следвана процедурата, предвидена в член 52, параграф 3, Комисията може да приема актове за изпълнение за изключване от финансиране от Съюза суми, включени в бюджета на Съюза, в следните случаи:

а) ако държавата членка не е спазила сроковете, посочени в параграф 1;

б) ако смята, че решението да не се търси възстановяване на сумите, което държавата членка е взела съгласно параграф 3, е необосновано;

в) ако смята, че нередност или невъзстановени средства са последица от нередности или небрежност от страна на административните органи или на друг официален орган на държавата членка.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 2.

Член 55

Специални разпоредби по отношение на ЕФГЗ

Възстановените вследствие възникването на нередности или небрежност суми и натрупаните по тях лихви се прехвърлят на разплащателната агенция и се осчетоводяват от нея като приход, отнесен по сметката на ЕФГЗ за месеца, в който сумата действително е получена.

При кредитирането на бюджета на Съюза, посочено в първа алинея, държавата членка може да запази 20 % от съответните суми под формата на фиксирана такса за разходи по възстановяването, освен в случаите на нередности или небрежност, за които са отговорни нейните административни органи или други официални органи.

Член 56

Специални разпоредби по отношение на ЕЗФРСР

Когато нередности или небрежност са открити при дейностите или програмите за развитие на селските райони, държавите членки извършват финансовите корекции, като изцяло или частично отменят съответното финансиране от Съюза. Държавите членки вземат предвид естеството и сериозността на разкритите нередности и нивото на финансовата загуба, причинена на ЕЗФРСР.

Сумите, чието финансиране от Съюза по линия на ЕЗФРСР е отменено, възстановените суми, както и натрупаните по тях лихви, се преразпределят в рамките на съответната програма. Отменените или възстановени средства на Съюза обаче могат да бъдат използвани повторно от държавите членки само за финансиране на операция по същата програма за развитие на селските райони, и при условие че средствата не са пренасочени към операции, които са били предмет на финансова корекция. След приключването на програма за развитие на селските райони, държавата членка връща възстановените суми в бюджета на Съюза.

Член 57

Правомощия на Комисията

1. За да се осигури правилното и ефективно прилагане на разпоредбите, свързани с условията за възстановяването на неправомерните плащания и лихвите по тях, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 115 относно специфичните задължения, които държавите членки трябва да изпълняват.

2. Комисията приема актове за изпълнение, с които определя правила за:

а) процедурите за възстановяване на неправомерни плащания и лихви, посочени в настоящия раздел, и за информиране на Комисията за висящи възстановявания;

б) формата на нотифициране и съобщаване от държавите членки до Комисията във връзка със задълженията по настоящия раздел.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

ДЯЛ V

СИСТЕМИ ЗА КОНТРОЛ И САНКЦИИ

ГЛАВА I

Общи правила

Член 58

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. В рамките на ОСП държавите членки приемат всички необходими законови, подзаконови и административни разпоредби и вземат всички необходими мерки с оглед осигуряването на ефективна защита на финансовите интереси на Съюза, по-специално:

а) проверяват законността и редовността на операциите, финансирани от Фондовете;

б) осигуряват ефективни превантивни мерки срещу измами, особено в областите с по-висок риск, които да имат възпиращ ефект, като вземат предвид разходите и ползите, както и пропорционалността на мерките;

в) предотвратяват, разкриват и отстраняват нередности и измами;

г) налагат санкции, които са ефективни, възпиращи и пропорционални в съответствие с правото на Съюза, или ако такова не съществува, с националното право, и завеждат съдебни дела с тази цел, ако е необходимо;

д) възстановяват неправомерните плащания с лихви и завеждат съдебни дела за целта, според случая.

2. Държавите членки създават ефективни системи за управление и контрол, за да гарантират спазването на законодателството, уреждащо схемите за подпомагане на Съюза, целящи да се сведе до минимум рискът от нанасяне на финансови вреди на Съюза.

3. Държавите членки уведомяват Комисията за разпоредбите и мерките, приети съгласно параграфи 1 и 2.

Всички условия, които държавите членки установят в допълнение към условията на правилата на Съюза за получаване на подпомагане, финансирано от ЕФГЗ или от ЕЗФРСР, могат да бъдат проверени.

4. Комисията може да приема актове за изпълнение, с които определя необходимите правила за осигуряването на еднакво прилагане на настоящия член, които се отнасят до следното:

а) процедурите, сроковете, обмена на информация във връзка със задълженията по параграфи 1 и 2;

б) нотифицирането и съобщаването от държавите членки до Комисията във връзка със задължението по параграф 3.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

Член 59

Общи принципи на проверките

1. Освен ако не е предвидено друго, системата, установена от държавите членки съгласно член 58, параграф 2, включва системни административни проверки на всички заявления за подпомагане и искания за плащане. Тази система се допълва от проверки на място.

2. По отношение на проверките на място отговорният орган прави извадка за проверка от всички заявители като включва, където е уместно, произволно избрана част, за да получи представителен процент на грешките, и основана на риска част, която се насочва към областите, където рискът от грешки е най-голям.

3. Отговорният орган изготвя доклад относно всяка проверка на място.

4. Където е уместно, всички проверки на място, предвидени в правилата на Съюза по отношение на подпомагането в селското стопанство и развитието на селските райони, се провеждат едновременно.

5. Държавите членки осигуряват минимално ниво на проверки на място, необходимо за ефективно управление на рисковете, и увеличават това ниво при необходимост. Държавите членки могат да намаляват това минимално ниво, ако системите за управление и контрол функционират добре и ако процентите на грешка се поддържат на приемливо ниво.

6. В случаите, които ще бъдат предвидени от Комисията въз основа на член 62, параграф 2, буква з), заявленията за помощ и исканията за плащане или всякакви други съобщения, искания или заявления могат да бъдат поправяни или коригирани след подаването им при очевидни грешки, признати от компетентния орган.

7. С изключение на случаи на непреодолима сила и извънредни обстоятелства, заявленията за подпомагане или исканията за плащане се отхвърлят, ако бенефициерът или негов представител попречи на извършването на проверка на място.

Член 60

Клауза относно заобикалянето на разпоредби

Без да се засягат специфичните разпоредби, в секторното законодателство в областта на селското стопанство не се дава никакво предимство на физическо или юридическо лице, за които е установено, че условията, необходими за получаване на такива предимства, са създадени изкуствено, в противоречие с целите на това законодателство.

Член 61

Съвместимост на схемите за подпомагане за целите на проверките в лозаро-винарския сектор

За целите на кандидатстването в схеми за подпомагане в лозаро-винарския сектор, както е посочено в Регламент (ЕС) № 1308/2013, държавите членки гарантират, че административните и контролните процедури, прилагани към тези схеми, са съвместими с интегрираната схема, посочена в глава II на настоящия дял по отношение на следните елементи:

а) компютризираната база данни;

б) системите за идентификация на земеделските парцели;

в) административните проверки.

Процедурите позволяват съвместно функциониране или обмен на данни с интегрираната система.

Член 62

Правомощия на Комисията по отношение на проверките

1. За да се гарантира, че проверките се извършват правилно и ефективно и че проверяването на условията за допустимост се провежда ефективно, съгласувано и по недискриминационен начин, в защита на финансовите интереси на Съюза, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 115, с които предвижда допълнителни изисквания във връзка с митническите режими, и по-конкретно посочените в Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1], когато това се налага за безпроблемното управление на системата.

2. Комисията приема актове за изпълнение, с които определя правилата, необходими за еднакво прилагане на настоящата глава, и по-конкретно:

а) правила относно мерките за административни проверки и проверки на място, които държавите членки следва да извършват във връзка със спазването на задълженията, ангажиментите и критериите за допустимост, произтичащи от прилагането на правото на Съюза;

б) правила за минималното ниво на проверки на място и за задължението за неговото повишаване или за възможността за намаляването му съгласно член 59, параграф 5;

в) правилата и методите, приложими за докладване на извършените проверки и контрол и на техните резултати;

г) органите, отговарящи за извършване на проверките за съответствие, както и до съдържанието, честотата и етапа на предлагане на пазара, за които се прилагат посочените проверки;

д) по отношение на конопа, както е посочено в член 52 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, правила за специалните мерки за контрол и методите за определяне на съдържанието на тетрахидроканабинол;

е) по отношение на памука, както е посочено в член 56 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, система за проверки на одобрените междубраншови организации;

ж) по отношение на лозаро-винарския сектор, както е посочено в Регламент (ЕС) № 1308/2013, правила за измерването на площи, както и относно проверките и правилата, уреждащи специфичните финансови процедури за подобрение на проверките;

з) случаите, при които заявленията за помощи и исканията за плащане или всякакви други съобщения, искания или заявления могат да бъдат поправени или коригирани след подаването им, както е посочено в член 59, параграф 6;

и) тестовете и методите, които следва да се прилагат за установяване на допустимостта на продукти за публична интервенция и частно съхранение, както и използването на процедури за търг както за публична интервенция, така и за частно съхранение.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

Член 63

Неправомерни плащания и административни санкции

1. Ако се установи, че даден бенефициер не изпълнява критериите за допустимост, ангажиментите или други задължения, свързани с условията за предоставяне на помощта или подкрепата, предвидена в секторното законодателство в областта на селското стопанство, помощта не се изплаща или се оттегля изцяло или частично и, когато е приложимо, съответните права на плащане съгласно член 21 от Регламент (ЕС) № 1307/2013 не се предоставят или се отменят.

[1] Регламент (ЕС) № 952/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 9 октомври 2013 г. за създаване на Митнически кодекс на Съюза (ОВ L 269, 10.10.2013 г., стр. 1).

2. Освен това, ако секторното законодателство в областта на селското стопанство предвижда това, държавите членки налагат и административни санкции в съответствие с правилата, определени в член 64 и член 77. Това не засяга разпоредбите, определени в членове 91—101 от дял VI.

3. Без да се засягат разпоредбите на член 54, параграф 3, сумите, включително лихвите по тях, както и правата на плащане, които подлежат на отмяната, посочена в параграф 1, и на санкциите, посочени в параграф 2, се възстановяват.

4. Комисията приема делегирани актове съгласно член 115, с които определя условията за посочената в параграф 1 частична или пълна отмяна.

5. Комисията приема актове за изпълнение, с които определя подробни процедурни и технически правила за:

а) прилагането и изчислението на сумите, подлежащи на частична или пълна отмяна, съгласно параграф 1;

б) възстановяването на неправомерни плащания и санкции, както и по отношение на неправомерно предоставени права на плащане и начисляването на лихви.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

Член 64

Налагане на административни санкции

1. Що се отнася до административните санкции, посочени в член 63, параграф 2, настоящият член се прилага в случай на неспазване на критериите за допустимост, ангажиментите или други задължения, произтичащи от прилагането на секторното законодателство в областта на селското стопанство, с изключение на задълженията, посочени в членове 67—78 от глава II от настоящия дял и в членове 91—101 от дял VI, както и на задълженията, подлежащи на санкциите, предвидени в член 89, параграфи 3 и 4.

2. Не се налагат административни санкции:

а) когато неспазването се дължи на непреодолима сила;

б) когато неспазването се дължи на очевидни грешки, както е посочено в член 59, параграф 6;

в) когато неспазването се дължи на грешка на компетентния орган или друг орган и когато няма основания да се счита, че грешката е могла да бъде открита от лицето, засегнато от административната санкция;

г) когато засегнатото лице може да докаже по удовлетворителен за компетентния орган начин, че то не носи отговорност за неспазването на задълженията, посочени в параграф 1, или ако компетентният орган установи по друг начин, че съответното лице няма вина;

д) когато неспазването има незначителен характер, включително при наличието на праг, който се определя от Комисията в съответствие с параграф 7, буква б);

е) други случаи, при които налагането на санкция не е уместно, които ще бъдат определени от Комисията в съответствие с параграф 6, буква б).

3. Административни санкции могат да се налагат на бенефициера на помощта или подпомагането и на други физически или юридически лица, включително групи или асоциации на такива бенефициери или други физически или юридически лица, които са обвързани от задълженията, предвидени в посочените в параграф 1 правила.

4. Административните санкции могат да приемат една от следните форми:

а) намаляване на размера на помощта или подпомагането, които се изплащат във връзка със заявленията за помощ или исканията за плащане, засегнати от неспазването, или във връзка с по-нататъшни заявления; по отношение на подпомагането за развитието на селските райони обаче това не засяга възможността за спиране на подпомагането, когато може да се очаква, че бенефициерът ще предприеме действия по отношение на неспазването в разумен срок;

б) плащане на сума, изчислена на базата на сумата и/или периода, свързани с неспазването;

в) спиране или оттегляне на одобрение, признаване или разрешение;

г) изключване от правото на участие в съответната схема за помощ или мярка за подпомагане или друга мярка или от правото на възползване от нея.

5. Административните санкции са пропорционални и отчитат тежестта, степента, продължителността и повтаряемостта на установеното неспазване и са съобразени със следните ограничения:

а) размерът на административната санкция, посочена в параграф 4, буква а), не надвишава 200 % от размера, посочен в заявлението за помощ или искането за плащане;

б) независимо от буква а), по отношение на развитието на селските райони размерът на административната санкция, посочена в параграф 4, буква а), не надвишава 100 % от допустимата сума;

в) размерът на административната санкция, посочена в параграф 4, буква б), не надвишава сума, съпоставима с процента, посочен в буква а) от настоящия параграф;

г) срокът на спирането, оттеглянето или изключването, посочени в параграф 4, букви в) и г), може да бъде максимум три последователни години, като може да бъде подновено в случай на ново неспазване на задълженията.

6. За да се отчете възпиращият ефект на таксите и санкциите, които се налагат, от една страна, и специалните характеристики на всяка схема за помощ или мярка за подпомагане, включени в секторното законодателство в областта на селското стопанство, от друга страна, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 115:

а) установяващи за всяка схема за помощ или мярка за подпомагане и засегнато лице, както е посочено в параграф 3 — от изложения в параграф 4 списък и в рамките на установените в параграф 5 ограничения, административната санкция и определящи конкретната ставка която ще наложат държавите членки, включително в случаите на неспазване, което е количествено неопределено;

б) установяващи случаите, в които не се налагат административни санкции съгласно параграф 2, буква е).

7. Комисията приема актове за изпълнение, с които предвижда подробни процедурни и технически правила за еднаквото прилагане на настоящия член относно:

а) прилагането и изчисляването на административните санкции;

б) подробните правила за определяне на дадено неспазване като незначително, включително определянето на количествен праг, изразен като номинална стойност или процент от допустимия размер на помощта или подпомагането, който обаче е не по-малък от 3 % по отношение на подпомагането за развитието на селските райони и който е не по-малък от 3 % по отношение на всички други видове помощ или подпомагане;

в) правилата за определяне на случаите, при които, поради естеството на санкциите, държавите членки могат да запазят възстановените суми от санкциите.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

Член 65

Спиране на плащания за държавите членки в конкретни случаи съгласно Регламент (ЕС) № 1308/2013

1. Когато Регламент (ЕС) № 1308/2013 изисква от държавите членки да представят в определен срок конкретна информация и държавите членки не изпратят информацията в този срок или не я изпратят изобщо, или изпратят невярна информация, Комисията може да спре посочените в член 18 месечни плащания, при условие че Комисията е предоставила на държавите членки своевременно необходимата информация, формуляри и разяснения. Сумата, чието изплащане ще бъде спряно, се отнася за разходите за пазарните мерки, за които изискваната информация не е била изпратена или не е била изпратена навреме, или не е вярна.

2. За да се гарантира спазването на принципа на пропорционалност при прилагането на параграф 1, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 115 относно пазарните мерки, предмет на спиране и размера и срока на спиране на плащанията, посочен в параграф 1.

3. Комисията приема актове за изпълнение, с които определя подробни правила относно процедурата и другите практически условия за нормалното провеждане на спирането на посочените в параграф 1 месечни плащания. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

Член 66

Гаранция

1. Когато е предвидено в секторното законодателство в областта на селското стопанство, държавите членки изискват внасянето на обезпечение, гарантиращо плащането на парична сума или задържането ѝ в полза на компетентен орган, в случай че конкретно задължение по това законодателство не е изпълнено.

2. Освен в случаи на непреодолима сила обезпечението се задържа изцяло или частично, ако определено задължение не е изпълнено или е изпълнено само частично.

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове съгласно член 115, с които определя правила за гарантиране на недискриминационно отношение, равнопоставеност и спазване на принципа на пропорционалност при внасянето на обезпечения и:

а) уточняване на отговорната страна в случай на неспазване на задължение;

б) определяне на специфичните ситуации, в които компетентният орган може да отмени изискването за обезпечение;

в) определяне на условията, приложими за внасянето на обезпечението и за гаранта и условията за внасяне и освобождаване на обезпечението;

г) определяне на специфичните условия, свързани с внесеното обезпечение във връзка с авансовите плащания;

д) установяване на последиците от нарушаване на задълженията, за които е внесено обезпечение съгласно параграф 1, включително задържането на обезпечения, намалението, което следва да се прилага върху освобождаването на обезпечения за възстановяване на суми, лицензии, оферти, тръжни предложения или конкретни заявления и когато дадено задължение, предмет на това обезпечение, не е изпълнено или изцяло или частично, като се вземат предвид естеството на задължението, количеството, за което задължението е нарушено, периодът, надвишаващ срока, в рамките на който задължението е трябвало да бъде изпълнено, както и кога е представено доказателството за изпълнение на задължението.

4. Комисията може да приема актове за изпълнение, с които да предвиди правила относно:

а) формата на обезпечението, което следва да се внесе, и процедурата за внасяне, приемане и замяна на първоначалното обезпечение;

б) процедурата за освобождаване на обезпечение;

в) нотификациите, които държавите членки и Комисията следва да направят.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

ГЛАВА II

Интегрирана система за администриране и контрол

Член 67

Обхват и използвани термини

1. Всяка държава членка създава и прилага интегрирана система за администриране и контрол („интегрираната система“).

2. Интегрираната система се прилага към схемите за подпомагане, изброени в приложение I към Регламент (ЕС) № 1307/2013 и към подпомагането, предоставено в съответствие с член 21, параграф 1, букви а) и б), и членове 28—31, член 33, член 34 и член 40 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 и, където е приложимо, член 35, параграф 1, букви б) и в) от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

Тази глава обаче не се прилага за мерките, посочени в член 28, параграф 9 от Регламент (ЕС) № 1305/2013. Тя не се прилага и за мерките по член 21, параграф 1, букви а) и б) от посочения регламент, когато става въпрос за разходи за установяване.

3. Доколкото е необходимо, интегрираната система се прилага и за контрола на кръстосаното съответствие, както е посочено в дял VI.

4. За целите на настоящата глава:

а) „земеделски парцел“ означава непрекъсната част от земя, предмет на деклариране от даден земеделски стопанин, която не включва повече от една група култури; когато обаче се изисква отделна декларация за използването на дадена площ в рамките на група култури съгласно Регламент (ЕС) № 1307/2013, ако е необходимо, това специфично използване ограничава допълнително земеделския парцел; държавите членки може да установят допълнителни критерии за по-нататъшно разграничаване на земеделските парцели;

б) „директно плащане на площ“ означава основната схема за плащане; схемата за единно плащане на площ и преразпределителното плащане, посочени в дял III, глава 1 от Регламент (ЕС) № 1307/2013; плащането за селскостопански практики, благоприятни за климата и околната среда съгласно дял III, глава 3 от Регламент (ЕС) № 1307/2013; плащането за райони с природни ограничения съгласно дял III, глава 4 от Регламент (ЕС) № 1307/2013; плащането за млади земеделски стопани съгласно дял III, глава 5 от Регламент (ЕС) № 1307/2013; доброволното обвързано с производството подпомагане съгласно дял IV, глава 1, когато помощта се плаща на хектар; специфичното плащане за култура — памук, предвидено в дял IV, глава 2; схемата за дребните земеделски стопани съгласно дял V от Регламент (ЕС) № 1307/2013; специфичните мерки за селското стопанство в най-отдалечените райони на Съюза съгласно глава IV от Регламент 228/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1], където помощта се плаща на хектар; както и специфичните мерки за селското стопанство в полза на малките острови в Егейско море съгласно глава IV от Регламент (ЕО) № 229/2013 на Европейския парламент и на Съвета [2], където помощта се плаща на хектар.

Член 68

Елементи на интегрираната система

1. Интегрираната система се състои от следните елементи:

а) компютризирана база данни;

б) система за идентификация на земеделските парцели;

в) система за идентификация и регистрация на правата на плащане;

г) заявления за помощ и искания за плащане;

д) интегрирана система за контрол;

е) единна система за регистриране на самоличността на всеки бенефициер на подпомагането, посочено в член 67, параграф 2, който подаде заявление за помощ или искане за плащане.

2. Когато е приложимо, интегрираната система включва система, създадена в съответствие с Регламент (ЕО) № 1760/2000 на Европейския парламент и на Съвета [3] и Регламент (ЕО) № 21/2004 на Съвета [4] за идентификация и регистрация на животните.

3. Без да се засяга отговорността на държавите членки за въвеждането и прилагането на интегрираната система, Комисията може да потърси помощта на специализирани органи или лица с цел да се улесни създаването, мониторингът и използването на интегрираната система, по-специално с оглед предоставянето на техническа консултация на компетентните органи на държавите членки, в случай че те потърсят такава.

[1] Регламент (ЕС) № 228/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2013 г. за определяне на специфични мерки за селското стопанство в най-отдалечените региони на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО) № 247/2006 на Съвета (ОВ L 78, 20.3.2013 г., стр. 23).

[2] Регламент (ЕС) № 229/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2013 г. за определяне на специфични мерки в областта на селското стопанство по отношение на малките острови в Егейско море и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1405/2006 на Съвета (ОВ L 78, 20.3.2013 г., стр. 41).

[3] Регламент (ЕО) № 1760/2000 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юли 2000 г. за създаване на система за идентификация и регистрация на едър рогат добитък и относно етикетирането на говеждо месо и продукти от говеждо месо и за отмяна на Регламент (ЕО) № 820/97 на Съвета (ОВ L 204, 11.8.2000 г., стр. 1).

[4] Регламент (ЕО) № 21/2004 на Съвета от 17 декември 2003 г. за създаване на система за идентификация и регистрация на животни от рода на овцете и козите и за изменение на Регламент (ЕО) № 1782/2003 и на Директиви 92/102/ЕИО и 64/432/ЕИО (ОВ L 5, 9.1.2004 г., стр. 8).

4. Държавите членки вземат всички по-нататъшни мерки, необходими за правилното прилагане на интегрираната система, и си оказват нужната взаимопомощ с оглед на проверките, изисквани в съответствие с настоящия регламент.

Член 69

Компютризирана база данни

1. Компютризираната база данни ("базата данни") регистрира данните, получени от заявленията за помощ и исканията за плащане по отношение на всеки бенефициер на подпомагане, посочено в член 67, параграф 2.

Базата данни позволява по-специално справки чрез компетентния орган на държавата членка за данните, отнасящи се до текущата календарна и/или пазарна години и до предходните десет такива години. Когато обаче равнището на подпомагане на земеделските стопани е засегнато от данните, отнасящи се до по-ранни календарни и/или пазарни години, започващи от 2000 г., базата данни позволява и справки за данните, свързани с тези години. Базата данни също позволява преки и незабавни справки с данните, свързани поне с предишните четири последователни календарни години и за данните по отношение на „постоянни пасища“ съгласно определението по член 2, буква в) от Регламент (ЕО) № 1120/2009 на Комисията ([1]) в неговата първоначална версия и за периодите след неговата дата на прилагане, за данните, свързани с „постоянни пасища и постоянни места за паша“ съгласно определението в член 4, буква з) от Регламент (ЕС) № 1307/2013, свързани най-малко с предишните пет последователни календарни години.

Чрез дерогация от втората алинея, от държавите членки, присъединили се към Съюза през и след 2004 г., се изисква да гарантират справки с данните от годината на своето присъединяване.

2. Държавите членки могат да създават децентрализирани бази данни, при условие че тези бази, както и административните процедури за записване и достъп до данните са създадени по еднакъв начин на цялата територия на държавата членка и са съвместими помежду си, така че да могат да се извършват кръстосани проверки.

Член 70

Система за идентификация на земеделските парцели

1. Системата за идентификация на земеделските парцели се създава на базата на карти, документи от поземлените регистри или други картографски документи. Използват се техники на компютризирана географска информационна система, включваща за предпочитане въздушни или пространствени ортогонални изображения, с хомогенен стандарт, гарантиращ степен на точност, равна поне на картографската в мащаб 1: 10 000, а от 2016 г., в мащаб 1:5 000, като се взема предвид очертанието и състоянието на парцела. Това се определя в съответствие със съществуващите стандарти на Съюза.

Независимо от първата алинея, държавите членки могат да продължат да използват такива техники, включително въздушни или пространствени ортогонални изображения, с хомогенен стандарт, гарантиращ степен на точност, равна поне на картографската в мащаб 1:10 000, когато те са били, придобити въз основа на дългосрочни договори, по които е постигнато съгласие преди ноември 2012 г.

2. Държавите членки гарантират, че системата за идентификация на земеделските парцели съдържа референтен слой за отчитане на екологично насочените площи. Този референтен слой включва по-специално съответните специфични ангажименти и/или схемите за удостоверяване на екологичните практики, посочени в член 43, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, които са равностойни на практиките в член 46 от посочения регламент, преди посочените в член 72 от настоящия регламент формуляри за кандидатстване за плащане за селскостопански практики, благоприятни за климата и околната среда, посочени в членове 43—46 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, да бъдат представени за референтната 2018 година най-късно.

Член 71

Система за идентификация и регистрация на правата на плащане

1. Системата за идентификация и регистрация на правата на плащания позволява проверки на правата и кръстосани проверки със заявленията за подпомагане и системата за идентификация на земеделските парцели.

2. Системата, посочена в параграф 1, позволява да се правят преки и незабавни справки чрез компетентния орган на държавата членка за данните, отнасящи се най-малко до предходните четири последователни календарни години.

Член 72

Заявления за помощ и искания за плащане

1. Всяка година бенефициерите на подпомагане, посочено в член 67, параграф 2, подават заявление за директни плащания или искане за плащане за съответната площ или мярка за развитие на селските райони, свързана с животните, съответно, като посочват, където е приложимо:

а) всички земеделски парцели в стопанството, както и неземеделските площи, за които се иска подпомагане съгласно член 67, параграф 2;

б) правата на плащане, заявени за активиране;

в) всяка друга информация, предвидена в настоящия регламент или изисквана с оглед прилагането на съответното секторно законодателство в областта на селското стопанство или от съответната държава членка.

По отношение на директните плащания на площ, всяка държава членка определя минималния размер на земеделските парцели, за който може да бъде подадено заявление. Минималният размер обаче не трябва да надвишава 0,3 хектара.

([1]) Регламент (ЕО) № 1120/2009 на Комисията от 29 октомври 2009 г. за определяне на подробни правила за прилагането на схемата за единно плащане, предвидена в дял III от Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители (ОВ L 316, 2.12.2009 г., стр. 1).

2. Чрез дерогация от параграф 1, буква а) държавите членки могат да решат, че земеделски парцели с площ до 0,1 хектар, за които не е подадено заявление за плащане, не е необходимо да бъдат декларирани, при условие че общата площ на такива парцели не надхвърля 1 хектар и/или могат да решат, че земеделски стопанин, който не подава заявление за директно плащане на площ, не е необходимо да декларира земеделските си парцели, когато общата площ не надвишава 1 хектар. При всички случаи земеделският стопанин посочва в заявлението си, че има на разположение земеделски парцели и по искане на компетентните органи посочва местоположението им.

3. Държавите членки предоставят посредством електронни средства, *inter alia*, предварително изготвени формуляри, които се базират на площите, определени през предходната година, както и графичен материал, посочващ местоположението на тези площи.

Държава членка може да реши, че заявлението за помощ и искането за плащане:

а) са действителни, ако бенефициерът потвърди липсата на промени спрямо заявлението за помощ и искането за плащане, подадени през предходната година,

б) трябва да съдържат само промените спрямо заявлението за помощ и искането за плащане, подадени за предходната година.

По отношение на схемата за подпомагане на дребни земеделски стопани обаче, предвидено в дял V от Регламент (ЕС) № 1307/2013, тази възможност се дава на всички заинтересовани земеделски стопани.

4. Всяка държава членка може да реши единно заявление да обхваща няколко или всички схеми за подпомагане и мерки, изброени в член 67 или други схеми за подпомагане и мерки.

5. Чрез дерогация от Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 на Съвета ([1]), изчисляването на датата за подаване или изменение на заявление за помощ, искане за плащане или удостоверителни документи, договори или декларации по настоящата глава се адаптират към специфичните изисквания на интегрираната система. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 115 относно правилата, приложими към периоди, дати и срокове, когато крайната дата за подаване на заявленията или измененията е официален празник, събота или неделя.

Член 73

Система за идентифициране на бенефициерите

Единната система за регистрирането на самоличността на всеки бенефициер на подпомагането, както е посочено в член 67, параграф 2, гарантира, че всички заявления за помощ и искания за плащане, подадени от един и същи бенефициер, могат да бъдат идентифицирани като такива.

([1]) Регламент (ЕИО, Евратом) № 1182/71 на Съвета от 3 юни 1971 г. за определяне на правилата, приложими за срокове, дати и крайни срокове (ОВ L 124, 8.6.1971 г., стр. 1).

Член 74

Проверка на условията за допустимост и намалявания

1. В съответствие с член 59, чрез разплащателните агенции или упълномощените да действат от тяхно име органи държавите членки извършват административни проверки на заявлението за помощ, за да проверят дали то отговаря на условията за предоставяне на помощ. Тези проверки се допълват от проверки на място.

2. За целите на проверките на място държавите членки съставят извадков план на земеделските стопанства и/или бенефициерите.

3. Държавите членки могат да използват техники за дистанционно наблюдение и Глобалната навигационна спътникова система (ГНСС) като средство за извършване на проверки на място на земеделските парцели.

4. В случай на неспазване на условията за допустимост се прилага член 63.

Член 75

Плащания към бенефициерите

1. Плащанията по схемите за подпомагане и посочените в член 67, параграф 2 мерки се осъществяват в периода от 1 декември до 30 юни на следващата календарна година.

Плащанията през този период се извършват най-много на две вноски.

Независимо от първа и втора алинеи държавите членки могат преди 1 декември, но не по-рано от 16 октомври, да отпускат авансови плащания в размер до 50 % за директни плащания и до 75 % за подпомагане по програмите за развитие на селските райони, както е посочено в член 67, параграф 2.

По отношение на предоставеното подпомагане по линия на развитието на селските райони съгласно посоченото в член 67, параграф 2 настоящият параграф се прилага по отношение на заявленията за помощ и исканията за плащане, считано от референтната 2018 година, освен по отношение на авансовите плащания в размер до 75 %, предвидени в трета алинея от настоящия параграф.

2. Посочените в параграф 1 плащания не се извършват преди да са приключили проверките на условията за допустимост, които държавите членки трябва да осъществяват съгласно член 74.

Чрез дерогация от първа алинея авансовите плащания за подпомагане по програмите за развитие на селските райони, както е посочено в член 67, параграф 2, могат да се извършват след приключването на административните проверки по член 59, параграф 1.

3. В случай на спешност Комисията приема актове за изпълнение, които трябва да бъдат едновременно необходими и обосновани, за разрешаване на специфични проблеми, свързани с прилагането на настоящия член. Тези актове за изпълнение могат да предвиждат дерогация от разпоредбите на параграфи 1 и 2, но само в степен и за срок, за които това е строго необходимо.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

Член 76

Делегирани правомощия

1. За да гарантира, че интегрираната система, предвидена в настоящата глава се прилага ефективно, съгласувано и недискриминиращо, с което се защитават финансовите интереси на Съюза, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 115 относно:

а) конкретни определения, които са необходими за осигуряване на хармонизирано прилагане на интегрираната система, в допълнение към определенията, предвидени в Регламент (ЕС) № 1307/2013 и Регламент (ЕС) № 1305/2013;

б) по отношение на членове 67—75 правила за допълнителни мерки, необходими за осигуряване на спазването на контролните изисквания, установени в настоящия регламент или в секторното законодателство в областта на селското стопанство, които мерки трябва да бъдат предприети от държавите членки по отношение на производители, доставчици на услуги, органи, организации или други оператори, като например кланици или асоциации, които участват в процедурата по отпускането на помощи, когато настоящият регламент не предвижда съответните административни санкции; доколкото е възможно, тези мерки съответстват *mutatis mutandis* на санкциите, изложени в член 77, параграфи 1—5.

2. За да се осигури правилно разпределение между правоимащите бенефициери на средствата, получени в резултат от заявленията за помощ по член 72, и за да се даде възможност за проверка на изпълнението на свързаните с това задължения, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове съгласно член 115 по отношение на:

а) основните елементи, техническите правила, включително тези относно актуализиране на референтните парцели — подходящото допустимо отклонение при отчитане на контура и състоянието на парцела, включително и правила относно включването на особеностите на ландшафта, намиращ се в близост до даден парцел, както и изискванията за качество на предвидената в член 70 система за идентификация на земеделските парцели и посочената в член 73 система за идентификация на бенефециерите;

б) основните елементи, техническите правила и изискванията за качество на системата за идентификация и регистрация на правата на плащане, предвидена в член 71;

в) правилата, с които се определя основата за изчисляването на помощта, включително правила как да се постъпва в определени случаи, при които отговарящата на условията за подпомагане площ съдържа особености на ландшафта или дървета; подобни правила трябва да дадат възможност на държавите членки, когато са налице зони, заети с постоянни пасища, автоматично да считат разпръснатите особености на ландшафта и дърветата, общата площ на които не надхвърля определен дял от референтния парцел, като част от отговарящата на условията за допустимост площ, без специално изискване за картографирането им.

Член 77

Налагане на административни санкции

1. Що се отнася до административните санкции, посочени в член 63, параграф 2, настоящият член се прилага в случай на неспазване на критериите за допустимост, ангажиментите или други задължения, произтичащи от прилагането на правилата относно подпомагането по член 67, параграф 2.

2. Не се прилагат административни санкции:

а) когато неспазването се дължи на непреодолима сила;

б) когато неспазването се дължи на очевидни грешки, както е посочено в член 59, параграф 6;

в) когато неспазването се дължи на грешка на компетентния орган или друг орган и ако няма основания да се счита, че грешката е могла да бъде открита от лицето, засегнато от административната санкция;

г) когато засегнатото лице може да докаже по удовлетворителен за компетентния орган начин, че не носи отговорност за неспазването на задълженията по параграф 1, или ако компетентният орган установи по друг начин, че съответното лице няма вина;

д) когато неспазването има незначителен характер, включително при наличието на праг, който се определя от Комисията в съответствие с параграф 7, буква б);

е) други случаи, при които налагането на санкция не е уместно, които се определят от Комисията в съответствие с параграф 7, буква б).

3. Административните санкции могат да се прилагат към всеки бенефициер на помощ или подпомагане, включително и към групите или асоциациите на бенефициерите, които са обвързани от задълженията, изложени в правилата по параграф 1.

4. Административните санкции могат да приемат следните форми:

а) намаляване на размера на помощта или подпомагането, които се изплащат или ще се изплащат във връзка със заявленията за помощ или исканията за плащане, свързани с неспазването, и/или във връзка със заявления за подпомагане или искания за помощ за предишни или следващи години;

б) плащане на сума, изчислена на базата на съответното количество и/или период, свързани с неспазването;

в) изключване от правото на участие в съответната схема за помощ или мярка за подпомагане.

5. Административните санкции са пропорционални и отчитат тежестта, степента, продължителността и повтаряемостта на установеното неспазване и са съобразени със следните ограничения:

а) размерът на административната санкция за дадена година, както е посочено в параграф 4, буква а), не надвишава 100 % от размерите на заявленията за помощ или исканията за плащане;

б) размерът на административната санкция за определена година, както е посочено в параграф 4, буква б), не надвишава 100 % от размера на заявленията за помощ или исканията за плащане, до които се отнася санкцията;

в) продължителността на изключението по параграф 4, буква в) може да се определи на най-много три последователни години, като то може да се приложи отново в случай на ново неспазване.

6. Независимо от параграфи 4 и 5, по отношение на плащането, посочено в дял III, глава 3 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, административните санкции вземат формата на намаляване на сумата на плащанията, направени или които предстои да се направят съгласно посочения регламент.

Посочените в настоящия параграф административни наказания са пропорционални и се степенуват според тежестта, обхвата, продължителността и повторяемостта на съответното неспазване на задълженията.

Размерът на тези административни санкции за определена година не надвишава 0 % за първите две години от прилагането на дял III, глава 3 от Регламент (ЕС) № 1307/2013 (2015 г. и 2016 г.), 20 % за третата година от прилагането (2017 г.) и 25 % от четвъртата година на прилагането (2018 г.), от общия размер на плащането, посочено в дял III, глава 3 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, на което съответния земеделски стопанин би имал право, ако е спазил условията за това плащане.

7. За да се отчете възпиращият ефект на санкциите, които се налагат, от една страна, и специфичните характеристики на всяка схема за помощ или мярка за подпомагане, посочена в член 67, параграф 2, от друга страна, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 115:

а) за установяване за всяка схема за помощ или мярка за подпомагане и засегнато лице, посочено в параграф 3 — от изложения в параграф 4 списък и в рамките на установените в параграфи 5 и 6 ограничения — на административната санкция и за определяне на конкретния размер, който ще бъде наложен от държавите членки, включително в случаите на неспазване, което е количествено неопределено;

б) за установяване на случаите, в които не се налагат административни санкции съгласно параграф 2, буква е).

8. Комисията приема актове за изпълнение, с които определя подробни процедурни и технически правила с цел еднакво прилагане на настоящия член по отношение на:

а) правилата за прилагането и изчисляването на административните санкции;

б) подробните правила за определяне на дадено неспазване като незначително, включително определянето на количествен праг, изразен като номинална стойност или процент от допустимия размер на помощта или подпомагането, който обаче е не по-малък от 0,5 %;

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

Член 78

Изпълнителни правомощия

Комисията приема актове за изпълнение, с които установява следното:

а) основните елементи, техническите правила и изискванията за качество на компютризираната база данни, предвидена в член 69;

б) правила относно заявленията за помощ и исканията за плащане, предвидени в член 72, и заявления за права на плащане, включително крайната дата за представяне на заявления, изискванията за минималното количество информация, която следва да се съдържа в заявленията, разпоредби за изменения или оттегляне на заявления за помощ, освобождаване от задължението да се представят заявления за помощ, и разпоредби, с които на държавите членки се дава възможност да прилагат опростени процедури или да коригират очевидни грешки;

в) правила за извършване на проверки с цел да се провери спазването на задълженията, както и точността и пълнотата на информацията в заявлението за помощ или искането за плащане, включително правила относно допустимите отклонения в измерванията при проверките на място;

г) технически определения, необходими за целите на еднаквото прилагане на настоящата глава;

д) правила за случаи на прехвърляне на стопанства, придружено с прехвърляне на задължения във връзка с допустимостта по отношение на въпросната помощ, които все още предстои да се изпълнят;

е) правила за посочените в член 75 авансови плащания.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

ГЛАВА III

Проверка на трансакциите

Член 79

Обхват и определения

1. Настоящата глава установява специфични правила за проверката на търговските документи на онези субекти, които получават или извършват плащания, пряко или непряко свързани със системата за финансиране от ЕФГЗ, или на техни представители („предприятия“), с цел да се установи дали сделките, представляващи част от системата за финансиране от ЕФГЗ, действително са били проведени и дали са били изпълнени правилно.

2. Настоящата глава не се прилага към мерки, обхванати от интегрираната система, посочена в глава II на настоящия дял. За да се отговори на промените в секторното законодателство в областта на селското стопанство и да се гарантира ефективността на системата на последващ контрол, определена в настоящата глава, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 115 за установяване на списък с мерки, които поради формулировката си и изискванията за контрол са неподходящи за извършване на допълнителни последващи проверки чрез проверка на търговските документи и следователно не са обект на такъв контрол съгласно настоящата глава.

3. За целите на настоящата глава се прилагат следните определения:

а) „търговски документ“ означава всички книжа, регистри, квитанции и удостоверителни документи, счетоводни книжа, производствена документация и документация по качеството, кореспонденция, свързана с икономическата дейност на предприятието, както и търговски данни, под каквато и да е форма, включително и на електронен носител, доколкото тези документи или данни имат пряка или косвена връзка с трансакциите, посочени в параграф 1;

б) „трети лица“ означава всяко физическо или юридическо лице, имащо пряка или косвена връзка с трансакциите, извършвани в рамките на системата за финансиране чрез ЕФГЗ.

Член 80

Проверка от държавите членки

1. Държавите членки провеждат системни проверки на търговските документи на предприятията, като отчитат естеството на подлежащите на проверка трансакции. Държавите членки подбират предприятията, в които да се извърши проверка така, че да се осигури възможно най-добрата гаранция за ефективността на мерките за предотвратяване и разкриване на нередности. Подборът по-специално отчита, *inter alia*, финансовата значимост на предприятията в тази система и други рискови фактори.

2. В подходящи случаи предвидените в параграф 1 проверки се разпростират върху физически и юридически лица, с които предприятията са свързани, както и всяко друго физическо или юридическо лице, което може да представлява интерес в преследването на целите, залегнали в член 81.

3. Проверките, извършени съгласно настоящата глава, не засягат проверките, извършвани по членове 47 и 48.

Член 81

Цели на проверката

1. Точността на първичните подлежащи на проверка данни се установява чрез кръстосани проверки, включително на търговски документи на трети лица, ако е необходимо, като естеството на проверките съответства на равнището на съществуващия риск, включително:

а) сравнения с търговските документи на доставчиците, клиентите, превозвачите и други трети лица;

б) физически контрол, когато е необходимо, на количеството и естеството на складовите наличности;

в) съпоставка с документацията на финансовите потоци, свързани със или произтичащи от извършените трансакции в рамките на системата за финансиране от ЕФГЗ; и

г) проверки по отношение на счетоводството или регистрите за финансови операции, показващи, към момента на проверката, че документите, държани от разплащателната агенция като основание за изплащането на помощ на бенефициера, са редовни.

2. По-специално, когато предприятията са задължени да водят определена документация за складовите наличности в съответствие с разпоредбите на Съюза или с националните разпоредби, проверката на тази документация обхваща, в съответните случаи, съпоставянето ѝ с търговските документи и, в случай на нужда, със складовите наличности.

3. При подбора на трансакциите, подлежащи на проверка, се отчита изцяло равнището на съществуващия риск.

Член 82

Достъп до търговски документи

1. Лицата, отговарящи за предприятието, или трети лица се уверяват, че са представени всички търговски документи и че са предоставени допълнителни сведения на служителите, натоварени с проверката, или на оправомощените да извършват проверките от тяхно име лица. Електронно съхраняваните данни се предоставят на адекватен носител.

2. Натоварените с проверката служители или оправомощените да извършват проверките от тяхно име лица могат да изискват предоставянето на извадки или копия от документите, посочени в параграф 1.

3. Когато по време на проверката, осъществявана съгласно настоящата глава, съхраняваните от предприятието търговски документи са оценени като неподходящи за целите на проверката, от предприятието се изисква за в бъдеще да изготвя тези документи съгласно инструкциите на държавата членка, извършваща проверката, без да се засягат задълженията, определени с други регламенти, отнасящи се за същия сектор.

Държавите членки определят датата, от която тези документи следва да бъдат изготвяни.

Когато всички или част от търговските документи, подлежащи на проверка съгласно настоящата глава, се намират в предприятие, принадлежащо на същата търговска група, търговско дружество или асоциация от предприятия, управлявани съвместно с проверяваното предприятие, то е длъжно да предостави тези документи на контрольорите на мястото и датата, указани от отговарящата за проверката държава членка, независимо дали въпросното предприятие са намира в или извън територията на Съюза.

4. Държавите членки гарантират, че натоварените с проверките служители имат право да изземват или да изискат изземването на търговските документи. Това право се упражнява при надлежно спазване на съответните национални разпоредби и не засяга прилагането на наказателнопроцесуалните правила относно изземването на документи.

Член 83

Взаимопомощ

1. Държавите членки взаимно се подпомагат в осъществяването на проверката, предвидена в настоящата глава, в следните случаи:

а) когато предприятие или трето лице е установено в държава членка, различна от тази, в която е извършено или е следвало да се извърши плащането или получаването на сумата;

б) когато предприятие или трето лице е установено в държава членка, различна от тази, в която се намират документите и данните, необходими за контрола.

Комисията може да координира общи действия, включващи взаимна помощ между две или повече държави членки.

2. През първите три месеца след приключване на финансовата година на ЕФГЗ, през която е извършено плащането, държавите членки предават на Комисията списък на предприятията, установени в трети държави, за които се отнася плащането на въпросните суми, което е или е следвало да се извърши или получено в тази държава членка.

3. Ако в друга държава членка се изисква допълнителна информация като част от контрола на дадено предприятие съгласно член 80, и по-специално кръстосани проверки съгласно член 81, могат да се подават специални молби за проверка, като се посочват основанията за молбата. Преглед на тези молби се изпраща на Комисията за всяко тримесечие в рамките на един месец след края на всяко тримесечие. Комисията може да изиска да бъде предоставено копие от отделните молби.

Молбата за проверка се изпълнява не по-късно от шест месеца след получаването ѝ; резултатите от проверката се съобщават незабавно на подалата молбата държава членка и на Комисията. Уведомяването на Комисията се извършва за тримесечие в рамките на един месец след края на всяко тримесечие.

Член 84

Програми

1. Държавите членки изготвят програми за проверките, които да се извършат в съответствие с член 80 по време на следващия контролен период.

2. Всяка година до 15 април държавите членки изпращат на Комисията програмата си, посочена в параграф 1, като уточняват:

а) броя на предприятията, които следва да се проверят, и тяхното разпределение по сектори на база свързаните с тях суми;

б) критериите, взети предвид при изработване на програмата.

3. Изработените от държавите членки и изпратени на Комисията програми се прилагат от държавите членки, ако в срок от осем седмици Комисията не е съобщила забележките си.

4. Параграф 3 се прилага *mutatis mutandis* към измененията на програмата, внесени от държавите членки.

5. На всеки етап Комисията може да поиска включването на определена категория предприятия в програмата на дадена държава членка.

6. Предприятията, за които сборът от приходите или плащанията е бил под 40 000 EUR, се проверяват съгласно настоящата глава единствено по определени причини, които се посочват от държавите членки в тяхната годишна програма, посочена в параграф 1, или от Комисията във всяко искано изменение на тази програма. За да се вземат под внимание икономическите процеси, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 115 за промяна на прага от 40 000 EUR.

Член 85

Специални служби

1. Във всяка държава членка специална служба се натоварва с наблюдението на прилагането на настоящата глава. Тези служби отговарят по-специално за:

а) изпълнението на проверките, предвидени в настоящата глава от служителите, наети пряко от тази специална служба; или

б) координацията и общото наблюдение на проверките, извършени от служителите, работещи в други служби.

Държавите членки могат също така да разпоредят проверките, които трябва да бъдат извършени в изпълнение на настоящата глава, да се разпределят между специалната служба и други национални служби, доколкото първата осигурява координацията им.

2. Службите, натоварени с прилагането на настоящата глава, трябва да бъдат така организирани, че да бъдат независими от службите или техни клонове, натоварени с плащанията и извършваните преди плащанията проверки.

3. За да се осигури правилното прилагане на настоящата глава, специалната служба, посочена в параграф 1, предприема всички необходими мерки, като съответната държава членка ѝ дава всички правомощия, необходими за изпълнението на задачите, посочени в настоящата глава.

4. Държавите членки приемат подходящи наказателни мерки спрямо физическите или юридическите лица, които не спазват задълженията, предвидени в настоящата глава.

Член 86

Доклади

1. Преди 1 януари след изтичането на периода на проверка държавите членки представят на Комисията подробен доклад относно прилагането на настоящата глава.

2. Държавите членки и Комисията редовно обменят становища върху прилагането на настоящата глава.

Член 87

Достъп до информация и проверки от Комисията

1. В съответствие с приложимите националните закони, служителите на Комисията имат достъп до всички документи, съставени с оглед или в резултат на организираните проверки в рамките на настоящата глава, както и до събраните данни, включително тези, които се съхраняват в системите за обработка на данни. При поискване тези данни се предоставят на адекватен носител.

2. Проверките, посочени в член 80, се извършват от служители на държавите членки. Служителите на Комисията могат да участват в тези проверки. Самите те не могат да упражняват правомощията за проверка, дадени на националните служители. Те имат въпреки това достъп до същите помещения и същите документи като служителите на държавите членки.

3. Когато проверката се извършва при условията на член 83, служителите на държавата членка, поискала проверката, могат да присъстват със съгласието на държавата членка, към която е отправено искането за проверка, на проверката в последната държава, и да имат достъп до същите помещения и документи като служителите на тази държава членка.

Служителите на държавата членка, отправила искането за проверка, присъстващи на проверка в държавата членка, към която е отправено искането, трябва да са готови във всеки момент да представят доказателство за служебното си положение. При всички случаи обаче проверките се осъществяват от служители на държавата членка, към която е отправено искането.

4. Без да се засягат разпоредбите на регламенти (ЕС, Евратом) № 883/2013 и (Евратом, ЕО) № 2185/96, ако националното наказателно-процесуално законодателство запазва правото за извършване на определени действия за изрично определени от националните закони служители, нито служителите на Комисията, нито тези на държавата членка, посочени в параграф 3, участват в тези действия. При всяко положение те не участват по-специално в посещенията по домовете или официалния разпит на лицата съгласно наказателното право на съответната държава членка. Те обаче имат достъп до получената по този начин информация.

Член 88

Правомощия на Комисията

Комисията приема, когато е необходимо, актове за изпълнение, с които определя правила за еднакво прилагане на настоящата глава, и по-специално по отношение на следното:

а) извършването на проверките, посочени в член 80 по отношение на подбора на предприятията, степента и графика на проверките;

б) съхранението на търговски документи и типовете документи, които следва да се поддържат, или данни, които следва да се вписват;

в) изпълнението и координацията на общите действия съгласно член 83, параграф 1;

г) подробностите и спецификациите относно съдържанието, формата и начина на подаване на заявки, съдържанието, формата и средствата на нотифициране, както и предоставянето и обмена на информация, изисквани в рамките на настоящата глава;

д) условията и средствата за публикуване на необходимата в рамките на настоящия регламент информация или специалните правила и условия за нейното разпространение или предоставяне от страна на Комисията на компетентните органи на държавите членки;

е) отговорностите на специалната служба, посочена в член 85;

ж) съдържанието на докладите, посочени в член 86.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

ГЛАВА IV

Други разпоредби относно проверките и санкциите

Член 89

Други проверки и санкции във връзка с пазарните правила

1. Държавите членки предприемат мерки, за да гарантират, че продуктите, посочени в член 119, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1308/2013, които не са етикетирани съгласно разпоредбите на този регламент, не се предлагат или се изтеглят от пазара.

2. Без да се засягат специфичните разпоредби, които могат да бъдат приети от Комисията, вносът в Съюза на продуктите, посочени в член 189, параграф 1, букви а) и б) от Регламент (ЕС) № 1308/2013, подлежи на проверки, за да се установи дали са спазени условията, предвидени в параграф 1 от посочения член.

3. Държавите членки извършват проверки, основани на анализ на риска, за да се уверят, че продуктите, посочени в приложение I към Регламент (ЕС) № …/2013, са в съответствие с правилата, установени в част II, дял II, глава I, раздел I от Регламент (ЕС) № 1308/2013, и прилагат подходящи административни санкции.

4. Без да се засягат приетите въз основа на член 64 актове по отношение на лозаро-винарския сектор, в случай на нарушение на правилата на Съюза в лозаро-винарския сектор държавите членки налагат пропорционални, ефективни и възпиращи административни санкции. Тези санкции не се налагат в случаите, посочени в член 64, параграф 2, букви а—г), и когато неспазването има незначителен характер.

5. За да се защитят средствата на Съюза и обликът, произходът и качеството на вината в Съюза, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 115 относно:

а) създаването на аналитична база данни за изотопни данни, която ще помогне за разкриването на измами и следва да бъде изградена на базата на проби, събрани от държавите членки;

б) правила за извършващите проверки органи и взаимната помощ между тях;

в) правилата за общо използване на констатациите на държавите членки;

6. Комисията може да приема актове за изпълнение за установяване на всички необходими мерки относно:

а) процедурите във връзка със собствените бази данни на държавите членки и с аналитичната база данни за изотопни данни, която ще помогне за разкриването на измами;

б) процедурите във връзка със сътрудничеството и взаимопомощта между контролните власти и органи;

в) по отношение на посоченото в параграф 3 задължение — правилата за извършване на проверки за спазване на пазарните стандарти, правилата относно органите, отговорни за извършването на проверките, както и относно съдържанието, честотата и етапа на предлагане на пазара, към които ще се прилагат тези проверки.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

Член 90

Проверки, свързани с наименованията за произход и географските указания, и защитените традиционни наименования

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да прекратят незаконното използване на защитените наименования за произход, защитените географски указания и защитените традиционни наименования, посочени в Регламент (ЕС) № 1308/2013.

2. Държавите членки определят компетентен орган, който отговаря за извършване на проверките по отношение на задълженията, установени в част 2, дял II, глава I, раздел II от Регламент (ЕС) № 1308/2013 съгласно критериите, установени в член 4 от Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета [1], и гарантират, че всеки оператор, който спазва тези задължения, има право да бъде включен в система за проверки.

3. В рамките на Съюза годишната проверка на съответствието със спецификацията на продуктите по време на производството и по време на или след опаковането на виното се осигурява от компетентния орган, посочен в параграф 2, или от един или повече контролни органи по смисъла на член 2, втора алинея, точка 5 от Регламент (ЕО) № 882/2004, които действат като органи за сертифициране на продукти съгласно критериите, предвидени в член 5 от същия регламент.

4. Комисията приема актове за изпълнение относно следното:

а) съобщенията, които трябва да бъдат изпратени от държавите членки до Комисията;

б) правилата относно органа, отговарящ за проверката на съответствието със спецификацията на продуктите, включително и в случаи, когато географският регион е в трета държава;

в) действията, които държавите членки следва да предприемат за предотвратяване на незаконната употреба на защитени наименования за произход, защитени географски указания и защитени традиционни наименования;

г) проверките и контрола, които следва да се извършват от държавите членки, в това число изпитванията.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

ДЯЛ VI

КРЪСТОСАНО СЪОТВЕТСТВИЕ

ГЛАВА I

Обхват

Член 91

Общ принцип

1. Когато бенефициер, посочен в член 92, не изпълнява правилата за кръстосано съответствие, посочени в член 93, на него му се налага административна санкция.

2. Посочената в параграф 1 административна санкция се налага само ако неспазването е резултат от действие или бездействие, за което въпросният бенефициер е пряко отговорен; и ако са изпълнени едното или двете от следните допълнителни условия:

а) неспазването е свързано със селскостопанската дейност на бенефициера;

б) площта на стопанството на бенефициера е засегната.

[1] Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно официалния контрол, провеждан с цел осигуряване на проверка на съответствието със законодателството в областта на фуражите и храните и правилата за опазване здравето на животните и хуманното отношение към животните (ОВ L 165, 30.4.2004 г., стр. 1).

По отношение на горските райони обаче тази санкция не се прилага, ако не е поискана помощ за съответната площ в съответствие с член 21, параграф 1, буква а) и членове 30 и 34 от Регламент (ЕС) № 1305/2013.

3. За целите на настоящия дял се прилагат следните определения:

а) „стопанство“ означава всички производствени единици и площи, управлявани от бенефициера, посочен в член 92, които са разположени на територията на една и съща държава членка;

б) „изискване“ означава всяко индивидуално законоустановено изискване за управлението съгласно правото на Съюза, посочено в приложение II в рамките на даден акт, различаващо се по същество от всички други изисквания на същия акт.

Член 92

Заинтересовани бенефициери

Член 91 се прилага за бенефициери, получаващи директни плащания съгласно Регламент (ЕС) № 1307/2013 плащания съгласно членове 46 и 47 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 и годишни премии съгласно член 21, параграф 1, букви а) и б), членове 28—31, 33 и 34 от Регламент (ЕС) № 1305/2013.

Член 91 обаче не се прилага за бенефициери, участващи в схемата за подпомагане на дребни земеделски стопани, както е посочено в дял V от Регламент (ЕС) № 1307/2013. Предвидената в този член санкция не се прилага и за подпомагането, посочено в член 28, параграф 9 от Регламент (ЕС) № 1305/2013.

Член 93

Правила за кръстосано съответствие

1. Правилата за кръстосано съответствие се състоят от законоустановените изисквания към управлението съгласно правото на Съюза и стандартите за добро земеделско и екологично състояние на земята, установени на национално равнище, както са посочени в приложение II, свързани със следните области:

а) околна среда, изменение на климата и добро земеделско състояние на земята;

б) обществено здраве, здраве на животните и на растенията;

в) хуманно отношение към животните.

2. Правните актове, посочени в приложение II относно законоустановените изисквания към управлението, се прилагат съобразно версията им в сила, а директивите — така, както се прилагат от държавите членки.

3. Освен това, по отношение на 2015 и 2016 г. правилата за кръстосано съответствие включват също поддържането на постоянни пасища. Държавите членки, които са били членове на Съюза на 1 януари 2004 г., гарантират, че земя, която е била заета от постоянни пасища към датата, посочена в заявленията за помощ за площите за 2003 г., се поддържа като заета от постоянни пасища в определените граници. Държавите членки, присъединили се към Съюза през 2004 г., гарантират, че земя, която е била заета от постоянни пасища към 1 май 2004 г., се поддържа като заета от постоянни пасища в посочените граници. България и Румъния гарантират, че земя, която е била заета от постоянни пасища към 1 януари 2007 г., продължава да се поддържа като заета от постоянни пасища в посочените граници. Хърватия гарантира, че земя, която е била заета от постоянни пасища към 1 юли 2013 г., продължава да се поддържа като заета от постоянни пасища в посочените граници.

Първата алинея не се прилага за земя, която е била заета от постоянни пасища и която трябва да бъде залесена, ако такова залесяване е съвместимо с околната среда и не включва насаждения с коледни елхи и с бързорастящи видове за краткосрочно отглеждане.

4. За да се вземе предвид параграф 3, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове съгласно член 115, определящи правилата за поддържане на постоянни пасища, по-специално за да гарантира, че се предприемат мерки за поддържане на земята като постоянни пасища на ниво земеделски стопани, включително и индивидуални задължения, които трябва да се спазват, като например задължението за преобразуването на площи в постоянни пасища там, където се установи намаляване на съотношението на постоянните пасища.

За да се гарантира правилното изпълнение на задълженията на държавите членки, от една страна, и отделните земеделски стопани, от друга страна, по отношение на поддържането на постоянни пасища, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 115 за установяване на условията и методите за определяне на съотношението между постоянни пасища и земеделска земя, което трябва да се поддържа.

5. За целите на параграфи 3 и 4, „постоянно пасище“ означава постоянно пасище съгласно определението в член 2, буква в) от Регламент (ЕО) № 1120/2009 в неговия първоначален вариант.

Член 94

Задължения на държавите членки във връзка с доброто земеделско и екологично състояние

Държавите членки следят цялата земеделска площ, включително земята, която вече не се използва за целите на производството, да се поддържа в добро земеделско и екологично състояние. Държавите членки определят на национално или на регионално равнище минималните стандарти за бенефициерите за доброто земеделско и екологично състояние на земята, въз основа на рамката, установена в приложение II, като вземат предвид специфичните характеристики на съответните площи, включително почвено-климатичните условия, съществуващите системи за земеделие, използването на земята, сеитбооборота, земеделските практики и структурата на стопанствата.

Държавите членки не определят минимални изисквания, които не са установени в приложение II.

Член 95

Информация за бенефициерите

Държавите членки предоставят на заинтересованите бенефициери, ако е уместно по електронен път, списък на изискванията и стандартите, които трябва да спазват на равнище индивидуално стопанство, както и ясна и точна информация за тях.

ГЛАВА II

Системи за контрол и административни санкции във връзка с кръстосаното съответствие

Член 96

Проверки на кръстосаното съответствие

1. Където е уместно, държавите членки използват интегрираната система, установена в дял V, глава II, и по-специално в член 68, параграф 1, букви а), б), г) д) и е).

Държавите членки могат да използват съществуващите си системи за администриране и контрол, за да гарантират придържането към правилата за кръстосано съответствие.

Тези системи, и по-специално системата за идентификация и регистрация на животните, създадена в съответствие с Директива 2008/71/ЕО на Съвета [1] и регламенти (ЕО) № 1760/2000 и (ЕО) № 21/2004, са съвместими с интегрираната система, предвидена в дял V, глава II от настоящия регламент.

2. В зависимост от съответните изисквания, стандарти, актове или области на въпросното кръстосано съответствие, държавите членки могат да вземат решение да извършат административни проверки, по-специално такива, вече предвидени съгласно системите за контрол, приложими към съответното изискване, стандарт, акт или област на кръстосано съответствие.

3. Държавите членки извършват проверки на място с цел да се уверят дали бенефициерът спазва задълженията, посочени в настоящия дял.

4. Комисията приема актове за изпълнение, с които определя правилата за извършване на проверки, за да провери дали се спазват задълженията, предвидени съгласно настоящия дял, включително правила, даващи възможност при анализа на риска да се отчитат следните фактори:

а) участието на даден земеделски стопанин в системата за съвети в селското стопанство, както е предвидено в дял III от настоящия регламент;

б) участието на даден земеделски стопанин в система за сертифициране, ако тя обхваща съответните изисквания и стандарти.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

Член 97

Прилагане на административната санкция

1. Административната санкция, предвидена в член 91, се налага, когато правилата за кръстосано съответствие не се изпълняват през цялата календарна година („съответната календарна година“) и това неспазване пряко се дължи на бенефициера, подал заявлението за помощ или искане за плащане през съответната календарна година.

Първата алинея се прилага *mutatis mutandis* за бенефициери, при които се установи неприлагане на правилата за кръстосано съответствие през целия тригодишен период, считано от 1 януари на годината след календарната година, в която е предоставено първото плащане по програмите за подпомагане за преструктуриране и конверсия, или през целия едногодишен период, считано от 1 януари на годината след календарната година, в която е предоставено плащане по програмите за подпомагане на реколтата на зелено, посочени в Регламент (ЕС) № 1308/2013 („съответните години“).

2. Когато земята се прехвърля през съответната календарна година или съответните години, параграф 1 се прилага и когато установеното неспазване е резултат на действие или бездействие, за които лицето, на което или от което се прехвърля земеделската земя, е пряко отговорно. Чрез дерогация от първото изречение, когато лицето, пряко отговорно за действието или бездействието, е подало заявление за помощ или искане за плащане в съответната календарна година или съответните години, административната санкция се налага на базата на общите суми на плащанията, посочени в член 92, които са предоставени или предстои да бъдат предоставени на въпросното лице.

За целите на настоящия параграф „прехвърляне“ означава всеки вид сделка, в резултат на която земеделската земя престава да бъде на разположение на прехвърлящия.

3. Независимо от параграф 1 и при спазване на правилата, които следва да се приемат съгласно член 101, държавите членки могат да решат да не налагат административни санкции по бенефициер или по календарна година, когато размерът на санкцията е 100 EUR или по-малко в зависимост от правилата.

Когато държава членка реши да използва възможността, предвидена в първата алинея, през следващата година компетентният орган предприема необходимите действия спрямо извадка от бенефициерите, с цел да провери, че бенефициерът е отстранил съответното констатирано неспазване. Бенефициерът се уведомява за констатацията и за задължението да предприеме мерки за отстраняване на неспазването.

4. Налагането на административна санкция не оказва влияние върху законосъобразността и редовността на плащанията, по отношение на които тя се прилага.

[1] Директива 2008/71/ЕО на Съвета от 15 юли 2008 г. относно идентификацията и регистрацията на прасета (ОВ L 213, 8.8.2008 г., стр. 31).

Член 98

Прилагане на административните санкции в България, Хърватия и Румъния

За България и Румъния административните санкции, посочени в член 91, се прилагат най-късно считано от 1 януари 2016 г. по отношение на законоустановените изисквания към управлението в областта на хуманното отношение към животните, посочени в приложение II.

За Хърватия санкциите, посочени в член 91, се прилагат съгласно следния график по отношение на законоустановените изисквания за управление (ЗИУ), посочени в приложение II:

а) от 1 януари 2014 г. за ЗИУ 1—3 и ЗИУ 6—8;

б) от 1 януари 2016 г. за ЗИУ 4, ЗИУ 5, ЗИУ 9 и ЗИУ 10;

в) от 1 януари 2018 г. за ЗИУ 11—13.

Член 99

Изчисляване на административната санкция

1. Административната санкция, посочена в член 91, се прилага посредством намаляване или изключване на цялата сума на плащанията, посочени в член 92, които са предоставени или предстои да се предоставят на съответния бенефициер във връзка със заявленията за помощ, които е подал или ще подаде в хода на календарната година, в която е констатирано неспазването.

При изчисляването на намаляванията и изключванията се вземат предвид тежестта, степента, продължителността и повтаряемостта на констатираното неспазване, както и критериите, посочени в параграфи 2, 3 и 4.

2. В случай на неспазване поради небрежност процентът на намалението не надвишава 5 %, а в случаите на повторно неспазване не надвишава 15 %.

Държавите членки могат да въведат система за ранно предупреждение, която се прилага за случаите на неспазване, които предвид своята незначителна тежест, обхват и продължителност не водят до намаляване или изключване, ако това е надлежно обосновано. Когато държава членка реши да използва тази възможност компетентният орган изпраща ранно предупреждение на бенефициера, с което го уведомява за своите констатации и за неговото задължение да предприеме мерки за отстраняване на неспазването. Ако при последваща проверка се установи, че неспазването не е отстранено, намаляването съгласно първа алинея се прилага със задна дата.

При случаите обаче на неспазване, които представляват пряка опасност за общественото здраве или за здравето на животните винаги се прилага намаляване или изключване.

Държавите членки могат да предоставят на бенефициерите, които за първи път получават ранно предупреждение, приоритетен достъп до системата за съвети в селското стопанство.

3. В случай на умишлено неспазване процентът на намаляването по принцип е не по-нисък от 20 % и може да доведе до цялостно изключване от една или няколко схеми за подпомагане и може да се прилага в продължение на една или повече календарни години.

4. При всички случаи общата сума на намаляванията и изключванията от помощ за една календарна година не може да е по-голяма от общата сума, предвидена в параграф 1, първа алинея.

Член 100

Суми, получени в резултат на кръстосано съответствие

Държавите членки могат да задържат 25 % от сумите, получени в резултат на прилагането на намаляванията и изключванията, посочени в член 99.

Член 101

Правомощия на Комисията във връзка с налагането и изчисляването на административните санкции

1. За да се осигури правилно разпределение на средствата между бенефициерите и ефикасно, последователно и недискриминационно осъществяване на кръстосаното съответствие, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 115:

а) за създаването на хармонизирана основа за посоченото в член 99 изчисляване на административните санкции във връзка с кръстосаното съответствие, като се отчитат намаляванията, свързани с финансовата дисциплина;

б) относно условията за налагане и изчисляване на административните санкции във връзка с кръстосано съответствие, включително при неспазване, което пряко се дължи на съответния бенефициер.

2. Комисията приема актове за изпълнение, с които установява подробни процедурни и технически правила по отношение на изчисляването и прилагането на административните санкции, посочени в членове 97 — 99, включително по отношение на бенефициерите, които представляват група лица съгласно членове 28 и 29 от Регламент (ЕС) № 1305/2013.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

ДЯЛ VII

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

ГЛАВА I

Комуникация

Член 102

Съобщаване на информация

1. В допълнение към разпоредбите, постановени в секторните регламенти, държавите членки изпращат на Комисията следната информация, декларации и документи:

а) за акредитираните разплащателни агенции и акредитираните координиращи органи:

i) документите за акредитацията им;

ii) тяхната функция (акредитирана разплащателна агенция или акредитиран координиращ орган);

iii) когато е приложимо, оттеглянето на акредитацията им;

б) за органите по сертифициране:

i) тяхното наименование;

ii) адреса им;

в) за мерките във връзка с операциите, финансирани от Фондовете:

i) декларации за разходите, имащи също така значението на искания за изплащане на разходите, подписани от името на акредитираната разплащателна агенция или от акредитирания координиращ орган и придружени от необходимата информация;

ii) оценка на размерите на техните финансови нужди по отношение на ЕФГЗ, а по отношение на ЕЗФРСР — актуализирани прогнозни декларации за разходите, които ще бъдат предадени през същата година, и прогнозни декларации за разходите за следващата финансова година;

iii) декларация за управлението и годишните счетоводни отчети на акредитираните разплащателни агенции;

iv) годишно обобщение на резултатите от всички налични одити и проверки, извършени съгласно плана и подробните разпоредби, залегнали в специфичните правила за сектора.

Годишните счетоводни отчети на акредитираните разплащателни агенции, отнасящи се до разходи по ЕЗФРСР, се предават за всяка индивидуална програма.

2. Държавите членки подробно информират Комисията относно мерките, предприети за осигуряване на доброто земеделско и екологично състояние, посочено в член 94 и подробностите за системата за съвети в селското стопанство, посочена в дял III.

3. Държавите членки информират редовно Комисията за прилагането на интегрираната система, посочена в дял V, глава II. Комисията организира обмяна на становища по този въпрос с държавите членки.

Член 103

Поверителност

1. Държавите членки и Комисията предприемат всички необходими мерки за гарантиране на поверителността на предадената или получена информация при прилагането на мерките за инспекция и уравняване на сметките съгласно настоящия регламент.

Правилата, установени в член 8 от Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 се прилагат към тази информация.

2. Без да се засягат националните разпоредби във връзка със съдебното производство, информацията, събрана в процеса на проверка, предвиден в дял V, глава III, е защитена от професионалната тайна. Тя не може да се съобщава на други лица, освен на тези, които поради своите функции в държавите членки или в институциите на Съюза е необходимо да са запознати с нея за изпълнението на тези функции.

Член 104

Правомощия на Комисията

Комисията приема актове за изпълнение, с които определя правила относно:

а) формата, съдържанието, интервалите, сроковете и разпоредбите относно предаването или предоставянето на разположение на Комисията на:

i) разходните декларации и разчети и тяхното актуализиране, включително целевите приходи

ii) декларацията за управлението и годишните счетоводни отчети на разплащателните агенции, както и резултатите от всички налични проведени одити и проверки;

iii) докладите за заверка на счетоводните отчети,

iv) наименованията и конкретните данни за акредитираните разплащателни агенции, акредитираните координиращи органи и сертифициращите органи;

v) условията за отчитане и изплащане на разходите, финансирани от Фондовете;

vi) нотификациите за извършените финансови корекции от държавите членки във връзка с операциите или програмите за развитие на селските райони, както и обобщените доклади за процедурите по възстановяване на средства, предприети от държавата членка в отговор на установени нередности;

vii) информация за мерките, предприети съгласно член 58.

б) договореностите относно обмена на информация и документи между Комисията и държавите членки, както и във връзка със създаването на информационни системи, включително по отношение на вида, формата и съдържанието на данните, подлежащи на обработване от тези системи и съответните правила за съхранение на данните;

в) нотификацията до Комисията от държавите членки относно информация, документи, статистически данни и доклади, както и сроковете и методите за нотифицирането им.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

ГЛАВА II

Използване на еврото

Член 105

Общи принципи

1. Сумите, посочени в решенията на Комисията за приемане на програмите за развитие на селските райони, бюджетните задължения и изплатените от Комисията суми и удостоверените или сертифицирани суми на разходите и сумите по декларациите за разходите от държавите членки се изразяват и изплащат в евро.

2. Цените и сумите, определени в секторното законодателство в областта на селското стопанство, се изразяват в евро.

Те се предоставят или събират в евро в държавите членки, които са приели еврото, и в националната валута в останалите държави членки.

Член 106

Обменен курс и правопораждащ факт

1. Цените и сумите, посочени в член 105, параграф 2, се конвертират в националната валута в държавите членки, които не са приели еврото, като се използва обменен курс.

2. Правопораждащият факт за валутния курс е:

а) приключването на митническите формалности по вноса и износа по отношение на сумите, събирани или отпускани при търговията с трети държави;

б) фактът, при който се постига икономическата цел на операцията, във всички останали случаи.

3. Когато в полза на бенефициера се извършва директно плащане, предвидено в Регламент (ЕО) № 1307/2013, във валута, различна от еврото, държавите членки конвертират сумата на помощта от евро в съответната национална валута въз основа на последния обменен курс, определен от Европейската централна банка преди 1 октомври от годината, за която е отпусната помощта.

Чрез дерогация от първа алинея, в надлежно обосновани случаи държавите членки могат да решат да осъществят конвертирането въз основа на средната стойност на обменните курсове, определени от Европейската централна банка през месеца, предхождащ 1 октомври от годината, за която е отпусната помощта. Избралите тази възможност държави членки определят и публикуват този среден курс преди 1 декември на същата година.

4. По отношение на ЕФГЗ, когато изготвят декларациите си за разходи, държавите членки, които не са приели еврото, прилагат същия обменен курс, който са използвали при извършването на плащанията на бенефициерите или са получавали приходи, съгласно разпоредбите на настоящата глава.

5. За да се определи правопораждащият факт, посочен в параграф 2, или за да се фиксира по причини, свързани конкретно с организацията на пазара или със съответната сума, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове съгласно член 115, съдържащи правила за тези правопораждащи факти и за обменния курс, който следва да се използва. Конкретният правопораждащ факт се определя, като се вземат предвид следните критерии:

а) действителната приложимост на корекциите във валутния курс във възможно най-кратък срок;

б) сходството в правопораждащите факти за аналогични операции, осъществени в организацията на пазара;

в) съгласуваността при правопораждащите факти за различните цени и суми, отнасящи се до организацията на пазара;

г) приложимостта и ефективността на проверките по прилагането на подходящите валутни курсове.

6. С цел да се избегне прилагането на различни обменни курсове от държавите членки, които не са приели еврото, от една страна при осчетоводяването на постъпленията или изплатените помощи на бенефициери в различна от еврото валута, а от друга — при изготвянето на разходните декларации от разплащателните агенции, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове съгласно член 115, определящи правила за приложимия обменен курс при съставянето на разходните декларации и осчетоводяването от съответната разплащателна агенция на операциите по публично съхранение.

Член 107

Предпазни мерки и дерогации

1. Комисията може да приема актове за изпълнение с цел гарантиране на спазването на правото на Съюза, ако съществува опасност то да бъде застрашено от извънредни монетарни практики, свързани с националната валута. Тези актове за изпълнение могат да представляват дерогация единствено от съществуващи правила за срок, който е строго необходим.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

Европейският парламент, Съветът и държавите членки биват уведомявани незабавно относно мерките, посочени в първа алинея.

2. Когато има опасност извънредните монетарни практики по отношение на националната валута да застрашат прилагането на правото на Съюза, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове съгласно член 115, чрез дерогация от настоящия раздел, по-специално в следните случаи:

а) когато дадена държава прибягва до необичайни обменни техники като множествените валутни курсове или изпълнява споразумения за бартерна търговия;

б) когато държавите имат валути, които не се котират на официалните валутни пазари, или тенденциите в развитието на тези валути е възможно да доведат до нарушение на търговията.

Член 108

Използване на еврото от държави членки извън еврозоната

1. Ако държава членка, която не е въвела еврото, реши да изплаща в евро разходи, породени от секторното законодателство в областта на селското стопанство, вместо в своята национална парична единица, държавата членка предприема мерки, чрез които се гарантира, че използването на еврото не осигурява систематично предимство спрямо използването на националната парична единица.

2. Държавата членка уведомява Комисията за планираните мерки преди те да породят действие. Мерките не могат да породят действие преди Комисията да уведоми за съгласието си с тях.

ГЛАВА III

Доклад и оценка

Член 109

Годишен финансов доклад

До края на септември всяка година, следваща бюджетната година, Комисията изготвя финансов доклад относно управлението на Фондовете през предходната финансова година, който тя представя на Европейския парламент и на Съвета.

Член 110

Мониторинг и оценка на ОСП

1. Създава се обща рамка за мониторинг и оценка, с цел да се измерят резултатите от ОСП и по-специално резултатите от:

а) директните плащания, предвидени в Регламент (ЕС) № 1307/2013;

б) пазарните мерки, предвидени в Регламент (ЕС) № 1308/2013;

в) мерките за развитие на селските райони, предвидени в Регламент (ЕС) № 1305/2013 и от

г) разпоредбите на настоящия регламент.

Комисията следи изпълнението на тези мерки на политиката на основата на докладване от държавите членки в съответствие с правилата, определени в регламентите, посочени в първа алинея. Комисията въвежда многогодишен план за оценка, включително за периодични оценки на конкретни инструменти, които тя ще извършва.

За да осигури ефективно измерване на резултатите, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове съгласно член 115 относно съдържанието и изграждането на тази рамка.

2. Резултатите от мерките на ОСП, посочени в параграф 1, се измерват по отношение на следните цели:

а) ефективно производство на храни с акцент върху приходите от селскостопанска дейност, производителността в селското стопанство и стабилността на цените;

б) устойчиво управление на природните ресурси и действията, свързани с климата, с акцент върху емисиите на парникови газове, биологичното разнообразие, почвите и водите;

в) балансирано териториално развитие, с акцент върху заетостта в селските райони, растежа и бедността в селските райони.

Комисията приема актове за изпълнение за определяне на набор от показатели, специфични за целите, посочени в първата алинея. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

Показателите са свързани със структурата и целите на политиката и дават възможност да се оценят напредъкът, ефикасността и ефективността на политиката по отношение на тези цели.

3. Рамката за мониторинг и оценка отразява структурата на ОСП, както следва:

а) относно директните плащания, предвидени в Регламент (ЕС) № 1307/2013, пазарните мерки, предвидени в Регламент (ЕС) № 1308/2013, и разпоредбите на настоящия регламент, Комисията извършва мониторинг на тези инструменти въз основа на докладите на държавите членки в съответствие с правилата, определени в посочените регламенти. Комисията разработва многогодишен план за оценка за периодични оценки на конкретни инструменти, които се извършват под ръководството на Комисията. Оценките се извършват своевременно от независими оценители.

б) мониторингът и оценката на интервенционните мерки на политиката за развитие на селските райони се извършват в съответствие с членове 67—79 от Регламент (ЕС) № 1305/2013.

Комисията гарантира, че комбинираното въздействие на всички инструменти на ОСП, посочени в параграф 1, се измерва и оценява във връзка с общите цели, посочени в параграф 2. Приносът на ОСП за постигането на общите цели се измерва и оценява въз основа на общи показатели за въздействието, а свързаните конкретни цели — въз основа на показатели за резултатите. Въз основа на предоставените доказателства при оценките на ОСП, включително оценките на програмите за развитие на селските райони, както и на други значими източници на информация, Комисията изготвя доклади за измерването и оценката на съвместните резултати от всички инструменти на ОСП.

4. Държавите членки предоставят на Комисията цялата информация, необходима за извършването на мониторинга и оценката на съответните мерки. Доколкото е възможно, тази информация се основава на доказани източници на данни като Системата за земеделска счетоводна информация и Евростат.

Комисията взема предвид по-специално нуждата от данни и полезните взаимодействия между източниците на данни, особено използването им за статистически цели, когато е уместно.

Комисията приема актове за изпълнение за определяне на правила относно информацията, която държавите членки трябва да изпращат, като взема предвид необходимостта да се избегне излишната административна тежест, както и относно нуждите от данни и полезните взаимодействия между потенциалните източници на данни. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

5. До 31 декември 2018 г. Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета първоначален доклад за прилагането на настоящия член, включително първите резултати за постиженията на ОСП. До 31 декември 2021 г. се представя втори доклад, включително оценка на постиженията на ОСП.

ГЛАВА IV

Прозрачност

Член 111

Публикуване на бенефициерите

1. Държавите членки гарантират ежегодно публикуване ex post на бенефициерите на Фондовете. Това публикуване включва:

а) без да се засягат разпоредбите на член 112, параграф 1 от настоящия регламент, името на бенефициера, както следва:

i) лично и фамилно име в случаите, когато бенефициерът е физическо лице;

ii) пълното регистрирано юридическо наименование в случаите, когато бенефициерът е юридическо лице със самостоятелна правосубектност по законодателството на съответната държава членка;

iii) пълното регистрирано наименование на асоциацията или приетото официално наименование в случаите, когато бенефициерът е асоциация без собствена правосубектност;

б) общината, в която бенефициерът живее или е регистриран, и пощенския код, когато е наличен, или част от него за обозначаване на общината;

в) изплатените суми по всяка мярка, финансирана от Фондовете, получени от всеки бенефициер през съответната финансова година;

г) естеството и описанието на мерките, финансирани от Фондовете, по които се предоставя посоченото в буква в) подпомагане.

Посочената в първата алинея информация се оповестява на единен уебсайт във всяка отделна държава членка. Тя остава на разположение за срок от две години след датата на първоначалното публикуване.

2. Относно плащанията по мерките, финансирани от ЕЗФРСР и посочени в параграф 1, първа алинея, буква в), подлежащите на публикуване суми съответстват на общото публично финансиране, което включва приноса както на Съюза, така и на държавите членки.

Член 112

Праг

Държавите членки не публикуват името на бенефициер, както е предвидено в член 111а, параграф 1, първа алинея, буква а) от настоящия регламент в следните ситуации:

а) в случаите, при които държави членки въвеждат схемата за подпомагане на дребни земеделски стопани, предвидена в дял V от Регламент (ЕС) № 1307/2013, ако размерът на получената от бенефициер помощ за една година е равен или по-малък от размера, определен от държавата членка, както е посочено в член 63, параграф 1, втора алинея или в член 63, параграф 2, втора алинея от посочения регламент;

б) в случаите, при които държави членки не въвеждат схемата за подпомагане на дребни земеделски стопани, предвидена в дял V от Регламент (ЕС) № 1307/2013, ако размерът на получената от бенефициер помощ за една година е равен или по-малък от 1 250 EUR.

Когато се прилага първа алинея, буква а), сумите, определени от държавите членки съгласно член 63 от Регламент (ЕС) № 1307/2013 и нотифицирани на Комисията съгласно същия регламент се оповестяват от Комисията в съответствие с правилата, приети по член 114г.

Когато се прилага първият параграф на посочения член, държавите членки публикуват информацията, определена в член 111, параграф 1, първа алинея, букви б), в) и г) и бенефициерът се идентифицира чрез код. Държавите членки вземат решение относно формата на този код.

Член 113

Информация за бенефициерите

Държавите членки информират бенефициерите, че техните данни ще бъдат публикувани в съответствие с член 111 и че могат да бъдат обработвани от одитиращи или разследващи органи на Съюза и на държавите членки с цел опазване на финансовите интереси на Съюза.

Съгласно изискванията на Директива 95/46/ЕО, когато става въпрос за лични данни, държавите членки информират бенефициерите относно правата им в съответствие с правилата за защита на данните и относно процедурите, прилагани за упражняване на тези права.

Член 114

Правомощия на Комисията

Комисията приема актове за изпълнение, с които определя правила за:

а) формата, включително и начина на представяне по мерки, както и за графика за публикуване, предвиден в членове 111 и 112;

б) еднаквото прилагане на член 113;

в) сътрудничеството между Комисията и държавите членки.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 116, параграф 3.

ДЯЛ VIII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 115

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в членове 8, 20, 40, 46, 50, 53, 57, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 76, 77, 79, 84, 89, 93, 101, 106, 107, 110 и 120, се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в членове 8, 20, 40, 46, 50, 53, 57, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 76, 77, 79, 84, 89, 93, 101, 106, 107, 110 и 120 се предоставя на Комисията за срок от седем години, считано от датата на влизане в сила на настоящия регламент. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на седемгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност, освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в членове 8, 20, 40, 46, 50, 53, 57, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 76, 77, 79, 84, 89, 93, 101, 106, 107, 110 и 120може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно членове 8, 20, 40, 46, 50, 53, 57, 62, 63, 64, 65, 66, 72, 76, 77, 79, 84, 89, 93, 101, 106, 107, 110, 120, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на актана Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 116

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет, наречен „Комитет по земеделските фондове“. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

За целите на членове 15, 58, 62, 63, 64, 65, 66, 75, 7778, 89, 90, 96, 101 и 104, по отношение на въпроси, свързани с директните плащания, развитието на селските райони и/или общата организация на пазарите, Комисията се подпомага от Комитета по земеделските фондове, Комитета за директните плащания, Комитета за развитието на селските райони и/или Комитета за общата организация на селскостопанските пазари, създадени съответно с настоящия регламент, Регламент (ЕС) № 1307/2013, Регламент (ЕС) № 1305/2013 и Регламент (ЕС) № 1308/2013. Тези комитети са комитети по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

При актовете, посочени в член 8, когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта за акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 117

Обработване и защита на личните данни

1. Държавите членки и Комисията събират лични данни за целите на изпълнението на задълженията си по управление, контрол и одит, както и мониторинг и оценка съгласно настоящия регламент, и по-конкретно за целите на задълженията, предвидени в дял II, глава II, дял III, дял IV, глави III и IV, дялове V и VI и дял VII, глава III, както и за целите на статистиката, и не обработват тези данни по начин, който е несъвместим с тази цел.

2. Когато лични данни се обработват за целите на мониторинга и оценката съгласно дял VII, глава III, както и за целите на статистиката, те се правят анонимни и се обработват единствено в обобщен вид.

3. Личните данни се обработват в съответствие с правилата на Директива 95/46/ЕО и Регламент (ЕО) № 45/2001. По-конкретно такива данни не се съхраняват във вид, който позволява идентифицирането на субекта на данните, за срок, по-дълъг от необходимото за целите, за които тези данни са събрани или за които са подложени на допълнителна обработка, като се имат предвид минималните срокове за съхранение на данни, предвидени в приложимото национално право и право на Съюза.

4. Държавите членки информират субектите на данни, че личните им данни могат да бъдат обработвани от национални органи и органи на Съюза в съответствие с параграф 1 и че във връзка с това те се ползват с правата, предвидени в правилата за защита на данните съответно в Директива 95/46/ЕО и в Регламент (ЕО) № 45/2001.

5. Настоящият член е съобразен с разпоредбите на членове 111—114.

Член 118

Степен на изпълнение

Държавите членки носят отговорност за изпълнението на програмите и задачите съгласно настоящия регламент до степента, която смятат за уместна, в съответствие с тяхната приложима институционална, правна и финансова рамка и при спазване на настоящия регламент и други имащи отношение правила на Съюза.

Член 119

Отмяна

1. Регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 се отменят.

Член 31 от Регламент (ЕО) № 1290/2005 обаче и съответните правила за изпълнение продължават да се прилагат до 31 декември 2014 г.

2. Позоваванията на отменените регламенти се смятат за позовавания на настоящия регламент и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение III.

Член 120

Преходни мерки

За да се осигури безпрепятствен преход от разпоредбите на отменените регламенти, посочени в член 118, към разпоредбите, установени в настоящия регламент, на Комисията се предоставя правомощието да приеме делегирани актове съгласно член 115 по отношение на случаите, за които може да се приложат дерогации от правилата, предвидени в настоящия регламент, или допълнения към тези правила.

Член 121

Влизане в сила и прилагане

1. Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2014 г.

2. Прилагат се обаче следните разпоредби както следва:

а) членове 7, 8, 16, 5, 26 и 43 — от 16 октомври 2013 г.;

б) членове 18 и 40за разходите, направени след 16 октомври 2013 г.;

в) член 52 — от 1 януари 2015 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 17 декември 2013 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
V. JUKNA

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ИНФОРМАЦИЯ В ОБЛАСТТА НА СМЕКЧАВАНЕТО НА ПОСЛЕДИЦИТЕ ОТ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И АДАПТИРАНЕТО КЪМ НЕГО, БИОЛОГИЧНОТО РАЗНООБРАЗИЕ И ОПАЗВАНЕТО НА ВОДИТЕ СЪГЛАСНО ЧЛЕН 12, ПАРАГРАФ 3, БУКВА Г)

Смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него:

— Информация относно бъдещото въздействие на изменението на климата в съответните региони, на емисиите на парникови газове за съответните земеделски практики и относно приноса на селскостопанския сектор за смекчаване на последиците чрез подобрени земеделски и агролесовъдни практики и чрез разработване на проекти за възобновяема енергия в земеделските стопанства и подобряване на енергийната им ефективност.

— Информация в помощ на земеделските стопани при планиране на най-успешните вложения в устойчивостта на техните стопанства на климатични изменения и относно фондовете на Съюза, които могат да се използват за тази цел; и по-специално информация относно адаптирането на земеделската земя към климатичните изменения и дългосрочните промени, както и информация за начините за предприемане на практически агрономични мерки за повишаване на устойчивостта на стопанствата на наводнения и засушавания, както и информация как да подобрят и оптимизират равнищата на въглерод в почвата.

Биологично разнообразие:

— Информация относно положителния характер на взаимовръзката между биологичното разнообразие и устойчивостта на селскостопанската екосистема, и разпределянето на риска, и също така относно връзката между монокултурите и податливостта на погиване/увреждане на културите, причинено от вредители и екстремни климатични условия

— Информация относно най-добрите начини за предотвратяване на разпространението на чужди инвазивни видове и причините, поради които това е важно за ефективното функциониране на екосистемата и нейната устойчивост на климатични изменения, включително информация относно достъпа до финансиране на схеми за ликвидиране, когато се предполагат допълнителни разходи

Опазване на водите:

— Информация относно напоителни системи с ниско налягане и начините за оптимизиране на захранваните с дъждовна вода системи, за да се насърчи ефикасното потребление на водата.

— Информация относно намаляване на потреблението на вода в селското стопанство, включително избора на култури, относно използването на хумус в почвата за задържане на по-големи количества вода и относно намаляване на нуждата от напояване.

Общи

— Обмен на добри практики, обучение и изграждане на капацитет (приложими към Смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към него, Биологично разнообразие и Опазване на водите, посочени по-горе в настоящото приложение).

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ПРАВИЛА ЗА КРЪСТОСАНО СЪОТВЕТСТВИЕ СЪГЛАСНО ЧЛЕН 93

ЗИУ: Законоустановено изискване за управление

ДЗЕС: Стандарти за добро земеделско и екологично състояние на земята

Област	Основен въпрос	Изисквания и стандарти		
Околна среда, изменение на климата, добро земеделско състояние на земята	Води	ЗИУ 1	Директива 91/676/ЕИО на Съвета от 12 декември 1991 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници (ОВ L 375, 31.12.1991 г., стр. 1)	Членове 4 и 5
		ДЗЕС 1	Изграждане на буферни ивици по продължението на водните басейни (1)	
		ДЗЕС 2	При използване на вода за напояване, подлежащо на разрешение — спазване на разрешителните процедури	
		ДЗЕС 3	Защита на подпочвените води от замърсяване: забрана за директно изхвърляне в подпочвените води и мерки за предотвратяване на непрякото замърсяване на тези води чрез изхвърляне на земята и последващо просмукване в почвата на опасни вещества, изброени в приложението към Директива 80/68/ЕИО във вида, в който е в сила в последния ден от нейното действие, доколкото има отношение към селскостопанската дейност.	
	Почви и въглеродни запаси	ДЗЕС 4	Минимална почвена покривка	
		ДЗЕС 5	Минимално управление на земите съобразно специфичните местни условия с цел ограничаване на ерозията	
		ДЗЕС 6	Поддържане на нивото на органични вещества в почвата посредством подходящи практики, включително забрана за изгаряне на стърнищата от полски култури, освен от съображения, свързани със здравето на растенията (2)	
	Биологично разнообразие	ЗИУ 2	Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7)	Член 3, параграф 1, член 3 параграф 2, буква б), член 4, параграфи 1, 2 и 4
		ЗИУ 3	Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7)	Член 6, параграфи 1 и 2
	Ландшафт, минимално ниво на поддържане	ДЗЕС 7	Запазване на особеностите на ландшафта, включително, където е приложимо, живи плетове, езера, канавки, дървета в редица, в група или изолирани, синори и тераси, включително забрана за рязане на живи плетове и дървета по време на размножителния период и периода на отглеждане при птиците и по възможност мерки за избягване на инвазивни растителни видове.	
Обществено здраве, здраве на животните и на растенията	Безопасност на храните	ЗИУ 4	Регламент (ЕО) № 178/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 28 януари 2002 г. за установяване на общите принципи и изисквания на законодателството в областта на храните, за създаване на Европейски орган за безопасност на храните и за определяне на процедури относно безопасността на храните (ОВ L 31, 1.2.2002 г., стр. 1)	Член 14, член 15, член 17, параграф 1 (3) и членове 18, 19 и 20

Област	Основен въпрос	Изисквания и стандарти		
		ЗИУ 5	Директива 96/22/ЕО на Съвета от 29 април 1996 г. относно забрана на употребата на определени субстанции с хормонално или тиреостатично действие и на бета-агонисти в животновъдството и за отмяна на Директиви 81/602/ЕИО, 88/146/ЕИО и 88/299/ЕИО (ОВ L 125, 23.5.1996 г., стр. 3)	Член 3, букви а), б), г) и д) и членове 4, 5 и 7
	Идентификация и регистрация на животните	ЗИУ 6	Директива 2008/71/ЕО на Съвета от 15 юли 2008 г. относно идентификацията и регистрацията на прасета (ОВ L 213, 8.8.2005 г., стр. 31)	Членове 3, 4 и 5
		ЗИУ 7	Регламент (ЕО) № 1760/2000 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юли 2000 г. за създаване на система за идентификация и регистрация на едър рогат добитък и относно етикетирането на говеждо месо и продукти от говеждо месо и за отмяна на Регламент (ЕО) № 820.97 на Съвета(ОВ L 204, 11.8.2000 г., стр. 1)	Членове 4 и 7
		ЗИУ 8	Регламент (ЕО) № 21/2004 на Съвета от 17 декември 2003 г. за създаване на система за идентификация и регистрация на животни от рода на овцете и козите и за изменение на Регламент (ЕО) № 1782/2003 и на Директиви 92/102/ЕИО и 64/432/ЕИО (ОВ L 5, 9.1.2004 г., стр. 8).	Членове 3, 4 и 5
	Болести по животните	ЗИУ 9	Регламент (ЕО) № 999/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 22 май 2001 г. относно определяне на правила за превенция, контрол и ликвидиране на някои трансмисивни спонгиформни енцефалопатии (ОВ L 147, 31.5.2001 г., стр. 1)	Членове 7, 11, 12, 13 и 15
	Продукти за растителна защита	ЗИУ 10	Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 1)	Член 55, първо и второ изречение
Хуманно отношение към животните	Хуманно отношение към животните	ЗИУ 11	Директива 2008/119/ЕО на Съвета от 18 декември 2008 г. за определяне на минимални стандарти за защита на телетата (ОВ L 10, 15.1.2009 г., стр. 7)	Членове 3 и 4
		ЗИУ 12	Директива 2008/120/ЕО на Съвета от 18 декември 2008 г. относно определяне на минималните стандарти за защита на свинете(ОВ L 47, 18.2.2009 г., стр. 5)	Член 3 и член 4
		ЗИУ 13	Директива 98/58/ЕО на Съвета от 20 юли 1998 г. относно защитата на животни, отглеждани за селскостопански цели(ОВ L 221, 8.8.1998 г., стр. 23)	Член 4

([1]) Буферните ивици по ДСЕС както във, така и извън уязвимите зони, определени съгласно член 3, параграф 2 от Директива 91/676/ЕИО, трябва да спазват най-малко изискванията за условията за използване на торове в близост до водни басейни, определени в буква А, точка 4 от приложение II към Директива 91/676/ЕИО, които се прилагат в съответствие с програмите за действие на държавите членки, определени съгласно член 5, параграф 4 от Директива 91/676/ЕИО.

([2]) Изискването може да се ограничи до обща забрана за изгаряне на стърнищата от полски култури, но дадена държава членка може да реши да предвиди допълнителни изисквания.

([3]) Както се прилагат по-специално от:
— член 14 от Регламент (ЕО) № 470/2009 и приложението към Регламент (ЕО) № 37/2010,
— Регламент (ЕО) № 852/2004: член 4, параграф 1 и приложение I, част А, точка II, подточка 4, букви ж), з) и й), подточка 5, букви е) и з), подточка 6; точка III, подточка 8, букви а), б), г) и д) и подточка 9, букви а) и в),
— Регламент (ЕО) № 853/2004: член 3, параграф 1 и приложение III, раздел IX, глава I (точка I, подточка 1, букви б), в), г), д); точка I, подточка 2, буква а), подточки i), ii), и iii), буква б, подточки i) и ii), буква в); точка I, подточка 3; точка I, подточка 4; точка I, подточка 5; точка II-А, подточки 1, 2, 3, и 4; точка II-Б, подточка 1, букви а) и г), точка 2, точка 4, букви а) и б), приложение III, раздел X, глава I, точка 1,
— Регламент (ЕО) № 183/2005: член 5, параграф 1 и приложение I, част А, точка I, подточка 4, букви д) и ж); точка II, подточка 2, букви а), б) и е), член 5, параграф 5 и приложение III, точки 1 и 2, член 5, параграф 6 и
— Регламент (ЕО) № 396/2005: член 18.

ПРИЛОЖЕНИЕ III

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО

1. Регламент (ЕИО) № 352/78

Регламент (ЕИО) № 352/78	Настоящият регламент
Член 1	Член 43, параграф 1, буква е)
Член 2	Член 43, параграф 2
Член 3	Член 46, параграф 1
Член 4	—
Член 5	—
Член 6	—

2. Регламент (ЕО) № 2799/98

Регламент (ЕО) № 2799/98	Настоящият регламент
Член 1	—
Член 2	Член 105, параграф 2 и член 106
Член 3	Член 106
Член 4	—
Член 5	—
Член 6	—
Член 7	Член 107
Член 8	Член 108
Член 9	—
Член 10	—
Член 11	—

3. Регламент (ЕО) № 814/2000

Регламент (ЕО) № 814/2000	Настоящият регламент
Член 1	Член 45, параграф 1
Член 2	Член 45, параграф 2
Член 3	—
Член 4	—
Член 5	—
Член 6	—
Член 7	—
Член 8	Член 45, параграф 5
Член 9	—
Член 10	Член 45, параграф 4 и член 116
Член 11	—

4. Регламент (ЕО) № 1290/2005

Регламент (ЕО) № 1290/2005	Настоящият регламент
Член 1	Член 1
Член 2	Член 3
Член 3	Член 4
Член 4	Член 5
Член 5	Член 6
Член 6	Член 7
Член 7	Член 9
Член 8	Член 102
Член 9	Член 58
Член 10	Член 10
Член 11	Член 11
Член 12	Член 16
Член 13	Член 19
Член 14	Член 17
Член 15	Член 18
Член 16	Член 40
Член 17	Член 41, параграф 1
Член 17a	Член 41, параграф 2
Член 18	Член 24
Член 19	Член 27
Член 20	Член 28
Член 21	Член 29
Член 22	Член 32
Член 23	Член 33
Член 24	Член 34
Член 25	Член 35
Член 26	Член 36
Член 27	Член 41, параграф 1
Член 27a	Член 41, параграф 2
Член 28	Член 37
Член 29	Член 38
Член 30	Член 51
Член 31	Член 52
Член 32	Членове 54 и 55
Член 33	Членове 54 и 56
Член 34	Член 43

Регламент (ЕО) № 1290/2005	Настоящият регламент
Член 35	—
Член 36	Член 48
Член 37	Член 47
Член 38	—
Член 39	—
Член 40	—
Член 41	Член 116
Член 42	—
Член 43	Член 109
Член 44	Член 103
Член 44a	Член 113, параграф 1
Член 45	Член 105, параграф 1 и член 106, параграфи 3 и 4
Член 46	—
Член 47	Член 119
Член 48	Член 120
Член 49	Член 121

5. Регламент (ЕО) № 485/2008

Регламент (ЕО) № 485/2008	Настоящият регламент
Член 1	Член 79
Член 2	Член 80
Член 3	Член 81
Член 4	—
Член 5	Член 82, параграфи 1, 2 и 3
Член 6	Член 82, параграф 4
Член 7	Член 83
Член 8	Член 103, параграф 2
Член 9	Член 86
Член 10	Член 84
Член 11	Член 85
Член 12	Член 106, параграф 3
Член 13	—
Член 14	—
Член 15	Член 87
Член 16	—
Член 17	—

Съвместно изявление на Европейския парламент и Съвета относно кръстосаното спазване

Съветът и Европейският парламент приканват Комисията да наблюдава транспонирането и прилагането от държавите членки на Директива 2000/60/ЕО от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите и на Директива 2009/128/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. за създаване на рамка за действие на Общността за постигане на устойчива употреба на пестициди и където е целесъобразно, след прилагането на тези директиви във всички държави членки и определянето на задълженията, които се прилагат пряко за земеделските стопани, да направи законодателно предложение за изменение на настоящия регламент с оглед включването на съответните части от директивите в системата за кръстосано спазване.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1307/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 17 декември 2013 година

за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 42 и член 43, параграф 2 от него,

като взеха предвид Акта за присъединяване от 1979 г., и по-специално параграф 6 от Протокол № 4 относно памука, приложен към него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Сметната палата ([1]),

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([2]),

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ([3]),

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([4]),

като имат предвид, че:

(1) В съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, озаглавено „Общата селскостопанска политика през 2020 г.: подготовка за бъдещи предизвикателства в областта на хранителното снабдяване, природните ресурси и териториалния баланс“, са очертани потенциални предизвикателства, цели и насоки за общата селскостопанска политика ("ОСП") след 2013 г. С оглед на дебата по това съобщение ОСП следва да бъде реформирана, считано от 1 януари 2014 г. Реформата следва да обхваща всички основни инструменти на ОСП, включително Регламент (ЕО) № 73/2009 ([5]). С оглед на обхвата на реформата е целесъобразно да бъде отменен Регламент (ЕО) № 73/2009 и да бъде заменен с нов текст. Реформата следва също да рационализира и да опрости съответните разпоредби.

(2) Една от основните цели и едно от ключовите изисквания на реформата на ОСП е намаляването на административната тежест. Това следва да бъде взето категорично предвид при изготвянето на съответните разпоредби относно схемата за директно подпомагане.

(3) Всички основни елементи, свързани с плащането на подпомагане от Съюза за земеделски стопани, следва да се съдържат в настоящия регламент, като той следва да определя и условията за достъп до плащанията, които са неразривно свързани с тези основни елементи.

(4) Необходимо е да се изясни, че Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([6]) и приетите съгласно него разпоредби трябва да се прилагат по отношение на мерките, посочени в настоящия регламент. С оглед на съответствието с други правни инструменти, свързани с ОСП, определени правила, които понастоящем са предвидени в Регламент (ЕО) № 73/2009, сега са определени в Регламент (ЕС) № 1306/2013, по-специално правилата за гарантиране на съответствието със задълженията, определени с разпоредбите за директно плащане, включително проверките и прилагането на административни мерки и административни санкции в случай на неспазване, правилата, свързани с кръстосаното съответствие, като задължителните изисквания за управление, доброто земеделско и екологично състояние, наблюдението и оценката на съответните мерки, както и правилата, свързани с авансовите плащания и с възстановяването на неправомерните плащания.

(5) С цел допълване или изменяне на определени несъществени елементи от настоящия регламент на Комисията следва да се делегира правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от Договора за функционирането на Европейския съюз ("ДФЕС"). От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

([1]) Становище от 8 март 2012 г. (все още непубликувано в Официален вестник).
([2]) ОВ C 191, 29.6.2012 г., стр. 116 и ОВ C 44, 15.2.2013 г., стр. 159.
([3]) ОВ C 225, 27.7.2012 г., стр. 174.
([4]) Позиция на Европейския парламент от 20 ноември 2013 г. (все още непубликувана в Официален вестник)
([5]) Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета от 19 януари 2009 г. за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски стопани, за изменение на регламенти (ЕО) № 1290/2005, (ЕО) № 247/2006, (ЕО) № 378/2007 и за отмяна на Регламент (ЕО)№ 1782/2003 (ОВ L 30, 31.1.2009 г., стр. 16).

([6]) Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (Виж страница 549 от настоящия брой на Официален вестник).

(6) Настоящият регламент следва да съдържа списък със схемите за подпомагане с директни плащания, които са обхванати от него. С цел да се вземе предвид новото законодателство относно схемите за подпомагане, което може да бъде прието след влизането в сила на настоящия регламент, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема определени актове по отношение на изменението на посочения списък.

(7) С цел да се гарантира правната сигурност на Комисията следва да се делегира правомощието да приема определени актове по отношение на установяването на рамка, в която държавите членки трябва да определят критериите, които трябва да изпълнят земеделските стопани, за да спазят задължението да поддържат земеделската площ в състояние, подходящо за паша или обработване, и минималните дейности, които следва да се осъществяват на площи, естествено поддържани в състояние, подходящо за паша или обработване, както и критериите за определяне на превеса на тревите и другите тревни фуражи, както и за определяне на установените местни практики по отношение на постоянно затревените площи и постоянните пасища („постоянно затревени площи“).

(8) С цел да се осигури съответствие на средствата за финансиране на ОСП с годишните тавани, посочени в член 16, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, следва да се извършва коригиране на нивото на директното подпомагане за всяка календарна година, както е предвидено в член 25 от посочения регламент. За да се осигури, че коригирането допринася за постигането на по-балансирано разпределение на плащанията между малки и големи бенефициери, коригирането на директните плащания следва да се прилага само за плащания над 2 000 EUR, които ще се отпускат на земеделски стопани през съответната календарна година. Като се вземат предвид равнищата на директните плащания за земеделски стопани в България, Хърватия и Румъния, получени в резултат на прилагането на механизма за постепенно въвеждане на директните плащания към всички директни плащания, които се отпускат в тези държави членки, този инструмент на финансова дисциплина следва да се прилага само в България и Румъния, считано от 1 януари 2016 г., и в Хърватия, считано от 1 януари 2022 г. Следва да се предвидят конкретни правила относно посочения инструмент на финансова дисциплина и относно някои други разпоредби за юридически лица или група физически или юридически лица, когато националното право предвижда правата и задълженията на индивидуални членове да са сравними с тези на индивидуалните земеделски стопани със статут на ръководител на стопанство, за да се укрепят селскостопанските структури и насърчи учредяването на съответните юридически лица или групи.

(9) С цел да се осигури правилното прилагане на корекциите на директните плащания във връзка с финансовата дисциплина, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема определени актове по отношение на правилата за изчисляване на намаленията, които да се прилагат от държавите членки към земеделските стопани съгласно прилагането на финансовата дисциплина.

(10) Опитът, придобит при прилагането на различните схеми за подпомагане за земеделски стопани показа, че подпомагането в редица случаи е било извършвано в полза на физически или юридически лица, чиято основна дейност не включва упражняване на селскостопанска дейност или е насочена само в незначителна степен към такава дейност. С цел да се гарантира, че подпомагането е по-целенасочено, държавите членки следва да се въздържат от отпускане на директни плащания на някои физически и юридически лица освен в случаите, когато те могат да докажат, че степента на упражняваната от тях селскостопанска дейност не е незначителна. Освен това държавите членки следва също така да имат възможността да не отпускат директни плащания на други физически или юридически лица, които упражняват селскостопанска дейност в незначителна степен. Държавите членки обаче следва да имат право да отпускат директни плащания на по-дребни земеделски стопани на непълно работно време, тъй като тези земеделски стопани допринасят пряко за жизнеспособността на селските райони. Държавите членки следва също да се въздържат от отпускане на директни плащания на физически или юридически лица, чиито земеделски площи са предимно площи, които естествено се поддържат в състояние, подходящо за паша или обработване, и които не осъществяват определена минимална дейност.

(11) С цел да се гарантира защитата на правата на земеделските стопани, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема определени актове по отношение на приемането на критерии за определяне на случаите, когато земеделската площ на даден земеделски стопанин следва да се счита за площ, която предимно естествено се поддържа в състояние, подходящо за паша или обработване, на критериите за разграничаване между плащания, получени в резултат от селскостопанска и от неселскостопанска дейност, и размера на директните плащания, отнасящи се до прилагането на теста за степента на значителност на селскостопанска дейност, и на критериите, които трябва да изпълнят земеделските стопани, за да докажат, че степента на упражняваната от тях селскостопанска дейност не е незначителна.

(12) С цел избягване на прекомерната административна тежест, дължаща се на управлението на плащания с малки размери, държавите членки следва като цяло да се въздържат от отпускането на директни плащания в случаите, когато размерът на плащането би бил по-малък от 100 EUR, или когато отговарящата на условията за подпомагане площ на стопанството, за която е заявена помощ, е по-малка от един хектар. Въпреки това, тъй като структурата на стопанствата на държавите членки е изключително разнообразна и може да се различава значително от средната структура на стопанствата в Съюза, държавите членки следва да имат право да прилагат минимални прагове, които отразяват характерните особености на всяка една от тях. Поради изключително специфичната структура на стопанствата в най-отдалечените региони и малките острови в Егейско море, държавите членки следва да могат да решават дали в тези региони следва да се прилага някакъв минимален праг. Освен това държавите членки следва да избират относно прилагането на един от двата вида минимален праг, като отчитат особеностите на структурите на своите селскостопански сектори. Поради това че на земеделски стопани с тъй наречените стопанства „без земя“ може да бъдат отпускани плащания, прилагането на прага, изчисляван на база хектар, би било неефективно. Следователно за такива земеделски стопани следва да се прилага минималната сума, съобразена с

подпомагането. С цел да се гарантира еднаквото третиране на земеделските стопани в България, Румъния и Хърватия, чиито директни плащания подлежат на постепенно въвеждане, минималният праг в посочените държави членки следва да се основава на окончателния размер, който се отпуска в края на процеса на постепенно въвеждане.

(13) Разпределянето на директното подпомагане на доходите сред земеделските стопани се характеризира с отпускане на непропорционални суми за плащания на твърде малко на брой големи бенефициери. Големите бенефициери, поради тяхната възможност да извличат икономии от мащаба, не се нуждаят от същото ниво на подпомагане на единица, за да се постигне ефективно целта за подпомагане на доходите. Освен това, потенциалът за адаптиране на големите бенефициери ги улеснява в работата им при по-ниски равнища на подпомагане на единица. Ето защо държавите членки следва да намалят най-малко с 5 % дела на основното плащане, отпускано на земеделски стопани, което надхвърля 150 000 EUR. За да се избегне несъразмерното въздействие върху големи стопанства с голям брой заети лица, при прилагане на механизма държавите членки могат да решат да вземат предвид броя на заетите на работна заплата. За да бъде това намаляване на равнището на подпомагането ефективно, не следва да се облагодетелстват земеделски стопани, които изкуствено създават условия да избегнат последствията от него. Постъпленията от намаляването на плащанията за големите бенефициери следва да остават за държавите членки, в които са генерирани и следва да се предоставят като мерки за подкрепа от Съюза, финансирани от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР).

(14) Следва да се определят нетни тавани за всяка държава членка, за да се ограничат плащанията за земеделските стопани след прилагането на намаляването на плащанията. За да се вземат предвид специфичните характеристики на подпомагането по ОСП, отпускано в съответствие с Регламент (ЕС) № 228/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1] и с Регламент (ЕС) № 229/2013 на Европейския парламент и на Съвета [2], както и фактът, че тези директни плащания не подлежат на намаляване на плащанията, нетният таван за въпросните държави членки не следва да включва тези директни плащания.

(15) С цел да се вземат предвид промените, свързани с общите максимални суми на директните плащания, които могат да бъдат отпуснати, включително тези, произтичащи от решенията, които трябва да бъдат взети от държавите членки във връзка с прехвърляния между първия и втория стълб, и прилагането на намаляване и където е приложимо — определянето на горна граница на плащанията, както и тези, произтичащи от уведомленията, които трябва да направи Хърватия по отношение на разминираната земя, която е възстановена за ползване за селскостопански дейности, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема определени актове по отношение на адаптирането на националните и нетните тавани, определени в настоящия регламент.

(16) Следва да се уточни, че тези разпоредби на настоящия регламент, които биха могли да породят поведение от страна на дадена държава членка, което евентуално представлява отпускане на държавна помощ, са изключени от прилагането на правилата за държавни помощи, ако въпросните разпоредби включват подходящи условия за отпускане на подпомагането или предвиждат приемането на такива условия от Комисията, за да се избегне всяко ненужно нарушаване на конкуренцията.

(17) С оглед на утвърждаването на тяхната политика в областта на развитието на селските райони на държавите членки следва да бъде дадена възможност да прехвърлят средства от своя таван за директни плащания към подпомагането, определено за развитие на селските райони. На държавите членки следва да се даде и възможност да прехвърлят средства от своето подпомагане, предназначено за развитие на селските райони, към тавана си за директни плащания. За да се осигури ефективността на този инструмент, на държавите членки следва да бъде дадена възможност да преразгледат първоначалното си решение веднъж, което да влезе в сила от референтната 2018 г., при условие че всяко решение, основаващо се на такъв преглед не води до намаляване на сумите, предназначени за развитие на селските райони.

(18) С цел да се постигнат целите на ОСП може да се наложи схемите за подпомагане да бъдат адаптирани към променящите се тенденции в кратки срокове, ако е необходимо. Следователно е необходимо да се предвиди евентуално преразглеждане на схемите за подпомагане, по-специално с оглед на икономическите промени или на състоянието на бюджета, с резултат на което бенефициерите да не могат да приемат, че условията за подпомагане ще останат същите.

(19) Земеделските стопани от държавите членки, които са се присъединили към Съюза на 1 май 2004 г. или след това, получават директни плащания съгласно механизъм за постепенното им въвеждане, предвиден в съответните актове за присъединяване. За България и Румъния този механизъм все още ще бъде в сила през 2015 г., а за Хърватия — ще бъде в сила до 2021 г. Освен това на тези държави членки беше позволено да отпускат допълнителни национални директни плащания. Следва да бъде запазена възможността за отпускане на такива плащания за Хърватия и като допълнение към схемата за основно плащане за България и Румъния, докато приключи постепенното въвеждане.П о отношение на разрешаването на Хърватия да отпуска допълнителни национални директни плащания, на Комисията следва да се предостави правомощието да приема актове за изпълнение без да прилага Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и Съвета [3].

[1] Регламент (ЕС) № 228/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2013 г. за определяне на специфични мерки за селското стопанство в най-отдалечените региони на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО) № 247/2006 на Съвета (ОВ L 78, 20.3.2013 г., стр. 23).

[2] Регламент (ЕС) № 229/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2013 г. за определяне на специфични мерки в областта на селското стопанство по отношение на малките острови в Егейско море и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1405/2006 на Съвета (ОВ L 78, 20.3.2013 г., стр. 41).

[3] Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

(20) В Регламент (ЕО) № 73/2009, изменен с Акта за присъединяване от 2011 г., се предвижда специален национален резерв за разминирана земя за Хърватия, с цел финансиране за десетгодишен период след нейното присъединяване към Съюза на разпределянето на правата на плащане за земята, която е разминирана и възстановена за ползване за селскостопански дейности всяка година. Уместно е да се определят правилата за определяне на сумите, предназначени за финансиране на подкрепа за посочената земя по схемите за подпомагане, предвидени в настоящия регламент, както и правилата за управлението на този резерв. С цел да се вземат предвид сумите, получени в резултат на уведомленията, които трябва да бъдат направени от Хърватия по отношение на разминираната земя, която е възстановена за ползване за селскостопански дейности, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема определени актове по отношение на преразглеждането на някои финансови разпоредби, приложими за Хърватия.

(21) С цел да се осигури по-добро разпределение на подпомагането по отношение на земеделската земя в Съюза, включително в онези държави членки, които са приложили схемата за единно плащане на площ, установена съгласно Регламент (ЕО) № 73/2009, нова схема за основно плащане следва да замени схемата за единно плащане, установена съгласно Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета [1] и продължена съгласно Регламент (ЕО) № 73/2009, която комбинира съществуващите преди това механизми за подпомагане в единна схема на необвързани с производството директни плащания. Подобна промяна следва по принцип да доведе до изтичане на правата на плащане, които са получени по посочените регламенти, и до разпределянето на нови такива. Това разпределяне на нови права на плащане следва да се основава по правило на броя отговарящи на условията хектари, които са на разположение на земеделските стопани през първата година на прилагане на схемата. Въпреки това държавите членки, които понастоящем прилагат схемата за единно плащане на регионална или на смесена основа, следва да имат възможността да запазят съществуващите в тях права на плащане. С цел да се избегне положение, при което в дадена държава членка увеличаването на отговарящата на условията площ да разреди непропорционално сумата на директните плащания на хектар и по този начин да се засегне вътрешният процес на сближаване, държавите членки следва да имат право, когато първоначално разпределят правата на плащане, да приложат определени ограничения с цел установяване на броя на правата за плащане.

(22) Поради последователното интегриране на различни сектори в схемата за единно плащане и последващия период за коригиране, предоставен на земеделските стопани, става все по-трудно да се обоснове наличието на значителни индивидуални разлики в равнището на подпомагане на хектар в резултат на използването на исторически референтни данни. Поради това директното подпомагане на доходите следва да бъде разпределено между държавите членки по един по-справедлив начин, като се намали връзката с историческите референтни данни и се има предвид общият контекст на бюджета на Съюза. С цел да се осигури по-справедливо разпределение на директното подпомагане, като същевременно се вземат предвид разликите, които все още съществуват в равнищата на работните заплати и разходите за влаганите ресурси, равнищата на директното подпомагане на хектар следва да бъдат коригирани постепенно. Държавите членки, които имат директни плащания под 90 % от средната стойност за Съюза, следва да намалят с една трета разликата между сега даваните в тях директни плащания и средната стойност, като всички държави членки достигнат минимално равнище до финансовата 2020 г. Това сближаване следва да се финансира пропорционално от всички държави членки, които имат равнища на директни плащания над средното равнище за Съюза.

(23) В допълнение, по правило всички права на плащане, активирани през 2019 г. в дадена държава членка или регион, следва да имат еднаква единична стойност. С цел да бъдат избегнати обаче неблагоприятни финансови последици за земеделските стопани, държавите членки следва да имат право да вземат предвид историческите фактори, когато изчисляват стойността на правата за плащане, които трябват да имат земеделските стопани през 2019 г., при условие че никое право на плащане през 2019 г. няма да има стойност, която да е по-ниска с 60 % от средната. Държавите членки следва да финансират това сближаване въз основа на обективни и недискриминационни критерии, които те трябва да определят, като намалят стойността на правата за плащане, които надхвърлят средната стойност за 2019 г. В този контекст и за да се избегнат неприемливо тежки загуби за определени земеделски стопани, държавите членки могат да ограничат това намаляване до 30 % от първоначалната стойност на въпросните права дори ако това ограничаване не дава възможност всички права да достигнат 60 % от средната стойност за 2019 г. Това сближаване следва да се осъществява на равномерни стъпки с изключение за онези държави членки, които изберат еднаква единична стойност от първата година на прилагане на схемата. При сближаването на правата на плащане със стойност над средната следва да се отчитат и наличните за правата на плащане прогнозни средства. За онези държави членки обаче, които запазват съществуващите в тях права на плащане и които вече са избрали стъпки за сближаване в съответствие с член 63, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1782/2003, посочените стъпки за сближаване следва да бъдат изпълнени, когато е приложимо, и стойността на всички права на плащане следва да бъде адаптирана, за да се отчетат наличните за правата на плащане прогнозни средства.

(24) Опитът, натрупан при прилагането на схемата за единно плащане, показа, че следва да бъдат запазени някои от основните ѝ елементи, включително определянето на национални тавани, за да се осигури, че общото равнище на подпомагането не превишава настоящите бюджетни ограничения. Освен това държавите членки следва да продължат да поддържат национален резерв или следва да имат право да създават регионални резерви. Тези национални или регионални резерви следва да бъдат

[1] Регламент (ЕО) № 1782/2003 на Съвета от 29 септември 2003 г. относно установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски производители и за изменение на Регламенти (ЕИО) № 2019/93, (ЕО) № 1452/2001, (ЕО) № 1453/2001, (ЕО) № 1454/2001, (ЕО) 1868/94, (ЕО) № 1251/1999, (ЕО) № 1254/1999, (ЕО) № 1673/2000, (ЕИО) № 2358/71 и (ЕО) № 2529/2001 (ОВ L 270, 21.10.2003 г., стр. 1).

използвани приоритетно за улесняване на участието на млади земеделски стопани и на земеделски стопани, които току-що започват селскостопанска дейност в схемата, и използването им следва да се допуска за отчитане на някои други специфични ситуации. Правилата относно прехвърлянето и използването на правата на плащане следва да бъдат запазени.

(25) Опитът, придобит при прилагането на Регламент (ЕО) № 73/2009, показа, че държавите членки не използваха цялата налична сума, отпусната в рамките на националните тавани, установени с посочения регламент. Макар и в сравнения със системата съгласно посочения регламент с настоящия регламент да се намалява рискът от неизползвани средства, независимо от това държавите членки следва да имат възможност да разпределят права на плащане на по-висока стойност от наличната сума по тяхната схема за основно плащане, за да се улесни по-ефикасното използване на средствата. Ето защо държавите членки следва да имат право, в определени общи граници и при спазване на нетните тавани за директни плащания, да изчислят необходимата сума, с която може да бъде увеличен таванът за тяхното основно плащане.

(26) По правило, на условията за подпомагане чрез основно плащане отговаря всяка земеделска площ от стопанството, която се използва за селскостопанска дейност, включително площи, които не са били в добро земеделско състояние на 30 юни 2003 г. в държавите членки, присъединили се към Съюза на 1 май 2004 г., които са избрали да прилагат схемата за единно плащане на площ. Предвид възможността неселскостопанските дейности да могат да допринесат за разнообразяването на приходите на земеделските стопанства и за жизнеспособността на селските райони, земеделска площ от стопанство, която се използва и за неселскостопански дейности, се счита, че отговаря на условията, ако се използва преобладаващо за селскостопански дейности. За всички държави членки следва да се определят общи критерии за целите на оценяване на преобладаващото естество. В този контекст и с цел да се осигури по-добро насочване на директните плащания, държавите членки следва да могат да изготвят, в интерес на правната сигурност и яснота, списък на площите, които се използват преобладаващо за неселскостопански дейности и по тази причина не отговарят на условията. Освен това, за да се запази допустимостта на подпомагането на площите, които са отговаряли на условията за активиране на права за земи под угар преди премахването на задължителното оставяне на земя под угар, следва да се предвиди, че определени залесени площи, включително залесените съгласно национални схеми, отговарящи на съответните правила от Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета ([1]) или Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([2]), или площи, подлежащи на определени екологични задължения, отговарят на условията за подпомагане чрез основно плащане.

(27) С цел да се избегне положение, при което в дадена държава членка увеличаването на отговарящата на условията площ разрежда непропорционално сумата на директните плащания на хектар и по този начин се засяга вътрешният процес на сближаване, държавите членки следва да имат право да използват коефициент за намаление с цел определяне на отговарящата на условията площ на постоянно затревените площи, където тревите и другите тревни фуражи традиционно не са преобладаващи в зоните на паша, а са част от установените местни практики.

(28) Следва да се запазят специалните мерки за конопа, за да се избегне възможността нелегални култури да бъдат скрити сред тези, които отговарят на условията за основно плащане, като по този начин се отразяват неблагоприятно върху пазара на коноп. Следователно трябва да продължи отпускането на плащания само за площи, засети с видовете коноп, които дават известна гаранция по отношение на съдържанието на психотропни вещества.

(29) С цел да се осигури правна сигурност и с цел да се изяснят конкретните положения, които могат да възникнат в хода на прилагането на схемата за основно плащане, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема определени актове по отношение на правилата за допустимост и достъп по отношение на схемата за основно плащане на земеделските стопани, в случай на действително или бъдещо наследяване, наследяване под аренда, промяна на правния статут или на наименованието, прехвърляне на права на плащане, както и в случай на сливане или разделяне на стопанството и в случай на клауза от договор, засягаща правото да се получат права на плащане през първата година на разпределяне на права за плащане; Освен това делегирането на права следва да обхваща правилата за изчисляване на стойността и броя или правилата за промяната на стойността на правата на плащане във връзка с разпределението на права на плащане, включително правила относно възможността за временна стойност и брой или за временно увеличаване на правата на плащане, разпределени въз основа на заявление от страна на земеделския стопанин, относно условията за установяване на временна и окончателна стойност и брой на правата на плащане и относно случаите, в които договор за продажба или отдаване под аренда би могъл да засегне разпределението на права на плащане. Освен това делегирането на правомощие следва да обхваща правилата за установяване и изчисляване на стойността и броя на правата на плащане, получени от националния резерв или регионалните резерви; правилата за изменението на единичната стойност на правата на плащане в случай на права на плащане, разделени на части, и прехвърлянето на права за плащане без земя. В допълнение това делегиранена правомощие следва да обхваща критериите за разпределянето на правата на плащане на земеделски стопани, които не са получили директни плащания през 2013 г., или съгласно използването на националния или регионалния резерв; критериите за налагане на ограничения върху броя на правата на плащане, които ще се разпределят; както и критериите за определяне на коефициента за намаление за преобразуването на определени постоянно затревени площи в хектари, отговарящи на условията.

([1]) Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 277, 21.10.2005 г., стр. 1.).

([2]) Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (Виж страница 487 от настоящия брой на Официален вестник).

(30) С цел да се осигури правилното управление на правата на плащане, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема определени актове по отношение на правилата за съдържанието на декларацията и изискванията за активиране на права на плащане.

(31) С цел опазване на общественото здраве на Комисията следва да се делегира правомощието да приема определени актове, предвиждащи правилата, обвързващи отпускането на плащания с използването на сертифицирани семена от някои сортове коноп и формулирането на процедура за определяне на сортовете коноп и проверката на тяхното съдържание на тетрахидроканабинол

(32) С оглед на значителните административни, технически и логистични трудности, с които е свързано преминаването към схемата за основно плащане за държавите членки, прилагащи схемата за единно плащане на площ съгласно Регламент (ЕО) № 73/2009, държавите членки следва да имат право да прилагат схемата за единно плащане на площ с цел предоставяне на основно плащане за допълнителен преходен период най-късно до края на 2020 г. Ако дадена държава членка реши да въведе схемата за основно плащане до 2018 г., тя може да избере да разграничи плащанията по схемата за единно плащане на площ според равнището на определени плащания, отпуснати през 2014 г. по режимите за специално подпомагане, и да раздели плащанията, предвидени в Регламент (ЕО) № 73/2009, а в случая с Кипър — по специфичните за сектора пакети за преходна национална помощ.

(33) С цел да се гарантира защитата на правата на бенефициерите и да се изяснят конкретните положения, които могат да възникнат в хода на прилагането на схемата за единно плащане на площ, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема определени актове, предвиждащи правилата за допустимост и достъп на земеделските стопани до схемата за единно плащане на площ.

(34) В държавите членки, прилагащи схемата за единно плащане на площ, които са имали правото да отпускат преходна национална помощ, тази помощ е важно средство за подпомагане на доходите на земеделските стопани в определени сектори. По тази причина и с цел да се избегне внезапно и значително намаляване от 2015 г. на подпомагането в тези сектори, които до 2014 г. са се възползвали от преходна национална помощ, уместно е в тези държави членки да се предвиди възможността тази помощ да се отпуска в допълнение към схемата за единно плащане на площ. С цел да се осигури непрекъснатостта на подпомагането предвид отпусканата до момента преходна национална помощ, уместно е да се ограничат условията до приложимите през 2013 г. за този вид помощ, или в случая с България и Румъния — до допълнителни национални директни плащания, разрешени от Комисията след искания от държавите членки. Освен това е уместно да се ограничат максималните суми на помощта по сектори в сравнение с равнището от 2013 г., за да се осигури плавно намаляване на равнището на помощта и да се осигури съвместимостта му с механизма за сближаване.

(35) Следва да се предвидят специфични правила за първоначалното разпределение и изчисление на стойността на правата на плащане, когато държавите членки, които са приложили схемата за единно плащане на площ съгласно настоящия регламент, въведат схемата за основно плащане. С цел да се осигури плавен преход между тези две схеми, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема определени актове по отношение на по-нататъшните правила за въвеждане на схемата за основно плащане в държави членки, които са прилагали схемата за единно плащане на площ.

(36) Като се има предвид необходимостта подпомагането на единица за земеделски стопани с по-малки стопанства да е достатъчно, за да се постигне ефективно целта за подпомагане на доходите, държавите членки следва да могат да преразпределят директното подпомагане между земеделските стопани, като им предоставят допълнително плащане за първите хектари.

(37) Една от целите на новата ОСП е подобряването на екологичните параметри чрез задължителен компонент за „екологизиране“ на директните плащания, които ще подкрепят селскостопански практики, благоприятни за климата и околната среда, приложими в целия Съюз. За тази цел държавите членки следва да използват част от своите национални тавани за директни плащания, за да отпускат, в допълнение към основното плащане, годишно плащане в което може да бъде взето предвид вътрешното сближаване в държавата членка или в региона, за задължителни практики, които следва да се прилагат от земеделските стопани с приоритетна насоченост и към двете цели на политиката — климат и околна среда. Тези практики следва да бъдат под формата на обикновени, обобщени, недоговорни и годишни действия, които надхвърлят изискванията за кръстосано съответствие и са свързани със земеделието, като диверсификация на културите, поддържане на постоянно затревени площи, включително традиционни овощни градини, където овошките се отглеждат с малка гъстота върху пасища, както и създаването на екологично насочени площи. С цел да се постигнат в по-голяма степен целите на екологизирането и да се осигури неговото ефективно администриране и контрол, тези практики следва да се прилагат върху цялата площ на стопанството, която отговаря на условията. Задължителният характер на тези практики следва да се отнася също за земеделските стопани, чиито стопанства са изцяло или частично разположени в зони по „Натура 2000“, включени в обхвата на Директива 92/43/ЕИО на Съвета ([1]) и на Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([2]), или в зони, обхванати от Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([3]), доколкото тези практики са съвместими с целите на посочените директиви.

([1]) Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7).

([2]) Директива 2009/147/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 20, 26.1.2010 г., стр. 7).

([3]) Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г.,стр. 1).

(38) Предвид признатите ползи за околната среда от системите за биологично земеделие, земеделските стопани следва да имат право на компонента за „екологизиране“, без да е необходимо да изпълняват никакви други задължения,по отношение на онези части от своите стопанства, които изпълнят условията, определени в Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета [1],.

(39) Несъобразяването с компонента за „екологизиране“ следва да води до санкции съгласно Регламент (ЕС) № 1306/2013

(40) С цел да се отчете разнообразието на селскостопанските системи и различното състояние на околната среда в Съюза, оправдано е, в допълнение към трите практики по отношение на екологизирането, установени в настоящия регламент, да се признават практики, обхванати от мерки за агроекология и климат, или схеми за сертифициране, които са сходни с екологизирането и които осигуряват равностойни или по-големи ползи за климата и околната среда. С оглед на правната яснота тези практики следва да бъдат установени в приложение към настоящия регламент. Държавите членки следва да решат дали да предложат на земеделските стопани възможността да използват еквивалентни практики и практиките по отношение на екологизирането, установени в настоящия регламент, за да изискват от земеделските стопани да следват практиките, които са пригодени в най-голяма степен за постигането на целите на мярката, като те следва да уведомят Комисията за решенията си. С оглед на правната сигурност Комисията следва да оцени дали практиките, обхванати от равностойните мерки, за които е била уведомена, са обхванати в приложението. Ако Комисията прецени, че това не е спазено, тя трябва да уведоми държавите членки съответно чрез акт за изпълнение, приет без да се прилага Регламент (ЕС) № 182/2011. За да се осигури по-просто въвеждане на принципите на равностойност и за целите на осъществяването на контрол, следва да бъдат предвидени правила по отношение на териториалния обхват на равностойните мерки, като се отчетат специфичните характеристики на мерките за агроекология и климат и схемите за сертифициране. За да се осигури правилното прилагане на равностойните мерки и да се избегне двойното финансиране, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема определени актове с цел добавяне на практики към списъка на еквивалентни практики, установяване на изисквания за национални и регионални схеми за сертифициране и където е необходимо — установяване на подробни правила за изчисляване на свързани суми.

(41) Задълженията, свързани с диверсификацията на културите, следва да се прилагат по такъв начин, че да отчитат трудностите за по-малките стопанства да постигнат тази диверсификация, като продължават да напредват към постигане на по-големи ползи за околната среда, и по-специално повишено качество на почвата. Следва да се предвидят изключения за стопанства, които вече изпълняват целите за разнообразяване на културите, тъй като в значителна степен са покрити с пасища или са под угар, за специализирани стопанства, които всяка година редуват културите на парцелите си, или за стопанства, които поради географското си разположение биха изпитали изключителни трудности да въведат трета култура. С цел да се гарантира пропорционалното и недискриминационно прилагане на задълженията, посочени в мярката за диверсификация на културите, както и че те водят до подобрено опазване на околната среда, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема определени актове по отношение на признаването на други родове и видове и с определянето на правила за прилагане на точното изчисляване на дяловете на различните култури.

(42) За целите на постигане на ползи за околната среда по отношение на постоянно затревените площи, и по-специално задържането на въглерод, следва да се предвиди разпоредба за поддържането на постоянно затревени площи. Тази защита следва да обхваща забрана за оран и преобразуване на екологично най-чувствителните зони по „Натура 2000“, включени в обхвата на директиви 92/43/ЕИО и 2009/147/ЕО, както и по-обща предпазна мярка, основана на съотношение на постоянно затревените площи, срещу пренасочването за друго ползване. Държавите членки следва да бъдат оправомощение да определят екологично чувствителните зони, които не са обхванати от тези директиви. Освен това, те следва да изберат на какво териториално равнище да се прилага съотношението. С цел да се осигури ефикасна защита на постоянно затревените площи, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема определени актове с цел задаване на рамка за определяне от държавите членки на постоянно затревени площи, които не са обхванати от Директива 92/43/ЕИО или от Директива 2009/147/ЕО.

(43) С цел да се гарантира, че съотношението на постоянно затревените площи спрямо общата земеделска площ е определено правилно и че се поддържа, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема определени актове по отношение на установяването на подробни методи за определяне на съотношението, подробни правила относно поддържането на постоянно затревени площи и сроковете, засягащи задължението на отделните земеделски стопани да преобразуват земята.

(44) Следва да се установят екологично насочени площи, по-специално за да се опазва и подобрява биологичното разнообразие в стопанствата. Ето защо екологично насочените площи следва да включват площи, които пряко засягат биологичното разнообразие, като земя, оставена под угар, особености на ландшафта, тераси, буферни ивици, залесени площи и агролесовъдни площи, или площи, които непряко засягат биологичното разнообразие чрез намалено използване на ресурсите на стопанството, като площи с междинни култури или зимна зелена покривка. Задълженията, установени по отношение на екологично насочените площи, следва да се прилагат по такъв начин, че да се избегне налагането на несъразмерна тежест на по-малките стопанства, в сравнение с допълнително повишените ползи за околната среда. Следва да се предвидят изключения за стопанства, които вече изпълняват целите за екологично насочени площи, тъй като в значителна степен са покрити с пасища или са под угар. Следва да се предвидят изключения в предимно гористи държави членки за земеделски стопани, които извършват селскостопанска

[1] Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 2092/91 (ОВ L 189, 20.7.2007 г., стр. 1).

дейност в райони с природни ограничения в определени преобладаващо гористи местности, където съществува значителен риск от запустяване на земи. Освен това следва да се предвиди разпоредба за възможността държавите членки и земеделските стопани да изпълняват на регионално или колективно равнище задължението, с цел да се получат съседни екологично насочени площи, които са по-благоприятни за околната среда. С цел опростяване държавите членки следва да имат възможността да стандартизират измерването на екологично насочените площи.

(45) С цел да се гарантира, че екологично насочените площи са установени по ефективен и последователен начин, като същевременно се вземат предвид специфичните характеристики на държавите членки, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема определени актове по отношение на установяването на допълнителни критерии за определянето на площи като екологично насочени площи; признаването на други видове екологично насочени площи; определянето на коефициенти за преобразуване и тегловни коефициенти за някои видове екологично насочени площи; установяването на правила, по които държавите членки да прилагат част от екологично насочените площи на регионално равнище; определянето на правила за колективно изпълнение на задължението екологично насочените площи да бъдат в непосредствена близост до стопанствата; установяването на рамката за критериите, които да бъдат зададени от държавите членки за определяне на тази непосредствена близост; и установяването на методи за определяне на съотношението между горите и земеделската земя. Когато добавя други видове екологично насочени площи, Комисията следва да гарантира, че с това се цели подобряване на общите екологични параметри на стопанството, по-специално по отношение на биологичното разнообразие, повишаването на качеството на почвите и водите, опазването на ландшафта и изпълнението на целите за смекчаване на изменението на климата и за адаптация към него.

(46) С цел да се насърчи устойчивото развитие на земеделието в райони с определени природни ограничения, държавите членки следва да могат да използват част от своите тавани за директни плащания за отпускането на годишно плащане за площ в допълнение към основното плащане на всички земеделски стопани, които работят в тези райони или в някои от тези райони, когато бъде решено от държавата членка. Това плащане не следва да замества подпомагането, което се отпуска по програмите за развитие на селските райони, и не следва да се отпуска на земеделски стопани в райони, които са били определени в съответствие с Регламент (ЕО) № 1698/2005, но не са били определени в съответствие с Регламент (ЕС) № 1305/2013.

(47) Създаването и развитието на нова икономическа дейност в селскостопанския сектор от млади земеделски стопани е предизвикателство от финансова гледна точка и представлява елемент, който следва да се вземе предвид при разпределянето и насочването на директните плащания. Това развитие е от съществена важност за конкурентоспособността на селскостопанския сектор в Съюза и по тази причина следва да се въведе подпомагане на доходите на младите земеделски стопани, които започват своите селскостопански дейности, за да се улесни първоначалното установяване на младите земеделски стопани и структурното приспособяване на техните предприятия след първоначалното учредяване. За тази цел държавите членки следва да използват част от своите национални тавани за директни плащания, за да предоставят на млади земеделски стопани годишно плащане в допълнение към основното плащане. Държавите членки следва да могат да определят метод за изчисляване на това плащане и ако този метод предполага задължение за определяне на горна граница за плащането на земеделски стопанин, тази граница се определя при спазване на общите принципи на правото на Съюза. Тъй като следва да обхваща само първоначалния период след създаването на предприятието и да не се превръща в оперативна помощ, това плащане следва да се отпуска единствено за максимален срок от пет години. То следва да се отпуска на млади земеделски стопани, започващи селскостопанската си дейност, които са на не повече от 40 г. в годината на първото подаване на заявлението по схемата за основно плащане или по схемата за единно плащане на площ.

(48) С цел да се гарантира защитата на правата на бенефициерите и да се избегне дискриминацията между тях, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема определени актове по отношение на определянето на условията, при които може да се счита, че дадено юридическо лице отговаря на изисквания за получаване на плащането за млад стопанин.

(49) На държавите членки следва да се даде възможност да използват част от своите национални тавани за директни плащания за обвързано с производството подпомагане в някои сектори или региони в ясно определени случаи. Ресурсите, които могат да се използват за всяко обвързано с производството подпомагане, следва да бъдат ограничени до подходящо равнище, като същевременно се дава възможност това подпомагане да се отпуска в държави членки или в конкретни техни сектори или региони, изправени пред особени ситуации, когато конкретните видове земеделие или конкретните селскостопански сектори са от особено значение по икономически, екологични и/или социални причини. На държавите членки следва да се даде възможност да използват до 8 % от своите национални тавани за такова подпомагане или 13 %, ако тяхното равнище на обвързано с производството подпомагане надвишава 5 % за поне една година от периода 2010—2014 г. или до 31 декември 2014 г., ако те прилагат схемата за единно плащане на площ. Освен това, с цел да се запази автономията на животновъдството по отношение на режим на хранене, богат на протеини, на държавите членки, които решат да използват най-малко 2 % от националните си тавани за подпомагане на производството на протеинови култури, следва да се даде възможност да увеличат тези проценти с до два процентни пункта. В надлежно обосновани случаи, когато в даден сектор или регион са доказани определени чувствителни потребности, и при одобрение от Комисията, на държавите членки следва да се даде възможност да използват повече от 13 % от националния си таван. Като алтернатива на тези проценти държавите членки могат да предпочетат да използват до 3 милиона евро на година за финансиране на обвързано с производството подпомагане. Обвързаното

с производството подпомагане следва да се отпуска само в размера, който е необходим, за да се създаде стимул за поддържане на настоящите равнища на производство в съответните сектори или региони. Това подпомагане следва да е на разположение също на земеделски стопани, които към 31 декември 2013 г. притежават специални права на плащане, които са им разпределени съгласно Регламент (ЕО) № 1782/2003 и Регламент (ЕО) № 73/2009 и които не разполагат с отговарящи на условията хектари за активиране на правата на плащане. По отношение на одобрението на доброволното обвързано с производството подпомагане, надвишаващо 13 % от годишния национален таван, определен на държава членка, на Комисията следва допълнително да се предостави правомощие да приема актове за изпълнение, без да се прилага Регламент (ЕС) № 182/2011.

(50) С цел да се гарантира ефективното и целенасочено използване на средствата на Съюза и да се избегне двойно финансиране по други подобни инструменти за подпомагане, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема определени актове по отношение на установяването на условията за отпускане на доброволно обвързано с производството подпомагане, както и на правила относно неговото съответствие с другите мерки на Съюза и относно натрупването на различни видове подпомагане.

(51) С цел да се осигури срещу всеки риск от нарушаване на производството в произвеждащите памук региони, част от подпомагането за сектора на памука съгласно Регламент (ЕО) № 73/2009 продължи да бъде свързано с отглеждането на памук посредством специално плащане за култура на хектар, отговарящ на условията за подпомагане, като се вземат предвид всички относими фактори. Това положение следва да се запази в съответствие с целите, определени в Протокол № 4 относно памука, приложен към Акта за присъединяване от 1979 г.

(52) С цел да се осигури ефективно прилагане и управление на специалното плащане за култура — памук, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема определени актове по отношение на установяването на правилата и условията за даване на разрешение относно земята и сортовете за целите на специалното плащане за култура — памук; правилата относно условията за отпускане на това плащане, относно изискванията за допустимост и агрономските практики; критериите за одобряване на междубраншови организации; задълженията на производителите; както и правилата, регламентиращи случаите, когато одобрената междубраншова организация не отговаря на тези критерии.

(53) В глава 2 от Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета [1] се изисква от всяка държава членка, която е производител на памук, да представя на Комисията на всеки четири години и за първи път на 1 януари 2009 г. проект за четиригодишна програма за преструктуриране или до 31 декември 2009 г. представя на Комисията единен проект за изменена осемгодишна програма за преструктуриране. Опитът е показал, че преструктурирането на сектора на памука ще бъде осигурено по по-подходящ начин посредством други мерки, включително мерките по програмите за развитие на селските райони, финансирани по Регламент (ЕС) № 1305/2013. Такива мерки биха дали възможност също така за засилена координация с мерките в други сектори. Придобитите права и оправданите правни очаквания на предприятията, които вече са обвързани в програми за преструктуриране, следва обаче да бъдат спазени. Поради това следва да се позволи продължаване на текущите четири- или осемгодишни програми до техния край без възможност за удължаване. След това средствата, налични по четиригодишните програми, могат да се интегрират в наличните фондове на Съюза за мерки за развитие на селските райони, считано от 2014 г. Поради програмния период средствата, налични след края на осемгодишните програми, не биха били полезни в програмите за развитие на селските райони през 2018 г. и следователно могат с по-голяма полза да бъдат прехвърлени към схеми за подпомагане по силата на настоящия регламент, както вече е предвидено в Регламент (ЕО) № 637/2008. От 1 януари 2014 г. или от 1 януари 2018 г. Регламент (ЕО) № 637/2008 няма да е актуален вече по отношение на държавите членки, които имат съответно четири- или осемгодишни програми, и поради това следва да бъде отменен.

(54) Държавите членки следва да имат право да установят проста специална схема за дребни земеделски стопани, за да се намалят административните разходи, свързани с управлението и контрола на директното подпомагане. За тази цел държавите членки следва да имат право да установят еднократно плащане, което да замества всички директни плащания, или плащане, основано на сумата, дължима на земеделските стопани всяка година. Следва да бъдат въведени правила за опростяване на формалностите чрез облекчаване, наред с другото, на задълженията на дребните земеделски стопани, като свързаните с подаването на заявление за подпомагане, със селскостопанските практики благоприятни за климата и околната среда, с кръстосаното съответствие и с проверките съгласно предвиденото в Регламент (ЕС) № 1306/2013, без да се излага на риск постигането на общите цели на реформата, което означава, че законодателството на Съюза, посочено в приложение II към Регламент (ЕС) № 1306/2013 се прилага за дребни земеделски стопани. Целта на посочената схема следва да бъде подпомагането на съществуващата селскостопанска структура на дребни стопанства в Съюза, без да се противодейства на развитие в посока на по-конкурентоспособни структури. По тази причина достъпът до схемата следва по принцип да бъде ограничен до съществуващите стопанства. Участието на земеделските стопани в схемата следва да е по желание. За да се увеличи обаче още повече въздействието от схемата по отношение на опростяването ѝ, държавите членки следва да имат право да включват автоматично в схемата определени земеделски стопани при осигуряване на възможност те да се откажат.

(55) С цел гарантиране на правна сигурност на Комисията следва да се делегира правомощието да приема определени актове по отношение на установяване на условията за участие в схемата за дребни земеделски стопани, ако има промяна в положението на участващия земеделски стопанин.

[1] Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета от 23 юни 2008 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1782/2003 и за установяване на национални програми за преструктуриране на сектора на памука (ОВ L 178, 5.7.2008 г., стр. 1).

(56) В интерес на опростяването и за да се вземе предвид специфичното положение в най-отдалечените региони, директните плащания в тези региони следва да се управляват в рамките на програмите за подпомагане, установени с Регламент (ЕС) № 228/2013. В резултат на това към тези региони не следва да се прилагат разпоредбите в настоящия регламент по отношение на основното плащане и свързаните с него плащания, обвързаното с производството подпомагане, както и по отношение на схемата за дребни земеделски стопани.

(57) За целите на прилагането на настоящия регламент и за целите на наблюдението, анализирането и управлението на директните плащания е необходимо държавите членки да изпращат уведомления. За да се осигури правилното прилагане на правилата, установени в настоящия регламент, и тези уведомления да станат бързи, ефикасни, точни, рентабилни и съвместими със защитата на личните данни, на Комисията следва да се делегира правомощието да приема определени актове по отношение на установяването на необходимите мерки, свързани с уведомленията, които трябва да изпращат държавите членки на Комисията, или с цел проверка, контрол, наблюдение, оценяване или одит на директните плащания, както и да се спазят изискванията, предвидени в международни споразумения, включително изискванията за уведомяване съгласно тези споразумения, както и по отношение на допълнителните правила за естеството и вида на информацията, подлежаща на съобщаване, категориите данни, които трябва да се обработват, и максималните срокове за съхранението им, правилата, свързани с правата за достъп до информация или до информационните системи, както и условията за публикуване на информацията.

(58) Личните данни, събирани за целите на прилагането на директните плащания, следва да бъдат обработвани по начин, който съответства на тези цели. Те следва да бъдат подавани в анонимен и обобщен вид, когато се обработват за целите на наблюдението или оценяването, и следва да бъдат защитени в съответствие с правото на Съюза за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни, по-специално Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([1]) и Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета ([2]). Субектите на данните следва да бъдат информирани за тази обработка на данни и за техните права за защита на данни.

(59) Беше проведена консултация с Европейския надзорен орган за защита на данните, който даде становището си на 14 декември 2011 г. ([3])

(60) С цел да се осигури плавен преход от разпоредбите, предвидени в Регламент (ЕО) № 73/2009, към установените в настоящия регламент, на Комисията следва се делегира правомощието да приема определени актове по отношение на установяването на необходимите мерки за защита на всички придобити права и оправдани правни очаквания на земеделските стопани.

(61) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент и да се избегне нелоялна конкуренция или дискриминация между земеделските стопани, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на: определянето на сумата, която да бъде включена в специалния национален резерв за разминирана земя за Хърватия; определянето на годишните национални тавани за схемата за основно плащане; приемането на правила относно заявленията за предоставяне на права на плащане; приемането на мерки по отношение на връщането на неактивирани права на плащане в националния резерв; приемането на реда и условията за уведомяването за прехвърляне на права на плащане на националните органи и сроковете, в рамките на които трябва да се извършат тези уведомления,; определянето на годишните национални тавани за схемата за единно плащане на площ; приемането на правила относно заявленията за предоставяне на права на плащане, подадени през годината на разпределяне на правата на плащане, когато държавите членки преминават към схемата за основно плащане; определянето на годишните тавани за преразпределителното плащане. Тези правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011.

(62) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент и да се избегне нелоялна конкуренция или дискриминация между земеделските стопани, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия и по отношение на: приемането на правила относно процедурата, включително относно графиците за тяхното представяне, за уведомленията на държавите членки и оценката на Комисията по отношение на еквивалентните практики; приемането на определени граници, в рамките на които задължението за поддържане на постоянно затревени площи се смята за изпълнено; определянето на годишния таван на плащането за селскостопански практики, които са благоприятни за климата и за околната среда; определянето на годишния таван на плащането за райони с природни ограничения; определянето на годишния таван на плащането за млади земеделски стопани. Тези правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011.

(63) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагането на настоящия регламент и да се избегне нелоялна конкуренция или дискриминация между земеделските стопани, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия и по отношение на:определянето на годишните тавани на доброволното обвързано с производството подпомагане; приемането на правила за процедурата за оценка и одобряване на решения в рамките на доброволното обвързано с производството подпомагане; приемането на правила за процедурата по разрешаване и за уведомленията до производителите, свързани с разрешенията относно земята и сортовете за целите на специалното плащане за култура — памук; определянето на правила за изчисляване намалението на размера на специалното плащане за култура — памук; приемането на правила за общите

([1]) Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31).

([2]) Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1).

([3]) ОВ C 35, 9.2.2012 г., стр. 1.

изисквания за уведомяване и методите; и приемането на необходими и обосновани мерки за разрешаване на определени проблеми при спешни случаи. Тези правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011.

(64) За разрешаването на спешни проблеми, настъпили в една или повече държави членки, като същевременно се осигури непрекъснатостта на системата за директни плащания, Комисията следва да приема актове за изпълнение с незабавно приложение, когато в надлежно обосновани случаи извънредни обстоятелства засягат отпускането на помощ и застрашават ефективното извършване на плащанията по схемите за подпомагане, изброени в настоящия регламент.

(65) Доколкото целите на настоящия регламент не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради връзките между настоящия регламент и другите инструменти на ОСП, различията между отделните селски райони и ограничените финансови ресурси на държавите членки в един разширен Съюз, могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза чрез многогодишната гаранция за финансиране от Съюза и чрез съсредоточаване върху ясно определени приоритети, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз ("ДЕС"). В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели.

(66) Като се има предвид, че Регламент (ЕО) № 73/2009 ще остане в сила и през 2014 г., настоящият регламент следва да се прилага по принцип от 1 януари 2015 г. Разпоредбите на настоящия регламент относно гъвкавостта между стълбовете предвиждат възможност за държавите членки да приемат решения и да уведомяват Комисията за тях до 31 декември 2013 г. В допълнение, някои други разпоредби на настоящия регламент изискват да се предприеме действие през 2014 г. Следователно тези разпоредби следва да се прилагат от влизането в сила на настоящия регламент.

(67) Поради спешността за подготвяне на гладко изпълнение на предвидените мерки, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня на неговото публикуване в *Официален вестник на Европейския съюз*,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

ОБХВАТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Обхват

Настоящият регламент установява:

а) общи правила за плащания, отпускани директно на земеделски стопани по схемите за подпомагане, изброени в приложение I („директни плащания“);

б) специални правила относно:

i) основно плащане за земеделски стопани („схема за основно плащане“ и преходна опростена схема - „схема за единно плащане на площ“);

ii) доброволна преходна национална помощ за земеделски стопани;

iii) доброволно преразпределително плащане;

iv) плащане за земеделски стопани, които спазват селскостопански практики благоприятни за климата и околната среда;

v) доброволно плащане за земеделски стопани в райони с природни ограничения;

vi) плащане за млади земеделски стопани, които започват своята селскостопанска дейност;

vii) схема за доброволно обвързано с производството подпомагане;

viii) специално плащане за култура — памук;

ix) доброволна опростена схема за дребни земеделски стопани;

x) рамка, осигуряваща възможност на България, Хърватия и Румъния да допълват директните плащания.

Член 2

Изменение на приложение I

С цел гарантиране на правна сигурност на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70 за изменение на списъка на схемите за подпомагане, предвиден в приложение I, в степента, необходима за съобразяване с всякакви нови законодателни актове относно схемите за подпомагане, които може да бъдат приети след приемането на настоящия регламент.

Член 3

Прилагане към най-отдалечените региони и малките острови в Егейско море

Член 11 не се прилага към регионите на Съюза, определени в член 349 от ДФЕС („най-отдалечените региони“), и към директните плащания, отпускани в малките острови в Егейско море в съответствие с Регламент (ЕС) № 229/2013.

Дялове III, IV и V от настоящия регламент не се прилагат към най-отдалечените региони.

Член 4

Определения и свързани разпоредби

1. За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

а) „земеделски стопанин“ означава физическо или юридическо лице, или група физически или юридическа лица, независимо какъв е правният статут на тази група и на нейните членове съгласно националното право, чието стопанство се намира в териториалния обхват на Договорите, определен в член 52 от ДЕС във връзка с членове 349 и 355 от ДФЕС, и което осъществява селскостопанска дейност;

б) „стопанство“ означава всички използвани за селскостопански дейности и управлявани от земеделски стопанин единици, които се намират на територията на една и съща държава членка;

в) „селскостопанска дейност“ означава:

i) производството, отглеждането или култивирането на селскостопански продукти, включително прибирането на реколтата, доенето, развъждането на животни и отглеждането на животни за селскостопански цели,

ii) поддържането на земеделска площ в състояние, което да я прави подходяща за паша или обработване без подготвителни действия, които са извън рамките на обичайните земеделски методи и машини, съгласно определени от държавите членки критерии въз основа на установена от Комисията рамка, или

iii) извършване на минимална дейност, която се определя от държавите членки, в земеделски площи, които естествено се поддържат в състояние, подходящо за паша или обработване;

г) „селскостопански продукти“ означава продуктите, с изключение на рибните продукти, изброени в приложение I към Договорите, както и памук;

д) „земеделска площ“ означава площ, която е заета от обработваема земя, постоянно затревени площи и постоянни пасища или трайни насаждения;

е) „обработваема земя“ означава земя, която се обработва за производството на култури, или площи, които са на разположение за производството на култури, но оставени под угар, включително площи, оставени под угар в съответствие с членове 22, 23 и 24 от Регламент (ЕО) № 1257/1999, с член 39 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 и с член 28 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, независимо от това дали на тази земя са разположени оранжерии или подвижни или неподвижни навеси;

ж) „трайни насаждения“ означава култури, за които не се прилага сеитбооборот, различни от постоянно затревени площи и постоянни пасища, които заемат земята в продължение на пет или повече години и дават реколта многократно, включително разсадници и дървесни култури с кратък цикъл на ротация;

з) „постоянно затревена площ и постоянно пасище“ (наричани заедно „постоянно затревени площи“) означава земя, използвана за отглеждане на трева или други тревни фуражи, естествено растящи (саморазсадени) или чрез култивиране (изкуствено засети), които не са били включени в сеитбооборота на стопанството в продължение на пет години или повече; то може да включва други подходящи за паша видове, като храсти и/или дървета, при условие че тревата или другите фуражи остават преобладаващи, както и, когато държавите членки вземат такова решение, подходяща за паша земя, по отношение на която се прилагат установени местни практики, при които тревите и другите тревни фуражи традиционно не са преобладаващи в зоните на паша;

и) „треви или други тревни фуражи“ означава всички тревни растения, които традиционно се срещат на естествените пасища или обикновено са включени в смесите от семена за пасища или ливади в държавата членка, независимо дали се използват за паша или не;

й) „разсадници“ означава следните площи с млади фиданки на (дървесни) видове, отглеждани на открито за по-късно разсаждане:

— лозови разсадници и разсадници за подложки за присаждане;

— разсадници за овошки и ягодови плодове;

— разсадници за декоративни растения;

— търговски разсадници за горски дървесни видове, без тези за задоволяване нуждите на самото стопанство в рамките на залесени площи;

— разсадници за дървета и храсти за засаждане в градини, паркове, край пътя и върху насипи (например растения за жив плет, розови и други декоративни храсти, декоративни иглолистни растения), включително при всички случаи техните подложки за присаждане и фиданки;

к) „дървесни култури с кратък цикъл на ротация“ означава площите, засадени с дървесни видове с код по КН 0602 90 41, определени от държавите членки, които се състоят от дървесни многогодишни култури, чиито корени или дънери остават в почвата след прибиране на реколтата, като през следващия сезон се появяват нови издънки и с максимален цикъл на реколтиране, определян от държавите членки;

л) „продажба“ означава продажба или всякакво друго окончателно прехвърляне на собственост върху земя или права на плащане; определението не включва продажбата на земя, когато земята се прехвърля на публични органи или за използване в обществен интерес и когато прехвърлянето се извършва с неземеделски цели;

м) „отдаване под аренда“ означава споразумение за отдаване под наем или друг подобен вид временно прехвърляне;

н) „прехвърляне“ означава отдаването под аренда, продаването, действителното или бъдещото наследяване на земя или права на плащане или всякакво друго окончателно прехвърляне; то не включва връщането на права на плащане след изтичането на срока на аренда.

2. Държавите членки:

а) определят критериите, които да се спазват от земеделските стопани, за да се счита, че са изпълнили задължението да поддържат земеделска площ в състояние, подходящо за паша или обработване съгласно посоченото в параграф 1, буква в), подточка ii);

б) когато е приложимо в дадена държава членка, определят минималните дейности, които да се извършват на площи, естествено поддържани в състояние, подходящо за паша или обработване, съгласно посоченото в параграф 1, буква в), подточка iii);

в) определят дървесните видове, които могат да бъдат включени в категорията на дървесните култури с кратък цикъл на ротация, и максималния цикъл на реколтиране на въпросните дървесни видове, съгласно параграф 1, буква к).

Държавите членки могат да решат да считат за постоянно затревена площ съгласно параграф 1, буква з), подходящата за паша земя, по отношение на която се прилагат установени местни практики, когато в зоните на паша по традиция не преобладават треви и други тревни фуражи.

3. С цел осигуряване на правна сигурност на Комисията се предоставят правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70 за установяване на:

а) рамката, според която държавите членки да установят критериите, които да се спазват от земеделските стопани, за да се счита, че са изпълнили задължението да поддържат земеделска площ в състояние, подходящо за паша или обработване съгласно посоченото в параграф 1, буква в), подточка ii);

б) рамката, в която държавите членки определят минималните дейности, които да се осъществяват на земеделски площи, естествено поддържани в състояние, подходящо за паша или обработване, съгласно параграф 1, буква в), подточка iii);

в) критериите за определяне на превеса на тревите и другите тревни фуражи и критериите за определяне на установените местни практики по смисъла на параграф 1, буква з).

ДЯЛ II

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ ЗА ДИРЕКТНИТЕ ПЛАЩАНИЯ

ГЛАВА 1

Общи правила за директни плащания

Член 5

Общи разпоредби относно общата селскостопанска политика

За схемите, предвидени в настоящия регламент, се прилагат Регламент (ЕС) № 1306/2013 и приетите в съответствие с него разпоредби.

Член 6

Национални тавани

1. За всяка държава членка и за всяка година в приложение II се определя национален таван, който се състои от общата стойност на всички разпределени права на плащане, на националния резерв или на регионалните резерви и на таваните, определени в съответствие с членове 42, 47, 49, 51 и 53.

Когато държава членка се възползва от възможността, предвидена в член 22, параграф 2, таванът, посочен в приложение II за тази държава членка за съответната година, може да бъде надвишен със сумата, изчислена съгласно посочения параграф.

2. Чрез дерогация от параграф 1 за всяка държава членка, която прилага схемата за единно плащане на площ, и за всяка година националният таван, който включва определените в съответствие с членове 36, 42, 47, 49, 51 и 53 тавани, се определя в приложение II.

3. С цел да се вземат предвид промените, свързани с общите максимални суми на директните плащания, които могат да бъдат отпуснати, включително тези, произтичащи от решенията, които трябва да бъдат взети от държавите членки в съответствие с член 14, и тези, произтичащи от прилагането на член 20, параграф 2, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70, за адаптиране на националните тавани, посочени в приложение II.

Член 7

Нетни тавани

1. Без да се засягат разпоредбите на член 8, общият размер на директните плащания, които могат да бъдат предоставени в дадена държава членка съгласно дялове III, IV и V за календарна година след прилагане на член 11, не надвишава съответните тавани, посочени в приложение III.

Когато общият размер на директните плащания, които предстои да се предоставят в държава членка, е по-висок от тавана, посочен в приложение III, посочената държава членка прилага линейно намаление на размера на всички директни плащания, с изключение на директните плащания, отпуснати съгласно Регламент (ЕС) № 228/2013 и Регламент (ЕС) № 229/2013.

2. За всяка държава членка и за всяка календарна година полученият резултат от намалението на плащанията, посочено в член 11 (който се изразява в разликата между националните тавани, посочени в приложение II, към които е добавена наличната сума в съответствие с член 58, и нетния таван, посочен в приложение III) се предоставя под формата на подпомагане от Съюза за мерки по програмите за развитие на селските райони, финансирани от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) съгласно предвиденото в Регламент (ЕС) № 1305/2013.

3. С цел да се вземат предвид промените, свързани с общите максимални суми на директните плащания, които могат да бъдат отпуснати, включително тези, произтичащи от решенията, вземани от държавите членки в съответствие с член 14, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70 за адаптиране на таваните, посочени в приложение III.

Член 8

Финансова дисциплина

1. Ставката на корекцията, определена в съответствие с член 26 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, се прилага само за директни плащания, надвишаващи 2 000 EUR, които се отпускат на земеделски стопани през съответната календарна година.

2. Вследствие на предвиденото в член 16 постепенно въвеждане на директните плащания, параграф 1 от настоящия член се прилага за България и Румъния от 1 януари 2016 г.

Вследствие на предвиденото в член 17 постепенно въвеждане на директните плащания, параграф 1 от настоящия член се прилага за Хърватия от 1 януари 2022 г.

3. С цел да се гарантира правилното прилагане на корекциите на директните плащания във връзка с финансовата дисциплина, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70 за определяне на правилата за изчисляване на намаленията, които да се прилагат от държавите членки към земеделските стопани съгласно параграф 1 от настоящия член.

4. В случай на юридическо лице или група физически или юридически лица държавите членки могат да прилагат ставката на корекцията, посочена в параграф 1, на равнището на членовете на тези юридически лица или групи, когато националното право предвижда отделните членове да поемат права и задължения, сравними с тези на отделните земеделски стопани, които имат статут на ръководител на стопанство, по-специално по отношение на техния икономически, социален и данъчен статут, при условие че те са допринесли за укрепването на селскостопанските структури на съответните юридически лица или групи.

Член 9

Активен земеделски стопанин

1. Не се отпускат директни плащания на физически или юридически лица, или групи физически или юридическа лица, чиито земеделски площи са основно площи, естествено поддържани в състояние, подходящо за паша или обработване, и които не извършват върху тези площи минималните дейности, определени от държавите членки в съответствие с член 4, параграф 2, буква б).

2. Не се отпускат директни плащания на физически или юридически лица, или групи физически или юридическа лица, които експлоатират летища, железопътни услуги, водни съоръжения, услуги в сферата на недвижимите имоти, спортни игрища и места за отдих.

По целесъобразност държавите членки могат да добавят, въз основа на обективни и недискриминационни критерии, всякакви други подобни неселскостопански предприятия или дейности към изброените в първата алинея, като могат впоследствие да вземат решение да оттеглят тези добавяния.

Въпреки това, лице или група лица, попадащи в обхвата на първата или втората алинея, се считат за активни земеделски стопани, ако представят проверими доказателства в изисквания от държавите членки формат, които да удостоверяват, че:

а) годишният размер на директните плащания е най-малко 5 % от общия размер на постъпленията, които са получили от неселскостопански дейности през най-близката данъчна година, за която са налични такива доказателства;

б) техните селскостопански дейности не са незначителни;

в) тяхната основна дейност или предмета на дейността на предприятието е упражняване на селскостопанска дейност.

3. В допълнение към параграфи 1 и 2 държавите членки могат да решат, въз основа на обективни и недискриминационни критерии, да не се отпускат директни плащания на физически или юридически лица или на групи физически или юридическа лица:

а) чиито селскостопански дейности представляват само незначителна част от цялостната им икономическа дейност, и/или

б) чиито основна дейност или предмета на дейността на предприятието не се изразяват в упражняване на селскостопанска дейност.

4. Параграфи 2 и 3 не се прилагат за земеделски стопани, които за предходната година са получили директни плащания само в размер, който не превишава определена сума. Тази сума се определя от държавите членки въз основа на обективни критерии, свързани с националната или регионалната им специфика, и не е по-голяма от 5 000 EUR.

5. С цел да се гарантира защитата на правата на земеделските стопани, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70 относно:

а) критериите за определяне на случаите, когато земеделската площ на даден земеделски стопанин трябва да се счита основно за площ, която по естествен път се поддържа в състояние, подходящо за паша или обработване;

б) критериите за разграничаване между плащания, получени в резултат от селскостопанска и неселскостопанска дейност;

в) критериите за установяване на размера на директните плащания, посочени в параграфи 2 и 4, особено относно директни плащания през първата година на разпределяне на права на плащане, когато стойността на правата на плащане все още не е окончателно установена, както и относно директните плащания за нови земеделски стопани;

г) критериите, на които трябва да отговарят земеделските стопани, за да докажат за целите на параграфи 2 и 3, че техните селскостопански дейности не са незначителни и че тяхната основна дейност или предмета на дейност на предприятието представляват упражняване на селскостопанска дейност.

6. Държавите членки уведомяват Комисията до 1 август 2014 г. за всяко решение по параграфи 2, 3 или 4 и, в случай на изменения в тях, в рамките на две седмици от датата, на която е взето всяко решение за изменение.

Член 10

Минимални изисквания за получаване на директни плащания

1. Държавите членки решават в кой от следните случаи да не отпускат директни плащания на земеделски стопани:

а) когато през дадена календарна година общата сума на директните плащания, заявени или дължими преди прилагането на член 63 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, е по-малка от 100 EUR;

б) когато отговарящата на условията площ на стопанството, за която са заявени или дължими директни плащания преди прилагането на член 63 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, е под един хектар.

2. С цел да отчетат структурата на селскостопанските си сектори, държавите членки могат да адаптират праговете, посочени в параграф 1, букви а) и б), в границите, определени в приложение IV.

3. Държава членка, която е решила да приложи праг за площ съгласно параграф 1, буква б), независимо от това прилага буква а) от посочения параграф към тези земеделските стопани, получаващи обвързано с производството подпомагане за животни съгласно дял IV, които притежават по-малко хектари от прага за площ.

4. Засегнатите държави членки могат да решат да не прилагат параграф 1 спрямо най-отдалечените региони и спрямо малките острови в Егейско море.

5. За 2015 г. в България и Румъния заявената или дължима сума, която следва да се предостави съгласно параграф 1, буква а), се изчислява въз основа на съответната сума, посочена в приложение V, точка А.

За периода 2015—2021 г. в Хърватия заявената или дължима сума съгласно параграф 1, буква а), се изчислява въз основа на сумата, посочена в приложение VI, точка А.

Член 11

Намаление на плащанията

1. Държавите членки намаляват размера на директните плащания, които се отпускат на земеделски стопанин съгласно дял III, глава 1 за дадена календарна година най-малко с 5 % за онази част от сумата, която надвишава 150 000 EUR.

2. Преди да се приложи параграф 1, държавите могат да извадят свързаните със селскостопанска дейност заплати, които действително са заплатени и са декларирани от земеделския стопанин през предходната календарна година, включително данъците и вноските за социално осигуряване, свързани с трудовата заетост, от размера на директните плащания, които се предоставят на земеделски стопанин съгласно дял III, глава 1 през дадена календарна година. Когато няма на разположение данни за заплатите, които действително са заплатени и са декларирани от земеделския стопанин през предходната календарна година, се използват последните налични данни.

3. Когато дадена държава членка реши да предостави преразпределително плащане на земеделските стопани съгласно дял III, глава 2 и да използва повече от 5 % от годишния национален таван, определен в приложение II за тази цел, тя може да реши да не прилага настоящия член.

Когато държава членка реши да предостави преразпределително плащане на земеделските стопани съгласно дял III, глава 1а и прилагането на максимално допустимите граници, определени в член 41, параграф 4, й пречи да използва повече от 5 % от годишния национален таван, определен в приложение II за тази цел, същата държава членка може да реши да не прилага настоящия член.

4. Никакви предимства, получени посредством избягване на намаляване на плащането, не се дават в полза на земеделски стопани, по отношение на които е установено, че след 18 октомври 2011 г., изкуствено са създали условията за избягване на последиците от настоящия член.

5. В случай на юридическо лице или група физически или юридически лица държавите членки могат да прилагат намалението, посочено в параграф 1, на равнището на членовете на тези юридически лица или групи, когато националното право предвижда отделните членове да поемат права и задължения, сравними с тези на отделните земеделски стопани, които имат статут на ръководител на стопанство, по-специално по отношение на техния икономически, социален и данъчен статут, при условие че те са допринесли за укрепването на селскостопанските структури на съответните юридически лица или групи.

6. Държавите членки уведомяват Комисията до 1 август 2014 г. за решенията, взети в съответствие с настоящия член, и за очаквания резултат от намаленията за периода от 2015 до 2019г.

Член 12

Множество заявления

Площта, съответстваща на броя на хектарите, отговарящи на условията за подпомагане, за която е подадено заявление от земеделски стопанин за основно плащане съгласно дял III, глава 1, може да бъде предмет на заявление за всякакво друго директно плащане, както и за всякаква друга помощ, която не попада в обхвата на настоящия регламент, освен ако изрично не е предвидено друго в настоящия регламент.

Член 13

Държавна помощ

Чрез дерогация от член 211, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1], членове 107, 108 и 109 от ДФЕС не се прилагат за плащания, извършени от държавите членки съгласно настоящия регламент.

Член 14

Гъвкавост между стълбовете

1. До 31 декември 2013 г. държавите членки могат да решат да предоставят допълнително подпомагане до 15 % от годишните си национални тавани за календарната 2014 г., предвидени в приложение VIII към Регламент (ЕО) № 73/2009 и от годишните си национални тавани за календарните 2015—2019 г., предвидени в приложение II към настоящия регламент, за мерки по програми за развитие на селските райони, финансирани от ЕЗФРСР, съгласно предвиденото в Регламент (ЕС) № 1305/2013. В резултат на това съответната сума вече няма да е на разположение за отпускане на директни плащания.

Решението, посочено в първа алинея, се съобщава на Комисията до 31 декември 2013 г. В това решение се определя процентът, посочен в тази алинея, който може да е различен за всяка календарна година.

Държавите членки, които не вземат решението, посочено в първа алинея по отношение на календарната 2014 г., могат до 1 август 2014 г. да вземат това решение по отношение на календарните 2015—2019 г. г. До тази дата те уведомяват Комисията за всяко такова решение.

Държавите членки могат да решат да преразгледат решенията, посочени в настоящия параграф, с действие от календарната 2018 г. Всяко решение, което се основава на такова преразглеждане не води до намаляване на съобщения на Комисията процент в съответствие с първа, втора и трета алинея. Държавите членки уведомяват Комисията за всяко решение, което се основава на такова преразглеждане до 1 август 2017 г.

2. До 31 декември 2013 г., държавите членки, които не вземат решението, посочено в параграф 1, могат да решат да предоставят като директни плащания до 15 % или в случая на България, Естония, Испания, Латвия, Литва, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Финландия, Швеция и Обединеното кралство — до 25 % от сумата, отпусната за подпомагане на мерки по програми за развитие на селските райони, финансирани по ЕЗФРСР през периода 2015—2020 г., съгласно предвиденото в Регламент (ЕС) № 1305/2013. В резултат на това съответната сума вече няма да е на разположение за мерки за подпомагане по програми за развитие на селските райони.

Решението, посочено в първа алинея, се съобщава на Комисията до 31 декември 2013 г. В това решение се определя процентът, посочен в тази алинея, който може да е различен за всяка календарна година.

Държавите членки, които не вземат решението, посочено в първа алинея, по отношение на финансовата 2015 г., могат до 1 август 2014 г. да вземат това решение по отношение на финансовите 2016—2020 г. До тази дата те уведомяват Комисията за всяко такова решение.

Държавите членки могат да решат да преразгледат решенията, посочени в настоящия параграф, с действие за финансовата 2019 г. и финансовата 2020 г. Всяко решение, което се основава на такова преразглеждане, не води до увеличаване на съобщения на Комисията процент в съответствие с първа, втора и трета алинея. Държавите членки уведомяват Комисията за всяко решение, което се основава на такова преразглеждане до 1 август 2017 г.

Член 15

Преразглеждане

Изброените в приложение I схеми за подпомагане се прилагат, без да се засяга възможността за преразглеждането им по всяко време, в зависимост от икономическите процеси и състоянието на бюджета. Това преразглеждане може да доведе до приемането на законодателни актове, делегирани актове съгласно член 290 от ДФЕС, или актове за изпълнение съгласно член 291 от ДФЕС.

ГЛАВА 2

Разпоредби, които се прилагат за България, Румъния и Хърватия

Член 16

Постепенно въвеждане на директните плащания в България и Румъния

За България и Румъния таваните за плащания, определени в съответствие с членове 42, 47, 49, 51, 53 и 65, за 2015 г. се установяват въз основа на размера, посочен в приложение V, точка А.

Член 17

Постепенно въвеждане на директните плащания в Хърватия

В Хърватия директните плащания се въвеждат в съответствие със следния график на нарастване, изразено в проценти от съответното равнище на директните плащания, прилагано от 2022 г.:

25 % през 2013 г.,

30 % през 2014 г.,

35 % през 2015 г.,

40 % през 2016 г.,

50 % през 2017 г.,

60 % през 2018 г.,

70 % през 2019 г.,

[1] Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1601/96, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 (Виж страница 671 от настоящия брой на Официален вестник).

80 % през 2020 г.,

90 % през 2021 г.,

100 % от 2022 г.

Член 18

Допълнителни национални директни плащания и директни плащания в България и Румъния

1. През 2015 г. България и Румъния могат да използват национални директни плащания с цел допълване на плащанията, предоставени по схемата за основно плащане, посочена в дял III, глава 1, раздели 1, 2 и 3. Общият размер на тези плащания не превишава съответния размер, посочен в приложение V, точка Б.

2. През 2015 г. България и Румъния могат да използват национални директни плащания с цел допълване на плащанията, предоставени по схемата за специално плащане за култура — памук, посочено в дял IV, глава 2. Общият размер на тези плащания не превишава размера, посочен в приложение V, точка В.

3. Допълнителните национални директни плащания се отпускат в съответствие с обективни критерии и по такъв начин, че да се осигури равнопоставеното третиране на земеделските стопани и да се избегне нарушения на пазарните условия и на конкуренцията.

Член 19

Допълнителни национални директни плащания за Хърватия

1. При условие че Комисията разреши, Хърватия може да допълни, когато е уместно, всяка от схемите за подпомагане, изброени в приложение I.

2. Сумата на допълнителните национални директни плащания, която може да бъде предоставена за определена година и за определена схема за подпомагане, е ограничена от специален финансов пакет. Този пакет е равен на разликата между:

а) размера на наличното директно подпомагане за съответната схема за подпомагане след пълното въвеждане на директните плащания в съответствие с член 17 за календарната 2022 г., и

б) размера на наличното директно подпомагане за съответната схема за подпомагане след прилагането на графика на нарастване в съответствие с член 17 за съответната календарна година.

3. Общият размер на предоставените допълнителни национални директни плащания не надвишава тавана, посочен в приложение VI, точка Б за съответната календарна година.

4. Хърватия може да вземе решение, въз основа на обективни критерии и след разрешение от Комисията, за размерите на допълнителните национални директни плащания, които да бъдат предоставени.

5. Комисията приема актове за изпълнение за разрешаване на плащанията съгласно настоящия член, в които се посочват съответните схеми за подпомагане и се определя равнището, до което могат да се плащат допълнителните национални директни плащания.

По отношение на допълнителните национални директни плащания, предназначени за допълване на доброволното обвързано с производството подпомагане, посочени в дял IV, глава 1, в разрешението се посочват и отделните видове селскостопанска дейност или отделният селскостопански сектор, посочени в член 52, параграф 3, за които може да се отнасят допълнителните национални директни плащания.

Тези актове за изпълнение се приемат без да се прилага процедурата, посочена в член 71, параграф 2 или параграф 3.

6. Условията за допустимост за допълнителни национални директни плащания за Хърватия са същите като условията за подпомагане по съответните схеми за подпомагане, предвидени в настоящия регламент.

7. Допълнителните национални директни плащания за Хърватия са предмет на всички корекции, които може да се наложат от промените в ОСП. Те се предоставят в съответствие с обективни критерии и по такъв начин, че да се гарантира равнопоставено третиране на земеделските стопани и да се избегнат нарушения на пазарните условия и на конкуренцията.

8. Хърватия представя доклад с информация относно мерките за прилагане на допълнителните национални директни плащания до 30 юни на годината след прилагането им. Докладът включва най-малко следното:

а) всички промени в ситуацията, които дават отражение върху допълнителните национални директни плащания;

б) за всяко едно от допълнителните национални директни плащания — броя на бенефициерите и общия размер на допълнителни национални директни плащания, които са предоставени, както и хектарите и броя на животните или другите единици, за които са предоставени допълнителни национални директни плащания;

в) доклад за мерките за контрол, прилагани във връзка с предоставените допълнителни национални директни плащания.

Член 20

Специален национален резерв за разминирана земя за Хърватия

1. Считано от 2015 г., Хърватия уведомява Комисията не покъсно от 31 януари всяка година за площите, които са били идентифицирани в съответствие с член 57а, параграф 10 от Регламент (ЕО) № 73/2009 и които са били възстановени за ползване за селскостопански дейности през предходната календарна година.

Хърватия уведомява също така Комисията за броя на правата на плащане за земеделски стопани, налични към 31 декември от предходната календарна година, както и за неизползваните суми от специалния национален резерв за разминирана земя на същата дата.

Когато е приложимо, предвидените в първа и втора алинея уведомления се правят по региони, както е определено в съответствие с член 23, параграф 1 от настоящия регламент.

2. При адаптирането на приложение II, съгласно член 6, параграф 3, Комисията изчислява ежегодно размера на увеличението, приложимо към сумите, определени за Хърватия в посоченото приложение, с цел финансиране на подпомагането, което се предоставя в рамките на схеми, изброени в приложение I, за площите, посочени в параграф 1 от настоящия член. Тази сума се изчислява въз основа на данните, предоставени от Хърватия в съответствие с параграф 1 от настоящия член, както и на прогнозните средни директни плащания на хектар в Хърватия за съответната година.

Максималната сума, която се добавя в съответствие с първа алинея въз основа на всички площи, за които Хърватия е уведомила в съответствие с параграф 1 от настоящия член до 2022 г., възлиза на 9 600 000 EUR и зависи от графика за въвеждане на директните плащания в съответствие с член 17. Произтичащите от това максимални годишни суми са предвидени в приложение VII.

3. Комисията приема актове за изпълнение за определяне дела на сумата, която се добавя в съответствие с параграф 2, която Хърватия включва в специалния национален резерв за разминирана земя, за да разпредели права на плащане за площите, посочени в параграф 1. Този дял се изчислява въз основа на съотношението между тавана на схемата за основно плащане и националния таван, посочен в приложение II, преди увеличението на националния таван в съответствие с параграф 2. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 71, параграф 2.

4. За 2015—2022 г. Хърватия използва специалния национален резерв за разминирана земя за разпределяне на права на плащане на земеделски стопани въз основа на разминираната земя, обявена от тях през въпросната година, когато:

а) тази земя се състои от хектари, които отговарят на условията за подпомагане по смисъла на член 32, параграфи 2— 5;

б) въпросната земя е възстановена за ползване за селскостопански дейности през предходната календарна година; и

в) Комисията е уведомена за земята в съответствие с параграф 1 от настоящия член.

5. Стойността на правата на плащане, определена с настоящия член, се установява въз основа на националната или регионалната средна стойност на правата на плащане в годината на разпределяне в рамките на наличните средства в специалния национален резерв за разминирана земя.

6. За да се отчетат последствията от възстановяването на разминираната земя за ползване за селскостопански дейности, както е съобщено от Хърватия в съответствие с настоящия член, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове съгласно член 70, за адаптиране на сумите, посочени в приложение VI.

ДЯЛ III

СХЕМА ЗА ОСНОВНО ПЛАЩАНЕ, СХЕМА ЗА ЕДИННО ПЛАЩАНЕ НА ПЛОЩ И СВЪРЗАНИ С ТЯХ ПЛАЩАНИЯ

ГЛАВА 1

Схема за основно плащане и схема за единно плащане на площ

Раздел 1

Създаване на схемата за основно плащане

Член 21

Права на плащане

1. Подпомагането по схемата за основно плащане се предоставя на земеделски стопани:

а) които придобиват права на плащане съгласно настоящия регламент чрез разпределение съгласно член 20, параграф 4, чрез първоначално разпределение съгласно член 24 или член 39, чрез разпределение от националния резерв или регионалните резерви съгласно член 30 или чрез прехвърляне съгласно член 34; или

б) които отговарят на условията по член 9 и имат притежавани или взети под аренда права на плащане в държава членка, която е взела решение съгласно параграф 3 да запази съществуващите в нея права на плащане.

2. Правата на плащане, получени по схемата за единно плащане в съответствие с Регламент (ЕО) № 1782/2003 и с Регламент (ЕО) № 73/2009, изтичат на 31 декември 2014 г.

3. Чрез дерогация от параграф 2 държавите членки, които са въвели схемата за единно плащане в съответствие с дял III, глава 5, раздел I или дял III, глава 6 от Регламент (ЕО) № 1782/2003 или дял III, глава 3 от Регламент (ЕО) № 73/2009, могат до 1 август 2014 г. да решат да запазят съществуващите права на плащане. Те уведомяват Комисията за всяко такова решение до посочената дата.

4. По отношение на държавите членки, които вземат решението, посочено в параграф 3, когато броят на притежаваните или взети под аренда права на плащане, определен съгласно Регламент (ЕО) № 1782/2003 и Регламент (ЕО) № 73/2009, които земеделският стопанин притежава в последния ден за представяне на заявления, определен в съответствие с член 78, първа алинея, буква б) от Регламент (ЕС) № 1306/2013, надхвърля броя на отговарящите на условията за подпомагане хектари, декларирани от земеделския стопанин в заявлението му за подпомагане в съответствие с член 72, параграф 1, буква а), първа алинея от Регламент (ЕС) № 1306/2013 за 2015 г., и които са на негово разположение към датата, определена от държавата членка, която е не по-късно от датата, определена в тази държава членка за изменение на такова заявление за подпомагане, правата на плащане, чийто брой надхвърля броя на отговарящите на условията за подпомагане хектари, изтичат на последната дата.

Член 22

Таван на схемата за основно плащане

1. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на годишния национален таван за всяка държава членка за схемата за основно плащане, като от годишния национален таван, посочен в приложение II, изважда таваните, определени в съответствие с членове 42, 47, 49, 51 и 53. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 71, параграф 2.

2. За всяка държава членка сумата, изчислена в съответствие с параграф 1 от настоящия член, може да се увеличи най-много с 3 % от съответния годишен национален таван, определен в приложение II, след като се извади сумата, получена от прилагането на член 47, параграф 1 за съответната година. Когато дадена държава членка прилага такова увеличение, Комисията взема предвид това увеличение при определянето на годишния национален таван за схемата за основно плащане съгласно параграф 1 от настоящия член. За целта до 1 август 2014 г. държавите членки уведомяват Комисията за годишните проценти, с които изчислената по параграф 1 от настоящия член сума ще бъде увеличена.

3. Държавите членки могат да преразглеждат решението си, посочено в параграф 2, всяка година, като уведомяват Комисията за всяко решение, което се основава на такова преразглеждане до 1 август на годината, предхождаща неговото прилагане.

4. За всяка държава членка и всяка година общата стойност на всички права на плащане и националния резерв или регионалните резерви са равни на съответния годишен национален таван, определен от Комисията съгласно параграф 1.

5. Ако таванът за държава членка, определен от Комисията в съответствие с параграф 1, е различен от този за предходната година в резултат на решение, взето от същата държава членка в съответствие с параграф 3 от настоящия член, член 14, параграф 1, трета и четвърта алинея, член 14, параграф 2, трета и четвърта алинея, член 42, параграф 1, член 49, параграф 1, втора алинея, член 51, параграф 1, втора алинея или член 53, съответната държава членка линейно намалява или увеличава стойността на всички права на плащане, за да се гарантира съответствие с параграф 4 от настоящия член.

Член 23

Регионално разпределение на националните тавани

1. Държавите членки могат да решат, до 1 август 2014 г., да прилагат схемата за основно плащане на регионално равнище. В тези случаи те определят регионите в съответствие с обективни и недискриминационни критерии, като например техните агрономски и социално-икономически характеристики и техния регионален селскостопански потенциал или тяхната институционална или административна структура.

Държавите членки, които прилагат член 36, могат да вземат решението съгласно първа алинея до 1 август на годината, предхождаща първата година на прилагане на схемата за основно плащане.

2. Държавите членки разделят годишния национален таван за схемата за основно плащане, посочен в член 22, параграф 1, между регионите в съответствие с обективни и недискриминационни критерии.

Държавите членки, които не прилагат член 30, параграф 2, извършват това разделяне след прилагането на линейното намаление, предвидено в член 30, параграф 1.

3. Държавите членки могат да решат регионалните тавани да подлежат на годишни прогресивни изменения в съответствие с предварително определени годишни стъпки и с обективни и недискриминационни критерии, като например селскостопански потенциал или екологични критерии.

4. Доколкото това е необходимо за спазване на приложимите регионални тавани, определени в съответствие с параграф 2 или 3, държавите членки извършват линейно намаление или увеличение на стойността на правата на плащане във всеки от съответните региони.

5. Държавите членки, които прилагат параграф 1, могат да вземат решение да преустановят прилагането на схемата за основно плащане на регионално равнище от дата, която се определя от тях.

6. Държавите членки, които прилагат параграф 1, първа алинея, уведомяват Комисията до 1 август 2014 г. за решението. посочено в същата алинея, и за мерките, предприети в изпълнение на параграфи 2 и 3.

Държавите членки, които прилагат параграф 1, втора алинея, уведомяват Комисията до 1 август на съответната година за всяко решение, посочено във въпросната алинея, и за мерките, предприети в изпълнение на параграфи 2 и 3.

Държавите членки, които прилагат параграф 1, уведомяват Комисията за решението, посочено в параграф 5, до 1 август на годината, предхождаща първата година на прилагане на това решение.

Член 24

Първоначално разпределяне на правата на плащане

1. Права на плащане се разпределят на земеделските стопани, които имат право да получават директни плащания в съответствие с член 9 от настоящия регламент, при условие че:

а) земеделските стопани кандидатстват за разпределение на права на плащане по схемата за основно плащане до последната дата за подаване на заявления през 2015 г., която се определя в съответствие с член 78, първа алинея, буква б) от Регламент (ЕС) № 1306/2013, освен в случай на непреодолима сила или извънредни обстоятелства; и

б) те са имали право да получат плащания, преди каквито и да било намаления или изключвания, предвидени в дял II, глава 4 от Регламент (ЕО) № 73/2009, във връзка със заявление за подпомагане за директни плащания или за преходна национална помощ или за допълнителни национални директни плащания в съответствие с Регламент (ЕО) № 73/2009, за 2013 г.

Първата алинея не се прилага в държавите членки, които прилагат член 21, параграф 3 от настоящия регламент.

Държавите членки могат да разпределят права на плащане на земеделски стопани, които имат право да получат директни плащания в съответствие с член 9 от настоящия регламент, които отговарят на условието, предвидено в първа алинея, буква а), и които:

а) не са получили за 2013 г. плащания във връзка със заявление за подпомагане съгласно посоченото в първа алинея от настоящия параграф, и които към датата, определена от съответната държава членка в съответствие с член 11, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1122/2009 на Комисията [1] за референтната 2013 г.:

i) в държавите членки, които прилагат схемата за единно плащане:

— са произвеждали плодове, зеленчуци, картофи за консумация, посадъчен материал от картофи или декоративни растения, на минимална площ, изразена в хектари, ако съответната държава членка реши да приеме такова решение, или

— са отглеждали лозя; или

ii) в държавите членки, които прилагат схемата за единно плащане на площ, са притежавали само земеделска площ, която към 30 юни 2003 г. не е била в добро земеделско състояние, както се предвижда в член 124, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 73/2009;

б) през 2014 г. са им били разпределени права на плащане от националния резерв по схемата за единно плащане съгласно член 41 или член 57 от Регламент (ЕО) № 73/2009; или

в) никога не са разполагали с притежавани или взети под аренда права на плащане по Регламент (ЕО) № 73/2009 или Регламент (ЕО) № 1782/2003, и които подадат проверими доказателства, че към датата, определена от държавата членка в съответствие с член 11, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1122/2009 за референтната 2013 г., са произвеждали, отглеждали или култивирали селскостопански продукти, включително чрез прибиране на реколта, доене, развъждане и отглеждане на животни за селскостопански цели. Държавите членки могат да установят свои собствени допълнителни обективни и недискриминационни критерии за допустимост за тази категория земеделски стопани по отношение на подходящи умения, опит или образование.

2. Освен в случаите на непреодолима сила или извънредни обстоятелства броят на правата на плащане, разпределени за отделните земеделски стопани през 2015 г., е равен на броя на отговарящите на условията за подпомагане хектари, които земеделският стопанин декларира в заявлението си за подпомагане в съответствие с член72, параграф 1, първа алинея, буква а) от Регламент (ЕС) № 1306/2013 за 2015 г. и с които той разполага към дата, определена от държавата членка. Тази дата е не по-късна от определената в тази държава членка дата за изменение на такова заявление за подпомагане.

3. Държавите членки могат да прилагат едно или повече от ограниченията, предвидени в параграфи 4-7, спрямо броя права на плащане, които трябва да се разпределят по параграф 2.

4. Държавите членки могат да решат броят на правата на плащане, които подлежат на разпределение, да бъде равен или на броя на отговарящите на условията за подпомагане хектари, които земеделският стопанин е декларирал в съответствие с член 34, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 73/2009 през 2013 г., или на броя на отговарящите на условията за подпомагане хектари, посочени в параграф 2 от настоящия член, в зависимост от това кой от двата е по-малък. За Хърватия при използването на тази възможност не се засяга разпределението на права на плащане за хектарите разминирана земя в съответствие с член 20, параграф 4 от настоящия регламент;

5. Когато общият брой отговарящи на условията за подпомагане хектари, посочен в параграф 2 от настоящия член, деклариран в държава членка, би довел до увеличаване с повече от 35 % от общия брой отговарящи на условията за подпомагане хектари, декларирани в съответствие с член 35 от Регламент (ЕО) № 73/2009 през 2009 г., или в случая на Хърватия — през 2013 г., държавите членки могат да ограничават броя на правата на плащане, които трябва да се разпределят през 2015 г., до най-малко 135 % или 145 % от общия брой на хектарите, отговарящи на условията за подпомагане, декларирани през 2009 г., или в случая на Хърватия — общия брой отговарящи на условията за подпомагане хектари, декларирани през 2013 г., в съответствие с член 35 от Регламент (ЕО) № 73/2009.

Когато използват тази възможност, държавите членки разпределят на земеделските стопани намален брой права на плащане. Този брой се изчислява чрез прилагане на пропорционално намаление към допълнителния брой хектари, отговарящи на условията за подпомагане, декларирани от всеки земеделски стопанин през 2015 г., в сравнение с броя хектари, отговарящи на условията за подпомагане по смисъла на член 34, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 73/2009, които земеделският стопанин е декларирал в заявлението за подпомагане през 2011 г., или в случая на Хърватия — през 2013 г., без да се засягат хектарите разминирана земя, за които трябва да се разпределят права на плащане в съответствие с член 20, параграф 4 от настоящия регламент.

[1] Регламент (ЕО) № 1122/2009 на Комисията от 30 ноември 2009 г. за определяне на подробни правила за прилагане на Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета относно кръстосано спазване, модулация и интегрираната система за администриране и контрол по схемите за директно подпомагане на земеделски производители, предвидени за посочения регламент, както и за прилагане на Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета относно кръстосано спазване по предвидената схема за подпомагане на лозаро-винарския сектор (ОВ L 316, 2.12.2009 г., стр. 65).

6. За целите на установяването на броя права на плащане, които да се разпределят на земеделски стопанин, държавите членки могат да решат да приложат коефициент за намаление спрямо посочените в параграф 2 хектари, отговарящи на условията за подпомагане, които представляват постоянно затревени площи, разположени в региони с неблагоприятни климатични условия, дължащи се предимно на надморската височина и други природни ограничения, свързани с лошото качество на почвата, стръмността на терена и водоснабдяването.

7. Държавите членки могат да решат, че броят на правата на плащане, които да се разпределят на земеделски стопанин, е равен на броя на отговарящите на условията за подпомагане хектари, посочени параграф 2 от настоящия член, които не са били хектари лозя към датата, определена от държавата членка в съответствие с член 11, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1122/2009 за референтната 2013 г., или хектари обработваема земя с постоянни оранжерии.

8. В случай на продажба или отдаване под аренда на тяхното стопанство или на част от него, физическите или юридическите лица, които отговарят на условията от параграф 1 от настоящия член, с договор, подписан преди последната дата за подаване на заявления през 2015 г., която се определя в съответствие с член 78, първа алинея, буква б) от Регламент (ЕС) № 1306/2013, могат да прехвърлят правото да получат права на плащане в съответствие с параграф 1 от настоящия член на един или повече земеделски стопани, при условие че последните отговарят на условията, предвидени в член 9 от настоящия регламент.

9. Дадена държава членка може да вземе решение да определи минимален размер на стопанството, изразен в отговарящи на условията за подпомагане хектари, за който земеделският стопанин може да подаде заявление за разпределение на права на плащане. Този минимален размер не надвишава прага, определен в член 10, параграф 1, буква б),във връзка с параграф 2 от същия член.

10. Когато е приложимо, държавите членки уведомяват Комисията за посочените в настоящия член решения до 1 август 2014 г.

11 Комисията приема актове за изпълнение за установяване на правила за заявленията за разпределяне на права на плащане, подадени през годината на разпределяне на правата на плащане, когато въпросните права на плащане все още не могат да бъдат категорично установени и когато разпределянето е засегнато от специфични обстоятелства. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 71, параграф 2.

Член 25

Стойност на правата на плащане и сближаване

1. През 2015 г. държавите членки изчисляват единичната стойност на правата на плащане, като фиксиран процент от националния таван, посочен в приложение II, се раздели за всяка съответна година на броя на правата на плащане през 2015 г. на национално или регионално равнище, с изключение на разпределените от националния резерв или от регионалните резерви през 2015 г.

Посоченият в първа алинея фиксиран процент се изчислява, като националният или регионалният таван за схемата за основно плащане, който се определя за 2015 г. в съответствие с член 22, параграф 1 или съответно член 23, параграф 2 от настоящия регламент, след прилагане на линейното намаление, предвидено в член 30, параграф 1 или, когато е приложимо, в член 30, параграф 2, се раздели на националния таван за 2015 г., посочен в приложение II. Правата на плащане се изразяват в брой, съответстващ на броя на хектарите.

2. Чрез дерогация от посочения в параграф 1 метод на изчисляване държавите членки могат да решат да разграничават стойността на правата на плащане през 2015 г., с изключение на разпределените от националния резерв или регионалните резерви през 2015 г., за всяка конкретна година въз основа на първоначалната им единична стойност, изчислена в съответствие с член 26.

3. Най-късно от референтната 2019 година, всички права на плащане в дадена държава членка или, когато се прилага член 23 — в даден регион, имат еднаква единична стойност.

4. Чрез дерогация от параграф 3 дадена държава членка може да реши единичната стойност на правата на плащане, чиято първоначална единична стойност, изчислена в съответствие с член 26, е по-ниска от 90 % от националната или регионалната единична стойност през 2019 г., най-късно за референтната 2019 година, да се увеличи най-малко с една трета от разликата между първоначалната им единична стойност и 90 % от националната или регионалната единична стойност през 2019 г.

Държавите членки могат да решат да установят процента, посочен в първа алинея, на равнище, което е по-високо от 90 %, но не надвишава 100 %.

В допълнение държавите членки предвиждат, най-късно за референтната 2019 г., че никое право на плащане няма единична стойност, по-ниска от 60 % от националната или регионалната единична стойност през 2019 г., освен ако това би довело в държави членки, прилагащи прага, посочен в параграф 7, до максимално намаление над този праг. В тези случаи минималната единична стойност се определя на равнище, което е необходимо за зачитането на този праг.

5. Националната или регионалната единична стойност през 2019 г., посочена в параграф 4, се изчислява, като фиксиран процент от националния таван, определен в приложение II, или от регионалния таван за календарната 2019 година се раздели на броя на правата на плащане за 2015 г. в съответната държава членка или регион, с изключение на разпределените от националния резерв или регионалните резерви през 2015 г. Този фиксиран процент се изчислява, като националният или регионалният таван на схемата за основно плащане, който следва да бъде определен съгласно член 22, параграф 1 или съответно член 23, параграф 2 за 2015 г., след прилагане на линейното намаление, предвидено в член 30, параграф 1 или, когато е приложимо, в член 30, параграф 2, се раздели на националния таван, посочен в приложение II, или на регионалния таван, за 2015 г.

6. Националните тавани, посочени в параграф 5, се изчисляват посредством прилагането на фиксиран процент от националния таван, определен в приложение II за 2019 г. Този фиксиран процент се изчислява, като съответните регионални тавани, установени в съответствие с член 23, параграф 2 за 2015 г., се разделят на националния таван, който се определя в съответствие с член 22, параграф 1 за 2015 г., след прилагане на линейното намаление, предвидено в член 30, параграф 1, когато се прилага член 23, параграф 2, втора алинея.

7. За да се финансира повишаването на стойността на правата на плащане по параграф 4, когато правата на плащане имат първоначална единична стойност, по-висока от средната национална или регионална стойност през 2019 г., разликата между първоначалната им единична стойност и националната или регионалната единична стойност през 2019 г. се намалява въз основа на обективни и недискриминационни критерии, които се определят от държавите членки. Тези критерии могат да включват установяването на максимално намаление на първоначалната единична стойност в размер на 30 %.

8. При прилагането на параграф 2 от настоящия член преходът от първоначалната единична стойност на правата на плащане, изчислена в съответствие с член 26, към окончателната им единична стойност през 2019 г., установена в съответствие с параграф 3 или параграфи 4 - 7 от настоящия член, се прави на равни етапи, считано от 2015 г.

За да се осигури спазването на фиксирания процент, посочен в параграф 1 от настоящия член, за всяка година, стойността на правата на плащане с първоначална единична стойност, по-висока от националната или регионалната единична стойност за 2019 г. се коригира.

9. Чрез дерогация от параграф 8 от настоящия член, когато държави членки, които в съответствие с член 21, параграф 3 решат да запазят своите съществуващи права на плащане, прилагат параграф 2 от настоящия член, преходът от първоначалната единична стойност на правата на плащане, установена в съответствие с член 26, параграф 5, към тяхната окончателна единична стойност през 2019 г., установена в съответствие с параграф 3 или параграфи 4 - 7 от настоящия член, се прави на равни етапи, когато е приложимо, които са определени на национално равнище в съответствие с член 63, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1782/2003.

За да се осигури спазването на фиксирания процент, посочен в параграф 1 от настоящия член, за всяка година, стойността на всички права на плащане се коригира линейно.

10. През 2015 г. държавите членки уведомяват земеделските стопани за стойността на техните права на плащане, изчислени в съответствие с настоящия член и членове 26 и 27 за всяка година от периода, обхванат от настоящия регламент.

Член 26

Изчисляване на единичната стойност на правата на плащане

1. Първоначалната единична стойност на правата на плащане, посочена в член 25, параграф 2в държавите членки, които прилагат схемата за единно плащане през календарната 2014 г. и които не са решили да запазят съществуващите в тях права на плащане в съответствие с член 21, параграф 3, се определя по един от методите, определени в параграфи 2 или 3:

2. Фиксиран процент на плащанията, които земеделският стопанин е получил за 2014 г. по схемата за единно плащане в съответствие с Регламент (ЕО) № 73/2009 преди намаленията и изключванията, предвидени в дял II, глава 4 от същия регламент, се разделя на броя на правата на плащане, които му се отпускат за 2015 г., с изключение на разпределените от националния резерв или регионалните резерви през 2015 г.

Този фиксиран процент се изчислява, като националният или регионалният таван на схемата за основно плащане, който се определя в съответствие с член 22, параграф 1 или съответно член 23, параграф 2 от настоящия регламент за 2015 г., след прилагане на линейното намаление, предвидено в член 30, параграф 1 или, когато е приложимо, в член 30, параграф 2 от настоящия регламент, се раздели на сумата на плащанията за 2014 г. по схемата за единно плащане в съответната държава членка или регион преди намаленията или изключванията, предвидени в дял II, глава 4 от Регламент (ЕО) № 73/2009.

3. Фиксиран процент на стойността на правата, включително специалните права, които земеделският стопанин е притежавал към датата на подаване на заявлението за 2014 г. по схемата за единно плащане в съответствие с Регламент (ЕО) № 73/2009, се разделя на броя на правата на плащане, които му се отпускат за 2015 г., с изключение на разпределените от националния резерв или регионалните резерви през 2015 г.

Този фиксиран процент се изчислява, като националният или регионалният таван на схемата за основно плащане, който се определя в съответствие с член 22, параграф 1 или съответно член 23, параграф 2 от настоящия регламент за 2015 г., след прилагане на линейното намаление, предвидено в член 30, параграф 1 или, когато е приложимо, в член 30, параграф 2 от настоящия регламент, се раздели на общата стойност на всички права, включително специалните права, в съответната държава членка или регион за 2014 г. по схемата за единно плащане.

За целите на настоящия параграф се счита, че земеделският стопанин притежава права на плащане към датата на подаване на заявлението за 2014 г., когато до тази дата са му разпределени или окончателно прехвърлени права на плащане.

4. Държавите членки, които прилагат схемата за единно плащане на площ през календарната 2014 г., изчисляват първоначалната единична стойност на правата на плащане, посочена в член 25, параграф 2 от настоящия регламент, като разделят фиксиран процент от общата стойност на подпомагането, което земеделският стопанин е получил за 2014 г. по схемата за единно плащане на площ в съответствие с Регламент (ЕО) № 73/2009 и съгласно членове 132 и 133а от посочения регламент преди намаленията и изключванията, предвидени в дял II, глава 4 от посочения регламент, на броя на разпределените му през 2015 г. права на плащане, с изключение на разпределените от националния резерв или от регионалните резерви през 2015 г.

Този фиксиран процент се изчислява, като националният или регионалният таван на схемата за основно плащане, който се определя в съответствие с член 22, параграф 1 или съответно член 23, параграф 2 от настоящия регламент за 2015 г., след прилагане на линейното намаление, предвидено в член 30, параграф 1 или, когато е приложимо, в член 30, параграф 2 от настоящия регламент, се раздели на общия размер на подпомагането, отпуснато по схемата за единно плащане на площ в съответствие с Регламент (ЕО) № 73/2009 и съгласно членове 132 и 133а от посочения регламент за 2014 г. в съответната държава членка или регион преди намаленията или изключванията, предвидени в дял II, глава 4 от посочения регламент.

5 Държавите членки, които прилагат схемата за единно плащане през 2014 г. и които в съответствие с член 21, параграф 3 от настоящия регламент решат да запазят съществуващите в тях права на плащане, изчисляват първоначалната единична стойност на правата на плащане, посочена в член 25, параграф 2 от настоящия регламент, като умножат единичната стойност на правата по фиксиран процент. Този фиксиран процент се изчислява, като националният или регионален таван на схемата за основно плащане, който се определя в съответствие с член 22, параграф 1 или съответночлен 23, параграф 2 от настоящия регламент за 2015 г., след прилагане на линейното намаление, предвидено в член 30, параграф 1 или, когато е приложимо, в член 30, параграф 2 от настоящия регламент, се раздели на сумата на плащанията за 2014 г. по схемата за единно плащане в съответната държава членка или регион, преди намаленията или изключванията, предвидени в дял II, глава 4 от Регламент (ЕО) № 73/2009.

6. За целите на методите за изчисление, предвидени в настоящия член, при условие че съответните сектори не получават доброволното обвързано с производството подпомагане съгласно дял IV от настоящия регламент, държавите членки могат да вземат предвид и подпомагането, отпуснато за календарната 2014 година по една или няколко от схемите за плащане съгласно член 52, член 53, параграф 1 и член 68, параграф 1, букви а) и б) от Регламент (ЕО) № 73/2009, и по отношение на държавите членки, приложили схемата за единно плащане на площ, в съответствие с Регламент (ЕО) № 73/2009, съгласно член 68, параграф 1, буква в) и членове 126, 127 и 129 от посочения регламент.

Държавите членки, които решат да приложат доброволното обвързано с производството подпомагане в съответствие с дял IV от настоящия регламент, могат да вземат под внимание различията между равнището на подпомагането, отпуснато за календарната 2014 година, и равнището на подпомагането, което ще бъде отпуснато в съответствие с дял IV от настоящия регламент, когато прилагат метода на изчисляване, предвиден в настоящия член, при условие че:

а) доброволното обвързано с производството подпомагане в съответствие с дял IV от настоящия регламент се предоставя за сектор, за който е предоставено подпомагане през календарната 2014 година съгласно член 52, член 53, параграф 1, член 68, параграф 1, букви а) и б) за държавите членки, приложили схемата за единно плащане на площ — съгласно член 68, параграф 1, буква в) и членове 126, 127 и 129 от Регламент (ЕО) № 73/2009; и

б) сумата за единица от доброволното обрвързано с производството подпомагане е по-малка от сумата за единица от подпомагането през 2014 г.

Член 27

Включване на специалния национален резерв за разминиране

Хърватия всяко позоваване в членове 25 и 26 на националния резерв се приема, че включва специалния национален резерв за разминиране, посочен в член 20.

Освен това сумата, произтичаща от специалния национален резерв за разминиране, се приспада от таваните на схемата за основно плащане, посочени в член 25, параграф 1, втора алинея,в параграфи 5 и 6 от настоящия член, и в член 26.

Член 28

Неочаквани облаги

За целите на член 25, параграф 4 - 7 и член 26 въз основа на обективни критерии дадена държава членка може да предвиди, в случаите на продажба, отпускане или изтичане на цялата или на част от арендата на земеделски площи след датата, определена съгласно член 35 или член 124, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 73/2009, и преди датата, определена в съответствие с член 33, параграф 1 от настоящия регламент, увеличението на стойността на правата на плащане, които биха били разпределени на въпросния земеделски стопанин, или част от него, да трябва да бъде върнато в националния резерв или в регионалните резерви, когато увеличението би довело до неочаквани облаги за съответния земеделски стопанин.

Тези обективни критерии се установяват по такъв начин, че да се осигури равнопоставеното третиране на земеделските стопани и да се избегнат нарушения на пазарните условия и на конкуренцията, като те включват най-малко следното:

а) минималната продължителност на арендата; и

б) дела от полученото плащане, който се връща в националния резерв или в регионалните резерви.

Член 29

Уведомяване относно стойността на правата на плащане и сближаването

Държавите членки уведомяват Комисията за всяко решение, посочено в членове,25, 26 и 28, до 1 август 2014 г.

Раздел 2

Национален резерв и регионални резерви

Член 30

Създаване и използване на националния резерв или регионалните резерви

1. Всяка държава членка създава национален резерв. За тази цел през първата година на прилагане на схемата за основно плащане държавите членки извършват линейно процентно намаление на тавана на схемата за основно плащане на национално равнище.

2. Чрез дерогация от параграф 1 държавите членки, които се възползват от възможността по член 23, параграф 1, могат да създадат регионални резерви. За тази цел през първата година на прилагане на схемата за основно плащане държавите членки извършват линейно процентно намаление на тавана на съответната схема за основно плащане на регионално равнище, посочен в член 23, параграф 2, първа алинея.

3. Намалението, посочено в параграфи 1 и 2, не надхвърля 3 %, освен ако по-голям процент не е необходим за покриване на нуждие за разпределението по параграф 6 или параграф 7, букви а) и б) за 2015 г. или, за държавите членки, които прилагат член 36 — за първата година на прилагане на схемата за основно плащане.

4. Държавите членки разпределят права на плащане от своите национални или регионални резерви в съответствие с обективни критерии и по такъв начин, че да се осигури равнопоставеното третиране на земеделските стопани и да се избегнат нарушения на пазарните условия и на конкуренцията.

5. Посочените в параграф 4 права на плащане се разпределят само за земеделски стопани, които имат право да им се отпуснат директни плащания съгласно член 9.

6. Държавите членки използват своите национални или регионални резерви, за да разпределят приоритетно права на плащане на млади земеделски стопани и на земеделски стопани, които започват своята селскостопанска дейност.

7. Държавите членки могат да използват своите национални или регионални резерви, за да:

а) разпределят правата на плащане на земеделски стопани, с цел да предотвратят изоставянето на земя, включително в райони, които са обект на програми за преструктуриране или за развитие във връзка с форма на публична интервенция,;

б) разпределят правата на плащане на земеделски стопани, с цел да ги компенсират за специфични неблагоприятни условия;

в) разпределят права на плащане на земеделски стопани, на които не са разпределени права на плащане съгласно настоящата глава, поради непреодолима сила или извънредни обстоятелства;

г) разпределят, в случаите когато прилагат член 21, параграф 3 от настоящия регламент, правата на плащане на земеделски стопани, чийто брой отговарящи на условията хектари, които те са декларирали през 2015 г. в съответствие с член 72, параграф 1, първа алинея, буква а)от Регламент (ЕС) № 1306/2013 и с които те разполагат към дата, определена от държавата членка, която не е по-късна от датата, определена от тази държава членка за изменение на заявленията за помощ, е по-висок от броя на притежаваните или взети под аренда права на плащане, установени в съответствие с Регламент (ЕО) № 1782/2003 и с Регламент (ЕО) № 73/2009, които те притежават към последната дата за подаване на заявления, която се определя в съответствие с член 78, първа алинея, буква б) от Регламент (ЕС) № 1306/2013;

д) увеличават линейно на постоянна основа стойността на всички права на плащане по схемата за основно плащане на национално или регионално равнище, ако съответният национален или регионален резерв надвиша 0,5 % от годишния национален или регионален таван по схемата за основно плащане, при условие че на разположение остават достатъчни суми за разпределения по параграф 6, по букви а) и б) от настоящия параграф и по параграф 9 от настоящия член;

е) покриват годишните нужди за плащания, които да бъдат предоставени в съответствие с член 51, параграф 2 и член 65, параграф 1, 2 и 3 от настоящия регламент.

За целите на настоящия параграф държавите членки решават какви са приоритетите между различните посочени употреби.

8. Когато се прилагат параграф 6 и параграф 7, букви а), б) и в), държавите членки определят стойността на правата на плащане, разпределени на земеделските стопани, на националната или регионалната средна стойност на правата на плащане през годината на разпределение.

Националната или регионалната средна стойност се изчислява, като националният или регионалният таван за схемата за основно плащане, установен в съответствие с член 22, параграф 1 или съответно член 23, параграф 2 за годината на разпределение, с изключение на размера на националния резерв или регионалните резерви, а за Хърватия - специалния резерв за разминиране, се раздели на броя на разпределените права на плащане.

Държавите членки определят стъпките за годишните прогресивни изменения на стойността на правата на плащане, разпределени от националния резерв или регионалните резерви, като отчитат промените в националния или регионалния таван за схемата за основно плащане, установен в съответствие с член 22, параграф 1 и съответно член 23, параграф 2, които произтичат от вариации в равнището на националните тавани, определени в приложение II.

9. Когато земеделският стопанин има право да получи права на плащане или увеличение на стойността на съществуващите права по силата на окончателно съдебно решение или по силата на окончателен административен акт на компетентен орган на държава членка, земеделският стопанин получава броя и стойността на правата на плащане, посочени във въпросното решение или акт на дата, която се определя от държавата членка. Тази дата обаче не е по-късна от последната дата за представяне на заявление по схемата за основно плащане след датата на съдебното решение или административния акт, като се вземе предвид прилагането на членове 32 и 33.

10. При прилагането на параграф 6, параграф 7, букви а) и б) и параграф 9 държавите членки могат или да разпределят нови права, или да увеличат единичната стойност на всички съществуващи права на даден земеделски стопанин до националната или регионалната средна стойност.

11. За целите на настоящия член се прилагат следните определения:

а) „млади земеделски стопани“ означава земеделските стопани, които отговарят на условията по член 50, параграф 2 и, когато е приложимо — на условията по член 50, параграф 3) и параграф 11;

б) „земеделски стопани, които започват своята селскостопанска дейност“ означава физически или юридически лица, които през петте години, предшестващи началото на селскостопанската дейност, не са се занимавали със селскостопанска дейност от свое име и за своя сметка или които не са имали контрол върху юридическо лице, което се е занимавало със селскостопанска дейност. Когато става дума за юридическо лице, физическото лице или лица, които контролират това юридическо лице, не трябва да са се занимавали със селскостопанска дейност от свое име и за своя сметка или не трябва да са имали контрол върху юридическо лице, което се е занимавало със селскостопанска дейност през петте години, предхождащи началото на селскостопанската дейност на юридическото лице. Държавите членки могат да установят собствени допълнителни обективни и недискриминационни критерии за подбор за тази категория земеделски стопани по отношение на подходящи умения, опит или образование.

Член 31

Попълване на националния резерв или на регионалните резерви

1. Националният резерв или регионалните резерви се попълват от суми, произтичащи от:

а) права на плащане, които не са породили право на плащане през две последователни години поради прилагането на:

i) член 9,

ii) член 10, параграф 1, или

iii) член 11, параграф 4 от настоящия регламент;

б) права на плащане, чийто брой е равностоен на общия брой права на плащане, които не са били активирани от земеделски стопанини в съответствие с член 32 от настоящия регламент в продължение на две последователни години, с изключение на случаите, в които тяхното активиране е било възпрепятствано поради непреодолима сила или извънредни обстоятелства; при установяването на това кои притежавани или взети под аренда права на плащане на даден земеделски стопанин подлежат на връщане в националния резерв или регионалните резерви, предимство се дава на правата на плащане с най-ниска стойност;

в) права на плащане, които доброволно са върнати от земеделските стопани;

г) прилагането на член 28 от настоящия регламент;

д) неправомерно предоставени права на плащане в съответствие с член 63 от Регламент (ЕС) № 1306/2013;

е) линейно намаление на стойността на правата на плащане по схемата за основно плащане на национално или регионално равнище, когато националният резерв или регионалните резерви не са достатъчни да се обхванат случаите, посочени в член 30, параграф 9 от настоящия регламент;

ж) когато държавите членки считат това за необходимо, линейно намаление на стойността на правата на плащане по схемата за основно плащане на национално или регионално равнище, за да се обхванат случаите, посочени в член 30, параграф 6 от настоящия регламент;

з) прилагането на член 34, параграф 4 от настоящия регламент.

2. Комисията приема актове за изпълнение за установяване на необходимите мерки за връщане в националния резерв или регионалните резерви на неактивираните права на плащане. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 71, параграф 2.

Раздел 3

Прилагане на схемата за основно плащане

Член 32

Активиране на права на плащане

1. По схемата за основно плащане на земеделските стопани се отпуска подпомагане— посредством декларация в съответствие с член 33, параграф 1 — след активиране на право на плащане на хектар, отговарящ на условията за подпомагане, в държавата членка, в която е било разпределено правото на плащане. Активираните права на плащане дават право на годишно плащане на определените в тях суми, без да се засягат прилагането на финансовата дисциплина, намаляване на плащанията в съответствие с член 11 и линейните намаления в съответствие с член 7, член 51, параграф 2 и член 65, параграф 2, буква в) от настоящия регламент, както и прилагането на член 63 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

2. За целите на настоящия дял „хектар, отговарящ на условията за подпомагане“ означава:

а) всяка земеделска площ от стопанството, която се използва за селскостопанска дейност или, когато площта се използва и за неселскостопански дейности, която се използва предимно за селскостопански дейности, включително площи, които не са били в добро земеделско състояние към 30 юни 2003 г. в държавите членки, присъединили се към Съюза на 1 май 2004 г., които са избрали да прилагат схемата за единно плащане на площ; или

б) всяка площ, която през 2008 г. е дала право на плащане по схемата за единно плащане или по схемата за единно плащане на площ, предвидени съответно в дял III и дял IVa от Регламент (ЕО) № 1782/2003, и която:

i) вече не отговаря на определението за „хектар, отговарящ на условията за подпомагане“ по буква а) в резултат на прилагането на Директива 92/43/ЕИО, Директива 2000/60/ЕО и Директива 2009/147/ЕО,

ii) за времетраенето на съответното задължение на земеделския стопанин е залесена съгласно член 31 от Регламент (ЕО) № 1257/1999 или член 43 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, или член 22 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, или съгласно национална схема, чиито условия отговарят на член 43, параграфи 1, 2 и 3 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 или член 22 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, или

iii) за времетраенето на съответното задължение на земеделския стопанин е площ, оставена под угар съгласно членове 22, 23 и 24 от Регламент (ЕО) № 1257/1999, съгласно член 39 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 или съгласно член 28 от Регламент (ЕС) № 1305/2013.

3. За целите на параграф 2, буква а):

а) когато земеделска площ от дадено стопанство се използва и за неселскостопански дейности, се счита, че въпросната площ се използва предимно за селскостопански дейности, ако тези селскостопански дейности могат да се осъществяват, без да бъдат значително възпрепятствани от интензитета, характера, продължителността и времето на неселскостопанските дейности,

б) държавите членки могат да изготвят списък с площите, които се използват предимно за неселскостопански дейности.

Държавите членки установяват критерии за изпълнението на настоящия параграф на своята територия.

4. Площите се считат за хектари, отговарящи на условията за подпомагане, само ако съответстват на определението за хектар, отговарящ на условията за подпомагане, през цялата календарна година, освен в случай на непреодолима сила или извънредни обстоятелства.

5. За целите на определянето на „хектар, отговарящ на условията за подпомагане“ държавите членки, които са взели решението, посочено в член 4, параграф 2, втора алинея, могат да приложат коефициент за намаление с цел преобразуване на съответните хектари в „хектари, отговарящи на условията за подпомагане“.

6. Площите, използвани за производство на коноп, представляват хектари, отговарящи на условията за подпомагане, само ако използваните сортове имат съдържание на тетрахидроканабинол, не по-голямо от 0,2 %.

Член 33

Деклариране на хектарите, отговарящи на условията за подпомагане

1. За целите на активирането на правата на плащане, предвидено в член 32, параграф 1, земеделският стопанин декларира парцелите, които съответстват на хектарите, отговарящи на условията за подпомагане, във връзка с всяко право на плащане. Освен в случаите на непреодолима сила или извънредни обстоятелства, декларираните парцели трябва да са на разположение на земеделския стопанин на определена от държавата членка дата, която е не по-късна от определената в тази държава членка дата за изменение на заявлението за подпомагане, както е посочено в член 72, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

2. В надлежно обосновани случаи държавите членки могат да оправомощят земеделския стопанин да промени декларацията си, при условие че запазва най-малко броя хектари, които съответстват на правата му на плащане, и отговаря на условията за отпускане на плащането по схемата за основно плащане за въпросната площ.

Член 34

Прехвърляне на права на плащане

1. Правата на плащане могат да се прехвърлят само на земеделски стопанин, който има право да му бъдат отпуснати директни плащанияв съответствие с член 9 и е установен в същата държава членка, освен в случаите на прехвърляне по силата на действително или бъдещо наследяване.

Правата на плащане, включително в случай на действително или бъдещо наследяване, могат да се активират само в държавата членка, в която са били разпределени.

2. Когато държавите членки използват възможността по член 23, параграф 1 правата на плащане могат да бъдат прехвърлени или активирани само в рамките на същия регион, освен в случаите на действително или бъдещо наследяване.

Правата на плащане, включително в случай на действително или бъдещо наследяване, могат да се активират само в региона, в който те са били разпределени.

3. Държавите членки, които не използват възможността в член 23, параграф 1, могат да решат, че правата на плащане могат да бъдат прехвърлени или активирани само в рамките на същия регион, освен в случаите на действително или бъдещо наследяване.

Тези региони се определят на подходящото териториално равнище в съответствие с обективни критерии и по начин, който осигурява равнопоставеното третиране на земеделските стопани и избягва нарушения на пазарните условия а и на конкуренцията.

4. Когато права на плащане се прехвърлят без земята, държавите членки, като действат в съответствие с общите принципи на правото на Съюза, могат да решат част от прехвърлените права на плащане да бъдат върнати обратно в националния резерв или регионалните резерви или единичната им стойност да бъде намалена в полза на националния резерв или регионалните резерви. Това намаление може да се приложи спрямо един или няколко вида прехвърляния.

5. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на подробните правила, уреждащи уведомяването на националните органи, извършвано от земеделските стопани, относно прехвърлянето на права на плащане, и сроковете, в които трябва да се извърши това уведомяване. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 71, параграф 2.

Член 35

Делегирани правомощия

1. С цел осигуряването на правна сигурност и изясняване на специфичните положения, които могат да възникнат в хода на прилагането на схемата за основно плащане, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70 относно:

а) правилата за допустимост и за достъп на земеделските стопани във връзка със схемата за основно плащане, в случай на действително или бъдещо наследяване, наследяване под аренда, промяна на правния статут или на наименованието, прехвърляне на права на плащане, сливане или разделяне на стопанството и прилагането на договорната клауза, посочена в член 24, параграф 3;

б) правилата за изчисляване на стойността и броя или за увеличаване или намаляване на стойността на правата на плащане във връзка с разпределението на права на плащане съгласно всяка от разпоредбите на настоящия дял, включително правила:

i) относно възможността за временна стойност и брой или за временно увеличаване на правата на плащане, разпределени въз основа на заявление от земеделския стопанин,

ii) относно условията за установяване на временна и окончателна стойност и брой на правата на плащане,

iii) относно случаите, когато договор за продажба или отдаване под аренда може да засегне разпределението на правата на плащане;

в) правилата за установяване и изчисляване на стойността и броя на правата на плащане, получени от националния резерв или от регионалните резерви;

г) правилата за изменението на единичната стойност на правата на плащане в случаите на части от права на плащане и на прехвърляне на права на плащане по член 34, параграф 4;

д) критериите за прилагане на възможностите по член 24, параграф 1, трета алинея, букви а), б) и в);

е) критериите за прилагане на ограничения на броя на правата на плащане, които да бъдат разпределени в съответствие с член 24, параграфи 4 - 7;

ж) критериите за разпределянето на правата на плащане съгласно член 30, параграфи 6 и 7;

з) критериите за определяне на коефициента за намаление, посочен в член 32, параграф 5.

2. За да се гарантира правилното управление на правата на плащане, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70 за установяване направила относно съдържанието на декларацията и на изискванията за активиране на правата на плащане.

3. С оглед опазването на общественото здраве, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70 за установяване на правила, които обвързват отпускането на плащанията с използването на сертифицирани семена за определени сортове коноп, и на процедурата за определяне на сортовете коноп и проверката на съдържанието на тетрахидроканабинол, посочено в член 32, параграф 6.

Раздел 4

Схема за единно плащане на площ

Член 36

Схема за единно плащане на площ

1. Държавите членки, които през 2014 г. прилагат схемата за единно плащане на площ, предвидена в дял V, глава 2 от Регламент (ЕО) № 73/2009, могат да решат да продължат да прилагат тази схема при условията, определени в същия регламент, най-късно до 31 декември 2020 г. Те уведомяват Комисията. за своето решение и за крайната дата на прилагане на тази схема до 1 август 2014 г.

През периода на прилагане на схемата за единно плащане на площ, раздели 1, 2 и 3 от настоящата глава не се прилагат за тези държави членки, с изключение на член 23, параграфи 1, втора алинея, член 23, параграф 6 и член 32, параграфи 2 – -6.

2. Единното плащане на площ се предоставя на годишна база за всеки отговарящ на условията за подпомагане хектар, деклариран от земеделския стопанин в съответствие с член 72, параграф 1, първа алинея, буква а) от Регламент (ЕС) № 1306/2013. То се изчислява всяка година като годишният финансов пакет, определен в съответствие с параграф 4 от настоящия член, се раздели на общия брой отговарящи на условията за подпомагане хектари, декларирани в засегнатата държава членка в съответствие с член 72, параграф 1, първа алинея, буква а) от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

3. Чрез дерогация от параграф 2 от настоящия член държавите членки, които решат да прилагат член 38 от настоящия регламент най-късно от 1 януари 2018 г., могат да използват за периода на прилагане на настоящия член до 20 % от годишния финансов пакет, посочен в параграф 2 от настоящия член, за да разграничат единното плащане на площ за хектар.

При това те вземат предвид подпомагането, предоставено през календарната 2014 година по една или няколко схеми съгласно член 68, параграф 1, букви а), б) и в) и членове 126, 127 и 129 от Регламент (ЕО) № 73/2009.

Кипър може да разграничи подпомагането, като отчита специфичните за секторите финансови пакети, определени в приложение XVIIa от Регламент (ЕО) № 73/2009, като се приспадне помощта, предоставена за същия сектор съгласно член 37 от настоящия регламент.

4. Комисията приема актове за изпълнение, с които определя за всяка държава членка годишния национален таван за схемата за единно плащане на площ, като от годишния национален таван, посочен в приложение II, изважда таваните, определени в съответствие с членове 42, 47, 49, 51 и 53. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 71, параграф 2.

5. Освен в случаите на непреодолима сила или извънредни обстоятелства, посочените в параграф 2 хектари трябва да са на разположение на земеделския стопанин на определена от държавата членка дата, която е не по-късна от определената в тази държава членка дата за изменение на заявлението за подпомагане, както е посочено в член 72, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

6. На Комисията се предоставят правомощия да приема делегирани актове в съответствие с член 70 относно правилата за допустимост и достъп на земеделските стопани до схемата за единно плащане на площ.

Член 37

Преходна национална помощ

1. Държавите членки, които прилагат схемата за единно плащане на площ в съответствие с член 36, могат да решат да предоставят преходна национална помощ за периода 2015—2020 г.

2. Преходна национална помощ може да бъде предоставена на земеделски стопани в секторите, по отношение на които през 2013 г. е била предоставена такава помощ, или за България и Румъния — допълнителни национални директни плащания.

3. Условията за предоставяне на преходна национална помощ са идентични с тези, които са разрешени за предоставянето на плащания съгласно член 132, параграф 7 или член 133а от Регламент (ЕО) № 73/2009 за 2013 г., с изключение на намалението на плащанията, в резултат на прилагането на член 132, параграф 2 във връзка с членове 7 и 10 от същия регламент.

4. Общият размер на преходната национална помощ, която може да бъде предоставена на земеделските стопани във всеки един от секторите, посочени в параграф 2, се ограничава до следните проценти от специфичните за секторите финансови пакети, разрешени от Комисията в съответствие с член 132, параграф 7 или член 133а, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 73/2009 през 2013 г.:

— 75 % през 2015 г.,

— 70 % през 2016 г.,

— 65 % през 2017 г.,

— 60 % през 2018 г.,

— 55 % през 2019 г.,

— 50 % през 2020 г.

За Кипър процентът се изчислява въз основа на специфичните за секторите финансови пакети, определени в приложение XVIIa към Регламент (ЕО) № 73/2009.

5. Параграфи 2 и 3 не се прилагат за Кипър.

6. Държавите членки уведомяват Комисията за всяко решение, посочено в параграф 1, до 31 март всяка година. Уведомлението съдържа следната информация:

а) специфичния за сектора финансов пакет;

б) когато е уместно, максималната ставка на преходната национална помощ.

7. Държавите членки могат да вземат решение, въз основа на обективни критерии и в рамките на ограниченията, предвидени в параграф 4, за размера на преходната национална помощ, която да бъде отпусната.

Раздел 5

Прилагане на схемата за основно плащане в държавите членки, които са приложили схемата за единно плащане на площ

Член 38

Въвеждане на схемата за основно плащане в държави членки, които са прилагали схемата за единно плащане на площ

Освен ако не е предвидено друго в настоящия раздел, настоящият дял се прилага за държавите членки, които са прилагали схемата за единно плащане на площ, предвидена в раздел 4 от настоящата глава.

Членове 24 - 29 не се прилагат спрямо посочените държави членки.

Член 39

Първоначално разпределяне на правата на плащане

1. Правата на плащане се разпределят на земеделски стопани, които имат право да им се отпуснат директни плащания в съответствие с член 9 от настоящия регламент, при условие, че:

а) те подадат заявление за разпределяне на права на плащане съгласно схемата за основно плащане до последната дата за подаване на заявления, която се определя в съответствие с член 78, първа алинея, буква б) от Регламент (ЕС) № 1306/2013 през първата година от прилагането на схемата за основно плащане, освен в случай на непреодолима сила или при извънредни обстоятелства; и

б) те са имали право да получат плащания преди каквото и да е намаление или изключване, предвидени в дял II, глава 4 от Регламент (ЕС) № 73/2009, във връзка със заявление за подпомагане за директни плащания, за преходна национална помощ, или за допълнителни национални директни плащания в съответствие с Регламент (ЕО) № 73/2009 за 2013 г.

Държавите членки могат да разпределят права на плащане на земеделските стопани, които имат право да получат директни плащания в съответствие с член 9 от настоящия регламент, които изпълняват условието, предвидено в първа алинея, буква а), които за 2013 г. не са получили плащания във връзка със заявление за подпомагане, посочено в първа алинея, буква а) от настоящия член и които на датата, определена от съответната държава членка в съответствие с член 11, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1122/2009 за референтната 2013 година, са имали само селскостопанска земя, която не е била в добро земеделско състояние към 30 юни 2003 г., съгласно предвиденото в член 124, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 73/2009.

2. Освен в случаите на непреодолима сила или извънредни обстоятелства броят на правата на плащане, разпределени за отделните земеделски стопани през първата година на прилагане на схемата за основно плащане, е равен на броя на хектарите, отговарящи на условията за подпомагане, които земеделският стопанин декларира в заявлението за подпомагане в съответствие с член 72, параграф 1, първа алинея, буква а) от Регламент (ЕС) № 1306/2013 за първата година на прилагане на схемата за основно плащане и с които той разполага към дата, определена от държавата членка. Тази дата не е по-късна от датата, определена от тази държава членка за изменение на заявленията за подпомагане.

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70 във връзка с определяне на допълнителни правила за въвеждането на схемата за основно плащане в държавите членки, които са прилагали схемата за единно плащане на площ.

4. Комисията приема актове за изпълнение за установяване на правила за заявленията за разпределяне на права на плащане, подадени през годината на разпределяне на правата на плащане, когато въпросните права на плащане все още не могат да бъдат категорично установени и когато разпределянето е засегнато от специфични обстоятелства.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 71, параграф 2.

Член 40

Стойност на правата на плащане

1. През първата година на прилагане на схемата за основно плащане държавите членки изчисляват единичната стойност на правата на плащане, като разделят фиксиран процент от националния таван, посочен в приложение II за всяка съответна година, на броя на правата на плащане през първата година от прилагане на схемата за основно плащане, с изключение на разпределените от националния резерв или регионалните резерви.

Посоченият в първа алинея фиксиран процент се изчислява, като националният или регионалният таван за схемата за основно плащане,който се определя в съответствие с член 22, параграф 1 или съответно член 23, параграф 2 от настоящия регламент за първата година на прилагане на схемата за основно плащане, след прилагане на линейното намаление, предвидено в член 30, параграф 1 или, когато е приложимо, в член 23, параграф 2, се раздели на националния таван, посочен в приложение II, за първата година на прилагане на схемата за основно плащане. Правата на плащане се изразяват в число, което отговаря на броя на хектарите.

2. Чрез дерогация от посочения в параграф 1 метод на изчисляване, държавите членки могат да решат да разграничават стойността на правата на плащане през първата година на прилагане на схемата за основно плащане, с изключение на разпределените от националния резерв или регионалните резерви, за всяка конкретна година въз основа на първоначалната им единична стойност.

3. Първоначалната единична стойност на правата на плащане съгласно параграф 2 се определя, като фиксиран процент от общата стойност на подпомагането, с изключение на помощ съгласно членове 41, 43, 48 и 50 и дял IV от настоящия регламент, която земеделският стопанин е получил в съответствие с настоящия регламент за календарната година, предхождаща въвеждането на схемата за основно плащане преди прилагането на член 63 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, се раздели на броя на правата на плащане, които са разпределени на този земеделски стопанин през първата година на прилагане на схемата за основно плащане, с изключение на разпределените от националния резерв или регионалните резерви.

Този фиксиран процент се изчислява, като националният или регионалният таван на схемата за основно плащане, който се определя съгласно член 22, параграф 1 или съответно член 23, параграф 2 от настоящия регламент за първата година на прилагане на схемата за основно плащане, след прилагане на линейното намаление, предвидено в член 30, параграф 1 или, когато е приложимо, в член 30, параграф 2, се раздели на общия размер на подпомагането, с изключение на помощите съгласно членове 41, 43, 48 и 50 и дял IV от настоящия регламент, предоставено за календарната година, предхождаща въвеждането на схемата за основно плащане в съответната държава членка или регион преди прилагането на член 63 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

4. При прилагането на параграф 2 държавите членки, като действат в съответствие с общите принципи на правото на Съюза, следват посока на сближаване на стойността на правата на плащане на национално или регионално равнище. За тази цел държавите членки определят стъпките, които следва да се предприемат, както и метода на изчисление, който ще използват, и уведомяват Комисията за това до 1 август на годината, предхождаща въвеждането на схемата за основно плащане. Тези стъпки включват годишни прогресивни изменения на първоначалната стойност на правата на плащане, посочена в параграф 3, в съответствие с обективни и недискриминационни критерии, като се започне от първата година на прилагане на схемата за основно плащане

През първата година на въвеждането на схемата за основно плащане държавите членки уведомяват земеделските стопани за стойността на техните права на плащане, изчислени в съответствие с настоящия член за всяка година от периода, който попада в обхвата на настоящия регламент.

5. За целите на параграф 3 въз основа на обективни критерии дадена държава членка може да предвиди в случаите на продажба, отпускане или изтичане на цялата или на част от арендата на земеделски площи след датата, определена в съответствие с член 36, параграф 5, и преди датата, определена в съответствие с член 33, параграф 1, увеличението на стойността на правата на плащане, които биха били разпределени на въпросния земеделски стопанин, или част от него, да бъде върнато в националния резерв или регионалните резерви, когато увеличението би довело до неочаквани облаги за въпросния земеделски стопанин.

Тези обективни критерии се установяват по такъв начин, че да се осигури равнопоставеното третиране на земеделските стопани и да се избегнат нарушения на пазарните условия и на конкуренцията, като включват най-малко следното:

а) минимална продължителност на арендата;

б) дела от полученото плащане, който се връща в националния резерв или регионалнитерезерви.

ГЛАВА 2

Преразпределително плащане

Член 41

Общи правила

1. До 1 август на всяка година държавите членки могат да решат, считано от следващата година, да отпуснат годишно плащане на земеделските стопани, които имат право на плащане по схемата за основно плащане, посочена в глава 1, раздели 1, 2. 3 и 5, или по схемата за единно плащане на площ, посочена в глава 1, раздел 4 ("преразпределително плащане").

Държавите членки уведомяват Комисията за всяко такова решение до датата, посочена в първа алинея.

2. Държавите членки, които са решили да прилагат схемата за основно плащане на регионално равнище съгласно член 23, могат да прилагат преразпределителното плащане на регионално равнище.

3. Без да се засяга прилагането на финансовата дисциплина, на намаляването на плащанията в съответствие с член 11, на линейните намаления съгласно член 7 от настоящия регламент, и на прилагането на член 63 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, преразпределителното плащане се предоставя на годишна база при активиране на правата на плащане от земеделския стопанин или, в държави членки, които прилагат член 36 от настоящия регламент, при деклариране от земеделския стопанин на отговарящите на условията за подпомагане хектари.

4. Преразпределителното плащане се изчислява всяка година от държавите членки, като числото, което се определя от държавите членки и което не надвишава 65 % от националното или регионалното средно плащане на хектар, се умножи по броя на активираните от земеделския стопанин права на плащане в съответствие с член 33, параграф 1 или по броя на отговарящите на условията за подпомагане хектари, декларирани от земеделския стопанин в съответствие с член 36, параграф 2. Броят на тези права на плащане или хектари не трябва да надхвърля максималния размер, който се определя от държавите членки, и който не е повече от 30 хектара или средния размер на земеделските стопанства, както е посочено в приложение VIII, ако този среден размер надхвърля 30 хектара в съответната държава членка.

5. При условие че са спазени максималните граници, определени в параграф 4, държавите членки могат на национално равнище да направят степенуване в рамките на броя хектари, определени съгласно посочения параграф, което да се прилага по един и същи начин за всички земеделски стопани.

6. Средното национално плащане на хектар, посочено в параграф 4 от настоящия член, се определя от държавите членки въз основа на националния таван, определен в приложение II за календарната 2019 година, и броя на хектарите, отговарящи на условията за подпомагане, декларирани в съответствие с член 33, параграф 1, или член 36, параграф 2 през 2015 г.

Средното регионално плащане на хектар, посочено в параграф 4 от настоящия член, се определя от държавите членки чрез използване на част от националния таван, определен в приложение II за календарната 2019 година, и броя на хектарите, отговарящи на условията за подпомагане, декларирани в съответния регион съгласно член 33, параграф 1 през 2015 г. За всеки регион тази част се изчислява, като съответният регионален таван, установен в съответствие с член 23, параграф 2, се раздели на националния таван, определен в съответствие с член 22, параграф 1, след прилагане на линейното намаление, предвидено в член 30, параграф 1, в случай че не се прилага параграф 2 от посочения член.

7. Държавите членки гарантират, че не се дава предимство, предвидено в настоящата глава, в полза на земеделски стопани, за които е установено, че след 18 октомври 2011 г. са разделили стопанството си единствено с цел да се облагодетелстват от преразпределителното плащане. Това се отнася и за земеделските стопани, чиито стопанства са резултат на такова разделяне.

8. В случай на юридическо лице или група физически или юридически лица държавите членки могат да прилагат максималния брой права на плащане или хектари, посочен в параграф 4 от настоящия член, на равнището на членовете на тези юридически лица или групи, когато националното право предвижда отделните членове да поемат права и задължения, сравними с тези на отделните земеделски стопани, които имат статут на ръководител на стопанство, по-специално по отношение на техния икономически, социален и данъчен статут, при условие че те са допринесли за укрепването на селскостопанските структури на съответните юридически лица или групи.

Член 42

Финансови разпоредби

1. С цел финансиране на преразпределителното плащане държавите членки могат да решат до датата, посочена в член 41, параграф 1, да използват до 30 % от своя годишен национален таван, посочен в приложение II. Те уведомяват Комисията за всяко такова решение до тази дата.

2. Въз основа на процента от националния таван, който ще се използва от държавите членки съгласно параграф 1 от настоящия член, Комисията приема актове за изпълнение за определяне на годишна база на съответните тавани за преразпределителното плащане. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 71, параграф 2.

ГЛАВА 3

Плащане за селскостопански практики, които са благоприятни за климата и околната среда

Член 43

Общи правила

1. Земеделските стопани, които имат право да получат плащане по схемата за основно плащане или схемата за единно плащане на площ, спазват в рамките на всички свои хектари, отговарящи на условията за подпомагане по смисъла на член 32, параграфи 2 - 5, селскостопанските практики благоприятни за климата и за околната среда, посочени в параграф 2 от настоящия член, или еквивалентните практики, посочени в параграф 3 от настоящия член.

2. Селскостопанските практики от благоприятни за климата и за околната среда са следните:

а) диверсификация на културите;

б) поддържане на съществуващи постоянно затревени площи; и

в) наличие на екологично насочена площ площ в рамките на земеделската площ.

3. Еквивалентните практики са онези, които включват сходни практики с равностойна или по-голяма полза за климата и за околната среда в сравнение с една или няколко от практиките, посочени в параграф 2. Тези еквивалентни практики практиката или практиките, посочени в параграф 2, на които те са еквивалентни, са изброени в приложение IX и са обхванати от следното:

а) ангажименти, поети в съответствие с член 39, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 или член 28, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1305/2013;

б) национални или регионални схеми за сертифициране на екологичните практики, включително тези за сертифициране в съответствие с националното законодателство в областта на околната среда, надхвърлящо съответните задължителни стандарти, установени съгласно дял VI, глава I от Регламент (ЕС) № 1306/2013, предназначени да изпълнят целите, свързани с качеството на почвите и водите, биоразнообразието, опазването на пейзажа, както и смекчаване на изменението на климата и адаптацията към него. Тези схеми за сертифициране могат да включват практиките, изброени в приложение IX към настоящия регламент, практиките, посочени в параграф 2 от настоящия член, или комбинация от тези практики.

4. Посочените в параграф 3 еквивалентни практики не подлежат на двойно финансиране.

5. Държавите членки могат да решат,включително когато е уместно на регионално равнище, да ограничат възможността за избор на земеделските стопани до вариантите, посочени в параграф 3, букви а) и б).

6. Държавите членки могат да решат, включително когато е уместно на регионално равнище, че земеделските стопани ще изпълняват всички имащи отношение задължения по параграф 1 в съответствие с националните или регионалните схеми за сертифициране в областта на околната среда, посочени в параграф 3, буква б).

7. В зависимост от решенията на държавите членки, посочени в параграфи 5 и 6, даден земеделски стопанин може да съблюдава една или няколко от практиките, посочени в параграф 3, буква а), само ако те изцяло заместват посочената в параграф 2 свързана практика или практики. Даден земеделски стопанин може да използва схемите за сертифициране по параграф 3, буква б) само ако те обхващат изцяло задължението по параграф 1.

8. Държавите членки уведомяват Комисията за решенията си, посочени в параграфи 5 и 6, и за специфичните ангажименти или схеми за сертифициране, които възнамеряват да прилагат като еквивалентни практики по смисъла на параграф 3.

Комисията прави оценка на това дали практиките, включени в специфичните ангажименти или схемите за сертифициране, са обхванати от списъка в приложение IX и ако счете, че случаят не е такъв, уведомява съответно държавите членки посредством актове за изпълнение, приети без да се прилага процедурата по член 71, параграф 2 или параграф 3. Когато Комисията уведоми държава членка, че тези практики не са обхванати от списъка в приложение IX, тази държава членка не признава като еквивалентни практики по смисъла на параграф 3 от настоящия член специфичните задължения или схемите за сертифициране, включени в уведомлението на Комисията.

9. Без да се засягат параграфи 10 и 11 от настоящия член, прилагането на финансовата дисциплина и на линейните намаления в съответствие с член 7 от настоящия регламент, и прилагането на член 63 от Регламент (ЕС) 1306/2013, държавите членки предоставят плащането, посочено в настоящата глава, на земеделски стопани, които спазват практиките, посочени в параграф 1 от настоящия член, които са подходящи за тях, и зависимост от степента, в която тези земеделски стопани спазват членове 44, 45 и 46 от настоящия регламент.

Това плащане е под формата на годишно плащане за хектар, който отговаря на условията за подпомагане и който е деклариран в съответствие с член 33, параграф 1, или член 36, параграф 2, чийто размер се изчислява на годишна база чрез разделяне на сумата, получена от прилагането на член 47, на общия брой на хектарите, които отговарят на условията за подпомагане и които са декларирани в съответствие с член 33, параграф 1 или член 36, параграф 2 в съответната държава членка или регион.

Чрез дерогация от втора алинея държавите членки, които решат да прилагат член 25, параграф 2, могат да отпускат плащането по настоящия параграф като процент от общата стойност на правата на плащане, които земеделският стопанин е активирал в съответствие с член 33, параграф 1 за всяка съответна година.

За всяка година и всяка държава членка или регион този процент се изчислява, като сумата, получена при прилагането на член 47, се раздели на общата стойност на всички права на плащане, активирани съгласно член 33, параграф 1 в тази държава членка или регион.

10. Земеделските стопани, чиито стопанства се намират изцяло или отчасти в райони, включени в обхвата на директиви 92/43/ЕИО, 2000/60/ЕО или 2009/147/ЕО, имат право на плащането по настоящата глава, при условие че спазват практиките, посочени в настоящата глава, доколкото тези практики са съвместими в съответното стопанство с целите на посочените директиви.

11. Земеделските стопани, които отговарят на изискванията, определени в член 29, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 834/2007 по отношение на биологичното земеделие, ipso facto имат право на плащането, посочено в настоящата глава.

Първа алинея се прилага само за единиците на стопанството, които се използват за биологично производство в съответствие с член 11 от Регламент (ЕО) № 834/2007.

12. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70:

а) за добавяне на еквивалентни практики в списъка, предвиден в приложение IX;

б) за установяване на подходящи изисквания, приложими към националните или регионалните схеми за сертифициране, посочени в параграф 3, буква б) от настоящия член, включително за степента на гаранция, която да предоставят тези схеми;

в) за установяване на подробни правила за изчисляване на сумата, посочена в член 28, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 за практиките, посочени в раздел I, точки 3 и 4 и раздел III, точка 7 от приложение IX към настоящия регламент, и всякакви други еквивалентни практики, добавени в това приложение в съответствие с буква а) от настоящия параграф, за които е необходимо специфично изчисление, така че да се избегне двойното финансиране.

13. Комисията приема актове за изпълнение за установяване на правила относно процедурата за уведомяване, включително относно графика за изпращане на уведомленията, и оценяването от Комисията съгласно параграф 8.Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 71, параграф 2.

Член 44

Диверсификацияе на културите

1. Когато обработваемата земя на земеделския стопанин включва между 10 и 30 хектара и не е изцяло засята с култури под вода през значителна част от годината или през значителна част от цикъла за отглеждане на културите, на тази обработваема земя има най-малко две различни култури. Основната култура не превишава 75 % от обработваемата земя.

Когато обработваемата земя на земеделския стопанин включва повече от 30 хектара и не е изцяло засята с култури под вода през значителна част от годината или през значителна част от цикъла за отглеждане на културите, на тази обработваема земя има най-малко три различни култури. Основната култура не заема повече от 75 % от тази обработваема земя, а двете основни култури обхващат заедно не повече от 95 % от обработваемата земя.

2. Без да се засяга броят култури, който е необходим съгласно параграф 1, установеният в него максимален праг не се прилага за стопанства, когато тревите или другите тревни фуражи или земята, оставена под угар, обхващат повече от 75 % от обработваемата земя. В тези случаи основната култура на оставащата обработваема площ не заема повече от 75 % от нея, освен когато тази площ е заета от треви или други тревни фуражи или е оставена под угар.

3. Параграфи 1 и 2 не се прилагат за стопанства:

а) в които повече от 75 % от обработваемата земя се използва за производството на треви или други тревни фуражи, оставена е под угар или е обект на съчетаване на тези употреби, при условие че обработваемата земя, която не се използва за тези употреби, не надхвърля 30 хектара;

б) когато повече от 75 % от отговарящата на условията за подпомагане земеделска площ е постоянно затревена площ, се използва за производството на треви или други тревни фуражи, или за производството на култури под вода през значителна част от цикъла за отглеждане на културите, или е обект на съчетаване на тези употреби, при условие че обработваемата земя, която не се използва за тези цели, не надхвърля 30 хектара;

в) когато повече от 50 % от площите на декларираната обработваема земя не са декларирани от земеделския стопанин в заявлението за подпомагане от предходната година и когато, въз основа на сравнението на геопространствените заявления за подпомагане, цялата обработваема земя е заета от различна култура в сравнение с предходната календарна година;

г) които са разположени на територии на север от 62-ия паралел или в някои прилежащи територии. Когато обработваемата земя на такива стопанства включва повече от 10 хектара, на тази обработваема земя има най-малко две различни култури и нито една от тези култури не покрива повече от 75 % от обработваемата земя, освен ако основната култура е треви или други тревни фуражи или е оставена под угар.

4. За целите на настоящия член „култура“ означава всяко едно от следните:

а) култура от който и да е от различните родове, определени в ботаническата класификация на културите;

б) култура от който и да е от видовете при Brassicaceae, Solanaceae и Cucurbitaceae;

в) оставена под угар земя;

г) треви или други тревни фуражи.

Зимните и пролетните култури се разглеждат като различни култури, дори когато са от един и същи род.

5. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70 във връзка с:

а) признаването на други родове и видове култури освен посочените в параграф 4 от настоящия член; и

б) определянето на правилата за прилагане на точното изчисляване на дяловете на различните култури.

Член 45

Постоянно затревени площи

1. Държавите членки определят постоянно затревените площи, които са екологично чувствителни, в зоните, обхванати от Директива 92/43/ЕИО или Директива 2009/147/ЕО, включително в торфени и влажни зони в тези местности, и които се нуждаят от строга защита с цел постигане на целите на тези директиви.

За осигуряването на защитата на ценни от екологична гледна точка постоянно затревени площи държавите членки могат да решат да определят други чувствителни зони, разположени извън зоните, обхванати от Директива 92/43/ЕИО или Директива 2009/147/ЕО, включително постоянно затревени площи на богати на въглерод почви.

Земеделските стопани не преобразуват и не разорават постоянно затревените площи, разположени в зоните, определени от държавите членки съгласно първа алинея и когато е приложимо — втора алинея.

2. Държавите членки гарантират, че съотношението на площите за постоянно затревени площи спрямо общата земеделска площ, декларирана от земеделските стопани в съответствие с член 72, параграф 1, първа алинея, буква а) от Регламент (ЕС) № 1306/2013, не намалява с повече от 5 % спрямо референтното съотношение, което държавите членки трябва да определят през 2015 г., като площите за постоянно затревени площи, посочени във втора алинея, буква а) от настоящия параграф, се раздели на общата земеделска площ, посочена в буква б) от посочената алинея.

За целите на установяване на референтното съотношение, посочено в първа алинея:

а) "площи за постоянно затревени площи" означава земята, която е заета от постоянни пасища, декларирана през 2012 или, в случая на Хърватия, 2013 г. в съответствие с Регламент (ЕО) № 73/2009 от земеделските стопани, които подлежат на предвидените в настоящата глава задължения, както и площите за постоянно затревени площи, декларирани през 2015 г. в съответствие с член 72, параграф 1, първа алинея, буква а) от Регламент (ЕС) № 1306/2013 от земеделските стопани, подлежащи на предвидените в настоящата глава задължения, която не е декларирана като постоянно пасище през 2012 или, в случая на Хърватия, 2013 г.;

б) "общата земеделска площ" означава земеделската площ, декларирана през 2015 г. в съответствие с член 72, параграф 1, първа алинея, буква а) от Регламент (ЕС) № 1306/2013 от земеделските стопани, подлежащи на предвидените в настоящата глава задължения.

Референтното съотношение на постоянно затревените площи се преизчислява, когато земеделските стопани, подлежащи на предвидените в настоящата глава задължения, имат задължение да преобразуват площ в постоянно затревена площ през 2015 или 2016 г. в съответствие с член 93 от Регламент (ЕС) № 1306/2013. В тези случаи въпросните площи се добавят към площите за постоянно затревени площи, посочени във втора алинея, буква а) от настоящия параграф.

Съотношението на постоянно затревените площи се определя всяка година въз основа на площите, декларирани от земеделските стопани, подлежащи на предвидените в настоящата глава задължения за въпросната година в съответствие с член 72, параграф 1, първа алинея, буква а) от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

Задължението по настоящия параграф се прилага на национално, регионално или подходящо подрегионално равнище. Държавите членки могат да решат да прилагат задължение за запазване на постоянно затревените площи на равнището на стопанството, за да се гарантира, че съотношението на постоянно затревените площи не намалява с повече от 5 %. Държавите членки уведомяват Комисията за всяко такова решение до 1 август 2014 г.

Държавите членки съобщават на Комисията референтното съотношение и съотношението, посочено в настоящия параграф.

3. Когато е установено, че посоченото в параграф 2 съотношение е намаляло с повече от 5 % на регионално или подрегионално равнище или, когато е приложимо, на национално равнище, съответната държава членка налага задължения на равнището з стопанство да преобразува земята в постоянно затревена площ за онези земеделски стопани, които разполагат със земя, която е преобразувана от земя за постоянно пасище или от постоянно затревена площ, в земя за други употреби през минал период.

Независимо от това, когато размерът на площта за постоянно затревена площ в абсолютно изражение, определен в съответствие с параграф 2, втора алинея, буква а), се запазва в определени граници, задължението по параграф 2, първа алинея се счита за изпълнено.

4. Параграф 3 не се прилага, когато намаляването под прага е в резултат на залесяване, което е съвместимо с околната среда и не включва насаждения с дървесни култури с кратък цикъл на ротация, коледни елхи или бързо растящи дървесни видове за производство на енергия.

5. За да се гарантира запазването на съотношението на постоянно затревените площи, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70 във връзка с определяне на подробни правила относно поддържането на постоянно затревени площи, включително правила относно преобразуването в случай на неизпълнение на задължението по параграф 1 от настоящия член, правила, съгласно които държавите членки определят задълженията на равнище стопанство за поддържането на постоянно затревени площи, съгласно посоченото в параграфи 2 и 3, и всички корекции на референтното съотношение по параграф 2, които могат да станат необходими.

6. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70:

а) за установяване на рамка за определянето на допълнителни чувствителни зони съгласно параграф 1, втора алинея от настоящия член;

б) за установяване на подробни методи за определяне на съотношението на постоянно затревените площи и на общата земеделска площ, което трябва да се поддържа съгласно параграф 2 от настоящия член;

в) за определяне на миналия период, посочен в параграф 3, първа алинея от настоящия член.

7. Комисията приема актове за изпълнение за определяне границите, посочени в параграф 3, втора алинея от настоящия член. Тези актове се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 71, параграф 2.

Член 46

Екологично насочена площ

1. Когато обработваемата земя на стопанството включва повече от 15 хектара, земеделският стопанин прави необходимото с оглед на това, считано от 1 януари 2015 г., площ, представляваща най-малко 5 % от обработваемата земя на стопанството, която земеделският стопанин е декларирал в съответствие с член 72, параграф 1, първа алинея, буква а) от Регламент (ЕС) № 1306/2013 и ако тя се счита за екологично насочена площ в съответствие с параграф 2 от настоящия член, включително площите, посочени в, букви в,) г), ж) и з,) от посочения параграф, представлява екологично насочена площ.

Процентът, посочен в първа алинея от настоящия параграф, се увеличава от 5 % на 7 % съгласно законодателен акт на Европейския парламент и на Съвета в съответствие с член 43, параграф 2 от ДФЕС.

До 31 март 2017 г. Комисията представя доклад за оценка на изпълнението на първата алинея от настоящия параграф, придружен, когато е уместно, от предложение за законодателен акт, както е посочено във втора алинея.

2. до 1 август 2014 г. държавите членки решават. един или няколко от изброените по-долу видове площи да се смята(т) за екологично насочена площ:

а) земя, оставена под угар;

б) тераси;

в) особености на ландшафта, включително такива, които се намират в съседство до обработваемата земя на стопанството, която чрез дерогация от член 43, параграф 1 от настоящия регламентможе да обхваща особености на ландшафта, които не са включени в площта, отговаряща на условията за подпомагане в съответствие с член 76, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС) № 1306/2013;

г) буферни ивици, включително буферни ивици, покрити с постоянно затревени площи, при условие че те са различни от съседната земеделска площ, която отговаря на условията за подпомагане;

д) агролесовъдни хектари, които получават или са получавали подпомагане съгласно член 44 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 и/или член 23 от Регламент (ЕС) № 1305/2013;

е) ивици хектари, отговарящи на условията за подпомагане, по краищата на гори;

ж) площи, засадени с дървесни култури с кратък цикъл на ротация, където не се използват минерални торове и/или продукти за растителна защита;

з) залесените площи, посочени в член 32, параграф 2, буква б), подточка ii) от настоящия регламент;

и) площи с междинни култури или зелена покривка, получени в резултат на посев и покълване на семена и по отношение на които се прилагат тегловните коефициенти, посочени в параграф 3 от настоящия член;

й) площи с култури, които обогатяват почвата с азот.

С изключение на площите от стопанството, посочени в първа алинея, букви ж) и з) от настоящия параграф, екологично насочената площ е разположена върху обработваемата земя на стопанството. При площи, посочени в първа алинея, букви в) и г) от настоящия параграф, екологично насочената площ може също да бъде в съседство с обработваемата земя на стопанството, която земеделският стопанин е декларирал в съответствие с член 72, параграф 1, първа алинея, буква а) от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

3. С цел опростяване на администрирането и за да бъдат взети предвид особеностите на видовете екологично насочени площи, изброени в параграф 2, първа алинея, както и за да бъде улеснено измерването им, при изчисляване на общия брой хектари, обхванати от екологично насочена площ на дадено стопанство, държавите членки могат да използват коефициентите за преобразуване и/или тегловните коефициенти, посочени в приложение X. Ако дадена държава членка реши да приеме за екологично насочена площ площта по параграф 2,първа алинея, буква и) или всяка друга площ с тегловна стойност, по-малка от 1, използването на тегловните коефициенти, посочени в приложение X, е задължително.

4. Параграф 1 не се прилага за стопанства:

а) където повече от 75 % от обработваемата земя се използва за производство на треви или други тревни фуражи, представлява земя, оставена под угар, която е засята с бобови култури, или съчетава тези употреби, при условие че обработваемата площ, която не се използва по посочените начини, не надхвърля 30 хектара;

б) където повече от 75 % от земеделската площ, отговаряща на условията за подпомагане, представлява постоянно затревена площ и се използва за производство на треви или други тревни фуражи или е засята с култури под вода през значителна част от годината или през значителна част от цикъла за отглеждане на културите, или съчетава тези употреби, при условие че обработваемата площ, която не се използва по посочените начини, не надхвърля 30 хектара;

5. Държавите членки могат да решат да използват до половината от процентните пунктове за посочената в параграф 1 екологично насочена площ на регионално равнище, за да получат съседни екологично насочени площи. Държавите членки определят площите и задълженията за участващите земеделски стопани или групи земеделски стопани. Целта на определянето на площите и на задълженията е да се укрепи прилагането на политиките на Съюза в областта на околната среда, климата и биологичното разнообразие.

6. Държавите членки могат да вземат решение да разрешат на земеделските стопани, чиито стопанства са в непосредствена близост, да изпълнят задължението, посочено в параграф 1, колективно ("колективно изпълнение"), при условие че въпросните екологично насочени площи са съседни една на друга. С цел да се укрепи прилагането на политиките на Съюза в областта на околната среда, климата и биологичното разнообразие, държавите членки могат да определят площите, където има възможност за колективно изпълнение, и могат да наложат допълнителни задължения на земеделски стопани или групи земеделски стопани, участващи в подобно колективно изпълнение.

Всеки земеделски стопанин, който участва в колективно изпълнение, прави необходимото поне 50 % от площта, която подлежи на задължението по параграф 1, да е разположена върху земята в стопанството му и да съответства на параграф 2, втора алинея. Броят земеделски стопани, участващи в подобно колективно изпълнение, не е по-голям от десет.

7. Държавите членки, в които повече от 50 % от общата площ земя е покрита с гори, могат да решат, че параграф 1 от настоящия член не се прилага за стопанства, разположени в зони, определени от тези държави членки като райони с природни ограничения в съответствие с член 32, параграф 1, буква а) или б) от Регламент (ЕС) № 1305/2013, при условие че повече от 50 % от общата площ земя на единицата, посочена във втора алинея от настоящия параграф, е покрита с гори и съотношението между горските и земеделските площи е по-голямо от 3:1.

Площите с гори и съотношението межу горите и земеделските площи се оценява на равнище площ, равняващо се на равнището на местните административни единици (LAU2), или на равнището на друга ясно определена единица, която обхваща ясно обособена прилежаща географска единица със сходни селскостопански условия.

8. Държавите членки уведомяват Комисията относно решенията, посочени в параграф 2, до 1 август 2014 г., и относно решенията, посочени в параграфи 3, 5, 6 или 7, до 1 август на годината, предхождаща тяхното прилагане.

9. На Комисията се предоставят правомощия да приема делегирани актове в съответствие с член 70:

а) за установяване на допълнителни критерии за определяне на видовете площи, посочени в параграф 2 от настоящия член, като екологично насочена площ;

б) за добавяне на други видове площи, различни от посочените в параграф 2, които могат да се вземат предвид, за целите на спазването на посочения в параграф 1 процент;

в) за адаптиране на приложение X с цел да се установят коефициентите за преобразуване и тегловните коефициенти, посочени в параграф 3, и да се вземат предвид критериите и/или видовете площи, които следва да се определят от Комисията съгласно букви а) и б) от настоящия параграф;

г) за определяне на правила за изпълнение, посочени в параграфи 5 и 6, включително минималните изисквания за такова изпълнение;

д) за установяване на рамка, въз основа на която държавите членки да определят на какви критерии трябва да отговарят стопанствата, за да се счита, че са в непосредствена близост за целите на параграф 6.;

е) за установяване на методите за определяне на процента за общата площ земя, покрита с гори, и съотношението между горските и земеделските площи в параграф 7.

Член 47

Финансови разпоредби

1. Държавите членки използват 30 % от годишния национален таван, посочен в приложение II, за финансиране на плащането по настоящата глава.

2. Държавите членки прилагат плащането, посочено в настоящата глава, на национално равнище.

Държавите членки, прилагащи член 23, могат да решат да приложат плащането на регионално равнище. В такъв случай те използват във всеки регион част от тавана, установен в съответствие с параграф 3 от настоящия член. За всеки регион въпросната част се изчислява, като се раздели съответният регионален таван, определен в съответствие с член 23, параграф 2, на националния таван, определен в съответствие с член 22, параграф 1, след прилагане на линейното намаление, предвидено в член 30, параграф 1, когато параграф 2 от същия член не се прилага.

3. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на годишна база съответния таван за плащането, посочено в настоящата глава. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 71, параграф 2.

ГЛАВА 4

Плащане за райони с природни ограничения

Член 48

Общи правила

1. Държавите членки могат да отпускат плащане на земеделски стопани, които имат право на плащане по схемата за основно плащане или по схемата за единно плащане на площ, посочени в глава 1, и чиито стопанства се намират изцяло или отчасти в райони с природни ограничения, определени от държавите членки в съответствие с член 32, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1305/2013.("плащане за райони с природни ограничения").

2. Държавите членки могат да решат да отпуснат плащането за райони с природни ограничения на всички райони, които попадат в обхвата на параграф 1, или въз основа на обективни и недискриминационни критерии — да ограничат плащането до някои от тези райони,.

3. Без да се засяга параграф 2 от настоящия член, за прилагането на финансовата дисциплина, на намаляването на плащанията в съответствие с член 11 и на линейните намаления в съответствие с член 7 от настоящия регламент и за прилагането на член 63 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, плащането за райони с природни ограничения се отпуска на годишна база на хектар, отговарящ на условията за подпомагане, който се намира в районите, за които дадена държава членка е решила да отпусне допълнително плащане в съответствие с параграф 2 от настоящия член. Плащането се извършва при активиране на правата на плащане по отношение на въпросните хектари, притежавани от съответния земеделски стопанин, или, в държавите членки, които прилагат член 36 от настоящия регламент, след деклариране на тези отговарящи на условията за подпомагане хектари, от съответния земеделски стопанин.

4. Плащането за райони с природни ограничения на хектар се изчислява чрез разделяне на сумата, получена от прилагането на член 49, на броя на хектарите, отговарящи на условията за подпомагане, декларирани в съответствие с член 33, параграф 1, или член 36, параграф 2, които са разположени в райони, за които дадена държава членка е решила да отпусне плащане в съответствие с параграф 2 от настоящия член.

Освен това въз основа на обективни и недискриминационни критерии държавите членки могат да определят максимален брой хектари на стопанство, за които може да бъде отпусната помощ съгласно настоящата глава.

5. Държавите членки могат да прилагат плащането за райони с природни ограничения на регионално равнище при условията, предвидени в настоящия параграф, при условие че са определили въпросните региони в съответствие с обективни и недискриминационни критерии, и по-специално особеностите на тяхното природно ограничение, включително сериозността на ограниченията, и техните агрономски условия.

Държавите членки разделят националния таван, посочен в член 49, параграф 1, между регионите в съответствие с обективни и недискриминационни критерии.

Плащането за райони с природни ограничения на регионално равнище се изчислява, като се раздели регионалният таван, изчислен в съответствие с втора алинея от настоящия параграф, на броя на хектарите, отговарящи на условията за подпомагане, декларирани в съответния регион съгласно член 33, параграф 1 или член 36, параграф 2, които са разположени в райони, за които дадена държава членка е решила да отпусне плащане в съответствие с параграф 2 от настоящия член.

Член 49

Финансови разпоредби

1. С цел финансиране на плащането за райони с природни ограничения, държавите членки могат да решат до 1 август 2014 г. да използват до 5 % от своя годишен национален таван, посочен в приложение II. Те уведомяват Комисията за всяко такова решение до тази дата.

До 1 август 2016 г. държавите членки могат да преразгледат решението си и да го изменят с действие от 1 януари 2017 г. До 1 август 2016 г. те уведомяват Комисията за всяко такова решение.

2. Въз основа на процента от националния таван, който ще се използва от държавите членки съгласно параграф 1, Комисията приема актове за изпълнение за определяне на годишна база на съответните тавани за плащането за райони с природни ограничения. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 71, параграф 2.

ГЛАВА 5

Плащане за млади земеделски стопани

Член 50

Общи правила

1. Държавите членки предоставят годишно плащане на млади земеделски стопани, които имат право на плащане съгласно схемата за основно плащане или съгласно схемата за единно плащане на площ, посочени в глава 1 ("плащане за млади земеделски стопани").

2. За целите на настоящата глава „млади земеделски стопани“ означава физически лица:

а) които за пръв път създават земеделско стопанство като ръководители на стопанството или които вече са създали такова стопанство в рамките на пет години преди подаването за пръв път на заявление по схемата за основно плащане или по схемата за единно плащане на площ, посочено в член 72, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1306/2013; и

б) които са на не повече от 40 години в годината на подаване на заявлението, посочено в буква а).

3. Държавите членки могат да определят допълнителни обективни и недискриминационни критерии за подбор за млади земеделски стопани, които подават заявления за плащането за млади земеделски стопани, по отношение на подходящите умения и/или изисквания за обучение.

4. Без да се засяга прилагането на финансовата дисциплина, на намаляването на плащанията в съответствие с член 11 и линейните намаления съгласно член 7 от настоящия регламент, и прилагането на член 63 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, плащането за млади земеделски стопани се отпуска на годишна база, при активиране на правата на плащане от земеделския стопанин или, в държавите членки, които прилагат член 36 от настоящия регламент, при деклариране на отговарящите на условията за подпомагане хектари от земеделския стопанин.

5. Плащането за млади земеделски стопани се отпуска на земеделски стопанин за срок от най-много пет години. Този срок се намалява с броя на годините, които са изминали от създаването на стопанството, посочено в параграф 2, буква а), и първото подаване на заявлението за плащане за млади земеделски стопани.

6. Държавите членки, които не прилагат член 36, изчисляват ежегодно размера на плащането за млади земеделски стопани, като умножават броя на правата, които земеделският стопанин е активирал в съответствие с член 32, параграф 1, по стойност, която отговаря на:

а) 25 % от средната стойност на правата на плащане, притежавани или взети под аренда от земеделския стопанин; или

б) 25 % от размер, изчислен, като се раздели фиксиран процент от националния таван за календарната 2019 година съгласно посоченото в приложение II, на броя на всички отговарящи на условията за подпомагане хектари, декларирани през 2015 г. в съответствие с член 33, параграф 1. Този фиксиран процент е равен на дела от националния таван, оставащ за схемата за основно плащане в съответствие с член 22, параграф 1 за 2015 г.

7. Държавите членки, които прилагат член 36, ежегодно изчисляват размера на плащането за млади земеделски стопани, като умножат стойността, отговаряща на 25 % от схемата за единно плащане на площ, изчислена в съответствие с член 36, по броя отговарящи на условията за подпомагане хектари, които земеделският стопанин е декларирал в съответствие с член 36, параграф 2.

8. Чрез дерогация от параграфи 6 и 7 държавите членки могат да изчисляват ежегодно размера на плащането за млади земеделски стопани, като умножат стойността, отговаряща на 25 % от средното национално плащане на хектар, по броя права, които земеделският стопанин е активирал в съответствие с член 32, параграф 1, или по броя отговарящи на условията за подпомагане хектари, които земеделският стопанин е декларирал в съответствие с член 36, параграф 2.

Средното национално плащане на хектар се изчислява, като се раздели националният таван за календарната 2019 година, предвиден в приложение II, на броя отговарящи на условията за подпомагане хектари, декларирани през 2015 г. в съответствие с член 33, параграф 1 или с член 36, параграф 2.

9. Държавите членки определят единична максимално допустима граница, приложима за броя права на плащане, активирани от земеделския стопанин, или броя отговарящи на условията за подпомагане хектари, декларирани от земеделския стопанин. Тази граница е не по-ниска от 25 и не по-висока от 90. Държавите членки спазват тази граница при прилагането на параграфи 6, 7 и 8.

10. Вместо да прилагат параграфи 6 - 9 държавите членки могат да отпускат еднократна годишна сума на земеделски стопанин, изчислена, като се умножи фиксиран брой хектари по стойност, отговаряща на 25 % от средното национално плащане на хектар, установено в съответствие с параграф 8.

Фиксираният брой хектари, посочен в първата алинея от настоящия параграф, се изчислява, като се раздели общият брой отговарящи на условията за подпомагане хектари, декларирани в съответствие с член 33, параграф 1 или с член 36, параграф 2 от младите земеделски стопани, които кандидатстват през 2015 г. за плащането за млади земеделски стопани, на общия брой млади земеделски стопани, кандидатстващи за това плащане през 2015 г.

Държавите членки могат да преизчислят фиксирания брой хектари през всяка година след 2015 г. в случай на съществени промени в броя на младите земеделски стопани, кандидатстващи за плащането, или в размера на стопанствата на младите земеделски стопани, или в двете заедно.

Еднократната годишна сума, която може да бъде отпусната на даден земеделски стопанин, не надхвърля общия размер на основното му плащане преди прилагане на член 63 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 през дадената година.

11. С цел да се гарантира защитата на правата на бенефициерите и да се избегне дискриминацията между тях, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70 относно условията, при които може да се счита, че дадено юридическо лице отговаря на изискванията за получаване на плащането за млади земеделски стопани.

Член 51

Финансови разпоредби

1. За финансиране на плащането за млади земеделски стопани държавите членки използват процент, който не надхвърля 2 % от годишния национален таван, предвиден в приложение II. Държавите членки уведомяват Комисията до 1 август 2014 г. за прогнозния процент, който е необходим за финансиране на това плащане.

До 1 август всяка година държавите членки могат да преразгледат прогнозния си процент, като тази промяна поражда действие от следващата година. Те уведомяват Комисията за преразгледания процент до 1 август на годината, която предхожда неговото прилагане.

2. Без да се засяга максимумът от 2 %, установен в параграф 1 от настоящия член, когато общият размер на плащането за млади земеделски стопани, за което са подадени заявления в дадена държава членка през определена година, превиши определения в параграф 4 от настоящия член таван и когато този таван е по-нисък от този максимум, въпросната държава финансира разликата, като прилага член 30, параграф 7, първа алинея, буква е) през съответната година, като прилага линейно намаление на всички плащания, които следва да се отпуснат на всички земеделски стопани в съответствие с член 32 или член 36, параграф 2 или и двете средства.

3. Когато общият размер на плащането за млади земеделски стопани, за което са подадени заявления в дадена държава членка през определена година, превиши определения съгласно параграф 4 от настоящия член таван и когато този таван възлиза на 2 % от годишния национален таван, определен в приложение II, държавите членки прилагат линейно намаление на сумите, които следва да се отпуснат съгласно член 50, за да се постигне съответствие с този таван.

4. Въз основа на процента, за който държавите членки са уведомили съгласно параграф 1 от настоящия член, Комисията приема актове за изпълнение за определяне на годишна база на съответните тавани за плащането за млади земеделски стопани.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 71, параграф 2.

ДЯЛ IV

ОБВЪРЗАНО С ПРОИЗВОДСТВОТО ПОДПОМАГАНЕ

ГЛАВА 1

Доброволно обвързано с производството подпомагане

Член 52

Общи правила

1. Държавите членки могат да предоставят обвързано с производството подпомагане на земеделски стопани съгласно условията, определени в настоящата глава (наричано в настоящата глава "обвързано с производството подпомагане").

2. Обвързаното с производството подпомагане може да се отпуска на следните сектори и производства: зърнени култури, маслодайни семена, протеинови култури, бобови растения, лен, коноп, ориз, черупкови плодове, картофи за нишесте, мляко и млечни продукти, семена, овче и козе месо, говеждо и телешко месо, маслиново масло, копринени буби, сух фураж, хмел, захарно цвекло, захарна тръстика и цикория, плодове и зеленчуци и дървесни култури с кратък цикъл на ротация.

3. Обвързано с производството подпомагане може да се отпуска само на онези сектори или онези региони от дадена държава членка, в които отделни видове селскостопански практики или отделни селскостопански сектори, които са особено важни по икономически, социални или екологични причини, претърпяват определени трудности

4. Чрез дерогация от параграф 3 обвързано с производството подпомагане може да се отпуска и на земеделски стопани, които:

а) към 31 декември 2014 г. притежават права на плащане, предоставени в съответствие с дял III, глава 3, раздел 2 и член 71м от Регламент (ЕО) № 1782/2003, както и в съответствие с член 60 и член 65, четвърта алинея от Регламент (ЕО) № 73/2009, и

б) които не разполагат с хектари, отговарящи на условията за подпомагане, за да активират права на плащане по схемата за основно плащане, посочена в дял III, глава 1 от настоящия регламент.

5. Обвързаното с производството подпомагане може да се отпуска само в степента, необходима да се създаде стимул за поддържане на настоящите равнища на производство във въпросните сектори или региони.

6. Обвързаното с производството подпомагане е под формата на годишно плащане и се отпуска в рамките на определени количествени граници и въз основа на определени площи и добиви или определен брой животни.

7. В случай на юридическо лице или група физически или юридически лица държавите членки могат да прилагат границите, посочени в параграф 6, на равнището на членовете на тези юридически лица или групи, когато националното право предвижда отделните членове да поемат права и задължения, сравними с тези на отделните земеделски стопани, които имат статут на ръководител на стопанство, по-специално по отношение на техния икономически, социален и данъчен статут, при условие че те са допринесли за укрепването на селскостопанските структури на съответните юридически лица или групи.

8. Всяко обвързано с производството подпомагане, предоставено съгласно настоящия член, съответства на другите мерки и политики на Съюза.

9. С цел да се осигури ефективно и целенасочено използване на средствата на Съюза и да се избегне двойно финансиране по други подобни инструменти за подпомагане, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70 за определяне на:

а) условията за отпускане на обвързано с производството подпомагане;

б) правилата за съответствие с други мерки на Съюза и за натрупването на различни видове подпомагане.

Член 53

Финансови разпоредби

1. До 1 август на годината, предшестваща първата година на прилагане на обвързаното с производството подпомагане, държавите членки могат да решат да използват до 8 % от своите годишни национални тавани, посочени в приложение II, за финансиране на това подпомагане.

2. Чрез дерогация от параграф 1 държавите членки могат да решат да използват до 13 % от годишния национален таван, посочен в приложение II, при условие че:

а) до 31 декември 2014 г.:

i) те прилагат схемата за единно плащане на площ съгласно дял V от Регламент (ЕО) № 73/2009,

ii) те финансират мерки съгласно член 111 от посочения регламент, или

iii) те са обхванати от дерогацията, предвидена в член 69, параграф 5 или — за Малта — в член 69, параграф 1 от посочения регламент; и/или

б) те разпределят общо в продължение най-малко на една година през периода 2010— 2014 г. повече от 5 % от сумата, с която разполагат за предоставяне на директните плащания, предвидени в дял III, дял IV, с изключение на глава 1, раздел 6 от него, и дял V от Регламент (ЕО) № 73/2009 за финансиране на:

i) мерките, определени в дял III, глава 2, раздел 2 от Регламент (ЕО) № 73/2009,

ii) подпомагането, предвидено в член 68, параграф 1, буква а), подточки i)—iv) и в член 68, параграф 1, букви б) и д) от посочения регламент, или

iii) мерките съгласно дял IV, глава 1 от посочения регламент, с изключение на раздел 6 от посочената глава.

3. Процентът на годишния национален таван, посочен в параграфи 1 и 2, може да бъде увеличен с до два процентни пункта за тези държави членки, които решат да използват най-малко 2 % от своя годишен национален таван, определен в приложение II, за подпомагане на производството на протеинови култури съгласно настоящата глава.

4. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2 държавите членки, които са разпределили общо в продължение на най-малко една година през периода 2010— 2014 г. повече от 10 % от своята налична сума за предоставяне на директните плащания, посочени в дял е III, дял IV, с изключение на глава 1, раздел 6 от него, и V от Регламент (ЕО) № 73/2009 за финансиране на:

а) мерките, посочени в дял III, глава 2, раздел 2 от Регламент (ЕО) № 73/2009;

б) подпомагането, предвидено в член 68, параграф 1, буква а), подточки i)—iv) и в член 68, параграф 1, букви б) и д) от същия регламент, или

в) мерките съгласно дял IV, глава 1от същия регламент, с изключение на раздел 6 от посочената глава,

могат да решат да използват повече от 13 % от годишния национален таван, посочен в приложение II към настоящия регламент, след одобрение от Комисията в съответствие с член 55 от настоящия регламент.

5. Чрез дерогация от процентите, определени в параграфи 1—4, държавите членки могат да предпочетат да използват до 3 милиона евро на година за финансиране на обвързано с производството подпомагане.

6. До 1 август 2016 г. държавите членки могат да преразгледат своето решение съгласно параграфи 1—4 и да решат, считано от 2017 г.:

а) да не променят, да увеличат или намалят процента, определен съгласно параграфи 1, 2 и 3, в рамките на зададените в тях ограничения, където е приложимо, или да не променят или намалят процента, определен съгласно параграф 4;

б) да изменят условията за отпускане на подпомагането;

в) да преустановят отпускането на подпомагане съгласно настоящата глава.

7. Въз основа на взетото от всяка държава членка решение съгласно параграфи 1—6 от настоящия член, Комисията приема актове за изпълнение за определяне на годишна база на съответните тавани за обвързаното с производството подпомагане. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 71, параграф 2.

Член 54

Уведомяване

1. Държавите членки уведомяват Комисията за решенията, посочени в член 53, до посочените в този член дати. С изключение на решението, посочено в член 53, параграф 6, буква в), уведомлението включва информация относно целевите райони, избраните видове селскостопански практики или сектори и равнището на отпусканото подпомагане.

2. Решенията, посочени в член 53, параграфи 2 и 4, или, по целесъобразност, в член 53, параграф 6, буква а), включват подробно описание на особеното положение в целевия район и на специалните характеристики на видовете селскостопански практики или отделните селскостопански сектори, поради които посоченият в член 53, параграф 1 процент е недостатъчен, за да се преодолеят трудностите, посочени в член 52, параграф 3, и които обуславят завишеното равнище на подпомагане.

Член 55

Одобрение от Комисията

1. Комисията приема актове за изпълнение без прилагане на процедурата, посочена в член 71, параграфи 2 или 3, за одобряване на решението, посочено в член 53, параграф 4, или, по целесъобразност, в член 53, параграф 6, буква а), когато е установена една от следните нужди във въпросния сектор или регион:

а) нуждата да се поддържа определено равнище на специфично производство поради липса на алтернативи и да се намали рискът от изоставяне на производството с произтичащите от това социални и/или екологични проблеми;

б) нуждата да се осигури постоянно снабдяване на местната преработвателна промишленост, като по този начин се избегнат отрицателните социални и икономически последици от всяко произтичащо преструктуриране;

в) нуждата да се компенсират недостатъците, които засягат земеделските стопани в конкретния сектор, в резултат на продължаващи смущения на съответния пазар;

г) нуждата от намеса, когато съществуването на някакво друго подпомагане, което е на разположение по настоящия регламент, Регламент (ЕС) № 1305/2013 или по която и да било одобрена схема за държавни помощи, се счита за недостатъчно, за да отговори на нуждите, посочени в букви а), б) и в) от настоящия параграф.

2. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на правила относно процедурата за оценяване и одобряване на решенията, посочени в параграф 1 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 71, параграф 2.

ГЛАВА 2

Специално плащане за култура — памук

Член 56

Обхват

На земеделските стопани, които произвеждат памук с код по КН 5201 00, се отпуска помощ при условията, определени в настоящата глава(„специално плащане за култура — памук“).

Член 57

Условия за отпускане

1. Специалното плащане за култура — памук се предоставя на хектар от площ памук, отговаряща на условията за подпомагане. Дадена площ отговаря на условията за подпомагане само ако е разположена на земеделска земя, където държавата членка е разрешила да се произвежда памук, да е засята с разрешени от държавата членка сортове и реколтата от нея да се прибира действително при спазване на обичайните условия за отглеждане.

Специалното плащане за култура — памук се предоставя за памук, който е здрав, в добро състояние и с подходящо пазарно качество.

2. Държавите членки дават разрешение относно посочените в параграф 1 земя и сортове в съответствие с правилата и условията, които се приемат съгласно параграф 3.

3. С цел да се осигури ефективно управление на специалното плащане за култура — памук, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70 относно правилата и условията за даване на разрешение относно земята и сортовете за целите на специалното плащане за култура — памук.

4. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на правила за процедурата по разрешаване относно земята и сортовете за целите на специалното плащане за култура — памук и за уведомленията на производителите, които имат отношение към въпроса. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 71, параграф 2.

Член 58

Базови площи, фиксирани добиви и референтни суми

1. Определят се следните национални базови площи:

— България: 3 342 ha,

— Гърция: 250 000 ha,

— Испания: 48 000 ha,

— Португалия: 360 ha.

2. Определят се следните фиксирани добиви за референтния период:

— България: 1,2 тона/ha,

— Гърция: 3,2 тона/ha,

— Испания: 3,5 тона/ha,

— Португалия: 2,2 тона/ha.

3. Размерът на специалното плащане за култура за хектар от площ, отговаряща на условията за подпомагане, се изчислява като се умножат добивите, определени в параграф 2, по следните референтни суми:

— България: 584,88 EUR през 2015 г. и 649,45 EUR за 2016 г. и след това

— Гърция: 234,18 EUR

— Испания: 362,15 EUR

— Португалия: 228,00 EUR

4. Ако площта памук, отговаряща на условията за подпомагане, в дадена държава членка и за дадена година надвиши определената в параграф 1 базова площ, посочената в параграф 3 сума за тази държава членка се намалява пропорционално на надвишаването на базовата площ.

5. С цел да се направи възможно прилагането на специалното плащане за култура — памук, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70 относно правилата за условията за отпускане на това плащане, относно изискванията за допустимост и относно агрономските практики.

6. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на правила за изчисляване на намалението, предвидено в параграф 4. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 71, параграф 2.

Член 59

Одобрени междубраншови организации

1. За целите на настоящата глава „одобрена междубраншова организация“ означава правно образувание, съставено от земеделски стопани, производители на памук и поне един памукопреработвател, чийто предмет на дейност включва:

а) подпомагане на по-доброто координиране на методите за пазарна реализация на памука, в частност посредством изследвания и пазарни проучвания;

б) изготвяне на стандартни договори, съобразени с правилата на Съюза;

в) насочване на производството към продукти, които са по-добре приспособени към нуждите на пазара и потребителското търсене, особено по отношение на качеството и защитата на потребителите;

г) актуализиране на методите и средствата за подобряване на качеството на продукцията;

д) разработване на пазарни стратегии за реклама на производството на памук чрез схеми за сертифициране на качеството.

2. Държавите членки, в които са установени памукопреработвателите, одобряват междубраншовите организации, които отговарят на критериите, определени съгласно параграф 3.

3. С цел да се осигури ефективно прилагане на специалното плащане за култура — памук, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70 за определяне на:

а) критериите за одобряване на междубраншови организации;

б) задълженията на производителите;

в) правилата, регламентиращи случаите, когато одобрената междубраншова организация не отговаря на т критериите, посочени в буква а).

Член 60

Отпускане на плащането

1. Специалното плащане за култура — памук за хектар, отговарящ на условията за подпомагане, се предоставя на земеделските стопани в съответствие с установеното в член 58.

2. За земеделските стопани — членове на одобрена междубраншова организация, специалното плащане за култура — памук за хектар, отговарящ на условията за подпомагане, в рамките на базовата площ, определена в член 58, параграф 1, се увеличава със сумата от 2 EUR.

ДЯЛ V

СХЕМА ЗА ДРЕБНИ ЗЕМЕДЕЛСКИ СТОПАНИ

Член 61

Общи правила

1. Държавите членки могат да установят схема за дребни земеделски стопани в съответствие с условията, определени в настоящия дял(„схема за дребни земеделски стопани“).

Земеделските стопани, които през 2015 г. притежават или са взели под аренда права на плащане или, в държавите членки, които прилагат член 36, са подали заявление по схемата за единно плащане на площ и отговарят на минималните изисквания, предвидени в член 10, параграф 1, могат да изберат да участват в схемата за дребни земеделски стопани.

2. Плащанията по схемата за дребни земеделски стопани заместват плащанията, отпускани по дялове III и IV.

Първата алинея не се прилага, когато дадена държава членка избере метода на плащане, предвиден в член 63, параграф 2, първа алинея, буква а). В този случай плащането зависи от съответните условия, предвидени в дялове III и IV, без да се засяга параграф 3 от настоящия член.

3. Земеделските стопани, които участват в схемата за дребни земеделски стопани, са освободени от селскостопанските практики, предвидени в дял III, глава 3.

4. Не се дава никакво предимство, предвидено съгласно настоящия дял, в полза на земеделски стопани, по отношение на които е установено, че след 18 октомври 2011 г. изкуствено са създали условията за възползване от схемата за дребни земеделски стопани.

Член 62

Участие

1. Земеделските стопани, които желаят да участват в схемата за дребни земеделски стопани, подават заявление до дата, която се определя от държавите членки, която не трябва да бъде след 15 октомври 2015 г. Датата, определена от държавите членки, не може обаче да е по-ранна от последния ден за подаване на заявление по схемата за основно плащане или по схемата за единно плащане на площ.

Земеделските стопани, които не са подали заявление за участие в схемата за дребни земеделски стопани до определената от държавата членка дата, или са решили да се оттеглят от нея след тази дата, или са избрани за подпомагане съгласно член 19, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1305/2013, вече нямат право да участват в тази схема.

2. Чрез дерогация от параграф 1 държавите членки могат да предвидят, че земеделските стопани, чиято сума на директни плащания съгласно дялове III и IV е по-ниска от максималната сума, определена от държавата членка в съответствие с член 63, се включват автоматично в схемата за дребни земеделски стопани, освен ако изрично не се оттеглят от нея до дата, определена от държавата членка в съответствие с параграф 1, или през някоя от следващите години. Държавите членки, които се възползват от тази възможност, своевременно уведомяват съответните земеделски стопани за правото им да се оттеглят от схемата.

3. Всяка държава членка прави необходимото прогнозният размер на плащането, посочено в член 63, да е известен на земеделските стопани преди определената от същата държава членка дата за подаване на заявлението за подпомагане или за оттегляне.

Член 63

Размер на плащането

1. Държавите членки определят размера на годишното плащане за всеки земеделски стопанин, участващ в схемата за дребни земеделски стопани, на едно от следните равнища:

а) сума, която не надхвърля 25 % от средното национално плащане на бенефициер, което се определя от държавата членка въз основа на националния таван, определен в приложение II за календарната 2019 година, и броя на земеделските стопани, декларирали хектари, отговарящи на условията за подпомагане, съгласно член 33, параграф 1 или член 36, параграф 2, през 2015 г.;

б) сума, която съответства на средното национално плащане на хектар, умножена по число, което съответства на броя хектари, но не е по-голямо от пет, което се определя от държавите членки. Средното национално плащане на хектар се определя от държавите членки въз основа на националния таван, предвиден в приложение II за календарната 2019 година, и броя на хектарите, отговарящи на условията за подпомагане, декларирани в съответствие с член 33, параграф 1 или член 36, параграф 2, през 2015 г.

Сумата, посочена в първа алинея, букви а) или б), не е по-малка от 500 EUR и не надвишава 1 250 EUR.

Когато прилагането на първа алинея, букви а) и б) води до сума, по-малка от 500 EUR или надвишаваща 1 250 EUR, сумата се закръгля съответно нагоре или надолу до тази минимална или максималнасума.

2. Чрез дерогация от параграф 1 дадена държава членка може да реши да предостави на участващите земеделски стопани:

а) сума, равна на общата стойност на правата на плащане, които трябва да се разпределят на земеделските стопани всяка година съгласно дялове III и IV, или

б) сума, равна на общата стойност на правата на плащане, които трябва да се разпределят на земеделските стопани през 2015 г. съгласно дялове III и IV, която държавата членка може да коригира през следващите години, за да отчетат пропорционално промените в националния таван, посочен в приложение II.

Сумата, посочена в първа алинея, букви а) или б) не надхвърля определен от държавата членка размер между 500 EUR и 1 250 EUR.

Когато прилагането на първа алинея, буква а) или б) води до сума, по-малка от 500 EUR, съответната държава членка може да реши да закръгли тази сума на 500 EUR.

3. Чрез дерогация от параграфи 1 и 2 в Кипър, Хърватия, Малта и Словения сумата, посочена в тези параграфи, може да бъде определена на стойност, по-ниска от 500 EUR, но не по-ниска от 200 EUR или, за Малта, не по-ниска от 50 EUR.

Член 64

Специални условия

1. По време на участието си в схемата за дребни земеделски стопани, земеделските стопани:

а) поддържат най-малко такъв брой хектари, отговарящи на условията за подпомагане, който съответства на броя притежавани или взети под аренда права на плащане, или на броя на отговарящите на условията за подпомагане хектари, декларирани през 2015 г. в съответствие с член 36, параграф 2;

б) изпълняват минималното изискване, предвидено в член 10, параграф 1, буква б).

2. Правата на плащане, активирани през 2015 г. съгласно членове 32 и 33 от земеделски стопанин, който участва в схемата за дребни земеделски стопани, се считат за активирани права за периода на участие на земеделския стопанин в тази схема.

Притежаваните или взети под аренда права на плащане, притежавани от земеделския стопанин през периода на участие в тази схема, не се считат за неизползвани права на плащане, които подлежат на връщане в националния резерв или регионалните резерви в съответствие с член 31, параграф 1, буква б).

В държавите членки, които прилагат член 36, отговарящите на условията за подпомагане хектари, декларирани през 2015 г. в съответствие с член 36, параграф 2 от земеделски стопанин, който участва в схемата за дребни земеделски стопани, се считат за декларирани за периода на участие на земеделския стопанин в тази схема.

3. Чрез дерогация от член 34 правата на плащане, притежавани от земеделски стопани, които участват в схемата за дребни земеделски стопани, не могат да се прехвърлят, освен в случай на действително или бъдещо наследяване.

Земеделски стопани, които чрез действително или бъдещо наследяване, получат права на плащане от земеделски стопанин, участващ в схемата за дребни земеделски стопани, отговарят на условията за участие в тази схема, при условие че изпълняват изискванията за подпомагане по схемата за основно плащане и че наследяват всички права на плащане, които притежава земеделският стопанин, от когото получават правата на плащане.

4. Когато дадена държава членка избере метода на плащане, предвиден в член 63, параграф 2, първа алинея, буква а), без да прилага член 63, параграф 2, трета алинея, не се прилагат параграфи 1 и 2, както и параграф 3, първа алинея, от настоящия член.

5. С цел гарантиране на правна сигурност, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70 за определяне на условията за участие в схемата при промяна на положението на участващия земеделски стопанин.

Член 65

Финансови разпоредби

1. За да се финансира плащането, предвидено в настоящия дял, държавите членки удържат от общите суми, които са на разположение за съответните плащания, сумите, на които имат право дребните земеделски стопани:

а) по схемата за основно плащане или по схемата за единно плащане на площ съгласно дял III, глава 1;

б) като преразпределително плащане съгласно дял III, глава 2;

в) като плащане за селскостопански практики, благоприятни за климата и околната среда съгласно дял III, глава 3;

г) като плащане за райони с природни ограничения съгласно дял III, глава 4;

д) като плащане за млади земеделски стопани съгласно дял III, глава 5;

е) като обвързано с производството подпомагане съгласно дял IV.

За държавите членки, които са избрали да изчислят размера на плащането съгласно член 63, параграф 2, първа алинея, буква а), когато сборът от тези суми за отделен земеделски стопанин надхвърли максималната сума, която те са определили, всяка сума се намалява пропорционално.

2. Разликата между сумата на всички плащания, дължими по схемата за дребни земеделски стопани, и общата финансирана сума в съответствие с параграф 1, се финансира по един или повече от следните начини:

а) като се приложи член 30, параграф 7 през съответната година;

б) като се използват средства за финансиране на плащането за млади земеделски стопани, предвидено вдял III, глава 5, които са неоползотворени през съответната година;

в) като се приложи линейно намаление на всички плащания, които предстои да бъдат отпуснати в съответствие с член 32 или член 36.

3. Освен когато дадена държава членка е избрала да определя сумата на годишното плащане съгласно член 63, параграф 2, първа алинея, буква а), елементите, въз основа на които са определени сумите, посочени в параграф 1 от настоящия член, остават непроменени за целия период на участие на земеделския стопанин в схемата за дребни земеделски стопани.

4. Ако общата сума на плащанията, дължими по схемата за дребните земеделски стопани, надхвърля 10 % от годишния национален таван, определен в приложение II, държавите членки прилагат линейно намаление на сумите, които трябва да бъдат изплатени в съответствие с настоящия дял, за да спазят този процент, освен ако не са определили размера на плащането в съответствие с член 63, параграф 2, първа алинея, буква а), без да прилагат член 63, параграф 2 трета алинея.

Същото изключение се прилага за държави членки, които са определили размера на плащането в съответствие с член 63, параграф 2, първа алинея, буква б), без да прилагат член 63, параграф 2, трета алинея, чийто национален таван, предвиден в приложение II за 2019 година е по-висок от този за 2015 година и които прилагат метода на изчисление, предвиден в член 25, параграф 1 или в член 36, параграф 2.

ДЯЛ VI

НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ЗА ПРЕСТРУКТУРИРАНЕ НА СЕКТОРА НА ПАМУКА

Член 66

Използване на годишния бюджет за програми за преструктуриране

1. За държави членки, които прилагат член 4, параграф 1, първа алинея от Регламент (ЕО) № 637/2008, съответният годишен бюджет, който е на разположение съгласно член 5, параграф 1 от същия регламент, се прехвърля, считано от 1 януари 2014 г., и представлява допълнителни средства от Съюза за мерки по програми за развитие на селските райони, финансирани съгласно Регламент (ЕС) № 1305/2013.

2. За държавите членки, които прилагат член 4, параграф 1, втора алинея от Регламент (ЕО) № 637/2008, съответният годишен бюджет на разположение съгласно член 5, параграф 1 от същия регламент, се включва, считано от 1 януари 2017 г., към националните им тавани, определени в приложение II към настоящия регламент.

ДЯЛ VII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ГЛАВА 1

Уведомления и спешни случаи

Член 67

Изисквания за уведомяване

1. С цел да се осигури правилното прилагане на залегналите в настоящия регламент правила, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70 за необходимите мерки във връзка с уведомленията, които държавите членки отправят до Комисията за целите на настоящия регламент с цел проверка, контрол, наблюдение, оценяване и одит на директните плащания, или за целите на спазването на изискванията, заложени в международни споразумения, които са били сключени с решение на Съвета, включително изискванията за уведомяване съгласно посочените споразумения. В този процес Комисията отчита необходимостта от данни и единодействие между потенциалните източници на данни.

По целесъобразност получената информация може да бъде предавана или предоставяна на разположение на международни организации и на компетентните органи на трети държави и може да бъде оповестявана публично, при спазване на разпоредбите за защита на личните данни и законния интерес на предприятията във връзка с опазването на техните търговски тайни.

2. С цел да бъдат направени посочените в параграф 1 уведомления бързи, ефективни, точни и ефективни от гледна точка на разходите, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70 за определяне на допълнителни правила за:

а) естеството и вида на информацията, подлежаща на съобщаване;

б) категориите данни, които трябва да се обработват, и максималните срокове за съхранението им;

в) правата за достъп до информация или до информационни системи, които са предоставени;

г) условията за публикуване на информацията.

3. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на:

а) методите за уведомяване;

б) правила за предоставяне на информацията, която е необходима за прилагането на настоящия член;

в) реда и условията за управление на информацията, подлежаща на съобщаване, както и правила относно съдържанието, формата, графика, периодичността и крайните срокове за уведомленията;

г) механизми за предаване или предоставяне на информация и документи на разположение на държавите членки, международните организации, компетентните органи в трети държави или на обществеността, при спазване на разпоредбите за защита на личните данни и законния интерес на земеделските стопани и предприятията при опазването на техните търговски тайни.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 71, параграф 2.

Член 68

Обработване и защита на личните данни

1. Държавите членки и Комисията събират лични данни за целите, посочени в член 67, параграф 1. Те не обработват данните по начин, несъвместим с тези цели.

2. Когато лични данни се обработват за целите на наблюдението и оценяването съгласно член 67, параграф 1, те се правят анонимни и се обработват единствено в обобщен вид.

3. Личните данни се обработват в съответствие с Директива 95/46/ЕО и Регламент (ЕО) № 45/2001. По-конкретно такива данни не се съхраняват във вид, който позволява идентифицирането на субекта на данните, за период, по-дълъг от необходимото за целите, за които са събрани или за които са подложени на допълнителна обработка, като се имат предвид минималните срокове за съхранение на данни, предвидени в приложимите национално право и право на Съюза.

4. Държавите членки информират субектите на данни, че личните им данни могат да бъдат обработвани от национални органи и органи на Съюза в съответствие с параграф 1 и че във връзка с това те могат да се ползват от правата, предвидени в съответно Директива 95/46/ЕО и в Регламент (ЕО) № 45/2001.

5. За настоящия член се прилагат членове 111—114 от Регламент (ЕС) № 1306/2013

Член 69

Мерки за решаване на специфични проблеми

1. За решаване на специфични проблеми Комисията приема актове за изпълнение, които са едновременно необходими и обосновани при спешни случаи. Тези актове за изпълнение могат да бъдат в дерогация от някои разпоредби на настоящия регламент в степен и за срок, за които това е строго необходимо. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 71, параграф 2.

2. Когато това се налага поради надлежно обосновани основания за спешност, за да бъдат разрешени такива специфични проблеми, като същевременно се осигури непрекъснатост на системата за директни плащания в случай на извънредни обстоятелства, Комисията приема актове за изпълнение с незабавно приложение в съответствие с процедурата, посочена в член 71, параграф 3.

3. Мерките, приети съгласно параграфи 1 или 2, остават в сила за срок, който не превишава дванадесет месеца. Ако след изтичането на този срок посочените в тези параграфи специфични проблеми продължават да са налице, Комисията може да представи необходимото законодателно предложение с цел да се намери трайно решение.

4. Комисията уведомява Европейския парламент и Съвета относно приетите съгласно параграф 1 или 2 мерки в срок от два работни дни след приемането им.

ГЛАВА 2

Делегиране на правомощия и разпоредби за изпълнение

Член 70

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на определените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 2, член 4, параграф 3, член 6, параграф 3, член 7, параграф 3, член 8, параграф 3, член 9, параграф 5, член 20, параграф 6, член 35, член 36, параграф 6, член 39, параграф 3, член 43, параграф 12, член 44, параграф 5, член 45, параграфи 5 и 6, член 46, параграф 9, член 50, параграф 11, член 52, параграф 9, член 57, параграф 3, член 58, параграф 5, член 59, параграф 3, член 64, параграф 5, член 67, параграфи 1 и 2 и член 73 се предоставя на Комисията за срок от седем години, считано от 1 януари 2014 г.. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на седемгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 2, член 4, параграф 3, член 6, параграф 3, член 7, параграф 3, член 8, параграф 3, член 9, параграф 5, член 20, параграф 6, член 35, член 36, параграф 6, член 39, параграф 3, член 43, параграф 12, член 44, параграф 5, член 45, параграфи 5 и 6, член 46, параграф 9, член 50, параграф 11, член 52, параграф 9, член 57, параграф 3, член 58, параграф 5, член 59, параграф 3, член 64, параграф 5, член 67, параграфи 1 и 2 и член 73, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 2, член 4, параграф 3, член 6, параграф 3, член 7, параграф 3, член 8, параграф 3, член 9, параграф 5, член 20, параграф 6, член 35, член 36, параграф 6, член 39, параграф 3, член 43, параграф 12, член 44, параграф 5, член 45, параграфи 5 и 6, член 46, параграф 9, член 50, параграф 11, член 52, параграф 9, член 57, параграф 3, член 58, параграф 5, член 59, параграф 3, член 64, параграф 5, член 67, параграфи 1 и 2 и член 73, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета за или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 71

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет, наречен „Комитет за директните плащания“. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

При актовете, посочени в член 24, параграф 11, член 31, параграф 2 и член 67, параграф 3, когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 8 от Регламент (ЕС) № 182/2011 във връзка с член 5 от него.

ГЛАВА 3

Преходни и заключителни разпоредби

Член 72

Отмяна

1. Регламент (ЕО) № 637/2008 се отменя, считано от 1 януари 2014 г.

Въпреки това той продължава да се прилага до 31 декември 2017 г. по отношение на държавите членки, които са използвали възможността, предвидена в член 4, параграф 1, втора алинея от посочения регламент.

2. Регламент (ЕО) № 73/2009 се отменя.

Без да се засяга параграф 3, позоваванията на отменения регламент се считат за позовавания на настоящия регламент или на Регламент (ЕС) № 1306/2013 и се четат съгласно таблицата на съответствието, поместена в приложение XI към настоящия регламент.

3. Позоваванията в настоящия регламент на регламенти (ЕО) № 73/2009 и (ЕО) № 1782/2003 се считат за позовавания на тези регламенти във вида, в който са били в сила преди отменянето им.

Член 73

Преходни разпоредби

С цел да се осигури плавният преход от разпоредбите, предвидени в Регламент (ЕО) № 73/2009, към определените в настоящия регламент, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70 във връзка с необходимите мерки за защита на всички придобити права и оправдани правни очаквания на земеделските стопани.

Член 74

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз.*

Прилага се от 1 януари 2015 г.

Въпреки това член 8, член 9, параграф 6, член 11, параграф 6, член 14, член 16, член 21, параграфи 2 и 3, член 22, параграф 2, член 23, параграф 1, първа алинея, член 23, параграф 6, член 24, параграф 10,член 29, член 36, параграф 1, първа алинея, член 41, параграф 1, член 42, параграф 1, член 43, параграф 2 и параграф 13, член 45, параграф 2, четвърта алинея, член 46, параграф 2а и параграф 8, член 49, параграф 1, член 51, параграф 1, член 53, член 54, член 66, параграф 1, членове 67 и 70, и член 72, параграф 1 се прилагат от датата на влизане в сила на настоящия регламент.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 17 декември 2013 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
M. SCHULZ	V. JUKNA

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Списък на схемите за подпомагане

Сектор	Правно основание	Забележки
Схема за основно плащане	Дял III, Глава 1, Раздели 1, 2, 3 и 5 от настоящия регламент	Необвързано с производството плащане
Схема за единно плащане на площ	Член 36 от настоящия регламент	Необвързано с производството плащане
Преразпределително плащане	Дял III, глава 2 от настоящия регламент	Необвързано с производството плащане
Плащане за селскостопански практики благоприятни за климата и околната среда	Дял III, глава 3 от настоящия регламент	Необвързано с производството плащане
Плащане за райони с природни ограничения	Дял III, глава 4 от настоящия регламент	Необвързано с производството плащане
Плащане за млади земеделски стопани	Дял III, глава 5 от настоящия регламент	Необвързано с производството плащане
Доброволно обвързано с производството подпомагане	Дял IV, глава 1 от настоящия регламент	
Специално плащане за култура — памук	Дял IV, глава 2 от настоящия регламент	Плащане на площ
Схема за дребни земеделски стопани	Дял V от настоящия регламент	Необвързано с производството плащане
Програми POSEI	Глава IV от Регламент (ЕС) № 228/2013	Директни плащания съгласно мерките, определени в програмите
Острови в Егейско море	Глава IV от Регламент (ЕС) № 229/2013	Директни плащания съгласно мерките, определени в програмите

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Национални тавани, посочени в член 6

(в хиляди EUR)

Календарна година		2015	2016	2017	2018	2019 г. и следващата година
Белгия		536 076	528 124	520 170	512 718	505 266
България		721 251	792 449	793 226	794 759	796 292
Чешка република		874 484	873 671	872 830	872 819	872 809
Дания		916 580	907 108	897 625	889 004	880 384
Германия		5 144 264	5 110 446	5 076 522	5 047 458	5 018 395
Естония		121 870	133 701	145 504	157 435	169 366
Ирландия		1 215 003	1 213 470	1 211 899	1 211 482	1 211 066
Гърция		2 039 122	2 015 116	1 991 083	1 969 129	1 947 177
Испания		4 842 658	4 851 682	4 866 665	4 880 049	4 893 433
Франция		7 553 677	7 521 123	7 488 380	7 462 790	7 437 200
Хърватия (*)		130 550	149 200	186 500	223 800	261 100
Италия		3 902 039	3 850 805	3 799 540	3 751 937	3 704 337
Кипър		50 784	50 225	49 666	49 155	48 643
Латвия		195 649	222 363	249 020	275 887	302 754
Литва		417 890	442 510	467 070	492 049	517 028
Люксембург		33 603	33 545	33 486	33 459	33 431
Унгария		1 271 593	1 270 410	1 269 187	1 269 172	1 269 158
Малта		5 127	5 015	4 904	4 797	4 689
Нидерландия		780 815	768 340	755 862	744 116	732 370
Австрия		693 065	692 421	691 754	691 746	691 738
Полша		2 987 267	3 004 501	3 021 602	3 041 560	3 061 518
Португалия		565 816	573 954	582 057	590 706	599 355
Румъния		1 629 889	1 813 795	1 842 446	1 872 821	1 903 195
Словения		137 987	136 997	136 003	135 141	134 278
Словакия		380 680	383 938	387 177	390 781	394 385
Финландия		523 333	523 422	523 493	524 062	524 631
Швеция		696 890	697 295	697 678	698 723	699 768
Обединено кралство		3 555 915	3 563 262	3 570 477	3 581 080	3 591 683

(*) За Хърватия националният таван за календарната 2020 година е 298 400 000 EUR, за 2021 година е 335 700 000 EUR и за 2022 година е 373 000 000 EUR

ПРИЛОЖЕНИЕ III

Нетни тавани, посочени в член 7

(в милиони EUR)

Календарна година		2015	2016	2017	2018	2019 г. и следващата година
Белгия		536,1	528,1	520,2	512,7	505,3
България		723,6	795,1	795,8	797,4	798,9
Чешка република		874,5	873,7	872,8	872,8	872,8
Дания		916,6	907,1	897,6	889,0	880,4
Германия		5 144,3	5 110,4	5 076,5	5 047,5	5 018,4
Естония		121,9	133,7	145,5	157,4	169,4
Ирландия		1 215,0	1 213,5	1 211,9	1 211,5	1 211,1
Гърция		2 227,0	2 203,0	2 178,9	2 157,0	2 135,0
Испания		4 903,6	4 912,6	4 927,6	4 941,0	4 954,4
Франция		7 553,7	7 521,1	7 488,4	7 462,8	7 437,2
Хърватия (*)		130,6	149,2	186,5	223,8	261,1
Италия		3 902,0	3 850,8	3 799,5	3 751,9	3 704,3
Кипър		50,8	50,2	49,7	49,2	48,6
Латвия		195,6	222,4	249,0	275,9	302,8
Литва		417,9	442,5	467,1	492,0	517,0
Люксембург		33,6	33,5	33,5	33,5	33,4
Унгария		1 271,6	1 270,4	1 269,2	1 269,2	1 269,2
Малта		5,1	5,0	4,9	4,8	4,7
Нидерландия		780,8	768,3	755,9	744,1	732,4
Австрия		693,1	692,4	691,8	691,7	691,7
Полша		2 987,3	3 004,5	3 021,6	3 041,6	3 061,5
Португалия		566,0	574,1	582,2	590,9	599,5
Румъния		1 629,9	1 813,8	1 842,4	1 872,8	1 903,2
Словения		138,0	137,0	136,0	135,1	134,3
Словакия		380,7	383,9	387,2	390,8	394,4
Финландия		523,3	523,4	523,5	524,1	524,6
Швеция		696,9	697,3	697,7	698,7	699,8
Обединено кралство		3 555,9	3 563,3	3 570,5	3 581,1	3 591,7

(*) За Хърватия нетният таван за календарната 2020 година е 298 400 000 EUR, за 2021 година е 335 700 000 EUR и за 2022 година е 373 000 000 EUR

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Граници за адаптиране на праговете, посочени в член 10, параграф 2

Държава членка	Граница на прага в EUR (член 10, параграф 1, буква а)	Граница на прага в хектари (член 10, параграф 1, буква б)
Белгия	400	2
България	200	0,5
Чешка република	200	5
Дания	300	5
Германия	300	4
Естония	100	3
Ирландия	200	3
Гърция	400	0,4
Испания	300	2
Франция	300	4
Хърватия	100	1
Италия	400	0,5
Кипър	300	0,3
Латвия	100	1
Литва	100	1
Люксембург	300	4
Унгария	200	0,3
Малта	500	0,1
Нидерландия	500	2
Австрия	200	2
Полша	200	0,5
Португалия	200	0,3
Румъния	200	0,3
Словения	300	0,3
Словакия	200	2
Финландия	200	3
Швеция	200	4
Обединено кралство	200	5

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Финансови разпоредби, приложими за България и Румъния, посочени в членове 10, 16 и 18

А. Суми за прилагането на член 10, параграф 1, буква а) и за изчисляване на националните тавани за плащания, посочени в член 16 през 2015 г.:

България: 790 909 000 EUR

Румъния: 1 783 426 000 EUR

Б. Общ размер на допълнителните национални директни плащания по схемата за основно плащане съгласно член 18, параграф 1 през 2015 г.:

България: 69 657 000 EUR

Ръмъния: 153 536 000 EUR

В. Общ размер на допълнителните национални директни плащания по специалното плащане за култура — памук, посочен в член 18, параграф 2 през 2015 г.:

България: 258 952 EUR

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

Финансови разпоредби по членове 10 и 19, приложими за Хърватия

А. Сума за прилагането на член 10, параграф 1, буква а):

373 000 000 EUR

Б. Общ размер на допълнителните национални директни плащания, посочен в член 19, параграф 3:

(в хиляди EUR)

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
242 450	223 800	186 500	149 200	111 900	74 600	37 300

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

Максимална сума, която се добавя към сумите, определени в приложение II, в съответствие с член 20, параграф 2

(в хиляди EUR)

2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
3 360	3 840	4 800	5 760	6 720	7 680	8 640	9 600

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

Средна големина на земеделските стопанства, посочена в член 41, параграф 4

Държава членка	Средна големина на земеделските стопанства (в хектари)
Белгия	29
България	6
Чешка република	89
Дания	60
Германия	46
Естония	39
Ирландия	32
Гърция	5
Испания	24
Франция	52
Хърватия	5,9
Италия	8
Кипър	4
Латвия	16
Литва	12
Люксембург	57
Унгария	7
Малта	1
Нидерландия	25
Австрия	19
Полша	6
Португалия	13
Румъния	3
Словения	6
Словакия	28
Финландия	34
Швеция	43
Обединеното кралство	54

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

Списък на еквивалентните практики, посочени в член 43, параграф 3

I. Практики, еквивалентни на диверсификацията на културите:

1) Диверсификация на културите

Изискване: най-малко 3 култури, основната култура обхваща най-много 75 %, и се прилага което и да е (едно или повече) от следните:

— има най-малко 4 култури,

— прилагат се по-ниски максимални прагове,

— има по-подходящ подбор на култури, като например бобови култури, протеинови култури, култури, които не изискват напояване или обработка с пестициди, според случая,

— включени са регионални сортове на стари, традиционни или застрашени видове култури върху най-малко 5 % от площите със сеитбооборот.

2) Сеитбооборот

Изискване: най-малко 3 култури, основната култура обхваща най-много 75 % за и се прилага което и да е (или и двете) от следните:

— следва се редуване на култури и/или угар, което е от по-голяма полза за околната среда,

— има най-малко четири култури.

3) Зимно покритие на повърхността на почвата (*)

4) Междинни култури (*)

II. Практики, еквивалентни на поддържането на постоянно затревени площи:

1) Управление на ливади или пасища

Изискване: поддържане на постоянно затревени площи и което и да е (едно или повече) от следните:

— Режим на рязане или подходящо косене (дати, методи, ограничения)

— Поддръжка на особености на ландшафта върху постоянно затревени площи и контрол на храсти

— Определени сортове треви и/или режим на посев за подновяване в зависимост от вида пасище (без да се унищожават системите с висока природна стойност)

— Изнасяне на фураж или сено

— Подходящо управление на стръмни склонове

— Режим на наторяване

— Ограничения по отношение на пестицидите

2) Екстензивни пасищни системи

Изискване: поддържане на постоянно затревени площи и което и да е (едно или повече) от следните:

— Екстензивна паша (време, максимална гъстота на животните)

(*) Практики, подлежащи на изчислението, посочено в член 43, параграф 12, буква в).

— Водене на паша или планинско скотовъдство

— Водене на местни или традиционни породи на постоянно затревената площ

III. Практики, еквивалентни на екологично насочените площи:

Изискване: прилагане на която и да е от следните практики върху най-малко процента обработваема земя, определен в съответствие с член 46, параграф 1:

1) Оставяне под угар по екологични съображения

2) Създаване на „буферни зони“ за райони с висока природна стойност, „Натура 2000“ или други места с приоритет върху защитата на биологичното разнообразие, включително по продължението на жив плет и водни басейни

3) Управление на необработваеми буферни ивици и синори (режим на рязане, местни или определени сортове треви и/или режим на посев, презасяване с регионални сортове, без използване на пестициди, без изхвърляне на оборска тор и/или минерални торове), без напояване, без запечатване на почвата

4) Слогове, ивици в обработваема земя и парцели, чието управление е насочено към дива или специфична фауна (тревни слогове, защита на гнезда, ивици с диви цветя, смеси от местни семена, неприбрана реколта)

5) Управление (подкастряне, подрязване, дати, методи, възстановяване) на особености на ландшафта (дървета, жив плет, крайречна дървесна растителност, каменни стени (тераси), канавки, водоеми)

6) Поддържане на обработваеми торфени или влажни почви в затревено състояние (без използване на торове и на продукти за растителна защита)

7) Производство върху обработваема земя без използване на торове (минерални торове и оборска тор) и/или продукти за растителна защита, без напояване, без да се засажда една и съща култура две години подред, и на определено място (*)

8) Преобразуване на обработваема земя в постоянно затревена площ, практикувано в значителна степен

ПРИЛОЖЕНИЕ X

Коефициенти за преобразуване и тегловни коефициенти, посочени в член 46, параграф 3

Характеристики	Коефициент за преобразуване	Тегловен коефициент	Екологично насочена площ
Земя, оставена под угар			
Тераси			
Особености на ландшафта			
Буферни ивици			
Агролесовъдни хектари			
Ивици хектари, отговарящи на условията за подпомагане, по краищата на гори			
Площи, засадени с дървесни култури с кратък цикъл на ротация			
Залесени площи, посочени в член 32, параграф 2, буква б), подточка ii)			
Площи с междинни култури или зелена покривка			
Площи с култури, които обогатяват почвата с азот			

ПРИЛОЖЕНИЕ XI

Таблица на съответствието

посочена в член 72, параграф 2

Регламент (ЕО) № 73/2009	Настоящият регламент	Регламент (ЕС) № 1306/2013
Член 1	Член 1	—
Член 2	Член 4	—
Член 3	Член 5	—
Член 4, параграф 1	—	Член 91
Член 4, параграф 2	—	Член 95
Член 5	—	Член 93
Член 6, параграф 1	—	Член 94
Член 6, параграф 2	—	—
Член 7	—	—
Член 8	Член 7	—
Член 9	—	—
Член 10	—	—
Член 10а	—	—
Член 10б	—	—
Член 10в	—	—
Член 10г	—	—
Член 11	Член 8	Член 26, параграфи 1 и 2
Член 11, параграф 3	Член 8, параграф 2	—
Член 11а	Член 8, параграф 3	—
Член 12, параграфи 1 и 2	—	Член 12
Член 12, параграф 3	—	Член 14
Член 12, параграф 4	—	—
Член 13	—	Член 13, параграф 2
Член 14	—	Член 67
Член 15	—	Член 68, параграфи 1 и 2
Член 16	—	Член 69
Член 17	—	Член 70
Член 18	—	Член 71
Член 19	—	Член 72

Регламент (ЕО) № 73/2009	Настоящият регламент	Регламент (ЕС) № 1306/2013
Член 20	—	Член 74, параграфи 1, 2 и 3
Член 21	—	Член 74, параграф 4
Член 22	—	Член 96
Член 23	—	Член 97
Член 24	—	Член 99
Член 25	—	Член 100
Член 26	—	Член 61
Член 27, параграф 1	—	Член 102, параграф 3
Член 27, параграф 2	—	Член 47
Член 27, параграф 3	—	Член 68, параграф 3
Член 28, параграф 1	Член 10	—
Член 28, параграф 2	Член 9, параграф 3	—
Член 28, параграф 3	Член 31, параграф 1, буква а), потдточки i) и ii)	—
Член 29	—	Член 75
Член 30	—	Член 60
Член 31	—	Член 2, параграф 2
Член 32	Член 15	—
Член 33	—	—
Член 34, параграф 2	Член 32, параграфи 2 и 4	—
Член 35	Член 33	—
Член 36	—	—
Член 37	Член 12	—
Член 38	—	—
Член 39, параграф 1	Член 32, параграф 6	—
Член 39, параграф 2	Член 35, параграф 3	—
Член 40, параграф 1	Член 6, параграф 1	—
Член 41, параграф 1	Член 30, параграф 1	—
Член 41, параграф 2	Член 30, параграфи 3 и 6	—
Член 41, параграф 3	Член 30, параграф 3 и параграф 7, буква а)	—
Член 41, параграф 4	—	—
Член 41, параграф 5	Член 30, параграф 10	—
Член 41, параграф 6	—	—
Член 42	Член 31, параграф 1, буква б)	—
Член 43, параграф 1	Член 34, параграфи 1, 2 и 3	—

Регламент (ЕО) № 73/2009	Настоящият регламент	Регламент (ЕС) № 1306/2013
Член 43, параграф 2	—	
Член 43, параграф 3	Член 34, параграф 4	—
Член 44	—	—
Член 45	—	—
Член 46	—	—
Член 47	—	—
Член 48	—	—
Член 49	—	—
Член 50	—	—
Член 51	—	—
Член 52	—	—
Член 53	—	—
Член 54	—	—
Член 55	—	—
Член 56	—	—
Член 57	—	—
Член 57a	Член 20 и приложение VII	—
Член 58	—	—
Член 59	—	—
Член 60	—	—
Член 61	—	—
Член 62	—	—
Член 63	—	—
Член 64	—	—
Член 65	—	—
Член 66	—	—
Член 67	—	—
Член 68	—	—
Член 69	—	—
Член 70	—	—
Член 71	—	—
Член 72	—	—
Член 73	—	—
Член 74	—	—

Регламент (ЕО) № 73/2009	Настоящият регламент	Регламент (ЕС) № 1306/2013
Член 75	—	—
Член 76	—	—
Член 77	—	—
Член 78	—	—
Член 79	—	—
Член 80	—	—
Член 81	—	—
Член 82	—	—
Член 83	—	—
Член 84	—	—
Член 85	—	—
Член 86	—	—
Член 87	—	—
Член 88	Член 56	—
Член 89	Член 57	—
Член 90	Член 58	—
Член 91	Член 59	—
Член 92	Член 60	—
Член 93	—	—
Член 94	—	—
Член 95	—	—
Член 96	—	—
Член 97	—	—
Член 98	—	—
Член 99	—	—
Член 100	—	—
Член 101	—	—
Член 102	—	—
Член 103	—	—
Член 104	—	—
Член 105	—	—
Член 106	—	—
Член 107	—	—
Член 108	—	—

Регламент (ЕО) № 73/2009	Настоящият регламент	Регламент (ЕС) № 1306/2013
Член 109	—	—
Член 110	—	—
Член 111	—	—
Член 112	—	—
Член 113	—	—
Член 114	—	—
Член 115	—	—
Член 116	—	—
Член 117	—	—
Член 118	—	—
Член 119	—	—
Член 120	—	—
Член 121	Членове 16 и 17	—
Член 121a	—	Член 98, втора алинея
Член 122	—	—
Член 123	—	—
Член 124, параграфи 1 - 5, параграф 7 и параграф 8	—	—
Член 124, параграф 6	—	Член 98, първа алинея
Член 125	—	—
Член 126	—	—
Член 127	—	—
Член 128	—	—
Член 129	—	—
Член 130	—	—
Член 131	—	—
Член 132	Членове 18 и 19	—
Член 133	—	—
Член 133a	Член 37	—
Член 134 (заличен)	—	—
Член 135 (заличен)	—	—
Член 136	—	—
Член 137	—	—
Член 138	Член 3	—
Член 139	Член 13	—
Член 140	Член 67	—

Регламент (ЕО) № 73/2009	Настоящият регламент	Регламент (ЕС) № 1306/2013
Член 141	Член 71	—
Член 142, букви а) - р) и буква т)	Член 70	—
Член 142(r)	Член 69	—
Член 143	—	—
Член 144	—	—
Член 145	—	—
Член 146	Член 72	—
Член 146a	—	—
Член 147	Член 73	—
Член 148	—	—
Член 149	Член 74	—
Приложение I	Приложение I	—
Приложение II	—	Приложение II
Приложение III	—	Приложение II
Приложение IV	Приложение III	—
Приложение V	—	—
Приложение VI	—	—
Приложение VII	Приложение IV	—
Приложение VIII	Приложение II	—
Приложение IX	—	—
Приложение X	—	—
Приложение XI	—	—
Приложение XII	—	—
Приложение XIII	—	—
Приложение XIV	—	—
Приложение XV	—	—
Приложение XVI	—	—
Приложение XVII	—	—
Приложение XVIIa	—	—

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1308/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 17 декември 2013 година

за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 42, първа алинея и член 43, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Сметната палата [1],

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет [2],

като взеха предвид становището на Комитета на регионите [3],

в съответствие с обикновената законодателна процедура [4],

като имат предвид, че:

(1) В съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейския икономически и социален комитет и Комитета на регионите, озаглавено „Общата селскостопанска политика през 2020 г.: подготовка за бъдещите предизвикателства в областта на хранителното снабдяване, природните ресурси и териториалния баланс“, са очертани потенциални предизвикателства, цели и насоки за общата селскостопанска политика („ОСП“) след 2013 г. Като се отчита дебатът по посоченото съобщение, ОСП следва да бъде реформирана, с действие от 1 януари 2014 г. Тази реформа следва да обхване всички основни инструменти на ОСП, включително Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета [5]. Предвид обхвата на реформата е целесъобразно този регламент да бъде отменен и да бъде заменен с нов регламент за общата организация на пазарите на селскостопански продукти. Реформата следва също така да хармонизира, рационализира и опрости разпоредбите, доколкото е възможно, особено онези, които обхващат повече от един селскостопански сектор, включително като осигури възможност несъществени елементи на мерките да се приемат от Комисията чрез делегирани актове.

(2) Настоящият регламент следва да съдържа всички основни елементи на общата организация на пазарите на селскостопански продукти.

(3) Настоящият регламент следва да се прилага за всички селскостопански продукти, изброени в приложение I към Договора за Европейския съюз („ДЕС“) и Договора за функционирането на Европейския съюз („ДФЕС“) (заедно – „Договорите“), за да се осигури съществуването на обща организация на пазара за всички тези продукти, както се изисква в член 40, параграф 1 от ДФЕС.

(4) Следва да се уточни, че по отношение на предвидените в настоящия регламент мерки по принцип следва да се прилагат Регламент (ЕС) № 1306/2013 [6] на Европейския парламент и на Съвета и приетите в съответствие с него разпоредби. В Регламент (ЕС) № 1306/2013 се установяват по-специално разпоредби, с които се гарантира изпълнението на задълженията, предвидени в разпоредбите, отнасящи се до ОСП, включително проверки и прилагане на административни мерки и административни санкции в случай на неизпълнение, както и правила, свързани с предоставянето и освобождаването на гаранции и възстановяването на недължими плащания.

(5) Съгласно член 43, параграф 3 от ДФЕС Съветът приема мерки за определяне на цените, налозите, помощите и количествените ограничения. За яснота, когато се прилага член 43, параграф 3 от ДФЕС, в настоящия регламент следва изрично да се посочва, че мерките ще се приемат от Съвета на посоченото правно основание.

(6) С цел да се допълват или изменят някои несъществени елементи от настоящия регламент, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегираните актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

---

[1] Становище от 8 март 2012 г. (все още непубликувано в ОВ)

[2] ОВ C 191, 29.6.2012 г., стр. 116, и ОВ C 44, 15.2.2013 г., стр. 158.

[3] ОВ C 225, 27.7.2012 г., стр. 174.

[4] Позиция на Европейския парламент от 20 ноември 2013 г. (все още непубликувана в Официален вестник)

[5] Регламент (ЕО) № 1234/2007 на Съвета от 22 октомври 2007 г. за установяване на обща организация на селскостопанските пазари и относно специфични разпоредби за някои земеделски продукти („Общ регламент за ООП“) (ОВ L 299, 16.11.2007 г., стр. 1).

[6] Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (Виж страница 549 от настоящия брой на Официален вестник).

(7) В настоящия регламент следва да се установят известен брой определения за някои определени сектори. С цел да се отчетат характерните особености на сектора на ориза, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с изменението на определенията, отнасящи се за сектора на ориза, в степента, необходима за актуализирането им съобразно пазарните промени.

(8) Настоящият регламент се отнася до описанията на продукти и съдържа позоваванията на позиции или подпозиции от Комбинираната номенклатура. Измененията в номенклатурата на Общата митническа тарифа може да наложат последващитехнически корекции в него. С цел да се отчетат тези изменения на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с внасянето на необходимите технически корекции. В интерес на яснотата и опростеността Регламент (ЕИО) № 234/79 на Съвета [1], в който понастоящем се предвижда такова правомощие, следва да бъде отменен и правомощието да бъде включено в настоящия регламент.

(9) Следва да бъдат определени пазарни години за зърнени култури, ориз, захар, сух фураж, семена, вино, маслиново масло и трапезни маслини, лен и коноп, плодове и зеленчуци, преработени плодове и зеленчуци, банани, мляко и млечни продукти и копринени буби, които да бъдат адаптирани, доколкото е възможно, към биологичните производствени цикли на всеки от посочените продукти.

(10) С цел да се стабилизират пазарите и да се осигури добър жизнен стандарт на селскостопанската общност, е разработена диференцирана система за подпомагане на пазарите в различните сектори и са въведени схеми за директно подпомагане, като се вземат предвид, от една страна, различните потребности във всеки един от тези сектори и, от друга страна, взаимната зависимост между тях. Посочените мерки са под формата на публична интервенция или изплащане на помощ за частно складиране. Продължава да е необходимо запазването на мерките за подпомагане на пазарите, едновременно с тяхното рационализиране и опростяване.

(11) Следва да бъдат установени скали на Съюза за класификация, идентифициране и представяне на кланични трупове в секторите на говеждото и телешкото месо, свинското месо и овчето и козето месо, с цел да се регистрират цените и да се прилагат интервенционните правила в тези сектори. Освен това с тези скали на Съюза се цели повишаване на прозрачността на пазара.

(12) За по-голяма яснота и прозрачност разпоредбите за публичната интервенция следва да бъдат подчинени на обща структура, като същевременно се запази политиката, следвана във всеки отделен сектор. За тази цел е уместно да се направи разграничение между референтните прагове и интервенционните цени и да се даде определение на последните. Правейки това е от особена важност да се уточни, че само интервенционните цени за публична интервенция отговарят на прилаганите администрирани цени, посочени в първото изречение на точка 8 от приложение 3 към Споразумението на СТО за селското стопанство (т.е. подкрепа за пазарните цени). В това отношение следва да се разбира, че интервенцията на пазара може да бъде под формата на публична интервенция, както и на други видове интервенция, при които не се използват предварително установени ценови показатели.

(13) Според целесъобразността за всеки от засегнатите сектори с оглед на практиката и опита в рамките на предишната обща организация на пазара ("ООП"), системата за публична интервенция следва да бъде на разположение през определени периоди от годината, като през тези периоди следва да бъде открита постоянно или да се открива в зависимост от пазарните цени.

(14) Публичната интервенционна цена следва да включва фиксирана цена за определени количества от дадени продукти, а в други случаи следва да зависи от тръжна процедура, като отразява практиката и опита в рамките на предишните ООП.

(15) В настоящия регламент следва да бъде предвидена възможността за пласиране на продукти, закупени при публична интервенция. Такива мерки следва да бъдат взети по начин, при който се избягват смущения на пазара и се осигурява равен достъп до стоките и равнопоставеност на купувачите.

(16) Съществуващата схема за разпределяне на храна на най-нуждаещите се лица в Съюза, приета в рамките на ОСП, следва да бъде предмет на отделен регламент, приет за отразяване на целите в областта на социалното сближаване на тази схема. Независимо от това в настоящия регламент следва да се предвиди разпоредба, даваща възможност за пласирането на продуктите, държани в складове за публична интервенция, чрез предоставянето им за използване от тази схема.

(17) За да се изпълни целта за постигане на равновесие на пазара и стабилизиране на пазарните цени, може да е необходимо да се предостави помощ за частно складиране на определени селскостопански продукти. С цел да се осигури прозрачност на пазара, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с определянето на условията, при които тя може да реши да предостави помощ за частно складиране, като се отчита ситуацията на пазара.

(18) За да се направи необходимото продуктите, изкупени при публична интервенция или подлежащи на помощ за частно складиране, да са подходящи за дългосрочно складиране и да са в добро състояние, здрави и с подходящо пазарно качество и за да се вземат предвид характерните особености на различните сектори, с цел осигуряване на икономически ефективно извършване на публичната интервенция и частното складиране, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да

[1] Регламент (ЕИО) № 234/79 на Съвета от 5 февруари 1979 г. относно процедурата за промяна на номенклатурата на Общата митническа тарифа, използвана за селскостопанските продукти (ОВ L 34, 9.2.1979 г., стр. 2).

приема някои актове във връзка с определянето на изискванията и условията, на които трябва да отговарят тези продукти по отношение на тяхното качество и допустимост, в допълнение към изискванията, определени в настоящия регламент.

(19) За да се вземат предвид характерните особености на секторите на зърнените култури и на неолющения ориз, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с определянето на критериите за качество по отношение на изкупуването и продажбите на тези продукти.

(20) За да се осигури подходящ капацитет за складиране, както и ефективност на системата за публична интервенция от гледна точка на рентабилност, разпределение и достъп на операторите, и за да се поддържа качеството на изкупените на базата на публична интервенция продукти до тяхното пласиране в края на периода на складиране, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с изискванията, на които трябва да отговарят местата за складиране на всички продукти, които могат да бъдат предмет на публична интервенция, правилата относно складирането на продукти във и извън държавата членка, която отговаря за тях и тяхната обработка, по отношение на митата и всички други суми, предоставяни или налагани в рамките на ОСП.

(21) С цел да се направи необходимото частното складиране да оказва желаното въздействие върху пазара, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с приложимите правила и условия, когато складираното количество е по-малко от договореното количество, условията за предоставяне на авансово плащане и условията, които се прилагат за повторно предлагане на пазара и пласиране на продуктите, включени в договори за частно складиране.

(22) С цел да се осигури правилно функциониране на системите за публична интервенция и частно складиране, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с предвижданото на използване на тръжни процедури и определянето на допълнителни условията, на които да отговарят операторите и на задължение за тях да предоставят обезпечения.

(23) С цел да се вземат предвид техническите промени и потребностите на секторите на говеждото и телешкото месо, свинското месо и овчето и козето месо, както и необходимостта да се стандартизира представянето на различните продукти с цел повишаване на прозрачността на пазара, регистриране на цените и прилагане на мерките за пазарна интервенция, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с адаптирането и актуализирането на скалите на Съюза за класификация на кланичните трупове в тези сектори, както и във връзка с установяването на някои допълнителни разпоредби и дерогации, свързани с това.

(24) Следва да се насърчава консумацията на плодове и зеленчуци, както и на мляко и млечни продукти сред учениците, с цел трайно увеличаване на дела на тези продукти в хранителния режим на децата на етапа, когато се формират техните хранителни навици, като по този начин се допринася за постигане на целите на ОСП, по-специално за стабилизиране на пазарите и гарантиране на доставките, както в настоящия момент, така и в бъдеще. Следователно следва да се стимулира помощта от Съюза за финансиране или съфинансиране на предоставянето на такива продукти на децата в учебните заведения.

(25) С цел да се осигури добро бюджетно управление на схемата на Съюза за предлагане на плодове и зеленчуци, и схемата за предлагане на мляко в училищата следва да се установят подходящи разпоредби за всяка от тях. Помощта от Съюза не следва да се използва за заместване на финансирането по съществуващи национални схеми за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата и схеми за предлагане на мляко в училищата. В контекста на бюджетните ограничения държавите членки следва все пак да могат да заменят своето финансово участие в тези схеми с участие от частния сектор. С оглед на ефективността на схемите за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата може да са необходими съпътстващи мерки, за които държавите членки следва да имат право да отпускат национална помощ. Държавите членки, участващи в схемите, следва да популяризират субсидиращата роля на помощта от Съюза.

(26) С цел да се насърчи изграждането на здравословни хранителни навици у децата и да се осигури насочването на помощта към деца, които редовно посещават учебни заведения, управлявани или признати от държавите членки, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка със схемата за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата относно допълнителните критерии, свързани с насочването на помощта, одобрението и подбора на кандидатите за помощ и изготвянето на националните или регионалните стратегии и относно съпътстващите мерки.

(27) С цел да се осигури ефективното и целенасочено използване на фондовете на Съюза, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка със схемата за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата относно метода за преразпределяне на помощта между държавите членки въз основа на получените заявления за помощ, разходите, които отговарят на условията за помощ от Съюза, включително възможността за определяне на общ таван за такива разходи, както и задължението на държавите членки да наблюдават и оценяват ефективността на схемите си за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата.

(28) С цел да се повиши осведомеността за схемата за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с изискването участващите държави членки, които прилагат схема за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата, да популяризират субсидиращата роля на помощта на Съюза.

(29) С цел да се вземат предвид развитието в моделите на консумация на млечни продукти, нововъведенията и промените на пазара на млечни продукти, наличността на продуктите на различните пазари на Съюза и хранителните аспекти, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка със схемата за предлагане на мляко в училищата относно: продуктите, които са допустими за схемата, националните или регионалните стратегии на държавите членки, включително съпътстващите мерки, където е приложимо, и наблюдението и оценката на схемата.

(30) С цел да се гарантира, че помощта от Съюза се предоставя на подходящи бенефициери и заявители, и че се използва ефикасно и ефективно, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с: правилата за бенефициерите и заявителите, които отговарят на условията за помощта, изискването заявителите да се одобряват от държавите членки и използването на млечни продукти при приготвяне на храна в учебните заведения.

(31) С цел да се гарантира, че заявителите за помощ спазват задълженията си, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с изискването за предоставяне на обезпечение, когато се извършва авансово плащане на помощта.

(32) С цел да се насърчава популяризирането на схемата за предлагане на мляко в училищата, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с условията, които държавите членки трябва да спазват при популяризирането на участието си в тази схема и на факта, че тя се субсидира от Съюза.

(33) С цел да се гарантира, че помощта е отразена в цената на продуктите, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с установяването на наблюдение на цените по схемата за предлагане на мляко в училищата.

(34) Необходимо е финансиране от Съюза, за да бъдат насърчени признатите организации на производители, асоциации на организации на производители или междубраншови организации да изготвят работни програми с цел подобряване на производството и предлагането на маслиново масло и трапезни маслини. Във връзка с това настоящият регламент следва да предвиди разпределянето на подпомагането от Съюза в съответствие с приоритетите, отдадени на дейностите, които са предприети в рамките на съответните работни програми. Следва обаче да се намали съфинансирането, за да се подобри ефикасността на тези програми.

(35) С цел да се осигури ефикасното и ефективно използване на помощта от Съюза, предоставяна на организациите на производители, асоциациите на организации на производители или междубраншовите организации в сектора на маслиновото масло и трапезните маслини и с цел подобряване на качеството на производството на маслиново масло и трапезни маслини, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка със специфичните мерки, които могат да бъдат финансирани с помощта от Съюза, и дейностите и разходите, които не могат да бъдат финансирани по този начин; с минималното разпределение на финансирането от Съюза за специфични области; с изискването за внасяне на обезпечение; и с критериите, които да бъдат взети предвид от държавите членки при подбора и одобряването на работните програми.

(36) В настоящия регламент следва да се прави разграничение между плодове и зеленчуци, от една страна, които включват плодове и зеленчуци за пряка консумация и плодове и зеленчуци, предназначени за преработка, и преработените плодове и зеленчуци, от друга страна. Правилата относно оперативните фондове, оперативните програми и финансовата помощ от Съюза следва да се прилагатсамо за първата категория, като двата вида плодове и зеленчуци в тази категория следва да се разглеждат по подобен начин.

(37) Производството на плодове и зеленчуци е непредвидимо, а продуктите са малотрайни. Дори ограничени излишъци могат да предизвикат значителни смущения на пазара. По тази причина следва да бъдат въведени мерки за управление на кризи и посочените мерки следва да продължат да бъдат включвани в оперативните програми.

(38) Производството и предлагането на пазара на плодове и зеленчуци следва да бъдат изцяло съобразени с екологичните изисквания, включително техники на обработване, управление на отпадъчни материали и изхвърляне на продукти, изтеглени от пазара, особено по отношение опазване на качеството на водите, запазване на биологичното разнообразие и опазване на селските райони.

(39) Подпомагането за учредяване на групи производители следва да се предоставя за всички сектори във всички държави членки в рамките на политиката за развитие на селските райони. Ето защо специфичното подпомагане в сектора на плодовете и зеленчуците следва да бъде прекратено.

(40) С цел да се предостави по-голяма отговорност на организациите на производители и техните асоциации в сектора на плодовете и зеленчуците по отношение на собствените им финансови решения и да се насочат обществените средства, които са им предоставени, към изпълнение на бъдещи изисквания, е необходимо да се определят условията за използването на тези средства. Подходящо решение е съвместното финансиране на оперативни фондове, създадени от организации на производители и техните асоциации. В някои специални случаи следва да бъде разрешена допълнителна възможност за финансиране. Оперативните фондове следва да се използват единствено за финансиране на оперативни програми в сектора на плодовете и зеленчуците. С цел да се осигури контрол върху разходите на Съюза, следва да се определи горна граница на помощта, отпускана на организации на производители и техни асоциации, които създават оперативни фондове.

(41) В региони, в които организацията на производството в сектора на плодовете и зеленчуците е слаба, следва да се разреши отпускането на допълнителни национални финансови помощи. За държави членки, които са особено изостанали по отношение на структурите, тези допълнителни помощи следва да се възстановяват от Съюза.

(42) С цел да се осигури ефикасно, целенасочено и устойчиво подпомагане на организациите на производители и техните асоциации в сектора на плодовете и зеленчуците, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с оперативните фондове и оперативните програми, националната рамка и националната стратегия за оперативните програми по отношение на задължението да се наблюдава и оценява ефективността на националната рамка и националните стратегии; финансовата помощ от Съюза; мерките за предотвратяване и управление на кризи; и националната финансова помощ.

(43) Важно е да се предвидят мерки за подпомагане в лозаро-винарския сектор, които да укрепят конкурентните структури. Въпреки че тези мерки следва да бъдат определени и финансирани от Съюза, на държавите членки следва да се предостави свободата да изберат подходящия набор от мерки, за да отговорят на нуждите на своите регионалниоргани, като при необходимост отчитат техните особености и ги включват в национални програми за подпомагане. Държавите членки следва да отговарят за изпълнението на тези програми.

(44) Една от основните мерки, допустими по националните програми за подпомагане, следва да бъде популяризирането и предлагането на пазара на вината от Съюза. Подкрепата за иновациите може да увеличи пазарната реализация и конкурентоспособността на лозаро-винарските продукти на Съюза. Следва да продължи подпомагането за дейностите по преструктуриране и конверсия предвид тяхното благоприятно структурно въздействие върху лозаро-винарския сектор. Също така следва да се предостави помощ за инвестиции в лозаро-винарския сектор, насочени към подобряване на икономическите показатели на предприятията. Подпомагането на дестилацията на вторичните продукти следва да е достъпна мярка за онези държави членки, които желаят да използват подобен инструмент, за да осигурят качеството на виното, като същевременно опазват околната среда.

(45) Предпазни инструменти като застраховане на реколтата, взаимоспомагателни фондове и събиране на реколтата на зелено, следва да бъдат допустими за подпомагане по линия на програмите за подпомагане на лозаро-винарския сектор с цел да се насърчи възприемането на отговорен подход към кризисните ситуации.

(46) Разпоредбите относно подпомагането на лозарите чрез разпределяне на права на плащане, за които е взето решение от държавите членки, станаха окончателни, от финансовата 2015 г., съгласно член 103н от Регламент (ЕО) № 1234/2007 и при условията, съдържащи се в тази разпоредба.

(47) С целосигуряване на изпълнението на целите на програмите за подпомагане на лозаро-винарския сектор на държавите членки и ефикасното и ефективно използване на фондове на Съюза, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с: правилата относно отговорността за разходите между датата, на която Комисията е получила програмите за подпомагане и измененията на програмите за подпомагане и датата, от която те се прилагат; правилата относно съдържанието на програмите за подпомагане и разходите, административните разходи и разходите за персонал и операциите, които могат да бъдат включени в програмите на държавите членки за подпомагане, както и възможността и условията за извършване на плащания чрез посредници в случаите на подпомагане за застраховане на реколтата; правилата относно изискването за предоставяне на обезпечение, когато се извършва авансово плащане; правилата при използването на определени понятия; правилата относно фиксирането на таван за разходи по презасаждането на лозя поради съображения, свързани със здравето на човека или растенията; правилата относно избягването на двойно финансиране на проекти; правилата относно изтегляне от производителите на вторичните продукти от винопроизводството, както и изключенията от това задължение, за да се избегне допълнителната административна тежест, и правилата за доброволно сертифициране на дестилерии; и правилата, които дават възможност на държавите членки да определят условия за правилното функциониране на мерките за подкрепа.

(48) Пчеларството се характеризира с разнообразие на производствените условия и добив, с разпръснатост и разнообразие на икономическите оператори както на етап производство, така и на етап предлагане на пазара. Освен това, предвид все по-голямото въздействие върху здравето на пчелите на определени агресори срещу кошерите, и по-специално разпространението на вароатозата в няколко държави членки през последните години и проблемите, които тази болест предизвиква при производството на пчелен мед, все още са необходими действия от страна на Съюза, тъй като вароатозата не може да бъде напълно премахната и трябва да се лекува с одобрени продукти. Предвид тези обстоятелства и с цел да се подобри производството и предлагането на пазара на пчелни продукти в Съюза, на всеки три години следва да бъдат изготвяни национални програми за този сектор с оглед подобряването на общите условия за производство и предлагане на пазара на пчелни продукти. Тези национални програми следва да бъдат частично финансирани от Съюза.

(49) Следва да се посочат мерките, които могат да бъдат включени в програмите по пчеларство. С цел да се направи необходимото схемата за помощ от Съюза да се адаптира към последните развития и съответните мерки да са ефективни с оглед на подобряванетона общите условия за производство и предлагане на пазара на пчелни продукти, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с актуализирането на списъка с мерки чрез адаптиране на съществуващите мерки или добавяне на нови.

(50) С цел да се осигури ефикасното и ефективно използване на фондовете на Съюза за пчеларство на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с избягването на двойно финансиране по линия на програмите на държавите членки по пчеларство и за развитие на селските райони и основата за разпределяне на финансовия принос на Съюза за всяка участваща държава членка.

(51) В съответствие с Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета [1] плащането на площ за хмел беше отделено от производството от 1 януари 2010 г. С цел да се даде възможност на организациите на производители на хмел да продължат своята дейност както преди, следва да се предвиди специална разпоредба за използване на равностойни суми в съответните държави членки за същите дейности. С цел да се гарантира, че помощите финансират целите на организациите на производителите, определени в настоящия регламент, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка със заявленията за помощи, правилата за допустимите площи с хмел и изчисляването на помощите.

(52) Помощта от Съюза за отглеждане на копринени буби следва да бъде отделена от производството и интегрирана в системата на директните плащания съгласно подхода, възприет по отношение на помощите в другите сектори.

(53) Помощта за обезмаслено мляко и обезмаслено мляко на прах, произведени в Съюза и предназначени за влагане във фуражи и за преработка в казеин и казеинати, се оказва неефективна като подкрепа на пазара и затова следва да бъде прекратена, заедно с правилата относно използването на казеин и казеинати при производството на сирене.

(54) Решението за отмяна на преходната забрана за засаждане на лозя на равнището на Съюза се обосновава с постигането на основните цели на реформата от 2008 г. на организацията на пазара на вино в ЕС, и по-конкретно с премахването на трайните структурни излишъци при производството на вино и постепенното подобряване на конкурентоспособността и пазарната ориентация на лозаро-винарския сектор в Съюза. Тези положителни резултати са постигнати благодарение на съществения намаляване на засадените с лозя площи в целия Съюз, оттеглянето на по-малко конкурентоспособните производители и постепенното преустановяване на определени мерки за подпомагане на пазара, с което изчезнаха стимулите за инвестиции, които не са икономически рентабилни. Намаляването на капацитета за предлагане и подкрепата за структурните мерки и за стимулирането на износа на вино дават възможност за по-добра адаптация към намаляващото търсене на равнището на Съюза, породено от постепенния спад на консумацията в държавите членки, които са традиционни производители на вино.

(55) Перспективите за постепенно нарастване на търсенето на световния пазар обаче са стимул за увеличаване на капацитета за предлагане, а следователно и за засаждане на нови лозя през следващото десетилетие. Въпреки че следва да се положат усилия за постигане на основната цел — увеличаване на конкурентоспособността на лозаро-винарския сектор в Съюза, за да не се губят позициите на световния пазар, прекалено рязкото увеличаване на новите лозови насаждения в отговор на прогнозираното нарастване на търсенето в световен мащаб може да доведе отново до ситуация на прекомерен капацитет за предлагане в средносрочен план с евентуални социални и екологични последици в определени райони за производство на вино. За да се осигури организирано нарастване на броя на лозовите насаждения в периода 2016—2030 г., на равнището на Съюза следва да се създаде нова система за управление на лозовите насаждения, под формата на схема за разрешаване на лозови насаждения.

(56) В рамките на тази нова система разрешенията за лозови насаждения могат да се издават безплатно на производителите и ако не бъдат използвани в срок от три години, следва да изтичат. Това би допринесло за бързото и пряко използване на разрешенията от страна на винопроизводителите, на които са предоставени, така че да се избегне спекулацията.

(57) Нарастването на броя на новите лозови насаждения следва да се ограничи от предпазен механизъм на равнището на Съюза, основан на задължение за държавите членки да предоставят ежегодно разрешения за нови насаждения в размер на 1 % от засадените с лозя площи, като същевременно се дава възможност за известна гъвкавост, така че да се отчетат специфичните обстоятелства в отделните държави членки. Държавите членки следва да са в състояние да решават дали да предоставят разрешения за по-малки по размер площи на национално или регионално равнище, включително на равнището, отнасящо се за площи, които отговарят на изискванията за конкретно защитено наименование за произход и защитено географско указание, въз основа на обективни и недискриминационни основания, като същевременно гарантират, че наложените ограничения са над 0 % и не са прекалено строги с оглед на преследваните цели.

(58) За да се гарантира издаването на разрешенията по недискриминационен начин, следва да се предвидят определени критерии,и по-конкретно в случаите, когато общият брой на хектарите, предоставени чрез разрешенията, предложени от държавите членки е надхвърлен от общия брой на хектарите, поискани в заявленията, подадени от производителите.

[1] Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета от 19 януари 2009 г. за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски стопани, за изменение на регламенти (ЕО) № 1290/2005, (ЕО) № 247/2006, (ЕО) № 378/2007 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1782/2003 (ОВ L 30, 31.1.2009 г., стр. 16).

(59) Издаването на разрешения на производители, които изкореняват съществуващи лозови насаждения, следва да се прави автоматично при представяне на заявление и независимо от предпазния механизъм за нови насаждения, тъй като с това не се допринася за увеличаването на общия размер на засадените с лозя площи. В определени райони, които отговарят на условията за производство на вина с защитени наименования за произход или защитени географски указания, държавите членки следва да разполагат с възможността да ограничават предоставянето на подобни разрешения за презасаждане въз основа на препоръки от признати и представителни професионални организации.

(60) Тази нова схема за разрешаване на лозови насаждения следва да не се прилага за онези държави членки, които не прилагат преходния режим на Съюза за правата на засаждане, и следва да не е задължителна за държавите членки, в които, макар и правата на засаждане да се прилагат, засадените с лозя площи са под определен праг.

(61) Следва да се установят преходни разпоредби, за да се осигури плавен преход от предходния режим за правата на засаждане към новата схема, по-специално за да се избегне прекомерното засаждане преди стартирането на новата схема. Държавите членки следва да разполагат с известна гъвкавост при определянето на крайния срок от 31 декември 2015 г. до 31 декември 2020 г. за представяне на искания за превръщане на права за засаждане в разрешения.

(62) С цел да се осигури хармонизираното и ефективно прилагане на новата схема за разрешаване на лозови насаждения, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с условията за освобождаване на определени лозови насаждения от прилагането на схемата, правилата относно критериите за допустимост и приоритет, добавянето на критерии за допустимост и приоритет, съвместното съществуване на лозови насаждения, на които предстои изкореняване, и новозасадени лозя, както и основанията, на които държавите членки могат да ограничават издаването на разрешения за презасаждане.

(63) Следва да се осъществява ефективен контрол по отношение на неразрешени насаждения, за да се гарантира спазването на правилата на новата схема.

(64) Прилагането на стандартите за предлагане на пазара на селскостопански продукти може да допринесе за подобряване на икономическите условия за производство и предлагане на пазара и на качеството на тези продукти. Затова прилагането на тези стандарти е в интерес на производителите, търговците и потребителите.

(65) В резултат на Съобщението на Комисията относно политиката за качество на селскостопанските продукти и последвалите дебати е целесъобразно да се запазят секторните или продуктовите пазарни стандарти, за да се вземат под внимание очакванията на потребителите и да се допринесе за подобряване на икономическите условия за производство и предлагане на селскостопански продукти на пазара и на тяхното качество.

(66) Следва да бъдат установени хоризонтални разпоредби за пазарните стандарти.

(67) Пазарните стандарти следва да се разделят на задължителни правила за конкретни сектори или продукти и незадължителни запазени наименования, които ще се определят на секторна или продуктова основа.

(68) По принцип за всички обхванати селскостопански продукти, които се предлагат на пазара в Съюза, следва да се прилагат пазарни стандарти.

(69) Секторите и продуктите, за които могат да се прилагат пазарни стандарти, следва да бъдат изброени в настоящия регламент. Същевременно, с цел да се вземат предвид очакванията на потребителите и необходимостта от подобряване на качеството на селскостопанските продукти и на икономическите условия за тяхното производство и предлагане на пазара, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с внасянето на изменения в този списък при строго определени условия.

(70) С цел да се вземат предвид очакванията на потребителите и да се подобрят икономическите условия за производство и предлагане на пазара, както и качеството на определени селскостопански продукти, както и с цел адаптация към постоянно променящите се пазарни условия, развиващите се изисквания на потребителите и промените в съответните международни стандарти, както и с цел да се избегне създаването на пречки пред продуктовите иновации, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с приемането на секторни или продуктови пазарни стандарти на всички етапи от предлагането на пазара, както и на дерогации и освобождавания от такива стандарти. Пазарните стандарти следва да отчитат, наред с другото, естествените и съществени характеристики на въпросните продукти, като по този начин се избягва внасянето на сериозни промени в обичайния състав на съответния продукт. Освен това при пазарните стандарти следва да се отчитат възможните рискове от въвеждане в заблуда на потребителите в резултат на очакванията и възприятията им. Евентуалните дерогации или освобождавания от стандартите следва да не водят до допълнителни разходи, които да се поемат единствено от земеделските стопани.

(71) Следва да се прилагат пазарни стандарти, за да може пазарът да бъде лесно снабдяван с продукти със стандартизирано и задоволително качество, като тези стандарти следва по-специално да се отнасят до техническите определения, класификацията, представянето, маркирането и етикетирането, опаковката, производствения метод, съхраняването, складирането, транспорта, съответните административни документи, сертифицирането и сроковете, ограниченията върху употребата и пласирането.

(72) Като се отчитат интересът на производителите да указват характеристиките на своите продукти и тяхното отглеждане, както и интересът на потребителите да получават подходяща и прозрачна информация за продуктите, следва да е възможно определянето на мястото на отглеждане и /или мястото на произход, за всеки случай поотделно на подходящото географско равнище, като същевременно се отчита спецификата на някои сектори, по-специално по отношение на преработените селскостопански продукти.

(73) Следва да се предвидят специални правила за продуктите, внасяни от трети държави, при положение, че националните разпоредби, действащи в третите държави, оправдават дерогации от пазарните стандарти, при условие че се гарантира, че те са равностойни на стандартите, установени в законодателството на Съюза. Целесъобразно е също така да се установят правилата, свързани с прилагането на пазарните стандарти по отношение на продуктите, които се изнасят от Съюза.

(74) Продуктите от сектора на плодовете и зеленчуците, които са предназначени за продажба на потребителите в прясно състояние, следва да бъдат предлагани на пазара единствено при положение, че са здрави, в добро състояние, с подходящо пазарно качество и е отбелязана държавата на произход. С цел да се гарантира правилното прилагане на това изискване и да се отчетат определени специфични ситуации, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка със специфичните дерогации от това изискване.

(75) На цялата територия на Съюза следва да се прилага политика на качество, като се използва процедура за сертифициране на продуктите от сектора на хмела и се забранява предлагането на пазара на такива продукти, за които не е издаден сертификат. С цел да се гарантира правилното прилагане на това изискване и да се отчетат определени специфични ситуации, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с мерките за дерогация от това изискване, за да се спазят търговските изисквания на определени трети държави или за продукти, предназначени за специална употреба.

(76) За определени сектори и продукти определенията, наименованията и търговските наименования са важни елементи за определяне на условията на конкуренция. Следователно е целесъобразно да се установят определения, наименования и търговски наименования за посочените сектори и/или продукти, които да се използват за предлагане на пазара в Съюза единствено на продукти, отговарящи на съответните изисквания.

(77) С цел да се адаптират определенията и търговските наименования за някои продукти към нуждите, произтичащи от променящите се изисквания на потребителите, техническия прогрес или необходимостта от продуктови иновации, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с промените на, дерогациите или освобождаванията от определения и търговски наименования.

(78) С цел да се гарантира, че операторите и държавите членки ясно и точно разбират определенията и търговските наименования, установени в определени сектори, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с правилата за тяхното уточняване и прилагане.

(79) За да се отчетат специфичните особености на всеки продукт или сектор, различните етапи на предлагане на пазара, техническите условия, евентуалните значителни практически трудности, както и точността и повторяемостта на методите на анализ, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с допустимото отклонение спрямо един или повече специфични стандарти, при надвишаването на което цялата партида продукти следва да се смята за неотговаряща на стандарта.

(80) Следва да бъдат определени някои енологични практики и ограничения за производството на вино, по-специално по отношение на купажирането и използването на определени видове гроздова мъст, гроздов сок и прясно грозде с произход от трети държави. За да се съобрази с международните стандарти, по отношение на новите енологични практики, Комисията следва да взема предвид енологичните практики, препоръчани от Международната организация по лозата и виното (OIV).

(81) Следва да бъдат установени правила за класифициране на винените сортове лози, съгласно които държавите членки, произвеждащи повече от 50 000 хектолитра годишно,следва да продължат да отговарят за класифицирането на винените сортове лози, от които може да се произвежда вино на тяхна територия. Някои винени сортове лози следва да бъдат изключени.

(82) Държавите членки следва да могат да запазят или да приемат някои национални правила относно нивата на качество по отношение на мазнините за мазане.

(83) По отношение на лозаро-винарския сектор следва да се разреши на държавите членки да ограничат или да изключат използването на определени енологични практики, следва да им се разреши да запазят по-строги ограничения за вината, произвеждани на тяхна територия о и следва да разрешават експерименталното използване на неразрешени енологични практики.

(84) С цел да се осигури правилното и прозрачно прилагане на националните правила за определени продукти и сектори по отношение на пазарните стандарти, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с установяването на условия за прилагането на такива пазарни стандарти, както и на условията за държане, разпространение и използване на продуктите, получени чрез експериментални практики.

(85) Освен пазарните стандарти следва да се установят незадължителни наименования за качество, за да се гарантира, че на пазара не се злоупотребява с наименованията, които описват специфични особености на продукта, стопанството или преработката, както и че потребителите могат да разчитат на тях за идентифициране на различните качества на продуктите. С оглед на целите на настоящия регламент и от съображения за яснота, съществуващите незадължителни термини за качество следва да бъдат изброени в настоящия регламент.

(86) Държавите членки следва да разполагат с възможност да установяват правила за пласирането на лозаро-винарски продукти, които не съответстват на изискванията на настоящия регламент. С цел да се гарантира правилното и прозрачното прилагане на националните правила за лозаро-винарските продукти, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с установяването на условия за използването на лозаро-винарски продукти, които не съответстват на изискванията на настоящия регламент.

(87) С цел да се отчете положението на пазара и развитието на пазарните стандарти, както и на международните стандарти, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка със запазването на допълнително незадължително запазено наименование и определянето на условията за използването му, изменението на условията за използване на незадължително запазено наименование и заличаването на незадължително запазено наименование.

(88) С цел да се вземат предвид особеностите на някои сектори и очакванията на потребителите, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с установяването на подробностите по изискванията за въвеждане на допълнително запазено наименование.

(89) С цел да се направи необходимото продуктите, описани посредством незадължителни запазени наименования, да съответстват на приложимите условия за употреба, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с допълнителните правила за използване на незадължителни запазени наименования.

(90) С цел да се отчетат характерните особености на търговията между Съюза и някои трети държави и специалният характер на определени селскостопански продукти, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с условията, при които се счита, че вносните продукти имат равностойно ниво на съответствие с изискванията на Съюза по отношение на пазарните стандарти, и които позволяват мерки за дерогация от правилата, съгласно които продуктите трябва да бъдат предлагани на пазара в Съюза само в съответствие с тези стандарти, и правилата, свързани с прилагането на пазарните стандарти по отношение на изнасяните от Съюза продукти.

(91) Разпоредбите относно вината следва да се прилагат в светлината на международните споразумения, сключени в съответствие с ДФЕС.

(92) В Съюза понятието за качествени вина се основава, inter alia, на характерните особености, които се приписват на географския произход на виното. Тези вина се обозначават за потребителите посредством защитени наименования за произход и защитени географски указания. С цел да се осигури прозрачна и по-съвършена рамка за претенциите за качество на съответните продукти, които се свързват с въпросните продукти, следва да се въведе система, при която заявките за наименование за произход или географско указание да се разглеждат в съответствие с подхода, възприет в рамките на хоризонталната политика на Съюза в областта на качеството на хранителните продукти, различни от виното и спиртните напитки, изложен в Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

(93) С цел да се съхранят специфичните качествени характеристики на вината със защитено наименование за произход или защитено географско указание, на държавите членки следва да се разреши да прилагат по-строги правила.

(94) С цел да се ползват с правна закрила в Съюза, наименованията за произход и географските указания на вината следва да бъдат признати и регистрирани на равнището на Съюза в съответствие с процедурните правила, определени от Комисията.

(95) Следва да се даде възможност за правна закрила на наименованията за произход и географските указания на трети държави, когато те са защитени в държавата си на произход.

(96) Процедурата за регистриране следва да позволява на всяко физическо или юридическо лице, което има законен интерес в държава членка или в трета държава, да упражнява правата си, като предяви възраженията си.

(97) Регистрираните наименования за произход и географски указания следва да се ползват с правна закрила срещу използване, с което се извличат предимства от репутацията на продукти, които спазват изискванията. С цел да се насърчи лоялната конкуренция и да не се въвеждат в заблуждение потребителите, споменатата правна закрила следва да се разпростре и върху продукти и услуги, които не са обхванати от настоящия регламент, включително онези, които не са посочени в приложение I към Договорите.

(98) С цел да се вземат предвид съществуващите практики за етикетиране, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с разрешаването на използването на наименованието на винен сорт лоза, което съдържа или се състои от защитено наименование за произход или защитено географско указание.

([1]) Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 21 ноември 2012 година относно схемите за качество на селскостопанските продукти и храни (ОВ L 343, 14.12.2012 г., стр. 1).

(99) С цел да се вземат предвид характерните особености на производството в определения географски район, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с установяването на допълнителните критерии за определяне на границите на географския район и ограниченията и дерогациите, отнасящи се до производството в определения географски район.

(100) С цел да се гарантира качеството и проследяването на продуктите, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с условията, при които спецификациите на продуктите могат да включват допълнителни изисквания.

(101) С цел да се гарантир защитата назаконните интереси и права на производителите и операторите, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с видовете заявители, които могат да подават заявка за правна закрила на наименование за произход или географско указание; условията, които трябва да се спазват по отношение на заявката за правна закрила на наименование за произход или географско указание, контрола от страна на Комисията, процедурата за предявяване на възражения и процедурите за изменение, отмяна или преобразуване на защитени наименования за произход или защитени географски указания. Това оправомощаване следва да обхваща и условията, приложими за трансгранични заявки; условията за заявките, свързани с географски райони в трета държава; датата, от която се прилага правната закрила или изменение на тази закрила; и условията, свързани с изменение на спецификациите на продуктите.

(102) С цел да се осигури подходящо равнище на правна закрила, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с ограниченията относно защитеното наименование.

(103) С цел да се направи необходимото икономическите оператори и компетентните органи да не бъдат несъразмерно засегнати от прилагането на настоящия регламент по отношение на наименованията на вина, получили правна закрила преди 1 август 2009 г., или за които е била подадена заявка за правна закрила преди тази дата, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с установяването на преходниправила относно такива наименования на вина, вината, пуснати на пазара или етикетирани преди определена дата, и измененията на спецификациите на продуктите.

(104) Някои наименования се използват традиционно в Съюза, за да предоставят на потребителите информация относно характеристиките и качеството на вината, която допълва информацията, дадена от защитените наименования за произход и географски указания. С цел да се осигури функционирането на вътрешния пазар и лоялната конкуренция, както и за да не се въвеждат в заблуждение потребителите, тези традиционни наименования следва да имат възможността да се ползват от правна закрила в Съюза.

(105) С цел да се гарантира подходящо равнище на правна закрила, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с езика и изписването на традиционното наименование, за което се иска правна закрила.

(106) С цел да се осигури защитата на законните права на производителите и операторите, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с видовете заявители, които могат да подават заявка за правна закрила на традиционно наименование; условията за валидност на заявка за признаване на традиционно наименование; основанията за подаване на възражение срещу предложена правна закрила на традиционно наименование; обхвата на правната закрила, в това число връзката с търговски марки, защитени традиционни наименования, защитени наименования за произход или географски указания, омоними или определени наименования на винени сортове лози; основанията за отмяна на традиционно наименование; датата на подаване на заявка или искане; както и процедурите, които трябва да се следват по отношение на заявка за правна закрила на традиционно наименование, включително контрола от страна на Комисията, процедурата за подаване на възражения и процедурите за отмяна или изменение.

(107) За да се вземат предвид характерните особености на търговията между Съюза и някои трети държави, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с условията, при които традиционните наименования могат да се използват за продукти от трети държави, и предвиждането на дерогации във връзка с тях.

(108) Описанието, означаването и търговското представяне на обхванатите от настоящия регламент продукти от лозаро-винарския сектор могат да имат важни последствия за пазарната им реализация. Различията между законодателствата на държавите членки относно етикетирането на продуктите от лозаро-винарския сектор могат да затруднят гладкото функциониране на вътрешния пазар. Ето защо следва да се установят правила, които да отчитат законните интереси на потребителите и на производителите. Поради тази причина е целесъобразно да бъдат предвидени правила на Съюза относно етикетирането и представянето.

(109) С цел да се гарантира спазването на съществуващите практики на етикетиране, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с определянето на извънредните обстоятелства, при които е оправдано да не се посочат означенията „защитено наименование за произход“ или „защитено географско указание“.

(110) С цел да се отчетат характерните особености на лозаро-винарския сектор, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с представянето и използването на данни върху етикетите, различни от предвидените в настоящия регламент; определени задължителни и незадължителни данни; и представянето.

(111) С цел да се гарантиразащитата на законните интереси на операторите, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с временното етикетиране и представяне на вина с наименование за произход или географско указание, когато това наименование за произход или географско указание изпълнява необходимите изисквания.

(112) С цел да се направи необходимото икономическите оператори да не бъдат засегнати, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с преходни разпоредби по отношение на вината, пуснати на пазара и етикетирани в съответствие с приложимите правила, валидни преди 1 август 2009 г.

(113) С цел да се вземат предвид характерните особености на търговията с продукти на лозаро-винарския сектор между Съюза и някои трети държави, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с дерогациите от правилата за етикетиране и представяне по отношение на продукти, които подлежат на износ, когато това се изисква от правото на съответната трета държава.

(114) След края на квотната система ще продължат да бъдат необходими специфични инструменти за осигуряване на справедлив баланс на права и задължения между предприятията за захар и производителите на захарно цвекло. По тази причина следва да бъдат установени стандартни разпоредби, уреждащи сключените между тях вътрешнобраншови писмени споразумения.

(115) Реформата на режима за производство на захар от 2006 г. въведе значителни промени в сектора на захарта в Съюза. За да се даде възможност на производителите на захарно цвекло да завършат адаптирането си към новите пазарни условия и повишената пазарна насоченост на сектора, съществуващата система на квоти за захар следва да бъде удължена до премахването ѝ в края на 2016—2017 пазарна година.

(116) С цел да се вземат предвид характерните особености на сектора на захарта, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с актуализирането на техническите определения относно сектора на захарта; актуализирането на условията за изкупуване на захарно цвекло, установени в настоящия регламент; и допълнителните правила за определяне на брутното тегло, тарата и съдържанието на захар на захарта, доставяна на предприятията, както и за пулпа от захарно цвекло.

(117) Неотдавнашният опит доказва необходимостта от специални мерки за осигуряване на достатъчни доставки на захар за пазара на Съюза през оставащия период на квоти за захар.

(118) За да се вземат предвид характерните особености на сектора на захарта и за да се гарантира, че са надлежно отчетени интересите на всички страни, като се има предвид необходимостта от предотвратяване на всякакви смущения на пазара, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с: условията за изкупуване и договорите за доставка; актуализирането на условията за изкупуване на захарно цвекло п, определени в настоящия регламент; и критериите, които да се прилагат от предприятията за производство на захар при разпределяне сред продавачите на цвекло на количествата цвекло, които следва да бъдат включени в предсеитбените договори за доставка.

(119) С цел да се вземат предвид техническите промени, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с изготвянето на списък на продукти, за чието производство може да се използва индустриална захар, индустриална изоглюкоза или индустриален инулинов сироп.

(120) С цел да се направи необходимото одобрените предприятия за производство или преработка на захар, изоглюкоза или инулинов сироп да спазват задълженията си, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с предоставянето и оттеглянето на одобрение за тези предприятия, както и критериите за налагане на административни санкции.

(121) С цел да се вземат предвид характерните особености на сектора на захарта и да се гарантира, че интересите на всички страни са надлежно взети предвид, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка сдефинирането на наименованията за функционирането на квотната система, както и с условията, уреждащи продажбите за най-отдалечените региони.

(122) С цел да се гарантира, че производителите са тясно свързани с решението за пренасяне на определено количество от продукцията към следващата година, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с пренасянето на захар към следващата година.

(123) За по-добро управление на лозаро-винарския потенциал държавите членки следва да представят на Комисията опис на своя производствен потенциал въз основа на лозарския регистър. С цел да се насърчат държавите членки да представят този опис, подпомагането на преструктурирането и конверсията следва да се ограничава до онези държави членки, които са предали такъв опис.

(124) С цел да се улесни наблюдението и контролът на производствения потенциал от страна на държавите членки, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка със съдържанието на лозарския регистър и изключенията.

(125) С цел да се осигури задоволително ниво на проследяване на въпросните продукти, по-специално в интерес на защитата на потребителите, следва да има изискване към всички продукти на лозаро-винарския сектор, включени в обхвата на настоящия регламент, да бъдат снабдени с придружаващ документ, когато се разпространяват в рамките на Съюза.

(126) За да се улесни транспортирането на лозаро-винарските продукти и тяхната проверка от страна на държавите членки, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с правилата: относно придружаващия документ и неговото използване; относно условията, при които придружаващ документ следва да се разглежда като удостоверяващ защитени наименования за произход или географски указания; относно задължението за водене на регистър и неговото използване; относно уточняването на това кой следва да води регистър и относно освобождаването от задължението за водене на регистър; както и относно операциите, които да бъдат включени в регистъра.

(127) Тъй като няма законодателство на Съюза относно формалните писмени договори, държавите членки могат, съгласно националното договорно право, да вземат решение за задължителното използване на такива договори, при условие че, правейки това, се спазва правото на Съюза и по-специално се съблюдава правилното функциониране на вътрешния пазар и на общата организация на пазара. Като се има предвид разнообразието от условия в целия Съюз и в интерес на субсидиарността такова решение следва да се взема от държавите членки. Въпреки това, за да се осигурят подходящи минимални стандарти за такива договори и правилното функциониране на вътрешния пазар и на общата организация на пазара в сектора на млякото и млечните продукти, на равнището на Съюза следва да се установят някои основни условия за използването на такива договори. Всички тези основни условия следва да бъдат свободно договорени. Тъй като уставите на някои кооперации на млекопроизводители е възможно да съдържат правила с подобен ефект, те следва, с цел опростяване, да бъдат освободени от задължението да сключват договори. С цел да се повиши ефективността на тази система от договори, държавите членки следва да вземат решение дали тя да се прилага и в случаите, когато посредници събират млякото от млекопроизводителите и го доставят на преработвателите.

(128) С цел да се осигури жизнеспособно развитие на производството и произтичащият от него добър жизнен стандарт на млекопроизводителите, следва да се подобрят техните възможности за договаряне с преработвателите, което да доведе до по-справедливо разпределение на добавената стойност по веригата на доставките. За да бъдат постигнати тези цели на ОСП, следва да се приеме разпоредба съгласно член 42 и член 43, параграф 2 от ДФЕС, която да позволи на организациите на производители, създадени от млекопроизводители, или на техните асоциации да договарят съвместно с дадено млекопреработвателно предприятие условията на договорите, включително цената, за част или за цялото количество сурово мляко на своите членове. С оглед да се поддържа ефективна конкуренция на пазара на мляко, тази възможност следва да подлежи на подходящи количествени ограничения. За да не се нарушава ефективната работа на кооперациите и за постигане на яснота, следва да се уточни, че когато членството на земеделски стопанин в кооперация включва, по отношение на цялото му производство на мляко или на част от него, задължение за доставка на сурово мляко при условия, определени в устава на кооперацията или в правилата и решенията, установени или произтичащи от този устав, тези условия не следва да са предмет на договаряне чрез организация на производителите.

(129) Предвид значението на защитените наименования за произход и защитените географски указания, по-специално за уязвимите селски райони, и с цел да се гарантира добавената стойност и да се поддържа качеството, по-специално на сиренатa със защитени наименования за произход и защитени географски указания, както и с оглед на предстоящото изтичане на срока на прилагане на квотната система за мляко, държавите членки следва да могат да прилагат правила за регулиране на цялото предлагане на такива сирена, произведени в определения географски район по искане на междубраншова организация, организация на производители или група производители, съгласно определенията в Регламент (ЕС) № 1151/2012. Такова искане следва да бъде подкрепено от преобладаващото мнозинство от млекопроизводителите, съответстващи на по-голямата част от количеството мляко, използвано за това сирене, а в случая на междубраншови организации или групи, следва да бъде подкрепено от преобладаващото мнозинство от производителите на сирене, представляващи по-голямата част от производството на това сирене.

(130) Комисията има нужда от своевременно предоставяна информация за количеството доставяно сурово мляко, за да може да следи развитието на пазара. Ето защо следва да се приеме разпоредба, която да гарантира, че първият изкупвач предоставя редовно такава информация на държавата членка, а държавата членка я съобщава на Комисията.

(131) Организациите на производители и техните асоциации могат да играят полезна роля за концентриране на доставките, подобряване на предлагането на пазара, планирането и съобразяването на производството с търсенето, за оптимизиране на производствените разходи и стабилизиране на цените на производителите, за провеждане на научни изследвания, насърчаване на най-добрите практики и осигуряване на техническа помощ, за управление на вторичните продукти и и на инструментите за управление на риска, които са на разположение на техните членове, като по този начин допринасят за укрепване на позицията на производителите в хранителната верига.

(132) Междубраншовите организации могат да играят важна роля за създаване на условия за диалог между участниците във веригата на доставка, както и за насърчаване на най-добрите практики и прозрачността на пазара.

(133) Следователно съществуващите правила относно определението и признаването на организациите на производители, техните асоциации и междубраншовите организации следва да бъдат хармонизирани, рационализирани и разширени, за да се предвиди за някои сектори евентуално признаване при поискване въз основа на устав, създаден в съответствие с настоящия регламент. По-специално критериите за признаване и

уставът на организациите на производители следва да гарантират, че такива структури са формирани по инициатива на производителите и се контролират в съответствие с правила, които позволяват на членуващите производители да контролират по демократичен начин своята организация и нейните решения.

(134) Съществуващите в различните сектори разпоредби, които увеличават ефекта от организациите на производители, техните асоциации и междубраншовите организации, като позволяват на държавите членки, при известни условия, да разширят обхвата на някои правила на тези организации, така че да обхващат и нечленуващите оператори, се оказаха ефективни и следва да бъдат хармонизирани, рационализирани и разширени, така че да обхващат всички сектори.

(135) Следва да се предвиди възможност за приемане на определени мерки за улесняване на коригирането на предлагането спрямо пазарните изисквания, което може да допринесе за стабилизиране на пазарите и за осигуряване на добър жизнен стандарт на съответната селскостопанска общност.

(136) С цел да се насърчат действията на организациите на производители, асоциациите на организации на производители и междубраншовите организации за улесняване на коригирането на предлагането спрямо пазарните изисквания, с изключение на действията, свързани с изтегляне от пазара, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с: мерките за подобряване на качеството; за насърчаване на по-добра организация на производството, преработката и предлагането на пазара; за улесняване на отчитането на тенденциите в пазарните цени; и за даване на възможност за изготвяне на краткосрочни и дългосрочни прогнози въз основа на използваните средства за производство.

(137) С цел да се подобри функционирането на пазара на вина, държавите членки следва да имат възможността да прилагат решения, взети от междубраншовите организации. От обхвата на подобни решения обаче следва да се изключат практики, които биха могли да доведат до нарушаване на конкуренцията.

(138) Като се има предвид че използването на формални писмени договори в сектора на млякото е уредено от отделни разпоредби, използването на такива договори може да спомогне и за засилване отговорността на операторите в други сектори и за повишено осъзнаване на необходимостта от по-добро отчитане на сигналите на пазара, подобряване преноса на цените и адаптиране на предлагането спрямо търсенето, както и да спомогне за избягването на някои нелоялни търговски практики. Предвид липсата на законодателство на Съюза относно тези договори държавите членки могат съгласно националното договорно право да решат да въведат задължителното им използване, при условие че, правейки това, се спазва правото на Съюза и по-специално се съблюдава правилното функциониране на вътрешния пазар и на общата организация на пазара.

(139) С цел да се осигури жизнеспособно развитие на производството и оттук — добър жизнен стандарт на производителите в секторите на говеждото и телешкото месо и на маслиновото масло, както и на производителите на определени полски култури, следва да се подобрят техните възможности за договаряне с операторите от вторичните сектори, което да доведе до по-справедливо разпределение на добавената стойност по веригата за доставка. За да се постигнат тези цели на ОСП, признатите организации на производители следва да са в състояние да договарят, в рамките на някакви количествени ограничения, условията на договорите за доставка, включително цените, за част или за цялата продукция на своите членове, при условие че тези организации преследват една или повече от целите за концентриране на предлагането, пускането на пазара на продуктите, произведени от техните членове, и оптимизиране на производствените разходи, както и при условие че преследването на тези цели води до интегриране на дейности и това интегриране има вероятност да породи значителна ефикасност, така че дейността на организацията на производителите като цяло да допринася за изпълнението на целите, посочени в член 39 от ДФЕС и при условие че организацията на производителите извършва някои специфични дейности и тези дейности са значителни по отношение на обема на съответната продукция и по отношение на цената на продукцията и предлагането на продукта на пазара.

(140) За да се осигури добавената стойност и да се поддържа качеството, по-специално на консервираната шунка, ползваща се със защитено наименование за произход или защитено географско указание, на държавите членки следва да се разреши, при спазването на строги условия, да прилагат правила за регулиране на предлагането на такава консервирана шунка, при условие че тези правила бъдат подкрепени от преобладаващото мнозинство от производителите ѝи при необходимост — от свиневъдите в географския район, с който е свързана тази шунка.

(141) Задължението за регистрация на всички договори за доставка на хмел, произведен в Съюза, е обременяващо и следва да бъде прекратено.

(142) За да се гарантира, че целите и отговорностите на организациите на производителите, асоциациите на организации на производители и междубраншовите организации са ясно определени и за да се допринася за ефективността на техните действия, без да се налага ненужна административна тежест и без да се нарушава принципът на свобода на сдружаване, по-специално по отношение на нечленуващите в такива организации, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с:

правилата относноспецифичните цели, които могат, трябва или не трябва да бъдат осъществявани от тези организации и асоциации, и ако е приложимо, следва да бъдат добавени към целите, посочени в настоящия регламент; правилата на тези организации и асоциации, уставите на организациите, различни от организации на производители, специфичните условия, приложими относно уставите на организациите на производители в

някои сектори, включително дерогациите, структурата, срока за членство, размера, демократичната отчетност и дейностите на тези организации и асоциации, както и произтичащите от сливанията последици; условията за признаване, оттегляне и спиране на признаването, произтичащите от тях последици, както и изискванията за предприемане на коригиращи мерки при неизпълнение на критериите за признаване;

транснационалните организации и асоциации и правилата, свързани с оказването на административна помощ в случай на транснационално сътрудничество; секторите, за които е необходимо разрешение от държавите членки и за които се прилага възлагане на външни изпълнители, както и условията за възлагане и естеството на дейностите, които могат да бъдат възлагани на външни изпълнители, и осигуряването на технически средства от организациите или асоциациите; базата за изчисляване на минималния обем или стойност на годната за предлагане на пазара продукция на организациите и асоциациите; правилата относно изчисляването на количеството сурово мляко, предмет на преговорите на дадена организация на производители, приемането на членове, които не са производители, в организациите на производители, или които не са организации на производители — в асоциациите на организации на производители;

разширяването на обхвата на някои правила на организациите спрямо нечленовете, и задължителното плащане на членски внос от нечленове, включително използването и разпределянето на такива плащания от страна на въпросните организации, и списък на по-строги производствени правила, чийто обхват може да бъде разширен, допълнителните изисквания по отношение на представителността, съответните икономически области, включително контрол от страна на Комисията на тяхното определяне, минималните периоди, през които правилата следва да са в сила преди разширяването на обхвата им, лицата или организациите, към които могат да бъдат прилагани правилата или вноските, и обстоятелствата, при които Комисията може да изисква отказване или оттегляне на разширяването на обхвата на правилата или задължителните вноски.

(143) Контролът на търговските потоци е преди всичко въпрос на управление, който следва да се разглежда по гъвкав начин. Решението за въвеждане на лицензионни изисквания следва да се вземе, като се има предвид необходимостта от лицензии за управлението на съответните пазари, и по-специално необходимостта от контролна вноса или износа на въпросните продукти.

(144) За да се отчетат международните задължения на Съюза и приложимите стандарти на Съюза в социалната област и в областта на околната среда и хуманното отношение към животните, необходимостта от проследяване на развитието на търговията и пазарните промени, както и на вноса и износа, необходимостта от стабилно пазарно управление и необходимостта от намаляване на административната тежест, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка със списъка на продуктите, за които се изисква представяне на лицензия за внос или износ; и случаите и положенията, в които не се изисква представяне на лицензия за внос или износ.

(145) С цел да се осигурят допълнителни елементи за системата на лицензии, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с правилата относно: правата и задълженията, които произтичат от лицензията, нейните правни последици и случаите, в които се прилага отклонение по отношение на спазването на задължението за внос или износ на посоченото в лицензията количество, или когато произходът следва да се посочи; издаването на лицензия за внос или пускането в свободно обращение, за което се изисква представяне на документ, издаден от трета държава или организация, който да удостоверява, inter alia, произхода, автентичността и качествените характеристики на продуктите; прехвърлянето на лицензията или ограниченията на възможността за прехвърляне; допълнителните условия за лицензии за внос на коноп и принципа на административно съдействие между държавите членки с цел да се предотвратяват или решават случаи на измама или нередности; и случаите и положенията, в които се изисква или не се изисква предоставяне на гаранция, която да обезпечава, че продуктите се внасят или изнасят в срока на валидност на лицензията.

(146) Основните елементи на приложимите за селскостопанските продукти мита, отразяващи споразуменията на СТО и двустранните споразумения, се съдържат в Общата митническа тарифа. Комисията следва да бъде оправомощена да приема мерки за подробното изчисляване на вносните мита съгласно тези основни елементи.

(147) За определени продукти следва да се запази системата на входни цени. С цел да се осигури ефективността на тази система, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с проверяването на истинността на декларираната цена на дадена партида, като се използва фиксирана стойност при вноса, и да определя условията, при които се изисква предоставяне на гаранция.

(148) С цел да се предотврати или да се противодейства на неблагоприятните ефекти върху пазара на Съюза, които могат да възникнат вследствие на вноса на определени селскостопански продукти, вносът на такива продукти следва да се обвърже със заплащането на допълнително мито, когато са изпълнени определени условия.

(149) Целесъобразно е при определени условия да бъдат открити и управлявани тарифни квоти за внос, произтичащи от международни споразумения, сключени в съответствие с ДФЕС, или от други актове на Съюза. По отношение на тарифните квоти за внос приетият метод на управление следва да отчита в достатъчна степен изискванията, свързани с предлагането, на съществуващите и възникващите пазари в Съюза за производство, обработка и потребление от гледна точка на конкурентоспособността, сигурността и непрекъснатостта на доставките и необходимостта да се запази равновесието на пазара.

(150) За да се изпълнят ангажиментите,съдържащи се в споразуменията, сключени, като част от Уругвайския кръг на многостранните търговски преговори, относно тарифните квоти за вноса на 2 000 000 тона царевица и 300 000 тона сорго в Испания и тарифните квоти за вноса на 500 000 тона царевица в Португалия, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с установяването на необходимите разпоредби за осъществяване на вноса по тарифните квоти, а също и — когато е приложимо — за публичното складиране на количествата, внесени от разплащателните агенции на съответните държави членки.

(151) С цел да се осигури справедлив достъп до наличните количества, както и равното третиране на операторите в рамките на тарифната квота, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с: определянето на условията и изискванията за допустимост, на които трябва да отговаря операторът, за да подаде заявление в рамките на тарифната квота; определянето на правилата за прехвърляне на права между оператори, и, при необходимост, ограниченията, които се прилагат за прехвърляния в рамките на управлението на тарифната квота; обвързването на участието в тарифната квота с предоставянето на гаранция; както и предвиждането, ако е необходимо, на разпоредби относно евентуалните специфични характеристики, изисквания или ограничения, приложими към тарифната квота, които са предвидени в международното споразумение или в друг съответен акт.

(152) Селскостопанските продукти могат в определени случаи да се ползват от специално третиране при внос в трети държави, ако продуктите отговарят на определени спецификации и/или ценови условия. Необходимо е административно сътрудничество между властите в третата държава, в която се извършва вносът, и Съюза, за да се осигури правилното прилагане на такава система. За тази цел продуктите следва да бъдат придружавани от сертификат, издаден в Съюза.

(153) С цел да се направи необходимото изнасяните продукти да могат да се ползват от специално третиране при внос в трета държава, ако са спазени определени условия, съгласно международните споразумения, сключени от Съюза в съответствие с ДФЕС, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с изискването към компетентните органи на държавите членки, при поискване и след съответните проверки, да издават документ, удостоверяващ, че условията са спазени.

(154) С цел да се избегнат смущения на пазара на коноп за влакна вследствие отглеждането на незаконни конопени култури, настоящият регламент следва да предвиди проверки на вноса на коноп и конопено семе, за да се гарантира, че за тези продукти се предоставят определени гаранции по отношение на съдържанието на тетрахидроканабинол в тях. Освен това вносът на конопено семе, което не е предназначено за посев, следва да продължи да бъде предмет на система за контрол, предвиждаща предоставяне на разрешения на съответните вносители.

(155) На цялата територия на Съюза се води политика за качество по отношение на продуктите от сектора на хмела. По отношение на вносните продукти в настоящия регламент следва да се включат разпоредби, гарантиращи, че се внасят само продукти, които отговарят на равностойни минимални характеристики за качество. С цел да се сведе до минимум административната тежест, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка Със случаите, в които не следва да се прилагат задълженията, свързани с удостоверение за равностойност и етикетирането на опаковката.

(156) Съюзът е сключил няколко споразумения с трети държави за преференциален достъп до пазара, позволяващи на тези държави да изнасят тръстикова захар в Съюза при благоприятни условия. Свързаните с това разпоредби относно оценката на нуждите на рафинериите от захар за рафиниране и — при определени условия — запазването на лицензиите за внос за специализирани потребители на значителни количества вносна сурова тръстикова захар, считани за рафинерии на пълен работен режим в Съюза, следва да се запазят за определен период. С цел да се гарантира, че внесената захар за рафиниране се рафинира съгласно тези изисквания, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с: използването на наименования за функционирането на схемите за внос; условията и изискванията за допустимост, на които трябва да отговаря операторът, за да подаде заявление за лицензия за внос, в т.ч. предоставянето на гаранция, както и с правилата за налаганите административни санкции.

(157) Митническата система дава възможност за премахване на всички други предпазни мерки по външните граници на Съюза. При изключителни обстоятелства вътрешният пазар и митническият механизъм могат да се окажат неадекватни. В такива случаи, за да не остане пазарът на Съюза незащитен срещу смущенията, които могат да последват, Съюзът следва да може незабавно да вземе всички необходими мерки. Тези мерки следва да съответстват на международните ангажименти на Съюза.

(158) Когато на пазара на Съюза възникнат или е възможно да възникнат смущения, е целесъобразно да се даде възможност за суспендиране на използването на режимите на активно и пасивно усъвършенстване.

(159) Възстановяванията при износ в трети държави, предвид разликата между цените в Съюза и на световния пазар, и попадащи в границите, поставени с поетите задължения по линия на СТО, следва да бъдат запазени като мярка, която може да обхване някои продукти, за които се прилага настоящият регламент, когато условията на вътрешния пазар отговарят на тези, описаните при извънредни мерки. Субсидираният износ следва да се

подчинява на ограничения по отношение на стойността и количеството и, без да се засяга прилагането на извънредните мерки, възстановяването трябва да е равно на нула.

(160) Спазването на ограниченията по отношение на стойността следва да се гарантира в момента на определяне на възстановяванията при износ чрез мониторинг на плащанията съгласно правилата, отнасящи се до Европейския фонд за гарантиране на земеделието. Мониторингът следва да бъде улеснен чрез задължително предварително определяне на възстановяванията при износ, като се предвижда възможността, в случай на диференцирани възстановявания при износ, за промяна в посоченото местоназначение в рамките на един географски район, където се прилага единна ставка на възстановяване при износ. В случай на промяна на местоназначението следва да се изплатят възстановяванията при износ, приложими за действителното местоназначение, като горната граница на сумата да е приложима за предварително определеното местоназначение.

(161) Спазването на количествените ограничения следва да се гарантира чрез надеждна и ефективна система за мониторинг. За тази цел отпускането на възстановяванията при износ следва да се обвърже с лицензия за износ. Възстановяванията при износ следва да се отпускат до наличните лимити, в зависимост от конкретното положение на всеки съответен продукт. Изключения от това правило следва да бъдат разрешени само за преработени продукти, които не са изброени в приложение I към Договорите и за които не важат ограниченията за обем. Следва да бъде предвидена възможност за дерогация от изискването за стриктно спазване на правилата за управление, когато не съществува вероятност износът, за който се предоставят възстановявания при износ, да надвиши определените количества.

(162) В случай на износ на живи животни от рода на едрия рогат добитък възстановяванията при износ следва да се предоставят и изплащат само ако са спазени установените в законодателството на Съюза разпоредби относно хуманното отношение към животните, и по-специално относно защитата на животните по време на транспортиране.

(163) С цел да се осигури правилното функциониране на системата на възстановяване при износ, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с изискването за предоставяне на гаранция, обезпечаваща изпълнението на задълженията на операторите.

(164) С цел да се сведе до минимум административната тежест за операторите и компетентните органи, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с определяне на праговете, под които може да не се изисква спазване на задължението за издаване или представяне на лицензия за износ, за определяне на местоназначенията или операциите, за които може да бъде обосновано освобождаване от задължението за представяне на лицензия за износ, и за разрешаване в обосновани случаи лицензиите за износ да бъдат издавани впоследствие.

(165) С цел справяне с практическите положения, в които е оправдана пълна или частична допустимост до възстановявания при износ, и с цел подпомагане на операторите да покрият потребностите в периода между представянето на заявлението и окончателното изплащане на възстановяването при износ, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с правилата за: определянето на друга дата за възстановяването; авансовото плащане на възстановявания при износ, в това число условията за представяне и освобождаване на гаранция; допълнителните доказателства, когато съществуват съмнения относно действителното местоназначение на продуктите и възможността за повторен внос на митническата територия на Съюза; местоназначенията, които се считат за износ от Съюза, и с включването в митническата територия на Съюза на местоназначения, които отговарят на условията за възстановяване при износ.

(166) С цел да се осигури равен достъп до възстановяване при износ за износителите на продуктите, посочени в приложение I към Договорите, и на преработени продукти от тях, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с прилагането на някои правила за селскостопански продукти спрямо продуктите, изнасяни под формата на преработени продукти.

(167) За да се гарантира, че продуктите, които се ползват от възстановяване при износ, се изнасят от митническата територия на Съюза, да се избегне тяхното връщане на тази територия, както и да се сведе до минимум административната тежест за операторите при генерирането и предоставянето на доказателства, че продуктите, ползващи се от възстановяване при износ, са пристигнали в държавата на местоназначение при диференцираните възстановявания, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с правилата относно: срока, в който трябва да бъде приключено излизането от митническата територия на Съюза, в това число времето за временно повторно влизане; обработката, на която продуктите, ползващи се от възстановяване при износ, могат да бъдат подложени през този период; доказателството за достигане до местоназначение, за да може да има право на диференцирани възстановявания; праговете на възстановявания и условията, при които износителите могат да бъдат освободени от задължението за представяне на такова доказателство; и условията за одобряване на доказателството, предоставено от независими трети страни, за достигане на местоназначението, когато се прилагат диференцирани възстановявания.

(168) С цел да се насърчат износителите да спазват условията за хуманно отношение към животните и да се даде възможност на компетентните органи да контролират правилното предоставяне на възстановяванията при износ, когато това зависи от спазването на изискванията за хуманно отношение към животните, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка със спазването на изискванията за хуманно отношение към животните извън митническата територия на Съюза, включително използването на независими трети страни.

(169) С цел да се вземе предвид спецификата на различните сектори, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка със специалните изисквания и условия за операторите и за продуктите, които отговарят на изискванията за възстановяване при износ, и за определяне на коефициентите за изчисляване на възстановяванията при износ, като се отчита процесът на отлежаване за определени спиртни напитки, произведени от зърнени култури.

(170) Минималните износни цени за клубено-луковици вече не са от полза и следва да бъдат премахнати.

(171) В съответствие с член 42 от ДФЕС разпоредбите на ДФЕС относно конкуренцията се прилагат по отношение на производството и търговията със селскостопански продукти само доколкото това е определено от законодателството на Съюза в рамките на член 43, параграф 2 от ДФЕС и в съответствие с предвидената там процедура.

(172) С оглед на специфичните особености на селскостопанския сектор и неговата зависимост от правилното функциониране на цялата верига на предлагане на храни, включително ефективното прилагане на правилата за конкуренцията във всички свързани сектори по цялата верига на храните, която може да се отличава с висока концентрация, следва да се обърне специално внимание на правилото относно прилагането на правилата за конкуренцията, посочени в член 42 от ДФЕС. За тази цел е необходимо тясно сътрудничество между Комисията и органите по конкуренцията в държавите членки. Освен това приетите, където е уместно, насоки от Комисията са подходящ инструментза ориентиране на предприятията и другите засегнати участници.

(173) Следва да се предвиди, че правилата относно конкуренцията, отнасящи се до споразуменията, решенията и практиките, посочени в член 101 от ДФЕС, и до злоупотребата с господстващо положение, се прилагат по отношение на производството и търговията със селскостопански продукти при условие, че тяхното прилагане не застрашава постигането на целите на ОСП.

(174) Следва да бъде разрешен специален подход в случай на организации на земеделски стопани или организации на производители или техни асоциации, чиято цел е съвместно производство или предлагане на пазара на селскостопански продукти или използване на обща техническа база, освен ако такива съвместни действия изключват конкуренцията или застрашават постигането на целите, залегнали в член 39 от ДФЕС.

(175) Без да се засяга регламентирането на предлагането на някои продукти, като например сирена или шунки, ползващи се със защитено наименование за произход или защитено географско указание, или вина, обхванати от специфични правила, следва да се възприеме специален подход по отношение на някои дейности на междубраншовите организации, при условие че тези дейности не водят до разделяне на пазарите, не засягат стабилното функциониране на ООП, не изкривяват или елиминират конкуренцията, не водят до фиксиране на цени или квоти и не създават дискриминация.

(176) Правилното функциониране на вътрешния пазар би било изложено на риск от отпускането на национална помощ. Ето защо разпоредбите на ДФЕС относно държавната помощ следва, като общо правило, да се прилагат и по отношение на селскостопанските продукти. Въпреки това в определени случаи следва да се допускат изключения. В случаите, когато съществуват такива изключения, Комисията следва да е в състояние да изготви списък на съществуващи, нови или предвиждани национални помощи, да изпрати съответна информация до държавите членки и да предложи подходящи мерки.

(177) Разпоредбите относно премията за изкореняване и някои мерки по линия на програмите за подпомагане на лозаровинарския сектор не следва сами по себе си да изключват възможността за национални плащания за същите цели.

(178) Поради специфичните икономически условия на производството и предлагането на пазара на месо и продукти от северен елен, Финландия и Швеция следва да продължат да предоставят национални плащания в това отношение.

(179) Във Финландия отглеждането на захарно цвекло е обусловено от определени географски и климатични условия, които влияят неблагоприятно на сектора в допълнение към общото въздействие на реформата в сектора на захарта. Следователно на тази държава членка следва да се разреши на постоянна основа да извършва национални плащания в полза на своите производители на захарно цвекло.

(180) Държавите членки следва да могат да извършват национални плащания за съфинансиране на мерките за пчеларството, заложени в настоящия регламент, както и за защитата на пчелните стопанства, които са повлияни неблагоприятно от структурни или природни условия, или са предмет напрограми за икономическо развитие, с изключение на национални плащания, предоставяни за производство или търговия.

(181) Държавите членки, които участват в схемите за подобряване на достъпа до храна на децата, следва да имат възможност, в допълнение към помощта от Съюза, да отпускат национална помощ за доставянето на продукти и някои свързани с това разходи.

(182) С цел да може да се реагира при оправдани кризисни случаи дори след края на преходния период, държавите членки следва да могат да извършват национални плащания за кризисна дестилация в рамките на цялостно бюджетно ограничение от 15 % от съответната стойност от годишния бюджет на държавата членка за националната програма за подпомагане. Преди предоставянето им тези национални плащания следва да бъдат съобщени на Комисията и да бъдат одобрени.

(183) Държавите членки следва да могат да продължат да извършват национални плащания за черупкови плодове, както е предвидено понастоящем в член 120 от Регламент (ЕО) № 73/2009, за да се смекчат последиците от отделянето от производството на предишната схема на Съюза за подпомагане за черупковите плодове. За по-голяма яснота, тъй като посоченият регламент следва да бъде отменен, въпросните национални плащания следва да бъдат предвидени в настоящия регламент.

(184) Следва да бъдат предвидени специални интервенционни мерки с цел да се реагира ефективно и ефикасно при опасност от смущения на пазара. Следва да се определи обхватът на тези мерки.

(185) С цел да се реагира ефективно и ефикасно на опасности от смущения на пазара, причинени от значителни повишения или понижения на цените на вътрешния или външния пазар или от други събития и обстоятелства, които водят до значителни смущения на пазара или заплашват да причинят смущения на пазара, когато има вероятност това положение или последиците от него за пазара да продължат или да се влошат, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с мерките, необходими за справяне с такова положение на пазара, при спазване на евентуалните задължения, произтичащи от международни споразумения, и при положение че всички други мерки, които са на разположение в съответствие с настоящия регламент, се окажат недостатъчни, включително мерките за разширяване или изменение на обхвата, продължителността или други аспекти на други мерки, предвидени в рамките на настоящия регламент, или за да се предвиди възстановяване при износ или суспендиране, изцяло или частично, на прилагането на вносните мита, включително за определени количества или периоди, според нуждите.

(186) Ограниченията на свободното обращение, произтичащи от прилагането на мерки за предотвратяване разпространението на болести по животните, могат да доведат до затруднения на пазара в една или повече държави членки. Опитът показва, че сериозните смущения на пазара, например значителен спад в потреблението или в цените, могат да се дължат на загуба на доверието на потребителите поради рискове за общественото здраве или за здравето на животните или растенията. С оглед на опита, обхватът на мерките, дължащи се на загуба на потребителско доверие, следва да бъде разширен, така че да обхване и растителните продукти.

(187) Извънредните мерки за подкрепа на пазара на говеждо и телешко месо, мляко и млечни продукти, свинско месо, овче и козе месо, яйца и птиче месо следва да са пряко свързани с ветеринарно-санитарните мерки, приети с цел предотвратяване на разпространението на болести. Те следва да се предприемат по искане на държави членки, за да се избегнат сериозни нарушения на равновесието на пазарите.

(188) С цел да се реагира ефективно на извънредни обстоятелства, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с разширяването на списъка на продуктите, определени в настоящия регламент, по отношение на които могат да се приемат извънредни мерки за подкрепа.

(189) Комисията следва да бъде упълномощена да приема необходимите мерки с цел разрешаване на специфични проблеми в извънредни случаи.

(190) Ефективната и ефикасна реакция срещу заплаха от смущения на пазара може да бъде особено важна в сектора на млякото. В извънредни случаи могат също така да възникнат специфични проблеми. Поради това е необходимо да се подчертае, че приемането от страна на Комисията на горепосочените мерки в случай на смущения на пазара, включително нарушаване на равновесието на пазара, или на мерките с цел разрешаване на специфични проблеми в извънредни случаи могат да са насочени по-специално към сектора на млякото.

(191) За да се реагира на периоди на сериозно нарушаване на равновесието на пазара, като извънредни мерки може да са подходящи специфични категории колективни действия на частни оператори, за да се стабилизират засегнатите сектори, при точно определени гаранции, ограничения и условия. Когато подобни действия биха могли да попаднат в обхвата на член 101, параграф 1 от ДФЕС, Комисията следва да има възможността да предостави дерогация за ограничен период от време. Тези действия обаче следва да са с допълващ характер спрямо действието на равнището на Съюза в рамките на публичната интервенция и частното складиране или на предвидените в настоящия регламент извънредни мерки и следва да не засягат функционирането на вътрешния пазар.

(192) Следва да бъде възможно от предприятията, държавите членки или третите държави да се изисква да предоставят информация за целите на прилагането на настоящия регламент, мониторинга, анализа и управлението на пазара на селскостопански продукти, гарантирането на прозрачност на пазара и правилното функциониране на мерките на ОСП, тяхната проверка, контрол, мониторинг, оценка и одит, както и за спазване на изискванията, предвидени в международни споразумения, включително изискванията за уведомяване в рамките на тези споразумения. С цел да се осигури хармонизиран, рационализиран и опростен подход, Комисията следва да бъде оправомощена да приема необходимите мерки по отношение на предоставянето на информация. В този процес тя следва да отчита потребностите от данни и полезното взаимодействие между потенциалните източници на данни.

(193) С оглед да се осигури интегритетът на информационните системи, както и автентичността и четливостта на документите и свързаните с тях подавани данни, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с естеството и вида на подаваната информация; категориите обработвани данни и максималните срокове за тяхното съхранение; целта на тяхното обработване, особено в случай на публикуване на тези данни и предаването им на трети държави; правата за достъп до информация или до предоставените информационни системи, както и условията за публикуване на информацията.

(194) За тези данни е приложимо правото на Съюза относно защитата на физическите лица при обработването на лични данни и относно свободното движение на тези данни, по-специално Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([1]) и Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета ([2]).

(195) Беше проведена консултация с Европейския надзорен орган по защита на данните и той даде становище на 14 декември 2011 г. ([3]).

(196) Следва да се прехвърлят средства от резерва за кризи в селскостопанския сектор съгласно условията и процедурата, посочени в член 24 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 и точка 22 от Междуинституционалното 17 декември 2013 г. споразумение между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетните въпроси и относно доброто финансово управление ([4]) и следва да се уточни, че настоящият регламент е приложимият основен акт.

(197) С цел да се осигури плавен преход от уредбата, предвидена в Регламент (ЕО) № 1234/2007, към уредбата, предвидена в настоящия регламент, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема някои актове във връзка с установяването на необходимите мерки, по-специално мерките, необходими за защита на придобитите права и оправданите правни очаквания на предприятията.

(198) Използването на процедурата по спешност при приемането на делегирани актове съгласно този регламент следва да бъде запазено за извънредни случаи, когато това е необходимо поради наложителни причини за спешност, за да се реагира ефективно и ефикасно при опасност от смущения на пазара или при настъпване на пазарни смущения. Следва да бъде обоснован изборът на процедура по спешност и да бъдат определени случаите, в които следва да се използва процедурата по спешност.

(199) С цел да се осигурят еднакви условия за прилагане на настоящия регламент, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([5]).

(200) За приемане на актовете за изпълнение на настоящия регламент следва да се използва процедурата по разглеждане, като се има предвид, че тези актове са свързани с ОСП, както е посочено в член 2, параграф 2, буква б), подточка ii) от Регламент (ЕС) № 182/2011. За приемане на актове за изпълнение на настоящия регламент, свързани с въпроси на конкуренцията, обаче следва да се използва процедурата по консултиране, като се има предвид, че процедурата по консултиране се използва по принцип за приемане на актове за изпълнение в областта на правото на конкуренцията.

(201) Комисията следва да приема актове за изпълнение с незабавно приложение във връзка с приемане, изменение или отмяна на предпазните мерки на Съюза, със суспендиране на използването на режима на обработка под митнически контрол или режимите на активно или пасивно усъвършенстване, и нуждата, ако това е необходимо за да се реагира незабавно на пазарната ситуация, и за разрешаване специфични проблеми при неотложна ситуация, която изисква незабавни действия, когато в надлежно обосновани случаи това са налага поради наложителни причини за спешност

(202) По отношение на някои мерки в рамките на настоящия регламент, които изискват бързи действия или се състоят само в прилагане на общите разпоредби към специфични положения, без свобода на преценка, на Комисията следва да се предостави правомощието да приема актове за изпълнение, без да се прилага Регламент (ЕС) № 182/2011.

(203) Комисията следва допълнително да бъде оправомощена да изпълнява определени административни или управленски задачи, които не са свързани с приемането на делегирани актове или актове за изпълнение.

(204) В настоящия регламент следва да бъдат предвидени специални правила относно Хърватия в съответствие с Акта за присъединяване на Хърватия ([6]).

(205) Съгласно Регламент (ЕО) № 1234/2007 няколко мерки по сектори ще изтекат в рамките на разумен срок след влизането в сила на настоящия регламент. След отмяната на Регламент (ЕО) № 1234/2007, съответните разпоредби следва да продължат да се прилагат до края на съответните схеми.

(206) Регламент (ЕИО) № 922/72 на Съвета ([7]) относно предоставянето на помощ за копринени буби за 1972—1973

([1]) Директива 95/46/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 24 октомври 1995 г. за защита на физическите лица при обработването на лични данни и за свободното движение на тези данни (ОВ L 281, 23.11.1995 г., стр. 31)

([2]) Регламент (ЕО) № 45/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2000 г. относно защитата на лицата по отношение на обработката на лични данни от институции и органи на Общността и за свободното движение на такива данни (ОВ L 8, 12.1.2001 г., стр. 1)

([3]) ОВ C 35, 9.2.2012, стр. 1

([4]) ОВ C 373, 20.12.2013 г., стр. 1.

([5]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

([6]) ОВ L 112, 24.4.2012 г., стр. 21.

([7]) Регламент (ЕИО) № 922/72 на Съвета за определяне на общите правила за предоставяне на помощ за копринени буби за 1972—1973 година на отглеждане (ОВ L 106, 5.5.1972 г., стр. 1).

година на отглеждане вече не е актуален; Регламент (ЕИО) № 234/79 относно процедурата за промяна на номенклатурата на Общата митническа тарифа се заменя с настоящия регламент; Регламент (ЕО) № 1601/96 ([1]) на Съвета относно помощта за производителите на хмел за реколтата през 1995 г. е временна мярка, която поради естеството си вече не е актуална. Регламент (ЕО) № 1037/2001 на Съвета ([2]) относно разрешаване на предлагането и доставянето на някои вносни вина е заменен с разпоредбите на Споразумението между Европейската общност и Съединените американски щати за търговията с вина, прието с Решение 2006/232/ЕО на Съвета ([3]), и следователно не е актуален. От съображения за яснота и правна сигурност тези регламенти следва да бъдат отменени.

(207) Някои правила в сектора на млякото и млечните продукти, по-специално тези относно договорните отношения и преговорите; регулирането на доставката на сирене със защитено наименование за произход или защитено географско указание; както и декларациите на първите изкупвачи, организациите на производителите, асоциациите на организации на производителите и междубраншовите организации, влязоха в сила неотдавна и продължават да бъдат оправдани при сегашните икономически обстоятелства, свързани с пазара на мляко и структурата на веригата за доставки. Поради това те следва да се прилагат в този сектор за достатъчно дълъг период от време (както преди, така и след премахването на квотите за мляко), за да могат да имат пълен ефект. Тези правила обаче следва да са временни по своя характер и следва да подлежат на преглед. Комисията следва да приеме доклади относно развитието на пазара на млякото, които да включват по-специално евентуални стимули за насърчаване на млекопроизводителите да сключват споразумения за съвместно производство, като първият доклад трябва да бъде представен до 30 юни 2014 г., а вторият доклад до 31 декември 2018 г.,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ЧАСТ I

УВОДНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Обхват

1. С настоящия регламент се установява обща организация на пазарите на селскостопански продукти, което означава всички продукти, изброени в приложение I към Договорите, с изключение на продуктите от риболов и аквакултури, съгласно определението им в законодателните актове на Съюза за общата организация на пазарите на продуктите от риболов и аквакултури.

2. Селскостопанските продукти, определени в параграф 1, се разпределят в следните сектори, посочени в съответните части на приложение I:

а) зърнени култури, част I

б) ориз, част II;

в) захар, част III;

г) сух фураж, част IV;

д) семена, част V;

е) хмел, част VI;

ж) маслиново масло и трапезни маслини, част VII;

з) лен и коноп, част VIII;

и) плодове и зеленчуци, част IX;

й) преработени плодови и зеленчукови продукти, част X;

к) банани, част XI;

л) вино, част XII;

м) живи дървета и други растения, луковици, корени и други подобни, рязан цвят и декоративна растителност, част XIII;

н) тютюн, част XIV;

о) говеждо и телешко месо, част XV;

п) мляко и млечни продукти, част XVI;

р) свинско месо, част XVII;

с) овче месо и козе месо, част XVIII;

т) яйца, част XIX;

у) птиче месо, част XX;

ф) етилов алкохол от земеделски произход, част XXI;

х) пчелни продукти, част XXII;

ц) копринени буби, част XXIII;

ч) други продукти, част XXIV.

([1]) Регламент (ЕО) № 1601/96 на Съвета от 30 юли 1996 г. за определяне на сумата на помощта за производителите на хмел за реколтата през 1995 г. (ОВ L 206, 16.8.1996 г., стр. 46).

([2]) Регламент (ЕО) № 1037/2001 на Съвета от 22 май 2001 г. относно разрешаване на предлагането и доставянето за директна консумация от човека на някои вносни вина, които може да са били подложени на енологични практики, непредвидени в Регламент (ЕО) № 1493/1999 (ОВ L 145, 31.5.2001 г., стр. 12).

([3]) Решение 2006/232/ЕО на Съвета от 20 декември 2005 г. за сключването на споразумение между Европейската общност и Съединените американски щати относно търговията с вина (ОВ L 87, 24.3.2006 г., стр. 1).

Член 2

Общи разпоредби на общата селскостопанска политика (ОСП)

Регламент (ЕС) № 1306/2013 и разпоредбите, приети в съответствие с него, се прилагат по отношение на мерките, определени в настоящия регламент.

Член 3

Определения

1. За целите на настоящия регламент се прилагат отнасящите се до някои сектори определения, които се съдържат в приложение II.

2. Определенията, съдържащи се в приложение II, част II, раздел Б, се прилагатдо края на пазарна година за захар 2016/2017.

3. За целите на настоящия регламент се прилагат определенията, съдържащи се в Регламент (ЕС) № 1306/2013, Регламент (ЕС) № 1307/2013на Европейския парламент и на Съвета [1] и Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета [2] освен ако не е предвидено друго в настоящия регламент.

4. За да се вземат предвид специфичните характеристики на сектора на ориза, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за изменение на определенията относно сектора на ориза, посочени в част I от приложение II, в степента, необходима за актуализирането им съобразно пазарните промени.

5. За целите на настоящия регламент:

а) „по-слабо развити региони“ означава регионите, определени като такива в член 90, параграф 2, първа алинея, буква а), от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета] [3].

б) „неблагоприятно климатично събитие, което може да бъде приравнено на природно бедствие“ означава климатични условия като слана, градушка, заледяване, дъжд или суша, които унищожават над 30 % от средногодишната продукция на даден земеделски стопанин за предшестващия тригодишен период или средния обем за три години на база предшестващия петгодишен период, като се изключват най-високият и най-ниският показател.

Член 4

Корекции на номенклатурата на Общата митническа тарифа, използвана за селскостопански продукти

Когато е необходимо с оглед отчитане на измененията в Комбинираната номенклатура, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за коригиране в настоящия регламент на описанието на продуктите и препратките към позициите или подпозициите на Комбинираната номенклатура.

Член 5

Коефициенти на превръщане за ориза

Комисията може да приема актове за изпълнение относно:

а) определянето на коефициентите на превръщане за ориза в различните стадии на преработка, разходите за преработка и стойността на вторичните продукти;

б) приемането на всички необходими мерки относно прилагането на коефициентите на превръщане за ориза.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 6

Пазарни години

Определят се следните пазарни години:

а) от 1 януари до 31 декември на дадена година за секторите на плодовете и зеленчуците, на преработените плодове и зеленчуци и на бананите;

б) от 1 април до 31 март на следващата година за сектора на сухия фураж и сектора на бубарството;

в) от 1 юли до 30 юни на следващата година за:

i) сектора на зърнените култури;

ii) сектора на семената;

iii) сектора на маслиновото масло и трапезните маслини;

iv) сектора на лена и конопа;

v) сектора на млякото и млечните продукти;

г) от 1 август до 31 юли на следващата година за лозаровинарския сектор;

д) от 1 септември до 31 август на следващата година за сектора на ориза;

е) от 1 октомври до 30 септември на следващата година за сектора на захарта.

[1] Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета (Виж страница 608 от настоящия брой на Официален вестник)

[2] Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 (Виж страница 487 от настоящия брой на Официален вестник)

[3] Регламент (ЕС) № 1303/2013. на Европейския парламент и на Съвета 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (Виж страница 85 от настоящия брой на Официален вестник).

Член 7

Референтни прагове

1. Определят се следните референтни прагове:

а) по отношение на сектора на зърнените култури — 101,31 EUR/тон, на етапа на продажба на едро, за стоки, доставени до склад, преди разтоварване;

б) по отношение на неолющения ориз — 150 EUR/тон за стандартно качество, определено в точка А от приложение III, на етапа на продажба на едро, за стоки, доставени до склад, преди разтоварване;

в) по отношение на захар със стандартно качество, определено в точка Б от приложение III, за непакетирана захар франко завод:

i) за бяла захар: 404,4 EUR/тон;

ii) за сурова захар: 335,2 EUR/тон;

г) по отношение на сектора на говеждото и телешкото месо — 2 224 EUR/тон за кланични трупове на мъжки животни от рода на едрия рогат добитък от клас по конформация/залоеност R3 по скалата на Съюза за класификация на кланични трупове на едър рогат добитък на възраст осем месеца или повече, посочена в буква А от приложение IV;

д) по отношение на сектора на млякото и млечните продукти:

i) 246,39 EUR на 100 kg — за масло;

ii) 169,80 EUR на 100 kg — за обезмаслено мляко на прах;

е) по отношение на свинското месо — 1 509,39 EUR/тон за кланични трупове на свине със стандартно качество, определено на база тегло и съдържание на постно месо в съответствие със скалата на Съюза за класификация на кланични трупове на свине, посочена в буква Б от приложение IV, както следва:

i) кланични трупове с тегло от 60 до по-малко от 120 kg: клас Е;

ii) кланични трупове с тегло от 120 до 180 kg: клас R;

ж) по отношение на сектора на маслиновото масло:

i) 1 779 EUR/тон за необработено маслиново масло „extra virgin“;

ii) 1 710 EUR/тон за необработено маслиново масло;

iii) 1 524 EUR/тон за маслиново масло за осветление с две степени на съдържание на свободни киселини, като тази сума се намалява с 36,70 EUR/тон за всяка допълнителна степен на киселинност.

2. Предвидените в параграф 1 референтни прагове са предмет на преглед от страна на Комисията, като се вземат предвид обективни критерии, а именно новостите в производството, разходите за производството (особено за суровини) и пазарните тенденции. При необходимост референтните прагове се актуализират в съответствие с обикновената законодателна процедура съобразно развитието на производството и пазарите.

ЧАСТ II

ВЪТРЕШЕН ПАЗАР

ДЯЛ I

ИНТЕРВЕНЦИЯ НА ПАЗАРА

ГЛАВА I

Публична интервенция и помощ за частно складиране

Раздел 1

Общи разпоредби относно публичната интервенция и помощта за частно складиране

Член 8

Обхват

В настоящата глава се определят правилата за интервенция на пазара по отношение на:

а) публичната интервенция, когато продуктите се изкупуват от компетентните органи на държавите членки и се държат на склад от тях до пласирането им, и

б) отпускането на помощ за складиране на продукти от частни оператори.

Член 9

Произход на отговарящите на условията продукти

Продуктите, които отговарят на условията за изкупуване на базата на публична интервенция или за отпускане на помощ за частно складиране, трябва да са с произход от Съюза. Освен това, ако са получени от селскостопански култури, тези култури трябва да са добити в Съюза, а ако са получени от мляко, това мляко трябва да е произведено в Съюза.

Член 10

Скали на Съюза за класификация на кланични трупове

Скалите на Съюза за класификация на кланични трупове се прилагат в съответствие с приложение IV, съответно точки А и Б в сектора на говеждото и телешкото месо по отношение на кланични трупове на едър рогат добитък на възраст осем месеца или повече и в сектора на свинското месо по отношение на кланични трупове на свине, различни от използваните за разплод.

В сектора на овчето месо и козето месо държавите членки могат да прилагат скала на Съюза за класификация на кланични трупове на овце в съответствие с правилата, определени в буква В от приложение IV.

Раздел 2

Публична интервенция

Член 11

Продукти, отговарящи на условията за публична интервенция

Публична интервенция се прилага по отношение на следните продукти при условията, установени в настоящия раздел, и при всички допълнителни изисквания и условия, които могат да бъдат определени от Комисията чрез делегирани актове в съответствие с член 19 и актове за изпълнение в съответствие с член 20:

а) обикновена пшеница, твърда пшеница, ечемик и царевица;

б) неолющен ориз;

в) прясно или охладено месо от сектора на говеждото и телешкото месо, попадащо под кодове по КН 0201 10 00 и от 0201 20 20 до 0201 20 50;

г) масло, произведено директно и изключително от пастьоризирана сметана, получена директно и изключително от краве мляко в одобрено предприятие в Съюза, с минимално тегловно съдържание на млечни мазнини 82 % и максимално тегловно съдържание на вода 16 %;

д) обезмаслено мляко на прах от най-високо качество, произведено от краве мляко в одобрено предприятие в Съюза чрез процес на впръскване, с минимално тегловно съдържание на протеини 34,0 % от обезмасленото сухо вещество.

Член 12

Периоди на публична интервенция

Публична интервенция се прилага за:

а) обикновена пшеница, твърда пшеница, ечемик и царевица — от 1 ноември до 31 май;

б) неолющен ориз — от 1 април до 31 юли;

в) говеждо и телешко месо — през цялата година;

г) масло и обезмаслено мляко на прах — от 1 март до 30 септември.

Член 13

Откриване и закриване на публичната интервенция

1. През периодите, посочени в член 11, публичната интервенция:

а) е открита за обикновена пшеница, масло и обезмаслено мляко на прах;

б) може да бъде открита от Комисията, чрез актове за изпълнение, за твърда пшеница, ечемик, царевица и неолющен ориз (включително конкретни сортове или видове неолющен ориз), ако го изисква положението на пазара. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2;

в) може да бъде открита от Комисията за сектора на говеждото и телешкото месо, чрез актове за изпълнение, приети, без да се прилага процедурата, посочена в член 229, параграф 2 или 3, ако за определен съгласно член 20, първа алинея, буква в) представителен период средната пазарна цена в дадена държава членка или регион на държава членка, регистрирана въз основа на скалата на Съюза за класификация на кланични трупове на едър рогат добитък, посочена в приложение IV, буква А е под 85 % от референтния праг, определен в член 7, параграф 1, буква г).

2. Комисията може да приема актове за изпълнение относно закриване на публичната интервенция за сектора на говеждото и телешкото месо, когато за представителен период, определен съгласно член 20, първа алинея, буква в), вече не са изпълнени условията, предвидени в параграф 1, буква в) от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат без да се прилага процедурата, посочена в член 229, параграфи 2 или 3.

Член 14

Изкупуване на фиксирана цена или чрез тръжна процедура

Когато е открита публична интервенция съгласно член 13, параграф 1, мерките за определяне на изкупните цени за продуктите, посочени в член 11, както и, когато е приложимо, мерките за количествени ограничения, когато изкупуването се извършва на фиксирана цена, се приемат от Съвета в съответствие с член 43, параграф 3 от ДФЕС.

Член 15

Публична интервенционна цена

1. Публична инте,рвенционна цена означава:

а) цената, на която продуктите се изкупуват при публична интервенция, когато това изкупуване става на фиксирана цена; или

б) максималната цена, на която могат да се изкупуват продукти, отговарящи на условията за публична интервенция, когато това изкупуване става чрез тръжна процедура.

2. Мерките за определяне на равнището на публичната интервенционна цена, в т.ч. размерите на увеличенията и намаленията, се приемат от Съвета в съответствие с член 43, параграф 3 от ДФЕС

Член 16

Общи принципи за пласиране на продукти, изкупени при публична интервенция

1. Пласирането на продукти, изкупени при публична интервенция, се осъществява по такъв начин, че:

а) да се избегнат всякакви смущения на пазара,

б) да се осигури равен достъп до продуктите и равно третиране на купувачите, и

в) да бъде в съответствие с ангажиментите, произтичащи от международните споразумения, сключени в съответствие с ДФЕС.

2. Продуктите, изкупени при публична интервенция, могат да бъдат пласирани чрез предоставянето им на схемата за разпределяне на храна на най-нуждаещите се лица в Съюза, установени в съответните правни актове на Съюза. В тези случаи счетоводната стойност на тези продукти е на равнището на съответната фиксирана публична интервенционна цена, посочена в член 14, параграф 2 от настоящия регламент.

3. Всяка година Комисията оповестява публично данни за условията, при които закупените при публична интервенция продукти са били продадени през предходната година.

Раздел 3

Помощ за частно складиране

Член 17

Продукти, отговарящи на условията

Помощ за частно складиране може да се отпуска за следните продукти, при спазване на условията, определени в настоящия раздел, и на всички допълнителни изисквания и условия, които се приемат от Комисията чрез делегирани актове в съответствие с член 18, параграф 1, член 19 и чрез актове за изпълнение в съответствие с член 18, параграф2, или член 20:

а) бяла захар;

б) маслиново масло;

в) ленени влакна;

г) прясно или охладено месо от едър рогат добитък на възраст осем месеца или повече;

д) масло, произведено от сметана, получена директно и изключително от краве мляко;

е) сирене;

ж) обезмаслено мляко на прах, произведено от краве мляко;

з) свинско месо;

и) овче и козе месо.

Буква е) от първа алинея се ограничава до сирена със защитено наименование за произход или със защитено географско указание съгласно Регламент (ЕС) № 1151/2012, които се държат на склад по-дълго от периода на зреене, определен в продуктовата спецификация на съответния продукт, посочена в член 7 от същия регламент, и/или период на зреене, който допринася за повишаване на стойността на сиренето.

Член 18

Условия за отпускане на помощ

1. Когато е необходимо, за да се осигури прозрачност на пазара, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за определяне на условията, при които тя може да реши да предостави помощ за частно складиране на продуктите, изброени в член 16, като отчита:

а) средните пазарни цени, регистрирани в Съюза и референтните прагове и производствените разходи за съответните продукти; и/или

б) необходимостта да се реагира своевременно на особено трудна пазарна ситуация или икономически събития със значително негативно влияние върху маржовете в сектора.

2. Комисията може да приеме актове за изпълнение относно:

а) предоставяне на помощ за частно складиране на продуктите, изброени в член 17, като отчита условията, посочени в параграф 1 от настоящия член.

б) ограничаване на предоставянето на помощ за частно складиране.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

3. Мерките за определяне на размера на предвидената в член 17 помощ за частно складиране се приемат от Съвета в съответствие с член 43, параграф 3 от ДФЕС.

Раздел 4

Общи разпоредби относно публична интервенция и помощ за частно складиране

Член 19

Делегирани правомощия

1. За да се направи необходимото продуктите, изкупени при публична интервенция или подлежащи на помощ за частно складиране, да са подходящи за дългосрочно складиране и да са в добро състояние, здрави и с подходящо пазарно качество и за да се вземат предвид специфичните характеристики на различните сектори, с цел осигуряване на икономически ефективно извършване на публичната интервенция и частното складиране, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за определяне на изискванията и условията, на които трябва да отговарят тези продукти, в допълнение към изискванията, определени в настоящия регламент. Тези изисквания и условия имат за цел да гарантират по отношение на изкупените и складирани продукти:

а) тяхното качество от гледна точка на параметрите за качество, групите качество, класовете качество, категориите продуктови характеристики и възраст;

б) съответствието им с условията от гледна точка на количествата, пакетирането, включително етикетирането, съхранението, предходните договори за складиране, одобряването на предприятията и етапа на обработка на продуктите, за които се отнасят публичната интервенционна цена и помощта за частно складиране.

2. За да се вземат предвид специфичните характеристики на секторите на зърнените култури и на неолющения ориз, Комисията [17 декември 2013 г.] се оправомощава да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за определяне на критериите за качество по отношение на изкупуването и продажбите на обикновена пшеница, твърда пшеница, ечемик, царевица и неолющен ориз.

3. За да се осигури подходящ капацитет за складиране, както и ефективността на системата за публична интервенция от гледна точка на рентабилност, разпределение и достъп на операторите и за да се поддържа качеството на изкупените при публична интервенция продукти до тяхното пласиране в края на периода на складиране, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за определяне на:

а) изискванията, които трябва да бъдат изпълнени по отношение на местата за складиране за всички продукти, обект на публична интервенция;

б) правилата относно складирането на продукти във и извън държавата членка, която отговаря за тях и за обработката на тези продукти по отношение на митата и всички други суми, предоставяни или събирани в рамките на ОСП.

4. За да се осигури желаният ефект върху пазара от помощта за частно складиране, Комисията се оправомощава да приема в съответствие с член 227 делегирани актове за определяне на:

а) правилата и условията, приложими в случаи, когато складираното количество е по-малко от договореното количество;

б) условията за предоставяне на авансово плащане на такава помощ;

в) условията, при които може да се реши продуктите, включени в договори за частно складиране, да могат да бъдат повторно предложени на пазара или пласирани.

5. За да се осигури правилното функциониране на публичната интервенция и на системите за частно складиране, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227:

а) предвиждащи използването на тръжни процедури, които да гарантират равен достъп до стоките и равно третиране на операторите;

б) за определяне на допълнителните условия, на които да отговарят операторите, за да се улеснят ефективното управление и контрол на системата за държавите членки и операторите;

в) за установяване на изискване за операторите да предоставят гаранция, обезпечаваща изпълнението на задълженията им.

6. За да се вземат предвид техническите промени и потребностите на секторите, посочени в член 10, както и необходимостта да се стандартизира представянето на различните продукти с цел подобряване на прозрачността на пазара, регистриране на цените и прилагане на мерките за пазарна интервенция, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227:

а) за адаптиране и актуализиране на разпоредбите на приложение IV относно скалите на Съюза за класификация, идентифициране и представяне на кланични трупове;

б) за установяване на допълнителни разпоредби, свързани с класифицирането,включително чрез квалифицирани класификатори, с категоризирането, в това число техники за автоматизирано категоризиране, с идентифицирането, претеглянето и маркирането на кланични трупове, с изчисляването на средните цени в Съюза и с коефициентите на претегляне, използвани в изчислението на тези цени;

в) за определяне на дерогации в сектора на говеждото и телешкото месо от разпоредбите и на специални дерогации, които да могат да се предоставят от държавите членки на кланици, където се колят малък брой животни от рода на едрия рогат добитък, и допълнителни разпоредби за съответните продукти, в това число разпоредби, отнасящи се до класовете по конформация и залоеност, и, в сектора на овчето месо, допълнителни разпоредби по отношение на теглото, цвета на месото и залоеността, и критерии за класификацията на агнета с ниско тегло;

г) за даване на разрешение на държавите членки да не прилагат скалата за категоризиране на кланични трупове на свине и разрешение да използват допълнителни критерии за оценка, освен теглото и оцененото съдържание на постно месо, или за постановяване на дерогации от тази скала.

Член 20

Изпълнителни правомощия в съответствие с процедурата по разглеждане

Комисията приема актове за изпълнение за определяне на мерките, необходими за еднакво прилагане на настоящата глава. Тези мерки могат да се отнасят по-специално до следното:

а) разходите, които да се заплащат от операторите, когато доставените за публична интервенция продукти не отговарят на минималните изисквания за качество;

б) определяне на минимален складов капацитет на местата за интервенционно складиране;

в) представителните периоди, пазарите и пазарните цени, необходими за прилагане на настоящата глава;

г) доставката на продуктите, които се изкупуват при публична интервенция, транспортните разходи, които се поемат от оферента, приемането на продуктите от разплащателните агенции и плащането;

д) различните операции, свързани с процеса на обезкостяване за сектора на говеждото и телешкото месо;

е) практическите ред и условия за пакетиране, предлагане на пазара и етикетиране на продуктите;

ж) процедурите за одобряване на предприятията, които произвеждат масло и обезмаслено мляко на прах, за целите на настоящата глава;

з) всяко разрешение за складиране извън територията на държавата членка, в която са изкупени и складирани продуктите;

и) продажбата или реализацията на продуктите, изкупени при публична интервенция, по-специално по отношение на продажните цени, условията за изваждане от склад, последващото използване или местоназначението на освободените продукти, включително процедурите във връзка с продуктите, предоставени за използване по схема, посочена в член 16, параграф 2, в това число прехвърлянията между държавите членки;

й) по отношение на изкупените при публичната интервенция продукти — разпоредбите, свързани с възможността държавите членки, на тяхна собствена отговорност, да продават останали на склад малки количества или количества, които не могат вече да бъдат преопаковани или, които са с влошено качество;

к) по отношение на частното складиране — сключването и съдържанието на договорите между компетентния орган на държавата членка и заявителите;

л) поставянето и държането на продукти под режим на частно складиране и изваждането им от склад;

м) продължителността на периода на частно складиране и разпоредбите, съгласно които такива периоди, след като веднъж са определени в договорите, могат да бъдат съкратени или удължени;

н) процедурите, които да се следват при изкупуване на фиксирана цена, включително процедурите за предоставяне на гаранция и нейния размер, или при отпускане на предварително определена помощ за частно складиране;

о) използването на тръжни процедури, както за публична интервенция, така и за частно складиране, по-специално във връзка с:

i) подаването на оферти или тръжни предложения и минималното количество за едно заявление или тръжно предложение;

ii) процедурите за предоставяне на гаранция и нейния размер; и

iii) подбора на оферти, с който да се осигури даване на предпочитание на онези от тях, които са най-благоприятни за Съюза, като същевременно се оставя възможност да не следва задължително възлагане на поръчка.

п) прилагането на скалите на Съюза за класификация на кланични трупове на говеда, свине и овце;

р) различно представяне на кланични трупове и половинки кланични трупове от посоченото в буква А.IV от приложение IV, с цел установяване на пазарните цени;

с) коефициентите за корекция, които да се прилагат от държавите членки и да се използват за различно представяне на кланичните трупове на говеда и овце, в случай че не се използва референтното представяне;

т) практическите ред и условия за маркирането на класифицираните кланични трупове и за изчисляване от Комисията на среднопретеглената цена в Съюза за кланични трупове на говеда, свине и овце;

у) разрешението на държавите членки, по отношение на свине, заклани на тяхна територия, да предвидят различно представяне на кланични трупове от свине спрямо определеното в приложение IV, буква Б.III, ако е изпълнено едно от следните условия:

i) утвърдената на тяхна територия търговска практика се различава от стандартното представяне, определено в буква Б.III, първа алинея от приложение IV;

ii) обусловено е от техническите изисквания;

iii) кланичните трупове са одрани равномерно.

ф) разпоредбите за преглед на място на прилагането на класификацията на кланичните трупове в държавите членки от комитет на Съюза, съставен от експерти от Комисията и експерти, назначени от държавите членки, за да се гарантира точност и надеждност на класификацията на кланичните трупове. В тези разпоредби се предвиждат разходите, произтичащи от дейността по прегледа, да се поемат от Съюза.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 21

Други изпълнителни правомощия

Комисията приема актовете за изпълнение за даване на разрешение на държавите членки за агнета с тегло на кланичния труп по-малко от 13 kg чрез дерогация от приложение IV, буква В.III да използват следните критерии за класификация:

а) тегло на кланичния труп;

б) цвят на месото;

в) степен на залоеност.

Тези актове за изпълнение се приемат без да прилага процедурата, посочена в член 229, параграф 2 или 3.

ГЛАВА II

Схеми за помощ

Раздел 1

Схеми за подобряване на достъпа до храна

Член 22

Целева група

Схемите за помощ, предназначени за подобряване на разпространението на селскостопански продукти и за подобряване на хранителните навици на децата са насочени към децата, които посещават редовно детски ясли, градини, или учебни заведения за начално или средно образование, които се администрират или са признати от компетентните органи на държавите членки.

Подраздел 1

Схемаза предлагане на плодове и зеленчуци в училищата

Член 23

Помощ за доставка на плодове и зеленчуци, преработени плодове и зеленчуци и банановиродукти на децата

1. Помощ от Съюза се отпуска за:

а) предоставяне на децата в образователните заведения, посочени в член 22, на продукти от секторите на плодовете и зеленчуците, на преработените плодове и зеленчуци и на бананите; и

б) някои свързани с това разходи за логистика и разпределяне, оборудване, популяризиране, наблюдение, оценка и съпътстващи мерки.

2. Държавите членки, които желаят да участват в схемата, предварително разработват на национално или на регионално равнище стратегия за нейното прилагане. Те предвиждат също така съпътстващите мерки, необходими за осигуряване на ефективността на схемата, които могат да включват информация за мерките за обучение относно здравословното хранене, местните хранителни вериги и борбата с разхищението на храни,.

3. При изготвяне на стратегиите си държавите членки съставят списък на продукти от секторите на плодовете и зеленчуците, на преработените плодове и зеленчуци и на бананите, които отговарят на условията на съответните схеми. Този списък не включва продуктите, които са изброени в приложение V.

В надлежно обосновани случаи обаче, когато една държава членка желае да гарантира широк асортимент по схемата или иска да направи своята схема по-привлекателна, тя може да предвиди в стратегията си допускането на такива продукти, при положение че бъдат добавени само ограничени количества от посочените в това приложение вещества.

Държавите членки гарантират, че компетентните им органи в областта на здравеопазването одобряват списъка на продуктите, които са допустими по тяхната схема.

Държавите членки избират своите продукти въз основа на обективни критерии, които могат да включват съображения за опазване на здравето и околната среда, сезонност, разнообразие или наличие на продукция, като се дава приоритет на продуктите с произход от Съюза, доколкото това е практически осъществимо, и по-специално на местни покупки, местни пазари, късите вериги на доставки или ползите за околната среда.

4. Мерките за определяне на помощта от Съюза, посочена в параграф 1, се приемат от Съвета в съответствие с член 43, параграф 3 от ДФЕС.

5. Помощта от Съюза, посочена в параграф 1, се отпуска на всяка държава членка по обективни критерии, основани на дела на деца на възраст от шест до десет години.

Участващите в схемата държави членки кандидатстват ежегодно за помощ от Съюза въз основа на тяхната стратегия, посочена в параграф 2.

Мерките за определяне на минималния размер на помощта от Съюза за всяка държава членка, участваща в схемата, и за индикативното и окончателното разпределяне на помощта по държави членки се приемат от Съвета в съответствие с член 43, параграф 3 от ДФЕС.

6. Помощта от Съюза, предвидена в параграф 1, не се използва за заместване на финансирането на съществуващи национални схеми за предлагане на плодове и зеленчуци, преработени плодове и зеленчуци и банани в училищата или други схеми за предлагане в училищата, които включват такива продукти.

Въпреки това, ако дадена държава членка вече е създала схема, която би отговаряла на условията за помощ от Съюза съгласно настоящия член, и възнамерява да я разшири или да подобри нейната ефективност, в това число по отношение на целевата група на схемата, нейната продължителност или отговарящите на условията продукти, може да се отпусне помощ от Съюза, при условие че се спазват границите, определени в съответствие с член 43, параграф 3 от ДФЕС, във връзка със съотношението на помощта от Съюза към цялостното национално участие. В този случай държавата членка посочва в стратегията си за прилагане как възнамерява да разшири схемата си или да подобри нейната ефективност.

7. Държавите членки могат в допълнение към помощта от Съюза да отпускат национална помощ в съответствие с член 217.

8. Схемата на Съюза за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата не засяга никоя отделна национална схема за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата, която е съвместима с правото на Съюза.

9. Съюзът може също така да финансира по член 6 от Регламент (ЕС) № 1306/2013, мерки за информиране, наблюдение и оценка, свързани със схемата за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата, включително мерки за повишаване на обществената осведоменост за нея и свързаните с това мерки за изграждане на мрежи.

10. Участващите държави членки оповестяват публично на местата за разпространение на храна своето участие в схемата за подпомагане и факта, че тя се субсидира от Съюза.

Член 24

Делегирани правомощия

1. С цел да се насърчи изграждането на здравословни хранителни навици у децата и да се осигури насочването на помощта към децата от целевата група, посочен в член 22, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 във връзка с правилата относно:

а) допълнителните критерии, свързани с насочването на помощта от държавите членки;

б) одобряването и подбора на кандидатите за помощ от държавите членки;

в) изготвянето на националните или регионалните стратегии и относно съпътстващите мерки.

2. За да се осигури ефикасното и целенасочено използване на фондовете на Съюза, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно:

а) метода за преразпределяне на индикативното разпределение на помощта, посочено в член 23, параграф 5, между държавите членки въз основа на получените заявления за помощ;

б) разходите в стратегиите на държавите членки, които отговарят на условията за помощ от Съюза и възможността за определяне на общ таван за специфичните разходи;

в) задължението на държавите членки да наблюдават и оценяват ефективността на схемите си за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата.

3. За да се разшири осведомеността за схемата, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227, изискващи от държавите членки, които прилагат схема за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата, да популяризират субсидиращата роля на помощта от Съюза.

Член 25

Изпълнителни правомощия в съответствие с процедурата по разглеждане

Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на мерките, необходими за прилагането на настоящия подраздел, включително:

а) информацията, която да съдържат стратегиите на държавите членки;

б) заявленията за помощ и плащанията;

в) методите за популяризиране на схемата и мерките за изграждане на мрежи в това отношение;

г) подаването, формата и съдържанието на докладите за мониторинг и за оценка от държавите членки, участващи в схемата на Съюза за предлагане на плодове и зеленчуци в училищата.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Подраздел 2

Схема за предлагане на мляко в училищата

Член 26

Помощ за доставка на мляко и млечни продукти на децата

1. Съюзът отпуска помощ за доставка на учениците в учебните заведения, посочени в член 22 на определени млечни и преработени млечни продукти, попадащи под кодове по КН 0401, 0403, 0404 90 и 0406 или код по КН 2202 90.

2. От 1 август 2015 г. държавите членки, които желаят да участват в схемата, трябва да имат предварителна стратегия за нейното прилагане на национално или на регионално равнище. Те предвиждат също така съпътстващите мерки, които могат да включват информация за мерките за обучение относно здравословното хранене, местните хранителни вериги и борбата с разхищението на храни, необходими за осигуряване на ефективността на програмата.

3. При изготвянето на стратегиите си държавите членки съставят списък на млеката и млечните продукти, които са допустими по тяхните схеми в съответствие с правилата, приети от Комисията съгласно член 27.

4. С изключение на безплатното раздаване на храна на деца в учебни заведения, помощта от Съюза, посочена в параграф 1, не се използва за заместване на финансиране на съществуващи национални схеми за предлагане на мляко и млечни продукти в училищата или други схеми за предлагане на продукти в училищата, които включват мляко или млечни продукти. Въпреки това, ако държава членка вече е създала схема, която би отговаряла на условията за помощ от Съюза съгласно настоящия член, и възнамерява да я разшири или да подобри нейната ефективност, в това число по отношение на целевата група на схемата, нейната продължителност или допустимите продукти, помощ от Съюза може да се отпуска. В този случай държавата членка посочва в стратегията си за прилагане как възнамерява да разшири схемата си или да подобри нейната ефективност.

5. Държавите членки могат в допълнение към помощта от Съюза да отпускат национална помощ в съответствие с член 217.

6. Схемата на Съюза за предлагане на мляко и млечни продукти в училищата не засяга никоя отделна национална схема за насърчаване на консумацията на мляко и млечни продукти в училищата, която е съвместима със законодателството на Съюза.

7. Мерките за определяне на помощта от Съюза за всички категории мляко и млечни продукти и на максималното количество, допустимо за получаване на помощ от Съюза, предвидена в параграф 1, се приемат от Съвета в съответствие с член 43, параграф 3 от ДФЕС.

8. Участващите държави членки оповестяват публично на местата за разпространение на храна своето участие в схемата за подпомагане и факта, че тя се субсидира от Съюза.

Член 27

Делегирани правомощия

1. За да се отчете развитието в тенденциите за консумация на млечни продукти, иновациите и новостите на пазара на млечни продукти, наличието на продукти на различните пазари на Съюза, и хранителните аспекти, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227, в които да се определят:

а) продуктите, които са допустими за схемата в съответствие с разпоредбите, определени в член 26, параграф 1, и като се вземат предвид хранителните аспекти;

б) разработването на националните или регионални стратегии от държавите членки, в това число съпътстващите мерки; както и

в) мерките, необходими за наблюдението и оценката.

2. За да се осигури ефикасното и ефективно използване на помощта на Съюза, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно:

а) правилата за допустимост за подпомагане на бенефициерите и заявителите,;

б) изискването заявителите да се одобряват от държавите членки;

в) използването на млечни продукти, за които се получава подпомагане, при приготвянето на храна в учебните заведения.

3. За да се гарантира, че заявителите за помощ спазват задълженията си, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно изискването за предоставяне на гаранция, когато се извършва авансово плащане на помощта.

4. За да се разшири осведомеността за схемата за помощ, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227, в които се уточняват условията, при които държавите членки могат да популяризират участието си в схемата за помощ и факта, че тя се субсидира от Съюза.

5. За да се гарантира, че помощта намира оражение в цената, на която продуктите се предоставят в рамките на схемата, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за определяне на правила за въвеждане на наблюдение на цените в рамките на схемата.

Член 28

Изпълнителни правомощия в съответствие с процедурата по разглеждане

Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на мерките, необходими за прилагането на настоящия раздел, включително относно:

а) процедурите за осигуряване на спазването на максималното количество, допустимо за отпускане на помощ;

б) процедурите за определяне и размера на гаранцията, която се предоставя, когато се извършва авансово плащане;

в) информацията, която се предоставя на държавите членки за одобрение на заявителите, заявленията за помощ и плащанията;

г) методите за популяризиране на схемата;

д) управлението на наблюдението на цените съгласно член 27, параграф 5.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Раздел 2

Помощ в сектор маслиново масло и трапезни маслини

Член 29

Програми за подпомагане на сектора на маслиновото масло и на трапезните маслини

1. Съюзът финансира тригодишна работна програма, която да бъде изготвена от организациите на производителите, признати по силата на член 152, асоциациите на организациите на производителите, признати по силата на член 156 или междубраншовите организации, признати по силата на член 157 в една или няколко от следните области:

а) наблюдение и управление на пазара в сектора на маслиновото масло и трапезните маслини;

б) подобряване на въздействието върху околната среда при отглеждане на маслини;

в) подобряване на конкурентоспособността на отглеждането на маслини чрез модернизация;

г) подобряване на производственото качество на маслиновото масло и трапезните маслини;

д) системата за проследяване, сертифицирането и запазването на качеството на маслиновото масло и трапезните маслини, по-специално контрола на качеството на маслиновите масла, продавани на крайните потребители, под ръководството на националните администрации;

е) разпространяване на информация относно мерките, осъществявани от организациите на производители, асоциациите на организациите на производителите или междубраншовите организации с цел подобряване на качеството на маслиновото масло и на трапезните маслини.

2. Финансирането от Съюза на работните програми, посочени в параграф 1, е:

а) 11 098 000 EUR годишно за Гърция;

б) 576 000 EUR годишно за Франция; и

в) 35 991 000 EUR годишно за Италия.

3. Максималното финансиране от Съюза за работните програми по параграф 1 е равно на сумите, които държавите членки са удържали. Максималното финансиране на допустимите разходи е:

а) 75 % за дейности в областите, посочени в параграф 1, букви а), б) и в);

б) 75 % за инвестиции в дълготрайни активи и 50 % за други дейности в областта, посочена в параграф 1, буква г);

в) 75 % за работните програми, провеждани в най-малко три трети държави или държави членки непроизводителки от признати организации, посочени в параграф 1 от най-малко две държави членки производителки в областите, посочени в параграф 1, букви д) и е), и 50 % за другите дейности в тези области.

Държавите членки осигуряват допълнително финансиране в размер до 50 % от разходите, които не се покриват от финансирането от Съюза.

Член 30

Делегирани правомощия

За да се осигури ефикасното и ефективно използване на помощта от Съюза, предвидена в член 29, и за да се подобри качеството на производството на маслиново масло и трапезни маслини, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно:

а) специфичните мерки във връзка с посочените в член 29, параграф 1 области, които могат да бъдат финансирани чрез помощта от Съюза и дейностите и разходите, които не могат да бъдат финансирани;

б) минималното разпределяне от държавите членки на финансирането от Съюза за конкретни области;

в) изискването за предоставяне на гаранция, когато заявлението за одобряване на дадена работна програма е подадено и когато се извършва авансово плащане на помощта;

г) критериите, които да бъдат взети предвид от държавите членки при подбора и одобряването на работните програми.

Член 31

Изпълнителни правомощия в съответствие с процедурата по разглеждане

Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на необходимите за прилагане на настоящия раздел мерки относно:

а) изпълнението на работните програми и измененията на тези програми;

б) изплащането на помощ, включително авансовото плащане на помощ;

в) процедурите за определяне и размера на гаранцията, която да бъде предоставена, когато заявлението за одобряване на дадена работна програма е подадено и когато се извършва авансово плащане на помощ.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Раздел 3

Помощ в сектора на плодовете и зеленчуците

Член 32

Оперативни фондове

1. Организациите на производители в сектора на плодовете и зеленчуците и/или техните асоциации могат да създадат оперативен фонд. Фондът се финансира от:

а) финансови вноски от:

i) членове на организация на производители и/или на самата организация на производители; или

ii) асоциации на организации на производители чрез членовете на тези асоциации;

б) финансова помощ от Съюза, която може да бъде предоставена на организациите на производители или на техните асоциации, когато тези асоциации представляват, управляват и прилагат оперативна програма или частична оперативна програма, в съответствие с условията, които се приемат от Комисията чрез делегираните актове съгласно член 37 и актове за изпълнение съгласно член 38.

2. Оперативните фондове се използват само за финансиране на оперативни програми, представени на държавите членки и одобрени от тях.

Член 33

Оперативни програми

1. Оперативните програми в сектора на плодовете и зеленчуците имат продължителност най-малко три години и най-много пет години. Те си поставят поне две от целите, посочени в член 152, параграф 1, буква в), или две от следните цели:

а) планиране на производството, включително прогнозиране и наблюдение на производството и консумацията;

б) подобряване на качеството на продуктите, независимо дали са в пресен или преработен вид;

в) увеличаване на търговската стойност на продуктите;

г) популяризиране на продуктите, независимо дали са в пресен или преработен вид;

д) екологични мерки, особено такива, свързани с водата, и методи на производство, с които се опазва околната среда, включително биологично земеделие;

е) предотвратяване и управление на кризи.

Оперативните програми се представят на държавите членки за тяхното одобрение.

2. Асоциациите на организациите на производителите могат също така да представят цялостна или частична оперативна програма, състояща се от мерки, които са определени, но не са реализирани от членуващите в тях организации в рамките на техните оперативни програми. Заоперативните програми на асоциациите на организациите на производителите важат същите правила, както за оперативните програми на организациите на производителите и те се разглеждат с оперативните програми на членуващите в асоциацията организации.

За тази цел държавите членки гарантират, че:

а) мерките по оперативните програми на асоциация на организации на производители са изцяло финансирани от вноските на организациите, членуващи в асоциацията, и че средствата са взети от оперативните фондове на тези членуващи организации;

б) мерките и съответното финансово участие са определени в оперативната програма на всяка от членуващите организации;

в) няма двойно финансиране.

3. Предотвратяването и управлението на кризи, посочено в параграф 1, първа алинея, буква е), е свързано с избягване на кризи и справяне с кризите на пазарите на плодове и зеленчуци и във връзка с това включва:

а) инвестиции за по-ефективно управление на количествата, пуснати на пазара;

б) мерки за обучение и обмен на най-добри практики;

в) насърчаване и комуникация, независимо дали е с превантивна цел или във времена на криза;

г) подкрепа за административните разходи по създаване на взаимоспомагателни фондове;

д) презасаждане на овощни градини, когато това е необходимо поради задължително изкореняване по съображения, свързани със здравето на човека или растенията, по инструкции на компетентния орган на държавата членка;

е) изтегляне от пазара;

ж) събиране на реколтата на зелено или небране на реколтата;

з) застраховане на реколтата.

Подпомагането на застраховането на реколтата съдейства за запазване на доходите на производителите, когато има загуби вследствие на природни бедствия, неблагоприятни климатични условия, болести или нашествия от вредители.

В застрахователните договори се поставя условие бенефициерите да предприемат необходимите превантивни мерки спрямо рисковете.

Предотвратяването и управлението на кризи, включително изплащането на главници и лихви, както е посочено в пета алинея, не съставляват повече от една трета от разходите по оперативната програма.

За да финансират мерките за предотвратяване и управление на кризи, организациите на производители могат да теглят заеми при търговски условия. В този случай изплащането на главниците и лихвите по тези заеми може да представлява част от оперативната програма и по този начин може да отговаря на условията за финансова помощ от Съюза по член 34. Всяко конкретно действие по предотвратяването и управлението на кризи може да се финансира с такива заеми или директно или по двата начина.

4. За целите на настоящия раздел:

а) „събиране на реколтата на зелено“ означава прибирането на цялата реколта от неузрели, негодни за предлагане на пазара продукти в дадена площ, които са били увредени преди събирането на реколтата на зелено поради климатични причини, болест или друго;

б) „небране на реколтата“ означава прекратяване на текущия цикъл на производство на съответната площ, когато продуктът е добре развит и има добро, солидно и подходящо за продажба качество. Унищожаването на продуктите поради климатични събития или болест обаче не се счита за небране на реколтата.“

5. Държавите членки правят необходимото:

а) оперативните програми да включват две или повече екологични действия, или

б) поне 10 % от разходите по оперативните програми да покриват екологични действия.

При екологичните действия се спазват изискванията за плащане за агроекология и климат, предвидени в член 28, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1305/2013.

Когато поне 80 % от производителите, които са членове на организация на производители, са поели едно или повече идентични агроекологични и климатични задължения, предвидени в член 28, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, тогава всяко от тези задължения се счита за екологично действие, съгласно посоченото в първа алинея, буква а) от настоящия параграф.

Подкрепата за екологичните действия, посочени в първа алинея от настоящия параграф, покрива допълнителните разходи и пропуснатите приходи в резултат на това действие.

6. Държавите членки правят необходимото инвестициите, които увеличават натиска върху околната среда, да се разрешават само в случаите, когато съществуват ефективни предпазни средства за защита на околната среда от този натиск.

Член 34

Финансова помощ от Съюза

1. Финансовата помощ от Съюза е равна на размера на реално платените вноски, посочени в член 32, параграф 1, буква а), и е ограничена до 50 % от реално извършените разходи.

2. Финансовата помощ от Съюза е ограничена до 4,1 % от стойността на предлаганата на пазара продукция от всяка организация на производители или от асоциация на такива организации.

Същевременно при организациите на производителите този процент може да бъде увеличен до 4,6 % от стойността на предлаганата на пазара продукция, при условие че количеството, което превишава тези 4,1 % от стойността на предлаганата на пазара продукция, се използва единствено за мерки за предотвратяване и управление на кризи.

По отношение на асоциациите на организации на производители, този процент може да бъде увеличен до 4,7 % от стойността на предлаганата на пазара продукция, при условие че количеството, надвишаващо 4,1 % от стойността на предлаганата на пазара продукция, се използва единствено за мерки за предотвратяване и управление на кризи, прилагани от тази асоциация на организации на производители от името на нейните членове.

3. По искане на организация на производители предвиденото в параграф 1 ограничение от 50 % се увеличава на 60 % за оперативна програма или за част от оперативна програма, когато е изпълнено поне едно от следните условия:

а) представена е от няколко организации на производители в Съюза, работещи в различни държави членки по транснационални схеми;

б) представена е от една или повече организации на производители, участващи в схеми, управлявани на междубраншова основа;

в) обхваща единствено специално подпомагане на производството на биологични продукти, включени в обхвата на Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета ([1]);

г) представлява първата програма, представена от призната организация на производители, която е резултат от сливане на две признати организации на производители;

д) представлява първата програма, представена от призната асоциация на организации на производители;

е) представена е от организации на производители в държави членки, в които организациите на производители предлагат на пазара по-малко от 20 % от продукцията на плодове и зеленчуци;

ж) представена е от организация на производители в някой от най-отдалечените региони, посочени в член 349 от ДФЕС.

4. Предвиденото в параграф 1 ограничение от 50 % се увеличава на 100 % в случаите на изтегляне на плодове и зеленчуци от пазара, които не надхвърлят 5 % от обема на предлаганата на пазара продукция на всяка организация на производители и които след изтеглянето са реализирани чрез:

а) безвъзмездно разпределяне сред благотворителни организации и фондации, одобрени за целта от държавите членки, с цел да бъдат използвани в дейността им за подпомагане на лица, чието право на обществена помощ е признато по националното законодателство, по-специално по причина на това, че не разполагат с необходимите средства за прехрана; или

б) безвъзмездно разпределяне в някое от следните: институциите за изпълнение на наказанията, училища, заведенията, посочени в член 22, детски лагери, болници и старчески домове, посочени от държавите членки, които предприемат всички необходими мерки, за да гарантират, че така разпределените количества са допълнителни спрямо нормално закупуваните от тези заведения.

([1]) Регламент (ЕО) № 834/2007 на Съвета от 28 юни 2007 г. относно биологичното производство и етикетирането на биологични продукти и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 2092/91 (ОВ L 189, 20.7.2007 г., стр. 1).

Член 35

Национална финансова помощ

1. В регионите на държавите членки, където степента на организираност на производителите в сектора на плодовете и зеленчуците е особено ниска, Комисията може да приеме актове за изпълнение за даване на разрешение държавите членки да изплащат на организациите на производители, при надлежно обосновано искане от тяхна страна, национална финансова помощ, равна на максимум 80 % от вноските, посочени в член 32, параграф 1, буква а). Тази помощ е в допълнение към оперативния фонд.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

2. В региони на държавите членки, където организациите на производители, асоциациите на организации на производители и групите производители, посочени в член 27 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, предлагат на пазара по-малко от 15 % от стойността на продукцията от плодове и зеленчуци в тези региони, когато продукцията на плодове и зеленчуци представлява най-малко 15 % от общата селскостопанска продукция в тези региони, националната финансова помощ, посочена в параграф 1 от настоящия член, може да бъде възстановена от Съюза по искане на съответната държава членка.

Комисията приема актове за изпълнение относно това възстановяване. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 36

Национална рамка и национална стратегия за оперативните програми

1. Държавите членки създават национална рамка, съдържаща общите условия, свързани с екологичните действия, посочени в член 33, параграф 5. В тази рамка се предвижда по-конкретно такива действия да отговарят на съответните изисквания на Регламент (ЕС) № 1305/2013, и по-специално на изискванията, посочени в член 3 от него.

Държавите членки представят предложената от тях рамка на Комисията, която чрез актове за изпълнение, приети, без да се прилага процедурата, посочена в член 229, параграфи 2 или 3, в тримесечен срок от представянето на предложената рамка може да поиска изменения, ако счете, че предложението няма да допринесе за постигане на целите, предвидени в член 191 от ДФЕС и в Седмата програма на Съюза за действие в областта на околната среда. При инвестиции в отделни стопанства, подпомагани от оперативни програми, също се спазват тези цели.

2. Всяка държава членка изготвя национална стратегия за устойчиви оперативни програми за пазара на плодове и зеленчуци. Тази стратегия включва:

а) анализ на положението по отношение на силните и слабите страни и потенциала за развитие;

б) обосноваване на избраните приоритети;

в) цели на оперативните програми и инструменти и показатели за резултатите;

г) оценка на оперативните програми;

д) задължения за отчитане на организациите на производители.

Националната стратегия включва също така националната рамка, посочена в параграф 1.

3. Параграфи 1 и 2 не се прилагат за държавите членки, които нямат признати организации на производители.

Член 37

Делегирани правомощия

За да се осигури ефикасно, целенасочено и устойчиво подпомагане на организациите на производители и техните асоциации в сектора на плодовете и зеленчуците, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за установяване на правила относно:

а) оперативните фондове и оперативните програми по отношение на:

i) прогнозните суми, решенията на организациите на производители и техните асоциации относно вноските и използването на оперативните фондове;

ii) мерките, действията, разходите и административните разходи и разходите за персонал, които да се включат или изключат по оперативните програми, изменението им и допълнителните изисквания, които се определят от държавите членки;

iii) избягването на двойно финансиране от оперативните програми и програмите за развитие на селските райони;

iv) оперативните програми на асоциациите на организации на производители;

v) специфичните правила, приложими в случаите, когато асоциации на организации на производителите управляват, прилагат, изпълняват и представят изцяло или частично оперативни програми;

vi) задължението да се използват общи показатели за целите на наблюдението и оценката на оперативните програми;

б) националната рамка и националната стратегия за оперативните програми по отношение на задължението да се наблюдава и оценява ефективността на националните рамки и националните стратегии;

в) финансовата помощ от Съюза по отношение на:

i) основата за изчисляване на финансовата помощ от Съюза и стойността на предлаганата на пазара продукция, посочена в член 34, параграф 2;

ii) приложимите референтни периоди за изчисляване на помощта;

iii) разпоредбата за авансово плащане и изискването за предоставяне на гаранция, когато се извършва авансово плащане на помощ;

iv) специалните правила, които се прилагат за финансирането на оперативни програми на асоциации на организации на производители и по-конкретно тези, които се отнасят до прилагането на ограниченията, предвидени в член 34, параграф 2;

г) мерките за предотвратяване и управление на кризи по отношение на:

i) възможността държавите членки да не прилагат една или повече от мерките за предотвратяване и управление на кризи;

ii) условията, които се отнасят за член 33, параграф 3, първа алинея, букви а), б) и в);

iii) разрешените местоназначения за изтеглени продукти, за които решение вземат държавите членки;

iv) максималното равнище на подпомагане при изтегляне от пазара;

v) изискването за предварително уведомяване в случай на изтегляне от пазара;

vi) основата за изчисляване на обема на предлаганата на пазара продукция за безвъзмездно разпределяне съгласно член 34, параграф 4 и определянето на максималния обем на предлаганата на пазара продукция в случай на изтегляне;

vii) изискването за поставяне на емблемата на Съюза върху опаковките на продуктите, предназначени за безвъзмездно разпределяне;

viii) условията за получателите на изтеглени от пазара продукти;

ix) условията за използването на термините за целите на настоящия раздел;

x) условията, които да се приемат от държавите членки във връзка със събирането на реколтата на зелено и небирането на реколтата;

xi) застраховането на реколтата;

xii) взаимоспомагателните фондове и

xiii) условията, свързани с презасаждането на овощни градини поради съображения, свързани със здравето на човека или растенията, в съответствие с член 33, параграф 3, първа алинея, буква д), и с фиксирането на таван на разходите за него;

д) националната финансова помощ по отношение на:

i) степента на организираност на производителите;

ii) изискването за предоставяне на гаранция, когато се извършва авансово плащане;

iii) максималния дял на възстановяване от страна на Съюза на националната финансова помощ.

Член 38

Изпълнителни правомощия в съответствие с процедурата по разглеждане

Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на мерки относно:

а) управлението на оперативните фондове;

б) информацията, която да се съдържа в оперативните програми, националните рамки и националните стратегии, посочени в член 36, подаването на оперативните програми на държавите членки, времевите ограничения, придружаващите документи и одобряването от държавите членки;

в) изпълнението на оперативните програми от организациите на производители и асоциациите на организации на производители;

г) подаването, формата и съдържанието на докладите за наблюдение и оценка на националните стратегии и оперативните програми;

д) заявленията за помощ и изплащанията на помощ, в това число авансовите и частичните плащания на помощ;

е) практическите ред и условия за поставяне на емблемата на Съюза върху опаковките на продуктите, предназначени за безвъзмездно разпределяне;

ж) спазването на пазарните стандарти в случай на изтегляне на продукти;

з) разходите за транспорт, сортиране и опаковане в случай на безвъзмездно разпределяне;

и) мерките за насърчаване, информиране и обучение в случай на предотвратяване и управление на кризи;

й) изпълнението на операции по изтегляне от пазара, събиране на реколтата на зелено, небране на реколтата и мерки за застраховане на реколтата;

к) заявяването, разрешаването, плащането и възстановяването на националната финансова помощ;

л) процедурите за определяне и размера на гаранцията, която се предоставя, когато се извършва авансово плащане.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Раздел 4

Програми за подпомагане в лозаро-винарския сектор

Подраздел 1

Общи разпоредби и допустими мерки

Член 39

Обхват

В настоящия раздел се определят правилата, уреждащи предоставянето на средства от Съюза на държавите членки и използването на тези средства от държавите членки в рамките на петгодишни национални програми за подпомагане („програми за подпомагане“) с цел финансиране на специални мерки за подпомагане в подкрепа на лозаро-винарския сектор.

Член 40

Съвместимост и съгласуваност

1. Програмите за подпомагане трябва да са съвместими с правото на Съюза и да са съгласувани с дейностите, политиките и приоритетите на Съюза.

2. Държавите членки отговарят за програмите за подпомагане и гарантират те да са вътрешно последователни, както и да саизготвени и да се прилагат по обективен начин, като се отчита икономическото положение на съответните производители и необходимостта от избягване на неоправдано неравно третиране на производителите.

3. Не се предоставя подпомагане за:

а) научноизследователски проекти и мерки за подпомагане на научноизследователски проекти, различни от посочените в член 45, параграф 2, букви г) и д);

б) мерки, които са включени в програмите на държавите членки за развитие на селските райони съгласно Регламент (ЕС) № 1305/2013.

Член 41

Представяне на програми за подпомагане

1. Всяка посочена в приложение VI държава членка производителка представя на Комисията проект на петгодишна програма за подпомагане, включваща поне една от допустимите мерки, предвидени в член 38.

2. Мерките за подпомагане в рамките на проектите на програми за подпомагане се изготвят на географското равнище, което държавата членка счита за най-подходящо. Държавите членки се консултират с компетентните органи и организации на подходящото териториално равнище относно проекта на програма за подпомагане преди представянето й на Комисията.

3. Всяка държава членка представя само един проект за програма за подпомагане, който може да отчита определени регионални особености.

4. Програмите за подпомагане стават приложими три месеца след представянето на проекта на програма за подпомагане на Комисията.

Комисията може обаче да приема актове за изпълнение, 229с които се установява, че представения проект напрограма за подпомагане не отговаря на правилата, изложени в настоящия раздел, и се информира за това държавата членка. В този случай държавата членка представя на Комисията преразгледан проект на програма за подпомагане. Преразгледаната програма за подпомагане става приложима два месеца след представянето на преразгледания проект на програма за подпомагане, освен ако не бъде установена продължаваща несъвместимост, в който случай се прилага настоящата алинея.

Тези актове за изпълнение се приемат без да се прилага процедурата, посочена в член 229, параграфи 2 или 3,

5. Параграф 4 се прилага mutatis mutandis за промени в приложимите програми за подпомагане, представени от държавите членки.

Член 42

Съдържание на програмите за подпомагане

Тези мерки съдържат най-малко следните елементи:

а) подробно описание на предложените мерки, както и на техните количествени цели;

б) резултатите от проведените консултации;

в) оценка за очакваното въздействие в технически, икономически, екологичен и социален план;

г) график за прилагане на мерките;

д) обща таблица за финансиране, представяща средствата, които ще се използват, и тяхното индикативно разпределение за отделните мерки в съответствие с установените в приложение VI бюджетни ограничения;

е) критериите и количествените показатели, които да се използват при наблюдението и оценката, както и предприетите мерки за осигуряване на правилното и ефективно прилагане на програмите за подпомагане; и

ж) посочване на компетентните органи и на структурите, които отговарят за изпълнението на програмата за подпомагане.

Член 43

Допустими мерки

Програмите за подпомагане могат да включват само една или повече от следните мерки:

а) популяризиране в съответствие с член 45;

б) преструктуриране и конверсия на лозя в съответствие с член 46;

в) събиране на реколтата на зелено в съответствие с член 47;

г) взаимоспомагателни фондове в съответствие с член 48;

д) застраховане на реколтата в съответствие с член 49;

е) инвестиции в съответствие с член 50;

ж) иновации в лозаро-винарския сектор в съответствие с член 51;

з) дестилация на вторични продукти в съответствие с член 52.

Член 44

Общи правила относно програмите за подпомагане

1. Наличните финансови средства на Съюза се разпределят в рамките на бюджетните ограничения, предвидени в приложение IVI.

2. Подпомагане от Съюза се предоставя само за допустимите разходи, извършени след представяне на съответния проект на програмиза подпомагане.

3. Държавите членки не участват в покриването на разходите за мерките, финансирани от Съюза по програмите за подпомагане.

Подраздел 2

Специални мерки за подпомагане

Член 45

Популяризиране

1. Подпомагането съгласно настоящия член обхваща мерки за информиране или популяризиране на вината на Съюза:

а) в държавите членки, с оглед информиране на потребителите за отговорната консумация на вино и за системите на Съюза, обхващащи наименованията за произход и географските указания; или

б) в трети държави, с оглед повишаване на тяхната конкурентоспособност.

2. Мерките по параграф 1, буква б) се прилагат за вината със защитено наименование за произход или защитено географско указание или за вината с означение на винения сорт лоза и се изразяват единствено в един или повече елементи от следното:

а) връзки с обществеността, мерки за популяризиране или реклама, които по-специално изтъкват високите стандарти при продуктите от Съюза, най-вече от гледна точка на качеството, безопасността на храните или околната среда;

б) участие в мероприятия, панаири или изложения с международна значимост;

в) информационни кампании, по-специално относно системите на Съюза, отнасящи се до наименованията за произход, географските указания и биологичното производство;

г) проучвания на нови пазари, необходими за разширяване на пазарните възможности;

д) проучвания с цел оценка на резултатите от мерките за популяризиране и информиране.

3. Делът, с който Съюзът участва в мерките за информиране или популяризиране, посочени в параграф 1, не надвишава 50 % от допустимите разходи.

Член 46

Преструктуриране и конверсия на лоза

1. Целта на мерките за преструктуриране и конверсия на лоза е да се повиши конкурентоспособността на винопроизводителите.

2. Преструктурирането и конверсията на лозята се подпомага, ако държавите членки представят опис на своя производствен потенциал в съответствие с член 102, параграф 3.

3. Подпомагането за преструктурирането и конверсията на лоза, което би могло да допринесе и за подобряване на системите за устойчиво производство и "екологичния отпечатък" на лозаро-винарския сектор, може да обхваща само една или повече от следните дейности:

а) конверсия на сортовете, включително чрез присаждане;

б) промяна на местонахождението на лозята;

в) презасаждане на лоза, когато това е необходимо поради задължително изкореняване поради съображения, свързани със здравето на човека или растенията, по инструкции на компетентния орган на държавата членка;

г) подобряване на техниките за управление на лозята, по-специално чрез внедряване на усъвършенствани системи за устойчиво производство.

Подпомагането не обхваща обичайното обновяване на лоза, т.е. презасаждане на същия винен сорт върху същия парцел и при същия метод на отглеждане, когато лозята са приключили естествения си жизнен цикъл.

Държавите членки могат да установят допълнителни спецификации, особено по отношение на възрастта на обновяваните лоза.

4. Подпомагането на преструктурирането и конверсията на лоза, включително подобряването на техниките за управление на лоза, може да се осъществява единствено под следните форми:

а) обезщетяване на производителите за загуба на доход вследствие на прилагането на мярката;

б) помощ за покриване на разходите по преструктуриране и конверсия.

5. Посоченото в параграф 4, буква а) обезщетяване на производителите за загуба на доход може да покрие до 100 % от съответните загуби и да приеме една от следните форми:

а) независимо от разпоредбите на част II, дял I, глава III, раздел IVa, подраздел II от Регламент (ЕО) № 1234/2007 за определяне на преходния режим за правата на засаждане — разрешение за едновременно отглеждане на стари и нови лозови насаждения до края на преходния режим за максимален период, който не надвишава три години;

б) парично обезщетение.

6. Участието на Съюза в покриването на действителните разходи за преструктуриране и конверсия на лозя не надвишава 50 % от тези разходи. В по-слабо развитите региони участието на Съюза в покриването на разходите за преструктуриране и конверсия не надвишава 75 %.

Член 47

Събиране на реколтата на зелено

1. За целите на настоящия член „събиране на реколтата на зелено“ означава пълното унищожаване или отстраняване на гроздовете, докато все още не са узрели, като по този начин добивът от съответната площ се намалява до нула.

Оставянето на гроздето с търговско качество върху насажденията в края на нормалния производствен цикъл (небране) не се счита за събиране на реколта на зелено.

2. Подпомагането на събирането на реколтата на зелено допринася за възстановяване на равновесието между търсенето и предлагането на пазара на вино в Съюза с оглед предотвратяването на пазарни кризи.

3. Подпомагането за събиране на реколтата на зелено може да се предоставя като обезщетение под формата на плащане с фиксиран размер за хектар, който се определя от съответната държава членка. Това плащане не надвишава 50 % от сумата на преките разходи за унищожаване или отстраняване на гроздовете и от загубата на приходи, произтичаща от унищожаването или отстраняването.

4. Заинтересованите държави членки въвеждат система, почиваща на обективни критерии, за да гарантират, че мярката за събиране на реколтата на зелено не води до обезщетения за отделни винопроизводители над тавана, определен в параграф 3.

Член 48

Взаимоспомагателни фондове

1. Подпомагането на създаването на взаимоспомагателни фондове представлява помощ за онези производители, които желаят да се застраховат срещу колебанията на пазара.

2. Подпомагането на създаването на взаимоспомагателни фондове може да се предостави под формата на временна и постепенно намаляваща помощ за покриване на административните разходи на тези фондове.

Член 49

Застраховане на реколтата

1. Подпомагането на застраховането на реколтата съдейства за запазване на доходите на производителите, когато има загуби вследствие на природни бедствия, неблагоприятни климатични условия, болести или нашествия от вредители.

В застрахователните договори се поставя условие бенефициерите да предприемат необходимите превантивни мерки спрямо рисковете.

2. Подпомагането за застраховане на реколтата може да се предоставя под формата на финансово участие на Съюза, което не надвишава:

а) 80 % от разходите за застрахователни премии, заплатени от производителите за застраховане срещу загуби, причинени от неблагоприятни климатични условия, които могат да бъдат приравнени към природни бедствия;

б) 50 % от разходите за застрахователни премии, заплатени от производителите за застраховане:

i) срещу загубите, посочени в буква а) и срещу други загуби, причинени от неблагоприятни климатични условия;

ii) срещу загуби, причинени от животни, болести по растенията или нашествия от вредители.

3. Подпомагане за застраховане на реколтата може да се предоставя, ако съответните застрахователни плащания не обезщетяват производителите в размер, по-висок от 100 % от претърпяната загуба на доход, като се отчитат всички обезщетения, които производителите може да са получили по други схеми за подпомагане, свързани със застрахования риск.

4. Подпомагането за застраховане на реколтата не трябва да нарушава конкуренцията на застрахователния пазар.

Член 50

Инвестиции

1. Може да се предоставя подпомагане за инвестиране в материални или нематериални активи под формата на съоръжения за преработка и инфраструктура на лозаро-винарския сектор, както и структури и средства за предлагане на пазара. Тези инвестиции са предназначени за подобряване на общите резултати на предприятието и адаптирането му към изискванията на пазара, както и за повишаване на неговата конкурентоспособност и засягат производството или предлагането на пазара на лозаро-винарските продукти, посочени в приложение VII, част II, включително с оглед на повече икономии на енергия, повишаване на глобалната енергийна ефективност и устойчивостта на процесите.

2. Подпомагането по параграф 1 в неговия максимален размер:

а) се прилага само за микро-, малки и средни предприятия по смисъла на Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията ([1]);

([1]) Препоръка 2003/361/ЕО на Комисията от 6 май 2003 г. относно дефиницията на микро-, малки и средни предприятия (ОВ L 124, 20.5.2003 г., стр. 36).

б) може освен това да се прилага за всички предприятия за най-отдалечените региони, посочени в член 349 от ДФЕС и за малките острови в Егейско море съгласно определението в член 1, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 229/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1].

За предприятия, които не са включени в обхвата на дял I, член 2, параграф 1 от приложението към Препоръка 2003/361/ЕО, с по-малко от 750 служители или с оборот, по-малък от 200 млн. евро, максималният интензитет на помощта се съкращава наполовина.

Подпомагане не се предоставя на предприятия в затруднение по смисъла на Насоките на Общността за държавните помощи за оздравяване и преструктуриране на предприятия в затруднение [2].

3. Разходите, които отговарят на условията за финансиране, изключват недопустимите разходи, посочени в член 69, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1303/2013.

4. Към участието на Съюза се прилагат следните максимални размери на помощта по отношение на допустимите инвестиционни разходи:

а) 50 % в по-слабо развитите региони;

б) 40 % в райони, различни от по-слабо развитите региони;

в) 75 % в най-отдалечените региони, посочени в член 349 от ДФЕС;

г) 65 % на малките острови в Егейско море съгласно определението в член 1, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 229/2013.

5. Член 71 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 се прилага mutatis mutandis за подпомагането, посочено в параграф 1 от настоящия член.

Член 51

Иновации в лозаро-винарския сектор

Може да се предоставя подпомагане за инвестиране в материални или нематериални активи, целящи разработването на нови продукти, процеси и технологии, свързани с продуктите, посочени в приложение VII, част II. Подпомагането е насочено към увеличаване на пазарната реализация и конкурентоспособността на лозаро-винарските продукти на Съюза и може да включва елемент на трансфер на знания. Максималният размер на помощта относно участието на Съюза в подпомагането, предвидено в този член е същия като този, посочен в член 50, параграф 4.

Член 52

Дестилация на вторични продукти

1. Може да се предоставя подпомагане за доброволната или задължителната дестилация на вторични продукти от производството на вино, извършена съгласно условията, посочени в приложение VIII, част II, раздел Г.

Размерът на помощта се определя на обемен процент и на хектолитър произведен алкохол. Не се изплаща помощ за алкохолния обем, съдържащ се в подлежащите на дестилиране вторични продукти, който надвишава 10 % по отношение на алкохолния обем, съдържащ се в произведеното вино.

2. Това подпомагане се заплаща на дестилерии, които преработват вторични продукти от винопроизводството, доставени за производството на суров алкохол с алкохолно съдържание най-малко 92 % на обем.

Държавите членки могат да предвидят предоставянето на гаранция от страна на бенефициера да бъде предварително условие за предоставянето на подкрепа.

3. Максимално приложимите равнища на помощта се основават на разходите за събиране и преработка и се определят от Комисията чрез актове за изпълнение съгласно член 54.

4. Съответната помощ включва обща сума, която да компенсира за разходите за събиране на вторични продукти от винопроизводството. Сумата се прехвърля от дестилатора на производителя, когато съответните разходи се поемат от последния.

5. Алкохолът, получен от посочената в параграф 1 дестилация, за която е предоставено подпомагане, се използва изключително за промишлени или енергийни цели, за да се избегне нарушаване на конкуренцията.

Подраздел 3

Процедурни разпоредби

Член 53

Делегирани правомощия

За да се осигури изпълнението на целите на програмите на държавите членки за подпомагане в лозаро-винарския сектор и ефикасното и ефективно използване на фондовете на Съюза, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за установяване на правила:

а) правила относно отговорността за разходите между датата на получаване от Комисията на програмите за подпомагане и измененията на програмите за подпомагане и датата, от която се прилагат;

б) правила относно съдържанието на програмите за подпомагане и разходите, административните разходи и разходите за персонал и дейностите, които могат да бъдат включени в програмите за подпомагане на държавите членки и възможността и условията за извършване на плащания чрез посредници, в случаите на подкрепа за застраховането на реколтата, предвидена в член 49;

[1] Регламент (ЕС) № 229/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2013 г. за определяне на специфични мерки в областта на селското стопанство по отношение на малките острови в Егейско море и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1405/2006 на Съвета (ОВ L 78, 20.3.2013 г., стр. 41).

[2] ОВ C 244, 1.10.2004 г., стр. 2.

в) правила относно изискването за предоставяне на гаранция, когато се извършва авансово плащане;

г) правила относно условията за използването на термини за целите на настоящия раздел;

д) правила относно определянето на таван на разходите за презасаждане на овощни градини поради съображения, свързани със здравето на човека или растенията, в съответствие с член 46, параграф 3, първа алинея, буква в);

е) правила относно избягването на двойно финансиране по линия на:

i) различните дейности в програмата на дадена държава членка за подкрепа на лозаро-винарството и

ii) програмата на дадена държава членка за подкрепа на лозаро-винарството и програмите ѝ за развитие на селските райони или за популяризиране;

ж) правила, съгласно които производителите трябва да изтеглят вторичните продукти от винопроизводството и относно изключенията от това задължение, за да се избегне допълнителната административна тежест, и правила за доброволното сертифициране на дестилерии;

з) правила, които позволяват на държавите членки да определят условия за правилното функциониране на мерките за подкрепа в програмите си.

Член 54

Изпълнителни правомощия в съответствие с процедурата по разглеждане

Комисията може да приема актове за изпълнение за установяване на мерки относно:

а) представянето на програми за подпомагане, съответното финансово планиране и преразглеждането на програмите за подпомагане;

б) процедурите за кандидатстване, подбор и плащане;

в) подаването, формата и съдържанието на докладите и оценките на програмите за подпомагане на държавите членки;

г) определянето от държавите членки на размера на помощта за събиране на реколтата на зелено и за дестилация на вторичните продукти;

д) финансовото управление и разпоредбите във връзка с прилагането на мерките за подкрепа от държавите членки;

е) процедурите за определяне и размера на гаранцията, която се предоставя, когато се извършва авансово плащане.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Раздел 5

Помощ в сектора на пчеларството

Член 55

Национални програми и финансиране

1. С цел подобряване на общите условия за производство и предлагане на пазара на пчелни продукти държавите членки могат да изготвят национални програми за сектора на пчеларството за период от три години („програми за пчеларството“). Тези програми се разработват в сътрудничество с представителните пчеларски организации.

2. Участието на Съюза във финансирането на програмите за пчеларството се равнява на 50 % от разходите, които се поемат от държавите членки по тези програми съгласно разпоредбите на член 57, параграф 1, буква в).

3. За да отговарят на условията да се ползват от участието на Съюза, предвидено в параграф 2, държавите членки извършват проучване на производствената и пазарната структура в сектора на пчеларството на своята територия.

4. Следните мерки могат да бъдат включени в програмите за пчеларството:

а) техническа помощ за пчелари и организации на пчелари;

б) борба срещу агресорите и болестите в кошера, особено срещу вароатозата;

в) рационализиране на подвижното пчеларство;

г) мерки за подпомагане на лабораториите за анализ на пчелните продукти с цел да се помогне на пчеларите да продават своите продукти и да увеличат тяхната стойност;

д) мерки за подпомагане на подновяването на пчелните кошери в Съюза;

е) сътрудничество със специализирани органи за осъществяването на приложни изследователски програми в областта на пчеларството и пчелните продукти;

ж) наблюдение на пазара;

з) подобряване на качеството на продуктите за по-добро използване на техния потенциал на пазара.

Член 56

Делегирани правомощия

1. За да се осигури ефективното и ефикасно използване на фондовете на Съюза за пчеларство, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно:

а) избягването на двойно финансиране по линия на програмите за пчеларството и програмите за развитие на селските райони на държавите членки;

б) основата за разпределяне на финансовия принос на Съюза за всяка участваща държава членка въз основа, inter alia, на общия брой на пчелните кошери в Съюза.

2. С цел да се направи необходимото схемата за помощ от Съюза да се адаптира към последните новости и съответните мерки да са ефективни за подобрението на общите условия за производство на пчелни продукти и търговия с тях, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 с оглед да се актуализира списъкът на мерките по член 55, параграф 4, които могат да се включат в програмите за пчеларството на държавите членки, като се добавят други мерки или като въпросните мерки се адаптират без да бъде заличена някоя от тях. Това актуализиране на списъка от мерки не засяга националните програми, приети преди влизането в сила на делегирания акт.

Член 57

Изпълнителни правомощия в съответствие с процедурата по разглеждане

Комисията може да приема актове за изпълнение за установяване на необходимите за прилагане на настоящия раздел мерки относно:

а) съдържанието на националните програми и проведените от държавите членки проучвания на производствената и пазарната структура в сектора на пчеларството на всяка от тях;

б) процедурата за преразпределяне на неизползваните средства;

в) одобряването на програмите за пчеларството, представени от държавите членки, в това число разпределянето на финансовия принос на Съюза за всяка участваща държава членка и максималния размер на финансиране от държавитечленки.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Раздел 6

Помощ в сектора на хмела

Член 58

Помощ за организациите на производители

1. Съюзът предоставя помощ за организации на производители в сектора на хмела, признати по член 152, за да финансира постигането на целите, посочени в член 152, параграф 1, буква в), подточки i), ii) и iii).

2. Финансирането от Съюза за помощта за организациите на производители, предвидено в параграф 1, е в размер на 2 277 000 EUR годишно за Германия.

Член 59

Делегирани правомощия

С цел да се гарантира, че с помощта по член 58 се финансира постигането на целите, посочени в член 152, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно:

а) заявленията за помощ, включително правила относно крайните срокове и придружаващите документи;

б) правила относно допустимите площи с хмел и изчисляването на сумите, подлежащи на изплащане на всяка организация на производители.

Член 60

Изпълнителни правомощия в съответствие с процедурата по разглеждане

Комисията може да приема актове за изпълнение за установяване на мерките, необходими за прилагането на разпоредбите на настоящия раздел във връзка с изплащането на помощ.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2,

ГЛАВА III

Схема за разрешаване на лозови насаждения

Член 61

Срок на действие

Установената в настоящата глава схема за разрешаване на лозови насаждения се прилага от 1 януари 2016 г. до 31 декември 2030 г., като Комисията извършва междинен преглед, за да оцени функционирането на схемата, и по целесъобразност представя предложения.

Раздел 1

Управление на схемата за разрешаване на лозови насаждения

Член 62

Разрешения

1. Винените сортове лозя, класифицирани в съответствие с член 81, параграф 2, могат да се засаждат или презасаждат само ако е издадено разрешение в съответствие с членове 64, 66 и 68 съгласно условията, установени в настоящата глава.

2. Държавите членки издават разрешението по параграф 1 за конкретна площ в хектари след подаването на заявление от страна на производителите, като се спазват обективни и недискриминационни критерии за допустимост. Разрешението се издава без да се начислява такса на производителите.

3. Разрешенията по параграф 1 са валидни за срок от три години, считано от датата на издаването им. Когато даден производител не е използвал даденото му разрешение през срока на валидност, той подлежи на административни санкции, съгласно определеното в член 89, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

4. Настоящата глава не се прилага за засаждането и презасаждането на площи, предназначени за експериментални цели или за лозов посадъчен материал, за площите, чието вино или лозаро-винарски продукти са предназначени единствено за консумация в домакинството на винопроизводителяили за площи, които ще бъдат засадени с нови лози в резултат на отчуждаване на имоти в обществен интерес в съответствие с националнотоправо.

Член 63

Предпазен механизъм за новите насаждения

1. Всяка година държавите членки дават разрешения за нови насаждения в размер, съответстващ на 1 % от общата площ на територията им, която е била засадена с лози към 31 юли предходната година.

2. Държавите членки могат:

а) да прилагат на национално равнище по-нисък процент от предвидения в параграф 1;

б) да ограничат издаването на разрешения на регионално равнище само за определени площи, които отговарят на изискванията за производство на вина със защитено наименование за произход, за площи, които отговарят на изискванията за производството на вина със защитено географско указание, или за площи без географско указание.

3. Евентуалните ограничения, посочени в параграф 2, които допринасят за организираното нарастване на броя на лозовите насаждения, се фиксират в размер над 0 % и се обосновават с един или няколко от следните доводи:

а) необходимостта да се избегне доказан риск от прекомерно предлагане на лозаро-винарски продукти предвид пазарните перспективи за тези продукти, като ограниченията не трябва да надхвърлят необходимото за постигане на тази цел;

б) необходимостта да се избегне доказан риск от значително обезценяване на определено защитено наименование за произход или защитено географско указание.

4. Държавите членки публикуват решенията, приети съгласно параграф 2, и надлежно ги обосновават. Държавите членки уведомяват незабавно Комисията за тези решения и обосновката им.

Член 64

Издаване на разрешения за нови лозови насаждения

1. Ако общият размер на площите, за които са подадени допустими заявления за дадена година, не надвишава обявената от държавата членка площ, всички такива заявления се одобряват.

За целите на настоящия член държавите членки могат да прилагат един или няколко от следните обективни и недискриминационни критерии за допустимост:

а) заявителят да притежава земеделска площ, не по-малка от площта, за която иска разрешение;

б) заявителят да притежава адекватни професионални умения и компетентност;

в) заявлението да не представлява значителен риск от злоупотреба с репутацията на определено защитено наименование за произход, което условие се приема за изпълнено по подразбиране, освен в случаите, когато публичните органи са доказали наличието на такъв риск;

г) при надлежна обосновка — един или няколко от критериите, изброени в параграф 2, при условие че се прилагат по обективен и недискриминационен начин.

2. Ако общият размер на площите, за които са подадени допустими заявления по параграф 1, за дадена година надвишава обявената от държавата членка площ, разрешенията се издават при пропорционално разпределение на хектарите между всички заявители въз основа на площта, за която са поискали разрешение. Това издаване на разрешения може освен това частично или изцяло да отговаря на един или няколко от следните обективни и недискриминационни критерии:

а) производители, които засаждат лозови насаждения за първи път и ръководят стопанството (нови участници);

б) площи, чиито лозови насаждения допринасят за опазването на околната среда;

в) площи, които ще бъдат засадени с нови лози в рамките на проекти за комасация на земята;

г) площи, изложени на природни или други специфични неблагоприятни условия;

д) устойчивост на проекти за развитие или презасаждане въз основа на икономическа оценка;

е) площи, които ще бъдат засадени с нови лозови насаждения и допринасят за повишаване на конкурентоспособността на ниво стопанство и в регионален план;

ж) проекти с потенциал за подобряване на качеството на продуктите с географски указания;

з) площи, които ще бъдат засадени с нови лози в рамките на увеличаване на мащаба на малки и средни стопанства.

3. Държавите членки обявяват публично критериите по параграфи 1 и 2, които прилагат, и незабавно ги съобщават на Комисията.

Член 65

Роля на професионалните организации

При прилагането на член 63, параграф 2 държавите членки могат да вземат предвид препоръките, предоставени от признати професионални организации, действащи в лозаро-винарския сектор, посочени в членове 152, 156 и 157, от заинтересовани групи производители, посочени в член 95, или

от други видове професионални организации, признати от законодателството на съответната държава членка, при условие че тези препоръки се предшестват от споразумениесключено между съответните представителни страни в референтния географски район.

Препоръките се правят за период, не по-дълъг от три години.

Член 66

Презасаждане

1. Държавите членки издават автоматично разрешение на производителите, които изкореняват лозовите насаждения от дадена площ след 1 януари 2016 г. и представят заявление. Разрешението е за размер, равностоен на нетната реколта от тази площ. Обхванатите от такива разрешения площи не се вземат предвид при прилагането на член 63.

2. Държавите членки могат да издават разрешения съгласно параграф 1 на производители, които се ангажират да изкоренят лозовите насаждения от дадена площ, ако това изкореняване се извърши най-късно до края на третата година, считано от датата, на която са засадени новите лозови насаждения.

3. Разрешението по параграф 1 се използва в същото стопанство, в което е извършено изкореняването. В площите, които отговарят на условията за производство на вина със защитени наименования за произход или защитени географски указания, държавите членки могат въз основа на препоръка от професионална организация съгласно член 65 да ограничат презасаждането до лози, които отговарят на същата спецификация за защитено наименование за произход или защитено географско указание като изкоренената площ.

4. Настоящият член не се прилага при изкореняване на неразрешени насаждения.

Член 67

Правило de minimis

1. Установената в настоящата глава схема за разрешаване на лозови насаждания не се прилага за държавите членки, в които преходният режим за правата на засаждане, предвиден в част II, дял I, глава III, раздел IVa, подраздел II от Регламент (ЕО) № 1234/2007, не се е прилагал към 31 декември 2007 г.

2. Държавите членки, за които посоченият в параграф 1 режим се е прилагал към 31 декември 2007 г., и които понастоящем имат засадена с лозя площ, по-малка от 10 000 хектара, могат да решат да не прилагат установената в настоящата глава схема за разрешаване на лозовите насаждения.

Член 68

Преходни разпоредби

1. Правата на засаждане, предоставени на производителите в съответствие с член 85з, член 85и или член 85к от Регламент (ЕО) № 1234/2007 преди 31 декември 2015 г., които не са използвани от тези производители и все още са валидни към тази дата, могат да бъдат превърнати в разрешения по настоящата глава, считано от 1 януари 2016 г.

Това превръщане се извършва, когато производителите представят искане преди 31 декември 2015 г. Държавите членки могат да решат да разрешат на производителите да представят такива искания за превръщане на правата в разрешения до 31 декември 2020 г.

2. Разрешенията, издадени съгласно параграф 1, имат същия срок на валидност като правата на засаждане, посочени в параграф 1. Ако не бъдат използвани, срокът на валидност на тези разрешения изтича най-късно на 31 декември 2018 г., или най-късно на 31 декември 2023 г., когато държавите членки са взели решението, посочено в параграф 1, втора алинея.

3. Площите от обхвата на разрешенията, издадени съгласно параграф 1, не се вземат предвид при прилагането на член 63.

Член 69

Делегирани правомощия

на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно:

а) условията за прилагане на изключението, посочено в член 62, параграф 4;

б) правилата за критериите, посочени в член 64, параграфи 1 и 2;

в) добавянето на критерии към изброените в член 64, параграфи 1 и 2;

г) съвместното съществуване на лозови насаждения, които производителят се е ангажирал да изкорени, с новозасадени лози съгласно член 66, параграф 2;

д) основанията за решенията на държавите членки по член 66, параграф 3.

Член 70

Изпълнителни правомощия в съответствие с процедурата по разглеждане

Комисията може да приема актове за изпълнение за установяване на необходимите мерки във връзка със:

а) процедурите за издаване на разрешения;

б) документацията, която да водят държавите членки, иуведомленията, които да бъдат изпращани на Комисията.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Раздел 2

Контрол на схемата за разрешаване на лозови насаждения

Член 71

Неразрешени насаждения

1. Производителите изкореняват за своя сметка площите, засадени с лозя без разрешение.

2. Ако производителите не извършат изкореняването в срок от четири месеца от датата, на която са били уведомени за нарушението, държавите членки правят необходимото изкореняването на неразрешените насаждения да се извърши в срок от две години след изтичането на четиримесечния срок. Направените разходи се заплащат от съответните производители.

3. Държавите членки съобщават на Комисията до 1 март всяка година общия размер на площите, за които е установено, че са засадени с лозя без разрешение след 1 януари 2016 г., както и размера на площите, изкоренени в съответствие с параграфи 1 и 2.

4. Когато даден производител не е изпълнил задълженията по параграф 1 от настоящия член, той подлежи на санкции, които се определят в съответствие с член 64 от Регламент (ЕС) № 1306/2013.

5. Площите, засадени с лозя без разрешение, не получават подпомагане от национални мерки или мерки на Съюза.

Член 72

Изпълнителни правомощия в съответствие с процедурата по разглеждане

Комисията може да приема актове за изпълнение за установяване на необходимите мерки за доуточняване на изискванията запредоставяне на информация, които държавите членки трябва да спазват, включително евентуално намаляване на бюджетните ограничения, предвидени в приложение IVI, в случай на неизпълнение.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

ДЯЛ II

ПРАВИЛА ОТНОСНО ПРЕДЛАГАНЕТО НА ПАЗАРА И ОРГАНИЗАЦИИТЕ НА ПРОИЗВОДИТЕЛИ

ГЛАВА I

Правила за предлагане на пазара

Раздел 1

Пазарни стандарти

Подраздел 1

Уводни разпоредби

Член 73

Обхват

Без да се засягат каквито и да е други разпоредби, приложими за селскостопанските продукти, както и разпоредбите, приети във ветеринарния и фитосанитарния сектор и в сектора на храните, за да се осигури съответствието на продуктите с хигиенните и здравни стандарти, както и със стандартите за защита на здравето на животните, растенията и човека, в настоящия раздел се определят правилата относно пазарните стандарти, Тези правила са разделени на задължителни правила и незадължителни запазени наименования за селскостопански продукти.

Подраздел 2

Секторни или продуктови пазарни стандарти

Член 74

Общ принцип

Продуктите, за които са установени секторни или продуктови пазарни стандарти в съответствие с настоящия раздел, могат да бъдат предлагани на пазара в Съюза само ако съответстват на тези стандарти.

Член 75

Установяване и съдържание

1. Пазарните стандарти могат да се прилагат за един или повече от следните сектори и продукти:

а) маслиново масло и трапезни маслини;

б) плодове и зеленчуци;

в) преработени плодови и зеленчукови продукти;

г) банани;

д) живи растения;

е) яйца;

ж) птиче месо;

з) мазнини за мазане, предназначени за консумация от човека;

и) хмел.

2. За да се вземат предвид очакванията на потребителите и за да се подобряват икономическите условия за производство и предлагане на пазара, както и качеството на селскостопанските продукти, обхванати от параграфи 1 и 4 на настоящия член, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 по отношение на секторни или продуктови пазарни стандарти, на всички етапи от предлагането на пазара, както и дерогации и освобождавания от тези стандарти с цел адаптиране към постоянно променящите се пазарни условия, към развиващите се изисквания на потребителите и към промените в съответните международни стандарти, както и за да се избегне създаването на пречки пред продуктовите иновации.

3. Без да се засяга член 26 от Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), пазарните стандарти, посочени в параграф 1, могат да включват едно или повече от следното, което да бъде определено на секторна или продуктова основа в зависимост от характеристиките на всеки сектор, необходимостта от регулиране на пускането на пазара и условията, посочени в параграф 5 от настоящия член:

а) техническите определения, наименованията и търговските наименования за сектори, различни от посочените в член 78;

б) критериите за класификация като категоризиране, тегло, оразмеряване, възраст и категория;

в) видът, сорта растения или породата животни или търговския вид;

г) представянето, свързаното със задължителните пазарни стандарти етикетиране, опаковането, правилата, които да се прилагат по отношение на пакетиращите центрове, маркирането, годината на реколтата и използването на специални наименования, без да се засягат разпоредбите на членове 92—123;

д) критерии като външен вид, консистенция, форма, характеристики на продукта и съдържание на вода в проценти;

е) специфични вещества, използвани при производството, или компоненти или съставки, включително тяхното количествено съдържание, чистота и идентификация;

ж) вида на отглеждане и производствения метод, включително енологичните практики, и усъвършенстваните системи за устойчиво производство;

з) купажирането на гроздова мъст и вина, включително определенията за него, смесването и ограниченията за него;

и) честотата на събиране, доставка, консервиране и обработка, методът и температурата на съхраняване, складирането и транспорта;

й) мястото на отглеждане и/или произход с изключение на птичето месо и мазнините за мазане;

к) ограниченията по отношение на използването на някои вещества и практики;

л) специфичната употреба;

м) условията, на които се подчиняват пласирането, държането, разпространението и използването на продукти, които не съответстват на пазарните стандарти, приети съгласно параграф 1, или на определенията, наименованията и търговските наименования, посочени в член 78, както и отстраняване на вторичните продукти.

4. В допълнение към параграф 1 пазарните стандарти могат да се прилагат за лозаро-винарския сектор. Букви е), ж), з), к) и м) от параграф 3 се прилагат в посочения сектор.

5. Секторните или продуктови пазарни стандарти, приети съгласно параграф 1 от настоящия член, се установяват, без да се засягат членове 84—88 и приложение IX, и в тях се отчитат:

а) специфичните характеристики на съответния продукт;

б) необходимостта да се осигурят условия за улесняване на пускането на продуктите на пазара;

в) интересът на производителите да предоставят информация за характеристиките на своите продукти и тяхното отглеждане и интересът на потребителите да получават подходяща и прозрачна информация за продуктите, включително за мястото на отглеждане, което да се определя за всеки случай поотделно на подходящото географско равнище, след извършването на оценка на въздействието в частност на разходите и административната тежест върху операторите и ползите за производителите и крайния потребител;

г) наличните методи за определяне на физичните, химичните и органолептичните характеристики на продуктите;

д) препоръките за стандарти, приети от международни органи;

е) необходимостта да се запазят естествените и съществени характеристики на продуктите и да не се извършват сериозни промени в състава на съответния продукт.

6. За да се вземат предвид очакванията на потребителите и необходимостта от подобряване на качеството и икономическите условия за производство и предлагане на пазара на селскостопанските продукти, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за промени на секторите, изброени в параграф 1. Тези делегирани актове са стриктно ограничени до доказани нужди, произтичащи от променящите се изисквания на потребителите, техническия прогрес или необходимостта от продуктови иновации, и са предмет на доклад на Комисията до Европейския парламент и до Съвета, в който се оценяват по-специално нуждите на потребителите, разходите и административната тежест по отношение на операторите, включително въздействието върху вътрешния пазар и международната търговия и ползите за производителите и за крайния потребител.

([1]) Регламент (ЕС) № 1169/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2011 г. за предоставянето на информация за храните на потребителите, за изменение на регламенти (ЕО) № 1924/2006 и (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета и за отмяна на Директива 87/250/ЕИО на Комисията, Директива 90/496/ЕИО на Съвета, Директива 1999/10/ЕО на Комисията, Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета, директиви 2002/67/ЕО и 2008/5/ЕО на Комисията и на Регламент (ЕО) № 608/2004 на Комисията (ОВ L 304, 22.11.2011 г., стр. 18).

Член 76

Допълнителни изисквания за предлагане на пазара на продукти в сектора на плодовете и зеленчуците

1. В допълнение, когато е уместно за посочените в член 75 приложими пазарни стандарти, продуктите от сектора на плодовете и зеленчуците, които са предназначени за продажба в прясно състояние на потребителите, могат да бъдат предлагани на пазара само ако са здрави, в добро състояние и с подходящо пазарно качество и ако е посочена държавата на произход.

2. Пазарните стандарти, посочени в параграф 1, както и всички пазарни стандарти, приложими за сектора на плодовете и зеленчуците, предвидени в съответствие с настоящия подраздел, се прилагат на всеки един от етапите на предлагане на пазара, в това число вноса и износа, и могат да обхващат качеството, категоризирането, теглото, размера, опаковането, амбалажа, съхранението, транспорта, представянето и предлагането на пазара.

3. Притежателят на продукти от сектора на плодовете и зеленчуците, обхванати от пазарните стандарти, не може да излага тези продукти, да ги предлага за продажба или да ги доставя или предлага на пазара в рамките на Съюза по начин, различен от съответстващия на тези стандарти начин, и има отговорност да осигури съответствие с тези стандарти.

4. С цел да се гарантира правилното прилагане на изискванията, предвидени в параграф 1 от настоящия член, и за да се отчетат някои специфични ситуации, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно специалните дерогации от настоящия член, които са необходими с оглед на правилното му прилагане.

Член 77

Сертифициране на хмел

1. В допълнение към приложимите пазарни стандарти и където е уместно, продуктите от сектора на хмела, добити или приготвени на територията на Съюза, подлежат на процедура по сертифициране съгласно настоящия член.

2. Сертификати могат да се издават само за продукти, които притежават минималните характеристики за качество, съответстващо на конкретната фаза на предлагане на пазара. Когато се касае за хмел на прах, хмел на прах с повишено съдържание на лупулин, екстракти от хмел и смесени продукти от хмел, сертификатът може да бъде издаден, само ако алфа-киселинното съдържание на тези продукти е не по-ниско от това на хмела, от който са приготвени.

3. В сертификата се посочва най-малко следната информация:

а) мястото (местата) на производство на хмела;

б) годината (годините) на реколтата; и

в) сорта или сортовете.

4. Продукти от сектора на хмела могат да се предлагат на пазара или да се изнасят, само ако за тях е издаден сертификат в съответствие с настоящия член.

За внесени продукти от сектора на хмела удостоверението, предвидено в член 190, параграф 2, се счита за еквивалентно на сертификат.

5. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за определяне на мерки, дерогиращи от параграф 4 на настоящия член:

а) за да удовлетворят търговските изисквания на определени трети страни; или

б) за продукти, предназначени за специална употреба.

Мерките, посочени в първа алинея:

i) не засягат нормалното предлагане на пазара на продукти, за които е издаден сертификат; и

ii) се придружават от гаранции, предназначени да предотвратят евентуално объркване с тези продукти.

Член 78

Определения, наименования и търговски наименования за някои сектори и продукти

1. В допълнение към приложимите пазарни стандарти и където е уместно, определенията, наименованията и търговските наименования, предвидени в приложение VII, се прилагат за следните сектори или продукти:

а) говеждо и телешко месо;

б) вино;

в) мляко и млечни продукти, предназначени за консумация от човека;

г) птиче месо

д) яйца;

е) мазнини за мазане, предназначени за консумация от човека; както и

ж) маслиново масло и трапезни маслини;

2. Определенията, наименованията или търговските наименования, предвидени в приложение VII, могат да се използват в Съюза единствено за предлагането на пазара на продукт, който отговаря на съответните изисквания, посочени в това приложение.

3. На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно измененията, дерогациите или изключенията от определенията и търговските наименования, предвидени в приложение VII. Тези делегирани актове са стриктно ограничени до доказани нужди, произтичащи от променящите се изисквания на потребителите, техническия прогрес или необходимостта от продуктови иновации.

4. С цел да се гарантира, че операторите и държавите членки ясно и точно разбират определенията и търговските наименования, предвидени в приложение VII, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно правилата за тяхното уточняване и прилагане.

5. За да бъдат взети предвид очакванията на потребителите и развитието на пазара на млечни продукти, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227, да определи млечните продукти по отношение на които трябва да се посочват животинските видове, от които произхожда млякото, в случай че са различни от едър рогат добитък, и да установи необходимите правила.

Член 79

Допустимо отклонение

1. За да се отчетат специфичният характер на всеки продукт или сектор, различните етапи на предлагане на пазара, техническите условия и евентуалните значителни практически трудности, както и точността и повторяемостта на методите на анализ, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно допустимото отклонение спрямо един или повече специфични стандарти, извън което цялата партида продукти се смята за неотговаряща на въпросния стандарт.

2. При приемането на актовете, посочени в параграф 1, Комисията отчита необходимостта да не се променят характеристиките, присъщи на продукта, и да се избягва понижаването на качеството му.

Член 80

Енологични практики и методи на анализ

1. За производство и съхраняване в Съюза на продуктите, изброени в приложение VII, част II, се използват само енологичните практики, разрешени в съответствие с приложение VIII и предвидени в член 75, параграф 3, буква ж) и член 83, параграфи 2 и 3.

Първа алинея не се прилага по отношение на:

а) гроздов сок и концентриран гроздов сок; и

б) гроздова мъст и концентрирана гроздова мъст, предназначена за приготвяне на гроздов сок.

Разрешените енологични практики се използват единствено за осигуряване на правилната винификация, правилното съхраняване или правилното пречистване на продукта.

Продуктите, изброени в приложение VII, част II, се произвеждат в Съюза в съответствие с правилата, установени в приложение VIII.

2. Продуктите, изброени в приложение VII, част II, не се предлагат на пазара в Съюза, ако:

а) са приготвени чрез използване на неразрешени в Съюза енологични практики;

б) са приготвени чрез използване на неразрешени национални енологични практики; или

в) не съответстват на правилата, установени в приложение VIII.

Лозаро-винарските продукти, които са негодни за предлагане на пазара в съответствие с първа алинея, се унищожават. Чрез дерогация от това правило, държавите членки могат да разрешат използването на някои от тези продукти, чиито характеристики определят те самите, от дестилерии или предприятия за производство на оцет или за индустриални цели, при условие че това разрешение не се превръща в стимул за производство на лозаро-винарски продукти чрез неразрешени енологични практики.

3. Когато дава разрешение за използване на енологичните практики за вина, посочени в член 75, параграф 3, буква ж), Комисията:

а) взема под внимание енологичните практики и методите на анализ, препоръчани и публикувани от OIV, както и резултатите от експерименталното използване на все още неразрешени енологични практики;

б) взема под внимание въпроса за защитата на човешкото здраве;

в) взема под внимание възможните рискове от въвеждане в заблуда на потребителите поради техните добре установени възприятия за продукта и съответстващите на това очаквания, като отчита наличието и възможностите за използване на информационни средства с цел изключване на подобни рискове;

г) следи за запазването на естествените и съществените характеристики на виното и за това в състава на съответния продукт да не бъдат извършвани значими промени;

д) осигурява приемливо минимално равнище на грижи за околната среда;

е) спазва общите правила относно енологичните практики и правилата, установени в приложение VIII.

4. За да се гарантира правилното третиране на лозаро-винарските продукти, които са негодни за предлагане на пазара, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно правила за националните процедури, посочени в параграф 2, втора алинея от настоящия член, и дерогациите от тях, относно изтеглянето или унищожаването на лозаро-винарски продукти, които не съответстват на изискванията.

5. Когато е необходимо, Комисията приема актове за изпълнение за определяне на методите, посочени в член 75, параграф 5, буква г), за продуктите, изброени в приложение VII, част II. Посочените методи се основават на всички подходящи методи, препоръчани и публикувани от Международната организация по лозата и виното (OIV), освен ако те биха били неефективни или неподходящи с оглед на преследваната от Съюза цел. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

До приемането на тези актове за изпълнение се използват методите и правилата, разрешени от съответната държава членка.

Член 81

Винени сортове лози

1. Продуктите, изброени в приложение VII, част II и произведени в Съюза, се произвеждат от винени сортове лози, които могат да бъдат класифицирани в съответствие с параграф 2 от настоящия член.

2. При спазване на параграф 3 държавите членки изготвят класификация на винените сортове лози, които могат да се засаждат, презасаждат или присаждат на тяхна територия за целите на винопроизводството.

Държавите членки могат да класифицират единствено винените сортове лози, които отговарят на следните условия:

а) въпросният сорт принадлежи към вида Vitis vinifera или произхожда от кръстоска на вида Vitis vinifera и други видове от рода Vitis;

б) сортът не е един от следните: Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton и Herbemont.

При заличаване на винен сорт лоза от класификацията по първа алинея изкореняването му се извършва в срок до 15 години от заличаването.

3. Държавите членки, чието винопроизводство не надвишава 50 000 хектолитра за винарска година, изчислено на база средно производство за петте последни винарски години, се освобождават от предвиденото в параграф 2, първа алинея задължение за класификация.

Въпреки това и в тези държави членки може да се засаждат, презасаждат и присаждат за целите на винопроизводството само винените сортове лози, които отговарят на изискванията на параграф 2, втора алинея.

4. Чрез дерогация от параграф 2, първа и трета алинея и параграф 3, втора алинея държавите членки разрешават засаждане, презасаждане или присаждане на следните винени сортове лози за научни изследвания и експериментална дейност:

а) винени сортове лози, които не са класифицирани, в случая на държави членки, различни от посочените в параграф 3;

б) винени сортове лози, които не отговарят на изискванията по параграф 2, втора алинея, в случая на посочените в параграф 3 държави членки.

5. Площи, засадени с винени сортове лози, с цел винопроизводство, в нарушение на разпоредбите на параграфи 2, 3 и 4, подлежат на изкореняване.

Въпреки това няма задължение за изкореняване на тези площи, когато продукцията е предназначена единствено за консумация в домакинствата на винопроизводителите.

Член 82

Специфична употреба на вината, които не отговарят на категориите, изброени в приложение VII, част II

С изключение на бутилирано вино, за което има доказателства, че бутилирането е извършено преди 1 септември 1971 г., виното, произведено от винени сортове лози, които са включени в класификациите, изготвени в съответствие с член 81, параграф 2, първа алинея, но не отговарят на нито една от категориите, посочени в приложение VII, част II, се използва единствено за консумация от домакинствата на отделните винопроизводители, за производство на винен оцет или за дестилация.

Член 83

Национални правила за някои продукти и сектори

1. Независимо от посоченото в член 75, параграф 2, държавите членки могат да приемат или запазят национални правила, които постановяват различни нива на качество за мазнините за мазане. Тези правила трябва да позволяват нивата на качество да бъдат оценявани на основание на критерии, които са свързани по-специално с използваните суровини, органолептичните характеристики на продуктите и тяхната физическа и микробиологична стабилност.

Държавите членки, които използват предвидената в първа алинея възможност, правят необходимото продуктите на други държави членки, които отговарят на постановените с въпросните национални правила критерии, да могат по недискриминационен начин да използват наименования, които указват, че тези критерии са били спазени.

2. Държавите членки могат да ограничат или забранят използването на определени енологични практики и да предвидят по-строги правила за вина, които са разрешени съгласно правото на Съюза и които са произведени на тяхна територия, с цел по-добро запазване на основните характеристики на вината със защитено наименование за произход или защитено географско указание и на пенливите вина и ликьорните вина.

3. Държавите членки могат да разрешат експерименталното използване на неразрешени енологични практики.

4. За да се осигури правилното и прозрачно прилагане на настоящия член, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за определяне на условията за прилагане на параграфи 1, 2 и 3 от настоящия член, както и условията за държане, разпространяване и използване на продуктите, получени чрез експерименталните практики, посочени в параграф 3 от настоящия член.

5. Държавите членки могат да приемат или да запазят допълнителни национални разпоредби за продуктите, обхванати от пазарен стандарт на Съюза, при условие че тези разпоредби са в съответствие с правото на Съюза, и по-специално с принципа на свободно движение на стоки, и при спазване на Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

Подраздел 3

Незадължителни запазени наименования

Член 84

Общи разпоредби

Създава се схема за незадължителни запазени секторни или продуктови наименования, за да бъдат улеснени производителите на селскостопански продукти с характеристики или специфика, носещи добавена стойност, при предоставянето на информация за тези характеристики или специфика в рамките на вътрешния пазар, и по-специално за подкрепа и допълване на конкретните пазарни стандарти.

Настоящият подраздел не се прилага за лозаро-винарските продукти, посочени в член 92, параграф 1.

Член 85

Съществуващи незадължителни запазени наименования

1. Списък на незадължителните запазени наименования, включени в схемата на20 декември 2013 г., е поместен в приложение IX, а условията за тяхното използване се определят в съответствие с член 86, буква а).

2. Незадължителните запазени наименования, посочени в параграф 1 от настоящия член, остават в сила до изменението им, освен ако не бъдат заличени в съответствие с член 86.

Член 86

Запазване, изменение и отмяна на незадължителни запазени наименования

За да се вземат предвид очакванията на потребителите, развитието на научно-техническите познания, ситуацията на пазара и промените в пазарните стандарти и в международните стандарти, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227:

а) за запазване на допълнително незадължително запазено наименование, като определи условията за използването му,

б) за изменение на условията за използване на незадължително запазено наименование, или

в) за отмяна на незадължително запазено наименование.

([1]) Директива 98/34/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 юни 1998 г. установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите стандарти и регламенти и правила относно услугите на информационното общество (ОВ L 204, 21.7.1998, стр. 37).

Член 87

Допълнителни незадължителни запазени наименования

1. Едно наименование отговаря на условията за допълнително незадължително запазено наименование, само ако изпълнява всяко от следните изисквания:

а) наименованието се отнася до характеристика на продукта или до спецификата на селскостопанското производство или преработката му и се отнася до сектор или продукт;

б) използването на наименованието дава възможност за предоставяне на по-ясна информация за добавената стойност на продукта чрез характерните особентости или спецификата на селскостопанското му производство или преработка;

в) при пускането на продукта на пазара характеристиката или спецификата на продукта, посочени в точка а), могат да се разпознаят от потребителите в няколко държави членки;

г) условията и използването на наименованието са в съответствие с Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([2]) или Регламент (ЕС) № 1169/2011.

При въвеждането на допълнително незадължително запазено наименование Комисията взема предвид съответните международни стандарти и съществуващите запазени наименования за обхванатите продукти или сектори.

2. За да се вземат предвид характеристиките на определени сектори, както и очакванията на потребителите, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за определяне на подробностите относно изискванията за въвеждането на допълнителни запазени наименования, посочени в параграф 1 от настоящия член.

Член 88

Ограничения за използването на незадължителни запазени наименования

1. Незадължително запазено наименование може да се използва единствено за описание на продукти, които отговарят на приложимите условия за употреба.

2. Държавите членки приемат подходящи мерки, за да гарантират, че етикетирането на продуктите не води до объркване с незадължителни запазени наименования.

3. За да се направи необходимото продуктите, описани посредством незадължителни запазени наименования, да съответстват на приложимите условия за употреба, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за определяне на допълнителни правила за използване на незадължителни запазени наименования.

([2]) Директива 2000/13/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 20 март 2000 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки относно етикетирането, представянето и рекламата на храните (ОВ L 109, 6.5.2000 г., стр. 29).

Подраздел 4

Пазарни стандарти във връзка с вноса и износа

Член 89

Общи разпоредби

За да се вземат предвид характерните особености на търговията между Съюза и някои трети държави, както и специалният характер на определени селскостопански продукти, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно:

а) условията, при които се счита, че вносните продукти имат равностойно ниво на съответствие с пазарните стандарти на Съюза, и условията, при които се разрешава дерогация от член 74; и

б) правилата, отнасящи се до прилагането на пазарните стандарти по отношение на изнасяните от Съюза продукти.

Член 90

Специални разпоредби за вноса на вино

1. Освен ако не е предвидено друго в международните споразумения, сключени в съответствие с ДФЕС, за внасяните в Съюза продукти, попадащи под кодове по КН 2009 61, 2009 69 и 2204, се прилагат разпоредбите относно наименованията за произход и географските указания и етикетирането на вина, определени в раздел 2 на настоящата глава и в определенията, наименованията и търговските наименования, посочени в член 78 от настоящия регламент.

2. Освен ако не е предвидено друго в международните споразумения, сключени в съответствие с ДФЕС, продуктите, посочени в параграф 1 от настоящия член, се произвеждат в съответствие с енологичните практики, разрешени от Съюза в съответствие с настоящия регламент или преди предоставянето на разрешение по член 80, параграф 3 — в съответствие с енологичните практики, препоръчани и публикувани от OIV.

3. За вноса на продуктите, посочени в параграф 1, е необходимо да бъде представен:

а) сертификат, че са спазени условията по параграфи 1 и 2, изготвен от компетентен орган, включен в списък, който да бъде оповестен публично от Комисията, в държавата на произход на продукта;

б) доклад за извършен анализ, изготвен от орган или отдел, определен от държавата на произход на продукта, ако продуктът е предназначен за пряка консумация от човека.

Подраздел 5

Общи разпоредби

Член 91

Изпълнителни правомощия в съответствие с процедурата по разглеждане

Комисията може да приема актове за изпълнение:

а) за изготвяне на списъка на млякото и млечните продукти, посочени в приложение VII, част III, точка 5, втора алинея, и мазнините за мазане, посочени в приложение VII, част VII, шеста алинея, буква а), въз основа на индикативните списъци на продукти, считани от държавите членки за съответстващи на посочените разпоредби на тяхната територия, които списъци се изпращат от държавите членки на Комисията;

б) за определяне на правила за прилагане на секторните или продуктовите пазарни стандарти;

в) за определяне на правила за установяване дали продуктите са преминали през обработки, противоречащи на разрешените енологични практики;

г) за определяне на правила за методите на анализ за определяне на характеристиките на продуктите;

д) за определяне на правила за определяне на равнището на допустимо отклонение;

е) за определяне на за прилагане на мерките, посочени в член 89;

ж) за определяне на правилата за идентифициране или регистрация на производителя и/или промишлените съоръжения, в които е приготвен или преработен продуктът, за процедурите по сертифициране и за търговските документи, придружаващите документи и регистрите, които да се водят.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Раздел 2

Наименования за произход, географски указания и традиционни наименования в лозаро-винарския сектор

Подраздел 1

Уводни разпоредби

Член 92

Обхват

1. Правилата относно наименованията за произход, географските указания и традиционните наименования, предвидени в настоящия раздел, се прилагат за продуктите, посочени в приложение VIII, част II, точки 1, 3—6, 8, 9, 11, 15 и 16.

2. Посочените в параграф 1 правила се основават на:

а) защита на законните интереси на потребителите и производителите;

б) осигуряване на правилното функциониране на вътрешния пазар за съответните продукти; и

в) насърчаване на производството на качествени продукти, посочени в настоящия раздел, като се допускат и национални мерки, свързани с политиката по качеството.

Подраздел 2

Наименования за произход и географски указания

Член 93

Определения

1. За целите на настоящия раздел се прилагат следните определения:

а) „наименование за произход“ означава наименование на район, определена местност или, в изключителни и надлежно обосновани случаи, наименование на държава, което се използва за описание на продукт, посочен в член 92, параграф 1, за който са изпълнени следните изисквания:

i) качеството и характеристиките на продукта се дължат основно или изключително на специфична географска среда с присъщите ѝ природни и човешки фактори;

ii) гроздето, от което се произвежда продуктът, произхожда изключително от този географски район;

iii) производството се извършва в този географски район; и

iv) продуктът е получен от сортове лози от вида Vitis vinifera;

б) „географско указание“ означава указание, отнасящо се за район, определена местност или, в изключителни и надлежно обосновани случаи, държава, което се използва за описание на продукт, посочен в член 92, параграф 1, за който са изпълнени следните изисквания:

i) притежава специфично качество, известност или други характеристики, присъщи на този географски произход;

ii) най-малко 85 % от гроздето, използвано за неговото производство, произхожда изключително от този географски район;

iii) производството се извършва в този географски район; и

iv) получен е от сортове лози, принадлежащи към вида Vitis vinifera или произхождащи от кръстоска на вида Vitis vinifera и други видове от рода Vitis.

2. Някои традиционно използвани наименования представляват наименование за произход, когато:

а) обозначават дадено вино;

б) препращат към географско наименование;

в) изпълняват изискванията, посочени в параграф 1, буква а), подточки i)—iv); и

г) за тях е приложена процедурата за предоставяне на правна закрила на наименования за произход и на географски указания, предвидена в настоящия подраздел.

3. Наименованията за произход и географските указания, включително свързаните с географски райони в трети държави, могат да се ползват с правназакрила в рамките на Съюза в съответствие с установените в настоящия подраздел правила.

4. Производството, посочено в параграф 1, буква а), подточка iii), обхваща всички дейности от гроздобера до приключването на процеса на винопроизводство, с изключение на следпроизводствените процеси.

5. За целите на прилагането на параграф 1, буква б), подточка ii) делът на гроздето в размер на максимум 15 %, което може да е с произход извън определения географски район, произхожда от държавата членка или от третата държава, в която се намира определеният район.

Член 94

Заявки за предоставяне на правна закрила

1. Заявките за предоставяне на правна закрила на означения като наименования за произход или географски указания включват техническо досие, което съдържа:

а) наименованието, за което се иска правна закрила;

б) името и адреса на заявителя;

в) спецификация на продукта, посочена в параграф 2; и

г) единен документ, съдържащ обобщение на спецификацията на продукта, посочена в параграф 2.

2. Спецификацията на продукта дава възможност на заинтересованите страни да проверят дали са спазени съответните условия на производство, с които се свързва наименованието за произход или географското указание.

Спецификацията на продукта включва най-малко:

а) наименованието, за което се иска правна закрила;

б) описание на виното иливината:

i) по отношение на вина с наименование за произход —основните аналитични и органолептични характеристики;

ii) по отношение на вина с географско указание —основните аналитични характеристики, както и оценка или посочване на техните органолептични характеристики;

в) където е приложимо — специфичните енологични практики, използвани за производството на виното или вината, както и съответните ограничения върху производствотоим;

г) очертаването на границите на съответния географски район;

д) максималния добив от хектар;

е) посочване на винения сорт или сортовете лоза, от които е (са) получено(и) виното или вината;

ж) данни, потвърждаващи връзката, посочена в член 70, параграф 1, буква а), подточка i) или съответно в член 93, параграф 1, буква б), подточка i);

з) приложими изисквания, установени в законодателството на Съюза или в националното законодателство или, когато това е предвидено от държавите членки, от организация, която управлява защитеното наименование за произход или защитеното географско указание, като се отчита обстоятелството, че тези изисквания трябва да са обективни, недискриминационни и съвместими правото на Съюза;

и) наименованието и адреса на органите или структурите, които проверяват спазването на разпоредбите за спецификация на продукта, заедно с описание на техните задачи.

3. Когато заявката за предоставяне на правна закрила засяга географски район в трета държава, тя съдържа, освен елементите, предвидени в параграфи 1 и 2, и доказателство, че съответното наименование е защитено в неговата държава на произход.

Член 95

Заявители

1. Всяка заинтересована група производители или, в изключителни и надлежно обосновани случаи, отделен производител, може да подаде заявка за предоставяне на правна закрила на наименование за произход или географско указание. В заявката могат да участват и други заинтересовани лица.

2. Производителите могат да подават заявки за предоставяне на правна закрила само за произвежданите от тях вина.

3. Може да се подаде обща заявка в случаите на наименование, обозначаващо граничен географски район, или на традиционно наименование, свързано с граничен географски район.

Член 96

Предварителна национална процедура

1. Заявките за предоставяне на правна закрила на наименование за произход или географско указание на вина с произход от Съюза преминават предварителна национална процедура.

2. Заявката за предоставяне на правна закрила се подава в държавата членка, от чиято територия произхожда наименованието за произход или географското указание.

3. Държавата членка, в която е подадена заявката за предоставяне на правна закрила, я разглежда, за да установи дали тя отговаря на установените в настоящия подраздел условия.

Посочената държава членка провежда национална процедура, която осигурява подходящо публикуване на заявката и предвижда срок от не по-малко от два месеца от датата на публикуване, в който всяко физическо или юридическо лице, имащо законен интерес и пребиваващо или установено на нейна територия, може да възрази срещу предложената правна закрила, като представи на държавата членка надлежно обосновано изложение.

4. В случай че държавата членка, която разглежда заявката, прецени, че наименованието за произход или географското указание не отговаря на условията, установени в настоящия подраздел, или е несъвместимо със законодателството на Съюза, държавата членка отхвърля заявката.

5. Ако държавата членка, която разглежда заявката, прецени, че са изпълнени изискванията, тя провежда национална процедура, която осигурява подходящо публикуване на спецификацията на продукта най-малко в интернет и препраща заявката на Комисията.

Член 97

Контрол от страна на Комисията

1. Комисията публично оповестява датата, на която е подадена заявката за предоставяне на правна закрила на наименование за произход или географско указание.

2. Комисията проверява дали заявките за предоставяне на правна закрила по член 94 отговарят на условията, установени в настоящия подраздел.

3. В случай че Комисията прецени, че са изпълнени установените в настоящия подраздел условия, тя приема актове за изпълнение относно публикуването в *Официален вестник на Европейския съюз* на единния документ, посочен в член 94, параграф 1, буква г), и на препратката към публикацията на спецификацията на продукта, направена в хода на предварителната национална процедура. Тези актове за изпълнение се приемат без да се прилага процедурата, посочена в член 229, параграфи 2 или 3.

4. Когато Комисията прецени, че не са изпълнени установените в настоящия подраздел условия, тя приема актове за изпълнение за отхвърляне на заявката.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 98

Процедура за предявяване на възражения

В срок от два месеца от датата на публикуване на единния документ, посочен в член 94, параграф 1, буква г), всяка държава членка или трета държава, или всяко физическо или юридическо лице, имащо законен интерес и е пребиваващо или установено в държава членка, различна от поискалата правна закрила, или в трета държава, може да възрази срещу предвижданата закрила, като подаде до Комисията надлежно обосновано изложение относно условията за предоставяне на закрила, установени в настоящия подраздел.

В случай на физически или юридически лица, пребиваващи или установени в трети държави, това искане се подава директно или чрез органите на съответната трета държава в рамките на двумесечния срок, посочен в първа алинея.

Член 99

Решение по заявката за предоставяне на правна закрила

Въз основа на информацията, с която Комисията разполага след приключване на посочената в член 98 процедура по предявяване на възражения, чрез Комисията приема актове за изпълнение, с които или се предоставя правна закрила на наименованието за произход или географското указание, което отговаря на установените в настоящия подраздел условия и е съвместимо с правото на Съюза, или се отхърля заявката, ако тези условия не са изпълнени.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 100

Омоними

1. Наименование, за което е подадена заявка и което изцяло или частично е омоним на наименование, което вече е регистрирано съгласно настоящия регламент, се регистрира при надлежно спазване на местната и традиционната употреба и отчитане на възможния риск от объркване.

Омонимно наименование, което въвежда в заблуждение потребителя, като му внушава, че продуктите идват от друга територия, не се регистрира, дори ако наименованието е точно по отношение на действителната територия, район или място на произход на тези продукти.

Регистрирано омонимно наименование може да се използва само ако съществува достатъчна разлика в практиката между омонима, регистриран впоследствие, и вече регистрираното наименование, като се вземат предвид необходимостта от равно третиране на заинтересованите производители и необходимостта потребителите да не се въвеждат в заблуждение.

2. Параграф 1 се прилага mutatis mutandis, ако наименование, за което е подадена заявка, е изцяло или частично омоним на географско указание, което е защитено съгласно националното правото на държавите членки.

3. Когато наименованието на винен сорт лоза съдържа или се състои от защитено наименование за произход или защитено географско указание, това наименование не се използва за целите на етикетирането на селскостопански продукти.

За да се вземат предвид съществуващите практики на етикетиране, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227, определящи изключенията от това правило.

4. Правната закрила на наименованията за произход и географските указания за продуктите, обхванати от член 93 от настоящия регламент, не засяга защитените географски указания, приложими към спиртните напитки, определени в член 2 от Регламент (ЕО) № 110/2008 на Европейския парламент и на Съвета [1].

Член 101

Допълнителни основания за отказ на правна закрила

1. Наименование, което е станало родово, не може да се ползва с правна закрила като наименование за произход или географско указание.

За целите на настоящия раздел „наименование, което е станало родово“ означава наименование на вино, което въпреки че е свързано с местността или района, където този продукт първоначално е бил произвеждан или се е предлагал на пазара, се е превърнало в традиционно наименование на вино в Съюза.

За да се установи дали едно наименование е станало родово, се вземат предвид факторите от значение за него, и по-специално:

а) съществуващото положение в Съюза, по-специално в сферите на потребление;

б) приложимото законодателство на Съюза или национално правзо.

2. Дадено наименование не може да се ползва с правна-закрила като наименование за произход или географско указание, когато в светлината на репутацията и известността на търговската марка тази закрила може да въведе потребителите в заблуждение по отношение на истинската идентичност на виното.

Член 102

Връзка с търговските марки

1. Регистрацията на търговска марка, която съдържа или се състои от защитено наименование за произход или защитено географско указание, което не отговаря на спецификацията на съответния продукт, или чието използване попада в обхвата на член 103, параграф 2, и която е свързана с продукт, попадащ в една от изброените в приложение VII, част II категории:

а) се отказва, ако заявката за регистрация на търговската марка е подадена след датата за внасяне в Комисията на заявката за предоставяне на правна закрила на наименованието за произход или географското указание и впоследствие наименованието за произход или географското указание е получило правна закрила, или

б) се обявява за недействителна

2. Без да се засяга член 101, параграф 2, търговска марка, посочена в параграф 1 от настоящия член, за която има подадена заявка, която е регистрирана или се е наложила чрез добросъвестна практика, ако такава възможност е предвидена в съответното право, на територията на Европейския съюз, или преди датата на предоставяне на правна закрила на наименованието за произход или на географското указание в държавата на произход, или преди 1 януари 1996 г., може да продължи да

[1] Регламент (ЕО) № 110/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 15 януари 2008 г. относно определението, описанието, представянето, етикетирането и защитата на географските указания на спиртните напитки (ОВ L 39, 13.2.2008 г., стр. 16).

се използва и да се подновява независимо от правната закрила на наименованието за произход или на географското указание, при условие че не са налице основания за недействителност или отмяна на търговската марка съгласно Директива 2008/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [1] или съгласно Регламент (ЕО) № 207/2009 на Съвета [2].

В подобни случаи се разрешава използването на наименованието за произход или на географското указание успоредно със съответните търговски марки.

Член 103

Правна закрила

1. Защитено наименование за произход и защитено географско указание може да се използва от всеки оператор, предлагащ на пазара вино, което е било произведено в съответствие със съответната спецификация на продукта.

2. Защитено наименование за произход и защитено географско указание, както и виното, използващо това защитено наименование в съответствие със спецификацията на продукта, се ползват с правнозакрила срещу:

а) всяка пряка или непряка търговска употреба на това защитено наименование:

i) от сходни продукти, за които не е спазена спецификацията на продукта на защитеното наименование; или

ii) доколкото при такава употреба се експлоатира репутацията на наименованието за произход или географското указание;

б) всякаква злоупотреба, имитация или позоваване, дори ако е посочен истинският произход на продукта или услугата или ако защитеното наименование е преведено, транскрибирано, транслитерирано или придружено от израз като „стил“, „тип“, „метод“, „както е произведено в“, „имитация“, „с аромат на“, „като“ или друг подобен израз;

в) всяко друго невярно или въвеждащо в заблуждение означение на мястото, откъдето идва продуктът, произхода, естеството или основни свойства на продукта, върху вътрешната или външната опаковка, рекламни материали или документи, свързани със съответния лозаро-винарски продукт, както и опаковането на продукта в контейнер по начин, който може да създаде невярна представа за неговия произход;

г) всяка друга практика, която би могла да въведе в заблуждение потребителите относно истинския произход на продукта.

3. Защитените наименования за произход и защитените географски указания не стават родови в Съюза по смисъла на член 101, параграф 1.

Член 104

Регистър

Комисията създава и поддържа електронен регистър на защитените наименования за произход и защитените географски указания на вина, до който се предоставя публичен достъп. Наименованията за произход и географските указания, отнасящи се до продукти от трети държави, които са защитени в Съюза съгласно международно споразумение, по което Съюзът е договаряща страна, могат да бъдат вписани в регистъра. Освен ако не са изрично посочени в споменатото споразумение като защитени наименования за произход по смисъла на настоящия регламент, такива наименования се вписват в регистъра като защитени географски указания.

Член 105

Изменение на спецификациите на продуктите

Заявител, който отговаря на условията, определени в член 95, може да подаде заявка за одобрение на изменение на спецификацията на продукт със защитено наименование за произход или на защитено географско указание, по-специално с оглед отчитане развитието на научно-техническите знания или с оглед преразглеждане на границите на географския район, посочен в член 94, параграф 2, втора алинея, буква г). В заявката се описват исканите изменения и се излагат основанията за тях.

Член 106

Отмяна

Комисията може по своя инициатива или въз основа на надлежно обосновано искане от държава членка, от трета държава или от физическо или юридическо лице, имащо законен интерес, да приеме актове за изпълнение за отмяна на правна закрила на наименование за произход или географско указание, ако спазването на съответната продуктова спецификация вече не е гарантирано.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 107

Съществуващи защитени наименования на вина

1. Наименования на вина, които са посочени в членове 51 и 54 от Регламент (ЕО) № 1493/1999 на Съвета [3] и член 28 от Регламент (ЕО) № 753/2002 на Комисията [4], се ползват автоматично с правнозакрила по настоящия регламент. Комисията ги вписва в регистъра, предвиден в член 104 от настоящия регламент.

[1] Директива 2008/95/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2008 година относно сближаването на законодателствата на държавите членки относно марките (ОВ L 299, 8.11.2008 г., стр. 25).

[2] Регламент (ЕО) № 207/2009 на Съвета от 26 февруари 2009 година относно марката на Общността (ОВ L 78, 24.3.2009 г., стр. 1).

[3] Регламент (ЕО) № 1493/1999 на Съвета от 17 май 1999 г. относно общата организация на пазара на вино (ОВ L 179, 14.7.1999 г., стр. 1).

[4] Регламент (ЕО) № 753/2002 на Комисията от 29 април 2002 г. относно ***определяне на*** някои правила за прилагането на Регламент (ЕО) № 1493/1999 на Съвета по отношение на описанието, обозначението, търговското представяне и защитата на някои продукти от сектора на виното (ОВ L 118, 4.5.2002 г., стр. 1).

2. Чрез актове за изпълнение, приети, без прилагане на процедурата, посочена в член 229, параграф 2 или параграф 3 от настоящия регламент, Комисията извършва съответните формалности по заличаването на такива наименования на вина, за които се прилага член 118т, параграф 3 от Регламент (ЕО) № 1234/2007, от регистъра, предвиден в член 104 от настоящия регламент.

3. Член 106 не се прилага по отношение на съществуващите защитени наименования на вина, посочени в параграф 1 от настоящия член.

До 31 декември 2014 г. Комисията може по своя собствена инициатива да приема актове за изпълнение за отмяна на правната закрила на съществуващите защитени наименования на вина, посочени в параграф 1 от настоящия член, ако те не отговарят на условията, предвидени в член 93.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

4. За Хърватия наименованията на вината, публикувани в *Официален вестник на Европейския съюз* [1], са защитени по силата на настоящия регламент, при положение че процедурата на оспорване има благоприятен изход. Комисията ги вписва в регистъра, предвиден в член 104.

Член 108

Такси

Държавите членки могат да начисляват такси за покриване на разходите си, включително на разходите, свързани с разглеждането на заявките за предоставяне на правна закрила, декларациите за възражение, заявките за изменение и исканията за отмяна съгласно настоящия подраздел.

Член 109

Делегирани правомощия

1. За да се вземат предвид характерните особености на производството в определения географски район, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за определяне на:

а) допълнителните критерии за определяне на границите на географския район, и

б) ограниченията и дерогациите по отношение на производството в определения географски район.

2. За да се осигури качеството и проследяването на продуктите, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за определяне на условията, при които спецификациите на продуктите могат да включват допълнителни изисквания.

3. За да се гарантира правната закрила на законните права и интереси на производителите и операторите, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227, определящи:

а) видовете заявители, които могат да подават заявка за правна закрила на наименование за произход или географско указание;

б) условията, които трябва да се спазват по отношение на заявката за правна закрила на наименование за произход или географско указание, контрола от страна на Комисията, процедурата за предявяване на възражения и процедурите за изменение, отмяна или преобразуване на защитени наименования за произход или защитени географски указания;

в) условията, приложими за трансгранични заявки;

г) условията за заявки по отношение на географски райони в трета държава;

д) датата, от която се прилага правната закрила или изменението на правната закрила;

е) условията, свързани с изменение на спецификациите на продуктите.

4. За да се осигури адекватно равнище на правна закрила, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно ограниченията във връзка със защитеното наименование.

5. За да се направи необходимото икономическите оператори и компетентните органи да не бъдат несъразмерно засегнати от прилагането на настоящия подраздел по отношение на наименованията на вина, получили правна закрила преди 1 август 2009 г. или за които заявката за предоставяне на правна закрила е подадена преди тази дата, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227, установяващи преходни разпоредби за:

а) наименованията на вина, признати от държавите членки като наименования за произход или географски указания най-късно до 1 август 2009 г., и наименованията на вина, за които заявката за предоставяне на правна закрила е подадена преди тази дата;

б) вината, пуснати на пазара или етикетирани преди определена дата; и

в) изменението на спецификациите на продуктите.

Член 110

Изпълнителни правомощия в съответствие с процедурата по разглеждане

1. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на необходимите мерки относно:

а) информацията, която да бъде посочена в спецификацията на продукта по отношение на връзката между географския район и крайния продукт;

б) предоставянето на публичен достъп до решенията относно правната закрила или отхвърлянето ѝ;

в) създаването и поддържането на регистъра, посочен в член 104;

[1] ОВ C 116, 14.4.2011 г., стр. 12.

г) преобразуването на защитено наименование за произход в защитено географско указание;

д) подаването на трансгранични заявки.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

2. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на необходимите мерки относно процедурата за разглеждане на заявките за правна закрила или за одобрение на изменението на наименование за произход или на географско указание, както и процедурата за предявяване на възражение, за отмяна или преобразуване и за предоставяне на информация, свързана със съществуващите защитени наименования на вина, по-специално по отношение на:

а) образци на документи и формат за предаване;

б) срокове;

в) подробна информация относно фактите, доказателствата и подкрепящите документи, които да бъдат представени в подкрепа на заявката или искането.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 111

Други изпълнителни правомощия

Когато дадено възражение бъде сметнато за недопустимо, Комисията приема актза изпълнениеза отхвърляне на възражението като недопустимо. Тези актове за изпълнение се приемат без да се прилага процедурата, посочена в член 229, параграф 2 или параграф 3.

Подраздел 3

Традиционни наименования

Член 112

Определение

„Традиционно наименование“ означава наименование, което е традиционно използвано в държава членка за продуктите, посочени в член 92, параграф 1, за да обозначи:

а) че продуктът има защитено наименование за произход или защитено географско указание съгласно правото на Съюза или националното право; или

б) начина на производство или стареене или качеството, цвета, типа местност или конкретно събитие, свързано с историята на продукта със защитено наименование за произход или защитено географско указание.

Член 113

Правна закрила

1. Защитено традиционно наименование може да се използва единствено за продукт, произведен в съответствие с определението, предвидено в член 112, параграф 1.

Традиционните наименования са защитени срещу неправомерно използване.

2. Традиционните наименования са защитени само на езика и за категориите лозаро-винарски продукти, предявени в заявлението, срещу:

а) всяка злоупотреба, включително когато защитеното наименование е придружено от израз като „стил“, „тип“, „метод“, „както се произвежда в“, „имитация“, „с аромат на“, „като“ или друг подобен израз;

б) всяко друго невярно или въвеждащо в заблуждение означение на естеството, характеристиките или основните свойства на продукта, поставено върху вътрешната или външната опаковка, рекламни материали или документи, свързани с него;

в) всяка друга практика, която би могла да въведе в заблуждение потребителите, по-специално да създаде впечатлението, че виното отговаря на условията за защитеното традиционно наименование.

3. Традиционните наименования не стават родови в Съюза.

Член 114

Делегирани правомощия

1. За да се осигури адекватно равнище на правна закрила, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно езика и изписването на традиционното наименование, за което се иска правна закрила.

2. За да се гарантира правната закрила на законните права и интереси на производителите или операторите, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227, определящи:

а) видовете заявители, които могат да подават заявка за правна закрила на традиционно наименование;

б) условията за валидност на заявка за признаване на традиционно наименование;

в) основанията за подаване на възражение срещу предложено признаване на традиционно наименование;

г) обхвата на правната закрила, връзката с търговски марки, защитени традиционни наименования, защитени наименования за произход или географски указания, омоними или определени наименования на винени сортове лози;

д) основанията за отмяна на традиционно наименование;

е) датата на подаване на заявка или искане за възражение или отмяна;

ж) процедурите, които трябва да се спазват по отношение на заявката за правна закрила на традиционно наименование, включително контрола от страна на Комисията, процедурата за предявяване на възражения и процедурите за отмяна и изменение.

3. За да се вземат предвид характерните особености на търговията между Съюза и някои трети държави, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227, определящи условията, при които традиционните наименования могат да се използват за продукти от трети държави, и предвиждащи дерогации от член 112 и член 113, параграф 2.

Член 115

Изпълнителни правомощия в съответствие с процедурата по разглеждане

1. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на необходимите мерки относно процедурата за преглед на заявките за правна закрила или за одобрение на изменението на традиционно наименование, както и процедурата за искания за възражение или отмяна, по-специално по отношение на:

а) образци на документи и формат за предаване;

б) срокове;

в) подробна информация относно фактите, доказателствата и подкрепящите документи, които се представят в подкрепа на заявката или искането;

г) подробни правила относно предоставянето на публичен достъп до защитените традиционни наименования.

2. Комисията приема актове за изпълнение за приемане или отхвърляне на заявката за правна закрила на традиционно наименование или искането за изменение на защитено наименование или за отмяна на правната закрила на традиционно наименование.

3. Комисията приема актове за изпълнение, уреждащи правната закрила на традиционни наименования, по отношение на които е била приета заявка за правна закрила, по-специално като ги класифицира в съответствие с член 112 и като публикува определение и/или условията за използване.

4. Актовете за изпълнение, посочени в параграфи 1, 2 и 3 от настоящия член, се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 116

Други изпълнителни правомощия

Когато дадено възражение се счита за недопустимо, Комисията приема акт за изпълнение, с който се отхвърля възражението като недопустимо. Този акт за изпълнение се приема без да се прилага процедурата, посочена в член 229, параграф 2 или параграф 3.

Раздел 3

Етикетиране и представяне в лозаро-винарския сектор

Член 117

Определение

За целите на настоящия раздел:

а) „етикетиране“ означава всякакви думи, означения, търговски марки, маркови имена, картинни изображения или символи, поставени върху всякакъв вид опаковка, документ, картичка, етикет, обръч или лента, придружаващи или посочващи даден продукт;

б) „представяне“ означава всяка информация, предоставена на потребителите чрез опаковката на съответния продукт, включително формата и вида на бутилките.

Член 118

Условия за прилагането на хоризонталните правила

Освен ако в настоящия регламент не е предвидено друго, при етикетирането и представянето се прилагат, Директива 89/396/ЕИО на Съвета [1], Директива 2000/13/ЕО, Директива 2007/45/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [2] Директива 2008/95/ЕО и Регламент (ЕС) № 1169/2011.

Етикетирането на продуктите, посочени в приложение VII, част II, точки 1—11, 13, 15 и 16, не може да бъде допълвано с данни, различни от предвидените в настоящия регламент, освен ако тези данни отговарят на изискванията на Директива 2000/13/ЕО и Регламент (ЕС) № 1169/2011.

Член 119

Задължителни данни

1. Етикетирането и представянето на продуктите, посочени в приложение VII, част II, точки 1—11, 13, 15 и 16, които се предлагат на пазара в Съюза или са предназначени за износ, съдържат следните задължителни данни:

а) обозначение на категорията лозаро-винарски продукт в съответствие с приложение VII, част II;

б) за вина със защитено наименование за произход или защитено географско указание:

i) означението „защитено наименование за произход“ или „защитено географско указание“; и

ii) името на защитеното наименование за произход или на защитеното географско указание;

[1] Директива 89/396/ЕИО на Съвета от 14 юни 1989 г. относно означенията или маркировките, идентифициращи партидата, към която принадлежи даден хранителен продукт (ОВ L 186, 30.6.1989 г., стр. 21).

[2] Директива 2007/45/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 5 септември 2007 година за определяне на правила за номиналните количества за предварително опаковани продукти, за отмяна на директиви 75/106/ЕИО и 80/232/ЕИО на Съвета и за изменение на Директива 76/211/ЕИО на Съвета (ОВ L 247, 21.9.2007 г., стр. 17).

в) действителното алкохолно съдържание по обем;

г) обозначение на мястото на произход на виното;

д) обозначение на бутилиращото предприятие или — за пенливото вино, газираното пенливо вино, качественото пенливо вино или качественото ароматизирано пенливо вино — наименованието на производителя или търговеца;

е) посочване на вносителя при вина от внос; и

ж) при пенливо вино, газирано пенливо вино, качествено пенливо вино или качествено ароматизирано пенливо вино — посочване на съдържанието на захар.

2. Чрез дерогация от параграф 1, буква а), за вина, чиито етикети включват името на защитено наименование за произход или на защитено географско указание, може да не се посочва категорията лозаро-винарски продукт.

3. Чрез дерогация от параграф 1, буква б), означенията „защитено наименование за произход“ или „защитено географско указание“ може да не се посочват в следните случаи:

а) когато, в съответствие със спецификацията на продукта, посочена в член 94, параграф 2, на етикета е изписано традиционно наименование в съответствие с член 112, буква а);

б) в изключителни и надлежно обосновани случаи, които подлежат на определяне от Комисията чрез делегирани актове, приети в съответствие с член 227, за да се осигури съответствие със съществуващите практики за етикетиране.

Член 120

Незадължителни данни

1. Етикетирането и представянето на продуктите, посочени в приложение VII, част II, точки 1—11, 13, 15 и 16, могат по-специално да съдържат следните незадължителни данни:

а) годината на реколтата;

б) наименованието на един или няколко винени сортове лози;

в) за вина, различни от посочените в член 119, параграф 1, буква ж) — посочване на съдържанието на захар;

г) за вина със защитено наименование за произход или защитено географско указание — традиционни наименования в съответствие с член 112, буква б);

д) символа на Съюза, указващ защитеното наименование за произход или защитеното географско указание;

е) наименования, свързани с определени производствени методи;

ж) за вина със защитено наименование за произход или защитено географско указание — наименованието на друга географска единица, която е по-малка или по-голяма от определения район, даващ наименованието за произход или географското указание.

2. Без да се засяга член 100, параграф 3, по отношение на използването на посочените в параграф 1, букви а) и б) от настоящия член данни за вина, които не притежават защитено наименование за произход или защитено географско указание:

а) държавите членки въвеждат законови, подзаконови или административни разпоредби с оглед осигуряването на процедури за сертифициране, одобрение и проверка, така че да се гарантира верността на съответната информация;

б) въз основа на недискриминационни и обективни критерии и при отчитане на изискването за лоялна конкуренция, държавите членки могат — по отношение на вината, произведени от винени сортове лози на тяхна територия — да съставят списъци на изключени винени сортове лози за вина, особено ако:

i) съществува риск от заблуждаване на потребителите по отношение на истинския произход на виното, дължащ се на факта, че виненият сорт лоза е неразделна част от съществуващо защитено наименование за произход или защитено географско указание;

ii) проверките не биха били рентабилни от гледна точка на разходите, тъй като съответният винен сорт лозя представлява много малка част от лозята на държавата членка;

в) смесването на вина от различни държави членки не води до посочване на етикета на винения сорт лоза, освен ако съответните държави членки не дадат съгласие за противното и не осигурят възможност за провеждането на съответните процедури по сертифициране, одобрение и проверка.

Член 121

Езици

1. Когато са представени с думи, задължителните и незадължителните данни съгласно членове 119 и 120 фигурират на един или повече от официалните езици на Съюза.

2. Независимо от параграф 1 наименованието на защитеното наименование за произход или защитеното географско указание или традиционно наименование съгласно член 112, буква б) фигурира на етикета на езика или езиците, за които се прилага правната закрила. Наименованието може да фигурира и на един или повече от официалните езици на Съюза, в случай че защитеното наименование за произход или защитеното географско указание или специфичното национално обозначение са изписани на азбука, различна от латиницата.

Член 122

Делегирани правомощия

1. За да се вземат предвид специфичните характеристики на лозаро-винарския сектор, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 във връзка с правилата и ограниченията относно:

а) представянето и използването на данни върху етикетите, различни от предвидените в настоящия раздел;

б) задължителните данни относно:

i) наименованията, които да се използват за формулиране на задължителните данни, и условията за тяхното използване;

ii) наименованията, които се отнасят до стопанство, и условията за тяхното използване;

iii) разпоредбите, които разрешават на държавите членки производители да въвеждат допълнителни правила, свързани със задължителните данни;

iv) разпоредбите, които разрешават допълнителни дерогации, освен посочените в член 119, параграф 2, що се отнася до непосочването на категорията лозаро-винарски продукт; и

v) разпоредбите относно използването на езици;

в) незадължителните данни относно:

i) наименованията, които да се използват за формулиране на незадължителните данни, и условията за тяхното използване;

ii) разпоредбите, които разрешават на държавите членки производители да въвеждат допълнителни правила, свързани с незадължителните данни;

г) представянето по отношение на:

i) условията за използване на някои форми на бутилки, както и списък на някои специфични форми на бутилки;

ii) условията за използване на бутилки и тапи от типа за „пенливо вино“;

iii) разпоредбите, които разрешават на държавите членки производители да въвеждат допълнителни правила, свързани с представянето;

iv) разпоредбите относно използването на езици.

2. За да се осигури правната закрила на законните интереси на операторите, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно правилата за временното етикетиране и представяне на вина с наименование за произход или географско указание, когато това наименование за произход или географско указание изпълнява необходимите изисквания.

3. За да се направи необходимото икономическите оператори да не бъдат засегнати, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно преходни разпоредби за винata, пуснати на пазара и етикетирани в съответствие с приложимите правила, валидни преди 1 август 2009 г.

4. За да се вземат предвид характерните особености на търговията между Съюза и някои трети държави, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно дерогации от настоящия раздел по отношение на продукти, които предстои да бъдат изнесени, когато това се изисква от правото на съответната трета държава.

Член 123

Изпълнителни правомощия в съответствие с процедурата по разглеждане

Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на необходимите мерки относно процедурите и техническите критерии, приложими за настоящия раздел, включително необходимите мерки за процедурите по сертифициране, одобрение и проверка, приложими за вина без защитено наименование или произход, или защитено географско указание. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

ГЛАВА II

Специфични разпоредби за отделни сектори

Раздел 1

Захар

Член 124

Срок на действие

С изключение на член 125 и на член 126, настоящият раздел се прилага до края на пазарната 2016/2017 година.

Подраздел 1

Специфични мерки

Член 125

Споразумения в сектора на захарта

1. Условията за покупка на захарно цвекло и захарна тръстика, включително предсеитбените договори за доставка, се уреждат от писмени вътрешнобраншови споразумения, сключени, от една страна, между производителите на захарно цвекло и захарна тръстика в Съюза или от тяхно име организациите, в които членуват, и, от друга страна, предприятията за производство на захар в Съюза или от тяхно име организациите, в които членуват.

2. Предприятията в сектора на захарта уведомяват компетентните органи на държавата членка, в която произвеждат захар, за вътрешнобраншовите споразумения, описани в приложение II, част II, раздел A, точка 6.

3. От 1 октомври 2017 г. вътрешнобраншовите споразумения съответстват на условията за изкупуване, определени в приложение X.

4. С оглед отчитане на характерните особености на сектора на захарта и развитието на сектора през периода след приключването на производствените квоти, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно:

а) актуализиране на условията, посочени в приложение II, част II, раздел A;

б) актуализиране на условията за изкупуване на захарно цвекло, определени в приложение X;

в) установяване на допълнителни правила за определянето на брутното тегло, тарата и съдържанието на захар на захарното цвекло, доставяно на предприятията, и за резенките от цвекло.

5. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на мерките, необходими за прилагането на настоящия член, включително по отношение на процедурите, уведомленията и административната помощ във връзка с вътрешнобраншови споразумения с участието на повече от една държава членка. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2,

Член 126

Отчитане на цените на пазара на захар

Комисията може да приеме актове за изпълнение за създаване на информационна система за цените на пазара на захар, включително инструмент за публикуване на ценовите равнища за този пазар. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Системата, посочена в първа алинея, се основава на информация, предоставена от предприятията, произвеждащи бяла захар, или от други оператори, участващи в търговията със захар. Тази информация се разглежда като поверителна.

Комисията гарантира, че конкретните цени или имената на отделните икономически оператори не се публикуват.

Подраздел 2

Изисквания, приложими към сектора на захарта през периода, посочен в член 124

Член 127

Договори за доставка

1. В допълнение към изискванията, предвидени в член 125, параграф 1, вътрешнобраншовите споразумения съответстват на условията за изкупуване, определени в приложение XI.

2. При договорите за доставка се прави разграничение в зависимост от това, дали количествата захар, които ще бъдат произведени от захарното цвекло, представляват:

а) захар в рамките на квотата; или

б) захар извън квотата.

3. Всяко предприятие за производство на захар предоставя на държавата членка, в която произвежда захар, следната информация:

а) количествата цвекло, посочени в параграф 2, буква а), за които е сключило предсеитбени договори за доставка, и съдържанието на захар, на което са основани тези договори;

б) съответния прогнозен добив.

Държавите членки могат да изискат допълнителна информация.

4. Предприятията за производство на захар, които не са подписали предсеитбени договори за доставка на минималната цена за цвекло в рамките на квотата, посочена в член 135, за количеството цвекло, равняващо се на отпуснатата им квота за захар, коригирана, при необходимост, съгласно коефициента за превантивно изтегляне, определен съгласно член 130, параграф 2, първа алинея, се задължават да заплатят най-малко минималната цена за цвекло в рамките на квотата за цялото количество захарно цвекло, което преработват в захар.

5. При одобрение от съответната държава членка вътрешнобраншовите споразумения могат да дерогират от параграфи 2, 3 и 4.

6. Ако не съществуват вътрешнобраншови споразумения, съответната държава членка предприема необходимите стъпки, съобразени с настоящия регламент, за да защити интересите на заинтересованите страни.

Член 128

Производствена такса

1. Върху квотите за захар, изоглюкоза и инулинов сироп, с които разполагат предприятията за производство на захар, изоглюкоза или инулинов сироп, се налага производствена такса, както е посочено в член 136, параграф 2.

2. Мерките за определяне на производствената такса върху квотите за захар, квотите за изоглюкоза и квотите за инулинов сироп и, посочени в параграф 1, се приемат от Съвета в съответствие с член 43, параграф 3 от ДФЕС.

Член 129

Възстановяване при производство

1. Възстановяване при производството може да се предостави на продуктите от сектора на захарта, изброени в приложение I, част III, букви б)—д), ако излишъкът от захар или вносна захар, излишъкът от изоглюкоза или излишъкът от инулинов сироп не се предлага на цена, съответстваща на световната цена за производството на продуктите, посочени в член 140, параграф 2, втора алинея, букви б) и в).

2. Мерките за определяне на възстановяването при производство, посочено в параграф 1, се приемат от Съвета в съответствие с член 43, параграф 3 от ДФЕС.

Член 130

Изтегляне на захар

1. За да се избегнат ситуации на срив на цените на вътрешния пазар и да се предотвратят ситуации на свръхпроизводство, определени на базата на прогнозния баланс на снабдяване, и като се имат предвид задълженията на Съюза по силата на сключените в съответствие с ДФЕС международни споразумения, Комисията може да приема актове за изпълнение за изтегляне от пазара, за определена пазарна година, на произведените в рамките на квоти количества захар или изоглюкоза, които превишават прага, изчислен в съответствие с параграф 2.

2. Прагът на изтегляне, посочен в параграф 1, се изчислява за всяко предприятие, разполагащо с квота, чрез умножаване на квотата му с коефициент. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на този коефициент за определена пазарна година най-късно до 28 февруари на предходната пазарна година, въз основа на прогнозните пазарни тенденции.

Въз основа на актуализираните пазарни тенденции, Комисията може, до 31 октомври през съответната пазарна година, да приема актове за изпълнение за коригиране или ако не е бил определен коефициент съгласно първата алинея, за определяне на коефициент.

3. Всяко предприятие, което разполага с квота, до началото на следващата пазарна година складира на свои разноски произведената в рамките на квотата захар, която надвишава прага, изчислен в съответствие с параграф 2. Количествата захар, изоглюкоза или инулинов сироп, изтеглени през дадена пазарна година, се считат за първите количества, произведени в рамките на квотата за следващата пазарна година.

Чрез дерогация от първа алинея, като взема предвид прогнозните тенденции на пазара на захарта, Комисията може да приема актове за изпълнение, предвиждащи за текущата, следващата или и двете пазарни години, цялото количество изтеглена захар, изоглюкоза или инулинов сироп или част от него да се счита за:

а) излишък от захар, изоглюкоза или инулинов сироп, в наличност за преработка в индустриална захар, индустриална изоглюкоза или индустриален инулинов сироп; или

б) временно производство в рамките на квота, част от което може да бъде запазено за износ при спазване на поетите от Съюза задължения по силата на международни споразумения, сключени съгласно ДФЕС.

4. Ако снабдяването със захар в Съюза не е адекватно, Комисията може да приема актове за изпълнение за разрешаване във връзка с определено количество от изтеглената захар, изоглюкоза или инулинов сироп да бъде продадено на пазара на Съюза преди края на периода на изтегляне.

5. Когато изтеглената захар се счита за първото количество захар, произведено през следващата пазарна година, на производителите на захарно цвекло се заплаща минималната цена за същата пазарна година, посочена в член 135.

Когато изтеглената захар се превръща в промишлена захар или се изнася съгласно параграф 3, втора алинея, букви а) или б) от настоящия член, изискванията по член 135 относно минималната цена не се прилагат.

Когато изтеглената захар се продава на пазара на Съюза преди края на периода на изтегляне съгласно параграф 4 от настоящия член, на производителите на цвекло се заплаща минималната цена за текущата пазарна година.

6. Актовете за изпълнение по силата на настоящия член се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 131

Временен механизъм за управление на пазара

1. През периода, посочен в член 124, Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на мерките, необходими за осигуряване на достатъчни доставки на захар за пазара на Съюза. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Тези мерки могат да коригират, по отношение на необходимото количество и периода от време, размера на митото върху вносната сурова захар.

В контекста на временния механизъм за управление на пазара мерките за определяне на такса за свръхпроизводство се предприемат от Съвета в съответствие с член 43, параграф 3 от ДФЕС.

2. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на подходящото количество захар извън квотата и вносна сурова захар, което може да бъде пуснато на пазара на Съюза. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 132

Делегирани правомощия

С цел да се вземат предвид характерните особености на сектора на захарта и да се гарантира надлежното отчитане на интересите на всички страни, и предвид необходимостта да се избегнат всякакви смущения на пазара, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно:

а) условията за изкупуване и договорите за доставка, посочени в член 127;

б) актуализиране на условията за изкупуване на захарно цвекло, посочени в приложение XI;

в) критериите, които да се прилагат от предприятията за производство на захар при разпределяне сред продавачите на цвекло на количествата цвекло, които следва да бъдат включени в предсеитбените договори за доставка, както се посочва в член 127, параграф 3.

Член 133

Изпълнителни правомощия в съответствие с процедурата по разглеждане

Чрез Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на мерките, необходими за прилагане на настоящия подраздел относно процедурите, съдържанието и техническите критерии.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Подраздел 3

Система за регулиране на производството

Член 134

Квоти в сектора на захарта

1. По отношение на захарта, изоглюкозата и инулиновия сироп се прилага квотна система.

2. По отношение на квотната система, посочена в параграф 1 от настоящия член, ако даден производител превиши съответната квота и не използва излишните количества, както е предвидено в член 139, за тези количества се дължи такса за свръхпроизводство, при условията, определени в членове 139—142.

Член 135

Минимална цена на захарно цвекло

Минималната цена за захарно цвекло в рамките на квотата се определя от Съвета в съответствие с член 43, параграф 3 от ДФЕС.

Член 136

Разпределение на квотите

1. Квотите за производството на захар, изоглюкоза и инулинов сироп на национално или регионално равнище са определени в приложение XII.

2. Държавите членки разпределят квота на всяко предприятие за производство на захар, изоглюкоза или инулинов сироп, което е установено на тяхна територия и е одобрено в съответствие с член 137.

За всяко предприятие отпуснатата квота е равна на квотата, отпусната на предприятието за пазарната 2010/2011 година съгласно Регламент (ЕО) № 1234/2007.

3. Когато дадена квота се разпределя на предприятие за производство на захар, което разполага с повече от една производствена единица, държавите членки приемат мерките, които считат за необходими, за да бъдат надлежно отчетени интересите на производителите на захарно цвекло и тръстика.

Член 137

Одобрени предприятия

1. При поискване държавите членки одобряват предприятия за производство на захар, изоглюкоза или инулинов сироп или предприятия, преработващи тези продукти в някой от продуктите, които са включени в списъка, посочен в член 140, параграф 2, при условие че съответното предприятие:

а) докаже капацитета си за професионално производство;

б) се съгласи да предоставя всякаква информация и да бъде обект на контрол съгласно настоящия регламент;

в) не подлежи на спиране или оттегляне на одобрението.

2. Одобрените предприятия предоставят на държавата членка, на чиято територия се събира реколтата от цвекло и тръстика или се извършва рафинирането, следната информация:

а) количествата цвекло или тръстика, за които е сключен договор за доставка, както и съответните прогнозни добиви на цвекло или тръстика, както и на захар на хектар;

б) данни относно планираните и действителните доставки на захарно цвекло, захарна тръстика и нерафинирана захар и относно производството на захар и отчетите за складова наличност на захар;

в) продадените количества бяла захар и съответните цени и условия.

Член 138

Преразпределяне на национални квоти и намаляване на квоти

1. Всяка държава членка може да намали с до 10 % квотата за захар или изоглюкоза, която е разпределена на дадено предприятие, установено на нейна територия. Държавите членки извършват това, като прилагат обективни и недискриминационни критерии.

2. Държавите членки могат да прехвърлят квоти между предприятията в съответствие с правилата, установени в приложение XIII, и отчитайки интересите на всяка от заинтересованите страни, и по-специално на производителите на захарно цвекло и захарна тръстика.

3. Намалените количества съгласно параграфи 1 и 2 се разпределят от въпросната държава членка между едно или повече предприятия на нейна територия, независимо дали тези предприятия вече разполагат с определена квота.

Член 139

Производство извън рамките на квотата

1. Захарта, изоглюкозата или инулиновият сироп, произведени през дадена пазарна година в превишение на квотата по член 136, могат да бъдат:

а) използвани за преработка на определени продукти, посочени в член 140;

б) пренесени към производствената квота за следващата пазарна година в съответствие с член 141;

в) използвани за специфичния режим на снабдяване за най-отдалечените региони в съответствие с глава III от Регламент (ЕС) № 228/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]);

г) изнесени в рамките на количествени ограничения, които се определят от Комисията чрез актове за изпълнение, при зачитане на задълженията по силата на международните споразумения, сключени в съответствие с ДФЕС; или

д) пуснати на вътрешния пазар в съответствие с механизма, посочен в член 131, с цел привеждане на предлагането в съответствие с търсенето на базата на прогнозния баланс на снабдяване.

Мерките, посочени в първа алинея, буква д) от настоящия член, се изпълняват преди активиране на мерките за предотвратяване на смущения на пазара, посочени в член 219, параграф 1.

Останалите количества подлежат на облагане с таксата за свръхпроизводство, посочена в член 142.

2. Актовете за изпълнение по силата на настоящия член се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 140

Индустриална захар

1. Индустриалната захар, индустриалната изоглюкоза или индустриалният инулинов сироп се запазват за производството на един от продуктите, посочени в параграф 2, когато:

а) са предмет на договор за доставка, сключен преди края на пазарната година между производител и потребител, когато и двамата са получили одобрение по член 137; и

б) са били доставени на потребителя най-късно до 30 ноември на следващата пазарна година.

2. С цел да се вземат предвид техническите промени, Комисията се оправомощава да приеме делегирани актове в съответствие с член 227 за изготвяне на списък на продукти, за чието производство може да се използва индустриална захар, индустриална изоглюкоза или индустриален инулинов сироп.

Този списък включва по-конкретно:

а) биоетанол, алкохол, ром, жива закваска и количества сироп за мазане, както и тези, които ще бъдат преработени в „Rinse appelstroop“;

б) определени промишлени продукти без съдържание на захар, но при производството на които се използва захар, изоглюкоза или инулинов сироп;

в) определени продукти на химическата или фармацевтичната промишленост, които съдържат захар, изоглюкоза или инулинов сироп.

Член 141

Пренасяне на излишъци от захар

1. Всяко предприятие може да реши да пренесе към следващата пазарна година цялото или част от производството си, превишаващо отпусната му квота за захар, за изоглюкоза или за инулинов сироп, което да бъде смятано за част от производството през следващата пазарна година. Без да се засягат разпоредбите на параграф 3, подобно решение е неотменимо.

2. Предприятията, които вземат решението, посочено в параграф 1:

а) информират за него съответната държава членка преди дата, която се определя от същата държава членка:

i) между 1 февруари и 31 август на текущата пазарна година за пренесените количества тръстикова захар;

ii) между 1 февруари и 31 август на текущата пазарна година за другите пренесени количества захар от цвекло, изоглюкоза или инулинов сироп;

б) се задължават да държат на склад тези количества на свои разноски до края на текущата пазарна година.

3. Ако реалното производство на дадено предприятие през въпросната пазарна година е било по-малко от прогнозното количество, изчислено при вземането на решението по параграф 1, пренесеното количество може да бъде коригирано с обратно действие най-късно до 31 октомври на следващата пазарна година.

4. Пренесените количества се смятат за първите произведени количества в рамките на квотата за следващата пазарна година.

([1]) Регламент (ЕС) № 228/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 13 март 2013 г. за определяне на специфични мерки за селското стопанство в най-отдалечените региони на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО) № 247/2006 на Съвета (ОВ L 78, 20.3.2013 г., стр. 23).

5. Захарта, складирана в съответствие с настоящия член по време на дадена пазарна година, не може да бъде подложена на други мерки за складиране, предвидени в член 16 или член 130.

Член 142

Такса за свръхпроизводство

1. Такса за свръхпроизводство се начислява върху количествата:

а) излишък от захар, изоглюкоза и инулинов сироп, произведени през която и да е пазарна година, с изключение на количествата, пренесени към производствената квота за следващата пазарна година и държани на склад съгласно член 141, или количествата по член 139, параграф 1, първа алинея, букви в), г) и д);

б) индустриална захар, индустриална изоглюкоза и индустриален инулинов сироп, за които до дадена дата, която следва да бъде определена от Комисията чрез актове за изпълнение, не е представено доказателство, че са преработени в един от продуктите по член 140, параграф 2;

в) захар, изоглюкоза и инулинов сироп, изтеглени от пазара в съответствие с член 130 и за които не са изпълнени задълженията по член 130, параграф 3.

Актовете за изпълнение съгласно първа алинея, буква б) се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

2. Мерките за определяне на таксата за свръхпроизводство, посочена в параграф 1, се приемат от Съвета в съответствие с член 43, параграф 3 от ДФЕС.

Член 143

Делегирани правомощия

1. За да се гарантира, че предприятията, посочени в член 137, изпълняват своите задължения, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за определяне на правилата относно предоставянето и оттеглянето на одобрение за тези предприятия, както и на критериите за налагането на административни санкции.

2. За да се вземат предвид характерните особености на сектора на захарта и да се гарантира, че интересите на всички страни са надлежно взети предвид, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно значението на наименованията във връзка с функционирането на квотната система, както и за определяне на условията, уреждащи продажбите за най-отдалечените региони.

3. За да се гарантира, че производителите са тясно свързани с решението за пренасяне на определено количество от продукцията към следващата година, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за определяне на правила относно пренасянето на захар към следващата година.

Член 144

Изпълнителни правомощия в съответствие с процедурата по разглеждане

По отношение на предприятията, посочени в член 137, Комисията може да приема актове за изпълнение за установяване на правила относно:

а) заявленията за одобрение, подавани от предприятията, документацията, която да се води от одобрените предприятия, и информацията, която да се предоставя от одобрените предприятия;

б) системата за проверки, които да бъдат извършвани от държавите членки по отношение на одобрените предприятия;

в) съобщенията от държавите членки, от една страна, и Комисията и одобрените предприятия, от друга страна;

г) доставката на суровини до предприятията, в това число договори за доставка и известия за доставка;

д) равностойността, свързана със захарта, посочена в член 139, параграф 1, първа алинея, буква а);

е) специфичния режим на снабдяване за най-отдалечените региони;

ж) износа, посочен в член 139, параграф 1, първа алинея, буква г);

з) сътрудничеството между държавите членки с цел да се гарантира извършване на ефективни проверки;

i) изменението на датите, посочени в член 141 за определени пазарни години;

й) установяването на количеството на излишъка, съобщенията и плащането на таксата за свръхпроизводство, посочена в член 142;

к) приемането на списък с рафинерии на пълен работен режим по смисъла на приложение II, част II, раздел Б, точка 6.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Раздел 2

Вино

Член 145

Лозарски регистър и опис на производствения потенциал

1. Държавите членки поддържат лозарски регистър, който съдържа актуализирана информация за производствения потенциал. Считаноот 1 януари 2016 г. това задължение се прилага само ако държавите членки прилагат схемата за разрешения за лозови насаждения, посочена в Дял 1, глава III или национална програма за подпомагане.

2. До 31 декември 2015 г. държавите членки, в които общата площ, засадена с винени сортове лози, които могат да бъдат класифицирани в съответствие с член 81, параграф 2, не надхвърля 500 хектара, нямат задължението по параграф 1 от настоящия член.

3. Въз основа на лозарския регистър държавите членки, които предвиждат преструктуриране и конверсия на лозя в своите програми за подпомагане в съответствие с член 46, най-късно до 1 март всяка година изпращат на Комисията актуализиран опис на своя производствен потенциал. Считано от 1 януари 2016 г. изискванията относно предоставянето на информация на Комисията за лозарските райони се определят от Комисията чрез актове за изпълнение. Тези актове за изпълнение се приемат всъответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

4. За да се улесни наблюдението и проверката на производствения потенциал от страна на държавите членки, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 по отношение на правилата относно съдържанието на лозарския регистър и изключенията от тях.

Член 146

Компетентни национални органи, отговарящи за лозаро-винарския сектор

1. Без да се засягат другите разпоредби на настоящия регламент относно определянето на компетентните национални органи, държавите членки определят един или повече органи, които отговарят за осигуряването на спазването на правилата на Съюза в лозаро-винарския сектор. По-специално държавите членки определят лабораториите, имащи право да провеждат официални анализи в лозаро-винарския сектор. Определените лаборатории трябва да отговарят на общите критерии за работа на изпитващи лаборатории, определени в ISO/IEC 17025.

2. Държавите членки уведомяват Комисията за наименованията и адресите на посочените в параграф 1 органи и лаборатории. Комисията прави тази информация обществено достояние и я актуализира периодично.

Член 147

Придружаващи документи и регистър

1. Продуктите от лозаро-винарския сектор се пускат в обращение в Съюза с официално проверен придружаващ документ.

2. Физическите или юридическите лица, или групи такива лица, които оперират с продукти от лозаро-винарския сектор поради естеството на извършваната от тях търговия, по-специално производители, лица, които извършват бутилиране, преработватели и търговци, водят входящи и изходящи регистри за тези продукти.

3. За да се улесни транспортирането на лозаро-винарските продукти и тяхната проверка от страна на държавите членки, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно:

а) правилата за придружаващия документ и неговото използване;

б) условията, при които за придружаващ документ да се счита, че удостоверява защитени наименования за произход или географски указания;

в) задължението за водене и използване на регистър;

г) лицето, задължено да води регистър и освобождаването от това задължение;

д) операциите, които да бъдат включени в регистъра.

4. Комисията може да приема актове за изпълнение за установяване на:

а) правилата относно състава на регистрите, продуктите, които да бъдат включени в него, сроковете за извършване на вписвания в регистрите и приключването на регистрите;

б) мерки, изискващи държавите членки да определят максималните приемливи проценти за загуби;

в) общите и преходните разпоредби за водене на регистри;

г) правилата, определящи за какъв период да се съхраняват придружаващите документи и регистрите.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Раздел 3

Мляко и млечни продукти

Член 148

Договорни отношения в сектора на млякото и млечните продукти

1. Когато дадена държава членка реши, че всяка доставка на сурово мляко на нейна територия от земеделски стопанин на преработвател на сурово мляко трябва да е предмет на писмен договор между страните, и/или реши, че първите изкупвачи трябва да направят писмена оферта за сключване на договор за доставката на сурово мляко от земеделските стопани, този договор и/или тази оферта за сключване на договор отговарят на предвидените в параграф 2 условия.

Когато дадена държава членка реши, че за доставка на сурово мляко от земеделски стопанин на преработвател на сурово мляко трябва да се сключи писмен договор между страните, тя решава и кой етап или етапи от доставката се уреждат в такъв договор, ако доставката на сурово мляко се извършва посредством един или повече изкупвачи.

За целите на настоящия член „изкупвач“ означава предприятие, което превозва сурово мляко от земеделски стопанин или друг изкупвач до преработвател на сурово мляко или друг изкупвач, като на всеки етап има прехвърляне на собствеността върху суровото мляко.

2. Договорът и/или офертата за сключване на договор, посочен в параграф 1:

а) се изготвят преди доставката,

б) се изготвят в писмена форма; и

в) включват по-специално следните елементи:

i) цената на доставеното мляко, която:

— е непроменлива и определена в договора и/или

— се изчислява въз основа на комбинация от различни фактори, посочени в договора, които може да включват пазарни показатели, отразяващи промените в пазарните условия, доставеното количество и качеството или състава на доставеното сурово мляко,

ii) обема сурово мляко, който може и/или трябва да бъде доставен, и графика за тези доставки,

iii) срока на договора, което може да включва срочен или безсрочен договор с клаузи за прекратяване,

iv) подробности относно сроковете и реда на плащане,

v) правила за събирането или доставянето на суровото мляко, и

vi) правилата, приложими в случай на непреодолима сила.

3. Чрез дерогация от параграф 1 не се изисква договор и/или оферта за сключване на договор за доставка на сурово мляко от земеделски стопанин на кооперация, в която той членува, ако уставът на тази кооперация или правилата и решенията, установени в този устав или произтичащи от него, съдържат разпоредби с действие, сходно с действието на разпоредбите, предвидени в параграф 2, букви а), б) и в).

4. Всички елементи на договорите за доставка на сурово мляко, сключени от земеделски стопани, изкупвачи или преработватели на сурово мляко, включително елементите, посочени в параграф 2, буква в) се договарят свободно между страните.

Независимо от разпоредбите на първата алинея поотделно или заедно се прилагат следните условия:

а) когато дадена държава членка реши писмените договори за доставка на сурово мляко да бъдат задължителни в съответствие с параграф 1, тя може да определи минимален срок, който да е приложим единствено към писмените договори между земеделския стопанин и първия изкупвач на сурово мляко; този минимален срок е с продължителност най-малко шест месеца и не нарушава правилното функциониране на вътрешния пазар;

б) когато държава членка реши, че първият изкупвач на сурово мляко трябва да направи писмена оферта за сключване на договор на земеделски стопанин в съответствие с параграф 1, тя може да предвиди, че офертата трябва да включва минималния срок на договора, определен от националното законодателство за тази цел; този минимален срок е с продължителност най-малко шест месеца и не нарушава правилното функциониране на вътрешния пазар.

Втората алинея не засяга правото на отказ на земеделския стопанин от прилагането на подобен минимален срок, при условие че отказът е в писмена форма. В такъв случай страните са свободни да договорят всички елементи на договора, включително елементите, посочени в параграф 2, буква в).

5. Държавите членки, които използват възможностите, посочени в настоящия член, уведомяват Комисията за начина на тяхното прилагане.

6. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на мерките, необходими за еднаквото прилагане на параграф 2, букви а) и б) и параграф 3 от настоящия член, както и мерките във връзка с уведомленията, изпращани от държавите членки в съответствие с настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 149

Договаряне в сектора на млякото и млечните продукти

1. Организация на производителите в сектора на млякото и млечните продукти, призната по силата на член 152, параграф 3, може да договаря от името на земеделски стопани, които са нейни членове, за цялата или част от общата им продукция, договори за доставка на сурово мляко от земеделски стопанин на преработвател на сурово мляко или на изкупвач по смисъла на член 148, параграф 1, трета алинея.

2. Преговорите от страна на организацията на производителите могат да се водят:

а) независимо дали собствеността върху суровото мляко преминава от земеделските стопани към организацията на производителите;

б) независимо дали договорената цена е една и съща за общата продукция на някои или на всички членуващи земеделски стопани;

в) при условие че за определена организация на производители, е изпълнено всяко едно от следните условия:

i) количеството на суровото мляко, което е предмет на подобни преговори, не надхвърля 3,5 % от общото производство на Съюза,

ii) количеството на суровото мляко, което е предмет на подобни преговори и е произведено в дадена държава членка, не надхвърля 33 % от общата национална продукция в тази държава членка, и

iii) количеството на суровото мляко, което е предмет на подобни преговори и е доставено в дадена държава членка, не надхвърля 33 % от общата национална продукция в тази държава членка,

г) при условие че заинтересованите земеделски стопани не членуват в друга организация на производители, която също води преговори за такива договори от тяхно име, държавите членки обаче могат да направят дерогация от това условие в надлежно обосновани случаи,когато земеделските стопани притежават две отделни производствени единици, разположени в различни географски области;

д) при условие че суровото мляко не е предмет на задължение за доставка, произтичащо от членството на земеделския стопанин в кооперация, в съответствие с условията, предвидени в устава на кооперацията, или с правилата и решенията, установени съгласно този устав или произтичащи от него; и

(е) при условие че организацията на производителите уведоми компетентните органи на държавата членка или държавите членки, на чиято територия извършва дейност, за количеството сурово мляко, което е предмет на преговорите.

3. Независимо от условията, предвидени в параграф 2, буква в), подточки ii) и iii), дадена организация на производителите може да води преговори съгласно параграф 1, при условие че по отношение на тази организация на производителите количеството сурово мляко, предмет на преговорите, което се произвежда или доставя в държава членка с обща годишна продукция на сурово мляко под 500 000 тона, не надхвърля 45 % от общата национална продукция на тази държава членка.

4. За целите на настоящия член позоваванията на организации на производители включват асоциациите на такива организации на производители.

5. За целите на прилагането на параграф 2, буква в) и параграф 3 Комисията публикува по начин, който прецени за подходящ, информация за количествата сурово мляко, произведено в Съюза и в държавите членки, като използва най-актуалната налична информация.

6. Чрез дерогация от параграф 2, буква в) и параграф 3, дори когато определените в тях прагове не са превишени, органът за защита на конкуренцията, посочен във втората алинея от настоящия параграф, може да реши в конкретен случай, че конкретна организация на производителите следва да поднови определени преговори или изобщо не следва да води преговори, ако той сметне това за необходимо за запазване на конкуренцията или за предотвратяване на сериозни щети за МСП на преработватели на сурово мляко на територията, за която е компетентен.

При преговори, включващи повече от една държава членка, посоченото в първа алинея решение се взема от Комисията, без да се прилага процедурата, посочена в член 229, параграфи 2 или 3. Във всички други случаи това решение се взема от националния орган за защита на конкуренцията на държавата членка, за която се отнасят преговорите.

Решенията съгласно настоящия параграф се прилагат не по-рано от датата, на която са съобщени на съответните предприятия.

7. За целите на настоящия член:

а) „национален орган за защита на конкуренцията“ означава органът, посочен в член 5 от Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета ([1]);

б) „МСП“ означава микро-, малки и средни предприятия по смисъла на Препоръка 2003/361/ЕО.

8. Държавата членка, в която се провеждат преговорите в съответствие с настоящия член, уведомява Комисията за прилагането на параграф 2, буква е) и параграф 6.

Член 150

Регулиране на предлагането на сирене със защитено наименование за произход или защитено географско указание

1. По искане от страна на организация на производителите, призната съгласно член 152, параграф 2, междубраншова организация, призната съгласно член 157, параграф 3, или група от оператори, посочена в член 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1151/2012, държавите членки могат да определят за ограничен период от време задължителни правила за регулирането на предлагането на сирене със защитено наименование за произход или със защитено географско указание съгласно член 5, параграфи 1 и 2 от Регламент (ЕО) № 1151/2012.

2. Правилата, посочени в параграф 1 от настоящия член са предмет на предварително споразумение между заинтересованите страни в географския район, посочен в член 7, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1151/2012. Подобно споразумение се сключва между най-малко две трети от млекопроизводителите или техните представители, съответстващи на две трети от суровото мляко, използвано за производството на сиренето, посочено в параграф 1 от настоящия член и, когато е уместно, най-малко две трети от производителите на това сирене, представляващи най-малко две трети от производството на това сирене в географския район, посочен в член 7, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1151/2012.

3. За целите на параграф 1 за сирене със защитено географско указание географският район на произход на суровото мляко, посочен в спецификацията на продукта за сиренето, е същият като географският район, посочен в член 7, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1151/2012, във връзка с това сирене.

4. Правилата, посочени в параграф 1:

а) се отнасят единствено до регулирането на предлагането на съответния продукт и имат за цел предлагането да се приведе в съответствие с търсенето на това сирене;

б) пораждат действие единствено за съответния продукт;

([1]) Регламент (ЕО) № 1/2003 на Съвета от 16 декември 2002 г. относно изпълнението на правилата за конкуренция, предвидени в членове 101 и 102 от ДФЕС (ОВ L 1, 4.1.2003 г., стр. 1).

в) могат да бъдат направени задължителни за период не по-дълъг от три години и след този период могат да бъдат подновявани след ново искане, както е посочено в параграф 1;

г) не ощетяват търговията на продукти, различни от включените в тези правила;

д) не засягат сделките след първоначалното предлагане на съответното сирене на пазара;

е) не позволяват фиксиране на цените, включително когато цените са установени като насока или препоръка;

ж) не водят до липса на прекомерно голяма част от съответния продукт, която иначе би била налична;

з) не водят до дискриминация, не представляват пречка пред новите участници на пазара и не засягат неблагоприятно дребните производители;

и) спомагат за поддържането на качеството и/или развитието на съответния продукт;

й) не засягат член 149.

5. Правилата, посочени в параграф 1, се публикуват в официално издание на съответната държава членка.

6. Държавите членки извършват проверки, за да следят за спазването на условията, предвидени в параграф 4, и когато компетентните национални органи установят, че тези условия не са спазени, отменят правилата, посочени в параграф 1.

7. Държавите членки уведомяват незабавно Комисията за правилата, посочени в параграф 1, които са приели. Комисията информира държавите членки за всяко уведомление за подобни правила.

8. Комисията може по всяко време да приеме актове за изпълнение, с които да изиска от определена държава членка да отмени приетите от нея правила съгласно параграф 1, в случай че Комисията установи, че въпросните правила не съответстват на условията, установени в параграф 4, възпрепятстват или нарушават конкуренцията в значителна част от вътрешния пазар или застрашават свободната търговия или постигането на целите на член 39 ДФЕС. Тези актове за изпълнение се приемат, без да се прилага процедурата по член 229, параграф 2 или член 229, параграф 3 от настоящия регламент.

Член 151

Задължителни декларации в сектора на млякото и млечните продукти

Считано от 1 април 2015 г. първите изкупвачи на сурово мляко декларират пред компетентния национален орган доставяните им количества сурово мляко всеки месец.

За целите на настоящия член и на член 148 „първи изкупвач“ означава предприятие или група, която купува мляко от производители с цел:

а) да го събира, пакетира, съхранява, охлажда или преработва, включително съгласно договор;

б) да го продава на едно или повече предприятия, обработващи или преработващи мляко или други млечни продукти.

Държавите членки уведомяват Комисията за количеството сурово мляко, посочено в първа алинея.

Комисията може да приеме актове за изпълнение за определяне на правилата относно съдържанието, формата и сроковете на тези декларации, както и на мерките, свързани с уведомленията, изпращани от държавите членки на Комисията в съответствие с настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

ГЛАВА III

Организации и асоциации на производители и междубраншови организации

Раздел 1

Определение и признаване

Член 152

Организации на производители

1. Държавите членки могат, при поискване, да признават организации на производители, които:

а) са създадени и контролирани в съответствие с член 153, параграф 2, буква в) от производители в конкретен сектор, посочен в член 1, параграф 2;

б) са учредени по инициатива на производителите;

в) имат конкретна цел, която може да включва поне една от следните цели:

i) вземане на мерки продукцията да е планирана и приспособена към търсенето, по-специално по отношение на качеството и количеството;

ii) концентриране на предлагането и пускане на пазара на продуктите, произведени от членовете им, включително чрез директно предлагане на пазара;

iii) оптимизиране на производствените разходи и на възвръщаемостта на инвестициите за постигане на стандартите в областта на околната среда и хуманното отношение към животните и стабилизиране на цените на производителите;

iv) провеждане на научни изследвания и разработване на инициативи относно устойчивите производствени методи, иновативните практики, икономическата конкурентоспособност и развитието на пазарите;

(v) насърчаване и осигуряване на техническа помощ за използването на екологосъобразни практики за отглеждане, производствени техники и стабилни практики и методи за хуманно отношение към животните;

(vi) насърчаване и предоставяне на техническа помощ за използването на производствени стандарти, подобряване на качеството на продуктите и разработване на продукти със защитено наименование за произход, със защитено географско указание или с национални означения за качество;

vii) управление на вторичните продукти и на отпадъците, по-специално с цел опазване на качеството на водата, почвите и ландшафта и запазване или насърчаване на биологичното разнообразие;

viii) допринасяне за устойчивото използване на природните ресурси и за смекчаване на последиците от изменението на климата;

(ix) развиване на инициативи в сферата на популяризирането и предлагането на пазара;

(x) управление на взаимоспомагателните фондове, посочени в оперативните програми в сектора на плодовете и зеленчуците, посочени в член 31, параграф 2 от настоящия регламент и член 36 от Регламент (ЕС) № 1305/2013;

(xi) предоставяне на необходимата техническа помощ за използването на фючърсните пазари и системите за застраховане.

2 Организации на производителите, признати съгласно параграф 1 могат да продължат да бъдат признавани, ако участват в предлагането на пазара на продукти, попадащи в обхвата на код по КН ex 2208, различни от посочените в приложение I към Договорите, при условие че делът на тези продукти не надвишава 49 % от общата стойност на предлаганите на пазара продукти от съответната организация на производителите и че тези продукти не се подпомагат от Съюза. За организациите на производителите в сектора на плодовете и зеленчуците тези продукти не се отчитат при изчисляването на стойността на предлаганата на пазара продукция за целите на член 34, параграф 2.

3. Чрез дерогация от параграф 1 държавите членки признават организации на производителите, състоящи се от производители в сектора на млякото и млечните продукти, които:

а) са учредени по инициатива на производителите;

б) имат конкретна цел, която може да включва една или повече от следните цели:

i) осигуряване на планирането и приспособяването на продукцията към търсенето, по-специално по отношение на качеството и количеството;

ii) концентриране на предлагането и предлагане на пазара на продуктите на членовете ѝ;

iii) оптимизиране на производствените разходи и стабилизиране на цените на производителите

Член 153

Устав на организациите на производители

1. Уставът на организацията на производители изисква от производителите, които са нейни членове, по-специално:

а) да прилагат приетите от организацията на производителите правила, свързани с отчитането на продукцията, производството, предлагането на пазара и опазването на околната среда;

б) да бъдат членове само на една организация на производители за всеки конкретен продукт на стопанството; държавите членки обаче могат да направят дерогация от това условие в надлежно обосновани случаи, когато членуващите в организацията производители притежават две отделни производствени единици, разположени в различни географски области;

в) да предоставят информацията, искана от организацията на производителите за статистически цели.

2. Уставът на организацията на производителите предвижда също така:

а) процедури за определяне, приемане и изменение на правилата, посочени в параграф 1, буква а);

б) налагането на задължение на членовете за финансови вноски, необходими за финансиране на организацията на производителите;

в) правила, които позволяват на членуващите производители да контролират по демократичен начин своята организация и нейните решения;

г) санкции за нарушаване на задълженията, залегнали в устава, по-специално за неплащане на финансови вноски, или за нарушаване на правилата, приети от организацията на производителите;

д) правила за приемане на нови членове, и по-специално минимален срок на членство, който не може да бъде по-кратък от една година;

е) счетоводни и бюджетни правила, необходими за работата на организацията.

3. Параграфи 1 и 2 не се прилагат за организаците на производители в сектора на млякото и млечните продукти.

Член 154

Признаване на организации на производители

1. За да бъде призната от държава членка, организацията на производителите, кандидатстваща за такова признаване е юридическо лице или ясно обособена част от юридическо лице, което:

а) отговаря на изискванията, определени в член 152, параграф 1, букви а), б) и в);

б) отговаря на определените от съответната държава членка условия за минимален брой членове и/или минимален обем или стойност на предлаганата на пазара продукция в областта, в която извършва дейност,;

в) представя достатъчно доказателства за правилно изпълнение на своята дейност по отношение на сроковете, ефективността, предоставянето на човешка, материална и техническа подкрепа за своите членове, както и по отношение на концентрацията на предлагането, когато е уместно;

г) има устав, който е съобразен с букви а), б) и в) от настоящия параграф.

2. Държавите членки могат да решат, че организациите на производители, които са признати преди 1 януари 2014 г. въз основа на националното законодателство и които отговарят на условията, определени в параграф 1 от настоящия член, се считат за признати като организации на производители по смисъла на член 152.

3. Организациите на производители, които са признати преди 1 януари 2014 г. въз основа на националното законодателство и които не отговарят на условията, определени в параграф 1, могат да продължат дейността си в съответствие с националното законодателство до 1 януари 2015 г.

4. Държавите членки:

а) решават дали да признаят дадена организация на производителите в срок от четири месеца от подаването на заявление, придружено от всички съответни подкрепящи доказателства; това заявление се подава в държавата членка, в която се намира седалището на организацията;

б) извършват проверки с определена от самите тях периодичност, за да установят дали признатите организации на производители спазват разпоредбите на настоящата глава;

в) при неспазване или нередности при прилагането на предвидените в настоящата глава мерки, налагат на тези организации и асоциации определените от тях приложими санкции и, при необходимост, решават дали признаването да бъде оттеглено;

г) информират Комисията до 31 март ежегодно за всяко решение за признаване, за отказ за признаване или за оттегляне на признаване, взето през предходната календарна година.

Член 155

Възлагане на дейности на външни изпълнители

Държавите членки могат да позволяват на призната организация на производители или на призната асоциация на организации на производители в определените от Комисията сектори съгласно член 173, параграф 1, буква е) да възлага свои дейности, различни от производството, на външни изпълнители, включително на свои дъщерни дружества, ако въпросната организация на производители или асоциация на организации на производители носи отговорността за гарантиране на извършването на възложената дейност и цялостния контрол на управлението и надзора на търговските ангажименти, свързани с осъществяването на дейността.

Член 156

Асоциации на организации на производители

1. Държавите членки могат да признават, при поискване, асоциациите на организации на производители в конкретен сектор, посочен в член 1, параграф 2, които са учредени по инициатива на признати организации на производители.

При спазване на правилата, приети съгласно член 173, асоциациите на организациите на производители могат да осъществяват която и да е от дейностите или функциите на организациите на производители.

2. Чрез дерогация от параграф 1, държавите членки могат при поискване да признаят дадена асоциация на организации на производителите в сектора на млякото и млечните продукти, ако съответната държава членка счете, че тази асоциация е в състояние да извършва ефективно някоя от дейностите на призната организация на производителите и да изпълнява условията, предвидени в член 161, параграф 1.

Член 157

Междубраншови организации

1. Държавите членки могат при поискване да признават междубраншовите организации в конкретен сектор, посочен в член 1, параграф 2, които:

а) се състоят от представители на икономическите дейности, свързани с производството и с поне един от следните етапи на веригата на доставка: преработката или търговията, в това число разпространението, на продукти в един или повече сектори;

б) са учредени по инициатива на всички или някои от организациите или асоциациите, от които се състоят;

в) имат специфична цел, която отчита интересите на членовете им и на потребителите и която може да включва поспециално една от следните цели:

i) повишаване на осведомеността и на прозрачността на производството и на пазара, включително чрез публикуването на обобщени статистически данни за производствените разходи, за цените, включително при целесъобразност ценовите показатели, количествата и продължителността на предварително сключените договори и чрез предоставяне на анализи за потенциалното бъдещо развитие на пазара на регионално, национално или международно равнище;

ii) прогнозиране на производствения потенциал и регистриране на публичните цени на пазара;

iii) подкрепа за по-добро координиране на начина на пускане на продуктите на пазара, по-специално чрез научни изследвания и проучвания на пазара;

iv) проучване на потенциалните пазари за износ;

v) без да се засягат членове 148 и 168, изготвяне на стандартни договори, съобразени с правилата на Съюза за продажбата на селскостопански продукти на купувачи и/или за доставката на преработени продукти на дистрибутори и търговци на дребно, като се отчита нуждата от постигане на справедливи конкурентни условия и избягване на нарушения на пазарите;

vi) по-пълно използване на потенциала на продуктите, в това число на равнището на пазарната реализация, и развиване на инициативи за засилване на икономическата конкурентоспособност и иновациите;

vii) предоставяне на необходимата информация и извършване на необходимите научни изследвания за иновации, рационализиране, подобряване и адаптиране на производството и по целесъобразност на преработката и предлагането на пазара, за получаването на продукти, които съответстват в по-голяма степен на пазарните изисквания и на вкусовете и очакванията на потребителите, по-специално по отношение на качеството на продуктите, включително характерните особености на продуктите със защитено наименование за произход или защитено географско указание, и опазването на околната среда;

viii) търсене на начини за ограничаване на използването на ветеринарно-санитарни продукти или продукти за растителна защита, за по-добро управление на други вложени продукти, за гарантиране на качеството на продуктите и опазването на почвите и водите, за повишаване на безопасността на храните, по-специално чрез проследяване на произхода на продуктите, и подобряване на здравето и хуманното отношение към животните;

ix) разработване на методи и инструменти за подобряване на качеството на продуктите на всички етапи от производството и по целесъобразност на преработката и предлагането на пазара;

x) предприемане на всякакви действия с оглед на защитата, опазването и насърчаването на биологичното земеделие и наименованията за произход, означенията за качество и географските указания;

xi) насърчаване и извършване на научни изследвания по отношение на интегрираното и устойчиво производство или на други екологично чисти производствени методи;

xii) насърчаване на здравословната и отговорна консумация на продукти на вътрешния пазар и/или информиране за вредите, свързани с опасни модели на консумация;

xiii) насърчаване на консумацията и/или предоставяне на информация относно продуктите на вътрешния и външния пазар;

xiv) допринасяне за управлението на вторичните продукти и намаляването и управлението на отпадъците.

2. В надлежно обосновани случаи държавите членки могат да решат, въз основа на обективни и недискриминационни критерии, да изпълнят условието по член 158, параграф 1, буква в) чрез ограничаване на броя на междубраншовите организации на регионално или национално равнище, ако тази възможност е предвидена в действащите национални правила преди 1 януари 2014 г. и когато това не нарушава правилното функциониране на вътрешния пазар.

3. Чрез дерогация от параграф 1, по отношение на сектора на млякото и млечните продукти държавите членки могат да признават междубраншови организации, които:

а) официално са отправили искане да бъдат признати и са съставени от представители на икономически дейности, свързани с производството на сурово мляко и с поне един от следните етапи на веригата на доставка: преработката или търговията, в това число разпространението, на продукти от сектора на млякото и млечните продукти;

б) са създадени по инициатива на всички или някои от представителите, посочени в буква а);

в) като вземат предвид интересите на своите членове и на потребителите, извършват в един или повече региони на Съюза една или повече от следните дейности:

i) повишаване на знанията и на прозрачността на производството и на пазара, включително чрез публикуването на статистически данни за цените, количествата и сроковете на сключените предходни договори за доставка на сурово мляко и чрез осигуряването на анализи на потенциалното бъдещо развитие на пазара на регионално, национално и международно равнище;

ii) съдействие за по-добро координиране на пускането на пазара на продукти от сектора на млякото и млечните продукти, по-специално посредством научни изследвания и пазарни проучвания;

iii) насърчаване на потреблението и предоставяне на информация относно млякото и млечните продукти на вътрешния и външния пазар;

iv) проучване на потенциалните пазари за износ;

v) изготвяне, в съответствие с правилата на Съюза, на типови образци на договори за продажбата на сурово мляко на изкупвачите или доставянето на преработени продукти на дистрибуторите и търговците на дребно, като отчитат нуждата от постигане на справедливи конкурентни условия и избягване на нарушения на пазара;

vi) предоставяне на информация и провеждане на проучвания, необходими за ориентиране на производството към продукти, които са по-добре съобразени с пазарните изисквания и с вкусовете и очакванията на потребителите, най-вече по отношение на качеството на продуктите и опазването на околната среда;

vii) поддържане и развитие на производствения потенциал на сектора на млякото и млечните продукти, inter alia, чрез насърчаване на иновациите и оказване на подкрепа за програмите за приложна научноизследователска и развойна дейност с оглед на използването на целия потенциал на млякото и млечните продукти, по-специално с цел създаване на продукти с добавена стойност, които са по-привлекателни за потребителите;

viii) търсене на начини за ограничаване на използването на ветеринарно-санитарни продукти, подобряване на управлението на други вложени продукти и подобряване на безопасността на храните и на здравето на животните;

ix) разработване на методи и инструменти за подобряване на качеството на продуктите на всички етапи от производството и предлагането на пазара;

x) използване на потенциала на биологичното земеделие, опазване и насърчаване на този тип земеделие, както и на производството на продукти с наименования за произход, означения за качество и географски указания; и

xi) насърчаване на интегрираното производство или други екологосъобразни производствени методи.

Член 158

Признаване на междубраншови организации

1. Държавите членки могат да признават междубраншовите организации, които кандидатстват за такова признаване, при условие че те:

а) изпълняват изискванията, определени в член 157;

б) извършват дейността си в един или повече региони на съответната територия;

в) представляват значителен дял от икономическите дейности, посочени в член 157, параграф 1, буква а);

г) самите те не участват пряко в производство, преработка или търговия, с изключение на случаите, предвидени в член 162.

2. Държавите членки могат да решат, че междубраншовите организации, признати преди 1 януари 2014 г. въз основа на националното законодателство и които отговарят на условията, посочени в параграф 1 от настоящия член, се считат за признати междубраншови организации по смисъла на член 157.

3. Междубраншовите организации, които са признати преди 1 януари 2014 г. въз основа на националното законодателство и които не отговарят на условията, определени в параграф 1 от настоящия член, могат да продължат дейността си в съответствие с националното законодателство до 1 януари 2015 г.

4. Държавите членки могат да признават междубраншови организации във всички сектори, съществуващи преди 1 януари 2014 г., независимо дали са били признати по тяхно искане или създадени със законодателен акт, дори ако не отговарят на условието, определено в член 157, параграф 1, буква б) или в член 157, параграф 3, буква б).

5. Когато признават междубраншова организация съгласно параграф 1 или параграф 2, държавите членки:

а) решават дали да признаят дадена организация в срок от четири месеца от подаването на заявление, придружено от всички съответни подкрепящи документи; това заявление се подава в държавата членка, в която се намира седалището на организацията;

б) извършват проверки с определена от тях периодичност, за да установят дали признатите междубраншови организации спазват условията за тяхното признаване;

в) при неспазване или нередности при изпълнението на предвидените в настоящия регламент мерки налагат на тези организации съответните определени от тях приложими санкции и, при необходимост, решават дали признаването да бъде оттеглено;

г) оттеглят признаването, ако изискванията и условията за признаване, посочени в настоящия член, вече не се спазват;

д) информират Комисията до 31 март ежегодно за всяко решение за признаване, за отказ за признаване или за оттегляне на признаване, взето през предходната календарна година.

Раздел 2

Допълнителни разпоредби за отделни сектори

Член 159

Задължително признаване

Чрез дерогация от членове 152—158 държавите членки признават, при поискване:

а) организации на производители в:

i) сектора на плодовете и зеленчуците — по отношение на един или повече продукти от този сектор, и/или по отношение на продуктите, предназначени единствено за преработка,

ii) сектора на маслиновото масло и трапезните маслини,

iii) сектора на бубарството,

iv) сектора на хмела,

б) междубраншовите организации в сектора на маслиновото масло и трапезните маслини и в сектора на тютюна.

Член 160

Организации на производителите в сектора на плодовете и зеленчуците

В сектора на плодовете и зеленчуците организациите на производителите преследват поне една от целите, посочени в член 152, параграф 1, буква в), подточки i), ii) и iii).

Уставът на организацията на производителите в сектора на плодовете и зеленчуците изисква от производителите, които са нейни членове, да предлагат на пазара цялата си съответна продукция посредством организацията на производителите.

Счита се, че организациите на производителите и асоциациите на организации на производителите в сектора на плодовете и зеленчуците действат от името на членовете си и за тяхна сметка по отношение на икономическите въпроси в рамките на правомощията си.

Член 161

Признаване на организациите на производителите в сектора на млякото и млечните продукти

1. Държавите членки признават за организации на производителите в сектора на млякото и млечните продукти всички юридически лица или ясно обособени части от юридически лица, които кандидатстват за такова признаване, при условие че:

а) изпълняват изискванията, предвидени в член 152, параграф 3;

б) отговарят на определените от съответната държава членка условия за минимален брой членове и/или минимален обем на на предлаганата на пазара продукция в областта, в която извършват дейност;

в) има достатъчно доказателства, че могат да извършват нормално своята дейност както по отношение на сроковете, така и на ефективността и концентрацията на доставките;

г) имат устави, които са съобразени с букви а), б) и в) от настоящия параграф.

2. Държавите членки могат да решат, че организациите на производителите, които са признати преди 2 април 2012 г. въз основа на националното законодателство и които отговарят на условията, определени в параграф 1 от настоящия член, се считат за признати като организации на производители по смисъла на член 152, параграф 3.

3. Държавите членки:

а) решават дали да признаят дадена организация на производителите в срок от четири месеца от подаването на заявление, придружено от всички съответни подкрепящи доказателства. това заявление се подава в държавата членка, в която се намира седалището на организацията;

б) извършват проверки с определена от тях периодичност, за да установят дали признатите организации на производителите и асоциациите на организации на производителите спазват разпоредбите на настоящата глава;

в) при неспазване или нередности при изпълнението на предвидените в настоящата глава мерки налагат на тези организации и асоциации съответните определени от тях приложими санкции и, при необходимост, решават дали признаването да бъде оттеглено;

г) информират Комисията до 31 март ежегодно за всяко решение за признаване, за отказ за признаване или за оттегляне на признаване, взето през предходната календарна година.

Член 162

Междубраншови организации в сектора на маслиновото масло и трапезните маслини и сектора на тютюна

За междубраншовите организации в сектора на маслиновото масло и трапезните маслини и сектора на тютюна специфичната цел, посочена в член 157, параграф 1, буква в), може също така да включва поне една от следните цели:

а) концентриране и координиране на доставките и предлагането на пазара на продуктите на техните членове;

б) приспособяване едновременно на производството и преработвателната дейност към изискванията на пазара и подобряване на продуктите;

в) насърчаване на рационализацията и подобряването на производството и преработвателната дейност.

Член 163

Признаване на междубраншови организации в сектора на млякото и млечните продукти

1. Държавите членки могат да признават междубраншови организации в сектора на млякото и млечните продукти, при условие че тези организации:

а) изпълняват изискванията, определени в член 157, параграф 3;

б) извършват дейността си в един или повече региони на съответната територия;

в) представляват значителен дял от икономическите дейности, посочени в член 157, параграф 3, буква а);

г) самите те не участват пряко в производството, преработката или търговията с продукти от сектора на млякото и млечните продукти.

2. Държавите членки могат да решат, че междубраншовите организации, които са признати преди 2 април 2012 г. въз основа на националното законодателство и които отговарят на условията, предвидени в параграф 1, се считат за признати като междубраншови организации съгласно член 157, параграф 3.

3. Когато използват възможността за признаване на междубраншова организация в съответствие с параграф 1 или 2, държавите членки:

а) решават дали да признаят дадена междубраншова организация в срок от четири месеца от подаването на заявление, придружено от всички съответни подкрепящи доказателства;това заявление се подава в държавата членка, в която се намира седалището на организацията;

б) извършват проверки с определена от тях периодичност, за да установят дали признатите междубраншови организации спазват условията за тяхното признаване;

в) при неспазване или нередности при изпълнението на предвидените в настоящия регламент мерки налагат на тези организации съответните определени от тях приложими санкции и, при необходимост, решават дали признаването да бъде оттеглено;

г) оттеглят признаване, когато:

i) вече не са изпълнени изискванията и условията за признаване, предвидени в настоящия член;

ii) междубраншовата организация участва в някое от споразуменията, решенията и съгласуваните практики, посочени в член 210, параграф 4; с оттеглянето на признаването не се засягат другите санкции, които се налагат съгласно националното право;

iii) междубраншовата организация не спазва задължението за уведомяване, посочено в член 210, параграф 2, първа алинея, буква а);

д) информират Комисията ежегодно до 31 март за всяко решение за признаване, за отказ за признаване или за оттегляне на признаване, взето през предходната календарна година.

Раздел 3

Разширяване на обхвата на правилата и задължителни вноски

Член 164

Разширяване на обхвата на правилата

1. В случаите, когато призната организация на производители, призната асоциация на организации на производители или призната междубраншова организация, действаща в определена икономическа област или области на държава членка, се счита за представителна по отношение на производството, търговията или преработката на даден продукт, съответната държава членка може, по искане на тази организация, да направи някои от споразуменията, решенията или съгласуваните практики, договорени в рамките на същата организация, задължителни за ограничен период за другите оператори, които действат във въпросната икономическа област или области, независимо дали са физически лица или групи, които не членуват в организацията или асоциацията.

2. За целите на настоящия раздел „икономическа област“ означава географска зона, съставена от граничещи или съседни производствени райони, в които условията за производство и търговия са еднородни.

3. Дадена организация или асоциация се считат за представителни, когато в съответната икономическа област или области на дадена държава членка:

а) представляват като дял от обема на продукцията, на търговията или на преработката на съответния продукт или продукти:

i) поне 60 % — за организациите на производители в сектора на плодовете и зеленчуците, или

ii) поне две трети — в останалите случаи, и

б) представляват над 50 % от съответните производители — за организациите на производители.

При междубраншови организации обаче, когато определянето на дела от обема на продукцията или на търговията, или на преработката на съответния продукт или продукти поражда практически затруднения, държавата членка може да определи национални разпоредби за определяне на конкретното равнище на представителност, посочено в първата алинея, буква а), подточка ii) от настоящата алинея.

Когато искането за разширяване на обхвата на правилата спрямо други оператори обхваща повече от една икономическа област, организацията или асоциацията представят доказателства за наличие на определеното в първа алинея минимално равнище на представителност за всеки един от браншовете, които обхващат, във всяка от съответните икономически области.

4. Правилата, за които може да се иска предвиденото в параграф 1 разширяване на обхвата спрямо други оператори, имат една от следните цели:

а) предоставяне на информация за производството и пазарите;

б) по-строги правила за производство от тези на Съюза или от националните правила;

в) изготвянето на стандартни договори, съобразени с правилата на Съюза;

г) предлагане на пазара;

д) опазване на околната среда;

е) мерки за насърчаване и използване на потенциала на продуктите;

ж) мерки за защита на биологичното земеделие, както и на наименованията за произход, означенията за качество и географските указания;

з) изследвания за добавяне на стойност към продуктите, по-специално чрез нови приложения, които не представляват заплаха за общественото здраве;

и) проучвания за подобряване на качеството на продуктите;

й) изследвания, по-специално върху методите на отглеждане, които позволяват намалена употреба на продукти за растителна защита или ветеринарно-санитарни продукти и гарантират опазване на почвата и опазване или подобряване на околната среда;

к) определянето на минимални качества и определяне на минимални стандарти за пакетиране и представяне;

л) използването на сертифицирани семена и контрол на качеството на продукта;

м) здравето на животните и на растенията или безопасността на храните;

н) управление на вторичните продукти.

Посочените правила не трябва да са във вреда на други оператори в съответната държава членка или в Съюза и не трябва да водят до последиците, изброени в член 210, параграф 4 или да са несъвместими с правото на Съюза или действащите национални правила по какъвто и да е друг начин.

5. Разширяването на обхвата на посочените в параграф 1 правила трябва да бъде доведено до знанието на операторите чрез публикуването им без съкращения в официално издание на съответната държава членка.

6. Държавите членки уведомяват Комисията за всяко решение, взето по силата на настоящия член.

Член 165

Финансови вноски за нечленуващи

Когато обхватът на правилата на призната организация на производители, призната асоциация на организации на производители или призната междубраншова организация се разширява съгласно член 164 и дейностите, за които се отнасят споменатите правила, са от общ икономически интерес на икономическите оператори, чиито дейности са свързани със съответните продукти, държавата членка, която е извършила признаването, може, след консултация със съответните заинтересовани лица, да вземе решение отделните икономически оператори или групите, които не членуват в организацията, но се ползват от въпросните дейности, да плащат на организацията пълния размер или част от финансовите вноски, плащани от членовете ѝ, доколкото тези вноски са предназначени за покриване на разходи, извършени пряко в резултат от упражняването на въпросните дейности.

Раздел 4

Коригиране на предлагането

Член 166

Мерки за улесняване на корекциите в предлагането спрямо пазарните изисквания

С цел насърчаване на действията, извършвани от организациите, посочени в членове 152—163, за улесняване на корекциите на предлагането спрямо пазарните изисквания, с изключение на действията, свързани с изтегляне от пазара, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 по отношение на мерки в секторите, изброени в член 1, параграф 2:

а) за подобряване на качеството;

б) за насърчаване на по-добра организация на производството, преработката и предлагането на пазара;

в) за улесняване на отчитането на тенденциите в пазарните цени;

г) за даване на възможност за изготвяне на краткосрочни и дългосрочни прогнози въз основа на използваните средства за производство.

Член 167

Правила за предлагане на пазара с цел подобряване и стабилизиране на функционирането на общия пазар на вина

1. С цел да се подобри и стабилизира функционирането на общия пазар на вина, включително на грозде, гроздова мъст и вината, от които те са произведени, държавите членки производителки могат да определят правила за предлагане на пазара с оглед регулиране на предлагането, по-специално чрез решения, взети от междубраншовите организации, признати съгласно членове 157 и 158.

Тези правила трябва да са съразмерни на преследваната цел и не трябва:

а) да са свързани с каквато и да било операция след първото предлагане на пазара на съответния продукт;

б) да позволяват фиксиране на цените, включително когато цените са установени като насока или препоръка;

в) да водят до липса на значително количество от реколтата, което иначе би било налично;

г) да създават възможност за отказ да бъдат издадени на национално равнище и на равнището на Съюза сертификати, необходими за движението и предлагането на пазара на вина, когато предлагането на пазара е в съответствие с тези правила.

2. Правилата, посочени в параграф 1, се довеждат до знанието на операторите като се публикуват без съкращения в официално издание на съответната държава членка.

3. Държавите членки уведомяват Комисията за всяко решение, взето по силата на настоящия член.

Раздел 5

Системи за договаряне

Член 168

Договорни отношения

1. Без да се засяга член 148 относно сектора на млякото и млечните продукти и член 125 относно сектора на захарта, ако дадена държава членка реши по отношение на селскостопански продукти, произлизащи от сектор, посочен в член 1, параграф 2, различен от сектора на млякото и млечните продукти и сектора на захарта,:

а) че всяка доставка на нейна територия на посочените продукти от производител на преработвател или на дистрибутор трябва да се сключи писмен договор между страните;и/или

б) че първите прекупвачи трябва да направят оферта в писмена форма за договор за доставката на нейна територия на посочените селскостопански продукти от производителите,

такъв договор или оферта съответно трябва да отговарят на условията, посочени в параграфи 4 и 6 от настоящия член.

2. Ако дадена държава членка реши, че за доставките на предвидените в настоящия член продукти от производител на преработвател трябва да се сключи писмен договор между страните, тя също решава за кой етап или етапи от доставката се сключва този договор, ако доставката на съответните продукти се извършва посредством един или повече посредници.

Държавите членки гарантират, че разпоредбите, които приемат в съответствие с настоящия член не нарушават правилното функциониране на вътрешния пазар.

3. В случая, описан в параграф 2, държавите членки могат да установят механизъм за посредничество, с цел да се обхванат случаите, при които няма взаимно съгласие за сключването на такъв договор, като по този начин се гарантира равнопоставеността в договорните отношения.

4. Договорите или офертите за договори, посочени в параграф 1:

а) се изготвят преди доставката;

б) се изготвят в писмена форма; и

в) включват по-специално следните елементи:

i) цената на доставката, която:

— е непроменлива и определена в договора и/или

— се изчислява въз основа на комбинация от различни фактори, посочени в договора, които могат да включват пазарни показатели, отразяващи промените в пазарните условия, доставеното количество и качеството или състава на доставените селскостопански продукти,

ii) количеството и качеството на съответните продукти, които могат или трябва да бъдат доставени, и графика на тези доставки,

iii) срока на договора, което може да бъде срочен или безсрочен договор с клаузи за прекратяване,

iv) подробности относно сроковете и реда на плащане,

(v) правилата за изкупуване или доставка на селскостопанските продукти, и

vi) правилата, приложими в случай на непреодолима сила.

5. Чрез дерогация от параграф 1 не се изисква договор или оферта за договор, ако продуктите се доставят от производител на прекупвач, който е под формата на кооператив, в който членува съответният производител, и чийто устав или правилата и решенията, установени или възникващи според този устав, съдържат разпоредби с равностоен ефект като този, посочен в параграф 4, букви а), б) и в).

6. Всички елементи на договорите за доставка на селскостопански продукти, сключени от производители, прекупвачи, преработватели или дистрибутори, включително елементите, посочени в параграф 4, буква в), се договарят свободно между страните.

Независимо от разпоредбите на първа алинея се прилагаедно от следните условия или и двете заедно:

а) когато държава членка реши писмените договори за доставка на селскостопански продукти да бъдат задължителни в съответствие с параграф 1, тя може да установи минимален срок на действие, който да се прилага единствено към писмените договори между производител и първия прекупвач на селскостопанските продукти. Този минимален срок трябва да е с продължителност от най-малко шест месеца и не трябва да нарушава правилното функциониране на вътрешния пазар;

б) когато държава членка реши, че първият прекупвач на селскостопански продукти трябва да направи писмена оферта за договор на производителя в съответствие с параграф 1, тя може да предвиди офертата да включва минимален срок на действие на договора, определен от националното законодателство за тази цел. Този минимален срок трябва да е с продължителност от най-малко шест месеца и не трябва да нарушава правилното функциониране на вътрешния пазар.

Втора алинея не засяга правото на производителя да откаже прилагането на подобен минимален срок, при условие че отказът е в писмена форма. В такъв случай страните са свободни да договарят всички елементи на договора, включително елементите, посочени в параграф 4, буква в).

7. Държавите членки, които използват посочените в настоящия член възможности, гарантират, че приетите разпоредби не нарушават функционирането на вътрешния пазар.

Държавите членки уведомяват Комисията за начина, по който прилагат всяка мярка, въведена по силата на настоящия член.

8. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на мерките, необходими за еднаквото прилагане на параграф 4, букви а) и б) и параграф 5 от настоящия член, и мерките във връзка с уведомленията, изпращани от държавите членки в съответствие с настоящия член.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 169

Договаряне в сектора на маслиновото масло

1. Организация на производителите в сектора на маслиновото масло, призната по силата на член 152, параграф 1, която преследва една или повече от целите за концентриране на предлагането, пускането на пазара на продуктите, произведени от нейните членове, и оптимизиране на производствените разходи, може да води преговори от името на своите членове за сключване на договори за доставка на маслиново масло по отношение на цялата или част от общата продукция на техните членове.

Организация на производителите изпълнява целите, посочени в настоящия параграф, при условие че преследването на тези цели води до интегриране на дейности и това интегриране има вероятност да породи значителна ефикасност, така че цялостната дейност на организацията на производителите да допринася за изпълнението на целите, посочени в член 39 от ДФЕС.

Това може да се постигне при следните условия:

а) организацията на производителите извършва най-малко една от следните дейности:

i) съвместно разпространение, включително съвместна платформа за продажба или съвместно транспортиране;

ii) съвместно пакетиране, етикетиране или популяризиране;

iii) съвместна организация и контрол на качеството;

iv) съвместно използване на инсталации или съоръжения за съхранение;

v) съвместна преработка;

vi) съвместно управление на отпадъците, пряко произтичащи от производството на маслиново масло;

vii) съвместно снабдяване със суровини;

б) тези дейности са значителни по отношение на обема на съответното маслиново масло, както и по отношение на производствените разходи и пускането на продукта на пазара.

2. Преговорите от страна на признатата организация на производителите могат да се водят:

а) независимо дали собствеността върху въпросното маслиновото масло преминава от производителите към организацията на производителите;

б) независимо дали договорената цена е една и съща за общата продукция на някои или на всички членове;

в) при условие че за определена организация на производителите количеството маслиново масло, което е предмет на тези преговори и е произведено в дадена държава членка, не надхвърля 20 % от съответния пазар; за целите на изчислението на количеството на продукцията на маслиново масло, посочено в параграф 1, буква в), се прави разграничение между маслиновото масло за консумация от човека и маслиновото масло за друга употреба.

г) при условие че за количеството маслиново масло, което е предмет на тези преговори, организацията на производителите концентрира доставката и пуска продукцията на членовете си на пазара;

д) при условие че заинтересованите производители не членуват в друга организация на производители, която също води преговори за такива договори от тяхно име;

е) при условие че въпросното маслиново масло не е предмет на задължение за доставка, произтичащо от членството на производителя в кооперация, която не членува в съответната организация на производители, в съответствие с условията, предвидени в устава на кооперацията, или с правилата и решенията, установени съгласно този устав или произтичащи от него; и

ж) при условие че организацията на производителите уведоми компетентните органи на държавата членка, в която извършва дейност, за количеството маслиново масло, което е предмет на преговорите.

3. За целите на настоящия член позоваванията на организации на производители включват и асоциациите на такива организации на производители, признати съгласно член 156, параграф 1.

4. За целите на прилагането на параграф 2, буква в) Комисията публикува по начин, който смята за подходящ, количествата произведено маслиново масло в държавите членки.

5. Чрез дерогация от параграф 2, буква в), дори когато определения в него прагов не е превишен, органът за защита на конкуренцията, посочен във втората алинея от настоящия параграф, може да реши в конкретен случай, че дадена организация на производителите следва да поднови определени преговори или изобщо не следва да води преговори, ако той сметне това за необходимо за защита на конкуренцията или ако установи че е застрашено постигането на целите, залегнали в член 39 от ДФЕС.

При преговори, включващи повече от една държава членка, посоченото в първа алинея решение се взема от Комисията, без да се прилага процедурата, посочена в член 229, параграфи 2 или 3. В други случаи това решение се взема от националния орган за защита на конкуренцията на държавата членка, за която се отнасят преговорите.

Решенията съгласно настоящия параграф се прилагат не по-рано от датата, на която са съобщени на съответните предприятия.

За целите на настоящия член се прилагаопределението за „национален орган за защита на конкуренцията“ в член 149, параграф 7, буква а).

6. Държавата членка, в която се провеждат преговорите в съответствие с настоящия член, уведомява Комисията за прилагането на параграф 2, буква ж) и параграф 5.

Член 170

Договаряне в сектора на говеждото и телешкото месо

1. Организация на производителите в сектора на говеждото и телешкото месо, призната по силата на член 152, параграф 1, която преследва една или повече цели за концентриране на предлагането, пускането на пазара на продуктите, произведени от нейните членове, и оптимизиране на производствените разходи, може да води преговори от името на своите членове по отношение на цялата или част от общата продукция на техните членове за сключване на договори за доставка на живи говеда за клане от вида Bos taurus, попадащи в обхвата на кодове CN ex 0102 29 21, ex 0102 29 41, ex 0102 29 51, ex 0102 29 61, или ex 0102 29 91:

а) на възраст под 12 месеца; и

б) на възраст 12 месеца и повече.

Организация на производителите изпълнява целите, посочени в настоящия параграф, при условие че преследването на тези цели води до интегриране на дейности и това интегриране има вероятност да породи значителна ефикасност, така че дейностите на организацията на производителите цялостно допринасят за изпълнението на целите, посочени в член 39 от ДФЕС.

Това може да се постигне при следните условия:

а) организацията на производителите извършва най-малко една от следните дейности:

i) съвместно разпространение, включително съвместна платформа за продажба или съвместно транспортиране;

ii) съвместно популяризиране;

iii) съвместна организация и контрол на качеството;

iv) съвместно използване на инсталации или съоръжения за съхранение;

v) съвместно управление на отпадъците, пряко произтичащи от отглеждането на живи говеда;

vi) съвместно снабдяване със суровини;

б) тези дейности са значителни по отношение на количеството на съответното говеждо и телешко месо, както и по отношение на производствените разходи и пускането на продукцията на пазара.

2. Преговорите от страна на признатата организация на производителите могат да се водят:

а) независимо дали собствеността преминава от селскостопанските производители към организацията на производителите;

б) независимо дали договорената цена е една и съща за общата продукция на някои или на всички членове;

в) при условие че за определена организация на производители количеството говеждо и телешко месо, което е предмет на тези преговори и е произведено в дадена държава членка, не надхвърля 15 % от общата национална продукция на всеки продукт, посочен в параграф 1, първа алинея, букви а) и б), в тази държава членка, изразена в еквивалент кланично тегло;

г) при условие че за количеството говеждо и телешко месо, което е предмет на тези преговори, организацията на производителите концентрира доставката и пуска продукцията на членовете си на пазара;

д) при условие че заинтересованите производители не членуват в друга организация на производители, която също води преговори за такива договори от тяхно име;

е) при условие че въпросният продукт не е предмет на задължение за доставка, произтичащо от членството на производителя в кооперация, която не членува в съответната организация на производители, в съответствие с условията, предвидени в устава на кооперацията, или с правилата и решенията, установени съгласно този устав или произтичащи от него; и

ж) при условие че организацията на производителите уведоми компетентните органи на държавата членка, в която извършва дейност, за количеството говеждо и телешко месо, което е предмет на преговорите.

3. За целите на настоящия член позоваванията на организации на производители включват и асоциациите на такива организации на производители, признати съгласно член 156, параграф 1.

4. За целите на прилагането на параграф 2, буква в) Комисията публикува по начин, който смята за подходящ, количествата произведено говеждо и телешко месо в държавите членки, изразени в в еквивалент кланично тегло.

5. Чрез дерогация от параграф 2, буква в) дори когато определените в тях прагове не са превишени, органът за защита на конкуренцията, посочен във втората алинея от настоящия параграф, може да реши в конкретен случай, че конкретна организация на производителите следва да поднови определени преговори или изобщо не следва да води преговори, ако той сметне това за необходимо за защита на конкуренцията или ако установи, че продуктът, за който се водят преговорите, е част от отделен пазар поради специфичните си характеристики или предназначението си и че тези колективни преговори биха обхванали над 15 % от националната продукция по отношение на този пазар, или ако установи, че е застрашено постигането на целите, залегнали в член 39 от ДФЕС.

При преговори, включващи повече от една държава членка, посоченото в първа алинея решение се взема от Комисията, без да се прилага процедурата, посочена в член 229, параграфи 2 или 3. В други случаи това решение се взема от националния орган за защита на конкуренцията на държавата членка, за която се отнасят преговорите.

Решенията съгласно настоящия параграф се прилагат не по-рано от датата, на която са съобщени на съответните предприятия.

За целите на настоящия член се прилага определението за „национален орган за защита на конкуренцията“ в член 149, параграф 7, буква а).

6. Държавата членка, в която се провеждат преговорите в съответствие с настоящия член, уведомява Комисията за прилагането на параграф 2, буква ж) и параграф 5.

Член 171

Договаряне относно определени полски култури

1. Организация на производителите, призната по силата на член 152, параграф 1, която преследва една или повече цели за концентриране на предлагането, пускането на пазара на продуктите, произведени от нейните членове, и оптимизиране на производствените разходи, може да води преговори от името на своите членове по отношение на цялата или част от общата продукция на техните членове за сключване на договори за доставка на един или повече от следните продукти, които не са предназначени за посев, и за ечемик, който не е предназначен за малцуване:

а) мека пшеница под код по КН ex 1001 99 00;

б) ечемик под код по КН ex 1003 90 00;

в) царевица под код по КН ex 1005 90 00;

г) ръж под код по КН ex 1002 90 00;

д) твърда пшеница под код по КН ex 1001 19 00;

е) овес под код по КН ex 1004 90 00;

ж) тритикале под код по КН ex 1008 60 00;

з) рапично семе под код по КН ex 1205;

и) слънчогледово семе под код по КН ex 1206 00;

й) соя под код по КН ex 1201 90 00;

к) полски фасул под код по КН ex 0708 и ex 0713;

л) фуражен грах под код по КН ex 0708 и ex 0713.

Организация на производителите изпълнява целите, посочени в настоящия параграф, при условие че преследването на тези цели води до интегриране на дейности и това интегриране има вероятност да породи значителна ефикасност, така че цялостната дейност на организацията на производителите допринася за изпълнението на целите, посочени в член 39 от ДФЕС.

Това може да се постигне при следните условия:

а) организацията на производителите извършва най-малко една от следните дейности:

i) съвместно разпространение, включително съвместна платформа за продажба или съвместно транспортиране;

ii) съвместно популяризиране;

iii) съвместна организация и контрол на качеството;

iv) съвместно използване на инсталации или съоръжения за съхранение;

v) съвместно снабдяване със суровини;

б) тези дейности са значителни по отношение на количеството на съответния продукт, както и по отношение на производствените разходи и пускането на продукта на пазара.

2. Преговорите от страна на признатата организация на производителите могат да се водят:

а) независимо дали собствеността преминава от селскостопанските производители към организацията на производителите;

б) независимо дали договорената цена е една и съща за общата продукция на някои или на всички членове;

в) при условие че за всеки продукт, посочен в параграф 1, и за определена организация на производители количеството продукция, за което се водят тези преговори и което е произведено в дадена държава членка, не надхвърля 15 % от общата национална продукция за този продукт в съответната държава членка;

г) при условие че за количеството продукти, което е предмет на тези преговори, организацията на производителите концентрира доставката и пуска продукцията на членовете си на пазара;

д) при условие че заинтересованите производители не членуват в друга организация на производители, която също води преговори за такива договори от тяхно име;

е) при условие че въпросният продукт не е предмет на задължение за доставка, произтичащо от членството на производителя в кооперация, която не членува в съответната организация на производители, в съответствие с условията, предвидени в устава на кооперацията, или с правилата и решенията, установени съгласно този устав или произтичащи от него; и

ж) при условие че организацията на производителите уведоми компетентните органи на държавата членка, в която извършва дейност, за количеството на всеки продукт, което е предмет на преговорите.

3. За целите на настоящия член позоваванията на организации на производители включват и асоциациите на такива организации на производители, признати съгласно член 156, параграф 1.

4. За целите на прилагането на параграф 2, буква в) Комисията публикува количествата на посочените в параграф 1 продукти, произведени в държавите членки, по начин, който смята за подходящ.

5. Чрез дерогация от параграф 2, буква в) дори когато определените в тях прагове не са превишени, органът за защита на конкуренцията, посочен във втората алинея от настоящия параграф, може да реши в конкретен случай, че конкретна организация на производителите следва да поднови определени преговори или изобщо не следва да води преговори, ако той сметне това за необходимо за защита на конкуренцията или ако установи, че продуктът, за който се водят преговорите, е част от отделен пазар поради специфичните си характеристики или предназначението си и че тези колективни преговори биха обхванали над 15 % от националната продукция по отношение на този пазар, или ако установи, че е застрашено постигането на целите, залегнали в член 39 от ДФЕС.

При преговори, включващи повече от една държава членка, посоченото в първата алинея решение се взема от Комисията, без да се прилага процедурата, посочена в член 229, параграфи 2 или 3. В други случаи това решение се взема от националния орган за защита на конкуренцията на държавата членка, за която се отнасят преговорите.

Решенията съгласно настоящия параграф се прилагат не по-рано от датата, на която са съобщени на съответните предприятия.

За целите на настоящия член се прилага определението за „национален орган за защита на конкуренцията“, предвидено в член 149, параграф 7, буква а).

6. Държавата членка, в която се провеждат преговорите в съответствие с настоящия член, уведомява Комисията за прилагането на параграф 2, буква ж) и параграф 5.

Член 172

Регулиране на предлагането на шунка със защитено наименование за произход или защитено географско указание

1. По искане на организация на производителите, призната съгласно член 152, параграф 1 от настоящия регламент, междубраншова организация, призната съгласно член 157, параграф 1 от настоящия регламент, или група от оператори, посочена в член 3, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1151/2012, държавите членки могат да определят за ограничен период от време задължителни правила за регулирането на предлагането на шунка със защитено наименование за произход или със защитено географско указание съгласно член 5, параграфи 1, и 2 от Регламент (ЕС) № 1151/2012.

2. Правилата, посочени в параграф 1 от настоящия член са предмет на предварително споразумение между заинтересованите страни в географския район, посочен в член 7, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1151/2012. Подобно споразумение се сключва, след консултация със свиневъдите в географския район, между най-малко две трети от преработвателите на тази шунка, които представляват поне две трети от производството на тази шунка в географския район, посочен в член 7, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1151/2012, и, ако държавата членка смята за целесъобразно, поне две трети от свиневъдите в географския район, посочен в член 7, параграф 1, буква в) от Регламент (ЕС) № 1151/2012.

3. Правилата, посочени в параграф 1:

а) се отнасят единствено до регулирането на предлагането на съответния продукт и/или със суровините за него и имат за цел предлагането да се приведе в съответствие с търсенето на тази шунка;

б) пораждат действие единствено за съответния продукт;

в) могат да бъдат направени задължителни за период не по-дълъг от три години и след този период могат да бъдат подновявани след ново искане, както е посочено в параграф 1;

г) не ощетяват търговията на продукти, различни от включените в тези правила;

д) не засягат сделките след първоначалното предлагане на съответната шунка на пазара;

е) не позволяват фиксиране на цените, включително когато цените са установени като насока или препоръка;

ж) не водят до липса на прекомерно голяма част от съответния продукт, която иначе би била налична;

з) не водят до дискриминация, не представляват пречка пред новите участници на пазара и не засягат неблагоприятно дребните производители;

и) спомагат за поддържането на качеството и/или развитието на съответния продукт.

4. Правилата, посочени в параграф 1, се публикуват в официално издание на съответната държава членка.

5. Държавите членки извършват проверки, за да гарантират спазването на условията, предвидени в параграф 3, и когато компетентните национални органи установят, че тези условия не са спазени, те отменят правилата, посочени в параграф 1.

6. Държавите членки уведомяват незабавно Комисията за правилата, посочени в параграф 1, които са приели. Комисията информира държавите членки за всяко уведомление за подобни правила.

7. Комисията може по всяко време да приеме актове за изпълнение, с които да изиска от определена държава членка да отмени приетите от нея правила съгласно параграф 1, в случай че Комисията установи, че въпросните правила не съответстват на условията, установени в параграф 4, възпрепятстват или нарушават конкуренцията в значителна част от вътрешния пазар или застрашават свободната търговия или постигането на целите на член 39 от ДФЕС. Тези актове за изпълнение се приемат, без да се прилага процедурата по член 229, параграф 2 или член 229, параграф 3 от настоящия регламент.

Раздел 6

Процедурни правила

Член 173

Делегирани правомощия

1. С цел да се гарантира ясно определяне на целите и отговорностите на организациите на производители, асоциациите на организации на производители и междубраншовите организации, така че да се допринася за ефективността на действията на такива организации и сдружения, без това да доведе до излишна административна тежест и без да се накърнява принципът на свободата на сдружаване, по-специално спрямо нечленуващите в такива организации, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 по отношение на организациите на производители, асоциациите на организации на производители и междубраншовите организации от един или повече сектори, посочени в член 1, параграф 2, или за конкретни продукти от тези сектори по следните въпроси:

а) специфичните цели, които могат, трябва или не трябва да бъдат осъществявани от тези организации и асоциации; и ако е приложимо, в допълнение към целите, определени в членове 152—163;

б) правилата на тези организации и асоциации, уставите на организациите, различни от организациите на производители, специфичните условия, приложими относно уставите на организациите на производители в някои сектори, включително дерогациите от задължението членовете да предлагат на пазара цялата си съответна продукция посредством организацията на производители, посочено в член 160,втора алинея, структурата, срока за членство, размера, отчетността и дейностите на тези организации и асоциации, произтичащите от признаването последици, оттеглянето на признаването, както и сливанията;

в) условията за признаване, оттегляне и спиране на признаването, произтичащите от признаването, оттеглянето и спирането на признаването последици, както и изискванията към такива организации и асоциации да предприемат коригиращи мерки при неизпълнение на критериите за признаване;

г) транснационалните организации и асоциации, включително правилата, посочени в букви а), б) и в) от настоящия параграф;

д) правилата относно установяването и условията за оказване на административна помощ от съответните компетентни органи в случай на транснационално сътрудничество;

е) секторите, за които се прилага член 161, условията за възлагане на дейности на външни изпълнители, естеството на дейностите, които могат да бъдат възлагани на външни изпълнители, както и осигуряването на технически средства от организациите или асоциациите;

ж) базата за изчисляване на минималния обем или стойност на предлаганата на пазара продукция на организациите и асоциациите;

з) приемането на членове, които не са производители, при организации на производители, и които не са организации на производители, при асоциациите на организации на производители;

и) разширяването на обхвата на някои от предвидените в член 164 правила на организациите, така че да включат и нечленуващи, и посоченото в член 165 задължително плащане на финансови вноски от нечленуващи, включително използването и разпределянето на тези плащания от организациите, както и списък на по-строгите производствени правила, чийто обхват може да бъде разширен съгласно член 164, параграф 4, първа алинея, буква б), като същевременно се осигурява прозрачност и отчетност на тези организации пред нечленуващите и не се допуска по-благоприятно третиране на членовете на такива организации спрямо нечленуващите, по-специално по отношение на използването на задължителните финансови вноски;

й) допълнителните изисквания по отношение на представителността на посочените в член 164 организации, съответните икономически области, включително контрола от страна на Комисията на тяхното определяне, минималните периоди, през които правилата са в сила преди разширяване на обхвата им, лицата или организациите, към които могат да бъдат прилагани правилата или вноските, и обстоятелствата, при които Комисията може да изисква отказване или оттегляне на разширяването на обхвата на правилата или на задължителните вноски.

2. Чрез дерогация от параграф 1, за да се осигури ясното определяне на целите и отговорностите на организациите на производителите, асоциациите на организациите на производителите и междубраншовите организации в сектора на млякото и млечните продукти, така че да се допринася за ефективността на действията на подобни организации без да се налага ненужна тежест, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за определяне на:

а) условията за признаване на транснационални организации на производители и транснационални асоциации на организации на производители;

б) правилата относно установяването и условията за оказване на административна помощ от съответните компетентни органи на организациите на производители, включително асоциациите на организации на производители, в случай на транснационално сътрудничество;

в) допълнителните правила относно изчисляването на количеството сурово мляко, предмет на преговорите, посочени в член 149, параграф 2, буква в) и член 149, параграф 3;

г) правила относно разширяването на обхвата на някои от предвидените в член 164 правила на организациите, така че да включат и нечленуващи, и посоченото в член 165 задължително плащане на финансови вноски от нечленуващи.

Член 174

Изпълнителни правомощия в съответствие с процедурата по разглеждане

1. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на мерките, необходими за прилагане на настоящата глава, по-специално:

а) мерките за изпълнението на условията за признаване на организациите на производители и на междубраншовите организации, предвидени в членове 154 и 158;

б) процедурите в случай на сливане на организации на производители;

в) процедурите, които да се определят от държавите членки по отношение на минималния размер и минималния срок за членство;

г) процедурите по отношение на разширяването на обхвата на правилата и финансовите вноски, посочени в членове 164 и 165, по-специално прилагането на понятието „икономическа област“, посочено в член 164, параграф 2;

д) процедурите, свързани с административната помощ;

е) процедурите, свързани с възлагане на дейности на външни изпълнители;

ж) процедурите и техническите условия, свързани с прилагане на мерките, посочени в член 166.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

2. Чрез дерогация от параграф 1, по отношение на сектора на млякото и млечните продукти Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на подробните правила, необходими за:

а) изпълнението на предвидените в членове 161 и 163 условия за признаване на организации на производителите и техни асоциации и на междубраншови организации;

б) уведомленията, посочени в член 149, параграф 2), буква е);

в) уведомленията, които да бъдат изпратени от държавите членки до Комисията в съответствие с член 161, параграф 3, буква г), член 163, параграф 3, буква д), член 149, параграф 8 и член 150, параграф 7;

г) процедурите във връзка с оказването на административна помощ в случай на транснационално сътрудничество.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 175

Други изпълнителни правомощия

Комисията може чрез актове за изпълнение да приема отделни решения относно:

а) признаването на организации, извършващи дейности в повече от една държава членка, съгласно правилата, приети по член 174, параграф 1, буква г);

в) повдигането на възражение или оттеглянето на признаването на междубраншова организация от държава членка;

г) списъка на икономически области, за които държавите членки са изпратили уведомление, съгласно правилата, приети по член 174, параграф 1, буква з) и член 174, параграф 2, буква г);

д) изискването държава членка да откаже или отмени разширяването на обхвата на правилата или финансовите вноски от нечленуващи, за които дадена държава членка е взела решение.

Тези актове за изпълнение се приемат без прилагане на процедурата, посочена в член 229, параграф 2 или 3,

ЧАСТ III

ТЪРГОВИЯ С ТРЕТИ ДЪРЖАВИ

ГЛАВА I

Лицензии за внос и износ

Член 176

Общи правила

1. Без да се засягат случаите, в които се изискват лицензии за внос или износ в съответствие с настоящия регламент, вносът, който да бъде пуснат в свободно обращение в Съюза, или износът от Съюза на един или повече продукти от следните сектори могат да се обвържат с представяне на лицензия:

а) зърнени култури;

б) ориз;

в) захар;

г) семена;

д) маслиново масло и трапезни маслини, по отношение на продуктите, попадащи под кодове по КН 1509, 1510 00, 0709 92 90, 0711 20 90, 2306 90 19, 1522 00 31 и 1522 00 39;

е) лен и коноп, доколкото това се отнася за конопа;

ж) плодове и зеленчуци;

з) преработени плодове и зеленчуци;

и) банани;

й) вино;

к) живи растения;

л) говеждо и телешко месо;

м) мляко и млечни продукти;

н) свинско месо;

о) овче и козе месо;

п) яйца;

р) птиче месо;

с) етилов алкохол от земеделски произход.

2. Лицензиите се издават от държавите членки на всеки заявител, независимо от мястото му на установяване в Съюза, освен ако не е предвидено друго в акт, приет в съответствие с член 43, параграф 2 от ДФЕС, и без да се засяга прилагането на членове 177, 178 и 179 от настоящия регламент.

3. Лицензиите са валидни в целия Съюз.

Член 177

Делегирани правомощия

1. С оглед отчитане на международните задължения на Съюза и приложимите стандарти на Съюза в социалната област и в областта на околната среда и хуманното отношение към животните, необходимостта от контрол върху развитието на търговията и пазарните промени, вноса и износа на продукти, необходимостта от добро управление на пазара и необходимостта от намаляване на административната тежест, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227, в които се определят:

а) списъкът на продуктите от секторите, посочени в член 176, параграф 1, за които се изисква представяне на лицензия за внос или износ;

б) случаите и положенията, при които не се изисква представяне на лицензия за внос или износ, като се отчитат митническият статут на съответните продукти, търговските договорености, които трябва да се спазват, целите на операциите, правният статут на заявителя и съответните количества.

2. С оглед осигуряване на допълнителни елементи на системата на лицензии, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227, в които се посочват правилата относно:

а) правата и задълженията, които произтичат от лицензията, нейните правни последици и случаите, в които се прилага толеранс по отношение на спазването на задължението за внос или износ на посоченото в лицензията количество, или когато произходът следва да се посочи в лицензията;

б) издаването на лицензия за внос или пускането в свободно обращение, за което се изисква представяне на документ, издаден от трета държава или организация, който да удостоверява inter alia произхода, автентичността и качествените характеристики на продуктите;

в) прехвърлянето на лицензията или ограниченията за нейното прехвърляне;

г) допълнителните условия за лицензии за внос на коноп в съответствие с член 189 и принципът на административно съдействие между държавите членки с цел да се предотвратят или решат случаи на измама или нередности;

д) случаите и положенията, при които се изисква или не се изисква предоставяне на гаранция, която да обезпечи осъществяване на вноса или износа на продуктите в срока на валидност на лицензията.

Член 178

Изпълнителни правомощия в съответствие с процедурата по разглеждане

Комисията приема актове за изпълнение за определяне на мерките, необходими за прилагане на настоящата глава, включително правилата относно:

а) вида и съдържанието на лицензията;

б) подаването на заявления и издаването на лицензии и тяхното използване;

в) срока на валидност на лицензията

г) процедурите за предоставяне на гаранция и нейния размер.

д) доказателствата за изпълнение на изискванията за ползване на лицензиите;

е) равнището на допустимия толеранс по отношение на спазването на задължението за внос или износ на посоченото в лицензията количество;

ж) издаването на заместващи лицензии и дубликати на лицензии;

з) използването на лицензиите от страна на държавите членки и обмена на информация, необходима за управление на системата, включително процедурите, свързани със специалното административно съдействие между държавите членки.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 179

Други изпълнителни правомощия

Комисията може да приема актове за изпълнение:

а) за ограничаване на количествата, за които могат да се издават лицензии;

б) за отказване на количества, за които са подадени заявления; и

в) за спиране подаването на заявления с оглед управлението на пазара в случаите, когато са заявени големи количества.

Тези актове за изпълнение се приемат без прилагане на процедурата, посочена в член 229, параграф 2 или 3,

ГЛАВА II

Вносни мита

Член 180

Прилагане на международни споразумения и някои други актове

Комисията приема актове за изпълнение за определяне на мерки за изпълнение на изискванията, залегнали в международни споразумения, сключени в съответствие с ДФЕС, или във всякакъв друг приложим акт, приет съгласно член 43, параграф 2 или член 207 от ДФЕС или Общата митническа тарифа по отношение на изчисляването на вносните мита за селскостопански продукти. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 181

Система на входни цени за някои продукти от секторите на плодовете и зеленчуците, преработените плодове и зеленчуци и лозаро-винарския сектор

1. За целите на прилагането на митническата ставка по Общата митническа тарифа по отношение на продуктите от секторите на плодовете и зеленчуците и преработените плодове и зеленчуци и по отношение на гроздовия сок и гроздовата мъст, входната цена на дадена партида е равна на нейната митническа стойност, изчислена в съответствие с Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета [1] (Митническия кодекс) и Регламент (ЕО) № 2454/93 на Комисията [2].

2. За да се гарантира ефикасността на системата, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 с цел да се гарантира, че достоверността на декларираната входна цена на съответна партида се проверява като се използва фиксирана стойност при вноса, както и да се определят условията, при които се изисква предоставяне на гаранция.

3. Комисията приема актове за изпълнение за установяване на правила за изчисляване на фиксираната стойност при вноса, посочена в параграф 2. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 182

Допълнителни вносни мита

1. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне не продуктите от секторите на зърнените култури, ориза, захарта, плодовете и зеленчуците, преработените плодове и зеленчуци, говеждото и телешкото месо, млякото и млечните продукти, свинското месо, овчето месо и козето месо, яйцата, птичето месо и бананите, както и на гроздовия сок и гроздовата мъст, за които се прилага допълнително вносно мито, когато при вноса подлежат на митническата ставка, определена в Общата митническа тарифа, за да се предотвратят или да се противодейства на неблагоприятните последици за пазара на Съюза, които могат да възникнат в резултат на този внос, ако:

а) вносът е извършен на цена под равнището, което Съюзът е обявил пред СТО („прагова цена“); или

б) обемът на вноса в дадена година превишава определено равнище („критичен обем“).

Критичният обем се основава на възможностите за достъп до пазара, определени като внос в процентно изражение спрямо съответното вътрешно потребление през предходните три години.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

2. Допълнителни вносни мита не се налагат, когато е малко вероятно вносът да предизвика смущения на пазара на Съюза или когато последиците от тях ще бъдат несъразмерни спрямо поставената цел.

3. За целите на параграф 1, първа алинея, буква а) вносните цени се определят въз основа на вносни цени CIF за въпросната пратка. Вносните цени CIF се сверяват с представителните цени за дадения продукт на световния пазар или на пазара на Съюза за внос на този продукт.

4. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на мерките, необходими за прилагане на настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

[1] Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета от 12 октомври 1992 г. относно създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 302, 19.10.1992 г., стр. 1).

[2] Регламент (ЕО) № 2454/93 на Комисията от 2 юли 1993 г. за определяне на разпоредби за прилагане на Регламент (ЕИО) № 2913/92 на Съвета относно създаване на Митнически кодекс на Общността (ОВ L 253, 11.10.1993 г., стр. 1).

Член 183

Други изпълнителни правомощия

Комисията може да приема актове за изпълнение:

а) за определяне на равнището на приложимото вносно мито в съответствие с правилата, съдържащи се в международно споразумение, сключено в съответствие с ДФЕС, в Общата митническа тарифа и актовете за изпълнение, посочени в член 180;

б) за определяне на представителните цени и критичните обеми за целите на прилагането на допълнителни вносни мита в рамките на правилата, приети съгласно член 182, параграф 1.

Тези актове за изпълнение се приемат без прилагане на процедурата, посочена в член 229, параграф 2 или 3,

ГЛАВА III

Управление на тарифни квоти и специално третиране на вноса от трети държави

Член 184

Тарифни квоти

1. Тарифните квоти за внос на селскостопански продукти, които да бъдат пуснати в свободно обращение в Съюза или в част от него, или тарифните квоти за внос на селскостопански продукти на Съюза в трети държави, които трябва да бъдат частично или изцяло управлявани от Съюза, произтичащи от международни споразумения, сключени в съответствие с ДФЕС или всеки друг акт, приет в съответствие с член 43, параграф 2 или член 207 от ДФЕС, се откриват и/или управляват от Комисията чрез делегирани актове съгласно член 186 от настоящия регламент и актове за изпълнение съгласно членове 187 и 188 от настоящия регламент.

2. Тарифните квоти се управляват така, че да не се допусне никаква дискриминация между заинтересованите оператори, като се прилага един от следните методи или съчетание от тях, или друг подходящ метод:

а) метод, основан на хронологичния ред на подаване на заявленията (принципът „пръв пристигнал, пръв обслужен“);

б) метод на пропорционално разпределение на заявените количества след подаване на заявленията (използване на „метода на едновременно разглеждане“);

в) метод, основан на отчитане на традиционни търговски модели (използване на „метода традиционни/новопристигнали“).

3. Приетият метод на управление:

а) по отношение на тарифните квоти за внос — отчита в достатъчна степен потребностите от предлагане на съществуващите и възникващите пазари в Съюза за производство, обработка и потребление от гледна точка на конкурентоспособността, сигурността и непрекъснатостта на доставките и необходимостта да се запази равновесието на тези пазари, и

б) по отношение на тарифните квоти за износ — позволява пълното използване на възможностите, предоставени в рамките на въпросната квота.

Член 185

Специални тарифни квоти

С цел привеждането в действие на тарифната квота за внос в Испания на 2 000 000 тона царевица и 300 000 тона сорго и тарифната квота за внос в Португалия на 500 000 тона царевица на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове съгласно член 227 за определяне на необходимите разпоредби за осъществяване на вноса по тарифните квоти и, когато е приложимо, за публичното складиране на количествата, внесени от разплащателните агенции на съответните държави членки, и за тяхното пласиране на пазарите на тези държави членки.

Член 186

Делегирани правомощия

1. С оглед да се осигури справедлив достъп за наличните количества и равното третиране на операторите в рамките на тарифната квота, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227:

а) за определяне на условията и изискванията за допустимост, на които трябва да отговаря операторът, за да подаде заявление в рамките на тарифната квота; въпросните разпоредби могат да изискват минимален опит в търговията с трети държави и приравнени територии или в преработвателна дейност, изразен като минимално количество и период от време в даден пазарен сектор; тези разпоредби могат да включват специални правила, които да съответстват на нуждите и практиките, които са в сила в даден сектор, и на установените практики в преработвателните отрасли и техните потребности;

б) за определяне на правилата за прехвърляне на права между оператори, и, при необходимост, ограниченията на такова прехвърляне в рамките на управлението на тарифната квота;

в) за обвързване на участието в тарифната квота с предоставянето на гаранция;

г) за определяне при необходимост на разпоредби относно характерните особености, изисквания или ограничения, приложими към тарифната квота съгласно международно споразумение или друг акт, посочени в член 184, параграф 1.

2. С оглед да се гарантира, че изнасяните продукти могат да се ползват от специално третиране при внос в трета държава при определени условия, съгласно международни споразумения, сключени от Съюза в съответствие с ДФЕС, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 от настоящия регламент относно правилата,

изискващи компетентните органи на държавите членки да издават, при поискване и след съответните проверки, документ, удостоверяващ, че са спазени изискванията за продукти, които, ако бъдат изнесени, могат да се ползват от специално третиране при внос в трета държава, при положение че са спазени определени условия.

Член 187

Изпълнителни правомощия в съответствие с процедурата по разглеждане

Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на:

а) годишните тарифни квоти, при необходимост подходящо разпределени през годината, и метода на управление, който да бъде използван;

б) процедурите за прилагане на специалните разпоредби, определени в споразумението или акта за приемане на режима на внос или износ, по-специално относно:

i) гаранциите във връзка с естеството, мястото, от което пристига, и произхода на продукта;

ii) признаването на документа, използван за проверка на гаранциите, посочени в подточка i);

iii) представянето на документ, издаден от държавата износител;

iv) местоназначението и използването на продуктите;

в) срока на валидност на лицензиите или на разрешенията;

г) процедурите за предоставяне на гаранцията и нейния размер;

д) използването на лицензиите и при необходимост — специфични мерки по отношение по-специално на условията, при които се подават заявления за внос и се предоставят разрешения в рамките на тарифната квота;

е) процедурите и техническите критерии за прилагането на член 185.

ж) необходимите мерки относно съдържанието, формата, издаването и употребата на документа, посочен в член 186, параграф 2;

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 188

Други изпълнителни правомощия

1. Комисията приема актове за изпълнение относно управлението на процеса, чрез които се гарантира, че не се надвишават наличните количества в рамките на тарифната квота, по-специално като се определя коефициент на разпределение за всяко заявление, когато наличните количества бъдат достигнати, като се отхвърлят чакащите заявления и при необходимост се преустановява подаването на заявления.

2. Комисията може да приема актове за изпълнение относно преразпределение на неизползваните количества.

3. Актовете за изпълнение, посочени в настоящия член се приемат без прилагане на процедурата, посочена в член 229, параграф 2 или 3.

ГЛАВА IV

Специални разпоредби за вноса на определени продукти

Член 189

Внос на коноп

1. Изброените по-долу продукти могат да бъдат внасяни в Съюза само ако са спазени следните условия:

а) необработеният коноп под код по КН 5302 10 00 отговаря на условията, посочени в член 32, параграф 6 и член 35, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1307/2013

б) сортовите семена от коноп, предназначени за посев, под код по КН ex 1207 99 20, са придружени от доказателства, че съдържанието на тетрахидроканабинол на съответния сорт не превишава определеното в съответствие с член 32, параграф 3 и член 35, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1307/2013;

в) конопеното семе, различно от семена за посев, под код по КН 1207 99 91, се внася единствено от вносители, лицензирани от държавата членка, за да се гарантира, че това семе не е предназначено за посев.

2. Настоящият член се прилага, без да се засягат по-ограничаващи правила, приети от държавите членки в съответствие с ДФЕС, и задълженията, произтичащи от Споразумението за селското стопанство на СТО.

Член 190

Внос на хмел

1. Внос на продукти от сектора на хмела от трети държави може да се извършва единствено ако стандартите им за качество са най-малко равностойни на тези, приети за същите продукти, отглеждани в Съюза или произвеждани от такива продукти.

2. Приема се, че продуктите отговарят на стандарта, посочен в параграф 1, ако са придружени от декларация, издадена от органите в страната на произход и призната за равностойна на сертификата, посочен в член 77.

По отношение на хмела на прах, хмела на прах с повишено съдържание на лупулин, екстрактите от хмел и смесените продукти от хмел, удостоверението може да бъде признато за равностойно на сертификата само ако алфа-киселинното съдържание на тези продукти не е по-ниско от това на хмела, от който са получени.

3. С цел да се сведе до минимум административната тежест, Комисията има правомощия да приема делегирани актове, съобразно член 227, с които определя условията, при които не се прилагат задълженията, свързани с удостоверение за еквивалентност и етикетирането на опаковката.

4. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на мерките, необходими за прилагането на настоящия член, в това число правила относно признаването на удостоверения за еквивалентност и за проверка на вноса на хмел. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 191

Дерогации по отношение на вносни продукти и специална гаранция в лозаро-винарския сектор

Дерогации от приложение VIII, част II, раздел Б, точка 5 или раздел В по отношение на вносни продукти могат да се приемат в съответствие с член 43, параграф 2 от ДФЕС, съгласно международните задължения на Съюза.

В случай на дерогации от приложение VIII, част II, раздел Б, точка 5, при допускането за свободно обращение вносителите депозират гаранция за тези продукти пред посочените митнически органи. Гаранцията се освобождава при представяне от вносителя на доказателство, прието от митническите органи на държавата членка, в която продуктите се допускат за свободно обращение, че:

а) продуктите не са се ползвали от дерогациите или,

б) ако са се ползвали от дерогациите, продуктите не са били обект на винификация, или ако са били — получените продукти са етикетирани по съответния начин.

Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне правила за гарантиране на еднаквото прилагане на настоящия член, включително по отношение на размера на гаранцията и подходящото етикетиране. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 192

Внос на сурова захар за рафиниране

1. До края на 2016—2017 пазарна година за рафинериите на пълен работен ден се определя изключителен капацитет за внос от 2 500 000 тона на пазарна година, изразени в бяла захар.

2. Единственото работещо предприятие за преработка на захарно цвекло през 2005 г. в Португалия се счита за рафинерия на пълен работен ден.

3. Лицензиите за внос на захар за рафиниране се издават само на рафинерии на пълен работен ден, при условие че въпросните количества не превишават количествата, посочени в параграф 1. Лицензиите могат да бъдат прехвърляни само между рафинерии на пълен работен ден и срокът им на валидност изтича в края на пазарната година, за която са издадени.

Настоящият параграф се прилага за първите три месеца от всяка пазарна година.

4. Предвид необходимостта да се гарантира, че захарта, внесена за рафиниране в съответствие с настоящия член се рафинира, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за определяне на:

а) условията за функционирането на схемите за внос, посочени в параграф 1;

б) условията и изискванията за допустимост, които даден оператор трябва да изпълни, преди да представи заявление за лицензия за внос, в това число предоставянето на гаранция;

в) правилата относно приложимите административни санкции.

5. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на необходимите правила относно доказателствата и документите, които трябва да бъдат представени по отношение на изискванията и задълженията, приложими към вносителите, по-специално към рафинериите на пълен работен ден. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 193

Суспендиране на прилагането на вносни мита в сектора на захарта

С цел да се гарантира снабдяването, необходимо за производството на продуктите, посочени в член 140, параграф 2, Комисията може, до края на пазарната 2016—2017 година, да приема актове за изпълнение за суспендиране изцяло или частично на прилагането на вносните мита за определени количества на следните продукти:

а) захар под код по КН 1701;

б) изоглюкоза под кодове по КН 1702 30 10, 1702 40 10, 1702 60 10 и 1702 90 30.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

ГЛАВА V

Предпазни мерки и активно усъвършенстване

Член 194

Предпазни мерки

1. Комисията предприема предпазни мерки срещу вноса в Съюза при спазване на параграф 3 от настоящия член в съответствие с регламенти (ЕО) № 260/2009 ([1]) и (ЕО) № 625/2009 ([2]) на Съвета.

2. Освен ако не е предвидено друго в друг акт на Европейския парламент и на Съвета и друг акт на Съвета, предпазните мерки срещу внос в Съюза, предвидени в международни споразумения, сключени в съответствие с ДФЕС, се предприемат от Комисията в съответствие с параграф 3 от настоящия член.

3. Комисията може да предприеме актове за изпълнение за установяване на мерките, посочени в параграфи 1 и 2 от настоящия член, по искане на държава членка или по своя инициатива. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Когато Комисията получи искане от държава членка, тя взема решение по него чрез актове за изпълнение в срок от пет работни дни след получаване на искането. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Когато са налице надлежно обосновани наложителни причини за спешност, Комисията приема незабавно приложими актове за изпълнение в съответствие с процедурата, посочена в член 229, параграф 3.

Приетите мерки се съобщават на държавите членки и пораждат незабавно действие.

4. Комисията може приема актове за изпълнение за отмяна или изменение на предпазните мерки на Съюза, приети в съответствие с параграф 3 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Когато са налице надлежно обосновани наложителни причини за спешност, Комисията приема незабавно приложими актове за изпълнение в съответствие с процедурата, посочена в член 229, параграф 3.

Член 195

Суспендиране на режимите обработка под митнически контрол и активно усъвършенстване

Когато на пазара на Съюза възникнат или е възможно да възникнат смущения, произтичащи от режим обработка под митнически контрол или режим активно усъвършенстване, Комисията може да приеме актове за изпълнение за суспендиране — по искане на държава членка или по своя инициатива, изцяло или частично — използването на режимите обработка под митнически контрол или активно усъвършенстване за продуктите от секторите на зърнените култури, ориза, захарта, маслиновото масло и трапезните маслини, плодовете и зеленчуците, преработените плодове и зеленчуци, виното, говеждото и телешкото месо, млякото и млечните продукти, свинското месо, овчето и козето месо, яйцата, птичето месо и етиловия алкохол от земеделски произход. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Когато Комисията получи искане от държава членка, тя взема решение по него чрез актове за изпълнение в срок от пет работни дни след получаване на искането. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Когато са налице надлежно обосновани наложителни причини за спешност, Комисията приема незабавно приложими актове за изпълнение в съответствие с процедурата, посочена в член 229, параграф 3.

Приетите мерки се съобщават на държавите членки и пораждат незабавно действие.

ГЛАВА VI

Възстановяване при износ

Член 196

Обхват

1. В степента, необходима, за да се даде възможност за износ на базата на котировки или цени на световния пазар, когато условията на вътрешния пазар са такива, като описаните вчлен 219, параграф 1 или член 221, и в рамките на ограниченията, произтичащи от международни споразумения, сключени в съответствие с ДФЕС, разликата между тези котировки или цени и цените в Съюза може да бъде покрита чрез възстановяване при износ за:

а) продуктите от следните сектори, предназначени за износ без по-нататъшна преработка:

i) зърнени култури;

ii) ориз;

iii) захар, по отношение на продуктите, изброени в приложение I, част III, букви б)—г) и ж);

iv) говеждо и телешко месо;

v) мляко и млечни продукти;

vi) свинско месо;

vii) яйца;

viii) птиче месо;

([1]) Регламент (ЕО) № 260/2009 на Съвета от 26 февруари 2009 г. относно общите правила за внос (ОВ L 84, 31.3.2009 г., стр. 1).

([2]) Регламент (ЕО) № 625/2009 на Съвета от 7 юли 2009 г. относно общия режим за внос от някои трети страни (ОВ L 185, 17.7.2009 г., стр. 1).

б) продуктите, изброени в буква а), подточки i)—iii), v) и vii) от настоящия параграф, предназначени за износ под формата на преработени стоки в съответствие с Регламент (ЕО) № 1216/2009 на Съвета [1] и под формата на продуктите, съдържащи захар, изброени в приложение I, част X, буква б) от настоящия регламент.

2. Възстановяванията при износ за продуктите, изнасяни под формата на преработени стоки, не надвишават възстановяванията, приложими за същите продукти, изнасяни без по-нататъшна преработка.

3. Без да се засяга прилагането на член 219, параграф 1 и член 221, възстановяването за продуктите, посочени в параграф 1 от настоящия член, е 0 евро.

Член 197

Разпределение на възстановяванията при износ

Методът на разпределение за количествата, които могат да бъдат изнесени с възстановяване при износ, е този, който:

а) е най-подходящ с оглед естеството на продукта и положението на съответния пазар и позволява да се използват най-ефикасно наличните ресурси, като се отчитат ефикасността и структурата на износа от Съюза и тяхното въздействие върху равновесието на пазара, без да се създава дискриминация между съответните оператори, и по-специално между големи и малки оператори;

б) създава най-малко административни затруднения за операторите, като се вземат предвид административните изисквания.

Член 198

Определяне на размера на възстановяванията при износ

1. Едни и същи възстановявания при износ се прилагат за едни същи продукти в целия Съюз. Те могат да варират според местоназначението, особено когато това е необходимо поради състоянието на световния пазар, специфичните изисквания на някои пазари или задълженията, произтичащи от международни споразумения, сключени в съответствие с ДФЕС.

2. Мерките за определяне на размера на възстановяванията се приемат от Съвета в съответствие с член 43, параграф 3 от ДФЕС.

Член 199

Предоставяне на възстановявания при износ

1. Възстановяванията за продуктите, изброени в член 196, параграф 1, буква а), изнасяни като такива без по-нататъшна преработка, се предоставят единствено след подаване на заявление и представяне на лицензия за износ.

2. Възстановяването, приложимо за продуктите, изброени в член 196, параграф 1, буква а), е възстановяването, приложимо в деня на подаване на заявлението за лицензия, или възстановяването, произтичащо от съответната тръжна процедура, а при диференцирани възстановявания — възстановяването, приложимо в същия ден:

а) за местоназначението, посочено в лицензията, или

б) за действителното местоназначение, ако то се различава от посоченото в лицензията, като в този случай приложимата сума не надвишава сумата, приложима за посоченото в лицензията местоназначение.

3. Възстановяването се изплаща при представяне на доказателства, че:

а) продуктите са напуснали митническата територия на Съюза в съответствие с режима на износ, посочен в член 161 от Митническия кодекс;

б) при диференцирано възстановяване, продуктите са били внесени в посоченото в лицензията местоназначение или друго местоназначение, за което е било определено възстановяване, без да се засяга параграф 2, буква б).

Член 200

Възстановявания при износ на живи животни в сектора на говеждото и телешкото месо

По отношение на продуктите от сектора на говеждото и телешкото месо предоставянето и изплащането на възстановявания при износ на живи животни се извършва единствено при спазване на изискванията, установени в правото на Съюза във връзка с хуманното отношение към животните, и по-специално на тези за защитата на животните по време на транспортиране.

Член 201

Лимити при износ

Количествените ограничения, произтичащи от международните споразумения, сключени в съответствие с ДФЕС, се спазват на основата на лицензии за износ, издавани за референтните периоди, които се прилагат за съответните продукти.

По отношение на спазването на задълженията, произтичащи от Споразумението за селското стопанство на СТО, приключването на референтния период не засяга действителността на лицензиите за износ.

Член 202

Делегирани правомощия

1. За да се осигури правилното функциониране на системата на възстановяване при износ, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за установяване на изискване за предоставяне на гаранция, обезпечаваща изпълнението на задълженията на операторите.

[1] Регламент (ЕО) № 1216/2009 на Съвета от 30 ноември 2009 г. за определяне на търговския режим, приложим за някои стоки, получени от преработката на селскостопански продукти (ОВ L 328, 15.12.2009 г., стр. 10).

2. С оглед да се сведе до минимум административната тежест за операторите и органите, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227, в които се определят прагове, под които може да не се изисква спазване на задължението за издаване или представяне на лицензия за износ, определят се местоназначенията или операциите, за които може да бъде оправдано освобождаване от задължението за представяне на лицензия за износ, и се разрешава в ситуации, когато това е оправдано, лицензиите за износ да бъдат издавани впоследствие.

3. С оглед да се намери решение на практически ситуации, които дават основание за пълно или частично възстановяване при износ, и да се подпомогнат операторите да покрият периода между подаване на заявлението и окончателното изплащане на възстановяването при износ, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно правилата за:

а) определяне на друга дата за възстановяването;

б) авансово плащане на възстановявания при износ, в това число условията за представяне и освобождаване на гаранция;

в) допълнителни доказателства, когато има съмнения относно действителното местоназначение на продуктите и възможността за повторен внос в митническата територия на Съюза;

г) местоназначенията, които се считат за износ от Съюза, и включването в митническата територия на Съюза на местоназначения, които отговарят на условията за възстановяване при износ.

4. С оглед да се осигури равен достъп до възстановяване при износ за износителите на продуктите, посочени в приложение I на Договорите, и на обработените продукти от тях, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227, относно прилагането на член 199, параграфи 1 и 2 за посочените в член 196, параграф 1, буква б) продукти.

5. С оглед да се гарантира, че продуктите, които се ползват от възстановявания при износ, се изнасят от митническата територия на Съюза, и да се избегне тяхното връщане на тази територия, както и за да се сведе до минимум административната тежест за операторите при генерирането и предоставянето на доказателства, че продуктите, ползващи се от възстановяване при износ, са пристигнали в държавата на местоназначение при диференцираните възстановявания, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за правила, отнасящи се до:

а) срока, в който трябва да бъде приключено излизането от митническата територия на Съюза, в това число времето за временно повторно влизане;

б) обработката, на която продуктите, ползващи се от възстановяване при износ, могат да бъдат подложени през този период;

в) доказателството за достигане до местоназначение, за да може да има право на диференцирани възстановявания;

г) праговете на възстановявания и условията, при които износителите могат да бъдат освободени от задължението за представяне на такова доказателство;

д) условията за одобряване на доказателството, представено от независими трети страни, за достигане на местоназначението, когато се прилагат диференцирани възстановявания.

6. За да се насърчат износителите да спазват условията за хуманно отношение към животните и да се даде възможност на компетентните органи да контролират правилното предоставяне на възстановяванията при износ, когато това зависи от спазването на изискванията за хуманно отношение към животните, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно спазването на изискванията за хуманно отношение към животните извън митническата територия на Съюза, включително използването на независими трети страни.

7. С оглед да се вземат предвид характерните особености на различните сектори, на Комисията се предоставя правомощието за приемане на делегирани актове в съответствие с член 227, за установяване на специални изисквания и условия за операторите и за продуктите, които отговарят на изискванията за възстановяване при износ, и за определяне на коефициенти за изчисляване на възстановяванията при износ, като отчита процеса на отлежаване за определени спиртни напитки, произведени от зърнени култури.

Член 203

Изпълнителни правомощия в съответствие с процедурата по разглеждане

Комисията приема актове за изпълнение за определяне на мерките, необходими за прилагане на настоящата глава, по-специално относно:

а) преразпределянето на разрешените за износ количества, които не са били разпределени или оползотворени;

б) метода за преизчисляване на заплащането на възстановяването при износ, когато продуктовият код или местоназначението, посочени в лицензията, не отговарят на действителния продукт или местоназначение;

в) продуктите, посочени в член 196, параграф 1, буква б);

г) процедурите за предоставяне на гаранция и нейния размер;

д) прилагането на мерките, приети в съответствие с член 202, параграф 4.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 204

Други изпълнителни правомощия

Комисията може да приема актове за изпълнение:

а) за установяване на подходящи мерки за предотвратяване на злоупотребата с предвидения в член 199, параграф 2 гъвкав подход, по-специално по отношение на процедурата за повторно подаване на заявления;

б) за установяване на необходимите мерки за спазване на количествените ограничения, предвидени в член 201, в т.ч. прекъсването или ограничаването на издаването на лицензии за износ, когато тези ограничения са или могат да бъдат превишени;

в) за определяне на коефициенти, които се прилагат за възстановяване при износ в съответствие с правилата, приети съгласно член 202, параграф 7.

Тези актове за изпълнение се приемат без прилагане на процедурата, посочена в член 229, параграф 2 или 3,

ГЛАВА VII

Пасивно усъвършенстване

Член 205

Суспендиране на режим пасивно усъвършенстване

Когато на пазара на Съюза възникнат или е възможно да възникнат смущения, произтичащи от режим пасивно усъвършенстване, Комисията може да приема актове за изпълнение за суспендиране — по искане на държава членка или по своя инициатива, изцяло или частично — използването на режим пасивно усъвършенстване за продуктите от секторите на зърнените култури, ориза, плодовете и зеленчуците, преработените плодове и зеленчуци, виното, говеждото и телешкото месо, свинското месо, овчето и козето месо и птичето месо. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Когато Комисията получи искане от държава членка, тя взема решение по него чрез актове за изпълнение в срок от пет работни дни след получаване на искането. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Когато са налице надлежно обосновани наложителни причини за спешност, Комисията приема незабавно приложими актове за изпълнение в съответствие с процедурата, посочена в член 229, параграф 3.

Приетите мерки се съобщават на държавите членки и пораждат незабавно действие.

ЧАСТ IV

ПРАВИЛА ЗА КОНКУРЕНЦИЯ

ГЛАВА I

Правила, приложими по отношение на предприятията

Член 206

Насоки на Комисията за прилагане на правилата за конкуренция към селското стопанство

Освен ако в настоящия регламент не е предвидено друго и в съответствие с член 42 от ДФЕС, членове 101—106 от ДФЕС и разпоредбите за тяхното прилагане се прилагат, при спазване на членове 207—210 от настоящия регламент, към всички споразумения, решения и практики, посочени в член 101, параграф 1 и член 102 от ДФЕС, които се отнасят до производството или търговията със селскостопански продукти.

За да се гарантират функционирането на вътрешния пазар и еднаквото прилагане на правилата за конкуренция на Съюза, Комисията и компетентните органи на държавите членки прилагат правилата за конкуренция на Съюза в тясно сътрудничество.

Освен това Комисията по целесъобразност публикува насоки, с които да подпомогне националните компетентни органи, както и предприятията.

Член 207

Съответен пазар

Определението за съответен пазар позволява да се установи и определи периметърът, в който се осъществява конкуренцията между предприятията и който обхваща две кумулативни измерения:

а) съответен продуктов пазар: за целите на настоящата глава, под „продуктов пазар“ се разбира пазарът, обхващащ всички продукти, които се приемат за взаимозаменяеми или заменими от потребителя поради техните характеристики, цената им и употребата, за която са предназначени;

б) съответен географски пазар: за целите на настоящата глава, под „географски пазар“ се разбира пазарът, обхващащ територията, на която съответните предприятия са включени в предлагането на съответни продукти, на която условията на конкуренция са достатъчно хомогенни и която може да бъде разграничена от съседните географски области именно защото условията на конкуренция в тази територия чувствително се различават.

Член 208

Господстващо положение

За целите на настоящата глава, под „господстващо положение“ се разбира ситуацията, при която дадено предприятие се намира в положение на икономическо надмощие, което му дава възможност да възпрепятства поддържането на действителна конкуренция на съответния пазар, като му позволява да бъде независимо в значителна степен спрямо неговите конкуренти, неговите клиенти и в крайна сметка спрямо потребителите.

Член 209

Изключения за целите на ОСП и земеделските стопани и техните асоциации

1. Член 101, параграф 1 от ДФЕС не се прилага по отношение на споразуменията, решенията и практиките, посочени в член 206 от настоящия регламент, които са необходими за постигане на целите, определени в член 39 от ДФЕС.

Член 101, параграф 1 от ДФЕС не се прилага за споразуменията, решенията и съгласуваните практики на земеделските стопани, асоциациите на земеделските стопани или асоциациите на такива асоциации или организациите на производителите, признати съгласно член 152 от настоящия регламент, или асоциациите на организации на производителите, признати съгласно член 156 от настоящия регламент, които се отнасят до производството или продажбата на селскостопански продукти или използването на общи съоръжения за съхранение, обработка или преработка на селскостопански продукти, освен ако по този начин се застрашава постигането на целите, залегнали в член 39 от ДФЕС.

Настоящият параграф не се прилага за споразуменията, решенията и съгласуваните практики, които пораждат задължението за налагане на идентични цени или чрез които се изключва конкуренцията.

2. Споразуменията, решенията и съгласуваните практики, изпълняващи условията по параграф 1 от настоящия член, не се забраняват, нито се изисква предварително решение за тази цел.

При всяко производство на национално равнище или на равнището на Съюза във връзка с прилагането на член 101 от ДФЕС тежестта на доказване на нарушение на член 101, параграф 1 от ДФЕС се носи от страната или органа, който твърди, че е налице нарушение. Страната, която иска да се ползва от предвидените в параграф 1 от настоящия член освобождавания, носи тежестта на доказване, че условията по този параграф са изпълнени.

Член 210

Споразумения и съгласувани практики на признати междубраншови организации

1. Член 101, параграф 1 от ДФЕС не се прилага за споразуменията, решенията и съгласуваните практики на междубраншови организации, признати съгласно член 157, параграф 1 от настоящия регламент, с предмет осъществяване на дейностите, изброени в член 157, параграф 1, буква в) и за сектора на млякото и млечните продукти - в член 157, параграф 3, буква в) от настоящия регламент, а за сектора на маслиновото масло и трапезните маслини и сектора на тютюна — в член 162 от настоящия регламент.

2. Параграф 1 се прилага при условие че:

а) Комисията е уведомена за споразуменията, решенията и съгласуваните практики, посочени в него; и

б) в срок от два месеца след получаване на цялата изискана информация Комисията не е установила, че тези споразумения, решения или съгласувани практики са несъвместими с правилата на Съюза.

Когато Комисията установи, че споразуменията, решенията и съгласуваните практики, посочени в параграф 1са несъвместими с правилата на Съюза, тя излага констатациите си, без да прилага процедурата по член 229, параграф 2 или 3.

3. Споразуменията, решенията и съгласуваните практики, посочени в параграф 1, не могат да бъдат въведени в действие преди изтичане на двумесечния срок, посочен в параграф 2, първа алинея, буква б).

4. Споразуменията, решенията и съгласуваните практики се обявяват при всички случаи за несъвместими с правилата на Съюза, ако:

а) могат да доведат до разделяне под каквато и да е форма на пазарите в рамките на Съюза;

б) могат да засегнат правилното функциониране на организацията на пазара;

в) могат да предизвикат нарушения на конкуренцията, които не са от съществено значение за постигане на целите на ОСП, които преследват с дейността си междубраншовите организации;

г) включват определяне на цени или определяне на квоти;

д) могат да породят дискриминация или да премахнат конкуренцията по отношение на значителен дял от съответните продукти.

5. Ако след изтичане на двумесечния срок, посочен в параграф 2, първа алинея, буква б), Комисията установи, че не са изпълнени условията за прилагане на параграф 1, тя, без да прилага процедурата, посочена в член 229, параграф 2 или 3, взема решение, по силата на което към въпросното споразумение, решение или съгласувана практика се прилага член 101, параграф 1 от ДФЕС.

Това решение на Комисията не се прилага преди датата, на която съответната междубраншова организация е била уведомена за него, освен ако тази междубраншова организация е предоставила невярна информация или е злоупотребила с освобождаването, предвидено в параграф 1.

6. При многогодишни споразумения уведомяването за първата година е валидно и за следващите години на споразумението. В този случай обаче Комисията може, по собствена инициатива или по искане на друга държава членка, да издаде по всяко време констатация за несъвместимост.

7. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на мерките, необходими за еднаквото прилагане на настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

ГЛАВА II

Правила за държавна помощ

Член 211

Прилагане на членове 107—109 от ДФЕС

1. Членове 107—109 от ДФЕС се прилагат за производството и търговията със селскостопански продукти.

2. Чрез дерогация от параграф 1, членове 107—109 от ДФЕС не се прилагат за плащанията, извършени от държавите членки по силата на и съгласно едно от следните условия:

а) мерките, предвидени в настоящия регламент, които се финансират изцяло или частично от Съюза;

б) членове 213—218 от настоящия регламент.

Член 212

Национални плащания, свързани с програмите за подпомагане в лозаро-винарския сектор

Чрез дерогация от член 44, параграф 3, държавите членки могат да предоставят национални плащания в съответствие с правилата на Съюза относно държавната помощ за мерките по членове 45, 49 и 50.

Максималният размер на помощта, определен в съответните правила на Съюза относно държавната помощ, се прилага по отношение на общото публично финансиране, което включва както средства от Съюза, така и национални средства.

Член 213

Национални плащания за северни елени във Финландия и Швеция

При условиеза получаване на разрешение от Комисията, прието без да се прилага процедурата, посочена в член 229, параграф 2 или 3, Финландия и Швеция могат да извършват национални плащания за производство и предлагане на пазара на месо от северен елен и продукти от северен елен (кодове по КН ex 0208 и ex 0210), при положение че те не водят до увеличаване на традиционните равнища на производство.

Член 214

Национални плащания за сектора на захарта във Финландия

Финландия може да извършва национални плащания в полза на производителите на захарно цвекло в размер до 350 EUR на хектар за една пазарна година.

Член 215

Национални плащания за пчеларството

Държавите членки могат да извършват национални плащания за защита на пчелните стопанства, които са повлияни неблагоприятно от структурни или природни условия, или в рамките на програми за икономическо развитие, с изключение на тези, предоставяни за производство или търговия.

Член 216

Национални плащания за дестилация на вино в кризисни случаи

1. Държавите членки могат да извършват национални плащания в полза на винопроизводителите за доброволна или задължителна дестилация на вино при обосновани кризисни случаи.

Тези плащания трябва да са съразмерни и да дават възможност за справяне с кризата.

Общият размер на наличните средствата за такива плащания в определена държава членка за определена година не надхвърля 15 % от общо наличните средства за всяка държава членка за същата година, определени в приложение VI.

2. Държавите членки, които желаят да се възползват от възможността за посочените в параграф 1 национални плащания, изпращат надлежно обосновано уведомление до Комисията. Без да прилага процедурата, посочена в член 229, параграф 2 или 3, Комисията решава дали мярката се одобрява и дали плащанията могат да бъдат извършени.

3. Алкохолът, получен от посочената в параграф 1 дестилация, се използва изключително за промишлени или енергийни цели, така че да се избегне нарушаване на конкуренцията.

4. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на мерките, необходими за прилагането на настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 217

Национални плащания за разпределяне на продукти за децата

В допълнение към помощта от Съюза, предвидена в членове 23 и 26, държавите членки могат да извършват национални плащания за доставка на продукти за децата в учебните заведения или за свързаните с това разходи, посочени в член 23, параграф 1.

Държавите членки могат да финансират тези плащания посредством такса за съответния сектор или чрез всякакъв друг вид участие от страна на частния сектор.

В допълнение към помощта от Съюза, предвидена в член 23, държавите членки могат да извършват национални плащания за финансиране на съпътстващите мерки, които са необходими за гарантиране на ефективността на схемата на Съюза за доставка на плодове и зеленчуци, преработени плодове и зеленчуци и банановi продукти, съгласно посоченото в член 23, параграф 2.

Член 218

Национални плащания за черупкови плодове

1. Държавите членки могат да извършват национални плащания в размер до 120,75 EUR на хектар годишно в полза на земеделските стопани, които произвеждат следните продукти:

а) бадеми с код по КН 0802 11 и 0802 12;

б) лешници или цариградски лешници с код по КН 0802 21 и 0802 22;

в) орехи с код по КН 0802 31 00 и 0802 32 00;

г) шам фъстък с код по КН 0802 51 00 и 0802 52 00;

д) рожкови с код по КН 1212 92 00.

2. Националните плащания, посочени в параграф 1, могат да се изплащат единствено за максимална площ от:

Държава членка	Максимална площ (ha)
Белгия	100
България	11 984
Германия	1 500
Гърция	41 100
Испания	568 200
Франция	17 300
Италия	130 100
Кипър	5 100
Люксембург	100
Унгария	2 900
Нидерландия	100
Полша	4 200
Португалия	41 300
Румъния	1 645
Словения	300
Словакия	3 100
Обединеното кралство	100

3. Държавите членки могат да обвържат предоставянето на националните плащания, посочени в параграф 1, с условието земеделските стопани да са членове на организация на производителите, призната съгласно член 152.

ЧАСТ V

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

ГЛАВА I

Извънредни мерки

Раздел 1

Смущения на пазара

Член 219

Мерки срещу смущения на пазара

1. За да се реагира ефективно и ефикасно на заплахата от смущения на пазара, предизвикани от значителни повишения или спадове в цените на вътрешните или външните пазари или от други събития и обстоятелства, предизвикващи значителни смущения или заплаха от смущения на пазара, когато съществува вероятност съответната ситуация или въздействието ѝ върху пазара да продължи или да се влоши, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227, с които да въвежда необходимите мерки за справяне със съответната пазарна ситуация, като спазва всички задължения, произтичащи от международните споразумения, сключени в съответствие с ДФЕС, и при условие че всички други мерки, посочени в настоящия регламент, се окажат недостатъчни.

Когато в случаите на заплаха от смущения на пазара, посочени в първа алинея от настоящия параграф, наложителни причини заспешност го изискват, процедурата, предвидена в член 228, се прилага за делегираните актове, приети съгласно първа алинея от настоящия параграф.

Тези наложителни причини за спешност могат да включват необходимостта да се предприемат незабавни действия за справяне или предотвратяване на смущенията на пазара, когато заплахите от смущения на пазара се появяват толкова бързо или неочаквано, че са необходими незабавни действия с цел ефективно и ефикасно справяне с положението, или когато действията биха попречили на тези заплахи от смущения на пазара да се осъществят, да продължат или да се превърнат в по-тежки или продължителни смущения, или когато отлагането на незабавните действия би довело до настъпване или утежняване на смущенията или до разширяване на обхвата на мерките, които ще бъдат необходими по-късно за преодоляване на заплахата или смущението или биха били в ущърб на производствените или пазарните условия.

Тези мерки могат, в нужната степен и за периода от време, необходим за преодоляване на смущенията на пазара или на заплахата от тях, да разширяват или изменят обхвата, продължителността или други аспекти на други мерки, предвидени съгласно настоящия регламент, да предвиждат възстановявания при износа или да суспендират изцяло или частично прилагането на вносните мита, включително за определени количества или периоди, съобразно необходимостта.

2. Мерките, посочени в параграф 1, не се прилагат за продуктите, изброени в приложение I, част XXIV, раздел 2.

Чрез делегирани актове, приети в съответствие с процедурата по спешност, посочена в член 228, Комисията обаче може да вземе решение, че мерките по параграф 1 се прилагат за един или повече от продуктите, изброени в приложение I, част XXIV, раздел 2.

3. Комисията може да приема актове за изпълнение за определяне на необходимите процедурни правила и технически критерии за прилагането на мерките, посочени в параграф 1 от настоящия член. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Раздел 2

Мерки за подпомагане на пазара, свързани с болести по животните и загуба на потребителско доверие поради рискове за общественото здраве, здравето на животните или на растенията

Член 220

Мерки, свързани с болести по животните и загуба на потребителско доверие поради рискове за общественото здраве, здравето на животните или на растенията

1. Комисията може да приема актове за изпълнение за предприемане на извънредни мерки за подпомагане на засегнатия пазар, за да се отчетат:

а) ограниченията върху търговията в рамките на Съюза и с трети държави, които могат да възникнат в резултат от прилагането на мерки за борба с разпространението на болести по животните, и

б) сериозните смущения на пазара, за които се счита, че произтичат пряко от загубата на потребителско доверие поради рискове за общественото здраве, здравето на животните или на растенията и риск от болести.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

2. Мерките, предвидени в параграф 1, се прилагат за който и да било от следните сектори:

а) говеждо и телешко месо;

б) мляко и млечни продукти;

в) свинско месо;

г) овче и козе месо;

д) яйца;

е) птиче месо.

Предвидените в параграф 1, първа алинея, буква б) мерки, свързани със загуба на потребителско доверие поради рискове за общественото здраве или здравето на растенията, се прилагат и за всички други селскостопански продукти, с изключение на изброените в приложение I, част XXIV, раздел 2.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове, в съответствие с процедурата по спешност, предвидена в член 228, зада разшири списъка на продуктите, посочени в първите две алинеи от настоящия параграф.

3. Мерките, предвидени в параграф 1, се предприемат по искане на съответната държава членка.

4. Мерките, предвидени в параграф 1, първа алинея, буква а), могат да бъдат предприети само ако съответната държава членка е въвела ветеринарно-санитарни мерки за бързо справяне с болестта и само доколкото и докато е строго необходимо да бъде подпомогнат съответният пазар.

5. Съюзът предоставя частично финансиране, равно на 50 % от разходите на държавите членки по мерките, предвидени в параграф 1.

По отношение на секторите на говеждото и телешкото месо, млякото и млечните продукти, свинското месо и овчето и козето месо обаче Съюзът предоставя частично финансиране в размер на 60 % от тези разходи при борба с разпространението на шап.

6. Държавите членки гарантират, че когато производителите имат дял в разходите, поети от държавите членки, това не води до нарушаване на конкуренцията между производителите в различните държави членки.

Раздел 3

Специфични проблеми

Член 221

Мерки за разрешаване на специфични проблеми

1. Комисията приема актове за изпълнение за предприемане на необходими и обосновани спешни мерки за разрешаване на специфични проблеми. Тези мерки могат да дерогират от разпоредбите на настоящия регламент само в строго необходимата степен и за строго необходимия срок. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

2. За решаване на специфични проблеми и при надлежно обосновани наложителни причини за спешност, при ситуации, които могат да предизвикат бързо влошаване на производствените и пазарните условия и които би било трудно да се овладеят, ако се забави приемането на мерки, Комисията приема незабавно приложими актове за изпълнение в съответствие с процедурата, посочена в член 229, параграф 3.

3. Комисията приема мерки по силата на параграф 1 или параграф 2 единствено ако е невъзможно да се приемат изискваните спешни мерки в съответствие с член 219 или член 220.

4. Мерките, приети по силата на параграф 1 или параграф 2, остават в сила за срок, който не превишава дванадесет месеца. Ако след изтичането на този срок конкретните проблеми, които водят до приемането на тези мерки, продължават да съществуват, Комисията може, с цел да постигне трайно решение, да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно проблемитеили да представя подходящи законодателни предложения.

5. Комисията информира Европейския парламент и Съвета за всяка мярка, приета по силата на параграф 1 или параграф 2, в срок от два работни дни след нейното приемане.

Раздел 4

Споразумения и решения в период на сериозен дисбаланс на пазарите

Член 222

Прилагане на член 101, параграф 1 от ДФЕС

1. В периоди на сериозен дисбаланс на пазарите Комисията може да приема актове за изпълнение, така че член 101, параграф 1 от ДФЕС да не се прилага към споразуменията и решенията на признатите организации на производители, на техните асоциации и на признатите междубраншови организации в който и да е от секторите, посочени в член 1, параграф 2 от настоящия регламент, при условие че тези споразумения и решения не нарушават правилното функциониране на вътрешния пазар, тясно насочени са към стабилизирането на засегнатия сектор и попадат в една или повече от следните категории:

а) изтегляне от пазара или безвъзмездно разпределяне на техните продукти;

б) обработка и преработка;

в) складиране от частни оператори;

г) съвместни мерки за популяризиране;

д) споразумения относно изискванията за качество;

е) съвместно закупуване на суровини, необходими за борба с разпространението на вредители и болести по животните и растенията в Съюза, или на суровини, необходими за справяне с последиците от природни бедствия в Съюза;

ж) временно планиране на производството, при което се отчита специфичното естество на производствения цикъл.

Комисията посочва вактове за изпълнение материалноправния и географския обхват на тази дерогация и, при спазване на параграф 3, периода, в който се прилага дерогацията.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

2. Параграф 1 се прилага единствено ако Комисията вече е приела една от мерките, посочени в настоящата глава, в случай че продуктите са били изкупени на базата на публична интервенция или ако е била предоставена помощ за частно складиране, посочена в част II, дял I, глава I.

3. Споразуменията и решенията, посочени в параграф 1, са валидни само за период от максимум шест месеца.

При все това, Комисията може да приема актове за изпълнение, с които разрешава такива споразумения и решения за допълнителен период от максимум шест месеца. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

ГЛАВА II

Предоставяне на информация и докладване

Член 223

Изисквания за предоставянето на информация

1. За целите на прилагането на настоящия регламент, мониторинга, анализа и управлението на пазара на селскостопански продукти, гарантирането на прозрачност на пазара, правилното функциониране на мерките на ОСП, тяхната проверка, контрол, мониторинг, оценка и одит, и спазването на изискванията, съдържащи се в международни споразумения, сключени в съответствие с ДФЕС, включително изискванията за уведомяване в рамките на тези споразумения, Комисията може да приема, в съответствие с процедурата, посочена в параграф 2, необходимите мерки относно информацията, която следва да предоставят предприятията, държавите членки и третите държави. В тази си дейност Комисията взема предвид нуждите от данни и синергиите между евентуалните източници на данни.

Получената информация може да се предава или предоставя на международни организации, на компетентните органи на трети държави и може да бъде оповестявана публично, при спазване на условията за защита на личните данни и законния интерес на предприятията от опазване на търговските им тайни, включително цените.

2. С оглед да се осигури интегритетът на информационните системи и автентичността и четливостта на документите и свързаните с тях подавани данни, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 за определяне на:

а) естеството и вида на информацията, подлежаща на съобщаване;

б) категориите обработвани данни, максималните срокове за тяхното съхранение, както и целта на тяхното обработване, особено в случай на публикуване на тези данни и предаването им на трети държави;

в) правата за достъп до информация или до предоставените информационни системи;

г) условията за публикуване на информацията.

3. Комисията приема актове за изпълнение за определяне на мерките, необходими за прилагане на настоящия член, включително:

а) методите на уведомяване;

б) правилата относно информацията, подлежаща на съобщаване;

в) реда и условията за управление на информацията, която следва да се съобщава, както и за съдържанието, формата, периодичността, честотата и крайните срокове на уведомленията;

г) реда и условията за предаване или предоставяне на информация и документи на държавите членки, международните организации, компетентните органи в трети държави или на обществеността, при спазване на условията за защита на личните данни и законния интерес на предприятията от опазване на търговските им тайни.

Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 229, параграф 2.

Член 224

Обработване и защита на личните данни

1. Държавите членки и Комисията събират лични данни за целите, посочени в член 223, параграф 1, и не обработват тези данни по начин, несъвместим с тези цели.

2. Когато лични данни се обработват за целите на мониторинга и оценката съгласно член 223, параграф 1, те се анонимизират и се обработват единствено в обобщен вид.

3. Личните данни се обработват в съответствие с Директива 95/46/ЕО и Регламент (ЕО) № 45/2001. По-конкретно такива данни не се съхраняват във вид, който да позволява идентифицирането на субектите на данни, за период, по-дълъг от необходимото за целите, за които са събрани или за които са подложени на допълнителна обработка, като се имат предвид минималните срокове за съхранение на данни, предвидени в приложимото национално законодателство и законодателство на Съюза.

4. Държавите членки информират субектите на данни, че личните им данни може да бъдат обработвани от национални органи и органи на Съюза в съответствие с параграф 1 и че във връзка с това те могат да се ползват от правата, предвидени съответно в Директива 95/46/ЕО и в Регламент (ЕО) № 45/2001.

Член 225

Задължение за докладване на Комисията

Комисията представя доклад на Европейския парламент и на Съвета:

а) на всеки три години, като първият път е до 21 декември 2016 г. относно изпълнението на мерките във връзка със сектора на пчеларството, както е посочено в членове 55, 56 и 57, включително относно най-актуалното развитие при системите за идентификация на пчелните кошери;

б) до 30 юни 2014 г. и до 31 декември 2018 г. относно развитието на пазарната ситуация в сектора на млякото и млечните продукти, и по-специално относно действието на членове 148—151, член 152, параграф 3 и член 157, параграф 3 и, в които се оценяват по-специално последиците за млекопроизводителите и производството на мляко в регионите в неблагоприятно положение във връзка с общата цел за запазване на производството в тези региони и се отразяват потенциалните стимули за насърчаване на земеделските стопани да сключват споразумения за съвместно производство, както и всички подходящи предложения.

в) до 31 декември 2014 г. относно възможността за разширяване на обхвата на училищните схеми, така че да включват маслиново масло и трапезни маслини;

г) до 31 декември 2017 г. относно прилагането на правилата за конкуренция по отношение на селскостопанския сектор във всички държави членки, по-специално относно действието на членове 209 и 210 и на членове 169, 170 и 171 в засегнатите сектори.

ГЛАВА III

Резерв за кризи в селскостопанския сектор

Член 226

Използване на резерва

Средствата, прехвърлени от резерва за кризи в селскостопанския сектор съгласно условията и процедурата, посочени в член 25 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 и параграф 22 от Междуинституционалното споразумение между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление, се предоставят за мерките, по отношение на които се прилага настоящият регламент, за годината или годините, за които е необходимо допълнително подпомагане, и които се изпълняват при обстоятелства извън обичайното пазарно развитие.

По-специално се прехвърлят средства за всички разходи по:

а) членове 8—21;

б) членове 196—204, и

в) членове 219, 220 и 221 от настоящия регламент.

ЧАСТ VI

ДЕЛЕГИРАНЕ НА ПРАВОМОЩИЯ, ИЗПЪЛНИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ, ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

ГЛАВА I

Делегиране на правомощия и изпълнителни разпоредби

Член 227

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в настоящия регламент, се предоставя на Комисията за срок от седем години, считано от. Комисията изготвя доклад относно делегирането на правомощия не по-късно от девет месеца преди изтичането на седемгодишния срок. Делегирането на правомощия се продължава мълчаливо за срокове с еднаква продължителност освен ако Европейският парламент или Съветът не възразят срещу подобно продължаване не по-късно от три месеца преди изтичането на всеки срок.

3. Делегирането на правомощия, посочено в настоящия регламент, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно настоящия регламент, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът са представили възражения в срок от два месеца от нотифицирането на акта Европейския парламент и на Съвета, или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 228

Процедура по спешност

1. Делегирани актове, приети съгласно настоящия член, влизат в сила незабавно и се прилагат, докато не бъде представено възражение в съответствие с параграф 2. В нотификацията относно делегирания акт до Европейския парламент и Съвета, приет съгласно настоящия член, се посочват причините за използването на процедурата по спешност.

2. Европейският парламент или Съветът могат да възразят срещу делегиран акт, приет съгласно настоящия член, в съответствие с процедурата, посочена в член 227, параграф 5. В такъв случай Комисията отменя акта незабавно след нотифицирането на решението на Европейския парламент или на Съвета, с което се представят възражения.

Член 229

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет, наречен Комитет за общата организация на селскостопанските пазари. Този Комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

При актовете, посочени в член 80, параграф 5, член 91, букви в) и г), член 97, параграф 4, член 99, член 106 и член 107, параграф 3, когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта за акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 8 от Регламент (ЕС) № 182/2011 във връзка с член 5 от него.

ГЛАВА II

Преходни и заключителни разпоредби

Член 230

Отмяна

1. Регламент (ЕО) № 1234/2007 се отменя.

Въпреки това продължават да се прилагат следните разпоредби на Регламент (ЕО) № 1234/2007:

а) по отношение на системата за ограничаване на производството на мляко: част II, дял I, глава III, раздел III, член 55, член 85 и приложения IX и X — до 31 март 2015 г.;

б) по отношение на лозаро-винарския сектор:

i) членове 85а—85д по отношение на площите, посочени в член 85а, параграф 2, които все още не са изкоренени, и по отношение на площите, посочени в член 85б, параграф 1, които не са узаконени — до тяхното изкореняване или узаконяване и член 188а, параграфи 1 и 2;

ii) преходният режим за правата на засаждане, предвиден в част II, дял I, глава III, раздел IVa, подраздел II — до 31 декември 2015 г.;

iii) Член 118м, параграф 5 — до изчерпване на складовите количества от вина с наименование „Mlado vino portugizac“ на 1 юли 2013 г.;

iv) Член 118т, параграф 5 —до 1 юни 2017 г.;

в) член 113а, параграф 4, член 114, член 115, член 116, член 117, параграфи 1—4 и член 121, буква д), подточка iv), както и приложение XIV, част Б, точка I, подточки 2 и 3 и точка III, подточка 1 и част В, както и приложение XV, част II, подточки 1, 3, 5 и 6, и част IV, подточка 2, за целите на прилагането на тези членове — до датата на прилагане на съответните пазарни правила, които ще бъдат установени по силата на делегираните актове, предвидени в член 75, параграф 2, член 76, параграф 4, член 78, параграф 3 и 4 член 79, параграф 1, член 80, параграф 4, член 83, параграф 4, член 86, член 87, параграф 2, член 88, параграф 3 и член 89 от настоящия регламент;

г) член 133а, параграф 1 и член 140а — до 30 септември 2014 г.;

д) член 182, параграф 3, първа и втора алинея — до края на 2013—2014 пазарна година за захарта на 30 септември 2014 г.;

е) член 182, параграф 4 — до 31 декември 2017 г.;

ж) член 182, параграф 7 — до 31 март 2014 г.

з) приложение XV, част III, точка 3, буква б) — до 31 декември 2015 г.

и) приложение XX — до датата на влизане в сила на законодателен акт за замяна на Регламент (ЕО) № 1216/2009 и Регламент (ЕО) № 614/2009 на Съвета [1]

2. Позоваванията на Регламент (ЕО) № 1234/2007 се считат за позовавания на настоящия регламент и на Регламент (ЕС) № 1306/2013и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение XIV към настоящия регламент.

3. Регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1601/96 и (ЕО) № 1037/2001 на Съвета се отменят.

Член 231

Преходни правила

1. За да се осигури плавният преход от разпоредбите, предвидени в Регламент (ЕО) № 1234/2007, към разпоредбите на настоящия регламент, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 227 относно необходимите мерки за защита на придобитите права и законните очаквания на предприятията.

2. Всички многогодишни програми, приети преди 1 януари 2014 г., продължават да се уреждат от съответните разпоредби на Регламент (ЕО) № 1234/2007 след влизането в сила на настоящия регламент до изтичането на срока им на действие.

Член 232

Влизане в сила и прилагане

1. Настоящият регламент влиза в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2014 г.

Въпреки това:

а) член 181 се прилага от 1 октомври 2014 г.;

б) приложение VII, част VII, точка II, параграф 3 се прилага от 1 януари 2016 г.;

2. Членове 148 - 151, член 152, параграф 3, член 156, параграф 2, член 157, параграф 3, членове 161 и 163, член 173, параграф 2 и член 174, параграф 2 се прилагат до 30 юни 2020 г.

3. Членове 127—144 и членове 192 и 193 се прилагат до края на 2016—2017 пазарна година за захарта на 30 септември 2017 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 17 декември 2013 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
V. JUKNA

[1] Регламент (ЕО) № 614/2009 на Съвета от 7 юли 2009 година относно общата система за търговия с яйчен албумин и млечен албумин (ОВ L 181, 14.7.2009 г.,стр. 8).

ПРИЛОЖЕНИЕ I

СПИСЪК НА ПРОДУКТИТЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 1, ПАРАГРАФ 2

ЧАСТ I

Зърнени култури

Секторът на зърнените култури включва продуктите, посочени в следната таблица:

	Код по КН	Описание
а)	0709 99 60	Сладка царевица, прясна или охладена
	0712 90 19	Изсушена сладка царевица, цяла, на парчета, на резени, натрошена или на прах, но без друга обработка, различна от хибридна за посев
	1001 91 20	Мека пшеница и смес от пшеница и ръж, за посев
	ex 1001 99 00	Лимец, мека пшеница и смес от пшеница и ръж, различни от тези за посев
	1002	Ръж
	1003	Ечемик
	1004	Овес
	1005 10 90	Царевица за посев, различна от хибридна
	1005 90 00	Царевица, различна от тази за посев
	1007 10 90, 1007 90 00	Сорго на зърна, различно от хибриди за посев
	1008	Елда, просо и семе за птици; други житни култури
б)	1001 11 00, 1001 19 00	Твърда пшеница
в)	1101 00	Брашно пшенично или брашно от смес от пшеница и ръж
	1102 90 70	Ръжено брашно
	1103 11	Едрозърнест и дребнозърнест грис от пшеница
	1107	Малц, дори печен
г)	0714	Корени от маниока, арарут или салеп, земни ябълки, сладки патати и подобни корени и грудки с високо съдържание на нишесте или инулин, пресни, охладени, замразени или сушени, дори нарязани на парчета или агломерирани под формата на гранули; сърцевина на сагово дърво
	ex 1102	Брашна от житни растения, различни от пшеничното или от брашното от смес от пшеница и ръж:
	1102 20	– Царевично брашно
	1102 90	– Други:
	1102 90 10	– – Ечемично брашно
	1102 90 30	– – Овесено брашно
	1102 90 90	– – Други
	ex 1103	Едрозърнест и дребнозърнест грис и агломерати под формата на гранули, от житни растения, с изключение на едрозърнест и дребнозърнест грис от пшеница (подпозиция 1103 11), едрозърнест и дребнозърнест грис от ориз (подпозиция 1103 19 50) и агломерати под формата на гранули от ориз (подпозиция 1103 20 50)
	ex 1104	Зърна от житни растения, обработени по друг начин (например олющени, сплескани, на люспи, закръглени, нарязани или натрошени), с изключение на ориза от позиция 1006 и люспите от ориз от подпозиция 1104 19 91; зародиши на житни растения, цели, сплескани, на люспи или смляни
	1106 20	Брашна, грис и прах от сагу или от корени или грудки от позиция 0714

Код по КН	Описание
ex 1108	Скорбяла и нишесте; инулин:
	– Скорбяла и нишесте:
1108 11 00	– – Скорбяла от пшеница
1108 12 00	– – Скорбяла от царевица
1108 13 00	– – Нишесте от картофи
1108 14 00	– – Нишесте от маниока
ex 1108 19	– – Други скорбяла и нишесте:
1108 19 90	– – – Други
1109 00 00	Глутен от пшеница, дори в изсушено състояние
1702	Други видове захар, включително лактоза, малтоза, глюкоза и фруктоза (левулоза), химически чисти, в твърдо състояние; захарни сиропи без ароматизиращи или оцветяващи добавки; заместители на мед, дори смесени с естествен мед; карамелизирана захар и карамелизирани меласи:
ex 1702 30	– Глюкоза и сироп от глюкоза, несъдържащи фруктоза или съдържащи тегловно в сухо състояние по-малко от 20 % фруктоза:
	– – Друг:
ex 1702 30 50	– – – Под формата на бял кристален прах, дори агломерирани, съдържащи тегловно в сухо състояние по-малко от 99 % глюкоза
ex 1702 30 90	– – – Други, съдържащи тегловно в сухо състояние по-малко от 99 % глюкоза
ex 1702 40	– Глюкоза и сироп от глюкоза, съдържащи тегловно в сухо състояние 20 % или повече, но по-малко от 50 % фруктоза, различни от инвертната захар:
1702 40 90	– – Други
ex 1702 90	– Други, включително инвертната захар и другите захари и захарни сиропи, съдържащи тегловно в сухо състояние 50 % фруктоза:
1702 90 50	– – Малтодекстрин и сироп от малтодекстрин
	– – Карамелизирани захари и меласи:
	– – – Други:
1702 90 75	– – – – На прах, дори агломерирани
1702 90 79	– – – – Други
2106	Хранителни продукти, неупоменати, нито включени другаде:
ex 2106 90	– Други
	– – Захарни сиропи, ароматизирани или с прибавка на оцветители:
	– – – Други
2106 90 55	– – – – От глюкоза или от малтодекстрин
ex 2302	Трици и други видове отпадъци, дори агломерирани под формата на гранули, получени при пресяване, смилане или друг вид обработка на житни растения
ex 2303	Остатъци от производството на нишесте или скорбяла и подобни остатъци, резенки от цвекло, остатъци от захарна тръстика и други отпадъци от производството на захар, отпадъци и остатъци от пивоварни или от спиртоварни, дори агломерирани под формата на гранули:
2303 10	– Остатъци от производството на нишесте или скорбяла и подобни остатъци
2303 30 00	– Остатъци и отпадъци от пивоварни или от спиртоварни
ex 2306	Кюспета и други твърди остатъци, дори смлени или агломерирани под формата на гранули, получени при извличането на растителни мазнини или масла, различни от тези в позиции 2304 и 2305:
	– Други
2306 90 05	– – От царевични зародиши

Код по КН	Описание
ex 2308 00	Растителни материали и отпадъци, растителни остатъци и субпродукти, дори агломерирани под формата на гранули от видовете, използвани за храна на животни, неупоменати, нито включени другаде:
2308 00 40	– Дъбови жълъди и индийски кестени; джибри от плодове, различни от грозде
2309	Препарати от видовете, използвани за храна за животни:
ex 2309 10	– Храни за кучета и котки, пригодени за продажба на дребно:
2309 10 11 2309 10 13 2309 10 31 2309 10 33 2309 10 51 2309 10 53	– – Съдържащи скорбяла или нишесте, глюкоза или сироп от глюкоза, малтодекстрин или сироп от малтодекстрин от подпозиции 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 90, 1702 90 50 и 2106 90 55 или млечни продукти
ex 2309 90	– Други:
2309 90 20	– – Продукти, посочени в допълнителна забележка 5 към глава 23 от Комбинираната номенклатура
	– – Други, включително премиксите:
2309 90 31 2309 90 33 2309 90 41 2309 90 43 2309 90 51 2309 90 53	– – – Съдържащи скорбяла или нишесте, глюкоза или сироп от глюкоза, малтодекстрин или сироп от малтодекстрин от подпозиции 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 90, 1702 90 50 и 2106 90 55 или млечни продукти:

([1]) За целите на тази подпозиция „млечни продукти“ означава продуктите от № 0401 до № 0406, както и продуктите от подпозиции 1702 11 00, 1702 19 00 и 2106 90 51.

ЧАСТ II

Ориз

Секторът на ориза включва продуктите, посочени в следната таблица:

	Код по КН	Описание
а)	1006 10 21 до 1006 10 98	Неолющен ориз, различен от този за посев
	1006 20	Олющен ориз (Cargo или кафяв)
	1006 30	Ориз, полубланширан или бланширан (избелен), дори полиран или гланциран
б)	1006 40 00	Ориз, натрошен
в)	1102 90 50	Оризово брашно
	1103 19 50	Едрозърнест и дребнозърнест грис от ориз
	1103 20 50	Агломерати под формата на гранули от ориз
	1104 19 91	Зърна от ориз, на люспи
	ex 1104 19 99	Зърна от ориз, сплескани
	1108 19 10	Скорбяла от ориз

ЧАСТ III

Захар

Секторът на захарта включва продуктите, посочени в следната таблица:

	Код по КН	Описание
а)	1212 91	Захарно цвекло
	1212 93 00	Захарна тръстика
б)	1701	Захар от захарна тръстика или от цвекло и химически чиста захароза, в твърдо състояние
в)	1702 20	Захар от клен и сироп от клен
	1702 60 95 и 1702 90 95	Други захари в твърдо състояние и захарни сиропи, без ароматизиращи или оцветяващи добавки, но невключващи лактоза, глюкоза, малтодекстрин и изоглюкоза
	1702 90 71	Карамелизирани захари и меласи, съдържащи тегловно в сухо състояние 50 % или повече захароза
	2106 90 59	Захарни сиропи, ароматизирани или с прибавка на оцветители, различни от сиропи от изоглюкоза, лактоза, глюкоза и малтодекстрин
г)	1702 30 10	Изоглюкоза
	1702 40 10	
	1702 60 10	
	1702 90 30	
д)	1702 60 80	Сироп от инулин
	1702 90 80	
е)	1703	Меласи, получени в резултат на извличането или рафинирането на захарта
ж)	2106 90 30	Сиропи от изоглюкоза, ароматизирани или с прибавка на оцветители
з)	2303 20	Резенки от цвекло, остатъци от захарна тръстика и други отпадъци от производството на захар

ЧАСТ IV

Сух фураж

Секторът на сухия фураж включва продуктите, посочени в следната таблица:

	Код по КН	Описание
а)	ex 1214 10 00	– Брашна и агломерати от люцерна, изкуствено изсушени с нагряване
		– Брашна и агломерати от люцерна, изсушени по друг начин и смлени
	ex 1214 90 90	– Люцерна, детелина, еспарзета, вълчи боб, фий и подобни фуражни култури, изкуствено изсушени с нагряване, с изключение на сено и фуражно зеле, и продукти, съдържащи сено
		– Люцерна, детелина, еспарзета, вълчи боб, фий, нектарен лотос, нахут и звездан, изсушени по друг начин и смлени
б)	ex 2309 90 96	– Протеинови концентрати, получени от сок от люцерна и сок от трева
		– Дехидратирани продукти, получени изключително от твърди остатъци и сок в резултат от приготвянето на горепосочените концентрати

ЧАСТ V

Семена

Секторът на семената включва продуктите, посочени в следната таблица:

Код по КН	Описание
0712 90 11	Хибридна сладка царевица:
	– за посев
0713 10 10	Грах (Pisum sativum):
	– за посев
ex 0713 20 00	Нахут (Garbanzos):
	– за посев
ex 0713 31 00	Фасул от видовете Vigna mungo (L.) Hepper или Vigna radiata (L.) Wilczek:
	– за посев
ex 0713 32 00	Ситен червен фасул от вида Adzuki (Phaseolus или Vigna angularis):
	– за посев
0713 33 10	Фасул, обикновен, включително с бели зърна (Phaseolus vulgaris):
	– за посев
ex 0713 34 00	Бобови растения от видовете (Vigna subterranea или Voandzeia subterranea):
ex 0713 35 00	– за посев
ex 0713 39 00	Папуда (Vigna unguiculata):
	– за посев
	Други:
	– за посев
ex 0713 40 00	Леща:
	– за посев
ex 0713 50 00	Видове бакла (Vicia faba var. major, Vicia faba var. equina, Vicia faba var. minor):
ex 0713 60 00	– за посев
	Бобови растения от вида Cajanus cajan:
	– за посев
ex 0713 90 00	Други сухи бобови зеленчуци:
	– за посев
1001 91 10	Лимец:
	– семе
1001 91 90	Други:
	– семе
ex 1005 10	Царевица, хибридна, семе
1006 10 10	Неолющен ориз:
	– за посев
1007 10 10	Сорго на зърна, хибрид:
	– семе

Код по КН	Описание
1201 10 00	Семена от соя, дори натрошени:
	– семе
1202 30 00	Фъстъци непечени, нито претърпели друга топлинна обработка, дори обелени или натрошени:
1204 00 10	Семена от лен, дори натрошени:
	– за посев
1205 10 10 и	Семена от репица или рапица, дори натрошени:
ex 1205 90 00	– за посев
1206 00 10	Семена от слънчоглед, дори натрошени:
	– за посев
ex 1207	Други маслодайни семена и плодове, дори натрошени:
	– за посев
1209	Семена, плодове и спори, предназначени:
	– за посев

ЧАСТ VI

Хмел

Секторът на хмела включва продуктите, посочени в следната таблица:

Код по КН	Описание
1210	Шишарки от хмел, пресни или сушени, дори надробени, смлени или под формата на гранули; прах от хмел
1302 13 00	Растителни сокове и екстракти от хмел

ЧАСТ VII

Маслиново масло и трапезни маслини

Секторът на маслиновото масло и трапезните маслини включва продуктите, посочени в следната таблица:

	Код по КН	Описание
а)	1509	Маслиново масло и неговите фракции, дори рафинирани, но не химически променени
	1510 00	Други масла и техните фракции, получени изключително от маслини, дори рафинирани, но не химически променени и смеси от тези масла или фракции с масла или фракции от позиция 1509
б)	0709 92 10	Маслини, пресни или охладени, предназначени за употреба, различна от производството на маслиново масло
	0709 92 90	Други маслини, пресни или охладени
	0710 80 10	Маслини (неварени или варени във вода или на пара), замразени
	0711 20	Маслини, временно консервирани (например посредством серен диоксид или във вода — солена, сулфурирана или с прибавка на други вещества, подсигуряващи временното им консервиране), но негодни за консумация в това състояние
	ex 0712 90 90	Маслини сушени, дори нарязани на парчета или резенки, смлени или на прах, но необработени по друг начин
	2001 90 65	Маслини, приготвени или консервирани с оцет или с оцетна киселина
	ex 2004 90 30	Маслини, приготвени или консервирани по начин, различен от този с оцет или с оцетна киселина, замразени
	2005 70 00	Маслини, приготвени или консервирани по начин, различен от този с оцет или с оцетна киселина, незамразени

	Код по КН	Описание
в)	1522 00 31 1522 00 39	Остатъци, получени при обработката на продукти, съдържащи мазнини или восъци от животински или растителен произход, съдържащи масло, имащо характеристиките на маслиново масло
	2306 90 11 2306 90 19	Кюспета и други твърди остатъци, получени при извличането на маслиново масло

ЧАСТ VIII

Лен и коноп

Секторът на лена и конопа включва продуктите, посочени в следната таблица:

Код по КН	Описание
5301	Необработен или обработен лен, но непреден; дреб и отпадъци от лен (включително отпадъците от прежди и развлакнените отпадъци)
5302	Коноп (Cannabis sativa L.), необработен или обработен, но непреден; дреб и отпадъци от коноп (включително отпадъците от прежди и развлакнените отпадъци)

ЧАСТ IX

Плодове и зеленчуци

Секторът на плодовете и зеленчуците включва продуктите, посочени в следната таблица:

Код по КН	Описание
0702 00 00	Домати, пресни или охладени
0703	Лук, шалот, чесън, праз и други лукови зеленчуци, пресни или охладени
0704	Зеле, карфиол, къдраво зеле, алабаш и подобни, годни за консумация зеленчуци от рода Brassica, пресни или охладени
0705	Марули (Lactuca sativa) и цикория (Cichorium spp.), пресни или охладени
0706	Моркови, репи, салатно цвекло, козя брада, целина с едри глави, репички и подобни кореноплодни, годни за консумация, пресни или охладени
0707 00	Краставици и корнишони, пресни или охладени
0708	Бобови зеленчуци, със или без шушулките, пресни или охладени
ex 0709	Други зеленчуци, пресни или охладени, с изключение на зеленчуците от подпозиции 0709 60 91, 0709 60 95, 0709 60 99, 0709 92 10, 0709 92 90 и 0709 99 60
ex 0802	Други черупкови плодове, пресни или сушени, дори без черупките им или обелени, с изключение на орехи от арека (бетел) и от кола от подпозиция 0802 70 00, 0802 80 00
0803 10 10	Хлебни банани, пресни
0803 10 90	Хлебни банани, сушени
0804 20 10	Смокини, пресни
0804 30 00	Ананаси
0804 40 00	Авокадо
0804 50 00	Гуайави, манго и мангустани
0805	Цитрусови плодове, пресни или сушени
0806 10 10	Трапезно грозде, прясно
0807	Пъпеши (в това число и дините) и папаи, пресни
0808	Ябълки, круши и дюли, пресни

Код по КН	Описание
0809	Кайсии, череши, праскови (включително праскови без мъх), сливи и трънки, пресни
0810	Други плодове, пресни
0813 50 31 0813 50 39	Смеси, изключително от черупкови плодове от позиции 0801 и 0802
0910 20	Шафран
ex 0910 99	Мащерка, прясна или охладена
ex 1211 90 86	Босилек, маточина, мента, Origanum vulgare (риган /див майоран), розмарин, градински чай, пресни или охладени
1212 92 00	Рожкови (carob)

ЧАСТ X

Продукти от преработени плодове и зеленчуци

Секторът на преработените плодове и зеленчуци включва продуктите, посочени в следната таблица:

Код по КН	Описание
а) ex 0710	Зеленчуци (неварени или варени във вода или на пара), замразени, с изключение на сладка царевица от подпозиция 0710 40 00, маслини от подпозиция 0710 80 10 и плодове от рода Capsicum или от рода Pimenta от подпозиция 0710 80 59
ex 0711	Зеленчуци, временно консервирани (например посредством серен диоксид или във вода — солена, сулфурирана или с прибавка на други вещества, подсигуряващи временното им консервиране), но негодни за консумация в това състояние, с изключение на маслини от подпозиция 0711 20, плодове от рода Capsicum или от рода Pimenta от подпозиция 0711 90 10 и сладка царевица от подпозиция 0711 90 30
ex 0712	Зеленчуци, сушени, дори нарязани на парчета или резенки, смлени или на прах, но необработени по друг начин, с изключение на картофи, дехидратирани чрез изкуствено изсушаване с топлина и негодни за човешка консумация от подпозиция ex 0712 90 05, сладка царевица от подпозиции 0712 90 11 и 0712 90 19 и маслини от подпозиция ex 0712 90 90
0804 20 90	Сушени смокини
0806 20	Сушено грозде
ex 0811	Плодове и черупкови плодове, неварени или варени във вода или на пара, замразени, без добавка на захар или други подсладители, с изключение на замразени банани от подпозиция ex 0811 90 95
ex 0812	Плодове и черупкови плодове, временно консервирани (например посредством серен диоксид или във вода — солена, сулфурирана или с прибавка на други вещества, подсигуряващи временното им консервиране), но негодни за консумация в това състояние, с изключение на банани, временно консервирани от подпозиция ex 0812 90 98
ex 0813	Плодове сушени, различни от тези от позиции 0801 до 0806; смеси от сушени плодове или от черупкови плодове от настоящата глава, с изключение на смеси изключително от черупкови плодове от позиции 0801 и 0802, попадащи в подпозиции 0813 50 31 и 0813 50 39
0814 00 00	Кори от цитрусови плодове или от пъпеши и дини, пресни, замразени, поставени във вода — солена, сулфурирана или с прибавка на други вещества, подсигуряващи временното им консервиране, или сушени
0904 21 10	Сушени сладки пиперки, (Capsicum annuum), нито натрошени, нито смлени
б) ex 0811	Плодове и черупкови плодове, неварени или варени във вода или на пара, замразени, с добавка на захар или други подсладители
ex 1302 20	Пектинови материали и пектинати

Код по КН	Описание
ex 2001	Зеленчуци, плодове, черупкови плодове и други годни за консумация части от растения, приготвени или консервирани с оцет или с оцетна киселина, с изключение на: — плодове от рода Capsicum, различни от сладките пиперки или плодовете от рода Pimenta от подпозиция 2001 90 20 — сладка царевица (Zea mays var. saccharata) от подпозиция 2001 90 30 — игнам (индийски картоф), сладки патати и други подобни, годни за консумация части от растения, с тегловно съдържание на скорбяла или нишесте 5 % или повече от подпозиция 2001 90 40 — сърцевина от палмово дърво от подпозиция ex 2001 90 92 — маслини от подпозиция 2001 90 65 — лозови листа, хмелови леторасли и подобни, годни за консумация части от растения от подпозиция ex 2001 90 97
2002	Домати, приготвени или консервирани по начин, различен от този с оцет или с оцетна киселина
2003	Гъби и трюфели, приготвени или консервирани по начин, различен от този с оцет или с оцетна киселина
ex 2004	Други зеленчуци, приготвени или консервирани по начин, различен от този с оцет или оцетна киселина, замразени, различни от продуктите от позиция 2006, с изключение на сладка царевица (Zea mays var. saccharata) от подпозиция 2004 90 10, маслини от подпозиция ex 2004 90 30 и картофи, приготвени или консервирани под формата на брашно, грис или люспи от подпозиция 2004 10 91
ex 2005	Други зеленчуци, приготвени или консервирани по начин, различен от този с оцет или оцетна киселина, незамразени, различни от продуктите от позиция 2006, с изключение на маслини от подпозиция 2005 70 00, сладка царевица (Zea mays var. saccharata) от подпозиция 2005 80 00 и плодовете от рода Capsicum, различни от сладките пиперки и плодовете от рода Pimenta от подпозиция 2005 99 10, и картофи, приготвени или консервирани под формата на брашно, грис или люспи от подпозиция 2005 20 10
ex 2006 00	Зеленчуци, плодове, черупкови плодове, кори от плодове и други части от растения, консервирани със захар (изцедени, захаросани или кристализирани), с изключение на банани, консервирани със захар от позиции ex 2006 00 38 и ex 2006 00 99
ex 2007	Конфитюри, желета от плодове, мармелади, пюрета от плодове или черупкови плодове и каши от плодове или черупкови плодове, приготвени чрез варене, със или без прибавка на захар или други подсладители, с изключение на: — хомогенизирани продукти от банани от подпозиция ex 2007 10 — конфитюри, желета, мармалади, пюрета или каши от банани от подпозиции ex 2007 99 39, ex 2007 99 50 и ex 2007 99 97
ex 2008	Плодове, черупкови плодове и други части от растения, годни за консумация, приготвени или консервирани по друг начин, със или без прибавка на захар или други подсладители или алкохол, неупоменати, нито включени другаде, с изключение на: — фъстъчено масло от подпозиция 2008 11 10 — сърцевина от палмово дърво от подпозиция 2008 91 00 — царевица от подпозиция 2008 99 85 — игнам (индийски картоф), сладки патати и други подобни, годни за консумация части от растения, с тегловно съдържание на скорбяла или нишесте 5 % или повече от подпозиция 2008 99 91 — лозови листа, хмелови леторасли и подобни, годни за консумация части от растения от подпозиция ex 2008 99 99 — смеси от банани, приготвени или консервирани по друг начин, от подпозиции ex 2008 97 59, ex 2008 97 78, ex 2008 97 93 и ex 2008 97 98 — банани, приготвени или консервирани по друг начин, от подпозиции ex 2008 99 49, ex 2008 99 67 и ex 2008 99 99
ex 2009	Плодови сокове (с изключение на сок от грозде и гроздова мъст от подпозиции 2009 61 и 2009 69 и сок от банани от подпозиции ex 2009 89 35, 2009 89 38, 2009 89 79, 2009 89 86, 2009 89 89 и 2009 89 99) и зеленчукови сокове, неферментирали, без прибавка на алкохол, със или без прибавка на захар или други подсладители

ЧАСТ XI

Банани

Секторът на бананите включва продуктите, посочени в следната таблица:

Кодове по КН	Описание
0803 90 10	Пресни банани, с изключение на хлебните
0803 90 90	Сушени банани, с изключение на хлебните
ex 0812 90 98	Банани, временно консервирани
ex 0813 50 99	Смеси, съдържащи сушени банани
1106 30 10	Брашно, грис и прах от банани
ex 2006 00 99	Банани, консервирани със захар
ex 2007 10 99	Хомогенизирани продукти от банани
ex 2007 99 39 ex 2007 99 50 ex 2007 99 97	Конфитюри, желета, мармелади, пюрета и каши от банани
ex 2008 97 59 ex 2008 97 78 ex 2008 97 93 ex 2008 97 96 ex 2008 97 98	Смеси, съдържащи банани, приготвени или консервирани по друг начин, без прибавка на алкохол
ex 2008 99 49 ex 2008 99 67 ex 2008 99 99	Банани, приготвени или консервирани по друг начин
ex 2009 89 35 ex 2009 89 38 ex 2009 89 79 ex 2009 89 86 ex 2009 89 89 ex 2009 89 99	Сок от банани

ЧАСТ XII

Вино

Лозаро-винарският сектор включва продуктите, посочени в следната таблица:

	Код по КН	Описание
а)	2009 61 2009 69	Сок от грозде (включително мъст)
	2204 30 92 2204 30 94 2204 30 96 2204 30 98	Други видове гроздова мъст, с изключение на частично ферментирали, дори такива, чиято ферментация е прекъсната по начин, различен от прибавка на алкохол
б)	ex 2204	Вина от прясно грозде, включително обогатените с алкохол; гроздова мъст, различна от тази от позиция 2009, с изключение на другите видове гроздова мъст от подпозиции 2204 30 92, 2204 30 94, 2204 30 96 и 2204 30 98
в)	0806 10 90	Прясно грозде, различно от трапезното
	2209 00 11 2209 00 19	Винен оцет

	Код по КН	Описание
г)	2206 00 10	Пикет
	2307 00 11	Винени утайки
	2307 00 19	
	2308 00 11	Джибри от грозде
	2308 00 19	

ЧАСТ XIII

Живи дървета и други растения, луковици, корени и други подобни, рязан цвят и декоративна зеленина

Секторът на живите растения включва всички продукти от глава 6 на Комбинираната номенклатура.

ЧАСТ XIV

Тютюн

Секторът на тютюна включва сурови или необработени тютюни и отпадъци от тютюн, които попадат в код по КН 2401.

ЧАСТ XV

Говеждо и телешко месо

Секторът на говеждото и телешкото месо включва продуктите, посочени в следната таблица:

	Код по КН	Описание
а)	0102 29 05 до 0102 29 99, 0102 39 10 и 0102 90 91	Живи животни от рода на едрия рогат добитък, с изключение на расови животни за разплод
	0201	Меса от животни от рода на едрия рогат добитък, пресни или охладени
	0202	Меса от животни от рода на едрия рогат добитък, замразени
	0206 10 95	Месести части от диафрагмата, пресни или охладени
	0206 29 91	Месести части от диафрагмата, замразени
	0210 20	Меса от животни от рода на едрия рогат добитък, осолени или в саламура, сушени или пушени
	0210 99 51	Диафрагма, осолена или в саламура, сушена или пушена
	0210 99 90	Брашна и прахове, годни за консумация, от меса или карантии
	1602 50 10	Други приготвени храни и консерви от месо или карантии от животни от рода на едрия рогат добитък, необработени топлинно; смеси от топлинно обработени месо или карантии и топлинно необработени месо или карантии
	1602 90 61	Други приготвени храни и консерви от месо, съдържащи месо или карантии от животни от рода на едрия рогат добитък, необработени топлинно; смеси от топлинно обработени месо или карантии и топлинно необработени месо или карантии
б)	0102 21, 0102 31 00 и 0102 90 20	Живи животни от рода на едрия рогат добитък, расови за разплод
	0206 10 98	Карантии, годни за консумация, от животни от рода на едрия рогат добитък без месести части от диафрагмата, пресни или охладени, различни от предназначените за производство на фармацевтични препарати
	0206 21 00 0206 22 00 0206 29 99	Карантии, годни за консумация, от животни от рода на едрия рогат добитък без месести части от диафрагмата, замразени, различни от предназначените за производство на фармацевтични препарати
	0210 99 59	Карантии, годни за консумация, от животни от рода на едрия рогат добитък, осолени или в саламура, сушени или пушени, различни от месести части от диафрагмата

Код по КН	Описание
ex 1502 10 90	Мазнини от животни от рода на едрия рогат добитък, различни от включените в позиция 1503
1602 50 31 и 1602 50 95	Други приготвени храни и консерви от месо или карантии от животни от рода на едрия рогат добитък, различни от топлинно необработени месо или карантии и смеси от топлинно обработени месо или карантии и топлинно необработени месо или карантии
1602 90 69	Други приготвени храни и консерви от месо, съдържащи месо или карантии от животни от рода на едрия рогат добитък, различни от топлинно необработени, и смеси от топлинно обработени месо или карантии и топлинно необработени месо или карантии

ЧАСТ XVI

Мляко и млечни продукти

Секторът на млякото и млечните продукти включва продуктите, посочени в следната таблица:

	Код по КН	Описание
а)	0401	Мляко и сметана, неконцентрирани, нито подсладени със захар или други подсладители
б)	0402	Мляко и сметана, концентрирани или с прибавка на захар или други подсладители
в)	0403 10 11 до 0403 10 39 0403 9011 11 до 0403 90 69	Мътеница, заквасени млека и сметана, кисело мляко, кефир и други ферментирали или подкиселени млека и сметана, дори концентрирани или с прибавка на захар или други подсладители, неароматизирани, без прибавка на плодове, черупкови плодове или какао
г)	0404	Суроватка, дори концентрирана или с прибавка на захар или други подсладители; продукти от естествени съставки на млякото, дори с прибавка на захар или други подсладители, неупоменати, нито включени другаде
д)	ex 0405	Масло и други млечни мазнини; млечни пасти за намазване с тегловно съдържание на мазнини, по-голямо от 75 %, но по-малко от 80 %.
е)	0406	Сирена и извара
ж)	1702 19 00	Лактоза и сироп от лактоза без ароматизиращи или оцветяващи добавки, съдържащи тегловно по-малко от 99 % лактоза, изразена в безводна лактоза, изчислена върху сухо вещество
з)	2106 90 51	Сироп от лактоза, ароматизиран или с прибавка на оцветители
и)	ex 2309	Препарати от видовете, използвани за храна за животни:
	ex 2309 10	– Храни за кучета и котки, пригодени за продажба на дребно:
	2309 10 15 2309 10 19 2309 10 39 2309 10 59 2309 10 70	– – Съдържащи скорбяла или нишесте, глюкоза или сироп от глюкоза, малтодекстрин или сироп от малтодекстрин от подпозиции 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 90, 1702 90 50 и 2106 90 55 или млечни продукти
	ex 2309 90	– Други:
	2309 90 35	– – Други, включително премиксите:
	2309 90 39 2309 90 49 2309 90 59 2309 90 70	– – – Съдържащи скорбяла или нишесте, глюкоза или сироп от глюкоза, малтодекстрин или сироп от малтодекстрин от подпозиции 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 90, 1702 90 50 и 2106 90 55 или млечни продукти

ЧАСТ XVII

Свинско месо

Секторът на свинското месо включва продуктите, посочени в следната таблица:

	Код по КН	Описание
а)	ex 0103	Живи животни от рода на свинете, домашни видове, различни от расовите животни за разплод
б)	ex 0203	Меса от домашни животни от рода на свинете, пресни, охладени или замразени
	ex 0206	Карантии, годни за консумация, от домашни животни от рода на свинете, различни от предназначените за производство на фармацевтични препарати, пресни, охладени или замразени
	0209 10	Сланина, с изключение на шарената сланина, свинско сало, неразтопени, нито по друг начин извлечени, пресни, охладени, замразени, осолени или в саламура, сушени или пушени
	ex 0210	Месо и карантии, годни за консумация, от домашни животни от рода на свинете, осолени или в саламура, сушени или пушени
	1501 10	Мазнини от свине (включително свинска мас)
	1501 20	
в)	1601 00	Колбаси и подобни продукти от месо, карантии или кръв; приготвени храни на база на тези продукти
	1602 10 00	Приготвени храни, хомогенизирани, от месо, карантии или кръв
	1602 20 90	Приготвени храни и консерви от черен дроб от всякакви животни, различни от гъски или патици
	1602 41 10	Други приготвени храни и консерви, съдържащи месо или карантии от домашни животни от рода на свинете
	1602 42 10	
	1602 49 11 до 1602 49 50	
	1602 90 10	Храни, приготвени от животинска кръв
	1602 90 51	Други приготвени храни и консерви, съдържащи месо или карантии от домашни свине
	1902 20 30	Макаронени изделия, пълнени (дори варени или обработени по друг начин), съдържащи тегловно повече от 20 % салами, кренвирши или други подобни, месо или карантии от всякакъв вид, включително и мазнини от всякакъв вид или произход

ЧАСТ XVIII

Овче и козе месо

Секторът на овчето и козето месо включва продуктите, посочени в следната таблица:

	Код по КН	Описание
а)	0104 10 30	Агнета (на възраст до 1 година)
	0104 10 80	Живи животни от рода на овцете, различни от расови животни за разплод и агнета
	0104 20 90	Живи животни от рода на козите, различни от расови животни за разплод
	0204	Меса от животни от рода на овцете или козите, пресни, охладени или замразени
	0210 99 21	Меса от животни от рода на овцете и козите, необезкостени, осолени или в саламура, сушени или пушени
	0210 99 29	Меса от животни от рода на овцете и козите, обезкостени, осолени или в саламура, сушени или пушени
б)	0104 10 10	Живи животни от рода на овцете – расови животни за разплод
	0104 20 10	Живи животни от рода на козите – расови животни за разплод
	0206 80 99	Карантии, годни за консумация, от животни от рода на овцете и козите, пресни или охладени, различни от предназначените за производство на фармацевтични препарати

	Код по КН	Описание
	0206 90 99	Карантии, годни за консумация, от животни от рода на овцете и козите, замразени, различни от предназначените за производство на фармацевтични препарати
	0210 99 85	Карантии, годни за консумация, от животни от рода на овцете и козите, осолени или в саламура, сушени или пушени
	ex 1502 90 90	Мазнини от животни от рода на овцете или козите, различни от включените в позиция 1503
в)	1602 90 91	Други приготвени храни и консерви от месо или карантии от овце или кози;
	1602 90 95	

ЧАСТ XIX

Яйца

Секторът на яйцата включва продуктите, посочени в следната таблица:

	Код по КН	Описание
а)	0407 11 00	Яйца от домашни птици, с черупки, пресни, консервирани или варени
	0407 19 11	
	0407 19 19	
	0407 21 00	
	0407 29 10	
	0407 90 10	
б)	0408 11 80	Птичи яйца без черупки и яйчни жълтъци, пресни, сушени, варени във вода или на пара, представени в различни форми, замразени или консервирани по друг начин, дори с прибавка на захар или други подсладители, различни от негодните за консумация от човека
	0408 19 81	
	0408 19 89	
	0408 91 80	
	0408 99 80	

ЧАСТ XX

Птиче месо

Секторът на птичето месо включва продуктите, посочени в следната таблица:

	Код по КН	Описание
а)	0105	Живи домашни птици, т.е. петли и кокошки от вида Gallus domesticus, патици, гъски, пуйки и токачки
б)	ex 0207	Меса и карантии, годни за консумация, от домашни птици от позиция 0105, пресни, охладени или замразени, с изключение на черен дроб от буква в)
в)	0207 13 91	Черен дроб от домашни птици, пресен, охладен или замразен
	0207 14 91	
	0207 26 91	
	0207 27 91	
	0207 43 00	
	0207 44 91	
	0207 45 93	
	0207 45 95	
	0210 99 71	Черен дроб от домашни птици, осолен или в саламура, сушен или пушен
	0210 99 79	
г)	0209 90 00	Мазнина от птици, неразтопена, нито по друг начин извлечена, прясна, охладена, замразена, осолена или в саламура, сушена или пушена
д)	1501 90 00	Мазнини от домашни птици

	Код по КН	Описание
е)	1602 20 10	Черен дроб от гъски или от патици, приготвен или консервиран по друг начин
	1602 31 1602 32 1602 39	Месо или карантии от домашни птици от позиция 0105, приготвени или консервирани по друг начин

ЧАСТ XXI

Етилов алкохол от земеделски произход

1. Секторът на етиловия алкохол включва продуктите, посочени в следната таблица:

Код по КН	Описание
ex 2207 10 00	Етилов алкохол, неденатуриран, с алкохолно съдържание по обем 80 % vol или повече, получен от селскостопанските продукти, изброени в приложение I към Договорите
ex 2207 20 00	Етилов алкохол и дестилати, денатурирани, с всякакво алкохолно съдържание, получени от селскостопанските продукти, изброени в приложение I към Договорите
ex 2208 90 91 и ex 2208 90 99	Етилов алкохол, неденатуриран, с алкохолно съдържание по обем под 80 % vol, получен от селскостопанските продукти, изброени в приложение I към Договорите

2. Секторът на етиловия алкохол включва също и продуктите на основа на етилов алкохол от земеделски произход под код по КН 2208, поставени в съдове с вместимост, превишаваща два литра, и притежаващи всички характеристики на етиловия алкохол съгласно описанието в точка 1.

ЧАСТ XXII

Пчелни продукти

Секторът на пчеларството включва продуктите, посочени в следната таблица:

Код по КН	Описание
0409 00 00	Естествен мед
ex 0410 00 00	Пчелно млечице и прополис (пчелен клей), годни за консумация
ex 0511 99 85	Пчелно млечице и прополис (пчелен клей), негодни за консумация
ex 1212 99 95	Пчелен прашец
ex 1521 90	Пчелен восък

ЧАСТ XXIII

Копринени буби

Секторът на бубарството включва копринените буби, попадащи под код по КН ex 0106 90 00, и яйцата на копринени буби, попадащи под код по КН ex 0511 99 85.

ЧАСТ XXIV

Други продукти

„Други продукти“ означава всички селскостопански продукти, различни от продуктите, посочени в части I—XXIII, включително продуктите, посочени по-долу в раздели 1 и 2 от настоящата част.

Раздел 1

Код по КН	Описание
ex 0101	Живи коне, магарета, мулета и катъри:
	– Коне (6)
0101 21 00	– – Расови за разплод (6):
0101 29	– – Други:
0101 29 90	– – – Различни от предназначените за клане
0101 30 00	– – Магарета
0101 90 00	Други
ex 0102	Живи животни от рода на едрия рогат добитък:
	– – Различни от расови животни за разплод: ex
	– – – Различни от домашните видове
0102 39 90, 0102 90 99 и	
ex 0103	Живи животни от рода на свинете:
0103 10 00	– Расови за разплод (6)
	– Други:
ex 0103 91	– – С тегло, по-малко от 50 kg:
0103 91 90	– – – Различни от домашните видове
ex 0103 92	– – С тегло, равно или по-голямо от 50 kg
0103 92 90	– – Различни от домашните видове
0106	Други живи животни
ex 0203	Меса от животни от рода на свинете, пресни, охладени или замразени:
	– Пресни или охладени:
ex 0203 11	– – Цели или половин трупове:
0203 11 90	– – – Различни от тези от домашни свине
ex 0203 12	– – Бутове, плешки и разфасовки от тях, необезкостени:
0203 12 90	– – – Различни от тези от домашни свине
ex 0203 19	– – Други:
0203 19 90	– – – Различни от тези от домашни свине
	– Замразени:
ex 0203 21	– – Цели или половин трупове:
0203 21 90	– – – Различни от тези от домашни свине
ex 0203 22	– – Бутове, плешки и разфасовки от тях, необезкостени:
0203 22 90	– – – Различни от тези от домашни свине
ex 0203 29	– – Други:
0203 29 90	– – – Различни от тези от домашни свине
ex 0205 00	Меса от животни от рода на магаретата, мулетата или катърите, пресни, охладени или замразени:

Код по КН	Описание
ex 0206	Карантии, годни за консумация, от животни от рода на едрия рогат добитък, свинете, овцете, козите, конете, магаретата, мулетата или катърите, пресни, охладени или замразени:
ex 0206 10	– От животни от рода на едрия рогат добитък, пресни или охладени
0206 10 10	– – Предназначени за производство на фармацевтични препарати (8)
	– От животни от рода на едрия рогат добитък, замразени:
ex 0206 22 00	– – Черен дроб:
	– – – Предназначени за производство на фармацевтични препарати (8)
ex 0206 29	– – Други:
0206 29 10	– – – Предназначени за производство на фармацевтични препарати (8)
ex 0206 30 00	– От животни от рода на свинете, пресни или охладени:
	– – Предназначени за производство на фармацевтични препарати (8)
	– – Други:
	– – – Различен от този от домашни свине
	– От животни от рода на свинете, замразени:
ex 0206 41 00	– – Черен дроб:
	– – – Предназначени за производство на фармацевтични препарати (8)
	– – – Други:
	– – – – Различен от този от домашни свине
ex 0206 49 00	– – -Друг:
	– – – От домашни свине:
	– – – – Предназначени за производство на фармацевтични препарати (8)
	– – – Други
ex 0206 80	– Други, пресни или охладени:
0206 80 10	– – Предназначени за производство на фармацевтични препарати (8)
	– – Други:
0206 80 91	– – – От рода на конете, магаретата, мулетата или катърите
ex 0206 90	– Други, замразени:
0206 90 10	– – Предназначени за производство на фармацевтични препарати (8)
	– – Други:
0206 90 91	– – – От рода на конете, магаретата, мулетата или катърите
0208	Други меса и карантии, годни за консумация, пресни, охладени или замразени
ex 0210	Меса и карантии, годни за консумация, осолени или в саламура, сушени или пушени; брашна и прахове, годни за консумация, от меса или карантии:
	– Меса от животни от рода на свинете:
ex 0210 11	– – Бутове, плешки и разфасовки от тях, необезкостени:
0210 11 90	– – – Различни от тези от домашни свине
ex 0210 12	– – Гърди (шарено месо) и разфасовки от тях:
0210 12 90	– – – Различни от тези от домашни свине

Код по КН	Описание
ex 0210 19	– – Други:
0210 19 90	– – – Различни от тези от домашни свине
	– Други, включително годни за консумация брашна и прахове от меса или карантии:
0210 91 00	– – От примати
0210 92	– – От китове, делфини и морски свине (бозайници от разред Китоподобни (Cetacea)); от ламантини и дюгони (бозайници от разред Сиреноподобни (Sirenia); от тюлени, морски лъвове и моржове (бозайници от подразред Перконоги (Pinnipedia)
0210 93 00	– – От влечуги (включително от змии и от морски костенурки)
ex 0210 99	– – Други:
	– – – Меса:
0210 99 31	– – – – От северен елен
0210 99 39	– – – – Други
	– – – Карантии:
	– – – – Различни от тези от домашни свине, от животни от рода на едрия рогат добитък, от животни от рода на овцете и козите
0210 99 85	– – – – – Различни от черен дроб от домашни птици
ex 0407	Птичи яйца с черупки, пресни, консервирани или варени:
0407 19 90,	– Различни от тези от домашни птици
0407 29 90 и	
0407 90 90	
ex 0408	Птичи яйца без черупки и яйчни жълтъци, пресни, сушени, варени във вода или на пара, представени в различни форми, замразени или консервирани по друг начин, дори с прибавка на захар или други подсладители:
	– Яйчни жълтъци:
ex 0408 11	– – Сушени:
0408 11 20	– – – Негодни за консумация от човека (1)
ex 0408 19	– – Други:
0408 19 20	– – – Негодни за консумация от човека (1)
	– Други:
ex 0408 91	– – Сушени:
0408 91 20	– – – Негодни за консумация от човека (1)
ex 0408 99	– – Други:
0408 99 20	– – – Негодни за консумация от човека (1)
0410 00 00	Продукти от животински произход, годни за консумация, неупоменати, нито включени другаде
0504 00 00	Черва, пикочни мехури и стомаси на животни, цели или на парчета, различни от тези на рибите, пресни, охладени, замразени, осолени или в саламура, сушени или пушени
ex 0511	Продукти от животински произход, неупоменати, нито включени другаде; мъртви животни, включени в глави 1 или 3, неподходящи за консумация от човека:
0511 10 00	– Сперма от бикове
	– Други:
ex 0511 99	– – Други:
0511 99 85	– – – Други

Код по КН	Описание
ex 0709	Други зеленчуци, пресни или охладени:
ex 0709 60	– Пиперки от рода Capsicum или от рода Pimenta:
	– – Други:
0709 60 91	– – – – От рода Capsicum, предназначени за производство на капсаицин или на алкохолосъдържащи олеорезини (в)
0709 60 95	– – – Предназначени за промишлено производство на етерични масла или на резиноиди (в)
0709 60 99	– – – Други
ex 0710	Зеленчуци, неварени или варени във вода или на пара, замразени:
ex 0710 80	– Други зеленчуци:
	– – Пиперки от рода Capsicum или от рода Pimenta:
0710 80 59	– – – Различни от сладки пиперки
ex 0711	Зеленчуци, временно консервирани (например посредством серен диоксид или във вода — солена, сулфурирана или с прибавка на други вещества, подсигуряващи временното им консервиране), но негодни за консумация в това състояние:
ex 0711 90	– Други зеленчуци; зеленчукови смеси:
	– – Зеленчуци:
0711 90 10	– – – – Пиперки от рода Capsicum или от рода Pimenta, с изключение на сладките пиперки
ex 0713	Сухи бобови зеленчуци, сушени, без шушулките, дори с обелени люспи или начупени:
ex 0713 10	– Грах (Pisum sativum):
0713 10 90	– – Различни от предназначените за посев
ex 0713 20 00	– Нахут (Garbanzos):
	– – Различни от предназначените за посев
	– Фасул (Vigna spp., Phaseolus spp.):
ex 0713 31 00	– – Фасул от видовете Vigna mungo (L.) Hepper или Vigna radiata (L.) Wilczek:
	– – – Различни от предназначените за посев
ex 0713 32 00	– – Ситен червен фасул от вида Adzuki (Phaseolus или Vigna angularis):
	– – – Различни от предназначените за посев
ex 0713 33	– – Фасул, обикновен, включително с бели зърна (Phaseolus vulgaris):
0713 33 90	– – – Различни от предназначените за посев
ex 0713 34 00	– – Бобови растения от видовете Vigna subterranea или Voandzeia subterranea:
ex 0713 35 00	– – – Различни от предназначените за посев
ex 0713 39 00	– – Папуда (Vigna unguiculata):
	– – – Различни от предназначените за посев
	– – Други:
	– – – Различни от предназначените за посев
ex 0713 40 00	– Леща:
	– – Различни от предназначените за посев
ex 0713 50 00	– Видове бакла (Vicia faba var. major, Vicia faba var. equina, и Vicia faba var. minor):
	– – Различни от предназначените за посев
ex 0713 60 00	– Бобови растения от вида Cajanus cajan:

Код по КН	Описание
	– – Различни от предназначените за посев
ex 0713 90 00	– Други:
	– – Различни от предназначените за посев
0801	Кокосови орехи, бразилски орехи, кашу, пресни или сушени, дори без черупките им или обелени
ex 0802	Други черупкови плодове, пресни или сушени, дори без черупките им или обелени:
0802 70 00	– Орехи от кола (Cola spp.)
0802 80 00	– Орехи от арека (бетел)
ex 0804	Фурми, смокини, ананаси, авокадо, гуайави, манго и мангустани, пресни или сушени:
0804 10 00	– Фурми
0902	Чай, дори ароматизиран
ex 0904	Пипер (от рода Piper); плодове от рода Capsicum или от рода Pimenta, сушени, или смлени, или пулверизирани, с изключение на сладките пиперки от подпозиция 0904 21 10
0905	Ванилия
0906	Канела и канелени цветове
0907	Карамфил (цвят, пъпки и дръжки)
0908	Индийски орехчета, обвивки на индийски орехчета, амоми и кардамоми
0909	Семена от анасон, звезден анасон, резене, кориандър, кимион или ким; плодове от хвойна
ex 0910	Джинджифил (исиот), куркума, дафинови листа, къри и други подправки, с изключение на мащерка и шафран
ex 1106	Брашна, грис и прах от сухи бобови зеленчуци от позиция 0713, от сагу или от корените или грудките от позиция 0714 и от продуктите от глава 8:
1106 10 00	– От сухи бобови зеленчуци от позиция 0713
ex 1106 30	– От продуктите от глава 8:
1106 30 90	– – Различни от банани
ex 1108	Скорбяла и нишесте; инулин:
1108 20 00	– Инулин
1201 90 00	Семена от соя, дори натрошени, различни от тези за посев
1202 41 00	Фъстъци непечени, нито претърпели друга топлинна обработка, с черупки, различни от семе
1202 42 00	Фъстъци непечени, нито претърпели друга топлинна обработка, без черупки, дори натрошени, различни от семе
1203 00 00	Копра
1204 00 90	Семена от лен, дори натрошени, различни от предназначените за посев
1205 10 90 и ex 1205 90 00	Семена от репица или рапица, дори натрошени, различни от предназначените за посев
1206 00 91	Семена от слънчоглед, дори натрошени, различни от предназначените за посев
1206 00 99	
1207 29 00	Семена от памук, дори натрошени, различни от предназначените за посев
1207 40 90	Семена от сусам, дори натрошени, различни от предназначените за посев
1207 50 90	Семена от синап, дори натрошени, различни от предназначените за посев
1207 91 90	Семена от мак, дори натрошени, различни от предназначените за посев
1207 99 91	Конопено семе, дори натрошено, различно от предназначеното за посев

Код по КН	Описание
ex 1207 99 96	Други маслодайни семена и плодове, дори натрошени, различни от предназначените за посев
1208	Брашна от маслодайни семена или плодове, различни от синапеното
ex 1211	Растения, части от растения, семена и плодове от видовете, използвани главно в парфюмерията, медицината или като средство за унищожаване на насекомите, паразитите или други подобни, пресни или сушени, дори нарязани, натрошени или под формата на прах, с изключение на продуктите, изброени под код по КН ex 1211 90 86 в част IX;
ex 1212	Рожкови, водорасли, захарно цвекло и захарна тръстика, пресни, охладени, замразени или сушени, дори на прах; ядки и костилки от плодове и други растителни продукти (включително непечените корени от цикория от Cichorum intybus var. sativum), служещи главно за консумация от човека, неупоменати, нито включени другаде:
ex 1212 99	– – Различни от захарна тръстика:
1212 99 41 и 1212 99 49	– – – Семена от рожкови
ex 1212 99 95	– – – Други, с изключение на корени от цикория
1213 00 00	Слама, шума и плява от необработени житни растения, дори нарязани, смлени, пресовани или агломерирани под формата на гранули
ex 1214	Фуражни цвекла, репи, фуражни корени, сено, люцерна, еспарзета, детелина, фуражно зеле, фий, вълчи боб и подобни фуражни култури, дори агломерирани под формата на гранули:
ex 1214 10 00	– Брашна и агломерати от люцерна, с изключение на такива от люцерна, изкуствено изсушена с нагряване, или люцерна, изсушена по друг начин и смляна
ex 1214 90	– Други:
1214 90 10	– – Фуражни цвекла, репи и други фуражни корени
ex 1214 90 90	– – Други, с изключение на:
	– Люцерна, детелина, еспарзета, вълчи боб, фий и подобни фуражни култури, изкуствено изсушени с нагряване, с изключение на сено и фуражно зеле, и продукти, съдържащи сено
	– Люцерна, детелина, еспарзета, вълчи боб, фий, нектарен лотос, нахут и звездан, изсушени по друг начин и смлени
ex 1502	Мазнини от животни от рода на едрия рогат добитък, овцете или козите, различни от включените в позиция 1503:
ex 1502 10 10 ex 1502 90 10	– Предназначени за промишлени цели, различни от производството на хранителни продукти за човешка консумация, с изключение на мазнините, получени от кости и отпадъци [8]
1503 00	Стеарин от свинска мас, масло от свинска мас, олеостеарин, олеомаргарин и масло от лой, неемулгирани, нито смесени, нито обработени по друг начин
ex 1504	Мазнини и масла и техните фракции, от риби или морски бозайници, дори рафинирани, но не химически променени, с изключение на маслата от черен дроб от риби и фракциите от позиция 1504 10 и мазнини и масла от риби и техните фракции, различни от маслата от черен дроб от позиция 1504 20
1507	Соево масло и неговите фракции, дори рафинирани, но не химически променени
1508	Фъстъчено масло и неговите фракции, дори рафинирани, но не химически променени

Код по КН	Описание
1511	Палмово масло и неговите фракции, дори рафинирани, но не химически променени
1512	Слънчогледово масло, памучно масло или масло от шафранка (safflower) и техните фракции, дори рафинирани, но не химически променени
1513	Кокосово масло (масло от копра), палмистово масло или масло от бабасу и техните фракции, дори рафинирани, но не химически променени
1514	Рапично, репично или синапено масло и техните фракции, дори рафинирани, но не химически променени
ex 1515	Други растителни мазнини и масла (с изключение на маслото от жожоба от подпозиция ex 1515 90 11) и техните фракции, нелетливи, дори рафинирани, но не химически променени
ex 1516	Мазнини и масла от животински или растителен произход и техните фракции, частично или напълно хидрогенирани, интерестерифицирани, преестерифицирани или елайдинирани, дори рафинирани, но необработени по друг начин (с изключение на хидрогенирани рицинови масла, наречени „opalwax“, от подпозиция 1516 20 10)
ex 1517	Маргарин; хранителни смеси или препарати от животински или растителни мазнини или масла или от фракции от различни мазнини или масла от настоящата глава, различни от хранителните мазнини и масла и техните фракции от позиция 1516, с изключение на подпозиции 1517 10 10, 1517 90 10 и 1517 90 93
1518 00 31 и 1518 00 39	Нелетливи растителни масла, течни, смесени, предназначени за технически или промишлени цели, различни от предназначените за производство на хранителни продукти за човешка консумация (B)
1522 00 91	Маслени утайки; неутрализационни утайки (soapstocks), получени при обработката на продукти, съдържащи мазнини или восъци от животински или растителен произход, с изключение на тези, които съдържат масло с характеристиките на маслиново масло
1522 00 99	Други остатъци, получени при обработката на продукти, съдържащи мазнини или восъци от животински или растителен произход, с изключение на тези, които съдържат масло с характеристиките на маслиново масло
ex 1602	Други приготвени храни и консерви от месо, карантии или кръв:
	– От животни от рода на свинете:
ex 1602 41	– – Бутове и разфасовки от тях:
1602 41 90	– – – Различни от тези от домашни свине
ex 1602 42	– – Плешки и разфасовки от тях:
1602 42 90	– – – Различни от тези от домашни свине
ex 1602 49	– – Други, включително смесите:
1602 49 90	– – – Различни от тези от домашни свине
ex 1602 90	– Други, включително храните, приготвени от животинска кръв:
	– – Различни от храните, приготвени от животинска кръв:
1602 90 31	– – – От дивеч или от зайци
	– – – Други:
	– – – – Различни от съдържащите месо или карантии от домашни свине:
	– – – – – Различни от съдържащите месо или карантии от животни от рода на едрия рогат добитък:
1602 90 99	– – – – – – Различни от тези от овце или кози
ex 1603 00	Екстракти и сокове от месо
1801 00 00	Какао на зърна, цели или натрошени, сурови или печени
1802 00 00	Черупки, обелки, люспи и други отпадъци от какао

Код по КН	Описание
ex 2001	Зеленчуци, плодове, черупкови плодове и други годни за консумация части от растения, приготвени или консервирани с оцет или с оцетна киселина:
ex 2001 90	– Други:
2001 90 20	– – Плодове от рода Capsicum, различни от сладките пиперки или плодовете от вида Pimenta
ex 2005	Други зеленчуци, приготвени или консервирани по начин, различен от този с оцет или с оцетна киселина, незамразени, различни от продуктите от позиция 2006:
ex 2005 99	– Други зеленчуци и смеси от зеленчуци:
2005 99 10	– – Плодове от рода Capsicum, различни от сладките пиперки или плодовете от вида Pimenta
ex 2206	Други ферментирали напитки (например от ябълки, от круши, медовина); смеси от ферментирали напитки и смеси от ферментирали и безалкохолни напитки, неупоменати, нито включени другаде:
2206 31 91 до 2206 00 89	– Други, различни от пикет
ex 2301	Брашна, прахове и агломерати под формата на гранули, от меса, карантии, риби или ракообразни, мекотели или други водни безгръбначни, негодни за консумация от човека; пръжки:
2301 10 00	– Брашна, прахове и агломерати под формата на гранули от меса или карантии; пръжки:
ex 2302	Трици и други видове отпадъци, дори агломерирани под формата на гранули, получени при пресяване, смилане или друг вид обработка на житни или бобови растения:
2302 50 00	– От бобови растения
2304 00 00	Кюспета и други твърди остатъци, дори смлени или агломерирани под формата на гранули, получени при извличането на соевото масло
2305 00 00	Кюспета и други твърди остатъци, дори смлени или агломерирани под формата на гранули, получени при извличането на фъстъченото масло
ex 2306	Кюспета и други твърди остатъци, дори смлени или агломерирани под формата на гранули, получени при извличането на растителни мазнини или масла, различни от тези в позиция 2304 или 2305, с изключение на подпозиция 2306 90 05 (кюспета и други твърди остатъци, получени при извличането на растителни мазнини или масла от царевични зародиши) и 2306 90 11 и 2306 90 19 (кюспета и други твърди остатъци, получени при извличането на маслиново масло)
ex 2307 00	Винени утайки; суров винен камък (тригия):
2307 00 90	– Суров винен камък (тригия)
ex 2308 00	Растителни материали и отпадъци, растителни остатъци и субпродукти, дори агломерирани под формата на гранули от видовете, използвани за храна на животни, неупоменати, нито включени другаде:
2308 00 90	– Различни от джибри от грозде, от дъбови жълъди и индийски кестени, джибри от плодове, различни от грозде
ex 2309	Препарати от видовете, използвани за храна за животни:
ex 2309 10	– Храни за кучета и котки, пригодени за продажба на дребно:
2309 10 90	– – Различни от съдържащите скорбяла или нишесте, глюкоза или сироп от глюкоза, малтодекстрин или сироп от малтодекстрин от подпозиции 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 90, 1702 90 50 и 2106 90 55 или млечни продукти
ex 2309 90	– Други:
ex 2309 90 10	– – Други, включително премиксите:
	– – Продукти от морски бозайници, наречени „разтворими“

Код по КН	Описание
ex 2309 90 91 до 2309 90 96	– – – Различни от съдържащите скорбяла или нишесте, глюкоза или сироп от глюкоза, малтодекстрин или сироп от малтодекстрин от подпозиции 1702 30 50, 1702 30 90, 1702 40 90, 1702 90 50 и 2106 90 55 или млечни продукти, с изключение на: – Протеинови концентрати, получени от сок от люцерна и сок от трева – Дехидратирани продукти, получени изключително от твърди остатъци и сок в резултат от приготвянето на концентратите, посочени в първото тире

(а) Вписването в тази подпозиция става при условията, определени в съответните разпоредби на Съюза (вж. Директива 94/28/ЕО на Съвета (1); Регламент (ЕО) № 504/2008 на Комисията (2)).

(1) Директива 94/28/ЕО на Съвета от 23 юни 1994 година относно определяне на принципите, отнасящи се до зоотехническите и генеалогичните условия, приложими към вноса от трети страни на животни, на техните сперма, яйцеклетки и ембриони, и за изменение на Директива 77/504/ЕИО относно чистопородни разплодни животни от рода на едрия рогат добитък (ОВ L 178, 12.7.1994 г., стр. 66)

(2) Регламент (ЕО) № 504/2008 на Комисията от 6 юни 2008 г. за прилагане на Директива 90/426/ЕИО и Директива 90/427/ЕИО на Съвета относно методите за идентификация на еднокопитни животни (ОВ L 149, 7.6.2008 г., стр. 3)

(б) Вписването в тази подпозиция става при условията, определени в съответните разпоредби на Съюза (вж. Директива 88/661/ЕИО на Съвета (3); Директива 94/28/ЕО (ОВ L 178, 12.7.1994 г., стр. 66) и Решение 96/510/ЕО на Комисията (4)).

(3) Директива на Съвета от 19 декември 1988 година относно приложимите зоотехнически стандарти за разплодните свине (ОВ L 382, 31.12.1988 г., стр. 36)

(4) Решение на Комисията от 18 юли 1996 година за определяне на родословните и зоотехнически сертификати за внос на животни за разплод, на техните сперма, яйцеклетки и ембриони (ОВ L 210, 20.8.1996 г., стр. 53)

(в) Вписването в тази подпозиция става при условията, определени в съответните разпоредби на Съюза (вж. членове 291—300 от Регламент (ЕИО) № 2454/93).

(г) Вписването в тази подпозиция става при условията, определени в буква Е от раздел II на предварителните разпоредби на Комбинираната номенклатура.

Раздел 2

Код по КН	Описание
0101 29 10	Живи коне, предназначени за клане (а)
ex 0205 00	Меса от животни от рода на конете, пресни, охладени или замразени
0210 99 10	Меса от коне, осолени или в саламура или изсушени
0511 99 10	Сухожилия и нерви; обрезки и други подобни отпадъци от необработени кожи
0701	Картофи, пресни или охладени
0901	Кафе, дори печено или декофеинизирано; черупки и люспи от кафе; заместители на кафе, съдържащи кафе, независимо от съотношението в сместа:
1105	Брашно, грис, прах, люспи, гранули и агломерати под формата на гранули, от картофи
ex 1212 99 95	Корени от цикория
2209 00 91 и 2209 00 99	Годни за консумация видове оцет и годни за консумация заместители на оцет, получени от оцетна киселина, различни от винен оцет
4501	Естествен корк, необработен или само почистен; отпадъци от корк; натрошен, гранулиран или пулверизиран корк

(а) Вписването в тази подпозиция става при условията, определени в съответните разпоредби на Съюза (вж. членове 291—300 от Регламент (ЕИО) № 2454/93).

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ОПРЕДЕЛЕНИЯ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 3, ПАРАГРАФ 1

ЧАСТ I

Определения, отнасящи се за сектора на ориза

I. Означенията „неолющен ориз“, „олющен ориз“, „полубланширан ориз“, „бланширан ориз“, „ориз с кръгли зърна“, „ориз със средни зърна“, „ориз с дълги зърна A или Б“ и „натрошен ориз“ се определят, както следва:

1. а) „Неолющен ориз“ означава ориз, запазил обвивката си след очукване.

б) „Олющен ориз“ означава ориз, на който е отстранена само обвивката. В обхвата на това определение попадат видове ориз, известни под търговските наименования „кафяв ориз“, „ориз карго“, „ориз лоонзаин“ и „ориз збрамато“;

в) „Полубланширан ориз“ означава ориз, на който е премахната обвивката, част от кълна и целият перикарп или част от външните слоеве на перикарпа, но не и вътрешните слоеве;

г) „Бланширан (избелен) ориз“ означава ориз, на който са премахнати напълно обвивката, външните и вътрешните слоеве на перикарпа, целият кълн на ориза с дълги или средни зърна, най-малко една част от кълна на ориза с кръгли зърна, но могат да останат бели надлъжни бразди върху максимум 10 % от зърната.

2. а) „Ориз с кръгли зърна“ означава ориз, чиито зърна са с дължина не по-голяма от 5,2 mm и със съотношение дължина/ширина по-малко от 2;

б) „Ориз със средни зърна“ означава ориз, чиито зърна са с дължина по-голяма от 5,2 mm, но не по-голяма от 6,0 mm, и със съотношение дължина/ширина не по-голямо от 3;

в) „Ориз с дълги зърна“ означава:

i) дългозърнест ориз A, а именно ориз, чиито зърна са с дължина, по-голяма от 6,0 mm, и със съотношение дължина/ширина, по-голямо от 2, но по-малко от 3;

ii) дългозърнест ориз Б, а именно ориз, чиито зърна са с дължина, по-голяма от 6,0 mm, и със съотношение дължина/ширина, равно на или по-голямо от 3;

г) „Измерване на зърната“ означава измервания върху бланширан ориз, направени по следния метод:

i) взема се представителна проба от партидата,

ii) пробата се пресява така, че да останат само цели зърна, включително неузрелите,

iii) извършват се две измервания на по 100 зърна всяко и се определя средният резултат,

iv) резултатът се изразява в милиметри, закръглени до един знак след десетичната запетая.

3. „Натрошен ориз“ означава частици от зърна, чиято дължина е по-малка или равна на три четвърти от средната дължина на цялото зърно.

II. По отношение на целите и натрошените зърна с ненакърнено качество се прилагат следните определения:

1. „Цели зърна“ означава зърна, от които е отстранена само част от края, независимо от характеристиките, получени на всеки етап от бланширането.

2. „Подкастрени зърна“ означава зърна, от които е отстранен целият край.

3. „Натрошени зърна или парчета“ означава зърна, от които е отстранена част, по-голяма от края; натрошените зърна включват:

i) големи натрошени зърна (части от зърна с дължина, не по-малка от половин зърно, но несъставляващи цяло зърно),

ii) средни натрошени зърна (части от зърна с дължина, не по-малка от четвърт зърно, но които са по-малки от минималния размер на „големите натрошени зърна“),

iii) малки натрошени зърна (части от зърна, по-малки от четвъртинка зърно, но които не могат да преминат през сито с отвор 1,4 mm),

iv) парчета (малки части или частици зърно, които могат да преминат през сито с отвор 1,4 mm); разцепените зърна (части, получени при надлъжно разцепване на зърното) попадат в това определение.

4. „Зелени зърна“ означава зърна, които не са напълно узрели.

5. „Зърна с естествени малформации“ означава зърна, разкриващи естествена малформация, независимо дали е наследствена или не, в сравнение с морфологичните характеристики, типични за вида.

6. „Зърна с тебеширен лом“ означава зърна, на които поне три четвърти от повърхността има непрозрачен тебеширен вид.

7. „Зърна с червени жилки“ означава зърна, набраздени надлъжно в червено с различна интензивност и отсенки, дължащи се на остатъци от перикарпа.

8. „Зърна с точици“ означава зърна с добре оформен малък тъмен кръг с повече или по-малко правилна форма; зърна с точици са и тези с леки черни набраздявания само по повърхността; набраздяванията и точиците не трябва да имат жълт или тъмен ореол.

9. „Зърна с петна“ означава зърна, които на малка част от своята повърхност са претърпели очевидна промяна на естествения си цвят; петната могат да бъдат с различен цвят (черен, червеникав, кафяв); дълбоките черни набраздявания също се считат за петна. Ако цветът на тези петна е достатъчно наситен (черен, розов, червеникавокафяв), за да се забележи веднага и ако покриват участък, не по-малък от половината зърно, зърната се считат за пожълтели зърна.

10. „Пожълтели зърна“ означава зърна, претърпели, изцяло или частично, по начин, различен от сушене, промяна в естествения си цвят и придобили лимонов или портокаловожълт оттенък.

11. „Кехлибарени зърна“ означава зърна, претърпели по начин, различен от сушене, лека равномерна промяна на цвета по цялата си повърхност; тази промяна прави цвета на зърната светлокехлибарено жълт.

ЧАСТ II

Технически определения, отнасящи се за сектора на захарта

Раздел А

Общи определения

1. „Бяла захар“ означава неароматизирана захар, без добавяне на оцветители или други вещества, съдържаща тегловно в сухо състояние 99,5 % или повече захароза, определено по поляриметричен метод.

2. „Сурова захар“ означава неароматизирана захар, без добавяне на оцветители или други вещества, съдържаща тегловно в сухо състояние по-малко от 99,5 % захароза, определено по поляриметричен метод.

3. „Изоглюкоза“ означава продукт, получен от глюкозата или от нейните полимери, съдържащ тегловно в сухо състояние най-малко 10 % фруктоза.

4. „Инулинов сироп“ означава прекият продукт, получен чрез хидролиза на инулин или олигофруктози, който съдържа в сухо състояние най-малко 10 % фруктоза в свободна форма или като захароза, и изразен като еквиваленти на съотношението захар/изоглюкоза. За да се избегнат ограниченията на пазара за продукти с ниска степен на подслаждане, произведени чрез инулинови фибрени процесори без квота за инулинов сироп, настоящото определение може да бъде изменяно от Комисията чрез делегирани актове съгласно член 125, параграф 4, буква а).

5. „Договор за доставка“ означава договор, сключен между продавач и предприятие за доставката на цвекло за производството на захар.

6. „Вътрешнотърговско споразумение“ означава едно от следните определения:

а) споразумение, сключено преди подписването на какъвто и да било договор за доставка, между предприятия или организации на предприятия, признати от заинтересованата държава членка, или група такива организации на предприятия, от една страна, и асоциация на продавачи, призната от заинтересованата държава членка, или група такива организации на продавачи, от друга страна;

б) в отсъствието на споразумение от вида, посочен в буква а), законът за търговските дружества и законът за кооперациите, доколкото чрез тях се регулира доставката на захарното цвекло от акционерите или членовете на дружеството или кооперацията, произвеждащи захар.

Раздел Б

Определения, които се прилагат за периода, посочен в член 124

1. „Захар в рамките на квотата“, „изоглюкоза в рамките на квотата“ и „инулинов сироп в рамките на квотата“ означават всяко произведено количество захар, изоглюкоза или инулинов сироп, причислено към определена пазарна година в рамките на отпуснатата квота за съответното предприятие.

2. „Индустриална захар“ означава всяко произведено количество захар, причислено към определена пазарна година извън и в превишение на захарната квота, упомената в параграф 5, предназначено за промишлено производство на един от продуктите, посочени в член 140, параграф 2.

3. „Индустриална изоглюкоза“ и „индустриален инулинов сироп“ означават всяко произведено количество глюкоза или инулинов сироп, причислено към определена пазарна година, предназначено за промишлено производство на един от продуктите, посочени в член 140, параграф 2.

4. „Излишък от захар“, „излишък от изоглюкоза“ и „излишък от инулинов сироп“ означават всяко произведено количество захар, изоглюкоза или инулинов сироп, причислено към определена пазарна година извън и в превишение на съответните количества, упоменати в точки 1, 2 и 3.

5. „Цвекло в рамките на квотата“ означава всяко захарно цвекло, преработено в захар в рамките на квотата.

6. „Рафинерия на пълен работен ден“ означава производствена единица:

— чиято изключителна и единствена дейност се състои в рафиниране на вносна сурова тръстикова захар, или

— която през пазарната 2004—2005 година, или в случая на Хърватия — 2007/2008 година — е рафинирала количество от най-малко 15 000 тона вносна сурова тръстикова захар.

ЧАСТ III

Определения, отнасящи се за сектора на хмела

1. „Хмел“ означава изсушени съцветия, известни също като шишарки, на (женското) увивно растение хмел (Humulus lupulus); тези съцветия, които са зелено-жълти на цвят и с яйцевидна форма, имат дръжка и в най-големия си размер обикновено достигат дължина от 2 до 5 cm.

2. „Хмел на прах“ означава продукт, получен от смилането на хмел и съдържащ всички негови естествени елементи.

3. „Хмел на прах с повишено съдържание на лупулин“ означава продукт, получен при смилането на хмел след механично отстраняване на част от листата, дръжките, прицветниците и стъблата.

4. „Екстракти от хмел“ означава концентрирани продукти, получени под действието на разтворител от хмел или хмел на прах.

5. „Смесени продукти от хмел“ означава смес от два или повече продукта от посочените в точки 1 — 4.

ЧАСТ IV

Определения, отнасящи се за лозаро-винарския сектор

Свързани с лозарството

1. „Изкореняване“ означава пълното отстраняване на всички лозови насаждения от площ, засадена с лозя.

2. „Засаждане“ означава окончателното установяване на лозови насаждения или на части от лозови насаждения, присадени или не, с цел производство на грозде или за лозов посадъчен материал.

3. „Присаждане“ означава присаждане на лоза, която вече е била подложена на присаждане.

Свързани с продукцията

4. „Прясно грозде“ означава плодът на лозата, използван за производство на вино, зрял или дори леко стафидиран, който може да бъде смачкан или пресован с обичайните средства на винопроизводството и който може да доведе до спонтанна алкохолна ферментация.

5. „Прясна гроздова мъст в процес на ферментация, спрян чрез добавяне на алкохол“ означава продукт, който:

   а) има действително алкохолно съдържание не по-ниско от 12 об. % и не по-високо от 15 об. %;

   б) е получен чрез добавяне на неферментирала гроздова мъст с естествено алкохолно съдържание не по-ниско от 8,5 об. % и произхожда изключително от винени сортове лози, които могат да бъдат класифицирани в съответствие с член 81, параграф 2:

      i) или от неутрален алкохол с винен произход, включително алкохол, получен чрез дестилация на сушено грозде, който има действително алкохолно съдържание не по-ниско от 96 об. %;

      ii) или от неректифициран продукт, получен чрез дестилация на вино, който има действително алкохолно съдържание не по-ниско от 52 об. % и не по-високо от 80 об. %.

6. „Гроздов сок“ означава неферментирал, но годен за ферментация течен продукт, който:

   а) е получен чрез подходяща обработка, която го прави годен за консумация във вида, в който е;

   б) е получен от прясно грозде или от гроздова мъст, или чрез възстановяване. Когато е получен чрез възстановяване, той се възстановява от концентрирана гроздова мъст или концентриран гроздов сок.

   Разрешава се действително алкохолно съдържание на гроздовия сок не по-голямо от 1 об. %.

7. „Концентриран гроздов сок“ означава некарамелизиран гроздов сок, получен чрез частична дехидратация на гроздов сок, извършена по всеки разрешен метод, освен чрез директно нагряване, по такъв начин, че стойността, указана от рефрактометър, използван съгласно определения метод при температура от 20 °C, да не е по-малка от 50,9 %.

   Разрешава се действително алкохолно съдържание на концентрирания гроздов сок не по-голямо от 1 об. %.

8. „Винени утайки“ означава остатъкът:

   а) който се натрупва в съдове, съдържащи вино, след ферментация, при съхранение или след разрешена обработка;

   б) получен от филтрирането или центрофугирането на продукта, посочен в буква а);

   в) който се натрупва в съдове, съдържащи гроздова мъст, при съхранение или след разрешена обработка; или

   г) получен от филтрирането или центрофугирането на продукта, посочен в буква в).

9. „Гроздови джибри“ означава остатъчният материал от пресоването на прясно грозде, ферментирало или не.

10. „Пикет“ означава продукт, получен чрез:

   а) ферментация на нетретирани гроздови джибри, накиснати във вода; или

   б) извличане с вода от ферментирали гроздови джибри.

11. „Подсилено вино за дестилация“ означава продукт, който:

   а) има действително алкохолно съдържание не по-ниско от 18 об. % и не по-високо от 24 об. %;

б) е получен изключително чрез добавяне към вино, несъдържащо остатъчна захар, на неректифициран продукт, произхождащ от дестилация на вино и притежаващ максимално действително алкохолно съдържание 86 об. %; или

в) има максимално съдържание на летливи киселини 1,5 грама на литър, изразено като оцетна киселина.

12. „Ферментационна смес (cuvée)“ означава:

а) гроздовата мъст;

б) виното; или

в) сместа от гроздова мъст и/или вина с различни характеристики,

предназначени за направата на определен тип пенливи вина.

Алкохолно съдържание

13. „Действително алкохолно съдържание по обем“ означава броят на обемните части чист алкохол, които се съдържат при температура 20 °C в 100 обемни части от съответния продукт при тази температура.

14. „Потенциално алкохолно съдържание по обем“ означава броят на обемните части чист алкохол при температура 20 °C, които могат да се получат чрез пълна ферментация на захарите в 100 обемни части от съответния продукт при тази температура.

15. „Общо алкохолно съдържание по обем“ означава сумата от действителното и потенциалното алкохолно съдържание.

16. „Естествено алкохолно съдържание по обем“ означава общото алкохолно съдържание по обем на даден продукт, определено преди всякакво обогатяване.

17. „Действително алкохолно съдържание по маса“ означава броят на килограмите чист алкохол, съдържащи се в 100 kg от продукта.

18. „Потенциално алкохолно съдържание по маса“ означава броят на килограмите чист алкохол, които могат да бъдат произведени чрез пълна ферментация на захарите, съдържащи се в 100 kg от продукта.

19. „Общо алкохолно съдържание по маса“ означава сумата от действителното и потенциалното алкохолно съдържание.

ЧАСТ V

Определения, отнасящи се за сектора на говеждото и телешкото месо

„Животни от рода на едрия рогат добитък“ означава живи животни от рода на домашния едър рогат добитък, които попадат под кодове по КН 0102 21, 0102 31 00, 0102 90 20, ex 0102 29 10 до ex 0102 29 99, 0102 39 10, 0102 90 91.

ЧАСТ VI

Определения, отнасящи се за сектора на млякото и млечните продукти

За целите на прилагането на тарифната квота за масло с произход от Нова Зеландия изразът „произведен директно от мляко или сметана“ не изключва маслото, произведено от мляко или сметана, без добавка на складирани материали, по единна, автономна и непрекъсната технология, при която масленатa субстанция може да премине през етап на концентрация на млечни мазнини и/или на разделяне на фракции на тези мазнини.

ЧАСТ VII

Определения, отнасящи се за сектора на яйцата

1. „Яйца с черупки“ означава птичи яйца с черупки, пресни, консервирани или термично обработени, различни от яйцата за люпене, посочени в точка 2.

2. „Яйца за люпене“ означава птичи яйца за люпене.

3. „Цели продукти“ означава птичи яйца без черупки, дори с добавка на захар или други подсладители, годни за консумация от човека.

4. „Отделени продукти“ означава жълтъци от птичи яйца, дори с добавка на захар или други подсладители, годни за консумация от човека.

ЧАСТ VIII

Определения, отнасящи се за сектора на птичето месо

1. „Живи домашни птици“ означава живи кокошки, патици, гъски, пуйки и токачки, всяка с тегло повече от 185 грама.

2. „Пилета“ означава живи кокошки, патици, гъски, пуйки и токачки, всяка с тегло не повече от 185 грама.

3. „Заклани домашни птици“ означава мъртви петли или кокошки от вида Gallus domesticus, патици, гъски, пуйки и токачки, цели, със или без карантия.

4. „Производни продукти“ означава следното:

   а) продуктите, посочени в част XX, буква а) от приложение I;

   б) продуктите, посочени в част XX, буква б) от приложение I, с изключение на заклани домашни птици и годна за консумация карантия, известна като „птичи дреболии“;

   в) годна за консумация карантия, посочена в част XX, буква б) от приложение I;

   г) продуктите, посочени в част XX, буква в) от приложение I;

   д) продуктите, посочени в част XX, букви г) и д) от приложение I;

   е) продуктите, посочени в част XX, буква е) от приложение I, различни от попадащите в кодове по КН 1602 20 10.

ЧАСТ IX

Определения, отнасящи се за сектора на пчеларството

1. Под „мед“ се разбира медът по смисъла на Директива 2001/110/ЕО на Съвета [1], включително по отношение на основните видове мед.

2. „Пчелни продукти“ означава пчелен мед, пчелен восък, пчелно млечице, прополис (пчелен клей) или цветен полен.

[1] Директива 2001/110/ЕО на Съвета от 20 декември 2001 г. относно меда (ОВ L 10, 12.1.2002 г., стр. 47).

ПРИЛОЖЕНИЕ III

СТАНДАРТНО КАЧЕСТВО НА ОРИЗ И ЗАХАР, ПОСОЧЕНО В ЧЛЕНОВЕ 7 И 135

А. **Стандартно качество за неолющен ориз**

Неолющеният ориз със стандартно качество:

а) е здрав, в добро състояние и с подходящо пазарно качество, без мирис;

б) съдържа най-много 13 % влага;

в) от него се получава 63 % бланширан ориз спрямо теглото на целите зърна (с допустимо отклонение 3 % при подкастрените зърна), като процентното съдържание, съотнесено към теглото, на бланшираните зърна с по-ниско качество е следното:

зърна с тебеширен лом от неолющен ориз под кодове по КН 1006 10 27 и 1006 10 98	1,5 %
зърна с тебеширен лом от неолющен ориз под кодове по КН, различни от 1006 10 27 и 1006 10 98:	2,0 %
зърна с червени жилки	1,0 %
зърна с точици	0,50 %
зърна с петна	0,25 %
пожълтели зърна	0,02 %
кехлибарени зърна	0,05 %

Б. **Стандартни качества за захар**

I. *Стандартно качество за захарно цвекло*

Цвеклото със стандартно качество е, както следва:

а) здраво, в добро състояние и с подходящо пазарно качество;

б) с 16 % захарно съдържание в момента на приемане.

II. *Стандартно качество за бяла захар*

1. Бялата захар със стандартно качество има следните характеристики:

   а) тя е в добро състояние и с подходящо пазарно качество; суха, на хомогенни гранулирани кристали, свободно сипеща се;

   б) минимална поляризация: 99,7;

   в) максимално съдържание на влага: 0,06 %;

   г) максимално съдържание на инвертна захар: 0,04 %;

   д) общ брой точки, определени съгласно параграф 2 — не повече от 22, при което не повече от:

   — 15 за съдържание на пепел,

   — 9 за цветовия тип, определен по метода на Института за селскостопански технологии Брунсуик („метод на Брунсуик“),

   — 6 точки за цвят на разтвора, определен по метода на Международния комитет за унифициране на методите на анализ на захарта („метод на ICUMSA“).

2. Една точка съответства на:

а) 0,0018 % съдържание на пепел, определено по метода на ICUMSA при 28o Brix;

б) 0,5 единици за цветовия тип, определен по метода на Брунсуик,

в) 7,5 единици за цвят на разтвора, определен по метода на ICUMSA.

3. Методите за определяне на посочените в параграф 1 фактори са същите, които се използват за определянето им при прилагане на мерките за интервенция.

III. *Стандартно качество за сурова захар*

1. Сурова захар със стандартно качество е суровата захар, от която при рафиниране се получава 92 % бяла захар.

2. Рандеманът на бяла захар от суровата захар от цвекло се изчислява, като от градуса на поляризация на тази захар се извади:

а) процентното съдържание на пепел в нея, умножено по четири;

б) процентното съдържание на инвертна захар в нея, умножено по две;

в) числото 1.

3. Рандеманът на бяла захар от сурова тръстикова захар се изчислява, като от градуса на поляризация на суровата захар, умножена по две, се извади 100.

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

СКАЛИ НА СЪЮЗА ЗА КЛАСИФИКАЦИЯ НА КЛАНИЧНИ ТРУПОВЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 10

A. **Скала на Съюза за класификация на кланични трупове на едър рогат добитък на възраст осем месеца или повече**

I. *Определения*

Прилагат се следните определения:

1. „кланичен труп“ означава цялото тяло на заклано животно след обезкървяване, изкормване и одиране;

2. „половин кланичен труп“ означава продуктът, получен от симетричното разделяне на кланичния труп, чрез разрез през средата на всеки вратен, гръбначен, кръстен и опашен прешлен, гръдната кост и неподвижната става на седалищно-срамната кост.

II. *Категории*

Кланичните трупове на едър рогат добитък се разпределят в следните категории:

Z.: кланични трупове на животни на възраст над 8 месеца, но не повече от 12 месеца;

A.: кланични трупове на некастрирани мъжки животни на възраст над 12 месеца, но не повече от 24 месеца;

Б.: кланични трупове на некастрирани мъжки животни на възраст над 24 месеца;

В.: кланични трупове на кастрирани мъжки животни на възраст над 12 месеца;

Г.: кланични трупове на женски животни, които са се отелвали;

Д.: кланични трупове на други женски животни на възраст над 12 месеца.

III. *Класификация*

Кланичните трупове се класифицират въз основа на последователна оценка на:

1. Конформация, определена по следния начин:

Развитие на профилите на трупа и по-специално основните му части (бут, гръб, плешка)

Клас на конформация	Описание
S Superior	Всички профили са изключително изпъкнали; изключително развити мускули (тип двойно замускулен труп)
E Excellent	Всички профили са изпъкнали до много изпъкнали; изключително развити мускули
U Very good	Профили, изпъкнали като цяло; много добре развити мускули
R Good	Профили с прави линии като цяло; добре развити мускули
O Fair	Профили с прави линии до вдлъбнати; средно развити мускули
P Poor	Всички профили са вдлъбнати до силно вдлъбнати; слабо развити мускули

2. Степен на залоеност, определена по следния начин:

— Количество тлъстини от външната страна на трупа и в гръдния кош

Клас по степен на залоеност	Описание
1 low	Липса на тлъстинно покритие до слабо тлъстинно покритие
2 slight	Леко тлъстинно покритие, видима плът почти навсякъде
3 average	Плът с тлъстинно покритие почти навсякъде, с изключение на бута и плешката, леки отлагания на тлъстини в гръдния кош
4 high	Плът с тлъстинно покритие, но все още отчасти видима по бута и плешката, различими отлагания на тлъстини в гръдния кош
5 very high	Труп изцяло покрит с тлъстина; плътни отлагания на тлъстини в гръдния кош

На държавите членки се предоставя възможност да разделят всеки от класовете, предвидени в точки 1 и 2, най-много на три подкласа.

IV. *Представяне*

Кланичните трупове и половинки трупове се представят:

а) без главата и краката; главата е отделена от трупа на нивото на тилната връзка, а краката са отрязани в китковата и скакателната става;

б) без органите, разположени в гръдната и коремната области, със или без бъбреците, бъбречните и тазови тлъстини;

в) без половите органи и прилежащите мускули, без вимето и тлъстините около вимето.

V. *Класифициране и идентифициране*

Кланиците, одобрени съгласно член 4 от Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета [1], предприемат необходимите мерки всички кланични трупове или половинки трупове от едър рогат добитък на възраст осем месеца или повече, заклани в тези кланици и маркирани с печат за годност, предвиден в член 5, параграф 2 във връзка с раздел I, глава III от приложение I към Регламент (ЕО) № 854/2004 на Европейския парламент и на Съвета [2], да са класифицирани и идентифицирани в съответствие със скалата на Съюза.

Държавите членки могат да разрешат преди кланичните трупове или половинки трупове да бъдат идентифицирани чрез маркиране, външната им тлъстина да бъде отстранена, ако степента на залоеност дава основание за това.

Б. **Скала на Съюза за класификация на кланични трупове от свине**

I. *Определение*

„Кланичен труп“ означава тялото на заклана свиня след обезкървяване и изкормване, цяло или разделено по средната линия.

II. *Класификация*

Кланичните трупове се разпределят в класове в зависимост от установеното съдържание на постно месо в тях и се класифицират, както следва:

Клас	Постно месо като процент спрямо теглото на трупа
S	60 или повече
E	55 или повече, но по-малко от 60
U	50 или повече, но по-малко от 55

[1] Регламент (ЕО) № 853/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно определяне на специфични хигиенни правила за храните от животински произход (ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 55).

[2] Регламент (ЕО) № 854/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. за определяне на специфичните правила за организирането на официален контрол върху продуктите от животински произход, предназначени за човешка консумация (ОВ L 139, 30.4.2004 г., стр. 206).

Клас	Постно месо като процент спрямо теглото на трупа
R	45 или повече, но по-малко от 50
O	40 или повече, но по-малко от 45
P	по-малко от 40

III. *Представяне*

Кланичните трупове се представят без езика, четината, краката, половите органи, салото, бъбреците и диафрагмата.

IV. *Съдържание на постно месо*

1. Съдържанието на постно месо в кланичния труп се определя чрез методи на категоризиране, разрешени от Комисията. Допускат се само статистически доказани методи за оценка, които почиват на физическо измерване на една или повече анатомични части на кланичните трупове на свинете. Разрешаването на даден метод за категоризиране зависи от неговото съответствие на максимално допустимата статистическа грешка при оценката.

2. Търговската стойност на кланичните трупове обаче не се определя само от установеното съдържание на постно месо в тях.

V. *Идентифициране на кланичните трупове:*

Класифицираните кланични трупове се идентифицират чрез маркиране в съответствие със скалата на Съюза, освен ако Комисията не е предвидила друго.

B. **Скала на Съюза за класификация на кланични трупове от овце**

I. *Определение*

Определенията на „кланичен труп“ и „половин труп“ се прилагат определенията в буква A.I.

II. *Категории*

Кланичните трупове се разпределят в следните категории:

A.: трупове на овце до 12-месечна възраст

Б.: трупове на други овце.

III. *Класификация*

Кланичните трупове се класифицират чрез прилагане mutatis mutandis на разпоредбите в буква A.III. Означението „бут“ в буква A.III.1 и в редове 3 и 4 от таблицата в буква A.III.2 обаче се заменя с термина "задна четвъртинка".

IV. *Представяне*

Кланичните трупове и половинките трупове се представят без главата (отрязана между тилната кост и първия шиен прешлен), краката (отрязани в китковата и скакателната става), опашката (отрязана между шестия и седмия опашен прешлен), вимето, половите органи, черния дроб и карантията. Бъбреците и околобъбречните тлъстини се включват в кланичния труп.

Държавите членки имат право да разрешат други начини на представяне, когато не се използва референтното представяне.

V. *Идентифициране на кланичните трупове:*

Класифицираните кланични трупове и половинки трупове се идентифицират чрез маркиране в съответствие със скалата на Съюза.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

СПИСЪК НА ПРОДУКТИТЕ, ИЗКЛЮЧЕНИ ОТ СХЕМАТА ЗА ПРЕДЛАГАНЕ НА ПЛОДОВЕ И ЗЕЛЕНЧУЦИ В УЧИЛИЩАТА, СЪФИНАНСИРАНА С ПОМОЩ ОТ СЪЮЗА, ПОСОЧЕНА В ЧЛЕН 23, ПАРАГРАФ 3

Продукти, съдържащи което и да е от следните:

— добавена захар

— добавени мазнини

— добавена сол

— добавени подсладители

ПРИЛОЖЕНИЕ VI

БЮДЖЕТНИ ОГРАНИЧЕНИЯ НА ПРОГРАМИТЕ ЗА ПОДПОМАГАНЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 44, ПАРАГРАФ 1

в 1 000 EUR за бюджетна година

	2014 г.	2015 г.	2016 г.	От 2017 г. нататък
България	26 762	26 762	26 762	26 762
Чешка република	5 155	5 155	5 155	5 155
Германия	38 895	38 895	38 895	38 895
Гърция	23 963	23 963	23 963	23 963
Испания	353 081	210 332	210 332	210 332
Франция	280 545	280 545	280 545	280 545
Хърватия	11 885	11 885	11 885	10 832
Италия	336 997	336 997	336 997	336 997
Кипър	4 646	4 646	4 646	4 646
Литва	45	45	45	45
Люксембург	588	—	—	—
Унгария	29 103	29 103	29 103	29 103
Малта	402	—	—	—
Австрия	13 688	13 688	13 688	13 688
Португалия	65 208	65 208	65 208	65 208
Румъния	47 700	47 700	47 700	47 700
Словения	5 045	5 045	5 045	5 045
Словакия	5 085	5 085	5 085	5 085
Обединеното кралство	120	—	—	—

ПРИЛОЖЕНИЕ VII

ОПРЕДЕЛЕНИЯ, НАИМЕНОВАНИЯ И ТЪРГОВСКИ НАИМЕНОВАНИЯ НА ПРОДУКТИТЕ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 78

За целите на настоящото приложение „търговско наименование“ означава името, под което се продава даден хранителен продукт, по смисъла на член 5, параграф 1 от Директива 2000/13/ЕО или наименованието на храната по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) № 1169/2011.

ЧАСТ I

Месо от животни от рода на едрия рогат добитък на възраст под 12 месеца

I. Определение

За целите на настоящата част „месо“ означава всички кланични трупове, месо с кокал или обезкостено, и карантия, дори нарязани, предназначени за консумация от човека, получени от едър рогат добитък на възраст под 12 месеца, предлагани в прясно, замразено или дълбоко замразено състояние, дори опаковани или пакетирани.

II. Класифициране на животните от рода на едрия рогат добитък на възраст под 12 месеца в кланицата

В кланицата всички животни от рода на едрия рогат добитък на възраст под 12 месеца се класифицират от операторите, под надзора на компетентния орган, в една от следните две категории:

А) Категория V: животни от рода на едрия рогат добитък на възраст под осем месеца.

Идентификационна буква на категорията: V;

Б) Категория Z: животни от рода на едрия рогат добитък на възраст над осем месеца, но не повече от дванадесет месеца.

Идентификационна буква на категорията: Z.

Тази класификация се извършва въз основа на информацията, фигурираща в придружаващия едрия рогат добитък паспорт, или, при липса на такъв, на базата на сведенията от компютъризираната база данни, предвидена в член 5 от Регламент (ЕО) № 1760/2000 на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

III. Търговски наименования

1. Месо от животни от рода на едрия рогат добитък на възраст под 12 месеца може да бъде предлагано на пазара в държавите членки единствено със следното или следните търговски наименования, определени за всяка държава членка:

А) За месото от животни от рода на едрия рогат добитък на възраст под осем месеца (идентификационна буква на категорията: V):

Държава, в която се търгува	Търговски наименования, които да се използват
Белгия	veau, viande de veau/kalfsvlees/Kalbfleisch
България	месо от малки телета
Чешка република	Telecí
Дания	Lyst kalvekød
Германия	Kalbfleisch
Ирландия	Veal
Гърция	μοσχάρι γάλακτος
Испания	Ternera blanca, carne de ternera blanca
Франция	veau, viande de veau
Хърватия	teletina
Италия	vitello, carne di vitello

([1]) Регламент (ЕО) № 1760/2000 на Европейския парламент и на Съвета от 17 юли 2000 година за създаване на система за идентификация и регистрация на едър рогат добитък и относно етикетирането на говеждо месо и продукти от говеждо месо (ОВ L 204, 11.8.2000 г., стр. 1).

Кипър	μοσχάρι γάλακτος
Латвия	Teļa gaļa
Литва	Veršiena
Люксембург	veau, viande de veau/Kalbfleisch
Унгария	Borjúhús
Малта	Vitella
Нидерландия	Kalfsvlees
Австрия	Kalbfleisch
Полша	Cielęcina
Португалия	Vitela
Румъния	carne de viṭel
Словения	Teletina
Словакия	Teľacie mäso
Финландия	vaalea vasikanliha/ljust kalvkött
Швеция	ljust kalvkött
Обединено кралство	Veal

Б) За месото от животни от рода на едрия рогат добитък на възраст над 8 месеца, но не повече от 12 месеца (идентификационна буква на категорията: Z):

Държава, в която се търгува	Търговски наименования, които да се използват
Белгия	jeune bovin, viande de jeune bovin/jongrundvlees/Jungrindfleisch
България	Телешко месо
Чешка република	hovězí maso z mladého skotu
Дания	Kalvekød
Германия	Jungrindfleisch
Естония	noorloomaliha
Ирландия	rosé veal
Гърция	νεαρό μοσχάρι
Испания	Ternera, carne de ternera
Франция	jeune bovin, viande de jeune bovin
Хърватия	mlada junetina
Италия	vitellone, carne di vitellone
Кипър	νεαρό μοσχάρι
Латвия	jaunlopa gaļa
Литва	Jautiena
Люксембург	jeune bovin, viande de jeune bovin/Jungrindfleisch
Унгария	Növendék marha húsa
Малта	Vitellun
Нидерландия	rosé kalfsvlees
Австрия	Jungrindfleisch
Полша	młoda wołowina
Португалия	Vitelão

Румъния	carne de tineret bovin
Словения	meso težjih telet
Словакия	mäso z mladého dobytka
Финландия	vasikanliha/kalvkött
Швеция	Kalvkött
Обединено кралство	Beef

2. Търговските наименования, посочени в параграф 1, могат да бъдат допълнени от посочване на названието или обозначаване на съответните части месо или карантия.

3. Търговските наименования, изброени за категория V в таблицата от буква А в параграф 1, и всяко ново име, произлязло от тези търговски наименования, се използват само при условие че са изпълнени изискванията на настоящото приложение.

По-специално, наименованията “veau”, “telecí”, “Kalb”, “μοσχάρι”, “ternera”, “kalv”, “veal”, “vitello”, “vitella”, “kalf”, “vitela” и “teletina” не се използват в търговско наименование и не се отбелязват на етикетите на месото от животни от рода на едрия рогат добитък на възраст над 12 месеца.

4. Посочените в параграф 1 условия не се прилагат за месото на животни от рода на едрия рогат добитък, за което преди 29 юни 2007 г. е регистрирано защитено наименование за произход или географско указание съгласно Регламент (ЕС) № 1151/2012 на Съвета.

IV. Задължителна информация върху етикета

1. Без да се засяга действието на Директива 2000/13/ЕО, Регламент (ЕС) № 1169/2011 и на членове 13, 14 и 15 от Регламент (ЕО) № 1760/2000, на всеки етап от производството и предлагането на пазара операторите посочват върху етикета на месото от животни от рода на едрия рогат добитък на възраст под 12 месеца следната информация:

а) търговското наименование в съответствие с точка III от настоящата част;

б) възрастта при клане на животните, означена, в зависимост от случая, по следните начини:

— „възраст при клане: под осем месеца“;

— „възраст при клане: между 8 и 12 месеца“.

Чрез дерогация от първа алинея, буква б) операторите могат да заменят посочването на възрастта при клане с посочване на категорията, съответно „категория V“ или „категория Z“, на етап, предхождащ доставката до крайния потребител.

2. По отношение на месото от едър рогат добитък на възраст под 12 месеца, представено непакетирано за продажба на крайния потребител в пункт за търговия на дребно, държавите членки определят правила относно начините за отбелязване на информацията по параграф 1.

V. Записване

На всеки етап от производството и пускането на пазара операторите записват следната информация:

а) идентификационния номер и датата на раждане на животните, само на ниво кланица;

б) референтния номер, позволяващ да се установи връзката между, от една страна, идентификацията на животните, от които се получава месото, и от друга страна, търговското наименование,възрастта при клане и идентификационната буква на категорията, посочена на етикета на месото;

в) датата на влизане и излизане на животните и месото във/от предприятието.

VI. Официални проверки

1. Държавите членки определят компетентния орган или органи, натоварени с официалните проверки на прилагането на настоящата част, и информират Комисията за това.

2. Официалните проверки се извършват от компетентния орган или органи в съответствие с общите принципи, установени в Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

3. При необходимост експертите на Комисията извършват съвместно със съответните компетентни органи, а където е приложимо и с експерти на държавите членки, проверки на място, за да се гарантира, че разпоредбите на настоящото приложение се изпълняват.

4. Държава членка, на чиято територия се извършват проверки, оказва на Комисията необходимото съдействие, което последната може да поиска за изпълнение на задачите си.

5. За месото — внос от трета държава, компетентен орган, определен от третата държава орган, или, когато е приложимо, независим трети орган, осигурява изпълнението на изискванията на настоящата част. Независимият орган гарантира изцяло спазването на условията, предвидени в европейския стандарт EN 45011 или на ISO/IEC Guide 65.

ЧАСТ II.

Категории лозаровинарски продукти

(1) Вино

„Вино“ означава продукт, получен изключително в резултат на пълна или частична алкохолна ферментация на смачкано или несмачкано прясно грозде или на гроздова мъст.

Виното:

а) има, след извършване или не на видовете обработка, посочени в част I, раздел Б от приложение VIII, действително алкохолно съдържание не по-малко от 8,5 об. %, ако е произведено изключително от грозде от лозарски зони A и Б, посочени в допълнение I към настоящото приложение, и не по-малко от 9 об. % за останалите лозарски зони;

б) чрез дерогация от приложимото иначе минимално действително алкохолно съдържание, когато има защитено наименование за произход или защитено географско указание, след извършване или не на обработките, посочени в част I, раздел Б от приложение VIII, има действително алкохолно съдържание не по-ниско от 4,5 об. %;

в) има общо алкохолно съдържание не повече от 15 об. %. Въпреки това чрез дерогация от това правило:

— горната граница на общото алкохолно съдържание може да достигне до 20 об. % за произведени без каквото и да било обогатяване вина от определени лозарски райони на Съюза, за което се взема решение от Комисията чрез делегирани актове в съответствие с член 75, параграф 2,

— горната граница на общото алкохолно съдържание може да превишава 15 об. % за вина със защитено наименование за произход, произведени без обогатяване;

г) при спазване на дерогациите, които може да бъдат приети от Комисията чрез делегирани актове съгласно член 75, параграф 2, има общо киселинно съдържание, изразено като винена киселина, не по-ниско от 3,5 грама на литър или 46,6 милиеквивалента на литър.

„Рецина“ означава вино, произвеждано единствено на географската територия на Гърция с използване на гроздова мъст, обработена със смола от алепски бор. Използването на смола от алепски бор се позволява само за целите на получаване на вино „Рецина“ при условията, определени от приложимите разпоредби на гръцкото законодателство.

Чрез дерогация от втора алинея, буква б) „Tokaji eszencia“ и „Tokajská esencia“ се считат за вина.

Въпреки това, държавите членки могат да разрешат използването на думата „вино“, ако:

а) тя се придружава от името на плод под формата на съставно наименование с оглед предлагането на пазара на продукти, получени от ферментацията на плодове, различни от гроздето; или

б) тя е част от съставно наименование.

Избягва се всякакво объркване с продукти, съответстващи на посочените в настоящото приложение категории вино.

([1]) Регламент (ЕО) № 882/2004 на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 г. относно официалния контрол, провеждан с цел осигуряване на проверка на съответствието със законодателството в областта на фуражите и храните и правилата за опазване здравето на животните и хуманното отношение към животните (ОВ L 165, 30.4.2004 г., стр. 1).

(2) Младо вино в процес на ферментация

„Младо вино в процес на ферментация“ е означава продукт, чиято алкохолна ферментация не е приключила и което не е отделено от винените утайки.

(3) Ликьорни вина

„Ликьорно вино“ означава продукт:

а) с действително алкохолно съдържание не по-ниско от 15 об. % и не по-високо от 22 об. %;

б) с общо алкохолно съдържание не по-ниско от 17,5 об. %, с изключение на някои ликьорни вина с наименование за произход или географско указание, фигуриращи в списък, който се изготвя от Комисията чрез делегирани актове съгласно член 75, параграф 2;

в) който се получава от:

— гроздова мъст в процес на ферментация;

— вино;

— комбинация от горните продукти; или

— гроздова мъст или нейна смес с вино, за определени ликьорни вина със защитено наименование за произход или защитено географско указание, определени от Комисията чрез делегирани актове в съответствие с член 75, параграф 2;

г) с първоначално естествено алкохолно съдържание не по-ниско от 12 об. %, с изключение на определени ликьорни вина със защитено наименование за произход или защитено географско указание, фигуриращи в списък, който се изготвя от Комисията чрез делегирани актове съгласно член 75, параграф 2;

д) към който е добавен:

i) самостоятелно или в комбинация:

— неутрален алкохол с винен произход, включително алкохол, произведен чрез дестилация на сушено грозде, с действително алкохолно съдържание не по-ниско от 96 об. %,

— винен дестилат или дестилат от сушено грозде с действително алкохолно съдържание не по-ниско от 52 об. % и не по-високо от 86 об. %,

ii) заедно с един или съответно няколко от следните продукти:

— концентрирана гроздова мъст,

— комбинация от един от продуктите, посочени в буква д), подточка i) и гроздова мъст, посочена в буква в), първо и четвърто тире;

е) към който, чрез дерогация от буква д), по отношение на някои ликьорни вина със защитено наименование за произход или защитено географско указание, посочени в списък, съставен от Комисията чрез делегирани актове съгласно член 75, параграф 2, е добавен:

i) някой от посочените в буква д), подточка i) продукти, самостоятелно или в комбинация; или

ii) един или няколко от следните продукти:

— винен алкохол или алкохол от сушено грозде с действително алкохолно съдържание не по-ниско от 95 об. % и не по-високо от 96 об. %,

— спиртни напитки, получени чрез дестилация от вино или от гроздови джибри с действително алкохолно съдържание не по-ниско от 52 об. % и не по-високо от 86 об. %,

— спиртни напитки, получени чрез дестилация от сушено грозде, с действително алкохолно съдържание не по-ниско от 52 об. % и не по-високо от 94,5 об. %; както и

iii) един или съответно няколко от следните продукти:

— частично ферментирала гроздова мъст, получена от стафидирано грозде;

— концентрирана гроздова мъст, получена чрез директно нагряване, която отговаря, като се изключи тази обработка, на определението за концентрирана гроздова мъст;

— концентрирана гроздова мъст,

— комбинация от един от продуктите, посочени в буква е), подточка ii), и гроздова мъст, посочена в буква в), първо и четвърто тире.

(4) Пенливи вина

„Пенливо вино“ означава продукт:

а) получен чрез първична или вторична алкохолна ферментация:

— от прясно грозде;

— от гроздова мъст; или

— от вино;

б) който при отварянето на съда отделя въглероден диоксид, получен изключително от ферментацията;

в) при който налягането на разтворения въглероден диоксид, в затворени съдове и при температура 20 °C, е не по-ниско от 3 бара; както и

г) при който общото алкохолно съдържание на ферментационните смеси, предназначени за производството му, не е по-ниско от 8,5 об. %.

(5) Качествени пенливи вина

„Качествено пенливо вино“ означава продукт:

а) получен чрез първична или вторична алкохолна ферментация:

— от прясно грозде;

— от гроздова мъст;

— от вино;

б) който при отварянето на съда отделя въглероден диоксид, получен изключително от ферментацията;

в) при който налягането на разтворения въглероден диоксид, в затворени съдове и при температура 20 °C, е не по-ниско от 3,5 бара; както и

г) при който общото алкохолно съдържание на ферментационните смеси, предназначени за производството му, е не по-ниско от 9 об. %.

(6) Качествени ароматизирани пенливи вина

„Качествени ароматизирани пенливи вина“ означава качествени пенливи вина:

а) получени единствено чрез използване — при направата на ферментационната смес — на гроздова мъст или на гроздова мъст в процес на ферментация, получена от определени винени сортове лози от списък, който се съставя от Комисията чрез делегирани актове съгласно член 75, параграф 2.

Качествените ароматизирани пенливи вина, произвеждани по традиционен метод чрез използване на вина при направата на ферментационната смес, се определят от Комисията чрез делегирани актове съгласно член 75, параграф 2;

б) при които налягането на разтворения въглероден диоксид, в затворени съдове и при температура 20 °C, не е по-ниско от 3 бара;

в) чието действително алкохолно съдържание не може да бъде по-ниско от 6 об. %; както и

г) чието общо алкохолно съдържание не може да бъде по-ниско от 10 об. %.

(7) Пенливо газирано вино

„Пенливо газирано вино“ означава продукт, който:

а) е получен от вино без защитено наименование за произход или защитено географско указание;

б) при отварянето на съда отделя въглероден диоксид, резултат изцяло или частично от добавянето на този газ; както и

в) при който налягането на разтворения въглероден диоксид в затворени съдове и при температура 20 °C е не по-ниско от 3 бара.

(8) Искрящо вино

„Искрящо вино“ означава продукт, който:

а) е получен от вино, от младо вино в процес на ферментация, от гроздова мъст или от частично ферментирала гроздова мъст, ако тези продукти са с общо алкохолно съдържание не по-ниско от 9 об. %;

б) има действително алкохолно съдържание не по-ниско от 7 об. %;

в) има налягане на разтворения ендогенен въглероден диоксид, в затворени съдове и при температура 20 °C, не по-ниско от 1 бар и не по-високо от 2,5 бара; както и

г) се съхранява в съдове с вместимост 60 литра или по-малко.

(9) Искрящо газирано вино

„Искрящо газирано вино“ означава продукт, който:

а) е получен от вино, от младо вино в процес на ферментация, от гроздова мъст или от частично ферментирала гроздова мъст;

б) има действително алкохолно съдържание не по-ниско от 7 об. % и с общо алкохолно съдържание не по-ниско от 9 об. %;

в) има налягане на разтворения въглероден диоксид, резултат от неговото пълно или частично прибавяне, в затворени съдове и при температура 20 °C, не по-ниско от 1 бар и не по-високо от 2,5 бара; както и

г) се съхранява в съдове с вместимост 60 литра или по-малко.

(10) Гроздова мъст

„Гроздова мъст“ означава течен продукт от прясно грозде, получен по естествен начин или чрез физични процеси. Разрешава се действително алкохолно съдържание на гроздовата мъст не по-голямо от 1 об. %.

(11) Частично ферментирала гроздова мъст

„Гроздова мъст в процес на ферментация“ означава продукт, получен от ферментацията на гроздова мъст с действително алкохолно съдържание по-високо от 1 об. %, но по-ниско от три пети от общото ѝ алкохолно съдържание на обем.

(12) Частично ферментирала гроздова мъст, получена от стафидирано грозде

„Гроздова мъст в процес на ферментация, получена от стафидирано грозде“, означава продукт, получен от частичната ферментация на гроздова мъст от стафидирано грозде, чието общо съдържание на захар преди ферментацията е най-малко 272 грама на литър, а естественото и действителното алкохолно съдържание са не по-ниски от 8 об. %. Въпреки това някои вина, определяни от Комисията чрез делегирани актове съгласно член 75, параграф 2, които отговарят на тези изисквания, не се смятат за частично ферментирала гроздова мъст, извлечена от стафидирано грозде.

(13) Концентрирана гроздова мъст

„Концентрирана гроздова мъст“ означава некарамелизирана гроздова мъст, получена чрез частично дехидратиране на гроздова мъст, извършено по разрешен метод, различен от директно нагряване, по такъв начин, че стойността, указана от рефрактометър, използван съгласно метод, предписан в съответствие с член 80, параграф 5, първа алинея и член 91, първа алинея, буква г), при температура 20 °C е не по-ниска от 50,9 %.

Разрешава се действително алкохолно съдържание на концентрираната гроздова мъст не по-голямо от 1 об. %.

(14) Концентрирана ректифицирана гроздова мъст

„Концентрирана ректифицирана гроздова мъст“ означава:

а) течен некарамелизиран продукт, който:

i) е получен чрез частично дехидратиране на гроздова мъст, извършено по разрешен метод, различен от директно нагряване, по такъв начин, че стойността, указана от рефрактометър, използван съгласно метод, предписан в съответствие с член 80, параграф 5, първа алинея и член 91, първа алинея, буква), при температура 20 °C, е не по-ниска от 61,7 %;

ii) е претърпял разрешените обработки по намаляване на киселинното съдържание и отстраняване на другите компоненти освен захарта;

iii) има следните характеристики:

— pH не по-високо от 5 при 25 °Brix;

— оптична плътност, измерена при 425 nm за дебелина 1 cm — не повече от 0,100 при гроздова мъст, концентрирана на 25 Brix,

— съдържание на захароза — недоловимо посредством определения метод за анализ,

— индекс на Фолин—Чикалто, не по-висок от 6,00 при 25 Brix,

— титруема киселинност — не по-висока от 15 милиеквивалента на килограм общи захари,

— съдържание на серен диоксид — не по-високо от 25 милиграма на килограм общи захари,

— общо съдържание на катиони — не по-голямо от 8 милиеквивалента на килограм общи захари,

— проводимост при 25 Brix и 20 C — не по-висока от 120 микросименса на сантиметър,

— съдържание на хидроксиметилфурфурал — не повече от 25 милиграма на килограм общи захари,

— наличие на мезоинозитол.

б) твърд некарамелизиран продукт, който:

i) е получен чрез кристализация на течна ректифицирана концентрирана гроздова мъст без използване на разтворител;

ii) е претърпял разрешените обработки по намаляване на киселинното съдържание и отстраняване на другите компоненти освен захарта;

iii) има следните характеристики след разтваряне в разтвор при 25 °Brix:

— pH, не по-високо от 7,5,

— оптична плътност 425 nm при дебелина 1 сантиметър, не повече от 0,100,

— съдържание на захароза — недоловимо посредством определения метод за анализ,

— индекс на Фолин—Чикалто, не по-висок от 6,00,

— титруема киселинност — не по-висока от 15 милиеквивалента на килограм общи захари,

— съдържание на серен диоксид — не по-високо от 10 милиграма на килограм общи захари,

— общо съдържание на катиони — не по-голямо от 8 милиеквивалента на килограм общи захари,

— проводимост при 20 °C, не по-висока от 120 микросименса на сантиметър,

— съдържание на хидроксиметилфурфурал — не повече от 25 милиграма на килограм общи захари,

— наличие на мезоинозитол.

Разрешава се действително алкохолно съдържание на концентрираната ректифицирана гроздова мъст, не по-голямо от 1 об. %.

(15) Вино от стафидирано грозде

„Вино от стафидирано грозде“ означава продукт, който:

а) е произведен без обогатяване, от грозде, оставено на слънце или сянка с цел частична дехидратация;

б) има общо алкохолно съдържание най-малко 16 об. % и действително алкохолно съдържание най-малко 9 об. %; както и

в) има естествено алкохолно съдържание най-малко 16 об. % (или 272 грама захар на литър).

(16) Вино от презряло грозде

„Вино от презряло грозде“ означава продукт, който:

а) е произведен без обогатяване;

б) има естествено алкохолно съдържание над 15 об. %; както и

в) има общо алкохолно съдържание не по-ниско от 15 об. % и действително алкохолно съдържание не по-ниско от 12 об. %.

Държавите членки могат да определят период за стареене на този продукт.

(17) Винен оцет

„Винен оцет“ означава оцет, който:

а) е получен изключително чрез оцетно-кисела ферментация на виното; както и

б) има общо киселинно съдържание не по-ниско от 60 грама на литър, изразено като оцетна киселина.

ЧАСТ III

Мляко и млечни продукти

1. „Мляко“ означава изключително нормалната секреция от млечните жлези, която се получава от доенето на едно или няколко животни, без каквито и да са добавки към този продукт или екстрахиране на вещества от него.

Същевременно наименованието „мляко“ може да се използва:

а) за мляко, обработено по начин, който не променя неговия състав, или за мляко, чиято масленост е стандартизирана съгласно част IV;

б) в съчетание с дума или думи за означаване на вида, качеството, произхода и/или предназначението на това мляко или за да се опише физическата обработка или промяната в състава, на които млякото е било подложено, при условие че тази промяна се ограничава до добавяне и/или екстракция на естествени млечни съставки.

2. За целите на настоящата част „млечни продукти“ означава продукти, получени изключително от мляко – с разбирането, че могат да се добавят вещества, необходими за тяхното производство, при условие че тези вещества не се използват за замяна, цялостна или частична, на която и да е млечна съставка.

Следните наименования се запазват изключително за млечните продукти:

а) следните наименования, използвани на всички етапи от предлагането на пазара:

i) суроватка,

ii) сметана,

iii) масло,

iv) мътеница,

v) течно масло,

vi) казеини,

vii) дехидратирани млечни мазнини (AMF),

viii) сирене,

ix) кисело мляко,

x) кефир,

xi) кумис,

xii) вили/фил,

xiii) сметана,

xiv) фил;

xv) ряженка;

xvi) заквасено мляко;

б) наименования по смисъла на член 5 от Директива 2000/13/ЕО или член 17 от Регламент (ЕС) № 1169/2011, използвани действително за млечни продукти.

3. Наименованието „мляко“ и наименованията, използвани за млечните продукти, могат да се използват и в съчетание с дума или думи за означаване на съставни продукти, никоя част от които не замества и не е предназначена да замести която и да е млечна съставка, и от които млякото или млечният продукт съставлява съществена част с оглед на количеството или характеристиката на продукта.

4. По отношение на млякото се посочват животинските видове, от които то произхожда, в случай че са различни от едър рогат добитък.

5. Наименованията, посочени в параграфи 1, 2 и 3, не могат да бъдат използвани за никакви други продукти, различни от посочените в същите параграфи.

Тази разпоредба обаче не се прилага за наименованията на продукти, точното естество на които е ясно от традиционната им употреба и/или когато наименованията се използват ясно за описание на характерно качество на продукта.

6. По отношение на продукти, различни от описаните в параграфи 1, 2 и 3 на настоящата част, не може да се използва никакъв етикет, търговски документ, рекламен материал или каквато и да е форма на реклама, така както са определени в член 2 от Директива 2006/114/ЕО [1], нито каквато и да е форма на представяне, в които да се твърди, загатва или внушава, че този продукт е млечен продукт.

Въпреки това, по отношение на продукт, който съдържа мляко или млечни продукти, наименованието „мляко“ или наименованията, посочени в параграф 2, втора алинея на настоящата част, могат да се използват само за описание на основните суровини и посочване на съставките в съответствие с Директива 2000/13/ЕО или Регламент (ЕС) № 1169/2011.

[1] Директива 2006/114/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 12 декември 2006 г. относно заблуждаващата и сравнителната реклама (ОВ L 376, 27.12.2006 г., стр. 21).

ЧАСТ IV

Мляко за консумация от човека под код по КН 0401

I. Определения

За целите на настоящата част:

а) „мляко“ означава продукт, получен от доенето на една или повече крави;

б) „мляко за пиене“ означава продуктите, посочени в точка III, предназначени за доставка до потребителя без по-нататъшна преработка;

в) „масленост“ означава съотношението на масата на частите млечни мазнини към 100 части мляко в съответното мляко;

г) „съдържание на протеини“ означава съотношението на масата на частите протеини към 100 части мляко от съответното мляко (получено като се умножи общото азотно съдържание на млякото по 6,38, изразено в проценти спрямо масата).

II. Доставка или продажба на крайния потребител

(1) Само мляко, отговарящо на изискванията, определени за мляко за пиене, може да бъде доставяно или продавано без преработка на крайния потребител, както пряко, така и чрез ресторанти, болници, столове или други места за обществено хранене.

(2) Търговските наименования, които се използват за тези продукти, са посочените в точка III. Тези описания се използват само за продуктите, посочени в цитираната точка, без да се засяга тяхното използване в сложни описания.

(3) Държавите членки приемат мерки за информиране на потребителите относно естеството и състава на тези продукти, когато липсата на такава информация може да създаде объркване.

III. Мляко за пиене

1. Следните продукти се считат за мляко за пиене:

а) „сурово мляко“: мляко, което не е загрявано над 40°C, нито е подлагано на обработка с равностоен ефект;

б) „пълномаслено мляко“: топлинно обработено мляко, което по отношение на маслеността отговаря на едно от следните изисквания:

i) „стандартизирано пълномаслено мляко“: мляко, чиято масленост е най-малко 3,50 % (m/m). Държавите членки обаче могат да предвидят допълнителна категория пълномаслено мляко с масленост 4,00 % или повече (m/m),

ii) „нестандартизирано пълномаслено мляко“: мляко, чиято масленост не е променена от момента на издояване както чрез добавяне, така и чрез отнемане на млечни мазнини или чрез смесване с мляко, чиято естествена масленост е била изменена. Въпреки това маслеността не може да бъде по-малко от 3,50 % (m/m);

в) „полуобезмаслено мляко“: топлинно обработено мляко, чиято масленост е намалена до най-малко 1,50 % (m/m) и най-много 1,80 % (m/m);

г) „обезмаслено мляко“: топлинно обработено мляко, чиято масленост е намалена до не повече от 0,50 % (m/m).

Топлинно обработеното мляко, което не отговаря на изискванията за съдържание на мазнини, установени в букви б), в) и г) от първа алинея, се счита за мляко за пиене, при условие че съдържанието на мазнини е ясно посочено с точност до десетите и лесно може да се прочете на опаковката под формата на „… % масленост“. Такова мляко не се описва като пълномаслено, полуобезмаслено или обезмаслено.

2. Без да се засяга параграф 1, буква б), подточка ii), се допускат само следните изменения:

а) изменение на естествената масленост на млякото чрез отнемане или добавка на сметана, или чрез добавка на пълномаслено, полуобезмаслено или обезмаслено мляко, за да се спази маслеността, определена за млякото за пиене;

б) обогатяване на млякото с млечни протеини, минерални соли или витамини в съответствие с Регламент (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета [1];

в) намаляване на съдържанието на лактоза в млякото чрез превръщането ѝ в глюкоза и галактоза.

Измененията на състава на млякото, посочени в букви б) и в), се допускат само ако са указани по незаличим начин върху опаковката на продукта, така че да могат да се видят и прочетат лесно. Въпреки това тези обозначения не освобождават от задължението за етикетиране на хранителната информация, определено с Регламент (ЕС) № 1169/2011. В случай на обогатяване с млечни протеини, съдържанието на протеини на обогатеното мляко трябва да бъде 3,8 % (m/m) или повече.

Въпреки това държавите членки могат да ограничават или забраняват посочените в букви б) и в) изменения в състава на млякото.

3. Млякото за пиене:

а) има точка на замръзване, близка до средната точка на замръзване, регистрирана за сурово мляко в района на произход на събраното мляко за пиене;

б) има маса най-малко 1 028 грама на литър за мляко с масленост 3,5 % (m/m) при температура 20°C, или еквивалентно тегло на литър — за мляко с различна масленост;

в) съдържа минимум 2,9 % (m/m) протеини за мляко с масленост 3,5 % (m/m), или еквивалентна концентрация — за мляко с различна масленост.

ЧАСТ V

Продукти от сектора на птичето месо

I. Тази част се прилага по отношение на предлагането на пазара в Съюза, в рамките на упражняване на професия или търговско занятие, на някои видове птиче месо и начини на представяне на птиче месо, както и на заготовки и продукти от птиче месо или карантия от домашни птици от следните видове:

— *Gallus domesticus* (петли и кокошки),

— патици,

— гъски,

— пуйки,

— токачки.

Настоящите разпоредби се прилагат също за птиче месо в саламура, попадащо под код по КН 0210 99 39.

II. Определения

(1) „Птиче месо“ означава птиче месо, подходящо за консумация от човека, което не е подлагано на никаква обработка, освен студена обработка;

(2) „Прясно птиче месо“ означава птиче месо, което никога не е втвърдявано в резултат на процеса на охлаждане преди постоянното му съхранение при температура, не по-ниска от – 2 °C и не по-висока от + 4 °C. Държавите членки обаче могат да предвидят малко по-различни изисквания по отношение на температурата, които да се прилагат за минималния необходим период от време за разфасоването и обработката на прясното птиче месо, извършвани в системата на търговията на дребно или в помещения, намиращи се в непосредствена близост до търговските обекти, когато разфасоването и обработката се извършват единствено с цел директно доставяне за потребителите на място;

(3) „Замразено птиче месо“ означава птиче месо, което трябва да бъде замразено възможно най-бързо в рамките на изискванията на обичайните процедури за клане и да се съхранява по всяко време при температура не по-висока от – 12 °C;

(4) „Бързо замразено птиче месо“ означава птиче месо, което трябва да се съхранява непрекъснато при температура не по-висока от –18 °C в рамките на допустимите отклонения, предвидени в Директива 89/108/ЕИО на Съвета [2].

[1] Регламент (ЕО) № 1925/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. относно влагането на витамини, минерали и някои други вещества в храните (ОВ L 404, 30.12.2006 г., стр. 26).

[2] Директива 89/108/ЕИО на Съвета от 21 декември 1988 г. за сближаване на законодателствата на държавите членки относно дълбоко замразените храни за човешка консумация (ОВ L 40, 11.2.1999 г., стр. 34).

(5) „Заготовка от птиче месо“ означава птиче месо, включително птиче месо, накълцано на парченца, към което са добавени хранителни продукти, подправки и добавки или което е преминало през процеси, които не са довели до изменение на вътрешната структура на мускулните влакна на месото;

(6) „Заготовка от прясно птиче месо“ означава заготовка от птиче месо, за която е използвано прясно птиче месо;

Държавите членки обаче могат да предвидят малко по-различни изисквания по отношение на температурата, които да се прилагат за минималния необходим период от време и само до степента, необходима за улесняване на процесите на разфасоване и обработка във фабриката при производството на заготовки от прясно птиче месо;

(7) „Продукт от птиче месо“ означава месен продукт по смисъла на точка 7.1 от приложение I към Регламент (ЕО) № 853/2004, за който е използвано птиче месо.

III. Птиче месо и заготовки от птиче месо се предлагат на пазара в едно от следните термични състояния:

— прясно,

— замразено,

— бързо замразено.

ЧАСТ VI

Яйца от кокошки от вида *Gallus gallus*

I. Обхват

(1) Без да се засяга член 75 относно пазарните стандарти за яйцата за люпене и домашните птици, отглеждани в птицеферми, настоящата част се прилага във връзка с предлагането на пазара в Съюза на яйца, произведени в Съюза, внесени от трети държави или предназначени за износ извън територията на Съюза.

(2) Държавите членки могат да освободят от изискванията, предвидени в настоящата част, с изключение на точка III, параграф 3, яйцата, които се продават от производителя директно на крайния потребител:

а) в производствения обект или

б) на местен обществен пазар или чрез разнасяне по домовете в района на производство на съответната държава членка.

Когато е предоставено подобно освобождаване, всеки производител може да избира дали да прилага това освобождаване или не. Когато това освобождаване се прилага, не могат да се използват категоризиране по качество и тегло.

Държавата членка може да установи, в съответствие с националното си законодателство, определението на термините „местен обществен пазар“, „разнасяне по домовете“ и „район на производство“.

II. Категоризиране по качество и тегло

(1) Яйцата се категоризират както следва:

а) клас А или „пресни яйца“,

б) Клас В.

(2) Яйцата от клас А се категоризират и по тегло. Въпреки това, категоризирането по тегло не е задължително за яйца, доставяни за предприятията от хранително-вкусовата и друга промишленост.

(3) Яйцата от клас В се доставят само за предприятията от хранително-вкусовата и друга промишленост.

III. Маркировка на яйцата

(1) Яйцата от клас А се маркират с регистрационния номер на производителя.

Яйцата от клас В се маркират с регистрационния номер на производителя и/или друго обозначение.

Държавите членки могат да освободят яйцата от клас B от това изискване, когато тези яйца се предлагат изключително на пазара на тяхната територия.

(2) Маркирането на яйцата в съответствие с точка 1 се извършва в производствения обект или в първия пакетиращ център, в който са доставени яйцата.

(3) Яйцата, продавани от производителя на крайния потребител на местен обществен пазар в района на производство на съответната държава членка, се маркират в съответствие с точка 1.

Въпреки това, държавите членки могат да освободят от това изискване производители с не повече от 50 кокошки носачки, при условие, че името и адреса на производителя са обозначени на мястото за продажба.

ЧАСТ VII

Мазнини за мазане

I. Търговско наименование

Продуктите по член 78, параграф 1, буква е) не могат да се доставят или прехвърлят без преработка на краен потребител, пряко или чрез ресторанти, болници, столове или подобни заведения, ако не отговарят на изискванията, определени в допълнение II.

Търговските наименования на същите продукти са тези, които са определени в допълнение II без да се засяга точка II, параграфи 2, 3 и 4.

Търговските наименования в допълнение II са запазени за определените в настоящата част продукти със следните кодове по КН и с тегловно съдържание на мазнини най-малко 10 %, но по-малко от 90 %:

а) млечни мазнини под кодове по КН 0405 и ex 2106;

б) мазнини под код по КН ex 1517;

в) мазнини, съставени от растителни и/или животински продукти под кодове по КН ex 1517 и ex 2106.

Съдържанието на мазнини, без солта, е най-малко две трети от сухото вещество.

Тези търговски наименования обаче се прилагат само за продукти, които остават твърди при температура 20 C и са подходящи за мазане.

Тези определения не се прилагат за:

а) наименование на продукти, точното естество на които е ясно от традиционната им употреба и/или когато наименованията се използват ясно за описание на характерно качество на продукта,

б) концентрирани продукти (масло, маргарин, смеси) със съдържание на мазнини 90 % или повече.

II. Терминология

1. Терминът „традиционен“ може да се използва заедно с наименованието „масло“, предвидено в част A, параграф 1 от допълнение II, когато продуктът е получен непосредствено от мляко или сметана.

За целите на настоящия параграф „сметана“ означава продуктът, получен от мляко във формата на емулсия от типа масло във вода, със съдържание на млечна мазнина най-малко 10 %.

2. По отношение на посочени в допълнение II продукти се забранява използването на термини, които указват, предполагат или подсказват съдържание на мазнини, различно от посочените в допълнението.

3. Чрез дерогация от параграф 2 и в допълнение означението „с намалено съдържание на мазнини“ може да се използва за продукти, които са посочени в допълнение II, със съдържание на мазнини не по-високо от 62 %;

Означението „с намалено съдържание на мазнини“ и означението „лек“ могат обаче да заменят означенията „3/4“ или „1/2“, които са използвани в допълнение II.

4. Търговските наименования „минарин“ или „халварин“ могат да се използват за продукти, които са посочени в параграф 3, част Б от допълнение II.

5. Терминът „растителен“ може да се използва заедно с търговските наименования в част Б от допълнение II, при условие че продуктът съдържа само мазнина от растителен произход с допустимо отклонение 2 % от съдържанието на мазнини за животинските мазнини. Това допустимо отклонение се прилага, когато се посочват растителните видове.

ЧАСТ VIII

Описания и определения на маслиново масло и маслиново масло от маслиново кюспе

Използването на установените в настоящата част описания и определения на маслиновите масла и на маслиновите масла от маслиново кюспе е задължително по отношение на предлагането на пазара на въпросните продукти в рамките на Съюза и, доколкото те съответстват на задължителните международни правила, в търговията с трети държави.

При търговия на дребно на пазара могат да бъдат предлагани само маслата, посочени в точка 1, букви а) и б), точка 3 и точка 6.

(1) НЕОБРАБОТЕНИ МАСЛИНОВИ МАСЛА „VIRGIN“

„НЕОБРАБОТЕНИ МАСЛИНОВИ МАСЛА „VIRGIN“ означава масла,, получени от плодовете на маслиновото дърво единствено по механичен начин или чрез други физически манипулации при условия, които не водят до изменения в състава на маслото, и не са подлагани на каквато и да било обработка освен измиване, декантиране, центрофугиране или филтриране, с изключение на маслата, получени чрез използване на разтворители или помощни средства с химическо или биохимическо действие, или чрез процес на реестерификация и чрез смесване с масла от други категории.

Необработените маслинови масла „Virgin“ се класифицират и описват изключително, както следва:

а) Маслиново масло „Extra virgin“

„Маслиново масло „Extra virgin“ означава необработено маслиново масло с максимално съдържание на свободни киселини, изразено като олеинова киселина, 0,8 g на 100 g, и чиито останали характеристики съответстват на тези, установени от Комисията съгласно член 75, параграф 2 за тази категория.

б) Маслиново масло „Virgin“

„Маслиново масло „Virgin“ означава необработено маслиново масло с максимално съдържание на свободни киселини, изразено като олеинова киселина, 2 g на 100 g, и чиито останали характеристики съответстват на тези, установени от Комисията съгласно член 75, параграф 2 за тази категория.

в) Маслиново масло за осветление

„Маслиново масло за осветление“ означава необработено маслиново масло с максимално съдържание на свободни киселини, изразено като олеинова киселина, надвишаващо 2 g на 100 g, и/или чиито останали характеристики съответстват на тези, установени от Комисията съгласно член 75, параграф 2 за тази категория.

(2) РАФИНИРАНО МАСЛИНОВО МАСЛО

„Рафинирано маслиново масло“ означава маслиново масло, получено чрез рафиниране на необработено маслиново масло със съдържание на свободни киселини, изразено като олеинова киселина, което не превишава 0,3 g на 100 g и чиито останали характеристики съответстват на установените от Комисията за тази категория в съответствие с член 75, параграф 2.

(3) МАСЛИНОВО МАСЛО — СЪСТАВЕНО ОТ РАФИНИРАНИ И НЕОБРАБОТЕНИ МАСЛИНОВИ МАСЛА

„Маслиново масло – съставено от рафинирани и необработени маслинови масла“ означава маслиново масло, получено чрез смесване на рафинирано и необработено маслиново масло, различно от маслиново масло за осветление, със съдържание на свободни киселини, изразено като олеинова киселина, което не превишава 1 g на 100 g и чиито останали характеристики съответстват на установените от Комисията за тази категория в съответствие с член 75, параграф 2.

(4) СУРОВО МАСЛИНОВО МАСЛО ОТ МАСЛИНОВО КЮСПЕ

„сурово маслиново масло от маслиново кюспе“ означава маслиново масло, получено от маслиново кюспе чрез обработка с разтворители или чрез физически манипулации, или масло, съответстващо на маслиново масло за осветление, с изключение на определени изрично посочени характеристики, без маслата, получени чрез реестерификация, и смесите с други категории маслиново масло, чиито останали характеристики съответстват на установените от Комисията за тази категория в съответствие с член 75, параграф 2.

(5) РАФИНИРАНО МАСЛИНОВО МАСЛО ОТ МАСЛИНОВО КЮСПЕ

„Рафинирано маслиново масло от маслиново кюспе“ означава маслиново масло, получено чрез рафиниране на сурово маслиново масло от маслиново кюспе със съдържание на свободни киселини, изразено като олеинова киселина, което не превишава 0,3 g на 100 g и чиито останали характеристики съответстват на установените от Комисията за тази категория в съответствие с член 75, параграф 2.

(6) МАСЛИНОВО МАСЛО ОТ МАСЛИНОВО КЮСПЕ

„Маслиново масло от маслиново кюспе“ означава маслиново масло, получено чрез смесване на рафинирано маслиново масло от маслиново кюспе и необработено маслиново масло, различно от маслиново масло за осветление, със съдържание на свободни киселини, изразено като олеинова киселина, което не превишава 1 g на 100 g и чиито останали характеристики съответстват на установените от Комисията за тази категория в съответствие с член 75, параграф 2.

Допълнение I

Лозарски зони

Лозарските зони са следните:

(1) Лозарска зона A включва:

а) в Германия — площите с лозови насаждения, различни от тези, включени в точка 2, буква а);

б) в Люксембург: лозарски Люксембургски район;

в) в Белгия, Дания, Ирландия, Нидерландия, Полша, Швеция и Обединеното кралство: лозарските области на тези държави членки;

г) в Чешката република: в лозарския район Čechy.

(2) Лозарска зона B включва:

а) в Германия — площите, засадени с лозя, в определения район Baden;

б) във Франция — площите, засадени с лозя, в департаментите, които не са посочени в настоящото приложение, както и в следните департаменти:

— в Alsace: Bas-Rhin, Haut-Rhin,

— в Lorraine: Meurthe-et-Moselle, Meuse, Moselle, Vosges,

— в Champagne: Aisne, Aube, Marne, Haute-Marne, Seine-et-Marne,

— в Jura: Ain, Doubs, Jura, Haute-Saone,

— в Savoie: Savoie, Haute-Savoie, Isère (община Chapareillan),

— във Val de Loire: Cher, Deux-Sèvres, Indre, Indre-et-Loire, Loir-et-Cher, Loire-Atlantique, Loiret, Maine-et-Loire, Sarthe, Vendée, както и площите, засадени с лозя в района на Cosne-sur-Loire в департамент Nièvre;

в) в Австрия — австрийския лозарски район;

г) в Чешката република — лозарския район Morava и площите, засадени с лозя, които не са включени в точка 1, буква г);

д) в Словакия — площите, засадени с лозя, в следните райони: Malokarpatská vinohradnícka oblasť, Južnoslovenská vinohradnícka oblasť, Nitrianska vinohradnícka oblasť, Stredoslovenská vinohradnícka oblasť, Východoslovenská vinohradnícka oblasť и лозарските райони, които не са включени в точка 3, буква е);

е) в Словения — площите, засадени с лозя, в следните райони:

— Štajerska Slovenija, Prekmurje,

— в района Posavje — Bizeljsko Sremič, Dolenjska и Bela krajina, както и площите, засадени с лозя, които не са включени в точка 4, буква г);

ж) в Румъния — в района Podișul Transilvaniei;

з) в Хърватия — площите, засадени с лозя, в следните подрайони: Moslavina, Prigorje-Bilogora, Plešivica, Pokuplje и Zagorje-Međimurje.

(3) Лозарска зона C I включва:

а) във Франция — площите, засадени с лозя:

— в следните департаменти: Allier, Alpes-de-Haute-Provence, Hautes-Alpes, Alpes-Maritimes, Ariège, Aveyron, Cantal, Charente, Charente-Maritime, Corrèze, Côte-d'Or, Dordogne, Haute-Garonne, Gers, Gironde, Isère (с изключение на община Chapareillan), Landes, Loire, Haute-Loire, Lot, Lot-et-Garonne, Lozère, Nièvre (с изключение на района Cosne-sur-Loire), Puy-de-Dôme, Pyrénées-Atlantiques, Hautes-Pyrénées, Rhône, Saône-et-Loire, Tarn, Tarn-et-Garonne, Haute-Vienne, Yonne,

— в областите Valence и Die в департамент Drôme (с изключение на кантоните Dieulefit, Loriol, Marsanne и Montélimar),

— в областта Tournon, в кантоните Antraigues, Burzet, Coucouron, Montpezat-sous-Bauzon, Privas, Saint-Etienne de Lugdarès, Saint-Pierreville, Valgorge и Voulte-sur-Rhône в департамент Ardèche;

б) в Италия — площите, засадени с лозя, в района Valle d'Aosta, както и в провинциите Sondrio, Bolzano, Trento и Belluno;

в) в Испания — площите, засадени с лозя, в провинциите A Coruña, Asturias, Cantabria, Guipúzcoa и Vizcaya;

г) в Португалия — площите, засадени с лозя, в тази част на района Norte, която отговаря на определения лозарски район „Vinho Verde", както и „Concelhos de Bombarral, Lourinhã, Mafra e Torres Vedras" (с изключение на „Freguesias da Carvoeira e Dois Portos"), принадлежащи към „Região viticola da Extremadura";

д) в Унгария — всички площи, засадени с лозя;

е) в Словакия — площите, засадени с лозя, в Tokajská vinohradnícka oblasť;

ж) в Румъния — площите, засадени с лозя, които не са включени в точка 2, буква ж) или точка 4, буква е);

з) в Хърватия — площите, засадени с лозя, в следните подрайони: Hrvatsko Podunavlje и Slavonija.

(4) Лозарска зона C II включва:

а) във Франция — площите, засадени с лозя:

— следните департаменти: Aude, Bouches-du-Rhône, Gard, Hérault, Pyrénées-Orientales (с изключение на кантоните Olette и Arles-sur-Tech), Vaucluse,

— в частта от департамент Var, с очертани на юг граници от северните граници на общините Evenos, le Beausset, Sollies-Toucas, Cuers, Puget-Ville, Collobrires, La Garde-Freinet, Pland-de-la-Tour и Sainte-Maxime,

— в областта Nyons и кантона Loriol-sur-Drôme в департамент Drôme,

— в частите на департамент Ardèche, които не са изброени в точка 3, буква а);

б) в Италия — площите, засадени с лозя, в следните райони: Abruzzo, Campania, Emilia-Romagna, Friuli-Venezia Giulia, Lazio, Liguria, Lombardy (без провинция Sondrio), Marche, Molise, Piedmont, Tuscany, Umbria, Veneto (с изключение на провинция Belluno), включително прилежащите към тези райони острови, като Elba и други острови от Тосканския архипелаг, островите Ponziane, Capri и Ischia;

в) в Испания — площите, засадени с лозя, в следните провинции:

— Lugo, Orense, Ponteverda,

— Ávila (с изключение на общините, които отговарят на определения лозаро-винарски район „comarca" Cebreros), Burgos, León, Palencia, Salamanca, Segovia, Soria, Valladolid, Zamora,

— La Rioja,

— Álava,

— Navarra,

— Huesca,

— Barcelona, Girona, Lleida,

— в тази част на провинция Zaragoza, която се намира на север от река Ebro,

— в общините на провинция Tarragona, включени в наименованието за произход Penedés,

— в тази част на провинция Tarragona, която отговаря на определения лозаро-винарски район „comarca“ Conca de Barberá;

г) в Словения — площите, засадени с лозя, в следните райони: Brda или Goriška Brda, Vipavska dolina или Vipava, Kras и Slovenska Istra;

д) в България — площите, засадени с лозя, в следните райони: Dunavska ravnina (Дунавска равнина), Chernomorski rayon (Черноморски район), Rozova dolina (Розова долина);

е) в Румъния — площите, засадени с лозя, в следните райони:

Dealurile Buzăului, Dealu Mare, Severinului и Plaiurile Drâncei, Colinele Dobrogei, Terasele Dunării, южния лозарски район, включващ пясъчни и други райони с благоприятни условия;

ж) в Хърватия — площите, засадени с лозя, в следните подрайони: Hrvatska Istra, Hrvatsko primorje, Dalmatinska zagora, Sjeverna Dalmacija и Srednja i Južna Dalmacija.

(5) Лозарска зона C III a включва:

а) в Гърция — площите, засадени с лозя, в следните териториални единици („nomoi“): Florina, Imathia, Kilkis, Grevena, Larisa, Ioannina, Levkas, Akhaia, Messinia, Arkadia, Korinthia, Iraklio, Khania, Rethimni, Samos, Lasithi и остров Thira (Santorini);

б) в Кипър — площите, засадени с лозя, разположени на повече от 600 метра надморска височина;

в) в България — площите, засадени с лозя, които не са включени в точка 4, буква д).

(6) Лозарска зона C III b включва:

а) във Франция — площите, засадени с лозя:

— в департаментите на Корсика,

— в тази част на департамента Var, която е разположена между морето и границата на общините (които също са включени) Evenos, Le Beausset, Solliès-Toucas, Cuers, Puget-Ville, Collobrières, La Garde-Freinet, Plan-de-la-Tour и Sainte-Maxime,

— в кантоните Olette и Arles-sur-Tech в департамент Pyrénées-Orientales;

б) в Италия — площите, засадени с лозя, в следните райони: Calabria, Basilicata, Apulia, Sardinia и Sicily, включително и островите, принадлежащи към тези райони, като Pantelleria и Lipari, Egadi и островите Pelagian;

в) в Гърция — площите, засадени с лозя, които не са включени в точка 5, буква а);

г) в Испания: площите, засадени с лозя, които не са включени в точка 3, буква в) или точка 4, буква в);

д) в Португалия — площите, засадени с лозя, в районите, които не са включени в точка 3, буква г);

е) в Кипър — площите, засадени с лозя и разположени на не повече от 600 метра надморска височина;

ж) в Малта — площите, засадени с лозя.

(7) Очертаването на границите на териториите, включени в административните единици, посочени в настоящото приложение, произтича от националните разпоредби в сила към 15 декември 1981 г., а по отношение на Испания — от националните разпоредби в сила към 1 март 1986 г. и по отношение на Португалия — от националните разпоредби в сила към 1 март 1998 г.

Допълнение II

Мазнини за мазане

Група мазнини Определения	Търговско наименование	Категории продукти Допълнително описание на категорията с посочване на тегловното съдържание на мазнини в %
А. Млечни мазнини Продукти под формата на втвърдена мека емулсия, основно от типа вода в масло, извлечена изключително от мляко и/или някои млечни продукти, при които мазнината е основната стойностна съставка. Независимо от това могат да се добавят други вещества, необходими за тяхното производство, при условие че тези вещества не се използват да заменят, изцяло или частично, някоя млечна съставка.	1. Масло	Продукт със съдържание на млечна мазнина не по-малко от 80 %, но по-малко от 90 %, максимално съдържание на вода 16 % и максимално съдържание на немаслено сухо млечно вещество 2 %.
	2. 3/4 масло (*)	Продукт със съдържание на млечна мазнина не по-малко от 60 %, но не повече от 62 %.
	3. 1/2 масло (**)	Продукт със съдържание на млечна мазнина не по-малко от 39 %, но не повече от 41 %.
	4. X % млечна паста за намазване	Продукт със следното съдържание на млечна мазнина: — по-малко от 39 %, — повече от 41 %, но по-малко от 60 %, — повече от 62 %, но по-малко от 80 %.
Б. Мазнини Продукти под формата на втвърдена мека емулсия, основно от типа вода в масло, извлечени от твърди и/или течни растителни и/или животински мазнини, подходящи за консумация от човека, със съдържание на млечна мазнина не повече от 3 % от съдържанието на мазнини.	1. Маргарин	Продукт, получен от растителни и/или животински мазнини, със съдържание на мазнини не по-малко от 80 %, но по-малко от 90 %.
	2. 3/4 маргарин (***)	Продукт, получен от растителни и/или животински мазнини, със съдържание на мазнини не по-малко от 60 %, но не повече от 62 %.
	3. 1/2 маргарин (****)	Продукт, получен от растителни и/или животински мазнини, със съдържание на мазнини не по-малко от 39 %, но не повече от 41 %.
	4. X % продукт за мазане	Продукт, получен от растителни и/или животински мазнини, със следното съдържание на мазнини: — по-малко от 39 %, — повече от 41 %, но по-малко от 60 %, — повече от 62 %, но по-малко от 80 %.
В. Мазнини, съставени от растителни и/или животински продукти Продукти под формата на втвърдена мека емулсия, основно от типа вода в масло, извлечени от твърди и/или течни растителни и/или животински мазнини, подходящи за консумация от човека, със съдържание на млечна мазнина между 10 % и 80 % от съдържанието на мазнини.	1. Смес	Продукт, получен от смес от растителни и/или животински мазнини, със съдържание на мазнини не по-малко от 80 %, но по-малко от 90 %.
	2. 3/4 смес (*****)	Продукт, получен от смес от растителни и/или животински мазнини, със съдържание на мазнини не по-малко от 60 %, но не повече от 62 %.
	3. 1/2 смес (******)	Продукт, получен от смес от растителни и/или животински мазнини, със съдържание на мазнини не по-малко от 39 %, но не повече от 41 %.

Група мазнини	Търговско наименование	Категории продукти
Определения		Допълнително описание на категорията с посочване на тегловното съдържание на мазнини в %
	4. X % смес за мазане	Продукт, получен от смес от растителни и/или животински мазнини, със следното съдържание на мазнини: — по-малко от 39 %, — повече от 41 %, но по-малко от 60 %, — повече от 62 %, но по-малко от 80 %

(*) Отговаря на „smør 60“ на датски език.
(**) Отговаря на „smør 40“ на датски език.
(***) Отговаря на „margarine 60“ на датски език.
(****) Отговаря на „margarine 40“ на датски език.
(*****) Отговаря на „blandingsprodukt 60“ на датски език.
(******) Отговаря на „blandingsprodukt 40“ на датски език.

ПРИЛОЖЕНИЕ VIII

ЕНОЛОГИЧНИ ПРАКТИКИ, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 80

ЧАСТ I

Обогатяване, повишаване на киселинното съдържание и намаляване на киселинното съдържание в определени лозарски зони

А. **Гранични стойности на обогатяването**

1. Когато климатичните условия го налагат, в някои лозарски зони на Съюза съответните държави членки могат да разрешат повишаването на естественото алкохолно съдържание на обем за прясното грозде, гроздовата мъст, гроздовата мъст в процес на ферментация, младото вино в процес на ферментация и виното, получено от винени сортове лози, които могат да бъдат класифицирани в съответствие с член 81.

2. Повишаването на естественото алкохолно съдържание на обем се постига посредством посочените в раздел Б енологични практики и не надхвърля следните гранични стойности:

   а) 3 об. % в лозарска зона А;

   б) 2 об. % в лозарска зона В;

   в) 1,5 об. % в лозарска зона С.

3. В години с изключително неблагоприятни климатични условия държавите членки могат да поискат посочената(ите) в параграф 2 граница(и) да бъде(ат) повишена(и) с 0,5 %. В отговор на такова искане Комисията, съгласно правомощията, посочени в член 91, възможно най-скоро приема акт за изпълнение. Комисията се стреми да вземе решение в срок от четири седмици след представяне на искането.

Б. **Обработка за обогатяване**

1. Повишаването на естественото алкохолно съдържание на обем, посочено в раздел А, се извършва:

   а) по отношение на прясното грозде, гроздовата мъст в процес на ферментация и младото вино в процес на ферментация — с добавяне на захароза, концентрирана гроздова мъст или концентрирана ректифицирана гроздова мъст;

   б) по отношение на гроздовата мъст — чрез добавяне на захароза, на концентрирана гроздова мъст или на концентрирана ректифицирана гроздова мъст, или чрез частична концентрация, включително чрез обратна осмоза;

   в) по отношение на виното — чрез частична концентрация посредством охлаждане.

2. Посочените в параграф 1 процеси са взаимноизключващи се, когато виното или гроздовата мъст са обогатени с концентрирана гроздова мъст или концентрирана ректифицирана гроздова мъст и е изплатена помощ по член 103ш от Регламент (ЕО) № 1234/2007.

3. Добавянето на захароза съгласно параграф 1, букви а) и б) може да се осъществи единствено със сухо подслаждане със захар и само в следните райони:

   а) лозарска зона А;

   б) лозарска зона В;

   в) лозарска зона С,

   с изключение на лозята в, Гърция, Испания, Италия, Кипър Португалия и лозята във френските департаменти под юрисдикцията на апелативните съдилища на:

   — Aix-en-Provence,

   — Nîmes,

   — Montpellier,

   — Toulouse,

   — Agen,

— Pau,

— Bordeaux,

— Bastia.

Националните органи обаче могат да разрешат обогатяване чрез сухо подслаждане със захар по изключение в посочените по-горе френски департаменти. Франция уведомява незабавно Комисията и другите държави членки за подобни разрешения.

4. Добавянето на концентрирана гроздова мъст или на концентрирана ректифицирана гроздова мъст не води до повишаване на първоначалния обем на смачканото прясно грозде, гроздовата мъст, гроздовата мъст в процес на ферментация или младото вино в процес на ферментация с повече от 11 % в лозарска зона A, 8 % в лозарска зона B и 6,5 % в лозарска зона C.

5. Концентрацията на гроздова мъст или на вино, подложени на видовете обработка по параграф 1:

а) не води до намаляване на първоначалния обем на тези продукти с повече от 20 %;

б) независимо от параграф 2, буква в) от раздел A, не повишава естественото алкохолно съдържание на тези продукти с повече от 2 об. %.

6. Обработката по точки 1 и 5 не повишава общото алкохолно съдържание на обем на прясното грозде, гроздовата мъст, гроздовата мъст в процес на ферментация, младото вино в процес на ферментация или виното:

а) над 11,5 об. % в лозарска зона A;

б) над 12 об. % в лозарска зона B;

в) над 12,5 об. % в лозарска зона C I;

г) над 13 об. % в лозарска зона C II; както и

д) над 13,5 об. % в лозарска зона C III.

7. Чрез дерогация от параграф 6 държавите членки могат:

а) по отношение на червеното вино — да повишават горната граница на общото алкохолно съдържание на обем на продуктите, посочени в параграф 6, до 12 об. % в лозарска зона A и до 12,5 об. % в лозарска зона B;

б) да повишават общото алкохолно съдържание на обем на продуктите, посочени параграф 6, за производството на вина с наименование за произход до ниво, което се определя от държавите членки.

B. **Повишаване на киселинното съдържание и намаляване на киселинното съдържание**

1. Прясното грозде, гроздовата мъст, гроздовата мъст в процес на ферментация, младото вино в процес на ферментация и виното могат да бъдат подложени на:

а) намаляване на киселинното съдържание в лозарски зони A, B и C I;

б) повишаване на киселинното съдържание и намаляване на киселинното съдържание в лозарски зони C I, C II и C III a, без да се засяга параграф 7; или

в) повишаване на киселинното съдържание в лозарска зона C III b.

2. Повишаването на киселинното съдържание на посочените в параграф 1 продукти, различни от вино, може да се извършва единствено до максимална гранична стойност 1,50 грама на литър, изразено като винена киселина, или 20 милиеквивалента на литър.

3. Повишаването на киселинното съдържание на вината може да се извършва единствено до максимална гранична стойност 2,50 грама на литър, изразено като винена киселина, или 33,3 милиеквивалента на литър.

4. Намаляването на киселинното съдържание на вината може се извършва единствено до максимална гранична стойност от 1 грам на литър, изразено като винена киселина, или 13,3 милиеквивалента на литър.

5. Гроздовата мъст, предназначена за концентрация, може да претърпи частично намаляване на киселинното съдържание.

6. Независимо от параграф 1, в годините с изключително неблагоприятни климатични условия държавите членки могат да разрешат повишаване на киселинното съдържание на посочените в параграф 1 продукти в лозарски зони A и B, при условията, посочени в точки 2 и 3.

7. Повишаването на киселинното съдържание и обогатяването, освен при дерогация, която Комисията приема чрез делегирани актове в съответствие с член 75, параграф 2, както и повишаването на киселинното съдържание и намаляването на киселинното съдържание на един и същи продукт са взаимноизключващи се процеси.

Г. **Обработки**

1. Не се разрешава нито една от посочените в раздели Б и В видове обработка, с изключение на повишаването на киселинното съдържание и намаляването на киселинното съдържание на вина, освен ако не се осъществява при условията, които Комисията определя чрез делегирани актове в съответствие с член 75, параграф 2, по времето, когато прясното грозде, гроздовата мъст, гроздовата мъст в процес на ферментация или младото вино в процес на ферментация биват преобразувани във вино или в друга напитка от лозаро-винарския сектор, предназначена за пряка консумация от човека, различна от пенливо вино или пенливо газирано вино, в лозарската зона, където е добито използваното в производствения процес прясно грозде.

2. Концентрацията на вина се провежда в лозарската зона, където е добито използваното прясно грозде.

3. Повишаването на киселинното съдържание и намаляването на киселинното съдържание на вина се извършват единствено в предприятието за производство на вино и в лозарската зона, където е добито гроздето, използвано за производството на съответното вино.

4. Компетентните органи се уведомяват за всяка от посочените в точки 1, 2 и 3 видове обработки. Същото правило се прилага за количествата концентрирана гроздова мъст, концентрирана ректифицирана гроздова мъст или захароза, които се държат във връзка с упражняване на професионална дейност от физически и юридически лица или групи лица, по-специално от производителите, лицата, които извършват бутилирането, преработвателите и търговците, които се определят от Комисията чрез делегирани актове в съответствие с член 75, параграф 2, по същото време и на същото място като прясното грозде, гроздовата мъст, гроздовата мъст в процес на ферментация или наливното вино. Съобщаването на тези количества може обаче да се замени с вписването им в регистъра за входящи стоки и използване на наличните запаси.

5. Всеки от посочените в раздели Б и В видове обработка се отразява в придружаващия документ, предвиден в член 147, с който претърпелите обработка продукти се пускат в обращение.

6. Видовете обработка, посочена в раздели Б и В, в случай че бъдат приложени дерогации, оправдани от изключително неблагоприятни климатични условия, тези видове обработка не се извършват:

   а) след 1 януари в лозарска зона C;

   б) след 16 март в лозарски зони A и B, и се извършват само за продуктите от прибирането на гроздето непосредствено преди тези дати.

7. Независимо от параграф 6, през цялата година могат да се извършват концентрация чрез охлаждане и повишаване и намаляване на киселинното съдържание на вината.

ЧАСТ II

Ограничения

А. **Общи**

1. Всички разрешени енологични практики изключват добавянето на вода, освен когато това се налага поради специфична техническа потребност.

2. Всички разрешени енологични практики изключват добавянето на алкохол, освен при практики, свързани с получаването на прясна гроздова мъст в процес на ферментация, спрян чрез добавката на алкохол, ликьорно вино, пенливо вино, подсилено вино за дестилация и искрящо вино.

3. Подсиленото вино за дестилация се използва само за целите на дестилацията.

Б. **Прясно грозде, гроздова мъст и гроздов сок**

1. Прясната гроздова мъст, в която процесът на ферментация е спрян чрез добавяне на алкохол, се използва само на етапа на подготовката на продукти, които не попадат под кодове по КН 2204 10, 2204 21 и 2204 29. Това не засяга прилагането на по-строги разпоредби, които държавите членки могат да прилагат при подготовката на тяхна територия на продуктите, които не попадат под кодове по КН 2204 10, 2204 21 и 2204 29.

2. Гроздовият сок и концентрираният гроздов сок не подлежат на винификация или на добавяне към вино. Те не претърпяват алкохолна ферментация на територията на Съюза.

3. Точки 1 и 2 не се прилагат за продукти, предназначени за производство в Ирландия, Полша и Обединеното кралство, на продукти, попадащи под код по КН 2206 00, за които държавите членки могат да разрешат използването на съставно наименование, включващо за целите на продажбата думата „вино“.

4. Гроздовата мъст в процес на ферментация, получена от стафидирано грозде, се допуска на пазара единствено за производството на ликьорни вина само в лозарски райони, в които се е използвала традиционно към 1 януари 1985 г., а също и за производството на вино от презряло грозде.

5. Прясното грозде, гроздовата мъст, гроздовата мъст в процес на ферментация, концентрираната гроздова мъст, концентрираната ректифицирана гроздова мъст, гроздовата мъст в процес на ферментация, спрян чрез добавката на алкохол, гроздовият сок, концентрираният гроздов сок и виното или смесите от тези продукти, които произхождат от трети държави, не могат да бъдат превръщани в продуктите, посочени в част II от приложение VII, или да бъдат добавяни към такива продукти на територията на Съюза.

В. **Смесване на вина**

Купажирането на вино с произход от трета държава с вино от Съюза и купажирането на вина с произход от трети държави се забранява в Съюза.

Г. **Вторични продукти**

1. Забранява се свръхпресоването на гроздето. Като вземат предвид местните и техническите условия, държавите членки определят минималното количество алкохол, което да се съдържа в джибрите и във винените утайки след пресоването на гроздето.

Количеството алкохол, което се съдържа в тези вторични продукти, се определя от държавите членки на равнище най-малкото равно на 5 % по отношение на алкохолния обем, съдържащ се в произведеното вино.

2. С изключение на алкохол, спиртни напитки и пикет, не се произвежда вино или друга напитка за пряка консумация от човека от винени утайки или гроздови джибри. Наливането на вино върху утайки или гроздови джибри или пресована пулпа от aszú се позволява при условията, които Комисията определя чрез делегирани актове в съответствие с член 75, параграф 2, когато тази практика се използва традиционно за производството на „Tokaji fordítás“ и „Tokaji máslás“ в Унгария и на „Tokajský forditáš“ и „Tokajský mášláš“ в Словакия.

3. Забраняват се пресоването на винени утайки и повторната ферментация на гроздови джибри за цели, различни от дестилацията или производството на пикет. Филтрирането и центрофугирането на винените утайки не се смята за пресоване, когато получените продукти са в добро състояние и с подходящо пазарно качество.

4. Пикетът, когато производството му е разрешено от съответната държава членка, се използва единствено за дестилация или за консумация в домакинствата на винопроизводителите.

5. Без да се засяга възможността държавите членки да вземат решение да изискат реализация на вторичните продукти чрез дестилация, от всяко физическо или юридическо лице или групи лица, които държат вторични продукти, се изисква да се освободят от тях при условията, които Комисията определя чрез делегирани актове в съответствие с член 75, параграф 2.

ПРИЛОЖЕНИЕ IX

НЕЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ЗАПАЗЕНИ НАИМЕНОВАНИЯ

Категории продукти (номер в Комбинираната номенклатура)	Незадължително запазено наименование
месо от домашни птици	хранен с … % от …
(кодове по КН 0207 и 0210)	гъска, хранена с овес
	екстензивно закрито (отгледан на закрито)
	свободен начин на отглеждане
	традиционен свободен начин на отглеждане
	свободен начин на отглеждане — пълна свобода
	възраст при клане
	продължителност на периода на угояване
яйца;	пресни
(код по КН 0407)	екстра или екстра пресни
	указание за храненето на кокошките носачки
маслиново масло;	първо студено пресоване
(код по КН 1509)	студено пресоване
	киселинност
	стипчив
	с вкус на плодове: зрели или зелени
	горчив
	силен
	среден
	лек
	балансиран
	масло с мек вкус

ПРИЛОЖЕНИЕ X

УСЛОВИЯ ЗА ПРОДАЖБА НА ЗАХАРНОТО ЦВЕКЛО ЗА ПЕРИОДА, ПОСОЧЕН В ЧЛЕН 125, ПАРАГРАФ 3

ТОЧКА I

1. Договорите за доставка се сключват в писмен вид за конкретно количество цвекло.

2. Сроковете на сключените договори за доставка могат да обхващат повече от една година.

3. В договорите за доставка може да се посочва дали може да бъде доставено допълнително количество цвекло и при какви условия.

ТОЧКА II

1. Договорите за доставка указват покупните цени за количествата цвекло, упоменати в точка II.

2. Цената, посочена в параграф 1, се прилага за захарно цвекло със стандартно качество, определено в точка Б от приложение III.

   Цената се коригира с ценови повишения или намаления, съгласувани предварително от страните, съответстващи на отклонението от стандартното качество.

3. В договора за доставка се посочва по какъв начин се разпределят между страните промените в пазарните цени.

4. Договорите за доставка следва да постановяват точно определено съдържание на захар на цвеклото. Те включват скàла за конвертиране, която показва различните съдържания на захар и факторите за конвертиране на доставените количества цвекло, в количества, съответстващи на съдържанието на захар, указано в договора за доставка.

   Скàлата се основава на добивите на бяла захар, съответстващи на различните съдържания на захар.

ТОЧКА III

Договорите за доставка съдържат разпоредби относно нормалната продължителност на доставките на цвекло и тази, която се отклонява от нормалната.

ТОЧКА IV

1. Договорите за доставка предвиждат места за събиране на цвеклото и условията за доставка и транспорт.

2. Договорите за доставка предвиждат ясно да се посочи кой поема разноските по натоварването и транспорта от местата за събиране на доставките. Когато договорите за доставка изискват от предприятията за производство на захар да понесат част от разноските по натоварването и транспортирането, процентът или сумите на тази част от разноските се посочват ясно.

3. Договорите за доставка предвиждат да се посочат ясно разноските, които всяка страна трябва да поеме.

ТОЧКА V

1. Договорите за доставка трябва да предвиждат приемателни пунктове за цвеклото.

2. Когато продавачите на цвекло и предприятията за производство на захар вече са подписали договор за доставка за предходната пазарна година, договорените между тях приемателни пунктове за доставките за предходната година остават валидни и през текущата година. За споразуменията в рамките на търговския бранш се позволява дерогация от тази разпоредба.

ТОЧКА VI

1. Договорите за доставка следва да предвиждат съдържанието на захар да бъде определяно чрез поляриметричния метод или, с цел да се отчитат технологичните развития — друг метод, одобрен от двете страни. По време на приемането на доставката, от цвеклото се взема проба за изследване.

2. Споразуменията в рамките на търговския бранш могат да предвиждат вземането на проби от цвеклото на друг етап. В такива случаи договорите за доставка предвиждат корекция с цел компенсиране на всяко понижение на съдържанието на захар от момента на доставката до момента на вземането на пробата.

ТОЧКА VII

Договорите за доставка предвиждат брутното тегло, тарата и съдържанието на захар да бъдат определяни по процедури, одобрени:

а) съвместно от предприятието за производство на захар и търговската организация на производителите на цвекло, ако така е предвидено в споразумение в рамките на търговския бранш;

б) от предприятието за производство на захар, под надзора на търговската организация на производителите на цвекло;

в) от предприятието за производство на захар, под надзора на експерт, признат от заинтересованата държава членка, при условие че продавачът на цвекло изплати разноските за това.

ТОЧКА VIII

1. Договорите за доставка изискват от предприятията за производство на захар да извършат едно или повече от следните действия за цялото доставено количество цвекло:

   а) да върнат свежата пулпа от доставения тонаж цвекло без начисляване на разноски за продавача на цвекло, франко предприятието;

   б) да върнат част от тази пулпа, пресована, изсушена или изсушена и превърната в меласа, без начисляване на разноски за продавача на цвекло, франко предприятието;

   в) да върнат пулпата, пресована или изсушена, на продавача на цвекло, франко предприятието; в този случай предприятието за производство на захар може да изисква от продавача на цвекло да заплати разноските по пресоването или изсушаването;

   г) да изплатят компенсация на продавача на цвекло, която да отчита възможностите за продажба на вапросната пулпа.

2. Когато части от цялото количество от доставеното цвекло подлежат на различен режим на третиране, договорите за доставка налагат повече от едно от задълженията, предвидени в параграф 1.

3. Споразуменията в рамките на бранша могат да предвиждат етап на доставка на пулпата, различен от посочения в параграф 1, букви а), б) и в).

ТОЧКА IX

Договорите за доставка определят сроковете за всякакви авансови плащания и за заплащане на покупната цена на цвеклото.

ТОЧКА X

Когато договорите за доставка постановяват правила по въпроси, които са разгледани в настоящото приложение, или когато съдържат разпоредби, уреждащи други въпроси, техните разпоредби и резултатите от изпълнението им не бива да влизат в противоречие с настоящото приложение.

ТОЧКА XI

1. Споразуменията в рамките на бранша, описани в приложение II, част II, раздел A, точка 6 към настоящия регламент, съдържат арбитражни клаузи.

2. Споразуменията в рамките на бранша могат да определят стандартен формуляр за договорите за доставка, съвместим с настоящия регламент и правилата на Съюза.

3. Когато споразуменията в рамките на бранша на равнището на Съюза, на регионално или местно равнище, постановяват правила по въпроси, които са уредени в настоящия регламент, или когато съдържат разпоредби, уреждащи други въпроси, техните разпоредби и резултатите от приложението им не бива да влизат в противоречие с настоящото приложение.

4. Споразуменията, посочени в параграф 3, предвиждат по-специално:

   а) скàлата за конвертиране, посочена в точка II, параграф 4;

   б) правила за избор и доставка на семена от сортовете цвекло, които ще се произвеждат;

   в) минималното съдържание на захар на цвеклото, което ще бъде доставено;

г) изискване за консултиране между предприятието за производство на захар и представителите на продавачите на цвекло, преди да бъде определена началната дата на доставките на цвекло

д) изплащането на премии на продавачите на цвекло за ранни или късни доставки;

е) подробности относно условията и разходите, свързани с пулпата, посочена в точка VIII;

ж) отстраняването на пулпата от продавача на цвекло;

з) правила за адаптиране на цените при сключването на многогодишни договори;

и) правила за вземането на проби за изследване и методи за определяне на брутното тегло, тарата и съдържанието на захар.

ПРИЛОЖЕНИЕ XI

УСЛОВИЯ ЗА ПРОДАЖБА НА ЗАХАРНОТО ЦВЕКЛО ЗА ПЕРИОДА, ПОСОЧЕН В ЧЛЕН 124

ТОЧКА I

1. Договорите за доставка се сключват в писмен вид за конкретно количество захарна квота.

2. В договорите за доставка се посочва дали може да бъде доставено допълнително количество цвекло и при какви условия.

ТОЧКА II

1. Договорите за доставка следва да указват покупните цени за количествата цвекло, упоменати в настоящия регламент в член 127, параграф 2, буква а), и ако е уместно, в буква б). В случай че се отнася за количествата от член 127, параграф 2, буква а), тези цени не могат да бъдат по-ниски от минималната цена за квота цвекло, посочена в член 135.

2. Договорите за доставка следва да постановяват точно определено съдържание на захар на цвеклото. Те включват скàла за конвертиране, която показва различните съдържания на захар и факторите за конвертиране на доставените количества цвекло, в количества, съответстващи на съдържанието на захарн, указано в договора за доставка.

   Скàлата се основава на добивите на бяла захар, съответстващи на различните съдържания на захар.

3. В случаите, когато продавач на цвекло е подписал договор за доставка с предприятие за производство на захар за доставката на цвекло по смисъла на член 127, параграф 2, буква а), всички извършени доставки от този продавач, конвертирани по реда на параграф 2 по-горе, се смятат за доставки по смисъла на член 127, параграф 2, буква а), до размера на определеното в договора за доставка количество цвекло.

4. Предприятия за производство на захар, произвеждащи по-малко количество захар от предоставената им квота за цвекло, за която са подписали договори за доставка преди засяването по силата на член 127, параграф 2, буква а), следва да разпределят количеството цвекло, съответстващо на всяко допълнително производство до размера на тяхната квота, между продавачите на цвекло, с които те са подписали договори за доставка преди засяването по смисъла на член 127, параграф 2, буква а).

   За споразуменията в рамките на търговския бранш се позволява дерогация от тази разпоредба.

ТОЧКА III

1. Договорите за доставка следва да съдържат разпоредби относно нормалната продължителност на доставките на цвекло и тази, която се отклонява от нормалната.

2. Посочените в параграф 1 разпоредби са тези, които са били приложими през предходната пазарна година, като се вземе предвид равнището на действително производство; за споразуменията в рамките на търговския бранш се позволява дерогация от тези разпоредби.

ТОЧКА IV

1. Договорите за доставка следва да предвиждат места за събиране на цвеклото.

2. Когато продавачите на цвекло и предприятията за производство на захар вече са подписали договор за доставка за предходната пазарна година, договорените между тях места за събиране на доставките за предходната година остават валидни и през текущата година. За споразуменията в рамките на търговския бранш се позволява дерогация от тази разпоредба.

3. Договорите за доставка следва да предвиждат, че разноските по натоварването и транспорта от местата за събиране на доставките ще бъдат понесени от предприятието за производство на захар, въз основа на специални споразумения, основани на местни правила или употреби, които са били в сила преди предходната пазарна година.

4. Въпреки това в Дания, Ирландия Гърция, Испания,, Португалия, Финландия и Обединеното кралство, когато цвеклото се доставя франко предприятие, договорите за доставка следва да изискват от предприятията за производство на захар да понесат част от разноските по натоварването и транспортирането и следва да уточняват процента или сумите на тази част от разноските.

ТОЧКА V

1. Договорите за доставка трябва да предвиждат приемателни пунктове за цвеклото.

2. Когато продавачите на цвекло и предприятията за производство на захар вече са подписали договор за доставка за предходната пазарна година, договорените между тях приемателни пунктове за доставките за предходната година остават валидни и през текущата година. За споразуменията в рамките на търговския бранш се позволява дерогация от тази разпоредба.

ТОЧКА VI

1. Договорите за доставка следва да предвиждат съдържанието на захар да бъде определяно чрез поляриметричния метод. По време на приемането на доставката, от цвеклото се взема проба за изследване.

2. Споразуменията в рамките на търговския бранш могат да предвиждат вземането на проби от цвеклото на друг етап. В такива случаи договорите за доставка следва да предвиждат корекция с цел компенсиране на всяко понижение на съдържанието на захар от момента на доставката до момента на вземането на пробата.

ТОЧКА VII

Договорите за доставка следва да предвиждат брутното тегло, тарата и съдържанието на захар да бъдат определяни по една от следните процедури:

а) съвместно от предприятието за производство на захар и търговската организация на производителите на цвекло, ако така е предвидено в споразумение в рамките на търговския бранш;

б) от предприятието за производство на захар, под надзора на търговската организация на производителите на цвекло;

в) от предприятието за производство на захар, под надзора на експерт, признат от заинтересованата държава членка, при условие че продавачът на цвекло изплати разноските за това.

ТОЧКА VIII

1. Договорите за доставка следва да изискват от предприятията за производство на захар да извършат едно или повече от следните действия за цялото доставено количество цвекло:

   а) да върнат свежата пулпа от доставения тонаж цвекло без начисляване на разноски за продавача на цвекло, франко предприятието;

   б) да върнат част от тази пулпа, пресована, изсушена или изсушена и превърната в меласа, без начисляване на разноски за продавача на цвекло, франко предприятието;

   в) да върнат пулпата, пресована или изсушена, на продавача на цвекло, франко предприятието; в този случай предприятието за производство на захар може да изисква от продавача на цвекло да заплати разноските по пресоването или изсушаването;

   г) да изплатят компенсация на продавача на цвекло, която да отчита възможностите за продажба на въпросната пулпа.

2. Когато части или цялото количество от доставеното цвекло подлежат на различен режим на третиране, договорите за доставка следва да налагат повече от едно от задълженията, предвидени в параграф 1.

3. Споразуменията в рамките на бранша могат да предвиждат етап на доставка на пулпата, различен от посочения в параграф 1, букви а), б) и в).

ТОЧКА IX

1. Договорите за доставка следва да определят сроковете за всякакви авансови плащания и за заплащане на покупната цена на цвеклото.

2. Посочените в параграф 1 срокове са тези, които са били в сила през предходната пазарна година. За споразуменията в рамките на търговския бранш се позволява дерогация от тази разпоредба.

ТОЧКА X

Когато договорите за доставка постановяват правила по въпроси, които са разгледани в настоящото приложение, или когато съдържат разпоредби, уреждащи други въпроси, техните разпоредби и резултатите от изпълнението им не бива да влизат в противоречие с настоящото приложение.

ТОЧКА XI

1. Споразуменията в рамките на бранша, упоменати в приложение II, част II, раздел А,точка 6, съдържат арбитражни клаузи.

2. Когато споразуменията в рамките на бранша на равнище на Съюза, на регионално или местно равнище постановяват правила по въпроси, които са уредени в настоящия регламент, или когато съдържат разпоредби, уреждащи други въпроси, техните разпоредби и резултатите от приложението им не бива да влизат в противоречие с настоящото приложение.

3. Споразуменията, посочени в параграф 2, предвиждат по-специално:

а) правила за разпределянето на продавачите на цвекло на количествата цвекло, които предприятието за производство на захар реши да изкупи преди засяването, за производството на захар в рамките на квотата;

б) правила за разпределянето, както е упоменато в точка III, параграф 4;

в) скàлата за конвертиране, посочена в точка III, параграф 2;

г) правила за избор и доставка на семена от сортовете цвекло, които ще се произвеждат;

д) минималното съдържание на захар на цвеклото, което ще бъде доставено;

е) изискване за консултиране между предприятието за производство на захар и представителите на продавачите на цвекло, преди да бъде определена началната дата на доставките на цвекло;

ж) изплащането на премии на продавачите на цвекло за ранни или късни доставки;

з) подробни данни за:

i) частта от пулпата, посочена в точка VIII, параграф 1, буква б),

ii) разноските, посочени в точка VIII, параграф 1, буква в),

iii) компенсацията, посочена в точка VIII, параграф 1, буква г);

и) отстраняването на пулпата от продавача на цвекло;

й) без да се засягат разпоредбите на член 135, правилата как да се разпределя всяка разлика между референтния праг и действителната продажна цена на захарта между предприятието за производство на захар и продавачите на цвекло.

ТОЧКА XII

В случаите, когато няма изрично сключено споразумение в рамките на бранша за това как количествата цвекло, предназначени за производството на захар в рамките на квотните ограничения, които предприятието за производство на захар предлага да изкупи преди засяването, да бъдат разпределяни между продавачите на цвекло, заинтересованата държава членка може по своя инициатива да постанови правила за такова разпределение.

Тези правила могат също да предоставят на традиционните търговци на цвекло права за доставка на кооперации, различни от тези, от които те се ползват, ако принадлежат към тези кооперации.

ПРИЛОЖЕНИЕ XII

НАЦИОНАЛНИ И РЕГИОНАЛНИ КВОТИ ЗА ПРОИЗВОДСТВО НА ЗАХАР, ИЗОГЛЮКОЗА И ИНУЛИНОВ СИРОП, ПОСОЧЕНИ В ЧЛЕН 136

(в тонове)

Държави членки или региони (1)	Захар (2)	Изоглюкоза (3)	Сироп от инулин (4)
Белгия	676 235,0	114 580,2	0
България	0	89 198,0	
Чешка република	372 459,3		
Дания	372 383,0		
Германия	2 898 255,7	56 638,2	
Ирландия	0		
Гърция	158 702,0	0	
Испания	498 480,2	53 810,2	
Франция (метрополия)	3 004 811,15		0
Френски отвъдморски департаменти	432 220,05		
Хърватия	192 877,0		
Италия	508 379,0	32 492,5	
Латвия	0		
Литва	90 252,0		
Унгария	105 420,0	250 265,8	
Нидерландия	804 888,0	0	0
Австрия	351 027,4		
Полша	1 405 608,1	42 861,4	
Португалия (континентална част)	0	12 500,0	
Автономен регион Азорски острови	9 953,0		
Румъния	104 688,8	0	
Словения	0		
Словакия	112 319,5	68 094,5	
Финландия	80 999,0	0	
Швеция	293 186,0		
Обединеното кралство	1 056 474,0	0	
ОБЩО	13 529 618,2	720 440,8	0

ПРИЛОЖЕНИЕ XIII

ПОДРОБНИ ПРАВИЛА ЗА ТРАНСФЕРИ НА КВОТИ ЗА ЗАХАР ИЛИ ИЗОГЛЮКОЗА В СЪОТВЕТСТВИЕ С ЧЛЕН 138

ТОЧКА I

За целите на настоящото приложение:

а) „сливане на предприятия“ означава консолидирането на две или повече предприятия в едно предприятие;

б) „прехвърляне на предприятие“ означава прехвърляне или усвояване на активите на дадено предприятие, което разполага с квота, от едно или повече други предприятия;

в) „прехвърляне на фабрика“ означава прехвърлянето на собствеността на техническа единица, включително на всички части, необходими за производството на въпросния продукт, към едно или повече предприятия, в резултат от което се получава частично или цялостно усвояване на производството от предприятието, извършващо прехвърлянето;

г) „наемане на фабрика“ означава договор за наем на техническа единица, включително на всички части, необходими за производството на захар, с оглед на нейното функциониране; договорът следва да е сключен за период от най-малко три последователни пазарни години, като страните се договарят да не го прекратяват преди края на третата пазарна година, с предприятие, установено в същата държава членка, в която се намира фабриката, ако след като договорът за наем влезе в сила, предприятието, което наема фабриката, може да бъде считано изключително и единствено за предприятие за производство на захар в рамките на цялостния си производствен цикъл.

ТОЧКА II

1. Без да се засягат разпоредбите на параграф 2, в случай на сливане или прехвърляне на предприятия за производство на захар или прехвърляне на фабрики за производство на захар, квотата се изменя, както следва:

   а) в случай на сливане на предприятия за производство на захар, държавите членки отпускат на полученото в резултат от сливането предприятие квота, равна на сбора от квотите, отпуснати преди сливането на съответните предприятия за производство на захар;

   б) в случай на прехвърляне на предприятие за производство на захар, държавата членка предоставя квотата на прехвърленото предприятие на предприятието, към което първото бива прехвърляно, за производството на захар или, ако предприятията, към които се извършва прехвърлянето, са повече от едно, квотата се предоставя пропорционално на усвоения капацитет за производство на захар от всяко от предприятията;

   в) в случай на прехвърляне на захарна фабрика, държавата членка намалява квотата на предприятието, прехвърлящо собствеността на фабриката, и увеличава квотата на захаропроизводителното предприятие или предприятия, закупуващи въпросната фабрика, с количеството, приспаднато пропорционално на усвоения производствен капацитет.

2. Когато производители на захарно цвекло или захарна тръстика, които са пряко засегнати от някоя от операциите, посочени в параграф 1, изрично заявят желанието си да извършват доставки от своето производство на цвекло или тръстика на предприятие за производство на захар, което не е страна по тези операции, държавата членка може да извърши разпределението на квотите въз основа на производствения капацитет, усвоен от предприятието, което производителите възнамеряват да снабдяват с цвекло или тръстика.

3. В случай на закриване при обстоятелства, различни от посочените в параграф 1, на:

   а) предприятие за производство на захар,

   б) една или повече фабрики на предприятие за производство на захар,

   Държавата членка може да разпредели частта от квотите, изгубени при такова закриване, на едно или повече други предприятия за производство на захар.

   Също така, в случая по буква б) от предходната алинея, когато някои от заинтересованите производители изрично заявят желанието си да извършват доставки от своето производство на цвекло или тръстика на определено предприятие за производство на захар, държавата членка може да разпредели частта от квотите, съответстваща на въпросните количества цвекло или тръстика, на предприятието, което те възнамеряват да снабдяват с тези продукти.

4. В случаите, когато влиза в действие дерогацията по член 127, параграф 5, заинтересованата държава членка може да изиска от производителите на цвекло и предприятията за производство на захар, засегнати от тази дерогация, да включат във вътрешнотърговските си споразумения специални клаузи, даващи право на държавата членка да прилага параграфи 2 и 3 от настоящата точка.

5. В случай на наемане на фабрика, принадлежаща на предприятие за производство на захар, държавата членка може да намали квотата на предприятието, което отдава фабриката под наем, и да предостави пропорционалното количество, с което квотата е намалена, на предприятието, което наема фабриката, с цел да произвежда захар в нея.

   Ако наемното отношение се прекрати през периода от три пазарни години, посочен в точка I, буква г), изменението на квотата съгласно първа алинея от настоящия параграф се отменя с обратно действие от държавата членка, считано от датата, на която наемното отношение е влязло в сила. Въпреки това, ако договорът за наем е прекратен поради форсмажорни обстоятелства, държавата членка не е задължена да отмени изменението на квотата.

6. Когато дадено предприятие за производство на захар не може повече да гарантира спазването от своя страна на поетите задължения съгласно законодателството на Съюза спрямо заинтересованите производители на захарно цвекло или тръстика и когато това положение е потвърдено от компетентните органи на заинтересованата държава членка, последната може да предостави, за една или повече пазарни години, частите от квотите, които не могат да бъдат изпълнени, на едно или повече предприятия за производство на захар, пропорционално на усвоения производствен капацитет.

7. Когато държава членка отпусне на дадено предприятие за производство на захар ценови гаранции и гаранции за изкупуване на производството с цел преработване на захарното цвекло в етилов алкохол, тази държава членка може, по споразумение с въпросното предприятие и със заинтересованите производители на цвекло, да разпредели пълния размер или част от квотите за производство на захар на едно или повече други предприятия, за една или повече пазарни години.

ТОЧКА III

В случай на сливане или прехвърляне на предприятия, произвеждащи изоглюкоза, или трансфер на фабрика за производство на изоглюкоза, държавата членка може да предостави съответните квоти за производство на изоглюкоза на едно или повече други предприятия, независимо дали те разполагат с производствена квота.

ТОЧКА IV

Предприетите мерки по точки II и III могат да влязат в сила само ако са изпълнени следните условия:

а) взети са предвид интересите на всяка от заинтересованите страни;

б) заинтересованата държава членка намира, че мерките са в състояние да подобрят структурата на секторите за производство на цвекло, тръстика и захар;

в) мерките се прилагат спрямо предприятия, установени на същата територия, за която е определена квотата в приложение XII.

ТОЧКА V

Когато сливането или прехвърлянето се състоят между 1 октомври и 30 април на следващата година, мерките по точки II и III влизат в сила през текущата пазарна година.

Когато сливането или прехвърлянето се състоят между 1 май и 30 септември от една и съща година, мерките по точки II и III влизат в сила през следващата пазарна година.

ТОЧКА VI

В случаите на прилагане на точки II и III държавите членки уведомяват Комисията за изменените квоти не по-късно от 15 дни след изтичането на сроковете по точка V.

ПРИЛОЖЕНИЕ XIV

ТАБЛИЦА НА СЪОТВЕТСТВИЕТО, ПОСОЧЕНА В ЧЛЕН 230

Регламент (ЕО) № 1234/2007	Настоящият регламент	Регламент (ЕС) № 1306/2013
Член 1	Член 1	—
Член 2, параграф 1	Член 3, параграфи 1 и 2	—
Член 2, параграф 2, букви а) и б)	—	—
Член 2, параграф 2, буква в)	Член 15, параграф 1), буква а)	—
Член 3	Член 6	—
Член 4	—	—
Член 5, първа алинея	—	—
Член 5, втора алинея, първа част	Член 3, параграф 4	—
Член 5, втора алинея, втора част	—	—
Член 5, трета алинея	Член 5, буква а)	—
Член 6	—	—
Член 7	Член 9	—
Член 8	Член 7	—
Член 9	Член 126	—
Член 10	Член 11	—
Член 11	Член 12	—
Член 12	Член 13	—
Член 13	Член 14 ([1])	—
Член 14 (заличен)	—	—
Член 15 (заличен)	—	—
Член 16 (заличен)	—	—
Член 17 (заличен)	—	—
Член 18, параграфи 1 - 4	Член 15, параграф 2 ([1])	—
Член 18, параграф 5	—	—
Член 19 (заличен)	—	—
Член 20 (заличен)	—	—
Член 21 (заличен)	—	—
Член 22 (заличен)	—	—
Член 23 (заличен)	—	—
Член 24 (заличен)	—	—
Член 25	Член 16, параграф 1	—

Регламент (ЕО) № 1234/2007	Настоящият регламент	Регламент (ЕС) № 1306/2013
Член 26	—	—
Член 27	—	—
Член 28	—	—
Член 29	—	—
Член 30 (заличен)	—	—
Член 31	Член 17	—
Член 32	—	—
Член 33	[Член 18]	—
Член 34	[Член 18]	—
Член 35 (заличен)	—	—
Член 36 (заличен)	—	—
Член 37	[Член 18]	—
Член 38	[Член 18]	—
Член 39	[Член 19, параграф 3]	—
Член 40	[Член 19, параграф 5, буква а) и член 20, буква о), подточка iii)]	—
Член 41	—	—
Член 42, параграф 1	Член 10	—
Член 42, параграф 2	Член 20, буква ф)	—
Член 43, букви а -е, и), й) и л)	Членове 19 и 20	—
Член 43, букви ж), з) и к)	—	—
Член 44	Член 220, параграф 1, буква а), параграфи 2 и 3	—
Член 45	Член 220, параграф 1, буква б), параграфи 2 и 3	—
Член 46, параграф 1	Член 220, параграф 5	—
Член 46, параграф 2	Член 220, параграф 6	—
Член 47	Член 219	—
Член 48	Член 219	—
Член 49	Член 135 ([1])	—
Член 50	Членове 125 и 127	—
Член 51	Член 128 ([1])	—
Член 52	Член 130	—
Член 52а	—	—
Член 53, буква а)	Член 132, буква в)	—
Член 53, буква б)	Член 130, параграф 2	—
Член 53, буква в)	Член 130, параграф 6	—

Регламент (ЕО) № 1234/2007	Настоящият регламент	Регламент (ЕС) № 1306/2013
Член 54	Член 166	—
Член 55	— [2]	—
Член 56	Член 136	—
Член 57	Член 137	—
Член 58	—	—
Член 59	—	—
Член 60	Член 138	—
Член 61	Член 139	—
Член 62	Член 140	—
Член 63	Член 141	—
Член 64, параграф 1	Член 142, параграф 1	—
Член 64, параграфи 2 и 3	Член 142, параграф 2 [1]	—
Член 65	— [2]	—
Член 66	—	—
Член 67	—	—
Член 68	—	—
Член 69	—	—
Член 70	—	—
Член 71	—	—
Член 72	—	—
Член 73	—	—
Член 74	—	—
Член 75	—	—
Член 76	—	—
Член 77	—	—
Член 78	—	—
Член 79	—	—
Член 80	—	—
Член 81	—	—
Член 82	—	—
Член 83	—	—
Член 84	—	—
Член 84а	—	—
Член 85, буква а)	Член 143, параграф 1 и член 144, буква а)	—
Член 85, буква б)	Член 144, буква й)	—

Регламент (ЕО) № 1234/2007	Настоящият регламент	Регламент (ЕС) № 1306/2013
Член 85, буква в)	Член 144, буква и)	—
Член 85, буква г)	—	—
Член 85а	— (1)	—
Член 85б	— (1)	—
Член 85в	— (1)	—
Член 85г	— (1)	—
Член 85д	— (1)	—
Член 85е	— (1)	—
Член 85ж	— (1)	—
Член 85з	— (1)	—
Член 85и	— (1)	—
Член 85й	— (1)	—
Член 85к	— (1)	—
Член 85л	— (1)	—
Член 85м	— (1)	—
Член 85н	— (1)	—
Член 85о	—	—
Член 85п	—	—
Член 85р	—	—
Член 85с	—	—
Член 85т	—	—
Член 85у	—	—
Член 85ф	—	—
Член 85х	—	—
Член 85ц	—	—
Член 85ч	—	—
Член 86 (заличен)	—	—
Член 87 (заличен)	—	—
Член 88 (заличен)	—	—
Член 89 (заличен)	—	—
Член 90 (заличен)	—	—
Член 91	—	—
Член 92	—	—
Член 93	—	—
Член 94	—	—
Член 94а	—	—

Регламент (ЕО) № 1234/2007	Настоящият регламент	Регламент (ЕС) № 1306/2013
Член 95	—	—
Член 95а	—	—
Член 96 (заличен)	—	—
Член 97	Член 129 ([1])	—
Член 98	— ([1])]	—
Член 99	—	—
Член 100	—	—
Член 101 (заличен)	—	—
Член 102	Член 26 ([1])	—
Член 102, параграф 2	Член 217	—
Член 102а	Член 58	—
Член 103	Членове 29, 30 и 31	—
Член 103а	—	—
Член 103б	Член 32	—
Член 103в	Член 33	—
Член 103г	Член 34	—
Член 103д	Член 35	—
Член 103е	Член 36	—
Член 103ж	Член 37, буква а) и член 38, буква б)	—
Член 103за	Член 23	—
Член 103жа, параграф 7	Член 217	—
Член 103з, букви а) - д)	Членове 37 и 38	—
Член 103з, буква е)	Членове 24 и 25	—
Член 103и	Член 39	—
Член 103й	Член 40	—
Член 103к	Член 41	—
Член 103л	Член 42	—
Член 103м	Член 43	—
Член 103н	Член 44	—
Член 103н, параграф 4	Член 212	—
Член 103о	—	—
Член 103п	Член 45	—
Член 103р	Член 46	—
Член 103с	Член 47	—
Член 103т	Член 48	—

Регламент (ЕО) № 1234/2007	Настоящият регламент	Регламент (ЕС) № 1306/2013
Член 103у	Член 49	—
Член 103ф, параграф 1, буква а)	Член 50	—
Член 103ф, параграф 1, буква б)	Член 51	—
Член 103ф, параграфи 2 - 5	Член 52	—
Член 103х	Член 50	—
Член 103ц	—	—
Член 103х	—	—
Член 103ч	—	—
Член 103ш	—	—
Член 103ша	Членове 53 и 54	—
Член 104	—	—
Член 105, параграф 1	Член 55, параграф 1	—
Член 105, параграф 2	Член 215	—
Член 106	Член 55, параграф 4	—
Член 107	Член 55, параграф 3	—
Член 108, параграф 1	Член 55, параграф 2	—
Член 108, параграф 2	—	—
Член 109, първо изречение	Член 55, параграф 1, последно изречение	—
Член 110	Членове 56 и 57	—
Член 111	—	—
Член 112	—	—
Член 113, параграф 1	Член 75, параграф 1, букви а)-д) и параграф 2	—
Член 113, параграф 2	Член 75, параграф 5	—
Член 113, параграф 3, първа алинея	Член 74	—
Член 113, параграф 3, втора алинея	—	Член 89
Член 113а, параграфи 1 - 3	Член 76	—
Член 113а, параграф 4	— ([1])	Член 89
Член 113б	Член 75, параграф 3	—
Член 113в	Член 167	—
Член 113г, параграф 1, първа алинея	Член 78, параграфи 1 и 2	—
Член 113г, параграф 1, втора алинея	Приложение VII, Част II, параграф 1	—
Член 113г, параграф 2	Член 78, параграф 3	—

Регламент (ЕО) № 1234/2007	Настоящият регламент	Регламент (ЕС) № 1306/2013
Член 113г, параграф 3	Член 82	—
Член 114	Член 78, параграф 1 ([1])	—
Член 115	Член 78, параграф 1, член 75, параграф 1, буква з)	—
Член 116	Член 78, параграф 1, член 75, параграф 1, букви е) и ж)	—
Член 117	Член 77	—
Член 118	Член 78, параграф 1	—
Член 118а	Член 92	—
Член 118б	Член 93	—
Член 118в	Член 94	—
Член 118г, параграф 1	Член 94, параграф 3	—
Член 118г, параграфи 2 и 3	[Член 109, параграф 3]	—
Член 118д	Член 95	—
Член 118е	Член 96	—
Член 118ж	Член 97	—
Член 118з	Член 98	—
Член 118и	Член 99	—
Член 118й	Член 100	—
Член 118к	Член 101	—
Член 118л	Член 102	—
Член 118м	Член 103	—
Член 118н	Член 104	—
Член 118о	—	—
Член 118п	—	—
Член 118р	Член 105	—
Член 118с	Член 106	—
Член 118т	Член 107	—
Член 118у	Член 108	—
Член 118ф	Член 112	—
Член 118х	Член 113	—
Член 118ц	Член 117	—
Член 118ч	Член 118	—
Член 118ш	Член 119	—
Член 118щ	Член 120	—
Член 118ща	Член 121	—

Регламент (ЕО) № 1234/2007	Настоящият регламент	Регламент (ЕС) № 1306/2013
Член 118щб	—	—
Член 119	—	—
Член 120	—	—
Член 120а	Член 81	—
Член 120б	—	—
Член 120в	Член 80	—
Член 120г, първа алинея	Член 83, параграф 2	—
Член 120г, втора алинея	[Член 223]	—
Член 120д, параграф 1	Член 75, параграфи 3 и 4	—
Член 120д, параграф 2	Член 83, параграфи 3 и 4	—
Член 120е	Член 80, параграф 3	—
Член 120ж	Член 80, параграф 5 и член 91, буква в)	—
Член 121а, подточка i)	Член 75, параграф 2	—
Член 121а, подточка ii)	Член 75, параграф 3	—
Член 121а, подточка iii)	Член 89	—
Член 121а, подточка iv)	Член 75, параграф 2 и член 91, буква б)	—
Член 121, буква б)	Член 91, буква а), член 78, параграф 3	—
Член 121, буква в), подточка i)	Член 91, буква а)	—
Член 121, буква в), подточки ii) и iii)	Член 91, буква г)	—
Член 121, буква в), подточка iv)	[Член 223]	—
Член 121, буква г), подточка i)	Член 78, параграф 1	—
Член 121, буква г), подточки ii) - v) и подточка vii)	Член 75, параграфи 2 и 3	—
Член 121, буква г), подточка vi)	Член 89	—
Член 121, буква д), подточка i)	Член 78, параграф 1	—
Член 121, буква д), подточки ii) - v), подточка vii)	Член 75, параграфи 2 и 3	—
Член 121, буква д), подточка vi)	Член 75, параграф 2	—
Член 121, буква е), подточка i)	Член 78, параграф 1	—
Член 121, буква е), подточки ii), iii) и v)	Член 75, параграф 3	—

Регламент (ЕО) № 1234/2007	Настоящият регламент	Регламент (ЕС) № 1306/2013
Член 121, буква е), подточки iv) и vii)	Член 91, буква ж)	—
Член 121, буква е), подточка vi)	[Член 223]	—
Член 121, буква ж)	Член 75, параграф 3	—
Член 121, буква з)	Член 91, буква г)	—
Член 121, буква и)	—	—
Член 121, буква й), подточка i)	Член 75, параграф 3	—
Член 121, буква й), подточка ii)	Член 91, буква г)	
Член 121, буква к)	Член 122	—
Член 121, буква л)	Членове 114, 115 и 116	—
Член 121, буква м)	Член 122	—
Член 121, втора алинея	Член 78, параграф 3	—
Член 121, трета алинея	Член 75, параграфи 3 и 4	—
Член 121, четвърта алинея, букви а) - е)	Член 75, параграф 3	—
Член 121, четвърта алинея, буква ж)	Член 75, параграф 3, буква м)	—
Член 121, четвърта алинея, буква з)	Член 80, параграф 4	—
Член 122	Член 152	—
Член 123	Член 157	—
Член 124	—	—
Член 125	—	—
Член 125а	Член 153	—
Член 125б	Член 154	—
Член 125в	Член 156	—
Член 125г	Член 155	—
Член 125д	—	—
Член 125е	Член 164	—
Член 125ж	Член 164, параграф 6	—
Член 125з	Член 175, буква г)	—
Член 125и	Член 165	—
Член 125й	Член 164	—
Член 125к	Член 158	—
Член 125л	Член 164	—
Член 125м	Член 164, параграф 6 [и член 175, буква г)]	—
Член 125н	Член 165	—
Член 125о	Членs 154 and 158	—

Регламент (ЕО) № 1234/2007	Настоящият регламент	Регламент (ЕС) № 1306/2013
Член 126	Член 165	—
Член 126а, параграфи 1, 3 и 4	Член 161	—
Член 126а, параграф 2	Член 156, параграф 2	
Член 126б	Член 157, параграф 3	—
Член 126в	Член 149	—
Член 126г	Член 150	—
Член 126д	Член 173, параграф 2 and член 174, параграф 2	—
Член 127	Член 173	—
Член 128	—	—
Член 129	—	—
Член 130	Член 176, параграф 1	—
Член 131	Член 176, параграф 2	—
Член 132	Член 176, параграф 3	—
Член 133	[Член 177, параграф 2, буква д)]	—
Член 133а, параграф 1	Член 181	—
Член 133а, параграф 2	Член 191	—
Член 134	Членове 177 и 178	—
Член 135	—	—
Член 136	[Член 180]	—
Член 137	[Член 180]	—
Член 138	[Член 180]	—
Член 139	[Член 180]	—
Член 140	[Член 180]	—
Член 140а	Член 181	—
Член 141	Член 182	—
Член 142	Член 193	—
Член 143	Член 180	—
Член 144	Член 184	—
Член 145	Член 187, буква а)	—
Член 146, параграф 1	—	—
Член 146, параграф 2	Член 185	—
Член 147	—	—
Член 148	Член 187	—
Член 149	[Член 180]	—
Член 150	[Член 180]	—
Член 151	[Член 180]	—

Регламент (ЕО) № 1234/2007	Настоящият регламент	Регламент (ЕС) № 1306/2013
Член 152	[Член 180]	—
Член 153	Член 192	—
Член 154	—	—
Член 155	—	—
Член 156	Член 192, параграф 5	—
Член 157	Член 189	—
Член 158	Член 190	—
Член 158a	Член 90	—
Член 159	Член 194	—
Член 160	Член 195	—
Член 161	Членове 176, 177, 178 и 179	—
Член 162	Член 196	—
Член 163	Член 197	—
Член 164, параграф 1	Член 198, параграф 1	—
Член 164, параграфи 2 - 4	Член 198, параграф 2 ([1])	—
Член 165	— ([1])	—
Член 166	— ([1])	—
Член 167	Член 199	—
Член 168	Член 200	—
Член 169	Член 201	—
Член 170	Членове 202 и 203	—
Член 171	Член 184	—
Член 172	[Член 186, параграф 2]	—
Член 173	—	—
Член 174	Член 205	—
Член 175	Член 206	—
Член 176	Член 209	—
Член 176a	Член 210	—
Член 177	Член 210	—
Член 177a	Член 210	—
Член 178	Член 164	—
Член 179	Член 210, параграф 7	—
Член 180	Член 211	—
Член 181	Член 211	—
Член 182, параграф 1	Член 213	—
Член 182, параграф 2	—	—
Член 182, параграф 3, трета алинея	Член 214	—

Регламент (ЕО) № 1234/2007	Настоящият регламент	Регламент (ЕС) № 1306/2013
Член 182, параграф 3, първа, втора и четвърта алинея	—	—
Член 182, параграфи 4 - 7	—	—
Член 182а	Член 216	—
Член 183	—	—
Член 184, параграф 1	—	—
Член 184, параграф 2	Член 225, буква а)	—
Член 184, параграфи 3 -8	—	—
Член 184, параграф 9	Член 22, буква б)	—
Член 185	—	—
Член 185а	Член 145	—
Член 185б	Член 223	—
Член 185в	Член 147	—
Член 185г	Член 146	—
Член 185д	Член 151	—
Член 185е	Член 148	—
Член 186	Член 219	—
Член 187	Член 219	—
Член 188	Член 219	—
Член 188а, параграфи 1 и 2	— ([1])	—
Член 188а, параграфи 3 и 4	—	—
Член 188а, параграфи 5 - 7	[Член 223]	—
Член 189	[Член 223]	—
Член 190	—	—
Член 190а	—	—
Член 191	Член 221	—
Член 192	Член 223	—
Член 193	—	—
Член 194	—	Членове 62 и 64
Член 194а	—	Член 61
Член 195	Член 229	—
Член 196	—	—
Член 196а	Член 227	—
Член 196б	Член 229	—
Член 197	—	—
Член 198	—	—
Член 199	—	—
Член 200	—	—

Регламент (ЕО) № 1234/2007	Настоящият регламент	Регламент (ЕС) № 1306/2013
Член 201	Член 230, параграфи 1 и 3	—
Член 202	Член 230, параграф 2	—
Член 203	—	—
Член 203а	Член 231	—
Член 203б	Член 231	—
Член 204	Член 232	—
Приложение I	Приложение I (Части I -XX, XXIV/1)	—
Приложение II	Приложение I (Части XXI -XXIII)	—
Приложение III	Приложение II	—
Приложение IV	Приложение III	—
Приложение V	Приложение IV	—
Приложение VI	Приложение XII	—
Приложение VII	—	—
Приложение VIIа	—	—
Приложение VIIб	—	—
Приложение VIIв	—	—
Приложение VIII	Приложение XIII	—
Приложение IX	— ([1])	—
Приложение X	— ([1])	—
Приложение Xа	—	—
Приложение Xб	Приложение VI	—
Приложение Xв	—	—
Приложение Xг	—	—
Приложение Xд	—	—
Приложение XI	—	—
Приложение XIа	Приложение VII, Част I	—
Приложение XIб	Приложение VII, Част II	—
Приложение XII	Приложение VII, Част III	—
Приложение XIII	Приложение VII, Част IV	—
Приложение XIV.А	Приложение VII, Част VI	—
Приложение XIV.Б	Приложение VII, Част V	—
Приложение XIV.В	Член 75, параграфи 2 и 3 ([1])	—
Приложение XV	Приложение VII, Част VII	—

Регламент (ЕО) № 1234/2007	Настоящият регламент	Регламент (ЕС) № 1306/2013
Приложение XVa	Приложение VIII, Част I	—
Приложение XVб	Приложение VIII, Част II	—
Приложение XVI	Приложение VII, Част VIII	—
Приложение XVIa	[Член 173, параграф 1, буква и)]	—
Приложение XVII	[Член 180]	—
Приложение XVIII	[Член 180]	—
Приложение XIX	—	—
Приложение XX	—	—
Приложение XXI	—	—
Приложение XXII	Приложение XIV	—

(1) Вж. също Регламента на Съвета, който трябва да се приеме в съответствие с член 43, параграф 3 ДФЕС.
(2) Вж. обаче член 230.

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1309/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 17 декември 2013 година

относно Европейския фонд за приспособяване към глобализацията (2014—2020 г.) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1927/2006

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз и по-специално член 175, трета алинея,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

като взеха предвид становището на Комитета на регионите ([2]),

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) На 26 март 2010 г. Европейският съвет се съгласи с предложението на Комисията да стартира нова стратегия за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж (стратегията„Европа 2020“). Един от трите приоритета по стратегията „Европа 2020“ е постигането на приобщаващ растеж, като хората получат повече възможности чрез високи нива на заетост, инвестиране в умения, борба с бедността и модернизиране на пазарите на труда, системите за обучение и социална защита, така че да се помогне на хората да предвидят и управляват промените и да изградят приобщаващо и сплотено общество. Преодоляването на неблагоприятните последици от глобализацията налага също така създаването на работни места на територията на Съюза и решителна политика за подкрепа на растежа.

(2) Европейският фонд за приспособяване към глобализацията („ЕФПГ“) беше създаден с Регламент (ЕО) № 1927/2006 на Европейския парламент и на Съвета ([3]) за периода на многогодишната финансова рамка от 1 януари 2007 г. до 31 декември 2013 г. ЕФПГ позволява на Съюза да засвидетелства солидарност към работниците, съкратени в резултат на големи структурни промени в моделите на световната търговия, произтичащи от глобализацията и световната финансова и икономическа криза, като може също така да подпомага бенефициери в малки пазари на труда или при изключителни обстоятелства, по-конкретно по отношение на колективните заявления, включващи малки и средни предприятия (МСП), дори ако броят на съкращенията е под нормалния праг за мобилизиране на ЕФПГ.

(3) В своето съобщение от 29 юни 2011 г., озаглавено „Бюджет за стратегията „Европа 2020“ ([4]), Комисията отчита ролята на ЕФПГ като гъвкав фонд за оказване на подкрепа на работниците, които са загубили работните си места, и за подпомагането им да намерят друга работа възможно най-бързо. За периода на многогодишната финансова рамка от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г. Съюзът следва да продължи да предоставя специфична, еднократна подкрепа, която да улесни реинтеграцията на пазара на труда на съкратените работници в области, сектори, територии или пазари на труда, засегнати от сериозни икономически сътресения. Предвид целта на фонда, която е предоставянето на подкрепа в спешни случаи и при неочаквани обстоятелства, ЕФПГ следва да остане извън обхвата на многогодишната финансова рамка.

(4) Обхватът на Регламент (ЕО) № 1927/2006 беше разширен през 2009 г. с Регламент (ЕО) № 546/2009 на Европейския парламент и на Съвета ([5]) като част от Европейския план за икономическо възстановяване, за да бъдат включени работниците, съкратени като пряк резултат от световната финансова и икономическа криза. С цел да се даде възможност на ЕФПГ да се намесва в текущи или бъдещи кризисни ситуации, неговият обхват следва да включва съкращения в резултат на сериозни икономически сътресения, предизвикани от продължаване на световната финансова и икономическа криза, предмет на Регламент (ЕО) № 546/2009, или от нова световна финансова и икономическа криза.

(5) Европейският център за мониторинг на промените, чието седалище е в Европейската фондация за подобряване на условията на живот и труд (Eurofound) в Дъблин, оказва съдействие на Комисията и на държавите членки с качествени и количествени анализи, за да помогне при оценката на тенденциите в глобализацията и използването на ЕФПГ.

(6) С цел да се запази европейският характер на ЕФПГ, заявление за подкрепа следва да се подава, когато броят на съкращенията достигне определен минимален праг. Независимо от това, на малки пазари на труда, като например малки държави членки или отдалечени региони, или при изключителни обстоятелства, заявления могат да се подават при по-малък брой съкращения.

([1]) ОВ C 143, 22.5.2012 г., стр. 42.
([2]) ОВ C 225, 27.7.2012 г., стр. 159.
([3]) Регламент (ЕО) № 1927/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за създаване на Европейски фонд за приспособяване към глобализацията (ОВ L 406, 30.12.2006 г., стр. 1).
([4]) COM(2011)0500, 29.6.2011.
([5]) Регламент (ЕО) № 546/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2009 г. за изменение на Регламент (ЕО) № 1927/2006 за създаване на Европейски фонд за приспособяване към глобализацията (ОВ L 167, 29.6.2009 г., стр. 26).

(7) Съкратени работници и самостоятелно заети лица, чиято дейност е прекратена, следва да имат еднакъв достъп до ЕФПГ независимо от вида на техния трудов договор или техните трудовоправни отношения. Поради това съкратените работници, както и самостоятелно заети лица, чиято дейност е прекратена, следва да се считат за бенефициери по ЕФПГ за целите на настоящия регламент.

(8) ЕФПГ следва да предоставя временна помощ на млади хора, които не работят, не са ангажирани в никаква форма на образование или обучение, пребиваващи в региони, отговарящи на критериите за участие в инициативата за младежка заетост, тъй като тези региони са несъразмерно засегнати от масови съкращения.

(9) Финансовото участие от ЕФПГ следва да бъде насочено основно към активни мерки на пазара на труда, целящи бързото реинтегриране на бенефициерите в устойчива заетост или в първоначалния им сектор на дейност, или в друг сектор. Поради това включването на парични помощи в съгласувания пакет от персонализирани услуги следва да бъде ограничено. Дружествата могат да бъдат насърчени да предоставят съфинансиране за подпомаганите от ЕФПГ мерки.

(10) При създаването на съгласувания пакет от активни мерки на политиката по заетостта държавите членки следва да дадат предимство на мерките, които значително ще допринесат за повишаване на пригодността за заетост на бенефициерите. Държавите членки се стремят към реинтегриране в устойчива заетост на възможно най-голям брой бенефициери, участващи в тези мерки, възможно най-бързо в рамките на шестмесечния срок преди крайната дата за подаване на окончателния доклад за изпълнение на финансовото участие.

(11) Държавите членки следва да обръщат особено внимание на бенефициери в неравностойно положение, включително на млади и по-възрастни безработни и на лица, изложени на риск от бедност, когато изготвят съгласувания пакет от активни мерки на политиката по заетостта, предвид факта, че тези групи изпитват особени затруднения при повторното навлизане на пазара на труда поради световната финансова и икономическа криза и глобализацията.

(12) Принципите на равнопоставеност на половете и на недискриминация, които са сред основните ценности на Съюза и са залегнали в стратегията „Европа 2020“, следва да бъдат зачитани и насърчавани при изпълнението на ЕФПГ.

(13) С цел оказване на ефективна и бърза подкрепа на бенефициерите, държавите членки следва да полагат максимални усилия да подават пълни заявления за финансово участие от ЕФПГ. Предоставянето на допълнителна информация следва да бъде в ограничени срокове.

(14) В интерес на бенефициерите и на органите, отговарящи за изпълнението на мерките, кандидатстващата държава членка следва да уведомява всички участници в заявлението относно хода на оценка на заявлението.

(15) В съответствие с принципа на добро финансово управление финансовите участия от ЕФПГ не следва да заменят, а, следва, когато е възможно, да допълват мерките за подкрепа, които могат да се прилагат в полза на бенефициерите в рамките на фондовете на Съюза или на други политики или програми на Съюза.

(16) Следва да бъдат включени специални разпоредби за информационните и комуникационните дейности, свързани със случаите и резултатите по линия на ЕФПГ.

(17) За да се засвидетелства солидарността на Съюза със съкратените работници и самостоятелно заетите лица, чиято дейност е била прекратена, размерът на съфинансирането следва да бъде 60 % от разходите за пакета и за неговото изпълнение.

(18) С цел да се улесни прилагането на настоящия регламент, разходите следва да бъдат допустими или от датата, на която съответната държава членка започне да предоставя персонализирани услуги или от датата, на която държавата членка извърши административен разход за прилагането на ЕФПГ.

(19) За да се покрият възникващите нужди, особено в първите месеци на годината, когато прехвърлянията от други бюджетни редове са особено трудни, следва да бъде осигурена подходяща сума от бюджетни кредити за плащания за бюджетния ред на ЕФПГ в рамките на годишната бюджетна процедура.

(20) В междуинституционалното споразумение между Европейския парламент, Съвета и Комисията от 2 декември 2013 2013 г. относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетни въпроси и доброто финансово управление [1] („Междуинституционалното споразумение“) се определя бюджетната рамка на ЕФПГ.

(21) В интерес на бенефициерите подкрепата следва да се предоставя възможно най-бързо и ефективно. Държавите членки и институциите на Съюза, които участват в процеса на вземане на решения относно ЕФПГ, следва да положат максимални усилия да съкратят времето за обработка и да опростят процедурите, за да се гарантира безпроблемното и бързо приемане на решенията за мобилизиране на ЕФПГ.

(22) В случай на закриване на предприятие, съкратените от това предприятие работници могат да бъдат подпомогнати да поемат отчасти или изцяло неговите дейности, като държавата членка, в която се намира предприятието, може да изплати авансово средствата, които са необходими по спешност за постигане на тази цел.

[1] ОВ: C 373, 20.12.2013, г., стр. 1

(23) С цел Европейският парламент да може да упражнява политически контрол и Комисията да може да осъществява непрекъснат мониторинг на постигнатите с помощ от ЕФПГ резултати, държавите членки следва да представят окончателен доклад за изпълнението на ЕФПГ.

(24) Държавите членки следва да продължат да носят отговорност за изпълнението на финансовото участие и за управлението и контрола на действията, подпомагани с финансиране от Съюза, в съответствие с относимите разпоредби на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета („Финансовият регламент“) ([1]). Държавите членки следва да обосноват начина на оползотворяване на предоставеното от ЕФПГ финансово участие. Предвид краткия срок за изпълнение на операциите по ЕФПГ, задълженията за докладване следва да отразяват специфичния характер на намесата на ЕФПГ. Следователно е необходима дерогация от Финансовия регламент по отношение на задълженията за докладване.

(25) Доколкото целите на настоящия регламент не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради мащаба и последиците си, могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, посочен в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тези цели,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

Член 1

Цели

С настоящия регламент се създава Европейски фонд за приспособяване към глобализацията („ЕФПГ“) за периода на многогодишната финансова рамка от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.

ЕФПГ има за цел да допринесе за интелигентен, приобщаващ и устойчив икономически растеж и да насърчава устойчивата заетост в Съюза, като даде възможност на Съюза да засвидетелства солидарност и да подпомогне съкратените работници и самостоятелно заетите лица, чиято дейност е била прекратена в резултат на големи структурни промени в моделите на световната търговия, произтичащи от глобализацията, в резултат на продължаването на световната икономическа и финансова криза, предмет на Регламент (ЕО) № 546/2009, или в резултат на нова световна финансова и икономическа криза.

Действията, които се ползват от финансови участия от ЕФПГ, имат за цел да гарантират, че възможно най-голям брой от бенефициерите, които участват в тези действия, намират устойчива заетост възможно най-бързо в рамките на шестмесечния срок преди крайната дата за подаване на окончателния доклад, посочен в член 18, параграф 1.

Член 2

Приложно поле

Настоящият регламент се прилага за заявления, подадени от държавите членки за финансови участия от ЕФПГ за действия, насочени към:

а) съкратени работници и самостоятелно заетите лица, чиято дейност е била прекратена в резултат на големи структурни промени в моделите на световна търговия, произтичащи от глобализацията, проявени по-специално чрез съществено повишение на вноса в Съюза, значителна промяна в търговията със стоки или услуги в Съюза, бързо понижаване на пазарния дял на Съюза в определен сектор или изнасяне на производствените дейности в трети държави, при положение че тези съкращения имат значително неблагоприятно въздействие върху местната, регионалната или националната икономика;

б) съкратени работници и самостоятелно заети лица, чиято дейност е прекратена в резултат на продължаване на световната икономическа и финансова криза, предмет на Регламент (ЕО) № 546/2009, или в резултат на нова световна финансова и икономическа криза.

Член 3

Определение

За целите на настоящия регламент „бенефициер“ означава:

а) работник, чиято заетост е прекратена преждевременно поради съкращаването му или приключва по време на референтния период, посочен в член 4, без да бъде подновена;

б) самостоятелно заето лице, което е наемало не повече от 10 работници, съкратени в рамките на приложното поле на настоящия регламент, и чиято дейност е прекратена, при условие че дейността е била явно зависима от засегнатото предприятие по член 4, параграф 1, буква а) или че в съответствие с член 4, параграф 1, буква б) самостоятелно заетото лице е извършвало дейност в съответния икономически сектор.

Член 4

Критерии за намеса

1. Финансово участие от ЕФПГ се осигурява, когато са изпълнени условията, определени в член 2, и те водят до:

а) съкращаване или прекратяване на дейността на най-малко 500 работници или самостоятелно заети лица за референтен период от четири месеца в дадено предприятие в държава членка, включително съкращаване на работници и прекратяване на дейността на самостоятелно заети лица при неговите доставчици или производители надолу по веригата;

([1]) Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

б) съкращаване или прекратяване на дейността на най-малко 500 работници или самостоятелно заети лица за референтен период от девет месеца, по-специално в МСП, всички извършващи дейност в същия икономически сектор, определен на равнището на разделенията на NACE Rev. 2, и разположени в един или в два съседни региона, определени на ниво 2 по NUTS или в повече от два съседни региона на ниво 2 по NUTS, при условие че има над 500 засегнати работници или самостоятелно заети лица в два от регионите взети заедно.

2. На малки пазари на труда или при изключителни обстоятелства, по-конкретно по отношение на колективните заявления, включващи МСП, при надлежно обосноваване от кандидатстващата държава членка, дадено заявление за финансово участие по смисъла на настоящия член може да се приеме за допустимо, дори ако критериите, определени в параграф 1, букви а) и б), не са изцяло изпълнени, когато съкращенията влияят сериозно на заетостта и на местната, регионалната или националната икономика. Кандидатстващата държава членка посочва кои от критериите за намеса, посочени в параграф 1, букви а) и б) не са изпълнени изцяло. Общата сума на участията за извънредни обстоятелства не може да надвишава 15 % от годишната максимална сума на ЕФПГ.

Член 5

Изчисляване на съкращенията и на прекратяването на дейност

1. Кандидатстващата държава членка посочва използвания метод за изчисляване на броя работници и самостоятелно заети лица по смисъла на член 3 за целите на член 4.

2. Кандидатстващата държава членка изчислява броя, посочен в параграф 1, към една от следните дати:

а) датата, на която работодателят, в съответствие с член 3, параграф 1 от Директива 98/59/ЕО на Съвета ([1]), уведомява писмено компетентния публичен орган за планираните колективни съкращения; в този случай кандидатстващата държава членка предоставя на Комисията допълнителна информация за действителния брой на съкращенията, които са извършени съгласно член 4, параграф 1 от настоящия регламент, преди приключването на оценката от страна на Комисията;

б) датата на индивидуалното предизвестие от работодателя за съкращаване или за прекратяване на трудовия договор на работника;

в) датата на фактическото прекратяване на трудовия договор или изтичането на неговия срок;

г) края на назначението към предприятието ползвател; или

д) за самостоятелно заето лице, датата на прекратяване на дейността, както е определена в съответствие с националното право или административни разпоредби.

([1]) Директива 98/59/ЕО на Съвета от 20 юли 1998 г. относно сближаване на законодателствата на държавите членки в областта на колективните уволнения (ОВ L 225, 12.8.1998 г., стр. 16).

Член 6

Бенефициери, отговарящи на критериите

1. Кандидатстващата държава членка може да предоставя персонализирани, съфинансирани от ЕФПГ услуги на отговарящите на критериите бенефициери, които може да включват:

а) съкратени работници и самостоятелно заети лица, чиято дейност е прекратена в съответствие с член 5, в рамките на предвидения в член 4 референтен период;

б) съкратени работници и самостоятелно заети лица, чиято дейност е била прекратена, изчислени в съответствие с член 5, преди или след референтния период, предвиден в член 4, параграф 1, буква а); или

(в) съкратени работници и самостоятелно заети лица, чиято дейност е прекратена, когато спрямо дадено заявление по член 4, параграф 2 има дерогация от критериите, установени в член 4, параграф 1, буква а).

Работниците и самостоятелно заетите лица, посочени в първа алинея, букви б) и в), се считат за отговарящи на критериите, при условие че те са съкратени или са прекратили дейността си след общото обявяване на планираните съкращения и при условие че може да бъде установена ясна причинно-следствена връзка със събитието, довело до съкращенията по време на референтния период.

2. Чрез дерогация от член 2, кандидатстващите държави членки могат до 31 декември 2017 г. да предоставят персонализирани, съфинансирани от ЕФПГ услуги за млади хора, които не работят, не са ангажирани в никаква форма на образование или обучение, които са под 25-годишна възраст или, когато държавите членки решат - под 30-годишна възраст, към датата на подаване на заявлението, чийто брой е равен на броя на бенефициерите от целевата група, като с приоритет се ползват хора, които са съкратени или които са прекратили дейността си, при условие че поне част от съкращенията по смисъла на член 3 са възникнали в региони на ниво 2 по NUTS, които отговарят на критериите за участие в инициативата за младежка заетост. Подпомагането може да се предостави на млади хора, които не работят, не са ангажирани в никаква форма на образование или обучение, под 25-годишна възраст, или когато държавите членки решат- под 30-годишна възраст, в тези региони на ниво 2 по NUTS, които отговарят на критериите за участие в инициативата за младежка заетост.

Член 7

Допустими действия

1. Финансово участие от ЕФПГ може да бъде осъществено за активни мерки за пазара на труда, които са част от съгласуван пакет от персонализирани услуги, предназначени да улеснят реинтегрирането на попадащите в целевата група бенефициери, и по-специално на лица в неравностойно положение, на възрастни и млади безработни, под формата на заетост или самостоятелна заетост. Съгласуваният пакет от персонализирани услуги може да включва по-специално:

а) индивидуализирано обучение и преквалификация, включително придобиване на умения в областта на информационните и комуникационни технологии и валидиране на придобити умения, съдействие при търсене на работа, професионално ориентиране, консултантски услуги, наставничество, съдействие при пренасочване, насърчаване на предприемачеството, помощ за самостоятелна заетост, за започване на стопанска дейност и придобиване (получаване на собственост и/или контрол над предприятието) от служителите, както и дейности по сътрудничество;

б) специални мерки с ограничен срок, например помощи за търсене на работа, стимули за наемане на работа, предназначени за работодателите, помощи за мобилност, помощи за покриване на дневни разходи и на разходи за обучение (включително помощи за лица, които полагат грижи за други.);

в) мерки за стимулиране по-специално на лица в неравностойно положение, по-възрастни, както и млади безработни лица, за оставането или реинтегрирането им на пазара на труда.

Разходите за мерките по буква б) не могат да надхвърлят 35 % от общия размер на разходите за съгласувания пакет от персонализирани услуги, изброени в настоящия параграф.

Разходите за инвестиции за самостоятелна заетост, започване на стопанска дейност и придобиване от служителите не могат да надхвърлят 15 000 EUR.

Съгласуваният пакет от персонализирани услуги следва да бъде така проектиран, че да предвижда бъдещите перспективи за пазара на труда и необходимите умения. Съгласуваният пакет следва да бъде съвместим с прехода към устойчива икономика, която използва ефикасно ресурсите.

2. Следните мерки не са допустими за финансово участие от ЕФПГ:

а) специални мерки с ограничен срок, посочени в параграф 1, буква б), които не зависят от активното участие на бенефициерите от целевата група за получаване на помощ в дейности по търсене на работа или обучение;

б) действия, които са отговорност на предприятията по силата на националното право или колективните споразумения.

Действията, подкрепени от ЕФПГ, не заместват пасивните мерки за социална закрила.

3. Координираният пакет от персонализирани услуги се изготвя след консултации с бенефициерите от целевата група или техните представители, или със социалните партньори.

4. По инициатива на кандидатстващата държава членка може да бъде предоставено финансово участие от ЕФПГ за дейностите по подготовка, управление, информация, публичност, контрол и докладване.

Член 8

Заявления

1. Кандидатстващата държава членка подава заявление до Комисията в срок от 12 седмици от датата, на която са изпълнени критериите, установени в член 4, параграф 1 или 2.

2. В рамките на две седмици от датата на подаването на заявлението или, ако е приложимо, от датата на получаване на преведеното заявление от Комисията, в зависимост от това кое събитие настъпи по-късно, Комисията потвърждава, че е получила заявлението и информира държавата членка за всякаква допълнителна информация, която ѝ е необходима, за да извърши оценката.

3. Когато такава допълнителна информация е била изискана от Комисията, държавата членка отговаря в рамките на шест седмици от датата на искането. Крайният срок се удължава от Комисията с две седмици при надлежно обосновано искане от съответната държава членка.

4. Въз основа на информацията, предоставена от държавата членка, Комисията приключва своята оценка на това дали заявлението отговаря на условията за предоставяне на финансово участие в рамките на 12 седмици от получаването на пълното заявление или, когато е приложимо, на превода на заявлението. В случай че, по изключение Комисията не е в състояние да спази този срок, тя предоставя писмено обяснение, в което се посочват причините за забавянето.

5. Пълно заявление съдържа следната информация:

а) аргументиран анализ на връзката между съкращенията или прекратяването на дейността и големите структурни промени в моделите на световната търговия или сериозните смущения в местната, регионалната и националната икономика, предизвикани от глобализацията или от продължаването на световната икономическа и финансова криза, или от нова световна финансова и икономическа криза. Този анализ се основава на статистическа и друга информация на ниво, на което е най-подходящо да се докаже, че критериите за намеса, установени в член 4, са изпълнени;

б) потвърждението, когато уволняващото предприятие продължава дейността си след съкращенията, че то е спазило правните си задължения във връзка със съкращенията и е предприело съответните действия във връзка с работниците си;

в) оценка на броя на съкращенията в съответствие с член 5 и обяснение на събитията, които са довели до тези съкращения;

г) идентифициране, когато е приложимо, на уволняващите предприятия, доставчици или производители надолу по веригата, отраслите и на категориите на бенефициерите от целевата група, разбити по пол и възрастова група;

д) предполагаемото въздействие на съкращенията върху местната, регионалната или националната икономика и заетост;

е) описание на координирания пакет от персонализирани услуги и свързани разходи, включително по-конкретно на всякакви мерки, които подпомагат инициативи за заетост на бенефициери в неравностойно положение, на по-възрастни и на млади бенефициери;

ж) обяснение за начина, по който пакетът от мерки допълва действията, финансирани от други национални фондове или фондове на Съюза, както и информация за действията, които са задължителни за засегнатите предприятия по силата на националното право или на колективни споразумения;

з) прогнозния бюджет за всеки от компонентите на съгласувания пакет от персонализирани услуги в подкрепа на бенефициерите от целевата група и за подкрепа на всякакви дейности, свързани с подготовка, управление, информиране и публичност, контрол и докладване;

и) датите, на които персонализираните услуги за бенефициерите от целевата група и дейностите по прилагането на ЕФПГ, установени съответно в член 7, параграфи 1 и 4, са започнали или е трябвало да започнат;

й) процедурите, които се спазват при консултацията с бенефициерите от целевата група или техни представители или със социалните партньори, както и с местните и регионалните органи или други засегнати организации, когато това е приложимо;

к) декларация за съответствие на поисканата подкрепа от ЕФПГ с процесуалните и материалните норми на Съюза за държавните помощи, както и декларация, изтъкваща защо персонализираните услуги не заменят мерките, които са отговорност на дружествата по силата на националното право или на колективни споразумения;

л) източниците на национално предварително финансиране или съфинансиране, както и на друго съфинансиране, когато това е приложимо.

Член 9

Допълняемост, съответствие и координация

1. Финансово участие от ЕФПГ не замества действията, които попадат в отговорност на дружествата по силата на националното право или колективни споразумения.

2. Подкрепата за бенефициерите от целевата група допълва действията, предприемани от държавите членки на национално, регионално и местно равнище, включително тези, съфинансирани от фондове на Съюза.

3. Финансовото участие от ЕФПГ е ограничено до това, което е необходимо за предоставяне на солидарност и оказване на временна, еднократна подкрепа на бенефициерите от целевата група. Действията, подпомагани от ЕФПГ, са в съответствие с правото на Съюза и с националното право, включително с правилата за държавните помощи.

4. В съответствие със съответните им отговорности Комисията и кандидатстващата държава членка осигуряват координиране на помощта от фондовете на Съюза.

5. Кандидатстващата държава членка гарантира, че специфичните действия, за които получават финансово участие от ЕФПГ, не са подпомагани и от други финансови инструменти на Съюза.

Член 10

Равнопоставеност между мъжете и жените и недискриминация

Комисията и държавите членки гарантират, че равенството между мъжете и жените и интегрирането на спецификите на пола са неделима част или се насърчават на различните етапи от усвояването на финансовото участие от ЕФПГ. Комисията и държавите членки предприемат всички необходими стъпки за предотвратяване на всякаква дискриминация, основаваща се пол, раса или етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация при достъпа до ЕФПГ и на всичките етапи на усвояване на финансовото участие.

Член 11

Техническа помощ по инициатива на Комисията

1. По инициатива на Комисията максимална сума от 0,5 % от максималния годишен размер на средствата от ЕФПГ, може да бъде използвана за финансиране на дейностите по подготовката, мониторинг, събиране на данни и създаването на база от знания, относима към прилагането на ЕФПГ. Тя може да бъде използвана и за финансиране на административна и техническа подкрепа, информационни и комуникационни дейности, както и дейности по извършване на одит, контрол и оценка, необходими за прилагането на настоящия регламент.

2. В рамките на тавана, определен в параграф 1, в началото на всяка година Европейският парламент и Съветът отпускат сума за техническа помощ въз основа на предложение на Комисията.

3. Задачите, посочени в параграф 1, се изпълняват в съответствие с Финансовия регламент, както и с приложимите към тази форма на изпълнение на бюджета правила за изпълнение.

4. Техническата помощ на Комисията включва предоставянето на информация и насоки за държавите членки за използването, мониторинга и оценката на ЕФПГ. Също така Комисията следва да предоставя информация, заедно с ясни насоки, на европейските и националните социални партньори за използването на ЕФПГ.

Член 12

Информация, комуникация и публичност

1. Кандидатстващата държава членка предоставя информация и прави публично достояние финансираните действия. Тази информация е предназначена за бенефициерите от целевата група, местните и регионалните органи, социалните партньори, медиите и широката общественост. Тя изтъква ролята на Съюза и гарантира, че участието от ЕФПГ е публично разпознаваемо.

2. Комисията поддържа и редовно актуализира интернет уебсайт, достъпен на всички официални езици на институциите на Съюза, за да предоставя актуализирана информация за ЕФПГ, указания за подаването на заявления, както и информация за приетите и отхвърлени заявления и за ролята на Европейския парламент и на Съвета в бюджетната процедура.

3. Комисията изпълнява информационните и комуникационните дейности, свързани с проектите и резултатите от тях от ЕФПГ, въз основа на своя опит с цел повишаване на ефективността на ЕФПГ и гарантиране на това, че гражданите на Съюза и работниците знаят за ЕФПГ. Комисията докладва на всеки две години относно използването на ЕФПГ, по страни и по сектори.

4. Средствата, отпуснати за комуникационни дейности съгласно настоящия регламент, способстват също така за включване на институционалната комуникация на политическите приоритети на Съюза, при условие че те са свързани с общите цели на настоящия регламент.

Член 13

Определяне на финансовото участие

1. Въз основа на оценката, извършена в съответствие с член 8, и по-специално като взема предвид броя на бенефициерите от целевата група, предложените действия и очакваните разходи, Комисията оценява и предлага във възможно най-кратки срокове размера на финансовото участие от ЕФПГ, ако има такова, което може да бъде предоставено в рамките на наличните средства. Сумата не може да надвишава 60 % от общите прогнозни разходи, посочени в член 8, параграф 5, буква з).

2. Когато въз основа на оценката, извършена в съответствие с член 8, Комисията заключи, че условията за финансово участие по настоящия регламент са изпълнени, тя незабавно започва процедурата, установена в член 15.

3. Когато въз основа на оценката, извършена в съответствие с член 8, Комисията заключи, че условията за финансово участие по настоящия регламент не са изпълнени, тя уведомява незабавно кандидатстващата държава членка.

Член 14

Допустимост на разходите

1. За финансово участие от ЕФПГ са допустими разходите, направени от датите, посочени в заявлението съгласно член 8, параграф 5, буква и), на които съответната държава членка започва или трябва да започне да предоставя персонализирани услуги на бенефициерите от целевата група или да извършва административни разходи по прилагането на ЕФПГ в съответствие с член 7, параграфи 1 и 4 съответно.

2. В случая на отпуснати безвъзмездни средства, се прилагат съответно членове 67 и 68 от Регламент (ЕС, Евратом) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1], и член 14 от Регламент (ЕС, Евратом) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета [2], както и всички делегирани актове, приети от Комисията съгласно тези регламенти.

Член 15

Бюджетна процедура

1. Договореностите за ЕФПГ са в съответствие с точка 13 от междуинституционалното споразумение.

2. Бюджетните кредити по отношение на ЕФПГ се вписват в общия бюджет на Съюза като провизия.

3. Комисията, от една страна, и Европейският парламент и Съветът, от друга страна, се стремят да сведат до минимум времето за мобилизиране на ЕФПГ.

4. Когато Комисията заключи, че условията за предоставяне на финансово участие от ЕФПГ са изпълнени, тя прави предложение за неговото мобилизиране. Решението за мобилизиране на ЕФПГ се взема съвместно от Европейския парламент и Съвета в рамките на един месец от сезирането на Европейския парламент и на Съвета. Съветът действа с квалифицирано мнозинство, а Европейският парламент действа с мнозинство от съставляващите го членове и три пети от подадените гласове.

Едновременно с представянето на нейното предложение за решение за мобилизиране на ЕФПГ Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета предложение за прехвърляне към съответните бюджетни редове. В случай на несъгласие се започва тристранна процедура.

Прехвърлянията, свързани с ЕФПГ, се извършват в съответствие с член 27 от Финансовия регламент.

5. В момента на приемане на предложение за решение за мобилизиране на ЕФПГ, Комисията приема решение за финансово участие посредством акт за изпълнение, което влиза в сила на датата, на която Европейският парламент и Съвета приемат решението за мобилизиране на ЕФПГ.

[1] Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (Виж страница 320 от настоящия брой на Официален вестник).

[2] Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1081/2006 на Съвета (Виж страница 470 от настоящия брой на Официален вестник).

6. Предложение за решение за мобилизиране на ЕФПГ по смисъла на параграф 4 включва следното:

а) оценката, извършена в съответствие с член 8, параграф 4, заедно с резюме на информацията, въз основа на която е направена тази оценка;

б) доказателства, че критериите, предвидени в членове 4 и 9, са изпълнени; както и

в) обосновка на предложените суми.

Член 16

Изплащане и използване на финансовото участие

1. След влизането в сила на решение за финансово участие в съответствие с член 15, параграф 5, Комисията изплаща финансовото участие на съответната държава членка чрез авансово финансиране под формата на едно 100 %-во плащане, по принцип в рамките на 15 дни Предварителното финансиране се уравнява при приключването на финансовото участие в съответствие с член 18, параграф 2.

2. Финансовото участие, посочено в параграф 1, се усвоява под споделено управление в съответствие с член 59 от Финансовия регламент.

3. Подробните технически условия на финансирането се определят от Комисията в решението за финансово участие, посочено в член 15, параграф 5.

4. Държавата членка извършва допустимите действия, установени в член 7, възможно най-скоро и не по-късно от 24 месеца след датата на подаване на заявлението, съгласно член 8, параграф 1.

Държавата членка може да реши да отложи началната дата за допустимите действия с до три месеца от датата на подаване на заявлението. В случай на такова отлагане допустимите действия се провеждат в рамките на срок от 24 месеца след началната дата, съобщена от държавата членка в заявлението.

Когато даден бенефициер получи достъп до курс за образование или обучение с продължителност две или повече години, таксите за този курс могат да бъдат включени за съфинансиране по ЕФПГ до датата, на която трябва да бъде представен окончателния доклад, посочен в член 18, параграф 1, при условие че съответните такси са платени преди тази дата.

5. При извършването на действията, включени в пакета от персонализирани услуги, съответната държава членка може да представи на Комисията предложение за изменение на включените действия, като добави други допустими действия, изброени в член 7, параграф 1, букви а) и в), при условие че тези изменения са надлежно обосновани и че общата сума не надхвърля размера на финансовото участие, посочено в член 15, параграф 5. Комисията прави оценка на предложените изменения и в случай на съгласие уведомява за това държавата членка.

6. Разходите, по член 7, параграф 4, са допустими до крайния срок за подаване на окончателния доклад.

Член 17

Използване на еврото

В заявленията, решенията за финансови участия и докладите съгласно настоящия регламент, както и във всички други свързани с тях документи, всички суми се представят в евро.

Член 18

Окончателен доклад и приключване

1. Не по-късно от шест месеца след изтичане на срока, определен в член 16, параграф 4, съответната държава членка представя на Комисията окончателен доклад за усвояването на финансовото участие, включително информация за:

а) вида на действията и основните резултати,

б) имената на органите, предоставящи пакета от мерки в държавата членка,

в) характеристиките на бенефициерите от целевата група и тяхното трудовоправно положение,

г) факта дали предприятието, с изключение на микропредприятия и МСП, е било бенефициер на държавна помощ или на предходно финансиране от Кохезионния фонд или от структурните фондове на Съюза през предходните пет години;

д) отчет, оправдаващ разходите и посочващ, при възможност, допълняемостта на действията с тези, финансирани от Европейския социален фонд (ЕСФ).

Когато е възможно, данните, свързани с бенефициерите, се разбиват по пол.

2. Не по-късно от шест месеца след като Комисията получи цялата информация, изисквана по параграф 2, тя приключва финансовото участие, като определя окончателния размер на финансовото участие от ЕФПГ и салдото, дължимо от съответната държава членка, ако има такова, в съответствие с член 22.

Член 19

Двугодишен доклад

1. До 1 август 2015 г. и на всеки две години след това Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета цялостен количествен и качествен доклад за дейностите по настоящия регламент и Регламент (ЕО) № 1927/2006 за предходните две години. Докладът се съсредоточава основно върху резултатите, постигнати от ЕФПГ, и съдържа по-специално информация за подадените заявления, приетите решения, финансираните действия, включително статистически данни относно процента на реинтеграция на подпомаганите бенефициери по държави членки и допълняемостта на тези действия с действията, финансирани от други фондове на Съюза, по-конкретно от ЕСФ, и информация относно приключването на предоставените финансови участия. В него следва да се съдържа също информация за заявленията, които са били отхвърлени или уважени частично поради недостиг на бюджетни кредити или защото не отговарят на условията.

2. Докладът се предава за информация на Сметната палата, Европейския икономически и социален комитет, Комитета на регионите и на социалните партньори.

Член 20

Оценка

1. Комисията, по своя инициатива и в тясно сътрудничество с държавите членки, извършва:

а) до 30 юни 2017 г. междинна оценка на ефективността и устойчивостта на постигнатите резултати;

б) до 31 декември 2021 г. последваща оценка с помощта на външни експерти, за да се измери въздействието на ЕФПГ и неговата добавена стойност.

2. Резултатите от оценките, посочени в параграф 1, се предават за информация на Европейския парламент, Съвета, Европейската сметна палата, Европейския икономически и социален комитет, Комитета на регионите и на социалните партньори. Препоръките, съдържащи се в оценките, следва да се вземат под внимание при разработването на нови програми в областта на заетостта и социалните въпроси.

3. Оценките, посочени в параграф 1, включват данни за броя на заявленията и обхващат резултатите от ЕФПГ по страни и по сектори, за да се оцени доколко ЕФПГ достига до целевите си получатели.

Член 21

Управление и финансов контрол

1. Без да се засяга отговорността на Комисията за прилагане на общия бюджет на Съюза, държавите членки поемат отговорност на първо място за управление на действията, подпомагани от ЕФПГ, и за финансовия контрол на действията. За тази цел мерките, които те предприемат, включват:

а) проверка дали са налични механизми за управление и контрол и дали се прилагат по начин, който гарантира, че средствата на Съюза се използват ефикасно и правилно в съответствие с принципите на добро финансово управление;

б) проверка дали финансираните действия са извършени правилно;

в) гарантиране, че финансираните разходи се базират на проверими разходо-оправдателни документи и че са законни и редовни;

г) предотвратяване, установяване и коригиране на нередностите, както е посочено в член 122 от [Регламент (ЕС, Евратом) № 1303/2013 и възстановяване на неправомерно платени суми, заедно с лихвите за просрочени плащания, когато това е целесъобразно. Държавите членки уведомяват Комисията за такива нередности и текущо я информират за развитието на административните и съдебни производства, свързани с тях.

2. Държавите членки определят органи, които са отговорни за управлението и контрола на действията, подкрепени от ЕФПГ, в съответствие с член 59, параграф 3 от Финансовия регламент и с критериите и процедурите, посочени в Регламент (ЕС, Евратом) № 1303/2013. Определените органи предоставят на Комисията информацията относно усвояването на финансовото участие, посочена в член 59, параграф 5 от Финансовия регламент, при подаване на окончателния доклад, посочен в член 18 от настоящия регламент.

3. Държавите членки правят необходимите финансови корекции при констатирани нередности. Извършваните от държавите членки корекции се състоят в цялостно или частично оттегляне на финансовото участие. Държавите членки възстановяват всяка недължимо платена сума в резултат на установена нередност, връщат я на Комисията, а когато сумата не е върната от съответната държава членка в определения срок, се дължи лихва за забава.

4. Комисията, в качеството си на институцията, отговорна за изпълнението на общия бюджет на Съюза, предприема всички стъпки, необходими за проверка на съответствието на финансираните действия с принципите за добро и ефикасно финансово управление. Кандидатстващата държава членка е задължена да гарантира, че притежава гладко функциониращи системи на управление и контрол. Комисията се убеждава сама, че такива системи са налице.

За тази цел, без да се засягат правомощията на Европейската сметна палата или проверките, извършвани от държавата членка в съответствие с националните законови, подзаконови и административни разпоредби, длъжностните лица или служителите на Комисията могат да извършват проверки на място, включително извадкови проверки, на действията, финансирани от ЕФПГ, с предизвестие от най-малко един работен ден. Комисията известява кандидатстващата държава членка, за да получи необходимото съдействие. В тези проверки могат да участват длъжностни лица или служители от съответната държава членка.

5. Държавите членки гарантират, че всички разходо-оправдателни документи за извършени разходи са на разположение на Комисията и Сметната палата за срок от три години след приключване на финансово участие, получено от ЕФПГ.

Член 22

Възстановяване на финансовото участие

1. В случаите, когато действителните разходи за дадено действие са по-малки от очакваната сума, посочена съгласно член 15, Комисията приема посредством акт за изпълнение решение, в което се изисква от съответната държава членка да възстанови съответната сума на полученото финансово участие.

2. Когато съответната държава членка не спази задълженията, посочени в решението за финансово участие, Комисията предприема необходимите стъпки, като приема решение посредством акт за изпълнение, за да изиска от тази държава членка да възстанови цялото или част от полученото финансово участие.

3. Преди приемането на решение съгласно параграфи 1 или 2 Комисията проучва съответно случая, и по-специално, определя срок на съответната държава членка, в който тя да представи своите коментари.

4. Ако след приключване на необходимите проверки Комисията заключи, че дадена държава членка не изпълнява своите задължения съгласно член 21, параграф 1, ако не бъде постигнато споразумение и държавата членка не е направила корекциите в срока, определен от Комисията, и като се вземат предвид всички коментари на държавата членка, Комисията взема решение в рамките на три месеца след изтичане на срока, посочен в параграф 3, да направи необходимите финансови корекции, като оттегли цялото или част от участието от ЕФПГ за съответното действие. Всяка сума, недължимо платена в резултат на установена нередност, се възстановява, а когато сумата не се върне от кандидатстващата държава членка в определения срок, се дължи лихва за забава.

Член 23

Отмяна

Регламент (ЕО) № 1927/2006 се отменя, считано от 1 януари 2014 г.

Независимо от първа алинея, той продължава да се прилага за заявления, подадени до 31 декември 2013 г.

Член 24

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага за всички заявления, подадени между 1 януари 2014 г. и 31 декември 2020 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 17 декември 2013 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
L. LINKEVIČIUS

РЕГЛАМЕНТ (ЕС) № 1310/2013 НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 17 декември 2013 г.

относно определяне на някои преходни разпоредби във връзка с подпомагането на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), за изменение на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на ресурсите и тяхното разпределение за 2014 г. и за изменение на Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съветаи регламенти (ЕС) № 1307/2013, (ЕС) № 1306/2013 и (ЕС) № 1308/2013на Европейския парламент и на Съвета във връзка с прилагането им през 2014 г.

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

Като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 42 и член 43, параграф 2 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта за законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет [1],

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) С Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета [2], който ще се прилага от 1 януари 2014 г., се определят правила, уреждащи подпомагането на развитието на селските райони от Съюза, и се отменя Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета [3], без да се засяга продължаващото действие на регламентите за прилагане на посочения регламент, докато бъдат отменени. За улесняване на преминаването от съществуващите схеми за подпомагане по Регламент (ЕО) № 1698/2005 към новата правна рамка, която обхваща програмния период, започващ на 1 януари 2014 г. („новия програмен период“), следва да се приемат преходни правила, за да се избегнат затруднения или забавяне при прилагането на подпомагането за развитието на селските райони, които могат да произтекат от датата на приемане на новите програми за развитие на селските райони. Поради тази причина държавите членки следва да имат възможност да продължат да поемат правни ангажименти съгласно съществуващите програми за развитие на селските райони за някои мерки през 2014 г., а произтичащите от това разходи следва да бъдат допустими за подпомагане през новия програмен период.

(2) С оглед на съществената промяна в метода за определяне на границите на районите със значителни природни ограничения в новия програмен период, наложеното на земеделския стопанин задължение да продължи селскостопанската си дейност в района още пет години следва да не се прилага за нови правни ангажименти, поети през 2014 г.

(3) За да се осигури правна сигурност при прехода, определени разходи, направени съгласно Регламент (ЕО) № 1698/2005, следва да бъдат допустими за финансиране от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) през новия програмен период, ако все още предстои да се извършват плащания. Това следва да обхваща и някои дългосрочни ангажименти по подобни мерки, предвидени в Регламент (ЕИО) № 2078/92 на Съвета [4], в Регламент (ЕИО) № 2080/92 на Съвета [5] и в Регламент (ЕО) № 1257/1999 на Съвета [6], когато тези мерки са получавали подпомагане съгласно Регламент (ЕО) № 1698/2005 и все още предстои да бъдат извършени плащания през 2014 г. В интерес на доброто финансово управление и ефективното изпълнение на програмите такива разходи следва да бъдат ясно определени в програмите за развитие на селските райони и в системите за управление и контрол на държавите членки. С цел да се избегне ненужното усложняване във финансовото управление на програмите за развитие на селските райони през новия програмен период, процентите на съфинансиране за новия програмен период следва да се отнасят и до разходите в преходния период.

(4) Предвид сериозните затруднения, които редица държави членки продължават да изпитват по отношение на финансовата си стабилност, и с оглед на ограничаването по време на прехода от настоящия към новия програмен период на отрицателните последици, които произтичат от тези затруднения, като се даде възможност за максимално използване на наличните средства от ЕЗФРСР,

[1] ОВ C 341, 21.11.2013 г., стр. 71.

[2] Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР)и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (Виж страница 487 от настоящия брой на Официален вестник)

[3] Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета от 20 септември 2005 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) (ОВ L 277, 21.10.2005 г., стр. 1).

[4] Регламент (ЕИО) № 2078/92 на Съвета от 30 юни 1992 г. относно методите на производство в земеделието, съвместими с изискванията за опазване на околната среда и съхраняване на селските райони (ОВ L 215, 30.7.1992 г., стр. 85).

[5] Регламент (ЕИО) № 2080/92 на Съвета от 30 юни 1992 г. относно въвеждане на схема на Общността за подпомагане на мерките за горското стопанство в земеделието (ОВ L 215, 30.7.1992 г., стр. 96).

[6] Регламент (ЕО) № 1257/1999 от 17 май 1999 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския фонд за ориентиране и гарантиране на земеделието (ФЕОГА) и за изменение и отмяна на някои регламенти (ОВ L 160, 26.6.1999 г., стр. 80).

срокът за прилагане на дерогацията, с която се увеличават максималните ставки на приноса на ЕЗФРСР, предвидени в член 70, параграф 4в от Регламент (ЕО) № 1698/2005, е необходимо да бъде удължен до крайния срок на допустимост на разходите за програмния период 2007—2013 г., а именно до 31 декември 2015 г.

(5) Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1], с който се създават нови схеми за подпомагане, трябва да се прилага от 1 януари 2015 г. Поради това Регламент (ЕО) № 73/2009 [2] продължава да представлява основата, на която ще се предоставя подпомагане на доходите на земеделските стопани през календарната 2014 г., но следва надлежно да се вземе предвид Регламент (ЕС) № 1311/2013 на Съвета [3]. За да се гарантира последователност при изпълнението на разпоредбите относно кръстосаното съответствие и спазването на стандартите, изисквани от някои мерки, следва да се предвиди съответните разпоредби, които се прилагат за програмния период 2007—2013 г., да продължат да се прилагат до влизането в сила на новата законодателна рамка. Поради същите причини разпоредбите, отнасящи се до допълнителните национални директни плащания за Хърватия, които се прилагат през 2013 г., следва да продължат да се прилагат.

(6) С Регламент (ЕС) №1306/2013на Европейския парламент и на Съвета [4] се дава възможност на държавите членки да отпускат авансово суми за директни плащания. Съгласно Регламент (ЕО) № 73/2009 използването на тази възможност трябва да бъде разрешена от Комисията. Придобитият в прилагането на схеми за директно подпомагане опит показа, че е уместно да се предвиди възможност земеделските стопани да получават авансови плащания. Що се отнася до заявленията, подадени през 2014 г., тези авансови плащания следва да бъдат ограничени до 50 % от схемите за подпомагане, изброени в приложение I към Регламент (ЕО) № 73/2009, и да не надхвърлят 80 % от плащанията за говеждо и телешко месо.

(7) За да се спази Регламент (ЕС) № 1311/2013 и по-специално изравняването на наличната сума за предоставяне на пряко подпомагане за земеделските стопани, както и механизмът за външно сближаване, е необходимо да бъдат променени националните тавани, определени в приложение VIII към Регламент (ЕО) № 73/2009, за 2014 г. Промяната на националните тавани неизбежно ще се отрази на сумите, които отделните земеделски стопани могат да получават като директни плащания през 2014 г. Ето защо следва да бъде определен начинът, по който тази промяна ще засегне стойността на правата на плащане и нивото на други директни плащания. С цел да се отчете положението на дребните земеделски стопани, особено предвид обстоятелството, че през 2014 г. не се прилага модулация или механизъм за корекции, в които попада по-специално изключването на директни плащания в размер до 5 000 EUR от този механизъм, на държавите членки, които не отпускат преразпределително плащане и не избират да прехвърлят средства чрез механизма за гъвкавост към средствата за подпомагане на развитието на селските райони, следва да бъде разрешено да не намаляват стойността на всички права на плащане.

(8) Някои разпоредби на Регламент (ЕО) № 73/2009, по-специално по отношение на елементите, обхванати от посочените в приложение VIII към същия регламент стойности, както и връзката с дадената на държавите членки възможност да използват неизразходваните по схемата за единното плащане средства за финансиране на специфичното подпомагане, следва да бъдат пояснени въз основа на опита от финансовото изпълнение на посочения регламент.

(9) По силата на Регламент (ЕО) № 73/2009 държавите членки имаха възможност да решат да използват определен процент от националния си таван за специфично подпомагане на земеделските си стопани, както и да преразгледат предишно решение, като вземат решение за промяна или прекратяване на това подпомагане. Уместно е да се предвиди допълнителен преглед на тези решения с действие от календарната 2014 година. Същевременно специалните условия, установени в член 69, параграф 5 от Регламент (ЕО) № 73/2009, съгласно които специфичното подпомагане се изплаща в някои държави членки, чието действие изтича през 2013 г., трябва да се удължат за още една година, за да се избегнат нарушаване на степента на подпомагане. С оглед въвеждането на доброволно обвързано с производството подпомагане, което ще бъде налично от 1 януари 2015 г. за някои сектори или региони в точно определени случаи, целесъобразно е през 2014 г. на държавите членки да се разреши да увеличат до 6,5 % равнището на някои видове специфично подпомагане по член 68 от Регламент (ЕО) № 73/2009.

(10) Подпомагането на единица за земеделски стопани с помалки стопанства следва да е достатъчно, за да се постигне ефективно целта за подпомагане на доходите. Тъй като през 2014 г. не се прилага модулация или механизъм за корекции, в които попада по-специално изключването на директни плащания в размер до 5 000 EUR от този механизъм, държавите членки следва да могат още през 2014 г. да преразпределят директното подпомагане между земеделските стопани, като им предоставят допълнително плащане за първите хектари.

---

[1] Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета. (Виж страница 608 от настоящия брой на Официален вестник)

[2] Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета от 19 януари 2009 г. за установяване на общи правила за схеми за директно подпомагане в рамките на Общата селскостопанска политика и за установяване на някои схеми за подпомагане на земеделски стопани, за изменение на регламенти (ЕО) № 1290/2005, (ЕО) № 247/2006, (ЕО) № 378/2007 и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1782/2003 (ОВ L 30, 31.1.2009 г., стр. 16).

[3] Регламент (ЕС) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 г. за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020 (Виж страница 884 от настоящия брой на Официален вестник).

[4] Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (Виж страница 549 от настоящия брой на Официален вестник).

(11) Схемата за единно плащане на площ, предвидена в Регламент (ЕО) № 73/2009, е преходна и трябваше да приключи на 31 декември 2013 г. В контекста на реформата на Общата селскостопанска политика („ОСП“) беше решено, че държавите членки, които прилагат тази схема, следва да имат право да я прилагат с цел предоставяне на основно плащане за допълнителен преходен период най-късно до края на 2020 г. Ето защо срокът на прилагане на схемата за единно плащане на площ в Регламент (ЕО) № 73/2009 следва да се удължи с една година. Освен това, за да се отчете текущото преструктуриране на земята и за целите на опростяването, земеделската площ, която отговаря на условията за подпомагане в тези държави членки, следва да включва и тези площи, които отговарят на условията за подпомагане, но към 30 юни 2003 г. не са били в добро земеделско състояние, какъвто ще бъде случаят от 1 януари 2015 г. по силата на Регламент (ЕС) No 1307/2013.

(12) В съответствие с член 133а от Регламент (ЕО) № 73/2009 новите държави членки, с изключение на България и Румъния, които прилагат схемата за единно плащане на площ, могат да предоставят преходна национална помощ на земеделските стопани през 2013 г. С оглед на удължаването на схемата за единно плащане на площ за 2014 г., въпросните държави членки следва да запазят тази възможност през 2014 г. Предвид равнището на допълнителните национални директни плащания съгласно член 132 от Регламент (ЕО) № 73/2009 в България и Румъния през 2014 г., тези държави членки следва да могат да изберат да предоставят преходна национална помощ през 2014 г., вместо допълнителни национални директни плащания.

(13) Преходната национална помощ трябва да се предоставя при същите условия като тези, които са се прилагали за посочената помощ през 2013 г., или — в случая на България и Румъния — при същите условия като тези, които са се прилагали за допълнителните национални директни плащания за 2013 г. При все това, с цел да се опрости управлението на преходната национална помощ през 2014 г., намаленията, посочени в член 132, параграф 2, във връзка с членове 7 и 10 от Регламент (ЕО) № 73/2009, следва да не се прилагат. Освен това, за да се гарантира съгласуваност на преходната национална помощ с механизма за сближаване, максималното равнище на помощта по сектори следва да се ограничи до определен процент. Предвид тежкото финансово положение в Кипър, за тази държава членка следва да се предвидят някои адаптации.

(14) С оглед да се позволи на държавите членки да отговорят на потребностите на селскостопанските си сектори или да укрепят политиката си за развитие на селските райони по по-гъвкав начин, следва да им се даде възможност да прехвърлят средства от таваните си за директни плащания към тяхното подпомагане, определено за развитие на селските райони, и обратно. В същото време на тези държави членки, в които равнището на директно подпомагане остава по-ниско от 90 % от средното равнище на подпомагане за Съюза, следва да се даде възможност да прехвърлят допълнителни средства от тяхното подпомагане, предназначено за развитие на селските райони, към тавана им за директни плащания. Такива решения следва да се вземат, в определени граници, за целия период на финансовите години 2015—2020 г., с възможност за преразглеждане през 2017 г., при условие че всяко решение, основаващо се на такъв преразглеждане не води до намаляване на сумите, предназначени за развитие на селските райони.

(15) В директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [1], се предвиждаше отмяната на Директива 80/68/ЕИО на Съвета [2], с действие от 22 декември 2013 г. За да се запазят същите правила за кръстосаното съответствие, свързани с опазването на подземните води, като предвидените в Директива 80/68/ЕИО в последния ден от нейното действие, е уместно да се коригира обхватът на кръстосаното съответствие и да се определи стандарт за добро земеделско и екологично състояние, който да включва изискванията по членове 4 и 5 от посочената директива.

(16) Член 83 от Регламент (ЕО) № 1107/2009на Европейския парламент и на Съвета [3] предвижда, че позоваването на член 3 от Директива 91/414/ЕИО на Съвета [4] в приложение II към Регламент (ЕО) № 73/2009 следва да се тълкува като позоваване на член 55 от Регламент (ЕО) № 1107/2009. В Регламент (ЕС) № 1306/2013 обаче това позоваване е ограничено така, че понастоящем то се отнася само до първото и второто изречение на член 55 от Регламент (ЕО) № 1107/2009. С оглед да се осигури съгласуваност между изискването за употребата на продукти за растителна защита за 2014 г. и за следващите години, приложение II към Регламент (ЕО) № 73/2009 следва да бъде съответно изменено.

(17) В Регламент (ЕС) № 1308/2013 [5] на Европейския парламент и на Съвета се предвижда включването на подпомагане за отглеждане на копринени буби в режима на директното подпомагане и следователно изваждането ѝ от Регламент (ЕС) № 1308/2013. С оглед на отложеното прилагане на новия режим за директно подпомагане помощта в сектора на бубарството следва да продължи още една година.

(18) Във Финландия беше разрешено да се предоставя национално подпомагане на някои земеделски сектори в южната част на страната в съответствие с член 141 от Акта за присъединяване от 1994 г. Като се има предвид периодът на реформата на ОСП и поради факта, че икономическото положение в селското стопанство в южна Финландия е трудно и че производителите следователно все още се нуждаят от специфична подкрепа, е уместно да се предвидят интеграционни мерки, с които, съгласно член 42 от Договора за функционирането на

[1] Директива 2000/60/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 октомври 2000 г. за установяване на рамка за действията на Общността в областта на политиката за водите (ОВ L 327, 22.12.2000 г., стр. 1).

[2] Директива 80/68/ЕИО на Съвета от 17 декември 1979 г. относно опазването на подземните води от замърсяване, причинено от определени опасни вещества (ОВ L 20, 26.1.1980 г., стр. 43).

[3] Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 1).

[4] Директива 91/414/ЕИО на Съвета от 15 юли 1991 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита (ОВ L 230, 19.8.1991 г., стр. 1).

[5] Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007 (Виж страница 671 от настоящия брой на Официален вестник)

Европейския съюз, Комисията може да разреши на Финландия да отпуска национална помощ в южна Финландия при определени условия. В течение на целия период помощта за доходите следва постепенно да намалява и до 2020 г. следва да не надхвърля 30 % от сумата, отпусната през 2013 г.

(19) Разпоредбите относно системата за съвети в селското стопанство, интегрираната система за администриране и контрол и кръстосаното съответствие, предвидени съответно в дял III, в дял V, глава II и в дял VI от Регламент (ЕС) № 1306/2013, следва да се прилагат от 1 януари 2015 г.

(20) След вмъкването на член 136а в Регламент (ЕО) № 73/2009, позоваванията на член 14 от Регламент (ЕС) № 1307/2013 в Регламент (ЕС) № 1305/2013 трябва да бъдат изменени.

(21) Регламенти (ЕО) № 73/2009, (ЕС) № 1307/2013, (ЕС) № 1306/2013, (ЕС) № 1308/2013 и (ЕС) № 1305/2013 следва да бъдат съответно изменени.

(22) За да се осигури бързото прилагане на предвидените преходни разпоредби, настоящият регламент следва да влезе в сила в деня на публикуването му и следва да се прилага от 1 януари 2014 г. С цел да се избегне каквото и да е припокриване между правилата за гъвкавост между стълбовете, предвидени в Регламент (ЕО) № 73/2009 и Регламент (ЕС) № 1307/2013, както са изменени с настоящия регламент, това конкретно изменение на Регламент (ЕО) № 73/2009 следва да се прилага от 31 декември 2013 г., а измененията на Регламент (ЕС) № 1307/2013следва да се прилагат от датата на влизане в сила на посочения регламент. Освен това измененията на приложения II и III към Регламент (ЕО) № 73/2009, които имат за цел да осигурят удължаването на действащите правила за кръстосано съответствие, следва да се прилагат от датата на отмяна на Директива 80/68/ЕИО, а именно 22 декември 2013 г.

(23) Като се има предвид обстоятелството, че 2014 г. ще бъде преходна година, през която държавите членки ще трябва да подготвят пълното прилагане на реформата на ОСП, е важно да се гарантира, че административната тежест, произтичаща от преходната уредба, установена в настоящия регламент, е сведена до абсолютен минимум,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

ПРЕХОДНИ РАЗПОРЕДБИ ОТНОСНО ПОДПОМАГАНЕТО НА РАЗВИТИЕТО НА СЕЛСКИТЕ РАЙОНИ

Член 1

Правни задължения съгласно Регламент (ЕО) № 1698/2005 през 2014 г.

1. Без да се засяга член 88 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 държавите членки могат да продължат да поемат нови правни задължения по отношение на бенефициери през 2014 г. във връзка с мерките, посочени в член 20, с изключение на буква а), подточка iii), буква в), подточка i) и буква г) от същия член, и в член 36 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, съгласно програмите за развитие на селските райони, приети въз основа на посочения регламент, дори след като финансовите ресурси за програмния период 2007—2013 г. са били изчерпани, при условие че заявлението за подпомагане е подадено преди приемането на съответната програма за развитие на селските райони за програмния период 2014—2020 г.

Без да се засяга приложение VI, точка Д от Акта за присъединяване от 2012 г. и приетите въз основа на него разпоредби, Хърватия може да продължи да поема нови правни задължения по отношение на бенефициери през 2014 г. във връзка с мерките, посочени в член 171, параграф 2, букви а) и в) от Регламент (ЕО) № 718/2007 на Комисията [1], съгласно програмата по линия на Инструмента за предприсъединителна помощ за развитието на селските райони (IPARD), приета въз основа на посочения регламент, дори след като финансовите ресурси на тази програма са били изчерпани, при условие че заявлението за подпомагане е представено преди приемането на нейната програма за развитие на селските райони за програмния период 2014—2020 г.

Разходите, направени въз основа на тези задължения, са допустими в съответствие с член 3 от настоящия регламент.

2. Условието, посочено във второ тире на член 14, параграф 2 от Регламент (ЕО) № 1257/1999, не се прилага за нови правни ангажименти, поети от държавите членки през 2014 г. съгласно член 36, буква а), подточки i) и ii) от Регламент (ЕО) № 1698/2005.

Член 2

Продължаване на прилагането на членове 50а и 51 от Регламент (ЕО) № 1698/2005

Без да се засяга член 88 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 членове 50а и 51 от Регламент (ЕО) № 1698/2005 продължават да се прилагат до 31 декември 2014 г. за операциите, подбрани в рамките на програмите за развитие на селските райони за програмния период 2014—2020 г. съгласно член 21, параграф 1, букви а) и б) от Регламент (ЕС) № 1305/2013 по отношение на годишната премия, и съгласно членове 28—31, 33 и 34 от посочения регламент.

Член 3

Допустимост на някои видове разходи

1. Без да се засяга член 6, параграф 1 и член 88 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 разходите, свързани с правните задължения към бенефициери, които са поети в рамките на мерките, посочени в членове 20 и 36 от Регламент (ЕО) № 1698/2005, и, без да се засяга приложение VI, точка Д от Акта за присъединяване от 2012 г. и приетите въз основа на него разпоредби, в случая на Хърватия, мерките, посочени в член 171, параграф 2,

[1] Регламент (ЕО) № 718/2007 на Комисията от 12 юни 2007 година за прилагане на Регламент (ЕО) № 1085/2006 на Съвета за създаване на Инструмент за предприсъединителна помощ (ИПП) (ОВ L 170, 29.6.2007 г., стр. 1).

букви а) и в) от Регламент (ЕО) № 718/2007, са допустими за финансиране от ЕЗФРСР през програмния период 2014—2020 г. в следните случаи:

а) за плащания, които трябва да се извършат между 1 януари 2014 г. и 31 декември 2015 г., а в случая на Хърватия — между 1 януари 2014 г. и 31 декември 2016 г., ако финансовите средства, отпуснати за приложимата мярка на съответната програма, приета съгласно Регламент (ЕО) № 1698/2005 или Регламент (ЕО) № 718/2007, са вече изразходвани; и

б) за плащания, които трябва да се извършат след 31 декември 2015 г., а в случая на Хърватия — след 31 декември 2016 г.

Настоящият параграф се прилага и спрямо правните задължения към бенефициери, поети в рамките на съответните мерки, предвидени в Регламент (ЕО) № 1257/1999 или Регламент (ЕИО) № 2078/1992 и Регламент (ЕИО) № 2080/1992, които получават подпомагане по Регламент (ЕО) № 1698/2005.

2. Разходите, посочени в параграф 1, са допустими за финансиране от ЕЗФРСР през програмния период 2014—2020 г., ако са спазени следните условия:

а) такъв разход се предвижда в съответната програма за развитие на селските райони за програмния период 2014—2020 г.;

б) прилага се делът на финансиране от ЕЗФРСР за съответната мярка по силата на Регламент (ЕС) № 1305/2013, както е посочено в приложение I към настоящия регламент; и

в) държавите членки гарантират, че съответните преходни операции са ясно идентифицирани чрез системите им за управление и контрол.

Член 4

Прилагане през 2014 г. на някои разпоредби на Регламент (ЕО) № 73/2009

Чрез дерогация от Регламент (ЕС) № 1305/2013* за 2014 година:

а) позоваването на дял VI, глава I от Регламент (ЕС) № 1306/2013 в членове 28, 29, 30 и 33 от Регламент (ЕС) № 1305/2013 се разбира като позоваване на членове 5 и 6 от Регламент (ЕО) № 73/2009 и на приложения II и III към него.

б) позоваването в член 40, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1305/2013, на член 19 от Регламент (ЕС) № 1307/2013 се разбира като позоваване на член 132 от Регламент (ЕО) № 73/2009.

в) позоваването в член 40, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 1305/2013, на член 17 от Регламент (ЕС) № 1307/2013 се разбира като позоваване на член 121 от Регламент (ЕО) № 73/2009.

ГЛАВА II

ИЗМЕНЕНИЯ

Член 5

Изменения към Регламент (ЕО) № 1698/2005

Член 70, параграф 4в от Регламент (ЕО) № 1698/2005 се изменя, както следва:

а) в първа алинея, уводната част се заменя със следното:

„4в. Чрез дерогация от определените в параграфи 3, 4 и 5 тавани приносът на ЕЗФРСР може да бъде увеличен до най-много 95 % от допустимите публични разходи в регионите, допустими по цел „Сближаване“, и в най-отдалечените региони и по-малките острови в Егейско море, и до 85 % от допустимите публични разходи в други региони. Тези проценти се прилагат за новодекларираните допустими разходи във всяка заверена декларация за разходи до последната дата на допустимост на разходите за програмния период 2007—2013 г. на 31 декември 2015 г., ако на 20 декември 2013 г. или след това дадена държава членка отговаря на едно от следните условия:“;

б) втора алинея се заменя със следното:

„Държава членка, която желае да се възползва от дерогацията, предвидена в първа алинея, представя на Комисията искане за съответно изменение на своята програма за развитие на селските райони. Дерогацията се прилага, считано от одобрението от Комисията на изменението на програмата.“.

Член 6

Изменения на Регламент (ЕО) № 73/2009

Регламент (ЕО) № 73/2009 се изменя, както следва:

1) В член 29 се добавя следният параграф:

„5. Чрез дерогация от параграф 2 държавите членки могат да изплащат, считано от 16 октомври 2014 г., авансово на земеделските стопани до 50 % от директните плащания по схемите за подпомагане, изброени в приложение I, по отношение на заявления, направени през 2014 г. По отношение на плащанията за говеждо и телешко месо, предвидени в дял IV, глава 1, раздел 11, държавите членки могат да увеличат този процент до 80 %.“.

2) Член 40 се заменя със следното:

„*Член 40*

Национални тавани

1. За всяка държава членка и за всяка година общата стойност на всички разпределени права на плащане, на националния резерв, посочен в член 41, и на таваните, определени в съответствие с член 51, параграф 2, член 69, параграф 3 и член 72б, е равна на нейния национален таван, определен в приложение VIII.

2. При необходимост дадена държава членка прилага линейно намаление или увеличение на стойността на всички права на плащане, или на размера на националния резерв, посочен в член 41 или и двете заедно, за да гарантират спазването на нейния национален таван, определен в приложение VIII.

Държавите членки, които решат да не прилагат дял III, глава 5а от настоящия регламент и да не използват възможността, предвидена в член 136а, параграф 1, за целите на получаването на необходимото намаление на стойността на правата на плащане по първа алинея, могат да решат да не намаляват правата на плащане, активирани през 2013 г. от земеделските стопани, поискали през 2013 г. плащане, помалко от размера на директни плащания, които ще се определят от засегната държава членка; тази сума не трябва да надвишава 5 000 EUR.

3. Без да се засягат разпоредбите на член 26 от Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета (*), размерите на директните плащания, които могат да бъдат предоставени в държава членка за календарната 2014 г. съгласно членове 34, 52, 53, 68 и член 72а от настоящия регламент и за помощ за бубари съгласно член 111 от Регламент (ЕО) № 1234/2007, не надвишава таваните, посочени в приложение VIII към настоящия регламент за въпросната година, след приспадане на сумите, произтичащи от прилагането на член 136б от настоящия регламент за календарната 2014 година съгласно приложение VIIIа към настоящия регламент.

При необходимост и за да се спазят таваните, посочени в приложение VIII към настоящия регламент, след приспадане на сумите, произтичащи от прилагането на член 136б от настоящия регламент за календарната 2014 година съгласно приложение VIIIа към настоящия регламент, държавите членки прилагат линейно намаление на размера на директните плащания за календарната 2014 г.

„За 2014 г. таваните за директните плащания, посочени в членове 52 и 53, са идентични с таваните, определени за 2013 г., умножени по коефициент, изчисляван за всяка засегната държава членка, като националният таван за 2014 г., определен в приложение VIII, се раздели на националния таван за 2013 г. Това умножаване се прилага само спрямо държави членки, за които националния таван за 2014 г., определен в приложение VIII, е по-малък от националния таван за 2013 г.“.

5) В член 68, параграф 8 уводната част се заменя със следното:

„8. В срок до 1 февруари 2014 г. тези държави членки, които са взели решението, посочено в член 69, параграф 1, могат да преразгледат това решение и да решат, считано от 2014 г., да:“

6) Член 69 се изменя, както следва:

а) параграф 1 се заменя със следното:

„1. Държавите членки могат да решат до 1 август 2009 г., до 1 август 2010 г., до 1 август 2011 г., до 1 септември 2012 г., до датата на присъединяването в случая на Хърватия, или до 1 февруари 2014 г. да използват, считано от годината след вземането на такова решение, от първата година на прилагане на схемата за единно плащане в случая на Хърватия, или в случай на решение, взето до 1 февруари 2014 г. — от 2014 г., до 10 % от националния си таван, посочен в член 40, или в случая на Малта — сумата от 2 000 000 EUR за специфичното подпомагане, предвидено в член 68, параграф 1.“;

б) в параграф 3 втората алинея се заменя със следното:

„Единствено с цел да се гарантира спазването на националните тавани, както е предвидено в член 40, параграф 2, и да се извърши изчислението, посочено в член 41, параграф 1, сумите, използвани за отпускане на подпомагането по член 68, параграф 1, буква в), се приспадат от националния таван, посочен в член 40, параграф 1. Те се разглеждат като разпределени права на плащане.“;

в) в параграф 4 процентите "3,5 %" се заменят с "6,5 %".

г) в първото изречение на параграф 5 годината „2013 г.“ се заменя с „2014 г.“;

д) в параграф 6 втората алинея се заменя със следното:

„Когато държава членка използва възможността, предвидена в буква а) от първа алинея на настоящия параграф, съответната сума не се разглежда като част от таваните, определени съгласно параграф 3 от настоящия член единствено с цел да се гарантира спазването на националните тавани, предвидени в член 40, параграф 2, и да се извърши изчислението, посочено в член 41, параграф 1.“.

(*) Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 549)“.

3) Член 41, параграф 1, буква б) се заменя със следното:

"б) общата стойност на всички разпределени права на плащане и таваните, определени в съответствие с член 51, параграф 2, член 69, параграф 3 и член 72б от настоящия регламент.".

4) В член 51, параграф 2, се добавя следната алинея:

7) В дял III се добавя следната глава:

„Глава 5а

ПРЕРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНО ПЛАЩАНЕ ПРЕЗ 2014 г.

Член 72а

Общи правила

1. Държавите членки могат да решат до 1 март 2014 г. да отпуснат за 2014 г. плащане на земеделски стопани, които имат право на плащане по схемата за единно плащане, посочена в глави 1, 2 и 3 („преразпределително плащане“).

Държавите членки уведомяват Комисията за решението си до 1 март 2014 г.

2. Държавите членки, които са решили да прилагат схемата за единно плащане на регионално равнище в съответствие с член 46, могат да прилагат преразпределителното плащане на регионално равнище.

3. Без да се засяга прилагането на финансовата дисциплина, на линейните намаления, посочени в член 40, параграф 3, и прилагането на членове 21 и 23, преразпределителното плащане се отпуска при активиране на правата на плащане от земеделския стопанин.

4. Преразпределителното плащане се изчислява от държавите членки, като числото, което се определя от държавите членки и което не надвишава 65 % от националното или регионалното средно плащане на хектар, се умножава по броя на правата на плащане, активирани от земеделския стопанин в съответствие с член 34. Броят на тези права на плащане не трябва да надвишава максималния брой, който се определя от държавите членки и който не може да бъде повече от 30 хектара или ако средният размер на земеделските стопанства надвишава 30 хектара в засегнатата държава членка, средният размер на земеделските стопанства, както е посочено в приложение VIIIб.

5. При условие че са спазени максималните граници, определени в параграф 4, на национално равнище държавите членки могат да направят деление в рамките на броя хектари, определен съгласно посочения параграф, което се прилага по един и същи начин за всички земеделски стопани.

6. Средното национално плащане на хектар, посочено в параграф 4, се определя от държавите членки въз основа на националния таван, установен в приложение VIIIв, и броя на отговарящите на условията хектари, декларирани през 2014 г. съгласно член 34, параграф 2.

Средното регионално плащане на хектар, посочено в параграф 4, се определя от държавите членки чрез използване на дял от националния таван, установен в приложение VIIIв, и броя на отговарящите на условията хектари, декларирани в съответния регион през 2014 г. съгласно член 34, параграф 2. За всеки регион този дял се изчислява, като съответният регионален таван, определен в съответствие с член 46, параграф 3, се разделя на националния таван, определен в съответствие с член 40, за 2014 г.

7. Държавите членки гарантират, че не се дава предимство, предвидено в настоящата глава, в полза на земеделски стопани, за които е установено, че след 18 октомври 2011 г. са разделили стопанството си единствено с цел да се възползват от преразпределителното плащане. Това се отнася и за земеделските стопани, чиито стопанства са резултат от такова разделяне.

Член 72б

Финансови разпоредби

1. С оглед на финансирането на преразпределителното плащане, държавите членки могат да вземат решение до 1 март 2014 г., да използват до 30 % от годишния национален таван, определен в съответствие с член 40, за референтната 2014 г. Те уведомяват Комисията за всяко такова решение до тази дата.

2. Въз основа на процента от националния таван, който ще се използва от държавите членки съгласно параграф 1 от настоящия член, Комисията приема актове за изпълнение за определяне на съответния таван за преразпределителното плащане. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 141б, параграф 2.“.

8) В член 90 параграф 3 се заменя със следното:

„3. Размерът на помощта за хектар, отговарящ на условията за подпомагане, се определя, като се умножат добивите, определени в параграф 2, по следните референтни суми:

България: 520,20 EUR

Гърция: 234,18 EUR

Испания: 362,15 EUR

Португалия: 228,00 EUR.“.

9) В член 122 параграф 3 се заменя със следното:

„3. Схемата за единно плащане на площ е в сила до 31 декември 2014 г.“.

10) В член 124 параграфи 1 и 2 се заменят със следното:

„1. Земеделската площ на нова държава членка, обхванатата от схемата за единно плащане на площ, е тази част от използваната земеделска площ, която се поддържа в добро земеделско състояние, независимо дали е използвана за производство или не, и — когато е подходящо — коригирана в съответствие с обективни и недискриминационни критерии, които се определят от тази нова държава членка след одобрение от Комисията.

За целите на настоящия дял „използвана земеделска площ“ означава общата площ, заета от обработваемата земя, постоянно затревените площи, трайните насаждения и градините за лично ползване, съгласно установеното от Комисията за нейните статистически цели.

2. За целите на отпускане на плащания по схемата за единно плащане на площ, всички земеделски парцели, които отговарят на критериите, предвидени в параграф 1, както и земеделските парцели, засети с дървесни култури с кратък цикъл на ротация (код по КН ex 0602 90 41), са допустими.

Освен в случаите на непреодолима сила или извънредни обстоятелства, посочените в първа алинея парцели следва да са на разположение на земеделския стопанин към датата, определена от държавата членка, която е не по-късна от датата, определена в тази държава членка за изменение на заявленията за подпомагане.

Минималният размер на допустимата площ за стопанство, за която могат да се искат плащания, е 0,3 ha. Въпреки това всяка нова държава членка може да реши, въз основа на обективни критерии и след одобрение от Комисията, да определи минималния размер на по-високо равнище, при условие че той не превишава 1 ha.“.

11) В дял V се вмъква следната глава:

„Глава 2а

ПРЕРАЗПРЕДЕЛИТЕЛНО ПЛАЩАНЕ ПРЕЗ 2014 г.

Член 125а

Общи правила

1. Новите държави членки, които прилагат схемата за единно плащане на площ, могат да решат до 1 март 2014 г. да отпуснат за 2014 г. плащане на земеделски стопани, които имат право на плащане по схемата за единно плащане на площ, посочена в глава 2 ("преразпределително плащане за нови държави членки").

Засегнатите нови държави членки уведомяват Комисията за решението си до 1 март 2014 г.

2. Без да се засяга прилагането на финансовата дисциплина и на членове 21 и 23, преразпределителното плащане за нови държави членки се осъществява под формата на увеличение в сумите на хектар, отпускани по схемата за единно плащане на площ.

3. Преразпределителното плащане за нови държави членки се изчислява от държавите членки, като числото, което се определя от държавата членка и което не надвишава 65 % от националното средно плащане на хектар, се умножава по броя на отговарящите на условията хектари, за които се отпускат суми на земеделския стопанин по схемата за единно плащане на площ. Броят на тези хектари не трябва да надвишава максималния брой, който трябва да се определи от държавите членки и който не може да бъде повече от 30 хектара или от средния размер на земеделските стопанства, посочен в приложение VIIIб, ако този среден размер надвишава 30 хектара в засегнатата нова държава членка.

4. При условие че са спазени максималните граници, установени в параграф 3, държавите членки могат на национално равнище да направят деление в рамките на броя хектари съгласно посочения параграф, което се прилага по един и същи начин за всички земеделски стопани.

5. Средното национално плащане на хектар, посочено в параграф 3, се определя от държавите членки въз основа на националния таван, определен в приложение VIIIв, и броя на отговарящите на условията хектари, декларирани по схемата за единно плащане на площ през 2014 г.

6. Новите държави членки гарантират, че не се дава предимство, предвидено по настоящата глава, на земеделски стопани, за които е установено, че след 18 октомври 2011 г. са разделили стопанството си единствено с цел да се възползват от преразпределителното плащане за нови държави членки. Това се отнася и за земеделските стопани, чиито стопанства са резултат от такова разделяне.

Член 125б

Финансови разпоредби

1. С оглед на финансирането на преразпределителното плащане за нови държави членки, новите държави членки могат да вземат решение до 1 март 2014 г., да използват до 30 % от годишния национален таван, посочен в член 40 за референтната 2014 г., или в случая на България и Румъния — от сумите, установени в приложение VIIIг. Те уведомяват Комисията за всяко такова решение до тази дата.

Годишният финансов пакет по член 123 се намалява със сумата, посочена в първа алинея.

2. Въз основа на процента от националния таван, който ще се използва от съответните нови държави членки съгласно параграф 1 от настоящия член, Комисията приема актове за изпълнение за определяне на съответния таван за преразпределителното плащане за нови държави членки и съответното намаление на годишния финансов пакет, посочен в член 123. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 141б, параграф 2.“.

12) В член 131 параграф 1 се заменя със следното:

„1. Новите държави членки, които прилагат схемата за единно плащане на площ, могат да решат до 1 август 2009 г., до 1 август 2010 г., до 1 август 2011 г., до 1 септември 2012 г. или до 1 февруари 2014 г., да използват, считано от годината след вземането на това решение или в случай на решение, взето до 1 февруари 2014 г. — от 2014 г., до 10 % от своите национални тавани, посочени в член 40, за отпускане на подпомагане на земеделските стопани, както е посочено в член 68, параграф 1 и в съответствие с дял III, глава 5, според случая.“.

13) Заглавието на член 133а се заменя със следното:

„Преходна национална помощ през 2013 г.**“.**

14) В дял V, глава 4 се вмъква следният член:

„Член 133б

Преходна национална помощ през 2014 г.

1. Новите държави членки, които прилагат схемата за единно плащане на площ в съответствие с член 122, могат да решат да предоставят преходна национална помощ през 2014 г.

2. България и Румъния могат да предоставят помощ по настоящия член само ако до 1 февруари 2014 г. решат да не предоставят през 2014 г. никакви допълнителни национални директни плащания съгласно член 132.

3. Помощта по настоящия член може да бъде отпусната на земеделски стопани в секторите, в които през 2013 г. е предоставена преходна национална помощ съгласно член 133а или в случая на България и Румъния — допълнителни национални директни плащания по член 132.

4. Условията за предоставяне на помощта по настоящия член са идентични с тези, които са разрешени за предоставянето на плащания съгласно член 132 или член 133а за 2013 г., с изключение на намаленията, наложени поради прилагане на член 132, параграф 2 във връзка с членове 7 и 10.

5. Общият размер на помощта, която може да бъде предоставена на земеделските стопани във всеки от секторите, посочени в параграф 3, се ограничава до 80 % от специфичните финансовите пакети по сектори за 2013 г., разрешена от Комисията в съответствие с член 133а, параграф 5, или в случая за България и Румъния — в съответствие с член 132, параграф 7.

За Кипър специфичните финансови пакети по сектори са посочени в приложение XVIIa.

6 Параграфи 3 и 4 не се прилагат за Кипър.

7. Новите държави членки уведомяват Комисията за решенията, посочени в параграфи 1 и 2, до 31 март 2014 г. Уведомлението за решението, посочено в параграф 1, включва следната информация:

а) финансовия пакет за всеки сектор;

б) когато е уместно, максималната ставка на преходната национална помощ.

8. Въз основа на обективни критерии и в рамките на ограниченията, разрешени от Комисията съгласно параграф 5, новите държави членки могат да вземат решение относно размера на преходната национална помощ, която да бъде отпусната.“.

15) В дял VI се добавя следният член:

„Член 136а

Гъвкавост между стълбовете

1. До 31 декември 2013 г. държавите членки могат да вземат решение да предоставят като допълнително подпомагане за мерките по програмите за развитие на селските райони, финансирани по ЕЗФРСР, както е посочено в Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета (*), до 15 % от своите годишни национални тавани за календарната 2014 г., определени в приложение VIII към настоящия регламент, и от своите годишни национални тавани за календарните години 2015—2019 г., определени в приложение II към Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета (**). В резултат на това съответната сума повече няма да е на разположение за отпускане на директни плащания.

Решението по първа алинея се съобщава на Комисията до 31 декември 2013 г. В това решение се определя процентът, посочен в тази алинея, който може да е различен за всяка календарна година.

Държавите членки, които не вземат решението, посочено в първа алинея по отношение на календарната 2014 г., могат да вземат това решение до 1 август 2014 г., по отношение на календарните години 2015—2019 г. Те уведомят Комисията за това решение до посочената дата.

Държавите членки могат да решат да преразгледат решението, посочено в настоящия параграф, с действие от календарната 2018 г. Всяко решение, което се основава на такова преразглеждане не води до намаляване на процента, съобщен на Комисията в съответствие с първа, втора и трета алинеи. Държавите членки уведомяват Комисията за всяко решение, което се основава на такова преразглеждане до 1 август 2017 г.

2. До 31 декември 2013 г. държавите членки, които не вземат решението, посочено в параграф 1, могат да решат да предоставят като директни плащания до 15 % или, в случая на България, Естония, Испания, Латвия, Литва, Полша, Португалия, Румъния, Словакия, Финландия, Швеция и Обединеното кралство — до 25 % от сумата, отпусната за подпомагане на мерки по програми за развитие на селските райони, финансирани по ЕЗФРСР през периода 2015—2020 г., съгласно предвиденото в Регламент (ЕС) № 1305/2013. В резултат на това съответната сума вече няма да е на разположение за мерки за подпомагане по програми за развитие на селските райони.

Решението, посочено в първа алинея, се съобщава на Комисията до 31 декември 2013 г. В това решение се определя процентът, посочен в същата алинея, който може да е различен за всяка календарна година.

Държавите членки, които не вземат решението, посочено в с първа алинея по отношение на финансовата 2015 г., могат до 1 август 2014 г. да вземат това решение по отношение на финансовите години 2016—2020 г. Те уведомят Комисията за всяко такова решение до посочената дата.

Държавите членки могат да решат да преразгледат решението, посочено в настоящия параграф, с действие за финансовите 2019 г. и 2020 г. Всяко решение, което се основава на това преразглеждане не води до увеличаване на процента, съобщен на Комисията в съответствие с първа, втора и трета алинеи. Държавите членки уведомяват Комисията за всяко решение, което се основава на това преразглеждане до 1 август 2017 г.

3. С цел да се вземат предвид решенията, за които държавите членки са уведомили в съответствие с параграфи 1 и 2, на Комисията се предоставят правомощия да приема делегирани актове в съответствие с член 141а, с които да се преразглеждат таваните, посочени в приложение VIII.

(*) Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета (ОВ L 347, 20.12.2013 г., стр. 487)

(**) Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета (ОЈ L 347, 20.12.2013 г., стр. 608)“.

16) В дял VI се добавя следният член:

„*Член 136б*

Прехвърляне към ЕЗФРСР

Държавите членки, които в съответствие с член 136 са решили да предоставят, считано от финансовата 2011 г., сума за подпомагане от Съюза съгласно програмите и финансирането за развитие на селските райони по ЕЗФРСР, продължават да предоставят сумите, посочени в приложение VIIIа, за програми и финансиране за развитие на селските райони по ЕЗФРСР за финансовата 2015 г.“.

17) Вмъква се следният член:

„*Член 140а*

Делегиране на правомощия

С цел да се вземат предвид решенията, за които държавите членки са уведомили в съответствие с член 136а, параграфи 1 и 2, както и за всякакви други изменения на националните тавани, определени в приложение VIII, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 141а, с които да се адаптират таваните, посочени в приложение VIIIв.

С цел да се гарантира оптимално прилагане на линейното намаление, предвидено по член 40, параграф 3, през 2014 г., на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 141а за определяне на правилата за изчисляване на намалението, което да се прилага от държавите членки към земеделските стопани съгласно член 40, параграф 3.“.

18) Член 141а се заменя със следното:

„*Член 141а*

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 11а, член 136а, параграф 3 и член 140а, се предоставя на Комисията за срок до 31 декември 2014 г.

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 11а, член 136а, параграф 3 и член 140а, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 11а, член 136а, параграф 3 и член 140а, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.“.

19) Приложения I, VIII и XVIIа се изменят и се добавят нови приложения VIIIа, VIIIб, VIIIв и VIIIг в съответствие с точки 1, 4, 5 и 6 от приложение II към настоящия регламент.

20) Приложения II и III се изменят в съответствие с точки 2 и 3 от приложение II към настоящия регламент.

Член 7

Изменения на Регламент (ЕС) № 1307/2013

Регламент (ЕС) № No 1307/2013 се изменя, както следва:

1) В член 6 параграф 3 се заменя със следното:

„3. С цел да се вземат предвид промените, свързани с общите максимални суми на директните плащания, които могат да бъдат отпуснати, включително тези, произтичащи от решенията, взети от държавите членки в съответствие с член 136а от Регламент (ЕО) № 73/2009 и член 14 от настоящия регламент, както и от решенията, произтичащи от прилагането на член 20, параграф 2 от настоящия регламент, на Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 70 от настоящия регламент за адаптиране на националните тавани, посочени в приложение II към настоящия регламент.“.

2) В член 26, параграф 6 се добавя следната алинея:

„За целите на методите за изчисляване, предвидени в настоящия член, при условие че не се прилага преразпределителното плащане по член 41, държавите членки вземат изцяло под внимание подпомагането, отпуснато за календарната 2014 г. по членове 72а и 125а от Регламент (ЕО) № 73/2009.“.

3) В член 36, параграф 3 се добавя следната алинея:

„С цел да се направи разграничение в схемата за единно плащане на площ, и при условие че не се прилага преразпределителното плащане по член 41, държавите членки вземат изцяло под внимание подпомагането, отпуснато за календарната 2014 г. по член 125а от Регламент (ЕО) № 73/2009.“.

4) В член 72, параграф 2 след първата алинея се вмъква следната алинея:

„Въпреки това той продължава да се прилага по отношение на заявления за помощи относно референтни години, започващи преди 1 януари 2015 г.“.

Член 8

Изменения на Регламент (ЕС) № 1306/2013

Регламент (ЕС) № 1306/2013 се изменя, както следва:

1) В член 119, параграф 1 втора алинея се заменя със следното:

„Въпреки това член 31 от Регламент (ЕО) № 1290/2005 и съответните правила за изпълнение продължават да се прилагат до 31 декември 2014 г., а членове 30 и 44а от Регламент (ЕО) № 1290/2005 и съответните правила за изпълнение продължават съответно да се прилагат по отношение на направените разходи и плащания за селскостопанската финансова година 2013 г.“.

2) Вмъква се следният член:

„*Член 119а*

Дерогация от Регламент (ЕС) № 966/2012

Чрез дерогация от член 59, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 966/2012 и от член 9, параграф 1 от настоящия регламент, по отношение на селскостопанската финансова година 2014 г. не се изисква становището на сертифициращия орган, за да се установи дали разходите, за които е поискано възстановяване от Комисията, са законни и редовни.“.

3) В член 121, параграф 2 се заменя със следното:

„2. Въпреки това следните разпоредби се прилагат, както следва:

а) членове 7, 8, 16, 25, 26 и 43 — от 16 октомври 2013 г.;

б) член 52, дял III, дял V, глава II и дял VI — от 1 януари 2015 г.

3. Независимо от параграфи 1 и 2:

а) членове 9, 18, 40 и 53 се прилагат за разходи, направени след 16 октомври 2013 г.;

б) дял VII, глава IV се прилага за направените плащания — от селскостопанската финансова 2014 г. нататък.“.

Член 9

Изменения на Регламент (ЕС) № 1308/2013

Регламент (ЕС) № 1308/2013 се изменя, както следва:

1) Вмъква се следният член:

„*Член 214а*

Национални плащания за някои сектори във Финландия

При разрешение от Комисията Финландия може да продължи да предоставя, за периода 2014—2020 г., национална помощ, каквато е отпускала през 2013 г. на производители въз основа на член 141 от Акта за присъединяване от 1994 г., при условие че:

а) в течение на периода размерът на помощта за доходите постепенно намалява и през 2020 г. не надхвърля 30 % от сумата, отпусната през 2013 г.; както и

б) преди да се прибегне до тази възможност, максимално са били оползотворени схемите за подпомагане в съответните сектори по линия на ОСП.

Комисията приема разрешението, без да прилага процедурата, посочена в член 29, параграф 2 или 3 от настоящия регламент.“.

2) В член 230, параграф 1 се вмъкват следните букви:

„ба) член 111 — до 31 март 2015 г.“;

"ва) член 125а, параграф 1, буква д) и член 125а, параграф 2 и, по отношение на сектора на плодовете и зеленчуците, приложение XVIa — до датата на прилагане на съответните правила, които ще бъдат установени съгласно делегираните актове, предвидени в член 173, параграф 1, букви б) и и),";

„га) членове 136, 138 и 140, както и приложение XVIII за целите на прилагането на тези членове — до датата на прилагане на правилата, които ще бъдат установени съгласно актовете за изпълнение, предвидени в член 180 и член 183, буква а), или до 30 юни 2014 г., която дата настъпи по-рано.“.

Член 10

Изменения на Регламент (ЕС) № 1305/2013

Регламент (ЕС) № 1305/2013 се изменя, както следва:

1) В член 31 се добавя следният параграф:

„6. Хърватия може да отпуска плащания по тази мярка на бенефициери в райони, определени съгласно член 32, параграф 3, дори ако процедурата на прецизиране, посочена в трета алинея на посочения параграф, не е приключила. Процедурата на прецизиране приключва не по-късно от 31 декември 2014 г. Бенефициерите в райони, които след приключването на процедурата на прецизиране вече не отговарят на условията за подпомагане, не получават по-нататъшни плащания по тази мярка.“.

2) В член 58 параграф 6 се заменя със следното:

„6. Средствата, прехвърлени на ЕЗФРСР в изпълнение на член 136а, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 73/2009 и член 7, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1307/2013, и средствата, прехвърлени на ЕЗФРСР в изпълнение на членове 10б, 136 и 136б от Регламент (ЕО) № 73/2009 по отношение на календарните 2013 г. и 2014 г., се включват също в годишната разбивка, посочена в параграф 4 от настоящия член.“.

3) В член 59, параграф 4, буква е) се заменя със следното:

"е) 100 % за сума от 100 милиона евро, по цени от 2011 г., разпределена за Ирландия, за сума от 500 милиона евро, по цени от 2011 г., разпределена за Португалия, и за сума от 7 милиона евро, по цени от 2011 г., разпределена за Кипър, при условие че тези държави членки получават финансова помощ в съответствие с членове 136 и 143 от ДФЕС към 1 януари 2014 г. или след това, до 2016 г., когато прилагането на тази разпоредба ще бъде подложено на нова оценка.".

ГЛАВА III

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 11

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила в деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2014 г.

Въпреки това:

— член 6, точки 15, 17 и 18 се прилагат от датата на влизане в сила на настоящия регламент;

— член 6, точка 20 се прилага от 22 декември 2013 г.; и

— член 8, точка 3 се прилага от датите на прилагане, посочени в нея.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки.

Съставено в Брюксел на 17 декември 2013 година.

За Европейския парламент
Председател
M. SCHULZ

За Съвета
Председател
V. JUKNA

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Съответствие на членове в мерките в програмните периоди 2007—2013 г. и 2014—2020 г.

Регламент (ЕО) № 1698/2005	Регламент (ЕС) № 1305/2013
Член 20, буква а), подточка i): Професионално обучение и информация	Член 14
Член 20, буква а), подточка ii): установяване на млади земеделски стопани	Член 19, параграф 1, буква а), подточка i)
Член 20, буква а), подточка iii): ранно пенсиониране	/
Член 20, буква а), подточка iv): използване на консултантски услуги	Член 15, параграф 1, буква а)
Член 20, буква а), подточка v): управление, възстановяване на стопанства и консултантски услуги	Член 15, параграф 1, буква б)
Член 20, буква б), подточка i): модернизация на земеделските стопанства	Член 17, параграф 1, буква а)
Член 20, буква б), подточка ii): подобряване на икономическата стойност на горите	Член 21, параграф 1, буква г)
Член 20, буква б), подточка iii): добавяне на стойност към земеделските и горските продукти	Член 17, параграф 1, буква б) Член 21, параграф 1, буква д)
Член 20, буква б), подточка iv): сътрудничество за разработка на нови продукти, процеси и технологии	Член 35
Член 20, буква б), подточка v): селскостопанска и горска инфраструктура	Член 17, параграф 1, буква в)
Член 20, буква б), подточка vi): възстановително-превантивни мерки	Член 18
Член 20, буква в), подточка i): покриване на стандартите	/
Член 20, буква в), подточка ii): схеми за качество на храните	Член 16
Член 20, буква в), подточка iii): информация и насърчаване на дейностите	Член 16
Член 20, буква г), подточка i): полупазарни земеделски стопанства	Член 19, параграф 1, буква а), подточка iii)
Член 20, буква г), подточка ii): групи на производителите	Член 27
Член 36, буква а), подточка i): плащания за неблагоприятни природни условия в планински райони	Член 31
Член 36, буква а), подточка ii): плащания в области с неблагоприятни природни условия, различни от планинските райони	Член 31
Член 36, буква а), подточка iii): плащания по програма „Натура 2000“ и плащания, свързани с Директива 2000/60/ЕО	Член 30
Член 36, буква а), подточка iv): плащания за агроекология	Член 28 Член 29
Член 36, подточка v): плащания за хуманно отношение към животните	Член 33
Член 36, буква б), подточка i): първоначално залесяване на земеделски земи	Член 21, параграф 1, буква а)
Член 36, буква б), подточка ii): първоначално установяване на агро-лесовъдни системи	Член 22, параграф 1, буква б)

Регламент (ЕО) № 1698/2005	Регламент (ЕС) № 1305/2013
Член 36, буква б), подточка iii): първоначално залесяване на неземеделски земи	Член 21, параграф 1, буква а)
Член 36, буква б), подточка iv): плащания по програма „Натура 2000“	Член 30
Член 36, буква б), подточка v): плащания за опазване на околната среда в горите	Член 34
Член 36, буква б), подточка vi): възстановяване потенциала на горското стопанство и въвеждане на превантивни мерки	Член 21, параграф 1, буква в)
Член 36, буква б), подточка vii): инвестиции в непроизводствени дейности	Член 21, параграф 1, буква г)
Мерки съгласно Регламент (ЕО) № 718/2007	Мерки съгласно Регламент (ЕС) № 1305/2013
Член 171, параграф 2, буква а): инвестиции в земеделски стопанства за преструктуриране и подобряване с цел постигане на стандартите на Общността	Член 17, параграф 1, буква а)
Член 171, параграф 2, буква в): инвестиции за преработка и маркетинг на земеделски и рибни продукти, за да се преструктурират тези дейности и да се подобрят с цел постигане на стандартите на Общността	Член 17, параграф 1, буква б)

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Приложенията към Регламент (ЕО) № 73/2009 се изменят, както следва:

1) В приложение I след реда, отнасящ се до „специфичното подпомагане“, се вмъква следният ред:

„Преразпределително плащане	Дял III, глава 5a и дял V, глава 2a	Отделено от производството плащане“

2) Приложение II се изменя, както следва

а) буква А „Околна среда“ се заменя със следното:

„1	Директива 79/409/ЕИО на Съвета от 2 април 1979 г. относно опазването на дивите птици (ОВ L 103, 25.4.1979 г., стр. 1)	Член 3, параграф 1, член 3 параграф 2, буква б), член 4, параграфи 1, 2 и 4 и член 5, букви а), б) и г)
2	—	—
3	Директива 86/278/ЕИО на Съвета от 12 юни 1986 г. за опазване на околната среда, и по-специално на почвата, при използване на утайки от отпадъчни води в земеделието (ОВ L 181, 4.7.1986 г., стр. 6)	Член 3
4	Директива 91/676/ЕИО на Съвета от 12 декември 1991 г. за опазване на водите от замърсяване с нитрати от селскостопански източници (ОВ L 375, 31.12.1991 г., стр. 1)	Членове 4 и 5
5	Директива 92/43/ЕИО на Съвета от 21 май 1992 г. за опазване на естествените местообитания и на дивата флора и фауна (ОВ L 206, 22.7.1992 г., стр. 7)	Член 6 и член 13, параграф 1, буква а)“

б) буква Б, точка 9 „Обществено здраве, здраве на животните и на растенията“ се заменя със следното:

„9	Регламент (ЕО) № 1107/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 21 октомври 2009 г. относно пускането на пазара на продукти за растителна защита и за отмяна на директиви 79/117/ЕИО и 91/414/ЕИО на Съвета (ОВ L 309, 24.11.2009 г., стр. 1)	Член 55, първо и второ изречение“

3) В приложение III: Вписването за „Опазване и управление на водите“ се заменя със следното:

„Опазване и управление на водите:	— Изграждане на буферни ивици по продължението на водните басейни ([1])
Опазване на водите срещу замърсяване и изтичане и управление на използването на водите	— Когато използването на вода за напояване подлежи на разрешение — спазване на разрешителните процедури
	Защита на подпочвените води от замърсяване: забрана за директно изхвърляне в подпочвените води и мерки за предотвратяване на непрякото замърсяване на тези води чрез изхвърляне на земята и последващо просмукване в почвата на опасни вещества, изброени в приложението към Директива 80/68/ЕИО във вида, в който е в сила в последния ден от нейното действие, доколкото има отношение към селскостопанската дейност

([1]) Забележка: Буферните ивици по ДСЕС както във, така и извън уязвимите зони, определени съгласно член 3, параграф 2 от Директива 91/676/ЕИО, трябва да спазват най-малко изискванията за условията за използване на торове в близост до водни басейни, определени в буква А, точка 4 от приложение II към Директива 91/676/ЕИО, които се прилагат в съответствие с програмите за действие на държавите членки, определени съгласно член 5, параграф 4 от Директива 91/676/ЕИО.“

4) В приложение VIII колоната за 2014 г. се заменя със следното:

„Таблица 1

(хиляди евро)

Държава членка	2014 г.
Белгия	544 047
Дания	926 075
Германия	5 178 178
Гърция	2 047 187
Испания	4 833 647
Франция	7 586 341
Ирландия	1 216 547
Италия	3 953 394
Люксембург	33 662
Нидерландия	793 319
Австрия	693 716
Португалия	557 667
Финландия	523 247
Швеция	696 487
Обединено кралство	3 548 576

Таблица 2 (*)

(хиляди евро)

България	642 103
Чешка република	875 305
Естония	110 018
Кипър	51 344
Латвия	168 886
Литва	393 226
Унгария	1 272 786
Малта	5 240
Полша	2 970 020
Румъния	1 428 531
Словения	138 980
Словакия	377 419
Хърватия	113 908

(*) Тавани, изчислени въз основа на графика на нарастване, предвиден в член 121.“

5) След приложение VIII се вмъкват следните приложения:

"*Приложение VIIIа*

Суми, в резултат на прилагането на член 136б през 2014 г.

Германия: 42 600 000 EUR

Швеция: 9 000 000 EUR

Приложение VIIIб

Среден размер на земеделско стопанство, приложим съгласно член 72а, параграф 4 и член 125а, параграф 3

Държава членка	Среден размер на земеделско стопанство (в хектари)
Белгия	29
България	6
Чешка република	89
Дания	60
Германия	46
Естония	39
Ирландия	32
Гърция	5
Испания	24
Франция	52
Хърватия	5,9
Италия	8
Кипър	4
Латвия	16
Литва	12
Люксембург	57
Унгария	7
Малта	1
Нидерландия	25
Австрия	19
Полша	6
Португалия	13
Румъния	3
Словения	6
Словакия	28
Финландия	34
Швеция	43
Обединено кралство	54

Приложение VIIIв

Национални тавани, посочени в член 72а, параграф 3 и член 125а, параграф 3

(хиляди евро)

Белгия	505 266
България	796 292
Чешка република	872 809
Дания	880 384
Германия	5 018 395
Естония	169 366
Ирландия	1 211 066
Гърция	1 931 177
Испания	4 893 433
Франция	7 437 200
Хърватия	265 785
Италия	3 704 337
Кипър	48 643
Латвия	302 754
Литва	517 028
Люксембург	33 432
Унгария	1 269 158
Малта	4 690
Нидерландия	732 370
Австрия	691 738
Полша	3 061 518
Португалия	599 355
Румъния	1 903 195
Словения	134 278
Словакия	394 385
Финландия	524 631
Швеция	699 768
Обединено кралство	3 591 683

Приложение VIIIг

Суми за България и Румъния, посочени в член 125б, параграф 1

България	789 365 000 EUR
Румъния	1 753 000 000 EUR"

6) Приложение XVIIa се заменя със следното:

„*Приложение XVIIa*

Преходно национално подпомагане в Кипър

(EUR)

Сектор	2013 г.	2014 г.
Зърнени култури (с изключение на твърда пшеница)	141 439	113 151
Твърда пшеница	905 191	724 153
Мляко и млечни продукти	3 419 585	2 735 668
Говеждо месо	4 608 945	3 687 156
Овце и кози	10 572 527	8 458 022
Сектор свиневъдство	170 788	136 630
Птици и яйца	71 399	57 119
Вино	269 250	215 400
Маслиново масло	3 949 554	3 159 643
Трапезно грозде	66 181	52 945
Сушено грозде	129 404	103 523
Преработени домати	7 341	5 873
Банани	4 285 696	3 428 556
Тютюн	1 027 775	822 220
Плодове на дървета с падащи листа, включително плодове с костилки	173 390	138 712
Общо	**29 798 462**	**23 838 770“**

РЕГЛАМЕНТ (ЕС, EURATOM) № 1311/2013 НА СЪВЕТА

от 2 декември 2013 година

за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 312 от него,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, и по-специално член 106а от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид одобрението на Европейския парламент,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

в съответствие със специална законодателна процедура,

като има предвид, че:

(1) Годишните тавани на бюджетните кредити за поети задължения по категории разходи и годишните тавани на бюджетните кредити за плащания, установени с настоящия регламент, трябва да са съобразени с таваните, определени за поетите задължения и собствените ресурси в Решение 2007/436/ЕО, Евратом на Съвета ([1]).

(2) С оглед на необходимостта от достатъчна степен на предвидимост за подготвянето и осъществяването на средносрочни инвестиции продължителността на многонационалната финансова рамка („МФР“) следва да се определи на седем години с начало 1 януари 2014 г. Ще бъде извършен преглед най-късно през 2016 г., след изборите за Европейски парламент. Това ще даде възможност на институциите, включително на избрания през 2014 г. Европейски парламент, да преоценят приоритетите. Резултатите от този преглед следва да бъдат взети предвид при евентуално преразглеждане на настоящия регламент за оставащите години от МФР. Настоящата договореност се нарича оттук нататък „преглед/преразглаждане“.

(3) Във връзка с междинния преглед/междинното преразглеждане на МФР, Европейският парламент, Съветът и Комисията постигнаха съгласие да разгледат съвместно най-подходящата продължителност на последващата МФР преди Комисията да е представила своите предложения, така че да се постигне добър баланс между продължителността на мандата на членовете на Европейския парламент и на Европейската комисия и необходимостта от стабилност на програмните цикли, както и от предвидимост на инвестициите.

(4) Следва да се проявява специфична и възможно най-голяма гъвкавост, която да позволи на Съюза да изпълнява задълженията си в съответствие с член 323 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

(5) За да може Съюзът да реагира на определени непредвидени обстоятелства или за да могат да се финансират ясно определени разходи, които не могат да бъдат финансирани в рамките на наличните тавани за една или повече функции, определени във финансовата рамка, като същевременно се улеснява бюджетната процедура, са необходими следните специални инструменти: резервът за спешна помощ, фонд „Солидарност“ на Европейския съюз, инструментът за гъвкавост, Европейският фонд за приспособяване към глобализацията, маржът за непредвидени обстоятелства, специфичната гъвкавост за борба с младежката безработица и укрепване на научните изследвания и общият марж за ангажиментите за растеж и заетост, по-специално за заетост на младежта. Поради това е необходима конкретна разпоредба, с която да се предвиди възможност за записване в бюджета на бюджетни кредити за поети задължения над определените във финансовата рамка тавани, когато се налага да се използват специални инструменти.

(6) Ако е необходимо да се мобилизират гаранциите, съгласно общия бюджет на Съюза за заемите, отпуснати по финансовия механизъм за подкрепа на платежния баланс и европейския механизъм за финансово стабилизиране, определени съответно в Регламент (ЕО) № 332/2002 на Съвета ([2]) и в Регламент (ЕС) № 407/2010 на Съвета ([3]), нужната сума следва да се мобилизира над таваните на бюджетните кредити за поети задължения и за плащания в МФР при спазване на тавана на собствените ресурси.

(7) МФР се определя по цени от 2011 г. Следва също да се определят правилата за технически корекции на МФР за преизчисляване на таваните и наличните маржове.

([1]) Решение 2007/436/ЕО, Евратом на Съвета от 7 юни 2007 г. относно системата на собствените ресурси на Европейските общности (ОВ L 163, 23.6.2007 г., стр. 17).

([2]) Регламент (ЕО) № 332/2002 на Съвета от 18 февруари 2002 г. за установяване на механизъм, осигуряващ средносрочна финансова подкрепа за платежния баланс на държавите-членки (ОВ L 53, 23.2.2002 г., стр. 1).

([3]) Регламент (ЕС) № 407/2010 на Съвета от 11 май 2010 г. за създаване на европейски механизъм за финансово стабилизиране (ОВ L 118, 12.5.2010 г., стр. 1).

(8) МФР не следва да отчита бюджетните позиции, финансирани от целеви приходи по смисъла на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета [1] („Финансовия регламент“).

(9) Може да се наложи преразглеждане на настоящия регламент в случай на непредвидени обстоятелства, които не могат да бъдат преодолени в рамките на тавани, установени като част от МФР. Следователно е необходимо да се предвиди преразглеждане на МФР в такива случаи.

(10) Следва да се определят правила за други ситуации, които могат да наложат корекция или преразглеждане на МФР. Тези корекции или преразглеждания би могло да бъдат свързани с изпълнението на бюджета, мерки за обвързване на ефективността на фондовете с доброто икономическо управление, преразглеждане на Договорите, разширявания, обединението на Кипър или забавено приемане на нови правила, уреждащи някои области на политиката.

(11) Националните финансови пакети за политиката за сближаване за растеж и заетост са определени въз основа на статистическите данни и прогнозите, използвани за актуализирането от юли 2012 г. на предложението на Комисията за настоящия регламент. Предвид несигурността на прогнозите и последиците за държавите-членки, за които се прилага таван, както и за да се отчете особено трудното положение на държавите-членки, засегнати от кризата, през 2016 г. Комисията ще направи преглед на общия размер на отпуснатите средства за всяка държава-членка по целта „Инвестиции за растеж и работни места“ на политиката на сближаване за периода 2017—2020 г.

(12) Необходимо е да се предвидят общи правила за междуинституционалното сътрудничество в рамките на бюджетната процедура.

(13) Необходими са също така специфични правила за широкомащабните инфраструктурни проекти, чиято продължителност надхвърля значително периода, определен за МФР. Необходимо е да се определи максималният размер на средствата от общия бюджет на Съюза, предоставяни за тези проекти, като по този начин се гарантира, че те не въздействат върху други проекти, финансирани от посочения бюджет.

(14) Комисията следва да представи предложение за нова многогодишна финансова рамка преди 1 януари 2018 г., за да могат институциите да я приемат достатъчно рано преди началото на следващата многогодишна финансова рамка. Настоящият регламент следва да продължи да се прилага, докато не бъде приета нова финансова рамка преди края на периода на действие на МФР, определен в настоящия регламент.

(15) Бяха проведени консултации с Европейския икономически и социален комитет и с Комитета на регионите, които приеха становища [2],

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА 1

Общи разпоредби

Член 1

Многогодишна финансова рамка

Многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г. („МФР“) се съдържа в приложението.

Член 2

Междинен преглед/междинно преразглеждане на МФР

До края на 2016 г. най-късно Комисията представя преглед на изпълнението на МФР за периода 2014—2020 г., в който се отчитат напълно икономическото положение към момента, както и последните макроикономически предвиждания. Този задължителен преглед се придружава, ако е уместно, от предложения за преразглеждане на настоящия регламент съгласно процедурите, залегнали в ДФЕС. Без да се засяга член 7 от настоящия регламент, при такова преразглеждане не се намаляват предварително разпределените национални финансови пакети.

Член 3

Спазване на таваните на МФР

1. По време на всяка бюджетна процедура и при изпълнението на бюджета за съответната година Европейският парламент, Съветът и Комисията спазват определените във МФР годишни тавани на разходите.

Подтаванът за функция 2, както е определен в приложението, е установен без да се засяга гъвкавостта между двата стълба на общата селскостопанска политика (ОСП). Коригираните тавани, които ще се прилагат към стълб I от ОСП след трансферите между Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и директните плащания, се определят в съответния правен акт, а финансовата рамка ще се коригира съобразно с това в рамките на техническите корекции, предвидени в член 6, параграф 1 от настоящия регламент.

2. Специалните инструменти, предвидени в членове 9—15, осигуряват гъвкавостта на МФР и са въведени за гладкото протичане на бюджетната процедура. Бюджетните кредити за поети задължения могат да се записват в бюджета над таваните на съответните функции, определени в МФР, когато е необходимо да се използват ресурсите на резерва за спешна помощ, фонд „Солидарност“ на Европейския съюз, инструмента за гъвкавост, Европейския фонд за приспособяване към глобализацията, маржа за непредвидени обстоятелства, специфичната

[1] Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

[2] Становище на Европейския икономически и социален комитет относно „Предложение за регламент на Съвета за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020“ (ОВ C 229, 31.7.2012 г., стр. 32); Становище на Комитета на регионите относно „Новата многогодишна финансова рамка за периода след 2013 г.“ (ОВ C 391, 18.12.2012 г., стр. 31).

гъвкавост за борба с младежката безработица и укрепване на научните изследвания и общият марж за ангажиментите за растеж и заетост, по-специално за заетост на младежта, в съответствие с Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета [1], Регламент (ЕО) № 1927/2006 на Европейския парламент и на Съвета [2], и Междуинституционалното споразумение между Европейския парламент, Съвета и Комисията [3].

3. Когато е необходимо да се мобилизира гаранция за заем, покрит от общия бюджет на Съюза в съответствие с Регламент (ЕО) № 332/2002 или Регламент (ЕС) № 407/2010, това става над таваните, определени в МФР.

Член 4

Спазване на тавана на собствените ресурси

1. За всяка от годините, обхванати от МФР, общият размер на необходимите бюджетни кредити за плащания, след годишната корекция и отчитане на всички други корекции и преразглеждания, както и на прилагането на член 3, параграфи 2 и 3, не може да води до изискуема ставка за собствените ресурси, превишаваща тавана на собствените ресурси, определен в съответствие с Решение 2007/436/ЕО, Евратом.

2. При необходимост таваните, определени в МФР, се намаляват посредством преразглеждане с цел да се осигури спазване на тавана на собствените ресурси, определен в съответствие с Решение 2007/436/ЕО, Евратом.

Член 5

Общ марж за плащанията

1. Всяка година, като се започне от 2015 г., в рамките на техническите корекции, посочени в член 6, Комисията коригира нагоре тавана на плащанията за годините 2015—2020 със сума, равна на разликата между извършените плащания и тавана на МФР за плащанията за година n-1.

2. Годишните корекции за 2018—2020 г. не надхвърлят следните максимални размери (по цени за 2011 г.) спрямо първоначалния таван на плащанията за съответните години:

2018 - 7 млрд. евро

2019 - 9 млрд. евро

2020 - 10 млрд. евро

3. Всяка корекция нагоре се компенсира изцяло чрез съответно намаляване на тавана на плащанията за година n-1.

Член 6

Технически корекции

1. Всяка година преди началото на бюджетната процедура за година n+1 Комисията извършва следните технически корекции на МФР:

а) преоценка по цени от година n+1 на таваните и общите суми на бюджетните кредити за поети задължения и на бюджетните кредити за плащания;

б) изчисляване на наличния марж в рамките на тавана на собствените ресурси, определен в съответствие с Решение 2007/436/ЕО, Евратом;

в) изчисляване на абсолютната стойност на маржа за непредвидени обстоятелства, предвиден в член 13;

г) изчисляване на общия марж за плащанията, предвиден в член 5;

д) изчисляване на общия марж за поетите ангажименти, предвиден в член 14.

2. Комисията извършва техническите корекции, посочени в параграф 1, въз основа на постоянен дефлатор в размер на 2 % годишно.

3. Комисията съобщава резултатите от техническите корекции, посочени в параграф 1, и икономическите прогнози, на които те се основават, на Европейския парламент и Съвета.

4. Без да се засягат членове 7 и 8, не се внасят по-нататъшни технически корекции по отношение на съответната година нито през годината, нито като последващи корекции през следващите години.

Член 7

Коригиране на финансовите пакети за политиката на сближаване

1. За да се отчете особено трудното положение на държавите-членки, засегнати от кризата, през 2016 г. Комисията ще направи заедно с техническите корекции за 2017 г. преглед на общия размер на отпуснатите средства за всяка държава-членка по целта „Инвестиции за растеж и работни места“ на политиката на сближаване за периода 2017—2020 г., като приложи метода за отпускане на средства, определен в съответния основен акт, въз основа на наличните към този момент най-нови статистически данни и на сравнението, за държавите-членки, за които се прилага таван, между съвкупния национален БВП, отчетен за периода 2014—2015 г., и съвкупния национален БВП, прогнозиран през 2012 г. Комисията коригира общия размер на средствата, когато е налице кумулативно отклонение от повече от +/-5 %.

[1] Регламент (ЕО) № 2012/2002 на Съвета от 11 ноември 2002 г. за създаване на фонд „Солидарност“ на Европейския съюз (ОВ L 311, 14.11.2002 г., стр. 3).

[2] Регламент (ЕО) № 1927/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 20 декември 2006 г. за създаване на Европейски фонд за приспособяване към глобализацията (ОВ L 406, 30.12.2006 г., стр. 1).

[3] Междуинституционалното споразумение между Европейския парламент, Съвета и Комисията от 2 декември 2013 г. относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетните въпроси и относно доброто финансово управление (ОВ C 373, 20.12.2013 г., стр. 1).

2. Необходимите корекции се разпределят на равни части през годините от периода 2017—2020 г., като съответно се изменят и съответстващите на тях тавани от МФР. Таваните на плащанията също съответно се изменят, за да се осигури съгласувано развитие спрямо бюджетните кредити за поети задължения.

3. В техническите корекции за 2017 г., след междинния преглед на допустимостта на държавите-членки за финансиране от Кохезионния фонд, предвиден в член 90, параграф 5 от Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]), в случай че държава-членка за първи път може да бъде допусната до финансиране от Кохезионния фонд или загуби допустимостта си, Комисията добавя или изважда сумите, които се получават в резултат на това, към или от средствата, отпуснати на държавата-членка за периода 2017—2020 г.

4. Необходимите корекции, произтичащи от параграф 3, се разпределят на равни части през годините за периода 2017—2020 г., като съответно се изменят и съответстващите на тях тавани от МФР. Таваните на плащанията също съответно се изменят, за да се осигури съгласувано развитие спрямо бюджетните кредити за поети задължения.

5. Общият нетен ефект от посочените в параграфи 1 и 3 корекции, независимо от това дали е положителен или отрицателен, не може да надхвърля 4 млрд. евро.

Член 8

Корекции във връзка с мерките за обвързване на ефективността на фондовете с доброто икономическо управление

При отмяна на суспендирането на бюджетните кредити за задължения от Комисията във връзка с Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство в контекста на мерките за обвързване на ефективността на фондовете с доброто икономическо управление, Комисията, съгласно съответния основен акт, прави трансфер на суспендираните задължения за следващите години. Суспендираните задължения за година n не могат да бъдат включени отново в бюджета след година n+3.

ГЛАВА 2

Специални инструменти

Член 9

Резерв за спешна помощ

1. Резервът за спешна помощ е предназначен да позволи бърз отговор на специфичните изисквания за помощ на трети страни вследствие на събития, които не са могли да бъдат предвидени в момента на изготвянето на бюджета, с приоритет за дейности от хуманитарно естество, но и за управление на гражданска криза и за гражданска защита, както и за особено напрегнати ситуации, произтичащи от миграционните потоци по външните граници на Съюза, когато обстоятелствата го изискват.

2. Годишният размер на резерва е фиксиран на 280 млн. евро (по цени от 2011 г.) и може за бъде използван до година n+1 в съответствие с Финансовия регламент. Резервът е вписан в общия бюджет на Съюза като провизия. Частите от годишната сума, останали от предходни години, се използват първи. Частта от годишната сума за година n не може да се пренася повече, ако не е усвоена през година n+1.

Член 10

Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз

1. Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз е предназначен да осигури финансова помощ при големи бедствия на територията на дадена държава-членка или страна кандидатка съгласно определенията в съответния основен акт. Определя се таван за годишната сума, предоставена на посочения фонд, в размер на 500 млн. евро (по цени за 2011 г.). На 1 октомври всяка година на разположение остава най-малко една четвърт от годишната сума, за да покрие възникващите нужди до края на тази година. Незаписаната в бюджета част от годишната сума може да се използва до година n+1. Частта от годишната сума, останала от предходната година, се използва първа. Частта от годишната сума от година n, която не е усвоена през година n+1, не може да се пренася повече.

2. В изключителни случаи и ако оставащите налични финансови средства във Фонд „Солидарност“ на Европейския съюз през годината, в която възниква бедствието съгласно определенията в съответния основен акт, не са достатъчни да покрият сумата по помощта, която Европейският парламент и Съветът смятат за необходима, Комисията може да предложи разликата да се финансира чрез наличните годишни суми за следващата година.

Член 11

Инструмент за гъвкавост

1. Инструментът за гъвкавост е предназначен да позволи финансирането през определена финансова година до посочения размер на ясно определени разходи, които не могат да се финансират в рамките на наличните тавани за една или повече функции. Определя се таван за годишната сума, предоставена на инструмента за гъвкавост, в размер на 471 млн. евро (по цени от 2011 г.)

2. Неусвоената част от годишната сума на инструмента за гъвкавост може да се усвоява до година n+3. Частите от годишната сума, останали от предходни години, се използват първи. Частта от годишната сума от година n, която не е усвоена през година n+3, не може да се пренася повече.

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство, обхванати от общата стратегическа рамка, и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (Виж страница 320 от настоящия брой на Официален вестник).

Член 12

Европейски фонд за приспособяване към глобализацията

1. Европейският фонд за приспособяване към глобализацията, чиито цели и обхват са определени в Регламент (ЕС) № 1927/2006, не може да надхвърля максималния годишен размер от 150 млн. евро (по цени от 2011 г.).

2. Бюджетните кредити за Европейския фонд за приспособяване към глобализацията са вписани в общия бюджет на Съюза като провизия.

Член 13

Марж за непредвидени обстоятелства

1. Като крайно средство за реагиране в непредвидени обстоятелства се определя марж до 0,03 % от брутния национален доход на Съюза отделно от таваните, заложени в МФР за периода 2014—2020 г. Той може да бъде използван само във връзка с коригиращ или годишен бюджет.

2. През никоя година използваната сума от маржа за непредвидени обстоятелства не надхвърля максималната сума, предвидена в годишната техническа корекция на МФР, и е съобразена с тавана на собствените ресурси.

3. Сумите, предоставени чрез използването на маржа за непредвидени обстоятелства, се компенсират изцяло от маржовете от една или повече функции от МФР за текущата финансова година или за следващи финансови години.

4. Компенсираните по този начин суми не се използват повече по отношение на МФР. Средствата, използвани по линия на маржа за непредвидени обстоятелства, не водят до превишаване на общите тавани на бюджетните кредити за поети задължения и за плащания, посочени там за текущата МФР и за следващите финансови години.

Член 14

Общ марж за ангажименти за растеж и заетост, по-специално за заетост на младежта

1. Оставените налични маржове под таваните на МВФ за бюджетните кредити за поети задължения за годините 2014—2017 съставляват Общ марж на МФР за ангажименти, които да бъдат предоставени над таваните, установени в МФР, за годините 2016—2020 за цели на политиката по отношение на растежа и заетостта, по-специално младежката заетост.

2. Като част от техническите корекции, предвидени в член 4, всяка година Комисията изчислява наличния размер. Общият марж на МФР или част от него може да бъде мобилизирана от Европейския парламент и Съвета в рамките на бюджетната процедура съгласно член 314 от ДФЕС.

Член 15

Специфична гъвкавост за борба с младежката безработица и укрепване на научните изследвания

Като част от годишната бюджетна процедура, през 2014 г. и 2015 г. могат да бъдат планирани до 2 543 млн. евро (по цени за 2011 г.), предназначени за конкретни цели на политиката по отношение на младежката безработица, научните изследвания, програма „Еразъм“, по-конкретно за възможности за чиракуване, и малките и средни предприятия. Тази сума се компенсира изцяло от бюджетни кредити в рамките на функциите и/или между тях, така че да останат непроменени общите тавани за периода 2014—2020 г. и общите размери на средствата по отделните функции или подфункции за този период.

Член 16

Участие във финансирането на широкомащабни проекти

1. За европейските програми за спътникова навигация (EGNOS и „Галилео“) е налична максимална сума от 6 300 млн. евро (по цени за 2011 г.) от общия бюджет на Съюза за периода 2014—2020 г.

2. За международния експериментален термоядрен реактор (ITER) е налична максимална сума от 2 707 млн. евро (по цени за 2011 г.) от общия бюджет на Съюза за периода 2014—2020 г.

3. За европейската програма за наблюдение на Земята (Коперник) е налична максимална сума от 3 786 млн. евро (по цени за 2011 г.) от общия бюджет на Съюза за периода 2014—2020 г.

ГЛАВА 3

Преразглеждане

Член 17

Преразглеждане на МФР

1. Без да се засягат член 4, параграф 2, членове 18-22 и член 25, в случай на непредвидени обстоятелства МФР може да бъде преразгледана в съответствие с тавана на собствените ресурси, определен в съответствие с Решение 2007/436/ЕО, Евратом.

2. Общото правило е, че всяко предложение за преразглеждане на МФР в съответствие 1 се представя и приема преди началото на бюджетната процедура за съответната година или за първата от съответните години.

3. Всяко предложение за преразглеждане на МФР в съответствие с параграф 1 разглежда възможностите за преразпределяне на разходите между програмите във функцията, за която се отнася преразглеждането, като се обръща особено внимание на всяко очаквано недостатъчно използване на бюджетните кредити. Целта следва да бъде значителна сума, в абсолютно изражение и като процент от планираните нови разходи, да бъде в рамките на съществуващия таван за съответната функция.

4. Всяко преразглеждане на МФР съгласно параграф 1 отчита възможностите за компенсиране на всяко увеличаване на тавана за една функция с намаляването на тавана за друга функция.

5. Всяко преразглеждане на МФР съгласно параграф 1 запазва подходяща връзка между поетите задължения и плащанията.

Член 18

Корекции във връзка с изпълнението

При уведомяването на Европейския парламент и на Съвета за резултатите от техническите корекции на МФР Комисията представя всички предложения за преразглеждане на общия размер на бюджетните кредити за плащания, които смята за необходими предвид на изпълнението, за да се осигури доброто управление на годишните тавани на плащанията и по-специално тяхното съгласувано развитие спрямо бюджетните кредити за поети задължения. Европейският парламент и Съветът вземат решения по тези предложения преди 1 май на година n.

Член 19

Преразглеждане вследствие на нови правила или програми за структурните фондове, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, Европейския фонд за морско дело и рибарство, фонд „Убежище и миграция“ и фонд „Вътрешна сигурност“

1. В случай на приемане след 1 януари 2014 г. на нови правила или програми в рамките на споделено управление за структурните фондове, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони, Европейския фонд за морско дело и рибарство, фонд „Убежище и миграция“ и фонд „Вътрешна сигурност“, МФР се преразглежда с цел да се направят трансфери за следващи години, над съответните разходни тавани, неусвоените през 2014 г. средства.

2. Преразглеждането във връзка с трансфера на неусвоените средства за 2014 г. се приема преди 1 май 2015 г.

Член 20

Коригиране на МФР в случай на преразглеждане на Договорите

Ако през периода 2014-2020 г. се извърши преразглеждане на Договорите с отражение върху бюджета, МФР съответно се преразглежда.

Член 21

Преразглеждане на МФР в случай на разширяване на Съюза

Ако през периода 2014-2020 г. има присъединяване или присъединявания към Съюза, МФР се преразглежда с цел да се вземат предвид произтичащите от това разходни нужди.

Член 22

Преразглеждане на МФР в случай на обединяване на Кипър

В случай на обединяване на Кипър през периода 2014-2020 г., МФР се преразглежда с цел се вземат предвид цялостното уреждане на кипърския проблем и допълнителните финансови нужди в резултат на обединението.

Член 23

Междуинституционално сътрудничество при бюджетната процедура

Европейският парламент, Съветът и Комисията (наричани по-нататък „институциите“) предприемат всички мерки за улесняване на годишната бюджетна процедура.

Институциите си сътрудничат добросъвестно по време на цялата процедура с цел сближаване на своите позиции. Институциите, на всички етапи от процедурата, си сътрудничат посредством подходящи междуинституционални контакти с цел проследяване на напредъка на работата и анализиране на степента на сближаване.

Институциите правят необходимото съответните им работни календари да бъдат координирани, доколкото е възможно, за да може процедурата да протече по съгласуван и сближаващ позициите начин, като доведе до окончателното приемане на общия бюджет на Съюза.

Тристранни срещи могат да се провеждат на всички етапи от процедурата и на различни равнища на представителство в зависимост от естеството на очакваните дискусии. В съответствие със собствения си процедурен правилник всяка институция определя своите участници във всяка среща, определя своя мандат за преговорите и уведомява своевременно другите институции за организацията на срещите.

Член 24

Единство на бюджета

Всички разходи и приходи на Съюза и Евратом са включени в общия бюджет на Съюза в съответствие с член 7 от Финансовия регламент, включително разходите, произтичащи от всяко решение по въпроса, взето с единодушие от Съвета след консултация с Европейския парламент, в рамките на член 332 от ДФЕС.

Член 25

Преход към следващата многогодишна финансова рамка

Преди 1 януари 2018 г. Комисията представя предложение за нова многогодишна финансова рамка.

Ако преди 31 декември 2020 г. не бъде приет регламент на Съвета за определяне на нова многогодишна финансова рамка, таваните и другите разпоредби за последната година в обхвата на МФР продължават да се прилагат до приемането на регламент за определяне на нова финансова рамка. Ако след 2020 г. към Съюза се присъедини нова държава-членка, при необходимост продължената финансова рамка се преразглежда с цел да се вземе предвид присъединяването.

Член 26

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Прилага се от 1 януари 2014 г.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в Брюксел на 2 декември 2013 година.

За Съвета
Председател
E. GUSTAS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

МНОГОГОДИШНА ФИНАНСОВА РАМКА (ЕС-28)

(в милиони евро, по цени от 2011 г.)

БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	Общо 2014-2020
1. Интелигентен и приобщаващ растеж	**60 283**	**61 725**	**62 771**	**64 238**	**65 528**	**67 214**	**69 004**	**450 763**
1а: Конкурентоспособност за растеж и работни места	15 605	16 321	16 726	17 693	18 490	19 700	21 079	125 614
1б: Икономическо, социално и териториално сближаване	44 678	45 404	46 045	46 545	47 038	47 514	47 925	325 149
2. Устойчив растеж: Природни ресурси	**55 883**	**55 060**	**54 261**	**53 448**	**52 466**	**51 503**	**50 558**	**373 179**
от които: разходи, свързани с пазарите, и директни плащания	41 585	40 989	40 421	39 837	39 079	38 335	37 605	277 851
3. Сигурност и гражданство	**2 053**	**2 075**	**2 154**	**2 232**	**2 312**	**2 391**	**2 469**	**15 686**
4. Глобална Европа	**7 854**	**8 083**	**8 281**	**8 375**	**8 553**	**8 764**	**8 794**	**58 704**
5. Администрация	**8 218**	**8 385**	**8 589**	**8 807**	**9 007**	**9 206**	**9 417**	**61 629**
от които: Административни разходи на институциите	6 649	6 791	6 955	7 110	7 278	7 425	7 590	49 798
6. Компенсации	**27**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**0**	**27**
ОБЩО БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ ЗА ПОЕТИ ЗАДЪЛЖЕНИЯ	**134 318**	**135 328**	**136 056**	**137 100**	**137 866**	**139 078**	**140 242**	**959 988**
като процент от БНД	1,03 %	1,02 %	1,00 %	1,00 %	0,99 %	0,98 %	0,98 %	1,00 %
ОБЩО БЮДЖЕТНИ КРЕДИТИ ЗА ПЛАЩАНИЯ	**128 030**	**131 095**	**131 046**	**126 777**	**129 778**	**130 893**	**130 781**	**908 400**
като процент от БНД	0,98 %	0,98 %	0,97 %	0,92 %	0,93 %	0,93 %	0,91 %	0,95 %
Наличен марж	0,25 %	0,25 %	0,26 %	0,31 %	0,30 %	0,30 %	0,32 %	0,28 %
Таван на собствените ресурси като процент от БНД	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %	1,23 %

РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ № 1312/2013/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 11 декември 2013 г.

относно стратегическата иновационна програма на Европейския институт за иновации и технологии (ЕИТ): приносът на ЕИТ за по-иновативна Европа

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 173, параграф 3 от него,

като взеха предвид Регламент (ЕО) № 294/2008 на Европейския парламент и на Съвета ([1]),

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([2]),

в съответствие с обикновената законодателна процедура ([3]),

като имат предвид, че:

(1) В Регламент (ЕО) № 294/2008 от Комисията се изисква да представи предложение за първата стратегическа иновационна програма („СИП“) въз основа на проект, представен от Европейския институт за иновации и технологии („ЕИТ“).

(2) СИП следва да определи приоритетните области и дългосрочната стратегия на ЕИТ и да включи оценка на икономическото му въздействие и способността му да генерира най-висока добавена стойност в областта на иновациите. СИП следва да вземе под внимание резултатите от наблюдението и оценката на ЕИТ.

(3) Първата СИП следва да включва подробни спецификации и задание за работата на ЕИТ, процедурите за сътрудничество между управителния съвет и общностите на знание и иновации („ОЗИ“) и методите за финансиране на ОЗИ,

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Стратегическата иновационна програма („СИП“) на Европейския институт за иновации и технологии, посочена в приложението, се приема за периода 2014 – 2020 г.

Член 2

СИП се прилага в съответствие с Регламент (ЕО) № 294/2008.

Член 3

Настоящото решение влиза в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Съставено в Страсбург на 11 декември 2013 година

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
M. SCHULZ	V. LEŠKEVIČIUS

([1]) Регламент (ЕО) № 294/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2008 г. за създаване на Европейски институт за иновации и технологии (ОВ L 97, 9.4.2008 г., стр. 1.).
([2]) ОВ C 181, 21.6.2012 г., стр. 122.
([3]) Позиция на Европейския парламент от 21 ноември 2013 г. (все още непубликувана в Официален вестник)

ПРИЛОЖЕНИЕ

СТРАТЕГИЧЕСКА ИНОВАЦИОННА ПРОГРАМА НА ЕИТ

Съдържание

Обобщение на основните действия

1. Европейският институт за иновации и технологии: активен участник в областта на иновациите в Съюза

1.1. ЕИТ: справяне с обществените предизвикателства чрез иновации в триъгълника на знанието

1.2. Добавена стойност на ЕИТ: отличителни характеристики

1.3. Полезни взаимодействия и допълване с други политически инициативи и инициативи за финансиране

2. Задълбочаване на ролята на ЕИТ след 2013 г.: приоритети

2.1. Насърчаване на растежа, въздействието и устойчивото развитие с помощта на ЕИТ

2.1.1. Консолидиране и насърчаване на растежа и въздействието на съществуващите ОЗИ

2.1.2. Създаване на нови ОЗИ

2.2. Засилване на въздействието на ЕИТ

2.3. Нови механизми за постигане на резултати и наблюдение, насочено към резултатите

3. Ефикасно вземане на решения и правила за работа

3.1. Рационализиране и уточняване на процеса на вземане на решения от ЕИТ

3.2. Инвестиране в ОЗИ: отношенията между ЕИТ и ОЗИ

3.3. Съвместна работа със заинтересованите страни

4. Оценка на финансовите нужди и източници на финансиране за 2014 — 2020 г.

4.1. Консолидиране на интелигентен модел за финансиране на ОЗИ

4.2 Бюджетни нужди на ЕИТ

Информационен фиш 1: Иновации за здравословен начин на живот и активен живот на възрастните хора

Информационен фиш 2: Суровини — устойчиво проучване, добив, преработка, рециклиране и заместване

Информационен фиш 3: Храна за бъдещето – устойчива верига на доставки от ресурсите към потребителите

Информационен фиш 4: Производство с добавена стойност

Информационен фиш 5: Градска мобилност

Обобщение на основните действия

Раздел 2.1.1. Консолидиране и насърчаване на растежа и въздействието на съществуващите ОЗИ

ЕИТ:

— ще насърчи ОЗИ да разработят по-широка гама от програми за образование и обучение и да предоставят съвети във връзка с тях и да повишат осведомеността за съществуването на тези образователни програми;

— постепенно ще създаде конкурентни механизми за преразглеждане на разпределението на процента на безвъзмездните средства за ОЗИ, които ще се основават на бизнес плановете на ОЗИ и на резултатите от тяхната дейност и които ще отчитат различните темпове в развитието на ОЗИ;

— ще насърчава ОЗИ да развиват съвместни дейности по хоризонтални въпроси;

— ще установи система за партньорски оценки на квалификациите, обозначени като степени и дипломи на ЕИТ, и ще започне диалог с националните и международните органи за осигуряване на качество с цел насърчаване на последователен подход.

Раздел 2.1.2. Създаване на нови ОЗИ

ЕИТ:

— ще подготви процедура за избор за всяка вълна от ОЗИ, която предоставя достатъчно време на кандидатите за ОЗИ да подготвят предложения;

— ще обяви покани за пет нови ОЗИ, както следва: покана за две нови ОЗИ през 2014 г. по темите за здравословен начин на живот и активен живот на възрастните хора и за суровини; покана за две нови ОЗИ през 2016 г. по темите за храна за бъдещето и за производство с добавена стойност и покана за една нова ОЗИ през 2018 г. по темата за градска мобилност;

— ще положи всички усилия, за да гарантира, че възможно най-много потенциални заинтересовани страни са осведомени за бъдещите процедури на подбор на ОЗИ;

— ще направи необходимото рамковите условия за бъдещите процедури за избор на ОЗИ да донесат оптимални резултати, най-вече като предостави ясни насоки по отношение на изискванията и процедурите и като остави достатъчно време на кандидатите да организират партньорството.

Раздел 2.2 Засилване на въздействието на ЕИТ

ЕИТ:

— ще насърчи участието в информационни дейности и по-специално ще предостави по целесъобразност подкрепа за ОЗИ във връзка с Регионалната иновационна схема;

— ще създаде/адаптира интернет инструмент, за да предостави платформа за обмен на знания и работа в мрежа под егидата на ЕИТ;

— ще изгради и поддържа функционална и силна мрежа на завършилите програми за образование и обучение на ЕИТ/ОЗИ („бивши възпитаници на ЕИТ“);

— ще осигури постоянен достъп до извлечените поуки и успехите на ОЗИ за широката общност в сферата на иновациите в Съюза и извън него. Това може да включва разработването на база от учебни материали със свободен достъп, извлечени от програмите за образование и обучение на ЕИТ и ОЗИ;

— ще гарантира засилено участие на частния сектор, включително на МСП, в триъгълника на знанието.

Раздел 2.3 Нови механизми за постигане на резултати и наблюдение, насочено към резултатите

ЕИТ:

— ще създаде програма за опростяване на процедурите, включително показатели за оценяване на напредъка, и ще докладва на Комисията за изпълнението на програмата посредством годишния доклад за дейността; ще гарантира, че новите модели за опростяване на процедурите се разпространяват в ЕС и ще информира за тях други инициативи на Съюза;

— ще създаде в сътрудничество с Комисията и ОЗИ цялостна система за наблюдение на приноса на ЕИТ към „Хоризонт 2020“, въздействието на ЕИТ, оказвано чрез собствената му дейност или чрез провежданите от ОЗИ дейности, както и на резултатите на ОЗИ. ЕИТ ще докладва за всички свои дейности по наблюдение в своя годишен доклад за дейността, който трябва да се изпраща на Европейския парламент и на Съвета.

Раздел 3.1 Рационализиране и уточняване на процеса на вземане на решения от ЕИТ

ЕИТ:

— ще гарантира чрез интелигентна стратегия за човешките ресурси, включително чрез системно използване на вътрешни и външни експерти, както и с помощта на процедури за вътрешно управление, че ЕИТ ще се превърне в институция еталон за новаторско управление;

— ще предприеме конкретни мерки за по-нататъшно насърчаване на култура на откритост и прозрачност.

Раздел 3.2 Инвестиране в ОЗИ: отношенията между ЕИТ и ОЗИ

ЕИТ:

— ще осигури ясни и последователни насоки относно очакванията, задълженията и отговорностите по време на целия жизнен цикъл на ОЗИ;

— ще разработи в тясно сътрудничество с ОЗИ капацитет в централния офис на ЕИТ за улесняване на обмена на информация и споделянето на опит между отделните ОЗИ;

— ще предостави редица услуги на ОЗИ по хоризонтални въпроси, по отношение на които може да бъде повишена ефикасността, и ще въведе други корпоративни политики със същата цел;

— ще предостави насоки относно присъединяването и асоциирането на партньори, които не могат да станат пълноправни инвеститори и партньори на ОЗИ.

Раздел 3.3 Съвместна работа със заинтересованите страни

ЕИТ:

— ще създаде постоянен форум на заинтересованите страни на ЕИТ и специален състав на представителите на държавите членки с оглед улесняване на взаимодействието и взаимното споделяне на опит с по-широк кръг представители на сферата на иновациите от всички области на триъгълника на знанието, в това число националните и регионалните органи. В този контекст интернет платформата може да помогне още повече за насърчаване на взаимодействията между участниците;

— ще използва редовно съществуващите асоциации на университети, стопански и научноизследователски организации, а така също клъстерни организации като платформи за обмен на знания и разпространение на постигнатите резултати;

— ще създаде механизъм, като например годишна среща между ЕИТ, ОЗИ и съответните служби на Европейската комисия, за по-нататъшно улесняване на полезните взаимодействия между ЕИТ и ОЗИ от една страна, и други инициативи на Съюза, от друга страна.

СТРАТЕГИЧЕСКА ИНОВАЦИОННА ПРОГРАМА НА ЕИТ

1. Европейският институт за иновации и технологии: активен участник в областта на иновациите в Съюза

Настоящата стратегическа иновационна програма (СИП) набелязва приоритетите на Европейския институт за иновации и технологии (ЕИТ) за периода 2014—2020 г., както и начина на работата му. Поради това програмата е ключовият инструмент, с който създателите на европейските политики задават стратегическата насоченост на ЕИТ, като същевременно ЕИТ разполага с достатъчно свобода да определи начините и средствата за постигане на набелязаните цели.

СИП е резултат от задълбочен процес, който имаше за цел да направи преглед на натрупания до момента опит от ЕИТ и изцяло да отрази конюнктурата в сферата на иновациите в Европа. Програмата е основана на първия проект за СИП, изготвен от управителния съвет на ЕИТ и представен на Европейската комисия на 15 юни 2011 г. в съответствие с изискванията на Регламент (ЕО) № 294/2008 на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

Тя отчита също така резултатите от независимата оценка на първоначалния период от дейността на ЕИТ, както и проведените консултации, до които достъп имаха всички настоящи или потенциални участници в работата на ЕИТ, в това число предприятия, висши учебни заведения и научноизследователски организации, както и национални и регионални органи.

1.1. *ЕИТ: справяне с обществените предизвикателства чрез иновации в триъгълника на знанието*

В динамично променящия се свят пътят на Европа към бъдещето разчита на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. За основни движещи сили за постигането на тази цел, както и за да продължи Европа да бъде конкурентоспособна в световната икономика и обществото на знанието, бяха признати „триъгълникът на знанието“, включващ висшето образование, научните изследвания и иновациите и взаимодействието между тях. Европейският съюз предприе съответните стъпки и определи тези области за политически приоритети в своята стратегия „Европа 2020“. Тези приоритети се изпълняват по-специално посредством водещите инициативи „Съюз за иновации“ и „Младежта в движение“, които образуват общата политическа рамка за действията на Съюза в тези области. Те се допълват от останалите водещи инициативи, напр. инициативите относно „Интегрирана индустриална политика за ерата на глобализацията“, „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“ и „Европа за ефективно използване на ресурсите“. ЕИТ ще допринася в пълна степен за достигането на целите, небелязани в тези водещи инициативи.

([1]) Регламент (ЕО) № 294/2008 на Европейския парламент и на Съвета от 11 март 2008 г. за създаване на Европейски институт за иновации и технологии (ОВ L 97, 9.4.2008 г., стр. 1).

Основанията за извеждането на висшето образование, научните изследвания и иновациите на преден план са разбираеми. В контекста на икономиката на знанието и на нарастваща конкуренция в световен мащаб и предвид демографското предизвикателство, пред което са изправени държавите членки, бъдещият икономически растеж и заетостта в Европа все повече ще разчитат на иновационни пробиви по отношение на продукти, услуги и бизнес модели, както и на способността на Европа да развива, привлича и задържа талантливите кадри. Въпреки че в Европа има отделни примери за успешно внедрени иновации, е необходимо Съюзът да настигне световните лидери в областта на иновациите. Освен това Съюзът е изправен пред засилена конкуренция за привличане на таланти от страна на нови центрове за високи постижения в бързо развиващите се икономики.

Европа има нужда да увеличи усилията си в сферата на висшето образование, научните изследвания и иновациите и да възприеме силна, открита и истинска предприемаческа култура, която е от решаващо значение, за да се подхранва и подкрепя използването на стойността на научните изследвания и иновациите, за да се създадат нови дружества и за да могат иновациите да постигнат реално пазарно приложение в отрасли с висок потенциал за растеж. Необходимо е Европа да насърчава ролята на висшите учебни заведения като двигатели на иновациите, тъй като талантливите личности трябва да притежават нужните умения, знания и нагласи, за да тласкат напред иновациите.

ЕИТ беше създаден именно с тази цел — да допринесе за устойчив икономически растеж и конкурентоспособност чрез засилване на иновационния капацитет на Съюза и на държавите членки и да повиши способността им да превръщат резултатите от научните изследвания и иновациите в продукти и услуги с висока стойност. Чрез пълното интегриране на триъгълника на знанието — висше образование, научни изследвания и иновации — ЕИТ ще допринесе в значителна степен за справяне по-конкретно с обществените предизвикателства, набелязани в „Хоризонт 2020“, и ще създаде необходимите условия за фундаментална промяна в механизмите на сътрудничество в сферата на иновациите в ЕС.

За постигането на тази цел ЕИТ съчетава стратегически насоки на равнището на ЕИТ с подход „отдолу-нагоре“ в тематичните области на компетентност на общностите на знание и иновации (ОЗИ). ОЗИ представляват тясно интегрирани дългосрочни паневропейски партньорства, които обединяват на дългосрочна основа водещи университети, научноизследователски центрове, малки и големи предприятия и други активни участници в сферата на иновациите около конкретни обществени предизвикателства. Всяка ОЗИ се организира около малък брой взаимосвързани центрове за съвместно ползване, в които партньорите ежедневно работят в тясно сътрудничество и споделят общи стратегически цели. Центровете за съвместно ползване се опират върху съществуващи центрове за високи постижения и ги доразвиват в местни иновационни екосистеми, обвързани в по-широка мрежа от възлови иновационни средища на територията на цяла Европа. В рамките на ЕИТ отделните ОЗИ се ползват със значителна автономия при определянето на вътрешната им организация, състав, програми и методи на работа, което им позволява да изберат най-подходящия подход за реализиране на набелязаните от тях цели. ЕИТ следва да играе ролята на модел за цяла Европа, като демонстрира ефективно и ненатрапчиво управление. На стратегическо равнище ЕИТ организира процедурата за избор на ОЗИ в съответствие с тематичните области, определени от Европейския парламент и от Съвета, и координира работата им посредством гъвкава рамка, подпомага ги и когато е подходящо, ги консултира по административни въпроси и разпространява техните най-добри модели за управление и финансиране. Координацията и сътрудничеството между различните ОЗИ следва да бъде насърчавана от ЕИТ, за да се гарантира създаването на полезни взаимодействия и добавена стойност.

Посредством ОЗИ ЕИТ се стреми да ускори иновациите и да подпомогне създаването на по-благоприятна мултидисциплинарна и интердисциплинарна среда за развитие на иновациите, способна да доведе до радикална промяна в начина, по който си сътрудничат висшето образование, научните изследвания и стопанският сектор. Този подход допринася за справяне с все по-сложните и взаимосвързани обществени предизвикателства, набелязани в „Хоризонт 2020“, като съчетава иновации в секторите и между тях и обединява усилията на отлични специалисти от различни професионални среди и дисциплини, които иначе може би нямаше да работят заедно, за да намерят с общи усилия решения на предизвикателството.

Постижения

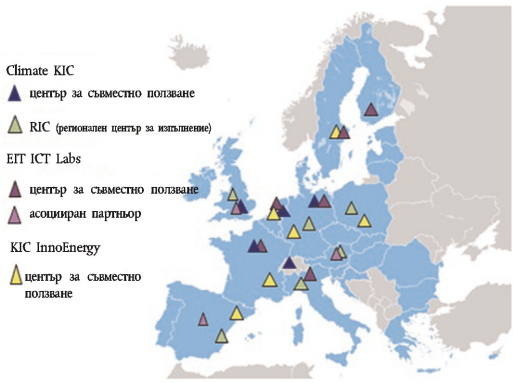
ЕИТ приключи първоначалния етап от развитието си, през който започна да осъществява дейност посредством първите ОЗИ, и изгради своите управителни и изпълнителни органи — управителния съвет и централния офис. ЕИТ успя също така да постигне главната си цел — пълно интегриране на всички етапи в иновационния процес, като обедини висши учебни заведения, научноизследователски организации и предприятия в първите три ОЗИ, създадени през 2010 г. в областите, определени от Европейския парламент и от Съвета като особено важни за бъдещото развитие на Европа: устойчива енергия („KIC InnoEnergy“), адаптиране към изменението на климата и смекчаване на последиците от него („ClimateKIC“) и бъдещо информационно и комуникационно общество („EIT ICT Labs“).

В момента ЕИТ укрепва позициите си на иновативна институция посредством централния си офис в Будапеща. Институтът успя да създаде фондацията на ЕИТ — юридически независима организация, призвана да насърчава и подпомага работата и дейностите на ЕИТ и да повишава общественото му въздействие.

ОЗИ са на път да се превърнат в световен еталон за интегрирани партньорства

Създадени през 2010 г., първите ОЗИ започнаха да осъществяват дейност през 2011 г. Независимо от все още краткия си опит, те успяха да натрупат критична маса в съответните области, включително балансирано участие на различните компоненти на триъгълника на знанието. Обединената сила на участващите в ОЗИ партньори — както като брой, така и като влияние в съответните сфери, им дава възможност да се превърнат в световен еталон.

Графика 1: Центрове за съвместно ползване на ОЗИ

При създаването на своите стратегии и управленчески структури ОЗИ приложиха диференцирани подходи, които отразяват различните тематични области. Една от общностите беше създадена като дружество, а другите две са сдружения с нестопанска цел. И трите ОЗИ са организирани приблизително около 30 основни партньори и 5—6 центъра за съвместно ползване, които обикновено се подпомагат от различен брой допълнителни сътрудничещи партньори, включително малки и средни предприятия (МСП).

Изграждането на ОЗИ като отделни правни субекти, ръководени от генерален директор, определено се откроява от традиционния подход с участието на повече бенефициери. Освен това всички ОЗИ се ръководят от бизнес логика при стратегическото планиране на дейностите си и всички прилагат принципа за съвместно ползване на материално-техническа база: те привличат различни екипи, които работят на едно и също място; служат като централен пункт за обмен на информация за редица дейности на ОЗИ; и съчетават квалификации и умения, придобити в различни области на специализация на паневропейско равнище. Предприятията по-конкретно ще играят голяма роля за осъществяването на дейностите на ОЗИ, а ОЗИ следва да са в състояние да мобилизират инвестиции от икономическия сектор и да го ангажират в дългосрочен план.

Дейностите на ОЗИ обхващат всички етапи на иновационния процес и наред с другите им задачи включват създаването на магистърски и докторски програми с обозначението на ЕИТ, които съчетават високите научни постижения с изграждане на предприемачески дух, услуги за създаване на собствен бизнес и схеми за мобилност. Тъй като в центъра на първоначалните дейности на ОЗИ бяха развитието на таланта и човешкият потенциал, първите резултати бяха постигнати именно в областта на образованието и предприемачеството, в това число създаването на магистърски и докторски програми. Две ОЗИ са обединили усилията си и си сътрудничат в съвместна магистърска програма в областта на интелигентните мрежи.

През първата година (2010/2011 г.) ОЗИ са постигнали обещаващи резултати:

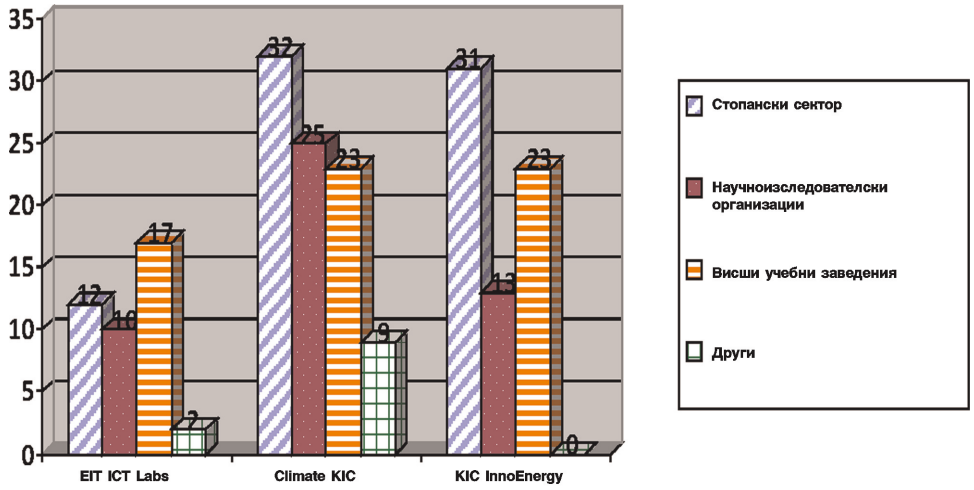
Близо 500 студенти са приключили обучението си в летни курсове, а към момента над 200 са записани в специфични магистърски програми със запазената марка на ОЗИ. Търсенето от страна на талантливи хора е голямо: така например за обучение по магистърската програма на „KIC InnoEnergy“ са получени 950 кандидатури, но само 155 студенти са били приети да следват. Студентите, които са завършили обучения на „ClimateKIC“ през 2010 г. и 2011 г., са сформирали асоциация на дипломиралите се студенти с цел да продължат да поддържат дългосрочни контакти с ОЗИ.

Вече са създадени шест нови дружества с начален капитал от награди и отличия или с предоставена от ОЗИ подкрепа. Повече от 50 стартиращи дружества в момента преминават през „инкубационен период“. „EIT ICT Labs“ подпомага 18 малки дружества, като им осигурява бизнес наставници.

В рамките на триъгълника на знанието бяха установени връзки на регионално равнище посредством междудисциплинарни програми за професионално развитие, като например разработената от „ClimateKIC“ програма „Пионери в действие“ (Pioneers in practice) — схема за мобилност, в която до момента са участвали 59 души.

Установени бяха нови правила в областта на интелектуалната собственост (ИС), които предвиждат разпределяне на печалбите от правата върху ИС между участващите дружества и ОЗИ като правен субект.

Графика 2: Партньорите на ОЗИ през 2011 г. (стопански сектор, висше образование, научноизследователски организации)

1.2. *Добавена стойност на ЕИТ: отличителни характеристики*

Благодарение на определени характерни черти в подхода си ЕИТ има истинска добавена стойност на равнището на Съюза:

— Преодоляване на разпокъсаността посредством дългосрочни интегрирани партньорства и постигане на критична маса благодарение на европейското му измерение: като се опира на съществуващи инициативи за сътрудничество, ЕИТ извежда избраните партньорства в рамките на ОЗИ на по-трайно и стратегическо равнище. ОЗИ дава възможност на партньори от световна класа да се обединят в нови конфигурации, да оптимизират наличните ресурси и да разработят нови и където е подходящо, открити иновационни модели, да се възползват от нови бизнес възможности чрез нови вериги на стойността, насочени към по-рискови и по-мащабни предизвикателства. Освен това, въпреки че в държавите членки съществуват значителен брой центрове за високи постижения, поотделно те често не достигат критична маса за конкуренция в световен мащаб. Центровете за съвместно ползване към ОЗИ дават възможност на силни местни участници да установят тесни връзки с други водещи партньори на трансгранично равнище, което им позволява да развиват дейност и да печелят признание на световно равнище.

— Засилване на влиянието на инвестициите в областта на образованието, научните изследвания и иновациите и изпробване на нови форми за управление на иновациите: ЕИТ действа като „катализатор за иновации“, като придава допълнителна стойност на съществуващата научноизследователска база чрез ускорено внедряване и използване на технологиите и научноизследователските резултати и чрез трансфер на резултатите от изследванията в образованието. Иновационните дейности на свой ред допринасят за привличане и насърчаване на инвестициите в научни изследвани и за по-голямо съобразяване на образованието и обучението с потребностите на предприятията. За тази цел ЕИТ разполага със значителна гъвкавост, за да изпробва нови иновационни модели, което позволява истинска диференциация в моделите за управление и финансиране на ОЗИ, както и бързо адаптиране за по-добро посрещане на възникващи нови възможности.

— Развитие на таланти на трансгранично равнище и насърчаване на предприемачеството чрез интегриране на триъгълника на знанието: ЕИТ развива иновации, вдъхновени от хората, и поставя в центъра на усилията си студентите, изследователите и предприемачите. Институтът осигурява нови възможности за професионално израстване и мобилност между академичните среди и частния сектор, както и иновативни схеми за професионално развитие. Очаква се означението на ЕИТ, което се дава на иновативни магистърски и докторски програми на ОЗИ, да допринесе за създаването на международно призната запазена марка за високи постижения, която ще помогне за привличането на таланти от Европа и чужбина. Предприемачеството се насърчава посредством ново поколение студенти на световно равнище, включително студенти в докторски програми, които разполагат с необходимите знания и нагласи за превръщане на идеите в нови бизнес възможности. Тези студенти имат ключова роля за интегрирането на триъгълника на знанието.

— Интелигентно финансиране чрез ефекта на лоста, съчетано с подход, ориентиран към постигането на резултати и към нуждите на бизнеса: ЕИТ осигурява близо 25 % от бюджета на ОЗИ и действа като катализатор за 75 % от финансовите средства, предоставяни от широк кръг публични и частни партньори и партньори от третия сектор, като дава израз на един предприемачески подход сам по себе си и създава значителен ефект на лоста чрез обединяване на широкомащабни инвестиции и оптимално насочване на различни публични и частни източници към съгласувани стратегии. В рамките на ОЗИ ще бъдат предвидени вътрешни разпоредби за избягване на двойното финансиране на дейностите на национално равнище и на ниво ЕИТ.

Освен това, като набляга едновременно на въздействието върху пазара и обществото, ЕИТ следва подход, насочен към постигането на резултати. Дейността на ОЗИ се ръководи от бизнес логика и се основава на годишни бизнес планове, които включват амбициозен набор от дейности — от обучения до създаване на собствен бизнес, с ясни цели, резултати и ключови показатели за изпълнение (КПИ), спрямо които се оценяват постигнатите резултати.

1.3. *Полезни взаимодействия и допълване с други политически инициативи и инициативи за финансиране*

Взаимната връзка между научните изследвания, иновациите и висшето образование все повече се отчита в инициативите и програмите на Съюза. Съществува голям потенциал за взаимно подсилващи се действия на европейско, национално и регионално равнище. На равнището на Съюза стратегическата рамка, осигурена от „Хоризонт 2020“ — рамковата програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.), допълнително ще гарантира, че тези полезни взаимодействия се използват пълноценно.

ЕИТ ще има съществен принос за целите, набелязани в „Хоризонт 2020“, по-специално за справяне с обществените предизвикателства, като допълва други инициативи в тези области. В рамките на „Хоризонт 2020“ ЕИТ ще бъдат част от целта „обществени предизвикателства“, но в съответствие с подхода за хармонично взаимодействие между целите институтът ще допринесе и за изпълнението на целта „водещи позиции в промишлеността“, като стимулира научни изследвания, насочени към постигането на резултати, и насърчава създаването на иновативни МСП с висок растеж. В заключение, институтът ще допринесе за създаването на целта „научна база за високи постижения“, като насърчава трансграничната мобилност между дисциплини, отрасли и държави и вгражда предприемчивостта и културата за поемане на риск в новаторски следдипломни квалификационни степени.

По този начин ЕИТ значително ще допринесе за създаването на рамковите условия, необходими за реализацията на иновационния научноизследователски потенциал на Съюза, и за завършване на Европейското научноизследователско пространство (ЕНП).

Освен това ЕИТ внася напълно развито и необходимо академично измерение в научноизследователската и иновационната политика на Съюза. Чрез новаторско като подход образование, което възпитава в предприемачески дух, институтът играе важна свързваща роля между рамката за научни изследвания и иновации и образователните политики и програми, като осигурява необходимия дългосрочен ангажимент за осъществяване на трайни промени в сферата на висшето образование. Най-вече чрез нови трансдисциплинарни и интердисциплинарни квалификационни степени с означението на ЕИТ, присъдени от участващи висши учебни заведения в съответствие с националните правила и процедури за акредитация, ЕИТ е начело на съвместни усилия за образование, насърчаващо иновациите, ясно обвързани с по-широката европейска програма за модернизиране на висшите учебни заведения и по този начин развиват Европейското пространство за висше образование.

Налице са и възможности за взаимна подкрепа и взаимодействие с политиката на сближаване на Съюза чрез изграждането на връзки между местните и глобалните аспекти на иновациите. Центровете за съвместно ползване осигуряват трансгранично сътрудничество и са в добра позиция да се възползват от различни схеми за финансиране в съответните региони. Центровете за съвместно ползване играят важна роля за укрепването на връзките на местно и на международно равнище на ОЗИ като цяло, в това число чрез тясно сътрудничество с регионалните органи, по-специално с онези от тях, които участват в разработването и изпълнението на регионалните иновационни стратегии за интелигентно специализиране (RIS3). Освен това биха могли да се заздравят връзките между ОЗИ и местните клъстерни организации за засилено участие на МСП в дейностите на ОЗИ. Въпреки че възможностите за полезни взаимодействия се различават в зависимост от тематичната област на ОЗИ, редица инициативи и програми на равнището на Съюза изглеждат особено подходящи за провеждането на ползотворно сътрудничество и координация. Като се има предвид, че самата концепция за ЕИТ/ОЗИ се основава на добавянето на стойност към вече разработени водещи европейски постижения, настоящите и бъдещите ОЗИ по правило ще се стремят да извлекат максимална полза от такива полезни взаимодействия. Очаква се ОЗИ да придадат допълнителна стойност на евентуално вече съществуващи в съответните области инициативи, в това число инициативи за съвместно планиране (ИСП), европейски партньорства за иновации (ЕПИ) и публично-частни партньорства (ПЧП).

Инициативите за съвместно планиране, които са ключов инструмент за преодоляване на разпокъсаността в областта на научните изследвания, трябва да осигурят ядрото на паневропейската научноизследователска база на ОЗИ, когато е необходимо. На свой ред ОЗИ могат да ускорят и да насърчат използването на водещи научни изследвания, подкрепени от публични източници и обединени в рамките на ИСП, и така да съдействат за преодоляване на разпокъсаността в областта на иновациите. Съвместните технологични инициативи (СТИ) и новосъздадените публично-частни партньорства осигуряват платформи за насърчаване на мащабни научни изследвания, насочени към промишлеността, и стимулират разработването на ключови технологии. ОЗИ могат да съдействат за катализирането на тези значими инвестиции в областта на научните изследвания за по-активен трансфер на технологии и за внедряването им на пазара, както и за развитие на нови стопански дейности в рамките на съществуващи предприятия с помощта на талантливи хора с предприемачески дух. Посредством подхода си, основан на триъгълника на знанието, ЕИТ ще допълни средствата, които Европейският съвет за научни изследвания влага в авангардни научни изследвания на световно равнище, като застъпи всеки един етап от иновационния процес — от възникването на идеите до тяхното приложение и експлоатация — и ще осигури и допълнителни възможности за изследователите по програма „Мария Склодовска-Кюри“ и студентите по програма „Еразъм“ да спомогнат за насърчаване развитието на Европейското научноизследователско пространство и Европейското пространство за висше образование.

Предстоящите европейски партньорства за иновации ще осигурят общи рамки, улесняващи съгласуваността и интелигентните взаимодействия между съществуващи инструменти и политики в областта на научните изследвания и иновациите, които са ориентирани към търсенето и предлагането. ОЗИ могат да допринесат за работата на ЕПИ благодарение на това, че са разпръснати в различни географски точки, както и на натрупания си практически опит, по-специално чрез развитие на необходимия човешки капитал, обучение на ключови участници, като предприемачите и изследователите, и набелязване на рамкови условия и най-добри практики по проблеми на политиката, нормативната уредба или стандартизацията в съответния сектор.

На практика възможностите за полезни взаимодействия ще се реализират по различен начин според различните ОЗИ и различните предизвикателства. В момента на равнището на ОЗИ се разработват връзки с различни други инициативи в зависимост от особеностите на всяка ОЗИ и тематичната ѝ област. Освен това ЕИТ следва да насърчава полезните взаимодействия и контактите между ОЗИ по всички стълбове на „Хоризонт 2020“ и с други инициативи в тази област, като в същото време обръща необходимото внимание на риска от припокриване.

Примери на практическо взаимодействие между ОЗИ и други инициативи (към 9/2011 г.)

— „EIT ICT Labs“ поддържа връзки и работи в тясно сътрудничество с публично-частното партньорство за интернет на бъдещето, със съвместната технологична инициатива ARTEMIS, с лансирани от EUREKA инициативи като ITEA2 („Информационни технологии за европейски напредък”), както и с партньорството „Trust in Digital Life” (Доверие в цифровия живот). Като прилага „катализаторите“, с които разполага ОЗИ — радара за иновации, „стимулатора на патенти“ и трансфера на технологии на всеки един етап от изпълнението на научноизследователските проекти, финансирани от Съюза, „EIT ICT Labs“ засилва тяхното въздействие върху пазара. Като предоставя достъп до своите центрове за съвместно ползване, общността е в състояние да подобри мобилността на хората и идеите на територията на Европа.

— ОЗИ „InnoEnergy“ допринася за осъществяването на Европейския стратегически план за енергийните технологии (план SET), включително чрез участието си в платформата на SETIS за следене и картографиране на технологичните новости и чрез приноса си към европейските промишлени инициативи. В момента тази общност си сътрудничи и със Съвместния изследователски център на Комисията (JRC) относно възможностите за моделиране при изграждането на различни сценарии.

— ОЗИ „Climate KIC“ осъществява активно ползотворно сътрудничество с инициативите за съвместно планиране (ИСП) в тази област, тъй като собствената ѝ програма за иновации и план за изпълнение отчасти ще се опрат върху общата стратегическа програма, набелязана в ИСП в областта на климата (услуги, свързани с климата, и адаптиране). Регионалните общности за иновации и внедряване към ОЗИ „Climate KIC“ осигуряват оригинален паневропейски модел за регионални иновации, който използва регионите като изпитателна площадка, като обвързва развитието на управленски способности и регионалните предимства с глобалните предизвикателства.

2. Задълбочаване на ролята на ЕИТ след 2013 г.: приоритети

2.1. *Насърчаване на растежа, въздействието и устойчивото развитие с помощта на ЕИТ*

Поуки, извлечени от етапа на създаване

Процесът на създаване на първите ОЗИ включваше голяма доза „учене чрез практика“. Той показа, че ОЗИ представляват новаторска концепция, а предизвикателството за правното им организиране и за сключването на договорни отношения с ОЗИ и техните партньори се оказа подценено от всички участници в процеса. Слабото познаване на това, доколко са подходящи различните правни форми, също затрудни процеса на създаването на ОЗИ. Подходът „отдолу-нагоре“, който предоставя значителна свобода на всяка ОЗИ да организира партньорствата си, трябва да бъде запазен, но е необходимо да се осигурят допълнителни насоки и помощ за намирането на подходящата юридическа форма. Освен това не трябва да се подценява предизвикателството да се обедини в един правен субект различната култура на академичните и стопанските среди — доказателство колко важно е споделянето на общи ценности както на равнището на ОЗИ, така и на равнището на ЕИТ. При това ОЗИ представляват мащабни институционални нововъведения и всяка от тях има свой неповторим облик по отношение на характеристиките си, включително размера и организацията. Това осигурява богата гама от иновационни модели, но същевременно затруднява цялостното координиране и наблюдение на ОЗИ.

В бъдеще ЕИТ следва да предоставя по-ясни насоки от самото начало, още от процедурата за избор, за да може всички ОЗИ да имат общи основни стратегически характеристики, като същевременно се предоставя възможност за диференцирани подходи по отношение на организацията, резултатите и финансирането.

ЕИТ следва да намали административната тежест и да разпространява най-добри практики и опита на съществуващите ОЗИ сред новите ОЗИ. На последно място, съществуващите за момента три ОЗИ не осигуряват необходимата критична маса, за да може ЕИТ да разгърне напълно потенциала си на водещ институт в областта на иновациите.

Освен това ЕИТ трябва да представлява нещо повече от „сбора от съставните си части“ и трябва да се насърчават дейностите между отделните ОЗИ.

В дългосрочен план ЕИТ трябва да установи ясна идентичност и да затвърди името си като марка на световно равнище. Развитието на марката на ЕИТ може да включва действия за създаване на силна мрежа от хора и предприятия от общността на ЕИТ (студенти, бивши възпитаници, обучаващи, предприемачи, специалисти и др.) и организиране на конференции и други събития за насърчаване на чувство за идентичност и видимост.

ЕИТ в ролята на инвеститор в триъгълника на знанието

Въз основа на извлечените поуки целта на ЕИТ е да укрепи и доразвие ролята си на „инвеститор“, който насърчава и позволява на съществуващите центрове за високи постижения в сферата на научните изследвания, стопанската дейност и висшето образование в Европа да обединят усилията си, и подпомага дългосрочно системно сътрудничество между тях посредством ОЗИ.

Подходът „ЕИТ в ролята на инвеститор“ означава да се наблегне върху установяването на най-добрите стратегическите възможности и подбора на кръг от партньорства на световно равнище — ОЗИ, които да осъществяват набелязаните цели. Като част от този подход всяка година ЕИТ отпуска безвъзмездни средства на ОЗИ въз основа на резултатите през изминалия период и предложените в бизнес плановете им дейности, следвайки ясна, публична и прозрачна процедура. В оценката на бизнес плановете ще участват и независими външни експерти. В това отношение ЕИТ следва не само да набележи широкообхватни ориентири и цели, но и да предостави необходимата подкрепа на ОЗИ, както и да наблюдава изпълнението им. В същото време на ОЗИ се предоставя значителна свобода на действие за определяне на тяхната програма, вътрешните им стратегии и организация, както и за провеждане на дейностите им и привличане на необходимите таланти и средства.

Възвращаемостта на инвестициите на ЕИТ в ОЗИ ще се измерва от гледна точка на осезаемите ползи за европейската икономика и обществото, като например създаването на нови бизнес проекти, продукти и услуги в съществуващи и бъдещи пазари, по-добре подготвени хора с предприемаческа нагласа, нови и по-привлекателни възможности за работа, както и привличане и задържане на талантливи хора от целия Съюз и от други държави.

Това изисква създаването на надеждна система за наблюдение и оценка за ЕИТ, която набляга върху постиженията, резултатите, икономическото и обществено въздействие, което следва да се съпоставя с най-добрите международни практики. Създаването на балансирана система за наблюдение на изпълнението, с която да се оценяват въздействието на ЕИТ чрез ОЗИ, резултатите, постигнати от самия ЕИТ като организация, както и приносът на ЕИТ за „Хоризонт 2020“, е приоритет в тази насока.

Важен елемент в това отношение е и изграждането съвместно с ОЗИ на истинска „корпоративна идентичност“ на ЕИТ около набор от общи ценности. Въпреки че всички ОЗИ и техните партньори имат свои собствени ценности и „корпоративна идентичност“, всички те споделят общи ценности, които обединяват в едно ЕИТ и ОЗИ. Те са: високи постижения във всички измерения на триъгълника на знанието; високо квалифицирани и предприемчиви хора; дългосрочно сътрудничество между различни държави, дисциплини и отрасли, както и съсредоточаване върху обществеността и икономическото въздействие. Подобна идентичност ще повиши популярността и репутацията на ЕИТ и ОЗИ.

2.1.1. Консолидиране и насърчаване на растежа и въздействието на съществуващите ОЗИ

ЕИТ ще подпомага активно първите три ОЗИ, за да засили потенциала и въздействието им, както и приноса им за реализирането на целите, набелязани в „Хоризонт 2020“. С течение на времето ОЗИ ще разширят обхвата на първоначалния си набор от дейности, за да се възползват от новите възможности по отношение на пазара или на обществото и да се приспособят към променящата се глобална среда. За да подпомогне тези процеси, ЕИТ ще препоръча и определи — по открит и прозрачен начин — в тясно сътрудничество с отделните ОЗИ конкретни стратегии за съфинансиране, които в същото време подкрепят стратегически дейности от гледна точка на ЕИТ.

ОЗИ трябва да продължат да бъдат динамични партньорства и да бъдат готови за работа с нови партньори в цяла Европа въз основа на високите достижения, както и за прекратяване на отношенията с досегашни партньори, ако е необходимо. ОЗИ трябва да се възползват от нови източници на съществуващи и потенциални високи постижения винаги, когато те носят добавена стойност, чрез участието на нови партньори в центровете за съвместно ползване, засилено взаимодействие между различните центрове в рамките на всяка ОЗИ или дори създаване на нов център за съвместно ползване, като същевременно партньорството в ОЗИ остава целенасочено, стабилно и управляемо.

Също толкова важно е постигането на добър баланс между сътрудничество и конкуренция, за да може ОЗИ да постигнат максимална ефективност. ЕИТ ще поощрява ОЗИ да предприемат съвместна работа заедно с другите ОЗИ в сектори, които предоставят големи възможности за полезно взаимодействие, например чрез съвместни курсове за професионално развитие, съвместно разработени научноизследователски дейности, магистърски или докторски степени или мобилност между отделните ОЗИ за представителите на академичните и стопанските среди. В същото време ЕИТ ще предостави стимули за поддържането на известна конкуренция, която да мотивира ОЗИ да продължат да работят за постигането на сериозни резултати и въздействие, а също така да предприемат нужните мерки в случай на незадоволителни резултати.

ОЗИ не само се опират на отличната научноизследователска база, с която разполагат техните партньори, но са на предни позиции и в развитието и изпълнението на образователната мисия на ЕИТ. Целта е да се образоват и обучат талантливи хора, които да притежават уменията, познанията и нагласите, включително от предприемачески характер, необходими в световната икономика и обществото на знанието. За тази цел ЕИТ активно развива квалификационните степени с означението на ЕИТ, като следи за качеството им и последователното им прилагане във всички ОЗИ. В това начинание те широко ще използват партньорски и експертни оценки и ще установят диалог с националните и интернационалните органи за осигуряване на качество. Това ще подобри националното и международното признаване и репутация на квалификациите, обозначени като степени и дипломи на ЕИТ, и ще повиши тяхната привлекателност в световен мащаб, като по този начин ще увеличи пригодността за заетост на завършилите и същевременно ще осигури платформа за сътрудничество на международно равнище. Занапред ОЗИ ще се насърчават да разширят образователната си дейност извън рамките на следдипломното образование и да предлагат по-разнообразни форми на обучение, прилагащи по-широка гама от иновативни дейности за професионално развитие, включително обучение на ръководния състав, персонализирано обучение (включително курсове за професионално обучение) и летни училища, както и стажове в рамките на ОЗИ и техните партньори.

С цел да се засили влиянието на провежданата от ОЗИ образователна дейност и да се обхване по-широк кръг от учащи се, ОЗИ могат да прибягнат до експериментално разработване на модули за дистанционно и електронно обучение за бакалавърски курсове или програми за училищата.

ЕИТ:

— ще насърчи ОЗИ да разработят по-широка гама от програми за образование и обучение и да предоставят съвети във връзка с тях и да повишат осведомеността за съществуването на тези образователни програми;

— постепенно ще създаде конкурентни механизми за преразглеждане на разпределението на процента на безвъзмездните средства за ОЗИ, които ще се основават на бизнес плановете на ОЗИ и на резултатите от тяхната дейност и които ще отчитат различните темпове в развитието на ОЗИ;

— ще насърчава ОЗИ да развиват съвместни дейности по хоризонтални въпроси,

— ще установи система за партньорски оценки на квалификациите, обозначени като степени и дипломи на ЕИТ, и ще започне диалог с националните и международните органи за осигуряване на качество с цел насърчаване на последователен подход.

2.1.2. Създаване на нови ОЗИ

За да засили още повече въздействието на иновациите и да насърчи иновационната дейност по нови обществени предизвикателства, ЕИТ постепенно ще разшири кръга от ОЗИ. Като следва тенденция за нарастващо развитие при изграждането на нови ОЗИ, ЕИТ ще гарантира, че поуките, извлечени от предходните етапи, са надлежно взети под внимание и че ОЗИ се създават само в области, в които са налице безспорен потенциал за иновации и първокласни постижения, върху които да се гради. В периода 2014 — 2020 г. нови общности на знание и иновации ще бъдат създадени на три етапа: През 2014 г. ще стартира покана за две ОЗИ, последвана от покана за две ОЗИ през 2016 г. и накрая от покана за една ОЗИ през 2018 г., при условие че оценката на ЕИТ, предвидена в член 32, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета даде положителен резултат [1], с което общият брой на ОЗИ в периода 2014—2020 г. ще достигне осем (което се равнява на създаването на 35—45 центъра за съвместно ползване на територията на Съюза). Новата процедура за избор на ОЗИ до голяма степен ще се основава на положителните резултати от поуките, извлечени от първия етап на ОЗИ, и на задълбочена външна оценка на ЕИТ и на съществуващите ОЗИ, в това число оценка на икономическото и обществено въздействие на ОЗИ и на приноса на ЕИТ за засилване на иновационния капацитет на ЕС и на държавите членки, а където е приложимо – и на резултатите от оценките на „Хоризонт 2020“.

Нови ОЗИ ще бъдат създавани в областите, които предлагат истински потенциал за иновации. По този начин ЕИТ ще допринесе в пълна степен за изпълнението на целите на по-широката политическа програма на Съюза, по-специално за изпълнението на целите на „Хоризонт 2020“, в който се набелязват редица обществени предизвикателства, както и базови и промишлени технологии. Целта е да се създадат ОЗИ в тематични области, които предвид големия си обхват и сложното си естество изискват прилагането на междудисциплинарен, трансграничен и междусекторен подход. Поради това е необходимо изборът на тематичните области да бъде направен въз основа на внимателен анализ, с който да се определи дали създаването на ОЗИ би могло да донесе истинска добавена стойност и да има положително въздействие върху икономиката и обществото.

Европейската комисия направи такъв анализ чрез процедура за изготвяне на обективна оценка на потенциала на бъдещите теми за ОЗИ. Една от отправните точки беше проектът за СИП, който управителният съвет на ЕИТ представи на Комисията през юни 2011 г. Успоредно с това беше разработен набор от строги критерии, за да се даде възможност за обективна оценка на потенциала за иновации, предлаган от всяка бъдеща тема. Валидността на тези критерии беше подложена на проверка от страна на останалите представители на сферата на иновациите от всички области на триъгълника на знанието посредством открита обществена консултация. Описаната процедура завърши с изготвянето на следния списък с критерии за тематичните области:

[1] Регламент (ЕО) № 1291/2013 от 11 декември 2013 г. на Европейския парламент и на Съвета за създаване на „Хоризонт 2020“ – рамковата програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.), (Виж стр. 104 от настоящия брой на Официален вестник).

— да са насочени към справяне с големите икономически и обществени предизвикателства, пред които е изправена Европа, и да допринасят за изпълнението на стратегията „Европа 2020“;

— да са приведени в съответствие и да се съгласуват със съответните политики на Съюза, както и със съществуващите инициативи по линия на „Хоризонт 2020“ и “Еразъм +”;

— да са в състояние да привлекат инвестиции и дългосрочен ангажимент от страна на стопанския сектор; да разполагат с вече изграден пазар за продуктите си или да са в състояние да създадат нови пазари;

— да създават устойчиво и системно въздействие, което се измерва с броя на обучените нови предприемачи, новите технологии и новите предприятия, както и работни места за висококвалифицирани;

— да обединяват критична маса от световно признати представители на средите на научните изследвания, образованието и иновациите в цяла Европа, които иначе не биха работили заедно, включително като насърчават сътрудничество с партньори извън Европа;

— да изискват трансдисциплинарни подходи и да насърчават висшите учебни заведения да разработват нови образователни програми, които преминават отвъд границите на отделните дисциплини;

— да са насочени към основни пропуски в сферата на иновациите, като европейския парадокс, т.е. теми, по които Европа разполага със солидна база за научни изследвания, но отчита слаби резултати в областта на иновациите.

Оценката на темите, предложени в проекта на ЕИТ, както и от по-широката общност на заинтересованите лица, ясно показа известни различия по отношение на евентуалното въздействие, което би оказало създаването на ОЗИ. В резултат на това няколко теми бяха отхвърлени, а съдържанието на други беше преформулирано, за да съответстват в по-голяма степен на особеностите на европейския и световния контекст в тази област.

Бяха определени следните тематични области, в които създаването на нови ОЗИ разполага с най-голям потенциал да добави стойност към вече съществуващи дейности и да даде истински тласък на иновациите:

— Иновации за здравословен начин на живот и активен живот на възрастните хора

— Суровини — устойчиво проучване, добив, преработка, рециклиране и заместване

— Храна за бъдещето — устойчива верига на доставки от ресурсите до потребителите

— Производство с добавена стойност

— Градска мобилност

Допълнителни подробности по отделните теми се съдържат в информационните фишове в края на настоящия документ ([1]).

Въз основа на така набелязаните теми ЕИТ ще разполага с пълна свобода да организира бъдещата процедура за избор на ОЗИ. Успехът на бъдещите покани за създаване на ОЗИ ще зависи до голяма степен от предоставянето на ясни насоки по отношение на очакванията и изискванията, както и от определянето на срокове, които да позволят на кандидатите за ОЗИ да се организират много добре в правно и във финансово отношение, преди да представят предложение. Изборът на ОЗИ ще се осъществява с помощта на подробни критерии, определени в регламента за ЕИТ, въз основа на общовалидните принципи за високи научни постижения и значимост на иновациите. Всяка избрана ОЗИ ще трябва да демонстрира по какъв начин възнамерява да постигне максимално въздействие в дадената област, както и да докаже жизнеспособността на стратегията си.

([1]) Информационните фишове съдържат резюме на направения анализ във връзка с целесъобразността на създаването и добавената стойност от създаването на ОЗИ в предложените теми. Те включват ориентировъчна информация за работата, която би могла да извършва ОЗИ в конкретната област, но не дават препоръки за бъдещите дейности или работни методи на ОЗИ.

Като отразява необходимостта от поетапен подход при създаването на нови ОЗИ, изборът на темите за трите вълни се основава на степента на развитие в съответната област, на евентуалното обществено и икономическо въздействие, както и на възможностите за полезно взаимодействие с други инициативи. Темите за вълната през 2014 г. са следните:

— Иновации за здравословен начин на живот и активен живот на възрастните хора

— Суровини — устойчиво проучване, добив, преработка, рециклиране и заместване

Темите за вълната през 2016 г. са следните:

— Храна за бъдещето — устойчива верига на доставки от ресурсите до потребителите

— Производство с добавена стойност

Темите за вълната през 2018 г. са следните:

— Градска мобилност

ЕИТ:

— е подготви процедура за избор за всяка вълна от ОЗИ, която предоставя достатъчно време на кандидатите за ОЗИ да подготвят предложения;

— ще обяви покани за пет нови ОЗИ, както следва: покана за две нови ОЗИ през 2014 г. по темите за здравословен начин на живот и активен живот на възрастните хора и за суровини; покана за две нови ОЗИ през 2016 г. по темите за храна за бъдещето и за производство с добавена стойност и покана за една нова ОЗИ през 2018 г. по темата за градска мобилност;

— ще положи всички усилия, за да гарантира, че възможно най-много потенциални заинтересовани страни са осведомени за бъдещите процедури на подбор на ОЗИ;

— ще гарантира, че рамковите условия за бъдещите процедури за избор на ОЗИ водят до оптимални резултати, най-вече чрез предоставянето на ясни насоки по отношение на изискванията и процедурите, както и като се дава достатъчно време на кандидатите да организират партньорството.

2.2. *Засилване на въздействието на ЕИТ*

Насърчаване на иновациите в целия Съюз

По време на първоначалния период усилията на ЕИТ бяха съсредоточени най-вече върху създаването на ОЗИ. Въпреки че укрепването на съществуващите центрове за високи постижения безспорно е сред целите на ЕИТ, той ще трябва да гарантира също, че осигурява ползи и за области на Съюза, които не участват пряко в ОЗИ. Поради това е от ключово значение ЕИТ да насърчава активно разпространението на най-добри практики за интегриране на триъгълника на знанието с цел да се развие обща култура за иновации и обмен на знания.

В бъдеще усилията на ЕИТ трябва да са насочени към това, да направи натрупания от ОЗИ опит разбираем и приложим и на други места в Европа, както и да го вгради в култура, способна да служи като образец за подражание в Европа и отвъд границите ѝ. Като набелязва, анализира и споделя най-добрите практики, както и нови модели за управление и финансиране, създадени от ОЗИ, ЕИТ се стреми да гарантира, че знанията, създадени в рамките на ЕИТ и ОЗИ, се разпространяват и използват пълноценно за благото на хора и институции, включително онези, които не участват пряко в ОЗИ.

ЕИТ също така ще се стреми да засили своята видимост в целия Съюз. Следва да се използват всички подходящи средства и начини на комуникация, за да се гарантира достатъчен достъп до информация относно функционирането и обхвата на ЕИТ и ОЗИ.

ЕИТ може да изиграе решаваща роля за обобщаване на разнообразието от подходи, прилагани от ОЗИ, и за пренасянето им в области със слаб иновационен капацитет, които иначе не биха били в състояние да се възползват от извлечения от ЕИТ опит. Подобен подход ще гарантира, че ползите от опита на ЕИТ насърчават развитието на капацитет за иновации в тези области. Тази дейност е в състояние да осигури висока възвращаемост дотолкова, доколкото се основава на работата на ОЗИ.

Въвеждането на Регионална иновационна схема (RIS), насочена към партньорство между висшите учебни заведения, научно-изследователските организации, предприятията и други организации на заинтересовани лица ще осигури специален механизъм за разпространението на най-добри практики и за разширяване на участието н дейности на ОЗИ.

Такава схема не само ще осигури на участниците извън ОЗИ възможност да натрупат опит от ОЗИ и да улеснят взаимодействието с ОЗИ, но също така ще ги поощри да използват пълноценно натрупаните знания и умения в области, които не попадат в обхвата на ОЗИ, и по този начин ще увеличат капацитета за иновации в целия Съюз. Освен това участниците в RIS ще трябва да докажат ясно съответствие с темите, като се позовават на съответните регионални планове за иновации, по-специално стратегиите за интелигентно специализиране, за да се гарантира стратегическо въздействие.

Схемата ще бъде прилагана на доброволна основа от ОЗИ, по целесъобразност с подкрепа от ЕИТ. Участниците ще бъдат избирани чрез открит и прозрачен процес, управляван от ОЗИ.

Решенията за дейностите, предприемани като част от RIS, ще се вземат от ОЗИ. Тези дейности могат да включват структурирани действия за мобилност, които да гарантират, че талантите — студенти, изследователи, преподаватели и предприемачи от всички възрасти, полове и професионални равнища, които не са част от ОЗИ, имат възможността да участват пълноценно в дейностите на ОЗИ.

Макар участниците в RIS да използват преди всичко други източници на финансиране, включително финансиране от национални фондове, структурните фондове и собствени средства, за да се улесни участието в RIS, ЕИТ може да поощрява прилагането на RIS от ОЗИ чрез финансиране на структурирани действия за мобилност като част от своята програма за дейности по разпространение и популяризиране.

Главните движещи сили за учене на равнището на ЕИТ могат да бъдат: ориентирана към иновациите изследователска дейност с високи постижения за създаването на нови предприятия и нови бизнес модели, включително възможността за МСП и за публичните институции да участват по-активно в областта на иновациите, управление на портфейл от права на интелектуална собственост и нови подходи при обмена на права на интелектуална собственост, предприемачество и нови интегрирани форми на мултидисциплинарно образование; новаторски модели за управление и финансиране, основаващи се на идеята за отворен достъп до иновации или включващи участието на обществени органи. Това ще спомогне ЕИТ да служи като образец за подражание и да „диктува правилата на играта“ в сферата на иновациите в Европа, както и за превръщането на института в международно призната институция на световно равнище в сферата на иновациите.

Насърчаване и привличане на таланти

Талантливите хора са в сърцето на успешните иновации. Сред основните задачи на ЕИТ е да предостави на талантливите хора възможност да използват максимално потенциала си, както и да създаде благоприятна среда за развитието им. Чрез ОЗИ ЕИТ създава такава среда, но е необходимо да я допълни със стратегии за привличането и включването на първокласни таланти, които се намират извън границите на ОЗИ.

Освен това ЕИТ има ясна задача да привлича таланти от държави извън границите на Съюза. Чрез създаването на силна запазена марка и изграждането на стратегически отношения с ключови партньори от цял свят ЕИТ може да повиши привлекателността на партньорите в рамките на ОЗИ. В тясно сътрудничество с ОЗИ ЕИТ следва да развие силна международна стратегия, като набележи подходящи съмишленици и потенциални партньори и поддържа връзки с тях. В този контекст ЕИТ и ОЗИ следва да извлекат максимална полза от съществуващите инициативи на Съюза в тази област като програмите на ЕС в областта на научните изследвания, образованието, обучението и младежта, включително програмата „Еразъм +“ и действията по програма „Мария Склодовска-Кюри“, както и други инициативи за мобилност на равнището на Съюза. Освен това ЕИТ може да засили обмена на знания, наставничеството и работата в мрежа, като насърчи наред с другото създаването на мрежа на бившите възпитаници на ЕИТ.

ЕИТ ще допълни усилията си за насърчаване на талантливи хора и блестящи идеи с помощта на други мерки, като например организирането на конкурси за идеи или връчването на награди за иновации по негова собствена инициатива или в сътрудничество с водещи световни партньори.

ЕИТ:

— ще насърчи участието в информационни дейности и по-специално ще предостави по целесъобразност подкрепа за ОЗИ във връзка с Регионалната иновационна схема;

— ще създаде/адаптира интернет инструмент, за да предостави платформа за обмен на знания и работа в мрежа под егидата на ЕИТ;

— ще изгради и поддържа функционална и силна мрежа на завършилите програми за образование и обучение на ЕИТ/ОЗИ („бивши възпитаници на ЕИТ“);

— ще осигури постоянен достъп до извлечените поуки и успехите на ОЗИ за широката общност в сферата на иновациите в Съюза и извън него. Това може да включва разработването на база от учебни материали със свободен достъп, извлечени от програмите за образование и обучение на ЕИТ и ОЗИ.

— ще гарантира засилено участие на частния сектор, включително на МСП, в триъгълника на знанието.

2.3. *Нови механизми за постигане на резултати и наблюдение, насочено към резултатите*

Опростяването на процедурите, приложено по съзнателен и отговорен начин, е задължително условие, за да може ЕИТ да постига ефективни резултати и да насърчава иновационните пробиви и участието на стопанските среди. ЕИТ все още не се е възползвал в пълна степен от свободата, с която разполага, за да опрости още повече процедурите.

В ролята си на „инвеститор“ в ОЗИ ЕИТ разглежда опростяването на процедурите като динамичен процес, залегнал в цялостната дейност на института, и като неразделна част от ролята му да оказва подкрепа на ОЗИ. За целта ЕИТ ще се стреми да приспособява, усъвършенства и рационализира своите процедури за наблюдение, докладване и финансиране и непрекъснато ще търси по-прости подходи, които могат да помогнат на ОЗИ да се справят с възникващи нови потребности и да засилят въздействието им.

ОЗИ ще предоставят отлична почва за изпробването на нови подходи за финансиране и управление на иновациите. Благодарение на експерименталния характер на ОЗИ и натрупания от тях опит ЕИТ ще изготви програма за опростяване на процедурите в ключови области, като договорните споразумения, опростеното докладване, еднократните суми и единните ставки, за да се намали административната тежест за ОЗИ.

Комисията ще следи отблизо доколко ЕИТ успява да изготвя възможно най-прости споразумения и принципи за финансирането и управлението на дейността на ОЗИ въз основа на разработената от ЕИТ програма за опростяване. Извлеченият опит, в това число недостатъците, ще бъдат споделени с бъдещите ОЗИ, както и с програмите и схемите на Съюза, създадени по линия на „Хоризонт 2020“.

Комисията засили усилията си в подкрепа на ЕИТ за създаването на стабилна и надеждна система за наблюдение, насочено към резултатите. Тази система за наблюдение ще осигури пълна отчетност на ЕИТ и ОЗИ, качество на резултатите, принос за изпълнението на приоритетите на „Хоризонт 2020“, като в същото време ще обезпечи достатъчна свобода на действие в дейността на ОЗИ и отвореност към нови идеи и партньорства. Тя ще позволи на ЕИТ да развие солиден капацитет за събиране и анализиране на данните от ОЗИ, включително източници на финансиране, за измерване на резултатите от дейността на ЕИТ в съответствие с целите на института, както и да сравнява методите на работа ЕИТ и ОЗИ с най-добрите практики на европейско и световно равнище.

Системата ще бъде разработена по гъвкав начин и, ако е необходимо, ще бъде адаптирана, за да бъдат взети под внимание различните дейности, извършвани от на ЕИТ и ОЗИ, които постоянно се изменят, а броят им расте. След препоръката на независимата външна оценка и общите разпоредби за наблюдение по линия на „Хоризонт 2020“ Комисията в партньорство с ЕИТ и ОЗИ предложи създаването на система за наблюдение на ефективността на ЕИТ, насочено към резултатите и провеждано на четири равнища на дейност:

— На равнището на „Хоризонт 2020“: да следи редовно приноса на ЕИТ и ОЗИ за постигане на целите, набелязани в „Хоризонт 2020“;

— На равнището на ЕИТ: да оценява резултатите от дейността на ЕИТ като компетентен и ефикасен орган на Съюза; за измерването ще бъдат използвани предоставяната на ОЗИ подкрепа, честотата и обхватът на дейностите на института за популяризиране, разпространение на резултатите и международни контакти, както и способността му да изготвя опростени процедури.

— На равнището на всички ОЗИ: да следи приноса на всички ОЗИ за постигането на стратегическите цели на ЕИТ, посочени в специален инструмент, като например картата за оценка на ЕИТ.

— На равнището на отделните ОЗИ: да следи резултатите от дейността на отделните ОЗИ въз основа на набелязаните за всяка общност цели и ключовите показатели за изпълнение (КПИ), определени в отделните бизнес планове на ОЗИ. ОЗИ работят с различни бизнес модели и пазари, следователно и с различни отраслови КПИ, които са от съществено значение за успешното управление на отделните ОЗИ.

ЕИТ:

— ще изработи програма за опростяване на процедурите, включително показатели за оценяване на напредъка, и ще докладва на Комисията за изпълнението на програмата посредством годишния доклад за дейността; ще гарантира, че новите модели за опростяване на процедурите се разпространяват в Съюза и ще информира за тях други инициативи на Съюза;

— ще създаде в сътрудничество с Комисията и ОЗИ цялостна система за наблюдение: на приноса на ЕИТ към „Хоризонт 2020“, на въздействието на ЕИТ, оказвано чрез собствената му дейност или чрез провежданите от ОЗИ дейности, както и на резултатите на ОЗИ. ЕИТ ще докладва за всички свои дейности по наблюдение в своя годишен доклад за дейността, който трябва да се изпраща на Европейския парламент и на Съвета.

3. **Ефикасно вземане на решения и правила за работа**

Структурата на управление на ЕИТ съчетава прилагания от ОЗИ подход „отдолу-нагоре“ със стратегическите насоки, давани от ЕИТ. Ето защо е необходимо процесът на вземане на решения на равнището на ЕИТ да се характеризира с действително стратегическа визия, съчетана с ефикасни механизми за изпълнение и системно включване на участниците в триъгълника на знанието на територията на Европа.

Като цяло моделът за управление на ЕИТ е доказал възможностите си. Опитът от първоначалния период показва обаче, че могат да бъдат положени още повече усилия, за да се подобри ефективността на вземането на решения и на механизмите за изпълнение на ЕИТ. Отношенията между управителния съвет на ЕИТ, който отговаря за стратегическите решения, и централния офис на ЕИТ, натоварен с изпълнението, трябва да бъдат по-ясно определени и рационализирани. Централният офис на ЕИТ трябва да набележи ключовите области, в които ЕИТ следва да осигури подкрепа на ОЗИ, като намери нужния баланс между подпомагането и наблюдението. Необходимо е управителният съвет да гарантира по-добре надлежното отчитане в стратегическите решения на опита, натрупан от ОЗИ и от широката общност в сферата на иновациите. На последно място ЕИТ следва да продължи да се отчита пред Съвета и държавите членки.

3.1. *Рационализиране и уточняване на процеса на вземане на решения от ЕИТ*

Управителният съвет на ЕИТ определя стратегическата насоченост на ЕИТ и рамковите условия за ОЗИ, като с помощта на членовете си осъществява връзка между ЕИТ и различните заинтересовани общности в дадената област. В съответствие с прилагания от ЕИТ стопански подход вземането на решения трябва да бъде ефикасно, бързо и целенасочено.

Решаващи фактори в това отношение са броят на членовете, съставът и процедурите на управителния съвет. Принципът за независими членове, съчетан с ограничения брой избрани членове, представляващи общността на ОЗИ, е доказал целесъобразността си и позволява събирането на експертни познания от всички области на триъгълника на знанието. Първоначалният модел с 18 избрани членове, към които неотдавна се присъединиха още четирима представители на ОЗИ, показа обаче, че не е идеален. Намаляването на състава на управителния съвет ще доведе до по-резултатно вземане на решения и ще понижи административните разходи.

В заключение, още по-голяма ефективност може да бъде постигната, ако управителният съвет на ЕИТ отново се съсредоточи върху основната си роля, а именно предоставянето на стратегически насоки. Освен това съгласуваността с други инициативи на Съюза ще бъде допълнително укрепена чрез засилени консултации с Европейската комисия във връзка с тригодишната работна програма на ЕИТ. Информацията за ЕИТ и ОЗИ, съдържаща се в тригодишната работна програма на ЕИТ, ще позволи да се направи оценка на останалите части на „Хоризонт 2020“ и да се гарантира взаимно допълване с тях, както и с други политики и инструменти на Съюза. Всички тези промени са включени в изменения Регламент (ЕО) № 294/2008.

Решенията на управителния съвет на ЕИТ се изпълняват от централния офис на института под ръководството на директора, който носи отговорност за действията на ЕИТ. По този начин централният офис отразява ангажимента на ЕИТ и ОЗИ за постигането на резултати и играе ролята на движеща сила за опростяване на процедурите. Същевременно централният офис на ЕИТ развива капацитет редовно да систематизира извлечените от ОЗИ поуки и да предоставя заключенията за ползване на останалите представители на сферата на иновациите. С течение на времето централният офис на ЕИТ ще се превърне в ценен източник на най-добри практики и в истински експертен партньор за създателите на политики.

Привличането и задържането на талантливи специалисти е истинско предизвикателство за централния офис на ЕИТ. За да може там да работят най-талантливите и квалифицирани специалисти, централният офис ще набележи ясна стратегия за човешките ресурси, включително възможности извън прякото наемане на работа, като командироване или временни назначения, които насърчават редовния обмен на персонал и стажанти с отлични институции за научни изследвания, образование и иновации на територията на Съюза и в останалата част на света.

ЕИТ:

— ще гарантира чрез интелигентна стратегия за човешките ресурси, в това число системно използване на вътрешни и външни експерти, както и с помощта на процедури за вътрешно управление, че ЕИТ ще се превърне в институция еталон за новаторско управление;

— ще предприеме конкретни мерки за по-нататъшно насърчаване на култура на откритост и прозрачност.

3.2. *Инвестиране в ОЗИ: отношенията между ЕИТ и ОЗИ*

Взаимодействията между ЕИТ и ОЗИ не само осигуряват необходимата рамка, за успешна работа на ОЗИ, но и са в основата на процеса на взаимен обмен на опит, който позволява на ЕИТ да изпълнява ролята си на изпитателна площадка за нови иновационни модели. За да могат ОЗИ да разполагат с подходящи рамкови условия, ЕИТ трябва да дава ясни и последователни насоки на всеки един етап от процеса, без обаче да е прекалено авторитарен. Тези насоки ще включват по-специално управлението на ОЗИ и начините за привличане на основни и второстепенни партньори. За постигането на максимална ефективност взаимодействията между централния офис на ЕИТ и ОЗИ трябва да са систематични и редовни, както и ясни, открити, прозрачни и да се основават на доверие. За това следва да допринасят както договорните отношения между ЕИТ и ОЗИ, така и организацията на работата в централния офис на ЕИТ.

Като се отдалечи от чисто административната си роля, централният офис на ЕИТ ще оптимизира оперативните си функции, за да насочи общностите към максимална ефективност и да осигури широко разпространение на добрите резултати. Ефективността може да се повиши чрез предоставянето на някои услуги и функции централизирано, а не на равнището на отделните ОЗИ. Макар че всяка ОЗИ работи по специфична тема, някои елементи са от хоризонтално естество и именно по отношение на тях ЕИТ е в състояние да осигури осезаема добавена стойност. Подобна роля на доставчик на познания може да изпълнява най-вече централният офис на ЕИТ, който ще се превърне в информационен посредник и ценен съмишленик, например като насърчава обмена на информация и опит между отделните ОЗИ, улеснява връзките с институциите на Съюза и други ключови организации, като Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), или като се ангажира със специфични хоризонтални въпроси, като консултации в областта на интелектуалната собственост, трансфер на технологии и знания, съпоставяне с най-добрите международни практики или провеждане на изследвания за изготвянето на прогнози и предвиждания, с чиято помощ да се очертават бъдещи насоки за ЕИТ и ОЗИ. ЕИТ и ОЗИ следва да решат заедно на чие равнище тези задачи могат да бъдат изпълнени най-добре. В това отношение за ЕИТ и ОЗИ ще е от решаващо значение да установят надеждни механизми за системно сътрудничество по хоризонтални въпроси.

ЕИТ:

— ще осигури ясни и последователни насоки относно очакванията, задълженията и отговорностите по време на целия жизнен цикъл на ОЗИ;

— ще разработи в тясно сътрудничество с ОЗИ капацитет в централния офис на ЕИТ за улесняване на обмена на информация и споделянето на опит между отделните ОЗИ;

— ще предостави някои услуги на ОЗИ по хоризонтални въпроси, по отношение на които може да бъде повишена ефикасността, и ще въведе други корпоративни политики със същата цел.

— ще предостави насоки относно присъединяването и асоциирането на партньори, които не могат да станат пълноправни инвеститори и партньори на ОЗИ.

3.3. *Съвместна работа със заинтересованите страни*

Активният обмен на информация и взаимното споделяне на опит с други инициативи трябва да са крайъгълен камък в усилията на ЕИТ за изпробване на нови иновационни модели. За целта е необходимо ЕИТ да се възползва от съществуващите най-добри практики и външен експертен опит, за да може да осъществи стремежа си да се превърне в институция еталон в областта на иновациите. Поради това е задължително при вземането на решения управителният съвет да се съобразява с вижданията и нуждите на активните участници в иновационния процес по места и в контекста на по-широката европейска рамка. Като възприема култура на откритост и външно участие, ЕИТ е в състояние активно да насърчава приемането и одобрението на иновациите от обществото като цяло.

За целта ЕИТ ще установи преки контакти с държавите-членки и с други заинтересовани страни на всеки един етап от иновационния процес, което ще има положителен ефект и за двете страни. За превръщането на този диалог и обмен на информация в по-системно начинание, подходящ инструмент за улесняването на интерактивна двупосочна комуникация би могло да бъде създаването на форум на заинтересованите страни на ЕИТ, който да обединява по-широк кръг от заинтересовани страни около хоризонтални въпроси.

Сред заинтересованите страни ще бъдат представители на национални и регионални органи, организации по интереси и отделни организации от икономическия сектор, висшето образование и научноизследователските среди, клъстерни организации, както и други заинтересовани страни от всички области на триъгълника на знанието.

Представителите на държавите членки се срещат в специален състав в рамките на форума на заинтересованите страни, за да се осигури подходяща комуникация и поток на информацията с ЕИТ и за да бъдат те информирани за постиженията на ЕИТ и ОЗИ, да им се дават насоки и да споделят опит с тях. Специалният състав от представители на държавите членки в рамките на форума на заинтересуваните страни също осигурява полезни взаимодействия и взаимно допълване между дейностите на ЕИТ и ОЗИ и националните програми и инициативи, включително евентуално национално съфинансиране на дейностите на ОЗИ. Организацията на форума на заинтересованите страни е включена в изменения Регламент (ЕО) № 294/2008.

Освен това активната консултация на най-ранен етап с други институции на Съюза, по-специално със съответните служби на Комисията, ще спомогне за максимално увеличаване на полезните взаимодействия и за взаимното споделяне на опит с други инициативи на Съюза.

EIT:

— ще създаде постоянен форум на заинтересованите страни на EIT и специален състав на представителите на държавите членки с оглед улесняване на взаимодействието и взаимното споделяне на опит с по-широк кръг представители на сферата на иновациите от всички области на триъгълника на знанието, в това число националните и регионалните органи. В този контекст достъпната в интернет платформа може да помогне още повече за насърчаване на взаимодействието между участниците.

— ще използва редовно съществуващите асоциации на университети, стопански и научноизследователски организации, а така също клъстерни организации като платформи за обмен на знания и разпространение на постигнатите резултати.

— ще създаде механизъм, като например годишна среща между EIT, ОЗИ и съответните служби на Европейската комисия, за по-нататъшно улесняване на полезните взаимодействия между EIT и ОЗИ от една страна, и други инициативи на Съюза от друга страна.

4. Оценка на финансовите нужди и източници на финансиране за 2014 — 2020 г.

4.1. *Консолидиране на интелигентен модел за финансиране на ОЗИ*

EIT разработи оригинален модел за финансиране, който се основава на общите силни страни и ресурси на съществуващи водещи организации; финансирането по линия на EIT действа като катализатор за стимулиране и обединяване на допълнителни финансови средства от широк кръг публични и частни партньори. На тази основа EIT предоставя средно до 25 % от общия размер на средствата за финансиране на ОЗИ, като най-малко 75 % от общия бюджет на ОЗИ трябва да бъдат осигурени от източници извън EIT. Към тях спадат собствените приходи и средства на партньорите на ОЗИ, а така също публично финансиране на национално, регионално и европейско равнище, по-специално — настоящите и бъдещите структурни фондове, както и рамковата програма за научни изследвания и иновации. В последния случай ОЗИ (или някои от техните партньори) кандидатстват за финансиране в съответствие със съответните правила на програмите и при равни условия с останалите кандидати. Финансовото участие на партньорите на ОЗИ не е изискване за „съфинансиране“ на безвъзмездни средства в класическия смисъл, а по-скоро предварително условие за минимално участие на съществуващите организации и за поемане на финансов ангажимент от тяхна страна спрямо ОЗИ. Този подход „отдолу-нагоре“ гарантира силна ангажираност от страна на партньорите на ОЗИ, насърчава инвестициите и стимулира структурни и организационни промени сред партньорите на ОЗИ и извън тях.

Опитът на първите ОЗИ показва, че промишленият сектор е финансово ангажиран с изпълнението на бизнес плановете на ОЗИ, както и че промишлените партньори осигуряват между 20 % и 30 % от общия годишен бюджет на ОЗИ.

Финансирането по линия на EIT е предназначено само за „дейности на ОЗИ с добавена стойност“, които позволяват интегриране на политиките относно триъгълника на знанието (висше образование, научни изследвания и иновации) и партньорите в рамките на ОЗИ и между тях в съответствие с целите и приоритетите, заложени в бизнес плановете на ОЗИ. Това включва по-специално фундаменталните и приложни изследвания, иновациите, образованието, предприемачеството и проектите за създаване на собствен бизнес на ОЗИ, които допълват инвестициите във вече утвърдени дейности (например съществуващи научноизследователски проекти). Разходите за администрация, управление и координационна дейност на ОЗИ също следва да бъдат обхванати от финансовото участие на EIT.

ОЗИ преминават през различни етапи на развитие, за които е характерен различен общ бюджет, преди да достигнат нормален ритъм на работа. Капацитетът на ОЗИ за усвояване на средства е сравнително ограничен в самото начало, но се развива значително през следващите години.

След първоначалния двугодишен етап на създаване бюджетите на ОЗИ следва да нарастват съществено и ОЗИ са в състояние да привлекат значителни нови средства от съществуващи и нови партньори в относително кратък срок. За натрупване на достатъчна критична маса и постигане на въздействие на европейско равнище годишните бюджети на ОЗИ ще възлязат на сума между 250 и 450 милиона евро при нормален ритъм на работа в зависимост от стратегията, партньорството и пазарния потенциал на всяка ОЗИ.

Въпреки че ОЗИ няма да бъдат напълно финансово независими от EIT през първите години на дейност, те ще бъдат насърчавани да станат икономически дееспособни в средносрочен план; т.е. постепенно да намалят зависимостта си от предоставяните от EIT финансови средства с цел по-нататъшното им укрепване и разрастване. EIT ще продължи да предоставя финансови средства за някои дейности на ОЗИ с добавена стойност, по отношение на които инвестициите на EIT носят голяма възвръщаемост, като образование, създаване на собствен бизнес, съвместно ползване на материално-техническа база, популяризиране и разпространение на резултатите.

Понастоящем финансирането на ОЗИ от страна на ЕИТ се извършва единствено посредством безвъзмездни средства. В следващата многогодишна финансова рамка (МФР 2014—2020 г.) е възможно да бъдат установени нови финансови механизми посредством дългови или капиталови инструменти. В ролята си на „инвеститор“ в ОЗИ ЕИТ ще следи отблизо тези промени и ще насърчава достъпа на ОЗИ до тях, за да могат да ги използват пълноценно, а ако е целесъобразно, ще улеснява и координира този достъп.

4.2. *Бюджетни нужди на ЕИТ*

Бюджетните нужди на ЕИТ за периода 2014 —2020 г. възлизат на 2 711,4 милиона евро и се основават на три основни компонента: разходите, необходими за укрепване на съществуващите три ОЗИ, за постепенно създаване на нови ОЗИ, съответно през 2014 г., 2016 г. и 2018 г., а така също за дейности за разпространение на резултатите, популяризиране и административни разходи.

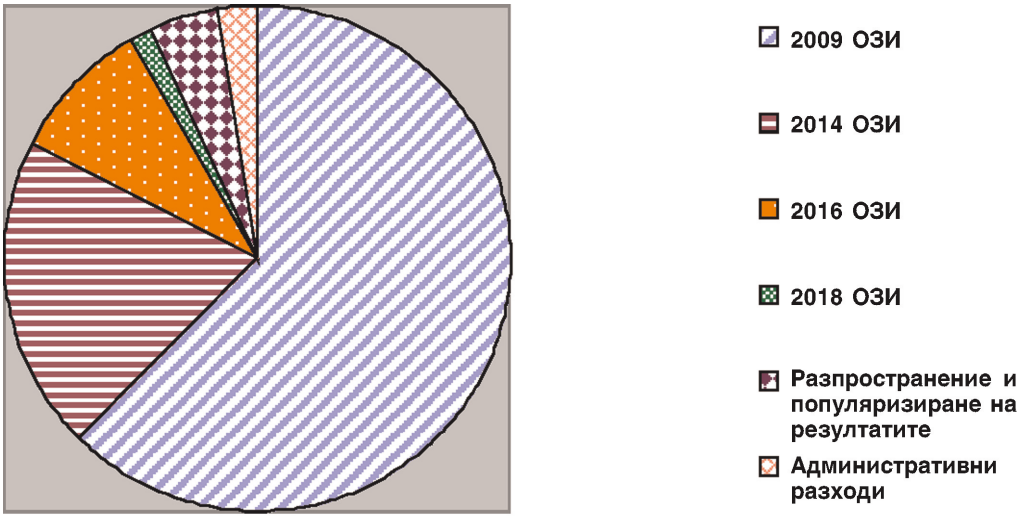
Около 1 695 милиона евро (62,5 % от общия бюджет на ЕИТ) са предвидени за финансиране на определените през 2009 г. ОЗИ, които вече са в нормален ритъм на работа; 542 милиона евро (20 %) са предвидени за втората вълна на ОЗИ, 249 милиона евро (9,2 %) - за третата вълна и 35 милиона евро (1,3 %) за последната вълна.

Така предвиденият за периода 2014—2020 г. бюджет на ЕИТ за ОЗИ се равнява на 2,5 милиарда евро (93 % от общия бюджет на ЕИТ за периода 2014—2020 г.). Очаква се посредством силния ефект на лоста от страна на ЕИТ ОЗИ да привлекат допълнително 7,5 милиарда евро от други публични и частни източници.

ЕИТ ще се включи също така в редица дейности за разпространение на резултатите и популяризиране, включително подкрепа за структурна мобилност в рамките на RIS, което значително ще засили въздействието от работата на института на територията на Европа. Освен това някои хоризонтални услуги за подпомагане и наблюдение ще осигурят добавена стойност за дейностите на ОЗИ и ще повишат ефективността им. При изпълнението и разработването на тези дейности ЕИТ ще трябва да следва стратегия, насочена към висок коефициент на ефективност, т.е. постигането на максимално въздействие посредством либерални механизми. Около 125 милиона евро (4,6 %) от бюджета на ЕИТ са необходими за изпълнението на тези дейности.

Доколкото ЕИТ има за задача да проучва нови модели за отворен достъп до иновации и опростяване на процедурите, това следва да се отрази в подхода му към администрацията. Централният офис на ЕИТ трябва да се отличава със стройна организация, която прилага стратегически подход за използване на експертен опит винаги, когато това е необходимо, без да се създават излишно тежки и постоянни структури. Административните разходи, които включват разходите за необходимия персонал, а така също административните, инфраструктурните и оперативните разходи, с течение на времето няма да надвишават 2,4 % от бюджета на ЕИТ. Част от административните разходи се поемат от Унгария, където е разположен централният офис, чрез предоставянето на безплатно офис пространство за дейността на института до края на 2030 г., както и чрез годишно финансово участие в размер на 1,5 милиона евро за разходи за персонал до края на 2015 г. На тази основа административните разходи следователно ще възлизат приблизително на 65 милиона евро за периода 2014 — 2020 г.

Графика 3: Разбивка на бюджетните нужди

През следващата МФР ЕИТ ще се финансира предимно чрез финансово участие от „Хоризонт 2020“, от който се очаква сума в размер на 2 711,4 милиона евро.

Информационен фиш 1: Иновации за здравословен начин на живот и активен живот на възрастните хора

1. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТО

Здравеопазването, демографските промени и благосъстоянието бяха определени за основни предизвикателства пред обществото, които ще бъдат разгледани в рамките на „Хоризонт 2020“. Общата цел на всяко действие в отговор на това предизвикателство трябва да бъде да се подобрява качеството на живот на европейските граждани от всички възрасти и да се поддържа икономическата устойчивост на системите на здравеопазването и социалните грижи в условията на нарастващи разходи, намаляващи човешките ресурси и очаквания от страна на гражданите да получават възможно най-добрите грижи.

Многобройните предизвикателства, свързани със секторите на здравеопазването и социалните грижи, са тясно свързани помежду си. Те обхващат както хроничните заболявания (сърдечносъдови заболявания, рак, диабет), наред с наднорменото тегло и затлъстяването, инфекциозните заболявания (ХИВ/СПИН, туберкулоза) и дегенеративните заболявания на нервната система (изострени от все по-застаряващото население), така и социалната изолация, пониженото благосъстояние, повишената зависимост на пациентите от институционални и неинституционални грижи и многократното излагане на действието на фактори на околната среда с неизвестни последици за здравето в дългосрочен план. Препятствията, с които се сблъскват внедряването, експлоатацията и разпространението на нови открития, продукти и услуги, пречат на ефективното справяне с тези предизвикателства.

В отговор на тези предизвикателства в „Хоризонт 2020“ беше набелязана целта „да се осигури по-добро здраве, качество на живот и общо благосъстояние за всички чрез осигуряването на подкрепа за научноизследователската и иновационната дейност. Тази дейност ще е съсредоточена върху поддържането и насърчаването на здравето през целия ни живот и профилактика на заболяванията; върху подобряването на нашата способност за излекуване, лечение и справяне с болестите и увреждания; върху предоставянето на подкрепа за активен живот на възрастните хора, както и върху приноса към постигането на устойчиво развитие и ефикасен сектор за предоставяне на грижи, включително местни и регионални услуги и адаптиране на градовете и предлаганите в тях услуги с оглед на застаряващото население.“

2. ЗНАЧЕНИЕ И ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Създаването на общност на знание и иновации (ОЗИ) на тема „Иновации за здравословен начин на живот и активен живот на възрастните хора“ ще спомогне за осъществяването на набелязаните в „Хоризонт 2020“ приоритети във връзка с общественото предизвикателство „здравеопазване, демографски промени и благосъстояние“.

Тази тематична област е особено значима от гледна точка на обществото и на обществената политика. Въпросите, свързани със здравословния начин на живот и активния живот на възрастните хора, засягат почти всички сектори на живота и обществото и много често изискват регулаторни действия. Секторът на здравеопазването и социалните грижи е от голямо значение и от социално-икономическа гледна точка, тъй като е една от областите, за които се изразходват най-много средства (публични и частни) ([1]) и при това той не само създава възможности за икономически и технологични иновации, но разполага и с голям потенциал за социални иновации. Застаряващото население е предизвикателство за обществените услуги и изисква например развитието и подобряването на местните услуги и градското адаптиране.

Социално-икономическото значение може да бъде допълнително подчертано от факта, че Европа има солидна фармацевтична промишленост и добре развити системи на здравеопазването и социалните грижи, които осигуряват работа на милиони хора в целия Съюза. Това е и един от най-големите сектори на високотехнологичното производство в Съюза. Потенциалът за растеж в тези области е много висок, тъй като застаряването на обществото означава увеличение на съвкупното търсене на продукти и услуги, свързани с предоставянето на грижи и осигуряването на независим живот.

Засегнати са и други отрасли, например туризмът. Застаряващото население се състои до голяма степен от поколение, свикнало и все още желаещо да пътува, при това с високи изисквания за качество, поради което нараства необходимостта от достъпни услуги (транспорт, хотели, развлечения и др.). Осигуряването на по-достъпни туристически услуги може да повиши конкурентоспособността на целия сектор и да насърчи още по-голямо приобщаване на застаряващото население.

Не на последно място Съюзът има световно призната научноизследователска дейност и образование в тази област. В много държави-членки съществуват отлична инфраструктура и институции за провеждане на научноизследователска дейност, които предоставят привлекателна база за участието на промишлеността в планираните дейности на ЕИТ.

Предизвикателствата, свързани със здравословния начин на живот, важат за цяла Европа. Отговорите, които могат да бъдат предоставени от ОЗИ, изискват интензивно сътрудничество между отлични мултидисциплинарни и многосекторни екипи с участници от всички страни на триъгълника на знанието (висше образование, научни изследвания и иновации). Добавената стойност на ОЗИ ще се изразява в свързването на дейностите за иновации и висше образование с вече съществуващата отлична база за научни изследвания. По този начин общността ще наблегне по-специално върху

([1]) Разходите за здравеопазване се различават в отделните държави. Делът в БВП варира от 1,1 до 9,7 %, а делът в общите публични разходи — от 4 % до над 18 %. В секторите, свързани със здравеопазването, се наблюдава интензивна НИРД: фармацевтичната промишленост и биотехнологиите далеч изпреварват всички останали сектори (15,9 %); интензивна НИРД има и в областта на медицинското оборудване и услуги (6,8 %).

учебните програми във висшето образование, развитието на нови умения (необходими например за разработването на технологии, както и за полагането на грижи за възрастните хора), засилването на предприемаческите аспекти с цел да насърчи работна сила с изявен предприемачески дух в тази област, и ще подкрепи разработването на нови продукти и услуги, като укрепи съществуващите вериги за създаване на стойност или дори създаде нови.

Примерите за потенциални продукти и услуги, които биха могли да бъдат създадени чрез ОЗИ, надхвърлят рамките на технологичните приложения (например приложения, които обработват, кодират, стандартизират и тълкуват данните в области като ракови и сърдечносъдови заболявания; или инструменти за оценка на риска и ранно откриване) и биха могли да доведат до социални иновации благодарение на нови идеи, които подобряват например управлението на начина на живот и на хранене, насърчават активния и независим живот в среда, съобразена с нуждите на възрастните хора, или поддържат икономически устойчиви системи за предоставяне на грижи.

Съсредоточена върху общите аспекти на европейските системи на здравеопазването и социалните грижи и върху предоставянето на подкрепа за активен живот на възрастните хора, работата на ОЗИ в тази тематична област ще включва също така засилено сътрудничество между големи и малки, по-специализирани, дружества за по-голям обмен на знания. Освен това специфичната добавена стойност, която създаването на ОЗИ би могло да осигури в тази област, би било създаването на иновативни партньорства на местно равнище, което е от особено значение в сектора на услугите.

Чрез своя комплексен подход към триъгълника на знанието, ОЗИ в областта на здравословния начин на живот и активния живот на възрастните хора следователно би се превърнала в ключов фактор, допринасящ за справяне с „европейския парадокс“: като добавя стойност към отличните позиции на Съюза в научно-изследователската дейност и като превръща това предимство в иновативни продукти и услуги, както и в нови бизнес възможности и пазари.

Основните рискове за успеха на ОЗИ по тази тема са свързани най-вече с необходимите, придружаващи създаването на иновации и политики, нормативни рамкови условия, които биха могли да налагат някои адаптирания, с които ОЗИ не възнамеряват да се заемат пряко ([1]). Ето защо е необходимо ОЗИ да осъществяват връзки с провеждани в момента дейности на европейско и национално равнище в областта на иновациите и създаването на политики по тези въпроси (вж. следващия раздел).

3. ПОЛЕЗНО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ И ВЗАИМНО ДОПЪЛВАНЕ СЪС СЪЩЕСТВУВАЩИ ИНИЦИАТИВИ

Въпросите на здравеопазването и активния живот на възрастните хора са предмет на широка подкрепа от страна на редица инициативи на Съюза. Подобни инициативи обхващат широк кръг области на политиката в допълнение към здравния сектор, като икономиката, сигурността и околната среда. Поради това те косвено допринасят за набелязаните в стратегия „Европа 2020“ цели, като НИРД/иновации, заетост и социално приобщаване.

ОЗИ на тема „Иновации за здравословен начин на живот и активен живот на възрастните хора“ ще осъществява тясно сътрудничество с пилотното европейско партньорство за иновации (ЕПИ) за активен живот на възрастните хора и остаряване в добро здраве. Тя ще се съобрази с конкретните действия, представени в стратегическия план за иновации на ЕПИ, и ще допринесе за постигането на набелязаните в него цели. Общността ще изиграе допълваща роля посредством образованието и обучението на ключови действащи лица, но също така посредством предоставянето на уникална структурирана мрежа от специалисти, които са добре подготвени да набелязват рамковите условия и най-добрите практики по проблеми на политиката, нормативната уредба или стандартизацията, които имат отражение върху сектора. В контекста на ЕПИ ОЗИ в тази област може да допринесе също така за инициативата за водещи пазари — електронно здравеопазване, чиято цел е пазарът да се стимулира за намирането на новаторски решения в областта на електронното здравеопазване чрез съсредоточаване на вниманието върху инструменти на политиката (стандартизация, системи за сертифициране и обществени поръчки).

Ще се насърчава също така координация с инициативата за съвместно планиране (ИСП) за насърчаване на научните изследвания във връзка с болестта на Алцхаймер и други дегенеративни заболявания на нервната система, както и с инициативите за съвместно планиране „По-дълъг и по-добър живот — потенциал и предизвикателства на демографските промени“ и „Здравословно хранене за здравословен живот”. ОЗИ в тази област ще ускори и улесни усвояването на върховите резултати от финансираната от публичния сектор научноизследователска дейност, обединена от тези ИСП, като по този начин ще се реши проблемът с раздробеността в сферата на иновациите.

ОЗИ ще разчита също така до голяма степен и ще се възползва от най-важните резултати от научни изследвания на Съвместната технологична инициатива за иновативни лекарства, както и на многобройните научноизследователски проекти по линия на рамковата програма, които работят в същата тематична област (като например програмата за научни изследвания в областта на здравеопазването или научноизследователската дейност в областта на ИКТ във връзка със здравеопазването и застаряването), за да засили трансфера на технологии и внедряването им на пазара благодарение на отлични предприемачи. По същия начин тя ще координира дейността си с работата на съвместната програма „Интелигентна заобикаляща среда“ и на Програмата за конкурентоспособност и иновации.

([1]) Например по отношение на достъпа на пациентите до висококачествени лекарства, който се забавя поради законодателството за пускането на пазара на нови лекарствени продукти, в което се предвижда повече време за изпитвания и сертифициране, както и за определяне на цените и на реда и условията за възстановяване.

В заключение ОЗИ в тази област би допълвала посочените дейности, тъй като ще наблегне върху трансдисциплинарните аспекти на триъгълника на знанието и ще обръща специално внимание на иновативни продукти и услуги, както и на образование, възпитаващо предприемачески дух.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Общност на знанието и иновациите, чиято работа е съсредоточена върху по-широкия въпрос за иновациите за здравословен начин на живот и активен живот на възрастните хора, отговаря на критериите, предложени за избор на теми за ОЗИ:

— Общността е насочена към справяне с голямо икономическо и обществено предизвикателство (здраве и благосъстояние през целия живот за всички, като същевременно се поддържат икономически устойчиви системи за предоставяне на грижи) и допринася за изпълнението на стратегията „Европа 2020“ и набелязаните в нея цели по отношение на трудовата заетост, иновациите, образованието и социалното приобщаване.

— Задачите на ОЗИ са в съответствие с набелязаните в „Хоризонт 2020“ приоритети и се допълват с други дейности на Съюза в сферата на здравеопазването и социалните грижи, по-специално със съответните инициативи за съвместно планиране и с европейското партньорство за иновации (ЕПИ) за активен живот на възрастните хора и остаряване в добро здраве.

— Тя може да се опре на солидна база за научни изследвания, както и на стабилен промишлен сектор, който ще бъде привлечен от ОЗИ. Тя е в състояние да привлече инвестиции и дългосрочни ангажименти от страна на предприятията и предлага възможности за различни нови продукти и услуги.

— Тя ще търси решения на европейския парадокс, тъй като ще се възползва от солидната научноизследователска база на Съюза и ще намери иновативни подходи за подобряване на качеството на живот на европейските граждани и за поддържане на икономическата устойчивост на системите на здравеопазването и социалните грижи.

— Тя създава устойчиво и системно въздействие, което се измерва с броя на обучените нови предприемачи, както и с броя на новите технологии и новите бизнес проекти. Тя ще насърчава нови технологични разработки и социалните иновации.

— Тя има за цел да преодолее голямата разпокъсаност на целия сектор на здравеопазването и социалните грижи; и ще обедини критична маса от изключително талантливи представители на научноизследователската, иновационната и академичната сфера в целия сектор.

— Тя прилага системен подход и поради това изисква работа на трансдисциплинарно равнище, която включва различни области на познанието, като медицина, биология, психология, икономика, социология, демография и ИКТ.

Информационен фиш 2: Суровини [1] **— устойчиво развито проучване, добив, преработка, рециклиране и заместване**

1. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТО

Съвременното общество е изцяло зависимо от достъпа до суровини. Наличието на суровини е от решаващо значение за ефективното функциониране на икономиката на Съюза. Тройната комбинация обаче — намаляване на изчерпаемите природни ресурси, непрекъснато растящ брой на световното население и бързо покачващо се равнище на потреблението в развиващите се страни — оказва все по-голям натиск върху запасите от суровини и природни ресурси на планетата. Тези фактори са сред изтъкваните причини за прогнозираното увеличаване на потреблението на природни ресурси през следващите десетилетия.

Както бе подчертано в пътната карта за ефективно използване на ресурсите и в „Хоризонт 2020“, трябва да се стремим да осигурим достъп до суровини, наличието и устойчивото потребление на суровини, необходими за европейската икономика и за удовлетворяване на нашето благосъстояние, като същевременно изградим икономика, която използва по-ефективно ресурсите и която задоволява потребностите на непрекъснато увеличаващото се население в екологичните граници на планета с ограничени ресурси.

2. ЗНАЧЕНИЕ И ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Тази тематична област е особено значима от гледна точка на икономическото и общественото въздействие. Суровините са изключително важни за световната икономика и качеството на живот; повишаването на ефективното използване на ресурсите ще бъде от решаващо значение за осигуряването на растеж и работни места в Европа. То ще доведе до големи икономически възможности, ще подобри производителността, ще понижи разходите и ще засили конкурентоспособността.

[1] В настоящия информационен фиш ще се използва определението с по-тесен обхват „неенергийни, неселскостопански суровини“, за да се намали евентуално припокриване с вече съществуващи ОЗИ в областта на изменението на климата и енергетиката, както и с други бъдещи приоритетни области за ОЗИ, като например хранителните продукти.

Съюзът действително разполага с отлична научноизследователска дейност и с различни центрове за високи постижения, но въпреки това може да се направи много повече за извличането на полза от тях в тази приоритетна област. Общност на знанието и иновациите би била особено подходящ за тази цел.

Като синхронизира работата си с други дейности на Съюза, ОЗИ в тази област следва да се съсредоточи върху поощряването на платформа на знания и експертен опит в научното, техническото и практическото образование и научноизследователската дейност в следните области: устойчиво развит надземен, подземен, дълбоководен добив на полезни изкопаеми, добив на суровини в градски условия и от депа за отпадъци, управление на материалите, технологии за рециклиране, управление на материали след излизането им от употреба, заместване на материали и открита търговия, както и световно управление на суровини. Подобна платформа ще играе ролята на посредник и централна точка за обмен на информация за европейските центрове за високи постижения по тези свързани теми и ще управлява научноизследователска програма от стратегическо значение за промишлеността на Съюза. Поради тази причина, както и за да се постигне максимален ефект от действията и да се избегне всякакво дублиране с дейности на Съюза, включително тези на ЕПИ в областта на суровините, ОЗИ ще предостави необходимите допълнителни знания и умения в областта на човешкия капитал (посредством напр. обучения, образование) за иновативни пилотни действия в областта на технологиите (например демонстрационни съоръжения) за устойчиво земно и морско проучване, добив и преработката, ефективно използване на ресурсите, събиране, рециклиране, повторно използване и заместване.

В същото време общността би могла да включи цели, свързани с превръщането ѝ в пионер в технологиите, чрез създаването на пилотни схеми и системи за демонстрация на иновативни процеси и решения, включващи например използването на икономически изгодни и устойчиви алтернативни материали, включително материали на биологична основа от стратегическо значение за Съюза. Впоследствие общността ще е в състояние да доведе до разширяване на съществуващите пазари и до създаването на нови пазари, най-вече в областта на устойчивите проучвания, добив и преработка, управлението на материали чрез ефективно използване на ресурсите, технологиите за рециклиране и заместването на материали. Ще е необходимо да са направи оценка на въздействието и да се разработят иновативни и икономически ефективни мерки за адаптиране към климатичните промени и предотвратяване на риска за особено уязвимите местообитания, като например Арктика.

Създаването на ОЗИ в тази област ще е много важно за преодоляването на пречките, дължащи се на липсата на технологии. Техническите иновации са необходими за разработването на многобройни допълващи технологии, които биха могли да променят облика на традиционните вериги за създаване на стойност при минералите и суровините. Това е област, в която се изисква по-нататъшна работа за разработването на нови процеси, както и за бъдат оптимизирани и комерсиализирани съществуващите знания в тази област. Прилаганият от ОЗИ предприемачески подход ще бъде особено подходящ за справяне с този проблем.

Друга добавена стойност на ОЗИ в областта на суровините е приносът на общността за преодоляване на ограничените възможности за създаване на професионални контакти, характерни за този сектор. Действително, силно различаващото се естество на различните засегнати научноизследователски области означава, че са ограничени възможностите за срещи между изследователи от различните тематични области и за извличане на ползи от споделянето на идеи и сътрудничеството, необходими за насърчаване на икономически ефективни, нисковъглеродни и екологосъобразни решения. Създаването на професионални контакти в рамките на ОЗИ, обединяването на заинтересовани страни от трите страни на триъгълника на знанието по продължението на цялата верига за създаване на стойност биха допринесли за преодоляването на тази слабост. Това ще даде възможност както за засилване на трансфера на технологии, знания и ноу-хау, така и за предоставяне на изследователите, студентите и предприемачите на знанията и уменията, необходими им, за да създават новаторски решения и да ги превръщат в нови бизнес възможности.

3. ПОЛЕЗНО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ И ВЗАИМНО ДОПЪЛВАНЕ СЪС СЪЩЕСТВУВАЩИ ИНИЦИАТИВИ

Съюзът счита тази приоритетна област за едно от големите предизвикателства. ОЗИ би допринесла за „Хоризонт 2020“, а именно за справяне с общественото предизвикателство, свързано с устойчивата доставка на суровини и ресурсната ефективност. Тя би допринесла за предложената ЕПИ в областта на суровините. ЕПИ в областта на суровините ще осигури цялостни рамки, улесняващи съгласуваност и полезни взаимодействия между съществуващи инструменти и политики в областта на научните изследвания и иновациите, насочени към търсенето и предлагането в тази област. Тези рамки ще обхващат съсредоточени върху технологиите дейности, както и определянето на рамковите условия и най-добрите практики по проблеми на политиката, нормативната уредба или стандартизацията, които дават отражение върху иновациите в даден сектор или предизвикателство. ОЗИ в тази област би изиграла допълваща роля посредством образоването на ключови действащи лица, но също така посредством предоставянето на уникална структурирана мрежа от специалисти. Тя би предоставила солидна основа за предоставянето на подкрепа на други свързани с иновациите действия, които ще бъдат проведени в рамките на ЕПИ и чийто успех зависи най-вече от човешките ресурси.

Общността ще се намира също така в добра позиция за предоставянето на подкрепа на ЕПИ при определянето на рамковите условия и най-добрите практики по проблеми на политиката, нормативната уредба или стандартизацията, които дават отражение върху сектора. ОЗИ би разчитала също така до голяма степен и би се възползвала от резултатите на занимаващите се с тази тема многобройни научноизследователски проекти по Седмата рамкова програма, по-специално проектите, финансирани в рамките на темите „Нанонауки, нанотехнологии, материали и нови производствени технологии“ и „Околна среда“.

По подобен начин общността ще използва като основа проектите за въвеждане на пазара на екоиновациите по линия на Програмата за конкурентоспособност и иновации (ПКИ), в които рециклирането на материалите е сред приоритетните области. Този опит ще продължи с „Хоризонт 2020“ в контекста на обществените предизвикателства и действията във връзка с климата, околната среда, ресурсната ефективност и суровините.

В допълнение към това ще се търсят полезни взаимодействия с Европейската мрежа за компетенции в областта на редкоземните елементи, предназначена за особено важните суровини, наричани редкоземни елементи.

ОЗИ в тази област би се стремила да допълва и полезно да взаимодейства с тези дейности и следва да се съсредоточи върху трансдисциплинарните аспекти на триъгълника на знанието и ще обръща специално внимание на иновативните продукти и услуги, както и на образованието, възпитаващо в предприемачески дух.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За справяне с описаните по-горе предизвикателства най-подходяща би била ОЗИ в тази област. Тя отговаря също така на критериите за избор на теми за ОЗИ, предложени в СИП:

— Общността е насочена към голямо икономическо и обществено предизвикателство, пред което е изправена Европа (необходимостта от разработване на новаторски решения за икономически ефективно, нисковъглеродно и екологосъобразно проучване, добив, преработка, използване, повторно използване, рециклиране на суровини и управлението им след излизане от употреба) и допринася за изпълнението на стратегията „Европа 2020“ и набелязаните в нея цели по отношение на климата и енергията, трудовата заетост, иновациите и образованието.

— Задачите на ОЗИ са в съответствие с набелязаните в „Хоризонт 2020“ приоритети и се допълват с други дейности на Съюза в областта на суровините, по специално с ЕПИ в областта на суровините.

— Тя е в състояние да привлече инвестиции от страна на предприятията и предлага възможности за различни нови продукти и услуги, най-вече за устойчив добив и преработка, управление на материали, технологии за рециклиране и заместване на суровини и материали.

— Тя създава устойчиво и системно въздействие, което се измерва с броя на обучените нови предприемачи, както и с броя на новите технологии и новите бизнес проекти. Тя предлага, по-специално, възможности за създаването на социална стойност, като полага усилия за постигане на набелязаната цел за устойчиво развитие през целия жизнен цикъл на продукта — по-ефективно използване на суровините и по-ефикасното им рециклиране и възстановяване.

— Тя включва силен образователен елемент, който отсъства при други инициативи, и ще обедини критична маса от талантливи представители на сферата на научните изследвания и иновациите.

— Тя изисква работа на трансдисциплинарно равнище, която включва различни области на познанието, като геология, икономика, науките за околната среда, химия, механика и много промишлени сектори (строителство, автомобилостроене, авиационно-космическа промишленост, машиностроене и оборудване, възобновяеми енергийни източници).

— Тя ще търси решения на европейския парадокс, тъй като Европа има солидна научноизследователска база, но постига слаби резултати по отношение на иновациите в тази област. Тя предлага възможности за иновации в областта на устойчивия добив на полезни изкопаеми и управлението на материали. Заместването и рециклирането могат да насърчат по-нататъшни промени в сектора и да засилят инвестиционните дейности чрез създаването на нови продукти и услуги, както и на нови подходи по отношение на веригата за снабдяване.

Информационен фиш 3: Храна за бъдещето — устойчиво развита продоволствена верига от ресурсите до потребителите

1. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТО

Продоволствената верига в световен мащаб е изправена пред сложен набор от предизвикателства.

По отношение на търсенето нарастващият брой на населението в света и растящият жизнен стандарт (особено в бързо развиващите се икономики) водят до търсене на по-разнообразен и качествен хранителен режим, за който се изисква допълнително производство на храни. В резултат на това Организацията на обединените нации предвижда търсенето на храни да нарасне с около 70 % до 2050 г. ([1]) В същото време бързото разрастване на биоенергийния сектор засилва още повече търсенето на странични продукти, получени при производството на храни.

По отношение на предлагането глобалното изменение на климата ще засили натиска върху производството и снабдяването с храни. При това много системи за производство на храни в света не са устойчиво развити. Ако не бъдат предприети действия за промяна, световна продоволствена система ще продължи да оказва пагубно влияние върху околната среда и да застрашава световния капацитет за производство на храни в бъдеще.

([1]) Организация на ООН по прехраната и земеделието (ФАО), 2009. „Световното селско стопанство до 2050 г.“ (Global agriculture towards 2050).

Тези проблеми трябва да бъдат разгледани по-специално във връзка с потребителските нагласи, загриженост и поведение, тъй като производството зависи от потребителите и пазарите. През последните две десетилетия потреблението на храни се сблъсква с все по-драстични проблеми. Потребителите търсят достъпни като цена, разнообразни, висококачествени и лесни за консумиране хранителни продукти, които отговарят на вкусовете и нуждите им. Загрижеността относно различни въпроси — от безопасността на храните и опазването на околната среда до съображения от етичен характер, като справедливите търговски практики или хуманното отношение към животните — постоянно нараства и води до все по-често настояване за политически действия от страна на групи на потребителите. На последно място, хранителните навици (включително разхищението на храна) могат да дадат силно отражение върху здравето и благосъстоянието на потребителите, както и върху първичното производство и околната среда.

„Хоризонт 2020“ обръща специално внимание на тези сложни проблеми и набелязва предизвикателствата, свързани с този отрасъл: „Предизвикателството е да се осигурят доставки на безопасни и висококачествени храни и продукти на биологична основа и да се гарантира устойчиво управление на биологичните ресурси, което допринася за развитието както на селските, така и на крайбрежните райони и за конкурентоспособността на европейската биопромишленост, като същевременно се съхранят наземните и морските екосистеми и бъде постигнато намаляване на зависимостта от изкопаеми горива, смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптиране към тях, както и насърчаване на нулево количество отпадъци и ефективност на ресурсите“.

2. ЗНАЧЕНИЕ И ВЪЗДЕЙСТВИЕ

ОЗИ в областта на устойчиво развита продоволствена верига ще спомогне за осъществяването на набелязаните в „Хоризонт 2020“ приоритети, най-вече във връзка с обществото предизвикателство „продоволствена сигурност, устойчиво земеделие и горско стопанство, мореплавателски, морски и вътрешноводни изследвания и биоикономика“.

Тази тематична област е особено значима от гледна точка на икономическото и обществото въздействие. Въпросите, свързани с безопасността на храните и продоволствената сигурност, засягат почти всички отрасли на икономиката и обществото и много често изискват регулаторни действия.

Хранителната промишленост е най-големият производствен отрасъл в Европа и играе съществена роля за икономическото развитие и на други европейски отрасли. Въпреки значителната ѝ роля конкурентоспособността на европейската хранително-вкусова промишленост е поставена под въпрос. През последното десетилетие делът на Европа на световния пазар е намалял от 25 % на 21 % под конкурентния натиск на бързо развиващи се икономики като Китай, Индия и Бразилия. За да промени тази тенденция, европейската хранително-вкусова промишленост, която все по-често е неспособна да се конкурира само на базата на цените, трябва да е в състояние да добави стойност чрез създаването на по-здравословни и устойчиво развити продукти, чието производство ефективно използва ресурсите.

Необходими са действия, за да се осигури гъвкава към климата и устойчиво развита световна продоволствена система, като в същото време се задоволява нарастващото търсене на храни и се спазват ограниченията, наложени от наличните земи и намаляващите рибни запаси, защитата на природната среда и опазването на човешкото здраве.

Вниманието на ОЗИ в тази област ще се съсредоточи върху продоволствената верига. Подобно съсредоточаване на вниманието се вписва особено добре в цялостния подход на ОЗИ. То включва влагането на ресурси в самото начало на веригата (торове и др.), производството на храни, преработката, опаковането и дистрибуцията; и завършва с потребителите, които могат да бъдат специален приоритет за ОЗИ (намаляване на хранителните отпадъци, здравословно хранене и др.). Целта е да се осигури по-ефикасна и ефективна организация на продоволствената верига, като същевременно се подобрят устойчивото развитие и възможностите за проследяване по всички брънки на веригата.

Справянето с проблемите по продоволствената верига с помощта на ОЗИ ще даде възможност да се преодолеят не само някои от най-големите икономически и важни за обществото предизвикателства, пред които е изправена Европа, но и да се привлекат инвестиции и дългосрочни ангажименти от страна на стопанския сектор — най-вече при внедряването на нови и иновативни технологии, процеси и знания, с които се цели увеличаване на устойчиво развито производство, преработка, опаковане и дистрибуция на храни, намаляване на хранителните отпадъци и насърчаване на по-здравословно хранене. Благодарение на прилагания от нея комплексен подход ОЗИ в тази област ще е в състояние да повлияе на промишлеността да се съсредоточи в по-голяма степен върху иновации, насочени към потребителите, като по този начин действа в полза на здравето на потребителите и качеството на живота. Този подход има потенциал за създаване на нови бизнес модели и пазарни стратегии, съсредоточени върху нуждите на потребителите и тенденциите — той ще разчита на повишена осведоменост за хранителната верига, която може да обвърже иновациите и технологичните възможности с интересите на потребителите и с това да разкрие нови стопански възможности.

ОЗИ в тази област ще бъде от голямо значение за преодоляване на голямата разпокъсаност по цялата продоволствена верига. Тя ще обедини критична маса от изключително талантливи представители на научноизследователската, иновационната и академичната сфера по цялото продължение на веригата. Всички звена на веригата (първичен сектор, хранително производство, предприятия за преработка на храни, търговци на дребно, мрежи за обществено хранене и не на последно място потребителите) са неразривно свързани помежду си за планирането на бъдещи иновации. ОЗИ ще предостави необходимия системен и трансдисциплинарен подход за справяне с тези проблеми.

Най-голямата добавена стойност на ОЗИ в тази област ще бъде отредената Й задача за справяне със съществуващия в момента недостиг на умения и човешки ресурси. В момента може би половината от европейските промишлени отрасли, занимаващи се с производството на храни и напитки, се сблъскват с недостиг на научни кадри и квалифициран персонал. Това е пречка за иновациите в този сектор. Чрез интегриране на образованието с другите страни на триъгълника на знанието ОЗИ ще се заеме с решаването на този проблем. В същото време общността ще предостави възможност за насърчаване на образовани и предприемчиви хора, способни да създават иновативни технологии и предприятия. Съсредоточаването върху предприемаческия дух ще бъде от голямо значение за хранителната промишленост, за която е характерен голям брой МСП.

Основните рискове за успеха на ОЗИ по тази тема са свързани най-вече с необходимите рамкови условия за създаването на иновации, които не попадат пряко в дейността на ОЗИ. За засилване на устойчивото развитие по продължение на цялата продоволствена верига може да се наложат някои промени в правилата, например с цел да се усвоят разходите за производството на храни. Ето защо е необходимо ОЗИ да осъществява връзки с провеждани в момента дейности на европейско и национално равнище в областта на иновациите и разработването на съответните политики (вж. следващия раздел).

3. ПОЛЕЗНО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ И ВЗАИМНО ДОПЪЛВАНЕ СЪС СЪЩЕСТВУВАЩИ ИНИЦИАТИВИ

Съюзът работи активно в тази област. Създаването на ОЗИ би допринесло за справяне с набелязаното в „Хоризонт 2020“ обществено предизвикателство „продоволствена сигурност, устойчиво земеделие и горско стопанство, мореплавателски, морски и вътрешноводни изследвания и биоикономика“. По-специално общността би си сътрудничила с предложеното европейско партньорство за иновации (ЕПИ) „Селскостопанска производителност и устойчивост“. Докато подобно партньорство ще постави ударението върху скъсяването на дистанцията между върховите постижения на научноизследователската дейност и практическите иновации, ОЗИ би създала по-специално взаимно допълване при образованието на ключови действащи лица, като предприемачите и потребителите. Необходима е координация и с инициативата за съвместно планиране „Селско стопанство, продоволствена сигурност и изменение на климата“, която ще обедини научноизследователските усилия на национално равнище, за да интегрира адаптирането към изменението на климата и смекчаването на последиците от него, както и продоволствената сигурност в селското стопанство, горското стопанство и земеползването.

Европейският фонд за морско дело и рибарство ще насърчава устойчивото развитие в екологичен и обществен план на рибарството и аквакултурите, като по този начин подчертава нуждата от техническо развитие, съчетано с нови предприемачески умения в тези области в съответствие с промените в поведението на потребителите, и предоставя възможности за полезно взаимодействие. Възможна ще е координация и с наскоро лансираните инициативи за съвместно планиране „Здравословна храна за здравословен живот“ и „Обединяване на провежданите в Европа научни изследвания в областта на климата“, както и с европейските технологични платформи в сходни области (по-специално платформата „Храна за живот“) или многобройни проекти по линия на Седмата рамкова програма. По подобен начин общността ще използва като основа проектите за въвеждане на пазара на екоиновациите по линия на Програмата за конкурентоспособност и иновации (ПКИ), в които храните и напитките са сред приоритетните области. Този опит ще продължи с „Хоризонт 2020“ в контекста на обществените предизвикателства и действията във връзка с климата, околната среда, ресурсната ефективност и суровините.

ОЗИ в тази област би допълвала посочените дейности, тъй като ще наблегне върху трансдисциплинарните аспекти на триъгълника на знанието и ще обръща специално внимание на иновативни продукти и услуги, на образование, възпитаващо на предприемачески дух, както и на проблеми на потребителите.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Най-подходяща за справяне с описаните по-горе предизвикателства е ОЗИ, съсредоточена върху продоволствената верига. Тя отговаря също така на предложените критерии за избор на теми за ОЗИ:

— Общността е насочена към справяне с голямо икономическо и обществено предизвикателство (необходимостта от осигуряване на гъвкава и устойчиво развита продоволствена система, като в същото време се задоволява нарастващото търсене на храни при спазване на ограниченията, наложени от наличните земи, защитата на природната среда и опазването на човешкото здраве) и допринася за изпълнението на стратегията „Европа 2020“ и набелязаните в нея цели по отношение на климата и енергията, трудовата заетост, иновациите и образованието.

— Задачите на ОЗИ са в съответствие с набелязаните в „Хоризонт 2020“ приоритети и се допълват с други дейности на Съюза в хранително-вкусовата промишленост, по-специално с европейското партньорство за иновации „Селскостопанска производителност и устойчивост“.

— Тя е в състояние да привлече инвестиции и дългосрочни ангажименти от страна на предприятията и предлага възможности за различни нови продукти и услуги, най-вече при внедряването на нови и иновативни технологии, процеси и знания, с които се цели увеличаване на устойчиво развито производство, преработка, опаковане и дистрибуция на храни, намаляване на хранителните отпадъци и насърчаване на по-здравословно хранене и по-здраво население.

— Тя създава устойчиво и системно въздействие, което се измерва с броя на обучените нови предприемачи, както и с броя на новите технологии и новите бизнес проекти. Тя ще насърчава нови технологични разработки, както и по-ефикасни и устойчиво развити системи за производство.

— Тя има за цел да преодолее голямата разпокъсаност на цялата продоволствена верига; да насърчи възможностите за проследяване; и ще обедини критична маса от изключително талантливи представители на научноизследователската, иновационната и академичната сфера по цялото продължение на веригата.

— Поради това тя изисква работа на трансдисциплинарно равнище, която включва различни области на познанието, като агрономия, екология, биология, химия, хранене и социална икономика.

— Тя ще търси решения на европейския парадокс, тъй като ще намери иновативни подходи за осигуряване на по-устойчиво развита и по-ефикасна верига на доставки и за подобряване на продоволствената сигурност.

Информационен фиш 4: Производство с добавена стойност

1. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТО

Едно от основните предизвикателства, набелязани в Европейската програма за иновации, което трябва да бъде разгледано и в рамките на „Хоризонт 2020“, е конкурентоспособността на държавите-членки на Съюза на световния пазар. Един от секторите, в които проблемът е особено наболял, е производството.

Производството в европейските държави е подложено на голям натиск: все по-силната конкуренция от страна на други развити икономики, ниските производствени разходи в развиващите се страни и недостигът на суровини оказват натиск върху европейските производствени предприятия. Успоредно с това са налице допълнителни фактори, които налагат промяна в производствения сектор: новите пазарни нужди и обществени потребности, бързият напредък на науката и технологиите, изискванията за опазване и устойчиво развитие на околната среда.

Едно от възможните решения за справяне с тези предизвикателства е развитието на промишлен сектор с „производство с висока стойност (или с добавена стойност)“. Това понятие описва интегрирана система, включваща целия цикъл на производството, разпространението и преработването на стоки и продукти/услуги след края на жизнения им цикъл, която използва система за иновации, насочена към потребителите/клиентите. Вместо да се конкурират предимно с цените, „производителите на добавена стойност“ произвеждат стойност, като доставят иновативен продукт/услуга, прилагат отлични бизнес процеси, постигат бързо разпознаване на търговската марка и/или допринасят за устойчивото развитие на обществото.

Производственият сектор е от голямо икономическо, социално и екологично значение. През 2010 г. той съставляваше 15,4 % от БВП на Съюза и осигуряваше над 33 млн. работни места. Този процент нараства до 37 %, ако бъдат включени производството на електроенергия, строителството и свързаните с тях бизнес услуги. В същото време с производството са свързани около 25 % от отпадъците, 23 % от емисиите на парникови газове и 26 % от емисиите на азотни оксиди (NOx) в Европа.

Като се има предвид всичко това, е повече от ясно, че общите цели в областта на производството трябва да бъдат: повишаване на конкурентоспособността на Европа на световния пазар, както и разработване на по-устойчиво развити и екологосъобразни производствени процеси.

2. ЗНАЧЕНИЕ И ВЪЗДЕЙСТВИЕ

ОЗИ в областта на производството с добавена стойност ще спомогне за изпълнението на приоритетите, набелязани в „Хоризонт 2020“, за усъвършенстване на производството и преработката, както и на конкретната цел на програмата — „превръщането на днешните промишлени форми на производство в междуотраслови производствени и преработвателни технологии, които изискват по-интензивно използване на знания и които са устойчиво развити и с ниски нива на въглеродни емисии, за създаването на иновативни продукти, процеси и услуги“.

Общността ще е в състояние да привлече инвестиции и дългосрочни ангажименти от страна на стопанския сектор, както и да разшири и създаде нови пазари. По-специално, би могла да ѝ бъде отредена задача да подпомага действията, набелязани в стратегическата програма за научни изследвания на Европейската технологична платформа (ЕТП) „Производство“:

— Екодизайн

— разработване на продукти и услуги с добавена стойност;

— разработване на нови бизнес модели;

— разработване на усъвършенствани производствени и технологични процеси;

— нови науки и технологии в областта на производството;

— преобразуване на съществуващи научноизследователски и образователни инфраструктури с цел подпомагане на производство от световна класа.

При подкрепата за разработване на нови продукти, услуги, бизнес модели и производствени процеси ударението трябва да бъде поставено върху устойчиво развитие и екоиновациите, с намаляване на неефективното потребление на ресурси и енергия, максимално увеличаване на положителното въздействие върху околната среда и принос за трайно положително икономическо и социално въздействие. По-конкретно, подобен подход за чисто производство предполага процеси и машини с ефективно потребление на енергия и суровини, използването на възобновяеми енергийни източници и/или прилагането на интелигентно управление на енергията, което ще доведе до значително намаляване на отпадъците и понижаване на емисиите. Като способства за развитието и внедряването на по-устойчиво развито и конкурентоспособно производство с ефективно използване на ресурси, ОЗИ би била в състояние да доведе до промяна в поведението на промишления сектор и на потребителите и да предизвика въздействие на системно ниво.

ОЗИ в областта на производството с добавена стойност би могла също така да играе много важна роля и да оказва голямо въздействие на регионално равнище: насърчаване на взаимосвързани регионални клъстери с трансфери и сътрудничество на местно равнище, развитие на квалификация в авангардни производствени технологии и разработване на високи постижения в производствените технологии — това биха могли да са основните мисии на ОЗИ на регионално ниво. В тази връзка специално внимание би могло да се отдели на по-силно засегнати райони със западащ производствен капацитет, както и на МСП.

Едно от основните предизвикателства за осъществяване на горепосочените цели е наличието на висококвалифицирана работна ръка, която отговаря на нуждите като качество и количество. Поради това ОЗИ ще има изключително важна роля за промяна на образователните системи в тази област. Чрез създаването на по-тесни връзки между търсещите умения и предоставящите обучения ОЗИ ще насърчава съвместни следдипломни степени, следдипломни професионални обучения и производствени курсове „в реални условия“.

Изграждането на капацитет също ще бъде възлов елемент в работата на ОЗИ в областта на производството с добавена стойност. Това се отнася не само до осигуряването на висококвалифицирана работна сила, но и до възможността ОЗИ да бъде създадена като форум за взаимодействие и насърчаване на междудисциплинарни умения и компетентности, най-вече за съчетаването на многобройни главни базови технологии, както бе предложено от групата на високо равнище по въпросите на главните базови технологии (ГБТ) ([1]).

ОЗИ в тази област ще разполага с възможността да обедини различни участници и заинтересовани страни в този крайно трансдисциплинарен сектор, включително ключови предшестващи и следващи звена по веригата за създаване на стойност. Към тях спада преработвателната промишленост (напр. стомана или химикали), която е непосредствено свързана с веригата на стойността при производство с добавена стойност.

3. ПОЛЕЗНО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ И ВЗАИМНО ДОПЪЛВАНЕ СЪС СЪЩЕСТВУВАЩИ ИНИЦИАТИВИ

ОЗИ като описаната по-горе би допълвала редица други инициативи на Съюза, както и инициативи на равнището на държавите-членки и промишлените асоциации.

Освен с вече споменатата Европейската технологична платформа „Производство“ общността би могла да установи връзки и с Европейската технологична платформа за интегриране на интелигентни системи, както и със съвместната технологична инициатива за вградени компютърни системи. Публично-частното партньорство „Фабрики на бъдещето“ и други такива партньорства, които потенциално ще бъдат инициирани по линия на „Хоризонт 2020” в тази тематична област, както и някои проекти за рамкови програми също биха били естествени партньори за сътрудничество. ОЗИ ще вземе под внимание научноизследователските приоритети и плановете за действие, набелязани в рамките на европейските технологични платформи, както и научноизследователската дейност, проведена до момента в тази област по линия на проектите на съвместната технологична инициатива, публично-частното партньорство и рамковата програма.

По подобен начин общността ще използва като основа проектите за въвеждане на пазара на екоиновациите по линия на Програмата за конкурентоспособност и иновации (ПКИ), в които е натрупан опит в областта на по-устойчиво развитото производство. Този опит ще продължи с „Хоризонт 2020“ в контекста на обществените предизвикателства и действията във връзка с климата, околната среда, ресурсната ефективност и суровините. Може да се помисли и за полезни взаимодействия с пилотната програма Проверка на екологичните технологии, която има за цел да насърчава екологични технологии с висока стойност чрез независима проверка на работата им.

ОЗИ в областта на производството с добавена стойност би могла да служи и като свързващо звено за ползотворно взаимодействие с Европейския съвет за технологии и научни изследвания в съответствие с препоръките на групата на високо равнище по въпросите на главните базови технологии за насърчаване на високите постижения в областта на технологичните изследвания и иновациите.

ОЗИ в тази област би допълвала посочените дейности, тъй като работата Ѝ ще бъде съсредоточена върху трансдисциплинарните аспекти на триъгълника на знанието, като специално внимание ще се обръща на образование, възпитаващо предприемачески дух.

([1]) http://ec.europa.eu/economy_finance/db_indicators/surveys/index_en.htm

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За справяне с описаните по-горе предизвикателства най-подходяща би била ОЗИ, която се стреми да приобщи всички заинтересовани страни в производството и която отделя специално внимание на промяна в образованието в тази област. Тя отговаря също така на критериите за избор на теми за ОЗИ, предложени в СИП:

— Общността е насочена към справяне с голямо икономическо и обществено предизвикателство, пред което е изправена Европа (да се повиши конкурентоспособността на държавите-членки на Съюза на световния пазар и да се спомогне за разработването на по-устойчиво развит и екологосъобразен производствен процес) и допринася за изпълнението на стратегията „Европа 2020“ за интелигентен и устойчив растеж.

— Задачите на ОЗИ са в съответствие с набелязаните в „Хоризонт 2020“ приоритети и се допълват с други дейности на Съюза в тази област.

— Тя е в състояние да привлече и да се опре върху стабилен промишлен сектор.

— Тя предлага възможности за различни нови продукти, услуги и бизнес модели и — най-важното — ще е добре подготвена да посрещне спешната нужда от квалифицирани лица в сектора.

— Тя прилага системен подход и поради това изисква работа на трансдисциплинарно равнище, както и разработването на нови образователни програми, които преминават отвъд границите на отделните дисциплини.

— Тя ще обедини критична маса от талантливи представители на научноизследователската, иновационната и академичната сфера по цялата верига на стойността, които иначе не биха работили заедно.

— Тя ще търси решения на европейския парадокс, тъй като ще извлече полза от солидната научноизследователска база на Съюза и ще намери иновативни подходи за изграждането на по-конкурентоспособен и устойчиво развит производствен сектор с ефективно използване на ресурси.

Информационен фиш 5: Градска мобилност

1. ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВОТО

Темата за интелигентен, екологосъобразен и интегриран транспорт бе определена като едно от основните обществени предизвикателства, на които ще се търси отговор в рамките на „Хоризонт 2020“. В Бялата книга за транспорта за 2011 г. също се подчертава колко е важно предприемането на действия в тази област през следващото десетилетие. Градската мобилност е задача, която се свързва със сериозни предизвикателства. Тя засяга редица теми, като транспорт (в т.ч. нови понятия във връзка с мобилността; организация на транспорта; логистика; безопасност и сигурност на транспортните системи), екологични въпроси (намаляване на емисиите на парникови газове, замърсяване на въздуха и шум), градоустройство (нови концепции за доближаване на местоработата до местоживеенето), и оказва значимо икономическо и социално въздействие (създаване на нови предприятия, заетост, социално приобщаване, стратегии в областта на жилищното настаняване и географското положение). Основната цел е да се подобри качеството на живот на европейските граждани, все по-голям брой от които живеят в големи градски агломерации, в които се формира основният дял от европейския икономически продукт. ([1])

Устойчива градска мобилност може да бъде постигната единствено ако се осъществи истински пробив в областта на иновациите, който да доведе до по-екологосъобразни, по-приобщаващи, по-безопасни и по-интелигентни решения. Неуспехът да се постигне това ще доведе до високи социални, екологични и стопански разходи в дългосрочен план. Същевременно новите иновационни концепции за мобилност — по-специално в случаите, когато е наложителна замяната на личните превозни средства с обществени и колективни превозни средства — следва да бъдат възприети от гражданите. Предизвикването на поведенчески промени, без това да бъде в ущърб на качеството на живот и на разходите за живот в градските райони, ще бъде едно от водещите предизвикателства в тази област.

2. ЗНАЧЕНИЕ И ВЪЗДЕЙСТВИЕ

Основната цел на ОЗИ по отношение на градската мобилност ще бъде да осигури по-екологосъобразна, по-приобщаваща, по-безопасна и по-интелигентна система за градска мобилност.

Както бе очертано по-горе, темата е особено значима от гледна точка на обществото и обществената политика. Тя е изключително важна и от социално-икономическа гледна точка, тъй като засяга икономически сектори с голямо значение за БВП и за трудовата заетост, като автомобилостроенето или строителството. Градската мобилност освен това е свързана със стратегиите за опазване на околната среда и представлява неразделна част от политиките в областта на социалното приобщаване, географското положение, жилищното настаняване и оформлението на градската среда.

([1]) Повече от 70 % от европейците живеят в градски зони, които съставляват над 25 % от територията на ЕС. Около 85 % от БВП на ЕС се произвежда в градовете. Очаква се делът на урбанизацията в Европа да нарасне на около 83 % до 2050 г.

ОЗИ в областта на градската мобилност едновременно съответства на приоритетите, определени по „Хоризонт 2020“, и на целите на стратегията „Европа 2020“ за постигане на по-интелигентно, по-устойчиво, нисковъглеродно и приобщаващо градско развитие. ОЗИ в тази тематична област би могла да допринесе за всяка от целите на стратегията „Европа 2020“, например чрез насърчаването на решения, съобразени с изискванията за опазване на околната среда, интелигентни ИКТ системи за управление на трафика и предоставяне на по-ефикасни и достъпни транспортни услуги.

Тъй като градската мобилност по същество има характер на система, ОЗИ в тази област би могла да предложи много възможности за иновации по веригата на иновациите, като например разработването на мултимодални транспортни системи, както и по-интелигентни и по-трайни транспортни решения.

ОЗИ в областта на градската мобилност би могла да се опре на солидна технологична и промишлена база и да предложи потенциал за нови продукти и услуги ([1]), по-специално в сферата на устойчивото планиране и екоиндустриите.

Освен това разработването на иновативни модели за градска мобилност ще може да извлече реални ползи от силното политическо внимание и подкрепа, с които се ползва този тематичен приоритет. Наред с това тези иновативни градски модели могат да окажат въздействие в световен мащаб, ако намерят практическо приложение като най-добри практики и при бурно разрастващите се градски агломерации в други части на света, особено в Африка, Азия и Латинска Америка.

ОЗИ в тази област ще постави градската мобилност и планирането на градския транспорт в по-широкия контекст на устойчивото градско планиране и устройство в местен и регионален мащаб. Поради тази причина ОЗИ ще имат предимството да работят в мултидисциплинарна и междусекторна област и да допринесат за преодоляване на сегашните равнища на организационна раздробеност в сектора. Тя би създала възможност за установяване на потясно сътрудничество между органите на публичната власт (предимно на местно и регионално равнище), местните сдружения и частния сектор (като например проектанти и строителни предприемачи), научноизследователските институти и университетите (интегриране на триъгълника на знанието).

Обединяването на усилията на партньори от световна класа в нови конфигурации ще даде възможност на ОЗИ в областта на градската мобилност да оптимизират наличните ресурси и да се възползват от новите бизнес възможности, които се създават чрез тези нови вериги за създаване на стойност.

Вниманието на ОЗИ в областта на градската мобилност ще се съсредоточи върху онези дейности на иновационния триъгълник, които могат да ползват допълнителна подкрепа от страна на Съюза, оказвана по-конкретно чрез ЕИТ. В действителност най-голямата добавена стойност на евентуална ОЗИ в тази област ще дойде от нейната роля за интегрирането на трите страни на триъгълника на знанието и за цялостна промяна в механизмите на сътрудничество между различните участници в иновационния процес. По същия начин вниманието, което ОЗИ ще отделя на ролята на човешкия фактор в иновациите, отреждайки на студентите, изследователите и предприемачите централно място в усилията на ОЗИ, ще бъде от съществено значение, за да може да се отговори на описаните по-горе предизвикателства. Ето защо сериозно внимание ще бъде обърнато на образованието/обучението, предприемачеството и внедряването на резултатите, например чрез развитие на уменията и познанията на специалистите в областта на градския транспорт от местната и регионалната администрация (обучение през целия живот/програми за обмен на персонал/професионално обучение), чрез предлагане на специални университетски програми в областта на градската мобилност (летни училища/схеми за обмен), чрез подкрепа за успешното внедряване на новаторски транспортни концепции на пазара (подкрепа за свързани и новосъздадени предприятия от университетите и изследователските институции и др.).

Освен това в рамките на ОЗИ, работеща основно по тази тема, би могла да се доразвие и затвърди концепцията за съвместно ползване, тъй като тази тематична област очевидно се отличава със силно изразено местно и регионално измерение.

3. ПОЛЕЗНО ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ И ВЗАИМНО ДОПЪЛВАНЕ СЪС СЪЩЕСТВУВАЩИ ИНИЦИАТИВИ

Въпросите, свързани с мобилността, се ползват със силна подкрепа от страна на редица инициативи на Съюза. Съюзът работи активно в тази област.

Връзки с други дейности на Съюза съществуват и се предвижда да бъдат активизирани. ОЗИ в областта на градската мобилност ще вземе предвид дейностите, провеждани в рамките на плана за действие за градска мобилност и плана за действие относно интелигентна система за транспорт.

По-специално тя ще работи в сътрудничество с планираните европейски инициативи по темата за интелигентните градове и общности, която застъпва въпросите на енергийната ефективност, ИКТ и градския транспорт.

([1]) Някои примери за нови потенциални пазари: нови услуги за пътниците, поддръжка и управление на движението на превозните средства и задръстванията по пътищата; нови приложения за превозните средства; видеокомуникационни услуги в подкрепа на комуникацията и с цел избягване на пътуването (JRC 65426 EN).

ОЗИ по-специално ще осигури взаимно допълване по отношение на образованието на ключови участници, както и чрез структурирана мрежа от специалисти, добре подготвени да набелязват рамковите условия и най-добрите практики по проблеми на политиката и нормативната уредба, които имат отражение върху сектора.

Необходима е координация и с инициативата за съвместно планиране „Европа на градовете“, която ще обедини националните научноизследователски усилия за превръщане на градските зони в центрове за иновации и технологии, реализиране на екологосъобразни и интелигентни вътрешно- и междуградски транспортни логистични системи, намаляване на екологичния отпечатък и повишаване на неутралността на климата. ОЗИ в тази област ще ускори и улесни усвояването на върховите резултати от финансираната от публичния сектор научноизследователска дейност, обединена от тези ИСП, като по този начин ще се реши проблемът с раздробеността в сферата на иновациите.

Инициативата CIVITAS, която подпомага демонстрационни и изследователски проекти за внедряване на иновационни мерки в областта на чистия градски транспорт, и Европейската промишлена инициатива за интелигентни градове и общности, чиято цел е да направи производството и използването на енергия в градовете по-устойчиво и по-ефикасно, също съвсем естествено ще се впишат в сътрудничество с ОЗИ в областта на градската мобилност.

ОЗИ в тази област би могла също така да създаде връзки с европейските технологични платформи (ЕТП) в областта на транспорта и енергетиката, с публично-частното партньорство (ПЧП) за европейски „зелени“ автомобили и многобройните проекти в тази област, изпълнявани по линия на рамковата програма (РП). ОЗИ ще вземе под внимание научноизследователските приоритети и плановете за действие, определени в рамките на европейските технологични платформи, и научноизследователската работа, извършена досега от публично-частните партньорства и проектите от рамковата програма, с цел подобряване и ускоряване на внедряването и използването на резултатите от тези научни изследвания.

Взаимно допълване ще се търси също по отношение на Европейския алианс на мобилните услуги и мобилността. Съфинансиран по Програмата за конкурентоспособност и иновации, Европейският алианс на мобилните услуги и мобилността има за цел да обедини усилията на отговорните фактори на регионално и национално равнище в подкрепа на иновационните решения в областта на мобилните услуги и мобилността с оглед предоставяне на повече и по-добра подкрепа за иновативните МСП в тези сектори.

Дейността ѝ ще бъде основана и на програмата „Интелигентна енергия — Европа“, проектите за първо пускане на пазара за екоиновации и услугите, основани на ИКТ, както и пилотните проекти за интелигентна градска мобилност по Програмата за конкурентоспособност и иновации (ПКИ).

ОЗИ в тази област би допълвала посочените дейности, тъй като ще се съсредоточи върху трансдисциплинарните аспекти на триъгълника на знанието и ще обръща специално внимание на иновативните продукти и услуги, както и на образованието, възпитаващо в предприемачески дух.

ОЗИ, чиято работа е съсредоточена върху градската мобилност, ще бъде своеобразно допълнение и към някои конкретни дейности, които вече се осъществяват в рамките на съществуващите ОЗИ. Това са по-точно дейностите на ОЗИ Climate — по темата за преход към устойчиви градове с ниско съдържание на въглерод в атмосферния въздух, и на ОЗИ EIT ICT — в приоритетните области на интелигентните транспортни системи и цифровизираните градове на бъдещето. ОЗИ в областта на градската мобилност ще вземе предвид извършената работа в рамките на тези ОЗИ и ще я постави в по-широкия контекст на по-екологична, по-приобщаваща, по-безопасна и по-интелигентна система за градска мобилност.

4. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За справяне с описаните по-горе предизвикателства най-подходяща би била ОЗИ, чиято работа е съсредоточена върху градската мобилност. Тя отговаря също така на предложените критерии за избор на теми за ОЗИ:

— Общността е насочена към справяне с голямо икономическо и обществено предизвикателство (изграждане на европейска транспортна система, отличаваща се с ефективно използване на ресурсите, безопасност и неизменно работеща в полза на гражданите, икономиката и обществото) и допринася за изпълнението на стратегията „Европа 2020“ и набелязаните в нея цели по отношение на климата и енергетиката, трудовата заетост, иновациите и образованието.

— Задачите на ОЗИ са в съответствие с набелязаните в „Хоризонт 2020“ приоритети и се допълват с други дейности на Съюза в областта на транспорта, околната среда и енергетиката.

— Чрез развиване на предприемаческото мислене тя обединява възникващите нови технологии с нови вериги за създаване на стойност и подкрепя превръщането на резултатите от академичните изследвания в продукти и услуги.

— По този начин тя ще допринесе за излизане от ситуацията, в която в момента се намира Европа, тъй като тя ще оползотвори огромния капацитет на изследователската база на Съюза и ще открие нови, иновативни подходи, с цел осигуряване на по-екологосъобразна, по-приобщаваща, по-безопасна и по-интелигентна система за градска мобилност.

— Тя ще обедини критична маса от талантливи представители на научноизследователската, иновационната и академичната сфера, които иначе не биха работили заедно.

— Тя възприема междусекторен подход и по този начин свързва различните равнища на отговорност — от частноправните субекти до публичната администрация, особено на местно ниво, включително отговорността на отделния гражданин.

— Тя изисква работа на трансдисциплинарно равнище между различни области на познанието, както и разработване на нови образователни програми, които преминават отвъд границите на отделните дисциплини.

РЕШЕНИЕ № 1313/2013/ЕС НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 17 декември 2013 година

относно Механизъм за гражданска защита на Съюза

(текст от значение за ЕИП)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 196 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите [1],

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

(1) Поради значителното увеличаване на броя и сериозността на природните и причинените от човека бедствия през последните години и при положение, че бъдещите бедствия ще бъдат по-драстични и комплексни, с по-значителни и дългосрочни последици, вследствие по-специално на изменението на климата и на потенциалните взаимодействия между няколко природни и технологични опасности, все по-голямо значение придобива един интегриран подход към управлението при бедствия. Европейският съюз следва да насърчава солидарността и да подпомага, допълва и улеснява координацията на действията на държавите членки в областта на гражданската защита с оглед подобряване ефективността на системите за превенция, готовност и реагиране при природни и причинени от човека бедствия.

(2) С Решение 2001/792/ЕО, Евратом на Съвета [2], преработено с Решение 2007/779/ЕО, Евратом на Съвета [3], беше създаден Механизъм на Общността за гражданска защита. Финансирането на този механизъм е осигурено чрез Решение 2007/162/ЕО, Евратом на Съвета [4], с което се създава финансов инструмент в областта на гражданската защита („финансовият инструмент“). В него се предвижда отпускането на финансова помощ от Съюза едновременно за повишаване на ефективността на реакцията при сериозни извънредни ситуации и за засилване на превантивните мерки и мерките за повишаване на готовността за всякакви извънредни ситуации, включително продължаване на мерките, предприети порано по силата на Решение 1999/847/ЕО на Съвета [5]. Действието на финансовия инструмент изтича на 31 декември 2013 г.

(3) Защитата, осигурявана съгласно Механизма за гражданска защита на Съюза („Механизма на Съюза“), следва да обхваща преди всичко населението, но също така и околната среда и имуществото, включително културното наследство, срещу всички видове природни и причинени от човека бедствия, включително екологични бедствия, замърсяване на морската среда и извънредни ситуации, свързани с остри здравословни проблеми, които възникват на територията на Съюза или извън него. При всички тези бедствия може да се наложи съдействие от гражданска защита и друга спешна помощ съгласно Механизма на Съюза в допълнение към способностите за реагиране на засегнатата държава. По отношение на бедствията, причинени от терористични актове, ядрени или радиационни аварии, Механизмът на Съюза следва да обхваща само действията за готовност и реагиране в областта на гражданската защита.

(4) Механизмът на Съюза следва да играе роля и при прилагането на член 222 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), като предоставя при необходимост своите ресурси и способности.

(5) Механизмът на Съюза представлява явен израз на европейската солидарност, чрез осигуряване на практически и своевременен принос за превенцията на бедствия и готовността за тях и за реакцията при бедствия и непосредствена заплаха от бедствия, без да се засягат съответните водещи принципи и механизми в областта на гражданската защита. Следователно настоящото решение следва да не накърнява реципрочните права и задължения на държавите членки, произтичащи от двустранни или многостранни договори, които се отнасят до въпросите, обхванати от настоящото решение, нито отговорността на държавите членки да защитават населението, околната среда, както и имуществото на тяхна територия.

(6) Механизмът на Съюза следва надлежно да отчита съответното право на Съюза и международните ангажименти, да използва възможностите за полезно взаимодействие със съответните инициативи на Съюза, например европейската програма за мониторинг на Земята (Коперник), Европейската програма за защита на критичната инфраструктура (EPCIP) и общата среда за обмен на информация (CISE).

---

[1] ОВ C 277, 13.9.2012 г.,стр. 164

[2] Решение 2001/792/ЕО, Евратом на Съвета от 23 октомври 2001 г. за създаване на механизъм на Общността за поощряване на засиленото сътрудничество в рамките на спасителните операции в областта на гражданската защита (ОВ L 297, 15.11.2001 г., стр. 7).

[3] Решение 2007/779/ЕО, Евратом на Съвета от 8 ноември 2007 г. за създаване на общностен механизъм за гражданска защита (ОВ L 314, 1.12.2007 г.,стр. 9).

[4] Решение 2007/162/ЕО, Евратом на Съвета от 5 март 2007 г. за създаване на финансов инструмент в областта на гражданската защита (ОВ L 71, 10.3.2007 г., стр. 9)

[5] Решение 1999/847/ЕО на Съвета от 9 декември 1999 г. за създаване на програма на Общността за действие в областта на гражданската защита (ОВ L 327, 21.12.1999 г., стр. 53).

(7) В управлението при бедствия е много важна ролята на регионалните и местните власти. Ето защо е необходимо тези регионални и местни власти да бъдат подходящо включвани в дейностите, предприемани съгласно настоящото решение, в съответствие с националните структури на държавите членки.

(8) Превенцията има решаващо значение за защитата от бедствия и налага предприемането на по-нататъшни действия, както се посочва в Заключенията на Съвета от 30 ноември 2009 г. и в резолюцията на Европейския парламент от 21 септември 2010 г. относно съобщението на Комисията, озаглавено „Подход на Общността за превенция на природни и причинени от човека бедствия“. Механизмът на Съюза следва да включва обща политическа рамка за действията на Съюза за превенция на риска от бедствия, чиято цел е да се постигне по-високо ниво на защита и устойчивост срещу бедствия чрез предотвратяване или ограничаване на техните въздействия и чрез насърчаване на култура на превенция, включително надлежно разглеждане на евентуални въздействия на изменението на климата и нуждата от подходящи действия за адаптация. Във връзка с това оценките на риска, планирането на управлението на риска, оценката на способността за управление на риска, извършвани от всяка държава членка на национално или на съответното поднационално равнище с участието по целесъобразност на други служби, прегледът на рисковете, извършван на равнище на Съюза, както и партньорските проверки имат основно значение за осигуряване на интегриран подход за управлението при бедствия, обединяващ действията за превенция на риска, готовност и реагиране. Поради това Механизмът на Съюза следва да включва обща рамка за обмен на информация относно рисковете и способностите за управление на риска, без да се засяга член 346 от ДФЕС, който гарантира, че нито една държава членка не следва да бъде задължавана да предоставя информация, чието разкриване тя счита за противоречащо на основните интереси на нейната сигурност.

(9) Като допринася за по-нататъшното развитие и по-добрата интеграция на транснационалните системи от общоевропейски интерес за откриване, ранно предупреждаване и оповестяване, Съюзът следва да подпомага държавите членки в свеждането до минимум на необходимото време за реагиране при бедствия и за предупреждаване на гражданите на ЕС. Такива системи следва да отчитат и да се основават на съществуващи и бъдещи информационни източници и системи, като същевременно се насърчават подходящи нови технологии.

(10) Механизмът на Съюза следва да включва обща политическа рамка, насочена към непрекъснато подобряване на степента на готовност на системите и службите за гражданска защита, на техния персонал и на населението в рамките на Съюза. Това следва да включва програма за учения, програма за извлечени поуки, както и програми за обучение и мрежа за обучение на равнището на Съюза и държавите членки в областта на превенцията, готовността и реагирането при бедствия, както се изисква в Заключенията на Съвета от 27 ноември 2008 г. относно европейското обучение в областта на управлението при бедствия.

(11) Изграждането на модули за операции за оказване на помощ в областта на гражданската защита, състоящи се от ресурсите на една или повече държави членки, чиято цел е да бъдат напълно оперативно съвместими, следва да продължава с оглед да се засили сътрудничеството в областта на гражданската защита и да се развие допълнително координираното съвместно бързо реагиране на държавите членки. Модулите следва да се организират на равнището на държавите членки и да бъдат подчинени на тяхното командване и контрол.

(12) Механизмът на Съюза следва да улесни мобилизирането и координирането на операциите по оказване на помощ. Механизмът на Съюза следва да се основава на структура на Съюза, състояща се от Координационен център за реагиране при извънредни ситуации (ERCC), Европейски капацитет за реагиране при извънредни ситуации (EERC) под формата на доброволно обединяване на предварително заделени от държавите членки способности, обучени експерти, Обща система за комуникация и информация при извънредни ситуации (CECIS), управлявана от Комисията, и точки за контакт в държавите членки. Той следва да осигури рамка за набиране на потвърдена информация за положението, за разпространяването ѝ до държавите членки, както и за споделяне на извлечените от операциите поуки.

(13) С оглед да се подобри планирането на операциите за реагиране при бедствия съгласно Механизма на Съюза и да се повиши наличността на ключови способности, е необходимо да се развие EERC под формата на доброволно обединяване на предварително заделени капацитет от държавите членки и структуриран процес за установяване на евентуални пропуски в капацитета.

(14) Колкото до операциите по оказване на помощ в отговор на бедствия извън ЕС, Механизмът на Съюза следва да улеснява и подпомага действията, предприемани от държавите членки и Съюза като цяло, с оглед да се насърчи последователността на международната дейност в областта на гражданската защита. В случаите, когато е представена, Организацията на обединените нации (ООН) изпълнява цялостна координираща роля за операциите за подпомагане в трети държави. Помощта, предоставяна по линия на Механизма на Съюза, следва да се координира с ООН и съответни други международни участници, за да се оползотворят максимално наличните ресурси и да се избегне излишно дублиране на усилията. Засилената координация на помощта в областта на гражданската защита посредством Механизма на Съюза е предпоставка за подпомагане на общите усилия за координация и за осигуряване на цялостен принос на ЕС към общите усилия за подпомагане. Когато се предоставя помощ при бедствия съгласно Механизма на Съюза и Регламент (ЕО) № 1257/96 на Съвета ([1]), Комисията следва да осигурява ефективност, съгласуваност и взаимно допълване на цялостната реакция на Съюза в съответствие с Европейския консенсус относно хуманитарната помощ ([2]).

([1]) Регламент (ЕО) № 1257/96 на Съвета от 20 юни 1996 г. относно хуманитарната помощ (ОВ L 163, 2.7.1996 г., стр. 1).

([2]) Съвместна декларация на Съвета и представителите на правителствата на държавите членки, заседаващи в рамките на Съвета, Европейския парламент и Европейската Комисия (ОВ C 25, 30.1.2008 г., стр. 1).

(15) Необходимо е да се подобри наличността на подходящи транспортни средства и достъпът до тях с цел да се подпомогне развитието на способност за бързо реагиране на равнището на Съюза. Съюзът следва да подкрепя и допълва усилията на държавите членки, като улеснява координирането и обединяването на транспортните ресурси и допринася, когато е необходимо, за финансирането за допълнителни транспортни средства, при спазване на определени критерии и като се вземат предвид съществуващите системи.

(16) Операциите по оказване на помощ следва да бъдат подчинени на нуждите и координирани изцяло на място, така че да се постигне максимална ефективност и да се осигури достъп до пострадалото население. Комисията следва да предоставя подходяща логистична подкрепа за изпратените експертни екипи.

(17) Механизмът на Съюза може да се използва и за предоставяне на подкрепа за гражданска защита при оказване на консулска помощ на гражданите на Съюза при бедствия в трети държави, ако това бъде поискано от консулските служби на засегнатите държави членки. Засегнатите държави членки следва по възможност да координират тези искания помежду си и със съответните други участници, за да се осигури оптималното използване на Механизма на Съюза и да се избегнат практически трудности на място. Тази подкрепа може да бъде поискана например от „водещата държава“ или от държавата членка, координираща помощта за всички граждани на Съюза. Концепцията за водеща държава следва да се разбира в съответствие с насоките на Европейския съюз относно прилагането на концепцията за пилотна държава по консулски въпроси ([1]). Настоящото решение се прилага, без да се засягат правилата на Съюза за консулска закрила на гражданите на Съюза в чужбина.

(18) При планирането на операции за реагиране е полезно да се осъществи връзка и със съответни неправителствени организации и други образувания, за да се установи наличието на допълнителни способности за реагиране, които те биха могли да предоставят в случай на бедствия посредством компетентните органи на държавите членки.

(19) Използването на военни средства под гражданско ръководство като крайно средство може да представлява важен принос към реакцията при бедствия. Когато се приеме за уместно да се използват военен капацитет при операции за гражданска защита, сътрудничеството с военните органи следва да се подчинява на реда и условията, процедурите и критериите, установени от Съвета или неговите компетентни органи за предоставяне на ММеханизма на Съюза на необходимите военни способности за гражданска защита, както и следва да бъде съобразено със съответните международни насоки.

(20) Когато помощта по линия на Механизма на Съюза допринася за хуманитарната дейност на Съюза, по-конкретно при сложни извънредни ситуации, действията, за които се получава финансова помощ съгласно настоящото решение, следва да съответстват на хуманитарните принципи и на принципите относно използването на гражданска защита и на военни ресурси, установени в Европейския консенсус относно хуманитарната помощ.

(21) Участието на страните от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са членки на Европейското икономическо пространство (ЕИП), както и на присъединяващите се държави, страните кандидатки и потенциалните страни кандидатки следва да е възможно. Страните кандидатки и потенциалните страни кандидатки, които не участват в Механизма на Съюза, както и държавите, които са част от европейската политика за съседство (ЕПС), следва също да могат да се възползват от някои действия, финансирани по настоящото решение.

(22) За да се осигурят еднакви условия за изпълнение на настоящото решение, на Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия по отношение на: взаимодействието на ERCC с точките за контакт на държавите членки, както и оперативните процедури за реакция при бедствия в рамките на Съюза и извън него; компонентите на CECIS и организацията на обмена на информация чрез CECIS; процеса на изпращане на експертните екипи; установяването на модули, други способности за реагиране и експерти; оперативните изисквания за функционирането и оперативната съвместимост на модулите; целите по отношение на капацитета, изискванията за качеството и оперативната съвместимост, както и процедурата за сертифициране и регистриране, необходими за функционирането на EERC, както и финансовите договорености; установяването на пропуски в EERC и отстраняването им; организирането на програмата за обучение, рамката за ученията и програмата за отчитане на извлечените поуки; и организирането на подкрепата за превоза на помощта. Тези правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета ([2]).

(23) За приемането на актовете за изпълнение, предвидени в настоящото решение следва да бъде използвана процедурата по разглеждане.

(24) С настоящото решение се засилва сътрудничеството между Съюза и държавите членки и се улеснява координацията в областта на гражданската защита, като се дава възможност за по-ефективни действия поради техния мащаб и взаимното им допълване. При бедствие, което надхвърля способностите за реагиране на държава членка, последната може да реши да използва ММеханизма на Съюза, за да допълни собствените си ресурси за гражданска защита и другите ресурси за реагиране при бедствия.

([1]) ОВ C 317, 12.12.2008 г., стр. 6

([2]) Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията, и по-специално в съответствие с процедурата по разглеждане (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

(25) Доколкото целите на настоящото решение не могат да бъдат постигнати в достатъчна степен от държавите членки, а поради обхвата или последиците могат да бъдат по-добре постигнати на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящото решение не надхвърля необходимото за постигане на тези цели.

(26) Настоящото решение не засяга действия, попадащи в обхвата на бъдещ законодателен акт на Съюза относно създаването на инструмент за стабилност, мерките за обществено здраве, приети с правни актове на Съюза относно програми за действие на Съюза в областта на здравето, нито действията с оглед на безопасността на потребителите, приети с бъдещ законодателен акт на Съюза относно програма за потребителите за периода 2014 -2020 г.

(27) От съображения за съгласуваност действията, попадащи в обхвата на Решение 2007/124/ЕО, Евратом на Съвета ([1]) ина бъдещ законодателен акт относно създаването, като част от Фонда за вътрешна сигурност, на инструмента за финансова подкрепа за полицейско сътрудничество, предотвратяване и борба с престъпността и управление на кризи, или свързани с поддържането на реда и законността и гарантирането на вътрешната сигурност, не са обхванати от настоящото решение. Настоящото решение не се прилага за дейности, обхванати от Регламент (ЕО) № 1257/96.

(28) Разпоредбите на настоящото решение не засягат приемането на правно обвързващи актове съгласно Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, в които се определят специални извънредни мерки в случай на извънредни ситуации, причинени от ядрени или радиационни бедствия.

(29) Настоящото решение обхваща действията в областта на превенцията, готовността и реагирането при замърсяване на морската среда, с изключение на действията, попадащи в обхвата на Регламент (ЕО) № 1406/2002 на Европейския парламент и на Съвета ([2]).

(30) За да може Комисията да осигури изпълнението на настоящото решение, тя може да финансира дейности, свързани с подготовката, мониторинга, контрола, одита и оценката, необходими за управление на ММеханизма на Съюза и постигането на целите му.

(31) Възстановяването на разходите, възлагането на обществени поръчки и отпускането на безвъзмездни средства съгласно настоящото решение следва да се извършват в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета ([3]). Поради специфичния характер на действията в областта на гражданската защита е уместно да се предвиди безвъзмездните средства да могат да се предоставят и на юридически лица, независимо дали са субекти на частното или на публичното право. Важно е също така да се спазват правилата на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2002, и по-специално тези, свързани с принципите за икономичност, ефикасност и ефективност, залегнали в него.

(32) Финансовите интереси на Съюза следва да се защитават чрез пропорционални мерки през целия цикъл на разходите, в т.ч. чрез предотвратяване, разкриване и разследване на нередности, възстановяване на изгубени, недължимо изплатени или неправилно използвани средства и, където е необходимо, административни и финансови санкции в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 г.

(33) С настоящото решение се определя финансов пакет за целия срок на Механизма на Съюза, който представлява основната референтна сума — по смисъла на точка 17от Междуинституционалното споразумение от 2 декември 2013 г. между Европейския парламент, Съвета и Комисията относно бюджетната дисциплина, сътрудничеството по бюджетните въпроси и доброто финансово управление ([4]) — за Европейския парламент и за Съвета по време на годишната бюджетна процедура. Тази референтна сума се финансира частично от функция 3 „Сигурност и гражданство“ и частично от функция 4 „Глобална Европа“ на Многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г.

(34) Финансовият пакет за изпълнението на настоящото решение следва да бъде разпределен в съответствие с посочените в приложение I проценти.

(35) Във връзка с прегледа на разбивката на финансовия пакет за изпълнението на настоящото решение предвид резултатите от междинната оценка, на Комисията следва да бъде делегирано правомощието да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС до 30 юни 2017 г., Процедурата по спешност следва да се прилага, във всеки един момент, когато е необходима незабавна промяна на бюджетните ресурси за целите на действията за реагиране. От особена важност е по време на подготвителната си работа Комисията да проведе подходящи консултации, включително на експертно равнище. При подготовката и изготвянето на делегирани актове Комисията следва да осигури едновременното и своевременно предаване на съответните документи по подходящ начин на Европейския парламент и на Съвета.

([1]) Решение 2007/124/ЕО, Евратом от 12 февруари 2007 година за създаване за периода 2007—2013 г., като част от Общата програма за сигурност и гарантиране на свободите, на специална програма Предотвратяване, готовност и управление на последиците от тероризъм и други рискове, свързани със сигурността (ОВ L 58, 24.2.2007 г., стр. 1).

([2]) Регламент (ЕО) № 1406/2002 на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2002 г. за създаване на Европейска агенция за морска безопасност (ОВ L 208, 5.8.2002 г., стр. 1).

([3]) Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 1605/2002 (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

([4]) ОВ C 373, 20.12.2013 г., стр. 1

(36) Настоящото решение следва да се прилага от 1 януари 2014 г., тъй като е свързано с многогодишната финансова рамка за периода 2014—2020 г,

ПРИЕХА НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

ГЛАВА I

ОБЩИ И СПЕЦИФИЧНИ ЦЕЛИ, ПРЕДМЕТ, ОБХВАТ И ОПРЕДЕЛЕНИЯ

Член 1

Обща цел и предмет

1. Механизмът за гражданска защита на Европейския съюз („Механизмът на Съюза“) има за цел да засили сътрудничеството между Съюза и държавите членки и да улесни координацията в областта на гражданската защита с цел подобряване на ефективността на системите за превенция, готовност и реагиране при природни и причинени от човека бедствия.

2. Защитата, осигурявана съгласно Механизма на Съюза, обхваща преди всичко населението, но също така и околната среда и имуществото, включително културното наследство, срещу всички видове природни и причинени от човека бедствия, включително последиците от терористични актове и технологични, радиационни или екологични бедствия, замърсяване на морската среда и спешни случаи на остри здравословни проблеми, които възникват на територията на Съюза или извън него. При последиците от терористични актове или радиационни бедствия Механизмът на Съюза може да обхваща само действията за готовност и реагиране.

3. Механизмът на Съюза насърчава солидарността между държавите членки чрез практическо сътрудничество и координация, без да засяга първостепенната отговорност на държавите членки да защитават населението, околната среда и имуществото, включително културното наследство, при бедствия на територията си, както и да обезпечават своите системи за управление при бедствия с достатъчен капацитет, така че те да могат да се справят системно и по подходящ начин с бедствия с характер и величина, които могат с основание да се очакват и за които трябва да бъдат подготвени.

4. В настоящото решение се определят общите правила за Механизма на Съюза и правилата за предоставяне на финансова помощ в рамките на Механизма на Съюза.

5. Механизмът на Съюза не засяга задълженията според съществуващите приложими правни актове на Съюза или на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия или според съществуващите международни споразумения.

6. Настоящото решение не се прилага за действия, провеждани съгласно Регламент (ЕО) № 1257/96, Регламент (ЕО) № 1406/2002, Регламент (ЕО) № 1717/2006, Решение № 1082/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета [1] и законодателството на Съюза относно програми за действие в областта на здравето, вътрешните работи и правосъдието.

Член 2

Обхват

1. Настоящото решение се прилага по отношение на сътрудничеството в областта на гражданската защита. Това сътрудничество включва:

а) Превантивни действия и действия за повишаване на готовността в рамките на Съюза, а също — доколкото се отнася за член 5, параграф 2, член 13, параграф 3 и член 28 — и извън Съюза; както и

б) Действия за подпомагане при реагирането при непосредствени неблагоприятни последици от бедствие в рамките на Съюза или извън него, включително в посочените в член 28, параграф 1 държави, вследствие на подадено искане за помощ посредством Механизма на Съюза.

2. В настоящото решение се вземат под внимание специалните потребности на изолираните, най-отдалечените и други региони или острови на Съюза по отношение на превенцията, готовността и реагирането при бедствия, както и специалните потребности на отвъдморските страни и територии по отношение на реагирането при бедствия.

Член 3

Специфични цели

1. Чрез Механизма на Съюза се подпомага, допълва и улеснява координирането на действията на държавите членки при изпълнението на следните общи специфични цели:

а) постигане на високо ниво на защита срещу бедствия чрез предотвратяване или ограничаване на потенциалните въздействия, чрез насърчаване на култура на превенция и чрез подобряване на сътрудничеството между службите за гражданска защита и съответни други служби;

б) повишаване на степента на готовност за реагиране при бедствия на равнище на държавите членки и на Съюза;

в) улесняване на бързо и ефикасно реагиране при бедствия или непосредствена заплаха от такива; както и

г) увеличаване на обществената осведоменост и готовност за бедствия.

2. Показателите се използват за мониторинг, оценка и преглед по целесъобразност на прилагането на настоящото решение. Тези показатели са:

а) напредъкът при изпълнение на рамката за превенция на бедствия: измерван с броя на държавите членки, които са предоставили на Комисията обобщен доклад за своите оценки на риска и оценка на способността си за управление на риска, съгласно посоченото в член 6;

[1] Решение №. 182/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 22 октомври 2013 година за сериозните трансгранични заплахи за здравето и за отмяна на Решение № 2119/98/ЕО (ОВ L 293, 5.11.2013 г., стр. 1)

б) напредъкът при повишаване нивото на готовност за бедствия, измерван с количеството на капацитета за реагиране, включен в доброволното обединяване във връзка с целите по отношение на капацитета, посочени в член 11, и броя на модулите, регистрирани в CECIS;

в) напредъкът при подобряване на реакцията при бедствия, измерван със скоростта на операциите в рамките на Механизма на Съюза и степента, в която помощта допринася за удовлетворяване на нуждите на място; както и

г) напредъкът при повишаване на осведомеността и готовността на обществото за бедствия, измерван със степента на осведоменост на гражданите на Съюза за рисковете в техния регион.

Член 4

Определения

За целите на настоящото решение се прилагат следните определения:

1. „бедствие“ означава всяка ситуация, която има или може да има тежки последици за населението, околната среда или имуществото, включително културното наследство;

2. „реагиране“ означава всяко действие, което се предприема при искане за помощ в съответствие с Механизма на Съюза в случай на непосредствена заплаха от бедствие или по време на бедствие или след него и което цели овладяване на непосредствените неблагоприятни последици;

3. „готовност“ означава състояние на подготвеност и способност на човешките и материалните ресурси, структури, общности и организации за ефективно бързо реагиране при бедствие, като това състояние е постигнато в резултат на предварително предприети действия;

4. „превенция“ означава всяко действие, насочено към намаляване на рисковете или смекчаване на неблагоприятните последици от бедствие за населението, околната среда и имуществото, включително културното наследство;

5. „ранно предупреждение“ означава своевременното и ефективно предоставяне на информация, което позволява да се предприемат действия за избягване или намаляване на рисковете и неблагоприятните последици от бедствия, както и за улесняване на готовността за ефективно реагиране;

6. „модул“ означава самостоятелна и независима структура на способностите на държавите членки, определена предварително въз основа на задачите и потребностите, или подвижен оперативен екип на държавите членки, представляващи комбинация от човешки и материални ресурси, която може да се опише с оглед на способността ѝ за намеса или според задачата(ите), която(ито) може да поеме;

7. „оценка на риска“ означава цялостен междусекторен процес за установяване, анализ и оценка на рисковете, който е предприет на национално или подходящо поднационално равнище;

8. „способност за управление на риска“ означава способността на държава членка или нейните региони за ограничаване, адаптиране или смекчаване на рисковете, (въздействието и вероятността за възникването на бедствие), установени в оценката на риска, до равнища,които са приемливи за тази държава членка. Способността за управление на риска се оценява от гледна точка на техническия, финансов и административен капацитет за предприемане на адекватни:

   а) оценки на риска;

   б) планиране на управлението на риска с оглед на превенцията и готовността; и

   в) мерки за превенция на риска и за готовност за посрещането му;

9. „подкрепа от приемащата държава“ означава всяко действие, предприето на етапите на готовност и реагиране от държава, която получава или изпраща помощ, или от Комисията, за отстраняване на предвидимите препятствия пред международната помощ, предоставена чрез Механизма на Съюза. Тя включва подкрепата от държавите членки за улесняване на транзитното преминаване на тази помощ през територията им;

10. „способност за реагиране“ означава помощта, която може да се предостави чрез Механизма на Съюза при поискване;

11. „логистична подкрепа“означава основното оборудване или услуги, необходими на експертните екипи, посочени в член 17, параграф 1, за изпълнение на техните задачи, наред с другото. комуникации, временно настаняване, храна или транспорт във вътрешността на страната.

ГЛАВА II

ПРЕВЕНЦИЯ

Член 5

Превантивни действия

1. За да изпълни целите и да осъществи задачите в областта на превенцията, Комисията:

а) предприема действия за подобряване на базата от знания за рисковете от бедствия и улеснява обмена на знания, най-добри практики и информация, включително сред държавите членки с общи рискове;

б) подкрепя и насърчава дейностите на държавите членки по оценка и картографиране на рисковете чрез обмен на добри практики, както и улесняване на достъпа до специфични знания и експертен опит по въпроси от общ интерес;

в) осъществява и редовно актуализира междусекторен преглед и картографиране на рисковете от природни и предизвикани от човека бедствия, пред които е изправен Съюзът, като възприема съгласуван подход в различните области на политиката, които имат отношение или отражение върху превенцията на бедствията, и като отчита надлежно евентуални последствия от изменението на климата;

г) насърчава обмен на добри практики за подготовка на националните системи за гражданска защита с цел справяне с последствията от изменението на климата;

д) подкрепя и насърчава разработването и изпълнението на дейностите на държавите членки за управление на риска чрез обмен на добри практики и улесняване на достъпа до специфични знания и експертен опит по въпроси от общ интерес;

е) събира и разпространява информацията, предоставена от държавите членки, организира обмен на опит във връзка с оценките на способността за управление на риск; разработва, съвместно с държавите членки и до 22 декември 2014 г., насоки относно съдържанието, методиката и структурата на тези оценки; и улеснява обмена на добри практики в процеса на планиране на превенцията и готовността, включително чрез доброволни партньорски проверки;

ж) докладва периодично, в съответствие с определените в член 6, буква в) срокове, на Европейския парламент и на Съвета за постигнатия напредък в прилагането на член 6;

з) насърчава използването на различни фондове на Съюза, с които може да се подпомага устойчива превенция на бедствия, и поощрява държавите членки и регионите да се възползват от подобни възможности за финансиране;

и) изтъква значението на превенцията на рисковете и оказва подкрепа на държавите членки в дейностите им за повишаване на осведомеността, предоставяне на информация и обучение на обществеността;

й) насърчава превантивните мерки в държавите членки и третите държави, посочени в член 28, чрез обмен на добри практики и улесняване на достъпа до специфични знания и експертен опит по въпроси от общ интерес; както и

к) в тесни консултации с държавите членки предприема други подкрепящи и допълващи превантивни действия, необходими за постигането на целта, посочена в член 3, параграф 1, буква а).

2. По искане на държава членка, трета държава или ООН или агенция на ООН Комисията може да изпрати експертен екип на място, за предоставяне на консултации по превантивните мерки.

Член 6

Управление на риска

С цел да насърчават прилагането на ефективен и съгласуван подход към превенцията и готовността за бедствия чрез обмен на информация с нечувствително съдържание, а именно информация, чието предоставяне не противоречи на основните интереси на сигурността на държавите членки и най-добри практики в рамките на Механизма на Съюза, държавите членки:

а) извършват оценки на риска на национално или на съответно поднационално равнище и предоставят на Комисията обобщен доклад за съответните им елементи до 22 декември 2015 г., и на всеки три години след това;

б) разработват и прецизират планирането на управлението на риска от бедствия на национално или на съответното поднационално равнище;

в) предоставят на Комисията оценката на своята способност за управление на риска на национално или на съответното поднационално равнище на всеки три години след окончателното изготвяне на съответните насоки, посочени в член 5, параграф 1, буква е) и в случай на значителни промени; както и

г) участват на доброволен принцип в партньорски проверки за оценка на способността за управление на риска.

ГЛАВА III

ГОТОВНОСТ

Член 7

Координационен център за реагиране при извънредни ситуации

С настоящото решение се създава Координационен център за реагиране при извънредни ситуации (ERCC). ERCC гарантира денонощен(24/7) оперативен капацитет и обслужва държавите членки и Комисията за постигане на целите на Механизма на Съюза.

Член 8

Действия на Комисията в областта на общата готовност

Комисията извършва следните действия в областта на готовността:

а) управлява ERCC;

б) управлява Обща система за комуникация и информация при извънредни ситуации (CECIS), която дава възможност за комуникация и обмен на информация между ERCC и точките за контакт на държавите членки;

в) съдейства за разработването и по-доброто интегриране на транснационални системи от общоевропейски интерес за откриване, ранно предупреждение и оповестяване, за да се осигури възможност за бързо реагиране и да се насърчат взаимовръзките между националните системи за ранно предупреждение и оповестяване и връзките им с ERCC и CECIS. Тези системи отчитат и доразвиват съществуващите и бъдещите източници и системи за информация, мониторинг и откриване;

г) създава и управлява способността за мобилизиране и изпращане на експертни екипи, отговорни за:

i) оценка на потребностите, които евентуално могат да бъдат удовлетворени чрез Механизма на Съюза в държавата, поискала помощ,

ii) улесняване, когато е необходимо, на координацията на помощта на място в рамките на реагирането при бедствия и осъществяване на връзка с компетентните органи на държавата, поискала помощ, както и

iii) подпомагане на държавата, поискала помощ, с експертен опит относно действията за превенция, готовност или реагиране;

д) създава и поддържа способност за предоставяне на логистична подкрепа за тези експертни екипи;

е) разработва и поддържа мрежа от обучени експерти от държавите членки, които могат да бъдат мобилизирани в кратък срок, за да подпомагат ERCC при извършване на мониторинг на информацията и улесняване на координацията;

ж) улеснява координацията при предварителното разполагане на способности на държавите членки за реагиране при бедствия в рамките на Съюза;

з) подпомага усилията за подобряване на оперативната съвместимост на модулите и други способности за реагиране, като взема под внимание най-добрите практики на равнище на държавите членки и на международно равнище;

и) в рамките на компетентността си предприема необходимите действия за улесняване на подкрепата от приемащата държава, включително разработване и актуализиране, в сътрудничество с държавите членки и въз основа на оперативния опит, на насоки относно подкрепата от приемащата държава;

й) подкрепя създаването на доброволни програми за партньорски проверки за оценка на стратегиите за готовност на държавите членки въз основа на предварително определени критерии, които ще дадат възможност за формулиране на препоръки с цел засилване на степента на готовност на Съюза; както и

к) в тесни консултации с държавите членки предприема други подкрепящи и допълващи действия в областта на готовността, необходими за постигането на целта, посочена в член 3, параграф 1, буква б).

Член 9

Действия на държавите членки в областта на общата готовност

1. Държавите членки разработват модули на доброволен принцип, по-специално за посрещане на приоритетните потребности от операции или от подкрепа по линия на Механизма на Съюза.

Държавите членки набелязват предварително модули, други способности за реагиране и експерти в рамките на компетентните си служби, и по-специално в рамките на службите за гражданска защита или други служби за спешно реагиране, които биха могли да се предоставят за спасителни операции при поискване чрез Механизма на Съюза. Те отчитат факта, че съставът на модулите или на другите способности за реагиране може да зависи от вида на бедствието и конкретните нужди, свързани с бедствието.

2. Модулите включват ресурси на една или повече държави членки и:

а) могат да изпълняват предварително определени задачи в областта на реагирането в съответствие с установените международни насоки и следователно са в състояние:

i) да бъдат изпращани в много кратък срок след искане за помощ, подадено чрез ERCC; както и

ii) да работят самостоятелно и независимо през определен период от време;

б) са оперативно съвместими с други модули;

в) провеждат обучение и учения, за да изпълнят изискването за оперативна съвместимост;

г) са поставени на подчинение на лице, което отговаря за работата на модулите; както и

д) могат да си сътрудничат по целесъобразност с други органи на Съюза и/или международни институции, по-специално ООН.

3. Държавите членки на доброволен принцип предварително определят експертите, които биха могли да изпратят като членове на експертните екипи, посочени в член 8, буква г).

4. Държавите членки разглеждат възможността да осигурят при необходимост други способности за реагиране, които компетентните служби биха могли да поставят на разположение или които могат да бъдат предоставени от неправителствени организации и други относими образувания.

Този друг вид способности за реагиране може да включва ресурси от една или повече държави членки и, ако се наложи, да:

а) могат да изпълняват задачи в областта на реагирането в съответствие с установените международни насоки и следователно да са в състояние:

i) да бъдат изпращани в много кратък срок след искане за помощ, подадено чрез ERCC; както и

ii) при необходимост да работят самостоятелно и независимо през определен период от време;

б) могат да си сътрудничат по целесъобразност с други органи на Съюза и/или международни институции, по-специално ООН.

5. При спазване на съответните предпазни мерки за сигурност държавите членки могат да предоставят информация за военния капацитет, който би могъл да се използва в краен случай като част от помощта по линия на Механизма на Съюза, например транспорт и логистична подкрепа или медицинско обезпечаване.

6. Държавите членки предоставят на Комисията съответната информация относно експертите, модулите и другите способности за реагиране, които предоставят като помощ по линия на Механизма на Съюза съгласно параграфи 1—5, като при необходимост актуализират тази информация.

7. Държавите членки определят точките за контакт, посочени в член 8, буква б), и уведомяват Комисията за това.

8. Държавите членки предприемат необходимите действия в областта на готовността, за да улеснят оказването на подкрепа от приемащата държава.

9. Държавите членки, подпомагани от Комисията, вземат необходимите мерки за осигуряване на своевременен превоз на предоставената от тях помощ в съответствие с член 23.

Член 10

Планиране на операциите

1. Комисията и държавите членки работят съвместно за по-добро планиране на операциите за реагиране при бедствия в рамките на Механизма на Съюза, включително чрез разработване на сценарии за реагиране при бедствия, картографиране на ресурсите и изготвяне на планове за разполагане на способностите за реагиране.

2. При планирането на операции за реагиране при хуманитарни кризи извън ЕС Комисията и държавите членки набелязват и поощряват възможностите за полезно взаимодействие между помощта в областта на гражданската защита и финансовите средства по линия на хуманитарната помощ, предоставяни от Съюза и държавите членки.

Член 11

Европейски капацитет за реагиране при извънредни ситуации

1. Създава се Европейски капацитет за реагиране при извънредни ситуации (EERC). Той се изразява в доброволно обединяване на предварително заделени от държавите членки способности за реагиране и включва модули, други способности за реагиране и експерти.

2. Въз основа на набелязаните рискове Комисията определя видовете и броя ключови способности за реагиране, необходими за EERC („цели по отношение на способностите“).

3. Комисията определя изискванията по отношение на качеството на способностите за реагиране, които държавите членки предоставят за EERC. Изискванията за качество се основават на установени международни стандарти, когато такива стандарти вече съществуват. Държавите членки са отговорни за гарантиране на качеството на способностите си за реагиране.

4. Комисията установява и управлява процедура за сертифициране и регистриране на способностите за реагиране, които държавите членки предоставят на EERC.

5. Държавите членки определят и регистрират на доброволен принцип способностите за реагиране, които предоставят на EERC. Регистрацията на многонационални модули, предоставени от две или повече държави членки, се извършва съвместно от всичките заинтересовани държави членки.

6. Способностите за реагиране, които държавите членки предоставят на EERC остават по всяко време на разположение за национални цели.

7. Способностите за реагиране, които държавите членки предоставят на EERC, са на разположение за операции за реагиране по линия на Механизма на Съюза след отправено искане за помощ чрез ERCC. Окончателното решение за използването им се взема от държавите членки, регистрирали съответната способност за реагиране. Когато поради извънредни ситуации в страната, непреодолима сила или, по изключение, сериозни причини, държава членка не може да предостави способностите за реагиране в условията на конкретно бедствие, тази държава членка уведомява Комисията в най-кратък срок, като се позовава на настоящия член.

8. В случай че се използват, способностите за реагиране на държавите членки остават под тяхно командване и контрол и може да бъдат оттеглени, при консултации с Комисията, когато поради извънредни ситуации в страната, непреодолима сила или, по изключение, поради сериозни причини дадена държава членка не може да поддържа на разположение тези способности за реагиране. Координирането на различните способности за реагиране се улеснява по целесъобразност от Комисията чрез ERCC в съответствие с членове 15 и 16.

9. Държавите членки и Комисията осигуряват подходяща осведоменост на обществеността относно операциите с участието на EERC.

Член 12

Отстраняване на пропуските в способностите за реагиране

1. Комисията следи напредъка към постигане на целите по отношение на способностите, установени в съответствие с член 11, параграф 2, и набелязва потенциално значими пропуски в способностите за реагиране в рамките на EERC.

2. Когато бъдат установени потенциално значими пропуски, Комисията проучва дали са налице необходимите за държавите членки способности извън EERC.

3. Комисията насърчава държавите членки да отстраняват, поотделно или чрез консорциум на държави членки, които си сътрудничат по отношение на общи рискове, всеки стратегически пропуск в способностите, установени в съответствие с параграф 2. В тези дейности Комисията може да подпомага държавите членки в съответствие с член 20, член 21, параграф 1, букви и) и й) и член 21, параграф 2.

4. Всеки две години Комисията информира Европейския парламент и Съвета за напредъка във връзка с постигането на целите по отношение на способностите и оставащите пропуски в EERC.

Член 13

Обучение, учения, извлечени поуки и разпространяване на знания

1. Комисията изпълнява, в рамките на Механизма на Съюза, следните задачи в областта на обучението, ученията, извлечените поуки и разпространяването на знания:

а) изготвяне и управление на програма за обучение на персонала в областта на гражданската защита и управлението при извънредни ситуации по въпроси на превенцията, готовността и реагирането при бедствия. Програмата включва общи курсове и система за обмен на експерти, която позволява командироването на лица в други държави членки.

Програмата за обучение има за цел подобряване на координацията, съвместимостта и взаимното допълване между способностите, посочени в членове 9 и 11, както и повишаване на компетентността на експертите, посочени в член 8, букви г) и е);

б) изграждане и управление на мрежа за обучение, открита за центровете за обучение на персонал в областта на гражданската защита и управлението при извънредни ситуации, както и за други заинтересовани страни и институции, по въпроси на превенцията, готовността и реагирането при бедствия.

Мрежата за обучение има следните цели:

i) укрепване на управлението при бедствия на всички етапи, като се вземе предвид адаптацията към последиците от изменението на климата и тяхното смекчаване;

ii) изграждането на полезни взаимодействия сред членовете на мрежата чрез обмен на опит и най-добри практики, научни изследвания в съответната област, извлечени поуки, курсове и работни срещи, учения и пилотни проекти;

iii) разработване на насоки относно обучението в областта на гражданската защита на равнището на Съюза и на международно равнище, включително обучение по въпросите на превенцията, готовността и реагирането при бедствия;

в) разработване на стратегическа рамка, в която се определят целите и ролята на ученията, и цялостен дългосрочен план, в който се очертават приоритетите им, както и съставяне и управление на програма за ученията.

г) изготвяне и управление на програма за отчитане на поуките, извлечени от действията в областта на гражданската защита, проведени в рамките на Механизма на Съюза, включително аспектите на цялостния цикъл на управление при бедствия, с оглед да се постави на широка основа процесът на извличане на поуки и развитие на познанията. Програмата включва:

i) наблюдение, анализ и оценка на всички действия в областта на гражданската защита в рамките на Механизма на Съюза;

ii) насърчаване на прилагането на извлечените поуки в практиката, за да се осигури основана на опита база за разработването на дейности в рамките на цикъла на управление при бедствия; както и

iii) разработване на методи и инструменти за събиране, анализ, стимулиране и прилагане на извлечените поуки в практиката.

Тази програма също включва, където е уместно, поуки, извлечени от операции извън територията на Съюза, относно използването на връзките и полезните взаимодействия между помощта, предоставена в рамките на Механизма на Съюза, и хуманитарната помощ;

д) разработване на насоки за разпространение на знанията и изпълнение на различните задачи, посочени в букви а- г) на равнище на държавите членки, както и

е) стимулиране и насърчаване на въвеждането и използването на съответни нови технологии за целите на Механизма на Съюза.

2. При изпълнение на задачите, предвидени в параграф 1, Комисията обръща специално внимание на нуждите и интересите на държавите членки, които са изправени пред рискове от бедствия от сходно естество.

3. По искане на държава членка, трета държава или ООН, или агенция на ООН, Комисията може да изпрати експертен екип на място за предоставяне на консултации относно мерките за готовност.

ГЛАВА IV

РЕАГИРАНЕ

Член 14

Уведомяване за бедствия на територията на Съюза

1. В случай на бедствие на територията на Съюза или на непосредствена заплаха от бедствие, което води или може да доведе до трансгранични последици или засяга или може да засегне други държави членки, държавата членка, в която е възникнало или има вероятност да възникне бедствието, незабавно уведомява държавите членки, които потенциално могат да бъдат засегнати, а в случай че последиците са потенциално значими — Комисията.

Първата алинея не се прилага, когато задължението за уведомяване вече е изпълнено по силата на друго законодателство на Съюза, на Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия или по силата на съществуващи международни споразумения.

2. В случай на бедствие на територията на Съюза или на непосредствена заплаха от бедствие, при което е вероятно една или повече държави членки да поискат помощ, държавата членка, в която възниква или има вероятност да възникне бедствието, уведомява незабавно Комисията, в случай че може да се очаква евентуално искане за помощ чрез ERCC, за да може Комисията да уведоми по целесъобразност другите държави членки и да задейства компетентните си служби.

3. Когато е целесъобразно, уведомяването, посочено в параграфи 1 и 2, се извършва чрез CECIS.

Член 15

Реагиране при бедствия на територията на Съюза

1. Когато на територията на Съюза възникне бедствие или непосредствена заплаха от бедствие, засегнатата държава членка може да поиска помощ чрез ERCC. Искането трябва да бъде възможно най-конкретно.

2. При извънредни ситуации на повишен риск държавата членка може също да поиска помощ под формата на временно предварително разполагане на способности за реагиране.

3. След получаване на искане за помощ Комисията по целесъобразност и незабавно:

а) изпраща искането до точките за контакт на другите държави членки;

б) събира потвърдена информация за ситуацията, съвместно със засегнатата държава членка, и я разпространява до държавите членки;

в) изготвя препоръки, в консултации с поискалата помощ държава членка, за предоставяне на помощта чрез Механизма на Съюза, като се основава на нуждите на място и всички приложими предварително разработени планове, посочени в член 10, параграф 1, приканва държавите членки да разположат конкретни видове способности и улеснява координацията на необходимата помощ; както и

г) предприема допълнителни действия за улесняване на координацията на реакцията.

4. Всяка държава членка, към която е отправено искане за помощ по линия на Механизма на Съюза, своевременно преценява дали е в състояние да окаже исканата помощ и уведомява за решението си отправилата искането държава членка посредством CECIS, като посочва размера, условията и, когато е приложимо — разходите за помощта, която би могла да окаже. ERCC постоянно информира държавите членки.

5. Държавата членка, поискала помощ, носи отговорност за ръководството на операциите за оказване на помощ. Органите на държавата членка, поискала помощ, съставят насоки и при необходимост определят ограниченията на задачите, възложени на модулите или другите способности за реагиране. Подробностите по изпълнението на тези задачи се определят от отговорното лице, посочено от държавата членка, предоставяща помощта. Поискалата помощ държава членка може да поиска и експертен екип, който да подпомага нейната оценка, да улеснява координацията на място между екипите на държавите членки или да предоставя технически съвети.

6. Поискалата помощ държава членка предприема подходящи действия, за да улесни в качеството си на приемаща държава, оказването на подкрепа за постъпващата помощ.

7. Ролята на Комисията, изложена в настоящия член, не засяга компетентността на държавите членки и отговорността им за техните екипи, модули и други способности за оказване на помощ, включително военни. По-специално, оказваната от Комисията подкрепа не включва командване или контрол на екипите на държавите членки, модулите и другите ресурси, които се разполагат доброволно в съответствие с координацията, установена от центъра за ръководство на операциите и на място.

Член 16

Повишаване на съгласуваността на реагирането при бедствия извън Съюза

1. Когато извън територията на Съюза възникне бедствие или непосредствена заплаха от бедствие, засегнатата държава може да поиска помощ чрез ERCC. Помощта може да бъде поискана и чрез ООН и агенциите на ООН или друга подобна международна организация, или от тези организации.

2. Операциите по смисъла на настоящия член могат да се провеждат или като самостоятелни операции за оказване на помощ, или като подпомагане на операция, ръководена от международна организация. Координацията на Съюза се вписва изцяло в общата координация, осигурена от Службата на ООН за координация на хуманитарните дейности (OCHA), като се спазва нейната ръководна роля.

3. Комисията съдейства за съгласуваното предоставяне на помощта чрез следните действия:

а) поддържане на диалог с точките за контакт на държавите членки, така че да се гарантира принос заефективна и съгласувана реакция на Съюза при бедствие чрез Механизма на Съюза за операциите като цяло, и по-специално чрез:

i) незабавно и изчерпателно информиране на държавите членки за исканията за помощ;

ii) оказване на съдействие за изготвяне на обща оценка на ситуацията и нуждите, осигуряване на технически съвети и/или улесняване на координацията на помощта на място чрез присъствието на експертен екип за гражданска защита на място;

iii) предоставяне на съответните оценки и анализи на всички участници;

iv) предоставяне на обзорен преглед на помощта, оказана от държавите членки и другите участници;

v) консултиране относно необходимия вид помощ, за да се гарантира, че предоставената помощ съответства на оценката на нуждите; както и

vi) оказване на съдействие за преодоляване на практическите трудности при доставките на помощ в транзитни и митнически зони;

б) незабавно изготвяне на препоръки, при възможност в сътрудничество със засегнатата държава, които се основават на нуждите на място и на всички приложими предварително разработени планове и с които държавите членки се приканват да разположат конкретни способности и се улеснява координацията на необходимата помощ;

в) съгласуване със засегнатата държава относно технически подробности, например уточняване на необходимата помощ, приемане на предложената помощ и практически условия за приемане и разпределение на помощта на място;

г) поддържане на контакт или оказване на съдействие на ОСНА и сътрудничество с други участници, които подпомагат операциите за оказване на помощ като цяло, с цел осигуряване на максимална полза от взаимодействието, търсене на взаимно допълване и избягване на дублирането и пропуските; както и

д) поддържане на контакт със съответните участници, по-специално в заключителната фаза на операциите за оказване на помощ по линия на Механизма на Съюза, за улесняване на плавното предаване.

4. Без да се засяга ролята на Комисията, определена в параграф 3, и при отчитане на категоричното изискване за незабавна оперативна реакция чрез Механизма на Съюза, Комисията уведомява, при неговото задействане, Европейската служба за външна дейност с цел да се постигне съгласуваност между операцията по линия на гражданската защита и цялостните отношения на Съюза със засегнатата държава. Комисията информира цялостно държавите членки в съответствие с параграф 3.

5. На място се осъществява връзка с делегацията на Съюза с оглед последната да улеснява контактите с правителството на засегнатата държава. При необходимост делегацията на Съюза предоставя логистична подкрепа на експертните екипи за гражданска защита, посочени в параграф 3, буква а), подточка ii).

6. Всяка държава членка, към която е отправено искане за помощ по линия на Механизма на Съюза, своевременно преценява дали е в състояние да окаже исканата помощ и уведомява за решението си ERCC посредством CECIS, като посочва размера и условията на помощта, която би могла да окаже. ERCC постоянно информира държавите членки.

7. Механизмът на Съюза може да се използва и за предоставяне на подкрепа в областта на гражданската защита за оказване на консулска помощ на гражданите на Съюза при бедствия в трети държави, ако това бъде поискано от консулските служби на засегнатите държави членки.

8. При искане за помощ, Комисията може да предприеме други необходими действия за подпомагане и допълване, за да осигури последователност при предоставянето на помощта.

9. Координацията чрез Механизма на Съюза не засяга нито двустранните контакти между държавите членки и засегнатата държава, нито сътрудничеството между държавите членки и ООН и други компетентни международни организации. Тези двустранни контакти могат също да бъдат използвани за подобряване на координацията чрез Механизма на Съюза.

10. Ролята на Комисията, изложена в настоящия член, не засяга компетентността на държавите членки и отговорността им за техните екипи, модули и друг вид подкрепа, включително военни способности. По-специално, оказваната от Комисията подкрепа не включва командване и контрол на екипите на държавите членки, модулите и друга подкрепа, които се разполагат доброволно в съответствие с координацията, установена от центъра за ръководство на операциите и на място.

11. Търсят се полезни взаимодействия с други инструменти на Съюза, и по-специално с действия, финансирани по линия на Регламент (ЕО) № 1257/96. Комисията осигурява координацията между инструментите и, когато е уместно, прави необходимото действията на държавите членки в областта на гражданската защита, които са част от по-широкомащабна хуманитарна реакция, да бъдат финансирани съгласно настоящото решение в рамките на възможното.

12. При задействане на Механизма на Съюза държавите членки, които предоставят помощ за преодоляване на бедствието, информират цялостно ERCC за предприеманите действия.

13. Екипите и модулите на държавите членки, които участват на място в операциите чрез Механизма на Съюза, поддържат тясна връзка с ERCC и експертните екипи на място, посочени в параграф 3, буква а), подточка ii).

Член 17

Подпомагане на място

1. Комисията може да подбере, определи и изпрати експертен екип, съставен от експерти от държавите членки:

а) в случай на бедствие извън територията на Съюза, както е посочено в член 16, параграф 3;

б) в случай на бедствие на територията на Съюза, както е посочено в член 15, параграф 5;

в) при отправено искане за експертни консултации в областта на превенцията в съответствие с член 5, параграф 2; или

г) при отправено искане за експертни консултации в областта на готовността в съответствие с член 13, параграф 3.

В екипа могат да се включат експерти на Комисията или от други служби на Съюза с оглед на подсилването му и улесняването на връзките с ERCC. Експерти, изпратени от ОСНА или други международни организации, също могат да се включат в екипа с цел укрепване на сътрудничеството и улесняване на общите оценки.

2. Процедурата за подбор и назначаване на експертите е следната:

а) държавите членки определят експерти, които под тяхно ръководство могат да бъдат изпратени като членове на експертни екипи;

б) Комисията избира експертите и ръководителя на екипите въз основа на тяхната квалификация и опит, включително нивото на проведеното обучение по линия на Механизма на Съюза, предишния им опит в мисии по линия на Механизма на Съюза и в други международни операции за оказване на подкрепа. Подборът се основава и на други критерии, включително езиковите умения, за да се гарантира, че екипът като цяло притежава необходимите умения с оглед на конкретната ситуация; както и

в) Комисията определя експертите/ръководителите на екипи на мисията съгласувано с посочилата ги държава членка.

3. В случай че бъдат изпратени експертни екипи, те улесняват координацията между спасителните екипи на държавите членки и поддържат връзка с компетентните органи на държавата, поискала помощ, както е посочено в член 8, буква г). ERCC поддържа тесен контакт с експертните екипи и им предоставя насоки и логистична подкрепа.

Член 18

Транспорт и оборудване

1. В случай на бедствие, на или извън територията на Съюза, Комисията може да подпомага държавите членки за получаване на достъп до оборудване или транспортни ресурси чрез:

а) предоставяне и обмен на информация относно оборудване и транспортни ресурси, които могат да бъдат предоставени от държавите членки с цел да се подпомогне обединяването на това оборудване или транспортни ресурси;

б) подпомагане на държавите членки в търсенето и улесняване на достъпа им до транспортни ресурси, които могат да се набавят от други източници, включително на търговския пазар; или

в) подпомагане на държавите членки в търсенето на оборудване, което може да се набави от други източници, включително на търговския пазар.

2. Комисията може да допълни транспортните ресурси, предоставени от държавите членки, като осигури на тяхно разположение допълнителни транспортни ресурси, необходими за осигуряване на бързо реагиране при бедствия.

ГЛАВА V

ФИНАНСОВИ РАЗПОРЕДБИ

Член 19

Бюджетни средства

1. Финансовият пакет за изпълнението на Механизма на Съюза за периода 2014—2020 г. е 368 428 000 EUR по текущи цени.

223 776 000 EUR по текущи цени се отпускат по функция 3 „Сигурност и гражданство“ на многогодишната финансова рамка, а 144 652 000 EUR по текущи цени — по функция 4 „Глобална Европа“.

Годишните бюджетни кредити се разрешават от Европейския парламент и от Съвета в рамките на многогодишната финансова рамка.

2. Бюджетните кредити, получени при възстановяването на средства от бенефициери във връзка с дейности за реагиране при бедствия, представляват целеви приходи по смисъла на член 18, параграф 2 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

3. Финансовите средства, посочени в параграф 1, могат да покриват и разходите, свързани с дейности за подготовка, наблюдение, контрол, одит и оценка, които са необходими за управлението на Механизма на Съюза и постигането на неговите цели.

Тези разходи могат да включват по-специално проучвания, срещи на експерти, информационни и комуникационни дейности, включително корпоративна комуникация по политическите приоритети на Съюза, доколкото те са свързани с общите цели на Механизма на Съюза, разходи за ИТ мрежи за обработване и обмен на информация,включително взаимните им връзки със съществуващи или бъдещи системи, чието предназначение е да насърчават междусекторния обмен на данни, и съответното оборудване, както и всякакви други разходи за техническа и административна помощ, направени от Комисията за управление на програмата.

4. Финансовият пакет, посочен в параграф 1, се отпуска за периода 2014—2020 г. съгласно процентите и принципите, определени в приложение I.

5. Комисията прави преглед на разбивката в приложение I в контекста на резултатите от междинната оценка, посочена в член 34, параграф 2, буква а). Комисията се оправомощава да приема, когато е необходимо, с оглед резултатите от тази оценка, делегирани актове, в съответствие с член 30, за коригиране на посочените в приложение I стойности с над 8 процентни пункта и с не повече от 16 процентни пункта. Тези делегирани актове се приемат до 30 юни 2017 г.

6. Когато обосновани наложителни причини за спешност налагат да се преработят бюджетните средства за действия за реагиране, Комисията се оправомощава да приеме делегирани актове за коригиране на посочените в приложение I стойности с над 8 процентни пункта и с не повече от 16 процентни пункта, в рамките на наличните бюджетни средства и в съответствие с предвидената в член 31 процедура.

Член 20

Общи допустими действия

Следните общи действия за подобряване на превенцията, готовността и ефективното реагиране при бедствия са допустими за финансово подпомагане:

а) изследвания, проучвания, моделиране и разработка на сценарии с цел да се улесни обменът на знания, най-добри практики и информация;

б) обучение, учения, работни срещи, обмен на персонал и експерти, създаване на мрежи, демонстрационни проекти и трансфер на технологии;

в) действия за мониторинг, оценяване и оценка;

г) информиране на обществеността, мерки за обучение и повишаване на осведомеността, както и свързаните с тях дейности по разпространение на информацията, така че да се включат гражданите в превенцията и свеждането до минимум на последиците от бедствията в Съюза и да им се помогне да се защитават по-ефективно и по устойчив начин;

д) създаване и управление на програма за отчитане на поуките, извлечени от операциите и ученията, проведени в рамките на Механизма на Съюза, както и

е) действия и мерки, свързани с комуникацията, за повишаване на осведомеността относно дейностите за гражданска защита на държавите членки и на Съюза в областта на превенцията, готовността и реагирането при бедствия.

Член 21

Допустими действия в областта на превенцията и готовността

1. Следните действия в областта на превенцията и готовността са допустими за финансово подпомагане:

а) съфинансиране на проекти, изследвания, работни срещи, проучвания и подобни действия и дейности, посочени в член 5;

б) съфинансиране на партньорски проверки, посочени в член 6, буква а) и член 8, буква й);

в) поддържане на функциите, изпълнявани от ERCC в съответствие с член 7, буква а);

г) подготовка за мобилизиране и изпращане на експертните екипи, посочени в член 8, буква г) и член 17, и разработване и поддържане на допълнителни способности за извънредни нужди чрез мрежа от обучени експерти на държавите членки, посочени в член 8, буква е);

д) изграждане и поддържане на CECIS и на средства за осигуряване на комуникация и обмен на информация между ERCC и точките за контакт на държавите членки и на другите участници в рамките на Механизма на Съюза;

е) съдействие за разработването на транснационални системи от общоевропейски интерес за откриване, ранно предупреждение и оповестяване, за да се осигури възможност за бързо реагиране, както и да се насърчат взаимовръзките между националните системи за ранно предупреждение и оповестяване и връзките им с ERCC и CECIS. Тези системи отчитат и се основават на съществуващите и бъдещи източници и системи за информация, наблюдение или откриване;

ж) планиране на операции за реагиране в рамките на Механизма на Съюза в съответствие с член 10;

з) подпомагане на дейностите за постигане на готовност, описани в член 13;

и) изграждане на EERC, както е посочено в член 11, в съответствие с параграф 2 от настоящия член.

й) откриване на пропуските в EERC в съответствие с член 12 и подпомагане на държавите членки при отстраняването на тези пропуски чрез съфинансиране на нови способности за реагиране, до не повече от 20 % от допустимите разходи, при условие че:

i) необходимостта от нови способности е потвърдена от оценки на риска;

ii) чрез посочената в член 12 процедура за установяване на пропуските е доказано, че държавите членки не разполагат с такива способности;

iii) тези способности са разработени от държави членки — поотделно или в консорциум;

iv) тези способности са определени за използване в рамките на доброволното обединяване за минимален срок от две години; както и

v) такова съфинансиране на тези способности е икономически ефективно.

По целесъобразност се дава предимство на консорциуми на държавите членки, които си сътрудничат по общ риск;

к) осигуряване наличността на логистична подкрепа за експертните екипи, посочени в член 17, параграф 1;

л) улесняване на координацията при предварителното разполагане на способности на държавите членки на територията на Съюза за реагиране при бедствия в съответствие с член 8, буква ж); както и

м) съдействие за предоставяне на консултации по превантивните мерки и мерките за готовност чрез изпращане на експертен екип на място по искане на държава членка, трета държава, ООН или агенция на ООН съгласно член 5, параграф 2 и член 13, параграф 3.

2. Допустимостта за финансово подпомагане на действията, посочени в параграф 1, буква и) се ограничава до:

а) разходите на равнище на Съюза за създаване и управление на EERCи свързаните с тях процеси, посочени в член 11;

б) разходите за задължителните курсове на обучение, учения и работни срещи, необходими за сертифицирането на способностите за реагиране на държавите членки за целите на EERC(„разходи за сертифицирането“).Разходите за сертифицирането може да се състоят от единични разходи или еднократни суми, определени в зависимост от вида способности, като покрива до 100 % от допустимите разходи;

в) еднократни разходи, необходими за преобразуване на способностите за реагиране на държавите членки от тяхната употреба изцяло на национално равнище до състояние на готовност и наличност, което ги прави годни за изпращане като част от EERC, в съответствие с изискванията за качество при доброволното обединяване и разработените препоръки в процеса на сертифициране („разходи за адаптирането“). Тези разходи за адаптирането може да включват разходи, свързани с оперативната съвместимост на модулите и други способности за реагиране, автономността, независимостта, годността за транспортиране, опаковане и други подобни разходи, както и разходите за формиране на многонационални способности за реагиране (например работни срещи, обучения, разработване на общи методики, стандарти, процедури и други сходни дейности), при условие че тези разходи са конкретно свързани с включването на способностите в доброволното обединяване. Те не покриват разходите за оборудването или човешките ресурси, необходими за първоначалното изграждане на способностите за реагиране, или текущи разходи по поддръжката или функционирането. Тези разходи за адаптиране може да се състоят от единични разходи или еднократни суми, определени в зависимост от вида способност, като се покриват до 100 % от допустимите разходи, при условие че не надвишават 30 % от средните разходи за развиване на способността; както и

г) разходи за установяване и управление на рамкови договори, рамкови споразумения за партньорство или други сходни договорености за преодоляване на временни недостатъци при извънредни бедствия, като се възприеме подход, отчитащ множество рискове.

Финансирането по буква г) от настоящия параграф:

i) може да покрива разходи или възнаграждения за разработване, подготовка, водене на преговори, сключване и управление на договори или договорености, както и разходи за разработване на стандартни оперативни процедури и учения, предназначени да осигурят ефективно оползотворяване на активите. Такова финансиране може да покрива и най-много 40 % от разходите, осигуряващи бърз достъп до тези активи;

ii) не включва разходи за закупуване или разработване на нови способности за реагиране, нито разходи за експлоатацията на тези допълнителни способности при бедствена ситуация. Разходите за експлоатацията на тези допълнителни способности в бедствена ситуация се поемат от държавите членки, поискали помощта;

iii) не надвишава 10 % от финансовия пакет, посочен в член 19, параграф 1. В случай, че таванът от 10 % бъде достигнат преди края на програмния период и когато е необходимо да се осигури адекватно функциониране на Механизма на Съюза, този таван от 10 % може, посредством актове за изпълнение, да бъде надвишен с не повече от 5 процентни пункта. Такива актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 33, параграф 2;

Член 22

Допустими действия в областта на реагирането

Следните действия в областта на реагирането са допустими за финансово подпомагане:

а) изпращане на експертните екипи, посочени в член 17, параграф 1, заедно с логистична подкрепа и изпращане на експертите, посочени в член 8, букви г) и д);

б) в случай на бедствие, подпомагане на държавите членки за получаване на достъп до оборудване и транспортни ресурси съгласно член 23; както и

в) при искане за помощ, предприемане на други необходими действия за подпомагане и допълване, за улесняване по най-ефективен начин на координацията на реакцията.

Член 23

Допустими действия, свързани с оборудването и транспортните ресурси

1. Следните действия са допустими за финансово подпомагане, за да се осигури достъп до оборудване и транспортни ресурси по линия на Механизма на Съюза:

а) предоставяне и обмен на информация относно оборудване и транспортни ресурси, които държавите членки решават да предоставят, с цел да се подпомогне обединяването на такова оборудване или транспортни ресурси;

б) подпомагане на държавите членки в търсенето и улесняване на достъпа им до транспортни ресурси, които могат да се набавят от други източници, включително на търговския пазар;

в) подпомагане на държавите членки в търсенето на оборудване, което може да се набави от други източници, включително на търговския пазар; както и

г) финансиране на транспортни ресурси, необходими за осигуряване на бързо реагиране при бедствия. Тези дейности са допустими за финансово подпомагане само ако отговарят на следните критерии:

i) подадено е искане за помощ по линия на Механизма на Съюза в съответствие с членове 15 и 16;

ii) допълнителните транспортни ресурси са необходими за осигуряване на ефективност на реагирането при бедствие по линия на Механизма на Съюза;

iii) помощта съответства на потребностите, определени от ERCC, и се предоставя в съответствие с препоръките, отправени от ERCC относно техническите спецификации, качеството, графика, реда и условията за предоставяне;

iv) помощта е била приета от държавата, отправила искането, пряко или чрез ООН или агенция на ООН или подобна международна организация, по линия на Механизма на Съюза; както и

v) при бедствия, възникнали в трети държави, помощта допълва всяка цялостна хуманитарна реакция на Съюза.

2. Размерът на финансовото подпомагане на Съюза за транспортни ресурси не надхвърля 55 % от общите допустими разходи.

3. Финансовото подпомагане на Съюза за превоз може да покрива също максимум 85 % от общите допустими разходи при следните обстоятелства:

а) разходите са свързани с превоза на способностите, които са предварително определени за участие в доброволното обединение, в съответствие с член 11; или

б) подпомагането е необходимо за удовлетворяване на критична необходимост и помощта не е налична или не е достатъчно налична в доброволното обединение.

4. Финансовото подпомагане на Съюза за транспортни ресурси може да покрива също до 100 % от общите допустими разходи по подточки i), ii) и iii), ако това е необходимо за осигуряване на оперативната ефективност на обединената помощ от държавите членки и ако разходите са свързани с някое от следните действия:

i) краткосрочно наемане на складови съоръжения за временно съхранение на помощта от държавите членки с цел улесняване на координирания превоз;

ii) преопаковане на помощта от държавите членки, с цел максимално оползотворяване на наличния транспортен капацитет или за да се спазят конкретни оперативни изисквания; или

iii) превоз на място на обединената помощ, с цел да се осигури координирана доставка на крайното местоназначение в държавата, поискала помощта.

Финансовото подпомагане на Съюза по този параграф не надвишава 75 000 EUR по текущи цени за всяко задействане на Механизма на Съюза. По изключение този таван може, посредством актове за изпълнение, да бъде надвишен. Такива актова за изпълнение се приемат, в съответствие с процедурата по разглеждане, установена в член 33, параграф 2.

5. При обединяване на транспортни операции с участието на няколко държави членки, една от тях може да поеме водеща роля с оглед на искането на финансово подпомагане от Съюза за цялата операция.

6. Когато държава членка отправи искане към Комисията за сключване на договор за подизпълнение за транспортни услуги, Комисията иска частично възстановяване на разходите в съответствие с процентите на финансиране, определени в параграфи 2, 3 и 4.

7. Следните разходи са допустими за финансово подпомагане от Съюза за транспортни ресурси по силата на настоящия член: всички разходи, свързани с движението на транспортните ресурси, включително разходите за всички услуги, такси, логистични разходи и разходи за товаро-разтоварни операции, разходи за гориво и евентуално настаняване, както и други непреки разходи като данъци, мита в общ смисъл и разходи за транзит.

Член 24

Бенефициери

Безвъзмездните средства, предоставяни съгласно настоящото решение, могат да се отпускат на юридически лица, независимо дали са субекти на частното или публичното право.

Член 25

Видове финансова помощ и процедури за изпълнение

1. Комисията отпуска финансовата помощ на Съюза в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012.

2. Финансовата помощ по линия на настоящото решение може да се отпуска във всички форми, предвидени от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, по-специално във вид на безвъзмездни средства, възстановяване на разходи, договори за обществени поръчки или вноски в доверителни фондове.

3. За целите на изпълнението на настоящото решение Комисията приема годишни работни програми, посредством актове за изпълнение, с изключение на дейности в областта на реагирането при бедствия, посочени в глава IV, които не могат да се предвидят предварително. Такива актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 33, параграф 2. В годишните работни програми установяват набелязаните цели, очакваните резултати, методът на изпълнение и общият размер на разходите за тях. В тях се съдържа и описание на дейностите, които ще се финансират, данни за отпуснатите за всяка дейност суми и примерен график за изпълнение. Във връзка с финансовата помощ, посочено в член 28, параграф 2, годишните работни програми описват предвижданите действия по отношение на всички посочени в тях страни.

Член 26

Взаимно допълване и съгласуваност на действията на Съюза

1. Дейностите, за които се получава финансиране по линия на настоящото решение, не се подпомагат от други финансови инструменти на Съюза.

Комисията следи за това кандидатите за финансова помощ съгласно настоящото решение и бенефициерите на такава помощ да ѝ предоставят информация за финансова помощ, получавана от други източници, включително общия бюджет на Съюза, както и за свои текущи искания за такава помощ.

2. Търси се полезно взаимодействие и взаимно допълване с други инструменти на Съюза. В случай на реагиране на хуманитарни кризи в трети държави Комисията осигурява взаимното допълване и съгласуваността на действията, финансирани съгласно настоящото решение, с тези, финансирани по силата на Регламент (ЕО) № 1257/96.

3. Когато помощта по линия на Механизма на Съюза допринася за хуманитарна дейност на Съюза, особено при сложни извънредни ситуации, действията, за които се получава финансова помощ съгласно настоящото решение, се основават на установените потребности и отговарят на хуманитарните принципи и на принципите относно използването на гражданска защита и на военни ресурси, установени в Европейския консенсус относно хуманитарната помощ.

Член 27

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. Комисията предприема необходимите мерки, за да гарантира, че при извършването на дейностите, финансирани по силата на настоящото решение, финансовите интереси на Съюза са защитени чрез прилагане на превантивни мерки срещу измама, корупция и всякакви други незаконни дейности, чрез ефективни проверки и при констатирани нередности — чрез възстановяване на погрешно платените суми, както и по целесъобразност чрез ефективни, пропорционални и възпиращи административни и финансови санкции.

2. Комисията или нейни представители и Европейската сметна палата имат правомощия за извършване на одити по документи и на място на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, които са получили средства от Съюза по силата на настоящото решение.

3. Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва разследвания, включително проверки и инспекции на място, в съответствие с разпоредбите и процедурите, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1], и Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета [2], с цел да установи дали е налице измама, корупция или всякаква друга незаконна дейност, накърняваща финансовите интереси на Съюза, във връзка със споразумение или решение за отпускане на безвъзмездни средства или договор, финансиран по силата на настоящото решение.

4. Без да се засягат параграфи 1, 2 и 3, споразуменията за сътрудничество с трети държави и с международни организации, договорите, споразуменията и решенията за отпускане на безвъзмездни средства, произтичащи от изпълнението на настоящото решение, съдържат разпоредби, с които Комисията, Сметната палата и OLAF изрично се упълномощават да провеждат такива одити и разследвания съгласно съответните им правомощия.

ГЛАВА VI

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 28

Трети държави и международни организации

1. В Механизма на Съюза могат да участват:

а) държавите от Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), които са членки на Европейското икономическо пространство (ЕИП), в съответствие с предвидените в Споразумението за ЕИП условия, както и други европейски държави, когато това е предвидено в споразуменията и процедурите;

б) присъединяващите се държави, страните кандидатки и потенциалните страни кандидатки съгласно общите принципи и общите условия за участие на тези страни в програмите на Съюза, предвидени в съответните рамкови споразумения и решения на Съвета за асоцииране или подобни договорености;

2. Финансовата помощ по член 20 и член 21, параграф 1, букви а), б), е) и з) може да се отпуска и на страни кандидатки и потенциални страни кандидатки, които не участват в Механизма на Съюза, както и на страни, които са част от ЕПС, доколкото тази финансова помощ допълва финансирането в рамките на бъдещ законодателен акт на Съюза относно създаването на Инструмента за предприсъединителна помощ (ИПП II) и бъдещ законодателен акт на Съюза относно създаването на Европейски инструмент за съседство.

3. Международни или регионални организации могат да си сътрудничат в дейности в рамките на Механизма на Съюза в случаите, когато двустранните или многостранните споразумения между тези организации и Съюза позволяват това.

Член 29

Компетентни органи

За целите на прилагането на настоящото решение държавите членки определят компетентни органи и уведомяват за това Комисията.

Член 30

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при спазване на предвидените в настоящия член условия.

2. Правомощията за приемане на делегираните актове, посочени в член 19, параграфи 5 и 6, се предоставят на Комисията до 31 декември 2020 г.

[1] Регламент (ЕС, Евратом) № 883 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 248, 18.9.2013 г., стр. 1).

[2] Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (ОВ L 292, 15.11.1996 г., стр. 2).

3. Делегирането на правомощия, посочено в член 19, параграфи 5 и 6, може да бъде оттеглено по всяко време от Европейския парламент или от Съвета. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна дата, посочена в решението. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта едновременно на Европейския парламент и Съвета.

5. Делегиран акт, приет съгласно член 19, параграф 5, влиза в сила единствено ако нито Европейският парламент, нито Съветът не са представили възражения в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Европейския парламент и на Съвета или ако преди изтичането на този срок и Европейският парламент, и Съветът са уведомили Комисията, че няма да представят възражения. Този срок се удължава с два месеца по инициатива на Европейския парламент или на Съвета.

Член 31

Процедура по спешност

1. Делегирани актове, приети съгласно настоящия член, влизат в сила незабавно и се прилагат, докато не бъде представено възражение в съответствие с параграф 2. В нотификацията относно делегирания акт до Европейския парламент и Съвета се посочват причините за използването на процедурата по спешност.

2. Европейският парламент или Съветът могат да повдигнат възражения срещу делегиран акт в съответствие с процедурата, посочена в член 30, параграф 5. В такъв случай Комисията отменя акта незабавно след нотифицирането на решението с което се представят възражения на Европейския парламент или на Съвета.

Член 32

Актове за изпълнение

1. Комисията приема актове за изпълнение във връзка със следните въпроси:

а) взаимодействието на ERCC с точките за контакт на държавите членки съгласно предвиденото в член 8, буква б), член 15, параграф 3 и член 16, параграф 3, буква а); и оперативните процедури по реагирането при бедствия на територията на Съюза, съгласно предвиденото в член 15, както и за тези извън територията на Съюза, съгласно предвиденото в член 16, включително идентифицирането на съответните международни организации;

б) компонентите на CECIS и организацията на обмена на информация чрез CECIS, съгласно предвиденото в член 8, буква б);

в) процедурата за изпращане на експертните екипи, съгласно предвиденото в член 17;

г) определянето на модулите, другите способности за реагиране и експертите, съгласно предвиденото в член 9, параграф 2;

д) оперативните изисквания за функционирането и оперативната съвместимост на модулите, съгласно предвиденото в член 9, параграф 1а, включително техните задачи, способности, основни компоненти, самостоятелност и изпращане;

е) целите по отношение на способностите, изискванията за качеството и оперативната съвместимост, както и процедурата за сертифициране и регистриране, необходими за функционирането на EERC, съгласно предвиденото в член 11, както и финансовите договорености, съгласно предвиденото в член 21, параграф 2;

ж) откриване и отстраняване на пропуски в EERC, както е предвидено в член 12;

з) организацията на програмата за обучение, рамката за ученията и програмата за отчитане на извлечените поуки, както е предвидено в член 13; както и

и) организацията на подпомагането за превоза на помощта, съгласно предвиденото в членове 18 и 23.

2. Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 33, параграф 2.

Член 33

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011. Когато комитетът не даде становище, Комисията не приема проекта на акт за изпълнение и се прилага член 5, параграф 4, трета алинея от Регламент (ЕС) № 182/2011.

Член 34

Оценка

1. Дейностите, за които се отпуска финансова помощ, се наблюдават редовно с цел проследяване на изпълнението им.

2. Комисията оценява прилагането на настоящото решение и представя на Европейския парламент и на Съвета:

а) междинен доклад за оценка на получените резултати и качествените и количествените аспекти на изпълнението на настоящото решение — не по-късно от 30 юни 2017 г.;

б) съобщение за продължаване на изпълнението на настоящото решение — не по-късно от 31 декември 2018 г.; и

в) доклад за последваща оценка — не по-късно от 31 декември 2021 г.

Междинният доклад за оценка и съобщението, посочени съответно в букви а) и б) се придружават по целесъобразност от предложения за изменения на настоящото решение.

ГЛАВА VII

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 35

Преходни разпоредби

1. Дейностите, започнати преди 1 януари 2014 г. по силата на Решение 2007/162/ЕО, Евратом, продължават да се изпълняват, когато е уместно, в съответствие с това решение.

2. Държавите членки осигуряват на национално равнище гладкия преход между дейностите, провеждани в контекста на финансовия инструмент, и тези, които следва да се извършват съгласно разпоредбите, установени в настоящото решение.

Член 36

Отмяна

Решение 2007/162/ЕО, Евратом и Решение 2007/779/ЕО, Евратом се отменят. Позоваванията на отменените решения се тълкуват като позовавания на настоящото решение и се четат в съответствие с таблицата за съответствие в приложение II към настоящото решение.

Член 37

Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила в деня след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*. То се прилага от 1 януари 2014 г.

Член 38

Адресати

Адресати на настоящото решение са държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на 17 декември 2013 година.

За Европейския парламент	*За Съвета*
Председател	*Председател*
M. SCHULZ	L. LINKEVIČIUS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

Разпределение (в проценти) на финансовия пакет за изпълнението на Механизма на Съюза, предвиден в член 19, параграф 1

Превенция: 20 % +/- 8 процентни пункта

Готовност: 50 % +/- 8 процентни пункта

Реагиране: 30 % +/- 8 процентни пункта

Принципи

При изпълнението на настоящото решение Комисията дава приоритет на действията, за които решението определя срок в рамките на периода до изтичане на този срок, с оглед спазването на съответния срок.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

Таблица за съответствие

Решение 2007/162/ЕО, Евратом	Решение 2007/779/ЕО, Евратом	Настоящото решение
Член 1, параграф 1		—
Член 1, параграф 2		Член 1, параграф 4
Член 1, параграф 3		—
Член 1, параграф 4	Член 1, параграф 2	Член 2, параграф 2
	Член 1, параграф 1	—
	Член 1, параграф 2, първа алинея	Член 1, параграф 2
	Член 1, параграф 2, втора алинея	Член 1, параграф 5
Член 2, параграф 1		Член 2, параграф 1,буква а)
Член 2, параграф 2		Член 2, параграф 1, буква б)
Член 2, параграф 3		Член 1, параграф 6
	Член 2, точка 1	—
	Член 2, точка 2	Член 13, параграф 1, буква а)
	Член 2, точка 3	Член 20, буква б)
	Член 2, точка 4	Член 8, буква г)
	Член 2, точка 5	Член 7 и член 8, буква а)
	Член 2, точка 6	Член 8, буква б)
	Член 2, точка 7	Член 8, буква в)
	Член 2, точка 8	Член 18, параграф 1
	Член 2, точка 9	Член 18, параграф 2
	Член 2, точка 10	Член 16, параграф 7
	Член 2, точка 11	—
Член 3	Член 3	Член 4
Член 4, параграф 1		Член 20 и член 21
Член 4, параграф 2, буква а)		Член 22, буква а)
Член 4, параграф 2, буква б)		Член 22, буква б), и член 23, параграф 1, букви а), б) и в)
Член 4, параграф 2, буква в)		Член 23, параграф 1, буква г)
Член 4, параграф 3		Член 23, параграфи 2 и 4
Член 4, параграф 4		Член 32, параграф 1, подточка i)
	Член 4, параграф 1	Член 9, параграф 1

Решение 2007/162/ЕО, Евратом	Решение 2007/779/ЕО, Евратом	Настоящото решение
	Член 4, параграф 2	Член 9, параграф 3
	Член 4, параграф 3	Член 9, параграфи 1 и 2
	Член 4, параграф 4	Член 9, параграф 4
	Член 4, параграф 5	Член 9, параграф 5
	Член 4, параграф 6	Член 9, параграф 6
	Член 4, параграф 7	Член 9, параграф 9
	Член 4, параграф 8	Член 9, параграф 7
Член 5		Член 24
	Член 5, точка 1	Член 8, буква а)
	Член 5, точка 2	Член 8, буква б)
	Член 5, точка 3	Член 8, буква в)
	Член 5, точка 4	Член 8, буква г)
	Член 5, точка 5	Член 13, параграф 1, буква а)
	Член 5, точка 6	—
	Член 5, точка 7	Член 13, параграф 1, буква г)
	Член 5, точка 8	Член 13, параграф 1, буква е)
	Член 5, точка 9	Член 18
	Член 5, точка10	Член 8, буква д)
	Член 5, точка11	Член 8, буква ж)
Член 6, параграф 1		Член 25, параграф 1
Член 6, параграф 2		Член 25, параграф 2
Член 6, параграф 3		Член 25, параграф 3, трето и четвърто изречение
Член 6, параграф 4		—
Член 6, параграф 5		Член 25, параграф 3, първо и второ изречение
Член 6, параграф 6		—
	Член 6	Член 14
Член 7		Член 28, параграф 1
	Член 7, параграф 1	Член 15, параграф 1
	Член 7, параграф 2	Член 15, параграф 3
	Член 7, параграф 2, буква а)	Член 15, параграф 3, буква а)
	Член 7, параграф 2 буква в)	Член 15, параграф 3, буква б)
	Член 7, параграф 2, буква б)	Член 15, параграф 3, буква в)
	Член 7, параграф 3, първо и трето изречение	Член 15, параграф 4 и член 16, параграф 6

Решение 2007/162/ЕО, Евратом	Решение 2007/779/ЕО, Евратом	Настоящото решение
	Член 7, параграф 4	Член 15, параграф 5
	Член 7, параграф 5)	—
	Член 7, параграф 6	Член 17, първо изречение
Член 8		Член 26
	Член 8, параграф 1, първа алинея	Член 16, параграф 1
	Член 8, параграф 1, втора алинея	Член 16, параграф 2, първо изречение
	Член 8, трета алинея	—
	Член 8, параграф 1, четвърта алинея	—
	Член 8, параграф 2	Член 16, параграф 4
	Член 8, параграф 3	—
	Член 8, параграф 4, буква а)	Член 16, параграф 3, буква а)
	Член 8, параграф 4, буква б)	Член 16, параграф 3, буква в)
	Член 8, параграф 4, буква в)	Член 16, параграф 3, буква г)
	Член 8, параграф 4, буква г)	Член 16, параграф 3, буква д)
	Член 8, параграф 5	Член 16, параграф 8
	Член 8, параграф 6, първа алинея	Член 17, параграф 1 и член 17, параграф 2, буква б)
	Член 8, параграф 6, втора алинея	Член 17, параграф 3, второ изречение
	Член 8, параграф 7, първа алинея	—
	Член 8, параграф 7, втора алинея	Член 16, параграф 2, второ изречение
	Член 8, параграф 7, трета алинея	Член 16, параграф 9
	Член 8, параграф 7, четвърта алинея	Член 16, параграф 11
	Член 8, параграф 7, пета алинея	—
	Член 8, параграф 8	Член 16, параграф 10
	Член 8, параграф 8, буква а)	Член 16, параграф 12
	Член 8, параграф 9, буква б)	Член 16, параграф 13
Член 9		Член 16, параграф 2
	Член 9	Член 18
Член 10		Член 19, параграф 3

Решение 2007/162/ЕО, Евратом	Решение 2007/779/ЕО, Евратом	Настоящото решение
	Член 10	Член 28
Член 11		—
	Член 11	Член 29
Член 12, параграф 1		Член 27, параграф 1
Член 12, параграф 2		—
Член 12, параграф 3		—
Член 12, параграф 4		—
Член 12, параграф 5		—
	Член 12, параграф 1	Член 32, параграф 1, буква д)
	Член 12, параграф 2	Член 32, параграф 1, буква а)
	Член 12, параграф 3	Член 32, параграф 1, буква б)
	Член 12, параграф 4	Член 32, параграф 1, буква в)
	Член 12, параграф 5	Член 32, параграф 1, буква з)
	Член 12, параграф 6	Член 32, параграф 1, буква г)
	Член 12, параграф 7	—
	Член 12, параграф 8	—
	Член 12, параграф 9	Член 32, параграф 1, втора част от буква а)
Член 13	Член 13	Член 33
Член 14		Член 19
Член 15	Член 14	Член 34
	Член 15	Член 36
Член 16		Член 37, второ изречение
Член 17	Член 16	Член 38

II

(Незаконодателни актове)

РЕГЛАМЕНТИ

РЕГЛАМЕНТ (ЕВРАТОМ) № 1314/2013 НА СЪВЕТА

от 16 декември 2013 г.

относно програмата за научни изследвания и обучение на Европейската общност за атомна енергия (2014—2018 г.) в допълнение към Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия, и по-специално член 7, първа алинея от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като взе предвид становището на Европейския парламент,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет ([1]),

като има предвид, че:

(1) Една от целите на Европейската общност за атомна енергия („Общността“) е тя да допринася за повишаването на жизнения стандарт в държавите-членки, в т.ч. чрез стимулиране и подкрепа за ядрените изследвания в държавите-членки, допълвайки ги с общностна програма за научни изследвания и обучение.

(2) Ядрените изследвания могат да допринасят за социалното и икономическото благоденствие и екологичната устойчивост чрез подобряване на ядрената сигурност и безопасност и радиационната защита. Еднакво важен е и потенциалният принос на ядрените изследвания за дългосрочното намаляване на въглеродния дял в енергийната система по един безопасен, ефикасен и сигурен начин.

(3) Подкрепяйки ядрените изследвания, програмата за научни изследвания и обучение на Общността за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2018 г. („програмата на Евратом“) ще допринесе за постигането на целите на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“ („рамкова програма „Хоризонт 2020“), създадена с Регламент (ЕС) № 1291/2013 на европейския парламент и на съвета ([2]), и ще улесни изпълнението на стратегията „Европа 2020“, както и създаването и функционирането на европейското научноизследователско пространство.

(4) Независимо от потенциала на ядрената енергия за въздействие на енергийните доставки и икономическото развитие, сериозните ядрени аварии могат да бъдат заплаха за човешкото здраве. Следователно в програмата на Евратом следва да се обърне възможно най-голямо внимание на ядрената безопасност и, където е целесъобразно, на аспектите на сигурността, за които се грижи Съвместния изследователски център („СИЦ“).

(5) Европейският стратегически план за енергийните технологии (план SET), установен в заключенията от заседанието на Съвета от 28 февруари 2008 г. в Брюксел, ускорява разработването на пакет от технологии с ниски въглеродни емисии. На заседанието си от 4 февруари 2011 г. Европейският съвет постигна съгласие, че Съюзът и неговите държави-членки ще насърчават инвестициите във възобновяеми източници на енергия, безопасни и устойчиви технологии с ниски нива на въглеродни емисии, както и че ще съсредоточат вниманието си върху изпълнението на технологичните приоритети, определени в плана SET. Всяка държава-членка е свободна да избере вида технологии, които би желала да подкрепи.

(6) Тъй като всички държави-членки разполагат с ядрени съоръжения или използват радиоактивни материали, в частност за медицински цели, Съветът призна в заключения от заседанието си в Брюксел на 1 и 2 декември 2008 г. непрестанната нужда от осигуряване на професионални умения в ядрената област, по-специално чрез подходящо образование и обучение, свързани с научните изследвания и координирани на равнището на Общността.

([1]) ОВ C, 181, 21.6.2012 г., стр. 111

([2]) Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за установяване на „Хоризонт 2020“ —рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.) и за отмяна на Решение № 1982/2006/ЕО (Виж страница 104 от настоящия брой на Официален вестник).

(7) Всяка държава-членка сама преценява дали да използва ядрена енергия или не, като същевременно се отчита, че ядрената енергия изпълнява различна роля в различните държави-членки.

(8) С подписването на Споразумението за създаване на Международна организация по термоядрена енергия „ITER“ за съвместно изпълнение на проекта ITER ([1]) Общността пое ангажимент да участва в строителството и бъдещата експлоатация на ITER. Участието на Общността се управлява чрез „Европейско съвместно предприятие за „ITER“ и развитието на термоядрената енергия“ („Термоядрен синтез за енергия“), създадено с Решение 2007/198/Евратом на Съвета ([2]). Дейностите на посоченото съвместно предприятие, включително по ITER, се регламентират с отделен законодателен акт.

(9) За да се превърне термоядреният синтез в реална възможност за производство на енергия с търговска цел, на първо място е необходимо успешното и навременно завършване на строежа и въвеждане в експлоатация на ITER. На второ място е необходимо да се изготви амбициозна, но реалистична пътна карта с цел започване на производството на електроенергия до 2050 г. Постигането на тези цели изисква европейската програма за термоядрен синтез да бъде пренасочена към съвместна програма от дейности в изпълнение на тази пътна карта. За да се осигури успех на протичащите научноизследователски дейности в областта на термоядрения синтез, както и поемане на дългосрочен ангажимент от заинтересованите страни в тази област и развитие на сътрудничество между тях, следва да се гарантира непрекъснатост на подпомагането по линия на Общността. Следва да се постави по-силен акцент преди всичко върху дейностите в подкрепа на ITER, но също и върху развитието в посока създаване на демонстрационен реактор, включително и по-сериозно участие на частния сектор, ако е целесъобразно. Подобно рационализиране и пренасочване не следва да застрашава водещата позиция на Европа в научната общност в областта на термоядрения синтез.

(10) СИЦ следва да продължава да предоставя независима и ориентирана към потребителите научна и технологична подкрепа при формулирането, разработката, изпълнението и мониторинга на политиките на Общността, по-специално по отношение на научноизследователската дейност и обучението в областта на ядрената безопасност и сигурност. С цел да се оптимизират човешките ресурси и да се избегне припокриването на научноизследователската дейност в Съюза, всяка нова дейност, осъществявана от СИЦ, следва да бъде анализирана, за да се провери съвместимостта ѝ със съществуващите дейности в държавите-членки. Аспектите на сигурността в рамковата програма „Хоризонт 2020“ следва да се ограничават до преките действия на СИЦ.

(11) СИЦ следва да продължи да генерира допълнителни ресурси чрез конкурентни дейности, включително участието в непреки дейности по програмата на Евратом, работата с трети страни и, в по-малка степен, използването на интелектуалната собственост.

(12) Ролята на Съюза е да разработи, в интерес на всички свои държави-членки, рамка в подкрепа на съвместните авангардни научни изследвания, генерирането и съхраняването на знанията в областта на технологиите за ядрено делене, със специален акцент върху безопасността, сигурността, радиационната защита и неразпространението на ядреното оръжие. Това изисква независими научни данни, а в тази област СИЦ може да има решаващ принос. Това се признава в съобщението на Комисията до Европейския парламент, Съвета, Европейскиа икономически и социален комитет и Комитета на регионите от 6 октомври 2010 г., озаглавено „Водеща инициатива на стратегията „Европа 2020“ — Съюз за иновации“, в което тя заяви своето намерение да предоставя посредством СИЦ по-надеждни научни данни за определяне на политиката. СИЦ смята да посрещне това предизвикателство, като съобрази своята научноизследователска дейност в областта на ядрената безопасност и сигурност с политическите приоритети на Съюза.

(13) С цел да се задълбочават връзките между науката и обществото, както и да се укрепва общественото доверие в науката, програмата на Евратом следва да способства гражданите и гражданското общество да поемат информиран ангажимент по въпроси на научноизследователската дейност и иновациите, като се насърчава образованието по точни науки, като се повишава достъпността на научните знания, разработват се сериозни програми за научноизследователска дейност и иновации съобразно загрижеността и очакванията на гражданите и гражданското общество, и се улеснява участието им в дейности по програмата на Евратом.

(14) Изпълнението на програмата на Евратом следва да отговори на променящите се възможности и потребности във връзка с науката и технологиите, промишлеността, политиката и обществото. По същество програмите следва да се изготвят в тясна връзка със заинтересованите страни от всички засегнати сектори и следва да се предвиди достатъчна гъвкавост за реагиране на нови тенденции на развитие. По време на изпълнението на програмата на Евратом е възможно се ползват външни експерти за консултации, като се прибягва и до съответните структури като европейските технологични платформи.

(15) В резултатите от дебатите, проведени по време на симпозиума за „Ползите и ограниченията на научноизследователската дейност в областта на ядреното делене за икономиката с ниски въглеродни емисии“, подготвен от група за междудисциплинарни проучвания, с участието, *inter alia*, на експерти от областта на енергетиката, икономиката и социалните науки, организиран съвместно с Комисията и Европейския икономически и социален комитет в Брюксел на 26 и 27 февруари 2013 г., се отчита необходимостта научноизследователските дейности в ядрената област да продължат на европейско равнище.

([1]) ОВ L 358, 16.12.2006 г., стр. 62.

([2]) Решение 2007/198/Евратом на Съвета от 27 март 2007 г. за създаване на Европейско съвместно предприятие за ITER и развитието на термоядрената енергия и за предоставяне на предимства на същото (ОВ L 90, 30.3.2007 г. стр. 58).

(16) Програмата на Евратом следва да допринесе за привлекателността на научноизследователската професия в Съюза. Следва да се обърне съответно внимание на Европейската харта за изследователите и Кодекса за поведение при подбор на изследователи ([1]), както и на други референтни рамки, определени в контекста на европейското научноизследователско пространство, като същевременно се зачита техният доброволен характер.

(17) При дейностите, осъществявани по линия на програмата на Евратом, следва да се насърчава равенство между мъжете и жените в научноизследователската дейност и иновациите, като се обърне особено внимание на основните причини за неравновесието между половете, използва се целият потенциал както на жените, така и на мъжете изследователи, и свързаните с половете аспекти се включат в съдържанието на проекти с цел да се подобри качеството на научноизследователската дейност и да се стимулират иновациите. Дейностите следва да са насочени и към прилагането на принципите за равенство между жените и мъжете съгласно членове 2 и 3 от Договора за Европейския съюз и член 8 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС).

(18) При научноизследователските и иновационни дейности, подкрепяни от програмата на Евратом, следва да се спазват основните етични принципи. По подходящ начин следва да се вземат под внимание становищата по енергийните въпроси на Европейската група за етика в науката и новите технологии. При научноизследователските дейности следва да се вземе под внимание член 13 от ДФЕС и да се намали използването на животни с научноизследователска и изпитателна цел, с оглед в крайна сметка да се замени използването на животните. Всички дейности следва да се извършват при гарантиране на високо равнище на защита на човешкото здраве.

(19) По-голямо въздействие следва да се постигне и чрез съчетаването на програмата на Евратом със средства от частния сектор в рамките на публично-частни партньорства в ключови области, в които научноизследователската дейност и иновациите могат да допринесат за постигане на по-широките цели на Съюза по отношение на конкурентоспособността. Особено внимание следва да се отдели на участието на малки и средни предприятия.

(20) Програмата на Евратом следва да насърчава сътрудничеството с трети държави, по-специално в областта на безопасността, въз основа на взаимен интерес и изгода, най-вече за да се насърчава постоянното подобряване на ядрената безопасност.

(21) С оглед запазване на равнопоставеността за всички предприятия с дейност на вътрешния пазар, финансирането по програмата на Евратом следва да се съобрази с правилата за държавните помощи, за да се осигури ефективно изразходване на публичните средства и да се избегне нарушаване на пазарните условия, като отблъскване на частното финансиране, създаване на неефективни пазарни структури или поддържане на неефективни фирми.

(22) Необходимостта от нов подход за контрол и управление на риска при финансирането на научноизследователска дейност от Съюза беше отчетена в заключенията на Европейския съвет от 4 февруари 2011 г., в които се настоява за нов баланс между доверието и контрола, както и между поемането и избягването на риск. Европейският парламент, в своята резолюция от 11 ноември 2010 г. за опростяване на изпълнението на рамковите програми за научни изследвания ([2]), призова за прагматичен преход към административно и финансово опростяване и заяви, че управлението на финансирането от Съюза за научноизследователска дейност следва да бъде в по-голяма степен основано на доверието и толерантно към риска по отношение на участниците.

(23) Финансовите интереси на Съюза следва да бъдат защитени чрез прилагането на пропорционални мерки през целия цикъл на разходи, включително предотвратяването, разкриването и разследването на нередности, възстановяването на загубени, недължимо платени или неправилно използвани средства и, където е необходимо, налагането на санкции. Преработена стратегия за контрол, при която ударението се премества от свеждането до минимум на процента на грешките към основан на риска контрол и откриване на измамите, следва да намали тежестта на контрола за участниците.

(24) Важно е също да се осигури добро финансово управление на програмата на Евратом и нейното изпълнение по възможно най-ефективния и удобен за потребителите начин, като същевременно се осигури правна сигурност и достъпност на програмата на Евратом за всички участници. Необходимо е да се осигури съответствие със съответните разпоредби Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета („Финансов регламент“) ([3]) и с изискванията за опростяване и по-добро регулиране.

(25) За гарантиране на възможно най-ефективно прилагане, лесен достъп за всички участници посредством опростени процедури и за постигане на съгласувана, изчерпателна и прозрачна рамка за участниците, участието в програмата на Евратом и разпространението на резултатите от научните изследвания следва да се регулират от правилата, приложими към рамковата програма „Хоризонт 2020“, определени в Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета, с известни адаптации или изключения.

([1]) Препоръка на Комисията от 11 март 2005 г. Европейската харта за изследователите и Кодекса за поведение при подбор на изследователи (ОВ L 75, 22.3.2005 г., стр. 67).

([2]) ОВ C 74E, 13.3.2012 г., стр. 34.

([3]) Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

(26) Важно е да не се прекратява съдействието за използване на разработената от участници интелектуална собственост, като същевременно се защитават законните интереси на други участници и на Общността, в съответствие с глава 2 от Договора.

(27) Гаранционните фондове на участниците, управлявани от Комисията и създадени по силата на Регламент (Евратом) № 1908/2006 на Съвета [1] и Регламент (Евратом) № 139/2012 на Съвета [2], се оказаха важен предпазен механизъм, който намалява рисковете, свързани с дължимите и невъзстановени суми от неизпълнили задълженията си участници. Гаранционният фонд на участниците, създаден с Регламент (ЕС) № 1290/2013 на Европейския парламент и Съвета [3] също следва да обхваща дейности по Регламент (Евратом) № 1908/2006, Регламент (Евратом) № 139/2012 и настоящия регламент.

(28) За да се осигурят еднакви условия за изпълнението на непреките действия по програмата, на Комисията следва да се предоставят изпълнителни правомощия за приемане на работни програми и на решението за одобряване на финансирането на непреките дейности. Тези изпълнителни правомощия следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета [4].

(29) Постигането на целите на програмата на Евратом в съответните области изисква подкрепа за междутематични дейности както в рамките на програмата на Евратом, така и съвместно с дейности по рамковата програма „Хоризонт 2020“.

(30) Ефективното управление на работата, включващо оценяване и наблюдение, изисква да бъдат разработени специфични показатели за изпълнението, които да са измерими в хода на времето, да са реалистични и същевременно да отразяват логиката на интервенцията, както и да съответстват на подходящата йерархия от цели и дейности. Следва да бъдат въведени подходящи механизми за координация между изпълнението и наблюдението на програмата на Евратом, от една страна, и наблюдението на напредъка, постиженията и работата на европейското научноизследователско пространство, от друга страна.

(31) Управителният съвет на СИЦ, създаден с Решение 96/282/Евратом на Комисията [5], беше консултиран относно научното и технологичното съдържание на преките действия на СИЦ.

(32) От съображения за правна сигурност Решението на Съвета от 16 декември 1980 г. относно създаването на Консултативен комитет по програмата „Ядрен синтез“ [6], Решение 84/338/Евратом, ЕОВС, ЕИО на Съвета [7], Решение 2006/970/Евратом на Съвета [8], Решение 2006/976/Евратом на Съвета [9], Решение 2006/977/Евратом на Съвета [10], Регламент (Евратом) № 1908/2006, Решение 2012/93/Евратом на Съвета [11], Регламент (Евратом) № 139/2012, Решение 2012/94/Евратом на Съвета [12] и Решение 2012/95/Евратом на Съвета [13] следва да бъдат отменени.

[1] Регламент (Евратом) № 1908/2006 на Съвета от 19 декември 2006 г. за определяне на правилата за участие на предприятия, научноизследователски центрове и университети в дейност съгласно Седмата рамкова програма на Европейската общност за атомна енергия и за разпространение на резултатите от научните изследвания (2007—2011 г.) (ОВ L 400, 30.12.2006 г., стр. 1).

[2] Регламент на Съвета (Евратом) № 139/2012 г. от 19 декември 2011 г. за определяне на правилата за участие на предприятия, научноизследователски центрове и университети в непреките дейности по Рамковата програма на Европейската общност за атомна енергия и за разпространение на резултатите от научните изследвания (2012—2013 г.) (ОВ L 47, 18.2.2012 г., стр. 1).

[3] Регламент (ЕС) № 1290/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на правилата за участие и разпространение на резултатите в „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.)“ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1906/2006 (Виж страница 81 от настоящия брой на Официален вестник).

[4] Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

[5] Решение 96/282/Евратом на Комисията от 10 април 1996 г. относно реорганизацията на Съвместния изследователски център (ОВ L 107, 30.4.1996 г., стр. 12).

[6] Документ на Съвета 4151/81 (АТО 103) от 8.1.1981 г., все още непубликуван в Официален вестник.

[7] Решение 84/338/Евратом, ЕОВС, ЕИО на Съвета от 29 юни 1984 г. относно структурите и процедурите за управлението и координацията на изследователската, развойната и демонстрационната дейност на Общността (ОВ L 177, 4.7.1984 г., стр. 25).

[8] Решение 2006/970/Евратом на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за атомна енергия (Евратом) за ядрени изследователски дейности и обучение (2007—2011 г.) (ОВ L 400, 30.12.2006 г., стр. 60).

[9] Решение 2006/976/Евратом на Съвета от 19 декември 2006 г. относно специалната програма за изпълнение на Седмата рамкова програма на Европейската общност за атомна енергия (Евратом) за дейности във връзка с ядрени изследвания и дейности по обучение (2007—2011 г.) (ОВ L 400, 30.12.2006 г., стр. 404).

[10] Решение 2006/977/Евратом на Съвета от 19 декември 2006 г. относно специалната програма, която трябва да се изпълнява посредством преки действия от Съвместния изследователски център в изпълнение на Седмата рамкова програма на Европейската общност за атомна енергия (Евратом) за дейности във връзка с ядрени изследвания и обучение (2007—2011 г.) (ОВ L 400, 30.12.2006 г., стр. 434).

[11] Решение 2012/93/Евратом на Съвета от 19 декември 2011 г. относно Рамковата програма на Европейската общност за атомна енергия за ядрени изследвания и обучение (2012—2013 г.) (ОВ L 47, 18.2.2012 г., стр. 25).

[12] Решение 2012/94/Евратом на Съвета от 19 декември 2011 г. относно специалната програма, осъществявана посредством непреки дейности, в изпълнение на Рамковата програма на Европейската общност за атомна енергия за ядрени изследвания и обучение (2012—2013 г.) (ОВ L 47, 18.2.2012 г., стр. 33).

[13] Решение 2012/95/Евратом на Съвета от 19 декември 2011 г. относно специалната програма, осъществявана посредством преки дейности от Съвместния изследователски център в изпълнение на Рамковата програма на Европейската общност за атомна енергия за ядрени изследвания и обучение (2012—2013 г.) (ОВ L 47, 18.2.2012 г., стр. 40)

(33) Комисията проведе консултации с Научния и технически комитет на Евратом,

ПРИЕ НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ДЯЛ I

СЪЗДАВАНЕ

Член 1

Създаване

С настоящия регламент се създава Програмата за научни изследвания и обучение на Европейската общност за атомна енергия за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2018 г. („програмата на Евратом“), и се определят правилата за участие в тази програма, включително за участие в програми на финансиращи органи, разпоредители на средства, отпуснати в съответствие с настоящия регламент, и в дейности, извършвани съвместно по настоящия регламент и по рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“ (рамкова програма „Хоризонт 2020“), създадена с Регламент (ЕС) № 1291/2013.

Член 2

Определения

За целите на настоящия регламент се прилагат следните определения:

а) „научноизследователски и иновационни дейности“ означава целия спектър от научноизследователски дейности, технологично развитие, демонстрации и иновации, включително насърчаване на сътрудничеството с трети държави и международни организации, разпространяване и оптимизиране на резултатите и стимулиране на обучението и мобилността на изследователите в Европейската общност за атомна енергия (по-нататък „Общността“);

б) „преки действия“ означава научноизследователски и иновационни дейности, предприемани от Комисията посредством подчинения ѝ Съвместен изследователски център (СИЦ);

в) „непреки действия“ означава научноизследователски и иновационни дейности, за които Съюзът или Общността (по-нататък „Съюза“) осигурява финансова подкрепа и които се предприемат от участниците;

г) „публично-частно партньорство“ означава партньорство, при което партньори от частния сектор, Общността и, когато е целесъобразно, други партньори, като например органи от публичния сектор, се ангажират съвместно да подкрепят разработването и изпълнението на програма или дейности за научни изследвания и иновации;

д) „партньорство в рамките на публичния сектор“ означава партньорство, при което органи от публичния сектор или организации с мисия за обществена услуга на местно, регионално, национално или международно равнище се ангажират с Общността съвместно да подкрепят разработването и изпълнението на програма или дейности за научни изследвания и иновации.

Член 3

Цели

1. Общата цел на програмата на Евратом е насочена към научноизследователски дейности и дейности по обучение в ядрената област с акцент върху постоянното подобряване на ядрената сигурност, безопасност и радиационна защита, и по-специално осъществяване на потенциален принос за дългосрочното намаляване на въглеродния дял в енергийната система по един безопасен, ефикасен и сигурен начин. За нейното постигане способстват дейностите, посочени в приложение I, под формата на преки и непреки дейности, с които се търси постигането на конкретните цели, изложени в параграфи 2 и 3 от настоящия член.

2. Непреките действия по програмата на Евратом имат следните конкретни цели:

а) подкрепа за безопасността на ядрените системи;

б) принос в разработването на безопасни дългосрочни решения за управление на крайни ядрени отпадъци, включително окончателно геоложко погребване, както и разделяне и преобразуване;

в) подкрепа за разработването и устойчивостта на експертни знания и високи постижения в ядрената област в Европейския съюз;

г) подкрепа за радиационната защита и разработването на медицински приложения на радиацията включително, *inter alia*, на обезопасено и сигурно предлагане и употреба на радиоактивни изотопи;

д) напредък в посока доказване приложимостта на термоядрения синтез като източник на енергия, използвайки съществуващи и бъдещи инсталации за термоядрен синтез;

е) полагане на основите за бъдещи термоядрени централи чрез разработване на материали, технологии и идейно проектиране;

ж) стимулиране на новаторството и на конкурентоспособността в промишления сектор;

з) гарантиране наличието и използването на научноизследователски инфраструктури от общоевропейско значение.

3. Преките действия по програмата на Евратом имат следните конкретни цели:

а) подобряване на ядрената безопасност, в това число: безопасността на ядрения реактор и гориво, управлението на отпадъците, включително окончателното геоложко погребване, както и разделяне и преобразуване; извеждането от експлоатация и аварийната готовност;

б) подобряване на ядрената сигурност, в това число ядрените гаранции, неразпространението на ядреното оръжие, борбата с незаконния трафик и ядрената криминалистика;

в) осигуряване на отлична научна база в ядрената област за целите на стандартизацията;

г) грижа за управлението на знанията, образованието и обучението;

д) подкрепа на политиката на Съюза в областта на ядрената безопасност и сигурност.

Всяко ново възлагане на дейности на СИЦ се анализира от Управителния съвет на СИЦ, за да се провери съвместимостта им със съществуващите дейности в държавите-членки.

4. Програмата на Евратом се изпълнява по начин, който да гарантира, че приоритетите и подпомаганите дейности отговарят на променящите се нужди и са съобразени с развитието на науката, технологиите, иновациите, процеса на изграждане на политиката, пазарите и обществото, с цел оптимизиране на човешките и финансовите ресурси, и който да избегне дублиране при научноизследователската и развойната дейност в ядрената област в Съюза.

5. В рамките на конкретните цели, посочени в параграфи 2 и 3, могат да се вземат предвид нови и непредвидени потребности, възникващи в хода на изпълнение на програмата на Евратом. Ако е надлежно обосновано, това може да включва реагиране на нововъзникващи възможности, кризи и заплахи, както и на потребности във връзка с разработването на нови политики на Съюза, а също и пилотното осъществяване на дейности, чието подпомагане се предвижда по бъдещи програми.

Член 4

Бюджет

1. Финансовият пакет за изпълнението на програмата на Евратом възлиза на 1 603 329 000 EUR. Тази сума се разпределя, както следва:

а) непреки действия по програмата за научноизследователска и развойна дейност в областта на термоядрения синтез 728 232 000 EUR;

б) непреки действия в областта на ядреното делене, безопасността и радиационната защита 315 535 000 EUR;

в) преки действия 559 562 000 EUR.

Административните разходи на Комисията, свързани с изпълнението на непреките действия по програмата на Евратом, могат да достигнат максимум от 7 % като средна стойност по време на периода на програмата на Евратом, без да надхвърлят 6 % през 2018 г.

2. Финансовият пакет за програмата на Евратом може да покрива разходи по дейности за подготовка, наблюдение, контрол, одит и оценяване, които са необходими за управлението на тази програма и постигането на целите ѝ, в частност проучвания и срещи на експерти, доколкото те са свързани с общите цели на настоящия регламент, разходи за мрежи от областта на информационните технологии, свързани главно с обработката на информация и нейния обмен, както и разходи за друга техническа и административна помощ, направени от Комисията при управлението на програмата на Евратом. Разходите за продължителни и повтарящи се дейности като контрол, одит и ИТ мрежи, ще се покриват в рамките на административните разходи на Комисията, посочени в параграф 1.

3. При необходимост и когато е надлежно обосновано, бюджетни кредити могат да бъдат вписани в бюджета след 2018 г., за да покрият разходи за техническа и административна помощ, което да позволи управлението на действия, които все още не са завършени до 31 декември 2018 г.

4. Когато преките действия допринасят за инициативи на организации, натоварени с изпълнението на задачи от Комисията в съответствие с член 6, параграф 2 и член 15, подобно участие не се смята за част от финансовото участие, предвидено за тези инициативи.

5. Бюджетните задължения могат да се разделят на годишни вноски. Всяка година Комисията определя годишните вноски, като взема предвид постигнатия напредък по изпълнението на действията, за които се получава финансово подпомагане, прогнозираните нужди и наличния бюджет.

Член 5

Асоцииране на трети държави

1. Програмата на Евратом е отворена за асоцииране на:

а) присъединяващите се държави, държавите кандидатки и потенциални кандидатки, в съответствие с общите принципи и общите условия за участие на тези държави в програми на Съюза, установени в съответните рамкови споразумения и решенията на съвети за асоцииране или подобни споразумения;

б) държави — членки на Европейската асоциация за свободна търговия (ЕАСТ), или държави или територии, уредени от Европейския инструмент за съседство, които отговарят на всички посочени по-долу критерии:

i) добър капацитет в областта на науката, технологиите и иновациите;

ii) добри резултати от участието си в програми на Съюза за научни изследвания и иновации;

iii) честно и справедливо третиране на правата върху интелектуалната собственост.

в) държави и територии, асоциирани към Седмата рамкова програма на Евратом.

2. Специфичните условия за участието на асоциираните държави в програмата на Евратом, включително финансовото участие съобразно брутния вътрешен продукт на съответната асоциирана държава, се определят с международни споразумения между Съюза и асоциираните държави.

ДЯЛ II

ИЗПЪЛНЕНИЕ

ГЛАВА I

Изпълнение, управление и форми на подпомагане

Член 6

Управление и форми на подпомагане от Общността

1. Програмата на Евратом се изпълнява чрез непреки действия посредством една или няколко форми на финансиране, предвидени във Финансовия регламент, по-специално безвъзмездни средства, награди, обществени поръчки и финансови инструменти. Подпомагането от Общността се състои и от преки дейности под формата на научноизследователски и иновационни дейности, осъществявани от СИЦ.

2. Без да се засягат разпоредбите на член 10 от Договора, Комисията може да възложи част от изпълнението на програмата на Евратом на финансиращите органи, посочени в член 58, параграф 1, буква б) от Финансовия регламент.

Комисията също може да повери изпълнението на непряко действие по програмата на Евратом на органи, създадени по рамковата програма „Хоризонт 2020“ или посочени в нея.

3. Чрез актове за изпълнение, приети в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 12, параграф 2, Комисията приема решението за одобряване на финансирането на непреките действия.

Член 7

Правила за участие и разпространение на резултатите от научните изследвания

1. При спазване на параграфи 2 и 3 от настоящия член участието на юридически лица в непреки действия, предприети по програмата на Евратом, се регулира от правилата, установени с Регламент (ЕС) № 1290/2013 на Европейския парламент и на Съвета.

2. За целите на програмата на Евратом „правилата за сигурност“, посочени в член 43, параграф 2, първа алинея от Регламент (ЕС) № 1290/2013, включват отбранителните интереси на държавите-членки по смисъла на член 24 от Договора.

Чрез дерогация от член 41, параграф 3, първа алинея от Регламент (ЕС) № 1290/2013, Комисията или финансиращият орган може, по отношение на резултати, постигнати от участници, ползвали финансиране от Общността, да възрази срещу прехвърляния на собственост или предоставяния на изключителен и неизключителен лиценз на трети страни, със седалище в трета държава, която не е асоциирана към програмата на Евратом, когато счита, че предоставянето или прехвърлянето не е в интерес на развитието на конкурентоспособността на икономиката на Съюза, не е съвместимо с етичните принципи или от съображения за сигурност. „Съображенията за сигурност“ включват отбранителните интереси на държавите-членки по смисъла на член 24 от Договора.

Чрез дерогация от член 46, параграф 1, първа алинея от Регламент (ЕС) № 1290/2013, Общността и нейните съвместни предприятия, за целите на разработването, прилагането и наблюдението на политиките и програмите на Общността или ангажиментите, поети в рамките на международно сътрудничество с трети държави и международни организации, се ползват с права на достъп до резултатите на всеки участник, получил финансиране от Общността. Тези права на достъп включват правото да се разрешава на трети страни да ползват резултатите при обществени поръчки и правото на преотстъпване на лицензи, биват ограничени до нетърговска и неконкурентна употреба и се предоставят безвъзмездно.

3. Гаранционният фонд на участниците, създаден с Регламент (ЕС) № 1290/2013, заменя и е приемник на гаранционните фондове на участниците, създадени с Регламент (Евратом) № 1908/2006 и Регламент (Евратом) № 139/2012.

Всички суми от гаранционните фондове на участниците, създадени с Регламент (Евратом) № 1908/2006 и Регламент (Евратом) № 139/2012, се прехвърлят в Гаранционния фонд на участниците, считано от 31 декември 2013 г. Участниците в действия по Решение 2012/93/Евратом, които подписват споразуменията за отпускане на безвъзмездни средства след 31 декември 2013 г., правят вноските си в Гаранционния фонд на участниците.

Член 8

Междутематични дейности

1. С оглед постигането на целите на програмата на Евратом и в отговор на общите предизвикателства пред програмата на Евратом и рамковата програма „Хоризонт 2020“, дейностите, свързани с повече от едно от непреките действия, посочени в приложение I, и/или тези за изпълнение на специфичната програма на рамковата програма „Хоризонт 2020“, създадена с Решение 2013/743/ЕС на Съвета ([1]), могат да се ползват от финансиране от Съюза.

2. Финансовото участие по параграф 1 от настоящия член може да се получи чрез комбиниране на финансовите участия за непреки действия по член 4 от настоящия регламент и по член 6 от Регламент (ЕС) № 1291/2013 и да се предоставя чрез единна схема за финансиране.

([1]) Решение 2013/743/ЕС на Съвета от 3 декември 2013 г. за създаване на специфичната програма за изпълнение на „Хоризонт 2020“ — рамковата програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.) и за отмяна на решения 2006/971/ЕС, 2006/972/ЕС, 2006/973/ЕС, 2006/974/ЕС и 2006/975/ЕС (Виж страница 965 от настоящия брой на Официален вестник).

Член 9

Равенство между половете

При програмата на Евратом се гарантира ефективното поощряване на равенството между половете и свързаните с половете аспекти в съдържанието на научните изследвания и иновациите.

Член 10

Етични принципи

1. Всички научноизследователски и иновационни дейности по програмата на Евратом се извършват в съответствие с етичните принципи и съответното национално и международно законодателство и законодателство на Съюза, включително Хартата на основните права на Европейския съюз и Европейската конвенция за защита на правата на човека и нейните допълнителни протоколи.

Обръща се особено внимание на принципа на пропорционалност, правото на личен живот, правото на защита на личните данни, правото на физическа и психическа неприкосновеност на личността, правото на недискриминация и необходимостта да се гарантира високо равнище на защита на човешкото здраве.

2. Научноизследователските и иновационните дейности по програмата на Евратом са насочени изключително към граждански приложения.

Член 11

Работни програми

1. Чрез актове за изпълнение, приети в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 12, параграф 3, Комисията приема работни програми за изпълнението на непреките действия. В тези работни програми се дава възможност за подходи „отдолу-нагоре“, които са насочени към постигането на целите по новаторски начини.

Работните програми определят съществените елементи, необходими за изпълнението на действията в съответствие с Финансовия регламент, включително техните подробни цели, съответното финансиране и график, както и многогодишния подход и стратегическите насоки за следващите години от изпълнението.

2. За преките действия, Комисията, в съответствие с Решение 96/282/Евратом, изготвя многогодишна работна програма, в която конкретизира в по-големи подробности целите и научните и технически приоритети, представени в приложение I, както и сроковете за тяхното изпълнение.

В тази многогодишна работна програма се вземат предвид и съответните научни изследвания, извършвани от държавите-членки, асоциираните държави и европейските и международните организации. Тя се актуализира по подходящ начин и когато е необходимо.

3. В работните програми, посочени в параграфи 1 и 2 се взема предвид състоянието на науката, технологиите и иновациите на национално и международно равнище и на равнището на Съюза, както и съответните тенденции в политиката, икономиката и обществото. Те се актуализират по подходящ начин и когато е необходимо.

4. Работните програми, посочени в параграфи 1 и 2 включват раздел, който набелязва междутематичните дейности, посочени в член 8.

Член 12

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет. Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. Комитетът [1] заседава в два различни състава, които се занимават съответно с въпросите на ядреното делене и с въпросите на термоядрения синтез от програмата на Евратом.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага процедурата по разглеждане, предвидена в член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

4. Когато становището на комитета трябва да бъде получено по писмена процедура, тази процедура се прекратява без резултат, ако в рамките на срока за даване на становище председателят на комитета вземе такова решение или обикновено мнозинство от членовете на комитета отправят такова искане.

Член 13

Комисията редовно уведомява комитета, посочен в член 12, за цялостния напредък при изпълнението на програмата на Евратом и му предоставя навременна информация за всички предлагани или финансирани по програмата на Евратом непреки действия.

Член 14

Консултации с външни експерти и участие на обществото

1. За изпълнението на програмата на Евратом и по целесъобразност се вземат предвид препоръките и данните, получени от:

а) Научния и технически комитет на Евратом, съгласно член 134 от Договора за Евратом;

б) създадени от Комисията независими консултативни групи от експерти на високо равнище;

в) структурите за водене на диалог, създадени по силата на международни споразумения в областта на науката и технологиите;

г) дейности с перспективна насоченост;

[1] С оглед улесняване на изпълнението на програмата на Евратом, за всяко заседание на програмния комитет съгласно дневния ред Комисията ще възстановява разходите, в съответствие с установените от нея насоки, на един представител от всяка държава-членка, както и на един експерт/съветник от всяка държава-членка, за онези точки от дневния ред, по които държавата-членка се нуждае от конкретен експертен опит.

д) целеви обществени консултации (включително, ако е целесъобразно, национални и регионални органи или заинтересовани страни); и

е) прозрачни, интерактивни процеси, които гарантират, че се подпомагат отговорните научноизследователски дейности и иновации.

2. В пълна степен се вземат под внимание и научноизследователските и иновационните програми, изработени, *inter alia*, от европейските технологични платформи, инициативите за съвместно планиране и европейските партньорства за иновации.

ГЛАВА II

Конкретни области на действие

Член 15

Малки и средни предприятия

Особено внимание се отделя на осигуряването на адекватното участие в програмата на Евратом на малките и средните предприятия (МСП) и иновационното въздействие върху тях, както и на участието на частния сектор като цяло. Като част от механизмите за оценяване и наблюдение се предприема количествено и качествено оценяване на участието на МСП.

Член 16

Публично-частни партньорства и партньорства в рамките на публичния сектор

За постигане на целите, определени в член 3, специфичните дейности по програмата на Евратом могат да бъдат изпълнявани чрез:

а) съвместни предприятия, създадени въз основа на глава 5 от Договора;

б) партньорства в рамките на публичния сектор, основани на схемата за финансиране „действия по съфинансиране на програми“;

в) договорни публично-частни партньорства, както е посочено в член 25 от Регламент (ЕС) № 1291/2013.

Член 17

Международно сътрудничество с трети държави и с международни организации

1. Субекти със седалище в трети държави и международни организации имат право да участват в непреки действия по програмата на Евратом при условията, определени в Регламент (ЕС) № 1290/2013. Изключенията от общия принцип са определени в член 7 от настоящия регламент. Международното сътрудничество с трети държави и международни организации се насърчава по програмата на Евратом с цел:

а) укрепване на високите постижения и привлекателността на Съюза в научноизследователската дейност и иновациите, както и на неговата икономическа и промишлена конкурентоспособност;

б) ефективно справяне с общите обществени предизвикателства;

в) подкрепа за целите на външната политика на Съюза и политиката му за развитие, допълвайки външни програми и програми за развитие. Ще се търсят полезни взаимодействия с други политики на Съюза.

2. Целевите действия за насърчаване на сътрудничеството с конкретни трети държави или групи от трети държави се осъществяват въз основа на стратегически подход, както и на общ интерес, приоритети и взаимна полза, като се вземат предвид техният научен и технологичен капацитет, възможностите на пазара и очакваното въздействие.

Следва да се насърчава реципрочният достъп до програмите на трети държави. Насърчава се координирането и взаимодействието с инициативи на държави-членки и асоциирани държави с оглед да се постигне максимално въздействие. Естеството на сътрудничеството може да варира в зависимост от конкретните страни партньори.

При определянето на приоритетите за сътрудничество се вземат предвид развитията в политиката на Съюза, възможностите за сътрудничество с трети държави и честното и справедливо третиране на правата върху интелектуалната собственост.

Член 18

Информация, комуникации, използване и разпространение на резултатите

1. При изпълнението на програмата на Евратом дейностите по разпространение на резултатите и информацията са неразделна част от действията, подпомагани от програмата на Евратом.

2. Дейностите по разпространение на информация могат да включват:

а) инициативи, насочени към повишаване на осведомеността и улесняване на достъпа до финансиране по програмата на Евратом, по-специално за онези региони или видове участници с относително ниско равнище на участие;

б) целева помощ за проекти и консорциуми, за да им се осигури достъп до необходимите умения за оптимизиране на разпространението на информацията и резултатите и тяхното използване;

в) инициативи за насърчаване на диалога и дискусиите в обществото по научни, технологични и иновационни въпроси, както и за възползване от социални медии и други иновативни технологии и методики;

г) съобщаване на приоритетите в политиката на Съюза, при условие че те са свързани с целите на настоящия регламент. По-специално Комисията предоставя навременна и подробна информация на държавите-членки.

3. В съответствие с Договора и съответното законодателство на Съюза, дейностите по разпространение на резултатите могат да включват:

а) действия, които обединяват резултати от редица проекти, включително финансирани от други източници, за да предоставят удобни за ползване бази данни и доклади, обобщаващи основните констатации;

б) разпространение на резултатите сред определящите политическите насоки фактори, включително органите по стандартизация, за да се насърчава използването на резултатите, които са от значение за политиките на съответните органи на международно, национално и регионално равнище и на равнището на Съюза.

ГЛАВА III

Контрол

Член 19

Контрол и одит

1. Системата за контрол, създадена за изпълнението на настоящия регламент, се проектира така, че да осигури разумна гаранция за постигането на подходящо управление на рисковете, свързани с ефективността и ефикасността на операциите, както и за законосъобразността и редовността на извършените трансакции, като се отчита многогодишният характер на програмите, а също и естеството на съответните плащания.

2. Системата за контрол гарантира подходящ баланс между доверието и контрола, като се вземат предвид административните и другите разходи за контрол на всички равнища, особено за участниците, така че да могат да бъдат постигнати целите на програмата на Евратом и да се осигури нейната привлекателност за най-добрите изследователи и най-иновативните предприятия.

3. Като част от системата за контрол, стратегията за одит на разходите за непреки дейности по програмата на Евратом се основава на финансов одит на представителна извадка от разходите за цялата програма. Подобна представителна извадка се допълва от подбор въз основа на оценка на рисковете, свързани с разходите.

Одитите на разходите за непреки действия по програмата на Евратом се извършват по последователен начин в съответствие с принципите на икономичност, ефикасност и ефективност с оглед да се сведе до минимум одитната тежест за участниците.

Член 20

Защита на финансовите интереси на Съюза

1. Комисията предприема необходимите мерки, за да гарантира, че при изпълнението на дейностите, финансирани по силата на настоящия регламент, финансовите интереси на Съюза са защитени чрез прилагането на превантивни мерки срещу измама, корупция и всякакви други незаконни дейности, чрез ефективни проверки и, при установяването на нередности, чрез събирането на недължимо платените суми и, когато е уместно, чрез ефективни, пропорционални и възпиращи административни и финансови санкции.

2. Комисията или нейни представители и Сметната палата имат правомощия за извършване на одити по документи и на място на всички бенефициери на безвъзмездни средства, изпълнители и подизпълнители, които са получили средства от Съюза по настоящия регламент.

Без да се засяга параграф 3, Комисията може да извършва одити до две години след окончателното плащане.

3. Европейската служба за борба с измамите (OLAF) може да извършва разследвания, в т.ч. контрол и проверки на място в съответствие с разпоредбите и процедурите, предвидени в Регламент (ЕО) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета [1], и в Регламент (Евратом, ЕО) № 2185/96 на Съвета [2] с оглед установяване дали е налице измама, корупция или някаква друга незаконна дейност, накърняваща финансовите интереси на Съюза във връзка със споразумение за отпускане на безвъзмездни средства, решение за отпускане на безвъзмездни средства или договор за финансиране по линия на програмата на Евратом.

4. Без да се засягат параграфи 1, 2 и 3, в споразумения за сътрудничество с трети държави и международни организации, договори, споразумения за отпускане на безвъзмездни средства и решения за отпускане на безвъзмездни средства, произтичащи от прилагането на настоящия регламент, се съдържат разпоредби, с които Комисията, Сметната палата и OLAF изрично се упълномощават да провеждат такива одити и разследвания съгласно съответните им компетентности.

ГЛАВА IV

Наблюдение и оценяване

Член 21

Наблюдение

1. Комисията наблюдава ежегодно изпълнението, включително напредъка и постиженията на програмата на Евратом. Комисията предоставя на комитета по член 12 информация във връзка с това.

2. Комисията докладва и прави публично достояние резултатите от наблюдението, посочено в параграф 1.

[1] Регламент (ЕС, Евратом) № 883/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 септември 2013 г. относно разследванията, провеждани от Европейската служба за борба с измамите (OLAF), и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1073/1999 на Европейския парламент и на Съвета и Регламент (Евратом) № 1074/1999 на Съвета (ОВ L 136, 31.5.1999 г., стр. 1.)

[2] Регламент (ЕВРАТОМ, ЕО) № 2185/96 на Съвета от 11 ноември 1996 г. относно контрола и проверките на място, извършвани от Комисията за защита на финансовите интереси на Европейските общности срещу измами и други нередности (OJ L 292, 15.11.1996г., p. 2).

Член 22

Оценяване

1. Оценките се изготвят на достатъчно ранен етап, за да могат да се използват в процеса на вземане на решения.

Не по-късно от 31 май 2017 г. и като се вземе предвид подлежащата на изготвяне до края на 2015 г. последваща оценка на Седмата рамкова програма на Евратом, създадена с Решение 2006/970/Евратом, и на рамковата програмата на Евратом (2012—2013 г.), създадена с Решение 2012/93/Евратом, Комисията извършва с помощта на независими експерти, подбрани чрез прозрачен процес, междинна оценка на програмата на Евратом относно постигането — на равнище резултати и напредък в реализирането на въздействия — на целите, продължаващата адекватност на всички мерки, ефективността и използването на ресурси, възможностите за по-нататъшно опростяване и европейската добавена стойност. Освен това при оценяването се отчита приносът на мерките по приоритетите на Съюза за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, резултатите по дългосрочното въздействие на предходните мерки и до каква степен съществува взаимодействие с другите програми за финансиране от Съюза, включително структурните фондове.

Не по-късно от 31 декември 2022 г. Комисията извършва с помощта на независими експерти, подбрани чрез прозрачен процес, последваща оценка на програмата на Евратом. Тази оценка обхваща обосновката, изпълнението и постиженията, както и по-дългосрочното въздействие и устойчивостта на мерките, за да се подпомогне вземането на решение за евентуално подновяване, изменение или прекратяване на дадена последваща мярка.

2. Без да се засяга параграф 1, преките и непреките действия по програмата на Евратом са предмет на отделни оценки.

3. Споменатите в параграфи 1 и 2 оценки се отнасят до напредъка към постигане на целите, определени в член 3, в съответствие с показателите за ефективност, посочени в приложение II.

4. При целесъобразност и когато има налични такива, държавите-членки представят на Комисията данни и информация, необходими за наблюдението и оценяването на съответните мерки.

5. Комисията представя на Европейския парламент, на Съвета и на Европейския икономически и социален комитет заключенията от оценките, посочени в параграфи 1 и 2, придружени от нейните забележки.

ДЯЛ III

ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 23

Отмяна и преходни разпоредби

1. Считано от 1 януари 2014 г. се отменят Решението на Съвета от 16 декември 1980 г. относно създаването на Консултативен комитет по програмата „Ядрен синтез“, Решение на Съвета 84/338/Евратом, ЕОВС, ЕИО, Решение 2006/970/Евратом, Решение 2006/976/Евратом, Решение 2006/977/Евратом, Регламент (Евратом) № 1908/2006, Решение 2012/93/Евратом, Регламент (Евратом) № 139/2012, Решение 2012/94/Евратом и Решение 2012/95/Евратом.

2. Дейностите, ползващи финансиране от Общността по програми, създадени с решенията, посочени в параграф 1, и свързаните с тях финансови задължения, продължават да се регулират от правилата, приложими за тези програми до приключването им.

3. Разпределението на средства, посочено в член 4, може също да покрива разходите за техническа и административна помощ, необходими за осигуряване на прехода между програмата на Евратом и мерките, приети по силата на Решение 2012/93/Евратом, Решение 2012/94/Евратом и Решение 2012/95/Евратом.

4. С цел да се осигури непрекъснатост на подпомагането от Общността за научни изследвания в областта на ядрения синтез, направените преди 1 януари 2014 г. разходи от бенефициерите по действието на съфинансиране по програмата, посочено в приложение I, буква и), са допустими за подпомагане от Общността.

Член 24

Влизане в сила

Настоящият регламент влиза в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави-членки.

Съставено в 16 декември 2013 година.

За Съвета

Председател

V. JUKNA

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ДЕЙНОСТИ

Обосновка за програмата на Евратом — подготовка и перспективи до 2020 г.

С постигането на целите, посочени в член 3 от настоящия регламент, програмата на Евратом ще заздрави резултатите от трите приоритетни цели на рамковата програма „Хоризонт 2020“: високи постижения в научната област, водещи позиции в промишлеността и обществени предизвикателства.

Ядрената енергия е част от дебата относно борбата с изменението на климата и намаляването на зависимостта на Европа от вноса на енергия. В по-широкия контекст на намиране на устойчив енергиен микс за бъдещето, чрез своите научноизследователски дейности програмата на Евратом ще допринесе и за дебата относно ползите и ограниченията на енергията, получена от ядрено делене, за икономиката с ниски въглеродни емисии. Посредством гарантирането на все по-високи равнища на ядрена безопасност по-усъвършенстваните ядрени технологии биха могли да предложат възможност за съществени подобрения в ефикасността и използването на ресурсите и да генерират по-малко отпадъци в сравнение с настоящите системи. На аспектите на ядрената безопасност ще бъде отделено възможно най-голямо внимание.

Програмата на Евратом ще заздрави рамката за научни изследвания и иновации в областта на ядрената енергетика и съгласува научноизследователските усилия на държавите-членки, като по този начин предотвратява дублирането на усилия, опазва критичната маса в ключови области и осигурява оптималното използване на публичното финансиране. Съгласуването обаче няма да пречи на държавите-членки да осъществяват програми за посрещане на националните си нужди.

Стратегията за разработване на термоядрения синтез като надежден вариант за търговско производство на енергия без въглеродни емисии ще следва пътна карта с етапни цели за постигането на производство на електроенергия до 2050 г. За изпълнението на тази стратегия трябва да се извърши преструктуриране на работата в областта на термоядрения синтез в Съюза, включително ръководство, финансиране и управление, за да се гарантира преориентиране от чисто теоретични изследвания към проектиране, изграждане и експлоатация на бъдещи съоръжения, като ITER, DEMO и други след тях. Това ще изисква тясно сътрудничество между всички заети с въпросите на термоядрения синтез в рамките на Съюза, Комисията и националните финансиращи органи.

За да се съхрани експертното познание на Съюза, необходимо за постигането на тези цели, програмата на Евратом трябва да утвърди ролята си в областта на обучението чрез създаването на центрове за обучение от общоевропейски интерес, работещи по специални програми. Това ще укрепи допълнително позициите на европейското научноизследователско пространство и по-нататъшното включване на нови държави-членки и асоциирани държави.

Дейности, необходими за постигането на заложените в програмата цели

Непреки действия

С цел да се гарантира, че непреките действия по програмата на Евратом взаимно подсилват научноизследователските усилия на държавите-членки и частния сектор, приоритетите на работните програми трябва да се определят въз основа на подходяща информация, предоставяна от националните публични органи и заинтересованите страни в ядрените изследвания, обединени в органи или в рамките на технологични платформи и технически форуми за ядрени системи и безопасност, управление на крайни отпадъци и радиационна защита/облъчване в ниски дози, научни изследвания в областта на термоядрения синтез или всяка подходяща организация или форум на заинтересовани страни в ядрената област.

а) Подкрепа за безопасността на ядрените системи; (Обществени предизвикателства, Високи постижения в научната област, Водещи позиции в промишлеността)

В съответствие с общата цел, подкрепа за съвместни научноизследователски дейности върху безопасното функциониране и извеждане от експлоатация на реакторните системи (включително съоръженията, свързани с горивния цикъл), които се използват в Съюза, или, доколкото това е необходимо, за съхраняване на широки експертни познания в областта на ядрената безопасност в рамките на Съюза, на видовете реактори, които могат да се използват в бъдеще, като ударението се поставя изключително върху аспекти на безопасността, включително всички аспекти на горивния цикъл, като например разделяне и преобразуване.

б) Принос в разработването на безопасни дългосрочни решения за управление на крайни ядрени отпадъци, включително окончателно геоложко погребване, както и разделяне и преобразуване (Високи постижения в научната област, Обществени предизвикателства)

Съвместни и/или съгласувани научноизследователски дейности върху останалите основни аспекти на геоложкото погребване на отработеното гориво и радиоактивните отпадъци с дълъг период на полуразпад и, според случая, демонстрирането на технологии и безопасност. Тези дейности трябва да насърчават разработването на обща позиция на Съюза по основните въпроси, свързани с управлението на отпадъците — от изваждането на гориво до погребването.

Научноизследователски дейности, свързани с управлението на други радиоактивни отпадъчни потоци, за които понастоящем не съществуват промишлено утвърдени процеси.

в) Подкрепа за разработването и устойчивостта на експертни знания и високи постижения в ядрената област в Съюза (Високи постижения в научната област)

Създаване на условия за съвместно обучение и дейности, свързани с мобилността, между научноизследователските центрове и промишлеността, и между различните държави-членки и асоциирани държави, както и подкрепа за поддържане на експертни познания с междудисциплинарен характер в ядрената област, за да се гарантира наличието на подходящо квалифицирани изследователи, инженери и работници в ядрения сектор на Съюза в дългосрочен план.

г) Подкрепа за радиационната защита и разработването на медицински приложения на радиацията включително, inter alia, на обезопасено и сигурно предлагане и употреба на радиоактивни изотопи (Високи постижения в научната област; Обществени предизвикателства)

Съвместни и/или съгласувани научноизследователски дейности, по-специално тези относно рисковете от облъчване в ниски дози (от източници на лъчение в промишлеността, медицината или околната среда), управлението на извънредни ситуации при злополуки, включващи облъчване, и радиационната екология за осигуряване на общоевропейска научна и технологична основа за стабилна, справедлива и социално приемлива система за защита.

Научноизследователски дейности относно медицинските приложения на йонизиращото лъчение и разглеждане на аспектите, свързани с оперативната безопасност, на радиационната защита и тяхната употреба.

д) Напредък в посока доказване приложимостта на термоядрения синтез като източник на енергия, използвайки съществуващи и бъдещи инсталации за термоядрен синтез (Водещи позиции в промишлеността, Обществени предизвикателства)

Подкрепа за общи научноизследователски дейности, предприемани от страни по Европейското споразумение за разработване на термоядрен синтез и от всяко от юридическите лица, посочени в буква и), за осигуряване на бърз старт и висока ефективност в работата на ITER, включително за използването на съответните съоръжения (в това число JET — Joint European Torus), за интегрално моделиране, например посредством компютри с голяма изчислителна мощ, и за обучение и подготовка на следващото поколение изследователи и инженери.

е) Полагане на основите за бъдещи термоядрени централи чрез разработване на материали, технологии и идейно проектиране (Водещи позиции в промишлеността, Обществени предизвикателства)

Подкрепа за съвместни дейности, предприемани от страни по Европейското споразумение за разработване на термоядрен синтез и от всяко от юридическите лица, посочени в буква и), за разработката и одобряването на материали за демонстрационна електроцентрала, изискващи inter alia, подготвителна работа за подходящо съоръжение за изпитване на материали и преговори за участието на Съюза в подходяща международна рамка за въпросното съоръжение. При разработката и одобряването на материали трябва да се използва всяко възможно равнище на наличен експериментален, изчислителен и теоретичен капацитет.

Подкрепа за съвместни научноизследователски дейности, предприемани от страни по Европейското споразумение за разработване на термоядрен синтез и от всяко от юридическите лица, посочени в буква и), насочени към решаване на въпросите, свързани с функционирането на реактора, и за разработване и демонстриране на всички технологии, необходими за демонстрационна термоядрена електроцентрала. Тези дейности включват подготовката на цялостен идеен проект за демонстрационна електроцентрала и проучване на потенциала на стелараторите като технология за електроцентрали.

ж) Стимулиране на новаторството и на конкурентоспособността в промишления сектор (Водещи позиции в промишлеността)

Прилагане или подкрепа за управлението на знания и трансфера на технологии от научните изследвания, съфинансирани по програмата на Евратом, към промишлеността с цел извличане на полза от всички иновативни аспекти на научните изследвания.

Насърчаване на иновациите наред с останалото чрез свободен достъп до научни публикации, база от данни за управление на знанието, разпространение на информация и привличане на вниманието върху технологични теми в учебните програми.

В перспектива програмата на Евратом трябва да подпомага създаването на условия за развитие на конкурентоспособен промишлен сектор на термоядрения синтез, като ще улесни участието на частния сектор и на МСП, където е уместно, по-специално чрез прилагането на технологична пътна карта за достигане до термоядрена електроцентрала с активното участие на промишлеността в планирането и разработването на проекти.

з) Гарантиране наличието и използването на научноизследователски инфраструктури от общоевропейско значение (Високи постижения в научната област)

Дейности в подкрепа на строителството, ремонта, експлоатацията и съществуването без прекъсване на основни научноизследователски инфраструктури по програмата на Евратом, както и адекватен достъп до тези инфраструктури и сътрудничество между тях.

и) Европейска програма за термоядрен синтез

На юридическите лица, установени или определени от държавите-членки и от всяка трета държава, асоциирана с програмата на Евратом, се отпускат безвъзмездни средства (действие на съфинансиране по програмата), като тези лица разработват съвместна програма от дейности за изпълнение на пътната карта за постигане на целта за производство на електроенергия до 2050 г. Те могат да включват нефинансов принос от Общността, като например научна и техническа експлоатация на съоръжението JET, в съответствие с член 10 от Договора, или командироването на служители на Комисията.

Преки действия на СИЦ

Приоритетите за преките действия трябва да се определят в консултации с определящите политиките генерални дирекции на Комисията и с управителния съвет на СИЦ.

Дейностите на СИЦ в ядрената област трябва да имат за цел да подпомагат изпълнението на Директива 2009/71/Евратом ([1]) на Съвета, Директива 2011/70/Евратом ([2]) на Съвета и заключенията на Съвета, които поставят ударение върху осигуряването на най-високи стандарти за ядрена безопасност в рамките на Съюза и в международен план.

СИЦ трябва да допринася изключително за научноизследователската дейност по ядрена безопасност, необходима за безопасното, сигурното и мирното използване на ядрената енергия и на други приложения без ядрено делене. СИЦ ще предоставя научната база за съответните политики на Съюза и, където е необходимо, действа в рамките на своята мисия и компетентност при ядрени събития, инциденти и аварии. За тази цел СИЦ ще провежда проучвания и оценки, представя препоръки и стандарти и осигурява специално обучение и образование. Където е уместно, ще се търси полезно взаимодействие със съответните междутематични инициативи с цел оптимизиране на човешките и финансовите ресурси и за да се избегне дублиране при ядрените изследвания и развойната дейност в Европейския съюз. Дейностите на СИЦ в тези области ще бъдат осъществявани, като се отчитат съответните инициативи на равнището на регионите, държавите-членки или Европейския съюз, в рамките на перспективата за оформяне на европейско научноизследователско пространство.

а) Подобряване на ядрената безопасност, в това число: безопасност на ядрения реактор и гориво, управление на отпадъците, включително окончателно геоложко погребване, както и разделяне и преобразуване; извеждане от експлоатация и аварийна готовност

СИЦ ще участва в разработването на инструменти и методи за постигане на високи стандарти на безопасност при ядрените съоръжения и горивните цикли от значение за Европа. Тези инструменти и методи ще включват:

(1) разработване на модели и методики за анализ на тежки аварии за определяне на експлоатационните граници на безопасност на ядрените съоръжения; подкрепа за изработването на общоевропейски подход при оценката на съвременни горивни цикли и конструкции; както и разследване и разпространяване на поуките, извлечени от оперативния опит. СИЦ ще продължи и занапред работата на „Европейския координационен център за обратна връзка по отношение на експлоатационния опит с АЕЦ“, за да съсредоточи дейността му върху възникналите след аварията във Фукушима предизвикателства в областта на ядрената безопасност, като търси компетентния опит на държавите-членки в тази област.

(2) свеждане до минимум на неясностите от научна гледна точка при изготвянето на прогнози за дългосрочните свойства на ядрените отпадъци и разсейването на радионуклиди в околната среда и ключови аспекти на научните изследвания относно извеждането от експлоатация на ядрени съоръжения.

(3) обмен на опит със съответните заинтересовани лица за усъвършенстване капацитета на Съюза за реакция при ядрени аварии и инциденти чрез научни изследвания в областта на системите за предупреждение и моделите за радиоактивно разсейване във въздуха и чрез осигуряване на ресурси и експертни познания за анализ и моделиране на ядрени аварии.

б) подобряване на ядрената сигурност, в това число ядрените гаранции, неразпространението на ядреното оръжие, борбата с незаконния трафик и ядрената криминалистика

Най-голямо внимание трябва да бъде отделено на неразпространението на ядреното оръжие. СИЦ ще:

(1) разработва по-добри методики, методи и технологии за засичане/проверка в подкрепа на гаранциите на Общността и за по-стабилни международни гаранции.

(2) разработва и прилага подобрени методи и технологии за предотвратяване, засичане и реагиране на ядрени и радиоактивни инциденти, включително удостоверяване пригодността на технологиите за засичане и разработване на методи и техники за ядрената криминалистика с цел борба с незаконния трафик в полезно взаимодействие с международната рамка за защита срещу химични, биологични, радиологични и ядрени вещества (CBRN).

([1]) Директива 2009/71/Евратом на Съвета от 25 юни 2009 г. за установяване на общностна рамка за ядрената безопасност на ядрените инсталации ОВ L 172, 2.7.2009 г., стр. 18.

([2]) Директива 2011/70/Евратом на Съвета от 19 юли 2011 г. за създаване на рамка на Общността за отговорно и безопасно управление на отработено гориво и радиоактивни отпадъци (ОВ L 199, 19.7.2011 г., стр. 1).

(3) подкрепя прилагането на Договора за неразпространение на ядреното оръжие и свързаните с него стратегии на Съюза чрез аналитични проучвания и проследяване на техническия напредък при режимите за контрол върху износа в подкрепа на съответните служби на Комисията и Съюза.

в) Осигуряване на отлична научна база в ядрената област за целите на стандартизацията

СИЦ ще продължи разработването на научната база за ядрената безопасност и сигурност. Ще бъде поставено ударение върху изследването на основни свойства на актинидите, структурните и ядрените материали и поведението им. В подкрепа на стандартизацията в Съюза СИЦ ще осигурява усъвършенствани ядрени стандарти, данни за справка и измервания, включително разработване и прилагане на съответни бази от данни и инструменти за оценка. СИЦ ще подкрепя по-нататъшното развитие на медицинските приложения, а именно новите терапии срещу рака, ползващи облъчване с алфа-частици.

г) Грижа за управлението на знанията, образованието и обучението

СИЦ трябва да следи отблизо новостите в научните изследвания и оборудване, както и правилата, свързани с безопасността и околната среда. За тази цел трябва да влезе в действие постоянен план за инвестиции в научната инфраструктура.

С оглед запазване на водещите позиции на Съюза в областта на ядрената безопасност и сигурност, СИЦ трябва да разработва инструменти за управление на знанията, ще следи тенденциите в Съюза по отношение на човешките ресурси посредством своята Обсерватория за човешки ресурси в ядрената област и ще осигурява специализирано обучение и образователни програми, обхващащи също въпросите на извеждането от експлоатация.

д) Подкрепа на политиката на Съюза в областта на ядрената безопасност и сигурност

Сиц трябва да укрепва експертните си познания и високи постижения, за да осигурява независими научни и технически данни, които могат да бъдат необходими за подкрепа на политиката на Съюза в областта на ядрената безопасност и сигурност.

СИЦ, като изпълнител от името на Евратом в рамките на Международния форум за поколение IV (GIF), ще продължи да координира участието на Общността в GIF. СИЦ ще продължи и ще доразвива международното научноизследователско сътрудничество с ключови страни партньори и международни организации (МААЕ, Агенцията по ядрена енергия към ОИСР) в полза на политиките на Съюза в областта на ядрената безопасност и сигурност.

Междутематични дейности в програмата на Евратом

За постигането на своите общи цели програмата на Евратом ще подкрепя допълнителни дейности (преки и непреки, координиране и насърчаване на съвместното планиране), които да гарантират полезното взаимодействие на усилията в научноизследователската област при решаването на общите предизвикателства (като материали, охлаждащи технологии, ядрени референтни данни, моделиране и симулация, дистанционно манипулиране, управление на отпадъците, радиационна защита).

Междутематични дейности и връзки с рамковата програма „Хоризонт 2020“

С оглед постигането на целите на програмата на Евратом ще се осигурят подходящи взаимовръзки, например съвместни покани за представяне на предложения, със специфичната програма на рамковата програма „Хоризонт 2020“.

Програмата на Евратом може да допринася към дълговия механизъм и капиталовия механизъм, разработени по рамковата програма „Хоризонт 2020“, чийто обхват ще бъде разширен и до целите, посочени в член 3.

Международно сътрудничество с трети държави и с международни организации

Международното сътрудничество в областта на ядрените научни изследвания и иновации, основано на общи цели и взаимно доверие, и занапред трябва да цели осигуряването на ясни и значими ползи за Съюза и за околната му среда. Като принос за постигането на конкретните цели, определени в член 3, Общността трябва да се стреми да укрепва научните и технически експертни познания на Съюза чрез международни споразумения за сътрудничество и да съдейства за достъп на ядрената промишленост на Съюза до нововъзникващите пазари.

Дейностите в областта на международното сътрудничество ще бъдат подкрепяни в рамките на многостранни структури (като МААЕ, ОИСР, ITER, GIF), както и в рамките на съществуващи или нови двустранни сътрудничества с държави, които имат традиции в научноизследователската и развойна дейност, индустриална база и действащи, проектирани или изграждащи се изследователски съоръжения.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Настоящото приложение представя за всяка отделна цел на програмата на Евратом определен брой основни показатели за изпълнението с цел оценка на резултатите и въздействието, които могат да бъдат усъвършенствани в хода на изпълнение на програмата на Евратом.

1. **Показатели за непреки действия**

а) подкрепа за безопасността на ядрените системи;

— Брой проекти (съвместни научни изследвания и/или съгласувани дейности) с потенциал да доведат до осезаемо подобряване на мерките за ядрена безопасност в Европа.

б) Принос в разработването на безопасни дългосрочни решения за управление на крайни ядрени отпадъци, включително окончателно геоложко погребване, както и разделяне и преобразуване.

— Брой проекти, допринасящи за разработването на безопасни дългосрочни решения за управление на крайни ядрени отпадъци.

в) Подкрепа за разработването и устойчивостта на експертни знания и високи постижения в ядрената област в Европейския съюз

— Обучение чрез научноизследователската дейност — брой на докторантите и на изследователите с докторска степен, финансирани по проектите на Евратом за ядрено делене;

— Брой на участниците и стажантите в програмата на Евратом за термоядрен синтез;

г) Подкрепа за радиационната защита и разработването на медицински приложения на радиацията включително, *inter alia*, на обезопасено и сигурно предлагане и употреба на радиоактивни изотопи

— Брой проекти с потенциал за осезаемо отражение върху регулаторната практика по отношение на радиационната защита и върху развитието на медицинските приложения на радиацията.

д) Напредък в посока доказване приложимостта на термоядрения синтез като източник на енергия, използвайки съществуващи и бъдещи инсталации за термоядрен синтез

— Брой на публикациите в рецензирани научни списания с висок импакт фактор.

е) Полагане на основите за бъдещи термоядрени централи чрез разработване на материали, технологии и идейно проектиране

— Дял на изпълнените от програмата на Евратом междинни етапи по пътната карта за термоядрен синтез, определени за периода 2014—2018 г.

ж) Стимулиране на новаторството и на конкурентоспособността в промишления сектор

— Брой отделни предприятия вследствие от научните изследвания в областта на термоядрения синтез по програмата на Евратом;

— Подадени заявления за патенти и получени патенти въз основа на научноизследователска дейност, подпомогната от програмата на Евратом

з) Гарантиране наличието и използването на научноизследователски инфраструктури от общоевропейско значение

— Брой изследователи, които разполагат с достъп до научноизследователска инфраструктура благодарение на подпомагането от програмата на Евратом.

2. **Показатели за преки действия**

а) Показател на въздействието вследствие подкрепата на СИЦ за политиките

— Брой случаи на осезаеми конкретни въздействия върху политиките на Съюза вследствие подкрепа на политиките в техническата и научната област от страна на СИЦ.

б) Показател за научната производителност на СИЦ

— Брой рецензирани публикации;

Показателите, посочени в букви а) и б), могат да бъдат представени съгласно следните цели на Общността при преките действия:

— Подобряване на ядрената безопасност, в това число: безопасност на ядрения реактор и гориво, управление на отпадъците, включително окончателно геоложко погребване, както и разделяне и преобразуване; извеждане от експлоатация и аварийна готовност;

— Подобряване на ядрената сигурност, в това число ядрените гаранции, неразпространението на ядреното оръжие, борбата с незаконния трафик и ядрената криминалистика;

— Осигуряване на отлична научна база в ядрената област за целите на стандартизацията;

— Грижа за управлението на знанията, образованието и обучение;

— Подкрепа на политиката на Съюза в областта на ядрената безопасност и сигурност.

РЕШЕНИЯ

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

от 3 декември 2013 година

за създаване на специфичната програма за изпълнение на „Хоризонт 2020“ — рамковата програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.) и за отмяна на решения 2006/971/ЕС, 2006/972/ЕС, 2006/973/ЕС, 2006/974/ЕС и 2006/975/ЕС

(текст от значение за ЕИП)

(2013/743/ЕС)

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 182, параграф 4 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взе предвид становището на Европейския парламент,

като взе предвид становището на Европейския икономически и социален комитет [1],

като взе предвид становището на Комитета на регионите [2],

в съответствие със специална законодателна процедура,

като има предвид, че:

(1) В съответствие с член 182, параграф 3 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) рамковата програма за научни изследвания и иновации 2014-2020 г. („Хоризонт 2020“), създадена с Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. [3] трябва да се изпълнява посредством специфична програма, в която се определят конкретни цели и подробни правила за тяхното прилагане, задава се тяхната продължителност и се предоставят средствата, които се считат за необходими.

(2) Общата цел на „Хоризонт 2020“ следва да бъде преследвана чрез три приоритета, предназначени за създаването на наука на най-високо равнище („Високи постижения в научната област“), осигуряването на водеща позиция в промишлеността („Водещи позиции в промишлеността“) и справянето с предизвикателствата пред обществото („Обществени предизвикателства“). Общата цел следва да бъде преследвана и чрез конкретните цели „Разпространяване на високите научни постижения и разширяване на участието“ и "Наука със и за обществото". Тези приоритети и конкретни цели следва да бъдат осъществени чрез специфична програма, която се състои от една част за всеки един от трите приоритета, една част за конкретната цел „Разпространяване на високите научни постижения и разширяване на участието“, една част за конкретната цел "Наука със и за обществото" и една част за неядрените преки действия на Съвместния изследователски център (СИЦ).

(3) Всички приоритети и конкретни цели на „Хоризонт 2020“ следва да съдържат международно измерение. Дейностите за международно сътрудничество следва да се поддържат най-малкото на равнището на Седмата рамкова програма на Европейската общност научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.) („Седма рамкова програма“), приета с Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета [4].

(4) Докато чрез Регламент (ЕС) № 1291/2013 се определят общата цел на тази рамкова програма, приоритетите и общите насоки на конкретните цели и дейности, които трябва да бъдат осъществени, чрез специфичната програма следва да се определят конкретните цели и общото описание на дейностите, които са специфични за всяка от частите. Разпоредбите за изпълнението, изложени в Регламент (ЕС) № 1291/2013 се прилагат изцяло за тази специфична програма, включително тези, отнасящи се до етичните принципи.

(5) Всяка част следва да се допълва от останалите части на специфичната програма и да бъде прилагана съгласувано с тях.

---

[1] ОВ C 181, 21.6.2012 г., стр. 111.

[2] ОВ C 277, 13.9.2012 г., стр. 143.

[3] Регламент (ЕС) № 1291/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 за установяване на „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.) и за отмяна на Решение № 1982/2006/ЕО (Виж страница 104 от настоящия брой на Официален вестник).

[4] Решение № 1982/2006/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.) (ОВ L 412, 30.12.2006 г., стр. 1).

(6) Съществува крайна необходимост да бъдат укрепени, разширени и подобрени високите постижения на научната база на Съюза и да бъде гарантирано световното равнище на научните изследвания и привлечените таланти, за да се осигурят дългосрочната конкурентоспособност и благосъстоянието на Европа. Приоритетът „Високи постижения в научната област“ следва да подкрепя дейностите на Европейския научноизследователски съвет (ЕНС) в областите на граничните изследвания, бъдещите и нововъзникващите технологии, действията по програмата „Мария Склодовска-Кюри“ и европейските научноизследователски инфраструктури. Тези дейности следва да са насочени към изграждането на компетентност в дългосрочен план, като се акцентира силно върху науката, системите и изследователите от следващото поколение, както и подпомагането на новите таланти от Съюза и от асоциираните държави. Дейностите на Съюза в подкрепа на високите постижения в научната област следва да помогнат за укрепването на Европейското научноизследователско пространство (ЕНП) и да направят научната система на Съюза по-конкурентоспособна и по-привлекателна в световен мащаб.

(7) Научноизследователските дейности, провеждани в рамките на приоритета „Високи постижения в научната област“, следва да се определят в зависимост от потребностите и възможностите на науката. Програмата за научни изследвания следва да се определя в тясно сътрудничество с научната общност. Изследванията следва да бъдат финансирани въз основа на върховите научни постижения.

(8) ERC следва да замени Европейския научноизследователски съвет, създаден с Решение 2007/134/ЕО [1] на Комисията, и да бъде негов правоприемник. Той следва да работи съгласно възприетите принципи на високи постижения в науката, автономност, ефикасност и прозрачност.

(9) С цел да се поддържат и укрепват водещите позиции на Съюза в промишлеността, е необходимо спешно да се стимулират инвестициите на частния сектор в изследователската и развойна дейност и иновациите, да се насърчат изследователската дейност и иновациите с търговска цел и да се ускори разработването на нови технологии, които ще подкрепят развитието на предприятията и икономическия растеж в бъдеще. Приоритетът „Водещи позиции в промишлеността“ следва да подкрепя инвестиции във висококачествени научни изследвания и иновации в ключови базови технологии и други промишлени технологии, да улеснява достъпа до рисково финансиране за новаторски компании и проекти и да предоставя широка подкрепа от страна на Съюза за иновациите в микропредприятията и малките и средни предприятия.

(10) Космическите научни изследвания и иновации, които са споделена компетентност на Съюза, следва да бъдат включени като съгласуван елемент в част II „Водещи позиции в промишлеността“, за да се увеличат научните, икономическите и социалните ефекти и да се осигури ефикасно и ефективно изпълнение.

(11) Справянето с основните обществени предизвикателства, набелязани в стратегията „Европа 2020“ за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж (стратегия „Европа 2020“), изисква големи инвестиции в областта на научните изследвания и иновациите за разработване и въвеждане на новаторски и революционни решения, които разполагат с необходимия мащаб и обхват. Тези предизвикателства разкриват също големи икономически възможности за новаторски компании и следователно допринасят за конкурентоспособността на Съюза и трудовата заетост.

(12) Приоритетът „Обществени предизвикателства“ следва да повиши ефективността на научноизследователската дейност и иновациите в отговор на основните обществени предизвикателства чрез подпомагане на висококачествени научноизследователски и иновационни дейности. Тези дейности следва да бъдат осъществени въз основа на ориентиран към предизвикателствата подход, който обединява ресурси и познания в различните области, технологии и дисциплини. Научните изследвания в областта на обществените и хуманитарните науки са важен елемент за справяне с всички тези предизвикателства. Дейностите следва да обхващат пълния спектър от научни изследвания и иновации, включително дейности с иновационна насоченост като пилотни и демонстрационни дейности и изпитвателни платформи, както и подкрепа за обществени поръчки, изследвания в преднормативната фаза и стандартизация и налагане на иновации на пазара. Дейностите следва да подпомагат пряко съответните компетентности в секторните политики на равнището на Съюза, където това е уместно. Всички действия, предприети по отношение на предизвикателствата, следва да допринасят за постигане на общата цел за устойчиво развитие.

(13) Следва да се постигне подходящ баланс между малките и големите проекти в рамките на приоритета „Обществени предизвикателства“ и конкретната цел „Водеща позиция в базовите и промишлените технологии“.

(14) Конкретната цел „Разпространяване на високи научни постижения и разширяване на участието“ следва пълноценно да използва потенциала от таланти, с които разполага Европа, и да гарантира, че ползите от основана на иновации икономика са възможно най-големи и същевременно са широко разпространени в рамките на Съюза в съответствие с принципа на високите постижения.

(15) Конкретната цел „Наука със и за обществото“ следва да изгражда ефективно сътрудничество между науката и обществото, да насърчава набирането на нови таланти за целите на науката и да съчетава високите научни постижения със социално съзнание и отговорност.

(16) Като съставна част на „Хоризонт 2020“ Съвместният изследователски център (СИЦ) следва да продължава да предоставя независима и ориентирана към потребителите научна и техническа подкрепа при формулирането, разработването, изпълнението и наблюдението на политиките на Съюза. За да изпълни мисията си, СИЦ следва да провежда научни изследвания с най-високо качество. Когато осъществява преки действия съгласно тази мисия, СИЦ следва да поставя особен акцент върху области от ключов интерес за Съюза, а именно интелигентен, приобщаващ и устойчив растеж, както и разделите „Сигурност и гражданство“ и „Глобална Европа“ на Многогодишната финансова рамка за 2014-2020 г.

[1] Решение 2007/134/ЕО на Комисията от 2 февруари 2007 г. за създаване на Европейски научноизследователски съвет (ОВ L 57, 24.2.2007 г., стр. 14).

(17) Преките дейности на СИЦ следва да се изпълняват по гъвкав, ефикасен и прозрачен начин с оглед на съответните нужди на потребителите на СИЦ и на нуждите на политиките на Съюза, както и да са съобразени с целта за опазване на финансовите интереси на Съюза. Тези научноизследователски дейности следва при необходимост да се приспособяват към посочените потребности и към развитието на науката и технологиите и следва да бъдат насочени към постигане на върхови научни резултати.

(18) СИЦ следва да продължи да генерира допълнителни ресурси чрез конкурентни дейности, включително участие в непреки действия по „Хоризонт 2020“, работа с трети държави и в по-малка степен, използване на интелектуалната собственост.

(19) Специфичната програма следва да допълва дейностите, осъществявани в държавите-членки, както и други дейности на Съюза, които са необходими за целия набор стратегически усилия за изпълнението на стратегията „Европа 2020“.

(20) Съгласно Решение 2001/822/ЕО на Съвета [1] правните образувания от отвъдморските страни и територии се допускат за участие в програмата „Хоризонт 2020“ при установените в последната специфични условия.

(21) С цел да се гарантира, че специфичните условия за използване на финансовите механизми отразяват пазарните условия, на Комисията следва да бъде делегирано правомощие да приема актове в съответствие с член 290 от ДФЕС, за да адаптира или подобрява специфичните условия за използване на финансовите механизми. Особено важно е по време на подготвителната си работа Комисията да провежда подходящи консултации, включително на експертно равнище. По време на подготовката и съставянето на делегираните актове Комисията следва да гарантира предаване на съответните документи на Съвета в срок и по подходящ начин.

(22) За да се осигурят еднакви условия за прилагането на специфичната програма, на Комисията следва да бъдат предоставени правомощия да приема работни програми за изпълнението на специфичната програма.

(23) Изпълнителните правомощия, свързани с работните програми за приоритетите „Високи постижения в научната област“, „Водещи позиции в промишлеността“ и „Обществени предизвикателства“, както и за конкретните цели „Разпространяване на високите научни постижения и разширяване на участието“ и „Наука със и за обществото“ следва да се упражняват в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 г. на Европейския парламент и на Съвета [2].

(24) Управителният съвет на СИЦ, създаден с Решение 96/282/Евратом на Комисията [3], бе консултиран относно научно-техническото съдържание на тази специфична програма за неядрените преки дейности на СИЦ.

(25) От съображения за правна сигурност и яснота Решение 2006/971/ЕО на Съвета [4], Решение 2006/972/ЕО на Съвета [5], Решение 2006/973/ЕО на Съвета [6], Решение 2006/974/ЕО на Съвета [7] и Решение 2006/975/ЕО на Съвета [8], следва да бъдат отменени,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

ДЯЛ I

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 1

Предмет

С настоящото решение се създава специфичната програма за изпълнение на Регламент (ЕС) № 1291/2013 г. и се определят конкретните цели на Съюза за подкрепа на научноизследователските и иновационни дейности, определени в член 1 от посочения регламент, както и правилата за изпълнение.

(1) Решение 2001/822/ЕО на Съвета от 27 ноември 2001 г. за асоцииране на отвъдморските страни и територии към Европейската общност („Решение за отвъдморско асоцииране“) (ОВ L 314, 30.11.2001 г., стр. 1).

(2) Регламент (ЕС) № 182/2011 г. на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите-членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията (ОВ L 55, 28.2.2011 г., стр. 13).

(3) Решение 96/282/Евратом на Комисията от 10 април 1996 г. относно реорганизацията на Съвместния изследователски център (ОВ L 107, 30.4.1996 г., стр. 12).

(4) Решение 2006/971/ЕО на Съвета от 19 декември 2006 г. относно специфичната програма „Сътрудничество“ за изпълнение на Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.) (ОВ L 400, 30.12.2006 г., стр. 86).

(5) Решение 2006/972/ЕО на Съвета от 19 декември 2006 г. относно специалната програма „Идеи“ за изпълнение на Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.) (ОВ L 400, 30.12.2006 г., стр. 243).

(6) Решение 2006/973/ЕО на Съвета от 19 декември 2006 г. относно специалната програма „Хора“ за изпълнение на Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.) (ОВ L 400, 30.12.2006 г., стр. 272).

(7) Решение 2006/974/ЕО на Съвета от 19 декември 2006 г. относно специалната програма „Капацитети“ за изпълнение на Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.) (ОВ L 400, 30.12.2006 г., стр. 299).

(8) Решение 2006/975/ЕО на Съвета от 19 декември 2006 г. относно специалната програма, която трябва да бъде изпълнена с преки дейности на съвместния научноизследователски център по Седмата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности (2007—2013 г.) (ОВ L 400, 30.12.2006 г., стр. 368).

Член 2

Създаване на специфичната програма

1. Създава се специфичната програма за изпълнение на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“ (2014—2020 г.) („специфичната програма“) за периода от 1 януари 2014 г. до 31 декември 2020 г.

2. В съответствие с член 5, параграфи 2, 3 и 4 от Регламент (ЕС) № 1291/2013 специфичната програма се състои от следните части:

а) Част I „Високи постижения в научната област“;

б) Част II „Водещи позиции в промишлеността“;

в) Част III „Обществени предизвикателства“;

г) Част IV „Разпространяване на високите научни постижения и разширяване на участието“;

д) Част V „Наука със и за обществото“;

е) Част VI „Неядрени преки действия на Съвместния изследователски център (СИЦ)“.

Член 3

Конкретни цели

1. Част I „Високи постижения в научната област“ е насочена към укрепване на високите постижения на европейските научни изследвания в съответствие с приоритета „Високи постижения в научната област“, посочен в член 5, параграф 2, буква а) от Регламент (ЕС) № 1291/2013, като преследва следните конкретни цели:

а) укрепване на граничните изследвания чрез дейностите на Европейския научноизследователски съвет (ЕНС) („Европейския научноизследователски съвет (ЕНС)“);

б) укрепване на научните изследвания в областта на бъдещите и нововъзникващите технологии („Бъдещи и нововъзникващи технологии (БНТ)“);

в) укрепване на уменията, обучението и професионалното развитие чрез действията по програма „Мария Склодовска-Кюри“ („Действия по програма „Мария Склодовска-Кюри“);

г) укрепване на европейските научноизследователски инфраструктури, включително електронните инфраструктури („Научноизследователски инфраструктури“).

Общите насоки за дейностите по отношение на тези конкретни цели са определени в част I на приложение I.

2. Част II „Водещи позиции в промишлеността“ е насочена към укрепване на водещите позиции в промишлеността и конкурентоспособността в съответствие с приоритета „Водещи позиции в промишлеността“, посочен в член 5, параграф 2, буква б) от Регламент (ЕС) № 1291/2013, като преследва следните конкретни цели:

а) засилване на водещите позиции на Европа в промишлеността чрез научни изследвания, технологично развитие, демонстрационни дейности и иновации в следните базови и промишлени технологии („Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“):

i) информационни и комуникационни технологии („ИКТ“);

ii) нанотехнологии;

iii) авангардни материали;

iv) биотехнологии;

v) усъвършенствани технологии за производство и преработка;

vi) космическо пространство;

б) подобряване на достъпа до рисково финансиране за инвестиции в научни изследвания и иновации („Достъп до рисково финансиране“);

в) увеличаване на иновациите в МСП („Иновациите в МСП“).

Общите насоки за дейностите по отношение на тези конкретни цели са определени в приложение I, част II.

Съществуват специфични условия за използването на финансовите механизми по конкретната цел, посочена в първа алинея, буква б). Тези условия са определени в приложение I, част II, раздел 2.

На Комисията се предоставя правомощието да приема делегирани актове в съответствие с член 10 във връзка с промени в дела на инвестициите от капиталовия механизъм на „Хоризонт 2020“ в общия размер на инвестициите на Съюза във фазите на разширяване и растеж по отношение на финансовите инструменти, посочени в приложение I, част II, раздел 2.

3. Част III „Обществени предизвикателства“ допринася за приоритета „Обществени предизвикателства“, определен в член 5, параграф 2, буква в) от Регламент (ЕС) № 1291/2013, чрез действия в областта на научните изследвания, технологичното развитие, демонстрационните дейности и иновациите, които допринасят за следните конкретни цели:

а) подобряване на здравето във всички фази на живота и на благосъстоянието на всички („Здравеопазване, демографски промени и благосъстояние“);

б) осигуряване на достатъчно безопасна, здравословна и висококачествена храна и други продукти на биологична основа чрез разработване на продуктивни и устойчиви системи за първично производство с ефективно използване на ресурсите, които стимулират свързаните екосистемни услуги и спомагат за възстановяването на биологичното разнообразие, успоредно с конкурентни нисковъглеродни вериги на доставки, преработка и пускане на пазара („Продоволствена сигурност, устойчиво земеделие и горско стопанство, мореплавателски, морски и вътрешноводни изследвания и биоикономика“);

в) осъществяване на прехода към надеждна, достъпна, приета от обществеността, устойчива и конкурентоспособна енергийна система, насочена към намаляване на зависимостта от изкопаеми горива в условията на все по-оскъдни ресурси, нарастващи енергийни нужди и изменение на климата („Сигурна, чиста и ефективна енергия“);

г) изграждане на европейска транспортна система, която използва ефективно ресурсите, съобразена е с климата и околната среда, функционира безопасно и безпроблемно в полза на всички граждани, икономиката и обществото („Интелигентен, екологосъобразен и интегриран транспорт“);

д) изграждане на икономика и общество, които използват ефективно ресурсите и водата и са устойчиви на изменението на климата, опазване и устойчиво управление на природните ресурси и екосистемите и устойчиво снабдяване и използване на суровини, за да се отговори на нуждите на нарастващото световно население в устойчивите граници на природните ресурси и екосистемите на планетата („Действия във връзка с климата, околната среда, ресурсната ефективност и суровините“);

е) стимулиране на по-доброто разбиране на Европа, предоставяне на решения и подкрепа за приобщаващи, новаторски и мислещи европейски общества в условията на безпрецедентни преобразувания и нарастваща взаимозависимост в световен мащаб („Европа в един променящ се свят — приобщаващи, новаторски и мислещи общества“);

ж) стимулиране на сигурни европейски общества в условията на безпрецедентни преобразувания и нарастваща взаимозависимост и заплахи в световен мащаб, като същевременно се укрепва европейската култура на свобода и правосъдие („Сигурни общества — защита на свободата и сигурността на Европа и нейните граждани“).

Общите насоки за дейностите по отношение на тези конкретни цели са определени в приложение I, част III.

4. Част IV „Разпространяване на високите постижения и разширяване на участието“ допринася за конкретната цел „Разпространяване на високите научни постижения и разширяване на участието“, посочена в член 5, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1291/2013 чрез използване в пълна степен на потенциала на талантите в Европа и към осигуряване на максимално големи ползи от доминираната от иновациите икономика и на тяхното широко разпространение в Съюза съгласно принципа на високите постижения.

Общите насоки за дейностите по отношение на тази конкретна цел са определени в приложение I, част IV.

5. Част V „Наука със и за обществото“ допринася за конкретната цел „Наука със и за обществото“, посочена в член 5, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1291/2013 чрез изграждането на ефективно сътрудничество между науката и обществото, набирането на нови таланти за целите на науката и съвместяване на високите постижения в науката със социална осведоменост и отговорност.

Общите насоки за дейностите по отношение на тази конкретна цел са определени в приложение I, част V.

6. Част VI „Неядрени преки действия на Съвместния изследователски център (СИЦ)“ допринася за изпълнение на всички приоритети, предвидени в член 5, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1291/2013 с конкретната цел за предоставяне на потребителски ориентирана научно-техническа подкрепа за политиките на Съюза.

Общите насоки за дейностите на настоящата конкретна цел са определени в приложение I, част VI.

7. Специфичната програма се оценява във връзка с резултатите и въздействието, измерени спрямо показатели за изпълнението.

Допълнителни подробности за ключовите показатели за изпълнение са посочени в приложение II.

Член 4

Бюджет

1. В съответствие с член 6, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 1291/2013 финансовият пакет за изпълнение на специфичната програма е в размер на 74 316,9 милиона евро.

2. Сумата, посочена в параграф 1 от настоящия член, се разпределя между шестте части, определени в член 2, параграф 2 от настоящото решение, в съответствие с член 6, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1291/2013. Ориентировъчната разбивка на бюджета за конкретните цели, определени в член 3 от настоящото решение, и максималният общ размер на средствата за дейности на СИЦ са определени в приложение II към Регламент (ЕС) № 1291/2013.

3. Не повече от 5 % от сумите, посочени в член 6, параграф 2 от Регламент (ЕС) № 1291/2013 за части от I до V на специфичната програма, са за административни разходи на Комисията. Комисията гарантира, че докато трае изпълнението на програмата, нейните административни разходи ще намаляват, както и че ще се стреми да постигне цел от 4,6 % или помалко през 2020 г. Тези стойности подлежат на преглед в рамките на междинната оценка на „Хоризонт 2020“, както е предвидено в член 32, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 1291/2013.

4. При необходимост бюджетни кредити могат да бъдат вписани в бюджета след 2020 г., за да покрият технически и административни разходи, което да позволи управлението на дейности, които не са завършени до 31 декември 2020 г.

ДЯЛ II

ИЗПЪЛНЕНИЕ

Член 5

Работни програми

1. Специфичната програма се изпълнява чрез работни програми.

2. Комисията приема общи или отделни работни програми за изпълнението на части от I до V на тази специфична програма, посочени в член 2, параграф 2, букви а) - д), с изключение на изпълнението на дейности в рамките на конкретната цел „Европейския научноизследователски съвет (ЕНС)“, посочена в член 3, параграф 1, буква а). Тези актове за изпълнение се приемат в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 10, параграф 4.

3. Работните програми за изпълнение на действията в рамките на конкретната цел „Европейския научноизследователски съвет (ЕНС)“, посочени в член 3, параграф 1, букви а), установени от научния съвет съгласно член 7, параграф 2, буква б), се приемат от Комисията с акт за изпълнение в съответствие с процедурата по консултиране, посочена в член 10, параграф 3. Комисията се отклонява от работната програма, изготвена от научния съвет, само когато счита, че тя не е в съответствие с разпоредбите на настоящото решение. В този случай Комисията приема работната програма посредством акт за изпълнение в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 10, параграф 4. Комисията надлежно обосновава тази мярка.

4. Комисията приема отделна многогодишна работна програма, посредством акт за изпълнение, за част VI от специфичната програма, посочена в член 2, параграф 2, буква е).

В тази работна програма се взема и предвид становището на управителния съвет на СИЦ, посочен в Решение 96/282/Евратом.

5. В работните програми се вземат предвид състоянието на науката, технологиите и иновациите на национално и международно равнище и на равнище на Съюза, както и съответните политически, пазарни и социални тенденции. В тях по целесъобразност се съдържа информация за координацията с научноизследователските и иновационните дейности, провеждани от държавите-членки (в това число от техните региони), включително в областите, в които съществуват инициативи за съвместно планиране. При необходимост работните програми се актуализират.

6. Работните програми за изпълнението на части от I до V, посочени в член 2, параграф 2, букви а) - д) от настоящото решение, определят целите, които се преследват, очакваните резултати, метода на изпълнение и техния общ размер, включително ориентировъчна информация за разходите във връзка с климата, когато е уместно. Те съдържат също описание на действията, които ще се финансират, указание на сумите, разпределени за всяка дейност, ориентировъчен график на изпълнение, както и многогодишен подход и стратегически насоки за следващите години от изпълнението. За безвъзмездни средства те включват приоритетите, критериите за подбор и възлагане и относителната тежест на различните критерии за възлагане, както и максималния дял на финансирането от общия размер на допустимите разходи. Те посочват и всякакви допълнителни задължения на участниците по отношение на използването и разпространението съгласно член 43 от Регламент (ЕС) № 1290/2013 ([1]) на Европейския парламент и на Съвета. Програмите дават възможност за прилагане по целесъобразност на стратегически „низходящи“, както и „възходящи“ подходи, насочени към постигането на целите по новаторски начини.

Освен това в тези работни програми се включва раздел, който набелязва междусекторните въпроси, както е посочено в член 14 и в подзаглавието „Междусекторни въпроси и мерки за подкрепа в рамките на „Хоризонт 2020“ в приложение I от Регламент (ЕС) № 1291/2013, обхващащи две или повече конкретни цели в рамките на един и същи приоритет или за два или повече приоритети. Тези действия се осъществяват по интегриран начин.

7. Чрез актове за изпълнение в съответствие с процедурата по разглеждане, посочена в член 10, параграф 4, Комисията приема следните мерки:

а) решението относно одобряване на финансирането на непреки действия, при което очакваният размер на участието на Съюза по специфичната програма се равнява на 2,5 млн. евро или повече, с изключение на дейности в рамките на конкретната цел „Европейския научноизследователски съвет (ЕНС)“, посочена в член 3, параграф 1, буква а) от настоящото решение, и с изключение на действия, финансирани по линия на пилотния проект „Бърз път към иновации“, посочен в член 24 от Регламент (ЕС) № 1291/2013.

([1]) Регламент (ЕС) № 1290/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 за определяне на правилата за участие и разпространение на резултатите в „Хоризонт 2020“ — рамкова програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.)“ и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1906/2006 (Виж страница 81 от настоящия брой на Официален вестник).

б) решението относно одобряване на финансирането на дейности, включващи използване на човешки ембриони и стволови клетки от човешки ембриони, както и на дейности в рамките на конкретната цел „Сигурни общества — защита на свободата и сигурността на Европа и нейните граждани“, посочена в член 3, параграф 3, буква ж).

в) решението относно одобряване на финансирането на дейности, при което очакваният размер на участието на Съюза по специфичната програма се равнява на 0,6 млн. евро или повече за дейности в рамките на конкретната цел Европа в един променящ се свят — приобщаващи, новаторски и мислещи общества, посочена в член 3, параграф 3, буква е), и за дейности в рамките на конкретните цели „Разпространяване на високите научни постижения и разширяване на участието“ и „Наука със и за обществото“, посочени в член 3, параграфи 4 и 5 съответно.

г) изготвянето на задание за оценките, предвидени в член 26 от Регламент (ЕС) № 1291/2013.

Член 6

Европейски научноизследователски съвет

1. Комисията създава Европейски научноизследователски съвет (ЕНС), който е средството за изпълнение на действията по част I „Високи постижения в научната област“, свързани с конкретната цел „Европейски научноизследователски съвет (ЕНС)“, посочена в член 3, параграф 1 от настоящото решение. ЕНС е правоприемник на Европейския научноизследователски съвет, създаден с Решение 2007/134/ЕО.

2. ЕНС се състои от независим научен съвет, предвиден в член 7, и специализирана изпълнителна структура, предвидена в член 8.

3. ЕНС има председател, който се избира сред утвърдени и международно признати учени.

Председателят се назначава от Комисията след прозрачна процедура по подбор, подготвена от специален независим комитет по подбора, за четиригодишен мандат, който може да бъде подновен еднократно. Процедурата по подбор и избраният кандидат се ползват с одобрението на научния съвет.

Председателят е същевременно председател на научния съвет и осигурява неговото ръководство и връзка със специализираната изпълнителна структура, и го представлява в научната общност.

4. ЕНС функционира съгласно принципите за високи научни постижения, автономност, ефикасност, ефективност, прозрачност и отчетност. Той гарантира непрекъснатост на дейностите, провеждани от ЕНС по силата на Решение 2006/972/ЕО.

5. Дейностите на ЕНС подкрепят научни изследвания, извършвани във всички области от самостоятелни и международни екипи в условията на конкуренция на европейско равнище. Безвъзмездни средства за гранични изследвания се отпускат от ЕНС въз основа единствено на критерия за високи постижения.

6. Комисията действа като гарант на автономността и почтеността на ЕНС и прави необходимото той да изпълнява правилно възложените му задачи.

Комисията гарантира, че изпълнението на действията на ЕНС е в съответствие с принципите, установени в параграф 4 от настоящия член, както и с общата стратегия на ЕНС, посочена в член 7, параграф 2, буква а), създаден от Научния съвет.

Член 7

Научен съвет

1. Научният съвет е съставен от учени, инженери и представители на академичната общност, ползващи се с добро име и подходящ опит, от жени и мъже от различни възрастови групи, представляващи различните научноизследователските области и действащи в качеството си на личности, независими от външни интереси.

Членовете на научния съвет се назначават от Комисията след независима и прозрачна процедура за тяхното определяне, съгласувана с научния съвет, включително след консултация с научната общност и доклад до Европейския парламент и до Съвета.

Мандатът им е ограничен до четири години и може да бъде подновен веднъж на основата на ротационна система, която гарантира приемственост на работата на научния съвет.

2. Научният съвет определя:

а) цялостната стратегия за ЕНС;

б) работната програма за изпълнение на дейностите на ЕНС;

в) методите и процедурите за партньорска проверка и за оценка на предложенията, въз основа на които се определят предложенията, които ще бъдат финансирани;

г) позиция по всеки въпрос, който от научна гледна точка може да подобри постиженията и въздействието на ЕНС, както и качеството на извършваните научни изследвания;

д) кодекс на поведение, отнасящ се наред с другото до избягването на конфликти на интереси.

Комисията се отклонява от позициите на научния съвет, определени в съответствие с първа алинея, букви а), в), г) и д), само когато счита, че разпоредбите на настоящото решение не са спазени. В този случай Комисията приема мерки за запазване на непрекъснатостта на изпълнението на специфичната програма и за постигане на нейните цели, като посочва точките на отклонение от позицията на научния съвет и надлежно ги обосновава.

3. Научният съвет действа в съответствие с мандата, изложен в от приложение I, част I, точка 1.1.

4. Научният съвет действа изключително в интерес на постигането на целите на конкретната цел „Европейски научноизследователски съвет (ЕНС)“, посочена в член 3, параграф 1, буква а), съгласно принципите, изложени в член 6, параграф 4. Той действа почтено и неподкупно и изпълнява ефективно своята работа с възможно най-голяма степен на прозрачност.

Член 8

Специализирана изпълнителна структура

1. Специализираната изпълнителна структура отговаря за административното прилагане и изпълнение на програмата, както е описано в приложение I, част I, раздел 1.2, и подкрепя научния съвет при изпълнението на всички негови задачи.

2. Комисията гарантира, че специализираната изпълнителна структура следва стриктно, ефикасно и с необходимата гъвкавост единствено целите и изискванията на ЕНС.

ДЯЛ III

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

Член 9

Мониторинг и информация за изпълнението

1. Всяка година Комисията осъществява мониторинг на изпълнението на „Хоризонт 2020“ и докладва за това в съответствие с член 31 от Регламент (ЕС) № 1291/2013 и приложение III към настоящото решение.

2. Комисията редовно информира комитета по член 10 за общия напредък в изпълнението на непреките действия по специфичната програма, за да позволи на комитета да даде на ранен етап подходящ принос за подготовката на работните програми, по-специално за многогодишния подход и стратегическите насоки, и предоставя своевременно на комитета информация за всички дейности, предложени или финансирани по линия на „Хоризонт 2020“, съгласно посоченото в приложение IV.

Член 10

Процедура на комитет

1. Комисията се подпомага от комитет (Програмния комитет). Този комитет е комитет по смисъла на Регламент (ЕС) № 182/2011.

2. Комитетът заседава в различни състави, определени в приложение V, в зависимост от обсъжданите теми.

3. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 4 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

4. При позоваване на настоящия параграф се прилага член 5 от Регламент (ЕС) № 182/2011.

5. Когато становището на комитета трябва да бъде получено чрез писмена процедура, тази процедура се прекратява без резултат, когато в рамките на определения срок за предаване на становището председателят на комитета вземе такова решение или обикновено мнозинство от членовете на комитета поиска това.

Член 11

Упражняване на делегирането

1. Правомощието да приема делегирани актове се предоставя на Комисията при условията, предвидени в настоящия член.

2. Правомощието да приема делегирани актове, посочено в член 3, параграф 2, се предоставя на Комисията за срока на действие на „Хоризонт 2020“.

3. Съветът може по всяко време да оттегли делегирането на правомощия, посочено в член 3, параграф 2. С решението за оттегляне се прекратява посоченото в него делегиране на правомощия. То поражда действие в деня след публикуването на решението в *Официален вестник на Европейския съюз* или на по-късна, посочена в решението дата. То не засяга действителността на делегираните актове, които вече са в сила.

4. Веднага след като приеме делегиран акт, Комисията нотифицира акта на Съвета.

5. Делегиран акт, приет в съответствие с член 3, параграф 2, влиза в сила единствено ако Съветът не е представил възражение в срок от два месеца след нотифицирането на акта на Съвета за акта или ако преди изтичането на този срок Съветът е уведомил Комисията, че няма да представи възражения. Този срок се удължава с един месец по инициатива на Съвета.

6. Европейският парламент бива уведомяван за приемането на делегирани актове от Комисията, за всяко формулирано възражение срещу тях или за оттеглянето на делегирането на правомощия от страна на Съвета.

Член 12

Отмяна и преходни разпоредби

1. Решения № 2006/971/ЕО, № 2006/972/ЕО, № 2006/973/ЕО, № 2006/974/ЕО и № 2006/975/ЕО се отменят, считано от 1 януари 2014 г.

2. Въпреки това действията, започнати по силата на решенията, посочени в параграф 1 от настоящия член, и финансовите задължения, свързани с действия, провеждани съгласно тези решения, продължават да се управляват от разпоредбите на посочените решения до тяхното завършване. Когато е необходимо, останалите задачи на комитетите, създадени с посочените в параграф 1 от настоящия член решения, се поемат от комитета, посочен в член 10.

3. Финансовите средства за специфичната програма могат също да покриват разходи за техническо и административно съдействие, необходимо за осигуряване на прехода между специфичната програма и мерките, обхванати от решения 2006/971/ЕО, 2006/972/ЕО, 2006/973/ЕО, 2006/974/ЕО и 2006/975/ЕО.

Член 13

Влизане в сила

Настоящото решение влиза в сила на третия ден след публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Член 14

Адресати

Адресати на настоящото решение са държавите-членки.

Съставено в Брюксел на 3 декември 2013 година.

За Съвета
Председател
E. GUSTAS

ПРИЛОЖЕНИЕ I

ОБЩИ НАСОКИ ЗА ДЕЙНОСТИТЕ

Общи елементи на непреките действия

1. ПРОГРАМИРАНЕ

1.1. *Общи положения*

Регламент (ЕС) № 1291/2013 предоставя набор от принципи за насърчаване на подход на планиране, при който дейностите допринасят по стратегически и интегриран начин за постигането на неговите цели, както и за осигуряване на висока степен на допълване с други свързани политики и програми в целия Съюз.

Непреките действия по „Хоризонт 2020“ ще се осъществяват чрез форми на финансиране, предвидени в Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета [1], по-конкретно безвъзмездни средства, награди, възлагане на поръчки и финансови инструменти. Всички форми на финансиране ще се използват гъвкаво за всички общи и конкретни цели на „Хоризонт 2020“, като тяхната употреба се определя въз основа на потребностите и особеностите на съответната конкретна цел.

Особено внимание ще се отделя на осигуряването на балансиран подход към научните изследвания и иновациите, който не се ограничава само до разработването на нови продукти и услуги въз основа на научни и технологични открития, а включва също аспекти като използване на съществуващи технологии в нови приложения, непрекъснато усъвършенстване, нетехнологични и социални иновации. Само един цялостен подход към иновациите може едновременно да доведе до справяне с обществените предизвикателства и до възникване на нови конкурентни предприятия и клонове на промишлеността.

При приоритета „Обществени предизвикателства“ и конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“ ще се наблегне по-специално на научноизследователски и иновационни дейности, допълнени от дейности, които се прилагат в близост до крайните потребители и пазара, като например демонстрационни и пилотни проекти или проекти за доказване на осъществимостта на концепцията. Това включва също, когато е подходящо, дейности в подкрепа на социални иновации, подкрепа на подходи в областта на търсенето, като обществени поръчки във фаза на предварителна стандартизация или в предпазарна фаза, обществени поръчки за новаторски решения, стандартизация и други ориентирани към потребителите мерки с цел да се ускори внедряването и разпространението на новаторски продукти и услуги на пазара. Освен това ще има достатъчно перспективи за използването на възходящи подходи към поканите за предложения и дейностите в работните програми ще се определят в широк смисъл. Ще има отворени, леки и бързи схеми за всяко от предизвикателствата и технологиите, така че най-добрите изследователи, предприемачи и предприятия в Европа да получат възможност да предлагат революционни решения по собствен избор.

Подробното определяне на приоритетите при изпълнението на „Хоризонт 2020“ ще доведе до стратегически подход при планирането на научните изследвания с използване на режими на управление, които са тясно съгласувани с разработването на политика, но пресичат границите на традиционните секторни политики. Това ще се основава на сериозни данни, анализ и прогнозиране, като напредъкът ще се измерва спрямо стабилен набор от показатели за постигнатите резултати. Този междусекторен подход към планирането и управлението ще позволи ефективна координация между всички конкретни цели по „Хоризонт 2020“ и ще даде възможност за справяне с предизвикателствата, надхвърлящи границите между тези цели, като устойчивостта, борбата с изменението на климата, обществените и хуманитарните науки или морските науки и технологии.

Определянето на приоритетите ще се основава също така на широк спектър от становища и препоръки. Сред източниците ще бъдат, когато е подходящо, групи от независими експерти, създадени специално с цел изработване на препоръки за изпълнението на „Хоризонт 2020“ или на всяка от нейните конкретни цели. Тези експертни групи притежават подходящо равнище на експертен опит и знания в обхванатите области и обединяват членове с разнообразни професионални профили, включително от академичните среди, промишлеността и гражданското общество. Когато е целесъобразно, се вземат предвид и препоръките относно определянето и разработването на стратегическите приоритети, направени от Комитета за европейското научноизследователско пространство и иновациите (КЕНПИ), други свързани с ЕНП групи и Групата за политика на предприятията (ГПП).

При определянето на приоритети може също да се отчитат програмите за стратегически изследвания на европейските технологични платформи, инициативите за съвместно планиране или приносът на европейските партньорства за иновации. Когато е уместно, партньорствата в рамките на публичния сектор и публично-частните партньорства, ползващи подкрепата на „Хоризонт 2020“, също ще имат принос към процеса на определяне на приоритетите и към изпълнението, в съответствие с разпоредбите, установени в Регламент (ЕС) № 1291/2013. Редовното взаимодействие с крайните потребители, гражданите и организациите на гражданското общество чрез подходящи методи, като конференции за постигане на консенсус, оценки на технологии с участието на обществеността или пряко включване в процеса на научните изследвания и иновациите, също ще бъде важен елемент в процеса на определяне на приоритетите.

[1] Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. относно финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза и за отмяна на Регламент (ЕО, Евратом) № 1605/2002 на Съвета (ОВ L 298, 26.10.2012 г., стр. 1).

Тъй като „Хоризонт 2020“ е програма с продължителност от седем години, икономическият, общественият и политическият контекст, в който тя ще действа, може да се промени значително през нейния жизнен цикъл. „Хоризонт 2020“ трябва да е в състояние да се приспособява към тези промени. Поради това ще бъде възможно по всяка една от конкретните цели да бъде включена подкрепа за дейности, непопадащи в описанията, дадени по-долу, когато това е надлежно оправдано с оглед на съществени тенденции в развитието, потребности на политиката или непредвидени събития.

Дейностите, подпомагани по линия на различните части и техните конкретни цели, следва да се изпълняват по начин, който осигурява взаимното им допълване и съгласуваност, когато е целесъобразно.

1.2. *Достъп до рисково финансиране*

„Хоризонт 2020“ ще помогне на предприятия и други видове образувания да получат достъп до кредити, гаранции и капиталово финансиране посредством два механизма.

Дълговият механизъм ще предоставя на отделни получатели заеми за инвестиции в научни изследвания и иновации, гаранции за финансови посредници, предоставящи заеми на получатели, комбинации от заеми и гаранции, както и гаранции или насрещни гаранции за национални, регионални и местни схеми за финансиране на дълг. Той ще включва сметка за МСП, предвидена за предприятия, чийто основен предмет на дейност са научните изследвания и иновациите, като заемите ще допълват финансирането за МСП от механизма за гарантиране на заеми по Програмата за конкурентоспособност на малките и средни предприятия (COSME) (2014 - 2020 г.).

Капиталовият механизъм ще предоставя рисков и/или междинен капитал на отделни предприятия в ранната фаза на развитие (период на създаване). Механизмът ще предвижда също възможност за инвестиции във фазите на разширяване и растеж във връзка с капиталовия механизъм за растеж по COSME, включително във фондове, инвестиращи във фондове.

Тези механизми ще бъдат от основно значение за постигане на конкретната цел „Достъп до рисково финансиране“, но при необходимост може да се използват по всички други конкретни цели на „Хоризонт 2020“.

Капиталовият механизъм и сметката за МСП на дълговия механизъм ще бъдат осъществени като част от двата финансови инструмента на Съюза, които предоставят капитал и заеми в подкрепа на научните изследвания, иновациите и растежа на МСП, съвместно с капиталовия и дълговия механизъм по COSME.

1.3. *Комуникация, използване и разпространение на резултатите*

Важна добавена стойност на научните изследвания и иновациите, финансирани на равнището на Съюза, е възможността да се разпространяват, използват и съобщават резултатите в континентален мащаб, с цел да се подобри тяхното въздействие. Поради това по всички конкретни цели на „Хоризонт 2020“ ще бъде включена специализирана подкрепа за дейности в областта на разпространението (включително свободен достъп до научните публикации), комуникацията и диалога със силен акцент върху информирането на крайните потребители, гражданите, академичните среди, организациите на гражданското общество, промишлеността и лицата, формулиращи политики за резултатите от работата. За тази цел в рамките на „Хоризонт 2020“ могат да се използват мрежите за обмен на информация. При разпространението на информация в контекста на „Хоризонт 2020“ ще се изтъква фактът, че резултатите са постигнати с подкрепата на финансиране от ЕС и ще се цели повишаване на обществената осведоменост за значението на научните изследвания и иновациите чрез публикации, мероприятия, регистри на знание, бази данни, уебсайтове или целенасочено използване на социални медии.

2. ДОПЪЛВАЩИ ДЕЙСТВИЯ, МЕЖДУСЕКТОРНИ ВЪПРОСИ И МЕРКИ ЗА ПОДКРЕПА

„Хоризонт 2020“ е структурирана около целите, определени за нейните три основни приоритета: „Високи постижения в научната област“, „Водещи позиции в промишлеността“ и „Обществени предизвикателства“. Специално внимание ще бъде отделено на осигуряването на адекватна координация между тези приоритети и пълното използване на взаимодействията, възникващи между всички конкретни цели, за увеличаване на комбинирания им ефект върху политическите цели на Съюза на по-високо равнище. Поради това за постигането на целите на „Хоризонт 2020“ ще се поставя силен акцент върху намирането на ефикасни решения, като подходът ще излиза далеч извън рамките на традиционните научни и технологични дисциплини и сектори на икономиката.

Ще бъдат насърчавани междусекторни действия между част I „Високи постижения в научната област“, част II „Водещи позиции в промишлеността“, част III „Обществени предизвикателства“, част IV „Разпространяване на високите научни постижения и разширяване на участието“ и част V „Наука със и за обществото“, с цел да се разработят съвместно нови знания, бъдещи и нововъзникващи технологии, научноизследователски инфраструктури и ключови компетентности. Научноизследователските инфраструктури ще бъдат мобилизирани и за по-широко приложение в обществото, например при предлагането на обществени услуги, за насърчаване на науката, обществената сигурност и културата. Освен това определянето на приоритетите в рамките на изпълнението на преките действия на СИЦ и дейността на Европейския институт за иновации и технологии (EIT) ще бъде подходящо координирано с останалите части на „Хоризонт 2020“.

В много случаи за осъществяването на ефективен принос към целите на стратегията „Европа 2020“ и водещата инициатива„Съюза за иновации“ ще бъде необходимо да се разработят решения, които по своята същност са интердисциплинарни и поради това засягат множество конкретни цели на „Хоризонт 2020“. „Хоризонт 2020“ включва специфични разпоредби за стимулиране на такива междусекторни действия, включително чрез ефективно групиране на бюджети. Това дава възможност например разпоредбите за финансовите инструменти и специализираният инструмент за МСП да се използват за приоритета „Обществени предизвикателства“ и за конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“.

Междусекторните действия ще бъдат също от жизненоважно значение за насърчаване на взаимодействията между приоритета „Обществени предизвикателства“ и конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“, необходими за осъществяването на значителни технологични открития. Примерните области, в които такива взаимодействия могат да се осъществят са: областта на електронното здравеопазване, интелигентните електропреносни мрежи, интелигентните транспортни системи, интегрирането на действия, свързани с изменението на климата, наномедицината, авангардните материали за леки превозни средства или разработването на промишлени процеси и продукти на биологична основа. Поради това ще се насърчава засиленото взаимодействие между приоритета „Обществени предизвикателства“ и разработването на общи базови и промишлени технологии. Това ще бъде изрично взето предвид при разработването на многогодишните стратегии и определянето на приоритети за всяка от тези конкретни цели. То ще наложи в изпълнението да бъдат пълноценно включени заинтересовани страни, представляващи различните гледни точки, а в много случаи ще наложи също действия, които обединяват финансиране на конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“ и релевантните конкретни цели на приоритета „Обществени предизвикателства“.

Специално внимание ще бъде отделено също на координацията на дейностите, финансирани от „Хоризонт 2020“, с дейности, подкрепяни от други програми на Съюза за финансиране като тези по линия на общата селскостопанска политика, общата политика в областта на рибарството, програмата Life, програмата „Еразъм+“ или програмата „Здраве за растеж“, както и програмите на Съюза за финансиране в областта на външните отношения и развитието. Това включва подходяща връзка с политиката на сближаване в контекста на националните и регионалните научноизследователски и развойни стратегии за интелигентно специализиране, като подкрепата за изграждането на капацитет в областта на научните изследвания и иновациите на регионално равнище може да изиграе ролята на „стъпало към високите научни постижения“, създаването на регионални центрове за високи научни постижения може да помогне за преодоляване на иновационното разделение в Европа, а подкрепата за крупни демонстрационни и пилотни проекти може да допринесе за постигането на водещи позиции на Европа в промишлеността.

А. *Обществени и хуманитарни науки*

Научните изследвания в областта на обществените и хуманитарните науки ще бъдат напълно интегрирани във всяка една от конкретните цели на „Хоризонт 2020“. Това ще включва широк кръг възможности за подкрепа на такива научни изследвания в рамките на конкретните цели „Европейски научноизследователски съвет (ЕНС)“, „Действия по програма „Мария Склодовска-Кюри“ или „Научноизследователски инфраструктури“.

За тази цел обществените и хуманитарните науки ще бъдат включени и като съществен елемент на дейностите, необходими за укрепване на водещите позиции в промишлеността и за справяне с всяко от обществените предизвикателства. По отношение на обществените предизвикателства това включва: разбиране на обуславящите здравето фактори и оптимизиране на ефективността на здравните грижи, подкрепа за политиките, подпомагащи селските райони, проучване и опазване на културното наследство и богатство на Европа, насърчаване на информирания избор на потребителите, създаване на приобщаваща цифрова екосистема, основана на знания и информация, стабилен процес за вземане на решения в областта на енергийната политика и за осигуряване на ориентирана към потребителите европейска електропреносна мрежа и преход към устойчива енергийна система, подкрепа за основана на фактите транспортна политика и перспектива, подкрепа за смекчаване на последствията от изменението на климата и за стратегиите за адаптиране, инициативи и мерки за ресурсна ефективност, насочени към постигане на екологична и устойчива икономика, и разбиране на културни и социално-икономически аспекти на въпросите, свързани със сигурността, риска и управлението (включително правни аспекти и права на човека).

Освен това, конкретната цел „Европа в един променящ се свят: приобщаващи, новаторски и мислещи общества“ ще подкрепи научните изследвания в областта на обществените и хуманитарните науки по въпроси от хоризонтален характер, като например осъществяването на интелигентен и устойчив растеж, социалното, културното и поведенческото преобразуване на европейските общества, социалните иновации, иновациите в публичния сектор или позицията на Европа на световната сцена.

Б. *Наука и общество*

С дейностите по линия на „Хоризонт 2020“ се задълбочават връзката и взаимодействието между науката и обществото и същевременно се насърчава отговорната научноизследователска и иновационна дейност и научното образование, научното общуване и култура, укрепва се общественото доверие в науката и иновациите, като се стимулира информираното участие на гражданите и гражданското общество, както и диалога с тях, в областта на научните изследвания и иновациите.

В. *Пол*

Насърчаването на равенството между половете в областта на науката и иновациите е ангажимент на Съюза. В „Хоризонт 2020“ темата за половете ще бъде третирана като въпрос с междусекторно значение с цел да се коригират дисбалансите между жените и мъжете, както и да се включи в планирането и съдържанието на научните изследвания и иновациите измерение, свързано с равенството между половете.

Г. *МСП*

„Хоризонт 2020“ ще насърчи и подпомогне засиленото участие на МСП по един интегриран начин по отношение на всички конкретни цели.

Наред със създаването на по-благоприятни условия за участие на МСП в „Хоризонт 2020“, в съответствие с член 22 от Регламент (ЕС) 1291/2013 специалните мерки, предвидени по конкретната цел „Иновации в МСП“ (специализиран инструмент за МСП), се прилагат в рамките на конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“ и на приоритет „Обществени предизвикателства“. Този интегриран подход следва да доведе до използването на минимум 20 % от техния общ бюджет за МСП.

Следва да се обърне особено внимание на подходящото представителство на МСП в публично-частните партньорства, посочени в член 25 от Регламент (ЕС) № 1291/2013.

Д. *„Бърз път към иновации“ (БПИ)*

БПИ съществено ще скъси периода от възникването на идеята до пазарната реализация и се очаква да увеличи участието на промишлеността и да повиши броя на новите участници в „Хоризонт 2020“.

В съответствие с член 24 от Регламент (ЕС) № 1291/2013 БПИ ще подкрепя иновативни дейности по конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“ и в рамките на приоритета „Обществени предизвикателства“, като се следва логиката „отдолу нагоре“ въз основа на постоянна покана за предложения и с период за отпускане на безвъзмездни средства, който не надвишава шест месеца. БПИ ще допринася за иновациите в Европа, като подпомага конкурентоспособността на Съюза.

Е *Разширяване на участието*

Потенциалът за научни изследвания и иновации на държавите-членки продължава да е твърде различен въпреки известната степен на сближаване напоследък, като съществуват големи разлики между „водещите в иновациите“ и „скромните новатори“. Дейностите спомагат за преодоляване на разликите в Европа по отношение на научните изследвания и иновациите, чрез стимулиране на единодействие с европейските структурни и инвестиционни фондове, както и чрез конкретни мерки за „отключване“ на високи постижения в региони с по-слаби резултати по отношение на научните изследвания, развойната дейност и иновациите, като по този начин се разширява участието в „Хоризонт 2020“ и се допринася за изграждането на европейското научноизследователско пространство.

Ж. *Международно сътрудничество*

Международното сътрудничество с партньори от трети държави е необходимо за ефективното изпълнение на много от конкретните цели, определени в „Хоризонт 2020“, по-специално за тези, които се отнасят до външните политики, политиките в областта на развитието и международните ангажименти на Съюза. Такъв е случаят с всички обществени предизвикателства, предмет на „Хоризонт 2020“, които са общи по своя характер. Международното сътрудничество е от съществено значение и за граничните и фундаменталните научни изследвания, за да се усвоят ползите от нововъзникващите научни и технологични възможности. Ето защо насърчаването на трансграничната мобилност на изследователите и работещите в областта на иновациите е от основно значение за засилване на сътрудничеството в световен мащаб. Също толкова важни за повишаване на конкурентоспособността на европейската промишленост са действията на международно ниво чрез насърчаване на разпространението и търговията с нови технологии, например чрез разработването на световни стандарти и насоки за оперативна съвместимост, както и чрез насърчаване на възприемането и разпространението на европейски решения извън Европа. Всички международни дейности следва да се опират на ефикасна и справедлива рамка за трансфера на знания — елемент от решаващо значение за иновациите и растежа.

В центъра на международното сътрудничество в „Хоризонт 2020“ ще бъде сътрудничеството с три основни групи държави:

(1) индустриализирани държави и страни с бързо развиващи се икономики;

(2) държави, участващи в процеса на разширяване, и съседни държави; и

(3) развиващи се страни.

Когато е уместно, „Хоризонт 2020“ ще насърчава двустранното регионално или многостранното сътрудничество. Международното сътрудничество в областта на научните изследвания и иновациите е ключов аспект на глобалните ангажименти на Съюза и играе важна роля в стратегията на Съюза за партньорство с развиващите се страни, например за напредъка към постигането на Целите на хилядолетието за развитие, приети от ООН.

С член 27 от Регламент (ЕС) № 1291/2013 се определят общите принципи за участие на юридически лица от трети държави и международни организации. Тъй като научните изследвания и иновациите до голяма степен печелят от политиката на отвореност към трети държави, „Хоризонт 2020“ ще продължи да прилага общия принцип на откритост, като същевременно поощрява реципрочен достъп до програмите на трети държави. При целесъобразност, и по-специално с оглед да се защитят европейските интереси по отношение на интелектуалната собственост, може да се възприеме по-предпазлив подход.

Освен това редица целенасочени действия ще бъдат осъществени на базата на стратегически подход към международното сътрудничество, основано на взаимен интерес, приоритети и взаимна изгода, и като се насърчават координирането и полезните взаимодействия между дейностите на държавите-членки. Това ще включва механизъм в подкрепа на съвместни покани за участие и възможност за съвместно финансиране на програми заедно с трети държави или международни организации. Ще се търсят взаимодействия с други политики на Съюза.

Ще продължават да се провеждат консултации по стратегически въпроси със Стратегическия форум за международно научно и технологично сътрудничество (SFIC).

Без да се изключват други възможности за сътрудничество, примери на сфери, в които може да бъде развито такова стратегическо международно сътрудничество, са:

а) продължаването на Партньорството за клинични изпитвания между европейските и развиващите се държави (EDCTP2) по отношение на клиничните изпитвания за медицински интервенции за борба с HIV, малария, туберкулоза и пренебрегвани заболявания;

б) подкрепата чрез годишно членство в научната програма „Човешки граници“ (HFSP) с цел да се даде възможност на държавите — членки на Съюза, които не са членки на Г-7, да се възползват в пълна степен от финансирането, предоставяно от HFSP;

в) международният консорциум за редки заболявания, с редица държави-членки, и трети държави. Целта на тази инициатива е да се разработят до 2020 г. диагностични тестове за повечето от редките заболявания и 200 нови терапии за редки заболявания;

г) подкрепа за дейността на Международния форум по биоикономика, основана на знанието, и на Специалната група ЕС—САЩ за научни изследвания в биотехнологията, както и сътрудничество с имащи отношение международни организации и инициативи (например обединенията за глобални изследвания в областта на парниковите газове в селското стопанство и в областта на здравето на животните);

д) приносът към многостранни процеси и инициативи, като например Междуправителствения комитет по изменение на климата (IPCC), Междуправителствената платформа за биологично разнообразие и екосистемни услуги (IPBES) и Групата за наблюдение на Земята (GEO);

е) диалогът по въпроси на космоса между Съюза, от една страна, и Съединените американски щати и Русия — двете основни космически нации — от друга, е изключително ценен и формира основата за създаване на стратегическо сътрудничество в космически партньорски проекти;

ж) изпълнителната договореност за съвместни дейности между Европейския съюз и Съединените американски щати в областта на вътрешната сигурност/гражданската сигурност/научните изследвания, подписана на 18 ноември 2010 г.;

(з) сътрудничеството с развиващи се страни, включително африкански страни на юг от Сахара, в областта на децентрализираното производство на енергия за намаляване на бедността;

и) продължаването на сътрудничеството с Бразилия в областта на научните изследвания, посветени на биогоривата от ново поколение и други начини за използване на биомасата.

Освен това ще бъдат подпомагани и специални хоризонтални дейности, с цел да се осигури еднородно и ефективно развитие на международното сътрудничество в рамките на цялата програма „Хоризонт 2020“.

3. *Устойчиво развитие и изменение на климата*

„Хоризонт 2020“ ще стимулира и подпомага дейности, насочени към използването на водещата позиция на Европа в надпреварата за разработване на нови процеси и технологии за насърчаване на устойчивото развитие в най-широк смисъл и борба с изменението на климата. Този хоризонтален подход, интегриран изцяло във всички приоритети на „Хоризонт 2020“, ще помогне на Съюза да преуспява в един свят с ниски нива на въглеродни емисии и с ограничени ресурси, като същевременно изгражда ефективна по отношение на ресурсите, устойчива и конкурентоспособна икономика.

И. *Довеждане на откритията до пазарна реализация*

Действията за осъществяване на връзка в цялата програма „Хоризонт 2020“ са насочени към довеждането на откритията до пазарна реализация, което води до използването на идеи и предлагането им на пазара, където е целесъобразно. Действията следва да бъдат основани на широка концепция за иновациите и да стимулират междусекторните иновации.

Й. *Междусекторни мерки за подкрепа*

Междусекторните въпроси ще бъдат подкрепени от редица хоризонтални мерки за подкрепа, включващи подкрепа за: повишаване на привлекателността на изследователската професия, включително общите принципи на Европейската харта на изследователите, установени в Препоръката на Комисията от 11 март 2005 г. ([1]); укрепване на базата от научни доказателства и развитие и подкрепа за ЕНП (включително петте инициативи в рамките на ЕНП) и водещата инициатива „Съюза за иновации“; признания за най-успешните бенефициери и проекти по „Хоризонт 2020“ в различните области чрез символични награди; подобряване на рамковите условия за подкрепа на водещата инициатива „Съюза за иновации“, включително принципите в Препоръката на Комисията относно управлението на интелектуалната собственост ([2]) и проучване на възможността за създаване на инструмент на европейско равнище за остойностяване на правата върху интелектуалната собственост; и управление и координация на международни мрежи за отличили се изследователи и новатори, например Европейското сътрудничество в областта на науката и технологиите (COST).

3. ПАРТНЬОРСТВА

За постигане на устойчив растеж в Европа приносът на публичните и частните участници трябва да бъде оптимизиран. Това е от съществено значение за укрепване на ЕНП и за осъществяването на „Съюза за иновации“, „Програмата в областта на цифровите технологии за Европа“ и други водещи инициативи на стратегията „Европа 2020“. Освен това отговорният подход към научните изследвания и иновациите изисква да бъдат извлечени най-добрите решения от взаимодействието между партньори с различни гледни точки, но с общи интереси.

„Хоризонт 2020“ установява границите и предоставя набор от ясни критерии за определяне на партньорства в рамките на публичния сектор и публично-частни партньорства. Публично-частните партньорства могат да се основават на договорни споразумения между публичните и частните участници и в ограничен брой случаи могат да бъдат институционализирани публично-частни партньорства, като например съвместни технологични инициативи и други съвместни предприятия.

Съществуващите партньорства в рамките на публичния сектор и публично-частни партньорства могат да получат подкрепа от „Хоризонт 2020“, при условие че работят за постигане на целите на „Хоризонт 2020“, допринасят за осъществяването на ЕНП, отговарят на критериите, заложени в „Хоризонт 2020“ и са показали съществен напредък в изпълнението на Седмата рамкова програма.

Сред инициативите по член 185 от ДФЕС, подкрепени по Шестата рамкова програма за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности („Шестата рамкова програма“), приета с Решение № 1613/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета ([3]) и/или Седмата рамкова програма, за които може да се предостави допълнителна помощ при горепосочените условия, са: Партньорството за клинични изпитвания между европейските и развиващите се държави (EDCTP), Съвместната програма за интелигентна заобикаляща среда (Ambient Assisted Living, ИЗС), научноизследователската и развойна програма за Балтийско море (BONUS), програмата Eurostars и Европейската научноизследователска програма по метрология. Допълнителна подкрепа може също да бъде предоставяна за Европейското сдружение за енергийни научни изследвания (EERA), създадено в рамките на стратегическия план за енергийните технологии (план SET). Инициативите за съвместно планиране могат да бъдат подкрепяни от „Хоризонт 2020“ чрез инструментите, посочени в член 26 от Регламент (ЕС) № 1291/2013, в т.ч. чрез инициативи по член 185 от ДФЕС.

Съвместни предприятия, създадени в рамките на Седмата рамкова програма съгласно член 187 от ДФЕС, за които може да се предостави допълнителна помощ при горните условия, са: Инициативата за иновативни лекарства, „Чисто небе“, изследването на управлението на въздушното движение в единното европейско небе (SESAR), съвместното предприятие „Горивни клетки и водород”, както и Електронни компоненти и системи за Европейската инициатива за водещи съвместни технологии (ECSEL).

Други публично-частни партньорства, подкрепяни в рамките на Седмата рамкова програма, за които може да се предостави допълнителна помощ при горепосочените условия, са: „Фабрики на бъдещето“, „Енергийно ефективни сгради“, европейска инициатива „Зелени автомобили“, и „Бъдещият интернет“. Допълнителна подкрепа може също да бъде предоставяна на европейските индустриални инициативи, създадени в рамките на плана SET.

Ако отговарят на определените критерии, по „Хоризонт 2020“ могат да бъдат осъществявани и допълнителни партньорства в рамките на публичния сектор и публично-частни партньорства.

([1]) ОВ L 75, 22.3.2005 г., стр. 67.

([2]) Препоръка на Комисията относно управлението на интелектуалната собственост в дейностите по трансфер на знания и кодекс на добрите практики за университетите и другите публични научноизследователски организации (C(2008) 1329, 10.4.2008 г.).

([3]) Решение № 1613/2002/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 27 юни 2002 г. относно Шестата рамкова програма на Европейската общност за научни изследвания, технологично развитие и демонстрационни дейности, допринасяща за създаването на Европейско изследователско пространство и за иновации (2002 - 2006 г.) (ОВ L 232, 29.8.2002 г., стр. 1).

ЧАСТ 1

ВИСОКИ ПОСТИЖЕНИЯ В НАУЧНАТА ОБЛАСТ

1. ЕВРОПЕЙСКИ НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ СЪВЕТ (ЕНС)

ЕНС ще насърчава научни изследвания от световна класа в граничните области на науката. Научните изследвания на границата на познатото и отвъд нея са от решаващо значение за икономическото и социалното благоденствие и по своята същност представляват рискови начинания, които осигуряват напредък в новите и най-трудни области на научните изследвания, като надхвърлят рамките на отделните научни дисциплини.

С цел да стимулира постигането на значителен напредък в граничните области на знанието ЕНС ще подкрепя отделни екипи за осъществяването на изследвания в която и да е сфера на фундаменталните научни и технологични изследвания, която попада в обхвата на „Хоризонт 2020“, включително инженерните, обществените и хуманитарните науки. Според случая могат да се вземат под внимание конкретни целеви групи (например изследователи в началото на кариерата им/нови екипи), следвайки целите на ЕНС и нуждите от ефикасно изпълнение. Особено внимание ще бъде отделено на нововъзникващите и бързо развиващите се области на границата на знанието, както и на връзките между дисциплините.

Ще бъдат подкрепени независими изследователи без оглед на възраст и пол и на държавата, от която идват, включително изследователи в началото на кариерата им, които в момента се оформят като независими и самостоятелни изследователи, за осъществяването на техните научни изследвания в Европа.

Особен приоритет за ЕНС е да подпомага най-добрите изследователи с отлични идеи, които са в началото на кариерата си, да осъществят прехода към независима дейност, като им оказва адекватна подкрепа на критичния етап на създаването или укрепването на техен собствен научноизследователски екип или програма. ЕНС ще продължи да осигурява и необходимата степен на подкрепа за утвърдените изследователи.

Ще се прилага подход на работа, определена от изследователите. Това означава, че ЕНС ще подкрепя проекти, изпълнявани от научни изследователи по избрани от тях теми в рамките на обсега на поканите за предложения. Предложенията ще се оценяват единствено въз основа на критерия за върхови научни постижения съгласно оценката на партньорска проверка, отчитайки върховите постижения в рамките на нови групи, изследователи в началото на кариерата им, както и на утвърдили се екипи, и като се отделя особено внимание на предложенията с висока степен на новаторство и съответно с високи научни рискове.

ЕНС действа като автономен финансиращ орган за научни цели, състоящ се от независим научен съвет, подкрепен от неголяма и икономически ефективна специализирана изпълнителна структура.

Научният съвет ще определя цялостната научна стратегия и ще има пълна власт над решенията относно вида на научните изследвания, които ще се финансират.

Научният съвет ще установи работната програма с оглед на целите на ЕНС въз основа на своята научна стратегия, посочена по-долу. Той ще установи необходимите инициативи за международно сътрудничество в съответствие с научната си стратегия, включително дейности за популяризиране, с цел да се повиши осведомеността относно ЕНС сред най-добрите изследователи от останалата част на света.

Научният съвет ще наблюдава непрекъснато функционирането на ЕНС и неговите процедури за оценяване и ще обмисля по какъв начин най-добре могат да бъдат постигнати неговите по-общи цели. Той ще разработи набор от мерки на ERC за подкрепа според необходимостта, за да се реагира на нововъзникващи нужди.

По отношение на собствените си дейности ЕНС ще се стреми към върхови постижения. Административните разходи и разходите за персонал на ЕНС, свързани с научния съвет и специализираната изпълнителна структура, ще бъдат съобразени с принципите на пестеливо и икономически ефективно управление. Административните разходи ще са сведени до минимум, при който да могат да се осигуряват ресурсите, необходими за дейност на световно равнище, така че средствата за финансиране на граничните изследвания да се използват в максимална степен.

Стипендиите и безвъзмездните средства ще се отпускат от ЕНС съгласно опростени и прозрачни процедури, които запазват фокуса върху върховите постижения, насърчават инициативността и съчетават гъвкавост с отчетност. ЕНС постоянно ще търси допълнителни възможности за опростяване и подобряване на своите процедури, за да гарантира спазването на тези принципи.

Предвид уникалната структура и роля на ЕНС като финансиращ орган за научни цели, изпълнението и управлението на дейностите на ЕНС ще са предмет на постоянен преглед и оценка с пълното участие на научния съвет, за да бъдат оценени постиженията му, а процедурите и структурите му — адаптирани и подобрени въз основа на придобития опит.

1.1. *Научен съвет*

За да изпълнява своите задачи, както е посочено в член 7, научният съвет:

(1) Научна стратегия:

— ще установи общата научна стратегия за ЕНС в контекста на научните възможности и европейските научни нужди;

— като постоянна задача и в съответствие с научната стратегия, ще гарантира създаването на работната програма и извършването на необходимите изменения, включително покани за предложения и критерии и, ако е необходимо, ще определя конкретните целеви групи (например екипи в началото на кариерата/нови екипи);

(2) Научно управление, наблюдение и контрол на качеството:

— ако е целесъобразно, ще определи от научна гледна точка позиции за изпълнението и управлението на поканите за предложения, критерии за оценка, процеси на партньорската проверка, включително за подбора на експерти, и методи за партньорската проверка и за оценка на предложенията и необходимите правила и насоки за изпълнение, на основата на които ще бъде определено предложението, което ще се финансира под надзора на научния съвет, и ще определи позиции по всички други въпроси, които оказват влияние върху постиженията и въздействието на инициативите на ЕНС, както и качеството на извършваните научни изследвания, включително основните разпоредби на типовото споразумение на ЕНС за отпускане на безвъзмездни средства;

— ще наблюдава качеството на операциите и ще оценява изпълнението и постиженията, и ще дава препоръки за корективни или бъдещи действия.

(3) Комуникация и разпространение на резултатите:

— ще осигури прозрачност при комуникацията с научната общност, ключовите заинтересовани страни и обществеността относно дейностите и постиженията на ЕНС;

— ще докладва редовно на Комисията за своите дейности.

Научният съвет има пълна свобода за вземането на решения относно вида на научните изследвания, които ще се финансират, и действа като гарант за качеството на дейността от научна гледна точка.

Когато е необходимо, научният съвет се консултира с научната, инженерната и академичната общност, регионалните и националните агенции за финансиране на научни изследвания и с други заинтересовани страни.

Членовете на научния съвет получават възнаграждение за извършваните дейности под формата на хонорар и, според случая, на възстановяване на пътните разноски и разноските за престой.

Председателят на ЕНС ще се установи в Брюксел за срока на изпълнение на длъжността и ще посвещава голямата част от времето си ([1]) на работата на ЕНС. Ще получава възнаграждение, съответстващо на възнагражденията на висшите ръководители в Комисията.

Научният съвет избира сред своите членове трима заместник-председатели, които подпомагат председателя в представителните му функции и организацията на работата. Те могат да заемат също длъжността заместник-председател на ЕНС.

Тримата заместник-председатели ще получат подкрепа, за да се осигури подходяща местна административна помощ в техните институти.

1.2. *Специализирана изпълнителна структура*

Специализираната изпълнителна структура ще отговаря за всички аспекти на административното прилагане и изпълнението на програмата, както е предвидено в работната програма. Тя по-специално ще изпълнява процедурите за оценка, партньорската проверка и процеса на подбор съгласно стратегията, установена от научния съвет, и ще осигурява финансовото и научното управление на безвъзмездните средства.

Специализираната изпълнителна структура ще оказва помощ на научния съвет при изпълнението на всички негови задачи, както е посочено по-горе, ще предоставя достъп до необходимите документи и данни, с които разполага, и ще държи научния съвет в течение на своите дейности.

([1]) По принцип поне 80 %.

С цел да се осигури ефективна връзка със специализираната изпълнителна структура по стратегически и оперативни въпроси, ръководството на научния съвет и директорът на специализираната изпълнителна структура ще провеждат редовни координационни срещи.

Управлението на ЕНС ще се извършва от персонал, назначен за целта, включително служители от институциите на Съюза, когато е необходимо, и ще покрива само реалните административни нужди, за да гарантира стабилността и приемствеността, необходими за ефективното управление.

1.3. *Роля на Комисията*

За да изпълни задълженията си, посочени в членове 6, 7 и 8, Комисията:

— ще осигурява приемствеността и обновяването на научния съвет и ще предоставя подкрепа на постоянния комитет за определяне на бъдещи членове на научния съвет;

— ще осигурява приемствеността в специализираната изпълнителна структура и ще определя нейните задачи и задължения, като взема предвид мнението на научния съвет;

— ще назначава директора и висшия състав на специализираната изпълнителна структура, като взема предвид мнението на научния съвет;

— ще осигурява своевременното приемане на работната програма, позициите относно методиката на изпълнение и необходимите правила за прилагане, както е предвидено в правилника на ЕНС за подаване на заявления и в типовото споразумение на ЕНС за отпускане на безвъзмездни средства, като взема предвид мнението на научния съвет;

— редовно ще информира програмния комитет и ще се консултира с него относно изпълнението на дейностите на ЕНС.

2. БЪДЕЩИ И НОВОВЪЗНИКВАЩИ ТЕХНОЛОГИИ

Дейностите в областта на бъдещите и нововъзникващите технологии (БНТ) ще формират различни подходи на подкрепа — от изцяло отворен подход до различни степени на структуриране на теми, общности и финансиране, организирани в три направления — отворен подход за БНТ, активен подход за БНТ и водещи инициативи в областта на БНТ.

2.1. *Отворен подход за БНТ: насърчаване на нови идеи*

Подкрепата на широк набор от високорискови далновидни научни начинания и съвместни технологични научни проекти в начален етап е необходима за успешното изследване на нови основи за изцяло ново бъдещо научно знание и технологии. Тази дейност целенасочено не се придържа към теми и предписания и по този начин дава свобода на новите идеи, независимо от това кога и къде са възникнали, в най-широк спектър от теми и дисциплини, и активно стимулира нестандартното творческо мислене. Подхранването на такива крехки идеи изисква гъвкав, поемащ рискове и в голяма степен интердисциплинарен научноизследователски подход, надхвърлящ строгите технологични рамки. Привличането и насърчаването на нови участници с голям потенциал в областта на научните изследвания и иновациите, като млади изследователи и високотехнологични МСП, е важно и за формирането на научните и промишлените лидери на бъдещето.

2.2. *Активен подход за БНТ: подкрепа за нововъзникващи теми и общности*

Трябва да се подкрепи доразвиването на нови области и теми чрез действия за структуриране на новосформираните общности и подпомагане на проектите и разработването на теми на преобразуващите научни изследвания. Основната полза от този структуриращ и същевременно проучвателен подход е възникването на новаторски области, които още не са готови за включване в изследователски планове на промишления сектор, и изграждането и структурирането на научноизследователски общности около тях. По този начин се прави крачката от сътрудничество между малък брой изследователи към клъстер от проекти, които се занимават с различни аспекти на дадена изследователска тема и обменят резултати. Ще се работи в тясна с връзка с приоритетите „Водещи позиции в промишлеността“ и „Обществени предизвикателства“.

2.3. *Водещи инициативи в областта на БНТ: работа по основните интердисциплинарни научни и технологични предизвикателства*

Научноизследователските инициативи в рамките на настоящото направление са движени от науката и технологиите, те са широкомащабни, мултидисциплинарни и структурирани около една далновидна обединяваща цел. Те се заемат с основните научни и технологични предизвикателства, изискващи сътрудничество между редица дисциплини, общности и програми. Научният и технологичният прогрес следва да дадат стабилна и широка основа за бъдещи иновации и икономическа експлоатация, както и нови ползи с голям потенциал за обществото. Комплексният характер и мащаб означават, че могат да бъдат постигнати единствено със съвместни дългосрочни и постоянни усилия.

2.4. *Конкретни аспекти на изпълнението*

Консултативен съвет по БНТ, който включва учени и инженери с много добра репутация и опит, ще осигурява приноса на заинтересованите страни относно общата научна и технологична стратегия, включително консултации по определянето на работната програма.

Дейностите, свързани с БНТ, ще продължат да бъдат ръководени от научни и технологични съображения, подпомагани от лека и ефективна структура за изпълнение. Ще бъдат приети опростени административни процедури, за да се запази фокусът върху върховите постижения в технологичните иновации, направлявани от науката, да се насърчава инициативността и да се съчетават бързината при вземането на решения и гъвкавостта с отчетността. Най-подходящите подходи ще се използват за проверка на обхвата на научните изследвания в областта на БНТ (например анализ на пакета от теми) и за привличане на общности от заинтересовани страни (например консултации). Целта ще бъде постоянно подобряване и търсене на допълнителни начини за опростяване и усъвършенстване на процедурите, с цел да се осигури спазването на тези принципи. Ще бъдат проведени оценки на ефективността и въздействието на дейности в областта на БНТ в допълнение към заложените в програмата.

Като се има предвид нейната мисия за насърчаване на обусловените от науката изследвания, насочени към бъдещите технологии, инициативата за БНТ се стреми да обедини участници от областта на науката, технологиите и иновациите, в това число при целесъобразност потребители и по възможност както от публичния, така и от частния сектор. Поради това БНТ следва да имат активна и катализираща роля за насърчаването на ново мислене, нови практики и нови сътрудничества.

Дейности в рамките на отворените групи за БНТ за изцяло възходящ подход при търсенето на перспективни нови идеи. Високият риск, характерен за всяка такава идея, се компенсира чрез голям брой проучвани идеи. Основните характеристики на тези дейности са ефективност по отношение на време и ресурси, ниска стойност за кандидатстване и безспорна възприемчивост на неконвенционални и интердисциплинарни идеи. Чрез лесни и бързи постоянно отворени схеми за кандидатстване ще се търсят високорискови перспективни нови научни идеи и ще се включват възможности за нови и перспективни участници в областта на иновациите, като млади изследователи и високотехнологични МСП. За да допълват отворените за БНТ дейности, дейностите по линия на приоритетите „Водещи позиции в промишлеността“ и „Обществени предизвикателства“ могат да стимулират изцяло новите начини на използване на знанията и технологиите.

Благодарение на активния подход в дейността по отношение на БНТ ще се отправят редовно покани по някои високорискови новаторски теми с висок потенциал, финансирани по начин, при който да могат да бъдат подбрани няколко проекта. Тези проекти ще бъдат подкрепени от действия по изграждане на общности, които насърчават дейности като съвместни прояви, разработване на нови учебни програми и изследователски планове. При подбора на теми ще се вземат предвид високите постижения в обусловените от науката изследвания, насочени към бъдещите технологии, потенциалът за създаването на критична маса и въздействието върху науката и технологиите.

Могат да бъдат осъществени редица мащабни целенасочени инициативи (водещи инициативи в областта на БНТ), в случай че има положителни резултати от подготвителните проекти за БНТ. Те следва да се основават на отворени партньорства, които дават възможност за съчетаване по желание на национално и частно финансиране и финансиране от Съюза, с балансирано управление, позволяващо на собствениците на дадена програма да упражняват подходящо влияние, както и голяма степен на автономност и гъвкавост при изпълнението, даваща възможност на водещата инициатива да се придържа тясно към научноизследователски план, ползващ се с широка подкрепа. Подборът на темите, които ще се изпълняват като водещи инициативи, ще се основава на високи научни и технологични постижения и ще отчита обединяващата цел, потенциалното въздействие, интегрирането на заинтересованите страни и ресурси в рамките на сближаващ научноизследователски план, както и подкрепата на заинтересованите страни и на националните/регионалните научноизследователски програми, когато е целесъобразно. Тези дейности се осъществяват при използване на съществуващите инструменти за финансиране.

Дейностите по трите направления, свързани с БНТ, се допълват от дейности в рамките на мрежи и общности, насочени към създаването на плодородна и динамична европейска база за обусловени от науката изследвания, насочени към бъдещите технологии. Те ще подкрепят бъдещото развитие на дейности в областта на БНТ, ще насърчават дискусията относно отражението на новите технологии и ще ускорят въздействието.

3. ДЕЙСТВИЯ ПО ПРОГРАМА „МАРИЯ СКЛОДОВСКА-КЮРИ“

3.1. *Насърчаване на нови умения посредством отлично първоначално обучение на изследователи*

Европа се нуждае от силна и творческа база от човешки ресурси, която надхвърля границите на държави и сектори, разполага с подходящ набор от умения за новаторство и за превръщане на знания и идеи в нови продукти и услуги, носещи икономическа и социална полза.

Това ще бъде постигнато по-специално чрез структуриране и подобряване на постиженията в голяма част от висококачественото първоначално обучение на изследователи в начален етап на кариерата им и докторанти в държавите-членки и асоциираните държави, включително участие от трети страни, където е целесъобразно. Предоставянето на различни умения на изследователите в начален етап на кариерата им, които ще им позволят да се изправят пред настоящите и бъдещите предизвикателства, дава възможност на следващото поколение изследователи да бъдат предложени подобрени професионални перспективи както в публичния, така и в частния сектор, като по този начин се повиши и привлекателността на научната кариера за младите хора.

Дейността ще бъде осъществена под формата на подпомагане на избрани чрез конкурс в целия Съюз програми за обучение в областта на научните изследвания, осъществявани от партньорства между университети, научноизследователски институти и инфраструктури, предприятия, МСП и други социално-икономически участници от различни държави в Европа и извън нея. Ще бъдат подкрепяни също отделни институции, които са в състояние да предоставят същата обогатяваща среда. Ще трябва да се осигури гъвкавост при изпълнението на целите, за да се отговори на различните нужди. Обикновено успешните партньорства са под формата на мрежи за научноизследователско обучение, чрез които може да се осигурят новаторски видове обучение, като например съвместни или множествени докторски степени или докторати в областта на промишлеността, докато отделните институции обикновено участват в новаторски докторски програми. Докторантурите в областта на промишлеността са важен елемент за насърчаване на новаторския дух сред изследователите и за създаване на по-тесни връзки между промишлеността и академичната общност. В тази рамка се предвижда подкрепа за най-добрите изследователи в начален етап на кариерата им, независимо от тяхната държава на произход, за да се присъединят към тези отлични програми, в които, наред с останалото, може да се включи наставничество за трансфер на знания и опит.

Тези програми за обучение ще са насочени към развитие и разширяване на основни умения в областта на научните изследвания, като в същото време се стимулират творческата нагласа, предприемаческият дух и новаторските умения на изследователите, които ще посрещнат бъдещите нужди на пазара на труда. Програмите ще предлагат също обучения за практически умения като работа в екип, поемане на риск, управление на проекти, стандартизация, предприемачество, етика, права на интелектуална собственост, комуникация и популяризиране сред обществото, които са от съществено значение за производството, разработването, търговската експлоатация и разпространението на нововъведенията.

3.2. *Развиване на високите постижения посредством трансгранична и междусекторна мобилност*

Европа трябва да бъде привлекателна за най-добрите изследователи — от Европа и извън нея. Това ще бъде постигнато в частност чрез подкрепа за създаването на привлекателни възможности за професионално развитие за опитни изследователи както в публичния, така и в частния сектор, а също чрез насърчаването на тяхната трансгранична, междусекторна и интердисциплинарна мобилност, с цел да се повиши техният творчески и новаторски потенциал.

Финансиране ще бъде предоставено на най-добрите или най-перспективните опитни изследователи, независимо от тяхното гражданство, които искат да развиват своите умения чрез транснационална или международна мобилност. Те могат да бъдат подкрепени на различни етапи от тяхната кариера, включително най-младшите специалисти непосредствено след придобиването на докторска степен или равностоен опит. Тези изследователи ще получават финансиране, при условие че се местят от една държава в друга, с цел да разширят или задълбочат своята компетентност в университети, научноизследователски институти и инфраструктури, предприятия, МСП или други социално-икономически участници по свой избор (например организации на гражданското общество), работейки по научноизследователски и иновационни проекти, съобразени с индивидуалните им потребности и интереси. Те ще бъдат насърчавани да се преместват от публичния към частния сектор или обратно посредством подкрепа за временно командироване. Това следва да повиши новаторството в частния сектор и да насърчи междусекторната мобилност. Ще бъдат подкрепяни също възможности за непълно работно време, при което се съчетава работа едновременно в публичния и в частния сектор, с цел да се разшири трансферът на знания между секторите и да се насърчи и създаването на нови начинания. Такива индивидуализирани изследователски възможности ще помогнат на перспективните изследователи да станат напълно независими и ще улеснят прехвърлянето в професионален план на изследователи между публичния и частния сектор.

С цел пълното използване на наличния потенциал на изследователите, ще се подпомагат и възможностите за обучение и придобиване на нови познания в престижна научноизследователска институция в трета държава, подновяване на изследователска кариера след прекъсване, както и (ре)интегрирането на изследователи в по-дългосрочни научноизследователски позиции в Европа, включително в техните страни на произход, след приключването на дейност по транснационална/международна мобилност, като се вземат предвид аспектите на връщането и реинтегрирането.

3.3. *Стимулиране на иновациите посредством взаимно обогатяване на знанията*

Обществените предизвикателства добиват все по-международен и трансграничен характер и междусекторното сътрудничество е от решаващо значение за успешното справяне с тях. Поради това обменът на знания и идеи по веригата от научните изследвания до пазара (и обратното) е от жизнено важно значение и може да се постигне само чрез свързването на хора. Това ще се насърчава чрез подкрепа на гъвкав обмен на висококвалифициран научноизследователски и иновационен персонал между сектори, страни и научни дисциплини.

С европейското финансиране ще се подкрепя обменът на персонал, работещ в областта на научните изследвания и иновациите, в рамките на партньорства между университети, научноизследователски институти и инфраструктури, предприятия, МСП и други социално-икономически участници в Европа, както и между Европа и трети държави, с цел да бъде засилено международното сътрудничество. Тази форма ще бъде достъпна за персонал, работещ в областта на научните изследвания и иновациите, на всички нива на професионално развитие, от най-младшите (следдипломна квалификация) до най-старшите (ръководители), включително и административен и технически персонал.

3.4. *Повишаване на структурното въздействие посредством съфинансиране на дейностите*

Стимулирането на регионални, национални или международни програми с цел насърчаване на върховите постижения и разпространяване на добрите практики в рамките на действията по програма „Мария Склодовска-Кюри“ по отношение на трансевропейската мобилност за обучение на изследователи, професионално развитие и обмен на служители ще увеличи количественото и структурното въздействие на действията по програма „Мария Склодовска-Кюри“. По този начин също ще се увеличи привлекателността на центровете за върхови постижения в цяла Европа.

Това ще бъде постигнато чрез съвместно финансиране на нови или съществуващи регионални, национални и международни програми, както публични, така и частни, с цел те да се отворят за международно, междусекторно и интердисциплинарно обучение за изследователи и да започнат да предоставят такова обучение, както и трансгранична и междусекторна мобилност за изследователите и персонала, работещ в областта на иновациите, на всички етапи от тяхната кариера.

Така ще могат да се оползотворят полезните взаимодействия между действията на равнището на Съюза и тези на регионално и национално равнище, ще се противодейства на фрагментирането по отношение на целите, методите за оценка и работните условия на изследователите. В рамките на дейностите по съфинансиране ще се постави силен акцент върху подписването на трудови договори.

3.5. *Конкретна подкрепа и действия в областта на политиката*

Проследяването на напредъка ще бъде от съществено значение за ефективната работа. Действията по програма „Мария Склодовска-Кюри“ ще подкрепят разработването на показатели и анализа на данни, свързани с мобилността на изследователите, техните умения, професионално развитие и равенството между половете с цел да бъдат идентифицирани пропуските и препятствията в действията по програма „Мария Склодовска-Кюри“ и да бъде засилен ефектът от тези действия. Тези дейности ще се провеждат с оглед постигането на взаимодействие и тясна координация с действията за политическа подкрепа на изследователите, техните работодатели и финансиращи организации, провеждани в рамките на конкретната цел „Европа в един променящ се свят: приобщаващи, новаторски и мислещи общества“. Ще се финансират определени действия в подкрепа на инициативите за повишаване на осведомеността по отношение на значимостта на изследователската професия, както и за разпространяване на резултатите от изследвания и иновации, произтичащи от работата, подкрепена от действия по програмата „Мария Склодовска-Кюри“.

С цел допълнително да се увеличи въздействието на действията по програмата „Мария Склодовска-Кюри“, обединяването в мрежа на изследователите по тази програма (настоящи и бивши) ще бъде подкрепено чрез стратегия за услуги за бивши участници в програмата. Тези услуги ще включват дейности от поддържането на форум за контакт и обмен между изследователите, предоставящ възможности за сътрудничество в изследванията и възможности за работа, до организирането на съвместни прояви и участието на кандидатите в дейности за популяризиране като посланици на програма „Мария Склодовска-Кюри“ и на ЕНП.

3.6. *Конкретни аспекти на изпълнението*

Действията по програма „Мария Склодовска-Кюри“ ще бъдат отворени за дейности в областта на обучението и професионалното развитие във всички области на научните изследвания и иновациите, засегнати по ДФЕС — от фундаменталните изследвания до търговската реализация и иновационните услуги. Областите за научни изследвания и иновации, както и секторите ще се избират свободно от заявителите.

С цел да се извлече полза от знанията, налични в световен мащаб, действията по програма „Мария Склодовска-Кюри“ ще бъдат отворени за изследователи и новатори, както и университети, научноизследователски институти и инфраструктури, предприятия и други социално-икономически участници от всички страни, включително трети страни, в съответствие с условията, определени в Регламент (ЕС) № 1290/2013.

Във всички дейности, описани по-горе, ще бъде отделено внимание на насърчаването на активното участие на предприятията, в частност МСП, както и на други социално-икономически участници с оглед на успешното прилагане и положителното въздействие на действията по програма „Мария Склодовска-Кюри“. Във всички действия по програма „Мария Склодовска-Кюри“ се насърчава дългосрочното сътрудничество между висшето образование, научноизследователските организации и публичния и частния сектор, като се зачитат правата на интелектуална собственост.

Действията по програма „Мария Склодовска-Кюри“ ще бъдат разработвани в тясно взаимодействие с други програми, подпомагащи тези цели на политиката, включително програмата „Еразъм+“ и общностите за знания и иновации на ЕИТ.

Запазва се възможността в случай на конкретна нужда да се акцентира върху определени дейности на действията по програма „Мария Склодовска-Кюри“, засягащи определени обществени предизвикателства, видове научни изследвания и иновации, институции или географски райони, с цел да се реагира на развитието на европейските изисквания по отношение на уменията, научните изследвания, обучението, професионалното развитие и обмена на знания.

С цел да бъдат обхванати всички таланти, ще бъдат предприети общи мерки за преодоляване на всякакви деформации на достъпа до безвъзмездни средства, например чрез осигуряване на равни възможности за научните изследователи от двата пола във всички действия по програма „Мария Склодовска-Кюри“ и сравняване на участието на мъжете и жените. Освен това програма „Мария Склодовска-Кюри“ ще подпомага изследователите да изберат по-стабилен път на професионално развитие и да постигнат подходящ баланс между професионалния и личния живот с оглед на семейното им положение, и ще улеснява подновяването на научноизследователската кариера след прекъсване. Препоръчва се принципите на Европейската харта на изследователите и на Кодекса за поведение при подбора на изследователи, насърчаващи отворен подбор и привлекателни условия на труд, да се приемат и прилагат от всички финансирани участници.

С цел още повече да се подобрят разпространяването на информация и обществената ангажираност, от бенефициерите по действията по програма „Мария Склодовска-Кюри“ може да се изиска да предвидят подходящи дейности за популяризиране сред широката общественост. Този план ще бъде оценен по време на процеса на оценяване, както и в рамките на последващи действия на проекта.

4. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ИНФРАСТРУКТУРИ

Дейностите са насочени към разработването на отлични европейски научноизследователски инфраструктури за 2020 г. и по-нататък, към увеличаване на техния иновационен потенциал и човешки капитал и към утвърждаване на европейската политика. Ще бъде осъществена координация с източниците на финансиране от фондовете за сближаване, за да се осигурят полезно взаимодействие и съгласуван подход за развитието на научноизследователските инфраструктури. Ще бъде насърчавано единодействието с действията по програма „Мария Склодовска-Кюри“.

4.1. *Изграждане на европейски научноизследователски инфраструктури за 2020 г. и след това*

4.1.1. Разработване на нови научноизследователски инфраструктури на световно равнище

Целта е да се улесняват и подпомагат подготовката, прилагането, дългосрочната устойчивост и ефективната експлоатация на научноизследователските инфраструктури, посочени от Европейския стратегически форум за научноизследователски инфраструктури (ESFRI), и други изследователски инфраструктури на световно равнище, които ще помогнат на Европа да отговори на глобалните предизвикателства в областта на науката, промишлеността и обществото. Тази цел засяга конкретно онези инфраструктури, които възнамеряват да установят, които установяват или вече са установили свое управление, например на базата на Европейския консорциум за научноизследователска инфраструктура (ERIC) или друга еквивалентна структура на европейско или международно равнище.

Финансирането от Съюза ще подпомогне, според случая:

а) подготвителния етап на бъдещи инфраструктури (например подробни планове за строителство, правни договорености, многогодишно планиране, включване на промишлеността на ранен етап);

б) етапа на изпълнение (например научноизследователска и развойна дейност и инженерни работи заедно с промишлеността и потребителите, развитие на регионални механизми за партньорство ([1]), насочени към по-балансирано развитие на ЕНП); и/или

в) етапа на експлоатация (например достъп, обработка на данните, дейности по популяризиране, обучение и международно сътрудничество).

Тази дейност ще подкрепя също проучвания за формирането на нови научноизследователски инфраструктури посредством възходящ подход.

4.1.2. Интегриране и отваряне на съществуващи национални и регионални научноизследователски инфраструктури от европейски интерес

Целта е да се отворят, където е уместно, основните национални и регионални научноизследователски инфраструктури за всички европейски изследователи както от академичната общност, така и от промишлеността, и да се гарантира оптималното използване и съвместното развитие на тези инфраструктури.

Съюзът ще подкрепя мрежите и клъстерите, които обединяват и интегрират в европейски план основните национални научноизследователски инфраструктури. Ще бъде предоставяно финансиране по-специално в подкрепа на транснационалния и виртуалния достъп на изследователи и за хармонизиране и подобряване на услугите, предоставяни от инфраструктурите.

4.1.3. Развитие, внедряване и експлоатация на електронните инфраструктури, основани на информационни и комуникационни технологии ([2]).

Целта е най-късно до 2020 г. да бъде постигнат водещ световен капацитет по отношение на мрежовите, компютърните и научните данни в единно и отворено европейско пространство за онлайн изследвания, в което изследователите се ползват от водещи, повсеместни и надеждни услуги за мрежови връзки и изчисления, както и от непрекъснат и отворен достъп до среда, предлагаща електронни услуги и глобални ресурси от данни.

За постигането на тази цел ще се подпомагат: глобални научноизследователски и образователни мрежи, предоставящи по заявка усъвършенствани и стандартизирани услуги с променлив мащаб от множество технологични области; изчислителни мрежи (грид) и инфраструктури тип „облак“, предлагащи почти неограничен капацитет за изчисления и обработка на данни; екосистема от суперкомпютри, чийто капацитет достига стойности от порядък екса; софтуерна и обслужваща инфраструктура, например за симулация и визуализиране; инструменти за сътрудничество в реално време; и една оперативно съвместима, отворена и надеждна инфраструктура за научни данни.

([1]) Регионалният механизъм за партньорство представлява научноизследователска инфраструктура от национално или регионално значение по отношение на социално-икономическата възвръщаемост, обучението и привличането на изследователи и технически персонал, който механизъм е признат за партньор на общоевропейския ESFRI или друга научноизследователска инфраструктура на световно равнище. Качеството на регионалния механизъм за партньорство, включително равнището на научното обслужване, управление и политика за достъп, трябва да отговаря на същите стандарти, които се изискват от общоевропейските научноизследователски инфраструктури.

([2]) Тъй като всички научни изследвания вече използват компютърни технологии и цифрови данни, достъпът до съвременни електронни инфраструктури е от съществено значение за всички изследователи. Например GÉANT свързва 40 милиона потребители в повече от 8 000 институции в 40 страни, като Европейската грид инфраструктура (ЕГИ) е най-голямата инфраструктура за разпределени изчисления в света с 290 обекта в 50 страни. Непрекъснатият напредък в областта на ИКТ и нарастващите потребности на науката от изчисления и обработка на огромни масиви от данни поставят значителни финансови и организационни предизвикателства за осигуряване на непрекъснатост на услугите за изследователите.

4.2. *Повишаване на иновационния потенциал на научноизследователските инфраструктури и на техните човешки ресурси*

4.2.1. Използване на иновационния потенциал на научноизследователските инфраструктури

Целта е да се стимулират иновациите както в самите инфраструктури, така и в промишлените отрасли, например сектора на доставчици и потребители.

За тази цел ще бъде предоставена помощ за:

а) партньорства с промишления сектор за научноизследователска и развойна дейност, с цел да се развие капацитетът на Съюза и промишлените доставки във високотехнологични области като научно оборудване или ИКТ;

б) възлагане на обществени поръчки от представители на научноизследователската инфраструктура за продукти в предпазарен етап, чрез които се насърчават иновациите и които играят ролята на първи потребители или създатели на най-новите технологии;

в) стимулиране на използването на научноизследователските инфраструктури от промишлеността, например като експериментални съоръжения за изпитване или центрове на знанието; и

г) насърчаване на интеграцията на научноизследователските инфраструктури в местните, регионалните и световните новаторски екосистеми.

Действията на Съюза ще насърчат още използването на научноизследователските инфраструктури, по-специално на електронните инфраструктури, за обществени услуги, социални иновации, култура, образование и обучение.

4.2.2. Укрепване на човешкия капитал на научноизследователските инфраструктури

Научноизследователските инфраструктури са със сложно естество и използването на техния пълен потенциал изискват адекватни умения от техните управители, инженери и техници, както и от потребителите.

Чрез финансирането от Съюза ще бъдат подкрепени обучението на персонала, управляващ и експлоатиращ научноизследователските инфраструктури от общоевропейски интерес, обменът на служители и на добри практики между институти и адекватното предлагане на човешките ресурси в основни сфери, включително създаването на конкретни образователни планове. Ще бъде насърчавано единодействието с действията по програма „Мария Склодовска-Кюри“.

4.3. *Укрепване на европейската политика в областта на научноизследователските инфраструктури и международното сътрудничество*

4.3.1. Укрепване на европейската политика за научноизследователските инфраструктури

Целта е да се използва полезното взаимодействие между националните инициативи и инициативите на Съюза, като се създават партньорства между политиците, финансиращите органи или консултативните групи в тази област (например групата за размисъл относно електронните инфраструктури на ESFRI (e-IRG), организациите от EIROforum, националните публични органи), с цел взаимно допълване и сътрудничество между научноизследователски инфраструктури и дейности за прилагането на други политики на Съюза (например политиките в областта на регионалното развитие, сближаването, промишлеността, здравеопазването, околната среда, заетостта или развитието) и да се осигури координация между различните източници на финансиране от Съюза. Действията на Съюза ще подкрепят също проучването, наблюдението и оценката на научноизследователските инфраструктури на равнището на Съюза, както и политическите проучвания и дейности за връзка с обществеността в тази област.

„Хоризонт 2020“ ще подпомага усилията на държавите-членки да използват по най-добрия начин научноизследователската си база, като поддържа актуална база данни за целия Съюз на научноизследователски инфраструктури в Европа със свободен достъп.

4.3.2. Улесняване на стратегическото международно сътрудничество

Целта е да се улесни развитието на научноизследователски инфраструктури в световен мащаб, т.е. научноизследователски инфраструктури, които изискват финансиране и споразумения в световен план. Тази цел включва също улесняване на сътрудничеството на европейските научноизследователски инфраструктури с техните партньори извън Европа, за да се гарантира оперативната съвместимост и обхват в световен план, и осъществяването на международни споразумения за взаимно ползване, откритост или съфинансиране на инфраструктури. В това отношение ще бъдат надлежно взети предвид препоръките на групата на високо равнище „Карнеги“ относно изследователските инфраструктури в световен план. Ще бъде отделено внимание и на осигуряването на адекватно участие на Съюза в координация с международни организации като Организацията на Обединените нации (ООН) и Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР).

4.4. *Конкретни аспекти на изпълнението*

По време на прилагането ще бъдат потърсени становища от независими експертни групи, както и от заинтересовани страни и консултативни органи, като ESFRI и e-IRG.

Подходът при изпълнението ще следва три направления: възходящ подход, когато не са известни точното съдържание и партньорството на проектите; целенасочен, когато конкретните научноизследователски инфраструктури и/или общности са ясно определени; и подход с посочени бенефициери, например, когато се предоставят средства за оперативни разходи на (консорциум от) оператор(и) на инфраструктура.

Целите на дейностите, посочени в раздели 4.2 и 4.3, се осъществяват с конкретни действия в тази област, както и в рамките на действията, определени в раздел 4.1., когато е целесъобразно.

ЧАСТ II

ВОДЕЩИ ПОЗИЦИИ В ПРОМИШЛЕНОСТТА

1. ВОДЕЩИ ПОЗИЦИИ ПРИ БАЗОВИТЕ И ПРОМИШЛЕНИТЕ ТЕХНОЛОГИИ

Общи положения

Успешното овладяване, интегриране и разпространение на базови технологии от европейската промишленост е ключов фактор за укрепването на иновационния капацитет и производителността на Европа и осигуряването на напреднала, устойчива и конкурентоспособна европейска икономика, водещи позиции в световен мащаб в отраслите на високотехнологичните приложения и способност за намиране на ефективни и устойчиви решения за обществените предизвикателства като се отчитат, наред с останалото, потребностите на потребителите. Иновационните дейности ще бъдат комбинирани с научноизследователски и развойни дейности като основна част от финансирането.

Интегриран подход към ключовите базови технологии

Конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“ се отнася главно за ключовите базови технологии (КБТ), като за такива се определят микро- и наноелектрониката, фотониката, нанотехнологията, биотехнологията, авангардните материали и усъвършенстваните производствени системи. В много новаторски продукти се използват едновременно няколко от тези технологии — в самия продукт или като съставни части. Всяка технология носи технологични новости, но съчетаването на ползите от многобройните взаимодействия на КБТ с други базови и промишлени технологии и от техните комбинации може да доведе дори до технологичен скок. Използването на междусекторни ключови базови технологии ще повиши конкурентоспособността и въздействието на продуктите и ще стимулира растежа и заетостта, както и ще предостави нови възможности за справяне с обществените предизвикателства. Така ще бъдат използвани многобройните взаимодействия между тези технологии. Ще бъде предоставена целенасочена подкрепа за по-широкомащабни пилотни и демонстрационни проекти, които да бъдат осъществени в различни среди и условия.

Това ще включва КБТ и междусекторни дейности в областта на КБТ (мулти КБТ), които обединяват и интегрират различни отделни технологии, което води до технологично утвърждаване в промишлена среда на една завършена и отговаряща на изискванията система, готова за пазарна реализация или в предпазарен стадий. Масивното участие на частния сектор в тези дейности и демонстрациите как резултатите от проектите ще допринесат пазарна стойност за Съюза ще бъдат необходимо предварително условие и затова изпълнението би могло да приеме формата на публично-частни партньорства. В този смисъл и чрез изпълнителната структура на „Хоризонт 2020“ ще бъде разработена съвместна работна програма за междусекторни дейности в областта на КБТ. Предвид пазарните нужди и изискванията на обществените предизвикателства, тя ще бъде насочена към осигуряване на общи градивни блокове от КБТ и мулти КБТ за различни области на приложение, включително за обществените предизвикателства. Освен това когато е подходящо ще се търси съответно единодействие между дейностите в областта на КБТ и дейностите в рамките на политиката на сближаване във връзка с национални и регионални научноизследователски и развойни стратегии за интелигентно специализиране, както и с Европейския институт за иновации и технологии (ЕИТ), с Европейската инвестиционна банка (ЕИБ) и, когато това е уместно, с дейностите на държавите-членки в рамките на инициативите за съвместно планиране.

Конкретни аспекти на изпълнението

Иновационните дейности ще включват интеграция на отделните технологии; демонстрации на капацитета за създаване и доставяне на новаторски продукти, системи, процеси и услуги; пилотни инициативи с участието на ползватели и потребители с цел доказване на приложимост и добавена стойност; и широкомащабни демонстрационни установки за улесняване на пазарната реализация на резултатите от научните изследвания. Подходящ акцент ще бъде поставен върху проектите с малък и среден мащаб. Освен това при изпълнението по тази част ще се стимулира участието на малки и средни научноизследователски екипи, което ще допринася и за по-активно участие на МСП.

Различни отделни технологии ще бъдат интегрирани, водейки до технологично утвърждаване в промишлена среда на завършена и отговаряща на изискванията система, готова за пазарна реализация. Масивното участие на частния сектор в тези дейности, включително публично-частните партньорства, ще бъдат необходимо условие.

Действия в сферата на търсенето ще допълнят технологичния тласък, произтичащ от инициативите в областта на научноизследователската дейност и иновациите. Те включват оптимално използване на обществените поръчки за иновации; разработка на подходящи технически стандарти и технически дейности в подкрепа на стандартизацията и регулирането; частно търсене и ангажиране на потребителите за създаване на по-благоприятна за иновациите пазарна среда.

Конкретно при нанотехнологиите и биотехнологиите ангажирането на заинтересованите страни и обществеността ще има за цел да повиши осведомеността за ползите и рисковете. При разпространението на тези технологии систематично ще се извършват оценки на безопасността и ще се контролират общите рискове. Когато е целесъобразно обществените и хуманитарните науки ще спомагат за вземането под внимание на потребностите, предпочитанията и приемането от ползвателите, както и за осигуряването на обществена ангажираност и информиран избор на потребителите.

Дейностите, които се ползват с подкрепа съгласно настоящата конкретна цел, ще допълнят подкрепата за научноизследователската дейност и иновациите в базовите технологии, която може да бъде предоставяна от националните или регионалните органи посредством фондовете по линия на политиката на сближаване в рамките на стратегии за интелигентно специализиране.

Като част от финансирането на действия, настоящата конкретна цел ще подкрепя и дейности за трансфер на технологии (както на национално, така и на регионално равнище), включително развиването на международни и регионални иновационни клъстери, за да стимулира по ефективните връзки между университетите и промишлеността.

Стратегически инициативи за международно сътрудничество ще се осъществяват с водещи страни партньори в области от взаимен интерес и полза. От особен, но не и единствен интерес за базовите и промишлените технологии са:

— достъпът до водещите в световен мащаб научни и технологични експертни знания;

— разработването на стандарти в световен мащаб;

— премахването на пречките пред промишленото производство, сътрудничеството в научноизследователската и развойната дейност и условията за търговия;

— безопасността на продуктите, основани на нано- и биотехнологии, и дългосрочното въздействие от употребата им;

— разработването на материали и методи за намаляване на потреблението на енергия и ресурси;

— ръководени от промишлеността, съвместни международни инициативи в рамките на общността на производителите; и

— оперативната съвместимост на системите.

1.1. *Информационни и комуникационни технологии (ИКТ)*

Действия по редица направления ще бъдат насочени към предизвикателствата, свързани с постигането на водеща роля в промишлеността и технологиите в областта на ИКТ по цялата верига на стойността, и ще обхванат общи програми за научни изследвания и иновации в областта на ИКТ, включващи по-специално:

1.1.1. Ново поколение компоненти и системи: разработване на авангардни вградени компоненти и системи с ефективно използване на енергията и ресурсите

Целта е да се запазят и укрепят водещите позиции на Европа в технологиите, свързани с авангардни, *вградени* и солидни компоненти и системи с ефективно използване на енергията и ресурсите. Това включва също микро-нано-био-системи, органична електроника, интеграция на голяма площ, поддържащи технологии за „интернет на нещата“ (ИН) ([1]), включително платформи, поддържащи доставката на усъвършенствани услуги, датчици, интелигентни интегрирани системи, вградени и разпределени системи, системи от системи и инженеринг на сложни системи.

1.1.2. Изчислителни технологии от следващото поколение: авангардни и сигурни изчислителни системи и технологии, включително изчислителни облаци

Целта е да се мобилизират европейските активи в областта на обработващите и системните архитектури, технологиите за взаимно свързване и локализиране на данни, изчислителните технологии тип „облак“, паралелната обработка на данни, софтуера за моделиране и симулации във всички пазарни сегменти, включително инженерни приложения (например, наред с останалото, количествено определяне на несигурността, анализ на риска и инженерни решения).

1.1.3. Интернет на бъдещето: софтуер, хардуер, инфраструктури, технологии и услуги

Целта е да се засили конкурентоспособността на европейската промишленост в разработването, овладяването и формирането на интернет от следващото поколение, който постепенно ще замени и надмине настоящия интернет, стационарните и мобилните мрежи и обслужващата инфраструктура, и ще осигури възможност за свързване на трилиони устройства (ИН) чрез многобройни оператори и в множество области, които ще променят нашия начин на общуване, достъп и използване на знания. Това включва научни изследвания и иновации в областта на мрежите, софтуера, процесите и услугите, киберnетичната сигурност, неприкосновеността на личния живот, надеждността и доверието, безжичните ([2]) комуникации и всички оптични мрежи, мултимедийните интерактивни приложения в имерсивна среда и свързаните предприятия на бъдещето.

([1]) Интернет на нещата ще се координира като междусекторен въпрос.
([2]) Включително мрежи с база в космическото пространство.

1.1.4. Технологии за съдържание и управление на информацията: ИКТ за цифрово съдържание и за културни и творчески индустрии

Целта е да се укрепи позицията на Европа като доставчик на продукти и услуги, които се базират на творческия дух на хората и бизнеса. Това ще се осъществи като се предоставят на специалистите и гражданите нови инструменти за създаване, достъп, използване, запазване и повторно използване на всички форми на цифрово съдържание, независимо от езика, и за моделиране, анализ и визуализиране на голям обем данни (big data), включително свързани данни. Това включва нови технологии за изкуствата, изучаване на езици, обучение, взаимодействие, цифрово съхранение, уеб дизайн, достъп до съдържание, анализ и медии; интелигентни и приспособими системи за управление на информацията, основани на авангардни технологии за извличане на данни, машинно обучение, статистически анализ и визуални компютърни технологии.

1.1.5. Авангардни интерфейси и роботи: роботика и интелигентни пространства

Целта е да се укрепят водещите позиции на Европа в науката и промишлеността в промишлената и обслужващата роботика, когнитивните и комуникационните системи, авангардните интерфейси и интелигентните пространства, и машините с изкуствено съзнание, основавайки се на нарастващия потенциал на компютрите и мрежите и напредъка в способностите за проектиране и изграждане на системи, способни да учат, да се самосглобяват, да се приспособяват и да реагират или които оптимизират взаимодействията между хора и машини. При необходимост разработените системи и напредъкът в съвременните технологии следва да бъдат утвърдени в реална среда.

1.1.6. Микро- и наноелектроника и фотоника: Ключови базови технологии, свързани с микро- и наноелектрониката и фотониката, които обхващат и квантовите технологии

Целта е да се извлече полза от върховите постижения на Европа в тези ключови базови технологии и да се подкрепят и допълнително да се подсилят нейната конкурентоспособност и водещи пазарни позиции в промишлеността. Дейностите също така ще включват научни изследвания и иновации в областта на проектирането, авангардните процеси, пилотните линии за производство, свързаните с тях производствени технологии и демонстрационни действия за валидиране на технологични разработки и новите бизнес модели, както и базови технологии от следващо поколение, използващи напредъка в квантовата физика.

Очаква се тези шест основни направления на дейност да покрият пълния спектър от нужди, като се отчита конкурентоспособността на европейската промишленост в световен мащаб. Те биха включвали постигането на водещи позиции в намирането на общи решения, продукти и услуги въз основа на ИКТ, необходими за справяне с основните обществени предизвикателства, както и приложно-ориентирани програми за изследвания и иновации в областта на ИКТ, които ще бъдат подкрепени въз основа на съответното обществено предизвикателство. Предвид непрекъснатия напредък на технологиите във всички сфери на живота, взаимодействието между човека и технологиите ще бъде важно в това отношение и ще представлява част от посочените по-горе научни изследвания в областта на ИКТ, насочени към създаването на приложения. Научните изследвания, поставящи акцент върху ползвателя, ще допринесат за разработването на конкурентоспособни решения.

Във всяко от шестте основни направления на действие са включени също специфични научноизследователски инфраструктури на базата на ИКТ като „живите лаборатории“ за изпробване и инфраструктури за съответните ключови базови технологии и интегрирането им в авангардни продукти и иновационни интелигентни системи, включително оборудване, инструменти, поддържащи услуги, „стерилни помещения“ и достъп до леярни за създаване на прототипи.

Това следва да се направи по начин, осигуряващ допълване и съгласуваност с конкретната цел „Научноизследователски инфраструктури“ в рамките на приоритета „Високи постижения в научната област“.

Дейностите ще подпомагат научните изследвания и разработването на ИКТ системите при пълно зачитане на основните права и свободи на физическите лица и по-специално на правото им на неприкосновеност на личния живот.

1.2. *Нанотехнологии*

1.2.1. Разработване на наноматериали, наномашини и наносистеми от следващо поколение

Развитие и интеграция на знания за явления с наноразмери на кръстопътя на различни научни дисциплини, насочени към коренно нови продукти и системи, позволяващи устойчиви решения в широк диапазон от сектори.

1.2.2. Гарантиране на безопасността и устойчивостта при разработването и прилагането на нанотехнологиите

Подобряване на научните знания за тяхното потенциално въздействие на нанотехнологиите върху здравето или околната среда, с цел осъществяване на проактивно, научно обосновано управление на нанотехнологиите и осигуряване на утвърдени научни инструменти, методи и платформи за оценка и управление на опасността, излагането и риска през целия жизнен цикъл на наноматериалите и наносистемите, включително въпроси, свързани със стандартизацията.

1.2.3. Разработване на общественото измерение на нанотехнологиите

Намиране на решения за човешките и материалните нужди за разпространяване на нанотехнологиите и акцентиране върху управлението на нанотехнологиите в полза на обществото и на околната среда, включително върху комуникационни стратегии за осигуряване на обществено участие.

1.2.4. Ефикасен и устойчив синтез и производство на наноматериали, компоненти и системи

Насочване на вниманието към нови гъвкави, измерими и възпроизводими операции, интелигентно интегриране на нови и съществуващи процеси, включително конвергенция на технологиите като например нанобиотехнологиите, както и промяна в мащаба с цел създаване на условия за устойчиво и с висока степен на точност широкомащабно производство на продукти и гъвкави и многофункционални инсталации, което осигурява ефикасното прехвърляне на знания в промишлени иновации.

1.2.5. Разработване и стандартизация на техники за увеличаване на капацитета, измервателни методи и оборудване

Насочване на вниманието към основни технологии, подкрепящи разработването и въвеждането на пазара на сложни и безопасни наноматериали и наносистеми, включително нанометрология, характеризиране и манипулиране на материя в наномащаб, моделиране, компютърно проектиране и авангардни инженерни методи на атомно ниво.

1.3. *Авангардни материали*

1.3.1. Междусекторни и базови технологии за производство на материали

Изследвания на проектантски материали, функционални материали, многофункционални материали с високо съдържание на познания, нови функционални възможности и подобрени показатели, като самовъзстановяващи се или биосъвместими материали, самосглобяващи се материали, новаторски магнитни материали и структурни материали за целите на иновацията във всички промишлени отрасли, особено за пазарите на продукти с висока стойност, включително творческите сектори.

1.3.2. Разработка и преобразуване на материали

Научноизследователска и развойна дейност за осигуряване на ефикасно, безопасно и устойчиво развитие и увеличаване на мащаба, с цел да се направи възможно промишленото производство на бъдещи основани на проектирането продукти за постигане на „безотпадъчно“ управление на материалите в Европа, напр. в металургията, химическата промишленост или биотехнологията, и да се подобри разбирането за механизмите на разграждане на материалите (износване, корозия и механична устойчивост).

1.3.3. Управление на компоненти на материалите

Научноизследователска и развойна дейност за нови и новаторски техники за материали, компоненти и системи, обединяване, слепване, разделяне, сглобяване, самосглобяване и разглобяване, разединяване и унищожаване на компоненти на материали, и управление на разходите за жизнения цикъл и на въздействието върху околната среда чрез новаторско използване на технология за авангардни материали.

1.3.4. Материали за устойчива промишленост с ефективно използване на ресурсите и ниски емисии

Разработване на нови продукти и приложения, бизнес модели и отговорно поведение на потребителите, чрез които се повишава използването на възобновяемите ресурси за устойчиви приложения, намалява се търсенето на енергияпрез целия жизнен цикъл на продукта и се благоприятстват производствата с ниски нива на въглеродни емисии, както и интензифицирането на процесите, рециклирането, премахването на замърсяването, материалите за съхраняване на енергия и материалите с потенциал за висока добавена стойност от отпадъци и повторна преработка.

1.3.5. Материали за творческите индустрии, включително културно наследство

Проектиране и разработване на конвергентни технологии за създаване на нови бизнес възможности, включително опазване и реставрация на европейското културно наследство и материали с историческа или културна стойност, както и на най-новите материали.

1.3.6. Метрология, характеризиране, стандартизация и качествен контрол

Насърчаване на технологии за характеризиране, неразрушителни методи за оценка, непрекъснато оценяване и наблюдение и прогнозно моделиране на експлоатационните характеристики за постигане на напредък и влияние в материалознанието и инженерните науки.

1.3.7. Оптимизиране на използването на материали

Научноизследователска и развойна дейност за проучване на заместители и алтернативи при използването на материали, включително справяне с предизвикателството, свързано със суровините, чрез специално разработени материали или замяна на оскъдните, критичните или опасните материали и новаторски подходи при създаването на бизнес модели и набелязване на критичните ресурси.

1.4. *Биотехнологии*

1.4.1. Насърчаване на модерните биотехнологии като бъдещ двигател на новаторството

Целта е да се изгради основа, позволяваща на европейската промишленост да запази челните си позиции в иновациите, също така в средносрочен и дългосрочен план. Това включва разработването на нови технологични области,като синтетична биология, биоинформатика и биология на системите, както и използване на сближаването с други базови технологии като нанотехнологията (напр. бионанотехнология), ИКТ (напр. биоелектроника) и инженерната технология. Тези и други авангардни области заслужават подходящи мерки по отношение на научноизследователската и развойната дейност, за да се улесни ефективното прехвърляне и използване на знания в нови приложения.

1.4.2. Продукти и промишлени процеси на основата на биотехнология

Тези действия имат двояка цел: от една страна, да се позволи на европейската промишленост (напр. химическата промишленост, здравеопазването, минното дело, енергетиката, целулозно-хартиената промишленост, производството на влакнени продукти и дървообработването, текстилната и хранително-вкусовата промишленост и сектора на скорбялата и нишестето) да разработва нови продукти и процеси, удовлетворяващи потребностите на промишлеността и обществото, като използва преференциално екологосъобразни и устойчиви методи на производство; и конкурентоспособни и подобрени алтернативи на настоящи продукти на базата на биотехнологиите за замяна на съществуващите продукти; от друга страна, да се мобилизира потенциалът на биотехнологията за откриване, наблюдение, предотвратяване и премахване на замърсяването. Това включва научноизследователска и развойна дейност за нови ензими с оптимизирани функции на биокатализатори, ензимни и метаболични пътеки, разработване на биопроцеси в промишлени мащаби, интегриране на биопроцеси в промишлените производствени процеси, усъвършенствана ферментация, преработка както нагоре, така и надолу по веригата, изграждане на разбиране за динамиката на развитие на микробните общности. Това ще включва също дейности по разработването на прототипи за оценка на технико-икономическата осъществимост, както и на устойчивостта на разработените продукти и процеси.

1.4.3. Иновативни и конкурентоспособни платформени технологии

Целта е да се разработят платформени технологии (напр. геномика, метагеномика, протеомика, метаболомика, молекулярни инструменти, изразни системи, фенотипни платформи и клетъчни платформи), които осигуряват водещи позиции и конкурентно предимство в голям брой икономически сектори, оказващи икономическо въздействие. Това включва аспекти като подкрепа за разработването на биоресурси с оптимизирани свойства и приложения, надхвърлящи границите на конвенционалните алтернативи; разкриване на възможности за проучване, разбиране и използване по устойчив начин на земното и морското биологично разнообразие за новаторски приложения, продукти и процеси, основани на биотехнологии; и подпомагане разработването на решения за здравеопазването, основани на биотехнологиите (напр. диагностика, биологични вещества и биомедицински устройства).

1.5. *Авангардно производство и авангардна преработка*

1.5.1. Технологии за фабрики на бъдещето

Насърчаване на устойчив промишлен растеж чрез улесняване на стратегическата промяна в Европа от разходно-ориентирано производство към подход, основан на създаването на продукти с висока добавена стойност и на базирано на ИКТ интелигентно и високоефективно производство в рамките на интегрирана система. Това изисква намирането на начини да се произвежда повече при намалено потребление на материали и енергия и като се създават по-малко отпадъци и замърсяване, като се преследва целта за висока екологична ефективност. Усилията ще се съсредоточават върху развитието и интегрирането на адаптивните системи за производство на бъдещето, с особен акцент върху нуждите на европейските МСП, за да се постигнат усъвършенствани и устойчиви производствени системи и процеси. Вниманието трябва да се насочи и към методиките за увеличаване на гъвкавото, безопасно и интелигентно производство, при което се използват подходящи нива на автоматизация в благоприятна за работниците среда.

1.5.2. Технологии, позволяващи изграждането на енергийноефективни системи и сгради, които оказват слабо въздействие върху околната среда

Намаляване на потреблението на енергия и емисиите на CO_2 чрез разработване и разпространяване на устойчиви строителни технологии и системи, и чрез прилагане и разпространяване на мерки за нарастващо използване на енергийно ефективни системи и материали в новите, модернизираните и обновените сгради. Съображения относно жизнения цикъл и нарастващото значение на концепциите за проектиране—строителство—експлоатация ще бъда ключови фактори за овладяването на предизвикателството на прехода към сгради с почти нулево потребление на енергия в Европа до 2020 г. и за реализиране на енергийноефективни райони с участието на широк кръг заинтересовани страни.

1.5.3. Устойчиви технологии с ниски нива на въглеродни емисиии с ефективно използване на ресурсите в енергоемките преработващи отрасли

Повишаване на конкурентоспособността на преработвателната промишленост в отрасли като химия, цимент, целулоза и хартия, стъкло, минерали или цветни метали и стомана, чрез драстично подобряване на енергийната и ресурсната ефективност и намаляване на въздействието върху околната среда на подобни промишлени дейности. Вниманието ще бъде насочено към разработването и утвърждаването на базови технологии за иновативни вещества, материали и технологични решения за нисковъглеродни продукти и по-малко енергоемки процеси и услуги по веригата за създаване на стойност, както и към внедряването на производствени технологии и техники със свръхниски нива на въглеродни емисии с цел конкретно намаляване на емисиите на парникови газове.

1.5.4. Нови устойчиви бизнес модели

Междусекторното сътрудничество в областта на понятията и методологиите за „основано на знанието“, специализирано производство може да насърчи организационното обучение, творчеството и иновациите с акцент върху бизнес моделите при адаптивни подходи, които могат да се нагаждат към изискванията на глобализираните вериги и мрежи за създаване на стойност, променящите се пазари и нововъзникващите и бъдещите промишлени отрасли. Това включва разглеждане на подходящи бизнес модели, като се обхване целият жизнен цикъл на продуктите и процесите.

1.6. *Космическо пространство*

В областта на изследването на космическото пространство на равнището на Съюза ще се предприеме действие съвместно с дейностите на държавите-членки и на Европейската космическа агенция (ЕКА) за изследване на космическото пространство с цел осигуряване на взаимно допълване между различните фактори.

1.6.1. Създаване на условия за конкурентоспособност, независимост и иновативност на европейския космически сектор

Целта е да се поддържа водеща роля в световен мащаб в космическите изследвания чрез запазване и допълнително развитие на рентабилна, конкурентоспособна и иновативна космическа промишленост (в т.ч. МСП) и изследователска общност и чрез насърчаване на космическите иновации.

1.6.1.1. Гарантиране и доразвиване на конкурентоспособна, устойчива космическа промишленост и изследователска общност с предприемачески дух и засилване на европейската независимост в космическите системи

Европа играе водеща роля в изследването на космическото пространство и в разработването на космически технологии и непрекъснато разработва собствени оперативни космически инфраструктури (напр. програмата „Галилео“ и програмата „Коперник“). В действителност, европейската промишленост се е утвърдила като износител на първокласни спътници и други технологии, свързани с космическото пространство. Въпреки това тази позиция е поставена под въпрос поради конкуренцията от други големи космически сили. Целта на тази мярка е развитие на научноизследователската база чрез осигуряване на непрекъснатост в космическите програми за научни изследвания и иновации, например чрез последователност от по-малки и по-чести демонстрационни проекти с присъствие в космоса. Това ще даде възможност на Европа да развива своята промишлена база и общността за космически изследвания и технологично развитие, с което ще съдейства за техния напредък, така че да надминат днешното състояние, и за тяхната независимост от внос на критични технологии.

Следва да се подпомага стандартизацията, за да се оптимизират инвестициите и да се развие достъпът до пазара.

1.6.1.2. Насърчаване на обмена на иновации между космическите и некосмическите сектори

Редица предизвикателства в космическите технологии са сходни с предизвикателствата в наземните технологии, например в областта на въздухоплаването, енергетиката, околната среда, телекомуникациите и ИКТ, проучването на природните ресурси, датчиците, роботиката, авангардните материали, сигурността и здравеопазването. Тези сходства дават възможност за разработки на технологии, провеждани съвместно на ранен етап от космически и некосмически общности, включително некосмически промишленост, по-специално от малки и средни предприятия, които евентуално биха довели по-бързо до революционни нововъведения в сравнение със самостоятелни разработки, даващи резултати на по-късен етап. Експлоатацията на съществуващата европейска космическа инфраструктура следва да бъде стимулирана чрез насърчаване на развитието на новаторски продукти и услуги, основани на дистанционни изследвания, географски позициониращи системи или други видове събрани чрез спътници данни. Поради това Европа следва да подсили началното развитие на предприемаческия космически сектор по целесъобразност чрез добре насочени мерки, в т.ч. като подпомага инициативите за трансфер на космически технологии.

1.6.2. Създаване на условия за напредък в космическите технологии

Целта е да се разработят авангардни и базови космически технологии и концепции за експлоатация от идеята до демонстрацията в космоса.

Способността за достъп до космоса и за разработване, поддържане и управляване на космически системи в околоземна орбита и извън нея е жизненоважна за бъдещето на европейското общество. Необходимият за целта капацитет изисква инвестиции за научни изследвания и иновации в множество космически технологии (т.е. ракети носители и друг вид носители, спътници, роботика, инструменти и датчици), както и в оперативните концепции — от идеята до демонстрацията в космоса. В момента Европа е една от трите водещи космически сили с основен движещ фактор инвестициите от държавите-членки чрез ЕКА и националните програми, но в сравнение с равнището на инвестициите в космическата научноизследователска и развойна дейност в Съединените американски щати (напр. около 20 % от общия бюджет на НАСА) европейският акцент върху бъдещи космически технологии и приложения следва да бъде засилен по протежение на цялата верига:

а) изследвания на ниско равнище на технологична готовност (РТГ), разчитащи често в голяма степен на ключови базови технологии с потенциал за създаване на революционни технологии с наземни приложения;

б) подобряване на съществуващите технологии, напр. чрез миниатюризация, по-висока енергийна ефективност и по-висока чувствителност на датчиците;

в) демонстрации и утвърждаване на нови технологии и концепции в аналогични космически и наземни обкръжения;

г) контекст на мисията, например анализ на космическото обкръжение, наземни станции, защита на космическите системи и инфраструктурите от повреда или унищожаване вследствие на сблъсък с отпадъци или други космически предмети, както и въздействието на космически метеорологични явления, включително слънчевите изригвания (информираност за ситуацията в космоса, SSA), насърчаване на инфраструктурата за събиране и предаване на новаторски данни и архивиране на проби;

д) сателитна комуникация, усъвършенствани технологии за навигация и за дистанционно отчитане, обхващащи научните изследвания, които са важни за бъдещите поколения космически системи на Съюза (напр. „Галилео“ и „Коперник“).

1.6.3. Създаване на условия за използване на космически данни

Целта е да се осигури по-широко оползотворяване на космическите данни, получени от съществуващите, архивираните и бъдещите европейски мисии, в научния, публичния и търговския сектор.

Космическите системи често дават информация, която не може да бъде събрана по друг начин. Въпреки че европейските мисии са на световно равнище, публикуваните разчети сочат, че вероятността за използване на данни от европейски мисии е по-малка от тази за използване на данни от мисиите на САЩ. Използването на постъпващите от европейски спътници данни (научни, обществени или търговски) може да се повиши значително, ако бъдат положени допълнителни усилия за обработката, архивирането, утвърждаването, стандартизацията и устойчивата наличност на космическите данни, получени от европейски мисии, както и за подкрепа на разработването на нови информационни продукти и услуги, получени в резултат на тези данни, и когато е уместно в комбинация с данни от наземни наблюдения. Иновативни подходи при събирането, обработката, обобщаването и разпространението на данните и оперативната съвместимост, по-специално насърчаване на достъпа до данни и метаданни в областта на науките за Земята и на обмена на такива данни, като се използват новаторски форуми за сътрудничество на базата на ИКТ, могат да осигурят по-висока възвръщаемост на инвестициите в космическата инфраструктура и да допринесат за справяне с обществените предизвикателства. Калибрирането и потвърждаването на космическите данни (за отделните инструменти, между инструменти и мисии, и за обекти на място) са ключови фактори за ефективното използване на космически данни във всички сфери, като е необходимо да се подобри стандартизацията на данните, извлечени в космоса, и на референтните рамки.

Достъпът до данните и използването на космически мисии е въпрос, който изисква глобална координация. За данни, получени от наблюдение на Земята, отчасти са постигнати хармонизирани подходи и най-добри практики в координация с междуправителствената „Група за наблюдение на Земята“ (GEO), чиято цел е да поддържа глобална система на системите за земни наблюдения (GEOSS), в която Съюзът участва, по-конкретно като се използва пълноценно програмата Коперник. Ще се подпомогне бързото въвеждане на тези иновации в съответното приложение и в процесите на вземане на решения. Това включва също така използването на данни за допълнителни научни изследвания.

1.6.4. Създаване на условия за провеждане на европейски научни изследвания в подкрепа на международни космическа партньорства

Целта е да се подкрепят научните изследвания и иновации, с които Европа участва в дългосрочни международни космически партньорства.

Въпреки че космическата информация осигурява големи ползи на местно равнище, космическите предприятия имат по принцип глобален характер. Това е особено явно по отношение на космическите заплахи за наземни и космически системи. Загубите на спътници, предизвикани от космически метеорологични явления и космически отпадъци, се оценяват на около100 милиона евро годишно. Също толкова глобални са и много други проекти в областта на космическите науки и изследването на космическото пространство. Разработването на авангардни космически технологии все повече се извършва в рамките на такива международни партньорства, което прави достъпа до такива международни проекти важен фактор за успеха на изследователите и промишлеността от Европа. Участието на Съюза в тези глобални космически начинания трябва да се дефинира с дългосрочни стратегически пътни карти (с продължителност от 10 години и повече), съобразени с приоритетите на космическата политика на Съюза и в координация с държавите-членки и вътрешните европейски партньори като ЕКА и националните космически агенции и, когато е уместно, с международни партньори и космическите агенции на космически нации.

1.6.5. Конкретни аспекти на изпълнението

Приоритетите за изпълнение на космически изследвания и иновации по „Хоризонт 2020“ са в съответствие с приоритетите в областта на космическата политика на Съюза, както са определени от Съвета по въпросите на космическото пространство и в съобщението на Комисията от 4 април 2011 г., озаглавено „Към космическа стратегия на Европейския съюз в услуга на гражданите“. Когато е уместно изпълнението ще се основава на програми за стратегически изследвания, разработени в консултации с държавите-членки и националните космически агенции, ЕКА, заинтересованите страни от европейската космическа промишленост (включително МСП), академични институции, технологични институти и консултативната група по космическото пространство. По отношение на участието в международни начинания научноизследователската и иновационна програма ще бъде определена в сътрудничество със заинтересованите страни от Европа и международни партньори (напр. NASA, ROSCOSMOS, JAXA).

Когато е целесъобразно прилагането на космическите технологии се подкрепя от конкретните цели по линия на приоритета „Обществени предизвикателства“.

2. ДОСТЪП ДО РИСКОВО ФИНАНСИРАНЕ

„Хоризонт 2020“ ще създаде два механизма („капиталовия механизъм“ и „дълговия механизъм“), които ще разполагат с различни сметки. Капиталовият механизъм и сметката за МСП на дълговия механизъм ще бъдат осъществени във взаимозависимост с COSME, като част от двата финансови инструмента на Съюза, които предоставят капитал и заеми за подпомагане на научните изследвания, иновациите и растежа на МСП.

Капиталовият и дълговият механизъм могат да позволят, когато е уместно, обединяването на финансови ресурси с такива на държави-членки или региони, желаещи да участват с част от разпределените им европейски структурни и инвестиционни фондове в съответствие с Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета ([1]).

Вместо да предоставя заеми, гаранции или капиталови инвестиции и т.н. пряко на крайни бенефициери, Комисията ще делегира това на финансови институции, които ще предоставят подкрепа, по-специално чрез разпределяне на риска, гаранционни схеми и капиталови и квазикапиталови инвестиции.

2.1. *Дългов механизъм*

Дълговият механизъм ще предоставя на отделни получатели заеми за инвестиции в научни изследвания и иновации; (насрещни) гаранции за финансови посредници, предоставящи заеми на получатели; комбинации от заеми и (насрещни) гаранции; и гаранции и/или насрещни гаранции за национални или регионални схеми за финансиране на дълг. По линия на дълговия механизъм ще се предприемат дейности за увеличаване на падежа и ще се подпомогне специализирания инструмент за МСП, в зависимост от равнището на търсене (вж. част II, раздел 3 „Иновации в МСП“). Разпоредбите на дълговия механизъм могат да се комбинират, евентуално след добавяне на безвъзмездни средства (включително еднократни суми), с разпоредби от капиталовия механизъм в една или повече интегрирани схеми. Възможни са също заеми при облекчени условия, конвертируеми заеми, подчинени заеми, съвместни заеми, лизингови заеми и секюритизация.

Освен предоставяне на заеми и гаранции при пазарни условия на принципа, „първи пристигнал — първи обслужен“, дълговият механизъм ще бъде насочен, в редица от компонентите си, към отделни политики и сектори. Когато е уместно могат да постъпят бюджетни вноски, заделени за тази цел, от:

а) други части на „Хоризонт 2020“, по-специално от част III „Обществени предизвикателства“;

б) други рамки, програми и бюджетни редове в общия бюджет на Съюза;

в) конкретни региони и държави-членки, които желаят да участват със средства от фондовете по линия на политиката на сближаване;

г) отделни институции (например съвместните технологични инициативи) или инициативи.

Такива бюджетни вноски могат да се извършват или допълват по всяко време в хода на „Хоризонт 2020“.

Споделянето на риска и други параметри могат да варират за различните компоненти на дадена политика или сектор, при условие че тяхната стойност или състояние са съобразени с общите правила за дълговите инструменти. Освен това компонентите могат да имат специфични стратегии за комуникация в рамките на цялостната кампания за популяризиране на дълговия механизъм. В допълнение може да се използват специализирани посредници на национално равнище, ако е необходим специален експертен опит за оценка на бъдещите заеми в областта на даден компонент.

Сметката за МСП на дълговия механизъм ще предоставя на МСП и малки предприятия със средна степен на капитализация, чийто основен предмет на дейност са научните изследвания и иновациите, заеми в размер над 150 000 EUR, които ще допълват финансирането за МСП от механизма за гарантиране на заеми по програма COSME. Сметката за МСП на дълговия механизъм ще обхваща и заеми под 150 000 EUR за МСП, чийто основен предмет на дейност са научните изследвания и иновациите, и малки предприятия със средна степен на капитализация.

Лостовият ефект на дълговия механизъм, определен като общото финансиране (т.е. финансиране от страна на Съюза, плюс участие от други финансови институции), разделено на финансовото участие на Съюза, се очаква да варира средно от 1,5 до 6,5 в зависимост от вида на операциите, включени в него (равнището на риска, бенефициерите и съответният дългов финансов инструмент). Мултиплициращият ефект, определен като общата сума на инвестициите, направени от получилите помощи бенефициери, разделена на финансовата вноска на Съюза, се очаква да бъде от 5 до 20, отново в зависимост от съответния вид операции.

([1]) Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета (Виж страница 320 от настоящия брой на Официален вестник).

2.2. *Капиталов механизъм*

Капиталовият механизъм ще се съсредоточи върху фондовете за рисков капитал в първоначалната фаза и публичните и частните фондове на фондове, като предоставя рисков капитал и/или междинен капитал на отделни предприятия от портфолиото. Тези предприятия могат в допълнение да потърсят дългово финансиране от финансови посредници, прилагащи дълговия механизъм. Освен това в капиталовия инструмент ще се разгледат възможностите за подпомагане на т.нар. „бизнес ангели“ и други потенциални източници на дялово финансиране. Това би могло да включва подкрепа на етап 3 от инструмента за МСП в зависимост от нивото на търсене, както и от технологичния трансфер (включително трансфера в производствения сектор на научноизследователските резултати и изобретения, създадени в обществената научноизследователска сфера, например чрез доказване на приложимостта на концепцията).

Капиталовият механизъм ще предвижда също възможност за инвестиции във фазите на разширяване и растеж във връзка с капиталовия механизъм за растеж (EFG) по програма COSME (това включва инвестиции във фондове на фондове, с широка база от инвеститори като частни, институционални и стратегически инвеститори, както и национални публични и полупублични финансови институции). Във втория случай инвестициите от капиталовия механизъм на „Хоризонт 2020“ не надхвърлят 20 % от общото финансиране на Съюза, освен в случаи на многостепенни фондове, при които участието на EFG и капиталовия механизъм на „Хоризонт 2020“ ще бъде осъществявано пропорционално въз основа на инвестиционната политика на фонда. Както и EFG, капиталовият механизъм избягва участие в изкупуване на предприятия или в заместващ капитал, предвиден за затваряне на придобити предприятия. Комисията може да реши да измени прага от 20 % с оглед на променящите се пазарни условия.

Капиталовият финансов инструмент на Съюза за научните изследвания, иновациите и растежа на МСП, посочен в първия параграф от раздел 2, следва да бъде в подходящ размер и мащаб, за да подкрепя новаторските предприятия още от най-ранния етап чрез растеж и експанзия, в рамките на интегриран подход.

Инвестиционните параметри ще бъдат установени по такъв начин, че конкретните цели на политиката, включително насочването към определени групи потенциални бенефициери, да могат да се постигнат, запазвайки същевременно пазарно ориентирания, направляван от търсенето подход на този инструмент.

Капиталовият механизъм може да бъде подкрепен чрез бюджетни вноски от:

а) други части на „Хоризонт 2020“;

б) други рамки, програми и бюджетни редове в общия бюджет на Съюза;

в) конкретни региони и държави-членки; и

г) специфични организации или инициативи.

Лостовият ефект на капиталовия механизъм, определен като общото финансиране (т.е. финансиране от страна на Съюза, плюс участието на други финансови институции), разделено на финансовата вноска на Съюза, се очаква да бъде около 6, в зависимост от пазарните особености, а очакваният мултиплициращ ефект, определен като общата сума на инвестициите, направени от получилите помощи бенефициери, разделена на финансовата вноска на Съюза — средно 18.

2.3. *Конкретни аспекти на изпълнението*

Прилагането на двата механизма ще се делегира на групата на Европейската инвестиционна банка (ЕИБ и Европейския инвестиционен фонд (ЕИФ) и/или други финансови институции, на които може да бъде възложено изпълнението на финансовите инструменти в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012. Замисълът и изпълнението им ще бъдат синхронизирани с общите разпоредби за финансови инструменти, установени в посочения регламент, и с по-конкретни оперативни изисквания, които ще бъдат установени с насоки на Комисията. Използването на финансови инструменти трябва да има ясно изразена добавена стойност за Европа и следва да осигури лостов ефект и да функционира като добавка към националните инструменти.

Финансовите посредници, подбрани от субекти, на които е възложено изпълнението на финансовите инструменти в съответствие с член 139, параграф 4 от Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012, въз основа на открити, прозрачни, пропорционални и недискриминационни процедури, могат да включват частни финансови институции, както и държавни и полудържавни финансови институции, национални и регионални банки с публичен характер, както и национални и регионални инвестиционни банки.

Техните елементи могат да бъдат съчетани, евентуално след добавяне на безвъзмездни средства (включително еднократни суми), в една или повече интегрирани схеми за подпомагане на конкретни категории бенефициери или проекти със специално предназначение, като например МСП и предприятия със средна степен на капитализация с потенциал за растеж, или мащабни демонстрационни проекти на новаторски технологии.

Тяхното прилагане ще бъде подкрепено от набор от съпътстващи мерки. Те могат да включват техническа подкрепа за финансовите посредници при оценката на допустимостта на заявленията за заем или на стойността на активите от знания; схеми за инвестиционна готовност за „отглеждане“, наставничество и менторство за МСП и насърчаване на тяхното взаимодействие с потенциални инвеститори; мерки за повишаване на осведомеността на дружествата за рисков капитал и т. нар. „бизнес ангели“ относно потенциала за растеж на новаторски МСП, участващи в програми за финансиране от Съюза; схеми за привличане на частни инвеститори с цел подпомагане на растежа на новаторските МСП и предприятия със средна степен на капитализация; действия за подобряване на трансграничното и мултинационалното финансиране на дълга и капиталово финансиране; схеми за насърчаване на благотворителни фондации и индивиди да подкрепят научноизследователската дейност и иновациите; и схеми за насърчаване на корпоративните инвестиции и дейностите на семейните служби и „бизнес ангелите“.

Във връзка с подготовката и изпълнението на тези дейности, когато е уместно, може да се проведат консултации с образувания като регионални органи, асоциации на МСП, търговски палати и съответните финансови посредници.

Допълняемостта ще се гарантира чрез механизми на програма COSME.

3. ИНОВАЦИИ В МСП

3.1. *Интегриране на подкрепата за МСП, по-конкретно чрез инструмент за тази цел*

МСП ще бъдат подкрепени в рамките на „Хоризонт 2020“. За тази цел се установяват по-добри условия за участие на МРС в „Хоризонт 2020“. Освен това е предвиден специализиран инструмент за МСП, който е насочен към всички видове новаторски МСП, показващи силна амбиция да се развиват, растат и интернационализират. Той ще бъде на разположение за всички видове иновации, включително нетехнологични и социални иновации и иновации в услугите, като се има предвид, че всяка дейност има ясно изразена добавена стойност за Европа. Целта е да се помогне за решаване на проблемите с финансирането на ранния етап на високорискови научни изследвания и иновации, да се стимулират революционни иновации и да се увеличи търговското използване на резултатите от изследванията в частния сектор.

Всички конкретни цели на приоритета „Обществени предизвикателства“ и конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“ се прилага специализираният инструмент за МСП и се отделя сума в подходящ размер за него, така че да се постигне минималната цел за МСП да се разпределят 20 % от общия бюджет за всички конкретни цели на приоритета „Обществени предизвикателства“ и за конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“.

Само МСП ще имат право да кандидатстват за финансиране и подкрепа. Те могат да установяват сътрудничество според собствените си нужди, включително за възлагане на подизпълнители на дейности по проучването и разработката. Проектите трябва да са от явен интерес за МСП и да им носят потенциални ползи, както и да имат ясно изразено европейско измерение.

Инструментът за МСП ще обхваща всички области на науката, технологията и иновациите посредством „възходящ“ подход в рамките на дадено обществено предизвикателство или дадена базова технология, така че да останат достатъчно възможности за финансиране на всякакви видове обещаващи идеи, особено на междусекторни и интердисциплинарни проекти.

Инструментът ще функционира в рамките на една-единствена централизирана управленска система, при облекчен административен режим и с единствена входна точка. Той се прилага главно на принципа „отдолу нагоре“ посредством постоянна покана за представяне на предложения.

Инструментът за МСП ще предоставя опростена и поетапна подкрепа. Неговите три етапа ще обхванат целия иновационен цикъл. Преминаването от един етап към следващия ще става плавно, при положение че даден проект на МСП е доказал на някой от предходните етапи, че е достоен за допълнително финансиране. Няма задължение кандидатите да покриват последователно всичките три етапа. В същото време всеки етап ще бъде отворен за всички МСП:

— Етап 1: Концепция и оценка на възможностите за осъществяване:

МСП ще получат помощи за проучване на научната или техническата осъществимост и търговския потенциал на една нова идея (доказване на концепцията) с цел разработване на иновационен проект. Положителен резултат от такава оценка, при която връзката между темата на проекта и нуждите на потенциалния ползвател/купувач е въпрос от голямо значение, ще позволи финансиране на следващия(те) етап(и).

— Етап 2: Научноизследователска и развойна дейност, демонстрация, пренасяне на пазарна основа:

Отделяйки подобаващо внимание на концепцията за ваучер за иновации, научноизследователската и развойна дейност ще бъде подпомагана, като се поставя специално ударение на демонстрационните дейности (изпитване, прототип, проучвания относно увеличаването на мащаба, проектиране, пилотни проекти за иновативни процеси, продукти и услуги, утвърждаване, проверка за ефективност и др.) и пренасянето на пазара, което насърчава за участие крайните ползватели или потенциалните клиенти. Чрез ваучерите за иновации ще се насърчава участието на млади предприемачи.

— Етап 3: Търговска реализация:

На този етап не се предоставя пряко финансиране, освен помощни дейности, като целта е да се улесни достъпът до частен капитал и благоприятна за иновациите среда. Предвидени са връзки към финансови инструменти (вж. част II, раздел 2 „Достъп до рисково финансиране“), например чрез обслужване с предимство на МСП, които са преминали успешно етапи 1 и/или 2, в рамките на заделено количество финансови ресурси. МСП ще се ползват също от мерки за подкрепа като създаване на мрежи за контакти, обучение, наставничество и консултации. В допълнение, този етап може да бъде свързан с мерките за насърчаване на обществени поръчки в предпазарен стадий и обществени поръчки за новаторски решения.

Еднаквото насърчаване, прилагане и наблюдение на инструмента за МСП в рамките на „Хоризонт 2020“ ще гарантира лесен достъп за МСП. Въз основа на съществуващите мрежи за подкрепа на МСП, като например мрежата „Enterprise Europe“ и други доставчици на новаторски услуги, ще се създаде схема за наставничество за МСП бенефициери, за да се ускори въздействието на предоставената подкрепа. Освен това ще се разгледат възможностите за установяване на връзки с подходящи национални и/или регионални посредници, за да се осигури ефикасното прилагане на схемата за менторство.

Ще бъде създаден специален орган от заинтересовани лица и експерти в областта на научните изследвания и иновациите в МСП, който да насърчава и придружава специфичните за МСП мерки на „Хоризонт 2020“.

3.2. *Специална подкрепа*

3.2.1. Подкрепа за занимаващите се с интензивни научни изследвания МСП

Едно от специалните действия ще бъде посветено на насърчаването на пазарно ориентирани транснационални иновации в МСП, осъществяващи научноизследователска и развойна дейност. То е насочено към МСП, извършващи интензивни научни изследвания във всякакви сектори, които също трябва да демонстрират своята способност да реализират на пазара резултатите от проекта.

Действието ще прилага „възходящ“ подход към цялата област на науката и технологиите, с цел да удовлетвори конкретните потребности на МСП, осъществяващи научноизследователска и развойна дейност.

Действието ще се изпълнява чрез инициатива по член 185 от ДФЕС, която ще се основава на съвместната програма „Eurostars“ и ще го направлява съгласно констатациите в неговата междинна оценка.

3.2.2. Подобряване на капацитета за иновации на МСП

Ще се подкрепят транснационални дейности, подпомагащи изпълнението и допълващи специфичните мерки за МСП в „Хоризонт 2020“, по-конкретно с цел подобряване на капацитета за иновации на МСП. Дейностите могат да включват повишаване на осведомеността, информация и разпространение, дейности за обучение и мобилност, изграждане на мрежи от контакти и обмен на най-добри практики, разработване на висококачествени услуги и механизми за МСП в подкрепа на иновациите с висока добавена стойност за Съюза (напр. управление на иновациите, интелектуална собственост и трансфер на знания, новаторско използване на ИКТ и електронни умения в МСП), както и подпомагане на МСП при намирането на партньори за научни изследвания и иновации в Съюза, което ще им позволи да се специализират в дадена технология и да развиват собствения си капацитет за иновации. Посредническите организации, представляващи групи новаторски МСП, се приканват да провеждат междусекторни и трансрегионални иновационни дейности с МСП, разполагащи с взаимно допълваща се компетентност, с цел да се развият нови промишлени вериги за създаване на стойност.

Тези дейности по целесъобразност се координират с подобни национални мерки. Предвижда се тясно сътрудничество с мрежата на националните звена за контакт. Ще се търсят полезни взаимодействия с политиката на сближаване на Съюза в контекста на национални и регионални иновационни стратегии за интелигентно специализиране.

Предвижда се засилване на връзката с мрежата „Enterprise Europe“ (в рамките на програма COSME), като се осигурява координацията ѝ с националните точки за контакт. Подкрепата може да варира от подобряване на информационните и консултантските услуги, през инициативи за менторство, наставничество и търсене на партньори за МСП, желаещи да разработват иновационни трансгранични проекти, до предоставянето на услуги в подкрепа на иновации. Това ще консолидира подхода „обслужване на едно гише“ на мрежата „Enterprise Europe“ в подкрепа на МСП, наред с изразеното регионално и местно присъствие на мрежата.

3.2.3. Подкрепа за пазарно ориентираните иновации

Чрез тези дейности ще бъдат подкрепени транснационални, пазарно ориентирани иновации с оглед подобряване на иновационния капацитет на МСП чрез подобряване на рамковите условия за иновации, както и преодоляване на специфичните препятствия, пречещи на растежа на новаторските предприятия, по-специално на МСП с потенциал за бърз растеж. Ще бъдат обхванати специализираната подкрепа за иновации (например относно използването на интелектуална собственост, мрежи от възложители на обществени поръчки, подкрепа за бюра за трансфер на технологии и стратегическо проектиране) и ще бъдат подкрепени прегледите на обществените политики по отношение на иновациите.

ЧАСТ III

ОБЩЕСТВЕНИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

1. ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ, ДЕМОГРАФСКИ ПРОМЕНИ И БЛАГОСЪСТОЯНИЕ

Ефективната промоция на здравето, подкрепена от солидна база от научно потвърдени знания, спомага за профилактиката на заболяванията, подобрява благосъстоянието и намалява разходите. Промоцията на здравето, активният живот на възрастните хора, благосъстоянието и профилактиката на заболяванията зависят също и от разбирането на определящите здравето фактори, от наличието на ефективни средства за профилактика, като ваксините, от ефективното проследяване на здравето и заболяванията и от подготвеността, както и от ефективността на програмите за скрининг.

Резултатните усилия за профилактика, ранно откриване, управление, третиране и лечение на болести, увреждания, крехко здраве и намалена функционалност се основават на фундаменталното разбиране на техните причини, процеси и въздействие, както и на факторите за добро здраве и благосъстояние. По-доброто разбиране за здравето и болестите ще изисква установяване на тясна връзка между фундаментални, клинични, епидемиологични и социално-икономически изследвания. Ефективният обмен на данни и връзката на тези данни с широкомащабни кохортни проучвания от реалния свят също са от съществено значение, както и пренасянето на резултатите от научните изследвания в клиничната практика, по-специално чрез провеждането на клинични изпитвания.

Адаптирането към допълнителните изисквания в сектора на здравеопазването и предоставянето на грижи поради застаряването на населението е обществено предизвикателство. С оглед да се запази ефективността на здравеопазването и грижите за всички възрасти са необходими усилия, за да се подобри и ускори процесът на вземане на решения в областта на профилактиката и лечението, да се установят най-добрите практики в сектора на здравеопазването и грижите, да се повиши осведомеността и да се подкрепи тяхното разпространение, както и да се подпомагат интегрираните грижи. По-доброто разбиране на процесите на остаряване и профилактиката на свързаните с възрастта заболявания са основа за поддържането на здравословен и активен живот на европейските граждани през целия им живот. Също толкова важно е и широкото разпространение на технологични, организационни и социални иновации, даващи възможност на по-възрастни хора, хора с хронични заболявания, както и на лица с увреждания, да останат активни и независими. Това ще допринесе за повишаване на нивото на тяхното физическо, социално и психическо благосъстояние и за удължаване на продължителността му.

В настоящата конкретна цел следва да се обърне внимание, в съответните дейности, на хронични състояния и заболявания, включително, но не само: сърдечно-съдова болест, рак, метаболитни заболявания и рискови фактори, включително диабет, хронична болка, неврологични, невродегенеративни и психични смущения и смущения, свързани с употребата на вещества, редки заболявания, наднормено тегло и затлъстяване, автоимунни заболявания, ревматични и мускулно-скелетни смущения и други заболявания, засягащи различни органи, както и остри състояния и различни функционални ограничения. Също така следва да се обърне внимание на инфекциозните заболявания, включително, но не само на ХИВ/СПИН, туберкулоза и малария, на пренебрегваните и свързаните с бедността заболявания и болестите, пренасяни от животни, на възникващите епидемии, завръщане на изчезнали инфекциозни болести (включително болестите, свързани с лошото качество на водата), както и на заплахата от растяща антимикробна резистентност, на професионалните заболявания и свързаните с трудовата дейност смущения.

Персонализираната медицина следва да се развива с цел адаптиране на стратегиите за профилактика и лечение към изискванията на пациента и следва да се основава на ранната диагностика на заболяванията.

Всички тези действия ще се осъществяват по такъв начин, че да подпомагат изследователския и иновационен цикъл, да повишават конкурентоспособността на европейската промишленост и развитието на нови пазарни възможности. Помощ ще се дава за „внедрителски“ подходи, които интегрират няколко стъпки от процеса на иновации в здравната индустрия.

По-долу са описани конкретните дейности.

1.1. *Разбиране на здравето, благосъстоянието и болестите*

1.1.1. Разбиране на определящите фактори на здравето, подобряване на промоцията на здравето и профилактиката на заболяванията

Необходимо е по-добро разбиране на определящите фактори на здравето, за да се съберат доказателства за ефективна промоция на здравето и профилактика на заболяванията. Това ще позволи и разработването на комплексни показатели за състоянието на здравето и благосъстоянието в рамките на Съюза, въз основа на съществуващите източници на данни и системи от показатели. Ще бъдат проучени екологични, поведенчески (включително начин на живот), психологични, организационни, социално-икономически, биологични и генетични фактори в най-широкия смисъл. Подходите ще включват дългосрочни проучвания по кохорти и свързването на техните данни с данните, получени от изследвания на научните направления, чието наименование завършва на „-омика“, от биомедицината на системите, включително подходящите приложения на биологията на системите, и чрез други методи.

По-специално, по-доброто познаване на околната среда като определящ фактор за здравето ще наложи използването на интердисциплинарен подход, интегриращ наред с другото имащи значение за човека молекулярно-биологични, епидемиологични и токсикологични подходи и свързаните с тях данни за проучване на начините на действие на различните химикали, комбинираната експозиция на замърсители и други стресови фактори, свързани с околната среда и климата,

за извършване на интегрирани токсикологични изпитвания и за търсене на алтернативи на тестовете с животни. Необходими са новаторски подходи за оценка на експозицията, използващи ново поколение биомаркери, основани на научните направления, чието наименование завършва на „-омика“, и епигенетиката, човешкия биомониторинг, оценки на индивидуалната експозиция и моделиране за разбиране на комбинирани, кумулативни и нововъзникващи форми на експозиция, включващи социално-икономически, културни, професионални, психологични и поведенчески фактори. Ще се подкрепя подобряването на връзките с данни за околната среда посредством авангардни информационни системи.

По този начин могат да бъдат оценени съществуващите и планираните политики и програми и да бъде предоставена подкрепа за политиката. По същия начин могат да бъдат разработени подобрени поведенчески интервенции, профилактични и образователни програми, включително такива, които се отнасят до здравната грамотност в областта на храненето, физическата активност, ваксинирането и други първични здравни грижи.

1.1.2. Разбиране на болестите

Необходимо е по-добро разбиране на здравето и болестите през целия човешки живот, така че да могат да бъдат разработени нови и по-добри мерки за профилактика, диагностициране, лечение и рехабилитация. Интердисциплинарните, базисните и транслационните научни изследвания относно патофизиологията на болестите са от съществено значение за подобряване на разбирането на всички аспекти на болестните процеси, включително прекласифициране на нормалните и патологичните вариации въз основа на данни от молекулярната биология, както и за валидиране и използване на резултатите от научните изследвания в клинични приложения.

Фундаменталните научни изследвания ще обхващат и насърчават разработването и използването на нови средства и подходи за събиране на биомедицински данни и ще включват методи за образно представяне на биологични процеси, научните направления, чието наименование завършва на „-омика“, както и системни медицински подходи с висок капацитет. Тези дейности ще изискват тясна връзка между фундаменталните и клиничните изследвания, както и с дългосрочни кохортни изследвания (и съответните научноизследователски области), както е описано по-горе. Ще са необходими също тесни връзки с научноизследователските и медицинските инфраструктури (бази данни, био-банки и др.) с цел стандартизация, съхранение, обмен и достъп до данни — теми, които са от съществено значение за извличане на максимална полза от данните и за стимулиране на по-новаторски и ефективни начини за анализиране и комбиниране на данните.

1.1.3. Подобряване на проследяването и подготвеността

Човешката раса е заплашена от нови и нововъзникващи инфекции, включително от зоонозен произход, както и от инфекции, предизвикани от лекарствената резистентност на съществуващите патогени и от други преки и непреки последици от изменението на климата, както и от международното движение на хората. Необходими са нови или подобрени методи за проследяване, диагностициране, мрежи за ранно предупреждение, организиране на здравното обслужване и кампании за подготвеност с цел моделиране на епидемии, ефективно реагиране на пандемии. Необходими са и усилия за поддържане и повишаване на способността за борба с инфекциозните заболявания, резистентни към лекарства.

1.2. *Профилактика на заболяванията*

1.2.1. Разработване на ефективни програми за профилактика и скрининг и подобрено оценяване на податливостта към болести

Разработването на програми за профилактика и скрининг зависи от идентифицирането на ранен етап на биомаркери (включително функционални и поведенчески) за риск и зараждане на болест, като тяхното проектиране следва да се извършва чрез интегриране на международно признати критерии. Внедряването им зависи от изпитването и утвърждаването на методи и програми за скрининг. Следва да се трупат знания и да се разработват методи за откриването на отделни лица и групи от населението, които са изложени на клинично значим риск от заболяване. Откриването на лица и групи от населението, изложени на висок риск от заболяване, ще позволи разработването на персонализирани, наслоени и колективни стратегии за ефикасна и икономически ефективна профилактика.

1.2.2. Подобряване на диагностицирането и прогностиката

За разработването на нови и по-ефективни методи за диагностика и тераностика е необходимо по-добро разбиране на здравето, заболяванията и болестните процеси през целия жизнен цикъл. Ще бъдат разработени новаторски и съществуващи методи, технологии и инструменти с цел значително подобряване на резултатите в борбата с болестите посредством по-ранни и по-точни диагнози и прогнози и достъпно лечение, отчитащо потребностите на пациентите.

1.2.3. Разработване на по-добри профилактични и терапевтични ваксини

Необходими са по-ефективни профилактични и терапевтични интервенции и ваксини, както и основани на факти схеми за ваксиниране за разширена гама от заболявания, включително болести, свързани с бедността, като ХИВ/СПИН, туберколоза, малария и инфекциозни заболявания, на които не се обръща достатъчно внимание, а също и за други основни заболявания. Условие за това е по-доброто разбиране на заболяванията и болестните процеси и последователната борба с епидемиите, както и предприемането на клинични изпитвания и свързани с тях изследвания.

1.3. *Лечение и управление на болести*

1.3.1. Лечение на болести, включително развитие на регенеративната медицина

Необходимо е да се подкрепи подобряването на междусекторни поддържащи технологии за лекарства, биотерапии, ваксини и други терапевтични подходи, включително трансплантации, операции, генна и клетъчна терапия и ядрена медицина; да се увеличи успеваемостта при разработването на лекарства и ваксини (включително алтернативни методи за заместване на класическите изпитвания за безопасност и ефикасност напр. разработването на нови методи); да се разработят подходи на регенеративната медицина, включително подходи, основани на стволови клетки; да се разработят нови биофармацевтични продукти, включително терапевтични ваксини; да се разработят усъвършенствани медицински и спомагателни устройства и системи; да се подобрят палиативните терапии; да се запази и подобри способността ни за борба с болестите и за предприемане на медицински интервенции, които зависят от наличието на ефективни и безопасни антимикробни лекарства; и да се разработят цялостни подходи за лечение на коморбидността при всички възрастови групи и избягване на едновременната употреба на няколко вида лекарства (полифармация). Тези подобрения ще подпомогнат разработването на нови, по-ефикасни, ефективни, устойчиви и персонализирани средства за лечение на болести и за справяне с увреждания и крехкото здраве, включително авангардни и клетъчни терапии за лечение на хронични заболявания.

1.3.2. Пренасяне на знания в клиничната практика и измерими новаторски дейности

Клиничните изпитвания са важно средство за пренасяне на биомедицински познания в клиничната практика и ще бъдат подкрепени. Подкрепа ще получи и усъвършенстването на съответната практика. Примерите включват разработване на подобри методики, така че тези изпитвания да се съсредоточат върху съответните групи от населението, включително тези, които страдат (или вече са подложени на лечение) от няколко различни заболявания едновременно, определяне на сравнителната ефективност на интервенции и решения, както и подобряване на използването на бази данни и електронните здравни досиета като източници на данни за опити и предаване на знания. Ще бъде подпомогнато предклиничното и/или клиничното разработване на определени лекарства срещу редки заболявания. По подобен начин ще бъде оказана подкрепа за пренасяне в практиката на резултати от изследвания относно други видове интервенции, като например тези, свързани с независимия начин на живот.

1.4. *Активен живот на възрастните хора и отговорност за собственото здраве*

1.4.1. Активен живот на възрастните хора, самостоятелен начин на живот и подпомогнато ежедневие

Необходими са мултидисциплинарни авангардни и приложни научни изследвания и иновации в областта на социо-икономическите, поведенческите, геронтологичните, цифровите и други науки, за да бъдат намерени ефикасни, лесни за ползване решения за активно, независимо и подпомогнато ежедневие (в дома, на работното място, в обществени пространства и т.н.) на застаряващото население и хората с увреждания, като се вземат предвид разликите, свързани с пола. Това важи за множество различни ситуации и за технологии, системи и услуги, подобряващи качеството на живот и функционалността на хората, включително мобилност, интелигентни персонализирани подпомагащи технологии, обслужваща и социална роботика и подпомагащо обкръжение. Ще бъдат подкрепени пилотни проекти за научни изследвания и иновации за оценка на прилагането и разпространението на решения. Ще се наблегне на участието на крайните ползватели, общностите на ползвателите и лицата, полагащи грижи официално или неофициално.

1.4.2. Осъзнаване на индивидуално ниво и поемане на отговорност за собственото здраве

Създаването на условия, позволяващи на хората да подобряват и управляват своето здраве през целия си живот, ще доведе до по-икономически ефективни системи на здравеопазване и грижи, като даде възможност за управление на хронични заболявания извън институции и за подобряване на здравните резултати. Това изисква изследвания в областта на социално-икономическите фактори и културните ценности, поведенческите и социалните модели, нагласите и стремежите по отношение на персонализираните здравни технологии, мобилните и/или преносимите инструменти, новите диагностики, сензорите и уредите за наблюдение и персонализираните услуги, включително, но не само, основаните на наномедицината инструменти, които съдействат за здравословен начин на живот, благосъстояние, психично здраве, самостоятелни грижи, подобрено взаимодействие между граждани и здравни специалисти, персонализирани програми за справяне със заболявания и увреждания, за да се укрепи, наред с останалото, самостоятелността на пациентите, както и подпомагане на инфраструктурите за знания. Ще бъдат разработени и изпитани решения чрез открити платформи за иновации като широкомащабни демонстрационни установки за социални иновации и иновации в сферата на услугите.

1.5. *Методи и данни*

1.5.1. Подобряване на информацията относно здравето и по-добро използване на здравните данни

Ще бъдат подкрепени интеграцията на инфраструктури и информационни структури и източници (включително резултати от кохортни изследвания, протоколи, сбирки данни, показатели, проучвания от здравни прегледи, и др.), както и стандартизацията, оперативната съвместимост, съхранението, споделянето и достъпа до данни, за да се даде възможност тези данни да бъдат дългосрочно устойчиви и използвани правилно. Следва да се отдели внимание на обработката на данни, управлението на знанията, моделирането, визуализацията, сигурността на ИКТ и въпросите, свързани с неприкосновеността на личния живот. По-специално, трябва да се увеличат наличните данни и информация за негативни резултати и неблагоприятни последици от лечението.

1.5.2. Подобряване на научните инструменти и методи в подкрепа на разработването на политики и на регулаторните нужди

Необходимо е да се подкрепят изследванията, разработването, интегрирането и използването на научни инструменти, методи и статистики за бърза и точна прогнозна оценка на безопасността, ефикасността и качеството на здравните интервенции и технологии, включително нови лекарства, биологични продукти, модерни терапии и медицински изделия. Това важи особено за новите развития в области, като например свързаните с биофармацевтични продукти, ваксини, антимикробни вещества, клетъчни/тъканни и генни терапии, органи и трансплантации, специализирани производства, био-банки, нови медицински уреди, представляващи комбинация продукти, диагностични/лечебни процедури, генетични изследвания, оперативна съвместимост и електронно здравеопазване, включително аспекти на неприкосновеността на личния живот. Подкрепа е необходима също за подобрените методики за оценка на риска, рамките за съответствие, подходите за провеждане на изпитвания и свързаните с околната среда и здравето стратегии. Налице е също необходимост да се подкрепи разработването на методи, подпомагащи оценката на етичните аспекти на горепосочените области.

1.5.3. Използване на методи in-silico в медицината с цел подобряване на управлението и предвиждането на болести

За предвиждане на податливостта на болести, развитието на болестите и вероятността за успех на дадено медицинско лечение могат да се използват медицински системи, основани на компютърни симулации, използващи специфични данни на пациента и стъпващи на системен медицински подход и физиологични модели. Основаните на модели симулации могат да бъдат полезни при клиничните изпитвания, за предвиждане на реакцията на организма на дадено лечение, както и за персонализирането и оптимизирането на определено лечение.

1.6. *Осигуряване на здравни грижи и интегрирани грижи*

1.6.1. Насърчаване на интегрираните грижи

Подкрепата за управлението на хронични заболявания, включително пациенти с увреждания, извън институциите зависи също от подобряването на сътрудничеството между доставчиците на здравни и социални или неформални грижи. Ще бъдат подкрепени научни изследвания и новаторски приложения, подпомагащи вземането на решения на базата на разпределена информация относно физическото и психичното здраве, включително психосоциалните аспекти, и предоставянето на научни данни за широкомащабно разгръщане и пазарна експлоатация на нови решения, включително оперативно съвместими дистанционни здравни услуги и услуги за дистанционни грижи. Особено в контекста на демографските промени научните изследвания и иновациите с цел подобряване на организацията на дългосрочното предоставяне на грижи, както и иновациите на политиките и управлението също ще бъдат подкрепени. Прилагането на нови решения за интегрирани грижи ще има за цел личното оправомощаване и подобряването на съществуващите способности, както и съсредоточаването върху компенсирането на липсите.

1.6.2. Оптимизиране на ефективността и резултатността на предоставянето на здравни грижи и намаляването на неравенството посредством решения, основани на доказателства, и разпространение на най-добрите практики и иновационни технологии и подходи.

Необходимо е да се подкрепи разработването на системен подход за оценка на здравните технологии и на икономика на здравеопазването, както и събирането на доказателства и разпространението на най-добрите практики и новаторски подходи и технологии в сектора на здравеопазването и грижите, включително приложения на ИКТ и приложения за електронно здравеопазване. Ще бъдат подкрепени сравнителни анализи на реформите на здравните системи в Европа и в трети държави и оценки на техните средносрочни или дългосрочни икономически и социални въздействия. Анализите относно броя и уменията на специалистите, необходими в бъдеще в сектора на здравните грижи във връзка с новите модели на грижите, също ще бъдат подкрепени. Ще бъдат подкрепени и изследвания на развитието на различните форми на неравенство по отношение на здравето, на взаимодействието им с други икономически и социални форми на неравенство и на ефективността на политиките, насочени към намаляване на неравенството в Европа и извън нея. Освен всичко друго, съществува необходимост да бъде подкрепена оценката на решения относно безопасността на пациентите и системи за осигуряване на качеството, включително ролята на пациентите.

1.7. *Конкретни аспекти на изпълнението*

Изпълнението на настоящата конкретна цел ще включва подкрепа за трансфера на знания и технологии и други форми на разпространение за широкомащабни пилотни и демонстрационни действия и за стандартизация. По този начин ще се ускори внедряването на пазара на продуктите и услугите и ще бъдат валидирани измерими решения за Европа и отвъд нея. Подобни действия не само ще бъдат в подкрепа на конкурентоспособността на европейската промишленост и участието на иновативни МСП, но ще изискват и активното участие на всички заинтересовани страни. Стремежът ще бъде към единодействие с други имащи отношение публични и частни програми и дейности на равнището на Съюза и на национално и международно равнище. По-специално ще се търси единодействие с дейностите, развивани в контекста на програмата „Здраве за растеж“.

Научната група за здравеопазване ще бъде платформа на заинтересованите страни с водеща роля на науката, която изготвя научен принос във връзка с това обществено предизвикателство. Тя ще предоставя съгласуван научно ориентиран анализ на пречките пред научните изследвания и иновациите и на възможностите, свързани с това обществено предизвикателство, ще допринесе за определянето на научноизследователските и иновационни приоритети в тази област и ще насърчава участието на учени от целия Съюз в него. Чрез активно сътрудничество със заинтересованите страни групата ще спомогне за изграждането на капацитет и за стимулиране на споделянето на знания и на по-тясното сътрудничество в рамките на Съюза в тази област.

Може да се разгледа възможността за подпомагане на съответните инициативи за съвместно планиране и съответните партньорства в рамките на публичния сектор и публично-частните партньорства.

Ще бъдат установени и подходящи връзки с действията по линия на съответните европейски партньорства за иновации и съответните аспекти на програмите за научни изследвания и иновации на европейските технологични платформи.

2. ПРОДОВОЛСТВЕНА СИГУРНОСТ, УСТОЙЧИВО ЗЕМЕДЕЛИЕ И ГОРСКО СТОПАНСТВО, ИЗСЛЕДВАНИЯ В ОБЛАСТТА НА МОРСКАТА СРЕДА, КОРАБОПЛАВАНЕТО И ВЪТРЕШНИТЕ ВОДИ И БИОИКОНОМИКА

2.1. *Устойчиво земеделие и горско стопанство*

Необходими са подходящи знания, инструменти, услуги и иновации за подпомагане на по-производителни, екологосъобразни, ресурсно ефективни и устойчиви системи за земеделие и горско стопанство, които доставят достатъчни количества храна, фураж, биомаса и други суровини и предоставят екосистемни услуги, като същевременно опазват биологичното разнообразие и подпомагат развитието на процъфтяващи селски общности. Научните изследвания и иновациите ще предоставят възможности за интегриране на агрономически и екологични цели в областта на устойчивото производство посредством: увеличаване на производителността и ресурсната ефективност на земеделието, включително ефективността при използването на водата; повишаване на безопасността при отглеждането на растения и животни;намаляване на емисиите на парникови газове в земеделието; намаляване на производството на отпадъци; ограничаване преминаването на хранителни вещества и други химични продукти от култивирани земи в сухоземната и водната среда; намаляване на зависимостта на Европа от внос на растителни протеини; повишаване на степента на разнообразие в първичните производствени системи, както и стимулиране на възстановяването на биологичното разнообразие.

2.1.1. Повишаване на ефективността на производството и справяне с изменението на климата, наред с гарантирането на финансова стабилност и устойчивост

Дейностите в тази насока ще повишат производителността, както и капацитета за приспособяване на растения, животни и производствени системи, за справяне с бързите промени на климата и околната среда, както и с нарастващия недостиг на природни ресурси. Произтичащите иновации ще помогнат да се постигне напредък в посока на икономика с ниско потребление на енергия, ниски емисии и ниска продукция на отпадъци и да се намали търсенето на природни източници по протежение на цялата верига на снабдяване с храни и фуражи. Освен че ще допринесат за продоволствената сигурност, ще бъдат създадени нови възможности за ползване на биомасата и страничните продукти от земеделието в широка гама от приложения извън производството на храни.

Ще се търсят мултидисциплинарни подходи за подобряване на производителността на растенията, животните, микроорганизмите, като в същото време се осигури ефикасно използване на ресурсите (вода, земя, почва, хранителни вещества, енергия и други ресурси) и екологосъобразността на селските райони. Ще бъде наблегнато върху интегрирани и разнообразни производствени системи и земеделски практики, включително използването на прецизни технологии и екологични подходи за по-интензивно производство в полза както на конвенционалното, така и на биологичното земеделие. Ще се насърчава и озеленяването на градските райони с нови форми на земеделие, градинарство и горско стопанство в градските и периферните градски райони. Това ще бъде осъществено, като се обърне внимание на новите изисквания за характеристиките на растенията, методите на отглеждане, технологиите, маркетинга и градското устройство, във връзка със здравето на хората и тяхното благосъстояние, околната среда и изменението на климата. Генетичното подобряване на растения и животни по отношение на тяхното адаптиране, здраве и характеристики на производителност ще има нужда от всички подходящи конвенционални и модерни методи за размножаване и за опазване и по-добро използване на генетичните ресурси.

Надлежно внимание ще бъде отделено на управлението на почвите за повишаване на производителността на културите. Като се има предвид общата цел за осигуряване на високо качество и безопасност при производството на храни, ще се насърчава здравето на животните и растенията. Дейностите в областта на здравето и защитата на растенията ще увеличат знанията и подкрепата за разработването на интегрирани екологосъобразни стратегии за управление на вредителите, на продукти и инструменти за предотвратяване на внасянето на патогени, за контрола над вредителите и заболяванията и ще намалят загубите на реколти преди и след събирането им. В областта на здравето на животните ще бъдат насърчавани стратегиите за ликвидиране или ефективно управление на болестите, включително зоонозите, както и изследванията за антимикробна резистентност. Интегрираният контрол на болестите, паразитите и вредителите ще бъде засилен, като се започне от по-доброто разбиране на взаимодействията между приемника и патогена и се стигне до наблюдението, диагностицирането и лечението. Проучването на въздействието на практиките за хуманно отношение към животните ще спомогне за реагиране на обществената загриженост. Изброените по-горе области ще се основават на по-фундаментални научни изследвания, за да се отговори на имащите отношение биологични въпроси и да се подпомогне развитието и прилагането на политиките на Съюза, и ще бъдат подкрепени от подходящи оценки на техния икономически и пазарен потенциал.

2.1.2. Предоставяне на екосистемни услуги и обществени блага

Земеделието и горското стопанство са уникални системи, произвеждащи не само търговски продукти, а и обществени блага в по-общ смисъл (включително с културна и развлекателна стойност) и важни екологични услуги като функционално и in-situ биологично разнообразие, опрашване, съхранение на водите и тяхното регулиране, функции на почвата, ландшафта, намаляване на ерозията, устойчивост на наводнения и засушавания и улавяне на въглерода/намаляване на последствията от емисиите на парникови газове. Научноизследователските дейности ще допринесат за по-доброто разбиране на сложното взаимодействие между първичните производствени системи и екосистемните услуги и ще подкрепят предоставянето на тези

обществени блага и услуги, като предоставят управленчески решения, инструменти, подкрепящи вземането на решения, и оценки на тяхната пазарна и непазарна стойност. Конкретните въпроси, които трябва да бъдат разгледани, включват идентифицирането на селските и периферните градски земеделски/горски системи и модели за ландшафт, чрез които вероятно ще бъдат постигнати тези цели. Промени в активното управление на земеделски системи, включително използването на технологии и промяна на практиките, ще намалят последствията от емисиите на парникови газове и ще увеличат приспособимостта на земеделския сектор към негативните въздействия на изменението на климата.

2.1.3. Оправомощаване на селските райони, подкрепа за политиките и селски иновации

Ще се мобилизират възможностите за развитие на селските райони чрез укрепване на техния капацитет за първично производство и предоставяне на екосистемни услуги, както и чрез откриване на пътища за производството на нови и разнообразни продукти (включително храни, фуражи, материали, енергия), които отговарят на нарастващото търсене на къси вериги за доставка с ниски нива на въглеродни емисии. Необходими са социално-икономически изследвания и научни и обществени проучвания, наред с разработването на нови концепции и институционални нововъведения, за да се осигури сближаване на селските райони и предотвратяване на икономическото и социалното маргинализиране, за да се стимулира диверсификацията на икономическите дейности (включително сектора на услугите), за да се осигурят подходящи връзки между селските и градските райони, както и за да се улесни обмена, демонстрациите, иновациите и разпространението на знания и за да се насърчи участието в управлението на ресурсите. Необходимо е също така да се разгледат начини, по които обществени блага в селските райони могат да се превърнат в местни/регионални социални и икономически ползи. Иновационните потребности, определени на регионално и местно равнище, ще бъдат допълнени с междусекторни научноизследователски действия на международно, междурегионално и европейско равнище. Чрез предоставяне на необходимите аналитични инструменти, показатели, интегрирани модели и дейности с перспективна насоченост, изследователските проекти ще подкрепят определящите политиките лица и други участници в изпълнението, наблюдението и оценката на съответните стратегии, политики и законодателство, не само за селските райони, а и за цялата биоикономика. Необходими са също инструменти и данни, които да позволят правилното оценяване на възможните комбинации между различните използвани ресурси (земя, вода, почва, хранителни вещества, енергия и други ресурси) и продуктите на биоикономиката. Ще бъде обърнато внимание на социално-икономическите и сравнителните оценки на системите в земеделието/горското стопанство и на показателите за тяхната устойчивост.

2.1.4. Устойчиво горско стопанство

Целта е да се осъществи устойчиво производство на продукти на биологична основа, екосистеми, услуги (включително услуги, свързани с водите и смекчаването на последиците от изменението на климата) и достатъчно биомаса, като надлежно се отчитат икономическите, екологичните и социалните аспекти на горското стопанство, както и регионалните различия. Като цяло, дейностите в сектора на горското стопанство имат за цел да насърчават многофункционалните горски стопанства, които носят различни екологични, икономически и социални ползи. Дейностите ще се съсредоточат върху по-нататъшното развитие на устойчивостта на горските системи, с които може да се отговори на обществените предизвикателства и на търсенето, в това число нуждите на собствениците, като се приложат многофункционални подходи, съчетаващи необходимостта от постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж, като се вземе предвид изменението на климата. Тези устойчиви горски системи способстват за засилването на устойчивостта на горите и опазването на биологичното разнообразие и могат да отговарят на увеличеното търсене на биомаса. Това ще трябва да бъде подкрепено с научни изследвания за здравето на дърветата и за опазването на горите и възстановяването им след пожари. Устойчива и конкурентоспособна хранително-вкусова промишленост за безопасно и здравословно хранене

2.2. *Устойчива и конкурентоспособна хранително-вкусова промишленост за безопасно и здравословно хранене*

Трябва да се отговори на нуждите на потребителите от безопасни, здравословни, висококачествени и достъпни храни, като в същото време се отчете въздействието на поведението при потребление на хранителни продукти и на производството на храни и фураж върху здравето на човека, околната среда и световната екосистема. Ще се отдели внимание на сигурността и безопасността на храните и фуражите, конкурентоспособността на европейската хранително-вкусова промишленост и устойчивостта на производството, доставките и потреблението на хранителни продукти по цялата верига на хранителните доставки и свързаните с тях услуги — както конвенционални, така и биологични — от първичното производство до потреблението. Този подход ще допринесе за постигане на продоволствена безопасност и сигурност за всички европейци и ликвидиране на глада в света; намаляване на бремето на заболяванията, свързани с храната и храненето, чрез насърчаване на преминаването към здравословен и устойчив начин на хранене, чрез образоване на потребителите и иновации в селското стопанство и хранителната промишленост; намаляване на потреблението на енергия и вода в преработката, транспорта и разпределението на храните; намаляване на хранителните отпадъци с 50 % до 2030 г.; и постигане на широко разнообразие от здравословни, висококачествени и безопасни хранителни продукти за всички.

2.2.1. Информиран избор на потребителите

Ще се отдели внимание на предпочитанията на потребителите, нагласите, нуждите, поведението, начина на живот, образованието и културния елемент на качеството на храната и ще се подобри комуникацията между потребителите и научноизследователската общност, занимаваща се с хранителната верига, и заинтересованите страни в тази област, за да се подобри общото разбиране на обществеността за производството на хранителни продукти и да се даде възможност за информиран избор, устойчиво и здравословно потребление и тяхното въздействие върху производството, приобщаващия растеж и качеството на живот, по-специално на уязвимите групи. Социалните иновации ще дадат отговор на обществените предизвикателства, а новаторските прогнозни модели и методологии при изучаването на потреблението ще предоставят сравними данни и ще положат основите за реагиране на потребностите на политиката на Съюза.

2.2.2. Здравословни и безопасни храни и режим на хранене за всички

Ще бъдат разгледани хранителните потребности, балансираният хранителен режим и въздействието на храните върху физиологичните функции, физическото и психическото състояние, както и връзките между храненето, демографските тенденции (като стареенето) и хроничните заболявания и смущения. Ще бъдат набелязани иновации и решения в областта на храненето, водещи до подобрения в здравето и благосъстоянието. Химическото и микробното замърсяване на храни и фуражи, рискът и експозициите, както и алергените, ще бъдат анализирани, оценени, контролирани и проследени по протежение на веригите за доставка на храна, фуражи и питейна вода — от производството и съхранението до преработката, пакетирането, разпространението и приготвянето в заведенията за обществено хранене или в дома. Иновациите относно безопасността на храната, подобрените средства за оценка на риска и на отношението между риска и ползите и за осведомяване относно рисковете, както и подобрените стандарти за безопасност на храните, които ще бъдат въведени по цялата хранителна верига, ще доведат до по-голямо доверие на потребителите и по-добра защита в Европа. Подобряването на стандартите за безопасност на храните в световен мащаб също ще спомогне за засилване на конкурентоспособността на европейската хранително-вкусова промишленост.

2.2.3. Устойчива и конкурентоспособна хранително-вкусова промишленост

За да може хранителната и фуражната промишленост да се справи с обществените, екологичните, климатичните и икономическите аспекти на прехода от местен към глобален мащаб, нейните потребности ще бъдат взети предвид на всички етапи от веригата за производство на храни и фуражи, включително проектиране, преработка, пакетиране, управление на процеса, намаляване на отпадъците, оползотворяване на страничните продукти и безопасна употреба или обезвреждане на животински странични продукти. Ще бъдат разработени иновационни и устойчиви ресурсно ефективни технологии и процеси, както и разнообразни, безопасни, здравословни, достъпни и висококачествени продукти и ще бъдат подкрепени с научнодоказани факти. Това ще засили иновационния потенциал на европейската верига на предлагане на храни, ще подобри конкурентоспособността ѝ, ще допринесе за икономическия растеж и заетостта и ще позволи на европейската хранително-вкусова промишленост да се приспособи към промените. Други аспекти, които трябва намерят решение, са възможностите за проследяване, логистиката и услугите, социално-икономическите и културните фактори, хуманното отношение към животните и други етични въпроси, устойчивостта на хранителната верига на екологични и климатични рискове, ограничаването на отрицателното въздействие на дейностите по хранителната верига и промененитe хранителни навици и производствени системи върху околната среда.

2.3. *Отключване на потенциала на живите водни ресурси*

Една от основните характеристики на живите водни ресурси е, че те могат да се обновяват и тяхната устойчива експлоатация се основава на задълбочено разбиране, както и на високата степен на качество и производителност на водните екосистеми. Общата цел е управление на водните биологични ресурси за получаването на максимални социални и икономически ползи/възвращаемост от европейските океани, морета и вътрешни води.

Това включва необходимост от оптимизиране на устойчивия принос на рибарството и аквакултурите за продоволствената сигурност в контекста на световната икономика и от намаляване на сериозната зависимост на Съюза от вноса на морски храни (около 60 % от цялото потребление на морски храни в Европа зависи от вноса и Съюзът е най-големият вносител на рибни продукти в света), и от стимулиране на морските иновации чрез биотехнологии за подхранване на интелигентен „син“ растеж. В съответствие със сегашните политически рамки, по-конкретно интегрираната морска политика и Рамковата директива ([1]) за морска стратегия, научноизследователските дейности ще залегнат в основата на екосистемния подход към управлението и експлоатацията на природните ресурси, като същевременно осигурят устойчиво използване на морските стоки и услуги, и на въвеждането на „зелени“ технологии в засегнатите сектори.

2.3.1. Разработване на устойчиво и екологосъобразно рибарство

Новата обща политика по рибарството, Рамковата директива за морската стратегия и стратегията на Съюза за биологичното разнообразие призовават към по-устойчиво, конкурентоспособно и екологосъобразно европейско рибарство. Преминаването към екосистемен подход в управлението на риболова ще изисква задълбочено разбиране на морските екосистеми. Нови виждания, средства и модели ще бъдат разработени, за да се подобри разбирането за това какво поддържа доброто здраве и производителността на морските екосистеми, както и за оценка и смекчаване на въздействието на риболова (включително дълбоководния) върху морските екосистеми. Ще бъдат разработени нови стратегии и технологии за риболов, предоставящи услуги на обществото и същевременно запазващи морските екосистеми в добро здраве. Ще бъде измерено социално-икономическото въздействие на различните варианти на управление. Наред с новите оценки и управленски инструменти за справяне с риска и несигурността ще бъдат проучени и последиците от и приспособяването към промени в околната среда, включително измененията на климата. Ще бъдат предприети действия в подкрепа на научните изследвания в областта на биологията, генетиката и динамиката на рибните популации, относно ролята на ключови видове в екосистемите, относно риболовните дейности и тяхното наблюдение, поведението в сектора на рибарството и адаптирането към нови пазари, (напр. екомаркировка) за риболовната промишленост, участие на промишлеността в процеса на вземане на решения. Ще бъде разгледано също съвместното използване на морското пространство заедно с други дейности, по-специално в крайбрежната зона, и неговото обществено-икономическо въздействие.

([1]) Директива 2008/56/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 17 юни 2008 г. за създаване на рамка за действие на Общността в областта на политиката за морска среда (Рамкова директива за морска стратегия) (ОВ L 164, 25.6.2008 г., стр. 19).

2.3.2. Разработване на конкурентоспособни и екологосъобразни европейски аквакултури

Устойчивите аквакултури имат голям потенциал за развитието на здравословни, безопасни и конкурентоспособни продукти, приспособени към нуждите и предпочитанията на потребителите, както и за услуги, свързани с околната среда (биологично прочистване, управление на земите и водите и т.н.) и производството на енергия, но той трябва тепърва да бъде реализиран напълно в Европа. Ще бъдат подобрени знанията и технологиите във всички аспекти на опитомяването на определени видове и диверсификацията на нови видове, като се вземат предвид взаимодействието между аквакултурите и водните екосистеми, така че да се намали въздействието на аквакултурите върху околната среда, както и последствията от изменението на климата и как секторът може да се приспособи към тях. Особено необходимо е да продължат научноизследователските усилия в областта на здравето и заболяванията на отглежданите във ферми водни организми (в това число инструменти и методи за превенция и смекчаване на последиците), по въпроси, свързани с храненето (в т.ч. разработването на алтернативни специално подбрани съставки и храни за аквакултурите) и с репродукцията и развъждането, които са сред основните пречки пред устойчивото развитие на европейските аквакултури. Ще бъдат насърчавани също иновациите за системи за устойчиво производство във вътрешноконтинентални водоеми, в крайбрежните зони и в открито море. Ще бъдат взети предвид и особеностите на най-отдалечените европейски райони. Внимание ще бъде отделено и на разбирането на социалните и икономическите измерения на сектора, за да се подобри разходната и енергийната ефективност на производството в съответствие с изискванията на пазара и потребителите, като същевременно се осигурят конкурентоспособност и привлекателни перспективи за инвеститори и производители.

2.3.3. Стимулиране на морските иновации чрез биотехнологии

Повече от 90 % от морското биологично разнообразие все още не са проучени, което предлага огромен потенциал за откриване на нови видове и приложения в областта на морските биотехнологии и се очаква да генерира 10 % годишен растеж в този сектор. Подкрепа ще бъде оказана за по-нататъшно проучване и оползотворяване на огромния потенциал, предлаган от морското биологично разнообразие и водната биомаса, за въвеждане на нови иновационни и устойчиви процеси, продукти и услуги на пазарите, с потенциално приложение в редица промишлени сектори, сред които химия и материали, рибарство и аквакултури, фармацевтика, енергийни доставки и козметика.

2.4. *Устойчива и конкурентоспособна промишленост на биологична основа и подкрепа на развитието на европейска биоикономика*

Общата цел е да се ускори превръщането на основаната на изкопаеми горива европейска промишленост в устойчива промишленост с ниски емисии на въглерод и ефективно използване на ресурсите. Научните изследвания и иновациите ще предоставят средствата за намаляване на зависимостта на Съюза от изкопаемите горива и ще допринесат за постигането на целите на неговата политика в областта на енергетиката и изменението на климата за 2020 г. (10 % от транспортните горива да се произвеждат от възобновяеми енергийни източници и да се намалят с 20 % емисиите на парникови газове). Оценките показват, че преминаването към биологични суровини и биологични методи на обработка би могло да намали емисиите с до 2,5 милиарда тона CO_2-еквивалент годишно до 2030 г. и да доведе до значително нарастване на пазарите на суровини на биологична основа и нови потребителски продукти. Пълноценното използване на този потенциал изисква изграждането на широка база знания и разработването на съответни (био)технологии, като се набляга основно на три съществени елемента: а) преобразуване на сегашните базирани на изкопаеми горива процеси в основани на биотехнологии процеси с ресурсна и енергийна ефективност; б) изграждане на надеждни,устойчиви и подходящи вериги за подвеждане на биомаса, странични продукти и отвеждане на отпадъци, както и на обширна мрежа от биорафинерии в цяла Европа; и в) подпомагане на развитието на пазара за продукти и процеси на биологична основа, като се вземат предвид свързаните с това рискове и ползи. Ще се търсят полезни взаимодействия с конкретната цел „Водещи позиции при базовите и промишлените технологии“.

2.4.1. Насърчаване на биоикономиката за промишлените отрасли на биологична основа

С цел постигане на съществен напредък към устойчива промишленост с ниски емисии на въглерод и ефективно използване на ресурсите ще бъдат предприети действия за откриване и експлоатация на сухоземни и водни биологични ресурси, като същевременно бъдат сведени до минимум неблагоприятните въздействия върху околната среда и водния отпечатък, например посредством установяването на затворени вериги от хранителни вещества, включително между градските и селските райони. Следва да се разгледат възможни комбинации между различните приложения на биомасата. Дейностите следва да се съсредоточат върху биомасата, която не е конкуренция за храните, и да отчетат устойчивостта на свързаните с нея системи за използване на земите. Ще се цели разработването на продукти на биологична основа и биологично активни съединения за промишлеността и потребителите с принципно нови свойства, функции и подобрена устойчивост. Икономическата стойност на възобновяемите ресурси, биологичните отпадъци и страничните продукти ще бъде максимално повишена чрез нови и ресурсно ефективни процеси, включително преобразуване на градските биологични отпадъци в продукти за селското стопанство.

2.4.2. Разработване на интегрирани рафинерии за биогорива

Ще бъдат подкрепени дейности за подпомагане на устойчиви биопродукти, междинни продукти и биоенергия/биогорива, предимно с ударение върху каскадния подход, като се отдава приоритет на създаването на продукти с висока добавена стойност. Ще бъдат разработени технологии и стратегии за осигуряване на доставките на суровини. Подобряването на гамата видове биомаса за използване в рафинерии за биогорива второ и трето поколение, включително продукти на горското стопанство, биологични отпадъци и странични промишлени продукти, ще помогне да се избегнат конфликтите, свързани с храни/горива, и ще подкрепи икономическото и екологосъобразното развитие на селските и крайбрежните райони в Съюза.

2.4.3. Подпомагане на развитието на пазари за продукти и процеси на биологична основа

Мерките в сферата на търсенето ще открият нови пазари за биотехнологичните иновации. Наред с други области, стандартизацията и сертифицирането на равнището на Съюза и на международно равнище са необходими за определяне на биологичното съдържание, функционалните възможности на продукта и биоразградимостта. Методиките и подходите за анализ на жизнения цикъл трябва да бъдат доразвивани и непрекъснато адаптирани в съответствие с развитието на науката и промишлеността. Научноизследователските дейности в подкрепа на стандартизацията на продукти и процеси (в т.ч. хармонизацията на международни стандарти), както и регулаторните дейности в областта на биотехнологията, се считат за съществено важни при оказването на подкрепа за създаването на нови пазари и за оползотворяването на възможностите за търговия.

2.5. *Междусекторни изследвания в областта на морската среда и корабоплаването*

Целта е да се повиши въздействието на моретата и океаните на Съюза върху обществото и икономическия растеж чрез експлоатирането на морските ресурси, както и чрез използването на различни източници на морска енергия и на богато разнообразие от възможности за използване на моретата. Акцент в дейностите ще бъдат междусекторните морски научно-технологични предизвикателства с оглед на отключване на потенциала на моретата и океаните в рамките на морския отрасъл и корабоплаването, като същевременно се опазва околната среда и се постига адаптиране към изменението на климата. Стратегическият координиран подход за морски изследвания в рамките на предизвикателствата и приоритетите на „Хоризонт 2020“ също така ще окаже подкрепа в прилагането на съответните политики на Съюза, за да спомогне за осъществяването на ключовите цели за „син“ растеж.

Поради мултидисциплинарния характер на морските изследвания, ще се осъществяват тясно сътрудничество и съвместни дейности с други части на „Хоризонт 2020“, по-специално конкретната цел „Действия във връзка с климата, околната среда, ресурсната ефективност и суровините“ на приоритета „Обществени предизвикателства“.

2.5.1. Въздействие на изменението на климата върху морските екосистеми и икономиката, свързана с корабоплаването

Ще бъдат подпомагани дейности за подобряване на настоящото разбиране за функционирането на морските екосистеми и взаимодействието между океаните и атмосферата. Това ще подобри способността за оценка на въздействието на океаните върху климата и въздействието на изменението на климата и киселинността на океаните върху морските екосистеми и крайбрежните райони.

2.5.2. Развитие на потенциала на морските ресурси чрез интегриран подход

Повишаването на дългосрочния устойчив растеж в областта на морското дело и създаването на взаимодействие между всички морски сектори налага интегриран подход. Научноизследователските дейности ще бъдат насочени към опазването на морската околна среда, както и към въздействието на морските дейности и продукти върху неморските сектори. Това ще даде възможност за напредък в областта на екологичните иновации, като например създаването на нови продукти и процеси и прилагането на управленски концепции, инструменти и мерки за оценка и смекчаване на въздействието на човешкия натиск върху морската среда за постигане на напредък във връзка с устойчивото управление на морските дейности.

2.5.3. Междусекторни концепции и технологии, даващи възможност за растеж в областта на морското дело

Напредъкът при междусекторните базови технологии (например ИКТ, електроника, наноматериали, сплави, биотехнологии и др.) и новите разработки и идеи на инженерната мисъл ще продължават да осигуряват възможности за растеж. Дейностите ще осигурят възможност за използването на големи научни открития при морските изследвания и наблюдението на океаните (напр. дълбоководна изследователска дейност, системи за наблюдение, датчици, автоматизирани системи за наблюдение на дейности и надзор, анализ на морското биологично разнообразие, на опасности от морски природни бедствия и превозни средства с дистанционно управление). Целта е да се намали въздействието върху морската среда (например подводен шум, въвеждане на инвазивни видове и на замърсители от морето и сушата и др.) и да се минимизира въглеродният отпечатък от човешката дейност. Междусекторните базови технологии ще подкрепят прилагането на морските политики на Съюза.

2.6. *Конкретни аспекти на изпълнението*

Наред с използването на общи източници за външни консултации, ще бъдат търсени конкретни консултации от Постоянния комитет за научни изследвания в селското стопанство (SCAR) по редица въпроси, включително стратегически, въз основа на неговите прогнози, както и относно координацията на изследванията в областта на земеделието на национално равнище и на равнището на Съюза. Ще бъдат установени и подходящи връзки с действията по линия на съответните европейски партньорства за иновации и съответните аспекти на програмите за научни изследвания и иновации на европейските технологични платформи.

Ефектът и разпространението на резултатите от научноизследователска дейност ще бъдат подкрепени чрез специални действия за обмен на информация и знания и чрез въвличането на различни участници във всеки етап на изпълнение на проектите. Изпълнението ще съчетае широк спектър от дейности, в това число съществени демонстрационни и пилотни действия. Ще бъде насърчаван лесен и свободен достъп до резултатите от изследванията и до най-добри практики.

Специалната подкрепа за МСП ще даде възможност за по-голямо участие на земеделските стопанства, риболовните и другите видове МСП в научни изследвания и демонстрационни дейности. Ще бъдат взети предвид специалните нужди на сектора на първичното производство от услуги в подкрепа на иновациите и от структури за разпространение на информация. Прилагането ще съчетае широк спектър от дейности, включително дейности за обмен на знания, където участието на земеделски производители или други първични производители и посредници ще бъде активно гарантирано с оглед обобщаване на научноизследователските нужди на крайните потребители. Ще бъде насърчаван лесен и свободен достъп до резултатите от изследванията и до най-добри практики.

Ще се оказва подкрепа за аспектите на стандартизацията и регулирането с цел подпомагане на ускореното внедряване на пазара за нови стоки и услуги на биологична основа.

Може да се разгледа възможността за подпомагане на съответните инициативи за съвместно планиране и съответните партньорства в рамките на публичния сектор и публично-частните партньорства.

Ще се търсят полезни взаимодействия и по-нататъшно внедряване от други фондове на Съюза, свързани с това обществено предизвикателство, като Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР).

В секторите на биоикономиката, включително разработването на бази данни, показатели и модели, занимаващи се със световни, европейски, национални и регионални измерения ще бъдат предприети дейности с перспективна насоченост. Ще бъде разработена Европейска обсерватория за биоикономика, която ще картографира и наблюдава дейностите в областта на научните изследвания и иновациите на равнище на Съюза и на световно равнище, включително оценката на технологиите, ще разработва ключови показатели за постигнатите резултати и ще наблюдава иновационните политики в биоикономиката.

3. СИГУРНА, ЧИСТА И ЕФЕКТИВНА ЕНЕРГИЯ

3.1. *Намаляване на консумацията на енергия и на въглеродния отпечатък чрез интелигентно и устойчиво използване*

Източниците на енергия и моделите на потребление на промишлеността, транспортните системи, сградите, кварталите и градовете в Европа са в голяма степен неустойчиви, което води до значителни въздействия върху околната среда и изменението на климата. Енергийното управление в реално време при нови и съществуващи сгради с почти нулеви емисии, сгради с почти нулево потребление на енергия и положителен енергиен баланс, обновени сгради, както и при активните сгради и високоефективните сектори, и масовото възприемане на енергийно ефективни подходи от предприятия, индивиди, общности, градове и квартали ще изисква не само технологичен напредък, но и нетехнологични решения, като например нови услуги за консултация, финансиране и управление на търсенето и приноса на поведенческите и социалните науки, като същевременно се отчитат въпросите, свързани с приемането от широката общественост. По този начин подобрената енергийна ефективност може да се окаже един от най-ефикасните начини за намаляване на енергийното търсене, като по този начин се повиши сигурността на енергийните доставки, намалят се екологичните и климатичните въздействия и се засили конкурентоспособността. По-нататъшното развитие на енергията от възобновяеми източници и оползотворяването на потенциала за енергийна ефективност са важни за посрещане на тези предизвикателства.

3.1.1. Въвеждане на масовия пазар на технологии и услуги за интелигентно и ефективно използване на енергията

С цел да се намали енергопотреблението и да се премахне разхищението на енергия, като същевременно се предоставят услугите, от които се нуждаят обществото и икономиката, е необходимо не само да се внедрят на масовия пазар повече, по-ефикасни, по-рентабилни, по-екологосъобразни и по-интелигентни уреди, продукти и услуги, но и да се интегрират компоненти и устройства по такъв начин, че да взаимодействат за оптимизиране на цялостното потребление на енергия от сградите, услугите и промишлеността.

За да се осигури пълното приемане от потребителите и да се реализират всички предимства за тях (включително възможността да следят своето собствено потребление), енергийните характеристики на тези технологии и услуги трябва да бъдат приспособени и оптимизирани за съответната приложна среда и в нея. Това изисква изследване, разработване и изпитване на новаторски ИКТ и техники за наблюдение и контрол, както и демонстрационни проекти и предпазарни дейности за осигуряване на оперативна съвместимост и възможности за разрастване. Такива проекти следва да се стремят да допринасят за съществено намаляване или оптимизиране на глобалното енергопотребление и на енергийните разходи чрез разработването на общи процедури за събиране, обобщаване и анализиране на данни за енергопотреблението и емисиите с цел подобряване на измеримостта, прозрачността, приемането от широката общественост, планирането и видимостта на използването на енергия и нейните въздействия върху околната среда. В тези процеси следва да се защитават сигурността и неприкосновеността на личния живот чрез разработки за защита на техниките за наблюдение и контрол. Разработването на платформи и прилагането им с цел проверка на стабилността на тези системи ще спомогне за гарантиране на надеждността.

3.1.2. Отключване на потенциала на ефективни и възобновяеми отоплително-охладителни системи

Значителен дял от енергията на територията на Съюза се използва за отопление или охлаждане, така че развитието на рентабилни и ефикасни технологии и технологии за системна интеграция като възможност за свързване в мрежа със стандартизирани езици и услуги в тази област би имало значително въздействие за намаляване на енергийното търсене. Това изисква изследвания и демонстрационни дейности на нови техники и системи за проектиране и компоненти

за промишлени, търговски и жилищни приложения, например децентрализирано и районно снабдяване с топла вода, отопление и охлаждане на помещения. Това би трябвало да обхваща различни технологии, като слънчева топлинна енергия, геотермална енергия, биомаса, термопомпи, комбинирано производство на топлоенергия и електроенергия и извличане на енергия от отпадъци, и да отговаря на изискванията за сгради и квартали с почти нулево потребление на енергия и да подпомогне интелигентните сгради. Необходими са по-нататъшни научни пробиви, по-специално в областта на съхранението на топлинна енергия от възобновяеми източници, и насърчаване на развитието и разгръщането на ефективни комбинации от хибридни отоплителни и охладителни системи за централизирани и децентрализирани приложения.

3.1.3. Насърчаване на европейските интелигентни градове и общини

Градските райони са един от най-големите потребители на енергия в Съюза и отделят подобаващо голям дял от парниковите газове, като същевременно генерират значително количество замърсители на въздуха. В същото време градските райони са засегнати от намаляването на качеството на въздуха и изменението на климата и трябва да разработят свои собствени стратегии за смекчаване на последствията и адаптиране. Поради това от особено значение в прехода към общество с ниски въглеродни емисии е намирането на новаторски енергийни решения (например енергийна ефективност, електроенергия и системи за отопление и охлаждане, и интегрирането на възобновяеми източници в антропогенната среда), интегрирани с транспортните системи, интелигентното строителство и решенията за градско планиране, третирането на отпадъците и водите, както и за ИКТ решения за градската среда. Трябва да се предвидят целенасочени инициативи в подкрепа на сближаването на промишлените вериги за създаване на стойност в секторите на енергетиката, транспорта и ИКТ с цел осигуряване на интелигентни приложения в градска среда. Същевременно трябва да бъдат разработени и изпитани в широк мащаб нови технологични и организационни модели, както и модели за планиране и бизнес, които да са съобразени с нуждите и средствата на градовете и общините и на техните граждани. Необходима е и изследователска дейност за разбиране на социалните, екологичните, икономическите и културните въпроси, засегнати от този преход.

3.2. *Доставки на евтина, нисковъглеродна електроенергия*

Електроенергията ще играе централна роля в създаването на екологично устойчива нисковъглеродна икономика. Възобновяемите енергийни източници са в центъра на това развитие. Развитието на производството на електроенергия с ниски въглеродни емисии е твърде бавно поради високите разходи. Съществува спешна нужда от решения, които да намалят разходите значително и да доведат до по-добри резултати, устойчивост и приемане от широката общественост, така че да се ускори пазарното разгръщане на евтино и надеждно производство на електроенергия с ниски нива на въглеродни емисии. Дейностите ще са насочени към научноизследователски, развойни и широкомащабни демонстрационни дейности на иновативни технологии за възобновяеми енергийни източници, включително малки и микроенергийни системи, ефективни и гъвкави топлоелектрически централи на база изкопаеми горива с ниски нива на въглеродни емисии и улавяне и съхранение на въглерод или технологии за повторно използване на CO_2.

3.2.1. Разгръщане на пълния потенциал на вятърната енергия

Целта относно вятърната енергия е да се намалят разходите за производство на електроенергия в наземни и морски инсталации с около 20 % до 2020 г. в сравнение с 2010 г., като все повече от инсталациите се разполагат в морето и се даде възможност за подходящо интегриране в електропреносната мрежа. Ударението ще падне върху разработването, изпитването и демонстрацията на ново по-широкомащабно поколение системи за преобразуване на вятърната енергия (включително новаторски системи за съхранение на енергия), с по-висока ефективност на преобразуване и по-голям брой както наземни, така и морски инсталации (включително в отдалечени райони и при неблагоприятни климатични условия), както и нови процеси за серийно производство. Ще бъдат взети предвид аспектите на развитие на вятърната енергетика, свързани с опазването на околната среда и биоразнообразието.

3.2.2. Разработване на ефективни, надеждни и рентабилни системи за слънчева енергия

Разходите за слънчева енергия (фотоволтаика и концентриране на слънчева енергия) следва да бъдат намалени наполовина до 2020 г. в сравнение с 2010 г., за да може да се увеличи значително нейният дял на пазара на електроенергия.

По отношение на фотоволтаиката за това ще са необходими допълнителни научни изследвания, наред с другото, върху нови концепции и системи, както и демонстрационни дейности и изпитване на масовото производство с оглед на широкомащабното инсталиране и интегрирането на фотоволтаиката в сградите.

При концентрирането на слънчева енергия ударението ще бъде поставено върху разработването на начини за увеличаване на ефикасността при същевременно намаляване на разходите и въздействието върху околната среда, като по този начин ще стане възможен преходът към фаза на промишлено производство за доказани технологии благодарение на построяването на първите електроцентрали от този вид. Ще бъдат изпитани решения за ефективно комбиниране на производството на електричество от слънчева енергия с обезсоляване на вода.

3.2.3. Разработване на конкурентоспособни и безопасни за околната среда технологии за улавяне, транспортиране, съхранение и повторно използване на CO_2

Улавянето и съхранението на въглерод (УСВ) е основната технология, която трябва да бъде широко разгърната в търговски мащаб на световно равнище, за да се постигне целта за производство на енергия без въглеродни емисии и промишленост с ниски въглеродни емисии до 2050 г. Целта е да се сведат до минимум допълнителните разходи за УСВ в енергийния сектор за централи с изгаряне на въглища, газ и битуминозни шисти в сравнение с еквивалентни централи без УСВ и енергоемки промишлени инсталации.

Ще бъдат подкрепени по-специално дейности за демонстриране на пълната верига от операции по УСВ при представителен набор от различни технологии за улавяне, пренос, съхранение и повторно използване. Това ще бъде съпътствано от научни изследвания с цел по-нататъшно разработване на тези технологии и създаване на по-конкурентоспособни технологии за улавяне, усъвършенствани компоненти, интегрирани системи и процеси, безопасно съхранение в геоложки обекти и рационални решения и приемане от широката общественост на повторното използване на уловен CO_2, за да се даде възможност за търговско внедряване на технологии за УСВ в електрически централи на базата на изкопаеми горива и други въглеродно-интензивни промишлени производства, които ще влязат в експлоатация след 2020 г. Освен това ще се подпомагат технологии за чисти въглища, както и технологии, допълващи УСВ.

3.2.4. Разработване на геотермални, водноелектрически, морски и други енергийни алтернативи на базата на възобновяеми източници

Геотермалната, водноелектрическата, морската и други видове енергия от възобновяеми източници могат да допринесат за декарбонизацията на европейските енергийни доставки, като в същото време се подобри тяхната гъвкавост по отношение на колебанията в производството и потреблението на енергия. Целта е да се доразвият и доведат до търговска зрялост икономически ефективни и устойчиви технологии, за да стане възможно широкото им внедряване в промишлен мащаб, включително интеграцията в мрежата. Усъвършенстваните геотермални системи са технология, за която следва да има допълнителни научно-изследователски, развойни и демонстрационни дейности, най-вече в сферата на проучването, сондирането и производството на топлинна енергия. Добиването на енергия от океана, например на базата на приливите, теченията или вълните, както и осмотична енергия, предлага предвидими резултати с нулеви емисии на въглерод, като освен това може да допринесе за развитието на пълния потенциал на вятърната енергия от морски инсталации (комбинация от морски енергии). Научноизследователските дейности следва да включват лабораторни новаторски изследвания за надеждни компоненти и материали с ниска себестойност, използвани в силно корозивна среда с висока степен на биологично обрастване, както и демонстрационни дейности при различните условия на работа, съществуващи в европейски води.

3.3. *Алтернативни горива и мобилни източници на енергия*

Постигането на целите на Европа за енергията и намаляването на CO_2 изисква също разработването на нови горива и мобилни източници на енергия. Това е особено важно за постигане на целта за интелигентен, екологосъобразен и интегриран транспорт. Веригите за създаване на стойност при тези технологии и алтернативни горива не са достатъчно развити и трябва да бъде ускорено достигането на демонстрационен мащаб.

3.3.1. Подобряване на конкурентоспособността и устойчивостта на биоенергията

Целта при биоенергията е да бъдат доведени до търговска зрялост най-обещаващите технологии, да се даде възможност за широкомащабно и устойчиво производство на модерни биогорива, като се използват различни вериги за създаване на стойност чрез основан на биорафинерии подход за земния, морския и въздушния транспорт, и за високоефективно комбинирано производство на топлинна енергия и електроенергия, както и „зелен“ газ, на база биомаса и отпадъци, включително УСВ. Целта е да се разработи и демонстрира технологията за различните начини за производство на биоенергия в различни мащаби, като се вземат предвид различните географски и климатични условия, както и логистичните ограничения, като се сведат до минимум негативните екологични и социални последици, свързани със земеползването. Дългосрочните научни изследвания ще способстват за развитието на устойчива индустрия в областта на биоенергията в периода след 2020 г. Тези дейности ще допълнят научните изследвания нагоре (напр. изходна суровина, биоресурси) и надолу по веригата (напр. интегриране в автомобилния парк), извършвани в рамките на други актуални конкретни цели на приоритета „Обществени предизвикателства“.

3.3.2. Намаляване на сроковете за пускане на пазара на технологии в областта на горивните клетки и водорода

Горивните клетки и водородът могат да дадат огромен принос за справяне с предизвикателствата в областта на енергетиката, пред които е изправена Европа. Повишаването на конкурентоспособността на тези технологии до пазарно равнище ще изисква значително намаляване на разходите. Като илюстрация разходите на горивните клетки за транспортни системи ще трябва да бъдат намалени десет пъти през следващите 10 години. За тази цел ще бъдат подкрепени демонстрационни и предпазарни дейности относно преносими, стационарни и микро-стационарни, транспортни приложения и свързаните с тях услуги,както и научни изследвания и технологични разработки в дългосрочен план за създаване на конкурентоспособна верига за производство на горивни клетки и устойчиво производство на водород и изграждане на инфраструктура в целия Съюз. Необходимо е тясно национално и международно сътрудничество, за да се даде възможност за пазарни пробиви с достатъчен мащаб, включително разработване на подходящи стандарти.

3.3.3. Нови алтернативни горива

Съществуват редица нови варианти с дългосрочен потенциал като горива от метали на прах, от фотосинтезиращи микроорганизми (във водна и наземна среда) и от изкуствени процеси, имитиращи фотосинтезата и от слънчева енергия. Тези нови пътища могат да предложат потенциал за по-ефективно преобразуване на енергията и по-рентабилни и устойчиви технологии. Ще бъде подкрепено по-специално развитието на тези нови и други потенциални технологии от лабораторен към демонстрационен стадий с цел осъществяване на демонстрации в предпазарен стадий до 2020 г.

3.4. *Единна, интелигентна европейска мрежа за електроенергия*

Електроенергийните мрежи трябва да отговарят на три взаимно свързани изисквания, за да позволяват удобна за потребителите електроенергийна система с нарастваща степен на декарбонизация: създаване на паневропейски пазар; интегриране на значително нараснал брой източници на възобновяема енергия; и управление на взаимодействията между милиони доставчици и клиенти (като все повече домакинства ще бъдат и двете), включително собствениците на електрически превозни средства. Бъдещите мрежи за електроенергия ще играят ключова роля в прехода към декарбонизирана енергийна система, като в същото време ще осигуряват допълнителна гъвкавост и икономии за потребителите. Приоритетната цел до 2020 г. е около 35 % [1] от пренасяната и разпределяна електроенергия да се добива от централизирани или разпръснати възобновяеми енергийни източници.

Разработването на нови компоненти, технологии и процедури, които ще отговорят на особеностите както на преносната, така и разпределителната част на мрежата, а също и на изискванията за гъвкаво съхранение на енергия, ще бъде подпомогнато от силно интегрирани научноизследователски и демонстрационни дейности.

Трябва да се разгледат всички възможности, позволяващи успешно привеждане в равновесие на търсенето и предлагането на енергия, за да се сведат до минимум емисиите и разходите. Трябва да се разработят нови интелигентни технологии за пренос на електроенергия, резервни технологии и технологии за уравновесяване на подаването, позволяващи по-голяма гъвкавост и ефективност, включително конвенционални електроцентрали, нови компоненти на мрежата с цел подобряване на преносния капацитет и качество, както и на надеждността на мрежите. Трябва да се проучат и интегрират в електропреносната мрежа, както и да се използват за установяването на интелигентни взаимодействия с други електропреносни мрежи, нови технологии за енергийните системи и инфраструктура за двупосочна цифрова комуникация. Това ще допринесе за по-добро планиране, наблюдение, контрол и безопасна експлоатация на мрежите, включително на въпросите на стандартизацията, в нормални и извънредни условия, както и за управлението на взаимоотношенията между доставчици и клиенти, и за преноса, управлението и търговията с енергия. За разгръщането на бъдещата инфраструктура, показателите и анализът на ползите и разходите следва да вземат предвид съображения, засягащи енергийната система като цяло. В допълнение, полезните взаимодействия между интелигентните електропреносни мрежи и телекомуникационните мрежи ще бъдат повишени максимално, за да се избегне дублирането на инвестиции, да се повиши безопасността и да се ускори въвеждането на интелигентни енергийни услуги

Нови средства за съхраняване на енергия (включително акумулатори и едромащабни средства за съхраняване, например на принципа „електроенергия в газ“) и системи превозни средства ще осигурят необходимата гъвкавост между производството и търсенето. Усъвършенстването на ИКТ ще подобри допълнително гъвкавостта на търсенето на електроенергия, като предостави на потребителите (в промишлеността, търговията и домакинствата) необходимите инструменти за автоматизация. И тук важни теми са сигурността, надеждността и неприкосновеността на личния живот.

Нови модели на планирането, пазарите и регулаторните дейности трябва да повишат цялостната ефективност и рентабилност на веригата на електроенергийните доставки и оперативната съвместимост на инфраструктурите, както и възникването на един отворен и конкурентен пазар за интелигентни технологии, продукти и услуги в електропреносната мрежа. Необходими са широкомащабни демонстрационни проекти за изпитване и валидиране на решения и за оценяване на ползите за системата и за отделните заинтересовани страни, преди тези решения да бъдат разгърнати в цяла Европа. Този списък следва да бъде придружен от изследвания, за да се проучи как потребителите и предприятията реагират на икономически стимули, промени в поведението, информационни услуги и други новаторски възможности, предоставяни от интелигентните електропреносни мрежи.

3.5. *Нови знания и технологии*

В дългосрочен план ще са необходими нови, по-ефикасни и икономически изгодни енергийни технологии, които са чисти, безопасни и устойчиви. Трябва да се ускори напредъкът посредством интердисциплинарни изследвания и съвместното осъществяване на паневропейски научноизследователски програми и съоръжения на световно равнище за постигане на научни пробиви в концепции, свързани с енергопотреблението, и базовите технологии (например нанонаука, материалознание, физика на твърдите тела, ИКТ, бионаука, геонауки, изчисления и космос). Безопасно и екологично устойчиво проучване и производство от неконвенционални източници на газ и нефт, както и развитие на иновациите в бъдещи и нововъзникващи технологии ще бъдат подкрепяни, когато е уместно.

Ще бъдат необходими също авангардни научни изследвания, за да се предоставят решения за приспособяване на енергийните системи към променящите се климатични условия. Приоритетите могат да бъдат адаптирани с оглед на новите научни и технологични нужди и възможности или различни новооткрити явления, които могат да разкрият обещаващи тенденции или рискове за обществото и които могат да възникнат в хода на изпълнението на „Хоризонт 2020“.

3.6. *Стабилен процес за вземане на решения и участие на обществеността*

Енергийните изследвания трябва да подкрепят и да бъдат тясно обвързани с енергийната политика. Необходимо е задълбочено познаване и изследване на внедряването и използването на енергийните технологии и услуги, инфраструктури, пазари (включително регулаторни рамки) и на поведението на потребителите, за се да предоставят точни анализи на определящите политиките лица. Ще бъдат подкрепени, по-специално в рамките на информационната система по плана

[1] Работен документ на службите на Комисията SEC(2009) 1295, придружаващ съобщението на Комисията „Инвестиране в разработването на нисковъглеродни технологии (SET-Plan)“ COM(2009) 519 окончателен.

SET на Европейската комисия, разработката на солидни и прозрачни теории, инструменти, методи, модели и вероятни прогнозни сценарии за оценка на основните икономически и социални въпроси, свързани с енергията; изграждането на бази данни и сценарии за разширения Съюз и оценката на въздействието на политиките от областта на енергетиката и свързаните с тях политики върху сигурността на снабдяването, потреблението, околната среда, природните ресурси, изменението на климата, обществото и конкурентоспособността на енергийната промишленост и осъществяването на социално-икономически научни изследвания, както и научни и обществени проучвания.

Като се използват възможностите, предлагани от интернет и социалните технологии, ще бъдат проучени поведението на потребителите и неговите промени, включително при уязвими потребители като лица с увреждания, и поведенчески промени в рамките на открити платформи за иновации като „живите лаборатории“ и широкомащабни демонстрационни инсталации за иновации в сферата на услугите, както и чрез панелни изследвания, като се гарантира неприкосновеността на личния живот.

3.7. *Пазарна реализация на иновации в областта на енергетиката — надграждане върху „Интелигентна енергия — Европа“*

Новаторските решения за навлизане на пазара и разпространение са от ключово значение за своевременното и рентабилно представяне на нови енергийни технологии. За целта, освен технологично ориентираните изследователски и демонстрационни дейности, са необходими също действия с мултидисциплинарен обхват и различни нива на управление, с ясна добавена стойност за Съюза, насочени към разработване, прилагане, споделяне и размножаване на нетехнологични иновации с голям лостов ефект на пазарите на Съюза за устойчива енергия.

Подобни нововъведения ще се съсредоточат върху създаването на благоприятни пазарни условия на регулаторно, административно и финансово равнище за нисковъглеродни, възобновяеми и енергийно ефективни технологии и решения. Ще бъдат подкрепени мерки, които улесняват изпълнението на енергийната политика, подготвят основата за извършване на инвестициите, подпомагат изграждането на капацитет и допринасят за приемането от широката общественост. Ще се обърне внимание и на иновациите за интелигентно и устойчиво използване на съществуващите технологии.

Изследванията и анализите многократно потвърждават ключовата роля на човешкия фактор за успеха или неуспеха на политиките за устойчива енергетика. Ще бъдат насърчавани новаторските организационни структури, разпространението и обменът на добри практики, както и определени дейности за обучение и изграждане на капацитет.

3.8. *Конкретни аспекти на изпълнението*

Определянето на приоритетите за изпълнението на дейностите в областта на това предизвикателство се ръководи от необходимостта да се засилят научните изследвания и иновациите в областта на енергетиката на европейско равнище. Основна цел ще бъде да се подкрепи изпълнението на програмата за научни изследвания и иновации по стратегическия план за енергийните технологии (план SET) ([1]),за да бъдат постигнати целите на политиката на Европейския съюз по отношение на енергетиката и изменението на климата. Поради това пътните карти и плановете за изпълнение на плана SET ще дадат ценен принос за формулирането на работните програми. Управленската структура на плана SET ще се използва като принципна основа за определянето на стратегически приоритети и за координиране на изследванията и иновациите в областта на енергетиката в Съюза.

Приоритетите в нетехнологичната област ще се определят от енергийната политика и законодателството на Съюза. Ще бъде подпомогнато възникването на благоприятна среда за масово внедряване на доказани технологични решения и услуги, процеси и политически инициативи за технологии с ниски емисии на въглерод и висока енергийна ефективност в Съюза. Това може да включва подкрепа за техническа помощ с цел подобряване и разгръщане на енергийната ефективност и осъществяване на инвестиции в енергията от възобновяеми източници.

В областта на пазарната реализация дейностите ще се основават и ще разширят допълнително предприетите по линия на програмата „Интелигентна енергия — Европа“ дейности.

Партньорството с европейските заинтересовани страни ще бъде важно с оглед на съвместното ползване на ресурси и изпълнение на съвместни дейности. В зависимост от конкретния случай може да се очаква, че съществуващите европейски промишлени инициативи по плана SET ще бъдат превърнати в официални публично-частни партньорства, ако това бъде счетено за уместно, с цел да се увеличи равнището и съгласуваността на финансирането и да се стимулират съвместни действия в областта на научните изследвания и иновациите както между публичните, така и между частните заинтересовани страни. Ще се разгледа възможността, включително с държавите-членки, за предоставяне на подкрепа за съюзи на изпълнителите на публични научни изследвания, по-специално на Съюза за европейски научни изследвания в областта на енергетиката, създаден съгласно плана SET, за да се обединят публични научноизследователски ресурси и инфраструктура за работа в критични научноизследователски области от европейски интерес. Приоритетите на плана SET ще бъдат подкрепени от действия за международно координиране съгласно принципа на „променливата геометрия“, като се отчитат възможностите и особеностите на страните. Ще бъдат установени и подходящи връзки с действията по линия на съответните европейски партньорства за иновации и съответните аспекти на програмите за научни изследвания и иновации на европейските технологични платформи.

([1]) COM(2007) 723.

Може да се разгледа възможността за подпомагане на съответните инициативи за съвместно планиране и съответните партньорства в рамките на публичния сектор и публично-частните партньорства. Дейностите ще се насочат и към увеличаване на подкрепата и насърчаване на участието на МСП.

Информационната система на Комисията за плана SET (SETIS) ще бъде мобилизирана, за да бъдат разработени, съвместно със заинтересованите страни, ключови показатели за измерване на резултатите (КПИР), които ще се използват за наблюдение на напредъка по изпълнението. Тези КПИР ще бъдат преразглеждани редовно, с цел да се отчетат последните тенденции на развитието. Като цяло изпълнението в рамките на настоящото обществено предизвикателство ще има за цел да подобри координирането на съответните програми, инициативи и политики на Съюза, като например политиката на сближаване, по-специално чрез националните и регионалните стратегии за интелигентно специализиране и схемата за търговия с емисии, например механизми за подкрепа на демонстрационни проекти.

4. ИНТЕЛИГЕНТЕН, ЕКОЛОГОСЪОБРАЗЕН И ИНТЕГРИРАН ТРАНСПОРТ

4.1. *Ресурсно ефективен транспорт, съобразен с околната среда*

Европа определи политическа цел за постигане на намаление с 60 % на емисиите на CO_2 до 2050 г. в сравнение с равнищата от 1990 г. За постигането ѝ ще бъде необходимо да се намали наполовина броят на автомобилите с „конвенционално гориво“ в градовете и да се изгради логистика с почти нулеви емисии на CO_2 в големите градски центрове до 2030 г. Делът на нисковъглеродните горива във въздухоплаването следва да достигне 40 % до 2050 г., а емисиите на CO_2 от корабни бункерни горива следва да бъдат намалени с 40 % до 2050 г. ([1]) в сравнение с равнищата от 2005 г.

От съществено значение е да се намали въздействието върху околната среда чрез целенасочени технологични подобрения, като се има предвид, че всеки вид транспорт е изправен пред различни предизвикателства и се характеризира с конкретни цикли на интегриране на технологиите.

Научните изследвания и иновациите ще имат съществен принос за разработването и разпространението на необходимите решения за всички видове транспорт, които ще намалят значително емисиите на парникови газове (като CO_2, NO_x, SO_x и шум) в транспорта, които са вредни за околната среда, ще намалят зависимостта му от изкопаемите горива, като по този начин ще намалят въздействието му върху биоразнообразието и изменението на климата и ще съхранят природните ресурси.

Това ще бъде осъществено чрез работа по следните конкретни дейности:

4.1.1. Създаване на по-чисти и по-тихи въздухоплавателни и превозни средства и плавателни съдове, което ще подобри екологичните показатели и ще намали възприемания шум и вибрации

Дейностите в тази област ще се съсредоточат върху крайните продукти, но ще допринесат също така за въвеждане на икономични и екологични процеси за проектиране и производство, отчитайки целия жизнен цикъл, като рециклирането ще бъде предвидено още във фазата на проектиране. Дейностите ще обхващат и усъвършенстването на съществуващи продукти и услуги чрез интегриране на нови технологии.

а) Разработването и ускоряването на разпространението на по-чисти и по-безшумни технологии за задвижване е важно за намаляване или елиминиране на последиците за климата и здравето на европейските граждани, напр. CO_2, шумаи замърсяването от транспорта. Необходими са нови и новаторски решения, основани на електрически двигатели и акумулатори, водородни и горивни клетки, газови двигатели, модерни конструкции и технологии при двигателите или хибридно задвижване. Технологичните пробиви ще способстват също за подобряването на екологичните показатели на традиционните и на новитезадвижващи системи.

б) Проучването на възможностите за използване на алтернативни енергийни източници с ниски емисии ще спомогне за намаляването на потреблението на изкопаеми горива. Това включва използването на устойчиви горива и електроенергия от възобновяеми източници във всички видове транспорт, включително във въздухоплаването, намаляване на потреблението на гориво чрез добиване на енергия от околната среда или диверсифициране на енергийните доставки и други новаторски решения. Ще бъдат търсени нови цялостни подходи, обхващащи превозните средства, съхраняването на енергия, енергийните доставки, инфраструктурата за подаване на гориво и зареждане, включително интерфейси между превозните средства и електропреносната мрежа и новаторски решения за използване на алтернативни горива.

в) Подобряването на резултатите като цяло на въздухоплавателните средства, плавателните съдове и превозните средства чрез намаляване на тяхното теглои на аеродинамичното и хидродинамичното съпротивление или на съпротивлението при търкаляне, чрез използване на по-леки материали, по-икономична структури и новаторски конструкции ще допринесе за намаляване на потреблението на гориво.

([1]) Бяла книга на Комисията „Пътна карта за постигането на Единно европейско транспортно пространство – към конкурентоспособна транспортна система с ефективно използване на ресурсите“ COM(2011) 144 окончателен.

4.1.2. Разработване на интелигентно оборудване, инфраструктури и услуги

Това ще спомогне за оптимизиране на транспортните операции и ще намали потреблението на ресурси. Ударението ще бъде поставено върху решенията за ефективно планиране, проектиране, използване и управление на летища, пристанища, логистични платформи и наземни транспортни инфраструктури, както и върху автономни и ефикасни системи за поддръжка, наблюдение и инспектиране. С цел повишаване на капацитета ще се възприемат нови политики, бизнес модели, концепции, технологии и ИТ решения. Особено внимание ще бъде отделено на устойчивостта на оборудването и инфраструктурите спрямо изменението на климата и намирането на икономически ефективни решения, използващи подход, отчитащ целия жизнен цикъл, и по-широкото разпространение на нови материали и технологии, даващи възможност за по-ефективна и по-евтина поддръжка. Внимание ще бъде отделено също на достъпността, удобството за ползване и социалното приобщаване.

4.1.3. Подобряване на транспорта и мобилността в градските райони

Това ще бъде от полза за голям и нарастващ дял от населението, което живее и работи в градовете или ги използва за услуги и прекарване на свободното време. Трябва да бъдат разработени и изпитани нови концепции за мобилност, организация на транспорта, модели за мултимодална достъпност, логистика, осигуряване на новаторски превозни средства и обществени услуги в градовете и планиране на решения, които ще допринесат за намаляване на задръстванията, замърсяването на въздуха и шума, както и за подобряване на ефикасността на градския транспорт. Следва да се разработят варианти за обществен и немоторизиран транспорт, както и други ресурсно ефективни форми на превоз на пътници и товари, които да се превърнат в реална алтернатива на използването на частни моторни превозни средства, подкрепени от по-широкото използване на интелигентни транспортни системи, както и от новаторско управление на търсенето и предлагането. Ще се обърне специално внимание на взаимодействието между транспортната система и други градски системи.

4.2. *По-добра мобилност, по-малко задръствания, повече безопасност и сигурност*

Съответните цели на европейската транспортна политика са насочени към оптимизиране на работата и ефикасността на транспорта на фона на нарастващата нужда от мобилност, към превръщане на Европа в най-безопасния регион за въздушен, железопътен и воден транспорт и доближаване на автомобилния транспорт до целта за нулев брой смъртни случаи при пътнотранспортни произшествия до 2050 г. и до намаляване наполовина на техния брой до 2020 г. До 2030 г. 30 % от автомобилния товарен транспорт на разстояние над 300 километра следва да бъдат поети от железопътния и водния транспорт. За безпроблемния, безпрепятствен, достъпен, отговарящ на потребностите и ефикасен паневропейски транспорт на хора и стоки, както и за интернализацията на външните разходи, са необходими нова европейска мултимодална система за управление на транспорта, за обработка на информацията и разплащане, както и ефикасни интерфейси между мрежите за мобилност на дълги разстояния и в градска среда.

Една по-добра европейска транспортна система ще допринесе за по-ефикасното използване на транспорта, ще подобри качеството на живот на гражданите и ще бъде в подкрепа на една по-здравословна околна среда.

Научните изследвания и иновациите ще дадат важен принос за постигането на тези амбициозни политически цели чрез следните конкретни дейности:

4.2.1. Значително намаляване на задръстванията

Това може да бъде постигнато чрез прилагане на интелигентна, мултимодална и напълно интермодална транспортна система „от врата до врата“ и чрез избягване на ненужното използване на транспорт. Това означава насърчаване на по-голямата интеграция между различните видове транспорт, оптимизиране на транспортните вериги и подобряване на интеграцията на транспортните операции и услуги. Възприемането на такива новаторски решения ще улесни и достъпността и избора на пътниците, в т.ч. за по-възрастното население и уязвимите потребители, и ще осигури възможности за намаляване на задръстванията чрез подобряване на управлението на инциденти и развитието на схеми за оптимизация на трафика.

4.2.2. Значителни подобрения в мобилността на хората и товарите

Това може да бъде постигнато чрез разработване, демонстрационни дейности и широко използване на интелигентни транспортни приложения и системи за управление. Това води до: анализ на планирането и на търсенето, информационни и разплащателни системи, които са оперативно съвместими в европейски мащаб; и до цялостно интегриране на информационните потоци, системите за управление, инфраструктурните мрежи и услугите за мобилност в нова обща мултимодална рамка, основана на отворени платформи. Това ще осигури също гъвкавост и бързо реагиране при кризисни събития и извънредни метеорологични условия чрез преконфигуриране на използването на отделните видове транспорт и превоз. Нови приложения за позициониране, навигация и съгласуване, станали възможни благодарение на системите за спътникова навигация „Галилео“ и Европейската геостационарна служба за навигационно покритие (EGNOS), ще бъдат от основно значение за постигането на тази цел.

а) Новаторски технологии за управление на въздушното движение ще допринесат за радикално нарастване на безопасността и ефективността в такт с бързо нарастващото търсене, за подобряване на точността, за намаляване на времето, прекарано от пътниците в процедури по летищата, и за постигане на устойчивост в системата на въздушния транспорт. Прилагането и по-нататъшното развитие на „Единно европейско небе“ ще бъде подкрепено с научноизследователски и новаторски

дейности, които осигуряват решения за повишаване на автоматизацията и автономността при управлението на въздушното движение и експлоатацията иконтрола на въздухоплавателните средства, по-добро интегриране на въздушните и наземните компоненти, и нови решения за ефективно и безпрепятствено обслужване на пътници и товари в цялата транспортна система.

б) По отношение на водния транспорт усъвършенствани и интегрирани технологии за планиране и управление ще допринесат за възникването на „синя лента“ в моретата около Европа и за подобряване пристанищните операции, както и за формирането на подходяща рамка за вътрешните водни пътища.

в) В железопътния и автомобилния транспорт оптимизирането на управлението на мрежата и на оперативната съвместимост ще подобри ефективното използване на инфраструктурата и ще улесни трансграничните операции. Ще бъдат разработени комплексни съвместни информационни системи и системи за управление на пътното движение, основаващи се на комуникация между превозните средства, както и на комуникация на превозните средства с инфраструктурата.

4.2.3. Разработване на нови концепции за товарния транспорт и логистиката

Това може да намали натиска върху транспортната система и околната среда и да подобри безопасността и товарния капацитет. Превозни средства с високи експлоатационни характеристики и слабо въздействие върху околната среда могат например да бъдат комбинирани в рамките на тези дейности с интелигентни и сигурни системи, интегрирани в бордовата и наземната инфраструктура. Това следва да се основава на интегриран подход към логистиката в сферата на транспорта. Дейностите ще подкрепят също развитието на идеята „e-Freight“ за товарни транспортни процеси без използване на документация на хартия, при които електронните информационни потоци, услуги и плащания са свързани с физическите товарни потоци за всякакви видове транспорт.

4.2.4. Намаляване на броя на пътнотранспортните произшествия и смъртните случаи и подобряване на сигурността

Това ще бъде постигнато чрез решаване на въпроси, присъщи за организацията, управлението и наблюдението на резултатите и риска в транспортните системи; и чрез фокусиране върху проектирането, производството и експлоатацията на въздухоплавателни и превозни средства, плавателни съдове, инфраструктури и терминали. Ударението ще бъде поставено върху пасивната и активната безопасност, превантивната безопасност и подобряването на процесите на автоматизиране и обучение с цел намаляване на рисковете и на въздействието на човешките грешки. Ще бъдат разработени специални инструменти и техники за по-добро предвиждане, оценяване и смекчаване на въздействието на климатични и природни бедствия и други кризисни ситуации. В дейностите ще бъде акцентирано също на интегрирането на аспектите на сигурността в планирането и управлението на потоците от пътници и товари, разработването на въздухоплавателни и превозни средства и плавателни съдове, управлението на трафика и системите и проектирането на инфраструктури и терминали за пътници и товари. Интелигентните приложения в областта на транспорта и свързаността също могат да осигурят полезни средства за подобряване на сигурността. Дейностите ще се съсредоточат и върху подобряването на безопасността на всички участници в пътното движение, особено на изложените на най-голям риск, по-специално в градските зони.

4.3. *Водеща роля на европейския транспортен сектор в световен мащаб*

Като се запази преднината в технологичното развитие и като се подобрят конкурентоспособността на съществуващите производствени процеси, научните изследвания и иновациите ще се допринесе за растеж и висококвалифицирани работни места в европейския транспортен сектор в условията на нарастваща конкуренция. Залогът е нарастването на конкурентоспособността на този основен икономически сектор, който пряко представлява 6,3 % от брутния вътрешен продукт (БВП) на Европейския съюз и осигурява работа на близо 13 милиона души в Европа. Конкретните цели включват разработване на следващото поколение новаторски и екологосъобразни въздушни, водни и сухопътни транспортни средства, осигуряване на устойчиво производство на иновативни системи и оборудване и подготовка за транспортни средства на бъдещето чрез работа по нови технологии, концепции и проекти, интелигентни системи за контрол, ефикасни процеси за разработка и производство, иновативни услуги и процедури по сертифициране. Европа има за цел да се превърне в световен лидер по отношение на ефикасността, екологичните показатели и безопасността при всички видове транспорт и да укрепи водещите си позиции на световните пазари както по отношение на крайните продукти, така и на подсистемите.

Научните изследвания и иновациите ще се съсредоточат върху следните конкретни дейности:

4.3.1. Разработване на следващото поколение транспортни средства като начин за гарантиране на пазарния дял в бъдеще

Това ще спомогне за укрепване на водещите позиции на Европа в областта на въздухоплавателните средства, високоскоростните влакове, конвенционалния и (край)градския железопътен транспорт, пътните превозни средства, електрическата мобилност, корабите за туристическо мореплаване, фериботите и специализираните високотехнологични кораби и морски платформи. Така ще се повиши и конкурентоспособността на европейските промишлени сектори при нововъзникващите технологии и системи и ще бъде подкрепена тяхната диверсификация, насочена към нови пазари, включително в сектори, различни от транспортния. Това включва разработването на новаторски, безопасни и екологосъобразни въздухоплавателни и превозни средства и плавателни съдове, които включват ефикасни задвижващи системи, високоефективни и интелигентни системи за експлоатация и контрол.

4.3.2. Интелигентни бордови системи за контрол

Такива системи са необходими за постигане на по-високо равнище на ефективност и системна интеграция в транспорта. Ще бъдат разработени подходящи интерфейси за комуникация между въздухоплавателни и превозни средства, плавателни съдове и инфраструктури във всички подходящи комбинации, като се вземат предвид въздействията на електромагнитните полета, с оглед изготвяне на общи оперативни стандарти. Това може да включва предоставяне на информация за управлението на трафика и за участниците в движението директно до уредите в превозните средства, като тази информация бъде подкрепена в реално време с надеждни данни за пътните условия и задръстванията, подавани от същите уреди.

4.3.3. Усъвършенствани производствени процеси

Това ще позволи адаптиране към конкретните потребителски нужди и по-ниски разходи за разработка и през жизнения цикъл и ще улесни стандартизацията и сертифицирането на въздухоплавателните и превозните средства и плавателните съдове, както и на техните компоненти, оборудване и прилежащата инфраструктура. Дейностите в тази област ще доведат до разработване на техники за бързо и рентабилно проектиране и производство, включително монтаж, сглобяване, обслужване и рециклиране чрез цифрови инструменти и автоматизация, и до капацитет за интегриране на сложни системи. По този начин ще бъдат насърчени конкурентноспособни вериги за доставка със съкратено време за достигане до пазара и по-ниски разходи, без да се застрашава оперативната безопасност и сигурността. Приоритет за постигането на целите в областта на околната среда и конкурентоспособността, както и за повишаване на безопасността и сигурността, са и приложенията на новаторски материали в транспорта.

4.3.4. Проучване на изцяло нови концепции за транспорт

Това ще помогне за повишаване на конкурентните предимства на Европа в дългосрочен план. Дейностите в областта на мултидисциплинарните стратегически изследвания и изпитването на концепции ще се насочат към новаторски решения за транспортни системи. Това ще включва изцяло автоматизирани и други нови видове въздухоплавателни и превозни средства и плавателни съдове с дългосрочен потенциал с високи екологични показатели, както и нови услуги.

4.4. *Социално-икономически и поведенчески изследвания и дейности с перспективна насоченост във връзка с разработването на политики*

Необходими са действия в подкрепа на анализа и развитието на политики, включително събирането на доказателства, за да се разбере влиянието върху пространствените, социално-икономически и обществени аспекти като цяло на транспорта, с оглед насърчаване на иновациите и създаване на обща доказателствена база, за да се отговори на предизвикателствата, възникващи в транспорта. Дейностите ще бъдат насочени към разработване и прилагане на европейските политики за научни изследвания и иновации в областта на транспорта и мобилността, прогнозните проучвания и технологичните прогнози, и към укрепване на ЕНП.

От първостепенно значение за развитието на европейската транспортна система е разбирането за местните и регионалните специфики, поведението и схващанията на потребителите, общественото приемане, въздействието на политическите мерки, мобилността, променящите се нужди и модели, развитието на бъдещото търсене, бизнес моделите и техните въздействия. Ще бъдат разработени сценарии, отчитащи обществените тенденции, доказателствата относно причинно-следствените връзки, целите на политиката и технологичните прогнози, с перспектива до 2050 г. За по-доброто разбиране на връзките между териториалното развитие, социалното сближаване и европейската транспортна система са необходими солидни модели, въз основа на които могат да бъдат взети разумни политически решения.

Научните изследвания ще се съсредоточат върху начините за намаляване на социалните и териториалните неравенства при достъпа до мобилност и за подобряване на положението на уязвимите ползватели на транспорта. Трябва да се разгледат също икономически въпроси, като акцентът се поставя върху начините за интернализиране на външните разходи при всички видове транспорт, както и върху данъчното облагане и ценовите модели. Необходими са проспективни изследвания, за да се оценят бъдещите изисквания относно уменията и работните места, развитието и внедряването на научните и иновационните дейности и транснационалното сътрудничество.

4.5. *Конкретни аспекти на изпълнението*

Дейностите ще бъдат организирани по начин, който да дава възможност за интегриран подход, съобразен с вида транспорт, по целесъобразност. Многогодишната видимост и приемственост ще бъдат необходими, за да се отчетат особеностите на всеки вид транспорт и естеството на предизвикателствата като цяло, както и съответните аспекти на стратегическите научноизследователски и иновационни програми на европейските технологични платформи.

Може да се разгледа и възможността за подпомагане на съответните инициативи за съвместно планиране и съответните партньорства в рамките на публичния сектор и публично-частните партньорства. Ще бъдат установени и подходящи връзки с действията по линия на съответното европейско партньорство за иновации. Дейностите ще се насочат и към увеличаване на подкрепата и насърчаване на участието на МСП.

5. ДЕЙСТВИЯ ВЪВ ВРЪЗКА С КЛИМАТА, ОКОЛНАТА СРЕДА, РЕСУРСНАТА ЕФЕКТИВНОСТ И СУРОВИНИТЕ

5.1. *Борба с изменението на климата и приспособяване към него*

Настоящите концентрации на CO_2 в атмосферата са около 40 % по-високи от тези в началото на промишлената революция и на най-високо равнище през последните 2 милиона години. Парниковите газове, различни от CO_2, също допринасят за изменението на климата и играят все по-значителна роля. Ако не се предприемат решителни действия, изменението на климата би могло да струва на света поне 5 % от БВП всяка година, а при някои сценарии — до 20 %. Ако обаче се предприемат навременни и ефективни действия, нетните разходи могат да се ограничат до около 1 % от БВП годишно. За да се постигне целевото ниво от 2 °C и да се избягнат най-лошите последици от изменението на климата, развитите страни ще трябва да намалят емисиите на парникови газове с 80—95 % до 2050 г. в сравнение с равнищата от 1990 г.

Ето защо целта на тази дейност е да се разработят и оценят иновативни, икономически ефективни и устойчиви мерки и стратегии за адаптация и смекчаване на последиците, насочени към парникови газове и аерозоли, със и без съдържание на CO_2, както и акцентиращи едновременно върху технологичните и нетехнологични екологосъобразни решения, чрез създаването на доказателства за информирани, навременни и ефективни действия, и привличането на лица с нужната компетентност.

За тази цел научните изследвания и иновациите ще се съсредоточат върху следното:

5.1.1. По-добро разбиране на изменението на климата и предоставянето на надеждни прогнози за него

По-доброто разбиране на причините и развитието на изменението на климата и по-точните прогнози за него са от решаващо значение, за да може обществото да защитава живота на хората, стоките и инфраструктурата, и да осигури ефективно вземане на решения и адекватни алтернативи за смекчаване на последиците и адаптиране. От съществено значение е да се усъвършенства базата от научни знания за климатичните фактори, процесите, механизмите, взаимодействията и праговете, свързани с функционирането на земните, морските и полярните екосистеми и атмосферата. По-доброто разбиране ще позволи и по-точно откриване на промените в климата и отнасянето им към естествени и антропогенни фактори. Подобряването на надеждността на климатичните прогнози и предвиждания спрямо подходящи времеви и пространствени критерии ще се основава на подобрени измервания и разработването на по-точни сценарии и модели, включително напълно свързани модели на земните системи, като се отчита развитието на палеоклимата.

5.1.2. Оценка на въздействията и слабостите и разработване на иновативни и рентабилни мерки за приспособяване, превенция и управление на риска

Не е напълно проучена способността на обществото, икономиката и екосистемите да се адаптират към изменението на климата. Ефективните, справедливи и социално приемливи мерки за постигане на устойчиви по отношение на климата околна среда, икономика и общество изискват интегриран анализ на настоящите и бъдещите въздействия, слабостите, експозицията на населението, рисковете и тяхното управление, вторичните въздействия като миграция и конфликти, разходите и възможностите, свързани с изменението на климата и нестабилността му, като се вземат предвид извънредните явления и свързаните с тях климатични опасности, както и повторната им поява. Този анализ ще включва и неблагоприятните последици от изменението на климата върху биоразнообразието, екосистемите и екосистемните услуги, водните ресурси, инфраструктурите, икономическите и природните активи. Ще бъде поставен акцент върху най-ценните природни екосистеми и антропогенната среда, както и върху ключовите обществени, културни и икономически сектори в Европа. Ще бъдат организирани дейности за проучване на въздействията и нарастващите рискове за човешкото здраве, произтичащи от изменението на климата, климатичните опасности и увеличаването на концентрациите на парникови газове в атмосферата. Чрез научните изследвания ще бъде оценена новаторската, равномерно разпределена и икономически ефективна адаптация към изменението на климата, включително опазването и приспособяването на природните ресурси и на екосистемите, и свързаните с това последици, за да се предоставя по този начин информация и да се подпомага тяхното развитие и реализация на всички нива и мащаби. Това ще включва също и потенциалните въздействия, разходи, рискове и ползи, свързани с геоинженерните решения. Ще бъдат изследвани сложните взаимовръзки, конфликтите и полезните взаимодействия между решенията, свързани с адаптацията и политиката за превенция на риска, и останалите политики в областта на климата и други сектори, включително последиците за заетостта и жизнения стандарт на уязвимите групи.

5.1.3. Подкрепа за политиките за смекчаване на последиците от изменението на климата, в т.ч. проучвания, които са съсредоточени върху въздействието на други секторни политики

Преходът на Съюза към конкурентоспособни, основаващи се на по-ефективно използване на ресурсите и устойчиви на изменението на климата икономика и общество до 2050 г. изисква разработването на ефективни и дългосрочни стратегии за постигане на ниски емисии, както и значително повишаване на капацитета му за създаване на иновации. Чрез научни изследвания ще се извърши оценка на екологичните и социално-икономическите рискове, възможностите и въздействията на вариантите за смекчаване на последиците от изменението на климата. Чрез тях ще се извърши оценка и на въздействието на други секторни политики. Научните изследвания ще подкрепят развитието и утвърждаването на нови модели за взаимодействие климат-енергетика-икономика, като се вземат предвид икономическите инструменти и съответните

външни разходи, с цел изпитване на политиките за смекчаване на последиците от изменението на климата и технологичните методи за намаляване на въглеродните емисии на различни нива във връзка с ключовите сектори на икономиката и обществото на равнище ЕС, както и в световен мащаб. Предвидените действия ще улеснят технологичните, институционалните и социално-икономическите иновации чрез подобряване на връзките между научните изследвания и прилагането им, както и между предприемачите, крайните потребители, изследователите, определящите политиките лица и институциите на знанието.

5.2. *Опазване на околната среда, устойчиво управление на природните ресурси, водата, биологичното разнообразие и екосистемите*

Обществата са изправени пред голямото предизвикателство да се създаде устойчив баланс между потребностите на човека и околната среда. Ресурсите на околната среда, включително водите, въздухът, биомасата, плодородните почви, биологичното разнообразие, екосистемите и услугите, които те предоставят, са в основата на функционирането на европейската и световна икономика и качеството на живота. Очаква се в световен мащаб възможностите за бизнес, свързани с природните ресурси, да надхвърлят 2 трилиона EUR до 2050 г. ([1]). Въпреки това екосистемите както в Европа, така и в световен мащаб се рушат отвъд възможностите на природата да ги регенерира, а екологичните ресурси са прекомерно експлоатирани и дори унищожавани. Например всяка година в Съюза изчезват 1 000 km^2 от някои от най-плодородните почви и ценни екосистеми и се разхищава една четвърт от прясната вода. Неприемливо е да се продължава по този път. Научните изследвания трябва да допринесат за обръщане на тенденциите, които вредят на околната среда, и да се направи необходимото екосистемите да продължат да осигуряват ресурсите, стоките и услугите, които са от основно значение за благосъстоянието и икономическия просперитет и за устойчивото развитие.

Следователно целта на тази дейност е да се предоставят знания и инструменти за управлението и опазването на природните ресурси, за да се постигне устойчив баланс между ограничените ресурси и настоящите и бъдещите нужди на обществото и икономиката.

За тази цел научните изследвания и иновациите ще се съсредоточат върху следното:

5.2.1. По-добро разбиране за биологичното разнообразие и функционирането на екосистемите, тяхното взаимодействие със социалните системи и ролята им за поддържане на икономиката и благосъстоянието на хората

Действията на хората могат да доведат до риск от промени в околната среда, които са необратими и променят естеството на екосистемите и биологичното им разнообразие. От съществено значение е да се предвидят тези рискове чрез оценка, наблюдение и прогнозиране на въздействието на човешките дейности върху околната среда, в т.ч. на промените в земеползването, както и въздействието на промените в околната среда върху благосъстоянието на хората. Научните изследвания върху морските (от крайбрежните до дълбоководните зони, в т.ч. устойчивостта на морските ресурси), полярните, сладководните, сухоземните и градските екосистеми, включително екосистеми, зависими от подземните води, ще подобрят разбирането ни за сложните взаимодействия между природните ресурси и социалните, икономическите и екологичните системи, включително естествените повратни точки, и устойчивостта — или уязвимостта — на човешките и биологичните системи. Ще бъдат проучени функционирането на биологичното разнообразие и на екосистемите и реагирането им на антропогенни въздействия, как те могат да бъдат възстановени, и как това ще се отрази върху икономиките и благосъстоянието на хората. Ще се търсят и решения за справяне с предизвикателствата, свързани с недостига на ресурси, в европейски и международен план. Това ще допринесе за създаването на политики и практики, които дават възможност социалните и икономическите дейности да се извършват в границите на устойчивостта и приспособимостта на екосистемите и биологичното разнообразие.

5.2.2. Разработване на интегрирани подходи за справяне с предизвикателствата, свързани с водата, и прехода към устойчиво управление и използване на водните ресурси и услугите, свързани с водата

Наличието и качеството на прясната вода са въпроси с глобално значение, които имат важни икономически и социални последици. Поддържането и подобряването на качеството и наличието на водата и смекчаването на въздействието на човешките дейности върху сладководните екосистеми се превръща в изключително важно предизвикателство за потребителите на вода в различните сектори, както и за водните екосистеми, поради постоянното нарастване на търсенето за различни и често противоречащи си употреби (напр. селско стопанство, промишленост, развлекателни дейности, обществени услуги, екосистеми и поддържане на ландшафта, дейности по възстановяване и укрепване на околната среда), все по-голямата уязвимост на източниците, която се изостря поради изменението на климата и глобалните промени, урбанизацията, замърсяването и свръхексплоатацията на сладководните ресурси.

Научноизследователските и иновационните дейности ще позволят да се отговори на тези видове натиск и ще осигурят интегрирани стратегии, инструменти, технологии и новаторски решения за задоволяване на настоящите и бъдещите потребности. Те ще се насочат към разработването на подходящи стратегии за управление на водите, подобряване на качеството на водата, преодоляване на дисбаланса между търсенето на водата и нейното наличие или предлагане на различни нива и в различна степен, затваряне на водния цикъл, насърчаване на устойчиво поведение на крайните потребители и справяне със свързаните с водата рискове, като същевременно се поддържат интегритета, структурата и функционирането на водните екосистеми в съответствие с действащите политики на Съюза.

([1]) Приблизителни оценки, разработени от PricewaterhouseCoopers за „бизнес възможностите в световен мащаб, свързани с устойчивостта и природните ресурси (включително енергетика, горско стопанство, храни и земеделие, водоснабдяване и метали)“ и от Световния бизнес съвет за устойчиво развитие (WBCSD (2010)) Vision 2050/Визия за 2050 г.: Нова програма за бизнеса, Световен бизнес съвет за устойчиво развитие: Женева, URL: http://www.wbcsd.org/web/projects/BZrole/Vision2050-FullReport_Final.pdf

5.2.3. Осигуряване на знания и инструменти за ефективно вземане на решения и ангажираност на обществото

Социалните, икономическите и управленските системи трябва да се занимават както с изчерпването на ресурсите, така и с вредата върху екосистемите. Научните изследвания и иновациите ще са в основата на политическите решения, необходими за управление на природните ресурси и екосистемите, с цел предотвратяване или адаптация към разрушителните промени в климата и околната среда и насърчаване на институционални, икономически, поведенчески и технологични промени, които да осигурят устойчивостта. По този начин научните изследвания ще подкрепят развитието на системи за оценяване на биологичното разнообразие и екосистемните услуги, в т.ч. разбирането за запасите от природни ресурси и потоците от екосистемни услуги. Акцентът ще бъде поставен върху свързани с политиките ключови екосистеми и екосистемни услуги, като например сладководните басейни, моретата и океаните (в т.ч. крайбрежните зони), горите, полярните райони, качеството на въздуха, биологичното разнообразие, земеползването и почвите. Устойчивостта на обществата и екосистемите на замърсители и патогени и на катастрофални събития, включително природни бедствия (като сеизмични и вулканични бедствия, наводнения и суши) и горски пожари, ще бъде подпомогната чрез подобряване на капацитета за прогнозиране, ранно предупреждение и оценка на уязвимостта и въздействието, включително на съществуващия многостранен риск. По този начин научните изследвания и иновациите ще предоставят подкрепа за политиките в областта на околната среда и ефективното използване на ресурсите, както и варианти за ефективно и основано на доказателства управление в допустими граници. Ще бъдат разработени новаторски методи, така че да се повиши съгласуваността на политиките, да се намерят компромиси и да се преодолеят конфликтите на интереси, и да се повишат обществената осведоменост относно резултатите от научните изследвания и участието на гражданите в процеса на вземане на решения.

5.3. *Гарантиране на устойчивото снабдяване с неенергийни и неселскостопански суровини*

Сектори като строителството, химическата промишленост, автомобилостроенето, аеронавтиката, машиностроенето и оборудването, които осигуряват обща добавена стойност от над 1 000 милиарда евро и заетост за около 30 милиона души, зависят от достъпа до суровини. Съюзът е независим по отношение на минералните суровини за строителството. Съюзът е един от най-големите световни производители на някои индустриални минерали, но въпреки това продължава да бъде нетен вносител на повечето от тях. Освен това Европейският съюз е силно зависим от вноса на метални полезни изкопаеми и напълно зависим от вноса на някои особено важни суровини.

Последните тенденции показват, че търсенето на суровини ще се определя от развитието на страните с бързо развиваща се икономика и от бързото разпространение на главните базови технологии. Европа трябва да осигури устойчиво управление и устойчиви доставки на суровини от вътрешни и външни източници за всички сектори, които зависят от достъпа до суровини. Политическите цели във връзка със суровините от изключително значение са изложени в инициативата на Комисията в областта на суровините ([1]).

Целта на тази дейност е да се подобри базата от познания за суровините и да се разработят иновативни решения за икономически ефективно и екологосъобразно проучване, извличане, обработка, повторно използване, рециклиране и оползотворяване на суровини, и за тяхното заместване с икономически атрактивни и екологично устойчиви алтернативи с по-слабо въздействие върху околната среда.

За тази цел научните изследвания и иновациите ще се съсредоточат върху следното:

5.3.1. Подобряване на базата от знания за наличието на суровини

Ще се подобри оценяването на дългосрочната наличност на световните ресурси и тези на Съюза, включително достъпа до градски мини (депа и минни отпадъци), ресурси в крайбрежните морски райони и дълбоководни ресурси (напр. добив на редкоземни минерали от морското дъно) и свързаните с това неясноти. Тези знания ще помогнат на обществото да постигне по-ефикасно използване, рециклиране и повторно използване на ограничените или вредни за околната среда суровини. Те ще спомогнат и за разработването на глобални правила, практики и стандарти за икономически жизнеспособно, екологосъобразно и социално приемливо проучване, добив и преработка на ресурсите, включително практики в използването на земята и устройството на акваторията, въз основа на екосистемен подход.

5.3.2. Насърчаване на устойчивото снабдяване и използване на суровините, в т.ч. минералните ресурси, от сушата и морето, което включва проучването, добива, преработката, повторното използване, рециклирането и оползотворяването им

Научните изследвания и иновациите са необходими през целия жизнен цикъл на материалите с цел осигуряване на достъпни, надеждни и устойчиви доставки и управление на суровините от основно значение за европейската промишленост. Разработването и внедряването на икономически жизнеспособни, социално приемливи и екологосъобразни технологии за проучване, извличане и преработка на суровините ще стимулира ефикасното използване на ресурсите. Това ще включва минералните ресурси, от сушата и морето, и ще се използва също потенциалът на градските мини. Новите и икономически жизнеспособни технологии, бизнес модели и процеси за рециклиране и оползотворяване на материалите с ефективно използване на ресурсите, включително затворените процеси и системи, също ще допринесат

([1]) COM(2008) 699 окончателен.

за намаляване на зависимостта на Съюза от снабдяването с първични суровини. Това ще включва необходимостта от по-дълга употреба, висококачествено рециклиране и оползотворяване, както и необходимостта да се намали драстично разхищаването на ресурси. Ще се възприеме подход за преминаване през пълен жизнен цикъл, от доставката на наличните суровини до края на цикъла, с минимално потребление на енергия и ресурси.

5.3.3. Намиране на алтернативи на суровините от изключително значение

Предвид възможното намаляване на достъпа в световен мащаб до някои материали, например поради търговски ограничения, ще бъдат изследвани и разработени устойчиви алтернативи и заместители на суровините от изключително значение, които да имат сходни функционални характеристики. Това ще намали зависимостта на Съюза по отношение на първичните суровини и ще подобри въздействието върху околната среда.

5.3.4. Подобряване на осведомеността и уменията на обществото във връзка със суровините

Необходимото преминаване към по-независима и ефективно използваща ресурсите икономика налага културни, поведенчески, социално-икономически, системни институционални промени. За да се реши нарастващият проблем с недостига на умения в сектора на суровините в Съюза (включително европейската минна промишленост) ще бъдат насърчавани по-резултатни партньорства между университетите, организациите за геоложки проучвания, промишлеността и други заинтересовани страни. От съществено значение ще бъде и да се окаже подкрепа за развитието на новаторски „зелени“ умения. Освен това осведомеността на обществото за значението на местните суровини за европейската икономика все още е ограничена. Улесняването на необходимите структурни промени, научните изследвания и иновациите има за цел да даде повече права на гражданите, определящите политиките лица, преките участници и институциите.

5.4. *Създаване на условия за преход към екологична икономика и общество чрез екологични иновации*

Съюзът не може да процъфтява в свят на все по-голямо потребление на ресурси, влошаване на качеството на околната среда и загуба на биологично разнообразие. Отделянето на растежа от използването на природните ресурси изисква структурни промени в начина на използване, на повторна употреба и управление на такива ресурси, като същевременно се опазва околната среда. Екологичните иновации ще ни позволят да намалим натиска върху околната среда, да повишим ефективното използване на ресурсите и да насочим Съюза по пътя към ефективна по отношение на ресурсите и енергията икономика. Екологичните иновации създават и големи възможности за растеж и трудова заетост и повишават европейската конкурентоспособност на световния пазар, който според изчисленията ще нарасне до един трилион евро след 2015 г. ([1]). Вече 45 % от дружествата са въвели някаква екологична иновация. Изчислено е, че около 4 % от екологичните нововъведения са довели до повече от 40 % намаление на материалите, използвани за единица продукт ([2]), което показва големия им потенциал за бъдещето. При все това не е необичайно многообещаващи и технически напреднали еко-иновативни технологии, процеси, услуги и продукти да не достигнат до пазара поради предпродажбени предизвикателства и да не оползотворят пълния си екологичен и икономически потенциал, тъй като разширяването на техния мащаб и въвеждането им на пазара се считат от частните инвеститори за съдържащи голям риск.

Следователно целта на тази дейност е да се насърчат всички форми на екоиновация, които правят възможен прехода към „зелена“ икономика.

За тази цел научните изследвания и иновациите ще се съсредоточат върху следното:

5.4.1. Укрепване на технологии, процеси, услуги и продукти в областта на екологичните иновации, включително проучване на начини за намаляване на количествата на суровините при производството и потреблението и преодоляване на пречките в това отношение, както и стимулиране на тяхното навлизане на пазара

Ще бъдат подкрепени всички форми на екологични иновации — поетапни и радикални, които обединяват технологични, организационни, социални, поведенчески, стопански и политически иновации, както и засилването на участието на гражданското общество. Това ще залегне в основата на една по-кръгова икономика, като същевременно ще се намалят въздействията върху околната среда, ще се повиши устойчивостта ѝ и ще се вземат предвид вторичните ефекти върху нея и евентуално върху други сектори. Тук ще се включват насочени към потребителите иновации, стопански модели, промишлена симбиоза, системи за продуктови услуги, дизайн на продукта, подходи, свързани с пълния жизнен цикъл („от люлка до люлка”), както и проучване на възможности за намаляване на количествата на суровините при производството и потреблението и преодоляване на пречките в това отношение. Ще бъде разгледан потенциалът за преминаване към по-устойчиви модели на потребление. Целта е да се подобри ефективното използване на ресурсите чрез

([1]) Публикация на тематичен отдел на Европейския парламент по политики в областта на икономиката и науката „Екоиновации — преориентиране на ЕС към ефективна икономика по отношение на ресурсите и енергията. Доклад и информационни бележки“, март 2009 г.

([2]) Обсерватория за екоиновации „Предизвикателството на екоиновациите — пътища към ресурсно ефективна Европа, доклад за 2010 г.“, май 2011 г.

намаляване, в абсолютно изражение, на вложените материали, отпадъците и отделянето на вредни вещества (напр. посочените в Регламент (ЕС) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета [1]) по цялата верига за създаване на добавена стойност, както и да се насърчи повторната употреба, рециклирането и заместването на ресурсите.

Акцентът ще бъде поставен върху улесняването на прехода от научни изследвания към пазарна реализация с участието на промишления сектор, и по-специално нови предприятия и новаторски МСП, и организациите на гражданското общество: от разработването на прототипи и демонстрирането на техническите, социалните и екологичните им характеристики до първото приложение и пренасяне на пазара на иновативни техники, продукти, услуги или практики със значение за Съюза. Действията ще допринесат за премахване на пречките пред разработването и широкото приложение на екоиновации, създаване или разширяване на пазарите за съответните решения и повишаване на конкурентоспособността на предприятията от Съюза, особено МСП, на световните пазари. Освен това свързването в мрежа на новаторите в областта на екологията ще има за цел да подобри разпространението и използването на знания и да установи по-тясна връзка между предлагането и търсенето.

5.4.2. Подкрепа за иновативни политики и обществени промени

За да бъде възможен преходът към „зелена“ икономика и общество, са необходими структурни и институционални промени. Целта на научните изследвания и иновациите е да бъдат преодолени основните пречки пред обществената и пазарната промяна и да бъдат дадени повече права на потребителите, стопанските ръководители и определящите политиките лица да възприемат иновативни и устойчиви модели на поведение с принос от обществените и хуманитарните науки. Ще бъдат разработени солидни и прозрачни инструменти, методи и модели за оценка и осъществяване на основните икономически, обществени, културни и институционални промени, необходими за осъществяването на прехода към модела на „зелената“ икономика и общество. Изследванията ще проучат начините за насърчаване на модели на устойчиви начини на живот и потребление, включвайки социално-икономическите изследвания, поведенческите науки, участието на потребителите и приемането на иновациите от обществото, както и дейности за подобряване на комуникацията и обществената осведоменост. Максимално ще бъдат използвани демонстрационните дейности.

5.4.3. Измерване и оценка на напредъка в прехода към „зелена“ икономика

За всяка съответна пространствена скала е необходимо да бъдат разработени солидни показатели, които да допълват БВП, както и методи и системи за подкрепа и оценка на прехода към „зелена“ икономика и на ефективността на съответните варианти на политиката. Направлявани от подхода, основан на жизнения цикъл, научните изследвания и иновациите ще подобрят качеството и наличността на данните, методите за измерване и системите, свързани с ефективността на ресурсите и екологичните иновации, и ще улеснят развитието на иновативни схеми за компенсиране. Социално-икономическите изследвания ще доведат до по-добро разбиране на причините, залегнали в основата на поведението на производителите и на потребителите, и по този начин ще допринесат за изготвянето на по-ефективни инструменти на политиката, за да се улесни преходът към икономика, която ефективно използва ресурсите и е устойчива на изменението на климата. Освен това ще бъдат разработени методики за оценяване на технологиите и интегрирано моделиране в подкрепа на ефективното използване на ресурсите и политиките за екологични иновации на всички нива, като същевременно се повишава съгласуваността на политиките и намирането на компромисни варианти. Резултатите ще дадат възможност за наблюдение, оценяване и намаляване на потоците от материали и енергия, необходими за производството и потреблението, и ще позволят на определящите политиките лица и на предприятията да интегрират екологичните разходи и външни фактори в своите действия и решения.

5.4.4. Насърчаване на ефективното използване на ресурсите чрез цифрови системи

Иновациите в областта на информационните и комуникационните технологии могат да бъдат ключов инструмент в помощ на ефективното използване на ресурсите. За да се постигне тази цел, съвременните и иновативни ИКТ ще допринесат за значително повишаване на производителността, по-конкретно чрез автоматизирани процеси, наблюдение в реално време и системи, подпомагащи вземането на решения. Използването на ИКТ ще има за цел да се засили прогресивната дематериализация на икономиката чрез ускоряване на прехода към цифрови услуги и да се улеснят промените в моделите на потребление и бизнес моделите чрез използването на ИКТ на бъдещето.

5.5. *Разработване на комплексни и устойчиви информационни системи за наблюдение на околната среда в световен мащаб*

Комплексното наблюдение на околната среда и информационните системи са от съществено значение, за да се осигури предоставянето на дългосрочни данни и информация, необходими за справяне с настоящото обществено предизвикателство. Тези системи ще се използват за наблюдение, оценка и прогнозиране на състоянието, статуса и тенденциите в климата, природните ресурси, включително суровините, сухоземните и морските (от крайбрежните до дълбоководните зони) екосистеми и екосистемните услуги, както и за оценка на политиките и възможностите за намаляване на въглеродните емисии и за смекчаване на последиците от изменението на климата и адаптирането към тях във всички сектори на икономиката. Информацията и знанията от тези системи ще се използват за стимулиране на интелигентното използване на стратегическите ресурси; за подкрепа за разработването на политики, основани на факти; за насърчаване на нови услуги в областта на околната среда и климата; и за разработване на нови възможности на световните пазари.

[1] Регламент (ЕО) № 1907/2006 на Европейския парламент и на Съвета от 18 декември 2006 г. относно регистрацията, оценката, разрешаването и ограничаването на химикали (REACH), за създаване на Европейска агенция по химикали, за изменение на Директива 1999/45/ЕО и за отмяна на Регламент (ЕИО) № 793/93 на Съвета и Регламент (ЕО) № 1488/94 на Комисията, както и на Директива 76/769/ЕИО на Съвета и директиви 91/155/ЕИО, 93/67/ЕИО, 93/105/ЕО и 2000/21/ЕО на Комисията (ОВ L 396, 30.12.2006 г., стр. 1).

Капацитетът, технологиите и свързаните с данни инфраструктури за наблюдение на Земята трябва да надграждат върху напредъка в областта на ИКТ, космическите технологии и функционалните мрежи, дистанционните наблюдения, новите in situ датчици, мобилните услуги, комуникационните мрежи, онлайн средствата, улесняващи участието и подобрената компютърна и моделираща инфраструктура, с цел непрекъснато предоставяне на своевременна и точна информация, прогнози и предвиждания. Ще бъде насърчаван свободният, отворен и неограничен достъп до оперативно съвместими данни и информация, както и ефективното и, при необходимост, сигурно съхраняване, управление и разпространение на резултатите от научноизследователската дейност. Дейностите ще спомагат за определяне на бъдещите оперативни дейности на програмата „Коперник“ и ще засилват използването на данни на „Коперник“ за научноизследователски дейности.

5.6. *Културно наследство*

Културното наследство е уникално и незаменимо в материалното си изражение, както и с нематериалната си стойност, културна значимост и смисъл. То е основен двигател на социалното сближаване, самоопределение и добруване, и същевременно допринася съществено за устойчивия растеж и създаването на работни места. Културното наследство на Европа обаче е подложено на влошаване и увреждане, което допълнително се обостря от все по-голямата експозиция на човешка дейност (напр. туризъм) и екстремни метеорологични климатични условия вследствие на изменението на климата, както и на други природни опасности и бедствия.

Целта на тази дейност е да се осигурят знания и иновативни решения посредством стратегии, методики, технологии, продукти и услуги за адаптиране и смекчаване с цел опазване и управление на материалното културно наследство в Европа, застрашено от изменението на климата.

За тази цел мултидисциплинарните научни изследвания и иновации ще се съсредоточат върху следното:

5.6.1. Определяне на нивата на устойчивост посредством наблюдения, мониторинг и моделиране

Ще бъдат разработени нови и подобрени техники за оценка, наблюдение и моделиране на щетите с цел да се подобри базата от научни знания за въздействието, което оказват изменението на климата и други рискови екологични и човешки фактори върху културното наследство. Знанията и разбирането, придобити с помощта на сценарии, модели и инструменти, включително чрез анализ на възприемането на стойността, ще способства за осигуряването на солидна научна основа за разработването на стратегии, политики и стандарти за устойчивост в пределите на съгласувана рамка за оценка на риска и управление на културното наследство.

5.6.2 Постигане на по-добро разбиране за начина, по който общностите възприемат и реагират на изменението на климата и на сеизмичните и вулканичните бедствия

Чрез интегрирани подходи научните изследвания и иновациите ще способстват за намирането на основани на ефективно използване на ресурсите решения за предотвратяване, приспособяване и смекчаване на последиците посредством иновативни методики, технологии, продукти и услуги за опазване на културното наследство, културния пейзаж и историческите местообитания.

5.7. *Конкретни аспекти на изпълнението*

Предвидените дейности ще увеличат участието и финансовия принос на Съюза към многостранните процеси и инициативи, като например Междуправителствения комитет по изменение на климата (IPCC), Междуправителствената платформа за биологично разнообразие и екосистемни услуги (IPBES) и Групата за наблюдение на Земята (GEO). Сътрудничеството с други големи публични и частни организации, финансиращи научни изследвания, и с големи изследователски мрежи ще подобри световната и европейската научноизследователска ефективност и ще допринесе за управлението на изследователската дейност в световен мащаб.

Сътрудничеството в областта на науката и технологиите ще допринесе за глобалния механизъм за технологии по Рамковата конвенция на Организацията на обединените нации по изменение на климата (РКООНИК) и ще улесни развитието, иновациите и трансфера на технологии в подкрепа на адаптацията към изменението на климата и намаляване на отрицателното въздействие от емисиите на парникови газове.

Въз основа на резултатите от Конференцията на ООН Рио +20 ще бъде разгледан механизъм за систематичното събиране, обобщаване и анализ на научното и технологичното знание по ключови въпроси, свързани с устойчивото развитие и „зелената” икономика, който ще включва рамка за измерване на напредъка. Така ще се допълва дейността на съществуващите групи от научни експерти и научни органи и ще се търси полезно взаимодействие с тях.

Научните изследвания по настоящото обществено предизвикателство ще допринесат за оперативните услуги, предоставяни във връзка с „Коперник“, чрез осигуряването на база от научни знания за „Коперник“.

Може да се разгледа възможността за подпомагане на съответните инициативи за съвместно планиране и съответните партньорства в рамките на публичния сектор и публично-частните партньорства.

Ще бъдат установени и подходящи връзки с действията по линия на съответните европейски партньорства за иновации и съответните аспекти на програмите за научни изследвания и иновации на европейските технологични платформи.

Специални мерки ще гарантират, че резултатите от научните изследвания и иновациите на Съюза в областта на климата, ефективното използване на ресурсите и суровините се прилагат надолу по веригата от други програми на Съюза, като например програмата „LIFE +“, европейските структурни и инвестиционни фондове и програмите за външно сътрудничество.

Наред с останалото, дейностите ще доразвият и укрепят дейностите, предприети по програмата за екоиновации.

Действията ще осигурят също така непрекъснат анализ на научния и технологичен напредък в Съюза и държавите и регионите, които са основни негови партньори, предварително изследване на пазарните възможности за нови екологични технологии и практики и прогнози за политиката в областта на научните изследвания и иновациите.

6. ЕВРОПА В ЕДИН ПРОМЕНЯЩ СЕ СВЯТ — ПРИОБЩАВАЩИ, НОВАТОРСКИ И МИСЛЕЩИ ОБЩЕСТВА

Настоящият раздел включва научноизследователски и иновационни дейности, които допринасят за превръщане на обществата в по-приобщаващи, новаторски и мислещи, както и специфични мерки в подкрепа на конкретни, междусекторни въпроси, посочени в настоящото обществено предизвикателство ([1]).

6.1. *Приобщаващи общества*

Съвременните тенденции в европейските общества са свързани с възможности за една по-обединена Европа, но и с рискове и предизвикателства. Необходимо е разбиране и предвиждане на тези възможности, рискове и предизвикателства, за да може Европа да се развива с достатъчна солидарност и сътрудничество на социално, икономическо, политическо, образователно и културно равнище, като се взема предвид нашият все по-взаимообвързан и взаимозависим свят.

В този контекст целта е да се постигне разбиране, да се анализира и развива социалното, икономическото и политическото приобщаване, както и приобщаващите пазари на труда, да се води борба с бедността и маргинализирането, да се укрепват правата на човека, всеобщият достъп до цифрови технологии, равенството, солидарността и междукултурната динамика чрез подпомагане на авангардната наука, интердисциплинарните изследвания, разработването на показатели, технологичните достижения, организационните иновации, развитието на регионални иновационни клъстери и новите форми на сътрудничество и създаване на съвместен продукт. Научните изследвания и другите дейности ще подкрепят прилагането на стратегията „Европа 2020“, както и други свързани с нея политики на Съюза. В това отношение водеща роля трябва да играят изследванията в областта на обществените и хуманитарните науки. Уточняването, наблюдението, оценката и дейността за постигане на целите на европейските стратегии и политики ще изисква целенасочени изследвания, които позволяват на определящите политиките лица да анализират и оценяват въздействието и ефективността на набелязаните мерки, по-конкретно в полза на социалното приобщаване. За целта пълното приобщаване и участие в обществото трябва да обхваща всички области на живота и всички възрасти.

Ще се работи по следните конкретни цели с оглед разбиране, укрепване или прилагане на:

6.1.1. Механизмите за стимулиране на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж

Европа е развила едно специфично и до голяма степен уникално съчетание от икономически напредък, социални политики, насочени към високо равнище на социално сближаване, хуманистични споделени културни ценности, включващи демокрацията и правовата държава, правата на човека, зачитането и опазването на разнообразието, както и насърчаването на образованието и науката, изкуствата и хуманитарните науки като основни движещи сили на социалния и икономическия напредък и благосъстоянието. Постоянният стремеж към икономически растеж е свързан с редица важни разходи — социални, екологични, икономически и свързани с човешкия ресурс. Интелигентният, устойчив и приобщаващ растеж в Европа предполага съществени промени в начина, по който растежът и благополучието на обществото се определят, измерват (включително чрез измерване на напредъка извън рамките на традиционно използвания като показател БВП), генерират и поддържат устойчиви във времето.

([1]) Без да се засяга бюджетът, разпределен за настоящото обществено предизвикателство.

Изследванията ще анализират развитието на гражданско участие, устойчив начин на живот, културното разбиране и социално-икономическите ценности и модели на поведение, както и начините, по които те са свързани с обществените парадигми, политиките и функционирането на институциите, общностите, пазарите, компаниите, управленските институции и системите от убеждения в Европа и тяхната връзка с други региони и икономики. Изследванията ще разработят средства за по-добро оценяване на поставеното в конкретен контекст взаимно въздействие на тези еволюционни процеси, ще съпоставят публичните политики с многообразието от предизвикателства из цяла Европа, и ще направят анализ на вариантите на политиките в области като трудова заетост, данъчно облагане, неравенство, бедност, социално приобщаване, образование и придобиване на умения, развитие на общностите, конкурентоспособност и вътрешен пазар с оглед на разбирането на новите условия и възможности за по-засилена европейска интеграция и ролята на нейните социални, културни, научни и икономически компоненти и взаимодействия като източници за сравнителните предимства на Съюза на световната сцена.

Демографските промени, произтичащи от застаряването на обществото и миграционните движения, ще се вземат предвид с оглед на последиците за растежа, пазара на труда и благоденствието. В този контекст, за да бъде възможно справянето с предизвикателството на растежа в бъдеще, е важно да се вземат предвид различните компоненти на знанието, като изследванията се съсредоточат върху въпроси на ученето, образованието и обучението или върху ролята и мястото на младите хора в обществото. Научните изследвания ще способстват също за разработването на по-добри инструменти за оценка на въздействието на различни икономически политики върху устойчивостта. Освен това изследванията ще анализират също еволюирането на националните икономики и формите на управление на европейско и международно ниво, които биха могли да спомогнат за предотвратяването на макроикономическите дисбаланси, паричните затруднения, данъчната конкуренция, безработицата и заетостта, и други форми на икономически и финансови проблеми. Ще се отчита нарастващата взаимозависимост между Съюза и световните икономики, пазари и финансови системи и произтичащите предизвикателства пред институционалното развитие и публичната администрация. На фона на европейската криза с публичния дълг ще се наблегне и на изследванията за определяне на рамковите условия за стабилни европейски финансови и икономически системи.

6.1.2. Надеждните организации, практики, услуги и политики, които са необходими за изграждане на устойчиви, приобщаващи, активни, отворени и творчески общества в Европа, по-специално като се вземат предвид миграцията, интеграцията и демографските промени

За разбирането на социалните, културните и политическите трансформации в Европа е необходим анализ на променящите се демократични практики и очаквания, както и на историческото развитие на идентичности, многообразие, територии, религии, култури, езици и ценности. Това включва добро разбиране на историята на европейската интеграция. Научните изследвания ще се стремят да идентифицират начини за адаптиране и подобряване на европейските социални системи, обществените услуги и по-широкото измерение на политиките за социално осигуряване, за да се постигне сближаване, равенство между половете, да се насърчи изграждането на активни, отворени и творчески общества и да се утвърждава по-голямо социално и икономическо равенство и солидарност между поколенията. Изследванията ще анализират как обществата и политиката стават все по-европейски в най-широк смисъл чрез еволюцията на идентичности, култури и ценности, движението на знания, идеи и убеждения и комбинациите от принципи и практики на взаимност, обединение и равенство, като се обръща специално внимание на миграцията, интеграцията и демографските промени. Ще се анализира по какъв начин уязвимото население (напр. ромите) може да участва пълноценно в образованието, обществото и демокрацията, по-специално чрез придобиване на различни умения и защита на правата на човека. В това отношение централно място заема анализът на начина, по който политическите системи реагират или не на горепосочената социална еволюция и как самите те се развиват. Научните изследвания ще се съсредоточат и върху развитието на ключови системи, които предоставят базови форми на човешки и социални връзки като семейството, работата, образованието и заетостта и спомагат за борба със социалното неравенство и изключване и с бедността.

Социалното сближаване и справедливото и надеждно правосъдие, образованието, демокрацията, толерантността и разнообразието са фактори, които трябва да бъдат внимателно взети под внимание с цел определяне и по-добро използване на европейските сравнителни преимущества в световен мащаб и за осигуряването на подобрена, основана на факти подкрепа за политиките. Изследванията ще отчитат значението на мобилността и миграцията, включително потоците в рамките на Европа, и на демографията в разработването на бъдещи европейски политики.

Освен това, разбирането както на напреженията, така и на възможностите, произтичащи от подема на ИКТ за отделната личност и за колектива като цяло, е важно, за да се открият нови пътища за приобщаване към иновациите. Предвид засилващото се социално-икономическо значение на приобщаването към цифровите технологии, научните изследвания и иновациите ще насърчават ИКТ решенията, подпомагащи интеграцията, както и ефективното придобиване на умения за боравене с цифрови технологии, водещи до оправомощаване на гражданите и до създаването на конкурентоспособна работна сила. Ще се наблегне на използването на технологичния напредък, който ще позволи съществено подобряване на достъпността, удобството за ползване и персонализирането чрез по-добро разбиране на поведението и ценностите на гражданите, потребителите и ползвателите, включително хората с увреждания. Това изисква подход към научните изследвания и иновациите от типа „включване на етап проектиране“.

6.1.3. Ролята на Европа като глобален фактор, по-специално по отношение на правата на човека и справедливостта в света

Специфичната историческа, политическа, социална и културна система на Европа все по-често се сблъсква с въздействието на глобалните промени. За да разгърне по-широко външните си действия спрямо непосредствените си съседи и други държави, както и ролята си на глобален фактор, Европа трябва да повиши своя капацитет за определяне, подреждане по важност, разясняване, оценяване и насърчаване на политическите си цели при взаимодействие с други региони и общества

по света с цел засилване на сътрудничеството, предотвратяване или разрешаване на конфликти. В това отношение Европа трябва да подобри и капацитета си за предвиждане и реакция в отговор на хода и въздействието на глобализацията. Това изисква по-добро разбиране и извличане на поуки от историята, културата и политико-икономическите системи на други региони в света, както и по-добро разбиране на ролята и влиянието на транснационалните участници. И най-накрая, Европа трябва да даде и ефективен принос към глобалното управление и справедливост в ключови области като търговията, развитието, заетостта, икономическото сътрудничество, околната среда, образованието, равенството между половете и правата на човека, отбраната и сигурността. Това предполага потенциал за изграждане на нов капацитет, било то по отношение на инструменти, услуги, системи и средства за анализ или по отношение на дипломацията на официалната и неофициалната международна сцена с правителствени и неправителствени участници.

6.1.4. Насърчаване на устойчива и приобщаваща среда чрез иновативно пространствено планиране и проектиране и градоустройство

Днес 80 % от гражданите на Съюза живеят в големите градове или в непосредствена близост до тях и следователно неадекватното градоустройство може да има огромно въздействие върху живота им. Решаващо значение за успеха на Европа при генерирането на растеж, създаването на работни места и условия за устойчиво бъдеще има разбирането на начина, по който тази среда функционира спрямо всички граждани, както и на нейното устройство, условията за живот, които предлага, и нейната притегателна сила, наред с останалото, за инвестиции и умения.

Европейските изследвания и иновации следва да предоставят инструменти и методи за по-устойчиво, отворено, иновативно и приобщаващо планиране и проектиране на градските и периферните градски райони; по-добро разбиране на динамиката на градското общество и социалните промени и на връзката на енергетиката, околната среда, транспорта и използването на земята, включително взаимовръзката с околните селски райони; по-добро разбиране на проектирането и използването на публичното пространство в градовете в контекста и на миграцията с цел подобряване на социалното приобщаване и развитие и намаляване на опасностите и престъпността в градовете; нови пътища за намаляване на натиска върху природните ресурси и за насърчаване на устойчивия икономически растеж, като същевременно се подобрява качеството на живот на европейските граждани, живеещи в градовете; напредничава концепция за социално-екологичния преход към нов модел на развитие на градовете, който укрепва ролята на градовете в Съюза като средища на иновации и центрове за създаване на работни места и социално сближаване.

6.2. *Иновативни общества*

Дялът на Съюза в генерирането на знания в световен мащаб остава значителен, но социално-икономическото му въздействие трябва максимално да се увеличи. Ще бъдат положени усилия за повишаване на ефективността на политиките за научни изследвания и иновации и на синхрона и съгласуваността им с политиките на транснационално равнище. Иновативността ще бъде разгледана в широк смисъл, който включва широкомащабните политики и иновациите, направлявани от политиките, обществото, потребителите и пазара. Ще бъдат взети предвид опитът и иновативния капацитет на творческия и културния сектор. Тези дейности ще подпомогнат изграждането и функционирането на ЕНП и в частност водещите инициативи на стратегията „Европа 2020“, а именно „Съюз за иновации“ и „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“.

Ще бъдат поставени следните конкретни цели:

6.2.1. Укрепване на доказателствената основа и подкрепа за „Съюз за иновации“ и ЕНП

За да се направи оценка и да се набележат приоритети за инвестициите и за да се укрепят инициативата „Съюз за иновации“ и ЕНП, ще бъде подкрепен анализът на политиките в областта на научните изследвания, образованието и иновациите, на системите и участниците в Европа и в трети държави, както и разработването на показатели, данни и информационни инфраструктури. Необходими са и дейности с перспективна насоченост и пилотни инициативи, анализ на икономическите и на свързаните с половете аспекти, наблюдение на политиките, взаимно обучение, инструменти и дейности за координация, както и разработване на методики за оценка на въздействието, като се използват преки отзиви на заинтересованите страни, предприятията, публичните органи, организациите на гражданското общество и гражданите. Този анализ следва да се извършва успоредно с изследвания на системите за висше образование в Европа и в трети държави в рамките на програмата „Еразмус+“.

За да се подсигури единен пазар за научните изследвания и иновациите, ще бъдат предприети мерки за насърчаване на поведение, съвместимо с ЕНП. Ще бъдат подкрепени дейности, залегнали в основата на политиките, свързани с качеството на обучение в областта на научните изследвания, мобилността и кариерното развитие на изследователите, в това число инициативи за осигуряване на услуги за мобилност, открит подбор, участие на жените в науката, права на изследователите и връзки със световните изследователски общности. Тези дейности ще се изпълняват, като се търси взаимодействие и тясна координация с действията по програмата „Мария Склодовска-Кюри“ в рамките на приоритета „Високи постижения в научната област“. Ще се оказва подкрепа на институции, които представят новаторски концепции за бързото въвеждане на принципите на ЕНП, включително Европейската харта на изследователите и Кодекса за поведение при подбора на изследователи, Препоръката на Комисията относно управлението на интелектуалната собственост в дейностите по трансфер на знания и кодекс на добрите практики за университетите и другите публични научноизследователски организации ([1]).

([1]) COM(2008) 1329 окончателен, 10.4.2008 г.

По отношение на координацията на политиките, ще бъде създаден механизъм за политически консултации, за да се предоставят експертни съвети по политиката на националните власти, когато те определят своите национални програми за реформа и стратегии за научни изследвания и иновации.

За изпълнението на водещата инициатива „Съюз за иновации“ е необходимо също да се подкрепят обусловените от пазара иновации, отворените иновации, иновациите в публичния сектор и социалните иновации с цел повишаване на капацитета на дружествата за иновации и насърчаване на европейската конкурентоспособност. Това ще изисква подобряване на общите рамкови условия за иновации, както и справяне с конкретните препятствия, които пречат на растежа на иновативните фирми. Подкрепа ще получават механизмите за силна подкрепа на иновациите (като по-добро управление на клъстери, публично-частни партньорства и сътрудничество в мрежа), високоспециализираните услуги за подкрепа на иновациите (например за управление/използване на интелектуалната собственост, изграждането на мрежи на притежателите и потребителите на права върху интелектуална собственост, управление на иновациите, предприемачески умения и мрежи от възложители на обществени поръчки) и преразглеждането на държавните политики по отношение на иновациите. По линия на конкретната цел „Иновации в МСП“ ще се оказва подкрепа за специфични за МСП въпроси.

6.2.2. Проучване на нови форми на новаторство, като се обръща специално внимание на социалните иновации и творчеството, и разбиране на начина, по който иновациите във всичките си форми се развиват, успяват или претърпяват провал

Социалното новаторство води до създаването на нови стоки, услуги, процеси и модели, които отговарят на нуждите на обществото и създават нови социални отношения. Поради това, че средствата за иновации се променят непрекъснато, са необходими по-нататъшни научни изследвания по въпросите на развитието на всички видове иновации и начините, по които иновациите отговарят на нуждите на обществото. Важно е да се разбере как социалните иновации и творческото мислене могат да доведат до промяна в съществуващите структури, практики и политики и как могат да бъдат насърчени и увеличени. Важно е да се оцени въздействието на онлайн платформите, които позволяват свързването на гражданите в мрежа. Подкрепа ще бъде оказана и за използване на проектирането в предприятията, за изграждане на мрежи и експериментално използване на ИКТ за подобряване на учебния процес, както и за мрежите на социалните новатори и социалните предприемачи. Изследванията ще се съсредоточат и върху иновационните процеси и как те се развиват, успяват или претърпяват провал (включително поемането на риск и ролята на различните нормативни уредби).

От съществено значение ще бъде да се насърчават иновациите, за да се стимулират ефективните, открити и ориентирани към гражданите обществени услуги (например електронно правителство). Това ще изисква мултидисциплинарни изследвания върху новите технологии и широкомащабните иновации, свързани по-специално с неприкосновеността на личния живот в електронната среда, оперативната съвместимост, персонализираната електронна идентификация, данните с отворен достъп, динамичните потребителски интерфейси, платформите за учене през целия живот и за електронно учене, системите за разпределено във времето учене, обществената услуга, ориентирана към гражданите, както и интеграция и иновации с движещ фактор потребителите, включително в областта на обществените и хуманитарните науки. Подобни действия ще вземат предвид и динамиката на социалната мрежа, използването на приноса на доброволни начала в интернет (crowd-sourcing), както и интелигентното възлагане на дейности (smart-sourcing) за съвместното намиране на решения на социални проблеми, на основата напр. на комплекси от данни със свободен достъп. Тези действия ще способстват за управлението на сложния процес на вземане на решения, и по-специално обработката и анализа на огромно количество данни за съвместно създаване на политики, симулациите на вземане на решения, техниките за визуализация, моделирането на процесите и системите за участие, както и за анализа на промяната в отношенията между гражданите и публичния сектор.

Ще се разработват специални мерки за привличане на публичния сектор като катализатор на иновации и промяна на национално равнище и на равнището на Съюза, по-конкретно чрез подкрепа за политиките и мерки за трансгранични иновации с възможно най-широки географски граници, даващи възможност за интелигентно използване на ИКТ във и от публичните администрации с цел ефикасно предоставяне на публични услуги на гражданите и стопанските предприятия.

6.2.3. Използване на новаторския, творческия и продуктивния потенциал на всички поколения

Дейностите ще способстват за проучване на възможностите на Европа да създава иновации като нови продукти и технологии, подобрени услуги и нови стопански и социални модели, пригодени към променящата се демографска структура на обществото. Дейностите ще съдействат за това да се използва потенциалът на всички поколения, като се насърчава разработването на интелигентни политики, които да превърнат активния живот на хората в напреднала възраст в реалност в един променящ се междупоколенчески контекст, и като се оказва подкрепа за интеграцията на младите европейци във всички сфери на социалния, политическия, културния и икономическия живот, отчитайки, наред с останалото, възприятията за възможностите за иновации в контекста на високото равнище на безработица в много региони на Съюза.

6.2.4. Насърчаване на последователното и ефективно сътрудничество с трети държави

Хоризонталните дейности ще осигурят стратегическото развитие на международното сътрудничество за цялата инициатива „Хоризонт 2020“ и ще са насочени към междусекторните цели на политиката. Дейностите в подкрепа на двустранни, многостранни и междурегионални диалози по политиката в областта на научните изследвания и иновациите с трети държави, региони, международни форуми и организации ще улеснят обмена на политики, взаимното обучение и определянето на приоритети, ще насърчат реципрочния достъп до програми и ще осигурят наблюдение върху резултатите от сътрудничеството. Създаването на мрежи и двустранни партньорства ще улесни оптималното сътрудничество между

участниците в научните изследвания и иновациите и за двете страни и ще подобри компетенциите и капацитета за сътрудничество в по-малко напреднали трети държави. Дейностите ще насърчават съгласуването на националните политики и програми за сътрудничество с тези на Съюза, както и съвместните действия на държави-членки и асоциирани държави с трети държави, за да се засили цялостното им въздействие. И най-накрая, присъствието на европейските научни изследвания и иновации в трети държави ще бъде консолидирано и укрепено, най-вече като се проучи възможността за създаване на европейски виртуални „центрове на науката и иновациите“, като се предоставят услуги на европейските организации, които разширяват дейността си в трети държави, и се създават научноизследователски центрове съвместно с трети държави към организации или изследователи от други държави-членки и асоциирани държави.

6.3. *Мислещи общества — културно наследство и европейска идентичност*

Целта е да се допринесе за разбирането на интелектуалната основа на Европа: нейната история и множеството европейски и неевропейски влияния; като вдъхновение за живота ни днес. Европа се характеризира с множество различни народи (в това число малцинства и местно население), традиции, регионални и национални идентичности, както и с различни равнища на икономическо и обществено развитие. Миграцията и мобилността, медиите, промишлеността и транспортът допринасят за многообразието на гледните точки и начина на живот. Това многообразие и възможностите, които то предоставя, следва да бъдат признати и взети под внимание.

Европейските колекции в библиотеки, включително цифрови библиотеки, архиви, музеи, галерии и други обществени институции притежават богатство от изобилна неизползвана документация и обекти за изследване. Наред с нематериалното наследство тези архивни ресурси представляват историята на отделните държави-членки, но и колективното наследство на Съюза във времето. Тези материали следва да бъдат достъпни — също и чрез нови технологии — за изследователите и гражданите, за да може чрез архива на миналото да се предостави възможност за поглед към бъдещето. Достъпността и опазването на културното наследство в тези форми са необходими за съхраняване на живите взаимодействия в рамките на европейските култури и между тях в наши дни и допринасят за постигането на устойчив икономически растеж.

Дейностите са насочени към следното:

6.3.1. Изучаване на европейското наследство, памет, идентичност, интеграция и културно взаимодействие и преобразуване, включително тяхното представяне в културни и научни колекции, архиви и музеи, с цел да се постигне по-добра осведоменост и разбиране на настоящето чрез по-многопластово тълкуване на миналото

Дейностите ще спомогнат за критичен анализ на начина, по който се е развивало във времето европейското материално и нематериално наследство, в това число езиците, паметта, практиките, институциите и идентичностите. Тези дейности ще включват изследвания на тълкуванията и практиките на културните взаимодействия, интеграцията и изключването.

Ускореният процес на европейска интеграция показа наличието на по-широка сфера на европейска идентичност, която допълва други видове идентичност в Европа. Широк спектър от данни и свидетелства от сферите на европейската идентичност могат да бъдат открити в европейски и неевропейски научни колекции, архиви, музеи, библиотеки и обекти на културното наследство. Съдържащите се в тях материали и документи способстват за по-доброто разбиране на свързаните с изграждането на идентичност процеси, които дават възможност за размисъл върху социалните, културните или дори икономическите процеси, съдействащи за предишни, настоящи и бъдещи форми на европейска идентичност. Целта е да се развиват иновациите и да се използват и анализират предмети и/или документи от културни и научни колекции, архиви и музеи, за да разбираме по-добре как може да се проследи, конструира или дискутира европейската идентичност.

Ще бъдат изследвани въпросите за многоезичието, превода и движението на идеи в Европа и от и към Европа и как те формират част от общото европейско интелектуално наследство.

6.3.2. Изследване на историята, литературата, изкуството, философията и религиите на европейските страни и региони и на начина, по който те са формирали съвременното европейско многообразие

Културното многообразие е важен аспект на европейската уникалност и източник на динамика и съзидателност. Дейностите ще имат за цел да разгледат съвременното европейско многообразие и как то е моделирано от историята, като наред с това ще спомогнат да се анализира как това многообразие води до нови междукултурни връзки и дори до напрежения и конфликти. Централна роля по отношение на това многообразие ще играят изкуствата, медиите, пейзажите, литературата, езиците, философията и религиите, тъй като предлагат различни тълкувания на социалната, политическата и културната реалност и оказват влияние върху вижданията и практиките на отделната личност и обществените участници.

6.3.3. Изследване на ролята на Европа в света, на взаимното въздействие и връзки между регионите в света и външен поглед върху европейските култури

Посредством дейностите ще се разглежда сложният характер на социално-икономическите и културните връзки между Европа и други региони в света и ще се оценява потенциалът за по-добър обмен и диалог между културите, като се вземат предвид общите социални, политически и икономически тенденции. Тези дейности ще способстват за анализ на развитието на различните представи в Европа за други региони в света и обратно.

6.4. *Конкретни аспекти на изпълнението*

С цел да се насърчи оптималната комбинация от подходи, между настоящото обществено предизвикателство и приоритета „Водещи позиции в промишлеността“ ще бъде установено сътрудничество под формата на междусекторни действия в областта на взаимодействието между хората и технологиите. Основаните на ИКТ технологични иновации ще играят важна роля за повишаване на производителността и насърчаване на творческите способности на гражданите от всички поколения в едно иновативно общество.

Действията за изпълнение по линия на настоящото обществено предизвикателство ще се ползват с подкрепа от администрацията и с координация на международни мрежи за отличили се изследователи и новатори, като например COST и EURAXESS, и следователно ще допринесат и за ЕНП.

Може да се разгледа възможността за подпомагане на съответните инициативи за съвместно планиране и съответните партньорства в рамките на публичния сектор и публично-частните партньорства.

Ще бъдат установени и подходящи връзки с действията по линия на съответните европейски партньорства за иновации и съответните аспекти на програмите за научни изследвания и иновации на европейските технологични платформи.

Научните изследвания и иновациите по линия на настоящото обществено предизвикателство ще допринесат за изпълнението на дейностите на Съюза за сътрудничество в международната научноизследователска дейност и иновации чрез встъпване в по-стратегическо сътрудничество в областта на науката, технологиите и иновациите с основните трети държави партньори. В това отношение Стратегическият форум за международно научно и технологично сътрудничество (SFIC) ще продължи да дава на Съвета и на Комисията стратегически съвети относно международното измерение на ЕНП.

7. СИГУРНИ ОБЩЕСТВА — ОПАЗВАНЕ НА СВОБОДАТА И СИГУРНОСТТА НА ЕВРОПА И НЕЙНИТЕ ГРАЖДАНИ

Съюзът, неговите граждани и международни партньори са изправени пред редица заплахи и предизвикателства за сигурността като престъпност, тероризъм и мащабни извънредни ситуации, дължащи се на природни или предизвикани от човека бедствия. Те могат да прехвърлят границите и да са насочени към физически цели или към киберпространството. Атаките срещу критични инфраструктури, мрежи и интернет страници на обществени органи и частни субекти не само подкопават доверието на гражданите, но могат и сериозно да засегнат важни сектори като енергетиката, транспорта, здравеопазването, финансите или телекомуникациите.

За да се предвиждат, предотвратяват и управляват тези заплахи, е необходимо да се разработят и приложат иновационни технологии, решения, прогнозни инструменти и знания, да се стимулира сътрудничеството между доставчици и потребители, да се намерят решения за гражданската сигурност, да се повиши конкурентоспособността на европейската сигурност, промишленост и услуги, в т.ч. ИКТ, и да се предотвратява и води борба с посегателството върху неприкосновеността на личния живот и с нарушенията на правата на човека в интернет и в други области, като същевременно се гарантират личните права и свободи на европейските граждани.

По този начин координацията и подобряването на изследванията и иновациите в областта на сигурността ще бъдат съществен елемент и ще помогнат за очертаване на настоящите изследователски усилия в тази насока, в това число разработката на прогнози, и за подобряване на съответните правни условия и процедури за координация, включително дейностите в преднормативна фаза.

Дейностите по настоящото обществено предизвикателство ще бъдат с изключително гражданска насока и приложение и ще следват ориентиран към постигане на мисията подход, ще насърчават ефикасното сътрудничество между крайните потребители, промишлеността и изследователите и ще интегрират съответните обществени измерения, като същевременно спазват етичните принципи. Те ще подкрепят политиките на Съюза за вътрешна и външна сигурност, включително общата външна политика и политика на сигурност и общата политика за сигурност и отбрана, и ще подобрят сигурността на киберпространството, надеждността и неприкосновеността на личния живот в цифровия единен пазар. Дейностите ще включват акцент върху проучването и разработването на следващото поколение новаторски решения — чрез работа по нови концепции и проекти — и оперативно съвместими стандарти. Това ще бъде осъществено чрез разработването на иновативни технологии и решения, с които да се отстраняват пропуски по отношение на сигурността и които да водят до намаляване на риска от заплахи за сигурността.

Ще бъдат поставени следните конкретни цели:

7.1. *Борба с престъпността, незаконния трафик и тероризма, в т.ч. разбиране на терористичните идеи и убеждения и справяне с тях*

Целта е едновременно да се избегнат инциденти и да се намалят потенциалните отрицателни последици. Това изисква нови технологии и способности за борба и превенция на престъпността (в това число киберпрестъпността), незаконния трафик и тероризма (в това число кибертероризма), включително разбиране на причините и последствията от радикализацията и екстремизма с прояви на насилие и справяне с терористичните идеи и убеждения с цел избягване и на заплахи по отношение на въздухоплаването.

7.2. *Защита и подобряване на устойчивостта на критичните инфраструктури, вериги за доставка и видове транспорт*

Новите технологии, процеси, методи и специализирани умения ще спомогнат за защитата на критичните инфраструктури (в т.ч. в градските зони), системи и услуги, които са определящи за доброто функциониране на обществото и икономиката (в т.ч. комуникации, транспорт, финанси, здравеопазване, хранително-вкусова промишленост, водоснабдяване, енергетика, логистични вериги и вериги на доставка и околна среда). Това включва анализ и защита на обществените и частните мрежови инфраструктури и услуги с критично значение от всякакъв вид заплахи, в т.ч. заплахи, свързани с въздухоплаването. Включва се и защита на морските транспортни маршрути.

7.3. *Укрепване на сигурността чрез управление на границите*

Технологии и капацитет са необходими и за укрепването на системите, оборудването, инструментите, процесите и методите за бърза идентификация с цел да се подобри сигурността и управлението на сухопътните, морските и бреговите граници, включително контролът и наблюдението при използване на пълния потенциал на Европейската система за наблюдение на границите (EUROSUR). Те ще бъдат разработени и изпитани, като се отчита тяхната ефективност, съответствие с правните и етичните принципи, пропорционалност, социалната приемливост и зачитането на основните права. Освен това изследванията ще съдействат за подобряване на интегрираното европейско управление на границите, включително чрез засилено сътрудничество с държавите кандидатки, потенциалните държави кандидатки и държавите по европейската политика за съседство.

7.4. *Подобряване на киберсигурността*

Киберсигурността е предпоставка за това хората, предприятията и обществените услуги да се възползват от възможностите, предоставяни от интернет или от всяка друга допълнителна информационна мрежа и комуникационна инфраструктура. Тя изисква да се гарантира по-голяма сигурност на системите, мрежите, устройствата за достъп и софтуера и услугите, включително ползване на ИТ тип „облак“, като същевременно се отчита оперативната съвместимост на многобройните технологии. Ще бъде оказана подкрепа за изследванията и иновациите, за да се спомогне за предотвратяването, откриването и управлението в реално време на кибератаки в множество области и юрисдикции и да се защитават критичните ИКТ инфраструктури. Цифровото общество е в процес на развитие успоредно с непрекъснато променящите се приложения и злоупотреби в интернет, новите начини на социално взаимодействие, новите мобилни и локални услуги, и навлизането на т.нар. „интернет на нещата”. Това изисква нов вид научни изследвания, които да се задействат от нововъзникващите приложения, потреблението и социалните тенденции. Ще бъдат предприети гъвкави инициативи в областта на научните изследвания, включително проактивна НИРД с цел бърза реакция на новите съвременни тенденции в развитието на надеждността и сигурността. Особено внимание следва да се обърне на защитата на децата, които са силно уязвими спрямо нововъзникващите форми на киберпрестъпност и малтретиране.

Работата в това отношение следва да бъде тясно съгласувана с направлението ИКТ в рамките на приоритета „Водещи позиции в промишлеността“.

7.5. *Подобряване на устойчивостта на Европа спрямо кризи и бедствия*

Това изисква разработване на специализирани технологии и способности в подкрепа на различни видове операции за справяне с извънредни обстоятелства в случай на криза или бедствено положение (като например гражданска защита, противопожарна охрана, заразяване на околната среда, замърсяване на моретата, гражданска отбрана, развитие на медицински информационни инфраструктури, спасителни задачи и процеси на възстановяване след природни бедствия), както и правоприлагане. Изследванията ще обхванат цялата верига за справяне с кризи и устойчивостта на обществото и ще подкрепят създаването на капацитет за реагиране при извънредни ситуации на европейско ниво.

7.6. *Гарантиране на неприкосновеността на личния живот и свободата, включително в интернет, и повишаване на общественото, правното и етичното разбиране за всички области на сигурността, риска и управлението*

Защитата на човешкото право на неприкосновеност на личния живот, включително в цифровото общество, ще наложи разработване на рамки и технологии, в които тази защита е заложена още на етап проектиране, с цел да залегне в нови продукти и услуги. Ще бъдат разработени технологии, които да позволяват на потребителите да контролират своите лични данни и използването им от трети страни, както и инструменти за откриване и блокиране на незаконно съдържание и нарушения в сигурността на данните и за защита на правата на човека в интернет, които не допускат поведението на индивиди или групи да бъде ограничено поради неправомерно търсене и създаване на профили.

Необходимо е всяка нова технология и решение за сигурността да бъдат приемливи за обществото, да съответстват на законодателството на Съюза и на международното право, да са ефективни и пропорционални при определянето и справянето със заплахата за сигурността. Ето защо по-доброто разбиране на социално-икономическите, културните и антропологичните измерения на сигурността, причините за липсата на сигурност, ролята на медиите и комуникациите и възприятията на гражданите са от първостепенно значение. Ще бъдат разгледани етични и правни аспекти и защитата на човешките ценности и основните права, както и въпроси, свързани с риска и управлението.

7.7. *Подобряване на стандартизацията и оперативната съвместимост на системите, включително с оглед на извънредни ситуации*

Във всички целеви области ще се оказва подкрепа за дейности в преднормативната фаза и в областта на стандартизацията. Ще се обърне внимание на пропуските в стандартизацията и следващото поколение инструменти и технологии. Освен това дейностите във всички целеви области ще вземат предвид интеграцията и оперативната съвместимост на системите и услугите, включващи аспекти като комуникацията, разпределените архитектури и човешките фактори, в това число с оглед на извънредни ситуации.

7.8. *Подкрепа за политиките на Съюза за външна сигурност, в т.ч. чрез предотвратяване на конфликти и изграждане на мира*

За подкрепата на политиките на Съюза за външна сигурност при изпълнението на граждански мисии се изискват нови технологии, способности и решения с диапазон от гражданска защита до хуманитарна помощ, управление на граници или мироопазване и стабилизиране в следкризисни периоди, включително предотвратяване на конфликти, изграждане на мира и медиация. Това ще наложи провеждането на изследвания относно разрешаването на конфликти и възстановяването на мира и правосъдието, ранното установяване на водещите до конфликти фактори и относно въздействието на процедурите на възстановително правосъдие.

Това изисква също да се насърчава оперативната съвместимост между военните и гражданските способности в задачи с диапазон от гражданската защита до хуманитарната помощ, управлението на границите и гражданското опазване на мира. Това включва технологично развитие в чувствителната сфера на технологиите с двойна употреба, за да се повиши оперативната съвместимост между гражданската защита и въоръжените сили и между службите за гражданска защита по света, а също и надеждността, организационните, правните и етичните аспекти, въпросите, свързани с търговията, защитата на поверителността и интегритета на информацията, в това число възможностите за проследяване на всички трансакции и процеси на обработка.

7.9. *Конкретни аспекти на изпълнението*

Въпреки че научните изследвания и иновациите ще бъдат с изключително гражданска насока и приложение, активно ще се търси координация с дейностите на Европейската агенция по отбрана (EDA) с цел да се засили сътрудничеството с EDA, по-специално посредством вече установената Европейска рамка за сътрудничество, като се отчита наличието на области на технологии с двойна употреба. Механизмите за координация със съответните агенции на Съюза, като Европейската агенция за управление на оперативното сътрудничество по външните граници на държавите-членки на Европейския съюз (FRONTEX), Европейската агенция за морска безопасност (EMSA), Агенцията за мрежова и информационна сигурност на Европейския съюз (ENISA) и Европейската полицейска служба (Европол), също ще бъдат допълнително укрепени, за да се подобри координирането на програмите и политиките на Съюза в областта на вътрешната и външната сигурност и на други инициативи на Съюза.

Като се взема предвид специфичният характер на сигурността, ще бъдат приложени конкретни механизми по отношение на програмирането и управлението, включително във връзка с Комитета, посочен в член 10. Класифицираната или чувствителна информация, свързана със сигурността, ще бъде защитена, а в работните програми могат да бъдат посочени специални изисквания и критерии за международно сътрудничество. Това ще бъде отразено и в договореностите относно програмирането и управлението за постигане на конкретната цел „Сигурни общества - защита на свободата и сигурността на Европа и нейните граждани" (включително аспектите на комитологията).

ЧАСТ IV

РАЗПРОСТРАНЯВАНЕ НА ВИСОКИТЕ НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ И РАЗШИРЯВАНЕ НА УЧАСТИЕТО

Целта е да се използва изцяло потенциалът от таланти, с които разполага Европа, и да се гарантира, че ползите от основана на иновации икономика са възможно най-големи и същевременно широко разпространени в рамките на Съюза в съответствие с принципа на високите постижения.

В Европа съществуват значителни несъответствия по отношение на резултатите в областта на научните изследвания и иновациите, които трябва да бъдат преодолени с конкретни мерки. Тези мерки ще са насочени към отварянето на път към върхови постижения и иновации и ще бъдат специфични, а когато е целесъобразно, взаимно допълващи се и в синхрон с политиките и действията по европейските структурни и инвестиционни фондове. Те включват:

а) Сформиране на екипи от научноизследователските институции на върхово ниво и региони със слабо представяне в областта на НИРДИ: Сформирането на екипи има за цел създаване на нови (или значително усъвършенстване на съществуващи) центрове за върхови постижения в държави-членки и региони със слабо представяне в областта на НИРДИ. То ще бъде съсредоточено върху подготвителния етап на създаването или усъвършенстването и модернизацията, които съответната институция е улеснила чрез сформиране на екип с водещ партньор в Европа, в т.ч. върху съдействието за изготвяне на бизнес план. Очаква се ангажимент от страна на региона или държавата-членка бенефициер (напр. подкрепа от европейските структурни и инвестиционни фондове). В зависимост от качеството на бизнес плана Комисията може да осигури по-нататъшно търсене на финансово подпомагане на първите стъпки в изграждането на центъра;

Ще бъде разгледана възможността за създаване на партньорства с иновационни клъстери и за признаване на постиженията на държави-членки и региони със слабо представяне в областта на научните изследвания, развитието и иновациите, включително чрез партньорски оценки и връчване на знак за отличие на онези институции, които отговарят на международните стандарти.

б) „Туининг" на научноизследователски институции: Туинингът има за цел значително укрепване на дадена сфера на изследвания в изграждаща се институция посредством връзки с най-малко две водещи в международен план институции от определена област. Ще се оказва съдействие за широк комплекс от мерки в подкрепа на такова свързване (напр. обмен на персонал, посещения на експерти, кратки обучения на място или по интернет, работни срещи; посещения на конференции; организиране на съвместни дейности от рода на летни училища; информационни и популяризаторски дейности);

в) „Катедри ЕНП": Създаването на „катедри ЕНП" има за цел привличане на изтъкнати учени към институции с очевиден потенциал за високи постижения в научната област, с цел да се помогне на тези институции да разгърнат напълно този потенциал и така да се създадат равни условия за научноизследователската дейност и иновациите в ЕНП. Това ще включва оказване на институционална подкрепа за създаването на конкурентна научноизследователска среда и на рамка, необходима за привличането, задържането и развиването на най-изявените научноизследователски таланти в рамките на тези институции. Следва да се проучат възможни взаимодействия с дейностите на ЕНС;

г) Механизъм за подкрепа в областта на политиките: Той ще има за цел подобряване на изготвянето, осъществяването и оценката на националните/регионалните политики за научни изследвания и иновации. Механизмът ще предлага на доброволни начала експертни консултации на публичните органи на национално или регионално равнище, които ще обхващат нуждите от достъп до съответните познания, от ползване на анализи на международни експерти, от използване на най-съвременни технологии и инструменти, от получаване на съвети, отговарящи на конкретните потребности;

д) Подкрепа за достъпа до международни мрежи за отличили се изследователи и новатори, за които няма достатъчно възможности за участие в европейските и международните мрежи. Това ще включва подкрепа, предоставяна чрез европейското сътрудничество в областта на науката и технологиите (COST);

е) Укрепване на административния и оперативен капацитет на транснационалните мрежи от национални точки за контакт, включително посредством обучение, финансова и техническа подкрепа, като същевременно се усъвършенства рамката за действие на тези национални точки за контакт и потока от информация между тях и изпълнителните органи по линия на програмата „Хоризонт 2020", така че националните точки за контакт да осигурят по-успешна подкрепа за потенциалните участници.

ЧАСТ V

НАУКА СЪС И ЗА ОБЩЕСТВОТО

Целта е изграждането на ефективно сътрудничество между науката и обществото, набирането на нови таланти за целите на науката и съвместяване на високите постижения в науката със социалната осведоменост и отговорност.

Силата на европейската научна и технологична система зависи от нейния капацитет за привличане на таланти и идеи отвсякъде, където е възможно. Това може да се постигне само ако се развива ползотворен и богат диалог и активно сътрудничество между науката и обществото, за да се гарантира по-голяма отговорност на науката и да се даде възможност за разработване на по-подходящи за гражданите политики. Бързият напредък в съвременните научни изследвания и иновации доведе до повдигане на важни етични, правни и социални въпроси, които засягат отношенията между науката и обществото.

Подобряването на сътрудничеството между науката и обществото с цел разширяване на социалната и политическата подкрепа за науката и технологиите във всички държави-членки е въпрос с все по-голямо значение, който настоящата икономическа криза значително изостри. Публичните инвестиции в науката изискват широка социална и политическа подкрепяща среда, която споделя ценностите на науката, запозната е с научните процеси и участва в тях, а също така е в състояние да признае приноса им към познанието, обществото и икономическия напредък.

Дейностите са насочени към:

а) превръщане на научните и технологичните кариери в привлекателни за младите студенти и насърчаване на устойчиво взаимодействие между училищата, научноизследователските институции, промишлеността и организациите на гражданското общество;

б) насърчаване на равенството между половете в частност чрез подкрепа на структурни промени в организацията на научноизследователските институции и в съдържанието и проектирането на научноизследователската дейност;

в) приобщаване на обществото към въпросите, политиките и дейностите, свързани с науката и иновациите, за да се вземат предвид интересите и ценностите на гражданите и да се увеличат качеството, значението, обществената приемливост и устойчивостта на резултатите от научните изследвания и иновациите в различни области на дейност — от социалните иновации до области като биотехнологиите и нанотехнологиите;

г) насърчаване на участието на гражданите в науката чрез формално и неформално научно образование, както и насърчаване на разпространяването на научни дейности, по-конкретно в научни центрове и чрез други подходящи канали;

д) повишаване на достъпността и използването на резултатите от публично финансираните научни изследвания;

е) подобряване на управлението с цел постигане на напредък на отговорните изследвания и иновации от страна на всички заинтересовани страни (изследователи, публични органи, промишленост и организации на гражданското общество), които да отчитат обществените потребности и искания; насърчаване на етична рамка за научните изследвания и иновациите;

ж) вземане на надлежни и съразмерни предпазни мерки при научноизследователските и иновационните дейности, като се предвиждат и оценяват потенциалните последици за околната среда, здравето и безопасността;

(з) подобряване на знанията относно научните съобщения с оглед подобряване на качеството и ефективността на взаимодействията между учените, средствата за масова информация и обществеността.

ЧАСТ VI

НЕЯДРЕНИ ПРЕКИ ДЕЙСТВИЯ НА СЪВМЕСТНИЯ ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ЦЕНТЪР (СИЦ)

СИЦ допринася за общата цел и приоритетите на „Хоризонт 2020“, като оказва научна и техническа подкрепа за политиките на Съюза в сътрудничество, където е целесъобразно, със съответните национални и регионални заинтересовани страни в научноизследователската област. Дейностите на СИЦ ще бъдат осъществявани, като се отчитат съответните инициативи на равнището на регионите, държавите-членки или Съюза, в рамките на перспективата за оформяне на ЕНП.

1. ВИСОКИ ПОСТИЖЕНИЯ В НАУЧНАТА ОБЛАСТ

Съвместният изследователски център ще прави изследвания с цел да се увеличава базата от научни доказателства за нуждите на разработването на политики и да се изучават нововъзникващите области на науката и технологиите, включително посредством програма за проучвания.

2. ВОДЕЩИ ПОЗИЦИИ В ПРОМИШЛЕНОСТТА

СИЦ ще даде своя принос за конкурентоспособността и иновациите, като:

а) продължи да допринася за стратегическата ориентация и научната програма на съответните инструменти за непреки научноизследователски действия, като например европейските партньорства за иновации, както и публично-частните партньорства и партньорствата в рамките на публичния сектор;

б) подкрепя трансфера на знания и технологии чрез определянето на рамки за правата върху интелектуалната собственост за различните научноизследователски и иновационни инструменти и популяризирането сред големите публични научноизследователски организации на сътрудничеството в областта на трансфера на знания и технологии;

в) допринася за улесняване на използването, стандартизацията и утвърждаването на космически технологии и данни, по-специално с оглед справяне с обществените предизвикателства.

3. ОБЩЕСТВЕНИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА

3.1. *Здравеопазване, демографски промени и благосъстояние*

СИЦ ще допринесе за хармонизирането на методи, стандарти и практики в подкрепа на законодателството на Съюза в областта на здравеопазването и защитата на потребителите чрез:

а) оценка на рисковете и възможностите на новите технологии и химикали, включително наноматериалите, в храните, фуражите и потребителските продукти; разработка и утвърждаване на хармонизирани измервания, методи за идентифициране и количествено определяне, интегрирани стратегии за изпитване и най-съвременни инструменти за оценка на токсикологичния риск, включително алтернативи на опитите с животни; оценка на последиците за здравето от замърсяването на околната среда;

б) разработване на практики за проверка и скрининг на здравето, включително генетични изследвания и скрининг за ракови заболявания, и осигуряване на тяхното качество.

3.2. *Продоволствена сигурност, устойчиво селско и горско стопанство, морски и вътрешноводни изследвания и биоикономика*

СИЦ ще подкрепя разработването, прилагането и наблюдението на европейските политики в областта на селското стопанство и рибарството, включително продоволствената сигурност и развитието на биоикономиката, като:

а) създаде глобална система и инструменти за прогнозиране и проследяване на добива от културите; съдейства за подобряването на краткосрочните и средносрочните перспективи за земеделските стоки, включително предвидените ефекти от изменението на климата;

б) участва в биотехнологичните иновации и подобряването на ефективността на ресурсите с цел „производство на повече с по-малко“ чрез технико-икономически анализи и моделиране;

в) разработи сценарии, подпомагащи вземането на решения в различните видове земеделски политики, и анализи на политическото въздействие на макро-, регионално и микроравнище; извършва анализ на въздействието на „Общата селскостопанска политика през 2020 г.“ ([1]) върху развиващите се страни /страните с бързо развиваща се икономика;

г) продължава да разработва методи за контрол и правоприлагане в рибарството и за проследимост на риба и рибни продукти; разработи ясни показатели за здравето на екосистемите и биоикономическо моделиране за по-добро разбиране на преките (например риболов) и непреките въздействия (изменение на климата) на човешките дейности върху динамиката на рибните запаси, морската среда, както и тяхното социално-икономическо въздействие.

3.3. *Сигурна, чиста и ефективна енергия*

СИЦ ще работи приоритетно за постигане на „целите 20-20-20“ в областта на климата и енергетиката и за прехода на Съюза към конкурентоспособна, нисковъглеродна икономика до 2050 г., като изследва технологичните и социално-икономическите аспекти на:

а) сигурността на енергийните доставки, по-специално по отношение на връзките и взаимозависимостта с извъневропейски системи за доставка и пренос на енергия; картографирането на местните първични и външните енергийни източници и инфраструктури, от които зависи Европа;

б) преносните мрежи за (електро)енергия, и по-специално моделирането и симулирането на трансевропейските енергийни мрежи, анализа на интелигентни технологии за преносна (супер)мрежа и симулациите в реално време на енергийни системи;

в) енергийната ефективност, в частност методики за наблюдение и оценка на постигнатото от инструментите на политиката за енергийна ефективност, техническо-икономически анализ на използването на енергийно ефективни технологии и инструменти и на интелигентни преносни мрежи;

г) технологиите с ниски емисии на въглерод (включително безопасност на ядрената енергия в рамките на програмата Евратом), по-специално оценка на експлоатационните характеристики и преднормативни изследвания на перспективни технологии с ниски емисии на въглерод; анализ и моделиране на факторите, благоприятстващи и възпрепятстващи тяхното развитие и внедряване; оценката на възобновяемите ресурси и проблемните области, например суровините с критично значение, във веригата на доставки за технологиите с ниски емисии на въглерод; непрекъснатото развитие на информационната система на плана SET и свързаните с това дейности.

3.4. *Интелигентен, екологичен и интегриран транспорт*

СИЦ ще подкрепя целите за 2050 г., свързани с развитието на конкурентна, интелигентна, ефективно използваща ресурсите и интегрирана транспортна система за сигурен и безопасен транспорт на хора и стоки чрез лабораторни изследвания, моделиране и подходи за наблюдение на:

а) стратегически нисковъглеродни транспортни технологии за всички видове транспорт, включително електрификация на автомобилния транспорт и въздухоплавателни средства/плавателни съдове/превозни средства, използващи алтернативни горива, както и по-нататъшно развитие на вътрешната система на Комисията за събиране и разпространение на информация за съответните технологии; наличност и разходи за неизкопаеми горива и енергийни източници, включително последиците на електрификацията на автомобилния транспорт за електроенергийните мрежи и производството на електроенергия;

([1]) COM(2010) 672 окончателен.

б) незамърсяващи и ефикасни превозни средства, по-специално определяне на хармонизирани процедури за изпитване и оценка на иновационни технологии по отношение на емисиите, ефективността и безопасността на конвенционалните и алтернативните горива; разработване на подобрени методики за измерване на емисиите и изчисляване на екологичния натиск върху околната среда; координиране и хармонизиране на дейностите на европейско равнище за описване и наблюдение на емисиите.

в) интелигентни системи за мобилност с цел постигане на сигурна, интелигентна и интегрирана мобилност, включително техническо-икономическа оценка на новите транспортни системи и компоненти, приложения за подобрено управление на трафика и участие в проектирането на интегриран подход към търсенето и управлението в областта на транспорта;

г) интегрирана транспортна безопасност, по-специално предоставяне на инструменти и услуги за събиране, обмен и анализ на информация за инциденти и произшествия в морския, въздушния и наземния транспорт; по-високи резултати в предотвратяването на произшествия чрез анализ и трансмодално прилагане на опит, като същевременно се допринася за намаляването на разходите и повишаването на ефективността.

3.5. *Действия във връзка с климата, околната среда, ресурсната ефективност и суровините*

СИЦ ще допринася за постигането на „екологична“ Европа, за сигурността на доставките на ресурси и за глобално устойчиво управление на природните ресурси чрез:

а) предоставяне на достъп до оперативно съвместими данни и информация за околната среда чрез по-нататъшното разработване на стандарти и договорености за оперативна съвместимост, геопространствени инструменти и иновативни ИКТ инфраструктури като инфраструктурата за пространствена информация на Европейския съюз (INSPIRE) и други европейски и световни инициативи;

б) измерване и наблюдение на основните променливи характеристики на околната среда и оценяване на състоянието и промяната на природните ресурси чрез по-нататъшно развитие на показателите и информационните системи с принос към екологичните инфраструктури. Оценка на екосистемните услуги, включително оценка на тяхната стойност и ефект върху изменението на климата;

в) разработване на интегрирана рамка за моделиране за оценка на устойчивостта въз основа на тематични модели като използването на почвите и земите, водите, качеството на въздуха, биологичното разнообразие,емисиите на парникови газове, горското и селското стопанство, енергетиката и транспорта, както и справяне с последиците от изменението на климата и предприемане на действия в отговор.

г) подкрепа за целите на Съюза за политиките за развитие чрез насърчаване на трансфера на технологии, наблюдение на основни ресурси (като гори, почви, хранителни доставки) и изследвания, насочени към намаляване на последиците от изменението на климата и въздействието от използването на ресурсите върху околната среда, както и коригиране на някои компромиси при конкуренцията на земята за производство на храна или енергия със земята за биоразнообразие;

д) интегрирана оценка, свързана с политиките за устойчиво производство и потребление, включително сигурност на доставките на стратегически суровини, ефективност на ресурсите, нисковъглеродни и чисти производствени процеси и технологии, разработка на продукти и услуги, модели на потребление и търговия. По-нататъшно развитие и интеграция на оценката на жизнения цикъл в анализите на политиката;

е) интегриран анализ на въздействието на различни сценарии за смекчаване на изменението на климата и/или приспособяване към него, основаващи се на разработването на набор от количествени инструменти в регионален и глобален мащаб и на различни равнища — от секторно до макроикономическо.

3.6. *Европа в един променящ се свят — приобщаващи, новаторски и мислещи общества*

СИЦ ще допринася за постигането на целите на водещата инициатива „Съюз за иновации“ и заглавието „Глобална Европа“ от Многогодишната финансова рамка за 2014 - 2020 г. чрез следните дейности:

а) цялостни анализи на факторите, благоприятстващи и възпрепятстващи научните изследвания и иновациите, и разработване на платформа за моделиране с цел оценка на техните микро- и макроикономически въздействия;

б) участие в наблюдението на изпълнението на водещата инициатива „Съюз за иновации“ чрез сравнителни таблици за оценка, разработване на показатели и др. и експлоатация на публична система за информация и проучване, обхващаща съответните данни и информация;

в) експлоатация на публична платформа за информация и проучване с цел да се съдейства на националните и регионалните власти за интелигентно специализиране; количествени икономически анализи на тенденциите за пространствено разпределение на стопанската дейност, по-специално преодоляване на икономическите, социалните и териториалните неравенства и промяна на модела в отговор на технологичните новости;

г) иконометрия и макроикономически анализи на реформата на финансовата система с цел да се допринесе за поддържането на ефективна рамка на Съюза за управление на финансови кризи; предоставяне и в бъдеще на методическа подкрепа за наблюдение на бюджетните позиции на държавите-членки по отношение на Пакта за стабилност и растеж;

д) наблюдение на функционирането на ЕНП и анализиране на факторите, благоприятстващи и възпрепятстващи някои от неговите основни елементи (като например мобилността на изследователите, отварянето на националните научноизследователски програми) и предлагане на подходящи варианти на политиката; запазване на важната роля в ЕНП чрез създаване на мрежи за контакти, обучение, отваряне на материално-техническата база и базите данни за потребителите в държавите-членки, държавите кандидатки и асоциираните държави;

е) разработване на количествен икономически анализ на цифровата икономика; проучване на въздействието на информационните и комуникационните технологии върху целите на Програмата за цифрово общество; проучване на отражението на чувствителни въпроси на сигурността върху ежедневието на гражданите (цифров начин на живот).

3.7. *Сигурни общества — защита на свободата и сигурността на Европа и нейните граждани*

СИЦ ще допринесе за целите на заглавието „Сигурност и гражданство“ от Многогодишната финансова рамка за 2014 - 2020 г. чрез следните дейности:

а) насочване на вниманието върху идентифицирането и оценката на уязвимостта на критичните инфраструктури (включително глобалните навигационни системи, финансовите пазари); подобряване на средствата за борба с измами, засягащи общия бюджет на Съюза, и за наблюдение на морската среда; както и оценка на експлоатационните показатели на технологиите, които са свързани или оказват влияние върху личните данни (цифрова самоличност);

б) подобряване на капацитета на Съюза за намаляване на риска от бедствия и за управление на природни и причинени от човека бедствия, по-специално чрез разработване на глобални информационни системи за ранно предупреждение и управление на риска по отношение на множество заплахи, използващи технологии за наблюдение на Земята;

в) предоставяне и в бъдеще на инструменти за оценка и управление на глобални предизвикателства за сигурността като тероризъм и неразпространение на оръжия (химични, биологични, радиологични и ядрени (в програмата Евратом), заплахи, дължащи се на социално-политическа нестабилност и заразни болести. Сред новите области, в които трябва да се работи, са уязвимостта и устойчивостта по отношение на нововъзникващи или смесени заплахи, например достъпът до суровини, пиратството, недостигът на ресурси/надпреварата за ресурси и влиянието на изменението на климата върху възникването на природни бедствия.

4. КОНКРЕТНИ АСПЕКТИ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

В съответствие с приоритетите на заглавието „Глобална Европа“ от Многогодишната финансова рамка за 2014 - 2020 г. СИЦ ще засили научното сътрудничество с ключови международни организации и трети държави (напр. органите на ООН, ОИСР, Съединените американски щати, Япония, Русия, Китай, Бразилия и Индия) в области със силно международно измерение като изменението на климата, продоволствената сигурност или нанотехнологиите. Това сътрудничество ще протича в тясна координация с действията на Съюза и държавите-членки в областта на международното сътрудничество.

С цел да подобри обслужването на процеса на създаване на политики, СИЦ ще продължи да развива своя капацитет за анализ, да осигурява междусекторни политически варианти и да извършва свързаните с това оценки на въздействието. Този капацитет ще бъде подкрепен по-специално чрез подобрения в областта на:

а) използването на модели в ключови области (напр. енергетика и транспорт, селско стопанство, климат, околна среда, икономика); акцентът ще бъде поставен едновременно върху секторните и интегрираните модели (за оценките на устойчивостта) и ще обхваща както научно-технически, така и икономически аспекти;

б) насочените към бъдещето проучвания, които ще предоставят анализи на тенденциите и събитията в областта на науката, технологиите и обществото, както и за начина, по който те могат да повлияят на обществените политики и иновациите и да засилят конкурентоспособността и устойчивия растеж; това би позволило на СИЦ да привлече вниманието към въпроси, които може да изискват бъдеща намеса на политическо равнище, и да предвиди бъдещите нужди на потребителите.

СИЦ ще засили своята подкрепа за процеса на стандартизация и за стандартите като хоризонтален елемент, подпомагащ конкурентоспособността на Европа. Дейностите ще обхващат преднормативни научни изследвания, разработване на справочни материали и измервания и хармонизиране на методики. Набелязани са пет ключови области (енергетика, транспорт, водещата инициатива „Програма в областта на цифровите технологии“, сигурност и безопасност (в това число ядрена в рамките на програмата Евратом) и защита на потребителите). Освен това СИЦ ще продължи да насърчава разпространението на резултатите от своята дейност и да осигурява подкрепа на институциите и органите на Съюза при управлението на правата върху интелектуалната собственост.

СИЦ ще изгражда капацитет в поведенческите науки с цел разработване на по-ефективно законодателство в допълнение към дейностите на СИЦ в избрани области като храненето, енергийната ефективност и продуктовите политики.

Социално-икономическите изследвания ще бъдат част от дейностите в съответните области, като например водещата инициатива „Програма в областта на цифровите технологии“, устойчивото производство и потребление или общественото здраве.

За да изпълнява своята мисия като референтен център на Съюза, да продължава да играе жизненоважна роля в ЕНП и да навлиза в нови области на научните изследвания, от съществено значение е СИЦ да разполага с най-съвременна инфраструктура. СИЦ ще продължи своята програма за обновяване и възстановяване, за да гарантира спазването на приложимите разпоредби относно околната среда, безопасността и сигурността, и ще инвестира в научни инфраструктури, включително в разработването на платформи за моделиране, база за нови области, като например генетични изследвания и т.н. Тези инвестиции ще се правят в тясна координация с пътната карта на ESFRI и при отчитане на съществуващата база в държавите-членки.

ПРИЛОЖЕНИЕ II

ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕТО

Следната таблица посочва редица ключови показатели за оценка на резултатите и въздействията на конкретните цели на програмата „Хоризонт 2020“. Тези ключови показатели могат да бъдат доусъвършенствани в хода на изпълнението на „Хоризонт 2020“.

1. ЧАСТ I. ПРИОРИТЕТ „ВИСОКИ ПОСТИЖЕНИЯ В НАУЧНАТА ОБЛАСТ“

Показатели за конкретните цели:

— Европейски научноизследователски съвет (ЕНС)

— дял на публикациите по проекти, финансирани по линия на Европейския научноизследователски съвет, които са сред онзи един процент на най-често цитираните в дадена научна област

— Бъдещи и нововъзникващи технологии (БНТ)

— публикации в списания с рецензиране от независими специалисти и и значителна читателска аудитория и влияние

— заявки за патенти и издадени патенти по раздел „Бъдещи и нововъзникващи технологии“

— Дейности по програмата „Мария Склодовска-Кюри“

— междусекторен и междудържавен обмен на изследователи, включително докторанти

— Научноизследователски инфраструктури

— брой на изследователите, които имат достъп до научноизследователските инфраструктури благодарение на подкрепа от Съюза.

2. ЧАСТ II. ПРИОРИТЕТ „ВОДЕЩИ ПОЗИЦИИ В ПРОМИШЛЕНОСТТА“

Показатели за конкретните цели:

— Водещи позиции при базовите и промишлените технологии

— заявки за патенти и издадени патенти за различни базови и промишлени технологии

— дял на участващите фирми, които внедряват нови за предприятието или пазара иновации (обхваща периода на проекта плюс три години)

— брой на съвместните публично-частни публикации

— Достъп до рисково финансиране

— общ обем на инвестициите, мобилизирани посредством дългово финансиране и инвестиции на рисков капитал

— брой на финансираните организации и размер на ливъриджа на частното финансиране

— Иновации в МСП

— дял на участващите МСП, които внедряват нови за предприятието или пазара иновации (обхваща периода на проекта плюс три години)

— растеж и създаване на работни места в участващите МСП

3. ЧАСТ III. ПРИОРИТЕТ „ОБЩЕСТВЕНИ ПРЕДИЗВИКАТЕЛСТВА“

Показатели за конкретните цели:

— За всички обществени предизвикателства:

— публикации в списания с рецензии от независими специалисти и значителна читателска аудитория и влияние в областта на различните обществени предизвикателства

— заявки за патенти и издадени патенти в областта на различните обществени предизвикателства

— брой на прототипите и изпитателните дейности

— брой на съвместните публично-частни публикации

Освен това за всяко от предизвикателствата напредъкът се оценява спрямо приноса за конкретните цели, изброени в приложение I към Регламент (ЕС) № 104/2013

4. ЧАСТ VI. НЕЯДРЕНИ ПРЕКИ ДЕЙСТВИЯ НА СЪВМЕСТНИЯ ИЗСЛЕДОВАТЕЛСКИ ЦЕНТЪР (СИЦ)

Показатели за конкретната цел:

— брой случаи на осезаеми конкретни въздействия върху политиките на Съюза, до които е довело предоставеното от СИЦ техническо и научно съдействие

— брой на рецензираните от независими специалисти публикации в научни списания със значителна читателска аудитория и влияние

ПРИЛОЖЕНИЕ III

МОНИТОРИНГ

Комисията осъществява мониторинг на изпълнението на „Хоризонт 2020“ и наблюдава по-специално:

1. Приноса за реализирането на ЕНП
2. Разширяване на участието
3. Участието на МСП
4. Обществените и хуманитарните науки
5. Науката и обществото
6. Пол
7. Международното сътрудничество
8. Устойчивото развитие и изменението на климата, в т.ч. информацията за разходите, свързани с изменението на климата
9. Довеждането на откритията до пазарна реализация
10. Програмата в областта на цифровите технологии
11. Участието на частния сектор
12. Финансирането на публично-частните партньорства и партньорствата в рамките на публичния сектор
13. Разпространение на информация
14. Начините на участие на независими експерти

ПРИЛОЖЕНИЕ IV

Информация, предоставяна от Комисията в съответствие с член 9, параграф 2

1. Информация относно отделните проекти, даваща възможност за проследяване на целия жизнен цикъл на всяко предложение, включваща по-специално:

   — подадените предложения,

   — резултатите от оценката на всеки проект,

   — споразумения за предоставяне на грантове,

   — завършените проекти.

2. Информация относно резултатите от всяка покана и от изпълнението на проектите, включваща по-специално:

   — резултатите от всяка покана,

   — резултатите от преговорите за споразумения за предоставяне на грантове,

   — осъществяването на проектите, в т.ч. данните за плащанията и резултатите от проектите.

3. Информация относно изпълнението на програмата, в т.ч. съответната информация на равнището на рамковата програма, специфичната програма, всяка конкретна цел и свързани теми и на СИЦ, както и информация относно полезните взаимодействия с други свързани програми на Съюза.

4. Информация относно усвояването на бюджета на програма „Хоризонт 2020“, в т.ч. информация относно бюджетните задължения и плащанията по инициативите по членове 185 и 187 от ДФЕС.

ПРИЛОЖЕНИЕ V

Състави на Програмния комитет

Списък на съставите [1] на Програмния комитет в съответствие с член 10, параграф 2:

1. Стратегически състави: Стратегически преглед на изпълнението на цялата програма, съгласуваност между различните части на програмата и хоризонтални въпроси, включително конкретните цели „Разпространяване на високите научни постижения и разширяване на участието“ и „Наука със и за обществото“.

Част I „Високи постижения в научната област“:

2. Европейски научноизследователски съвет (ЕНС), бъдещи и нововъзникващи технологии (БНТ) и действия по програмата „Мария Склодовска-Кюри“

3. Научноизследователски инфраструктури

Част II „Водещи позиции в промишлеността“:

4. Информационни и комуникационни технологии (ИКТ)

5. Нанотехнологии, авангардни материали, биотехнология, усъвършенствани технологии за производство и преработка

6. Космическо пространство

7. МСП и Достъп до рисково финансиране

Част III „Обществени предизвикателства“:

8. Здравеопазване, демографски промени и благосъстояние

9. Продоволствена сигурност, устойчиво селско и горско стопанство, морски и вътрешноводни изследвания и биоикономика

10. Сигурна, чиста и ефективна енергия

11. Интелигентен, екологичен и интегриран транспорт

12. Действия във връзка с климата, околната среда, ресурсната ефективност и суровините

13. Европа в един променящ се свят — приобщаващи, новаторски и мислещи общества

14. Сигурни общества — защита на свободата и сигурността на Европа и нейните граждани

[1] С оглед улесняване на изпълнението на програмата, за всяко заседание на Програмния комитет съгласно дневния ред Комисията ще възстановява разходите, в съответствие с установените от нея насоки, на един представител от всяка държава-членка, както и на един експерт/съветник от всяка държава-членка, за онези точки от дневния ред, по които държавата-членка се нуждае от конкретен експертен опит.

★ **Регламент (ЕС) № 1300/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1084/2006 на Съвета** 281

★ **Регламент (ЕС) № 1301/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно Европейския фонд за регионално развитие и специални разпоредби по отношение на целта „Инвестиции за растеж и работни места“, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1080/2006** 289

★ **Регламент (ЕС) № 1302/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за изменение на Регламент (ЕО) № 1082/2006 относно Европейската група за териториално сътрудничество (ЕГТС) с цел по-голяма яснота, опростяване и усъвършенстване на процеса на създаване и функциониране на такива групи** 303

★ **Регламент (ЕС) № 1303/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за определяне на общоприложими разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд, Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони и Европейския фонд за морско дело и рибарство и за определяне на общи разпоредби за Европейския фонд за регионално развитие, Европейския социален фонд, Кохезионния фонд и Европейския фонд за морско дело и рибарство, и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1083/2006 на Съвета** 320

★ **Регламент (ЕС) № 1304/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно Европейския социален фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1081/2006 на Съвета** 470

★ **Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно подпомагане на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1698/2005 на Съвета** 487

★ **Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно финансирането, управлението и мониторинга на общата селскостопанска политика и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 352/78, (ЕО) № 165/94, (ЕО) № 2799/98, (ЕО) № 814/2000, (ЕО) № 1290/2005 и (ЕО) № 485/2008 на Съвета** 549

★ **Регламент (ЕС) № 1307/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на правила за директни плащания за земеделски стопани по схеми за подпомагане в рамките на общата селскостопанска политика и за отмяна на Регламент (ЕО) № 637/2008 на Съвета и Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съвета** 608

★ **Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година за установяване на обща организация на пазарите на селскостопански продукти и за отмяна на регламенти (ЕИО) № 922/72, (ЕИО) № 234/79, (ЕО) № 1037/2001 и (ЕО) № 1234/2007** 671

★ **Регламент (ЕС) № 1309/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно Европейския фонд за приспособяване към глобализацията (2014—2020 г.) и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1927/2006** 855

★ **Регламент (ЕС) № 1310/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 г. относно определяне на някои преходни разпоредби във връзка с подпомагането на развитието на селските райони от Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони (ЕЗФРСР), за изменение на Регламент (ЕС) № 1305/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на ресурсите и тяхното разпределение за 2014 г. и за изменение на Регламент (ЕО) № 73/2009 на Съветаи регламенти (ЕС) № 1307/2013, (ЕС) № 1306/2013 и (ЕС) № 1308/2013на Европейския парламент и на Съвета във връзка с прилагането им през 2014 г.** 865

★ **Регламент (ЕС, Euratom) № 1311/2013 на Съвета от 2 декември 2013 година за определяне на многогодишната финансова рамка за годините 2014—2020** 884

РЕШЕНИЯ

★ **Решение № 1312/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно стратегическата иновационна програма на Европейския институт за иновации и технологии (ЕИТ): приносът на ЕИТ за по-иновативна Европа** [1] 892

★ **Решение № 1313/2013/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 17 декември 2013 година относно Механизъм за гражданска защита на Съюза** [1] 924

II *Незаконодателни актове*

РЕГЛАМЕНТИ

★ **Регламент (Евратом) № 1314/2013 на Съвета от 16 декември 2013 г. относно програмата за научни изследвания и обучение на Европейската общност за атомна енергия (2014—2018 г.) в допълнение към Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт 2020“** 948

РЕШЕНИЯ

2013/743/ЕС:

★ **Решение на Съвета от 3 декември 2013 година за създаване на специфичната програма за изпълнение на „Хоризонт 2020“ — рамковата програма за научни изследвания и иновации (2014—2020 г.) и за отмяна на решения 2006/971/ЕС, 2006/972/ЕС, 2006/973/ЕС, 2006/974/ЕС и 2006/975/ЕС** [1] 965

[1] Текст от значение за ЕИП

EUR-Lex (http://new.eur-lex.europa.eu) предлага директен безплатен достъп до законодателството на Европейския съюз. Този интернет сайт дава възможност за справка с *Официален вестник на Европейския съюз* и включва договорите, законодателството, юриспруденцията и подготвителните законодателни актове.

За подробна информация за Европейския съюз посетете интернет сайта: http://europa.eu

Служба за публикации на Европейския съюз
2985 Люксембург
ЛЮКСЕМБУРГ

BG